

GEANNOTEEERDE

20|19

WETBOEKEN

Privacy

Editie bijgewerkt tot 17 oktober 2018

Willem Debeuckelaere
Gert Vermeulen

 APP LARCIER CODE

**UW LARCIER WETBOEKEN
STEEDS UP-TO-DATE**

larcier

Inhoudsopgave

I. INTERNATIONALE REGELGEVING

1. Verenigde Naties

Universele verklaring van de rechten van de mens van 10 december 1948 (uittreksel art. 12) (*B.S., 31 maart 1949*) 1

Verdrag 19 december 1966 inzake burgerrechten en politieke rechten (uittreksel art. 17) (*B.S., 6 juli 1983*) .. 1

Verdrag 20 november 1989 inzake de rechten van het kind (uittreksel art. 16) (*B.S., 17 januari 1992*) 2

2. Raad van Europa

2.1. EVRM

Verdrag 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (uittreksel art. 8) (*B.S., 19 augustus 1955, err., B.S., 29 juni 1961*) 3

2.2. Dataprotectie

Verdrag 28 januari 1981 tot bescherming van personen ten opzichte van de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens (*B.S., 30 december 1993*) 9

3. Europese Unie

3.1. Primaire wetgeving

Verdrag 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie (Geconsolideerde versie) (uittreksel art. 16) (*PB. C 115, 9 mei 2008, err., PB. C 290, 30 november 2009*) 14

Verdrag 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie (Geconsolideerde versie) (uittreksel art. 6, 39) (*PB. C 115, 9 mei 2008*) 14

Handvest 12 december 2007 van de grondrechten van de Europese Unie (uittreksel art. 7–8, 47) (*PB. C 303, 14 december 2007*) 15

3.2. Dataprotectie

Verord. (EU) 2016/679 E.P. en de Raad 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (*PB. L 119, 4 mei 2016, rect., PB. L 127, 23 mei 2018*) 17

Richtl. 2016/680 E.P. en de Raad 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (*PB. L 119, 4 mei 2016, rect., PB. L 127, 23 mei 2018*) ... 78

4. Benelux

Verdrag 8 juni 2004 tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg inzake grensoverschrijdend politieel optreden (uittreksel art. 13-15) (*B.S., 15 maart 2004, add., B.S., 6 december 2005, add., B.S., 31 mei 2006*) 107

Verdrag 23 juli 2018 tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden inzake politiesamenwerking (uittreksel art. 1–17, 30, 52, bijlagen 1-6) 107

II. BELGISCHE WET- EN REGELGEVING

1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking

Grondwet 7 februari 1831 Gecoördineerde Grondwet van België (uittreksel art. 15, 22–22bis, 29, 32) 114

Wet 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (*B.S., 10 januari 2018*) 115

Wet 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (*B.S., 5 september 2018*) 129

Wet 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (*B.S., 10 september 2018*) 173

K.B. 29 april 2009 tot uitvoering van artikel 3, § 5, 3°, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot de Commissie voor het Bank-, Financier- en Assurantiewezen (*B.S., 13 mei 2009*) 175

Regl. 17 oktober 2018 – Reglement van interne orde (= RIO) 175

Regl. 17 oktober 2018 – Overgangsreglement van interne orde	182	K.B. 3 april 1984 betreffende de uitoefening van het recht op toegang en verbetering door de personen ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen (<i>B.S., 13 juni 1984</i>)	246
2. Strafwetgeving			
Wet 17 november 1808 Wetboek van Strafvordering (uittreksel art. 28bis, 28quinquies, 39bis, 46bis–46quinquies, 47ter, 55, 57, 87–90, 90ter–90duodecies, 589–602) (<i>B.S., 6 september 1967</i>)	184	K.B. 3 april 1984 betreffende de samenstelling van het identificatienummer van de personen die ingeschreven zijn in het Rijksregister van de natuurlijke personen (uittreksel art. 1–9) (<i>B.S., 21 april 1984</i>)	247
Wet 8 juni 1867 Strafwetboek (uittreksel art. 193, 210bis, 259bis, 314bis, 371/1–378bis, 433bis–433bis/1, 434–453bis, 458–458bis, 459–460ter, 550bis) (<i>B.S., 9 juni 1867</i>)	206	K.B. 3 april 1984 betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en de controle van de informatie (<i>B.S., 21 april 1984</i>)	248
Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade ('Vlaamse versie') (uittreksel art. 50, 63, 77) (<i>B.S., 15 april 1965</i>)	222	K.B. 16 juli 1992 betreffende het recht op toegang tot de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister en betreffende het recht op verbetering van deze registers (<i>B.S., 15 augustus 1992</i>)	250
Wet 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize, huiszoeking of vrijheidsbeneming mag worden verricht (uittreksel art. 1–3) (<i>B.S., 28 juni 1969</i>)	223	K.B. 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister (<i>B.S., 15 augustus 1992</i>)	250
Wet 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (uittreksel art. 30bis, 49/4, 51/3) (<i>B.S., 31 december 1980</i>)	225	K.B. 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister (<i>B.S., 15 augustus 1992</i>)	253
Wet 30 juni 1994 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer tegen het afluisteren, kennismaken en openen van privé-communicatie en -telecommunicatie (<i>B.S., 24 januari 1995</i>)	226	K.B. 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister (uittreksel art. 1–5) (<i>B.S., 15 augustus 1992</i>)	256
Wet 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken (<i>B.S., 20 mei 1999, err., B.S., 24 juni 1999</i>)	226	K.B. 1 februari 1995 tot vaststelling van de in het wachtregister vermelde informatiegegevens en tot aanwijzing van de overheden die bevoegd zijn om die gegevens in het wachtregister in te voeren (<i>B.S., 16 februari 1995</i>)	256
Wet 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers (uittreksel art. 55) (<i>B.S., 30 december 1999</i>)	226	K.B. 10 december 1996 betreffende de verschillende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar (<i>B.S., 20 december 1996</i>)	256
Wet 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (uittreksel art. 4–8, 64) (<i>B.S., 1 februari 2005</i>)	227	K.B. 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten (uittreksel art. 1–3) (<i>B.S., 28 maart 2003</i>)	257
K.B. 19 juli 2001 betreffende de toegang van bepaalde openbare besturen tot het Centraal Strafrechtregister (uittreksel art. 1–6) (<i>B.S., 24 augustus 2001</i>)	228	K.B. 5 juni 2004 tot vaststelling van het stelsel van de rechten tot inzage en verbetering van de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op de identiteitskaart en van de informatiegegevens die zijn opgenomen in de bevolkingsregisters of in het Rijksregister van de natuurlijke personen (<i>B.S., 21 juni 2004</i>)	258
K.B. 9 januari 2003 houdende modaliteiten voor de wettelijke medewerkingsplicht bij gerechtelijke vorderingen met betrekking tot elektronische communicatie (<i>B.S., 10 februari 2003</i>)	229	K.B. 13 februari 2005 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding en van het stelsel van het recht tot kennisname van de overheden, instellingen en personen die de informatiegegevens die zijn opgenomen in de bevolkingsregisters of in het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben geraadpleegd of bijgewerkt (<i>B.S., 28 februari 2005</i>)	259
K.B. 8 april 2011 tot bepaling van de datum van inwerkingtreding en uitvoering van verscheidene bepalingen van de titels III en V van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (<i>B.S., 21 april 2011</i>)	229	K.B. 8 januari 2006 tot bepaling van de informatietypes, verbonden met de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (<i>B.S., 25 januari 2006</i>)	259
3. Rijksregister en bevolking			
Wet 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (<i>B.S., 21 april 1984</i>)	230	K.B. 11 november 2016 tot oprichting van een Overlegcomité van de gebruikers van het Rijksregister van de natuurlijke personen en tot opheffing van het koninklijk besluit van 12 augustus 1994 tot oprichting van een Comité van de gebruikers van het Rijksregister van de natuurlijke personen (<i>B.S., 5 december 2016</i>)	262
Wet 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (uittreksel art. 1–8) (<i>B.S., 3 september 1991</i>)	236	4. Sociaal recht	
		Wet 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen (uittreksel art. 4–6/1) (<i>B.S., 5 mei 1965</i>)	263

Wet 10 augustus 2005 tot oprichting van het informatiesysteem Phenix (uittreksel art. 1–9, 30–31) (<i>B.S., 1 september 2005</i>).....	332	K.B. 3 mei 1999 houdende bepaling van de algemene minimumvoorwaarden waarvan het medisch dossier, bedoeld in artikel 15 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, moet voldoen (<i>B.S., 30 juli 1999, err., B.S., 5 november 1999</i>).....	363
K.B. 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk Ibis van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest (<i>B.S., 17 december 2010</i>).....	333	K.B. 8 juli 2003 houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan de ombudsfunctie in de ziekenhuizen moet voldoen (<i>B.S., 26 augustus 2003</i>).....	364
K.B. 25 september 2016 houdende het beheer van het centraal register van testamenten en het centraal register van huwelijksovereenkomsten (<i>B.S., 10 oktober 2016</i>).....	333	K.B. 27 april 2007 houdende bepaling van de regels volgens welke bepaalde ziekenhuisgegevens moeten worden medegedeeld aan de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft (uittreksel art. 3–5, 7–10, 17–22) (<i>B.S., 10 juli 2007</i>).....	364
7. Statistiek		K.B. 9 mei 2007 tot uitvoering van artikel 278 van de programmawet (I) van 24 december 2002 (<i>B.S., 31 mei 2007</i>).....	366
Wet 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (<i>B.S., 20 juli 1962</i>).....	334	Protocolakkoord 29 april 2013 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie met het oog op het optimaal elektronisch uitwisselen en delen van informatie en gegevens tussen de actoren bevoegd inzake de gezondheids- en welzijnssector en de bijstand aan personen (<i>B.S., 18 juni 2013</i>).....	367
K.B. 13 juni 2014 tot vaststelling van, enerzijds, de specifieke reglementaire, administratieve, technische en organisatorische maatregelen teneinde de naleving van de voorschriften over de bescherming van individuele gegevens of de gegevens over individuele eenheden en over de statistische geheimhouding te verzekeren en van, anderzijds, de voorwaarden waaronder het Nationaal Instituut voor de Statistiek kan handelen als tussenpersoon bij een latere verwerking voor statistische doeleinden (uittreksel art. 1–6) (<i>B.S., 24 juni 2014</i>)....	343	9. Politie en veiligheid	
8. Gezondheidsrecht		Wet 19 juli 1991 tot regeling van het beroep van privé-detective (uittreksel art. 4–7, 10, 14) (<i>B.S., 2 oktober 1991, err., B.S., 11 februari 1993</i>).....	369
Wet 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt (uittreksel art. 1–16) (<i>B.S., 26 september 2002, err., B.S., 20 december 2002</i>).....	345	Wet 5 augustus 1992 op het politieambt (uittreksel art. 1–4, 25/1–44/11/13, 46/1–46/14) (<i>B.S., 22 december 1992</i>).....	370
Programmawet (I) 24 december 2002 (uittreksel art. 278–281) (<i>B.S., 31 december 2002, err., B.S., 7 februari 2003</i>).....	349	Wet 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiefunctie inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties (<i>B.S., 25 november 1998</i>).....	394
Wet 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid (uittreksel art. 41–42) (<i>B.S., 22 december 2006</i>).....	351	Wet 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (uittreksel art. 1–21/1, 36–44/5) (<i>B.S., 18 december 1998</i>).....	394
Gecoörd. wet 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen (uittreksel art. 29/1–30, 92) (<i>B.S., 7 november 2008</i>).....	351	Wet 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (uittreksel art. 123–124, 127, 131) (<i>B.S., 5 januari 1999</i>)	419
Wet 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform en diverse bepalingen (uittreksel art. 1–14, 22–23) (<i>B.S., 13 oktober 2008</i>)....	352	Wet 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen (uittreksel art. 1–11) (<i>B.S., 7 mei 1999</i>)	419
Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (uittreksel art. 61, 158–159) (<i>B.S., 30 april 2014</i>).....	357	Wet 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen (uittreksel art. 1–4) (<i>B.S., 7 mei 1999, err., B.S., 24 juni 1999</i>).....	421
K.B. 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd (uittreksel, bijlage) (<i>B.S., 7 november 1964</i>)..	358	Wet 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging (<i>B.S., 20 juli 2006</i>).....	422
K.B. nr. 78, 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (uittreksel art. 35octies, 35quaterdecies) (<i>B.S., 14 november 1967, err., B.S., 12 juni 1968</i>).....	358	Wet 15 mei 2007 tot instelling van de functie van gemeenschapswacht, tot instelling van de dienst gemeenschapswachters en tot wijziging van artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet (uittreksel art. 3, 13–16) (<i>B.S., 29 juni 2007</i>).....	422
K.B. 16 december 1994 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd (<i>B.S., 31 januari 1995</i>).....	361	Wet 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (uittreksel art. 44) (<i>B.S., 1 juli 2013</i>)..	423
K.B. 3 mei 1999 betreffende het Algemeen Medisch Dossier (<i>B.S., 17 juli 1999</i>).....	362		

K.B. 19 september 2013 tot uitvoering van artikel 126 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (<i>B.S., 8 oktober 2013</i>).....	477
K.B. 10 oktober 2014 tot oprichting van het Centrum voor Cybersecurity België (uittreksel art. 1–3) (<i>B.S., 21 november 2014</i>).....	479

13. Consumentenrecht

Wet 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument (uittreksel art. 3) (<i>B.S., 29 januari 2003</i>).....	480
Wetboek van Economisch recht (uittreksel art. IX.2, IX.3) (<i>B.S., 29 maart 2013</i>).....	480
Wetboek van Economisch recht (uittreksel art. VI.110–VI.115) (<i>B.S., 29 maart 2013</i>).....	481
K.B. 20 november 1992 betreffende de verwerking van persoonsgegevens inzake consumentenkrediet (<i>B.S., 11 december 1992</i>).....	483
K.B. 23 maart 2017 tot regeling van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (<i>B.S., 31 maart 2017</i>).....	484

14. Fiscaal recht

Wet 3 augustus 2012 houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten (<i>B.S., 24 augustus 2012</i>).....	488
K.B. 10 april 1992 Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (uittreksel art. 314–337/1) (<i>B.S., 30 juli 1992</i>).....	490
K.B. 17 juli 2013 betreffende de werking van het centraal aanspreekpunt bedoeld in artikel 322, § 3, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (<i>B.S., 26 juli 2013</i>).....	510
K.B. 30 juli 2018 betreffende het aanleggen en bijhouden van de kadastrale documentatie en tot vaststelling van de modaliteiten voor het afleveren van kadastrale uittreksels (<i>B.S., 9 oktober 2018</i>).....	515

III. WET- EN REGELGEVING VAN DE GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN

1. Brussel

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 houdende het wetboek der successierechten (Brusselse versie) (uittreksel art. 143–146quinquies) (<i>B.S., 7 april 1936, err., B.S., 12 april 1936, err., B.S., 26 april 1936</i>).....	516
Ord. Br. Hoofdst. R. 30 maart 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur (uittreksel art. 1–2) (<i>B.S., 23 juni 1995</i>).....	523
Ord. Ver. Verg. Gem. Gem. Com. 26 juni 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur (<i>B.S., 20 september 1997</i>).....	523

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 19 maart 2009 betreffende de archieven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (uittreksel art. 3–6) (<i>B.S., 26 maart 2009</i>).....	526
Ord. Br. Hoofdst. Parl. 28 oktober 2010 betreffende de ruimtelijke informatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (uittreksel art. 14) (<i>B.S., 18 november 2010</i>)...	526
Ord. Br. Hoofdst. Parl. 8 mei 2014 betreffende de oprichting en organisatie van een gewestelijke dienstenintegrator (<i>B.S., 6 juni 2014</i>).....	531

2. Vlaanderen

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 houdende het wetboek der successierechten (Vlaamse versie) (uittreksel art. 143–146quater) (<i>B.S., 7 april 1936, err., B.S., 12 april 1936, err., B.S., 26 april 1936</i>).....	538
Decr. VI. Parl. 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur (uittreksel art. 1–16) (<i>B.S., 1 juli 2004, err., B.S., 18 augustus 2004</i>).....	539
Decr. VI. Parl. 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (<i>B.S., 29 oktober 2008</i>)..	542
Decr. VI. Parl. 9 juli 2010 betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking (uittreksel art. 1–7, 13–18) (<i>B.S., 5 augustus 2010</i>).....	549
Decr. VI. Parl. 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen (uittreksel art. 25) (<i>B.S., 2 maart 2012</i>).....	552
Decr. VI. Parl. 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator (<i>B.S., 1 augustus 2012</i>).....	552
Decr. VI. Parl. 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (<i>B.S., 20 augustus 2014</i>).....	558
Decr. VI. Parl. 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (uittreksel art. 48–54) (<i>B.S., 17 augustus 2018</i>).....	569
Decr. VI. Parl. 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (uittreksel art. 1–2, 187–191) (<i>B.S., 26 juni 2018</i>).....	571
B. VI. Reg. 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (<i>B.S., 13 juli 2009</i>).....	572
B. VI. Reg. 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (<i>B.S., 14 juli 2009</i>).....	572
B. VI. Reg. 29 november 2013 tot uitvoering van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator (<i>B.S., 14 februari 2014</i>).....	573
<i>Chronologisch register</i>	577

I. INTERNATIONALE REGELGEVING

INHOUDSOPGAVE

1. Verenigde Naties	1
2. Raad van Europa	3
3. Europese Unie	14
4. Benelux	107

1. Verenigde Naties

Verklaring 10 december 1948 – Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (uittreksel art. 12)	1
Verdrag 19 december 1966 – Burgerrechten en politieke rechten (uittreksel art. 17) ...	1
Verdrag 20 november 1989 – Rechten van het Kind (uittreksel art. 16)	2

Universele verklaring van de rechten van de mens van 10 december 1948

(B.S., 31 maart 1949)

⚖ 1. De verklaring heeft het karakter van een beginselverklaring die als zodanig geen rechtsgevolgen doet ontstaan. De schending ervan kan niet worden ingeroepen als grond tot cassatie (Cass., 15 maart 1965, *Pas.*, 1965, I, 734).

(Uittreksel)

of zijn briefwisseling, noch van een aanslag op zijn eer en zijn faam. Een ieder heeft het recht op de bescherming van de wet tegen dergelijke inmengingen of aanslagen.

Art. 12. Niemand zal het voorwerp zijn van willekeurige inmengingen in zijn privaat leven, zijn familie, zijn woning,

Verdrag 19 december 1966 inzake burgerrechten en politieke rechten

(B.S., 6 juli 1983)

⚖ 1. Goedgekeurd bij wet 15 mei 1981, B.S., 6 juli 1983

2. Nota: Resolutie 68/167 "The right of privacy in the digital age" aangenomen door de Algemene Vergadering (68ste zitting) op 18 december 2013.

⚖ 3. Op de website van de «Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights» (<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/Pages/HumanRightsBodies.aspx>) kan men de beslissingen van het mensenrechtencomité (HRC) naar aanleiding van individuele klachten (zie «jurisprudence») en de «general comments» terugvinden.

(Uittreksel)

2. Een ieder heeft recht op bescherming door de wet tegen zodanige inmenging of aantasting.^{▽1...2}

DEEL III

⚖ 1. – Vgl. art. 8 EVRM, opgenomen in rubriek «I. Internationale regelgeving, 2. Raad van Europa, 2.1. EVRM», *infra*, opgenomen in rubriek «I. Internationale regelgeving, 2. Raad van Europa, 2.1. EVRM», *infra*

Art. 17. 1. Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige of onwettige inmenging in zijn privé leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling, noch aan onwettige aantasting van zijn eer en goede naam.

⚖ 2. – Het aanwenden door de Belgische rechter van bewijskrachtige gegevens die overeenkomstig de Nederlandse wetgeving en art. 8.2 EVRM in Nederland zijn verkregen door het afluisteren van telefoongesprekken, is niet strijdig met art. 17 BUPO (Cass., 26 januari 1993, A.C., 1993, nr. 52).

Verdrag 20 november 1989 inzake de rechten van het kind
(*B.S., 17 januari 1992*)

- 1. Goedgekeurd bij Decr. Vl. R. 15 mei 1991, *B.S.*, 13 juli 1991
- 2. Goedgekeurd bij Decr. W. R. 25 juni 1991, *B.S.*, 9 augustus 1991
- 3. Goedgekeurd bij Decr. D. R. 3 juli 1991, *B.S.*, 5 september 1991
- 4. Goedgekeurd bij wet 25 november 1991, *B.S.*, 17 januari 1992
- 5. Zie Decr. Vl. Parl. 15 juli 1997 houdende instelling van het kindeffectrapport en de toetsing van het regeringsbeleid aan de naleving van de rechten van het kind, *B.S.*, 7 oktober 1997
- 6. Zie Decr. Vl. Parl. 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris, *B.S.*, 7 oktober 1997
- 7. Op de website van de «Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights» (<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/Pages/HumanRightsBodies.aspx>) kan men de rapporten van het kinderrechtencomité consulteren. Er bestaat geen individuele klachtenprocedure.

(*Uittreksel*)

DEEL I

Art. 16. 1. Geen enkel kind mag worden onderworpen aan willekeurige of onrechtmatige inmenging in zijn privé-leven,

in zijn gezinsleven, zijn huis of zijn briefwisseling, noch aan enige onrechtmatige aantasting van zijn eer en goede naam.
2. Het kind heeft recht op bescherming door de wet tegen zodanige inmenging of aantasting.

2. Raad van Europa

INHOUDSOPGAVE

2.1. EVRM	3
2.2. Dataproctie	9

2.1. EVRM

Verdrag 4 november 1950 – EVRM (uittreksel art. 8)	3
--	---

Verdrag 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

(B.S., 19 augustus 1955, err., B.S., 29 juni 1961)

(Uittreksel)

TITEL I

►¹[RECHTEN EN VRIJHEDEN]¹

►1. Opschrift gewijzigd bij art. 2, 2, Prot. nr. 11, 11 mei 1994, B.S., 4 juli 1997, goedgekeurd bij wet 27 november 1996, B.S., 4 juli 1997

Art. 8. ►¹[Recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven]¹

1. Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van 's lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. ^{▼2...12}

►1. – Opschrift ingevoegd bij art. 2, 2, Prot. nr. 11, 11 mei 1994, B.S., 4 juli 1997, goedgekeurd bij wet 27 november 1996, B.S., 4 juli 1997

□ 2. – Zie art. 17 BUPO, opgenomen in rubriek «I. Internationale regelgeving, 1. Verenigde Naties», *supra*, opgenomen in rubriek «I. Internationale regelgeving, 1. Verenigde Naties», *supra*

□ 3. – Zie art. 15, 22 en 29 G.W., opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking», *infra*, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking», *infra*.

◻ 4. – De rechtspraak wordt als volgt geïllustreerd:

– Algemeen

– Recht op eerbiediging van het privé-leven

– Recht op eerbiediging van het gezinsleven: het familierecht

– Recht op eerbiediging van het gezinsleven: de jeugdbescherming

– Recht op eerbiediging van het gezinsleven: immigratie en verwijdering van vreemdelingen

– Recht op eerbiediging van de woning

– Recht op eerbiediging van de privé-communicatie

– De toepassing van art. 8 in zaken die verband houden met de gezondheid en de leefomgeving

◻ 5. Algemeen

– Zie ook de rechtspraak onder art. 10 EVRM, onder het kopje «Algemeen»

– Inmenging in de persoonlijke levenssfeer kan bij wet zijn voorzien, zelfs indien aan bestuurlijke overheden ruime discretionaire bevoegdheden worden toegekend. In dat geval moeten echter voldoende waarborgen worden

geboden tegen misbruik van bevoegdheid (EHRM, 25 maart 1983, Silver e.a. v. V.K., *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 61).

– Het begrip «wet» in § 2 moet begrepen worden in zijn materiële, niet in zijn formele betekenis. Het omvat dus ook infralegale besluiten en verordeningen en zelfs ongeschreven recht. Als wet geldt de van kracht zijnde rechtsregel, zoals hij door interne rechtscollages wordt geïnterpreteerd.

Een inmenging is slechts bij wet voorzien, indien de wet voldoende toegankelijk is voor de rechtsonderhorige en indien de werkingssfeer en de normatieve inhoud van de regeling voldoende precies zijn, om de gevolgen ervan met redelijke voorspelbaarheid te voorzien (EHRM, 24 april 1990, *Kruslin v. Frankrijk*, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 176 A).

– Een regeling die een grondrecht beperkt en een appreciatiebevoegdheid toekent aan een bestuurlijke overheid bij de uitvoering ervan, is niet bij de wet voorzien, indien het toepassingsgebied en de modaliteiten niet voldoende duidelijk zijn. Dit is het geval, wanneer noch de redenen, noch de duur van de beperkende maatregel (*in casu*: controle op de briefwisseling van gedetineerden) in de regeling werden omschreven (EHRM, 15 november 1996, *Calogero Diana v. Italië*).

– Uit art. 8.2 EVRM volgt niet dat het bewijs dat verkregen werd met inbreuk van de in die bepaling gestelde regels steeds moet worden uitgesloten (Cass., 3 mei 2005, P.05.06.18.N).

◻ 6. Recht op eerbiediging van het privé-leven

– In geval van geheime inmengingen moeten voldoende en adequate waarborgen geboden worden tegen misbruiken. De waarborgen worden beoordeeld in het licht van alle omstandigheden van de zaak, zoals de aard, de omvang en de duur van de inmenging, de redenen om ertoe over te gaan, de bevoegde overheid om de inmenging te bevelen, uit te voeren en te controleren, en de aard van het door het interne recht geboden verhaal (EHRM, 6 september 1978, *Klass e.a. v. Duitse Bondsrepubliek*, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 28).

– Het recht op eerbiediging van het privé-leven verplicht de Staat maatregelen te nemen ter bescherming van de seksuele integriteit. Civielrechtelijke rechtsbescherming voldoet niet in geval van een ernstige schending van de seksuele integriteit. Strafvervolgning moet in dat geval mogelijk zijn (EHRM, 26 maart 1985, X. en Y. v. Nederland, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 91).

– Hoewel het vereiste van de voorzienbaarheid in de bijzondere context van geheime veiligheidscontroles van een andere aard is dan in de meeste andere domeinen, moet de wet die de controle toelaat, in voldoende duidelijke bewoordingen zijn gesteld, zodat de burgers kunnen weten in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden de overheid tot geheime inmenging in het privé-leven kan beslissen (EHRM, 26 maart 1987, *Leander v. Zweden*, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 116).

– Het recht op eerbiediging van het privé-leven omvat het recht op toegang tot de dossiers die diensten over de eigen persoon hebben opgesteld. De vertrouwelijkheid van de gegevens en de belangen van derden kunnen dit recht beperken. De weigering van de toegang moet echter door een onafhankelijk organisme kunnen worden beoordeeld (EHRM, 7 juli 1989, *Gaskin v. V.K.*, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 160).

– De weigering om de geslachtsverandering in de akten van de burgerlijke stand te vermelden, de voornamen te veranderen en officiële documenten die het geslacht vermelden, te verbeteren, plaatst de transsexueel voortdurend

I. Internationale regelgeving • 2. Raad van Europa • 2.1. EVRM

Verdrag 4 november 1950 - EVRM (Art. 8)

in een situatie die onverenigbaar is met de eerbiediging van het privé leven (EHRM, 25 maart 1992, B. v. Frankrijk, *Publ. Cour Eur. D.H., Série A*, nr. 232 C).

– Het gebruik van geheime agenten om een netwerk van drughandelaren te infiltreren, betekent geen inmenging in het privé leven, ook niet indien in dat raam telefoongesprekken werden afgeluisterd (EHRM, 15 juni 1992, Lüdi v. Zwitserland, *Publ. Cour Eur. D.H., Série A*, nr. 238).

– De naam van een persoon betreft het privé- en het gezinsleven als middel tot identificatie en verankering in een familie (EHRM, 22 februari 1994, Burghartz v. Zwitserland, *Publ. Cour Eur. D.H., Série A*, nr. 280-B).

– De weigering een naamsverandering toe te staan, betekent op zich geen inmenging in het recht op eerbiediging van het privé-leven, en evenmin een tekortkoming aan de positieve verplichting tot eerbiediging ervan (EHRM, 25 november 1994, Sjtarna v. Finland, *Publ. Cour Eur. D.H., Série A*, nr. 299-B).

– Schenden het recht op eerbiediging van het privé-leven: de openbaarmaking van de identiteit van een vrouw als seropositief in een arrest dat haar eveneens seropositieve man veroordeelt wegens verkrachting en poging tot vrijwillige doodslag, dit laatste wegens de hem bekende seropositiviteit alsook de weigering het gerechtelijk dossier in deze zaak langer dan tien jaar vertrouwelijk te houden.

Schenden dit recht niet: de dagvaarding van de artsen van deze vrouw om te getuigen achter gesloten deuren en de inbeslagname van haar medische dossiers (EHRM, 25 februari 1997, Z. v. Finland).

– Noch het algemeen rechtsbeginsel dat verbiedt om op iemand dwang uit te oefenen, noch het door artikel 8 EVRM gewaarborgde recht op eerbiediging van het privé-leven, waartoe het recht op eerbiediging van de lichamelijke integriteit behoort, staan eraan in de weg dat voor de noodwendigheden van het strafonderzoek van een persoon met diens toestemming een bloedstaal wordt genomen (Cass., 25 februari 1997, A.C., 1997, nr. 110).

– De mededeling van een medisch dossier door een overheid aan een andere overheid is niet strijdig met art. 8, indien de overdracht van dit dossier voorzien is bij wet en doerslaggevend voor de beslissing over de toekenning van een uitkering (EHRM, 27 augustus 1997, M.S. v. Zweden).

– De bepaling van art. 8.1, EVRM, luidens welke een ieder recht heeft op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, in zoverre zij in beginsel de Staat verbod oplegt zich te mengen in het privé-leven en in het gezinsleven van de individuen, stelt een norm die in de regel voldoende nauwkeurig en volledig is om directe werking te hebben; in zoverre die bepaling evenwel verplichtingen bevat in die zin dat de Staat, bij het bepalen van het stelsel van familiebanden, zoals dat van de rechten van de natuurlijke kinderen op de nalatenschap van hun overleden vader, zo moet handelen dat dezen een normaal gezinsleven kunnen leiden, is zij niet voldoende nauwkeurig en volledig om directe werking te hebben; in zoverre legt zij aan de Staat slechts een verplichting op om te handelen, die de wetgever moet nakomen, maar kan zij niet gelden als bron van subjectieve rechten en van verplichtingen voor particulieren (Cass., 19 september 1997, A.C., 1997, nr. 363).

– Art. 8 kan in welomschreven omstandigheden de positieve verplichting met zich brengen het recht op fysieke integriteit van een bedreigd persoon preventief te beschermen (EHRM, 28 oktober 1998, Osman v. V.K.).

– Wegzending uit het leger wegens homoseksuele geaardheid en onderzoek naar die geaardheid nadat de betrokkenen ze bevestigden, schenden het recht op eerbiediging van het privé-leven (EHRM, 27 september 1999, Lustig-Preau & Beckett v. VK).

– Het begrip privé-leven mag niet restrictief worden geïnterpreteerd. Het registreren van het feit dat een persoon handelscontacten onderhoudt met de Russische ambassade is een inmenging in zijn privé-leven (EHRM, 16 februari 2000, Amann t. Zwitserland).

– De openbaarmaking in de pers van het lidmaatschap van een vrijmetselaarsloge van een magistraat schendt het recht op eerbiediging van het privé-leven niet (EHRM, 2 augustus 2001, N.F. v. Italië).

– Het verbod van hulp bij zelfdoding is niet strijdig met dit artikel. Rekening werd gehouden met de ruime marge van beoordeling van het OM al dan niet te vervolgen en van de rechter bij het bepalen van de strafmaat (EHRM, 29 april 2002, Pretty v. VK).

– Transseksuelen hebben na een heelkundige geslachtsverandering recht op de volledige erkenning van hun nieuwe geslacht en op de wijziging van alle officiële documenten die het geslacht vermelden (EHRM, 11 juli 2002, Christine Goodwin v. VK).

– Artikel 8 is van toepassing op het verzoek de identiteit te kennen van zijn biologische ouders. Doch de wettelijke mogelijkheid van anonieme bevaling, gekoppeld aan de mogelijkheid van latere opsporing van de moederlijke afstamming met de toestemming van een daartoe bevoegde commissie die alle rechten en belangen afweegt is niet strijdig met dit artikel (EHRM, 13 februari 2003, Odièvre v. Frankrijk).

– Wanneer telefoongesprekken van persoonlijke aard, afgeluisterd in het raam van een strafonderzoek hun weg hebben gevonden naar de pers, is het aan de regering om te bewijzen dat te dezen geen fout werd begaan door een persoon met een openbare functie en is zij verplicht een onderzoek te te

stellen naar de omstandigheden waarin journalisten toegang hebben gekregen tot de inhoud van die gesprekken (EHRM, 17 juli 2003, Craxi (nr. 1) v. Italië).

– Het beroepsgeheim waaraan art. 458 Sw. de leden van een balie onderwerpt, berust op de noodzaak volledige veiligheid te verzekeren aan degenen die zich aan hen toevertrouwen, maar noch die bepaling noch art. 8 EVRM beletten de inbeslagname en het gebruik door een onderzoeksrechter van stukken die betrekking hebben op de verdachte activiteiten van een advocaat; wat dat betreft is de beoordeling van de onderzoeksrechter voorlopig, aangezien ze kan worden gecontroleerd door de onderzoeks- en vonnisrechter (Cass., 9 juni 2004, P.04.0424.F).

– Uit de omstandigheid alleen dat de rechter het probatiewet heeft herroepen met toepassing van art. 14, § 2, Probatiewet, kan geen miskenning worden afgeleid van het evenredigheidsbeginsel dat m.n. is vervat in art. 8.2 EVRM (Cass., 16 juni 2004, P.04.0428.F).

– De regelmatige bespieding door paparazzi die hun foto's over de handel en wandel van de dochter van een regerende prins, die geen openbare functie bekleedt, en de publicatie ervan in de sensatiepers beantwoorden niet aan een rechtmatig belang aan informatie in een democratische samenleving. De vrijheid van informatie weegt te dezen niet op tegen de bescherming van haar recht op eerbiediging van haar privé leven (EHRM, 24 juni 2004, von Hannover v. Duitsland).

– De vrijheid seksuele relaties aan te gaan wordt afgeleid uit het recht te beschikken over het eigen lichaam, een aspect van de persoonlijke autonomie. Daaruit volgt dat de strafwet in beginsel niet mag worden toegepast op seksuele praktijken waarin werd toegestemd. Slechts wegens bijzonder ernstige redenen mag de overheid zich mengen in seksuele aangelegenheden voor de bescherming van de waarden vermeld in § 2. Een van deze redenen is de bescherming van de eerbiediging van de wensen van de slachtoffers van buitensporige seksuele praktijken (EHRM, 17 februari 2005, K.A en A.D. v. België).

– Het arrest dat beslist dat er geen enkele inmenging van de overheid in het recht op eerbiediging van het privé-leven kan volgen uit de omstandigheid dat een werkgever, in zijn winkel, videoconferentie-apparatuur heeft geïnstalleerd die gericht is op de kassa waarmee één van zijn bedienden misdrijven te zijnen nadele zou plegen, schendt art. 8 EVRM niet (Cass., 2 maart 2005, P.04.1644.F).

– Zo een vaststelling van een verkeersovertreding op de openbare weg door ter zake bevoegde overheidspersonen een door art. 8, tweede lid, EVRM toegestane inmenging in de uitoefening van het recht op privacy is, wordt dit recht evenwel miskend wanneer deze vaststelling is gebeurd in een auto uitgerust met drie camera's en in aanwezigheid van onbevoegde derden die tot een televisieproductiehuis behoren en die vanaf het begin elke beweging «live» volgden, zodat aldus het prerogatief van de politie doelbewust gedeeld werd met derden die van meet af aan op een actieve wijze bij de initiële opsporingsfase werden betrokken (Cass., 8 november 2005, P.05.1106.N).

– Het geheime toezicht op burgers is slechts goorloofd in de mate, dat het strikt noodzakelijk is voor de bescherming van de democratische instellingen. Dergelijke inmengingen in het privé leven moeten gestoeld zijn op pertinente en voldoende motieven en in verhouding zijn tot de rechtmatig nagestreefde doeleinden. Deze beginselen gelden ook voor de bewaring voor langere tijd van aldus verkregen inlichtingen (EHRM, 6 juni 2006, Segersted-Wiberg e.a. v. Zweden).

– Het recht om de waarheid te kennen omtrent de biologische afstamming moet afgewogen worden tegen het recht van derden op de onschendbaarheid van het lichaam van een overledene, het recht op eerbied voor de doden en het openbaar belang bij de bescherming van de rechtszekerheid. Deze beginselen kunnen ertoe leiden niemand te dwingen tot enige medische analyse, in het bijzonder tot een DNA onderzoek (EHRM, 13 juli 2006, Jäggi v. Zwitserland).

– De onschendbaarheid van de stoffelijke resten van een overledene mag tijdelijk zijn (EHRM, 13 juli 2006, Jäggi v. Zwitserland).

– De vereiste toestemming van de vader voor het inplanten van een ingevroren embryo is geen schending van het recht op privacy van de moeder, ook al betekent dit dat de moeder om medische redenen geen biologische kinderen meer zal kunnen krijgen (EHRM, grote kamer, 10 april 2007, Evans v. Verenigd Koninkrijk).

– De weigering van een adoptie door een lesbische vrouw die samenleefde met een vrouwelijke partner om redenen die impliciet maar onmiskenbaar verband houden met haar seksuele geaardheid en haar gezinsituatie en niet door het adoptierecht zijn voorzien, schenden art. 14 in combinatie met art. 8 (EHRM, grote kamer, 22 januari 2008, E.B. v. Frankrijk).

– De wettelijke onmogelijkheid om de identiteit te achterhalen van de persoon die een seksuele advertentie betreffende een 12-jarig kind op het internet heeft geplaatst, schendt het recht op privacy van het kind (EHRM, 2 december 2008, K.U. v. Finland).

– De allesomvattende en ongedifferentieerde macht van de overheid om vingerafdrukken, celweefsel en DNA profielen bij te houden van verdachten die

niet veroordeeld zijn, zeker wanneer het minderjarigen betreft, is een onge-rechtvaardigde inmenging in het recht op privacy (EHRM, grote kamer, 4 december 2008, S. and Marper v. Verenigd Koninkrijk).

– Gelet op het recht van de eisers om naar het buitenland te trekken om een abortus te plegen en op de mogelijkheid om zowel voor als na de abortus de nodige medische verzorging in Ierland te verkrijgen en gelet op het feit dat het verbod om abortus te plegen in Ierland gebaseerd is op diep liggende morele waarden van het Ierse volk met betrekking tot de bescherming van het onge-borene schendt het verbod om abortus te plegen omwille van gezondheids-of welzijnsredenen art. 8 EVRM niet ten opzichte van de eerste en de tweede ei-sers (EHRM, grote kamer, 16 december 2010, A., B. en C. v. Ierland).

– De Ierse grondwet voorziet uitzonderlijk in de mogelijkheid om abortus te plegen wanneer er een werkelijk en substantieel risico is voor het leven van de moeder en dit risico alleen vermeden kan worden door een vroeg-tijdige beëindiging van de zwangerschap. Bij gebrek aan toegankelijke en effectieve procedures verkeerde de derde eiseres evenwel niet in de moge-lijkheid om dit recht daadwerkelijk uit te oefenen. Art. 8 EVRM is geschon-den (EHRM, grote kamer, 16 december 2010, A., B. en C. v. Ierland).

– De Oostenrijkse wetgeving die sperma- en eicelschenking verbiedt voor in vitro fertilisatie is een inmenging in het recht op privé-leven van de betrok-kene. Deze inmenging maakt evenwel *in casu* volgens het EHRM geen schen-ding uit van art. 8 EVRM. Het is echter de taak van de Lid-Staten om dergel-ijke snel evoluerende domeinen op te volgen. Het Hof wijst erop dat er een groeiende consensus ontstaat om de schenking van voortplantingscellen te aanvaarden (EHRM, grote kamer, 3 november 2011, S.H. e.a. v. Oostenrijk).

– Bij de afweging tussen de bescherming van de vrijheid van meningsuit-ing en het recht op privé-leven houdt het E.H.R.M. rekening met de bij-drage aan het debat van algemeen belang, de bekendheid van de persoon die het voorwerp van de reportage uitmaakt, zijn toestemming, de inhoud, vorm en gevolgen van de publicatie, en de omstandigheden waarin de foto werd getrokken. *In casu* kon het verspreiden van een foto van Prins Rainer op straat niet opgevat worden als een inmenging in het privéleven waartegen de Staat bescherming moet voorzien (E.H.R.M., 7 februari 2012, von Hannover (nr. 2) v. Duitsland).

– De weigering tot hernieuwing van het contract van een priester die godsdienstleerkracht is in een staatsschool en die er openlijk voor uitkomt gehuwd te zijn en bij een protestbeweging tegen de Kerk te zijn aangeslo-ten, genomen door de bisschop en uitgevoerd door de overheid, houdt weliswaar een inmenging, maar geen schending in van artikel 8 EVRM (E.H.R.M., grote kamer, 12 juni 2014, Fernandez Martinez v. Spanje).

– De weigering tot hernieuwing van het contract van een priester die godsdienstleerkracht is in een staatsschool en die er openlijk voor uitkomt gehuwd te zijn en bij een protestbeweging tegen de Kerk te zijn aangeslo-ten, genomen door de bisschop en uitgevoerd door de overheid, houdt weliswaar een inmenging, maar geen schending in van artikel 8 EVRM (E.H.R.M., grote kamer, 12 juni 2014, Fernandez Martinez v. Spanje).

– De weigering tot hernieuwing van het contract van een priester die godsdienstleerkracht is in een staatsschool en die er openlijk voor uitkomt gehuwd te zijn en bij een protestbeweging tegen de Kerk te zijn aangeslo-ten, genomen door de bisschop en uitgevoerd door de overheid, houdt weliswaar een inmenging, maar geen schending in van artikel 8 EVRM (E.H.R.M., grote kamer, 12 juni 2014, Fernandez Martinez v. Spanje).

– De weigering tot hernieuwing van het contract van een priester die godsdienstleerkracht is in een staatsschool en die er openlijk voor uitkomt gehuwd te zijn en bij een protestbeweging tegen de Kerk te zijn aangeslo-ten, genomen door de bisschop en uitgevoerd door de overheid, houdt weliswaar een inmenging, maar geen schending in van artikel 8 EVRM (E.H.R.M., grote kamer, 12 juni 2014, Fernandez Martinez v. Spanje).

7. Recht op eerbiediging van het gezinsleven: het familierecht

– Het recht op eerbiediging van het gezinsleven veronderstelt het bestaan van een familie, maar art. 8 maakt geen onderscheid tussen het op een hu-welijk gebaseerde en het buitenechtelijke gezin (EHRM, 13 juni 1979, Marckx v. België, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 31).

– Art. 8 verbiedt inmengingen in het gezinsleven buiten de grenzen en de voorwaarden van § 2; aan deze negatieve verplichting kunnen ook posi-tieve verplichtingen worden toegevoegd die inherent zijn aan een effectie-ve «eerbiediging» van het gezinsleven (EHRM, 13 juni 1979, Marckx v. België, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 31).

– *Mater semper certa est* (EHRM, 13 juni 1979, Marckx v. België, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 31).

– Het erfrecht, de schenkingen en de legaten tussen nauwe bloedverwanten zijn nauw verbonden met het gezinsleven. Art. 8 vereist echter niet dat een kind recht heeft op een verzekerd aandeel in de nalatenschap van zijn ou-ders, onverminderd de implicaties van het discriminatieverbod van art. 14 (EHRM, 13 juni 1979, Marckx v. België, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 31).

– Het recht op eerbiediging van het gezinsleven vereist dat over het recht van bewaring van kinderen en over de omgang met hun ouders op korte termijn wordt beslist (EHRM, 8 juli 1987, W. v. V.K., *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 121).

– Een kind verwekt door ongehuwde samenwoners heeft van rechtswege vanaf de geboorte een band van gezinsleven met de moeder én de vader, ook indien de ouders op dat ogenblik niet langer samen wonen of hun ver-houding beëindigd is. De wettelijke mogelijkheid tot pleegvoogdij met het oog op adoptie van het kind zonder medeweten en instemming van de va-der, schendt het recht op eerbiediging van zijn gezinsleven (EHRM, 26 mei 1994, Keegan v. Ierland, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 290).

– Het recht op eerbiediging van het gezinsleven vereist dat de biologische en sociale realiteit primeert op een wettelijk vermoeden, wanneer dit vermoeden duidelijk in strijd is met de feiten en met de wens van de betrokken perso-nen en niemand van hen enig tastbaar voordeel oplevert (EHRM, 27 oktober 1994, Kroon e.a. v. Nederland, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 297-C).

– De weigering de vader een afdwingbaar bezoekrecht toe te kennen t.a.v. zijn tienjarige dochter is niet strijdig met art. 8, wanneer de weigering wordt gemotiveerd door de onwil van het meisje haar vader te bezoeken

(EHRM, 23 september 1994, Hokkanen v. Finland, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 299-A).

– De Staat kan niet worden verplicht een transseksueel die naar het mannelijk geslacht is overgegaan, te erkennen als de vader van het kind van de vrouw met wie hij een stabiele relatie heeft en dat kunstmatig werd verwekt met zaad van een donor (EHRM, 22 april 1997, X, Y en Z v. Verenigd Koninkrijk).

– Art. 8 is toepasselijk op een vergoeding voor ouderschapsverlof (EHRM, 27 maart 1998, Petrovic v. Oostenrijk).

– Adoptie zonder instemming van de biologische vader van de geadop-teerde is niet strijdig met art. 8, wanneer de betrekkingen tussen vader en kind weinig talrijk en intens waren en wanneer de adoptant, gehuwd met de moeder, sedert jaren *de facto* als vader optrad t.a.v. het kind (EHRM, 28 oktober 1998, Söderbäck v. Zweden).

– De zorg voor een kind na scheiding niet toevertrouwen aan de vader met de doorslaggevende overweging dat hij in een homoseksuele relatie sa-menleeft met een man, wat als een abnormaliteit wordt gekwalificeerd, schendt artikel 8 in combinatie met artikel 14 (EHRM, 21 december 1999, Salgueiro de Silva Mouta t. Portugal).

– Onvoldoende of te trage medewerking van de bevoegde overheid aan de tenuitvoerlegging van een rechterlijke beslissing genomen op grond van het verdrag van Den Haag van 25 oktober 1980 betreffende de burger-rechtelijke aspecten van de internationale ontvoering van kinderen, schendt het recht op eerbiediging van het gezinsleven (EHRM, 25 januari 2000, Ignaccolo-Zenide t. Roemenië).

– Het recht op eerbiediging van het gezinsleven omvat regelmatige omgang van een grootouder met zijn kleinkind (EHRM, 27 april 2000, L. t. Finland).

– Het recht op eerbiediging van het gezinsleven wordt geschonden, indien een ouder de omgang met zijn kind wordt ontzegd na een proces, waarin het standpunt en de middelen van deze ouder onvoldoende aan bod kwa-men (EHRM, 13 juli 2000, Elsholz t. Duitsland).

– Weliswaar houdt het gezinsleven een aantal rechten en verplichtingen in voor de ouders ten aanzien van de minderjarige kinderen en impliceert de eerbiediging van het gezinsleven het recht voor de ouders om zelf be-slissingen te nemen met betrekking tot de opvoeding van hun kinderen, doch het gezinsleven in de zin van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens wordt in beginsel niet geraakt door een bepaling die de uitoefening van het ouderlijk gezag ten aanzien van meerderjarig geworden kinderen in de weg zou staan (Arbitragehof nr. 29/2001, 1 maart 2001, B.S., 23 mei 2001, B.6.).

– In een geschil tussen de ouders over het omgangsrecht met hun kind, wordt deze bepaling geschonden, indien dit kind niet door de rechter wordt gehoord. Is het nog jong, dan moet de mogelijkheid worden over-wogen een kader te scheppen, aangepast aan zijn jonge leeftijd (EHRM, 11 oktober 2001, Sakin v. Duitsland).

– Strengere beperkingen aan het bezoekrecht van gevaarlijke gedetineer-den, o.m. de onmogelijkheid van vrijwel elk lichamenlijk contact met ge-zinsleden, schendt dit artikel niet (EHRM, 4 februari 2003, van der Ven en Lorsche e.a. v. Nederland, 2 arresten).

– Geschillen omtrent het hoederecht en het omgangsrecht met kinderen na echtscheiding moeten onverwijld worden beslecht (EHRM, 23 september 2003, Hansen v. Turkije).

– De bescherming van het gezinsleven houdt niet noodzakelijk in dat alle ver-schilpunten tussen het huwelijk en het feitelijk samenwonen worden wegge-werkt; onderzocht moet worden of, onder meer gelet op de stand van de wet-geving in de verdragsluitende staten en de economische belangen van het land, het onderscheid dat wordt gemaakt berust op een objectief criterium en niet onredelijk is gelet op het beoogde doel. Het O.M. had tot vernietiging ge-concludeerd op grond van dit middel (Cass., 17 november 2003, S.03.0018.N).

– Artikel 8 wordt geschonden, indien bij gerechtelijk vastgestelde ontvoe-ring van een kind door een ouder de overheid niet de gepaste stappen onde-rneemt voor zijn terugkeer naar de ouder aan wie het was toegewezen, zoals voorgeschreven door de Haagse conventie (EHRM, 29 april 2004, Ig-lesias Gil en A.U.L. v. Spanje).

– De Staat is niet verplicht medewerking te verlenen aan een adoptie naar het buitenland, indien het belang van de kinderen dit niet vereist en de tot oordeelsvermogen gekomen kinderen dit niet willen (EHRM, 22 juni 2004, Pini en Bertani & Manera en Atripaldi v. Roemenië).

– Een substantiële beperking in de tijd van de mogelijkheid tot betwisting van het vaderschap schendt art. 8. Het mogelijk belang van het kind bij het bezit van staat van afstamming van een bepaalde man mag niet prevale-ren op zijn recht het vaderschap van een kind te betwisten, dat volgens we-tenschappelijke bewijzen die hij beweert te bezitten, niet het zijne is (EVRM, 12 januari 2006, Mizzi v. Malta).

– Laakbaar gedrag van de vader en een gebrek aan verstandhouding tus-sen de ouders ontslaat de bevoegde overheden niet van de verplichting alles in het werk te stellen om na scheiding het behoud van de omgang van

I. Internationale regelgeving • 2. Raad van Europa • 2.1. EVRM

Verdrag 4 november 1950 - EVRM (Art. 8)

het gemeenschappelijk kind met beide ouders mogelijk te maken (EHRM, 18 juli 2006, Fiala v. Tsjechië).

– Rechtbanken zijn ook niet oppermachtig en in familiale geschillen soms niet opgewassen tegen ouders die niet in staat zijn hun wederzijdse grieven te overstijgen en zo het belang van hun kind verwaarlozen (EHRM, 18 juli 2006, Pedovic v. Tsjechië).

– De vereiste dat de tot levenslange opsluiting veroordeelde gevangene uitzonderlijke omstandigheden moet kunnen aantonen bij het verzoek om zijn partner via artificiële inseminatie te mogen bevruchten, legt de lat zodanig hoog dat er geen sprake kan zijn van een weging van private en publieke belangen. Er is sprake van een schending van art. 8 EVRM (EHRM, grote kamer, 4 december 2007, Dickson v. VK).

– Het feit dat de samenwonende partner niet vrijgesteld is van de verplichting om te getuigen tegen de partner in een strafzaak tegen die partner vormt geen schending van art. 8 EVRM. De wetgever kan een dergelijke vrijstelling voorbehouden aan de gehuwden of wettelijk samenwonenden, met uitsluiting van andere *de facto* vormen van samenwoning (EHRM, 3 april 2012, Ver der Heijden v. Nederland).

8. Recht op eerbiediging van het gezinsleven: de jeugdbescherming

– Maatregelen van bijzondere jeugdzorg mogen niet zo worden uitgevoerd, dat regelmatige contacten tussen ouders en kinderen ernstig worden bemoeilijkt (EHRM, 24 maart 1988, Olsson v. Zweden, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 130).

– Langdurige beperking van de omgang tussen een moeder en haar in het raam van de bijzondere jeugdzorg geplaatste zoon door bezoek, briefwisseling en telefoongesprekken, moet steunen op ernstige en individueel gemotiveerde omstandigheden (EHRM, 25 februari 1992, Margareta en Roger Andersson v. Zweden, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 226).

– De beslissing tot plaatsing buiten het gezin moet in beginsel worden beschouwd als een tijdelijke maatregel. De modaliteiten van uitvoering moeten gericht zijn op de hereniging van de minderjarige met zijn ouder(s), rekening gehouden evenwel met het hoger belang van het kind (EHRM, 12 juli 2001, K. en T. v. Finland).

– Bij het nemen van een maatregel van jeugdbescherming moet(en) de ouder(s) de gelegenheid krijgen te antwoorden op alle elementen in het dossier en ten volle mee te werken aan het besluitvormingsproces (EHRM, 20 december 2001, Buchberger v. Oostenrijk).

– De scheiding van broers en zusters in geval van noodzakelijke plaatsing van alle kinderen van hetzelfde gezin, kan gerechtvaardigd zijn door de behoefte aan steun en bescherming van een pleeggezin, de aard van hun onderlinge verhoudingen en hun psychische toestand (EHRM, 9 mei 2003, Covezzi en Morselli v. Italië).

– Er moeten uitzonderlijk dwingende redenen zijn om een pasgeboren kind te onttrekken aan de zorg van de moeder tegen haar wil, als het gevolg van een procedure waarin zij, noch haar echtgenoot werden betrokken (EHRM, 8 april 2004, Haase v. Duitsland).

– De plaatsing in instellingen van de vijf kinderen van een gezin, wegens het gebrek aan een geschikte woning voor dit gezin schendt art. 8 (EHRM, 26 oktober 2006, Wallova en Walla v. Tsjechië).

9. Recht op eerbiediging van het gezinsleven: immigratie en verwijdering van vreemdelingen

– Het recht op eerbiediging van het gezinsleven is van toepassing op de immigratie op grond van gezinshereniging; dit betekent evenwel niet dat de Staat de algemene verplichting heeft de keuze van het land van verblijf van echt)paren met verschillende nationaliteit te eerbiedigen (EHRM, 28 mei 1985, Abdulaziz, Cabales en Balkandali v. V.K., *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 94).

– De uitwijzing van een uit de echt gescheiden vreemdeling schendt het recht op eerbiediging van het gezinsleven, wanneer deze maatregel in praktijk tot gevolg heeft, dat de regelmatige omgang met zijn kind ernstig bemoeilijkt wordt (EHRM, 21 juni 1988, Berrehab v. Nederland, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 138).

– De uitwijzing van een correctioneel veroordeelde vreemdeling die sedert zijn tweede levensjaar in België heeft verbleven en enkel in dit land naaste bloedverwanten heeft met wie hij in nauw contact is gebleven, schendt het recht op eerbiediging van het gezinsleven (EHRM, 18 februari 1991, Moustaqim v. België, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 193).

– De uitwijzing van een meermaals strafrechtelijk veroordeelde vreemdeling die geen reële banden meer heeft met het land waarvan hij de nationaliteit bezit en die gehuwd is met een vrouw die de nationaliteit van het gastland bezit en daar steeds heeft verbleven, schendt het recht op eerbiediging van het gezinsleven, wegens de onevenredigheid tussen de gevolgen van de uitwijzing van het echtpaar en het nagestreefde doel, met name de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten (EHRM, 26 maart 1992, Beldjoudi v. Frankrijk, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 234 A).

– De uitvoering van een bevel het grondgebied te verlaten, gericht tot een doofstomme en ongeletterde vreemdeling van 22 jaar die sedert zijn kinderjaren bij zijn ouders in het gastland woont, schendt artikel 8, ook al werd hij bij herhaling strafrechtelijk veroordeeld (EHRM, 13 juli 1995, Nasri v. Frankrijk, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 322-B).

– Door te eisen dat de echt)paren van vreemdelingen die geen onderdanen zijn van een Lid-Staat van de Europese Unie en de gezinshereniging genieten, zich niet alleen in de rechtssituatie van echtgenoten maar bovendien in de feitelijke situatie van samenwonende echtgenoten bevinden, mengt de wetgever zich in het privé-leven van de betrokkenen op een manier die niet onevenredig is, voor zover die vereiste zich ertoe beperkt de administratieve overheid in de gelegenheid te stellen, binnen een redelijke termijn, na te gaan of de samenwoning werkelijk en duurzaam is (Arbitragehof nr. 4/96, 9 januari 1996, B.S., 27 februari 1996, B.12.).

– Inzake immigratie kan uit art. 8 niet worden afgeleid dat de Staat een algemene verplichting zou hebben de keuze van de gemeenschappelijke verblijfplaats van echt)paren te eerbiedigen en gezinshereniging op hun grondgebied toe te laten. Om de omvang van de verplichtingen van de Staat te beoordelen, moeten alle aspecten van de situatie in aanmerking worden genomen (EHRM, 19 februari 1996, Gül v. Zwitserland).

– Detentie en uitwijzing verbreken op zich de band van gezinsleven tussen een ouder en zijn kind niet (EHRM, 7 augustus 1996, C. v. België).

– De uitwijzing na een lange gevangenisstraf wegens ernstige misdrijven van een vreemdeling die steeds banden heeft behouden met zijn land van herkomst is geen onredelijke of onevenredige inmenging in het recht op eerbiediging van zijn gezinsleven (EHRM, 7 augustus 1996, C. v. België).

– Weigering van gezinshereniging van een minderjarige zoon met zijn vader in Nederland, zo de eerste steeds in Marokko heeft verbleven en er nog nauwe bloedverwanten heeft, schendt het recht op eerbiediging van het gezinsleven niet (EHRM, 28 november 1996, Ahmut v. Nederland).

– Het vaderschap van het kind van een Franse vrouw en het huwelijk met haar na een onwettige terugkeer naar Frankrijk, doen *a posteriori* geen afbreuk aan de rechtmatigheid van de uitzetting – met verbod van terugkeer – van een Algerijn, vroeger veroordeeld voor verkrachting en diefstal en die nog banden heeft met zijn land van herkomst (EHRM, 29 januari 1997, Bouchelkia v. Frankrijk).

– De weigering een verblijfsvergunning te geven voor een jong kind, dat in Turkije werd toevertrouwd aan een tante, terwijl de ouders wettig immigrerden in Nederland en van hen bezwaarlijk kan worden verwacht dat ze naar Turkije terugkeren, schendt art. 8 (EHRM, 21 december 2001, Sen v. Nederland).

– Het Hof interpreteert art. 8 t.a.v. de Lid-Staten in het licht van het EG-recht in verband met het recht van toegang en verblijf van de EG-burgers (EHRM, 17 januari 2006, Aristimuno Mendizabal v. Frankrijk).

– De Staat is vrij de toegang en het verblijf van vreemdelingen te controleren. Dit impliceert de mogelijkheid ontradende sancties op te leggen voor de overtreding van die reglementeringen. De meest logische is de uitwijzing van de vreemdeling. Die maatregel kan echter onevenredig zijn, wanneer de vreemdeling voldoende sterke persoonlijke of familiale banden heeft in het gastland (EHRM, 15 juni 2006, Shevanova v. Letland).

– Verschillende internationale teksten vereisen dat de overheid alle noodzakelijke maatregelen neemt om de opsluiting van minderjarigen zo veel als mogelijk te beperken. *In casu*, vormde de opsluiting van de kinderen met hun familie in het detentiecentrum gedurende vijftien dagen een schending van art. 8 EVRM gelet op het feit dat de accommodatie niet aangepast was en gelet op de jonge leeftijd van de kinderen (EHRM, 19 januari 2012, Popov v. Frankrijk).

10. Recht op eerbiediging van de woning

– De uitsluiting van beroepsactiviteiten uit het begrip privé leven wordt niet gerechtvaardigd door enige principiële reden. De Franse tekst («domicile») laat toe zekere bedrijfsruimten (*in casu* het kabinet van een advocaat) de bescherming van artikel 8 te bieden (EHRM, 16 december 1992, Niemietz v. Duitse Bondsrepubliek, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 251 B).

– Art. 8, § 1, EVRM verhindert niet dat een proces-verbaal van vaststelling van overspel als bewijsmiddel wordt gebruikt voor een echtscheiding op grond van grove beledigingen (Cass., 19 oktober 1995, A.C., 1995, nr. 447).

– De effectieve eerbiediging van de woning verplicht de Staat niet de eigenaar op zijn vraag en in alle omstandigheden toe te staan een verhuurde woning terug in gebruik te nemen (EHRM, 21 november 1995, Velosa Barreto v. Portugal, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 334).

– Het recht op eerbiediging van de woning is toepasselijk op het enige gezinsverblijf dat permanent wordt bewoond, ook indien die bewoning strijdig is met de wet (EHRM, 25 september 1996, Buckley v. V.K.).

– Art. 8 wordt geschonden door agenten van politie die om de openbare rust te verzekeren de woning betreden van een uit de echt gescheiden vrouw bij de ophaling van meubelen door haar ex-man, wanneer blijkt dat de vrouw niet aanwezig was en de agenten er zich niet van hadden vergewist of deze

ophaling in overeenstemming was met de overeengekomen modaliteiten van uitvoering van de boedelscheiding (EHRM, 23 september 1998, McLeod v. V.K.).

– De voortdurende dreiging van de feitelijke uitzetting uit een huurwoning is een inmenging in het recht op eerbiediging van de woning, ook indien dit het gevolg is van een rechterlijke beslissing (EHRM, 18 februari 1999, Larkos v. Cyprus).

– Huiszoeking in de woningen van journalisten die van geen misdrijf worden verdacht en in de kantoren van een omroep op grond van een zeer algemeen geformuleerd bevel en zonder de betrokkenen te informeren over de redenen van de huiszoekingen, schenden artikel 8 (EHRM, 15 juli 2003, Ernst e.a. v. België).

– Het Hof onderschat de moeilijkheden voor de overheid niet werkbare accommodatie te vinden voor de zigeunerbevolking. Het is een domein waarin de nationale overheden een marge van appreciatie hebben bij het uitstippelen en nastreven van hun sociale en huisvestingspolitiek. De mogelijkheid van uitdrijving uit een woning op korte termijn, zonder opgave van redenen of mogelijkheid van een beroep op een rechter schendt evenwel artikel 8 EVRM (EHRM, 27 mei 2004, Connors v. VK).

– Een huiszoeking blijkt niet onregelmatig te zijn en is niet in strijd met de art. 8 EVRM en 17 IVBPR alleen omdat zij betrekking heeft op een beroepsjournalist, in zoverre het onderzoek is geopend wegens miskenning van het beroepsgeheim en omkering en in zoverre de rechters hebben vastgesteld dat die journalist bij de zaak is betrokken als dader of mededader (Cass., 1 december 2004, P.04.1305.F).

– Een huiszoekingsbevel moet een minimum aanwijzingen en specificaties bevatten, zodat het mogelijk blijft na te gaan of de grenzen van de opdracht niet werden overschreden (EHRM, 9 december 2004, Van Rossem v. België).

– Noch het recht van verdediging wordt miskend, noch de art. 6.1 en 8 EVRM worden geschonden omdat de aanwijzing, waarop de onderzoeksrechter zijn onaantastbaar oordeel over de noodzaak van de huiszoeking steunt, werd vernomen uit anonieme informatie (Cass., 15 maart 2005, P.04.1463.N).

– Een bedrijfslokaal geniet slechts de bescherming van art. 8 EVRM wanneer het bewoond is of wanneer er bescheiden worden bewaard die een vertrouwelijk karakter hebben (Cass., 4 oktober 2005, P.05.0537.N).

– Inmenging van het openbaar gezag met betrekking tot de uitoefening van het recht op eerbiediging van het openbaar gezag, ingaande op het verzoek van de beklagden of van hen, zich bereid verklaart in te staan voor het transport van de verdovende middelen, die het voorwerp uitmaken van een door de beklagden opgezette belangrijke internationale verhandeling van verdovende middelen (Cass., 31 oktober 2006, P.06.1016.N).

– De strijd tegen terrorisme en de urgentie van de situatie kunnen rechtvaardigen dat een huiszoekingsbevel in bredere bewoordingen is opgesteld dan normaal aanvaard zou worden. *In casu* vormde de algemene en onbepaalde machtiging om op een welbepaald adres alle correspondentie, boeken, elektronische apparatuur, financiële documenten en vele andere items te onderzoeken en in beslag te nemen geen schending uit van artikel 8 EVRM (EHRM, 20 oktober 2015, Sher e.a. v. Verenigd Koninkrijk).

– Het nastreven van de doelstellingen die de artikelen 21 en 34, § 3, Wet Politieambt en artikel 74/7 Vreemdelingenwet aan de politie toewijzen, houdt geen verband met de gevallen waarin de wet de met een opdracht van bestuurlijke politie belaste politieambtenaren toestaat binnen te dringen in een niet voor het publiek toegankelijke plaats en volstaat als dusdanig niet om die politieagenten te machtigen een huiszoeking te verrichten in de woonplaats van de betrokkenen (Cass., 17 mei 2017, P.17.0517.F).

11. Recht op eerbiediging van de privé-communicatie

– De weigering een gedetineerde met bepaalde personen te laten corresponderen, omdat zij geen bloedverwanten of vrienden zijn, schendt het recht op eerbiediging van de briefwisseling (EHRM, 28 juni 1984, Campbell en Fell v. V.K., *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 80).

– Het overmaken aan politieoverheden van gegevens over de bij telefoongesprekken betrokken aansluitingen en over de tijdstippen en de duur van de gesprekken is een inmenging in het recht op eerbiediging van de briefwisseling. Ze is slechts toelaatbaar binnen de grenzen en onder de voorwaarden van, art. 8, § 2 (EHRM, 2 augustus 1984, Malone v. V.K., *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 82).

– Het niet overhandigen aan een persoon in voorlopige hechtenis van een brief die het onderzoek of de vervolging niet kan hinderen, schendt het recht op eerbiediging van de briefwisseling (EHRM, 20 juni 1988, Schönberger en Durmaz v. Zwitserland, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 137).

– De Staat is verantwoordelijk voor het onrechtmatige gebruik van de opname van een telefoongesprek, dat onwettig geregistreerd werd door een privaats persoon met medeweten van een commissaris van de gerechtelijke

politie (EHRM, 23 november 1993, A. v. Frankrijk, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 277-B).

– Het aanwenden door de Belgische rechter van bewijskrachtige gegevens die overeenkomstig de Nederlandse wetgeving in Nederland zijn verkregen door het af luisteren van telefoongesprekken, is niet strijdig met de art. 8, § 2, EVRM, 17 IVBPR en 29 G.W., als wordt vastgesteld dat de telefoontap gebeurde op basis van een wettelijke voorziening die, o.m. door bepaling van een voldoende referentiekader waarin de toepassingsmodaliteiten van de tap-maatregel gepreciseerd zijn, kwalitatief voldoet aan de minimumstandaard van het EVRM (Cass., 30 mei 1995, A.C., 1995, nr. 262).

– Art. 8 is toepasselijk op de in- en uitgaande telefoongesprekken op de lijn van een bedrijf (EHRM, 25 maart 1998, Kopp v. Zwitserland).

– De onontvankelijkheid van de betwisting van de wettigheid van de telefoontap van een derde op grond van het feit dat de klager niet de titularis is van de afgeluisterde lijn, schendt art. 8 (EHRM, 24 augustus 1998, Lambert v. Frankrijk).

– Controle op de briefwisseling tussen een voorlopig gedetineerde en zijn advocaat kan gerechtvaardigd zijn, rekening gehouden met de dreiging van terrorisme in al zijn vormen, indien de controleprocedure voldoende waarborgen biedt tegen misbruik (EHRM, 5 juli 2001, Erdem v. Duitsland).

– Opsporing van iemands telefoonverkeer, zelfs voor een tijdvak dat afgesloten is op het ogenblik dat die opsporing wordt gelast, houdt een miskenning in van het recht op eerbiediging van het privé-leven (Cass., 19 januari 2005, P.04.1383.F).

– De niet-nakoming van gelijkwaardige waarborgen bij huiszoeking bij een advocaat voor papieren documenten en bestanden op PC is onevenredig en schendt deze bepaling t.a.v. de advocaat en t.a.v. degene op wie de bestanden betrekking hebben (EHRM, 16 oktober 2007, Wieser en Bicos Beteiligungen GmbH v. Oostenrijk).

– De EU-witwasrichtlijn, zoals die in Frankrijk geïmplementeerd wordt, en die vereist dat een advocaat elk «vermoeden» van witwassen door zijn cliënt moet melden, vormt geen schending van art. 8 EVRM. Het beroepsgeheim is niet onschendbaar en moet afgewogen worden tegen het belang van de lidstaten om witwassen te bestrijden. Belangrijk bij de afweging is het feit dat deze verplichting niet geldt wanneer de advocaten hun cliënt in een gerechtelijke procedure verdedigen (EHRM, 6 december 2012, Michaud v. Frankrijk).

– Het gebruik van de opname van een gesprek door een deelnemer aan dat gesprek zonder medeweten van de andere deelnemers, buiten het geval van louter gebruik voor zichzelf en anders dan het gebruik bedoeld in artikel 314bis, § 2, tweede lid, Strafwetboek, kan een inbreuk zijn op artikel 8 EVRM; bij de beoordeling of dat gebruik een inbreuk oplevert op artikel 8 EVRM betreft de rechter onder meer het criterium van de redelijke privacyverwachting van de deelnemers aan het gesprek of het doel dat met het gebruik van de opname wordt beoogd en daarbij kunnen onder meer de inhoud van het gesprek, de omstandigheden waaronder het gesprek plaatsvond, de hoedanigheid van de deelnemers aan het gesprek en de hoedanigheid van de bestemming van de opname een rol spelen (Cass, 7 juni 2016, P.16.0294.N).

– De Lid-Staten moeten ervoor zorgen dat wanneer de werkgever de elektronische communicatie van de werknemer controleert of voldoende adequate garanties zijn tegen misbruiken. De gecontroleerde werknemers moeten over een intern rechtsmiddel beschikken waarbij de rechter moet kunnen nagaan of de proportionaliteit van de bewaking gegarandeerd is (het EHRM somt daarbij zes criteria op die in aanmerking moeten worden genomen) (EHRM, grote kamer, 5 september 2017, Barbulescu t. Roemenië).

12. De toepassing van art. 8 in zaken die verband houden met de gezondheid en de leefomgeving

– Buitensporige geluidshinder kan problemen doen rijzen m.b.t. het recht op eerbiediging van het privé leven (EHRM, 21 februari 1990, Powell en Rayner v. V.K., *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 172).

– Buitensporige geluids- en geurhinder veroorzaakt door een waterzuiveringsinstallatie gebouwd in een bestaand woongebied is een schending van het recht op eerbiediging van de woning, wanneer de overheid niet op passende wijze de overlast compenseert en het recht op het effectief genot van een woning in een gezonde omgeving verzekert (EHRM, 9 december 1994, López Ostra v. Spanje, *Publ. Cour Eur. D.H.*, Série A, nr. 303-C).

– Het recht op eerbiediging van het privé-leven en het gezinsleven is toepasselijk op de rechtstreekse gevolgen van schadelijke emissies voor de omwonenden. Ernstige aantasting van het leefmilieu kan personen beroven van het rustig genot van hun woning op een wijze die hun privé-leven en gezinsleven schaadt. De staat die nalaat tijdig de essentiële informatie hieromtrent te verspreiden schendt deze grondrechten, wanneer de omwonenden de risico's van het verblijf in de gezuurde omgeving niet kunnen inschatten (EHRM, 19 februari 1998, Guerra e.a. v. Italië).

– Wanneer een overheid gevaarlijke activiteiten onderneemt die latent schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid van de personen die eraan deelnemen, vereist het recht op eerbiediging van het privé-

I. Internationale regelgeving • 2. Raad van Europa • 2.1. EVRM

Verdrag 4 november 1950 - EVRM (Art. 8)

---

leven en het gezinsleven een effectieve en toegankelijke procedure om mededeling te krijgen van alle pertinente gegevens (EHRM, 9 juni 1998, *McGinley en Egan v. U.K.*).

– In een arrest van een kamer van 2 oktober 2001 werd geoordeeld dat de geluidsoverlast door de nachtvluchten op Heathrow rechten van de omwonenden op grond van art. 8 hadden geschonden. De grote kamer oordeelde er anders over. Uit art. 8 kunnen geen specifieke regels inzake leefmilieu worden afgeleid. Op Heathrow gelden de algemene normen voor alle luchthavens in het VK. Het economisch belang van deze internationale luchthaven mag niet worden onderschat. De omwonenden hebben door de geluidshinder slechts een beperkt waardeverlies geleden voor hun woning. Ze kunnen dus zonder persoonlijke buitensporige inspanning naar een stillere omgeving uitwijken. Het VK heeft *in casu* geen beleid gevoerd in strijd met art. 8 (EHRM, 8 juli 2003, *Hatton e.a. v. VK*).

– Wanneer de overheid niet de hand houdt aan de naleving van de regels inzake geluidshinder in een uitgaansbuurt, worden de rechten van de bewoners geschonden (EHRM, 16 november 2004, *Moreno Gomez v. Spanje*).

– Wanneer niet wordt opgetreden tegen een onderneming die de nationale normen inzake leefmilieu in hoge mate overtreedt, worden de rech-

ten van de omwonenden, waarvan de gezondheid wordt bedreigd, geschonden (EHRM, 9 juni 2005, *Fadeyeva v. Rusland*).

– Wanneer administratieve en rechterlijke beslissingen de stopzetting bevelen van de activiteit van een bedrijf dat toxische afvalstoffen verwerkt, omdat het in de onmiddellijke nabijheid is gelegen van een bewoonde buurt en deze beslissingen niet op korte termijn worden nagekomen, wordt het recht op eerbiediging van de woning van de buurtbewoners geschonden (EHRM, 2 november 2006, *Giacomelli v. Italië*).

– Het verwijderen van lichaamsweefsel van een overledene zonder toestemming van diens nabestaanden, met het oog op het creëren van bio-implantaten door farmaceutische bedrijven, maakt in hoofdte van de nabestaanden een schending van art. 3 uit (EHRM, 13 januari 2015, *Elberte v. Letland*).

– Eiseres besliste om haar IVF-embryos niet meer te gebruiken om zwanger te worden en wou ze aan het stamcelonderzoek schenken. De wet verbood dit echter. Volgens het EHRM was er geen schending van artikel 8 EVRM aangezien er ter zake een grote appreciatiemarge is voor de Lid-Staten (EHRM, grote kamer, 27 augustus 2015, *Parrillo v. Italië*).

2.2. Dataproductie

Verdrag 28 januari 1981 – Geautomatiseerde verwerking persoonsgegevens. 9

Verdrag 28 januari 1981 tot bescherming van personen ten opzichte van de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens (B.S., 30 december 1993)

 1. Goedgekeurd bij wet 17 juni 1991, B.S., 30 december 1993

 2. Zie wet 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, B.S., 5 september 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking», *infra*

3. In herziening. Te consulteren op http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/dataprotection/modernisation_FR.asp

4. Voor een goed begrip dient verwezen naar het "rapport explicatief/explanatory report", te consulteren op <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Reports/Html/108.htm>

5. Na een lang onderhandelingsproces te hebben doorlopen, heeft de Raad van Ministers op 18 mei 2018 te Elseneur in Denemarken (STE223) het verdrag tot bescherming van personen ten opzichte van de automatische verwerking van persoonsgegevens (STE 108) van 28 mei 1981 goedgekeurd. Hoewel de kernprincipes van het Verdrag 108 de tand des tijds hebben doorstaan en de op beginsels gebaseerde neutraal-technologische benadering een onmiskenbare kracht is, meende de Raad van Europa dat dit phare-instrument aan modernisering toe was. De modernisering van het Verdrag 108 streefde 2 belangrijke doelen na: een antwoord vinden op de uitdagingen die voortkomen uit het gebruik van nieuwe informatietechnologieën enerzijds en anderzijds de daadwerkelijke uitvoering van het Verdrag versterken. Het gemoderniseerde Verdrag 108 blijft van toepassing over alle sectoren heen, overheid en particuliere, ongeacht of het nu gaat over verwerkingen verricht door de politie, inlichtingendiensten, Veiligheid van de Staat of economische actoren. Het Verdrag herbevestigt de oorspronkelijke principes door bepaalde ervan te versterken en formuleert enkele nieuwe garanties. Van bij het ontwerp werd rekening gehouden met de beginsels inzake transparantie, proportionaliteit, verantwoordelijkheid, minimale gegevensverwerking, eerbiediging van de privacy, en deze worden nu - onder andere - voortaan erkend als sleutelementen van het beschermingsmechanisme en werden ingevoegd in het gemoderniseerd instrument. Ook is een mechanisme ingevoerd voor een regelmatige opvolging en beoordeling van de eerbiediging van het Verdrag. Dit instrument staat sedert 25 juni 2018 open voor ratificering. Het treedt in werking zodra alle Partijen van het Verdrag 108 - hetzij 53 Staten - op 1 oktober 2018 hebben ingestemd met hun toetreding tot het Verdrag. De Staten die het ratificeren kunnen, als zij dat wensen, de onmiddellijke, voorlopige toepassing ervan aanvaarden waar na een termijn van 5 jaar, het gemoderniseerd Verdrag in werking kan treden als 38 Staten het op die datum hebben geratificeerd. Voortbouwend op het Verdrag 108 van 1981 waartoe meer dan 50 Staten zijn toetreden, blijft het gemoderniseerd Verdrag, dat de ambitie heeft een gemeenschappelijke mondiale norm te zijn, toegankelijk voor alle landen van de planeet.

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Onderwerp en doel

Art. 1. Dit Verdrag heeft tot doel op het grondgebied van elke Partij aan iedere natuurlijke persoon, ongeacht zijn nationaliteit of verblijfplaats, de eerbiediging van zijn rechten en fundamentele vrijheden te waarborgen en met name zijn recht op persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens hem betreffend («gegevensbescherming»).

Begripsomschrijvingen

Art. 2. Voor de toepassing van dit Verdrag:

a) wordt onder «persoonsgegevens» verstaan: iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon («betrokkene»);

b) wordt onder «geautomatiseerd bestand» verstaan: iedere verzameling gegevens die langs geautomatiseerde weg wordt verwerkt;

c) omvat «geautomatiseerde verwerking»: de volgende geheel of gedeeltelijk langs geautomatiseerde weg uitgevoerde bewerkingen: opslag van gegevens, toepassing van logische en/of rekenkundige bewerkingen op die gegevens; het wijzigen, uitwissen, opvragen en verspreiden van die gegevens;

d) wordt onder «houder van een bestand» verstaan: de natuurlijke persoon of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst of enig ander lichaam dat volgens het nationale recht de bevoegdheid heeft te beslissen welk doel het geautomatiseerde bestand moet dienen, welke categorieën persoonsgegevens dienen te worden opgeslagen en welke bewerkingen hierop zullen worden toegepast.

Werkingsfeer

Art. 3. 1. De Partijen verbinden zich dit Verdrag toe te passen op de geautomatiseerde bestanden van persoonsgegevens en op de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens in de openbare en particuliere sector.

2. Elke Staat kan bij de ondertekening of de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, of op elk later tijdstip, door middel van een verklaring gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa kenbaar maken dat:

a) hij dit Verdrag niet zal toepassen op bepaalde categorieën geautomatiseerde bestanden van persoonsgegevens, waarvan een lijst zal worden overgelegd.

Hij mag in die lijst echter geen categorieën geautomatiseerde bestanden opnemen die krachtens zijn interne recht onder voorschriften inzake gegevensbescherming vallen. Hij dient deze lijst derhalve door middel van een nieuwe verklaring te herzien telkens wanneer nieuwe categorieën geautomatiseerde bestanden van persoonsgegevens onder zijn nationale stelsel van gegevensbescherming komen te vallen;

b) hij dit Verdrag eveneens zal toepassen op gegevens betreffende groeperingen, verenigingen, stichtingen, vennootschappen of enig ander lichaam dat direct of indirect uit natuurlijke personen bestaat, ongeacht of het rechtspersoonlijkheid bezit;

c) hij dit Verdrag eveneens zal toepassen op bestanden van persoonsgegevens die niet langs geautomatiseerde weg worden verwerkt.

3. Elke Staat die de werkingssfeer van dit Verdrag door middel van een van de in het tweede lid, letter b) of c), hierboven bedoelde verklaringen heeft uitgebreid, kan in deze verklaring aangeven dat de uitbreidingen slechts van toepassing zijn op bepaalde categorieën bestanden van persoonsgegevens waarvan een lijst wordt overgelegd.

4. Een Partij die bepaalde categorieën geautomatiseerde bestanden van persoonsgegevens door middel van een verklaring als bedoeld in het tweede lid, letter *a*), hierboven heeft uitgesloten, kan niet van een Partij die deze niet heeft uitgesloten, verlangen dat laatstgenoemde Partij dit Verdrag op zodanige categorieën toepast.

5. Evenmin kan een Partij die niet tot één der uitbreidingen bedoeld in het tweede lid, letters *b*) en *c*), van dit artikel is overgegaan van een Partij die wel tot uitbreiding is overgegaan, verlangen dat deze op die punten dit Verdrag zal toepassen.

6. De verklaringen bedoeld in het tweede lid van dit artikel worden van kracht op het tijdstip van inwerkingtreding van dit Verdrag ten aanzien van de Staat die deze heeft ingediend indien deze Staat die verklaringen heeft ingediend bij ondertekening of bij nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, dan wel drie maanden na ontvangst hiervan door de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa indien zij op een later tijdstip zijn ingediend. Deze verklaringen kunnen geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa. De intrekking wordt van kracht drie maanden na de datum van ontvangst van een zodanige kennisgeving.⁷¹

¶ 1. – Bij de neerlegging van de bekrachtigingsoorkonde heeft België de volgende verklaringen afgelegd:

«Ter uitvoering van artikel 3, tweede lid, letter *a*, van het Verdrag zal België het Verdrag niet toepassen:

– op de verwerking van persoonsgegevens die worden beheerd door natuurlijke personen en die, uit hun aard, bestemd zijn voor privé, familiaal of huiselijk gebruik en zodanige bestemming houden;

– op de verwerking die uitsluitend betrekking heeft op persoonsgegevens die het onderwerp uitmaken van een openbaarmaking krachtens een wettelijk of reglementair voorschrift;

– op de verwerking die betrekking heeft op persoonsgegevens waarvan de persoon op wie ze slaan, de openbaarmaking zelf verzorgt dan wel deze laat verrichten, voor zover bij de verwerking het doel van de openbaarmaking in acht wordt genomen.

Ter uitvoering van artikel 3, tweede lid, letter *c*, van het Verdrag, zal België het Verdrag eveneens toepassen op de bestanden van persoonsgegevens die door middel van niet-geautomatiseerde gegevensdragers worden bijgehouden.»

HOOFDSTUK II

GRONDBEGINSELEN VAN GEGEVENSBESCHERMING

Verplichtingen van Partijen

Art. 4. 1. Elke Partij treft in zijn interne recht de noodzakelijke maatregelen om uitvoering te geven aan de grondbeginselen van databescherming, vervat in dit hoofdstuk.

2. Deze maatregelen dienen te zijn getroffen uiterlijk op het tijdstip waarop dit Verdrag ten aanzien van die Partij in werking treedt.

Hoedanigheid van de gegevens

Art. 5. Persoonsgegevens die langs geautomatiseerde weg worden verwerkt, dienen:

a) op eerlijke en wettige wijze te worden verkregen en verwerkt;

b) te worden opgeslagen voor duidelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en niet te worden gebruikt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden;

c) toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden opgeslagen;

d) nauwkeurig te zijn en, zo nodig, te worden bijgewerkt;

e) te worden bewaard in een zodanige vorm dat de betrokkene hierdoor niet langer te identificeren is dan strikt noodzakelijk is voor het doel waarvoor de gegevens zijn opgeslagen.

Bijzondere categorieën gegevens

Art. 6. Persoonsgegevens waaruit ras, politieke overtuiging, godsdienstige of andere levensbeschouwing blijkt, alsmede die welke betrekking hebben op gezondheid of seksueel gedrag, mogen niet langs geautomatiseerde weg worden verwerkt, tenzij het interne recht passende waarborgen ter zake biedt. Hetzelfde geldt voor persoonsgegevens voor strafrechtelijke veroordelingen.

Beveiliging van gegevens

Art. 7. Er dienen passende beveiligingsmaatregelen te worden getroffen om persoonsgegevens opgeslagen in geautomatiseerde bestanden te beschermen tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, toevallig verlies en ongeoorloofde toegang, wijziging of verspreiding.

Bijkomende waarborgen voor de betrokkene

Art. 8. Een ieder dient in staat te worden gesteld:

a) kennis te nemen van het bestaan van een geautomatiseerd bestand van persoonsgegevens, de voornaamste doeleinden hiervan, alsmede de identiteit en de gewone verblijfplaats of de hoofdvestiging van de houder van het bestand;

b) met redelijke tussenpozen en zonder overmatige vertraging of kosten uitsluitel te verkrijgen over de vraag of persoonsgegevens over hem in het geautomatiseerde bestand zijn opgeslagen en die gegevens in begrijpelijke vorm meegedeeld te krijgen;

c) in voorkomend geval die gegevens te doen verbeteren of uitwissen, indien deze zijn verwerkt in strijd met de bepalingen van het interne recht ter uitvoering van de grondbeginselen vervat in de artikelen 5 en 6 van dit Verdrag;

d) over een rechtsmiddel te beschikken, indien geen gevolg wordt gegeven aan een verzoek om uitsluitel of, al naargelang het geval, mededeling, verbetering of uitwisseling van persoonsgegevens als bedoeld in letter *b*) en letter *c*) van dit artikel.

Uitzonderingen en beperkingen

Art. 9. 1. Op het in de artikelen 5, 6 en 8 van dit Verdrag bepaalde is geen uitzondering toegestaan, tenzij binnen de in dit artikel gestelde grenzen.

2. Van het in de artikelen 5, 6 en 8 van dit Verdrag bepaalde kan worden afgeweken, indien de wet van de Partij in een dergelijke afwijking voorziet en het hier een maatregel betreft die in een democratische samenleving noodzakelijk is ten behoeve van:

a) de bescherming van de veiligheid van de Staat, de openbare veiligheid, de geldelijke belangen van de Staat of de bestrijding van strafbare feiten;

b) de bescherming van de betrokkene en van de rechten en vrijheden van anderen.

3. Aan de uitoefening van de in letters *b*, *c*) en *d*) van artikel 8 opgesomde rechten mogen bij de wet beperkingen

worden gesteld wat betreft geautomatiseerde bestanden van persoonsgegevens die worden gebruikt voor statistiek of voor wetenschappelijk onderzoek, indien er kennelijk geen risico bestaat dat inbreuk zal worden gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen.

Sancties en rechtsmiddelen

Art. 10. Elke partij verbindt zich passende sancties en rechtsmiddelen in te stellen ter zake van schending van bepalingen van het interne recht waarmede uitvoering wordt gegeven aan de grondbeginselen van gegevensbescherming, vervat in dit hoofdstuk.

Verdergaande bescherming

Art. 11. Geen der bepalingen van dit hoofdstuk mag worden uitgelegd in de zin van een beperking of aantasting van de bevoegdheid van iedere Partij om aan betrokkenen een verdergaande bescherming te bieden dan bij dit Verdrag is bepaald.

HOOFDSTUK III

GRENSOVERSCHRIJDEND VERKEER VAN GEGEVENS

Grensoverschrijdend verkeer van persoonsgegevens en intern recht

Art. 12. 1. De volgende bepalingen gelden voor het overbrengen over landsgrenzen, met welk middel dan ook, van persoonsgegevens die langs geautomatiseerde weg worden verwerkt of die zijn verzameld met het doel deze een zodanige verwerking te doen ondergaan.

2. Een Partij mag niet louter omwille van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer het grensoverschrijdende verkeer van persoonsgegevens van haar grondgebied naar dat van een andere Partij verbieden of aan een speciale vergunning onderwerpen.

3. Niettemin mag een Partij van het bepaalde in het tweede lid afwijken:

a) voor zover haar wetgeving een specifieke regeling voor bepaalde categorieën persoonsgegevens of geautomatiseerde bestanden van persoonsgegevens bevat uit hoofde van de aard van die gegevens of die bestanden, behalve wanneer de voorschriften van de andere Partij een gelijkwaardige bescherming bieden;

b) indien de overbrenging van haar grondgebied naar dat van een niet-Verdragsluitende Staat plaatsvindt via het grondgebied van een andere Partij, ten einde te voorkomen dat zulke overbrengingen zouden leiden tot het omzeilen van de wetgeving van de aan het begin van dit lid bedoelde Partij.

HOOFDSTUK IV

WEDERZIJDSE HULP

Samenwerking tussen de Partijen

Art. 13. 1. De Partijen verbinden zich elkaar ter uitvoering van dit Verdrag onderling hulp te verlenen.

2. Te dien einde:

a) wijst elke Partij één of meer overheden aan, waarvan zij de naam en het adres mededeelt aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa;

b) geeft elke Partij die meer dan één overheid heeft aangewezen in de kennisgeving bedoeld in het vorige lid een omschrijving van de bevoegdheden van iedere overheid.

3. Een door een Partij aangewezen overheid zal op verzoek van een door een andere Partij aangewezen overheid:

a) inlichtingen verstrekken over haar recht en bestuurspraktijk op het gebied van gegevensbescherming;

b) in overeenstemming met haar interne recht en uitsluitend ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer alle passende maatregelen nemen om feitelijke inlichtingen te geven over een bepaalde geautomatiseerde verwerking die op haar grondgebied plaatsvindt, met uitzondering evenwel van de persoonsgegevens die aldus worden verwerkt. ^{▽1}

☐ 1. – Bij de neerlegging van de bekrachtigingssoorkonde heeft België de volgende verklaring afgelegd:

«Artikel 13 van het Verdrag:

De aangewezen overheid voor het verstrekken van de inlichtingen bedoeld in artikel 13, derde lid, letter a, is het Ministerie van Justitie, Bestuur Burgerlijke en Criminele Zaken, Poelaertplein 3, 1000 Brussel.

De aangewezen overheid voor het verstrekken van de inlichtingen bedoeld in artikel 13, derde lid, letter b, is de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, Poelaertplein 3, 1000 Brussel.»

Hulp aan in het buitenland verblijf houdende betrokkenen

Art. 14. 1. Elke Partij verleent hulp aan iedere in het buitenland verblijf houdende persoon waar het de uitoefening betreft van de rechten vervat in zijn interne recht, ter uitvoering van de in artikel 8 van dit Verdrag nedergelegde grondbeginselen.

2. Indien zulk een persoon op het grondgebied van een andere Partij verblijf houdt, kan hij desgewenst zijn verzoek indienen door tussenkomst van de door die Partij aangewezen instantie.

3. Het verzoek om hulp dient alle nodige informatie te bevatten met betrekking tot in het bijzonder:

a) naam, adres en andere benodigde gegevens ter identificatie van de verzoeker;

b) het geautomatiseerde bestand van persoonsgegevens waarop het verzoek betrekking heeft of de houder hiervan;

c) het doel van het verzoek. ^{▽1}

☐ 1. – Bij de neerlegging van de bekrachtigingssoorkonde heeft België de volgende verklaring afgelegd:

«Artikel 14 van het Verdrag:

De aangewezen overheid is de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, Poelaertplein 3, 1000 Brussel.»

Waarborgen omtrent hulp verleend door aangewezen overheden

Art. 15. 1. Een door een Partij aangewezen overheid die van een door een andere Partij aangewezen overheid inlichting heeft ontvangen, hetzij ter ondersteuning van een verzoek om hulp, hetzij in antwoord op een verzoek om hulp dat zij zelf heeft gedaan, mag deze inlichtingen niet voor andere doeleinden gebruiken dan vermeld in het verzoek om hulp.

2. Elke Partij ziet erop toe dat personen die behoren tot of handelen namens de aangewezen overheid verplicht worden de nodige geheimhouding of vertrouwelijkheid te betrachten ten aanzien van die inlichtingen.

3. In geen geval mag een aangewezen overheid een verzoek om hulp namens een in het buitenland verblijf houdende betrokkene als bedoeld in artikel 14, tweede

lid, eigener beweging en zonder de uitdrukkelijke toestemming van die persoon indienen.

Afwijzing van verzoeken om hulp

Art. 16. Een aangewezen overheid tot wie een verzoek om hulp als bedoeld in de artikelen 13 of 14 van dit Verdrag wordt gericht, mag slecht weigeren hieraan gevolg te geven wanneer:

a) het verzoek verenigbaar is met de bevoegdheden op het gebied van gegevensbescherming van de tot antwoorden gerechtigde overheden;

b) het verzoek niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit Verdrag;

c) uitvoering van het verzoek onverenigbaar zou zijn met de soevereiniteit, veiligheid of openbare orde van de Partij die haar heeft aangewezen of met de rechten en fundamentele vrijheden van personen ressorterend onder de rechtsmacht van de Partij.

Kosten en procedures van hulpverlening

Art. 17. 1. De onderlinge hulp die de Partijen elkaar overeenkomstig het bepaalde in artikel 13 verlenen en de hulp die zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 14 aan in het buitenland verblijf houdende betrokkenen verlenen, zal tot betaling van geen andere kosten en rechten aanleiding geven dan die welke zijn verschuldigd aan deskundigen en tolken. Deze kosten komen voor rekening van de Partij die de overheid heeft aangewezen welke het verzoek om hulp heeft ingediend.

2. Aan de betrokkene mogen voor stappen welke te zijn behoefte op het grondgebied van een andere Partij zijn ondernomen geen andere kosten en rechten in rekening worden gebracht dan die welke zijn verschuldigd door personen die op het grondgebied van die Partij verblijf houden.

3. De overige bijzonderheden betreffende de hulpverlening, zoals formulieren, procedures en te bezigen talen, worden rechtstreeks tussen de betrokken Partijen geregeld.

HOOFDSTUK V

ADVIESCOMMISSIE

Samenstelling van de Commissie

Art. 18. 1. Na inwerkingtreding van dit Verdrag wordt een Adviescommissie ingesteld.

2. Elke Partij wijst een vertegenwoordiger en een plaatsvervangend vertegenwoordiger in deze Commissie aan. Iedere Lid-Staat van de Raad van Europa die geen Partij bij het Verdrag is, heeft het recht zich in deze Commissie door een waarnemer te doen vertegenwoordigen.

3. De Adviescommissie kan met een bij eenparigheid van stemmen genomen besluit elke Staat die geen lid van de Raad van Europa is en evenmin Partij bij dit Verdrag is, uitnodigen zich in een harer bijeenkomsten door een waarnemer te doen vertegenwoordigen.

Taken van de Commissie

Art. 19. De Adviescommissie:

a) kan voorstellen doen teneinde de toepassing van het Verdrag te vergemakkelijken of verbeteren;

b) kan, in overeenstemming met artikel 21, voorstellen tot amendering van dit Verdrag doen;

c) maakt haar oordeel kenbaar over elk voorstel tot amendering van dit Verdrag dat haar overeenkomstig artikel 21, derde lid, wordt voorgelegd;

d) kan op verzoek van een Partij een oordeel geven over ongeacht welk vraagstuk betreffende de toepassing van dit Verdrag.

Procedure

Art. 20. 1. De Adviescommissie wordt bijengeroepen door de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa. Zij komt voor de eerste maal bijeen binnen een termijn van twaalf maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag. Vervolgens komt zij ten minste éénmaal per twee jaar bijeen en in elk geval telkens wanneer één derde der vertegenwoordigers van de Partijen verlangen dat zij wordt bijengeroepen.

2. De meerderheid van de vertegenwoordigers van de Partijen vormt het voor het houden van een vergadering van de Adviescommissie benodigde quorum.

3. Na afloop van elke vergadering doet de Adviescommissie aan het Comité van Ministers van de Raad van Europa een verslag toekomen over haar werkzaamheden en de werking van het Verdrag.

4. Met inachtneming van de bepalingen van dit Verdrag stelt de Adviescommissie haar huishoudelijk reglement op.

HOOFDSTUK VI

AMENDEMENTEN

Amendementen

Art. 21. 1. Amendementen op dit Verdrag kunnen worden voorgesteld door een Partij, het Comité van Ministers van de Raad van Europa of de Adviescommissie.

2. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa geeft van ieder amendementsvoorstel kennis aan de Lid-Staten van de Raad van Europa en aan elke niet-Lid-Staat die is toetreden of is uitgenodigd toe te treden tot dit Verdrag overeenkomstig het bepaalde in artikel 23.

3. Voorts wordt elk amendement voorgesteld door een Partij of door een Comité van Ministers, ter kennis gebracht van de Adviescommissie, die aan het Comité van Ministers zijn oordeel geeft over het voorgestelde amendement.

4. Het Comité van Ministers bestudeert het voorgestelde amendement en elk door de Adviescommissie kenbaar gemaakt oordeel en kan het amendement goedkeuren.

5. De tekst van elk amendement dat het Comité van Ministers overeenkomstig het vierde lid van dit artikel heeft goedgekeurd, wordt ter aanvaarding aan de Partijen toegezonden.

6. Ieder amendement dat is goedgekeurd in overeenstemming met het vierde lid van dit artikel treedt in werking op de dertigste dag na die waarop alle Partijen aan de Secretaris-Generaal hebben medegedeeld dat zij het hebben aanvaard.

HOOFDSTUK VII

SLOTBEPALINGEN

Inwerkingtreding

Art. 22. 1. Dit Verdrag is opengesteld voor ondertekening door de Lid-Staten van de Raad van Europa. Het dient te

worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. Dit Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum waarop vijf Lid-Staten van de Raad van Europa te kennen hebben gegeven dat zij ermede instemmen overeenkomstig het in het vorige lid bepaalde, door dit Verdrag te worden gebonden.

3. Voor iedere Lid-Staat die nadien te kennen geeft dat hij ermede instemt voor dit Verdrag te worden geboden, treedt het in werking op de eerste dag van de maand volgens op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van nederlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

Toetreding van niet-Lid-Staten

Art. 23. 1. Na inwerkingtreding van dit Verdrag kan het Comité van Ministers van de Raad van Europa iedere Staat die geen lid is van de Raad van Europa uitnodigen tot dit Verdrag toe te treden ingevolge een bij meerderheid van stemmen genomen besluit, zoals bepaald in artikel 20, letter d, van het Statuut van de Raad van Europa en met eenparigheid van stemmen van de vertegenwoordigers der Verdragsluitende Staten die zijn gerechtigd zitting te hebben in de Commissie.

2. Voor iedere Staat die toetreedt, treedt het Verdrag in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van nederlegging van de akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Territoriale clausule

Art. 24. 1. Iedere Staat kan bij de ondertekening of de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding het gebied of de gebieden aanwijzen waarop dit Verdrag van toepassing zal zijn.

2. Iedere Staat kan op elk later tijdstip door middel van een verklaring gericht aan de Secretaris-Generaal van de

Raad van Europa de toepassing van dit Verdrag uitbreiden tot enig ander in de verklaring vermeld gebied. Het Verdrag treedt voor dat gebied in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van ontvangst van de verklaring door de Secretaris-Generaal.

3. Iedere verklaring afgelegd krachtens beide voorgaande leden kan wat betreft elk daarin vermeld gebied worden ingetrokken door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal. De intrekking wordt van kracht op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Voorbehouden

Art. 25. Geen enkel voorbehoud op de bepalingen van dit Verdrag is toegestaan.

Opzegging

Art. 26. 1. Iedere Partij kan op elk tijdstip dit Verdrag opzeggen door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. De opzegging wordt van kracht op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Kennisgevingen

Art. 27. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa geeft de Lid-Staten van de Raad van Europa en iedere Staat die tot dit Verdrag is toegetreden, kennis van:

- a) iedere ondertekening;
- b) de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- c) iedere datum van inwerkingtreding van dit Verdrag ingevolge de artikelen 22, 23 en 24 hiervan;
- d) iedere andere akte, kennisgeving of mededeling die op dit Verdrag betrekking heeft.

3. Europese Unie

INHOUDSOPGAVE

3.1. Primaire wetgeving	14
3.2. Dataprotectie.....	17

3.1. Primaire wetgeving

Verdrag 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) (Geconsolideerde versie) (uittreksel art. 16)	14
Verdrag 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie (VEU) (Geconsolideerde versie) (uittreksel art. 6, 39).....	14
Handvest 12 december 2007 – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (uittreksel art. 7–8, 47)	15

Verdrag 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie (Geconsolideerde versie) (PB. C 115, 9 mei 2008, err., PB. C 290, 30 november 2009)

►1. Laatst vervangen bij geconsolideerde versie 2016, PB. C 202, 7 juni 2016, rect., PB. C 400, 28 oktober 2016, rect., PB. C 313, 21 september 2017

(Uittreksel)

TITEL II

ALGEMEEN TOEPASSELIJKE BEPALINGEN

Art. 16. (oud artikel 286 VEG)

1. Eenieder heeft recht op bescherming van zijn persoonsgegevens.

2. Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure de voorschriften vast betreffende de bescherming van natuurlijke personen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens door de

instellingen, organen en instanties van de Unie, alsook door de Lid-Staten, bij de uitoefening van activiteiten die binnen het toepassingsgebied van het recht van de Unie vallen, alsmede de voorschriften betreffende het vrij verkeer van die gegevens. Op de naleving van deze voorschriften wordt toezicht uitgeoefend door onafhankelijke autoriteiten.

De op basis van dit artikel vastgestelde voorschriften doen geen afbreuk aan de in artikel 39 van het Verdrag betreffende de Europese Unie bedoelde specifieke voorschriften.^{▽1}

▮ 1. – Zie rechtspraak onder art. 28, § 1, lid 2, Richtlijn 95/46/EG (richtlijn «persoonsgegevens»), nr. 8

Verdrag 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie (Geconsolideerde versie) (PB. C 115, 9 mei 2008)

►1. Laatst vervangen bij geconsolideerde versie 2016, PB. C 202, 7 juni 2016, rect., PB. C 400, 28 oktober 2016

(Uittreksel)

TITEL I

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Art. 6. (oud artikel 6 VEU)

1. De Unie erkent de rechten, vrijheden en beginselen die zijn vastgesteld in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 7 december 2000, als aangepast op 12 december 2007 te Straatsburg, dat dezelfde juridische waarde als de Verdragen heeft.

De bepalingen van het Handvest houden geenszins een verruiming in van de bevoegdheden van de Unie zoals bepaald bij de Verdragen.

De rechten, vrijheden en beginselen van het Handvest worden uitgelegd overeenkomstig de algemene bepalingen

van titel VII van het Handvest betreffende de uitlegging en toepassing ervan, waarbij de in het Handvest bedoelde toelichtingen, waarin de bronnen van deze bepalingen vermeld zijn, terdege in acht genomen worden.

2. De Unie treedt toe tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Die toetreding wijzigt de bevoegdheden van de Unie, zoals bepaald in de Verdragen, niet.

3. De grondrechten, zoals zij worden gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en zoals zij voortvloeien uit de constitutionele tradities die de Lid-Staten gemeen hebben, maken als algemene beginselen deel uit van het recht van de Unie.^{▽1...4}

▮ 1. – De verwijzing in art. 6, lid 3, VEU naar het EVRM, ondertekend te Rome op 4 november 1950, brengt niet mee dat de nationale rechter in geval van conflict tussen een regel van nationaal recht en dat Verdrag

rechtstreeks de bepalingen van dit laatste moet toepassen en de daarmee onverenigbare regel van nationaal recht buiten toepassing moet laten (H.v.J., 24 april 2012, Kamberaj, C-571/10).

Δ 2. – Lid 3: Het Unierecht moet aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een nationale regeling volgens welke de rente die bij de terugbetaling van in strijd met het Unierecht geheven belasting wordt toegekend, slechts loopt vanaf de dag die volgt op die waarop om terugbetaling van deze belasting is verzocht (H.v.J., 18 april 2013, Mariana Irimie, C-565/11).

Δ 3. – Volgens vaste rechtspraak van het Hof is het recht op terugbetaling van heffingen die door een Lid-Staat in strijd met het Unierecht zijn geïnd, het gevolg en het complement van de rechten die de justitiabelen ontnemen aan de bepalingen van het Unierecht die dergelijke heffingen verbieden, zoals deze door het Hof zijn uitgelegd. De Lid-Staten zijn dus in beginsel verplicht, de in strijd met het recht van de Unie geïnde belastingen terug te betalen. Verder heeft het Hof al geoordeeld dat wanneer een Lid-Staat in strijd met het Unierecht heffingen heeft geïnd, de justitiabelen niet alleen recht hebben op terugbetaling van de ten onrechte geïnde belasting, maar ook van de aan die staat betaalde of door deze ingehouden bedragen die rechtstreeks verband houden met die belasting. Het beginsel dat de Lid-Staten verplicht zijn om de in strijd met het Unierecht geïnde heffingen met rente terug te betalen, vloeit voort uit het Unierecht zelf. Een regeling waarbij een eerder in strijd met het Unierecht geïnde milieuheffing niet wordt terugbetaald, maar wordt verdisconteerd in een nadien nieuw vastgestelde heffing, is i.c. in strijd met het uitgangspunt dat een onderdaan recht heeft op terugbetaling van in strijd met het Unierecht opgelegde belastingen, onder meer omdat daarbij geen rekening wordt gehouden met de verschuldigde rente over de ten onrechte geïnde heffing (H.v.J., 15 oktober 2014, Zaak C-331/13, Nicula).

Δ 4. – Het beginsel van loyale samenwerking staat eraan in de weg dat een Lid-Staat bepalingen vaststelt die de teruggaaf van een belasting die in een arrest van het Hof in strijd met het recht van de Unie is verklaard of waarvan de onverenigbaarheid met dat recht uit een dergelijk arrest voortvloeit, afhankelijk stelt van voorwaarden die specifiek voor die belasting gelden en die minder gunstig zijn dan de bepalingen die anders op een dergelijk teruggaaf van toepassing zouden zijn geweest. Het is aan de verwijzende rechterlijke instantie om te verifiëren of dit beginsel in het onderhavige geval is geëerbiedigd. Het gelijkwaardigheidsbeginsel staat eraan in de weg dat een Lid-Staat voor vorderingen tot teruggaaf van belasting die op schending van het Unierecht berusten, minder gunstige procedurebepalingen toepast dan de procedurebepalingen die gelden voor vergelijkbare, op schending van bepalingen van intern recht gebaseerde beroepen. Het is aan de verwijzende

rechterlijke instantie, de noodzakelijke verificaties te verrichten om te waarborgen dat dat beginsel wordt geëerbiedigd met betrekking tot de regelgeving die op het bij hem aanhangige geschil toepasselijk is. Het doeltreffendheidsbeginsel staat in de weg aan een stelsel van teruggaaf met rente van in strijd met het recht van de Unie geïnde belastingen waarvan het bedrag is vastgesteld in uitvoerbare rechterlijke beslissingen, zoals het stelsel in het hoofdgeding, dat bepaalt dat de teruggaaf van die belastingen wordt gespreid over een periode van vijf jaar en de uitvoering van dergelijke beslissingen afhankelijk stelt van de beschikbaarheid van uit de heffing van een andere belasting afkomstige middelen, zonder dat de justitiabele de overheidsorganen kan dwingen hun verplichtingen na te komen indien zij daaraan niet vrijwillig voldoen. Het is aan de verwijzende rechterlijke instantie om te verifiëren of een wettelijke regeling zoals die in het hoofdgeding toepasselijk zou zijn bij gebreke van een dergelijk teruggaafstelsel, aan het doeltreffendheidsbeginsel beantwoordt (H.v.J., 30 juni 2016, Cămpăan, C-200/14).

TITEL V

ALGEMENE BEPALINGEN INZAKE HET EXTERN OPTREDEN VAN DE UNIE EN SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE HET GEMEENSCHAPPELIJK BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID

Afdeling 1

Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 39. Overeenkomstig artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en in afwijking van lid 2 daarvan stelt de Raad een besluit vast inzake de voorschriften betreffende de bescherming van natuurlijke personen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens door Lid-Staten, bij de uitoefening van activiteiten die binnen het toepassingsgebied van dit hoofdstuk vallen, alsmede de voorschriften betreffende het vrij verkeer van die gegevens. Op de naleving van deze voorschriften wordt toezicht uitgeoefend door onafhankelijke autoriteiten.

Handvest 12 december 2007 van de grondrechten van de Europese Unie (PB. C 303, 14 december 2007)

►1. Laatst vervangen bij geconsolideerde versie, PB. C 326, 26 oktober 2012

□ 2. Zie art. 6 Verdrag 13 december 2007 betreffende de Europese Unie, PB. C 115, 9 mei 2008, opgenomen in rubriek «I. Internationale regelgeving, 3. Europese Unie, 3.1. Primaire wetgeving», *supra*, vervangen bij geconsolideerde versie, PB. C 83, 30 maart 2010

□ 3. Zie Verdrag 13 december 2007 betreffende de werking van de Europese Unie, PB. C 115, 9 mei 2008, opgenomen in rubriek «I. Internationale regelgeving, 3. Europese Unie, 3.1. Primaire wetgeving», *supra*, vervangen bij geconsolideerde versie, PB. C 83, 30 maart 2010

□ 4. Zie Prot. nr. 30, 13 december 2007 betreffende de toepassing van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie op Polen en het Verenigd Koninkrijk, PB. C 115, 9 mei 2008

(Uittreksel)

TITEL II VRIJHEDEN

Art. 7. De eerbiediging van het privé-leven en van het familie- en gezinsleven

Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn communicatie.

Art. 8. De bescherming van persoonsgegevens

1. Eenieder heeft recht op bescherming van zijn persoonsgegevens.

2. Deze gegevens moeten eerlijk worden verwerkt, voor bepaalde doeleinden en met toestemming van de betrok-

kene of op basis van een andere gerechtvaardigde grondslag waarin de wet voorziet. Eenieder heeft recht van inzage in de over hem verzamelde gegevens en op rectificatie daarvan.

3. Een onafhankelijke autoriteit ziet erop toe dat deze regels worden nageleefd.

TITEL VI RECHTSPLEGING

Art. 47. Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht

Eenieder wiens door het recht van de Unie gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden, heeft recht op een doeltreffende voorziening in rechte, met inachtneming van de in dit artikel gestelde voorwaarden.

Eenieder heeft recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld. Eenieder heeft de mogelijkheid zich te laten adviseren, verdedigen en vertegenwoordigen.

Rechtsbijstand wordt verleend aan degenen die niet over toereikende financiële middelen beschikken, voor zover die bijstand noodzakelijk is om de daadwerkelijke toegang tot de rechter te waarborgen.^{▽1...2}

▣ 1. – Zie Aanbeveling Com. 27 november 2013 inzake het recht op rechtsbijstand voor verdachten of beklaagden in strafprocedures, *PB*. C 378, 24 december 2013

▣ 2. – Het in art. 47 Handvest grondrechten Europese Unie neergelegde beginsel van daadwerkelijke rechterlijke bescherming moet aldus worden uitgelegd dat het niet is uitgesloten dat daarop door rechtspersonen een beroep wordt gedaan, en dat de overeenkomstig dit beginsel verleende bijstand onder meer de vrijstelling van betaling van het voorschot op de proceskosten en/of de bijstand door een advocaat kan behelzen. Dienaangaande is het aan de nationale rechter om na te gaan of de voor-

waarden voor verlening van rechtsbijstand een beperking vormen van het recht op toegang tot de rechter die dit recht in zijn kern aantast, of met die voorwaarden een legitiem doel wordt nagestreefd en of er een redelijke verhouding bestaat tussen de gebruikte middelen en het beoogde doel.

In het kader van deze beoordeling kan de nationale rechter het voorwerp van het geschil, de redelijke kans van slagen van de verzoeker, het belang van de zaak dat voor deze op het spel staat, de complexiteit van het toepasselijke recht en van de toepasselijke procedure, alsmede het vermogen van de verzoeker daadwerkelijk zijn verdediging op zich te nemen, in de overwegingen betrekken. Voor de evenredigheidsbeoordeling kan de nationale rechter tevens rekening houden met de hoogte van de proceskosten die moeten worden voorgeschoten en met de vraag of deze mogelijk een al dan niet onoverkomelijk obstakel voor de toegang tot de rechter vormen.

Wat meer in het bijzonder rechtspersonen betreft, kan de nationale rechter rekening houden met de situatie waarin deze zich bevinden. Zo kan hij met name de vorm van de betrokken rechtspersoon, de vraag of deze al dan niet een winstoogmerk heeft, alsmede de financiële draagkracht van de vennoten of aandeelhouders ervan en de mogelijkheid voor deze om de voor de indiening van de vordering in rechte noodzakelijke bedragen te verkrijgen, in de overwegingen betrekken (H.v.J., 22 december 2010, DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft, C-279/09).

3.2. Dataproductie

Verord. (EU) 2016/679 E.P. en de Raad 27 april 2016 – Algemene verordening gegevensbescherming («AVG»)	17
Richtl. 2016/680 E.P. en de Raad 27 april 2016 – Bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens inzake politie en justitie	78

Verord. (EU) 2016/679 E.P. en de Raad 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB. L 119, 4 mei 2016, rect., PB. L 127, 23 mei 2018)

1. Zie wet 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, B.S., 10 januari 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking», *infra*

2. Zie wet 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, B.S., 5 september 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking», *infra*

3. Zie wet 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, B.S., 10 september 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking», *infra*

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 16,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité (1),

Gezien het advies van het Comité van de Regio's (2),

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure (3),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens is een grondrecht. Krachtens artikel 8, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het «Handvest») en artikel 16, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) heeft eenieder recht op bescherming van zijn persoonsgegevens.

(2) De beginselen en regels betreffende de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van hun persoonsgegevens dienen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in overeenstemming te zijn met hun grondrechten en fundamentele vrijheden, met name met hun recht op bescherming van persoonsgegevens. Deze verordening beoogt bij te dragen aan de totstandkoming van een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht en van een economische unie, alsook tot economische en sociale vooruitgang, de versterking en de convergentie van de economieën binnen de interne markt en het welzijn van natuurlijke personen.

(3) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad (4) heeft tot doel de bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met verwerkingsactiviteiten te harmoniseren en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie te waarborgen.

(4) De verwerking van persoonsgegevens moet ten dienste van de mens staan. Het recht op bescherming van persoonsgegevens heeft geen absolute gelding, maar moet worden beschouwd in relatie tot de functie ervan in de samenleving en moet conform het evenredigheidsbeginsel

tegen andere grondrechten worden afgewogen. Deze verordening eerbiedigt alle grondrechten alsook de vrijheden en beginselen die zijn erkend in het Handvest zoals dat in de Verdragen is verankerd, met name de eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven, woning en communicatie, de bescherming van persoonsgegevens, de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst, de vrijheid van meningsuiting en van informatie, de vrijheid van ondernemerschap, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht, en het recht op culturele, godsdienstige en taalkundige verscheidenheid.

(5) Dankzij de interne markt is een niveau van economische en sociale integratie bereikt dat tot een aanzienlijke toename van de grensoverschrijdende stromen van persoonsgegevens heeft geleid. De uitwisseling van persoonsgegevens tussen publieke en particuliere actoren, waaronder natuurlijke personen, verenigingen en ondernemingen, is overal in de Unie toegenomen. Het Unierecht noopt de nationale autoriteiten in de Lid-Staten tot samenwerken en tot het uitwisselen van persoonsgegevens om hun opdrachten te vervullen of om taken uit te voeren namens een autoriteit in een andere Lid-Staat.

(6) Door snelle technologische ontwikkelingen en globalisering zijn nieuwe uitdagingen voor de bescherming van persoonsgegevens ontstaan. De mate waarin persoonsgegevens worden verzameld en gedeeld, is significant gestegen. Dankzij de technologie kunnen bedrijven en overheid bij het uitvoeren van hun activiteiten meer dan ooit tevoren gebruikmaken van persoonsgegevens. Natuurlijke personen maken hun persoonsgegevens steeds vaker wereldwijd bekend. Technologie heeft zowel de economie als het maatschappelijk leven ingrijpend veranderd en moet het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie en de doorgifte aan derde landen en internationale organisaties verder vergemakkelijken en daarbij een hoge mate van bescherming van persoonsgegevens garanderen.

(7) Die ontwikkelingen vereisen een krachtig en coherenter kader voor gegevensbescherming in de Unie, dat wordt gesteund door strenge handhaving, omdat zulks van belang is voor het vertrouwen dat nodig is om de digitale economie zich in de hele interne markt te laten ontwikkelen. Natuurlijke personen dienen controle over hun eigen persoonsgegevens te hebben. Er dient meer rechtszekerheid

en praktische zekerheid te worden geboden aan natuurlijke personen, marktdeelnemers en overheidsinstanties.

(8) Voor zover deze verordening bepaalt dat de regels die zij bevat door lidstatelijk recht kunnen worden gespecificeerd of beperkt, kunnen de Lid-Staten indien nodig elementen van deze verordening in hun recht opnemen om de samenhang te garanderen en om de nationale bepalingen begrijpbaar te maken voor degenen op wie zij van toepassing zijn.

(9) De doelstellingen en beginselen van Richtlijn 95/46/EG blijven overeind, maar de richtlijn heeft niet kunnen voorkomen dat gegevens in de Unie op gefragmenteerde wijze worden beschermd, dat er rechtsonzekerheid heerst of dat in brede lagen van de bevolking het beeld bestaat dat met name online-activiteiten aanzienlijke risico's voor de bescherming van natuurlijke personen inhouden. De Lid-Staten bieden op het vlak van verwerking van persoonsgegevens uiteenlopende niveaus van bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, met name de bescherming van persoonsgegevens, wat het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie in de weg kan staan. Die verschillen kunnen dan ook een belemmering vormen voor de uitoefening van economische activiteiten op Unieniveau, de mededinging verstoren en de overheid beletten de taak die zij uit hoofde van het Unierecht heeft, te vervullen. Die verschillende beschermingsniveaus zijn toe te schrijven aan de verschillen in de uitvoering en toepassing van Richtlijn 95/46/EG.

(10) Teneinde natuurlijke personen een consistent en hoog beschermingsniveau te bieden en de belemmeringen voor het verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie op te heffen, dient het niveau van bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op het vlak van verwerking van deze gegevens in alle Lid-Staten gelijkwaardig te zijn. Er moet gezorgd worden voor een in de gehele Unie coherente en homogene toepassing van de regels inzake bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Met het oog op de verwerking van persoonsgegevens voor het vervullen van een wettelijke verplichting, voor het vervullen van een taak van algemeen belang of bij de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend, moet de Lid-Staten worden toegestaan nationale bepalingen te handhaven of in te voeren ter nadere precisering van de wijze waarop de regels van deze verordening moeten worden toegepast. In samenhang met de algemene en horizontale wetgeving inzake gegevensbescherming ter uitvoering van Richtlijn 95/46/EG beschikken de Lid-Staten over verscheidene sectorgebonden wetten op gebieden waar behoefte is aan meer specifieke bepalingen. Deze verordening biedt de Lid-Staten ook ruimte om eigen regels voor de toepassing vast te stellen, onder meer wat de verwerking van bijzondere persoonsgegevens-categorieën («gevoelige gegevens») betreft. In zoverre staat deze verordening niet in de weg aan lidstatelijk recht waarin specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking nader worden omschreven, meer bepaald door nauwkeuriger te bepalen in welke gevallen verwerking van persoonsgegevens rechtmatig geschiedt.

(11) Doeltreffende bescherming van persoonsgegevens in de gehele Unie vereist de versterking en nadere omschrijving van de rechten van betrokkenen en van de verplichtingen van degenen die persoonsgegevens verwerken en

van degenen die over die verwerking beslissen, alsmede gelijkwaardige bevoegdheden op het gebied van toezicht en handhaving van de regels inzake gegevensbescherming en vergelijkbare sancties voor overtredingen in de Lid-Staten.

(12) Artikel 16, lid 2, VWEU machtigt het Europees Parlement en de Raad om de regels vast te stellen betreffende de bescherming van natuurlijke personen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens, alsmede de regels betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

(13) Teneinde natuurlijke personen in de gehele Unie een consistent niveau van bescherming te bieden en te voorkomen dat verschillen het vrije verkeer van persoonsgegevens op de interne markt hinderen, is een verordening nodig om marktdeelnemers, met inbegrip van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen, rechtszekerheid en transparantie te bieden, te voorzien in dezelfde wettelijk afdwingbare rechten voor natuurlijke personen in alle Lid-Staten en in verplichtingen en verantwoordelijkheden voor de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers, te zorgen voor consistent toezicht op de verwerking van persoonsgegevens en voor vergelijkbare sancties in alle Lid-Staten, alsook voor doeltreffende samenwerking tussen de toezichhoudende autoriteiten van verschillende Lid-Staten. Voor de goede werking van de interne markt is het nodig dat het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie niet wordt beperkt of verboden om redenen die verband houden met de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Om rekening te houden met de specifieke situatie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen omvat deze verordening een afwijking voor organisaties met minder dan 250 werknemers wat het bijhouden van registers betreft. Voorts worden de instellingen, organen en instanties van de Unie, en de Lid-Staten en hun toezichhoudende autoriteiten aangemoedigd om bij de toepassing van deze verordening de specifieke behoeften van de kleine, middelgrote en micro-ondernemingen in aanmerking te nemen. De definitie van het begrip kleine, middelgrote en micro-ondernemingen dient te worden overgenomen uit artikel 2 van de bijlage bij Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie (5).

(14) De bescherming die door deze verordening wordt geboden, heeft betrekking op natuurlijke personen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens. Deze verordening heeft geen betrekking op de verwerking van gegevens over rechtspersonen en met name als rechtspersonen gevestigde ondernemingen, zoals de naam en de rechtsvorm van de rechtspersoon en de contactgegevens van de rechtspersoon.

(15) Om te voorkomen dat een ernstig risico op omzeiling zou ontstaan, dient de bescherming van natuurlijke personen technologieneutraal te zijn en mag zij niet afhankelijk zijn van de gebruikte technologieën. De bescherming van natuurlijke personen dient te gelden bij zowel geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens als handmatige verwerking daarvan indien de persoonsgegevens zijn opgeslagen of bedoeld zijn om te worden opgeslagen in een bestand. Dossiers of een verzameling dossiers en de omslag ervan, die niet volgens specifieke criteria zijn gestructureerd, mogen niet onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen.

(16) Deze verordening is niet van toepassing op vraagstukken met betrekking tot de bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden of het vrije verkeer van persoonsgegevens in verband met niet onder het Unierecht vallende activiteiten, zoals activiteiten betreffende nationale veiligheid. Deze verordening is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens die de Lid-Staten verrichten bij activiteiten in verband met het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie.

(17) Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad (6) is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie. Verordening (EG) nr. 45/2001 en andere rechtshandelingen van de Unie die van toepassing zijn op een dergelijke verwerking van persoonsgegevens, moeten aan de beginselen en regels van de onderhavige verordening worden aangepast en in het licht van de onderhavige verordening worden toegepast. Om de Unie een sterk en coherent kader inzake gegevensbescherming ter beschikking te stellen, moet Verordening (EG) nr. 45/2001 waar nodig worden aangepast zodra de onderhavige verordening is vastgesteld, opdat deze op hetzelfde tijdstip als de onderhavige verordening van toepassing kan worden.

(18) Deze verordening is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door een natuurlijke persoon in het kader van een louter persoonlijke of huishoudelijke activiteit die als zodanig geen enkel verband houdt met een beroeps- of handelsactiviteit. Tot persoonlijke of huishoudelijke activiteiten kunnen behoren het voeren van correspondentie of het houden van adresbestanden, het sociaal netwerken en online-activiteiten in de context van dergelijke activiteiten. Deze verordening geldt wel voor verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die de middelen verschaffen voor de verwerking van persoonsgegevens voor dergelijke persoonlijke of huishoudelijke activiteiten.

(19) De bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, en het vrije verkeer van die gegevens wordt geregeld in een specifiek rechtshandeling van de Unie. Deze verordening mag derhalve niet van toepassing zijn op de met die doeleinden verrichte verwerkingsactiviteiten. Overeenkomstig deze verordening door overheidsinstanties verwerkte persoonsgegevens die voor die doeleinden worden gebruikt, moeten vallen onder een meer specifieke rechtshandeling van de Unie, namelijk Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad (7). De Lid-Staten kunnen bevoegde autoriteiten in de zin van Richtlijn (EU) 2016/680 taken opdragen die niet noodzakelijk worden verricht met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, zodat de verwerking van persoonsgegevens voor die andere doeleinden binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt, voor zover zij binnen het toepassingsgebied van de Uniewetgeving valt.

Aangaande de verwerking van persoonsgegevens door die bevoegde instanties voor doeleinden die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen, moeten de Lid-Staten meer specifieke bepalingen kunnen handhaven of invoeren om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen. In die bepalingen kunnen meer bepaald specifieke voorschriften voor de verwerking van persoonsgegevens door die bevoegde instanties voor de genoemde andere doeleinden worden vastgesteld, rekening houdend met de grondwettelijke, organisatorische en bestuurlijke structuur van de Lid-Staat in kwestie. Wanneer de verwerking van persoonsgegevens door privaatrechtelijke organen onder de onderhavige verordening valt, moet deze verordening voorzien in de mogelijkheid dat de Lid-Staten onder specifieke voorwaarden bij wet vastgestelde verplichtingen en rechten beperken, indien een dergelijke beperking in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter bescherming van specifieke belangen van betekenis, waaronder de openbare veiligheid en de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid. Dit is bijvoorbeeld van belang in het kader van de bestrijding van witwassen of de werkzaamheden van forensische laboratoria.

(20) Hoewel de onderhavige verordening onder meer van toepassing is op de activiteiten van gerechten en andere rechterlijke autoriteiten, zouden in het Unierecht of het lidstatelijke recht de verwerkingen en verwerkingsprocedures met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens door gerechten en andere rechterlijke autoriteiten nader kunnen worden gespecificeerd. De competentie van de toezichhoudende autoriteiten mag zich niet uitstrekken tot de verwerking van persoonsgegevens door gerechten in het kader van hun gerechtelijke taken, zulks teneinde de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht bij de uitoefening van haar rechterlijke taken, waaronder besluitvorming, te waarborgen. Het toezicht op die gegevensverwerkingen moet kunnen worden toevertrouwd aan specifieke instanties binnen de rechterlijke organisatie van de Lid-Staat, die met name de naleving van de regels van deze verordening moeten garanderen, leden van de rechterlijke macht van hun verplichtingen krachtens deze verordening sterker bewust moeten maken, en klachten met betrekking tot die gegevensverwerkingen moeten behandelen.

(21) Deze verordening doet geen afbreuk aan de toepassing van Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad (8), inzonderheid de regels inzake de aansprakelijkheid van dienstverleners die als tussenpersoon optreden in de artikelen 12 tot en met 15 van die richtlijn. Met die richtlijn wordt beoogd bij te dragen tot het beter functioneren van de interne markt door het vrije verkeer van diensten van de informatiemaatschappij tussen de Lid-Staten te waarborgen.

(22) De verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker in de Unie dient overeenkomstig deze verordening te worden verricht, ongeacht of de eigenlijke verwerking in de Unie plaatsvindt. Vestiging veronderstelt het effectief en daadwerkelijk uitoefenen van activiteiten via bestendige verhoudingen. De rechtsvorm van dergelijke verhoudingen, of het nu gaat

om een bijkantoor of om een dochteronderneming met rechtspersoonlijkheid, is daarbij niet doorslaggevend.

(23) Om te waarborgen dat natuurlijke personen niet de bescherming wordt onthouden waarop zij krachtens deze verordening recht hebben, dient deze verordening van toepassing te zijn op de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen die zich in de Unie bevinden, door een niet in de Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker wanneer de verwerking verband houdt met het aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen, ongeacht of dit verband houdt met een betaling. Om te bepalen of een dergelijke verwerkingsverantwoordelijke of verwerker goederen of diensten aan betrokkenen in de Unie aanbiedt, moet worden nagegaan of de verwerkingsverantwoordelijke of verwerker klaarblijkelijk voornemens is diensten aan te bieden aan betrokkenen in één of meer Lid-Staten in de Unie. De toegankelijkheid van de website van de verwerkingsverantwoordelijke, van de verwerker of van een tussenpersoon in de Unie, van een e-mailadres of van andere contactgegevens of het gebruik van een in het derde land waar de verwerkingsverantwoordelijke is gevestigd, algemeen gebruikte taal is op zich ontoereikend om een dergelijk voornemen vast te stellen, maar ook uit andere factoren zoals het gebruik van een taal of een valuta die in één of meer Lid-Staten algemeen wordt gebruikt, met de mogelijkheid om in die taal goederen en diensten te bestellen, of de vermelding van klanten of gebruikers in de Unie, kan blijken dat de verwerkingsverantwoordelijke voornemens is goederen en diensten aan betrokkenen in de Unie aan te bieden.

(24) De verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen in de Unie door een niet in de Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker moet ook onder deze verordening vallen wanneer dat verband houdt met het controleren van het gedrag van de betrokkenen voor zover zich dat binnen de Unie situeert. Om uit te maken of een verwerking kan worden beschouwd als controle van het gedrag van betrokkenen, dient te worden vastgesteld of natuurlijke personen op het internet worden gevolgd, en onder meer of in dat verband eventueel persoonsgegevensverwerkingstechnieken worden gebruikt waarbij een profiel wordt opgesteld van een natuurlijke persoon, in het bijzonder om besluiten ten aanzien van hem te nemen of om zijn persoonlijke voorkeuren, gedragingen en attitudes te analyseren of te voorspellen.

(25) Wanneer uit hoofde van het internationale publiekrecht het lidstatelijke recht van toepassing is, dient deze verordening ook van toepassing te zijn op een verwerkingsverantwoordelijke die niet in de Unie is gevestigd, maar bijvoorbeeld bij een diplomatieke vertegenwoordiging of een consulaire post actief is.

(26) De beginselen van gegevensbescherming moeten voor elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon gelden. Gepseudonimiseerde persoonsgegevens die door het gebruik van aanvullende gegevens aan een natuurlijke persoon kunnen worden gekoppeld, moeten als gegevens over een identificeerbare natuurlijke persoon worden beschouwd. Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken. Om

uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen. De gegevensbeschermingsbeginselen dienen derhalve niet van toepassing te zijn op anonieme gegevens, namelijk gegevens die geen betrekking hebben op een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon of op persoonsgegevens die zodanig anoniem zijn gemaakt dat de betrokkene niet of niet meer identificeerbaar is. Deze verordening heeft derhalve geen betrekking op de verwerking van dergelijke anonieme gegevens, onder meer voor statistische of onderzoeksdoeleinden.

(27) De onderhavige verordening is niet van toepassing op de persoonsgegevens van overleden personen. De Lid-Staten kunnen regels vaststellen betreffende de verwerking van de persoonsgegevens van overleden personen.

(28) De toepassing van pseudonimisering op persoonsgegevens kan de risico's voor de betrokkenen verminderen en de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers helpen om hun verplichtingen inzake gegevensbescherming na te komen. De uitdrukkelijke invoering van «pseudonimisering» in deze verordening is niet bedoeld om andere gegevensbeschermingsmaatregelen uit te sluiten.

(29) Om stimuli te creëren voor pseudonimisering bij de verwerking van persoonsgegevens zouden, terwijl een algemene analyse mogelijk blijft, pseudonimiseringmaatregelen moeten kunnen worden genomen door dezelfde verwerkingsverantwoordelijke wanneer deze de noodzakelijke technische en organisatorische maatregelen heeft getroffen om er bij de desbetreffende verwerking voor te zorgen dat deze verordening ten uitvoer wordt gelegd, en dat de aanvullende gegevens om de persoonsgegevens aan een specifieke betrokkene te koppelen, apart worden bewaard. De verwerkingsverantwoordelijke die de persoonsgegevens verwerkt, moet aangeven wie bij dezelfde verwerkingsverantwoordelijke gemachtigde personen zijn.

(30) Natuurlijke personen kunnen worden gekoppeld aan online-identificatoren via hun apparatuur, applicaties, instrumenten en protocollen, zoals internetprotocol (IP)-adressen, identificatiecookies of andere identificatoren zoals radiofrequentie-identificatietags. Dit kan sporen achterlaten die, met name wanneer zij met unieke identificatoren en andere door de servers ontvangen informatie worden gecombineerd, kunnen worden gebruikt om profielen op te stellen van natuurlijke personen en natuurlijke personen te herkennen.

(31) Overheidsinstanties waaraan ingevolge een wettelijke verplichting persoonsgegevens worden meegedeeld voor het vervullen van hun overheidstaak, zoals belasting- of douaneautoriteiten, financiëleonderzoeksdiensten, onafhankelijke bestuurlijke autoriteiten of financiëlemarktautoriteiten die belast zijn met de regulering van en het toezicht op de effectenmarkten, mogen niet worden beschouwd als ontvangers indien zij persoonsgegevens ontvangen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bepaald onderzoek van algemeen belang, overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht. Door overheidsinstanties ingediende verzoeken om verstreking moeten in ieder geval schriftelijk, gemotiveerd en incidenteel zijn, en

mogen geen volledig bestand betreffen of resulteren in het onderling combineren van bestanden. De verwerking van persoonsgegevens door bedoelde overheidsinstanties moet stroken met de voor de doeleinden van de verwerking toepasselijke gegevensbeschermingsregels.

(32) Toestemming dient te worden gegeven door middel van een duidelijke actieve handeling, bijvoorbeeld een schriftelijke verklaring, ook met elektronische middelen, of een mondelinge verklaring, waaruit blijkt dat de betrokkene vrijelijk, specifiek, geïnformeerd en ondubbelzinnig met de verwerking van zijn persoonsgegevens instemt. Hiertoe zou kunnen behoren het klikken op een vakje bij een bezoek aan een internetwebsite, het selecteren van technische instellingen voor diensten van de informatiemaatschappij of een andere verklaring of een andere handeling waaruit in dit verband duidelijk blijkt dat de betrokkene instemt met de voorgestelde verwerking van zijn persoonsgegevens. Stilzwijgen, het gebruik van reeds aangekruiste vakjes of inactiviteit mag derhalve niet als toestemming gelden. De toestemming moet gelden voor alle verwerkingsactiviteiten die hetzelfde doel of dezelfde doeleinden dienen. Indien de verwerking meerdere doeleinden heeft, moet toestemming voor elk daarvan worden verleend. Indien de betrokkene zijn toestemming moet geven na een verzoek via elektronische middelen, dient dat verzoek duidelijk en beknopt te zijn en niet onnodig storend voor het gebruik van de dienst in kwestie.

(33) Het is vaak niet mogelijk op het ogenblik waarop de persoonsgegevens worden verzameld, het doel van de gegevensverwerking voor wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden volledig te omschrijven. Daarom moet de betrokkenen worden toegestaan hun toestemming te geven voor bepaalde terreinen van het wetenschappelijk onderzoek waarbij erkende ethische normen voor wetenschappelijk onderzoek in acht worden genomen. Betrokkenen moeten de gelegenheid krijgen om hun toestemming alleen te geven voor bepaalde onderzoeksterreinen of onderdelen van onderzoeksprojecten, voor zover het voorgenomen doel zulks toelaat.

(34) Genetische gegevens moeten worden gedefinieerd als persoonsgegevens met betrekking tot de overgeërfdde of verworven genetische kenmerken van een natuurlijke persoon die blijken uit een analyse van een biologisch monster van de persoon in kwestie, met name een chromosoomanalyse, een analyse van desoxyribonucleïnezuur (DNA) of van ribonucleïnezuur (RNA) of uit een analyse van andere elementen waarmee soortgelijke informatie kan worden verkregen.

(35) Persoonsgegevens over gezondheid dienen alle gegevens te omvatten die betrekking hebben op de gezondheidstoestand van een betrokkene en die informatie geven over de lichamelijke of geestelijke gezondheidstoestand van de betrokkene in het verleden, het heden en de toekomst. Dit omvat informatie over de natuurlijke persoon die is verzameld in het kader van de registratie voor of de verlening van gezondheidszorgdiensten als bedoeld in Richtlijn 2011/24/EU van het Europees Parlement en de Raad (9) aan die natuurlijke persoon; een aan een natuurlijke persoon toegekend cijfer, symbool of kenmerk dat als unieke identificatie van die natuurlijke persoon geldt voor gezondheidsdoeleinden; informatie die voortkomt uit het testen of onderzoeken van een lichaamsdeel of lichaamseigen stof, met inbegrip van genetische gegevens en biologische monsters; en informatie over bijvoorbeeld ziekte,

handicap, ziekterisico, medische voorgeschiedenis, klinische behandeling of de fysiologische of biomedische staat van de betrokkene, ongeacht de bron, zoals bijvoorbeeld een arts of een andere gezondheidswerker, een ziekenhuis, een medisch hulpmiddel of een in-vitrodiagnostiek.

(36) De hoofdvestiging van een verwerkingsverantwoordelijke in de Unie dient de plaats te zijn waar zich zijn centrale administratie in de Unie bevindt, tenzij de besluiten over de doeleinden van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens worden genomen in een andere vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke in de Unie, in welk geval deze andere vestiging als hoofdvestiging moet worden beschouwd. Welke vestiging de hoofdvestiging van een verwerkingsverantwoordelijke in de Unie is, dient te worden bepaald op grond van objectieve criteria, zoals het effectief en daadwerkelijk uitvoeren van beheersactiviteiten, met het oog op het nemen van de kernbesluiten over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking via bestendige verhoudingen. Dit criterium mag niet afhangen van het feit of de verwerking van de persoonsgegevens op die locatie plaatsvindt. De aanwezigheid en het gebruik van technische middelen en technologieën voor de verwerking van persoonsgegevens of verwerkingsactiviteiten zijn niet bepalend voor het belang van een vestiging en zijn dan ook geen doorslaggevende criteria om te bepalen of het om de hoofdvestiging gaat. De hoofdvestiging van de verwerker dient de plaats te zijn waar zich zijn centrale administratie in de Unie bevindt of, indien hij niet over een centrale administratie in de Unie beschikt, de plaats waar de voornaamste verwerkingsactiviteiten in de Unie plaatsvinden. Bij betrokkenheid van zowel de verwerkingsverantwoordelijke als de verwerker, moet de toezichhoudende autoriteit van de Lid-Staat waar de verwerkingsverantwoordelijke zijn hoofdvestiging heeft, de bevoegde leidende toezichhoudende autoriteit blijven, maar de toezichhoudende autoriteit van de verwerker moet worden beschouwd als een betrokken toezichhoudende autoriteit en die toezichhoudende autoriteit moet deelnemen aan de in deze verordening vastgestelde samenwerkingsprocedure. In elk geval mogen de toezichhoudende autoriteiten van de Lid-Staat of de Lid-Staten waar de verwerker een of meer vestigingen heeft niet worden aangemerkt als betrokken toezichhoudende autoriteiten wanneer het ontwerpbesluit alleen de verwerkingsverantwoordelijke betreft. Indien de verwerking door een concern wordt uitgevoerd, dient de hoofdvestiging van de zeggenschap uitoefenende onderneming als de hoofdvestiging van het concern te worden beschouwd, behalve indien het doel van en de middelen voor de verwerking door een andere onderneming worden bepaald.

(37) Een concern dient te bestaan uit een onderneming die zeggenschap uitoefent en de ondernemingen waarover zeggenschap wordt uitgeoefend, waarbij de onderneming die zeggenschap uitoefent de onderneming dient te zijn die overheersende invloed kan uitoefenen over de andere ondernemingen uit hoofde van bijvoorbeeld eigendom, financiële deelneming of op haar van toepassing zijnde regels, of op grond van de bevoegdheid om regels inzake de bescherming van persoonsgegevens te doen uitvoeren. Een onderneming die toezicht uitoefent op de verwerking van persoonsgegevens in de met haar verbonden ondernemingen moet samen met deze ondernemingen als een concern worden beschouwd.

(38) Kinderen hebben met betrekking tot hun persoonsgegevens recht op specifieke bescherming, aangezien zij zich allicht minder bewust zijn van de betrokken risico's, gevolgen en waarborgen en van hun rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Die specifieke bescherming moet met name gelden voor het gebruik van persoonsgegevens van kinderen voor marketingdoeleinden of voor het opstellen van persoonlijkheids- of gebruikersprofielen en het verzamelen van persoonsgegevens over kinderen bij het gebruik van rechtstreeks aan kinderen vestrekte diensten. In de context van preventieve of adviesdiensten die rechtstreeks aan een kind worden aangeboden, is de toestemming van de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, niet vereist.

(39) Elke verwerking van persoonsgegevens dient behoorlijk en rechtmatig te geschieden. Voor natuurlijke personen dient het transparant te zijn dat hen betreffende persoonsgegevens worden verzameld, gebruikt, geraadpleegd of anderszins verwerkt en in hoeverre de persoonsgegevens worden verwerkt of zullen worden verwerkt. Overeenkomstig het transparantiebeginsel moeten informatie en communicatie in verband met de verwerking van die persoonsgegevens eenvoudig toegankelijk en begrijpelijk zijn, en moet duidelijke en eenvoudige taal worden gebruikt. Dat beginsel betreft met name het informeren van de betrokkenen over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de doeleinden van de verwerking, alsook verdere informatie om te zorgen voor behoorlijke en transparante verwerking met betrekking tot de natuurlijke personen in kwestie en hun recht om bevestiging en mededeling te krijgen van hun persoonsgegevens die worden verwerkt. Natuurlijke personen moeten bewust worden gemaakt van de risico's, regels, waarborgen en rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens, alsook van de wijze waarop zij hun rechten met betrekking tot deze verwerking kunnen uitoefenen. Meer bepaald dienen de specifieke doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt, expliciet en gerechtvaardigd te zijn en te zijn vastgesteld wanneer de persoonsgegevens worden verzameld. De persoonsgegevens dienen toereikend en ter zake dienend te zijn en beperkt te blijven tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Dit vereist met name dat ervoor wordt gezorgd dat de opslagperiode van de persoonsgegevens tot een strikt minimum wordt beperkt. Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt indien het doel van de verwerking niet redelijkerwijs op een andere wijze kan worden verwezenlijkt. Om ervoor te zorgen dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is, dient de verwerkingsverantwoordelijke termijnen vast te stellen voor het wissen van gegevens of voor een periodieke toetsing ervan. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat onjuiste persoonsgegevens worden gerectificeerd of gewist. Persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een manier die een passende beveiliging en vertrouwelijkheid van die gegevens waarborgt, ook ter voorkoming van ongeoorloofde toegang tot of het ongeoorloofde gebruik van persoonsgegevens en de apparatuur die voor de verwerking wordt gebruikt.

(40) Voor rechtmatige verwerking van persoonsgegevens is de toestemming van de betrokkene vereist of een andere gerechtvaardigde grondslag waarin de wet voorziet, hetzij in deze verordening, hetzij in andere Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepalingen als bedoeld in deze veror-

dening, of ook dat de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust of om een overeenkomst uit te voeren waarbij de betrokkene partij is of om op verzoek van de betrokkene voorafgaand aan het aangaan van een overeenkomst maatregelen te nemen.

(41) Wanneer in deze verordening naar een rechtsgrond of een wetgevingsmaatregel wordt verwezen, vereist dit niet noodzakelijkerwijs dat een door een parlement vastgestelde wetgevingshandeling nodig is, onverminderd de vereisten overeenkomstig de grondwettelijke orde van de Lid-Staat in kwestie. Deze rechtsgrond of wetgevingsmaatregel moet evenwel duidelijk en nauwkeurig zijn, en de toepassing daarvan moet voorspelbaar zijn voor degenen op wie deze van toepassing is, zoals vereist door de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie («Hof van Justitie») en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

(42) Indien de verwerking plaatsvindt op grond van toestemming van de betrokkene, moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking. Met name in de context van een schriftelijke verklaring over een andere zaak dient te worden gewaarborgd dat de betrokkene zich ervan bewust is dat hij toestemming geeft en hoever deze toestemming reikt. In overeenstemming met Richtlijn 93/13/EEG van de Raad (10) stelt de verwerkingsverantwoordelijke vooraf een verklaring van toestemming op in een begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal; deze verklaring mag geen oneerlijke bedingen bevatten. Opdat toestemming met kennis van zaken wordt gegeven, moet de betrokkene ten minste bekend zijn met de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de doeleinden van de verwerking van de persoonsgegevens. Toestemming mag niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend indien de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen.

(43) Om ervoor te zorgen dat toestemming vrijelijk wordt verleend, mag toestemming geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, en dit het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend. De toestemming wordt geacht niet vrijelijk te zijn verleend indien geen afzonderlijke toestemming kan worden gegeven voor verschillende persoonsgegevensverwerkingen ondanks het feit dat dit in het individuele geval passend is, of indien de uitvoering van een overeenkomst, daaronder begrepen het verlenen van een dienst, afhankelijk is van de toestemming ondanks het feit dat dergelijke toestemming niet noodzakelijk is voor die uitvoering.

(44) Een verwerking die noodzakelijk is in het kader van een overeenkomst of een voorgenomen overeenkomst, dient rechtmatig te zijn.

(45) Indien de verwerking wordt verricht omdat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe wettelijk is verplicht of indien de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang dan wel voor een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, dient de verwerking een grondslag te hebben in het Unierecht of

het lidstatelijke recht. Deze verordening schrijft niet voor dat voor elke afzonderlijke verwerking specifieke wetgeving vereist is. Er kan worden volstaan met wetgeving die als basis fungeert voor verscheidene verwerkingen op grond van een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor verwerking die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang dan wel voor een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag. Het moet ook het Unierecht of het lidstatelijke recht zijn dat het doel van de verwerking bepaalt. Voorts zou dat recht een nadere omschrijving kunnen geven van de algemene voorwaarden van deze verordening waaraan de persoonsgegevensverwerking moet voldoen om rechtmatig te zijn, en specificaties kunnen vaststellen voor het bepalen van de verwerkingsverantwoordelijke, het type verwerkte persoonsgegevens, de betrokkenen, de entiteiten waaraan de persoonsgegevens mogen worden vrijgegeven, de doelbinding, de opslagperiode en andere maatregelen om te zorgen voor rechtmatige en behoorlijke verwerking. Ook dient in het Unierecht of het lidstatelijke recht te worden vastgesteld of de verwerkingsverantwoordelijke die is belast met een taak van algemeen belang dan wel met een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, een overheidsinstantie of een andere publiekrechtelijke persoon of, indien zulks is gerechtvaardigd om redenen van algemeen belang, waaronder gezondheidsdoeleinden zoals volksgezondheid, sociale bescherming en het beheer van gezondheidszorgdiensten, een privaatrechtelijke persoon, zoals een beroepsvereniging, moet zijn.

(46) De verwerking van persoonsgegevens dient ook als rechtmatig te worden beschouwd indien zij noodzakelijk is voor de bescherming van een belang dat voor het leven van de betrokkene of dat van een andere natuurlijke persoon essentieel is. Verwerking van persoonsgegevens op grond van het vitale belang voor een andere natuurlijke persoon is in beginsel alleen toegestaan indien de verwerking kennelijk niet op een andere rechtsgrond kan worden gebaseerd. Sommige typen persoonsgegevensverwerking kunnen zowel gewichtige redenen van algemeen belang als de vitale belangen van de betrokkene dienen, bijvoorbeeld wanneer de verwerking noodzakelijk is voor humanitaire doeleinden, onder meer voor het monitoren van een epidemie en de verspreiding daarvan of in humanitaire noodsituaties, met name bij natuurrampen of door de mens veroorzaakte rampen.

(47) De gerechtvaardigde belangen van een verwerkingsverantwoordelijke, waaronder die van een verwerkingsverantwoordelijke aan wie de persoonsgegevens kunnen worden verstrekt, of van een derde, kan een rechtsgrond bieden voor verwerking, mits de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene niet zwaarder wegen, rekening houdend met de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van zijn verhouding met de verwerkingsverantwoordelijke. Een dergelijk gerechtvaardigd belang kan bijvoorbeeld aanwezig zijn wanneer sprake is van een relevante en passende verhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, in situaties waarin de betrokkene een klant is of in dienst is van de verwerkingsverantwoordelijke. In elk geval is een zorgvuldige beoordeling geboden om te bepalen of sprake is van een gerechtvaardigd belang, alsook om te bepalen of een betrokkene op het tijdstip en in het kader van de verzameling van de persoonsgegevens redelijker-

wijs mag verwachten dat verwerking met dat doel kan plaatsvinden. De belangen en de grondrechten van de betrokkene kunnen met name zwaarder wegen dan het belang van de verwerkingsverantwoordelijke wanneer persoonsgegevens worden verwerkt in omstandigheden waarin de betrokkenen redelijkerwijs geen verdere verwerking verwachten. Aangezien het aan de wetgever staat om de rechtsgrond voor persoonsgegevensverwerking door overheidsinstanties te creëren, mag die rechtsgrond niet van toepassing zijn op de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitvoering van hun taken. De verwerking van persoonsgegevens die strikt noodzakelijk is voor fraudevoorkoming is ook een gerechtvaardigd belang van de verwerkingsverantwoordelijke in kwestie. De verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van direct marketing kan worden beschouwd als uitgevoerd met het oog op een gerechtvaardigd belang.

(48) Verwerkingsverantwoordelijken die deel uitmaken van een concern of een groep van instellingen die aan een centraal lichaam verbonden zijn, kunnen een gerechtvaardigd belang hebben bij de doorzending van persoonsgegevens binnen het concern voor interne administratieve doeleinden, waaronder de verwerking van persoonsgegevens van klanten of werknemers. De algemene beginselen voor de doorgifte van persoonsgegevens, binnen een concern, aan een in een derde land gevestigde onderneming blijven onverlet.

(49) De verwerking van persoonsgegevens voor zover die strikt noodzakelijk en evenredig is met het oog op netwerken informatiebeveiliging, d.w.z. dat een netwerk of informatiesysteem van een bepaald vertrouwelijkheidsniveau bestand is tegen incidentele gebeurtenissen of onrechtmatige of kwaadaardige acties die de beschikbaarheid, authenticiteit, integriteit en vertrouwelijkheid van opgeslagen of doorgegeven persoonsgegevens in het gedrang brengen, en de beveiliging van de daarmee verband houdende diensten die door deze netwerken en systemen worden geboden of via deze toegankelijk zijn, door overheidsinstanties, computercrisisteam (computer emergency response teams), computercalamiteitenteams (computer security incident response teams), aanbieders van elektronische communicatienetwerken en -diensten en aanbieders van beveiligingstechnologie en -diensten, vormt een gerechtvaardigd belang van de verwerkingsverantwoordelijke in kwestie. Zo kan er bijvoorbeeld sprake zijn van het verhinderen van ongeoorloofde toegang tot elektronische-communicatienetwerken en van verspreiding van kwaadaardige codes, alsook van het stoppen van «denial of service»-aanvallen en van schade aan computers en elektronische-communicatiesystemen.

(50) De verwerking van persoonsgegevens voor andere doeleinden dan die waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld, mag enkel worden toegestaan indien de verwerking verenigbaar is met de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld. In dat geval is er geen andere afzonderlijke rechtsgrond vereist dan die op grond waarvan de verzameling van persoonsgegevens werd toegestaan. Indien de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend, kan in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld en gespecificeerd voor welke taken en doeleinden de verdere verwerking als

rechtmatig en verenigbaar met de aanvankelijke doeleinden moet worden beschouwd. De verdere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, moet als een met de aanvankelijke doeleinden verenigbare rechtmatige verwerking worden beschouwd. De Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepaling die als rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens dient, kan ook als rechtsgrond voor verdere verwerking dienen. Om na te gaan of een doel van verdere verwerking verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld, moet de verwerkingsverantwoordelijke, nadat hij aan alle voorschriften inzake rechtmatigheid van de oorspronkelijke verwerking heeft voldaan, onder meer rekening houden met: een eventuele koppeling tussen die doeleinden en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking; het kader waarin de gegevens zijn verzameld; met name de redelijke verwachtingen van de betrokkenen op basis van hun verhouding met de verwerkingsverantwoordelijke betreffende het verdere gebruik ervan; de aard van de persoonsgegevens; de gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen; en passende waarborgen bij zowel de oorspronkelijke als de voorgenomen verdere verwerkingen.

Wanneer de betrokkene zijn toestemming heeft gegeven of wanneer de verwerking gebaseerd is op Unierecht of lidstatelijk recht dat in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt voor met name het waarborgen van belangrijke doelstellingen van algemeen belang, moet de verwerkingsverantwoordelijke de mogelijkheid hebben de persoonsgegevens verder te verwerken, ongeacht of dat verenigbaar is met de doeleinden. In ieder geval dient ervoor te worden gezorgd dat de in deze verordening vervatte beginselen worden toegepast en dat de betrokkene met name wordt geïnformeerd over dergelijke andere doeleinden en over zijn rechten, waaronder het recht om bezwaar te maken. Het aanwijzen van mogelijke strafbare feiten of gevaren voor de openbare veiligheid door de verwerkingsverantwoordelijke en de doorzending van de desbetreffende persoonsgegevens in individuele zaken of in verschillende zaken die met hetzelfde strafbare feit of dezelfde gevaren voor de openbare veiligheid te maken hebben, aan een bevoegde instantie moeten worden beschouwd als zijnde in het gerechtvaardigde belang van de verwerkingsverantwoordelijke. De doorgifte in het gerechtvaardigde belang van de verwerkingsverantwoordelijke of de verdere verwerking van persoonsgegevens moeten evenwel worden verboden wanneer de verwerking niet verenigbaar is met een wettelijke, beroepsmatige of anderszins bindende geheimhoudingsplicht.

(51) Persoonsgegevens die door hun aard bijzonder gevoelig zijn wat betreft de grondrechten en fundamentele vrijheden, verdienen specifieke bescherming aangezien de context van de verwerking ervan significante risico's kan meebrengen voor de grondrechten en de fundamentele vrijheden. Die persoonsgegevens dienen ook persoonsgegevens te omvatten waaruit ras of etnische afkomst blijkt, waarbij het gebruik van de term «ras» in deze verordening niet impliceert dat de Unie theorieën aanvaardt die erop gericht zijn vast te stellen dat er verschillende menselijke rassen bestaan. De verwerking van foto's mag niet systematisch worden beschouwd als verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, aangezien foto's alleen onder de definitie van biometrische gegevens vallen

wanneer zij worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken. Dergelijke persoonsgegevens mogen niet worden verwerkt, tenzij de verwerking is toegestaan in in deze verordening vermelde specifieke gevallen, rekening houdend met het feit dat in de wetgeving van de Lid-Staten specifieke bepalingen inzake gegevensbescherming kunnen worden opgenomen teneinde de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen met het oog op de vervulling van een wettelijke verplichting of met het oog op de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend. Naast de specifieke voorschriften voor die verwerking dienen de algemene beginselen en andere regels van deze verordening te worden toegepast, met name wat betreft de voorwaarden voor rechtmatige verwerking. Er moet onder meer uitdrukkelijk in afwijkingen van het algemeen verbod op de verwerking van die bijzondere categorieën persoonsgegevens worden voorzien ingeval de betrokkene zijn uitdrukkelijke toestemming geeft of in geval van specifieke behoeften, met name wanneer de verwerking wordt verricht in het kader van gerechtvaardigde activiteiten door bepaalde verenigingen of stichtingen die ernaar streven de uitoefening van de fundamentele vrijheden mogelijk te maken.

(52) Van het verbod op de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens moet ook kunnen worden afgeweken, indien Unierecht of lidstatelijk recht hierin voorziet en er passende waarborgen worden geboden ter bescherming van persoonsgegevens en andere grondrechten, wanneer zulks in het algemeen belang is, in het bijzonder de verwerking van persoonsgegevens op het gebied van het arbeidsrecht en het socialebeschermingsrecht, met inbegrip van de pensioenen, en voor doeleinden inzake gezondheidsbeveiliging, -bewaking en -waarschuwing, preventie of bestrijding van overdraagbare ziekten en andere ernstige gezondheidsbedreigingen. In een dergelijke afwijking kan worden voorzien voor gezondheidsdoeleinden, zoals de volksgezondheid en het beheer van gezondheidszorgdiensten, met name om de kwaliteit en kostenefficiëntie te waarborgen van de procedures ter afwikkeling van aanvragen voor uitkeringen en diensten in het kader van de ziektekostenverzekering, met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden. Een afwijking moet ook voorzien in de mogelijkheid tot verwerking van die persoonsgegevens indien dat noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de onderbouwing van een rechtsvordering, in een gerechtelijke procedure dan wel in een administratieve of buitengerechtelijke procedure.

(53) Bijzondere categorieën van persoonsgegevens waarvoor betere bescherming is vereist, mogen alleen voor gezondheidsdoeleinden worden verwerkt indien dat nodig is om die doeleinden te verwezenlijken in het belang van natuurlijke personen en de samenleving als geheel, met name bij het beheer van gezondheidszorgdiensten en -stelsels of sociale diensten en stelsels van sociale diensten, met inbegrip van de verwerking door de beheersautoriteiten en de centrale nationale gezondheidsinstanties van die gegevens met het oog op kwaliteitscontrole, beheersinformatie en het algemeen nationaal en lokaal toezicht op het

gezondheidszorgstelsel of het stelsel van sociale diensten, en bij het waarborgen van de continuïteit van de gezondheidszorg of de sociale diensten en grensoverschrijdende gezondheidszorg of voor doeleinden inzake gezondheidsbeveiliging, -bewaking en -waarschuwing of met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden op basis van Unierecht of lidstatelijk recht die aan een doelstelling van algemeen belang moet voldoen, alsook voor studies van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid. Derhalve dient deze verordening te voorzien in geharmoniseerde voorwaarden voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens over de gezondheid, in geval van specifieke behoeften, met name indien deze gegevens met het oog op bepaalde gezondheidsdoeleinden worden verwerkt door personen die wettelijk aan het beroepsgeheim gebonden zijn. Het Unierecht of het lidstatelijke recht moet voorzien in specifieke en passende maatregelen voor de bescherming van de grondrechten en persoonsgegevens van natuurlijke personen. De Lid-Staten moet worden toegestaan andere voorwaarden, waaronder beperkingen, met betrekking tot de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens of gegevens over gezondheid te handhaven of in te voeren. Wanneer deze voorwaarden van toepassing zijn op de grensoverschrijdende verwerking van deze persoonsgegevens, mag dit evenwel geen belemmering vormen voor het vrije verkeer van gegevens binnen de Unie.

(54) Het kan om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid nodig zijn om bijzondere categorieën van persoonsgegevens zonder toestemming van de betrokkene te verwerken. Die verwerking moet worden onderworpen aan passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. In dit verband dient «volksgezondheid» overeenkomstig de definitie van Verordening (EG) nr. 1338/2008 van het Europees Parlement en de Raad (11) te worden uitgelegd als alle elementen in verband met de gezondheid, namelijk gezondheidstoestand, inclusief morbiditeit en beperkingen, de determinanten die een effect hebben op die gezondheidstoestand, de behoeften aan gezondheidszorg, middelen ten behoeve van de gezondheidszorg, de verstrekking van en de universele toegang tot gezondheidszorg, alsmede de uitgaven voor en de financiering van de gezondheidszorg, en de doodsoorzaken. Dergelijke verwerking van persoonsgegevens over gezondheid om redenen van algemeen belang mag er niet toe leiden dat persoonsgegevens door derden zoals werkgevers, of verzekeringsmaatschappijen en banken voor andere doeleinden worden verwerkt.

(55) Bovendien vindt de verwerking van persoonsgegevens door overheidsinstanties ter verwezenlijking van in het constitutionele recht of in het volkenrecht vastgelegde doelstellingen van officieel erkende religieuze verenigingen plaats op grond van een algemeen belang.

(56) Als het bij verkiezingsactiviteiten voor de goede werking van de democratie in een Lid-Staat vereist is dat politieke partijen persoonsgegevens over de politieke opvattingen van personen verzamelen, kan de verwerking van zulke gegevens op grond van een algemeen belang worden toegestaan, mits er passende waarborgen worden vastgesteld.

(57) Indien een verwerkingsverantwoordelijke aan de hand van de door hem verwerkte persoonsgegevens geen

natuurlijke persoon kan identificeren, mag hij niet worden verplicht om, uitsluitend om aan een bepaling van deze verordening te voldoen, aanvullende gegevens te verkrijgen ter identificatie van de betrokkene. De verwerkingsverantwoordelijke mag evenwel niet weigeren de door de betrokkene tot staving van de uitoefening van zijn rechten verstrekte aanvullende gegevens aan te nemen. De identiteit van de betrokkene dient ook digitaal te worden vastgesteld, bijvoorbeeld aan de hand van dezelfde persoonlijke beveiligingsgegevens, die door de betrokkene worden gebruikt voor het aanmelden op de door de verwerker van de gegevens aangeboden onlinedienst.

(58) Overeenkomstig het transparantiebeginsel moet informatie die bestemd is voor het publiek of voor de betrokkene beknopt, eenvoudig toegankelijk en begrijpelijk zijn en moet duidelijke en eenvoudige taal en, in voorkomend geval, aanvullend visualisatie worden gebruikt. Die informatie kan elektronisch worden verstrekt, bijvoorbeeld wanneer die tot het publiek is gericht, via een website. Dit geldt in het bijzonder voor situaties, waarin het vanwege zowel het grote aantal actoren als de technologische complexiteit van de praktijk voor een betrokkene moeilijk is te weten en te begrijpen of, door wie en met welk doel zijn persoonsgegevens worden verzameld, zoals bij onlineadvertenties. Aangezien kinderen specifieke bescherming verdienen, dient de informatie en communicatie, wanneer de verwerking specifiek tot een kind is gericht, in een zodanig duidelijke en eenvoudige taal te worden gesteld dat het kind deze makkelijk kan begrijpen.

(59) Er dienen regelingen voorhanden te zijn om de betrokkene in staat te stellen zijn rechten uit hoofde van deze verordening gemakkelijker uit te oefenen, zoals mechanismen om te verzoeken om met name inzage in en rectificatie of wissing van persoonsgegevens en, indien van toepassing, deze gratis te verkrijgen, alsmede om het recht van bezwaar uit te oefenen. De verwerkingsverantwoordelijke dient ook middelen te verstrekken om verzoeken elektronisch in te dienen, vooral wanneer persoonsgegevens langs elektronische weg worden verwerkt. De verwerkingsverantwoordelijke dient te worden verplicht onverwijld en ten laatste binnen een maand op een verzoek van de betrokkene te reageren, en om de redenen op te geven voor een eventuele voorgenomen weigering om aan dergelijke verzoeken gehoor te geven.

(60) Overeenkomstig de beginselen van behoorlijke en transparante verwerking moet de betrokkene op de hoogte worden gesteld van het feit dat er verwerking plaatsvindt en van de doeleinden daarvan. De verwerkingsverantwoordelijke dient de betrokkene de nadere informatie te verstrekken die noodzakelijk is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en transparante verwerking te waarborgen, met inachtneming van de specifieke omstandigheden en de context waarin de persoonsgegevens worden verwerkt. Voorts moet de betrokkene worden geïnformeerd over het bestaan van profilering en de gevolgen daarvan. Indien de persoonsgegevens van de betrokkene moeten worden verkregen, moet hem worden meegedeeld of hij verplicht is de persoonsgegevens te verstrekken en wat de gevolgen zijn van niet-verstrekking van de gegevens. Die informatie kan met behulp van gestandaardiseerde icoontjes worden verstrekt, teneinde op goed zichtbare, begrijpelijke en duidelijk leesbare wijze de zin van de voorgenomen verwerking weer te geven. Elektronisch weergegeven icoontjes moeten machineleesbaar zijn.

(61) De informatie over de verwerking van persoonsgegevens betreffende de betrokkene dient hem te worden meegedeeld bij het verzamelen bij de betrokkene van de gegevens of, indien de gegevens uit een andere bron zijn verkregen, binnen een redelijke termijn, die afhangt van de omstandigheden van het geval. Wanneer de persoonsgegevens rechtmatig aan een andere ontvanger kunnen worden verstrekt, dient de betrokkene te worden meegedeeld wanneer de persoonsgegevens voor het eerst aan de ontvanger worden verstrekt. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke voornemens is de persoonsgegevens te verwerken met een ander doel dan dat waarvoor zij zijn verzameld, moet de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene vóór die verdere verwerking informatie over dat andere doel en andere noodzakelijke informatie verstrekken. Wanneer de oorsprong van de persoonsgegevens niet aan de betrokkene kan worden meegedeeld omdat verschillende bronnen zijn gebruikt, moet algemene informatie worden verstrekt.

(62) Niettemin is het niet noodzakelijk de verplichting tot informatieverstrekking op te leggen wanneer de betrokkene al over de informatie beschikt, wanneer de registratie of mededeling van de persoonsgegevens uitdrukkelijk bij wet is voorgeschreven of wanneer de informatieverstrekking aan de betrokkene onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanningen zou kosten. Dit laatste zou met name het geval kunnen zijn wanneer verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden geschiedt. In dat verband mag in aanmerking worden genomen om hoeveel betrokkenen het gaat, hoe oud de gegevens zijn en welke passende waarborgen moeten worden ingebouwd.

(63) Een betrokkene moet het recht hebben om de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld, in te zien, en om dat recht eenvoudig en met redelijke tussenpozen uit te oefenen, zodat hij zich van de verwerking op de hoogte kan stellen en de rechtmatigheid daarvan kan controleren. Dit houdt ook in dat betrokkenen het recht dienen te hebben op inzage in hun persoonsgegevens betreffende hun gezondheid, zoals de gegevens in hun medisch dossier, dat informatie bevat over bijvoorbeeld diagnoses, onderzoeksresultaten, beoordelingen door behandelende artsen en verrichte behandelingen of ingrepen. Elke betrokkene dient dan ook het recht te hebben, te weten en te worden meegedeeld voor welke doeleinden de persoonsgegevens worden verwerkt, indien mogelijk hoe lang zij worden bewaard, wie de persoonsgegevens ontvangt, welke logica er ten grondslag ligt aan een eventuele automatische verwerking van de persoonsgegevens en, ten minste wanneer de verwerking op profilering is gebaseerd, wat de gevolgen van een dergelijke verwerking zijn. Indien mogelijk moet de verwerkingsverantwoordelijke op afstand toegang kunnen geven tot een beveiligd systeem waarop de betrokkene direct zijn persoonsgegevens kan inzien. Dat recht mag geen afbreuk doen aan de rechten of vrijheden van anderen, met inbegrip van het zakelijke geheim of de intellectuele eigendom en met name aan het auteursrecht dat de software beschermt. Die overwegingen mogen echter niet ertoe leiden dat de betrokkene alle informatie wordt onthouden. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een grote hoeveelheid gegevens betreffende de betrokkene verwerkt, moet hij de betrokkene voorafgaand aan de informatieverstrekking kunnen verzoeken om te preciseren

op welke informatie of welke verwerkingsactiviteiten het verzoek betrekking heeft.

(64) De verwerkingsverantwoordelijke dient, met name met betrekking tot onlinediensten en online-identificatoren, alle redelijke maatregelen te nemen om de identiteit te controleren van een betrokkene die om inzage verzoekt. Een verwerkingsverantwoordelijke mag persoonsgegevens niet uitsluitend bewaren om op eventuele verzoeken te kunnen reageren.

(65) Een betrokkene moet het recht hebben om hem betreffende persoonsgegevens te laten rectificeren en dient te beschikken over een «recht op vergetelheid» wanneer de bewaring van dergelijke gegevens inbreuk maakt op deze verordening die of op Unierecht of het lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke mag van toepassing is. Meer bepaald moeten betrokkenen het recht hebben hun persoonsgegevens te laten wissen en niet verder te laten verwerken wanneer de persoonsgegevens niet langer noodzakelijk zijn voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt, wanneer de betrokkenen hun toestemming hebben ingetrokken of bezwaar maken tegen de verwerking van hun persoonsgegevens, of wanneer de verwerking van hun persoonsgegevens op een ander punt niet met deze verordening in overeenstemming is. Dat recht is met name relevant wanneer de betrokkene toestemming heeft gegeven als kind, toen hij zich nog niet volledig bewust was van de verwerkingsrisico's, en hij dergelijke persoonsgegevens later wil verwijderen, met name van het internet. De betrokkene dient dat recht te kunnen uitoefenen niettegenstaande het feit dat hij geen kind meer is. Het dient echter rechtmatig te zijn persoonsgegevens langer te bewaren wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie, voor de nakoming van een wettelijke verplichting, voor de uitvoering van een taak in het algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend, om redenen van algemeen belang op het vlak van volksgezondheid, met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden of voor de vaststelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering.

(66) Ter versterking van het recht op vergetelheid in de onlineomgeving, dient het recht op wissing te worden uitgebreid door de verwerkingsverantwoordelijke die persoonsgegevens openbaar heeft gemaakt te verplichten de verwerkingsverantwoordelijken die deze persoonsgegevens verwerken, ervan op de hoogte te stellen dat de betrokkene heeft verzocht om het wissen van links naar, of kopieën of reproducties van die persoonsgegevens. Die verwerkingsverantwoordelijke dient daarbij, met inachtneming van de beschikbare technologie en de middelen waarover hij beschikt, redelijke maatregelen te nemen, waaronder technische maatregelen, om de verwerkingsverantwoordelijken die de persoonsgegevens verwerken, over het verzoek van de betrokkene te informeren.

(67) Tot de methoden ter beperking van de verwerking van persoonsgegevens zou kunnen behoren dat de geselecteerde persoonsgegevens tijdelijk naar een ander verwerkingsstelsel worden overgebracht, dat de geselecteerde gegevens voor gebruikers niet beschikbaar worden gemaakt of dat gepubliceerde gegevens tijdelijk van een website worden gehaald. In geautomatiseerde bestanden

moet in beginsel met technische middelen worden gezorgd voor een zodanige beperking van de verwerking van persoonsgegevens dat de persoonsgegevens niet verder kunnen worden verwerkt en niet kunnen worden gewijzigd. Het feit dat de verwerking van persoonsgegevens beperkt is, moet duidelijk in het bestand zijn aangegeven.

(68) Om de zeggenschap over zijn eigen gegevens verder te versterken, dient de betrokkene wanneer de persoonsgegevens via geautomatiseerde procedés worden verwerkt, ook de mogelijkheid te hebben de hem betreffende persoonsgegevens die hij aan een verwerkingsverantwoordelijke heeft verstrekt, in een gestructureerd, gangbaar, machineleesbaar en interoperabel formaat te verkrijgen en die aan een andere verwerkingsverantwoordelijke door te zenden. De verwerkingsverantwoordelijken dienen ertoe te worden aangemoedigd interoperabele formaten te ontwikkelen die gegevensoverdraagbaarheid mogelijk maken. Dit recht dient te gelden wanneer de betrokkene de persoonsgegevens die hij aan een verwerkingsverantwoordelijke heeft verstrekt door zijn toestemming te geven dan wel wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst. Dit recht mag niet gelden wanneer de verwerking op basis van een andere rechtsgrond dan een toestemming of een overeenkomst geschiedt. Door de aard ervan mag dit recht niet worden uitgeoefend jegens verwerkingsverantwoordelijken die persoonsgegevens verwerken in het kader van de uitvoering van hun openbare taken. Derhalve mag dit recht niet gelden indien de verwerking van de persoonsgegevens nodig is voor de vervulling van een op de verwerkingsverantwoordelijke rustende wettelijke verplichting, voor de vervulling van een taak van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend. Het recht van de betrokkene om hem betreffende persoonsgegevens door te zenden of te ontvangen, mag voor de verwerkingsverantwoordelijke geen verplichting doen ontstaan om technisch compatibele systemen voor gegevensverwerking op te zetten of te houden. Wanneer het in een bepaalde verzameling persoonsgegevens meer dan één betrokkene aanbelangt, moet het recht om de persoonsgegevens te ontvangen de rechten en vrijheden van andere betrokkenen overeenkomstig deze verordening onverlet laten. Voorts mag dit recht niet afdoen aan het recht van de betrokkene om zijn persoonsgegevens te laten wissen en aan de beperkingen die in deze verordening aan dat recht zijn gesteld, en mag het in het bijzonder niet inhouden dat de hem betreffende persoonsgegevens die de betrokkene ter uitvoering van een overeenkomst heeft verstrekt, voor zover en zolang de persoonsgegevens noodzakelijk zijn voor de uitvoering van die overeenkomst, worden gewist. Voor zover dit technisch haalbaar is, moet de betrokkene het recht hebben te verkrijgen dat de gegevens direct van de ene naar de andere verwerkingsverantwoordelijke worden doorgezonden.

(69) Wanneer persoonsgegevens rechtmatig mogen worden verwerkt omdat de verwerking nodig is ter vervulling van een taak van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend, dan wel op grond van de gerechtvaardigde belangen van een verwerkingsverantwoordelijke of een derde, dient een betrokkene niettemin bezwaar te kunnen maken tegen de verwerking van gegevens die op zijn specifieke situatie betrekking hebben. De verwerkingsverantwoordelijke moet aantonen dat zijn

dwingende belangen zwaarder wegen dan de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene.

(70) Wanneer persoonsgegevens worden verwerkt ten behoeve van direct marketing dient de betrokkene, ongeacht of het een aanvankelijke dan wel een verdere verwerking betreft, het recht te hebben te allen tijde en kosteloos bezwaar te maken tegen deze verwerking, ook in het geval van profilering voor zover deze betrekking heeft op de direct marketing. Dat recht moet uitdrukkelijk, op duidelijke wijze en gescheiden van overige informatie, onder de aandacht van de betrokkene worden gebracht.

(71) De betrokkene dient het recht te hebben niet te worden onderworpen aan een louter op geautomatiseerde verwerking gebaseerd besluit, dat een maatregel kan behelzen – over persoonlijke hem betreffende aspecten, waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem op vergelijkbare wijze aanmerkelijk treft, zoals de automatische weigering van een online ingediende kredietaanvraag of van verwerking van sollicitaties via internet zonder menselijke tussenkomst. Een verwerking van die aard omvat «profilering», wat bestaat in de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens ter beoordeling van persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon, met name om kenmerken betreffende beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren of interesses, betrouwbaarheid of gedrag, locatie of verplaatsingen van de betrokkene te analyseren of te voorspellen, wanneer daaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem op vergelijkbare wijze aanmerkelijk treft. Besluitvorming op basis van een dergelijke verwerking, met inbegrip van profilering, dient echter wel mogelijk te zijn wanneer deze uitdrukkelijk is toegestaan bij Unierecht of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is, onder meer ten behoeve van de controle en voorkoming van belastingfraude en -ontduiking overeenkomstig de regelgeving, normen en aanbevelingen van de instellingen van de Unie of de nationale met toezicht belaste instanties, en om te zorgen voor de veiligheid en betrouwbaarheid van een dienst die door de verwerkingsverantwoordelijke wordt verleend, of noodzakelijk voor de sluiting of uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en een verwerkingsverantwoordelijke, of wanneer de betrokkene zijn uitdrukkelijke toestemming heeft gegeven. In ieder geval moeten voor dergelijke verwerking passende waarborgen worden geboden, waaronder specifieke informatie aan de betrokkene en het recht op menselijke tussenkomst, om zijn standpunt kenbaar te maken, om uitleg over de na een dergelijke beoordeling genomen besluit te krijgen en om het besluit aan te vechten. Een dergelijke maatregel mag geen betrekking hebben op een kind.

Teneinde een voor de betrokkene behoorlijke en transparante verwerking te garanderen, met inachtneming van de concrete omstandigheden en context waarin de persoonsgegevens worden verwerkt, dient de verwerkingsverantwoordelijke voor de profilering passende wiskundige en statistische procedures te hanteren en technische en organisatorische maatregelen te treffen waarmee factoren die aanleiding geven tot onjuistheden van persoonsgegevens worden gecorrigeerd en het risico op fouten wordt geminimaliseerd, en de persoonsgegevens zodanig te bewaren dat rekening wordt gehouden met de potentiële risico's voor de belangen en rechten van de betrokkene en dient

hij onder meer te voorkomen dat zulks voor natuurlijke personen discriminerende gevolgen zou hebben op grond van ras of etnische afkomst, politieke overtuiging, godsdienst of levensbeschouwelijke overtuigingen, lidmaatschap van een vakbond, genetische of gezondheidsstatus, of seksuele gerichtheid, of dat de verwerking zou leiden tot maatregelen met een vergelijkbaar effect. Geautomatiseerde besluitvorming en profilering gebaseerd op bijzondere categorieën van persoonsgegevens mogen uitsluitend op specifieke voorwaarden worden toegestaan.

(72) Voor profilering gelden de regels van deze verordening betreffende de verwerking van persoonsgegevens, bijvoorbeeld de rechtsgronden voor verwerking of beginselen van gegevensbescherming. Het Europees Comité voor gegevensbescherming dat door deze verordening wordt ingesteld (het «Comité») dient de mogelijkheid te krijgen om in dat verband richtsnoeren op te stellen.

(73) In het Unierecht of het lidstatelijke recht kunnen beperkingen worden gesteld aan de specifieke beginselen en het recht op informatie, inzage en rectificatie of wissing van gegevens, het recht op gegevensoverdraagbaarheid, het recht om bezwaar te maken, alsook aan besluiten gebaseerd op profilering, aan de melding aan de betrokkene van een inbreuk op persoonsgegevens en bepaalde daarmee verband houdende verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijken, voor zover dat in een democratische samenleving noodzakelijk en evenredig is voor de bescherming van de openbare veiligheid, waaronder de bescherming van het menselijk leven en met name bij natuurrampen of door de mens veroorzaakte rampen, voor de voorkoming, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, of van schendingen van de beroepscode voor geregementeerde beroepen, voor de bescherming van andere belangrijke doelstellingen van algemeen en openbaar belang in de Unie of een Lid-Staat, met name een gewichtig economisch of financieel belang van de Unie of een Lid-Staat, voor het houden van openbare registers die nodig zijn om redenen van algemeen belang, voor de verdere verwerking van gearchiveerde persoonsgegevens teneinde specifieke informatie over het politieke gedrag onder voormalige totalitaire regimes te verkrijgen of voor de bescherming van de betrokkene of de rechten en vrijheden van anderen, met inbegrip van sociale bescherming, volksgezondheid en humanitaire doeleinden. Deze beperkingen moeten in overeenstemming zijn met de vereisten van het Handvest en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

(74) De verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke moeten worden vastgesteld voor elke verwerking van persoonsgegevens die door of namens hem wordt uitgevoerd. Meer bepaald dient de verwerkingsverantwoordelijke te worden verplicht passende en effectieve maatregelen uit te voeren en te kunnen aantonen dat elke verwerkingsactiviteit overeenkomstig deze verordening geschiedt, ook wat betreft de doeltreffendheid van de maatregelen. Bij die maatregelen moet rekening worden gehouden met de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking en het risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.

(75) Het qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico van natuurlijke personen kan voortvloeien uit per-

soonsgegevensverwerking die kan resulteren in ernstige lichamelijke, materiële of immateriële schade, met name: waar de verwerking kan leiden tot discriminatie, identiteitsdiefstal of -fraude, financiële verliezen, reputatieschade, verlies van vertrouwelijkheid van door het beroepsgeheim beschermde persoonsgegevens, ongeoorloofde ongedaanmaking van pseudonimisering, of enig ander aanzienlijk economisch of maatschappelijk nadeel; wanneer de betrokkenen hun rechten en vrijheden niet kunnen uitoefenen of worden verhinderd controle over hun persoonsgegevens uit te oefenen; wanneer persoonsgegevens worden verwerkt waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religie of levensbeschouwelijke overtuigingen, of vakbondslidmaatschap blijkt, en bij de verwerking van genetische gegevens of gezondheid of seksueel gedrag of strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen; wanneer persoonlijke aspecten worden geëvalueerd, om met name beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren of interesses, betrouwbaarheid of gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen, teneinde persoonlijke profielen op te stellen of te gebruiken; wanneer persoonsgegevens van kwetsbare natuurlijke personen, met name van kinderen, worden verwerkt; of wanneer de verwerking een grote hoeveelheid persoonsgegevens betreft en gevolgen heeft voor een groot aantal betrokkenen.

(76) De waarschijnlijkheid en de ernst van het risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkene moeten worden bepaald onder verwijzing naar de aard, het toepassingsgebied, de context en de doeleinden van de verwerking. Het risico moet worden bepaald op basis van een objectieve beoordeling en vastgesteld moet worden of de verwerking gepaard gaat met een risico of een hoog risico.

(77) Richtsnoeren voor de tenuitvoerlegging van passende maatregelen, en om aan te tonen dat de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker de regels naleeft, vooral wat betreft de vaststelling van het risico in verband met de verwerking, de beoordeling van de oorsprong, aard, waarschijnlijkheid en ernst daarvan, en de bepaling van beste praktijken om het risico te verminderen, kunnen met name worden verstrekt door middel van goedgekeurde gedragscodes, goedgekeurde certificeringen, richtsnoeren van het Comité of aanwijzingen van een functionaris voor gegevensbescherming. Het Comité kan tevens richtsnoeren uitvaardigen met betrekking tot verwerkingen die waarschijnlijk niet zullen resulteren in een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, en aangeven met welke maatregelen in dat geval kan worden volstaan om dat risico aan te pakken.

(78) Ter bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens zijn passende technische en organisatorische maatregelen nodig om te waarborgen dat aan de voorschriften van deze verordening wordt voldaan. Om de naleving van deze verordening aan te kunnen tonen, moet de verwerkingsverantwoordelijke interne beleidsmaatregelen nemen en maatregelen toepassen die voldoen aan met name de beginselen van gegevensbescherming door ontwerp en gegevensbescherming door standaardinstellingen. Dergelijke maatregelen kunnen onder meer bestaan in het minimaliseren van de verwerking van persoonsgegevens, het zo spoedig mogelijk pseudonimiseren

van persoonsgegevens, transparantie met betrekking tot de functies en de verwerking van persoonsgegevens, het in staat stellen van de betrokkene om controle uit te oefenen op de informatieverwerking en uit het in staat stellen van de verwerkingsverantwoordelijke om beveiligingskenmerken te creëren en te verbeteren. Bij de ontwikkeling, de uitwerking, de keuze en het gebruik van toepassingen, diensten en producten die zijn gebaseerd op de verwerking van persoonsgegevens, of die persoonsgegevens verwerken bij de uitvoering van hun opdracht, dienen de producenten van de producten, diensten en toepassingen te worden gestimuleerd om bij de ontwikkeling en de uitwerking van dergelijke producten, diensten en toepassingen rekening te houden met het recht op bescherming van persoonsgegevens en, met inachtneming van de stand van de techniek, erop toe te zien dat de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers in staat zijn te voldoen aan hun verplichtingen inzake gegevensbescherming. De beginselen van gegevensbescherming door ontwerp en gegevensbescherming door standaardinstellingen moeten ook bij openbare aanbestedingen in aanmerking worden genomen.

(79) Voor de bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen en de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers is het noodzakelijk, onder meer wat het toezicht door en de maatregelen voor de toezichhoudende autoriteiten betreft, dat de bij deze verordening vastgestelde verantwoordelijkheden op duidelijke wijze worden toegewezen, ook wanneer de verwerkingsverantwoordelijke de doeleinden en de middelen voor de verwerking samen met andere verwerkingsverantwoordelijken vaststelt, of wanneer een verwerking namens een verwerkingsverantwoordelijke wordt uitgevoerd.

(80) Wanneer een niet in de Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker persoonsgegevens van betrokkenen die zich in de Unie bevinden, verwerkt, en de verwerking verband houdt met de aanbidding van goederen of diensten – ongeacht of een betaling door de betrokkenen is vereist – aan die zich in de Unie bevindende betrokkenen of met het controleren van hun gedrag in de Unie, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een vertegenwoordiger aan te wijzen, tenzij de verwerking incidenteel is, niet de grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, of de verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten inhoudt en gelet op de aard, de context, de omvang en de werkingsdoeleinden waarschijnlijk geen risico oplevert voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, of tenzij de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie of -orgaan is. De vertegenwoordiger dient ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker op te treden en kan door iedere toezichhoudende autoriteit worden benaderd. De vertegenwoordiger dient uitdrukkelijk te worden aangewezen via een schriftelijk mandaat van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker om namens hen op te treden met betrekking tot zijn verplichtingen uit hoofde van deze verordening. De aanwijzing van een dergelijke vertegenwoordiger heeft geen invloed op de verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker uit hoofde van deze verordening. Die vertegenwoordiger moet zijn taken verrichten volgens het van de verwerkingsverantwoorde-

lijke of de verwerker ontvangen mandaat, en moet onder meer samenwerken met de bevoegde toezichhoudende autoriteiten met betrekking tot alle maatregelen die ter naleving van deze verordening worden genomen. In geval van niet-naleving door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker dient de aangewezen vertegenwoordiger aan handhavingprocedures te worden onderworpen.

(81) Teneinde te waarborgen dat met betrekking tot de verwerking die door de verwerker ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke moet worden verricht, aan de voorschriften van deze verordening wordt voldaan, mag de verwerkingsverantwoordelijke, wanneer hij een verwerker verwerkingsactiviteiten toevertrouwt, alleen een beroep doen op verwerkers die voldoende garanties bieden, met name op het gebied van deskundigheid, betrouwbaarheid en middelen, om ervoor te zorgen dat de technische en organisatorische maatregelen beantwoorden aan de voorschriften van deze verordening, mede wat de beveiliging van de verwerking betreft. Het feit dat de verwerker zich aansluit bij een goedgekeurde gedragscode of bij een goedgekeurde certificeringsregeling kan worden gebruikt als een element om aan te tonen dat aan de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke wordt voldaan. De uitvoering van de verwerking door een verwerker dient uit hoofde van het Unierecht of het lidstatelijke recht te worden geregeld in een overeenkomst of een andere rechtshandeling waardoor de verwerker aan de verwerkingsverantwoordelijke gebonden is, en die een nadere omschrijving omvat van het onderwerp en de duur van de verwerking, de aard en de doeleinden van de verwerking, het soort persoonsgegevens en de categorieën van betrokkenen, en dient rekening te houden met de specifieke taken en verantwoordelijkheden van de verwerker in het kader van de te verrichten verwerking en het risico in verband met de rechten en vrijheden van de betrokkene. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker kunnen kiezen voor het gebruik van een individuele overeenkomst of standaardcontractbepalingen, die hetzij rechtstreeks door de Commissie, hetzij door een toezichhoudende autoriteit in het kader van het coherentiemechanisme en vervolgens door de Commissie worden vastgesteld. Na de voltooiing van de verwerking ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke, dient de verwerker, naargelang de wens van de verwerkingsverantwoordelijke, de persoonsgegevens terug te geven of te wissen, tenzij het Unierecht of het lidstatelijke recht dat op de verwerker van toepassing is de verplichting oplegt de persoonsgegevens op te slaan.

(82) Om de naleving van deze verordening aan te kunnen tonen, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een register bij te houden van verwerkingsactiviteiten die onder zijn verantwoordelijkheid hebben plaatsgevonden. Elke verwerkingsverantwoordelijke en elke verwerker dient ertoe te worden verplicht medewerking te verlenen aan de toezichhoudende autoriteit en dit register desgevraagd te verstrekken met het oog op het gebruik daarvan voor het toezicht op de verwerkingsactiviteiten.

(83) Teneinde de veiligheid te waarborgen en te voorkomen dat de verwerking inbreuk maakt op deze verordening, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker de aan de verwerking inherente risico's te beoordelen en maatregelen, zoals versleuteling, te treffen om die risico's te beperken. Die maatregelen dienen een passend niveau van beveiliging, met inbegrip van vertrouwelijkheid, te waarborgen, rekening houdend met de stand van

de techniek en de uitvoeringskosten afgezet tegen de risico's en de aard van de te beschermen persoonsgegevens. Bij de beoordeling van de gegevensbeveiligingsrisico's dient aandacht te worden besteed aan risico's die zich voordoen bij persoonsgegevensverwerking, zoals de vernietiging, het verlies, de wijziging, de ongeoorloofde verstreking van of de ongeoorloofde toegang tot de doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens, hetzij per ongeluk hetzij onrechtmatig, hetgeen met name tot lichamelijke, materiële of immateriële schade kan leiden.

(84) Teneinde de naleving van deze verordening te verbeteren indien de verwerking waarschijnlijk gepaard gaat met hoge risico's in verband met de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker verantwoordelijk te zijn voor het verrichten van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling om met name de oorsprong, de aard, het specifieke karakter en de ernst van dat risico te evalueren. Met het resultaat van de beoordeling dient rekening te worden gehouden bij het bepalen van de passende maatregelen die moeten worden genomen om aan te tonen dat deze verordening bij de verwerking van persoonsgegevens wordt nageleefd. Wanneer een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitwijst dat verwerking gepaard gaat met een hoog risico dat de verwerkingsverantwoordelijke niet kan beperken door maatregelen die met het oog op de beschikbare technologie en de uitvoeringskosten redelijk zijn, dient vóór de verwerking een raadpleging van de toezichthoudende autoriteit plaats te vinden.

(85) Een inbreuk in verband met persoonsgegevens kan, wanneer dit probleem niet tijdig en op passende wijze wordt aangepakt, resulteren in lichamelijke, materiële of immateriële schade voor natuurlijke personen, zoals verlies van controle over hun persoonsgegevens of de beperking van hun rechten, discriminatie, identiteitsdiefstal of -fraude, financiële verliezen, ongeoorloofde ongedaanmaking van pseudonimisering, reputatieschade, verlies van vertrouwelijkheid van door het beroepsgeheim beschermde persoonsgegevens, of enig ander aanzienlijk economisch of maatschappelijk nadeel voor de natuurlijke persoon in kwestie. Daarom moet de verwerkingsverantwoordelijke, zodra hij weet dat een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft plaatsgevonden, de toezichthoudende autoriteit onverwijld en waar mogelijk niet meer dan 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen, in kennis stellen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke conform het verantwoordingsbeginsel kan aantonen dat het onwaarschijnlijk is dat deze inbreuk risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen met zich brengt. Wanneer die kennisgeving niet binnen 72 uur kan worden gerealiseerd, dient de kennisgeving vergezeld te gaan van een verklaring voor de vertraging en kan de informatie zonder onredelijke verdere vertraging in fasen worden verstrekt.

(86) De verwerkingsverantwoordelijke moet de betrokkene zonder onredelijke vertraging in kennis stellen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens wanneer die inbreuk in verband met persoonsgegevens grote risico's voor de rechten en vrijheden van de natuurlijke persoon met zich kan brengen, zodat hij de nodige voorzorgsmaatregelen kan treffen. De kennisgeving dient zowel de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens te vermelden

als aanbevelingen over hoe de natuurlijke persoon in kwestie mogelijke negatieve gevolgen kan beperken. Dergelijke kennisgevingen aan betrokkenen dienen zo snel als redelijkerwijs mogelijk te worden gedaan, in nauwe samenwerking met de toezichthoudende autoriteit en met inachtneming van de door haarzelf of door andere relevante autoriteiten, zoals rechtshandhavingsautoriteiten, aangereikte richtsnoeren. Zo zouden betrokkenen bijvoorbeeld onverwijld in kennis moeten worden gesteld wanneer een onmiddellijk risico op schade moet worden beperkt, terwijl een langere kennisgevingstermijn gerechtvaardigd kan zijn wanneer er passende maatregelen moeten worden genomen tegen aanhoudende of soortgelijke inbreuken in verband met persoonsgegevens.

(87) Nagegaan moet worden of alle passende technische en organisatorische maatregelen zijn genomen om vast te stellen of een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft plaatsgevonden, en om de toezichthoudende autoriteit en de betrokkene daarvan onverwijld in kennis te stellen. Het feit dat de kennisgeving is gedaan zonder onredelijke vertraging moet worden vastgesteld, met name rekening houdend met de aard en de ernst van de inbreuk in verband met persoonsgegevens en de gevolgen en negatieve effecten voor de betrokkene. Die kennisgeving kan ertoe leiden dat de toezichthoudende autoriteit optreedt overeenkomstig haar in deze verordening neergelegde taken en bevoegdheden.

(88) Bij de vaststelling van gedetailleerde regels betreffende de methode en de procedures voor het melden van inbreuken in verband met persoonsgegevens dient de nodige aandacht te worden besteed aan de omstandigheden van die inbreuk, onder meer aan de vraag of de persoonsgegevens al dan niet waren beschermd door adequate technische maatregelen die de kans op identiteitsfraude of andere vormen van misbruik beperkten. Bovendien dient bij dergelijke regels en procedures rekening te worden gehouden met de gerechtvaardigde belangen van de rechtshandhavingsautoriteiten wanneer vroegtijdige bekendmaking het onderzoek naar de omstandigheden van een inbreuk in verband met persoonsgegevens nodeloos zou hinderen.

(89) Richtlijn 95/46/EG voorzag in een algemene verplichting om de verwerking van persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteiten te melden. Die verplichting leidt tot administratieve en financiële lasten, maar heeft niet in alle gevallen bijgedragen tot betere bescherming van de persoonsgegevens. Die ongedifferentieerde algemene kennisgevingsverplichtingen moeten derhalve worden afgeschaft en worden vervangen door doeltreffende procedures en mechanismen die gericht zijn op de soorten verwerkingen die naar hun aard, reikwijdte, context en doeleinden waarschijnlijk hoge risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen met zich brengen. Dergelijke verwerkingen kunnen die zijn waarbij met name wordt gebruikgemaakt van nieuwe technologieën, of die welke van een nieuw type zijn en waarbij er vooraf geen gegevensbeschermingseffectbeoordeling is verricht door de verwerkingsverantwoordelijke, of wanneer zij noodzakelijk worden gelet op de tijd die sinds de aanvankelijke verwerking is verstreken.

(90) In dergelijke gevallen dient de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking een gegevensbeschermingseffectbeoordeling te verrichten om de specifieke waarschijnlijkheid en de ernst van de hoge risico's te beoordelen,

rekening houdend met de aard, omvang, context en doelen van de verwerking en de bronnen van de risico's. Bij deze effectbeoordeling moet met name worden gekeken naar de geplande maatregelen, waarborgen en mechanismen om dat risico te beperken, de persoonsgegevens te beschermen en aan te tonen dat aan deze verordening is voldaan.

(91) Dit dient met name te gelden voor grootschalige verwerkingen die bedoeld zijn voor de verwerking van een aanzienlijke hoeveelheid persoonsgegevens op regionaal, nationaal of supranationaal niveau, waarvan een groot aantal betrokkenen gevolgen zou kunnen ondervinden en die bijvoorbeeld vanwege hun gevoelige aard een hoog risico met zich kunnen brengen, wanneer conform het bereikte niveau van technologische kennis een nieuwe technologie op grote schaal wordt gebruikt, alsmede voor verwerkingen die een hoog risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen inhouden, met name wanneer betrokkenen als gevolg van die verwerkingen hun rechten moeilijker kunnen uitoefenen. Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient ook te worden gemaakt wanneer persoonsgegevens worden verwerkt met het oog op het nemen van besluiten met betrekking tot specifieke natuurlijke personen na een systematische en uitgebreide beoordeling van persoonlijke aspecten van natuurlijke personen die gebaseerd is op de profilering van deze gegevens, of na de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, biometrische gegevens, of gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen. Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling is tevens nodig voor de grootschalige bewaking van openbaar toegankelijke ruimten, met name wanneer optisch-elektronische apparatuur wordt gebruikt, of voor alle andere verwerkingen wanneer de bevoegde toezichthoudende autoriteit oordeelt dat zij waarschijnlijk een hoog risico inhouden voor de rechten en vrijheden van betrokkenen, met name omdat de betrokkenen als gevolg van deze verwerkingen een recht niet kunnen uitoefenen of geen beroep kunnen doen op een dienst of een overeenkomst, of omdat deze verwerkingen systematisch op grote schaal worden uitgevoerd. De verwerking van persoonsgegevens mag niet als een grootschalige verwerking worden beschouwd als het gaat om de verwerking van persoonsgegevens van patiënten of cliënten door een individuele arts, een andere zorgprofessional of door een advocaat. In die gevallen mag een gegevensbeschermingseffectbeoordeling niet verplicht worden gesteld.

(92) Onder bepaalde omstandigheden kan het redelijk en nuttig zijn dat de gegevensbeschermingseffectbeoordeling zich niet beperkt tot een enkel project, bijvoorbeeld wanneer overheidsinstanties of -organen een gemeenschappelijk applicatie- of verwerkingsplatform willen opzetten of wanneer meerdere verwerkingsverantwoordelijken van plan zijn een gemeenschappelijke applicatie- of verwerkingsomgeving in te voeren voor een hele bedrijfstak, of een segment daarvan, of voor een gangbare horizontale activiteit.

(93) In het kader van de vaststelling van het lidstatelijke recht waarop de vervulling van de taken van de overheidsinstantie of het overheidsorgaan is gebaseerd, en waarin de specifieke verwerking of reeks verwerkingen wordt geregeld, kunnen de Lid-Staten het noodzakelijk achten een dergelijke beoordeling uit te voeren voordat met de verwerking wordt begonnen.

(94) Wanneer een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitwijst dat de verwerking, bij afwezigheid van de waarborgen, beveiligingsmaatregelen en risicobeperkende mechanismen, met een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen gepaard zou gaan, en de verwerkingsverantwoordelijke van mening is dat het niet mogelijk is dat risico te beperken door middel van maatregelen die met het oog op de beschikbare technologie en uitvoeringskosten redelijk zijn, dient de toezichthoudende autoriteit voordat met de verwerking wordt begonnen te worden geraadpleegd. Een dermate hoog risico doet zich wellicht voor bij bepaalde soorten persoonsgegevensverwerking en de omvang en frequentie van de verwerking, hetgeen kan leiden tot schade of aantasting van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. De toezichthoudende autoriteit dient binnen een nader bepaalde termijn op het verzoek om raadpleging te reageren. Het uitblijven van een reactie van de toezichthoudende autoriteit binnen die termijn dient evenwel een optreden van de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig haar in deze verordening neergelegde taken en bevoegdheden onverlet te laten, onder meer de bevoegdheid om verwerkingen te verbieden. Als onderdeel van die raadplegingsprocedure kan het resultaat van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling die voor de verwerking in kwestie wordt uitgevoerd, aan de toezichthoudende autoriteit worden voorgelegd, meer bepaald wat betreft de voorgenomen maatregelen om het risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen te beperken.

(95) De verwerker dient de verwerkingsverantwoordelijke, indien nodig en op verzoek, bij te staan om ervoor te zorgen dat de verplichtingen ingevolge de uitvoering van gegevensbeschermingseffectbeoordelingen en voorafgaande raadpleging van de toezichthoudende autoriteit worden nagekomen.

(96) De toezichthoudende autoriteit dient tevens te worden geraadpleegd tijdens de voorbereiding van een wetgevings- of regelgevingsmaatregel houdende verwerking van persoonsgegevens, om ervoor te zorgen dat de voorgenomen verwerking strookt met deze verordening, en met name om de risico's daarvan voor betrokkenen te beperken.

(97) Indien de verwerking door een overheidsinstantie wordt uitgevoerd, met uitzondering van gerechten of onafhankelijke rechterlijke autoriteiten die handelen in het kader van hun gerechtelijke taken, of indien in de particuliere sector de verwerking door een verwerkingsverantwoordelijke wordt uitgevoerd die als kerntaak heeft verwerkingsactiviteiten uit te voeren die grootschalige regelmatige en systematische observatie van betrokkenen vereisen, indien de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker hoofdzakelijk is belast met grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens en van gegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten, dient een persoon met deskundige kennis van gegevensbeschermingswetgeving en -praktijken de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker bij te staan bij het toezicht op de interne naleving van deze verordening. In de particuliere sector hebben de kerntaken van een verwerkingsverantwoordelijke betrekking op diens hoofdactiviteiten en niet op de verwerking van persoonsgegevens als nevenactiviteit. Het vereiste niveau van deskundigheid dient met name te worden bepaald op grond van de uitgevoerde gegevensverwerkings-

activiteiten en de bescherming die voor de door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker verwerkte gegevens vereist is. Dergelijke functionarissen voor gegevensbescherming dienen in staat te zijn hun taken en verplichtingen onafhankelijk te vervullen, ongeacht of zij in dienst zijn van de verwerkingsverantwoordelijke.

(98) Verenigingen en andere organen die categorieën van de verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen, dienen te worden aangemoedigd om binnen de grenzen van deze verordening gedragscodes op te stellen, teneinde de doeltreffende uitvoering van deze verordening te bevorderen, rekening houdend met het specifieke karakter van de verwerkingen in sommige sectoren en de specifieke behoeften van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen. Deze gedragscodes zouden met name het ijkpunt kunnen zijn voor de verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers, rekening houdend met de aan de verwerking verbonden risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.

(99) Bij de opstelling van een gedragscode, of bij wijziging of uitbreiding van een dergelijke code, moeten verenigingen en andere organen die categorieën van verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen, overleg plegen met de belanghebbenden ter zake, waaronder waar mogelijk met betrokkenen, en rekening houden met bijdragen en standpunten naar aanleiding van dit overleg.

(100) Teneinde de transparantie en naleving van deze verordening te versterken, dient het instellen van certificeringsmechanismen en gegevensbeschermingszegels en -merktokens te worden bevorderd, zodat betrokkenen snel het gegevensbeschermingsniveau van producten en diensten ter zake kunnen beoordelen.

(101) Verkeer van persoonsgegevens van en naar landen buiten de Unie en internationale organisaties is noodzakelijk voor de ontwikkeling van het internationale handelsverkeer en de internationale samenwerking. De groei van dit verkeer brengt nieuwe uitdagingen en aandachtspunten met zich voor de bescherming van persoonsgegevens. Wanneer persoonsgegevens echter van de Unie aan verwerkingsverantwoordelijken, verwerkers of andere ontvangers in derde landen of internationale organisaties worden doorgegeven, mag dit niet ten koste gaan van het beschermingsniveau waarvan natuurlijke personen in de Unie door deze verordening verzekerd zijn, ook in gevallen van verdere doorgiften van persoonsgegevens van het derde land of de internationale organisatie aan verwerkingsverantwoordelijken, verwerkers in hetzelfde of een ander derde land of in dezelfde of een andere internationale organisatie. Doorgifte aan derde landen en internationale organisaties mag in ieder geval alleen plaatsvinden in volledige overeenstemming met deze verordening. Een doorgifte kan alleen plaatsvinden indien de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, onder voorbehoud van de andere bepalingen van deze verordening, de bepalingen van deze verordening met betrekking tot de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties naleeft.

(102) Deze verordening doet geen afbreuk aan internationale overeenkomsten die de Unie en derde landen met elkaar hebben gesloten om de doorgifte van persoonsgegevens te regelen en waarin passende waarborgen voor de betrokkenen zijn opgenomen. De Lid-Staten kunnen internationale overeenkomsten sluiten over de doorgifte van

persoonsgegevens naar derde landen of internationale organisaties, op voorwaarde dat dergelijke overeenkomsten deze verordening of andere bepalingen van Unierecht onverlet laten en een adequaat beschermingsniveau bieden voor de grondrechten van de betrokkenen.

(103) De Commissie kan besluiten, met rechtskracht voor de gehele Unie, dat een derde land, een gebied of een welbepaalde sector in een derde land, of een internationale organisatie een passend niveau van gegevensbescherming biedt, en daarmee in de gehele Unie rechtszekerheid en eenvormigheid verschaft ten aanzien van het derde land dat of de internationale organisatie die wordt geacht een dergelijk beschermingsniveau te bieden. In zulke gevallen mogen persoonsgegevens naar dat derde land of die internationale organisatie worden doorgegeven zonder dat verdere toestemming noodzakelijk is. De Commissie kan eveneens besluiten om, nadat zij het derde land of de internationale organisatie daarvan in kennis heeft gesteld en een volledige toelichting van haar beweegredenen heeft gegeven, een dergelijk besluit in te trekken.

(104) Overeenkomstig de fundamentele waarden waarop de Unie is gegrondvest, in het bijzonder de bescherming van de mensenrechten, dient de Commissie bij haar beoordeling van het derde land of van een grondgebied of een specifieke verwerkingssector binnen een derde land, in aanmerking te nemen in welke mate de rechtsstatelijkheid, de toegang tot de rechter en de internationale mensenrechtennormen en -regels in het derde land worden geëerbiedigd, en dient zij de algemene en sectorale wetgeving, waaronder de wetgeving betreffende openbare veiligheid, defensie en nationale veiligheid en openbare orde en strafrecht, van het land in aanmerking te nemen. Bij de vaststelling van een adequaatheidsbesluit (besluit waarbij het beschermingsniveau adequaat wordt verklaard) voor een grondgebied of een specifieke sector in een derde land, moeten er duidelijke en objectieve criteria worden vastgesteld, zoals specifieke verwerkingsactiviteiten en het toepassingsgebied van de geldende wettelijke normen en wetgeving in het derde land. Het derde land dient zich ertoe te verbinden een passend beschermingsniveau te waarborgen, in feite overeenkomend met het niveau dat in de Unie wordt verzekerd, vooral wanneer persoonsgegevens in één of meer specifieke sectoren worden verwerkt. Het derde land dient met name te zorgen voor effectief en onafhankelijk toezicht op de gegevensbescherming en voor mechanismen van samenwerking met de autoriteiten op het gebied van gegevensbescherming van de Lid-Staten. Voorts dienen de betrokkenen te beschikken over daadwerkelijke en afdwingbare rechten en daadwerkelijk administratief beroep en beroep in rechte te kunnen instellen.

(105) Afgezien van de internationale verplichtingen die het derde land of de internationale organisatie is aangegaan, dient de Commissie rekening te houden met de verplichtingen die voortvloeien uit de deelneming van het derde land of de internationale organisatie aan multilaterale of regionale regelingen, in het bijzonder wat de bescherming van persoonsgegevens betreft, alsook met de uitvoering van deze verplichtingen. Meer bepaald moet rekening worden gehouden met de toetreding van het derde land tot het Verdrag van de Raad van Europa van 28 januari 1981 tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens en het bijbehorende Aanvullend Protocol.

Bij de beoordeling van het beschermingsniveau in derde landen of internationale organisaties dient de Commissie overleg te plegen met het Comité.

(106) De Commissie dient toe te zien op de werking van de besluiten over het beschermingsniveau in een derde land, een gebied of welbepaalde sector in een derde land of in een internationale organisatie, en op de besluiten die zijn genomen op grond van artikel 25, lid 6, of artikel 26, lid 4, van Richtlijn 95/46/EG. De Commissie dient in haar adequaatheidsbesluiten waarbij het beschermingsniveau passend wordt verklaard een periodiek toetsingsmechanisme voor het functioneren ervan op te nemen. Die periodieke toetsing dient in overleg met het derde land of de internationale organisatie in kwestie te worden uitgevoerd en moet rekening houden met alle relevante ontwikkelingen in het derde land of de internationale organisatie. Met het oog op het toezicht en de uitvoering van de periodieke toetsingen, dient de Commissie rekening te houden met de opvattingen en bevindingen van het Europees Parlement en van de Raad, evenals met andere relevante organisaties en bronnen. De Commissie moet binnen een redelijke termijn de werking van laatstgenoemde besluiten evalueren en alle relevante vaststellingen rapporteren aan het comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad (12), als opgericht uit hoofde van de onderhavige verordening, aan het Europees Parlement en aan de Raad.

(107) De Commissie kan vaststellen dat een derde land, een gebied of een bepaalde verwerkingssector in een derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau meer waarborgt. De doorgifte van persoonsgegevens naar dat derde land of die internationale organisatie dient dan te worden verboden, tenzij aan de vereisten van deze verordening met betrekking tot doorgiften die onderworpen zijn aan passende waarborgen, met inbegrip van bindende bedrijfsvoorschriften, en afwijkingen voor specifieke situaties wordt voldaan. Er dient te worden geregeld dat er in die gevallen overleg plaatsvindt tussen de Commissie en de derde landen of internationale organisaties in kwestie. De Commissie moet het derde land of de internationale organisatie tijdig op de hoogte brengen van haar motivering en met de andere partij in overleg treden om de situatie te verhelpen.

(108) Indien er geen adequaatheidsbesluit is genomen, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker maatregelen te nemen om het ontoereikende niveau van gegevensbescherming in een derde land te verhelpen door middel van passende waarborgen voor de betrokkene. Dergelijke passende waarborgen kunnen erin bestaan gebruik te maken van bindende bedrijfsvoorschriften, standaardbepalingen inzake gegevensbescherming die zijn vastgesteld door de Commissie, standaardbepalingen inzake gegevensbescherming die zijn vastgesteld door een toezichthoudende autoriteit of contractbepalingen die zijn toegestaan door een toezichthoudende autoriteit. Die waarborgen moeten de naleving van gegevensbeschermingsvereisten en de geldende rechten van de betrokkenen voor verwerkingen binnen de Unie waarborgen, waaronder de beschikbaarheid van afdwingbare rechten van betrokkenen en van doeltreffende beroepen, zoals het instellen van administratief beroep of beroep in rechte en het eisen van een vergoeding in de Unie of in een derde land. Zij moeten met name betrekking hebben op de naleving van de algemene beginselen inzake de verwerking

van persoonsgegevens, de beginselen van gegevensbescherming door ontwerp en gegevensbescherming door standaardinstellingen. Doorgiften kunnen ook worden verricht door overheidsinstanties of -organen met overheidsinstanties of -organen in derde landen of met internationale organisaties met overeenkomstige taken en functies, ook op basis van bepalingen die moeten worden opgenomen in administratieve regelingen, zoals een memorandum van overeenstemming met afdwingbare en bruikbare rechten voor betrokkenen. De toestemming van de bevoegde toezichthoudende autoriteit zou moeten worden verkregen wanneer de waarborgen worden geboden in niet juridisch bindende administratieve regelingen.

(109) Dat de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker gebruik kan maken van standaardbepalingen inzake gegevensbescherming die zijn vastgesteld door de Commissie of een toezichthoudende autoriteit, dient niet in te houden dat hij de standaardbepalingen inzake gegevensbescherming niet in een bredere overeenkomst mag opnemen, zoals een overeenkomst tussen de verwerker en een andere verwerker, of geen andere bepalingen of extra waarborgen mag toevoegen, mits deze niet direct of indirect in tegenspraak zijn met de door de Commissie of een toezichthoudende autoriteit vastgestelde standaardcontractbepalingen en geen afbreuk doen aan de grondrechten of de fundamentele vrijheden van de betrokkenen. Verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers moeten worden aangemoedigd om via contractuele verplichtingen meer waarborgen te bieden in aanvulling op de standaardclausules inzake gegevensbescherming.

(110) Een concern of een groepering van ondernemingen die een gezamenlijke economische activiteit beoefent, dient voor zijn internationale doorgiften uit de Unie naar organisaties binnen hetzelfde concern of dezelfde groepering van ondernemingen die een gezamenlijke economische activiteit beoefent te kunnen gebruikmaken van goedgekeurde bindende bedrijfsvoorschriften, mits daarin alle essentiële beginselen en afdwingbare rechten zijn vastgelegd die passende waarborgen bieden ten aanzien van de doorgifte of categorieën van doorgiften van persoonsgegevens.

(111) Doorgifte dient mogelijk te zijn in bepaalde gevallen waarin de betrokkene daartoe uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven, wanneer de doorgifte incidenteel en noodzakelijk is in het kader van een overeenkomst of van een rechtsovereenkomst, ongeacht of het een gerechtelijke of een administratieve of buitengerechtelijke procedure betreft, waaronder procedures bij regelgevingsinstanties. Doorgifte dient ook mogelijk te zijn wanneer in het Unierecht of het lidstatelijke recht vastgelegde gewichtige redenen van algemeen belang zulks vereisen, of wanneer het gaat om een doorgifte uit een bij de wet ingesteld register dat bedoeld is voor raadpleging door het publiek of personen met een gerechtvaardigd belang. In laatstgenoemd geval mogen bij een dergelijke doorgifte niet alle van de in dit register opgenomen persoonsgegevens of categorieën van gegevens worden verstrekt; wanneer een register bedoeld is voor raadpleging door personen met een gerechtvaardigd belang, mag de doorgifte slechts plaatsvinden op verzoek van deze personen of wanneer de gegevens voor hen zijn bestemd, waarbij ten volle rekening wordt gehouden met de belangen en de grondrechten van de betrokkene.

(112) Die afwijkingen dienen met name te gelden voor gegevensdoorgiften die nodig zijn op grond van gewichtige

redenen van algemeen belang, zoals internationale gegevensuitwisselingen tussen mededingingsautoriteiten, belasting- of douanediensdiensten, financiële toezichthoudende autoriteiten, diensten met bevoegdheid op het gebied van de sociale zekerheid of de volksgezondheid, bijvoorbeeld in geval van opsporing van contacten in het kader van de bestrijding van besmettelijke ziekten of met het oog op de terugdringing en/of uitbanning van doping in de sport. Doorgifte van persoonsgegevens dient ook als rechtmatig te worden beschouwd wanneer deze nodig is voor de bescherming van een belang dat essentieel is voor de vitale belangen van de betrokkene of een andere persoon, daaronder begrepen diens fysieke integriteit of leven, indien de betrokkene niet in staat is zijn toestemming te geven. Bij ontstentenis van een adequaatheidsbesluit kan het Unierecht of het lidstatelijke recht om gewichtige redenen van algemeen belang uitdrukkelijk grenzen stellen aan de doorgifte van specifieke categorieën van gegevens naar een derde land of een internationale organisatie. De Lid-Staten moeten dergelijke bepalingen aan de Commissie meedelen. Iedere doorgifte aan een internationale humanitaire organisatie van persoonsgegevens van een betrokkene die lichamelijk of juridisch niet in staat is toestemming te geven, kan, indien zij plaatsvindt met het oog op de uitvoering van een opdracht die krachtens de Verdragen van Genève of met het oog op de naleving van het internationaal humanitair recht in gewapende conflicten, worden beschouwd als noodzakelijk in het kader van een gewichtige reden van algemeen belang of omdat het van vitaal belang is voor de betrokkene.

(113) Doorgiften die als niet repetitief kunnen worden omschreven en slechts een klein aantal betrokkenen betreffen, dienen ook mogelijk te zijn voor de behartiging van dwingende gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke, wanneer de belangen of de rechten en vrijheden van de betrokkene niet zwaarder wegen dan die belangen en wanneer de verwerkingsverantwoordelijke alle omstandigheden in verband met de gegevensdoorgifte heeft beoordeeld. De verwerkingsverantwoordelijke besteedt bijzondere aandacht aan de aard van de persoonsgegevens, het doel en de duur van de voorgestelde verwerking of verwerkingen, alsmede aan de situatie in het land van herkomst, het derde land en het land van de uiteindelijke bestemming en moet voorzien in passende waarborgen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens. Zulke doorgiften mogen alleen mogelijk zijn in restgevallen waarbij de overige gronden voor doorgifte niet van toepassing zijn. Met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden dient rekening te worden gehouden met de gerechtvaardigde verwachting van de maatschappij dat er sprake is van kennisvermeerdering. De verwerkingsverantwoordelijke dient de toezichthoudende autoriteit en de betrokkene van de doorgifte op de hoogte te stellen.

(114) Wanneer de Commissie niet heeft besloten of het niveau van gegevensbescherming in een derde land passend is, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker hoe dan ook gebruik te maken van middelen die de betrokkenen ook na de doorgifte van hun gegevens afdwingbare en bruikbare rechten in de Unie verlenen met betrekking tot de verwerking ervan opdat zij de grondrechten en waarborgen kunnen blijven genieten.

(115) Sommige derde landen stellen wetten, bestuursrechtelijke bepalingen en andere rechtshandelingen vast waarmee wordt beoogd de gegevensverwerkingsactiviteiten van natuurlijke personen en rechtspersonen die onder de jurisdictie van de Lid-Staten vallen, rechtstreeks te regelen. Hierbij kan het onder meer gaan om rechterlijke beslissingen of besluiten van administratieve instanties van derde landen die van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker verlangen dat hij persoonsgegevens doorgeeft of verstrekt, en die niet zijn gestoeld op een geldende internationale overeenkomst, zoals een verdrag inzake wederzijds rechtshulp, tussen het verzoekende derde land en de Unie of de Lid-Staat in kwestie. De extraterritoriale toepassing van deze wetten, bestuursrechtelijke bepalingen en andere rechtshandelingen kan in strijd zijn met het internationaal recht en een belemmering vormen voor de bij deze verordening gegarandeerde bescherming van natuurlijke personen in de Unie. Doorgiften mogen alleen kunnen plaatsvinden wanneer is voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld aan doorgifte aan derde landen. Dit kan onder meer het geval zijn wanneer doorgifte nodig is voor een algemeen belang dat erkend is in het Unierecht of het lidstatelijke recht waarvan de verwerkingsverantwoordelijke onderdaan is.

(116) Bij grensoverschrijdend verkeer van persoonsgegevens naar landen buiten de Unie kan het voor natuurlijke personen moeilijker worden hun gegevensbeschermingsrechten uit te oefenen, met name teneinde zich te beschermen tegen onrechtmatig gebruik of onrechtmatige openbaarmaking van die informatie. Bovendien kan het voor toezichthoudende autoriteiten onmogelijk worden klachten te behandelen of onderzoek te verrichten met betrekking tot activiteiten in het buitenland. Daarnaast kunnen hun mogelijkheden tot grensoverschrijdende samenwerking worden belemmerd door ontoereikende preventieve of corrigerende bevoegdheden, inconsistente rechtskaders en praktische obstakels, zoals beperkte middelen. Daarom dient nauwere samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten op het gebied van gegevensbescherming te worden bevorderd met het oog op de uitwisseling van informatie met soortgelijke instanties in het buitenland. Met het oog op de ontwikkeling van internationale samenwerkingsmechanismen om bij de handhaving van de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens internationale wederzijdse bijstand te faciliteren en te verlenen, moeten de Commissie en de toezichthoudende autoriteiten bij activiteiten op het gebied van de uitoefening van hun bevoegdheden informatie uitwisselen en samenwerken met bevoegde autoriteiten in derde landen, op basis van wederkerigheid en overeenkomstig deze verordening.

(117) Het is voor de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens van wezenlijk belang dat in elke Lid-Staat een toezichthoudende autoriteit wordt ingesteld die bevoegd is haar taken en bevoegdheden volstrekt onafhankelijk uit te oefenen. De Lid-Staten moeten de mogelijkheid hebben om in overeenstemming met hun constitutionele, organisatorische en bestuurlijke structuur meer dan één toezichthoudende autoriteit in te stellen.

(118) De onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteiten houdt niet in dat de toezichthoudende autoriteiten niet kunnen worden onderworpen aan controle- of toezichtsmechanismen betreffende hun financiële uitgaven of aan rechterlijke toetsing.

(119) Wanneer een Lid-Staat meerdere toezichhoudende autoriteiten instelt, dient die Lid-Staat bij wet mechanismen in te stellen om ervoor te zorgen dat de toezichhoudende autoriteiten effectief deelnemen aan het coherentiemechanisme. De Lid-Staat in kwestie dient met name de toezichhoudende autoriteit aan te wijzen die optreedt als enig contactpunt voor de effectieve deelname van die autoriteiten aan de toetsing, teneinde een vlotte en soepele samenwerking met andere toezichhoudende autoriteiten, het Comité en de Commissie te verzekeren.

(120) Iedere toezichhoudende autoriteit dient te beschikken over de financiële en personele middelen en de bedrijfsruimten en infrastructuur die noodzakelijk zijn om haar taken, waaronder die in het kader van wederzijdse bijstand en samenwerking met andere toezichhoudende autoriteiten in de Unie, effectief uit te voeren. Iedere toezichhoudende autoriteit dient over een eigen, openbare jaarlijkse begroting te beschikken, die deel kan uitmaken van de algemene staats- of nationale begroting.

(121) De algemene voorwaarden voor de leden van de toezichhoudende autoriteit dienen in elke Lid-Staat bij wet te worden vastgesteld en dienen met name te bepalen dat de leden door middel van een transparante procedure hetzij door het parlement, de regering of het staatshoofd van de Lid-Staat worden benoemd op voordracht van de regering, een lid van de regering, het parlement of een kamer van het parlement, hetzij door een daartoe bij lidstatelijk recht belaste onafhankelijke instantie. Teneinde de onafhankelijkheid van de toezichhoudende autoriteit te waarborgen, dienen de leden van de toezichhoudende autoriteit integer te handelen, zich te onthouden van alle handelingen die onverenigbaar zijn met hun taken en gedurende hun ambtstermijn geen al dan niet bezoldigde beroeps werkzaamheden te verrichten die onverenigbaar zijn met hun taken. De toezichhoudende autoriteit dient over eigen personeelsleden te beschikken, geselecteerd door de toezichhoudende autoriteit of een bij lidstatelijk recht ingestelde onafhankelijke instantie die bij uitsluiting onder leiding van de leden van de toezichhoudende autoriteit moet staan.

(122) Elke toezichhoudende autoriteit dient op het grondgebied van haar Lid-Staat bevoegd te zijn om de bevoegdheden en taken uit te oefenen die haar overeenkomstig deze verordening zijn toegekend. Daaronder dienen met name te vallen: de verwerking in het kader van de activiteiten van een vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker op het grondgebied van zijn eigen Lid-Staat, de verwerking van persoonsgegevens door overheidsinstanties of particuliere organen die optreden in het algemeen belang, verwerking die gevolgen heeft voor betrokkenen op haar grondgebied, of verwerking, door een niet in de Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker, gericht op betrokkenen die op haar grondgebied verblijven. Ook het behandelen van door een betrokkene ingediende klachten, het evalueren van de toepassing van deze verordening en het beter bekend maken van het brede publiek met de risico's, regels, waarborgen en de rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens dienen daaronder te vallen.

(123) De toezichhoudende autoriteiten dienen toezicht te houden op de toepassing van de krachtens deze verordening vastgestelde bepalingen en bij te dragen tot de consequente toepassing daarvan in de gehele Unie, teneinde natuurlijke personen te beschermen in verband met de ver-

werking van hun persoonsgegevens en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de interne markt te vergemakkelijken. Daarom dienen de toezichhoudende autoriteiten met elkaar en met de Commissie samen te werken, zonder dat er een akkoord tussen de Lid-Staten nodig is over het verstrekken van wederzijdse bijstand of over zulke samenwerking.

(124) Wanneer de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker in de Unie plaatsvindt en de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in meer dan één Lid-Staat is gevestigd, of wanneer de verwerking die in het kader van de activiteiten van een enkele vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker in Unie plaatsvindt, wezenlijke gevolgen heeft of waarschijnlijk wezenlijke gevolgen zal hebben voor betrokkenen in meer dan één Lid-Staat, dient de toezichhoudende autoriteit van de hoofdvestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of verwerker of van de ene vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of verwerker als de leidende toezichhoudende autoriteit op te treden. Zij dient met de andere betrokken toezichhoudende autoriteiten samen te werken, omdat de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een vestiging op het grondgebied van hun Lid-Staat heeft, omdat op hun grondgebied verblijvende betrokkenen wezenlijk worden geraakt, of omdat er bij hen een klacht is ingediend. Wanneer een niet in die Lid-Staat verblijvende betrokkene een klacht heeft ingediend, dient de toezichhoudende autoriteit waarbij die klacht is ingediend, ook een betrokken toezichhoudende autoriteit te worden. In het kader van zijn taken om richtsnoeren betreffende vragen over de toepassing van deze verordening uit te vaardigen, moet het Comité richtsnoeren kunnen uitvaardigen, met name over de in aanmerking te nemen criteria om na te gaan of de verwerking in kwestie wezenlijke gevolgen heeft voor betrokkenen in meer dan één Lid-Staat, alsmede over wat een relevant en gemotiveerd bezwaar vormt.

(125) De leidende toezichhoudende autoriteit moet bevoegd zijn om bindende besluiten vast te stellen betreffende maatregelen ter toepassing van de overeenkomstig deze verordening aan haar toegekende bevoegdheden. In haar hoedanigheid van leidende toezichhoudende autoriteit moet de toezichhoudende autoriteit de betrokken toezichhoudende autoriteiten nauw betrekken en coördineren in het besluitvormingsproces. Wanneer wordt besloten om de klacht van de betrokkene geheel of gedeeltelijk te verwerpen, moet dat besluit worden vastgesteld door de toezichhoudende autoriteit bij wie de klacht is ingediend.

(126) Het besluit dient gezamenlijk door de leidende toezichhoudende autoriteit en de betrokken toezichhoudende autoriteiten te worden goedgekeurd, gericht te zijn aan de hoofdvestiging of enige vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker en bindende gevolgen te hebben voor de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker dient de nodige maatregelen te treffen om deze verordening na te leven en om het door de leidende toezichhoudende autoriteit aan de hoofdvestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker meegeedeelde besluit betreffende de verwerkingsactiviteiten in de Unie uit te voeren.

(127) Elke toezichhoudende autoriteit die niet optreedt als de leidende toezichhoudende autoriteit, dient bevoegd te

zijn lokale gevallen te behandelen waarbij de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in meer dan één Lid-Staat is gevestigd, maar waarbij het onderwerp van de specifieke verwerking alleen een in een enkele Lid-Staat verrichte verwerking betreft en daarbij alleen personen uit die ene Lid-Staat zijn betrokken, bijvoorbeeld wanneer het de verwerking van persoonsgegevens van werknemers in de specifieke arbeidsmarktcontext van een Lid-Staat betreft. In dergelijke gevallen dient de toezichthoudende autoriteit de leidende toezichthoudende autoriteit onverwijld van de zaak in kennis te stellen. Nadat zij op de hoogte is gesteld, dient de leidende toezichthoudende autoriteit te besluiten of zij de zaak zal behandelen krachtens de bepaling inzake samenwerking tussen de leidende toezichthoudende autoriteit en andere betrokken toezichthoudende autoriteit («één-loketmechanisme»), dan wel of de toezichthoudende autoriteit die haar van de zaak in kennis heeft gesteld, deze op lokaal niveau dient te behandelen. Wanneer de leidende toezichthoudende autoriteit besluit of zij de zaak al dan niet zal behandelen, dient zij rekening te houden met het al dan niet bestaan van een vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in de Lid-Staat van de toezichthoudende autoriteit die haar in kennis heeft gesteld, opdat kan worden gegarandeerd dat een beslissing daadwerkelijk ten uitvoer wordt gelegd ten aanzien van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker. Wanneer de leidende toezichthoudende autoriteit besluit de zaak te behandelen, dient de toezichthoudende autoriteit die haar in kennis heeft gesteld, de mogelijkheid te hebben een ontwerp van besluit in te dienen, en dient de leidende toezichthoudende autoriteit daarmee maximaal rekening te houden wanneer zij haar ontwerpbesluit in het kader van dat één-loketmechanisme opstelt.

(128) De regels betreffende de leidende toezichthoudende autoriteit en het één-loketmechanisme mogen niet gelden wanneer de verwerking door overheidsinstanties of particuliere organen in het algemeen belang wordt verricht. In die gevallen dient de toezichthoudende autoriteit van de Lid-Staat waar de overheidsinstantie of het particuliere orgaan is gevestigd, de enige overeenkomstig deze verordening bevoegde toezichthoudende autoriteit te zijn.

(129) Met het oog op een consequent toezicht en eenvoudige handhaving van deze verordening in de gehele Unie dienen de toezichthoudende autoriteiten in alle Lid-Staten dezelfde taken en feitelijke bevoegdheden te hebben, waaronder de bevoegdheden om onderzoek te verrichten, corrigerende maatregelen te nemen en sancties op te leggen, machtiging te verlenen en adviezen te verstrekken, in het bijzonder bij klachten van natuurlijke personen, en om, onverminderd de bevoegdheden die aan de met vervolging belaste autoriteiten conform het lidstatelijke recht zijn toegekend, inbreuken op deze verordening ter kennis van de rechterlijke instanties te brengen en gerechtelijke procedures in te leiden. Tot die bevoegdheden dient ook de bevoegdheid te behoren om een tijdelijke of definitieve beperking van de verwerking, waaronder een verwerkingsverbod, voor de verwerking op te leggen. De Lid-Staten kunnen krachtens deze verordening andere aan de bescherming van persoonsgegevens verwante taken specificeren. De bevoegdheden van de toezichthoudende autoriteiten moeten overeenkomstig passende in het Unierecht en het lidstatelijke recht bepaalde procedurele waarborgen, onpartijdig, behoorlijk en binnen een redelijke termijn worden uitgeoefend. Elke maatregel dient met name passend, noodzakelijk en evenredig te zijn met het oog op

naleving van deze verordening en rekening houdend met de omstandigheden van elk individueel geval, het recht van iedere persoon te eerbiedigen om vóór het nemen van enige individuele maatregel die voor hem nadelige gevolgen zou hebben te worden gehoord, en overbodige kosten en buitensporige ongemakken voor de personen in kwestie te vermijden. Onderzoeksbevoegdheden betreffende toegang tot terreinen moeten overeenkomstig de specifieke voorschriften van het lidstatelijke procesrecht, zoals een verplichte voorafgaande toestemming van een rechterlijke instantie, worden uitgeoefend. Elke juridisch bindende maatregel van de toezichthoudende autoriteit dient schriftelijk, duidelijk en ondubbelzinnig te zijn, de toezichthoudende autoriteit die de maatregel heeft uitgevaardigd en de datum van uitvaardiging te vermelden, door het hoofd of een door het hoofd gemachtigd lid van de toezichthoudende autoriteit ondertekend te zijn, de redenen voor de maatregel te bevatten en naar het recht op een doeltreffende voorziening in rechte te verwijzen. Dit bijkomende voorschriften overeenkomstig het lidstatelijke procesrecht niet uit te sluiten. De vaststelling van juridisch bindende besluiten impliceert de mogelijkheid tot rechterlijke toetsing in de Lid-Staat van de toezichthoudende autoriteit die het besluit heeft vastgesteld.

(130) Wanneer de toezichthoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend, niet de leidende toezichthoudende autoriteit is, dient de leidende toezichthoudende autoriteit overeenkomstig de bepalingen van deze verordening betreffende samenwerking en coherentie nauw samen te werken met de toezichthoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend. In dergelijke gevallen dient de leidende toezichthoudende autoriteit bij het nemen van maatregelen die rechtsgevolgen beogen te hebben, waaronder het opleggen van administratieve geldboeten, verregaand rekening te houden met het standpunt van de toezichthoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend en die bevoegd moet blijven om, in overleg met de leidende toezichthoudende autoriteit, elk onderzoek te verrichten op het grondgebied van haar eigen Lid-Staat.

(131) Indien een andere toezichthoudende autoriteit als leidende toezichthoudende autoriteit dient op te treden voor de verwerkingsactiviteiten van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, maar het voorwerp van een klacht of een mogelijke inbreuk alleen verwerkingsactiviteiten van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in de Lid-Staat waar de klacht is ingediend of waar de inbreuk is opgespoord betreft en het geval geen wezenlijke gevolgen heeft of dreigt te hebben voor betrokkenen in andere Lid-Staten, dient de toezichthoudende autoriteit waarbij een klacht wordt ingediend, of die situaties die mogelijke inbreuken op deze verordening inhouden, op het spoor is gekomen of er op een andere manier over wordt geïnformeerd, te trachten een minnelijke schikking met de verwerkingsverantwoordelijke te treffen en, indien dit niet mogelijk is, de volle reikwijdte van haar bevoegdheden uit te oefenen. Daaronder dienen te vallen: specifieke verwerking op het grondgebied van de Lid-Staat van de toezichthoudende autoriteit of met betrekking tot betrokkenen op het grondgebied van die Lid-Staat; verwerking in het kader van een aanbod van goederen of diensten dat specifiek is gericht op betrokkenen op het grondgebied van de Lid-Staat van de toezichthoudende autoriteit; of verwerking die met inachtneming van de relevante

lidstatelijke wettelijke verplichtingen moet worden beoordeeld.

(132) De toezichthoudende autoriteiten dienen bij voorlichtingsactiviteiten voor het publiek specifieke maatregelen te nemen voor de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers, waaronder kleine, middelgrote en micro-ondernemingen, alsmede natuurlijke personen, met name in het onderwijs.

(133) De toezichthoudende autoriteiten dienen elkaar bij de uitvoering van hun taken met het oog op de consequente toepassing en eenvormige handhaving van deze verordening binnen de interne markt bijstand te verlenen. Een om wederzijdse bijstand verzoekende toezichthoudende autoriteit kan een voorlopige maatregel treffen indien het geen antwoord ontvangt op een verzoek om wederzijdse bijstand binnen één maand na ontvangst van dat verzoek door de andere toezichthoudende autoriteit.

(134) Iedere toezichthoudende autoriteit dient in voorkomend geval deel te nemen aan gezamenlijke acties met andere toezichthoudende autoriteiten. Iedere aangezochte toezichthoudende autoriteit dient verplicht te zijn binnen een welbepaalde termijn op het verzoek te reageren.

(135) Om te zorgen dat deze verordening in de gehele Unie consequent wordt toegepast, dient een coherentiemechanisme voor samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten te worden vastgesteld. Dat mechanisme dient met name toepasselijk te zijn wanneer een toezichthoudende autoriteit voornemens is betreffende verwerkingsactiviteiten met wezenlijke gevolgen voor een betekenisvol aantal betrokkenen in verscheidene Lid-Staten een maatregel vast te stellen waarmee rechtsgevolgen worden beoogd. Het dient ook van toepassing te zijn wanneer een betrokken toezichthoudende autoriteit of de Commissie verzoekt om een dergelijke aangelegenheid aan het coherentiemechanisme te onderwerpen. Dat mechanisme dient geen afbreuk te doen aan maatregelen die de Commissie kan nemen in de uitoefening van de bevoegdheden die haar bij de Verdragen zijn toegekend.

(136) Bij de toepassing van het coherentiemechanisme dient het Comité binnen een bepaalde termijn een advies uit te brengen, indien een meerderheid van zijn leden daartoe beslist of indien een betrokken toezichthoudende autoriteit of de Commissie daarom verzoekt. Het Comité moet ook bevoegd zijn om juridisch bindende besluiten vast te stellen wanneer er geschillen bestaan tussen toezichthoudende autoriteiten. In welomschreven gevallen waarin er tussen toezichthoudende autoriteiten, met name in de procedure voor samenwerking tussen de leidende toezichthoudende autoriteit en de betrokken toezichthoudende autoriteiten, meningsverschillen over de zaak bestaan, met name over de vraag of er sprake is van een inbreuk op deze verordening, dient het Comité in beginsel met een tweederdemeerderheid van de leden juridisch bindende besluiten uit te vaardigen.

(137) Er kan dringend moeten worden opgetreden om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te beschermen, met name wanneer het gevaar bestaat dat de handhaving van een recht van een betrokkene aanzienlijk zou kunnen worden belemmerd. Daarom moet een toezichthoudende autoriteit op haar grondgebied naar behoren gemotiveerde voorlopige maatregelen kunnen treffen met een vastgestelde geldigheidsduur van maximaal drie maanden.

(138) In de gevallen waarin die toetsing verplicht is, dient het verrichten ervan een voorwaarde te zijn voor de rechtmatigheid van een maatregel van een toezichthoudende autoriteit waarmee rechtsgevolgen worden beoogd. In andere grensoverschrijdende gevallen dient de procedure voor samenwerking tussen de leidende toezichthoudende autoriteit en de betrokken toezichthoudende autoriteit te worden toegepast. Op een bilaterale of multilaterale basis kan tussen de betrokken toezichthoudende autoriteiten wederzijdse bijstand worden verleend en kunnen er gezamenlijke maatregelen worden uitgevoerd zonder dat zulks aanleiding geeft tot toepassing van het coherentiemechanisme.

(139) Teneinde de consequente toepassing van de verordening te bevorderen, moet het Comité als een onafhankelijk orgaan van de Unie worden opgericht. Ter verwezenlijking van zijn doelstellingen moet het Comité over rechtspersoonlijkheid beschikken. Het Comité dient door zijn voorzitter te worden vertegenwoordigd. Dit comité dient de bij Richtlijn 95/46/EG opgerichte Groep voor de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens te vervangen. Het dient te bestaan uit de hoofden van de toezichthoudende autoriteit van iedere Lid-Staat en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming of hun respectievelijke vertegenwoordigers. De Commissie dient aan de activiteiten van het comité deel te nemen zonder stemrecht en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming dient specifiek stemrecht te hebben. Het Comité dient bij te dragen aan de consequente toepassing van deze verordening in de Unie, onder meer door de Commissie advies te verlenen, met name over het beschermingsniveau in derde landen of in internationale organisaties, en de samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten in de Unie te bevorderen. Het Comité dient bij de uitvoering van zijn taken onafhankelijk op te treden.

(140) Het Comité dient te worden bijgestaan door een secretariaat dat door de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming wordt georganiseerd. De personeelsleden van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming die betrokken zijn bij de uitvoering van de taken die krachtens deze verordening aan het Comité zijn opgedragen, dienen hun taken uitsluitend te verrichten volgens de instructies van de voorzitter van het Comité, en zij dienen aan hem verslag uit te brengen.

(141) Iedere betrokkene dient het recht te hebben om een klacht in te dienen bij één enkele toezichthoudende autoriteit, met name in de Lid-Staat waar hij gewoonlijk verblijft, en een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen overeenkomstig artikel 47 van het Handvest indien hij meent dat inbreuk is gemaakt op zijn rechten uit hoofde van deze verordening of indien de toezichthoudende autoriteit niet optreedt naar aanleiding van een klacht, een klacht gedeeltelijk of geheel verwerpt of afwijst, of indien deze niet optreedt wanneer zulk optreden noodzakelijk is ter bescherming van de rechten van de betrokkene. Het onderzoek dat naar aanleiding van een klacht wordt uitgevoerd, gaat niet verder dan in het specifieke geval passend is en kan worden onderworpen aan rechterlijke toetsing. De toezichthoudende autoriteit dient de betrokkene binnen een redelijke termijn in kennis te stellen van de voortgang en het resultaat van de klacht. Indien de zaak verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit vereist, dient de betrokkene tussentijdse

informatie te worden verstrekt. Elke toezichthoudende autoriteit dient maatregelen te treffen om het indienen van klachten te faciliteren, zoals het ter beschikking stellen van een klachtenformulier dat tevens elektronisch kan worden ingevuld, zonder dat andere communicatiemiddelen worden uitgesloten.

(142) Wanneer een betrokkene van oordeel is dat inbreuk is gemaakt op zijn rechten uit hoofde van deze verordening, moet hij het recht hebben organen, organisaties of verenigingen zonder winstoogmerk, die overeenkomstig het recht van een Lid-Staat zijn opgericht, die statutaire doelstellingen hebben die in het publieke belang zijn en die actief zijn op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens, te machtigen om namens hem een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit, om namens betrokkenen het recht op een voorziening in rechte uit te oefenen, of om namens betrokkenen het recht op de ontvangst van een vergoeding uit te oefenen indien dit in het lidstatelijke recht is voorzien. De Lid-Staten kunnen bepalen dat deze organen, organisaties of verenigingen over het recht beschikken om, ongeacht een eventuele machtiging door een betrokkene, in die Lid-Staat een klacht in te dienen en over het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, indien zij redenen hebben om aan te nemen dat de rechten van een betrokkene zijn geschonden als gevolg van een verwerking van persoonsgegevens die inbreuk maakt op deze verordening. Voor deze organen, organisaties of verenigingen kan worden bepaald dat zij niet het recht hebben om namens een betrokkene een vergoeding te eisen buiten de machtiging door de betrokkene om.

(143) Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon heeft het recht om bij het Hof van Justitie een beroep tot nietigverklaring in te stellen tegen een besluit van het Comité, onder de in artikel 263 VWEU bedoelde voorwaarden. Als adressaten van dergelijke besluiten dienen de betrokken toezichthoudende autoriteiten die wensen op te komen tegen deze besluiten, binnen twee maanden na de kennisgeving ervan beroep in te stellen overeenkomstig artikel 263 VWEU. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker of de klager rechtstreeks en individueel wordt geraakt door besluiten van het Comité, kan hij binnen twee maanden na de bekendmaking ervan op de website van het Comité een beroep tot nietigverklaring van deze besluiten instellen overeenkomstig artikel 263 VWEU. Onverminderd dit recht uit hoofde van artikel 263 VWEU dient iedere natuurlijke of rechtspersoon het recht te hebben om tegen een besluit van een toezichthoudende autoriteit dat ten aanzien van die persoon rechtsgevolgen heeft, voor het bevoegde nationale gerecht een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen. Een dergelijk besluit heeft meer bepaald betrekking op de uitoefening van met onderzoek, correctie en toestemming verband houdende bevoegdheden door de toezichthoudende autoriteit, of op de afwijzing van klachten. Het recht een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen geldt echter niet voor door de toezichthoudende autoriteiten getroffen maatregelen die niet juridisch bindend zijn, zoals adviezen. Een vordering tegen een toezichthoudende autoriteit dient te worden ingesteld bij de gerechten van de Lid-Staat waar de toezichthoudende autoriteit is gevestigd, en dient in overeenstemming te zijn met het procesrecht van die Lid-Staat. Die gerechten dienen volledige rechtsmacht uit te oefenen, waaronder rechtsmacht om alle feitelijke en ju-

ridische vraagstukken in verband met het bij hen aanhangige geschil te onderzoeken.

Wordt een klacht door een toezichthoudende autoriteit afgewezen, dan kan de klager beroep instellen bij de gerechten in dezelfde Lid-Staat. In het kader van de rechtsbevoegdheid in verband met de toepassing van deze verordening, kunnen, of, in het geval van artikel 267 VWEU, moeten de nationale gerechten die van oordeel zijn dat een beslissing ter zake noodzakelijk is voor het wijzen van hun vonnis, het Hof van Justitie verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van het Unierecht, met inbegrip van deze verordening. Bovendien, wanneer een besluit van een toezichthoudende autoriteit tot uitvoering van een besluit van het Comité wordt betwist voor een nationaal gerecht en de geldigheid van het besluit van het Comité aan de orde is, heeft dat nationale gerecht niet de bevoegdheid om het besluit van het Comité ongeldig te verklaren, maar dient zij, wanneer zij het besluit ongeldig acht, de vraag inzake de geldigheid voor te leggen aan het Hof van Justitie overeenkomstig artikel 267 VWEU zoals uitgelegd door het Hof van Justitie. Een nationaal gerecht kan een vraag inzake de geldigheid van een besluit van het Comité echter niet aan het Hof voorleggen op verzoek van een natuurlijke of rechtspersoon die de mogelijkheid had om beroep tot nietigverklaring van dat besluit in te stellen, met name wanneer hij rechtstreeks en individueel door dat besluit was geraakt, maar dit niet heeft gedaan binnen de in artikel 263 VWEU gestelde termijn.

(144) Wanneer een gerecht waarbij een procedure aanhangig is gemaakt tegen een besluit van een toezichthoudende autoriteit redenen heeft om aan te nemen dat er bij een bevoegd gerecht in een andere Lid-Staat al een procedure is ingeleid in verband met dezelfde verwerking, waarbij het bijvoorbeeld kan gaan om hetzelfde onderwerp van de verwerking, dezelfde activiteiten van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, of dezelfde aanleiding, neemt zij contact op met die instantie om het bestaan van de verwante procedure te verifiëren. Indien er voor een gerecht in een andere Lid-Staat een verwante procedure aanhangig is, kan ieder ander gerecht dan dat welk als eerste is aangezocht zijn procedure schorsen, of kan het op verzoek van een van de partijen tot verwijzing naar het eerst aangezochte gerecht overgaan, indien dat gerecht bevoegd is om van de procedure in kwestie kennis te nemen en mits zijn wetgeving de voeging van die verwante procedures toestaat. Verwante procedures zijn procedures waar tussen een zo nauwe band bestaat dat een goede rechtsbedeling vraagt om hun gelijktijdige behandeling en berechting, teneinde te vermijden dat bij afzonderlijke procedures onverenigbare beslissingen worden gegeven.

(145) Voor procedures tegen een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker dient de klager te kunnen kiezen om de zaak aanhangig te maken bij de gerechten in de Lid-Staat waar de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een vestiging heeft, of dit te doen in de Lid-Staat waar de betrokkene verblijft, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie van een Lid-Staat is die krachtens overheidsbevoegdheid handelt.

(146) De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker moeten alle schade vergoeden die iemand kan lijden ten gevolge van een verwerking die inbreuk maakt op deze verordening. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker moet van zijn aansprakelijkheid worden vrijgesteld indien hij bewijst dat hij niet verantwoordelijk is voor de

schade. Het begrip «schade» moet ruim worden uitgelegd in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie, op een wijze die ten volle recht doet aan de doelstellingen van deze verordening. Dit laat eventuele eisen tot schadeloosstelling wegens inbreuken op andere regels in het Unierecht of het lidstatelijke recht onverlet. Onder verwerking die inbreuk maakt op deze verordening, valt eveneens een verwerking die inbreuk maakt op gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen die werden vastgesteld overeenkomstig deze verordening, alsmede het lidstatelijke recht waarin in deze verordening vervatte regels worden gespecificeerd. De betrokkenen dienen volledige en daadwerkelijke vergoeding van door hen geleden schade te ontvangen. Wanneer verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers betrokken zijn bij dezelfde verwerking, dienen zij elk voor de volledige schade aansprakelijk te worden gehouden. Wanneer zij evenwel overeenkomstig het lidstatelijke recht zijn gevoegd in dezelfde gerechtelijke procedure, kan elke verwerkingsverantwoordelijke of verwerker overeenkomstig zijn aandeel in de verantwoordelijkheid voor de schade die door de verwerking werd veroorzaakt, een deel van de vergoeding dragen, mits de betrokkene die schade heeft geleden volledig en daadwerkelijk wordt vergoed. Iedere verwerkingsverantwoordelijke of verwerker die de volledige vergoeding heeft betaald kan vervolgens een regresvordering instellen tegen andere verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die bij dezelfde verwerking betrokken zijn.

(147) Wanneer deze verordening voorziet in specifieke bevoegdheidsregels, met name wat betreft procedures die een voorziening in rechte, met inbegrip van schadeloosstelling, tegen een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker beogen, dienen algemene bevoegdheidsregels, zoals die van Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad (13), geen inbreuk te doen aan de toepassing van die specifieke regels.

(148) Met het oog op een krachtiger handhaving van de regels van deze verordening dienen straffen, met inbegrip van administratieve geldboeten, te worden opgelegd voor elke inbreuk op de verordening, naast of in plaats van passende maatregelen die door de toezichthoudende autoriteiten ingevolge deze verordening worden opgelegd. Indien het gaat om een kleine inbreuk of indien de te verwachten geldboete een onevenredige last zou berokkenen aan een natuurlijk persoon, kan in plaats van een geldboete worden gekozen voor een berisping. Er dient evenwel rekening te worden gehouden met de aard, de ernst en de duur van de inbreuk, met het opzettelijke karakter van de inbreuk, met schadebeperkende maatregelen, met de mate van verantwoordelijkheid, of met eerdere relevante inbreuken, met de wijze waarop de inbreuk ter kennis van de toezichthoudende autoriteit is gekomen, met de naleving van de maatregelen die werden genomen tegen de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, met de aansluiting bij een gedragscode en met alle andere verzwarende of verzachtende factoren. Het opleggen van straffen, met inbegrip van administratieve geldboeten, moet onderworpen zijn aan passende procedurele waarborgen overeenkomstig de algemene beginselen van het Unierecht en het Handvest, waaronder een doeltreffende voorziening in rechte en een eerlijke rechtsbedeling.

(149) De Lid-Staten moeten de regels betreffende straffen voor inbreuken op deze verordening kunnen vaststellen, onder meer voor inbreuken op nationale regels ingevolge

en binnen de grenzen van deze verordening. Die straffen kunnen ook inhouden dat de via inbreuken op deze verordening verkregen winsten worden afgedragen. Het opleggen van straffen voor inbreuken op dergelijke nationale regels en van administratieve sancties mag evenwel niet resulteren in de inbreuk op het ne-bis-in-idembeginsel, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie.

(150) Teneinde de administratieve straffen tegen inbreuken op deze verordening te versterken en te harmoniseren dient iedere toezichthoudende autoriteit bevoegd te zijn om administratieve geldboeten op te leggen. In deze verordening dienen inbreuken te worden benoemd, evenals maxima en criteria voor de vaststelling van de daaraan verbonden administratieve geldboeten, die per afzonderlijk geval dienen te worden bepaald door de bevoegde toezichthoudende autoriteit, rekening houdend met alle relevante omstandigheden van de specifieke situatie, met inachtneming van met name de aard, de ernst en de duur van de inbreuk en van de gevolgen ervan en de maatregelen die zijn genomen om naleving van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening te waarborgen en de gevolgen van de inbreuk te voorkomen of te beperken. Wanneer de administratieve geldboeten worden opgelegd aan een onderneming, moet een onderneming in die context worden gezien als een onderneming overeenkomstig de artikelen 101 en 102 van het VWEU. Wanneer administratieve geldboeten worden opgelegd aan personen die geen onderneming zijn, moet de toezichthoudende autoriteit bij het bepalen van een passend bedrag voor de geldboete rekening houden met het algemene inkomensniveau in de Lid-Staat en de economische situatie van de persoon in kwestie. Het coherentiemechanisme kan ook worden gebruikt ter bevordering van een consequente toepassing van administratieve geldboeten. Het dient aan de Lid-Staten te zijn om te bepalen of en in hoeverre overheidsinstanties aan administratieve geldboeten moeten zijn onderworpen. Het opleggen van een administratieve geldboete of het geven van een waarschuwing heeft geen gevolgen voor de uitoefening van andere bevoegdheden van de toezichthoudende autoriteiten of voor het toepassen van andere sancties uit hoofde van deze verordening.

(151) De rechtssystemen van Denemarken en Estland laten de in deze verordening beschreven administratieve geldboeten niet toe. De regels over administratieve geldboeten kunnen op een zodanige wijze worden toegepast dat de boete in Denemarken als een strafrechtelijke sanctie door een bevoegd gerecht, en in Estland in het kader van een procedure voor strafbare feiten door de toezichthoudende autoriteit wordt opgelegd, op voorwaarde dat deze toepassingen van de regels in die Lid-Staten eenzelfde werking hebben als administratieve geldboeten die door toezichthoudende autoriteiten worden opgelegd. Daarom dienen de bevoegde nationale gerechten rekening te houden met de aanbeveling van de toezichthoudende autoriteit die de boete heeft geïnitieerd. De boeten dienen in elk geval doeltreffend, evenredig en afschrikkend te zijn.

(152) Waar deze verordening niet voorziet in een harmonisering van de administratieve straffen of indien nodig in andere gevallen, bijvoorbeeld bij ernstige inbreuken op deze verordening, dienen de Lid-Staten een systeem toe te passen dat zorgt voor doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen. De aard van die straffen, strafrechtelijk of administratief, dient te worden bepaald in het lidstatelijke recht.

(153) In de wetgeving van de Lid-Staten moeten de regels betreffende de vrijheid van meningsuiting en van informatie, met inbegrip van journalistieke, academische, artistieke en/of literaire uitdrukkingen in overeenstemming worden gebracht met het recht op bescherming van persoonsgegevens uit hoofde van deze verordening. Voor de verwerking van persoonsgegevens enkel voor journalistieke doeleinden of ten behoeve van academische, artistieke en literaire uitdrukkingen moeten afwijkingen van of uitzonderingen op een aantal bepalingen van deze verordening worden ingesteld, teneinde indien nodig het recht op bescherming van persoonsgegevens te verzoenen met het recht op de vrijheid van meningsuiting en van informatie, zoals dat in artikel 11 van het Handvest is vastgelegd. Dit dient met name te gelden voor de verwerking van persoonsgegevens voor audiovisuele doeleinden en in nieuws- en persarchieven. De Lid-Staten moeten derhalve wettelijke maatregelen treffen om de uitzonderingen en afwijkingen vast te stellen die nodig zijn om een evenwicht tussen die grondrechten tot stand te brengen. De Lid-Staten dienen dergelijke uitzonderingen en afwijkingen vast te stellen met betrekking tot de algemene beginselen, de rechten van betrokkenen, de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker, de doorgifte van persoonsgegevens naar derde landen of internationale organisaties, de onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten, samenwerking en coherentie, en betreffende specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking. Indien die uitzonderingen of afwijkingen per Lid-Staat verschillen, is het recht van de Lid-Staat waaraan de verwerkingsverantwoordelijke is onderworpen, van toepassing. Gelet op het belang van het recht van vrijheid van meningsuiting in elke democratische samenleving, dienen begrippen die betrekking hebben op die vrijheid, zoals journalistiek, ruim te worden uitgelegd.

(154) Deze verordening biedt de mogelijkheid om bij de toepassing daarvan rekening te houden met het beginsel recht van toegang van het publiek tot officiële documenten. De toegang van het publiek tot officiële documenten kan als een algemeen belang worden beschouwd. Persoonsgegevens in documenten die in het bezit zijn van een overheidsinstantie of overheidsorgaan, moeten door die instantie of dat orgaan kunnen worden vrijgegeven, indien in het Unierecht of het lidstatelijke recht dat op de overheidsinstantie of het overheidsorgaan van toepassing is, in de vrijgave van die gegevens wordt voorzien. Die wetgeving moet de toegang van het publiek tot officiële documenten en het hergebruik van overheidsinformatie verzoenen met het recht op bescherming van persoonsgegevens, en mag derhalve voorzien in de noodzakelijke afstemming op het recht op de bescherming van persoonsgegevens krachtens deze verordening. De wijziging naar overheidsinstanties en -organen in die context moet alle autoriteiten en andere organen die onder het lidstatelijke recht inzake de toegang van het publiek tot documenten vallen, omvatten. Richtlijn 2003/98/EG van het Europees Parlement en de Raad (14) doet geen afbreuk aan en heeft geen gevolgen voor het niveau van bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens uit hoofde van het Unierecht en het lidstatelijke recht, en houdt met name geen wijziging in van de in deze verordening vastgestelde verplichtingen en rechten. Meer bepaald mag die richtlijn niet gelden voor documenten die krachtens de toegangsregelinge

gen niet of in beperkte mate mogen worden ingezien omwille van de bescherming van persoonsgegevens, en voor delen van documenten die krachtens die regelingen mogen worden ingezien, maar die persoonsgegevens bevatten waarvan het hergebruik bij wet onverenigbaar is verklaard met het recht inzake bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

(155) In het lidstatelijke recht of in collectieve overeenkomsten, met inbegrip van «bedrijfsovereenkomsten», kunnen specifieke regels worden vastgesteld voor de verwerking van de persoonsgegevens van werknemers in het kader van de arbeidsverhouding, met name voor de voorwaarden waaronder persoonsgegevens in de arbeidsverhouding op basis van de toestemming van de werknemer mogen worden verwerkt, voor de aanwerving, voor de uitvoering van de arbeidsovereenkomst, met inbegrip van de naleving van wettelijke of uit collectieve overeenkomsten voortvloeiende verplichtingen, voor het beheer, de planning en de organisatie van de arbeid, voor gelijkheid, diversiteit, gezondheid en veiligheid op het werk, voor de uitoefening en het genot van de met de arbeidsverhouding samenhangende individuele of collectieve rechten en voordelen, en voor de beëindiging van de arbeidsverhouding.

(156) De verwerking van persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, dient onderworpen te zijn aan passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen overeenkomstig deze verordening. Die waarborgen dienen ervoor te zorgen dat technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om met name de inachtneming van het beginsel gegevensminimalisering te verzekeren. De verdere verwerking van persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek, of statistische doeleinden dient te worden uitgevoerd wanneer de verwerkingsverantwoordelijke heeft beoordeeld of deze doeleinden te verwezenlijken zijn door persoonsgegevens te verwerken op basis waarvan de betrokkenen niet of niet meer geïdentificeerd kunnen worden, op voorwaarde dat passende waarborgen bestaan, zoals de pseudonimisering van de persoonsgegevens. De Lid-Staten dienen passende waarborgen te bieden voor de verwerking van persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden. De Lid-Staten dienen te worden gemachtigd om, onder specifieke voorwaarden en met passende waarborgen voor de betrokkenen, nader te bepalen welke specificaties en afwijkingen gelden voor de informatievoorschriften, en te voorzien in het recht op rectificatie, het recht op wissing, het recht op vergetelheid, het recht op beperking van de verwerking en het recht van gegevensoverdraagbaarheid en het recht van bezwaar tegen verwerking van persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden. Indien dit tegen de achtergrond van de met de specifieke verwerking beoogde doeleinden passend is, kunnen in de genoemde voorwaarden en waarborgen specifieke procedures voor de uitoefening van deze rechten door betrokkenen worden opgenomen, in combinatie met technische en organisatorische maatregelen om, in het licht van de evenredigheids- en noodzaakbeginselen, het verwerken van

persoonsgegevens tot een minimum te beperken. De verwerking van persoonsgegevens voor wetenschappelijke doeleinden dient ook te voldoen aan andere toepasselijke wetgeving, zoals die over klinische proeven.

(157) Door gegevens uit verschillende registers te koppelen, kunnen onderzoekers nieuwe en zeer waardevolle kennis verwerven over veel voorkomende medische aandoeningen zoals hart- en vaatziekten, kanker en depressie. Omdat zij op een groter deel van de bevolking zijn gebaseerd, kunnen onderzoeksresultaten met behulp van registers worden verbeterd. In de sociale wetenschappen kunnen wetenschappers dankzij registeronderzoek essentiële kennis verwerven over de wisselwerking op lange termijn van een aantal sociale factoren, zoals werkloosheid en onderwijs met andere levensomstandigheden. Onderzoeksresultaten die door middel van registers worden verkregen, leveren solide kennis van hoge kwaliteit op, die kan worden gebruikt om een op kennis gebaseerd beleid te ontwikkelen en te implementeren, de levenskwaliteit van een deel van de bevolking te verbeteren, en sociale diensten efficiënter te maken. Daarom moet, teneinde wetenschappelijk onderzoek te faciliteren, worden bepaald dat persoonsgegevens, met inachtneming van de passende voorwaarden en waarborgen die in het Unierecht of het lidstatelijke recht zijn vastgesteld, met het oog op wetenschappelijk onderzoek mogen worden verwerkt.

(158) Wanneer persoonsgegevens voor archiveringsdoeleinden worden verwerkt, dient deze verordening ook voor verwerking met dit doel te gelden, met dien verstande dat deze verordening niet van toepassing mag zijn op persoonsgegevens van overleden personen. Overheidsinstanties of openbare of particuliere organen die in het bezit zijn van gegevens van algemeen belang moeten diensten zijn die, conform het Unierecht of het lidstatelijke recht, wettelijk verplicht zijn gegevens van blijvende waarde voor het algemeen belang te verwerven, te bewaren, te beoordelen, te ordenen, te beschrijven, mee te delen, onder de aandacht te brengen, te verspreiden en toegankelijk te maken. De Lid-Staten moeten tevens worden gemachtigd om te bepalen dat persoonsgegevens voor archiveringsdoeleinden verder mogen worden verwerkt, bijvoorbeeld met het oog op het verstrekken van specifieke informatie over het politiek gedrag onder voormalige totalitaire regimes, over genocide, misdaden tegen de menselijkheid, met name de Holocaust, of over oorlogsmisdaden.

(159) Wanneer persoonsgegevens met het oog op wetenschappelijk onderzoek worden verwerkt, moet deze verordening ook op verwerking met dat doel van toepassing zijn. Voor de toepassing van deze verordening moet de verwerking van persoonsgegevens met het oog op wetenschappelijk onderzoek ruim worden opgevat en bijvoorbeeld technologische ontwikkeling en demonstratie, fundamenteel onderzoek, toegepast onderzoek en uit particuliere middelen gefinancierd onderzoek omvatten. Bovendien dient de doelstelling van de Unie uit hoofde van artikel 179, lid 1, VWEU, te weten de totstandbrenging van een Europese onderzoeksruimte, in acht te worden genomen. Wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden omvatten ook studies op het gebied van de volksgezondheid die in het algemeen belang worden gedaan. Om als verwerking van persoonsgegevens met het oog op wetenschappelijk onderzoek te worden aangemerkt, moet de verwerking aan specifieke voorwaarden voldoen, met name wat betreft het publiceren of anderszins openbaar maken van

persoonsgegevens voor wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden. Indien de resultaten van wetenschappelijk onderzoek, met name op het gebied van gezondheid, aanleiding geven tot verdere maatregelen in het belang van de betrokkene, zijn met het oog op deze maatregelen de algemene regels van deze verordening van toepassing.

(160) Wanneer persoonsgegevens met het oog op historisch onderzoek worden verwerkt, dient deze verordening ook voor verwerking met dat doel te gelden. Dit dient ook historisch onderzoek en onderzoek voor genealogische doeleinden te omvatten, met dien verstande dat deze verordening niet van toepassing mag zijn op overleden personen.

(161) Wat betreft de toestemming voor deelname aan wetenschappelijke onderzoeksactiviteiten in klinische proeven dienen de desbetreffende bepalingen van Verordening (EU) nr. 536/2014 van het Europees Parlement en de Raad (15) van toepassing te zijn.

(162) Wanneer persoonsgegevens voor statistische doeleinden worden verwerkt, dient deze verordening voor verwerking met dat doel te gelden. Bepalingen betreffende statistische inhoud, toegangscategorie, specificaties voor het verwerken van persoonsgegevens voor statistische doeleinden en passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene en ter verzekering van statistische geheimhouding dienen, binnen de grenzen van deze verordening, in het Unierecht of het lidstatelijke recht te worden vastgesteld. Onder statistische doeleinden wordt verstaan het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens die nodig zijn voor statistische onderzoeken en voor het produceren van statistische resultaten. Die statistische resultaten kunnen ook voor andere doeleinden worden gebruikt, onder meer voor wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden. Het statistische oogmerk betekent dat het resultaat van de verwerking voor statistische doeleinden niet uit persoonsgegevens, maar uit geaggregeerde gegevens bestaat, en dat dit resultaat en de persoonsgegevens niet worden gebruikt als ondersteunend materiaal voor maatregelen of beslissingen die een bepaalde natuurlijke persoon betreffen.

(163) De vertrouwelijke gegevens die statistische autoriteiten van de Unie en de Lid-Staten voor de productie van officiële Europese en officiële nationale statistieken verzamelen, moeten worden beschermd. Europese statistieken moeten worden ontwikkeld, geproduceerd en verspreid overeenkomstig de statistische beginselen van artikel 338, lid 2, VWEU; nationale statistieken moeten ook aan het lidstatelijke recht voldoen. Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad (16), bevatten nadere specificaties betreffende de statistische geheimhoudingsplicht voor Europese statistieken.

(164) Met betrekking tot de bevoegdheden van de toezichhoudende autoriteiten om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker toegang tot persoonsgegevens en tot zijn bedrijfsruimten te verkrijgen, kunnen de Lid-Staten binnen de grenzen van deze verordening bij wet specifieke regels vaststellen om het beroepsgeheim of andere gelijkwaardige geheimhoudingsplichten te waarborgen, voor zover dit nodig is om het recht op bescherming van persoonsgegevens met het beroepsgeheim te verzoenen. Daarbij worden de in de Lid-Staten geldende verplichtingen om de regels van het beroepsgeheim na te leven wanneer het Unierecht zulks vereist, onverlet gelaten.

(165) Overeenkomstig artikel 17 VWEU eerbiedigt deze verordening de status die kerken en religieuze verenigingen en gemeenschappen volgens het vigerende constitutioneel recht in de Lid-Staten hebben, en doet zij daaraan geen afbreuk.

(166) Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening, namelijk de bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen, in het bijzonder hun recht op de bescherming van persoonsgegevens, en het waarborgen van het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie, dient aan de Commissie de bevoegdheid te worden verleend om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen. Met name dienen gedelegeerde handelingen te worden vastgesteld over de criteria en vereisten voor certificeringsmechanismen, de informatie die door gestandaardiseerde icoontjes moet worden weergegeven en over de procedures voor het verstrekken van die icoontjes. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden toereikende raadplegingen verricht, onder meer op deskundigenniveau. De Commissie moet bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen ervoor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en aan de Raad.

(167) Om te zorgen voor uniforme voorwaarden voor de tenuitvoerlegging van deze verordening dienen aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden te worden verleend waar dit in deze verordening is voorzien. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011. In die context dient de Commissie specifieke maatregelen voor kleine, middelgrote en micro-ondernemingen in overweging te nemen.

(168) De onderzoeksprocedure dient te worden toegepast voor de vaststelling van uitvoeringshandelingen inzake standaardcontractbepalingen tussen verwerkingsverwoordelijken en verwerkers, en tussen verwerkers onderling; gedragscodes; technische normen en mechanismen voor certificering; het door een derde land, een gebied of een welbepaalde sector binnen dat derde land of een internationale organisatie geboden passend beschermingsniveau; standaardbepalingen inzake bescherming; modellen en procedures voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen verwerkingsverwoordelijken, verwerkers en toezichthoudende autoriteiten wat bindende bedrijfsvoorschriften betreft; wederzijdse bijstand; en regelingen voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen toezichthoudende autoriteiten onderling en tussen toezichthoudende autoriteiten en het Comité.

(169) Indien uit het beschikbare bewijsmateriaal blijkt dat een derde land, een gebied of een welbepaalde sector in dat derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau waarborgt en wanneer dwingende redenen van urgentie dat vereisen, dient de Commissie uitvoeringshandelingen vast te stellen die meteen in werking treden.

(170) Daar de doelstelling van deze verordening, namelijk het waarborgen van een gelijkwaardig niveau van bescherming van natuurlijke personen en van het vrije verkeer van persoonsgegevens in de hele Unie, niet voldoende door de Lid-Staten alleen kan worden verwezenlijkt en derhalve, gezien de omvang en de gevolgen van de maatregelen, beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de

Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel, gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.

(171) Richtlijn 95/46/EG dient door deze verordening te worden vervangen. Verwerkingen die al gaande zijn op de datum van toepassing van deze verordening, dienen overeenkomstig deze verordening te worden gebracht binnen twee jaar na de inwerkingtreding ervan. Om de verwerkingsverwoordelijken in staat te stellen na de datum van toepassing van deze verordening de verwerking voort te zetten, hoeft de betrokkene voor een verwerking waarmee hij krachtens Richtlijn 95/46/EG heeft ingestemd op een manier die aan de voorwaarden van deze verordening voldoet, niet nog eens toestemming te geven. Besluiten van de Commissie en door de toezichthoudende autoriteiten verleende toestemmingen die op Richtlijn 95/46/EG zijn gebaseerd, blijven van kracht totdat zij worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken.

(172) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is geraadpleegd overeenkomstig artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001 en heeft op 7 maart 2012 (17) advies uitgebracht.

(173) Deze verordening dient van toepassing te zijn op alle aangelegenheden die betrekking hebben op de bescherming van grondrechten en fundamentele vrijheden in het kader van de verwerking van persoonsgegevens waarvoor de in Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad (18) opgenomen specifieke verplichtingen met dezelfde doelstelling niet gelden, met inbegrip van de verplichtingen van de verwerkingsverwoordelijken en de rechten van natuurlijke personen. Om de verhouding tussen deze verordening en Richtlijn 2002/58/EG te verduidelijken, dient die richtlijn dienovereenkomstig te worden gewijzigd. Zodra deze verordening is vastgesteld, dient Richtlijn 2002/58/EG te worden geëvalueerd, met name om te zorgen voor samenhang met deze verordening,

HEBBER DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

(1) *PB*. C 229 van 31.7.2012, blz. 90.

(2) *PB*. C 391 van 18.12.2012, blz. 127.

(3) Standpunt van het Europees Parlement van 12 maart 2014 (nog niet bekendgemaakt in het *Publicatieblad*) en standpunt van de Raad op eerste lezing van 8 april 2016 (nog niet bekendgemaakt in het *Publicatieblad*). Standpunt van het Europees Parlement van 14 april 2016.

(4) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (*PB*. C 281 van 23.11.1995, blz. 31).

(5) Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (C(2003) 1422) (*PB*. C 124 van 20.5.2003, blz. 36).

(6) Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (*PB*. C 8 van 12.1.2001, blz. 1).

(7) Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (zie bladzijde 89 van dit *Publicatieblad*).

- (8) Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt («Richtlijn inzake elektronische handel») (PB. C 178 van 17.7.2000, blz. 1).
- (9) Richtlijn 2011/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 betreffende de toepassing van de rechten van patiënten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg (PB. C 88 van 4.4.2011, blz. 45).
- (10) Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB. C 95 van 21.4.1993, blz. 29).
- (11) Verordening (EG) nr. 1338/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk (PB. C 354 van 31.12.2008, blz. 70).
- (12) Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de Lid-Staten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB. C 55 van 28.2.2011, blz. 13).
- (13) Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB. C 351 van 20.12.2012, blz. 1).
- (14) Richtlijn 2003/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake het hergebruik van overheidsinformatie (PB. C 345 van 31.12.2003, blz. 90).
- (15) Verordening (EU) nr. 536/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende klinische proeven met geneesmiddelen voor menselijk gebruik en tot intrekking van Richtlijn 2001/20/EG (PB. C 158 van 27.5.2014, blz. 1).
- (16) Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1101/2008 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek en Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen (PB. C 87 van 31.3.2009, blz. 164).
- (17) PB. C 192 van 30.6.2012, blz. 7.
- (18) Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) (PB. C 201 van 31.7.2002, blz. 37).

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Onderwerp en doelstellingen

1. Bij deze verordening worden regels vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van persoonsgegevens.

2. Deze verordening beschermt de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen en met name hun recht op bescherming van persoonsgegevens.

3. Het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie wordt noch beperkt noch verboden om redenen die verband houden met de bescherming van natuurlijke personen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 2. Materieel toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking, alsmede op de verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn

opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.

2. Deze verordening is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens:

a) in het kader van activiteiten die buiten de werkingssfeer van het Unierecht vallen;

b) door de Lid-Staten bij de uitvoering van activiteiten die binnen de werkingssfeer van titel V, hoofdstuk 2, VEU vallen;

c) door een natuurlijke persoon bij de uitoefening van een zuiver persoonlijke of huishoudelijke activiteit;

d) door de bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid.

3. Op de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie is Verordening (EG) nr. 45/2001 van toepassing. Verordening (EG) nr. 45/2001 en andere rechtshandelingen van de Unie die van toepassing zijn op een dergelijke verwerking van persoonsgegevens worden overeenkomstig artikel 98 aan de beginselen en regels van de onderhavige verordening aangepast.

4. Deze verordening laat de toepassing van Richtlijn 2000/31/EG, en met name van de regels in de artikelen 12 tot en met 15 van die richtlijn betreffende de aansprakelijkheid van als tussenpersoon optredende dienstverleners onverlet.

Art. 3. Territoriale toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker in de Unie, ongeacht of de verwerking in de Unie plaatsvindt.

2. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen die zich in de Unie bevinden, door een niet in de Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker, wanneer de verwerking verband houdt met:

a) het aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen in de Unie, ongeacht of een betaling door de betrokkenen is vereist; of

b) het monitoren van hun gedrag, voor zover dit gedrag in de Unie plaatsvindt.

3. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door een verwerkingsverantwoordelijke die niet in de Unie is gevestigd, maar op een plaats waar krachtens het internationaal publiekrecht het lidstatelijke recht van toepassing is.

Art. 4. Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1) «persoonsgegevens»: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon («de betrokkene»); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon;

2) «verwerking»: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens;

3) «beperken van de verwerking»: het markeren van opgeslagen persoonsgegevens met als doel de verwerking ervan in de toekomst te beperken;

4) «profilering»: elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens waarbij aan de hand van persoonsgegevens bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd, met name met de bedoeling zijn beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, interesses, betrouwbaarheid, gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen;

5) «pseudonimisering»: het verwerken van persoonsgegevens op zodanige wijze dat de persoonsgegevens niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld;

6) «bestand»: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit geheel gecentraliseerd of gedecentraliseerd is dan wel op functionele of geografische gronden is verspreid;

7) «verwerkingsverantwoordelijke»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;

8) «verwerker»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt;

9) «ontvanger»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de persoonsgegevens worden verstrekt. Overheidsinstanties die mogelijk persoonsgegevens ontvangen in het kader van een bijzonder onderzoek overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht gelden echter niet als ontvangers; de verwerking van die gegevens door die overheidsinstanties strookt met de gegevensbeschermingsregels die op het betreffende verwerkingsdoel van toepassing zijn;

10) «derde»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, niet zijnde de betrokkene, noch de verwerkingsverantwoordelijke, noch de verwerker, noch de personen die onder rechtstreeks gezag van de verwerkingsverantwoor-

delijke of de verwerker gemachtigd zijn om de persoonsgegevens te verwerken;

11) «toestemming»: van de betrokkene: elke vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling een hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt;

12) «inbreuk in verband met persoonsgegevens»: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens;

13) «genetische gegevens»: persoonsgegevens die verband houden met de overgeërfde of verworven genetische kenmerken van een natuurlijke persoon die unieke informatie verschaffen over de fysiologie of de gezondheid van die natuurlijke persoon en die met name voortkomen uit een analyse van een biologisch monster van die natuurlijke persoon;

14) «biometrische gegevens»: persoonsgegevens die het resultaat zijn van een specifieke technische verwerking met betrekking tot de fysieke, fysiologische of gedragsgerelateerde kenmerken van een natuurlijke persoon op grond waarvan eenduidige identificatie van die natuurlijke persoon mogelijk is of wordt bevestigd, zoals gezichtsafbeeldingen of vingerafdrukgegevens;

15) «gegevens over gezondheid»: persoonsgegevens die verband houden met de fysieke of mentale gezondheid van een natuurlijke persoon, waaronder gegevens over verleende gezondheidsdiensten waarmee informatie over zijn gezondheidstoestand wordt gegeven;

16) «hoofdvestiging»:

a) met betrekking tot een verwerkingsverantwoordelijke die vestigingen heeft in meer dan één Lid-Staat, de plaats waar zijn centrale administratie in de Unie is gelegen, tenzij de beslissingen over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens worden genomen in een andere vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke die zich eveneens in de Unie bevindt, en die tevens gemachtigd is die beslissingen uit te voeren, in welk geval de vestiging waar die beslissingen worden genomen als de hoofdvestiging wordt beschouwd;

b) met betrekking tot een verwerker die vestigingen in meer dan één Lid-Staat heeft, de plaats waar zijn centrale administratie in de Unie is gelegen of, wanneer de verwerker geen centrale administratie in de Unie heeft, de vestiging van de verwerker in de Unie waar de voornaamste verwerkingsactiviteiten in het kader van de activiteiten van een vestiging van de verwerker plaatsvinden, voor zover op de verwerker krachtens deze verordening specifieke verplichtingen rusten;

17) «vertegenwoordiger»: een in de Unie gevestigde natuurlijke persoon of rechtspersoon die uit hoofde van artikel 27 schriftelijk door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker is aangewezen om de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker te vertegenwoordigen in verband met hun respectieve verplichtingen krachtens deze verordening;

18) «onderneming»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een economische activiteit uitoefent, ongeacht de rechtsvorm ervan, met inbegrip van maatschappen en

persoonsvennootschappen of verenigingen die regelmatig een economische activiteit uitoefenen;

19) «concern»: een onderneming die zeggenschap uitoefent en de ondernemingen waarover die zeggenschap wordt uitgeoefend;

20) «bindende bedrijfsvoorschriften»: beleid inzake de bescherming van persoonsgegevens dat een op het grondgebied van een Lid-Staat gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker voert met betrekking tot de doorgifte of reeksen van doorgiften van persoonsgegevens aan een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker in een of meer derde landen binnen een concern of een groepering van ondernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen;

21) «toezichthoudende autoriteit»: een door een Lid-Staat ingevolge artikel 51 ingestelde onafhankelijke overheidsinstantie;

22) «betrokken toezichthoudende autoriteit»: een toezichthoudende autoriteit die betrokken is bij de verwerking van persoonsgegevens omdat:

a) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker op het grondgebied van de Lid-Staat van die toezichthoudende autoriteit is gevestigd;

b) de betrokkenen die in de Lid-Staat van die toezichthoudende autoriteit verblijven, door de verwerking wezenlijke gevolgen ondervinden of waarschijnlijk zullen ondervinden; of

c) bij die toezichthoudende autoriteit een klacht is ingediend;

23) «grensoverschrijdende verwerking»:

a) verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van vestigingen in meer dan één Lid-Staat van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker in de Unie die in meer dan één Lid-Staat is gevestigd; of

b) verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van één vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of van een verwerker in de Unie, waardoor in meer dan één Lid-Staat betrokkenen wezenlijke gevolgen ondervinden of waarschijnlijk zullen ondervinden;

24) «relevant en gemotiveerd bezwaar»: een bezwaar tegen een ontwerpbesluit over het bestaan van een inbreuk op deze verordening of over de vraag of de voorgenomen maatregel met betrekking tot de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker strookt met deze verordening, waarin duidelijk de omvang wordt aangetoond van de risico's die het ontwerpbesluit inhoudt voor de grondrechten en de fundamentele vrijheden van betrokkenen en, indien van toepassing, voor het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie;

25) «dienst van de informatiemaatschappij»: een dienst als gedefinieerd in artikel 1, lid 1, punt b), van Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad (19);

26) «internationale organisatie»: een organisatie en de daaronder vallende internationaalpubliekrechtelijke organen of andere organen die zijn opgericht bij of op grond van een overeenkomst tussen twee of meer landen.

(19) Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PB. C. 241 van 17.9.2015, blz. 1).

HOOFDSTUK II

BEGINSELEN

Art. 5. *Beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens*

1. Persoonsgegevens moeten:

a) worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is («rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie»);

b) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onvereenbare wijze worden verwerkt; de verdere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden wordt overeenkomstig artikel 89, lid 1, niet als onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden beschouwd («doelbinding»);

c) toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt («minimale gegevensverwerking»);

d) juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd; alle relevante maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren («juistheid»);

e) worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is; persoonsgegevens mogen voor langere perioden worden opgeslagen voor zover de persoonsgegevens louter met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden worden verwerkt overeenkomstig artikel 89, lid 1, mits de bij deze verordening vereiste passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de rechten en vrijheden van de betrokkene te beschermen («opslagbeperking»);

f) door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging («integriteit en vertrouwelijkheid»).

2. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 en kan deze aantonen («verantwoordingsplicht»).

Art. 6. *Rechtmatigheid van de verwerking*

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;

b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.

2. De Lid-Staten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX.

3. De rechtsgrond voor de in lid 1, punten c) en e), bedoelde verwerking moet worden vastgesteld bij:

a) Unierecht; of

b) lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is.

Het doel van de verwerking wordt in die rechtsgrond vastgesteld of is met betrekking tot de in lid 1, punt e), bedoelde verwerking noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend. Die rechtsgrond kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen, met inbegrip van de algemene voorwaarden inzake de rechtmatigheid van verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke; de types verwerkte gegevens; de betrokkenen; de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt; de doelbinding; de opslagperioden; en de verwerkingsactiviteiten en -procedures, waaronder maatregelen om te zorgen voor een rechtmatige en behoorlijke verwerking, zoals die voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX. Het Unierecht of het lidstatelijke recht moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en moet evenredig zijn met het nastreefde gerechtvaardigde doel.

4. Wanneer de verwerking voor een ander doel dan dat waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld niet berust op toestemming van de betrokkene of op een Unierechtelijke bepaling of een Lid-Staatrechtelijke bepaling die in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, lid 1, bedoelde doelstellingen houdt de verwerkingsverantwoordelijke bij de beoordeling van de vraag of de verwerking voor een ander doel verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld onder meer rekening met:

a) ieder verband tussen de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking;

b) het kader waarin de persoonsgegevens zijn verzameld, met name wat de verhouding tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke betreft;

c) de aard van de persoonsgegevens, met name of bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt, overeenkomstig artikel 9, en of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden verwerkt, overeenkomstig artikel 10;

d) de mogelijke gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen;

e) het bestaan van passende waarborgen, waaronder eventueel versleuteling of pseudonimisering.

Art. 7. Voorwaarden voor toestemming

1. Wanneer de verwerking berust op toestemming, moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens.

2. Indien de betrokkene toestemming geeft in het kader van een schriftelijke verklaring die ook op andere aangelegenheden betrekking heeft, wordt het verzoek om toestemming in een begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal zodanig gepresenteerd dat een duidelijk onderscheid kan worden gemaakt met de andere aangelegenheden. Wanneer een gedeelte van een dergelijke verklaring een inbreuk vormt op deze verordening, is dit gedeelte niet bindend.

3. De betrokkene heeft het recht zijn toestemming te allen tijde in te trekken. Het intrekken van de toestemming laat de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan, onverlet. Alvens de betrokkene zijn toestemming geeft, wordt hij daarvan in kennis gesteld. Het intrekken van de toestemming is even eenvoudig als het geven ervan.

4. Bij de beoordeling van de vraag of de toestemming vrijelijk kan worden gegeven, wordt onder meer ten sterkste rekening gehouden met de vraag of voor de uitvoering van een overeenkomst, met inbegrip van een dienstenovereenkomst, toestemming vereist is voor een verwerking van persoonsgegevens die niet noodzakelijk is voor de uitvoering van die overeenkomst.

Art. 8. Voorwaarden voor de toestemming van kinderen met betrekking tot diensten van de informatiemaatschappij

1. Wanneer artikel 6, lid 1, punt a), van toepassing is in verband met een rechtstreeks aanbod van diensten van de informatiemaatschappij aan een kind, is de verwerking van persoonsgegevens van een kind rechtmatig wanneer het kind ten minste 16 jaar is. Wanneer het kind jonger is dan 16 jaar is zulke verwerking slechts rechtmatig indien en voor zover de toestemming of machtiging tot toestemming in dit verband wordt verleend door de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid voor het kind draagt.

De Lid-Staten kunnen dienaangaande bij wet voorzien in een lagere leeftijd, op voorwaarde dat die leeftijd niet onder 13 jaar ligt.

2. Met inachtneming van de beschikbare technologie doet de verwerkingsverantwoordelijke redelijke inspanningen om in dergelijke gevallen te controleren of de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid voor het kind draagt, toestemming heeft gegeven of machtiging tot toestemming heeft verleend.

3. Lid 1 laat het algemene overeenkomstenrecht van de Lid-Staten, zoals de regels inzake de geldigheid, de totstandkoming of de gevolgen van overeenkomsten ten opzichte van kinderen, onverlet.

Art. 9. Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

1. Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid zijn verboden.

2. Lid 1 is niet van toepassing wanneer aan een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft uitdrukkelijke toestemming gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens voor een of meer welbepaalde doeleinden, behalve indien in Unierecht of lidstatelijk recht is bepaald dat het in lid 1 genoemde verbod niet door de betrokkene kan worden opgeheven;

b) de verwerking is noodzakelijk met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het arbeidsrecht en het socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht, voor zover zulks is toegestaan bij Unierecht of lidstatelijk recht of bij een collectieve overeenkomst op grond van lidstatelijk recht die passende waarborgen voor de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene biedt;

c) de verwerking is noodzakelijk ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon indien de betrokkene fysiek of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven;

d) de verwerking wordt verricht door een stichting, een vereniging of een andere instantie zonder winstoogmerk die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is, in het kader van haar gerechtvaardigde activiteiten en met passende waarborgen, mits de verwerking uitsluitend betrekking heeft op de leden of de voormalige leden van de instantie of op personen die in verband met haar doeleinden regelmatig contact met haar onderhouden, en de persoonsgegevens niet zonder de toestemming van de betrokkenen buiten die instantie worden verstrekt;

e) de verwerking heeft betrekking op persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering of wanneer de gerechten handelen in het kader van hun rechtsprekende taken;

g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene;

h) de verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, medische

diagnosen, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, of uit hoofde van een overeenkomst met een gezondheidswerker en behoudens de in lid 3 genoemde voorwaarden en waarborgen;

i) de verwerking is noodzakelijk om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid, zoals bescherming tegen ernstige grensoverschrijdende gevaren voor de gezondheid of het waarborgen van hoge normen inzake kwaliteit en veiligheid van de gezondheidszorg en van geneesmiddelen of medische hulpmiddelen, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht waarin passende en specifieke maatregelen zijn opgenomen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene, met name van het beroepsgeheim;

j) de verwerking is noodzakelijk met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden overeenkomstig artikel 89, lid 1, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkene.

3. De in lid 1 bedoelde persoonsgegevens mogen worden verwerkt voor de in lid 2, punt h), genoemde doeleinden wanneer die gegevens worden verwerkt door of onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die krachtens Unierecht of lidstatelijk recht of krachtens door nationale bevoegde instanties vastgestelde regels aan het beroepsgeheim is gebonden, of door een andere persoon die eveneens krachtens Unierecht of lidstatelijk recht of krachtens door nationale bevoegde instanties vastgestelde regels tot geheimhouding is gehouden.

4. De Lid-Staten kunnen bijkomende voorwaarden, waaronder beperkingen, met betrekking tot de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens of gegevens over gezondheid handhaven of invoeren.

Art. 10. Verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten

Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

Art. 11. Verwerking waarvoor identificatie niet is vereist

1. Indien de doeleinden waarvoor een verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, niet of niet meer vereisen dat hij een betrokkene identificeert, is hij niet verplicht om, uitsluitend om aan deze verordening te voldoen, aanvullende gegevens ter identificatie van de betrokkene bij te houden, te verkrijgen of te verwerken.

2. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke in de in lid 1 van dit artikel bedoelde gevallen kan aantonen dat hij de betrokkene niet kan identificeren, stelt hij de betrokkene daarvan

indien mogelijk in kennis. In dergelijke gevallen zijn de artikelen 15 tot en met 20 niet van toepassing, behalve wanneer de betrokkene, met het oog op de uitoefening van zijn rechten uit hoofde van die artikelen, aanvullende gegevens verstrekt die het mogelijk maken hem te identificeren.

HOOFDSTUK III RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Afdeling 1

Transparantie en regelingen

Art. 12. *Transparante informatie, communicatie en andere regels voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene*

1. De verwerkingsverantwoordelijke neemt passende maatregelen opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt, in het bijzonder wanneer de informatie specifiek voor een kind bestemd is. De informatie wordt schriftelijk of met andere middelen, met inbegrip van, indien dit passend is, elektronische middelen, verstrekt. Indien de betrokkene daarom verzoekt, kan de informatie mondeling worden meegegeeld, op voorwaarde dat de identiteit van de betrokkene met andere middelen bewezen is.

2. De verwerkingsverantwoordelijke faciliteert de uitoefening van de rechten van de betrokkene uit hoofde van de artikelen 15 tot en met 22. In de in artikel 11, lid 2, bedoelde gevallen mag de verwerkingsverantwoordelijke niet weigeren gevolg te geven aan het verzoek van de betrokkene om diens rechten uit hoofde van de artikelen 15 tot en met 22 uit te oefenen, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke aantoonbaar dat hij niet in staat is de betrokkene te identificeren.

3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene onverwijld en in ieder geval binnen een maand na ontvangst van het verzoek krachtens de artikelen 15 tot en met 22 informatie over het gevolg dat aan het verzoek is gegeven. Afhankelijk van de complexiteit van de verzoeken en van het aantal verzoeken kan die termijn indien nodig met nog eens twee maanden worden verlengd. De verwerkingsverantwoordelijke stelt de betrokkene binnen één maand na ontvangst van het verzoek in kennis van een dergelijke verlenging. Wanneer de betrokkene zijn verzoek elektronisch indient, wordt de informatie indien mogelijk elektronisch verstrekt, tenzij de betrokkene anderszins verzoekt.

4. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke geen gevolg geeft aan het verzoek van de betrokkene, deelt hij deze laatste onverwijld en uiterlijk binnen een maand na ontvangst van het verzoek mee waarom het verzoek zonder gevolg is gebleven, en informeert hij hem over de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit en beroep bij de rechter in te stellen.

5. Het verstrekken van de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie, en het verstrekken van de communicatie en het treffen van de maatregelen bedoeld in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 geschieden kosteloos. Wanneer verzoeken van een betrokkene kennelijk

ongegrond of buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke ofwel:

- a) een redelijke vergoeding aanrekenen in het licht van de administratieve kosten waarmee het verstrekken van de gevraagde informatie of communicatie en het treffen van de gevraagde maatregelen gepaard gaan; ofwel
- b) weigeren gevolg te geven aan het verzoek.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

6. Onverminderd artikel 11 kan de verwerkingsverantwoordelijke, wanneer hij redenen heeft om te twifelen aan de identiteit van de natuurlijke persoon die het verzoek indient als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 21, om aanvullende informatie vragen die nodig is ter bevestiging van de identiteit van de betrokkene.

7. De krachtens de artikelen 13 en 14 aan betrokkenen te verstrekken informatie mag worden verstrekt met gebruikmaking van gestandaardiseerde iconen, om de betrokkene een nuttig overzicht, in een goed zichtbare, begrijpelijke en duidelijk leesbare vorm, van de voorgenomen verwerking te bieden. Wanneer de iconen elektronisch worden weergegeven, zijn ze machineleesbaar.

8. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 92 gedelegeerde handelingen vast te stellen om te bepalen welke informatie de iconen dienen weer te geven en via welke procedures de gestandaardiseerde iconen tot stand dienen te komen.

Afdeling 2

Informatie en toegang tot persoonsgegevens

Art. 13. *Te verstrekken informatie wanneer persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld*

1. Wanneer persoonsgegevens betreffende een betrokkene bij die persoon worden verzameld, verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene al bij de verkrijging van de persoonsgegevens de volgende informatie:

- a) de identiteit en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke;
- b) in voorkomend geval, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming;
- c) de verwerkingsdoeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd, alsook de rechtsgrond voor de verwerking;
- d) de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, indien de verwerking op artikel 6, lid 1, punt f), is gebaseerd;
- e) in voorkomend geval, de ontvangers of categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens;
- f) in voorkomend geval, dat de verwerkingsverantwoordelijke het voornemen heeft de persoonsgegevens door te geven aan een derde land of een internationale organisatie; of er al dan niet een adequaatheidsbesluit van de Commissie bestaat; of, in het geval van in artikel 46, artikel 47 of artikel 49, lid 1, tweede alinea, bedoelde doorgiften, welke de passende of geschikte waarborgen zijn, hoe er een kopie van kan worden verkregen of waar ze kunnen worden geraadpleegd.

2. Naast de in lid 1 bedoelde informatie verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene bij de verkrijging

van de persoonsgegevens de volgende aanvullende informatie om een behoorlijke en transparante verwerking te waarborgen:

a) de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria ter bepaling van die termijn;

b) dat de betrokkene het recht heeft de verwerkingsverantwoordelijke te verzoeken om inzage van en rectificatie of wissing van de persoonsgegevens of beperking van de hem betreffende verwerking, alsmede het recht tegen de verwerking bezwaar te maken en het recht op gegevensoverdraagbaarheid;

c) wanneer de verwerking op artikel 6, lid 1, punt a), of artikel 9, lid 2, punt a), is gebaseerd, dat de betrokkene het recht heeft de toestemming te allen tijde in te trekken, zonder dat dit afbreuk doet aan de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan;

d) dat de betrokkene het recht heeft een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit;

e) of de verstrekking van persoonsgegevens een wettelijke of contractuele verplichting is dan wel een noodzakelijke voorwaarde om een overeenkomst te sluiten, en of de betrokkene verplicht is de persoonsgegevens te verstrekken en wat de mogelijke gevolgen zijn wanneer deze gegevens niet worden verstrekt;

f) het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, met inbegrip van de in artikel 22, leden 1 en 4, bedoelde profilering, en, ten minste in die gevallen, nuttige informatie over de onderliggende logica, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene.

3. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke voornemens is de persoonsgegevens verder te verwerken voor een ander doel dan dat waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene vóór die verdere verwerking informatie over dat andere doel en alle relevante verdere informatie als bedoeld in lid 2.

4. De leden 1, 2 en 3 zijn niet van toepassing indien en voor zover de betrokkene reeds over de informatie beschikt.

Art. 14. *Te verstrekken informatie wanneer de persoonsgegevens niet van de betrokkene zijn verkregen*

1. Wanneer persoonsgegevens niet van de betrokkene zijn verkregen, verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene de volgende informatie:

a) de identiteit en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke;

b) in voorkomend geval, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming;

c) de verwerkingsdoeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd, en de rechtsgrond voor de verwerking;

d) de betrokken categorieën van persoonsgegevens;

e) in voorkomend geval, de ontvangers of categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens;

f) in voorkomend geval, dat de verwerkingsverantwoordelijke het voornemen heeft de persoonsgegevens door te geven aan een ontvanger in een derde land of aan een internationale organisatie; of er al dan niet een adequaatheidsbesluit van de Commissie bestaat; of, in het geval van

de in artikel 46, artikel 47 of artikel 49, lid 1, tweede alinea, bedoelde doorgiften, welke de passende of geschikte waarborgen zijn, hoe er een kopie van kan worden verkregen of waar ze kunnen worden geraadpleegd.

2. Naast de in lid 1 bedoelde informatie verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene de volgende informatie om ten overstaan van de betrokkene een behoorlijke en transparante verwerking te waarborgen:

a) de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;

b) de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, indien de verwerking op artikel 6, lid 1, punt f), is gebaseerd;

c) dat de betrokkene het recht heeft de verwerkingsverantwoordelijke te verzoeken om inzage van en rectificatie of wissing van persoonsgegevens of om beperking van de hem betreffende verwerking, alsmede het recht tegen verwerking van bezwaar te maken en het recht op gegevensoverdraagbaarheid;

d) wanneer verwerking op artikel 6, lid 1, punt a) of artikel 9, lid 2, punt a), is gebaseerd, dat de betrokkene het recht heeft de toestemming te allen tijde in te trekken, zonder dat dit afbreuk doet aan de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan;

e) dat de betrokkene het recht heeft een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit;

f) de bron waar de persoonsgegevens vandaan komen, en in voorkomend geval, of zij afkomstig zijn van openbare bronnen;

g) het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, met inbegrip van de in artikel 22, leden 1 en 4, bedoelde profilering, en, ten minste in die gevallen, nuttige informatie over de onderliggende logica, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene.

3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de in de leden 1 en 2 bedoelde informatie:

a) binnen een redelijke termijn, maar uiterlijk binnen één maand na de verkrijging van de persoonsgegevens, afhankelijk van de concrete omstandigheden waarin de persoonsgegevens worden verwerkt;

b) indien de persoonsgegevens zullen worden gebruikt voor communicatie met de betrokkene, uiterlijk op het moment van het eerste contact met de betrokkene; of

c) indien verstrekking van de gegevens aan een andere ontvanger wordt overwogen, uiterlijk op het tijdstip waarop de persoonsgegevens voor het eerst worden verstrekt.

4. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke voornemens is de persoonsgegevens verder te verwerken voor een ander doel dan dat waarvoor de persoonsgegevens zijn verkregen, verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene vóór die verdere verwerking informatie over dat andere doel en alle relevante verdere informatie als bedoeld in lid 2.

5. De leden 1 tot en met 4 zijn niet van toepassing indien en voor zover:

a) de betrokkene reeds over de informatie beschikt;

b) het verstrekken van die informatie onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning zou vergen, in het bijzonder bij verwerking met het oog op archivering in het alge-

meen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, behoudens de in artikel 89, lid 1, bedoelde voorwaarden en waarborgen, of voor zover de in lid 1 van dit artikel bedoelde verplichting de verwezenlijking van de doeleinden van die verwerking onmogelijk dreigt te maken of ernstig in het gedrang dreigt te brengen. In dergelijke gevallen neemt de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen om de rechten, de vrijheden en de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, waaronder het openbaar maken van de informatie;

c) het verkrijgen of verstrekken van de gegevens uitdrukkelijk is voorgeschreven bij Unie- of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is en dat recht voorziet in passende maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen; of

d) de persoonsgegevens vertrouwelijk moeten blijven uit hoofde van een beroepsgeheim in het kader van Unierecht of lidstatelijke recht, waaronder een wettelijke geheimhoudingsplicht.

Art. 15. *Recht van inzage van de betrokkene*

1. De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitend te verkrijgen over het al dan niet verwerken van hem betreffende persoonsgegevens en, wanneer dat het geval is, om inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van de volgende informatie:

a) de verwerkingsdoeleinden;

b) de betrokken categorieën van persoonsgegevens;

c) de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt, met name ontvangers in derde landen of internationale organisaties;

d) indien mogelijk, de periode gedurende welke de persoonsgegevens naar verwachting zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;

e) dat de betrokkene het recht heeft de verwerkingsverantwoordelijke te verzoeken dat persoonsgegevens worden gerectificeerd of gewist, of dat de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens wordt beperkt, alsmede het recht tegen die verwerking bezwaar te maken;

f) dat de betrokkene het recht heeft een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit;

g) wanneer de persoonsgegevens niet bij de betrokkene worden verzameld, alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens;

h) het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, met inbegrip van de in artikel 22, leden 1 en 4, bedoelde profilering, en, ten minste in die gevallen, nuttige informatie over de onderliggende logica, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene.

2. Wanneer persoonsgegevens worden doorgegeven aan een derde land of een internationale organisatie, heeft de betrokkene het recht in kennis te worden gesteld van de passende waarborgen overeenkomstig artikel 46 inzake de doorgifte.

3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Indien de betrokkene om bijkomende kopieën verzoekt, kan de verwerkingsverantwoordelijke op basis van de administratieve kosten een redelijke vergoeding

aanrekenen. Wanneer de betrokkene zijn verzoek elektronisch indient, en niet om een andere regeling verzoekt, wordt de informatie in een gangbare elektronische vorm verstrekt.

4. Het in lid 3 bedoelde recht om een kopie te verkrijgen, doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

Afdeling 3

Rectificatie en wissing van gegevens

Art. 16. *Recht op rectificatie*

De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke onverwijld rectificatie van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens te verkrijgen. Met inachtneming van de doeleinden van de verwerking heeft de betrokkene het recht vervollediging van onvolledige persoonsgegevens te verkrijgen, onder meer door een aanvullende verklaring te verstrekken.

Art. 17. *Recht op gegevenswissing («recht op vergetelheid»)*

1. De betrokkene heeft het recht van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen en de verwerkingsverantwoordelijke is verplicht persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen wanneer een van de volgende gevallen van toepassing is:

a) de persoonsgegevens zijn niet langer nodig voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt;

b) de betrokkene trekt de toestemming waarop de verwerking overeenkomstig artikel 6, lid 1, punt a), of artikel 9, lid 2, punt a), berust, in, en er is geen andere rechtsgrond voor de verwerking;

c) de betrokkene maakt overeenkomstig artikel 21, lid 1, bezwaar tegen de verwerking, en er zijn geen prevalerende dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking, of de betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking overeenkomstig artikel 21, lid 2;

d) de persoonsgegevens zijn onrechtmatig verwerkt;

e) de persoonsgegevens moeten worden gewist om te voldoen aan een in het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

f) de persoonsgegevens zijn verzameld in verband met een aanbod van diensten van de informatiemaatschappij als bedoeld in artikel 8, lid 1.

2. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens openbaar heeft gemaakt en overeenkomstig lid 1 verplicht is de persoonsgegevens te wissen, neemt hij, rekening houdend met de beschikbare technologie en de uitvoeringskosten, redelijke maatregelen, waaronder technische maatregelen, om verwerkingsverantwoordelijken die de persoonsgegevens verwerken, ervan op de hoogte te stellen dat de betrokkene de verwerkingsverantwoordelijken heeft verzocht om iedere koppeling naar, of kopie of reproductie van die persoonsgegevens te wissen.

3. De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing voor zover verwerking nodig is:

a) voor het uitoefenen van het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie;

b) voor het nakomen van een in een het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verwerkingsverplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor het vervullen van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend;

c) om redenen van algemeen belang op het gebied van volksgezondheid overeenkomstig artikel 9, lid 2, punten h) en i), en artikel 9, lid 3;

d) met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden overeenkomstig artikel 89, lid 1, voor zover het in lid 1 bedoelde recht de verwezenlijking van de doeleinden van die verwerking onmogelijk dreigt te maken of ernstig in het gedrang dreigt te brengen;

e) voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering.

Art. 18. *Recht op beperking van de verwerking*

1. De betrokkene heeft het recht van de verwerkingsverantwoordelijke de beperking van de verwerking te verkrijgen indien een van de volgende elementen van toepassing is:

a) de juistheid van de persoonsgegevens wordt betwist door de betrokkene, gedurende een periode die de verwerkingsverantwoordelijke in staat stelt de juistheid van de persoonsgegevens te controleren;

b) de verwerking is onrechtmatig en de betrokkene verzet zich tegen het wissen van de persoonsgegevens en verzoekt in de plaats daarvan om beperking van het gebruik ervan;

c) de verwerkingsverantwoordelijke heeft de persoonsgegevens niet meer nodig voor de verwerkingsdoeleinden, maar de betrokkene heeft deze nodig voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering;

d) de betrokkene heeft overeenkomstig artikel 21, lid 1, bezwaar gemaakt tegen de verwerking, in afwachting van het antwoord op de vraag of de gerechtvaardigde gronden van de verwerkingsverantwoordelijke zwaarder wegen dan die van de betrokkene.

2. Wanneer de verwerking op grond van lid 1 is beperkt, worden persoonsgegevens, met uitzondering van de opslag ervan, slechts verwerkt met toestemming van de betrokkene of voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering of ter bescherming van de rechten van een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon of om gewichtige redenen van algemeen belang voor de Unie of voor een Lid-Staat.

3. Een betrokkene die overeenkomstig lid 1 een beperking van de verwerking heeft verkregen, wordt door de verwerkingsverantwoordelijke op de hoogte gebracht voordat de beperking van de verwerking wordt opgeheven.

Art. 19. *Kennisgevingsplicht inzake rectificatie of wissing van persoonsgegevens of verwerkingsbeperking*

De verwerkingsverantwoordelijke stelt iedere ontvanger aan wie persoonsgegevens zijn verstrekt, in kennis van elke rectificatie of wissing van persoonsgegevens of beperking van de verwerking overeenkomstig artikel 16, artikel 17, lid 1, en artikel 18, tenzij dit onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning vergt. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene informatie over deze ontvangers indien de betrokkene hierom verzoekt.

Art. 20. *Recht op overdraagbaarheid van gegevens*

1. De betrokkene heeft het recht de hem betreffende persoonsgegevens, die hij aan een verwerkingsverantwoordelijke heeft verstrekt, in een gestructureerde, gangbare en machineleesbare vorm te verkrijgen, en hij heeft het recht die gegevens aan een andere verwerkingsverantwoordelijke over te dragen, zonder daarbij te worden gehinderd door de verwerkingsverantwoordelijke aan wie de persoonsgegevens waren verstrekt, indien:

a) de verwerking berust op toestemming uit hoofde van artikel 6, lid 1, punt a), of artikel 9, lid 2, punt a), of op een overeenkomst uit hoofde van artikel 6, lid 1, punt b); en

b) de verwerking via geautomatiseerde procedés wordt verricht.

2. Bij de uitoefening van zijn recht op gegevensoverdraagbaarheid uit hoofde van lid 1 heeft de betrokkene het recht dat de persoonsgegevens, indien dit technisch mogelijk is, rechtstreeks van de ene verwerkingsverantwoordelijke naar de andere worden doorgezonden.

3. De uitoefening van het in lid 1 van dit artikel bedoelde recht laat artikel 17 onverlet. Dat recht geldt niet voor de verwerking die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend.

4. Het in lid 1 bedoelde recht doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

Afdeling 4

Recht van bezwaar en geautomatiseerde individuele besluitvorming

Art. 21. *Recht van bezwaar*

1. De betrokkene heeft te allen tijde het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens op basis van artikel 6, lid 1, onder e) of f), met inbegrip van profilering op basis van die bepalingen. De verwerkingsverantwoordelijke staakt de verwerking van de persoonsgegevens tenzij hij dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene of die verband houden met de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering.

2. Wanneer persoonsgegevens ten behoeve van direct marketing worden verwerkt, heeft de betrokkene te allen tijde het recht bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens voor dergelijke marketing, met inbegrip van profilering die betrekking heeft op direct marketing.

3. Wanneer de betrokkene bezwaar maakt tegen verwerking ten behoeve van direct marketing, worden de persoonsgegevens niet meer voor deze doeleinden verwerkt.

4. Het in de leden 1 en 2 bedoelde recht wordt uiterlijk op het moment van het eerste contact met de betrokkene uitdrukkelijk onder de aandacht van de betrokkene gebracht en duidelijk en gescheiden van enige andere informatie weergegeven.

5. In het kader van het gebruik van diensten van de informatiemaatschappij, en niettegenstaande Richtlijn 2002/58/EG, mag de betrokkene zijn recht van bezwaar

uitoefenen via geautomatiseerde procedés waarbij wordt gebruikgemaakt van technische specificaties.

6. Wanneer persoonsgegevens overeenkomstig artikel 89, lid 1, met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden worden verwerkt, heeft de betrokkene het recht om met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens, tenzij de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een taak van algemeen belang.

Art. 22. Geautomatiseerde individuele besluitvorming, waaronder profilering

1. De betrokkene heeft het recht niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

2. Lid 1 geldt niet indien het besluit:

a) noodzakelijk is voor de totstandkoming of de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en een verwerkingsverantwoordelijke;

b) is toegestaan bij een Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepaling die op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is en die ook voorziet in passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van de betrokkene; of

c) berust op de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

3. In de in lid 2, punten a) en c), bedoelde gevallen treft de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van de betrokkene, waaronder ten minste het recht op menselijke tussenkomst van de verwerkingsverantwoordelijke, het recht om zijn standpunt kenbaar te maken en het recht om het besluit aan te vechten.

4. De in lid 2 bedoelde besluiten worden niet gebaseerd op de in artikel 9, lid 1, bedoelde bijzondere categorieën van persoonsgegevens, tenzij artikel 9, lid 2, punt a) of g), van toepassing is en er passende maatregelen ter bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene zijn getroffen.

Afdeling 5 Beperkingen

Art. 23. Beperkingen

1. De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van die artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, worden beperkt door middel van Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn, op voorwaarde dat die beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van:

- a) de nationale veiligheid;
- b) landsverdediging;
- c) de openbare veiligheid;

d) de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid;

e) andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Unie of van een Lid-Staat, met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of van een Lid-Staat, met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, volksgezondheid en sociale zekerheid;

f) de bescherming van de onafhankelijkheid van de rechter en gerechtelijke procedures;

g) de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van schendingen van de beroepsregels voor gereguleerde beroepen;

h) een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houdt, al is het incidenteel, met de uitoefening van het openbaar gezag in de in de punten a), tot en met e) en punt g) bedoelde gevallen;

i) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen;

j) de inning van civielrechtelijke vorderingen.

2. De in lid 1 bedoelde wettelijke maatregelen bevatten met name specifieke bepalingen met betrekking tot, in voorkomend geval, ten minste:

a) de doeleinden van de verwerking of van de categorieën van verwerking;

b) de categorieën van persoonsgegevens;

c) het toepassingsgebied van de ingevoerde beperkingen;

d) de waarborgen ter voorkoming van misbruik of onrechtmatige toegang of doorgifte;

e) de specificatie van de verwerkingsverantwoordelijke of de categorieën van verwerkingsverantwoordelijken;

f) de opslagperiodes en de toepasselijke waarborgen, rekening houdend met de aard, de omvang en de doeleinden van de verwerking of van de categorieën van verwerking;

g) de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen;

h) het recht van betrokkenen om van de beperking op de hoogte te worden gesteld, tenzij dit afbreuk kan doen aan het doel van de beperking.

HOOFDSTUK IV

VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE EN VERWERKER

Afdeling 1

Algemene verplichtingen

Art. 24. Verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke

1. Rekening houdend met de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking, alsook met de waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, treft de verwerkingsverantwoordelijke passende technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming met deze verordening wordt uitgevoerd. Die maatregelen worden geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

2. Wanneer zulks in verhouding staat tot de verwerkingsactiviteiten, omvatten de in lid 1 bedoelde maatregelen een passend gegevensbeschermingsbeleid dat door de verwerkingsverantwoordelijke wordt uitgevoerd.

3. Het aansluiten bij goedgekeurde gedragscodes als bedoeld in artikel 40 of goedgekeurde certificeringsmechanismen als bedoeld in artikel 42 kan worden gebruikt als element om aan te tonen dat de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke zijn nagekomen.

Art. 25. Gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen

1. Rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, en de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking alsook met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen welke aan de verwerking zijn verbonden, treft de verwerkingsverantwoordelijke, zowel bij de bepaling van de verwerkingsmiddelen als bij de verwerking zelf, passende technische en organisatorische maatregelen, zoals pseudonimisering, die zijn opgesteld met als doel de gegevensbeschermingsbeginselen, zoals minimale gegevensverwerking, op een doeltreffende manier uit te voeren en de nodige waarborgen in de verwerking in te bouwen ter naleving van de voorschriften van deze verordening en ter bescherming van de rechten van de betrokkenen.

2. De verwerkingsverantwoordelijke treft passende technische en organisatorische maatregelen om ervoor te zorgen dat in beginsel alleen persoonsgegevens worden verwerkt die noodzakelijk zijn voor elk specifiek doel van de verwerking. Die verplichting geldt voor de hoeveelheid verzamelde persoonsgegevens, de mate waarin zij worden verwerkt, de termijn waarvoor zij worden opgeslagen en de toegankelijkheid daarvan. Deze maatregelen zorgen met name ervoor dat persoonsgegevens in beginsel niet zonder menselijke tussenkomst voor een onbeperkt aantal natuurlijke personen toegankelijk worden gemaakt.

3. Een overeenkomstig artikel 42 goedgekeurd certificeringsmechanisme kan worden gebruikt als element om aan te tonen dat aan de voorschriften van de leden 1 en 2 van dit artikel is voldaan.

Art. 26. Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken

1. Wanneer twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, zijn zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. Zij stellen op transparante wijze hun respectieve verantwoordelijkheden voor de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van deze verordening vast, met name met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkene en hun respectieve verplichtingen om de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie te verstrekken, door middel van een onderlinge regeling, tenzij en voor zover de respectieve verantwoordelijkheden van de verwerkingsverantwoordelijken zijn vastgesteld bij een Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepaling die op de verwerkingsverantwoordelijken van toepassing is. In de regeling kan een contactpunt voor betrokkenen worden aangewezen.

2. Uit de in lid 1 bedoelde regeling blijkt duidelijk welke rol de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken respectievelijk vervullen, en wat hun respectieve verhouding met de betrokkenen is. De wezenlijke inhoud van de regeling wordt aan de betrokkene beschikbaar gesteld.

3. Ongeacht de voorwaarden van de in lid 1 bedoelde regeling, kan de betrokkene zijn rechten uit hoofde van deze verordening met betrekking tot en jegens iedere verwerkingsverantwoordelijke uitoefenen.

Art. 27. Vertegenwoordigers van niet in de Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers

1. Wanneer artikel 3, lid 2, van toepassing is, wijst de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker schriftelijk een vertegenwoordiger in de Unie aan.

2. De verplichting vervat in lid 1 van dit artikel geldt niet voor:

a) incidentele verwerking die geen grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, betreft noch verwerking van persoonsgegevens die verband houden met strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10, en waarbij de kans gering is dat zij een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, rekening houdend met de aard, de context, de omvang en de verwerkingsdoeleinden; of

b) een overheidsinstantie of overheidsorgaan.

3. De vertegenwoordiger is gevestigd in een van de Lid-Staten waar zich de betrokkenen bevinden wier persoonsgegevens in verband met het hun aanbieden van goederen of diensten worden verwerkt, of wier gedrag wordt geobserveerd.

4. Teneinde de naleving van deze verordening te waarborgen, wordt de vertegenwoordiger door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker gemachtigd om naast hem of in zijn plaats te worden benaderd, meer bepaald door de toezichthoudende autoriteiten en betrokkenen, over alle met de verwerking verband houdende aangelegenheden.

5. Het feit dat de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een vertegenwoordiger aanwijzen, doet niet af aan de mogelijkheid om tegen de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker zelf vorderingen in te stellen.

Art. 28. Verwerker

1. Wanneer een verwerking namens een verwerkingsverantwoordelijke wordt verricht, doet de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitend een beroep op verwerkers die afdoende garanties met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen bieden opdat de verwerking aan de vereisten van deze verordening voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene is gewaarborgd.

2. De verwerker neemt geen andere verwerker in dienst zonder voorafgaande specifieke of algemene schriftelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke. In het geval van algemene schriftelijke toestemming licht de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke in over beoogde veranderingen inzake de toevoeging of vervanging van andere verwerkers, waarbij de verwerkingsverantwoordelijke de mogelijkheid wordt geboden tegen deze veranderingen bezwaar te maken.

3. De verwerking door een verwerker wordt geregeld in een overeenkomst of andere rechtshandeling krachtens het Unierecht of het lidstatelijke recht die de verwerker ten aanzien van de verwerkingsverantwoordelijke bindt, en waarin het onderwerp en de duur van de verwerking, de aard en het doel van de verwerking, het soort persoonsgegevens en de categorieën van betrokkenen, en de rechten en verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke

worden omschreven. Die overeenkomst of andere rechtshandeling bepaalt met name dat de verwerker:

a) de persoonsgegevens uitsluitend verwerkt op basis van schriftelijke instructies van de verwerkingsverantwoordelijke, onder meer met betrekking tot doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie, tenzij een op de verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepaling hem tot verwerking verplicht; in dat geval stelt de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke, voorafgaand aan de verwerking, in kennis van dat wettelijk voorschrift, tenzij die wetgeving deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt;

b) waarborgt dat de tot het verwerken van de persoonsgegevens gemachtigde personen zich ertoe hebben verbonden vertrouwelijkheid in acht te nemen of door een passende wettelijke verplichting van vertrouwelijkheid zijn gebonden;

c) alle overeenkomstig artikel 32 vereiste maatregelen neemt;

d) aan de in de leden 2 en 4 bedoelde voorwaarden voor het in dienst nemen van een andere verwerker voldoet;

e) rekening houdend met de aard van de verwerking, de verwerkingsverantwoordelijke door middel van passende technische en organisatorische maatregelen, voor zover mogelijk, bijstand verleent bij het vervullen van diens plicht om verzoeken om uitoefening van de in hoofdstuk III vastgestelde rechten van de betrokkene te beantwoorden;

f) rekening houdend met de aard van de verwerking en de hem ter beschikking staande informatie de verwerkingsverantwoordelijke bijstand verleent bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 32 tot en met 36;

g) na afloop van de verwerkingsdiensten, na gelang de keuze van de verwerkingsverantwoordelijke, alle persoonsgegevens wist of deze aan hem terugbezorgt, en bestaande kopieën verwijdert, tenzij opslag van de persoonsgegevens Unierechtelijk of Lid-Staatrechtelijk is verplicht;

h) de verwerkingsverantwoordelijke alle informatie ter beschikking stelt die nodig is om de nakoming van de in dit artikel neergelegde verplichtingen aan te tonen en audits, waaronder inspecties, door de verwerkingsverantwoordelijke of een door de verwerkingsverantwoordelijke gemachtigde controleur mogelijk maakt en eraan bijdraagt.

Waar het gaat om de eerste alinea, punt h), stelt de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk in kennis indien naar zijn mening een instructie inbreuk oplevert op deze verordening of op andere Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepalingen inzake gegevensbescherming.

4. Wanneer een verwerker een andere verwerker in dienst neemt om voor rekening van de verwerkingsverantwoordelijke specifieke verwerkingsactiviteiten te verrichten, worden aan deze andere verwerker bij een overeenkomst of een andere rechtshandeling krachtens Unierecht of lidstatelijk recht dezelfde verplichtingen inzake gegevensbescherming opgelegd als die welke in de in lid 3 bedoelde overeenkomst of andere rechtshandeling tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker zijn opgenomen, met name de verplichting afdoende garanties met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen te bieden opdat de verwerker

aan het bepaalde in deze verordening voldoet. Wanneer de andere verwerker zijn verplichtingen inzake gegevensbescherming niet nakomt, blijft de eerste verwerker ten aanzien van de verwerkingsverantwoordelijke volledig aansprakelijk voor het nakomen van de verplichtingen van die andere verwerker.

5. Het aansluiten bij een goedgekeurde gedragscode als bedoeld in artikel 40 of een goedgekeurd certificeringsmechanisme als bedoeld in artikel 42 kan worden gebruikt als element om aan te tonen dat voldoende garanties als bedoeld in de leden 1 en 4 van dit artikel worden geboden.

6. Onverminderd een individuele overeenkomst tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker kan de in de leden 3 en 4 van dit artikel bedoelde overeenkomst of andere rechtshandeling geheel of ten dele gebaseerd zijn op de in de leden 7 en 8 van dit artikel bedoelde standaardcontractbepalingen, ook indien zij deel uitmaken van de certificering die door een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker uit hoofde van de artikelen 42 en 43 is verleend.

7. De Commissie kan voor de in de leden 3 en 4 van dit artikel genoemde aangelegenheden en volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure standaardcontractbepalingen vaststellen.

8. Een toezichthoudende autoriteit kan voor de in de leden 3 en 4 van dit artikel genoemde aangelegenheden en volgens het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme standaardcontractbepalingen opstellen.

9. De in de leden 3 en 4 bedoelde overeenkomst of andere rechtshandeling wordt in schriftelijke vorm, waaronder elektronische vorm, opgesteld.

10. Indien een verwerker in strijd met deze verordening de doeleinden en middelen van een verwerking bepaalt, wordt die verwerker onverminderd de artikelen 82, 83 en 84 met betrekking tot die verwerking als de verwerkingsverantwoordelijke beschouwd.

Art. 29. *Verwerking onder gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker*

De verwerker en eenieder die onder het gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker handelt en toegang heeft tot persoonsgegevens, verwerkt deze uitsluitend in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke, tenzij hij Unierechtelijk of Lid-Staatrechtelijk tot de verwerking gehouden is.

Art. 30. *Register van de verwerkingsactiviteiten*

1. Elke verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke houdt een register van de verwerkingsactiviteiten die onder hun verantwoordelijkheid plaatsvinden. Dat register bevat alle volgende gegevens:

a) de naam en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en eventuele gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de verwerkingsdoeleinden;

c) een beschrijving van de categorieën van betrokkenen en van de categorieën van persoonsgegevens;

d) de categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt, onder meer ontvangers in derde landen of internationale organisaties;

e) indien van toepassing, doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie, met inbegrip van de vermelding van dat derde land of die

internationale organisatie en, in geval van de in artikel 49, lid 1, tweede alinea, bedoelde doorgiften, de documenten inzake de passende waarborgen;

f) indien mogelijk, de beoogde termijnen waarbinnen de verschillende categorieën van gegevens moeten worden gewist;

g) indien mogelijk, een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen als bedoeld in artikel 32, lid 1.

2. De verwerker, en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de verwerker houdt een register van alle categorieën van verwerkingsactiviteiten die zij ten behoeve van een verwerkingsverantwoordelijke hebben verricht. Dit register bevat de volgende gegevens:

a) de naam en de contactgegevens van de verwerkers en van iedere verwerkingsverantwoordelijke voor rekening waarvan de verwerker handelt, en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de categorieën van verwerkingen die voor rekening van iedere verwerkingsverantwoordelijke zijn uitgevoerd;

c) indien van toepassing, doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie, onder vermelding van dat derde land of die internationale organisatie en, in geval van de in artikel 49, lid 1, tweede alinea, bedoelde doorgiften, de documenten inzake de passende waarborgen;

d) indien mogelijk, een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen als bedoeld in artikel 32, lid 1.

3. Het in de leden 1 en 2 bedoelde register is in schriftelijke vorm, waaronder in elektronische vorm, opgesteld.

4. Desgevraagd stellen de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker het register ter beschikking van de toezichhoudende autoriteit.

5. De in de leden 1 en 2 bedoelde verplichtingen zijn niet van toepassing op ondernemingen of organisaties die minder dan 250 personen in dienst hebben, tenzij het waarschijnlijk is dat de verwerking die zij verrichten een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, de verwerking niet incidenteel is, of de verwerking bijzondere categorieën van gegevens, als bedoeld in artikel 9, lid 1, of persoonsgegevens in verband met strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10 betreft.

Art. 31. Medewerking met de toezichhoudende autoriteit

De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker en, in voorkomend geval, hun vertegenwoordigers, werken desgevraagd samen met de toezichhoudende autoriteit bij het vervullen van haar taken.

Afdeling 2

Persoonsgegevensbeveiliging

Art. 32. Beveiliging van de verwerking

1. Rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, alsook met de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoeleinden en de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van personen, treffen de verwerkingsverant-

woordelijke en de verwerker passende technische en organisatorische maatregelen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen, die, waar passend, onder meer het volgende omvatten:

a) de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;

b) het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingsystemen en diensten te garanderen;

c) het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;

d) een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

2. Bij de beoordeling van het passende beveiligingsniveau wordt met name rekening gehouden met de verwerkingsrisico's, vooral als gevolg van de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens, hetzij per ongeluk hetzij onrechtmatig.

3. Het aansluiten bij een goedgekeurde gedragscode als bedoeld in artikel 40 of een goedgekeurd certificeringsmechanisme als bedoeld in artikel 42 kan worden gebruikt als element om aan te tonen dat de in lid 1 van dit artikel bedoelde vereisten worden nageleefd.

4. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker treffen maatregelen om ervoor te zorgen dat iedere natuurlijke persoon die handelt onder het gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker en toegang heeft tot persoonsgegevens, deze slechts in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke verwerkt, tenzij hij daartoe Unierechtelijk of Lid-Staatrechtelijk is gehouden.

Art. 33. Melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de toezichhoudende autoriteit

1. Indien een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft plaatsgevonden, meldt de verwerkingsverantwoordelijke deze zonder onredelijke vertraging en, indien mogelijk, uiterlijk 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen, aan de overeenkomstig artikel 55 bevoegde toezichhoudende autoriteit, tenzij het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. Indien de melding aan de toezichhoudende autoriteit niet binnen 72 uur plaatsvindt, gaat zij vergezeld van een motivering voor de vertraging.

2. De verwerker informeert de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging zodra hij kennis heeft genomen van een inbreuk in verband met persoonsgegevens.

3. In de in lid 1 bedoelde melding wordt ten minste het volgende omschreven of meegedeeld:

a) de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, waar mogelijk onder vermelding van de categorieën van betrokkenen en persoonsgegevensregisters in kwestie en, bij benadering, het aantal betrokkenen en persoonsgegevensregisters in kwestie;

b) de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;

c) de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens;

d) de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke heeft voorgesteld of genomen om de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan te pakken, waaronder, in voorkomend geval, de maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

4. Indien en voor zover het niet mogelijk is om alle informatie gelijktijdig te verstrekken, kan de informatie zonder onredelijke vertraging in stappen worden verstrekt.

5. De verwerkingsverantwoordelijke documenteert alle inbreuken in verband met persoonsgegevens, met inbegrip van de feiten omtrent de inbreuk in verband met persoonsgegevens, de gevolgen daarvan en de genomen corrigerende maatregelen. Die documentatie stelt de toezichhoudende autoriteit in staat de naleving van dit artikel te controleren.

Art. 34. Mededeling van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene

1. Wanneer de inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, deelt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene de inbreuk in verband met persoonsgegevens onverwijld mee.

2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde mededeling aan de betrokkene bevat een omschrijving, in duidelijke en eenvoudige taal, van de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens en ten minste de in artikel 33, lid 3, onder b), c) en d), bedoelde gegevens en maatregelen.

3. De in lid 1 bedoelde mededeling aan de betrokkene is niet vereist wanneer een van de volgende voorwaarden is vervuld:

a) de verwerkingsverantwoordelijke heeft passende technische en organisatorische beschermingsmaatregelen genomen en deze maatregelen zijn toegepast op de persoonsgegevens waarop de inbreuk in verband met persoonsgegevens betrekking heeft, met name die welke de persoonsgegevens onbegrijpelijk maken voor onbevoegden, zoals versleuteling;

b) de verwerkingsverantwoordelijke heeft achteraf maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het in lid 1 bedoelde hoge risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen zich waarschijnlijk niet meer zal voordoen;

c) de mededeling zou onevenredige inspanningen vegen. In dat geval komt er in de plaats daarvan een openbare mededeling of een soortgelijke maatregel waarbij betrokkenen even doeltreffend worden geïnformeerd.

4. Indien de verwerkingsverantwoordelijke de inbreuk in verband met persoonsgegevens nog niet aan de betrokkene heeft gemeld, kan de toezichhoudende autoriteit, na beraad over de kans dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens een hoog risico met zich meebrengt, de verwerkingsverantwoordelijke daartoe verplichten of besluiten dat aan een van de in lid 3 bedoelde voorwaarden is voldaan.

Afdeling 3

Gegevensbeschermingseffectbeoordeling en voorafgaande raadpleging

Art. 35. Gegevensbeschermingseffectbeoordeling

1. Wanneer een soort verwerking, in het bijzonder een verwerking waarbij nieuwe technologieën worden ge-

bruikt, gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden daarvan waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen voert de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling uit van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens. Een beoordeling kan een reeks vergelijkbare verwerkingen bestrijken die vergelijkbare hoge risico's inhouden.

2. Wanneer een functionaris voor gegevensbescherming is aangewezen, wint de verwerkingsverantwoordelijke bij het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling diens advies in.

3. Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling als bedoeld in lid 1 is met name vereist in de volgende gevallen:

a) een systematische en uitgebreide beoordeling van persoonlijke aspecten van natuurlijke personen, die is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, en waarop besluiten worden gebaseerd waaraan voor de natuurlijke persoon rechtsgevolgen zijn verbonden of die de natuurlijke persoon op vergelijkbare wijze wezenlijk treffen;

b) grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, of van gegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10; of

c) stelselmatige en grootschalige monitoring van openbaar toegankelijke ruimten.

4. De toezichhoudende autoriteit stelt een lijst op van het soort verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling overeenkomstig lid 1 verplicht is, en maakt deze openbaar. De toezichhoudende autoriteit deelt die lijsten mee aan het in artikel 68 bedoelde Comité.

5. De toezichhoudende autoriteit kan ook een lijst opstellen en openbaar maken van het soort verwerking waarvoor geen gegevensbeschermingseffectbeoordeling is vereist. De toezichhoudende autoriteit deelt deze lijst mee aan het Comité.

6. Wanneer de in de leden 4 en 5 bedoelde lijsten betrekking hebben op verwerkingen met betrekking tot het aanbieden van goederen of diensten aan betrokkenen of op het observeren van hun gedrag in verschillende Lid-Staten, of op verwerkingen die het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie wezenlijk kunnen beïnvloeden, past de bevoegde toezichhoudende autoriteit voorafgaand aan de vaststelling van die lijsten het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme toe.

7. De beoordeling bevat ten minste:

a) een systematische beschrijving van de beoogde verwerkingen en de verwerkingsdoeleinden, waaronder, in voorkomend geval, de gerechtvaardigde belangen die door de verwerkingsverantwoordelijke worden behartigd;

b) een beoordeling van de noodzaak en de evenredigheid van de verwerkingen met betrekking tot de doeleinden;

c) een beoordeling van de in lid 1 bedoelde risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen; en

d) de beoogde maatregelen om de risico's aan te pakken, waaronder waarborgen, veiligheidsmaatregelen en mechanismen om de bescherming van persoonsgegevens te garanderen en om aan te tonen dat aan deze verordening is voldaan, met inachtneming van de rechten en gerechtvaardigde belangen van de betrokkenen en andere personen in kwestie.

8. Bij het beoordelen van het effect van de door een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker verrichte verwerkingen, en met name ter wille van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling, wordt de naleving van de in artikel 40 bedoelde goedgekeurde gedragscodes naar behoren in aanmerking genomen.

9. De verwerkingsverantwoordelijke vraagt in voorkomend geval de betrokkenen of hun vertegenwoordigers naar hun mening over de voorgenomen verwerking, met inachtneming van de bescherming van commerciële of algemene belangen of de beveiliging van verwerkingen.

10. Wanneer verwerking uit hoofde van artikel 6, lid 1, onder c) of e), haar rechtsgrond heeft in het Unierecht of in het recht van de Lid-Staat dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is, de specifieke verwerking of geheel van verwerkingen in kwestie daarbij wordt geregeld, en er reeds als onderdeel van een algemene effectbeoordeling in het kader van de vaststelling van deze rechtsgrond een gegevensbeschermingseffectbeoordeling is uitgevoerd, zijn de leden 1 tot en met 7 niet van toepassing, tenzij de Lid-Staten het noodzakelijk achten om voorafgaand aan de verwerkingen een dergelijke beoordeling uit te voeren.

11. Indien nodig verricht de verwerkingsverantwoordelijke een toetsing om te beoordelen of de verwerking overeenkomstig de gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt uitgevoerd, zulks ten minste wanneer sprake is van een verandering van het risico dat de verwerkingen inhouden.

Art. 36. Voorafgaande raadpleging

1. Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.

2. Wanneer de toezichthoudende autoriteit van oordeel is dat de in lid 1 bedoelde voorgenomen verwerking inbreuk zou maken op deze verordening, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke het risico onvoldoende heeft onderkend of beperkt, geeft de toezichthoudende autoriteit binnen een maximumtermijn van acht weken na de ontvangst van het verzoek om raadpleging schriftelijk advies aan de verwerkingsverantwoordelijke en in voorkomend geval aan de verwerker, en mag zij al haar in artikel 58 bedoelde bevoegdheden uitoefenen. Die termijn kan, naargelang de complexiteit van de voorgenomen verwerking, met zes weken worden verlengd. Bij een dergelijke verlenging stelt de toezichthoudende autoriteit de verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de verwerker binnen een maand na ontvangst van het verzoek om raadpleging in kennis van onder meer de redenen voor de vertraging. Die termijnen kunnen worden opgeschort totdat de toezichthoudende autoriteit informatie heeft verkregen waarom zij met het oog op de raadpleging heeft verzocht.

3. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke de toezichthoudende autoriteit uit hoofde van lid 1 raadpleegt, verstrekt hij haar informatie over:

a) indien van toepassing, de respectieve verantwoordelijkheden van de verwerkingsverantwoordelijke, bij de verwerking betrokken gezamenlijke verwerkingsverantwoor-

delijken en verwerkers, in het bijzonder voor verwerking binnen een concern;

b) de doeleinden en de middelen van de voorgenomen verwerking;

c) de maatregelen en waarborgen die worden geboden ter bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen uit hoofde van deze verordening;

d) indien van toepassing, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming;

e) de gegevensbeschermingseffectbeoordeling waarin bij artikel 35 is voorzien; en

f) alle andere informatie waar de toezichthoudende autoriteit om verzoekt.

4. De Lid-Staten raadplegen de toezichthoudende autoriteit bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

5. Niettegenstaande lid 1 kunnen de verwerkingsverantwoordelijken Lid-Staatrechtelijk ertoe worden verplicht overleg met de toezichthoudende autoriteit te plegen en om haar voorafgaande toestemming te verzoeken wanneer zij met het oog op de vervulling van een taak van algemeen belang verwerken, onder meer wanneer verwerking verband houdt met sociale bescherming en volksgezondheid.

Afdeling 4

Functionaris voor gegevensbescherming

Art. 37. Aanwijzing van de functionaris voor gegevensbescherming

1. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker wijzen een functionaris voor gegevensbescherming aan in elk geval waarin:

a) de verwerking wordt verricht door een overheidsinstantie of overheidsorgaan, behalve in het geval van gerechten bij de uitoefening van hun rechterlijke taken;

b) een verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker hoofdzakelijk is belast met verwerkingen die vanwege hun aard, hun omvang en/of hun doeleinden regelmatige en stelselmatige observatie op grote schaal van betrokkenen vereisen; of

c) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker hoofdzakelijk is belast met grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van gegevens uit hoofde van artikel 9 en van persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10.

2. Een concern kan één functionaris voor gegevensbescherming benoemen, mits de functionaris voor gegevensbescherming vanuit elke vestiging makkelijk te contacteren is.

3. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een overheidsinstantie of overheidsorgaan is, kan één functionaris voor gegevensbescherming worden aangewezen voor verschillende dergelijke instanties of organen, met inachtneming van hun organisatiestructuur en omvang.

4. In andere dan de in lid 1 bedoelde gevallen kunnen of, indien dat Unierechtelijk of Lid-Staatrechtelijk is verplicht, moeten de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker of verenigingen en andere organen die categorieën

van verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen, een functionaris voor gegevensbescherming aanwijzen. De functionaris voor gegevensbescherming kan optreden voor dergelijke verenigingen en andere organen die categorieën van verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen.

5. De functionaris voor gegevensbescherming wordt aangewezen op grond van zijn professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn deskundigheid op het gebied van de wetgeving en de praktijk inzake gegevensbescherming en zijn vermogen de in artikel 39 bedoelde taken te vervullen.

6. De functionaris voor gegevensbescherming kan een personeelslid van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker zijn, of kan de taken op grond van een dienstverleningsovereenkomst verrichten.

7. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker maakt de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming bekend en deelt die mee aan de toezichthoudende autoriteit.

Art. 38. *Positie van de functionaris voor gegevensbescherming*

1. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker zorgen ervoor dat de functionaris voor gegevensbescherming naar behoren en tijdig wordt betrokken bij alle aan gelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens.

2. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker ondersteunen de functionaris voor gegevensbescherming bij de vervulling van de in artikel 39 bedoelde taken door hem toegang te verschaffen tot persoonsgegevens en verwerkingsactiviteiten en door hem de benodigde middelen ter beschikking te stellen voor het vervullen van deze taken en het in stand houden van zijn deskundigheid.

3. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker zorgen ervoor dat de functionaris voor gegevensbescherming geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitvoering van die taken. Hij wordt door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker niet ontslagen of gestraft voor de uitvoering van zijn taken. De functionaris voor gegevensbescherming brengt rechtstreeks verslag uit aan het hoogste leidinggevende niveau van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker.

4. Betrokkenen kunnen met de functionaris voor gegevensbescherming contact opnemen over alle aangelegenheden die verband houden met de verwerking van hun gegevens en met de uitoefening van hun rechten uit hoofde van deze verordening.

5. De functionaris voor gegevensbescherming is met betrekking tot de uitvoering van zijn taken overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijk recht tot geheimhouding of vertrouwelijkheid gehouden.

6. De functionaris voor gegevensbescherming kan andere taken en plichten vervullen. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker zorgt ervoor dat deze taken of plichten niet tot een belangenconflict leiden.

Art. 39. *Taken van de functionaris voor gegevensbescherming*

1. De functionaris voor gegevensbescherming vervult ten minste de volgende taken:

a) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker en de werknemers die verwerken, informeren en adviseren over hun verplichtingen uit hoofde van deze verordening

en andere Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke gegevensbeschermingsbepalingen;

b) toezien op naleving van deze verordening, van andere Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke gegevensbeschermingsbepalingen en van het beleid van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, met inbegrip van de toewijzing van verantwoordelijkheden, bewustmaking en opleiding van het bij de verwerking betrokken personeel en de betreffende audits;

c) desgevraagd advies verstrekken met betrekking tot de gegevensbeschermingseffect-beoordeling en toezien op de uitvoering daarvan in overeenstemming met artikel 35;

d) met de toezichthoudende autoriteit samenwerken;

e) optreden als contactpunt voor de toezichthoudende autoriteit inzake met verwerking verband houdende aangelegenheden, met inbegrip van de in artikel 36 bedoelde voorafgaande raadpleging, en, waar passend, overleg plegen over enige andere aangelegenheid.

2. De functionaris voor gegevensbescherming houdt bij de uitvoering van zijn taken naar behoren rekening met het aan verwerkingen verbonden risico, en met de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoelinden.

Afdeling 5

Gedragcodes en certificering

Art. 40. *Gedragcodes*

1. De Lid-Staten, de toezichthoudende autoriteiten, het Comité en de Commissie bevorderen de opstelling van gedragcodes die, met inachtneming van de specifieke kenmerken van de diverse gegevensverwerkingssectoren en de specifieke behoeften van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen, moeten bijdragen tot de juiste toepassing van deze verordening.

2. Verenigingen en andere organen die categorieën van verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen, kunnen gedragcodes opstellen, of die codes wijzigen of uitbreiden, teneinde de toepassing van deze verordening nader toe te lichten, zoals met betrekking tot:

a) behoorlijke en transparante verwerking;

b) de gerechtvaardigde belangen die door verwerkingsverantwoordelijken in een specifieke context worden behartigd;

c) de verzameling van gegevens;

d) de pseudonimisering van persoonsgegevens;

e) de aan het publiek en betrokkenen verstrekte informatie;

f) de uitoefening van de rechten van betrokkenen;

g) de informatie verstrekt aan en de bescherming van kinderen en de wijze waarop de toestemming wordt verkregen van de personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid voor kinderen dragen;

h) de maatregelen en procedures als bedoeld in de artikelen 24 en 25 en de maatregelen ter beveiliging van de verwerking als bedoeld in artikel 32;

i) de kennisgeving van inbreuken in verband met persoonsgegevens aan toezichthoudende autoriteiten en de mededeling van die inbreuken in verband met persoonsgegevens aan betrokkenen;

j) de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties; of

k) buitengerechtelijke procedures en andere procedures voor de beslechting van geschillen tussen verwerkingsverantwoordelijken en betrokkenen met betrekking tot verwerking, onverminderd de rechten van betrokkenen op grond van de artikelen 77 en 79.

3. Behalve door verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die onder deze verordening vallen, kan bij overeenkomstig lid 5 van dit artikel goedgekeurde gedragscodes die overeenkomstig lid 9 van dit artikel algemeen geldig zijn verklaard, eveneens worden aangesloten door verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die overeenkomstig artikel 3 niet onder deze verordening vallen, om te voorzien in passende waarborgen voor doorgifte van persoonsgegevens naar derde landen of internationale organisaties onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 46, lid 2, punt e). Die verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers doen, via contractuele of andere juridisch bindende instrumenten, bindende en afdwingbare toezeggingen om die passende waarborgen toe te passen, ook wat betreft de rechten van de betrokkenen.

4. Een in lid 2 van dit artikel bedoelde gedragscode bevat mechanismen die het in artikel 41, lid 1, bedoelde orgaan in staat stellen het verplichte toezicht uit te oefenen op de naleving van de bepalingen van de code door de verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die zich tot toepassing ervan verbinden, onverminderd de taken en bevoegdheden van de overeenkomstig artikel 55 of 56 bevoegde toezichthoudende autoriteiten.

5. De in lid 2 van dit artikel bedoelde verenigingen en andere organen die voornemens zijn een gedragscode op te stellen of een bestaande gedragscode te wijzigen of uit te breiden, leggen de ontwerpgedragscode, de wijziging of uitbreiding voor aan de overeenkomstig artikel 51 bevoegde toezichthoudende autoriteit. De toezichthoudende autoriteit brengt advies uit over de vraag of de ontwerpgedragscode, de wijziging of uitbreiding strookt met deze verordening, en keurt deze ontwerpgedragscode, die wijziging of uitbreiding goed indien zij van oordeel is dat de code voldoende passende waarborgen biedt.

6. Wanneer de ontwerpgedragscode, de wijziging of uitbreiding wordt goedgekeurd overeenkomstig lid 5, en indien de gedragscode in kwestie geen betrekking heeft op verwerkingsactiviteiten in verschillende Lid-Staten, registreert de toezichthoudende autoriteit de gedragscode en maakt zij deze bekend.

7. Wanneer een ontwerpgedragscode betrekking heeft op verwerkingsactiviteiten in verschillende Lid-Staten, legt de overeenkomstig artikel 55 bevoegde toezichthoudende autoriteit deze, vóór goedkeuring van de gedragscode, de wijziging of uitbreiding, via de in artikel 63 bedoelde procedure voor aan het Comité, dat advies geeft over de vraag of de ontwerpgedragscode, de wijziging of uitbreiding strookt met deze verordening, of, in de in lid 3 van dit artikel bedoelde situatie, voorziet in passende waarborgen.

8. Wanneer in het in lid 7 bedoelde advies wordt bevestigd dat de gedragscode, de wijziging of uitbreiding strookt met deze verordening of, in de in lid 3 bedoelde situatie, passende waarborgen biedt, legt het Comité zijn advies voor aan de Commissie.

9. De Commissie kan bij uitvoeringshandelingen vaststellen dat de goedgekeurde gedragscode, wijziging of uitbreiding die haar op grond van lid 8 van dit artikel zijn voorgelegd, binnen de Unie algemeen geldig zijn. Die uit-

voeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

10. De Commissie zorgt ervoor dat aan de goedgekeurde codes die zij overeenkomstig lid 9 algemeen geldig heeft verklaard, passende bekendheid wordt verleend.

11. Het Comité verzamelt alle goedgekeurde gedragscodes, wijzigingen en uitbreidingen in een register en maakt deze via geëigende kanalen openbaar.

Art. 41. Toezicht op goedgekeurde gedragscodes

1. Onverminderd de taken en bevoegdheden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit uit hoofde van de artikelen 57 en 58, kan het op grond van artikel 40 uitgevoerde toezicht op de naleving van een gedragscode worden uitgeoefend door een orgaan dat over de passende deskundigheid met betrekking tot het onderwerp van de gedragscode beschikt en daartoe door de bevoegde toezichthoudende autoriteit is geaccrediteerd.

2. Een orgaan als bedoeld in lid 1 kan daartoe worden geaccrediteerd om toezicht te houden op de naleving van een gedragscode indien het:

a) ten genoegen van de bevoegde toezichthoudende autoriteit zijn onafhankelijkheid en deskundigheid met betrekking tot het onderwerp van de gedragscode heeft aangetoond;

b) procedures heeft vastgesteld op grond waarvan het kan beoordelen of de betrokken verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in aanmerking komen om de gedragscode toe te passen, toezicht kan houden op de naleving van de bepalingen van de gedragscode door deze lasten en het de werking van de gedragscode op gezette tijden kan toetsen;

c) procedures en structuren heeft vastgesteld om klachten te behandelen over inbreuken op de gedragscode of over de wijze waarop daaraan uitvoering is of wordt gegeven door een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker, en om die procedures en structuren voor betrokkenen en het publiek transparant te maken; en

d) ten genoegen van de bevoegde toezichthoudende autoriteit aantoonbaar dat zijn taken en bevoegdheden niet tot een belangenconflict leiden.

3. De bevoegde toezichthoudende autoriteit legt de onderwerpen inzake accreditatie van een in lid 1 van dit artikel bedoeld orgaan overeenkomstig het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme voor aan het Comité.

4. Onverminderd de taken en bevoegdheden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit en de bepalingen van hoofdstuk VIII neemt een in lid 1 van dit artikel bedoeld orgaan, mits er passende waarborgen zijn, de nodige maatregelen ingeval een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker een inbreuk pleegt op de gedragscode, waaronder schorsing of uitsluiting van de betrokken verwerkingsverantwoordelijke of verwerker van de gedragscode. Het orgaan stelt de bevoegde toezichthoudende autoriteit in kennis van die maatregelen en van de redenen daarvoor.

5. De bevoegde toezichthoudende autoriteit trekt de accreditatie van een in lid 1 bedoeld orgaan in indien niet of niet meer wordt voldaan aan de eisen inzake accreditatie of indien de door het orgaan genomen maatregelen inbreuk maken op deze verordening.

6. Dit artikel geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties en -organen.

Art. 42. Certificering

1. De Lid-Staten, de toezichhoudende autoriteiten, het Comité en de Commissie bevorderen, met name op Unieniveau, de invoering van certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming en gegevensbeschermingszegels en -merktekens waarmee kan worden aangetoond dat verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers bij verwerkingen in overeenstemming met deze verordening handelen. Er wordt ook rekening gehouden met de specifieke behoeften van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen.

2. Ter aanvulling op de naleving door verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die onder deze verordening vallen, kunnen tevens uit hoofde van lid 5 van dit artikel goedgekeurde certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming, gegevensbeschermingszegels of -merktekens worden ingevoerd om aan te tonen dat de verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die overeenkomstig artikel 3 niet onder deze verordening vallen, in het kader van de doorgiften van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 46, lid 2, punt *f*), passende waarborgen bieden. Die verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers doen, via contractuele of andere juridisch bindende instrumenten, bindende en afdwingbare toezeggingen om die passende waarborgen toe te passen, ook wat betreft de rechten van de betrokkenen.

3. De certificering is vrijwillig en toegankelijk via een transparant proces.

4. Een certificering op grond van dit artikel doet niets af aan de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker om deze verordening na te leven en laat de taken en bevoegdheden van de overeenkomstig artikel 55 of 56 bevoegde toezichhoudende autoriteiten onverlet.

5. Een certificaat uit hoofde van dit artikel wordt afgegeven door de in artikel 43 bedoelde certificerende organen of door de bevoegde toezichhoudende autoriteit, op grond van de criteria die zijn goedgekeurd door die bevoegde toezichhoudende autoriteit op grond van artikel 58, lid 3, of door het Comité overeenkomstig artikel 63. Indien de criteria door het Comité zijn goedgekeurd, kan dit leiden tot een gemeenschappelijke certificaat, het Europees gegevensbeschermingszegel.

6. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker die zijn verwerking aan het certificeringsmechanisme onderwerpt, verstrekt aan het in artikel 43 bedoelde certificeringsorgaan, of, waar van toepassing, aan de bevoegde toezichhoudende autoriteit de voor de uitvoering van de certificeringsprocedure noodzakelijke informatie en verleent het orgaan of de autoriteit toegang tot zijn verwerkingsactiviteiten.

7. Het certificaat wordt afgegeven aan een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker voor een maximumperiode van drie jaar en kan worden verlengd onder dezelfde voorwaarden, mits bij voortduring aan de relevante criteria kan worden voldaan. Indien van toepassing wordt het certificaat ingetrokken door de in artikel 43 bedoelde certificerende organen of door de bevoegde toezichhoudende autoriteit, wanneer aan de criteria voor de certificering niet of niet meer wordt voldaan.

8. Het Comité verzamelt alle certificeringsmechanismen en gegevensbeschermingszegels en -merktekens in

een register en maakt deze via de daartoe geëigende kanalen openbaar.

Art. 43. Certificeringsorganen

1. Onverminderd de taken en bevoegdheden van de bevoegde toezichhoudende autoriteit uit hoofde van de artikelen 57 en 58, gaan certificeringsorganen die over passende deskundigheid met betrekking tot gegevensbescherming beschikken, in voorkomend geval na kennisgeving aan de toezichhoudende autoriteit met het oog op de uitoefening van haar bevoegdheden overeenkomstig artikel 58, lid 2, punt *h*), over tot afgifte en verlenging van het certificaat. De Lid-Staten zorgen ervoor dat die certificeringsorganen worden geaccrediteerd door één van de volgende instanties:

a) de toezichhoudende autoriteit die bevoegd is overeenkomstig artikel 55 of 56;

b) de nationale accreditatie instantie die is aangewezen in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad (20), in overeenstemming met EN-ISO/IEC 17065/2012 en met de aanvullende eisen die door de overeenkomstig artikel 55 of 56 bevoegde toezichhoudende autoriteit zijn vastgesteld.

2. De in lid 1 bedoelde certificeringsorganen kunnen overeenkomstig dit lid uitsluitend worden geaccrediteerd indien zij:

a) ten genoegen van de bevoegde toezichhoudende autoriteit, hun onafhankelijkheid en deskundigheid met betrekking tot het certificeringsonderwerp hebben aangetoond;

b) er zich toe verbonden hebben aan de in artikel 42, lid 5, bedoelde criteria te voldoen, welke zijn goedgekeurd door de op grond van artikel 55 of 56 bevoegde toezichhoudende autoriteit of, overeenkomstig artikel 63, door het Comité;

c) procedures hebben vastgesteld voor de uitgifte, periodieke toetsing en intrekking van certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming, gegevensbeschermingszegels en -merktekens;

d) procedures en structuren hebben vastgesteld om klachten te behandelen over inbreuken op de certificering of de wijze waarop daaraan uitvoering is of wordt gegeven door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, en om die procedures en structuren voor betrokkenen en het publiek transparant te maken; en

e) ten genoegen van de bevoegde toezichhoudende autoriteit, aantoon dat hun taken en plichten niet tot een belangenconflict leiden.

3. De accreditatie van de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde certificeringsorganen vindt plaats op basis van eisen die zijn goedgekeurd door de op grond van artikel 55 of 56 bevoegde toezichhoudende autoriteit of, overeenkomstig artikel 63, door het Comité. In het geval van een accreditatie in de zin van lid 1, punt *b*), van dit artikel zijn die eisen een aanvulling op de eisen van Verordening (EG) nr. 765/2008 en de technische regels die een beschrijving van de methoden en procedures van de certificeringsorganen geven.

4. De in lid 1 bedoelde certificeringsorganen zijn verantwoordelijk voor de juiste beoordeling, die tot certificering of de intrekking van die certificering leidt, onverminderd de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker voor de naleving van deze verordening. De accreditatie wordt afgegeven voor een maximum

periode van vijf jaar en kan onder dezelfde voorwaarden worden verlengd, mits het certificeringsorgaan aan de in dit artikel gestelde eisen blijft voldoen.

5. De in lid 1 bedoelde certificeringsorganen stellen de bevoegde toezichthoudende autoriteiten op de hoogte van de redenen voor het afgeven of het intrekken van het aanvraagde certificaat.

6. De in lid 3 van dit artikel bedoelde voorschriften en de in artikel 42, lid 5, bedoelde criteria worden door de toezichthoudende autoriteit in een eenvoudig toegankelijke vorm openbaar gemaakt. De toezichthoudende autoriteiten delen die eisen en criteria ook mee aan het Comité.

7. Indien de voorwaarden voor de accreditatie niet of niet meer worden vervuld of indien de door een certificeringsorgaan genomen maatregelen inbreuk maken op deze verordening trekt de bevoegde toezichthoudende autoriteit of de nationale accreditatie instantie, onverminderd hoofdstuk VIII, de overeenkomstig lid 1 van dit artikel aan een certificeringsorgaan afgegeven accreditatie in.

8. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 92 gedelegeerde handelingen vast te stellen met het oog op de nadere invulling van de in aanmerking te nemen eisen voor de in artikel 42, lid 1, bedoelde certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming.

9. De Commissie kan uitvoeringshandelingen vaststellen die voorzien in technische normen voor certificeringsmechanismen en gegevensbeschermingszegels en -merktekens en mechanismen ter bevordering en erkenning van die certificeringsmechanismen en gegevensbeschermingszegels en -merktekens. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

(20) Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93 (PB. C. 218 van 13.8.2008, blz. 30).

HOOFDSTUK V

DOORGIFTEN VAN PERSOONSgegevens AAN DERDE LANDEN OF INTERNATIONALE ORGANISATIES

Art. 44. *Algemeen beginsel inzake doorgiften*

Persoonsgegevens die worden verwerkt of die zijn bestemd om na doorgifte aan een derde land of een internationale organisatie te worden verwerkt, mogen slechts worden doorgegeven indien, onverminderd de overige bepalingen van deze verordening, de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker aan de in dit hoofdstuk neergelegde voorwaarden hebben voldaan; dit geldt ook voor verdere doorgiften van persoonsgegevens vanuit het derde land of een internationale organisatie aan een ander derde land of een andere internationale organisatie. Alle bepalingen van dit hoofdstuk worden toegepast opdat het door deze verordening voor natuurlijke personen gewaarborgde beschermingsniveau niet wordt ondermijnd.

Art. 45. *Doorgiften op basis van adequaatheidsbesluiten*

1. Een doorgifte van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie kan plaatsvinden wanneer de Commissie heeft besloten dat het derde land, een gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in dat derde land, of de internationale organisatie in kwestie

een passend beschermingsniveau waarborgt. Voor een dergelijke doorgifte is geen specifieke toestemming nodig.

2. Bij de beoordeling van de vraag of het beschermingsniveau adequaat is, houdt de Commissie met name rekening met de volgende aspecten:

a) de rechtsstatelijkheid, de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de toepasselijke algemene en sectorale wetgeving, onder meer inzake openbare veiligheid, defensie, nationale veiligheid en strafrecht en de toegang van overheidsinstanties tot persoonsgegevens, evenals de tenuitvoerlegging van die wetgeving, gegevensbeschermingsregels, beroepsregels en veiligheidsmaatregelen, met inbegrip van regels voor de verdere doorgifte van persoonsgegevens aan een ander derde land of een andere internationale organisatie die in dat land of die internationale organisatie worden nageleefd, precedenten in de rechtspraak, alsmede het bestaan van effectieve en afdwingbare rechten van betrokkenen en effectieve mogelijkheden om administratief beroep of beroep in rechte in te stellen voor betrokkenen wier persoonsgegevens worden doorgegeven;

b) het bestaan en het effectief functioneren van een of meer onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten in het derde land of waaraan een internationale organisatie is onderworpen, welke tot taak heeft of hebben de naleving van de gegevensbeschermingsregels te verzekeren en deze onder meer met passende handhavingsbevoegdheden te handhaven, betrokkenen bij de uitoefening van hun rechten bij te staan en te adviseren en met de toezichthoudende autoriteiten van de Lid-Staten samen te werken; en

c) de internationale toezeggingen die het derde land of de internationale organisatie in kwestie heeft gedaan, of andere verplichtingen die voortvloeien uit juridisch bindende overeenkomsten of instrumenten, alsmede uit de deelname van dat derde land of die internationale organisatie aan multilaterale of regionale regelingen, in het bijzonder met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens.

3. De Commissie kan, na de beoordeling van de vraag of het beschermingsniveau adequaat is, door middel van een uitvoeringshandeling besluiten dat een derde land, een gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in een derde land, of een internationale organisatie een passend beschermingsniveau in de zin van lid 2 van dit artikel waarborgt. De uitvoeringshandeling voorziet in een mechanisme voor periodieke toetsing, minstens om de vier jaar, waarbij alle relevante ontwikkelingen in het derde land of de internationale organisatie in aanmerking worden genomen. In de uitvoeringshandeling worden het territoriale en het sectorale toepassingsgebied vermeld, alsmede, in voorkomend geval, de in lid 2, punt b), van dit artikel genoemde toezichthoudende autoriteit(en). De uitvoeringshandeling wordt vastgesteld volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

4. De Commissie houdt doorlopend toezicht op ontwikkelingen in derde landen en internationale organisaties die mogelijk gevolgen hebben voor het functioneren van krachtens lid 3 van dit artikel vastgestelde besluiten en van op grond van artikel 25, lid 6, van Richtlijn 95/46/EG vastgestelde besluiten.

5. De Commissie gaat, wanneer uit beschikbare informatie blijkt, in het bijzonder naar aanleiding van de in lid 3 van dit artikel bedoelde toetsing, dat een derde land, een

gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in een derde land, of een internationale organisatie niet langer een passend beschermingsniveau in de zin van lid 2 van dit artikel waarborgt, voor zover nodig, bij uitvoeringshandelingen zonder terugwerkende kracht over tot intrekking, wijziging of schorsing van het in lid 3 van dit artikel bedoelde besluit. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Om naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie, stelt de Commissie onmiddellijk van toepassing zijnde uitvoeringshandelingen vast volgens de in artikel 93, lid 3, bedoelde procedure.

6. De Commissie pleegt overleg met het derde land of de internationale organisatie om de situatie naar aanleiding waarvan het besluit overeenkomstig lid 5 is vastgesteld, te verhelpen.

7. Een overeenkomstig lid 5 van dit artikel vastgesteld besluit laat de doorgiften van persoonsgegevens aan het derde land, of een gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in dat derde land, of de internationale organisatie in kwestie overeenkomstig de artikelen 46 tot en met 49 onverlet.

8. De Commissie maakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie* en op haar website een lijst bekend van de derde landen, gebieden en nader bepaalde sectoren in derde landen en internationale organisaties waarvoor zij bij besluit heeft vastgesteld dat deze wel of niet langer een passend beschermingsniveau waarborgen.

9. De besluiten die de Commissie op grond van artikel 25, lid 6, van Richtlijn 95/46/EG heeft vastgesteld, blijven van kracht, totdat zij worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken bij een overeenkomstig lid 3 of lid 5 van dit artikel vastgesteld besluit van de Commissie.

Art. 46. *Doorgiften op basis van passende waarborgen*

1. Bij ontstentenis van een besluit uit hoofde van artikel 45, lid 3, mag een doorgifte van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie door een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker alleen plaatsvinden mits zij passende waarborgen bieden en betrokkenen over afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen beschikken.

2. De in lid 1 bedoelde passende waarborgen kunnen worden geboden door de volgende instrumenten, zonder dat daarvoor specifieke toestemming van een toezichthoudende autoriteit is vereist:

a) een juridisch bindend en afdwingbaar instrument tussen overheidsinstanties of -organen;

b) bindende bedrijfsvoorschriften overeenkomstig artikel 47;

c) standaardbepalingen inzake gegevensbescherming die door de Commissie volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure zijn vastgesteld;

d) standaardbepalingen inzake gegevensbescherming die door een toezichthoudende autoriteit zijn vastgesteld en die door de Commissie volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure zijn goedgekeurd;

e) een overeenkomstig artikel 40 goedgekeurde gedragscode, samen met bindende en afdwingbare toezeggingen van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in het derde land om de passende waarborgen, onder meer voor de rechten van de betrokkenen, toe te passen; of

f) een overeenkomstig artikel 42 goedgekeurd certificeringsmechanisme, samen met bindende en afdwingbare toezeggingen van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in het derde land om de passende waarborgen, onder meer voor de rechten van de betrokkenen, toe te passen.

3. Onder voorbehoud van de toestemming van de bevoegde toezichthoudende autoriteit kunnen de in lid 1 bedoelde passende waarborgen ook worden geboden door, met name:

a) contractbepalingen tussen de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker en de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker of de ontvanger van de persoonsgegevens in het derde land of de internationale organisatie; of

b) bepalingen die moeten worden opgenomen in administratieve regelingen tussen overheidsinstanties of -organen, waaronder afdwingbare en effectieve rechten van betrokkenen.

4. De toezichthoudende autoriteit past het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme toe in de in lid 3 van dit artikel vermelde gevallen.

5. Toestemmingen die een Lid-Staat of een toezichthoudende autoriteit op grond van artikel 26, lid 2, van Richtlijn 95/46/EG heeft verleend, blijven geldig totdat zij door die toezichthoudende autoriteit, indien nodig, worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken. De besluiten die de Commissie op grond van artikel 26, lid 4, van Richtlijn 95/46/EG heeft vastgesteld, blijven van kracht totdat zij bij een overeenkomstig lid 2 van dit artikel vastgesteld besluit van de Commissie, indien nodig, worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken.

Art. 47. *Bindende bedrijfsvoorschriften*

1. De bevoegde toezichthoudende autoriteit keurt in overeenstemming met het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme bindende bedrijfsvoorschriften goed, op voorwaarde dat deze:

a) juridisch bindend zijn voor, van toepassing zijn op en worden gehandhaafd door alle betrokken leden van het concern, of de groepering van ondernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen, met inbegrip van hun werknemers;

b) betrokkenen uitdrukkelijk afdwingbare rechten toekennen met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens; en

c) voldoen aan de in lid 2 vastgestelde vereisten.

2. In de in lid 1 bedoelde bindende bedrijfsvoorschriften worden minstens de volgende elementen vastgelegd:

a) de structuur en de contactgegevens van het concern of de groepering van ondernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen en van elk van haar leden;

b) de gegevensdoorgiften of reeks van doorgiften, met inbegrip van de categorieën van persoonsgegevens, het soort verwerking en de doeleinden daarvan, het soort betrokkenen in kwestie en de identificatie van het derde land of de derde landen in kwestie;

c) het intern en extern juridisch bindende karakter;

d) de toepassing van de algemene beginselen inzake gegevensbescherming, met name doelbinding, minimale gegevensverwerking, beperkte opslagtermijnen, kwaliteit van gegevens, gegevensbescherming door standaardinstellingen en door ontwerp, rechtsgrond voor verwerking,

verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, maatregelen om gegevensbeveiliging te waarborgen, en de vereisten inzake verdere doorgiften aan organen die niet door bindende bedrijfsvoorschriften zijn gebonden;

e) de rechten van betrokkenen in verband met verwerking en de middelen om die rechten uit te oefenen, waaronder het recht om niet te worden onderworpen aan louter op geautomatiseerde verwerking gebaseerde besluiten, met inbegrip van profilering overeenkomstig artikel 22, het recht om een klacht in te dienen bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit, om een vordering in te stellen bij de bevoegde gerechten van de Lid-Staten overeenkomstig artikel 79, en om schadeloosstelling en, in voorkomend geval, een vergoeding te verkrijgen voor een inbreuk op de bindende bedrijfsvoorschriften;

f) de aanvaarding door de op het grondgebied van een Lid-Staat gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker van aansprakelijkheid voor alle inbreuken op de bindende bedrijfsvoorschriften door een niet in de Unie gevestigd betrokken lid; de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker wordt alleen geheel of gedeeltelijk van deze aansprakelijkheid ontheven, indien hij bewijst dat dat lid niet verantwoordelijk is voor het schadebrengende feit;

g) de wijze waarop, in aanvulling op de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie, aan betrokkenen informatie wordt verschaft over de bindende bedrijfsvoorschriften, met name over de bepalingen in de punten d), e) en f);

h) de taken van elke overeenkomstig artikel 37 aangewezen functionaris voor gegevensbescherming, of elke andere persoon of entiteit die is belast met het toezicht op de naleving van de bindende bedrijfsvoorschriften binnen het concern of de groepering van ondernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen, op opleiding en op de behandeling van klachten;

i) de klachtenprocedures;

j) de binnen het concern of de groepering van ondernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen bestaande procedures om te controleren of de bindende bedrijfsvoorschriften zijn nageleefd. Dergelijke procedures omvatten gegevensbeschermingsaudits en -methoden om te zorgen voor corrigerende maatregelen ter bescherming van de rechten van de betrokkene. De resultaten van dergelijke controles dienen te worden meegeedeeld aan de in punt h) bedoelde persoon of entiteit en aan de raad van bestuur van de onderneming die zeggenschap uitoefent over een concern, of van de groepering van ondernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen, en dienen op verzoek ter beschikking van de bevoegde toezichthoudende autoriteit te worden gesteld;

k) de procedures om die veranderingen in de regels te melden, te registreren en aan de toezichthoudende autoriteit te melden;

l) de procedure voor samenwerking met de toezichthoudende autoriteit om ervoor te zorgen dat alle leden van het concern of de groepering van ondernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen de bindende bedrijfsvoorschriften naleven, in het bijzonder door de resultaten van de in punt j) bedoelde controles ter beschikking van de toezichthoudende autoriteit te stellen;

m) de procedures om eventuele wettelijke voorschriften waaraan een lid van het concern of de groepering van on-

dernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen in een derde land is onderworpen en die waarschijnlijk een aanzienlijk negatief effect zullen hebben op de door de bindende bedrijfsvoorschriften geboden waarborgen, aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit te melden; en

n) de passende opleiding inzake gegevensbescherming voor personeel dat permanent of op regelmatige basis toegang tot persoonsgegevens heeft.

3. De Commissie kan het model en de procedures voor de uitwisseling van informatie over bindende bedrijfsvoorschriften in de zin van dit artikel tussen verwerkingsverantwoordelijken, verwerkers en toezichthoudende autoriteiten nader bepalen. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Art. 48. *Niet bij Unierecht toegestane doorgiften of verstrekkingen*

Elke rechterlijke uitspraak en elk besluit van een administratieve autoriteit van een derde land op grond waarvan een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker persoonsgegevens moet doorgeven of verstrekken, mag alleen op enigerlei wijze worden erkend of afdwingbaar zijn indien zij gebaseerd zijn op een internationale overeenkomst, zoals een verdrag inzake wederzijdse rechtsbijstand, tussen het verzoekende derde landen en de Unie of een Lid-Staat, onverminderd andere gronden voor doorgifte uit hoofde van dit hoofdstuk.

Art. 49. *Afwijkingen voor specifieke situaties*

1. Bij ontstentenis van een adequaatheidsbesluit overeenkomstig artikel 45, lid 3, of van passende waarborgen overeenkomstig artikel 46, met inbegrip van bindende bedrijfsvoorschriften, kan een doorgifte of een reeks van doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie slechts plaatsvinden mits aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft uitdrukkelijk met de voorgestelde doorgifte ingestemd, na te zijn ingelicht over de risico's die dergelijke doorgiften voor hem kunnen inhouden bij ontstentenis van een adequaatheidsbesluit en van passende waarborgen;

b) de doorgifte is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke of voor de uitvoering van op verzoek van de betrokkene genomen precontractuele maatregelen;

c) de doorgifte is noodzakelijk voor de sluiting of de uitvoering van een in het belang van de betrokkene tussen de verwerkingsverantwoordelijke en een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon gesloten overeenkomst;

d) de doorgifte is noodzakelijk wegens gewichtige redenen van algemeen belang;

e) de doorgifte is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsoverdracht;

f) de doorgifte is noodzakelijk voor de bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van andere personen, indien de betrokkene lichamelijk of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven;

g) de doorgifte is verricht vanuit een register dat volgens het Unierecht of lidstatelijk recht is bedoeld om het publiek voor te lichten en dat door eenieder dan wel door iedere persoon die zich op een gerechtvaardigd belang kan beroepen, kan worden geraadpleegd, maar alleen voor

zover in het geval in kwestie wordt voldaan aan de in Unierecht of lidstatelijk recht vastgestelde voorwaarden voor raadpleging.

Wanneer een doorgifte niet op een bepaling van de artikelen 45 of 46, met inbegrip van de bepalingen inzake bindende bedrijfsvoorschriften, kon worden gegrond en geen van de afwijkingen voor een specifieke situatie als bedoeld in de eerste alinea van dit lid van toepassing zijn, mag de doorgifte aan een derde land of aan een internationale organisatie alleen plaatsvinden indien de doorgifte niet repetitief is, een beperkt aantal betrokkenen betreft, noodzakelijk is voor dwingende gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke die niet ondergeschikt zijn aan de belangen of rechten en vrijheden van de betrokkene, en de verwerkingsverantwoordelijke alle omstandigheden in verband met de gegevensdoorgifte heeft beoordeeld en op basis van die beoordeling passende waarborgen voor de bescherming van persoonsgegevens heeft geboden. De verwerkingsverantwoordelijke informeert de toezichthouder over de doorgifte. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene naast de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie, ook informatie met betrekking tot de doorgifte en de door hem nagestreefde dwingende gerechtvaardigde belangen.

2. Een doorgifte overeenkomstig lid 1, eerste alinea, onder *g*), mag geen betrekking hebben op alle persoonsgegevens of volledige categorieën van persoonsgegevens die in het register zijn opgeslagen. Wanneer een register bedoeld is om door personen met een gerechtvaardigd belang te worden geraadpleegd, kan de doorgifte slechts plaatsvinden op verzoek van die personen of wanneer de gegevens voor hen zijn bestemd.

3. Lid 1, eerste alinea, onder *a*), *b*) en *c*) en tweede alinea, zijn niet van toepassing op activiteiten die door overheidsinstanties worden verricht bij de uitoefening van hun openbare bevoegdheden.

4. Het in lid 1, eerste alinea, onder *d*), bedoelde openbaar belang moet zijn erkend bij een Unierechtelijke of nationaalrechtelijke bepaling die op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is.

5. Bij ontstentenis van een adequaatheidsbesluit kunnen in Unierechtelijke of Lid-Staatrechtelijke bepalingen of bepalingen om gewichtige redenen van openbaar belang uitdrukkelijk grenzen worden gesteld aan de doorgifte van specifieke categorieën van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie. De Lid-Staten stellen de Commissie in kennis van dergelijke bepalingen.

6. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker staft de beoordeling en de in lid 1, tweede alinea, van dit artikel bedoelde passende waarborgen in het artikel 30 bedoelde register.

Art. 50. Internationale samenwerking voor de bescherming van persoonsgegevens

Ten aanzien van derde landen en internationale organisaties nemen de Commissie en de toezichthoudende autoriteiten de nodige maatregelen om:

a) procedures voor internationale samenwerking te ontwikkelen, zodat de effectieve handhaving van de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens wordt vergemakkelijkt;

b) internationale wederzijdse bijstand te bieden bij de handhaving van de wetgeving inzake de bescherming van

persoonsgegevens, onder meer door kennisgeving, doorverwijzing van klachten, bijstand bij onderzoeken en uitwisseling van informatie, voor zover er passende waarborgen voor de bescherming van persoonsgegevens en andere grondrechten en fundamentele vrijheden bestaan;

c) belanghebbenden te betrekken bij besprekingen en activiteiten om de internationale samenwerking bij de handhaving van de wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens te bevorderen; en

d) de uitwisseling en het documenteren van wetgeving en praktijken inzake de bescherming van persoonsgegevens te bevorderen, onder meer betreffende jurisdictiegeschillen met derde landen.

HOOFDSTUK VI

ONAFHANKELIJKE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEITEN

Afdeling 1

Onafhankelijkheid

Art. 51. Toezichthoudende autoriteit

1. Elke Lid-Staat bepaalt dat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, teneinde de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens te beschermen en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie te vergemakkelijken («toezichthoudende autoriteit»).

2. Elke toezichthoudende autoriteit draagt bij tot de consequente toepassing van deze verordening in de hele Unie. Daartoe werken de toezichthoudende autoriteiten onderling en met de Commissie samen overeenkomstig hoofdstuk VII.

3. Wanneer er in een Lid-Staat meer dan één toezichthoudende autoriteit is gevestigd, wijst die Lid-Staat de toezichthoudende autoriteit aan die die autoriteiten in het Comité moet vertegenwoordigen en stelt hij de procedure vast om ervoor te zorgen dat de andere autoriteiten de regels in verband met het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme naleven.

4. Elke Lid-Staat stelt de Commissie uiterlijk op 25 mei 2018 in kennis van de wettelijke bepalingen die hij overeenkomstig dit hoofdstuk vaststelt, alsmede, onverwijld, van alle latere wijzigingen daarvan.

Art. 52. Onafhankelijkheid

1. Elke toezichthoudende autoriteit treedt volledig onafhankelijk op bij de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden die haar overeenkomstig deze verordening zijn toegewezen.

2. Bij de uitvoering van hun taken en de uitoefening van hun bevoegdheden overeenkomstig deze verordening blijven de leden van elke toezichthoudende autoriteit vrij van al dan niet rechtstreekse externe invloed en vragen noch aanvaarden zij instructies van wie dan ook.

3. De leden van toezichthoudende autoriteiten verrichten geen handelingen die onverenigbaar zijn met hun taken en verrichten gedurende hun ambtstermijn geen al dan niet bezoldigde beroepswerkzaamheden die onverenigbaar zijn met hun taken.

4. Elke Lid-Staat zorgt ervoor dat elke toezichthoudende autoriteit beschikt over de personele, technische en financiële

middelen, en de bedrijfsruimten en infrastructuur die nodig zijn voor het effectief uitvoeren van haar taken en uitoefenen van haar bevoegdheden, waaronder die in het kader van wederzijdse bijstand, samenwerking en deelname aan het Comité.

5. Elke Lid-Staat zorgt ervoor dat elke toezichthoudende autoriteit eigen en zelfgekozen personeelsleden heeft, die onder de exclusieve leiding van het lid of de leden van de betrokken toezichthoudende autoriteit staan.

6. Elke Lid-Staat zorgt ervoor dat op elke toezichthoudende autoriteit financieel toezicht wordt uitgeoefend zonder dat daarbij de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteit in het gedrang komt en dat het een afzonderlijke, publieke jaarbegroting heeft, die een onderdeel kan zijn van de algehele staats- of nationale begroting.

Art. 53. *Algemene voorwaarden voor de leden van de toezichthoudende autoriteit*

1. De Lid-Staten schrijven voor dat elk lid van hun toezichthoudende autoriteiten volgens een transparante procedure wordt benoemd door:

- hun parlement;
- hun regering;
- hun staatshoofd; of
- een onafhankelijk orgaan dat krachtens het lidstatelijk recht met de benoeming is belast.

2. Elk lid beschikt over de nodige kwalificaties, ervaring en vaardigheden, met name op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens, voor het uitvoeren van zijn taken en het uitoefenen van zijn bevoegdheden.

3. De taken van een lid eindigen bij het verstrijken van de ambtstermijn, bij ontslag of bij verplichte pensionering overeenkomstig de wetgeving van de Lid-Staat in kwestie.

4. Een lid wordt slechts ontslagen indien het op ernstige wijze is tekortgeschoten of niet langer aan de vereisten voor de uitvoering van de taken voldoet.

Art. 54. *Regels inzake de oprichting van de toezichthoudende autoriteit*

1. Elke Lid-Staat regelt al het volgende bij wet:

- a) de oprichting van elke toezichthoudende autoriteit;
- b) de vereiste kwalificaties en voorwaarden om als lid te worden benoemd voor elke toezichthoudende autoriteit;
- c) de regels en procedures voor de benoeming van het lid of de leden van elke toezichthoudende autoriteit;
- d) de ambtstermijn van het lid of de leden van elke toezichthoudende autoriteit, die ten minste vier jaar bedraagt, behoudens de eerste ambtstermijn na 24 mei 2016, die korter kan zijn wanneer dat nodig is om de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteit door middel van een in de tijd gespreide benoemingsprocedure te beschermen;

e) of het lid of de leden van elke toezichthoudende autoriteit opnieuw kan of kunnen worden benoemd en zo ja, hoe vaak;

f) de voorwaarden in verband met de plichten van het lid of de leden en de personeelsleden van elke toezichthoudende autoriteit, de verboden op met die plichten onverenigbare handelingen, werkzaamheden en voordelen tijdens en na de ambtstermijn en de regels betreffende de beëindiging van de ambtstermijn onderscheidenlijk de arbeidsverhouding.

2. Ten aanzien van de vertrouwelijke informatie die hun bij de uitvoering van hun taken of de uitoefening van hun bevoegdheden ter kennis is gekomen, geldt voor het lid of de leden en de personeelsleden van elke toezichthoudende autoriteit zowel tijdens hun ambtstermijn als daarna het beroepsgeheim, zulks overeenkomstig Unierecht of lidstatelijk recht. Tijdens hun ambtstermijn geldt het beroepsgeheim met name voor meldingen van inbreuken op deze verordening door natuurlijke personen.

Afdeling 2

Competentie, taken en bevoegdheden

Art. 55. *Competentie*

1. Elke toezichthoudende autoriteit heeft de competentie op het grondgebied van haar Lid-Staat de taken uit te voeren die haar overeenkomstig deze verordening zijn opgedragen en de bevoegdheden uit te oefenen die haar overeenkomstig deze verordening zijn toegekend.

2. In het geval van verwerking door overheidsinstanties of door particuliere organen die handelen op grond van artikel 6, lid 1, onder c) of e), is de toezichthoudende autoriteit van de Lid-Staat in kwestie competent. In dergelijke gevallen is artikel 56 niet van toepassing.

3. Toezichthoudende autoriteiten zijn niet competent toe te zien op verwerkingen door gerechten bij de uitoefening van hun rechterlijke taken.

Art. 56. *Competentie van de leidende toezichthoudende autoriteit*

1. Onverminderd artikel 55 is de toezichthoudende autoriteit van de hoofdvestiging of de enige vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of verwerker competent op te treden als leidende toezichthoudende autoriteit voor de grensoverschrijdende verwerking door die verwerkingsverantwoordelijke of verwerker overeenkomstig de procedure van artikel 60.

2. In afwijking van lid 1 is elke toezichthoudende autoriteit competent een bij haar ingediende klacht of een eventuele inbreuk op deze verordening te behandelen indien het onderwerp van die zaak alleen verband houdt met een vestiging in haar Lid-Staat of alleen voor betrokkenen in haar Lid-Staat wezenlijke gevolgen heeft.

3. In de in lid 2 van dit artikel bedoelde gevallen stelt de toezichthoudende autoriteit de leidende toezichthoudende autoriteit onverwijld in kennis van de zaak. Binnen drie weken nadat zij in kennis is gesteld, besluit de leidende toezichthoudende autoriteit of zij de zaak al dan niet zal behandelen, overeenkomstig de in artikel 60 vastgelegde procedure; zij houdt daarbij rekening met het al dan niet bestaan van een vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in de Lid-Staat van de toezichthoudende autoriteit die haar in kennis heeft gesteld.

4. Wanneer de leidende toezichthoudende autoriteit besluit de zaak te behandelen, is de procedure van artikel 60 van toepassing. De toezichthoudende autoriteit die de leidende toezichthoudende autoriteit in kennis heeft gesteld, kan bij deze laatste een ontwerpbesluit indienen. De leidende toezichthoudende autoriteit houdt zo veel mogelijk rekening met dat ontwerp wanneer zij het in artikel 60, lid 3, bedoelde ontwerpbesluit opstelt.

5. Indien de leidende toezichthoudende autoriteit besluit de zaak niet te behandelen, wordt deze overeenkomstig de artikelen 61 en 62 behandeld door de toezichthoudende auto-

riteit die de leidende toezichhoudende autoriteit in kennis heeft gesteld.

6. De leidende toezichhoudende autoriteit is voor de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker de enige gesprekspartner bij grensoverschrijdende verwerking door die verwerkingsverantwoordelijke of verwerker.

Art. 57. Taken

1. Onverminderd andere uit hoofde van deze verordening vastgestelde taken, verricht elke toezichhoudende autoriteit op haar grondgebied de volgende taken:

a) zij monitort en handhaaft de toepassing van deze verordening;

b) zij bevordert bij het brede publiek de bekendheid met en het inzicht in de risico's, regels, waarborgen en rechten in verband met de verwerking. Bijzondere aandacht wordt besteed aan specifiek op kinderen gerichte activiteiten;

c) zij verleent overeenkomstig het recht van de Lid-Staat, advies aan het nationale parlement, de regering, en andere instellingen en organen over wetgevingsinitiatieven en bestuursmaatregelen in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op het gebied van verwerking;

d) zij maakt de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers beter bekend met hun verplichtingen uit hoofde van deze verordening;

e) zij verstrekt desgevraagd informatie aan iedere betrokkene over de uitoefening van zijn rechten uit hoofde van deze verordening en werkt daartoe in voorkomend geval samen met de toezichhoudende autoriteiten in andere Lid-Staten;

f) zij behandelt klachten van betrokkenen, of van organen, organisaties of verenigingen overeenkomstig artikel 80, onderzoekt de inhoud van de klacht in de mate waarin dat gepast is en stelt de klager binnen een redelijke termijn in kennis van de vooruitgang en het resultaat van het onderzoek, met name indien verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichhoudende autoriteit noodzakelijk is;

g) zij werkt samen met andere toezichhoudende autoriteiten, onder meer door informatie te delen en wederzijdse bijstand te bieden, teneinde de samenhang in de toepassing en de handhaving van deze verordening te waarborgen;

h) zij verricht onderzoeken naar de toepassing van deze verordening, onder meer op basis van informatie die zij van een andere toezichhoudende autoriteit of een andere overheidsinstantie ontvangt;

i) zij volgt de relevante ontwikkelingen voor zover deze invloed hebben op de bescherming van persoonsgegevens, met name de ontwikkelingen in informatie- en communicatietechnologieën en handelspraktijken;

j) zij stelt de in artikel 28, lid 8, en artikel 46, lid 2, onder d), bedoelde standaardcontractbepalingen vast;

k) zij stelt een lijst op met betrekking tot het vereiste inzake een gegevensbeschermingseffectbeoordeling overeenkomstig artikel 35, lid 4, en houdt deze lijst bij;

l) zij verstrekt advies over de in artikel 36, lid 2, bedoelde verwerkingsactiviteiten;

m) zij bevordert de opstelling van gedragscodes uit hoofde van artikel 40, lid 1, geeft advies en keurt, overeenkomstig artikel 40, lid 5, gedragscodes goed die voldoende waarborgen leveren;

n) zij bevordert de invoering van certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming en van gegevensbeschermingszegels en -merktekens overeenkomstig artikel 42, lid 1, en keurt de criteria voor certificering uit hoofde van artikel 42, lid 5, goed;

o) waar van toepassing verricht zij een periodieke toetsing van de overeenkomstig artikel 42, lid 7, afgegeven certificeringen;

p) zij zorgt voor het opstellen en het bekendmaken van de eisen inzake accreditatie van een orgaan voor het toezicht op gedragscodes op grond van artikel 41 en van een certificeringsorgaan op grond van artikel 43;

q) zij zorgt voor de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op gedragscodes op grond van artikel 41 en van een certificeringsorgaan op grond van artikel 43;

r) zij geeft toestemming voor de in artikel 46, lid 3, bedoelde contractuele en andere bepalingen;

s) zij keurt overeenkomstig artikel 47 bindende bedrijfsvoorschriften goed;

t) zij levert een bijdrage aan de activiteiten van het Comité;

u) zij houdt interne registers bij van inbreuken op deze verordening en van overeenkomstig artikel 58, lid 2, getroffen maatregelen; en

v) zij verricht alle andere taken die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens.

2. Elke toezichhoudende autoriteit faciliteert de indiening van klachten als bedoeld in lid 1, onder f), door maatregelen te nemen, zoals het ter beschikking stellen van een klachtenformulier dat ook elektronisch kan worden ingevuld, zonder dat andere communicatiemiddelen worden uitgesloten.

3. Elke toezichhoudende autoriteit verricht haar taken kosteloos voor de betrokkene en, in voorkomend geval, voor de functionaris voor gegevensbescherming.

4. Wanneer verzoeken kennelijk ongegrond of buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, kan de toezichhoudende autoriteit op basis van de administratieve kosten een redelijke vergoeding aanrekenen, of weigeren aan het verzoek gevolg te geven. Het is aan de toezichhoudende autoriteit om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

Art. 58. Bevoegdheden

1. Elk toezichhoudende autoriteit heeft alle volgende onderzoeksbevoegdheden om:

a) de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke of van verwerker te gelasten alle voor de uitvoering van haar taken vereiste informatie te verstrekken;

b) onderzoeken te verrichten in de vorm van gegevensbeschermingscontroles;

c) een toetsing te verrichten van de overeenkomstig artikel 42, lid 7, afgegeven certificeringen;

d) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in kennis te stellen van een beweerde inbreuk op deze verordening;

e) van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker toegang te verkrijgen tot alle persoonsgegevens en alle informatie die noodzakelijk is voor de uitvoering van haar taken; en

f) toegang te verkrijgen tot alle bedrijfsruimten van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker, daaronder

begrepen tot alle uitrustingen en middelen voor gegevensverwerking, in overeenstemming met het uniale of lidstatelijke procesrecht.

2. Elk toezichthoudende autoriteit heeft alle volgende bevoegdheden tot het nemen van corrigerende maatregelen:

a) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker waarschuwen dat met de voorgenomen verwerkingen waarschijnlijk inbreuk op bepalingen van deze verordening wordt gemaakt;

b) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker berispen wanneer met verwerkingen inbreuk op bepalingen van deze verordening is gemaakt;

c) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker gelasten de verzoeken van de betrokkene tot uitoefening van zijn rechten uit hoofde van deze verordening in te willigen;

d) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker gelasten, waar passend, op een nader bepaalde manier en binnen een nader bepaalde termijn, verwerkingen in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze verordening;

e) de verwerkingsverantwoordelijke gelasten een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene mee te delen;

f) een tijdelijke of definitieve verwerkingsbeperking, waaronder een verwerkingsverbod, opleggen;

g) het rectificeren of wissen van persoonsgegevens of het beperken van verwerking uit hoofde van de artikelen 16, 17 en 18 gelasten, alsmede de kennisgeving van dergelijke handelingen aan ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn verstrekt, overeenkomstig artikel 17, lid 2, en artikel 19;

h) een certificering intrekken of het certificeringsorgaan gelasten een uit hoofde van de artikelen 42 en 43 afgegeven certificering in te trekken, of het certificeringsorgaan te gelasten geen certificering af te geven indien niet langer aan de certificeringsvereisten wordt voldaan;

i) naargelang de omstandigheden van elke zaak, naast of in plaats van de in dit lid bedoelde maatregelen, een administratieve geldboete opleggen op grond van artikel 83; en

j) de opschorting van gegevensstromen naar een ontvanger in een derde land of naar een internationale organisatie gelasten.

3. Elke toezichthoudende autoriteit heeft alle autorisatie- en adviesbevoegdheden om:

a) de verwerkingsverantwoordelijke advies te verstrekken in overeenstemming met de procedure van voorafgaande raadpleging van artikel 36;

b) op eigen initiatief dan wel op verzoek, aan het nationaal parlement, aan de regering van de Lid-Staat, of overeenkomstig het lidstatelijke recht aan andere instellingen en organen alsmede aan het publiek advies te verstrekken over aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens;

c) toestemming te geven voor verwerking als bedoeld in artikel 36, lid 5, indien die voorafgaande toestemming door het lidstatelijke recht wordt voorgeschreven;

d) overeenkomstig artikel 40, lid 5, advies uit te brengen over een goedkeuring te hechten aan de ontwerpgedragcodes;

e) certificeringsorganen te accrediteren overeenkomstig artikel 43;

f) certificeringen af te geven en certificeringscriteria goed te keuren overeenkomstig artikel 42, lid 5;

g) de in artikel 28, lid 8, en artikel 46, lid 2, punt d), bedoelde standaardbepalingen inzake gegevensbescherming aan te nemen;

h) toestemming te verlenen voor de in artikel 46, lid 3, punt a), bedoelde contractbepalingen;

i) toestemming te verlenen voor de in artikel 46, lid 3, punt b), bedoelde administratieve regelingen;

j) goedkeuring te hechten aan bindende bedrijfsvoorwaarden overeenkomstig artikel 47.

4. Op de uitoefening van de bevoegdheden die uit hoofde van dit artikel aan de toezichthoudende autoriteit worden verleend, zijn passende waarborgen van toepassing, daaronder begrepen een doeltreffende voorziening in rechte en een eerlijke rechtsbedeling, zoals overeenkomstig het Handvest vastgelegd in het Unierecht en het lidstatelijke recht.

5. Elke Lid-Staat bepaalt bij wet dat zijn toezichthoudende autoriteit bevoegd is inbreuken op deze verordening ter kennis te brengen van de gerechtelijke autoriteiten en, waar passend, daartegen een rechtsvordering in te stellen of anderszins in rechte op te treden, teneinde de bepalingen van deze verordening te doen naleven.

6. Elke Lid-Staat kan bij wet bepalen dat zijn toezichthoudende autoriteit, naast de in lid 1, 2 en 3 bedoelde bevoegdheden bijkomende bevoegdheden heeft. De uitoefening van die bevoegdheden doet geen afbreuk aan de doeltreffende werking van hoofdstuk VII.

Art. 59. Activiteitenverslagen

Elke toezichthoudende autoriteit stelt jaarlijks een verslag over haar activiteiten op, met daarin mogelijk een lijst van de soorten gemelde inbreuken en de soorten maatregelen die overeenkomstig artikel 58, lid 2, worden genomen. Die verslagen worden toegezonden aan het nationale parlement, de regering en elke andere autoriteit die daartoe in het lidstatelijke recht is aangewezen. Zij worden ter beschikking gesteld van het publiek, de Commissie en het Comité.

HOOFDSTUK VII

SAMENWERKING EN COHERENTIE

Afdeling 1

Samenwerking

Art. 60. Samenwerking tussen de leidende toezichthoudende autoriteit en de andere betrokken toezichthoudende autoriteiten

1. De leidende toezichthoudende autoriteit werkt overeenkomstig dit artikel samen met de andere betrokken toezichthoudende autoriteiten teneinde tot een consensus proberen te komen. De leidende toezichthoudende autoriteit en de betrokken toezichthoudende autoriteiten wisselen alle relevante informatie met elkaar uit.

2. De leidende toezichthoudende autoriteit kan te allen tijde andere betrokken toezichthoudende autoriteiten verzoeken wederzijdse bijstand overeenkomstig artikel 61 te verlenen, en kan gezamenlijke werkzaamheden ondernemen overeenkomstig artikel 62, in het bijzonder voor het uitvoeren van onderzoeken of voor het toezicht op de uitvoering van een maatregel betreffende een in een andere

Lid-Staat gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker.

3. De leidende toezichhoudende autoriteit deelt onverwijld alle relevante informatie over de aangelegenheid mee aan de andere betrokken toezichhoudende autoriteiten. Zij legt de andere betrokken toezichhoudende autoriteiten onverwijld te hunner beoordeling een ontwerpbesluit voor en houdt naar behoren rekening met hun standpunten.

4. Indien één van de andere betrokken toezichhoudende autoriteiten binnen een termijn van vier weken na te zijn geraadpleegd overeenkomstig lid 3 van dit artikel een relevant en gemotiveerd bezwaar tegen het ontwerpbesluit indient, onderwerpt de leidende toezichhoudende autoriteit, indien zij het relevante en gemotiveerde bezwaar afwijst of het niet relevant of niet gemotiveerd acht, de aangelegenheid aan het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme.

5. Indien de leidende toezichhoudende autoriteit voornemens is het ingediende relevante en gemotiveerde bezwaar te honoreren, legt zij de overige betrokken toezichhoudende autoriteiten te hunner beoordeling een herzien ontwerpbesluit voor. Dat herziene ontwerpbesluit wordt binnen een termijn van twee weken aan de in lid 4 bedoelde procedure onderworpen.

6. Indien geen enkele andere betrokken toezichhoudende autoriteit binnen de in de leden 4 en 5 bedoelde termijn bezwaar heeft gemaakt tegen het door de leidende toezichhoudende autoriteit voorgelegde ontwerpbesluit, worden de leidende toezichhoudende autoriteit en de betrokken toezichhoudende autoriteiten geacht met dat ontwerpbesluit in te stemmen en zijn zij daaraan gebonden.

7. De leidende toezichhoudende autoriteit stelt het besluit vast en deelt het mee aan de hoofdvestiging of de enige vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, naargelang het geval, en stelt de andere betrokken toezichhoudende autoriteiten, alsmede het Comité in kennis van het besluit in kwestie, voorzien van een samenvatting van de relevante feiten en gronden. De toezichhoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend, stelt de klager in kennis van het besluit.

8. Ingeval een klacht is afgewezen of verworpen, stelt de toezichhoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend, in afwijking van lid 7, het besluit vast en deelt zij het mee aan de klager en stelt zij de verwerkingsverantwoordelijke ervan in kennis.

9. Indien de leidende toezichhoudende autoriteit en de betrokken toezichhoudende autoriteiten het erover eens zijn delen van een klacht af te wijzen of te verwerpen en voor andere delen van die klacht op te treden, wordt voor elk van die laatstgenoemde delen een afzonderlijk besluit vastgesteld. De leidende toezichhoudende autoriteit stelt het besluit vast voor het deel betreffende de maatregelen inzake de verwerkingsverantwoordelijke, en deelt het mee aan de hoofdvestiging of de enige vestiging van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker op het grondgebied van haar Lid-Staat, en stelt de klager daarvan in kennis. Voor het deel waarvoor de klacht in kwestie is afgewezen of verworpen, wordt het besluit vastgesteld door de toezichhoudende autoriteit van de klager, en door haar aan die klager medegedeeld, en wordt de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker daarvan in kennis gesteld.

10. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker treft, na in kennis te zijn gesteld van het besluit van de leidende toezichhoudende autoriteit overeenkomstig de leden 7 en 9, de nodige maatregelen teneinde het besluit wat betreft de verwerkingsactiviteiten binnen al zijn vestigingen binnen de Unie te doen naleven. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker deelt de door hem met het oog op de naleving van het besluit getroffen maatregelen mee aan de leidende toezichhoudende autoriteit, die de andere betrokken toezichhoudende autoriteiten ervan in kennis stelt.

11. Indien, in buitengewone omstandigheden, een betrokken toezichhoudende autoriteit het met reden dringend noodzakelijk acht dat in het belang van bescherming van de belangen van betrokkenen wordt opgetreden, is de in artikel 66 bedoelde spoedprocedure van toepassing.

12. De leidende toezichhoudende autoriteit en de andere betrokken toezichhoudende autoriteiten verstrekken elkaar langs elektronische weg, door middel van een standaardformulier, de krachtens dit artikel vereiste informatie.

Art. 61. Wederzijdse bijstand

1. De toezichhoudende autoriteiten verstrekken elkaar relevante informatie en wederzijdse bijstand om deze verordening op een consequente manier ten uitvoer te leggen en toe te passen, en nemen maatregelen om doeltreffend met elkaar samen te werken. De wederzijdse bijstand bestrijkt met name informatieverzoeken en toezichtsmaatregelen, zoals verzoeken om voorafgaande toestemming en raadpleging, inspecties en onderzoeken.

2. Elke toezichhoudende autoriteit neemt alle passende maatregelen die nodig zijn om een verzoek van een andere toezichhoudende autoriteit onverwijld en uiterlijk binnen één maand na ontvangst daarvan te beantwoorden. Hierbij kan het in het bijzonder gaan om toezending van relevante informatie over de uitvoering van een onderzoek.

3. Verzoeken om bijstand bevatten alle nodige informatie, waaronder het doel van en de redenen voor het verzoek. De uitgewisselde informatie wordt alleen gebruikt voor het doel waarvoor om die informatie is verzocht.

4. De toezichhoudende autoriteit waaraan een verzoek om bijstand is gericht, wijst dit verzoek slechts af indien:

a) zij niet bevoegd is voor het onderwerp van het verzoek of voor de maatregelen die zij verzocht wordt uit te voeren; of

b) het verzoek inbreuk maakt op deze verordening of met Unierecht of lidstatelijk recht dat van toepassing is op de toezichhoudende autoriteit die het verzoek ontvangt.

5. De toezichhoudende autoriteit tot wie het verzoek is gericht, informeert de verzoekende toezichhoudende autoriteit over de resultaten of, in voorkomend geval, de voortgang van de maatregelen die in antwoord op het verzoek zijn genomen. Indien de toezichhoudende autoriteit tot wie het verzoek is gericht het verzoek op grond van lid 4 afwijst, licht zij de redenen daarvoor toe.

6. Toezichhoudende autoriteiten tot wie het verzoek is gericht delen in de regel de door andere toezichhoudende autoriteiten gevraagde informatie langs elektronische weg mee door middel van een standaardformulier.

7. De maatregelen die toezichhoudende autoriteiten tot wie een verzoek is gericht nemen uit hoofde van een verzoek om wederzijdse bijstand, zijn kosteloos. De toe-

zichhoudende autoriteiten kunnen regels overeenkomen om elkaar te vergoeden voor specifieke uitgaven die voortvloeien uit het verstrekken van wederzijdse bijstand in uitzonderlijke omstandigheden.

8. Wanneer een toezichthoudende autoriteit de in lid 5 van dit artikel bedoelde informatie niet binnen één maand na ontvangst van het verzoek van een andere toezichthoudende autoriteit verstrekt, kan de verzoekende toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 55, lid 1, op het grondgebied van haar Lid-Staat een voorlopige maatregel nemen. In dat geval wordt geacht dat er overeenkomstig artikel 66, lid 1, dringend moet worden opgetreden en dat dit een dringend bindend besluit van het Comité vereist overeenkomstig artikel 66, lid 2.

9. De Commissie kan door middel van uitvoeringshandelingen het model en de procedures voor de in dit artikel bedoelde wederzijdse bijstand vastleggen, alsmede de regelingen voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen toezichthoudende autoriteiten onderling en tussen toezichthoudende autoriteiten en het Comité, waaronder het in lid 6 van dit artikel bedoelde standaardformulier. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Art. 62. Gezamenlijke werkzaamheden van toezichthoudende autoriteiten

1. In voorkomend geval voeren de toezichthoudende autoriteiten gezamenlijke werkzaamheden uit, waaronder gezamenlijke onderzoeken en gezamenlijke handhavingmaatregelen, waarbij leden of personeelsleden van de toezichthoudende autoriteiten van andere Lid-Staten worden betrokken.

2. Indien de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker vestigingen heeft in meerdere Lid-Staten, of indien een significant aantal betrokkenen in meer dan één Lid-Staat waarschijnlijk wezenlijke gevolgen ondervindt van de verwerkingsactiviteiten, heeft van elk van die Lid-Staten één toezichthoudende autoriteit het recht om aan de gezamenlijke werkzaamheden deel te nemen. De toezichthoudende autoriteit die bevoegd is overeenkomstig artikel 56, lid 1 of lid 4, verzoekt de toezichthoudende autoriteit van elk van die Lid-Staten om deelname aan de gezamenlijke werkzaamheden in kwestie en beantwoordt onverwijld het verzoek van een toezichthoudende autoriteit om te mogen deelnemen.

3. Een toezichthoudende autoriteit kan overeenkomstig het lidstatelijke recht en met toestemming van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit, aan de aan gezamenlijke werkzaamheden deelnemende leden of personeelsleden van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit bevoegdheden toekennen, onder meer in verband met het voeren van onderzoek, of, voor zover het nationale recht de ontvangende toezichthoudende autoriteit dat toestaat, de leden of de personeelsleden van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit toestaan om hun onderzoeksbevoegdheden overeenkomstig het nationale recht van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit uit te oefenen. Deze onderzoeksbevoegdheden mogen hierbij uitsluitend worden uitgeoefend onder leiding en in aanwezigheid van leden of personeelsleden van de ontvangende toezichthoudende autoriteit. De leden of de personeelsleden van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit zijn onderworpen aan het recht van de Lid-Staat van de ontvangende toezichthoudende autoriteit.

4. Wanneer personeelsleden van een ondersteunende toezichthoudende autoriteit overeenkomstig lid 1 actief zijn in een andere Lid-Staat, neemt de Lid-Staat van de ontvangende toezichthoudende autoriteit de verantwoordelijkheid voor hun activiteiten, met inbegrip van de aansprakelijkheid voor alle door die personeelsleden bij de uitvoering van hun werkzaamheden veroorzaakte schade, overeenkomstig het recht van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan die personeelsleden actief zijn.

5. De Lid-Staat op het grondgebied waarvan de schade is veroorzaakt, vergoedt deze schade onder de voorwaarden die gelden voor door zijn eigen personeelsleden veroorzaakte schade. De Lid-Staat van de ondersteunende toezichthoudende autoriteit waarvan de personeelsleden op het grondgebied van een andere Lid-Staat aan iemand schade hebben berokkend, betaalt die andere Lid-Staat het volledige bedrag terug dat die andere Lid-Staat voor rekening van die personeelsleden aan de rechthebbenden heeft uitgekeerd.

6. Onverminderd de uitoefening van zijn rechten tegenover derden en met uitzondering van het in lid 5 bepaalde, ziet elke Lid-Staat er in het in lid 1 bedoelde geval van af het bedrag van de in lid 4 bedoelde schade op een andere Lid-Staat te verhalen.

7. Wanneer een gezamenlijke werkzaamheid is gepland en een toezichthoudende autoriteit niet binnen één maand aan de in lid 2, tweede zin, van dit artikel vastgestelde verplichting voldoet, kunnen de andere toezichthoudende autoriteiten een voorlopige maatregel nemen op het grondgebied van de Lid-Staat waarvoor zij bevoegd zijn overeenkomstig artikel 55. In dat geval wordt geacht dat er overeenkomstig artikel 66, lid 1, dringend moet worden opgetreden en dat dit een dringend advies of een dringend bindend besluit van het Comité vereist overeenkomstig artikel 66, lid 2.

Afdeling 2

Coherentie

Art. 63. Coherentiemechanisme

Teneinde bij te dragen aan de consequente toepassing van deze verordening in de gehele Unie werken de toezichthoudende autoriteiten met elkaar en waar passend samen met de Commissie in het kader van het in deze afdeling uiteengezette coherentiemechanisme.

Art. 64. Advies van het Comité

1. Het Comité brengt een advies uit wanneer een bevoegde toezichthoudende autoriteit voornemens is een van onderstaande maatregelen vast te stellen. Hiertoe deelt de bevoegde toezichthoudende autoriteit het Comité het ontwerpbesluit mee indien het:

a) de vaststelling beoogt van een lijst van verwerkingen waarvoor de eis inzake een gegevensbeschermingseffectbeoordeling overeenkomstig artikel 35, lid 4, geldt;

b) betrekking heeft op de vraag, overeenkomstig artikel 40, lid 7, of een gedragscode of de wijziging of uitbreiding van een gedragscode met deze verordening in overeenstemming is;

c) beoogt de eisen inzake accreditatie van een orgaan overeenkomstig artikel 41, lid 3, van een certificeringsorgaan overeenkomstig artikel 43, lid 3, of de criteria voor certificering als bedoeld in artikel 42, lid 5, goed te keuren;

d) de vaststelling beoogt van de in artikel 46, lid 2, onder d), en in artikel 28, lid 8, bedoelde standaardbepalingen inzake gegevensbescherming;

e) de toestemming beoogt voor de in artikel 46, lid 3, onder a), bedoelde contractbepalingen; of

f) de goedkeuring beoogt van bindende bedrijfsvoorschriften in de zin van artikel 47.

2. Een toezichthoudende autoriteit, de voorzitter van het Comité of de Commissie kunnen elk verzoeken dat aangelegenheden van algemene strekking of met rechtsgevolgen in meer dan één Lid-Staat worden onderzocht door het Comité teneinde advies te verkrijgen, met name wanneer een bevoegde toezichthoudende autoriteit haar verplichtingen tot wederzijdse bijstand overeenkomstig artikel 61, of tot gezamenlijke werkzaamheden overeenkomstig artikel 62, niet nakomt.

3. Het Comité brengt in de in de leden 1 en 2 bedoelde gevallen een advies uit over de aan het Comité voorgelegde aangelegenheid, mits het daarover niet eerder advies heeft uitgebracht. Dat advies wordt binnen acht weken vastgesteld met gewone meerderheid van de leden van het Comité. Die termijn kan met zes weken worden verlengd, rekening houdend met de complexiteit van de aangelegenheid. Met het in lid 1 bedoelde ontwerpbesluit, dat overeenkomstig lid 5 onder de leden van het Comité wordt verspreid, wordt een lid dat niet binnen een redelijke, door de voorzitter aangegeven termijn bezwaar heeft aangetekend, geacht in te stemmen.

4. De toezichthoudende autoriteiten en de Commissie delen onverwijld langs elektronische weg door middel van een standaardformulier het Comité alle relevante informatie mee, waaronder naargelang het geval een samenvatting van de feiten, het ontwerpbesluit, de redenen waarom een dergelijke maatregel moet worden genomen en de standpunten van andere betrokken toezichthoudende autoriteiten.

5. De voorzitter van het Comité stelt onverwijld langs elektronische weg:

a) de leden van het Comité en de Commissie door middel van een standaardformulier in kennis van alle relevante informatie die het Comité heeft ontvangen. Het secretariaat van het Comité verstrekt indien nodig vertalingen van relevante informatie; en

b) de, naargelang het geval, in de leden 1 en 2 bedoelde toezichthoudende autoriteit en de Commissie in kennis van het advies en maakt dat advies bekend.

6. De in lid 1 bedoelde bevoegde toezichthoudende autoriteit stelt haar in lid 1 bedoelde ontwerpbesluit niet vast binnen de in lid 3 bedoelde termijn.

7. De in lid 1 bedoelde bevoegde toezichthoudende autoriteit houdt maximaal rekening met het advies van het Comité en deelt de voorzitter van het Comité binnen twee weken na ontvangst van het advies langs elektronische weg door middel van een standaardformulier mee of zij haar ontwerpbesluit zal handhaven dan wel wijzigen alsmede, in voorkomend geval het gewijzigde ontwerpbesluit.

8. Wanneer de in lid 1 bedoelde bevoegde toezichthoudende autoriteit de voorzitter van het Comité binnen de in lid 7 van dit artikel bedoelde termijn, onder opgave van de redenen, kennis geeft van haar voornemen het advies van het Comité geheel of gedeeltelijk niet op te volgen, is artikel 65, lid 1, van toepassing.

Art. 65. Geschillenbeslechting door het Comité

1. Om te zorgen voor de correcte en consequente toepassing van deze verordening in individuele gevallen, stelt het Comité een bindend besluit vast in de volgende gevallen:

a) wanneer in een geval als bedoeld in artikel 60, lid 4, een betrokken toezichthoudende autoriteit een relevant en gemotiveerd bezwaar heeft ingediend tegen een ontwerpbesluit van de leidende toezichthoudende autoriteit en de leidende toezichthoudende autoriteit heeft het bezwaar niet gevolgd of heeft het bezwaar afgewezen als zijnde irrelevant of ongemotiveerd.

b) wanneer er verschillend wordt geoordeeld over de vraag welke betrokken toezichthoudende autoriteit bevoegd is voor de hoofdstaging;

c) wanneer een bevoegde toezichthoudende autoriteit in de in artikel 64, lid 1, genoemde gevallen het Comité niet om advies vraagt, of het krachtens artikel 64 uitgebrachte advies van het Comité niet volgt. In dat geval kan elke betrokken toezichthoudende autoriteit of de Commissie de aangelegenheid meedelen aan het Comité.

2. Het in lid 1 bedoelde besluit wordt binnen één maand na de verwijzing van de aangelegenheid vastgesteld met een tweederdemeerderheid van de leden van het Comité. Deze termijn kan wegens de complexiteit van de aangelegenheid met één maand worden verlengd. Het in lid 1 bedoelde besluit wordt met redenen omkleed en gericht tot de leidende toezichthoudende autoriteit en alle betrokken toezichthoudende autoriteiten, en is bindend.

3. Indien het Comité niet binnen de in lid 2 genoemde termijn een besluit heeft kunnen vaststellen, stelt het zijn besluit binnen twee weken na het verstrijken van de in lid 2 bedoelde tweede maand vast, met een gewone meerderheid van zijn leden. Bij staking van stemmen onder de leden van het Comité is de stem van de voorzitter beslissend.

4. De betrokken toezichthoudende autoriteiten stellen tijdens de in de leden 2 en 3 bedoelde termijn geen besluit over de overeenkomstig lid 1 aan het Comité voorgelegde aangelegenheid vast.

5. De voorzitter van het Comité brengt het in lid 1 bedoelde besluit onverwijld ter kennis van de betrokken toezichthoudende autoriteiten. Hij brengt de Commissie daarvan op de hoogte. Het besluit wordt onverwijld bekendgemaakt op de website van het Comité nadat de toezichthoudende autoriteit het in lid 6 bedoelde definitieve besluit ter kennis heeft gebracht.

6. De leidende toezichthoudende autoriteit of, in voorkomend geval, de toezichthoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend, stelt onverwijld en uiterlijk binnen één maand na de kennisgeving door het Comité een definitief besluit vast op basis van het in lid 1 van dit artikel bedoelde besluit. De leidende toezichthoudende autoriteit of, in voorkomend geval, de toezichthoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend, deelt het Comité de datum mee waarop haar definitieve besluit ter kennis wordt gebracht van respectievelijk de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker en van de betrokkene. Het definitieve besluit van de betrokken toezichthoudende autoriteiten wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 60a, leden 7, 8 en 9. Het definitieve besluit verwijst naar het in lid 1 van dit artikel bedoelde besluit en geeft aan dat genoemd besluit overeenkomstig lid 5 van dit artikel zal worden bekendgemaakt.

maakt op de website van het Comité. Het in lid 1 van dit artikel bedoelde besluit wordt aan het definitieve besluit gehecht.

Art. 66. *Spoeedprocedure*

1. In buitengewone omstandigheden kan een betrokken toezichthoudende autoriteit, wanneer zij van mening is dat er dringend moet worden opgetreden om de rechten en vrijheden van betrokkenen te beschermen, in afwijking van het in de artikelen 63, 64 en 65 bedoelde coherentiemechanisme of van de in artikel 60 bedoelde procedure, onverwijld voorlopige maatregelen met een bepaalde geldigheidsduur van ten hoogste drie maanden nemen die beogen rechtsgevolgen in het leven te roepen op het eigen grondgebied. De toezichthoudende autoriteit deelt die maatregelen met opgave van de redenen onverwijld mee aan de andere betrokken toezichthoudende autoriteiten, het Comité en de Commissie.

2. Wanneer een toezichthoudende autoriteit overeenkomstig lid 1 een maatregel heeft genomen en van mening is dat er dringend definitieve maatregelen moeten worden genomen, kan zij het Comité met opgave van redenen om een dringend advies of een dringend bindend besluit verzoeken.

3. Een toezichthoudende autoriteit kan het Comité met opgave van redenen, waaronder de redenen waarom er dringend moet worden opgetreden, om een dringend advies of een dringend bindend besluit verzoeken wanneer de bevoegde toezichthoudende autoriteit geen passende maatregel heeft genomen in een situatie waarin er dringend moet worden opgetreden, teneinde de rechten en vrijheden van betrokkenen te beschermen.

4. In afwijking van artikel 64, lid 3, en van artikel 65, lid 2, wordt een als in de leden 2 en 3 bedoeld dringend advies of dringend bindend besluit binnen twee weken met gewone meerderheid van de leden van het Comité vastgesteld.

Art. 67. *Uitwisseling van informatie*

De Commissie kan uitvoeringshandelingen van algemene aard vaststellen om de regelingen voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen de toezichthoudende autoriteiten onderling en tussen toezichthoudende autoriteiten en het Comité, met name het in artikel 64 bedoelde standaardformulier, vast te leggen.

Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 93, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Afdeling 3

Europees Comité voor gegevensbescherming

Art. 68. *Europees Comité voor gegevensbescherming*

1. Het Europees Comité voor gegevensbescherming (het «Comité») wordt ingesteld als orgaan van de Unie en heeft rechtspersoonlijkheid.

2. Het Comité wordt vertegenwoordigd door zijn voorzitter.

3. Het Comité bestaat uit de voorzitter van één toezichthoudende autoriteit per Lid-Staat en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, of hun respectieve vertegenwoordigers.

4. Wanneer in een Lid-Staat meer dan één toezichthoudende autoriteit belast is met het toezicht op de toepassing van de bepalingen krachtens deze verordening, wordt overeenkomstig het recht van die Lid-Staat een gezamenlijke vertegenwoordiger aangewezen.

5. De Commissie heeft het recht deel te nemen aan de activiteiten en, zonder stemrecht, aan de bijeenkomsten van het Comité. De Commissie wijst een vertegenwoordiger aan. De voorzitter van het Comité stelt de Commissie in kennis van de activiteiten van het Comité.

6. In de in artikel 65 bedoelde gevallen heeft de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming uitsluitend stemrecht bij besluiten over op de instellingen, organen en instanties van de Unie toepasselijke beginselen en regels die inhoudelijk met die van de onderhavige verordening overeenstemmen.

Art. 69. *Onafhankelijkheid*

1. Het Comité treedt bij de uitvoering van zijn taken op de uitoefening van zijn bevoegdheden overeenkomstig de artikelen 70 en 71 onafhankelijk op.

2. Onverminderd verzoeken van de Commissie als bedoeld in artikel 70, leden 1 en 2, vraagt noch aanvaardt het Comité bij de uitvoering van zijn taken of de uitoefening van zijn bevoegdheden instructies van wie dan ook.

Art. 70. *Taken van het Comité*

1. Het Comité zorgt ervoor dat deze verordening consequent wordt toegepast. Daartoe doet het Comité op eigen initiatief of, waar passend, op verzoek van de Commissie met name het volgende:

a) toezien op en zorgen voor de juiste toepassing van deze verordening in de in de artikelen 64 en 65 bedoelde gevallen, onverminderd de taken van de nationale toezichthoudende autoriteiten;

b) adviseren van de Commissie over aangelegenheden in verband met de bescherming van persoonsgegevens in de Unie, waaronder alle voorgestelde wijzigingen van deze verordening;

c) adviseren van de Commissie over het mechanisme en de procedures voor de uitwisseling van informatie wat betreft bindende bedrijfsvoorschriften tussen verwerkingsverantwoordelijken, verwerkers, en toezichthoudende autoriteiten;

d) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken inzake procedures voor het wissen van links, kopieën of reproducties van persoonsgegevens uit algemeen beschikbare communicatiediensten als bedoeld in artikel 17, lid 2;

e) onderzoeken, op eigen initiatief of op verzoek van een van zijn leden dan wel op verzoek van de Commissie, van kwesties die betrekking hebben op de toepassing van deze verordening, en uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken om te bevorderen dat deze verordening consequent wordt toegepast;

f) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken in overeenstemming met punt e) van dit lid ter verdere specificatie van de criteria en de voorwaarden voor besluiten op basis van profilering krachtens artikel 22, lid 2;

g) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken in overeenstemming met punt e) van dit lid ter vaststelling van inbreuken in verband met persoonsgegevens alsmede van de in artikel 33, leden 1 en 2, bedoelde onredelijke vertraging, en voor de bijzondere omstandigheden waarin een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker verplicht is de inbreuk in verband met persoonsgegevens te melden;

h) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken in overeenstemming met punt e) van dit

lid ten aanzien van de omstandigheden waarin een inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk een hoog risico oplevert voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, als bedoeld in artikel 34, lid 1;

i) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken in overeenstemming met punt e) van dit lid ter verdere specificatie van de criteria en de eisen voor doorgiften van persoonsgegevens op basis van bindende bedrijfsvoorschriften voor verwerkingsverantwoordelijken en bindende bedrijfsvoorschriften voor verwerkers, alsmede op basis van verdere noodzakelijke eisen om de bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen in kwestie te garanderen, als bedoeld in artikel 47;

j) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken in overeenstemming met punt e) van dit lid ter verdere specificatie van de criteria en de eisen voor de doorgiften van persoonsgegevens op grond van artikel 49, lid 1;

k) opstellen van richtsnoeren voor toezichthoudende autoriteiten betreffende de toepassing van de in artikel 58, leden 1, 2 en 3, bedoelde maatregelen en betreffende de vaststelling van administratieve geldboeten overeenkomstig artikel 83;

l) evalueren van de praktische toepassing van de richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken;

m) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken in overeenstemming met punt e) van dit lid, ter vaststelling van gemeenschappelijke procedures waarmee natuurlijke personen inbreuken op deze verordening kunnen melden, als bedoeld in artikel 54, lid 2;

n) bevorderen van het opstellen van gedragscodes en het invoeren van certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming en gegevensbeschermingszegels en -merktekens overeenkomstig de artikelen 40 en 42;

o) goedkeuren van de criteria voor certificering overeenkomstig artikel 42, lid 5, en houden van een openbaar register van certificeringsmechanismen en van gegevensbeschermingszegels en -merktekens overeenkomstig artikel 42, lid 8, en van de geaccrediteerde verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die in derde landen zijn gevestigd, overeenkomstig artikel 42, lid 7;

p) goedkeuren van de in artikel 43, lid 3, bedoelde eisen met het oog op de accreditatie van certificeringsorganen bedoeld in artikel 43;

q) uitbrengen van een advies ten behoeve van de Commissie over de in artikel 43, lid 8, bedoelde certificeringseisen;

r) uitbrengen van een advies ten behoeve van de Commissie over de in artikel 12, lid 7, bedoelde icoontjes;

s) uitbrengen aan de Commissie van een advies om haar in staat te stellen te beoordelen of het beschermingsniveau in een derde land of een internationale organisatie adequaat is, en om te beoordelen of een derde land, een gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in dat derde land, of een internationale organisatie geen passend beschermingsniveau meer garandeert. Daartoe verstrekt de Commissie het Comité alle nodige documentatie, met inbegrip van correspondentie met de overheid van het derde land, ten aanzien van derde land, gebied of nader bepaalde sector of met de internationale organisatie;

t) uitbrengen van adviezen over ontwerpbesluiten van de toezichthoudende autoriteiten in het kader van het in artikel 64, lid 1, bedoelde coherentiemechanisme over

aangelegenheden die overeenkomstig artikel 64, lid 2, ter sprake worden gebracht en uitbrengen van bindende beslissingen overeenkomstig artikel 65, met inbegrip van de in artikel 66 bedoelde gevallen;

u) bevorderen van samenwerking en effectieve bilaterale en multilaterale uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen de toezichthoudende autoriteiten;

v) bevorderen van gemeenschappelijke opleidingsprogramma's en vergemakkelijken van uitwisselingen van personeelsleden tussen de toezichthoudende autoriteiten, en waar passend, met de toezichthoudende autoriteiten van derde landen of met internationale organisaties;

w) bevorderen van de uitwisseling van kennis en documentatie over de wetgeving en de praktijk op het gebied van gegevensbescherming met voor gegevensbescherming bevoegde toezichthoudende autoriteiten van de hele wereld;

x) uitbrengen van adviezen over op Unieniveau opgestelde gedragscodes overeenkomstig artikel 40, lid 9; en

y) houden van een openbaar elektronisch register van besluiten van toezichthoudende autoriteiten en gerechten over in het kader van het coherentiemechanisme behandelde aangelegenheden.

2. Wanneer de Commissie het Comité om advies vraagt, kan zij een termijn aangeven, rekening houdend met de spoedeisendheid van de aangelegenheid.

3. Het Comité zendt zijn adviezen, richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken toe aan de Commissie en aan het in artikel 93 bedoelde comité en maakt deze bekend.

4. Het Comité raadpleegt, waar passend, de belanghebbende partijen en biedt hun de gelegenheid om binnen een redelijk tijdsbestek commentaar te leveren. Onverminderd artikel 76, maakt het Comité de resultaten van de raadpleging openbaar.

Art. 71. Rapportage

1. Het Comité stelt een jaarverslag op over de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking in de Unie en, in voorkomend geval, in derde landen en internationale organisaties. Het verslag wordt openbaar gemaakt en toegezonden aan het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

2. Het jaarverslag omvat een evaluatie van de praktische toepassing van de richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken bedoeld in artikel 70, lid 1, punt l), en van de bindende besluiten bedoeld in artikel 65.

Art. 72. Procedure

1. Het Comité neemt besluiten met een gewone meerderheid van zijn leden, tenzij anders bepaald in deze verordening.

2. Het Comité stelt met een tweederdemeerderheid van zijn leden zijn eigen reglement van orde en zijn eigen werkgeregelingen vast.

Art. 73. Voorzitter

1. Het Comité kiest met gewone meerderheid een voorzitter en twee vicevoorzitters uit zijn leden.

2. De ambtstermijn van de voorzitter en de vicevoorzitters bedraagt vijf jaar en kan eenmaal worden verlengd.

Art. 74. Taken van de voorzitter

1. De voorzitter heeft de volgende taken:

a) bijeenroepen van de bijeenkomsten van het Comité en het opstellen van zijn agenda;

b) ter kennis brengen van de door het Comité overeenkomstig artikel 65 vastgestelde besluiten aan de leidende toezichhoudende autoriteit en de betrokken toezichhoudende autoriteiten;

c) ervoor zorgen dat de taken van het Comité tijdig worden uitgevoerd, met name wat het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme betreft.

2. Het Comité stelt in zijn reglement van orde de taakverdeling tussen de voorzitter en de vicevoorzitters vast.

Art. 75. Secretariaat

1. Het Comité heeft een secretariaat, dat wordt verzorgd door de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming.

2. Het secretariaat verricht zijn taken uitsluitend volgens de instructies van de voorzitter van het Comité.

3. De personeelsleden van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming die betrokken zijn bij de uitvoering van de krachtens deze verordening aan het Comité opgedragen taken vallen onder een andere rapportageregeling dan de personeelsleden die betrokken zijn bij de uitvoering van de aan de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming opgedragen taken.

4. Waar passend wordt door het Comité en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming een memorandum van overeenstemming ter uitvoering van dit artikel opgesteld en bekendgemaakt, waarin de voorwaarden van hun samenwerking worden vastgelegd en dat van toepassing is op de personeelsleden van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming die betrokken zijn bij de uitvoering van de krachtens deze verordening aan het Comité opgedragen taken.

5. Het secretariaat biedt het Comité analytische, administratieve en logistieke ondersteuning.

6. Het secretariaat is met name belast met:

- a) de dagelijkse werking van het Comité;
- b) de communicatie tussen de leden van het Comité, zijn voorzitter en de Commissie;
- c) de communicatie met andere instellingen en het brede publiek;
- d) het gebruik van elektronische middelen voor interne en externe communicatie;
- e) de vertaling van relevante informatie;
- f) de voorbereiding en opvolging van de bijeenkomsten van het Comité;
- g) de voorbereiding, opstelling en bekendmaking van adviezen, besluiten inzake beslechting van geschillen tussen toezichhoudende autoriteiten, en andere teksten die het Comité vaststelt.

Art. 76. Vertrouwelijkheid

1. De besprekingen van het Comité zijn vertrouwelijk indien het comité dit noodzakelijk acht, in overeenstemming met zijn reglement van orde.

2. Op de toegang tot documenten die aan de leden van het Comité, deskundigen en vertegenwoordigers van derden worden voorgelegd, is Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad (21) van toepassing.

(21) Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB. C 145 van 31.5.2001, blz. 43).

HOOFDSTUK VIII

BEROEP, AANSPRAKELIJKHEID EN SANCTIES

Art. 77. Recht om klacht in te dienen bij een toezichhoudende autoriteit

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief beroep of een voorziening in rechte, heeft iedere betrokkene het recht een klacht in te dienen bij een toezichhoudende autoriteit, met name in de Lid-Staat waar hij gewoonlijk verblijft, hij zijn werkplek heeft of waar de beweerde inbreuk is begaan, indien hij van mening is dat de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens inbreuk maakt op deze verordening.

2. De toezichhoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend, stelt de klager in kennis van de voortgang en het resultaat van de klacht, alsmede van de mogelijke voorziening in rechte overeenkomstig artikel 78.

Art. 78. Recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een toezichhoudende autoriteit

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief of buitengerechtelijk beroep, heeft iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon het recht om tegen een hem betreffend juridisch bindend besluit van een toezichhoudende autoriteit een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen.

2. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief of buitengerechtelijk beroep heeft iedere betrokkene het recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen indien de overeenkomstig de artikelen 55 en 56 bevoegde toezichhoudende autoriteit een klacht niet behandelt of de betrokkene niet binnen drie maanden in kennis stelt van de voortgang of het resultaat van de uit hoofde van artikel 77 ingediende klacht.

3. Een procedure tegen een toezichhoudende autoriteit wordt ingesteld bij de gerechten van de Lid-Staat waar de toezichhoudende autoriteit is gevestigd.

4. Wanneer een procedure wordt ingesteld tegen een besluit van een toezichhoudende autoriteit waaraan een advies of een besluit van het Comité in het kader van het coherentiemechanisme is voorafgegaan, doet de toezichhoudende autoriteit dat advies of besluit aan de gerechten toekomen.

Art. 79. Recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief of buitengerechtelijk beroep, waaronder het recht uit hoofde van artikel 77 een klacht in te dienen bij een toezichhoudende autoriteit, heeft elke betrokkene het recht een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen indien hij van mening is dat zijn rechten uit hoofde van deze verordening geschonden zijn ten gevolge van een verwerking van zijn persoonsgegevens die niet aan deze verordening voldoet.

2. Een procedure tegen een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker wordt ingesteld bij de gerechten van de Lid-Staat waar de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een vestiging heeft. Een dergelijke procedure kan ook worden ingesteld bij de gerechten van de Lid-Staat waar de betrokkene gewoonlijk verblijft, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een overheidsinstantie van een Lid-Staat is die optreedt in de uitoefening van het overheidsgezag.

Art. 80. *Vertegenwoordiging van betrokkenen*

1. De betrokkene heeft het recht een orgaan, organisatie of vereniging zonder winstoogmerk dat of die op gelijke wijze volgens het recht van een Lid-Staat is opgericht, waarvan de statutaire doelstellingen het openbare belang dienen en dat of die actief is op het gebied van de bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene in verband met de bescherming van diens persoonsgegevens, opdracht te geven de klacht namens hem in te dienen, namens hem de in artikelen 77, 78 en 79 bedoelde rechten uit te oefenen en namens hem het in artikel 82 bedoelde recht op schadevergoeding uit te oefenen, indien het lidstatelijke recht daarin voorziet.

2. De Lid-Staten kunnen bepalen dat een orgaan, organisatie of vereniging als bedoeld in lid 1 van dit artikel, over het recht beschikt om onafhankelijk van de opdracht van een betrokkene in die Lid-Staat een klacht in te dienen bij de overeenkomstig artikel 77 bevoegde toezichthoudende autoriteit en de in de artikelen 78 en 79 bedoelde rechten uit te oefenen, indien het, onderscheidenlijk zij, van mening is dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van deze verordening zijn geschonden ten gevolge van de verwerking.

Art. 81. *Schorsing van de procedure*

1. Indien een bevoegd gerecht van een Lid-Staat over informatie beschikt dat bij een gerecht van een andere Lid-Staat een procedure inzake verwerking betreffende dezelfde aangelegenheid en dezelfde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker hangende is, neemt het contact op met dat gerecht in de andere Lid-Staat om het bestaan van die procedure te verifiëren.

2. Indien een procedure inzake verwerking met betrekking tot dezelfde aangelegenheid en dezelfde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker hangende is bij een gerecht van een andere Lid-Staat, kan ieder ander bevoegd gerecht dan dat welk als eerste is aangezocht, zijn procedure schorsen.

3. Indien die procedure in eerste aanleg aanhangig is, kan elk gerecht dat niet als eerste is aangezocht, op verzoek van een van de partijen ook tot verwijzing overgaan, mits het eerst aangezochte gerecht bevoegd is om van de beide procedures kennis te nemen en zijn wetgeving de voeging daarvan toestaat.

Art. 82. *Recht op schadevergoeding en aansprakelijkheid*

1. Eenieder die materiële of immateriële schade heeft geleden ten gevolge van een inbreuk op deze verordening, heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade.

2. Elke verwerkingsverantwoordelijke die bij verwerking is betrokken, is aansprakelijk voor de schade die wordt veroorzaakt door verwerking die inbreuk maakt op deze verordening. Een verwerker is slechts aansprakelijk voor de schade die door verwerking is veroorzaakt wanneer bij de verwerking niet is voldaan aan de specifiek tot verwerkers gerichte verplichtingen van deze verordening of buiten dan wel in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke is gehandeld.

3. Een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker wordt van aansprakelijkheid op grond van lid 2 vrijgesteld indien hij bewijst dat hij op geen enkele wijze verantwoordelijk is voor het schadeveroorzakende feit.

4. Wanneer meerdere verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers bij dezelfde verwerking betrokken zijn, en overeenkomstig de leden 2 en 3 verantwoordelijk zijn voor schade die door verwerking is veroorzaakt, wordt elke verwerkingsverantwoordelijke of verwerker voor de gehele schade aansprakelijk gehouden teneinde te garanderen dat de betrokkene daadwerkelijk wordt vergoed.

5. Wanneer een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker de schade overeenkomstig lid 4 geheel heeft vergoed, kan deze verwerkingsverantwoordelijke of verwerker op andere verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die bij de verwerking waren betrokken, het deel van de schadevergoeding verhalen dat overeenkomt met hun deel van de aansprakelijkheid voor de schade, overeenkomstig de in lid 2 gestelde voorwaarden.

6. Gerechtelijke procedures voor het uitoefenen van het recht op schadevergoeding worden gevoerd voor de in artikel 79, lid 2, bedoelde Lid-Staatrechtelijk bevoegde gerechten.

Art. 83. *Algemene voorwaarden voor het opleggen van administratieve geldboeten*

1. Elke toezichthoudende autoriteit zorgt ervoor dat de administratieve geldboeten die uit hoofde van dit artikel worden opgelegd voor de in de leden 4, 5 en 6 vermelde inbreuken op deze verordening in elke zaak doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

2. Administratieve geldboeten worden, naargelang de omstandigheden van het concrete geval, opgelegd naast of in plaats van de in artikel 58, lid 2, onder a) tot en met h) en onder j), bedoelde maatregelen. Bij het besluit over de vraag of een administratieve geldboete wordt opgelegd en over de hoogte daarvan wordt voor elk concreet geval naar behoren rekening gehouden met het volgende:

a) de aard, de ernst en de duur van de inbreuk, rekening houdend met de aard, de omvang of het doel van de verwerking in kwestie alsmede het aantal getroffen betrokkenen en de omvang van de door hen geleden schade;

b) de opzettelijke of nalatige aard van de inbreuk;

c) de door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker genomen maatregelen om de door betrokkenen geleden schade te beperken;

d) de mate waarin de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker verantwoordelijk is gezien de technische en organisatorische maatregelen die hij heeft uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 25 en 32;

e) eerdere relevante inbreuken door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker;

f) de mate waarin er met de toezichthoudende autoriteit is samengewerkt om de inbreuk te verhelpen en de mogelijke negatieve gevolgen daarvan te beperken;

g) de categorieën van persoonsgegevens waarop de inbreuk betrekking heeft;

h) de wijze waarop de toezichthoudende autoriteit kennis heeft gekregen van de inbreuk, met name of, en zo ja in hoeverre, de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker de inbreuk heeft gemeld;

i) de naleving van de in artikel 58, lid 2, genoemde maatregelen, voor zover die eerder ten aanzien van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in kwestie met betrekking tot dezelfde aangelegenheid zijn genomen;

j) het aansluiten bij goedgekeurde gedragscodes overeenkomstig artikel 40 of van goedgekeurde certificeringsmechanismen overeenkomstig artikel 42; en

k) elke andere op de omstandigheden van de zaak toepasselijke verzwarende of verzachtende factor, zoals gemaakte financiële winsten, of vermeden verliezen, die al dan niet rechtstreeks uit de inbreuk voortvloeien.

3. Indien een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker opzettelijk of uit nalatigheid met betrekking tot dezelfde of daarmee verband houdende verwerkingsactiviteiten een inbreuk pleegt op meerdere bepalingen van deze verordening, is de totale geldboete niet hoger dan die voor de zwaarste inbreuk.

4. Inbreuken op onderstaande bepalingen zijn overeenkomstig lid 2 onderworpen aan administratieve geldboeten tot 10.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 2 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is:

a) de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker overeenkomstig de artikelen 8, 11, 25 tot en met 39, en 42 en 43;

b) de verplichtingen van het certificeringsorgaan overeenkomstig de artikelen 42 en 43;

c) de verplichtingen van het toezichthoudend orgaan overeenkomstig artikel 41, lid 4.

5. Inbreuken op onderstaande bepalingen zijn overeenkomstig lid 2 onderworpen aan administratieve geldboeten tot 20.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 4 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is:

a) de basisbeginselen inzake verwerking, met inbegrip van de voorwaarden voor toestemming, overeenkomstig de artikelen 5, 6, 7 en 9;

b) de rechten van de betrokkenen overeenkomstig de artikelen 12 tot en met 22;

c) de doorgiften van persoonsgegevens aan een ontvanger in een derde land of een internationale organisatie overeenkomstig de artikelen 44 tot en met 49;

d) alle verplichtingen door de Lid-Staten vastgesteld krachtens hoofdstuk IX;

e) niet-naleving van een bevel of een tijdelijke of definitieve verwerkingsbeperking of een opschorting van gegevensstromen door de toezichthoudende autoriteit overeenkomstig artikel 58, lid 2, of niet-verlening van toegang in strijd met artikel 58, lid 1.

6. Niet-naleving van een bevel van de toezichthoudende autoriteit als bedoeld in artikel 58, lid 2, is overeenkomstig lid 2 van dit artikel onderworpen aan administratieve geldboeten tot 20.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 4 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is.

7. Onverminderd de bevoegdheden tot het nemen van corrigerende maatregelen van de toezichthoudende autoriteiten overeenkomstig artikel 58, lid 2, kan elke Lid-Staat regels vaststellen betreffende de vraag of en in hoeverre administratieve geldboeten kunnen worden opgelegd aan in die Lid-Staat gevestigde overheidsinstanties en overheidsorganen.

8. De uitoefening door de toezichthoudende autoriteit van haar bevoegdheden uit hoofde van dit artikel is onderworpen aan passende procedurele waarborgen overeenkomstig het Unierecht en het lidstatelijke recht, waaronder een doeltreffende voorziening in rechte en een eerlijke rechtsbedeling.

9. Wanneer het rechtsstelsel van de Lid-Staat niet voorziet in administratieve geldboeten, kan dit artikel aldus

worden toegepast dat geldboeten worden geïnitieerd door de bevoegde toezichthoudende autoriteit en opgelegd door bevoegde nationale gerechten, waarbij wordt gewaarborgd dat deze rechtsmiddelen doeltreffend zijn en eenzelfde effect hebben als de door toezichthoudende autoriteiten opgelegde administratieve geldboeten. De boeten zijn in elk geval doeltreffend, evenredig en afschrikkend. Die Lid-Staten delen de Commissie uiterlijk op 25 mei 2018 de wetgevingsbepalingen mee die zij op grond van dit lid vaststellen, alsmede onverwijld alle latere wijzigingen daarvan en alle daarop van invloed zijnde wijzigingswetgeving.

Art. 84. Sancties

1. De Lid-Staten stellen de regels inzake andere sancties vast die van toepassing zijn op inbreuken op deze verordening, in het bijzonder op inbreuken die niet aan administratieve geldboeten onderworpen zijn overeenkomstig artikel 83, en treffen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zij worden toegepast. Die sancties zijn doeltreffend, evenredig en afschrikkend.

2. Elke Lid-Staat deelt de Commissie uiterlijk op 25 mei 2018 de overeenkomstig lid 1 vastgestelde wetgevingsbepalingen mee, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan.

HOOFDSTUK IX

BEPALINGEN IN VERBAND MET SPECIFIEKE SITUATIES OP HET GEBIED VAN GEGEVENSVERWERKING

Art. 85. Verwerking en vrijheid van meningsuiting en van informatie

1. De Lid-Staten brengen het recht op bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig deze verordening wettelijk in overeenstemming met het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie, daaronder begrepen de verwerking voor journalistieke doeleinden en ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingsvormen.

2. Voor verwerking voor journalistieke doeleinden of ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingsvormen stellen de Lid-Staten uitzonderingen of afwijkingen vast van hoofdstuk II (beginselen), hoofdstuk III (rechten van de betrokkene), hoofdstuk IV (de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker), hoofdstuk V (doorgifte van persoonsgegevens naar derde landen of internationale organisaties), hoofdstuk VI (onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten), hoofdstuk VII (samenwerking en coherentie) en hoofdstuk IX (specifieke gegevensverwerkingsituaties) indien deze noodzakelijk zijn om het recht op bescherming van persoonsgegevens in overeenstemming te brengen met de vrijheid van meningsuiting en van informatie.

3. Elke Lid-Staat deelt de Commissie de overeenkomstig lid 2 vastgestelde wetgevingsbepalingen mee, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan.

Art. 86. Verwerking en recht van toegang van het publiek tot officiële documenten

Persoonsgegevens in officiële documenten die voor de uitvoering van een taak van algemeen belang in het bezit zijn van een overheidsinstantie, een overheidsorgaan of een partikulier orgaan, mogen door de instantie of het orgaan in kwestie worden bekendgemaakt in overeenstemming met het

Unierecht of het lidstatelijke recht dat op de overheidsinstantie of het orgaan van toepassing is, teneinde het recht van toegang van het publiek tot officiële documenten in overeenstemming te brengen met het recht op bescherming van persoonsgegevens uit hoofde van deze verordening.

Art. 87. *Verwerking van het nationaal identificatienummer*

De Lid-Staten kunnen de specifieke voorwaarden voor de verwerking van een nationaal identificatienummer of enige andere identificator van algemene aard nader vaststellen. In dat geval wordt het nationale identificatienummer of enige andere identificator van algemene aard alleen gebruikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene uit hoofde van deze verordening.

Art. 88. *Verwerking in het kader van de arbeidsverhouding*

1. Bij wet of bij collectieve overeenkomst kunnen de Lid-Staten nadere regels vaststellen ter bescherming van de rechten en vrijheden met betrekking tot de verwerking van de persoonsgegevens van werknemers in het kader van de arbeidsverhouding, in het bijzonder met het oog op aanwerving, de uitvoering van de arbeidsovereenkomst, met inbegrip van de naleving van wettelijke of uit collectieve overeenkomsten voortvloeiende verplichtingen, het beheer, de planning en de organisatie van de arbeid, gelijkheid en diversiteit op het werk, gezondheid en veiligheid op het werk, bescherming van de eigendom van de werkgever of de klant dan wel met het oog op de uitoefening en het genot van de met de arbeidsverhouding samenhangende individuele of collectieve rechten en voordelen, en met het oog op de beëindiging van de arbeidsverhouding.

2. Die regels omvatten passende en specifieke maatregelen ter waarborging van de menselijke waardigheid, de gerechtvaardigde belangen en de grondrechten van de betrokkene, met name wat betreft de transparantie van de verwerking, de doorgifte van persoonsgegevens binnen een concern of een groepering van ondernemingen die gezamenlijk een economische activiteit uitoefenen en toezichtsystemen op het werk.

3. Elke Lid-Staat deelt de Commissie uiterlijk op 25 mei 2018 de overeenkomstig lid 1 vastgestelde wetgevingsbepalingen mee, alsook onverwijld alle latere wijzigingen daarvan.

Art. 89. *Waarborgen en afwijkingen in verband met verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden*

1. De verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden is onderworpen aan passende waarborgen in overeenstemming met deze verordening voor de rechten en vrijheden van de betrokkene. Die waarborgen zorgen ervoor dat er technische en organisatorische maatregelen zijn getroffen om de inachtneming van het beginsel van minimale gegevensverwerking te garanderen. Deze maatregelen kunnen pseudonimisering omvatten, mits aldus die doeleinden in kwestie kunnen worden verwezenlijkt. Wanneer die doeleinden kunnen worden verwezenlijkt door verdere verwerking die de identifi-

catie van betrokkenen niet of niet langer toelaat, moeten zij aldus worden verwezenlijkt.

2. Wanneer persoonsgegevens met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden worden verwerkt, kan in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden voorzien in afwijkingen van de in de artikelen 15, 16, 18 en 21 genoemde rechten, behoudens de in lid 1 van dit artikel bedoelde voorwaarden en waarborgen, voor zover die rechten de verwezenlijking van de specifieke doeleinden onmogelijk dreigen te maken of ernstig dreigen te belemmeren, en dergelijke afwijkingen noodzakelijk zijn om die doeleinden te bereiken.

3. Wanneer persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang worden verwerkt, kan in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden voorzien in afwijkingen van de in de artikelen 15, 16, 18, 19, 20 en 21 genoemde rechten, behoudens de in lid 1 van dit artikel bedoelde voorwaarden en waarborgen, voor zover die rechten het verwezenlijken van de specifieke doeleinden onmogelijk dreigen te maken of ernstig dreigen te belemmeren, en dergelijke afwijkingen noodzakelijk zijn om die doeleinden te bereiken.

4. Wanneer verwerking als bedoeld in de leden 2 en 3 tegelijkertijd ook een ander doel dient, zijn de afwijkingen uitsluitend van toepassing op verwerking voor de in die leden bedoelde doeleinden.

Art. 90. *Geheimhoudingsplicht*

1. Wanneer dit noodzakelijk en evenredig is om het recht op bescherming van persoonsgegevens in overeenstemming te brengen met de geheimhoudingsplicht kunnen de Lid-Staten specifieke regels vaststellen voor de in artikel 58, lid 1, punten e) en f), bedoelde bevoegdheden van de toezichthoudende autoriteiten in verband met de verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die krachtens het Unierecht, het lidstatelijke recht of door nationale bevoegde instanties vastgestelde regelgeving, aan het beroepsgeheim of aan een andere gelijkwaardige geheimhoudingsplicht onderworpen zijn. Die regels gelden uitsluitend met betrekking tot persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in het kader van een onder die geheimhoudingsplicht vallende activiteit heeft ontvangen of verkregen.

2. Elke Lid-Staat deelt de Commissie uiterlijk op 25 mei 2018 de regels mee die hij heeft vastgesteld overeenkomstig lid 1, alsmede onverwijld alle wijzigingen daarvan.

Art. 91. *Bestaande gegevensbeschermingsregels van kerken en religieuze verenigingen*

1. Wanneer kerken en religieuze verenigingen of gemeenschappen in een Lid-Staat op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze verordening uitgebreide regels betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met verwerking toepassen, kunnen die regels van toepassing blijven, mits zij in overeenstemming worden gebracht met deze verordening.

2. Kerken en religieuze verenigingen die overeenkomstig lid 1 van dit artikel uitgebreide regels hanteren, zijn onderworpen aan toezicht door een onafhankelijke toezichthoudende autoriteit, die specifiek kan zijn, op voorwaarde dat de autoriteit voldoet aan de voorwaarden die zijn vastgesteld in hoofdstuk VI van deze verordening.

HOOFDSTUK X GEDELEGEERDE HANDELINGEN EN UITVOERINGSHANDELINGEN

Art. 92. *Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie*

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.

2. De in artikel 12, lid 8, en artikel 43, lid 8, bedoelde bevoegdheidsdelegatie wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van 24 mei 2016.

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 12, lid 8, en artikel 43, lid 8, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

5. Een overeenkomstig artikel 12, lid 8, en artikel 43, lid 8, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van drie maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of van de Raad met drie maanden verlengd.

Art. 93. *Comitéprocedure*

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8 van Verordening (EU) nr. 182/2011, in samenhang met artikel 5 van die verordening, van toepassing.

HOOFDSTUK XI SLOTBEPALINGEN

Art. 94. *Intrekking van Richtlijn 95/46/EG*

1. Richtlijn 95/46/EG wordt met ingang van 25 mei 2018 ingetrokken.

2. Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar deze verordening. Verwijzingen naar de groep voor de bescherming van personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, die bij artikel 29 van Richtlijn 95/46/EG is opgericht, gelden als verwijzingen naar het bij deze verordening opgerichte Europees Comité voor gegevensbescherming.

Art. 95. *Verhouding tot Richtlijn 2002/58/EG*

Deze verordening legt natuurlijke personen of rechtspersonen geen aanvullende verplichtingen op met betrek-

king tot verwerking in verband met het verstrekken van openbare elektronische-communicatiediensten in openbare communicatienetwerken in de Unie, voor zover zij op grond van Richtlijn 2002/58/EG onderworpen zijn aan specifieke verplichtingen met dezelfde doelstelling.

Art. 96. *Verhouding tot eerder gesloten overeenkomsten*

Internationale overeenkomsten betreffende de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties die door de Lid-Staten zijn gesloten vóór 24 mei 2016, en die in overeenstemming zijn met het vóór die datum toepasselijke Unierecht, blijven van kracht totdat zij worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken.

Art. 97. *Commissieverslagen*

1. Uiterlijk op 25 mei 2020 en om de vier jaar daarna, dient de Commissie een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad over de evaluatie en de toetsing van deze verordening. De verslagen worden openbaar gemaakt.

2. In het kader van de in lid 1 bedoelde evaluaties en toetsingen beoordeelt de Commissie met name de toepassing en de werking van:

a) hoofdstuk V betreffende de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties, in het bijzonder met betrekking tot krachtens artikel 45, lid 3, van deze verordening vastgestelde besluiten en op grond van artikel 25, lid 6, van Richtlijn 95/46/EG vastgestelde besluiten;

b) hoofdstuk VII betreffende samenwerking en coherentie.

3. Voor het in lid 1 vermelde doel kan de Commissie zowel de Lid-Staten als toezichhoudende autoriteiten om informatie verzoeken.

4. Bij de uitvoering van de in de leden 1 en 2 vermelde evaluaties en toetsingen neemt de Commissie de standpunten en bevindingen van het Europees Parlement, van de Raad, en van andere relevante instanties of bronnen in aanmerking.

5. Indien nodig dient de Commissie passende voorstellen in teneinde deze verordening te wijzigen, met name in het licht van de ontwikkelingen in de informatietechnologie en de stand van zaken in de informatiemaatschappij.

Art. 98. *Toetsing van andere Unierechtshandelingen inzake gegevensbescherming*

Indien passend dient de Commissie wetgevingsvoorstellen in teneinde andere Unierechtshandelingen betreffende de bescherming van persoonsgegevens te wijzigen en aldus een uniforme en consequente bescherming van natuurlijke personen te garanderen in verband met verwerking. Het gaat hierbij met name om de regels betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met verwerking door instellingen, organen en instanties van de Unie, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

Art. 99. *Inwerkingtreding en toepassing*

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

2. Zij is van toepassing met ingang van 25 mei 2018.

Richtl. 2016/680 E.P. en de Raad 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad
(PB. L 119, 4 mei 2016, rect., PB. L 127, 23 mei 2018)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 16, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's (1),

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure (2),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens is een grondrecht. Krachtens artikel 8, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie («het Handvest») en artikel 16, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) heeft eenieder recht op bescherming van de hem betreffende persoonsgegevens.

(2) De beginselen en regels betreffende de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van hun persoonsgegevens dienen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in overeenstemming te zijn met hun grondrechten en fundamentele vrijheden, met name met hun recht op bescherming van persoonsgegevens. Deze richtlijn is bedoeld om bij te dragen aan de totstandkoming van een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht.

(3) Snelle technologische ontwikkelingen en de mondialisering brachten nieuwe uitdagingen voor de bescherming van persoonsgegevens. De mate waarin persoonsgegevens worden verzameld en gedeeld, is aanzienlijk gestegen. Dankzij de technologie kunnen bij activiteiten zoals de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen meer dan ooit tevoren persoonsgegevens worden verwerkt.

(4) Het vrije verkeer van persoonsgegevens tussen bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid binnen de Unie en de doorgifte van dergelijke persoonsgegevens aan derde landen en internationale organisaties, moet worden vergemakkelijkt, en tegelijk moet een hoge mate van bescherming van persoonsgegevens worden gewaarborgd. Die ontwikkelingen vereisen dat een solide en coherent kader voor de bescherming van persoonsgegevens in de Unie wordt ontwikkeld, gestoeld op een strakke handhaving.

(5) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad (3) is van toepassing op elke verwerking van persoonsgegevens in de Lid-Staten, zowel in de publieke als in de particuliere sector. Die richtlijn is echter niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens die met het oog op de uitoefening van niet binnen de werkingsfeer van het Gemeenschapsrecht vallende activiteiten geschiedt, zoals in het kader van activiteiten op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking.

(6) Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (4) is van toepassing op justitiële samenwerking in strafzaken en politieke

samenwerking. Het toepassingsgebied van dat kaderbesluit is beperkt tot de verwerking van persoonsgegevens die worden doorgegeven of beschikbaar gesteld tussen Lid-Staten.

(7) Het is voor een doeltreffende justitiële samenwerking in strafzaken en een doeltreffende politieke samenwerking van het aller grootste belang dat een consequente en hoge mate van bescherming van de persoonsgegevens van natuurlijke personen wordt gewaarborgd, én dat de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten wordt vergemakkelijkt. Daartoe moet in alle Lid-Staten worden voorzien in een gelijkwaardige mate van bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid. Doeltreffende bescherming van persoonsgegevens in de gehele Unie vereist versterking van de rechten van de betrokkenen en van de verplichtingen van degenen die persoonsgegevens verwerken, alsmede gelijkwaardige bevoegdheden om de regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens in de Lid-Staten te handhaven en toe te zien op naleving daarvan.

(8) Overeenkomstig artikel 16, lid 2, VWEU dienen het Europees Parlement en de Raad de voorschriften vast te stellen betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, alsmede de voorschriften betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

(9) Op die basis worden bij Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad (5) algemene regels vastgesteld om de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en het vrije verkeer van persoonsgegevens in de Unie te waarborgen.

(10) In Verklaring nr. 21 betreffende de bescherming van persoonsgegevens op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking, gehecht aan de slotakte van de intergouvernementele conferentie die het Verdrag van Lissabon heeft aangenomen, erkende de conferentie dat, vanwege de specifieke aard van de justitiële samenwerking in strafzaken en de politieke samenwerking, op die gebieden specifieke voorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens en het vrije verkeer van persoonsgegevens op basis van artikel 16 VWEU nodig zouden kunnen blijken.

(11) Derhalve is het aangewezen dat die gebieden worden behandeld in een richtlijn waarin specifieke regels worden vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, daarbij rekening houdend met de specifieke aard van die activiteiten. Die bevoegde autoriteiten kunnen niet alleen overheidsinstanties zoals de rechterlijke autoriteiten, de politie of andere rechtshandavingsautoriteiten omvatten,

maar ook ieder ander orgaan dat of iedere andere entiteit die krachtens het lidstatelijke recht is gemachtigd openbaar gezag en openbare bevoegdheden uit te oefenen voor de doeleinden van deze richtlijn. Wanneer dat orgaan of die entiteit persoonsgegevens verwerkt voor andere doeleinden dan die van deze richtlijn, is Verordening (EU) 2016/679 van toepassing. Verordening (EU) 2016/679 is dan ook van toepassing in gevallen waarin een orgaan of entiteit persoonsgegevens verzamelt voor andere doeleinden en die persoonsgegevens verder verwerkt met het oog op nakoming van een wettelijke verplichting waaraan het orgaan of de entiteit is onderworpen. Zo bewaren financiële instellingen met het oog op onderzoek, opsporing of vervolging van strafbare feiten bepaalde persoonsgegevens die door hen worden verwerkt, en verstrekken zij die persoonsgegevens uitsluitend in specifieke gevallen en overeenkomstig het lidstatelijke recht aan de bevoegde nationale autoriteiten. Een orgaan dat of entiteit die namens die autoriteiten persoonsgegevens verwerkt binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn, dient gebonden te zijn door een overeenkomst of een andere rechtshandeling en door de ingevolge deze richtlijn op verwerkers toepasselijke bepalingen, terwijl Verordening (EU) 2016/679 onverminderd van toepassing blijft op de verwerking van persoonsgegevens door de verwerker die buiten het toepassingsgebied van deze richtlijn valt.

(12) De door de politie of andere rechtshandhavingsautoriteiten verrichte activiteiten zijn hoofdzakelijk gericht op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten, met inbegrip van politieactiviteiten waarbij vooraf niet bekend is of een voorval al dan niet een strafbaar feit is. Tot die activiteiten behoren ook de uitoefening van gezag door het nemen van dwangmaatregelen zoals politieactiviteiten bij demonstraties, belangrijke sportevenementen en rellen. Zij omvatten ook de rechts- en ordehandhaving als een, zo nodig, aan de politie of andere rechtshandhavingsautoriteiten toevertrouwde taak ter bescherming tegen en voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid en voor bij wet beschermde fundamentele belangen van de samenleving, die tot strafbare feiten kunnen leiden. De Lid-Staten kunnen de bevoegde autoriteiten belasten met andere taken die niet noodzakelijkerwijs worden verricht met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, zodat de verwerking van persoonsgegevens voor die andere doeleinden, voor zover zij binnen het toepassingsgebied van het Unierecht valt, binnen het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2016/679 valt.

(13) Een strafbaar feit in de zin van deze richtlijn moet een autonoom Unierechtelijk begrip zijn zoals uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese Unie (het «Hof van Justitie»).

(14) Aangezien deze richtlijn niet mag gelden voor de verwerking van persoonsgegevens in de loop van een activiteit die buiten het toepassingsgebied van het Unierecht valt, mogen activiteiten die de nationale veiligheid betreffen, activiteiten van agentschappen of eenheden die zich met nationale veiligheidsvraagstukken bezighouden en de verwerking van persoonsgegevens door de Lid-Staten in het kader van activiteiten die binnen de werkingsfeer van hoofdstuk 2 van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) vallen, niet als binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn vallende activiteiten worden beschouwd.

(15) Teneinde voor natuurlijke personen in de hele Unie eenzelfde beschermingsniveau te waarborgen door middel van in rechte afdwingbare rechten en te voorkomen dat

verschillen in dit verband de uitwisseling van persoonsgegevens tussen bevoegde autoriteiten hinderen, moet deze richtlijn voorzien in geharmoniseerde regels betreffende de bescherming en het vrije verkeer van persoonsgegevens die worden verwerkt met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid. De onderlinge afstemming van de rechtsstelsels van de Lid-Staten mag niet tot verminderde bescherming van persoonsgegevens leiden, maar moet juist zorgen voor een hoog beschermingsniveau in de Unie. De Lid-Staten mag niet worden belet met betrekking tot de bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene inzake de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten uitgebreidere waarborgen te bieden dan die waarin deze richtlijn voorziet.

(16) Deze richtlijn laat het beginsel van recht van toegang van het publiek tot officiële documenten onverlet. Uit hoofde van Verordening (EU) 2016/679 mogen persoonsgegevens in officiële documenten die door een overheidsinstantie of een publiek of particulier orgaan voor de uitvoering van een taak van algemeen belang worden bijgehouden, door die instantie of dat orgaan worden bekendgemaakt in overeenstemming met het Unierecht of het lidstatelijke recht waaraan de overheidsinstantie of het orgaan is onderworpen, teneinde de openbare toegang tot officiële documenten in overeenstemming te brengen met het recht op bescherming van persoonsgegevens.

(17) De door deze richtlijn geboden bescherming dient van toepassing te zijn op natuurlijke personen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens.

(18) Om te voorkomen dat een ernstig risico op omzeiling zou ontstaan, dient de bescherming van natuurlijke personen technologieneutraal te zijn en mag zij niet afhankelijk zijn van de gebruikte technieken. De bescherming van natuurlijke personen dient te gelden bij zowel geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens als handmatige verwerking daarvan indien de persoonsgegevens zijn opgeslagen of bedoeld zijn om te worden opgeslagen in een bestand. Dossiers of een verzameling dossiers en de omslagen ervan, die niet volgens specifieke criteria zijn gestructureerd, mogen niet onder het toepassingsgebied van deze richtlijn te vallen.

(19) Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad (6) is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie. Verordening (EG) nr. 45/2001 en andere rechtshandelingen van de Unie die van toepassing zijn op zulke verwerking van persoonsgegevens moeten worden aangepast aan de beginselen en regels van Verordening (EU) 2016/679.

(20) Deze richtlijn belet niet dat de Lid-Staten in nationale regels over strafrechtelijke procedures met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens door gerechten en andere rechterlijke autoriteiten een nadere omschrijving geven van verwerkingsactiviteiten en verwerkingsprocedures, met name wat betreft persoonsgegevens die zijn vervaardigd in een rechterlijke beslissing of in registers betreffende strafrechtelijke procedures.

(21) De beginselen van gegevensbescherming moeten voor alle informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon gelden. Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs te

verwachten valt dat zij door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, zoals selectietechnieken. Om uit te maken of redelijkerwijs te verwachten valt dat middelen zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd die nodig zijn voor identificatie, met inachtneming de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen. De gegevensbeschermingsbeginselen mogen derhalve niet van toepassing zijn op anonieme gegevens, met name gegevens die geen verband houden met een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon of met persoonsgegevens die zodanig geanonimiseerd zijn dat de betrokkene niet langer identificeerbaar is.

(22) Overheidsinstanties waaraan ingevolge een wettelijke verplichting persoonsgegevens worden bekendgemaakt voor het vervullen van een officiële taak, zoals belasting- of douaneautoriteiten, financiële onderzoeksdiensten, onafhankelijke bestuurlijke autoriteiten of financiëlemarktautoriteiten die belast zijn met de regulering van en het toezicht op de effectenmarkten, mogen niet als ontvangers worden beschouwd indien zij persoonsgegevens ontvangen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bepaald onderzoek in het algemeen belang, overeenkomstig het Unierecht of het recht van de Lid-Staten. Verzoeken om bekendmaking van persoonsgegevens door die overheidsinstanties moet schriftelijk te worden ingediend, gemotiveerd te worden en incidenteel te zijn, en mogen geen volledig bestand betreffen of resulteren in de koppeling van bestanden. De verwerking van persoonsgegevens door die overheidsinstanties moet stroken met de voor het doel van de verwerking toepasselijke gegevensbeschermingsregels.

(23) Genetische gegevens moeten worden gedefinieerd als persoonsgegevens met betrekking tot de overgeërfde of verworven genetische kenmerken van een natuurlijke persoon die unieke informatie geven over de fysiologie of de gezondheid van die natuurlijke persoon, die voortkomen uit een analyse van een biologisch monster van de betrokken persoon, met name een chromosoomanalyse, een analyse van desoxyribonucleïnezuur (DNA) of van ribonucleïnezuur (RNA) of een analyse van een ander element waarmee soortgelijke informatie kan worden verkregen. Gezien de complexe en gevoelige aard van genetische informatie bestaat een groot risico op misbruik en hergebruik voor uiteenlopende doeleinden door de verwerkingsverantwoordelijke. Discriminatie op grond van genetische kenmerken moet in beginsel worden verboden.

(24) Als persoonsgegevens over gezondheid moeten worden beschouwd alle gegevens die betrekking hebben op de gezondheidstoestand van een betrokkene en die informatie geven over de lichamelijke of geestelijke gezondheidstoestand van de betrokkene in het verleden, het heden en de toekomst. Zij omvatten informatie over de natuurlijke persoon die is verzameld in het kader van de registratie voor of de verlening van gezondheidszorgdiensten aan die natuurlijke persoon als bedoeld in Richtlijn 2011/24/EU van het Europees Parlement en de Raad (7), alsmede een aan een natuurlijke persoon toegekend nummer, symbool of kenmerk dat uitsluitend als identificatie van die natuurlijke persoon geldt voor gezondheidsdoeleinden, de informatie die voortkomt uit het testen of onderzoeken van een lichaamsdeel of lichaamseigen stof, met inbegrip van genetische gegevens en biologische monsters, en alle informatie over bijvoor-

beeld ziekte, handicap, ziekterisico, medische voorgeschiedenis, klinische behandeling of de fysiologische of biomedische staat van de betrokkene, ongeacht de bron, bijvoorbeeld een arts of andere gezondheidswerker, een ziekenhuis, een medisch hulpmiddel of een in-vitro diagnostische test.

(25) Alle Lid-Staten zijn aangesloten bij de Internationale Criminele Politieorganisatie (Interpol). Om haar taak te kunnen uitvoeren, zorgt Interpol voor het ontvangen, opslaan en verspreiden van persoonsgegevens om bevoegde autoriteiten bij te staan in het voorkomen en bestrijden van internationale criminaliteit. Daarom is het passend de samenwerking tussen de Unie en Interpol te versterken door een efficiënte uitwisseling van persoonsgegevens te bevorderen, zulks met eerbiediging van de grondrechten en fundamentele vrijheden met betrekking tot de automatische verwerking van persoonsgegevens. Wanneer persoonsgegevens worden doorgegeven van de Unie aan Interpol, en aan landen die vertegenwoordigers naar Interpol hebben afgevaardigd, dient deze richtlijn, met name de bepalingen inzake internationale doorgiften, van toepassing te zijn. Deze richtlijn mag geen afbreuk doen aan de specifieke regels van Gemeenschappelijk Standpunt 2005/69/JBZ van de Raad (8) en van Besluit 2007/533/JBZ van de Raad (9).

(26) Iedere verwerking van persoonsgegevens dient ten aanzien van de natuurlijke personen in kwestie rechtmatig, behoorlijk en transparant te zijn en uitsluitend te geschieden met het oog op specifieke, bij wet vastgestelde doeleinden. Dit belet als zodanig niet dat de rechtshandavingsinstanties activiteiten verrichten zoals infiltratieoperaties of videobewaking. Die activiteiten kunnen worden verricht met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaaren voor de openbare veiligheid, voor zover de activiteiten bij wet zijn vastgelegd en in een democratische samenleving, met inachtneming van de legitieme belangen van de betrokken natuurlijke persoon, een noodzakelijke en evenredige maatregel vormen. Het gegevensbeschermingsbeginsel van behoorlijke verwerking is een ander begrip dan het recht op een onpartijdig gerecht zoals omschreven in artikel 47 van het Handvest en artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Natuurlijke personen moeten bewust worden gemaakt van de risico's, regels, waarborgen en rechten in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens, alsook van de wijze waarop zij hun rechten met betrekking tot de verwerking kunnen uitoefenen. Met name dienen de specifieke doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt expliciet en legitiem te zijn, en te worden vastgesteld op het ogenblik dat de persoonsgegevens worden verzameld. De persoonsgegevens moeten toereikend en ter zake dienend zijn voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Meer bepaald moet ervoor worden gezorgd dat niet bovenmatig veel gegevens worden verzameld en dat zij niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor het doel waarvoor zij worden verwerkt. Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt indien het doel van de verwerking niet redelijkerwijs op een andere manier kan worden verwezenlijkt. Om ervoor te zorgen dat gegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is, dient de verwerkingsverantwoordelijke termijnen vast te stellen voor het wissen van gegevens of voor een periodieke toetsing ervan. De Lid-Staten moeten

voorzien in passende waarborgen voor persoonsgegevens die langer worden bewaard voor archivering in het algemeen belang of voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden.

(27) Met het oog op de voorkoming, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten is het noodzakelijk dat bevoegde autoriteiten de persoonsgegevens die zij in het kader van de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van bepaalde strafbare feiten hebben verzameld, ook buiten dat kader verwerken, teneinde inzicht te verwerven in criminele activiteiten en verbanden te leggen tussen verschillende opgespoorde strafbare feiten.

(28) Om de veiligheid in verband met de verwerking te handhaven en te voorkomen dat met een verwerking inbreuk wordt gemaakt op deze richtlijn, dienen persoonsgegevens te worden verwerkt met inachtneming van een passend niveau van beveiliging en vertrouwelijkheid, wat onder meer inhoudt dat ongeoorloofde toegang tot of het gebruik van persoonsgegevens en de voor de verwerking gebruikte apparatuur wordt voorkomen, en met inachtneming van de stand van de techniek, de uitvoeringskosten in verband met de risico's en de aard van de te beschermen persoonsgegevens.

(29) Persoonsgegevens dienen te worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en legitieme doeleinden binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn, en mogen niet worden verwerkt voor doeleinden die onverenigbaar zijn met de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid. Indien persoonsgegevens door dezelfde of een andere verwerkingsverantwoordelijke worden verwerkt voor een doelstelling die binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn valt, niet zijnde die waarvoor zij zijn verzameld, moet deze verwerking worden toegestaan, op voorwaarde dat zij is toegestaan op grond van toepasselijke wettelijke bepalingen, noodzakelijk is en in verhouding staat tot die doelstelling.

(30) Het beginsel van juistheid van gegevens moet worden toegepast met inachtneming van de aard en het doel van de verwerking in kwestie. In het bijzonder bij gerechtelijke procedures zijn verklaringen die persoonsgegevens bevatten, gebaseerd op de subjectieve perceptie van natuurlijke personen en niet altijd te controleren. Het vereiste van juistheid dient derhalve geen betrekking te hebben op de juistheid van een verklaring, maar alleen op het feit dat een specifieke verklaring is afgelegd.

(31) Het is inherent aan de verwerking van persoonsgegevens op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking dat persoonsgegevens betreffende verschillende categorieën van betrokkenen worden verwerkt. Daarom moet in voorkomend geval en zoveel mogelijk een onderscheid worden gemaakt tussen persoonsgegevens betreffende verschillende categorieën van betrokkenen, zoals verdachten, personen die zijn veroordeeld wegens een strafbaar feit, slachtoffers en derden, zoals getuigen, personen die over relevante informatie beschikken of personen die contact hebben of banden onderhouden met verdachten en veroordeelde misdadigers. Dit mag geen afbreuk doen aan de toepassing van het recht op het vermoeden van onschuld zoals gewaarborgd bij het Handvest en het EVRM, zoals uitgelegd in de rechtspraak van het Hof van Justitie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

(32) De bevoegde autoriteiten moeten ervoor zorgen dat persoonsgegevens die onjuist, onvolledig of niet langer ac-

tueel zijn, niet worden doorgezonden of beschikbaar gesteld. Om de bescherming van natuurlijke personen en de juistheid, de volledigheid of mate waarin de persoonsgegevens actueel zijn en de betrouwbaarheid van de doorgezonden of beschikbaar gestelde persoonsgegevens te waarborgen, dienen de bevoegde autoriteiten voor zover mogelijk bij elke doorzending van persoonsgegevens de noodzakelijk informatie toe te voegen.

(33) Wanneer in deze richtlijn wordt verwezen naar het lidstatelijke recht, een rechtsgrond of een wetgevingsmaatregel, betekent dit niet noodzakelijk dat een door een parlement vastgestelde wetgevingshandeling nodig is, onverminderd de constitutionele vereisten van de betrokken Lid-Staat. Dit lidstatelijke recht, die rechtsgrond of die wetgevingsmaatregel moet evenwel duidelijk en nauwkeurig zijn, en de toepassing daarvan moet voorspelbaar zijn voor degenen op wie deze van toepassing is, zoals vereist door de rechtspraak van het Hof van Justitie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. In het lidstatelijke recht dat de verwerking van persoonsgegevens binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn regelt, dienen ten minste de doeleinden, de te verwerken persoonsgegevens en de doeleinden van de verwerking te worden gespecificeerd, alsmede de procedures voor het vrijwaren van de integriteit en de vertrouwelijkheid van persoonsgegevens en de procedures voor de vernietiging ervan, zodat voldoende garanties worden geboden tegen het risico op misbruik en willekeur.

(34) De verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid moet betrekking hebben op een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens voor die doeleinden, al dan niet uitgevoerd met behulp van geautomatiseerde procedés of anderszins, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, aligneren, combineren, aan verwerkingsbeperkingen onderwerpen, wissen of vernietigen van gegevens. Meer bepaald dienen de bepalingen van deze richtlijn van toepassing te zijn op de doorzending van persoonsgegevens met het oog op de doelstellingen van deze richtlijn aan een ontvanger die niet onder deze richtlijn valt. Onder ontvanger dient te worden verstaan, een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een agentschap of enig ander orgaan aan wie of waaraan de persoonsgegevens rechtmatig door de bevoegde autoriteit worden bekendgemaakt. Wanneer de persoonsgegevens in eerste instantie zijn verzameld door een bevoegde autoriteit voor een van de doeleinden van deze richtlijn, moet Verordening (EU) 2016/679 van toepassing zijn op de doorzending van die gegevens voor andere doeleinden dan die van deze richtlijn, indien deze verwerking is toegestaan bij het Unierecht of het lidstatelijke recht. Meer bepaald dienen de bepalingen van Verordening (EU) 2016/679 van toepassing te zijn op de doorgifte van persoonsgegevens voor doeleinden die niet onder deze richtlijn vallen. Verordening (EU) 2016/679 dient van toepassing te zijn op de verwerking van persoonsgegevens door een ontvanger die niet de bevoegde autoriteit is of die niet optreedt als bevoegde autoriteit in de zin van deze richtlijn en aan wie de persoonsgegevens rechtmatig zijn bekendgemaakt door een bevoegde autoriteit. Bij de uitvoering van deze richtlijn moeten de Lid-Staten ook de toepassing

van de regels van Verordening (EU) 2016/679 nader kunnen bepalen, mits wordt voldaan aan de daarin gestelde voorwaarden.

(35) Een verwerking van persoonsgegevens op grond van deze richtlijn geldt slechts als rechtmatig indien zij noodzakelijk is om een bevoegde autoriteit in staat te stellen op grond van het Unierecht of het lidstatelijke recht een taak in het algemeen belang uit te voeren met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid. Die activiteiten dienen de bescherming van vitale belangen van de betrokkene te omvatten. Het uitvoeren van de bij wet aan de bevoegde autoriteiten toegewezen taken in verband met de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten, stelt hen in staat van natuurlijke personen te verlangen of te eisen dat zij aan de gedane verzoeken gevolg geven. In dit geval mag de toestemming van de betrokkene als omschreven in Verordening (EU) 2016/679 geen rechtsgrond vormen voor de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten. Wanneer van de betrokkene wordt verlangd dat hij aan een wettelijke verplichting voldoet, heeft hij geen echte, vrije keuze, en kan zijn reactie derhalve niet als een spontane blijf van zijn wil worden uitgelegd. Dit mag de Lid-Staten niet beletten om in hun wetgeving te bepalen dat de betrokkene kan instemmen met de verwerking van zijn persoonsgegevens voor de doeleinden van deze richtlijn, zoals DNA-tests in strafrechtelijke onderzoeken of het toezicht, met behulp van elektronische enkelbanden, op de locatie waar de betrokkene zich bevindt met het oog op de tenuitvoerlegging van straffen.

(36) De Lid-Staten moeten bepalen dat de doorzendinge bevoegde autoriteit, wanneer het op die autoriteit toepasselijke Unierecht of lidstatelijke recht voorziet in specifieke voorwaarden die in specifieke omstandigheden op de verwerking van persoonsgegevens van toepassing zijn, zoals het gebruik van behulp van elektronische enkelbanden, op de persoonsgegevens van die voorwaarden en van de noodzaak tot eerbiediging ervan in kennis dient te stellen. Die voorwaarden kunnen bijvoorbeeld voorzien in een verbod om de persoonsgegevens aan anderen door te zenden, of deze voor andere doeleinden te gebruiken dan deze waarvoor zij aan de ontvanger werden doorgezonden, of de betrokkene niet in kennis te stellen in geval van een beperking van het recht op informatie zonder de voorafgaande toestemming van de doorzendinge bevoegde autoriteit. Die verplichtingen dienen ook te gelden voor doorgiften van de doorzendinge bevoegde autoriteit aan ontvangers in derde landen of internationale organisaties. De Lid-Staten moeten ervoor zorgen dat de doorzendinge bevoegde autoriteit geen andere voorwaarden toepast op ontvangers in andere Lid-Staten of op agentschappen, organen en instanties die zijn opgericht krachtens de hoofdstukken 4 en 5 van titel V VWEU, dan die welke van toepassing zijn op vergelijkbare doorzending van gegevens binnen de Lid-Staat van die bevoegde autoriteit.

(37) Persoonsgegevens die door hun aard bijzonder gevoelig zijn wat betreft de grondrechten en fundamentele vrijheden verdienen specifieke bescherming aangezien de context van de verwerking ervan aanzienlijke risico's voor de grondrechten en fundamentele vrijheden kan meebrengen. Die persoonsgegevens dienen de persoonsgegevens te omvatten waaruit ras of etnische afkomst blijkt, waarbij het

gebruik van de term «ras» in deze verordening niet impliceert dat de Unie theorieën aanvaardt die erop gericht zijn vast te stellen dat er verschillende menselijke rassen bestaan. Dergelijke persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien bij de verwerking passende bij wet vastgelegde waarborgen gelden wat de rechten en vrijheden van de betrokkene betreft en zij is toegelaten in bij wet bepaalde gevallen; bij ontstentenis van zulke wet, indien de verwerking noodzakelijk is om de vitale belangen van de betrokkene of een andere persoon te beschermen; of indien de verwerking betrekking heeft op gegevens die de betrokkene zelf kennelijk openbaar heeft gemaakt. Passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene kunnen bijvoorbeeld inhouden dat die gegevens enkel mogen worden verzameld in samenhang met andere gegevens over de natuurlijke persoon in kwestie, dat de verzamelde gegevens afdoende kunnen worden beveiligd, dat strengere regels gelden voor de toegang van het personeel van de bevoegde autoriteit tot de gegevens, en dat de doorzending van die gegevens wordt verboden. De verwerking van die gegevens dient ook bij wet toegelaten te zijn wanneer de betrokkene uitdrukkelijk heeft toegestemd met de verwerking die een ingrijpende inbreuk vormt op zijn privacy. De toestemming van de betrokkene op zich mag evenwel geen rechtsgrond vormen voor de verwerking van die gevoelige persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten.

(38) De betrokkene dient het recht te hebben niet te worden onderworpen aan een besluit waaraan voor hem negatieve rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem in aanmerkelijke mate treft, indien dat besluit alleen wordt genomen op grond van een geautomatiseerde verwerking die bedoeld is om een beeld te krijgen van bepaalde van zijn persoonlijke aspecten. Voor die verwerking moeten in ieder geval passende waarborgen worden geboden, waaronder specifieke voorlichting van de betrokkene en het recht op menselijke tussenkomst, met name om zijn standpunt kenbaar te maken, om uitleg over het na een dergelijke beoordeling genomen besluit te krijgen en om op te komen tegen het besluit. Profileren die leidt tot discriminatie van natuurlijke personen op grond van persoonsgegevens die door de aard ervan bijzonder gevoelig zijn wat betreft de grondrechten en fundamentele vrijheden, dient verboden te worden overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 21 en 52 van het Handvest.

(39) Informatie die aan de betrokkene wordt verstrekt, dient eenvoudig toegankelijk, onder meer op de website van de verwerkingsverantwoordelijke, en begrijpelijk te zijn, en in duidelijke en eenvoudige taal te worden gesteld, teneinde de betrokkene in staat te stellen zijn rechten uit te oefenen. Die informatie dient aangepast te zijn aan de behoeften van kwetsbare personen, zoals kinderen.

(40) Er moet worden voorzien in regelingen om de betrokkene beter in staat te stellen zijn rechten uit hoofde van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen uit te oefenen, waaronder regelingen voor het verzoeken om, en in voorkomend geval kosteloos verkrijgen van, inzage in, en rectificatie of wissing van persoonsgegevens en verwerkingsbeperking. De verwerkingsverantwoordelijke dient te worden verplicht zonder onnodige vertraging op verzoeken van betrokkenen te reageren, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke beperkingen toepast op de rechten van betrokkenen overeenkomstig de regels van deze richtlijn. De verwerkingsverantwoordelijke moet bovendien een redelijke vergoeding kunnen aanrekenen of kunnen weigeren aan het verzoek gevolg te geven wanneer verzoeken

kennelijk ongegrond of buitensporig zijn, zoals wanneer de betrokkene zonder goede reden en herhaaldelijk om informatie verzoekt, of wanneer de betrokkene zijn recht om informatie te verkrijgen misbruikt, bijvoorbeeld door bij het verzoek valse of misleidende informatie te verstrekken.

(41) Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke om aanvullende informatie verzoekt die noodzakelijk is ter bevestiging van de identiteit van de betrokkene, dient die informatie uitsluitend voor dat specifieke doel te worden verwerkt en mag die informatie niet langer worden opgeslagen dan voor dat doel noodzakelijk is.

(42) Ten minste de volgende informatie moet ter beschikking van de betrokkene worden gesteld: de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke, het bestaan van de verwerking, de doeleinden van de verwerking, het recht klacht in te dienen en het bestaan van het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke toegang tot en rectificatie of wissing van persoonsgegevens of verwerkingsbeperking te verlangen. Dit kan worden gedaan op de website van de bevoegde autoriteit. Daarnaast dient de betrokkene, in specifieke gevallen en om hem in staat te stellen zijn rechten uit te oefenen, te worden ingelicht over de rechtsgrond voor de verwerking en over hoe lang de gegevens zullen worden opgeslagen, voor zover die nadere informatie noodzakelijk is om, met inachtneming van de specifieke omstandigheden waarin de persoonsgegevens worden verwerkt, met betrekking tot de betrokkene een behoorlijke verwerking te waarborgen.

(43) Een natuurlijke persoon moet beschikken over het recht op inzage van de gegevens die over hem zijn verzameld, en moet dit recht gemakkelijk en met redelijke tussenpozen kunnen uitoefenen, zodat hij kennis kan nemen van de verwerking en de rechtmatigheid daarvan kan nagaan. Iedere betrokkene moet dan ook het recht hebben om op de hoogte te zijn van, en mededelingen te verkrijgen over, de doeleinden waarvoor de gegevens worden verwerkt, de periode waarin deze gegevens worden verwerkt, en de ontvangers van de gegevens, ook in derde landen. Wanneer die mededelingen informatie behelzen over de oorsprong van de persoonsgegevens, mag die informatie de identiteit van natuurlijke personen, met name van vertrouwelijke bronnen, niet onthullen. Om aan dit recht te voldoen, volstaat het dat aan de betrokkene in een begrijpelijke vorm een volledig overzicht van die gegevens wordt verstrekt, dat wil zeggen in een vorm die de betrokkene in staat stelt kennis te nemen van deze gegevens en na te gaan of deze juist zijn en overeenkomstig deze richtlijn zijn verwerkt, zodat hij in voorkomend geval de hem uit hoofde van deze richtlijn toegekende rechten kan uitoefenen. Dat overzicht kan worden verstrekt in de vorm van een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt.

(44) De Lid-Staten dienen de mogelijkheid te hebben wetgevingsmaatregelen te treffen om de informatieverstrekking aan de betrokkenen uit te stellen, te beperken of achterwege te laten, of de inzage in hun persoonsgegevens volledig of gedeeltelijk te beperken, voor zover en zolang die maatregel in een democratische samenleving, met inachtneming van de grondrechten en van de legitieme belangen van de natuurlijke persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is om belemmering van officiële of gerechtelijke onderzoeken of procedures te voorkomen, om ervoor te zorgen dat de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen niet in het gedrang komt, om de openbare veiligheid of de nationale veiligheid te beschermen, of om de rechten

en vrijheden van anderen te beschermen. De verwerkingsverantwoordelijke dient door middel van een concreet en individueel onderzoek van elk geval te beoordelen of het inzage-recht gedeeltelijk dan wel volledig moet worden beperkt.

(45) Elke weigering of beperking van de inzage dient in principe schriftelijk aan de betrokkene te worden toegelicht, met vermelding van de feitelijke of juridische gronden die aan het besluit ten grondslag liggen.

(46) Elke beperking van de rechten van de betrokkene dient in overeenstemming te zijn met het Handvest en met het EVRM, zoals uitgelegd in de rechtspraak van respectievelijk het Hof van Justitie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, en met name de wezenlijke inhoud van die rechten en vrijheden te eerbiedigen.

(47) Een natuurlijke persoon dient het recht te hebben onjuiste hem betreffende persoonsgegevens te laten rectificeren, vooral wanneer het gaat om feiten, en deze te laten wissen indien de verwerking van die gegevens inbreuk maakt op deze richtlijn. Het recht op rectificatie mag echter geen invloed hebben op, bijvoorbeeld, de inhoud van een getuigenverklaring. Een natuurlijke persoon dient tevens recht te hebben op verwerkingsbeperking wanneer hij de juistheid van persoonsgegevens betwist en de juistheid of onjuistheid niet kan worden vastgesteld, of wanneer de persoonsgegevens moeten worden bewaard als bewijsmateriaal. Meer bepaald moeten persoonsgegevens niet worden gewist maar moet de verwerking worden beperkt indien in een specifiek geval redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het wissen van de gegevens de legitieme belangen van de betrokkene zou kunnen schaden. In een dergelijk geval moeten de aan beperkingen onderworpen gegevens alleen worden verwerkt voor het doel dat aan het wissen in de weg staat. De verwerking van persoonsgegevens zou onder meer kunnen worden beperkt door het overbrengen van de geselecteerde gegevens naar een ander verwerkingsstelsel, bijvoorbeeld voor archivering, of door het niet-beschikbaar maken van de geselecteerde gegevens. In geautomatiseerde bestanden moet de verwerking in beginsel met technische middelen worden beperkt. Het feit dat de verwerking van persoonsgegevens wordt beperkt, dient in het bestand duidelijk te worden aangegeven. Die rectificatie of wissing van persoonsgegevens of die verwerkingsbeperking moet worden meegedeeld aan de ontvangers aan wie de gegevens zijn bekendgemaakt en aan de bevoegde autoriteiten van wie de onjuiste data afkomstig waren. De verwerkingsverantwoordelijke dient er tevens voor te zorgen dat verdere verspreiding van die gegevens achterwege blijft.

(48) Indien de verwerkingsverantwoordelijke een betrokkene zijn recht op informatie, inzage, rectificatie of wissing van persoonsgegevens of verwerkingsbeperking ontzegt, moet de betrokkene het recht hebben de nationale toezichhoudende autoriteit te verzoeken om de rechtmatigheid van de verwerking te controleren. De betrokkene dient over dat recht te worden ingelicht. Wanneer de toezichhoudende autoriteit namens de betrokkene optreedt, dient zij de betrokkene er ten minste van in kennis te stellen dat zij alle noodzakelijke controles of toetsingen heeft verricht. De toezichhoudende autoriteit dient de betrokkene tevens te informeren over zijn recht om een voorziening in rechte in te stellen.

(49) Indien de persoonsgegevens in het kader van een strafrechtelijk onderzoek en een strafrechtelijke procedure worden verwerkt, moeten de Lid-Staten erin kunnen voorzien dat het recht op informatie, inzage en op rectificatie of wissing

van persoonsgegevens en op verwerkingsbeperking overeenkomstig het nationaal procesrecht wordt uitgeoefend.

(50) De verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot elke verwerking van persoonsgegevens die door of namens hem wordt uitgevoerd, dienen te worden vastgesteld. Meer bepaald dient de verwerkingsverantwoordelijke te worden verplicht passende en effectieve maatregelen te implementeren, en dient hij te kunnen aantonen dat de verwerkingsactiviteiten stroken met deze richtlijn. Bij die maatregelen moet rekening worden gehouden met de aard, de reikwijdte, de context en het doel van de verwerking en het risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. De door de verwerkingsverantwoordelijke genomen maatregelen dienen onder meer te bestaan in het opstellen en implementeren van specifieke waarborgen inzake de behandeling van persoonsgegevens van kwetsbare natuurlijke personen, zoals kinderen.

(51) Gegevensverwerking kan voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's inhouden die tot lichamelijke, materiële of immateriële schade kunnen leiden, met name: wanneer de verwerking kan leiden tot discriminatie, identiteitsdiefstal of fraude, financiële verliezen, reputatieschade, verlies van vertrouwelijkheid van door het beroepsgeheim beschermde gegevens, ongeoorloofde ongedaanmaking van pseudonimisering, of enig ander aanzienlijk economisch of maatschappelijk nadeel; wanneer de betrokkenen hun rechten en vrijheden of de controle over hun persoonsgegevens dreigen te verliezen; wanneer persoonsgegevens worden verwerkt waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religie of levensbeschouwelijke overtuigingen, of vakbondslidmaatschap blijkt; wanneer genetische gegevens of biometrische gegevens worden verwerkt met het oog op de unieke identificatie van een persoon of wanneer gegevens over gezondheid of gegevens over seksueel gedrag en seksuele gerichtheid of strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen worden verwerkt; wanneer persoonlijke aspecten worden geëvalueerd, om met name aspecten van beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren of belangstellingsferen, betrouwbaarheid of gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen, teneinde persoonlijke profielen op te stellen of te gebruiken; wanneer persoonsgegevens van kwetsbare natuurlijke personen, met name van kinderen, worden verwerkt; of wanneer de verwerking een grote hoeveelheid persoonsgegevens en een groot aantal betrokkenen betreft.

(52) De waarschijnlijkheid en ernst van het risico moet worden bepaald op basis van de aard, de reikwijdte, de context en de doeleinden van de gegevensverwerking. Het risico moet worden beoordeeld op basis van een objectieve evaluatie, aan de hand waarvan wordt bepaald of de gegevensverwerking een hoog risico inhoudt. Een hoog risico is een bijzonder risico op aantasting van de rechten en vrijheden van betrokkenen.

(53) De bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens vereist passende technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen dat aan de voorschriften van deze richtlijn wordt voldaan. De tenuitvoerlegging van die maatregelen mag niet alleen van economische overwegingen afhangen. Om de naleving van deze richtlijn te kunnen aantonen, dient de verwerkingsverantwoordelijke intern beleid vast te stellen en maatregelen te implementeren die in het bijzonder voldoen aan de be-

ginselen van gegevensbescherming door ontwerp en gegevensbescherming door standaardinstellingen. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke ingevolge deze richtlijn een gegevensbeschermingseffectbeoordeling heeft uitgevoerd, dienen de resultaten daarvan in acht te worden genomen bij de ontwikkeling van die maatregelen en procedures. Die maatregelen kunnen onder meer inhouden dat zo spoedig mogelijk wordt overgegaan tot pseudonimisering. Het gebruik van pseudonimisering voor de toepassing van deze richtlijn kan dienst doen als instrument om het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht te vergemakkelijken.

(54) Voor de bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen en de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers, onder meer wat de monitoring door en de maatregelen van toezichthoudende autoriteiten betreft, is het noodzakelijk dat de bij deze richtlijn vastgestelde verantwoordelijkheden op duidelijke wijze worden toegekend, onder meer voor het geval waarin een verwerkingsverantwoordelijke de doeleinden en de middelen voor de verwerking samen met andere verwerkingsverantwoordelijken vaststelt, of wanneer een verwerking namens een verwerkingsverantwoordelijke wordt uitgevoerd.

(55) De uitvoering van een verwerking door een verwerker dient te worden geregeld door een rechtshandeling, met inbegrip van een overeenkomst die de verwerker bindt aan de verwerkingsverantwoordelijke, en waarin met name is bepaald dat de verwerker uitsluitend op instructie van de verwerkingsverantwoordelijke dient te handelen. De verwerker dient de beginselen van gegevensbescherming door ontwerp en van gegevensbescherming door standaardinstellingen in acht te nemen.

(56) Om de naleving van deze richtlijn aan te tonen, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker een register bij te houden van alle categorieën van verwerkingsactiviteiten die onder zijn verantwoordelijkheid plaatsvinden. Iedere verwerkingsverantwoordelijke en verwerker dient ertoe te worden verplicht met de toezichthoudende autoriteit samen te werken en haar desgevraagd dat register te verstrekken zodat zij die kan gebruiken om op die verwerkingen toe te zien. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker die persoonsgegevens verwerkt in systemen voor niet-geautomatiseerde verwerking dient te beschikken over efficiënte methoden, zoals logbestanden of andere vormen van registers, om de rechtmatigheid van de verwerking aan te tonen, om interne controle mogelijk te maken en om de integriteit en de beveiliging van gegevens te waarborgen.

(57) Er dienen logbestanden te worden bijgehouden van ten minste de volgende activiteiten in systemen voor geautomatiseerde verwerking: verzameling, wijziging, raadpleging, bekendmaking, met inbegrip van doorgiften, samenvoeging en wissing. De identificatie van de persoon die persoonsgegevens heeft geraadpleegd of bekendgemaakt, dient te worden geregistreerd en op basis daarvan moeten de redenen voor de verwerkingsactiviteiten kunnen worden vastgesteld. De logbestanden dienen uitsluitend te worden gebruikt om te controleren of de gegevensverwerking rechtmatig is, om interne controle uit te oefenen, om de integriteit en de beveiliging van de gegevens te garanderen en om strafrechtelijke procedures te waarborgen. Interne controle dient interne tuchtprocedures van bevoegde autoriteiten te omvatten.

(58) Indien verwerkingsactiviteiten op grond van hun aard, reikwijdte of doel waarschijnlijk een hoog risico voor

de rechten en vrijheden van betrokkenen met zich brengen, dient de verwerkingsverantwoordelijke een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren, waarbij met name wordt gekeken naar de voorgenomen maatregelen, waarborgen en mechanismen voor het beschermen van persoonsgegevens en het aantonen dat aan deze richtlijn is voldaan. Effectbeoordelingen dienen relevante systemen en procedures van verwerkingsactiviteiten te bestrijken, maar geen individuele gevallen.

(59) Teneinde de rechten en vrijheden van betrokkenen doeltreffend te beschermen dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in bepaalde gevallen de toezichthoudende autoriteit voorafgaand aan de verwerking te raadplegen.

(60) Teneinde de veiligheid te handhaven en te voorkomen dat met een verwerking inbreuk op deze richtlijn wordt gemaakt, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker de risico's die de verwerking met zich brengt te beoordelen en maatregelen te treffen om deze risico's te beperken, zoals versleuteling. Die maatregelen dienen een passend niveau van veiligheid, met inbegrip van vertrouwelijkheid, te waarborgen, met inachtneming van de stand van de techniek, de uitvoeringskosten in verband met het risico en de aard van de te beschermen persoonsgegevens. Bij de beoordeling van gegevensbeveiligingsrisico's dient aandacht te worden besteed aan de risico's die zich voordoen bij gegevensverwerking, zoals de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde bekendmaking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte persoonsgegevens, hetzij per ongeluk hetzij onrechtmatig, hetgeen met name tot lichamelijke, materiële of immateriële schade kan leiden. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker dienen ervoor te zorgen dat de verwerking van persoonsgegevens niet door onbevoegde personen wordt verricht.

(61) Een inbreuk in verband met persoonsgegevens kan, wanneer deze niet tijdig en adequaat wordt aangepakt, resulteren in lichamelijke, materiële of immateriële schade voor natuurlijke personen, zoals verlies van controle over hun persoonsgegevens of beperking van hun rechten, discriminatie, identiteitsdiefstal of -fraude, financiële verliezen, ongeoorloofde ongedaanmaking van pseudonimisering, reputatieschade, verlies van vertrouwelijkheid van door het beroepsgeheim beschermde persoonsgegevens, of enig ander aanzienlijk economisch of maatschappelijk nadeel voor de natuurlijke persoon in kwestie. Daarom moet de verwerkingsverantwoordelijke, zodra hij weet dat een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft plaatsgevonden, de toezichthoudende autoriteit zonder onnodige vertraging en waar mogelijk niet meer dan 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen, in kennis stellen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, tenzij de verwerkingsverantwoordelijke conform het verantwoordingsbeginsel kan aantonen dat het onwaarschijnlijk is dat deze inbreuk risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen met zich brengt. Wanneer ze niet binnen 72 uur kan plaatsvinden, dient de kennisgeving vergezeld te gaan van een toelichting bij de vertraging en kan informatie zonder verdere onnodige vertraging in fasen worden verstrekt.

(62) Wanneer de inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen met zich brengt, dienen de natuurlijke personen daarvan zonder onnodige vertraging in kennis te worden gesteld, zodat zij de nodige voorzorgsmaatregelen

kunnen treffen. De kennisgeving moet melding maken van de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens en aanbevelingen bevatten over hoe de persoon in kwestie mogelijke negatieve gevolgen kan beperken. Betrokkenen dienen zo snel als redelijkerwijs mogelijk is, in nauwe samenwerking met de toezichthoudende autoriteit en met inachtneming van de door deze laatste of andere relevante autoriteiten aangereikte richtsnoeren, in kennis te worden gesteld. Zo zouden betrokkenen onverwijld in kennis moeten worden gesteld wanneer een onmiddellijk risico op schade moet worden beperkt, terwijl een langere termijn gerechtvaardigd kan zijn wanneer passende maatregelen moeten worden genomen tegen aanhoudende of soortgelijke inbreuken in verband met persoonsgegevens. Wanneer door het uitstellen of beperken van de kennisgeving inzake een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de natuurlijke persoon in kwestie niet kan worden belet dat officiële of gerechtelijke onderzoeken of procedures worden belemmerd, dat de voorkoming, de opsporing, het onderzoek of de vervolging van strafbare feiten in het gedrang komen, dat straffen niet ten uitvoer worden gelegd, dat de openbare veiligheid, de nationale veiligheid of de rechten en vrijheden van anderen niet worden beschermd, zou die kennisgeving in uitzonderlijke omstandigheden achterwege kunnen worden gelaten.

(63) De verwerkingsverantwoordelijke dient een persoon aan te wijzen die de verwerkingsverantwoordelijke bijstaat bij het toezicht op de interne naleving van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen, behalve wanneer een Lid-Staat beslist om gerechten en andere onafhankelijke rechterlijke autoriteiten daarvan vrij te stellen in het kader van hun gerechtelijke taken. Die persoon kan een lid van het bestaande personeel van de verwerkingsverantwoordelijke zijn die een speciale opleiding inzake gegevensbeschermingswetgeving en -praktijk heeft genoten om deskundigheid op dat gebied te verwerven. Het vereiste expertiseniveau dient met name te worden bepaald op grond van de uitgevoerde gegevensverwerking en de bescherming die voor de door de verwerkingsverantwoordelijke verwerkte persoonsgegevens wordt vereist. De aangewezen persoon kan zijn taken op deeltijdse of voltijdse basis uitvoeren. Verschillende verwerkingsverantwoordelijken kunnen, rekening houdend met hun organisatiestructuur en omvang, samen een functionaris voor gegevensbescherming benoemen, bijvoorbeeld in het geval van gezamenlijke middelen in centrale eenheden. Binnen de structuur van de verwerkingsverantwoordelijken in kwestie kunnen aan deze persoon ook verschillende functies worden toegewezen. Die persoon dient de verwerkingsverantwoordelijke en de werknemers die persoonsgegevens verwerken bij te staan door hen te informeren en te adviseren over de nakoming van hun relevante verplichtingen inzake gegevensbescherming. Deze functionarissen voor gegevensbescherming dienen in staat te zijn hun taken en verplichtingen onafhankelijk in overeenstemming met het lidstatelijke recht uit te voeren.

(64) De Lid-Staten dienen ervoor te zorgen dat doorgifte aan een derde land of aan een internationale organisatie enkel plaatsvindt indien die specifieke doorgifte noodzakelijk is met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten, of de tenuitvoerlegging van straffen, waaronder de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, en dat de verwerkingsverantwoordelijke in het derde land of de internationale organisatie een bevoegde autoriteit is in de

zin van deze richtlijn. Doorgifte mag enkel worden verricht door bevoegde autoriteiten die als verwerkingsverantwoordelijken optreden, behalve wanneer verwerkers expliciet wordt opgedragen om namens verwerkingsverantwoordelijken gegevens door te geven. Een dergelijke doorgifte kan plaatsvinden in gevallen waarin de Commissie heeft besloten dat het derde land of de internationale organisatie in kwestie een adequaat beschermingsniveau waarborgt, of in gevallen waarin passende waarborgen worden geboden of waarin afwijkingen voor specifieke situaties van toepassing zijn. Wanneer persoonsgegevens van de Unie aan verwerkingsverantwoordelijken, verwerkers of andere ontvangers in derde landen of internationale organisaties worden doorgegeven, mag dit niet ten koste gaan van het beschermingsniveau waarin voor natuurlijke personen in de Unie door deze richtlijn wordt voorzien, ook in gevallen van verdere doorgiften van persoonsgegevens door het derde land of de internationale organisatie aan verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers in hetzelfde of een ander derde land dan wel in dezelfde of een andere internationale organisatie.

(65) Doorgifte van persoonsgegevens vanuit een Lid-Staat aan derde landen of internationale organisaties is in beginsel enkel toegestaan nadat de Lid-Staat waarvan de gegevens zijn verkregen daarin heeft toegestemd. Wanneer de bedreiging van de openbare veiligheid van een Lid-Staat of derde land of voor de fundamentele belangen van een Lid-Staat zo onmiddellijk is dat de voorafgaande toestemming niet tijdig kan worden verkregen, dient de bevoegde autoriteit met het oog op een doeltreffende samenwerking op het gebied van rechtshandhaving de mogelijkheid te hebben de desbetreffende persoonsgegevens zonder voorafgaande toestemming aan het derde land of de internationale organisatie in kwestie door te geven. De Lid-Staten dienen te bepalen dat eventuele specifieke voorwaarden met betrekking tot de doorgifte moeten worden meegedeeld aan derde landen of internationale organisaties. Aan verdere doorgiften van persoonsgegevens dient de bevoegde autoriteit die de oorspronkelijke doorgifte heeft verricht voorafgaand haar toestemming te verlenen. Wanneer de bevoegde autoriteit die de oorspronkelijke doorgifte heeft verricht, beslist over een verzoek om toestemming voor een verdere doorgifte, dient deze naar behoren rekening te houden met alle relevante factoren, waaronder de ernst van het strafbare feit, de specifieke voorwaarden voor en het doel van de oorspronkelijke gegevensdoorgifte, de aard en de modaliteiten van de uitvoering van de strafrechtelijke sanctie, en het beschermingsniveau van de persoonsgegevens in het derde land of de internationale organisatie waaraan de persoonsgegevens verder worden doorgegeven. De bevoegde autoriteit die de oorspronkelijke doorgifte heeft verricht, moet ook specifieke voorwaarden kunnen stellen aan de verdere doorgifte. Dergelijke specifieke voorwaarden kunnen worden beschreven in, bijvoorbeeld, behandelingscodes.

(66) De Commissie moet kunnen besluiten, met rechtskracht voor de gehele Unie, dat bepaalde derde landen, een gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in een derde land, of een internationale organisatie een adequaat niveau van persoonsgegevensbescherming bieden, en daarmee in de gehele Unie rechtszekerheid en eenvoudigheid verschaffen ten aanzien van derde landen of internationale organisaties die worden geacht een dergelijk beschermingsniveau te bieden. In die gevallen moeten doorgiften van persoonsgegevens aan die landen zonder specifieke toestemming kunnen plaatsvinden, behalve wanneer

een andere Lid-Staat waarvan de gegevens zijn verkregen zijn toestemming aan de doorgifte moet verlenen.

(67) Overeenkomstig de fundamentele waarden waarop de Unie is gegrondvest, in het bijzonder de bescherming van de mensenrechten, dient de Commissie bij haar beoordeling van een derde land of van een gebied of een nader bepaalde sector in een derde land, in aanmerking te nemen in hoeverre de rechtsstatelijkheid, de toegang tot de rechter en de internationale mensenrechtennormen en -regels in het specifieke derde land worden geëerbiedigd, en dient zij rekening te houden met het algemene en sectorale recht, waaronder de wetgeving betreffende openbare veiligheid, defensie en nationale veiligheid en openbare orde en strafrecht, van het land. Voor de vaststelling van een adequaatheidsbesluit met betrekking tot een gebied of een nader bepaalde sector in een derde land dienen duidelijke en objectieve criteria te worden vastgesteld, zoals specifieke verwerkingsactiviteiten en het toepassingsgebied van de toepasselijke wettelijke normen en geldende wetgeving in het derde land. Het derde land dient waarborgen te bieden voor een adequaat beschermingsniveau dat in wezen overeenkomt met het beschermingsniveau in de Unie, vooral wanneer gegevens in één of meerdere specifieke sectoren worden verwerkt. Meer bepaald moet het derde land zorgen voor doeltreffend onafhankelijk gegevensbeschermingstoezicht en voor mechanismen van samenwerking met de gegevensbeschermingsautoriteiten van de Lid-Staten en moeten de betrokkenen beschikken over daadwerkelijke en afdwingbare rechten en dienen zij effectief administratief beroep en beroep in rechte te kunnen instellen.

(68) Afgezien van de internationale verplichtingen die het derde land of de internationale organisatie is aangegaan, dient de Commissie ook rekening te houden met de verplichtingen die voortvloeien uit de deelname van het derde land of de internationale organisatie aan multilaterale of regionale regelingen, in het bijzonder wat de bescherming van persoonsgegevens betreft, alsook met de nakoming van die verplichtingen. Meer bepaald moet rekening worden gehouden met de toetreding van het derde land tot het Verdrag van de Raad van Europa van 28 januari 1981 tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens en het bijbehorende Aanvullend Protocol. Bij de beoordeling van het beschermingsniveau in derde landen of internationale organisaties dient de Commissie overleg te plegen met het bij Verordening (EU) 2016/679 ingestelde Europees Comité voor gegevensbescherming (het «Comité»). De Commissie dient tevens rekening te houden met de relevante adequaatheidsbesluiten die zij overeenkomstig artikel 45 van Verordening (EU) 2016/679 heeft vastgesteld.

(69) De Commissie dient toe te zien op de werking van besluiten over het beschermingsniveau in een derde land, een gebied of nader bepaalde sector in een derde land, of in een internationale organisatie. Bij haar adequaatheidsbesluiten dient de Commissie te voorzien in een mechanisme voor de periodieke evaluatie van de werking ervan. Die periodieke evaluatie dient in overleg met het derde land of de internationale organisatie in kwestie en met inachtneming van alle relevante ontwikkelingen in het derde land of de internationale organisatie te geschieden.

(70) De Commissie dient tevens te kunnen erkennen dat een derde land, een gebied of een nader bepaalde sector in een derde land, of een internationale organisatie niet langer een adequaat gegevensbeschermingsniveau waarborgt. In

een dergelijk geval dient de doorgifte van persoonsgegevens aan dat derde land of die internationale organisatie te worden verboden, tenzij aan de voorschriften van deze richtlijn met betrekking tot doorgiften is voldaan en met inachtneming van passende waarborgen en afwijkingen voor specifieke gevallen. Er dient te worden voorzien in procedures voor overleg tussen de Commissie en de derde landen of internationale organisaties in kwestie. De Commissie dient het derde land of de internationale organisatie tijdig op de hoogte te brengen van haar motivering en met de andere partij in overleg treden om de situatie te verhelpen.

(71) Doorgiften die niet plaatsvinden op grond van een adequaatheidsbesluit mogen enkel worden toegestaan indien in een juridisch bindend instrument passende waarborgen voor de persoonsgegevensbescherming worden geboden, of indien de verwerkingsverantwoordelijke alle omstandigheden in verband met de gegevensdoorgifte heeft beoordeeld en op basis van die beoordeling van oordeel is dat passende waarborgen voor de bescherming van persoonsgegevens worden geboden. Dergelijke juridisch bindende instrumenten zouden bijvoorbeeld juridisch bindende bilaterale overeenkomsten kunnen zijn die door de Lid-Staten zijn gesloten en in hun rechtsorde zijn geïmplementeerd en waarop de betrokkenen van die Lid-Staten zich zouden kunnen beroepen, en die de naleving van gegevensbeschermingsvoorschriften en de rechten van de betrokkenen waarborgen, waaronder het recht om administratief beroep of beroep in rechte in te stellen. De verwerkingsverantwoordelijke moet rekening kunnen houden met tussen Europol of Eurojust en derde landen gesloten samenwerkingsovereenkomsten die de uitwisseling van persoonsgegevens mogelijk maken wanneer de beoordeling van alle omstandigheden omtrent de gegevensdoorgifte wordt verricht. De verwerkingsverantwoordelijke moet er ook rekening mee kunnen houden dat de doorgifte van persoonsgegevens zal worden onderworpen aan verplichtingen inzake vertrouwelijkheid en aan het beginsel van specificiteit, om ervoor te zorgen dat de gegevens niet worden verwerkt voor andere doeleinden dan die waarvoor zij worden doorgegeven. Verder dient de verwerkingsverantwoordelijke in acht te nemen dat de persoonsgegevens niet zullen worden gebruikt om de doodstraf of enige vorm van wrede of onmenselijke behandeling te vorderen, uit te spreken of uit te voeren. Hoewel die voorwaarden kunnen worden gezien als passende waarborgen voor de overdracht van gegevens, moet de verwerkingsverantwoordelijke bijkomende waarborgen kunnen eisen.

(72) Wanneer er geen adequaatheidsbesluit voorhanden is en geen passende waarborgen worden geboden, zou een doorgifte van een categorie van doorgiften slechts in specifieke situaties kunnen plaatsvinden, indien zulks noodzakelijk is: om de vitale belangen van de betrokkene of een andere persoon te beschermen of om legitieme belangen van de betrokkene te waarborgen indien het recht van de Lid-Staat die de persoonsgegevens doorgeeft aldus bepaalt; om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid van een Lid-Staat of een derde land te voorkomen; in een afzonderlijk geval, met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten, de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid; of, in een afzonderlijk geval, met het oog op de vaststelling, de uitoefening of de onderbouwing van rechtsvorderingen. Die afwijkingen die

beperkend te worden opgevat en mogen geen frequente, massale en structurele doorgifte van persoonsgegevens mogelijk maken en evenmin een grootschalige doorgifte van gegevens, maar dienen tot de strikt noodzakelijke gegevens te worden beperkt. Dergelijke doorgiften dienen te worden gedocumenteerd en op verzoek ter beschikking van de toezichhoudende autoriteit te worden gesteld zodat deze de rechtmatigheid van de doorgifte kan controleren.

(73) De bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten passen de vigerende bilaterale of multilaterale internationale overeenkomsten met derde landen op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken of politieke samenwerking toe met het oog op de uitwisseling van relevante informatie voor het uitvoeren van de hun bij wet opgedragen taken. Deze uitwisseling vindt in beginsel plaats door samenwerking met, of ten minste met de medewerking van, de autoriteiten die in de betrokken derde landen bevoegd zijn voor de toepassing van deze richtlijn, soms zelfs zonder bilaterale of multilaterale internationale overeenkomst. In specifieke individuele gevallen kunnen de normale procedures die het contacteren van die autoriteit in het derde land voorschrijven, echter inefficiënt of ongepast zijn, met name omdat de doorgifte niet tijdig kon worden verricht of omdat de autoriteit in het derde land de rechtsstatelijkheid of de internationale mensenrechtennormen en -regels niet eerbiedigt, zodat de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten zouden kunnen beslissen de persoonsgegevens rechtstreeks aan in die derde landen gevestigde ontvangers door te geven. Dit kan het geval zijn wanneer doorgifte van persoonsgegevens dringend noodzakelijk is om het leven van een persoon die het slachtoffer van een strafbaar feit dreigt te worden, te redden of om een op handen zijnd misdrijf, waaronder terrorisme, te voorkomen. Niettegenstaande dat een dergelijke vorm van doorgifte tussen bevoegde autoriteiten en in derde landen gevestigde ontvangers voorbehouden moet blijven voor specifieke individuele gevallen, dient deze richtlijn te voorzien in voorwaarden om dergelijke gevallen te regelen. Die bepalingen mogen niet worden beschouwd als afwijkingen van bestaande bilaterale of multilaterale internationale overeenkomsten op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken of politieke samenwerking. Die regels dienen te gelden naast de overige bepalingen van deze richtlijn, met name de bepalingen betreffende de rechtmatigheid van de verwerking en de bepalingen van hoofdstuk V.

(74) Bij grensoverschrijdend verkeer van persoonsgegevens kan het voor natuurlijke personen moeilijker worden om hun gegevensbeschermingsrechten uit te oefenen teneinde zich te beschermen tegen onrechtmatig gebruik of onrechtmatige bekendmaking van die gegevens. Bovendien kan het voor toezichhoudende autoriteiten onmogelijk worden klachten te behandelen of onderzoek te verrichten in verband met activiteiten in het buitenland. Daarnaast kunnen hun inspanningen met het oog op grensoverschrijdende samenwerking worden belemmerd door ontoereikende preventieve of corrigerende bevoegdheden en inconsistente rechtskaders. Daarom dient nauwere samenwerking tussen de toezichhoudende autoriteiten op het gebied van gegevensbescherming te worden bevorderd met het oog op de uitwisseling van informatie met dergelijke instanties in het buitenland.

(75) Voor de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens is het van wezenlijk belang dat in de Lid-Staten toezichhoudende autoriteiten worden ingesteld die hun taken volstrekt onafhankelijk uitvoeren. Die toezichhoudende autoriteiten dienen toe te

zien op de toepassing van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en moeten bijdragen aan de consequente toepassing daarvan in de gehele Unie, teneinde natuurlijke personen te beschermen op het vlak van verwerking van hun persoonsgegevens. Daartoe dienen de toezichthoudende autoriteiten met elkaar en met de Commissie samen te werken.

(76) De Lid-Staten kunnen een toezichthoudende autoriteit die reeds krachtens Verordening (EU) 2016/679 is ingesteld, belasten met de taken die de krachtens deze richtlijn in te stellen nationale toezichthoudende autoriteiten moeten uitvoeren.

(77) De Lid-Staten moeten de mogelijkheid hebben om in overeenstemming met hun constitutionele, organisatorische en bestuurlijke structuur meer dan één toezichthoudende autoriteit in te stellen. Iedere toezichthoudende autoriteit dient te beschikken over de financiële en personele middelen, dienstruimten en infrastructuur die noodzakelijk zijn om haar taken, waaronder die in het kader van wederzijdse bijstand en samenwerking met andere toezichthoudende autoriteiten in de Unie, effectief uit te voeren. Iedere toezichthoudende autoriteit dient over een afzonderlijke openbare jaarbegroting te beschikken, die deel kan uitmaken van de algemene staats- of nationale begroting.

(78) De toezichthoudende autoriteiten dienen te worden onderworpen aan onafhankelijke controle- of monitoringmechanismen betreffende hun financiële uitgaven, op voorwaarde dat die financiële controle geen afbreuk doet aan hun onafhankelijkheid.

(79) De algemene voorwaarden voor het lid of de leden van de toezichthoudende autoriteit dienen in het lidstatelijke recht te worden vastgesteld en dienen met name te bepalen dat de leden moeten worden benoemd door het parlement dan wel de regering of het staatshoofd van de Lid-Staat op voordracht van de regering, een lid van de regering, het parlement of haar kamer, hetzij door een onafhankelijke instantie die krachtens het lidstatelijke recht middels een transparante procedure met de benoeming is belast. Om de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteit te waarborgen, dient het lid of dienen de leden van de toezichthoudende autoriteit integer te handelen, zich te onthouden van alle handelingen die onverenigbaar zijn met zijn of hun taken en gedurende zijn of hun ambtstermijn geen al dan niet bezoldigde beroepswerkzaamheden te verrichten die onverenigbaar zijn met zijn of hun taken. Om de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteit te waarborgen, dient het personeel door de toezichthoudende autoriteit te worden gekozen, met eventueel een interventie van een onafhankelijk instantie die krachtens het lidstatelijke recht met die taak is belast.

(80) Hoewel deze richtlijn ook van toepassing is op de activiteiten van nationale gerechten en andere rechterlijke autoriteiten, dient de competentie van de toezichthoudende autoriteiten zich niet uit te strekken tot de verwerking van persoonsgegevens door gerechten in het kader van hun taken, teneinde de onafhankelijkheid van rechters bij de uitvoering van hun gerechtelijke taken te vrijwaren. Die vrijstelling dient beperkt te blijven tot gerechtelijke activiteiten in het kader van rechtszaken en niet te gelden voor andere activiteiten die rechters overeenkomstig het lidstatelijke recht verrichten. De Lid-Staten moeten ook kunnen bepalen dat de bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteit zich niet uitstrekt tot de verwerking van persoonsgegevens door andere onafhankelijke rechterlijke autoriteiten in het kader van hun gerechtelijke taken, bijvoorbeeld het openbaar ministerie. De naleving van de regels van deze richtlijn door ge-

rechten en andere onafhankelijke rechterlijke autoriteiten is in elk geval altijd onderworpen aan onafhankelijk toezicht in overeenstemming met artikel 8, lid 3, van het Handvest.

(81) Elke toezichthoudende autoriteit dient klachten die door een betrokkene zijn ingediend, in behandeling te nemen en dient de zaak te onderzoeken of deze door te zenden naar de bevoegde toezichthoudende autoriteit. Het onderzoek dat naar aanleiding van een klacht wordt uitgevoerd, strekt zich uit tot wat in het specifieke geval passend is en kan worden onderworpen aan rechterlijke toetsing. De toezichthoudende autoriteit dient de betrokkene binnen een redelijke termijn in kennis te stellen van de voortgang van de behandeling en het resultaat van de klacht. Indien de zaak verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit vereist, dient aan de betrokkene tussentijdse informatie te worden verstrekt.

(82) Met het oog op efficiënte, betrouwbare en consequente monitoring van de naleving en handhaving van deze richtlijn in de gehele Unie krachtens het VWEU zoals uitgelegd door het Hof van Justitie, dienen de toezichthoudende autoriteiten in alle Lid-Staten dezelfde taken en feitelijke bevoegdheden te hebben, waaronder onderzoeksbevoegdheden, bevoegdheden tot het nemen van corrigerende maatregelen en adviesbevoegdheden die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van hun taken. Hun bevoegdheden mogen echter geen afbreuk doen aan de specifieke regels voor strafrechtelijke procedures, met inbegrip van het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten, of aan de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Onverminderd de bevoegdheden die krachtens het lidstatelijke recht aan de met vervolging belaste autoriteiten zijn toegekend, dienen de toezichthoudende autoriteiten tevens de bevoegdheid te hebben inbreuken op deze richtlijn ter kennis van de rechterlijke autoriteiten te brengen of gerechtelijke procedures te voeren. De bevoegdheden van de toezichthoudende autoriteiten dienen in overeenstemming met passende in het Unierecht of het lidstatelijke recht vastgestelde procedurele waarborgen, op onpartijdige en eerlijke wijze en binnen een redelijke termijn te worden uitgeoefend. In het bijzonder dient elke maatregel passend, noodzakelijk en proportioneel te zijn met het oog op naleving van deze richtlijn en, rekening houdend met de omstandigheden van elk afzonderlijk geval, het recht te eerbiedigen van eenieder om te worden gehoord voordat een individuele maatregel wordt genomen die voor hem nadelige gevolgen zou hebben; verder dienen overbodige kosten en buitensporige ongemakken voor de persoon in kwestie te worden vermeden. Onderzoeksbevoegdheden betreffende toegang tot dienstruimten dienen overeenkomstig de specifieke voorschriften van het lidstatelijke recht, zoals een verplichte voorafgaande toestemming van een rechterlijke instantie, te worden uitgeoefend. De vaststelling van een juridisch bindend besluit dient te worden onderworpen aan rechterlijke toetsing in de Lid-Staat van de toezichthoudende autoriteit die het besluit heeft vastgesteld.

(83) De toezichthoudende autoriteiten dienen elkaar te helpen bij de uitvoering van hun taken en wederzijdse bijstand te verlenen met het oog op de consequente toepassing en handhaving van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen.

(84) Het Comité dient bij te dragen tot de consequente toepassing van deze richtlijn in de gehele Unie, onder meer door

de Commissie advies te verlenen en de samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten in de Unie te bevorderen.

(85) Iedere betrokkene dient het recht te hebben om een klacht in te dienen bij één toezichthoudende autoriteit en om overeenkomstig artikel 47 van het Handvest een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen indien de betrokkene meent dat inbreuk is gemaakt op zijn rechten krachtens uit hoofde van deze richtlijn vastgestelde bepalingen, of indien de toezichthoudende autoriteit niet optreedt naar aanleiding van een klacht, een klacht gedeeltelijk of geheel afwijst, of niet optreedt wanneer zulk optreden voor de bescherming van de rechten van de betrokkene noodzakelijk is. Het onderzoek dat naar aanleiding van een klacht wordt uitgevoerd, strekt zich uit tot wat in het specifieke geval passend is en kan worden onderworpen aan rechterlijke toetsing. De bevoegde toezichthoudende autoriteit dient de betrokkene binnen een redelijke termijn in kennis te stellen van de voortgang van de behandeling en het resultaat van de klacht. Indien de zaak verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit vereist, dient aan de betrokkene tussentijdse informatie te worden verstrekt. Elke toezichthoudende autoriteit dient maatregelen te treffen om het indienen van klachten te faciliteren, zoals het ter beschikking stellen van een klachtenformulier dat tevens elektronisch kan ook worden ingevuld, zonder dat andere communicatiemiddelen worden uitgesloten.

(86) Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon dient het recht te hebben om voor de bevoegde nationale rechterlijke instantie een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een besluit van een toezichthoudende autoriteit dat ten aanzien van die persoon rechtsgevolgen heeft. Een dergelijk besluit heeft meer bepaald betrekking op de uitoefening door de toezichthoudende autoriteit van bevoegdheden in verband met onderzoek, corrigerende maatregelen en toestemming, of op de afwijzing van klachten. Dat recht geldt echter niet voor andere maatregelen van de toezichthoudende autoriteiten die niet juridisch bindend zijn, zoals standpunten en adviezen. Een vordering tegen een toezichthoudende autoriteit dient te worden ingesteld bij de gerechten van de Lid-Staat waar de toezichthoudende autoriteit is gevestigd, en moet stroken met het recht van die Lid-Staat. Die gerechten dienen volledige rechtsmacht uit te oefenen, waaronder rechtsmacht om alle feitelijke en juridische vraagstukken in verband met het aanhangige geschil te onderzoeken.

(87) Wanneer een betrokkene van oordeel is dat zijn rechten uit hoofde van deze richtlijn zijn geschonden, dient hij het recht te hebben een instantie die de bescherming van de rechten en belangen van betrokkenen in verband met de bescherming van hun persoonsgegevens tot doel heeft en die volgens het recht van een Lid-Staat is opgericht, te machtigen om namens hem klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit en het recht op een voorziening in rechte uit te oefenen. Het recht van vertegenwoordiging van de betrokkenen mag geen afbreuk doen aan het lidstatelijke procesrecht op grond waarvan een verplichte vertegenwoordiging van de betrokkenen door een advocaat, zoals omschreven in Richtlijn 77/249/EEG van de Raad (10), voor de nationale rechter vereist kan zijn.

(88) Alle schade die iemand kan lijden ten gevolge van een verwerking die inbreuk maakt op uit hoofde van deze richtlijn vastgestelde bepalingen, moet worden vergoed door de verwerkingsverantwoordelijke of door een naar lidstatelijk recht bevoegde instantie. Het begrip «schade» moet ruim worden

opgevat in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie, op een wijze die ten volle recht doet aan de doeleinden van deze richtlijn. Dit laat eventuele vorderingen tot schadevergoeding wegens inbreuken op andere regels van het Unierecht of het lidstatelijke recht onverlet. Wanneer sprake is van een verwerking die onrechtmatig is of die inbreuk maakt op uit hoofde van deze richtlijn vastgestelde bepalingen, worden daarmee ook verwerkingen bedoeld die inbreuk maken op overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde uitvoeringshandelingen. De betrokkenen dienen volledige en daadwerkelijke vergoeding van de door hen geleden schade te ontvangen.

(89) Er dienen sancties te worden opgelegd aan de natuurlijke personen of rechtspersonen, ongeacht of deze personen onder het publiekrecht dan wel onder het privaatrecht vallen, die inbreuk maken op deze richtlijn. De Lid-Staten dienen erop toe te zien dat de sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn en dienen alle maatregelen te nemen om de sancties ten uitvoer te leggen.

(90) Met het oog op uniforme voorwaarden voor de uitvoering van deze richtlijn dienen aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden te worden verleend met betrekking tot het adequate beschermingsniveau dat wordt geboden door een derde land, een gebied of nader bepaalde sector in een derde land, of door een internationale organisatie en het model en de procedures voor de wederzijdse bijstand en de regelingen voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen toezichthoudende autoriteiten onderling en tussen de toezichthoudende autoriteiten en het Comité. Die bevoegdheden dienen te worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad (11).

(91) De onderzoeksprocedure dient te worden toegepast voor de vaststelling van uitvoeringshandelingen inzake het adequate beschermingsniveau dat wordt geboden door een derde land, een gebied of nader bepaalde sector in een derde land, of door een internationale organisatie, en inzake het model en de procedures voor de wederzijdse bijstand en de regelingen voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen toezichthoudende autoriteiten onderling en tussen de toezichthoudende autoriteiten en het Comité, aangezien dit handelingen van algemene strekking zijn.

(92) Wanneer een derde land, een gebied of nader bepaalde sector in een derde land, dan wel een internationale organisatie niet langer een adequaat beschermingsniveau waarborgt, dient de Commissie in naar behoren gerechtvaardigde gevallen onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vast te stellen indien dit om dwingende redenen van urgentie is vereist.

(93) Aangezien de doeleinden van deze richtlijn, namelijk het beschermen van de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen, in het bijzonder het recht op de bescherming van hun persoonsgegevens, en het waarborgen van de vrije uitwisseling van persoonsgegevens tussen de bevoegde autoriteiten in de Unie, niet voldoende door de Lid-Staten alleen kunnen worden verwezenlijkt en, gezien de omvang en de gevolgen van de maatregelen, beter op het niveau van de Unie worden gerealiseerd, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen treffen. Overeenkomstig het in datzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om die doeleinden te verwezenlijken.

(94) Specifieke bepalingen van handelingen van de Unie op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken of politieke samenwerking die voorafgaand aan de vaststelling

van deze richtlijn zijn vastgesteld en die de verwerking van persoonsgegevens tussen Lid-Staten onderling of de toegang van door de Lid-Staten aangewezen autoriteiten tot op grond van de Verdragen opgerichte informatiesystemen regelen, dienen ongewijzigd te blijven, zoals de specifieke bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens die worden toegepast uit hoofde van Besluit 2008/615/JBZ van de Raad (12), of artikel 23 van de Overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de Lid-Staten van de Europese Unie (13). Aangezien artikel 8 van het Handvest en artikel 16 VWEU voorschrijven dat het grondrecht op bescherming van persoonsgegevens op een consequente manier in de Unie wordt gewaarborgd, dient de Commissie na te gaan wat het verband is tussen deze richtlijn en handelingen die voorafgaand aan de vaststelling van deze richtlijn zijn vastgesteld en die de verwerking van persoonsgegevens tussen Lid-Staten onderling of de toegang van door de Lid-Staten aangewezen autoriteiten tot op grond van de Verdragen opgerichte informatiesystemen regelen, teneinde de noodzaak van aanpassing van die specifieke bepalingen aan deze richtlijn te beoordelen. In voorkomend geval dient de Commissie voorstellen te doen om consistente rechtsregels met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens te waarborgen.

(95) Teneinde een alomvattende en consequente bescherming van persoonsgegevens in de Unie te waarborgen, dienen internationale overeenkomsten die de Lid-Staten vóór de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn hebben gesloten en die stroken met het vóór die datum toepasselijke Unierecht van kracht te blijven totdat zij worden gewijzigd, vervangen of ingetrokken.

(96) Voor de omzetting van deze richtlijn dienen de Lid-Staten te beschikken over een termijn van maximaal 2 jaar vanaf de datum van inwerkingtreding ervan. Verwerkingen die reeds gaande zijn op die datum dienen binnen twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn daarmee in overeenstemming te worden gebracht. Indien een dergelijke verwerking evenwel in overeenstemming is met het Unierecht dat vóór de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn van toepassing is, mogen de voorschriften van deze richtlijn die betrekking hebben op de voorafgaande raadpleging van de toezichhoudende autoriteit, niet worden toegepast op de verwerkingsactiviteiten die reeds van vóór die datum gaande zijn, aangezien die voorschriften vanwege hun aard voorafgaand aan de verwerkingen dienen te worden vervuld. Wanneer de Lid-Staten van de langere omzettingstermijn die zeven jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn verstrijkt, gebruikmaken teneinde te voldoen aan de registratieverplichtingen voor systemen voor geautomatiseerde verwerking die vóór die datum zijn opgezet, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker te beschikken over efficiënte methoden, zoals logbestanden of andere vormen van registers, om de rechtmatigheid van de gegevensverwerking aan te tonen, interne controle mogelijk te maken en de integriteit en de beveiliging van gegevens te waarborgen.

(97) Deze richtlijn laat de regels ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, als vastgesteld in Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad (14), onverlet.

(98) Kaderbesluit 2008/977/JBZ dient derhalve te worden ingetrokken.

(99) Overeenkomstig artikel 6 bis van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland

ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, dat gehecht is aan het VEU en het VWEU, zijn het Verenigd Koninkrijk en Ierland niet gebonden door de in deze richtlijn vastgestelde regels in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de Lid-Staten bij de uitvoering van activiteiten binnen het toepassingsgebied van de hoofdstukken 4 en 5 van titel V van het derde deel VWEU, wanneer het Verenigd Koninkrijk en Ierland niet gebonden zijn door de regels betreffende de vormen van justitiële samenwerking in strafzaken of van politieke samenwerking in het kader waarvan de op grond van artikel 16 VWEU vastgestelde bepalingen moeten worden nageleefd.

(100) Overeenkomstig de artikelen 2 en 2bis van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, dat gehecht is aan het VEU en het VWEU, zijn de in deze richtlijn vastgestelde regels in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de Lid-Staten bij de uitvoering van activiteiten binnen het toepassingsgebied van de hoofdstukken 4 en 5 van titel V van het derde deel van het VWEU niet bindend voor, noch van toepassing in Denemarken. Aangezien deze richtlijn voortbouwt op het Schengenacquis krachtens titel V van het derde deel van het VWEU, dient Denemarken overeenkomstig artikel 4 van het bovengenoemde protocol binnen een termijn van zes maanden na de vaststelling van deze richtlijn te beslissen of het deze in het nationale recht zal omzetten.

(101) Wat IJsland en Noorwegen betreft, vormt deze richtlijn een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van de Overeenkomst tussen de Raad van de Europese Unie en de Republiek IJsland en het Koninkrijk Noorwegen inzake de wijze waarop IJsland en Noorwegen worden betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis (15).

(102) Wat Zwitserland betreft, vormt deze richtlijn een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis (16).

(103) Wat Liechtenstein betreft, vormt deze richtlijn een ontwikkeling van de bepalingen van het Schengenacquis in de zin van het Protocol tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap, de Zwitserse Bondsstaat en het Vorstendom Liechtenstein betreffende de toetreding van het Vorstendom Liechtenstein tot de Overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis (17).

(104) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die erkend zijn in het Handvest, zoals vastgelegd in het VWEU, met name het recht op eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven, het recht op bescherming van persoonsgegevens en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht. De beperkingen op de uitoefening van die rechten zijn in overeenstemming met artikel 52, lid 1, van het Handvest, omdat zij noodzakelijk zijn om te voldoen aan door de Unie erkende doeleinden van algemeen belang of aan de noodzaak van bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

(105) Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van de Lid-Staten en de Commissie van 28 september

2011 over toelichtende stukken hebben de Lid-Staten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsmaatregelen wordt toegelicht. Ten aanzien van deze richtlijn acht de wetgever de toezending van die stukken gerechtvaardigd. (106) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is overeenkomstig artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001 geraadpleegd en heeft op 7 maart 2012 (18) advies uitgebracht.

(107) Deze richtlijn dient de Lid-Staten niet te beletten om bepalingen betreffende de uitoefening van de rechten van betrokkenen inzake informatie, inzage, rectificatie of wissing van persoonsgegevens en verwerkingsbeperking in het kader van strafrechtelijke procedures, alsmede eventuele beperkingen daarop, in het nationale strafprocesrecht op te nemen, HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

(1) *PB*. C 391 van 18.12.2012, blz. 127.

(2) Standpunt van het Europees Parlement van 12 maart 2014 (nog niet bekendgemaakt in het *Publicatieblad*) en standpunt van de Raad in eerste lezing van 8 april 2016 (nog niet bekendgemaakt in het *Publicatieblad*). Standpunt van het Europees Parlement van 14 april 2016.

(3) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (*PB*. L 281 van 23.11.1995, blz. 31).

(4) Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad van 27 november 2008 over de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politie en justitiële samenwerking in strafzaken (*PB*. L 350 van 30.12.2008, blz. 60).

(5) Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming) en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (zie bladzijde 1 van dit *Publicatieblad*).

(6) Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (*PB*. L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

(7) Richtlijn 2011/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 betreffende de toepassing van de rechten van patiënten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg (*PB*. L 88 van 4.4.2011, blz. 45).

(8) Gemeenschappelijk Standpunt 2005/69/JBZ van de Raad van 24 januari 2005 over de uitwisseling van bepaalde gegevens met Interpol (*PB*. L 27 van 29.1.2005, blz. 61).

(9) Besluit 2007/533/JBZ van de Raad van 12 juni 2007 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (*PB*. L 205 van 7.8.2007, blz. 63).

(10) Richtlijn 77/249/EEG van de Raad van 22 maart 1977 tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening door advocaten van het vrij verrichten van diensten (*PB*. L 78 van 26.3.1977, blz. 17).

(11) Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de Lid-Staten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (*PB*. L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

(12) Besluit 2008/615/JBZ van de Raad van 23 juni 2008 inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit (*PB*. L 210 van 6.8.2008, blz. 1).

(13) Akte van de Raad van 29 mei 2000 tot vaststelling, overeenkomstig artikel 34 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, van de Overeen-

komst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de Lid-Staten van de Europese Unie (*PB*. C 197 van 12.7.2000, blz. 1).

(14) Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad (*PB*. L 335 van 17.12.2011, blz. 1).

(15) *PB*. L 176 van 10.7.1999, blz. 36.

(16) *PB*. L 53 van 27.2.2008, blz. 52.

(17) *PB*. L 160 van 18.6.2011, blz. 21.

(18) *PB*. C 192 van 30.6.2012, blz. 7.

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Onderwerp en doelstellingen

1. Bij deze richtlijn worden de regels vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid.

2. Overeenkomstig deze richtlijn hebben de Lid-Staten de verplichting:

a) de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen en met name hun recht op bescherming van persoonsgegevens te beschermen; en

b) erop toe te zien dat de uitwisseling van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten binnen de Unie, wanneer die uitwisseling bij het Unierecht of het recht van de Lid-Staten is vereist, niet wordt beperkt of verboden om redenen die verband houden met de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

3. Deze richtlijn belet de Lid-Staten niet uitbreidende waarborgen te bieden dan die waarin deze richtlijn voorziet voor de bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten.

Art. 2. Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de doeleinden van artikel 1, lid 1.

2. Deze richtlijn is van toepassing op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde, alsmede op de niet-geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.

3. Deze richtlijn is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens:

a) in het kader van activiteiten die buiten de werkingsfeer van het Unierecht vallen;

b) door instellingen, organen en instanties van de Unie.

Art. 3. Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1) «persoonsgegevens»: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon («de betrokkene»); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatiemiddel zoals een naam, een identificatienummer,

locatiegegevens, een online identificatiemiddel of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon;

2) «verwerking»: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, bekendmaking door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens;

3) «verwerkingsbeperking»: het markeren van opgeslagen persoonsgegevens met als doel de verwerking ervan in de toekomst te beperken;

4) «profilering»: elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens waarbij aan de hand van persoonsgegevens bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd, met name met de bedoeling aspecten betreffende zijn beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, interesses, betrouwbaarheid, gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen;

5) «pseudonimisering»: het verwerken van persoonsgegevens op zodanige wijze dat de persoonsgegevens niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld;

6) «bestand»: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit gecentraliseerd of gedecentraliseerd is dan wel op functionele of geografische gronden is verspreid;

7) «bevoegde autoriteit»:

a) iedere overheidsinstantie die bevoegd is voor de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid; of

b) ieder ander orgaan dat of iedere andere entiteit die krachtens het lidstatelijke recht is gemachtigd openbaar gezag en openbare bevoegdheden uit te oefenen met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid;

8) «verwerkingsverantwoordelijke»: de bevoegde autoriteit die, alleen of samen met andere, de doeleinden van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doeleinden van en de middelen voor die verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen;

9) «verwerker»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat namens de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt;

10) «ontvanger»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie/waaraan de persoonsgegevens worden bekendgemaakt. Overheidsinstanties die mogelijk persoonsgegevens ontvangen in het kader van een bijzonder onderzoek overeenkomstig het lidstatelijke recht, gelden echter niet als ontvangers; bij de verwerking van die persoonsgegevens door die overheidsinstanties voldoet aan de toepasselijke gegevensbeschermingsregels overeenkomstig de doeleinden van de verwerking;

11) «inbreuk in verband met persoonsgegevens»: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde bekendmaking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens;

12) «genetische gegevens»: persoonsgegevens die verband houden met de overgeërfd of verworven genetische kenmerken van een natuurlijke persoon die unieke informatie verschaffen over de fysiologie of de gezondheid van die natuurlijke persoon en die met name voortkomen uit een analyse van een biologisch monster van die natuurlijke persoon;

13) «biometrische gegevens»: persoonsgegevens die het resultaat zijn van een specifieke technische verwerking met betrekking tot de fysieke, fysiologische of gedragsgerelateerde kenmerken van een natuurlijke persoon op grond waarvan eenduidige identificatie van die natuurlijke persoon mogelijk is of wordt bevestigd, zoals gezichtsafbeeldingen of vingerafdrukgegevens;

14) «gezondheidsgegevens»: persoonsgegevens die verband houden met de fysieke of mentale gezondheid van een natuurlijke persoon, waaronder gegevens over verleende gezondheidsdiensten, waarmee informatie over zijn gezondheidstoestand wordt gegeven;

15) «toezichthoudende autoriteit»: een door een Lid-Staat ingevolge artikel 41 ingestelde onafhankelijke overheidsinstantie;

16) «internationale organisatie»: een organisatie en de daaronder vallende internationaalpubliekrechtelijke organen of andere organen die zijn opgericht bij of op grond van een overeenkomst tussen twee of meer landen.

HOOFDSTUK II

BEGINSELEN

Art. 4. *Beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens*

1. De Lid-Staten schrijven voor dat persoonsgegevens:

a) rechtmatig en eerlijk worden verwerkt;

b) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en legitieme doeleinden worden verzameld en niet op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;

c) toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig in verhouding tot de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, zijn;

d) juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd; alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren;

e) worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;

f) met gebruikmaking van passende technische of organisatorische middelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat de beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

2. Verwerking door dezelfde of een andere verwerkingsverantwoordelijke voor een ander doel van artikel 1, lid 1, dan dat waarvoor de persoonsgegevens worden verzameld, is toegelaten voor zover:

a) de verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht gemachtigd is deze persoonsgegevens voor een dergelijk doel te verwerken; en

b) de verwerking noodzakelijk is en in verhouding staat tot dat andere doel overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht.

3. Verwerking door dezelfde of een andere verwerkingsverantwoordelijke kan onder meer omvatten archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of gebruik voor statistische doeleinden voor de in artikel 1, lid 1, bedoelde doeleinden, mits is voorzien in passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van betrokkenen.

4. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de leden 1, 2 en 3 en kan deze naleving aantonen.

Art. 5. Termijnen voor opslag en evaluatie

De Lid-Staten voorzien erin dat passende termijnen worden vastgelegd voor het wissen van persoonsgegevens of voor een periodieke evaluatie van de noodzaak van de opslag van persoonsgegevens. De naleving van die termijnen wordt met procedurele maatregelen gewaarborgd.

Art. 6. Onderscheid tussen verschillende categorieën van betrokkenen

De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke, in voorkomend geval en voor zover mogelijk, een duidelijk onderscheid maakt tussen persoonsgegevens betreffende verschillende categorieën van betrokkenen, zoals:

a) personen ten aanzien van wie gegronde vermoedens bestaan dat zij een strafbaar feit hebben gepleegd of zullen plegen;

b) personen die voor een strafbaar feit zijn veroordeeld;

c) slachtoffers van een strafbaar feit, of personen ten aanzien van wie bepaalde feiten aanleiding geven tot het vermoeden dat zij het slachtoffer zouden kunnen worden van een strafbaar feit; en

d) andere personen die bij een strafbaar feit betrokken zijn, zoals personen die als getuige kunnen worden opgeroepen in een onderzoek naar strafbare feiten of een daaruit voortvloeiende strafrechtelijke procedure, personen die informatie kunnen verstrekken over strafbare feiten, of personen die contact hebben of banden onderhouden met een van de personen als bedoeld onder a) en b).

Art. 7. Onderscheid tussen persoonsgegevens en controle van de kwaliteit van persoonsgegevens

1. De Lid-Staten voorzien erin dat persoonsgegevens die op feiten zijn gebaseerd, voor zover mogelijk worden onderscheiden van persoonsgegevens die op een persoonlijk oordeel zijn gebaseerd.

2. De Lid-Staten voorzien erin dat de bevoegde autoriteiten alle redelijke maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat persoonsgegevens die onjuist, onvolledig of niet meer actueel zijn, niet worden doorgezonden of beschikbaar ge-

steld. Daartoe controleert iedere bevoegde autoriteit, voor zover praktisch haalbaar, de kwaliteit van de persoonsgegevens voordat de gegevens worden doorgezonden of beschikbaar gesteld. Voor zover mogelijk wordt bij de doorzending van persoonsgegevens te allen tijde de noodzakelijke aanvullende informatie toegevoegd aan de hand waarvan de ontvangende bevoegde autoriteit de mate van juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van persoonsgegevens kan beoordelen, alsmede de mate waarin zij actueel zijn.

3. Indien blijkt dat onjuiste persoonsgegevens zijn doorgezonden, of dat de persoonsgegevens op onrechtmatige wijze zijn doorgezonden, wordt de ontvanger daarvan onverwijld in kennis gesteld. In dat geval worden de persoonsgegevens gerectificeerd of gewist, of wordt de verwerking beperkt overeenkomstig artikel 16.

Art. 8. Rechtmatigheid van de verwerking

1. De Lid-Staten zorgen ervoor dat verwerking alleen rechtmatig is indien en voor zover die verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering door een bevoegde autoriteit van een taak voor de in artikel 1, lid 1, bedoelde doeleinden, en dat die verwerking gebaseerd is op het Unierecht of het lidstatelijke recht.

2. In het lidstatelijke recht dat verwerking binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn regelt, worden ten minste de verwerkingsdoeleinden, de te verwerken persoonsgegevens en de doeleinden van de verwerking gespecificeerd.

Art. 9. Specifieke verwerkingsvoorwaarden

1. Persoonsgegevens die door bevoegde autoriteiten voor de in artikel 1, lid 1 omschreven doeleinden worden verzameld, worden niet verwerkt voor andere doeleinden, tenzij die verwerking krachtens het Unierecht of het lidstatelijke recht is toegestaan. Wanneer persoonsgegevens voor zulke andere doeleinden worden verwerkt, is Verordening (EU) 2016/679 van toepassing, tenzij de verwerking geschiedt in het kader van een activiteit die buiten de werkingssfeer van het Unierecht valt.

2. Wanneer aan bevoegde autoriteiten krachtens het lidstatelijke recht andere taken dan die ter verwezenlijking van de in artikel 1, lid 1, omschreven doeleinden worden toevertrouwd, is Verordening (EU) 2016/679 van toepassing op verwerking voor die doeleinden, waaronder archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, tenzij de verwerking geschiedt in het kader van een activiteit die buiten de werkingssfeer van het Unierecht valt.

3. De Lid-Staten schrijven voor dat de doorzending bevoegde autoriteit, wanneer het op die autoriteit toepasselijke Unierecht of recht van de listaten voorziet in specifieke verwerkingsvoorwaarden, de ontvanger van die persoonsgegevens van die voorwaarden en van de noodzaak tot eerbiediging daarvan in kennis stelt.

4. De Lid-Staten schrijven voor dat, wanneer de doorzending bevoegde autoriteit uit hoofde van lid 3 voorwaarden toepast op ontvangers in andere Lid-Staten en op organen en instanties die zijn opgericht krachtens de hoofdstukken 4 en 5 van titel V VWEU, die voorwaarden niet mogen afwijken van de voorwaarden voor vergelijkbare doorzendingen van gegevens binnen de Lid-Staat van de doorzending bevoegde autoriteit.

Art. 10. Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levens-

beschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijkt, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een natuurlijke persoon, gegevens over gezondheid of gegevens over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid van een natuurlijke persoon zijn slechts toegelaten wanneer de verwerking strikt noodzakelijk is, geschiedt met inachtneming van passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene, en:

- a) bij het Unierecht of het lidstatelijke recht is toegestaan;
- b) noodzakelijk is om vitale belangen van de betrokkene of een andere natuurlijke persoon te beschermen; of
- c) die verwerking betrekking heeft op gegevens die kenmerkend door de betrokkene zelf openbaar zijn gemaakt.

Art. 11. Geautomatiseerde individuele besluitvorming

1. De Lid-Staten schrijven voor dat uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerde besluiten, met inbegrip van profilering, die voor de betrokkene nadelige rechtsgevolgen hebben of hem in aanmerkelijke mate treffen, verboden zijn, tenzij het betrokken besluit is toegestaan krachtens het Unierecht of het lidstatelijke recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is, en dat besluit voorziet in passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene, waaronder ten minste het recht op menselijke tussenkomst van de verwerkingsverantwoordelijke.

2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde besluiten worden niet gebaseerd op de in artikel 10 bedoelde bijzondere categorieën van persoonsgegevens, tenzij er passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden en de legitieme belangen van de betrokkene zijn getroffen.

3. Profilering die leidt tot discriminatie van natuurlijke personen op grond van de in artikel 10 bedoelde bijzondere categorieën van persoonsgegevens is overeenkomstig het Unierecht verboden.

HOOFDSTUK III

RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Art. 12. Communicatie en regelingen voor de uitoefening van de rechten van de betrokkene

1. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke redelijke maatregelen neemt om de betrokkene de in artikel 13 bedoelde informatie te verstrekken, en dat iedere mededeling aan de betrokkene in het kader van de artikelen 11, 14 tot en met 18, en 31 in verband met verwerking in een beknopte, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal plaatsvindt. De informatie wordt met passende, waaronder elektronische, middelen verstrekt. In de regel verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de informatie in dezelfde vorm als de vorm van het verzoek.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de uitoefening van de rechten van de betrokkene uit hoofde van artikel 11 en de artikelen 14 tot en met 18 faciliteert.

3. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene zonder onnodige vertraging schriftelijk in kennis stelt met betrekking tot de opvolging van zijn verzoek.

4. De Lid-Staten schrijven voor dat het verstrekken van informatie overeenkomstig artikel 13, en elke communicatie of maatregel overeenkomstig de artikelen 11, 14 tot en met 18, en 31 kosteloos geschiedt. Wanneer verzoeken

van een betrokkene kennelijk ongegrond of buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke:

- a) een redelijke vergoeding aanrekenen in het licht van de administratieve kosten waarmee het verstrekken van de gevraagde informatie of communicatie en het treffen van de gevraagde maatregelen gepaard gaan; of
- b) weigeren gevolg te geven aan het verzoek.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kenmerkend ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

5. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke redenen heeft om te twifelen aan de identiteit van de natuurlijke persoon die een in de artikelen 14 en 16 bedoeld verzoek doet, kan hij verzoeken om aanvullende informatie die noodzakelijk is ter bevestiging van de identiteit van de betrokkene.

Art. 13. Aan de betrokkene ter beschikking gestelde of verstrekte informatie

1. De Lid-Staten voorzien erin dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene ten minste de volgende informatie ter beschikking stelt:

- a) de identiteit en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke;
- b) in voorkomend geval, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming;
- c) de doeleinden van de verwerking waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd;
- d) het bestaan van het recht klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit, en de contactgegevens van de toezichthoudende autoriteit;
- e) het bestaan van het recht de verwerkingsverantwoordelijke te verzoeken om toegang tot en rectificatie of wissing van hem betreffende persoonsgegevens, en beperking van de verwerking van persoonsgegevens betreffende de betrokkene.

2. In aanvulling op de in lid 1 bedoelde informatie schrijven de Lid-Staten bij wet voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene in specifieke gevallen de volgende verdere informatie verstrekt om de betrokkene in staat te stellen zijn rechten uit te oefenen:

- a) de rechtsgrond van de verwerking;
- b) de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;
- c) in voorkomend geval, de categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens, ook in derde landen of internationale organisaties;
- d) indien noodzakelijk, extra informatie, in het bijzonder wanneer de persoonsgegevens zonder medeweten van de betrokkene worden verzameld.

3. De Lid-Staten kunnen wettelijke maatregelen treffen om de verstrekking van de in lid 2 bedoelde informatie aan de betrokkene uit te stellen, te beperken of achterwege te laten, voor zover en zolang een dergelijke maatregel in een democratische samenleving, met inachtneming van de grondrechten en de legitieme belangen van de natuurlijke persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is om:

- a) belemmering van officiële of gerechtelijke onderzoeken of procedures te voorkomen;
- b) nadelige gevolgen voor de voorkoming, de opsporing, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen te voorkomen;
- c) de openbare veiligheid te beschermen;

- d) de nationale veiligheid te beschermen;
  - e) de rechten en vrijheden van anderen te beschermen.
4. De Lid-Staten kunnen wettelijke maatregelen treffen om te bepalen welke verwerkingscategorieën geheel of gedeeltelijk onder één van de punten van lid 3 kunnen vallen.

Art. 14. Recht op inzage van de betrokkene

Behoudens artikel 15 schrijven de Lid-Staten voor dat de betrokkene het recht heeft om van de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitend te krijgen over de al dan niet verwerking van hem betreffende persoonsgegevens en, wanneer dat het geval is, om die persoonsgegevens in te zien en om de volgende informatie te verkrijgen:

- a) de doeleinden van en de rechtsgrond voor de verwerking;
- b) de betrokken categorieën van persoonsgegevens;
- c) de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn bekendgemaakt, met name ontvangers in derde landen of internationale organisaties;
- d) indien mogelijk, de periode gedurende welke de persoonsgegevens naar verwachting zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;
- e) dat hij het recht heeft van de verwerkingsverantwoordelijke rectificatie of wissing van hem betreffende persoonsgegevens of beperking van verwerking van hem betreffende persoonsgegevens te verlangen;
- f) het bestaan van het recht klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit, en de contactgegevens van de toezichthoudende autoriteit;
- g) de persoonsgegevens die worden verwerkt, en alle beschikbare informatie over de oorsprong van die gegevens.

Art. 15. Beperkingen van het inzagerecht

1. De Lid-Staten kunnen wettelijke maatregelen treffen om het inzagerecht van de betrokkene geheel of gedeeltelijk te beperken, voor zover en zolang die volledige of gedeeltelijke beperking in een democratische samenleving, met inachtneming van de grondrechten en legitieme belangen van de natuurlijke persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is om:

- a) belemmering van officiële of gerechtelijke onderzoeken of procedures te voorkomen;
- b) nadelige gevolgen voor de voorkoming, de opsporing, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen te voorkomen;
- c) de openbare veiligheid te beschermen;
- d) de nationale veiligheid te beschermen;
- e) de rechten en vrijheden van anderen te beschermen.

2. De Lid-Staten kunnen wettelijke maatregelen treffen om te bepalen welke verwerkingscategorieën geheel of gedeeltelijk onder de vrijstellingen van lid 1 kunnen vallen.

3. In de in de leden 1 en 2 bedoelde gevallen schrijven de Lid-Staten voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene zonder onnodige vertraging schriftelijk in kennis stelt van een eventuele weigering of beperking van de inzage en van de redenen voor die weigering of beperking. Die informatie kan achterwege worden gelaten wanneer de verstrekking daarvan een van de doeleinden van lid 1 zou ondermijnen. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene inlicht over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij een toezichthoudende instantie of om een beroep in te stellen bij de rechter.

4. De Lid-Staten voorzien erin dat de verwerkingsverantwoordelijke de feitelijke of juridische redenen die aan het besluit ten grondslag liggen, documenteert. Die informatie wordt ter beschikking gesteld van de toezichthoudende autoriteiten.

Art. 16. Recht op rectificatie of wissing van persoonsgegevens en verwerkingsbeperking

1. De Lid-Staten voorzien erin dat de betrokkene het recht heeft van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onnodige vertraging rectificatie van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens te verkrijgen. Rekening houdend met het doel van de verwerking schrijven de Lid-Staten voor dat de betrokkene het recht heeft om onvolledige persoonsgegevens te laten vervolledigen, onder meer via een aanvullende verklaring.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens zonder onnodige vertraging wist, en voorzien in het recht voor de betrokkene om van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onnodige vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen wanneer verwerking indruist tegen artikel 4, 8 of 10 of wanneer de persoonsgegevens moeten worden gewist om te voldoen aan een op de verwerkingsverantwoordelijke rustende wettelijke verplichting.

3. In plaats van tot wissing over te gaan, beperkt de verwerkingsverantwoordelijke de verwerking wanneer:

- a) de juistheid van de persoonsgegevens door de betrokkene wordt betwist en de juistheid of onjuistheid niet kan worden geverifieerd; of
- b) de persoonsgegevens als bewijsmateriaal moeten worden bewaard.

Wanneer de verwerking op grond van punt a) van de eerste alinea wordt beperkt, informeert de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene alvorens de verwerkingsbeperking op te heffen.

4. De Lid-Staten voorzien erin dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene schriftelijk in kennis stelt van een eventuele weigering tot rectificatie of wissing van persoonsgegevens of verwerkingsbeperking, en van de redenen voor die weigering. De Lid-Staten kunnen wettelijke maatregelen treffen om de verplichting tot het verstrekken van die informatie geheel of gedeeltelijk te beperken, voor zover een dergelijke verwerkingsbeperking in een democratische samenleving, met inachtneming van de grondrechten en legitieme belangen van de natuurlijke persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is om:

- a) belemmering van officiële of gerechtelijke onderzoeken of procedures te voorkomen;
- b) nadelige gevolgen voor de voorkoming, de opsporing, het onderzoek of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen te voorkomen;
- c) de openbare veiligheid te beschermen;
- d) de nationale veiligheid te beschermen;
- e) de rechten en vrijheden van anderen te beschermen.

De Lid-Staten voorzien erin dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene inlicht over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij een toezichthoudende instantie of om beroep in te stellen bij de rechter.

5. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de rectificatie van de onjuiste persoonsgegevens meedeelt aan de bevoegde autoriteit van wie de onjuiste persoonsgegevens afkomstig zijn.

6. De Lid-Staten schrijven voor dat, wanneer overeenkomstig de leden 1, 2 en 3 persoonsgegevens zijn gerectificeerd of

gewist, of wanneer de verwerking ervan is beperkt, de verwerkingsverantwoordelijke de ontvangers in kennis stelt, ende ontvangers de persoonsgegevens rectificeren of wissen of de onder hun bevoegdheid vallende verwerking van persoonsgegevens beperken.

Art. 17. Uitoefening van rechten door de betrokkene en controle door de toezichhoudende autoriteit

1. In de in artikel 13, lid 3, artikel 15, lid 3, en artikel 16, lid 4, bedoelde gevallen treffen de Lid-Staten maatregelen die ertoe strekken dat de betrokkene zijn rechten ook via de bevoegde toezichhoudende autoriteit kan uitoefenen.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene in kennis stelt van de mogelijkheid uit hoofde van lid 1 zijn rechten via de toezichhoudende autoriteit uit te oefenen.

3. Wanneer het in lid 1 bedoelde recht wordt uitgeoefend, stelt de toezichhoudende autoriteit de betrokkene er ten minste van in kennis dat alle noodzakelijke controles of een evaluatie door de toezichhoudende autoriteit hebben plaatsgevonden. De toezichhoudende autoriteit stelt de betrokkene tevens in kennis van zijn recht om beroep in te stellen bij de rechter.

Art. 18. Rechten van de betrokkene bij strafrechtelijke onderzoeken en procedures

De Lid-Staten kunnen ervoor zorgen dat de uitoefening van de in de artikelen 13, 14 en 16 bedoelde rechten overeenkomstig het lidstatelijke recht geschiedt wanneer de persoonsgegevens in een rechterlijke beslissing, register of dossier zijn vervat en in het kader van strafrechtelijke onderzoeken en procedures worden verwerkt.

HOOFDSTUK IV

VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE EN VERWERKER

Afdeling 1

Algemene verplichtingen

Art. 19. Verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke

1. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke, rekening houdend met de aard, de reikwijdte, de context en de doeleinden van de verwerking, alsmede met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, passende technische en organisatorische maatregelen treft om te waarborgen en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming met deze richtlijn wordt verricht. Die maatregelen worden geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

2. Wanneer zulks in verhouding staat tot de verwerkingsactiviteiten, omvatten de in lid 1 bedoelde maatregelen de uitvoering van een passend gegevensbeschermingsbeleid door de verwerkingsverantwoordelijke.

Art. 20. Gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen

1. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke, rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten en de aard, de reikwijdte, de context en de doeleinden van de verwerking, alsmede met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, welke aan de verwerking zijn verbonden, zowel bij de bepaling

van de verwerkingsmiddelen als bij de verwerking zelf overgaat tot het nemen van passende technische en organisatorische maatregelen, zoals pseudonimisering, die zijn opgesteld met als doel de gegevensbeschermingsbeginselen, zoals gegevensminimalisatie, op een doeltreffende manier uit te voeren en de nodige waarborgen in de verwerking in te bouwen ter naleving van de voorschriften van deze richtlijn en ter bescherming van de rechten van de betrokkenen.

2. De Lid-Staten voorzien erin dat de verwerkingsverantwoordelijke passende technische en organisatorische maatregelen treft om ervoor te zorgen dat standaard alleen persoonsgegevens worden verwerkt die noodzakelijk zijn voor elk specifiek doel van de verwerking. Die verplichting geldt voor de hoeveelheid verzamelde persoonsgegevens, de mate waarin zij worden verwerkt, de periode waarin zij worden opgeslagen en de toegankelijkheid daarvan. Deze maatregelen zorgen met name ervoor dat persoonsgegevens standaard niet zonder de tussenkomst van de natuurlijke persoon voor een onbepaald aantal natuurlijke personen toegankelijk worden gemaakt.

Art. 21. Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken

1. De Lid-Staten schrijven voor dat wanneer twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn. Zij stellen op transparante wijze hun respectieve verantwoordelijkheden voor de nakoming van deze richtlijn vast, met name met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkene en hun respectieve verplichtingen om de in artikel 13 bedoelde informatie te verstrekken, door middel van een onderlinge regeling, tenzij, en voor zover, de respectieve verantwoordelijkheden van de verwerkingsverantwoordelijken zijn vastgesteld bij het Unierecht of het lidstatelijke recht die dat op de verwerkingsverantwoordelijken van toepassing is. In de regeling wordt een contactpunt voor betrokkenen aangewezen. De Lid-Staten kunnen bepalen welke van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken kan optreden als enig contactpunt voor betrokkenen die hun rechten willen uitoefenen.

2. Ongeacht de voorwaarden van de in lid 1 bedoelde regeling, kunnen de Lid-Staten bepalen dat de betrokkene zijn rechten uit hoofde van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen met betrekking tot en jegens iedere verwerkingsverantwoordelijke kan uitoefenen.

Art. 22. Verwerker

1. De Lid-Staten schrijven voor dat, wanneer verwerking namens een verwerkingsverantwoordelijke wordt verricht, de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitend een beroep doet op verwerkers die afdoende garanderen dat de passende technische en organisatorische maatregelen en procedures zodanig worden geïmplementeerd dat bij de verwerking aan de vereisten van deze richtlijn wordt voldaan en de bescherming van de rechten van de betrokkene wordt gewaarborgd.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerker geen andere verwerker in dienst neemt zonder de voorafgaande specifieke of algemene schriftelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke. In het geval van een algemene schriftelijke toestemming licht de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke in over beoogde veranderingen inzake de toevoeging of vervanging van andere verwerkers, waarbij de verwerkingsverantwoordelijke de mogelijkheid wordt geboden tegen deze veranderingen bezwaar te maken.

3. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerking door een verwerker in een overeenkomst of andere rechtshandeling

krachtens het Unierecht of het lidstatelijke recht wordt geregeld die de verwerker ten aanzien van de verwerkingsverantwoordelijke bindt en waarin het onderwerp en de duur van de verwerking, de aard en het doel van de verwerking, het soort persoonsgegevens en de categorieën van betrokkenen en de verplichtingen en de rechten van de verwerkingsverantwoordelijke worden omschreven. In die overeenkomst of andere rechtshandeling wordt met name bepaald dat de verwerker:

a) uitsluitend volgens de instructies van de verwerkingsverantwoordelijke handelt;

b) ervoor zorgt dat de tot het verwerken van de persoonsgegevens gemachtigde personen zich ertoe hebben verplicht vertrouwelijkheid in acht te nemen of door een passende wettelijke verplichting van vertrouwelijkheid gebonden zijn;

c) de verwerkingsverantwoordelijke met passende middelen bijstaat om naleving van de bepalingen betreffende de rechten van de betrokkene te verzekeren;

d) na afloop van de gegevensverwerkingsdiensten, naargelang de keuze van de verwerkingsverantwoordelijke, alle persoonsgegevens wist of hem deze terugbezorgt, en bestaande kopieën verwijdert, tenzij opslag van de persoonsgegevens bij het Unierecht of het lidstatelijke recht is verplicht;

e) de verwerkingsverantwoordelijke alle informatie ter beschikking stelt die nodig is om nakoming van dit artikel aan te tonen;

f) aan de in de leden 2 en 3 bedoelde voorwaarden voor indienstneming van een andere verwerker voldoet.

4. De in lid 3 bedoelde overeenkomst of andere rechtshandeling is gesteld in schriftelijke vorm, onder meer in elektronische vorm.

5. Indien een verwerker in strijd met deze richtlijn de doeleinden en middelen van de verwerking bepaalt, wordt die verwerker met betrekking tot die verwerking als de verwerkingsverantwoordelijke beschouwd.

Art. 23. *Verwerking onder gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker*

De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerker en eenieder die handelt onder het gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker en toegang heeft tot persoonsgegevens, deze uitsluitend volgens de instructies van de verwerkingsverantwoordelijke verwerkt, tenzij hij op grond van het Unierecht of het lidstatelijke recht tot de verwerking gehouden is.

Art. 24. *Register van de verwerkingsactiviteiten*

1. De Lid-Staten schrijven voor dat verwerkingsverantwoordelijken een register bijhouden van alle categorieën van onder hun verantwoordelijkheid vallende verwerkingsactiviteiten. Dat register bevat alle volgende gegevens:

a) de naam en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke, van de eventuele gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de verwerkingsdoeleinden;

c) de categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn of zullen worden bekendgemaakt, met inbegrip van ontvangers in derde landen of internationale organisaties;

d) een beschrijving van de categorieën van betrokkenen en van de categorieën van persoonsgegevens;

e) in voorkomend geval het gebruik van profilering;

f) in voorkomend geval de categorieën van doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie;

g) een aanwijzing betreffende de rechtsgrondslag van de verwerking, met inbegrip van doorgiften, waarvoor de persoonsgegevens bestemd zijn;

h) indien mogelijk, de beoogde termijnen waarbinnen de verschillende categorieën van persoonsgegevens moeten worden gewist;

i) indien mogelijk, een algemene beschrijving van de in artikel 29, lid 1, bedoelde technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat elke verwerker een register bijhoudt van alle categorieën van verwerkingsactiviteiten die hij namens een verwerkingsverantwoordelijke heeft verricht; dat register bevat de volgende gegevens:

a) de naam en de contactgegevens van de verwerker of verwerkers en van iedere verwerkingsverantwoordelijke namens wie de verwerker handelt en, in voorkomend geval, van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de categorieën van verwerkingen die namens iedere verwerkingsverantwoordelijke zijn uitgevoerd;

c) indien van toepassing, doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie indien daartoe door de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijke instructies zijn gegeven, met inbegrip van de vermelding van dat derde land of die internationale organisatie;

d) indien mogelijk, een algemene beschrijving van de in artikel 29, lid 1, bedoelde technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen.

3. Het in de leden 1 en 2 bedoelde register is opgesteld in schriftelijke vorm, onder meer in elektronische vorm.

De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker stellen die registers desgevraagd ter beschikking van de toezichhoudende autoriteit.

Art. 25. *Bijhouden van logbestanden*

1. De Lid-Staten voorzien erin dat logbestanden worden bijgehouden van ten minste de volgende verwerkingen in systemen voor geautomatiseerde verwerking: verzameling, wijziging, raadpleging, bekendmaking onder meer in de vorm van doorgiften, combinatie en wissing. De logbestanden van raadpleging en bekendmakingen maken het mogelijk de redenen, de datum en het tijdstip van die handelingen te achterhalen en indien mogelijk de identiteit van de persoon die persoonsgegevens heeft geraadpleegd of bekendgemaakt, en de identiteit van de ontvangers van die persoonsgegevens.

2. De logbestanden worden uitsluitend gebruikt om te controleren of de verwerking rechtmatig is, voor interne controles, ter waarborging van de integriteit en de beveiliging van de persoonsgegevens en voor strafrechtelijke procedures.

3. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker stellen de logbestanden desgevraagd ter beschikking van de toezichhoudende autoriteit.

Art. 26. *Medewerking met de toezichhoudende autoriteit*

De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker desgevraagd met de toezichhoudende autoriteit samenwerken bij het vervullen van haar taken.

Art. 27. *Gegevensbeschermingseffectbeoordeling*

1. Wanneer een soort verwerking, in het bijzonder een verwerking waarbij nieuwe technologieën worden gebruikt, gelet op de aard, de reikwijdte, de context of de

doeleinden daarvan, waarschijnlijk een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen oplevert, voorzien de Lid-Staten erin dat de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling verricht van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens.

2. De in lid 1 bedoelde beoordeling bevat ten minste een algemene beschrijving van de beoogde verwerkingen, een beoordeling van de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, de beoogde maatregelen ter beperking van de risico's, de voorzorgsmaatregelen, de beveiligingsmaatregelen en de mechanismen die zijn ingesteld om de persoonsgegevens te beschermen en aan te tonen dat aan deze richtlijn is voldaan, met inachtneming van de rechten en legitieme belangen van de betrokkenen en andere betrokken personen.

Art. 28. Voorafgaande raadpleging van de toezichthoudende autoriteit

1. De Lid-Staten voorzien erin dat de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker de toezichthoudende autoriteit raadpleegt voordat de verwerking van persoonsgegevens in een nieuw bestand zal worden opgenomen, wanneer:

a) uit een gegevensbeschermings-effectbeoordeling als bedoeld in artikel 27 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken; of

b) de aard van de verwerking, in het bijzonder wanneer wordt gebruikgemaakt van nieuwe technologieën, mechanismen of procedures, een hoog risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen met zich meebrengt.

2. De Lid-Staten voorzien erin dat de toezichthoudende autoriteit wordt geraadpleegd bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

3. De Lid-Staten schrijven voor dat de toezichthoudende autoriteit een lijst kan opstellen van de verwerkingen waarvoor overeenkomstig lid 1 voorafgaande raadpleging moet plaatsvinden.

4. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de toezichthoudende autoriteit de gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit hoofde van artikel 27 verstrekt en, desgevraagd, alle andere informatie op grond waarvan de toezichthoudende autoriteit de conformiteit van de verwerking en met name de risico's voor de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkene en de betrokkenen waarborgen kan beoordelen.

5. De Lid-Staten schrijven voor dat, wanneer de toezichthoudende autoriteit van oordeel is dat de in lid 1 van dit artikel bedoelde voorgenomen verwerking indruist tegen deze richtlijn, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke het risico onvoldoende heeft onderkend of beperkt, zij binnen zes weken na ontvangst van het verzoek om raadpleging schriftelijk advies geeft aan de verwerkingsverantwoordelijke en in voorkomend geval aan de verwerker, en zij al haar in artikel 47 bedoelde bevoegdheden kan uitoefenen. Die termijn kan, naargelang de complexiteit van de voorgenomen verwerking, met een maand worden verlengd. De toezichthoudende autoriteit stelt de verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de verwerker binnen een maand na ontvangst van het verzoek om raadpleging in kennis van een eventuele verlenging, samen met de redenen voor de vertraging.

Afdeling 2

Beveiliging van persoonsgegevens

Art. 29. Beveiliging van de verwerking

1. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker, rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten en de aard, de reikwijdte, de context en de doeleinden van de verwerking, alsmede met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van personen, passende technische en organisatorische maatregelen treffen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen, met name met betrekking tot de in artikel 10 bedoelde verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens.

2. Ten aanzien van de geautomatiseerde verwerking voorziet elke Lid-Staat erin dat de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, na beoordeling van het risico, maatregelen treft om:

a) te verhinderen dat onbevoegden toegang krijgen tot verwerkingsapparatuur («controle op de toegang tot de apparatuur»);

b) te verhinderen dat onbevoegden de gegevensdragers lezen, kopiëren, wijzigen of verwijderen («controle op de gegevensdragers»);

c) te verhinderen dat onbevoegden persoonsgegevens invoeren of opgeslagen persoonsgegevens inzien, wijzigen of verwijderen («opslagcontrole»);

d) te verhinderen dat onbevoegden geautomatiseerde verwerkingsystemen gebruiken met behulp van datatransmissieapparatuur («gebruikerscontrole»);

e) ervoor te zorgen dat personen die bevoegd zijn om een geautomatiseerd verwerkingssysteem te gebruiken, uitsluitend toegang hebben tot de persoonsgegevens waarop hun toegangsbevoegdheid betrekking heeft («controle op de toegang tot de gegevens»);

f) ervoor te zorgen dat kan worden nagegaan en vastgesteld aan welke organen persoonsgegevens zijn of kunnen worden doorgezonden of beschikbaar gesteld met behulp van datatransmissieapparatuur («transmissiecontrole»);

g) ervoor te zorgen dat later kan worden nagegaan en vastgesteld welke persoonsgegevens wanneer en door wie in geautomatiseerde verwerkingsystemen zijn ingevoerd («invoercontrole»);

h) te verhinderen dat onbevoegden persoonsgegevens lezen, kopiëren, wijzigen of verwijderen bij de doorgifte van persoonsgegevens of het vervoer van gegevensdragers («transportcontrole»);

i) ervoor te zorgen dat de geïnstalleerde systemen in geval van storing opnieuw kunnen worden ingezet («herstel»);

j) ervoor te zorgen dat de functies van het systeem werken, dat eventuele functionele storingen worden gesignaleerd («betrouwbaarheid») en dat opgeslagen persoonsgegevens niet kunnen worden beschadigd door het verkeerd functioneren van het systeem («integriteit»).

Art. 30. Melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit

1. De Lid-Staten schrijven voor dat indien een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft plaatsgevonden, de verwerkingsverantwoordelijke deze zonder onnodige vertraging en indien mogelijk niet meer dan 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen aan de toezichthoudende autoriteit meldt, tenzij het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk in verband met

persoonsgegevens een risico voor de rechten en vrijheden van personen met zich brengt. Wanneer de kennisgeving aan de toezichthoudende autoriteit niet binnen 72 uur plaatsvindt, gaat deze vergezeld van een motivering voor de vertraging.

2. De verwerker verwittigt de verwerkingsverantwoordelijke zonder onnodige vertraging zodra hij kennis heeft genomen van een inbreuk in verband met persoonsgegevens.

3. In de in lid 1 bedoelde melding wordt ten minste het volgende omschreven of meegedeeld:

a) de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, onder vermelding van, waar mogelijk de categorieën van betrokkenen en gegevensbestanden in kwestie en, bij benadering, het aantal betrokkenen en persoonsgegevensbestanden in kwestie;

b) de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;

c) de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens;

d) de maatregelen die de verantwoordelijke heeft voorgesteld of genomen om de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan te pakken, waaronder in voorkomend geval maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

4. Indien en voor zover het niet mogelijk is alle informatie gelijktijdig te verstrekken, kan de informatie zonder onnodige verdere vertraging in stappen worden verstrekt.

5. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke alle in lid 1 bedoelde inbreuken in verband met persoonsgegevens, met inbegrip van de feiten omtrent de inbreuk in verband met persoonsgegevens, de gevolgen ervan en de genomen corrigerende maatregelen documenteert. Die documentatie moet de toezichthoudende autoriteit in staat stellen om de naleving van dit artikel te controleren.

6. De Lid-Staten schrijven voor dat wanneer de inbreuk in verband met persoonsgegevens betrekking heeft op persoonsgegevens die zijn doorgezonden door of aan de verwerkingsverantwoordelijke van een andere Lid-Staat, de in lid 3 bedoelde informatie zonder onnodige vertraging aan de verwerkingsverantwoordelijke van die Lid-Staat wordt meegedeeld.

Art. 31. Mededeling van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene

1. De Lid-Staten schrijven voor dat wanneer de inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen met zich meebrengt, de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene de inbreuk in verband met persoonsgegevens zonder onnodige vertraging meedeelt.

2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde mededeling aan de betrokkene bevat een omschrijving, in duidelijke en eenvoudige taal, van de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens en ten minste de in artikel 30, lid 3, onder b), c) en d), bedoelde gegevens en maatregelen.

3. De in lid 1 bedoelde mededeling aan de betrokkene is niet vereist wanneer aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

a) de verwerkingsverantwoordelijke heeft passende technische en organisatorische beschermingsmaatregelen genomen en deze maatregelen zijn toegepast op de persoonsgegevens waarop de inbreuk in verband met persoonsgegevens betrekking heeft, met name die welke de persoonsgegevens onbegrijpelijk maken voor onbevoegden, zoals versleuteling;

b) de verwerkingsverantwoordelijke heeft achteraf maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het in lid 1 bedoelde hoge risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen zich waarschijnlijk niet meer zal voordoen; of

c) de mededeling zou een onevenredige inspanning vergen. In dat geval komt er in de plaats daarvan een openbare mededeling of een vergelijkbare maatregel waarbij betrokkenen even doeltreffend worden geïnformeerd.

4. Indien de verwerkingsverantwoordelijke de inbreuk in verband met persoonsgegevens nog niet aan de betrokkene heeft meegedeeld, kan de toezichthoudende autoriteit, na beraad over de kans dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens een hoog risico met zich meebrengt, de verwerkingsverantwoordelijke daartoe verplichten of besluiten dat aan een van de in lid 3 bedoelde voorwaarden is voldaan.

5. De in lid 1 van dit artikel bedoelde mededeling aan de betrokkene kan worden uitgesteld, beperkt of achterwege gelaten onder de voorwaarden en om de redenen bedoeld in artikel 13, lid 3.

Afdeling 3

Functionaris voor gegevensbescherming

Art. 32. Aanwijzing van de functionaris voor gegevensbescherming

1. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke een functionaris voor gegevensbescherming aanwijst. De Lid-Staten kunnen gerechten en andere onafhankelijke rechterlijke autoriteiten van die verplichting vrijstellen bij de uitoefening van hun rechterlijke taken.

2. De functionaris voor gegevensbescherming wordt aangewezen op grond van zijn professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn deskundigheid op het gebied van de wetgeving en de praktijk inzake gegevensbescherming en zijn vermogen de in artikel 34 bedoelde taken te vervullen.

3. Voor verschillende bevoegde autoriteiten kan, rekening houdend met hun organisatiestructuur en omvang, één functionaris voor gegevensbescherming worden aangewezen.

4. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming openbaar maakt en deze aan de toezichthoudende autoriteit meedeelt.

Art. 33. Positie van de functionaris voor gegevensbescherming

1. De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke ervoor zorgt dat de functionaris voor gegevensbescherming tijdig en naar behoren bij alle aangelegenheden die met de bescherming van persoonsgegevens verband houden, wordt betrokken.

2. De verwerkingsverantwoordelijke ondersteunt de functionaris voor gegevensbescherming bij de vervulling van de in artikel 34 bedoelde taken door hem toegang te verschaffen tot persoonsgegevens en verwerkingsactiviteiten en door hem de benodigde middelen ter beschikking te stellen voor het vervullen van die taken en het in stand houden van zijn deskundigheid.

Art. 34. Taken van de functionaris voor gegevensbescherming

De Lid-Staten schrijven voor dat de verwerkingsverantwoordelijke de functionaris voor gegevensbescherming ten minste de volgende taken opdraagt:

a) informeren en adviseren van de verwerkingsverantwoordelijke en de werknemers die verwerking verrichten

over hun verplichtingen op grond van deze richtlijn en andere gegevensbeschermingsbepalingen van het Unierecht of het lidstatelijke recht;

b) toezien op de naleving van deze richtlijn, van andere gegevensbeschermingsbepalingen van het Unierecht of het lidstatelijke recht en van het beleid van de verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, met inbegrip van de toewijzing van verantwoordelijkheden, bewustmaking en opleiding van het bij de verwerking betrokken personeel en de betreffende audits;

c) desgevraagd advies verstrekken met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling en toezien op de uitvoering daarvan in overeenstemming met artikel 27;

d) met de toezichthoudende autoriteit samenwerken;

e) optreden als contactpunt voor de toezichthoudende autoriteit inzake verwerkingsaangelegenheden, met inbegrip van de in artikel 28 bedoelde voorafgaande raadpleging, en, voor zover dienstig, overleg plegen met betrekking tot enige andere aangelegenheid.

HOOFDSTUK V

DOORGIFTEN VAN PERSOONSgegevens AAN DERDE LANDEn OF INTERNATIONALE ORGANISATIES

Art. 35. *Algemene beginselen inzake doorgifte van persoonsgegevens*

1. De Lid-Staten schrijven voor dat de bevoegde autoriteiten persoonsgegevens die worden verwerkt, of die bestemd zijn om na doorgifte aan een derde land of een internationale organisatie te worden verwerkt, ook na verdere doorgiften aan een ander derde land of een andere internationale organisatie, slechts mogen doorgeven met inachtneming van de andere bepalingen van deze richtlijn en indien aan de bij dit hoofdstuk neergelegde voorwaarden is voldaan, namelijk dat:

a) de doorgifte noodzakelijk is met het oog op de doeleinden van artikel 1, lid 1;

b) de persoonsgegevens worden doorgegeven aan een verwerkingsverantwoordelijke in een derde land of in een internationale organisatie die een bevoegde autoriteit is voor de in artikel 1, lid 1, bedoelde doeleinden;

c) ingeval persoonsgegevens worden doorgezonden of beschikbaar gesteld vanuit een andere Lid-Staat, die Lid-Staat overeenkomstig zijn nationale recht zijn voorafgaande toestemming voor de doorgifte heeft gegeven;

d) de Commissie uit hoofde van artikel 36 een adequaatheidsbesluit heeft vastgesteld, of, bij ontbreken van een dergelijk besluit, er uit hoofde van artikel 37 passende waarborgen zijn geboden of bestaan, dan wel, bij ontbreken van een adequaatheidsbesluit uit hoofde van artikel 36 en van passende waarborgen uit hoofde van artikel 37, er afwijkingen gelden voor specifieke situaties uit hoofde van artikel 38; en

e) in het geval van een verdere doorgifte aan een ander derde land of een andere internationale organisatie, de bevoegde autoriteit die de oorspronkelijke doorgifte had vericht of een andere bevoegde autoriteit van dezelfde Lid-Staat, toestemming verleent voor de verdere doorgifte, na alle relevante factoren naar behoren in aanmerking te hebben genomen, waaronder de ernst van het strafbare feit, het doel waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk waren doorgegeven en het niveau van persoonsgegevensbescherming in het derde land of de internationale organisatie waaraan de persoonsgegevens verder worden doorgegeven.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat doorgiften zonder voorafgaande toestemming door een andere Lid-Staat overeenkomstig punt c) van lid 1 slechts toegelaten zijn indien de doorgifte van persoonsgegevens noodzakelijk is met het oog op de voorkoming van een acute en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid van een Lid-Staat of een derde land of voor de fundamentele belangen van een Lid-Staat, en voorafgaande toestemming niet tijdig kan worden verkregen. De voor het geven van voorafgaande toestemming verantwoordelijke autoriteit wordt onverwijld in kennis gesteld.

3. Alle bepalingen van dit hoofdstuk worden toegepast opdat het door deze richtlijn gewaarborgde beschermingsniveau voor natuurlijke personen niet wordt ondermijnd.

Art. 36. *Doorgiften op basis van adequaatheidsbesluiten*

1. De Lid-Staten schrijven voor dat een doorgifte van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie kan plaatsvinden wanneer de Commissie heeft besloten dat het derde land, een gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in dat derde land, of de betrokken internationale organisatie in kwestie een adequaat beschermingsniveau verzekert. Voor een dergelijke doorgifte is geen specifieke toestemming nodig.

2. Bij de beoordeling van de vraag of het beschermingsniveau adequaat is, houdt de Commissie met name rekening met de volgende aspecten:

a) de rechtsstatelijkheid, de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de toepasselijke algemene en sectorale wetgeving, onder meer inzake openbare veiligheid, defensie, nationale veiligheid en strafrecht en toegang van overheidsinstanties tot persoonsgegevens, evenals de tenuitvoerlegging van die wetgeving, gegevensbeschermingsregels, beroepsregels en de veiligheidsmaatregelen, met inbegrip van regels voor verdere doorgifte van persoonsgegevens aan een ander derde land of een andere internationale organisatie, die in dat land of die internationale organisatie worden nageleefd, rechtspraak, alsmede het bestaan van effectieve en afdwingbare rechten van betrokkenen en daadwerkelijke mogelijkheden om administratief beroep of beroep in rechte in te stellen voor betrokkenen wier persoonsgegevens worden doorgegeven;

b) het bestaan en het effectief functioneren van een of meer onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten in het derde land of waaraan een internationale organisatie is onderworpen, welke tot taak heeft of hebben de naleving van de gegevensbeschermingsregels te verzekeren en deze te handhaven, onder meer met passende handhavingbevoegdheden, om betrokkenen bij de uitoefening van hun rechten bij te staan en te adviseren en met de toezichthoudende autoriteiten van de Lid-Staten samen te werken; en

c) de internationale verbintenissen die het derde land of de internationale organisatie in kwestie heeft aangegaan, of andere verplichtingen die voortvloeien uit juridisch bindende overeenkomsten of instrumenten, alsmede uit de deelname van dat derde land of die internationale organisatie aan multilaterale of regionale regelingen, in het bijzonder met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens.

3. De Commissie kan, na beoordeling van de vraag of het beschermingsniveau adequaat is, aan de hand van een uitvoeringshandeling besluiten dat een derde land, een gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in een derde land, of een internationale organisatie een adequaat beschermingsniveau in de zin van lid 2 van dit artikel verzekert. De uitvoeringshandeling voorziet in een mechanisme voor periodieke toetsing,

minstens om de vier jaar, waarbij alle relevante ontwikkelingen in het derde land of de internationale organisatie in aanmerking worden genomen. In de uitvoeringshandeling worden het territoriale en het sectorale toepassingsgebied vermeld, alsmede, in voorkomend geval, de in lid 2, onder *b*), van dit artikel bedoelde toezichthoudende autoriteiten. De uitvoeringshandeling wordt vastgesteld overeenkomstig de in artikel 58, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

4. De Commissie houdt doorlopend toezicht op ontwikkelingen in derde landen en internationale organisaties die mogelijk een invloed hebben op het functioneren van krachtens lid 3 vastgestelde besluiten.

5. Wanneer zulks uit beschikbare informatie blijkt, in het bijzonder naar aanleiding van de in lid 3 van dit artikel bedoelde evaluatie, dat een derde land, een gebied of een of meer nader bepaalde sectoren in een derde land, of een internationale organisatie niet langer een adequaat beschermingsniveau in de zin van lid 2 van dit artikel verzekert, en gaat de Commissie voor zover nodig bij uitvoeringshandelingen zonder terugwerkende kracht over tot intrekking, wijziging of schorsing van het in lid 3 van dit artikel bedoelde besluit. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 58, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Om naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie stelt de Commissie volgens de in artikel 58, lid 3, bedoelde procedure onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vast.

6. De Commissie pleegt overleg met het derde land of de internationale organisatie ter verhelping van de situatie naar aanleiding waarvan het besluit overeenkomstig lid 5 is vastgesteld.

7. De Lid-Staten schrijven voor dat een overeenkomstig lid 5 vastgesteld besluit de doorgiften van persoonsgegevens aan het derde land, het gebied of één of meer nader bepaalde sectoren in dat derde land, of de betrokken internationale organisatie in kwestie overeenkomstig de artikelen 37 tot en met 38 onverlet laat.

8. De Commissie maakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie* en op haar website een lijst bekend van de derde landen, gebieden en nader bepaalde sectoren in derde landen en internationale organisaties waarvoor zij bij besluit heeft vastgesteld dat deze wel of niet langer een adequaat beschermingsniveau waarborgen.

Art. 37. Doorgiften op voorwaarde van passende waarborgen

1. Bij ontbreken van een besluit uit hoofde van artikel 36, lid 3, schrijven de Lid-Staten voor dat een doorgifte van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie kan plaatsvinden wanneer:

a) in een juridisch bindend instrument wordt voorzien in passende waarborgen voor de bescherming van persoonsgegevens; of

b) de verwerkingsverantwoordelijke alle omstandigheden in verband met de doorgifte van persoonsgegevens heeft beoordeeld en heeft geconcludeerd dat er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van persoonsgegevens.

2. De verwerkingsverantwoordelijke informeert de toezichthoudende autoriteit over de categorieën van doorgiften uit hoofde van lid 1, onder *b*).

3. Indien een doorgifte is gebaseerd op lid 1, onder *b*), wordt deze doorgifte gedocumenteerd en wordt de documentatie desgevraagd ter beschikking van de toezichthou-

dende autoriteit gesteld, met inbegrip van de datum en tijd van doorgifte, informatie over de ontvangende bevoegde autoriteit, de reden voor de doorgifte en de doorgegeven persoonsgegevens zelf.

Art. 38. Afwijkingen voor specifieke situaties

1. Bij ontbreken van een adequaatheidsbesluit uit hoofde van artikel 36, of van passende waarborgen uit hoofde van artikel 37, schrijven de Lid-Staten voor dat een doorgifte of een categorie van doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie slechts toegelaten is indien de doorgifte noodzakelijk is:

a) om vitale belangen van de betrokkene of van een andere persoon te beschermen;

b) om de legitieme belangen van de betrokkene te beschermen wanneer het recht van de Lid-Staat van waaruit de doorgifte van persoonsgegevens plaatsvindt zulks bepaalt;

c) om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid van een Lid-Staat of een derde land te voorkomen;

d) in afzonderlijke gevallen met het oog op de doeleinden van artikel 1, lid 1; of

e) in afzonderlijke gevallen met het oog op het instellen, uitoefenen of verdedigen van rechtsvorderingen in verband met de doeleinden van artikel 1, lid 1.

2. Persoonsgegevens worden niet doorgegeven indien de bevoegde autoriteit die de doorgifte verricht, bepaalt dat de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene zwaarder wegen dan het algemeen belang van de doorgifte bedoeld in lid 1, onder *d*) en *e*).

3. Wanneer een doorgifte is gebaseerd op lid 1, wordt deze doorgifte gedocumenteerd en wordt de documentatie desgevraagd ter beschikking van de toezichthoudende autoriteit gesteld, met inbegrip van de datum en tijd van doorgifte, informatie over de ontvangende bevoegde autoriteit, de reden voor de doorgifte en de doorgegeven persoonsgegevens zelf.

Art. 39. Doorgiften van persoonsgegevens aan ontvangers in derde landen

1. In afwijking van artikel 35, lid 1, onder *b*), en onverminderd de internationale overeenkomsten als bedoeld in lid 2 van dit artikel, kan in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden bepaald dat een rechtstreekse doorgifte van persoonsgegevens door de in artikel 3, punt 7, onder *a*), bedoelde bevoegde autoriteiten aan ontvangers in derde landen, in afzonderlijke en specifieke gevallen, alleen kan plaatsvinden indien aan de overige bepalingen van deze richtlijn en aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de doorgifte is strikt noodzakelijk voor de uitvoering van een in het Unierecht of het lidstatelijke recht omschreven taak van de bevoegde autoriteit die de doorgifte doet, ter verwezenlijking van de doeleinden van artikel 1, lid 1;

b) de bevoegde autoriteit die de doorgifte doet, bepaalt dat er geen grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene zijn die zwaarder wegen dan het openbaar belang dat de doorgifte in dat specifieke geval noodzakelijk maakt;

c) de bevoegde autoriteit die de doorgifte doet, is van mening dat de doorgifte aan een autoriteit die in het derde land bevoegd is voor de in artikel 1, lid 1, bedoelde doeleinden, ondoeltreffend of ongeschikt is, met name omdat de doorgifte niet tijdig kan worden bewerkstelligd;

d) de autoriteit die in het derde land bevoegd is voor de in artikel 1, lid 1, bedoelde doeleinden wordt zonder onnodige vertraging op de hoogte gebracht, tenzij dit ondoeltreffend of ongeschikt is;

e) de bevoegde autoriteit die de doorgifte doet, licht de ontvanger in over het nader bepaalde doel of de nader bepaalde doeleinden waarvoor de persoonsgegevens bij uitsluiting door laatstgenoemde mogen worden verwerkt, op voorwaarde dat een dergelijke verwerking noodzakelijk is.

2. Een internationale overeenkomst als bedoeld in lid 1 is een van kracht zijnde bilaterale of multilaterale internationale overeenkomst tussen Lid-Staten en derde landen op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking.

3. De bevoegde autoriteit die de doorgifte doet, stelt de toezichthoudende autoriteit in kennis van doorgiften uit hoofde van dit artikel.

4. Wanneer een doorgifte is gebaseerd op lid 1, wordt zij gedocumenteerd.

Art. 40. Internationale samenwerking voor de bescherming van persoonsgegevens

Ten aanzien van derde landen en internationale organisaties nemen de Commissie en de Lid-Staten passende maatregelen om:

a) procedures voor internationale samenwerking te ontwikkelen, zodat de effectieve handhaving van wetgeving ter bescherming van persoonsgegevens wordt vergemakkelijkt;

b) internationale wederzijdse bijstand te bieden bij de handhaving van wetgeving ter bescherming van persoonsgegevens, onder andere door kennisgeving, doorverwijzing van klachten, bijstand in onderzoeken en uitwisseling van informatie, voor zover passende waarborgen voor de bescherming van persoonsgegevens en andere grondrechten en fundamentele vrijheden worden geboden;

c) belanghebbenden te betrekken bij besprekingen en activiteiten die erop zijn gericht de internationale samenwerking bij de handhaving van wetgeving ter bescherming van persoonsgegevens te bevorderen;

d) de uitwisseling en het documenteren van wetgeving en praktijken ter bescherming van persoonsgegevens te bevorderen, onder meer betreffende jurisdictiegeschillen met derde landen.

HOOFDSTUK VI

ONAFHANKELIJKE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEITEN

Afdeling 1

Onafhankelijkheid

Art. 41. Toezichthoudende autoriteit

1. Elke Lid-Staat voorziet erin dat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties worden belast met het toezicht op de toepassing van deze richtlijn, teneinde de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met verwerking te beschermen en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie te vergemakkelijken («toezichthoudende autoriteit»).

2. Elke toezichthoudende autoriteit draagt bij tot de consequente toepassing van deze richtlijn in de hele Unie. Daartoe werken de toezichthoudende autoriteiten onderling en met de Commissie samen overeenkomstig hoofdstuk VII.

3. De Lid-Staten kunnen bepalen dat een toezichthoudende autoriteit die overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 is opgericht, de in deze richtlijn bedoelde toezichthoudende autoriteit is en verantwoordelijk is voor de

taken van de toezichthoudende autoriteit die overeenkomstig lid 1 van dit artikel moet worden opgericht.

4. Wanneer er in een Lid-Staat meer dan één toezichthoudende autoriteit wordt opgericht, wijst die Lid-Staat de toezichthoudende autoriteit aan die deze autoriteiten in het in artikel 51 bedoelde Comité vertegenwoordigt.

Art. 42. Onafhankelijkheid

1. Elke Lid-Staat schrijft voor dat elke toezichthoudende autoriteit bij de uitvoering van haar taken en de uitoefening van haar bevoegdheden overeenkomstig deze richtlijn volledig onafhankelijk optreedt.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat de leden van hun toezichthoudende autoriteiten bij de uitvoering van hun taken en de uitoefening van hun bevoegdheden overeenkomstig deze richtlijn vrij blijven van al dan niet rechtstreekse externe invloed en instructies vragen noch aanvragen van wie dan ook.

3. De leden van de toezichthoudende autoriteiten van de Lid-Staten onthouden zich van alle handelingen die onverenigbaar zijn met hun taken en verrichten gedurende hun ambtstermijn geen al dan niet bezoldigde beroeps werkzaamheden die onverenigbaar zijn met hun taken.

4. Elke Lid-Staat schrijft voor dat elke toezichthoudende autoriteit beschikt over de personele, technische en financiële middelen, en de dienstruimten en infrastructuur die noodzakelijk zijn voor het effectief uitvoeren van haar taken en uitoefenen van haar bevoegdheden, waaronder die in het kader van wederzijdse bijstand, samenwerking en deelname aan het Comité.

5. Elke Lid-Staat zorgt ervoor dat elke toezichthoudende autoriteit eigen en zelfgekozen personeelsleden heeft, die onder de exclusieve leiding van het lid of de leden van de betrokken toezichthoudende autoriteit staan.

6. Elke Lid-Staat zorgt ervoor dat het financieel toezicht op elke toezichthoudende autoriteit de onafhankelijkheid van die autoriteit niet in het gedrang brengt, en dat zij een afzonderlijke, publieke, jaarlijkse begroting heeft, die een onderdeel kan zijn van de algehele staats- of nationale begroting.

Art. 43. Algemene voorwaarden voor de leden van de toezichthoudende autoriteit

1. De Lid-Staten schrijven voor dat elk lid van hun toezichthoudende autoriteiten volgens een transparante procedure wordt benoemd:

- door het parlement;
- de regering;
- het staatshoofd; of

– door een onafhankelijk orgaan dat Lid-Staatrechtelijk met de benoeming is belast.

2. Elk lid beschikt over de nodige kwalificaties, ervaring en vaardigheden, met name op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens, voor het uitvoeren van hun taken en het uitoefenen van hun bevoegdheden.

3. De taken van een lid eindigen bij het verstrijken van de ambtstermijn, bij ontslag of bij verplichte pensionering overeenkomstig het recht van de betrokken Lid-Staat.

4. Een lid wordt slechts ontslagen indien het op ernstige wijze is tekortgeschoten of niet langer aan de vereisten voor de uitvoering van de taken voldoet.

Art. 44. Voorschriften betreffende de oprichting van de toezichthoudende autoriteit

1. Elke Lid-Staat regelt al het volgende bij wet:

- a) de oprichting van elke toezichthoudende autoriteit;

b) de kwalificaties en de voorwaarden om in aanmerking te komen vereist om tot lid van een bepaalde toezichthoudende autoriteit te worden benoemd;

c) de regels en procedures voor de benoeming van het lid of de leden van elke toezichthoudende autoriteit;

d) de ambtstermijn van het lid of de leden van elke toezichthoudende autoriteit, die ten minste vier jaar bedraagt, behoudens de eerste ambtstermijn na 6 mei 2016, die korter kan zijn wanneer dat nodig is om de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteit door middel van een in de tijd gespreide benoemingsprocedure te beschermen;

e) of het lid of de leden van elke toezichthoudende autoriteit opnieuw kan of kunnen worden benoemd, en zo ja, voor hoeveel ambtstermijnen;

f) de voorwaarden in verband met de plichten van het lid of de leden en de personeelsleden van elke toezichthoudende autoriteit, de verboden op met die plichten onvereenbare handelingen, werkzaamheden en voordelen tijdens en na de ambtstermijn en de regels betreffende de beëindiging van hun arbeidsverhouding.

2. Ten aanzien van de vertrouwelijke informatie die hun bij de uitvoering van hun taken of de uitoefening van hun bevoegdheden ter kennis is gekomen, geldt voor het lid of de leden en de personeelsleden van elke toezichthoudende autoriteit zowel tijdens hun ambtstermijn als daarna het beroepsgeheim, zulks overeenkomstig het Unierecht of het lidstatelijke recht. Tijdens hun ambtstermijn geldt het beroepsgeheim met name voor meldingen van inbreuken op deze richtlijn door natuurlijke personen.

Afdeling 2

Competentie, taken en bevoegdheden

Art. 45. Competentie

1. Elke Lid-Staat voorziet erin dat elke toezichthoudende autoriteit de competentie heeft om op het grondgebied van haar Lid-Staat de taken uit te voeren en de bevoegdheden uit te oefenen die haar overeenkomstig deze richtlijn zijn toegekend.

2. Elke Lid-Staat schrijft voor dat elke toezichthoudende autoriteit niet bevoegd is voor het toezicht op verwerkingen door gerechten in het kader van hun rechterlijke taken. De Lid-Staten mogen bepalen dat hun toezichthoudende autoriteit niet bevoegd is om toe te zien op verwerkingen door andere onafhankelijke rechterlijke autoriteiten bij de uitoefening van hun rechterlijke taken.

Art. 46. Taken

1. Elke Lid-Staat voorziet erin dat elke toezichthoudende autoriteit op zijn grondgebied:

a) toeziet op de toepassing van de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen en de omzettingsmaatregelen daarvan, en deze handhaaft;

b) het brede publiek beter bekend maakt met en meer inzicht verschaft in de risico's, de regels, de waarborgen en de rechten in verband met verwerking;

c) advies verleent, overeenkomstig het recht van die Lid-Staat, aan het nationale parlement, de regering en andere instellingen en organen over wetgevingsinitiatieven en bestuursmaatregelen in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op het gebied van verwerking;

d) de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers beter bekend maakt met hun verplichtingen uit hoofde van deze richtlijn;

e) desgevraagd informatie verstrekt aan iedere betrokkene over de uitoefening van zijn rechten uit hoofde van deze richtlijn en, in voorkomend geval, daartoe samenwerkt met de toezichthoudende autoriteiten in andere Lid-Staten;

f) klachten behandelt van betrokkenen, of van organen, organisaties of verenigingen die overeenkomstig artikel 55 een betrokkene vertegenwoordigen, de inhoud van de klacht onderzoekt in de mate waarin dat nodig is en de klager binnen een redelijke termijn in kennis stelt van de vooruitgang en het resultaat van het onderzoek, met name indien verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit nodig is;

g) overeenkomstig artikel 17 de rechtmatigheid van de verwerking controleert en de betrokkene binnen een redelijke termijn informeert over het resultaat van de controle overeenkomstig artikel 17, lid 3, of van de redenen waarom de controle niet is verricht;

h) samenwerkt met, onder meer door informatie te delen, en wederzijdse bijstand biedt aan andere toezichthoudende autoriteiten, teneinde voor de samenhang in de toepassing en de handhaving van deze richtlijn te zorgen;

i) onderzoeken verricht naar de toepassing van deze richtlijn, ook op basis van informatie die zij ontvangt van een andere toezichthoudende autoriteit of een andere overheidsdienst;

j) de relevante ontwikkelingen volgt voor zover deze de bescherming van persoonsgegevens beïnvloeden, met name de ontwikkeling van de informatie- en communicatietechnologieën;

k) advies verstrekt over de in artikel 28 bedoelde verwerkingen; en

l) een bijdrage levert aan de activiteiten van het Comité.

2. Elke toezichthoudende autoriteit faciliteert het indienen van klachten als bedoeld in lid 1, onder f), door maatregelen te nemen, zoals het ter beschikking stellen van een klachtenformulier dat ook elektronisch kan worden ingevuld, zonder dat andere communicatiemiddelen worden uitgesloten.

3. Elke toezichthoudende autoriteit verricht haar taken kosteloos voor de betrokkene en voor de functionaris voor gegevensbescherming.

4. Wanneer een verzoek kennelijk ongegrond of buitensporig is, met name vanwege zijn repetitieve karakter, kan de toezichthoudende autoriteit op basis van haar administratieve kosten een redelijke vergoeding aanrekenen, of weigeren aan het verzoek gevolg te geven. Het is aan de toezichthoudende autoriteit om aan te tonen dat het verzoek kennelijk ongegrond of buitensporig is.

Art. 47. Bevoegdheden

1. Elke Lid-Staat voorziet erin bij wet dat elke toezichthoudende autoriteit effectieve onderzoeksbevoegdheden heeft. Die bevoegdheden omvatten ten minste de bevoegdheid om van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker toegang te verkrijgen tot alle persoonsgegevens die worden verwerkt en tot alle informatie die noodzakelijk is voor de uitvoering van haar taken.

2. Elke Lid-Staat voorziet erin bij wet dat elke toezichthoudende autoriteit effectieve bevoegdheden heeft tot het treffen van corrigerende maatregelen, zoals:

a) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker waarschuwen dat met de voorgenoemde verwerkingen

waarschijnlijk een inbreuk op de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen wordt gemaakt;

b) de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker gelasten de verwerkingen, waar passend, op een nader bepaalde manier en binnen een nader bepaalde periode in overeenstemming te brengen met deze richtlijn, met name door het rectificeren of wissen van gegevens of verwerkingsbeperking te gelasten overeenkomstig artikel 16;

c) een tijdelijke of definitieve begrenzing van het verwerken, waaronder een verwerkingsverbod, opleggen.

3. Elke Lid-Staat voorziet erin bij wet dat elke toezichthoudende autoriteit de effectieve adviesbevoegdheden heeft om advies te verstrekken aan de verwerkingsverantwoordelijke in overeenstemming met de procedure van voorafgaande raadpleging van artikel 28, en om op eigen initiatief dan wel op verzoek advies te verstrekken aan haar nationaal parlement en haar regering, of, overeenkomstig haar nationale recht, aan andere instellingen en organen alsmede aan het publiek over aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens.

4. Op de uitoefening van de bevoegdheden die uit hoofde van dit artikel aan de toezichthoudende autoriteit worden verleend, zijn passende waarborgen van toepassing, daaronder begrepen doeltreffende voorziening in rechte en eerlijke rechtsbedeling, zoals overeenkomstig het Handvest vastgelegd in het Unierecht en het lidstatelijke recht.

5. Elke Lid-Staat voorziet erin bij wet dat elke toezichthoudende autoriteit de bevoegd heeft om inbreuken op deze richtlijn ter kennis van de rechterlijke autoriteiten te brengen en, waar passend, een rechtsvordering in te stellen of anderszins in rechte op te treden teneinde deze richtlijn te doen naleven.

Art. 48. Melding van inbreuken

De Lid-Staten voorzien erin dat de bevoegde autoriteiten doeltreffende mechanismen invoeren om vertrouwelijke melding van inbreuken op deze richtlijn te bevorderen.

Art. 49. Activiteitenverslagen

Elke toezichthoudende autoriteit stelt jaarlijks een verslag over haar activiteiten op, met daarin mogelijk een lijst van de soorten gemelde inbreuken en de soorten opgelegde straffen. De verslagen worden toegezonden aan het nationale parlement, de regering en andere autoriteiten die daartoe in het lidstatelijke recht zijn aangewezen. Zij worden ter beschikking gesteld van het publiek, de Commissie en het Comité.

HOOFDSTUK VII SAMENWERKING

Art. 50. Wederzijdse bijstand

1. Elke Lid-Staat schrijft voor dat zijn toezichthoudende autoriteiten elkaar relevante informatie en wederzijdse bijstand verstrekken om deze richtlijn op een consequente manier ten uitvoer te leggen en toe te passen, en maatregelen nemen om doeltreffend met elkaar samen te werken. De wederzijdse bijstand behelst met name verzoeken om informatie en toezichtsmaatregelen, zoals verzoeken om raadplegingen, inspecties en onderzoeken.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat elke toezichthoudende autoriteit alle passende maatregelen neemt die nodig zijn om een verzoek van een andere toezichthoudende autoriteit zonder onnodige vertraging en in ieder geval binnen één maand na de ontvangst ervan te beantwoorden. Hierbij

kan het in het bijzonder gaan om de toezending van relevante informatie over het uitvoeren van een onderzoek.

3. Verzoeken om bijstand bevatten alle nodige informatie, waaronder het doel van en de redenen voor het verzoek. De uitgewisselde informatie wordt alleen gebruikt voor het doel waarvoor om die informatie is verzocht.

4. De aangezochte toezichthoudende autoriteit, mag het verzoek niet afwijzen tenzij:

a) zij niet bevoegd is voor het onderwerp van het verzoek of voor de maatregelen die zij wordt verzocht uit te voeren; of

b) het inwilligen van het verzoek indruist tegen deze richtlijn of het Unierecht of het lidstatelijke recht dat van toepassing is op de toezichthoudende autoriteit die het verzoek ontvangt.

5. De aangezochte toezichthoudende autoriteit informeert de verzoekende toezichthoudende autoriteit over de resultaten of, in voorkomend geval, de voortgang van de maatregelen die in antwoord op het verzoek zijn genomen. De aangezochte toezichthoudende autoriteit motiveert elke afwijzing van een verzoek op grond van lid 4.

6. De aangezochte toezichthoudende autoriteiten delen in de regel de door andere toezichthoudende autoriteiten gevraagde informatie langs elektronische weg mee door middel van een standaardformulier.

7. De aangezochte toezichthoudende autoriteiten rekenen geen vergoeding aan voor maatregelen die zij hebben getroffen ten gevolge op een verzoek om wederzijdse bijstand. Toezichthoudende autoriteiten kunnen regels overeenkomen om elkaar te vergoeden voor specifieke uitgaven die voortvloeien uit het verstrekken van wederzijdse bijstand in uitzonderlijke omstandigheden.

8. De Commissie kan aan de hand van uitvoeringshandelingen het model en de procedures voor de in dit artikel bedoelde wederzijdse bijstand vastleggen, alsmede de regelingen voor de elektronische uitwisseling van informatie tussen toezichthoudende autoriteiten onderling en tussen toezichthoudende autoriteiten en het Comité. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 58, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Art. 51. Taken van het Comité

1. Het bij Verordening (EU) 2016/679. opgerichte Comité voert binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn alle volgende taken in verband met verwerking uit:

a) adviseren van de Commissie over aangelegenheden in verband met de bescherming van persoonsgegevens in de Unie, waaronder alle voorgestelde wijzigingen van deze richtlijn;

b) onderzoeken, op eigen initiatief of op verzoek van één van zijn leden dan wel op verzoek van de Commissie, van alle kwesties in verband met de toepassing van deze richtlijn, en opstellen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken, teneinde de consequente toepassing van deze richtlijn te bevorderen;

c) opstellen van richtsnoeren voor toezichthoudende autoriteiten betreffende de toepassing van de in artikel 47, leden 1 en 3, bedoelde maatregelen;

d) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken in overeenstemming met punt *b)* van dit lid, ter vaststelling van de inbreuken in verband met persoonsgegevens alsmede van de in artikel 30, leden 1 en 2, bedoelde onnodige vertraging, en van de bijzondere omstandigheden waarin een verwerkingsverantwoordelijke

of een verwerker verplicht is de inbreuk in verband met persoonsgegevens te melden;

e) uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken in overeenstemming met punt b) van dit lid, ten aanzien van de omstandigheden waarin een inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk een hoog risico oplevert voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, als bedoeld in artikel 31, lid 1;

f) evalueren van de praktische toepassing van de richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken;

g) ten behoeve van de Commissie een advies uitbrengen voor de beoordeling van de adequaatheid van het beschermingsniveau in een derde land, een gebied, of één of meer nader bepaalde sectoren in een derde land, of een internationale organisatie, ook voor de beoordeling of dat derde land, dat gebied, die nader bepaalde sector of die internationale organisatie geen adequaat beschermingsniveau meer waarborgt;

h) bevorderen van samenwerking en effectieve bilaterale en multilaterale uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen de toezichhoudende autoriteiten;

i) bevorderen van gemeenschappelijke opleidingsprogramma's en vergemakkelijken van uitwisselingen van personeelsleden tussen de toezichhoudende autoriteiten, en, waar passend, met de toezichhoudende autoriteiten van derde landen of met internationale organisaties;

j) bevorderen van de uitwisseling van kennis en documentatie over het recht en praktijken op het gebied van gegevensbescherming met voor gegevensbescherming bevoegde toezichhoudende autoriteiten van de hele wereld.

Met betrekking tot punt g), van lid 1 verstrekt de Commissie het Comité alle nodige documentatie, met inbegrip van correspondentie met de overheid van het derde land, het gebied of de nader bepaalde sector binnen dat derde land of de internationale organisatie.

2. Wanneer de Commissie het Comité om advies vraagt, kan zij een termijn aangeven, rekening houdend met de spoedeisendheid van de aangelegenheid.

3. Het Comité zendt zijn adviezen, richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken toe aan de Commissie en aan het in artikel 58, lid 1, bedoelde comité en maakt deze bekend.

4. De Commissie informeert het Comité over de maatregelen die zij naar aanleiding van de adviezen, richtsnoeren, aanbevelingen en beste praktijken van het Comité heeft getroffen.

HOOFDSTUK VIII

BEROEP, AANSPRAKELIJKHEID EN STRAFFEN

Art. 52. *Recht om een klacht in te dienen bij een toezichhoudende autoriteit*

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief beroep of een voorziening in rechte voorzien de Lid-Staten erin dat iedere betrokkene het recht heeft een klacht in te dienen bij één toezichhoudende autoriteit, indien de betrokkene van mening is dat de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens inbreukmaakt op de krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen.

2. De Lid-Staten schrijven voor dat, indien de klacht niet is ingediend bij de toezichhoudende autoriteit die bevoegd is op grond van artikel 45, lid 1, de toezichhoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend deze zonder onnodige vertraging aan de bevoegde toezichhou-

dende autoriteit doorzendt. De betrokkene wordt van de doorzending in kennis gesteld.

3. De Lid-Staten schrijven voor dat de toezichhoudende autoriteit waarbij de klacht is ingediend, op verzoek van de betrokkene verdere bijstand verleent.

4. De betrokkene wordt door de bevoegde toezichhoudende autoriteit op de hoogte gehouden van de voortgang en het resultaat van de klacht, alsook van de mogelijkheid van een voorziening in rechte uit hoofde van artikel 53.

Art. 53. *Recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een toezichhoudende autoriteit*

1. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief of buitengerechtelijk beroep schrijven de Lid-Staten voor dat een natuurlijke persoon of een rechtspersoon het recht heeft tegen een hem betreffende juridisch bindend besluit van een toezichhoudende autoriteit een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen.

2. Onverminderd andere mogelijkheden van administratief of buitengerechtelijk beroep heeft iedere betrokkene het recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen indien de overeenkomstig artikel 45, lid 1, bevoegde toezichhoudende autoriteit een klacht niet behandelt of de betrokkene niet binnen drie maanden van de voortgang of het resultaat van de uit hoofde van artikel 52 ingediende klacht in kennis stelt.

3. De Lid-Staten schrijven voor dat een vordering tegen een toezichhoudende autoriteit wordt ingesteld bij de gerechten van de Lid-Staat waar de toezichhoudende autoriteit is gevestigd.

Art. 54. *Recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker*

Onverminderd andere mogelijkheden van administratief of buitengerechtelijk beroep, waaronder het recht op grond van artikel 52 klacht in te dienen bij een toezichhoudende autoriteit, schrijven de Lid-Staten voor dat iedere betrokkene het recht heeft een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen, indien hij van mening is dat een inbreuk is gepleegd op zijn rechten uit hoofde van krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen als gevolg van een verwerking van zijn persoonsgegevens die niet aan die bepalingen voldoet.

Art. 55. *Vertegenwoordiging van betrokkenen*

De Lid-Staten zorgen overeenkomstig hun procesrecht ervoor dat de betrokkene het recht heeft een orgaan, organisatie of vereniging zonder winstoogmerk dat of die op gelijke wijze volgens het recht van een Lid-Staat is opgericht, waarvan de statutaire doeleinden het openbare belang dienen, en dat of die actief is op het gebied van de bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene in verband met de bescherming van diens persoonsgegevens, opdracht te geven de klacht namens hem in te dienen en namens hem de in artikelen 52, 53 en 54 bedoelde rechten uit te oefenen.

Art. 56. *Recht op schadevergoeding*

De Lid-Staten schrijven voor dat eenieder die materiële of immateriële schade heeft geleden ten gevolge van een onrechtmatige verwerking of van een andere handeling die onverenigbaar is met de krachtens deze richtlijn vastgestelde nationale voorschriften, het recht heeft van de verwerkingsverantwoordelijke of een andere volgens het lidstatelijke recht bevoegde autoriteit, vergoeding van de geleden schade te verkrijgen.

Art. 57. *Straffen*

De Lid-Staten stellen de regeling vast betreffende de straffen die van toepassing zijn op inbreuken op deze richtlijn en treffen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zij worden toegepast. De vastgestelde straffen moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

HOOFDSTUK IX

UITVOERINGSHANDELINGEN

Art. 58. *Comitéprocedure*

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 93 van Verordening (EU) 2016/679 ingestelde comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8 van Verordening (EU) nr. 182/2011, in samenhang met artikel 5 van die verordening, van toepassing.

HOOFDSTUK X

SLOTBEPALINGEN

Art. 59. (...) ^{▽1}

¹ – Heft Kaderbesl. 2008/977/JBZ Raad 27 november 2008 Verwerking persoonsgegevens in het kader van de politie en justitie samenwerking in strafzaken, op

Art. 60. *Reeds van kracht zijnde Unierechtshandelingen*

Onaangetast blijven de specifieke bepalingen voor de bescherming van persoonsgegevens in Unierechtshandelingen die in werking zijn getreden op of vóór 6 mei 2016 op het gebied van justitiële samenwerking in strafzaken en politie samenwerking en die voorzien in regels voor verwerking tussen Lid-Staten onderling, alsmede de toegang van door de Lid-Staten aangewezen autoriteiten tot informatiesystemen die zijn opgericht op grond van de Verdragen en onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen.

Art. 61. *Verhouding tot reeds gesloten internationale overeenkomsten inzake justitiële samenwerking in strafzaken en politie samenwerking*

Internationale overeenkomsten betreffende de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties die door de Lid-Staten zijn gesloten vóór 6 mei 2016 en die in overeenstemming zijn met het vóór die datum van toepassing zijnde Unierecht, blijven van kracht totdat zij worden gewijzigd, vervangen of herroepen.

Art. 62. *Commissieverslagen*

1. Uiterlijk op 6 mei 2022, en vervolgens om de vier jaar, brengt de Commissie verslag uit over de evaluatie en herziening van deze richtlijn aan het Europees Parlement en aan de Raad. De verslagen worden openbaar gemaakt.

2. In het kader van de in lid 1 bedoelde evaluaties en herzieningen beoordeelt de Commissie met name de toepassing en het functioneren van hoofdstuk V betreffende de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties, in het bijzonder met betrekking tot de krachtens artikel 36, lid 3, en artikel 39 vastgestelde besluiten.

3. Met het oog op de in leden 1 en 2 bedoelde doeleinden kan de Commissie de Lid-Staten en de toezichhoudende autoriteiten om informatie verzoeken.

4. Bij het uitvoeren van de in de leden 1 en 2 bedoelde evaluaties en herzieningen houdt de Commissie rekening met de standpunten en bevindingen van het Europees Parlement, de Raad, en andere relevante instanties of bronnen.

5. Indien nodig dient de Commissie passende voorstellen in teneinde deze richtlijn te wijzigen, met name in het licht van de ontwikkelingen in de informatietechnologie en de stand van zaken in de informatiemaatschappij.

6. Uiterlijk op 6 mei 2019, gaat de Commissie na of andere handelingen die de Unie heeft vastgesteld in verband met verwerking door de bevoegde instanties voor de doeleinden van artikel 1, lid 1, met inbegrip van die bedoeld in artikel 60, aan deze richtlijn moeten worden aangepast en dient in voorkomend geval de nodige voorstellen in om die handelingen te wijzigen teneinde een consequente aanpak van de bescherming van persoonsgegevens binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn te waarborgen.

Art. 63. *Omzetting*

1. Uiterlijk op 6 mei 2018 stellen de Lid-Staten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast en maken deze bekend teneinde aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie onverwijld in kennis van de tekst van die bepalingen. Zij passen die bepalingen toe met ingang van 6 mei 2018.

Wanneer de Lid-Staten die bepalingen vaststellen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de Lid-Staten.

2. Indien de toepassing van lid 1 buitensporige inspanningen met zich zou brengen, kan een Lid-Staat in afwijking van dat lid uitzonderlijk bepalen dat de geautomatiseerde verwerkingssystemen die zijn opgezet vóór 6 mei 2016, uiterlijk op 6 mei 2023 met artikel 25, lid 1, in overeenstemming worden gebracht.

3. In afwijking van de leden 1 en 2 van dit artikel kan een Lid-Staat in uitzonderlijke omstandigheden een systeem voor geautomatiseerde verwerking als bedoeld in lid 2 van dit artikel, binnen een nader bepaalde termijn na de in lid 2 van dit artikel bedoelde periode met artikel 25, lid 1, in overeenstemming brengen indien de werking van dat systeem voor geautomatiseerde verwerking anders ernstig in het gedrang zou komen. De betrokken Lid-Staat stelt de Commissie in kennis van de redenen voor die ernstige moeilijkheden en voor de nader bepaalde termijn waarbinnen hij het genoemde systeem voor geautomatiseerde verwerking met artikel 25, lid 1, in overeenstemming brengt. De nader bepaalde termijn verstrijkt in geen geval later dan 6 mei 2026.

4. De Lid-Staten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Art. 64. *Inwerkingtreding*

Deze richtlijn treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Art. 65. *Adressaten*

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

4. Benelux

Verdrag 8 juni 2004 – Grensoverschrijdend politieel optreden (uittreksel art. 13-15) . . .	107
Verdrag 23 juli 2018 – Politiesamenwerking (uittreksel art. 1–17, 30, 52, bijlagen 1-6) .	107

Verdrag 8 juni 2004 tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg inzake grensoverschrijdend politieel optreden (B.S., 15 maart 2004, add., B.S., 6 december 2005, add., B.S., 31 mei 2006)

¹ 1. Bekrachtigd bij wet 13 februari 2005, B.S., 15 maart 2005, add., B.S., 6 december 2005, add., B.S., 31 mei 2006

2. Dit Verdrag wordt vervangen door het Verdrag van 23 juli 2018 tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden inzake politiesamenwerking, vanaf de inwerkingtreding daarvan.

(Uittreksel)

TITEL 3

BIJZONDERE VORMEN VAN SAMENWERKING

§ 3.1. Uitwisseling van persoonsgegevens

Art. 13. Rechtstreekse uitwisseling persoonsgegevens

1. Uit een register als bedoeld in Bijlage 4 kunnen al dan niet via een gemeenschappelijk politiecentrum als bedoeld in artikel 24, rechtstreeks persoonsgegevens worden verstrekt aan politiediensten van de andere Verdragsluitende Partij indien dit noodzakelijk is ter verwezenlijking van de in artikel 10, eerste lid, genoemde doeleinden.

2. In afwijking van artikel 10, eerste lid, kunnen in de grensstreek gegevens betreffende een bepaalde persoon of bepaald geval ook zonder een daartoe strekkend verzoek worden verstrekt.

Art. 14. Informeren bevoegde autoriteit

Indien persoonsgegevens op grond van artikel 13 rechtstreeks zijn verstrekt aan een politiedienst van de ontvangende Verdragsluitende Partij, wordt de centrale autoriteit

van de verstrekkende Verdragsluitende Partij hierover onmiddellijk geïnformeerd door de bevoegde autoriteit die de gegevens heeft verstrekt.

Art. 15. Rechtstreekse raadpleging van kentekenregisters

1. De bevoegde autoriteiten van de Verdragsluitende Partijen bieden elkaar ter verwezenlijking van de in artikel 10, eerste lid, genoemde doeleinden, de mogelijkheid tot rechtstreekse gecentraliseerde en geautomatiseerde raadpleging van het kentekenregister.

2. De voorwaarden waaronder de in het eerste lid genoemde raadpleging plaatsvindt en de uitvoering van de raadpleging, worden door de bevoegde autoriteiten geregeld door middel van uitvoeringsafspraken, met inachtneming van het nationale recht.

3. De Verdragsluitende Partijen kunnen met inachtneming van het nationale recht, ter verwezenlijking van de in artikel 10, eerste lid, genoemde doeleinden terzake van de rechtstreekse raadpleging door de bevoegde autoriteiten van een Verdragsluitende Partij van andere registers van een andere Verdragsluitende Partij die persoonsgegevens bevatten, een protocol sluiten.

Verdrag 23 juli 2018 tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden inzake politiesamenwerking

1. Dit Verdrag is nog niet in werking getreden. Het moet nog bij wet worden goedgekeurd in de drie Benelux-landen, waarna deze het ook nog dienen te ratificeren. Ook dienen nog een aantal uitvoeringsovereenkomsten uitgewerkt worden met het oog op de inwerkingtreding van het Verdrag.

(Uittreksel)

TITEL 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Begrippen

In dit Verdrag wordt verstaan onder:

a) bevoegde dienst: de overheidsinstantie die overeenkomstig het nationale recht belast is met de politietaak, zoals gedefinieerd onder c) van dit artikel, en door een Verdragsluitende Partij in bijlage 1 is aangeduid voor de uitvoering van dit Verdrag;

b) bevoegde autoriteit: de bestuurlijke of justitiële autoriteit, vermeld in bijlage 2, die overeenkomstig het nationale recht gezag uitoefent over de bevoegde diensten;

c) politietaak: de overeenkomstig het nationale recht aan de bevoegde diensten toevertrouwde taak in het kader

van de voorkoming, het onderzoek en de opsporing van strafbare feiten of de handhaving van de openbare orde en veiligheid, met inbegrip van de bescherming en begeleiding van personen en goederen;

d) politieopleiding: de opleiding gericht op het uitoefenen van een politietaak;

e) ambtenaar: het personeelslid van een bevoegde dienst, dat overeenkomstig het nationale recht is aangesteld voor de uitvoering van politietaken;

f) grensoverschrijdend optreden: het optreden op basis van dit Verdrag door ambtenaren van een Verdragsluitende Partij op het grondgebied van een andere Verdragsluitende Partij;

g) grensoverschrijdende aanwezigheid: de aanwezigheid van ambtenaren van een Verdragsluitende Partij op het grondgebied van een andere Verdragsluitende Partij in het kader van een politietaak of een politieopleiding, op

I. Internationale regelgeving • 4. Benelux

Verdrag 23 juli 2018 - Politiesamenwerking tussen België, Luxemburg en Nederland (Art. 2)

basis van dit Verdrag of een ander internationaalrechtelijk instrument dat beide Verdragsluitende Partijen verbindt;

h) gaststaat: de Verdragsluitende Partij op wier grondgebied een grensoverschrijdend optreden of een grensoverschrijdende aanwezigheid plaatsvindt;

i) zendstaat: de Verdragsluitende Partij waarvan de ambtenaren bij een grensoverschrijdend optreden of een grensoverschrijdende aanwezigheid afkomstig zijn;

j) persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon; als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificatiemiddel, zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificatiemiddel, of aan de hand van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon;

k) verwerkingsverantwoordelijke: de verwerkingsverantwoordelijke zoals bedoeld in artikel 3, onder 8, van Richtlijn (EU) 2016/680 of in artikel 4, onder 7, van de algemene verordening gegevensbescherming, naar gelang het geval;

l) verwerker: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat namens de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt;

m) politiedatabank: een gestructureerd geheel van persoonsgegevens of informatie, met betrekking tot de politietaken, beheerd door een bevoegde dienst;

n) hit/no hit bevraging: de bevraging van een databank die zich beperkt tot de enkele vaststelling of deze databank gegevens bevat over de persoon of het voorwerp waarop de bevraging betrekking heeft;

o) raadpleging: de verwerking die bestaat uit de opzeking en kennisneming van persoonsgegevens of informatie in een databank;

p) grensstreek: de gebieden als opgenomen in bijlage 3 bij dit Verdrag;

q) gemeenschappelijk politiecentrum: een door twee of meer Verdragsluitende Partijen in onderling overleg aangewezen locatie waar ambtenaren van deze Verdragsluitende Partijen gezamenlijk tewerkgesteld zijn om de uitwisseling van persoonsgegevens en informatie in de grensstreek en andere vormen van grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen en te versnellen;

r) gemeenschappelijke politiepost: een voor het publiek toegankelijk politiebureau waar ambtenaren van meerdere Verdragsluitende Partijen gezamenlijk tewerkgesteld zijn om in nauwe samenwerking politietaken te verrichten;

s) verbindingsofficier: de ambtenaar die door een Verdragsluitende Partij is aangewezen om één of meerdere bevoegde diensten te vertegenwoordigen bij een ander land of een internationale organisatie;

t) verbindingssambtenaar: de ambtenaar die door een bevoegde dienst van een Verdragsluitende Partij tijdelijk bij een bevoegde dienst van een andere Verdragsluitende Partij wordt geplaatst om de onderlinge contacten te vergemakkelijken en elkaar te ondersteunen;

u) speciale eenheden: de eenheden aangeduid in bijlage 4;

v) vasthouden: verhinderen dat een persoon de vlucht neemt.

Art. 2. Doel

Dit Verdrag heeft tot doel de grensoverschrijdende politieke samenwerking te intensiveren op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen in het kader van:

a) de voorkoming, het onderzoek en de opsporing van strafbare feiten; en

b) de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Dit doel omvat mede de bescherming en begeleiding van personen en goederen.

Art. 3. Verhouding tot andere verdragen en het nationale recht

1. Dit Verdrag beoogt de juridische instrumenten tot grensoverschrijdende politieke samenwerking, als bedoeld in artikel 2 van dit Verdrag, aan te vullen ten opzichte van de bestaande internationale overeenkomsten en het recht van de Europese Unie. Dit betreft met name de artikelen 21 en 22 van dit Verdrag die verdergaan dan het bepaalde in de artikelen 40 en 41 van de Schengen-Uitvoeringsovereenkomst.

2. Dit Verdrag biedt een zelfstandige rechtsbasis voor de samenwerking zoals bedoeld in de titels 2 tot en met 6 van dit Verdrag. Voor zover de uitvoeringsmodaliteiten van deze vormen van samenwerking niet in of krachtens dit Verdrag bepaald zijn, geschiedt de samenwerking met inachtneming van het onderscheiden nationale recht van de Verdragsluitende Partijen.

3. Indien bepalingen van dit Verdrag of de uitvoering ervan in strijd zijn met de verplichtingen van de Verdragsluitende Partijen die voortvloeien uit internationale overeenkomsten of uit het recht van de Europese Unie, wordt voorrang gegeven aan deze verplichtingen.

TITEL 2

UITWISSELING VAN PERSOONSgegevens EN INFORMATIE

Art. 4. Doel van de uitwisseling

1. De bevoegde diensten kunnen elkaar op verzoek persoonsgegevens en informatie verstrekken voor het doel van de voorkoming, het onderzoek of de opsporing van strafbare feiten of de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

2. De bevoegde diensten kunnen elkaar spontaan, zondervoorafgaand verzoek, persoonsgegevens en informatie verstrekken in gevallen waarin er feitelijke redenen zijn om aan te nemen dat deze persoonsgegevens of informatie dienstig kunnen zijn bij de voorkoming, het onderzoek of de opsporing van strafbare feiten of voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

3. De bevoegde diensten kunnen elkaar, in de mate dat het nationale recht van de aangezochte Verdragsluitende Partij zich hier niet uitdrukkelijk tegen verzet, op verzoek persoonsgegevens en informatie verstrekken voor de uitvoering van hun wettelijke opdrachten ten behoeve van het treffen van bestuurlijke maatregelen door overheidsinstanties die daartoe bevoegd zijn ter voorkoming van strafbare feiten en ter handhaving van de openbare orde en veiligheid.

4. Het verstrekken van persoonsgegevens of informatie kan worden geweigerd in de gevallen voorzien in artikel 10 van het Zweeds Kaderbesluit.

5. De bevoegde diensten verzoeken en verstrekken niet meer persoonsgegevens en informatie dan noodzakelijk en evenredig voor het doel van het verzoek en de verstrekking.

Een verzoek of verstrekking kan één of meer individuele personen of voorwerpen betreffen.

Art. 5. Databanken

1. De databanken waaruit op grond van artikel 4 van dit Verdrag persoonsgegevens en informatie kunnen worden uitgewisseld, worden gedefinieerd in bijlage 5 bij dit Verdrag.

2. De in de artikelen 14, 15 en 16 van dit Verdrag bedoelde databanken worden opgesomd in bijlage 6 bij dit Verdrag.

Art. 6. Kanalen voor de uitwisseling

1. De uitwisseling van persoonsgegevens en informatie als bedoeld in artikel 4 van dit Verdrag geschiedt via de nationale contactpunten van de bevoegde diensten.

2. In afwijking van het eerste lid, kan de uitwisseling van persoonsgegevens en informatie tussen eenheden in de grensstreek gebeuren via daartoe door de bevoegde diensten aangeduide regionale contactpunten of via een gemeenschappelijk politiecentrum als bedoeld in artikel 30 van dit Verdrag.

3. De Verdragsluitende Partijen delen elkaar schriftelijk de namen en contactgegevens van de in het eerste en het tweede lid bedoelde contactpunten mee en brengen elkaar onverwijld op de hoogte van elke wijziging daarvan.

4. De rechtstreekse uitwisseling van persoonsgegevens en informatie, zonder gebruik te maken van de in het eerste en tweede lid genoemde kanalen, is slechts toegestaan indien:

a) de verstrekking en ontvangende eenheid zich beide in de grensstreek bevinden, de uitwisseling van gegevens plaatsvindt binnen het territoriaal bevoegdheidsgebied van zowel de verstrekking als de ontvangende eenheid, én de uitgewisselde persoonsgegevens en informatie betrekking hebben op een gevaar voor de openbare orde en veiligheid of een strafbaar feit dat zich in de grensstreek situeert; of

b) de uitwisseling via de in het eerste en het tweede lid genoemde kanalen aanleiding zou geven tot een verdraging die de uitvoering van de urgente opdrachten van één van de betrokken diensten in het gedrang brengt; of

c) de krachtens het eerste en tweede lid bevoegde instanties op voorhand hun toestemming daartoe hebben gegeven; of

d) de betrokken ambtenaren deelnemen aan een grensoverschrijdend optreden op basis van Titel 3 van dit Verdrag. De ambtenaren die rechtstreeks persoonsgegevens of informatie uitwisselen op basis van dit lid, brengen hun krachtens het eerste en tweede lid bevoegde instanties hiervan onmiddellijk op de hoogte.

5. De bevoegde diensten kunnen eveneens persoonsgegevens en informatie uitwisselen via verbindingsofficieren als bedoeld in artikel 27, eerste lid, van dit Verdrag.

Art. 7. Bescherming van persoonsgegevens

1. Persoonsgegevens worden op grond van dit Verdrag uitsluitend verwerkt voor het doel van de voorkoming, het onderzoek en de opsporing van strafbare feiten of de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

2. De bepalingen van Richtlijn (EU) 2016/680 of, in voorkomend geval, van de algemene verordening gegevensbescherming, en de respectievelijke implementatiewetten en andere bepalingen ter uitvoering van deze instrumenten in het nationale recht van de Verdragsluitende Partijen, zijn van toepassing op de in deze Titel bedoelde verwerking van persoonsgegevens.

3. De ontvangende bevoegde dienst informeert de verstrekking bevoegde dienst op diens verzoek zo spoedig

mogelijk over de verwerking van de verstrekte persoonsgegevens en het resultaat hiervan.

Art. 8. Vertrouwelijkheid

De ontvangende bevoegde dienst en, waar van toepassing, de verdere verwerkers en verwerkingsverantwoordelijken moeten de graad van vertrouwelijkheid die de verstrekking bevoegde dienst aan de persoonsgegevens en informatie heeft toegekend, waarborgen zoals voorzien in hun nationale recht, in overeenstemming met de concordantietabel van rubriceringen vervat in aanhangsel B van Besluit 2013/488/EU van de Raad van 23 september 2013 betreffende de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie.

Art. 9. Doorverstrekking aan andere overheidsinstanties

1. De persoonsgegevens en informatie die op basis van dit Verdrag door een bevoegde dienst van één van de Verdragsluitende Partijen worden verstrekt aan een bevoegde dienst van een andere Verdragsluitende Partij, kunnen door de ontvangende bevoegde dienst worden doorgezonden aan een andere overheidsinstantie van de Verdragsluitende Partij waartoe zij behoort die geen bevoegde dienst is in de zin van dit Verdrag, na voorafgaande schriftelijke toestemming daartoe, die in een concreet geval wordt verleend door de verstrekking bevoegde dienst.

2. De doorverstrekking zoals bedoeld in dit artikel geschiedt met eerbiediging van Richtlijn (EU) 2016/680, en in het bijzonder de artikelen 4, 8 en 9 van deze richtlijn, of, in voorkomend geval, de algemene verordening gegevensbescherming, en de respectievelijke implementatiewetten en andere bepalingen ter uitvoering van deze instrumenten in het nationale recht van de Verdragsluitende Partijen.

Art. 10. Doelbinding en verdere verwerking voor andere doeleinden

1. Persoonsgegevens en informatie die op basis van dit Verdrag door een bevoegde dienst van één van de Verdragsluitende Partijen worden verstrekt aan een bevoegde dienst van een andere Verdragsluitende Partij, kunnen door de bevoegde diensten van deze laatste en elke andere overheidsinstantie waaraan ze met inachtneming van artikel 9 van dit Verdrag werden doorverstrekkt, gebruikt worden voor alle doeleinden bedoeld in artikel 2 van dit Verdrag in de mate dat deze doeleinden tot de taken behoren van deze diensten of overheidsinstanties.

2. Indien de verstrekking bevoegde dienst bij de verstrekking echter verzoekt om deze persoonsgegevens en informatie slechts te gebruiken voor een welbepaald doel of welbepaalde doelen, respecteren de bevoegde diensten van de ontvangende Verdragsluitende Partij en elke andere overheidsinstantie waaraan ze met inachtneming van artikel 9 werden doorverstrekkt, deze gebruiksbeperkingen. Zij kunnen de ontvangen persoonsgegevens en informatie slechts voor een ander doel bedoeld in artikel 2 van dit Verdrag gebruiken na voorafgaande schriftelijke toestemming daartoe, in een concreet geval of op algemene wijze verleend door de verstrekking bevoegde dienst.

3. Het gebruik van de ontvangen persoonsgegevens en informatie als bewijs in strafzaken door de ontvangende Verdragsluitende Partij kan in elk geval slechts na voorafgaande schriftelijke toestemming daartoe, verleend door de verstrekking bevoegde dienst.

4. Het gebruik van de ontvangen persoonsgegevens en informatie op een manier die de bekendmaking van deze persoonsgegevens en informatie, of een deel ervan, aan de

I. Internationale regelgeving • 4. Benelux

Verdrag 23 juli 2018 - Politiesamenwerking tussen België, Luxemburg en Nederland (Art. 11)

betrokkene of aan derden tot gevolg heeft, kan in elk geval slechts na voorafgaande schriftelijke toestemming daartoe, verleend door de verstreckende Verdragsluitende Partij, onverminderd de rechten van de betrokkene zoals toegekend door de nationale en internationale regelgeving betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 11. Modaliteiten van de toestemming

1. De voorafgaande schriftelijke toestemming zoals bedoeld in de artikelen 9 en 10 van dit Verdrag kan zowel verleend worden op het moment van de verstrekking als op een later moment, maar gaat steeds vooraf aan het doorzenden aan de overheidsinstantie die geen bevoegde dienst is in de zin van dit Verdrag of aan het gebruik voor een ander doel.

2. De bevoegdheid tot het verlenen van de toestemming zoals bedoeld in de artikelen 9 en 10 van dit Verdrag evenals de criteria en voorwaarden op basis waarvan deze toestemming al dan niet verleend wordt, worden bepaald door het nationale recht van de verstreckende Verdragsluitende Partij.

3. Aan de toestemming zoals bedoeld in de artikelen 9 en 10 van dit Verdrag kunnen specifieke verwerkingsvoorwaarden worden verbonden door de verstreckende bevoegde dienst, al dan niet op basis van het nationale recht van de Verdragsluitende Partij waartoe deze behoort. De ontvangende Verdragsluitende Partij verzekert de naleving van deze voorwaarden.

Art. 12. Wijze van informatie-uitwisseling

1. Het verzoek tot de verstrekking en de verstrekking van persoonsgegevens en informatie geschiedt schriftelijk of via elektronische weg.

2. In geval van een situatie als bedoeld in artikel 6, vierde lid, van dit Verdrag kunnen het verzoek en de verstrekking van de persoonsgegevens en informatie mondeling plaatsvinden. Als dan wordt binnen 24 uur na de mondelinge uitwisseling de verstrekking bevestigd overeenkomstig het eerste lid.

3. De bevoegde diensten maken schriftelijke afspraken over de technische middelen waarmee het elektronische datkanaal voor de informatie-uitwisseling moet worden beveiligd, en die minimaal overeenstemmen met de vereisten voorzien in Richtlijn (EU) 2016/680, of, in voorkomend geval, de algemene verordening gegevensbescherming, en de respectievelijke implementatiewetten en andere bepalingen ter uitvoering van deze instrumenten in het nationale recht van de verstreckende en ontvangende Verdragsluitende Partij.

4. De persoonsgegevens en informatie worden verstrekt in één van de officiële talen van de verstreckende Verdragsluitende Partij of in het Engels.

Art. 13. Verstrekking van referentiegegevens inzake geautomatiseerde vergelijking van kentekengegevens

1. Indien de bevoegde diensten van een Verdragsluitende Partij op grond van het nationale recht beschikken over persoonsgegevens en informatie die worden gebruikt als referentie ten behoeve van geautomatiseerde vergelijking met gegevens die zijn verzameld door op of aan de openbare weg kentekengegevens van voertuigen vast te leggen, kunnen zij deze referentiegegevens onder de voorwaarden genoemd in het tweede lid van dit artikel verstrekken aan een bevoegde dienst van een andere Verdragsluitende Partij.

2. De verstreckende bevoegde dienst vermeldt bij de verstrekking van referentiegegevens als bedoeld in het eerste lid de opvolgingshandeling die gevraagd wordt van de ontvangende Verdragsluitende Partij. De verstreckende

bevoegde dienst verstrekt deze referentiegegevens slechts indien deze betrekking hebben op personen of voorwerpen die het voorwerp uitmaken van een internationale signalering of indien de ontvangende Verdragsluitende Partij een wettelijke basis heeft om de gevraagde opvolgingshandeling ook zonder internationale signalering uit te voeren.

3. De bevoegde dienst die de in het eerste lid bedoelde referentiegegevens heeft ontvangen, gebruikt deze enkel voor een geautomatiseerde vergelijking, als bedoeld in het eerste lid, en verstrekt de positieve resultaten van deze vergelijking (hits) aan de bevoegde dienst die de referentiegegevens heeft verstrekt.

4. Ten aanzien van de verwerking door de ontvangende bevoegde dienst van de verstrekte referentiegegevens, als bedoeld in het derde lid, is het recht van de ontvangende Verdragsluitende Partij van toepassing.

5. Artikel 6, eerste lid, van dit Verdrag is van toepassing op de verstrekking van referentiegegevens als bedoeld in het eerste lid van onderhavig artikel.

6. De Verdragsluitende Partijen stellen elkaar op de hoogte van de nationale wettelijke bepalingen en procedures die van toepassing zijn op de verwerking van persoonsgegevens en informatie als bedoeld in dit artikel en leggen de voorwaarden en procedure voor de verstrekking van de persoonsgegevens en informatie, bedoeld in dit artikel, vast in een uitvoeringsovereenkomst.

Art. 14. Hit/ no hit bevraging van politiedatabanken

1. De Verdragsluitende Partijen kunnen, voor zover hun nationale recht zich daar niet uitdrukkelijk tegen verzet, elkaars bevoegde diensten de mogelijkheid bieden tot rechtstreekse geautomatiseerde bevraging van politiedatabanken bedoeld in artikel 5, tweede lid, van dit Verdrag, ten behoeve van de in artikel 2 van dit Verdrag bedoelde doeleinden.

2. De bevraging, bedoeld in het eerste lid, is beperkt tot de enkele vaststelling of met betrekking tot een bepaalde persoon of een bepaald voorwerp gegevens in die databanken zijn opgenomen.

3. De bevraging mag uitsluitend in individuele gevallen en met inachtneming van het nationale recht van de verzoekende Verdragsluitende Partij worden uitgevoerd.

4. Indien de bevraging als bedoeld in het eerste lid uitwijst dat met betrekking tot een bepaalde persoon of een bepaald voorwerp gegevens in het bestand zijn opgenomen, dan kan de inhoud van die gegevens worden verkregen door toepassing van artikel 4 van dit Verdrag.

5. Indien Verdragsluitende Partijen de mogelijkheid als bedoeld in het eerste lid toepassen, dan wordt dit vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen die Verdragsluitende Partijen. In de uitvoeringsovereenkomst worden de operationele en technische voorwaarden, voorzieningen en modaliteiten opgenomen die benodigd zijn voor de bevraging. In deze uitvoeringsovereenkomst wordt opgenomen welke van de in bijlage 6 van dit Verdrag bedoelde databanken de bevraging betreft. De bevoegde diensten kunnen de in dit artikel bedoelde bevraging pas uitvoeren na sluiting en inwerkingtreding van de uitvoeringsovereenkomst.

Art. 15. Raadpleging van politiedatabanken door politieambtenaren in een gemeenschappelijke politiepост

1. De Verdragsluitende Partijen die deelnemen aan een gemeenschappelijke politiepост kunnen elkaars ambtenaren die werkzaam zijn in deze post rechtstreeks toegang geven tot hun politiedatabanken ten behoeve van de uitvoering van de politietaken in hun territoriaal bevoegdheidsgebied waarmee

ze binnen deze post belast zijn, voor zover deze passen binnen de in artikel 2 van dit Verdrag bedoelde doeleinden en deze politiedatabanken opgenomen zijn in bijlage 6 bij dit Verdrag.

2. De toegang als bedoeld in het eerste lid geschiedt door een op naam verleende autorisatie vanwege de bevoegde dienst die de databanken beheert aan de ambtenaren voorgedragen door de bevoegde dienst die de databanken wil raadplegen, met het oog op de uitvoering van de in het eerste lid bedoelde politietaken.

3. De bevoegde dienst die de databanken beheert, kan nadere voorwaarden stellen aan het verlenen van een autorisatie, alsmede richtlijnen geven voor het gebruik ervan. Op het gebruik van de autorisatie wordt toezicht uitgeoefend door de bevoegde dienst die de databanken beheert. De autorisatie kan op elk moment worden ingetrokken.

4. Na raadpleging van de gegevens treedt de Verdragsluitende Partij die de databanken heeft geraadpleegd op als verwerkingsverantwoordelijke als bedoeld in Richtlijn (EU) 2016/680, of, in voorkomend geval, de algemene verordening gegevensbescherming, en de respectievelijke implementatiewetten en andere bepalingen ter uitvoering van deze instrumenten in het nationale recht van de verstrekkende en ontvangende Verdragsluitende Partij.

5. Indien Verdragsluitende Partijen de mogelijkheid als bedoeld in het eerste lid toepassen, dan wordt dit vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen die Verdragsluitende Partijen. In de uitvoeringsovereenkomst worden de operationele en technische voorwaarden, voorzieningen en modaliteiten opgenomen die benodigd zijn voor de rechtstreekse raadpleging. In deze uitvoeringsovereenkomst wordt opgenomen welke van de in bijlage 6 van dit Verdrag bedoelde databanken de raadpleging betreft. De bevoegde diensten kunnen de in dit artikel bedoelde raadpleging pas uitvoeren na sluiting en inwerkingtreding van de uitvoeringsovereenkomst.

Art. 16. *Raadpleging van voor de politie toegankelijke databanken tijdens gemengde patrouilles en gemeenschappelijke controles*

1. Ambtenaren van verschillende Verdragsluitende Partijen die gemengde patrouilles of gemeenschappelijke controles uitvoeren, als bedoeld in artikel 20 van dit Verdrag, kunnen tijdens deze patrouille of controle elkaars databanken raadplegen, indien deze databanken zijn opgenomen in bijlage 6 bij dit Verdrag en indien deze kunnen worden geraadpleegd in een voertuig dat ingezet wordt tijdens deze patrouille of controle. De raadpleging betreft uitsluitend de gegevens waartoe de politieambtenaren van de Verdragsluitende Partij waarvan de databanken geraadpleegd worden, toegang hebben tijdens de patrouille of controle.

2. De raadpleging als bedoeld in het eerste lid geschiedt door een op naam verleende autorisatie door de bevoegde dienst van de Verdragsluitende Partij waarvan de databanken geraadpleegd kunnen worden, aan de ambtenaren voorgedragen door de bevoegde dienst die de databanken wil raadplegen.

3. De bevoegde dienst van de Verdragsluitende Partij waarvan de databanken geraadpleegd kunnen worden, kan nadere voorwaarden stellen aan het verlenen van een autorisatie, alsmede richtlijnen geven voor het gebruik van

de autorisatie. Hij oefent toezicht uit op het gebruik van de autorisatie en kan de autorisatie op elk moment intrekken.

4. De raadpleging als bedoeld in het eerste lid geschiedt onder verantwoordelijkheid van de ter plaatse bevoegde dienst die aan de patrouille deelneemt.

5. Indien Verdragsluitende Partijen de mogelijkheid als bedoeld in het eerste lid toepassen, dan wordt dit vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen die Verdragsluitende Partijen. In de uitvoeringsovereenkomst worden de operationele en technische voorwaarden, voorzieningen en modaliteiten opgenomen die benodigd zijn voor de rechtstreekse raadpleging. In deze uitvoeringsovereenkomst wordt opgenomen welke van de in bijlage 6 van dit Verdrag bedoelde databanken de raadpleging betreft. De bevoegde diensten kunnen de in dit artikel bedoelde raadpleging pas uitvoeren na sluiting en inwerkingtreding van de uitvoeringsovereenkomst.

Art. 17. *Raadpleging van het bevolkingsregister en andere overheidsregisters*

1. De Verdragsluitende Partijen kunnen besluiten elkaars bevoegde diensten, met inachtneming van hun nationale recht, de mogelijkheid te bieden tot rechtstreekse geautomatiseerde raadpleging van de gegevens opgenomen in hun bevolkingsregister of in andere overheidsregisters, mits dit noodzakelijk is in het kader van het doel van dit Verdrag.

2. Indien Verdragsluitende Partijen besluiten de mogelijkheid te bieden als bedoeld in het eerste lid, dan sluiten zij een uitvoeringsovereenkomst dienaangaande. De bevoegde diensten kunnen de in dit lid bedoelde raadpleging pas uitvoeren na sluiting en inwerkingtreding van de uitvoeringsovereenkomst.

3. Indien het eerste lid niet wordt toegepast dan kunnen de betreffende persoonsgegevens en informatie worden uitgewisseld op grond van artikel 4 van dit Verdrag.

TITEL 4

ANDERE VORMEN VAN SAMENWERKING

Art. 30. *Gemeenschappelijke politiecentra*

1. De Verdragsluitende Partijen kunnen, in voorkomend geval samen met één of meerdere buurlanden, gemeenschappelijke politiecentra inrichten.

2. De bepalingen van Titel 2 zijn ook van toepassing op de uitwisseling van persoonsgegevens en informatie tussen de Verdragsluitende Partijen via de gemeenschappelijke politiecentra.

3. De modaliteiten van deze samenwerking worden tussen de Verdragsluitende Partijen door de bevoegde autoriteiten of diensten geregeld door middel van uitvoeringsafspraken.

TITEL 6

GRENSOverschrijdend optreden van SPECIALE EENHEDEN

Art. 52. *Toepassingsgebied*

Deze titel regelt het optreden van de speciale eenheden van de Verdragsluitende Partijen op elkaars grondgebied. De titels 3, 4 en 5 van dit Verdrag zijn niet van toepassing op dit optreden, tenzij de betreffende artikelen van deze titels van overeenkomstige toepassing zijn verklaard in onderhavige titel.

Bijlage 1 Bevoegde diensten

Voor het Koninkrijk België:

De Geïntegreerde Politie, gestructureerd op twee niveaus, zoals bedoeld in de Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

Bijkomend voor artikel 25 van dit Verdrag: De Algemene directie Dienst Vreemdelingenzaken van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken.

Voor het Groothertogdom Luxemburg:

De groothertogelijke politie

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

Het landelijk politiekorps, bedoeld in artikel 25, eerste lid, van de Politiewet 2012 alsmede de Koninklijke Marechaussee voor zover aangesteld voor de uitvoering van de politietaken, bedoeld in artikel 4 van de Politiewet 2012.

Bijkomend voor artikel 25 van dit Verdrag: de Dienst Vervoer en Ondersteuning van de Dienst Justitiële inrichtingen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Bijlage 2 Bevoegde autoriteiten

Voor het Koninkrijk België:

De minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Justitie, de provinciegouverneurs, de arrondissementscommissarissen, de burgemeesters en het Openbaar Ministerie, elk voor wat zijn bevoegdheden betreft.

Bijkomend voor het artikel 25 van dit Verdrag: De Algemene directie Dienst Vreemdelingenzaken en de Algemene Directie Crisiscentrum van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken.

Voor het Groothertogdom Luxemburg:

De volgens het nationale recht bevoegde bestuurlijke en gerechtelijke overheden.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

De minister van Veiligheid en Justitie dan wel de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, de minister van Defensie, de officieren van justitie, de burgemeesters, elk voor zover het hun bevoegdheden betreft.

Bijlage 3 Grensstreek

Voor het Koninkrijk België:

De gerechtelijke arrondissementen West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg, Luik, Eupen en Luxemburg.

Voor het Groothertogdom Luxemburg:

Het volledige nationale grondgebied.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

De arrondissementen Zeeland West-Brabant, Oost-Brabant en Limburg.

Bijlage 4 Speciale eenheden

Voor het Koninkrijk België:

De Directie van de speciale eenheden (DSU) van de Federale Politie zoals bedoeld in artikel 11, 3° van het Koninklijk Besluit van 14 november 2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de Federale Politie, gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 23 augustus 2014.

Voor het Groothertogdom Luxemburg:

De speciale eenheid van de groothertogelijke politie.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

De bijzondere bijstandseenheden zoals bedoeld in artikel 59 van de Politiewet 2012, alsmede de eenheden van de krijgsmacht die ingevolge artikel 57 en 58 van de Politiewet 2012 in bijstand aan de bijzondere bijstandseenheden zijn ingezet.

Bijlage 5

Databanken waaruit persoonsgegevens en informatie kunnen worden verstrekt

Uit de volgende databanken kunnen de bevoegde diensten persoonsgegevens en andere informatie verstrekken aan bevoegde diensten van een andere Verdragsluitende Partij op grond van artikel 4 van dit Verdrag:

Voor het Koninkrijk België:

De voor de Belgische politiediensten rechtstreeks beschikbare of rechtstreeks toegankelijke databanken.

Onder rechtstreeks beschikbaar wordt begrepen: de databanken waarover de politiediensten zelf reeds beschikken.

Onder rechtstreeks toegankelijk wordt begrepen: de databanken waarover andere openbare of private overheden, diensten of personen beschikken en waartoe de Belgische politiediensten krachtens de wet toegang hebben.

Voor het Groothertogdom Luxemburg:

De gegevensbanken van de groothertogelijke politie overeenkomstig de nationale wetgeving.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

– De Basisvoorziening Handhaving (BVH);

– De Basisvoorziening Informatie (BVI).

Bijlage 6

Databanken die in aanmerking komen voor rechtstreekse bevraging of raadpleging

De volgende databanken komen in aanmerking voor rechtstreekse bevraging op grond van artikel 14 van dit Verdrag of rechtstreekse raadpleging op grond van artikel 15 of 16 van dit Verdrag:

Voor het Koninkrijk België:

1. Voor rechtstreekse hit/no hit bevraging op grond van artikel 14 van dit Verdrag:

– de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG)

– de basisgegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2° van de Wet op het Politieambt

– de bijzonder gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2° van de Wet op het Politieambt

2. Voor rechtstreekse raadpleging op grond van artikel 15 van dit Verdrag:

– de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG)

– de basisgegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2° van de Wet op het Politieambt

– de bijzonder gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2° van de Wet op het Politieambt

3. Voor rechtstreekse raadpleging op grond van artikel 16 van dit Verdrag:

– de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG)

– de basisgegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2° van de Wet op het Politieambt

– de bijzonder gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, tweede lid, 2° van de Wet op het Politieambt

– het Rijksregister van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

– de databank van ingeschreven voertuigen van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit

– de databanken met rijbewijsgegevens van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en de Federale Overheidsdienst Justitie

– het Detentie Informatie Systeem van de Federale Overheidsdienst Justitie

– de Kruispuntbank van ondernemingen van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Voor het Groothertogdom Luxemburg:

1. Voor rechtstreekse hit/no hit bevraging op grond van artikel 14 van dit Verdrag:

– De gegevensbanken van de groothertogelijke politie overeenkomstig de nationale wetgeving.

2. Voor rechtstreekse raadpleging op grond van artikel 15 van dit Verdrag:

– Op dit ogenblik wordt er niet in een dergelijke consultatie voorzien.

I. Internationale regelgeving • 4. Benelux

Verdrag 23 juli 2018 - Politiesamenwerking tussen België, Luxemburg en Nederland (Bijlage 6)

---

3. Voor rechtstreekse raadpleging op grond van artikel 16 van dit Verdrag:

– De politie heeft actueel geen toegang tot gegevens vanuit zijn voertuigen.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

1. Voor rechtstreekse hit/no hit bevraging op grond van artikel 14 van dit Verdrag:

– De Basisvoorziening Handhaving (BVH)

– De Basisvoorziening Informatie (BVI)

– Summ-it

– De Verwijzingsindex Recherche Onderzoeken en Subjecten (VROS)

2. Voor rechtstreekse raadpleging op grond van artikel 15 van dit Verdrag:

– De Basisvoorziening Handhaving (BVH)

– De Basisvoorziening Informatie (BVI)

3. Voor rechtstreekse raadpleging op grond van artikel 16 van dit Verdrag:

– De Basisvoorziening Informatie (BVI)

– De Basisvoorziening Handhaving (BVH).

II. BELGISCHE WET- EN REGELGEVING

INHOUDSOPGAVE

1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking	114
2. Strafwetgeving	184
3. Rijksregister en bevolking	230
4. Sociaal recht	263
5. Ondernemingen	318
6. Gerechtelijk en burgerlijk recht	322
7. Statistiek	334
8. Gezondheidsrecht	345
9. Politie en veiligheid	369
10. Bewakingscamerawet	427
11. Bestuursrecht	439
12. Informatiemaatschappij	456
13. Consumentenrecht	480
14. Fiscaal recht	488

1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking

Grondwet 7 februari 1831 – Gecoördineerde Grondwet van België (uittreksel art. 15, 22–22bis, 29, 32)	114
Wet 3 december 2017 – Gegevensbeschermingsautoriteit	115
Wet 30 juli 2018 – Gegevensbeschermingswet	129
Wet 5 september 2018 – Informatieveiligheidscomité	173
K.B. 29 april 2009 – Bescherming persoonlijke levenssfeer, verwerking persoonsgegevens CBFA	175
Regl. 17 oktober 2018 – Gegevensbeschermingsautoriteit, reglement van interne orde	175
Regl. 17 oktober 2018 – Gegevensbeschermingsautoriteit, overgangsreglement van interne orde	182

Grondwet 7 februari 1831 Gecoördineerde Grondwet van België

►1. De tekst werd gecoördineerd op 17 februari 1994, *B.S.*, 17 februari 1994

(Uittreksel)

TITEL II

DE BELGEN EN HUN RECHTEN

Art. 15. De woning is onschendbaar; geen huiszoeking kan plaats hebben dan in de gevallen die de wet bepaalt en in de vorm die zij voorschrijft.^{▽1...2}

◻1. – Onder een woning in de zin van artikel 15 Grondwet moet worden verstaan, de plaats met inbegrip van de erdoor omsloten eigen aanhorigheden, die een persoon bewoont om er zijn werkelijke verblijfplaats te vestigen en waar hij uit dien hoofde recht heeft op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer, zijn rust en meer in het algemeen zijn privéleven (Cass., 8 april 2014, P.13.0080.N).

◻2. – De omstandigheid dat een bedrijfsruimte als woning kan worden gebruikt of dat in zulke ruimte vertrouwelijke briefwisseling kan worden bewaard, volstaat niet opdat die ruimte onder de bescherming van artikel 8.1 EVRM en de artikelen 15 en 22 Grondwet valt; het gebruik van zulke ruimte

voor het stallen van paarden is evenmin een activiteit die een privé-karakter vertoont in de zin van die bepalingen (Cass., 8 april 2014, P.13.0080.N).

►1[**Art. 22.** Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht.]^{1 ▽2...5}

►1. – Ingevoegd bij Grondwetswijziging 31 januari 1994, *B.S.*, 12 februari 1994

◻2. – Zie wet 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, *B.S.*, 5 september 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking», *infra*

◻3. – Noch artikel 6 EVRM, dat het recht op een eerlijk proces waarborgt, noch artikel 8 EVRM en artikel 22 Grondwet, die het recht op eerbiediging van het privéleven waarborgen, houden voor de wetgever een verplichting in de motivering van tapbeschikkingen of verlengingen daarvan voor te schrijven op straffe van nietigheid (Cass., 14 oktober 2014, P.14.0507.N).

⚖ 4. – Het recht op eerbiediging van het privéleven, gewaarborgd door de artikelen 8 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, 17 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten en 22 van de Grondwet, dat het recht op vergetelheid omvat voor een persoon die schuldig is bevonden aan een misdad of misdrijf, om zich in bepaalde omstandigheden ertegen te kunnen verzetten dat het publiek wordt herinnerd aan zijn gerechtelijk verleden naar aanleiding van een nieuwe openbaarmaking van de feiten, kan een inmenging in het recht op vrijheid van meningsuiting verantwoorden (Cass., 29 april 2016, C.15.0052.F).

⚖ 5. – Noch uit de artikelen 22 van de Grondwet en 8.1 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, die de eerbiediging van het privé- en gezinsleven waarborgen, noch uit artikel 10 van voornoemd verdrag, dat het recht om te huwen waarborgt, volgt dat de toepassing van artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek zou worden geweerd of dat de beoordeling die voor de toepassing van dat artikel vereist is, zou worden gewijzigd wanneer uit het geheel van de omstandigheden waarop volgens voornoemd artikel acht moet worden geslagen, blijkt dat de huwelijkskandidaten daadwerkelijk hebben samengewoond en een kind hebben gekregen (Cass., 8 september 2016, C.15.0385.F).

▶¹[Art. 22bis. Elk kind heeft recht op eerbiediging van zijn morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit.

▶²[Elk kind heeft het recht zijn mening te uiten in alle aangelegenheden die het aangaan; met die mening wordt rekening gehouden in overeenstemming met zijn leeftijd en zijn onderscheidingsvermogen.]²¹

▶³[Elk kind heeft recht op maatregelen en diensten die zijn ontwikkeling bevorderen.]³

▶⁴[Het belang van het kind is de eerste overweging bij elke beslissing die het kind aangaat.]⁴

▶⁵[De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen deze rechten van het kind.]⁵ ⁷⁶

▶ 1. – Ingevoegd bij enig art. Grondwetwijziging 23 maart 2000, B.S., 25 mei 2000

▶ 2. – Lid 2 vervangen bij enig art. Grondwetwijziging 22 december 2008, B.S., 29 december 2008

▶ 3. – Lid 3 toegevoegd bij enig art. Grondwetwijziging 22 december 2008, B.S., 29 december 2008

▶ 4. – Lid 4 toegevoegd bij enig art. Grondwetwijziging 22 december 2008, B.S., 29 december 2008

▶ 5. – Lid 5 toegevoegd bij enig art. Grondwetwijziging 22 december 2008, B.S., 29 december 2008

⚖ 6. – De voogd *ad hoc*, die werd aangewezen om de niet-ontvoogde minderjarige te vertegenwoordigen, is niet verplicht het kind, ongeacht zijn leeftijd en de omstandigheden van de zaak, te ontmoeten en hem zijn mening over het geschil te vragen (Cass., 6 oktober 2017, C.16.0421.F).

Art. 29. Het briefgeheim is onschendbaar.

De wet bepaalt welke agenten verantwoordelijk zijn voor de schending van het geheim der aan de post toevertrouwde brieven.

▶¹[Art. 32. Ieder heeft het recht elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de regel bedoeld in artikel 134.]¹

▶ 1. – Ingevoegd bij Grondwetwijziging 18 juni 1993, B.S., 29 juni 1993

Wet 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (B.S., 10 januari 2018)

HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE BEPALING

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° «de Gegevensbeschermingsautoriteit»: de Toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens;

2° «de Verordening 2016/679»: de Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot inwerking van Richtlijn 95/46/EG;

3° «informaticasysteem»: elk systeem voor het verwerken van gegevens;

4° «inspecteur»: statutaire of contractuele ambtenaar van de Gegevensbeschermingsautoriteit belast met het vaststellen van inbreuken op deze wet en de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens.

HOOFDSTUK 2 DE GEGEVENSBEWAKINGS-AUTORITEIT

Art. 3. Bij de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt een «Gegevensbeschermingsautoriteit» opgericht.

Zij is de opvolger van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Zij bezit rechtspersoonlijkheid. Haar zetel is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Art. 4. § 1. De Gegevensbeschermingsautoriteit is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens.

Onverminderd de bevoegdheden van de Gemeenschaps- of gewestregeringen, van de Gemeenschaps- of Gewestparlementen, van het Verenigd College of van de Verenigde Vergadering bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, oefent de Gegevensbeschermingsautoriteit deze opdracht uit op het grondgebied van het hele Koninkrijk, ongeacht welk nationaal recht op de betrokken verwerking van toepassing is.

§ 2. Het toezicht dat door deze wet wordt georganiseerd heeft geen betrekking op de verwerkingen door de hoven en rechtbanken alsook door het openbaar ministerie bij de uitoefening van hun gerechtelijke taken.

▶¹[De Gegevensbeschermingsautoriteit is de bevoegde toezichthoudende autoriteit wanneer geen andere wet anders bepaalt.]¹

▶²[Onverminderd deze wet en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, kan bij geen enkele andere wet een autoriteit worden opgericht die beschikt over de macht en de bevoegdheden die bij de Verordening aan een gegevensbeschermingsautoriteit worden toegekend.]²

De competenties, taken en bevoegdheden als toezicht-houdende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/79 worden, ten aanzien van de politiediensten in de zin van artikel 2,2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus, uitgeoefend door het Controleorgaan op de politionele informatie bedoeld in artikel 44/6, § 1, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

§ 3. Elke juridisch bindende beslissing van de Gegevensbeschermingsautoriteit wordt gedateerd, ondertekend en met redenen omkleed en vermeldt het rechtsmiddel dat tegen de beslissing kan worden ingesteld.

►1. – § 2, lid 2, vervangen bij art. 276, 1°, wet 30 juli 2018, B.S., 5 september 2018, inwerkingtreding: 5 september 2018 (art. 281, lid 1)

►2. – § 2, lid 3, ingevoegd bij art. 276, 2°, wet 30 juli 2018, B.S., 5 september 2018, inwerkingtreding: 5 september 2018 (art. 281, lid 1)

Art. 5. De Gegevensbeschermingsautoriteit voert haar opdrachten uitsluitend in het algemeen belang uit.

De leden van haar organen en haar personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, handelingen of gedragingen in de uitoefening van de wettelijke opdrachten van de Gegevensbeschermingsautoriteit, behalve in de gevallen voorzien bij wet.

Art. 6. De Gegevensbeschermingsautoriteit is bevoegd inbreuken op de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens ter kennis te brengen van de gerechtelijke autoriteiten en, waar passend, een rechtsvordering in te stellen teneinde deze grondbeginselen te doen naleven.

Art. 7. De Gegevensbeschermingsautoriteit is samengesteld uit zes organen;

- 1° een directiecomité;
- 2° een algemeen secretariaat;
- 3° een eerstelijnsdienst;
- 4° een kenniscentrum;
- 5° een inspectiedienst;
- 6° een geschillenkamer.

De Gegevensbeschermingsautoriteit kan zich, voor het vervullen van haar opdrachten, laten bijstaan door deskundigen.

Art. 8. Aan de Gegevensbeschermingsautoriteit wordt een onafhankelijke reflectieraad toegevoegd.

Afdeling 1 Het directiecomité

Art. 9. Het directiecomité:

1° keurt de jaarrekeningen goed en beslist over de jaarlijkse begroting, het jaarverslag, het strategisch plan en het beheersplan, daaronder begrepen de jaarlijkse prioriteiten van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

2° bepaalt de evaluatie-indicatoren betreffende de uitvoering van het jaarverslag, het strategisch plan en het beheersplan;

3° beslist over de interne organisatie en samenstelling van de Gegevensbeschermingsautoriteit, met inbegrip van de interne mobiliteit van het personeel tussen de organen;

4° beslist over het model van het legitimatiebewijs vermeld in artikel 31, tweede lid.

Het directiecomité vraagt het advies van de reflectieraad over het strategisch plan en over de evaluatie-indicatoren vermeld in het eerste lid, 2°, en legt het strategisch

plan terzelfdertijd gedurende minimaal twee weken ter openbare raadpleging voor.

Art. 10. Het directiecomité volgt de ontwikkelingen in de technologische, commerciële en andere domeinen die een weerslag hebben op de bescherming van de persoonsgegevens.

Daartoe kan het directiecomité advies vragen aan de reflectieraad.

Art. 11. Het directiecomité stelt het reglement van interne orde van de Gegevensbeschermingsautoriteit op binnen twee maanden na de oprichting ervan.

Dit reglement bevat de essentiële regels betreffende de werking van de organen en de termijnen binnen dewelke informatie, adviezen en goedkeuringen vermeld in artikel 20, § 1, dienen te worden geleverd.

Het directiecomité legt het reglement van interne orde alsook latere wijzigingen aan het reglement ter goedkeuring voor aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Art. 12. Het directiecomité is samengesteld uit de directeur van het algemeen secretariaat, de directeur van het kenniscentrum, de directeur van de eerstelijnsdienst, de inspecteur-generaal en de voorzitter van de geschillenkamer.

De leden van het directiecomité oefenen hun ambt voltijs uit.

Zij leggen de volgende eed af in handen van de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers: «Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk.»

Art. 13. § 1. Het directiecomité wordt voorgezeten door de voorzitter van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Ingeval de voorzitter verhinderd is, wordt het directiecomité voorgezeten door het oudste aanwezige lid van het directiecomité, met uitzondering van de voorzitter van de geschillenkamer.

§ 2. De voorzittersfunctie van de Gegevensbeschermingsautoriteit wordt alternerend waargenomen door de directeur van het algemeen secretariaat gedurende de eerste drie jaar van een mandaat en door de directeur van het kenniscentrum voor de tweede helft van een mandaat.

§ 3. De voorzitter van de Gegevensbeschermingsautoriteit wordt in de uitvoering van zijn taken bijgestaan door het algemeen secretariaat.

Art. 14. Het directiecomité komt bijeen op verzoek van een van haar leden en ten minste eenmaal per maand.

Art. 15. Het directiecomité kan enkel beslissen indien de meerderheid van haar leden aanwezig is.

De stemming kan op elektronische wijze plaatsvinden.

Bij gebrek aan consensus is een beslissing genomen als een meerderheid van het voltallige directiecomité instemt.

Art. 16. Er worden notulen opgemaakt van de beraadslagingen van het directiecomité. De notulen worden ondertekend door de voorzitter.

De beslissingen van het directiecomité bedoeld in artikel 9, 1° en 4° worden bekendgemaakt op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Art. 17. De voorzitter van de Gegevensbeschermingsautoriteit:

1° is belast met de samenwerking en de coördinatie tussen de verschillende organen van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

2° bereidt de jaarlijkse begroting, de jaarrekeningen, het jaarverslag, het strategisch plan en het beheersplan voor, daaronder begrepen de jaarlijkse prioriteiten van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

3° beheert de interne organisatie en samenstelling van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

4° vertegenwoordigt de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Het beheersplan bevat afspraken rond doelstellingen voor de Gegevensbeschermingsautoriteit en de middelen die daarvoor nodig zijn.

Art. 18. De voorzitter van het directiecomité en, in diens afwezigheid, het oudste aanwezige lid van het directiecomité, met uitzondering van de voorzitter van de geschillenkamer, vertegenwoordigt de Gegevensbeschermingsautoriteit in rechte.

¹[De beslissing om op te treden in rechte namens de Gegevensbeschermingsautoriteit wordt genomen door het directiecomité.]¹

►1. – Lid 2 toegevoegd bij art. 277 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 5 september 2018, inwerkingtreding: 5 september 2018 (art. 281, lid 1)

Afdeling 2

Het algemeen secretariaat

Art. 19. Het algemeen secretariaat heeft als horizontale ondersteunende taken:

1° het beheren van vragen met betrekking tot de human resources, de begroting en de informatica van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

2° het beheren van elke juridische aangelegenheid met betrekking tot het beheer en de werking van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

3° het beheren van de interne en externe communicatie.

Art. 20. § 1. Het algemeen secretariaat heeft eveneens als uitvoerende taken het:

1° toezien op de maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen die een impact hebben op de bescherming van de persoonsgegevens;

2° opstellen van de lijst van de verwerkingen die een impactanalyse met betrekking tot de gegevensbescherming vereisen;

3° geven van advies in het kader van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling aan een verantwoordelijke voor de verwerking in het kader van een raadpleging door de verantwoordelijke van de verwerking van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

4° goedkeuren van de gedragscodes;

5° bevorderen van de invoering van certificeringsmechanismen en het goedkeuren van de criteria voor certificering;

6° het opstellen en het bekendmaken van de criteria voor de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op gedragscodes op grond van artikel 41 van de Verordening 2016/679 en van een certificeringsorgaan op grond van artikel 43 van de Verordening 2016/679;

7° zorgen voor de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op gedragscodes op grond van artikel 41 van de Verordening 2016/679;

8° goedkeuren van de modelcontractbepalingen en de bindende ondernemingsregels.

§ 2. De taken vermeld in paragraaf 1, 4° tot 8°, worden uitgevoerd conform de geldende Europese en internationale regelgeving.

Art. 21. Het algemeen secretariaat staat onder leiding van de directeur van het algemeen secretariaat.

Afdeling 3

De eerstelijnsdienst

Art. 22. § 1. De eerstelijnsdienst:

1° ontvangt de klachten en verzoeken die worden toegestuurd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit;

2° kan een bemiddelingsprocedure opstarten;

3° bevordert de gegevensbescherming bij het publiek, waarbij specifieke aandacht wordt besteed aan minderjarigen;

4° bevordert de bewustwording bij de verantwoordelijken voor de verwerking en de verwerkers van hun verplichtingen;

5° verstrekt aan de betrokken personen informatie over de uitoefening van hun rechten.

§ 2. De eerstelijnsdienst staat onder leiding van de directeur van de eerstelijnsdienst.

Afdeling 4

Het kenniscentrum

Art. 23. § 1. Het kenniscentrum verstrekt, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de regering, van de Wetgevende Kamers, van de Gemeenschaps- of gewestregeringen, van de Gemeenschaps- of Gewestparlementen, van het Verenigd College of van de Verenigde Vergadering bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen:

1° adviezen omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens;

2° aanbevelingen met betrekking tot de maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen die een weerslag kunnen hebben op de verwerkingen van persoonsgegevens.

§ 2. In zijn adviezen en aanbevelingen houdt het kenniscentrum rekening met de noodzakelijke technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen.

Art. 24. Het kenniscentrum is samengesteld uit zes leden en de directeur van het kenniscentrum.

Op initiatief van de directeur komt het kenniscentrum in plenaire vergadering bijeen.

In de uitoefening van zijn opdrachten wordt het kenniscentrum ondersteund door een secretariaat.

Art. 25. Het kenniscentrum kan enkel beslissen indien de meerderheid van zijn leden aanwezig is.

De stemming kan op elektronische wijze plaatsvinden.

De beslissingen worden bij meerderheid van stemmen aangenomen.

Bij staking van stemmen is de stem van de directeur doorslaggevend.

Art. 26. § 1. Elk verzoek om advies wordt bij de Gegevensbeschermingsautoriteit ingediend per aangetekende zending of per online formulier dat ter beschikking wordt gesteld op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Tenzij de wet anders bepaalt, brengt het kenniscentrum advies uit binnen zestig dagen nadat alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de Gegevensbeschermingsautoriteit zijn medegedeeld. Wanneer het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie vereist is, kan de directeur van het

kenniscentrum de termijn van zestig dagen in speciaal met redenen omklede dringende gevallen verminderen tot vijftien dagen.

§ 2. In de gevallen waar het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie vereist is, mag aan deze vereiste voorbijgegaan worden wanneer het advies niet werd verleend binnen de termijnen bedoeld in paragraaf 1, tweede lid.

Art. 27. § 1. De adviezen zijn schriftelijk en met redenen omkleed.

Ze worden aan de betrokken autoriteit meegedeeld.

Het regeringslid tot wiens bevoegdheid de bescherming van de persoonlijke levenssfeer behoort en de Kamer van volksvertegenwoordigers ontvangen een elektronisch afschrift van elk advies en van elke aanbeveling.

§ 2. In de gevallen waarin het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie vereist is, moet het advies samen met de reglementsbepaling waarop het betrekking heeft, in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt.

De adviezen en de aanbevelingen worden op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit bekendgemaakt.

Afdeling 5

De inspectiedienst

Art. 28. De inspectiedienst is het onderzoeksorgaan van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Art. 29. De inspectiedienst staat onder leiding van de inspecteur-generaal en is samengesteld uit inspecteurs.

In de uitoefening van zijn opdrachten wordt de inspectiedienst ondersteund door een secretariaat.

In geval van afwezigheid of verhinderd wordt de inspecteur-generaal vervangen door de inspecteur met de meeste dienstjaren of, in geval van gelijke anciënniteit, door de oudste in jaren.

Art. 30. § 1. De inspecteurs leggen de volgende eed af in handen van de inspecteur-generaal: «Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk.»

§ 2. In het reglement van interne orde van de Gegevensbeschermingsautoriteit worden de functieprofielen en de noodzakelijke competenties van de inspecteurs bepaald.

Art. 31. De inspecteur-generaal en de inspecteurs moeten bij de uitvoering van hun opdrachten in het bezit zijn van het legitimatiebewijs van hun ambt, dat zij desgevraagd aanstonds moeten tonen.

Het directiecomité legt het model van dat legitimatiebewijs vast.

Afdeling 6

De geschillenkamer

Art. 32. De geschillenkamer is het administratief geschillenorgaan van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Art. 33. § 1. De geschillenkamer is samengesteld uit een voorzitter en zes leden die bestaan uit:

1° twee leden met grondige kennis op het vlak van de bescherming van persoonsgegevens;

2° twee leden met grondige kennis op het vlak van administratieve geschillenprocedures;

3° twee leden met grondige kennis op het vlak van informatieveiligheid en informatie- en communicatietechnologie.

De voorzitter van de geschillenkamer bezit in ieder geval een grondige kennis op het vlak van administratieve geschillenprocedures.

De voorzitter of één van de leden van de geschillenkamer zetelt alleen tenzij de voorzitter van de geschillenkamer beslist om met drie leden te zetelen, overeenkomstig de bepalingen van het reglement van interne orde.

§ 2. Voor het overige bepaalt het reglement van interne orde nader alles wat betreft de samenstelling van de geschillenkamer bij zittingen en de werkwijze.

Art. 34. In de uitoefening van haar opdrachten wordt de geschillenkamer ondersteund door een secretariaat die ook de taken uitvoert van een griffie.

Afdeling 7

De reflectieraad

Art. 35. De reflectieraad verstrekt uit eigen beweging of op verzoek van het directiecomité of van het kenniscentrum niet-bindende adviezen aan de Gegevensbeschermingsautoriteit omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens.

De Kamer van volksvertegenwoordigers bepaalt de samenstelling van de reflectieraad en duidt de leden aan.

De leden van de reflectieraad maken geen deel uit van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

HOOFDSTUK 3

BENOEMING VAN DE LEDEN VAN HET DIRECTIECOMITÉ, DE LEDEN VAN HET KENNISCENTRUM EN DE LEDEN VAN DE GESCHILLENKAMER

Afdeling 1

Algemene benoemingsvoorwaarden

Art. 36. § 1. De leden van het directiecomité, de leden van het kenniscentrum en de leden van de geschillenkamer worden benoemd op grond van hun competentie en ervaring op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens, hun onafhankelijkheid en hun moreel gezag.

§ 2. De leden van het directiecomité moeten houder zijn van een diploma dat toegang verleent tot een functie van niveau A.

De leden van het directiecomité moeten een functionele kennis hebben van de tweede landstaal en van het Engels. Ten minste één lid van het directiecomité moet ook een functionele kennis hebben van het Duits.

§ 3. Het profiel van alle leden van het directiecomité en leden van het kenniscentrum en van de geschillenkamer samen moet de Gegevensbeschermingsautoriteit de mogelijkheid bieden het hoofd te bieden aan de juridische, economische, ethische en technologische uitdagingen van de evolutie van de digitale samenleving.

Art. 37. De leden van het directiecomité, de leden van het kenniscentrum en de leden van de geschillenkamer worden benoemd voor een eenmaal hernieuwbare termijn van zes jaar.

Art. 38. ¹[Op het ogenblik van hun benoeming en tijdens hun mandaat moeten de leden van het directiecomité, leden

van het kenniscentrum en leden van de geschillenkamer aan de volgende voorwaarden voldoen:¹

- 1° burger zijn van een Lid-Staat van de Europese Unie;
- 2° de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- 3° geen lid zijn van het Europees Parlement of van de Wetgevende Kamers, noch van een Gemeenschaps- of Westparlement;
- 4° geen lid zijn van een federale Regering, van een Gemeenschaps- of gewestregering;
- 5° geen functie uitoefenen in een beleidscel van de minister;
- 6° geen mandataris van een openbare functie zijn.

►1. – Inleidende zin vervangen bij art. 2 wet 4 maart 2018, *B.S.*, 17 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 6)

Afdeling 2

Benoemingsprocedure

Art. 39. De leden van het directiecomité, de leden van het kenniscentrum en de leden van de geschillenkamer worden benoemd door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

De vacatures voor de mandaten van de leden van het directiecomité, de leden van het kenniscentrum, en de leden van de geschillenkamer worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* ten laatste zes maanden voor het verstrijken van het mandaat en, voor hun eerste samenstelling, ten laatste een maand na de inwerkingtreding van dit artikel. De bekendmaking gebeurt in de vorm van een oproep tot kandidaten, waarbij het aantal vacante plaatsen, de benoemingsvoorwaarden, de taken van de samen te stellen organen en de nadere regels inzake de indiening van de kandidaatstelling worden omschreven.

Art. 40. § 1. Het directiecomité telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden, de voorzitter van de geschillenkamer uitgezonderd.

De directeur van het algemeen secretariaat en de directeur van het kenniscentrum mogen niet tot dezelfde taalrol behoren.

Er zijn evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden van het kenniscentrum.

De zes leden bij de geschillenkamer worden in een gelijk aantal benoemd per taalrol en minstens een lid moet functionele kennis hebben van het Duits.

§ 2. Ten hoogste twee derden van de leden van het kenniscentrum is van hetzelfde geslacht.

Art. 41. Ingeval een mandaat van lid van het directiecomité, van lid van het kenniscentrum of van lid van de geschillenkamer om welke reden ook opvalt, wordt overgegaan tot de vervanging ervan voor de nog resterende duur van het mandaat.

Voor het opengevalen mandaat wordt een volledig nieuwe benoemingsprocedure overeenkomstig artikel 39 ingesteld, waarbij de vacature evenwel ten laatste een maand na het opvallen van het mandaat in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 42. Bij gebreke van hernieuwing van hun mandaat blijven de leden van het directiecomité, de leden van het kenniscentrum en de leden van de geschillenkamer in functie tot respectievelijk het directiecomité, het kenniscentrum en de geschillenkamer voor het eerst in zijn nieuwe samenstelling bijeenkomt.

HOOFDSTUK 4

ONAFHANKELIJKHEID EN WERKING VAN DE GEGEVENS BESCHERMINGS-AUTORITEIT

Art. 43. De leden van het directiecomité, de leden van het kenniscentrum, van de inspectiedienst en van de geschillenkamer krijgen noch vragen binnen de perken van hun bevoegdheden, noch op directe of indirecte wijze instructies.

Het is hen verboden aanwezig te zijn bij een beraadslaging of besluit over dossiers waarbij zij een persoonlijk of rechtstreeks belang hebben of waarbij hun bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad een persoonlijk of rechtstreeks belang hebben.

Art. 44. § 1. De leden van het directiecomité, de leden van het kenniscentrum en de leden van de geschillenkamer mogen, tijdens de duur van hun mandaat, geen andere al dan niet bezoldigde activiteit uitoefenen die niet verenigbaar is met hun mandaat.

Een onverenigbare activiteit is een activiteit die rechtstreeks of onrechtstreeks voordeel kan hebben bij de beslissingen en standpunten die de Gegevensbeschermingsautoriteit kan nemen.

De Kamer van volksvertegenwoordigers kan een lid van het directiecomité machtigen om een bijkomende activiteit uit te oefenen op voorwaarde dat deze de uitoefening van zijn voltijdse functie evenals zijn onafhankelijkheid en reputatie niet beïnvloedt.

§ 2. Alvorens hun mandaat aan te vatten, vullen de in paragraaf 1 bedoelde leden een verklaring in dat er geen belangenconflicten zijn en ondertekenen zij deze. Zij houden die verklaring bij tijdens de duur van hun mandaat.

De leden van het directiecomité mogen gedurende twee jaar na het einde van hun mandaat geen functie uitoefenen die hen rechtstreeks of onrechtstreeks voordelen zouden opleveren die voortvloeien uit de uitoefening van hun mandaat.

►1[§ 3. Een verlof voor opdracht van algemeen belang kan verleend worden aan een ambtenaar of magistraat om de functie van lid van het directiecomité uit te oefenen. Zij ontvangen gedurende hun mandaat hun wedde als lid van het directiecomité, terwijl hun wedde als ambtenaar of magistraat wordt geschorst.]¹

►1. – § 3 toegevoegd bij art. 3 wet 4 maart 2018, *B.S.*, 17 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 6)

Art. 45. § 1. De Kamer van volksvertegenwoordigers kan een lid van het directiecomité, een lid van het kenniscentrum en een lid van de geschillenkamer enkel van zijn mandaat ontheffen indien hij op ernstige wijze is tekortgeschoten of niet langer aan de vereisten voor de uitvoering van de taken voldoet. Tegen de beslissing staat geen enkel beroep open.

Een lid van het directiecomité, een lid van het kenniscentrum en een lid van de geschillenkamer kan niet van zijn mandaat worden ontheven voor meningen die hij uit bij het vervullen van zijn functies.

§ 2. Het mandaat kan niet worden opgeheven dan nadat de betrokkene gehoord is over de aangevoerde redenen.

Voorafgaandelijk aan de hoorzitting stelt de Kamer van volksvertegenwoordigers een dossier samen dat alle stukken bevat die betrekking hebben op de aangevoerde redenen.

Ten minste vijf dagen voor de hoorzitting wordt de betrokkene opgeroepen bij een ter post aangetekende zending met ten minste opgave van:

- 1° de aangevoerde ernstige redenen;

2° het feit dat de opheffing van het mandaat wordt overwogen;

3° plaats, dag en uur van de hoorzitting;

4° het recht van de betrokkene zich te laten bijstaan door een persoon naar keuze;

5° de plaats waar en de termijn waarbinnen het dossier kan worden ingezien;

6° het recht om getuigen te doen oproepen.

Vanaf de oproeping tot en met de dag voor de hoorzitting kunnen de betrokkene en de persoon die hem bijstaat het dossier inzien.

Van de hoorzitting wordt een verslag opgesteld.

Art. 46. § 1. Het personeelskader van de Gegevensbeschermingsautoriteit, het statuut en de wijze van aanwerving van het personeel worden bepaald door de Kamer van volksvertegenwoordigers, op voorstel van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Voor het overige is het personeel van de Gegevensbeschermingsautoriteit onderworpen aan de wettelijke en statutaire bepalingen die gelden voor de personeelsleden van het federaal administratief openbaar ambt.

§ 2. De vast benoemde personeelsleden van de Gegevensbeschermingsautoriteit genieten de regeling inzake rustpensioenen die van toepassing is op ambtenaren die in vast dienstverband tewerkgesteld zijn bij het federaal bestuur van de Staat. Deze pensioenen zijn ten laste van de Staatskas.

Art. 47. De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft, voor de uitoefening van haar wettelijke opdrachten, toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 6°, 9°, 9°/1 en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Met het oog op de uitoefening van haar wettelijke opdrachten mag zij gebruikmaken van het rijksregisternummer.

Voor de uitoefening van de inspectieopdrachten hebben de inspecteurs van de Gegevensbeschermingsautoriteit ook toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 6*bis*, § 1, 1°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Art. 48. § 1. Behoudens wettelijke uitzonderingen zijn de leden van het directiecomité, de leden van het kenniscentrum, de leden van de geschillenkamer en de personeelsleden van de Gegevensbeschermingsautoriteit, tijdens en na de uitoefening van hun respectieve mandaat en overeenkomst, verplicht het vertrouwelijke karakter te bewaren van de feiten, handelingen of inlichtingen waarvan zij uit hoofde van hun functie kennis hebben gehad.

§ 2. De Gegevensbeschermingsautoriteit kan protocollen inzake de vertrouwelijkheidsplicht afsluiten met derde instanties teneinde de uitwisseling van gegevens noodzakelijk voor de uitoefening van haar taken en bevoegdheden te waarborgen.

Art. 49. Voor de werking van de Gegevensbeschermingsautoriteit wordt een dotatie uitgetrokken op de algemene uitgavenbegroting van het Rijk.

De Gegevensbeschermingsautoriteit stelt jaarlijks een ontwerp van begroting op voor zijn werking. Bijgestaan door het Rekenhof, onderzoekt de Kamer van volksvertegen-

woordigers de gedetailleerde begrotingsvoorstellen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, keurt ze goed en controleert de uitvoering van haar begroting, onderzoekt en keurt daarenboven de gedetailleerde rekeningen goed.

De Gegevensbeschermingsautoriteit voegt bij haar jaarlijks begrotingsvoorstel een strategisch plan, vergezeld van het advies van de reflectieraad, en een beheersplan.

De Gegevensbeschermingsautoriteit hanteert voor haar begroting en rekeningen een schema dat vergelijkbaar is met het schema van de begroting en rekeningen van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Art. 50. ¹§ 1. De leden van het directiecomité genieten hetzelfde statuut als de raadsheren van het Rekenhof. De wedderegeling van de raadsheren van het Rekenhof, vervat in de wet van 21 maart 1964 betreffende de wedden van de leden van het Rekenhof, is van toepassing op de leden van het directiecomité. Gedurende zijn voorzitterschap van de Gegevensbeschermingsautoriteit geniet het betrokken directielid een bezoldiging gelijk aan die van de voorzitter van het Rekenhof.

Het mandaat van de leden van het directiecomité wordt inzake pensioenen gelijkgesteld met een vaste benoeming. Zij genieten de regeling inzake rustpensioenen die van toepassing is op ambtenaren die in vast dienstverband tewerkgesteld zijn bij het federaal bestuur van de Staat. Deze pensioenen zijn ten laste van de Staatskas.

§ 2. Tenzij hij uit zijn ambt is ontzet of zelf ontslag neemt, ontvangt het lid van het directiecomité wanneer aan zijn ambt een eind wordt gemaakt of wanneer zijn mandaat niet wordt vernieuwd, een forfaitaire toelage wegens ontslag die gelijk is aan de brutomaandwedde van één maand per volledig jaar van het mandaat dat werd gepresteerd, met een maximum van zes maanden. Zijn hiervan uitgesloten, het lid van het directiecomité dat een beroepsinkomen of vervangingsinkomen of rustpensioen geniet. Een overlevingspensioen of een uitkering van het gewaarborgd minimum door een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn worden niet als een vervangingsinkomen beschouwd.

§ 3. De externe leden van het kenniscentrum en van de geschillenkamer hebben recht op presentiegeld voor een bedrag van 294,55 euro (indexcijfer 1,67374). Dat bedrag is gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen. Zij zijn gerechtigd op de vergoedingen voor reis- en verblijfskosten overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op de personeelsleden van het federaal ambt.¹

¹ – Vervangen bij art. 4 wet 4 maart 2018, *B.S.*, 17 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 6)

Art. 51. De Gegevensbeschermingsautoriteit dient elk jaar bij de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Regering een verslag in over haar activiteiten van het voorafgaande jaar, in het bijzonder opgesteld op basis van de evaluatie-indicatoren bedoeld in artikel 9, eerste lid, 2°.

Bij het verslag gaat een lijst van de adviezen en aanbevelingen die de Gegevensbeschermingsautoriteit heeft uitgebracht. Er wordt aangegeven welke adviezen en aanbevelingen uit eigen beweging werden geformuleerd.

Dat verslag wordt openbaar gemaakt en toegezonden aan de Europese Commissie en aan het Europees Comité voor gegevensbescherming bedoeld in de Verordening 2016/679.

HOOFDSTUK 5
SAMENWERKINGSMODALITEITEN

Afdeling 1

Samenwerking op nationaal niveau

Art. 52. § 1. De Gegevensbeschermingsautoriteit voert haar opdrachten uit in een geest van dialoog en overleg met alle overheidsactoren en private actoren die betrokken zijn bij het beleid ter bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking en het vrije verkeer van persoonsgegevens alsook bij het beleid ter bescherming van de consumenten.

De Gegevensbeschermingsautoriteit kan worden bijgestaan door of optreden op verzoek van andere overheden belast met de inachtneming van andere wetgevingen.

§ 2. De Gegevensbeschermingsautoriteit kan overgaan tot een breed openbaar onderzoek of een brede openbare raadpleging of tot een meer gericht onderzoek of een meer gerichte raadpleging van de vertegenwoordigers van de betrokken sectoren.

Art. 53. § 1. De Gegevensbeschermingsautoriteit kan comités of groepen oprichten inzake aangelegenheden die onder haar bevoegdheid ressorteren, of er deel van uitmaken. Voor zover dit geen afbreuk doet aan haar onafhankelijkheid kan de Gegevensbeschermingsautoriteit op eigen initiatief of op verzoek deel uitmaken van comités of groepen die aangelegenheden behandelen die onder haar bevoegdheid ressorteren.

§ 2. Het directiecomité kan leden van de organen of personeelsleden van de Gegevensbeschermingsautoriteit de bevoegdheid opdragen om de Gegevensbeschermingsautoriteit voor aangelegenheden die onder haar bevoegdheid ressorteren te vertegenwoordigen binnen comités of groepen waaraan zij verplicht deelneemt of kiest aan deel te nemen en om, binnen de grenzen bepaald door het directiecomité deel te nemen aan de beslissing of stemming binnen de betrokken comités of groepen. Deze bevoegdheidsopdrachten kunnen op elk ogenblik door het directiecomité worden herzien of ingetrokken.

Art. 54. De voorzitter van de Gegevensbeschermingsautoriteit of in voorkomend geval een van de andere leden van het directiecomité kan worden gehoord door de bevoegde commissies van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van de Gemeenschaps- of Gewestparlementen, van het Verenigd College of van de Verenigde Vergadering bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, zulks op hun verzoek of uit eigen beweging.

¹[**Art. 54/1.** § 1. Met het oog op de consequente toepassing van de nationale, Europese en internationale regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens werken de Gegevensbeschermingsautoriteit en de bevoegde toezichthoudende autoriteiten bedoeld in de titels 2 en 3 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens nauw samen, onder meer voor wat betreft de verwerking van klachten, adviezen en aanbevelingen die raken aan de bevoegdheden van twee of meerdere toezichthoudende autoriteiten.

Onverminderd bijzondere bepalingen, gebeurt de gezamenlijke behandeling van klachten, adviezen en aanbevelingen aan de hand van het één loket principe dat zal worden waargenomen door de Gegevensbeschermingsautoriteit.

§ 2. Teneinde de in paragraaf 1 beoogde samenwerking te verwezenlijken sluiten de toezichthoudende autoriteiten een samenwerkingsprotocol af.¹

¹ – Ingevoegd bij art. 278 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 5 september 2018, inwerkingtreding: 5 september 2018 (art. 281, lid 1)

Afdeling 2

Samenwerking op internationaal niveau

Art. 55. § 1. De Gegevensbeschermingsautoriteit kan samenwerken met enige instantie of andere gegevensbeschermingsautoriteit van een andere staat door gebruik te maken van de bevoegdheden die haar zijn toegekend krachtens de Verordening 2016/679 of door de nationale wetgeving.

§ 2. Die samenwerking kan, inter alia, betrekking hebben op:

1° de invoering van deskundigheidspools;

2° de uitwisseling van informatie;

3° de wederzijdse bijstand in het kader van controlemaatregelen;

4° het delen van personele en financiële middelen.

De samenwerking kan, onder andere, aan de hand van samenwerkingsakkoorden worden geconcretiseerd.

Art. 56. § 1. Met het oog op de toepassing van internationale verdragen, is de Gegevensbeschermingsautoriteit gemachtigd om bepaalde leden van haar organen of personeelsleden aan te wijzen in de hoedanigheid van vertegenwoordigers bij internationale autoriteiten voor zover deze autoriteiten opdrachten uitvoeren betreffende aangelegenheden die onder de bevoegdheid van de Gegevensbeschermingsautoriteit ressorteren.

§ 2. Het directiecomité kan aan bepaalde leden van de organen of personeelsleden van de Gegevensbeschermingsautoriteit de bevoegdheid opdragen om de Gegevensbeschermingsautoriteit te vertegenwoordigen binnen internationale comités of groepen waaraan zij verplicht deelneemt of kiest aan deel te nemen en om, binnen de grenzen bepaald door het directiecomité, deel te nemen aan de beslissing of stemming binnen de betrokken comités of groepen. Deze bevoegdheidsopdrachten kunnen op elk ogenblik door het directiecomité worden herzien of ingetrokken.

¹[**Art. 56/1.** In uitvoering van artikel 51 van de Verordening 2016/679 en overeenkomstig artikel 41.4 van de Richtlijn 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad, vertegenwoordigt de Gegevensbeschermingsautoriteit de verschillende toezichtautoriteiten in het Europees Comité voor gegevensbescherming bedoeld in artikel 68 van de Verordening 2016/679.]¹

¹ – Ingevoegd bij art. 254 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 5 september 2018, inwerkingtreding: 5 september 2018 (art. 281, lid 1)

HOOFDSTUK 6 PROCEDURELE BEPALINGEN

Art. 57. De Gegevensbeschermingsautoriteit hanteert de taal waarin de procedure wordt gevoerd naar gelang van de behoeften die er zijn aan de zaak.

Afdeling 1

Aanhangigmaking en ontvankelijkheid van een klacht of een verzoek

Art. 58. Eenieder kan schriftelijk, gedateerd en ondertekend een klacht of een verzoek indienen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De Gegevensbeschermingsautoriteit stelt daartoe een formulier vast.

Art. 59. De indiening van een klacht en een verzoek is kosteloos.

Art. 60. De eerstelijnsdienst onderzoekt of de klacht of het verzoek ontvankelijk is.

Een klacht is ontvankelijk wanneer:

- zij opgesteld is in één van de landstalen;
- een uiteenzetting van de feiten bevat, alsook de nodige indicaties voor de identificatie van de verwerking waarop zij betrekking heeft;
- zij behoort tot de bevoegdheid van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Een verzoek is ontvankelijk wanneer:

- zij opgesteld is in één van de landstalen;
- zij behoort tot de bevoegdheid van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De eerstelijnsdienst kan de klager of de verzoeker uitnodigen om zijn klacht of verzoek toe te lichten.

Art. 61. De beslissing inzake de ontvankelijkheid van de klacht of het verzoek wordt ter kennis gebracht van de klager of de verzoeker.

Indien de eerstelijnsdienst besluit tot de niet-ontvankelijkheid van een klacht of een verzoek wordt de klager of de verzoeker hiervan geïnformeerd door een met redenen omklede beslissing.

Art. 62. § 1. De ontvankelijke klachten worden door de eerstelijnsdienst overgemaakt aan de geschillenkamer.

§ 2. De ontvankelijke verzoeken worden door de eerstelijnsdienst behandeld.

Zo een minnelijk akkoord door tussenkomst van de eerstelijnsdienst tussen de partijen wordt bereikt stelt de eerstelijnsdienst een rapport op waarin de bereikte oplossing en de conformiteit ervan met de wettelijke principes inzake gegevensbescherming worden uiteengezet.

Een minnelijk akkoord sluit de toezichtsbevoegdheid van de Gegevensbeschermingsautoriteit niet uit.

Indien geen minnelijk akkoord wordt bereikt neemt het oorspronkelijke verzoek tot bemiddeling de vorm aan van een klacht die vervolgens door de eerstelijnsdienst wordt overgemaakt aan de geschillenkamer voor behandeling ten gronde:

1° met instemming van de verzoeker; of

2° wanneer de eerstelijnsdienst ernstige aanwijzingen vaststelt van het bestaan van een praktijk die aanleiding kan geven tot een inbreuk op de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens.

Afdeling 2

Procedure voor de inspectiedienst

Onderafdeling 1

Aanhangigmaking bij de inspectiedienst

Art. 63. De aanhangigmaking bij de inspectiedienst kan gebeuren:

1° wanneer het directiecomité ernstige aanwijzingen vaststelt van het bestaan van een praktijk die aanleiding kan geven tot een inbreuk op de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens;

2° wanneer de geschillenkamer naar aanleiding van een klacht beslist heeft dat een onderzoek door de inspectiedienst nodig is;

3° door de geschillenkamer in het kader van een verzoek tot het verrichten van een aanvullend onderzoek;

4° op verzoek van het directiecomité, met het oogmerk samen te werken met een gegevensbeschermingsautoriteit van een andere staat;

5° op verzoek van het directiecomité in geval de Gegevensbeschermingsautoriteit gevat wordt door een rechterlijke instantie of een administratieve toezichthouder;

6° uit eigen beweging wanneer zij ernstige aanwijzingen vaststelt van het bestaan van een praktijk die aanleiding kan geven tot een inbreuk op de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens.

Onderafdeling 2

Onderzoeksmogelijkheden van de inspectiedienst

1. Algemene bepalingen

Art. 64. § 1. De inspecteur-generaal en de inspecteurs oefenen de in dit hoofdstuk bedoelde bevoegdheden uit met het oog op het toezicht zoals bepaald in artikel 4, § 1, van deze wet.

§ 2. Bij de uitoefening van de in dit hoofdstuk bedoelde bevoegdheden zorgen de inspecteur-generaal en de inspecteurs ervoor dat de middelen die zij aanwenden passend en noodzakelijk zijn.

§ 3. Het onderzoek is geheim, behoudens wettelijke uitzondering, tot het moment van de neerlegging van het rapport van de inspecteur-generaal bij de geschillenkamer.

Art. 65. De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen bij de uitvoering van hun opdrachten, op gemotiveerd verzoek, de bijstand van de politie vorderen.

2. Bevoegdheden van de inspectiedienst

Art. 66. § 1. Om het dossier te onderzoeken, kunnen de inspecteur-generaal en de inspecteurs conform de modaliteiten bepaald in deze wet:

1° personen identificeren;

2° personen verhoren;

3° een schriftelijke bevraging houden;

4° onderzoeken ter plaatse voeren;

5° informaticasystemen raadplegen en de gegevens die ze bevatten kopiëren;

6° informatie elektronisch raadplegen;
7° goederen of informaticasystemen in beslag nemen of verzegelen;

8° de identificatie van de abonnee of de gewoontelijke gebruiker van een elektronische communicatiedienst of van het gebruikte elektronisch communicatiemiddel vorderen.

§ 2. De personen die het voorwerp uitmaken van een controle, moeten daartoe hun medewerking verlenen.

Art. 67. § 1. De onderzoeksmaatregelen kunnen aanleiding geven tot een proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk. Dat proces-verbaal heeft bewijskracht tot het tegendeel bewezen is.

Er wordt een verslag opgesteld van de onderzoeksmaatregelen die geen aanleiding geven tot een proces-verbaal.

§ 2. Een ander lid van de inspectiedienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit of een andere inspectiedienst of administratieve toezichthouder kunnen de materiële vaststellingen uit de processen-verbaal gebruiken met behoud van de bewijskracht ervan.

Inlichtingen die deel uitmaken van een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek mogen slechts worden meegedeeld en gebruikt mits voorafgaande machtiging van de procureur des Konings of de onderzoeksrechter.

Inlichtingen betreffende medische gegevens van persoonlijke aard mogen slechts worden meegedeeld en gebruikt met inachtneming van het medisch beroepsgeheim.

§ 3. De feiten vastgesteld door andere inspectiediensten of administratieve toezichthouders kunnen door de inspecteur-generaal en de inspecteurs worden aangewend in hun onderzoeken en met dezelfde bewijswaarde worden opgenomen in de door hen, in het kader van hun opdracht, opgestelde processen-verbaal.

Art. 68. Onverminderd artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, zijn alle diensten van de Staat, met inbegrip van de parketten en de griffies van de hoven en de rechtbanken, de provincies, de gemeenten, de verenigingen waartoe zij behoren, de overheidsinstellingen die ervan afhangen, gehouden aan de inspecteur-generaal en de inspecteurs, op hun verzoek, alle inlichtingen te geven die laatstgenoemden nuttig achten voor het toezicht op de naleving van de wetgeving waarmee zij belast zijn, alsmede gelijk welke informatiedragers ter inzage over te leggen en kopieën ervan te verstrekken onder gelijk welke vorm.

Indien deze inlichtingen deel uitmaken van een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek worden ze slechts mits voorafgaande machtiging van de procureur des Konings of de onderzoeksrechter verstrekt.

Art. 69. In het kader van artikel 62 van de Verordening 2016/679 kan de inspectiedienst gezamenlijke werkzaamheden uitvoeren waarbij leden of personeelsleden van de gegevensbeschermingsautoriteiten van andere staten worden betrokken.

3. Voorlopige maatregelen

Art. 70. De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen de voorlopige opschorting, beperking of bevestiging van de verwerking van gegevens bevelen die het voorwerp uitmaken van een onderzoek indien dit noodzakelijk is voor het vermijden van een ernstig, onmiddellijk en moeilijk herstelbaar nadeel.

De betrokken partijen kunnen door de inspecteur-generaal of een inspecteur gehoord worden alvorens een voorlopige

maatregel wordt uitgevoerd. Indien de betrokken partijen niet vooraf gehoord worden, kunnen zij binnen een termijn van vijf dagen vanaf de uitvoering van de maatregel hun bezwaren, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling kenbaar maken.

De beslissing van de inspectiedienst is met redenen omkleed en bepaalt de duur van de voorlopige maatregel die drie maanden kan bedragen, eenmalig verlengbaar met een nieuwe termijn van maximaal drie maanden.

Art. 71. Tegen de in artikel 70 bedoelde maatregelen kan door de betrokken partijen beroep worden ingesteld bij de geschillenkamer. Het beroep schort de maatregel niet op.

Het beroep wordt op straffe van verval ingesteld door middel van een met redenen omkleed en ondertekend verzoekschrift dat wordt neergelegd op het secretariaat van de geschillenkamer binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de beslissing per aangetekende zending met ontvangstmelding.

4. Inwinnen van inlichtingen

Art. 72. Onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk mogen de inspecteur-generaal en de inspecteurs overgaan tot elk onderzoek, elke controle en elk verhoor, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens, waarop zij toezicht uitoefenen, werkelijk worden nageleefd.

5. Identificatie van personen

Art. 73. § 1. De inspecteur-generaal en de inspecteurs mogen de identiteit nagaan van de personen die zich op de gecontroleerde plaats bevinden, alsook van eenieder van wie zij de identificatie nodig achten voor de uitoefening van hun opdracht.

Zij kunnen vragen dat die personen officiële identiteitsdocumenten voorleggen.

Zij kunnen bovendien deze personen identificeren aan de hand van niet-officiële documenten die deze personen hen vrijwillig voorleggen wanneer zij geen officiële identiteitsdocumenten kunnen voorleggen of wanneer de inspecteurs aan de authenticiteit ervan of aan de identiteit van deze personen twijfelen.

§ 2. De inspecteur-generaal kan, bij een met redenen omklede en schriftelijke beslissing, op basis van ieder gegeven in zijn bezit overgaan tot de identificatie van de abonnee of de gewoontelijke gebruiker van een elektronische communicatiedienst of van het gebruikte elektronisch communicatiemiddel.

Indien de inspecteur-generaal met de gegevens in zijn bezit de in het eerste lid bedoelde persoon niet kan identificeren, kan hij de medewerking vorderen van:

– de operator van een elektronisch communicatienetwerk; en

– iedereen die binnen het Belgisch grondgebied, op welke wijze ook, een dienst beschikbaar stelt of aanbiedt, die bestaat in het overbrengen van signalen via elektronische communicatienetwerken, of er in bestaat gebruikers toe te laten via een elektronisch communicatienetwerk informatie te verkrijgen of te ontvangen of te verspreiden. Hieronder wordt ook de verstrekker van een elektronische communicatiedienst begrepen.

De motivering weerspiegelt de proportionaliteit met inachtneming van de persoonlijke levenssfeer en de subsidiariteit ten opzichte van elke andere onderzoeksdaad.

6. Verhoor

Art. 74. De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen, eventueel in aanwezigheid van getuigen, deskundigen of politiediensten, eenieder ondervragen van wie zij het verhoor noodzakelijk achten, over elk feit nuttig voor de uitoefening van hun opdrachten.

Het verhoor gebeurt overeenkomstig artikel 31 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Bij het verhoor van personen, ongeacht hun hoedanigheid, zullen minstens de regels, bedoeld in artikel 75, gerespecteerd moeten worden.

Art. 75. § 1. Bij het begin van het verhoor wordt aan de ondervraagde persoon meegedeeld dat:

1° zijn verklaringen als bewijs in rechte kunnen worden gebruikt;

2° hij kan worden bijgestaan door een raadsman;

3° hij kan vragen dat alle vragen die hem worden gesteld en alle antwoorden die hij geeft, worden genoteerd in de gebruikte bewoordingen;

4° hij kan vragen dat onderzoekshandelingen worden verricht;

5° hij kosteloos een kopie van de tekst van het verhoor kan krijgen, welke hem onmiddellijk na het verhoor overhandigd zal worden of binnen de maand zal worden toegezonden.

§ 2. Elke ondervraagde persoon, mag gebruik maken van de documenten in zijn bezit en eisen dat deze documenten bij het proces-verbaal van het verhoor worden gevoegd.

Het proces-verbaal vermeldt het tijdstip waarop het verhoor begint, eventueel onderbroken en hernomen wordt, en eindigt. Het vermeldt de identiteit van de personen die in het verhoor of in een deel ervan tussenkomen.

§ 3. Aan het einde van het verhoor geeft de ondervrager de ondervraagde persoon het proces-verbaal van zijn verhoor te lezen. Er wordt hem gevraagd of hij die verklaringen wil verbeteren of daaraan iets wil toevoegen.

7. Schriftelijke bevraging

Art. 76. De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen schriftelijk alle nuttige informatie opvragen bij personen die zij noodzakelijk achten.

De inspecteur-generaal en de inspecteurs bepalen de termijn binnen dewelke het antwoord op een verzoek om informatie moet worden gegeven en kunnen te allen tijde aanvullende informatie vragen.

Art. 77. De ondervraagde persoon heeft het recht zijn antwoord toe te lichten, met uitleg en informatie.

8. Onderzoek ter plaatse

Art. 78. Wanneer de inspecteur-generaal en de inspecteurs redenen hebben om aan te nemen dat er een inbreuk op de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens, gepleegd wordt, mogen zij te allen tijde de onderneming, de dienst, of enige andere plaats betreden om over te gaan tot een onderzoek ter plaatse teneinde er materiële vaststellingen te doen.

Behoudens schriftelijk akkoord van de betrokken persoon of machtiging van de onderzoeksrechter, hebben de inspecteur-generaal en de inspecteurs geen toegang tot de lokalen van een beroepsbeoefenaar die onderworpen is aan het beroepsgeheim en waarvoor een wettelijke regeling is voorzien voor een onderzoek ter plaatse en toegang tot hun beroepslokalen, in afwezigheid van een vertegenwoordiger van de beroepsorde.

Art. 79. § 1. Wanneer de inspecteur-generaal en de inspecteurs redenen hebben om aan te nemen dat er een inbreuk op de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens gepleegd wordt, mogen zij bewoonde ruimten betreden, mits de toestemming van de bewoner of, bij gebrek daaraan, mits een voorafgaande machtiging van de onderzoeksrechter.

§ 2. Voor het bekomen van deze machtiging richt de inspecteur-generaal een met redenen omkleed verzoek aan de onderzoeksrechter van het rechtsgebied van de gecontroleerde. Dit verzoek bevat minstens de volgende gegevens:

1° de identificatie van de bewoonde ruimten die het voorwerp zijn van het bezoek;

2° de naam van de inspecteur die de leiding heeft over de uitvoering van de visitatie van de bewoonde ruimten;

3° de wetgeving die het voorwerp is van het toezicht en waarvoor de inspecteurs van oordeel zijn een machtiging tot bezoek nodig te hebben;

4° de vermoedelijke inbreuken die het voorwerp zijn van het toezicht;

5° alle bescheiden en inlichtingen waaruit blijkt dat het gebruik van dit middel nodig is;

6° de proportionaliteit ten opzichte van elke andere onderzoeksdaad.

§ 3. De onderzoeksrechter beslist binnen een termijn van maximum achtenveertig uur na de ontvangst van het verzoek. Tegen deze beslissing is geen beroep mogelijk.

§ 4. De bezoeken aan de bewoonde ruimten zonder toestemming van de bewoner gebeuren tussen vijf en eenentwintig uur door minstens twee inspecteurs die samen optreden.

Art. 80. De gecontroleerde wordt in kennis gesteld van het doel van het onderzoek en de toepasselijke wetgeving.

Met uitzondering van de stukken waaruit de identiteit van de indiener van een klacht kan worden afgeleid dient het geheel van de motiveringsstukken tot het bekomen van de machtiging tot bezoek, aan het verslag bedoeld in artikel 91, § 1, te worden toegevoegd.

De gecontroleerde kan een verklaring opstellen die bij het proces-verbaal wordt gevoegd.

9. Raadpleging van het informaticasysteem en kopie van de gegevens op het informaticasysteem

Art. 81. § 1. Wanneer de inspecteur-generaal en de inspecteurs redenen hebben om aan te nemen dat er een inbreuk op de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens gepleegd wordt, mogen zij elk informaticasysteem en de gegevens die zij bevatten raadplegen, mits de toestemming van de gecontroleerde of, bij gebrek

daaraan, mits een voorafgaande machtiging van de onderzoeksrechter.

§ 2. De inspecteur-generaal en inspecteurs mogen zich ter plaatse het informaticasysteem en de gegevens die zij bevatten en die zij nodig hebben voor hun onderzoeken en vaststellingen doen voorleggen en er kosteloos uittreksels, duplicaten of kopieën nemen of vragen in een door hen gevraagde leesbare en verstaanbare vorm.

Indien het niet mogelijk is om ter plaatse kopieën te nemen, mogen de inspecteur-generaal en de inspecteurs, tegen ontvangstbewijs, welk een inventaris bevat, het informaticasysteem en de gegevens die ze bevatten in beslag nemen, onder de in artikel 89 bedoelde voorwaarden.

§ 3. De gecontroleerde moet de inspecteur-generaal en de inspecteurs een toegang langs elektronische weg tot het informaticasysteem en tot deze gegevens waarborgen.

De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen kosteloos uittreksels, duplicaten of kopieën nemen of vragen van het informaticasysteem en de gegevens die zij bevatten in een door hen gevraagde leesbare en verstaanbare vorm.

Art. 82. De teruggave van het informaticasysteem gebeurt onder afgifte van een inventaris van de desbetreffende informaticasystemen.

Art. 83. De in artikel 81, § 1, bedoelde bevoegdheid is eveneens van toepassing wanneer de plaats van bewaring van deze gegevens zich in een andere Staat bevindt en deze gegevens in België langs elektronische weg publiek toegankelijk zijn of met toestemming van de personen die gerechtigd zijn het onderzochte informaticasysteem te gebruiken.

Art. 84. § 1. De gecontroleerde die een beroep doet op een informaticasysteem om persoonsgegevens te verwerken, legt ter plaatse alle informatie met betrekking tot de analyses, de programma's, het beheer en de exploitatie van het gebruikte systeem ter inzage over.

§ 2. De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen een vertaling vragen in één van de nationale talen van de gegevens die op grond van een reglementaire verplichting bijgehouden dienen te worden en die in een vreemde taal opgesteld zijn.

§ 3. De inspecteur-generaal en de inspecteurs mogen, door middel van het informaticasysteem en met de bijstand van de gecontroleerde, de betrouwbaarheid nagaan van de geïnformaliseerde gegevens en bewerkingen, door de overlegging ter inzage te vorderen van stukken die in het bijzonder zijn opgesteld om de op informaticasystemen geplaatste gegevens om te zetten in een leesbare en verstaanbare vorm.

Art. 85. De inspecteur-generaal en de inspecteurs nemen de gepaste maatregelen om de integriteit te waarborgen van de verzamelde gegevens en van het materieel waartoe zij toegang hebben.

Art. 86. De inspecteur-generaal en de inspecteurs mogen alle informatie die gratis of mits betaling via elektronische weg toegankelijk is voor het publiek raadplegen, bestuderen en er kopieën van nemen. Zij mogen hiervoor geen geloofwaardige fictieve identiteit aannemen noch fictieve documenten aanwenden en niet in enige persoonlijke interactie treden met een persoon.

Art. 87. De inspecteur-generaal en de inspecteurs mogen beveiligingsmaatregelen van informaticasystemen uittesten of dit laten doen door deskundigen mits voorafgaande toestemming van de gecontroleerde of, bij gebrek daaraan, mits een voorafgaande machtiging van de onderzoeksrechter.

Art. 88. De onderzoekshandelingen gesteld in uitvoering van deze wet kunnen geen aanleiding geven tot toepassing van art. 550bis van het Strafwetboek.

10. Inbeslagneming en verzegeling

Art. 89. § 1. De inspecteur-generaal en de inspecteurs kunnen voorwerpen, documenten of informaticasystemen verzegelen of in beslag nemen voor de duur van hun opdracht, maar niet langer dan tweeënzeventig uur.

Zij beschikken over deze bevoegdheden wanneer dit noodzakelijk is voor de opsporing, voor het onderzoek of voor het leveren van het bewijs van de inbreuken of wanneer het gevaar bestaat dat met deze informaticasystemen de inbreuken worden voortgezet of nieuwe inbreuken zullen worden gepleegd.

Die maatregelen worden vastgesteld bij proces-verbaal, waarvan de persoon die het onderwerp was van die maatregelen onverwijld een afschrift ontvangt.

§ 2. Na tweeënzeventig uur kunnen de inspecteur-generaal en de inspecteurs, mits voorafgaande machtiging van de onderzoeksrechter, voorwerpen, documenten of informaticasystemen die het voorwerp uitmaken van de inbreuk of die gediend hebben tot het plegen van de inbreuk, verzegelen of in beslag nemen.

Die maatregelen worden vastgesteld bij proces-verbaal, waarvan de persoon die het voorwerp was van die maatregelen onverwijld een afschrift ontvangt.

§ 3. De verzegelde of in beslag genomen voorwerpen, documenten of informaticasystemen worden vermeld in een daartoe speciaal bij te houden register.

Art. 90. Tegen de in artikel 89 bedoelde maatregelen kan door de betrokken partijen beroep worden ingesteld bij de geschillenkamer.

Het beroep wordt op straffe van verval ingesteld door middel van een met redenen omkleed en ondertekend verzoekschrift dat wordt neergelegd op het secretariaat van de geschillenkamer binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het proces-verbaal per aangetekende zending met ontvangstmelding.

Onderafdeling 3

Afsluiting van het onderzoek

Art. 91. § 1. Wanneer de inspecteur-generaal en de inspecteurs van oordeel zijn dat hun onderzoek is afgerond, stellen zij hun verslag op en voegen zij het bij het dossier.

§ 2. De inspecteur-generaal kan:

- het dossier overmaken aan de voorzitter van de geschillenkamer;
- het dossier overmaken aan de procureur des Konings wanneer de feiten een strafrechtelijke inbreuk kunnen vormen;
- het dossier seponeren;
- het dossier overmaken aan een gegevensbeschermingsautoriteit van een andere staat.

§ 3. Wanneer de inspecteur-generaal het dossier heeft overgemaakt aan de procureur des Konings en het openbaar ministerie vervolgens afziet van een strafvervolgung in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn

van zes maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het dossier, beslist de Gegevensbeschermingsautoriteit of de administratieve procedure moet worden hernomen.

Afdeling 3

Procedure voor de geschillenkamer

Onderafdeling 1

Aanhangigmaking bij de geschillenkamer

Art. 92. De geschillenkamer kan worden gevat:

1° door de eerstelijnsdienst, overeenkomstig artikel 62, § 1, voor de behandeling van een klacht;

2° door een betrokken partij die, overeenkomstig de artikelen 71 en 90, hoger beroep instelt tegen maatregelen van de inspectiedienst;

3° door de inspectiedienst nadat deze een onderzoek heeft afgesloten overeenkomstig artikel 91 § 2.

Art. 93. De procedure voor de geschillenkamer is in principe schriftelijk. Evenwel kan de geschillenkamer de betrokken partijen horen.

Onderafdeling 2

Procedure voorafgaand aan de beslissing ten gronde

Art. 94. Eens gevat kan de geschillenkamer:

1° een onderzoek vragen aan de inspectiedienst overeenkomstig artikel 63, 2°;

2° de inspectiedienst verzoeken om een aanvullend onderzoek te verrichten wanneer de geschillenkamer wordt gevat overeenkomstig artikel 92, 3°;

3° de klacht behandelen zonder uit eigen beweging de inspectiedienst te hebben gevat.

Art. 95. § 1. De geschillenkamer beslist over de opvolging die het geeft aan het dossier en is bevoegd:

1° te beslissen dat het dossier gereed is voor behandeling ten gronde;

2° een schikking voor te stellen;

3° de klacht te seponeren;

4° waarschuwingen te formuleren;

5° te bevelen dat wordt voldaan aan de verzoeken van de betrokkene om zijn rechten uit te oefenen;

6° te bevelen dat de betrokkene in kennis wordt gesteld van het veiligheidsprobleem;

7° het dossier over te dragen aan het parket van de procureur des Konings te Brussel, die het in kennis stelt van het gevolg dat aan het dossier wordt gegeven;

8° geval per geval te beslissen om haar beslissingen bekend te maken op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

§ 2. In de gevallen vermeld in § 1, 4° tot 6°, stelt zij onverwijld de betrokken partijen per aangetekende zending in kennis van:

1° het feit dat een dossier aanhangig is;

2° de inhoud van de klacht, desgevallend met uitzondering van de stukken waaruit de identiteit van de indiener van de klacht kan worden afgeleid;

3° de mogelijkheid tot het raadplegen en het kopiëren van het dossier bij het secretariaat van de geschillenkamer, desgevallend met uitzondering van de stukken waaruit de identiteit van de indiener van de klacht kan worden afgeleid, alsmede van de dagen en de uren waarop die raadpleging mogelijk is.

§ 3. Wanneer na toepassing van § 1, 7°, het openbaar ministerie er van afziet een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld in artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van zes maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het dossier, beslist de Gegevensbeschermingsautoriteit of de administratieve procedure moet worden hernomen.

Art. 96. § 1. Het verzoek van de geschillenkamer, vermeld in artikel 94, 1°, tot het verrichten van een onderzoek dient binnen de dertig dagen nadat de klacht aanhangig werd gemaakt bij de geschillenkamer door de eerstelijnsdienst aan de inspecteur-generaal van de inspectiedienst te worden overgemaakt.

§ 2. Het verzoek van de geschillenkamer, overeenkomstig artikel 94, 2°, tot het verrichten van een aanvullend onderzoek dient binnen de dertig dagen nadat het dossier aanhangig werd gemaakt bij de geschillenkamer door de inspectiedienst aan de inspecteur-generaal van de inspectiedienst te worden overgemaakt.

Art. 97. Indien het verslag van de inspecteur-generaal melding maakt van vaststellingen van inbreuken op andere wetgeving dan deze die betrekking heeft op de bescherming van persoonsgegevens dan moet de geschillenkamer de procureur des Konings een kopie van die vaststellingen verzenden.

Onderafdeling 3

Beraadslaging en beslissing ten gronde

Art. 98. Wanneer de geschillenkamer beslist dat het dossier gereed is voor behandeling ten gronde, stelt zij onverwijld de betrokken partijen per aangetekende zending in kennis van de bepalingen zoals vermeld in artikel 95, § 2, alsook van:

1° de mogelijkheid om alle communicatie omtrent de zaak elektronisch te aanvaarden;

2° de mogelijkheid om hun verweermiddelen in te dienen en om te verzoeken om gehoord te worden;

3° de mogelijkheid om alle stukken die zij nuttig achten bij het dossier te voegen.

Art. 99. De geschillenkamer nodigt de partijen uit om hun verweermiddelen in te dienen.

Art. 100. § 1. De geschillenkamer heeft de bevoegdheid om:

1° een klacht te seponeren;

2° de buitenvervolginstelling te bevelen;

3° de opschorting van de uitspraak te bevelen;

4° een schikking voor te stellen;

5° waarschuwingen en berispingen te formuleren;

6° te bevelen dat wordt voldaan aan de verzoeken van de betrokkene om zijn rechten uit te oefenen;

7° te bevelen dat de betrokkene in kennis wordt gesteld van het veiligheidsprobleem;

8° te bevelen dat de verwerking tijdelijk of definitief wordt bevroren, beperkt of verboden;

9° te bevelen dat de verwerking in overeenstemming wordt gebracht;

10° de rechtzetting, de beperking of de verwijdering van gegevens en de kennisgeving ervan aan de ontvangers van de gegevens te bevelen;

11° de intrekking van de erkenning van certificatie-instellingen te bevelen;

12° dwangsommen op te leggen;

13° administratieve geldboeten op te leggen;

14° de opschorting van grensoverschrijdende gegevensstromen naar een andere Staat of een internationale instelling te bevelen;

15° het dossier over te dragen aan het parket van de procureur des Konings te Brussel, die het in kennis stelt van het gevolg dat aan het dossier wordt gegeven;

16° geval per geval te beslissen om haar beslissingen bekend te maken op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

§ 2. Wanneer na toepassing van § 1, 15°, het openbaar ministerie er van afziet een strafvervolging in te stellen, een minnelijke schikking of een bemiddeling in strafzaken bedoeld in artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van zes maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het dossier, beslist de Gegevensbeschermingsautoriteit of de administratieve procedure moet worden hernomen.

Art. 101. De geschillenkamer kan beslissen om een administratieve boete op te leggen aan de vervolgte partijen volgens de algemene voorwaarden bepaald in artikel 83 van de Verordening 2016/679.

Art. 102. De beslissing tot opleggen van de administratieve geldboete is met redenen omkleed en bepaalt het bedrag van de geldboete.

De betaling van het bedrag van de administratieve geldboete dient te geschieden binnen de dertig dagen, te rekenen vanaf de datum van de aangetekende zending met ontvangstmelding van de beslissing tot het opleggen van de administratieve geldboete.

Art. 103. Bij samenloop van inbreuken worden de bedragen van de administratieve geldboeten zoals bepaald in artikel 83 van de Verordening 2016/679 samengevoegd zonder dat het totale bedrag het dubbele van het hoogste boetebedrag, van toepassing op de begane inbreuken, mag overschrijden.

Indien een overtreder door middel van dezelfde handeling, meerdere inbreuken heeft gepleegd, is enkel de zwaarste administratieve geldboete van de onderscheiden inbreuken van toepassing.

Art. 104. Er mag geen rekening worden gehouden met een beslissing waarbij een administratieve geldboete is opgelegd of waarbij de betrokkene schuldig is verklaard en die dateert van drie jaar of langer vóór de feiten.

Die termijn van drie jaar begint te lopen zodra de beslissing uitvoerbaar is geworden of wanneer de rechterlijke beslissing waarbij uitspraak wordt gedaan over het hoger beroep in kracht van gewijsde is gegaan.

Art. 105. De feiten verjaren vijf jaar na het plegen ervan.

De verjaring wordt uitsluitend gestuit door daden van onderzoek of vervolging.

Die daden houden de aanvang van een nieuwe termijn van dezelfde duur in, zelfs ten aanzien van de personen die daarbij niet betrokken zijn.

Art. 106. De administratieve geldboeten verjaren na vijf jaar te rekenen vanaf de datum waarop zij moeten worden betaald.

De verjaringstermijn wordt geschorst indien een beroep wordt ingesteld tegen de beslissing van de geschillenkamer tot het opleggen van een administratieve geldboete.

Art. 107. De dwangsommen, geldboeten en transacties opgelegd met toepassing van deze wet worden ten voordele van de Schatkist overgemaakt of geïnd door de algemene administratie van de Inning en de Invordering.

Onderafdeling 4

Kennisgeving en beroepsprocedure

Art. 108. § 1. De geschillenkamer stelt de partijen in kennis van haar beslissing en van de mogelijkheid om beroep aan te tekenen binnen een termijn van dertig dagen, vanaf ¹[...] de kennisgeving, bij het Marktenhof.

Behoudens de uitzonderingen die de wet bepaalt of tenzij de geschillenkamer bij met bijzondere redenen omklede beslissing anders beveelt is de beslissing uitvoerbaar bij voorraad, zulks niettegenstaande hoger beroep.

De beslissing tot verwijdering van gegevens overeenkomstig artikel 100, § 1, 10°, is niet uitvoerbaar bij voorraad.

§ 2. Tegen de beslissingen van de geschillenkamer op grond van de artikelen 71 en 90 staat beroep open bij het Marktenhof die de zaak behandelt zoals in kort geding overeenkomstig de artikelen 1035 tot 1038, 1040 en 1041 van het Gerechtelijk Wetboek.

¹ – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 255 wet 30 juli 2018, B.S., 5 september 2018, inwerkingtreding: 5 september 2018 (art. 281, lid 1)

HOOFDSTUK VII

OPHEFFINGS-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Art. 109. (...) ^{▽1}

◊ 1. – Wijzigd wet 8 december 1992 Bescherming persoonlijke levenssfeer, persoonsgegevens (WVP)

Art. 110. Deze wet treedt in werking op 25 mei 2018, met uitzondering van hoofdstuk III dat in werking treedt op de dag dat deze wet bekend wordt gemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

De Koning kan voor iedere bepaling ervan, met uitzondering van de bepalingen van hoofdstuk III, een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan de datum vermeld in het eerste lid.

Art. 111. Onverminderd de controlebevoegdheden van de Gegevensbeschermingsautoriteit, behouden de machtigingen verleend door de sectorale comités van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor de inwerkingtreding van deze wet rechtsgeldigheid.

¹[Een toetreding tot een bij een beraadslaging van een sectoraal comité verleende algemene machtiging blijft mogelijk mits diegene die om toetreding verzoekt een geschreven en ondertekende verbintenisverklaring bezorgt aan hetzij het Sectoraal comité van het Rijksregister hetzij het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid of, eens de wet een einde heeft gesteld aan deze comités, aan het orgaan dat door de wetgever wordt opgericht om beraadslagingen te verlenen met betrekking tot de uitwisseling van persoonsgegevens of het gebruik van het Rijksregisternummer, waarin hij bevestigt zich aan te sluiten bij de voorwaarden van de desbetreffende beraadslaging en dit onverminderd de controlebevoegdheden die de Gegevensbeschermingsautoriteit kan uitoefenen. De toetredingen tot de algemene machtigingen worden bekend gemaakt op de

website van het orgaan dat belast is met de ontvangst ervan.]¹

Behoudens andere wettelijke bepalingen, worden lopende machtigingsaanvragen van voor de inwerkingtreding van de wet behandeld door de functionaris van de gegevensbescherming van de instellingen betrokken bij de gegevensuitwisseling.

►1. – Lid 2 vervangen bij art. 279 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 5 september 2018, inwerkingtreding: 5 september 2018 (art. 281, lid 1)

Art. 112. Hoofdstuk VI is niet van toepassing op klachten of verzoeken die nog hangend zijn bij de Gegevensbeschermingsautoriteit op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet.

De in het eerste lid bedoelde klachten of verzoeken worden door de Gegevensbeschermingsautoriteit, als rechtsopvolger van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, verder afgehandeld volgens de procedure van toepassing voor de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 113. De door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aangeworven statutaire en contractuele personeelsleden worden op de datum van inwerkingtreding van artikel 109 overgedragen aan de Gegevensbeschermingsautoriteit minstens met behoud van hun hoedanigheid en rechten, hun anciënniteit, hun loon, vergoedingen en toelagen en andere voordelen die hen overeenkomstig de regelgeving of arbeidsovereenkomst verleend werden.

Art. 114. ►¹§ 1. Het mandaat van de leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer eindigt de dag waarop de leden van het directiecomité de in artikel 12, derde lid, bedoelde eed afleggen, en de in artikel 44, § 2, eerste lid, bedoelde verklaring ondertekenen dat er geen belangenconflicten zijn.

In de periode tussen 25 mei 2018 en de in het eerste lid bedoelde dag, oefenen de leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de taken en bevoegdheden van de Gegevensbeschermingsautoriteit uit.

Tot het einde van hun mandaat worden de leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vergoed en statutair behandeld overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 2. Het mandaat van de externe leden van de sectorale comités van de Federale overheid, van de Kruispuntbank Ondernemingen en van het Statistisch Toezichtscomité eindigt op 25 mei 2018.

§ 3. Het mandaat van de externe leden van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid eindigt de dag waarop door de wet een einde wordt gesteld aan hun mandaat.

Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid vergadert in de periode tussen 25 mei 2018 en de in het eerste lid bedoelde dag als een instantie waarin de

beide afdelingen worden geïntegreerd en oefent de taken uit die verenigbaar zijn met de Verordening 2016/679.

De voorzitter van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en de gezondheid wordt in de in het tweede lid bedoelde periode beschouwd als een extern lid en wordt als dusdanig behandeld.

De werkingskosten, de uitgekeerde vergoedingen en de terugbetalingen van kosten worden in de in het tweede lid bedoelde periode gedragen door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en het eHealth-platform.

§ 4. Het mandaat van de externe leden van het sectoraal comité van het Rijksregister eindigt de dag waarop door de wet een einde wordt gesteld aan hun mandaat.

Het sectoraal comité van het Rijksregister oefent in de periode tussen 25 mei 2018 en de in het eerste lid bedoelde dag de taken uit van de sectorale comités van het Rijksregister en voor de federale overheid die verenigbaar zijn met de Verordening 2016/679.

De voorzitter van het sectoraal comité van het Rijksregister wordt in de in het tweede lid bedoelde periode beschouwd als een extern lid en wordt als dusdanig behandeld.

De werkingskosten, de uitgekeerde vergoedingen en de terugbetalingen van kosten worden in de in het tweede lid bedoelde periode gedragen door de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning.

De Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning stelt de juridische en technische adviezen op, in voorkomend geval in overleg met de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken.]¹

►1. – Vervangen bij art. 2 wet 25 mei 2018, *B.S.*, 28 mei 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 4)

►¹[**Art. 115.** Het mandaat van de voorzitter en de ondervoorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt inzake pensioenen gelijkgesteld met een vaste benoeming. Zij genieten de pensioenregeling die van toepassing is op de ambtenaren van het algemeen bestuur. Deze pensioenen zijn ten laste van de Staatskas.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 4 maart 2018, *B.S.*, 17 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 6)

►¹[**Art. 116.** Met toepassing van artikel 51, lid 3, en artikel 68, lid 4, van de Verordening 2016/679 en in uitvoering van artikel 41, lid 4, van de richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad, is de Gegevensbeschermingsautoriteit de gezamenlijke vertegenwoordiger van de Belgische toezichhoudende autoriteiten in het Europees Comité voor gegevensbescherming.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 25 mei 2018, *B.S.*, 28 mei 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 4)

Wet 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens
(B.S., 5 september 2018)

VOORAFGAANDE TITEL.
INLEIDENDE BEPALINGEN

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2. Deze wet is van toepassing op elke geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, alsmede op elke niet-geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.

De Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG, hierna «de Verordening», is ook van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens bedoeld in de artikelen 2.2.a) en 2.2.b) van de Verordening.

Art. 3. Het vrije verkeer van persoonsgegevens wordt noch beperkt noch verboden om redenen die verband houden met de bescherming van natuurlijke personen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens.

In het bijzonder kan de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de verwerkingsverantwoordelijken, de bevoegde overheden, de diensten, organen en de ontvangers bedoeld in de titels 1 tot 3 van deze wet en die binnen het kader van de doelstellingen bedoeld in artikel 23.1.a) tot h), van de Verordening handelen, niet worden beperkt noch verboden omwille van dergelijke redenen.

Een beperking of verbod kan evenwel plaatsvinden indien er een hoog risico bestaat dat de uitwisseling van gegevens zou leiden tot het omzeilen van deze wet.

Art. 4. § 1. Deze wet is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker op het Belgische grondgebied, ongeacht of de verwerking al dan niet op het Belgische grondgebied plaatsvindt.

§ 2. Deze wet is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen die zich op het Belgische grondgebied bevinden, door een niet in de Europese Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker, wanneer de verwerking verband houdt met:

1° het aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen op het Belgische grondgebied, ongeacht of een betaling door de betrokkenen is vereist; of

2° het monitoren van het gedrag van deze personen, voor zover dit gedrag op het Belgische grondgebied plaatsvindt.

§ 3. In afwijking van paragraaf 1, wanneer de verwerkingsverantwoordelijke gevestigd is in een Lid-Staat van de Europese Unie en beroep doet op een verwerker met vestiging op het Belgische grondgebied is het recht van de Lid-Staat in kwestie van toepassing op de verwerker voor zover de verwerking plaatsvindt op het grondgebied van deze Lid-Staat.

§ 4. Deze wet is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door een verwerkingsverantwoordelijke die niet op het Belgische grondgebied is gevestigd, maar op een plaats waar krachtens het internationaal publiekrecht het Belgische recht van toepassing is.

Art. 5. De definities van de Verordening zijn van toepassing. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder «overheid»:

1° de Federale Staat, de deelstaten en lokale overheden;

2° de rechtspersonen van publiek recht die van de Federale Staat, de deelstaten of lokale overheden afhangen;

3° de personen, ongeacht hun vorm en aard, die:

– opgericht zijn met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn; en

– rechtspersoonlijkheid hebben; en

– waarvan hetzij de activiteiten in hoofdzaak door de overheden of instellingen vermeld in de bepalingen onder 1° of 2°, worden gefinancierd, hetzij het beheer onderworpen is aan toezicht door deze overheden of instellingen, hetzij de leden van het bestuursorgaan, leidinggevend orgaan of toezichhoudend orgaan voor meer dan de helft door deze overheden of instellingen zijn aangewezen;

4° de verenigingen bestaande uit één of meer overheden als bedoeld in de bepalingen onder 1°, 2° of 3°.

TITEL 1

**DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE
PERSONEN MET BETREKKING TOT DE
VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS**

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALING

Art. 6. Onverminderd bijzondere bepalingen, geeft deze titel uitvoering aan de Verordening.

HOOFDSTUK II

BEGINSELEN VAN VERWERKING

Art. 7. In uitvoering van artikel 8.1 van de Verordening is de verwerking van de persoonsgegevens van een kind met betrekking tot een rechtstreeks aanbod van diensten van de informatiemaatschappij aan een kind, rechtmatig indien de toestemming verleend wordt door kinderen van 13 jaar of ouder.

Wanneer deze verwerking betrekking heeft op de persoonsgegevens van een kind jonger dan 13 jaar, is die slechts rechtmatig indien de toestemming wordt verleend door de wettelijke vertegenwoordiger van dit kind.

Art. 8. § 1. In uitvoering van artikel 9.2.g) van de Verordening worden de hieronder vermelde verwerkingen beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang:

1° de verwerking door verenigingen met rechtspersoonlijkheid of stichtingen die als statutair hoofddoel de verdediging en de bevordering van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden hebben, verricht voor de verwezenlijking van dat doel, op voorwaarde dat voor de verwerking een machtiging is verleend door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na

advies van de bevoegde toezichhoudende autoriteit. De Koning kan nadere regels bepalen voor die verwerking;

2° de verwerking beheerd door de stichting van openbaar nut «Stichting voor Vermiste en Seksueel Uitgebuide Kinderen» voor de ontvangst, de verzending aan de gerechtelijke overheid en de opvolging van gegevens betreffende personen die ervan verdacht worden in een bepaald dossier van vermissing of seksuele uitbuiting, een misdad of wanbedrijf te hebben begaan;

3° de verwerking van persoonsgegevens die het seksuele leven betreffen, verricht door een vereniging met rechts-persoonlijkheid of door een stichting met als statutair hoofddoel de evaluatie, de begeleiding en de behandeling van personen van wie het seksueel gedrag gekwalificeerd kan worden als een misdrijf en die voor de verwezenlijking van dat doel door de bevoegde overheid worden erkend en gesubsidieerd. Voor dergelijke verwerkingen, waarvan de bedoeling moet bestaan in de evaluatie, begeleiding en behandeling van de in deze paragraaf bedoelde personen en de verwerking uitsluitend persoonsgegevens betreft die, wanneer ze het seksuele leven betreffen, enkel betrekking hebben op laatstgenoemde personen, moet door de Koning bij een in een Ministerraad overlegd besluit, na advies van de bevoegde toezichhoudende autoriteit, een bijzondere, individuele machtiging worden verleend.

Het in het eerste lid, 3°, bedoelde besluit verduidelijkt de duur van de machtiging, de nadere regels voor de gegevensverwerking, de nadere regels voor de controle van de vereniging of stichting door de bevoegde overheid en de wijze waarop door deze overheid aan de bevoegde toezichhoudende autoriteit verslag uitbrengt over de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de verleende machtiging.

Behoudens bijzondere wettelijke bepalingen is de verwerking van genetische en biometrische gegevens door deze verenigingen en stichtingen, met als doel het op een unieke wijze identificeren van een fysieke persoon, verboden.

§ 2. De verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de verwerker stellen een lijst op van de categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, met een beschrijving van hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de beoogde gegevens. Deze lijst wordt ter beschikking gehouden van de bevoegde toezichhoudende autoriteit.

De verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de verwerker zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling, ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

§ 3. De stichting bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, 2°, kan geen bestand houden betreffende personen die ervan verdacht worden een misdad of wanbedrijf te hebben begaan of van veroordeelde personen. Zij wijst een functionaris voor gegevensbescherming aan.

Art. 9. In uitvoering van artikel 9.4 van de Verordening neemt de verwerkingsverantwoordelijke, bij de verwerking van genetische, biometrische of gezondheidsgegevens, bovendien de volgende maatregelen:

1° hij of, in voorkomend geval, de verwerker wijst de categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, aan waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig wordt omschreven;

2° hij of, in voorkomend geval, de verwerker houdt de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichhoudende autoriteit;

3° hij zorgt ervoor dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijk karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

Art. 10. § 1. In uitvoering van artikel 10 van de Verordening wordt de verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafrechtelijke inbreuken of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen uitgevoerd:

1° door natuurlijke personen of door privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersonen voor zover dat noodzakelijk is voor het beheer van hun eigen geschillen; of

2° door advocaten of andere juridische raadgevers in zoverre de verdediging van de belangen van hun cliënten dit vereist; of

3° door andere personen, indien de verwerking noodzakelijk is voor redenen van zwaarwegend algemeen belang voor het vervullen van taken van algemeen belang die door of krachtens een wet, een decreet, een ordonnantie of het recht van de Europese Unie zijn vastgesteld; of

4° voor zover de verwerking noodzakelijk is voor wetenschappelijk, historisch of statistisch onderzoek of met het oog op archivering; of

5° indien de betrokkene uitdrukkelijke schriftelijke toestemming heeft gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens voor een of meer welbepaalde doeleinden en de verwerking tot die doeleinden blijft beperkt; of

6° indien de verwerking betrekking heeft op de persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene op eigen initiatief openbaar zijn gemaakt voor een of meer welbepaalde doeleinden en de verwerking tot die doeleinden blijft beperkt.

§ 2. De verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de verwerker stellen een lijst op van de categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, met een beschrijving van hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de beoogde gegevens. Deze lijst wordt ter beschikking gehouden van de bevoegde toezichhoudende autoriteit.

De verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de verwerker zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling, ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

HOOFDSTUK III

BEPERKINGEN OP DE RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Art. 11. § 1. In toepassing van artikel 23 van de Verordening, zijn de artikelen 12 tot 22 en 34 van de Verordening alsook het principe van transparantie van de verwerking bedoeld in artikel 5 van de Verordening, niet van toepassing op verwerkingen van persoonsgegevens rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig van de overheden bedoeld in titel 3, ten aanzien van:

1° de overheden en personen bedoeld in artikelen 14, 16 en 19 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten naar

wie deze gegevens rechtstreeks of onrechtstreeks werden overgebracht door de overheden bedoeld in titel 3;

2° de overheden en personen bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging en in artikel 44/11/3ter, §§ 2 en 3, en artikel 44/11/3quater van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, en die onder het toepassingsgebied van titel 1 vallen, en aan wie deze gegevens werden overgemaakt.

§ 2. De verwerkingsverantwoordelijke bedoeld in deze titel die in het bezit is van zulke gegevens deelt deze niet mee aan de betrokkene tenzij:

1° de wet hem hiertoe verplicht in het kader van een geschillenprocedure; of

2° de betrokken overheid bedoeld in titel 3 hem dit toestaat.

De verwerkingsverantwoordelijke of de bevoegde overheid deelt niet mee dat hij in het bezit is van gegevens die van overheden bedoeld in titel 3 afkomstig zijn.

§ 3. De beperkingen bedoeld in paragraaf 1 hebben eveneens betrekking op de logbestanden van de verwerkingen van een overheid bedoeld in titel 3 in de gegevensbanken van de verwerkingsverantwoordelijken bedoeld in deze titel waartoe de overheid rechtstreeks toegang heeft.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke bedoeld in deze titel die gegevens verwerkt die rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig zijn van de overheden bedoeld in titel 3 beantwoordt minstens aan de volgende voorwaarden:

1° hij neemt de gepaste technische of organisatorische maatregelen om ervoor te zorgen dat de toegang tot de gegevens en de verwerkingsmogelijkheden beperkt zijn tot hetgeen de personen nodig hebben om hun functies uit te oefenen of tot hetgeen nodig is voor de behoeften van de dienst;

2° hij neemt de gepaste technische of organisatorische maatregelen om de persoonsgegevens te beschermen tegen toevallige of niet-toegestane vernietiging, tegen toevallig verlies en tegen wijziging of elke andere niet-toegestane verwerking van die gegevens.

De leden van het personeel van de verwerkingsverantwoordelijke die de gegevens bedoeld in het eerste lid verwerken, zijn bovendien gebonden door de discretieplicht.

§ 5. Wanneer een verzoek of een klacht aanhangig wordt gemaakt bij de toezichthoudende autoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, waarbij de verwerkingsverantwoordelijke melding maakt van de toepassing van dit artikel, wendt de toezichthoudende autoriteit eerste zich tot het Vast Comité I opdat het de nodige verificaties verricht bij de autoriteit bedoeld in titel 3.

Na ontvangst van het antwoord van het Vast Comité I, brengt de Gegevensbeschermingsautoriteit de betrokkene enkel op de hoogte van de resultaten van de verificatie die betrekking hebben op persoonsgegevens die niet van de autoriteiten bedoeld in titel 3 afkomstig zijn, die de toezichthoudende autoriteit wettelijk gehouden is mee te delen.

Indien het verzoek of de klacht enkel betrekking heeft op persoonsgegevens afkomstig van een autoriteit bedoeld in titel 3, antwoordt de Gegevensbeschermingsautoriteit, na ontvangst van het antwoord van het Vast Comité I, dat de nodige verificaties werden verricht.

Art. 12. In toepassing van artikel 23 van de Verordening, is een verwerkingsverantwoordelijke die persoonsgegevens meedeelt aan een overheid bedoeld in ondertitels 2 en 4 van titel 3 van deze wet niet onderworpen aan de arti-

kelen 14.1.e en 15.1.c van de Verordening en aan artikel 20, § 1, 6°, van deze wet en mag de betrokkene niet van deze overdracht op de hoogte brengen.

Art. 13. Wanneer een overheid bedoeld in ondertitels 1 en 6 van titel 3 over een rechtstreekse toegang of over een rechtstreekse bevraging van een gegevensbank van de openbare of private sector beschikt, worden zijn verwerkingen van persoonsgegevens in deze gegevensbank beschermd door technische, organisatorische en individuele beveiligingsmaatregelen zodat alleen de volgende actoren toegang kunnen hebben tot de inhoud van deze verwerkingen om hun wettelijke toezichtsoverdrachten uit te voeren:

1° de functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke van de gegevensbank;

2° de functionaris voor gegevensbescherming van de overheid bedoeld in de ondertitels 1 en 6 van titel 3;

3° de verwerkingsverantwoordelijke van de gegevensbank of zijn gemachtigde;

4° de verwerkingsverantwoordelijke van de overheid bedoeld in de ondertitels 1 en 6 van titel 3;

5° elke andere persoon bepaald in een protocol tussen de verwerkingsverantwoordelijken voor zover de toegang past in de uitvoering van de wettelijke toezichtsoverdrachten van de functionarissen voor gegevensbescherming en de verwerkingsverantwoordelijken.

De in het eerste lid vermelde beveiligingsmaatregelen zijn bedoeld om de wettelijke verplichtingen met betrekking tot de bescherming van bronnen, de bescherming van de identiteit van de agenten of de discretie van de onderzoeken van de overheden bedoeld in ondertitels 1 en 6 van titel 3 te beschermen. Zij worden ter beschikking gesteld van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Deze verwerkingen mogen enkel toegankelijk zijn voor andere doeleinden dan deze die verband houden met het toezicht indien deze doeleinden vastgelegd zijn in een protocolakkoord door de betrokken verwerkingsverantwoordelijken binnen de doeleinden voorzien door of krachtens een wet.

Het protocolakkoord duidt de persoon of personen aan waarvoor de toegang tot de logbestanden noodzakelijk is ter vervulling van elke doeleinde toegelaten in het derde lid.

De logbestanden en de in het eerste lid vermelde beveiligingsmaatregelen worden ter beschikking gesteld van het Vast Comité I.

De betrokken overheid bedoeld in titel 3 kan afwijken van het eerste lid wanneer de toegang tot zijn verwerkingen in een gegevensbank en de logbestanden geen afbreuk kan doen aan de belangen bedoeld in het tweede lid.

Art. 14. § 1. In toepassing van artikel 23 van de Verordening zijn de in de artikelen 12 tot 22 en 34 van de Verordening bedoelde rechten en het principe van transparantie van de verwerking bedoeld in artikel 5 van de Verordening niet van toepassing op de verwerkingen van gegevens die rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig zijn van de gerechtelijke overheden, de politiediensten, de algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie, de Cel voor Financiële Informatieverwerking, de Algemene administratie van douane en accijnzen en de Passagiersinformatie-eenheid als bedoeld in titel 2, ten aanzien van:

1° de overheden, in de zin van artikel 5 van deze wet, aan wie de gegevens door de politiediensten werden bezorgd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;

2° andere instanties en organen waaraan de gegevens werden bezorgd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

§ 2. De verwerkingsverantwoordelijke bedoeld in deze titel die in het bezit is van gegevens bedoeld in paragraaf 1 deelt deze niet mee aan de betrokkene tenzij:

1° de wet hem hiertoe verplicht in het kader van een geschillenprocedure; of

2° de gerechtelijke overheden, de politiediensten, de Algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie, de Cel voor Financiële Informatieverwerking, de Algemene administratie van douane en accijnzen en de Passagiersinformatie-eenheid als bedoeld in paragraaf 1, elk voor de gegevens die hen betreffen, hem dit toestaan.

De verwerkingsverantwoordelijke of de bevoegde overheid deelt niet mee dat hij in het bezit is van gegevens die van hen afkomstig zijn.

§ 3. De beperkingen bedoeld in paragraaf 1 hebben eveneens betrekking op de logbestanden van de verwerkingen van de gerechtelijke overheden, de politiediensten, de algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie, de Cel voor Financiële Informatieverwerking, de Algemene administratie van douane en accijnzen en de Passagiersinformatie-eenheid in de gegevensbanken van de verwerkingsverantwoordelijken bedoeld in deze titel waartoe deze rechtstreeks toegang hebben.

Deze beperkingen zijn slechts van toepassing op de gegevens die aanvankelijk verwerkt werden voor de doeleinden bedoeld in artikel 27 van deze wet.

§ 4. De wettelijke waarborgen bedoeld in artikel 23.2 van de Verordening waaraan de overheden, organen of instellingen moeten beantwoorden, worden door of krachtens de wet bepaald.

De overheden, organen of instellingen die de gegevens verwerken die rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig zijn van de gerechtelijke overheden, de politiediensten, de algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie, de Cel voor Financiële Informatieverwerking, de Algemene administratie van douane en accijnzen en de Passagiersinformatie-eenheid, beantwoorden minstens aan de volgende voorwaarden:

1° ze nemen de gepaste technische of organisatorische maatregelen om ervoor te zorgen dat de toegang tot de gegevens en de verwerkingsmogelijkheden beperkt zijn tot hetgeen de personen nodig hebben om hun functies uit te oefenen of tot hetgeen nodig is voor de behoeften van de dienst;

2° ze nemen de gepaste technische of organisatorische maatregelen om de persoonsgegevens te beschermen tegen toevallige of niet-toegestane vernietiging, tegen toevallig verlies en tegen wijziging of elke andere niet-toegestane verwerking van die gegevens.

De leden van de overheden, organen of instellingen die de gegevens bedoeld in § 1 verwerken, zijn bovendien gebonden door de discretieplicht.

§ 5. Elk verzoek dat betrekking heeft op de uitoefening van de rechten bedoeld in de artikelen 12 tot 22 van de Verordening en dat gericht is aan een overheid, orgaan en organisme vermeld in § 1, 1° en 2°, wordt zo snel mogelijk aan de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit bezorgd.

Wanneer de Gegevensbeschermingsautoriteit rechtstreeks gevat wordt door de betrokkene of door de verwer-

kingsverantwoordelijke die melding maakt van de toepassing van dit artikel, verricht ze de nodige verificaties bij de betrokken overheden, organen of organismes.

Wanneer de Gegevensbeschermingsautoriteit gevat werd door de betrokkene, informeert ze de betrokkene volgens de vastgelegde wettelijke nadere regels.

§ 6. Wanneer de verwerking betrekking heeft op gegevens die aanvankelijk verwerkt werden door de politiediensten of de Algemene Inspectie van de federale politie en de lokale politie, richt de Gegevensbeschermingsautoriteit die rechtstreeks gevat wordt door de betrokkene of de verwerkingsverantwoordelijke die melding maakt van de toepassing van dit artikel, zich tot de toezichthoudende autoriteit bedoeld in artikel 71 opdat deze de nodige verificaties bij de bevoegde overheden, organen of instellingen verricht.

Wanneer de Gegevensbeschermingsautoriteit gevat werd door de betrokkene, na ontvangst van het antwoord van de autoriteit bedoeld in artikel 71, informeert de Gegevensbeschermingsautoriteit de betrokkene volgens de vastgelegde wettelijke nadere regels.

§ 7. Wanneer de verwerking betrekking heeft op gegevens die aanvankelijk verwerkt werden door de gerechtelijke overheden, richt de Gegevensbeschermingsautoriteit die rechtstreeks gevat wordt door de betrokkene of de verwerkingsverantwoordelijke die melding maakt van de toepassing van dit artikel, zich tot de toezichthoudende autoriteit die bevoegd is voor de gerechtelijke overheden opdat deze de nodige verificaties bij de bevoegde overheden, organen of instellingen, bedoeld in § 1, 1° en 2°, verricht.

Wanneer de Gegevensbeschermingsautoriteit gevat werd door de betrokkene, na ontvangst van het antwoord van de toezichthoudende autoriteit die bevoegd is voor de gerechtelijke overheden, informeert de Gegevensbeschermingsautoriteit de betrokkene volgens de vastgelegde wettelijke nadere regels.

Art. 15. In toepassing van artikel 23 van de Verordening, zijn de artikelen 12 tot 22 en 34 van de Verordening, evenals het principe van transparantie van de verwerking bedoeld in artikel 5 van de Verordening, niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens door de Passagiersinformatie-eenheid zoals bedoeld in hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

De verwerkingsverantwoordelijke deelt de gegevens bedoeld in het eerste lid niet mee aan de betrokkene tenzij de wet hem hiertoe verplicht in het kader van een geschillenprocedure.

De verwerkingsverantwoordelijke doet geen enkele melding aan de betrokkene dat hij in het bezit is van gegevens die betrekking hebben op hem.

De beperkingen bedoeld in het eerste lid hebben eveneens betrekking op de logbestanden van de verwerkingen door de Passagiersinformatie-eenheid, in de gegevensbanken van de verwerkingsverantwoordelijken bedoeld in deze titel.

Wanneer een verzoek of een klacht aanhangig wordt gemaakt bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit waarbij de verwerkingsverantwoordelijke zich beroept op de toepassing van dit artikel, antwoordt de toezichthoudende autoriteit alleen dat de nodige verificaties zijn verricht.

Art. 16. Wanneer de persoonsgegevens in een rechterlijke beslissing of een gerechtelijk dossier zijn opgenomen of in het kader van strafrechtelijke onderzoeken en procedures worden verwerkt, worden de rechten bedoeld in de artikelen 12 tot 22

en 34 van de Verordening uitgeoefend overeenkomstig het Gerechtelijk Wetboek, het Wetboek van strafvordering, de bijzondere wetten die betrekking hebben op de strafrechtspleging en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 17. In toepassing van artikel 23 van de Verordening, mag een verwerkingsverantwoordelijke bedoeld in deze titel die persoonsgegevens meedeelt aan een gezamenlijke gegevensbank de betrokkene niet van deze overdracht op de hoogte brengen.

Onder «gezamenlijke gegevensbank» wordt het gemeenschappelijk uitoefenen van de opdrachten uitgevoerd in het kader van titel 1 en de titels 2 of 3 door meerdere overheden, gestructureerd met behulp van geautomatiseerde procedures en toegepast op persoonsgegevens, bedoeld.

HOOFDSTUK IV VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE EN VERWERKER

Afdeling 1

Algemene bepaling

Art. 18. In uitvoering van artikel 43 van de Verordening worden de certificeringsorganen geaccrediteerd, overeenkomstig de norm EN-ISO/IEC 17065 en de aanvullende eisen die door de bevoegde toezichthoudende autoriteit zijn vastgesteld, door de nationale accreditatie instantie die is aangewezen in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93.

Afdeling 2

Publieke sector

Art. 19. Deze afdeling is van toepassing op de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, die als een overheid worden beschouwd.

Art. 20. § 1. Tenzij anders bepaald in bijzondere wetten, in uitvoering van artikel 6.2 van de Verordening formaliseert de federale overheid, wanneer zij op basis van artikel 6.1.c) en e), van de Verordening persoonsgegevens doorgeeft aan enig andere overheid of privéorgaan, voor elke type van verwerking deze doorgifte aan de hand van een protocol dat tot stand komt tussen de initiële verwerkingsverantwoordelijke en de verwerkingsverantwoordelijke ontvanger van de gegevens.

Dit protocol kan in het bijzonder voorzien in:

1° de identificatie van de federale overheid die de persoonsgegevens doorgeeft alsook die van de ontvanger;

2° de identificatie van de verwerkingsverantwoordelijke binnen de overheid die de gegevens doorgeeft alsook van de bestemming;

3° de contactgegevens van de functionarissen voor gegevensbescherming binnen de overheid die de gegevens doorgeeft alsook van de bestemming;

4° de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden doorgegeven;

5° de categorieën van doorgegeven persoonsgegevens en hun formaat;

6° de categorieën van ontvangers;

7° de wettelijke grondslag van de doorgifte;

8° de nadere regels inzake gehanteerde communicatie;

9° elke specifieke maatregel die de doorgifte omkadert conform het proportionaliteitsbeginsel en de vereisten inzake gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen;

10° de toepasselijke wettelijke beperkingen met betrekking tot de rechten van de betrokkene;

11° de nadere regels inzake de rechten van de betrokkene bij de ontvanger;

12° de periodiciteit van de doorgifte;

13° de duur van het protocol;

14° de sancties die van toepassing zijn in geval van niet naleving van het protocol onverminderd titel 6.

§ 2. Het protocol wordt afgesloten na de respectievelijke adviezen van de functionaris voor gegevensbescherming van de federale overheid die houder is van de persoonsgegevens en van de bestemming. Deze adviezen worden toegevoegd aan het protocol. Wanneer ten minste een van deze adviezen niet gevolgd wordt door de verwerkingsverantwoordelijken vermeldt het protocol, in zijn inleidende bepalingen, de reden of redenen volgens dewelke het advies of de adviezen niet werden gevolgd.

§ 3. Het protocol wordt openbaar gemaakt op de website van de betrokken verwerkingsverantwoordelijken.

Art. 21. In uitvoering van artikel 37.4 van de Verordening wijst een privéorgaan dat persoonsgegevens verwerkt voor rekening van een federale overheid, of waaraan een federale overheid persoonsgegevens doorgeeft, een functionaris voor gegevensbescherming aan indien de verwerking van deze gegevens een hoog risico kan inhouden zoals bedoeld in artikel 35 van de Verordening.

Art. 22. Indien de verwerking van persoonsgegevens een hoog risico kan inhouden zoals bedoeld in artikel 35 van de Verordening vraagt de federale overheid voorafgaand aan de verwerking het advies van de functionaris voor gegevensbescherming.

Wanneer de federale overheid doorgaat met de uitvoering van deze verwerking tegen het advies en de aanbevelingen van de functionaris voor gegevensbescherming in, dan omkleedt hij zijn beslissing met redenen.

De motivering geeft de redenen aan voor het niet volgen van het advies of de aanbevelingen.

Art. 23. In uitvoering van artikel 35.10 van de Verordening wordt een specifieke gegevensbeschermingseffectbeoordeling verricht vóór de verwerkingsactiviteit, ook al werd reeds een algemene gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd in het kader van de vaststelling van de wettelijke grondslag.

HOOFDSTUK V

VERWERKING VOOR JOURNALISTIEKE DOELEINDEN EN TEN BEHOEVE VAN ACADEMISCHE, ARTISTIEKE OF LITERAIRE UITDRUKKINGSVORMEN

Art. 24. § 1. Onder verwerking van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden wordt verstaan de voorbereiding, het verzamelen, opstellen, voortbrengen, verspreiden of archiveren ten behoeve van het informeren van het publiek, met behulp van elke media en waarbij de verwerkings-

verantwoordelijke zich de naleving van journalistieke deontologische regels tot taak stelt.

§ 2. De artikelen 7 tot 10, 11.2, 13 tot 16, 18 tot 20 en 21.1 van de Verordening zijn niet van toepassing op verwerkingen van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden en ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingvormen.

§ 3. De artikelen 30.4, 31, 33 en 36 van de Verordening zijn niet van toepassing op de verwerkingen voor journalistieke doeleinden en ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingvormen wanneer door de toepassing ervan een voorgenomen publicatie in het gedrang wordt gebracht of het een controlemaatregel voorafgaandelijk aan de publicatie van een artikel zou uitmaken.

§ 4. De artikelen 44 tot 50 van de Verordening zijn niet van toepassing op doorgiften van persoonsgegevens gericht voor journalistieke doeleinden en ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingvormen aan derde landen of internationale organisaties in de mate dat het nodig is om het recht op bescherming van persoonsgegevens in overeenstemming te brengen met de vrijheid van meningsuiting en van informatie.

§ 5. Artikel 58 van de Verordening is niet van toepassing op verwerkingen van persoonsgegevens voor journalistieke doeleinden en ten behoeve van academische, artistieke of literaire uitdrukkingvormen wanneer de toepassing ervan aanwijzingen zou verschaffen over de bronnen van informatie of een controlemaatregel voorafgaandelijk aan de publicatie van een artikel zou uitmaken.

TITEL 2

DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS DOOR DE BEVOEGDE OVERHEDEN MET HET OOG OP DE VOORKOMING, HET ONDERZOEK, DE OPSPORING EN DE VERVOLGING VAN STRAFBARE FEITEN OF DE TENUITVOERLEGGING VAN STRAFFEN, MET INBEGRIIP VAN DE BESCHERMING TEGEN EN DE VOORKOMING VAN GEVAREN VOOR DE OPENBARE VEILIGHEID

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 25. Deze titel voorziet in de omzetting van de richtlijn 2016/680/EU van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad.

Art. 26. Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:

1° «persoonsgegevens»: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, hierna genoemd «de betrokkene»; als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een

identificatiemiddel zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificatiemiddel of van één of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon;

2° «verwerking»: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, bekendmaking door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens;

3° «verwerkingsbeperking»: het markeren van opgeslagen persoonsgegevens met als doel de verwerking ervan in de toekomst te beperken;

4° «profilering»: elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens waarbij aan de hand van persoonsgegevens bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd, met name met de bedoeling aspecten betreffende zijn beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, interesses, betrouwbaarheid, gedrag, locatie of verplaatsingen van deze natuurlijke persoon te analyseren of te voorspellen;

5° «pseudonimisering»: het verwerken van persoonsgegevens op zodanige wijze dat de persoonsgegevens niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld;

6° «bestand»: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit gecentraliseerd of gedecentraliseerd is dan wel op functionele of geografische gronden is verspreid;

7° «bevoegde overheden»:

a) de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus;

b) de gerechtelijke overheden, te verstaan als de gemeenschappelijke hoven en rechtbanken en het openbaar ministerie;

c) de Dienst Enquêtes van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten in het kader van zijn gerechtelijke opdrachten zoals bedoeld in artikel 16, 3e lid van de organieke wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse;

d) de Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten;

e) de Algemene administratie van de douane en accijnzen, in het kader van haar opdracht inzake opsporing, vaststelling en vervolging van de misdrijven zoals bepaald in de algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977, en in de wet van 22 april 2003 houdende toekenning van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie aan bepaalde ambtenaren van de administratie der douane en accijnzen;

f) de Passagiersinformatie-eenheid bedoeld in hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens;

g) de Cel voor financiële informatieverwerking bedoeld in artikel 76 van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten;

h) de Dienst Enquêtes van het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in het kader van zijn gerechtelijke opdrachten zoals bedoeld in artikel 40, derde lid, van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse;

8° «verwerkingsverantwoordelijke»: de bevoegde overheid die, alleen of samen met andere, de doeleinden van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt. Wanneer de doeleinden van en de middelen voor die verwerking door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn bepaald, is de verwerkingsverantwoordelijke de entiteit die door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie als de verwerkingsverantwoordelijke wordt aangewezen;

9° «verwerker»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat namens de verwerkingsverantwoordelijke of een andere verwerker persoonsgegevens verwerkt;

10° «ontvanger»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan, al dan niet een derde, aan wie of waaraan de persoonsgegevens worden bekendgemaakt. Overheden die mogelijk persoonsgegevens ontvangen in het kader van een bijzonder onderzoek overeenkomstig de wet, het decreet of de ordonnantie, gelden echter niet als ontvangers; de verwerking van die persoonsgegevens door deze overheidsinstanties voldoet aan de toepasselijke regels inzake gegevensbescherming overeenkomstig de doeleinden van de verwerking;

11° «inbreuk op de beveiliging»: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde bekendmaking van de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens;

12° «genetische gegevens»: persoonsgegevens die verband houden met de overgeërfd of verworven genetische kenmerken van een natuurlijke persoon die unieke informatie verschaffen over de fysiologie of de gezondheid van die natuurlijke persoon en die met name voortkomen uit een analyse van een biologisch monster van die natuurlijke persoon;

13° «biometrische gegevens»: persoonsgegevens die het resultaat zijn van een specifieke technische verwerking met betrekking tot de fysieke, fysiologische of gedragsgerelateerde kenmerken van een natuurlijke persoon op grond waarvan eenduidige identificatie van die natuurlijke persoon mogelijk is of wordt bevestigd, zoals gezichtsafbeeldingen of vingerafdrukgegevens;

14° «gezondheidsgegevens»: persoonsgegevens die verband houden met de fysieke of mentale gezondheid van een natuurlijke persoon, met inbegrip van de persoonsgegevens over verleende gezondheidsdiensten, waarmee informatie over zijn gezondheidstoestand wordt gegeven;

15° «toezichthoudende autoriteit»: de onafhankelijke overheidsinstantie die bij wet belast is met het toezicht op de toepassing van deze titel;

16° «internationale organisatie»: een organisatie en de daaronder vallende internationaal publiekrechtelijke or-

ganen of andere organen die zijn opgericht bij of op grond van een overeenkomst tussen twee of meer landen;

17° «internationale overeenkomst»: elke van kracht zijnde bilaterale of multilaterale internationale overeenkomst tussen Lid-Staten van de Europese Unie en derde landen op het gebied van justitiële samenwerking en/of politieke samenwerking.

Art. 27. Deze titel is van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens door de bevoegde overheden met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid.

HOOFDSTUK II

BEGINSELEN VAN VERWERKING

Art. 28. De persoonsgegevens:

1° worden rechtmatig en eerlijk verwerkt;

2° worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en legitieme doeleinden verzameld en niet op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;

3° zijn toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig in verhouding tot de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt;

4° zijn juist en worden zo nodig geactualiseerd; alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren;

5° worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;

6° worden met gebruikmaking van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier verwerkt dat de beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

Art. 29. § 1. Verdere verwerking door dezelfde of een andere verwerkingsverantwoordelijke voor een doeleinde vermeld in artikel 27, ander dan dat waarvoor de persoonsgegevens werden verzameld, is toegelaten voor zover:

1° de verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst gemachtigd is deze persoonsgegevens voor een dergelijk doeleinde te verwerken; en

2° de verwerking noodzakelijk is en in verhouding staat overeenkomstig de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst.

§ 2. De persoonsgegevens kunnen niet verder verwerkt worden door dezelfde of een andere verwerkingsverantwoordelijke voor een ander doeleinde dan dat waarvoor de persoonsgegevens werden verzameld, indien dat doeleinde niet ondergebracht kan worden onder de doeleinden vermeld in artikel 27, tenzij deze verdere verwerking is toegestaan overeenkomstig de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst.

§ 3. Wanneer de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst specifieke voorwaarden oplegt voor de verwerking, stelt de bevoegde overheid die de gegevens doorzendt, de ontvanger van die persoonsgegevens in kennis van de voorwaarden en de verplichting om die na te leven.

§ 4. De bevoegde overheden die de gegevens doorzenden aan de ontvangers in de andere Lid-Staten van de Europese Unie, mogen geen bijkomende specifieke voorwaarden doen gelden dan degene die gelden voor de nationale gegevensdoorgifte.

§ 5. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van dit artikel en kan de naleving ervan aantonen.

Art. 30. Behoudens de gevallen waarin de maximale bewaartermijn van de gegevens wordt bepaald in de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst die de basis vormt voor de betrokken bewaring, bepaalt de wet, het decreet of de ordonnantie de maximale bewaartermijn. Na afloop van die termijn worden de gegevens gewist.

In afwijking van het eerste lid kan de wet, het decreet of de ordonnantie voorzien dat na afloop van een eerste bewaartermijn een analyse moet worden uitgevoerd op basis van verschillende noodzakelijkheids- en proportionaliteitscriteria om te bepalen of het nodig is dat de gegevens bewaard blijven, en in voorkomend geval, de nieuwe bewaartermijn.

In dat geval voorziet de wet, het decreet of de ordonnantie in een maximale bewaartermijn.

Art. 31. De verwerkingsverantwoordelijke maakt in voorkomend geval en voor zover mogelijk een duidelijk onderscheid tussen persoonsgegevens betreffende verschillende categorieën van betrokkenen, zoals:

1° personen ten aanzien van wie gegronde vermoedens bestaan dat zij een strafbaar feit hebben gepleegd of zullen plegen;

2° personen die voor een strafbaar feit zijn veroordeeld;

3° slachtoffers van een strafbaar feit, of personen ten aanzien van wie bepaalde feiten aanleiding geven tot het vermoeden dat zij het slachtoffer zouden kunnen worden van een strafbaar feit;

4° andere personen die bij een strafbaar feit betrokken zijn, zoals personen die als getuige kunnen worden opgeroepen in een onderzoek naar strafbare feiten of een daaruit voortvloeiende strafrechtelijke procedure, personen die informatie kunnen verstrekken over strafbare feiten, of personen die contact hebben of banden onderhouden met een van de personen bedoeld in de bepalingen onder 1° en 2°.

Art. 32. § 1. Persoonsgegevens die op feiten zijn gebaseerd, worden voor zover mogelijk onderscheiden van persoonsgegevens die op een persoonlijk oordeel zijn gebaseerd.

§ 2. De bevoegde overheden nemen alle redelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat persoonsgegevens die onjuist, onvolledig of niet meer actueel zijn, niet worden doorgezonden of beschikbaar worden gesteld. Daartoe controleert iedere bevoegde overheid, voor zover mogelijk, de kwaliteit van de persoonsgegevens voordat de gegevens worden doorgezonden of beschikbaar worden gesteld.

Voor zover mogelijk wordt bij de doorzending van persoonsgegevens te allen tijde de noodzakelijke aanvullende informatie worden toegevoegd aan de hand waarvan de ontvangende bevoegde overheid de mate van juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van persoonsgegevens kan beoordelen, alsmede de mate waarin ze actueel zijn.

§ 3. Indien blijkt dat onjuiste persoonsgegevens zijn doorgezonden, of dat de persoonsgegevens op onrechtmatige wijze zijn doorgezonden, wordt de ontvanger daarvan onverwijld in kennis gesteld. In dat geval worden de per-

soonsgegevens gerectificeerd of gewist, of wordt de verwerking beperkt overeenkomstig artikel 39.

Art. 33. § 1. De verwerking is rechtmatig indien:

1° ze noodzakelijk is voor de uitvoering van een opdracht uitgevoerd door een overheid bevoegd voor de in artikel 27, bedoelde doeleinden; en

2° ze gebaseerd is op een wettelijke of reglementaire verplichting.

§ 2. De wettelijke of reglementaire verplichting regelt ten minste de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt moeten worden en de doeleinden van de verwerking.

Art. 34. § 1. Verwerking van persoonsgegevens waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of het lidmaatschap van een vakvereniging blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een natuurlijke persoon, gegevens over gezondheid of gegevens over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid van een natuurlijke persoon zijn slechts toegelaten wanneer de verwerking strikt noodzakelijk is en geschiedt met inachtneming van passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene, en enkel in een van de volgende gevallen:

1° wanneer de verwerking door de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst is toegestaan;

2° wanneer de verwerking noodzakelijk is ter verdediging van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon;

3° wanneer de verwerking betrekking heeft op gegevens die kennelijk openbaar zijn gemaakt door de betrokkene.

§ 2. De passende waarborgen zoals bedoeld in paragraaf 1 voorzien ten minste in dat de bevoegde overheid of de verwerkingsverantwoordelijke een lijst van de categorieën van personen die toegang hebben tot de persoonsgegevens opstelt, met een beschrijving van hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de beoogde gegevens. Deze lijst wordt ter beschikking gehouden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

De bevoegde overheid waakt erover dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

Art. 35. Uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerde besluiten, met inbegrip van profilering, die voor de betrokkene nadelige rechtsgevolgen hebben of hem in aanmerkelijke mate treffen, zijn toegestaan als de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst voorziet in passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene, met inbegrip van ten minste het recht op menselijke tussenkomst van de verwerkingsverantwoordelijke.

Profilering die leidt tot discriminatie van natuurlijke personen op grond van de in artikel 34 bedoelde bijzondere categorieën van persoonsgegevens, is verboden.

HOOFDSTUK III

RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Art. 36. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke neemt passende maatregelen om de in artikel 37 bedoelde informatie te

verstrekken en mededelingen te doen bedoeld in de artikelen 35, 38 tot 41 en artikel 62 in een beknopte, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal. De informatie wordt op elke passende manier, ook elektronisch, verstrekt. Over het algemeen, verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de informatie in dezelfde vorm als het verzoek.

§ 2. De verwerkingsverantwoordelijke faciliteert de uitoefening van de rechten van de betrokkene uit hoofde van de artikelen 35 en 38 tot 41.

§ 3. De verwerkingsverantwoordelijke of de toezicht houdende autoriteit, in het geval bedoeld in artikel 41, informeert de betrokkene schriftelijk, zonder onnodige vertraging met betrekking tot de opvolging van zijn verzoek.

§ 4. Eenieder heeft het recht om kosteloos de informatie bedoeld in artikel 37, te verkrijgen en de maatregelen bedoeld in de artikelen 35, 38 tot 41 en 62, te laten nemen. Wanneer verzoeken van een betrokkene kennelijk ongegrond of buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke ofwel:

1° een redelijke vergoeding aanrekenen in het licht van de administratieve kosten waarmee het verstrekken van de gevraagde informatie of communicatie en het nemen van de gevraagde maatregelen gepaard gaan; ofwel

2° weigeren gevolg te geven aan het verzoek.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

§ 5. Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke redenen heeft om te twijfelen aan de identiteit van de natuurlijke persoon die het in artikel 38 of 39 bedoelde verzoek indient, kan hij om aanvullende informatie vragen die nodig is ter bevestiging van de identiteit van de betrokkene.

Art. 37. § 1. Teneinde de betrokkene de mogelijkheid te bieden zijn recht op informatie uit te oefenen, stelt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene de volgende informatie ter beschikking:

1° de identiteit en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke;

2° in voorkomend geval, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming;

3° de doeleinden van de verwerking;

4° het bestaan van het recht om klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit, en de contactgegevens van voornoemde autoriteit;

5° het bestaan van het recht de verwerkingsverantwoordelijke te verzoeken om toegang tot en rectificatie of wissing van hem betreffende persoonsgegevens, en beperking van de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens;

6° de rechtsgrond van de verwerking;

7° de termijn gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden bewaard, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;

8° in voorkomend geval, de categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens;

9° indien noodzakelijk, bijkomende informatie, in het bijzonder wanneer de persoonsgegevens zonder medeweten van de betrokkene worden verzameld.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde informatie kan bij wet worden uitgesteld of beperkt dan wel achterwege worden gelaten, voor zover een dergelijke maatregel in een democratische samenleving, met naar behoren inachtneming van de fundamentele rechten en de legitieme belangen

van de natuurlijke persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is om:

1° belemmering van strafrechtelijke of andere geregelmenteerde onderzoeken, opsporingen of procedures te voorkomen;

2° nadelige gevolgen voor de voorkoming, de opsporing, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen te voorkomen;

3° de openbare veiligheid te beschermen;

4° de nationale veiligheid te beschermen;

5° de rechten en vrijheden van anderen te beschermen.

§ 3. Behoudens de gevallen waarin de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst dit bepaalt, kan de wet, het decreet of de ordonnantie bepalen welke verwerkingscategorieën geheel of gedeeltelijk onder één van de punten opgesomd in paragraaf 2 kunnen vallen.

§ 4. De rechten bedoeld in dit hoofdstuk, voor wat betreft de gegevensverwerkingen van de hoven en rechtbanken van het gemeen recht en het openbaar ministerie, worden uitsluitend uitgeoefend binnen de grenzen en conform de regels en nadere regels van het Gerechtelijk Wetboek, het Wetboek van strafvordering, de bijzondere wetten die betrekking hebben op de strafrechtspleging en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 38. § 1. Teneinde de betrokkene de mogelijkheid te bieden zijn recht op verzoek tot toegang tot zijn persoonsgegevens uit te oefenen, stelt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene de volgende informatie ter beschikking:

1° de bevestiging dat de hem betreffende persoonsgegevens al dan niet worden verwerkt en toegang tot die gegevens;

2° de doeleinden en de rechtsgrond van de verwerking;

3° de betreffende categorieën van persoonsgegevens;

4° de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn bekendgemaakt;

5° de bewaartermijn, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;

6° dat hij het recht heeft van de verwerkingsverantwoordelijke de rectificatie of wissing van hem betreffende persoonsgegevens of beperking van verwerking van hem betreffende persoonsgegevens te vragen;

7° dat hij het recht heeft klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit, en de contactgegevens van deze autoriteit;

8° de persoonsgegevens die worden verwerkt, en alle beschikbare informatie over de oorsprong van die gegevens.

§ 2. De wet, het decreet of de ordonnantie kan het recht op toegang van de betrokkene geheel of gedeeltelijk beperken, voor zover en zolang die volledige of gedeeltelijke beperking in een democratische samenleving, met inachtneming van de grondrechten en legitieme belangen van de natuurlijke persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is om:

1° belemmering van strafrechtelijke of andere geregelmenteerde onderzoeken, opsporingen of procedures te voorkomen;

2° nadelige gevolgen voor de voorkoming, de opsporing, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen te voorkomen;

3° de openbare veiligheid te beschermen;

4° de nationale veiligheid te beschermen;

5° de rechten en vrijheden van anderen te beschermen.

§ 3. In de in paragraaf 2 bedoelde gevallen stelt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene zonder onnodige vertraging schriftelijk in kennis van een eventuele weigering of beperking van de toegang en van de redenen voor die weigering of beperking. Die informatie kan achterwege worden gelaten wanneer de verstrekking daarvan een van de doeleinden van paragraaf 2 zou ondermijnen. De verwerkingsverantwoordelijke licht de betrokkene in over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit of om een beroep in te stellen bij de rechter.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke documenteert de feitelijke of juridische redenen die aan het besluit ten grondslag liggen. Die informatie wordt ter beschikking gesteld van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Art. 39. § 1. De betrokkene heeft het recht om zonder onnodige vertraging van de verwerkingsverantwoordelijke de rectificatie en eventueel de aanvulling te verkrijgen van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens.

§ 2. De verwerkingsverantwoordelijke wist de persoonsgegevens zonder onnodige vertraging wanneer de verwerking indruist tegen de bepalingen goedgekeurd krachtens artikelen 28, 29, 33 of 34 of wanneer de persoonsgegevens moeten worden gewist om te voldoen aan een wettelijke verplichting waaraan de verwerkingsverantwoordelijke gehouden is.

§ 3. In plaats van tot wissing over te gaan, mag de verwerkingsverantwoordelijke de verwerking beperken wanneer:

1° de juistheid van de persoonsgegevens door de betrokkene wordt betwist en niet kan worden geverifieerd of de gegevens al dan niet juist zijn; of

2° de persoonsgegevens als bewijsmateriaal moeten worden bewaard.

Wanneer de verwerking op grond van het eerste lid, 1°, van het eerste lid wordt beperkt, informeert de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene alvorens de verwerkingsbeperking op te heffen.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke stelt de betrokkene schriftelijk in kennis van een eventuele weigering tot rectificatie of wissing van persoonsgegevens of verwerkingsbeperking, en van de redenen voor die weigering. Deze informatie kan bij wet, decreet of ordonnantie, worden beperkt, voor zover een dergelijke verwerkingsbeperking in een democratische samenleving, met inachtneming van de grondrechten en legitieme belangen van de natuurlijke persoon in kwestie, een noodzakelijke en evenredige maatregel is om:

1° belemmering van strafrechtelijke of andere gereglementeerde onderzoeken, opsporingen of procedures te voorkomen;

2° nadelige gevolgen voor de voorkoming, de opsporing, het onderzoek of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen te voorkomen;

3° de openbare veiligheid te beschermen;

4° de nationale veiligheid te beschermen;

5° de rechten en vrijheden van anderen te beschermen.

De verwerkingsverantwoordelijke licht de betrokkene in over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit of om beroep in rechte in te stellen.

§ 5. De verwerkingsverantwoordelijke deelt de rectificatie van de onjuiste persoonsgegevens mee aan de overheid van wie de onjuiste persoonsgegevens afkomstig zijn.

§ 6. In geval van rectificatie, wissing of verwerkingsbeperking bedoeld in paragrafen 1 tot 3, stelt de verwerkingsverantwoordelijke de ontvangers daarvan in kennis, en

rectificeren of wissen de ontvangers de persoonsgegevens of beperken ze de onder hun bevoegdheid vallende verwerking van persoonsgegevens.

Art. 40. De verwerkingsverantwoordelijke die een verzoek ontvangt om een recht uit te oefenen bedoeld in de artikelen 36 tot 39, bezorgt de verzoeker onverwijld en in ieder geval binnen een maand na ontvangst van het verzoek een gedagtekend ontvangstbewijs.

Art. 41. In de in de artikelen 37, § 2, 38, § 2, 39, § 4, en 62, § 1, bedoelde gevallen, kan de wet, het decreet of de ordonnantie, bepalen dat de rechten van de betrokkene door de bevoegde toezichthoudende autoriteit worden uitgeoefend, met respect voor de principes van noodzakelijkheid en proportionaliteit in een democratische samenleving.

Onverminderd artikel 44, in het geval bedoeld in het eerste lid stelt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene ervan in kennis dat hij zijn rechten door de bevoegde toezichthoudende autoriteit uitoefent.

In het geval bedoeld in het eerste lid, dient de betrokkene het verzoek om zijn rechten uit te oefenen in bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Art. 42. Het verzoek tot uitoefening van de rechten bedoeld in dit hoofdstuk voor wat betreft de politiedienst in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus of de algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie, wordt aan de toezichthoudende autoriteit bedoeld in artikel 71 gericht.

In de in de artikelen 37, § 2, 38, § 2, 39, § 4, en 62, § 1, bedoelde gevallen deelt de toezichthoudende autoriteit bedoeld in artikel 71 uitsluitend mee aan de betrokkene dat de nodige verificaties werden verricht.

Niettegenstaande het tweede lid kan de toezichthoudende autoriteit bedoeld in artikel 71 aan de betrokkene bepaalde contextuele informatie verstrekken.

De Koning, na advies van de toezichthoudende autoriteit bedoeld in artikel 71, bepaalt de categorieën van contextuele informatie die door deze toezichthoudende autoriteit aan de betrokkene kunnen worden medegedeeld.

Art. 43. Voor wat betreft de gegevensverwerkingen van de douanediensdiensten bedoeld in artikel 26, 7°, e), en de Cel voor financiële informatieverwerking bedoeld in artikel 26, 7°, g), worden de rechten van de betrokkene zoals bedoeld in dit hoofdstuk uitgeoefend door de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

De bevoegde toezichthoudende autoriteit deelt uitsluitend aan de betrokkene mede dat de nodige verificaties werden verricht.

In afwijking van het tweede lid kan de bevoegde toezichthoudende autoriteit aan de betrokkene bepaalde contextuele informatie verstrekken.

De Koning bepaalt na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit de categorieën van contextuele informatie die door de bevoegde toezichthoudende autoriteit aan de betrokkene kunnen worden medegedeeld.

Art. 44. Wanneer de persoonsgegevens in een rechterlijke beslissing of een gerechtelijk dossier zijn opgenomen of in het kader van strafrechtelijke onderzoeken en procedures worden verwerkt, worden de in de artikelen 37, 38, § 1, 39 en 41, tweede lid, bedoelde rechten uitgeoefend overeenkomstig het Gerechtelijk Wetboek, het Wetboek van straf-

vordering, de bijzondere wetten die betrekking hebben op de strafrechtspleging en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 45. § 1. De artikelen 36 tot 44 en 62 zijn niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens die rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig zijn van de overheden bedoeld in titel 3 van deze wet, met betrekking tot de verwerkingsverantwoordelijken en de bevoegde overheden bedoeld in deze titel naar wie deze gegevens werden overgebracht.

§ 2. De verwerkingsverantwoordelijke of de bevoegde overheid bedoeld in deze titel die in het bezit is van zulke gegevens deelt deze niet mee aan de betrokkene tenzij:

1° de wet hem hiertoe verplicht in het kader van een geschillenprocedure; of

2° de betrokken overheid bedoeld in titel 3 hem dit toestaat.

§ 3. De verwerkingsverantwoordelijke of de bevoegde overheid deelt niet mee dat hij of zij in het bezit is van gegevens die van overheden bedoeld in titel 3 afkomstig zijn.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke bedoeld in deze titel die gegevens verwerkt die rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig zijn van de overheden bedoeld in titel 3 beantwoordt minstens aan de volgende voorwaarden:

1° hij neemt nemen de gepaste technische of organisatorische maatregelen om ervoor te zorgen dat de toegang tot de gegevens en de verwerkingsmogelijkheden beperkt zijn tot hetgeen de personen nodig hebben om hun functies uit te oefenen of tot hetgeen nodig is voor de behoeften van de autoriteit bedoeld in titel 3;

2° hij neemt de gepaste technische of organisatorische maatregelen om de persoonsgegevens te beschermen tegen toevallige of niet-toegestane vernietiging, tegen toevallig verlies en tegen wijziging of elke andere niet-toegestane verwerking van die gegevens.

De leden van het personeel van de verwerkingsverantwoordelijke die de gegevens bedoeld in het eerste lid verwerken, zijn gebonden door de discretieplicht.

§ 5. De beperkingen bedoeld in paragraaf 1 hebben eveneens betrekking op de logbestanden van de verwerkingen van een overheid bedoeld in titel 3 in de gegevensbanken van de verwerkingsverantwoordelijken en van de bevoegde overheden bedoeld in deze titel waartoe de overheid bedoeld in titel 3 rechtstreeks toegang heeft.

§ 6. Wanneer een verzoek of een klacht aanhangig wordt gemaakt bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit waarbij de verwerkingsverantwoordelijke zich beroept op de toepassing van dit artikel, wendt deze toezichthoudende autoriteit zich tot het Vast Comité I opdat het de nodige verificaties bij de overheid bedoeld in titel 3 verricht.

Na ontvangst van het antwoord van het Vast Comité I brengt de bevoegde toezichthoudende autoriteit de betrokkene enkel op de hoogte van de resultaten van de verificatie, die betrekking hebben op persoonsgegevens die niet van een overheid bedoeld in titel 3 afkomstig zijn, die ze wettelijk gehouden is mee te delen.

Indien het verzoek of de klacht enkel betrekking heeft op persoonsgegevens afkomstig van een overheid bedoeld in titel 3, antwoordt de bevoegde toezichthoudende autoriteit, na ontvangst van het antwoord van het Vast Comité I, dat de nodige verificaties werden verricht.

Art. 46. Een verwerkingsverantwoordelijke of een bevoegde overheid bedoeld in deze titel die persoonsgegevens meedeelt aan een overheid bedoeld in ondertitels 2 en 4 van titel 3 van deze wet is niet onderworpen aan de

artikelen 37, § 1, 8° en 38, § 1, 4° en mag de betrokkene niet van deze overdracht op de hoogte brengen.

Art. 47. Wanneer een overheid bedoeld in ondertitels 1 en 6 van titel 3 van deze wet over een rechtstreekse toegang of over een rechtstreekse bevraging van een gegevensbank van de publieke sector beschikt, wordt de verwerking van de persoonsgegevens beschermd door technische, organisatorische en persoonlijke beveiligingsmaatregelen zodat alleen de volgende actoren toegang kunnen hebben tot de inhoud van deze verwerkingen in het kader van de doeleinden bedoeld in artikel 56, § 2:

1° de functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke van de gegevensbank of de persoon die hij daartoe machtigt;

2° de functionaris voor gegevensbescherming van de overheid bedoeld in ondertitels 1 en 6 van titel 3;

3° de verwerkingsverantwoordelijke van de gegevensbank of de persoon die hij daartoe machtigt;

4° de verwerkingsverantwoordelijke van de overheid bedoeld in ondertitels 1 en 6 van titel 3;

5° elke andere persoon bepaald in een protocol tussen de verwerkingsverantwoordelijken, voor wie de toegang noodzakelijk is om de wettelijke toezichtsoopdrachten te vervullen.

De beveiligingsmaatregelen bedoeld in het eerste lid zijn bedoeld om de wettelijke verplichtingen met betrekking tot de bescherming van bronnen, de bescherming van de identiteit van de agenten of het geheim van de onderzoeken van de overheden bedoeld in titel 3, ondertitels 1 en 6, na te komen.

De verwerkingen bedoeld in het eerste lid mogen enkel toegankelijk zijn voor andere doeleinden dan diegene die verband houden met het toezicht indien deze doeleinden, uit de door of krachtens een wet vastgelegde doeleinden, zijn vastgelegd in een protocolakkoord tussen de betrokken verwerkingsverantwoordelijken.

Het protocolakkoord bedoeld in het derde lid wijst de persoon of de personen aan waarvoor de toegang tot de logbestanden noodzakelijk is om elk van de doeleinden vermeld in het derde lid te vervullen.

De logbestanden en de daaraan gekoppelde technische, organisatorische en persoonlijke veiligheidsmaatregelen worden ter beschikking gesteld van het Vast Comité I.

De betrokken overheid bedoeld in ondertitels 1 en 6 van titel 3 kan afwijken van het eerste lid wanneer de toegang tot haar verwerkingen in een gegevensbank en tot de logbestanden hiervan geen afbreuk kan doen aan de belangen bedoeld in het tweede lid.

Art. 48. Een verwerkingsverantwoordelijke bedoeld in deze titel die persoonsgegevens meedeelt aan een gezamenlijke databank mag de betrokkene niet van deze overdracht op de hoogte brengen.

Onder «gezamenlijke databank» wordt het gemeenschappelijk uitoefenen van de opdrachten uitgevoerd in het kader van titels 2 en 3 door meerdere overheden, gestructureerd met behulp van geautomatiseerde procedés en toegepast op persoonsgegevens, bedoeld.

Art. 49. De artikelen 36 tot 44 en 62 zijn niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens door de Passagiersinformatie-eenheid.

De verwerkingsverantwoordelijke deelt de gegevens bedoeld in het eerste lid niet mee aan de betrokkene tenzij de wet hem hiertoe verplicht in het kader van een geschillenprocedure.

De verwerkingsverantwoordelijke doet geen enkele melding aan de betrokkene dat hij in het bezit is van gegevens die betrekking hebben op hem.

De beperkingen bedoeld in het eerste lid hebben eveneens betrekking op de logbestanden van de verwerkingen door de Passagiersinformatie-eenheid, in de gegevensbanken van de verwerkingsverantwoordelijken bedoeld in deze titel.

Wanneer een verzoek of een klacht aanhangig wordt gemaakt bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit waarbij de verwerkingsverantwoordelijke zich beroept op de toepassing van dit artikel, antwoordt deze alleen dat de nodige verificaties zijn verricht.

HOOFDSTUK IV

VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE EN VERWERKER

Afdeling 1

Organisatorische en technische maatregelen

Art. 50. Rekening houdend met de aard, de reikwijdte, de context en de doeleinden van de verwerking, alsmede met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, treft de verwerkingsverantwoordelijke passende technische en organisatorische maatregelen. Wanneer zulks in verhouding staat tot de verwerkingsactiviteiten, omvatten deze maatregelen de uitvoering van een passend gegevensbeschermingsbeleid door de verwerkingsverantwoordelijke.

De verwerkingsverantwoordelijke kan aantonen dat de verwerking in overeenstemming met de wet wordt uitgevoerd.

Die maatregelen worden geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

Art. 51. § 1. Rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten en de aard, de reikwijdte, de context en de doeleinden van de verwerking, alsmede met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, dienen de technische en organisatorische maatregelen, bedoeld in artikel 50, om de gegevensbeschermingsbeginselen op een doeltreffende manier door te voeren en de nodige waarborgen in de verwerking in te bouwen ter bescherming van de rechten van de betrokkenen, zowel bij de bepaling van de verwerkingsmiddelen als bij de verwerking zelf.

§ 2. De technische en organisatorische maatregelen bedoeld in artikel 50 waarborgen dat in beginsel alleen persoonsgegevens worden verwerkt die noodzakelijk zijn voor elk specifiek doel van de verwerkingen.

In het bijzonder waarborgen deze maatregelen dat persoonsgegevens in beginsel niet zonder menselijke tussenkomst voor een onbeperkt aantal natuurlijke personen toegankelijk worden gemaakt.

Afdeling 2

Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken

Art. 52. Wanneer twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, zijn zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken.

Een onderlinge regeling stelt op transparante wijze de respectieve verantwoordelijkheden van de gezamenlijke

verwerkingsverantwoordelijken vast, met name met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkene en om de in de artikelen 37 en 38 bedoelde informatie te verstrekken, tenzij hun respectieve verantwoordelijkheden zijn vastgesteld bij de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst.

In de onderlinge regeling kan één enkel contactpunt voor de betrokkenen worden aangewezen.

Afdeling 3

Verwerker

Art. 53. § 1. Indien de verwerking wordt toevertrouwd aan een verwerker, kiest de verwerkingsverantwoordelijke een verwerker die voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de verwerkingen.

§ 2. De verwerker neemt een andere verwerker in dienst met voorafgaande specifieke of algemene schriftelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke.

In het geval van algemene schriftelijke toestemming licht de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke in over beoogde veranderingen inzake de toevoeging of vervanging van andere verwerkers, waarbij de verwerkingsverantwoordelijke de mogelijkheid wordt geboden tegen deze veranderingen bezwaar te maken.

§ 3. De verwerking door een verwerker wordt geregeld in een overeenkomst of andere rechtshandeling die de verwerker ten aanzien van de verwerkingsverantwoordelijke bindt, en waarin het onderwerp en de duur van de verwerking, de aard en het doel van de verwerking, het type persoonsgegevens en de categorieën van betrokkenen, en de rechten en verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke worden omschreven.

Die overeenkomst of andere rechtshandeling bepaalt met name dat de verwerker:

1° uitsluitend volgens de instructies van de verwerkingsverantwoordelijke handelt;

2° ervoor zorgt dat personen die gemachtigd zijn de persoonsgegevens te verwerken zich ertoe hebben verplicht geheimhouding in acht te nemen of door een passende wettelijke verplichting van geheimhouding gebonden zijn;

3° de verwerkingsverantwoordelijke met passende middelen bijstaat om de naleving van de bepalingen betreffende de rechten van de betrokkene te verzekeren;

4° na afloop van de gegevensverwerkingsdiensten, alle persoonsgegevens wist of die terugbezorgt aan de verwerkingsverantwoordelijke, en bestaande kopieën verwijderd, tenzij de bewaring van de persoonsgegevens verplicht is bij de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst;

5° aan de verwerkingsverantwoordelijke alle informatie ter beschikking stelt die nodig is om de naleving van dit artikel aan te tonen;

6° aan de in de paragrafen 2 en 3 bedoelde voorwaarden voor indienstneming van een andere verwerker voldoet.

§ 4. De in paragraaf 3 bedoelde overeenkomst of andere rechtshandeling is gesteld in schriftelijke vorm, daaronder begrepen in elektronische vorm.

§ 5. Indien een verwerker in strijd met deze titel de doeleinden en middelen van de verwerking bepaalt, wordt die verwerker met betrekking tot deze verwerking als de verwerkingsverantwoordelijke beschouwd.

Art. 54. De verwerker en eenieder die onder het gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker handelt en toegang heeft tot persoonsgegevens, verwerkt die uitsluitend in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke, of krachtens de wet, het decreet, de ordonnantie, de Europese regelgeving of de internationale overeenkomst.

Afdeling 4

Verplichtingen

Art. 55. § 1. Elke verwerkingsverantwoordelijke en verwerker houdt een register bij van de categorieën van verwerkingsactiviteiten die onder zijn verantwoordelijkheid worden verricht. Dat register bevat de volgende elementen:

1° de naam en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, en van zijn gedelegeerde of vertegenwoordiger;

2° de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming;

3° de verwerkingsdoeleinden;

4° de categorieën van betrokkenen;

5° de categorieën van persoonsgegevens;

6° de categorieën van ontvangers;

7° de doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie, met inbegrip van de vermelding van dat derde land of die internationale organisatie en, in voorkomend geval, de documenten getuigen van het bestaan van passende waarborgen;

8° de beoogde termijnen voor het wissen van de verschillende gegevenscategorieën;

9° een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 50;

10° het gebruik van profilering;

11° de rechtsgrondslag;

12° de categorie van externe bronnen;

13° het protocol bedoeld in artikel 20 evenals het advies van de functionaris voor gegevensbescherming en de motivering bedoeld in artikel 22.

§ 2. De functionaris voor gegevensbescherming wordt betrokken bij de uitwerking en het bijhouden van het register.

§ 3. Het register wordt ter beschikking gesteld van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Art. 56. § 1. De logbestanden van tenminste de volgende verwerkingen worden bijgehouden in systemen voor geautomatiseerde verwerking: de verzameling, wijziging, raadpleging, bekendmaking, met inbegrip van de doorgiften, de combinatie en de wissing.

De logbestanden van de raadpleging en de bekendmaking maken het mogelijk om het volgende te achterhalen:

1° de redenen, de datum en het tijdstip van die verwerkingen;

2° de categorieën van personen die persoonsgegevens hebben geraadpleegd, en indien mogelijk, de identiteit van de persoon die persoonsgegevens heeft geraadpleegd;

3° de systemen die deze persoonsgegevens bekendgemaakt hebben;

4° en de categorieën van de ontvangers van die persoonsgegevens ontvangen, en indien mogelijk, de identiteit van de ontvangers van die persoonsgegevens.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de bevoegde toezicht-

houdende autoriteit, andere soorten van verwerking bepalen waarvoor logbestanden moeten worden opgesteld.

§ 2. De logbestanden worden uitsluitend gebruikt om te controleren of de verwerking rechtmatig is, voor interne controles, ter waarborging van de integriteit en de beveiliging van de persoonsgegevens en voor doeleinden bedoeld in artikel 27.

§ 3. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker stellen de logbestanden desgevraagd ter beschikking van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Art. 57. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker werken op verzoek van de bevoegde toezichthoudende autoriteit met deze laatste samen bij het vervullen van haar opdrachten.

Art. 58. Wanneer een soort verwerking, in het bijzonder een verwerking waarbij nieuwe technologieën worden gebruikt, waarschijnlijk een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen oplevert, verricht de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens.

De in het eerste lid bedoelde beoordeling bevat ten minste een algemene beschrijving van de beoogde verwerkingen, een beoordeling van de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, de beoogde maatregelen ter beperking van de risico's, de voorzorgsmaatregelen, de beveiligingsmaatregelen en de mechanismen die zijn ingesteld om de persoonsgegevens te beschermen en aan te tonen dat aan deze titel is voldaan, met inachtneming van de rechten en legitieme belangen van de betrokkenen en de andere belanghebbenden.

Art. 59. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke of zijn verwerker raadpleegt de bevoegde toezichthoudende autoriteit van de verwerkingsverantwoordelijke voordat de verwerking van persoonsgegevens in een nieuw bestand wordt opgenomen:

1° indien uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling als bedoeld in artikel 58 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken; of

2° indien de aard van de verwerking, in het bijzonder wanneer wordt gebruikgemaakt van nieuwe technologieën, mechanismen of procedures, een hoog risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen met zich meebrengt.

De bevoegde toezichthoudende autoriteit wordt geraadpleegd bij het opstellen van een wet, een decreet of een ordonnantie, of een daarop gebaseerde reglementaire maatregel in verband met de verwerking.

§ 2. De bevoegde toezichthoudende autoriteit kan een lijst opstellen van de verwerkingen waarvoor overeenkomstig paragraaf 1 een voorafgaande raadpleging moet plaatsvinden.

§ 3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de bevoegde toezichthoudende autoriteit de gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 58 en, op verzoek, alle andere informatie op grond waarvan de bevoegde toezichthoudende autoriteit de conformiteit van de verwerking en met name de risico's voor de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkene en de betrokken waarborgen kan beoordelen.

§ 4. Wanneer de bevoegde toezichthoudende autoriteit van oordeel is dat de in paragraaf 1 bedoelde voorgenomen

verwerking indruist tegen deze titel, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke het risico onvoldoende heeft onderkend of beperkt, geeft ze binnen de zes weken na ontvangst van het verzoek om raadpleging een niet bindend schriftelijk advies aan de verwerkingsverantwoordelijke en in voorkomend geval aan de verwerker, en kan ze al haar bij de wet verleende bevoegdheden uitoefenen. Die termijn kan, naargelang de complexiteit van de voorgenomen verwerking, met een maand worden verlengd. De bevoegde toezichhoudende autoriteit stelt de verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de verwerker binnen een maand na ontvangst van het verzoek om raadpleging in kennis van elke verlenging, alsook van de redenen voor de vertraging.

Art. 60. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker nemen passende technische en organisatorische maatregelen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen, met name met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens bedoeld in artikel 34 van deze wet en rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten en de aard, de reikwijdte, de context en de doeleinden van de verwerking, alsmede met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen.

§ 2. Ten aanzien van de geautomatiseerde verwerking neemt de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, na beoordeling van het risico, maatregelen om:

1° te verhinderen dat onbevoegden toegang krijgen tot de verwerkingsapparatuur;

2° te verhinderen dat onbevoegden de gegevensdragers kunnen lezen, kopiëren, wijzigen of verwijderen;

3° te verhinderen dat onbevoegden persoonsgegevens invoeren of opgeslagen persoonsgegevens inzien, wijzigen of verwijderen;

4° te verhinderen dat onbevoegden geautomatiseerde verwerkingsystemen gebruiken met behulp van data-transmissieapparatuur;

5° ervoor te zorgen dat personen die bevoegd zijn om een geautomatiseerd verwerkingssysteem te gebruiken, uitsluitend toegang hebben tot de persoonsgegevens waarop hun toegangsbevoegdheid betrekking heeft;

6° ervoor te zorgen dat kan worden nagegaan en vastgesteld aan welke organen persoonsgegevens zijn of kunnen worden doorgezonden of beschikbaar gesteld met behulp van datatransmissieapparatuur;

7° ervoor te zorgen dat later kan worden nagegaan en vastgesteld welke persoonsgegevens wanneer en door wie in geautomatiseerde verwerkingsystemen zijn ingevoerd;

8° te verhinderen dat onbevoegden persoonsgegevens kunnen lezen, kopiëren, wijzigen of verwijderen bij de doorgifte van persoonsgegevens of het vervoer van gegevensdragers;

9° ervoor te zorgen dat de geïnstalleerde systemen in geval van storing opnieuw kunnen worden ingezet;

10° ervoor te zorgen dat de functies van het systeem werken, dat eventuele functionele storingen worden gesignaleerd en dat de bewaarde persoonsgegevens niet kunnen worden beschadigd door het verkeerd functioneren van het systeem.

Art. 61. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke meldt de inbreuk op de beveiliging zonder onnodige vertraging en indien mogelijk niet meer dan 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen aan de bevoegde toezichhoudende

autoriteit. Die verplichte kennisgeving is niet van toepassing wanneer het waarschijnlijk is dat de inbreuk op de beveiliging geen risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen met zich brengt.

Wanneer de kennisgeving aan de bevoegde toezichhoudende autoriteit niet binnen 72 uur plaatsvindt, gaat ze vergezeld van een motivering voor de vertraging.

§ 2. De verwerker verwittigt de verwerkingsverantwoordelijke zonder onnodige vertraging en uiterlijk binnen 72 uur zodra hij kennis heeft genomen van een inbreuk op de beveiliging.

§ 3. In de in paragraaf 1 bedoelde melding wordt met name het volgende omschreven of meegedeeld:

1° de aard van de inbreuk op de beveiliging, met inbegrip van, indien mogelijk de categorieën van betrokkenen en gegevensbestanden in kwestie en, bij benadering, het aantal betrokkenen en persoonsgegevensbestanden in kwestie;

2° de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;

3° de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk op de beveiliging;

4° de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke heeft voorgesteld of genomen om de inbreuk op de beveiliging aan te pakken, met inbegrip, in voorkomend geval maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

§ 4. Indien en voor zover het niet mogelijk is alle informatie gelijktijdig te verstrekken, kan de informatie zonder onnodige verdere vertraging in stappen worden verstrekt.

§ 5. Wanneer de inbreuk op de beveiliging betrekking heeft op persoonsgegevens die zijn doorgezonden door of aan de verwerkingsverantwoordelijke van een andere Lid-Staat van de Europese Unie, wordt de in paragraaf 3 bedoelde informatie zonder onnodige vertraging aan de verwerkingsverantwoordelijke van die Lid-Staat meegedeeld.

§ 6. De verwerkingsverantwoordelijke documenteert alle in paragraaf 1 bedoelde inbreuken op de beveiliging, met inbegrip van de feiten, de gevolgen ervan en de genomen corrigerende maatregelen. Die documentatie moet de bevoegde toezichhoudende autoriteit ertoe in staat stellen de naleving van dit artikel te controleren.

Art. 62. § 1. Wanneer de inbreuk op de beveiliging waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, deelt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene de inbreuk op de beveiliging onverwijld mee.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde mededeling aan de betrokkene bevat een omschrijving, van de aard van de inbreuk op de beveiliging en ten minste de in artikel 61, § 3, 2° tot 4°, bedoelde gegevens en maatregelen.

§ 3. De in paragraaf 1 bedoelde mededeling aan de betrokkene is niet vereist wanneer een van de volgende voorwaarden is vervuld:

1° de verwerkingsverantwoordelijke heeft passende technische en organisatorische beschermingsmaatregelen genomen en deze maatregelen zijn toegepast op de persoonsgegevens waarop de inbreuk op de beveiliging betrekking heeft, met name die welke de persoonsgegevens onbegrijpelijk maken voor onbevoegden, zoals versleuteling;

2° de verwerkingsverantwoordelijke heeft achteraf maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het in paragraaf 1

bedoelde hoge risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen zich waarschijnlijk niet meer zal voordoen;

3° de mededeling zou onevenredige inspanningen vergen.

In het geval bedoeld in het eerste lid, 3°, komt er daarvan een openbare mededeling of een soortgelijke maatregel waarbij de betrokkenen even doeltreffend worden geïnformeerd.

§ 4. Indien de verwerkingsverantwoordelijke de inbreuk op de beveiliging nog niet aan de betrokkene heeft gemeld, kan de bevoegde toezichthoudende autoriteit, na beraad over de kans dat de inbreuk op de beveiliging een hoog risico met zich meebrengt, de verwerkingsverantwoordelijke daartoe verplichten of besluiten dat aan een van de in paragraaf 3 bedoelde voorwaarden is voldaan.

§ 5. De in paragraaf 1 bedoelde mededeling aan de betrokkene kan worden uitgesteld, beperkt of achterwege worden gelaten onder de voorwaarden en om de redenen bedoeld in artikel 37, § 2.

Afdeling 5

Functionaris voor gegevensbescherming

Art. 63. De verwerkingsverantwoordelijke wijst een of meerdere functionarissen voor gegevensbescherming aan.

De functionaris voor gegevensbescherming wordt aangewezen op grond van zijn professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn deskundigheid op het gebied van de wetgeving en de praktijk inzake gegevensbescherming en zijn vermogen de in artikel 65 bedoelde taken te vervullen.

Het is mogelijk om voor verschillende bevoegde overheden of verwerkingsverantwoordelijken, rekening houdend met hun organisatiestructuur en omvang, één functionaris voor gegevensbescherming aan te wijzen.

De verwerkingsverantwoordelijke maakt de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming openbaar en deelt die mee aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

De nadere regels voor de werking, de aanwijzing en versterkte competenties worden door de Koning bepaald.

Art. 64. De verwerkingsverantwoordelijke ziet erop toe dat de functionaris voor gegevensbescherming tijdig en naar behoren bij alle aangelegenheden die met de bescherming van persoonsgegevens verband houden, wordt betrokken.

De verwerkingsverantwoordelijke stelt de functionaris voor gegevensbescherming de benodigde middelen ter beschikking voor het vervullen van die opdrachten en verschaft hem toegang tot de persoonsgegevens en de verwerkingen, en biedt hem de mogelijkheid zijn deskundigheid op peil te houden.

De verwerkingsverantwoordelijke ziet erop toe dat de functionaris voor gegevensbescherming geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitvoering van die taken. De functionaris voor gegevensbescherming brengt rechtstreeks verslag uit aan de hoogste leidinggevende van de verwerkingsverantwoordelijke.

Behalve bij toepassing van de artikelen 41 en 44 kunnen de betrokkenen met de functionaris voor gegevensbescherming contact opnemen over alle aangelegenheden die verband houden met de verwerking van hun gegevens en met de uitoefening van hun rechten.

De functionaris voor gegevensbescherming is met betrekking tot de uitvoering van zijn opdrachten tot geheimhouding of vertrouwelijkheid gehouden.

De functionaris voor gegevensbescherming kan andere taken en plichten vervullen. De verwerkingsverantwoordelijke zorgt ervoor dat deze taken of plichten niet tot een belangenconflict leiden.

Art. 65. De functionaris voor gegevensbescherming vervult in het bijzonder de volgende opdrachten:

1° de verwerkingsverantwoordelijke en de werknemers die de verwerking verrichten informeren en adviseren over hun verplichtingen met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens;

2° toezien op de naleving van de regelgeving en de interne regels van de verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, met inbegrip van de toewijzing van verantwoordelijkheden, de bewustmaking en de opleiding van het bij de verwerking betrokken personeel en de betreffende audits;

3° desgevraagd advies verstrekken met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling en toezien op de uitvoering daarvan in overeenstemming met artikel 58;

4° met de bevoegde toezichthoudende autoriteit samenwerken;

5° optreden als contactpunt voor de bevoegde toezichthoudende autoriteit inzake met de verwerking verband houdende aangelegenheden, met inbegrip van de in artikel 59 bedoelde voorafgaande raadpleging, en, in voorkomend geval, overleg plegen over enige andere aangelegenheid.

HOOFDSTUK V

DOORGIFTEN VAN PERSOONSGEGEVENS AAN DERDE LANDEN OF INTERNATIONALE ORGANISATIES

Art. 66. § 1. Onverminderd de bepalingen van deze titel, mogen de bevoegde overheden persoonsgegevens slechts doorgeven aan landen buiten de Europese Unie of aan een internationale organisatie, met inbegrip van verdere doorgifte aan een ander land buiten de Europese Unie of een andere internationale organisatie, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de doorgifte is noodzakelijk met het oog op de doeleinden van artikel 27;

2° de persoonsgegevens worden doorgegeven aan een verwerkingsverantwoordelijke in een land buiten de Europese Unie of in een internationale organisatie die een bevoegde overheid is voor de in artikel 27, bedoelde doeleinden;

3° in geval persoonsgegevens worden doorgezonden of beschikbaar gesteld vanuit een andere Lid-Staat van de Europese Unie, heeft die Lid-Staat overeenkomstig zijn nationale recht zijn voorafgaande toestemming gegeven voor de doorgifte;

4° de Europese Commissie heeft een adequaatheidsbesluit bedoeld in artikel 67 vastgesteld, of, indien een dergelijk besluit er niet is, zijn er krachtens artikel 68 passende waarborgen geboden of gelden er afwijkingen voor specifieke situaties uit hoofde van artikel 69;

5° in het geval van een verdere doorgifte aan een ander land buiten de Europese Unie of een andere internationale organisatie, geeft de verwerkingsverantwoordelijke, toestemming voor de verdere doorgifte, na alle relevante factoren naar behoren in aanmerking te hebben genomen, met inbegrip van de ernst van het strafbare feit, het doel waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk waren doorgegeven en het niveau van persoonsgegevensbescherming

in het derde land of de internationale organisatie waaraan de persoonsgegevens verder worden doorgegeven.

§ 2. De doorgifte zonder de voorafgaande toestemming van wege een andere Lid-Staat van de Europese Unie zoals bedoeld in paragraaf 1, 3°, is slechts toegelaten indien deze doorgifte van persoonsgegevens noodzakelijk is met het oog op de voorkoming van een acute en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid van een Lid-Staat of een derde land of voor de fundamentele belangen van een Lid-Staat van de Europese Unie, en voorafgaande toestemming niet tijdig kan worden verkregen. De voor het geven van voorafgaande toestemming verantwoordelijke overheid wordt onverwijld in kennis gesteld.

Art. 67. Een doorgifte van persoonsgegevens aan een land buiten de Europese Unie of een internationale organisatie kan plaatsvinden wanneer de Europese Commissie bij adequaatheidsbesluit bepaald heeft dat het land, een gebied of één of meerdere nader bepaalde sectoren in dat land, of de internationale organisatie in kwestie een passend beschermingsniveau waarborgt. Voor een dergelijke doorgifte is geen specifieke toestemming nodig.

Art. 68. § 1. Bij gebreke van een adequaatheidsbesluit zoals bedoeld in artikel 67, of wanneer dat is opgeheven, gewijzigd of opgeschort, kan een doorgifte van persoonsgegevens aan een land buiten de Europese Unie of een internationale organisatie slechts plaatsvinden wanneer:

1° in een juridisch bindend instrument wordt voorzien in passende waarborgen voor de bescherming van persoonsgegevens; of

2° de verwerkingsverantwoordelijke alle omstandigheden in verband met de doorgifte van persoonsgegevens heeft beoordeeld en heeft geconcludeerd dat er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van persoonsgegevens.

§ 2. De verwerkingsverantwoordelijke informeert de bevoegde toezichthoudende autoriteit over de categorieën van doorgiften uit hoofde van paragraaf 1, 2°.

§ 3. De doorgifte gebaseerd op paragraaf 1, 2°, wordt gedocumenteerd en bevat:

1° de datum en tijd van doorgifte;

2° informatie over de ontvangende bevoegde autoriteit;

3° de reden voor de doorgifte en de doorgegeven persoonsgegevens.

De documentatie wordt desgevraagd ter beschikking van de bevoegde toezichthoudende autoriteit gesteld.

Art. 69. § 1. Bij gebreke van een adequaatheidsbesluit zoals bedoeld in artikel 67, of van passende waarborgen zoals bedoeld in artikel 68, is een doorgifte of een categorie van doorgiften van persoonsgegevens aan een land buiten de Europese Unie of een internationale organisatie slechts toegelaten indien de doorgifte noodzakelijk is:

1° om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere persoon te beschermen;

2° om de legitieme belangen van de betrokkene te beschermen wanneer de wet daarin voorziet;

3° om een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de openbare veiligheid te voorkomen;

4° in uitzonderlijke gevallen met het oog op de doeleinden van artikel 27;

5° in specifieke gevallen met het oog op het instellen, uitoefenen of verdedigen van rechtsvorderingen in verband met de doeleinden van artikel 27.

§ 2. Persoonsgegevens worden niet doorgegeven indien de bevoegde autoriteit die de doorgifte verricht, meent dat de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene zwaarder wegen dan het algemeen belang van de doorgifte bedoeld in paragraaf 1, 4° en 5°.

§ 3. De doorgifte bedoeld in paragraaf 1, 2°, wordt gedocumenteerd en bevat:

1° de datum en tijd van doorgifte;

2° informatie over de ontvangende bevoegde autoriteit;

3° de reden voor de doorgifte en de doorgegeven persoonsgegevens.

De documentatie wordt desgevraagd ter beschikking gesteld van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Art. 70. § 1. In afwijking van artikel 66, § 1, 2°, en onverminderd de internationale overeenkomsten en bepalingen van deze titel, mogen de bevoegde autoriteiten, in bepaalde specifieke gevallen, persoonsgegevens rechtstreeks doorgeven aan ontvangers in landen buiten de Europese Unie die geen bevoegde autoriteit zijn voor de doeleinden in artikel 27, voor zover aan alle onderstaande voorwaarden is voldaan:

1° de doorgifte is strikt noodzakelijk voor de uitvoering van de opdrachten van de bevoegde autoriteit die de doorgifte doet;

2° de bevoegde autoriteit die de gegevens doorgeeft, stelt vast dat er geen fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene voorrang hebben op het algemeen belang waarvoor de overdracht in het betreffende geval vereist is;

3° de bevoegde autoriteit die de doorgifte doet, meent dat de doorgifte aan een bevoegde autoriteit binnen het desbetreffende land ondoeltreffend of ongeschikt is, met name omdat de doorgifte niet tijdig kan worden bewerkstelligd;

4° de bevoegde autoriteit in het desbetreffende land wordt zonder onnodige vertraging op de hoogte gebracht, tenzij dat ondoeltreffend of ongeschikt is;

5° de bevoegde autoriteit die de doorgifte doet, licht de ontvanger in over het nader bepaalde doel of de nader bepaalde doeleinden waarvoor de persoonsgegevens bij uitsluiting door laatstgenoemde mogen worden verwerkt, op voorwaarde dat een dergelijke verwerking noodzakelijk is.

§ 2. De bevoegde autoriteit die de doorgifte doet, stelt de toezichthoudende autoriteit in kennis van doorgiften die gebeuren in het kader van dit artikel.

§ 3. Wanneer een doorgifte is gebaseerd op paragraaf 1, wordt die gedocumenteerd.

HOOFDSTUK VI

ONAFHANKELIJKE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEITEN

Art. 71. § 1. Bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers wordt een onafhankelijke toezichthoudende autoriteit op de politionele informatie opgericht, Controleorgaan op de politionele informatie genoemd.

Zij is de rechtsopvolger van het Controleorgaan op de politionele informatie opgericht bij artikel 36ter, § 1, eerste lid, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Zij is ten aanzien van de bevoegde overheden bedoeld in artikel 26, § 1, 7°, a), d) en f), belast, met:

1° het toezicht op de toepassing van deze titel, zoals voorzien door artikel 26, 15°;

2° de controle van de verwerking van de informatie en de persoonsgegevens bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 van dezelfde wet;

3° elke andere opdracht haar door of krachtens andere wetten verleend.

§ 2. De zetel van het Controleorgaan op de politionele informatie is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Bij de uitvoering van haar opdrachten en de uitoefening van haar bevoegdheden overeenkomstig deze wet en andere wetten treedt het Controleorgaan op de politionele informatie volledig onafhankelijk op.

TITEL 3

DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS DOOR ANDERE OVERHEDEN DAN DIE BEDOELD IN TITELS 1 EN 2

ONDERTITEL 1

DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS DOOR DE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENSTEN

HOOFDSTUK I DEFINITIES

Art. 72. § 1. De definities bedoeld in de artikelen 26, 1° tot 6°, 9°, 11° tot 14°, 16° en 17°, zijn van toepassing op deze ondertitel.

§ 2. Voor de toepassing van deze ondertitel wordt verstaan onder:

1° «de inlichtingen- en veiligheidsdiensten»: de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid bedoeld in de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;

2° «de verwerkingsverantwoordelijke»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;

3° «de wet van 30 november 1998»: de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;

4° «de wet van 18 juli 1991»: de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse;

5° «de wet van 11 december 1998»: de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

6° «toezichthoudende autoriteit»: een onafhankelijke overheidsinstantie die bij wet belast is met het toezicht op de toepassing van deze wet;

7° «het Vast Comité I»: het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten bedoeld in de wet van 18 juli 1991 belast met het toezicht op de toepassing van deze ondertitel in toepassing van artikel 95.

HOOFDSTUK II TOEPASSINGSGBIED

Art. 73. Deze ondertitel is van toepassing op elke verwerking van persoonsgegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en hun verwerkers, uitgevoerd in het kader van de opdrachten van deze diensten als bedoeld in artikelen 7 en 11 van de wet van 30 november 1998 alsook door of krachtens bijzondere wetten.

De titels 1, 2, 4, 5 en 7 van deze wet zijn niet van toepassing op de verwerkingen bedoeld in het eerste lid. In titel 6 zijn enkel de artikelen 226, 227 en 230 zijn van toepassing.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE VERWERKINGSVOORWAARDEN

Art. 74. Persoonsgegevens mogen slechts verwerkt worden in één van de volgende gevallen:

1° wanneer de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;

2° wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is of voor de uitvoering van maatregelen die aan het sluiten van die overeenkomst voorafgaan en die op verzoek van de betrokkene zijn genomen;

3° wanneer de verwerking nuttig is om een verplichting na te komen waaraan de inlichtingen- en veiligheidsdienst is onderworpen door of krachtens een wet;

4° wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een opdracht van openbaar belang of die deel uitmaakt van de uitoefening van het openbaar gezag, die is opgedragen aan de verwerkingsverantwoordelijke of aan de overheidsinstantie aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt.

Art. 75. Persoonsgegevens moeten:

1° worden eerlijk en rechtmatig verwerkt;

2° worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verkregen en niet verder verwerkt op een wijze die, rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. Onder de voorwaarden vastgesteld door de artikelen 99 tot 104 wordt een verdere verwerking van de gegevens voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd;

3° zijn toereikend, terzake dienend en niet overmatig, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt;

4° zijn nauwkeurig en worden, zo nodig, bijgewerkt. Alle redelijke maatregelen worden getroffen om de persoonsgegevens die, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, onnauwkeurig of onvolledig zijn, te wissen of te verbeteren.

HOOFDSTUK IV

AARD VAN DE PERSOONSGEGEVENS

Art. 76. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten verwerken, voor het belang van de uitoefening van hun opdrachten, persoonsgegevens van alle aard, inbegrepen die waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of het lidmaatschap van een vakvereniging blijken, alsook

genetische en biometrische gegevens, gezondheidsgegevens, gegevens die het seksuele gedrag of de seksuele gerichtheid betreffen en deze met betrekking tot strafrechtelijke vervolgingen en tot inbreuken of veiligheidsmaatregelen die hiermee samenhangen.

HOOFDSTUK V

BEWARING VAN PERSOONSgegevens

Art. 77. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor ze opgeslagen worden en volgens de nadere regels bepaald in het kader van artikel 21 van de wet van 30 november 1998.

HOOFDSTUK VI

RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Art. 78. Iedere natuurlijke persoon heeft in verband met de verwerking van persoonsgegevens die op hem betrekking hebben, recht op bescherming van zijn fundamentele rechten en vrijheden, inzonderheid op de bescherming van zijn persoonsgegevens.

Art. 79. De betrokkene heeft het recht te vragen:

1° om zijn onjuiste persoonsgegevens te laten verbeteren of verwijderen;

2° om de verificatie bij het Vast Comité I van de naleving van de bepalingen van deze ondertitel.

Art. 80. De rechten bedoeld in artikel 79 worden kosteloos uitgeoefend via het Vast Comité I op initiatief van de betrokkene die zijn identiteit bewijst.

Het Vast Comité I voert de verificatie uit en deelt uitsluitend aan de betrokkene mee dat de nodige verificaties werden verricht.

De nadere regels voor de uitoefening van deze rechten worden bepaald in de wet.

Art. 81. Het Vast Comité I en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten houden een logbestand bij van alle aanvragen van betrokkenen tot uitoefening van hun rechten.

Art. 82. Een besluit waaraan voor een persoon rechtsgevolgen verbonden zijn, mag niet louter worden genomen op grond van een geautomatiseerde persoonsgegevensverwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren.

Het in het eerste lid vastgestelde verbod geldt niet indien het besluit zijn grondslag vindt in een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet of wanneer het noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang.

HOOFDSTUK VII

VERPLICHTINGEN VAN DE VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE EN DE VERWERKER

Afdeling 1

Algemene verplichtingen

Art. 83. De verwerkingsverantwoordelijke:

1° waakt er nauwlettend over dat de persoonsgegevens worden bijgewerkt, dat de onjuiste, onvolledige en niet terzake dienende gegevens, alsmede die welke zijn verkregen

of verder verwerkt in strijd met deze ondertitel, worden verbeterd of verwijderd;

2° zorgt ervoor dat voor de personen die onder zijn gezag handelen, de toegang tot de persoonsgegevens en de verwerkingsmogelijkheden, beperkt blijven tot wat nuttig is voor de uitoefening van hun opdrachten of voor de behoeften van de dienst;

3° informeert alle personen die onder zijn gezag handelen over de bepalingen van deze ondertitel en over alle relevante voorschriften inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer betreffende de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 84. Indien de verwerking wordt toevertrouwd aan een verwerker, moet de verwerkingsverantwoordelijke:

1° een verwerker kiezen die voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de verwerkingen;

2° toezien op de naleving van die maatregelen, met name door ze vast te leggen in contractuele bepalingen;

3° de verantwoordelijkheid van de verwerker vaststellen in de overeenkomst;

4° met de verwerker overeenkomen dat deze slechts handelt in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke en dat hij is gebonden door dezelfde verplichtingen als deze waartoe de verwerkingsverantwoordelijke in toepassing van deze ondertitel is gehouden;

5° in een geschrift of op een elektronische drager de elementen van de overeenkomst met betrekking tot de bescherming van de persoonsgegevens en de eisen met betrekking tot de maatregelen bedoeld in de bepalingen onder 3° en 4°, vaststellen.

Art. 85. De verwerker is gebonden door dezelfde verplichtingen als deze waartoe de verwerkingsverantwoordelijke is gehouden.

De verwerker mag de verwerking van persoonsgegevens niet toevertrouwen aan een andere verwerker, behoudens uitdrukkelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke.

Art. 86. Eenieder die handelt onder het gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker, alsmede de verwerker zelf, die toegang heeft tot persoonsgegevens, mag deze slechts in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke verwerken, behoudens op grond van een verplichting door of krachtens een wet.

Afdeling 2

Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken

Art. 87. Wanneer twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, zijn zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken.

Een overeenkomst bepaalt de respectievelijke verantwoordelijkheden van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, met name met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkene en de mededeling van persoonsgegevens, tenzij hun respectievelijke verplichtingen worden bepaald door of krachtens een wet.

In de overeenkomst wordt één contactpunt voor de betrokkenen aangewezen. De gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken nemen dit contactpunt op in het register bedoeld in artikel 90.

Afdeling 3

Beveiliging van persoonsgegevens

Art. 88. De verwerkingsverantwoordelijke, alsmede de verwerker, treffen de passende technische en organisatorische maatregelen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

Deze maatregelen verzekeren een passend beveiligingsniveau, rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek terzake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen persoonsgegevens en de potentiële risico's.

Art. 89. § 1. Indien een inbreuk op de beveiliging een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen inhoudt, meldt de verwerkingsverantwoordelijke deze inbreuk binnen de kortste termijn aan het Vast Comité I en indien mogelijk, 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen.

§ 2. De verwerker verwittigt de verwerkingsverantwoordelijke binnen de kortste termijn van elke inbreuk op de beveiliging.

§ 3. In de in paragrafen 1 en 2 bedoelde melding wordt, op zijn minst, het volgende omschreven of meegedeeld:

1° de aard van de inbreuk op de beveiliging en indien mogelijk, bij benadering, het aantal betrokkenen en de opgeslagen persoonsgegevens in kwestie;

2° de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt bij wie bijkomende informatie kan worden verkregen;

3° de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk op de beveiliging;

4° de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke, of de verwerker heeft genomen of voorgesteld om de inbreuk op de beveiliging aan te pakken, waaronder desgevallend maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

Afdeling 4

Registers

Art. 90. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke houdt een register bij, geassocieerd in de zin van de wet van 11 december 1998, van de gegevensbanken van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en deze die aan hem ter beschikking worden gesteld.

Dit register bevat de volgende gegevens:

1° voor de gegevensbanken van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten:

a) de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de verwerkingsdoeleinden;

c) de categorieën van ontvangers waaraan persoonsgegevens meegedeeld kunnen worden;

d) indien mogelijk, de beoogde termijnen voor het verwijderen van de persoonsgegevens;

e) indien mogelijk, een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 88;

2° voor gegevensbanken die aan de inlichtingen- en veiligheidsdiensten ter beschikking gesteld worden:

a) de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, indien mogelijk voor de landen buiten de Europese Unie de dienst die de gegevensbank beheert en, desgevallend, van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de verwerkingsdoeleinden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 2. Elke verwerker houdt een register bij, geassocieerd in de zin van de wet van 11 december 1998, van alle categorieën van verwerkingsactiviteiten die zij ten behoeve van een verwerkingsverantwoordelijke hebben verricht.

Dit register bevat de volgende elementen:

1° de contactgegevens van de verwerker en van de verwerkingsverantwoordelijke voor rekening waarvan de verwerker handelt, en, desgevallend, van de functionaris voor gegevensbescherming;

2° de categorieën van verwerkingen die voor rekening van de verwerkingsverantwoordelijke zijn uitgevoerd;

3° indien mogelijk, een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 88.

§ 3. De in de paragrafen 1 en 2 bedoelde registers worden in schriftelijke vorm, met inbegrip van elektronische vorm, opgesteld.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke stelt het register ter beschikking van het Vast Comité I op diens vraag.

De verwerker stelt het register ter beschikking van de verwerkingsverantwoordelijke en stelt het eveneens ter beschikking van het Vast Comité I op diens vraag.

Afdeling 5

Functionaris voor gegevensbescherming

Art. 91. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend de verwerker, wijzen een functionaris voor gegevensbescherming aan. Deze beslissing wordt meegedeeld aan het Vast Comité I.

De functionaris voor gegevensbescherming is titularis van een veiligheidsmachtiging «zeer geheim», in de zin van de wet van 11 december 1998.

§ 2. De functionaris voor gegevensbescherming kan niet gestraft worden voor het uitoefenen van zijn functie. Hij kan evenmin van zijn functie ontheven worden omwille van de uitvoering van zijn opdrachten, behalve indien hij een zware fout heeft begaan of de voorwaarden noodzakelijk voor het uitoefenen van zijn functie niet langer vervult.

De functionaris voor gegevensbescherming kan zich tot het Vast Comité I wenden om deze beslissing aan te vechten.

§ 3. Hij is, op een onafhankelijke wijze, belast met:

1° het toezien op de naleving van deze ondertitel bij elke verwerking van persoonsgegevens;

2° het adviseren over alle nuttige maatregelen teneinde de veiligheid van de opgeslagen gegevens te verzekeren;

3° het informeren en adviseren van de verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend de verwerker, het diensthoofd en de personeelsleden van de betrokken dienst die de verwerking verrichten over hun verplichtingen op grond van deze ondertitel;

4° het verstrekken van adviezen of aanbevelingen aan de verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend aan de verwerker of het diensthoofd;

5° het uitvoeren van andere opdrachten die hem door de verwerkingsverantwoordelijke, en in voorkomend geval de verwerker of het diensthoofd toevertrouwd zijn.

De functionaris voor gegevensbescherming is de contactpersoon voor het Vast Comité I met betrekking tot de toepassing van deze ondertitel.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, de verwerker zien erop toe dat de functionaris voor gegevensbescherming tijdig en naar behoren wordt betrokken bij alle aangelegenheden die met de bescherming van persoonsgegevens verband houden.

De verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend, de verwerker zien erop toe dat de functionaris voor gegevensbescherming de benodigde middelen ter beschikking heeft voor het vervullen van zijn opdrachten.

De functionaris voor gegevensbescherming kan worden bijgestaan door één of meerdere adjuncten.

§ 5. Desgevallend kunnen nadere regels voor de werking, de aanwijzing en de vereiste bevoegdheden door de Koning worden bepaald.

HOOFDSTUK VIII

MEDEDELING EN DOORGIFFTE VAN PERSOONSgegevens

Afdeling 1

Mededeling van persoonsgegevens aan de publieke sector en de private sector

Art. 92. In afwijking van de artikelen 20, 22, 23, 58 en 59 van deze wet en van de artikelen 35 en 36 van de Verordening kan noch een protocol, noch een advies van de functionaris voor gegevensbescherming, noch een gegevensbeschermingseffectbeoordeling, noch het advies volgend op de raadpleging van de bevoegde toezichhoudende autoriteit vereist worden als voorafgaande voorwaarde voor de mededeling van persoonsgegevens tussen een inlichtingen- en veiligheidsdienst en enig openbaar of privé orgaan, in het belang van de uitvoering van de opdrachten van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Deze mededeling vindt plaats in overeenstemming met de artikelen 14, 16 en 19 van de wet van 30 november 1998.

Wanneer de partijen beslissen een protocol af te sluiten, bevat dit, in afwijking van artikel 20, § 1, tweede lid, het volgende:

1° de identificatie van de inlichtingen- en veiligheidsdienst en het openbaar of particulier orgaan die de persoonsgegevens uitwisselen;

2° de identificatie van de verwerkingsverantwoordelijken;

3° de contactgegevens van de betrokken functionarissen voor gegevensbescherming;

4° de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden doorgegeven;

5° de wettelijke grondslag;

6° de beperkingen van de rechten van de betrokkene.

Het protocol bedoeld in het derde lid draagt de markering «BEPERKTE VERSPREIDING» in de zin van het koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot uitvoering van de wet van 11 december 1998, voor zover een classificatie in de zin van de wet van 11 december 1998 niet gerechtvaardigd is.

Afdeling 2

Doorgifte van persoonsgegevens aan landen die geen lid zijn van de Europese Unie of aan internationale organisaties

Art. 93. Persoonsgegevens mogen slechts worden doorgegeven aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of een internationale organisatie, indien dat land of die organisatie een passend beschermingsniveau en de naleving van de andere bepalingen van deze ondertitel waarborgt.

De vraag of het beschermingsniveau passend is, wordt beoordeeld met inachtneming van alle omstandigheden die betrekking hebben op de doorgifte van persoonsgegevens of op een categorie van doorgiften van persoonsgegevens. In het bijzonder wordt rekening gehouden met de aard van de gegevens, met het doeleinde en met de duur van de voorgenomen verwerking of verwerkingen, het land van herkomst en het land van eindbestemming, de algemene en sectorale rechtsregels die in het betrokken land of de organisatie gelden, alsmede de beroepsregels en de veiligheidsmaatregelen die in die landen of organisaties worden nageleefd.

Het passende beschermingsniveau kan verzekerd worden door veiligheidsclausules tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de ontvanger van de persoonsgegevens.

Art. 94. In afwijking van artikel 93 mag een doorgifte van persoonsgegevens aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of aan een internationale organisatie, hetwelke geen waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau, slechts plaatsvinden wanneer:

1° de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven voor de beoogde doorgifte; of

2° de doorgifte verplicht is in het kader van de internationale betrekkingen; of

3° de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van het vitaal belang van de personen; of

4° de doorgifte noodzakelijk of wettelijk verplicht is ter vrijwaring van een zwaarwegend algemeen belang of voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte.

HOOFDSTUK IX

TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT

Art. 95. In afwijking van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, is het Vast Comité I, in zijn hoedanigheid van onafhankelijke publieke autoriteit, aangewezen als gegevensbeschermingsautoriteit belast met de controle van de verwerking van persoonsgegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en hun verwerkers volgens de nadere regels vastgelegd in de wet van 18 juli 1991.

Het Vast Comité I waakt over de toepassing van deze ondertitel ter bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van de natuurlijke personen met betrekking tot deze verwerking.

Art. 96. Het Vast Comité I werkt, indien nodig, samen met de andere Belgische toezichhoudende autoriteiten, zonder dat dit afbreuk doet aan de fysieke integriteit van personen, of aan de opdrachten van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en de wet van 11 december 1998.

In het kader van de uitoefening van het toezicht bedoeld in artikel 95, deelt het Vast Comité I in algemene termen het resultaat hiervan mee aan de andere bevoegde

toezichhoudende autoriteiten. Deze maken deze resultaten niet aan de betrokkene over.

Art. 97. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten en hun verwerkers werken samen met het Vast Comité I.

Art. 98. Een toezichhoudende autoriteit informeert het Vast Comité I over inbreuken op de reglementering inzake de verwerking van persoonsgegevens van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten zodra zij er kennis van neemt.

Elke toezichhoudende autoriteit overlegt met het Vast Comité I wanneer zij gevat wordt in een dossier dat mogelijk gevolgen heeft voor de verwerking van persoonsgegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

HOOFDSTUK X

VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS VOOR HISTORISCHE, WETENSCHAPPELIJKE OF STATISTISCHE DOELEINDEN

Art. 99. In afwijking van titel 4, wordt de raadpleging voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden, door een verdere verwerkingsverantwoordelijke, van persoonsgegevens van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van hun personeel toegestaan door de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst indien dit geen afbreuk doet aan zijn opdrachten, aan zijn verplichtingen bedoeld in de artikelen 13, derde lid, en 13/4, tweede lid, van de wet van 30 november 1998, aan een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek, of aan de betrekkingen die België met vreemde staten of internationale organisaties onderhoudt en overeenkomstig de wet van 11 december 1998.

Elke vraag aan de Rijksarchieven om verdere verwerking van persoonsgegevens van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van hun personeel voor overige doelen dan die bedoeld in het eerste lid wordt geweigerd voor zover het doel legitiem is en de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst meent dat de verwerking geen afbreuk kan doen aan de belangen bedoeld in het eerste lid.

Art. 100. Vóór hun raadpleging bedoeld in artikel 99 worden de persoonsgegevens voorzien van de vermelding «Bescherming van persoonsgegevens - artikelen 99 tot 104 van de wet van 30 juli 2018».

Art. 101. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 99 worden voorafgaand aan hun raadpleging geanonimiseerd.

Indien een verdere verwerking van anonieme gegevens niet toelaat om de historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden te verwezenlijken, kan de inlichtingen- en veiligheidsdienst de raadpleging van gepseudonimiseerde gegevens toestaan.

Indien de anonimisering of pseudonisering de identificatie van de gegevens niet onmogelijk maakt, weigert de inlichtingen- en veiligheidsdienst de raadpleging indien dit een onevenredige afbreuk doet aan het privéleven.

Indien een verdere verwerking van gepseudonimiseerde gegevens niet toelaat om de historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden te verwezenlijken, kan de inlichtingen- en veiligheidsdienst de raadpleging van niet-gepseudonimiseerde gegevens toestaan indien dit geen onevenredige afbreuk doet aan het privéleven.

Art. 102. In afwijking van titel 4, is een mededeling of publicatie van niet-geanonimiseerde of niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens bedoeld in artikel 99, geraadpleegd door de verdere verwerkingsverantwoordelijke, enkel

mogelijk met het akkoord van de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst en onder de voorwaarden die hij vastlegt.

Art. 103. De verdere verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens bedoeld in artikel 99 houdt een logbestand van zijn verdere verwerkingsactiviteiten voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden bij.

Dit logbestand is geclassificeerd in de zin van de wet van 11 december 1998 indien de verwerking betrekking heeft op geclassificeerde gegevens.

Dit logbestand bevat de volgende informatie:

1° de contactgegevens van de eerste verwerkingsverantwoordelijke, de verdere verwerkingsverantwoordelijke en van de functionaris voor gegevensbescherming van deze laatste;

2° de doeleinden van de verdere verwerking;

3° de gegevens die het voorwerp uitmaken van de verdere verwerking;

4° de eventuele voorwaarden voor de verdere verwerking vastgelegd door de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst;

5° de eventuele ontvangers toegestaan door de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst.

Art. 104. Elke overheidsinstantie of elke natuurlijke of rechtspersoon die persoonsgegevens bedoeld in artikel 99 verwerkt om historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden is de verantwoordelijke van deze verwerking.

Zij of hij mag geen handelingen verrichten die zijn gericht op de omzetting van anonieme of gepseudonimiseerde gegevens in niet-anonieme of niet-gepseudonimiseerde gegevens.

ONDERTITEL 2

DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS DOOR DE KRIJGSMACHT

Art. 105. Bij de aanwending van de krijgsmacht, en de paraatstelling met het oog op de aanwending van de krijgsmacht, zoals bedoeld in artikel 3 van de wet van 20 mei 1994 betreffende de perioden en de standen van de militairen van het reserviekader alsook betreffende de aanwending en paraatstelling van de krijgsmacht met het oog op de vervulling van de haar opgedragen grondwettelijke taken, is het volgende regime van toepassing:

1° de krijgsmacht verwerkt, voor zover noodzakelijk voor de uitoefening van hun opdrachten, persoonsgegevens van alle aard, inbegrepen die waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of het lidmaatschap van een vakvereniging blijken, alsook de genetische en biometrische gegevens, de gegevens over de gezondheid, de gegevens die het seksuele gedrag of de seksuele gerichtheid betreffen en deze met betrekking tot strafrechtelijke vervolgingen en tot inbreuken of veiligheidsmaatregelen die hiermee samenhangen;

2° de persoonsgegevens mogen slechts verwerkt worden wanneer de verwerking nuttig is voor de aanwending of de paraatstelling met het oog op de aanwending van de krijgsmacht en worden niet op een met die doeleinden onverenigbare wijze verwerkt;

3° de persoonsgegevens worden rechtmatig en eerlijk verwerkt;

4° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren

dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;

5° de persoonsgegevens zijn toereikend, terzake dienen en niet overmatig, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt;

6° de persoonsgegevens zijn nauwkeurig en worden, zo nodig, bijgewerkt. Alle redelijke maatregelen dienen te worden getroffen om de persoonsgegevens die, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, onnauwkeurig of onvolledig zijn, te wissen of te verbeteren;

7° de persoonsgegevens mogen doorgegeven worden aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of aan een internationale organisatie indien die doorgifte noodzakelijk is voor operationele redenen;

8° met uitzondering van de definities vervat in artikel 26, 1° tot 6°, 8° tot 14°, 16° en 17°, en van de artikelen 2, 78 en 83 tot 89 zijn de bepalingen van de andere titels niet van toepassing;

9° met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens worden de volgende rechten slechts beperkt indien dit een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt binnen de beperkingen van het toepasselijk internationaal recht voor de aanwending van de krijgsmacht of paraatstelling met het oog op aanwending van de krijgsmacht:

a) het recht kennis te nemen van het bestaan van een geautomatiseerd bestand van persoonsgegevens, de voornaamste doeleinden hiervan, alsmede de identiteit en de gewone verblijfplaats of de hoofdvestiging van de houder van het bestand;

b) het recht om, indien nodig, die gegevens te doen verbeteren of uitwissen, indien deze zijn verwerkt in strijd met de wet;

c) het recht over een rechtsmiddel te beschikken, indien geen gevolg wordt gegeven aan een verzoek om bevestiging of, desgevallend, mededeling, verbetering of uitwisseling van persoonsgegevens.

10° in de mate dat de aanwending en de paraatstelling van de krijgsmacht niet in het gedrang worden gebracht, zijn de verwerkingen van persoonsgegevens onderworpen aan het toezicht van de bevoegde toezichhoudende autoriteit.

ONDERTITEL 3

DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS IN HET KADER VAN DE WET VAN 11 DECEMBER 1998 BETREFFENDE DE CLASSIFICATIE EN DE VEILIGHEIDSMACHTIGINGEN, VEILIGHEIDSSATTESTEN EN VEILIGHEIDSAADVIEZEN

HOOFDSTUK I

DEFINITIES

Art. 106. § 1. De definities bedoeld in artikel 26, 1° tot 6°, 9° tot 14° en 16° tot 17°, zijn van toepassing op deze ondertitel.

§ 2. Voor de toepassing van deze ondertitel wordt verstaan onder:

1° «de wet van 11 december 1998»: de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

2° «de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan»: de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

3° «beroepsorgaan»: het beroepsorgaan bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan;

4° «de verwerkingsverantwoordelijke»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;

5° «toezichhoudende autoriteit»: de onafhankelijke overheidsinstantie die bij de wet belast is met het toezicht op de toepassing van deze ondertitel;

6° «het Vast Comité I»: het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten bedoeld in de wet van 18 juli 1991 verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze ondertitel overeenkomstig artikel 95.

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGBIED

Art. 107. Deze ondertitel is van toepassing op elke verwerking van persoonsgegevens in het kader van veiligheidsmachtigingen, attesten en adviezen bedoeld in de wet van 11 december 1998 door:

1° de veiligheidsoverheid bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de wet van 11 december 1998;

2° elk overheidslid van de overheid bedoeld in de bepaling onder 1°;

3° de overheden bedoeld in artikelen 15, tweede lid en 22ter van de wet van 11 december 1998;

4° de veiligheidsofficieren bedoeld in artikel 13, 1°, van de wet van 11 december 1998;

5° de verwerkers van overheden en personen bedoeld in de bepalingen onder 1° tot 4°.

Deze ondertitel is ook van toepassing op elke verwerking van persoonsgegevens door het beroepsorgaan in het kader van de beroepsprocedures bedoeld in de wet van 11 december 1998 tot oprichting van het beroepsorgaan.

De titels 1, 2, 4, 5 en 7 van deze wet zijn niet van toepassing op de verwerkingen bedoeld in het eerste lid. In titel 6 zijn enkel de artikelen 226, 227 en 230 van toepassing.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE VERWERKINGSVOORWAARDEN

Art. 108. Persoonsgegevens mogen slechts verwerkt worden in één van de volgende gevallen:

1° wanneer de betrokkene daarvoor ondubbelzinnig zijn toestemming verleend heeft;

2° wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is of voor de uitvoering van maatregelen die aan het sluiten van die overeenkomst voorafgaan en die op verzoek van de betrokkene zijn genomen;

3° wanneer de verwerking noodzakelijk is om een verplichting na te komen waaraan de verwerkingsverantwoordelijke is onderworpen door of krachtens een wet;

4° wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van openbaar belang of die deel uitmaakt van de uitoefening van het openbaar gezag, die is

opgedragen aan de verwerkingsverantwoordelijke of aan de derde aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt.

Art. 109. Persoonsgegevens:

1° worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig en behoorlijk is;

2° worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verkregen en niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. Onder de voorwaarden vastgesteld door de artikelen 132 tot 137 wordt een verdere verwerking van de gegevens voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd;

3° zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt;

4° zijn nauwkeurig en worden, zo nodig, bijgewerkt. Alle redelijke maatregelen dienen te worden getroffen om de persoonsgegevens die, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, onnauwkeurig of onvolledig zijn, te wissen of te verbeteren.

HOOFDSTUK IV

AARD VAN DE PERSOONSgegevens

Art. 110. De overheden, de organen en de personen bedoeld in artikel 107 verwerken, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, persoonsgegevens van alle aard, inbegrepen die waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of het lidmaatschap van een vakvereniging blijken, alsook genetische en biometrische gegevens, gezondheidsgegevens, gegevens die het seksuele gedrag of de seksuele gerichtheid betreffen en deze met betrekking tot strafrechtelijke vervolgingen en tot inbreuken of veiligheidsmaatregelen die hiermee samenhangen.

HOOFDSTUK V

BEWARING VAN PERSOONSgegevens

Art. 111. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor ze opgeslagen worden en volgens de nadere regels bepaald in artikel 25 van de wet van 11 december 1998.

HOOFDSTUK VI

RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Art. 112. Iedere natuurlijke persoon heeft in verband met de verwerking van persoonsgegevens die op hem betrekking hebben, recht op bescherming van zijn fundamentele rechten en vrijheden, inzonderheid op de bescherming van zijn persoonsgegevens.

Art. 113. De betrokkene heeft het recht te vragen:

1° om zijn onjuiste persoonsgegevens te laten verbeteren of verwijderen;

2° om de verificatie bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit van de naleving van de bepalingen van deze ondertitel.

Art. 114. § 1. Om de vertrouwelijkheid en de doeltreffendheid van de uitvoering van de verwerking te waarborgen, is de toegang van de betrokkene tot zijn persoonsgegevens die worden verwerkt door de overheden, organen en personen bedoeld in artikel 107, eerste lid, beperkt tot de informatie die de betrokkene hen aanlevert.

De rechten bedoeld in artikel 113, 1° en 2°, ten aanzien van de verwerkingen bedoeld in artikel 107, eerste lid, worden kosteloos uitgeoefend door het Vast Comité I op initiatief van de betrokkene, die zijn identiteit bewijst. Het Comité I voert de verificaties uit en deelt uitsluitend aan de betrokkene mee dat de nodige verificaties werden verricht.

§ 2. De toegang van de betrokkene tot zijn persoonsgegevens verwerkt door het beroepsorgaan verloopt overeenkomstig het artikel 6 van de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan.

Voor de uitoefening van zijn rechten bedoeld in artikel 113, 1°, en ten aanzien van de verwerkingen bedoeld in artikel 107, tweede lid, richt de betrokkene zich tot het beroepsorgaan overeenkomstig de nadere regels bepaald door of krachtens de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan.

Art. 115. Een besluit waaraan voor een persoon negatieve rechtsgevolgen verbonden zijn, mag niet louter worden genomen op grond van een geautomatiseerde persoonsgegevensverwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren.

Het in het eerste lid vastgestelde verbod geldt niet indien het besluit zijn grondslag vindt in een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet of wanneer het noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang.

HOOFDSTUK VII

VERPLICHTINGEN VAN DE VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE EN DE VERWERKER

Afdeling 1

Algemene verplichtingen

Art. 116. De verwerkingsverantwoordelijke:

1° waakt er nauwlettend over dat de persoonsgegevens worden bijgewerkt, dat de onjuiste, onvolledige en niet ter zake dienende gegevens, alsmede die welke zijn verkregen of verder verwerkt in strijd met deze ondertitel, worden verbeterd of verwijderd;

2° zorgt ervoor dat voor de personen die onder zijn gezag handelen, de toegang tot de persoonsgegevens en de verwerkingsmogelijkheden, beperkt blijven tot wat nuttig is voor de uitoefening van hun taken of voor de behoeften van de dienst;

3° informeert alle personen die onder zijn gezag handelen, over de bepalingen van deze ondertitel en over alle relevante voorschriften inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer betreffende de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 117. Indien de verwerking wordt toevertrouwd aan een verwerker, moet de verwerkingsverantwoordelijke:

1° een verwerker kiezen die voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de verwerkingen;

2° toezien op de naleving van die maatregelen, met name door ze vast te leggen in contractuele bepalingen;

3° de verantwoordelijkheid van de verwerker vaststellen in de overeenkomst;

4° met de verwerker overeenkomen dat deze laatste slechts handelt in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke en dat de verwerker is gebonden door dezelfde verplichtingen als deze waartoe de verwerkingsverantwoordelijke in toepassing van deze ondertitel is gehouden.

Art. 118. De verwerker is gebonden door dezelfde verplichtingen als deze waartoe de verwerkingsverantwoordelijke is gehouden.

Hij mag de verwerking van persoonsgegevens niet toevertrouwen aan een andere verwerker, behoudens uitdrukkelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke.

Art. 119. Eenieder die handelt onder het gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker alsmede de verwerker zelf, die toegang heeft tot persoonsgegevens, mag deze slechts in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke verwerken, behoudens op grond van een verplichting door of krachtens een wet.

Afdeling 2

Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken

Art. 120. Wanneer twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, zijn zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken.

Een overeenkomst bepaalt de respectievelijke verplichtingen van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, met name met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkene en de mededeling van persoonsgegevens, tenzij hun respectievelijke verplichtingen worden bepaald door of krachtens een wet.

In de overeenkomst wordt één contactpunt voor betrokkenen aangewezen. De gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken nemen dit contactpunt op in het register bedoeld in artikel 123.

Afdeling 3

Beveiliging van persoonsgegevens

Art. 121. Om de veiligheid van de persoonsgegevens te waarborgen, treffen de verwerkingsverantwoordelijke, alsmede de verwerker, de passende technische en organisatorische maatregelen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

Deze maatregelen verzekeren een passend beveiligingsniveau, rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen persoonsgegevens en de potentiële risico's.

Art. 122. § 1. Indien een inbreuk op de beveiliging een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen inhoudt, meldt de verwerkingsverantwoordelijke deze inbreuk binnen de kortste termijn aan het Vast Comité I, en indien mogelijk dit ten laatste 72 uur na er kennis van te hebben genomen.

§ 2. De verwerker verwittigt de verwerkingsverantwoordelijke binnen de kortste termijn van elke inbreuk op de beveiliging.

§ 3. In de in paragraaf 1 en 2 bedoelde melding wordt, op zijn minst, het volgende omschreven of meegedeeld:

1° de aard van de inbreuk op de beveiliging en indien mogelijk, bij benadering, het aantal betrokkenen en de opgeslagen persoonsgegevens in kwestie;

2° de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt bij wie bijkomende informatie kan worden verkregen;

3° de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk op de beveiliging;

4° de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke, of de verwerker heeft genomen of voorgesteld om de inbreuk op de beveiliging aan te pakken, waaronder desgevallend maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

Afdeling 4

Registers

Art. 123. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, zijn verwerker, houden een register bij van de verwerkingsactiviteiten van persoonsgegevens.

Dit register bevat, desgevallend en indien mogelijk, de volgende gegevens voor wat betreft de verwerkingen:

1° de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, en van de functionaris voor gegevensbescherming;

2° de verwerkingsdoeleinden;

3° de categorieën van betrokkenen;

4° de categorieën van persoonsgegevens;

5° de categorieën van voornaamste ontvangers waaraan persoonsgegevens meegedeeld kunnen worden;

6° de doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie, met inbegrip van de vermelding van dat derde land of die internationale organisatie en, desgevallend, de documenten die getuigen van het bestaan van passende waarborgen;

7° de beoogde termijnen voor het verwijderen van de persoonsgegevens;

8° het gebruik van profilering;

9° de rechtsgrondslag;

10° een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 121.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde registers worden in schriftelijke vorm, met inbegrip van elektronische vorm, opgesteld.

§ 3. De verwerkingsverantwoordelijke stelt het register ter beschikking van de bevoegde toezichthoudende autoriteit op diens vraag.

De verwerker stelt het register ter beschikking van de verwerkingsverantwoordelijke en stelt het eveneens ter beschikking van de bevoegde toezichthoudende autoriteit op diens vraag.

Afdeling 5

Functionaris voor gegevensbescherming

Art. 124. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, de verwerker, wijzen een functionaris voor gegevensbescherming aan. Deze beslissing wordt meegedeeld aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

De functionaris voor gegevensbescherming is titularis van een veiligheidsmachtiging «zeer geheim», in de zin van de wet van 11 december 1998.

§ 2. De functionaris voor gegevensbescherming kan niet gestraft worden voor het uitoefenen van zijn functie. Hij kan evenmin van zijn functie ontheven worden omwille van de uitvoering van zijn opdrachten, behalve indien hij een zware fout heeft begaan of de voorwaarden noodzakelijk voor het uitoefenen van zijn functie niet langer vervult.

De functionaris voor gegevensbescherming kan zich tot het Vast Comité I wenden om deze beslissing aan te vechten.

§ 3. Hij is, op een onafhankelijke wijze, belast met:

1° het toezien op de naleving van deze ondertitel bij elke verwerking van persoonsgegevens;

2° het adviseren over alle nuttige maatregelen met het oog op het verzekeren van de beveiliging van de opgeslagen persoonsgegevens;

3° het informeren en adviseren van de verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend de verwerker, en hun personeelsleden die de verwerking verrichten over hun verplichtingen op grond van de huidige ondertitel;

4° het verstrekken van adviezen of aanbevelingen aan de verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend, aan de verwerker;

5° het uitvoeren van andere opdrachten die hem door de verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend de verwerker, toevertrouwd worden.

De functionaris voor gegevensbescherming is de contactpersoon met de bevoegde toezichhoudende autoriteit met betrekking tot de toepassing van deze ondertitel.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, de verwerker, zien erop toe dat hun functionaris voor gegevensbescherming tijdig en naar behoren wordt betrokken bij alle aangelegenheden die met de bescherming van persoonsgegevens verband houden.

De verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend de verwerker, zien erop toe dat de functionaris voor gegevensbescherming de benodigde middelen ter beschikking heeft voor het vervullen van zijn opdrachten.

De functionaris voor gegevensbescherming kan worden bijgestaan door één of meerdere medewerkers.

§ 5. Desgevallend kunnen nadere regels voor de werking, de aanwijzing en de vereiste bevoegdheden door de Koning worden bepaald.

HOOFDSTUK VIII

MEDEDELING EN DOORGIFTE VAN PERSOONSgegevens

Afdeling 1

Mededeling van persoonsgegevens aan de publieke sector en de private sector

Art. 125. § 1. In afwijking van de artikelen 20, 22, 23, 58 en 59 van deze wet en van de artikelen 35 en 36 van de Verordening kan noch een protocol, noch een advies van de functionaris voor gegevensbescherming, noch een gegevensbeschermingseffectbeoordeling, noch het advies volgend op de raadpleging van de bevoegde toezichhoudende autoriteit vereist worden als voorafgaande voorwaarde voor de mede-

deling van persoonsgegevens tussen de overheden, of personen bedoeld in artikel 107 en enig openbaar of privé orgaan.

Deze mededeling vindt plaats in overeenstemming met de wet van 11 december 1998.

§ 2. Wanneer de partijen beslissen een protocol af te sluiten, bevat dit, in afwijking van artikel 20, § 1, tweede lid, het volgende:

1° de identificatie van de federale overheidsinstantie of het federaal openbaar orgaan die de persoonsgegevens doorgeeft;

2° de identificatie van de verwerkingsverantwoordelijken;

3° de contactgegevens van de betrokken functionarissen voor gegevensbescherming;

4° de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden doorgegeven;

5° de wettelijke grondslag;

6° de nadere regels inzake gehanteerde communicatie;

7° de beperkingen van de rechten van de betrokkene;

8° de periodiciteit van de doorgifte;

9° de duur van het protocol.

Afdeling 2

Doorgifte van persoonsgegevens aan landen die geen lid zijn van de Europese Unie of aan internationale organisaties

Art. 126. Persoonsgegevens mogen slechts worden doorgegeven aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of een internationale organisatie, indien dat land of die organisatie een passend beschermingsniveau en de naleving van de andere bepalingen van deze ondertitel waarborgt.

De vraag of het beschermingsniveau passend is, wordt beoordeeld met inachtneming van alle omstandigheden die betrekking hebben op de doorgifte van persoonsgegevens of op een categorie van doorgifte van persoonsgegevens. In het bijzonder wordt rekening gehouden met de aard van de gegevens, met het doeleinde en met de duur van de voorgenomen verwerking of verwerkingen, het land van herkomst en het land van eindbestemming, de algemene en sectorale rechtsregels die in het betrokken land of de organisatie gelden, alsmede de beroepscodes en de veiligheidsmaatregelen die in die landen of organisaties worden nageleefd.

Het passende beschermingsniveau kan verzekerd worden door veiligheidsclausules tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de ontvanger van de persoonsgegevens.

Art. 127. In afwijking van artikel 126 mag een doorgifte van persoonsgegevens aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of aan een internationale organisatie, dewelke geen waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau, slechts plaatsvinden wanneer:

1° de betrokkene zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven voor de beoogde doorgifte; of

2° de doorgifte verplicht is in het kader van de internationale betrekkingen; of

3° de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van het vitaal belang van de personen; of

4° de doorgifte noodzakelijk of wettelijk verplicht is voor de vrijwaring van een zwaarwegend algemeen belang of voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte.

HOOFDSTUK IX

TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT

Art. 128. § 1. In afwijking van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, is het Vast Comité I, in zijn hoedanigheid van onafhankelijke publieke autoriteit, aangewezen als toezichhoudende autoriteit belast met de het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens uitgevoerd in het kader van artikel 107, eerste lid, door de overheden en personen bedoeld in hetzelfde lid.

Het Vast Comité I waakt over de toepassing van deze ondertitel ter bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van de natuurlijke personen met betrekking tot deze verwerking.

§ 2. In zijn hoedanigheid van rechterlijke overheid is het beroepsorgaan niet onderworpen aan de controle door een toezichhoudende autoriteit voor de bescherming van persoonsgegevens.

Art. 129. Het Vast Comité I werkt, met inachtneming van de wet van 11 december 1998, indien nodig, samen met de andere Belgische toezichhoudende autoriteiten, zonder dat dit afbreuk doet aan de belangen bedoeld in artikel 5 van de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan.

In het kader van de uitoefening van het toezicht bedoeld in artikel 128, deelt het Vast Comité I in algemene termen het resultaat hiervan mee aan de andere bevoegde toezichhoudende autoriteiten.

Art. 130. De overheden en personen bedoeld in artikel 107, eerste lid, werken samen met het Vast Comité I.

Art. 131. Een toezichhoudende autoriteit informeert het Vast Comité I over inbreuken op de reglementering inzake de verwerking van persoonsgegevens in het kader van artikel 107 zodra zij er kennis van neemt.

Elke toezichhoudende autoriteit overlegt met het Vast Comité I wanneer zij gevat wordt in een dossier dat mogelijk gevolgen heeft voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van artikel 107.

HOOFDSTUK X

VERWERKING VAN PERSOONSgegevens VOOR HISTORISCHE, WETENSCHAPPELIJKE OF STATISTISCHE DOELEINDEN

Art. 132. In afwijking van titel 4, is de raadpleging voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden van persoonsgegevens van de overheden, het beroepsorgaan of de personen bedoeld in artikel 107 en hun personeel door een verdere verwerkingsverantwoordelijke toegestaan indien dit geen afbreuk doet aan de belangen bedoeld in artikel 12, eerste lid, van de wet van 11 december 1998.

Art. 133. Vóór de raadpleging bedoeld in artikel 132 worden de persoonsgegevens voorzien van de vermelding «Bescherming van persoonsgegevens - artikelen 132 tot 137 van de wet van 30 juli 2018».

Art. 134. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 132 worden voorafgaand aan hun raadpleging geanonimiseerd.

Indien een verdere verwerking van anonieme gegevens niet toelaat om de historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden te verwezenlijken, kan de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van artikel 107 de raadpleging van gepseudonimiseerde gegevens toestaan.

Indien de anonimisering of pseudonimisering de identificatie van de gegevens niet onmogelijk maakt, weigert de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van artikel 107 de raadpleging indien dit een onevenredige afbreuk doet aan het privéleven.

Indien een verdere verwerking van gepseudonimiseerde gegevens niet toelaat om de historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden te verwezenlijken, kan de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van artikel 107 de raadpleging van niet-gepseudonimiseerde gegevens toestaan indien dit geen onevenredige afbreuk doet aan het privéleven.

Art. 135. In afwijking van titel 4, is een mededeling of publicatie van niet-geanonimiseerde of niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens bedoeld in artikel 132, die werden geraadpleegd door de verdere verwerkingsverantwoordelijke, is enkel mogelijk met het akkoord van de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van artikel 107 en onder de voorwaarden die hij vastlegt.

Art. 136. De verdere verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens bedoeld in artikel 132 houdt een logbestand van zijn verdere verwerkingsactiviteiten voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden bij.

Dit logbestand is geclassificeerd in de zin van de wet van 11 december 1998 indien de verwerking betrekking heeft op geclassificeerde gegevens.

Dit logbestand bevat de volgende informatie:

1° de contactgegevens van de eerste verwerkingsverantwoordelijke, de verdere verwerkingsverantwoordelijke en van de functionaris voor gegevensbescherming van deze laatste;

2° de doeleinden van de verdere verwerking;

3° de eventuele voorwaarden voor de verdere verwerking vastgelegd door de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van artikel 107;

4° de eventuele ontvangers toegestaan door de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van artikel 107.

Art. 137. Elke overheidsinstantie of elke natuurlijke of rechtspersoon die persoonsgegevens bedoeld in artikel 132 verwerkt om historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden is de verantwoordelijke van deze verwerking.

Zij of hij mag geen handelingen verrichten die zijn gericht op de omzetting van anonieme of gepseudonimiseerde gegevens in niet-anonieme of niet-gepseudonimiseerde gegevens.

ONDERTITEL 4

DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens DOOR HET COÖRDINATIEORGaan VOOR DE DREIGINGSANALYSE

HOOFDSTUK I

DEFINITIES

Art. 138. § 1. De definities bedoeld in de artikelen 26, 1° tot 6°, 9°, 11° tot 14° en 16° tot 17°, zijn van toepassing op deze ondertitel.

§ 2. Voor de toepassing van deze ondertitel wordt verstaan onder:

1° «het OCAD»: het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse bedoeld in de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging;

2° «de verwerkingsverantwoordelijke»: een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;

3° «de wet van 18 juli 1991»: de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse;

4° «de wet van 11 december 1998»: de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

5° «toezichthoudende autoriteit»: een onafhankelijke overheidsinstantie die bij de wet belast is met het toezicht op de toepassing van deze wet;

6° «de wet van 10 juli 2006»: de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging;

7° «het informatiesysteem van het OCAD»: het informatiesysteem bedoeld in artikel 9 van de wet van 10 juli 2006.

HOOFDSTUK II TOEPASSINGSGEBIED

Art. 139. Deze ondertitel is van toepassing op elke verwerking van persoonsgegevens door het OCAD en zijn verwerkers, uitgevoerd in het kader van de opdrachten als bedoeld in de wet van 10 juli 2006, en door of krachtens bijzondere wetten.

De titels 1, 2, 4, 5 en 7 van deze wet zijn niet van toepassing op de verwerkingen bedoeld in het eerste lid. In titel 6 zijn enkel de artikelen 226, 227 en 230 van toepassing.

HOOFDSTUK III ALGEMENE VERWERKINGSVOORWAARDEN

Art. 140. Persoonsgegevens mogen slechts verwerkt worden in één van de volgende gevallen:

1° wanneer de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;

2° wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is of voor de uitvoering van maatregelen die aan het sluiten van die overeenkomst voorafgaan en die op verzoek van de betrokkene zijn genomen;

3° wanneer de verwerking nuttig is om een verplichting na te komen waaraan het OCAD is onderworpen door of krachtens een wet;

4° wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van openbaar belang of die deel uitmaakt van de uitoefening van het openbaar gezag, die is opgedragen aan de verwerkingsverantwoordelijke of aan de overheidsinstantie aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt.

Art. 141. Persoonsgegevens:

1° worden eerlijk en rechtmatig verwerkt;

2° worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verkregen en niet verder verwerkt op een wijze die, rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. Onder de voorwaarden vastgesteld door de artikelen 162 tot 167 wordt een verdere verwerking van de

gegevens voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd;

3° zijn toereikend, terzake dienend en niet overmatig, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt;

4° zijn nauwkeurig en worden, zo nodig, bijgewerkt. Alle redelijke maatregelen worden getroffen om de persoonsgegevens die, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, onnauwkeurig of onvolledig zijn, uit te wissen of te verbeteren.

HOOFDSTUK IV

AARD VAN DE PERSOONSGEGEVENS

Art. 142. Het OCAD verwerkt, voor zover noodzakelijk voor het belang van de uitoefening van zijn opdrachten, persoonsgegevens van alle aard, inbegrepen die waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of het lidmaatschap van een vakvereniging blijken, alsook genetische en biometrische gegevens, gezondheidsgegevens, gegevens die het seksuele gedrag of de seksuele gerichtheid betreffen en deze met betrekking tot strafrechtelijke vervolgingen en tot inbreuken of veiligheidsmaatregelen die hiermee samenhangen.

HOOFDSTUK V

BEWARING VAN PERSOONSGEGEVENS

Art. 143. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor ze opgeslagen worden en volgens de nadere regels bepaald in artikel 9 van de wet van 10 juli 2006 voor wat het informatiesysteem van het OCAD betreft en artikel 44/11/3bis van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt voor wat betreft de gemeenschappelijke gegevensbanken waarvan het OCAD de operationele beheerder is.

HOOFDSTUK VI

RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Art. 144. Iedere natuurlijke persoon heeft in verband met de verwerking van persoonsgegevens die op hem betrekking hebben, recht op bescherming van zijn fundamentele rechten en vrijheden, inzonderheid op de bescherming van zijn persoonsgegevens.

Art. 145. De betrokkene heeft het recht te vragen:

1° om zijn onjuiste persoonsgegevens te laten verbeteren of verwijderen;

2° om de verificatie bij de bevoegde toezichthoudende autoriteit van de naleving van de bepalingen van deze ondertitel.

Art. 146. De rechten, bedoeld in artikel 145 worden kosteloos uitgeoefend door de bevoegde toezichthoudende autoriteit op initiatief van de betrokkene die zijn identiteit bewijst.

De bevoegde toezichthoudende autoriteit voert de verificatie uit en deelt uitsluitend aan de betrokkene mee dat de nodige verificaties werden verricht.

De nadere regels voor de uitoefening van deze rechten worden bepaald in de wet.

Art. 147. De toezichthoudende autoriteiten bedoeld in artikel 161 en het OCAD houden een logbestand bij van alle aanvragen van betrokkenen tot uitoefening van hun rechten.

Art. 148. Een besluit waaraan voor een persoon rechtsgevolgen verbonden zijn, mag niet louter worden genomen op grond van een geautomatiseerde persoonsgegevensverwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren.

Het in het eerste lid vastgestelde verbod geldt niet indien het besluit zijn grondslag vindt in een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet of wanneer het besluit noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang.

HOOFDSTUK VII VERPLICHTINGEN VAN DE VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE EN DE VERWERKER

Afdeling 1

Algemene verplichtingen

Art. 149. De verwerkingsverantwoordelijke:

1° waakt er nauwlettend over dat de persoonsgegevens worden bijgewerkt, dat de onjuiste, onvolledige en niet terzake dienende gegevens, alsmede die welke zijn verkregen of verder verwerkt in strijd met deze ondertitel, worden verbeterd of verwijderd;

2° zorgt ervoor dat voor de personen die onder zijn gezag handelen, de toegang tot de persoonsgegevens en de verwerkingsmogelijkheden, beperkt blijven tot wat nuttig is voor de uitoefening van hun opdrachten of voor de behoeften van het OCAD;

3° informeert alle personen die onder zijn gezag handelen over de bepalingen van deze ondertitel en over alle relevante voorschriften inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer betreffende de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 150. Indien de verwerking wordt toevertrouwd aan een verwerker, moet de verwerkingsverantwoordelijke:

1° een verwerker kiezen die voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de verwerkingen;

2° toezien op de naleving van die maatregelen, met name door ze vast te leggen in contractuele bepalingen;

3° de verantwoordelijkheid van de verwerker vaststellen in de overeenkomst;

4° met de verwerker overeenkomen dat de verwerker slechts handelt in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke en dat de verwerker is gebonden door dezelfde verplichtingen als deze waartoe de verwerkingsverantwoordelijke in toepassing van deze ondertitel is gehouden;

5° in een geschrift of op een elektronische drager de elementen van de overeenkomst met betrekking tot de bescherming van de persoonsgegevens en de eisen met betrekking tot de maatregelen bedoeld in de bepalingen onder 3° en 4°, vaststellen.

Art. 151. De verwerker is gebonden door dezelfde verplichtingen als deze waartoe de verwerkingsverantwoordelijke is gehouden.

Hij mag de verwerking van persoonsgegevens niet toevertrouwen aan een andere verwerker, behoudens uitdrukkelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke.

Art. 152. Eenieder die handelt onder het gezag van de verwerkingsverantwoordelijke of van de verwerker, alsmede de verwerker zelf, die toegang heeft tot persoonsge-

gevens, mag deze slechts in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke verwerken, behoudens op grond van een verplichting door of krachtens een wet.

Afdeling 2

Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken

Art. 153. Wanneer twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, zijn zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken.

Een overeenkomst bepaalt de respectievelijke verantwoordelijkheden van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, met name met betrekking tot de uitoefening van de rechten van de betrokkene en de mededeling van persoonsgegevens, tenzij hun respectievelijke verplichtingen worden bepaald door of krachtens een wet.

In de onderlinge overeenkomst wordt één contactpunt voor betrokkenen aangewezen. De gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken nemen dit contactpunt op in het register bedoeld in artikel 156.

Afdeling 3

Beveiliging van persoonsgegevens

Art. 154. De verwerkingsverantwoordelijke, alsmede de verwerker, treffen de passende technische en organisatorische maatregelen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

Deze maatregelen verzekeren een passend beveiligingsniveau, rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek terzake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen persoonsgegevens en de potentiële risico's.

Art. 155. § 1. Indien een inbreuk op de beveiliging een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen inhoudt, meldt de verwerkingsverantwoordelijke deze inbreuk binnen de kortste termijn aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit en indien mogelijk, 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen.

§ 2. De verwerker verwittigt de verwerkingsverantwoordelijke binnen de kortste termijn van elke inbreuk op de beveiliging.

§ 3. In de in paragrafen 1 en 2 bedoelde melding wordt, op zijn minst, het volgende omschreven of meegedeeld:

1° de aard van de inbreuk op de beveiliging en indien mogelijk, bij benadering, het aantal betrokkenen en de opgeslagen persoonsgegevens in kwestie;

2° de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt bij wie bijkomende informatie kan worden verkregen;

3° de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk op de beveiliging;

4° de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke, of de verwerker heeft genomen of voorgesteld om de inbreuk op de beveiliging aan te pakken, waaronder desgevallend maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

Afdeling 4

Registers

Art. 156. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke houdt een register bij, geclassificeerd in de zin van de wet van 11 december 1998, van de gegevensbanken van het OCAD en deze die aan hem ter beschikking worden gesteld.

Dit register bevat de volgende gegevens:

1° voor de gegevensbanken van het OCAD:

a) de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de verwerkingsdoeleinden;

c) de categorieën van ontvangers waaraan persoonsgegevens meegedeeld kunnen worden;

d) indien mogelijk, de beoogde termijnen voor het verwijderen van de persoonsgegevens;

e) indien mogelijk, een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 154;

2° Voor gegevensbanken die aan het OCAD ter beschikking gesteld worden:

a) de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, indien mogelijk voor de landen buiten de Europese Unie de dienst die de gegevensbank beheert en, desgevallend, van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de verwerkingsdoeleinden van het OCAD.

§ 2. Elke verwerker houdt een register bij, geclassificeerd in de zin van de wet van 11 december 1998, van alle categorieën van verwerkingsactiviteiten die zij ten behoeve van een verwerkingsverantwoordelijke hebben verricht.

Dit register bevat de volgende elementen:

1° de contactgegevens van de verwerker en van de verwerkingsverantwoordelijke voor rekening waarvan de verwerker handelt, en, desgevallend, van de functionaris voor gegevensbescherming;

2° de categorieën van verwerkingen die voor rekening van de verwerkingsverantwoordelijke zijn uitgevoerd;

3° indien mogelijk, een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 154.

§ 3. De in de paragrafen 1 en 2 bedoelde registers worden in schriftelijke vorm, met inbegrip van elektronische vorm, opgesteld.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke stelt het register ter beschikking van de bevoegde toezichthoudende autoriteit op diens vraag.

De verwerker stelt het register ter beschikking van de verwerkingsverantwoordelijke en stelt het eveneens ter beschikking van de bevoegde toezichthoudende autoriteit op diens vraag.

Afdeling 5

Functionaris voor gegevensbescherming

Art. 157. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend de verwerker, wijzen een functionaris voor gegevensbescherming aan. Deze beslissing wordt meegedeeld aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

De functionaris voor gegevensbescherming is titularis van een veiligheidsmachtiging «zeer geheim», in de zin van de wet van 11 december 1998.

§ 2. De functionaris voor gegevensbescherming kan niet gestraft worden voor het uitoefenen van zijn functie. Hij kan evenmin van zijn functie ontheven worden omwille van de uitvoering van zijn opdrachten, behalve indien hij een zware fout heeft begaan of de voorwaarden noodzakelijk voor het uitoefenen van zijn functie niet langer vervult.

De functionaris voor gegevensbescherming kan zich tot het Vast Comité I wenden om deze beslissing aan te vechten.

§ 3. Hij is, op een onafhankelijke wijze, belast met:

1° het toezien op de naleving van deze ondertitel bij elke verwerking van persoonsgegevens;

2° het adviseren over alle nuttige maatregelen teneinde de veiligheid van de opgeslagen gegevens te verzekeren;

3° het informeren en adviseren van de verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend de verwerker, het diensthoofd en de personeelsleden van de betrokken dienst die de verwerking verrichten over hun verplichtingen op grond van deze ondertitel;

4° het verstrekken van adviezen of aanbevelingen aan de verwerkingsverantwoordelijke, en desgevallend aan de verwerker of de leidinggevende van het OCAD;

5° het uitvoeren van andere opdrachten die hem door de verwerkingsverantwoordelijke, en in voorkomend geval de verwerker of de leidinggevende van het OCAD toevertrouwd zijn.

De functionaris voor gegevensbescherming is de contactpersoon met de bevoegde toezichthoudende autoriteit met betrekking tot de toepassing van deze ondertitel.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, de verwerker zien erop toe dat hun functionaris voor gegevensbescherming tijdig en naar behoren wordt betrokken bij alle aangelegenheden die met de bescherming van persoonsgegevens verband houden.

De verwerkingsverantwoordelijke en, desgevallend, de verwerker zien erop toe dat de functionaris voor gegevensbescherming de benodigde middelen ter beschikking heeft voor het vervullen van zijn opdrachten.

De functionaris voor gegevensbescherming kan worden bijgestaan door één of meerdere medewerkers.

§ 5. Desgevallend kunnen nadere regels voor de werking, de aanwijzing en de vereiste bevoegdheden door de Koning worden bepaald.

HOOFDSTUK VIII

MEDEDELING EN DOORGIFTE VAN
PERSOONSgegevens

Afdeling 1

Mededeling van persoonsgegevens aan de publieke
sector en de private sector

Art. 158. In afwijking van de artikelen 20, 22, 23, 58 en 59 van deze wet en van de artikelen 35 en 36 van de Verordening kan noch een protocol, noch een advies van de functionaris voor gegevensbescherming, noch een gegevensbeschermingseffectbeoordeling, noch het advies volgend op de raadpleging van de bevoegde toezichthoudende autoriteit vereist worden als voorafgaande voorwaarde voor de mededeling van persoonsgegevens tussen

het OCAD en enig openbaar of particulier orgaan, in het belang van de uitvoering van de opdrachten van het OCAD.

Deze mededeling vindt plaats in overeenstemming met de artikelen 8 tot 12 van de wet van 10 juli 2006 en hoofdstuk IV, afdeling 12, onderafdeling 7bis, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

Wanneer de partijen beslissen een protocol af te sluiten, bevat dit, in afwijking van artikel 20, § 1, tweede lid, het volgende:

1° de identificatie van het OCAD en het openbaar of particulier orgaan die de persoonsgegevens uitwisselen;

2° de identificatie van de verwerkingsverantwoordelijken;

3° de contactgegevens van de betrokken functionarissen voor gegevensbescherming;

4° de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden doorgegeven;

5° de wettelijke grondslag;

6° de beperkingen van de rechten van de betrokkene.

Het protocol bedoeld in het derde lid draagt de markering «BEPERKTE VERSPREIDING» in de zin van het koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot uitvoering van de wet van 11 december 1998, voor zover een classificatie in de zin van de wet van 11 december 1998 niet gerechtvaardigd is.

Afdeling 2

Doorgifte van persoonsgegevens aan landen die geen lid zijn van de Europese Unie of aan internationale organisaties

Art. 159. Persoonsgegevens mogen slechts worden doorgegeven aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of een internationale organisatie, indien dat land of die organisatie een passend beschermingsniveau en de naleving van de andere bepalingen van deze ondertitel waarborgt.

De vraag of het beschermingsniveau passend is, wordt beoordeeld met inachtneming van alle omstandigheden die betrekking hebben op de doorgifte van persoonsgegevens of op een categorie van doorgiften van persoonsgegevens. In het bijzonder wordt rekening gehouden met de aard van de gegevens, met het doeleinde en met de duur van de voorgenomen verwerking of verwerkingen, het land van herkomst en het land van eindbestemming, de algemene en sectorale rechtsregels die in het betrokken land of de organisatie gelden, alsmede de beroepscode en de veiligheidsmaatregelen die in die landen of organisaties worden nageleefd.

Het passende beschermingsniveau kan verzekerd worden door veiligheidsclausules tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de ontvanger van de persoonsgegevens.

Art. 160. In afwijking van artikel 159 mag een doorgifte van persoonsgegevens aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of aan een internationale organisatie, hetwelke geen waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau, slechts plaatsvinden wanneer:

1° de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven voor de beoogde doorgifte; of

2° de doorgifte verplicht is in het kader van de internationale betrekkingen; of

3° de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van het vitaal belang van de personen; of

4° de doorgifte noodzakelijk of wettelijk verplicht is ter vrijwaring van een zwaarwegend algemeen belang of voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte.

HOOFDSTUK IX

TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT

Art. 161. Het Vast Comité I, in zijn hoedanigheid van onafhankelijke publieke autoriteit, en het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, worden aangewezen als gegevensbeschermingsautoriteiten belast met de controle van de verwerking van persoonsgegevens door het OCAD en zijn verwerkers volgens de nadere regels vastgelegd in de wet van 18 juli 1991.

HOOFDSTUK X

VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS VOOR HISTORISCHE, WETENSCHAPPELIJKE OF STATISTISCHE DOELEINDEN

Art. 162. In afwijking van titel 4, wordt de raadpleging voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden, door een verdere verwerkingsverantwoordelijke, van persoonsgegevens van het OCAD en van hun personeel toegestaan door het OCAD indien dit geen afbreuk doet aan zijn opdrachten bedoeld in de wet van 10 juli 2006, aan een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek, of aan de betrekkingen die België met vreemde staten of internationale organisaties onderhoudt en overeenkomstig de wet van 10 juli 2006.

Elke vraag aan de Rijksarchieven om verdere verwerking van persoonsgegevens van het OCAD en van hun personeel voor overige doelen dan die bedoeld in het eerste lid wordt geweigerd tenzij het doel legitiem is en het OCAD meent dat de verwerking geen afbreuk kan doen aan de belangen bedoeld in het eerste lid.

Art. 163. Vóór hun raadpleging bedoeld in artikel 162 worden de persoonsgegevens voorzien van de vermelding «Bescherming van persoonsgegevens - hoofdstuk X, ondertitel 4 van titel 3 van de wet van 30 juli 2018».

Art. 164. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 162 worden voorafgaand aan hun raadpleging geanonimiseerd.

Indien een verdere verwerking van anonieme gegevens niet toelaat om de historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden te verwezenlijken, kan het OCAD de raadpleging van gepseudonimiseerde gegevens toestaan.

Indien de anonimisering of pseudonimisering de identificatie van de gegevens niet onmogelijk maakt, weigert het OCAD de raadpleging indien dit een onevenredige afbreuk doet aan het privéleven.

Indien een verdere verwerking van gepseudonimiseerde gegevens niet toelaat om de historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden te verwezenlijken, kan het OCAD de raadpleging van niet-gepseudonimiseerde gegevens toestaan indien dit geen onevenredige afbreuk doet aan het privéleven.

Art. 165. In afwijking van titel 4, is een mededeling of publicatie van niet-geanonimiseerde of niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens bedoeld in artikel 162, geraadpleegd door de verdere verwerkingsverantwoordelijke, is enkel mogelijk met het akkoord van het OCAD en onder de voorwaarden die het vastlegt.

Art. 166. De verdere verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens bedoeld in artikel 162 houdt een logbestand van zijn verdere verwerkingsactiviteiten voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden bij.

Dit logbestand is geclassificeerd in de zin van de wet van 11 december 1998 indien de verwerking betrekking heeft op geclassificeerde gegevens.

Dit logbestand bevat de volgende informatie:

1° de contactgegevens van de eerste verwerkingsverantwoordelijke, de verdere verwerkingsverantwoordelijke en van de functionaris voor gegevensbescherming van deze laatste;

2° de doeleinden van de verdere verwerking;

3° de gegevens die het voorwerp uitmaken van de verdere verwerking;

4° de eventuele voorwaarden voor de verdere verwerking vastgelegd door het OCAD;

5° de eventuele ontvangers toegestaan door het OCAD.

Art. 167. Elke overheidsinstantie of elke natuurlijke of rechtspersoon die persoonsgegevens bedoeld in artikel 162 verwerkt om historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden is de verantwoordelijke van deze verwerking.

Zij of hij mag geen handelingen verrichten die zijn gericht op de omzetting van anonieme of gepseudonimiseerde gegevens in niet-anonieme of niet-gepseudonimiseerde gegevens.

ONDERTITEL 5

DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN MET BETREKKING TOT BEPAALDE VERWERKINGEN VAN PERSOONSgegevens DOOR DE PASSAGIERSINFORMATIE-EENHEID

HOOFDSTUK I

DEFINITIES

Art. 168. § 1. De definities bedoeld in artikelen 26, 1° tot 3°, 8°, 10° en 11°, en in artikel 72, § 2, 6° en 7°, zijn van toepassing op deze ondertitel.

§ 2. Voor de toepassing van deze ondertitel wordt verstaan onder:

1° «de wet van 25 december 2016»: de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens;

2° «de PIE»: de Passagiersinformatie-eenheid bedoeld in hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016.

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGEBIED

Art. 169. Deze ondertitel is van toepassing op elke verwerking van persoonsgegevens door de PIE in het kader van de finaliteiten bedoeld in artikel 8, § 1, 4°, van de wet van 25 december 2016.

De titels 1, 2, 4, 5 en 7 van deze wet zijn niet van toepassing op de verwerkingen bedoeld in het eerste lid. In titel 6 zijn enkel de artikelen 226, 227 en 230 van toepassing.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE VERWERKINGSVOORWAARDEN

Art. 170. Persoonsgegevens:

1° worden eerlijk en rechtmatig verwerkt;

2° worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verkregen en niet verder verwerkt op een wijze die, rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden;

3° zijn toereikend, terzake dienend en niet overmatig, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt;

4° zijn nauwkeurig en worden, zo nodig, bijgewerkt. Alle redelijke maatregelen worden getroffen om de persoonsgegevens die, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, onnauwkeurig of onvolledig zijn, te wissen of te verbeteren.

HOOFDSTUK IV

BEWARING VAN PERSOONSgegevens

Art. 171. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor ze opgeslagen worden en volgens de nadere regels bepaald in hoofdstuk 9 van de wet van 25 december 2016.

HOOFDSTUK V

RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Art. 172. Iedere natuurlijke persoon heeft in verband met de verwerking van persoonsgegevens die op hem betrekking hebben, recht op bescherming van zijn fundamentele rechten en vrijheden, inzonderheid op de bescherming van zijn persoonsgegevens.

Art. 173. De betrokkene heeft het recht te vragen:

1° om zijn onjuiste persoonsgegevens te laten verbeteren of verwijderen;

2° om de verificatie bij het Vast Comité I van de naleving van de bepalingen van deze ondertitel.

Art. 174. De rechten, bedoeld in artikel 173 worden kosteloos uitgeoefend door het Vast Comité I op initiatief van de betrokkene die zijn identiteit bewijst.

Het Vast Comité I voert de verificatie uit en deelt uitsluitend aan de betrokkene mee dat de nodige verificaties werden verricht.

De nadere regels voor de uitoefening van deze rechten worden bepaald in de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse.

Art. 175. Het Vast Comité I en de PIE houden een logbestand bij van alle aanvragen van betrokkenen tot uitoefening van hun rechten.

Art. 176. Een besluit waaraan voor een persoon rechtsgevolgen verbonden zijn, mag niet louter worden genomen op grond van een geautomatiseerde persoonsgegevensverwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren.

HOOFDSTUK VI

VERPLICHTINGEN VAN DE VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE

Afdeling 1

Algemene verplichtingen

Art. 177. De verwerkingsverantwoordelijke:

1° waakt er nauwlettend over dat de persoonsgegevens worden bijgewerkt, dat de onjuiste, onvolledige en niet terzake dienende gegevens, alsmede die welke zijn verkregen of verder verwerkt in strijd met deze ondertitel, worden verbeterd of verwijderd;

2° zorgt ervoor dat voor de personen die onder zijn gezag handelen, de toegang tot de persoonsgegevens en de verwerkingsmogelijkheden, beperkt blijven tot wat nuttig is voor de uitoefening van hun opdrachten of voor de behoeften van de dienst;

3° informeert alle personen die onder zijn gezag handelen over de bepalingen van deze ondertitel en over alle relevante voorschriften inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer betreffende de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 178. Eenieder die handelt onder het gezag van de verwerkingsverantwoordelijke die toegang heeft tot persoonsgegevens, mag deze slechts in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke verwerken, behoudens op grond van een verplichting door of krachtens een wet.

Afdeling 2

Beveiliging van persoonsgegevens

Art. 179. De verwerkingsverantwoordelijke treft de passende technische en organisatorische maatregelen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

Deze maatregelen verzekeren een passend beveiligingsniveau, rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek terzake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen persoonsgegevens en de potentiële risico's.

Art. 180. § 1. Indien een inbreuk op de beveiliging een hoog risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen inhoudt, meldt de verwerkingsverantwoordelijke deze inbreuk binnen de kortste termijn aan het Vast Comité I en indien mogelijk, 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen.

§ 2. In de in paragraaf 1 bedoelde melding wordt, op zijn minst, het volgende omschreven of meegedeeld:

1° de aard van de inbreuk op de beveiliging en indien mogelijk, bij benadering, het aantal betrokkenen en de opgeslagen persoonsgegevens in kwestie;

2° de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt bij wie bijkomende informatie kan worden verkregen;

3° de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk op de beveiliging;

4° de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke heeft voorgesteld of genomen om de inbreuk op de beveiliging aan te pakken, waaronder desgevallend maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

Afdeling 3

Register

Art. 181. § 1. De verwerkingsverantwoordelijke houdt een register bij van enerzijds de passagiersgegevensbank bedoeld in hoofdstuk 8 van de wet van 25 december 2016 en anderzijds van de gegevensbanken die aan haar ter beschikking worden gesteld.

Dit register bevat de volgende gegevens:

1° voor de voormelde passagiersgegevensbank:

a) de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de verwerkingsdoeleinden;

c) de categorieën van ontvangers waaraan persoonsgegevens meegedeeld kunnen worden;

d) indien mogelijk, de beoogde termijnen voor het verwijderen van de persoonsgegevens;

e) indien mogelijk, een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 179;

2° voor gegevensbanken die aan de PIE ter beschikking gesteld worden:

a) de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, indien mogelijk voor de landen buiten de Europese Unie de dienst die de gegevensbank beheert en, desgevallend, van de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken en van de functionaris voor gegevensbescherming;

b) de verwerkingsdoeleinden van de PIE.

§ 2. Het in paragraaf 1 bedoelde register wordt in schriftelijke vorm, met inbegrip van elektronische vorm, opgesteld.

§ 3. De verwerkingsverantwoordelijke stelt het register ter beschikking van het Vast Comité I op diens vraag.

HOOFDSTUK VII

MEDEDELING EN DOORGIFTE VAN PERSOONSGEGEVENS

Art. 182. Persoonsgegevens mogen slechts worden doorgegeven aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of een internationale organisatie, indien dat land of die organisatie een passend beschermingsniveau en de naleving van de andere bepalingen van deze ondertitel en van de bepalingen van hoofdstuk 12 van de wet van 25 december 2016 waarborgt.

De vraag of het beschermingsniveau passend is, wordt beoordeeld met inachtneming van alle omstandigheden die betrekking hebben op de doorgifte van persoonsgegevens of op een categorie van doorgiften van persoonsgegevens. In het bijzonder wordt rekening gehouden met de aard van de gegevens, met het doeleinde en met de duur van de voorgenomen verwerking of verwerkingen, het land van herkomst en het land van eindbestemming, de algemene en sectorale rechtsregels die in het betrokken land of de organisatie gelden, alsmede de beroepscodes en de veiligheidsmaatregelen die in die landen of organisaties worden nageleefd.

Het passende beschermingsniveau kan verzekerd worden door veiligheidsclausules tussen de verwerkingsverantwoordelijke en de ontvanger van de persoonsgegevens.

Art. 183. In afwijking van artikel 182 mag een doorgifte van persoonsgegevens aan een land dat geen lid is van de Europese Unie of aan een internationale organisatie, hetwelke geen waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau, slechts plaatsvinden wanneer:

1° de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven; of

2° de doorgifte verplicht is in het kader van de internationale betrekkingen; of

3° de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van het vitaal belang van de personen; of

4° de doorgifte noodzakelijk of wettelijk verplicht is ter vrijwaring van een zwaarwegend algemeen belang of voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte.

HOOFDSTUK VIII

TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT

Art. 184. De verwerkingen van persoonsgegevens zoals bedoeld in deze ondertitel zijn onderworpen aan het toezicht van de toezichthoudende autoriteit bedoeld in artikel 95.

ONDERTITEL 6

BIJZONDERE BEPALINGEN

Art. 185. § 1. De volgende publieke overheden verwerken, voor zover noodzakelijk voor de uitoefening van hun opdrachten, persoonsgegevens van alle aard, inbegrepen die waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of het lidmaatschap van een vakvereniging blijken, alsook de genetische en biometrische gegevens, de gegevens over de gezondheid, de gegevens die het seksuele gedrag of de seksuele gerichtheid betreffen en deze met betrekking tot strafrechtelijke vervolgingen en tot inbreuken of veiligheidsmaatregelen die hiermee samenhangen:

1° de bestuurlijke commissie belast met het toezicht op de specifieke en uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in het kader van hun opdrachten bedoeld in de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;

2° het Vast Comité I in het kader van haar opdrachten bedoeld in de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, in de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, en in bijzondere wetten;

3° het Vast Comité P in het kader van zijn opdrachten bedoeld in de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse en in bijzondere wetten;

4° het Controleorgaan op de politionele informatie in het kader van haar opdrachten bedoeld in artikel 71, § 1.

§ 2. Om de vertrouwelijkheid en de doeltreffendheid van de uitvoering van de opdrachten bedoeld in paragraaf 1, te verzekeren, is de toegang van de betrokkene tot zijn persoonsgegevens beperkt tot wat voorzien is in de bijzondere wetten.

§ 3. De betrokkene heeft het recht te vragen om zijn onjuiste persoonsgegevens, verwerkt door de in paragraaf 1 vermelde overheden, te laten verbeteren of verwijderen.

§ 4. In afwijking van de bestuurlijke commissie bedoeld in paragraaf 1, 1°, die onder de bevoegdheid van het Vast Comité I valt, is de verwerking van persoonsgegevens door de overheden bedoeld in paragraaf 1 in het kader van hun opdrachten als toezichthoudende autoriteit niet onderworpen aan het toezicht van de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

TITEL 4

VERWERKING MET HET OOG OP ARCHIVERING IN HET ALGEMEEN BELANG, WETENSCHAPPELIJK OF HISTORISCH ONDERZOEK OF STATISTISCHE DOELEINDEN BEDOELD IN ARTIKEL 89, §§ 2 EN 3, VAN DE VERORDENING

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 186. Deze titel bepaalt het uitzonderingsregime ten aanzien van de rechten van betrokkenen bedoeld in artikel 89, §§ 2 en 3, van de Verordening.

Voor zover de uitoefening van de in artikel 89, §§ 2 en 3, van de Verordening bedoelde rechten de verwezenlijking van de verwerkingen met het oog op archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden onmogelijk dreigen te maken of ernstig dreigen te belemmeren, en afwijkingen noodzakelijk zijn om die doeleinden te bereiken, worden deze afwijkingen toegepast onder de voorwaarden bepaald door deze titel.

Art. 187. De artikelen 190 tot 204 zijn niet van toepassing mits naleving van een overeenkomstig artikel 40 van de Verordening goedgekeurde gedragscode.

Art. 188. Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:

1° «derde vertrouwenspersoon»: de natuurlijke persoon of rechtspersoon, de feitelijke vereniging of de overheidsadministratie, niet zijnde de verantwoordelijke voor de verwerking met het oog op archivering of onderzoek of statistische doeleinden, die de gegevens pseudonimiseert;

2° «mededeling van gegevens»: mededeling van gegevens aan geïdentificeerde derde;

3° «verspreiding van gegevens»: bekendmaking van de gegevens, zonder identificatie van de derde.

Art. 189. Deze titel is niet van toepassing op de verwerkingen verricht door de overheden bedoeld in titel 3.

HOOFDSTUK II

ALGEMENE WAARBORGEN

Art. 190. De verwerkingsverantwoordelijke wijst een functionaris voor gegevensbescherming aan indien de verwerking van de persoonsgegevens een hoog risico kan inhouden zoals bedoeld in artikel 35 van de Verordening.

Art. 191. Voorafgaand aan de verzameling, en onverminderd de artikelen 24 en 30 van de Verordening, voegt de verantwoordelijke voor de verwerking met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden volgende elementen toe aan het register van de verwerkingsactiviteiten:

1° de verantwoording van het gebruik van de al dan niet gepseudonimiseerde gegevens;

2° de redenen volgens dewelke de uitoefening van de rechten van de betrokkene de verwezenlijking van de doeleinden onmogelijk dreigen te maken of ernstig dreigen te belemmeren;

3° desgevallend, de gegevensbeschermingseffectbeoordeling wanneer de verwerkingsverantwoordelijke met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden gevoelige gegevens, in de zin van artikel 9.1 van de Verordening, verwerkt.

Art. 192. Voorafgaand aan de verzameling, en onverminderd de artikelen 24 en 30 van de Verordening, voegt de verantwoordelijke voor de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang volgende elementen toe aan het register van de verwerkingsactiviteiten:

1° de verantwoording van het algemeen belang van de bewaarde archieven;

2° de redenen volgens dewelke de uitoefening van de rechten van de betrokkene de verwezenlijking van de doeleinden onmogelijk dreigen te maken of ernstig dreigen te belemmeren.

HOOFDSTUK III GEGEVENSVERZAMELING

Afdeling 1

Gegevensverzameling bij de betrokkene

Art. 193. Onverminderd artikel 13 van de Verordening informeert de verwerkingsverantwoordelijke die persoonsgegevens verzamelt bij de betrokkene hem over:

1° het feit dat de gegevens al dan niet worden geanonimiseerd;

2° de redenen volgens dewelke de uitoefening van de rechten van de betrokkene de verwezenlijking van de doeleinden onmogelijk dreigen te maken of ernstig dreigen te belemmeren.

Afdeling 2

Verdere verwerking van gegevens

Art. 194. Wanneer persoonsgegevens niet bij de betrokkene zijn verzameld, sluit de verwerkingsverantwoordelijke een overeenkomst met de verantwoordelijke voor de oorspronkelijke verwerking af.

Het eerste lid is niet van toepassing wanneer:

1° de verwerking betrekking heeft op persoonsgegevens die publiek zijn gemaakt;

2° wanneer het recht van de Europese Unie, een wet, een decreet of een ordonnantie:

a) mandaat geeft aan de verwerkingsverantwoordelijke om persoonsgegevens te verwerken met het oog op archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden; en

b) het hergebruik van de verzamelde gegevens voor andere doeleinden verbiedt.

In geval van vrijstelling van het afsluiten van een overeenkomst, informeert de verwerkingsverantwoordelijke de verantwoordelijke van de oorspronkelijke verwerking over de gegevensverzameling.

Art. 195. De overeenkomst of de kennisgeving bedoeld in artikel 194 bepaalt de volgende elementen:

1° in geval van een overeenkomst, de contactgegevens van de verantwoordelijke voor de oorspronkelijke verwerking en van de verantwoordelijke voor de verdere verwerking;

2° de redenen volgens dewelke de uitoefening van de rechten van de betrokkene de verwezenlijking van de doeleinden onmogelijk dreigen te maken of ernstig dreigen te belemmeren.

Art. 196. De overeenkomst of de kennisgeving betreffende de gegevensverzameling worden bij het register van de verwerkingsactiviteiten gevoegd.

Art. 197. De verantwoordelijke voor de verwerking met het oog op onderzoek of statistische doeleinden gebruikt anonieme gegevens.

Indien het niet mogelijk is om met een verwerking van anonieme gegevens het onderzoeksdoel of statistische doel te bereiken, gebruikt de verwerkingsverantwoordelijke gepseudonimiseerde gegevens.

Indien het niet mogelijk is om met een verwerking van gepseudonimiseerde gegevens het onderzoeksdoel of het statistische doel te bereiken, gebruikt de verwerkingsverantwoordelijke niet-gepseudonimiseerde gegevens.

Afdeling 3

Anonimisering of pseudonisering van de gegevens verwerkt met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden

Art. 198. Bij een verwerking van gegevens met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, gebaseerd op een gegevensverzameling bij de betrokkene, gaat de verwerkingsverantwoordelijke over tot de anonimisering of pseudonisering van de gegevens na de verzameling ervan.

Art. 199. Bij een verwerking van gegevens met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden door een verantwoordelijke voor een latere verwerking die dezelfde is als de verantwoordelijke voor de oorspronkelijke verwerking anonimiseert of pseudonimiseert de verwerkingsverantwoordelijke de gegevens voorafgaandelijk aan hun verdere verwerking.

Art. 200. De verwerkingsverantwoordelijke mag de gegevens slechts depseudonimiseren indien dat noodzakelijk is voor het onderzoek of de statistische doeleinden, en desgevallend na advies van de functionaris voor gegevensbescherming.

Art. 201. Onverminderd bijzondere bepalingen, bij een verwerking van gegevens met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden door een verwerkingsverantwoordelijke die verschillend is van de verantwoordelijke voor de oorspronkelijke verwerking, pseudonimiseert of anonimiseert de verantwoordelijke voor de oorspronkelijke verwerking de gegevens voorafgaandelijk aan de mededeling ervan aan de verantwoordelijke voor de verdere verwerking.

De verantwoordelijke voor de verdere verwerking heeft geen toegang tot de sleutels van de pseudonisering.

Art. 202. § 1. Onverminderd bijzondere bepalingen, bij een verwerking van gegevens met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden waarbij meerdere oorspronkelijke verwerkingen worden gekoppeld, laten de verantwoordelijken voor de oorspronkelijke verwerkingen voorafgaandelijk aan de mededeling van de gegevens aan de verantwoordelijke voor de verdere verwerking, de gegevens anonimiseren of pseudonimiseren door een van de verantwoordelijken voor de oorspronkelijke verwerking of door een derde vertrouwenspersoon.

§ 2. Onverminderd bijzondere bepalingen, bij een verwerking van gegevens met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden die verschillende oorspronkelijke verwerkingen, waarvan tenminste één van gevoelige gegevens, aan elkaar koppelt, laten de verantwoordelijken voor de oorspronkelijke verwerkingen voorafgaandelijk aan de mededeling van de gegevens aan

de verantwoordelijke voor de verdere verwerking, de gegevens anonimiseren of pseudonimiseren door de verantwoordelijke voor de oorspronkelijke verwerking van gevoelige gegevens of door een derde vertrouwenspersoon.

Enkel de verantwoordelijke voor de oorspronkelijke verwerking die de gegevens heeft gepseudonimiseerd of de derde vertrouwenspersoon heeft toegang tot de pseudonimiseringsleutels.

Art. 203. De derde vertrouwenspersoon is:

1° onderworpen aan het beroepsgeheim in de zin van artikel 458 van het Strafwetboek, onder voorbehoud van andere bepalingen van deze wet en van de Verordening;

2° niet afhankelijk van de persoon die verantwoordelijk is voor de oorspronkelijke en de verdere verwerking.

Art. 204. Indien een functionaris voor gegevensbescherming overeenkomstig artikel 190 werd aangewezen, geeft deze advies over het gebruik van de verschillende methoden voor pseudonimisering en anonimisering, in het bijzonder de doeltreffendheid ervan voor wat betreft de bescherming van gegevens.

Afdeling 4

Verspreiding van gegevens verwerkt met het oog op archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden

Art. 205. Onverminderd de Europese regelgeving, bijzondere wetten, ordonnanties en decreten die strengere voorwaarden opleggen voor de verspreiding van de gegevens die verwerkt zijn met het oog op archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, verspreidt de verwerkingsverantwoordelijke geen niet-gepseudonimiseerde gegevens, tenzij:

1° de betrokkene zijn toestemming heeft verleend; of

2° de gegevens door de betrokkene zelf openbaar zijn gemaakt; of

3° de gegevens nauw samenhangen met het openbare of historische karakter van de betrokkene; of

4° de gegevens nauw samenhangen met het openbare of historische karakter van feiten waarbij de betrokkene betrokken was.

Art. 206. Onverminderd de Europese regelgeving, bijzondere wetten, ordonnanties en decreten die strengere voorwaarden opleggen voor de verspreiding van de gegevens die verwerkt zijn met het oog op archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, mag de verwerkingsverantwoordelijke gepseudonimiseerde persoonsgegevens verspreiden, uitgezonderd wat betreft de persoonsgegevens bedoeld in artikel 9.1 van de Verordening.

Afdeling 5

Mededeling van de gegevens verwerkt met het oog op archivering in het algemeen belang, het wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden

Art. 207. Onverminderd het recht van de Europese Unie, bijzondere wetten, ordonnanties en decreten die strengere voorwaarden opleggen voor de mededeling, ziet de verwerkingsverantwoordelijke die niet-gepseudonimiseerde gegevens aan een geïdentificeerde derde meedeelt voor de doel-

einden bedoeld in artikel 89 van de Verordening erop toe dat de geïdentificeerde derde de meegedeelde gegevens niet kan reproduceren, behalve op handgeschreven wijze, wanneer:

1° het om persoonsgegevens gaat bedoeld in de artikelen 9.1 en 10 van de Verordening; of

2° de overeenkomst tussen de verantwoordelijke voor de oorspronkelijke verwerking en de verantwoordelijke voor de verdere verwerking zulks verbiedt; of

3° die reproductie de veiligheid van de betrokkene in het gedrang kan brengen.

Art. 208. De verplichting bedoeld in artikel 207 is niet van toepassing indien:

1° de betrokkene zijn toestemming heeft verleend; of

2° de gegevens door de betrokkene zelf openbaar zijn gemaakt; of

3° de gegevens nauw samenhangen met het openbare of historische karakter van de betrokkene; of

4° de gegevens nauw samenhangen met het openbare of historische karakter van feiten waarbij de betrokkene betrokken was.

TITEL 5

RECHTSMIDDELEN EN VERTEGENWOORDIGING VAN DE BETROKKENEN

HOOFDSTUK I

VORDERING TOT STAKING

Art. 209. Onverminderd andere mogelijkheden tot rechterlijk, administratief of buitengerechtelijk beroep, stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zitting houdende zoals in kort geding, het bestaan vast van een verwerking die een inbreuk uitmaakt op een wettelijke en reglementaire bepaling betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en beveelt er de staking van.

De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zitting houdende zoals in kort geding, neemt kennis van de vorderingen betreffende het door of krachtens de wet verleende recht om kennis te krijgen van persoonsgegevens, alsook van de vorderingen tot rectificatie, tot verwijdering of tot het verbieden van de aanwending van onjuiste persoonsgegevens of die gelet op het doel van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn, dan wel waarvan de registratie de mededeling of de bewaring verboden is, tegen de verwerking waarvan de betrokkene zich heeft verzet of die langer bewaard werden dan de toegestane duur.

Art. 210. Vanaf het moment dat de verwerking bedoeld in artikel 209, persoonsgegevens betreft die worden verwerkt in de loop van een opsporingsonderzoek, van een gerechtelijk onderzoek, een strafrechtelijke procedure voor de bodemrechter of een procedure voor de uitvoering van een strafrechtelijk vonnis, behoort de beslissing over de rectificatie, de wissing of het verbod op gebruik van de persoonsgegevens, of de beperking van de verwerking, echter uitsluitend, naar gelang de fase van de procedure, tot het openbaar ministerie of de bevoegde strafrechter.

Art. 211. § 1. De vordering tot staking wordt ingediend bij verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig de artikelen 1034ter tot 1034sexies van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. In afwijking van artikel 624 van hetzelfde Wetboek kan de vordering naar keuze van de eiser worden gebracht voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van:

1° de woonplaats of verblijfplaats van de eiser, indien de eiser of minstens één van de eisers de betrokkene is;

2° de woonplaats, verblijfplaats, zetel of plaats van vestiging van de verweerders of één van de verweerders;

3° de plaats of één van de plaatsen waar een deel of het geheel van de verwerking gebeurt.

Indien de verweerder geen woonplaats, verblijfplaats, zetel of plaats van vestiging in België heeft, wordt de vordering gebracht voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

§ 3. De vordering gegrond op artikel 209 wordt ingesteld door:

1° de betrokkene;

2° de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Art. 212. Behoudens de toepassing van andersluidende bepalingen in internationale verdragen die in België van kracht zijn of in het recht van de Europese Unie, en onverminderd hun internationale rechtsmacht op grond van de bepalingen van het Wetboek van internationaal privaatrecht, hebben de Belgische hoven en rechtbanken in elk geval internationale rechtsmacht voor de in artikel 209 van deze wet bedoelde vorderingen tegen:

1° een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker die op Belgisch grondgebied gevestigd is of een vestiging heeft, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van die vestiging, ongeacht de plaats waar de verwerking plaatsvindt;

2° een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker die niet op Belgisch grondgebied gevestigd is of een vestiging heeft, wat betreft verwerkingen die gevolgen hebben voor of geheel of gedeeltelijk gericht zijn op betrokkenen die zich op het Belgisch grondgebied bevinden.

Art. 213. De beschikking wordt ter kennis gebracht aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit binnen acht dagen te rekenen vanaf de uitspraak.

Bovendien licht de griffier van de rechtbank waar een beroep is ingesteld tegen de in het eerste lid bedoelde beschikking de bevoegde toezichthoudende autoriteit onverwijld.

Art. 214. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg kan een termijn toestaan om aan de inbreuk een einde te maken, wanneer de aard van de inbreuk dit nodig maakt. Hij kan de opheffing van het stakingsbevel toestaan wanneer een einde werd gemaakt aan de inbreuk.

Art. 215. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg kan toestaan dat zijn beslissing of de samenvatting ervan die hij opstelt, wordt aangeplakt tijdens de door hem bepaalde termijn, zowel buiten als binnen de betrokken richtingen, en kan op de wijze die hij gepast acht bevelen dat zijn beschikking of de samenvatting ervan in kranten of op enige andere wijze wordt bekendgemaakt, dit alles op kosten van de in het ongelijk gestelde partij.

De in het eerste lid vermelde maatregelen van openbaarmaking mogen evenwel slechts toegestaan worden indien zij er toe kunnen bijdragen dat de gewraakte daad of de uitwerking ervan ophouden.

Art. 216. Volgend op de in artikel 209 bedoelde vordering kan de eiser een schadevergoeding vorderen overeenkomstig het contractuele of buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht.

Art. 217. Indien onjuiste, onvolledige of niet ter zake dienende persoonsgegevens of persoonsgegevens waarvan de bewaring verboden is, aan derden zijn medegegeeld, of indien een mededeling van persoonsgegevens heeft plaatsgehad na verloop van de tijd waarin de bewaring van die persoonsgegevens toegelaten is, kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg gelasten dat de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker, de ontvanger of hun gedelegeerde aan die derden kennis geeft van de beperking van de verwerking of de rectificatie of verwijdering van die persoonsgegevens.

Art. 218. Indien dwingende redenen bestaan om te vzen dat bewijselementen die kunnen worden aangevoerd ter ondersteuning van een vordering voorzien in dit hoofdstuk worden verheeld, verdwijnen of ontoegankelijk worden gemaakt, gelast de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg op eenzijdig verzoekschrift elke maatregel ter voorkoming van die verheeling, verdwijning of ontoegankelijkheid.

Art. 219. Onverminderd artikel 210 houden de bepalingen van dit hoofdstuk geen beperking in van de bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg en van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg zetelend in kort geding.

HOOFDSTUK II

VERTEGENWOORDIGING VAN BETROKKENEN

Art. 220. § 1. De betrokkene heeft het recht om een orgaan, een organisatie, of een vereniging zonder winstoogmerk de opdracht te geven een klacht namens hem in te dienen en namens hem de administratieve of gerechtelijke beroepen uit te oefenen, hetzij aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit, hetzij aan de rechterlijke macht als bepaald in de bijzondere wetten, het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van strafvordering.

§ 2. Bij de geschillen voorzien in paragraaf 1, moet een orgaan, een organisatie of een vereniging zonder winstoogmerk:

1° op geldige wijze zijn opgericht in overeenstemming met de Belgische wetgeving;

2° rechtspersoonlijkheid bezitten;

3° statutaire doelstellingen van openbaar belang hebben;

4° actief zijn op het gebied van de bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen in het kader van de bescherming van de persoonsgegevens en dit sedert ten minste drie jaar.

§ 3. Het orgaan, de organisatie of vereniging zonder winstoogmerk bewijst door de voorlegging van haar activiteitenverslagen of van enig ander stuk, dat zijn activiteit minstens drie jaar effectief is geweest, dat het overeenstemt met haar maatschappelijk doel en dat deze activiteit betrekking heeft op de bescherming van persoonsgegevens.

TITEL 6

SANCTIES

HOOFDSTUK I

ADMINISTRATIEVE SANCTIES

Art. 221. § 1. De corrigerende bevoegdheden van de toezichthoudende autoriteit krachtens artikel 58.2 van de Verordening zijn tevens van toepassing op de artikelen 7 tot 10, 20 tot 24, 28 tot 70 van titel 2 en op titel 4 van deze wet.

Onverminderd bijzondere bepalingen, is het eerste lid niet van toepassing op de verwerkingen van door artikel 26, 7°, b), bedoelde bevoegde overheden in de uitoefening van hun rechterlijke taken.

§ 2. Het artikel 83 van de Verordening is niet van toepassing op de overheid en hun aangestelden of gemachtigden, tenzij het gaat om een publiekrechtelijke rechtspersoon die goederen of diensten aanbiedt op een markt.

HOOFDSTUK II STRAFSANCTIES

Art. 222. De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, zijn aangestelde of gemachtigde, de bevoegde overheid, zoals bedoeld in titels 1 en 2, wordt gestraft met een geldboete van tweehonderdvijftig euro tot vijftienduizend euro wanneer:

1° de persoonsgegevens verwerkt worden zonder wettelijke basis in overeenstemming met artikel 6 van de Verordening en de artikelen 29, § 1, en 33, § 1, van deze wet, inbegrepen de voorwaarden voor de toestemming en verdere verwerking;

2° de persoonsgegevens verwerkt worden in overtreding van de voorwaarden opgelegd door artikel 5 van de Verordening en artikel 28 van deze wet, met ernstige nalatigheid of kwaadwillig;

3° de verwerking waartegen ingevolge artikel 21.1 van de Verordening bezwaar is gemaakt, wordt gehandhaafd zonder dwingende wettige redenen;

4° de doorgifte van persoonsgegevens aan een ontvanger in een derde land of een internationale organisatie, gebeurt in overtreding van de waarborgen, voorwaarden of uitzonderingen voorzien in de artikelen 44 tot 49 van de Verordening of de artikelen 66 tot 70 van deze wet met ernstige nalatigheid of kwaadwillig;

5° de door de toezichthoudende autoriteit vastgestelde corrigerende maatregel voor de tijdelijke of definitieve beperking van stromen in overeenstemming met artikel 58.2.f) van de Verordening niet wordt gerespecteerd;

6° de door de toezichthoudende autoriteit vastgestelde corrigerende maatregel in de zin van artikel 58.2.d) van de Verordening niet wordt gerespecteerd;

7° de wettelijke verificatie- en controle-opdrachten van de bevoegde toezichthoudende overheid, haar leden of deskundigen werden belemmerd;

8° weerspannigheid, in de zin van artikel 269 van het Strafwetboek, werd gepleegd ten aanzien van de leden van de toezichthoudende autoriteit;

9° de certificering bedoeld in artikel 42 van de Verordening wordt opgeëist of certificeringszegels voor gegevensbescherming worden openbaar gebruikt, ook al zijn die certificeringen, zegels of merktekens niet afgeleverd door een geaccrediteerde entiteit of worden ze gebruikt nadat de geldigheid van de certificering, de zegel of het merkteken is verlopen;

10° de certificering bedoeld in artikel 42 van de Verordening is verkregen op basis van valse documenten of onjuiste documenten;

11° taken worden uitgevoerd als een certificeringsorgaan, ook al is deze niet geaccrediteerd door de bevoegde nationale accreditatie-instantie;

12° het certificeringsorgaan niet voldoet aan de beginselen en taken waaraan het onderworpen is, zoals bepaald in de artikelen 42 en 43 van de Verordening;

13° de taken van het in artikel 41 van de Verordening bedoelde orgaan worden uitgevoerd zonder accreditatie van de bevoegde toezichthoudende autoriteit;

14° het geaccrediteerde orgaan bedoeld in artikel 41 van de Verordening niet de passende maatregelen heeft genomen in geval van een inbreuk op de gedragscode zoals bedoeld in artikel 41.4 van de Verordening.

Art. 223. Met een geldboete van vijfhonderd euro tot dertigduizend euro wordt de verwerkingsverantwoordelijke bedoeld in titel 1, de verwerker of de persoon die handelt onder hun gezag gestraft die:

1° de betrokkene, als gevolg van zijn nalatigheid voor zover deze ernstig is, of kwaadwillig, heeft ingelicht over het bestaan van een persoonsgegeven dat hem aangaat dat afkomstig is van een overheid bedoeld in titel 3 in overtreding van artikel 11, terwijl hij de oorsprong van het gegeven kende en hij zich niet bevond in één van de gevallen bedoeld in artikel 11, § 2, eerste lid, 1° of 2°;

2° de betrokkene, als gevolg van zijn nalatigheid voor zover deze ernstig is, of kwaadwillig, heeft ingelicht dat een overheid bedoeld in titel 3 de ontvanger is van één van zijn persoonsgegevens in overtreding van artikel 12.

Art. 224. Met een geldboete van tweehonderd euro tot tienduizend euro wordt gestraft elk lid of elk personeelslid van de bevoegde toezichthoudende autoriteit of elke deskundige die de verplichting tot vertrouwelijkheid waartoe hij is gehouden heeft geschonden.

Art. 225. Bij veroordeling wegens een misdrijf omschreven in de artikelen 222 of 223, kan de rechtbank bevelen dat het vonnis in zijn geheel of bij uittreksel wordt opgenomen in een of meerdere dagbladen op de wijze die zij bepaalt, zulks op kosten van de veroordeelde.

Art. 226. De verwerkingsverantwoordelijke of de persoon die handelt onder het gezag van de overheid bedoeld in titel 3 of van diens verwerker, die als gevolg van zijn nalatigheid voor zover deze ernstig is, of kwaadwillig, één van de verplichtingen van vertrouwelijkheid en veiligheid, bedoeld in de artikelen 83 tot 86, 116 tot 119, 149 tot 152, 177 en 178 niet heeft nageleefd, wordt gestraft met een geldboete van honderd euro tot tienduizend euro.

Art. 227. Met een geldboete van honderd euro tot twintigduizend euro wordt gestraft:

1° de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker, de persoon die handelt onder het gezag van de overheid bedoeld in titel 3 of van de verwerker of de aangestelde die, als gevolg van zijn nalatigheid voor zover deze ernstig is, of kwaadwillig, de persoonsgegevens verwerkt buiten de gevallen bedoeld in de artikelen 74, 108, 140 en 170;

2° de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker of de aangestelde die persoonsgegevens verwerkt met overtreding van de voorwaarden voor de verwerking opgelegd door de artikelen 75, 109, 141 en 170 en de persoon die handelt onder het gezag van de overheid bedoeld in titel 3 of van diens verwerker, die als gevolg van zijn nalatigheid voor zover deze ernstig is, of kwaadwillig, gegevens verwerkt in overtreding van de voorwaarden opgelegd door de artikelen 75, 109, 141 en 170;

3° hij die, om een persoon te dwingen hem zijn instemming te geven met de verwerking van de hem betreffende persoonsgegevens, jegens die persoon gebruik maakt van feitelijkheden, geweld, bedreigingen, giften of beloften;

4° hij die persoonsgegevens doorgeeft, doet of laat doorgeven, als gevolg van zijn nalatigheid voor zover deze ernstig is, of kwaadwillig, naar een land dat geen lid is van de Europese Unie of een internationale organisatie zonder dat is voldaan aan de vereisten opgelegd door de artikelen 93, 94, 126, 127, 159, 160, 182 en 183;

5° elke persoon die als gevolg van zijn nalatigheid voor zover deze ernstig is, of kwaadwillig, toegang heeft tot persoonsgegevens bedoeld in artikelen 99, 132 en 162 voor historische, wetenschappelijke of statistische doeleinden, en die deze gegevens verwerkt in overtreding van de artikelen 102, 104, 135, 137, 165 of 167.

Art. 228. Onverminderd bijzondere bepalingen, is de verwerkingsverantwoordelijke, de verwerker, of zijn vertegenwoordiger in België burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de boeten waartoe zijn aangestelde of gemachtigde is veroordeeld.

Art. 229. § 1. Met betrekking tot de in de artikelen 222 en 223 bedoelde inbreuken kunnen de bevoegde toezichthoudende autoriteit en het College van procureurs-generaal een protocol afsluiten voor het vastleggen van de werkafspraken tussen de toezichthoudende autoriteit en het openbaar ministerie in dossiers die betrekking hebben op feiten waarvoor de wetgeving zowel in de mogelijkheid van een administratieve geldboete als in de mogelijkheid van een strafsanctie voorziet.

De Koning legt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nadere regels en het model vast van dit protocolakkoord.

Dit protocol leeft alle wettelijke bepalingen na die met name betrekking hebben op de procedures voorzien voor de overtreders en kan niet afwijken van de rechten van de overtreders.

Het protocol wordt in het *Belgisch Staatsblad* en op de internetsite van de bevoegde toezichthoudende autoriteit bekendgemaakt.

§ 2. Bij gebrek aan een protocol en voor de inbreuken bedoeld in de artikelen 222 en 223 beschikt de procureur des Konings over een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de dag van ontvangst van het origineel proces-verbaal, om aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit mee te delen dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart of vervolging werd ingesteld. Deze mededeling doet de mogelijkheid vervallen voor de toezichthoudende autoriteit om haar corrigerende bevoegdheden uit te oefenen.

De bevoegde toezichthoudende autoriteit kan geen sanctie opleggen vóór het verstrijken van deze termijn. Bij gebrek aan een mededeling vanwege de procureur des Konings binnen twee maanden, kunnen de feiten enkel nog administratiefrechtelijk worden bestraft.

Art. 230. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, worden toegepast op de misdrijven, omschreven bij deze wet of bij de uitvoeringsbesluiten ervan.

TITEL 7 CONTROLEORGaan OP DE POLITIONELE INFORMATIE

HOOFDSTUK I

SAMENSTELLING EN STATUUT VAN DE LEDEN EN VAN DE DIENST ONDERZOEKEN

Art. 231. § 1. Het Controleorgaan op de politionele informatie, hierna aangeduid als «Controleorgaan» is samengesteld uit drie werkende leden, waaronder een voorzitter, die hun functies voltijds uitoefenen. De toezichthoudende autoriteit is naast de Voorzitter, die een magistraat is, samengesteld uit een magistraat van het openbaar ministerie en een expert.

Behoudens één van de leden die functioneel tweetalig is, bestaat het Controleorgaan uit een gelijk aantal Nederlandstalige en Franstalige leden. De leden hebben een functionele kennis van de tweede landstaal en van het Engels. Ten minste één lid heeft ook een functionele kennis van het Duits. Zij worden allen benoemd door de Kamer van volksvertegenwoordigers, die hen ook kan afzetten wanneer de in artikel 232 bepaalde voorwaarden in hun hoofde niet meer vervuld zijn of wegens ernstige redenen. Zij kunnen niet van hun mandaat worden ontheven voor meningen die zij uiten of daden die zij stellen bij het vervullen van hun opdrachten.

§ 2. De leden van het Controleorgaan worden op grond van hun competentie, hun ervaring, hun onafhankelijkheid en hun moreel gezag door de Kamer van volksvertegenwoordigers voor een termijn van zes jaar, éénmaal hernieuwbaar, aangesteld.

Deze termijn begint te lopen vanaf hun eedaflegging. Na afloop van deze termijn, blijven de leden hun functie uitoefenen tot de eedaflegging van hun opvolger.

De leden mogen geen bij verkiezing verleend openbaar mandaat uitoefenen. Zij mogen geen openbare of particuliere betrekking of activiteit uitoefenen die de onafhankelijkheid of de waardigheid van het ambt in gevaar zou kunnen brengen of die onverenigbaar is met hun functie.

§ 3. Alvorens in dienst te treden leggen de leden van het Controleorgaan in handen van de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers de bij artikel 2 van het decreet van 20 juli 1831 voorgeschreven eed af.

§ 4. Het Controleorgaan is daarnaast samengesteld uit een dienst onderzoeken, hierna genoemd «de dienst onderzoeken», die bestaat uit drie werkende leden die hun functies voltijds uitoefenen, waaronder twee leden van de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus, en een expert.

De dienst onderzoeken hangt exclusief af van het Controleorgaan. Het Controleorgaan oefent het gezag uit over de dienst onderzoeken, vertrouwt hem opdrachten toe en ontvangt een verslag over alle opdrachten die worden uitgevoerd.

§ 5. De leden van de dienst onderzoeken worden benoemd door het Controleorgaan die hen ook kan afzetten wanneer de in artikel 232 bepaalde voorwaarden in hun hoofde niet meer vervuld zijn of wegens ernstige redenen. De leden van de dienst onderzoeken worden voor een mandaat met een vernieuwbare termijn van zes jaar benoemd, op grond van hun competentie.

§ 6. Alvorens in dienst te treden, leggen de leden van de dienst onderzoeken in handen van de voorzitter van het

Controleorgaan de bij artikel 2 van het decreet van 20 juli 1831 voorgeschreven eed af.

Art. 232. § 1. Op het ogenblik van hun benoeming vervullen de leden van het Controleorgaan de volgende algemene voorwaarden:

- 1° Belg zijn;
- 2° genieten van de burgerlijke en politieke rechten;
- 3° van onberispelijk gedrag zijn;
- 4° het bewijs leveren van hun deskundigheid in het domein van de bescherming van persoonsgegevens en van de politieke informatiehuishouding;
- 5° houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau «zeer geheim» verleend overeenkomstig de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;
- 6° geen functie uitoefenen in een beleidscel van een federale of regionale minister.

§ 2. Op het ogenblik van hun benoeming hebben de voorzitter en de magistraat van het openbaar ministerie een relevante ervaring of deskundigheid van minstens tien jaar in het domein van de bescherming van persoonsgegevens en de politieke informatiehuishouding.

§ 3. Op het ogenblik van zijn benoeming voldoet het lid-expert van het Controleorgaan aan de volgende specifieke voorwaarden:

- 1° tien jaar ervaring hebben als deskundige in het domein van de bescherming van persoonsgegevens en de politieke informatiehuishouding;
- 2° houder zijn van een diploma licentiaat of master in de rechten dat toegang verleent tot de betrekkingen van niveau A in de Rijksbesturen.

§ 4. Ingeval een mandaat van lid van het Controleorgaan om welke reden ook openvalt, wordt overgegaan tot de vervanging ervan voor de nog resterende duur van het mandaat.

§ 5. Op het ogenblik van hun benoeming vervullen de leden van de dienst onderzoeken de volgende algemene voorwaarden:

- 1° Belg zijn;
- 2° genieten van de burgerlijke en politieke rechten;
- 3° van onberispelijk gedrag zijn;
- 4° het bewijs leveren van hun deskundigheid in het domein van de bescherming van persoonsgegevens en van de politieke informatiehuishouding;
- 5° houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau «zeer geheim» verleend overeenkomstig de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;
- 6° geen functie uitoefenen in een beleidscel van een federale of regionale minister.

§ 6. Op het ogenblik van hun benoeming vervullen de personeelsleden van de politiediensten die lid zijn van de dienst onderzoeken, de volgende specifieke voorwaarden:

- 1° ten minste tien jaar dienstanciënniteit hebben en ten minste bekleed zijn met de graad van commissaris van politie of van niveau A zijn indien het een personeelslid betreft van het administratief en logistiek kader;
- 2° geen eindevaluatie «onvoldoende» hebben gekregen tijdens de vijf jaar voorafgaand aan de indiening van de kandidaatstelling, noch een niet uitgewiste zware tuchtstraf hebben opgelopen;

3° een ervaring van minimum twee jaar bezitten inzake de verwerking van politieke informatie of de bescherming van persoonsgegevens.

§ 7. Op het ogenblik van hun benoeming voldoen de experts van de dienst onderzoeken aan de volgende specifieke voorwaarden:

- 1° vijf jaar ervaring hebben als deskundige in het domein van de bescherming van persoonsgegevens en de politieke informatiehuishouding;
- 2° houder zijn van een diploma licentiaat of master dat toegang verleent tot de betrekkingen van niveau A in de Rijksbesturen.

Art. 233. § 1. Het Controleorgaan stelt zijn huishoudelijk reglement op en kan zijn interne organisatie bepalen. Het huishoudelijk reglement wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

De voorzitter leidt, met inachtneming van de collegialiteit, de vergaderingen van het Controleorgaan en zorgt voor het dagelijks beheer van de werkzaamheden. Hij ziet toe op de goede werking van het Controleorgaan, op de goede uitvoering van de opdrachten ervan, alsook op de toepassing van het huishoudelijk reglement. Het voormelde huishoudelijk reglement bepaalt welk lid de opdrachten van de voorzitter overneemt, wanneer hij afwezig of verhinderd is.

§ 2. De leden van het Controleorgaan krijgen noch vragen binnen de perken van hun bevoegdheden op directe of indirecte wijze van niemand instructies. Het is hen verboden aanwezig te zijn bij een beraadslaging of besluit over dossiers waarbij zij een persoonlijk of rechtstreeks belang hebben of waarbij hun bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk of rechtstreeks belang hebben.

§ 3. De leden van het Controleorgaan en haar personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor hun beslissingen, handelingen of gedragingen in de uitoefening van de wettelijke opdrachten van de toezichthoudende autoriteit behalve in geval van bedrog of zware fout.

§ 4. De leden van het Controleorgaan zijn tijdens en na de uitoefening van hun respectieve mandaat en contract, tot geheimhouding verplicht ten aanzien van de feiten, handelingen of inlichtingen waarvan zij uit hoofde van hun functie kennis hebben gehad. Iedere schending van het beroepsgeheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 234. § 1. De leden van het Controleorgaan genieten hetzelfde statuut als de raadsheren van het Rekenhof. De wedderegeling van de raadsheren van het Rekenhof, vervat in de wet van 21 maart 1964 betreffende de wedden van de leden van het Rekenhof, zoals gewijzigd bij de wetten van 14 maart 1975 en 5 augustus 1992, is van toepassing op de leden van het Controleorgaan. Hun reeds verworven geldelijke anciënniteit wordt in aanmerking genomen en zij hebben ook recht op de tussentijdse verhogingen in dit barema.

De leden van de dienst onderzoeken genieten een wedde zoals bepaald in barema A3 van het statuut van de ambtenaren van de Gegevensbeschermingsautoriteit opgericht door de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Hun reeds verworven geldelijke anciënniteit wordt in aanmerking genomen en zij hebben ook recht op de tussentijdse verhogingen in dit barema. Zij genieten alle geldelijke voordelen die voorzien zijn in het statuut van de ambtenaren van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De leden van het Controleorgaan en de leden van de dienst onderzoeken genieten de pensioenregeling die van

toepassing is op de ambtenaren van het algemeen bestuur. Deze pensioenen zijn ten laste van de Staatskas. Het mandaat van de leden van het Controleorgaan en van de dienst onderzoeken wordt inzake pensioenen gelijkgesteld met een vaste benoeming.

§ 2. De leden van de dienst onderzoeken die lid zijn van de politiediensten kunnen na de beëindiging van hun mandaat in de toezichthoudende autoriteit terugkeren naar hun korps van oorsprong in het statuut dat zij hadden op het moment van hun benoeming in het Controleorgaan. Zij behouden tijdens hun mandaat, in de dienst of het bestuur waaruit zij afkomstig zijn, hun rechten op bevordering en op weddeverhoging. Het personeelslid van de politiediensten dat lid is van de dienst onderzoeken, kandidaat voor een functie bij de politiediensten, en dat voor een betrekking in de politiediensten geschikt wordt bevonden, heeft voorrang op alle andere kandidaten met betrekking tot de toewijzing van de betrekking, zelfs indien deze laatsten over een voorrang beschikken krachtens de wet. Deze voorrang geldt gedurende het laatste jaar van de zes jaren in dienst van het Controleorgaan.

Onder dezelfde voorwaarden wordt een voorrangstermijn van twee jaar toegekend bij de aanvang van het tiende jaar in dienst bij het Controleorgaan.

§ 3. Aan het lid van het Controleorgaan die magistraat in de rechterlijke orde, ambtenaar van het openbaar ambt of lid van de politiediensten is, wordt een verlof voor opdracht van algemeen belang verleend voor de duur van het mandaat. Zij behouden, tijdens hun mandaat in het Controleorgaan of de dienst onderzoeken, in de dienst of het bestuur waaruit zij afkomstig zijn hun rechten op bevordering en op weddeverhoging.

Art. 235. § 1. Het Controleorgaan beschikt over een secretariaat bestaande uit een directie-assistent, een jurist en een informaticus. Deze personeelsleden genieten de hiernavolgende wedde zoals voorzien in het statuut van de ambtenaren van het federaal openbaar ambt:

- Directie-assistent: barema A1;
- Jurist: barema A3;
- Informaticus: barema A3.

Zij worden aangeworven door het Controleorgaan die daarvoor een beroep kan doen op een deskundige in inzake personeelsbeheer.

§ 2. Het secretariaat en zijn personeelsleden staan onder het gezag van de leden van het Controleorgaan en de dagelijkse leiding van de voorzitter van het Controleorgaan.

HOOFDSTUK II DE OPDRACHTEN

Art. 236. § 1. Het Controleorgaan is belast met de opdrachten voorzien in artikel 71, § 1, derde lid, 1° tot 3°.

§ 2. Het Controleorgaan dient van advies, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid dan wel een politiedienst, omtrent iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer, zoals onder meer bepaald in afdeling 12 van hoofdstuk 4 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

Het Controleorgaan brengt advies uit binnen zestig dagen nadat alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de toezichthoudende autoriteit zijn medegedeeld. De adviezen van het

Controleorgaan zijn met redenen omkleed. Het Controleorgaan deelt zijn advies aan de betrokken overheid mede.

In de gevallen waar het advies van het Controleorgaan vereist is krachtens een bepaling van deze wet, wordt de termijn bedoeld in het tweede lid in speciaal met redenen omklede dringende gevallen verminderd tot ten minste vijftien dagen.

§ 3. In het kader van de opdracht voorzien in artikel 71, § 1, derde lid, 3°, is het Controleorgaan in het bijzonder belast met de naleving van de regels inzake de mededeling van de informatie en persoonsgegevens uit de politionele gegevensbanken, de rechtstreekse toegang tot de Algemene Nationale gegevensbank en de technische gegevensbanken en de rechtstreekse bevraging ervan, alsook van de naleving van de in artikel 44/7, derde lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt bedoelde verplichting, voor alle leden van de politiediensten, tot voeding van deze gegevensbank.

Art. 237. Het Controleorgaan treedt ambtshalve op, op verzoek van de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, van de gerechtelijke of bestuurlijke overheden, van de minister van Justitie, van de minister van Binnenlandse Zaken, van de minister die de privacy in zijn bevoegdheden heeft of van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Wanneer het Controleorgaan ambtshalve optreedt, brengt het de Kamer van volksvertegenwoordigers daarvan dadelijk op de hoogte.

Wanneer de controle heeft plaatsgevonden binnen een lokale politie, informeert het Controleorgaan daar de burgemeester of het politiecollege van en zendt hem zijn verslag.

Wanneer de controle informatie en persoonsgegevens betreft die verband houden met de uitoefening van opdrachten van gerechtelijke politie, wordt het verslag dat dienaangaande door het Controleorgaan wordt opgesteld, ook aan de bevoegde magistraat van het openbaar ministerie toegezonden.

Art. 238. Het Controleorgaan doet verslag aan de Kamer van volksvertegenwoordigers in de volgende gevallen:

1° jaarlijks, door een algemeen activiteitenverslag dat, indien nodig, algemene conclusies en voorstellen bevat en dat de periode betreft gaande van 1 januari tot 31 december van het voorgaande jaar. Dat verslag wordt uiterlijk op 1 juni overgezonden aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers alsmede aan de bevoegde ministers bedoeld in artikel 237, eerste lid;

2° telkens wanneer het dit nuttig acht of op verzoek van de Kamer van volksvertegenwoordigers, door een tussentijds activiteitenverslag met betrekking tot een welbepaald onderzoeksdossier dat, indien nodig, algemene conclusies en voorstellen kan bevatten. Dat verslag wordt overgezonden aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers alsmede aan de bevoegde ministers bedoeld in artikel 237, eerste lid;

3° wanneer door de Kamer van volksvertegenwoordigers het een opdracht heeft toevertrouwd;

4° wanneer het vaststelt dat, bij het verstrijken van een termijn die het redelijk acht, geen gevolg werd gegeven aan zijn besluiten of dat de genomen maatregelen niet passend of ontoereikend zijn. Die termijn mag niet minder dan zestig dagen bedragen.

Art. 239. § 1. Het Controleorgaan gaat door middel van onderzoek naar de werking na of de inhoud van de Algemene

Nationale gegevensbank, de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische gegevensbanken, als ook de procedure voor de verwerking van de daarin bewaarde gegevens en informatie overeenkomen met het bepaalde in de artikelen 44/1 tot en met 44/11/13 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en met de uitvoeringsmaatregelen ervan.

§ 2. Het Controleorgaan controleert in het bijzonder de regelmatigheid van de volgende verwerkingen in de Algemene Nationale Gegevensbank, de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische gegevensbanken:

- 1° de evaluatie van de gegevens en informatie;
- 2° de registratie van de verzamelde gegevens en informatie;
- 3° de validatie van de gegevens en informatie door de daartoe bevoegde organen;
- 4° de vattings van de geregistreerde gegevens en informatie op grond van de concrete aard of van de betrouwbaarheid ervan;
- 5° de wissing en de archivering van de gegevens en informatie nadat de termijn voor bewaring ervan is verstreken.

§ 3. Het Controleorgaan controleert in het bijzonder de werkelijke aard van de volgende, door de bevoegde politieoverheden voorgeschreven functiemogelijkheden en verwerkingen:

- 1° de relaties tussen de categorieën van gegevens en informatie geregistreerd op het tijdstip waarop zij zijn gevat;
- 2° de ontvangst van de gegevens en informatie door de autoriteiten en diensten die krachtens de wet tot raadpleging gemachtigd zijn;
- 3° de mededeling van de gegevens en de informatie aan de wettelijk gemachtigde autoriteiten en diensten;
- 4° de verbinding met andere systemen voor informatieverwerking;
- 5° de bijzondere regels houdende vattings van de gegevens en de informatie op grond van hun adequaat, pertinent en niet overmatig karakter en de concrete betrouwbaarheid ervan.

Art. 240. Het Controleorgaan:

1° maakt het brede publiek beter bekend met en verschaft meer inzicht in de risico's, de regels, de waarborgen en de rechten in verband met verwerking van persoonsgegevens door de diensten voorzien in artikel 26, 7°, a), d), en f);

2° maakt de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers beter bekend met hun wettelijke verplichtingen in verband met de verwerking van persoonsgegevens;

3° verstrekt desgevraagd informatie aan iedere betrokkene over de uitoefening van zijn rechten uit hoofde van deze wet en, in voorkomend geval, werkt daartoe samen met de toezichthoudende autoriteiten in andere Lid-Staten. Een verzoek van een andere toezichthoudende autoriteit wordt zonder onnodige vertraging en in ieder geval binnen dertig dagen na de ontvangst ervan beantwoord;

4° behandelt klachten, onderzoekt de inhoud van de klacht in de mate waarin dat nodig is en stelt de klager binnen een redelijke termijn in kennis van de vooruitgang en het resultaat van het onderzoek, met name indien verder onderzoek of coördinatie met een andere toezichthoudende autoriteit nodig is. Het Controleorgaan kan besluiten geen gevolg te geven aan een klacht of een aangifte die kennelijk niet gegrond is.

5° stelt een lijst op van het soort verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling verplicht is,

overeenkomstig artikel 35.4 van de Verordening, en houdt deze lijst bij;

6° bevordert de opstelling van gedragscodes uit hoofde van artikel 40.1, van de Verordening, geeft advies en keurt, overeenkomstig artikel 40.5 van de Verordening, gedragscodes goed die voldoende waarborgen leveren;

7° bevordert de invoering van certificeringsmechanismen voor gegevensbescherming en van gegevensbeschermingszegels en -merktekens, en keurt de criteria voor certificering uit hoofde van artikel 42 van de Verordening, goed;

8° waar van toepassing, verricht een periodieke toetsing van de afgegeven certificeringen;

9° zorgt voor het opstellen en het bekendmaken van de criteria voor de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op gedragscodes op grond van artikel 41 van de Verordening, en van een certificeringsorgaan op grond van artikel 43 van de Verordening;

10° zorgt voor de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op gedragscodes en van een certificeringsorgaan.

Art. 241. Het Controleorgaan kan aan één of meer van haar leden, leden van de dienst onderzoeken of haar personeel de bevoegdheid opdragen om het Controleorgaan te vertegenwoordigen binnen comités of groepen waaraan het als toezichthoudende autoriteit in de politiesector verplicht deelneemt of kiest aan deel te nemen.

Art. 242. Het Controleorgaan kan overgaan tot een breed openbaar onderzoek of een brede openbare raadpleging of tot een meer gericht onderzoek of een meer gerichte raadpleging van de vertegenwoordigers van de politiesector.

Art. 243. § 1. Het Controleorgaan voert de internationale verplichtingen uit die voortvloeien uit de opdrachten en bevoegdheden die deze wet haar toebedeelt. Deze verplichtingen kunnen de samenwerking inhouden van het Controleorgaan met enige instantie of andere gegevensbeschermingsautoriteit van een andere staat door gebruik te maken van de bevoegdheden die haar zijn toegekend krachtens de van toepassing zijnde wetgeving.

Deze samenwerking kan betrekking hebben op:

- 1° de invoering van deskundigheidspools;
- 2° de uitwisseling van informatie;
- 3° de wederzijdse bijstand in het kader van controlemaatregelen;
- 4° het delen van personele en financiële middelen.

De samenwerking kan bij samenwerkingsakkoorden worden geconcretiseerd.

§ 2. Het Controleorgaan is gemachtigd om in dit verband bepaalde van haar leden, leden van de dienst onderzoeken of personeelsleden aan te wijzen als vertegenwoordigers bij internationale autoriteiten.

HOOFDSTUK III

BEVOEGDHEDEN VAN HET CONTROLEORGAAN, VAN HAAR LEDEN EN VAN DE LEDEN VAN DE DIENST ONDERZOEKEN

Art. 244. § 1. Het Controleorgaan, zijn leden en de leden van de dienst onderzoeken hebben een onbeperkt recht op toegang tot alle informatie en gegevens verwerkt door de diensten voorzien in artikel 26, 7°, a), d), en f), en in het bijzonder de politiediensten overeenkomstig artikel 44/1 tot 44/11/13 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, hierin begrepen deze die bewaard worden in

de Algemene Nationale Gegevensbank, in de basisgegevensbanken, in de bijzondere gegevensbanken, in de technische gegevensbanken en in de internationale gegevensbanken die door de Belgische politiediensten worden gevoed.

De politiediensten zenden uit eigen beweging aan het Controleorgaan reglementen en interne richtlijnen over, betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de politieke informatie die zij noodzakelijk achten voor het vervullen van zijn opdracht. Het Controleorgaan en de dienst onderzoeken zijn ertoe gerechtigd alle teksten die zij noodzakelijk achten voor het vervullen van hun opdracht te laten overleggen.

Het Controleorgaan, zijn leden of de leden van de dienst onderzoeken kunnen een onderzoek ter plaatse doen. Te dien einde, beschikken zij over een onbeperkt recht op toegang tot de lokalen waarin en gedurende de tijd dat de in het eerste lid bedoelde informatie en gegevens verwerkt worden.

§ 2. Zij kunnen in deze plaatsen alle voorwerpen, documenten en gegevens van een informaticasysteem die nuttig zijn voor hun onderzoek in beslag nemen, behalve indien ze betrekking hebben op een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek.

Indien de korpschef of zijn plaatsvervanger van oordeel is dat door het beslag een persoon fysiek gevaar kan lopen, wordt de kwestie voorgelegd aan de voorzitter van het Controleorgaan of de magistraat die hem vervangt, die uitspraak doet. De in beslag genomen voorwerpen en documenten worden vermeld in een daartoe speciaal bij te houden register.

§ 3. De leden van het Controleorgaan en de dienst onderzoeken doen, waar ook, alle nuttige vaststellingen.

Het Controleorgaan of zijn leden kunnen, voor het uitoefenen van haar opdrachten, de bijstand vorderen van de openbare macht.

§ 4. Het Controleorgaan, zijn leden of de leden van de dienst onderzoeken kunnen dwingende antwoordtermijnen opleggen aan de leden van de federale of van de lokale politie, waaraan ze vragen richten in de uitvoering van hun opdrachten.

§ 5. Het Controleorgaan heeft, voor de uitoefening van het toezicht dat door deze wet wordt georganiseerd, toegang tot de gegevens van artikel 3, eerste lid, 1° tot 6°, 9° en 9°/1, en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Met het oog op de uitoefening van dit toezicht kan het Controleorgaan gebruikmaken van het rijksregisternummer.

Art. 245. § 1. Onverminderd de wettelijke bepalingen betreffende de onschendbaarheid en het voorrecht van rechtsmacht, kunnen de leden van het Controleorgaan en van de dienst onderzoeken elke persoon van wie zij het verhoor noodzakelijk achten, uitnodigen om hem te horen. De leden of gewezen leden van de politiediensten zijn gehouden gevolg te geven aan elke schriftelijke oproeping.

De leden of gewezen leden van de politiediensten mogen verklaringen afleggen over feiten die worden gedekt door het beroepsgeheim.

§ 2. De voorzitter van het Controleorgaan kan de leden of gewezen leden van de politiediensten dagvaarden door tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder. Deze leden of gewezen leden getuigen na de eed te hebben afgelegd die is bepaald in artikel 934, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

De leden of gewezen leden van de politiediensten maken geheimen waarvan zij kennis dragen, aan het Con-

troleorgaan bekend, behalve indien ze betrekking hebben op een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek.

Als het lid of gewezen lid van de politiedienst van oordeel is dat hij het geheim waarvan hij kennis draagt, moet bewaren omdat een persoon door de bekendmaking ervan fysiek gevaar zou kunnen lopen, wordt de kwestie voorgelegd aan de voorzitter van het Controleorgaan of de magistraat die hem vervangt, die uitspraak doet.

Als het lid of gewezen lid van de politiedienst van oordeel is dat hij het geheim waarvan hij kennis draagt, moet bewaren, wordt de kwestie voorgelegd aan de Commissaris-generaal of de korpschef in functie van de politiedienst waartoe de betrokkene behoort, die uitspraak doet.

§ 3. Het Controleorgaan kan de medewerking van deskundigen en tolken vorderen. Zij leggen de eed af bedoeld in artikel 290 van het Wetboek van strafvordering. De hen verschuldigde vergoedingen worden uitgekeerd overeenkomstig het tarief van de gerechtskosten in strafzaken.

§ 4. Artikel 9 van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek is van toepassing op de leden of gewezen leden van de politiediensten die als getuige worden gehoord of gedagvaard door het Controleorgaan en op de deskundigen en tolken die worden gevorderd.

De processen-verbaal die gepleegde inbreuken vaststellen, worden opgesteld door een lid van het Controleorgaan of een lid van de dienst onderzoeken en worden overgezonden aan de procureur des Konings in wiens ambtsgebied ze zijn begaan.

De leden of gewezen leden van de politiediensten die weigeren te getuigen voor het Controleorgaan en die weigeren hun medewerking te verlenen, worden gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot twee jaar en een geldboete van honderd euro tot duizend euro of met één van die straffen alleen.

Art. 246. Onverminderd artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, zijn alle diensten van de Staat, met inbegrip van de parketten en de griffies van de hoven en van alle rechtscolleges, de provincies, de gemeenten, de verenigingen waartoe zij behoren, de overheidsinstellingen die ervan afhangen, gehouden aan het Controleorgaan, haar leden of de leden van de dienst onderzoeken, op haar of hun verzoek, alle inlichtingen te geven die laatstgenoemden nuttig acht voor het toezicht op de naleving van de wetgeving waarmee zij belast zijn, alsmede gelijk welke informatiedragers ter inzage over te leggen en kopiën ervan te verstrekken onder gelijk welke vorm.

Indien deze inlichtingen deel uitmaken van een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek worden ze slechts mits voorafgaande goedkeuring van het bevoegde openbaar ministerie verstrekt.

Art. 247. Het Controleorgaan beslist over de opvolging die het aan een klacht in de zin van artikel 240, eerste lid, 4°, geeft en heeft de bevoegdheid om:

1° te besluiten dat de verwerking is uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de reglementering inzake de verwerking van persoonsgegevens;

2° de diensten bedoeld in artikel 26, 7°, a), d) en f), of diens verwerker te waarschuwen dat een voorgenomen verwerking van persoonsgegevens de reglementering inzake de verwerking van persoonsgegevens kan schenden;

3° de diensten bedoeld in artikel 26, 7°, a), d) en f), of diens verwerker te berispen wanneer een verwerking gere-

sulteerd heeft in een schending van een bepaling van de reglementering inzake de verwerking van persoonsgegevens;

4° de diensten bedoeld in artikel 26, 7°, a), d) en f), of diens verwerker te gelasten om een verwerking in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de reglementering inzake de verwerking van persoonsgegevens, in voorkomend geval, op een nader bepaalde manier en binnen een nader bepaalde termijn;

5° een tijdelijke of definitieve verwerkingsbeperking, waaronder een verwerkingsverbod, op te leggen;

6° het rectificeren of wissen van persoonsgegevens te gelasten;

7° het dossier over te zenden aan het bevoegde openbaar ministerie, die het informeert van het gevolg dat aan het dossier gegeven wordt;

8° een certificering bedoeld in artikel 240 intrekken of het certificeringsorgaan gelasten een afgegeven certificering in te trekken, of het certificeringsorgaan te gelasten geen certificering af te geven;

9° de diensten bedoeld in artikel 26, 7°, a), d) en f), of diens verwerker te gelasten een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene mee te delen.

Art. 248. § 1. Het Controleorgaan stelt de partijen in kennis van haar beslissing en van de mogelijkheid om beroep aan te tekenen binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing, bij het Hof van Beroep van de woonplaats of de zetel van de eiser.

Behoudens de uitzonderingen die de wet bepaalt of tenzij het Controleorgaan bij met bijzondere redenen omklede beslissing anders beveelt is de beslissing uitvoerbaar bij voorraad, zulks niettegenstaande hoger beroep.

§ 2. Tegen de beslissingen van het Controleorgaan op grond van de artikel 247, 1°, 3°, 4°, 5°, 6°, 8° of 9° staat beroep open bij het Hof van Beroep van de woonplaats of de zetel van de eiser, die de zaak behandelt zoals in kort geding overeenkomstig de artikelen 1035 tot 1038, 1040 en 1041 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 249. Het Controleorgaan informeert de dienst bedoeld in artikel 26, 7°, a), d) en f), van de uitgevoerde onderzoeken naar de verwerking van persoonsgegevens van diens verwerkers en hun resultaten.

Wanneer het er kennis van neemt, informeert het Controleorgaan eveneens de diensten voorzien in artikel 26, 7°, a), d) en f), van de schendingen van de reglementering inzake de verwerking van persoonsgegevens door andere verwerkingsverantwoordelijken.

Art. 250. Uiterlijk twee weken na ontvangst van het verzoek brengt het Controleorgaan ten behoeve van de bevoegde overheid, een omstandig advies uit over de aanwijzing, de bevordering, de benoeming of de mutatie van de personeelsleden van de politiediensten belast met het beheer van de Algemene Nationale Gegevensbank.

Binnen de maand na ontvangst van het verzoek brengt het Controleorgaan ten behoeve van de bevoegde minister, een omstandig advies uit over de wenselijkheid van een tuchtrechtelijke procedure ten aanzien van het hoofd van de dienst die de Algemene Nationale Gegevensbank beheert, of ten aanzien van zijn adjunct.

HOOFDSTUK IV

FINANCIERING

Art. 251. Voor de werking van het Controleorgaan wordt een dotatie uitgetrokken op de algemene uitgavenbegroting van het Rijk.

Het Controleorgaan stelt jaarlijks een ontwerp van begroting op voor zijn werking. Bijgestaan door het Rekenhof, onderzoekt de Kamer van volksvertegenwoordigers de gedetailleerde begrotingsvoorstellen van het Controleorgaan, keurt ze goed en controleert de uitvoering van zijn begroting, onderzoekt en keurt daarenboven de gedetailleerde rekeningen goed.

Het Controleorgaan voegt bij haar jaarlijks begrotingsvoorstel een strategisch plan.

Het Controleorgaan hanteert voor zijn begroting en rekeningen een schema van de begroting en rekeningen dat vergelijkbaar is met het schema van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

TITEL 8

SLOTBEPALINGEN

Art. 252. In geval van verwerking van persoonsgegevens voor meerdere doeleinden, door eenzelfde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker, of bedoeld in verschillende regelgevingen, zijn deze verschillende regelgevingen tegelijkertijd van toepassing. In geval van conflict tussen sommige van hun bepalingen, worden de regels van deze wet toegepast.

HOOFDSTUK I

WIJZIGINGSBEPALINGEN

Art. 253. De bestaande wetten, koninklijke besluiten en elke andere reglementering die verwijzen naar de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, worden geacht te verwijzen naar deze wet of desgevallend de Verordening.

De Koning kan de verwijzingen in bestaande wetten en koninklijke besluiten naar de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en naar de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, door verwijzingen naar de ermee overeenstemmende bepalingen in deze wet en de Verordening en naar de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Art. 254-255. (...) ^{▽1}

⌚ 1. – Wijzigen wet 3 december 2017 Gegevensbeschermingsautoriteit

Art. 256-275. (...) ^{▽1}

⌚ 1. – Wijzigen wet 18 juli 1991 Regeling toezicht politie- en inlichtingendiensten, Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse

Art. 276-279. (...) ^{▽1}

⌚ 1. – Wijzigen wet 3 december 2017 Gegevensbeschermingsautoriteit

HOOFDSTUK II

OPHEFFINGSBEPALINGEN

Art. 280. Lid 1 (...) ^{▽1}

Lid 2 (...) ^{▽2}

Lid 3 (...) ^{▽3}

Lid 4 (...) ▽4

- ⊙ 1. – Heft wet 8 december 1992 Bescherming persoonlijke levenssfeer, persoonsgegevens (WVP), op
- ⊙ 2. – Heft K.B. 13 februari 2001 Bescherming persoonlijk levenssfeer, persoonsgegevens, uitvoering wet 8 december 1992, op
- ⊙ 3. – Heft K.B. 17 december 2003 Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, sectorale comités, samenstelling en werking, op
- ⊙ 4. – Wijzigt wet 25 december 2016 Verwerking van passagiersgegevens

HOOFDSTUK III

INWERKINGTREDING EN OVERGANGSBEPALINGEN

Art. 281. Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

In afwijking van het eerste lid treedt artikel 20 in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een termijn van zes maanden die ingaat de dag na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 282. De wettelijke verplichtingen zoals vastgelegd in de Verordening en in deze wet doen geen afbreuk aan de rechtsgeldigheid van de persoonsgegevensverwerkingen die de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker heeft verricht vóór de inwerkingtreding van voormelde verplichtingen.

Art. 283. De internationale overeenkomsten betreffende de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organisaties die zijn gesloten vóór 6 mei 2016 en die in overeenstemming zijn met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het vóór die datum van toepassing zijnde recht van de Europese Unie, blijven van kracht totdat zij worden gewijzigd, vervangen of herroepen.

Art. 284. In afwijking van artikel 281, worden de systemen voor geautomatiseerde verwerkingssystemen die vóór 6 mei 2016 door de bevoegde autoriteiten bedoeld in titel 2 werden opgezet, uiterlijk op 6 mei 2023 in overeenstemming gebracht met artikel 56, § 1.

Art. 285. § 1. In afwijking van artikel 281, blijven de leden van het Controleorgaan die de eed hebben afgelegd, en daadwerkelijk in functie zijn op het moment van de inwerkingtreding van deze wet en die benoemd werden overeenkomstig artikel 36ter/1 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, van rechtswege aangesteld overeenkomstig de paragrafen 2, 3 en 4 als lid van het Controleorgaan of als lid van de dienst onderzoeken in de zin van deze wet tot op het einde van hun sedert 1 september 2015 lopende mandaat van zes jaar.

Zij worden vanaf de inwerkingtreding van deze wet en voor de duur van hun voormeld mandaat geacht van rechtswege te voldoen aan de artikelen 231 en 232 van deze wet.

§ 2. De huidige leden worden van rechtswege aangesteld als lid van het Controleorgaan of van de dienst onderzoeken overeenkomstig de nieuwe benoemingsvereisten zoals voorzien door deze wet en overeenkomstig de paragrafen 3 en 4.

§ 3. De voorzitter van het Controleorgaan blijft van rechtswege aangesteld als voorzitter van het Controleorgaan in de zin van deze wet.

Het lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt van rechtswege aangesteld als het lid van het Controleorgaan afkomstig uit het openbaar ministerie in de zin van deze wet en de huidige nederlandsstalige expert-jurist wordt van rechtswege in de hoedanigheid van expert in de zin van deze wet aangesteld als lid van het Controleorgaan.

§ 4. De drie huidige andere leden, waarvan twee afkomstig uit de politiediensten en één franstalige expert niet-jurist worden van rechtswege aangesteld als leden van de dienst onderzoeken in de zin van deze wet in hun respectievelijke hoedanigheid van lid van de politiediensten en van expert.

§ 5. In afwijking van artikel 231, § 1, van deze wet kan het lid van het Controleorgaan, dat benoemd werd in zijn hoedanigheid van lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, vanaf de inwerkingtreding van deze wet tot het einde van zijn sedert 1 september 2015 lopende mandaat, zijn functie hetzij voltijds, hetzij deeltijds blijven uitoefenen. Bij een deeltijdse uitoefening van de functie geniet hij van een wedde gelijk aan 20 % van de wedde voorzien voor de andere leden zoals vermeld in artikel 234.

Art. 286. Deze wet wordt aan een gezamenlijke evaluatie onderworpen door de Minister bevoegd voor Sociale Zaken, de Minister bevoegd voor Volksgezondheid, de Minister bevoegd voor Justitie, de Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, de Minister bevoegd voor Defensie, onder leiding van de Minister bevoegd voor Privacy, in het derde jaar na de inwerkingtreding ervan.

De evaluatie bedoeld in het eerste lid heeft onder meer betrekking op:

1° de impact van de aanwijzing van meerdere toezichthoudende autoriteiten op de rechten van de betrokkenen.

Voor de evaluatie van dit punt wordt onder meer rekening gehouden met de werking van het één-loket systeem.

2° de impact van de aanwijzing van meerdere toezichthoudende autoriteiten op de stroom van informatie en persoonsgegevens.

Voor de evaluatie van dit punt wordt onder meer rekening gehouden met:

– de efficiëntie van de samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten;

– de coherentie van hun beslissingen, adviezen en aanbevelingen; en

– de impact van hun werking op het evenwicht tussen de belangen die de stromen vertegenwoordigen enerzijds en het respect voor de rechten van de betrokkenen anderzijds.

3° de lijst van de bevoegde overheden bedoeld in het artikel 26, 7°.

Voor de evaluatie van dit punt wordt onder meer rekening gehouden met:

– de voorafgaande adviezen alsook de gepubliceerde jaarverslagen van de verschillende bevoegde toezichthoudende autoriteiten bedoeld in deze wet;

– de resultaten van de evaluaties bedoeld in het artikel 97, § 1, van de Verordening, het artikel 62, § 6, van de Richtlijn en, desgevallend, het artikel 62, § 1, van de Richtlijn;

– de adviezen en aanbevelingen van het Europees Comité voor gegevensbescherming.

De Minister bevoegd voor Privacy stelt de uitkomst van de evaluatie voor aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

**Wet 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG
(B.S., 10 september 2018)**

**HOOFDSTUK 1
ALGEMENE BEPALING**

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

**HOOFDSTUK 2
OPRICHTING VAN HET
INFORMATIEVEILIGHEIDSCOMITÉ**

Art. 2. § 1. In afwijking van de bepalingen van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens wordt een informatieveiligheidscomité opgericht, samengesteld uit leden die worden aangewezen door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

§ 2. Onverminderd de regeling van zijn werking en bevoegdheden, bij de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator, bestaat het informatieveiligheidscomité uit de kamer sociale zekerheid en gezondheid en de kamer federale overheid en is het samengesteld uit de volgende acht werkende leden, van wie er vier Nederlandstalig en vier Franstalig zijn:

1° een deskundige inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer die deel uitmaakt van de beide kamers en het voorzitterschap van de beide kamers uitoefent;

2° een deskundige inzake elektronisch identiteitsbeheer die deel uitmaakt van de beide kamers;

3° een deskundige inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer die deel uitmaakt van de kamer federale overheid;

4° een deskundige inzake financiële en fiscale aangelegenheden die deel uitmaakt van de kamer federale overheid;

5° twee leden met de hoedanigheid van doctor, licentiaat of master in de rechten, deskundig op het vlak van sociaal recht of gezondheidsrecht, die deel uitmaken van de kamer sociale zekerheid en gezondheid;

6° twee leden met de hoedanigheid van arts, deskundig op het vlak van het beheer van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, die deel uitmaken van de kamer sociale zekerheid en gezondheid.

De leden bedoeld in het eerste lid, 2°, 4°, 5° en 6°, beschikken minstens over een basiskennis van de informatieveiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Indien het informatieveiligheidscomité in verenigde kamers vergadert, neemt slechts één lid bedoeld in het eerste lid, 5°, en slechts één lid bedoeld in het eerste lid, 6°, aan de vergadering deel.

§ 3. Voor elk werkend lid wordt onder dezelfde voorwaarden een plaatsvervangend lid aangewezen.

Art. 3. Om tot werkend of plaatsvervangend lid van het informatieveiligheidscomité benoemd te kunnen worden

en het te kunnen blijven, moeten de kandidaten aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° Belg of onderdaan van de Europese Unie zijn;

2° de burgerlijke en politieke rechten genieten;

3° voor wat betreft de kamer sociale zekerheid en gezondheid, niet onder het hiërarchisch gezag van de minister bevoegd voor de sociale zekerheid of de minister bevoegd voor de volksgezondheid staan en onafhankelijk zijn van de instellingen van sociale zekerheid, van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de organisaties die in het beheerscomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid zijn vertegenwoordigd, van het eHealth-platform en de organisaties die in het beheerscomité van het eHealth-platform zijn vertegenwoordigd, van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg en van de stichting bedoeld in artikel 45quinquies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen;

4° voor wat betreft de kamer federale overheid, niet onder het hiërarchisch gezag van een federaal minister staan en onafhankelijk zijn van de federale overheidsdiensten;

5° geen lid zijn van het Europees Parlement, van het federaal parlement of van een parlement van de gemeenschappen en de gewesten;

6° geen lid zijn van de federale Regering, een Gemeenschapsregering of een gewestregering en evenmin een functie uitoefenen in een beleidscel van een minister;

7° geen lid zijn van de Gegevensbeschermingsautoriteit en niet behoren tot haar personeel.

Art. 4. § 1. De leden van het informatieveiligheidscomité worden voor een hernieuwbare termijn van zes jaar benoemd door de Kamer van volksvertegenwoordigers en worden door de Ministerraad voorgedragen. Ze kunnen van hun opdracht worden ontheven door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Wanneer het mandaat van een werkend of plaatsvervangend lid een einde neemt vóór de vastgestelde datum, wordt dat lid zo spoedig mogelijk vervangen. Het nieuwe lid voleindigt het mandaat van het voormalige lid dat het vervangt.

§ 2. Vóór ze hun ambt aanvaarden, leggen de leden van het informatieveiligheidscomité in handen van de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers de volgende eed af: «Ik zweer de plichten van mijn opdracht getuetsvol en onpartijdig te vervullen.»

Art. 5. Binnen de grenzen van hun bevoegdheden krijgen de leden van het informatieveiligheidscomité van niemand onderrichtingen. Zij kunnen niet van hun mandaat worden ontheven voor meningen die zij uiten of daden die zij stellen bij het vervullen van hun functie.

De leden van het informatieveiligheidscomité zijn onpartijdig en objectief en laten zich niet leiden door vooringenomenheid, in welke vorm dan ook. Zij motiveren hun beslissingen, zowel formeel als materieel, en leven de beginselen van behoorlijk bestuur zeer strikt na.

De leden van het informatieveiligheidscomité en hun medewerkers zijn gehouden tot een vertrouwelijkheidsverplichting met betrekking tot alles wat ze uit hoofde van hun functie hebben kunnen vernemen.

Art. 6. § 1. Indien de werkende voorzitter verhinderd of afwezig is of niet kan deelnemen aan de besluitvorming wegens een belangenconflict oefent het werkend lid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, zijn functie uit. Indien het werkend lid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, niet beschikbaar is, verdelen de overige leden de taken van de werkende voorzitter onder elkaar, onder leiding van het lid met de grootste anciënniteit of, bij gelijkheid van anciënniteit, van het oudste lid.

§ 2. De plaatsvervangende leden vervangen de werkende leden indien zij verhinderd of afwezig zijn of in afwachting van hun vervanging bedoeld in artikel 4, § 1, tweede lid.

§ 3. Een plaatsvervanger van een werkend lid bedoeld in artikel 2, § 2, eerste lid, 5° of 6°, kan slechts deelnemen aan een vergadering van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité indien dat werkend lid niet zelf aan die vergadering deelneemt of indien noch het ander werkend lid met dezelfde hoedanigheid noch de plaatsvervanger van het ander werkend lid met dezelfde hoedanigheid zelf aan die vergadering deelnemen.

Art. 7. Het lid dat het voorzitterschap van het informatieveiligheidscomité uitoefent, heeft per vergadering van het informatieveiligheidscomité die het bijwoont recht op twee maal het presentiegeld bedoeld in artikel 8.

Art. 8. De leden, met uitzondering van het lid dat het voorzitterschap uitoefent, hebben per vergadering van het informatieveiligheidscomité die ze bijwonen recht op een presentiegeld van 250 euro (indexcijfer 1,67374). Dat bedrag is gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijsen.

De leden, met inbegrip van het lid dat het voorzitterschap uitoefent, hebben recht op de vergoedingen voor reizen verblijfskosten volgens de bepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de federale overheidsdiensten.

HOOFDSTUK 3

WIJZIGING VAN DE WET VAN 15 JANUARI 1990 HOUDENDE OPRICHTING EN ORGANISATIE VAN EEN KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID

Art. 9-40. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigen wet 15 januari 1990 Kruispuntbank voor de sociale zekerheid, oprichting en organisatie

HOOFDSTUK 4

WIJZIGING VAN DE WET VAN 24 FEBRUARI 2003 BETREFFENDE DE MODERNISERING VAN HET BEHEER VAN DE SOCIALE ZEKERHEID EN BETREFFENDE DE ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE TUSSEN ONDERNEMINGEN EN DE FEDERALE OVERHEID

Art. 41. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigt wet 24 februari 2003 Sociale zekerheid, modernisering van het beheer

HOOFDSTUK 5

WIJZIGINGEN VAN DE WET VAN 13 DECEMBER 2006 HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN BETREFFENDE GEZONDHEID

Art. 42-43. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigen wet 13 december 2006 Gezondheid, diverse bepalingen

HOOFDSTUK 6

WIJZIGINGEN VAN DE WET VAN 21 AUGUSTUS 2008 HOUDENDE OPRICHTING EN ORGANISATIE VAN HET EHEALTH-PLATFORM EN DIVERSE BEPALINGEN

Art. 44-55. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigen wet 21 augustus 2008 eHealth-platform, oprichting en organisatie, diverse bepalingen

HOOFDSTUK 7

WIJZIGINGEN VAN HET SOCIAAL STRAFWETBOEK

Art. 56-69. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigen wet 6 juni 2010 Invoering Sociaal Strafwetboek

HOOFDSTUK 8

WIJZIGINGEN VAN DE WET VAN 3 AUGUSTUS 2012 HOUDENDE BEPALINGEN BETREFFENDE DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS DOOR DE FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIËN IN HET KADER VAN ZIJN OPDRACHTEN

Art. 70-85. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigen wet 3 augustus 2012 Verwerking persoonsgegevens door FOD Financiën

HOOFDSTUK 9

WIJZIGING VAN DE WET VAN 15 AUGUSTUS 2012 HOUDENDE OPRICHTING EN ORGANISATIE VAN EEN FEDERALE DIENSTENINTEGRATOR

Art. 86. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigt wet 15 augustus 2012 Federale dienstenintegrator, oprichting en organisatie

HOOFDSTUK 10

WIJZIGING VAN DE WET VAN 28 APRIL 2013 TOT INVOERING VAN HET WETBOEK VAN ECONOMISCH RECHT

Art. 87-92. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigen wetboek 28 februari 2013 Wetboek van economisch recht

HOOFDSTUK 11

WIJZIGINGEN VAN DE GECOÖRDINEERDE WET VAN 10 MEI 2015 BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN DE GEZONDHEIDSZORGBEROEPEN

Art. 93-94. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Wijzigen wet 10 mei 2015 Wet uitoefening gezondheidszorgberoepen

HOOFDSTUK 12
SLOTBEPALINGEN

Art. 95. Voor zover in andere wettelijke bepalingen sprake is van een sectoraal comité moeten die bepalingen worden gelezen overeenkomstig de bepalingen van deze wet en overeenkomstig artikel 114 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Art. 96. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de bestaande wettelijke bepalingen opheffen, wijzigen, aanvullen of vervangen om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze wet.

Art. 97. Het mandaat van de externe leden van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid wordt gehandhaafd tot de datum van de benoeming van de leden van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.

Art. 98. Het mandaat van de externe leden van het sectoraal comité van het Rijksregister wordt gehandhaafd tot de datum van de benoeming van de leden van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité.

Art. 99. Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

K.B. 29 april 2009 tot uitvoering van artikel 3, § 5, 3°, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (B.S., 13 mei 2009)

Art. 1. De artikelen 9, 10, § 1, en 12 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens zijn niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen in haar hoedanigheid van publieke autoriteit die opdrachten van bestuurlijke politie uitoefent:

1° in het vooruitzicht van de uitoefening van haar opdrachten van bestuurlijke politie die worden opgesomd in

artikel 45, § 1, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, wanneer die gegevens niet bij de betrokkene zijn verkregen;

2° in het kader van de administratieve sanctieprocedures die zij voert met toepassing van afdeling 5 van hoofdstuk III van de voornoemde wet van 2 augustus 2002.

Art. 2. Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

Regl. 17 oktober 2018 – Reglement van interne orde (= RIO)

HOOFDSTUK I
DIRECTIECOMITÉ

Afdeling 1
Werking

Art. 1. De gegevensbeschermingsautoriteit, hierna de GBA, wordt geleid door de voorzitter van de GBA die waakt over de goede samenwerking en de coördinatie tussen de verschillende organen waaruit de GBA is samengesteld.

In de gevallen waarin de voorzitter van de GBA een vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft, handelt hij in overeenstemming met de beslissing die werd genomen door het directiecomité. Dit geldt ook op Europees vlak, inzonderheid voor wat betreft zijn bevoegdheid om de GBA te vertegenwoordigen in het Europees Comité voor gegevensbescherming en bij te dragen aan de activiteiten van het Comité overeenkomstig artikel 57.1. l) van de AVG.

Overeenkomstig artikel 68,3 van de AVG kan de voorzitter zich bij het voormelde Europese Comité laten vertegenwoordigen. Het tweede lid van het huidige artikel is eveneens van toepassing.

Indien noodzakelijk kan het Directiecomité beslissen dat andere leden de voorzitter bijstaan bij de vertegenwoordiging voor de parlementaire organen en de rechtbanken.

Art. 2. In uitvoering van de artikelen 13 en 14 GBA-wet roept de voorzitter van de GBA het directiecomité op basis

van een door hem vooraf bepaalde kalender samen en dit ten minste eenmaal per maand, evenals telkens wanneer een lid daar om verzoekt. Hij stelt de dag, de plaats en het tijdstip van de vergaderingen vast. Hij opent en sluit de vergaderingen. Hij leidt de vergaderingen.

Het verzoek van een lid van het directiecomité, gericht aan de voorzitter van de GBA om het directiecomité samen te roepen, wordt gedaan tijdens een vergadering van het directiecomité of wordt aan hem gericht per mail. Het verzoek preciseert het voorwerp van de bijeen te roepen vergadering. Tenzij over een andere datum wordt overeengekomen wordt de vergadering binnen de vijftien dagen na de aanvraag georganiseerd.

Art. 3. De beslissingen van het directiecomité zijn enkel geldig indien de meerderheid van haar leden deelneemt aan de besluitvorming.

Er wordt voorzien in een systeem dat vergaderen en stemmen op afstand mogelijk maakt teneinde een lid dat verhinderd is om fysiek aanwezig te zijn, toch toe te laten deel te nemen aan de besluitvorming.

Het lid dat op afstand wenst deel te nemen aan de vergadering neemt onverwijld en ten laatste twee uur voor het aanvangsuur, contact op met de voorzitter die de overige leden van het directiecomité hierover informeert. Volgens neemt het algemeen secretariaat van de GBA alle praktische maatregelen om de vergadering te laten plaatsvinden van op afstand.

Het directiecomité ziet erop toe dat de terbeschikkinggestelde communicatiemiddelen in staat zijn de identiteit van haar leden te verifiëren, ofwel door het gebruik van een elektronische handtekening ofwel door visuele en auditieve verificatie. De directeur van het algemeen secretariaat zal alle praktische modaliteiten en beveiligingsvoorschriften inzake deelname op afstand aan de vergadering en de stemming bij aanvang van haar werkzaamheden uiteenzetten.

Art. 4. Voor alle gevallen waar een beleidsbeslissing van het directiecomité noodzakelijk is, wordt door de bevoegde directeur een voorstel uitgewerkt aan de hand van een nota. Behalve in geval van dringende noodzakelijkheid zal het dossier minstens één week voor de zitting ter beschikking van de leden worden gesteld, desgevallend met inbegrip van de vereiste bijlagen. Ter zitting zal de bevoegde directeur het dossier toelichten.

Afdeling 2 Reflectieraad

Art. 5. Wanneer de wet het voorschrijft of wanneer bij het opvolgen van de ontwikkelingen die een weerslag hebben op de bescherming van de persoonsgegevens daartoe nood is, vraagt de voorzitter van het directiecomité het advies van de reflectieraad.

Bij de vraagstelling wordt een precieze omschrijving gegeven van het voorwerp van de vraag om advies. Het directiecomité duidt één van haar leden aan om de nodige contacten met de reflectieraad te leggen en stelt een redelijke termijn vast waarbinnen de reflectieraad advies wordt ingewacht.

Afdeling 3 Communicatiemiddelen

Art. 6. Behoudens in de gevallen waar de wet of de uitvoeringsbesluiten er anders hebben over beslist kan de communicatie tussen de organen van het GBA, tussen de leden van het directiecomité, van het kenniscentrum en van de geschillenkamer, met de administratie van de GBA en ambtenaren ervan, alsook in het kader van de verscheidene te voeren procedures op elektronische wijze geschieden.

Binnen de zes maanden na de samenstelling van het directiecomité van de GBA zal het directiecomité een beleidsnota uitwerken over de wijze van elektronische communicatie met inbegrip van de noodzakelijke maatregelen voor de informatieveiligheid en van een projectplanning.

Ten laatste één maand voorafgaand legt de directeur van het algemeen secretariaat daartoe een voorstel voor aan het directiecomité dat aanvullingen of wijzigingen kan laten aanbrengen.

Het directiecomité zal beslissen op welke wijze en onder welke voorwaarden en modaliteiten deze vorm van elektronische communicatie geleidelijk aan zal worden ingevoerd.

Over de geleidelijke invoering van de elektronische communicatie zal worden bericht op de website van de GBA.

Afdeling 4 Secretariaat

Art. 7. De administratieve ondersteuning van het directiecomité gebeurt door het algemeen secretariaat.

Wanneer het voorzitterschap van de GBA wordt waargenomen door de directeur van het kenniscentrum, wordt

bij de aanvang van diens mandaat een werkmethode afgesproken met de directeur van het algemeen secretariaat, zodat alle werkzaamheden binnen de vooropgestelde termijnen kunnen worden gerealiseerd.

HOOFDSTUK II ALGEMEEN SECRETARIAAT

Afdeling 1 Ondersteunende taken

Art. 8. Voor de beleidsbeslissingen met betrekking tot de taken bepaald in artikel 19 van de GBA-wet handelt de directeur van het algemeen secretariaat in overeenstemming met het bepaalde in artikel 4 van dit reglement.

Afdeling 2 Uitvoerende taken

Art. 9. De directeur brengt op regelmatige basis verslag uit aan het directiecomité over de bevindingen inzake toezicht op de maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen die een impact hebben op de bescherming van persoonsgegevens. Dit verslag wordt zesmaandelijks als een vast agendapunt voorzien op de vergaderingen van het directiecomité. Telkens wanneer er tussentijds een bijzondere evolutie wordt waargenomen zal de directeur daarover verslag uitbrengen.

Art. 10. Binnen de zes maanden na de samenstelling van het directiecomité van de GBA wordt een eerste lijst van de verwerkingen die een impactanalyse met betrekking tot de gegevensbescherming vereisen opgesteld.

Ten laatste één maand voorafgaand legt de directeur daartoe een voorstel voor aan het directiecomité dat aanvullingen of wijzigingen kan adviseren.

Zesmaandelijks wordt de lijst desgevallend geactualiseerd, o.m. in functie van de evolutie van nieuwe technologieën.

Deze lijst wordt onverwijld meegedeeld aan het Europees Comité voor gegevensbescherming en gepubliceerd op de website van de GBA.

Art. 11. Het advies aan de verwerkingsverantwoordelijke, verzocht in het kader van een voorafgaande raadpleging over een gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt, tenzij de wet het anders bepaalt, verstrekt binnen een termijn van acht weken na ontvangst van het verzoek om raadpleging.

De termijn begint te lopen nadat de directeur het dossier als volledig heeft bestempeld. Binnen de maand na ontvangst van het voormelde verzoek stelt hij de verantwoordelijke en, desgevallend de verwerker, op de hoogte van de onvolledigheid of van de complexiteit van het dossier. In het laatste geval kan de behandelingstermijn met maximum zes weken worden verlengd. De behandelingstermijnen worden opgeschort totdat de directeur de gevraagde bijkomende informatie heeft ontvangen.

Art. 12. Het advies en desgevallend de goed- of afkeuring van de gedragscode wordt aan de verenigingen en andere organen die categorieën van verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen, verstrekt binnen een termijn van acht weken na ontvangst van het verzoek. Deze regeling geldt eveneens voor elk verzoek voor wijziging of uitbreiding ervan.

De bepalingen inzake de termijn, vermeld in artikel 11, tweede lid, van dit reglement zijn van overeenkomstige toepassing.

Wanneer overeenkomstig artikel 40, 7 van de AVG het Europees Comité voor gegevensbescherming dient te worden geraadpleegd, wordt de behandelingstermijn opgeschort gedurende de periode van deze raadpleging.

De goedgekeurde gedragscodes die geen betrekking hebben op verwerkingsactiviteiten in verschillende Lid-Staten worden geregistreerd door het algemeen secretariaat en onverwijld gepubliceerd op de website van de GBA.

Art. 13. Binnen de zes maanden nadat het Europees comité voor gegevensbescherming in overeenstemming met de artikelen 42.5 en 63 van de AVG een advies heeft uitgebracht over de eerste set certificeringscriteria die door een nationale toezichthouder ter advies werden voorgelegd, worden de certificeringscriteria opgesteld.

Ten laatste één maand voorafgaand legt de directeur daartoe een voorstel voor aan het directiecomité dat aanvullingen of wijzigingen kan adviseren.

Zesmaandelijks worden de criteria desgevallend geactualiseerd.

De certificeringsmechanismen worden zodra deze zijn bepaald, rekening houdend met artikel 43. 8. en 9. van de AVG, gepubliceerd op de website van de GBA.

Art. 14. Binnen zes maanden nadat het Europees comité voor gegevensbescherming in overeenstemming met de artikelen 43.3 en 63 van de AVG een advies heeft uitgebracht over de eerste set van ontwerpcriteria voor accreditatie die door een nationale toezichthouder ter advies werden voorgelegd, worden de accreditatiecriteria voor een certificeringsorgaan opgesteld.

Na de voorlegging van deze accreditatiecriteria aan het directiecomité, dat aanvullingen of wijzigingen kan adviseren, treedt de directeur in overleg met BELAC ten einde de pertinentie van de accreditatiecriteria af te toetsen en een protocolovereenkomst op te stellen.

Binnen de zes maanden na het opstellen van de accreditatiecriteria vermeld in het eerste lid, legt de directeur een definitief voorstel van accreditatiecriteria voor een certificeringsorgaan en een protocolovereenkomst met BELAC voor aan het directiecomité dat aanvullingen of wijzigingen kan adviseren.

Zesmaandelijks worden de criteria desgevallend geactualiseerd.

Deze criteria, alsmede de lijst van de geaccrediteerde organen aangesteld op basis van die criteria, worden onverwijld gepubliceerd op de website van de GBA.

Art. 15. Binnen zes maanden nadat het Europees comité voor gegevensbescherming in overeenstemming met de artikelen 41.3 en 63 van de AVG een advies heeft uitgebracht over de eerste set van ontwerpcriteria voor accreditatie die door een nationale toezichthouder ter advies werden voorgelegd, worden de accreditatiecriteria voor toezicht op een gedragscode opgesteld.

Ten laatste één maand voorafgaand legt de directeur daartoe een voorstel voor aan het directiecomité dat aanvullingen of wijzigingen kan adviseren.

Zesmaandelijks worden de criteria desgevallend geactualiseerd.

Deze criteria, alsmede de lijst van de geaccrediteerde organen aangesteld op basis van die criteria, worden onverwijld gepubliceerd op de website van de GBA.

Art. 16. De modelcontractbepalingen worden binnen een termijn van zes maanden na ontvangst van het verzoek goedgekeurd.

De bepalingen inzake de termijn, vermeld in artikel 11, tweede lid, van dit reglement zijn van overeenkomstige toepassing. De termijn kan eveneens worden verlengd indien de goedkeuring afhankelijk is van informatie te verstrekken door andere gegevensbeschermingsautoriteiten. In dit geval verwittigt de directeur daarover de verzoeker.

Art. 17. De bindende ondernemingsregels worden goedgekeurd volgens de procedure omschreven in de beleidslijn van de GBA over deze materie, bekend gemaakt op de website van de GBA. Deze regeling geldt eveneens voor elk verzoek voor wijziging of uitbreiding ervan.

De bepalingen inzake de termijn, vermeld in artikel 11, tweede lid, van dit reglement zijn van overeenkomstige toepassing. De termijn kan eveneens worden verlengd indien de goedkeuring afhankelijk is van informatie te verstrekken door andere gegevensbeschermingsautoriteiten. In dit geval verwittigt de directeur daarover de verzoeker.

Art. 18. In geval van afwezigheid of verhinderdheid wordt de directeur van het algemeen secretariaat vervangen door een ambtenaar van de administratie van de GBA, daartoe door hem aangewezen.

HOOFDSTUK III EERSTELIJNSDIENST

Afdeling 1

Algemeen

Art. 19. Binnen de zes maanden na de samenstelling van het directiecomité wordt een beleidsnota opgesteld met betrekking tot de behandeling door de GBA van de aan haar gerichte verzoeken.

Ten laatste één maand voorafgaand legt de directeur daartoe een voorstel voor aan het directiecomité, dat aanvullingen of wijzigingen kan adviseren.

In de nota wordt onder meer aangegeven, rekening houdend met de personele en materiële middelen waarover de GBA beschikt, welke type van verzoeken als ontvankelijk worden beschouwd, welke de formele ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn, op welke wijze en binnen welke termijnen en volgens welke modaliteiten een antwoord wordt gegeven.

Kennelijk ongegronde of buitensporige verzoeken worden niet behandeld door de GBA.

De beleidsbeslissingen dienaangaande worden bekend gemaakt op de website van de GBA.

Afdeling 2

Klachtbevoegdheid meerdere Belgische toezichthoudende autoriteiten

Art. 20. Indien de eerstelijnsdienst bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van een klacht vaststelt dat deze raakt aan de bevoegdheid van twee of meerdere Belgische toezichthoudende autoriteiten, dan werkt de eerstelijnsdienst voor de verwerking van de klacht nauw samen met de bevoegde toezichthoudende autoriteiten conform de desbetreffende samenwerkingsprotocollen.

Afdeling 3

Ontvankelijke verzoeken

Art. 21. De eerstelijnsdienst staat zelf in voor de behandeling van ontvankelijke verzoeken.

De verzoeker wordt van bij de aanvang van behandeling van zijn verzoek ervan in kennis gesteld dat dit wordt behandeld op basis van de inlichtingen en de gegevens waarover de eerstelijnsdienst beschikt en dit onverminderd de bevoegdheid van de GBA om toezicht uit te oefenen.

In beginsel staat een schriftelijke behandeling voorop.

In de gevallen waarin de eerstelijnsdienst van oordeel is dat mondelinge toelichting vanwege de partijen kan bijdragen tot het bereiken van een minnelijk akkoord, kunnen deze worden opgeroepen om te worden gehoord. De beslissing om over te gaan tot een eventuele verzoeningszitting wordt genomen door de directeur van de eerstelijnsdienst.

De modaliteiten voor het eventueel horen van een partij of van beiden, en het verloop ervan worden bepaald in de beleidsnota, zoals bedoeld in artikel 19 van dit reglement.

Art. 22. Indien het verzoek een vraag tot bemiddeling betreft, dan kan de eerstelijnsdienst aan de verzoekende partij alle inlichtingen vragen die hij nuttig acht. De directeur kan eveneens beslissen een hoorzitting te organiseren.

De bepalingen van artikel 21, tweede en derde lid, van dit reglement zijn van toepassing.

De eerstelijnsdienst kan zich, met het oog op een minnelijk akkoord, in verbinding stellen met de verwerkingsverantwoordelijke waarop het verzoek betrekking heeft, hem op de hoogte brengen van het verzoek en hem alle inlichtingen en uitleg vragen nodig in het kader van een bemiddelingsprocedure.

De verwerkingsverantwoordelijke heeft het recht zijn antwoord te verduidelijken met alle bijkomende informatie en toelichting die hij nodig acht.

De eerstelijnsdienst deelt dit antwoord mee aan de verzoeker om hem de mogelijkheid te bieden te reageren. De dienst kan daarbij eventueel toelichting verstrekken om te komen tot een akkoord.

Art. 23. Indien de eerstelijnsdienst erin slaagt een minnelijk akkoord te bereiken, wordt dit geacteerd volgens de modaliteiten bepaald in de beleidsnota.

Indien geen minnelijk akkoord wordt bereikt, maakt de eerstelijnsdienst een verslag op over de zaak, volgens de modaliteiten bepaald in de beleidsnota.

Het verslag maakt melding van het feit of het dossier in toepassing van artikel 62, §2, lid 4 van de GBA-wet aan de geschillenkamer wordt overgezonden, dan wel of het wordt afgesloten zonder gevolg.

De partijen worden in kennis gesteld over de aard van de beslissing.

Art. 24. Kennelijk ongegronde of buitensporige verzoeken, zoals omschreven in de beleidsnota, worden niet behandeld, behoudens uitzondering waartoe de directeur beslist. Ze geven geen aanleiding tot kosten. De verzoeker wordt hierover geïnformeerd.

Afdeling 4

Vervanging van de directeur van de eerstelijnsdienst

Art. 25. In geval van afwezigheid of verhinderdheid wordt de directeur van de eerstelijnsdienst vervangen door een

ambtenaar van de administratie van de GBA, daartoe door hem aangewezen.

**HOOFDSTUK IV
KENNISCENTRUM**

Art. 26. De directeur roept het kenniscentrum samen op basis van een door hem vooraf bepaalde kalender. Hij stelt de dag, de plaats en het tijdstip van de vergaderingen vast. Hij opent en sluit de vergadering. Hij leidt de debatten.

Behoudens spoedeisende gevallen, door de directeur te beoordelen, worden de oproepingen tenminste acht dagen voor de vergadering aan de leden verzonden via elektronische berichtgevingen. De bijbehorende stukken worden op elektronische wijze ter beschikking gesteld.

De directeur van het kenniscentrum stelt de agenda vast.

Een aangelegenheid die niet op de agenda is vermeld, kan alleen in behandeling worden genomen mits de meerderheid van de leden daarmee instemt.

Art. 27. De directeur roept het kenniscentrum samen wanneer tenminste twee leden erom verzoeken. Dit verzoek wordt gedaan tijdens een vergadering of wordt aan hem gericht per mail. Het verzoek preciseert het voorwerp van de bijeen te roepen vergadering. Tenzij over een andere datum wordt overeengekomen wordt de vergadering binnen de vijftien dagen na de aanvraag georganiseerd.

Art. 28. Over de vergaderingen van het kenniscentrum wordt syntheseverslag opgesteld.

Het ontwerp van proces-verbaal wordt aan de leden van het kenniscentrum meegedeeld en hen ter goedkeuring voorgelegd op de eerstvolgende vergadering.

Het goedgekeurde verslag wordt ondertekend door de directeur van het kenniscentrum en bewaard door de administratie van de GBA.

Art. 29. Voor elk advies of aanbeveling wijst de directeur van het kenniscentrum één of meerdere verslaggevers aan. Hij treedt ook zelf op als verslaggever.

De directeur zorgt voor ondersteuning van de verslaggever door aanduiding van een ambtenaar van de administratie van de GBA.

Art. 30. De ambtenaar van de administratie van de GBA stelt in overleg met de verslaggever een ontwerp van advies/aanbeveling op. Bij het onderzoek van het dossier en de voorbereiding van de besluitvorming zal aandacht worden geschonken aan het wettelijk kader, de toetsing aan de principes voor een verwerking van persoonsgegevens in het bijzonder en de impact hiervan op het recht op bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen.

Wanneer daartoe nood is vraagt de directeur, op voorstel van de verslaggever, het advies van de reflectieraad. In de vraag wordt de vraagstelling precies omschreven en wordt, rekening houdend met de termijnen waaraan het kenniscentrum gehouden, aangegeven binnen welke termijn het advies wordt ingewacht. Bij ontstentenis aan tijdig advies wordt het dossier verder afgehandeld.

Art. 31. Indien het kenniscentrum bij onderzoek van een advies- of aanbevelingsdossier vaststelt dat dit raakt aan de bevoegdheid van twee of meerdere Belgische toezichhoudende autoriteiten, dan handelt het kenniscentrum met de bevoegde toezichhoudende autoriteiten conform de desbetreffende samenwerkingsprotocollen.

Art. 32. Het kenniscentrum vergadert met gesloten deuren.

Op hun uitdrukkelijke vraag kan het kenniscentrum beslissen de andere leden van het directiecomité te laten deelnemen aan de vergadering. Op voorstel van een lid van het kenniscentrum kunnen deze leden eveneens worden uitgenodigd. Ze hebben enkel een raadgevende stem.

Elke bespreking van een dossier wordt ingeleid door de verslaggever waarna elk lid vragen kan stellen en zijn standpunt omtrent het voorstel van beslissing kan toelichten. De directeur gaat na welk gemeenschappelijk standpunt kan worden ingenomen.

Art. 33. Wanneer het noodzakelijk is voor de goede werking van het kenniscentrum of voor de naleving van de wettelijke termijnen, kan het kenniscentrum, na bespreking in vergadering, ertoe besluiten de behandeling van de beraadslaging over een ontwerp van advies of aanbeveling verder te zetten door middel van een schriftelijke procedure.

De directeur van het kenniscentrum verstuurt het ontwerp aangepast volgens de beslissingen van het kenniscentrum genomen in vergadering, aan de leden en bepaalt de termijn en de modaliteiten voor hun eventuele reactie. Deze procedure strekt ertoe de leden de mogelijkheid te geven om zich uit te spreken over de conformiteit van de aanpassing aan de in vergadering genomen beslissing. Alle leden kunnen in het kader van deze procedure hun visie geven.

Op basis van de aan de directeur van het kenniscentrum gerichte reacties zal hij het ontwerp aanpassen, dan wel beslissen tot bijkomende agendering op een volgende vergadering. Indien het ontwerp onverkort kan worden afgevoerd zonder bijkomende vergadering, krijgt het de datum van de laatste vergadering waarop het werd behandeld.

Art. 34. In dringende gevallen kan de directeur van het kenniscentrum beslissen om een ontwerp van besluitvorming uitsluitend via een schriftelijke procedure en dus buiten enige vergadering om te laten behandelen.

De directeur verstuurt het desbetreffende document aan de leden en bepaalt de termijn en de modaliteiten voor hun eventuele reactie. Deze termijn kan niet korter zijn dan 48 uur. Alle leden kunnen in het kader van deze procedure hun visie geven.

Op basis van de aan de directeur van het kenniscentrum gerichte reacties zal hij het ontwerp aanpassen, dan wel in geval van onverenigbare standpunten of omwille van enige andere gegronde reden beslissen tot een agendering op een volgende vergadering.

Indien de directeur op basis van de ontvangen reacties vaststelt dat er onverenigbare visies zijn, maar de behandelingstermijn voor dringende dossiers het niet toelaat om het ontwerp op een volgende nuttige vergadering te agenderen, dan neemt hij contact op met de betrokken leden teneinde binnen de vooropgestelde termijn een oplossing uit te werken.

De goedgekeurde beslissing van het kenniscentrum krijgt naargelang het geval de dagtekening van de vergadering waarop deze het laatst werd besproken en, indien het dossier niet in vergadering werd behandeld, van de uiterlijke datum waartegen de leden dienden te reageren zoals bepaald door de directeur.

Art. 35. Voor de behandeling van de aanvragen om advies zoals bedoeld in artikel 23, §1, 1° en 26 van de GBA-wet gaat de directeur van het kenniscentrum of het lid van het kenniscentrum dat door hem is aangeduid als verslaggever overeenkomstig artikel 29 van dit reglement, zo snel

mogelijk na of alle voor het advies noodzakelijke gegevens aan de GBA zijn meegedeeld.

Indien dit niet het geval is, richt de directeur of de verslaggever zich tot de betrokken overheid met de vraag tot mededeling van de door hem te preciseren gegevens. De betrokken overheid wordt erop gewezen dat de termijn bepaald in artikel 26, § 1, lid 2 van de GBA-wet slechts begint te lopen vanaf het ogenblik dat die gegevens door het kenniscentrum worden ontvangen en het dossier in staat kan worden verklaard.

Art. 36. Het met redenen omkleed advies van het kenniscentrum bevat een commentaar met een algemeen gedeelte en, desgevallend, een artikelsgewijze bespreking. Desgevallend besluit het advies met een opsomming van de pijnpunten.

Art. 37. Voor de behandeling van de aanvragen om aanbeveling zoals bedoeld in artikel 23, §1, 2° van de GBA-wet wordt gehandeld op dezelfde wijze als bepaald in artikel 35 van dit reglement.

Art. 38. De beslissingen van het kenniscentrum zijn enkel geldig indien de meerderheid van zijn leden deelneemt aan de besluitvorming.

Er wordt voorzien in een systeem dat vergaderen en stemmen op afstand mogelijk maakt teneinde een lid dat verhinderd is om fysiek aanwezig te zijn, toch toe te laten deel te nemen aan de besluitvorming.

Het lid dat op afstand wenst deel te nemen aan de vergadering neemt onverwijld en ten laatste twee uur voor het aanvangsuur, contact op met de directeur die de overige leden van het kenniscentrum hierover informeert. Vervolgens neemt het secretariaat van het kenniscentrum alle praktische maatregelen om de vergadering te laten plaatsvinden van op afstand.

Het kenniscentrum ziet erop toe dat de terbeschikkinggestelde communicatiemiddelen dezelfde zijn als deze voorzien voor gelijkaardige vergaderingen en stemmingen binnen het directiecomité en in staat zijn de identiteit van de leden te verifiëren, ofwel door het gebruik van een elektronische handtekening ofwel door visuele en auditieve verificatie. De directeur van het kenniscentrum zal alle praktische modaliteiten en beveiligingsvoorschriften inzake deelname op afstand aan de vergadering bij aanvang van de werkzaamheden uiteenzetten.

Art. 39. In geval van afwezigheid of verhindering wordt de directeur van het kenniscentrum, wanneer hij moet zeten in het kenniscentrum, vervangen door een ander lid, daartoe door hem aangewezen.

In geval van afwezigheid of verhindering wordt directeur van het kenniscentrum, voor zijn aanwezigheid binnen het directiecomité, vervangen door een ambtenaar van de administratie van de GBA, daartoe door hem aangewezen.

HOOFDSTUK V INSPECTIEDIENST

Afdeling 1 Functieprofielen en competenties

Art. 40. De inspecteur-generaal doet voor de functionering van de inspectiedienst beroep op inspecteurs, ambtenaren van de administratie van de GBA.

Op gezamenlijk voorstel van de directeur van het algemeen secretariaat en van de inspecteur-generaal bepaalt het directiecomité het algemene functieprofiel en de competenties waaraan de inspecteurs moeten beantwoorden. Ze worden toegevoegd in bijlage aan dit reglement om ervan deel uit te maken.

Bij gelegenheid van iedere aanwerving zal het directiecomité de vereisten binnen de profielen en de competentie nog verder aanvullen, in functie van de evolutie van de organisatie- en managementstechnieken alsook van de informatietechnologie.

Afdeling 2 Legitimatiebewijs

Art. 41. Binnen de twee maanden na de samenstelling van het directiecomité wordt het model van legitimatiebewijs bepaald.

Ten laatste één maand voorafgaand legt de inspecteur-generaal daartoe, na samspraak met de directeur van het algemeen secretariaat, een voorstel voor aan het directiecomité dat aanvullingen of wijzigingen kan laten aanbrengen.

Het model van legitimatiebewijs wordt bekend gemaakt in het *Belgisch Staatsblad* en op de website van de GBA.

Afdeling 3 Werking

Art. 42. Binnen de zes maanden na de samenstelling van het directiecomité wordt een beleidsnota opgesteld met betrekking tot de werking van en de uitvoering van de opdrachten van de inspectiedienst. Daarbij wordt de werking en de toepassing van de artikelen 63 t.e.m. 91 van de GBA-wet geconcretiseerd.

Ten laatste één maand voorafgaand legt de inspecteur-generaal daartoe, na samspraak met de andere leden ieder in functie van hun bevoegdheden, een voorstel voor aan het directiecomité dat aanvullingen of wijzigingen kan adviseren.

In functie van de noden van de dienst kunnen de procedures, modaliteiten en werkmethoden worden aangepast, volgens de voormelde werkwijze.

Het directiecomité beslist welke elementen worden bekend gemaakt op de website van de GBA.

HOOFDSTUK VI GESCHILLENKAMER

Afdeling 1 Samenstelling van de geschillenkamer

Art. 43. De bij de geschillenkamer aanhangig gemaakte dossiers worden door haar voorzitter verdeeld onder de leden van de geschillenkamer.

Het lid aan wie het dossier is toegewezen, zetelt alleen.

De geschillenkamer zetelt met drie leden indien de voorzitter daartoe beslist. Hij neemt die beslissing rekening houdend met de aard van de klacht en de inbreuk op de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens.

Het lid aan wie een dossier is toegewezen kan, rekening houdend met de omstandigheden, omschreven in het vo-

rige lid, evenwel aan de voorzitter vragen om te zetelen met drie leden.

De voorzitter zorgt voor ondersteuning door aanduiding van ambtenaren van de administratie van de GBA, die deel uitmaken van het secretariaat van de geschillenkamer.

Art. 44. In geval van afwezigheid of verhindering wordt de voorzitter van de geschillenkamer, wanneer hij moet zetelen, vervangen door een ander lid, daartoe door hem aangewezen.

In geval van afwezigheid of verhindering wordt de voorzitter van de geschillenkamer, voor zijn aanwezigheid binnen het directiecomité, vervangen door een ambtenaar van de administratie van de GBA, daartoe door hem aangewezen.

In geval van afwezigheid of verhindering van een lid aan wie een dossier is toegewezen, wordt hij, om te zetelen, vervangen door een ander lid, daartoe door de voorzitter aangewezen.

Afdeling 2 Werking van de geschillenkamer

Onderafdeling A

Procedure voorafgaand aan de beslissing ten gronde (artikel 95 GBA-wet)

Art. 45. Indien de aard van het dossier het toelaat, kunnen de zetelende leden van de geschillenkamer met een beperkt aantal of zelfs zonder (aan de inspectiedienst bijkomend gevraagde) onderzoeksmaatregelen gevolg geven aan het dossier.

De zetelende leden van de geschillenkamer motiveren hun beslissing voor wat betreft de keuze van de opgelegde maatregel(en). Zij kunnen, desgevallend, ook oordelen dat meerdere maatregelen tegelijk moeten worden opgelegd.

Art. 46. Deze procedure verloopt in beginsel volledig schriftelijk. De zetelende leden van de geschillenkamer kunnen evenwel beslissen om de betrokken partijen te horen.

Art. 47. Indien een partij het dossier ter plaatse wil raadplegen op grond van artikel 95, § 2, 3° van de GBA-wet, dient deze contact op te nemen met het secretariaat van de geschillenkamer teneinde een afspraak vast te leggen. Het secretariaat zorgt ervoor dat, binnen de maand op een vastgestelde datum, het dossier aanwezig is en stelt een lokaal ter beschikking. Het dossier dient alle stukken te bevatten, desgevallend met uitzondering van de stukken waaruit de identiteit van de indiener van de klacht kan worden afgeleid.

Partijen kunnen eveneens vragen om een afschrift van het dossier, of een gedeelte ervan, te bekomen of per post te laten toezenden. De GBA kan beslissen dat er kosten zijn verbonden aan het afleveren van afschriften.

De identiteit van de klager wordt in beginsel bekendgemaakt.

De identiteit wordt echter niet bekendgemaakt in die gevallen waarin een ernstig risico bestaat dat de bekendmaking van zijn identiteit aan de tegenpartij leidt tot nadelige gevolgen voor de klager. In voorkomend geval wordt de uitdrukkelijke toestemming van de klager om zijn identiteit bekend te maken, vervolgens gevraagd. Indien de klager met de bekendmaking niet instemt, wordt de klacht zonder gevolg gerangschikt.

Onderafdeling B

Procedure voor beraadslaging ten gronde (artikel 98 GBA-wet)

Art. 48. Wanneer de zetelende leden van de geschillenkamer hebben vastgesteld dat het dossier gereed is voor behandeling ten gronde, stellen zij de betrokken partijen daarvan onverwijld in kennis door toezending van een besluit waarin de termijnen worden vastgelegd om verweermiddelen in te dienen en conclusies te nemen alsook van de mogelijkheid om te worden gehoord en om stukken neer te leggen.

Wanneer de inspectiedienst betrokken is bij het dossier wordt deze eveneens in kennis gesteld, en kan desgevallend gehoord worden.

Indien een partij de vooropgestelde termijn niet respecteert wordt de procedure voor de geschillenkamer niettemin verdergezet.

Art. 49. Voor de raadpleging van het dossier en voor het eventueel bekomen van afschriften is artikel 47 van dit reglement van toepassing.

Indien een partij ervoor opteert om alle communicatie omtrent de zaak elektronisch te aanvaarden, meldt zij dit aan het secretariaat van de geschillenkamer. De communicatie gebeurt op een beveiligde manier overeenkomstig de modaliteiten bepaald door de GBA. Artikel 6 van dit reglement over de beveiligde communicatie is van toepassing.

Indien een partij verweermiddelen wil indienen, deelt zij dit onverwijld mede aan het secretariaat. Artikel 48 van dit reglement is van toepassing.

Een partij die wil worden gehoord, handelt in overeenstemming met artikel 51 van dit reglement.

Een partij die stukken bij het dossier wil voegen, moet deze neerleggen op het secretariaat binnen de door de zetelende leden van de geschillenkamer bepaalde termijn. Binnen dezelfde termijn deelt zij deze mee aan de andere inzake zijnde partijen.

Art. 50. De betrokken partijen zetten alle voor hun verweer nuttige middelen en feiten schriftelijk uiteen. Zij bezorgen deze aan het secretariaat van de geschillenkamer en aan de andere inzake zijnde partijen.

Art. 51. Een partij die wenst te worden gehoord, richt haar verzoek aan het secretariaat van de geschillenkamer, met vermelding van haar naam en hoedanigheid. Het secretariaat van de geschillenkamer brengt hiervan alle betrokken partijen en de zetelende leden van de geschillenkamer op de hoogte.

Indien de zetelende leden van de geschillenkamer ingaan op het verzoek om te worden gehoord, roepen zij de partijen op voor de datum die zij vaststellen.

De partijen dienen per kerende post hun aanwezigheid op deze zitting te bevestigen, dan wel mee te delen dat zij niet aanwezig zullen zijn.

De partijen verschijnen overeenkomstig de bepalingen van artikel 53 van dit reglement.

Art. 52. De zetelende leden van de geschillenkamer kunnen, indien zij dit nuttig achten, ambtshalve beslissen om de betrokken partijen te horen.

De zetelende leden van de geschillenkamer roepen de partijen op voor de datum die zij vaststellen.

De partijen dienen per kerende post hun aanwezigheid op deze zitting te bevestigen, dan wel mee te delen dat zij niet aanwezig zullen zijn.

De partijen verschijnen overeenkomstig de bepalingen van artikel 53 van dit reglement.

Indien geen gevolg wordt gegeven aan een oproep tot verschijning op een hoorzitting, wordt de procedure voor de geschillenkamer niettemin verdergezet.

Art. 53. De zitting is niet openbaar. De partijen worden in aanwezigheid van de andere opgeroepen partij(en) gehoord.

De te horen personen verschijnen ofwel zelf, ofwel in de persoon van hun wettelijke of statutaire vertegenwoordigers. Zij kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat.

Art. 54. Na het verschijnen wordt een proces-verbaal opgemaakt bij wijze van synthese. Daarin worden steeds de naam en de hoedanigheid van de aanwezige personen vermeld.

De eventuele schriftelijke opmerkingen van de opgeroepen personen worden in bijlage gevoegd evenals elk overgemaakt document.

Van het niet-verschijnen van een opgeroepen partij wordt melding gemaakt in het proces-verbaal.

Het niet-verschijnen doet geen afbreuk aan de geldigheid van de procedure.

Het proces-verbaal wordt ondertekend door de zetelende leden van de geschillenkamer.

Een kopie van het proces-verbaal wordt aan de betrokken partijen overgemaakt.

Afdeling 3

Planning van de werkzaamheden van de geschillenkamer en termijnen

Art. 55. Het werkjaar komt overeen met het kalenderjaar.

Art. 56. Voor de werkzaamheden van de geschillenkamer worden de volgende dagen niet als werkdagen beschouwd: de wettelijke feestdagen, de verlof- en sluitingsdagen van toepassing binnen het federaal openbaar ambt, de eerste werkdag van het kalenderjaar, de door de federale minister van het openbaar ambt jaarlijks vastgelegde bruggdagen.

De voorzitter van de geschillenkamer bepaalt de dagen en de openingsuren van het secretariaat van de geschillenkamer. Deze informatie wordt bekend gemaakt op de website van de GBA.

Art. 57. Voor wat betreft de berekening van de termijnen zijn de bepalingen van «Hoofdstuk VIII – Termijnen» van het Gerechtelijk Wetboek, van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VII

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE LEDEN, PERSONEELSLEDEN EN DESKUNDIGEN

Art. 58. § 1. Een lid van het directiecomité, van het kenniscentrum, van de geschillenkamer of een inspecteur, dat of die een belangenconflict heeft met betrekking tot een dossier, deelt dit onverwijld mee aan respectievelijk de voorzitter van het directiecomité, de directeur van het kenniscentrum, de voorzitter van de geschillenkamer of de inspecteur-generaal. In voorkomend geval zal deze beslissen dat het betreffende lid zich terugtrekt wegens een vastgesteld belangenconflict.

Een belangenconflict doet zich voor wanneer de onpartijdige en objectieve uitoefening van de functie/van het lidmaatschap of de naleving van de principes van eerlijke concurrentie, niet-discriminatie en gelijke behandeling in het gedrang

komen omwille van een belang dat gedeeld wordt met een persoon of instantie vermeld in het te behandelen dossier.

Het betrokken lid onthoudt zich van deelname aan de behandeling van het dossier, verlaat de vergadering en neemt niet deel aan de bespreking, de besluitvorming en de stemming over het betrokken dossier.

Eventueel kan het betrokken lid gevraagd worden de bespreking vóór de beraadslaging bij te wonen, louter voor het verschaffen van verduidelijkingen in functie van zijn specifieke kennis of competenties.

§ 2. De bepalingen van paragraaf 1 zijn van overeenkomstige toepassing op de deskundigen van of aangesteld door de GBA. De betrokken deskundige richt zich onverwijld tot de leidinggevende van het orgaan waarvoor hij werkzaam is.

Ook zij mogen geen andere al dan niet bezoldigde activiteit uitoefenen die niet verenigbaar is met hun opdracht binnen de GBA.

§ 3. Onverminderd het bepaalde in het statuut en het arbeidsreglement van de ambtenaren van de GBA, zijn de bepalingen van paragraaf 1 van overeenkomstige toepassing op de personeelsleden van de GBA. De betrokken personeelslid richt zich onverwijld tot de leidinggevende van het orgaan waarvoor hij werkzaam is.

Ook zij mogen geen andere al dan niet bezoldigde activiteit uitoefenen die niet verenigbaar is met hun functie binnen de GBA.

Regl. 17 oktober 2018 – Overgangsreglement van interne orde

HOOFDSTUK I SAMENSTELLING VAN DE GEGEVENSBESCHERMINGSAUTORITEIT

Art. 1. De hiernavolgende vaste en plaatsvervangende leden van de voormalige Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer leden hebben de door artikel 44, §2 voorgeschreven verklaring dat er geen belan-

genconflicten zijn, ondertekend. In toepassing van artikel 114 van de wet 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit maken zij bijgevolg deel uit van de Gegevensbeschermingsautoriteit, hierna de GBA, in zijn voorlopige samenstelling:

Willem DEBEUCKELAERE, vast lid	Frank DE SMET, plaatsvervangend lid
Stefan VERSCHUERE, vast lid	Joël LIVYNS, plaatsvervangend lid
Jo BARET, vast lid	Serge MERTENS de WILMARS, plaatsvervangend lid
Frank ROBBEN, vast lid	Mireille SALMON, plaatsvervangend lid
Gert VERMEULEN, vast lid	Frank SCHUERMANS, plaatsvervangend lid
Séverine WATERBLEY, vast lid	Dirk VAN DER KELEN, plaatsvervangend lid
	Ivan VANDERMEERSCH, plaatsvervangend lid

HOOFDSTUK II OPDELING VAN DE GEGEVENSBESCHERMINGSAUTORITEIT

Art. 2. De GBA, zoals hierboven samengesteld, wordt voor wat betreft de klachtbehandeling en rekening houdend met onverenigbaarheden, opgedeeld in twee entiteiten, die voor hun specifieke opdrachten volledig onafhankelijk van elkaar handelen.

De entiteit 1 is bevoegd voor de beslissing inzake de ontvankelijkheid van een klacht. Ze is als volgt samengesteld: Willem Debeuckelaere, Jo Baret, Frank Robben, Séverine Waterbley, Frank Schuermans en Gert Vermeulen. Desgevallend kan in een delegatie worden voorzien aan de personen vermeld in de artikelen 13 en 14.

De entiteit 2 is specifiek bevoegd voor de taken verbonden aan de geschillenkamer. Ze is als volgt samengesteld: Dirk Van der Kelen, Frank De Smet, Joël Livyns, Serge Mertens de Wilmars en Ivan Vandermeersch.

De entiteiten 1 en 2 kunnen voor bepaalde opdrachten behorend tot het algemeen secretariaat en het kenniscentrum gezamenlijk handelen. Evenwel wanneer er zich problemen van onverenigbaarheid stellen, zullen de leden zich bij de besluitvorming onthouden.

HOOFDSTUK III

OVERGANGSREGELING VOOR DE TOEPASSING VAN HET REGLEMENT VAN INWENDIGE ORDE

Art. 3. Het reglement van interne orde (= RIO) van de GBA, zoals goedgekeurd op de vergadering van 17 oktober 2018, is gedurende de overgangsregeling voor de werking van de GBA, onder zijn huidige samenstelling, van toepassing behoudens de hierna bepaalde andersluidende regeling en onder voorbehoud van overmacht.

HOOFDSTUK IV DIRECTIECOMITÉ

Art. 4. Het directiecomité wordt voorlopig samengesteld als volgt:

- Willem Debeuckelaere: als waarnemend directeur van het kenniscentrum;
- Jo Baret: als waarnemend directeur van het algemeen secretariaat;
- Frank Schuermans: als waarnemend inspecteur-generaal en directeur van de eerstelijnsdienst;
- Séverine Waterbley: als waarnemend inspecteur-generaal en directeur van de eerstelijnsdienst;
- Dirk Van der Kelen: als waarnemend voorzitter van de geschillenkamer.

In afwijking van artikel 13,§ 2 van de voormelde wet van 3 december 2017 en gelet op zijn specifieke ervaring als uit-tredend voorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wordt het voorzitterschap van het Directiecomité tijdens de overgangsfase opgenomen door de waarnemend directeur van het kenniscentrum.

Art. 5. Het secretariaat van het directiecomité van de GBA wordt opgenomen door de waarnemend administrateur van de administratie van de GBA, die deelneemt aan de vergaderingen.

Art. 6. Voor wat de specifieke opdrachten betreft die zijn voorzien in het RIO en de daarbij behorende termijnen, wordt door het directiecomité zo spoedig mogelijk een regeling uitgewerkt voor de uitvoering ervan. Ieder waarnemend lid van het directiecomité zal daartoe een voorstel doen aan het directiecomité binnen de drie maanden na de installatie van het waarnemend directiecomité. Daarbij zal worden aangegeven welke opdrachten nu al kunnen worden opgenomen, al dan niet nu al kunnen worden voorbereid en welke moeten worden uitgesteld.

HOOFDSTUK V

VOORZITTER

Art. 7. De taken opgenomen in artikel 17 van de wet van 3 december 2017 worden tijdens de overgangsregeling aangestuurd door Willem Debeuckelaere.

Art. 8. In geval van afwezigheid of verhindering van het waarnemend lid van het directiecomité worden zijn taken opgenomen door de waarnemend administrateur van de administratie van de GBA.

HOOFDSTUK VI

ALGEMEEN SECRETARIAAT

Afdeling 1

Ondersteunende taken

Art. 9. De ondersteunende taken van het algemeen secretariaat worden tijdens de overgangsregeling aangestuurd door Jo Baret.

Art. 10. In geval van afwezigheid of verhindering van het waarnemend lid van het directiecomité worden zijn taken opgenomen door het waarnemend afdelingshoofd Organisatie en Resources management van de administratie van de GBA.

Afdeling 2

Uitvoerende taken

Art. 11. De uitvoerende taken van het algemeen secretariaat worden, gelet op zijn specifieke ervaring uit het verleden, tijdens de overgangsregeling aangestuurd door Willem Debeuckelaere.

Art. 12. In geval van afwezigheid of verhindering van het waarnemend lid van het directiecomité worden zijn taken opgenomen door het waarnemend afdelingshoofd Studie en Onderzoek van de administratie van de GBA.

HOOFDSTUK VII

EERSTELIJNSDIENST

Art. 13. De taken van de eerstelijnsdienst worden tijdens de overgangsregeling aangestuurd door Frank Schuermans en door Séverine Waterbley.

Art. 14. In geval van afwezigheid of verhindering van de voormelde waarnemende leden van het directiecomité worden hun taken opgenomen door het waarnemend afdelingshoofd Externe Betrekkingen van de administratie van de GBA.

HOOFDSTUK VIII

KENNISCENTRUM

Art. 15. De taken van het kenniscentrum worden tijdens de overgangsregeling aangestuurd door Willem Debeuckelaere.

Art. 16. In geval van afwezigheid of verhindering van het waarnemend lid van het directiecomité worden zijn taken opgenomen door het waarnemend afdelingshoofd Studie en Onderzoek van de administratie van de GBA.

Art. 17. De opdrachten van het kenniscentrum worden tijdens de overgangsregeling opgenomen door de leden van de GBA zoals vermeld in artikel 1 van dit reglement, behoudens gevallen van onvernegbaarheid zoals gesteld in artikel 2 van dit reglement.

Art. 18. De bepaling van artikel 36 van het RIO wordt toegepast met ingang van de datum bepaald door de voorzitter van de GBA.

HOOFDSTUK IX

INSPECTIEDIENST

Art. 19. De taken van de inspectiedienst worden tijdens de overgangsregeling aangestuurd door Frank Schuermans en door Séverine Waterbley.

Art. 20. In geval van afwezigheid of verhindering van de voormelde waarnemende leden van het directiecomité worden hun taken opgenomen door het waarnemend afdelingshoofd Externe Betrekkingen van de administratie van de GBA.

HOOFDSTUK X

GESCHILLENKAMER

Art. 21. De taken van de geschillenkamer worden tijdens de overgangsregeling aangestuurd door Dirk Van der Kelen.

Art. 22. In geval van afwezigheid of verhindering van het waarnemend lid van het directiecomité worden zijn taken opgenomen door de rechtskundig adviseurs – secretarissen van de administratie van de GBA.

2. Strafwetgeving

Wet 17 november 1808 – Wetboek van strafvordering (uittreksel art. 28bis, 28quinquies, 39bis, 46bis–46quinquies, 47ter, 55, 57, 87–90, 90ter–90duodecies, 589–602).....	184
Wet 8 juni 1867 – Strafwetboek (uittreksel art. 193, 210bis, 259bis, 314bis, 371/1–378bis, 433bis–433bis/1, 434–453bis, 458–458bis, 459–460ter, 550bis).....	206
Wet 8 april 1965 – Jeugdbeschermingswet (Vlaamse versie) (uittreksel art. 50, 63, 77) .	222
Wet 7 juni 1969 – Huiszoekingswet (uittreksel art. 1–3).....	223
Wet 15 december 1980 – Vreemdelingenwet (uittreksel art. 30bis, 49/4, 51/3).....	225
Wet 30 juni 1994 – Telefoonaftrap, bescherming	226
Wet 22 maart 1999 – DNA-analyse in strafzaken	226
Wet 7 mei 1999 – Kansspelen, weddenschappen, kansspelinrichtingen, bescherming van spelers (uittreksel art. 55)	226
Wet 12 januari 2005 – Basiswet gevangeniswezen, rechtspositie van gedetineerden (uittreksel art. 4–8, 64)	227
K.B. 19 juli 2001 – Centraal Strafregister, toegang (uittreksel art. 1–6)	228
K.B. 9 januari 2003 – Wettelijke medewerkingsplicht bij gerechtelijke vorderingen mbt tot elektronische communicatie	229
K.B. 8 april 2011 – Basiswet gevangeniswezen, rechtspositie van gedetineerden.....	229

Wet 17 november 1808 Wetboek van Strafvordering (B.S., 6 september 1967)

(Uittreksel)

BOEK I

DE GERECHTELIJKE POLITIE EN DE OFFICIEREN DIE ZE UITOEFENEN

HOOFDSTUK IV

DE PROCUREURS DES KONINGS EN HUN SUBSTITUTEN

Afdeling I

Bevoegdheid van de procureurs des Konings betreffende de gerechtelijke politie

¹[Afdeling Ibis

Het opsporingsonderzoek]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 5 wet 12 maart 1998, B.S., 2 april 1998, err., B.S., 7 augustus 1998, inwerkingtreding: 2 oktober 1998 (art. 1 K.B. 21 september 1998, B.S., 25 september 1998)

►1[Art. 28bis. § 1. Het opsporingsonderzoek is het geheel van de handelingen die ertoe strekken de misdrijven, hun daders en de bewijzen ervan op te sporen en de gegevens te verzamelen die dienstig zijn voor de uitoefening van de strafvordering.

De algemene beginselen volgens welke de politiediensten autonoom kunnen optreden, worden vastgelegd bij wet en volgens de bijzondere regels vastgesteld bij richtlijn uitgevaardigd overeenkomstig de artikelen 143bis en 143ter van het Gerechtelijk Wetboek.

Ongeacht hetgeen is bepaald in de vorige leden, wordt het opsporingsonderzoek gevoerd onder de leiding en het gezag van de bevoegde procureur des Konings. Hij draagt hiervoor de verantwoordelijkheid.

§ 2. Het opsporingsonderzoek strekt zich uit over de proactieve recherche. Hieronder wordt verstaan, met het doel te komen tot het vervolgen van daders van misdrijven, het opsporen, het verzamelen, registreren en verwerken van gegevens en inlichtingen op grond van een redelijk vermoeden van te plegen of reeds gepleegde maar nog niet aan het licht gebrachte strafbare feiten, en die worden of zouden worden gepleegd in het kader van een criminele organisatie, zoals gedefinieerd door de wet, of misdaden of wanbedrijven als bedoeld in artikel 90ter, §§ 2, 3 en 4, uitmaken of zouden uitmaken. Het instellen van een proactieve recherche behoeft voorafgaande schriftelijke toestemming, door de procureur des Konings, de arbeidsauditeur, ²[of de federale procureur]² gegeven in het kader van hun respectieve bevoegdheid, onverminderd de naleving van de specifieke wettelijke bepalingen die de ²[bijzondere opsporingsmethoden en andere methoden]² regelen.

§ 3. Behoudens de wettelijke uitzonderingen mogen de opsporingshandelingen geen enkele dwangmaatregel inhouden noch schending inhouden van individuele rechten en vrijheden. Deze handelingen kunnen evenwel de inbeslagname van de zaken vermeld in ³[de artikelen 35 en 35ter]³ inhouden.

De procureur des Konings waakt over de wettigheid van de bewijsmiddelen en de loyaliteit waarmee ze worden verzameld.]¹ ▽4...6

►1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 12 maart 1998, B.S., 2 april 1998, err., B.S., 7 augustus 1998, inwerkingtreding: 2 oktober 1998 (art. 1 K.B. 21 september 1998, B.S., 25 september 1998)

►2. – § 2 gewijzigd bij art. 56 wet 21 juni 2001, B.S., 20 juli 2001, inwerkingtreding: 21 mei 2002 (art. 1 K.B. 4 juli 2001, B.S., 20 juli 2001); gewijzigd bij art. 2 wet 6 januari 2003, B.S., 12 mei 2003

►3. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 6 wet 19 december 2002, B.S., 14 februari 2003

▽4. – Een vordering tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek kan betrekking hebben op gepleegde en al dan niet aan het licht gebrachte strafbare feiten als op nog niet gepleegde strafbare feiten, in zoverre het openbaar ministerie met betrekking tot die feiten over informa-

tie beschikt die dusdanig concreet is dat zij een in tijd en ruimte bepaalbaar misdrijf gaan vormen (Cass., 26 maart 2013, P.13.0133.N).

▫ 5. – De naleving van het loyaliteitsbeginsel door het openbaar ministerie, dat inhoudt dat alle door het parket verzamelde gegevens bij het strafdossier worden gevoegd, inzonderheid de gegevens *a décharge*, wordt vermoed en om dat vermoeden te weerleggen zijn nauwkeurige en objectieve gegevens vereist (Cass., 12 mei 2015, P.13.1399.N).

▫ 6. – Het instellen van de in artikel 28bis, § 2 Sv. bedoelde proactieve recherche behoeft voorafgaande schriftelijke toestemming van het openbaar ministerie, hetgeen beoogt de autonomie van de speurder onder het toezicht en de leiding van het openbaar ministerie te plaatsen van zodra, met het oog op het vatten van de dader van een nog aan het licht te brengen misdrijf, relevante gegevens worden ingezameld en verwerkt, die tot het privéleven van de betrokkene behoren en die wegens hun vaagheid geen grond tot onmiddellijk repressief optreden opleveren (Cass., 19 mei 2015, P.15.0023.N).

▫¹[Art. 28quinquies, § 1. Behoudens de wettelijke uitzonderingen is het opsporingsonderzoek geheim.

Eenieder die beroepshalve zijn medewerking dient te verlenen aan het opsporingsonderzoek, is tot geheimhouding verplicht. Hij die dit geheim schendt, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek.

▫ 1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 12 maart 1998, B.S., 2 april 1998, err., B.S., 7 augustus 1998, inwerkingtreding: 2 oktober 1998 (art. 1 K.B. 21 september 1998, B.S., 25 september 1998)

Afdeling II

Wijze waarop de procureurs des Konings handelen in de uitoefening van hun ambt

▫¹[Art. 39bis, § 1. Onverminderd de specifieke bepalingen van dit artikel, zijn de regels van dit wetboek inzake inbeslagname, met inbegrip van artikel 28sexies, van toepassing op het kopiëren, ontoegankelijk maken en verwijderen van in een informaticasysteem [▫]²[of een deel ervan][▫]² opgeslagen gegevens.

§ 2. [▫]³[Tot de zoeking in een informaticasysteem of een deel ervan dat in beslag genomen is, kan beslist worden door een officier van gerechtelijke politie.

Onverminderd het eerste lid, kan de procureur des Konings een zoeking bevelen in een informaticasysteem of een deel ervan dat door hem in beslag kan worden genomen.

De zoekingen bedoeld in het eerste en het tweede lid kunnen zich enkel uitstrekken tot de gegevens die opgeslagen zijn op het informaticasysteem dat, respectievelijk, in beslag genomen is of in beslag kan worden genomen. Met het oog daarop wordt elke externe verbinding van dit informaticasysteem verhinderd, alvorens de zoeking wordt aangevat.[▫]³

§ 3. [▫]⁴[De procureur des Konings kan de zoeking in een informaticasysteem of een deel ervan, aangevat op grond van paragraaf 2, uitbreiden naar een informaticasysteem of een deel ervan dat zich op een andere plaats bevindt dan daar waar de zoeking plaatsvindt:

– indien deze uitbreiding noodzakelijk is om de waarheid aan het licht te brengen ten aanzien van het misdrijf dat het voorwerp uitmaakt van de zoeking; en

– indien andere maatregelen disproportioneel zouden zijn, of indien er een risico bestaat dat zonder deze uitbreiding bewijselementen verloren gaan.

De uitbreiding van de zoeking in een informaticasysteem mag zich niet verder uitstrekken dan tot de informaticasystemen of de delen ervan waartoe de personen die gerechtigd zijn het onderzochte informaticasysteem te gebruiken, in het bijzonder toegang hebben.

Inzake de door uitbreiding van de zoeking in een informaticasysteem aangetroffen gegevens, die nuttig zijn voor

dezelfde doeleinden als de inbeslagname, wordt gehandeld zoals bepaald in paragraaf 6.

Wanneer blijkt dat deze gegevens zich niet op het grondgebied van het Rijk bevinden, worden ze enkel gekopieerd. In dat geval deelt de procureur des Konings dit onverwijld mee aan de Federale Overheidsdienst Justitie, dat de bevoegde overheid van de betrokken Staat hiervan op de hoogte brengt, indien deze redelijkerwijze kan worden bepaald.

In geval van uiterst dringende noodzakelijkheid kan de procureur des Konings de uitbreiding van de zoeking bedoeld in het eerste lid mondeling bevelen. Dit bevel wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd, met vermelding van de redenen van de uiterst dringende noodzakelijkheid.[▫]⁴

§ 4. [▫]⁵[Enkel de onderzoeksrechter kan een andere zoeking bevelen in een informaticasysteem of een deel ervan dan de zoekingen voorzien in de paragrafen 2 en 3:

– indien deze zoeking noodzakelijk is om de waarheid aan het licht te brengen ten aanzien van het misdrijf dat het voorwerp uitmaakt van de zoeking; en

– indien andere maatregelen disproportioneel zouden zijn, of indien er een risico bestaat dat zonder deze zoeking bewijselementen verloren gaan.

In geval van uiterst dringende noodzakelijkheid kan de onderzoeksrechter de uitbreiding van de zoeking bedoeld in het eerste lid mondeling bevelen. Dit bevel wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd, met vermelding van de redenen van de uiterst dringende noodzakelijkheid.[▫]⁵

§ 5. [▫]⁶[Teneinde de maatregelen bedoeld in dit artikel mogelijk te maken, kan de procureur des Konings of de onderzoeksrechter bevelen om, te allen tijde, ook zonder de toestemming van hetzij de eigenaar of zijn rechthebbende, hetzij de gebruiker:

– elke beveiliging van de betrokken informaticasystemen tijdelijk op te heffen, desgevallend met behulp van technische hulpmiddelen, valse signalen, valse sleutels of valse hoedanigheden;

– technische middelen in de betrokken informaticasystemen aan te brengen teneinde de door dat systeem opgeslagen, verwerkte of doorgestuurde gegevens te ontcijferen en te decoderen.

Evenwel kan enkel de onderzoeksrechter deze tijdelijke opheffing van de beveiliging of deze aanbrenging van technische middelen bevelen wanneer dit in het bijzonder noodzakelijk is voor de toepassing van paragraaf 3.[▫]⁶

§ 6. [▫]⁷[Indien in de betrokken informaticasystemen opgeslagen gegevens aangetroffen worden die nuttig zijn voor dezelfde doeleinden als de inbeslagname, maar de inbeslagname van de drager daarvan evenwel niet wenselijk is, worden deze gegevens, evenals de gegevens noodzakelijk om deze te kunnen verstaan, gekopieerd op dragers, die toebehoren aan de overheid. In geval van dringendheid of om technische redenen, kan gebruik gemaakt worden van dragers, die ter beschikking staan van personen die gerechtigd zijn om het informaticasysteem te gebruiken.

Bovendien worden passende technische middelen aangewend om de toegang tot deze gegevens in het informaticasysteem, evenals tot de kopieën daarvan die ter beschikking staan van personen die gerechtigd zijn om het informaticasysteem te gebruiken, te verhinderen en hun integriteit te waarborgen.

Wanneer de in het eerste lid vermelde maatregel niet mogelijk is om technische redenen of wegens de omvang van de gegevens, wendt de procureur des Konings de passende

technische middelen aan om de toegang tot deze gegevens in het informaticasysteem, evenals tot de kopieën daarvan die ter beschikking staan van personen die gerechtigd zijn om het informaticasysteem te gebruiken, te verhinderen en hun integriteit te waarborgen.

Indien de gegevens het voorwerp van het misdrijf vormen of voortgekomen zijn uit het misdrijf en indien de gegevens strijdig zijn met de openbare orde of de goede zeden, of een gevaar opleveren voor de integriteit van informaticasystemen of gegevens die door middel daarvan worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen, Wendt de procureur des Konings alle passende technische middelen aan om deze gegevens ontoegankelijk te maken of, na hiervan kopie te hebben genomen, te verwijderen.

Hij kan evenwel, behoudens in het geval bedoeld in het vierde lid, het verdere gebruik van het geheel of een deel van deze gegevens toestaan, wanneer dit geen gevaar voor de strafvordering oplevert.

In geval van uiterst dringende noodzakelijkheid en wanneer het kennelijk gaat om een strafbaar feit bedoeld in de artikelen 137, § 3, 6°, 140bis of 383bis, § 1, van het Strafwetboek, kan de procureur des Konings mondeling bevelen dat alle passende technische middelen worden aangewend om de gegevens, die het voorwerp van het misdrijf vormen of voortgekomen zijn uit het misdrijf en die strijdig zijn met de openbare orde of de goede zeden, ontoegankelijk te maken. Dit bevel wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd, met vermelding van de redenen van de uiterst dringende noodzakelijkheid.⁷

Gepaste technische middelen worden aangewend voor de bewaring hiervan op de griffie.

Hetzelfde geldt, wanneer gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen in een informaticasysteem, samen met hun drager in beslag worden genomen, overeenkomstig de vorige artikelen.¹

⁸[§ 7. Tenzij diens identiteit of woonplaats redelijkerwijze niet achterhaald kan worden, brengt de procureur des Konings of de onderzoeksrechter de verantwoordelijke van het informaticasysteem zo spoedig mogelijk op de hoogte van de zoeking in het informaticasysteem of van de uitbreiding ervan. Hij deelt hem in voorkomend geval een samenvatting mee van de gegevens die zijn gekopieerd, ontoegankelijk gemaakt of verwijderd.]⁸

⁹[§ 8. De procureur des Konings wendt de passende technische middelen aan om de integriteit en de vertrouwelijkheid van deze gegevens te waarborgen.

Gepaste technische middelen worden aangewend voor de bewaring hiervan op de griffie.

Hetzelfde geldt, wanneer gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen in een informaticasysteem, samen met hun drager in beslag worden genomen, overeenkomstig de vorige artikelen.]⁹

►1. – Ingevoegd bij art. 7 wet 28 november 2000, *B.S.*, 3 februari 2001

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 2, 1°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►3. – § 2, na wijziging, vervangen bij art. 2, 2°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►4. – § 3, na wijziging, vervangen bij art. 2, 3°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►5. – § 4 vervangen bij art. 2, 4°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►6. – § 5, na wijziging, vervangen bij art. 2, 5°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►7. – § 6, na wijziging, vervangen bij art. 2, 6°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►8. – § 7 toegevoegd bij art. 2, 7°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►9. – § 8 toegevoegd bij art. 2, 7°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►1[Art. 46bis. ►2[§ 1. ►3[Bij het opsporen van de misdaden en wanbedrijven kan de procureur des Konings bij een met redenen omklede en schriftelijke beslissing overgaan of doen overgaan op basis van ieder gegeven in zijn bezit of door middel van een toegang tot de klantenbestanden van de actoren bedoeld in het tweede lid, eerste en tweede streepje, tot:

1° de identificatie van de abonnee of de gewoonlijke gebruiker van een dienst bedoeld in het tweede lid, tweede streepje, of van het gebruikte elektronische communicatiemiddel;

2° de identificatie van de diensten bedoeld in het tweede lid, tweede streepje, waarop een bepaald persoon geabonneerd is of die door een bepaald persoon gewoonlijk gebruikt worden.

Hiertoe kan hij zo nodig, rechtstreeks of via de door de Koning aangewezen politiedienst, de medewerking vorderen van:

– de operator van een elektronisch communicatienetwerk; en

– iedereen die binnen het Belgisch grondgebied, op welke wijze ook, een dienst beschikbaar stelt of aanbiedt, die bestaat in het overbrengen van signalen via elektronische communicatienetwerken, of er in bestaat gebruikers toe te laten via een elektronisch communicatienetwerk informatie te verkrijgen of te ontvangen of te verspreiden. Hieronder wordt ook de verstrekker van een elektronische communicatiedienst begrepen.

De motivering weerspiegelt de proportionaliteit met inachtneming van de persoonlijke levenssfeer en de subsidiariteit ten opzichte van elke andere onderzoeksdaad.

In geval van uiterst dringende noodzakelijkheid kan de procureur des Konings de maatregel mondeling bevelen. De beslissing wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd.

Voor strafbare feiten die geen correctionele hoofdgevangenisstraf van een jaar of een zwaardere straf tot gevolg kunnen hebben, kan de procureur des Konings de in het eerste lid bedoelde gegevens slechts vorderen voor een periode van zes maanden voorafgaand aan zijn beslissing.]²⁴

§ 2. ►5[De actoren bedoeld in § 1, tweede lid, eerste en tweede streepje, van wie gevorderd wordt de in paragraaf 1 bedoelde gegevens mee te delen, verstrekken de procureur des Konings of de officier van gerechtelijke politie de gegevens in werkelijke tijd of, in voorkomend geval, op het tijdstip bepaald in de vordering, volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning, op het voorstel van de Minister van Justitie en de Minister bevoegd voor Telecommunicatie.]⁵

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en op voorstel van de Minister van Justitie en van de Minister die bevoegd is voor Telecommunicatie, de technische voorwaarden voor de toegang tot de in § 1 bedoelde gegevens, die beschikbaar zijn voor de procureur des Konings en voor de in dezelfde paragraaf aangewezen politiedienst.

Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

►6[Iedere persoon die de gegevens weigert mee te delen of niet meedeelt in werkelijke tijd of, in voorkomend geval, op het tijdstip bepaald in de vordering, wordt gestraft met gelddoete van zesentwintig euro tot tienduizend euro.]⁶²¹ ◊7...⁹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 10 juni 1998, *B.S.*, 22 september 1998

►2. – Vervangen bij art. 2 wet 23 januari 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►3. – § 1 vervangen bij art. 5, a), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►4. – § 1, lid 4, ingevoegd bij art. 8, b), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►5. – § 2, lid 1, vervangen bij art. 5, b), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►6. – § 2, lid 4, vervangen bij art. 5, c), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

◻ 7. – Zie K.B. 9 januari 2003 tot uitvoering van de artikelen 46bis, § 2, eerste lid, 88bis, § 2, eerste en derde lid, en 90quater, § 2, derde lid van het Wetboek van Strafvordering en van artikel 109ter, E, § 2, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, *B.S.*, 10 februari 2003, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 2. Strafwetgeving», *infra*

◻ 8. – «Verstrekker van een elektronische communicatiedienst» in de zin van art. 46bis Sv. is niet alleen de Belgische operator in de zin van wet 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, maar iedereen die diensten van elektronische communicatie verstrekt, zoals onder meer de transmissie van communicatiegegevens; de medewerkingsplicht van art. 46bis Sv. is dus niet beperkt tot operatoren van een elektronisch communicatienetwerk of verstrekkers van een elektronische communicatiedienst die ook operator zijn in de zin van wet 13 juni 2005 of die hun elektronische communicatiediensten enkel verstrekken via hun eigen infrastructuur; die verplichting bestaat ook voor iedereen die een dienst aanbiedt die geheel of hoofdzakelijk bestaat in het overbrengen van signalen via elektronische communicatienetwerken en de persoon die een dienst aanbiedt die erin bestaat zijn klanten toe te laten via een elektronisch netwerk informatie te verkrijgen of te ontvangen of te verspreiden, kan ook een verstrekker van een elektronische communicatiedienst zijn (Cass., 18 januari 2011, P.10.1347.N).

◻ 9. – Uit de schriftelijke beslissing tot identificatie van de houders van oproepnummers moet blijken dat rekening werd gehouden met de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit, zonder dat vereist is dat de onderzoekende magistraat deze voorwaarden concreet invult, met verwijzing naar elementen in het dossier (Cass., 17 december 2013, P.13.1438.N).

►1[Art. 46bis/1. § 1. Bij het opsporen van terroristische misdrijven als bedoeld in boek II, Titel I ter van het Strafwetboek, kan de procureur des Konings bij een met redenen omklede en schriftelijke beslissing, de noodzakelijke administratieve inlichtingen vorderen bij alle instellingen van sociale zekerheid als bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het «handvest» van de sociaal verzekerde.

In zijn beslissing beschrijft de procureur des Konings nauwkeurig de inlichtingen die hij vordert en bepaalt hij de vorm waarin deze hem worden medegedeeld.

§ 2. Met toepassing van de uitzondering bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek en in afwijking van andersluidende bepalingen, delen de in paragraaf 1, eerste lid, bedoelde instellingen van sociale zekerheid de aldaar bedoelde inlichtingen onverwijld mee.

Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Iedere persoon die weigert de inlichtingen mee te delen, wordt gestraft met een geldboete van zesentwintig euro tot tienduizend euro.

§ 3. Met toepassing van de uitzondering bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek en in afwijking van andersluidende bepalingen, doen de personeelsleden van de in paragraaf 1, eerste lid, bedoelde instellingen van sociale zekerheid die uit hoofde van hun beroep kennis krijgen van één of meerdere informaties die ernstige aanwijzingen kunnen uitmaken van een terroristisch misdrijf bedoeld in boek II, Titel I ter, van het Strafwetboek, aangifte overeenkomstig artikel 29.

Uitgesloten van de in het eerste lid bedoelde informaties zijn de medische gegevens van persoonlijke aard, bedoeld in artikel 2, eerste lid, 6°, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het «handvest» van de sociaal verzekerde.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 17 mei 2017, *B.S.*, 3 juli 2017, inwerkingtreding: 1 september 2017 (art. 3)

►1[Art. 46ter. § 1. Bij het opsporen van de misdaden en wanbedrijven kan de procureur des Konings aan een postoperator toevertrouwde post, bestemd voor of afkomstig van een verdachte of die op hem betrekking heeft, onderscheppen en in beslag nemen, wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de strafbare feiten een correctionele hoofdgevangenisstraf van een jaar of een zwaardere straf tot gevolg kunnen hebben.

Indien deze maatregel zich situeert in het proactieve onderzoek zoals omschreven in artikel 28bis, § 2, gaat de procureur des Konings na of aan de bijzondere voorwaarden omschreven in dit artikel voldaan is.

Indien de procureur des Konings van oordeel is de inbeslagname niet te moeten handhaven, geeft hij de stukken onverwijld aan de postoperator voor verdere verzending terug. In het andere geval wordt gehandeld overeenkomstig de artikelen 35 tot 39.

►2[Het begrip «post» in de zin van dit artikel dient te worden verstaan zoals het gedefinieerd is in artikel 131, 6°, 7° en 11°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.]²

§ 2. De procureur des Konings kan, bij een schriftelijke en met redenen omklede beslissing de medewerking van een postoperator vorderen teneinde de maatregel bepaald in § 1 mogelijk te maken. De postoperator is gehouden zijn medewerking onverwijld te verlenen.

Hij bepaalt in zijn beslissing de duur van de maatregel beoogd in de vorige paragraaf.

Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Iedere persoon die zijn medewerking weigert aan de vorderingen bedoeld in dit artikel, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig EUR tot tienduizend EUR of met een van die straffen alleen.]¹ ◻³

►1. – Ingevoegd bij art. 6 wet 6 januari 2003, *B.S.*, 12 mei 2003

►2. – Vervangen bij art. 4 wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 30 december 2005 (art. 28)

◻ 3. – De Grondwet waarborgt alleen het geheim van de aan de post toevertrouwde brieven. Het gebruik van de brief, na ontvangst door de geadresseerde, valt niet onder deze bescherming (Cass., 21 oktober 2009, P.09.0766.F).

►1[Art. 46quater. ►2[§ 1. Bij het opsporen van de misdaden en de wanbedrijven kan de procureur des Konings, wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de misdrijven een correctionele hoofdgevangenisstraf van een jaar of een zwaardere straf tot gevolg kunnen hebben, de volgende inlichtingen vorderen:

a) de lijst van bankrekeningen, bankkluisen of financiële instrumenten zoals bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, waarvan de verdachte titularis, gevolmachtigde of de uiteindelijk gerechtigde is, en, in voorkomend geval alle nadere gegevens hieromtrent;

b) de bankverrichtingen die in een bepaald tijdvak zijn uitgevoerd op één of meerdere van deze bankrekeningen of financiële instrumenten, met inbegrip van de bijzonderheden betreffende de rekening van herkomst of bestemming;

c) de gegevens met betrekking tot de titularissen of gevolmachtigden, die in een bepaald tijdvak toegang hebben of hadden tot deze bankkluisen.

³[Om de in het eerste lid bedoelde maatregelen mogelijk te maken, kan de procureur des Konings in geval van misdrijven bedoeld in de artikelen 137 tot 141 of 505, eerste lid, 2° tot 4°, van het Strafwetboek, of in het kader van fiscale fraude zoals bedoeld in de artikelen 449 en 450 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, in de artikelen 73 en 73bis van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, in de artikelen 133 en 133bis van het Wetboek der successierechten, in de artikelen 206 en 206bis van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, in de artikelen 207 en 207bis van het Wetboek diverse rechten en taken, in de artikelen 220, § 2, 259 en 260 van de Algemene wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen, in de artikelen 3.15.3.0.1. en 3.15.3.0.2. van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 en in de artikelen 68 en 68ter van het Wetboek van met inkomsten gelijkgestelde belastingen, alsook in geval van het misdrijf bedoeld in ⁴[artikel 4, 23°, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten]⁴, op specifiek en met redenen omkleed verzoek, het Centraal Aanspreekpunt gehouden door de Nationale Bank van België ⁵[overeenkomstig de wet van 8 juli 2018 houdende organisatie van een centraal aanspreekpunt van rekeningen en financiële contracten en tot uitbreiding van de toegang tot het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest]⁵, om informatie vragen.]³

§ 2. Ingeval de noodwendigheden van het opsporingsonderzoek dit vergen, kan de procureur des Konings bovendien vorderen dat:

a) gedurende een vernieuwbare periode van maximum twee maanden de bankverrichtingen met betrekking tot een of meerdere van deze bankrekeningen, bankkluisen of financiële instrumenten van de verdachte onder toezicht worden geplaatst;

b) de bank of de kredietinstelling de tegoeden en verbintenissen die verbonden zijn met deze bankrekeningen, bankkluisen of financiële instrumenten, niet meer uit handen mag geven voor een termijn die hij bepaalt, maar die niet langer kan zijn dan de termijn die loopt van het ogenblik waarop de bank of de kredietinstelling kennis neemt van zijn vordering tot ⁶[vijf]⁶ werkdagen na de kennisgeving van de hier bedoelde gegevens door deze instelling. Deze maatregel kan slechts gevorderd worden wanneer ernstige en uitzonderlijke omstandigheden dit verantwoorden en enkel in geval de opsporing betrekking heeft op misdaden of wanbedrijven als bedoeld in artikel 90ter, §§ 2 tot 4, van het Wetboek van Strafvordering.

§ 3. De procureur des Konings kan, bij een schriftelijke en met redenen omklede beslissing de medewerking van de bank of de kredietinstelling vorderen teneinde de maatregelen bedoeld in de §§ 1 en 2 mogelijk te maken. De bank of de kredietinstelling is gehouden haar medewerking onverwijld te verlenen. In de beslissing bepaalt de procureur des Konings de vorm waarin in § 1 vermelde gegevens hem worden meegedeeld.

Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Iedere persoon die zijn medewerking weigert aan de vorderingen bedoeld in dit artikel wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot tienduizend euro of met een van die straffen alleen.]¹ ⁷

¹ – Ingevoegd bij art. 13 wet 6 januari 2003, *B.S.*, 12 mei 2003

² – Vervangen bij art. 5 wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 30 december 2005 (art. 28)

³ – § 1, lid 2, ingevoegd bij art. 123 Programlawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016

⁴ – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 140 wet 18 september 2017, *B.S.*, 6 oktober 2017

⁵ – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 20 wet 8 juli 2018, *B.S.*, 16 juli 2018, *err.*, *B.S.*, 20 juli 2018

⁶ – § 2, b), gewijzigd bij art. 106 Programlawet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 6 april 2012

⁷ – De motiveringsplicht van de procureur des Konings om de medewerking van banken te vorderen is noch substantieel noch op straffe van nietigheid voorgeschreven: de wet laat het aan de rechter over om de eventuele gevolgen van de niet-naleving van deze vormvereiste te bepalen (*Cass.*, 22 september 2010, P.09.0172.F).

¹[**Art. 46quinquies.** § 1. Onverminderd artikel 89ter, kan de procureur des Konings bij een schriftelijke en met redenen omklede beslissing de politiediensten machtigen om te allen tijde, buiten medeweten van de eigenaar of van zijn rechthebbende, of zonder hun toestemming, een private plaats te betreden ²[en gesloten voorwerpen die zich op deze plaats bevinden te openen]², wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de strafbare feiten een misdrijf uitmaken of zouden uitmaken als bedoeld in artikel 90ter, §§ 2 tot 4, of gepleegd worden of zouden worden in het kader van een criminele organisatie zoals bedoeld in artikel 324bis van het Strafwetboek, en de overige middelen van onderzoek niet lijken te volstaan om de waarheid aan de dag te brengen.

Een private plaats in de zin van dit artikel is de plaats die kennelijk:

– geen woning is;

– geen door een woning omsloten eigen aanhorigheid in de zin van de artikelen 479, 480 en 481 van het Strafwetboek is;

– geen lokaal aangewend voor beroepsdoeleinden of de woonplaats van een advocaat of een arts is als bedoeld in artikel 56bis, derde lid.

In spoedeisende gevallen kan de in het eerste lid bedoelde beslissing mondeling worden meegedeeld. De beslissing moet in dat geval zo spoedig mogelijk schriftelijk met redenen omkleed en bevestigd worden.

Ingeval de in het eerste lid bedoelde beslissing genomen wordt in het kader van de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden zoals bedoeld in de artikelen 47ter tot 47decies, worden de beslissing en alle ermee verband houdende processen-verbaal uiterlijk na het beëindigen van de bijzondere opsporingsmethode bij het strafdossier gevoegd.

§ 2. Het ³[betreden van de private plaats bedoeld in paragraaf 1, en het openen van gesloten voorwerpen die zich op deze plaats bevinden,]³ kan enkel geschieden teneinde:

1° die plaats op te nemen en zich te vergewissen van de eventuele aanwezigheid van zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken, die gediend hebben of bestemd zijn tot het plegen ervan of die uit een misdrijf voortkomen, van de

vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen, van de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld of van de inkomsten uit de belegde voordelen;

2° de bewijzen te verzamelen van de aanwezigheid van de zaken bedoeld in 1°;

3° in het kader van een observatie een technisch hulpmiddel als bedoeld in artikel 47sexies, § 1, derde lid, te plaatsen⁴, te herstellen of terug te nemen;⁴

⁵[4° de overeenkomstig paragraaf 5 meegenomen voorwerpen terug te plaatsen.]⁵

§ 3. Een inijkoperatie kan door de procureur des Konings enkel worden beslist ten aanzien van plaatsen waarvan men op basis van precieze aanwijzingen vermoedt dat de zaken bedoeld in § 2, 1°, er zich bevinden, dat er bewijzen van kunnen verzameld worden, of dat ze gebruikt worden door personen op wie een verdenking rust.

§ 4. Het aanwenden van technische hulpmiddelen met het in § 2 beoogde doel, wordt gelijkgesteld met het betreden van een private plaats zoals bepaald in § 1.¹

⁶[§ 5. Indien het onderzoek van een in paragraaf 1 bedoeld voorwerp niet ter plaatse kan gebeuren en indien de informatie niet op een andere manier kan worden verkregen, is het de politiedienst toegestaan dit voorwerp mee te nemen voor een strikt beperkte duur. Het bewuste voorwerp wordt zo spoedig mogelijk teruggeplaatst, tenzij dit het goede verloop van het onderzoek in de weg staat.]⁶

⁷[§ 6. In het kader van de maatregel bedoeld in paragraaf 1, is het binnendringen in een informatiesysteem enkel mogelijk met het oog op de doeleinden bedoeld in paragraaf 2, 3°.]⁷

⁸[§ 7. De officier van gerechtelijke politie die de leiding heeft over de uitvoering van de maatregel bedoeld in paragraaf 1 of in artikel 89ter, § 1, stelt van het verloop van de maatregel een proces-verbaal op. Wanneer tijdens de uitvoering van de maatregel gesloten voorwerpen geopend werden of toepassing gemaakt werd van paragraaf 5, wordt daarvan melding gemaakt in het proces-verbaal. Het proces-verbaal wordt uiterlijk na het beëindigen van de maatregel bij het strafdossier gevoegd.]⁸ ⁹

¹ – Ingevoegd bij art. 6 wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 30 december 2005 (art. 28)

² – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 6, *a*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

³ – § 2, inleidende zin, gewijzigd bij art. 6, *b*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

⁴ – § 2, 3°, aangevuld bij art. 6, *c*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

⁵ – § 2, 4°, ingevoegd bij art. 6, *d*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

⁶ – § 5 toegevoegd bij art. 6, *e*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

⁷ – § 6 toegevoegd bij art. 6, *e*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

⁸ – § 7 toegevoegd bij art. 6, *e*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

⚖ 9. – Uit art. 46quinquies Sv. volgt dat de procureur des Konings in de schriftelijke machtiging tot inijkoperatie dient vast te stellen dat op het ogenblik van die machtiging andere middelen niet lijken te volstaan om de waarheid aan het licht te brengen; niet vereist is dat de procureur in de schriftelijke machtiging vermeldt waarom die inijkoperatie concreet onontbeerlijk is (Cass., 22 februari 2011, P.10.1754.N).

►¹[Afdeling III

De bijzondere opsporingsmethoden]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 6 januari 2003, *B.S.*, 12 mei 2003

►¹[Onderafdeling 1

Begripsomschrijving]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 6 januari 2003, *B.S.*, 12 mei 2003

►¹[Art. 47ter. § 1. ►²[De bijzondere opsporingsmethoden zijn de observatie, ►³[de infiltratie, de burgerinfiltratie en de informantenwerking]³.

Deze methoden worden door de door de Minister van Justitie aangewezen politiediensten aangewend in het kader van een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek, onder de controle van het openbaar ministerie en onverminderd de artikelen 28*bis*, §§ 1 en 2, 55 en 56, § 1, en 56*bis*, met als doel het vervolgen van daders van misdrijven, het opsporen, verzamelen, registreren en verwerken van gegevens en inlichtingen op grond van ernstige aanwijzingen van te plegen of reeds gepleegde, al dan niet aan het licht gebrachte strafbare feiten.

►⁴[...]⁴]

§ 2. De procureur des Konings staat in voor de permanente controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden door de politiediensten binnen zijn gerechtelijk arrondissement.

De procureur des Konings licht de federale procureur in van de bijzondere opsporingsmethoden die in zijn gerechtelijk arrondissement worden toegepast.

Ingeval de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden zich uitstrekt over meerdere gerechtelijke arrondissementen of kadert binnen de bevoegdheid van de federale procureur, brengen de bevoegde procureurs des Konings en de federale procureur elkaar hiervan onverwijld op de hoogte en nemen zij alle noodzakelijke maatregelen om het goede verloop van de operatie te verzekeren.

Binnen elke gedeconcentreerde gerechtelijke ►⁵[directie]⁵, als bedoeld in artikel 105 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst gestructureerd op twee niveaus, wordt een officier belast met de permanente controle over de bijzondere opsporingsmethoden in het arrondissement. Deze officier wordt aangewezen door de directeur-generaal van de algemene directie van de gerechtelijke politie en van de federale politie, op voordracht van de gerechtelijke directeur en na advies van de procureur des Konings. Hij kan zich daarbij door één of meerdere officieren laten bijstaan die volgens dezelfde procedure worden aangewezen.]¹ ⁶...⁷

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 6 januari 2003, *B.S.*, 12 mei 2003

►2. – Vervangen bij art. 7 wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 30 december 2005 (art. 28)

►3. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 2 wet 22 juli 2018, *B.S.*, 7 augustus 2018

►4. – § 1, lid 3, vernietigd bij arrest nr. 105/2007 Grondwettelijk Hof 19 juli 2007, *B.S.*, 13 augustus 2007

►5. – § 2, lid 4, gewijzigd bij art. 48 wet 20 juni 2006, *B.S.*, 26 juli 2006, inwerkingtreding: 1 maart 2007 (art. 21, 1°, K.B. 14 november 2006, *B.S.*, 23 november 2006)

⚖ 6. – Zie K.B. 14 november 2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie, *B.S.*, 23 november 2006

⚖ 7. – De rechtstreekse dagvaarding uitgaande van de administratie van douane en accijnzen maakt de zaak niet aanhangig bij de correctionele rechtbank als tijdens het onderzoek een observatie werd toegepast zonder latere controle door de kamer van inbeschuldigingstelling (Cass., 28 april 2009, P.08.1738.N).

HOOFDSTUK VI ONDERZOEKSRECHTERS

Afdeling I

¶¹[Het gerechtelijk onderzoek]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 9 wet 12 maart 1998, *B.S.*, 2 april 1998, *err.*, *B.S.*, 7 augustus 1998, inwerkingtreding: 2 oktober 1998 (art. 1 K.B. 21 september 1998, *B.S.*, 25 september 1998)

Art. 55. ¶¹[Het gerechtelijk onderzoek is het geheel van de handelingen die ertoe strekken de daders van misdrijven op te sporen, de bewijzen te verzamelen en de maatregelen te nemen die de rechtscolleges in staat moeten stellen met kennis van zaken uitspraak te doen.

Het wordt gevoerd onder de leiding en het gezag van de onderzoeksrechter.]¹ ▽2...3

►1. – Opgeheven bij art. 1, 42°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 9 wet 12 maart 1998, *B.S.*, 2 april 1998, *err.*, *B.S.*, 7 augustus 1998, inwerkingtreding: 2 oktober 1998 (art. 1 K.B. 21 september 1998, *B.S.*, 25 september 1998)

▫2. – Hoewel de vordering van de procureur des Konings tot regeling van de rechtspleging de zaak voor de raadkamer brengt, onttrekt ze de onderzoeksrechter evenwel niet aan zijn onderzoekopdracht tot wanneer het onderzoeksgerecht, nadat hij bij de raadkamer verslag heeft uitgebracht, zelf de rechtspleging regelt; die vordering ontnemt de persoon tegen wie de strafvordering is ingesteld geen rechten, aangezien de onderzoeksrechter de bij hem aangebrachte feiten kan blijven onderzoeken, zowel à charge als à décharge (Cass., 10 december 2014, P.14.1275.F).

▫3. – Krachtens artikel 55 Sv. kan de onderzoeksrechter alle relevante onderzoeken doen of laten doen, waarvan hij oordeelt dat zij de vonnisrechter in staat zullen stellen om met kennis van zaken de aard en de omvang van de onderzochte feiten en de persoon van de in verdenkinggestelde te beoordelen (Cass., 19 mei 2015, P.14.0921.N).

Art. 57. ¶¹[§ 1. Behoudens de wettelijke uitzonderingen is het gerechtelijk onderzoek geheim.

Eenieder die beroepshalve zijn medewerking dient te verlenen aan het gerechtelijk onderzoek is tot geheimhouding verplicht. Hij die dit geheim schendt, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek.

§ 3. De procureur des Konings kan, met instemming van de onderzoeksrechter en indien het openbaar belang het vereist, aan de pers gegevens verstrekken. Hij waakt voor de inachtneming van het vermoeden van onschuld, de rechten van verdediging van de in verdenkinggestelde, het slachtoffer en derden, het privé-leven en de waardigheid van personen. Voor zover als mogelijk wordt de identiteit van de in het dossier genoemde personen niet vrijgegeven.

§ 4. De advocaat kan, indien het belang van zijn cliënt het vereist, aan de pers gegevens verstrekken. Hij waakt voor de inachtneming van het vermoeden van onschuld, de rechten van verdediging van de in verdenkinggestelde, het slachtoffer en derden, het privé-leven en de waardigheid van personen en de regels van het beroep. Voor zover als mogelijk wordt de identiteit van de in het dossier genoemde personen niet vrijgegeven.]¹ ▽2...3

►1. – Opgeheven bij art. 1, 42°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 9 wet 12 maart 1998, *B.S.*, 2 april 1998, *err.*, *B.S.*, 7 augustus 1998, inwerkingtreding: 2 oktober 1998 (art. 1 K.B. 21 september 1998, *B.S.*, 25 september 1998)

▫2. § 1. Geheim onderzoek

– Noch uit het feit dat een mediacampagne is gevoerd, noch uit de verklaringen van overheidsinstanties, noch uit het verschijnen van uittreksels van het strafdossier in de pers, kan worden afgeleid dat bij verwijzing naar het vonnisgerecht de vonnisrechters niet in staat zouden zijn op een onpartijdige manier te oordelen of het vermoeden van onschuld te eerbiedigen (Cass., 27 februari 2008, P.07.1485.F).

– Wegens het geheim van het onderzoek kan beslag worden gelegd zonder dat de beslagene inzage heeft van het volledige strafdossier (Cass., 14 mei 2008, P.08.0188.F).

– Het interne recht bepaalt nog altijd niet in de aanwezigheid van een advocaat bij het politieverhoor; de art. 28quinquies en 57, § 1, Sv. verplichten tot de geheimhouding van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek (Cass., 13 januari 2010, P.09.1908.F; Cass., 24 februari 2010, P.10.0298.F).

– Het intern recht staat de aanwezigheid niet toe van een advocaat bij het politieverhoor; het geheim van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek staat daaraan in de regel in de weg (Cass., 24 februari 2010, P.10.0298.F).

▫3. § 2. Beroepsgeheim

– Een tolk die bijstand verleent aan een strafrechtelijk onderzoek is strafbaar wegens schending van het beroepsgeheim wanneer hij vertrouwelijke informatie aan derden meedeelt. Hij kan deze informatie evenwel delen met andere personen die gebonden zijn door het beroepsgeheim en handelen in opdracht van de onderzoekende magistratuur (Cass., 6 oktober 2009, P.09.0814.N).

Afdeling II

Ambtsverrichtingen van de onderzoeksrechter

Onderafdeling 2

Het onderzoek

§ 4. ¶¹[Schriftelijke bewijzen, overtuigingsstukken en opsporen en lokaliseren van telecommunicatie]¹

Art. 87. De onderzoeksrechter zal desgevorderd en kan zelfs ambtshalve zich naar de woning van de verdachte begeven om er de papieren, de zaken en in het algemeen alle voorwerpen op te sporen, die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen. ▽1...4

▫1. – Zie art. 36 e.v., 62, 89 Sv.

▫2. – Onder de term woning, in de zin van de art. 10 Gw. en 87 Sv. moet worden verstaan de plaats, met inbegrip van de erdoor omsloten eigen aanhorigheden, die een persoon bewoont om er zijn verblijf of zijn werkelijke verblijfplaats te vestigen en waar hij uit dien hoofde recht heeft op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer, zijn rust en meer in het algemeen zijn privé-leven (Cass., 23 juni 1993, A.C., 1993, nr. 303).

▫3. – Met de uitdrukkelijke toestemming van de persoon die het werkelijke genot heeft van de plaats, mag een – zelfs niet bij de wet bepaalde – huiszoeking aldaar worden verricht door officieren of agenten van gerechtelijke politie en mag zij eventueel leiden tot de vaststelling van een misdrijf waarvoor de opsporingen waarmee zij zijn belast niet waren bedoeld. De rijkswachters of politieagenten die een persoon om de toestemming voor een huiszoeking vragen zijn niet verplicht hem mede te delen dat zij niet de hoedanigheid hebben van officier van gerechtelijke politie (art. 10 Gw.; art. 148 Sw.) (Cass., 8 september 1993, A.C., 1993, nr. 336).

▫4. – Huiszoekingen uitgevoerd in de woning of het kantoor van een beroepsjournalist zijn niet strijdig met de vrijheid van meningsuiting (art. 10 EVRM) wanneer de onderzoeksrechter over aanwijzingen beschikt dat de journalist als (mede)dader betrokken is bij omkoping en schending van het beroepsgeheim (Cass., 1 december 2004, P.04.1305.F).

Art. 88. De onderzoeksrechter kan zich eveneens begeven naar de andere plaatsen waar hij vermoedt dat men de in het vorige artikel bedoelde voorwerpen verborgen heeft. ▽1...3

▫1. – De toelaatbaarheid van een huiszoeking hangt niet af van de voorwaarde dat er ernstige aanwijzingen van schuld bestaan tegen de eigenaar van de woning of het kantoor waar de huiszoeking gebeurt. Het volstaat dat de onderzoeksrechter uit gegevens kan afleiden dat er in de geviseerde plaats voorwerpen of stukken te vinden zijn die nuttig zijn voor de waarheidsvinding (Cass., 1 december 2004, P.04.1305.F).

▫2. – Huiszoeking door speurders die alleen maar over een afschrift van het huiszoekingsbevel beschikken is regelmatig. Geen enkele wettelijke bepaling vereist dat de speurders het originele stuk tonen (Cass., 26 januari 2005, P.05.0094.F).

ΔD 3. – Het recht op een eerlijk proces en het recht op privacy komen niet in het gedrang wanneer de onderzoeksrechter de noodzaak van de huiszoeking steunt op informatie uit anonieme bron (Cass., 15 maart 2005, P.04.1463.N).

►¹[Art. 88bis. ►¹]§ 1. ►²[Wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat de strafbare feiten een correctionele hoofdgevangenisstraf van één jaar of een zwaardere straf tot gevolg kunnen hebben en de onderzoeksrechter van oordeel is dat er omstandigheden zijn die het doen opsporen van elektronische communicatie of het lokaliseren van de oorsprong of de bestemming van elektronische communicatie noodzakelijk maken om de waarheid aan de dag te brengen, kan hij:

1° de verkeersgegevens doen opsporen van elektronische communicatiemiddelen van waaruit of waarnaar elektronische communicaties worden of werden gedaan;

2° de oorsprong of de bestemming van elektronische communicatie laten lokaliseren.

Hiertoe kan hij zo nodig, rechtstreeks of via de door de Koning aangewezen politiedienst, de medewerking vorderen van:

– de operator van een elektronisch communicatienetwerk; en

– iedereen die binnen het Belgisch grondgebied, op welke wijze ook, een dienst beschikbaar stelt of aanbiedt, die bestaat in het overbrengen van signalen via elektronische communicatienetwerken, of er in bestaat gebruikers toe te laten via een elektronisch communicatienetwerk informatie te verkrijgen of te ontvangen of te verspreiden. Hieronder wordt ook de verstreker van een elektronische communicatiedienst begrepen.

In de gevallen bedoeld in het eerste lid wordt voor ieder elektronisch communicatiemiddel waarvan de oproepgegevens worden opgespoord of waarvan de oorsprong of de bestemming van de elektronische communicatie wordt gelokaliseerd, de dag, het uur, de duur, en, indien nodig, de plaats van de elektronische communicatie vastgesteld en opgenomen in een proces-verbaal.

De onderzoeksrechter doet in een met redenen omkleed bevelschrift opgave van de feitelijke omstandigheden van de zaak die de maatregel rechtvaardigen, van de proportionaliteit met inachtneming van de persoonlijke levenssfeer en de subsidiariteit ten opzichte van elke andere onderzoeksdaad.

Hij vermeldt ook de duur van de maatregel voor de toekomst, die niet langer kan zijn dan twee maanden te rekenen vanaf het bevelschrift, onverminderd een hernieuwing en, in voorkomend geval, de periode in het verleden waarover de vordering zich uitstrekt overeenkomstig paragraaf 2.

In geval van ontdekking op heterdaad kan de procureur des Konings de maatregel bevelen voor de in artikel 90ter, §§ 2, 3 en 4, bedoelde strafbare feiten. In dat geval moet de maatregel binnen vierentwintig uur worden bevestigd door de onderzoeksrechter.

Indien het echter het in artikel 137, 347bis, 434 of 470 van het Strafwetboek bedoelde strafbare feit betreft, met uitzondering van het in artikel 137, § 3, 6°, van hetzelfde Wetboek bedoelde strafbare feit, kan de procureur des Konings de maatregel bevelen zolang de heterdaadsituatie duurt, zonder dat een bevestiging door de onderzoeksrechter nodig is.

Indien het het in artikel 137 van het Strafwetboek bedoelde strafbare feit betreft, met uitzondering van het in artikel 137, § 3, 6°, van hetzelfde Wetboek bedoelde strafbare feit, kan de procureur des Konings bovendien de maatregel bevelen binnen de tweeënzeventig uur na de

ontdekking van dit strafbare feit, zonder dat een bevestiging door de onderzoeksrechter nodig is.

De procureur des Konings kan evenwel de maatregel bevelen indien de klager erom verzoekt, wanneer deze maatregel onontbeerlijk lijkt voor het vaststellen van een strafbaar feit bedoeld in artikel 145, § 3 en § 3bis van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

In spoedeisende gevallen kan de maatregel mondeling worden bevolen. Het bevel moet zo spoedig mogelijk worden bevestigd in de vorm bepaald in het vierde en vijfde lid.²

►³[§ 2. Wat betreft de toepassing van de maatregel bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, op de verkeers- of lokalisatiegegevens die worden bewaard krachtens artikel 126 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, zijn de volgende bepalingen van toepassing:

– voor een strafbaar feit bedoeld in boek II, titel I ter, van het Strafwetboek mag de onderzoeksrechter in zijn bevelschrift de gegevens opvragen voor een periode van twaalf maanden voorafgaand aan zijn bevelschrift;

– voor een ander strafbaar feit bedoeld in artikel 90ter, §§ 2 tot 4, dat niet bedoeld is in het eerste gedachtestreepje, of een strafbaar feit dat gepleegd is in het kader van een criminele organisatie als bedoeld in artikel 324bis van het Strafwetboek, of een strafbaar feit dat een hoofdgevangenisstraf van vijf jaar of een zwaardere straf tot gevolg kan hebben, kan de onderzoeksrechter in zijn bevelschrift de gegevens vorderen voor een periode van negen maanden voorafgaand aan het bevelschrift;

– voor andere strafbare feiten kan de onderzoeksrechter de gegevens slechts vorderen voor een periode van zes maanden voorafgaand aan het bevelschrift.³

►⁴[§ 3. De maatregel kan alleen betrekking hebben op de elektronische communicatiemiddelen van een advocaat of een arts, indien deze er zelf van verdacht worden een strafbaar feit bedoeld in paragraaf 1 te hebben gepleegd of eraan deelgenomen te hebben, of, indien precieze feiten doen vermoeden dat derden die ervan verdacht worden een strafbaar feit bedoeld in paragraaf 1 te hebben gepleegd, gebruik maken van diens elektronische communicatiemiddelen.

De maatregel mag niet ten uitvoer worden gelegd, zonder dat, naar gelang het geval, de stafhouder of de vertegenwoordiger van de provinciale orde van geneesheren ervan op de hoogte werd gebracht. Diezelfde zullen door de onderzoeksrechter in kennis worden gesteld van hetgeen volgens hem onder het beroepsgeheim valt. Deze gegevens worden niet opgenomen in het proces-verbaal.⁴]5[Deze personen zijn tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.]⁵

►⁶[§ 4.]⁶ ►⁷[De actoren bedoeld in § 1, tweede lid, delen de gegevens waarom verzocht werd mee in werkelijke tijd of, in voorkomend geval, op het tijdstip bepaald in de vordering, volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning, op voorstel van de Minister van Justitie en de Minister bevoegd voor Telecommunicatie.]⁷

Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

►⁸[Iedere persoon die zijn technische medewerking aan de vorderingen bedoeld in dit artikel weigert of niet verleent in werkelijke tijd of, in voorkomend geval, op het tijd-

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving

Decr. 17 november 1808 - Sv. (Art. 88ter)

stip bepaald in de vordering, medewerking waarvan de nadere regels vastgesteld worden door de Koning, op voorstel van de Minister van Justitie en de Minister bevoegd voor Telecommunicatie, wordt gestraft met geldboete van zeventwintig euro tot tienduizend euro.^{8]}¹ 79...22

►1. – Ingevoegd bij enig art. wet 11 februari 1991, *B.S.*, 16 maart 1991; na wijzigingen, vervangen bij art. 5 wet 10 juni 1998, *B.S.*, 22 september 1998

►2. – § 1, na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 12, *a*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►3. – § 2 ingevoegd bij art. 9, *f*), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►4. – § 3 ingevoegd bij art. 9, *g*), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►5. – § 3, lid 2, aangevuld bij art. 12, *b*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►6. – § 4 (oud § 2) hernummerd bij art. 9, *f*), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►7. – § 4, lid 1, laatst vervangen bij art. 12, *c*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►8. – § 4, lid 3, vervangen bij art. 12, *d*), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

□ 9. – Zie K.B. 9 januari 2003 houdende modaliteiten voor de wettelijke medewerkingplicht bij gerechtelijke vorderingen met betrekking tot elektronische communicatie, *B.S.*, 10 februari 2003, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 2. Strafwetgeving», *infra*

◻ 10. – Het aanwenden door de Belgische rechter van bewijskrachtige gegevens die overeenkomstig de Nederlandse wetgeving en art. 8.2. EVRM in Nederland zijn verkregen door het af luisteren van telefoongesprekken, is niet strijdig met de eerbiediging van het recht van verdediging of met het recht op een eerlijke behandeling van zijn zaak als voorgeschreven bij art. 6.1. EVRM (Cass., 26 januari 1993, *A.C.*, 1993, 108).

◻ 11. – De bevoegdheid van de onderzoeksrechter om telefonische mededelingen te doen opsporen staat hem toe de plaats waar het toestel zich bevindt of van waaruit het werd gebruikt om op te roepen of om te worden opgeroepen op te sporen (Cass., 21 oktober 1997, *A.C.*, 1997, nr. 419).

◻ 12. – De onderzoeksrechter kan de telefoontap bevelen op grond van de bijzondere zwaarwichtigheid van het misdrijf dat deze maatregel noodzakelijk maakt (Cass., 11 oktober 2000, P.00.1245.F).

◻ 13. – § 1, lid 3: een bevelschrift is niet vereist voor gesprekken die al hebben plaatsgevonden op het ogenblik dat de opsporing zich opdringt (Cass., 16 april 2003, *J.T.*, 2004, 820).

◻ 14. – Voor het opvragen van een retro-actieve lijst van oproepnummers is geen bevelschrift vereist dat voldoet aan de voorwaarden van art. 88bis Sv. Een eenvoudig kantschrift van de onderzoeksrechter volstaat (Cass., 16 april 2003, *J.T.*, 2004, 820).

◻ 15. – Het feit dat een gemotiveerd bevelschrift niet nodig is voor het opvragen van telecommunicatie in het verleden (retroactieve lijst) betekent niet dat deze informatie op bevel van de procureur des Konings kan worden bekomen. Ook voor telecommunicatie die reeds tot stand kwam is een voorafgaand bevel nodig van de onderzoeksrechter, behalve in geval van heterdaad (Cass., 19 januari 2005, P.04.1383.F).

◻ 16. – Het verzuim van de onderzoeksrechter om zijn bevelschrift mee te delen aan het parket tast de regelmatigheid van de registratie van telefoongesprekken niet aan (Cass., 3 mei 2005, P.05.0618.N).

◻ 17. – De verplichting tot motivering van de beschikking tot registratie is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid, omdat de vonnisrechter de mogelijkheid heeft het gebrek aan motivering te bestraffen door de verkregen inlichtingen niet als bewijs te gebruiken (Cass., 22 juni 2005, P.05.0646.F).

◻ 18. – Een bevelschrift van de onderzoeksrechter is enkel vereist voor de uitwisseling van telecommunicatie, niet voor het nauwkeurig lokaliseren van een mobiele telefoon door het Belgisch Instituut van Posterijen en Telecommunicatie. Deze lokalisering is mogelijk door alleen maar het signaal van dat toestel op te sporen als het in werking is, zonder dat vereist is dat er tijdens het opsporen telecommunicatie uitgaat of inkomt (Cass., 10 november 2009, P.09.1584.F).

◻ 19. – Een lokalisatie van telecommunicatie, waarbij enkel het signaal wordt opgespoord van een GSM-toestel dat in werking is, valt onder toepassing van art. 88bis Sv., en vereist dus in beginsel een bevelschrift van de onderzoeksrechter (Cass., 24 mei 2011, P.11.0909.N).

◻ 20. – Uit de schriftelijke beslissing tot identificatie van de houders van oproepnummers moet blijken dat rekening werd gehouden met de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit, zonder dat vereist is dat de onderzoekende magistraat deze voorwaarden concreet invult, met verwijzing naar elementen in het dossier (Cass., 17 december 2013, P.13.1438.N).

◻ 21. – Wanneer het bevel tot het opsporen van telefoongesprekken voor tijdvakken in het verleden niet wordt voorafgegaan door bevelschrift op grond van artikel 88bis Sv., kan de rechter niet beslissen om verhoren uit het dossier te weren, zonder eerst nazicht te verrichten op basis van art. 32 V.T. Sv., en de criteria van betrouwbaarheid van het bewijs en het recht op een eerlijk proces te beoordelen (Cass., 28 mei 2014, P.14.0424.F).

◻ 22. – De sanctie van het motiveringsgebrek van een beschikking gewezen met toepassing van art. 88bis als art. 90ter Sv. dient enkel te worden beoordeeld volgens de criteria opgesomd in art. 32 V.T. Sv. (Cass., 20 april 2016, P.16.0214.F).

►1 [Art. 88ter. ►2 [...]]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 8 wet 28 november 2000, *B.S.*, 3 februari 2001

►2. – Opgeheven bij art. 13 wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►1 [Art. 88quater. § 1. De onderzoeksrechter, of in zijn opdracht een officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, ►2 [en van de arbeidsauditeur,] ►3 kan ►3 [aan eenieder van wie hij vermoedt dat hij een] ►3 bijzondere kennis hebben van het informaticasysteem dat het voorwerp uitmaakt van de zoeking ►3 [of de uitbreiding ervan bedoeld in artikel 39bis, § 3] ►5 of van diensten om gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, te beveiligen of te versleutelen, bevelen inlichtingen te verstrekken over de werking ervan en over de wijze om er toegang toe te verkrijgen, of in een verstaanbare vorm toegang te verkrijgen tot de gegevens die door middel daarvan worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen. De onderzoeksrechter vermeldt de omstandigheden eigen aan de zaak die de maatregel wettigen in een met redenen omkleed bevelschrift dat hij meedeelt aan de procureur des Konings ►4 [of aan de arbeidsauditeur] ►4.

§ 2. De onderzoeksrechter ►5, of een door hem afgevaardigd officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings en van de arbeidsauditeur, ►5 kan iedere geschikte persoon bevelen om zelf het informaticasysteem te bedienen of de ter zake dienende gegevens, die door middel daarvan worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen, naargelang het geval, te zoeken, toegankelijk te maken, te kopiëren, ontoegankelijk te maken of te verwijderen, in de door hem gevorderde vorm. Deze personen zijn verplicht hieraan gevolg te geven, voorzover dit in hun mogelijkheden ligt.

Het bevel bedoeld in het eerste lid kan niet worden gegeven aan de verdachte en aan de personen bedoeld in artikel 156.

§ 3. ►6 [Hij die de in §§ 1 en 2 gevorderde medewerking niet verleent of de zoeking in het informaticasysteem of de uitbreiding ervan hindert, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zeventwintig euro tot twintigduizend euro of met een van die straffen alleen.

Wanneer de medewerking bedoeld in het eerste lid de uitvoering van een misdaad of een wanbedrijf kan verhinderen, of de gevolgen ervan kan beperken, en deze medewerking niet verleend wordt, zijn de straffen een gevangenisstraf van één tot vijf jaar en een geldboete van vijfhonderd tot vijftigduizend euro.]⁶

§ 4. Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

§ 5. De Staat is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de schade die onopzettelijk door de gevorderde personen aan een informaticasysteem of de gegevens, die door middel

daarvan worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen, wordt veroorzaakt.¹

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 9 wet 28 november 2000, *B.S.*, 3 februari 2001
- ▶2. – § 1 gewijzigd bij art. 6, 1°, wet 6 juni 2010, *B.S.*, 1 juli 2010, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 111, inleidende zin)
- ▶3. – § 1 gewijzigd bij art. 14, 1°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017
- ▶4. – § 1 aangevuld bij art. 6, 2°, wet 6 juni 2010, *B.S.*, 1 juli 2010, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 111, inleidende zin)
- ▶5. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 6, 3°, wet 6 juni 2010, *B.S.*, 1 juli 2010, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 111, inleidende zin)
- ▶6. – § 3 vervangen bij art. 14, 2°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

¹[Art. 88sexies. § 1. In het kader van de uitoefening van de maatregel voorzien bij artikel 46ter, is alleen de onderzoeksrechter gemachtigd onderschepte en in beslag genomen post te openen en kennis te nemen van de inhoud ervan.

In geval van ontdekking op heterdaad kan de procureur des Konings eveneens deze bevoegdheid uitoefenen.

Deze maatregel kan slechts betrekking hebben op de post van een advocaat of een arts, wanneer deze er zelf van verdacht worden één van de strafbare feiten bedoeld in artikel 46ter, § 1, eerste lid, gepleegd te hebben. Deze maatregel kan niet ten uitvoer worden gelegd zonder dat de stafhouder of de vertegenwoordiger van de provinciale orde van geneesheren ervan op de hoogte is.

§ 2. Indien de onderzoeksrechter van oordeel is de inbeslagneming niet te moeten handhaven, geeft hij de stukken onverwijld aan de postoperator voor verdere verzending terug. In het andere geval wordt gehandeld overeenkomstig de artikelen 87 tot 90.¹

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 7 wet 6 januari 2003, *B.S.*, 12 mei 2003

Art. 89. De bepalingen van de artikelen 35¹[, 35bis]¹, }1[35ter,¹ 36, 37, 38¹], 39 en 39bis,¹ aangaande de inbeslagneming van de voorwerpen die de procureur des Konings in de gevallen van ontdekking op heterdaad mag opsporen, gelden ook voor de onderzoeksrechter.

- ▶2▶3[...]³2
- ▶4▶5[...]⁵4 76...18

- ▶1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 18 wet 20 mei 1997, *B.S.*, 3 juli 1997; gewijzigd bij art. 10 wet 28 november 2000, *B.S.*, 3 februari 2001; gewijzigd bij art. 11 wet 19 december 2002, *B.S.*, 14 februari 2003
- ▶2. – Lid 2 toegevoegd bij art. 469 Programmatwet (I) 24 december 2002, *B.S.*, 31 december 2002, err., *B.S.*, 7 februari 2003
- ▶3. – Lid 2 opgeheven bij art. 113 wet 25 april 2014, *B.S.*, 14 mei 2014
- ▶4. – Lid 3 toegevoegd bij art. 469 Programmatwet (I) 24 december 2002, *B.S.*, 31 december 2002, err., *B.S.*, 7 februari 2003
- ▶5. – Lid 3 opgeheven bij art. 113 wet 25 april 2014, *B.S.*, 14 mei 2014

⚖ 6. – Geen wettelijke bepaling sluit uit dat een officier van gerechtelijke politie, wanneer hij bij gelegenheid van een huiszoeking die regelmatig is verricht voor het opsporen van een bepaald misdrijf en waarbij hij de grenzen van zijn bevoegdheid niet is te buitengegaan, bescheiden of voorwerpen met betrekking tot dit misdrijf in beslag neemt met het oog op nader onderzoek, bij dit onderzoek buiten de plaats waar ze zijn aangetroffen door andere politieambtenaren wordt bijgestaan (Cass., 10 maart 1998, *A.C.*, 1998, nr. 133, *R.W.*, 1998-1999, 644, noot A. Vandeplass).

⚖ 7. – Huiszoekingen zijn niet onregelmatig op de enige grond dat zij steunen op inlichtingen verkregen door anonieme getuigen (Cass., 4 april 2001, P.01.0041.F).

⚖ 8. – Artikel 89, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (Arbitragehof nr. 175/2004, 3 november 2004, *B.S.*, 15 december 2004).

⚖ 9. – Het huiszoekingsbevel moet duidelijk de ruimten aangeven die voor de maatregel bedoeld zijn en de feiten die ermee verband houden. Politieambtenaren kunnen op grond van dit bevel geen andere ruimten doorzoeken dan deze in de beschikking vermeld. Gaat het om een beschikking tot huiszoeking in een hotel, zonder vermelding van de naam van de persoon of een kamernummer, maar wel met GSM-nummer van de gezochte gebruiker, dan stelt de beschikking de agenten in staat de huiszoeking te beperken tot de relevante plaatsen (Cass., 30 januari 2008, P.08.0011.F).

⚖ 10. – De omstandigheid dat een bevel tot huiszoeking naar de vorm onregelmatig is sluit niet uit dat deze onregelmatigheid naar de gevolgen is ongedaan gemaakt door de wijze van de tenuitvoerlegging, zodat de eruit voortvloeiende bewijsgeving een regelmatige grondslag kan hebben (Cass., 29 juni 2010, P.10.0006.N).

⚖ 11. – Wanneer een huiszoeking regelmatig is bevolen en uitgevoerd voor een welbepaald misdrijf, zijn de vaststellingen en inbeslagnames niet onwettig omwille van het feit dat zij betrekking hebben op andere misdrijven, waarvoor geen onderzoek is geopend (Cass., 7 september 2011, P.11.0591.F).

⚖ 12. – Noch art. 458 Sw. noch art. 8 EVRM beletten de inbeslagnaming en het gebruik van stukken die betrekking hebben op verdachte activiteiten van de advocaat en die aldus het vertrouwelijk karakter van de stukken verliezen. Het is een vaststaand gebruik dat de stafhouder of een door hem aangewezen advocaat aanwezig is bij de huiszoeking in het kantoor van een advocaat en erop moet toezien dat de mogelijke inbeslagnaming geen betrekking heeft op stukken waarvoor het beroepsgeheim geldt. De stafhouder zal de stukken die de onderzoeksrechter wil onderzoeken of in beslag nemen inkijken en zijn oordeel geven over hetgeen al dan niet onder het beroepsgeheim valt, maar de onderzoeksrechter is niet gebonden door het standpunt van de stafhouder en beslist in laatste instantie of een document wordt in beslag genomen of niet (Cass., 24 april 2012, P.12.0264.N).

⚖ 13. – Wanneer ambtenaren van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen bijstand verlenen aan officieren van gerechtelijke politie die in het kader van een gerechtelijk onderzoek in uitvoering van een door de onderzoeksrechter uitgevaardigd huiszoekingsbevel een huiszoeking verrichten, kunnen zij krachtens hun autonome bevoegdheid inbreuken vaststellen waarvoor zij bevoegd zijn (Cass., 30 oktober 2012, P.12.0330.N).

⚖ 14. – Onder een woning in de zin van artikel 15 Grondwet moet worden verstaan, de plaats met inbegrip van de erdoor omsloten eigen aanhoorigheden, die een persoon bewoont om er zijn werkelijke verblijfplaats te vestigen en waar hij uit dien hoofde recht heeft op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer, zijn rust en meer in het algemeen zijn privé-leven. De omstandigheid dat een bedrijfsruimte als woning kan worden gebruikt of dat in zulke ruimte vertrouwelijke briefwisseling kan worden bewaard, volstaat niet opdat die ruimte onder de bescherming van artikel 8.1 EVRM en de artikelen 15 en 22 Grondwet valt; het gebruik van zulke ruimte voor het stallen van paarden is evenmin een activiteit die een privé-karakter vertoont in de zin van die bepalingen (Cass., 8 april 2014, P.13.0080.N).

⚖ 15. – Uit art. 6 EVRM volgt niet dat een van zijn vrijheid beroofde verdachte bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd en die bij die gelegenheid aangeeft dat zich in een ander pand relevante documenten bevinden, die documenten slechts vrijwillig zou mogen ophalen en afgeven aan de politie, nadat hij bijstand kreeg van een raadsman en hij werd gewezen op het zwijgrecht (Cass., 15 november 2016, P.16.344.N).

⚖ 16. – Wanneer een arts ervan verdacht wordt zelf een misdrijf te hebben gepleegd in de uitoefening van zijn beroep, verliezen de stukken die als bewijs in aanmerking komen, het vertrouwelijk karakter; en kunnen ze tijdens een huiszoeking in beslag worden genomen; de eerbiediging van het beroepsgeheim en het recht van verdediging vereisen wel dat een onafhankelijke waarnemer erop toeziet dat dat het vertrouwelijk karakter behouden blijft van stukken die niet in aanmerking lijken te komen als bewijsmiddel van het vervolgd misdrijf (Cass., 29 november 2016, P.15.704.N).

⚖ 17. – Voor de regelmatigheid van een huiszoeking verricht door de onderzoeksrechter zelf volstaat dat degene bij wie de huiszoeking wordt uitgevoerd kennis krijgt, zelfs mondeling, over de vervolgingen die aan de huiszoeking ten grondslag liggen (Cass., 29 november 2016, P.15.704.N).

⚖ 18. – Het recht op bijstand van een advocaat geldt bij onderzoekshandelingen die een actieve medewerking van de verdachte veronderstellen; de noodzakelijke dialoog tussen de agenten die met een huiszoeking zijn belast en de persoon bij wie de onderzoekshandeling wordt uitgevoerd, vereist geen actieve medewerking. Personen bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd, bevinden zich niet in een situatie die vergelijkbaar is met deze waarin personen zich bevinden die meewerken aan een reconstructie van de feiten vermits de reconstructie van de feiten de actieve medewerking van de verdachte vereist terwijl de huiszoeking kan plaatsvinden buiten de aanwezigheid van de verdachte en leidt tot het verzamelen van bewijs dat bestaat los van de wil van de verdachte (Cass., 14 maart 2017, P.14.1001.N).

¹[Art. 89bis. ¹[De onderzoeksrechter kan opdracht tot huiszoeking en inbeslagneming geven aan een officier van gerechtelijke politie van zijn arrondissement of van het arrondissement waar de handelingen moeten plaatshebben. Wanneer de onderzoeksrechter optreedt op vordering van een onderzoeksrechter van een ander arrondissement, kan

hij opdracht geven aan een officier van gerechtelijke politie van dat ander arrondissement.

Hij geeft die opdracht bij met redenen omklede beschikking en enkel wanneer het noodzakelijk is.

Het is verboden de opdracht over te dragen.^{1]}^{2]}^{3]}^{4]}^{5]}

► 1. – Ingevoegd bij art. 43 wet 20 juli 1990, *B.S.*, 14 augustus 1990, dat bepaalt dat dit art., voorheen art. 24 wet 20 april 1874 betreffende de voorlopige hechtenis, zoals het werd gewijzigd bij art. 5 wet 27 maart 1969, *B.S.*, 18 april 1969, en later bij enig art. wet 18 juni 1985, *B.S.*, 3 augustus 1985, dat het nieuw art. 89bis Sv. vormt; vervangen bij art. 21 wet 12 maart 1998, *B.S.*, 2 april 1998, *err.*, *B.S.*, 7 augustus 1998, inwerkingtreding: 2 oktober 1998 (art. 1 K.B. 21 september 1998, *B.S.*, 25 september 1998)

□ 2. – Zie art. 16, 35-39, 49 en 87-90 Sv.

□ 3. – Zie art. 1 wet 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize of huiszoeking mag worden verricht, *B.S.*, 28 juni 1969, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 2. Strafwetgeving», *infra*

Δ 4. – Onder het begrip «woning» moet worden verstaan de plaats die een persoon bewoont om er zijn verblijf te vestigen en waar zijn recht op persoonlijke levenssfeer is gewaarborgd (Cass., 20 december 2000, P.00.1384.F)

Δ 5. – Een huiszoeking is niet onregelmatig en niet strijdig met artikel 8 EVRM en artikel 17 IVBPR op de enige grond dat zij het gevolg is van inlichtingen die door anonieme getuigenissen zijn verkregen (Cass., 12 februari 2002, *T. Strafr.*, 2002, 321).

Δ 6. – De afwezigheid van uitdrukkelijke vermelding van het misdrijf op het huiszoekingsbevel tast op zich niet de regelmatigheid van de delegatie tot huiszoeking aan en levert geen schending van artikel 8 EVRM en 17 IVBPR, noch een miskenning van het recht van verdediging op, aangezien deze afwezigheid niet eraan in de weg staat dat de feitenrechter, op grond van alle gegevens waarover de partijen tegenspraak kunnen voeren, de regelmatigheid van het huiszoekingsbevel en van zijn uitvoeringsonderzoek inzonderheid in de context van de vermelde saisine en van de delegatie en dat partijen hieromtrent verweer voeren (Cass., 26 maart 2002, P.01.1642.N).

Δ 7. – Artikel 89bis Wetboek van Strafvordering noch enige andere wetsbepaling vereist dat de beslissing waarbij de onderzoeksrechter voor de uitvoering van een huiszoeking delegatie geeft aan een officier van gerechtelijke politie, opgave zou bevatten van de feiten waarvoor de onderzoeksrechter is gediend of van hun voorlopige kwalificatie (Cass., 26 maart 2002, P.01.1642.N).

Δ 8. – In het bevel tot huiszoeking moet het adres van de woning worden aangeduid waar opsporingen worden verricht. De naam van de vermoedelijke bewoner moet niet worden vermeld (Cass., 26 maart 2002, P.01.1642.N).

Δ 9. – Huiszoekingen verricht bij journalisten houden een schending in van het recht op vrije meningsuiting (art. 10 EVRM) en het recht op privacy (art. 8 EVRM) indien deze dwangmaatregelen niet steunen op voldoende aanwijzingen van schuld, gericht zijn op de inbeslagname van alle documenten en niet het enige middel zijn om bewijsmateriaal te bekomen (EHRM, 15 juli 2003, Ernst t/België, *T. Strafr.*, 2004, 113).

Δ 10. – De vermelding van de vermoedelijke bewoner in een bevel tot huiszoeking is slechts bedoeld om de officier van gerechtelijke politie toe te laten nuttige opsporingen en inbeslagnames te verrichten. Deze vermelding betekent niet dat de officier zich moet beperken tot goederen die eigendom zijn van de vermelde persoon (Cass., 26 oktober 2004, P.04.1129.N).

Δ 11. – Een bedrijfslokaal geniet slechts de bescherming van art. 8 EVRM wanneer het bewoond is of wanneer er documenten worden bewaard die een vertrouwelijk karakter hebben (Cass., 4 oktober 2005, P.05.0537.N).

Δ 12. – In de beschikking tot huiszoeking dient de onderzoeksrechter de plaats en het voorwerp van de huiszoeking te vermelden. Een gedetailleerde weergave van de feiten of de op te sporen zaken is niet nodig. Wel moet de politie uit de opdracht kunnen afleiden welk misdrijf aan het gerechtelijk onderzoek ten grondslag ligt en welke voorwerpen voor beslag in aanmerking komen (Cass., 11 januari 2006, P.05.1371.F en Cass., 29 april 2009, P.09.0578.F).

Δ 13. – Wanneer de onderzoekers bij de uitvoering van een huiszoekingsbevel de perken ervan overschrijden, zijn enkel de vaststellingen en inbeslagnames welke niet beoogd zijn door het huiszoekingsbevel onregelmatig (Cass., 13 januari 2009, P.08.1456.N).

Δ 14. – Geen enkele wetsbepaling verplicht de onderzoeksrechter alle stukken bij een huiszoeking in beslag te nemen; hij moet enkel die stukken in beslag nemen waarvan hij oordeelt dat zij kunnen bijdragen tot de waarheidsvinding. Een dergelijk oordeel of selectie van stukken houdt geen schending in van het vermoeden van onschuld (Cass., 1 februari 2011, P.10.1550.N).

Δ 15. – Het huiszoekingsbevel moet duidelijk de woning aanwijzen die door de maatregel is bedoeld en moet bijgevolg de vermeldingen bevatten

die de uitvoerende opsporingsambtenaar toelaat zonder risico op vergissing de bedoelde woning te vinden; uit het enkele feit dat in een huiszoekingsbevel een onjuist huisnummer is vermeld, volgt niet dat dit bevel en de uitgevoerde huiszoeking onregelmatig zijn, voor zover blijkt dat de huiszoeking wel degelijk werd uitgevoerd in de woning die door het bevel werd beoogd (Cass., 4 oktober 2016, P.15.0866.N).

Δ 16. – De officier van gerechtelijke politie die met de uitvoering van het huiszoekingsbevel is belast, moet over de nodige gegevens beschikken die hem moeten toelaten te weten over welk misdrijf het onderzoek wordt gevoerd en welke nuttige opsporingen en inbeslagnames hij daartoe kan verrichten zonder de grenzen van het gerechtelijk onderzoek en van zijn opdracht te buiten te gaan; die vermeldingen moeten ook diegene bij wie de huiszoeking wordt uitgevoerd voldoende informatie aanreiken over de telastleggingen die aan de oorsprong van de actie liggen, zodat hij de wettigheid ervan kan nagaan en in staat is om elk misbruik bij het uitvoeren van de huiszoeking vast te stellen, te voorkomen of te onthullen (Cass., 4 oktober 2016, P.15.0866.N).

Δ 17. – Uit artikel 6.1 EVRM en het algemeen rechtsbeginsel van het recht op een eerlijk proces volgt niet dat een van zijn vrijheid beroefde verdachte bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd en die bij die gelegenheid aangeeft dat zich in een ander pand relevante documenten bevinden, die documenten slechts vrijwillig zou mogen ophalen en overhandigen aan de verbalisanten, nadat hij bijstand heeft gehad van een raadsman en hij werd gewezen op het verbod van gedwongen zelfincriminatie (Cass., 15 november 2016, P.16.0344.N, *concl. adv.gen. VANDERMEERSCH*).

Δ 18. – Voor de regelmatigheid van de door een onderzoeksrechter zelf uitgevoerde huiszoeking volstaat het dat degene bij wie de huiszoeking wordt uitgevoerd voldoende wordt ingelicht, zelfs mondeling, over de vervolgingen die aan de huiszoeking ten grondslag liggen; opdat de betrokkene voldoende wordt ingelicht kan het naar de omstandigheden van de zaak volstaan dat hij op de hoogte wordt gesteld van de kwalificatie van de concrete feiten die aan de vervolgingen ten grondslag liggen (Cass., 29 november 2016, P.15.0704.N).

►^{1]}[Art. 89ter. ►^{2]}►^{3]}[In het kader van de uitvoering van de in artikel 46quinquies bepaalde maatregel, en onder de voorwaarden en met het oog op de doeleinden daar vermeld, kan alleen de onderzoeksrechter de politiedienst aangewezen door de Koning machtigen om:

– buiten medeweten van de eigenaar of van zijn rechtzittende, of van de bewoner, of zonder hun toestemming, te allen tijde een andere private plaats dan die bedoeld in artikel 46quinquies, § 1, te betreden, met inbegrip van het openen van gesloten voorwerpen die zich op deze plaats bevinden;

– buiten medeweten van de eigenaar, de bezitter of de gebruiker of zonder hun toestemming, zich toegang te verschaffen tot een informaticasysteem en het te doorzoeken, onverminderd de mogelijkheid voor de procureur des Konings om het binnendringen in een informaticasysteem te machtigen binnen de grenzen bepaald in artikel 46quinquies, § 6.^{3]}

Ingeval de in het eerste lid bedoelde machtiging wordt verleend in het kader van de toepassing van bijzondere opsporingsmethoden overeenkomstig de artikelen 47ter tot 47decies of artikel 56bis, worden de machtiging en alle ermee verband houdende processen-verbaal uiterlijk na het beëindigen van de bijzondere opsporingsmethode bij het strafdossier gevoegd.

Hij deelt een kopie van dit bevel aan de procureur des Konings mee.^{2]}^{3]}^{4]}^{5]}

► 1. – Ingevoegd bij art. 8 wet 6 januari 2003, *B.S.*, 12 mei 2003

► 2. – Vervangen bij art. 18 wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 30 december 2005 (art. 28)

► 3. – Lid 1 vervangen bij art. 15 wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

□ 4. – Zie K.B. 27 januari 2017 tot aanwijzing van de politiedienst bedoeld in artikel 89ter van het Wetboek van strafvordering, *B.S.*, 1 februari 2017

Δ 5. – Een warmtecamera die enkel warmteverschillen aan de buitenoppervlakte van een woning of aanhorigheid detecteert zonder beelden op te leveren over personen in de woning is geen technisch hulpmiddel bij een inkkoperatie (Cass., 19 november 2013, P.13.1779.N).

Art. 90. Indien de op te sporen papieren of zaken zich buiten het arrondissement van de onderzoeksrechter bevinden, ¹[kan hij de onderzoeksrechter van de plaats waar zij kunnen worden gevonden, verzoeken]¹ de bij de vorige artikelen voorgeschreven verrichtingen te doen. ^{2...4}

►1. – Gewijzigd bij art. 4 wet 27 maart 1969, *B.S.*, 18 april 1969

◻ 2. – Zie art. 89bis, 103, 464, Sv.

◻ 3. – Zie art. 11 Ger. W.

◻ 4. – De onderzoeksrechter, die door een andere onderzoeksrechter bij wege van een ambtelijke opdracht aangezocht wordt om onderzoeksverrichtingen uit te voeren of te doen uitvoeren ten einde de bewijzen of aanwijzingen van een welbepaald misdrijf te verzamelen, meer bepaald om een huiszoeking op een nauwkeurig aangegeven plaats te verrichten, mag met de zelfs mondeling gegeven toestemming van de met het onderzoek belaste magistraat onderzoeksverrichtingen uitvoeren of doen uitvoeren die niet uitdrukkelijk in de ambtelijke opdracht zijn aangegeven en hij mag onder meer een huiszoeking verrichten op een andere plaats, wanneer door de uitvoering van de oorspronkelijk voorgeschreven onderzoeksverrichtingen de onmiddellijke uitvoering van nieuwe onderzoeksverrichtingen nodig is geworden ter ontdekking van de waarheid (Cass., 17 november 1993, *A.C.*, 1993, nr. 467).

►1 [Art. 90ter. § 1. ²]De onderzoeksrechter kan, onverminderd de toepassing van artikelen 39bis, 87, 88, 89bis en 90, met een heimelijk oogmerk, niet voor het publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem of een deel ervan met technische hulpmiddelen onderscheppen, er kennis van nemen, doorzoeken en opnemen of de zoeking in een informaticasysteem of een deel ervan uitbreiden.

Deze maatregel kan enkel worden bevolen in uitzonderlijke gevallen, wanneer het onderzoek zulks vereist, indien er ernstige aanwijzingen bestaan dat het een strafbaar feit betreft bedoeld in paragraaf 2, en indien de overige middelen van onderzoek niet volstaan om de waarheid aan de dag te brengen.

Teneinde deze maatregel mogelijk te maken, kan de onderzoeksrechter bevelen om, te allen tijde, ook buiten mededeweten of zonder de toestemming van hetzij de bewoner, hetzij de eigenaar of zijn rechthebbende, hetzij de gebruiker:

- in een woning, in een private plaats of in een informaticasysteem binnen te dringen;
- elke beveiliging van de betrokken informaticasystemen tijdelijk op te heffen, desgevallend met behulp van technische hulpmiddelen, valse signalen, valse sleutels of valse hoedanigheden;
- technische middelen in de betrokken informaticasystemen aan te brengen teneinde de door dat systeem opgeslagen, verwerkte of doorgestuurde gegevens te ontcijferen en te decoderen.

De maatregel bedoeld in deze paragraaf kan alleen worden bevolen om de gegevens op te sporen die kunnen dienen om de waarheid aan de dag te brengen. Hij kan alleen worden bevolen ten aanzien van personen die op grond van precieze aanwijzingen ervan verdacht worden het strafbare feit te hebben gepleegd, ten aanzien van de communicatiemiddelen of informaticasystemen die geregeld worden gebruikt door een persoon op wie een verdenking rust of ten aanzien van de plaatsen waar deze vermoed wordt te vertoeven. De maatregel kan eveneens worden bevolen ten aanzien van personen van wie op grond van precieze feiten vermoed wordt dat zij geregeld in verbinding staan met een persoon op wie een verdenking rust.]²

§ 2. ³[De strafbare feiten die de maatregel bedoeld in paragraaf 1 kunnen wettigen zijn degene die bedoeld worden in:

1° de artikelen 101 tot en met 110 van het Strafwetboek;

2° De artikelen 136bis, 136ter, 136quater, 136sexies en 136septies van hetzelfde Wetboek en artikel 41 van de wet van 29 maart 2004 betreffende de samenwerking met het Internationaal Strafgerechtshof en de internationale straftribunalen;

3° boek II, titel I ter, van hetzelfde Wetboek;
4° artikel 147 van hetzelfde Wetboek;
5° de artikelen 160, 161, 162, 163, 168, 171, 173 en 176 van hetzelfde Wetboek;

6° de artikelen 180 en 186 van hetzelfde Wetboek;
7° artikel 210bis van hetzelfde Wetboek;
8° de artikelen 246, 247, 248, 249, en 250 van hetzelfde Wetboek;

9° artikel 259bis van hetzelfde Wetboek;
10° artikel 314bis van hetzelfde Wetboek;
11° de artikelen 324bis en 324ter van hetzelfde Wetboek;
12° de artikelen 327, 328, 329 en 330 van hetzelfde Wetboek, voor zover een klacht is ingediend;

13° artikel 331bis van hetzelfde Wetboek;
14° artikel 347bis van hetzelfde Wetboek;
15° de artikelen 372 tot 377bis van hetzelfde Wetboek;
16° artikel 377quater van hetzelfde Wetboek;
17° de artikelen 379, 380 en 383bis, §§ 1 en 3, van hetzelfde Wetboek;

18° artikel 393 van hetzelfde Wetboek;
19° de artikelen 394 en 397 van hetzelfde Wetboek;
20° de artikelen 428 en 429 van hetzelfde Wetboek;
21° artikel 433bis/1 van hetzelfde Wetboek;

22° de artikelen 433quinquies tot 433octies van hetzelfde Wetboek;
23° artikel 434 van hetzelfde Wetboek;
24° de artikelen 468, 470, 471 en 472 van hetzelfde Wetboek;

25° artikel 475 van hetzelfde Wetboek;
26° boek II, titel IX, hoofdstuk I, sectie 2bis, en hoofdstuk Ibis van hetzelfde Wetboek;
27° de artikelen 504bis en 504ter van hetzelfde Wetboek;
28° artikel 504quater van hetzelfde Wetboek;

29° artikel 505, eerste lid, 1° van hetzelfde Wetboek wanneer de betrokken zaken werden weggenomen, verduisterd of verkregen door een misdrijf of wanbedrijf vermeld in dat artikel;

30° artikel 505, eerste lid, 2°, 3° en 4° van hetzelfde Wetboek;
31° de artikelen 510, 511, eerste lid en 516 van hetzelfde Wetboek;

32° artikel 520 van hetzelfde Wetboek, indien de omstandigheden bedoeld in de artikelen 510 of 511, eerste lid, van hetzelfde Wetboek verenigd zijn;

33° de artikelen 550bis en 550ter van hetzelfde Wetboek;
34° artikel 2bis van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen;

35° de wet van 28 mei 1956 betreffende ontplofbare en voor de deflagratie vatbare stoffen en mengsels en de daarmee geladen tuigen;

36° artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 april 1974 betreffende sommige verrichtingen in verband met stoffen met hormonale, anti-hormonale, anabole, anti-infectieuze,

anti-parasitaire, en anti-inflammatoire werking, welk artikel betrekking heeft op strafbare feiten waarop overeenkomstig de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de gifstoffen, slaapmiddelen en verdoevende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica straffen worden gesteld;

37° de artikelen 77bis tot 77quinquies van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

38° artikel 10, § 1, 2°, van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productie-stimulerende werking;

39° artikel 10 van de wet van 5 augustus 1991 betreffende de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel en daaraan verbonden technologie;

40° artikel 145, § 3 en § 3bis, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;

41° de artikelen 8 tot 11, 14, 16, 19, 1°, 2°, 3°, 5° en 6°, 20, 22, 27 en 33 van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, ook «wapenwet» genoemd;

42° de artikelen 21 tot 26 van het Samenwerkingsakkoord van 2 maart 2007 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering van de overeenkomst tot verbod van de ontwikkeling, de productie, de aanleg van voorraden en het gebruik van chemische wapens en inzake de vernietiging van deze wapens, gedaan te Parijs op 13 januari 1993;

43° artikel 47 van het decreet van het Vlaams Parlement van 15 juni 2012 betreffende de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal, ordehandhavingsmateriaal, civiele vuurwapens, onderdelen en munitie;

44° artikel 20 van het decreet van het Waals Gewest van 21 juni 2012 betreffende de invoer, uitvoer, doorvoer en overdracht van civiele wapens en van defensiegerelateerde producten;

45° artikel 42 van de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk gewest van 20 juni 2013 betreffende de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal, ordehandhavingsmateriaal, civiele vuurwapens, onderdelen, toebehoren en munitie ervan.]³4

§ 3. Poging tot het plegen van een misdaad bedoeld in de voorgaande paragraaf kan eveneens een ⁵[maatregel]⁵ wettigen.

§ 4. Een strafbaar feit, bedoeld in de artikelen 322 of 323 van het Strafwetboek, kan eveneens een ⁶[maatregel]⁶ wettigen, voor zover de vereniging gevormd is met het doel een aanslag te plegen tegen de personen of eigendommen bedoeld in § 2 ⁷[of om het in artikel 467, eerste lid, van het Strafwetboek bedoelde strafbare feit te begaan]⁷.

§ 5. ⁸[In geval van ontdekking op heterdaad en zolang de heterdaadsituatie duurt, kan de procureur des Konings de maatregel bedoeld in paragraaf 1 bevelen voor de strafbare feiten bedoeld in de artikelen 137, 347bis, 434 of 470 van het Strafwetboek. In geval van ontdekking op heterdaad kan de procureur des Konings bovendien de maatregel bedoeld in paragraaf 1 bevelen voor het in artikel 137 van het Strafwetboek bedoelde strafbare feit, met uitzondering van het in artikel 137, § 3, 6°, van hetzelfde Wet-

boek bedoelde strafbare feit, binnen de tweeënzeventig uur na de ontdekking van dit strafbare feit.

De machtiging kan mondeling worden verleend en dient zo spoedig mogelijk schriftelijk te worden bevestigd.]⁸1

⁹[§ 6. Een bevoegde buitenlandse overheid mag, in het raam van een strafrechtelijk onderzoek, ¹⁰[tijdelijk niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem onderscheppen, er kennis van nemen en opnemen]¹⁰, ingeval de persoon op wie deze maatregel betrekking heeft, zich op het Belgische grondgebied bevindt en indien voldaan is aan de volgende voorwaarden:

1° deze maatregel vereist geen technische tussenkomst van een instantie die in België is gevestigd;

2° de betrokken buitenlandse overheid heeft kennis gegeven van deze maatregel aan een Belgische rechterlijke overheid;

3° in deze mogelijkheid is voorzien in een internationaal rechtsinstrument tussen België en de verzoekende Staat;

4° de in § 7 bedoelde beslissing van de onderzoeksrechter is nog niet meegedeeld aan de betrokken buitenlandse overheid.

De gegevens die op grond van deze paragraaf zijn verzameld, kunnen alleen worden gebruikt op voorwaarde dat de bevoegde Belgische rechterlijke overheid instemt met de maatregel.]⁹

¹¹[§ 7. Zodra de procureur des Konings de in paragraaf 6, eerste lid, 2°, bedoelde kennisgeving ontvangt, maakt hij ze onverwijld aanhangig bij de onderzoeksrechter.

De onderzoeksrechter bij wie een kennisgeving als bedoeld in § 6, eerste lid, 2°, aanhangig is gemaakt, stemt in met de betrokken maatregel indien deze toelaatbaar is overeenkomstig het bepaalde in dit artikel.

Hij stelt de betrokken buitenlandse overheid in kennis van zijn beslissing binnen zesennegentig uur vanaf de ontvangst ervan door de Belgische gerechtelijke overheid.

Ingeval een bijkomende termijn noodzakelijk is, kan de onderzoeksrechter zijn beslissing en de kennisgeving ervan aan de bevoegde buitenlandse overheid maximum acht dagen uitstellen. Hij verwtigt hiervan onverwijld de bevoegde buitenlandse overheid met opgave van de redenen.

Ingeval de onderzoeksrechter de in § 6 bedoelde maatregel niet toestaat, deelt hij de buitenlandse overheid eveneens mee dat de verkregen gegevens moeten worden vernietigd zonder te kunnen worden gebruikt.]¹¹ ¹²27

1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 30 juni 1994, B.S., 24 januari 1995

2. – § 1, na wijzigingen, vervangen bij art. 17, a), wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

3. – § 2, na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 17, b), wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

4. – § 2, 21°, ingevoegd bij art. 10 wet 6 januari 2003, B.S., 12 mei 2003; opgeheven bij art. 22, 2°, wet 5 augustus 2003, B.S., 7 augustus 2003, inwerkingtreding: 7 augustus 2003 (art. 29, § 1)

5. – § 3 gewijzigd bij art. 17, c), wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

6. – § 4 gewijzigd bij art. 17, c), wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

7. – § 4 aangevuld bij art. 14, 1°, wet 9 december 2004, B.S., 24 december 2004

8. – § 5 laatst vervangen bij art. 17, d), wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

9. – § 6 toegevoegd bij art. 14, 2°, wet 9 december 2004, B.S., 24 december 2004

10. – § 6, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 17, e), wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

11. – § 7 toegevoegd bij art. 14, 2°, wet 9 december 2004, B.S., 24 december 2004

12. – Zie art. 104 Sv.

⚖ 13. – Hij die een telefoongesprek voert kan het recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling niet inroepen t.a.v. de deelnemer aan dit gesprek, daar hijzelf deze deelnemer deelachtig maakt aan het voorwerp van dat recht (Cass., 9 januari 2001, P.99.0235.N).

⚖ 14. – Artikel 90ter kan worden toegepast voor het af luisteren of kennis nemen van privégesprekken die tussen twee of meerdere personen plaatsvinden in de woning van de verdachte, voor zover de woning hierbij niet wordt betreden (Cass., 26 maart 2003, P.03.0412.F).

⚖ 15. – Wanneer het gaat om personen die worden vermoed geregeld in verbinding te staan met de verdachte moeten er enkel «precieze feiten» bestaan. Dit begrip staat niet gelijk met aanwijzingen van schuld. Het arrest waarin de voorwaarde van subsidiariteit enkel wordt vastgesteld tegen de verdachte, en niet tegen de derde, is dan ook niet strijdig met deze bepaling (Cass., 28 december 2004, P.04.1647.F).

⚖ 16. – De onregelmatigheid van de uitvoering van de beschikking waarbij de onderzoeksrechter het af luisteren van telecommunicatie beveelt heeft geen invloed op de regelmatigheid van de beschikking zelf (Cass., 19 juni 2007, P.07.0311.N).

⚖ 17. – Uit de beschikking van de onderzoeksrechter moet blijken waarom het af luisteren van telecommunicatie concreet onontbeerlijk is om de waarheid te ontdekken. De loutere vermelding dat andere onderzoeksmiddelen niet volstaan, voldoet niet aan de bijzondere motiveringsvereiste (Cass., 4 september 2007, P.07.0894.N).

⚖ 18. – Art. 90ter Sv. is een toegankelijke en duidelijk gestelde regel die krachtens art. 8.2. EVRM de inmenging toestaat van het openbaar gezag in de uitoefening van het recht op eerbiediging van het privé-leven (Cass., 10 oktober 2007, P.07.0864.F).

⚖ 19. – Het opnemen van een gesprek waaraan men zelf deelneemt houdt geen inbreuk in op art. 8 EVRM en is geoorloofd, ook al gebeurt de opname zonder medeweten van de gesprekspartner (Cass., 9 september 2008, P.08.0276.N).

⚖ 20. – De voorwaarde dat de beschikking tot af luisteren van telecommunicatie een periode van hoogstens één maand vermeldt houdt in dat de datum van de beschikking het vertrekpunt vormt voor de termijn van één maand (Cass., 25 november 2008, P.08.1050.N).

⚖ 21. – De omstandigheid dat door het af luisteren van telefoongesprekken andere feiten zijn ontdekt dan deze vermeld in de beschikking, is geen grond van nietigheid van de aldus verkregen aanwijzingen. Dergelijke telefoontap heeft niet het bij wet verboden pro-actief karakter door het loutere feit dat de nieuw ontdekte feiten aanleiding gaven tot een tweede gerechtelijk onderzoek (Cass., 25 februari 2009, P.08.1818.F).

⚖ 22. – Wanneer de bewijzen die voor de bodemrechter worden aangevoerd afkomstig zijn van een telefoontap in een dossier dat hem niet is voorgelegd, oefent het vonnisgerecht toezicht uit op de telefoontap op basis van een afschrift van de beschikking en van de stukken van uitvoering. De rechter moet niet onderzoeken of het gerechtelijk onderzoek voldoende aanwijzingen bevat (Cass., 25 februari 2009, P.08.1818.F).

⚖ 23. – Wanneer het telefoongesprek niet is opgenomen op verzoek van een politieambtenaar kan dat opnemen, ook buitenmedeweten van de gesprekspartner, door een persoon die aan het gesprek deelneemt, niet worden beschouwd als het misbruik maken van de voorschriften inzake telefoontap (Cass., 8 januari 2014, P.13.1935.N).

⚖ 24. – Uit het enkele feit dat verschillende beschikkingen waarbij het af luisteren van telefoongesprekken wordt bevolen, met identieke redenen zijn omkleed, kan geen schending van artikel 90ter, § 1 Sv. worden afgeleid, voor zover de onderzoeksrechter vaststelt dat de omstandigheden waarnaar die redenen verwijzen nog steeds bestaan (Cass., 11 juni 2014, P.14.0456.F).

⚖ 25. – Indien de onderzoeksrechter is gevorderd een gerechtelijk onderzoek te voeren naar een voortdurend misdrijf zoals het vervaardigen van verdovende middelen of psychotrope stoffen met de omstandigheid dat het misdrijf een daad van deelneming uitmaakt aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging, bendevorming of criminele organisatie, kan de onderzoeksrechter de machtiging tot af luisteren niet alleen bevelen met betrekking tot de reeds gepleegde activiteiten van de vereniging of de bende, maar ook met betrekking tot de toekomstige activiteiten ervan, zonder dat een dergelijke machtiging een proactieve af luistermaatregel inhoudt aangezien hij wordt bevolen met betrekking tot een reeds gepleegd strafbaar feit dat zich in de tijd verder uitstrekt en waarvoor ernstige aanwijzingen bestaan (Cass., 16 december 2014, P.14.1101.N).

⚖ 26. – De sanctie van het motiveringsgebrek van een beschikking gegeven met toepassing van art. 88bis als art. 90ter Sv. dient enkel te worden beoordeeld volgens de criteria opgesomd in art. 32 V.T. Sv. (Cass., 20 april 2016, P.16.0214.F).

⚖ 27. – Het gebruik van de opname van een gesprek door een deelnemer aan dat gesprek zonder medeweten van de andere deelnemers, buiten het geval van louter gebruik voor zichzelf en anders dan het gebruik bedoeld in artikel 314bis, § 2, Sw., kan een inbreuk zijn op artikel 8 EVRM; bij de beoordeling of dat gebruik een inbreuk oplevert op artikel 8 EVRM betreft de rechter onder meer het criterium van de redelijke privacyverwachting van de deelnemers aan het gesprek of het doel dat met het gebruik van de opname wordt beoogd en daarbij kunnen onder meer de inhoud van het gesprek, de omstandigheden waaronder het gesprek plaatsvond, de hoedanigheid van de deelnemers aan het gesprek en de hoedanigheid van de bestemming van de opname een rol spelen (Cass., 7 juni 2016, P.16.0294.N).

⚖ [Art. 90quater. ¹§ 1. Voor iedere maatregel op grond van artikel 90ter wordt vooraf een met redenen omklede schriftelijke machtiging gegeven door de onderzoeksrechter die deze meedeelt aan de procureur des Konings.

De machtiging wordt gedagtekend en vermeldt:

1° de aanwijzingen en de concrete feiten, eigen aan de zaak, die de maatregel wettigen overeenkomstig artikel 90ter;

2° de redenen waarom de maatregel onontbeerlijk is om de waarheid aan de dag te brengen;

3° de persoon, het communicatiemiddel, het informatiesysteem of de plaats die het voorwerp is van de maatregel;

4° de periode tijdens welke de maatregel kan worden uitgeoefend, die niet langer mag zijn dan één maand. Deze termijn vangt aan de dag van de machtiging waarbij de maatregel wordt bevolen, of, in geval van artikel 90quinquies, eerste lid, verlengd, en loopt tot en met de dag voor de zoveelste van de daarop volgende maand;

5° de naam en de hoedanigheid van de officier of officieren van gerechtelijke politie aangewezen voor de uitvoering van de maatregel.

In spoedeisende gevallen kan de machtiging mondeling worden verleend. Deze machtiging wordt uiterlijk binnen vierentwintig uren bevestigd in de vorm bepaald in het tweede lid.

§ 2. De onderzoeksrechter kan, om de maatregel bedoeld in artikel 90ter, § 1, mogelijk te maken, rechtstreeks of via de tussenkomst van een politiedienst aangewezen door de Koning, de medewerking vorderen van:

– de operator van een elektronisch communicatienetwerk;

– iedereen die binnen het Belgisch grondgebied, op welke wijze ook, een dienst beschikbaar stelt of aanbiedt, die bestaat in het overbrengen van signalen via elektronische communicatienetwerken, of er in bestaat gebruikers toe te laten via een elektronisch communicatienetwerk informatie te verkrijgen of te ontvangen of te verspreiden. Hieronder wordt ook de verstrekker van een elektronische communicatiedienst begrepen.

Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of daaraan zijn medewerking verleent, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Iedere persoon die zijn technische medewerking aan de vorderingen bedoeld in het eerste lid weigert of niet verleent in werkelijke tijd of, in voorkomend geval, op het tijdstip bepaald in de vordering, medewerking waarvan de modaliteiten vastgesteld worden door de Koning, op voorstel van de Minister van Justitie en de Minister bevoegd voor Telecommunicatie, wordt gestraft met geldboete van zesentwintig euro tot twintigduizend euro.

§ 3. De onderzoeksrechter mag voor de tenuitvoerlegging van de maatregel bedoeld in artikel 90ter, § 1, alleen officieren van gerechtelijke politie aanwijzen. Deze kun-

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving

Decr. 17 november 1808 - Sv. (Art. 90quinquies)

nen zich echter laten bijstaan door agenten van gerechtelijke politie en, onder de voorwaarden door de Koning bepaald, door personeelsleden van het administratief en logistiek kader van de geïntegreerde politie. De laatstgenoemde personen mogen niet belast worden met de analyse van de inhoud van de opgenomen communicatie of gegevens, tenzij het een specifieke expertise betreft, of met de selectie van voor het onderzoek van belang geachte delen, zoals bedoeld in artikel 90sexies, § 1, 2°.

De officieren van gerechtelijke politie houden de namen bij van de personen door wie zij zich laten bijstaan, in een lijst die voor elk dossier afzonderlijk wordt opgesteld volgens de nadere regels door de Koning bepaald, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Indien deze personen belast zijn met de uitvoering van het bevel bedoeld in artikel 90ter, § 1, derde lid, worden hun namen niet vermeld in het gerechtelijk dossier.

De aangewezen officieren van gerechtelijke politie brengen ten minste om de vijf dagen schriftelijk verslag uit aan de onderzoeksrechter over de tenuitvoerlegging van de machtiging.

§ 4. De onderzoeksrechter kan personen van wie hij vermoedt dat ze een bijzondere kennis hebben van het communicatiemiddel of het informaticasysteem waarop de maatregel betrekking heeft of van diensten of toepassingen om gegevens, die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen via een communicatiemiddel of een informaticasysteem, te beveiligen, te coderen of te versleutelen, rechtstreeks of via de tussenkomst van een politiedienst aangewezen door de Koning, vorderen inlichtingen te verlenen over de werking ervan en over de wijze om in een verstaanbare vorm toegang te verkrijgen tot de inhoud ervan die wordt of is overgebracht.

Hij kan personen vorderen om deze inhoud toegankelijk te maken in de door hem gewenste vorm.

Iedere persoon die zijn technische medewerking weigert aan de vorderingen bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot twintigduizend euro of met een van die straffen alleen.

Iedere persoon die uit hoofde van zijn bediening kennis krijgt van de maatregel of gevorderd wordt zijn technische medewerking te verlenen, is tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

§ 5. In voorkomend geval is artikel 39bis, § 3, vierde lid toepasbaar op de gegevens, aangetroffen door een zoeking in een informaticasysteem met toepassing van artikel 90ter, § 1.¹ ^{∇3...5}

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 30 juni 1994, B.S., 24 januari 1995

►2. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 18 wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

□3. – Zie K.B. 9 januari 2003 tot uitvoering van de artikelen 46bis, § 2, eerste lid, 88bis, § 2, eerste en derde lid, en 90quater, § 2, derde lid van het Wetboek van Strafvordering en van artikel 109ter, E, § 2, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, B.S., 10 februari 2003, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 2. Strafwetgeving», *infra*

Δ4. – De artikelen 90ter en 90quater Sv. vereisen niet dat de onderzoeksrechter het bestaan van de aanwijzingen en de concrete feiten, eigen aan de zaak, die de maatregel wettigen overeenkomstig artikel 90ter motiveert aan de hand van een concrete verwijzing naar de stukken van het strafdossier of van de overname van de inhoud van dergelijke stukken (Cass., 14 oktober 2014, P.14.0507.N).

Δ5. – Het Hof

1. vernietigt in de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht

en de strafdossiering en houdende diverse bepalingen inzake justitie:

– de artikelen 6 en 121 tot 123, alsmede de artikelen 15, 17, 1° en 2°, 18, 1° en 2°, 19, 2°, 36, 151, 155 en 170, 2°;

– artikel 63, 1°;

– de artikelen 127 en 137;

– artikel 132, 1°, in zoverre het de raadkamer, uitspraak doende in het stadium van de regeling van de rechtspleging, niet toelaat aan de inverdenkinggestelde die tijdens de voorlopige hechtenis in een strafinrichting verblijft, het voordeel van de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht toe te kennen;

– de artikelen 148, 153 en 163;

2. handhaaft de gevolgen van:

– de artikelen 6, 15, 17, 1° en 2°, 18, 1° en 2°, 19, 2°, 36, 121 tot 123, 151, 155 en 170, 2°, van de wet van 5 februari 2016 ten aanzien van de beslissingen die op grond van die bepalingen zijn genomen vóór de datum van bekendmaking van dit arrest in het *Belgisch Staatsblad*;

– artikel 63, 1°, van de wet van 5 februari 2016 ten aanzien van de huiszoekingen die zijn uitgevoerd vóór de datum van bekendmaking van dit arrest in het *Belgisch Staatsblad*;

– de artikelen 127 en 137 van de wet van 5 februari 2016 tot de datum van bekendmaking van dit arrest in het *Belgisch Staatsblad*;

3. verwerpt de beroepen voor het overige,

– onder voorbehoud van de in B.39.2 en in B.39.3 vermelde interpretatie van artikel 187, § 6, van het Wetboek van strafvordering, zoals vervangen bij artikel 83 van de wet van 5 februari 2016;

– rekening houdend met hetgeen in B.44.4 en in B.45 is vermeld inzake artikel 204 van het Wetboek van strafvordering, zoals vervangen bij artikel 89 van de wet van 5 februari 2016 (Grondwettelijk Hof nr. 148/2017, 21 december 2017, B.S., 12 januari 2018).

►1[Art. 90quinquies. ►2[De onderzoeksrechter kan de uitwerking van de machtiging bedoeld in artikel 90quater, § 1, één of meer malen verlengen met een termijn die niet langer mag zijn dan één maand, met een maximum van zes maanden, onverminderd zijn beslissing om aan de maatregel een einde te maken zodra de omstandigheden die deze gewettigd hebben, verdwenen zijn. Deze termijn van zes maanden vangt aan de dag van de eerste machtiging waarbij de maatregel wordt bevolen, en loopt tot en met de dag voor de zoveelste van de zesde daarop volgende maand. Indien de maatregel, wegens de technische voorbereiding ervan, daadwerkelijk werd aangevat op een latere dag dan deze van de eerste machtiging, vangt de termijn van zes maanden aan de dag van deze daadwerkelijke aanvatting en ten laatste twee maanden na de dag van de eerste machtiging.]²

De bepalingen vervat in artikel 90quater, § 1, zijn toepasselijk op de verlenging bedoeld in het voorgaande lid. De ►3[machtiging]³ vermeldt bovendien de precieze omstandigheden die de verlenging van de maatregel wettigen.

Indien nieuwe en ernstige omstandigheden de maatregelen bedoeld in artikel 90ter noodzakelijk maken, kan de onderzoeksrechter een nieuwe maatregel bevelen, met inachtneming van de formaliteiten omschreven in de artikelen 90ter en 90quater, in dat geval moet de ►4[machtiging]⁴ de precieze nieuwe en ernstige omstandigheden vermelden die een nieuwe maatregel noodzakelijk maken en wettigen.]⁵

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 30 juni 1994, B.S., 24 januari 1995

►2. – Lid 1 vervangen bij art. 19, 1°, wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 19, 2°, wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

►4. – Lid 3 gewijzigd bij art. 19, 2°, wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

Δ5. – Zowel voor de verlenging als voor de vernieuwing van de bewakingsmaatregel van affluisteren van privé-communicatie – en telecommunicatie zijn de vormvoorschriften van art. 90quater, § 1, Sv. toepasselijk, zodat de niet-vermelding van de precieze omstandigheden die een verlenging wettigen de nietigheid van de beschikking van verlenging met zich meebrengt (Cass., 3 oktober 2000, P.98.1340.N).

¹[Art. 90sexies. ²§ 1. De aangewezen officieren van gerechtelijke politie stellen aan de onderzoeksrechter ter beschikking:

1° het bestand bevattende de opgenomen niet voor publiek toegankelijke communicaties of gegevens van een informaticasysteem bekomen als gevolg van de maatregelen genomen met toepassing van de artikelen 90ter, 90quater en 90quinquies;

2° de overschrijving of weergave van de door de aangewezen officieren van gerechtelijke politie voor het onderzoek van belang geachte gedeelten van de opgenomen communicaties of gegevens, en de eventuele vertaling ervan;

3° in voorkomend geval, de plaats van de gegevens bedoeld in de bepaling onder 2° in het informaticasysteem;

4° een algemene beschrijving van de inhoud en van de identificatiegegevens van de gebruikte communicatiemiddelen of informaticasystemen wat betreft de niet van belang geachte communicaties of gegevens.

§ 2. Onverminderd de selectie door de officieren van gerechtelijke politie bedoeld in paragraaf 1, beoordeelt de onderzoeksrechter welke gedeelten van alle opgenomen niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem van belang zijn voor het onderzoek. In zoverre deze gedeelten van de communicatie of gegevens niet overgeschreven, weergegeven of vertaald zijn overeenkomstig paragraaf 1, moeten zij bijkomend overgeschreven, weergegeven en eventueel vertaald worden. De onderzoeksrechter laat daarvan proces-verbaal opmaken.

§ 3. De niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem die onder het beroepsgeheim vallen, worden niet opgetekend in het proces-verbaal. Deze communicatie of gegevens worden in een bestand onder verzegelde omslag neergelegd ter griffie. Gaat het om personen bedoeld in artikel 90octies, dan wordt ter zake gehandeld zoals bepaald in dat artikel.

§ 4. De machtigingen van de onderzoeksrechter, de verslagen van de officieren van gerechtelijke politie bedoeld in artikel 90quater, § 3, en de processen-verbaal die betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregel, worden uiterlijk na het beëindigen van de maatregel bij het dossier gevoegd.]¹ ²3...4

¹1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 30 juni 1994, B.S., 24 januari 1995

²2. – Laatst vervangen bij art. 20 wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

³3. – Het feit dat de onderzoekers een selectie maken van gesprekken die nuttig zijn voor het onderzoek doet geen afbreuk aan de rechten van de verdediging (Cass., 26 mei 2004, P.04.0772.F).

⁴4. – Noch het recht op een eerlijke behandeling van de zaak (art. 6 EVRM), noch artikel 90sexies Sv., vereisen dat de vertaling van de stukken van de rechtspleging door een beëdigd vertaler gebeurt (Cass., 11 juni 2014, P.04.0456.F).

¹[Art. 90septies. ²§ 1. De passende middelen worden aangewend om de integriteit en de vertrouwelijkheid van de opgenomen niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem te waarborgen.

§ 2. Ieder bestand bevat het onderwerp van de opgenomen niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem en de dagen en uren waarop de maatregel is uitgevoerd.

§ 3. Iedere aantekening in het kader van de tenuitvoerlegging van de maatregelen bedoeld in de artikelen 90ter, 90quater en 90quinquies door de daartoe aangewezen personen, die niet is opgetekend in een proces-verbaal, wordt vernietigd, met uitzondering van het vermelde in artikel 90sexies, § 1, 2°, 3° en 4° en onverminderd artikel 33 van de wet van 25 december 2016 houdende diverse wijzi-

gingen van het Wetboek van strafvordering en het Strafwetboek, met het oog op de verbetering van de bijzondere opsporingsmethoden en bepaalde onderzoeksmethoden met betrekking tot internet en elektronische en telecommunicaties en tot oprichting van een gegevensbank stemafdrukken. De voor de uitvoering van de maatregel aangewezen officieren van gerechtelijke politie gaan over tot deze vernietiging en vermelden dit in een proces-verbaal.

Om beheersredenen en om aan de verplichting van artikel 90decies te kunnen voldoen, kunnen de strikt noodzakelijke administratieve gegevens evenwel bewaard blijven bij de dienst aangewezen door de Koning.

§ 4. De bestanden bedoeld in artikel 90sexies, § 1, 1°, worden onder verzegelde omslag ter griffie bewaard. Ze kunnen bovendien ook worden bewaard bij de dienst aangewezen door de Koning onder de voorwaarden en nadere regels door Hem bepaald na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De stukken bedoeld in artikel 90sexies, § 1, 2°, 3° en 4°, en de afschriften van de processen-verbaal worden onder verzegelde omslag ter griffie bewaard.

§ 5. De griffier vermeldt in een per dag bijgehouden, bijzonder register:

1° de dag van de neerlegging van de in artikel 90sexies, § 1, bedoelde bestanden en stukken, alsmede van ieder afschrift van proces-verbaal;

2° de naam van de onderzoeksrechter die de maatregel heeft bevolen of bevestigd en het voorwerp ervan;

3° de dag waarop de zegels zijn verbroken en in voorkomend geval opnieuw zijn gelegd;

4° de datum van de kennisname van de in artikel 90sexies, § 1, bedoelde bestanden en stukken, van de afschriften van processen-verbaal, alsook de namen van de personen die er kennis van genomen hebben;

5° iedere andere gebeurtenis die erop betrekking heeft.

§ 6. De inverdenkinggestelde, de beklagde, de burgerlijke partij of hun raadslieden ontvangen op eenvoudig verzoek een kopie van het geheel van de opgenomen niet voor het publiek toegankelijke communicaties of gegevens van een informaticasysteem, waarvan bepaalde van belang geachte gedeelten overgeschreven of weergegeven werden en opgenomen werden in een proces-verbaal waarvan ze inzage hebben.

De inverdenkinggestelde, de beklagde, de burgerlijke partij of hun raadslieden kunnen de rechter verzoeken om de overeenkomstig § 4ter griffie neergelegde andere bestanden of stukken ter griffie te raadplegen, en bijkomende delen van de opgenomen communicatie of gegevens over te schrijven of weer te geven. Het verzoek dat gericht is tot de onderzoeksrechter, wordt behandeld overeenkomstig artikel 61quinquies.

De rechter kan het verzoek afwijzen indien hij de raadpleging of de overschrijving of weergave van bijkomende delen niet noodzakelijk acht om de waarheid aan de dag te brengen, indien hij dit op dat ogenblik nadelig acht voor het onderzoek, of om redenen die verband houden met de bescherming van andere rechten of belangen van personen. Hij kan de raadpleging of de overschrijving of weergave van bijkomende delen ook beperken tot een door hem nader omschreven selectie van bestanden of stukken.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 30 juni 1994, B.S., 24 januari 1995; vervangen bij art. 10 wet 10 juni 1998, B.S., 22 september 1998

²2. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 21 wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

►¹[Art. 90octies. ►²§ 1. De maatregel kan alleen betrekking hebben op de lokalen aangewend voor beroepsdoeleinden, de woonplaats, de communicatiemiddelen of de informaticasystemen van een advocaat of een arts, indien deze er zelf van verdacht worden een van de strafbare feiten bedoeld in artikel 90ter te hebben gepleegd of eraan deelgenomen te hebben, of, indien precieze feiten doen vermoeden dat derden die ervan verdacht worden een van de strafbare feiten bedoeld in artikel 90ter te hebben gepleegd, gebruik maken van diens lokalen, woonplaats, communicatiemiddelen of informaticasystemen.

§ 2. De maatregel mag niet ten uitvoer worden gelegd zonder dat, naar gelang van het geval, de stafhouder of de vertegenwoordiger van de provinciale orde van geneesheren ervan op de hoogte werd gebracht.

Deze personen zijn tot geheimhouding verplicht. Iedere schending van het geheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

§ 3. De onderzoeksrechter beoordeelt, na overleg met de stafhouder of de vertegenwoordiger van de provinciale orde van geneesheren, welke gedeelten van de in artikel 90sexies, § 3, bedoelde niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem, die hij van belang acht voor het onderzoek, onder het beroepsgeheim vallen en welke niet.

Enkel de gedeelten van de communicatie of gegevens bedoeld in het eerste lid die worden geacht niet onder het beroepsgeheim te vallen, worden overgeschreven of weergegeven en worden desgevallend vertaald. De onderzoeksrechter laat hiervan proces-verbaal opmaken. De bestanden bevattende deze communicatie of gegevens worden onder verzegelde omslag neergelegd ter griffie.

Alle overige communicatie of gegevens worden in een ander bestand onder afzonderlijke verzegelde omslag neergelegd ter griffie.]²¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 3 wet 30 juni 1994, *B.S.*, 24 januari 1995

►². – Vervangen bij art. 22 wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►¹[Art. 90novies. ►¹Uiterlijk vijftien dagen nadat de beslissing over de regeling van de rechtspleging definitief is geworden of nadat de dagvaarding bedoeld in artikel 524bis, § 6, ter griffie van de rechtbank of het hof werd neergelegd, stelt de griffier, op vordering van de procureur des Konings of in voorkomend geval van de procureur-generaal, iedere persoon ten aanzien van wie een maatregel bedoeld in artikel 90ter is genomen, schriftelijk in kennis van de aard van die maatregel en van de dagen waarop deze is uitgevoerd]¹►²[, tenzij diens identiteit of woonplaats redelijkerwijze niet achterhaald kunnen worden]².

►¹. – Ingevoegd bij art. 3 wet 30 juni 1994, *B.S.*, 24 januari 1995; vervangen bij art. 12 wet 19 december 2002, *B.S.*, 14 februari 2003

►². – Aangevuld bij art. 23 wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►¹[Art. 90decies. De Minister van Justitie brengt elk jaar verslag uit aan het Parlement over de toepassing van de artikelen 90ter tot en met 90novies.

Hij brengt het Parlement op de hoogte van het aantal onderzoeken die aanleiding gegeven hebben tot de maatregelen bedoeld in die artikelen, van de duur van die maatregelen, van het aantal betrokken personen en van de behaalde resultaten.]¹

►²►³[Hij brengt tegelijkertijd verslag uit over de toepassing van de artikelen 40bis, 46ter, 46quater, 46quinquies, 47ter tot 47decies, 56bis, 86bis, 86ter, 88sexies, en 89ter.]³²

►⁴[Hij brengt het Parlement op de hoogte van het aantal onderzoeken die aanleiding gegeven hebben tot de maatregelen bedoeld in deze artikelen, van het aantal betrokken personen, van de misdrijven waarop ze betrekking hadden en van de behaalde resultaten.]⁴

►⁵[Hij brengt tegelijkertijd verslag uit over de toepassing van de artikelen 102 tot 111 en 317 en stelt de federale Wetgevende Kamers in kennis van het aantal betrokken dossiers, personen en misdrijven.]⁵

►⁶[Bij dit verslag wordt tevens het verslag gevoegd dat werd opgesteld met toepassing van artikel 126, § 5, vierde lid, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.]⁶

►¹. – Ingevoegd bij art. 3 wet 30 juni 1994, *B.S.*, 24 januari 1995

►². – Lid 3 toegevoegd bij art. 13 wet 8 april 2002, *B.S.*, 31 mei 2002, inwerkingtreding: 1 november 2002 (art. 17); vervangen bij art. 15 wet 6 januari 2003, *B.S.*, 12 mei 2003

►³. – Lid 3 vervangen bij art. 24 wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

►⁴. – Lid 4 toegevoegd bij art. 13 wet 8 april 2002, *B.S.*, 31 mei 2002, inwerkingtreding: 1 november 2002 (art. 17)

►⁵. – Lid 5 toegevoegd bij art. 4 wet 7 juli 2002, *B.S.*, 10 augustus 2002

►⁶. – Lid 6 opnieuw ingevoegd bij art. 10 wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►¹[§ 7. DNA-onderzoek]¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 3 wet 22 maart 1999, *B.S.*, 20 mei 1999, *err.*, *B.S.*, 24 juni 1999, inwerkingtreding: 30 maart 2002 (art. 21 K.B. 4 februari 2002, *B.S.*, 30 maart 2002)

►¹[Art. 90undecies. ►²§ 1. Onverminderd de toepassing van artikel 56, § 1, derde lid, van dit Wetboek, kan de onderzoeksrechter bevelen dat een referentiestaal onder dwang wordt afgenomen van een persoon tegen wie er aanwijzingen van schuld bestaan bij het plegen van feiten waarvoor hij geadieerd is, indien de feiten strafbaar zijn met een maximumstraf van vijf jaar gevangenisstraf of met een zwaardere straf.

In zijn met redenen omklede beschikking die hij meedeelt aan de procureur des Konings, vermeldt de onderzoeksrechter:

1° de omstandigheden van de zaak in het kader waarvan de afname wordt bevolen;

2° het bestaan van aanwijzingen van zijn schuld bij het plegen van feiten waarvoor hij geadieerd is;

3° de noodzaak om dwang te gebruiken;

4° in voorkomend geval, de vergelijking van het DNA-profiel met de DNA-profielen van de in het kader van die zaak aangetroffen sporen;

5° de eenmalige vergelijking van het DNA-profiel met de in de nationale DNA-gegevensbanken opgeslagen DNA-profielen;

6° in geval van een positief verband met een van de profielen bedoeld in de 4° of 5°, het opslaan van zijn DNA-profiel in de DNA-gegevensbank «Criminalistiek»;

7° in geval van het opslaan van het DNA-profiel, de systematische vergelijking van zijn DNA-profiel met de DNA-profielen opgeslagen in de nationale en buitenlandse DNA-gegevensbanken;

8° in geval van een positief verband met een van de profielen bedoeld in het 7°, het opslaan van dit verband.

De onderzoeksrechter hoort vooraleer hij de afname onder dwang beveelt, de persoon die er het voorwerp van moet uitmaken, en stelt hem in kennis van de 1° tot 8° opgesomd in het tweede lid.

Van de redenen van de eventuele weigering van de afname of van de instemming van de betrokkene met die

maatregel, wordt door de onderzoeksrechter melding gemaakt in het proces-verbaal van verhoor.

§ 2. De onderzoeksrechter vordert een officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, of een arts om een hoeveelheid wangslijmvlies of haarwortels af te nemen.

Voor het afnemen van bloed kan hij alleen een arts vorderen.

Van de afname wordt een proces-verbaal opgesteld door de officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings.

Indien de maatregel onder fysieke dwang moet worden uitgevoerd, wordt die dwang uitgeoefend door politieambtenaren onder het bevel van een officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings. In dat geval is de bloedafname verboden.

§ 3. Indien de in § 1 bedoelde persoon de leeftijd van achttien jaar niet heeft bereikt, dan dient hij zich voor de toepassing van de §§ 1 en 2 te laten begeleiden door minstens een van zijn ouders, door een advocaat of door een ander meerderjarige persoon van zijn keuze.

§ 4. De onderzoeksrechter wijst een deskundige verbonden aan een laboratorium aan om:

- 1° het DNA-profiel van het referentiestaal op te stellen;
- 2° in voorkomend geval, de vergelijking van dat DNA-profiel met de DNA-profielen van de in het kader van die zaak aangetroffen sporen uit te voeren.

§ 5. De deskundige zendt een met redenen omkleed verslag over de uitvoering van zijn opdracht over aan de onderzoeksrechter binnen een maximumtermijn van een maand na de ontvangst van zijn opdracht en van de overtuigingsstukken.

De onderzoeksrechter kan evenwel een bijkomende onderzoekstermijn toestaan op een met redenen omkleed verzoek van de deskundige.

§ 6. Behoudens een met redenen omklede andersluidende beslissing van de onderzoeksrechter, zendt de deskundige die de opdracht heeft gekregen om het DNA-profiel van het referentiestaal op te stellen in toepassing van § 4, 1°, ambtshalve het DNA-profiel binnen vijftien dagen na de verzending van zijn verslag door aan de beheerder van de nationale DNA-gegevensbanken met het oog op de toepassing van artikel 5^{quater}, §§ 2 tot 4, van de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken.

Hij zendt eveneens de erop betrekking hebbende gegevens opgesomd in artikel 44^{quater}, § 3, tweede lid, over.

§ 7. Onverminderd § 6, en behoudens een met redenen omklede andersluidende beslissing van de onderzoeksrechter, zendt de deskundige die de opdracht heeft gekregen om de in § 4, 2°, bedoelde vergelijking te maken en die een positief verband heeft aangetoond, ambtshalve het DNA-profiel van het referentiestaal binnen vijftien dagen na de verzending van zijn verslag, over aan de beheerder van de nationale DNA-gegevensbanken, met het oog op de toepassing van artikel 5^{quater}, §§ 1, 3 en 4, van de voornoemde wet.

Hij zendt eveneens de erop betrekking hebbende gegevens opgesomd in artikel 44^{quater}, § 3, tweede lid, van dezelfde wet over.

§ 8. De kennisgeving van de resultaten aan de betrokkene, het tegenonderzoek, alsmede de vernietiging van de referentiestalen en de daaruit afgeleide stalen die DNA be-

vatten, worden uitgevoerd overeenkomstig artikel 44^{quinquies}, §§ 6 en 9.]¹ ¶3...7

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 22 maart 1999, *B.S.*, 20 mei 1999, err., *B.S.*, 24 juni 1999, inwerkingtreding: 30 maart 2002 (art. 21 K.B. 4 februari 2002, *B.S.*, 30 maart 2002)

►2. – Vervangen bij art. 6 wet 7 november 2011, *B.S.*, 30 november 2011, inwerkingtreding: 1 januari 2014 (art. 36, lid 1, K.B. 17 juli 2013, *B.S.*, 12 augustus 2013)

◻3. – Zie K.B. 17 juli 2013 tot uitvoering van de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 7 november 2011 houdende wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken, *B.S.*, 12 augustus 2013

◻4. – De regel dat de onderzoeksrechter de afname van celmateriaal kan bevelen indien op het strafbaar feit een gevangenisstraf staat van minstens 5 jaar opsluiting geldt niet voor de afname van celmateriaal met instemming van de betrokkene. In geval van instemming kan de identificatie door vergelijkend DNA-onderzoek voor gelijk welk misdrijf worden bevolen (Cass., 24 september 2008, P.08.0653.F).

◻5. – Art. 90^{undecies} Sv. is niet toepasselijk op de DNA-afname die met toestemming van de betrokken meerderjarige is gebeurd (Cass., 19 mei 2010, P.10.0600.F).

◻6. – Art. 6 EVRM vereist niet dat een advocaat aanwezig zou zijn op het ogenblik dat de meerderjarige persoon zijn schriftelijke toestemming tot afname van vergelijkend genetisch materiaal geeft, nadat hij over de draagwijdte van die handeling was ingelicht (Cass., 19 mei 2010, P.10.0600.F).

◻7. – De reden waarom uit het in artikel 90^{undecies}, § 4, tweede lid, Sv. bedoelde verslag moet blijken dat de hoeveelheid celmateriaal ontoereikend is voor het opstellen van een nieuw DNA-profiel, bestaat erin de partijen in te lichten over de wijze waarop het tegenonderzoek kan verricht worden; dat verslag bindt de rechter evenwel niet zodat deze het gebrek aan voldoende celmateriaal onaantastbaar kan afleiden uit alle hem regelmatig overlegde en aan tegenspraak onderworpen gegevens (Cass., 6 mei 2014, P.14.0054.N).

►1[Art. 90^{duodecies}. § 1. Indien de feiten waarvoor hij geïndieerd is, strafbaar zijn met een maximumstraf van vijf jaar gevangenisstraf of met een zwaardere straf, en hij over aanwijzingen beschikt dat de betrokkene een directe band heeft met het gerechtelijk onderzoek, kan de onderzoeksrechter bevelen dat een referentiestaal onder dwang wordt afgenomen van een persoon die niet bedoeld is in artikel 90^{undecies}.

In zijn met redenen omklede beschikking, die hij mede-deelt aan de procureur des Konings, vermeldt de onderzoeksrechter:

- 1° de omstandigheden van de zaak in het kader waarvan de afname wordt bevolen;
- 2° de noodzaak om dwang te gebruiken;
- 3° de vergelijking van het DNA-profiel met de DNA-profielen van de aangetroffen sporen in het kader van de zaak;
- 4° het feit dat het DNA-profiel niet wordt overgezonden aan de beheerder van de nationale DNA-gegevensbanken, om er te worden vergeleken of er te worden opgeslagen.

§ 2. De onderzoeksrechter hoort vooraleer hij de afname onder dwang beveelt, de persoon die er het voorwerp van moet uitmaken, en stelt hem in kennis van de 1° tot 4° opgesomd in § 1, tweede lid.

Van de redenen van de eventuele weigering van de afname of van de instemming van de persoon met die maatregel wordt door de onderzoeksrechter melding gemaakt in het proces-verbaal van verhoor.

§ 3. De afname, het opstellen van het DNA-profiel van het referentiestaal, de vergelijking van DNA-profielen, de verzending van de uitslag aan de onderzoeksrechter, de kennisgeving van de uitslag aan de betrokkene, het tegenonderzoek en de vernietiging van het referentiestaal en de daaruit afgeleide stalen die DNA bevatten, worden verricht overeenkomstig artikel 90^{undecies}, §§ 2 tot 5 en § 8.

De hoedanigheid van de persoon wordt meegedeeld aan de met de vergelijking van de DNA-profielen belaste deskundige.¹

²[§ 4. Ingeval de onderzoeksrechter in het kader van een dossier inzake aanranding van de eerbaarheid of verkrachting beslist om geen DNA-profiel te laten opstellen van sporen of van een referentiestaal aangetroffen of afgenomen bij onderzoek aan het lichaam van het slachtoffer zoals bedoeld in artikel 90bis, verstrekt hij hierover op het einde van het gerechtelijk onderzoek uitleg aan het slachtoffer.]² ³

►1. – Ingevoegd bij art. 7 wet 7 november 2011, *B.S.*, 30 november 2011, inwerkingtreding: 1 januari 2014 (art. 36, lid 1, K.B. 17 juli 2013, *B.S.*, 12 augustus 2013)

►2. – § 4 toegevoegd bij art. 9 wet 30 november 2011, *B.S.*, 20 januari 2012, err., *B.S.*, 2 februari 2012, inwerkingtreding: 30 januari 2012 (art. 12, lid 1)

☐ 3. – Zie K.B. 17 juli 2013 tot uitvoering van de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 7 november 2011 houdende wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken, *B.S.*, 12 augustus 2013

BOEK II HET GERECHT

TITEL VII

ENIGE ZAKEN VAN OPENBAAR BELANG EN VAN ALGEMENE VEILIGHEID

HOOFDSTUK I

►1[OVER HET CENTRAAL STRAFREGISTER]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 2 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

Art. 589. ►1[Het Centraal Strafregister, hierna «Strafregister» genoemd, is een systeem van geautomatiseerde verwerking gehouden onder het gezag van de Minister van Justitie waarin, overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk, gegevens betreffende beslissingen genomen in strafzaken of ter bescherming van de maatschappij worden geregistreerd, bewaard en gewijzigd.

De doelstelling van het Strafregister bestaat erin de daarin geregistreerde gegevens mede te delen aan:

1° de overheden belast met de uitvoering van de opdrachten van de rechterlijke macht in strafzaken;

2° de administratieve overheden met het oog op de toepassing van bepalingen waarvoor kennis is vereist van het gerechtelijk verleden van de personen op wie administratieve maatregelen betrekking hebben;

3° ►2[natuurlijke personen en rechtspersonen ingeval zij een uittreksel uit het Strafregister moeten voorleggen];²

4° buitenlandse overheden in de gevallen omschreven in internationale overeenkomsten ►3[of een regel van afgeleid recht van de Europese Unie waardoor België is gebonden]³.

De gegevens worden geregistreerd door de griffies van de hoven en rechtbanken of door de dienst van het Strafregister van ►4[de Federale Overheidsdienst Justitie]⁴.

►5[Deze gegevens kunnen dienen als grondslag voor statistieken uitgewerkt en verspreid op initiatief van de Federale Overheidsdienst Justitie.]⁵ ⁶...⁷

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 3 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

►2. – Lid 2, 3°, vervangen bij art. 18, a), wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

►3. – Lid 2, 4°, aangevuld bij art. 7 wet 25 april 2014, *B.S.*, 14 mei 2014

►4. – Lid 3 gewijzigd bij art. 18, b), wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

►5. – Lid 4 vervangen bij art. 18, c), wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

☐ 6. – Zie K.B. 19 juli 2001 betreffende de toegang van bepaalde openbare besturen tot het Centraal Strafregister, *B.S.*, 24 augustus 2001

☐ 7. – Zie K.B. 19 juli 2001 tot uitvoering van de wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafregister, *B.S.*, 24 augustus 2001

Art. 590. ►1[Volgende persoonsgegevens worden in het Strafregister opgenomen:

1° veroordelingen tot criminele, correctionele of politiestrafpen;

2° beslissingen tot opschorting van de uitspraak van de veroordeling of tot probatie-opschorting, beslissingen tot herroeping van de opschorting of van de probatie-opschorting, alsook beslissingen waarbij een gewone opschorting wordt vervangen door een probatie-opschorting, overeenkomstig de artikelen 3 tot 6 en 13 van de wet van 29 juni 1964 betreffende het uitstel, de opschorting en de probatie;

►2[►3[...]]²

3° beslissingen tot herroeping van het ►4[, gewone of]⁴ probatie-uitstel, overeenkomstig artikel 14 van dezelfde wet;

4° ►5[beslissingen tot internering, tot toekenning of herroeping van de invrijheidstelling op proef of vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering en tot definitieve invrijheidstelling die genomen zijn overeenkomstig ►5[de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering];]⁵

5° ►6[beslissingen tot terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank en tot vrijheidsbeneming die overeenkomstig de artikelen 34bis tot en met 34quater van het Strafwetboek en artikel 95/7 van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten zijn genomen];⁶

6° ►7[beslissingen tot internering van de veroordeelden bedoeld in artikel 21 van dezelfde wet, alsook beslissingen op grond waarvan hun terugkeer naar de strafinrichting wordt gelast];⁷

7° ►8[de ontzettingen uit de ouderlijke macht en herstel ervan, de maatregelen uitgesproken ten aanzien van minderjarigen opgesomd in artikel 63 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, alsook opheffingen of wijzigingen van die maatregelen die met toepassing van artikel 60 van dezelfde wet door de jeugdrechtbank worden uitgesproken];⁸

8° vernietigingsarresten uitgesproken op grond van de artikelen 416 tot 442 of van de artikelen 443 tot 447bis van dit wetboek;

9° intrekkingen genomen op grond van de artikelen 10 tot 14 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het ►9[Grondwettelijk Hof];⁹

10° beslissingen tot uitlegging of verbetering;

11° arresten van herstel in eer en rechten uitgesproken op grond van de artikelen 621 tot 634 van dit wetboek;

12° besluiten tot herstel in eer en rechten uitgevaardigd overeenkomstig de besluitwet van 9 december 1943 op het herstel in eer en rechten van zeelieden en op het ver-

dwijnen van strafvervolgingen en straffen voor bepaalde maritieme inbreuken;

13° besluiten tot herstel in eer en rechten uitgevaardigd overeenkomstig de besluitwet van 22 april 1918 op het militair eerherstel;

14° genadebesluiten;

15° beslissingen tot toekenning of herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling;

16° beslissingen in strafzaken genomen door buitenlandse rechtscolleges ten aanzien van Belgen,¹⁰ of rechtspersonen die hun maatschappelijke zetel of een exploitatiezetel in België hebben¹⁰ die krachtens internationale overeenkomsten¹¹ [of een regel van afgeleid recht van de Europese Unie waardoor België is gebonden,]¹¹ ter kennis van de Belgische Regering worden gebracht, alsook maatregelen tot amnestie, uitwissing van de veroordeling of herstel in eer en rechten, genomen door een buitenlandse overheid, welke een invloed kunnen hebben op die beslissingen en aan de Belgische Regering zijn medegedeeld;

¹²[17° de veroordelingen met eenvoudige schuldigverklaring uitgesproken met toepassing van artikel 21ter van de wet van 17 april 1878, houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering;]¹²

¹³[18° het in artikel 35, § 1, tweede lid, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis bedoelde verbod¹⁴...]^{14,13}

¹⁵[19° ¹⁶[het verval van de strafvordering overeenkomstig de artikelen 216bis, § 2 en 216ter, § 6.]]^{16,15}

In het Strafwetboek worden ook bijkomende straffen, vervangende straffen en veiligheidsmaatregelen geregistreerd, alsook het gewone of het probatie-uitstel verbonden aan veroordelingen.

Reeds geregistreerde veroordelingen vernietigd ingevolge een verzet aangetekend tijdens de buitengewone verzetstermijn of een verwijzing na nietigverklaring, worden uit het Strafwetboek gewist.]

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 4 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

►2. – Lid 1, 2°bis, ingevoegd bij art. 44 wet 7 februari 2003, *B.S.*, 25 februari 2003, inwerkingtreding: 1 maart 2004 (art. 1, 1°, K.B. 22 december 2003, *B.S.*, 31 december 2003)

►3. – Lid 1, 2°bis, opgeheven bij art. 4 wet 22 april 2012, *B.S.*, 25 juni 2012, *err.*, *B.S.*, 31 oktober 2012, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 6)

►4. – Lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 19, a), wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

►5. – Lid 1, 4°, laatst vervangen bij art. 89 wet 5 mei 2014, *B.S.*, 9 juli 2014, zoals gewijzigd bij art. 232 wet 4 mei 2016, *B.S.*, 13 mei 2016, inwerkingtreding: 1 oktober 2016 (art. 136, zoals laatst gewijzigd bij art. 250 wet 4 mei 2016, *B.S.*, 13 mei 2016)

►6. – Lid 1, 5°, vervangen bij art. 7 wet 26 april 2007, *B.S.*, 13 juli 2007, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk op 1 januari 2012 (art. 13; zoals gewijzigd bij art. 8 wet (II) 24 juli 2008, *B.S.*, 7 augustus 2008)

►7. – Lid 1, 6°, vervangen bij art. 125, 2°, wet 21 april 2007, *B.S.*, 13 juli 2007, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk op 1 januari 2015 (art. 157; zoals laatst gewijzigd bij art. 31 wet 31 december 2012, *B.S.*, 31 december 2012, *err.*, *B.S.*, 31 januari 2013); wijziging bij art. 125, 2°, opgeheven bij art. 2 wet 19 december 2014, *B.S.*, 29 december 2014

►8. – Lid 1, 7°, vervangen bij art. 2, 1°, wet 31 juli 2009, *B.S.*, 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►9. – Lid 1, 9°, gewijzigd bij art. 4 wet 21 februari 2010, *B.S.*, 26 februari 2010

►10. – Lid 1, 16°, gewijzigd bij art. 19, b), wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

►11. – Lid 1, 16°, gewijzigd bij art. 8 wet 25 april 2014, *B.S.*, 14 mei 2014

►12. – Lid 1, 17°, ingevoegd bij art. 2, 2°, wet 31 juli 2009, *B.S.*, 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►13. – Lid 1, 18°, ingevoegd bij art. 2, 2°, wet 31 juli 2009, *B.S.*, 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►14. – Lid 1, 18°, gewijzigd bij art. 19, c), wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

►15. – Lid 1, 19°, ingevoegd bij art. 119 wet 5 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►16. – Lid 1, 19°, vervangen bij art. 17 wet 18 maart 2018, *B.S.*, 2 mei 2018

Art. 591. ¹[§ 1. De schriftelijk bij naam aangewezen ambtenaren van niveau A van de dienst van het Strafwetboek, de hoofdgriffiers, de griffiers-hoofden van dienst en de griffiers van de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde hebben, uitsluitend in het kader van het beheer van het Strafwetboek, toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 8°, en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

De personen bedoeld in artikel 593 hebben in het kader van de raadpleging van het Strafwetboek toegang tot de gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9° en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

§ 2. De personen bedoeld in paragraaf 1 mogen de identificatienummers van het Rijksregister van de natuurlijke personen alleen gebruiken voor de identificatie van de in het Strafwetboek opgenomen of op te nemen personen.

Zij mogen het inschrijvingsnummer in de Kruispuntbank van Ondernemingen bedoeld in artikel III.49 van het Wetboek van economisch recht alleen gebruiken voor de identificatie van de in het Strafwetboek opgenomen of op te nemen rechtspersonen.

§ 3. De personen bedoeld in paragraaf 1 kunnen de bevoegdheden bedoeld in paragraaf 2 overdragen aan één of meer schriftelijk bij naam aangewezen personen binnen hun dienst. Dergelijke delegaties moeten met redenen zijn omkleed en verantwoord door de behoeften van de dienst.

De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder die delegaties worden verleend.]¹

►1. – Na wijziging, vervangen bij art. 20 wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

Art. 592. ¹[De griffiers maken de in artikel 590 opgesomde beslissingen over aan het Strafwetboek, binnen de drie dagen volgend op de dag waarop die in kracht van gewijsde zijn gegaan.

²[Indien de beslissing is uitgesproken door van een rechtscollege, dat noch een politierechtbank noch een rechtbank van eerste aanleg zetelend in hoger beroep tegen een vonnis van een politierechtbank is, en die beslissing heeft betrekking op een rechtspersoon die zijn statuten in België heeft neergelegd, zenden de griffiers bovendien een uittreksel van deze beslissing aan de griffie van het rechtscollege waar de statuten van deze rechtspersoon zijn neergelegd.]²

Ze zijn verantwoordelijk voor de conformiteit van de overgezonden gegevens met de door de rechtscolleges uitgesproken beslissingen.]¹

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 6 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

►2. – Lid 2 ingevoegd bij art. 21 wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

Art. 593. ¹[De magistraten van het openbaar ministerie, ²[onder wie het Belgische lid bij Eurojust,]² de onderzoekers, ³[de vrederechters,]³ ⁴[de rechters en de assessoren van de strafuitvoeringsrechtbanken,]⁴ de schriftelijk bij naam aangewezen ambtenaren van ⁵[niveau A]⁵ van de administratieve overheden belast met de tenuitvoerlegging van beslissingen in strafzaken en van maatregelen ter bescherming

van de maatschappij, de politieambtenaren bekleed met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie voorzien in artikel 3 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de schriftelijk bij naam aangewezen ambtenaren van niveau 1 van de inlichtingendiensten in de zin van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, de leden van de Cel voor de verwerking van financiële informatie alsook de personeelsleden ervan die bekleed zijn met een graad welke overeenstemt met niveau 1 bij de ambtenaren, schriftelijk bij naam aangewezen, hebben steeds en uitsluitend in het kader van hun bij wet bepaalde opdrachten waarvoor kennis van gegevens uit het Strafrechtregister is vereist, toegang tot de daarin opgenomen persoonsgegevens, met uitzondering van:

1° veroordelingen waarvoor amnestie is verleend;

2° beslissingen vernietigd op grond van artikel 416 tot 442 of artikel 443 tot 447bis van dit wetboek;

3° beslissingen tot intrekking genomen op grond van de artikelen 10 tot 14 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het ⁶[Grondwettelijk Hof]⁶;

4° veroordelingen en beslissingen uitgesproken op grond van een opheffen wetsbepaling, op voorwaarde dat de strafbaarheid van het feit is opgeheven.

⁷[De in het eerste lid bedoelde magistraten van het openbaar ministerie, onderzoekers, ⁸[de vrederechters,] ⁸rechters en assessoren van de strafuitvoeringsrechtbanken, en ambtenaren van niveau A, kunnen deze bevoegdheid overdragen aan één of meer schriftelijk en bij naam aangewezen personen die onder hun gezag ressorteren.]⁷¹

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, B.S., 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 7 wet 8 augustus 1997, B.S., 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

►2. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 12 wet 21 juni 2004, B.S., 2 augustus 2004

►3. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 22, 1°, wet 25 december 2016, B.S., 30 december 2016

►4. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 3, 1°, wet 31 juli 2009, B.S., 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►5. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 3, 2°, wet 31 juli 2009, B.S., 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►6. – Lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 5 wet 21 februari 2010, B.S., 26 februari 2010

►7. – Lid 2 vervangen bij art. 3, 3°, wet 31 juli 2009, B.S., 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►8. – Lid 2 gewijzigd bij art. 22, 2°, wet 25 december 2016, B.S., 30 december 2016

Art. 594. ¹[De Koning kan bij in ministerraad overlegd besluit en na advies van de Commissie ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan bepaalde administratieve overheden toegang verlenen tot in het Strafrechtregister opgenomen gegevens, zulks uitsluitend in het kader van door of krachtens de wet bepaalde doeleinden, en met uitzondering van:

1° de veroordelingen en beslissingen bedoeld in artikel 593, 1° tot 4°;

2° arresten van herstel in eer en rechten en veroordelingen waarop dat herstel in eer en rechten betrekking heeft;

3° beslissingen tot opschorting van de uitspraak van de veroordeling en tot probatie- opschorting ²[of ³[het verval van de strafvordering overeenkomstig de artikelen 216bis, § 2 en 216ter, § 6]²;

4° ⁴[de beslissingen die veroordelen tot een werkstraf overeenkomstig artikel 37quinquies van het Strafwetboek, met uitzondering voor het opmaken van de voorbereidende lijst van gezworenen overeenkomstig artikel 224, 13°, van het Gerechtelijk Wetboek;]⁴

⁵[5° de beslissingen die veroordelen tot een straf onder elektronisch toezicht overeenkomstig artikel 37ter van het Strafwetboek, met uitzondering voor het opmaken van de voorbereidende lijst van gezworenen overeenkomstig artikel 224, 13°, van het Gerechtelijk Wetboek;]⁵

⁶[6° de beslissingen die veroordelen tot een autonome probatiestraf overeenkomstig artikel 37octies van het Strafwetboek, behalve voor het opmaken van de voorbereidende lijst van gezworenen overeenkomstig artikel 224, 13°, van het Gerechtelijk Wetboek.]⁶

Zij hebben geen toegang meer tot gegevens betreffende veroordelingen tot gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden ⁷[, tot veroordelingen bij eenvoudige schuldverklaring]⁷, tot geldboete van ten hoogste ⁸[500 euro]⁸ en tot geldboete, ongeacht het bedrag ervan, die is opgelegd krachtens het koninklijk besluit van 16 maart 1968 tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, na een termijn van drie jaar te rekenen van de dag van de rechterlijke beslissing waarbij zij zijn uitgesproken, behalve indien deze veroordelingen een vervallenverklaring of een ontzetting inhouden waarvan de gevolgen zich over meer dan drie jaar uitstreken, uitgesproken in het vonnis of waarvan die overheden absoluut kennis moeten hebben om een wets- of verordeningbepaling te kunnen toepassen.

Zij hebben wel toegang tot gegevens inzake de ontzettingen en maatregelen bedoeld in artikel 63 van ⁹[de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade]⁹, onder de voorwaarden vastgesteld in dat artikel.]¹ ¹⁰..11

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, B.S., 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 8 wet 8 augustus 1997, B.S., 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

►2. – Lid 1, 3°, aangevuld bij art. 120 wet 5 februari 2016, B.S., 19 februari 2016

►3. – Lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 18 wet 18 maart 2018, B.S., 2 mei 2018

►4. – Lid 1, 4°, na wijziging, vervangen bij art. 2, a), wet 7 februari 2014, B.S., 28 februari 2014, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk 1 mei 2016 (art. 16; zoals gewijzigd bij art. 47 wet 5 februari 2016, B.S., 19 februari 2016)

►5. – Lid 1, 5°, ingevoegd bij art. 2, b), wet 7 februari 2014, B.S., 28 februari 2014, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk 1 mei 2016 (art. 16; zoals gewijzigd bij art. 47 wet 5 februari 2016, B.S., 19 februari 2016)

►6. – Lid 1, 6°, ingevoegd bij art. 16 wet 10 april 2014, B.S., 19 juni 2014, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk 1 mei 2016 (art. 6 wet 8 mei 2014, B.S., 19 juni 2014; zoals laatst gewijzigd bij art. 13 wet 23 november 2015, B.S., 30 november 2015)

►7. – Lid 2 gewijzigd bij art. 4, 1°, wet 31 juli 2009, B.S., 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►8. – Lid 2 gewijzigd bij art. 4, 2°, wet 31 juli 2009, B.S., 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►9. – Lid 3 gewijzigd bij art. 16 wet 15 mei 2006, B.S., 2 juni 2006, err., B.S., 28 juni 2006, err., B.S., 25 augustus 2006, inwerkingtreding: 16 oktober 2006 (art. 1 K.B. 28 september 2006, B.S., 29 september 2006)

◻ 10. – Zie K.B. 19 juli 2001 betreffende de toegang van bepaalde openbare besturen tot het Centraal Strafrechtregister, B.S., 24 augustus 2001

◻ 11. – Zie K.B. 19 juli 2001 tot uitvoering van de wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafrechtregister, B.S., 24 augustus 2001

Art. 595. ¹²[Elke natuurlijke persoon of elke persoon kwaam om een rechtspersoon te vertegenwoordigen,]² die zijn identiteit bewijst, kan een uittreksel uit het Strafrechtregister verkrijgen, dat een overzicht bevat van de daarin opgenomen persoonsgegevens die op hem ²[of, naar gelang het geval, op de rechtspersoon]² betrekking hebben, met uitzondering van:

1° ³[de veroordelingen, beslissingen of maatregelen opgesomd in artikel 594, 1° tot 6°;]³

2° maatregelen getroffen ten aanzien van abnormalen op grond van de wet van 1 juli 1964;

3° de ontzettingen en maatregelen bedoeld in artikel 63 van ⁴[de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade]⁴.

Veroordelingen tot gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden⁵], veroordelingen bij eenvoudige schuldigverklaring, en veroordelingen⁵, tot geldboete van ten hoogste⁶[500 euro]⁶ en tot geldboete, ongeacht het bedrag ervan, die is opgelegd krachtens het koninklijk besluit van 16 maart 1968 tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, worden niet meer op dit uittreksel vermeld na een termijn van drie jaar te rekenen van de dag van de definitieve rechterlijke beslissing waarbij zij zijn uitgesproken, behalve als ze in het vonnis, voorzien in een ontzetting of een vervallenverklaring waarvan de gevolgen de duur van 3 jaar overstijgen.

⁷[De Koning bepaalt de voorwaarden en de nadere regels voor het uitreiken van dit uittreksel. Voor een natuurlijke persoon die een woon- of verblijfplaats heeft in België, wordt het uittreksel uitgereikt door het gemeentebestuur van de woon- of verblijfplaats. Indien de betrokkene in België geen woon- of verblijfplaats heeft, wordt het uittreksel uitgereikt door de dienst van het Strafrechtregister van de Federale Overheidsdienst Justitie. Wanneer het een rechtspersoon betreft, wordt dit uittreksel uitgereikt door de dienst van het Strafrechtregister van de Federale Overheidsdienst Justitie.]⁷

⁸[Elke natuurlijke persoon, voor zover hij zijn identiteit bewijst, geniet het recht op mededeling van de rechtstreeks op hem betrekking hebbende gegevens uit het Strafrechtregister, overeenkomstig artikel 10 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Ieder persoon bevoegd om een rechtspersoon te vertegenwoordigen, voor zover hij zijn identiteit bewijst, geniet het recht op mededeling van gegevens uit het Strafrechtregister die betrekking hebben op de rechtspersoon die hij vertegenwoordigt.]⁸ ⁹...11

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 9 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 29)

►2. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 23, 1°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

►3. – Lid 1, 1°, laatst vervangen bij art. 17 wet 10 april 2014, *B.S.*, 19 juni 2014, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk 1 mei 2016 (art. 6 wet 8 mei 2014, *B.S.*, 19 juni 2014; zoals laatst gewijzigd bij art. 13 wet 23 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015)

►4. – Lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 17 wet 15 mei 2006, *B.S.*, 2 juni 2006, *err.*, *B.S.*, 28 juni 2006, *err.*, *B.S.*, 25 augustus 2006, inwerkingtreding: 16 oktober 2006 (art. 1 K.B. 28 september 2006, *B.S.*, 29 september 2006)

►5. – Lid 2 gewijzigd bij art. 5, 1°, wet 31 juli 2009, *B.S.*, 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►6. – Lid 2 gewijzigd bij art. 5, 2°, wet 31 juli 2009, *B.S.*, 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►7. – Lid 3 vervangen bij art. 23, 2°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

►8. – Lid 4 vervangen bij art. 23, 3°, wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

◻ 9. – Zie Omzendbrief nr. 204, Betreft: Uittreksels van het strafregister, *B.S.*, 10 juni 2013

◻ 10. – Zie Omzendbrief nr. 240, 16 februari 2015 – Uittreksels uit het strafregister, *B.S.*, 16 februari 2015

◻ 11. – Zie K.B. 21 november 2016 betreffende de modaliteiten van aflevering van de uittreksels uit het strafregister aan particulieren, *B.S.*, 2 februari 2017

Art. 596. ¹[Wanneer het uittreksel evenwel wordt aangevraagd teneinde toegang te krijgen tot een activiteit waarvan de toegangs- of uitoefeningsvoorwaarden bij wets- of verordeningbepalingen zijn vastgesteld, worden de veroordelingen bedoeld in artikel 595, tweede lid, vermeld indien zij een ontzetting of een vervallenverklaring inhouden waarvan de gevolgen zich over meer dan drie jaar uitstrekken en die de betrokkene verbieden deze activiteit uit te oefenen.

²[Wanneer het uittreksel wordt aangevraagd ten einde toegang te krijgen tot een activiteit die onder opvoeding, psychosociaal-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kindbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen valt, vermeldt het uittreksel behalve de veroordelingen en de beslissingen bedoeld in het eerste lid, ook ³[de beslissingen bedoeld in artikel 594, 4° tot 6°],³ de veroordelingen bedoeld in artikel 590, eerste lid, 1° en 17°, en de beslissingen bedoeld in artikel 590, eerste lid, 2°, 4°, 5° en 16°, voor feiten gepleegd ten aanzien van een minderjarige en voor zover dit een constitutief element van de inbreuk is of de straf verzwakt. De gemeentelijke administratie vermeldt bovendien of de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een verbod om een activiteit uit te oefenen die hem in contact zou brengen met minderjarigen, uitgesproken door een rechter of een onderzoeksgerecht met toepassing van artikel 35, § 1, tweede lid, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis. Het verbod dient op het uittreksel te worden vermeld ⁴[...]⁴. Teneinde deze informatie te verkrijgen, wordt de gemeentelijke administratie zich tot de lokale politiedienst.]⁴

⁵[De Koning bepaalt de voorwaarden en de nadere regels voor het uitreiken van dit uittreksel. Voor een natuurlijke persoon die een woon- of verblijfplaats heeft in België, wordt het uittreksel uitgereikt door het gemeentebestuur van de woon- of verblijfplaats. Indien de betrokkene in België geen woon- of verblijfplaats heeft, wordt het uittreksel uitgereikt door de dienst van het Strafrechtregister van de Federale Overheidsdienst Justitie. Wanneer het een rechtspersoon betreft, wordt dit uittreksel uitgereikt door de dienst van het Strafrechtregister van de Federale Overheidsdienst Justitie.]⁵

⁶[Het in het tweede lid bedoelde uittreksel mag niet worden afgeleverd aan een persoon die zich in voorlopige hechtenis bevindt.]⁶ ⁷...8

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 10 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 29)

►2. – Lid 2 vervangen bij art. 6, 1°, wet 31 juli 2009, *B.S.*, 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 18 wet 10 april 2014, *B.S.*, 19 juni 2014, inwerkingtreding: 1 mei 2016 (art. 6 wet 8 mei 2014, *B.S.*, 19 juni 2014; zoals gewijzigd bij art. 13 wet 23 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015); zoals gewijzigd bij art. 57 wet 5 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►4. – Lid 2 gewijzigd (vernietigd) bij Grondwettelijk Hof nr. 1/2011, 13 januari 2011, *B.S.*, 15 maart 2011

►5. – Lid 3 vervangen bij art. 24 wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

►6. – Lid 4 toegevoegd bij art. 6, 2°, wet 31 juli 2009, *B.S.*, 27 augustus 2009, inwerkingtreding: 30 juni 2009 (art. 11)

◻ 7. – Zie Omzendbrief nr. 204, Betreft: Uittreksels van het strafregister, *B.S.*, 10 juni 2013

◻ 8. – Zie K.B. 21 november 2016 betreffende de modaliteiten van aflevering van de uittreksels uit het strafregister aan particulieren, *B.S.*, 2 februari 2017

Art. 597. ¹[Uittreksels uit het Strafrechtregister worden aan buitenlandse overheden uitgereikt in de gevallen omschreven in internationale overeenkomsten ²[of een regel van afgeleid recht van de Europese Unie waardoor België is gebonden].²]

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 11 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

►2. – Aangevuld bij art. 9 wet 25 april 2014, *B.S.*, 14 mei 2014

Art. 598. ¹[De gegevens van het Strafrechtregister die betrekking hebben op overleden natuurlijke personen of rechtspersonen na afsluiting van de vereffening, gerechtelijke ontbinding of ontbinding zonder vereffening, worden eenmaal per jaar aan het Algemeen Rijksarchief toegezonden.]¹

►1. – Na wijziging, vervangen bij art. 25 wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

Art. 599. ¹[De raadpleging van het Strafreger en de afgifte van uittreksels kunnen aanleiding geven tot vergoedingen vastgesteld door de Koning.] ¹ ²

►1. – Opgeheven bij art. 1, 229°, wet 10 juli 1967, *B.S.*, 6 september 1967; opnieuw ingevoegd bij art. 13 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

☐ 2. – Zie K.B. 21 november 2016 betreffende de modaliteiten van aflevering van de uittreksels uit het strafregister aan particulieren, *B.S.*, 2 februari 2017

Art. 600. ¹[De door het Strafreger meedeelde gegevens vormen geen bewijs van de rechterlijke of administratieve beslissingen waarop zij betrekking hebben.] ¹ ²

►1. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 14 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

☐ 2. – Vergelijk art. 174 Ger. W.

Art. 601. ¹[De personen die in de uitoefening van hun ambt meewerken aan het verzamelen, het verwerken of het toezenden van de in artikel 590 bedoelde gegevens, zijn gebonden door het beroepsgeheim. Artikel 458 van het Strafwetboek is op hen van toepassing.

Zij moeten alle maatregelen nemen die nodig zijn om de veiligheid van de geregistreerde gegevens te waarborgen, waarbij zij inzonderheid moeten verhinderen dat zij worden vervalst, beschadigd of meedeeld aan personen die geen machtiging hebben om kennis ervan te nemen.

►1. Opschrift laatst vervangen bij art. 4 wet 10 juni 1998, *B.S.*, 22 september 1998

Zij moeten nagaan of de programma's voor de geautomatiseerde verwerking van de gegevens geschikt zijn en rechtmatig worden toegepast.

Zij moeten ervoor zorgen dat de gegevens op rechtmatige wijze worden overgezonden.

De identiteit van de personen die om raadpleging van het Strafreger verzoeken, wordt geregistreerd in een controlesysteem. Deze gegevens worden gedurende zes maanden bewaard.] ¹ ²

►1. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 15 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

☐ 2. – Zie K.B. 21 november 2016 betreffende de modaliteiten van aflevering van de uittreksels uit het strafregister aan particulieren, *B.S.*, 2 februari 2017

Art. 602. ¹[De Koning kan maatregelen vaststellen die erop zijn gericht de veiligheid van de gegevens opgenomen in het Strafreger te waarborgen.] ¹ ^{2...4}

►1. – Na wijziging, vervangen bij art. 16 wet 8 augustus 1997, *B.S.*, 24 augustus 2001, inwerkingtreding: 3 september 2001 (art. 29)

☐ 2. – Zie K.B. 19 juli 2001 betreffende de toegang van bepaalde openbare besturen tot het Centraal Strafreger, *B.S.*, 24 augustus 2001

☐ 3. – Zie K.B. 19 juli 2001 tot uitvoering van de wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafreger, *B.S.*, 24 augustus 2001

☐ 4. – Een uittreksel uit het centraal strafregister brengt op zichzelf niet het bewijs van de veroordelingen die erop vermeld zijn (Cass., 27 januari 1958, *Pas.*, 1959, I, 567).

Wet 8 juni 1867 Strafwetboek (*B.S.*, 9 juni 1867)

(Uittreksel)

BOEK II

DE MISDRIJVEN EN HUN BESTRAFFING IN HET BIJZONDER

TITEL III

MISDADEN EN WANBEDRIJVEN TEGEN DE OPENBARE TROUW

HOOFDSTUK IV

¹[VALSHEID IN GESCHRIFTEN, IN INFORMATICA
EN IN TELEGRAMMEN] ¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 2 wet 28 november 2000, *B.S.*, 3 februari 2001

Art. 193. Valsheid in ¹[geschriften, in informatica of in telegrammen] ¹, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, wordt gestraft overeenkomstig de volgende artikelen. ^{2...32}

►1. – Gewijzigd bij art. 3 wet 28 november 2000, *B.S.*, 3 februari 2001

☐ 2. – Zie art. 213, 214 Sw.

☐ 3. – Om een beklagde wettig te kunnen veroordelen als mededader van het misdrijf «valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken» behoeven niet alle bestanddelen van het misdrijf in de deelnemingshandelingen aanwezig te zijn; het is voldoende dat vaststaat dat een dader het misdrijf «valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken» heeft gepleegd en dat de mededader aan de uitvoering van dat misdrijf heeft deelgenomen op een der wijzen bepaald in art. 66, lid 2 en 3, Sw. (Cass., 28 november 1979, *A.C.*, 1979-80, 391).

☐ 4. – Wanneer het vonnisgerecht regelmatig kennis heeft genomen van een tijdens een bepaalde periode gepleegd misdrijf «valsheid en gebruik van valse stukken», mag het rekening houden met het gebruik dat de vervalsers na die periode van het valse stuk gemaakt heeft, op voorwaarde dat hij van dat stuk gebruik heeft gemaakt met hetzelfde bedrieglijk opzet of oogmerk om te schaden als dat waarmee hij gehandeld heeft bij de vervalsing van het stuk; het mag evenwel de periode van de toelastlegging niet verlengen zonder dat de beklagde van de wijziging van kwalificatie is verwittigd (Cass., 29 oktober 1980, *A.C.*, 1980-81, 226).

☐ 5. – Valsheid in geschriften is strafbaar, ook al is zij uitsluitend gepleegd om aan de dader het bewijs van betwiste feiten te verschaffen. Privé-geschriften vallen onder de reikwijdte van de art. 193 e.v. Sw., onder meer wanneer zij van die aard zijn dat zij in rechte gevolgen hebben, d.i. dat zij door het gebruik waarvoor ze werden geredigeerd, derden nadeel kunnen berokkenen en tegen hen uitwerking kunnen hebben en wanneer zij wegens hun inhoud of vorm door de gemeenschap als waar kunnen worden beschouwd (Cass., 9 februari 1982, *A.C.*, 1981-82, 760).

☐ 6. – Naar recht verantwoord is de beslissing van de rechter over het werkelijk of mogelijk bestaan van schade, bestanddeel van valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken, wanneer hij vaststelt dat de gepleegde valsheid een belang van openbare orde, nl. de regelmatige uitoefening van een openbaar ambt, in het gedrang kon brengen en in het gedrang heeft gebracht (Cass., 19 april 1983, *A.C.*, 1982-83, 988).

☐ 7. – «Valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken» vereist niet dat de dader tegelijkertijd met bedrieglijk opzet en met het oogmerk om te schaden heeft gehandeld (Cass., 25 mei 1983, *A.C.*, 1982-83, 1177).

☐ 8. – Bedrieglijk opzet, het moreel bestanddeel van het misdrijf «valsheid in geschriften», onderstelt niet noodzakelijk dat de vervalsers uit eigen winstbejag heeft gehandeld; de rechter verantwoordt naar recht zijn beslissing waarin het bedrieglijk opzet wordt vastgesteld, wanneer hij zegt dat het de bedoeling was van beklagde om aan de vennootschap, waarin hij een dynamische en actieve rol speelde, een steviger basis te verschaffen en ze aldus «gelooftwaardiger» te maken voor haar schuldeisers (Cass., 25 mei 1983, *A.C.*, 1982-83, 1177).

⚖ 9. – Het bedrieglijk opzet dat inzake valsheid of het gebruik van valse stukken is vereist, is het opzet om zichzelf of een ander een onrechtmatig voordeel te verschaffen (Cass., 3 januari 1984, A.C., 1983-84, 478).

⚖ 10. – Valse vermeldingen op een giro-opdracht kunnen valsheid in geschriften opleveren wanneer ze enigermate als bewijs kunnen dienen van een rechtshandeling of -feit en schade kunnen toebrengen (Cass., 19 september 1984, A.C., 1984-85, 105).

⚖ 11. – Niet naar recht verantwoord is de veroordeling wegens valsheid in geschrifte, wanneer de beslissing, hoewel ze aanneemt dat er mogelijk schade is geweest, niet vaststelt dat het misdrijf gepleegd is met bedrieglijk opzet of oogmerk om te schaden (Cass., 26 maart 1985, A.C., 1984-85, 1026).

⚖ 12. – Een privaatschrift is een geschrift in de zin van de art. 193 e.v. Sw., zonder dat het daarvoor wettelijke of procedurele bewijswaarde behoeft te bezitten; het is voldoende dat het geschrift van die aard is dat het in het gewone maatschappelijke verkeer enigermate als bewijs van een rechtshandeling of rechtsfeit kan dienen (Cass., 27 maart 1985, A.C., 1984-85, 1037).

⚖ 13. – Voor het bestaan van valsheid in geschrifte en gebruik ervan is vereist, eensdeels, dat het geschrift enigermate tot bewijs strekt van datgene wat erin is opgenomen en vastgesteld, zodat het zich aan de openbare trouw opdringt, dit wil zeggen dat de overheid of particulieren die er kennis van nemen of aan wie het wordt voorgelegd, kunnen overtuigd worden van de waarachtigheid van de akte of het juridisch feit in het geschrift vastgelegd of kunnen gerechtigd zijn daaraan geloof te hechten, anderdeels, dat door het met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, verdraaien van de waarheid op een bij de wet bepaalde wijze een nadeel kan worden berokkend; niet vereist is dat het geschrift bewijswaarde zou hebben tot het tegendeel noch dat de valsheid of het gebruik effectief nadeel zou hebben berokkend (Cass., 27 september 1988, A.C., 1988-89, 105).

⚖ 14. – In de regel leveren valse vermeldingen in een door de verkoper opgestelde factuur geen strafbare valsheid in geschrifte op ten aanzien van de koper, nu de factuur op haar juistheid moet worden gecontroleerd door de koper en slechts bewijswaarde verkrijgt na controle en aanvaarding; zodanige factuur levert evenwel een strafbare valsheid in geschrifte op onder meer wanneer de rechter op grond van de door hem aangewezen feitelijke gegevens vaststelt dat de koper door toedoen van de verkoper in de onmogelijkheid was controle uit te oefenen op de in de factuur voorkomende vermeldingen en derhalve de factuur als waarheidsgetrouw moest beschouwen (Cass., 25 oktober 1988, A.C., 1988-89, 226).

⚖ 15. – De dader van valsheid in geschrifte is strafrechtelijk verantwoordelijk voor het gebruik dat van het valse stuk gemaakt wordt en dat de door hem voorziene en gewilde voortzetting is van de valsheid, zelfs indien van dat valse stuk gebruik gemaakt werd door een derde (Cass., 10 januari 1989, A.C., 1988-89, 558).

⚖ 16. – Het moreel bestanddeel van valsheid in geschrifte bestaat, hetzij in bedrieglijk opzet, hetzij in het oogmerk om te schaden (Cass., 29 september 1992, A.C., 1991-92, 1144).

⚖ 17. – Door vast te stellen dat er aan de zijde van de beklaagde voor het geheel van het van valsheid betichte stuk geen kwaadwilligheid blijkt, oordeelt de rechter dat zowel bedrieglijk opzet als oogmerk om te schaden niet bewezen zijn (Cass., 13 september 1994, A.C., 1994, 735).

⚖ 18. – De aangifte van een schadegeval kan in het maatschappelijk verkeer als bewijs gelden van rechtshandelingen of van rechtsfeiten welke vaststelt en kan van aard zijn nadeel te berokkenen zodat ze een beschermd geschrift is (Cass., 20 september 2005, P.05.0268.N).

⚖ 19. – Private geschriften in de zin van art. 193 e.v. Sw. zijn als beschermde geschriften te beschouwen wanneer ze in zekere mate tot bewijs kunnen dienen van wat erin wordt vermeld of vastgesteld en in rechte gevolgen kunnen hebben, d.i. dat ze door het gebruik waarvoor ze worden geredigeerd derden nadeel kunnen berokkenen en wegens hun inhoud of vorm door de gemeenschap als waar worden beschouwd (Cass., 20 september 2005, P.05.0268.N).

⚖ 20. – Nu het misdrijf valsheid in geschrifte en dat van gebruik van valse stukken twee afzonderlijke misdrijven vormen, kan het gebruik van een valse stuk strafbaar zijn van zodra de gebruiker kennis heeft van de valsheid ervan, ook al heeft de opsteller het stuk opgesteld zonder bedrieglijk opzet of oogmerk om te schaden (Cass., 25 april 2006, P.05.1675.N).

⚖ 21. – Het verweer tegen de aantijging dat het gebruikte stuk vals is, levert op zich geen gebruik van een valse stuk op. Het gebruik van een valse stuk in een fiscale bezwaarprocedure is geen louter verweer, maar strekt ertoe alsnog het oogmerk van die fiscale valsheid te verwezenlijken (Cass., 13 juni 2006 P.06.0306.N).

⚖ 22. – Met het oog op het bewezen verklaren van het misdrijf valsheid in geschriften, zoals strafbaar gesteld bij de art. 193 en volgende, Sw. is niet alleen het algemeen gesteld met betrekking tot de formele of inhoudelijke vals-

heid vereist, ook al gebeurt die vervalsing op een door de wet bepaalde wijze, maar afzonderlijk daarvan, bovendien en bijkomend ook de bijzondere bedoeling van de dader om die valsheid te plegen met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden; daaruit volgt dat een valsheid die op een door de wet bepaalde wijze is gepleegd, zoals het formeel namaken van een handtekening alleen, als dusdanig niet noodzakelijk en onvermijdelijk een strafbare valsheid in de zin van de wet uitmaakt, wanneer de overige constitutieve bestanddelen van het misdrijf ontbreken of niet bewezen zijn, inzonderheid het bedrieglijk opzet of het oogmerk om te schaden (Cass., 10 oktober 2006, P.06.0412.N).

⚖ 23. – Bedrieglijk opzet, dat vereist is opdat valsheid strafbaar zou zijn, bestaat zodra de dader, met de beschaming van het vertrouwen van het publiek in een geschrift, enig voordeel of enige winst beoogt, dat hij niet zou hebben behaald indien hij de waarheidsgetrouwheid en de authenticiteit van het geschrift had geëerbiedigd, zodat het voordeel dat de vervalsers beoogt dus niet ophoudt onrechtmatig te zijn, louter omdat het valse stuk tot doel heeft een bedrag dat hem verschuldigd zou zijn, terug te krijgen (Cass., 3 september 2008, P.08.0524.F).

⚖ 24. – De wetgeving inzake valsheid beschermt elk privégeschrift dat bestemd is om een ander van het bestaan van een recht, een verplichting of van de werkelijkheid van een feit te overtuigen; een onaangeroerd materieel instrumentum kan niettemin vals zijn als het feiten en akten vaststelt die strijdig zijn met de werkelijkheid (Cass., 3 september 2008, P.08.0524.F).

⚖ 25. – Een conclusie neergelegd in het kader van de procedure tot echtscheiding, waarbij de eiseres ten onrechte een onderhoudsgeld vordert op grond van de valse bewering dat zij niet over financiële middelen beschikt, is geen beschermd geschrift als bedoeld in art. 193 e.v. Sw.; dat geschrift dringt zich immers niet op aan het openbare vertrouwen maar is integendeel aan de tegenspraak van de partijen onderworpen, die de vermeldingen ervan kunnen controleren en betwisten (Cass., 26 oktober 2010, P.09.1662.N).

⚖ 26. – Het mogelijke nadeel als constitutief bestanddeel van de misdrijven valsheid in geschriften en gebruik, dit is de potentiële schade ingevolge die valsheid op het ogenblik van het plegen van de valsheid en ingevolge dit gebruik op het ogenblik van het gebruik, kan door zijn aard niet worden aangewend om deze misdrijven te lokaliseren (Cass., 7 juni 2011, P.11.0172.N).

⚖ 27. – Een door de wet beschermd geschrift is een geschrift dat in zekere mate tot bewijs kan strekken, dit is zich aan het openbare vertrouwen opdringt, zodat de overheid of particulieren die ervan kennis nemen of aan wie het wordt voorgelegd, kunnen overtuigd zijn van de waarachtigheid van de rechtshandeling of van het rechtsfeit in dat geschrift vastgelegd of kunnen gerechtigd zijn daaraan geloof te hechten; het geschrift dat die rechtshandeling of dat rechtsfeit bevat, moet juridische draagwijdte hebben, dit wil zeggen dat het bestemd is tot bewijs van enig feit dat de rechts-toestand van de betrokken personen of zaken kan beïnvloeden; een geschrift dat rechtsverhoudingen tussen contractpartijen vaststelt met het oog op de toegang van één van die partijen tot een nagestreefd ambt, heeft juridische draagwijdte, ongeacht of de wijziging van de juridische realiteit die dat geschrift beoogt, verband houdt met het voldoen aan een wettelijke verplichting (Cass., 24 september 2013, P.13.0317.N).

⚖ 28. – Het opstellen van een aanrijdingsformulier waarin valse verklaringen worden opgenomen van de bij het ongeval betrokken personen, kan valsheid in geschrifte opleveren: derden kunnen immers overtuigd worden van de waarachtigheid van die valse verklaringen of kunnen gerechtigd zijn daaraan geloof te hechten; de vraag tegenover wie dat formulier in rechte tegenstelbaar is, is daarbij zonder belang (Cass., 17 juni 2014, P.14.0391.N).

⚖ 29. – Een door de wet beschermd geschrift is een geschrift dat in zekere mate tot bewijs kan strekken, dit is zich aan het openbare vertrouwen opdringt, zodat de overheid of particulieren die ervan kennis nemen of aan wie het wordt voorgelegd, kunnen overtuigd zijn van de waarachtigheid van de rechtshandeling of van het juridisch feit in dat geschrift vastgelegd of kunnen gerechtigd zijn daaraan geloof te hechten; een buitenlands rijbewijs dat met het oog op het verkrijgen van een Belgisch rijbewijs wordt voorgelegd aan de Belgische overheid, voor wie het in de regel onmogelijk is om het onmiddellijk op zijn echtheid te controleren, strekt in zekere mate tot bewijs van wat erin wordt vermeld of vastgesteld en de omstandigheid dat de overheid nadien bij controle heeft kunnen vaststellen dat het voorgelegde document vals is, belet de rechter niet te oordelen dat het een strafrechtelijk beschermd geschrift is in de zin van de artikelen 193, 196 en 197 Strafwetboek en een waarheidsvermomming bevat (Cass., 25 november 2014, P.12.2039.N).

⚖ 30. – Een door de wet beschermd geschrift in de zin van de artikelen 193 tot 197 Strafwetboek, kan één of meerdere rechtsfeiten vastleggen, maar het feit dat een geschrift meerdere vermeldingen bevat, heeft niet steeds tot gevolg dat daarin ook meerdere rechtsfeiten worden vastgelegd omdat het immers mogelijk is dat die vermeldingen in hun geheel slechts één rechtsfeit opleveren, waarvan de valsheid zich uitstrekt tot het gehele geschrift waar-

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving

Wet 8 juni 1867 - Sw. (Art. 210bis)

omtrent de rechter onaantastbaar oordeelt (Cass., 18 november 2014, P.13.1703.N).

31. – Een overeenkomst die onderhandeld en voorbereid werd door een medewerker van een partij en die een intellectuele valsheid bevat die bedoeld is om die partij bij de overeenkomst te misleiden, is een door de wet beschermd geschrift ten aanzien van die partij. De omstandigheid dat de hiërarchische verantwoordelijken met handtekeningsbevoegdheid van een partij bij een overeenkomst de bepalingen van de door een medewerker van die partij onderhandelde en voorbereide overeenkomst moesten nagaan of de mogelijkheid hadden om die na te gaan alvorens die overeenkomst te ondertekenen, sluit niet uit dat die medewerker, auteur of medeauteur van de akte, die gebruikt om die hiërarchie te misleiden (Cass., 28 oktober 2015, P.15.0573.F).

32. – De inschrijving op een woonplaats waarom wordt verzocht door een persoon die een valse verklaring laat optekenen, kan een valsheid in geschrifte opleveren; niettegenstaande het feit dat dergelijke akte wellicht zal worden gecontroleerd, kan zij bewijs opleveren aangezien derden immers overtuigd kunnen zijn van de waarachtigheid van het valselijk verklaarde rechtsfeit of gerechtigd kunnen zijn daaraan geloof te hechten (Cass., 25 oktober 2017, P.17.0277.F).

1[Afdeling IIbis

Valsheid in informatica]1

1. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 28 november 2000, B.S., 3 februari 2001

1[Art. 210bis. § 1. Hij die valsheid pleegt, door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te voeren in een informaticasysteem, te wijzigen, te wissen of met enig ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot honderdduizend [euro] of met een van die straffen alleen.

§ 2. Hij die, terwijl hij weet dat aldus verkregen gegevens vals zijn, hiervan gebruik maakt, wordt gestraft alsof hij de dader van de valsheid was.

§ 3. Poging tot het plegen van het misdrijf, bedoeld in § 1, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vijftigduizend [euro] of met een van die straffen alleen.

§ 4. De straffen bepaald in de §§ 1 tot 3 worden verdubbeld indien een overtreding van een van die bepalingen wordt begaan binnen vijf jaar na de uitspraak houdende veroordeling wegens een van die strafbare feiten of wegens een van de strafbare feiten bedoeld in de artikelen 259bis, 314bis, 504quater of in titel IXbis.]1 2...3

1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 28 november 2000, B.S., 3 februari 2001

2. – Zie art. 90ter Sv.

3. – Aangezien de wet het gebruik van valse stukken in informatica niet omschrijft, staat het aan de rechter om in feite te beoordelen wat als dergelijk gebruik kan worden beschouwd en met name om na te gaan of dat gebruik een derde blijft misleiden of schaden en aldus de door de vervalser gewenste uitwerking blijft hebben (Cass., 23 maart 2016, P.16.0074.F).

TITEL IV

1[MISDADEN EN WANBEDRIJVEN TEGEN DE OPENBARE ORDE, GEPLEEGD DOOR PERSONEN DIE EEN OPENBAAR AMBT UITOEFENEN OF DOOR BEDIENAREN DER EREDIENSTEN IN DE UITOEFENING VAN HUN BEDIENING]1

1. Opschrift vervangen bij art. 2 wet 10 februari 1999, B.S., 23 maart 1999

1[HOOFDSTUK Vbis

2[ONDERSCHEPPEN, KENNISNEMEN EN OPNEMEN VAN NIET VOOR HET PUBLIEK TOEGANKELIJKE COMMUNICATIE EN GEGEVENS VAN EEN INFORMATICASYSTEEM]2]1

1. Opschrift ingevoegd bij art. 1 wet 30 juni 1994, B.S., 24 januari 1995

2. Opschrift vervangen bij art. 29 wet 25 december 2016, B.S., 17 januari 2017

1[Art. 259bis. § 1. Met 2[gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar]2 en met geldboete van vijfhonderd [euro] tot twintigduizend [euro] of met een van die straffen alleen wordt gestraft ieder openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van de openbare macht die, naar aanleiding van de uitoefening van zijn bediening, buiten de gevallen die de wet bepaalt of zonder inachtneming van de vormen die zij voorschrijft:

1° 3[ofwel, opzettelijk, met behulp van enig toestel niet voor publiek toegankelijke communicatie, waaraan hij niet deelneemt, onderschept of doet onderscheppen, er kennis van neemt of doet van nemen, opneemt of doet opnemen, zonder de toestemming van alle deelnemers aan die communicatie;]3

2° ofwel, met het opzet een van de hierboven omschreven misdrijven te plegen, enig toestel opstelt of doet opstellen;

3° 4[ofwel wetens de inhoud van niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem die onwettig onderschept of opgenomen zijn of waarvan onwettig kennis genomen is, onder zich houdt, aan een andere persoon onthult of verspreidt, of wetens enig gebruik maakt van een op die manier verkregen inlichting.]4

§ 2. Met 5[gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar]5 en met geldboete van vijfhonderd [euro] tot dertigduizend [euro] of met een van die straffen alleen wordt gestraft ieder openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van de openbare macht die, naar aanleiding van de uitoefening van zijn bediening, buiten de gevallen die de wet bepaalt of zonder inachtneming van de vormen die zij voorschrijft, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden, gebruik maakt van 6[een wettig gemaakte opname van niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem.]6

7[§ 2bis. Met 8[gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar]8 en met geldboete van vijfhonderd euro tot twintigduizend euro of met één van die straffen alleen wordt gestraft ieder openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van de openbare macht die, naar aanleiding van de uitoefening van zijn bediening, buiten de gevallen die de wet bepaalt of zonder inachtneming van de vormen die zij voorschrijft, onrechtmatig, een instrument, met inbegrip van informaticagegevens, dat hoofdzakelijk is ontworpen of aangepast om het in § 1 bedoelde misdrijf mogelijk te maken, bezit, produceert, verkoopt, verkrijgt met het oog op het gebruik ervan, invoert, verspreidt of op enige andere manier ter beschikking stelt.]7

§ 3. Poging tot het plegen van een der misdrijven bedoeld 9[in §§ 1, 2 of 2bis]9 wordt gestraft zoals het misdrijf zelf.

§ 4. De straffen gesteld 10[in de §§ 1 tot 3]10 worden verdubbeld indien een overtreding van een van die bepalingen wordt begaan binnen vijf jaar na de uitspraak van een vonnis of een arrest houdende veroordeling wegens een van die strafbare feiten of wegens een van de strafbare feiten beoogd 10[in artikel 314bis, §§ 1 tot 3]10, dat in kracht van gewijsde is gegaan.]1

►¹¹[§ 5. ►¹²[...]¹²11 ▽13...15

- ¹ – Ingevoegd bij art. 1 wet 30 juni 1994, *B.S.*, 24 januari 1995
- ² – § 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 212, 1°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017
- ³ – § 1, 1°, vervangen bij art. 30, a), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017
- ⁴ – § 1, 3°, vervangen bij art. 30, b), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017
- ⁵ – § 2 gewijzigd bij art. 212, 2°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017
- ⁶ – § 2 gewijzigd bij art. 30, c), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017
- ⁷ – § 2bis ingevoegd bij art. 2, 1°, wet 15 mei 2006, *B.S.*, 12 september 2006
- ⁸ – § 2bis gewijzigd bij art. 212, 3°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017
- ⁹ – § 3 gewijzigd bij art. 2, 2°, wet 15 mei 2006, *B.S.*, 12 september 2006
- ¹⁰ – § 4 gewijzigd bij art. 2, 3°, wet 15 mei 2006, *B.S.*, 12 september 2006
- ¹¹ – § 5 toegevoegd bij art. 44 wet 30 november 1998, *B.S.*, 18 december 1998, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 48); vervangen bij art. 2 wet 3 april 2003, *B.S.*, 12 mei 2003, inwerkingtreding: 12 mei 2003 (art. 6)
- ¹² – § 5, na wijzigingen, opgeheven bij art. 83 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

□ 13. – Zie art. 90ter Sv.

14. – Zie art. 5-10 wet 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten, *B.S.*, 27 juli 1994, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 12. Informatiemaatschappij», *infra*

◻ 15. – Artikel 259bis, § 2, van het Strafwetboek straft ieder openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van de openbare macht die, naar aanleiding van de uitoefening van zijn bediening, buiten de gevallen die de wet bepaalt of zonder inachtneming van de vormen die zij voorschrijft, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden, gebruik maakt van een wettig gemaakte opname van privé-communicatie of -telecommunicatie; gebruik maken van, in de zin van dat artikel, houdt de aanwending of het gebruik in van een opname en niet het enkele feit van die opname in bezit te hebben (Cass., 28 januari 2015, P.14.1664.F).

TITEL V

MISDADEN EN WANBEDRIJVEN TEGEN DE OPENBARE ORDE DOOR BIJZONDERE PERSONEN GEPLEEGD

►¹[HOOFDSTUK ►²[VIIIbis

MISDRIJVEN BETREFFENDE HET GEHEIM VAN
NIET VOOR HET PUBLIEK TOEGANKELIJKE
COMMUNICATIE EN GEGEVENS VAN EEN
INFORMATICASYSTEEM]►¹

►¹[Art. 314bis, § 1. Met ►²[gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar]►² en met geldboete van tweehonderd [euro] tot tienduizend [euro] of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die:

1° ►³[ofwel, opzettelijk, met behulp van enig toestel niet voor publiek toegankelijke communicatie, waaraan hij niet deelneemt, onderschept of doet onderscheppen, er kennis van neemt of doet van nemen, opneemt of doet opnemen, zonder de toestemming van alle deelnemers aan die communicatie;]►³

2° ofwel, met het opzet een van de hierboven omschreven misdrijven te plegen, enig toestel opstelt of doet opstellen.

§ 2. ►⁴[Met ►⁵[gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar]►⁵ en met geldboete van vijfhonderd euro tot twintigduizend euro of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij, die wetens de inhoud van niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem die onwettig onderschept of opgenomen zijn of waarvan onwettig kennis genomen is, onder zich houdt, aan een andere persoon onthult of verspreidt, of wetens enig gebruik maakt van een op die manier verkregen inlichting.

Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden, gebruik maakt van een wettig gemaakte opname van niet voor publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem.]►⁴

►⁶[§ 2bis. Met ►⁷[gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar]►⁷ en met geldboete van tweehonderd euro tot tienduizend euro of met één van die straffen alleen wordt gestraft hij die, onrechtmatig, een instrument, met inbegrip van informaticagegevens, dat hoofdzakelijk is ontworpen of aangepast om het in § 1 bedoelde misdrijf mogelijk te maken, bezit, produceert, verkoopt, verkrijgt met het oog op het gebruik ervan, invoert, verspreidt of op enige andere manier ter beschikking stelt.]►⁶

§ 3. Poging tot het plegen van een der misdrijven bedoeld ►⁸[in de §§ 1, 2 of 2bis]►⁸ wordt gestraft zoals het misdrijf zelf.

§ 4. De straffen gesteld ►⁹[in de §§ 1 tot 3]►⁹ worden verdubbeld indien een overtreding van een van die bepalingen wordt begaan binnen vijf jaar na de uitspraak van een vonnis of een arrest houdende veroordeling wegens een van die strafbare feiten of wegens een van de strafbare feiten beoogd ►⁹[in artikel 259bis, §§ 1 tot 3]►⁹, dat in kracht van gewijsde is gegaan.]►¹⁰...13

- ¹ – Ingevoegd bij art. 2 wet 30 juni 1994, *B.S.*, 24 januari 1995
- ² – § 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 213, 1°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017
- ³ – § 1, 1°, vervangen bij art. 32, a), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017
- ⁴ – § 2 vervangen bij art. 32, b), wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017
- ⁵ – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 213, 2°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017
- ⁶ – § 2bis ingevoegd bij art. 3, 1°, wet 15 mei 2006, *B.S.*, 12 september 2006
- ⁷ – § 2bis gewijzigd bij art. 213, 3°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017
- ⁸ – § 3 gewijzigd bij art. 3, 2°, wet 15 mei 2006, *B.S.*, 12 september 2006
- ⁹ – § 4 gewijzigd bij art. 3, 3°, wet 15 mei 2006, *B.S.*, 12 september 2006

□ 10. – Zie art. 90ter Sv.

◻ 11. – Noch artikel 8.1 EVRM noch artikel 314bis Strafwetboek beletten het louter opnemen van een gesprek door een deelnemer aan dit gesprek zonder medeweten van de andere deelnemers (Cass., 17 november 2015, P.15.0880.N).

◻ 12. – Elk gebruik van een zonder medeweten van de andere deelnemers gemaakte opname, buiten het geval van het louter gebruik voor zichzelf en anders dan het gebruik bedoeld in artikel 314bis, § 2, tweede lid, Strafwetboek, kan een inbreuk zijn op artikel 8 EVRM; bij de beoordeling of het gebruik een inbreuk oplevert op artikel 8 EVRM betreft de rechter onder meer het criterium van de redelijke privacyverwachting van de deelnemers aan het gesprek of het doel dat met het gebruik van de opname wordt beoogd en daarbij kunnen onder meer de inhoud van het gesprek, de omstandigheden waaronder het gesprek plaatsvond, de hoedanigheid van de deelnemers aan het gesprek en de hoedanigheid van de bestemming van de opname een rol spelen (Cass., 17 november 2015, P.15.0880.N).

◻ 13. – Hij die met het oog op de bewijsvoering in een geschil waarbij de deelnemers aan een gesprek betrokken zijn, gebruik maakt van een door hem gemaakte opname van dat gesprek waaraan hij heeft deelgenomen, handelt niet met het door artikel 314bis, § 2, tweede lid, Strafwetboek bedoelde bedrieglijk opzet of oogmerk om te schaden (Cass., 17 november 2015, P.15.0880.N).

TITEL VII

MISDADEN EN WANBEDRIJVEN TEGEN DE ORDE DER FAMILIE EN TEGEN DE OPENBARE ZEDELIIKHEID

□ 1. Zie art. 92 Ger. W.

HOOFDSTUK V

►¹[VOYEURISME, AANRANDING VAN DE
EERBAARHEID EN VERKRACHTING]►¹

►¹ Opschrift vervangen bij art. 7 wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►¹[Art. 371/1. Met een gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar wordt gestraft hij die:

- 1° een persoon observeert of doet observeren of van hem een beeld- of geluidsopname maakt of doet maken;
  - rechtstreeks of door middel van een technisch of ander hulpmiddel;
  - zonder de toestemming van die persoon of buiten zijn medeweten;
  - terwijl hij ontbloot is of een expliciete seksuele daad stelt; en

– terwijl hij zich in omstandigheden bevindt, waar hij in redelijkheid kan verwachten dat zijn persoonlijke levenssfeer niet zal worden geschonden;

2° de beeld- of geluidsopname van een ontblote persoon of een persoon die een expliciete seksuele daad stelt zonder diens toestemming of buiten diens medeweten toont, toegankelijk maakt of verspreidt, ook al heeft die persoon ingestemd met het maken ervan.

Worden deze feiten gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van een minderjarige boven de volle leeftijd van zestien jaar, dan wordt de schuldige gestraft met opsluiting van vijf jaar tot tien jaar.

Is de minderjarige geen volle zestien jaar oud, dan is de straf opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar.

Het voyeurisme bestaat, zodra er begin van uitvoering is.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 8 wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

Art. 372. ►¹[Elke aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van een kind van het mannelijke of vrouwelijke geslacht beneden de volle leeftijd van zestien jaar, wordt gestraft met ►²[opsluiting ►²[van vijf jaar tot tien jaar]]².

De aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging door een bloedverwant in de opgaande lijn ►³[of adoptant]³ gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van een minderjarige, zelfs indien deze de volle leeftijd van zestien jaar heeft bereikt ►⁴[...]►⁴, wordt gestraft met ►³[►³[opsluiting]³ van tien tot vijftien jaar]⁵.] ►³[Dezelfde straf wordt toegepast indien de schuldige hetzij de broer of de zus van het minderjarige slachtoffer is of ieder ander persoon die een soortgelijke positie heeft in het gezin, hetzij onverschillig welke persoon die gewoonlijk of occasioneel met het slachtoffer samenwoont en die over dat slachtoffer gezag heeft.]³ ▼⁵...¹⁵

►1. – Vervangen bij art. 48 wet 15 mei 1912, *B.S.*, 27-29 mei 1912

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 3, al. 12, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 6, 1°, wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 3, al. 10, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd en aangevuld bij art. 6, 2°-4°, wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

►4. – Lid 2 gewijzigd bij art. 3 wet 31 mei 2016, *B.S.*, 8 juni 2016

□ 5. – Zie art. 374, 377, 378 Sw.

◻ 6. – Ingeval van aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van het kind beneden de leeftijd van 16 jaar, is de leeftijd een bestanddeel van het misdrijf en geen verzwarende omstandigheid (Cass., 15 januari 1923, *Pas.*, 1923, I, 155).

◻ 7. – Uit de omstandigheden alleen dat de in verdenkinggestelde hotelhouder is en er in een kamer van dat hotel achter een spiegel een camera was verborgen, en dat «de exploitatie van de cassetteopnames uitsluitend het liefdespel van zeven koppels onthult die buiten hun weten zijn gefilmd», kan de kamer van inbeschuldigingstelling niet wettig afleiden dat er ten aanzien van de voormelde in verdenkinggestelde ernstige aanwijzingen van schuld bestaan wegens aanranding van de eerbaarheid met geweld of bedreiging gepleegd op meerderjarige personen van het mannelijke of vrouwelijke geslacht (Cass., 23 januari 2008, P.08.0105.F).

◻ 8. – De artikelen 372 en 375 van het Strafwetboek schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 93/2009, 4 juni 2009, *B.S.*, 30 juli 2009).

◻ 9. – De artikelen 372, 373 en 375 van het Strafwetboek schenden de artikelen 10, 11, 12 en 14 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 167/2009, 29 oktober 2009, *B.S.*, 29 december 2009).

◻ 10. – Aanranding van de eerbaarheid is iedere met de zeden strijdige en als dusdanig gewilde daad, welke op of met behulp van een welbepaald persoon, zonder diens geldige toestemming werd gepleegd en waarbij het algemeen eerbaarheidsgevoel werd gekrenkt; zij vereist dat handelingen van een bepaalde ernst worden gesteld die afbreuk doen aan de seksuele integriteit van een persoon zoals die door het collectieve bewustzijn van een bepaalde samenleving op een bepaald tijdstip wordt ervaren (Cass., 24 mei 2011, P.10.1990.N; zie ook Cass., 7 januari 1997, P.95.1312.N).

◻ 11. – Aanranding van de eerbaarheid is een opzettelijk misdrijf en veronderstelt dat de pleger de bij wet verboden handeling wil stellen, in de objectieve wetenschap dat deze immoreel of obscen is (Cass., 9 oktober 2012, P.11.2120.N).

◻ 12. – Aanranding van de eerbaarheid vereist dat de dader weet dat de daad die hij gaat plegen objectief immoreel of aanstootgevend is en dat hij de wil had die te plegen; de omstandigheid dat de dader daarnaast zijn driften heeft willen bevredigen of onzedige bedoelingen zou hebben gehad, slaat op zijn drijfveer, die evenwel geen bestanddeel van het misdrijf is (Cass., 6 februari 2013, P.12.1650.F).

◻ 13. – Het bestaan van de aanranding van de seksuele integriteit van ieder persoon beneden de leeftijd van zestien jaar op het ogenblik waarop de handeling wordt gesteld, wordt objectief en niet op grond van de persoonlijke indruk van het kind beoordeeld; daaruit volgt dat het strafbare karakter van de handeling niet afhangt van het besef of het beeld dat de minderjarige ervan heeft op het ogenblik waarop de handeling jegens hem wordt gepleegd, noch van het onbehagen, de gêne of de schaamte die de handelingen van de dader al dan niet bij hem hebben opgewekt (Cass., 10 juni 2015, P.15.0316.F).

◻ 14. – De wet stelt een onweerlegbaar vermoeden van gebrek aan toestemming in ten aanzien van ieder persoon beneden de leeftijd van zestien jaar, op het ogenblik waarop jegens hem een handeling wordt gepleegd die zijn seksuele integriteit in het gedrang brengt (Cass., 10 juni 2015, P.15.0316.F).

◻ 15. – Het misdrijf aanranding van de eerbaarheid vereist een aanranding onder dwang van de seksuele integriteit van het slachtoffer zoals die door het collectief bewustzijn op het tijdstip van de feiten wordt ervaren; de feitenrechter kan vaststellen dat handelingen zoals knipogen, zijn tong uitsteken, het strelen van haren, nek of armen enz., die door degenen die deze handelingen hebben ondergaan als dubbelzinnig werden geïnterpreteerd, dienen beschouwd te worden als misplaatst, dubbelzinnig, uitdagend en zelfs grof zonder dat dit daarom objectief handelingen zijn die de eerbaarheid krenken en die immoreel dan wel obscen zijn; uit de aldus vastgestelde feiten kan hij bijgevolg naar recht afleiden dat die handelingen het misdrijf aanranding van de eerbaarheid niet opleveren (Cass., 4 januari 2017, P.16.0871.F).

Art. 372bis. ►¹[...]►¹

►1. – Opgeheven bij art. 1 wet 18 juni 1985, *B.S.*, 8 augustus 1985

Art. 373. ►¹►²[Met gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar wordt gestraft de aanranding van de eerbaarheid gepleegd op personen of met behulp van personen van het mannelijke of vrouwelijke geslacht, met geweld, dwang, bedreiging, verrassing of list, of die mogelijk werd gemaakt door een onvolwaardigheid of een lichamelijk of geestelijk gebrek van het slachtoffer.]²

Wordt de aanranding gepleegd op de persoon ►³[of met behulp van de persoon]³ van een minderjarige boven de volle leeftijd van zestien jaar, dan wordt de schuldige gestraft met ►⁴[opsluiting ►⁴[van vijf jaar tot tien jaar]]⁴.

Is de minderjarige geen volle zestien jaar oud, dan is de straf ►⁵[►⁵[opsluiting]⁵ van tien tot vijftien jaar]⁵.] ▼⁶...¹⁴

►1. – Vervangen bij art. 49 wet 15 mei 1912, *B.S.*, 27-29 mei 1912

►2. – Lid 1 vervangen bij art. 9, 1°, wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 9, 2°, wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►4. – Lid 2 gewijzigd bij art. 3, al. 12, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 7, 1°, wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

►5. – Lid 3 gewijzigd bij art. 3, al. 10, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 7, 2°, wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

□ 6. – Zie art. 374, 377, 378 Sw.

Δ 7. – Het bij aanranding van de eerbaarheid met geweld of bedreiging bedoelde geweld als bestanddeel van het misdrijf kan erin bestaan dat het slachtoffer, wegens het onverhoede handelen van de dader, geen gelegenheid had om weerstand te bieden en zich te verzetten tegen plotselinge en onvoorziene onzedelijke daden die het niet vrijwillig zou hebben geduld (Cass., 7 maart 1989, A.C., 1988-89, 768; Cass., 20 september 2005, P.05.0876.N).

Δ 8. – Het geweld, dat een bestanddeel is van het misdrijf, dat in art. 373 Sw. strafbaar wordt gesteld, kan voortvloeien uit het feit dat het slachtoffer werd verrast en aldus, ten gevolge van de listen van de dader, in de onmogelijkheid verkeerde om zich aan de aanranding te onttrekken (Cass., 6 oktober 2004, P.04.0665.F).

Δ 9. – Aanranding van de eerbaarheid veronderstelt een aantasting onder dwang van de seksuele integriteit van een levend persoon of met diens hulp, zonder dat daarvoor noodzakelijkerwijs fysiek contact is vereist (Cass., 6 oktober 2004, P.04.0665.F).

Δ 10. – De artikelen 372, 373 en 375 van het Strafwetboek schenden de artikelen 10, 11, 12 en 14 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 167/2009, 29 oktober 2009 B.S., 29 december 2009).

Δ 11. – Het in het eerste lid art. 373 Sw. bedoelde geweld of bedreiging (...), sluit in dat het slachtoffer wegens fysieke dwang niet in de mogelijkheid was zich te onttrekken aan de feiten die het niet vrijwillig zou hebben geduld, of dat het wegens het onverhoeds handelen van de dader geen gelegenheid had om zich ertegen te verzetten, dan wel die feiten slechts duldde ten gevolge van een door morele dwang bij dit slachtoffer verwekte vrees voor een dreigend kwaad; het vermogen van het slachtoffer om zich te verzetten tegen het geweld of de bedreiging moet beoordeeld worden in het licht van de fysieke en mentale weerbaarheid van het slachtoffer waarbij onder meer ook de leeftijd van het slachtoffer of de gezagsrelatie tussen de dader en het slachtoffer medebepalende factoren kunnen zijn (Cass., 9 oktober 2012, P.11.2120.N).

Δ 12. – Het filmen van vrijwillige seks, door de ene partner zonder medeweten van de andere, is geen aanranding van de eerbaarheid van laatstgenoemde, in de zin van artikel 373, eerste lid, van het Strafwetboek (Cass., 27 november 2013, P.13.0714.F).

Δ 13. – Om te bepalen of een handeling die zonder aanraking is gesteld de eerbaarheid kwetst, kan niet met de bewering worden volstaan dat die handeling de persoon heeft verrast op wie ze is gepleegd of dat ze buiten diens weten is gepleegd; in dat geval wordt daarenboven vereist dat het lichaam van het slachtoffer tegen zijn wil is betrokken bij een handeling die, op het ogenblik dat ze wordt gesteld, de gegeneerdheid opwekt wegens zaken die in strijd zijn met het algemene beeld van de goede zeden (Cass., 27 november 2013, P.13.0714.F).

Δ 14. – Het heimelijk filmen van een naakte persoon, dit is zonder diens toestemming en medeweten en zonder dat daarbij enige fysieke of morele dwang wordt aangewend, kan het misdrijf aanranding van de eerbaarheid met geweld of bedreiging niet opleveren, ook al wordt het slachtoffer in zijn verwachtingen verschalkt (Cass., 31 maart 2015, P.14.0293.N).

Art. 374. Aanranding bestaat, zodra er een begin van uitvoering is. ^{▽1}

Δ 1. – Een verkrachting kan tevens een aanranding van de eerbaarheid zijn (Cass., 16 juni 2004, P.04.0595.F).

Art. 375. ^{▶1}[Verkrachting is elke daad van seksuele penetratie van welke aard en met welk middel ook, gepleegd op een persoon die daar niet in toestemt.]¹

^{▶2}[Toestemming is er met name niet wanneer de daad is opgedrongen door middel van geweld, dwang ^{▶3}[, bedreiging, verrassing] ³ of list of mogelijk is gemaakt door een onvolwaardigheid of een lichamelijk of een geestelijk gebrek van het slachtoffer.]²

^{▶4}[Met ^{▶4}[opsluiting] ^{▶4}[van vijf jaar tot tien jaar] ⁴] wordt gestraft ieder die de misdaad van verkrachting pleegt.]⁴

^{▶5}[Wordt de misdaad gepleegd op de persoon van een minderjarige boven de volle leeftijd van zestien jaar, dan wordt de schuldige gestraft met ^{▶5}[^{▶5}[opsluiting] ⁵] van tien tot vijftien jaar] ⁵.

^{▶6}[Wordt de misdaad gepleegd op de persoon van een kind boven de volle leeftijd van veertien jaar en beneden die van zestien jaar, dan wordt de schuldige gestraft met ^{▶6}[^{▶6}[opsluiting] ⁶] van vijftien tot twintig jaar] ⁶.

^{▶7}[Als verkrachting met behulp van geweld wordt beschouwd elke daad van seksuele penetratie, van welke

aard en met welk middel ook, die gepleegd wordt op de persoon van een kind dat de volle leeftijd van veertien jaar niet heeft bereikt. In dat geval is de straf ^{▶7}[^{▶7}[opsluiting] ⁷] van vijftien tot twintig jaar] ⁷.

^{▶8}[De straf is ^{▶8}[opsluiting van twintig jaar tot dertig jaar] ⁸, indien het kind geen volle tien jaar oud is.] ⁸ ^{▽9...15}

▶ 1. – Lid 1 vervangen bij art. 1 wet 4 juli 1989, B.S., 18 juli 1989

▶ 2. – Lid 2 vervangen bij art. 1 wet 4 juli 1989, B.S., 18 juli 1989

▶ 3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 10 wet 1 februari 2016, B.S., 19 februari 2016

▶ 4. – Lid 3 vervangen bij art. 1 wet 4 juli 1989, B.S., 18 juli 1989; gewijzigd bij art. 3, al. 12, wet 10 juli 1996, B.S., 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 8, 1°, wet 28 november 2000, B.S., 17 maart 2001

▶ 5. – Lid 4 ingevoegd bij art. 1 wet 14 mei 1937, B.S., 17-19 mei 1937; gewijzigd bij art. 3, al. 10, wet 10 juli 1996, B.S., 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 8, 2°, wet 28 november 2000, B.S., 17 maart 2001

▶ 6. – Lid 5 vervangen bij art. 50 wet 15 mei 1912, B.S., 27-29 mei 1912; gewijzigd bij art. 3, al. 8, wet 10 juli 1996, B.S., 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 8, 2°, wet 28 november 2000, B.S., 17 maart 2001

▶ 7. – Lid 6 ingevoegd bij art. 1, 2°, wet 4 juni 1989, B.S., 18 juli 1989; gewijzigd bij art. 3, al. 8, wet 10 juli 1996, B.S., 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 8, 2°, wet 28 november 2000, B.S., 17 maart 2001

▶ 8. – Lid 7 vervangen bij art. 50 wet 15 mei 1912, B.S., 27-28 mei 1912; gewijzigd bij art. 3, al. 4, wet 10 juli 1996, B.S., 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 8, 3°, wet 28 november 2000, B.S., 17 maart 2001

□ 9. – Zie art. 376-378 Sw.

Δ 10. – De onderscheidingen naar de leeftijd van het slachtoffer in de art. 372, eerste lid, en 375, zesde lid, Sw. houden geen wettelijk en niet weerlegbaar vermoeden in dat een minderjarige beneden de volle leeftijd van 16 jaar, die zulke aanranding van de eerbaarheid of verkrachting pleegt, handelt onder een morele dwang die hij niet kan weerstaan (Cass., 28 september 1993, A.C., 1993, 772).

Δ 11. – Instemmen met lichamelijke betrekkingen wil niet zeggen toestemmen in elke daad van seksuele penetratie van welke aard en met welk middel ook (Cass., 17 oktober 2007, P.07.0726.F).

Δ 12. – Art. 375, tweede lid, Sw. somt een aantal gevallen op waarin de persoon op wie de strafbare daad wordt gesteld, geacht wordt zijn toestemming niet te hebben verleend; die opsomming is niet beperkend en louter exemplatief, zodat de afwezigheid of het gebrek aan toestemming ook uit andere feitelijke gegevens kan blijken (Cass., 30 oktober 2007, P.07.0982.N).

Δ 13. – De artikelen 372 en 375 van het Strafwetboek schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 93/2009, 4 juni 2009, B.S., 30 juli 2009).

Δ 14. – De artikelen 372, 373 en 375 van het Strafwetboek schenden de artikelen 10, 11, 12 en 14 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 167/2009, 29 oktober 2009 B.S., 29 december 2009).

Δ 15. – Orale penetratie met een borst, die een baby wordt opgedrongen om zijn seksuele driften te bevredigen, kan, in bepaalde omstandigheden, als verkrachting worden omschreven (Cass., 26 maart 2014, P.13.1860.F).

Art. 376. ^{▶1}[Indien de verkrachting of de aanranding van de eerbaarheid de dood veroorzaakt van de persoon op wie zij is gepleegd, wordt de schuldige gestraft met ^{▶2}[opsluiting van twintig jaar tot dertig jaar] ².

^{▶3}[Indien de verkrachting of de aanranding van de eerbaarheid is voorafgegaan door of gepaard gegaan met de handelingen bedoeld in artikel 417ter, eerste lid, of opsluiting, wordt de schuldige gestraft met opsluiting van vijftien jaar tot twintig jaar.] ³

Indien de verkrachting of de aanranding van de eerbaarheid gepleegd is op een persoon ^{▶4}[van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van de leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid duidelijk was of de dader bekend was] ⁴, of onder bedreiging van een wapen of een op een wapen gelijkend voorwerp, wordt de schuldige gestraft met ^{▶5}[^{▶5}[opsluiting] ⁵] van tien tot vijftien jaar] ⁵. ¹ ^{▽6}

▶ 1. – Vervangen bij art. 2 wet 4 juli 1989, B.S., 18 juli 1989

▶ 2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 3, al. 4, wet 10 juli 1996, B.S., 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 9, 1°, wet 28 november 2000, B.S., 17 maart 2001

▶ 3. – Lid 2, na wijzigingen, vervangen bij art. 3 wet 14 juni 2002, B.S., 14 augustus 2002

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving

Wet 8 juni 1867 - Sw. (Art. 377)

- 4. – Lid 3 gewijzigd bij art. 5 wet 26 november 2011, *B.S.*, 23 januari 2012
►5. – Lid 3 gewijzigd bij art. 3, al. 10, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 9, 2°, wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001
□ 6. – Zie art. 377, 378 Sw.

Art. 377. ¹[De straffen zullen worden vastgesteld als bepaald bij het tweede tot zesde lid:

– als de schuldige een bloedverwant in de opgaande lijn of de adoptant van het slachtoffer, een bloedverwant in de rechte nederdalende lijn van het slachtoffer dan wel van een broer of zus van het slachtoffer is;

– als de schuldige hetzij de broer of de zus van het minderjarige slachtoffer is dan wel iedere andere persoon die een gelijkaardige positie heeft in het gezin, hetzij onverschillig welke persoon die gewoonlijk of occasioneel met het slachtoffer samenwoont en die over het slachtoffer gezag heeft;

– als de schuldige tot degenen behoort die over het slachtoffer gezag hebben; als hij misbruik heeft gemaakt van het gezag of de faciliteiten die zijn functies hem verlenen; als hij arts, heelkundige, verloskundige of officier van gezondheid is aan wie het kind of iedere andere in artikel 376, derde lid, bedoelde kwetsbare persoon ter verzorging was toevertrouwd;

– als de schuldige, wie hij ook zij, ²[in de artikelen 371/1, 373, 375 en 376]² bedoelde gevallen door een of meer personen werd geholpen bij de uitvoering van de misdaad of het wanbedrijf.¹

³[In de gevallen van ⁴[artikel 371/1, tweede lid, artikel 372, eerste lid, en van artikel 373, tweede lid]⁴, is de straf ³[³[opsluiting]³ van tien tot vijftien jaar]³.]³

⁵[...]⁵

⁶[In de gevallen van artikel 371/1, eerste lid en van artikel 373, eerste lid]⁶, wordt het minimum van de gevangenisstraf verdubbeld;

⁷[In de gevallen van ⁸[artikel 371/1, derde lid, artikel 373, derde lid]⁸, 375, vierde lid, en 376, derde lid, bedraagt de ⁷[opsluiting]⁷ ten minste twaalf jaar;]⁷

In het geval van ⁹[artikel 375, derde lid]⁹, bedraagt de ¹⁰[opsluiting]¹⁰ ten minste zeven jaar;

¹¹[In de gevallen van ¹¹[artikel 375, vijfde en zesde lid, en van artikel 376, tweede lid]¹¹, bedraagt de ¹¹[opsluiting]¹¹ ten minste zeventien jaar.]¹¹

¹²[...]¹² ▽13...15

- 1. – Al. 1 laatst vervangen bij art. 6 wet 26 november 2011, *B.S.*, 23 januari 2012
►2. – Al. 1, vierde streepje, gewijzigd bij art. 11, 1°, wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016
►3. – Al. 2 vervangen bij art. 2, 1°, wet 14 mei 1937, *B.S.*, 17-19 mei 1937; gewijzigd bij art. 3, al. 10, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 10, 3°, wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001
►4. – Al. 2 gewijzigd bij art. 11, 2°, wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016
►5. – Al. 3 opgeheven bij art. 2 wet 18 juni 1985, *B.S.*, 8 augustus 1985
►6. – Al. 4 gewijzigd bij art. 11, 3°, wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016
►7. – Al. 5 vervangen bij art. 2, 2°, wet 14 mei 1937, *B.S.*, 17-19 mei 1937; gewijzigd bij art. 3, al. 3, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 10, 3°, wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001
►8. – Al. 5 gewijzigd bij art. 11, 4°, wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016
►9. – Al. 6 gewijzigd bij art. 11, 5°, wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016
►10. – Al. 6 gewijzigd bij art. 3, al. 3, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996
►11. – Al. 7 vervangen bij art. 52 wet 15 mei 1912, zoals gewijzigd bij art. 3 wet 4 juli 1989, *B.S.*, 18 juli 1989; gewijzigd bij art. 3, al. 3, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 10, 3°, wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001
►12. – Al. 8 opgeheven bij art. 2 wet 14 mei 1937, *B.S.*, 17-19 mei 1937
□ 13. – Zie art. 378 Sw.
□ 14. – Zie art. 90ter Sv.
□ 15. – De wet die de verkrachting of de aanranding van de eerbaarheid met geweld bestraft, maakt geen enkel onderscheid tussen feitelijk en wettelijk gezag, wat betreft de verzwarende strafrechtelijke gevolgen (Cass., 25 juni 1866, *Pas.*, 1866, I, 286).

¹[**Art. 377bis.** ²[In de gevallen bepaald in dit hoofdstuk kan het minimum van de bij die artikelen bepaalde straffen worden verdubbeld in geval van gevangenisstraf en met twee jaar verhoogd in geval van opsluiting, wanneer een van de drijfveren van de misdaad of het wanbedrijf bestaat in de haat tegen, het misprijzen van of de vijandigheid tegen een persoon wegens diens zogenaamd ras, zijn huidskleur, zijn afkomst, zijn nationale of etnische afstamming, zijn nationaliteit, zijn geslacht, zijn seksuele geaardheid, zijn burgerlijke staat, zijn geboorte, zijn leeftijd, zijn fortuin, zijn geloof of levensbeschouwing, zijn huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, zijn taal, zijn politieke overtuiging, ³[zijn syndicale overtuiging,]³ een fysieke of genetische eigenschap of zijn sociale afkomst.]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 7 wet 25 februari 2003, *B.S.*, 17 maart 2003, err., *B.S.*, 13 mei 2003

►2. – Vervangen bij art. 33 wet 10 mei 2007, *B.S.*, 30 mei 2007, add., *B.S.*, 5 juni 2007

►3. – Gewijzigd bij art. 109 wet 30 december 2009, *B.S.*, 31 december 2009, err., *B.S.*, 26 januari 2010, inwerkingtreding: 31 december 2009 (art. 119)

¹[**Art. 377ter.** In de gevallen bepaald in dit hoofdstuk of in de hoofdstukken VI en VII van deze Titel, wordt de minimumstraf van de bij die artikelen bepaalde straffen verdubbeld in geval van gevangenisstraf en met twee jaar verhoogd in geval van opsluiting, wanneer de misdaad of het wanbedrijf is gepleegd ten aanzien van een minderjarige beneden de volle leeftijd van zestien jaar en deze misdaad of dit wanbedrijf is voorafgegaan door een benadering van deze minderjarige vanwege de dader met het oogmerk op een later tijdstip de in dit hoofdstuk of in de hoofdstukken VI en VII van deze Titel bepaalde feiten te plegen.

In de gevallen bedoeld in artikel 377, vierde tot zesde lid, wordt de verhoging van de minimumstraf bepaald in het eerste lid beperkt in die mate dat deze, toegepast samen met de verhoging van de straffen bepaald in artikel 377bis, niet hoger komt te liggen dan de bepaalde maximumstraf.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014

¹[**Art. 377quater.** De meerderjarige die door middel van de informatie- en communicatietechnologie aan een minderjarige beneden de volle leeftijd van zestien jaar een voorstel doet tot ontmoeting met het oogmerk een misdrijf te plegen bepaald in dit hoofdstuk of in de hoofdstukken VI en VII van deze Titel, wordt, voor zover dit voorstel is gevolgd door materiële handelingen die tot een dergelijke ontmoeting leiden, gestraft met een gevangenisstraf van één jaar tot vijf jaar.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014

Art. 378. ¹[In de gevallen omschreven in dit hoofdstuk worden de schuldigen veroordeeld tot ontzetting van de rechten genoemd in ²[artikel 31, eerste lid]².]¹

³[De rechtbanken kunnen daarenboven de veroordeelde verbieden tijdelijk of levenslang, rechtstreeks of onrechtstreeks een rusthuis, een home, een bejaardenverblijf of elke andere structuur voor gemeenschappelijk verblijf van personen als bedoeld in artikel 376, derde lid, uit te baten, of als vrijwilliger, contractueel of statutair personeelslid dan wel als lid van de bestuurs- en beheersorganen deel uit te maken van enige instelling of vereniging waarvan de hoofdfunctie gericht is op in artikel 376, derde lid, bedoelde kwetsbare personen. Het verbod wordt toegepast overeenkomstig artikel 389.]³ ▽4...5

►1. – Vervangen bij art. 11 wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

►2. – Gewijzigd bij art. 16 wet 14 april 2009, *B.S.*, 15 april 2009, inwerkingtreding: 15 april 2009 (art. 70)

►3. – Lid 2 toegevoegd bij art. 7 wet 26 november 2011, *B.S.*, 23 januari 2012

⚖ 4. – Ingeval van veroordeling voor verkrachting of aanranding van de eerbaarheid, is het verplicht, zelfs wanneer verzachtende omstandigheden werden aangenomen, het verlies van bepaalde rechten uit te spreken (Cass., 9 maart 1925, *Pas.*, 1925, I, 171).

⚖ 5. – De ontzetting van de rechten, genoemd in art. 31, 1°, 3°, 4° en 5°, Sw., moet luidens art. 378 Sw. worden uitgesproken in de gevallen van hoofdstuk V, titel VII, boek II, zelfs bij correctionalisatie wegens verzachtende omstandigheden (Cass., 29 september 1992, A.C., 1991-92, 1148).

▶¹[Art. 378bis. ▶¹[Publicatie en verspreiding door middel van boeken, pers, film, radio, televisie of op enige andere wijze, van teksten, tekeningen, foto's, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van het slachtoffer van een in dit hoofdstuk genoemd misdrijf zijn verboden, tenzij met schriftelijke toestemming van het slachtoffer of met toestemming, ten behoeve van het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek, van de procureur des Konings of van de met het onderzoek belaste magistraat.

Overtredingen van dit artikel worden gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en met geldboete van driehonderd [euro] tot drieduizend [euro] of met een van die straffen alleen.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 4 juli 1989, *B.S.*, 18 juli 1989; vervangen bij art. 12 wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

TITEL VIII

MISDADEN EN WANBEDRIJVEN TEGEN PERSONEN

HOOFDSTUK III

▶¹[AANTASTING VAN DE PERSOON VAN MINDERJARIGEN, ▶²[VAN KWETSBARE PERSONEN]² EN VAN HET GEZIN]¹

▶1. Opschrift vervangen bij art. 31 wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

▶2. Opschrift gewijzigd bij art. 17 wet 26 november 2011, *B.S.*, 23 januari 2012

⊞ 3. Zie art. 94 K.B. 21 mei 1965 houdende algemeen reglement van de strafinrichtingen, *B.S.*, 25 mei 1965

⊞ 4. Zie art. 92 Ger. W.

▶¹[Afdeling VII

Aantasting van de persoonlijke levenssfeer van minderjarigen]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 5 wet 10 augustus 2005, *B.S.*, 2 september 2005, inwerkingtreding: 2 september 2005 (art. 14)

▶¹[Art. 433bis. Publicatie en verspreiding van het verslag van de debatten voor de jeugdrechtbank, voor de onderzoeksrechter en voor de kamers van het hof van beroep die bevoegd zijn om over het hoger beroep tegen hun beslissingen te oordelen, door middel van boeken, pers, film, radio, televisie, of op enige andere wijze, zijn verboden.

Alleen de motieven en het beschikkend gedeelte van de in openbare terechtzitting uitgesproken rechterlijke beslissing vormen, onder voorbehoud van de toepassing van het derde lid, hierop een uitzondering.

Publicatie en verspreiding door middel van welke procédés ook van teksten, tekeningen, foto's of beelden waaruit de identiteit kan blijken van een persoon die vervolgd wordt, of ten aanzien van wie een maatregel is genomen als bedoeld in ▶²[de artikelen 37, 39, 43, 49, 52, 52quater en 57bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel

van de door dit feit veroorzaakte schade]² of in de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, zijn eveneens verboden. Hetzelfde geldt voor de persoon ten aanzien van wie een maatregel genomen is in het kader van de rechtspleging als bedoeld in artikel 63bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

Overtreding van dit artikel wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en met geldboete van driehonderd euro tot drieduizend euro of met een van die straffen alleen.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 6 wet 10 augustus 2005, *B.S.*, 2 september 2005, inwerkingtreding: 2 september 2005 (art. 14)

▶2. – Lid 3 gewijzigd bij art. 22 wet 15 mei 2006, *B.S.*, 2 juni 2006, err., *B.S.*, 28 juni 2006, err., *B.S.*, 25 augustus 2006, inwerkingtreding: 1 oktober 2007 (art. 3 K.B. 25 februari 2007, *B.S.*, 2 maart 2007)

▶¹[Afdeling VIII

▶²[Lokken van minderjarigen via informatie- en communicatietechnologieën met het oog op het plegen van een misdaad of een wanbedrijf]²]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014

▶2. Opschrift vervangen bij art. 26 wet 5 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

▶¹[Art. 433bis/1. Met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar wordt gestraft de meerderjarige die door middel van informatie- en communicatietechnologieën communiceert met een kennelijk of vermoedelijk minderjarige om het plegen van een misdaad of een wanbedrijf jegens hem te vergemakkelijken:

1° indien hij zijn identiteit, leeftijd ▶²[of]² hoedanigheid heeft verzwegen of hierover heeft gelogen;

2° indien hij de nadruk heeft gelegd op de in acht te nemen discretie over hun gesprekken;

3° indien hij enig geschenk of voordeel heeft aangeboden of voorgespiegeld;

4° indien hij enige andere list heeft aangewend.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014

▶2. – 1° gewijzigd bij art. 27 wet 5 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

HOOFDSTUK IV

AANSLAG OP DE PERSOONLIJKE VRIJHEID EN OP DE ONSCHENDBAARHEID VAN DE WONING, GEPLEEGD DOOR BIJZONDERE PERSONEN

⊞ 1. Zie art. 137 Sw.

Art. 434. Met gevangenisstraf van drie maanden tot twee jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot tweehonderd [euro] worden gestraft zij die iemand aanhouden of doen aanhouden, gevangen houden of doen gevangen houden, zonder een bevel van het gestelde gezag en buiten de gevallen waarin de wet de aanhouding of de gevangenhouding van bijzondere personen toelaat of voorschrijft. ^{∇1...2}

⊞ 1. – Zie art. 148 Sw.

⚖ 2. – Hij die zich bewust is van het objectief wederrechtelijk karakter van vrijheidsberoving die op zodanige wijze plaatsvindt dat zijn daad een willekeurig karakter krijgt, maakt zich schuldig aan willekeurige vrijheidsberoving (Cass., 25 april 2012, P.11.1339.F).

Art. 435. De gevangenisstraf is zes maanden tot drie jaar en de geldboete vijftig [euro] tot driehonderd [euro], indien de wederrechtelijke en willekeurige vrijheidsberoving langer dan tien dagen duurt.

Art. 436. Indien de wederrechtelijke en willekeurige vrijheidsberoving langer dan een maand duurt, wordt de schuldige veroordeeld tot gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en tot geldboete van honderd [euro] tot vijfhonderd [euro].

Art. 437. ¹[Opsluiting van vijf jaar tot tien jaar]¹ wordt uitgesproken, indien de aanhouding verricht wordt, hetzij op een vals bevel van het openbaar gezag, hetzij in de kledij of onder de naam van een van zijn agenten, of indien de aangehouden of gevangen gehouden persoon met de dood bedreigd wordt.

►1. – Gewijzigd bij art. 3, al. 12, wet 10 juli 1996, *B.S.*, 1 augustus 1996; gewijzigd bij art. 74 wet 23 januari 2003, *B.S.*, 13 maart 2003, inwerking-treding: 13 maart 2003 (art. 128)

Art. 438. ¹[...]¹

►1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 7 wet 14 juni 2002, *B.S.*, 14 augustus 2002

►1 [Art. 438bis. ²[In de gevallen bepaald in dit hoofdstuk kan het minimum van de bij die artikelen bepaalde straffen worden verdubbeld in geval van correctionele straffen en met twee jaar verhoogd in geval van opsluiting, wanneer een van de drijfveren van de misdaad of het wanbedrijf bestaat in de haat tegen, het misprijzen van of de vijandigheid tegen een persoon wegens diens zogenaamd ras, zijn huidskleur, zijn afkomst, zijn nationale of etnische afstamming, zijn nationaliteit, zijn geslacht, zijn seksuele geaardheid, zijn burgerlijke staat, zijn geboorte, zijn leeftijd, zijn fortuin, zijn geloof of levensbeschouwing, zijn huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, zijn taal, zijn politieke overtuiging, ³[zijn syndicale overtuiging,]³ een fysieke of genetische eigenschap of zijn sociale afkomst.]²¹

►1. – Ingevoegd bij art. 10 wet 25 februari 2003, *B.S.*, 17 maart 2003, *err.*, *B.S.*, 13 mei 2003

►2. – Vervangen bij art. 36 wet 10 mei 2007, *B.S.*, 30 mei 2007, *add.*, *B.S.*, 5 juni 2007

►3. – Gewijzigd bij art. 112 wet 30 december 2009, *B.S.*, 31 december 2009, *err.*, *B.S.*, 26 januari 2010, inwerking-treding: 31 december 2009 (art. 119)

Art. 439. Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot twee jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot driehonderd [euro] wordt gestraft hij die, zonder een bevel van de overheid en buiten de gevallen waarin de wet toelaat in de woning van bijzondere personen tegen hun wil binnen te treden, in een door een ander bewoond huis, appartement, kamer of verblijf, of ¹[in de aanhorigheden ervan hetzij binnendringt met behulp van bedreiging of geweld tegen personen, of door middel van braak, inklimming of valse sleutels, hetzij dit goed bezet, hetzij erin verblijft zonder toestemming van de bewoners]¹. ²...⁴

►1. – Gewijzigd bij art. 2 wet 18 oktober 2017, *B.S.*, 6 november 2017

□□ 2. – Zie art. 148, 440, 479, 483 Sw.

□□ 3. – De beslissing dat beklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan huisvredebreuk door gebruik van valse sleutels, wordt naar recht verantwoord als de rechter vermeldt dat beklaagde, door het appartement of het huis binnen te gaan tegen de wil van de bewoner ervan, een onrechtmatig gebruik heeft gemaakt van de sleutel die in zijn bezit was (Cass., 15 oktober 1986, *A.C.*, 1986-87, 188).

□□ 4. – Met de term woning, in de zin van art. 439 Sw., wordt bedoeld de plaats waar de persoon verblijft en uit dien hoofde recht heeft op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer, zijn rust en meer in het algemeen zijn privé-leven (Cass., 21 oktober 1992, *A.C.*, 1991-92, 1223).

Art. 440. De gevangenisstraf is zes maanden tot vijf jaar en de geldboete honderd [euro] tot vijfhonderd [euro], indien het feit gepleegd wordt, hetzij op een vals bevel van het openbaar gezag, hetzij in de kledij, hetzij onder de naam van een van haar agenten, hetzij met vereniging van de volgende drie omstandigheden:

Dat het feit wordt gepleegd bij nacht;

Dat het wordt gepleegd door twee of meer personen;

Dat de schuldigen of een van hen wapens bij zich hebben.

De schuldigen kunnen bovendien worden veroordeeld tot ontzetting van rechten overeenkomstig artikel 33 ¹[...]¹.

►1. – Lid 5 gewijzigd bij art. 32 wet 9 april 1930, *B.S.*, 11 mei 1930, zoals gewijzigd bij art. 1 wet 1 juli 1964, *B.S.*, 17 juli 1964

Art. 441. Poging tot het in het vorige artikel omschreven wanbedrijf wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van vijftig [euro] tot driehonderd [euro].

Art. 442. Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot twee jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot driehonderd [euro] wordt gestraft hij die, zonder toestemming van de eigenaar of van de huurder, in de bij artikel 439 aangewezen plaatsen binnendringt en daar bij nacht wordt aangetroffen. ¹▽

□□ 1. – Zie art. 148 Sw.

►1 [Art. 442/1. § 1. Met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van zesentwintig euro tot honderd euro of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die, zonder een bevel van de overheid hetzij zonder toestemming van een houder van een titel die of een recht dat toegang verschaft tot de betrokken plaats of gebruik van of verblijf in het betrokken goed toestaat en buiten de gevallen waarin de wet het toelaat, op eender welke manier anderszins niet bewoond huis, appartement, kamer of verblijf, of de aanhorigheden ervan of enige andere niet bewoond ruimte of anderszins roerend goed dat al dan niet als verblijf kan dienen, hetzij binnendringt, hetzij bezet, hetzij erin verblijft zonder zelf houder te zijn van voormelde titel of recht.

§ 2. Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot tweehonderd euro of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die binnen de vastgestelde termijn geen gevolg geeft aan het bevel tot ontruiming bedoeld in artikel 12, § 1, van de wet van 18 oktober 2017 betreffende het onrechtmatig binnendringen in, bezetten van of verblijven in andermans goed of aan de uithuiszetting bedoeld in artikel 1344*decies* van Gerechtelijk Wetboek.

§ 3. Het in paragraaf 1 bedoelde misdrijf kan alleen worden vervolgd op klacht van een persoon die houder is van een titel of een recht op het betrokken goed.]¹ ²▽

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 18 oktober 2017, *B.S.*, 6 november 2017

□□ 2. – Zie art. 12 wet 18 oktober 2017 betreffende het onrechtmatig binnendringen in, bezetten van of verblijven in andermans goed, *B.S.*, 6 november 2017:

Art. 12. § 1. In de gevallen bedoeld in artikel 442/1, § 1, van het Strafwetboek kan de procureur des Konings, mits hij zijn beslissing ter zake met redenen omkleedt en met eerbiediging van het vermoeden van onschuld, op verzoek van de houder van een recht of titel op het betrokken goed de ontruiming bevelen binnen een termijn van acht dagen vanaf het ogenblik van de kennisgeving van het bevel tot ontruiming bedoeld in paragraaf 2, tweede lid, aan de in het goed aangetroffen personen. De procureur des Konings geeft zijn bevel na hen te hebben gehoord tenzij het verhoor niet kan worden afgenomen wegens de concrete omstandigheden van de zaak.

De procureur des Konings kan het bevel uitsluitend geven wanneer, gelet op de beschikbare gegevens, het in het eerste lid bedoelde verzoek op het eerste zicht kennelijk gegrond lijkt.

Hij vermeldt in zijn bevel de omstandigheden, eigen aan het verzoek, die de maatregel tot ontruiming rechtvaardigen.

Een proces-verbaal van kennisgeving, bestaand uit een afschrift van het bevel en de datum en het uur van de kennisgeving, wordt opgesteld en in het dossier gevoegd.

§ 2. Het bevel van de procureur des Konings wordt op schrift gesteld en bevat inzonderheid:

1° een omschrijving van de plaats waarop de maatregel betrekking heeft en de vermelding van het adres van het goed dat het voorwerp van het bevel uitmaakt;

2° de feiten en omstandigheden die aanleiding gegeven hebben tot het bevel;

3° de naam, voornamen en woonplaats van de verzoeker met aanduiding van het recht of de titel op het betrokken goed waarop hij zich beroept;

4° de termijn bedoeld in paragraaf 1, eerste lid;

5° de sancties die de niet-naleving van dit bevel tot ontruiming tot gevolg kunnen hebben, inzonderheid deze bedoeld in artikel 442/1, § 2, van het Strafwetboek;

6° de beroepsmogelijkheid en de termijn waarin die uitgeoefend moeten worden.

Dit bevel wordt op een zichtbare plaats aangeplakt aan het betrokken goed. Een afschrift van het bevel wordt via het meest geschikte communicatiemiddel meegedeeld aan de korpchef van de lokale politie van de politiezone waarbinnen het goed waarop het bevel betrekking heeft, gelegen is en aan de houder van het recht of de titel op het betrokken goed, alsook aan het bevoegde Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn.

De procureur des Konings staat in voor de tenuitvoerlegging van het bevel tot ontruiming.

§ 3. Elke persoon die van oordeel is dat zijn rechten geschaad worden door het bevel van de procureur des Konings kan beroep instellen tegen het bevel bij een met redenen omkleed verzoekschrift op tegenspraak neergelegd ter griffie van het vrederecht van het kanton waarin het betrokken goed gelegen is binnen een termijn van acht dagen te rekenen vanaf de kennisgeving van het bevel door zichtbare aanplakking aan het te ontruimen goed, zulks op straffe van verval. Het beroep heeft schorsende werking. Het bevel van de procureur des Konings kan niet ten uitvoer worden gelegd zolang de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld loopt.

Dit beroep wordt niet geschorst gedurende een strafverordering die geheel of gedeeltelijk op dezelfde feiten is gegrond.

§ 4. Binnen vierentwintig uur na de neerlegging van het verzoekschrift bepaalt de vrederechter de dag en het uur van de zitting waarop de zaak kan worden behandeld. De zitting vindt plaats binnen de tien dagen na de neerlegging van het verzoekschrift. In afwijking van artikel 1344octies van het Gerechtelijk Wetboek is geen getuigschrift van woonplaats vereist voor de neerlegging van het verzoekschrift.

Bij gerechtsbrief geeft de griffier onverwijld kennis aan de persoon die beroep instelt tegen het bevel alsook aan de houder van het recht of de titel op het goed van de plaats, de dag en het uur van de zitting. Hij deelt eveneens de dag en het uur van de zitting mee aan de procureur des Konings die het bevel tot ontruiming heeft gegeven. Bij de gerechtsbrief wordt een afschrift van het verzoekschrift gevoegd.

De vrederechter doet uitspraak na de aanwezige partijen te hebben opgeroepen, ten einde hen te horen, alsook te hebben geprobeerd hen te verzoenen. Behoudens andersluidende bepalingen verloopt de procedure zoals bepaald in artikel 1344octies van het Gerechtelijk Wetboek.

De vrederechter doet uitspraak over de gegrondheid van de ontruiming en het recht of de titel waarop men zich beroept. In de uitzonderlijke, ernstige omstandigheden onder meer bedoeld in artikel 1344decies, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, kan de vrederechter bij een met redenen omklede beslissing een langere termijn bepalen dan die waarin het bevel van de procureur des Konings voorziet. Wanneer de titel of het recht toebehoort aan een natuurlijke persoon of een privaatrechtelijke rechtspersoon, mag deze termijn niet meer dan één maand bedragen. Wanneer

de titel of het recht toebehoort aan een publiekrechtelijke rechtspersoon, mag deze termijn niet meer dan zes maanden bedragen.

De vrederechter spreekt zich binnen een termijn van tien dagen volgend op de zitting uit.

Tegen de beslissing van de vrederechter kan geen hoger beroep worden ingesteld.

¹[HOOFDSTUK IVbis BELAGING]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 30 oktober 1998, *B.S.*, 17 december 1998

►1[Art. 442bis. Hij die een persoon heeft belaagd terwijl hij wist of had moeten weten dat hij door zijn gedrag de rust van die bewuste persoon ernstig zou verstoren, wordt gestraft met gevangenisstraf van vijftien dagen tot twee jaar en met geldboete van vijftig [euro] tot driehonderd [euro] of met een van die straffen alleen.

►2[Ingeval de feiten bedoeld in het eerste lid worden gepleegd ten nadele van een persoon van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van de leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, duidelijk was of de dader bekend was, wordt de minimumstraf voorzien in het eerste lid verdubbeld.]²

►3[...]³] ▽4...11

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 30 oktober 1998, *B.S.*, 17 december 1998

►2. – Lid 2 ingevoegd bij art. 34, 1°, wet 26 november 2011, *B.S.*, 23 januari 2012

►3. – Lid 3, na wijziging, opgeheven bij art. 2 wet 25 maart 2016, *B.S.*, 5 april 2016

◊4. – 1. Artikel 442bis van het Strafwetboek schendt de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet niet.

2. Artikel 114, § 8, 2°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven schendt de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet niet.

3. Artikel 114, § 8, 2°, van dezelfde wet schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre, voor diegene die gebruik maakt van een telecommunicatiemiddel om zijn correspondent overlast te bezorgen, het voorziet in straffen die zwaarder zijn dan die waarin artikel 442bis van het Strafwetboek voorziet.

4. Artikel 81, 1°, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk schendt de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet, in zoverre het een inbreuk op artikel 5, § 1, eerste lid en tweede lid, i), van dezelfde wet, op zichzelf genomen, strafbaar stelt (Arbitragehof nr. 71/2006, 10 mei 2006, *B.S.*, 25 juli 2006).

◊5. – Het misdrijf belaging bestaat voor de dader uit niet-aflatende of steeds terugkerende gedragingen, die iemands persoonlijke levenssfeer ernstig aantasten door hem op irritante wijze lastig te vallen, daar waar hij dit gevolg van zijn gedrag kende of had moeten kennen.

Het staat aan de bodemrechter die zich moet uitspreken over vervolgingen wegens belaging om in feite de werkelijkheid te beoordelen van de aantasting van de rust van het slachtoffer, van de ernst van de aantasting, het oorzakelijk verband tussen dat gedrag en de voormelde aantasting alsook van het besef dat de dader had of diende te hebben van de gevolgen van zijn gedrag; het staat evenwel aan het Hof van Cassatie om te onderzoeken of de rechter uit de feiten die hij heeft vastgesteld, heeft kunnen afleiden dat dit gedrag niet-aflatend of steeds terugkerend was (Cass., 21 februari 2007, P.06.1415.F).

◊6. – Artikel 442bis van het Strafwetboek schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (Grondwettelijk Hof nr. 75/2007, 10 mei 2007, *B.S.*, 19 juni 2007).

◊7. – Artikel 442bis van het Strafwetboek schendt niet de artikelen 10, 11, 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 7, 1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 15, 1 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (Grondwettelijk Hof nr. 76/2009, 5 mei 2009, *B.S.*, 12 juni 2009).

◊8. – De omstandigheid dat een burger een geschil heeft met een overheid sluit niet uit dat hij door zijn gedrag de rust van personeelsleden van die overheid ernstig kan verstoren (Cass., 7 juni 2011, P.10.1850.N).

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving

Wet 8 juni 1867 - Sw. (Art. 442ter)

⚖ 9. – Om als een ernstige verstoring van de rust te worden aangemerkt in de zin van art. 442bis Sw. dient de zonder redelijke verantwoording aan de klager berokkende verstoring objectief als een ernstige verstoring te worden beschouwd; de feitenrechter mag zijn beoordeling niet louter gronden op de gevolgen van het gedrag van de agent zoals die subjectief door het slachtoffer werden ervaren, maar moet de ernst van de verstoring van de rust afwegen tegen de gevolgen die, in de algemene opinie, dergelijk onverantwoord, irritant en herhaald gedrag op de bevolking of het betrokken sociaal milieu kan hebben (Cass., 20 februari 2013, P. 12.1629.F; Cass., 8 september 2010, P. 10.0523.F; Cass., 10 februari 2016, P. 15.1536.F).

⚖ 10. – Artikel 442bis Strafwetboek bestraft hij die door niet-aflatende of steeds terugkerende gedragingen iemands persoonlijke levenssfeer ernstig aantast door hem op irritante wijze lastig te vallen, daarvoor hij dit gevolg van zijn gedrag kende of had moeten kennen; ook één enkele gedraging die door haar aard niet-aflatende of steeds terugkerende gevolgen heeft waardoor iemands persoonlijke levenssfeer ernstig wordt aangetast, kan het misdrijf belaging opleveren (Cass., 29 oktober 2013, P. 13.1270.N).

⚖ 11. – De omstandigheid dat belaging een ernstige verstoring van de rust van een of meerdere bepaalde personen veronderstelt, sluit niet uit dat die ernstige rustverstoring van die persoon of personen kan worden gerealiseerd door het verspreiden van informatie over personen uit de omgeving van de belaagde of belaagden; door dergelijk gedrag in acht te nemen wordt aan het wanbedrijf van belaging geen derdenwerking toegekend (Cass., 29 oktober 2013, P. 13.1270.N).

▶¹[Art. 442ter. ▶²[In de gevallen bepaald in artikel 442bis kan het minimum van de bij dit artikel bepaalde correctionele straffen worden verdubbeld, wanneer een van de drijfveren van het wanbedrijf bestaat in de haat tegen, het misprijzen van of de vijandigheid tegen een persoon wegens diens zogenaamd ras, zijn huidskleur, zijn afkomst, zijn nationale of etnische afstamming, zijn nationaliteit, zijn geslacht, zijn seksuele geaardheid, zijn burgerlijke staat, zijn geboorte, zijn leeftijd, zijn fortuin, zijn geloof of levensbeschouwing, zijn huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, zijn taal, zijn politieke overtuiging, ▶³[zijn syndicale overtuiging,]▶³ een fysieke of genetische eigenschap of zijn sociale afkomst.]▶²]

▶¹. – Ingevoegd bij art. 11 wet 25 februari 2003, B.S., 17 maart 2003, err., B.S., 13 mei 2003

▶². – Vervangen bij art. 37 wet 10 mei 2007, B.S., 30 mei 2007, add., B.S., 5 juni 2007

▶³. – Gewijzigd bij art. 113 wet 30 december 2009, B.S., 31 december 2009, err., B.S., 26 januari 2010, inwerkingtreding: 31 december 2009 (art. 119)

▶¹[HOOFDSTUK IVter

MISBRUIK VAN DE ZWAKKE TOESTAND VAN PERSONEN]¹

▶¹. Opschrift ingevoegd bij art. 35 wet 26 november 2011, B.S., 23 januari 2012

▶¹[Art. 442quater. § 1. Eenieder die, terwijl hij kennis had van iemands fysieke of psychische zwakheid die het oordeelsvermogen van de betrokkene ernstig verstoort, bedrieglijk misbruik heeft gemaakt van die zwakheid ten einde hem ertoe te brengen een handeling te verrichten dan wel zich van een handeling te onthouden waarbij zulks diens fysieke of geestelijke integriteit dan wel diens vermogen ernstig aantast, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en met geldboete van honderd euro tot duizend euro of met een van deze straffen alleen.

§ 2. De straffen zijn gevangenisstraf van een maand tot vier jaar en geldboete van tweehonderd euro tot tweeduizend euro of een van deze straffen alleen in de volgende gevallen:

1° indien de in § 1 bedoelde handeling of onthouding van een handeling voortvloeit uit een toestand van fysieke of psychische onderwerping door aanwending van zware of herhaalde druk of van specifieke technieken om het oordeelsvermogen te verstoren;

2° indien het in § 1 bedoelde misbruik ten aanzien van een minderjarige is gepleegd;

3° indien de in § 1 bedoelde handeling of onthouding van een handeling hetzij een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een ▶²[ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden]², hetzij het volledig verlies van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware verminking tengevolge heeft;

4° indien het in § 1 bedoelde misbruik een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft.

§ 3. De straf is opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar indien de handeling van de persoon of zijn onthouding van een handeling zijn dood heeft veroorzaakt.

§ 4. Met toepassing van de §§ 1 en 2 kan de rechtbank de veroordeelde gedurende een termijn van vijf jaar tot tien jaar geheel of ten dele ontzetten van de uitoefening van de in artikel 31, eerste lid, opgesomde rechten.

§ 5. De rechtbank kan bevelen dat het vonnis of een samenvatting ervan op kosten van de veroordeelde in een of meer dagbladen dan wel op ongeacht welke andere wijze wordt bekendgemaakt.]¹

▶¹. – Ingevoegd bij art. 36 wet 26 november 2011, B.S., 23 januari 2012

▶². – § 2, 3°, gewijzigd bij art. 20 wet 5 februari 2016, B.S., 19 februari 2016

HOOFDSTUK V

AANRANDING VAN DE EER OF DE GOEDE NAAM VAN PERSONEN

Art. 443. Hij die in de hierna aangeduide gevallen aan een persoon kwaadwillig een bepaald feit ten laste legt, dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen, en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd, is schuldig aan laster, wanneer de wet het bewijs van het ten laste gelegde feit toelaat, en aan eerroof, wanneer de wet dit bewijs niet toelaat.

▶¹[Wanneer het ten laste gelegde feit hierin bestaat dat gedurende vijandelijkheden is geheuld met de vijand, hetzij door hem te helpen door het verschaffen van soldaten, manschappen, geld, levensmiddelen, wapens, munitie of materialen, hetzij door hem het betreden van het grondgebied, het zich handhaven of het verblijven aldaar door enig middel mogelijk of gemakkelijk te maken, zonder daartoe gedwongen of gevorderd te zijn, is het bewijs daarvan altijd ontvankelijk en kan het door alle middelen geleverd worden.]¹

▶²[Wordt een genoegzaam bewijs geleverd, dan geeft de tenlastelegging geen aanleiding tot enige strafvervolging.]² ∇3...11

▶¹. – Lid 2 toegevoegd bij enig art. wet 11 oktober 1919, B.S., 27-28 oktober 1919

▶². – Lid 3 toegevoegd bij enig art. wet 11 oktober 1919, B.S., 27-28 oktober 1919

☐ 3. – Zie art. 447, 452, 561, 7°, Sw.

⚖ 4. – Vallen onder de toepassing van het Strafwetboek: de lasterlijke aantijgingen tegenover een handelsvennootschap (Cass., 5 februari 1900, Pas., 1900, I, 141).

⚖ 5. – Uit de enkele omstandigheid dat de ambtenaar die bij overtreding van de Gezondheid en Veiligheidswet bevoegd is om processen-verbaal op te maken die behoudens tegenbewijs rechtsgeldig zijn, in zijn proces-verbaal als inlichting bepaalde feiten heeft vermeld die de eer van de overtreder kunnen krenken of hem aan de openbare verachting kunnen blootstellen en die onjuist blijken, kan de rechter niet wettig afleiden dat die ambtenaar zijn wettelijke opdracht te buiten is gegaan en dat derhalve het bijzonder opzet vereist bij art. 443 Sw. voor de misdrijven laster en eerroof, te weten het kwaadwillig opzet, is aangetoond (Cass., 26 september 1984, A.C., 1984-85, 148).

Δ 6. – De veroordeling wegens lasterlijke aangifte mag pas na de eindbeslissing van de bevoegde overheid over het aangegeven feit worden uitgesproken; het rechtscollege waarbij vervolgingen zijn ingesteld wegens lasterlijke aangifte heeft niet tot opdracht na te gaan of het aangegeven feit ook werkelijk is gepleegd (Cass., 15 mei 1991, A.C., 1990-91, 918).

Δ 7. – Het toepassingsgebied van art. 443 Sw. wordt op onwettige wijze beperkt door de rechter die kwaadwillig opzet en de mogelijkheid dat de eer van de klager is gekrenkt uitsluit op grond dat de litigieuze uitspraken «door (verdachte) blijkaar zijn gedaan in een sterk emotioneel gelaten klimaat» en dat «de gebruikte termen een politieke bijklank hebben en verband schijnen te houden met een politiek geschil» (Cass., 20 mei 1992, A.C., 1991-92, 895).

Δ 8. – De algemene plicht tot voorzichtigheid behoort niet tot het moreel bestanddeel van het misdrijf «laster» (Cass., 18 november 1992, A.C., 1991-92, 1317).

Δ 9. – De bestraffing van het wanbedrijf van laster overeenkomstig art. 443 Sw. houdt geen inperking in van het recht van vrije meningsuiting die onverenigbaar is met art. 10 EVRM.

Laster bestaat erin aan een persoon kwaadwillig een bepaald feit ten laste te leggen dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen, en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd, terwijl de wet dat bewijs toelaat; laster is o.m. strafbaar wanneer deze gepleegd wordt in tegenwoordigheid van verscheidene personen, in een plaats die niet openbaar is, maar toegankelijk voor een aantal personen die het recht hebben er te vergaderen of ze te bezoeken (Cass., 2 mei 2001, P.01.0175.F).

Δ 10. – Of een misdrijf in de zin van art. 443 Sw. is geschied in tegenwoordigheid van verscheidene personen is een feitenoordeel waarover de feitenrechter onaantastbaar oordeelt (Cass., 30 oktober 2007, P.07.0714.N).

Δ 11. – Art. 443, eerste lid, Sw. vereist dat de publieke telastlegging van een bepaald, niet bewezen feit dat de eer of het aanzien kan krenken, kwaadwillig is gebeurd; daartoe hoeft men niet te weten dat de feiten die iemands eer of aanzien kunnen krenken, onjuist zijn (Cass., 20 februari 2013, P.12.1629.F; zie ook Cass., 25 april 1955, A.C., 1955, I, 704).

Art. 444. De schuldige wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot tweehonderd [euro], wanneer de tenlasteleggingen geschieden:

Hetzij in openbare bijeenkomsten of plaatsen;

Hetzij in tegenwoordigheid van verscheidene personen, in een plaats die niet openbaar is, maar toegankelijk voor een aantal personen die het recht hebben er te vergaderen of ze te bezoeken;

Hetzij in om het even welke plaats, in tegenwoordigheid van de beledigde en voor getuigen;

Hetzij door geschriften, al dan niet gedrukt, door prenten of zinnebeelden, die aangeplakt, verspreid of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld worden;

Hetzij ten slotte door geschriften, die niet openbaar gemaakt, maar aan verscheidene personen toegestuurd of meegedeeld worden. ^{71...7}

□ 1. – Zie art. 446 Sw.

Δ 2. – De hoedanigheid van «openbare plaats» is niet afhankelijk van het aantal personen die er toegang kunnen hebben. Het volstaat dat zij die er zijn toegelaten, met welk recht ook, een min of meer groot aantal vormen (Cass., 16 maart 1842, Pas., 1842, I, 159).

Δ 3. – Een lasterlijke aantijging gedaan in de aanwezigheid van den beledigden persoon en vóór getuigen is strafbaar zelfs indien niet is bewezen dat de beledigde persoon heeft geweten dat de getuigen de aantijging hebben gehoord (Cass., 22 oktober 1945, A.C., 1945, 228).

Δ 4. – Het misdrijf «belediging door woorden» aan het adres van iemand die drager is van het openbaar gezag of van de openbare macht, wegens zijn hoedanigheid of zijn bediening, is geen drukpersmisdrijf al werden zij uitgesproken in aanwezigheid van journalisten met de bedoeling de gezegden in de pers te zien verschijnen; de correctionele rechtbank is, derhalve, *ratione materiae* bevoegd om er kennis van te nemen (Cass., 11 december 1979, A.C., 1979-80, 452).

Δ 5. – Ofschoon mededeling aan verschillende personen in de zin van art. 444, lid 6, Sw. in de regel niet gelijkstaat met de in het lid 5 van dat artikel bedoelde verspreiding van geschriften, prenten of zinnebeelden, oordeelt de rechter op onaantastbare wijze en aan de hand van de concrete gegevens van de zaak of zodanige mededeling in de feitelijke con-

text van de zaak een verspreiding oplevert (Cass., 29 mei 1990, A.C., 1989-90, 1233).

Δ 6. – Laster verspreid door middel van een gedrukt geschrift kan een drukpersmisdrijf zijn, dat tot de bevoegdheid van het hof van assisen behoort (Cass., 7 februari 1995, A.C., 1995, 144).

Δ 7. – Nu het strafrecht autonoom is ten overstaan van andere takken van het recht moet het woord «personen» van art. 444, laatste lid, Sw. niet uitgelegd worden in de betekenis die het heeft in het burgerlijk recht of in het vennootschappenrecht (Cass., 22 april 2008, P.08.0087.N).

Art. 445. Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot zes maanden en met geldboete van vijftig [euro] tot duizend [euro] wordt gestraft:

Hij die schriftelijk bij de overheid een lasterlijke aangifte indient;

Hij die schriftelijk aan een persoon lasterlijke aantijgingen tegen zijn ondergeschikte toestuur. ^{71...10}

□ 1. – Zie art. 447, 450, 451 Sw.

Δ 2. – De aangifte is slechts lasterlijk wanneer het verweten feit vals is of wanneer hiervan geen bewijs kan worden bijgebracht.

Daar de vrijspraak, zelfs al steunt zij op twijfel, van degenen die wegens het verweten feit wordt vervolgd impliceert dat het feit niet is bewezen, is wettelijk verantwoord de veroordeling wegens lasterlijke aangifte die erop wijst dat degene tegen wie deze aangifte is gericht van het verweten feit definitief werd vrijgesproken (Cass., 26 januari 1976, A.C., 1976, 615).

Δ 3. – Ofschoon lasterlijke aangifte vereist dat de dader handelt met het kwaad opzet om te schaden, impliceert dat wanbedrijf niet noodzakelijk dat de dader ten tijde van de aangifte wist dat de aangegeven feiten niet op waarheid berustten, aangezien het kwaad opzet kan bestaan, wanneer de aangever redenen had om te twijfelen aan de waarheid van de feiten of aan de mogelijkheid ze te bewijzen (Cass., 19 juni 1991, A.C., 1990-91, 1039).

Δ 4. – De beslissing van veroordeling wegens lasterlijke aangifte die art. 445 Sw. aanhaalt, dat dit feit omschrijft en strafbaar stelt, hoeft geen melding te maken van art. 443 Sw. (Cass., 10 september 2002, P.01.0669.N).

Δ 5. – Het in art. 445, derde lid, Sw., bedoelde wanbedrijf is zowel van toepassing op de aantijging van een waar feit als op de aantijging van een vals feit, mits de aantijging is ingegeven door kwaad opzet (Cass., 3 december 2003, P.03.1104.F).

Δ 6. – Het misdrijf lasterlijke aangifte vereist niet dat de feiten na de rechterlijke beslissing zijn gepleegd waarbij degene tegen wie de lasterlijke aangifte is gericht wordt vrijgepleit.

Uit de omstandigheden alleen dat het arrest, waarbij de beklaagde wegens lasterlijke aangifte wordt veroordeeld, uit de beschikking tot buitenvervolginstelling van degene tegen wie de lasterlijke aangifte is gericht, de valsheid afleidt van de eerder door de beklaagde geuite aantijging, kan geen miskenning van diens recht van verdediging worden afgeleid.

Het in art. 445, derde lid, Sw. bedoelde wanbedrijf is zowel van toepassing op de aantijging van een waar feit als op de aantijging van een vals feit, mits de aantijging door kwaad opzet is ingegeven en het feit van aard is om aan de persoonlijkheid van de ondergeschikte afbreuk te doen en hem te schaden. Het spontaan karakter van de lasterlijke aantijging tegen een ondergeschikte is geen noodzakelijk bestanddeel van dat misdrijf. Het vormt in voorkomend geval slechts een feitelijk gegeven waaruit het kwaad opzet kan blijken (Cass., 23 november 2005, P.05.1122.F).

Δ 7. – De vordering wegens laster mag niet verward worden met die wegens lasterlijke aangifte; terwijl het in het eerste geval aan de beklaagde staat om de waarheid te bewijzen van de kwaadwillige aantijgingen, die geacht worden vals te zijn tot het bewijs ervan is geleverd, staat het in het tweede geval aan het openbaar ministerie dat stelt dat het een lasterlijke aangifte betreft, om het bewijs daarvan te leveren en vervolgens, in voorkomend geval, van de beslissing van de bevoegde overheid (Cass., 17 april 2013, P.12.1993.F).

Δ 8. – Geen veroordeling wegens lasterlijke aangifte mag worden uitgesproken zolang de valsheid van het aangegeven feit niet is erkend in een beslissing van de overheid die bevoegd is om van de feiten kennis te nemen; de bevoegde overheid is elk orgaan dat tegen de aangeklaagde persoon een onderzoek of vervolging kan instellen, bevelen of uitlokken (Cass., 20 mei 2014, P.13.0592.N).

Δ 9. – Lasterlijke aangifte is de kwaadwillige en spontane aantijging, in een aan een willekeurige overheid bezorgd geschrift, van een feit dat de daarin bedoelde persoon schade kan berokkenen (Cass., 15 april 2015, P.14.0726.F).

Δ 10. – In de regel zijn de Belgische strafgerechten bevoegd om uitspraak te doen over een misdrijf waarvan een van de bestanddelen op het

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving

Wet 8 juni 1867 - Sw. (Art. 446)

Belgisch grondgebied is gelokaliseerd; het mogelijke nadeel in België, dat voortvloeit uit een in het buitenland gepleegd misdrijf van lasterlijke aangifte, namelijk de gevolgen daarvan door het gebruik van stukken waarin die beweringen zijn vastgesteld, kan door de aard ervan niet dienen om dat misdrijf te lokaliseren (Cass., 4 oktober 2017, P.17.0138.F).

Art. 446. Laster en eerroof jegens een gesteld lichaam worden op dezelfde wijze gestraft als laster en eerroof jegens individuele personen.⁷¹

☞ 1. – Zie art. 443 Sw.

Art. 447. Hij die van laster beticht wordt wegens tenlasteleggingen, gericht, hetzij tegen dragers of agenten van het gezag of tegen enig persoon met een openbare hoedanigheid bekleed, hetzij tegen enig gesteld lichaam, naar aanleiding van feiten in verband met hun bediening, wordt toegelaten om door alle gewone middelen het bewijs van de ten laste gelegde feiten te leveren, behoudens het tegenbewijs door dezelfde middelen.

Indien het een feit betreft dat tot het private leven behoort, mag de dader van de tenlastelegging geen ander bewijs tot zijn verdediging aanvoeren dan het bewijs dat volgt uit een vonnis of uit enige andere authentieke akte.

Indien het ten laste gelegde feit het voorwerp is van een strafvervolgning of een aangifte waarover nog geen uitspraak is gedaan, wordt de vordering wegens laster geschorst tot het definitief vonnis of tot de eindbeslissing van de bevoegde overheid.

1] Zo de strafvordering of de tuchtvordering met betrekking tot het ten laste gelegde feit vervallen is, wordt het betrokken dossier bij het dossier van het geding wegens laster gevoegd en wordt de vordering wegens laster hervat.¹

2] In geval van een beslissing van seponering of buitenvervolginstelling betreffende de vordering met betrekking tot het ten laste gelegde feit, wordt de vordering wegens laster hervat, onverminderd een schorsing van deze vordering wanneer het onderzoek met betrekking tot het ten laste gelegde feit een nieuwe gerechtelijke ontwikkeling kent.² ▽3...10

▶ 1. – Lid 4 toegevoegd bij art. 2 wet 4 juli 2001, B.S., 10 augustus 2001

▶ 2. – Lid 5 toegevoegd bij art. 2 wet 4 juli 2001, B.S., 10 augustus 2001

☞ 3. – Zie art. 24 Sw.

☞ 4. – De veroordeling wegens lasterlijke aangifte kan slechts plaats hebben nadat de bevoegde overheid een definitieve beslissing over het aangeklaagde feit heeft gegeven; eens deze beslissing verleend, kan de rechtsmacht, waarbij de vervolging wegens lasterlijke aangifte werd aanhangig gemaakt, het aangetijgde feit niet meer bespreken.

Wanneer het aangetijgde feit een vergrijp tegen de tucht uitmaakt, ten laste van een plaatsvervangend vrederechter, is de beschikking van den eersten voorzitter van het Hof van beroep, die verklaart dat er geen aanleiding bestaat tot vervolging in tuchtzaken, de eindbeslissing van de bevoegde overheid, na welke kan overgegaan worden tot het berechten van de vordering wegens lasterlijke aangifte (Cass., 8 juni 1938, A.C., 1938, 128).

☞ 5. – Is wettelijk gemotiveerd, met betrekking tot de valsheid van het aangegeven feit, de veroordeling wegens lasterlijke aangifte gewezen bij een arrest, hetwelk vaststelt, eensdeels, dat de beklaagde ten laste van een bepaalde persoon de lasterlijke aangifte van een daad van valsheid of van gebruik van valse stukken bij de overheid gedaan heeft en, anderdeels, dat de aangegeven daad aanleiding heeft gegeven tot een strafrechtelijk onderzoek ten laste van die persoon en dat dit onderzoek door een bevel van niet vervolging gesloten werd (Cass., 16 maart 1959, A.C., 1959, 548).

☞ 6. – De vakbondsafgevaardigde die verkozen wordt om werknemers te vertegenwoordigen is geen persoon met een openbare hoedanigheid en oefent geen functie in openbare opdracht uit, aangezien hij niet door het openbaar gezag is afgevaardigd om handelingen in zijn plaats te stellen en hij geen door het openbaar gezag toevertrouwd ambt in het algemeen belang uitoefent (Cass., 4 april 2001, P.00.1471.F).

☞ 7. – De vaststelling van de valsheid of de waarheid van het ten laste gelegde feit gaat alleen aan het vonnis en niet aan de vordering vooraf; het derde en vijfde lid van artikel 447 Sw., schorsen het vonnis over de grond

van de vordering wegens laster en niet het instellen van de vordering zelf (Cass., 16 mei 2007, P.07.0306.F).

☞ 8. – Art. 447, tweede lid, Sw. is niet toepasselijk op andere personen dan deze bedoeld in art. 447, eerste lid, Sw. (Cass., 22 april 2008, P.08.0087.N).

☞ 9. – Uit het vijfde lid van artikel 447 van het Strafwetboek, dat tot doel heeft te vermijden dat de vordering wegens laster onbeperkt wordt opgeschort door een sepotbeslissing, volgt niet dat de beslissing van de procureur des Konings om te seponeren, ook al is ze ingegeven door de ontoereikendheid van de bezwaren, de valsheid aantoonde van het aangegeven feit (Cass., 8 januari 2014, P.13.0774.F).

☞ 10. – Ingeval het parket een opsporingsonderzoek heeft geopend, laat de beslissing van seponering toe dat de vordering wegens laster wordt hervat; aangezien een dergelijke beslissing op zich niet inhoudt dat de aangegeven feiten vals zijn, staat het in dat geval aan de rechter bij wie die vordering is aangebracht om uitspraak te doen over de waarachtigheid ervan (Cass., 15 april 2015, P.14.0726.F).

Art. 448. Hij die hetzij door daden, hetzij door geschriften, prenten of zinnebeelden iemand beledigt in een van de omstandigheden in artikel 444 bepaald, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee maanden en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vijfhonderd [euro] of met een van die straffen alleen.

1] Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die, in een van de omstandigheden in artikel 444 bepaald, iemand die drager is van het openbaar gezag of van de openbare macht of die met een openbare hoedanigheid is bekleed, door woorden beledigt in zijn hoedanigheid of wegens zijn bediening.¹ ▽2...5

▶ 1. – Lid 2 toegevoegd bij art. 3 wet 27 juli 1934, B.S., 2 augustus 1934

☞ 2. – Zie art. 450, 451, 561, 7°, Sw.

☞ 3. – Het wanbedrijf van beledigingen door woorden, in een van de bij art. 444 Sw. bepaalde omstandigheden, ten opzichte van iemand die drager is van het openbaar gezag of van de openbare macht of die met een openbare hoedanigheid is bekleed, in zijn hoedanigheid of wegens zijn bediening, verjaart door verloop van de gemeenrechtelijke termijn van drie jaar (Cass., 6 februari 1990, A.C., 1989-90, 731).

☞ 4. – Een rijkswachter oefent zijn bediening uit telkens als hij een tot zijn bevoegdheid behorende daad stelt (Cass., 14 april 1992, A.C., 1991-92, 786).

☞ 5. – De rechter beoordeelt in feite of de personen tegen wie de beledigingen werden gericht voldoende werden aangewezen; de beledigde persoon hoeft niet noodzakelijk bij naam te zijn aangewezen door de persoon die de belediging heeft geuit: het volstaat dat de beledigde persoon of personen, in de geuite beledigingen genoegzaam worden aangewezen opdat zijzelf en derden zich niet kunnen vergissen omtrent hun identiteit (Cass., 12 oktober 2016, P.16.0627.F).

Art. 449. Indien er op het ogenblik van het misdrijf een wettelijk bewijs van de ten laste gelegde feiten bestaat en het blijkt dat de beklaagde de tenlastelegging heeft gedaan zonder enige reden van openbaar of van privaat belang en enkel met het oogmerk om te schaden, wordt hij, als schuldig aan kwaadwillige ruchtbaarmaking, gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee maanden en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vierhonderd [euro] of met een van die straffen alleen.⁷¹

☞ 1. – Zie art. 447, 450, 451 Sw.

Art. 450. De in dit hoofdstuk omschreven misdrijven tegen bijzondere personen gepleegd, de lasterlijke aangifte uitgezonderd, kunnen niet worden vervolgd dan op klacht van de persoon die beweert beledigd te zijn.

Indien de persoon overleden is zonder een klacht te hebben gedaan of zonder daarvan te hebben afgezien, of indien de laster of de eerroof tegen iemand is gericht na zijn overlijden, kan de vervolging niet geschieden dan op klacht van zijn echtgenoot, van zijn afstammelingen of 1] [wettelijke]1 erfgenamen tot en met de derde graad.⁷²

▶ 1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 98 wet 31 maart 1987, B.S., 27 mei 1987

⚖ 2. – De klacht van de echtgenoot op grond van laster gericht tegen zijn echtgenote is niet ontvankelijk, wanneer hij niet zelf persoonlijk beledigd is (Cass., 9 februari 1875, *Pas.*, 1875, I, 111).

Art. 451. Niemand kan als rechtvaardigings- of verschooningsgrond aanvoeren dat de geschriften, drukwerken, prenten of zinnebeelden die het voorwerp van de vervolging uitmaken, slechts de reproductie zijn van uitgaven die in België of in het buitenland verschenen zijn. ^{▽1}

⚖ 1. – De uitgever is verantwoordelijk voor de nieuwe publicatie die hij geeft aan een geschrift, reeds gepubliceerd in de pers, niettegenstaande de tussenkomst van de auteur van het geschrift in het proces, wanneer er niet wordt vastgesteld dat deze laatste voorafgaandelijk heeft ingestemd met de herdruk. De publicatie en herdruk door gedaan bij middel van de dagbladers zijn onderworpen aan dezelfde regel, zeker in het geval van laster. In het bijzonder, een auteur die een geschrift publiceert bij middel van een krant, wordt niet geacht hierdoor aan alle andere kranten de toestemming gegeven te hebben het over te nemen. Met andere woorden, het principe dat bij gebrek aan tegenbewijs, de auteur van een krantenartikel verondersteld wordt de auteur te zijn van de overname van dit artikel door andere kranten, is onverzoenbaar met de tekst en de geest van art. 18 van de Belgische Grondwet. Dit principe is vooral waar inzake laster en eeroof (Cass., 9 december 1869, *Pas.*, 1870, I, 124).

Art. 452. ^{▷1}[Vóór de rechtbank gesproken woorden of aan de rechtbank overlegde geschriften, geven geen aanleiding tot strafvervolging wanneer die woorden of die geschriften op de zaak of op de partijen betrekking hebben.

Lasterlijke, beledigende of eerrovende tenlasteleggingen die aan de zaak of aan de partijen vreemd zijn kunnen aanleiding geven hetzij tot een strafvordering, hetzij tot burgerlijke rechtsvordering van de partijen of van derden.] ^{▽2...5}

▷1. – Vervangen bij art. 141 Wijzigingsbepalingen (art. 3) wet 10 oktober 1967, *B.S.*, 31 oktober 1967

□ 2. – Zie art. 561, 7°, Sw.

⚖ 3. – De rechter beoordeelt op onaantastbare wijze in feite of woorden die werden uitgesproken voor de rechtbank op de zaak dan wel op de partijen betrekking hebben (Cass., 18 oktober 1988, *A.C.*, 1988-89, 200).

⚖ 4. – De straffeloosheid bepaald bij art. 452 Sw. heeft betrekking op de uitoefening van het recht van verdediging voor de hoven en rechtbanken; ze geldt derhalve enkel t.a.v. de door in het geding zijnde partijen «voor de rechtbank uitgesproken woorden of aan de rechtbank overgelegde geschriften» en is niet van toepassing op getuigen of gerechtsdeskundigen (Cass., 10 maart 1992, *A.C.*, 1991-92, 655).

⚖ 5. – De onschendbaarheid van de voor de rechtbank gesproken woorden of aan de rechtbank overlegde geschriften betreffende de zaak of de partijen, strekt zich niet uit tot de verklaringen die aan een politiedienst zijn afgelegd noch tot de geschriften die aan het openbaar ministerie zijn gericht (Cass., 11 mei 2011, P.11.0033.F).

Bijzondere bepaling

Art. 453. Met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot tweehonderd euro wordt gestraft hij die zich schuldig maakt aan grafschennis. ^{▽1...3}

□ 1. – Zie art. 526 Sw.

⚖ 2. – Het wanbedrijf van grafschennis eist geen schending van grafzerken. Maar het graf dat de wet beschermt tegen elke schending begint vanaf het kisten (Cass., 29 juni 1926, *Pas.*, 1927, I, 38).

⚖ 3. – Grafschennis is de opzettelijk gepleegde materiële daad, niet alleen gericht tegen het graf, maar ook tegen de rustplaats van een overledene, waardoor zijn nagedachtenis wordt beledigd of gekwetst. Het is niet vereist dat het stoffelijk overschot gekist is, noch dat de feitelijke gedraging het graf of de rustplaats zelf materieel beroert (Cass., 5 oktober 1999, *T. Straff.*, 2000, 14).

▷1[**Art. 453bis.** ^{▷2}In de gevallen bepaald in dit hoofdstuk kan het minimum van de correctionele straffen worden verdubbeld, wanneer een van de drijfveren van het wanbedrijf bestaat in de haat tegen, het misprijzen van of de vijandigheid tegen een persoon wegens diens zogenaamd ras,

zijn huidskleur, zijn afkomst, zijn nationale of etnische afstamming, zijn nationaliteit, zijn geslacht, zijn seksuele geaardheid, zijn burgerlijke staat, zijn geboorte, zijn leeftijd, zijn fortuin, zijn geloof of levensbeschouwing, zijn huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, zijn taal, zijn politieke overtuiging, ^{▷3}[zijn syndicale overtuiging,] ^{▷3} een fysieke of genetische eigenschap of zijn sociale afkomst.] ^{▷1}

▷1. – Ingevoegd bij art. 12 wet 25 februari 2003, *B.S.*, 17 maart 2003, err., *B.S.*, 13 mei 2003

▷2. – Vervangen bij art. 38 wet 10 mei 2007, *B.S.*, 30 mei 2007, add., *B.S.*, 5 juni 2007

▷3. – Gewijzigd bij art. 114 wet 30 december 2009, *B.S.*, 31 december 2009, err., *B.S.*, 26 januari 2010, inwerkingtreding: 31 december 2009 (art. 119)

HOOFDSTUK VI

ENIGE ANDERE WANBEDRIJVEN TEGEN PERSONEN

Art. 458. Geneesheren, heekundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte ^{▷1}[of voor een parlementaire onderzoekscommissie] ^{▷1} getuigenis af te leggen en buiten ^{▷2}[het geval dat de wet, het decreet of de ordonnantie hen verplicht of toelaat] ^{▷2} die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf ^{▷3}[van een jaar tot drie jaar en een geldboete van honderd euro tot duizend euro of met een van die straffen alleen] ^{▷3}. ^{▽4...28}

▷1. – Gewijzigd bij art. 10 wet 30 juni 1996, *B.S.*, 16 juli 1996, err., *B.S.*, 23 juli 1996

▷2. – Gewijzigd bij art. 312, 1°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017

▷3. – Gewijzigd bij art. 312, 2°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017

⚖ 4. – Onverminderd de toepassing van de regels van de beroepsplichtenleer belet art. 458 Sw. niet dat een advocaat ter gelegenheid van de verdediging van de belangen van zijn cliënt, aan de procureur des Konings of aan de onderzoeksrechter inlichtingen mededeelt die hij van een andere advocaat, gewezen raadsman van dezelfde cliënt, heeft verkregen en die verband houden met de belangenverdediging van die cliënt (Cass., 18 januari 1984, *A.C.*, 1983-84, 563).

⚖ 5. – Art. 458 Sw. wordt door de rechter niet geschonden wanneer hij beslist dat een geneesheer, die wegens een misdrijf in de uitoefening van zijn beroep wordt vervolgd, geen onbepakt beroepsgeheim kan doen gelden om zichzelf aan de vervolgingen te onttrekken.

Art. 458 Sw. vindt geen toepassing als degenen die tot het bewaren van een beroepsgeheim is gehouden, zich in rechte moet verdedigen (Cass., 5 februari 1985, *A.C.*, 1984-85, 749).

⚖ 6. – Wanneer de geneesheer op verzoek van de bevoegde overheid een bloedproef verricht, maakt hij zich daardoor alleen niet schuldig aan het bekendmaken van geheimen die hem bij de uitoefening van zijn beroep zouden zijn toevertrouwd (Cass., 3 april 1985, *A.C.*, 1984-85, 1064).

⚖ 7. – In de zin van art. 458 Sw. is geroepen om in rechte getuigenis af te leggen hij die door de onderzoeksrechter wordt verzocht een mondelinge of geschreven verklaring voor hem af te leggen.

De rechter die vaststelt dat een in art. 458 Sw. bedoeld persoon door de met het onderzoek belaste magistraat is verzocht een mondelinge of schriftelijke verklaring af te leggen, kan daaruit wettig afleiden dat die persoon het beroepsgeheim niet heeft geschonden door stukken aan de met onderzoek belaste magistraat te overhandigen «binnen de perken van wat hem impliciet werd gevraagd» (Cass., 15 mei 1985, *A.C.*, 1984-85, 1261).

⚖ 8. – Wanneer een mededeling tussen advocaten, ook al is die vertrouwelijk gedaan uit naam van een partij, bepaalde voorstellen behelst die onvoorwaardelijk uit naam van de andere partij zijn aangenomen, verliest ze haar vertrouwelijk karakter zodat ze zonder toestemming van de stafhouder mag worden gebruikt; daaruit volgt dat de advocaat, die gebruik maakt van een dergelijke mededeling, het beroepsgeheim niet schendt (Cass., 12 december 1985, *A.C.*, 1985-86, 533).

⚖ 9. – Naar recht verantwoord is de beslissing volgens welke een geneesheer, die geroepen is om medische hulp te verstrekken aan een patiënt, geen enkel aan hem toevertrouwd geheim heeft verraden en, derhalve,

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving

Wet 8 juni 1867 - Sw. (Art. 458bis)

de regel van het beroepsgeheim niet heeft geschonden wanneer de rechter vaststelt dat die geneesheer niets heeft bekendgemaakt, doch enkel de verbalisant toestemming heeft gegeven om zijn patiënt, «die daartoe in staat werd gevonden», te bezoeken (Cass., 19 februari 1986, A.C., 1985-86, 856).

⚖️ 10. – De officier van gerechtelijke politie die in rechte getuigenis aflegt, kan weigeren de naam van een informant bekend te maken als hij het voor de bescherming van die persoon en in het belang van de misdaadbestrijding in geweten nodig acht die naam te moeten verzwijgen (Cass., 16 februari 1986, A.C., 1985-86, 881).

⚖️ 11. – Hoewel de geneesheer die, bij de uitoefening van zijn beroep, in vertrouwen wordt genomen door zijn cliënt, in de regel die het hem toevertrouwde geheim moet bewaren, kan zodanige verplichting voor hem niet bestaan ten opzichte van de tuchtoverheden, aan welke de geneesheer krachtens de beroepsplichtenleer eerlijkheid en loyauteit is verschuldigd, die instaan voor het beroepsgeheim en er zelf door gebonden zijn (Cass., 19 mei 1986, A.C., 1985-86, 1329).

⚖️ 12. – Een getuige die geroepen is om in rechte getuigenis af te leggen over feiten die door het beroepsgeheim gedekt zijn, mag die feiten bekendmaken, indien hij oordeelt zulks te moeten doen. Hij kan tot spreken niet gedwongen worden indien hij meent het beroepsgeheim te moeten bewaren. Hij beoordeelt zelf de opportuniteit van zijn beslissing, zelfs indien hij van zijn beroepsgeheim ontslagen wordt, mits de rechter oordeelt dat, in acht genomen de gegevens van de zaak, die getuige door het stilzwijgen te bewaren, het beroepsgeheim niet afwendt van zijn doel. De omstandigheid dat een getuige tijdens het vooronderzoek verklaringen heeft afgelegd zonder zich alsdan op het beroepsgeheim te beroepen, ontnemt aan die getuige niet het recht om voor het vonnisgerecht het stilzwijgen te bewaren, wegens dat beroepsgeheim (Cass., 23 september 1986, A.C., 1986-87, 96).

⚖️ 13. – De noodtoestand waarop een wegens schending van het beroepsgeheim vervolgd persoon zich beroept, mag niet uitgesloten worden wanneer die persoon, gelet op de respectieve waarde van de tegen elkaar indruisende plichten en gelet op het bestaan van een ernstig en dreigend gevaar voor anderen, redenen had om te oordelen dat hem, ter vrijwaring van een hoger belang dat hij verplicht of gerechtigd was vóór alle andere te beschermen, geen andere weg openstond dan het beroepsgeheim te schenden (Cass., 13 mei 1987, A.C., 1986-87, 1203).

⚖️ 14. – Hoewel art. 458 Sw., behalve als er een rechtvaardigingsgrond bestaat, de geneesheer verbiedt door het beroepsgeheim gedekte feiten bekend te maken die aanleiding kunnen geven tot strafvervolging ten laste van de patiënt, geldt dat verbod nochtans niet voor feiten waarvan de patiënt het slachtoffer is geweest (Cass., 9 februari 1988, A.C., 1987-88, 720).

⚖️ 15. – Art. 458 Sw. is toepasselijk op een ieder die, in welke hoedanigheid dan ook, zijn medewerking verleent aan de toepassing van de Jeugdbeschermingswet, en daardoor instaat voor de geheimhouding van de feiten die hem in de uitoefening van zijn opdracht worden toevertrouwd en die hiermede verband houden (Cass., 28 juni 1989, A.C., 1988-89, 1298).

⚖️ 16. – De rechter hoort op grond van de gegevens van de zaak na te gaan of de weigering van een tuchtrechtscollege om, onder aanvoering van het beroepsgeheim, de stukken die het onder zich heeft ter griffie van het gerecht bij het dossier van de rechtspleging te voegen, het medisch geheim niet afwendt van het bij zijn instelling beoogde doel (Cass., 20 maart 1989, A.C., 1988-89, 835).

⚖️ 17. – Het beroepsgeheim waartoe de beoefenaren van de geneeskunde krachtens art. 458 Sw. gehouden zijn, berust op de noodzaak om de volledige veiligheid te waarborgen van degenen die hen in vertrouwen moeten nemen en om een ieder in de mogelijkheid te stellen de verzorging te krijgen die uit hoofde van zijn toestand, ongeacht de oorzaak ervan, vereist is; derhalve wordt het beroepsgeheim niet geschonden door een beoefenaar van de geneeskunde die een misdrijf, gepleegd door een persoon die door hem niet is ontvangen als consultant of als patiënt, ter kennis brengt van het gerecht (Cass., 16 december 1992, A.C., 1991-92, 1445).

⚖️ 18. – Ook al moet de advocaat die, bij de uitoefening van zijn beroep, door zijn cliënt in vertrouwen wordt genomen, in de regel, het hem toevertrouwde geheim eerbiedigen, toch kan die verplichting niet bestaan ten opzichte van de tuchtoverheid die het beroepsgeheim tegelijk moet waarborgen en eerbiedigen (Cass., 15 december 1994, A.C., 1994, 118).

⚖️ 19. – De artikelen 458 van het Strafwetboek en 1240, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek verhinderen niet dat een doktersattest, regelmatig afgeleverd met het oog op het instellen van een vordering tot onbekwaamverklaring van de testateur, wordt overgelegd in een latere procedure tot nietigverklaring van het testament van deze testateur (Cass., 19 januari 2001, C.97.0293.N).

⚖️ 20. – Het beroepsgeheim waaraan art. 458 Sw. de leden van een balie onderwerpt, berust op de noodzaak volledige veiligheid te verzekeren aan degenen die zich aan hen toevertrouwen, maar noch die bepaling, noch art. 8 EVRM beletten de inbeslagname en het gebruik door een onderzoeksrechter van stukken die betrekking hebben op de verdachte activiteiten van een advocaat (Cass., 9 juni 2004, P.04.0424.F).

⚖️ 21. – Art. 458 Sw. is van toepassing op externe accountants, externe belastingconsultanten, externe boekhouders, erkende boekhouders-fiscalisten, stagiairs en de personen voor wie zij instaan. (Cass., 22 februari 2011, P.10.1386.N).

⚖️ 22. – Een beroepsbeoefenaar op wie art. 458 Sw. van toepassing is, is verplicht tot geheimhouding van de hem krachtens zijn beroep toevertrouwde geheimen, behoudens hij wordt geroepen om in rechte of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen of zo de wet hem verplicht de geheimen bekend te maken; het is daarbij zonder belang of de geheimhouder de met de uitoefening van zijn beroep verband houdende informatie heeft ontvangen van zijn opdrachtgever dan wel van een derde (Cass., 22 februari 2011, P.10.1386.N).

⚖️ 23. – Om op grond van artikel 458 van het Strafwetboek strafbaar te zijn, moet de uit hoofde van zijn staat of beroep noodzakelijke vertrouwenspersoon een geheim hebben onthuld, met andere woorden een algemeen onbekend feit dat onbekend moet blijven; er kan geen sprake zijn van schending van het beroepsgeheim wanneer de door een geneesheer die op de plaats van een ongeval is tussengekomen onthulde feiten niet voortvloeien uit een medisch onderzoek of uit aan hem gedane vertrouwelijke mededelingen maar uit voor iedereen toegankelijke vaststellingen (Cass., 3 september 2014, P.13.1966.F).

⚖️ 24. – Het enkele feit van aan een derde het bestaan te onthullen van een inlichting onder embargo kan een schending van het beroepsgeheim opleveren (Cass., 28 januari 2015, P.14.1664.F).

⚖️ 25. – Het enkele feit dat een persoon betrokken is bij feiten voorwerp van een proces-verbaal of een door de politie opgestelde melding houdt niet in dat een politieambtenaar, zonder schending van zijn beroepsgeheim, aan die persoon het nummer, de datum, een beknopte beschrijving, een plaats, een straat en een huisnummer met betrekking tot het proces-verbaal of de melding mag meedelen (Cass., 6 oktober 2015, P.15.0558.N).

⚖️ 26. – Het door artikel 458 Strafwetboek strafrechtelijk gesanctioneerde beroepsgeheim verbiedt een cliënt niet een gesprek dat plaatsvindt in het kantoor van zijn raadsman tussen hemzelf, zijn raadsman en een derde op te nemen en die opname te gebruiken indien dit noodzakelijk blijkt te zijn voor zijn verdediging in een strafrechtelijke procedure tegen onder meer die raadsman (Cass., 17 november 2015, P.15.0880.N).

⚖️ 27. – Wanneer een arts ervan verdacht wordt een misdrijf te hebben gepleegd in de uitoefening van zijn beroep en desbetreffend strafvervolging wordt ingesteld, verliezen de stukken die als bewijsmiddel van dat misdrijf in aanmerking kunnen komen, het vertrouwelijke karakter dat zij desgevallend zouden kunnen bezitten en aldus beletten noch het beroepsgeheim noch het recht op eerbiediging van het privéleven, de woning en de briefwisseling van die arts dat dergelijke stukken bij een huiszoeking in beslag worden genomen en verder worden onderzocht; de eerbiediging van dit geheim en die rechten vereist in dat geval wel dat een onafhankelijke waarnemer erop toeziet dat geen afbreuk wordt gedaan aan de vertrouwelijkheid van onder het beroepsgeheim vallende stukken in zoverre die niet in aanmerking lijken te komen als bewijsmiddel van het vervolgd misdrijf (Cass., 29 november 2016, P.15.0704.N).

⚖️ 28. – Het beroepsgeheim is niet absoluut maar kan worden verbroken, met name wanneer de door het beroepsgeheim gebonden persoon zich in rechte moet verdedigen; in dat geval moet de regel van het beroepsgeheim wijken, doch enkel wanneer een hogere waarde daarmee in conflict komt, zodat van die regel enkel wordt afgeweken voor zover dat voor de verdediging van de respectieve rechten van de partijen in de zaak noodzakelijk is (Cass., 18 januari 2017, P.16.0626.F).

⚖️ ¹[²Art. 458bis. ³[Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven ⁴[in de artikelen ¹[371/1 tot 377, 377quater, 379, 380, 383bis, §§ 1 en 2, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425, 426 en 433quinquies]]⁴, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, ⁵[partnergeweld,] een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het

misdrifft ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.]³² ^{v6} ^{v13}]¹

►1. – Laatste gewijzigd bij art. 11 wet 31 mei 2016, *B.S.*, 8 juni 2016

►2. – Ingevoegd bij art. 33 wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

►3. – Vervangen bij art. 6 wet 30 november 2011, *B.S.*, 20 januari 2012, *err.*, *B.S.*, 2 februari 2012, inwerkingtreding: 30 januari 2012 (art. 12, lid 1)

►4. – Gewijzigd bij art. 14 wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►5. – Gewijzigd bij art. 2 wet 23 februari 2012, *B.S.*, 26 maart 2012, inwerkingtreding: 1 maart 2013 (art. 3)

6. – Op uiterlijk 1 september 2019 luidt dit art. als volgt:

►7]►8[Art. 458bis. ►9[Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven ►10[in de artikelen ►7[371/1 tot 377, 377quater, 379, 380, 383bis, §§ 1 en 2, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425, 426 en 433quinquies]►10, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, ►11[partnergeweld,]►12[gebruiken van geweld, gepleegd omwille van culturele drijfveren, gewoontes, tradities, religie of de zogenaamde «eer»,]►12 een ziekte dan wel een lichamelijke of geestelijke gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.]►8]►7

►7. – Laatste gewijzigd bij art. 11 wet 31 mei 2016, *B.S.*, 8 juni 2016

►8. – Ingevoegd bij art. 33 wet 28 november 2000, *B.S.*, 17 maart 2001

►9. – Vervangen bij art. 6 wet 30 november 2011, *B.S.*, 20 januari 2012, *err.*, *B.S.*, 2 februari 2012, inwerkingtreding: 30 januari 2012 (art. 12, lid 1)

►10. – Gewijzigd bij art. 14 wet 1 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►11. – Gewijzigd bij art. 2 wet 23 februari 2012, *B.S.*, 26 maart 2012, inwerkingtreding: 1 maart 2013 (art. 3)

►12. – Gewijzigd bij art. 2 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 27 september 2018, inwerkingtreding: uiterlijk 1 september 2019 (art. 6)

◻13. – Het Hof vernietigt artikel 2 van de wet van 23 februari 2012 «tot wijziging van artikel 458bis [van het Strafwetboek] teneinde het uit te breiden voor misdrijven van huiselijk geweld», doch enkel in zoverre het van toepassing is op de advocaat die houder is van vertrouwelijke informatie van zijn cliënt, dader van het misdrijf dat is gepleegd in de zin van dat artikel, wanneer die informatie mogelijkerwijs incriminerend is voor die cliënt (Grondwettelijk Hof nr. 163/2013, 5 december 2013, *B.S.*, 12 maart 2014).

Art. 459. Met dezelfde straffen worden gestraft de bedienenden of agenten van de berg van barmhartigheid die aan anderen dan aan officieren van politie of aan de rechterlijke overheid de naam bekendmaken van hen die in deze instelling zaken hebben gezet of hebben doen zetten.

Art. 460. Hij die schuldig bevonden wordt aan het wegmaken van een ►1[aan een postoperator]►1 toevertrouwde brief of aan het openen van een zodanige brief om het geheim ervan te schenden, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van zesentwintig [euro tot tweehonderd [euro of met een van die straffen alleen, onverminderd zwaardere straffen, indien de schuldige een ambtenaar of een agent van de Regering of

►1[een personeelslid van een postoperator of een persoon die voor zijn rekening optreedt]►1 is. ^{v2}

►1. – Gewijzigd bij art. 27 K.B. 9 juni 1999, *B.S.*, 18 augustus 1999, inwerkingtreding: 18 augustus 1999 (art. 28); bekrachtigd bij art. 239 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

◻2. – Het briefgeheim dat door art. 29 G.W. en 460 Sw. wordt beschermd, dekt de aan een postoperator toevertrouwde brieven die de geadresseerde nog niet hebben bereikt (Cass., 26 september 2012, P. 12.0641.F).

►1[Art. 460bis. Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die het afschrift van een exploit dat hij in zijn bezit heeft ingevolge artikel 68bis van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering, wegmaakt of die de omslag opent waarin dit afschrift zich bevindt, om het geheim ervan te schenden, behalve, in dit laatste geval, wanneer hij een van de ouders is van een minderjarig kind, ofwel de echtgenoot, de voogd, de bewindvoerder ►2[of de curator]►2 van de betrokken persoon.]►3

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 14 januari 1928, *B.S.*, 26 januari 1928

►2. – Gewijzigd bij art. 151 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 233; zoals gewijzigd bij art. 22 wet 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014); overgangsbepalingen: zie art. 226-232 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013

◻3. – Zie art. 37, 44 Ger. W.

►1[Art. 460ter. Elk gebruik ►2[...]² van door de ►3[inzage of het nemen van een afschrift van]►3 het dossier verkregen inlichtingen, dat tot doel en tot gevolg heeft het verloop van het gerechtelijk onderzoek te hinderen, inbreuk te maken op het privéleven, de fysieke of morele integriteit of de goederen van een in het dossier genoemde persoon, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar of met geldboete van zesentwintig [euro tot vijfhonderd [euro.]►4

►1. – Ingevoegd bij art. 45 wet 12 maart 1998, *B.S.*, 2 april 1998, *err.*, *B.S.*, 7 augustus 1998, inwerkingtreding: 2 oktober 1998 (art. 1 K.B. 21 september 1998, *B.S.*, 25 september 1998)

►2. – Gewijzigd bij art. 27, 1°, wet 27 december 2012, *B.S.*, 31 januari 2013

►3. – Gewijzigd bij art. 27, 2°, wet 27 december 2012, *B.S.*, 31 januari 2013

◻4. – Misbruik van door inzage in het straf dossier verkregen inlichtingen, zelfs door middel van gedrukte en ruchtbaar gemaakte geschriften, vereist geen beoordeling van een mening en is derhalve geen drukpersmisdrijf, zodat de beoordeling van dat wanbedrijf toekomt aan de correctionele rechtbank (Cass., 7 december 2004, P. 04.1006.N).

►1[TITEL IXbis

MISDRIJVEN TEGEN DE VERTROUWELIJKHEID, INTEGRITEIT EN BESCHIKBAARHEID VAN INFORMATICASYSTEMEN EN VAN DE GEGEVENS DIE DOOR MIDDEL DAARVAN WORDEN OPGESLAGEN, VERWERKT OF OVERGEDRAGEN]►1

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 6 wet 28 november 2000, *B.S.*, 3 februari 2001

►1[Art. 550bis. § 1. Hij die, terwijl hij weet dat hij daar toe niet gerechtigd is, zich toegang verschaft tot een informaticasysteem of zich daarin handhaaft, wordt gestraft met ►2[gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar]►2 en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vijftientig [euro] of met een van die straffen alleen.

Wanneer het misdrijf, bedoeld in het eerste lid, gepleegd wordt met bedrieglijk opzet, ►3[bedraagt de gevangenisstraf zes maanden tot drie jaar]►3.

§ 2. Hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, zijn toegangsbevoegdheid tot een informaticasysteem overschrijdt, wordt gestraft met ►4[gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar]►4 en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vijftientig [euro] of met een van die straffen alleen.

§ 3. Hij die zich in een van de gevallen bedoeld in de §§ 1 en 2 bevindt en:

1° hetzij de gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van het informaticasysteem op enige manier overneemt;

2° hetzij enig gebruik maakt van een informaticasysteem van een derde of zich bedient van het informaticasysteem om toegang te verkrijgen tot een informaticasysteem van een derde;

3° hetzij enige schade, zelfs onopzettelijk, veroorzaakt aan het informaticasysteem of aan de gegevens die door middel van het informaticasysteem worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen of aan een informaticasysteem van een derde of aan de gegevens die door middel van het laatstgenoemde informaticasysteem worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen;

wordt gestraft met ⁵[gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar] en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vijftigduizend [euro] of met een van die straffen alleen.

§ 4. Poging tot het plegen van een van de misdrijven, bedoeld in §§ 1 en 2, wordt gestraft met dezelfde straffen.

§ 5. ⁶[Hij die, onrechtmatig, enig instrument, met inbegrip van informaticagegevens, dat hoofdzakelijk is ontworpen of aangepast om die in §§ 1 tot 4 bedoelde misdrijven mogelijk te maken, bezit, produceert, verkoopt, verkrijgt met het oog op het gebruik ervan, invoert, verspreidt of op enige andere manier ter beschikking stelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot honderdduizend euro of met één van die straffen alleen.]⁶

§ 6. Hij die opdracht geeft of aanzet tot het plegen van een van de misdrijven, bedoeld in §§ 1 tot 5, wordt gestraft met

gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar en met geldboete van honderd [euro] tot tweehonderdduizend [euro] of met een van die straffen alleen.

§ 7. Hij die, terwijl hij weet dat gegevens bekomen zijn door het plegen van een van de misdrijven bedoeld in §§ 1 tot 3, deze gegevens onder zich houdt, aan een andere persoon onthult of verspreidt, of er enig gebruik van maakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig [euro] tot honderdduizend [euro] of met een van die straffen alleen.

§ 8. De straffen bepaald in de §§ 1 tot 7 worden verdubbeld indien een overtreding van een van die bepalingen wordt begaan binnen vijf jaar na de uitspraak houdende veroordeling wegens een van die strafbare feiten of wegens een van de strafbare feiten bedoeld in de artikelen 210bis, 259bis, 314bis, 504quater of 550ter.]^{7...9}

►1. – Ingevoegd bij art. 6 wet 28 november 2000, *B.S.*, 3 februari 2001

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 214, 1°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017

►3. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 214, 2°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017

►4. – § 2 gewijzigd bij art. 214, 3°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017

►5. – § 3, al. 2, gewijzigd bij art. 214, 4°, wet 6 juli 2017, *B.S.*, 24 juli 2017

►6. – § 5 vervangen bij art. 5 wet 15 mei 2006, *B.S.*, 12 september 2006

☐ 7. – Zie art. 137 Sw.

☐ 8. – Art. 550bis van het Strafwetboek, ingevoerd bij de wet van 28 november 2000, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet (Arbitragehof nr. 51/2004, 24 maart 2004, *B.S.*, 29 juni 2004).

☐ 9. – Strafbaar op grond van artikel 550bis, § 2, Strafwetboek is degene die zich in een informaticasysteem waartoe hij toegangsbevoegdheid heeft, toegang verschaft tot gegevens die buiten deze bevoegdheid vallen; daaronder valt niet degene die toegang neemt tot gegevens die zijn opgenomen in een informaticasysteem waartoe hij toegangsbevoegdheid heeft, maar die deze bevoegdheid afwendt van de finaliteit ervan (Cass., 24 januari 2017, P.16.0048.N).

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 30 juni 1994, *B.S.*, 24 januari 1995

►2. Opschrift vervangen bij art. 31 wet 25 december 2016, *B.S.*, 17 januari 2017

Wet 8 april 1965 ¹[betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade] ¹ ('Vlaamse versie') (*B.S.*, 15 april 1965)

►1. Opschrift vervangen bij art. 2 wet 13 juni 2006, *B.S.*, 19 juli 2006, err., *B.S.*, 25 augustus 2006, inwerkingtreding: 16 oktober 2006 (art. 2 K.B. 28 september 2006, *B.S.*, 29 september 2006)

☐ 2. Zie Prot. 22 februari 2007 gesloten tussen de federale Regering en de overheden bedoeld in de artikelen 128, 130, 135 en 138 van de Grondwet, over de organisatie van een zorgtraject voor jongeren met een psychiatrische problematiek die vallen onder de toepassing van artikel 36, 4° en artikel 52 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, als onderdeel van een globaal zorgprogramma voor kinderen en jongeren, *B.S.*, 26 juni 2007

☐ 3. Zie M.O. nr. 1/2007 7 maart 2007 betreffende de wetten van 15 mei 2006 en 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, *B.S.*, 8 maart 2007

☐ 4. Zie M.O. nr. 2/2007 7 maart 2007 betreffende de wetten van 15 mei 2006 en 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, *B.S.*, 8 maart 2007

(Uittreksel)

TITEL II GERECHTELIJKE BESCHERMING

☐ 1. Zie M.O. 13 januari 1995 met betrekking tot de gerechtelijke jeugdbescherming, *B.S.*, 8 februari 1995

☐ 2. Zie wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, *B.S.*, 15 april 1965

HOOFDSTUK IV

TERRITORIALE BEVOEGDHEID EN RECHTSPLEGING

Art. 50. ¹[²[...]²] De jeugdrechtbank treft alle maatregelen en doet het onderzoek verrichten dat nodig is om de persoonlijkheid van de betrokkene en het milieu waarin hij wordt grootgebracht, te kennen en om uit te maken wat zijn belang is en welke middelen voor zijn opvoeding of handeling geschikt zijn.

Zij kan een maatschappelijk onderzoek doen verrichten, door bemiddeling van de bevoegde sociale dienst, en de

betrokkene aan een medisch-psychologisch onderzoek onderwerpen, indien zij het haar meegeëerde dossier niet voldoende acht.

Indien de jeugdrechtbank een maatschappelijk onderzoek doet verrichten, kan zij, behoudens in spoedeisende gevallen, haar beslissing eerst nemen of wijzigen, na kennis genomen te hebben van het advies van de bevoegde sociale dienst, tenzij dit advies haar niet bereikt binnen de door haar bepaalde termijn, die niet meer dan vijftien dagen mag bedragen.

³[...] ³
⁴[...] ⁴1 ∇5...7

►1. – Vervangen bij art. 12 wet 2 februari 1994, *B.S.*, 17 september 1994

►2. – § 1, (nummering), impliciet opgeheven bij art. 12 wet 15 mei 2006, *B.S.*, 2 juni 2006, *err.*, *B.S.*, 28 juni 2006, *err.*, *B.S.*, 25 augustus 2006, inwerkingtreding: 1 oktober 2007 (art. 3 K.B. 25 februari 2007, *B.S.*, 2 maart 2007)

►3. – § 1, lid 4, opgeheven bij art. 12 wet 15 mei 2006, *B.S.*, 2 juni 2006, *err.*, *B.S.*, 28 juni 2006, *err.*, *B.S.*, 25 augustus 2006, inwerkingtreding: 1 oktober 2007 (art. 3 K.B. 25 februari 2007, *B.S.*, 2 maart 2007)

►4. – § 2 opgeheven bij art. 12 wet 15 mei 2006, *B.S.*, 2 juni 2006, *err.*, *B.S.*, 28 juni 2006, *err.*, *B.S.*, 25 augustus 2006, inwerkingtreding: 1 oktober 2007 (art. 3 K.B. 25 februari 2007, *B.S.*, 2 maart 2007)

◻5. – Het maatschappelijk verslag dat krachtens art. 50 Jeugdbeschermingswet kan worden opgesteld mag in geval van latere uithandengeving van de zaak op basis van art. 38 Jeugdbeschermingswet, niet aan het O.M. samen met het dossier over de feiten worden overgezonden en mag *a fortiori* niet door de strafrechten worden gebruikt als bewijsmiddel. Het algemene doel van de Jeugdbeschermingswet en in het bijzonder de finaliteit van de navorsingen waarvan het maatschappelijk verslag deel uitmaakt, verzetten zich ertegen (Cass., 8 juni 1988, *A.C.*, 1987-88, nr. 612, 1294, noot; *R.W.*, 1988-89, 1056, noot; *Pas.*, 1988, I, 1119, noot; *J. Dr. Jeun.*, 1989, 26; *R.D.P.*, 1988, 964; *J.T.* 1988, 662).

◻6. – Ingevolge de art. 50 en 55 Jeugdbeschermingswet hebben de stukken van de procedures die de jeugdrechtbank kan hanteren en die betrekking hebben op de persoonlijkheid van de betrokken minderjarige en het milieu waarin hij wordt grootgebracht, en met name de maatschappelijke en medisch-psychologische onderzoeken die met toepassing van voormeld art. 50 zijn bevolen, enkel tot doel, in het belang van de minderjarige, de modaliteiten te bepalen voor het beheer van zijn persoon of de maatregelen die voor zijn opvoeding of zijn behandeling geschikt zijn (Cass., 4 maart 2008, P.07.1541.N).

◻7. – Alle maatschappelijke en medisch-psychologische onderzoeken betreffende de persoonlijkheid van een minderjarige, ongeacht of ze zijn voorgescreven in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, brengen een zodanige inmenging in diens privé- en gezinsleven met zich mee, waardoor ze strikt vertrouwelijk zijn; ze mogen alleen aan de opdrachtgevende overheid worden medegeëerd en mogen dus niet aangewend worden voor andere doeleinden dan die welke door de procedure worden nagestreefd (Cass., 19 februari 2014, P.13.1690.F).

Art. 63. De ontzetting van ¹[het ouderlijk gezag]¹ en de maatregelen die ingevolge ¹[de artikelen 37 en 39]¹ worden bevolen ten aanzien van minderjarigen die op grond van

artikel 36, 1°, 3° en 4°, voor de jeugdrechtbank zijn gebracht, worden in het strafregister van de betrokkenen vermeld.

Die ontzetting en die maatregelen mogen nooit aan particulieren ter kennis worden gebracht.

Zij mogen aan de gerechtelijke overheden ter kennis worden gebracht.

Zij mogen ook aan de administratieve overheden, de notarissen en de gerechtsdeurwaarders worden ter kennis gebracht, indien dezen die inlichtingen voor de toepassing van een wets- of verordeningbepaling volstrekt nodig hebben. Deze mededeling geschiedt onder de controle van de gerechtelijke overheden volgens de door de Koning te bepalen procedure.

De meldingen die bij toepassing van deze wet in het strafregister van een minderjarige zijn gemaakt, kunnen op verzoek van degene die er het voorwerp van was, bij beslissing van de jeugdrechtbank geschrapt worden na verloop van vijf jaren sedert het tijdstip waarop die maatregelen een einde hebben genomen.

De ontzetting van ²[het ouderlijk gezag]² wordt ambshalve geschrapt, wanneer daaraan door herstel een einde is gemaakt.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 29, 1°-2°, wet 2 februari 1994, *B.S.*, 17 september 1994

►2. – Lid 6 gewijzigd bij art. 29, 1°, wet 2 februari 1994, *B.S.*, 17 september 1994

TITEL III

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 77. Elke persoon die, in welke hoedanigheid ook, zijn medewerking verleent aan de toepassing van deze wet, staat daardoor in voor de geheimhouding van de feiten die hem in de uitoefening van zijn opdracht worden toevertrouwd en die hiermede verband houden.

Artikel 458 van het Strafwetboek is op hen van toepassing. ∇1...2

◻1. – Een arrest in strafzaken dat zich steunt op een medisch-psychologische expertise, destijds bevolen door een jeugdrechtbank, is nietig wanneer het zich niet uitspreekt over de regelmatigheid van het overleggen van een dergelijk stuk (Cass., 28 juni 1989, *J.T.*, 1989, 511).

◻2. – De artikelen 48, 51, 55 en 77 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en artikel 1384, tweede en vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet, in zoverre zij de vader en de moeder die in de hoedanigheid van voor de minderjarige burgerrechtelijk aansprakelijken worden gedagvaard, het recht ontzeggen de dossiers die krachtens de bepalingen van die wet als jeugdbeschermingsmaatregelen zijn opgesteld, te raadplegen en ter verdediging aan te voeren (Arbitragehof nr. 153/2004, 15 september 2004, *B.S.*, 25 oktober 2004).

Wet 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen ¹[opsporing ten huize, huiszoeking of ²[vrijheidsbeneming]²]¹ mag worden verricht (*B.S.*, 28 juni 1969)

►1. Opschrift gewijzigd bij art. 2 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►2. Opschrift gewijzigd bij art. 2 wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

(Uittreksel)

Art. 1. Geen opsporing of huiszoeking mag in een voor het publiek niet toegankelijke plaats worden verricht vóór vijf uur 's morgens en na negen uur 's avonds.

Het in het eerste lid gestelde verbod vindt geen toepassing:

1° wanneer een bijzondere wetsbepaling de opsporing of de huiszoeking 's nachts toelaat;

2° wanneer een magistraat of een officier van gerechtelijke politie zich tot vaststelling op heterdaad van een misdaad of wanbedrijf ter plaatse begeeft;

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving Wet 7 juni 1969 - Huiszoekingswet (Art. 2)

3°¹ in geval van verzoek of toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de plaats of de persoon bedoeld in artikel 46, 2° van het Wetboek van Strafvordering;¹

4° in geval van oproep vanuit die plaats;

5° in geval van brand of overstroming;

²6° wanneer de opsporing ten huize of huiszoeking betrekking heeft op een misdrijf bedoeld in:

– boek II, titel I ter, van het Strafwetboek; of

– boek II, titel VI, Hoofdstuk I, van hetzelfde Wetboek, wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat er vuurwapens, explosieven, kernwapens, biologische of chemische wapens, of schadelijke of gevaarlijke stoffen waardoor bij ontsnapping mensenlevens in gevaar kunnen worden gebracht, kunnen worden aangetroffen.² ³3...13

►1. – 3° vervangen bij art. 6 wet 24 november 1997, *B.S.*, 6 februari 1998, *err.*, *B.S.*, 18 augustus 1998

►2. – Lid 2, 6°, toegevoegd bij art. 3 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

◻3. – Voor de vaststelling op heterdaad van een misdaad of wanbedrijf bedoeld in art. 1, 2°, wet van 7 juni 1969 mag een magistrat of een officier van gerechtelijke politie zich ter plaatse begeven om een opsporing ten huize of huiszoeking te verrichten, zelfs tussen negen uur 's avonds en vijf uur 's morgens; zulks geldt uitsluitend voor de vaststelling op heterdaad van het misdrijf, omschreven in art. 41, lid 1 en 2, Sv. Niet wettig is derhalve de opsporing ten huize of huiszoeking verricht door de officier van gerechtelijke politie die zich tussen die uren ter plaatse, met name in een privé-woning, begeeft om, op grond van vermoedens en aanwijzingen, een feit vast te stellen dat overspel kan opleveren (Cass., 22 september 1981, *A.C.*, 1981-82, 122).

◻4. – De toestemming tot huiszoeking na negen uur 's avonds en vóór vijf uur 's morgens of tot huiszoeking buiten die uren zonder rechterlijk bevel kan stilzwijgend worden gegeven door degenen die het werkelijke genot heeft van de plaats (Eerste en tweede zaak) (Cass., 17 september 1985, *A.C.*, 1985-86, 57).

◻5. – Rechtsgeldig is de huiszoeking in een door een echtpaar betrokken woning verricht met de toestemming van de echtgenote, wanneer de rechter in feite en derhalve op onaantastbare wijze oordeelt dat de echtgenoot, wegens zijn staat van dronkenschap, in de onmogelijkheid verkeerde zijn toestemming te geven of te weigeren (Cass., 17 september 1985, *A.C.*, 1985-86, 57).

◻6. – De rechter oordeelt in feite en derhalve op onaantastbare wijze of een huiszoeking na negen uur 's avonds en voor vijf uur 's morgens of buiten die uren zonder rechterlijk bevel, in feite is verricht met toestemming van de degene die het werkelijke genot van de plaats heeft (Cass., 17 september 1985, *A.C.*, 1985-86, 57).

◻7. – Opsporing ten huize of huiszoeking mag worden verricht wanneer een magistrat of een officier van gerechtelijke politie zich ter plaatse begeeft tot vaststelling op heterdaad van een misdaad of wanbedrijf, op voorwaarde dat de vaststelling van de misdaad of het wanbedrijf op heterdaad voordien is gebeurd; het is niet voldoende dat de rechter enkel vaststelt dat de verbalisanten konden vermoeden dat in het huis een misdaad was gepleegd (Cass., 3 mei 1988, *A.C.*, 1987-88, 1116).

◻8. – In geval van vaststelling van een op heterdaad ontdekte misdaad of wanbedrijf, zijn de procureur des Konings en de officieren van de gerechtelijke politie die hem bijstaan bevoegd om een huiszoeking te verrichten zonder last van de onderzoeksrechter, zelfs na negen uur 's avonds en vóór vijf uur 's morgens; voor de wettigheid van een onder dergelijke voorwaarden verrichte huiszoeking is vereist dat vooraf, overeenkomstig art. 41 Sv., een op heterdaad ontdekte misdaad of wanbedrijf is vastgesteld (Art. 36, 37 en 41 Sv.; art. 1, lid 2, 2° wet 7 juni 1969) (Cass., 13 december 1989, *A.C.*, 1989-90, 527).

◻9. – De rijkswachters of politieagenten die een persoon om de toestemming voor een huiszoeking vragen zijn niet verplicht hem mede te delen dat zij niet de hoedanigheid hebben van officier van gerechtelijke politie (Cass., 8 september 1993, *A.C.*, 1993, 677).

◻10. – Met de uitdrukkelijke toestemming van de persoon die het werkelijke genot heeft van de plaats, mag een – zelfs niet bij de wet bepaalde – huiszoeking aldaar worden verricht door officieren of agenten van gerechtelijke politie en mag zij eventueel leiden tot de vaststelling van een misdrijf waarvoor de opsporingen waarmee zij zijn belast niet waren bedoeld (Cass., 8 september 1993, *A.C.*, 1993, 677).

◻11. – Wanneer opsporingen of huiszoekingen in een voor het publiek niet toegankelijke plaats worden verricht op verzoek of met toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de plaats, moet dit verzoek

of deze toestemming schriftelijk en voorafgaand aan de opsporing of huiszoeking worden gegeven, ongeacht of de opsporingen of huiszoekingen 's nachts of overdag plaatshebben (Cass., 3 december 1996, *A.C.*, 1996, 477).

◻12. – Artikel 26, eerste lid, wet Politieambt (5 augustus 1992) bepaalt dat de politieambtenaren steeds de voor het publiek toegankelijke plaatsen alsook de verlaten onroerende goederen kunnen betreden teneinde toe te zien op de handhaving van de openbare orde en de naleving van de politiewetten en verordeningen. Onder de voor het publiek toegankelijke plaatsen zijn onder meer begrepen de winkelruimtes tijdens de gewone openingsuren als bedoeld in artikel 113, § 2, Handelspraktijkenwet (14 juli 1991) (Cass., 30 november 2004, *P.04.0823.N.*)

◻13. – Art. 5, vijfde en zesde lid, wet 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten regelt de voorwaarden tot betreding van de plaatsen waar vaststellingen kunnen gebeuren; overeenkomstig art. 1, tweede lid, wet 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize of huiszoeking mag worden verricht, vindt het verbod van art. 1 van voormelde wet derhalve geen toepassing (Cass., 6 oktober 2009, *P.09.0466.N.*)

Art. 2. ¹[Geen ²vrijheidsbeneming]² ten gevolge van een bevel tot medebrenging, een bevel tot ²[vrijheidsbeneming]², een bevel tot ²[vrijheidsbeneming]² bij verstek of een bevel tot een onmiddellijke ²[vrijheidsbeneming]² in de zin van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis mag in een voor het publiek niet toegankelijke plaats worden verricht vóór vijf uur 's morgens en na negen uur 's avonds. Hetzelfde geldt voor een ²[vrijheidsbeneming]² op het Belgische grondgebied op basis van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel of op basis van een regel van internationaal verdrags- of gewoonterecht waardoor België gebonden is.

Het in het eerste lid bedoelde verbod vindt geen toepassing:

1° wanneer een bijzondere wetsbepaling deze aanhouding 's nachts toelaat;

2° wanneer een magistrat of een officier van gerechtelijke politie zich bij of na de vaststelling op heterdaad van een misdaad of wanbedrijf ter plaatse bevindt;

3° in geval van verzoek of toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de plaats of de persoon bedoeld in artikel 46, 2°, van het Wetboek van Strafvordering;

4° in geval van oproep vanuit die plaats;

5° wanneer de ³[vrijheidsbeneming]³ betrekking heeft op een misdrijf bedoeld in:

– boek II, titel I ter, van het Strafwetboek; of

– boek II, titel VI, hoofdstuk I, van hetzelfde Wetboek, wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat er vuurwapens, explosieven, kernwapens, biologische of chemische wapens, of schadelijke of gevaarlijke stoffen waardoor bij ontsnapping mensenlevens in gevaar kunnen worden gebracht, kunnen worden aangetroffen.¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 3 wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

►3. – Lid 2, 5°, inleidende zin, gewijzigd bij art. 3 wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

►1[Art. ²[3].]² Het verzoek of de toestemming waarvan sprake ³[in de artikelen 1, tweede lid, 3°, en 2, tweede lid, 3°]³, moet schriftelijk en voorafgaand aan de opsporing of huiszoeking worden gegeven.¹ ⁴4...7

►1. – Ingevoegd bij art. 55 wet 5 augustus 1992, *B.S.*, 22 december 1992

►2. – Herummmerd (oud art. 1bis) bij art. 5 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►3. – Gewijzigd bij art. 5 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

◻4. – Artikel 1bis van voornoemde wet bepaalt dat dit verzoek of deze toestemming (waarvan sprake is in artikel 1, tweede lid, 3°, van deze wet) schriftelijk en voorafgaand aan de opsporing of de huiszoeking moet worden gegeven. Geen wettelijke bepaling schrijft voor in welke vorm deze schriftelijke toestemming dient te worden gegeven en meer bepaald dat zij dient te

geschieden in een geheel eigenhandig geschreven verklaring. De appelrechters stellen vast dat de personen die de toestemming moesten geven vóór de zoeking aan de verbalisanten verklaarden: Heden machtigen wij u formeel een zoeking te doen in onze woning en aanhorigheden. Wij nemen kennis dat er zal gezocht worden naar de eventuele aanwezigheid naar stoffen met hormonale en/of anti-hormonale werking. We nemen kennis dat we die zoeking mogen weigeren, doch we wensen evenwel van dit recht geen gebruik te maken. De verbalisanten noteerden verder: Na voorlezing volhardden beide en tekenden elk voor wat betreft hun verklaring in ons inlichtingenboek. De appelrechters vermochten uit dit proces-verbaal dat niet van valsheid is beticht, wettig af te leiden dat schriftelijk en voorafgaand toestemming tot huiszoeking is gegeven (Cass., 21 januari 2003, P.01.1121.N).

⚖ 5. – Het gebrek aan schriftelijke en voorafgaande toestemming vanwege de aanwezige echtgenote geeft geen aanleiding tot de nietigheid van de bij die gelegenheid gedane vaststellingen tegen de persoon, die zelf een voorafgaande en schriftelijke toestemming tot huiszoeking had gegeven (Cass., 15 oktober 2002, P.01.1458.N).

⚖ 6. – De voorafgaande schriftelijke toestemming is niet vereist voor de toepassing van art. 3, § 2, wet 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over de weg, de spoorweg of de waterweg (Cass., 8 januari 2003, P.02.0694.F).

⚖ 7. – Geen wettelijke bepaling schrijft voor in welke vorm de aan de opsporing of huiszoeking voorafgaande schriftelijke toestemming dient te worden gegeven noch dat zij dient te geschieden in een geheel eigenhandig geschreven verklaring (Cass., 21 januari 2003, P.01.1121.N).

Wet 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (B.S., 31 december 1980)

(Uittreksel)

TITEL I ALGEMENE BEPALINGEN

¹[HOOFDSTUK VIIbis

AFNAME VAN BIOMETRISCHE GEGEVENS]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 450 Programmawet 27 december 2004, B.S., 31 december 2004, err., B.S., 18 januari 2005, niet van toepassing op de vreemdelingen die zich op de datum van inwerkingtreding van deze wet reeds op het Belgisch grondgebied bevinden (art. 452)

►1[Art. 30bis. § 1. ²[Voor de toepassing van dit artikel wordt onder «afname van biometrische gegevens» verstaan het nemen van vingerafdrukken en het maken van een gezichtsopname. Onder «gezichtsopname» wordt verstaan de digitale afbeelding van het gezicht met een resolutie en een kwaliteit die voldoende zijn voor gebruik van de afbeelding voor geautomatiseerde biometrische vergelijking.]²

§ 2. Aan de afname van biometrische gegevens kunnen onderworpen worden:

1° de vreemdeling die een visum, visumverklaring of een machtiging tot een verblijf aanvraagt bij een Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiger of bij de diplomatieke of consulaire vertegenwoordiger die de belangen van België behartigt ³[...]³;

2° de vreemdeling die een aanvraag indient in het Rijk om gemachtigd te worden tot een verblijf van maximum drie maanden of een aanvraag indient om toegelaten of gemachtigd te worden tot een verblijf van meer dan drie maanden ⁴[...]⁴;

3° ⁵[de vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een maatregel tot verwijdering of teruggrijping];⁵

4° ⁶[...]⁶

De Koning bepaalt de termijn gedurende welke de biometrische gegevens, die overeenkomstig dit artikel werden afgenomen, dienen bewaard te worden.

§ 3. De biometrische gegevens worden afgenomen op initiatief van de Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiger of van de minister of zijn gemachtigde. Zij

mogen eveneens worden afgenomen op initiatief van een officier van de gerechtelijke politie, met inbegrip van diegene wiens bevoegdheid beperkt is, of van een officier van de bestuurlijke politie.

§ 4. De biometrische gegevens mogen slechts gebruikt worden in de mate dat zij nodig zijn om:

1° de identiteit van de vreemdeling vast te stellen en/of te verifiëren;

2° na te gaan of de betrokken vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde of de nationale veiligheid;

3° de verplichtingen na te komen neergelegd in de Europese verordeningen en richtlijnen getroffen door de Raad van de Europese Unie.

§ 5. Het opslaan, verwerken, beheren en doorgeven van de biometrische gegevens gebeurt onder de controle van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 6. Op verzoek van de minister of zijn gemachtigde kunnen de in § 2 bedoelde biometrische gegevens voor de in § 4 bedoelde doeleinden bekomen worden van de gerechtelijke overheden, de politiediensten en de ambtenaren en agenten van openbare diensten die over deze gegevens beschikken.]¹ ⁷

►1. – Ingevoegd bij art. 450 Programmawet 27 december 2004, B.S., 31 december 2004, err., B.S., 18 januari 2005, niet van toepassing op de vreemdelingen die zich op de datum van inwerkingtreding van deze wet reeds op het Belgisch grondgebied bevinden (art. 452)

►2. – § 1 vervangen bij art. 8 wet 21 november 2017, B.S., 12 maart 2018

►3. – § 2, lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 20, 1°, wet 24 februari 2017, B.S., 19 april 2017

►4. – § 2, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 20, 2°, wet 24 februari 2017, B.S., 19 april 2017

►5. – § 2, lid 1, 3°, vervangen bij art. 20, 3°, wet 24 februari 2017, B.S., 19 april 2017

►6. – § 2, lid 1, 4°, opgeheven bij art. 20, 4°, wet 24 februari 2017, B.S., 19 april 2017

►7. – Zie K.B. 21 april 2007 houdende vaststelling van de termijn gedurende welke de biometrische gegevens, die in het kader van artikel 30bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen werden afgenomen, dienen bewaard te worden, B.S., 31 mei 2007

TITEL II

AANVULLENDE EN AFWIJKENDE BEPALINGEN
BETREFFENDE BEPAALDE CATEGORIEËN VAN
VREEMDELINGEN

HOOFDSTUK II

▶¹[VLUCHTELINGEN EN PERSONEN DIE VOOR
SUBSIDIAIRE BESCHERMING IN AANMERKING
KOMEN]¹

▶1. Opschrift vervangen bij art. 22 wet 15 september 2006, *B.S.*, 6 oktober 2006, inwerkingtreding: 1 juni 2007 (art. 1 K.B. 27 april 2007, *B.S.*, 21 mei 2007)

▶¹[Afdeling I

▶²[De vluchtelingenstatus en de subsidiaire
beschermingsstatus]²]

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 14 juli 1987, *B.S.*, 18 juli 1987

▶2. Opschrift vervangen bij art. 23 wet 15 september 2006, *B.S.*, 6 oktober 2006, inwerkingtreding: 1 juni 2007 (art. 1 K.B. 27 april 2007, *B.S.*, 21 mei 2007)

▶¹[Art. ▶²[49/4]². Bij de geautomatiseerde individuele gegevensuitwisseling met het oog op de toepassing van de ▶³[Europese regelgeving]³ met betrekking tot de vaststelling van de Staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek, die België ▶³[bindt]³, wordt de Com-

missie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, opgericht bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, belast met de controle op de verwerking en het beheer van de doorgezonden gegevens.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 28 wet 15 juli 1996, *B.S.*, 5 oktober 1996, inwerkingtreding: 17 januari 1997 (art. 1 K.B. 11 december 1996, *B.S.*, 7 januari 1997)

▶2. – Hernummerd bij art. 31 wet 15 september 2006, *B.S.*, 6 oktober 2006, inwerkingtreding: 1 juni 2007 (art. 1 K.B. 27 april 2007, *B.S.*, 21 mei 2007)

▶3. – Gewijzigd bij art. 31 wet 15 september 2006, *B.S.*, 6 oktober 2006, inwerkingtreding: 1 juni 2007 (art. 1 K.B. 27 april 2007, *B.S.*, 21 mei 2007)

▶¹[Art. 51/3. § 4. De verwerking en het beheer van ▶²[de biometrische gegevens]² gebeurt onder de controle van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 5. ▶³[De Koning bepaalt de termijn gedurende welke de biometrische gegevens, die overeenkomstig dit artikel worden afgenomen, dienen bewaard te worden.]³

▶1. – Ingevoegd bij art. 31 wet 15 juli 1996, *B.S.*, 5 oktober 1996, inwerkingtreding: 22 oktober 1996 (art. 1 K.B. 25 september 1996, *B.S.*, 12 oktober 1996)

▶2. – § 4 gewijzigd bij art. 21, 6°, wet 21 november 2017, *B.S.*, 12 maart 2018

▶3. – § 5, lid 1, ingevoegd bij art. 21, 7°, wet 21 november 2017, *B.S.*, 12 maart 2018

Wet 30 juni 1994 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer tegen het af luisteren,
kennismemen en openen van privé-communicatie en -telecommunicatie
(*B.S.*, 24 januari 1995)

1. Bij deze wet, artikelen 1 tot en met 4, werden de huidige artikelen 259bis en 314bis SWB en 90ter, tot en met *decies*SV ingebracht en artikel 88bisSV aangevuld.

Wet 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken
(*B.S.*, 20 mei 1999, *err.*, *B.S.*, 24 juni 1999)

Wet 7 mei 1999 ▶¹[op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de
bescherming van de spelers]¹
(*B.S.*, 30 december 1999)

▶1. Opschrift vervangen bij art. 2 wet 10 januari 2010, *B.S.*, 1 februari 2010, inwerkingtreding: 1 januari 2011 (art. 61)

☐2. Zie K.B. 22 december 2000 betreffende de werking en het beheer van de kansspelinrichtingen klasse II, de wijze van aanvraag en de vorm van de vergunning klasse B, *B.S.*, 30 december 2000

☐3. Zie K.B. 22 december 2000 betreffende de werking en het beheer van de kansspelinrichtingen klasse III, de wijze van aanvraag en de vorm van de vergunning klasse C, *B.S.*, 30 december 2000

☐4. Zie K.B. 22 december 2000 betreffende de modaliteiten van aanvraag en de vorm van de vergunning klasse E aangaande de kansspelen, *B.S.*, 30 december 2000

☐5. Zie K.B. 22 december 2000 tot vaststelling van de bijdrage in de werkings-, personeels- en oprichtingskosten van de kansspelcommissie verschuldigd door de houders van de vergunningen A, B, C en E, *B.S.*, 30 december 2000

☐6. Zie K.B. 8 april 2003 betreffende de werking van de automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse II, *B.S.*, 17 april 2003

☐7. Zie K.B. 8 april 2003 betreffende de technische regels aangaande de werking van de automatische kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse I, *B.S.*, 23 april 2003

☐8. Zie K.B. 11 juli 2003 betreffende de werking van de kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse III, *B.S.*, 30 juli 2003

☐9. Zie K.B. 2 maart 2004 tot vaststelling van de lijst van de kansspelen waarvan de exploitatie is toegelaten in de kansspelinrichtingen klasse III, *B.S.*, 18 maart 2004

☐10. Zie K.B. 15 december 2004 betreffende het instellen van een systeem van informatieverwerking voor spelers aan wie de toegang tot kansspelinrichtingen van klasse I en klasse II wordt ontzegd, *B.S.*, 10 januari 2005

☐11. Zie K.B. 3 december 2006 betreffende de werkingsregels en de nadere regels inzake de boekhouding en de controle van de kansspelen waarvan de exploitatie is toegestaan in de kansspelinrichtingen klasse I, *B.S.*, 26 januari 2007

Δ 12. In zoverre zij de cumulatie van verschillende aanvullende vergunningen van onderscheiden klassen voor de exploitatie van kansspelen en het aannemen van weddenschappen via een en dezelfde domeinnaam en de daaraan verbonden URL's niet verbiedt, schendt de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (Grondwettelijk Hof nr. 109/2018, 19 juli 2018, *B.S.*, 5 september 2018).

Δ 13. Het Hof vernietigt de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers in zoverre zij de cumulatie van verschillende aanvullende vergunningen van onderscheiden klassen (A+, B+ en F1+) voor de uitbating van kansspelen en van weddenschappen via een en dezelfde domeinnaam en de daaraan verbonden URL's niet verbiedt (Grondwettelijk Hof nr. 108/2018, 19 juli 2018, *B.S.*, 12 september 2018).

(Uittreksel)

HOOFDSTUK VI MAATREGELEN TER BESCHERMING VAN SPELERS EN GOKKERS

Art. 55. Bij ¹[de federale overheidsdienst Justitie]¹ wordt een systeem van informatieverwerking betreffende de personen bedoeld in artikel 54 ingesteld.

De doelstellingen van dit systeem zijn:

1° de kansspelcommissie in staat te stellen de bij deze wet toegekende opdrachten uit te oefenen;

2° de exploitanten en het personeel van de kansspelinrichtingen in staat te stellen de naleving te controleren van de ontzegging van toegang bedoeld in artikel 54.

Voor iedere persoon maakt de volgende informatie het voorwerp uit van een verwerking:

1° de naam en voornamen;

2° de geboorteplaats en -datum;

3° de nationaliteit;

4° ²[het identificatienummer bedoeld in artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen of, bij ontstentenis van dit nummer, het nummer toegekend krachtens het ko-

ninklijk besluit van 8 februari 1991 betreffende de samenstelling en de wijze van toekenning van het identificatienummer van de natuurlijke personen die niet ingeschreven zijn in het Rijksregister van de natuurlijke personen;]²

5° het beroep;

6° voorzover ze bestaat, ³[de beslissingen van ontzegging bedoeld in artikel 54, § 3 en § 4]³ uitgesproken door de kansspelcommissie, de datum en de motivering van deze beslissing.

Tegen betaling van een bijdrage, wordt een vaste online toegang tot alle categorieën van informatie bedoeld in het derde lid verleend aan de kansspelcommissie.

Bij een in ministerraad overlegd besluit en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalt de Koning het bedrag van de in het vierde lid bedoelde bijdrage, de beheersregels van het systeem van informatieverwerking en de nadere regels inzake de informatieverwerking en de toegang tot het systeem.

¹ – Lid 1 gewijzigd bij art. 36, 1°, wet 10 januari 2010, *B.S.*, 1 februari 2010, inwerkingtreding: 1 januari 2011 (art. 61)

² – Lid 2, 4°, vervangen bij art. 20 K.B. 4 april 2003, *B.S.*, 18 april 2003, inwerkingtreding: 1 juli 2003 (art. 24), bekrachtigd met uitwerking op de datum van hun inwerkingtreding (art. 298, 3°, Programmawet 22 december 2003, *B.S.*, 31 december 2003, *err.*, *B.S.*, 16 januari 2004)

³ – Lid 3, 6°, gewijzigd bij art. 36, 2°, wet 10 januari 2010, *B.S.*, 1 februari 2010, inwerkingtreding: 1 januari 2011 (art. 61)

Wet 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (*B.S.*, 1 februari 2005)

(Uittreksel)

TITEL II BASISBEGINSELEN

HOOFDSTUK I ALGEMENE BASISBEGINSELEN

Art. 4. Behoudens de door of krachtens de wet bepaalde uitzonderingen wordt een vrijheidsstraf of een vrijheidsbenemende maatregel ten uitvoer gelegd door de insluiting in een gevangenis van de persoon ten aanzien waarvan deze straf of maatregel is uitgesproken.

Art. 5. § 1. De vrijheidsstraf of de vrijheidsbenemende maatregel wordt ten uitvoer gelegd in psychosociale, fysieke en materiële omstandigheden die de waardigheid van de mens eerbiedigen, die het behoud of de groei van het zelfrespect van de gedetineerde mogelijk maken en die hem aanspreken op zijn individuele en sociale verantwoordelijkheid.

§ 2. Bij de uitvoering van de vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel wordt er zorg voor gedragen dat de orde en de veiligheid worden gevrijwaard.

Art. 6. § 1. De gedetineerde wordt aan geen andere beperkingen van zijn politieke, burgerlijke, sociale, economische of culturele rechten onderworpen dan deze die uit de strafrechtelijke veroordeling of uit de vrijheidsbenemende maatregel voortvloeien, deze die onlosmakelijk met de vrijheidsbeneming verbonden zijn en deze die door of krachtens de wet worden bepaald.

§ 2. Bij de uitvoering van de vrijheidsstraf of de vrijheidsbenemende maatregel dient vermijdbare detentie-schade voorkomen te worden.

Art. 7. § 1. In elke gevangenis wordt een klimaat van overleg nagestreefd. Daartoe wordt in elke gevangenis een overlegorgaan opgericht teneinde de gedetineerden in de gelegenheid te stellen inspraak te hebben in aangelegenheden van gemeenschappelijk belang die voor hun medewerking in aanmerking komen.

§ 2. De Koning bepaalt de wijze van samenstelling en de werkwijze van de overlegorganen.

Art. 8. § 1. Alle beslissingen die in het kader van deze wet worden genomen, zijn met redenen omkleed, behalve in de gevallen waarin de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen geen motivering vereist, of in de gevallen waarin de kennisgeving

II. Belgische wet- en regelgeving • 2. Strafwetgeving

Wet 12 januari 2005 - Gevangeniswezen, rechtspositie van gedetineerden (Art. 64)

van de motivering de veiligheid ernstig in gevaar zou brengen.

¹[Indien een beslissing niet met redenen is omkleed]¹, wordt de directeur-generaal er onmiddellijk van in kennis gesteld, alsook van de redenen waarom de motivering ontbreekt. Indien de beslissing niet beantwoordt aan de in het eerste lid bedoelde motiveringsplicht, beveelt hij dat de beslissing met redenen wordt omkleed.

²[De beslissingen die niet met redenen zijn omkleed]², worden ingeschreven in een bijzonder daartoe bestemd register, volgens de door de Koning bepaalde regels. Dit register wordt uitsluitend ter beschikking gesteld van de toezicht- en klachtenorganen.

§ 2. De uitzonderingen bepaald in § 1, eerste lid, zijn niet van toepassing op de beslissingen die krachtens titel VII genomen worden.

►1. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 10, 1°, wet 23 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 15 januari 2007 (art. 4 K.B. 28 december 2006, *B.S.*, 4 januari 2007)

►2. – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 10, 2°, wet 23 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 15 januari 2007 (art. 4 K.B. 28 december 2006, *B.S.*, 4 januari 2007)

Afdeling IV

Gebruik van de telefoon en andere telecommunicatiemiddelen

Onderafdeling I

Gebruik van de telefoon

Art. 64. § 1. Behoudens de door of krachtens de wet bepaalde uitzonderingen heeft de gedetineerde het recht om op zijn kosten dagelijks te telefoneren met personen van buiten de gevangenis op de tijdstippen en voor een duur die bepaald wordt door het huishoudelijk reglement.

§ 2. Behoudens de wettelijk bepaalde uitzonderingen heeft elke gedetineerde, die pas van zijn vrijheid beroofd werd, het recht op één kosteloos telefoongesprek binnen de landsgrenzen, of buiten de landsgrenzen wanneer er geen diplomatieke of consulaire instantie bestaat in België.

§ 3. De directeur kan de gedetineerde het recht om te telefoneren geheel of gedeeltelijk ontzeggen wanneer er geïndividualiseerde aanwijzingen bestaan dat het telefonisch gesprek de handhaving van de orde of de veiligheid kan bedreigen. ¹[...] ¹

²[De beslissing van de directeur is gemotiveerd en wordt schriftelijk meegedeeld aan de gedetineerde.] ²

§ 4. Onverminderd andersluidende bepalingen bepaalt de Koning met wie de gedetineerde niet mag telefoneren.

§ 5. Teneinde een controle van de telefoongesprekken van de gedetineerde mogelijk te maken om redenen van orde en veiligheid, kunnen de door de gedetineerde gevormde telefoonnummers worden geregistreerd, bewaard en geraadpleegd door de penitentiaire administratie en worden meegedeeld aan de gerechtelijke overheden in de gevallen door de wet bepaald, overeenkomstig de nadere regels en de termijnen die bij koninklijk besluit bepaald worden, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De gedetineerde wordt, overeenkomstig de door de Koning bepaalde nadere regels, geïnformeerd van de mogelijkheid van registratie, bewaring en raadpleging van telefoonnummers door de penitentiaire administratie, evenals van de mogelijkheid die hij heeft om aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de uitoefening van het recht te vragen, bedoeld in artikel 13 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 6. In aanvulling bij de wet stelt de Koning nadere regels vast met betrekking tot het gebruik door de gedetineerde van de telefoon en van de daarmee gelijk te stellen communicatiemiddelen.

►1. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 17, 1°, wet 23 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 15 januari 2007 (art. 4 K.B. 28 december 2006, *B.S.*, 4 januari 2007)

►2. – § 3, lid 2, vervangen bij art. 17, 2°, wet 23 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, inwerkingtreding: 15 januari 2007 (art. 4 K.B. 28 december 2006, *B.S.*, 4 januari 2007)

K.B. 19 juli 2001 betreffende de toegang van bepaalde openbare besturen tot het Centraal Strafreger

(*B.S.*, 24 augustus 2001)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I

ALGEMEENHEDEN

Art. 1. De openbare besturen bedoeld in hoofdstuk II hebben toegang tot de in het Centraal Strafreger opgenomen gegevens, volgens de regels bepaald in artikel 594 van het Wetboek van Strafvordering, in het koninklijk besluit van 19 juli 2001 tot uitvoering van de wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafreger en in dit besluit.

Art. 2. De gegevens verkregen overeenkomstig artikel 7 en volgende mogen uitsluitend worden aangewend om de door of krachtens de wet bepaalde taken uit te voeren. Zij mogen niet aan derden worden medegedeeld.

In verband met de toepassing van voornoemde artikelen worden volgende personen niet als derden beschouwd:

1° de personen op wie de gegevens betrekking hebben, of hun wettelijke vertegenwoordigers;

2° de bij of krachtens de wet aangewezen autoriteiten en diensten die bevoegd zijn toegang hebben tot de gegevens van het Centraal Strafreger, voor zover het gaat om informatie die hun op grond van hun aanwijzing en in het raam van hun onderlinge betrekkingen mag worden meegedeeld.

Art. 3. Het toewijzen van bevoegdheden aan personen en het aanwijzen van personen overeenkomstig artikel 7 en volgende kunnen alleen indien zulks nodig is voor de tenuitvoerlegging van wets- en verordeningbepalingen die kennis van de gerechtelijke antecedenten vereisen.

Art. 4. De lijst van de personen aan wie bevoegdheden zijn toegewezen of die zijn aangewezen overeenkomstig artikel 7 en volgende, wordt jaarlijks opgemaakt en met dezelfde regelmaat toegezonden aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Graad en betrekking van die personen moeten worden vermeld.

De in het eerste lid bedoelde personen verbinden er zich schriftelijk toe te waken over de veiligheid en de vertrouwelijkheid van de gegevens waartoe zij toegang hebben.

Art. 5. Wanneer in de volgende artikelen wordt verwezen naar bepaalde overtredingen of categorieën overtredingen waarvan alleen de openbare besturen kennis mogen hebben, worden die overtredingen of categorieën overtredingen

bedoeld zoals ze vermeld staan in de nomenclatuur gebruikt door het Centraal Strafreregister.

Art. 6. De veiligheidsadviseur bedoeld in artikel 10 van het koninklijk besluit van 19 juli 2001 tot uitvoering van de wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafreregister neemt de nodige technische maatregelen met het oog de beperking van de gegevens te waarborgen waarvan alleen de openbare overheden kennis mogen hebben.

HOOFDSTUK II

DIENSTEN WAARAAN TOEGANG WORDT VERLEEND TOT DE GEGEVENS OPGENOMEN IN HET CENTRAAL STRAFREGISTER

1. Hoofdstuk II voorziet in de artikelen 7 en volgende in een exhaustieve lijst van de functionarissen alsook gegevens en de doeleinden.

K.B. 9 januari 2003 ¹[houdende modaliteiten voor de wettelijke medewerkingsplicht bij gerechtelijke vorderingen met betrekking tot elektronische communicatie]¹ (B.S., 10 februari 2003)

¹1. Opschrift vervangen bij art. 1 K.B. 8 februari 2011, B.S., 23 februari 2011

K.B. 8 april 2011 tot bepaling van de datum van inwerkingtreding en uitvoering van verscheidene bepalingen van de titels III en V van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (B.S., 21 april 2011)

3. Rijksregister en bevolking

Wet 8 augustus 1983 – Rijksregisterwet	230
Wet 19 juli 1991 – Wet bevolkingsregister (uittreksel art. 1–8)	236
K.B. 3 april 1984 – Rijksregister, toegang, recht op verbetering	246
K.B. 3 april 1984 – Rijksregister, samenstelling identificatienummer (uittreksel art. 1–9)	247
K.B. 3 april 1984 – Rijksregister, toegang openbare overheid	248
K.B. 16 juli 1992 – Besluit toegang bevolkingsregisters	250
K.B. 16 juli 1992 – Verkrijgen van informatie	250
K.B. 16 juli 1992 – Opgenomen informatie	253
K.B. 16 juli 1992 – Besluit bevolkingsregisters (uittreksel art. 1–5)	256
K.B. 1 februari 1995 – Wachtregister, informatiegegevens	256
K.B. 10 december 1996 – Identiteitsdocumenten, kind onder 12 jaar	256
K.B. 25 maart 2003 – Identiteitskaarten (uittreksel art. 1–3)	257
K.B. 5 juni 2004 – Identiteitskaart, bevolkingsregister, Rijksregister – rechten van inzage en verbetering	258
K.B. 13 februari 2005 – Elektronische identiteitskaart, recht van kennisname van overheden en personen die info bevolkingsregisters of Rijksregister hebben geraadpleegd of bijgewerkt	259
K.B. 8 januari 2006 – Rijksregister, informatietypes verbonden met informatiegegevens	259
K.B. 11 november 2016 – Overlegcomité van de gebruikers van het Rijksregister	262

Wet 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (*B.S., 21 april 1984*)

1. Zie K.B. 17 augustus 2013 betreffende de mededeling van informatie in het wachtregister en tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 april 1984 betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en de controle van de informatie, *B.S., 30 augustus 2013*

Art. 1. ¹[§ 1.]¹ Het Rijksregister is een systeem van informatieverwerking dat, overeenkomstig de bepalingen van deze wet instaat voor de opname, de memorisatie en de mededeling van informatie betreffende de identificatie van natuurlijke personen.

²[§ 2.]³[Het Rijksregister stelt een nationaal bestand ter beschikking van de overheden, de instellingen en de personen bedoeld in artikel 5.]³²

⁴[§ 3. Dit nationale bestand streeft volgende doelstellingen na:

a) de uitwisseling van informatiegegevens tussen administraties vergemakkelijken;

b) de automatische bijwerking van de bestanden van de openbare sector mogelijk maken wat de algemene gegevens over de burgers betreft, voor zover de wet, het decreet of de ordonnantie het toelaten;

c) het beheer van de gemeentelijke registers rationaliseren en vereenvoudigen, onverminderd de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het houden van de registers van burgerlijke stand;

d) de administratieve formaliteiten die van burgers door de publieke overheden geëist worden, vereenvoudigen;

e) bijdragen tot de preventie en de bestrijding van identiteitsfraude;

f) deelnemen aan het aanmaken van de identiteitsdocumenten of van andere documenten die de identiteit kunnen aantonen.]⁴

¹1. – § 1 genummerd bij art. 2 wet 25 maart 2003, *B.S., 28 maart 2003*

²2. – § 2 toegevoegd bij art. 2 wet 25 maart 2003, *B.S., 28 maart 2003*

³3. – § 2 vervangen bij art. 2, 1°, wet 9 november 2015, *B.S., 30 november 2015*

⁴4. – § 3 toegevoegd bij art. 2, 2°, wet 9 november 2015, *B.S., 30 november 2015*

Art. 2. In het Rijksregister worden ingeschreven:

1° de personen die ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters of in de vreemdelingenregisters gehouden in de gemeenten;

2° de personen die ingeschreven zijn in de registers gehouden in de diplomatieke zendingen en de consulaire posten in het buitenland;

3° de personen die ingeschreven zijn in het wachtregister bedoeld in artikel 1, eerste lid, 2°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende ¹[de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten]¹ en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Ieder persoon krijgt bij zijn eerste inschrijving in het Rijksregister een identificatienummer. De Koning bepaalt volgens welke regels dat nummer wordt samengesteld.

¹1. – Lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 2 wet 15 mei 2007, *B.S., 8 juni 2007*

¹[**Art. 2bis.** De volgende natuurlijke personen met buitenlandse nationaliteit worden vermeld in het Rijksregister:

– de diplomatieke ambtenaren van de in het Rijk gevestigde diplomatieke zendingen;

– de personeelsleden die de diplomatieke status genieten van de permanente vertegenwoordigingen en de zendingen bij de in het Rijk gevestigde gouvernementele internationale organisaties;

– de personeelsleden die de diplomatieke status genieten van de in het Rijk gevestigde gouvernementele internationale organisaties;

- de consulaire beroepsambtenaren, die gemachtigd zijn hun consulaire taak in het Rijk uit te oefenen;
- de leden van het administratief en technisch personeel van de in het Rijk gevestigde diplomatieke zendingen en van de permanente vertegenwoordigingen en de zendingen bij de in het Rijk gevestigde gouvernementele internationale organisaties;
- de beroepsconsulaire bedienden van de in het Rijk gevestigde consulaire posten;
- de ambtenaren en personeelsleden van de in het Rijk gevestigde gouvernementele internationale organisaties;
- de leden van het Europees Parlement die uitsluitend om reden van hun mandaat in het Rijk verblijven;
- de ambtenaren belast met een officiële opdracht in het Rijk;
- de militaire officieren aan wie toestemming is verleend om in het Rijk stage te lopen;
- de leden van het bedienend personeel van de in het Rijk gevestigde diplomatieke zendingen en consulaire posten en van de permanente vertegenwoordigingen en zendingen bij de in het Rijk gevestigde gouvernementele internationale organisaties;
- de inwonende gezinsleden ten laste van de personen hierboven;
- de particuliere bedienden die uitsluitend tewerkgesteld worden in de persoonlijke dienst van de diplomatieke ambtenaren, de personen die de diplomatieke status genieten en de consulaire beroepsambtenaren.

Deze vermelding opent geen socio-economische rechten.

Met toepassing van artikel 2, tweede lid, wordt een Rijksregisternummer toegekend aan elke persoon bedoeld in het eerste lid.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

Art. 3. Voor ieder persoon wordt volgende informatie in het Rijksregister opgenomen en bewaard:

- 1° de naam en voornamen;
- 2° de geboorteplaats en -datum;
- 3° het geslacht;
- 4° de nationaliteit;
- 5° de hoofdverblijfplaats;
- 6° ►¹[de plaats en datum van het overlijden, of, in het geval van een verklaring van afwezigheid, de datum van de overschrijving van de beslissing houdende verklaring van afwezigheid;]¹
- 7° ►²[...]²
- 8° de burgerlijke staat;
- 9° de samenstelling van het gezin;
- ³[9°/1 ►⁴[de akten en beslissingen betreffende de rechtsbekwaamheid en de beslissingen tot bewind over de goederen of over de persoon bedoeld in artikel 1249, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek; de naam, de voornaam en het adres van de persoon die een minderjarige, een onbekwaam verklaarde, een geïnterneerde of een persoon die onder het statuut van verlengde minderjarigheid geplaatst is, vertegenwoordigt of bijstaat of van de bewindvoerder over de goederen of de persoon van wie melding wordt gemaakt in de in artikel 1249, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde beslissing;]⁴]³
- ⁵[10° de vermelding van het register waarin de in artikel 2 bedoelde personen zijn ingeschreven;]⁵
- ⁶[11° de administratieve toestand van de in artikel 2, eerste lid, 3°, bedoelde personen;]⁶

►⁷[12° in voorkomend geval, het bestaan van het identiteits- en handtekeningscertificaat, zoals bepaald in de wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatediensten;]⁷

►⁸[13° de wettelijke samenwoning;]⁸

►⁹[14° de verblijfstoestand voor de vreemdelingen bedoeld in artikel 2;]⁹

►¹⁰[15° de vermelding van de ascendenten in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie;]¹⁰

►¹¹[16° de vermelding van de afstammelingen in rechtstreekse, dalende lijn in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie;]¹¹

►¹²[17° ►¹³[in voorkomend geval de contactgegevens van de burgers, die enkel op vrijwillige basis worden meegedeeld, zoals bepaald door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad; de Koning bepaalt eveneens de nadere regels van de mededeling van deze gegevens aan de diensten van het Rijksregister van de natuurlijke personen en de nadere regels van de wijziging van deze gegevens door de burger;]¹³]¹²

De opeenvolgende wijzigingen van de in het eerste lid bedoelde informatiegegevens worden met de datum waarop zij uitwerking hebben in het Rijksregister vermeld.

►¹⁴[Worden eveneens vermeld in het Rijksregister, vanaf de door de Koning bepaalde datum, de vermeldingen van de akten van de burgerlijke stand betreffende het uur van de geboorte en het uur van het overlijden;]¹⁴

Op verzoek van een gemeentebestuur kan ander informatie in het Rijksregister worden opgenoemd. Deze mag slechts medegedeeld worden aan de overheid die ze verstrekt heeft.

De informatiegegevens worden bewaard gedurende dertig jaar te rekenen van de dag van het overlijden van de persoon op wie zij betrekking hebben.

►1. – Lid 1, 6°, vervangen bij art. 52 wet 9 mei 2007, *B.S.*, 21 juni 2007

►2. – Lid 1, 7°, opgeheven bij art. 4, 1°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

►3. – Lid 1, 9°/1, ingevoegd bij art. 204 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 233; zoals gewijzigd bij art. 22 wet 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014); overgangsbepalingen: zie art. 226-232 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013

►4. – Lid 1, 9°/1, na wijziging, vervangen bij art. 4, 2°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

►5. – Lid 1, 10°, ingevoegd bij art. 9 wet 24 mei 1994, *B.S.*, 21 juli 1994. Inwerkingtreding: op de door de Koning vast te stellen datum en uiterlijk de eerste dag van de zevende maand volgend op die van haar bekendmaking (1 februari 1995) (art. 18)

►6. – Lid 1, 11°, ingevoegd bij art. 9 wet 24 mei 1994, *B.S.*, 21 juli 1994. Inwerkingtreding: op de door de Koning vast te stellen datum en uiterlijk de eerste dag van de zevende maand volgend op die van haar bekendmaking (1 februari 1995) (art. 18)

►7. – Lid 1, 12°, ingevoegd bij art. 3 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►8. – Lid 1, 13°, ingevoegd bij art. 3 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►9. – Lid 1, 14°, ingevoegd bij art. 166 Programmawet (I) 27 december 2006, *B.S.*, 28 december 2006, *err.*, *B.S.*, 24 januari 2007, *err.*, *B.S.*, 13 februari 2007, *err.*, *B.S.*, 23 februari 2007, inwerkingtreding: 1 april 2007 (art. 167)

►10. – Lid 1, 15°, ingevoegd bij art. 15 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 20, § 1)

►11. – Lid 1, 16°, ingevoegd bij art. 15 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 20, § 1)

►12. – Lid 1, 17°, ingevoegd bij art. 15 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 20, § 1)

►13. – Lid 1, 17°, vervangen bij art. 4, 3°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

►14. – Lid 3 ingevoegd bij art. 4, 4°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

II. Belgische wet- en regelgeving • 3. Rijksregister en bevolking

Wet 8 augustus 1983 - Rijksregisterwet (Art. 4)

☐ 15. – Zie K.B. 8 januari 2006 tot bepaling van de informatietypes, verbonden met de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, *B.S.*, 25 januari 2006, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

☐ 16. – Zie K.B. 19 september 2016 tot vastlegging van de datum vanaf wanneer de vermeldingen van de akten van de burgerlijke stand betreffende het uur van de geboorte en het uur van het overlijden, bedoeld in artikel 3, derde lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, worden vermelden en bijgehouden in het Rijksregister van de natuurlijke personen, *B.S.*, 14 oktober 2016

☐ 17. – Zie K.B. 22 mei 2017 tot bepaling van de contactgegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 17°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, evenals van de modaliteiten van de mededeling en de registratie ervan en tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 april 1984 betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en de controle van de informatie, *B.S.*, 1 augustus 2017

Art. 4. De overheden die belast zijn met het houden van de in artikel 2 bedoelde registers delen de in artikel 3, eerste en tweede lid, vermelde informatiegegevens ambtshalve mede aan het Rijksregister.

Zij zijn verantwoordelijk voor de overeenstemming van de medegedeelde informatiegegevens met de akten en documenten die zij in hun bezit hebben.

¹[De gegevens die het Rijksregister opneemt en bewaart krachtens artikel 3, eerste en tweede lid, gelden tot bewijs van het tegendeel. Deze gegevens kunnen rechtsgeldig gebruikt worden ter vervanging van de informatie vervat in de in artikel 2 bedoelde registers. Iedereen die een verschil vaststelt tussen de gegevens van het Rijksregister en de gegevens vervat in de registers vermeld in artikel 2 dient dit onverwijld te melden.]

²[De Koning bepaalt de nadere modaliteiten inzake de mededeling van de informatiegegevens aan het Rijksregister en van de wijze waarop de bovenvermelde melding dient te gebeuren.]² ³

►1. – Lid 3 ingevoegd bij art. 4, 1°, wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

►2. – Lid 4 vervangen bij art. 4, 2°, wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

☐ 3. – Zie K.B. 19 maart 2008 tot regeling van de procedure voor het mededelen van de verschillen die vastgesteld worden tussen de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en die van de registers bedoeld in artikel 2 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, *B.S.*, 15 april 2008

¹[**Art. 4bis.** De ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de akte van burgerlijke stand werd opgesteld registreert in het Rijksregister de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, en opgenomen in deze akte², alsook de in artikel 3, derde lid, bedoelde vermeldingen]².

De Koning stelt de procedure en nadere regels vast van deze registratie evenals van de procedure van verificatie van de informatiegegevens door de overheden bedoeld in artikel 4, eerste lid.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 16 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 20, § 1)

►2. – Lid 1 aangevuld bij art. 5 wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

¹[**Art. 4ter.** De Minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken, is verantwoordelijk voor de verzameling en bijwerking van informatie met betrekking tot de in artikel 2bis bedoelde personen. Hij voert eveneens de schrapping in het Rijksregister uit bij stopzetting van de taken die de vermelding in het Rijksregister rechtvaardigt van personen bedoeld in artikel 2bis.

In afwijking van artikel 3, worden enkel de informatiegegevens met betrekking tot de personen bedoeld in

artikel 2bis en in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9° en 13° geregistreerd en bewaard door het Rijksregister.

De Koning verstrekt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, een bijzondere identiteitskaart aan de personen bedoeld in artikel 2bis en bepaalt de voorwaarden en nadere regels van de afgifte van deze kaart.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 6 wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

Art. 5. ¹²³[De machtiging om toegang te hebben tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste tot derde lid]³, of om er mededeling van te verkrijgen, en de machtiging om toegang te hebben tot de informatiegegevens betreffende de vreemdelingen ingeschreven in het wachtregister bedoeld in artikel 1, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, worden verleend door het sectoraal comité van het Rijksregister ingesteld door artikel 15:]²

1° aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;

2° aan de openbare en private instellingen van Belgisch recht voor de informatie die zij nodig hebben voor het vervullen van taken van algemeen belang die hen zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie of voor taken die uitdrukkelijk als zodanig erkend worden door het voormelde sectoraal comité;

3° aan de natuurlijke- of rechtspersonen die handelen als onderaannemer van de Belgische openbare overheden en de openbare of private instellingen van Belgisch recht bedoeld in 1° en 2°; de eventuele onderaanneming gebeurt op verzoek, onder controle en verantwoordelijkheid van deze overheden en instellingen; deze onderaannemers moeten zich er formeel toe verbinden de bepalingen van de onderhavige wet en deze van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens te respecteren en zij nemen daartoe de nodige maatregelen, waarvan zij melding maken aan de personen waarvoor zij als onderaannemer optreden;

4° aan de notarissen en de gerechtsdeurwaarders voor de informatie die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;

5° aan de Orde van apothekers met als doel aan hun leden de hoofdverblijfplaats mede te delen van een cliënt waaraan een geneesmiddel dat gevaarlijk is voor de gezondheid werd afgeleverd;

6° aan de Orde van de Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophones, met als enig doel aan de advocaten de informatie mede te delen die zij nodig hebben voor de taken die zij als medewerkers van het gerecht vervullen.]¹

⁴[Het sectoraal comité beoordeelt de doeleinden, waarvoor de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen of de mededeling van sommige van deze informatiegegevens wordt gevraagd, en of de doeleinden, waarvoor de toegang tot de informatiegegevens van het wachtregister wordt gevraagd, welbepaald, duidelijk omschreven en wettig zijn en, in voorkomend geval, of de gevraagde informatiegegevens uit het Rijksregister en uit het wachtregister toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn ten opzichte van die doeleinden.]⁴

⁵[Vooraleer zijn machtiging te geven, gaat het sectoraal comité na of de toegang of de mededeling geschiedt in overeenstemming met deze wet, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en hun uitvoeringsbepalingen, alsmede met de andere pertinente normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of persoonsgegevens.]⁵

⁶[Het sectoraal comité stuurt binnen dertig dagen na zijn beslissing een afschrift ervan naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie.]⁶

⁷[De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van het sectoraal comité, in welke gevallen geen machtiging vereist is.]⁷

⁸[...]⁸ ▽9

▶1. – Lid 1, na wijzigingen, vervangen bij art. 4 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

▶2. – Lid 1, inleidende zin, vervangen bij art. 3, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

▶3. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 7 wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

▶4. – Lid 2, na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 3, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

▶5. – Lid 3 ingevoegd bij art. 4 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

▶6. – Lid 4 ingevoegd bij art. 4 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

▶7. – Lid 5 ingevoegd bij art. 4 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

▶8. – Lid 6 toegevoegd bij art. 10 wet 24 mei 1994, *B.S.*, 21 juli 1994, inwerkingtreding: op een door de Koning vast te stellen datum en uiterlijk 1 februari 1995; na wijzigingen, opgeheven bij art. 3, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

□ 9. – Zie K.B. 19 juli 2001 tot uitvoering van de wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafregister, *B.S.*, 24 augustus 2001

¹[Art. 5bis. Het in artikel 15 bedoelde sectoraal comité van het Rijksregister machtigt de toegang tot de gegevens met betrekking tot de personen bedoeld in artikel 2bis, overeenkomstig de voorwaarden en nadere regels bedoeld in artikel 5, op voorwaarde, enerzijds, dat de aanvragen bedoeld in artikel 31bis, § 3, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, in verband met de verwerking of de mededeling van de gegevens betreffende de personen bedoeld in artikel 2bis, meegedeeld zullen worden aan de Minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken opdat die laatste binnen de vijftien dagen een technisch en juridisch advies zou bezorgen aan het sectoraal comité van het Rijksregister en, anderzijds, dat de in artikel 5, vierde lid, bedoelde beslissing eveneens naar de Minister bevoegd voor Buitenlandse Zaken gestuurd zal worden.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 8 wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

Art. 6. ¹[§ 1. De overheden, de instellingen en de personen bedoeld in artikel 5, die gemachtigd zijn de gegevens van het Rijksregister te raadplegen, mogen de betreffende gegevens niet meer opnieuw rechtstreeks opvragen bij een persoon.

§ 2. Eens een gegeven is medegedeeld aan en opgenomen is in het Rijksregister is de betrokken persoon niet verplicht het rechtstreeks mee te delen aan de overheden, de instellingen en de personen bedoeld in artikel 5, die gemachtigd zijn de gegevens van het Rijksregister te raadplegen.]² ▽2

▶1. – Na wijziging, vervangen bij art. 5 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

□ 2. – Zie K.B. 23 maart 1998 waarbij de gemeentebesturen verplicht worden de Minister tot wiens bevoegdheid verkeersveiligheid behoort, via het Rijksregister van de natuurlijke personen gegevens te verstrekken betreffende het rijbewijs of het als zodanig geldend bewijs, *B.S.*, 9 september 1998

Art. 7. De mededeling van de informatiegegevens door de lokale overheden en de verrichtingen van het Rijksregis-

ter kunnen aanleiding geven tot vergoedingen vastgesteld door de Koning.

¹[Wanneer de houder van een identiteitskaart de rechten bedoeld in artikel 6, § 3, tweede lid, van de wet van 19 juli 1991 betreffende ²[de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten]² en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, uitoefent in een instelling of organisatie die dit als dienstverlening aanbiedt in het kader van niet overheidstoepassingen, bepaalt de Koning eveneens de retributies aan te rekenen aan die instelling of organisatie.]¹

▶1. – Lid 2 toegevoegd bij art. 400 Programmawet 22 december 2003, *B.S.*, 31 december 2003, err., *B.S.*, 16 januari 2004

▶2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 4 wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

Art. 8. ¹[§ 1. De machtiging om het ²[Rijksregisternummer]² te gebruiken wordt verleend door het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15, aan de overheden, de instellingen en de personen die zijn bepaald in artikel 5, eerste lid. Het sectoraal comité stuurt binnen dertig dagen na zijn beslissing een afschrift ervan naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van het sectoraal comité, in welke gevallen geen machtiging vereist is.

De machtiging om het ³[Rijksregisternummer]³ te gebruiken, houdt de verplichting in dit identificatienummer in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen ook aan te wenden.

De aanvraag tot deze machtiging vermeldt op specifieke wijze de netwerkverbindingen die voortvloeien uit het gebruik van het ⁴[Rijksregisternummer]⁴, teneinde de publicatie van het kadaster van de netwerkverbindingen door het sectoraal comité mogelijk te maken. Elke wijziging aan de beoogde netwerkverbindingen die voortvloeien uit het gebruik van het ⁴[Rijksregisternummer]⁴ moet voorafgaandelijk ter goedkeuring worden voorgelegd aan het sectoraal comité. Het sectoraal comité stuurt binnen dertig dagen na zijn beslissing een afschrift ervan naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van het sectoraal comité, in welke gevallen geen machtiging vereist is.

Het vorige lid is niet van toepassing op netwerkverbindingen en mededelingen van persoonsgegevens waarvoor een machtiging is verleend door een sectoraal comité opgericht bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

§ 2. Bij machtiging tot het gebruik van het ⁵[Rijksregisternummer]⁵ moeten de bepalingen van artikel 10 worden nageleefd.

Het ⁶[Rijksregisternummer]⁶ mag niet worden gebruikt zonder machtiging of voor andere doeleinden dan die waarvoor die machtiging is verleend.]^{7..8}

▶1. – Na wijziging, vervangen bij art. 6 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

▶2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 17 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

▶3. – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 17 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

▶4. – § 1, lid 4, gewijzigd bij art. 17 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

▶5. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 17 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

II. Belgische wet- en regelgeving • 3. Rijksregister en bevolking

Wet 8 augustus 1983 - Rijksregisterwet (Art. 8bis)

►6. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 17 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

☐ 7. – Zie K.B. 19 juli 2001 tot uitvoering van de wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafrechtregister, *B.S.*, 24 augustus 2001

☐ 8. – Zie K.B. 24 november 2010 tot vastlegging van de gevallen waarin een machtiging tot gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister niet vereist is, *B.S.*, 18 januari 2011

►¹[Art. 8bis. ►²[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 22 wet 2 januari 2001, *B.S.*, 3 januari 2001, *err.*, *B.S.*, 13 januari 2001, inwerkingtreding: 3 januari 2001 (art. 82, inleidende zin)

►2. – Opgeheven bij art. 40 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 9. ►¹[De administratie die het bestand van het Rijksregister beheert vormt een tussenpersoon tussen de gemeentelijke bevolkingsdiensten, verantwoordelijken voor de identificatie, die de aanvragen om gekwalificeerde elektronische identiteits- en handtekeningcertificaten ontvangen, de ►²[...]² certificatieinstanties, de ►³[kaartproducent, de kaartpersonalisator en de kaartinitialisator]³, zoals bedoeld bij de wet van 19 juli 1991 betreffende ►⁴[de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten]⁴.]¹

►1. – Vervangen bij art. 7 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►2. – Gewijzigd bij art. 18 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

►3. – Gewijzigd bij art. 5, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►4. – Gewijzigd bij art. 5, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

Art. 10. ►¹[Iedere openbare overheid, openbare of private instelling die de toegang tot of de mededeling van informatiegegevens van het Rijksregister verkregen heeft, wijst, al dan niet onder haar personeel, een consultant inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan die onder meer de functie vervult van aangestelde voor de gegevensbescherming bedoeld in artikel 17bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De identiteit van de consultant inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt meegedeeld aan het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15. Deze mededeling is niet vereist indien ze door of krachtens een andere wet, decreet of ordonnantie dient te geschieden door een ander sectoraal comité.]¹

►1. – Opgeheven bij art. 42 wet 11 december 1998, *B.S.*, 3 februari 1999, inwerkingtreding: 1 september 2001 (art. 70, lid 1, K.B. 13 februari 2001, *B.S.*, 13 maart 2001); opnieuw ingevoegd bij art. 8 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

Art. 11. De personen die bij het uitoefenen van hun functies in de inzameling, de verwerking of de mededeling van de informatiegegevens bedoeld bij de artikelen 3 en 5 tussenkomen, zijn gehouden tot het beroepsgeheim. Bovendien moeten zij alles in het werk stellen om de gegevens bij te houden, de onjuiste gegevens te verbeteren en de gegevens die vervallen zijn of door onwettige of frauduleuze middelen bekomen werden, te schrappen.

Zij moeten alle nodige voorzorgsmaatregelen nemen ten einde de veiligheid van de opgenomen gegevens te verzekeren en te beletten in het bijzonder dat zij vervormd of beschadigd worden of medegedeeld worden aan personen die geen machtiging hebben gekregen om inzage ervan te nemen.

Zij moeten zich vergewissen van het geëigende karakter van de programma's die voor de automatische verwerking van de gegevens dienen, alsook van de rechtmatigheid van de toepassing ervan.

Zij moeten waken op de rechtmatigheid van de mededeling der gegevens.

Art. 12. ►¹[§ 1. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ingesteld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, is ermee belast een register te houden waarin alle machtigingen vermeld worden. Dit register wordt door de Commissie toegankelijk gemaakt voor het publiek.

§ 2. De openbare overheden, de openbare en private instellingen en de personen die toegang tot of mededeling van de informatiegegevens van het Rijksregister hebben bekomen, zijn verplicht:

1° bij naam hun organen of aangestelden aan te wijzen die, omwille van hun bevoegdheden, gemachtigd zijn om toegang tot of mededeling van de informatiegegevens te verkrijgen en hen te informeren overeenkomstig artikel 16, § 2, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens; van deze organen of aangestelden moeten ze een lijst opstellen;

2° de personen die daadwerkelijk belast zijn met de verwerking van de informatiegegevens, een verklaring te laten ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden het vertrouwelijke karakter van de informatiegegevens te bewaren.]¹ ▽²

►1. – Opgeheven bij artikel 84 wet 15 januari 1990, *B.S.*, 22 februari 1990; opnieuw ingevoegd bij art. 9 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

☐ 2. – Zie art. 92 wet 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een kruispuntbank voor de sociale zekerheid, *B.S.*, 22 februari 1990, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

Art. 13. ►¹[Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van honderd euro tot tweeduizend euro of met een van die straffen alleen, wordt gestraft, hij die de bepalingen van de artikelen 8, § 2, en 12, § 2, overtreedt in de hoedanigheid van dader, mededader of medeplichtige.]¹

►²[Met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van duizend euro tot twintigduizend euro of met een van die straffen alleen, wordt gestraft, hij die in de hoedanigheid van dader, mededader of medeplichtige de bepalingen van artikel 11 overtreedt.]²

De straffen opgelopen door de medeplichtige aan inbreuken bedoeld in de alinea's 1 en 2, overschrijden niet de twee derden van deze die hun zouden opgelegd zijn, als zij de dader waren van deze inbreuken.

Als er verzachtende omstandigheden bestaan, zullen de gevangenisstraffen en de boeten respectievelijk verminderd worden zonder dat zij minder mogen zijn dan de politiestrafen.

►1. – Lid 1 vervangen bij art. 10 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►2. – Lid 2 vervangen bij art. 10 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►¹[**Art. 14.** Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad wijst de Koning de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden daarmee gelijkgesteld krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, belast worden met de vernietiging van de gegevensbanken van het Rijksregister. De Koning stelt de voorwaarden en modaliteiten van de vernietiging vast.]¹

►1. – Toegevoegd bij art. 11 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►¹[**Art. 15.** Binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt een sectoraal comité van het Rijksregister opgericht, dat belast is met de afgifte van de machtigingen bedoeld in de artikelen 5 en 8.

Dat sectoraal comité is samengesteld uit drie leden van de Commissie, van wie de voorzitter of een ander door de Commissie in die hoedanigheid aangewezen lid, dat het comité voorziet, alsmede uit drie externe leden aangewezen door de Kamer van volksvertegenwoordigers overeenkomstig de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalde voorwaarden en nadere regels. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

De werkingsregels van dat sectoraal comité worden, zonder afbreuk te doen aan deze wet, bepaald door of krachtens de wet. Die regels bekrachtigen het recht van de voorzitter van het sectoraal comité om een aan dat comité voorgelegd dossier voor de Commissie zelf te brengen en de beslissing van het comité zo nodig te herzien.¹ ²

►1. – Toegevoegd bij art. 12 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

□ 2. – Zie wet 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, *B.S.*, 5 september 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving. 1. Algemeen: privacy en gegevensverwerking», *supra*

►1[Art. 16. Het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15 is belast met de volgende taken:

1° machtiging verlenen om toegang tot of mededeling van de informatiegegevens uit het Rijksregister te bekomen overeenkomstig artikel 5, alsook machtiging verlenen om het ►2[Rijksregisternummer]² te gebruiken overeenkomstig artikel 8;

2° het toezicht verzekeren op de naleving van deze wet en van de wet van 19 juli 1991 betreffende ►3[de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten]³;

3° alle aanbevelingen formuleren die het nuttig acht voor de uitvoering en de naleving van de huidige wet en haar uitvoeringsmaatregelen;

4° bijdragen tot het oplossen van elk principieel probleem of elk geschil betreffende de toepassing van de huidige wet en haar uitvoeringsmaatregelen;

5° zijn advies verstrekken omtrent de aanwijzing van de consulent inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor het Rijksregister en voor het Register van de identiteitskaarten, bedoeld in artikel 6bis van de wet van 19 juli 1991 betreffende ►4[de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten]⁴;

6° erop toezien dat alle wettelijke en reglementaire bepalingen inzake identiteitsdocumenten in acht genomen worden;

7° toezicht houden op het volledige proces van maak en afgifte van de elektronische ►5[kaarten]⁵, alsook van de gekwalificeerde elektronische identiteits- en handtekeningcertificaten;

8° beschikken over een sterk beveiligde website waarop iedere belanghebbende de actieve rootcertificaten van de overheid, de conformiteit van zijn eigen gekwalificeerd certificaat, van de ►6[...]⁶ certificaatdienstverlener en van de ►7[kaartproducent, de kaartpersonalisator en de kaartinitialisator]⁷, bedoeld in de wet van 19 juli 1991 betreffende ►8[de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten]⁸, kan nagaan;

9° aan de Minister van Binnenlandse Zaken elk voorstel voorleggen dat het nuttig acht met betrekking tot de veilig-

heid van de gegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

10° aan de Minister van Binnenlandse Zaken advies verstrekken omtrent de eventuele vervaardiging van veiligheidsdocumenten voor andere doeleinden;

11° aan de Minister van Binnenlandse Zaken advies verstrekken omtrent de machtiging van de geautomatiseerde controle van de ►9[kaart]⁹ door elektronische of andere leesprocedures;

12° de gemeenten verplichten, wanneer de Belgische openbare overheden of de openbare en private instellingen van Belgisch recht die een opdracht van algemeen belang vervullen, bedoeld in artikel 5, krachtens een wet, decreet of ordonnantie de gemeenten om andere dan de in artikel 3 vermelde informatiegegevens kunnen verzoeken, deze gegevens te verstrekken door toedoen van het Rijksregister; de aldus verstrekte gegevens worden niet in het Rijksregister bewaard;

13° ieder jaar, op de eerste dag van de gewone zitting, aan de federale Wetgevende Kamers verslag uitbrengen over de vervulling van zijn opdrachten gedurende het afgelopen jaar; dit verslag wordt gedrukt en verstuurd naar de Minister van Binnenlandse Zaken en naar de federale Wetgevende Kamers; het kan door iedere belanghebbende persoon worden geraadpleegd of verkregen;

►10[14° machtiging verlenen om toegang te hebben tot de informatiegegevens van het wachtregister bedoeld in artikel 1, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, overeenkomstig artikel 5;]¹⁰

►11[15° machtiging verlenen om toegang te hebben tot de informatiegegevens van het register van de identiteitskaarten bedoeld in artikel 6bis, § 1, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, overeenkomstig artikel 6bis, § 3, van dezelfde wet.]¹¹

In de gevallen bedoeld ►12[in 1°, 12°, 14° en 15°]¹² van het eerste lid stuurt het sectoraal comité binnen dertig dagen na zijn beslissing een afschrift ervan naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van het sectoraal comité, in welke gevallen geen machtiging vereist is.¹

►1. – Toegevoegd bij art. 13 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►2. – Lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 19, 1°, wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

►3. – Lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 6, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►4. – Lid 1, 5°, gewijzigd bij art. 6, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►5. – Lid 1, 7°, gewijzigd bij art. 6, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►6. – Lid 1, 8°, gewijzigd bij art. 19, 2°, wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

►7. – Lid 1, 8°, gewijzigd bij art. 6, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►8. – Lid 1, 8°, gewijzigd bij art. 6, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►9. – Lid 1, 11°, gewijzigd bij art. 6, 4°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►10. – Lid 1, 14°, ingevoegd bij art. 6, 5°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►11. – Lid 1, 15°, ingevoegd bij art. 6, 5°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►12. – Lid 2 gewijzigd bij art. 6, 6°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

Wet 19 juli 1991 betreffende ¹[de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten]¹ en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen
(B.S., 3 september 1991)

►1. Opschrift gewijzigd bij art. 7 wet 15 mei 2007, B.S., 8 juni 2007

2. Deze wet is in herziening (DOC 54/3256)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I

¹[BEVOLKINGSREGISTERS, IDENTITEITSKAARTEN, VREEMDELINGENKAARTEN EN VERBLIJFSDOCUMENTEN]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 8 wet 15 mei 2007, B.S., 8 juni 2007

Art. 1. ¹[§ 1.]² ²[In elke gemeente worden gehouden:

1° ³[bevolkingsregisters waarin ingeschreven worden op de plaats waar zij hun hoofdverblijfplaats gevestigd hebben, ongeacht of zij er aanwezig dan wel tijdelijk afwezig zijn, de Belgen en de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het Rijk te verblijven, die gemachtigd zijn zich er te vestigen, of die om een andere reden ingeschreven worden overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met uitzondering van de vreemdelingen die zijn ingeschreven in het in 2° bedoelde register ⁴[evenals de personen bedoeld in artikel 2bis van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen];³

⁵[De personen die zich vestigen in een woning waarin permanente bewoning niet is toegelaten om redenen van veiligheid, gezondheid, urbanisme of ruimtelijke ordening, zoals vastgesteld door de daartoe bevoegde gerechtelijke of administratieve instantie, kunnen enkel door de gemeente voorlopig worden ingeschreven in de bevolkingsregisters. Hun inschrijving blijft voorlopig zolang de hiertoe bevoegde gerechtelijke of administratieve instantie geen beslissing of maatregel heeft genomen om een einde te maken aan de aldus geschapen onregelmatige toestand. De voorlopige inschrijving neemt een einde zodra de personen de woning hebben verlaten of een einde wordt gesteld aan de onrechtmatige toestand;]⁵

2° een wachtregister waarin worden ingeschreven op de plaats waar zijn hun hoofdverblijfplaats gevestigd hebben, de vreemdelingen ⁶[die een asielaanvraag indient]⁶ en die niet in een andere hoedanigheid in de bevolkingsregister zijn ingeschreven.

Wanneer een vreemdeling ⁷[die een asielaanvraag heeft ingediend]⁷ uit de bevolkingsregisters geschrapt wordt doch in de gemeente verblijf blijft houden, wordt hij ingeschreven in het wachtregister.

De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de inschrijving in het wachtregister voorschrijven van andere vreemde onderdanen die zich in een onzekere administratieve toestand van verblijf in België bevinden, die hun inschrijving of het behoud ervan in de bevolkingsregisters niet mogelijk maakt.

De artikelen 3, 4, 5, 7 en 8 zijn toepasselijk op het wachtregister.¹

⁸[Op dezelfde wijze worden gedetineerden, met name de Belgen en de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het Rijk te verblijven, die zijn opgesloten in een penitentiare inrichting en geen verblijfplaats hebben of meer hebben, ingeschreven op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar zij het laatst stonden ingeschreven in het bevolkingsregisters. De gedetineerden, met name de Belgen en de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het Rijk te verblijven, die nooit zijn ingeschreven geweest in de bevolkingsregisters van een gemeente, worden ingeschreven op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar de penitentiare inrichting ligt.]⁸

⁹[§ 2. De personen bedoeld in § 1, eerste lid, 1°, worden op hun aanvraag door de gemeente waar zij gewoonlijk vertoeven, ingeschreven op een referentieadres:

- wanneer zij in een mobiele woning verblijven;
- wanneer zij om beroepsredenen of bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen geen verblijfplaats hebben of meer hebben.

¹⁰[Onder referentieadres wordt verstaan het adres van ofwel een natuurlijke persoon die is ingeschreven in het bevolkingsregister op de plaats waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd, ofwel een rechtspersoon en waar, met de toestemming van deze natuurlijke persoon of deze rechtspersoon, een natuurlijke persoon zonder vaste verblijfplaats is ingeschreven.]¹⁰

¹⁰[De natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de inschrijving van een andere persoon aanvaardt als referentieadres, verbindt zich ertoe daar alle voor die persoon bestemde post of alle administratieve documenten te laten toekomen. Hierbij mag de natuurlijke persoon of de rechtspersoon geen winstbejag nastreven. Enkel verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk die minstens vijf jaar rechtspersoonlijkheid genieten en die zich in hun statuten tot doel hebben gesteld onder meer de belangen van één of meer rondtrekkende bevolkingsgroepen te behartigen of te verdedigen, kunnen optreden als rechtspersoon bij wie een natuurlijk persoon een referentieadres kan hebben.]¹⁰

In afwijking van het vorige lid worden de Belgische onderdanen die verbonden zijn aan de Krijgsmacht en de gezinsleden die hen vergezellen, in garnizoen in het buitenland, en die geen verblijfplaats meer hebben in België, ingeschreven op het door de Minister van Landsverdediging vastgestelde referentieadres.

Op dezelfde wijze worden de personen die bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen geen verblijfplaats hebben of meer hebben en die bij gebrek aan inschrijving in de bevolkingsregisters geen maatschappelijke bijstand kunnen genieten van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of om het even welk ander sociaal voordeel, ingeschreven op het adres van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar zij gewoonlijk vertoeven.⁹

¹¹[§ 3. ¹²[...] ¹¹ ¹³...¹⁶

II. Belgische wet- en regelgeving • 3. Rijksregister en bevolking

Wet 19 juli 1991 - Bevolkingsregister (Art. 3)

▶1. – § 1 vervangen bij art. 1 wet 24 mei 1994, *B.S.*, 21 juli 1994, inwerkingtreding: 1 februari 1995 (art. 18)

▶2. – § 1 genummerd bij art. 2, 1°, wet 24 januari 1997, *B.S.*, 6 maart 1997

▶3. – § 1, lid 1, 1°, vervangen bij art. 9, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

▶4. – § 1, lid 1, 1°, al. 1, aangevuld bij art. 9, 1°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

▶5. – § 1, lid 1, 1°, al. 2, ingevoegd bij art. 9, 2°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

▶6. – § 1, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 9, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

▶7. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 9, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

▶8. – § 2, lid 6, ingevoegd bij art. 9, 3°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

▶9. – § 2 toegevoegd bij art. 2, 2°, wet 24 januari 1997, *B.S.*, 6 maart 1997

▶10. – § 2, lid 2, vervangen bij art. 14 wet 14 december 2005, *B.S.*, 28 december 2005, *err.*, *B.S.*, 17 februari 2006

▶11. – § 3 toegevoegd bij art. 10 wet 7 juli 2002, *B.S.*, 10 augustus 2002

▶12. – § 3 opgeheven bij art. 5 wet 14 juli 2011, *B.S.*, 1 augustus 2011, inwerkingtreding: 1 augustus 2011 (art. 6)

☐ 13. – Zie Omzendbrief 7 oktober 1992 van de Minister van Binnenlandse Zaken aan de burgemeesters en schepenen met Algemene Onderrichtingen, *B.S.*, 15 oktober 1992

☐ 14. – Zie Bericht 2 april 1997. – Nieuwe bepalingen betreffende de inschrijving als referentieadres in de bevolkingsregisters. – Wijzigingen van de Algemene Onderrichtingen van 7 oktober 1992 betreffende het houden van de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 7 juni 1997

☐ 15. – Zie K.B. 7 mei 2008 tot vaststelling van bepaalde uitvoeringsmodaliteiten van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *B.S.*, 13 mei 2008

⚖ 16. – Het Hof, beperkte kamer, met eenparigheid van stemmen uitspraak doende, verwerpt het beroep tot vernietiging van de artikelen 1, § 1, 1°, 3 en 8 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, de artikelen 16, § 1, 18, eerste lid en tweede lid, 4°, en 21 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, en de artikelen 1, § 1, 3°, en 25 van het Kieswetboek (Grondwettelijk Hof nr. 31/2011, 24 februari 2011, *B.S.*, 22 april 2011).

▶¹[**Art. 1bis.** De inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen bedoeld in artikel 1, eerste lid, 2°, geschiedt op initiatief van de Minister tot wiens bevoegdheid de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen behoren of van zijn gemachtigde, zodra deze vreemdelingen in België zijn aangekomen of zodra hun aanwezigheid op het grondgebied is vastgesteld.

Ze worden er uit geschrapt:

1° wanneer ze overleden zijn;

2° wanneer ze het grondgebied verlaten hebben;

3° wanneer ^{▶2}[hun vluchtelingenstatus werd erkend of hen de subsidiaire beschermingsstatus werd toegekend]² waarbij ze dan ingeschreven worden in de bevolkingsregisters bedoeld in artikel 1, eerste lid, 1°;

4° wanneer zij in de bevolkingsregisters in een andere hoedanigheid dan die van ^{▶3}[vluchteling of geniet van de subsidiaire beschermingsstatus]³ ingeschreven worden;

5° wanneer zij niet meer verblijven op het adres waar zij ingeschreven werden en de plaats waar ze zich gevestigd hebben niet kan ontdekt worden.

De informatiegegevens betreffende die vreemdelingen worden echter in het wachtregister bewaard met, tegenover hun naam, de reden van de schrapping.¹ ∇^{4...5}

▶1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 24 mei 1994, *B.S.*, 21 juli 1994, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk op 1 februari 1995

▶2. – Lid 2, 3°, gewijzigd bij art. 10, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

▶3. – Lid 2, 4°, gewijzigd bij art. 10, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

☐ 4. – Zie K.B. 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

☐ 5. – Zie Omzendbrief 30 oktober 1995 betreffende het houden van het wachtregister, *B.S.*, 29 november 1995

Art. 2. Naast de informatiegegevens waarvan de wet uitdrukkelijk bepaalt dat ze geregistreerd moeten worden, vermelden de bevolkingsregisters de informatiegegevens betreffende de identificatie en de lokalisatie van de inwoners alsook de informatiegegevens die noodzakelijk zijn voor de verbinding met andere bestanden van het gemeentebestuur of van de centrale administratie. ^{▶1}[Onverminderd het voorgaande mag geen enkel identiteitsdocument dat afgegeven wordt op grond van een inschrijving in de bevolkingsregisters of in het wachtregister, melding maken van een echtscheiding noch van de grond ervan.]¹

^{▶2}[Voor de in artikel 1, eerste lid, 2°, bedoelde vreemdelingen bepaalt de Koning, naast de in het eerste lid bedoelde inlichtingen, welke gegevens betreffende hun administratieve toestand moeten worden vermeld. Hij bepaalt eveneens welke overheden gemachtigd zijn deze inlichtingen in het wachtregister via het Rijksregister van de natuurlijke personen in te voeren.]²

Binnen die grenzen bepaalt de Koning de aard van deze informatiegegevens. Hij stelt tevens de regels vast volgens welke voormelde informatiegegevens meegeedeeld kunnen worden aan derden. ∇^{3...6}

▶1. – Lid 1 aangevuld bij art. 2 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 11 oktober 2000

▶2. – Lid 2 ingevoegd bij art. 3 wet 24 mei 1994, *B.S.*, 21 juli 1994, inwerkingtreding: 1 februari 1995 (art. 18)

☐ 3. – Zie K.B. 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

☐ 4. – Zie K.B. 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

☐ 5. – Zie K.B. 1 februari 1995 tot vaststelling van de in het wachtregister vermelde informatiegegevens en tot aanwijzing van de overheden die bevoegd zijn om die gegevens in het wachtregister in te voeren, *B.S.*, 16 februari 1995, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

☐ 6. – Zie K.B. 17 augustus 2013 betreffende de mededeling van informatie in het wachtregister en tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 april 1984 betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en de controle van de informatie, *B.S.*, 30 augustus 2013

▶¹[**Art. 2bis.** De vreemdelingen die zijn ingeschreven in het in artikel 1, eerste lid, 2°, bedoelde wachtregister worden niet meegeteld, noch voor het bepalen van het jaarlijkse bevolkingscijfer van de gemeente, noch voor het vaststellen van de resultaten van de tienjaarlijkse volkstelling bedoeld in artikel 9 van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, noch voor elke andere vastlegging van het bevolkingscijfer krachtens een wet uitgevaardigd ter uitvoering van artikel 63, § 3 (vroeger artikel 49, § 3) van de Grondwet.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 24 mei 1994, *B.S.*, 21 juli 1994, inwerkingtreding: 1 februari 1995 (art. 18)

Art. 3. De hoofdverblijfplaats is de plaats waar de leden van een huishouden dat uit verscheidene personen is samengesteld gewoonlijk leven, ongeacht of die personen al dan niet door verwantschap verbonden zijn, of de plaats waar een alleenstaande gewoonlijk leeft.

De Koning stelt de aanvullende regels vast voor het bepalen van het hoofdverblijf ^{▶1}[en het referentieadres].¹ ∇^{2...4}

▶1. – Lid 2 aangevuld bij art. 3 wet 24 januari 1997, *B.S.*, 6 maart 1997

II. Belgische wet- en regelgeving • 3. Rijksregister en bevolking

Wet 19 juli 1991 - Bevolkingsregister (Art. 4)

☐ 2. – Zie K.B. 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

☐ 3. – Zie Bericht 2 april 1997. – Nieuwe bepalingen betreffende de inschrijving als referentieadres in de bevolkingsregisters. – Wijzigingen van de Algemene Onderrichtingen van 7 oktober 1992 betreffende het houden van de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 7 juni 1997

☐ 4. – Het Hof, beperkte kamer, met eenparigheid van stemmen uitspraak doende, verwerpt het beroep tot vernietiging van de artikelen 1, § 1, 1°, 3 en 8 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, de artikelen 16, § 1, 18, eerste lid en tweede lid, 4°, en 21 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, en de artikelen 1, § 1, 3°, en 25 van het Kieswetboek (Grondwettelijk Hof nr. 31/2011, 24 februari 2011, *B.S.*, 22 april 2011).

Art. 4. De Minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, organiseert de inspectie van de bevolkingsregisters. ^{▽1}

☐ 1. – Zie K.B. 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

Art. 5. De verandering van hoofdverblijf van de Belg, de vestiging of de verandering van hoofdverblijf van de vreemdeling in België worden vastgesteld door een aangifte die is gedaan in de vorm en binnen de termijnen voorgeschreven door de Koning, en overeenkomstig de gemeentelijke verordeningen die ter zake zijn vastgesteld. ^{▽1}

☐ 1. – Zie K.B. 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

Art. 6. ^{¶2}[§ 1. ^{¶3}[De gemeente geeft aan de Belgen een identiteitskaart, aan de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het Rijk te verblijven of die gemachtigd zijn zich er te vestigen een vreemdelingenkaart, en aan de vreemdelingen die om een andere reden ingeschreven worden in de bevolkingsregisters overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen een verblijfsdocument. De identiteitskaart, de vreemdelingenkaart en het verblijfsdocument gelden als bewijs van inschrijving in de bevolkingsregisters.]³

^{¶4}[De gemeente kan ^{¶5}[bpost]⁵ NV van publiek recht machtigen tot het ^{¶6}[afgeven van identiteitskaarten en vreemdelingenkaarten]⁶ volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning. Voor de uitvoering van deze taak heeft ^{¶5}[bpost]⁵ NV van publiek recht:

^{¶7}[De gegevens verkregen door ^{¶8}[bpost]⁸ NV van publiek recht in toepassing van het eerste lid mogen enkel worden gebruikt voor de ^{¶9}[afgifte van identiteitskaarten en vreemdelingenkaarten]⁹ als bedoeld in dit artikel.]⁷

^{¶10}[Voor de uitvoering van de in het tweede lid vermelde taak ontvangt ^{¶11}[bpost]¹¹ NV van publiek recht een vergoeding ten laste van de federale overheid. De Koning bepaalt de nadere regels met betrekking tot de uitvoering en de vergoeding van deze taak, waarbij wordt voorzien in een overeenkomst af te sluiten tussen de Belgische Staat en ^{¶11}[bpost]¹¹ NV van publiek recht.]¹⁰

^{¶12}[Op de voorzijde van de identiteitskaart die bedoeld wordt in het eerste lid, wordt in het bovenste gedeelte daarvan, de woorden «België» en «identiteitskaart» aangebracht.]¹²

De in het voorgaande lid bedoelde woorden worden op de identiteitskaart eerst gedrukt in de taal van de gemeente die het document afgeeft of in de taal die de hou-

der kiest uit de talen waarvan het gebruik wordt toegestaan in de gemeenten die genoemd worden in de artikelen 6 tot 8 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en vervolgens in de twee andere landstalen en in het Engels.

De titels van de rubrieken waaronder op de identiteitskaart de persoonlijke gegevens aangebracht worden die specifiek zijn voor de houder, komen in de eerste plaats voor in de taal van de gemeente die het document afgeeft, of in de taal die de houder kiest, volgens het onderscheid dat wordt gemaakt in het voorgaande lid, en vervolgens in het Engels.

^{¶13}[Het model van de vreemdelingenkaart en van het verblijfsdocument wordt bepaald overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.]¹³

§ 2. ^{¶14}^{¶15}[De identiteitskaart en de vreemdelingenkaart bevatten]¹⁵, naast de handtekening van de houder, hetzij de handtekening van de gemeentebtenaar die de kaart aflevert, hetzij, wanneer de kaart wordt afgeleverd door ^{¶16}[bpost]¹⁶ NV van publiek recht, deze van de persoon van deze onderneming daartoe gemachtigd overeenkomstig de nadere regels vastgesteld bij het koninklijk besluit, bedoeld in § 1, tweede lid. Zij bevat bovendien persoonsgegevens die zowel met het blote oog zichtbaar zijn als op elektronische wijze leesbaar zijn.]¹⁴

De zowel met het blote oog zichtbare als elektronisch leesbare gegevens van persoonlijke aard betreffen:

- 1° de naam;
- 2° de twee eerste voornamen;
- 3° de eerste letter van de derde voornaam;
- 4° de nationaliteit;
- 5° de geboorteplaats- en datum;
- 6° het geslacht;
- 7° de plaats van afgifte van de kaart;
- 8° de begin- en einddatum van geldigheid van de kaart;
- 9° de benaming en het nummer van de kaart;
- 10° de foto van de houder;
- 11° ^{¶17}[...] ¹⁷
- 12° het identificatienummer van het Rijksregister.

De elektronisch leesbare gegevens van persoonlijke aard betreffen:

- 1° de identiteits- en handtekeningsleutels;
- 2° de identiteits- en handtekeningscertificaten;
- 3° de ^{¶18}[...] ¹⁸ certificatie dienstverlener;
- 4° de informatie nodig voor de authenticatie van de kaart en voor de beveiliging van de elektronisch leesbare gegevens voorkomend op de kaart en voor het gebruik van de bijhorende gekwalificeerde certificaten;
- 5° ^{¶19}[de andere vermeldingen die voorzien of toegelaten worden door de wet, alsook de vermeldingen die opgelegd worden door de Europese wetgeving;]¹⁹
- 6° de hoofdverblijfplaats van de houder.

De houder van de kaart kan desgewenst afzien van de activering van de onder 1° tot 3° van het vorige lid vermelde gegevens.

^{¶20}[§ 2/1. De gegevens bedoeld in § 2, tweede lid, 1°, 2°, 3°, 5° en 10°, kunnen eveneens worden gebruikt voor de identificatie en authenticatie van de aanvrager van het rijbewijs of van het als zodanig geldend bewijs, bedoeld in de wet betreffende de politie over het wegverkeer.]²⁰

§ 3. De houder van de kaart kan, via deze kaart of bij de gemeente waar hij in de bevolkingsregisters ingeschreven is, steeds inzage vragen van de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op de kaart of via de kaart toegankelijk zijn en heeft het recht op verbetering van zijn persoonsgegevens die niet op nauwkeurige, volledige en juiste wijze zouden opgenomen zijn op de kaart.

De houder van de kaart heeft, via deze kaart of bij de gemeente waar hij in de bevolkingsregisters ingeschreven is, recht op:

1° inzage van de hem betreffende informatiegegevens die zijn opgenomen in het bevolkingsregister of in het Rijksregister van de natuurlijke personen;

2° verbetering van deze gegevens welke niet op nauwkeurige, volledige en juiste wijze zijn opgenomen;

3° kennisname van alle overheden, instellingen en personen die, gedurende de laatste zes maanden, zijn gegevens bij het bevolkingsregister of het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke overheden die belast zijn met de opsporing en bestraffing van misdrijven ²¹alsmede van de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst inlichting en veiligheid van de Krijgsmacht.²¹

De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van het in het vorige lid, 3°, vermelde recht op kennisname, alsmede de wijze waarop het in de vorige leden bedoelde inzage- en verbeteringsrecht, evenals de kennisname, worden geregeld.

§ 4. Elke geautomatiseerde controle van ²²[de kaart]²² door optische of andere leesprocedures moet het voorwerp uitmaken van een koninklijk besluit, na advies van het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

§ 5. De federale overheid stelt de technische apparatuur nodig voor ²³[de elektronische kaart]²³ ter beschikking van de gemeente, die er eigenaar van wordt. De gemeente staat in voor de opslag en het onderhoud van de apparatuur.

De Koning kan een vergoeding vaststellen voor het opnemen van het identiteits- en handtekeningscertificaat op de kaart. De kosten voor het initiële identiteits- en handtekeningscertificaat kunnen geheel of gedeeltelijk ten laste worden genomen door de federale overheid.

De ²⁴[...] ²⁴certificatiedienstverlener heeft, uitsluitend voor de taken die hij verricht binnen het kader van deze wet, toegang tot de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° en 5°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Hij heeft binnen dit kader eveneens het recht het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

§ 6. ²⁵[De elektronische kaart blijft maximum tien jaar geldig vanaf de datum van aanvraag.

De Koning kan voor bepaalde leeftijdscategorieën een kortere of langere geldigheidsduur bepalen dan deze die wordt bepaald in het eerste lid.²⁵

§ 7. De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ingesteld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, de vorm en de modaliteiten van ²⁶[de kaart]²⁶.

Hij stelt de leeftijd vast vanaf welke men verplicht is ²⁷[de kaart]²⁷ te bezitten en bij zich te hebben, alsook het

maximumbedrag dat ten laste van de houder mag worden geïnd bij de afgifte van de kaart. Hij bepaalt ook welke de openbare overheden en ambtenaren zijn op wier vordering ²⁷[de kaart]²⁷ moet worden getoond.

²⁸[Indien de vrederechter jegens een natuurlijke persoon de handtekeningsonbekwaamheid of de onbekwaamheid om zich met behulp van de elektronische identiteitskaart te authenticeren, beveelt als in artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde rechterlijke beschermingsmaatregel betreffende de persoon of de goederen van de persoon, worden de gekwalificeerde handtekenings- of authenticeringscertificaten op de elektronische identiteitskaart van de betrokken persoon ingetrokken.]²⁸

§ 8. De kosten voor ²⁹[de aanmaak van kaarten]²⁹ worden door de Minister van Binnenlandse Zaken ingevorderd bij wege van ambtshalve voorafnemingen op de rekening die op naam van de gemeenten geopend is bij een kredietinstelling die, naar gelang van het geval, voldoet aan de artikelen 7, 65 of 66 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en toezicht op de kredietinstellingen.

§ 9. ³⁰[De Koning kan, na advies van het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, de toepassing van de bepalingen van de §§ 1 tot 8 verder uitbreiden tot de verblijfsdocumenten.]³⁰²

³¹[§ 10. Het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, hierna OCAD genoemd, deelt op eigen initiatief een gemotiveerd advies aan de Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken mee, indien het OCAD het wenselijk acht dat de afgifte van de identiteitskaart van een Belg wordt geweigerd of dat deze kaart wordt ingetrokken of ongeldig verklaard, wanneer er gegronde en zeer ernstige aanwijzingen bestaan dat deze persoon zich naar een gebied wenst te begeven waar terroristische groepen actief zijn, zoals gedefinieerd in artikel 139 van het Strafwetboek in zulke omstandigheden dat hij bij zijn terugkeer in België een ernstige dreiging voor terroristische misdrijven kan vertegenwoordigen, zoals gedefinieerd in artikel 137 van het Strafwetboek of dat deze persoon buiten het nationale grondgebied terroristische misdrijven wil plegen, zoals gedefinieerd in artikel 137 van het Strafwetboek. Dit gemotiveerde advies wordt verleend na overleg met het federaal parket of de bevoegde procureur des Konings over de vraag of de weigering, de intrekking of ongeldigverklaring van de identiteitskaart de uitoefening van de strafvordering in het gedrang kan brengen. Als dit het geval is, wordt het standpunt van het openbaar ministerie uitdrukkelijk in dit advies opgenomen.

De afgifte van de identiteitskaart kan worden geweigerd of deze kaart kan worden ingetrokken of ongeldig verklaard voor de Belgen bedoeld in het eerste lid door de Minister bevoegd voor Binnenlandse zaken op basis van een gemotiveerd advies van het OCAD, zoals bedoeld in het eerste lid.

Deze beslissing van de minister geldt voor een maximumduur van vijftientwintig dagen. De betrokkene wordt door de minister of zijn afgevaardigde binnen twee werkdagen na de beslissing bij een aangetekende zending ervan in kennis gesteld en kan binnen vijf dagen na de kennisgeving schriftelijk zijn opmerkingen verzenden. Na het verstrijken van deze termijn bevestigt de minister zijn beslissing desgevallend, trekt hij ze in of wijzigt hij ze binnen vijf werkdagen. De minister bevestigt de beslissing, trekt ze in of wijzigt ze, eveneens wanneer de betrokkene nalaat zijn schriftelijke opmerkingen over te zenden. De betrokkene wordt ook van deze beslissing door de minister of zijn afgevaardigde bij

II. Belgische wet- en regelgeving • 3. Rijksregister en bevolking

Wet 19 juli 1991 - Bevolkingsregister (Art. 6)

een aangetekende zending in kennis gesteld binnen twee werkdagen. Wanneer de minister zijn beslissing niet bevestigd, intrekt of wijzigt binnen vijftientig dagen wordt de beslissing opgeheven. De beslissing wordt tevens opgeheven wanneer de betrokkene niet in kennis wordt gesteld binnen de daartoe voorziene termijn.

In het geval bedoeld in het tweede lid, wordt bij de afgifte-weigering, intrekking of ongeldigverklaring afhankelijk van het geval, een attest uitgereikt ter vervanging van de identiteitskaart. De Koning legt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad het model van dat attest vast alsook de overheid die het uitreikt en de daarbij te volgen procedure. Dit attest is enkel geldig op het Belgisch grondgebied.

Indien het OCAD de minister meedeelt dat de in het eerste lid bedoelde aanvijzingen, niet langer bestaan, neemt de minister binnen vijf werkdagen een beslissing om de weigering van de afgifte, de intrekking of de ongeldigverklaring van de identiteitskaart op te heffen. De betrokkene wordt hiervan door de minister of zijn afgevaardigde bij een aangetekende zending in kennis gesteld binnen twee werkdagen na de beslissing.

De maximumduur van de weigering van de afgifte, de intrekking of ongeldigverklaring bedoeld in het tweede lid bedraagt drie maanden, daarin inbegrepen de in het derde lid bedoelde initiële termijn van vijftientig dagen. Deze maximumtermijn van drie maanden kan, na gemotiveerd advies van het OCAD, hoogstens eenmaal worden verlengd door de minister met een maximumduur van drie maanden.³¹ ▽1 ▽32 ▽69...72

³¹ Het recht op kennisname vermeld in artikel 6, § 3, tweede lid, 3° treedt in werking op 28 februari 2005 (art. 1 K.B. 13 februari 2005, *B.S.*, 28 februari 2005)

- ▶ 2. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 14 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003
- ▶ 3. – § 1, lid 1, vervangen bij art. 11, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 4. – § 1, lid 4, ingevoegd bij art. 37, 1°, Programmawet 5 augustus 2003, *B.S.*, 7 augustus 2003, err., *B.S.*, 9 september 2003
- ▶ 5. – § 1, lid 4, inleidende zin, gewijzigd bij art. 130, lid 4, wet 21 maart 1991; zoals ingevoegd bij art. 4 wet 13 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010, inwerkingtreding: 17 januari 2011 (art. 1, 1°, K.B. 10 januari 2011, *B.S.*, 13 januari 2011)
- ▶ 6. – § 1, lid 4, inleidende zin, gewijzigd bij art. 11, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 7. – § 1, lid 5, ingevoegd bij art. 37, 1°, Programmawet 5 augustus 2003, *B.S.*, 7 augustus 2003, err., *B.S.*, 9 september 2003
- ▶ 8. – § 1, lid 5, gewijzigd bij art. 130, lid 4, wet 21 maart 1991; zoals ingevoegd bij art. 4 wet 13 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010, inwerkingtreding: 17 januari 2011 (art. 1, 1°, K.B. 10 januari 2011, *B.S.*, 13 januari 2011)
- ▶ 9. – § 1, lid 5, gewijzigd bij art. 11, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 10. – § 1, lid 6, ingevoegd bij art. 37, 1°, Programmawet 5 augustus 2003, *B.S.*, 7 augustus 2003, err., *B.S.*, 9 september 2003
- ▶ 11. – § 1, lid 6, gewijzigd bij art. 130, lid 4, wet 21 maart 1991; zoals ingevoegd bij art. 4 wet 13 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010, inwerkingtreding: 17 januari 2011 (art. 1, 1°, K.B. 10 januari 2011, *B.S.*, 13 januari 2011)
- ▶ 12. – § 1, lid 5, vervangen bij art. 11, 4°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 13. – § 1, lid 8, ingevoegd bij art. 11, 5°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 14. – § 2, lid 1, vervangen bij art. 37, 2°, Programmawet 5 augustus 2003, *B.S.*, 7 augustus 2003, err., *B.S.*, 9 september 2003
- ▶ 15. – § 2, lid 1, vewijzigd bij art. 11, 6°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 16. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 130, lid 4, wet 21 maart 1991; zoals ingevoegd bij art. 4 wet 13 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010, inwerkingtreding: 17 januari 2011 (art. 1, 1°, K.B. 10 januari 2011, *B.S.*, 13 januari 2011)
- ▶ 17. – § 2, lid 2, 1°, opgeheven bij art. 95, 1°, Programmawet 9 juli 2004, *B.S.*, 15 juli 2004
- ▶ 18. – § 2, lid 3, 3°, gewijzigd bij art. 21 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013
- ▶ 19. – § 2, lid 3, 5°, vervangen bij art. 10, 1°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015
- ▶ 20. – § 2/1 ingevoegd bij art. 21 wet 28 april 2010, *B.S.*, 10 mei 2010
- ▶ 21. – § 3, lid 2, 3°, aangevuld bij art. 95, 2°, Programmawet 9 juli 2004, *B.S.*, 15 juli 2004

- ▶ 22. – § 4 gewijzigd bij art. 11, 7°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 23. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 11, 8°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 24. – § 5, lid 3, gewijzigd bij art. 21 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013
- ▶ 25. – § 6, na wijziging, vervangen bij art. 2 wet 9 januari 2012, *B.S.*, 14 februari 2012, inwerkingtreding: 1 maart 2014 (art. 1 K.B. 25 februari 2014, *B.S.*, 28 februari 2014)
- ▶ 26. – § 7, lid 1, gewijzigd bij art. 11, 10°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 27. – § 7, lid 2, gewijzigd bij art. 11, 10°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 28. – § 7, lid 3, na wijziging, vervangen bij art. 10, 2°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015
- ▶ 29. – § 8 gewijzigd bij art. 11, 11°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 30. – § 9 vervangen bij art. 11, 12°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007
- ▶ 31. – § 10 toegevoegd bij art. 2 wet 10 augustus 2015, *B.S.*, 31 augustus 2015, inwerkingtreding: 5 januari 2016 (art. 4 K.B. 26 december 2015, *B.S.*, 5 januari 2016)

32. – Op een door de Koning te bepalen datum luidt dit art. als volgt:

Art. 6. ³⁴§ 1. ³⁵[De gemeente geeft aan de Belgen een identiteitskaart, aan de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om voor een langere termijn dan drie maanden in het Rijk te verblijven of die gemachtigd zijn zich er te vestigen een vreemdelingenkaart, en aan de vreemdelingen die om een andere reden ingeschreven worden in de bevolkingsregisters overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen een verblijfsdocument. De identiteitskaart, de vreemdelingenkaart en het verblijfsdocument gelden als bewijs van inschrijving in de bevolkingsregisters.]³⁵

³⁶[De identiteitskaart van de Belg die uit de bevolkingsregisters wordt afgevoerd wegens vertrek naar het buitenland, blijft in het buitenland en bij eventuele terugkeer naar België haar geldigheid behouden voor de duur vermeld op de kaart.]³⁶

³⁷[De Belgische consulaire beroepspost of de ereconsulaire post die de Koning aanwijst geeft aan de Belgen die ingeschreven zijn in de consulaire bevolkingsregisters overeenkomstig de wet van 26 juni 2002 inzake consulaire bevolkingsregisters en identiteitskaarten, een identiteitskaart die identiek is aan de identiteitskaart bedoeld in deze wet. Deze identiteitskaart blijft bij de inschrijving in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente haar geldigheid behouden voor de duur vermeld op de kaart.]³⁷

³⁸[De gemeente kan ³⁹[bpost]³⁹ NV van publiek recht machtigen tot het ⁴⁰[afgeven van identiteitskaarten en vreemdelingenkaarten]⁴⁰ volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning. Voor de uitvoering van deze taak heeft ³⁹[bpost]³⁹ NV van publiek recht:

1° toegang tot enkel die gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen, ingesteld door de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, die overeenkomstig § 2, tweede en derde lid, ⁴¹[op de identiteitskaart en de vreemdelingenkaart]⁴¹ dienen te staan;

2° het recht om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken;

3° toegang tot het ⁴²[Register van de Identiteitskaarten en het Register van de Vreemdelingenkaarten]⁴², bedoeld in artikel 6bis.]³⁸

⁴³[De gegevens verkregen door ⁴⁴[bpost]⁴⁴ NV van publiek recht in toepassing van het eerste lid mogen enkel worden gebruikt voor de ⁴⁵[afgifte van identiteitskaarten en vreemdelingenkaarten]⁴⁵ als bedoeld in dit artikel.]⁴³

⁴⁶[Voor de uitvoering van de in het tweede lid vermelde taak ontvangt ⁴⁷[bpost]⁴⁷ NV van publiek recht een vergoeding ten laste van de federale overheid. De Koning bepaalt de nadere regels met betrekking tot de uitvoering en de vergoeding van deze taak, waarbij wordt voorzien in een overeenkomst af te sluiten tussen de Belgische Staat en ⁴⁷[bpost]⁴⁷ NV van publiek recht.]⁴⁶

⁴⁸[Op de voorzijde van de identiteitskaart die bedoeld wordt in het eerste lid, wordt in het bovenste gedeelte daarvan, de woorden «België» en «identiteitskaart» aangebracht.]⁴⁸

De in het voorgaande lid bedoelde woorden worden op de identiteitskaart eerst gedrukt in de taal van de gemeente die het document afgeeft of in de taal die de houder kiest uit de talen waarvan het gebruik wordt toegestaan in de gemeenten die genoemd worden in de artikelen 6 tot 8 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en vervolgens in de twee andere landstalen en in het Engels.

De titels van de rubrieken waaronder op de identiteitskaart de persoonlijke gegevens aangebracht worden die specifiek zijn voor de houder, komen in de eerste plaats voor in de taal van de gemeente die het document afgeeft, of in de taal die de houder kiest, volgens het onderscheid dat wordt gemaakt in het voorgaande lid, en vervolgens in het Engels.

⁴⁹[Het model van de vreemdelingenkaart en van het verblijfsdocument wordt bepaald overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.]⁴⁹

§ 2. ⁵⁰⁵¹[De identiteitskaart en de vreemdelingenkaart bevatten]⁵¹, naast de handtekening van de houder, hetzij de handtekening van de gemeenteambtenaar die de kaart aflevert, hetzij, wanneer de kaart wordt afgeleverd door ⁵²[bpost]⁵² NV van publiek recht, deze van de persoon van deze onderneming daartoe gemachtigd overeenkomstig de nadere regels vastgesteld bij het koninklijk besluit, bedoeld in § 1, tweede lid. Zij bevat bovendien persoonsgegevens die zowel met het blote oog zichtbaar zijn als op elektronische wijze leesbaar zijn.]⁵⁰

De zowel met het blote oog zichtbare als elektronisch leesbare gegevens van persoonlijke aard betreffen:

- 1° de naam;
- 2° de twee eerste voornamen;
- 3° de eerste letter van de derde voornaam;
- 4° de nationaliteit;
- 5° de geboorteplaats- en datum;
- 6° het geslacht;
- 7° de plaats van afgifte van de kaart;
- 8° de begin- en einddatum van geldigheid van de kaart;
- 9° de benaming en het nummer van de kaart;
- 10° de foto van de houder;
- 11° ⁵³[...]⁵³
- 12° het identificatienummer van het Rijksregister.

De elektronisch leesbare gegevens van persoonlijke aard betreffen:

- 1° de identiteits- en handtekeningsleutels;
- 2° de identiteits- en handtekeningscertificaten;
- 3° de ⁵⁴[...]⁵⁴ certificatie dienstverlener;
- 4° de informatie nodig voor de authenticatie van de kaart en voor de beveiliging van de elektronisch leesbare gegevens voorkomend op de kaart en voor het gebruik van de bijhorende gekwalificeerde certificaten;
- 5° ⁵⁵[de andere vermeldingen die voorzien of toegelaten worden door de wet, alsook de vermeldingen die opgelegd worden door de Europese wetgeving;]⁵⁵
- 6° de hoofdverblijfplaats van de houder;
- ⁵⁶[7° de in artikel 374/1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vermelding]⁵⁶

De houder van de kaart kan desgewenst afzien van de activering van de onder 1° tot 3° van het vorige lid vermelde gegevens.

⁵⁷[§ 2/1. De gegevens bedoeld in § 2, tweede lid, 1°, 2°, 3°, 5° en 10°, kunnen eveneens worden gebruikt voor de identificatie en authenticatie van de aanvrager van het rijbewijs of van het als zodanig geldend bewijs, bedoeld in de wet betreffende de politie over het wegverkeer.]⁵⁷

§ 3. De houder van de kaart kan, via deze kaart of bij de gemeente waar hij in de bevolkingsregisters ingeschreven is, steeds inzage vragen van de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op de kaart of via de kaart toegankelijk zijn en heeft het recht op

verbetering van zijn persoonsgegevens die niet op nauwkeurige, volledige en juiste wijze zouden opgenomen zijn op de kaart.

De houder van de kaart heeft, via deze kaart of bij de gemeente waar hij in de bevolkingsregisters ingeschreven is, recht op:

1° inzage van de hem betreffende informatiegegevens die zijn opgenomen in het bevolkingsregister of in het Rijksregister van de natuurlijke personen;

2° verbetering van deze gegevens welke niet op nauwkeurige, volledige en juiste wijze zijn opgenomen;

3° kennisname van alle overheden, instellingen en personen die, gedurende de laatste zes maanden, zijn gegevens bij het bevolkingsregister of het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke overheden die belast zijn met de opsporing en bestraffing van misdrijven ⁵⁸[alsmede van de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst inlichting en veiligheid van de Krijgsmacht.]⁵⁸

De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van het in het vorige lid, 3°, vermelde recht op kennisname, alsmede de wijze waarop het in de vorige leden bedoelde inzage- en verbeteringsrecht, evenals de kennisname, worden geregeld.

§ 4. Elke geautomatiseerde controle van ⁵⁹[de kaart]⁵⁹ door optische of andere leesprocedures moet het voorwerp uitmaken van een koninklijk besluit, na advies van het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

§ 5. De federale overheid stelt de technische apparatuur nodig voor ⁶⁰[de elektronische kaart]⁶⁰ ter beschikking van de gemeente, die er eigenaar van wordt. De gemeente staat in voor de opslag en het onderhoud van de apparatuur.

De Koning kan een vergoeding vaststellen voor het opnemen van het identiteits- en handtekeningscertificaat op de kaart. De kosten voor het initiële identiteits- en handtekeningscertificaat kunnen geheel of gedeeltelijk ten laste worden genomen door de federale overheid.

De ⁶¹[...] ⁶¹certificatiedienstverlener heeft, uitsluitend voor de taken die hij verricht binnen het kader van deze wet, toegang tot de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° en 5°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Hij heeft binnen dit kader eveneens het recht het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

§ 6. ⁶²[De elektronische kaart blijft maximum tien jaar geldig vanaf de datum van aanvraag.]⁶²

De Koning kan voor bepaalde leeftijdscategorieën een kortere of langere geldigheidsduur bepalen dan deze die wordt bepaald in het eerste lid.]⁶²

§ 7. De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ingesteld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, de vorm en de modaliteiten van aanmaak, afgifte en gebruik van ⁶³[de kaart]⁶³.

Hij stelt de leeftijd vast vanaf welke men verplicht is ⁶⁴[de kaart]⁶⁴ te bezitten en bij zich te hebben, alsook het maximumbedrag dat ten laste van de houder mag worden geïnd bij de afgifte van de kaart. Hij bepaalt ook welke de openbare overheden en ambtenaren zijn op wier vordering ⁶⁴[de kaart]⁶⁴ moet worden getoond.

⁶⁵[Indien de vrederechter jegens een natuurlijke persoon de handtekeningsonbekwaamheid of de onbekwaamheid om zich met behulp van de elektronische identiteitskaart te authenticeren, beveelt als in artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde rechterlijke beschermingsmaatregel betreffende de persoon of de goederen van de persoon, worden de gekwalificeerde handtekenings- of authenticeringscertificaten op de elektronische identiteitskaart van de betrokken persoon ingetrokken.]⁶⁵

§ 8. De kosten voor ⁶⁶[de aanmaak van kaarten]⁶⁶ worden door de Minister van Binnenlandse Zaken ingevorderd bij wege

II. Belgische wet- en regelgeving • 3. Rijksregister en bevolking

Wet 19 juli 1991 - Bevolkingsregister (Art. 6)

van ambtshalve voorafnemingen op de rekening die op naam van de gemeenten geopend is bij een kredietinstelling die, naar gelang van het geval, voldoet aan de artikelen 7, 65 of 66 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en toezicht op de kredietinstellingen.

§ 9.⁶⁷[De Koning kan, na advies van het sectoraal comité van het Rijksregister bedoeld in artikel 15 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, de toepassing van de bepalingen van de §§ 1 tot 8 verder uitbreiden tot de verblijfsdocumenten.]⁶⁷³⁴

⁶⁸[§ 10. Het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse, hierna OCAD genoemd, deelt op eigen initiatief een gemotiveerd advies aan de Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken mee, indien het OCAD het wenselijk acht dat de afgifte van de identiteitskaart van een Belg wordt geweigerd of dat deze kaart wordt ingetrokken of ongeldig verklaard, wanneer er gegronde en zeer ernstige aanwijzingen bestaan dat deze persoon zich naar een gebied wenst te begeven waar terroristische groepen actief zijn, zoals gedefinieerd in artikel 139 van het Strafwetboek in zulke omstandigheden dat hij bij zijn terugkeer in België een ernstige dreiging voor terroristische misdrijven kan vertegenwoordigen, zoals gedefinieerd in artikel 137 van het Strafwetboek of dat deze persoon buiten het nationale grondgebied terroristische misdrijven wil plegen, zoals gedefinieerd in artikel 137 van het Strafwetboek. Dit gemotiveerde advies wordt verleend na overleg met het federaal parket of de bevoegde procureur des Konings over de vraag of de weigering, de intrekking of ongeldigverklaring van de identiteitskaart de uitoefening van de strafvordering in het gedrang kan brengen. Als dit het geval is, wordt het standpunt van het openbaar ministerie uitdrukkelijk in dit advies opgenomen.

De afgifte van de identiteitskaart kan worden geweigerd of deze kaart kan worden ingetrokken of ongeldig verklaard voor de Belgen bedoeld in het eerste lid door de Minister bevoegd voor Binnenlandse zaken op basis van een gemotiveerd advies van het OCAD, zoals bedoeld in het eerste lid.

Deze beslissing van de minister geldt voor een maximumduur van vijftientig dagen. De betrokkene wordt door de minister of zijn afgevaardigde binnen twee werkdagen na de beslissing bij een aangetekende zending ervan in kennis gesteld en kan binnen vijf dagen na de kennisgeving schriftelijk zijn opmerkingen overzenden. Na het verstrijken van deze termijn bevestigt de minister zijn beslissing desgevallend, trekt hij ze in of wijzigt hij ze binnen vijf werkdagen. De minister bevestigt de beslissing, trekt ze in of wijzigt ze, eveneens wanneer de betrokkene nalaat zijn schriftelijke opmerkingen over te zenden. De betrokkene wordt ook van deze beslissing door de minister of zijn afgevaardigde bij een aangetekende zending in kennis gesteld binnen twee werkdagen. Wanneer de minister zijn beslissing niet bevestigt, intrekt of wijzigt binnen vijftientig dagen wordt de beslissing opgeheven. De beslissing wordt tevens opgeheven wanneer de betrokkene niet in kennis wordt gesteld binnen de daartoe voorziene termijn.

In het geval bedoeld in het tweede lid, wordt bij de afgifteweigering, intrekking of ongeldigverklaring afhankelijk van het geval, een attest uitgereikt ter vervanging van de identiteitskaart. De Koning legt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad het model van dat attest vast alsook de overheid die het uitreikt en de daarbij te volgen procedure. Dit attest is enkel geldig op het Belgisch grondgebied.

Indien het OCAD de minister mededeelt dat de in het eerste lid bedoelde aanwijzingen, niet langer bestaan, neemt de minister binnen vijf werkdagen een beslissing om de weigering van de afgifte, de intrekking of de ongeldigverklaring van de identiteitskaart op te heffen. De betrokkene wordt hiervan door de minister of zijn afgevaardigde bij een aangetekende zending in kennis gesteld binnen twee werkdagen na de beslissing.

De maximumduur van de weigering van de afgifte, de intrekking of ongeldigverklaring bedoeld in het tweede lid bedraagt drie maanden, daarin inbegrepen de in het derde lid bedoelde initiële termijn van vijftientig dagen. Deze maximumtermijn

van drie maanden kan, na gemotiveerd advies van het OCAD, hoogstens eenmaal worden verlengd door de minister met een maximumduur van drie maanden.]⁶⁸ ³³

¶33. – Het recht op kennisname vermeld in artikel 6, § 3, tweede lid, ³ treedt in werking op 28 februari 2005 (art. 1 K.B. 13 februari 2005, *B.S.*, 28 februari 2005)

¶34. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 14 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

¶35. – § 1, lid 1, vervangen bij art. 11, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶36. – § 1, lid 2, ingevoegd bij art. 143 wet (I) 24 juli 2008, *B.S.*, 7 augustus 2008, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 145, lid 1)

¶37. – § 1, lid 3, ingevoegd bij art. 143 wet (I) 24 juli 2008, *B.S.*, 7 augustus 2008, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 145, lid 1)

¶38. – § 1, lid 4, ingevoegd bij art. 37, 1°, Programmawet 5 augustus 2003, *B.S.*, 7 augustus 2003, err., *B.S.*, 9 september 2003

¶39. – § 1, lid 4, inleidende zin, gewijzigd bij art. 130, lid 4, wet 21 maart 1991; zoals ingevoegd bij art. 4 wet 13 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010, inwerkingtreding: 17 januari 2011 (art. 1, 1°, K.B. 10 januari 2011, *B.S.*, 13 januari 2011)

¶40. – § 1, lid 4, inleidende zin, gewijzigd bij art. 11, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶41. – § 1, lid 4, 1°, gewijzigd bij art. 11, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶42. – § 1, lid 4, 3°, gewijzigd bij art. 11, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶43. – § 1, lid 5, ingevoegd bij art. 37, 1°, Programmawet 5 augustus 2003, *B.S.*, 7 augustus 2003, err., *B.S.*, 9 september 2003

¶44. – § 1, lid 5, gewijzigd bij art. 130, lid 4, wet 21 maart 1991; zoals ingevoegd bij art. 4 wet 13 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010, inwerkingtreding: 17 januari 2011 (art. 1, 1°, K.B. 10 januari 2011, *B.S.*, 13 januari 2011)

¶45. – § 1, lid 5, gewijzigd bij art. 11, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶46. – § 1, lid 6, ingevoegd bij art. 37, 1°, Programmawet 5 augustus 2003, *B.S.*, 7 augustus 2003, err., *B.S.*, 9 september 2003

¶47. – § 1, lid 6, gewijzigd bij art. 130, lid 4, wet 21 maart 1991; zoals ingevoegd bij art. 4 wet 13 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010, inwerkingtreding: 17 januari 2011 (art. 1, 1°, K.B. 10 januari 2011, *B.S.*, 13 januari 2011)

¶48. – § 1, lid 7, vervangen bij art. 11, 4°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶49. – § 1, lid 10, ingevoegd bij art. 11, 5°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶50. – § 2, lid 1, vervangen bij art. 37, 2°, Programmawet 5 augustus 2003, *B.S.*, 7 augustus 2003, err., *B.S.*, 9 september 2003

¶51. – § 2, lid 1, vewijzigd bij art. 11, 6°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶52. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 130, lid 4, wet 21 maart 1991; zoals ingevoegd bij art. 4 wet 13 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010, inwerkingtreding: 17 januari 2011 (art. 1, 1°, K.B. 10 januari 2011, *B.S.*, 13 januari 2011)

¶53. – § 2, lid 2, 1°, opgeheven bij art. 95, 1°, Programmawet 9 juli 2004, *B.S.*, 15 juli 2004

¶54. – § 2, lid 3, 3°, gewijzigd bij art. 21 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

¶55. – § 2, lid 3, 5°, vervangen bij art. 10, 1°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

¶56. – § 2, lid 3, 7°, ingevoegd bij art. 4 wet 22 mei 2014, *B.S.*, 23 juli 2014, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 7)

¶57. – § 2/1 ingevoegd bij art. 21 wet 28 april 2010, *B.S.*, 10 mei 2010

¶58. – § 3, lid 2, 3°, aangevuld bij art. 95, 2°, Programmawet 9 juli 2004, *B.S.*, 15 juli 2004

¶59. – § 4 gewijzigd bij art. 11, 7°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶60. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 11, 8°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶61. – § 5, lid 3, gewijzigd bij art. 21 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

¶62. – § 6, na wijziging, vervangen bij art. 2 wet 9 januari 2012, *B.S.*, 14 februari 2012, inwerkingtreding: 1 maart 2014 (art. 1 K.B. 25 februari 2014, *B.S.*, 28 februari 2014)

¶63. – § 7, lid 1, gewijzigd bij art. 11, 10°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶64. – § 7, lid 2, gewijzigd bij art. 11, 10°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶65. – § 7, lid 3, na wijziging, vervangen bij art. 10, 2°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

¶66. – § 8 gewijzigd bij art. 11, 11°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶67. – § 9 vervangen bij art. 11, 12°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

¶68. – § 10 toegevoegd bij art. 2 wet 10 augustus 2015, *B.S.*, 31 augustus 2015, inwerkingtreding: 5 januari 2016 (art. 4 K.B. 26 december 2015, *B.S.*, 5 januari 2016)

¶69. – Zie art. 2 K.B. 19 april 2014 aangaande de identiteitskaarten afgegeven door de consulaire beroepsposten, *B.S.*, 4 juni 2014:

Art. 2. In artikel 6, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, dient «gemeente» en «gemeenteambte-

naar» te worden gelezen als hebbende ook betrekking op «consulaire post» en «ambtenaar van de consulaire post».

De Belgische identiteitskaart verliest zijn geldigheid en wordt hernieuwd bij het verstrijken van de geldigheidsduur, wanneer de houder een kaart wenst in een andere taal dan deze waarin zijn kaart werd opgemaakt, wanneer de foto van de houder niet meer gelijkend is, wanneer de kaart beschadigd is, wanneer de houder van naam of voornaam verandert, wanneer de houder van geslacht verandert, na verlies of diefstal van de identiteitskaart, na wijziging van het statuut van verlengde minderjarigheid en wanneer de houder een aanvraag indient met het oog op een vervroegde hernieuwing.

De Belgische identiteitskaart verliest zijn geldigheid na verlies van de Belgische nationaliteit.

De houder van een identiteitskaart moet na diefstal of verlies van de kaart in het buitenland dit onmiddellijk melden aan een Belgische consulaire beroepspost of de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken. De consulaire beroepspost waar hij is ingeschreven, reikt hem een nieuwe kaart uit.

☞ 70. – Zie K.B. 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten, *B.S.*, 28 maart 2003, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

☞ 71. – Zie K.B. 5 juni 2004 tot vaststelling van het stelsel van de rechten tot inzage en verbetering van de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op de identiteitskaart en van de informatiegegevens die zijn opgenomen in de bevolkingsregisters of in het Rijksregister van de natuurlijke personen, *B.S.*, 21 juni 2004, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

☞ 72. – Zie K.B. 24 februari 2014 tot uitvoering van artikel 6, § 6, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, *B.S.*, 28 februari 2014

¹[Art. 6bis. § 1. Bij het Rijksregister van de natuurlijke personen, ingesteld bij de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, wordt een ²[centraal bestand van de identiteitskaarten en een centraal bestand van de vreemdelingenkaarten gehouden. Deze bestanden dragen respectievelijk de naam «Register van de Identiteitskaarten» en «Register van de Vreemdelingenkaarten» en bevatten beide volgende gegevens]²:

1° ³[voor iedere houder: het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, de foto van de houder die overeenstemt met de foto van de laatste kaart, alsook de foto's van de houder die voorkomen op de identiteitskaarten die hem gedurende de laatste vijftien jaar werden afgeleverd, het elektronische beeld van de handtekening van de houder, alsook de historiek van de elektronische beelden van de handtekeningen, de gevraagde taal voor de uitgifte van de kaart en het volgnummer van de kaart. De Koning bepaalt de datum vanaf wanneer de historiek van de foto's en de historiek van de elektronische beelden van de handtekeningen opgeslagen en bewaard worden in het centrale bestand van de identiteitskaarten en in het centrale bestand van de vreemdelingenkaarten;]³

2° voor elke uitgegeven ⁴[kaart]⁴:

a) de datum van aanvraag met aansluitend de datum van uitgifte van het basisdocument, de datum van uitgifte, de vervaldatum en in voorkomend geval de datum van vernietiging;

b) de datum van uitreiking en de gemeente die ze uitgeeft heeft;

c) het volgnummer van de kaart;

d) het sequentienummer (eerste, tweede, derde kaart, enz.);

e) de informatie waaruit blijkt dat de kaart geldig, vervallen of vernietigd is en, in dat geval, de reden;

f) het type van ⁵[kaart]⁵;

g) de aanwijzing van het bestaan of de afwezigheid van de functie «elektronische handtekening»;

h) de datum van de laatste bijwerking;

i) de datum van de laatste bijwerking betreffende de hoofdverblijfplaats;

⁶[j) de andere vermeldingen, opgelegd door de wetten.]⁶

§ 2. De gemeenten, door bemiddeling van het Rijksregister, enerzijds, en de met de aanmaak van ⁷[de kaarten]⁷ belaste onderneming, en de ⁸[...] ⁸certificatiedienstverlener anderzijds, zenden aan de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken – Algemene Directie van de Instellingen en van de Bevolking – de informaties die nodig zijn om het onder § 1 bedoeld bestand bij te werken.

§ 3. ⁹[De machtiging om toegang te hebben tot het Register van de Identiteitskaarten en het Register van de Vreemdelingenkaarten wordt verleend door het sectoraal comité van het Rijksregister ingesteld door artikel 15 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, aan de Belgische openbare overheden, voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie.

Het sectoraal comité beoordeelt de doeleinden, waarvoor de toegang tot de informatiegegevens van het Register van de Identiteitskaarten en het Register van de Vreemdelingenkaarten wordt gevraagd, welbepaald, duidelijk omschreven en wettig zijn en, in voorkomend geval, of de gevraagde informatiegegevens uit het Register van de Identiteitskaarten en het Register van de Vreemdelingenkaarten toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn ten opzichte van die doeleinden.

Vooraleer zijn machtiging te geven, gaat het sectoraal comité na of de toegang of de mededeling geschiedt in overeenstemming met deze wet, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en hun uitvoeringsbesluiten, alsmede met de andere pertinente normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of persoonsgegevens.

Binnen dertig dagen na zijn beslissing stuurt het sectoraal comité een afschrift ervan naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie.]⁹¹

¹⁰[§ 4. De Koning kan de toepassing van de bepalingen van de §§ 1 tot 3 verder uitbreiden tot de verblijfsdocumenten.]¹⁰ ¹¹ ²³...²⁴

► 1. – Ingevoegd bij art. 15 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

► 2. – § 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 12, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

► 3. – § 1, 1°, na wijziging, laatst vervangen bij art. 11 wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

► 4. – § 1, 2°, inleidende zin, gewijzigd bij art. 12, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

► 5. – § 1, 2°, f), gewijzigd bij art. 12, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

► 6. – § 1, 2°, j), ingevoegd bij art. 12, 4°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

► 7. – § 2 gewijzigd bij art. 12, 5°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

► 8. – § 2 gewijzigd bij art. 22 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

► 9. – § 3 vervangen bij art. 12, 6°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

► 10. – § 4 toegevoegd bij art. 12, 7°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

☞ 11. – **Op een door de Koning te bepalen datum luidt dit art. als volgt:**

¹²[Art. 6bis. § 1. Bij het Rijksregister van de natuurlijke personen, ingesteld bij de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, wordt een ¹³[centraal bestand van de identiteitskaarten en een centraal bestand van de vreemdelingenkaarten gehouden. Deze bestanden dragen respectievelijk de naam «Register van de

Identiteitskaarten» en «Register van de Vreemdelingenkaarten» en bevatten beide volgende gegevens¹³:

1° ¹⁴[voor iedere houder: het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, de foto van de houder die overeenstemt met de foto van de laatste kaart, alsook de foto's van de houder die voorkomen op de identiteitskaarten die hem gedurende de laatste vijftien jaar werden afgeleverd, het elektronische beeld van de handtekening van de houder, alsook de historiek van de elektronische beelden van de handtekeningen, de gevraagde taal voor de uitgifte van de kaart en het volgnummer van de kaart. De Koning bepaalt de datum vanaf wanneer de historiek van de foto's en de historiek van de elektronische beelden van de handtekeningen opgeslagen en bewaard worden in het centrale bestand van de identiteitskaarten en in het centrale bestand van de vreemdelingenkaarten;]¹⁴

2° voor elke uitgegeven ¹⁵[kaart]¹⁵:

a) de datum van aanvraag met aansluitend de datum van uitgifte van het basisdocument, de datum van uitgifte, de vervaldatum en in voorkomend geval de datum van vernietiging;

b) de datum van uitreiking en de gemeente die ze uitgereikt heeft;

c) het volgnummer van de kaart;

d) het sequentienummer (eerste, tweede, derde kaart, enz.);

e) de informatie waaruit blijkt dat de kaart geldig, vervallen of vernietigd is en, in dat geval, de reden;

f) het type van ¹⁶[kaart]¹⁶;

g) de aanwijzing van het bestaan of de afwezigheid van de functie «elektronische handtekening»;

h) de datum van de laatste bijwerking;

i) de datum van de laatste bijwerking betreffende de hoofdverblijfplaats;

¹⁷[j) de andere vermeldingen, opgelegd door de wetten;]¹⁷

¹⁸[k) de in artikel 374/1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vermelding.]¹⁸

§ 2. De gemeenten, door bemiddeling van het Rijksregister, enerzijds, en de met de aanmaak van ¹⁹[de kaarten]¹⁹ belaste onderneming, en de ²⁰[...] ²⁰certificatiedienstverlener anderzijds, zenden aan de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken – Algemene Directie van de Instellingen en van de Bevolking – de informaties die nodig zijn om het onder § 1 bedoeld bestand bij te werken.

§ 3. ²¹[De machtiging om toegang te hebben tot het Register van de Identiteitskaarten en het Register van de Vreemdelingenkaarten wordt verleend door het sectoraal comité van het Rijksregister ingesteld door artikel 15 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, aan de Belgische openbare overheden, voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie.

Het sectoraal comité beoordeelt of de doeleinden, waarvoor de toegang tot de informatiegegevens van het Register van de Identiteitskaarten en het Register van de Vreemdelingenkaarten wordt gevraagd, welbepaald, duidelijk omschreven en wettig zijn en, in voorkomend geval, of de gevraagde informatiegegevens uit het Register van de Identiteitskaarten en het Register van de Vreemdelingenkaarten toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn ten opzichte van die doeleinden.

Vooraleer zijn machtiging te geven, gaat het sectoraal comité na of de toegang of de mededeling geschiedt in overeenstemming met deze wet, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en hun uitvoeringsbesluiten, alsmede met de andere pertinente normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of persoonsgegevens.

Binnen dertig dagen na zijn beslissing stuurt het sectoraal comité een afschrift ervan naar de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie.²¹¹²

²²§ 4. De Koning kan de toepassing van de bepalingen van de §§ 1 tot 3 verder uitbreiden tot de verblijfsdocumenten.²²

►12. – Ingevoegd bij art. 15 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►13. – § 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 12, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►14. – § 1, 1°, na wijziging, laatst vervangen bij art. 11 wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

►15. – § 1, 2°, inleidende zin, gewijzigd bij art. 12, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►16. – § 1, 2°, f), gewijzigd bij art. 12, 3°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►17. – § 1, 2°, j), ingevoegd bij art. 12, 4°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►18. – § 1, 2°, k), ingevoegd bij art. 5 wet 22 mei 2014, *B.S.*, 23 juli 2014, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 7)

►19. – § 2 gewijzigd bij art. 12, 5°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►20. – § 2 gewijzigd bij art. 22 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

►21. – § 3 vervangen bij art. 12, 6°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►22. – § 4 toegevoegd bij art. 12, 7°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

☐ 23. – Zie K.B. 25 mei 2005 tot bepaling van de personen en instellingen die toegang hebben tot het Register van de Identiteitskaarten, *B.S.*, 27 juni 2005

☐ 24. – Zie K.B. 21 juli 2016 tot vastlegging van de datum vanaf wanneer de historiek van de foto's en de historiek van de elektronische beelden van de handtekeningen, bedoeld in artikel 6bis, § 1, 1°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, worden opgenomen en bijgehouden in het centraal bestand van de identiteitskaarten en in het centraal bestand van de vreemdelingenkaarten, *B.S.*, 5 september 2016

►1[Art. 6ter. In geval van verlies, diefstal of vernieling van de elektronische ²[kaart]² doet de houder tijdens de kantooruren aangifte bij het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur levert een attest af van verlies, diefstal of vernieling van de ²[kaart]². In geval van diefstal kan de houder bovendien klacht indienen bij de politie. De gemeente geeft de certificatie-dienstverlener via het Rijksregister de opdracht de elektronische functie van de ²[kaart]² te schorsen of in te trekken.

In geval van verlies, diefstal of vernieling van de elektronische ³[kaart]³ buiten de kantooruren doet de houder aangifte bij de helpdesk van het Rijksregister van de natuurlijke personen. De houder kan na deze aangifte bij het gemeentebestuur een attest bekomen van verlies, diefstal of vernieling van de ³[kaart]³. Hij kan in geval van diefstal bovendien klacht indienen bij de politie. De helpdesk schorst de elektronische functie van de ³[kaart]³ of trekt ze in. De helpdesk is permanent operationeel.

De schorsing houdt in dat de elektronische functie van de ⁴[kaart]⁴ tijdelijk buiten werking wordt gesteld. De intrekking houdt in dat de elektronische functie van de ⁴[kaart]⁴ definitief buiten werking wordt gesteld.

⁵[De Koning bepaalt de nadere regeling inzake de werking van de helpdesk, inzake de schorsing of intrekking van de verloren, gestolen of vernietigde kaart en inzake verlies, diefstal of vernieling van de kaart of het verblijfsdocument.]⁵ ⁶

►1. – Ingevoegd bij art. 16 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 13, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 13, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►4. – Lid 3 gewijzigd bij art. 13, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►5. – Lid 4 vervangen bij art. 13, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

☐ 6. – Zie K.B. 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten, *B.S.*, 28 maart 2003, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

►1[Art. 6quater. Alle personen die bij het uitoefenen van hun functies in de inzameling, de verwerking of de mededeling van de informatiegegevens tussenkomen, zijn gehouden tot het beroepsgeheim. Bovendien moeten zij alles in het werk stellen om de gegevens bij te houden, de onjuiste gegevens te verbeteren en de gegevens die vervallen

zijn of door onwettige of frauduleuze middelen bekomen werden, te schrappen.

Zij moeten alle nodige voorzorgsmaatregelen nemen ten einde de veiligheid van de opgenomen gegevens te verzekeren en te beletten in het bijzonder dat zij vervormd of beschadigd worden of medegedeeld worden aan personen die geen machtiging hebben gekregen om inzage ervan te nemen.

Zij moeten zich vergewissen van het geëigende karakter van de programma's die voor de automatische verwerking van de gegevens dienen, alsook van de rechtmatigheid van de toepassing ervan.

Zij moeten waken op de rechtmatigheid van de mededeling der gegevens.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 17 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►1 [Art. 6quinquies. De Koning kan de normen en functionele en technische specificaties vastleggen waaraan de apparatuur en de toepassingen dienen te voldoen die het uitlezen en het bijwerken van de elektronisch op de ►2[kaart]² opgeslagen gegevens ►3[mogelijk maakt en kan deze uitbreiden tot de verblijfsdocumenten]³. Hij kan tevens de publiciteit, de verkoop, de aankoop, de verhuring, het bezit en de overdracht van deze apparatuur en toepassingen reglementeren.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 25 maart 2003, *B.S.*, 28 maart 2003

►2. – Gewijzigd bij art. 14, 1°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►3. – Gewijzigd bij art. 14, 2°, wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

Art. 7. De overtredingen van de voorgaande artikelen, van de besluiten tot uitvoering ervan en van de in artikel 5 bedoelde gemeentelijke verordeningen worden gestraft met een geldboete van zeshonderd tot vijfhonderd ►1[euro]¹.

De bepalingen van het eerste boek van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn op die overtredingen van toepassing.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 23 wet 15 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

Art. 8. § 1. ►1[In geval van betwisting betreffende de plaats van de huidige hoofdverblijfplaats bepaalt de Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, deze plaats na, indien nodig, een onderzoek ter plaatse te hebben laten uitvoeren.

De minister wordt binnen de dertig kalenderdagen volgend op de kennisgeving van de betwiste beslissing betreffende de huidige hoofdverblijfplaats gevat door middel van een schrijven of van een elektronisch verzonden schrijven.

In het verzoekschrift worden de volgende gegevens vermeld:

– de naam, de voornaam, het adres van inschrijving in de bevolkingsregisters, de geboortedatum en eventueel het Rijksregisternummer van de persoon of personen van wie de huidige hoofdverblijfplaats wordt betwist;

– een duidelijke beschrijving van de redenen waarom de tussenkomst van de minister wordt gevraagd;

– een duidelijke beschrijving van het persoonlijke belang van de persoon in het geval dat de tussenkomst van de minister wordt gevraagd door een andere persoon dan diegene van wie de huidige hoofdverblijfplaats wordt betwist.

Het verzoekschrift moet worden gedagtekend en ondertekend op straffe van onontvankelijkheid.

De beschikbare relevante stukken worden bij het verzoekschrift gevoegd.

De minister kan de bevoegdheden die hem door het eerste lid worden toegekend, delegeren aan de leidinggevende ambtenaar van de Dienst Bevolking of aan zijn gemachtigde.

Indien de plaats waar hij woont bekend is, worden de persoon van wie de inschrijving in de bevolkingsregisters moet worden geregulariseerd en desgevallend zijn wettelijke vertegenwoordiger, alsook de betrokken gemeente of gemeenten hiervan op de hoogte gebracht bij een aangetekende zending, om hen de mogelijkheid te bieden om binnen de vijftien dagen na deze kennisgeving hun eventuele opmerkingen of verweermiddelen te laten gelden. Deze personen en de vertegenwoordiger van de betrokken gemeente of gemeenten worden, op hun vraag, gehoord door de minister of, indien deze van zijn delegatierecht gebruik gemaakt heeft, door de gemachtigde ambtenaar om de beslissing te nemen.

Wanneer deze termijn verstreken is, neemt de minister of zijn gemachtigde zijn beslissing.

Indien uit dit onderzoek blijkt dat de betrokken persoon zijn laatst bekende adres verlaten heeft zonder dit te hebben aangegeven en dat de plaats waar hij zich gevestigd heeft, niet ontdekt kan worden, wordt overgegaan tot zijn ambtshalve schrapping uit de bevolkingsregisters.¹

§ 2. De behoorlijk met redenen omklede beslissing van de Minister of zijn gemachtigde wordt bij een ter post aangetekende brief betekend aan de betrokken gemeentebesturen. Deze doen ambtshalve de inschrijvingen en afvoeringen die hun worden opgelegd zodra de beslissing hun bekend is. Zij geven onverwijld, bij een ter post aangetekende brief, aan de betrokken personen, aan de Minister of zijn gemachtigde, kennis van de uitvoering van de beslissing. De gemeente die de inschrijving verricht, laat in voorkomend geval de ►2[identiteitskaart, de vreemdelingenkaart of het verblijfsdocument]² vervangen of wijzigen van de betrokken persoon, die daartoe wordt verzocht zich bij de bevolkingsdienst van de gemeente aan te melden.

§ 3. Na twee opeenvolgende, uit de briefwisseling blijvende waarschuwingen kan de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, één of meer commissarissen gelasten zich ter plaatse te begeven op kosten van de gemeenteverhuden die verzuimd hebben aan de waarschuwingen gevolg te geven, ten einde de maatregelen te treffen die nodig zijn voor de uitvoering van de beslissingen aangaande het bepalen van het hoofdverblijf.

De invordering van de kosten geschiedt, zoals inzake directe belastingen, nadat de Minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, het bevelschrift uitvoerbaar heeft verklaard.

►3[§ 4. De Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, komt echter niet tussen in geval van betwisting naar aanleiding van de weigering van een gemeente om een referentieadres aan een persoon toe te kennen.]³ ▼4...5

►1. – § 1 vervangen bij art. 12, 1°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

►2. – § 2 gewijzigd bij art. 15 wet 15 mei 2007, *B.S.*, 8 juni 2007

►3. – § 4 toegevoegd bij art. 12, 2°, wet 9 november 2015, *B.S.*, 30 november 2015

◻ 4. – Zie K.B. 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving. 3. Rijksregister en bevolking», *infra*

◻ 5. – Het Hof, beperkte kamer, met eenparigheid van stemmen uitspraak doende, verwerpt het beroep tot vernietiging van de artikelen 1, § 1, 1°, 3 en 8 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, de artikelen 16, § 1, 18, eerste lid en tweede lid, 4°, en 21 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, en de artikelen 1, § 1, 3°, en 25 van het Kieswetboek (Grondwettelijk Hof nr. 31/2011, 24 februari 2011, *B.S.*, 22 april 2011).

K.B. 3 april 1984 betreffende de uitoefening van het recht op toegang en verbetering door de personen ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen
(*B.S., 13 juni 1984*)

HOOFDSTUK I
RECHT OP TOEGANG

Art. 1. Voor de uitoefening van het recht op mededeling van de hem betreffende informatiegegevens, wendt elke persoon die ingeschreven is in het Rijksregister, of zijn wettelijke vertegenwoordiger, zich tot de gemeente waar hij ingeschreven is met toepassing ofwel van de wet van 2 juni 1856 op de algemene tellingen en de bevolkingsregisters ofwel van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Indien hij in het buitenland verblijft, wendt hij zich tot de diplomatieke zending of tot de consulaire post waar hij ingeschreven is met toepassing van het koninklijk besluit van 19 december 1967 betreffende de identiteitskaarten afgegeven aan in het buitenland verblijvende Belgen.

Art. 2. De betrokkene dient persoonlijk een gedagtekende en ondertekende aanvraag in bij de bevoegde dienst van de gemeente, van de diplomatieke zending of van de consulaire post.

Hij kan de aanvraag ook bij een ter post aangetekende brief doen toekomen, naar gelang van het geval, aan het college van burgemeester en schepenen of aan het hoofd van de diplomatieke zending of van de consulaire post.

Art. 3. § 1. Wanneer de aanvraag persoonlijk wordt ingediend, wordt er, nadat de identiteit van de aanvrager en eventueel zijn hoedanigheid zijn nagezien, onmiddellijk gevolg aan gegeven, indien de technische communicatiemiddelen met het Rijksregister van de natuurlijke personen dit mogelijk maken. Zoniet wordt een ontvangstmelding afgeleverd aan de aanvrager.

§ 2. Wanneer de aanvraag per aangetekende brief wordt toegestuurd, wordt aan de aanvrager door de gemeente van inschrijving de diplomatieke zending of de consulaire post, een ontvangstmelding toegezonden binnen de zeven dagen na ontvangst van de aanvraag, indien er niet binnen die termijn kan worden aan voldaan.

§ 3. Wanneer met toepassing van § 1 en § 2 niet onmiddellijk gevolg gegeven werd, dient de aanvrager binnen de maand na ontvangst van de aanvraag door de gemeente en binnen drie maand door de diplomatieke zending of consulaire post opgeroepen te worden om, na nazicht van zijn identiteit, mededeling te bekomen van de hem betreffende informatie in het Rijksregister van de natuurlijke personen opgenomen.

Art. 4. De informatie moet schriftelijk en in een eenvoudig te begrijpen vorm medegedeeld worden. Zij moeten de totaliteit van de registraties betreffende de betrokken persoon weergeven en overeenstemmen met hun inhoud.

Art. 5. Worden niet in aanmerking genomen de aanvragen die ingediend worden door personen die niet bevoegd zijn om ze te verkrijgen, die gericht zijn aan een andere gemeente, diplomatieke zending of consulaire post dan die waar de persoon ingeschreven is of die niet voldoen aan de vormvereisten voorgeschreven in dit besluit. Elke weigering van mededeling dient te worden gemotiveerd en aan

de aanvrager te worden betekend binnen dezelfde termijnen als deze bepaald in artikel 3, § 3.

Art. 6. De gemeente die over informaticamiddelen beschikt voor het beheer van haar bevolking, mag zich niet in de plaats stellen van de dienst van het Rijksregister voor de aflevering van het document dat verstrekt wordt in antwoord op de vraag om inlichtingen.

Hetzelfde verbod geldt voor elke instelling vreemd aan de gemeente waarop deze laatste een beroep doet voor het beheer van haar bevolking.

Art. 7. Op het document dat aan de aanvrager wordt afgeleverd, is vermeld dat de informatie die het bevat, een gelijkvormige weergave zijn van alle registraties betreffende die persoon.

Naargelang van het geval wordt het document ondertekend namens het College van Burgemeester en Schepenen of door het hoofd van de diplomatieke zending of de consulaire post, voor bevestiging dat de informatie die het document bevat, afkomstig zijn uit het Rijksregister van de natuurlijke personen.

Art. 8. Het document dat aan de aanvrager wordt afgeleverd, mag zowel door de betrokken persoon als door de gemeente van inschrijving, de diplomatieke zending of de consulaire post voor geen andere doeleinden worden gebruikt dan de uitoefening van het recht op toegang en verbetering.

HOOFDSTUK II
RECHT OP VERBETERING

Art. 9. § 1. Indien de informatie die krachtens artikel 1 aan een persoon medegedeeld worden onnauwkeurig, onvolledig of onjuist blijken, kan deze een aanvraag tot verbetering indienen volgens de in artikelen 1 en 2 bepaalde procedure.

§ 2. De gemeente, diplomatieke zending of consulaire post waar de aanvraag tot verbetering werd ingediend, is ertoe gehouden gevolg te geven aan deze aanvraag binnen de termijnen en in de vorm voorgeschreven in artikel 3. Elke weigering van verbetering dient te worden gemotiveerd en betekend te worden binnen dezelfde termijnen als deze bepaald in artikel 3, § 3.

§ 3. De persoon die zijn recht op verbetering uitoefent zal, ter staving van zijn aanvraag, alle bewijselementen moeten leveren die kunnen in aanmerking worden genomen.

§ 4. Het recht op verbetering houdt het recht in om alle informatie te laten uitwissen betreffende een persoon die nooit ingeschreven was in een van de registers vermeld in artikel 2 van voornoemde wet van 8 augustus 1983.

Het houdt eveneens het recht in een persoon die in een van deze registers voorkomt, te laten inschrijven.

§ 5. Na afloop van de verbeteringsprocedure ontvangt de aanvrager een document waarin alle gewijzigde informatie voorgesteld worden in een eenvoudig te begrijpen vorm.

Artikel 7 is van toepassing op het in het eerste lid bedoelde document.

Art. 10. Het recht op verbetering wordt kosteloos uitgeoefend.

HOOFDSTUK III
SLOTBEPALINGEN

Art. 11. Dit besluit treedt in werking op 1¹[mei]¹ 1984, behalve artikel 9, § 4, lid 2 dat in werking treedt op 1 maart 1985.

►1. – Gewijzigd bij art. 1 K.B. 4 juni 1984, B.S., 13 juni 1984

K.B. 3 april 1984 betreffende de samenstelling van het identificatienummer van de personen die ingeschreven zijn in het Rijksregister van de natuurlijke personen
(B.S., 21 april 1984)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I
DE SAMENSTELLING VAN HET
IDENTIFICATIENUMMER

Art. 1. Het identificatienummer van de personen die ingeschreven zijn in het Rijksregister van de natuurlijke personen bestaat uit elf cijfers.

►1[Een eerste groep van dit nummer bestaat uit zes cijfers en stelt de geboortedatum voor of in de gevallen bedoeld in artikel 5, eerste en tweede lid, het geboortjaar.]¹

Een tweede groep bestaat uit drie cijfers en wordt reeksnummer genoemd.

Een derde groep bestaat uit twee cijfers en wordt controlenummer genoemd.

►1. – Lid 2 vervangen bij art. 1 K.B. 6 november 2007, B.S., 11 januari 2008

Art. 2. De eerste twee cijfers van de eerste groep duiden het geboortjaar van de persoon aan, het derde en het vierde cijfer de geboortemaand, het vijfde en zesde cijfer de geboortedag.

Art. 3. Het reeksnummer wordt gevormd door het volgnummer van inschrijving van de persoon in de eerste groep. Een vrouwelijk persoon krijgt een even, een mannelijk persoon een oneven reeksnummer. ►1[Het volgnummer van inschrijving wordt herbegonnen voor de personen die geboren zijn in of na het jaar 2000.]¹

►1. – Aangevuld bij art. 1 K.B. 25 november 1997, B.S., 16 december 1997

Art. 4. Het controlenummer wordt berekend door het getal van negen cijfers, dat gevormd wordt door de aaneenschakeling van de geboortedatum en het reeksnummer, te delen door 97. De rest van deze deling wordt van 97 afgetrokken. Het aldus bekomen verschil is het controlenummer.

►1[Voor de personen die geboren zijn in of na het jaar 2000 wordt de berekening bedoeld in het voorgaande lid echter uitgevoerd door de negen cijfers te laten voorafgaan door het cijfer 2.]¹

►1. – Lid 2 toegevoegd bij art. 2 K.B. 25 november 1997, B.S., 16 december 1997

Art. 5. ►1[Als voor een persoon de dag of de maand van de geboorte niet gekend zijn of als de even of oneven reeksnummers voor een bepaalde geboortedatum uitgeput zijn, wordt de geboortedatum als volgt samengesteld:

– de eerste twee cijfers duiden het geboortjaar aan, het derde, vierde, vijfde en zesde cijfer worden voorgesteld door het cijfer nul;

– het reeksnummer bestaat uit de rangorde van inschrijving van de persoon in het geboortjaar, in de even of oneven reeks, naargelang van het geslacht.]¹

Wanneer de mogelijkheden van het reeksnummer uitgeput zijn, wordt bij een nieuwe inschrijving het zesde cijfer van de geboortedatum met één eenheid verhoogd en wordt terzelfder tijd de inschrijving in het reeksnummer van bij de aanvang hervat.

Indien het geboortjaar van een persoon niet gekend is, zijn de eerste vijf cijfers van de geboortedatum nullen en is het zesde cijfer een 1.

►1. – Lid 1 vervangen bij art. 2 K.B. 6 november 2007, B.S., 11 januari 2008

HOOFDSTUK II
HET VOLGENDE GEBRUIK

Art. 6. ►1[Een identificatienummer dat toegekend werd, mag niet hergebruikt worden.]¹

►1. – Vervangen bij art. 3 K.B. 25 november 1997, B.S., 16 december 1997

Art. 7. ►1[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 4 K.B. 25 november 1997, B.S., 16 december 1997

HOOFDSTUK III
DE Vernietiging

Art. 8. Het identificatienummer dat samengesteld is op grond van een vergissing nopens de geboortedatum of het geslacht van de titularis moet vernietigd worden.

Art. 9. Indien twee identificatienummers aan eenzelfde persoon werden toegekend wordt het identificatienummer met het hoogste reeksnummer vernietigd.

K.B. 3 april 1984 betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en de controle van de informaties
(*B.S., 21 april 1984*)

HOOFDSTUK I
DE TOEGANG

Art. 1. § 1. Iedere gemeente heeft toegang tot de in het Rijksregister van de natuurlijke personen opgenomen informaties betreffende de personen die in haar bevolkingsregisters of in haar vreemdelingenregisters ingeschreven zijn, alsmede betreffende de personen die in genoemde registers ingeschreven zijn geweest en die overleden zijn, ambtshalve afgevoerd zijn of afgevoerd zijn ten gevolge van hun vestiging in het buitenland.

§ 2. Iedere diplomatieke zending en iedere consulaire post heeft toegang tot de in het Rijksregister opgenomen informaties betreffende de Belgische onderdanen die in hun registers ingeschreven zijn of die in die registers ingeschreven zijn geweest, maar overleden zijn of afgevoerd zijn ten gevolge van vertrek naar een onbekende bestemming.

Art. 2. Tot de informaties bedoeld in artikel 3, eerste lid van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, worden beperkt:

– de toegang door een gemeente tot de informaties betreffende een persoon die ingeschreven is in een andere gemeente, in een diplomatieke zending of in een consulaire post;

– de toegang door een diplomatieke zending of door een consulaire post tot de informaties betreffende een persoon die ingeschreven is in een Belgische gemeente of in een andere diplomatieke zending of in een andere consulaire post.

Art. 3. ¹[De met toepassing van artikel 2 verkregen informaties mogen enkel aangewend worden voor doeleinden van intern beheer. Ze mogen niet het voorwerp uitmaken van enige mededeling aan derden, behalve om het laatst bekende adres mee te delen indien er een rechtmatige aanvraag is van een derde om dit adres te bekomen, overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister]²[en van het koninklijk besluit van betreffende de mededeling van gegevens in het wachtregister en tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 april 1984 betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en de controle van de informaties]².¹

►1. – Vervangen bij art. 1 K.B. 22 april 2005, *B.S.*, 23 juni 2005

►2. – Aangevuld bij art. 16 K.B. 17 augustus 2013, *B.S.*, 30 augustus 2013

►1[**Art. 3/1.** In het kader van het beheer van het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben de diensten van het Rijksregister toegang tot de informatiegegevens opgenomen in dit register.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 1 K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

HOOFDSTUK II
HET BIJHOUDEN

Art. 4. § 1. ¹[Onder voorbehoud van paragraaf 1/1, is enkel de gemeente, de diplomatieke zending of de consulaire post waar een persoon regelmatig ingeschreven is,

bevoegd om informatiegegevens betreffende deze persoon op te nemen of te wijzigen.]¹

►²[§ 1/1. De in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen bedoelde gegevens worden eveneens in het Rijksregister van de natuurlijke personen opgenomen door de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte van burgerlijke stand opgesteld heeft overeenkomstig artikel 4bis van dezelfde wet. Deze opname gebeurt gelijktijdig met de opstelling van de akte van burgerlijke stand.

Worden bedoeld, de geboorteaktes, met uitzondering van de geboorteaktes van kinderen van asielaanvragers, de huwelijks- en overlijdensaktes.

De bevolkingsdienst van de gemeente op het grondgebied waarvan de betrokken persoon ingeschreven is, wordt automatisch via elektronische weg op de hoogte gebracht van de opname in het Rijksregister van de natuurlijke personen, overeenkomstig het eerste lid, van de gegevens vermeld op de akte van burgerlijke stand.]²

§ 2. Informaties betreffende een persoon mogen ook worden ingevoerd of gewijzigd door:

1° de vroegere gemeente van inschrijving, voor een persoon die overleden is, die ambtshalve afgevoerd is of die afgevoerd is ten gevolge van zijn vestiging in het buitenland.

►³[Iedere gemeente is ertoe gehouden binnen de drie maanden de informatiegegevens betreffende de in het vorige lid bedoelde personen te controleren, die krachtens artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ingezameld zijn door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en die haar door deze via het Rijksregister van de natuurlijke personen medegedeeld worden als informatie verbonden met de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Als de gemeente vaststelt dat deze informatie juist is, keurt zij deze goed en verricht zij de bijwerking in het Rijksregister.]³

2° het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor de Belgen die in het buitenland verblijven en regelmatig ingeschreven zijn in een diplomatieke zending of in een consulaire post;

3° het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de diplomatieke zendingen of de consulaire posten voor de informaties die betrekking hebben op de burgerlijke staat waarvan ze verleden hebben wanneer ze betrekking hebben op Belgische onderdanen die tijdelijk in het buitenland verblijven;

4° de dienst van het Rijksregister wanneer dwingende redenen van technische aard dit vereisen, op voorwaarde dat de gemeente, de diplomatieke zending of de consulaire post waar de persoon ingeschreven is, hiervan onmiddellijk in kennis gesteld wordt;

5° de dienst van het Rijksregister voor wat betreft de automatische invoering of wijziging van informaties die een geheel van personen aanbelangen en dit op verzoek van de gemeente, de diplomatieke zending of de consulaire post of met hun akkoord;

►⁴[6° de dienst van het Rijksregister om aan de gemeenten, als informatie verbonden met de informatiegegevens

bedoeld in artikel 3, eerste lid van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, de informatiegegevens mede te delen die afkomstig zijn van het register dat gehouden wordt door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en bedoeld is in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, en die de personen betreffen die ambtshalve afgevoerd werden of die afgevoerd werden voor het buitenland zonder inschrijving in een consulaire register;⁴

⁵[7° de burger, teneinde de hem betreffende informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 17°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, in te voeren, te wijzigen of te schrappen.]⁵

⁶[§ 2bis. De door de dienst van het Rijksregister tijdelijk gekopieerde informatiegegevens in toepassing van punt 1°, tweede en derde lid, en punt 6° van § 2, kunnen enkel door de vroegere gemeente van inschrijving of door de nieuwe gemeente van inschrijving worden gebruikt en mogen niet door deze dienst aan derden worden megedeeld.

Tijdens de bewaarduur ervan als informatie verbonden met de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, blijft de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid als enige bevoegd voor de mededeling van de gegevens van het register bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, overeenkomstig artikel 15 van die wet.]⁶

§ 3. Eveneens geoorloofd is de invoering of wijziging van informatie betreffende een persoon ingeschreven in een andere gemeente, diplomatieke zending of consulaire post, wanneer deze invoering of wijziging het automatisch gevolg is van deze uitgevoerd ten opzichte van een ander persoon overeenkomstig paragraaf 1 of paragraaf 2.

§ 4. De machtiging tot het invoeren of wijzigen van een informatie betreffende een bepaalde persoon houdt de toegang in tot de reeds geregistreerde informatie die betrekking hebben op diezelfde persoon en waarvan de voorafgaande kennis noodzakelijk is voor het verrichten van de bijwerking.

►1. – § 1 vervangen bij art. 1, 1°, K.B. 5 december 2014, *B.S.*, 22 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)

►2. – § 1/1 ingevoegd bij art. 1, 2°, K.B. 5 december 2014, *B.S.*, 22 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)

►3. – § 2, 1°, aangevuld bij art. 1, 1°, K.B. 22 januari 2007, *B.S.*, 15 februari 2007

►4. – § 2, 6°, ingevoegd bij art. 1, 2°, K.B. 22 januari 2007, *B.S.*, 15 februari 2007

►5. – § 2, 7°, ingevoegd bij art. 4 K.B. 22 mei 2017, *B.S.*, 1 augustus 2017

►6. – § 2bis ingevoegd bij art. 2 K.B. 22 januari 2007, *B.S.*, 15 februari 2007

Art. 5. Wanneer een derde instelling het geautomatiseerd bevolkingsbeheer voor een gemeente uitvoert, kan zij toegang hebben tot de in het Rijksregister opgenomen informatie en kan zij aan het Rijksregister informatie meedelen onder dezelfde voorwaarden als die welke door de artikelen 1 tot 4 aan de gemeenten zijn opgelegd.

Daartoe moet de instelling erkend zijn door ¹[de Koning]¹ en moet de tussen de gemeente en de instelling gesloten overeenkomst aan deze laatste de mogelijkheid bieden toegang te hebben tot en mededelingen uit te wisselen met het Rijksregister.

►1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 1 K.B. 18 juli 1985, *B.S.*, 1 augustus 1985

HOOFDSTUK III

DE CONTROLE

Art. 6. § 1. In iedere gemeente, in iedere diplomatieke zending of in iedere consulaire post moet een beambte speciaal worden gelast ervoor te zorgen dat de wet van 8 augustus 1983 en de besluiten tot uitvoering ervan worden toegepast, wat betreft:

1° het bijhouden van de informatie;

2° de overeenstemming ervan met de akten en de documenten waarvan ze afkomstig zijn;

3° de bescherming van de privacy;

4° de toegang tot de informatie en de uitoefening van het recht van mededeling en verbetering;

5° de veiligheidsmaatregelen en het beroepsgeheim;

►¹[6° het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister.]¹

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde opdracht mag noch geheel noch gedeeltelijk overgedragen worden aan een persoon vreemd aan de gemeente, de diplomatieke zending of de consulaire post.

§ 3. De krachtens paragraaf 1 aangewezen beambte zorgt ervoor dat iedere informatie betreffende een reeds ingeschreven persoon, waardoor de geregistreerde informatie aangevuld of gewijzigd kunnen worden, alsmede alle informatiebestanddelen betreffende een nieuw in te schrijven persoon, megedeeld worden aan het Rijksregister, indien het een gemeente betreft, binnen twee werkdagen nadat zij er kennis van gekregen heeft, indien het een diplomatieke zending of een consulaire post betreft, binnen acht werkdagen.

Na verwerking deelt de dienst van het Rijksregister aan de overheid die de informatie heeft doorgezonden, een document mede waarin vermeld is ofwel de stand van de registratie na opname van de nieuwe informatie, ofwel de reden waarom deze laatste technisch niet aangenomen kon worden.

Binnen dezelfde termijnen als die welke bedoeld zijn in het eerste lid, laat de beambte de controle inzake overeenstemming van de nieuwe registratie uitvoeren en laat hij, in voorkomend geval, iedere informatie die geweigerd of onjuist geregistreerd zou zijn, na verbetering terugzenden.

²[§ 4. Bij kennisname van de elektronisch verzonden verzwijging, overeenkomstig artikel 4, § 1/1, derde lid, verifieert de overeenkomstig § 1 aangewezen ambtenaar de juistheid en het uitputtend karakter van de in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen bedoelde gegevens die op de akte staan. Als hij een fout vaststelt, brengt hij de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte opgesteld heeft, hiervan onmiddellijk op de hoogte. Deze zal de in de artikelen 99 en 100 van het Burgerlijk Wetboek of de artikelen 1383 tot 1385 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure voor de verbetering van een akte van burgerlijke stand opstarten.]²

►1. – § 1, 6°, ingevoegd bij art. 2 K.B. 18 juli 1985, *B.S.*, 1 augustus 1985

►2. – § 4 toegevoegd bij art. 2 K.B. 5 december 2014, *B.S.*, 22 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Art. 7. Dit besluit treedt in werking de 1^e dag van de 3^e maand die volgt op de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, behalve artikel 5 dat in werking treedt op 1 januari 1985.

K.B. 16 juli 1992 betreffende het recht op toegang tot de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister en betreffende het recht op verbetering van deze registers
(B.S., 15 augustus 1992)

HOOFDSTUK I
RECHT OP TOEGANG

Art. 1. Elke persoon die ingeschreven of vermeld is in de registers bepaald in de artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, heeft recht op mededeling van de hem betreffende informatiegegevens die in de registers zijn vermeld, zonder dat hij moet doen blijken van een bijzonder belang.

Het recht op toegang tot de registers staat open voor de wettelijke vertegenwoordiger of voor de bijzondere gemachtigde van de betrokken persoon.

Art. 2. De mededeling van de gegevens gebeurt op basis van een gedagtekende en ondertekende aanvraag die ingediend wordt bij de bevoegde dienst van de gemeente van inschrijving of door middel van een ter post aangetekende brief aan het college van burgemeester en schepenen van deze gemeente.

Art. 3. Wanneer de aanvraag wordt ingediend bij de bevoegde dienst, wordt er onmiddellijk gevolg aan gegeven nadat de identiteit van de aanvrager of eventueel die van zijn wettelijke vertegenwoordiger of van zijn bijzondere gemachtigde is nagezien.

Wanneer de aanvraag per ter post aangetekende brief wordt toegestuurd, wordt er binnen vijftien dagen gevolg aan gegeven.

Art. 4. De informatie moet schriftelijk en in een bevattelijke vorm worden verstrekt. Zij geeft de gezamenlijke gegevens betreffende de betrokken persoon nauwkeurig weer.

Art. 5. Wordt niet in aanmerking genomen de aanvraag die ingediend wordt door een persoon die de formaliteiten niet vervult die worden voorgeschreven in dit besluit. Elke weigering van mededeling wordt gemotiveerd en de aanvrager schriftelijk ter kennis gebracht binnen de termijn bepaald in artikel 3, tweede lid.

Art. 6. Op het document dat aan de aanvrager wordt afgegeven wordt vermeld dat de informatie die het bevat de

gezamenlijke gegevens betreffende die persoon, die in de registers zijn opgenomen, nauwkeurig weergeeft.

Het document wordt namens het college van burgemeester en schepenen ondertekend door de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn afgevaardigde.

Art. 7. Het document dat aan de aanvrager wordt afgegeven mag niet verder ter inzage gegeven worden.

HOOFDSTUK II
RECHT OP VERBETERING

Art. 8. § 1. Indien de gegevens die krachtens artikel 3 aan een persoon medegedeeld worden onnauwkeurig, onvolledig, onjuist of overbodig blijken, kan deze een gemotiveerde aanvraag tot verbetering indienen per ter post aangetekende brief.

§ 2. De gemeente waar de aanvraag tot verbetering werd ingediend, is ertoe gehouden gevolg te geven aan deze aanvraag binnen de termijn voorgeschreven in artikel 3, tweede lid. Elke weigering van verbetering wordt gemotiveerd en de aanvrager schriftelijk ter kennis gebracht binnen dezelfde termijn.

§ 3. De persoon die zijn recht op verbetering uitoefent levert, tot staving van zijn verzoek, alle bewijselementen die belangrijk genoeg zijn om in aanmerking te worden genomen.

Hij wordt op zijn verzoek gehoord.

§ 4. Na afloop van de verbeteringsprocedure ontvangt de aanvrager een document waarin alle gewijzigde gegevens voorgesteld worden in een bevattelijke vorm.

Artikel 6 is van toepassing op het in het eerste lid bedoelde document.

§ 5. Het recht op verbetering wordt kosteloos uitgeoefend.

Art. 9. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de derde maand die volgt op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 10. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister
(B.S., 15 augustus 1992)

HOOFDSTUK I
ALGEMENE BEPALING

Art. 1. Voor de toepassing van dit besluit moet onder registers worden verstaan het bevolkingsregister en het vreemdelingenregister bepaald in de artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

HOOFDSTUK II

AFGIFTE VAN UITTREKSELS UIT DE REGISTERS EN VAN GETUIGSCRIFTEN DIE AAN DE HAND VAN DIE REGISTERS ZIJN OPGEMAAKT

Art. 2. Een ieder kan een uittreksel uit de registers of een getuigsschrift dat aan de hand van die registers is opgemaakt verkrijgen voor zover de inlichtingen die zij bevatten op hem betrekking hebben.

De aanvraag geschiedt mondeling of schriftelijk door de betrokken persoon, zijn wettelijke vertegenwoordiger of

zijn bijzondere gemachtigde bij de bevolkingsdienst van de gemeente waar hij is ingeschreven. De betrokken persoon moet niet doen blijken van enig bijzonder belang.

Art. 3. Elke persoon, elke publieke of private instelling, kan, op schriftelijk en ondertekend verzoek, een uittreksel uit de registers of een getuigschrift dat aan de hand van die registers is opgemaakt verkrijgen betreffende een inwoner van de gemeente wanneer de afgifte van die documenten door of krachtens de wet is voorgeschreven of toegestaan.

¹[Door documenten waarvan de afgifte door of krachtens de wet is voorgeschreven of toegestaan, dient voor de toepassing van het eerste lid verstaan te worden, onder andere documenten die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging of voor de voortzetting van een procedure bepaald door de wet, het decreet of de ordonnantie, in het bijzonder het Burgerlijk Wetboek, het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van Strafvordering, of door een besluit genomen in uitvoering van de wet, het decreet of de ordonnantie, wanneer de rechtspleging de aanwijzing vereist van de woonplaats van de persoon jegens welke ze dient ten uitvoer gebracht of vervolgd te worden en wanneer de woonplaats in dit geval dient gelijkgesteld te worden met de inschrijving in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister.]¹

²[Onverminderd de in artikel 4 voorgeschreven beperkingen, bevat het uittreksel alleen de informatie die nodig is voor de rechtspleging wanneer de persoon jegens welke ze ten uitvoer gebracht of vervolgd wordt, ingeschreven is in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de aanvraag werd ingediend; indien deze persoon afgevoerd werd, duidt het uittreksel de datum van afvoering aan en, naargelang van het geval, de gemeente waar hij of zij nadien werd ingeschreven of duidt het aan of het gaat om een afvoering van ambtswege of voor het buitenland.]²³[Indien deze persoon ingeschreven is in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van een andere Belgische gemeente op het ogenblik van de aanvraag, deelt de gemeente de aanvrager bovendien het laatst bekende adres van deze persoon mede.]³

⁴[De Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde bepaalt, op verzoek van de gemeente of van de persoon die de aanvraag indient, of een betwiste aanvraag voor het bekomen van een uittreksel of van een getuigschrift al dan niet beantwoordt aan de in dit artikel bedoelde afgiftevoorwaarden.]⁴

⁵[De beperkingen op de afgifte aan derden van uittreksels en getuigschriften uit de registers gelden niet wanneer ze bestemd zijn voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden en voor zover de registers meer dan 120 jaar geleden afgesloten zijn. In afwijking van artikel 4 kan het aldus bekomen uittreksel of getuigschrift ook de afstamming in opgaande lijn vermelden.]⁵

⁶[De afgifte aan derden van uittreksels en getuigschriften uit de registers die minder dan 120 jaar geleden afgesloten zijn, voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden, is toegelaten met schriftelijke toestemming van de betrokken persoon. De toestemming vermeldt de doeleinden.]⁶

⁷[Indien de betrokken persoon overleden is of niet meer gezond van geest is, dient deze toestemming te worden gegeven door diens langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner. Voor minderjarigen wordt de toestemming gegeven door de ouders of voogd.]⁷

⁸[Indien de betrokken persoon overleden is en geen langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner heeft nagelaten of deze laatste niet meer gezond van geest is, dient de toestemming te worden gegeven door ten minste één van de afstammelingen in de eerste graad van de desbetreffende persoon.]⁸

⁹[Zijn er geen afstammelingen in de eerste graad, of zijn deze niet gezond van geest of overleden, dan komt het aan het College van Burgemeester en Schepenen toe om te beslissen of de uittreksels of getuigschriften worden afgeleverd.]⁹

¹⁰[Voormelde toestemming moet voorgelegd worden door de aanvrager. De toestemming kan eveneens de machtiging inhouden om de afstamming in opgaande lijn te vermelden.]¹⁰

¹¹[Indien de aanvrager het adres niet kent van de persoon die de toestemming dient te geven, kan een brief gericht worden aan de persoon waarvan de toestemming vereist is bij de aanvraag gericht om deze te verkrijgen. De gemeente zendt dan deze brief door aan de bestemming, die vervolgens zelf beslist al dan niet in te gaan op het verzoek van de aanvrager. Het adres van de bestemming wordt door de gemeente niet medegedeeld aan de aanvrager.]¹¹

¹²[Uittreksels en getuigschriften kunnen door de gemeenten afgeleverd worden tegen kostprijs.]¹²

►1. – Lid 2 toegevoegd bij art. 1 wet 2 juli 1993, *B.S.*, 16 juli 1993, inwerkingtreding: 16 juli 1993

►2. – Lid 3 toegevoegd bij art. 1 wet 2 juli 1993, *B.S.*, 16 juli 1993, inwerkingtreding: 16 juli 1993

►3. – Aangevuld bij art. 2 K.B. 22 april 2005, *B.S.*, 23 juni 2005

►4. – Lid 4 toegevoegd bij art. 1 wet 2 juli 1993, *B.S.*, 16 juli 1993, inwerkingtreding: 16 juli 1993

►5. – Lid 5 toegevoegd bij art. 1 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►6. – Lid 6 toegevoegd bij art. 1 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►7. – Lid 7 toegevoegd bij art. 1 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►8. – Lid 8 toegevoegd bij art. 1 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►9. – Lid 9 toegevoegd bij art. 1 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►10. – Lid 10 toegevoegd bij art. 1 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►11. – Lid 11 toegevoegd bij art. 1 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►12. – Lid 12 toegevoegd bij art. 1 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

Art. 4. Tenzij de wet anders bepaalt mogen de uittreksels of getuigschriften geen andere gegevens bevatten dan degene waarin artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen voorziet. Zij mogen het identiteitsbewijs van de betrokken persoon vermelden ¹[van de verklaring van wettelijke samenwoning, evenals, eventueel, de beëindiging ervan].¹

Het uittreksel of getuigschrift dat aan de aanvrager wordt overhandigd, wordt in naam van het college van burgemeester en schepenen ondertekend door de ambtenaar van de burgerlijke stand of door de daartoe overeenkomstig artikel 126 van de nieuwe gemeentewet gemachtigde ambtenaar en vermeldt met welk doel het wordt afgegeven en eventueel de persoon voor wie het bestemd is. Het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen staat er niet op vermeld behalve indien de aanvrager krachtens de wet gemachtigd is dit te gebruiken.

²[Wanneer de vraag om een uittreksel of een getuigschrift betrekking heeft op een van de gegevens bedoeld in ²[10°, wat betreft de verklaring inzake het bestaan van een

huwelijkscontract²], van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning en waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen² of een vermogensrechtelijk contract gesloten tussen personen die niet onderworpen zijn aan het huwelijksvermogensstelsel, met inbegrip van de aanduiding van de notaris bij wiens minuten het contract² of de overeenkomst, naargelang het geval,² werd opgemaakt, 16° of 22°² van artikel 1 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, is de aanvrager, in afwijking van artikel 3, niet verplicht aan te tonen dat de afgifte van het document door of krachtens de wet voorgeschreven of toegestaan is. Hij moet echter bij de ambtenaar van de burgerlijke stand of bij de hiertoe gemachtigde ambtenaar bewijzen dat het verkrijgen van de informatie voor hem onontbeerlijk is. Indien de ambtenaar van de burgerlijke stand het onontbeerlijke karakter weigert te erkennen, doet het college van burgemeester en schepenen op verzoek van de betrokkene uitspraak over de gegrondheid van de aanvraag.²

►1. – Lid 1 aangevuld bij art. 1, 1°, K.B. 30 december 1999, *B.S.*, 31 december 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2000 (art. 2)

►2. – Lid 3 toegevoegd bij art. 2 K.B. 12 juni 1996, *B.S.*, 27 augustus 1996; gewijzigd bij art. 1 K.B. 5 september 1996, *B.S.*, 3 oktober 1996, inwerkingtreding: 3 oktober 1996 (art. 2); gewijzigd bij art. 1, 2°, K.B. 30 december 1999, *B.S.*, 31 december 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2000 (art. 2)

HOOFDSTUK III

DE RAADPLEGING VAN DE REGISTERS

Art. 5. De raadpleging van het bevolkingsregister en het vreemdelingenregister door de gemeentelijke diensten en de diensten afhankelijk van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is slechts toegestaan voor interne doeleinden.

De raadpleging van deze registers is verboden aan private personen. Zij kan aan de andere overheden of openbare instellingen slechts door of krachtens de wet worden toegestaan.

►1[**Art. 5bis.** De raadpleging door derden van de registers, die meer dan 120 jaar geleden afgesloten zijn, is toegelaten voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden, ongeacht het gaat om papieren registers of registers, die met het oog op een duurzame bewaring, op een andere informatiedrager zijn overgezet.

De wijze waarop de raadpleging gebeurt wordt vastgesteld door het College van Burgemeester en Schepenen.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►1[**Art. 5ter.** De gemeenten kunnen de registers, met het oog op een duurzame bewaring, op een andere informatiedrager overzetten.

De gemeenten kunnen de reproducties van de registers, die meer dan 120 jaar geleden afgesloten zijn, tegen kostprijs aan derden ter beschikking stellen wanneer deze bestemd zijn voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden.

Deze derden mogen de verkregen reproducties evenwel niet verder verspreiden.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

HOOFDSTUK IV

DE VERSTREKKING AAN DERDEN VAN PERSONENLIJSTEN UIT DE REGISTERS

Art. 6. Geen enkele lijst van personen ingeschreven in de registers mag aan derden worden verstrekt. Dit verbod is niet van toepassing op de overheden of de openbare instellingen die door of krachtens de wet gemachtigd zijn om dergelijke lijsten te verkrijgen en dit voor de informatie waarop deze machtiging betrekking heeft.

Art. 7. In afwijking van artikel 6 mogen, op schriftelijke aanvraag en met vermelding van het gebruik waarvoor ze gevraagd worden, de personenlijsten die geen andere informatie bevatten dan deze die opgesomd wordt in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, enkel worden verstrekt:

a) aan de instellingen van Belgisch recht die taken van algemeen belang vervullen die niet het voorwerp waren van een nominatieve aanwijzing door de Koning om toegang te hebben tot de informatie van het Rijksregister van de natuurlijke personen, met toepassing van artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen; het college van burgemeester en schepenen oordeelt over de gegrondheid van de aanvraag;

b) aan buitenlandse overheden, mits de Minister van Buitenlandse Zaken vooraf zijn akkoord geeft;

c) enkel voor verkiezingsdoeleinden aan de politieke partijen tijdens de zes maanden die voorafgaan aan de datum van een gewone verkiezing of tijdens de veertig dagen die voorafgaan aan de datum van een buitengewone verkiezing;

d) aan de opiniepeilingsinstellingen die erkend zijn door de Minister van Economische Zaken, op advies van de Commissie voor de opiniepeilingen;

►1(e) aan onderzoekers die uitdrukkelijk doen blijken van een duidelijk historisch of ander wetenschappelijk belang. In dat geval mag de lijst ook de afstamming in opgaande lijn vermelden, dit in afwijking van hetgeen is bepaald in het eerste lid.¹

De beperking tot de informatie opgenomen in artikel 3, eerste lid, van de voormelde wet van 8 augustus 1983 betreft eveneens de selectiecriteria op basis waarvan deze lijsten worden opgesteld.

►1. – Lid 1, e), ingevoegd bij art. 3 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

Art. 8. De lijsten bedoeld in artikel 7, c), hebben slechts betrekking op de personen die de kiesvoorwaarden vervullen op de datum van de aanvraag en bevatten, in afwijking van artikel 7, § 1, slechts de informatie die voorkomt op de kiezerslijsten.

Art. 9. De lijsten bedoeld in artikel 7 mogen slechts verstrekt worden in de mate dat het doel, dat in de aanvraag vermeld is, overeenstemt met hetgeen de aanvrager nastreeft.

Art. 10. Degene voor wie de lijst bestemd is, mag ze zelf niet verstrekken aan derden of ze gebruiken voor andere doeleinden dan die vermeld in de aanvraag.

►1[HOOFDSTUK V DIVERSE BEPALINGEN]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 5 K.B. 5 januari 2014, *B.S.*, 17 januari 2014, add., *B.S.*, 28 februari 2014

►1[**Art. 10bis.** Het verzoek tot het bekomen van informatie uit de registers die minder dan 120 jaar geleden afgesloten

zijn, dit met het oog op genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden, hetzij door middel van uittreksels of getuigschriften, hetzij door middel van personenlijsten, dient te worden gericht aan het College van Burgemeester en Schepenen aan de hand van een gemotiveerd verzoekschrift.

Dit verzoekschrift omvat tevens de verbintenis van de verzoeker dat de verkregen gegevens enkel gebruikt zullen worden voor genealogische, historische of andere wetenschappelijke doeleinden met vermelding van de eventuele publicaties waarvoor deze gegevens zullen worden aangewend.

Het College van Burgemeester en Schepenen, kan, alvorens de gevraagde informatie uit de bevolkingsregisters te bezorgen, aan de aanvrager alle bijkomende inlichtingen vragen ter staving van de gegrondheid van de aanvraag.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 K.B. 5 januari 2014, B.S., 17 januari 2014, add., B.S., 28 februari 2014

Art. 11. § 1. Iedereen kan aan het gemeentebestuur van de gemeente van zijn verblijfplaats vragen dat zijn adres niet aan derden wordt verstrekt. De aanvraag moet schriftelijk en gemotiveerd zijn.

Het college van burgemeester en schepenen doet uitspraak over de aanvraag; de aanvrager wordt schriftelijk in kennis gesteld van de beslissing.

§ 2. De goedkeuring van de aanvraag houdt het niet verstrekken van het adres slechts in voor een periode van zes

maanden te rekenen vanaf de datum van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen.

Art. 12. Op schriftelijk verzoek, met opgave van het beoogde doel en de voorgenomen aanwending, kan het college van burgemeester en schepenen toestemming verlenen om aan derden statistische gegevens uit de registers te verstrekken op voorwaarde dat deze de identificatie van de in deze registers ingeschreven personen niet mogelijk maken.

►1[**Art. 12bis.** De in artikel 10 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen bedoelde consultant inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer die door de gemeente werd aangewezen, is belast met het toezicht op de raadplegingen van de bevolkingsregisters van de gemeente.

Onder toezicht van voormelde veiligheidsconsulent wordt een logging bijgehouden van de raadplegingen van de bevolkingsregisters.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 6 K.B. 5 januari 2014, B.S., 17 januari 2014, add., B.S., 28 februari 2014

Art. 13. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de derde maand die volgt op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 14. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister (B.S., 15 augustus 1992)

Art. 1. Alleen de volgende informatie betreffende de Belgen en de vreemdelingen wordt opgenomen in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister:

1° de naam en voornamen en, op uitdrukkelijk verzoek van de betrokkene, het pseudoniem;

2° het geslacht en eventueel de referentie aan de gerechtelijke beslissing die, wat het geslacht betreft, een rechtzetting van de geboorteakte met zich heeft gebracht;

3° de geboorteplaats en -datum;

4° de hoofdverblijfplaats, met inbegrip van de veranderingen met betrekking tot het verblijf en de vermelding van de afvoering in het geval de vreemdeling zich in het buitenland heeft gevestigd; in voorkomend geval het adres waar de betrokkene tijdelijk verblijft buiten de gemeente waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft;

5° de nationaliteit;

6° het statuut van vluchteling;

7° het statuut van staatloze;

8° het voorlopige gemis van nationaliteit of van status aangegeven met de woorden «onbepaalde nationaliteit» of «onbepaalde status»;

9° ►1[de vermelding van de ascendenten in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie;]¹

►2[9°/1 de vermelding van de afstammelingen in rechtstreekse, dalende lijn in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie;]²

10° ►3[de burgerlijke staat, en in voorkomend geval, de verklaring door de betrokken persoon van het bestaan van

een huwelijkscontract, van een overeenkomst tot stand gekomen na een verklaring van wettelijke samenwoning en waarbij de samenwonenden de modaliteiten ervan regelen, of van een vermogensrechtelijk contract gesloten met één of meer personen die niet onderworpen zijn aan het huwelijksvermogensstelsel en de aanduiding van de notaris bij wiens minuten het contract, of in voorkomend geval de overeenkomst, werd opgemaakt;]³

11° het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen;

12° het beroep, met uitzondering van iedere vermelding die betrekking heeft op de specialisatie, de werkgever, een nevenberoep of een bijkomende functie;

13° de samenstelling van het gezin;

14° de plaats en de datum van het overlijden;

15° ►4[de akten en beslissingen betreffende de bekwaamheid van de meerderjarige en de onbekwaamheid van de minderjarige en, vanaf het inwerkingtreden van artikel 204 van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, de beslissing tot bewind over de goederen of over de persoon bedoeld in artikel 1249, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek;]⁴

►5[15°/1 de identiteit van de persoon die iemand vertegenwoordigt of bijstaat die minderjarig, onbekwaamverklaard, afgezonderd, geïnterneerd of onder het statuut van verlengde minderjarigheid geplaatst is en, vanaf het inwerkingtreden van artikel 204 van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met

de menselijke waardigheid, de naam, de voornaam en het adres van de bewindvoerder over de goederen of de persoon van wie melding wordt gemaakt in de in artikel 1249, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde beslissing;⁵

►⁶[15°/2 het statuut van ontvoogde minderjarige;]⁶

►⁷[15°/3 de naam, de voornaam en het adres van de voogd en van de toeziende voogd van een niet-ontvoogde minderjarige, aangewezen krachtens de artikelen 389 en volgende van het Burgerlijk Wetboek;]⁷

►⁸[15°/4 de naam, de voornaam en het adres van de pleegvoogd, aangewezen krachtens de artikelen 475bis en volgende van het Burgerlijk Wetboek;]⁸

►⁹[15°/5 de naam, de voornaam en het adres van de ouder van een niet-ontvoogd minderjarig kind, aan wie de uitoefening van het ouderlijk gezag uitsluitend opgedragen werd, in toepassing van artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek;]⁹

16° ►¹⁰[de vermelding van de verklaringen betreffende de begraafplaatsen en de lijkbezorging bepaald bij de wet, het decreet of de ordonnantie;]¹⁰

17° ►¹¹[...]¹¹

18° de aard en het nummer van het Belgisch paspoort met opgaaf van de afgifte datum en -plaats en van de geldigheidsduur;

19° het nummer van de identiteitskaart bedoeld in de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen of de aard en het nummer van het geldig document dat geldt als bewijs van inschrijving in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister, met opgaaf van de datum en de plaats van afgifte en van de geldigheidsduur;

20° het nummer en de datum van afgifte van de kaart voor de sociale zekerheid;

21° de pensioenbrevetten;

22° de verklaring met betrekking tot de transplantatie van organen en weefsels na het overlijden, overeenkomstig het koninklijk besluit van 30 oktober 1986 tot regeling van de wijze waarop de donor of de personen bedoeld in artikel 10, § 2, de wet van 13 juni 1986 betreffende het wegnemen en transplanteren van organen hun wil te kennen geven;

23° de erkenning van titels ten gevolge van oorlogsfeiten;

24° de geldigheidsduur van de kaart van reizend handelaar;

25° de vermelding van de categorie bepaald in artikel 95 van het Kieswetboek;

26° de vermelding van het feit dat een persoon geen kiezer is en, in voorkomend geval, tot welke datum;

►¹²[27° de verklaring van wettelijke samenwoning;]¹²

►¹³[28° de beëindiging van de wettelijke samenwoning;]¹³

►¹⁴[29° behalve de identificatiegegevens van de persoon met wie het huwelijk gepland is, de informatie betreffende de formaliteiten en beslissingen die voorafgaan aan de huwelijksvoltrekking bedoeld in de artikelen 63, § 2 en 4, 64, § 1, en 167 van het Burgerlijk Wetboek, met name:

1° de afgifte van het bericht van ontvangst bedoeld in artikel 64, § 1, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek, wanneer aan het huwelijk een verblijfsrechtelijk voordeel verbonden is;

2° de weigering van de opmaak van de akte van aangifte van het huwelijk zoals voorzien in artikel 63, § 2, tweede lid, en § 4 van het Burgerlijk wetboek, gemotiveerd door twijfels over de authenticiteit of de geldigheid van de documenten bedoeld in artikel 64 van het Burgerlijk Wetboek waardoor een vermoeden van een huwelijk zoals be-

doeld in artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek kan ontstaan, en de datum waarop de betrokken partijen in kennis gesteld werden van deze beslissing;

3° het uitstel van de voltrekking van het huwelijk zoals voorzien in artikel 167, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, gemotiveerd door een ernstig vermoeden van een huwelijk zoals bedoeld in artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek;

4° de weigering van de voltrekking van het huwelijk, zoals voorzien in artikel 167, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, gemotiveerd op basis van artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek, en de datum waarop de betrokken partijen in kennis gesteld werden van deze beslissing;¹⁴

►¹⁵[30° behalve de identificatiegegevens van de persoon met wie een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd, de informatie betreffende de beslissingen die voorafgaan aan de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning bedoeld in artikel 1476, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, met name:

1° het uitstel van de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning, zoals voorzien in artikel 1476quater, tweede lid;

2° de weigering van de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning en de datum waarop de betrokken partijen in kennis gesteld werden van deze weigeringsbeslissing, zoals voorzien in artikel 1476quater, eerste lid;¹⁵

►¹⁶[31° de vermelding van het feit dat de minderjarige gedeeltelijk, al dan niet op gelijkmatig verdeelde wijze, bij de huisvesting verlenende ouder verblijft, namelijk de ouder bij wie de minderjarige niet ingeschreven is als hebbende aldaar zijn/haar hoofdverblijfplaats, op basis van een gerechtelijke beslissing of een gezamenlijk akkoord tussen de ouders wat de huisvesting van de minderjarige betreft, in toepassing van artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek; deze vermelding wordt doorgevoerd op verzoek van de huisvesting verlenende ouder;]¹⁶

►¹⁷[32° de vermelding van het feit dat de huisvesting verlenende ouder, in de zin van punt 31°, één of meerdere van zijn/haar minderjarige kinderen tegenover welke de afstamming vastgesteld is, gedeeltelijk opvangt, al dan niet op gelijkmatig verdeelde wijze, op basis van een gerechtelijke beslissing of een gezamenlijk akkoord tussen de ouders wat de huisvesting van de minderjarige betreft, in toepassing van artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek; de identiteit van de betrokken minderjarige(n) wordt eveneens vermeld.]¹⁷

►¹⁸[De gegevens bedoeld in punt 29° worden gewist vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis heeft gesteld van de beslissing van weigering om de akte van huwelijksverklaring op te maken of vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis heeft gesteld van de beslissing van weigering om het huwelijk te voltrekken.]¹⁸

►¹⁹[De gegevens bedoeld in punt 30° worden gewist vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis heeft gesteld van de beslissing van weigering om melding te maken van de verklaring van wettelijke samenwoning.]¹⁹

►²⁰[De gegevens bedoeld in de punten 29° en 30° worden gewist, respectievelijk na de voltrekking van het huwelijk tussen de betrokken partijen of na de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning door de betrokken personen in het bevolkingsregister.]²⁰

►²¹[Indien de persoon die het voornemen heeft om in het huwelijk te treden of een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen, niet over een identificatienummer bij het Rijksregister van de natuurlijke personen beschikt, wordt hij ingeschreven in het wachtregister van de gemeente van de aangifte van het huwelijk of van de verklaring van wettelijke samenwoning.]²¹

►²²[Hij zal worden geschrapt uit het wachtregister na dezelfde periode en volgens dezelfde modaliteiten als deze die voorzien zijn in het tweede, derde en vierde lid voor het wissen van de gegevens bedoeld in de punten 29° en 30°, onverminderd de toepassing van artikel 1, § 1, eerste lid, 2° en derde lid.]²²

►²³[Zodra een gemeente paspoorten aflevert met biometrische gegevens in de zin van de Verordening (EG) nr. 2252/2004 van de Raad van 13 december 2004 betreffende normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de Lid-Staten afgegeven paspoorten en reisdocumenten alsook de latere wijzigingen, wordt het in punt 18° vermelde informatiegegevens ingevoerd door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken.]²³

►1. – Lid 1, 9°, vervangen bij art. 1 K.B. 23 november 2014, *B.S.*, 10 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)

►2. – Lid 1, 9°/1, ingevoegd bij art. 1 K.B. 23 november 2014, *B.S.*, 10 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)

►3. – Lid 1, 10°, na wijziging, vervangen bij art. 1, 1°, K.B. 30 december 1999, *B.S.*, 31 december 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2000 (art. 2)

►4. – 15° vervangen bij art. 1 K.B. 21 juli 2014, *B.S.*, 27 augustus 2014, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 3)

►5. – 15°/1 ingevoegd bij art. 1 K.B. 21 juli 2014, *B.S.*, 27 augustus 2014, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 3)

►6. – 15°/2 ingevoegd bij art. 1 K.B. 21 juli 2014, *B.S.*, 27 augustus 2014, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 3)

►7. – 15°/3 ingevoegd bij art. 1 K.B. 21 juli 2014, *B.S.*, 27 augustus 2014, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 3)

►8. – 15°/4 ingevoegd bij art. 1 K.B. 21 juli 2014, *B.S.*, 27 augustus 2014, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 3)

►9. – Lid 1, 15°/5, ingevoegd bij art. 1 K.B. 4 mei 2015, *B.S.*, 22 mei 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)

►10. – Lid 1, 16°, vervangen bij art. 1 K.B. 19 april 2006, *B.S.*, 5 mei 2006

►11. – Lid 1, 17°, opgeheven bij art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 5 juni 2014

►12. – Lid 1, 27°, toegevoegd bij art. 1, 2°, K.B. 30 december 1999, *B.S.*, 31 december 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2000 (art. 2)

►13. – Lid 1, 28°, toegevoegd bij art. 1, 2°, K.B. 30 december 1999, *B.S.*, 31 december 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2000 (art. 2)

►14. – Lid 1, 29°, ingevoegd bij art. 1 K.B. 28 februari 2014, *B.S.*, 24 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 april 2014

►15. – Lid 1, 30°, ingevoegd bij art. 1 K.B. 28 februari 2014, *B.S.*, 24 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 april 2014

►16. – Lid 1, 31°, ingevoegd bij art. 1 K.B. 26 december 2015, *B.S.*, 5 februari 2016

►17. – Lid 1, 32°, ingevoegd bij art. 1 K.B. 26 december 2015, *B.S.*, 5 februari 2016

►18. – Lid 2 ingevoegd bij art. 1 K.B. 28 februari 2014, *B.S.*, 24 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 april 2014

►19. – Lid 3 ingevoegd bij art. 1 K.B. 28 februari 2014, *B.S.*, 24 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 april 2014

►20. – Lid 4 ingevoegd bij art. 1 K.B. 28 februari 2014, *B.S.*, 24 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 april 2014

►21. – Lid 5 ingevoegd bij art. 1 K.B. 28 februari 2014, *B.S.*, 24 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 april 2014

►22. – Lid 6 ingevoegd bij art. 1 K.B. 28 februari 2014, *B.S.*, 24 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 april 2014

►23. – Lid 7 toegevoegd bij art. 1 K.B. 8 juli 2013, *B.S.*, 17 juli 2013

Art. 2. Alleen de volgende informatie betreffende de vreemdelingen wordt opgenomen in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister:

1° het dossiernummer toegekend door de Dienst Vreemdelingenzaken;

2° andere identiteitsgegevens dan die vermeld in artikel 1, 1°, en waarvan de vreemdeling gebruik maakt;

3° het land en de plaats van herkomst;

4° de vermelding van het verblijf waarvan de duur beperkt is tot die van de schoolopleiding;

5° de vermelding van het verblijf dat beperkt is wegens bijzondere omstandigheden of wegens de aard of de duur van de prestaties;

6° de aard, het nummer en geldigheidsduur van de arbeidsvergunning;

7° de aard, het nummer en de geldigheidsduur van de beroepskaart;

8° de datum van vertrek naar het buitenland en de datum van terugkeer naar België in geval van tijdelijke afwezigheid met recht op terugkeer;

9° de aard en de referte van de documenten bedoeld in artikel 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of van de documenten toegelaten krachtens dit artikel;

10° de aard en de referte van het Belgisch of buitenlands reisdocument als het niet overeenstemt met 9°;

11° de naam, de voornamen, de geboorteplaats en -datum, de nationaliteit en het adres van de echtgenoot;

12° de naam, de voornamen, de geboorteplaats en -datum, de nationaliteit en het adres van het kind;

13° de eventuele vermelding van het dossiernummer dat door de Dienst Vreemdelingenzaken is toegekend aan het dossier van de ouders, de echtgenoot en de kinderen;

►¹⁴[14° de inwilliging door het college van burgemeester en schepenen van de aanvraag tot inschrijving op de kiezerslijst voor de verkiezing van het Europese Parlement, ingediend door de onderdanen van een andere Lid-Staat van de Europese Unie;]¹⁴

►¹⁵[15° de datum waarop het statuut van de personen bedoeld in artikel 54, § 1, eerste lid, 5°, van de wet van 15 december 1980 werd toegekend;]¹⁵

►¹⁶[16° de verplichte plaats van inschrijving bepaald door de minister of door zijn gemachtigde krachtens artikel 54 van de wet van 15 december 1980.]¹⁶

►¹⁷[De informatie vermeld in het eerste lid, 10°, wordt aangevuld met de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken wanneer dit informatiegegevens betrekking heeft op een Belgisch reisdocument uitgereikt aan een door België erkende vluchteling, aan een door België erkende staatloze of aan een vreemdeling die door België niet erkend is als vluchteling of staatloze en niet terecht kan bij een buitenlandse nationale overheid of een erkende internationale organisatie bevoegd of in staat om een paspoort of een reistitel uit te reiken.]¹⁷

►¹⁸[De informatiegegevens bedoeld in de punten 15° en 16° kunnen, behalve door de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de Dienst Vreemdelingenzaken, geraadpleegd worden door de diensten van de Bestuursdirectie van het Maatschappelijk Welzijn van het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu.]¹⁸

►¹⁹[De informatie vermeld in punt 15° wordt ingevoerd door de gemeente.]¹⁹

►²⁰[De informatie vermeld in de punten 1° en 16° worden ingevoerd door de Dienst Vreemdelingenzaken.]²⁰

►1. – Lid 1, 14°, toegevoegd bij art. 1 K.B. 30 mei 1994, *B.S.*, 16 juni 1994, inwerkingtreding: 16 juni 1994 (art. 2)

►2. – Lid 1, 15°, toegevoegd bij art. 1 K.B. 7 mei 1999, *B.S.*, 15 mei 1999, inwerkingtreding: 18 april 1999 (art. 2)

II. Belgische wet- en regelgeving • 3. Rijksregister en bevolking

K.B. 16 juli 1992 - Opgenomen informatie (Art. 3)

- ▶3. – Lid 1, 16°, toegevoegd bij art. 1 K.B. 7 mei 1999, *B.S.*, 15 mei 1999, inwerkingtreding: 18 april 1999 (art. 2)
- ▶4. – Lid 2 ingevoegd bij art. 1 K.B. 31 juli 2017, *B.S.*, 14 augustus 2017
- ▶5. – Lid 3 toegevoegd bij art. 1 K.B. 7 mei 1999, *B.S.*, 15 mei 1999, inwerkingtreding: 18 april 1999 (art. 2)
- ▶6. – Lid 4 toegevoegd bij art. 1 K.B. 7 mei 1999, *B.S.*, 15 mei 1999, inwerkingtreding: 18 april 1999 (art. 2)
- ▶7. – Lid 5 toegevoegd bij art. 1 K.B. 7 mei 1999, *B.S.*, 15 mei 1999, inwerkingtreding: 18 april 1999 (art. 2)
- ▶8. – Lid 5 vervangen bij art. 1 K.B. 27 januari 2005, *B.S.*, 18 februari 2005

Art. 3. Iedere informatie bedoeld in de artikelen 1 en 2 vermeldt de datum waarop deze informatie ingang heeft.

Bij iedere wijziging of rechtzetting van een informatie dient de nieuwe datum vermeld te worden.

De Minister van Binnenlandse Zaken bepaalt, voor elke informatie van de artikelen 1 en 2, de datum welke in aanmerking dient genomen te worden.

Het nummer van elke akte van de burgerlijke stand en de plaats, te weten de gemeente en eventueel het land waar deze opgemaakt of ingeschreven werd, moeten worden vermeld. Voor gerechtelijke of administratieve beslissingen moet de overheid die de beslissing heeft genomen, samen met de datum hiervan, worden vermeld.

De Minister van Binnenlandse Zaken bepaalt hoe de informatie wordt geordend en op welke wijze ze wordt bijgehouden.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de derde maand die volgt op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 5. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister

(*B.S.*, 15 augustus 1992)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Onder bevolkingsregister moet verstaan worden het alfabetisch bestand met de gegevens over personen die bedoeld zijn in de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Genoemd register vermeldt eveneens de gegevens betreffende de ambtenaren en andere buitenlandse personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, alsmede betreffende hun echtgenoot en de familieleden te hunnen laste, die in het Rijk gevestigd zijn overeenkomstig artikel 16 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen van 8 april 1965, bekrachtigd bij de wet van 13 mei 1966, en die vermeld staan in de bevolkingsregisters. ^{▽1}

□1. – Zie K.B. 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *supra*

Art. 2. Onder vreemdelingenregister moet verstaan worden het alfabetisch bestand met de gegevens over de personen bedoeld in artikel 12 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. ^{▽1}

□1. – Zie K.B. 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, *B.S.*, 15 augustus 1992, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 3. Rijksregister en bevolking», *supra*

Art. 3. De bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister maken één enkel alfabetisch bestand uit.

Met het oog op de toepassing van dit besluit worden ze de registers genoemd.

HOOFDSTUK II

HET HOUDEN VAN DE REGISTERS

Art. 4. Het houden van de registers behoort tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen.

De ambtenaar van de burgerlijke stand is in het bijzonder gelast al wat het houden van de registers betreft nauwgezet in acht te doen nemen.

Art. 5. De registers worden voortdurend bijgehouden.

K.B. 1 februari 1995 tot vaststelling van de in het wachtregister vermelde informatiegegevens en tot aanwijzing van de overheden die bevoegd zijn om die gegevens in het wachtregister in te voeren

(*B.S.*, 16 februari 1995)

K.B. 10 december 1996 ^{▶1}[betreffende de verschillende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar]¹

(*B.S.*, 20 december 1996)

- ▶1. Opschrift vervangen bij art. 1 K.B. 18 oktober 2006, *B.S.*, 31 oktober 2006, inwerkingtreding: 31 oktober 2006 (art. 5)

K.B. 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten
(*B.S., 28 maart 2003*)

☐ 1. De invoering van de elektronische identiteitskaart wordt veralgemeend ingevoerd voor het geheel van de gemeenten van het Rijk (art. 1 K.B. 1 september 2004, *B.S.*, 15 september 2004, inwerkingtreding: 15 september 2004 (art. 2))

(*Uittreksel*)

Art. 1. Iedere Belg die volle vijftien jaar oud is, moet houder zijn van een identiteitskaart die als bewijs van inschrijving in het bevolkingsregister geldt of, in geval van verlies, diefstal of vernieling van die kaart, van een overeenkomstig artikel 6 afgegeven attest. Dit attest dat in geen geval als identiteitskaart kan gelden, is geldig gedurende één maand en de geldigheidsduur kan worden verlengd door het bestuur van de gemeente waar de betrokkene zijn hoofdverblijfplaats heeft.

Een van deze beide documenten moet worden overgelegd bij elke vordering van de politie, evenals bij elke aangifte, bij elke aanvraag van getuigschriften en, in het algemeen, telkens als de houder het bewijs van zijn identiteit dient te leveren.

Een van deze beide documenten moet ook worden overgelegd aan de gerechtsdeurwaarder die belast is met de betekening van een exploit of aan de personen die overeenkomstig artikel 37, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, belast zijn met de afgifte van het afschrift van een dergelijk exploit.

Art. 2. De identiteitskaart wordt uitgereikt door het bestuur van de gemeente waar de betrokkene zijn hoofdverblijfplaats heeft.

¹[De gemeentebesturen reiken eveneens een identiteitskaart uit aan de Belgische kinderen die de volle twaalf jaar en minder dan vijftien jaar oud zijn. Als een Belgisch kind houder is van een elektronisch identiteitsdocument bedoeld in artikel 16bis van het koninklijk besluit van 10 december 1996 betreffende de verschillende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar, reiken de gemeentebesturen hem een identiteitskaart uit op de vervaldatum van dat document.]¹

►1. – Lid 2 vervangen bij art. 13 K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 3. § 1. De nieuwe identiteitskaart is conform met het ID1 – formaat. Ze bevat een elektronische microprocessorchip. De elektronische identiteitskaart stelt enkel de identiteit van de persoon vast en omvat geen andere elektronische gegevens.

De identiteitskaart vertoont alle waarborgen ¹[en alle kenmerken]¹ die vereist worden door de heersende Europese normen en standaarden.

§ 2. De identiteitskaart wordt aan de gemeentebesturen verstrekt door de Minister van Binnenlandse Zaken. Het model ervan is bij dit besluit gevoegd.

§ 3. De Minister van Binnenlandse Zaken stelt, met het oog op het opmaken van de identiteitskaart, het model van basisdocument op.

Op dat document komt een volgnummer voor, dat samengesteld is volgens de richtlijnen van de Minister van Binnenlandse Zaken. Dit volgnummer mag geen gegevens over de persoon van de houder, noch verwijzingen naar zulke gegevens bevatten.

Op het document staan de wettelijke vermeldingen die op de identiteitskaart moeten komen. Die vermeldingen worden onderzocht door de ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde.

De ambtenaar van de burgerlijke stand of zijn gemachtigde ondertekent het document en brengt de foto van de houder erop aan. Het formaat van de foto is 35 mm x 45 mm. Op de identiteitskaart wordt dit formaat verkleind volgens de richtlijnen van de Minister van Binnenlandse Zaken.

²[De houder zet zijn handtekening op het basisdocument, tenzij hij niet kan tekenen omwille van zijn analfabetisme, een fysieke of mentale handicap of een ziekte; in dat geval wordt de handtekening vervangen door de vermelding «vrijgesteld».]²

³[Het bewijs van de onmogelijkheid om te tekenen omwille van een fysieke of mentale handicap of een ziekte, moet geleverd worden door middel van een recent attest, behalve als het duidelijk is dat de betrokken burger niet kan tekenen omwille van een fysieke of mentale handicap of een duidelijk zichtbare ziekte.]³

⁴[Wanneer, enerzijds, de onmogelijkheid om zijn handtekening te zetten tijdelijk is, wat bevestigd moet worden door een medisch attest, en/of wanneer de houder opgesloten of geïnterneerd is in een penitentiaire instelling of een instelling tot bescherming van de maatschappij en wanneer, anderzijds, het elektronisch beeld van de handtekening van de burger reeds opgenomen is in het centraal bestand van de identiteitskaarten of het centraal bestand van de vreemdelingenkaarten, wordt dit elektronisch beeld op het basisdocument gezet.]⁴

⁵[Zo wordt dit elektronisch beeld van de handtekening ook op het basisdocument gezet wanneer, op aanvraag van de burger, het basisdocument via elektronische weg naar de burger gestuurd wordt en het elektronisch beeld van de handtekening van de houder reeds opgenomen is in het centraal bestand van de identiteitskaarten of het centraal bestand van de vreemdelingenkaarten. Er wordt dan aan de burger gevraagd om in het basisdocument een scan te integreren van een foto van hemzelf, die beantwoordt aan de in § 1, tweede lid bedoelde waarborgen en kenmerken en aan het in het vierde lid bedoelde formaat, en om dit document via elektronische weg terug te sturen naar zijn gemeentebestuur.]⁵

⁶[De in het vijfde lid bedoelde handtekening van de houder die op het basisdocument vermeld wordt, wordt gedigitaliseerd via elk gepast middel, zoals een elektronische tablet, opdat het beeld van deze handtekening opgenomen zou worden, enerzijds op de elektronische identiteitskaart, en anderzijds, in het centraal bestand van de identiteitskaarten of in het centraal bestand van de vreemdelingenkaarten bedoeld in artikel 6bis van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.]⁶

⁷[De integriteit, juistheid en volledigheid van de gegevens die op het basisdocument vermeld worden, vallen onder de bevoegdheid van de gemeentelijke overheid ten opzichte van de gegevens opgenomen in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister.]⁷

§ 4. De gegevens van het basisdocument worden opgenomen op de identiteitskaart.

De kaartpersonalisator zorgt ervoor dat de niet-gepersonaliseerde chipkaarten, die zijn aangemaakt door de kaartproducent, omgevormd worden tot gepersonaliseerde elektronische identiteitskaarten via opdruk van de identiteitsgegevens en het aanbrengen van de identiteitsfoto. De kaartpersonalisator zorgt eveneens voor het veilig versturen van de gepersonaliseerde kaarten naar de kaartinitialisator.

De kaartinitialisator zorgt voor de generatie van het basisleutelbaar en het creëren van de sleutelparen voor het identiteits- en handtekeningscertificaat.

De kaartinitialisator zorgt bovendien:

1° voor het opslaan van het identiteits- en handtekeningscertificaat op de kaart;

2° voor de melding aan de certificatieinstantie van de elektronische handtekening en de certificaten op de kaart zijn aangebracht;

3° voor de generatie van de persoonlijke activeringscodes van de aanvrager en de initiële PIN-code (persoonlijke identificatiecode) van de aanvrager;

4° voor het op de kaart laden van de actieve basiscertificaten van de overheid;

5° voor het bezorgen van de elektronische identiteitskaart aan de gemeente;

6° voor het bezorgen van de persoonlijke activeringscode en PIN-code (persoonlijke identificatiecode) aan de aanvrager;

7° voor het optekenen van de gegevens in het Register van de Identiteitskaarten. ^{78...9}

►1. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 14, 1°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. – § 3, lid 5, vervangen bij art. 14, 2°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – § 3, lid 6, ingevoegd bij art. 14, 2°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 3, lid 7, ingevoegd bij art. 14, 2°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►5. – § 3, lid 8, ingevoegd bij art. 14, 2°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►6. – § 3, lid 9, ingevoegd bij art. 14, 3°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►7. – § 3, lid 10, ingevoegd bij art. 14, 3°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

◻8. – Zie K.B. 25 maart 2003 houdende overgangsmaatregelen in verband met de elektronische identiteitskaart, *B.S.*, 28 maart 2003

◻9. – Zie M.B. 26 maart 2003 tot bepaling van het model van basisdocument met het oog op het opmaken van de elektronische identiteitskaart, *B.S.*, 28 maart 2003

K.B. 5 juni 2004 tot vaststelling van het stelsel van de rechten tot inzage en verbetering van de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op de identiteitskaart en van de informatiegegevens die zijn opgenomen in de bevolkingsregisters of in het Rijksregister van de natuurlijke personen
(*B.S.*, 21 juni 2004)

HOOFDSTUK I

DE INZAGE EN DE VERBETERING VAN DE GEGEVENS DIE OP ELEKTRONISCHE WIJZE OPGESLAGEN ZIJN OP DE IDENTITEITSKAART

Art. 1. § 1. Elke houder van een elektronische identiteitskaart kan steeds de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op zijn kaart, inzien door middel van een met een computer verbonden leestoestel en een programma voor visualisering van deze gegevens.

§ 2. Elke houder van een elektronische identiteitskaart kan de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op zijn kaart, inzien bij de gemeente waar hij in de bevolkingsregisters ingeschreven is.

Wanneer de houder van de kaart zijn inzage-recht bij zijn gemeente doet gelden, biedt hij zich persoonlijk aan op de bevoegde dienst van de gemeente en, na controle van de identiteit van de aanvrager, wordt er onmiddellijk gevolg aan gegeven.

De informatiegegevens moeten schriftelijk en onder een gemakkelijk begrijpbare vorm meegedeeld worden. Zij moeten alle gegevens betreffende de betrokken persoon weergeven en conform hun inhoud zijn.

Art. 2. § 1. Indien de kaarthouder vaststelt dat de persoonsgegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op zijn identiteitskaart, niet op nauwkeurige, volledige en juiste wijze zijn opgenomen, kan hij een aanvraag tot verbetering indienen door zich persoonlijk aan te melden bij de bevoegde dienst van de gemeente waar hij in de bevolkingsregisters ingeschreven is.

§ 2. De persoon die zijn recht op verbetering uitoefent, zal, ter ondersteuning van zijn aanvraag, alle bewijsstukken die in aanmerking kunnen worden genomen, moeten indienen.

§ 3. Indien een persoonsgegeven dat op elektronische wijze op de identiteitskaart is opgeslagen, onnauwkeurig, onvolledig of onjuist blijkt te zijn, wendt de gemeente de procedure aan om dit gegeven in overeenstemming te brengen.

§ 4. Het verbeteringsrecht wordt gratis uitgeoefend.

HOOFDSTUK II

DE INZAGE EN DE VERBETERING VAN DE INFORMATIEGEGEVENS DIE ZIJN OPGENOMEN IN HET BEVOLKINGSREGISTER OF IN HET RIJKSREGISTER VAN DE NATUURLIJKE PERSONEN

Art. 3. § 1. Elke houder van een elektronische identiteitskaart waarvan de handtekenings- en identiteitscertificaten geactiveerd zijn, kan steeds de hem betreffende informatiegegevens die zijn opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen, inzien door middel van een met een computer, aangesloten op Internet, verbonden leestoestel en met behulp van de Internetsite van het Rijksregister. ¹[Elke houder kan op dezelfde manier gratis een attest verkrijgen, opgesteld volgens de gegevens opgenomen in het Rijksregister van de natuurlijke personen overeenkomstig de door de Minister van Binnenlandse Zaken bepaalde modellen, voor zover de informatiegegevens die erin opgenomen zijn op hem betrekking hebben. Dit attest draagt het elektronische zegel van het Rijksregister van de natuurlijke personen. De betrokken houder moet geen enkel bijzonder belang aantonen.]¹

Elke houder van een elektronische identiteitskaart waarvan de handtekenings- en identiteitscertificaten geactiveerd zijn, kan steeds de hem betreffende informatiegegevens die zijn opgenomen in het bevolkingsregister, inzien door middel van een met een computer, aangesloten op Internet, verbonden leestoestel en met behulp van de

Internetsite van zijn gemeente, indien daar een dergelijke toepassing ontwikkeld is.¹ [Elke houder kan op dezelfde manier een attest verkrijgen, opgesteld volgens de gegevens opgenomen in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, voor zover de informatiegegevens die erin opgenomen zijn op hem betrekking hebben. Dit attest draagt het elektronische zegel van de gemeente. De betrokken houder moet geen enkel bijzonder belang aantonen.]²

De op deze wijze door de houder van de elektronische identiteitskaart verzamelde informatiegegevens mogen niet meegedeeld worden, tenzij de houder van de elektronische identiteitskaart er uitdrukkelijk mee instemt.

§ 2. Elke houder van een elektronische identiteitskaart kan de hem betreffende informatiegegevens die opgenomen zijn in het Rijksregister van de natuurlijke personen of in het bevolkingsregister, inzien bij de gemeente waar hij in de bevolkingsregisters ingeschreven is.

Deze aanvraag tot inzage wordt uitgevoerd volgens de procedure opgenomen in het koninklijk besluit van 3 april

1984 betreffende de uitoefening van het recht op toegang en verbetering door de personen ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen en in het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende het recht op toegang tot de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister en betreffende het recht op verbetering van deze registers.

►1. – § 1, lid 1, aangevuld bij art. 19, 1°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. – § 1, lid 2, aangevuld bij art. 19, 2°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 4. Indien de krachtens artikel 3 aan een persoon meegedeelde informatiegegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist blijken te zijn, kan deze persoon een aanvraag tot verbetering indienen volgens de procedure voorzien in de in artikel 3, § 2, tweede lid, bedoelde koninklijke besluiten.

HOOFDSTUK III ALGEMENE BEPALING

Art. 5. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 13 februari 2005 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding en van het stelsel van het recht tot kennisname van de overheden, instellingen en personen die de informatiegegevens die zijn opgenomen in de bevolkingsregisters of in het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben geraadpleegd of bijgewerkt (*B.S.*, 28 februari 2005)

K.B. 8 januari 2006 tot bepaling van de informatietypes, verbonden met de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (*B.S.*, 25 januari 2006)

Art. 1. Met de wettelijke informatiegegevens opgenoemd in artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, zijn de volgende informatietypes verbonden:

1° Naam en voornamen:

- de familienaam en voornamen;
- het pseudoniem;
- de adellijke titel;
- de wijziging van de naam, van de voornamen en van de adellijke titel;

– de informatie betreffende de naam en voornamen die opgenomen is in het register bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

2° Geboorteplaats en -datum:

- de geboorteplaats;
- de geboortedatum;
- de informatie betreffende de geboorteplaats en -datum die opgenomen is in het register bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

3° Geslacht:

- het geslacht;
- de geslachtsverandering;
- het referentiedossier;

– de informatie betreffende het geslacht die opgenomen is in het register bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

4° Nationaliteit:

- de nationaliteit;
- de informatie betreffende de nationaliteit die opgenomen is in het register bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

– de meervoudige nationaliteit;

5° Hoofdverblijfplaats:

- de gemeente van verblijf;
- de bepaling van de hoofdverblijfplaats;
- de aangifte van aanvraag tot inschrijving;
- de aangifte van adreswijziging;
- het adres van de hoofdverblijfplaats;
- de verblijfplaats in het buitenland;
- de aangifte van het adres in het buitenland;
- het postadres in het buitenland;
- het referentieadres;
- de tijdelijke afwezigheid;
- de wettelijke woonplaats;
- de vermelding dat het adres niet meegedeeld kan worden;

– de informatie betreffende de hoofdverblijfplaats die opgenomen is in het register bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, indien deze hoofdverblijfplaats zich op het Belgische grondgebied bevindt;

¹[– de vermelding betreffende de gedeelde huisvesting, zoals bedoeld in artikel 1, eerste lid, punt 31° en 32° van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister;]¹

²[– de voorlopige inschrijving, in toepassing van artikel 1, § 1, 1°, tweede lid, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;]²

6° Plaats en datum van overlijden:

– de plaats en datum van het overlijden, de datum van de overschrijving van de beslissing houdende verklaring van overlijden, de datum van de eventuele beslissing tot verbetering van de akte van de burgerlijke stand;

– de beslissing waarbij de rechtbank van eerste aanleg het vermoeden van afwezigheid vaststelt, de beslissing van de vrederechter houdende aanwijzing van een gerechtelijk bewindvoerder in geval van vermoeden van afwezigheid vastgesteld door de rechtbank van eerste aanleg, de datum van overschrijving van de beslissing houdende verklaring van afwezigheid, de datum van de eventuele beslissing tot verbetering van de akte van de burgerlijke stand;

– de informatie betreffende de plaats en datum van overlijden die opgenomen is in het register bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

– de gerechtelijke verklaring van overlijden en de administratieve verklaring van vermoedelijk overlijden zoals bepaald in de wet van 20 augustus 1948 betreffende de verklaringen van overlijden en van vermoedelijk overlijden, alsmede betreffende de overschrijving en de administratieve verbetering van sommige akten van overlijden;

7° ³[...]³

8° Burgerlijke staat:

– de burgerlijke staat;

– de informatie betreffende de burgerlijke staat die opgenomen is in het register bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

9° Samenstelling van het gezin:

– referentiepersoon van het gezin;

– gezinslid;

⁴[9°/1 ⁵[de akten en beslissingen betreffende de bekwaamheid van de meerderjarige en de onbekwaamheid van de minderjarige, alsook de vermelding van de vertegenwoordiger of van de persoon die de meerderjarige of de minderjarige bijstaat, de beslissingen tot bewind over de goederen of over de persoon bedoeld in artikel 1249, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, alsook de vermelding van de bewindvoerder over de goederen of de persoon van wie melding wordt gemaakt in de in artikel 1249, eerste lid bedoelde beslissing:

– de akten en beslissingen betreffende de bekwaamheid van de meerderjarige en de onbekwaamheid van de minderjarige;

– de naam, de voornaam en het adres van de persoon die een minderjarige, een onbekwaamverklaarde, een ge-

plaatste persoon, een geïnterneerde of een persoon in staat van verlengde minderjarigheid vertegenwoordigt of bijstaat;

– de beslissingen tot bewind over de goederen of over de persoon bedoeld in artikel 1249, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek;

– de naam, de voornaam en het adres van de bewindvoerder over de goederen of de persoon van wie melding wordt gemaakt in de in artikel 1249, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde beslissing;]⁴

10° Vermelding van het register:

– vermelding van het register;

11° Administratieve toestand:

– nummer van de Dienst Vreemdelingenzaken;

– hoedanigheid van de persoon;

– administratieve toestand;

– verplichte plaats van inschrijving;

– voorlopig inschrijvingsnummer;

– identiteitsdocument;

– gekozen woonplaats;

– andere naam of pseudoniem;

– aangegeven adres;

12° Bestaan van het identiteits- en handtekeiningscertificaat:

– het bestaan van het identiteits- en handtekeningscertificaat;

13° Wettelijke samenwoning:

– de wettelijke samenwoning;

14° de verblijfstoestand voor de vreemdelingen bedoeld in artikel 2, namelijk:

– de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten;

– de beroepskaart voor vreemdelingen die een zelfstandige activiteit uitoefenen;

– de arbeidsvergunning;

– de bijzondere informatiegegevens met betrekking tot de verblijfstoestand van vreemdelingen:

1) de reden van verblijf, die één van de volgende redenen kan zijn:

1.0.0. Gezinshereniging, samenwoning ⁶[, adoptie en andere familieleden]⁶

1.1.0. Gezinshereniging met een niet-Europeaan ⁷[(behalve een vluchteling of een begunstigde van de subsidiaire bescherming)]⁷

1.1.1. Echtgenoot/partner

1.1.2. Ascendent

1.1.3. Descendent

1.2.0. Gezinshereniging met een Europeaan (behalve een Belg) of met een Zwitser

1.2.1. Echtgenoot/partner

1.2.2. Ascendent

1.2.3. Descendent

1.3.0. Gezinshereniging met een Belg ⁸[die geen gebruik heeft gemaakt van zijn recht op vrij verkeer]⁸

1.3.1. Echtgenoot/partner

1.3.2. Ascendent

1.3.3. Descendent

1.4.0. Samenwoning (omzendbrief van 1997)

1.5.0. Adoptie

⁹[1.6.0. Gezinshereniging met een vluchteling]⁹

¹⁰[1.6.1. Echtgenoot/partner]¹⁰

¹¹[1.6.2. Ascendent]¹¹

¹²[1.6.3. Descendent]¹²

- ▶¹³[1.7.0. Gezinshereniging met een begunstigde van de subsidiaire bescherming]¹³
- ▶¹⁴[1.7.1. Echtgenoot/partner]¹⁴
- ▶¹⁵[1.7.3. Descendent]¹⁵
- ▶¹⁶[1.7.2. Ascendent]¹⁶
- ▶¹⁷[1.8.0. Andere familieleden van een burger van de Unie bedoeld in artikel 47/1 van de wet van 15 december 1980]¹⁷
- ▶¹⁸[1.9.0. Gezinshereniging met een Belg die op basis van zijn recht op vrij verkeer meer dan drie maanden in een andere Lid-Staat van de Europese Unie verbleven heeft]¹⁸
- ▶¹⁹[1.9.1. Echtgenoot/partner]¹⁹
- ▶²⁰[1.9.2. Ascendent]²⁰
- ▶²¹[1.9.3. Descendent]²¹
- 2.0.0. Asiel en diverse bescherming
- 2.1.0. Vluchteling
- 2.2.0. Subsidiaire bescherming
- 2.3.0. Tijdelijke bescherming
- 2.4.0. Slachtoffer van mensenhandel
- 2.5.0. NBMV
- 2.6.0. Apatride
- 3.0.0. Regularisatie
- 3.1.0. Art. 9, derde lid, humanitaire
- 3.2.0. Art. 9bis
- 3.3.0. Art. 9ter
- 3.4.0. Wet van 1999
- 4.0.0. Werknemer
- 4.1.0. Niet-Europese werknemer
- 4.1.1. Loontrekkende
- 4.1.2. Zelfstandige
- 4.1.3. Onderzoeker
- 4.1.4. Hooggekwalificeerde werknemer
- 4.1.5. Seizoenarbeider
- 4.1.6. Begunstigde van het «vakantie-werk»-regime
- ▶²²[4.1.7. Gedetacheerde werknemer – Kaderlid]²²
- ▶²³[4.1.8. Gedetacheerde werknemer – Expert]²³
- ▶²⁴[4.1.9. Gedetacheerde werknemer – Stagiair]²⁴
- 4.2.0. Europese en Zwitserse werknemer
- 4.2.1. Loontrekkende
- 4.2.2. Zelfstandige
- 4.2.3. PECO-akkoorden
- 5.0.0. Andere redenen:
- 5.1.0. Niet-Europese onderdaan:
- 5.1.1. Houder van een D-visum dat een tijdelijk beperkt verblijf toestaat
- ▶²⁵[5.1.2. Recht op verblijf erkend door internationaal verdrag (artikel 10, § 1, eerste lid, 1°, van de wet van 15 december 1980)]²⁵
- ▶²⁶[5.1.3. Wettelijke voorwaarden voor het verkrijgen van de nationaliteit (artikel 10, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 15 december 1980)]²⁶
- ▶²⁷[5.1.4. Verlies van de Belgische nationaliteit door huwelijk (artikel 10, § 1, eerste lid, 3°, van de wet van 15 december 1980)]²⁷
- ▶²⁸[5.1.5. Vrijwilligerswerk]²⁸
- 5.2.0. Europese onderdaan
- 5.2.1. Gepensioneerde
- 5.2.2. Genothebber van dienst
- 5.2.3. Rentenaar
- 5.2.4. Machtiging tot verblijf
- 5.2.5. Werkzoekende
- ▶²⁹[5.2.6. Houder van toereikende bestaansmiddelen]²⁹
- 6.0.0. Student
- 6.1.0. Niet-Europese student
- 6.1.1. Student
- 6.1.2. Andere opleidingsvorm
- ▶³⁰[6.1.3. Stagiair]³⁰
- ▶³¹[6.1.4. Leerling]³¹
- ▶³²[6.1.5. Au pair]³²
- 6.2.0. Europese en Zwitserse student
- 7.0.0. Langdurig ingezetene
- 7.1.0. Tewerkstelling als werknemer of niet
- 7.2.0. Studies of opleiding
- 7.3.0. Andere doelen
- 8.0.0. Vreemdeling die een bijzonder statuut geniet
- 8.1.0. Shape
- 8.2.0. NAVO
- ▶³³[0.0.0. Mobiliteit]³³
- ▶³⁴[0.1.0. Gedetacheerde werknemer]³⁴
- ▶³⁵[0.1.1. Kaderlid]³⁵
- ▶³⁶[0.1.2. Expert]³⁶
- ▶³⁷[0.1.3. Stagiair]³⁷
- ▶³⁸[0.2.0. Onderzoeker]³⁸
- ▶³⁹[0.3.0. Student]³⁹
- ▶⁴⁰[9.9.9. Belpic – voorlopige code in afwachting van de vermelding van het verblijfsmotief van een vreemdeling]⁴⁰
- 2) het identificatienummer van het Rijksregister van de persoon ▶⁴¹[die het recht op gezinshereniging opent of die de andere familieleden in staat stelt om tot een verblijf te worden gemachtigd]⁴¹;
- ▶⁴²[15° de vermelding van de ascendenten in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie:
  - de identificatie van de ouder(s);
  - de vorm van afstamming;
  - de datum waarop de afstamming wordt vastgesteld;
  - de geboorteplaats of plaats van overschrijving van een akte of een vonnis in de registers van de burgerlijke stand met vermelding van deze akte of dit vonnis;⁴²
- ▶⁴³[16° de vermelding van de afstammelingen in dalende lijn in de eerste graad, ongeacht of de afstamming tot stand komt door de geboorteakte, een gerechtelijke beslissing, een erkenning of een adoptie:
  - de identificatie van de afstamming in de eerste graad;
  - de vorm van afstamming;
  - de datum waarop de afstamming wordt vastgesteld;
  - de geboorteplaats of plaats van overschrijving van een akte of een vonnis in de registers van de burgerlijke stand met vermelding van deze akte of dit vonnis.⁴³

▶ 1. – 5°, veertiende streepje, ingevoegd bij art. 20, 1°, K.B. 9 maart 2017, B.S., 28 april 2017

▶ 2. – 5°, vijftiende streepje, ingevoegd bij art. 20, 1°, K.B. 9 maart 2017, B.S., 28 april 2017

▶ 3. – 7° opgeheven bij art. 20, 2°, K.B. 9 maart 2017, B.S., 28 april 2017

▶ 4. – 9°/1 ingevoegd bij art. 2 K.B. 21 juli 2014, B.S., 27 augustus 2014, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 3)

▶ 5. – 9°/1 vervangen bij art. 2 K.B. 4 mei 2015, B.S., 22 mei 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)

▶ 6. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.0.0, gewijzigd bij art. 1, 1°, K.B. 31 januari 2018, B.S., 9 mei 2018

▶ 7. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.1.0, aangevuld bij art. 1, 2°, K.B. 31 januari 2018, B.S., 9 mei 2018

▶ 8. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.3.0, aangevuld bij art. 1, 3°, K.B. 31 januari 2018, B.S., 9 mei 2018

▶ 9. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.6.0, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, B.S., 9 mei 2018

II. Belgische wet- en regelgeving • 3. Rijksregister en bevolking

K.B. 8 januari 2006 - Informatietypes (Art. 2)

- ▶10. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.6.1, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶11. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.6.2, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶12. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.6.3, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶13. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.7.0, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶14. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.7.1, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶15. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.7.3, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶16. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.7.2, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶17. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.8.0, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶18. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.9.0, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶19. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.9.1, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶20. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.9.2, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶21. – 14°, vierde streepje, 1), punt 1.9.3, ingevoegd bij art. 1, 4°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶22. – 14°, vierde streepje, 1), punt 4.1.7, ingevoegd bij art. 1, 5°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶23. – 14°, vierde streepje, 1), punt 4.1.8, ingevoegd bij art. 1, 5°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶24. – 14°, vierde streepje, 1), punt 4.1.9, ingevoegd bij art. 1, 5°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶25. – 14°, vierde streepje, 1), punt 5.1.2, ingevoegd bij art. 1, 6°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶26. – 14°, vierde streepje, 1), punt 5.1.3, ingevoegd bij art. 1, 6°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶27. – 14°, vierde streepje, 1), punt 5.1.4, ingevoegd bij art. 1, 6°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶28. – 14°, vierde streepje, 1), punt 5.1.5, ingevoegd bij art. 1, 6°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶29. – 14°, vierde streepje, 1), punt 5.2.6, ingevoegd bij art. 1, 7°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶30. – 14°, vierde streepje, 1), punt 6.1.3, ingevoegd bij art. 1, 8°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶31. – 14°, vierde streepje, 1), punt 6.1.4, ingevoegd bij art. 1, 8°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶32. – 14°, vierde streepje, 1), punt 6.1.5, ingevoegd bij art. 1, 8°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶33. – 14°, vierde streepje, 1), punt 0.0.0, ingevoegd bij art. 1, 9°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶34. – 14°, vierde streepje, 1), punt 0.1.0, ingevoegd bij art. 1, 9°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶35. – 14°, vierde streepje, 1), punt 0.1.1, ingevoegd bij art. 1, 9°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶36. – 14°, vierde streepje, 1), punt 0.1.2, ingevoegd bij art. 1, 9°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶37. – 14°, vierde streepje, 1), punt 0.1.3, ingevoegd bij art. 1, 9°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶38. – 14°, vierde streepje, 1), punt 0.2.0, ingevoegd bij art. 1, 9°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶39. – 14°, vierde streepje, 1), punt 0.3.0, ingevoegd bij art. 1, 9°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶40. – 14°, vierde streepje, 1), punt 9.9.9, ingevoegd bij art. 20, 3°, K.B. 9 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶41. – 14°, vierde streepje, 2), gewijzigd bij art. 1, 10°, K.B. 31 januari 2018, *B.S.*, 9 mei 2018
- ▶42. – 15° toegevoegd bij art. 2 K.B. 23 november 2014, *B.S.*, 10 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)
- ▶43. – 16° toegevoegd bij art. 2 K.B. 23 november 2014, *B.S.*, 10 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 3)

Art. 2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Onze Minister van Justitie zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 11 november 2016 tot oprichting van een Overlegcomité van de gebruikers van het Rijksregister van de natuurlijke personen en tot opheffing van het koninklijk besluit van 12 augustus 1994 tot oprichting van een Comité van de gebruikers van het Rijksregister van de natuurlijke personen
(*B.S.*, 5 december 2016)

4. Sociaal recht

Wet 8 april 1965 – Arbeidsreglementenwet (uittreksel art. 4–6/1)	263
Wet 3 juli 1978 – Arbeidsovereenkomstenwet (uittreksel art. 16-17, 20-21)	266
Wet 15 januari 1990 – Wet Kruispuntbank Sociale Zekerheid (uittreksel art. 1–53)	268
Wet 26 juli 1996 – Modernisering sociale zekerheid, leefbaarheid wettelijke pensioenstelsels.	283
Wet 28 januari 2003 – Medische onderzoeken	283
Samenwerkingsakkoord 30 april 2004 – Werklozen, actieve begeleiding en opvolging (uittreksel art. 16–21)	284
Wet 6 juni 2010 – Invoering Sociaal Strafwetboek (uittreksel art. 16–42, 54–61, 100/14–100/17, 117–118).	285
Wet 29 december 2010 – Pensioenen (uittreksel art. 139–163)	297
Programmawet 29 maart 2012 – Programmawet (I), controle misbruik fictieve adressen (uittreksel art. 100–105)	301
Wet 29 januari 2014 – Sociale identiteitskaart, ISI+kaart	302
K.B. 12 augustus 1993 – Informatieveiligheid instellingen sociale zekerheid	302
K.B. 4 februari 1997 – Mededeling sociale gegevens van persoonlijke aard	302
K.B. 9 juli 2001 – Kruispuntbank van de sociale zekerheid, sociale gegevensbanken, vernietiging (uittreksel art. 2).	302
K.B. 16 januari 2002 – Uitbreiding netwerk sociale zekerheid tot sommige instellingen van Gemeenschappen en Gewesten	303
K.B. 15 oktober 2004 – Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, pensioen- en solidariteitsinstellingen	303
K.B. 4 maart 2005 – Uitbreiding netwerk sociale zekerheid tot OCMW (opdracht inzake maatschappelijke zekerheid)	303
K.B. 11 februari 2014 – Registratie van aanwezigheden op bouwplaatsen, registratiesysteem, eigenschappen, regels, inlichtingen	303
K.B. 26 februari 2014 – Sociale identiteitskaart, ISI+kaart, uitvoering	303
K.B. 7 december 2016 – Sociale zekerheid, bewijskracht van verwerkte gegevens	303
K.B. 28 april 2017 – Codex over het welzijn op het werk, Boek I - Algemene beginselen (uittreksel art. 1–I.1-2, I.4-83–I.4-97)	307
K.B. 28 april 2017 – Codex over het welzijn op het werk, Boek VIII - Ergonomische belasting	309
CAO nr. 38 NAR 6 december 1983 – Werving en selectie van werknemers (uittreksel art. 11–18)	310
CAO nr. 68 NAR 16 juni 1998 – Camerabewaking op de arbeidsplaats.	311
CAO nr. 81 NAR 26 april 2002 – Bescherming persoonlijke levenssfeer werknemers tov controle op elektronische on-linecommunicatiegegevens	313
CAO nr. 85 NAR 9 november 2005 – Telewerk (uittreksel art. 14)	317
CAO nr. 100 NAR 1 april 2009 – Preventief alcohol- en drugbeleid in de onderneming	317

Wet 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen (B.S., 5 mei 1965)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK II ARBEIDSREGLEMENT

Afdeling I

Algemene bepalingen

Art. 4. De in artikel 1 bedoelde werkgevers moeten een arbeidsreglement opmaken.

De werkgever en de werknemers zijn gehouden door de bepalingen die in het arbeidsreglement voorkomen.

►¹[Het arbeidsreglement kan echter niet tegen de werknemer worden ingeroepen indien de werkgever hem daarvan geen kopie heeft bezorgd. De wijzigingen van het arbeidsreglement kunnen niet tegen de werknemer worden ingeroepen indien de werkgever de door deze wet voorziene wijzigingsprocedure niet heeft nageleefd.]¹

Onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen mag in individuele gevallen worden afgeweken van het

arbeidsreglement. Deze afwijking moet schriftelijk worden vastgesteld.

²[De ³in het vierde lid]³ bedoelde afwijkingsmogelijkheid is niet van toepassing op de personen van wie de rechtspositie eenzijdig door de overheid is geregeld.]²

►1. – Lid 3 ingevoegd bij art. 9, 1°, wet 6 juni 2010, *B.S.*, 1 juli 2010, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk 1 juli 2011 (art. 111, inleidende zin)

►2. – Lid 5 toegevoegd bij art. 3 wet 18 december 2002, *B.S.*, 14 januari 2003, inwerkingtreding: 1 juli 2003 (art. 10)

►3. – Lid 5 gewijzigd bij art. 9, 2°, wet 6 juni 2010, *B.S.*, 1 juli 2010, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 111, inleidende zin)

Art. 5. Afzonderlijke arbeidsreglementen mogen worden opgemaakt voor de verschillende categorieën van werknemers en voor de verschillende afdelingen van de inrichting.

Afdeling II

Inhoud

Art. 6. ¹[§ 1.]¹ Het arbeidsreglement moet vermelden:

1° de aanvang en het einde van de gewone arbeidsdag, het tijdstip en de duur van de rusttijden, de dagen van regelmatige onderbreking van de arbeid. ²[...]²

Wanneer in opeenvolgende ploegen wordt gewerkt, worden die vermeldingen voor iedere ploeg afzonderlijk opgenomen. Het ogenblik en de wijze waarop de ploegen elkaar afwisselen wordt bovendien aangegeven.

³[Voor de deeltijdse werknemers tewerkgesteld in het kader van een variabel werkrooster, in de zin van artikel 11bis, derde lid, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, worden vermeld:

a) het dagelijks tijdvak waarbinnen arbeidsprestaties kunnen worden vastgesteld;

b) de dagen van de week waarop arbeidsprestaties kunnen worden vastgesteld;

c) de minimale en maximale dagelijkse arbeidsduur; wanneer ook de deeltijdse arbeidsregeling variabel is, wordt bovendien de minimale en maximale wekelijkse arbeidsduur vermeld;

d) de wijze waarop en de termijn waarbinnen de deeltijdse werknemers door middel van een bericht in kennis worden gesteld van hun werkroosters. Dit bericht bepaalt de individuele werkroosters en moet schriftelijk worden vastgesteld en gedateerd door de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden; het moet ten minste vijf werkdagen vooraf op een betrouwbare, geschikte en toegankelijke wijze ter kennis worden gebracht van de deeltijdse werknemers. De termijn van vijf werkdagen kan worden gewijzigd door een bij koninklijk besluit algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst, zonder evenwel korter te mogen zijn dan één werkdag.]³

Wat de ondergrondse werken in de mijnen, graverijen en groeven betreft, wordt de vermelding van de aanvang en van het einde van de gewone arbeidsdag vervangen door de vermelding van de uren waarop het afdalen en het opstijgen van elke ploeg een aanvang respectievelijk een einde neemt.

⁴[In geval van toepassing van de bij artikel 20bis van de arbeidswet van 16 maart 1971 bedoelde afwijking, moet het daarenboven vermelding maken van:

a) de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur en het aantal arbeidsuren dat over ⁵[een referentieperiode]⁵ moet worden gepresteerd;

b) het begin en het einde van de periode waarbinnen de wekelijkse arbeidstijd gemiddeld moet worden nageleefd;

c) de aanvang en het einde van de arbeidsdag, het tijdstip en de duur van de rusttijden van de urenregelingen die als alternatief gelden voor die bepaald in het eerste lid.]⁴

Met betrekking tot de werknemers die in de lokalen van de onderneming slechts aanwezig zijn om er grondstoffen en allerlei andere voorwerpen of documenten betreffende hun arbeid te nemen of om er de opbrengst van hun arbeid of enig ander document dienaangaande te brengen wordt de vermelding van de aanvang en van het einde van de gewone arbeidsdag vervangen door de vermelding van dag en uur waarop de lokalen toegankelijk zijn.

⁶[Met betrekking tot de werknemers tewerkgesteld in een overheidsdienst die niet onder de toepassing valt van Hoofdstuk III, afdelingen 1 en 2, van de arbeidswet van 16 maart 1971: de in voorkomend geval geldende variabele uurroosters met vermelding van de vastgestelde grenzen in dit verband en met verwijzing naar de betrokken teksten;]⁶

2° de wijze van meting van en controle op de arbeid met het oog op het bepalen van het loon;

3° de wijze, het tijdstip en de plaats van betaling van het loon;

4° ⁷[a) de duur van de opzeggingstermijnen of de nadere regelen voor het bepalen van de opzeggingstermijnen of de verwijzing naar de wettelijke en reglementaire bepalingen terzake;

b) de dringende redenen die de verbreking van de overeenkomst door de ene of de andere partij zonder opzegging rechtvaardigen, onder voorbehoud van de beoordelingsbevoegdheid van de rechtbanken;]⁷

5° de rechten en plichten van het toezichthoudend personeel;

6° de straffen, het bedrag en de bestemming van de geldboeten en de tekortkomingen die zij bestraffen;

7° het beroep dat openstaat voor de werknemers die een klacht in te dienen of een opmerking te maken hebben in verband met de hun betekende straffen of die deze laatste betwisten;

8° de plaats waar de persoon te bereiken is, die overeenkomstig het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming is aangewezen om de eerste hulp te verlenen;

9° de plaats waar de bij hetzelfde reglement vereiste verbandkist zich bevindt;

10° ⁸[a) de duur van de jaarlijkse vakantie evenals de nadere regelen voor toekenning van deze vakantie of de verwijzing naar de wettelijke bepalingen terzake;

b) de data van de jaarlijkse collectieve vakantie;]⁸

11° de namen van de leden van de ondernemingsraad;

12° de namen van de leden van het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen;

13° de namen van de leden van de syndicale afvaardiging;

14° de namen van de geneesheren, aangewezen buiten degenen die behoren tot een medische, farmaceutische of verplegingsdienst, tot wie de door een arbeidsongeval getroffen zich kan wenden, wanneer deze zijn verblijfplaats heeft buiten de streek waar de medische, farmaceutische en verplegingsdienst of de als vast erkende dokter gevestigd is;

15° het adres van de inspectiediensten waar kunnen worden bereikt de ambtenaren en beambten, belast met het toezicht op de toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen in verband met de bescherming van de werknemers;

⁹[16° de vermelding van de collectieve arbeidsovereenkomsten en/of collectieve akkoorden gesloten in de

onderneming en die van toepassing zijn op de werkomstandigheden;⁹

►¹⁰[17° de identiteit van de verlener van een elektronische archiveringsdienst verantwoordelijk, bij toepassing van Titel III van de wet van 3 juni 2007 houdende diverse arbeidsbepalingen, voor de opslag van door middel van een elektronische handtekening aangegane arbeidsovereenkomsten en de elektronisch verstuurd en opgeslagen documenten in het kader van de individuele arbeidsrelatie tussen werkgever en werknemer evenals de wijze waarop de toegang van de werknemer tot deze elektronisch bij de dienstverlener opgeslagen documenten wordt gewaarborgd, ook na de beëindiging van de arbeidsrelatie.]¹⁰

►¹¹[§ 2. Met betrekking tot de werknemers tewerkgesteld in een overheidsdienst kan, voor de toepassing van § 1, in voorkomend geval verwezen worden naar de teksten die van toepassing zijn.]¹¹ ▽¹² ▽²⁵

►1. – § 1 genummerd bij art. 4, 2°, wet 18 december 2002, *B.S.*, 14 januari 2003, inwerkingtreding: 1 juli 2003 (art. 10)

►2. – § 1, 1°, al. 1, gewijzigd bij art. 56, 1°, wet 5 maart 2017, *B.S.*, 15 maart 2017, inwerkingtreding: 1 oktober 2017 (art. 65)

►3. – § 1, 1°, al. 3, ingevoegd bij art. 56, 2°, wet 5 maart 2017, *B.S.*, 15 maart 2017, inwerkingtreding: 1 oktober 2017 (art. 65)

►4. – § 1, 1°, al. 5, ingevoegd bij art. 86 wet 22 januari 1985, *B.S.*, 24 januari 1985

►5. – § 1, 1°, al. 5, a), gewijzigd bij art. 80 wet 21 december 1994, *B.S.*, 23 december 1994, *err.*, *B.S.*, 30 juni 1995, *err.*, *B.S.*, 26 september 1995

►6. – § 1, 1°, al. 7, ingevoegd bij art. 4, 1°, wet 18 december 2002, *B.S.*, 14 januari 2003, inwerkingtreding: 1 juli 2003 (art. 10)

►7. – § 1, 4°, vervangen bij art. 197 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

►8. – § 1, 10°, vervangen bij art. 198 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

►9. – § 1, 16°, toegevoegd bij art. 199 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

►10. – § 1, 17°, ingevoegd bij art. 24 wet 3 juni 2007, *B.S.*, 23 juli 2007

►11. – § 2 toegevoegd bij art. 4, 2°, wet 18 december 2002, *B.S.*, 14 januari 2003, inwerkingtreding: 1 juli 2003 (art. 10)

12. – **Op een door de Koning te bepalen datum luidt dit art. als volgt:**

Art. 6. ►¹³[§ 1.]¹³ Het arbeidsreglement moet vermelden:

1° de aanvang en het einde van de gewone arbeidsdag, het tijdstip en de duur van de rusttijden, de dagen van regelmatige onderbreking van de arbeid. ►¹⁴[...] ¹⁴

Wanneer in opeenvolgende ploegen wordt gewerkt, worden die vermeldingen voor iedere ploeg afzonderlijk opgenomen. Het ogenblik en de wijze waarop de ploegen elkaar afwisselen wordt bovendien aangegeven.

►¹⁵[Voor de deeltijdse werknemers tewerkgesteld in het kader van een variabel werkrooster, in de zin van artikel 11bis, derde lid, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, worden vermeld:

a) het dagelijks tijdvak waarbinnen arbeidsprestaties kunnen worden vastgesteld;

b) de dagen van de week waarop arbeidsprestaties kunnen worden vastgesteld;

c) de minimale en maximale dagelijkse arbeidsduur; wanneer ook de deeltijdse arbeidsregeling variabel is, wordt bovendien de minimale en maximale wekelijkse arbeidsduur vermeld;

d) de wijze waarop en de termijn waarbinnen de deeltijdse werknemers door middel van een bericht in kennis worden gesteld van hun werkroosters. Dit bericht bepaalt de individuele werkroosters en moet schriftelijk worden vastgesteld en gedateerd door de werkgever, zijn lasthebbers of aangestelden; het moet ten minste vijf werkdagen vooraf op een betrouwbare, geschikte en toegankelijke wijze ter kennis worden gebracht van de deeltijdse werknemers. De termijn van vijf werkdagen kan worden gewijzigd door een bij koninklijk besluit algemeen verbindend verklaarde

collectieve arbeidsovereenkomst, zonder evenwel korter te mogen zijn dan één werkdag.]¹⁵

Wat de ondergrondse werken in de mijnen, graverijen en groeven betreft, wordt de vermelding van de aanvang en van het einde van de gewone arbeidsdag vervangen door de vermelding van de uren waarop het afdalen en het opstijgen van elke ploeg een aanvang respectievelijk een einde neemt.

►¹⁶[In geval van toepassing van de bij artikel 20bis van de arbeidswet van 16 maart 1971 bedoelde afwijking, moet het daarboven vermelding maken van:

a) de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur en het aantal arbeidsuren dat over ►¹⁷[een referentieperiode]¹⁷ moet worden gepresteerd;

b) het begin en het einde van de periode waarbinnen de wekelijkse arbeidstijd gemiddeld moet worden nageleefd;

c) de aanvang en het einde van de arbeidsdag, het tijdstip en de duur van de rusttijden van de uurregelingen die als alternatief gelden voor die bepaald in het eerste lid.]¹⁶

Met betrekking tot de werknemers die in de lokalen van de onderneming slechts aanwezig zijn om er grondstoffen en allerlei andere voorwerpen of documenten betreffende hun arbeid te nemen of om er de opbrengst van hun arbeid of enig ander document dienaangaande te brengen wordt de vermelding van de aanvang en van het einde van de gewone arbeidsdag vervangen door de vermelding van dag en uur waarop de lokalen toegankelijk zijn.

►¹⁸[Met betrekking tot de werknemers tewerkgesteld in een overheidsdienst die niet onder de toepassing valt van Hoofdstuk III, afdelingen 1 en 2, van de arbeidswet van 16 maart 1971: de in voorkomend geval geldende variabele uurroosters met vermelding van de vastgestelde grenzen in dit verband en met verwijzing naar de betrokken teksten;]¹⁸

2° de wijze van meting van en controle op de arbeid met het oog op het bepalen van het loon;

3° de wijze, het tijdstip en de plaats van betaling van het loon;

4° ►¹⁹(a) de duur van de opzeggingstermijnen of de nadere regelen voor het bepalen van de opzeggingstermijnen of de verwijzing naar de wettelijke en reglementaire bepalingen terzake;

b) de dringende redenen die de verbreking van de overeenkomst door de ene of de andere partij zonder opzegging rechtvaardigen, onder voorbehoud van de beoordelingsbevoegdheid van de rechtbanken;]¹⁹

5° de rechten en plichten van het toezichthoudend personeel;

6° de straffen, het bedrag en de bestemming van de geldboeten en de tekortkomingen die zij bestraffen;

7° het beroep dat openstaat voor de werknemers die een klacht in te dienen of een opmerking te maken hebben in verband met de hun betekende straffen of die deze laatste betwisten;

8° de plaats waar de persoon te bereiken is, die overeenkomstig het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming is aangewezen om de eerste hulp te verlenen;

9° de plaats waar de bij hetzelfde reglement vereiste verbandkist zich bevindt;

10° ►²⁰(a) de duur van de jaarlijkse vakantie evenals de nadere regelen voor toekenning van deze vakantie of de verwijzing naar de wettelijke bepalingen terzake;

b) de data van de jaarlijkse collectieve vakantie;]²⁰

11° de namen van de leden van de ondernemingsraad;

12° de namen van de leden van het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen;

13° de namen van de leden van de syndicale afvaardiging;

14° de namen van de geneesheren, aangewezen buiten degenen die behoren tot een medische, farmaceutische of verplegingsdienst, tot wie de door een arbeidsongeval getroffenene zich kan wenden, wanneer deze zijn verblijfplaats heeft buiten de streek waar de medische, farmaceutische en verplegingsdienst of de als vast erkende dokter gevestigd is;

15° het adres van de inspectiediensten waar kunnen worden bereikt de ambtenaren en beampten, belast met het toezicht op

II. Belgische wet- en regelgeving • 4. Sociaal recht

Wet 8 april 1965 - Arbeidsreglementenwet (Art. 6/1)

de toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen in verband met de bescherming van de werknemers;

²¹[16° de vermelding van de collectieve arbeidsovereenkomsten en/of collectieve akkoorden gesloten in de onderneming en die van toepassing zijn op de werkomstandigheden;]²¹

²²[17° ²³[de identiteit van de persoon die verantwoordelijk is, met toepassing van de wettelijke bepalingen betreffende het gebruik van de elektronische handtekening voor het sluiten van arbeidsovereenkomsten en het elektronisch versturen en opslaan van bepaalde documenten in het kader van de individuele arbeidsrelatie, voor de opslag van door middel van een elektronische handtekening aangegane arbeidsovereenkomsten en voor de opslag van de elektronisch opgeslagen documenten in het kader van de individuele arbeidsrelatie tussen werkgever en werknemer, evenals voor het waarborgen van de toegang van de werknemer tot deze elektronisch opgeslagen documenten, ook na de beëindiging van de arbeidsrelatie.]]²³]²²

²⁴[§ 2. Met betrekking tot de werknemers tewerkgesteld in een overheidsdienst kan, voor de toepassing van § 1, in voorkomend geval verwezen worden naar de teksten die van toepassing zijn.]²⁴

►13. – § 1 genummerd bij art. 4, 2°, wet 18 december 2002, *B.S.*, 14 januari 2003, inwerkingtreding: 1 juli 2003 (art. 10)

►14. – § 1, 1°, al. 1, gewijzigd bij art. 56, 1°, wet 5 maart 2017, *B.S.*, 15 maart 2017, inwerkingtreding: 1 oktober 2017 (art. 65)

►15. – § 1, 1°, al. 3, ingevoegd bij art. 56, 2°, wet 5 maart 2017, *B.S.*, 15 maart 2017, inwerkingtreding: 1 oktober 2017 (art. 65)

►16. – § 1, 1°, al. 5, ingevoegd bij art. 86 wet 22 januari 1985, *B.S.*, 24 januari 1985

►17. – § 1, 1°, al. 5, a), gewijzigd bij art. 80 wet 21 december 1994, *B.S.*, 23 december 1994, *err., B.S.*, 30 juni 1995, *err., B.S.*, 26 september 1995

►18. – § 1, 1°, al. 7, ingevoegd bij art. 4, 1°, wet 18 december 2002, *B.S.*, 14 januari 2003, inwerkingtreding: 1 juli 2003 (art. 10)

►19. – § 1, 4°, vervangen bij art. 197 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err., B.S.*, 25 januari 2001

►20. – § 1, 10°, vervangen bij art. 198 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err., B.S.*, 25 januari 2001

►21. – § 1, 16°, toegevoegd bij art. 199 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err., B.S.*, 25 januari 2001

►22. – § 1, 17°, ingevoegd bij art. 24 wet 3 juni 2007, *B.S.*, 23 juli 2007

►23. – § 1, 17°, vervangen bij art. 20 wet 15 januari 2018, *B.S.*, 5 februari 2018, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 24)

►24. – § 2 toegevoegd bij art. 4, 2°, wet 18 december 2002, *B.S.*, 14 januari 2003, inwerkingtreding: 1 juli 2003 (art. 10)

◊ 25. – § 1, 4°, b): het hernemen in het arbeidsreglement van de wettelijke minimum opzeggingstermijnen vormt geen overeenkomst waarbij werkgever en werknemer de opzeggingstermijn bepalen en sluit de bevoegdheid van de rechter bij onenigheid van de partijen niet uit (*Cass.*, 27 februari 1972, *J.T.L.*, 1973, nr. 217).

►1[Art. 6/1. § 1. In geval van toepassing van een glijdend rooster overeenkomstig artikel 20ter van de arbeidswet van 16 maart 1971, moet het arbeidsreglement daarenboven het volgende vermelden:

a) het begin en het einde van de stamtijd en de glijtijd en de duur van de rustpauzes;

b) de maximale dagelijkse en wekelijkse arbeidsduur;

c) de gemiddelde dagelijkse arbeidsduur;

d) het begin en het einde van de periode waarbinnen de wekelijkse arbeidsduur gemiddeld moet worden nageleefd;

e) de nadere regels en voorwaarden van recuperatie tijdens de referentieperiode van de uren die meer of minder werden gepresteerd dan de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur;

f) de specifieke sancties in geval van niet-naleving door de werknemer van de regels die van toepassing zijn op het glijdend uurrooster.

§ 2. De vermeldingen in het arbeidsreglement moeten worden aangevuld door een bijlage bij het arbeidsreglement die het geheel van regels herneemt die van toepassing zijn op het glijdend uurrooster. Deze bijlage maakt integraal deel uit van het arbeidsreglement.

§ 3. In afwijking van de artikelen 11 en 12 worden de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst, gesloten op het niveau van de onderneming krachtens artikel 20ter van de arbeidswet van 16 maart 1971, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, op voorwaarde dat alle vermeldingen bepaald bij § 1 hierin opgenomen zijn.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 74 wet 5 maart 2017, *B.S.*, 15 maart 2017, inwerkingtreding: 1 februari 2017 (art. 80)

Wet 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (*B.S.*, 22 augustus 1978, *err., B.S.*, 30 augustus 1978)

◻ 1. Zie, wat het personeel van BIAC betreft, art. 8-19 K.B. 27 mei 2004 betreffende de omzetting van Brussels International Airport Company (BIAC) in een naamloze vennootschap van privaatrecht en betreffende de luchthaveninstallaties, *B.S.*, 24 juni 2004

(Uittreksel)

TITEL I DE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN IN HET ALGEMEEN

HOOFDSTUK II

VERPLICHTINGEN VAN DE PARTIJEN

Art. 16. Werkgever en werknemer zijn elkander eerbied en achting verschuldigd.

Gedurende de uitvoering van de overeenkomst moeten zij de welgevoegdheid en de goede zeden in acht nemen en doen in acht nemen.

Art. 17. De werknemer is verplicht:

1° zijn werk zorgvuldig, eerlijk en nauwkeurig te verrichten, op tijd, plaats en wijze zoals is overeengekomen;

2° te handelen volgens de bevelen en de instructies die hem worden gegeven door de werkgever, zijn lasthebbers of zijn aangestelden met het oog op de uitvoering van de overeenkomst;

3° ¹[zowel gedurende de overeenkomst als na het beëindigen daarvan, zich ervan te onthouden:

a) een bedrijfsgeheim in de zin van artikel 1.17/1, 1°, van het Wetboek van economisch recht, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan krijgen, op onrechtmatige wijze te verkrijgen, te gebruiken of openbaar te maken in de zin van artikel XI.332/4 van hetzelfde Wetboek, alsook geheimen in verband met persoonlijke of vertrouwelijke aangelegenheden, waarvan hij in de uitoefening van zijn beroepsarbeid kennis kan hebben, bekend te maken;

b) daden van oneerlijke concurrentie te verrichten of daaraan mede te werken;¹

4° zich te onthouden van al wat schade kan berokkenen hetzij aan zijn eigen veiligheid, hetzij aan die van zijn medearbeiders, van zijn werkgever, of van derden;

5° het hem toevertrouwde arbeidsgereedschap en de ongebruikte grondstoffen in goede staat aan de werkgever terug te geven.²

▶ 1. – 3° vervangen bij art. 43 wet 30 juli 2018, B.S., 14 augustus 2018

Δ 2. – De werknemer heeft het recht om de contractueel bedongen arbeid wegens staking niet te verrichten (wet 19 augustus 1948) en derhalve, met afwijking van art. 1134 B.W., de door de arbeidsovereenkomst opgenomen verplichtingen niet ten uitvoer te brengen; diensvolgens is deelneming aan een staking op zichzelf geen onrechtmatige daad (Cass., 21 december 1981, A.C., 1981-82, 541; R.W., 1981-82, 2525; J.T.T., 1982, 329).

Art. 20. De werkgever is verplicht:

1° de werknemer te doen arbeiden op de wijze, tijd en plaats zoals is overeengekomen, inzonderheid, zo de omstandigheden dit vereisen en behoudens strijdige bepaling, door de voor de uitvoering van het werk nodige hulp, hulpmiddelen en materialen ter beschikking te stellen;

2° als een goed huisvader te zorgen dat de arbeid wordt verricht in behoorlijke omstandigheden met betrekking tot de veiligheid en de gezondheid van de werknemer en dat hem bij een ongeval de eerste hulpmiddelen verstrekt kunnen worden. Te dien einde moet een verbandkist voortdurend ter beschikking van het personeel zijn;

3° het loon te betalen op de wijze, tijd en plaats zoals is overeengekomen;

4° de werknemer behoorlijk te huisvesten en gezond en voldoende voedsel te verstrekken, ingeval hij de verbintenis heeft aangegaan om hem kost en inwoning te verschaffen;

5° de werknemer de nodige tijd te geven om zijn geloofsplichten, alsmede zijn burgerlijke verplichtingen die uit de wet voortvloeien, te vervullen;

6° de nodige zorg en aandacht te wijden aan het onthaal van de werknemers en van de jeugdige werknemers in het bijzonder;

7° als een goed huisvader te zorgen voor het arbeidsgereedschap dat aan de werknemer toebehoort alsmede voor de persoonlijke voorwerpen welke door deze laatste in bewaring moeten worden gegeven; in geen geval mag de werkgever dat arbeidsgereedschap of die persoonlijke voorwerpen weigeren terug te geven.³

Δ 1. – Niet naar recht verantwoord is het arrest waarin wordt beslist dat de werkgever niet verplicht is de werknemer opnieuw aan het werk te zetten wanneer deze, na schorsing van de uitvoering van de overeenkomst wegens arbeidsongeschiktheid, geen medisch attest van zijn behandelende geneesheer overlegt waaruit blijkt dat hij geschikt is om het overeengekomen werk uit te voeren (Cass., 11 maart 1985, A.C., 1984-85, 941).

Δ 2. – De «eindejaarspremie» is, in de regel, de tegenprestatie voor de arbeid die ter uitvoering van de arbeidsovereenkomst wordt verricht, en zij wordt in beginsel verkregen naarmate de arbeid wordt verricht, zodat de rechter, uit de omstandigheid dat geen enkele bepaling voorziet in de splitsbaarheid van de eindejaarspremie, niet wettig kan afleiden dat een gedeelte van die premie niet verschuldigd kan zijn bij het einde van de arbeidsovereenkomst (Cass., 9 september 1985, A.C., 1985-86, 15).

Δ 3. – Art. 20, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet volgens hetwelk de werkgever verplicht is de werknemer te doen arbeiden op de wijze, tijd en plaats zoals werd overeengekomen, is een bepaling van dwingend recht ten voordele van de werknemer (Cass., 17 maart 1986, A.C., 1985-86, 986).

Δ 4. – De bepaling van art. 20, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet houdt in dat de feitenrechter eerst moet nagaan wat en rekening houden met hetgeen de contracterende partijen zijn overeengekomen aangaande de nodige hulpmiddelen die voor de uitvoering van het werk ter beschikking van de werknemer worden gesteld en dat hij alleen, bij stilzwijgen daarover in

de overeenkomst, uitspraak moet doen zoals de omstandigheden dit vereisen (Cass., 9 september 1991, A.C., 1991-92, 16; R.W., 1991-92, 848).

Δ 5. – Loon is de tegenprestatie van arbeid die ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst wordt verricht.

Behoudens afwijkende wettelijke of contractuele regeling, heeft de werknemer geen aanspraak op loon voor de periode gedurende welke hij, zelfs door toedoen van de werkgever, geen arbeid verricht (Cass., 16 maart 1992, R.W., 1992-93, 401; A.C., 1991-92, 684).

Δ 6. – Nu het loon de tegenprestatie is van de arbeid die ter uitvoering van de arbeidsovereenkomst wordt verricht en de werknemer behoudens afwijkende wettelijke of contractuele bepalingen geen aanspraak op loon heeft voor arbeid die hij, zelfs door toedoen van de werkgever, niet heeft verricht, heeft de werknemer dan ook slechts aanspraak op het met de verrichte arbeid overeenkomend loon en niet op het loon dat de werkgever verschuldigd is voor het verrichten van de overeengekomen arbeid wanneer de werkgever – zelfs onrechtmatig – andere dan de bedongen arbeid doet verrichten. Het arbeidshof beslist wettig dat de voordelen in natura in de berekeningsbasis van de eindejaarspremie moeten worden opgenomen omdat die voordelen loon zijn en omdat niet bewezen is dat de partijen dergelijke voordelen contractueel als basis voor de berekening van de eindejaarspremie hebben uitgesloten (Cass., 18 januari 1993, Soc. Kron., 1993, 233).

Δ 7. – Loon is de tegenprestatie van de arbeid die ter uitvoering van de arbeidsovereenkomst wordt verricht. Ongeacht de gebreken die hij bij de totstandkoming of de beëindiging van een deeltijdse arbeidsovereenkomst constateert, kan de rechter die vaststelt dat een werknemer gedurende een bepaalde periode deeltijds heeft gewerkt, diens werkgever niet wettig veroordelen als achterstallig loon te betalen het verschil tussen het voltijd- en het deeltijdloon (Cass., 26 april 1993, R.W., 1993-94, 507).

Δ 8. – Het bepaalde in de artikelen 20, 1° en 17, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet houdt voor de werkgever niet de verplichting in om doorlopend werk te verschaffen en houdt voor de werknemer die door een arbeidsovereenkomst met hem verbonden is, niet de verplichting in om elk hem door zijn werkgever aangeboden werk te aanvaarden, dus zelfs als het werk moet worden verricht op een andere dan de door de partijen overeengekomen wijze, tijd of plaats (Cass., 9 januari 1995, A.C., 1995, nr. 15; Cass., 3 april 1995, A.C., 1995, nr. 182, 371).

Δ 9. – Het is de primaire verplichting van de werkgever de werknemer tewerk te stellen, maar dat impliceert niet dat de werkgever de verplichting zou hebben om doorlopend en geregeld werk te verschaffen (Cass., 9 januari 1995, J.T.T., 1995, nr. 93; Cass., 3 april 1995, J.T.T., 1996, nr. 21).

Δ 10. – Het arrest dat vaststelt, eenzijdels, dat de tot voor het jaar 1993 aan een bediende betaalde premies werden toegekend in functie van de tot dan als kaderlid geleverde arbeid en in verhouding met de door deze arbeid bereikte kwantitatieve en kwalitatieve resultaten, anderdeels, dat vanaf zijn arbeidsongeval de functie van die bediende door een andere persoon werd overgenomen en zijn functie bij zijn gedeeltelijke werkherleving op 1 februari 1995 duidelijk aan belang had ingeboet, vermocht niet te oordelen dat verweerder vanaf 1 februari 1995 ingevolge een vast gebruik of eenzijdige verbintenis nog op zulke premies gerechtigd was (Cass., 19 januari 2004, A.C., 2004, op datum).

Δ 11. – Voor de geldigheid van een overeenkomst is onder meer vereist dat een bepaald voorwerp de inhoud van de verbintenis vormt en dat dit voorwerp bepaald of althans bepaalbaar is. Het voorwerp is bepaalbaar als de overeenkomst objectieve elementen bevat waardoor het kan worden bepaald zonder dat een nieuw akkoord tussen partijen nodig is (Cass., 13 juni 2005, S.04.0109.N).

Δ 12. – Het begrip hulpmiddelen omvat niet alleen gereedschap, maar slaat ook op hulpmiddelen van andere aard die door de werkgever ter beschikking werden gesteld met het oog op de uitvoering van de bedongen arbeid (Cass., 26 september 2005, S.04.0176.N).

Δ 13. – Alhoewel het loon door tussenkomst van een derde kan worden uitbetaald, is alleszins vereist, opdat het om loon zou gaan, dat dit loon in beginsel ten laste van de werkgever valt (Cass., 9 januari 2006, S.03.0122.N).

Δ 14. – De hulpmiddelen die de werkgever krachtens art. 20, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet voor de uitvoering van het werk ter beschikking moet stellen aan de werknemer omvatten niet alleen gereedschap, maar ook hulpmiddelen van andere aard zoals de kosten, verbonden aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst (Cass., 10 december 2007, S.07.0065.N).

Δ 15. – De partijen in de arbeidsovereenkomst kunnen overeenkomen dat de kosten, verbonden aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en die in beginsel ten laste zijn van de werkgever, door de werknemer dienen te worden gedragen, zonder dat die overeenkomst tot gevolg mag hebben dat door de betaling van die kosten de werknemer niet meer de volledige beschikking heeft over het bij algemeen verbindend verklaarde collectieve

II. Belgische wet- en regelgeving • 4. Sociaal recht

Wet 3 juli 1978 - Arbeidsovereenkomstenwet (Art. 21)

arbeidsovereenkomst bepaalde minimumbaremaalon (Cass., 10 december 2007, S.07.0065.N).

Δ16. – Indien een schuldvordering onder vigeur van de vroegere wet is ontstaan, doet de toepassing van een latere wet, die de grondslag bepaalt van de door de schuldenaar wegens laattijdige betaling verschuldigde wettelijke rente, op de lopende rente vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe wet, geen afbreuk aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten (Cass., 11 februari 2008, S.07.0053.F).

Δ17. – De werkgever die zich bevrijd wil zien van zijn verplichting om aan de werkwilligen werk te verschaffen, moet bewijzen dat de staking voor hem een geval van overmacht was die hem verhinderde zijn verplichtingen na te komen; hij moet als schuldenaar aantonen dat hij zijn verplichtingen onmogelijk kon nakomen (Cass., 14 september 2015, S.13.0030.N).

Art. 21. Bij het einde van de overeenkomst is de werkgever verplicht de werknemer ¹[...] ¹[alle sociale beschei-

den en] ¹ een getuigschrift te overhandigen ²[, hetzij in papieren vorm, hetzij in elektronische vorm,] ² waarop enkel de begin- en de einddatum van de overeenkomst en de aard van de verrichte arbeid worden vermeld.

Dat getuigschrift mag geen enkele andere vermelding bevatten, tenzij op uitdrukkelijk verzoek van de werknemer. ³

►1. – Lid 1 gewijzigd bij wet 18 juli 1985, B.S., 31 augustus 1985

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 20 wet 3 juni 2007, B.S., 23 juli 2007

Δ3. – De vordering tot afgifte van sociale bescheiden die de werkgever krachtens artikel 21 van de Arbeidsovereenkomstenwet aan de werknemer moet overhandigen bij het einde van de arbeidsovereenkomst, is geen vordering tot nakoming van de arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 1385bis, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek (Cass., 30 november 1998, A.C., 1998, nr. 495).

Wet 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid

(B.S., 22 februari 1990, err., B.S., 2 oktober 1990)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Afdeling 1

Oprichting van de Kruispuntbank

Art. 1. Onder de benaming «Kruispuntbank van de sociale zekerheid» wordt bij ²[de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid] ² een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, hierna «Kruispuntbank» genoemd. ¹

◻1. – Inwerkingtreding: 1 januari 1991 (art. 1 K.B. 13 augustus 1990, B.S., 6 december 1990)

►2. – Gewijzigd bij art. 88 wet 12 augustus 2000, B.S., 31 augustus 2000, err., B.S., 25 januari 2001; gewijzigd bij art. 195 Programmawet (I) 24 december 2002, B.S., 31 december 2002, err., B.S., 7 februari 2003

Afdeling 2

Definities

Art. 2. Voor de uitvoering en de toepassing van deze wet en van haar uitvoeringsmaatregelen wordt verstaan onder:

1° «sociale zekerheid»:

a) alle regelingen opgesomd in artikel 21 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, alsmede die van de sociale zekerheid voor de zeelieden ter koopvaardij en voor de mijnwerkers;

b) ²[alle regelingen bedoeld onder a), waarvan de toepassing is uitgebreid tot de personen tewerkgesteld in de openbare sector, en de regelingen van de openbare sector die een gelijkwaardige functie vervullen als de regelingen bedoeld onder a);] ²

c) alle regelingen opgesomd in artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

d) alle regelingen opgesomd in artikel 12 van de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid of bedoeld door de wet van 16 juni 1960, die de organismen belast met het beheer van de sociale zekerheid van de werknemers van Belgisch-Congo en Rwanda-Urundi onder

de controle en de waarborg van de Belgische Staat plaatst en die waarborg draagt door de Belgische Staat van de maatschappelijke prestaties ten gunste van deze werknemers verzekerd;

e) ³[alle regelingen van het stelsel van sociale bijstand, bestaande uit de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, het recht op maatschappelijke integratie, de gewaarborgde gezinsbijslag, het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en de inkomensgarantie voor ouderen;] ³

f) alle voordelen ter aanvulling van de prestaties verzekerd binnen het verband van de in littera a) bedoelde sociale zekerheid, toegekend binnen de perken van hun statuten door de in 2°, littera c), bedoelde fondsen voor bestaanszekerheid;

g) alle regels betreffende de heffing en de invordering van de bijdragen en andere inkomsten die tot de financiering van de voormelde takken en voordelen bijdragen;

2° «instellingen van sociale zekerheid»:

a) de openbare instellingen van sociale zekerheid, andere dan de Kruispuntbank, alsmede ⁴[de federale overheidsdiensten] ⁴ die met de toepassing van de sociale zekerheid zijn belast;

b) de meewerkende instellingen van sociale zekerheid, dat wil zeggen de instellingen van privaatrecht, andere dan de sociale secretariaten voor werkgevers ⁵[en de tarifieringsdiensten van de apothekersverenigingen] ⁵, die erkend zijn om mee te werken aan de toepassing van de sociale zekerheid;

c) de fondsen voor bestaanszekerheid krachtens de wet van 7 januari 1958 opgericht door collectieve arbeidsovereenkomsten gesloten in de schoot van de paritaire comités en door de Koning algemeen verbindend verklaard, in de mate dat zij in 1°, littera f, bedoelde aanvullende voordelen toekennen;

⁶[d) de personen die door de in a), b) en c) bedoelde instellingen van sociale zekerheid worden belast met het bijhouden van een bijzonder repertorium van de personen bedoeld in artikel 6, tweede lid, 2°;] ⁶

⁷[e) de Staat, de Gemeenschappen, de Gewesten en de openbare instellingen bedoeld in artikel 18 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, voor wat betreft hun opdrachten inzake kinderbijslag voor het eigen personeel;] ⁷

⁸(f) de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voor zover zij belast zijn met de toepassing van de sociale zekerheid in de zin van deze wet;⁸

3° «personen»: de natuurlijke personen, de verenigingen, al dan niet met rechtspersoonlijkheid, en alle instellingen of openbare besturen;

4° «sociale gegevens»: alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid;

5° «sociale gegevensbanken»: de gegevensbanken waarin de sociale gegevens door of voor rekening van de instellingen van sociale zekerheid worden bewaard;

6° «sociale gegevens van persoonlijke aard»: alle sociale gegevens met betrekking tot een ⁹[natuurlijke]⁹ persoon die is of kan worden geïdentificeerd;

7° ¹⁰[«sociale gegevens van persoonlijke aard die de gezondheid betreffen»: sociale gegevens van persoonlijke aard die verband houden met de fysieke of mentale gezondheid van een natuurlijke persoon, waaronder sociale gegevens van persoonlijke aard over verleende gezondheidsdiensten waarmee informatie over zijn gezondheids-toestand wordt gegeven;]¹⁰

8° «Rijksregister»: het Rijksregister van de natuurlijke personen ingesteld door de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

9° «netwerk»: het geheel bestaande uit de sociale gegevensbanken, de Kruispuntbank en het Rijksregister, eventueel uitgebreid overeenkomstig artikel 18;

¹¹[¹⁰ ¹²[«informatie veiligheidscomité»: het informatie veiligheidscomité opgericht met toepassing van de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatie veiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG;]¹²]¹¹

¹³[¹¹ «eHealth-platform»: het eHealth-platform bedoeld in artikel 2 van de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform en diverse bepalingen.]¹³

De Koning kan, bij een Ministerraad overlegd besluit, het begrip «sociale zekerheid» bedoeld in het eerste lid, 1°, wijzigen.

¹⁴ 1. – Inwerkingtreding: 1 januari 1991 (art. 1 K.B. 13 augustus 1990, B.S., 6 december 1990)

². – Lid 1, 1°, b), vervangen bij art. 28 wet 25 juni 1997, B.S., 13 september 1997, inwerkingtreding: 1 januari 1997 (art. 29, lid 1)

³. – Lid 1, 1°, e), vervangen bij art. 126 Programmawet 9 juli 2004, B.S., 15 juli 2004

⁴. – Lid 1, 2°, a), gewijzigd bij art. 196 Programmawet (I) 24 december 2002, B.S., 31 december 2002, err., B.S., 7 februari 2003

⁵. – Lid 1, 2°, b), gewijzigd bij art. 64, 1°, wet 29 april 1996, B.S., 30 april 1996, err., B.S., 20 augustus 1996

⁶. – Lid 1, 2°, d), ingevoegd bij art. 64, 2°, wet 29 april 1996, B.S., 30 april 1996, err., B.S., 20 augustus 1996

⁷. – Lid 1, 2°, e), ingevoegd bij art. 85, 1°, wet 25 januari 1999, B.S., 6 februari 1999

⁸. – Lid 1, 2°, f), ingevoegd bij art. 37, 1°, wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007

⁹. – Lid 1, 6°, gewijzigd bij art. 85, 2°, wet 25 januari 1999, B.S., 6 februari 1999

¹⁰. – Lid 1, 7°, laatst vervangen bij art. 9, a), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

¹¹. – Lid 1, 10°, ingevoegd bij art. 11 wet 26 februari 2003, B.S., 26 juni 2003, inwerkingtreding: bij het verstrijken van het mandaat van de huidige leden van het Toezichtscomité van de Kruispuntbank van de Sociale

Zekerheid ingesteld bij de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Indien deze inwerkingtreding voorafgaat aan de vernieuwing van de huidige samenstelling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, geldt de aanwijzing door deze laatste van het lid bedoeld in artikel 37, 2°, slechts tot het einde van het mandaat van de Commissie die hem heeft voorgedragen (art. 17, § 1, lid 1)

¹². – Lid 1, 10°, na wijziging, vervangen bij art. 9, b), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

¹³. – Lid 1, 11°, ingevoegd bij art. 9, c), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

¹⁴ 14. – Het beroep tot vernietiging van artikel 2 dient te worden verworpen (Arbitragehof nr. 4/92, 23 januari 1992, B.S., 11 maart 1992).

¹[Art. 2bis. De Kruispuntbank heeft, binnen de filosofie van de virtuele matrix en in permanente afstemming met de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie, tot opdracht:

1° het uitwerken van een gemeenschappelijke strategie inzake e-government binnen de sociale zekerheid en het opvolgen van de naleving ervan;

2° het bevorderen en bewaken van de homogeniteit en consistentie van het beleid met deze gemeenschappelijke strategie;

3° het begeleiden van de instellingen van sociale zekerheid bij de implementatie van deze gemeenschappelijke strategie;

4° het uitwerken van de nodige normen, standaarden en basisarchitectuur voor een efficiënte inzet van de informatie- en communicatietechnologie ter ondersteuning van deze strategie, en het opvolgen van de naleving ervan;

5° het uitwerken van projecten en diensten die potentieel de instellingen van sociale zekerheid overkoepelen en deze gemeenschappelijke strategie ondersteunen;

6° het beheren van de samenwerking met andere overheden inzake e-government en informatie- en communicatietechnologie;]¹

²[7° het aanbieden van een dienst in de zin van artikel 4/2 van de wet van 24 februari 2003 betreffende de modernisering van het beheer van de sociale zekerheid en betreffende de elektronische communicatie tussen ondernemingen en de federale overheid.]²

¹. – Ingevoegd bij art. 247 Programmawet 22 december 2003, B.S., 31 december 2003, err., B.S., 16 januari 2004

². – 7° toegevoegd bij art. 54 wet (I) 19 maart 2013, B.S., 29 maart 2013, err., B.S., 2 mei 2013

HOOFDSTUK II

DE OPDRACHTEN VAN DE KRUISPUNTBANK

Afdeling 1

De uitwisseling en de inzameling van de sociale gegevens

¹ 1. Inwerkingtreding: de bepalingen van deze afdeling zijn in werking getreden op 1 januari 1992, B.S., 18 januari 1992

Art. 3. De Kruispuntbank is belast met het leiden en organiseren van en het machtigen tot de uitwisseling van sociale gegevens tussen de sociale gegevensbanken.

Ze coördineert daarenboven de betrekkingen tussen de instellingen van sociale zekerheid onderling en tussen deze instellingen en het Rijksregister.

¹[Art. 3bis. De Kruispuntbank is belast met het ondersteunen van de instellingen van sociale zekerheid teneinde hen door middel van nieuwe technologieën in staat te stellen hun opdrachten ten behoeve van de gebruikers van de door hen aangeboden diensten uit te voeren op een effectieve en efficiënte wijze, met een minimum aan administratieve lasten

en kosten voor de betrokkenen en, voor zover mogelijk, op hun eigen initiatief.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 248 Programmawet 22 december 2003, *B.S.*, 31 december 2003, *err.*, *B.S.*, 16 januari 2004

►1 [Art. 3ter. De Kruispuntbank maakt, waar nodig, voor elke geïntegreerde dienst afspraken met andere diensten-integratoren over:

1° wie welke authenticatie van de identiteit, verificaties en controles verricht aan de hand van welke middelen en daarover de verantwoordelijkheid draagt;

2° hoe tussen de betrokken instanties de resultaten van de verrichte authenticaties van de identiteit, verificaties en controles op een veilige wijze elektronisch worden bewaard en uitgewisseld;

3° wie welke registratie van toegang, poging tot toegang tot de diensten van de dienstenintegratoren of enige andere verwerking van gegevens via een dienstenintegrator bijhoudt;

4° hoe ervoor wordt gezorgd dat bij onderzoek, op initiatief van een betrokken instantie of een controle-orgaan of naar aanleiding van een klacht, een volledige reconstructie kan geschieden die ertoe strekt te bepalen welke natuurlijke persoon welke dienst heeft gebruikt met betrekking tot welke persoon, wanneer en voor welke doeleinden;

5° de bewaringstermijn van de geregistreerde gegevens, die minstens tien jaar moet bedragen, evenals de wijze waarop deze kunnen worden geraadpleegd door degenen die hiertoe gerechtigd zijn.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 11 wet 5 mei 2014, *B.S.*, 4 juni 2014

Art. 4. ¹[§ 1. De Kruispuntbankregisters zijn gegevensbanken beheerd door de Kruispuntbank, waarin overeenkomstig de bepalingen van dit artikel identificatiegegevens aangaande natuurlijke personen worden opgeslagen en ter beschikking gesteld met het oog op de identificatie van de betrokken natuurlijke personen door de instanties bedoeld in § 4 in het kader van doeleinden waarvoor zij toegang hebben tot of mededeling bekomen van de gegevens opgenomen in de Kruispuntbankregisters.

§ 2. De Kruispuntbankregisters zijn complementair en subsidiair aan het Rijksregister. In de Kruispuntbankregisters worden ingeschreven de natuurlijke personen die niet zijn ingeschreven in het Rijksregister of van wie niet alle nodige identificatiegegevens systematisch worden bijgewerkt in het Rijksregister, voor zover hun identificatie vereist is voor de toepassing van de sociale zekerheid, voor het uitvoeren van de opdrachten die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen aan een Belgische openbare overheid of voor het vervullen van de taken van algemeen belang die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toevertrouwd aan een natuurlijke persoon of aan een openbare of private instelling van Belgisch recht.

Tussen de Kruispuntbankregisters en het Rijksregister geschiedt een regelmatige synchronisatie, zodat met betrekking tot de natuurlijke personen die zijn ingeschreven in het Rijksregister en van wie alle nodige identificatiegegevens systematisch in het Rijksregister worden bijgewerkt, geen gegevens in de Kruispuntbankregisters blijven opgeslagen, behoudens de eventuele historieke gegevens met betrekking tot de periode gedurende dewelke ze in de Kruispuntbankregisters waren ingeschreven.

Voor zover de in het eerste lid bedoelde natuurlijke personen niet beschikken over een identificatienummer van het

Rijksregister, kent de Kruispuntbank hen bij de inschrijving in de Kruispuntbankregisters zelf een identificatienummer toe.

§ 3. Het Beheerscomité van de Kruispuntbank bepaalt, na overleg met het Rijksregister, per categorie natuurlijke personen en/of per categorie identificatiegegevens de rechtvaardigende stukken op grond waarvan identificatiegegevens in de Kruispuntbankregisters kunnen worden opgenomen en gewijzigd en welke instellingen van sociale zekerheid of Belgische openbare overheden, natuurlijke personen en openbare of private instellingen van Belgisch recht bevoegd zijn om op grond van die rechtvaardigende stukken identificatiegegevens in de Kruispuntbankregisters op te nemen en te wijzigen. De aldus aangeduide instellingen van sociale zekerheid, Belgische openbare overheden, natuurlijke personen en openbare of private instellingen van Belgisch recht zijn verantwoordelijk voor de overeenstemming van de betrokken identificatiegegevens met de rechtvaardigende stukken. De aan de Kruispuntbank ter beschikking gestelde gegevens moeten voldoen aan de door het Beheerscomité van de Kruispuntbank vastgelegde kwaliteitsnormen om de betrokken persoon eenduidig te kunnen identificeren.

§ 4. Hebben, onverminderd de toepassing van artikel 15, toegang tot de identificatiegegevens van de Kruispuntbankregisters of bekomen er mededeling van:

1° de instellingen van sociale zekerheid voor zover zij deze gegevens nodig hebben voor de toepassing van de sociale zekerheid;

2° de toekennende instanties bedoeld in artikel 11bis voor zover zij deze gegevens nodig hebben voor de toekenning van een aanvullend recht bedoeld in artikel 11bis;

3° de openbare overheden voor zover zij de identificatiegegevens nodig hebben voor het uitvoeren van de opdrachten die hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen;

4° de natuurlijke personen of openbare of private instellingen voor zover zij de identificatiegegevens nodig hebben voor het vervullen van de taken van algemeen belang die hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toevertrouwd;

5° de personen die handelen als onderaannemer van de in 1°, 2°, 3° en 4° bedoelde openbare overheden, natuurlijke personen en openbare of private instellingen.

§ 5. Iedere openbare overheid, natuurlijke persoon en openbare of private instelling die overeenkomstig § 4 toegang heeft tot de identificatiegegevens van de Kruispuntbankregisters of er mededeling van bekomt, wijst, al dan niet onder het personeel, ²een functionaris voor gegevensbescherming aan, voor zover deze nog niet is aangewezen met toepassing van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG of het artikel 24².

³[De identiteit van de functionaris voor gegevensbescherming wordt meegedeeld aan de Kruispuntbank.]³

⁴[...]⁴

§ 6. Iedere openbare overheid, natuurlijke persoon en openbare of private instelling die overeenkomstig § 4 toegang heeft tot de identificatiegegevens van de Kruispuntbankregisters of er mededeling van bekomt, is verplicht:

1° ⁵[bij naam de organen of aangestelden aan te wijzen die omwille van hun bevoegdheden gemachtigd zijn

om toegang te hebben tot de identificatiegegevens of er mededeling van te bekomen, hen te informeren over de relevante regelgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij het verwerken van persoonsgegevens en een lijst van die organen of aangestelden op te stellen, bij te houden en permanent te actualiseren;⁵

2° de personen die daadwerkelijk belast zijn met het verwerken van de identificatiegegevens een verklaring te laten ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden het vertrouwelijke karakter van de identificatiegegevens te bewaren.¹

►1. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 38 wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►2. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 10, *a*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – § 5, lid 2, vervangen bij art. 10, *b*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►4. – § 5, lid 3, opgeheven bij art. 10, *c*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►5. – § 6, 1°, vervangen bij art. 10, *d*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 5. ¹[§ 1. De Kruispuntbank verzamelt sociale gegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming.

§ 2. De Kruispuntbank gebruikt de met toepassing van paragraaf 1 verzamelde sociale gegevens voor het bepalen van de doelgroep van onderzoeken die worden verricht door de bevraging van de proefpersonen.

Die bevraging van de proefpersonen gebeurt in principe door de Kruispuntbank in opdracht van de uitvoerder van het onderzoek, zonder dat sociale gegevens van persoonlijke aard van de proefpersonen aan de uitvoerder van het onderzoek worden meegedeeld.

§ 3. Voor de toepassing van dit artikel wordt de Kruispuntbank beschouwd als een intermediaire organisatie, in de zin van een andere organisatie dan de verantwoordelijke voor de verwerking van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens die instaat voor het pseudonimiseren ervan.¹

►1. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 11 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►1[**Art. 5bis.** Onverminderd de verwerking van persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), kunnen de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, 2°, de sociale inspectiediensten en de directie van de administratieve geldboeten van de afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, hetzij elk voor zich, hetzij gezamenlijk, met het oog op de preventie, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van de inbreuken op de sociale reglementering die tot hun respectieve bevoegdheden behoren en met het oog op de inning en invordering van de bedragen die tot hun respectieve bevoegdheden behoren, desgevallend na beraadslaging van de bevoegde kamer van het informatieveiligheidscomité, alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de wetgeving betreffende het ar-

beidsrecht en de sociale zekerheid verzamelen, verwerken en samenvoegen in een datawarehouse waarmee ze in staat worden gesteld om processen van datamining en datamatching, met inbegrip van profilering in de zin van artikel 4, 4), van de algemene verordening gegevensbescherming, uit te voeren.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt verstaan onder:

1° «datawarehouse»: een datasysteem met een grote hoeveelheid digitale gegevens die zich lenen voor analyse;

2° «datamining»: het op geavanceerde wijze zoeken naar informatie in grote gegevensbestanden;

3° «datamatching»: het vergelijken van meerdere sets van verzamelde data met elkaar.

De verwerkingsverantwoordelijke voor de in het eerste lid bedoelde gegevensverwerking is de instelling of dienst genoemd in het eerste lid die voor de betreffende verwerking in het datawarehouse instaat. Wanneer twee of meer verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, zijn zij gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken.

Onverminderd de bewaring noodzakelijk voor de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), worden de persoonsgegevens die voortkomen uit de verwerkingen in het datawarehouse niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt met inbegrip van de vereisten inzake de toepassing van herhaling en de herroeping van een toegekend uitstel met een maximale bewaartermijn die één jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren en, in voorkomend geval, de integrale betaling van alle hiermee verbonden bedragen niet mag overschrijden.

De verwerkingsverantwoordelijke stelt een lijst op van de categorieën van personen die de persoonsgegevens in het datawarehouse kunnen raadplegen, met een beschrijving van hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de beoogde gegevens. Deze lijst wordt ter beschikking gehouden van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De verwerkingsverantwoordelijke waakt erover dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling, ertoe gehouden zijn het vertrouwelijk karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

Wanneer persoonsgegevens worden meegedeeld aan de Kruispuntbank of aan een instelling van sociale zekerheid, moet de beraadslaging in voorkomend geval bepalen dat deze gegevens verwerkt kunnen worden in het kader van de doeleinden van de verwerking in het datawarehouse bedoeld in het eerste lid.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 12 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►1[**Art. 5ter.** § 1. Onverminderd de verwerking van persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU)

2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), kunnen de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, 2°, de sociale inspectiediensten en de directie van de administratieve geldboeten van de afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, met inachtneming van deze wet, en ieder voor wat betreft de verwerkingen van persoonsgegevens waarvoor hij de verwerkingsverantwoordelijke is, alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de wetgeving betreffende het arbeidsrecht en de sociale zekerheid verder verwerken wanneer en voor zover zowel de initiële verwerking als de verdere verwerking wordt verricht met het oog op de preventie, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van de inbreuken op de sociale wetgeving die tot hun respectieve bevoegdheden behoren.

§ 2. Onverminderd de verwerking van persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), kunnen de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, 2°, de sociale inspectiediensten en de directie van de administratieve geldboeten van de afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, met inachtneming van deze wet en ieder voor wat betreft de verwerkingen van persoonsgegevens waarvoor hij de verwerkingsverantwoordelijke is, alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de wetgeving betreffende het arbeidsrecht en de sociale zekerheid verder verwerken wanneer en voor zover zowel de initiële verwerking als de verdere verwerking wordt verricht met het oog op de inning en invordering van de bedragen die tot hun bevoegdheid behoren.

§ 3. De instellingen en diensten bedoeld in paragraaf 1 kunnen de persoonsgegevens die werden verzameld voor een ander doeleinde dan de sociale zekerheid en het arbeidsrecht slechts verder verwerken op voorwaarde dat deze latere verwerking desgevallend het voorwerp heeft uitgemaakt van een beraadslaging van de bevoegde kamer van het informatieveiligheidscomité.

§ 4. Onverminderd de bewaring noodzakelijk voor de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), worden de persoonsgegevens die voortkomen uit de verdere verwerkingen bedoeld in

paragraaf 1 niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt met inbegrip van de vereisten inzake de toepassing van herhaling en de herroeping van een toegekend uitstel, met een maximale bewaartermijn die één jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de integrale betaling van alle hiermee verbonden bedragen, niet mag overschrijden.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 13 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 2

Het bijhouden van het repertorium van de personen

◻1. Inwerkingtreding: ingevolge artikel 2 K.B. 13 augustus 1990, *B.S.*, 6 december 1990, treden de bepalingen van deze afdeling in werking op 1 januari 1991, in de mate dat zij betrekking hebben op:

1° het opmaken van het repertorium van de personen door de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, met inbegrip van de personen die niet zijn ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen;

2° de toegang van genoemde Kruispuntbank tot de betrokken gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en de mededeling ervan aan de instellingen van sociale zekerheid die deze gegevens nodig hebben voor de toepassing van de sociale zekerheid;

3° het gebruik van de voorziene identificatiemiddelen in de noodzakelijke betrekkingen voor de toepassing van de sociale zekerheid.

◻2. De bepalingen die betrekking hebben op de types van sociale gegevens van persoonlijke aard vervat in het repertorium bedoeld in artikel 6 zijn in werking getreden op 1 januari 1992, *B.S.*, 18 januari 1992

Art. 6. ¹[§ 1.]¹ De Kruispuntbank houdt een repertorium van de personen bij. Dit repertorium geeft per ²[natuurlijke]² persoon aan welke types van sociale gegevens van persoonlijke aard in het netwerk beschikbaar zijn en waar ze worden bewaard.

Het repertorium geeft deze plaats van bewaring aan:

1° hetzij door de vermelding van de instelling van sociale zekerheid waar de gegevens worden bewaard;

2° hetzij door de vermelding van één of meerdere regelingen van de sociale zekerheid waar deze gegevens beschikbaar zijn, voor zover één of meerdere instellingen van sociale zekerheid belast met de toepassing van deze regeling of van deze regelingen een bijzonder repertorium van de personen bijhouden volgens de modaliteiten bepaald door de Koning.

³[§ 2. Het repertorium van de personen kan ook per natuurlijke persoon aangeven welke soorten sociale gegevens van persoonlijke aard ter beschikking worden gesteld van welke personen die deze gegevens nodig hebben voor het uitvoeren van de opdrachten die hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen of voor het vervullen van de taken van algemeen belang die hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toevertrouwd.]³ ▽4..5

►1. – § 1 genummerd bij art. 40, 1°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 40, 2°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►3. – § 2 toegevoegd bij art. 40, 3°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

◻4. – De bepalingen die betrekking hebben op de types van sociale gegevens van persoonlijke aard vervat in het repertorium bedoeld in artikel 6 zijn in werking getreden op 1 januari 1992, *B.S.*, 18 januari 1992

◻5. – Lid 2, 2°: zie K.B. 4 februari 1997 tot organisatie van de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard tussen instellingen van sociale zekerheid, *B.S.*, 3 april 1997, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

Afdeling 3

De toegang tot de gegevens van het Rijksregister en de identificatiemiddelen

1. Inwerkingtreding: ingevolge artikel 2 K.B. 13 augustus 1990, *B.S.*, 6 december 1990, treden de bepalingen van deze afdeling in werking op 1 januari 1991, in de mate dat zij betrekking hebben op:

1° het opmaken van het repertorium van de personen door de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, met inbegrip van de personen die niet zijn ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen;

2° de toegang van genoemde Kruispuntbank tot de betrokken gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en de mededeling ervan aan de instellingen van sociale zekerheid die deze gegevens nodig hebben voor de toepassing van de sociale zekerheid;

3° het gebruik van de voorziene identificatiemiddelen in de noodzakelijke betrekkingen voor de toepassing van de sociale zekerheid.

Art. 7. Voor de uitvoering van haar opdrachten heeft de Kruispuntbank:

1° toegang tot de gegevens die in het Rijksregister zijn opgeslagen en die voor een instelling van sociale zekerheid toegankelijk zijn;

2° het recht om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

Art. 8. ¹[§ 1. Bij de verwerking van gegevens in toepassing van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden uitsluitend de volgende identificatiemiddelen gebruikt:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in voormeld Rijksregister opgenomen is;

2° het identificatienummer van de Kruispuntbank, vastgesteld op de wijze bepaald door de Koning, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op een natuurlijk persoon die niet in voormeld Rijksregister opgenomen is.

§ 2. Het gebruik van het onder § 1, 2°, bedoelde identificatienummer van de Kruispuntbank is vrij.¹ ^{∇2}

¹ – Vervangen bij art. 71 wet 16 januari 2003, *B.S.*, 5 februari 2003, inwerkingtreding: 19 mei 2003 (art. 2 K.B. 15 mei 2003, *B.S.*, 19 mei 2003)

² – Zie K.B. 8 februari 1991 betreffende de samenstelling en de wijze van toekenning van het identificatienummer van de natuurlijke personen die niet ingeschreven zijn in het Rijksregister van de natuurlijke personen, *B.S.*, 19 februari 1991, *err.*, *B.S.*, 21 februari 1991

¹[Afdeling 4

De uitvoering van andere opdrachten]¹

¹ – Opschrift ingevoegd bij art. 13 wet 19 juli 2001, *B.S.*, 28 juli 2001, *err.*, *B.S.*, 15 augustus 2001, *err.*, *B.S.*, 29 september 2001, inwerkingtreding: 15 mei 2001 (art. 67, vierde streepje)

¹[**Art. 8bis.** De Kruispuntbank kan opdrachten uitvoeren op het vlak van informatiebeheer en informatieveiligheid, die haar worden toevertrouwd door de federale overheidsdienst informatie- en communicatie-technologie.]¹

¹ – Ingevoegd bij art. 13 wet 19 juli 2001, *B.S.*, 28 juli 2001, *err.*, *B.S.*, 15 augustus 2001, *err.*, *B.S.*, 29 september 2001, inwerkingtreding: 15 mei 2001 (art. 67, vierde streepje)

HOOFDSTUK III

DE RECHTEN EN DE PLICHTEN VAN DE KRUIPUNTBANK EN VAN DE INSTELLINGEN VAN SOCIALE ZEKERHEID

1. Inwerkingtreding: de bepalingen die betrekking hebben op de types van sociale gegevens van persoonlijke aard vervat in het repertorium bedoeld in artikel 6 zijn in werking getreden op 1 januari 1992, *B.S.*, 18 januari 1992

Afdeling 1

De functionele verdeling van de gegevensopslag

Art. 9. De Kruispuntbank kan, na het advies van haar Algemeen Coördinatiecomité te hebben ingewonnen, de opslag van de sociale gegevens functioneel opdelen onder de instellingen van sociale zekerheid. Deze instellingen zijn in dat geval verplicht de gegevens, waarvan hen de bewaring is toevertrouwd, in hun sociale gegevensbanken op te slaan en bij te houden.

¹[**Art. 9bis.** § 1. Er wordt een pensioengegevensbank ingesteld met betrekking tot de wettelijke ouderdoms-, rust-, anciënniteits- en overlevingspensioenen alsook met betrekking tot alle andere als zodanig geldende Belgische en buitenlandse voordelen en tot de voordelen bedoeld als aanvulling van een pensioen, zelfs als dit laatste niet is verworven, en toegekend, hetzij bij toepassing van wettelijke, reglementaire of statutaire bepalingen, hetzij bij toepassing van bepalingen die voortvloeien uit een arbeidsovereenkomst, een ondernemingsreglement, een collectieve ondernemings- of sectoriële overeenkomst.

§ 2. De pensioengegevensbank wordt opgebouwd op basis van de inlichtingen die worden ingezameld op grond van artikel 191, eerste lid, 7°, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

§ 3. De pensioengegevensbank bevat de gegevens vereist voor de toepassing van de bepalingen inzake cumulatie van de voordelen bedoeld in § 1, alsook alle nuttige gegevens met het oog op de uitvoering van de volgende bepalingen:

1° artikel 191, eerste lid, 7°, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994;

2° artikel 68 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen;

3° artikelen 270 tot 275 van het Wetboek van de inkomstenbelasting 1992.

De pensioengegevensbank kan door de Kruispuntbank tevens gebruikt worden voor de in ²[artikel 5, § 1, eerste lid]², bedoelde doelstellingen.

§ 4. De pensioengegevensbank wordt ³[...] ³ beheerd door ⁴[de Federale Pensioendienst]⁴ ³[...] ³. Het beheer van de gegevensbank en de inzameling van de gegevens die erin worden opgenomen geschiedt met inachtneming van de regels vastgesteld door het Algemeen Coördinatiecomité.]¹

¹ – Ingevoegd bij art. 65 wet 29 april 1996, *B.S.*, 30 april 1996, *err.*, *B.S.*, 20 augustus 1996

² – § 3, lid 2, gewijzigd bij art. 197 Programmawet (I) 24 december 2002, *B.S.*, 31 december 2002, *err.*, *B.S.*, 7 februari 2003

³ – § 4 gewijzigd bij art. 2 wet 13 maart 2013, *B.S.*, 21 maart 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2014 (art. 19, 1°, K.B. 8 december 2013, *B.S.*, 16 december 2013)

⁴ – § 4 gewijzigd bij art. 114 wet 18 maart 2016, *B.S.*, 30 maart 2016, inwerkingtreding: 1 april 2016 (art. 195, inleidende zin)

Afdeling 2

De mededeling van de sociale gegevens binnen en buiten het netwerk

Art. 10. De instellingen van sociale zekerheid zijn verplicht aan de Kruispuntbank alle sociale gegevens mee te delen, onder andere langs elektronische weg, die deze nodig heeft voor de uitvoering van haar opdrachten.

Art. 11. ¹[Alle instellingen van sociale zekerheid winnen de sociale gegevens die ze nodig hebben in in het netwerk, als ze daar beschikbaar zijn.

Ze zijn er bovendien toe gehouden zich tot de Kruispuntbank te richten wanneer ze de juistheid nagaan van de sociale gegevens die in het netwerk beschikbaar zijn.

De instellingen van sociale zekerheid zamelen sociale gegevens waarover ze beschikken in uitvoering van het eerste lid niet meer in bij de betrokkene, zijn lasthebber of zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Zodra de betrokkene, zijn lasthebber of zijn wettelijke vertegenwoordiger vaststelt dat een instelling van sociale zekerheid over onvolledige of onjuiste sociale gegevens beschikt bij het uitvoeren van zijn opdracht, meldt hij de nodige verbeteringen of aanvullingen onverwijld aan de betrokken instelling van sociale zekerheid.

De toepassing van de bepalingen van dit artikel kan, onverminderd de toepassing van de geldende regels inzake verjaring en stuiting, er in geen geval toe leiden dat onterecht ontvangen rechten of uitkeringen die gesteund zijn op onvolledige of onjuiste sociale gegevens niet van de burger of de onderneming kunnen worden teruggevorderd of dat verschuldigde betalingen die gesteund zijn op onvolledige of onjuiste sociale gegevens niet door de burger of de onderneming moeten worden betaald.¹

►1. – Vervangen bij art. 12 wet 5 mei 2014, *B.S.*, 4 juni 2014

¹[**Art. 11bis.** § 1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

1° «aanvullend recht»: een recht op enig voordeel dat een natuurlijke persoon of diens rechthebbenden genieten als gevolg van het statuut van deze natuurlijke persoon inzake sociale zekerheid, ander dan de rechten vastgesteld in de regelingen bedoeld in artikel 2, eerste lid, 1°;

2° «toekennende instantie»: de persoon die het betrokken voordeel toekent.

§ 2. Voor zover de sociale gegevens nodig voor het toekennen van een aanvullend recht in het netwerk beschikbaar zijn en het Beheerscomité van de Kruispuntbank het betrokken aanvullend recht heeft aangeduid, zijn de toekennende instanties verplicht ze uitsluitend bij de Kruispuntbank op te vragen²[...]².

³[De Kruispuntbank kan daartoe, na machtiging van ⁴[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]⁴, de nodige sociale gegevens van persoonlijke aard verzamelen en opslaan gedurende een bepaalde periode en meedelen aan de toekennende instanties.]³

Het Beheerscomité van de Kruispuntbank bepaalt voor elk aanvullend recht dat hij aanduidt de datum vanaf wanneer de toekennende instanties het meedelen van de sociale gegevens nodig voor het toekennen van aanvullende rechten niet langer ten laste kunnen leggen van de betrokken natuurlijke persoon, diens rechthebbenden of hun lasthebbers en de betrokken natuurlijke persoon, diens rechthebbenden of hun lasthebbers gerechtigd zijn om, zonder verlies van het aanvullend recht, te weigeren enig sociaal gegeven ter staving van het statuut van deze natuurlijke persoon inzake sociale zekerheid ter beschikking te stellen van de toekennende instantie.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 Programmawet 8 april 2003, *B.S.*, 17 april 2003

►2. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 14, *a*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – § 2, lid 2, ingevoegd bij art. 29 wet 25 december 2016, *B.S.*, 29 december 2016, *err.*, *B.S.*, 16 januari 2017, inwerkingtreding: 1 april 2016 (art. 30)

►4. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 14, *b*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 12. De instellingen van sociale zekerheid zijn in afwijking van artikel 11 vrijgesteld van de verplichting om zich tot de Kruispuntbank te richten wanneer het sociale gegevens betreft waarvan de opslag hun werd toevertrouwd.

Ze kunnen eveneens door ¹[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]¹ worden vrijgesteld van de verplichting om zich tot de Kruispuntbank te richten in de gevallen bepaald door de Koning.

►1. – Lid 2 laatst gewijzigd bij art. 15 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 13. ¹[Onverminderd het bepaalde ²[in artikel 15]² deelt de Kruispuntbank, op eigen initiatief of op hun verzoek, sociale gegevens mee aan personen die deze nodig hebben voor het uitvoeren van de opdrachten die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toegewezen of voor het vervullen van taken van algemeen belang die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd.]¹

►1. – Vervangen bij art. 42 wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►2. – Gewijzigd bij art. 16 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 14. ¹[De mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard door of aan instellingen van sociale zekerheid gebeurt met tussenkomst van de Kruispuntbank behalve indien het gaat om een mededeling respectievelijk aan of door volgende personen:]¹

1° de personen waarop de gegevens betrekking hebben, hun wettelijke vertegenwoordigers, evenals degenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens ²[te verwerken];²

2° de personen, andere dan de instellingen van sociale zekerheid, ³[die de betrokken gegevens moeten verwerken met het oog op het vervullen van hun verplichtingen inzake sociale zekerheid]³, hun aangestelden of lasthebbers, of degenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens ⁴[te verwerken];⁴

⁵[2° bis ⁶[...]]⁵

3° ⁷[de personen aan wie door de in 2° bedoelde personen werken in onderaanneming worden toevertrouwd voor de toepassing van de sociale zekerheid];⁷

4° de instellingen naar buitenlands recht in het kader van de toepassing van de internationale overeenkomsten inzake sociale zekerheid;

5° in de gevallen bepaald door de Koning, de instellingen van sociale zekerheid, hun aangestelden of lasthebbers, evenals degenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens ⁸[te verwerken]⁸, voor de vervulling van hun taken.

⁹[De mededeling door de verzekeringsinstellingen bedoeld in artikel 2, *i*), van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, aan de zorgverleners en aan de tarifieringsdiensten, respectievelijk bedoeld in artikel 2, *n*), en 165 van dezelfde wet, van de sociale gegevens van persoonlijke aard die deze bestemmingen nodig hebben voor de uitvoering van hun opdrachten bedoeld in dezelfde wet en die het voorwerp uitmaakt van een principiële machtiging in uitvoering van artikel 15, geschiedt door bemiddeling van het Nationaal Intermutualistisch College en zonder bemiddeling van de Kruispuntbank.]⁹

De Koning kan de voorwaarden bepalen waaronder de in het eerste lid bedoelde machtigingen worden verleend. De machtigingen ¹⁰[bedoeld in het ¹¹[eerste lid, 1°, 2° en

5°)¹¹¹⁰ worden schriftelijk gegeven en kunnen een maximale geldigheidsduur bepalen.

¹²¹³[De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]¹³ kan op voorstel van de Kruispuntbank voorzien in een vrijstelling van de in het eerste lid bedoelde tussenkomst van de Kruispuntbank, voor zover deze tussenkomst geen toegevoegde waarde kan bieden.]¹²

¹⁴[Een mededeling van persoonsgegevens door of aan een instantie van een Gemeenschap of een Gewest, vrijwillig ingeschakeld in het netwerk met toepassing van artikel 18, aan of door een andere instantie van dezelfde Gemeenschap of hetzelfde Gewest gebeurt niet met de tussenkomst van de Kruispuntbank, tenzij deze instanties hierom verzoeken.]¹⁴ ¹⁵

►1. – Lid 1, inleidende zin, vervangen bij art. 43, 1°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►2. – Lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 43, 2°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►3. – Lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 43, 3°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►4. – Lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 43, 2°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►5. – Lid 1, 2°bis, ingevoegd bij art. 39, a), wet 2 augustus 2002, *B.S.*, 29 augustus 2002, err., *B.S.*, 4 oktober 2002, err., *B.S.*, 13 november 2002, err., *B.S.*, 7 april 2003, err., *B.S.*, 3 juni 2004, inwerkingtreding: 29 augustus 2002 (art. 207, inleidende zin)

►6. – Lid 1, 2°bis, opgeheven bij art. 43, 4°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►7. – Lid 1, 3°, laatst vervangen bij art. 43, 5°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►8. – Lid 1, 5°, gewijzigd bij art. 43, 2°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►9. – Lid 2 ingevoegd bij art. 15 Programmawet 27 december 2004, *B.S.*, 31 december 2004, err., *B.S.*, 18 januari 2005, inwerkingtreding: 1 januari 2005 (art. 16, lid 3)

►10. – Lid 3 gewijzigd bij art. 39, c), wet 2 augustus 2002, *B.S.*, 29 augustus 2002, err., *B.S.*, 4 oktober 2002, err., *B.S.*, 13 november 2002, err., *B.S.*, 7 april 2003, err., *B.S.*, 3 juni 2004, inwerkingtreding: 29 augustus 2002 (art. 207, inleidende zin)

►11. – Lid 3 gewijzigd bij art. 43, 6°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►12. – Lid 4 toegevoegd bij art. 43, 7°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►13. – Lid 4 gewijzigd bij art. 17, a), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►14. – Lid 5 toegevoegd bij art. 17, b), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

□ 15. – Lid 1, 5°: zie K.B. 4 februari 1997 tot organisatie van de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard tussen instellingen van sociale zekerheid, *B.S.*, 3 april 1997, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

►1[Art. 14bis. De sociale gegevens die met tussenkomst van de Kruispuntbank op een elektronische wijze worden meegedeeld door of aan instellingen van sociale zekerheid of personen tot wie het geheel of een deel van de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen met toepassing van artikel 18, werd uitgebreid alsook hun weergave op een leesbare drager, hebben dezelfde bewijswaarde als ze zouden hebben indien ze op een papieren drager waren meegedeeld.

De sociale gegevens die zonder tussenkomst van de Kruispuntbank op een elektronische wijze worden meegedeeld door of aan instellingen van sociale zekerheid in de gevallen bedoeld in artikel 14, eerste lid, 1°, 2°, 3° en 5°, alsook hun weergave op een leesbare drager, hebben dezelfde bewijswaarde als ze zouden hebben indien ze op een papieren drager waren meegedeeld.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 55 wet (I) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013, err., *B.S.*, 2 mei 2013

Art. 15. ►¹[§ 1. Elke mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard door de Kruispuntbank van de sociale zekerheid of een instelling van sociale zekerheid aan een andere instelling van sociale zekerheid of aan een andere instantie dan een federale overheidsdienst, een programmatorische overheidsdienst of een federale instelling van openbaar nut vereist een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité. De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepalen welke mededelingen van sociale gegevens van persoonlijke aard door de Kruispuntbank van de sociale zekerheid of een instelling van sociale zekerheid aan een andere instelling van sociale zekerheid geen beraadslaging van het informatieveiligheidscomité vereisen en of het informatieveiligheidscomité er dan al dan niet vooraf van op de hoogte moet worden gebracht.

Een mededeling van persoonsgegevens tussen instanties van eenzelfde Gemeenschap of Gewest, voor zover die niet gebeurt met tussenkomst van de Kruispuntbank, vereist geen voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.

§ 2. Elke mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard door de Kruispuntbank van de sociale zekerheid of een instelling van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, a), aan een andere federale overheidsdienst, programmatorische overheidsdienst of federale instelling van openbaar nut dan een instelling van sociale zekerheid, vereist een voorafgaande beraadslaging van de verenigde kamers van het informatieveiligheidscomité voor zover de werkingsverantwoordelijken van de mededelende instantie, de ontvangende instantie en de Kruispuntbank van de sociale zekerheid in uitvoering van artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, niet tot een akkoord komen over de mededeling of minstens één van die werkingsverantwoordelijken om een beraadslaging verzoekt en de andere werkingsverantwoordelijken daarvan in kennis heeft gesteld. In vermeldde gevallen wordt de aanvraag ambtshalve gezamenlijk ingediend door betrokken werkingsverantwoordelijken.

Elke mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard door een andere instelling van sociale zekerheid dan bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, a), aan een andere federale overheidsdienst, programmatorische overheidsdienst of federale instelling van openbaar nut dan een instelling van sociale zekerheid, vereist een voorafgaande beraadslaging van de verenigde kamers van het informatieveiligheidscomité.

De mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard overeenkomstig deze paragraaf aan instellingen die gegevens verwerken met het oog op statistische doeleinden, gebeurt op basis van een algemene of een specifieke beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.

Een beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is niet vereist voor de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard door de Kruispuntbank van de sociale zekerheid of een instelling van sociale zekerheid aan het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën.

Vooraleer haar beraadslaging te verlenen, gaat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité na of de mededeling in overeenstemming met deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen geschiedt. Voor

zover een aanvraag alle noodzakelijke elementen bevat om een beraadslaging te verlenen en als dusdanig wordt ingediend binnen de dertig kalenderdagen vóór een bepaalde vergadering, wordt zij in beginsel behandeld tijdens de vergadering die op de voormelde vergadering volgt. De aanvrager ontvangt binnen een week een ontvangstmelding met de vermelding of de ingediende aanvraag al dan niet volledig is.

Een beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is niet vereist voor de mededeling van gepseudonimiseerde sociale gegevens van persoonlijke aard bedoeld in de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, die de Kruispuntbank overeenkomstig artikel 5, § 1, eerste lid, verricht aan de ministers die de sociale zekerheid onder hun bevoegdheid hebben, de Wetgevende Kamers, de openbare instellingen van sociale zekerheid, de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie en de andere statistische autoriteiten zoals bepaald in het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek, de Nationale Arbeidsraad, de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen, het Planbureau of de Nationale Bank van België.

§ 3. Voor zover de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité een beraadslaging moet verlenen voor een mededeling van persoonsgegevens, kan zij in voorkomend geval eveneens een beraadslaging verlenen voor het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen door de betrokken instanties indien dat noodzakelijk is in het kader van de beoogde mededeling.

§ 4. De beraadslagingen van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité worden met redenen omkleed.

§ 5. Voor zover het informatieveiligheidscomité een beraadslaging verleent voor de mededeling van persoonsgegevens door de federale overheid is die, in afwijking van artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, vrijgesteld van de verplichting om dienaangaande met de bestemming van de persoonsgegevens een protocol op te stellen.¹ ^{2,3}

¹ – Na wijzigingen, vervangen bij art. 18 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

² – Zie K.B. 8 mei 1992 betreffende de mededeling van bepaalde sociale gegevens van persoonlijke aard binnen het netwerk van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, *B.S.*, 27 mei 1992

³ – Lid 1: zie K.B. 4 februari 1997 tot organisatie van de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard tussen instellingen van sociale zekerheid, *B.S.*, 3 april 1997, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

Art. 16. ¹[Onverminderd de toepassing van artikel 35 is de onderlinge mededeling van sociale gegevens tussen de Kruispuntbank, de instellingen van sociale zekerheid en de personen die overeenkomstig artikel 18 in het netwerk zijn ingeschakeld, kosteloos.

Behalve in het geval bedoeld in het eerste lid, kan de mededeling van sociale gegevens aanleiding geven tot het innen van een vergoeding. Het bedrag van die vergoeding wordt

bepaald in onderling overleg tussen de Kruispuntbank en de persoon aan wie de sociale gegevens worden meedeeld en in een overeenkomst vastgelegd.¹

¹ – Vervangen bij art. 41 wet 2 augustus 2002, *B.S.*, 29 augustus 2002, *err.*, *B.S.*, 4 oktober 2002, *err.*, *B.S.*, 13 november 2002, *err.*, *B.S.*, 7 april 2003, *err.*, *B.S.*, 3 juni 2004, inwerkingtreding: 29 augustus 2002 (art. 207, inleidende zin)

¹[**Art. 16bis.** ¹[...]¹]

¹ – Ingevoegd bij art. 1 K.B. 16 oktober 1998, *B.S.*, 7 november 1998, bekrachtigd bij art. 2, 3°, wet 23 maart 1999, *B.S.*, 15 juni 1999, inwerkingtreding: 1 oktober 1998 en verlengd tot 30 juni 2001 (art. 1 K.B. 13 juli 2000, *B.S.*, 4 oktober 2000)

Afdeling 3

De werking van het netwerk

Art. 17. De Koning stelt de modaliteiten vast voor de werking van het netwerk.

Hij kan de regelen uitvaardigen op het vlak van de beveiliging die Hij nuttig acht, evenals de modaliteiten om de toepassing ervan te verzekeren. ^{1,2}

¹ – Zie K.B. 12 augustus 1993 houdende de organisatie van de informatieveiligheid bij de instellingen van sociale zekerheid, *B.S.*, 21 augustus 1993

² – Lid 1: zie K.B. 4 februari 1997 tot organisatie van de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard tussen instellingen van sociale zekerheid, *B.S.*, 3 april 1997, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

¹[**Art. 17bis.** ¹§ 1. De volgende instanties kunnen zich verenigen in één of meerdere verenigingen voor het verrichten van hun werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid:

1° de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, a);

²[¹bis de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;]²

2° de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, c);

³[²bis de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, d);]³

⁴[²ter de onderlinge verenigingen van instanties bedoeld in 1°, 1°bis, 2° en/of 2°bis;]⁴

3° de Kruispuntbank;

⁵[³bis het eHealth-platform ⁶[...]⁶];⁵

4° ⁷[de federale overheidsdiensten, de federale publiekrechtelijke rechtspersonen en de verenigingen bedoeld in artikel 2 van de wet van 17 juli 2001 betreffende de machtiging voor de federale overheidsdiensten om zich te verenigen met het oog op de uitvoering van werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid;]⁷

5° de overheidsdiensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en de openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid die onder de Gemeenschappen en Gewesten ressorteren voor zover hun opdrachten betrekking hebben op één of meerdere van de aangelegenheden vermeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 16 januari 2002 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

⁸[⁶ het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg, opgericht bij artikel 259 van de programmawet (I) van 24 december 2002;]⁸

Afdeling 4

De uitbreiding van het netwerk

Art. 18. Onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt kan de Koning, bij in Ministerraad overgelegd besluit op voorstel van het Beheerscomité van de Kruispuntbank en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer¹[...]¹, het geheel of een deel van de rechten en plichten voortvloeiend uit deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen uitbreiden tot andere personen dan de instellingen van sociale zekerheid.

Deze personen worden in het netwerk ingeschakeld in de mate van de uitbreiding waartoe wordt beslist.^{2...4}

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 49 wet 8 december 1992, *B.S.*, 18 maart 1993, inwerkingtreding: 1 april 1993 (K.B. 28 februari 1993, *B.S.*, 18 maart 1993)

□□ 2. – Zie K.B. 16 januari 2002 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, *B.S.*, 6 februari 2002, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

□□ 3. – Zie K.B. 15 oktober 2004 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de pensioen- en solidariteitsinstellingen belast met het uitvoeren van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, *B.S.*, 14 december 2004, *err.*, *B.S.*, 28 december 2004, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

□□ 4. – Zie K.B. 4 maart 2005 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor wat betreft hun opdrachten inzake het recht op maatschappelijke dienstverlening, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, *B.S.*, 31 maart 2005, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

HOOFDSTUK IV

►1[DE BESCHERMING VAN DE SOCIALE GEGEVENS VAN PERSOONLIJKE AARD]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 90 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

Afdeling 1

►2[De uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en de verbetering en de verwijdering van sociale gegevens van persoonlijke aard]²

□□ 1. Inwerkingtreding: 1 januari 1992, *B.S.*, 18 januari 1992

►2. Opschrift vervangen bij art. 91 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

Art. 19. ►1[...]¹

►1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 87 wet 25 januari 1999, *B.S.*, 6 februari 1999

Art. 20. ►1[§ 1. De artikelen 2 tot en met 5 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen zijn van toepassing op de eenzijdige bestuurshandelingen van de instellingen van sociale zekerheid waarbij de rechten van de gerechtigden op sociale zekerheid of van hen die er aanspraak op maken worden bepaald, beoordeeld of gewijzigd.

►2[...]²

§ 2. ►3[In afwijking van artikel 19 van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke

►9[7° de wetgevende vergaderingen en de instellingen die eruit voortkomen;]⁹

►10[8° de verenigingen bedoeld in artikel 12 van het koninklijk besluit van 12 juni 2006 tot uitvoering van Titel III, Hoofdstuk II van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact;]¹⁰

►11[9° de verenigingen zonder winstoogmerk opgericht overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen en bestaande uit overheidsdiensten van de gemeenschappen en de gewesten en/of openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid die ressorteren onder de gemeenschappen en de gewesten, voor zover hun doel betrekking heeft op het ondersteunen van hun leden en het aanbieden van gezamenlijke middelen inzake informatie- en communicatietechnologie.]¹¹

De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepalen onder welke voorwaarden andere instellingen van sociale zekerheid of soorten instellingen van sociale zekerheid aan dergelijke vereniging kunnen deelnemen.

§ 2. Indien instanties¹²►13[bedoeld in § 1, 1°, 1°bis, 2°ter, 3°, 3°bis, 4°, 5°, 6°, 7°, 8° of 9°]¹³►12, aan een met toepassing van § 1 tot stand gebrachte vereniging deelnemen, kan deze vereniging slechts de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk zoals bedoeld in ►14[de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen]¹⁴.

§ 3. De leden van een met toepassing van § 1 tot stand gebrachte vereniging kunnen aan de vereniging werken inzake informatiebeheer en informatieveiligheid toevertrouwen. Het gespecialiseerd personeel van de vereniging kan aan de leden ter beschikking worden gesteld en door deze laatsten in hun schoot worden tewerkgesteld.

§ 4. De leden van een met toepassing van § 1 tot stand gebrachte vereniging zijn gehouden tot het betalen van de kosten van de vereniging in de mate dat zij een beroep doen op haar diensten.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 1 K.B. 10 juni 1998, *B.S.*, 16 juli 1998; laatst vervangen bij art. 199 Programmawet (I) 24 december 2002, *B.S.*, 31 december 2002, *err.*, *B.S.*, 7 februari 2003

►2. – § 1, lid 1, 1°bis, ingevoegd bij art. 45, 1°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►3. – § 1, lid 1, 2°bis, ingevoegd bij art. 249 Programmawet 22 december 2003, *B.S.*, 31 december 2003, *err.*, *B.S.*, 16 januari 2004

►4. – § 1, lid 1, 2°ter, ingevoegd bij art. 45, 2°, wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►5. – § 1, lid 1, 3°bis, ingevoegd bij art. 24, 1°, wet 21 augustus 2008, *B.S.*, 13 oktober 2008

►6. – § 1, lid 1, 3°ter, gewijzigd bij art. 57 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014

►7. – § 1, lid 1, 4°, vervangen bij art. 132, a), wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, *err.*, *B.S.*, 31 januari 2006

►8. – § 1, lid 1, 6°, ingevoegd bij art. 2, 1°, Programmawet 8 april 2003, *B.S.*, 17 april 2003, inwerkingtreding: 1 april 2003 (art. 3)

►9. – § 1, lid 1, 7°, ingevoegd bij art. 132, a), wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, *err.*, *B.S.*, 31 januari 2006

►10. – § 1, lid 1, 8°, ingevoegd bij art. 13, 1°, K.B. 12 juni 2006, *B.S.*, 22 juni 2006, inwerkingtreding: 1 februari 2006 (art. 17)

►11. – § 1, lid 1, 9°, ingevoegd bij art. 27 wet 25 april 2014, *B.S.*, 6 juni 2014, inwerkingtreding: 1 april 2013 (art. 29)

►12. – § 2 gewijzigd bij art. 24, 2°, wet 21 augustus 2008, *B.S.*, 13 oktober 2008

►13. – § 2 gewijzigd bij art. 28 wet 25 april 2014, *B.S.*, 6 juni 2014, inwerkingtreding: 1 april 2013 (art. 29)

►14. – § 2 gewijzigd bij art. 2, 3°, Programmawet 8 april 2003, *B.S.*, 17 april 2003, inwerkingtreding: 1 april 2003 (art. 3)

personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG delen de instellingen van sociale zekerheid en de Kruispuntbank de verbeteringen en verwijderingen van sociale gegevens van persoonlijke aard uitsluitend mee aan de persoon op wie de gegevens betrekking hebben.³ De instellingen van sociale zekerheid delen deze verbeteringen en verwijderingen eveneens mee aan de Kruispuntbank. De Kruispuntbank deelt de verbeteringen en verwijderingen mee aan de instellingen van sociale zekerheid waarvoor uit het repertorium van de personen bedoeld in artikel 6 blijkt dat ze deze gegevens bewaren.¹

►1. – Vervangen bij art. 67 wet 29 april 1996, *B.S.*, 30 april 1996, err., *B.S.*, 20 augustus 1996

►2. – § 1, lid 2, na wijziging, opgeheven bij art. 19, a), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – § 2 gewijzigd bij art. 19, b), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 21. ¹[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 88 wet 25 januari 1999, *B.S.*, 6 februari 1999

Afdeling 2

²[De maatregelen ter beveiliging van de sociale gegevens van persoonlijke aard]²

Ⓘ¹ 1. Inwerkingtreding: 1 januari 1992, *B.S.*, 18 januari 1992

►2. Opschrift vervangen bij art. 92 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, err., *B.S.*, 25 januari 2001

Art. 22. ¹[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 20 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 23. ¹[...]¹

►1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 21 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 3

¹[De functionarissen voor gegevensbescherming]¹

►1. Opschrift laatst vervangen bij art. 22 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 24. ¹[Iedere instelling van sociale zekerheid wijst, al dan niet onder haar personeel, een functionaris voor gegevensbescherming aan en deelt zijn identiteit mee aan de Kruispuntbank.

Ook de Kruispuntbank wijst, al dan niet onder haar personeel, een functionaris voor gegevensbescherming aan.¹

►1. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 23 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 25. ¹[De functionaris voor gegevensbescherming bedoeld in artikel 24, eerste en tweede lid, vervult de taken die hem worden toegekend door de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG en staat voorts, met het oog op de veiligheid van de sociale gegevens die door zijn instelling worden verwerkt of uitgewisseld en met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen op wie deze sociale gegevens betrekking hebben, in voor:

1° het verstrekken van adviezen aan de persoon belast met het dagelijks bestuur;

2° het uitvoeren van opdrachten die hem door de persoon belast met het dagelijks bestuur worden toevertrouwd, voor zover dit zijn onafhankelijkheid niet in het gedrang brengt

en voor zover de inhoud en de hoeveelheid van de andere toevertrouwde opdrachten hem in staat stellen om zijn taken als functionaris voor gegevensbescherming conform de hogervermelde verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 uit te voeren.

De functionaris voor gegevensbescherming van de Kruispuntbank verstrekt bovendien adviezen over de veiligheid van het netwerk.

De Koning kan, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, de regels bepalen volgens dewelke de functionaris voor gegevensbescherming bijkomende opdrachten uitvoert.¹ ²

►1. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 24 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Ⓘ² 2. – Zie K.B. 12 augustus 1993 houdende de organisatie van de informatieveiligheid bij de instellingen van sociale zekerheid, *B.S.*, 21 augustus 1993

Afdeling 4

²[De maatregelen ter beveiliging van de sociale gegevens van persoonlijke aard die de gezondheid betreffen]²

Ⓘ¹ 1. Inwerkingtreding: 1 januari 1992, *B.S.*, 18 januari 1992

►2. Opschrift vervangen bij art. 94 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, err., *B.S.*, 25 januari 2001

Art. 26. § 1. De instellingen van sociale zekerheid en de Kruispuntbank wijzen, al dan niet onder hun personeel, een ¹[beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg]¹ aan onder wiens toezicht en verantwoordelijkheid de behandeling, de uitwisseling en de bewaring van de ²[sociale gegevens van persoonlijke aard die de gezondheid betreffen,]² gebeurt.

De identiteit van deze ³[beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg]³ wordt aan ⁴[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]⁴ medegedeeld.

De Koning kan de regels bepalen volgens dewelke de verantwoordelijke ⁵[beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg]⁵ zijn opdracht uitvoert.

§ 2. De natuurlijke personen die de ⁶[sociale gegevens van persoonlijke aard die de gezondheid betreffen,]⁶ mogen opslaan, raadplegen, wijzigen, verwerken of vernietigen of die er toegang toe mogen hebben wanneer ze in het archief worden bewaard, worden bij naam aangewezen. De inhoud en de draagwijdte van de toegangsmachtiging worden vastgelegd en er wordt melding van gemaakt in een regelmatig bijgehouden register.

§ 3. De toegang tot de ⁷[sociale gegevens van persoonlijke aard die de gezondheid betreffen,]⁷ opgeslagen in de geautomatiseerde sociale-gegevensbanken geschiedt door middel van individuele toegangs- en bevoegdheidscodes. De titularissen van deze codes mogen ze aan niemand bekend maken.

De bewaring van de ⁸[sociale gegevens van persoonlijke aard die de gezondheid betreffen,]⁸ in een geautomatiseerd archief moet gebeuren op niet rechtstreeks toegankelijke informatiedragers.

►1. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 25, a), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 95, 1°, wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, err., *B.S.*, 25 januari 2001

►3. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 25, a), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►4. – § 1, lid 2, laatst gewijzigd bij art. 25, b), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►5. – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 25, a), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►6. – § 2 gewijzigd bij art. 95, 1°, wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, err., *B.S.*, 25 januari 2001

►7. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 95, 2°, wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

►8. – § 3, lid 2, gewijzigd bij art. 95, 1°, wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

Afdeling 5

De verplichtingen van de werkgevers

Art. 27. ¹[Iedere werkgever moet de werknemers over wie hij sociale gegevens van persoonlijke aard heeft opgeslagen of heeft ontvangen, kennis geven van de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten die strekken tot de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer.]¹

►1. – Vervangen bij art. 96 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001

Afdeling 6

Het beroepsgeheim

Art. 28. Hij die uit hoofde van zijn functies betrokken is bij de inzameling, de verwerking of de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard of kennis heeft van dergelijke gegevens is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter ervan te eerbiedigen; hij wordt evenwel van die plicht ontheven ¹[wanneer hij geroepen wordt om in rechte of in het raam van de uitoefening van het recht van onderzoek bedoeld in artikel 56 van de gecoördineerde Grondwet een getuigenis af te leggen,]¹ of wanneer de wet hem van deze plicht ontslaat of hem verplicht bekend te maken wat hij weet.

►1. – Laatst gewijzigd bij art. 26 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 7

De vernietiging van de gegevensbanken van de Kruispuntbank en van de sociale gegevensbanken

Art. 29. Bij een in Ministerraad overlegd besluit wijst de Koning de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden daarmee gelijkgesteld krachtens artikel 7 van de wet 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, belast worden om de gegevensbanken van de Kruispuntbank en de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke aard die erin worden bewaard, te vernietigen of te doen vernietigen.

De Koning bepaalt de voorwaarden en de modaliteiten van zulke vernietiging, er zoveel mogelijk voor zorgend dat de toepassing van de sociale zekerheid daardoor niet in het gedrang wordt gebracht. ¹

□ 1. – Zie K.B. 9 juli 2001 tot regeling van de vernietiging van de gegevensbanken van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke aard die erin worden bewaard, in uitvoering van artikel 29 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, *B.S.*, 17 augustus 2001, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 4. Sociaal recht», *infra*

HOOFDSTUK V

DE ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN DE INKOMSTEN VAN DE KRUISPUNTBANK

□ 1. Inwerkingtreding: 1 januari 1991 (art. 1 K.B. 13 augustus 1990, *B.S.*, 6 december 1990)

Afdeling 1

Het juridisch statuut

Art. 30. ¹[Onverminderd de bepalingen van deze wet is de Kruispuntbank onderworpen aan de regels vastgesteld door of krachtens de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale verzorging en het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels. Voor het overige worden de organisatie en de werking van de Kruispuntbank door de Koning geregeld.]¹ ^{2,3}

►1. – Vervangen bij art. 127 Programmawet 9 juli 2004, *B.S.*, 15 juli 2004

□ 2. – Zie K.B. 18 september 1990 houdende inwerkingtreding, voor de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, van sommige bepalingen van de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale verzorging, *B.S.*, 6 december 1990

□ 3. – Zie K.B. 11 januari 1991 tot vaststelling van het aantal leden van het beheerscomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, *B.S.*, 18 januari 1991

Afdeling 2

Het beheerscomité

Art. 31. Het beheerscomité van de Kruispuntbank is samengesteld uit:

1° een voorzitter;

2° een gelijk aantal vertegenwoordigers van de meest representatieve werkgeversorganisaties en de meest representatieve organisaties van zelfstandigen enerzijds en van de meest representatieve werknemersorganisaties anderzijds;

3° een aantal vertegenwoordigers van het nationaal intermutualistisch college en van de openbare instellingen van sociale zekerheid, gelijk aan de helft van het aantal leden vermeld in 2°.

De vertegenwoordigers vermeld in het eerste lid, 2°, zijn stemgerechtigd. De vertegenwoordigers vermeld in het eerste lid, 3°, hebben een raadgevende stem. De vertegenwoordigers van het nationaal intermutualistisch college zijn echter stemgerechtigd voor de materies die hen rechtstreeks of onrechtstreeks aanbelangen. Voor beslissingen over deze materies is een meerderheid van twee derden van het aantal aanwezige stemgerechtigde leden vereist.

De Voorzitter en de leden van het Beheerscomité worden door de Koning benoemd ¹[...] ¹. De vertegenwoordigers van de openbare instellingen van sociale zekerheid worden voorgedragen door de Ministers die de sociale zekerheid onder hun bevoegdheden hebben.

Het Beheerscomité stelt zijn huishoudelijk reglement op, dat inzonderheid:

1° de materies vastlegt die de vertegenwoordigers van het nationaal intermutualistisch college rechtstreeks of onrechtstreeks aanbelangen;

2° de aanwezigheid voorschrijft van ten minste de helft van de vertegenwoordigers van de meest representatieve werkgeversorganisaties en van de meest representatieve organisaties van zelfstandigen, van de meest representatieve werknemersorganisaties, en, voor de materies die hen rechtstreeks of onrechtstreeks aanbelangen, van de vertegenwoordigers van het nationaal intermutualistisch college, om op geldige wijze te beraadslagen of te beslissen;

3° de regelen stelt, onverminderd de bepalingen van artikel 19, 3°, van de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg wat de in het eerste lid, 2°, bedoelde leden betreft, in verband met het herstel van de proportionaliteit wanneer de leden, die respectievelijk de meest representatieve werkgeversorganisaties en de meest representatieve organisaties van zelfstandigen, de meest representatieve werknemersorganisaties, en, voor de materies die hen rechtstreeks of onrechtstreeks aanbelangen, het nationaal intermutualistisch college vertegenwoordigen, bij de stemming niet in proportioneel aantal aanwezig zijn.

Wanneer het beheerscomité in gebreke blijft de punten vermeld in het vorige lid te regelen, kan de Koning hiertoe overgaan en een besluit uitvaardigen nadat de Minister die de sociale voorzorg onder zijn bevoegdheden heeft het Beheerscomité heeft verzocht te handelen binnen de termijn die hij bepaalt.

►1. – Lid 3 gewijzigd bij art. 52 wet 20 juli 1991, B.S., 1 augustus 1991

Afdeling 3 Het Algemeen Coördinatiecomité

Art. 32. Bij de Kruispuntbank wordt een Algemeen Coördinatiecomité opgericht.

Het Algemeen Coördinatiecomité staat het beheerscomité van de Kruispuntbank en ►1[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]¹ bij in de vervulling van hun opdrachten. Hiertoe is het gelast alle initiatieven voor te stellen ter bevordering en ter bestendiging van de samenwerking binnen het netwerk, en alle maatregelen voor te stellen die kunnen bijdragen tot een rechtmatige en vertrouwelijke behandeling van de sociale gegevens van persoonlijke aard.

Het Algemeen Coördinatiecomité kan inzonderheid adviezen verstrekken of aanbevelingen formuleren inzake informatisering of aanverwante problemen, voorstellen doen omtrent of meewerken aan de organisatie van opleidingscursussen op het vlak van informatica ten behoeve van het personeel van de instellingen van sociale zekerheid en onderzoeken hoe de rationele uitwisseling van gegevens binnen het netwerk kan worden bevorderd.

Het Algemeen Coördinatiecomité kan tevens in zijn schoot werkgroepen oprichten waaraan het bijzondere taken toevertrouwt. Het stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan het Beheerscomité.

Het Algemeen Coördinatiecomité brengt ieder jaar, vóór 31 maart, verslag uit aan het Beheerscomité van de Kruispuntbank en aan de Ministers die de sociale zekerheid onder hun bevoegdheden hebben, over de uitvoering van zijn opdrachten tijdens het voorbije jaar.

►1. – Lid 2 laatst gewijzigd bij art. 27 wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 33. Het Algemeen Coördinatiecomité heeft bovendien de opdracht om:

1° in samenwerking met de openbare instellingen van sociale zekerheid en met de bestaande gegevensbanken een geïntegreerd documentatiesysteem met betrekking tot het sociale zekerheidsrecht uit te testen en uit te werken;

2° het probleem te onderzoeken van de bewijskracht van de gegevens die op elektronische informatiedragers worden ingezameld, opgeslagen en verwerkt en dienaangaande

voorstellen te formuleren die het administratief beheer van de sociale zekerheid kunnen vergemakkelijken.

Art. 34. De Koning stelt de samenstelling van het Algemeen Coördinatiecomité vast, omschrijft, zo nodig, nader zijn bevoegdheden, bepaalt de modaliteiten van zijn werking en benoemt zijn Voorzitter.

De Koning bepaalt tevens het bedrag en de voorwaarden voor de toekenning van presentiegeld en van vergoedingen voor verblijfskosten of verrichte werken aan de leden van het comité of aan de deskundigen waarop een beroep wordt gedaan, alsook de voorwaarden voor de terugbetaling van hun verplaatsingskosten.

Iedere instelling van sociale zekerheid of vereniging van meewerkende instellingen van sociale zekerheid heeft het recht in het comité en in zijn werkgroepen vertegenwoordigd te zijn voor elk agendapunt dat haar aanbelangt.

De Koning kan ook bepalen in welke gevallen de raadpleging van het Algemeen Coördinatiecomité verplicht is.

De Kruispuntbank draagt de werkingskosten van het Algemeen Coördinatiecomité en van de werkgroepen die in zijn schoot worden opgericht en staat in voor het secretariaat ervan. ▼1...2

□ 1. – Zie K.B. 7 maart 1991 houdende samenstelling en organisatie van het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, B.S., 28 maart 1991

□ 2. – Lid 2: zie K.B. 20 januari 1993 tot vaststelling van het bedrag en van de toekenningsvoorwaarden van presentiegelden en van vergoedingen aan de Ondervoorzitters, aan de leden en aan de deskundigen van het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, B.S., 28 januari 1993

Afdeling 4 De financiële middelen

Art. 35. ►1[§ 1.] De inkomsten van de Kruispuntbank bestaan uit:

1° een eventuele jaarlijkse dotatie ingeschreven in de begroting van ►2[de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid]²;

►3[1°bis een eventuele jaarlijkse dotatie ingeschreven in de begroting van de federale overheidsdienst informatie- en communicatietechnologie, die de kosten dekt die de Kruispuntbank maakt voor de uitvoering van de opdrachten bedoeld in artikel 8bis]³

2° een bijdrage van de openbare instellingen van sociale zekerheid ►4[...]⁴. ►5[...]⁵;

►6[2°bis een bijdrage van de personen die overeenkomstig artikel 18 in het netwerk zijn ingeschakeld. Het bedrag van die bijdrage wordt bepaald in onderling overleg tussen de Kruispuntbank en de betrokken persoon en in een overeenkomst vastgelegd]⁶

►7[2°ter een bijdrage van het eHealth-platform, die de kosten dekt die de Kruispuntbank in uitvoering van artikel 18 van de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform maakt voor de terbeschikkingstelling van diensten, personeel, uitrusting en inrichtingen die nodig zijn voor de werking van het eHealth-platform]⁷

3° ►8[alle andere wettelijke en reglementaire ontvangsten, inzonderheid de rechten geïnd krachtens artikel 16, tweede lid, van deze wet en krachtens artikel 14 van de wet van 3 juni 2007 houdende diverse arbeidsbepalingen]⁸

4° de schenkingen en de legaten.

⁹§ 2. Het bedrag van de bijdrage van de openbare instellingen van sociale zekerheid, bedoeld in § 1, 2°, is het bedrag bedoeld in het artikel met betrekking tot de tegemoetkomingen in de werkingskosten van de rubriek «Overdrachten voortkomend van instellingen van sociale zekerheid waarop het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels van toepassing is» van de ontvangstenbegroting van de Kruispuntbank van het betrokken jaar, dat voor elke openbare instelling van sociale zekerheid die instaat voor de betaling van de bijdrage wordt vermenigvuldigd met het relatieve aandeel van de betrokken openbare instelling van sociale zekerheid.

De Koning bepaalt de openbare instellingen van sociale zekerheid die instaan voor de betaling van het bedrag bedoeld in het eerste lid, het respectieve relatieve aandeel van deze openbare instellingen van sociale zekerheid in het bedrag, de wijze en het tijdstip waarop de betaling van het bedrag wordt verricht, de eventuele afwijkingen, de wijze waarop eventuele verschillen tussen enerzijds de som van alle in § 1 bedoelde inkomsten van de Kruispuntbank en anderzijds de uitgaven van de Kruispuntbank worden geregulariseerd en de gevallen waarin het bedrag bedoeld in het eerste lid kan worden verhoogd.⁹ ¹⁰11¹²

- ▶1. – Genummerd bij art. 133, inleidende zin, wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, *err.*, *B.S.*, 31 januari 2006, inwerkingtreding: 1 januari 2006 (art. 135)
- ▶2. – § 1, 1°, gewijzigd bij art. 98 wet 12 augustus 2000, *B.S.*, 31 augustus 2000, *err.*, *B.S.*, 25 januari 2001; gewijzigd bij art. 201 Programmawet (I) 24 december 2002, *B.S.*, 31 december 2002, *err.*, *B.S.*, 7 februari 2003
- ▶3. – § 1, 1°bis, ingevoegd bij art. 14 wet 19 juli 2001, *B.S.*, 28 juli 2001, *err.*, *B.S.*, 15 augustus 2001, *err.*, *B.S.*, 29 september 2001, inwerkingtreding: 15 mei 2001 (art. 67, vierde streepje)
- ▶4. – § 1, 2°, gewijzigd bij art. 42, 1°, wet 2 augustus 2002, *B.S.*, 29 augustus 2002, *err.*, *B.S.*, 4 oktober 2002, *err.*, *B.S.*, 13 november 2002, *err.*, *B.S.*, 7 april 2003, *err.*, *B.S.*, 3 juni 2004, inwerkingtreding: 29 augustus 2002 (art. 207, inleidende zin)
- ▶5. – Gewijzigd bij art. 133, 1°, wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, *err.*, *B.S.*, 31 januari 2006, inwerkingtreding: 1 januari 2006 (art. 135)
- ▶6. – § 1, 2°bis, ingevoegd bij art. 42, 2°, wet 2 augustus 2002, *B.S.*, 29 augustus 2002, *err.*, *B.S.*, 4 oktober 2002, *err.*, *B.S.*, 13 november 2002, *err.*, *B.S.*, 7 april 2003, *err.*, *B.S.*, 3 juni 2004, inwerkingtreding: 29 augustus 2002 (art. 207, inleidende zin)
- ▶7. – § 1, 2°ter, ingevoegd bij art. 25 wet 21 augustus 2008, *B.S.*, 13 oktober 2008
- ▶8. – § 1, 3°, vervangen bij art. 15 wet 3 juni 2007, *B.S.*, 23 juli 2007
- ▶9. – Toegevoegd bij art. 133, 2°, wet 27 december 2005, *B.S.*, 30 december 2005, *err.*, *B.S.*, 31 januari 2006, inwerkingtreding: 1 januari 2006 (art. 135)
- 10. – Bijdrage openbare instellingen sociale zekerheid: zie K.B. 4 juli 1991, *B.S.*, 19 juli 1991
- 11. – De bijdrage van de openbare instellingen van sociale zekerheid in de inkomsten van de Kruispuntbank is vastgesteld:
  - voor 2000 bij K.B. 8 juni 2000, *B.S.*, 13 juli 2000
  - voor 2001 bij K.B. 5 oktober 2001, *B.S.*, 1 december 2001
  - voor 2002 bij K.B. 4 februari 2004, *B.S.*, 1 april 2004
  - voor 2003 bij K.B. 25 april 2004, *B.S.*, 24 juni 2004
  - voor 2004 bij K.B. 24 september 2006, *B.S.*, 19 oktober 2006
  - voor 2005 bij K.B. 19 juli 2006, *B.S.*, 14 september 2006
- 12. – Zie K.B. 27 april 2007 tot uitvoering van artikel 35, § 2, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, *B.S.*, 7 juni 2007

Art. 36. De Kruispuntbank wordt met de Staat gelijkgesteld voor de toepassing van de wetten en verordeningen betreffende de directe belastingen, de taksen, de rechten en de retributies van de Staat, de provincies, de gemeenten en de agglomeraties van gemeenten.

HOOFDSTUK VI

▶1[DE KAMER SOCIALE ZEKERHEID EN GEZONDHEID VAN HET INFORMATIEVEILIGHEIDSCOMITÉ]¹

- ▶1. Opschrift laatst vervangen bij art. 28 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 1

▶2[Oprichting en samenstelling van het Comité]²

- 1. Inwerkingtreding: 1 maart 1991 (art. 3 K.B. 13 augustus 1990, *B.S.*, 6 december 1990)

▶2. Opschrift vervangen bij art. 13 wet 26 februari 2003, *B.S.*, 26 juni 2003, inwerkingtreding: bij het verstrijken van het mandaat van de huidige leden van het Toezichtsc Comité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ingesteld bij de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Indien deze inwerkingtreding voortgaat aan de vernieuwing van de huidige samenstelling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, geldt de aanwijzing door deze laatste van het lid bedoeld in artikel 37, 2°, slechts tot het einde van het mandaat van de Commissie die hem heeft voorgedragen (art. 17, § 1, lid 1)

Art. 37. ▶1[...]¹

- ▶1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 29 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 2

▶2[Benoeming en statuut van de leden]²

- 1. Inwerkingtreding: 1 maart 1991 (art. 3 K.B. 13 augustus 1990, *B.S.*, 6 december)

▶2. Opschrift vervangen bij art. 13 wet 26 februari 2003, *B.S.*, 26 juni 2003, inwerkingtreding: bij het verstrijken van het mandaat van de huidige leden van het Toezichtsc Comité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ingesteld bij de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Indien deze inwerkingtreding voortgaat aan de vernieuwing van de huidige samenstelling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, geldt de aanwijzing door deze laatste van het lid bedoeld in artikel 37, 2°, slechts tot het einde van het mandaat van de Commissie die hem heeft voorgedragen (art. 17, § 1, lid 1)

Art. 38. ▶1[...]¹

- ▶1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 30 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 39. ▶1[...]¹

- ▶1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 31 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 40. ▶1[...]¹

- ▶1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 32 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

▶1[Afdeling 2bis

Werking van het Comité]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 13 wet 26 februari 2003, *B.S.*, 26 juni 2003, inwerkingtreding: bij het verstrijken van het mandaat van de huidige leden van het Toezichtsc Comité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ingesteld bij de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Indien deze inwerkingtreding voortgaat aan de vernieuwing van de huidige samenstelling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, geldt de aanwijzing door deze laatste van het lid bedoeld in artikel 37, 2°, slechts tot het einde van het mandaat van de Commissie die hem heeft voorgedragen (art. 17, § 1, lid 1)

Art. 41. ▶1[De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd en heeft zijn vergaderingen bij de Kruispuntbank, die de kantoren en de kantoortruitting ter beschikking stelt die nodig zijn voor de werking en het voorzitterschap en gespecialiseerd personeel, voor zover daar nood aan is om de taken van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

tot een goed einde te brengen. De voorzitter van het informatieveiligheidscomité draagt de functionele verantwoordelijkheid over dat personeel wat betreft de opdrachten die het voor het informatieveiligheidscomité uitvoert.¹

►1. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 33 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►1[Art. 41bis. ►1[...]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 58 wet 20 juli 1991, *B.S.*, 1 augustus 1991, inwerkingtreding: 1 mei 1991, dag waarop de Voorzitter van het Toezichtcomité in functie is getreden (art. 61), voor de benoeming, *B.S.*, 4 juli 1991; impliciet opgeheven bij art. 13 wet 26 februari 2003, *B.S.*, 26 juni 2003, inwerkingtreding: bij het verstrijken van het mandaat van de huidige leden van het Toezichtcomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ingesteld bij de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Indien deze inwerkingtreding voorafgaat aan de vernieuwing van de huidige samenstelling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, geldt de aanwijzing door deze laatste van het lid bedoeld in artikel 37, 2°, slechts tot het einde van het mandaat van de Commissie die hem heeft voorgedragen (art. 17, § 1, lid 1)

Art. 42. ►1[§ 1. De Kruispuntbank stelt een juridisch en technisch advies op over elke aanvraag aangaande de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard waarvan zij van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité een afschrift ontvangt.

De Kruispuntbank en de federale overheidsdienst Beleid en Ondersteuning stellen gezamenlijk een juridisch en technisch advies op over elke aanvraag aangaande de mededeling van persoonsgegevens die door de verenigde kamers van het informatieveiligheidscomité behandeld wordt.

§ 2. Het eHealth-platform stelt een juridisch en technisch advies op over elke aanvraag aangaande de mededeling van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen waarvan het van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité een afschrift ontvangt. De voorzitter van het informatieveiligheidscomité en de leidend ambtenaar van het eHealth-platform kunnen elk beslissen om bij het opstellen van het juridisch en technisch advies een beroep te doen op de ondersteuning van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg of de stichting bedoeld in artikel 45quinquies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

In afwijking van het eerste lid, stelt de stichting bedoeld in artikel 45quinquies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen een juridisch en technisch advies op over elke aanvraag aangaande de verwerkingen van persoonsgegevens bedoeld in artikel 45quinquies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen die zij bij het informatieveiligheidscomité indient.¹

►1. – Laatst vervangen bij art. 34 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 43. ►1[De werkingskosten van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité, met inbegrip van de aan de voorzitter en de andere leden uitgekeerde vergoedingen en terugbetalingen van kosten voor zover die betrekking hebben op de uitvoering van de opdrachten van deze kamer, worden gedragen door de Kruispuntbank en het eHealth-platform, met uitzondering van de kosten voor de ondersteuning door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de

Voedselketen en Leefmilieu, het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg of de stichting bedoeld in artikel 45quinquies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, bedoeld in artikel 42, § 2, die in voorkomend geval worden gedragen door de betrokken ondersteunende instantie.¹ ¶2...3

►1. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 35 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

¶2. – Zie K.B. 28 juni 1991 tot vaststelling van de pensioenregeling van de voorzitter van het Toezichtcomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, alsmede van de pensioenregeling van zijn rechthebbenden, *B.S.*, 23 juli 1991

¶3. – Zie K.B. 2 september 1991 houdende vaststelling van het bedrag en van de toekenningsvoorwaarden van de presentiegelden, van de vergoedingen voor verblijfskosten of verrichte werken, alsook de voorwaarden voor de terugbetaling van de reiskosten, die de leden van het Toezichtcomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid verschuldigd zijn, *B.S.*, 13 september 1991

►1[Art. 43bis. ►2[...]²

►1. – Ingevoegd bij art. 59 wet (III) 1 maart 2007, *B.S.*, 14 maart 2007

►2. – Opgeheven bij art. 36 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 44. ►1[...]¹

►1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 37 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 45. ►1[De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité stelt zijn huishoudelijk reglement vast, dat onder meer de nadere regels met betrekking tot het indienen van aanvragen bevat en wordt bekrachtigd bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.¹

►1. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 38 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 3

Opdrachten en bevoegdheden

¶1. Inwerkingtreding: 1 januari 1992, *B.S.*, 18 januari 1992

Art. 46. ►1[§ 1. De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer belast met de volgende taken:

1° het formuleren van de goede praktijken die het nuttig acht voor de uitvoering en de naleving van deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen en van de door of krachtens de wet vastgestelde bepalingen tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen;

2° het vaststellen van de regels voor de mededeling van anonieme gegevens met toepassing van artikel 5, § 1, en het verlenen van beraadslagingen dienaangaande indien de aanvrager van de hogervermelde regels wil afwijken;

3° het vaststellen van de regels voor de bevraging van proefpersonen met toepassing van artikel 5, § 2, en het verlenen van beraadslagingen dienaangaande indien de aanvrager van de hogervermelde regels wil afwijken;

4° het vrijstellen van de instellingen van sociale zekerheid om zich tot de Kruispuntbank te richten, overeenkomstig artikel 12, tweede lid;

5° het verlenen van beraadslagingen voor mededelingen van sociale gegevens van persoonlijke aard, overeenkomstig artikel 15, en het bijhouden en publiceren, op de website van de Kruispuntbank, van de lijst van die beraadslagingen;

6° het verlenen van beraadslagingen voor de mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, voor zover die beraadslagingen worden opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid of door een andere bepaling vastgesteld door of krachtens de wet, en het bijhouden en publiceren, op de website van het eHealth-platform, van de lijst van die beraadslagingen;

7° het inhoudelijk ondersteunen van de functionarissen voor gegevensbescherming, onder andere door het aanbieden van een passende voortdurende vorming en het formuleren van aanbevelingen, onder meer op het technische vlak;

8° het jaarlijks publiceren, op de website van de Kruispuntbank en op de website van het eHealth-platform, van een beknopt verslag over de vervulling van haar opdrachten tijdens het afgelopen jaar met bijzondere aandacht voor de dossiers waarover niet tijdig beslist kon worden.

§ 2. De beraadslagingen van het informatieveiligheidscomité hebben een algemene bindende draagwijdte tussen partijen en jegens derden en mogen niet in strijd zijn met hogere rechtsnormen.

De Gegevensbeschermingsautoriteit kan elke beraadslaging van het informatieveiligheidscomité te allen tijde, ongeacht wanneer zij werd verleend, toetsen aan hogere rechtsnormen. Onverminderd haar andere bevoegdheden kan zij, als ze op een gemotiveerde wijze vaststelt dat een beraadslaging niet in overeenstemming is met een hogere rechtsnorm, het informatieveiligheidscomité vragen om die beraadslaging op de punten die ze aangeeft binnen de vijftienveertig dagen en uitsluitend voor de toekomst te heroverwegen. In voorkomend geval legt het informatieveiligheidscomité de gewijzigde beraadslaging ter advies voor aan de Gegevensbeschermingsautoriteit. Voor zover die niet binnen de vijftienveertig dagen bijkomende opmerkingen formuleert, wordt de gewijzigde beraadslaging geacht definitief te zijn.¹ ▽²

▶ 1. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 39 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

□ 2. – Lid 1, 6°: zie K.B. 18 april 1996 betreffende het ter beschikking houden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, van de lijst van mededelingen van persoonsgegevens door instellingen van sociale zekerheid, *B.S.*, 22 mei 1996

Art. 47. ▶¹[...]¹

▶ 1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 40 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 48. ▶¹[...]¹

▶ 1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 40 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 49. ▶¹[...]¹

▶ 1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 40 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 50. ▶¹[...]¹

▶ 1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 40 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 51. ▶¹[...]¹

▶ 1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 40 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 52. ▶¹[...]¹

▶ 1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 40 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

HOOFDSTUK VII

TOEZICHT EN STRAFBEPALINGEN

Afdeling 1

De sociale inspecteurs, hun rechten en plichten

Ⓜ 1. Inwerkingtreding: de bepalingen van deze Afdeling zijn in werking getreden op 1 januari 1992, *B.S.*, 18 januari 1992

Art. 53. ▶¹[De inbreuken op de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan worden opgespoord, vastgesteld en bestraft overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek.

De sociaal inspecteurs beschikken over de in de artikelen 23 tot 39 van het Sociaal Strafwetboek bedoelde bevoegdheden wanneer zij, ambtshalve of op verzoek, optreden in het kader van hun opdracht tot informatie, bemiddeling en toezicht inzake de naleving van de bepalingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan.]¹ ▽²

▶ 1. – Vervangen bij art. 75 wet 6 juni 2010, *B.S.*, 1 juli 2010, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 111, inleidende zin)

□ 2. – Zie K.B. 17 oktober 1991 houdende aanwijzing van de sociale inspecteurs belast met het uitoefenen van het strafrechtelijk toezicht op de naleving van de wet 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een kruispuntbank van de sociale zekerheid en van de uitvoeringsmaatregelen ervan, *B.S.*, 5 november 1991

Wet 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels

(*B.S.*, 1 augustus 1996)

Wet 28 januari 2003 betreffende de medische onderzoeken die binnen het kader van de arbeidsverhoudingen worden uitgevoerd

(*B.S.*, 9 april 2003)

Samenwerkingsakkoord 30 april 2004 tussen de Federale Staat, de Gewesten en de Gemeenschappen betreffende de actieve begeleiding en opvolging van werklozen
(B.S., 25 juli 2007)

1. Goedgekeurd bij wet 17 september 2005, B.S., 25 juli 2007

(Uittreksel)

HOOFDSTUK 5

UITWISSELING VAN GEGEVENS

Art. 16. Tussen de bevoegde diensten van de Gewesten en Gemeenschappen enerzijds en de bevoegde dienst van de federale Staat anderzijds zal een betere uitwisseling van informatie tot stand worden gebracht, met als dubbel doel:

a) de werkloze zelf zo veel mogelijk ontlasten van administratieve verplichtingen ten aanzien van de genoemde diensten;

b) de werking van de genoemde diensten te optimaliseren door de beschikbare informatie overeenkomstig vastgelegde procedures ter beschikking te stellen van de andere genoemde diensten.

Art. 17. Deze uitwisseling van informatie heeft minstens betrekking op de gegevens opgenomen in bijlage 2, die geacht wordt integraal deel uit te maken van dit samenwerkingsakkoord.

Art. 18. De gegevensuitwisseling bedoeld in deel 1 van bijlage 2 gebeurt langs elektronische weg.

De gegevens die ter beschikking worden gesteld door de bevoegde diensten van de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap en die opgenomen zijn in deel 2 van bijlage 2 kan voorlopig langs niet-elektronische weg aan de bevoegde dienst van de federale Staat worden bezorgd.

Art. 19. De elektronische uitwisseling van informatie zal op permanente wijze via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verlopen.

Daarbij gelden de volgende principes:

– het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid wordt gebruikt voor de elektronische uitwisseling van gegevens tussen de betrokken instellingen;

– de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid slaat zelf geen inhoudelijke gegevens op maar stelt zijn netwerk ter beschikking en organiseert de gegevensuitwisseling tussen de federale diensten en de diensten van de Gewesten en Duitstalige Gemeenschap;

– de gegevensuitwisseling wordt onderworpen aan de machtiging van het Sectoraal comité van de sociale zeker-

heid; de gegevens in bijlage 2 worden daarbij in elk geval als noodzakelijk en niet overmatig beschouwd voor het bereiken van de doelstellingen vervat in het samenwerkingsakkoord;

– de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zorgt er voor dat de toegang tot de gegevens beperkt is tot die waarvoor de machtiging van het Sectoraal comité van de sociale zekerheid geldt.

Art. 20. De planning van de operationalisering van de in de artikelen 17 tot 19 en van de in de bijlage 2 van dit samenwerkingsakkoord bedoelde gegevensuitwisseling wordt uitgewerkt in een werkgroep van het in artikel 23 bedoeld College van Leidende Ambtenaren, aangevuld met één of meer vertegenwoordigers van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, binnen de termijn van één maand na ondertekening van dit samenwerkingsakkoord. Bij de operationalisering van de gegevensuitwisseling wordt voorrang verleend aan de basisgegevens bedoeld in deel 1 van bijlage 2, en aan de gegevens die verstrekt worden door de bevoegde dienst van de federale Staat bedoeld in deel 3 van bijlage 2.

Het in het vorig lid bedoelde voorstel van planning van de operationalisering wordt vervolgens goedgekeurd op de interministeriële conferentie, binnen een termijn van 2 maanden na ondertekening van dit samenwerkingsakkoord.

Art. 21. Het in artikel 23 bedoeld College van Leidende Ambtenaren kan bij middel van een gemotiveerd advies voorstellen doen tot aanpassing, wijziging en aanvulling van zowel de in bijlage 2 opgenomen gegevens die dienen medegedeeld te worden als wat de procedure voor deze mededeling betreft, zoals vermeld in artikel 19 en artikel 20. Voor de uitoefening van deze opdracht kan het in artikel 23 bedoeld College van Leidende Ambtenaren een beroep doen op één of meer vertegenwoordigers van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Dit advies wordt door elk van de betrokken Leidende Ambtenaren overgemaakt aan de minister die de voorgedij uitoefent over zijn dienst. Deze ministers kunnen gezamenlijk beslissen de in bijlage 2 voorziene regelingen aan te passen en voor te leggen voor machtiging van het sectoraal comité van de sociale zekerheid.

Wet 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek (Vlaamse versie)
(B.S., 1 juli 2010)

(Uittreksel)

SOCIAAL STRAFWETBOEK

EERSTE BOEK

DE PREVENTIE, DE VASTSTELLING EN DE
VERVOLGING VAN DE INBREUKEN EN
HUN BESTRAFFING IN HET ALGEMEEN

TITEL 2

DE UITOEFENING VAN HET TOEZICHT EN DE
HOEDANIGHEID VAN OFFICIER VAN
GERECHTELIIKE POLITIE

HOOFDSTUK 1

ALGEMEEN

Art. 16. *Definities*

Voor de toepassing van Boek I van dit Wetboek en de uitvoeringsmaatregelen ervan, wordt verstaan onder:

1° «sociaal inspecteurs»: de ambtenaren die onder het gezag staan van de Ministers tot wiens bevoegdheid de werkgelegenheid en arbeid, de sociale zekerheid, de sociale zaken en volksgezondheid behoren of die onder het gezag staan van de openbare instellingen die ervan afhankelijk en die zijn belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit Wetboek, van de wetten bedoeld in Boek II van dit Wetboek en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan, alsmede met het toezicht op de naleving van de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten van dit Wetboek en van voormelde wetten;

2° «werknemers»: de personen die krachtens een arbeidsovereenkomst arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon en degenen die daarmee gelijkgesteld worden:

a) de personen die, anders dan krachtens een arbeidsovereenkomst, arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon;

b) de personen die geen arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon maar die geheel of gedeeltelijk onderworpen zijn aan de wetgeving betreffende de sociale zekerheid van de werknemers;

3° «werkgevers»:

a) de personen die gezag over de werknemers uitoefenen;

b) de personen die ermee worden gelijkgesteld ingevolge een bepaling van sociaal recht;

c) met de werkgever worden ook gelijkgesteld:

– zij die kinderen arbeid doen verrichten of hen werkzaamheden doen uitvoeren;

– de invoerders van ruwe diamant;

– de reders;

– zij die een bureau voor arbeidsbemiddeling exploiteren of die een commissiegeld innen in het kader van de wetgeving betreffende het exploiteren van bureaus voor arbeidsbemiddeling tegen betaling;

– de gebruikers in het kader van de wetgeving betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter be-

schikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, alsmede de personen die, voor eigen rekening, werknemers ter beschikking stellen van gebruikers;

4° «gerechtigden»: de personen die recht hebben op een sociale uitkering, hetzij op basis van de sociale zekerheid hetzij op basis van een regeling voor maatschappelijke bijstand, of andere voordelen toegekend door de reglementering waarop de sociaal inspecteurs toezicht uitoefenen, alsook zij die er aanspraak op maken;

5° «sociale gegevens»: alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de wetgeving betreffende het arbeidsrecht en de sociale zekerheid;

6° «sociale gegevens van persoonlijke aard»: alle sociale gegevens met betrekking tot een persoon die is of kan worden geïdentificeerd;

7° «medische gegevens van persoonlijke aard»: alle sociale gegevens van persoonlijke aard waarvan men informatie kan afleiden over de vroegere, de huidige of de toekomstige fysieke of psychische gezondheidstoestand van de persoon die is of kan worden geïdentificeerd, met uitzondering van de louter administratieve of boekhoudkundige gegevens betreffende de geneeskundige behandelingen of verzorgingen;

8° «openbare instellingen van sociale zekerheid»: de openbare instellingen alsmede de federale Overheidsdiensten die belast zijn met de toepassing van de wetgeving betreffende de sociale zekerheid;

9° «meewerkende instellingen van sociale zekerheid»: de privaatrechtelijke instellingen, die erkend zijn om mee te werken aan de toepassing van de wetgeving betreffende de sociale zekerheid;

10° «arbeidsplaatsen»: alle plaatsen waar werkzaamheden worden verricht die aan het toezicht van de sociaal inspecteurs onderworpen zijn of waar personen tewerkgesteld zijn die onderworpen zijn aan de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, en onder meer de ondernemingen, gedeelten van ondernemingen, inrichtingen, gedeelten van inrichtingen, gebouwen, lokalen, plaatsen gelegen binnen het bedrijfsterrein, werven en werken buiten de ondernemingen;

11° «informatiedragers»: gelijk welke informatiedragers onder welke vorm ook, zoals boeken, registers, documenten, numerieke of digitale informatiedragers, schijven, banden en met inbegrip van deze die toegankelijk zijn door een informaticasysteem of door elk ander elektronisch apparaat;

12° «overtreder»: persoon aan wie een administratieve geldboete kan worden opgelegd;

13° «bevoegde administratie»: de administratie en de ambtenaren die door de Koning aangesteld zijn om administratieve geldboeten op te leggen;

►¹[14° «de actoren van de strijd tegen de illegale arbeid en de sociale fraude»: de sociale inspectiediensten van de Federale Staat, de politie, de Sociale inlichtingen- en Opsporingsdienst, de bevoegde administratie, het openbaar ministerie bij de hoven en rechtbanken, de onderzoekers, het College van de procureurs-generaal en de openbare instellingen van sociale zekerheid;]¹

►²[15° «de elektronische identiteitskaart»: de elektronische identiteitskaart bedoeld in de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de

vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;²

³[16° «het Beheerscomité»: het Beheerscomité van de databank e-PV, bedoeld in artikel 100/8;]³

⁴[17° «het e-PV»: het proces-verbaal tot vaststelling van inbreuken dat wordt aangemaakt, opgeslagen en verzonden overeenkomstig het in artikel 100/2 bedoelde model via de daartoe ontworpen informaticatoepassing;]⁴

⁵[18° «de databank e-PV»: de databank die opgericht wordt door artikel 100/6 en waarin de gegevens van de e-PV's die opgenomen zijn in het in artikel 100/2 bedoelde model evenals de gegevens opgenomen in de bijlagen bij deze e-PV's, worden opgeslagen en bijgehouden;]⁵

⁶[19° «de Glna-databank»: de databank van de bevoegde administratie, die de gegevens bevat met betrekking tot de opdrachten die haar in of krachtens het eerste boek worden toegewezen;]⁶

⁷[20° «datamining»: het gericht zoeken naar verbanden in gegevensverzamelingen met als doel profielen op te stellen voor meer diepgaand onderzoek;]⁷

⁸[21° «datamatching»: het vergelijken van twee sets van verzamelde data met elkaar.]⁸ ^{9,10}

►1. – 14° toegevoegd bij art. 85 Programmawet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 6 april 2012

►2. – 15° toegevoegd bij art. 85 Programmawet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 6 april 2012

►3. – 16° toegevoegd bij art. 85 Programmawet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 6 april 2012

►4. – 17° toegevoegd bij art. 85 Programmawet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 6 april 2012

►5. – 18° toegevoegd bij art. 85 Programmawet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 6 april 2012

►6. – 19° toegevoegd bij art. 85 Programmawet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 6 april 2012

►7. – 20° toegevoegd bij art. 30 wet 15 januari 2018, *B.S.*, 5 februari 2018, inwerkingtreding: 1 april 2018 (art. 34)

►8. – 21° toegevoegd bij art. 30 wet 15 januari 2018, *B.S.*, 5 februari 2018, inwerkingtreding: 1 april 2018 (art. 34)

☐ 9. – Zie K.B. 1 juli 2011 tot uitvoering van de artikelen 16, 13°, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht, *B.S.*, 6 juli 2011

☐ 10. – Zie K.B. 15 mei 2014 tot uitvoering van artikel 20 van het Sociaal Strafwetboek, *B.S.*, 10 juli 2014

Art. 17. *De met het toezicht belaste overheden*

Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie, houden de door de Koning aangewezen ambtenaren, de door de bevoegde overheden aangewezen ambtenaren, evenals de sociaal inspecteurs toezicht op de naleving van de bepalingen van dit Wetboek, van de wetten bedoeld in Boek 2 van dit Wetboek en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan, alsmede op de naleving van de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten van dit Wetboek en van voormelde wetten.

De Koning wijst de wetten en de uitvoeringsbesluiten aan waarvoor de diensten, waartoe de sociaal inspecteurs behoren, bevoegd zijn.

HOOFDSTUK 2

BEVOEGDHEDEN VAN DE SOCIAAL INSPECTEURS EN DE HOEDANIGHEID VAN OFFICIER VAN GERECHTELIJKE POLITIE

Afdeling 1

Algemeen

Art. 18. *Finaliteitsbeginsel*

De sociaal inspecteurs oefenen de in dit hoofdstuk bedoelde bevoegdheden uit met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit Wetboek, van de wetten bedoeld in Boek 2 van dit Wetboek en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan, alsmede met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten van dit Wetboek en van voormelde wetten.

Art. 19. *Proportionaliteitsbeginsel*

Bij de uitoefening van de in dit hoofdstuk bedoelde bevoegdheden dienen de sociaal inspecteurs er voor te zorgen dat de middelen die zij aanwenden passend en noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit Wetboek, van de wetten bedoeld in Boek 2 van dit Wetboek en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan, alsmede voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten van dit Wetboek en van voormelde wetten.

Art. 20. *Legitimatiebewijs*

De sociaal inspecteurs oefenen hun opdrachten uit voorzien van het legitimatiebewijs van hun ambt.

De sociaal inspecteurs moeten hun legitimatiebewijs steeds voorleggen.

De Koning bepaalt het model van dit legitimatiebewijs.

¹[Wanneer de sociaal inspecteurs optreden met het oog op het opsporen en vaststellen van inbreuken op de antidiscriminatiewetgeving en zijn uitvoeringsbesluiten, zoals bedoeld in artikel 42/1 van dit Wetboek, dient het legitimatiebewijs niet voorgelegd te worden, noch dienen ze hun hoedanigheid mede te delen.]¹ ^{∇2}

►1. – Lid 4 toegevoegd bij art. 33 wet 15 januari 2018, *B.S.*, 5 februari 2018, inwerkingtreding: 1 april 2018 (art. 34)

☐ 2. – Zie K.B. 15 mei 2014 tot uitvoering van artikel 20 van het Sociaal Strafwetboek, *B.S.*, 10 juli 2014

Art. 21. *De beoordelingsbevoegdheid van de sociaal inspecteurs*

Onverminderd het vorderingsrecht van het openbaar ministerie en van de onderzoeksrechter, bedoeld in de artikelen 28ter, § 3, en 56, § 2, van het Wetboek van strafvordering, bezitten de sociaal inspecteurs een beoordelingsbevoegdheid om:

1° inlichtingen en adviezen te verschaffen, met name met betrekking tot de meest doeltreffende middelen voor de naleving van de bepalingen van dit Wetboek, van de wetten bedoeld in Boek II van dit Wetboek en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan, alsmede voor de naleving van de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten van dit Wetboek en van voormelde wetten, waarop ze toezicht houden;

2° waarschuwingen te geven;

3° de overtreder een termijn te verlenen om zich in regel te stellen;

4° de maatregelen te nemen, bedoeld in de artikelen 23 tot 49;

▶¹[4°/1 aan de opdrachtgever, de aannemers of de onderaannemers zoals bedoeld in artikel 35/1 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, een schriftelijke kennisgeving over te zenden zoals bepaald in artikel 49/1;]¹

▶²[4°/2 aan de aannemers en opdrachtgevers bedoeld in artikel 35/9 tot 35/11 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, de in artikel 49/2 van dit Wetboek bedoelde schriftelijke kennisgeving te verrichten;]²

▶³[4°/3 aan de hoofdelijk aansprakelijke personen bedoeld in de artikelen 35/6/1 tot 35/6/3 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, de in artikel 49/3 van dit Wetboek bedoelde schriftelijke kennisgeving te verrichten;]³

5° processen-verbaal op te maken tot vaststelling van de inbreuken op de bepalingen van dit Wetboek, van de wetten bedoeld in Boek II van dit Wetboek en van de andere wetten waarvoor zij belast zijn met het toezicht op de naleving ervan, alsmede op de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten van dit Wetboek en van voormelde wetten.

▶1. – 4°/1 ingevoegd bij art. 73 Programmawet (I) 29 maart 2012, B.S., 6 april 2012

▶2. – 4°/2 ingevoegd bij art. 28 wet 11 februari 2013, B.S., 22 februari 2013

▶3. – 4°/3 ingevoegd bij art. 24 wet 11 december 2016, B.S., 20 december 2016

Art. 22. *De mogelijkheid om de bijstand van de politie te vorderen*

De sociaal inspecteurs kunnen in de uitoefening van hun ambt, de bijstand van de politie vorderen.

Afdeling 2

Bevoegdheden van de sociaal inspecteurs

Art. 23. *Toegang tot de arbeidsplaatsen*

De sociaal inspecteurs mogen bij de uitoefening van hun opdracht op elk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande verwittiging, vrij binnengaan in alle arbeidsplaatsen of andere plaatsen die aan hun toezicht onderworpen zijn of waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat daar personen werken die onderworpen zijn aan de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen.

Art. 24. *Toegang tot de bewoonde ruimten*

§ 1. De sociaal inspecteurs hebben enkel toegang tot de bewoonde ruimten in de volgende gevallen:

– wanneer de sociaal inspecteurs zich tot vaststelling op heterdaad van een inbreuk ter plaatse begeven;

– op verzoek of met toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de bewoonde ruimte; het verzoek of de toestemming moet schriftelijk en voorafgaand aan de visitatie worden gegeven;

– in geval van oproep vanuit die plaats;

– in geval van brand of overstroming;

– wanneer de sociaal inspecteurs in het bezit zijn van een machtiging tot visitatie uitgereikt door de onderzoeksrechter.

§ 2. Voor het bekomen van een machtiging tot visitatie richten de sociaal inspecteurs een met redenen omkleed verzoek aan de onderzoeksrechter. Dit verzoek bevat minstens de volgende gegevens:

– de identificatie van de bewoonde ruimten die het voorwerp zijn van de visitatie;

– de wetgeving die het voorwerp is van het toezicht en waarvoor de sociaal inspecteurs van oordeel zijn een machtiging tot visitatie nodig te hebben;

– wanneer dit het geval is, de eventuele inbreuken die het voorwerp zijn van het toezicht;

– alle bescheiden en inlichtingen waaruit blijkt dat het gebruik van dit middel nodig is.

Een machtiging tot visitatie kan door de sociaal inspecteurs worden bekomen voor de toegang tot de bewoonde ruimten na 21 uur en voor 5 uur mits het verzoek aan de onderzoeksrechter bijzonder wordt gemotiveerd.

§ 3. De onderzoeksrechter beslist binnen een termijn van maximum 48 uur na de ontvangst van het verzoek.

De beslissing van de onderzoeksrechter is met redenen omkleed.

De beslissing van de onderzoeksrechter ten gevolge van een verzoek tot visitatie voor de toegang tot de bewoonde ruimten na 21 uur en voor 5 uur is echter bijzonder gemotiveerd.

Tegen deze beslissing is geen beroep mogelijk.

Met uitzondering van de stukken waaruit de identiteit van de indiener van een eventuele klacht of aangifte kan worden afgeleid en onverminderd de toepassing van artikel 59 dient het geheel van de motiveringsstukken tot het bekomen van de machtiging tot visitatie, zoals bedoeld in § 2, eerste lid, aan het strafdossier of aan het dossier in het kader waarvan een administratieve geldboete kan worden opgelegd, te worden toegevoegd.

§ 4. In geval van visitatie van bewoonde ruimten beschikken de sociaal inspecteurs over alle bevoegdheden bedoeld in Boek 1, Titel 2, Hoofdstuk 2, afdelingen 1, 2 en 3, met uitzondering van de opsporing van informatiedragers bedoeld in artikel 28 en van de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 30, 31, 32, 33 en 34, tweede lid.

Art. 25. *Inwinnen van inlichtingen*

Onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk mogen de sociaal inspecteurs overgaan tot elk onderzoek, elke controle en elk verhoor, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, werkelijk worden nageleefd.

Art. 26. *Identificatie van de personen*

De sociaal inspecteurs mogen de identiteit opnemen van de personen die zich op de arbeidsplaatsen bevinden alsook van eenieder van wie zij de identificatie nodig achten voor de uitoefening van het toezicht.

Zij kunnen daartoe van deze personen de overlegging van officiële identificatiedocumenten eisen.

Zij kunnen bovendien deze personen identificeren met de hulp van niet-officiële documenten die deze hen vrijwillig voorleggen wanneer deze personen geen officiële identificatiedocumenten kunnen voorleggen of wanneer de sociaal inspecteurs aan de authenticiteit ervan of aan de identiteit van deze personen twijfelen.

Zij kunnen eveneens, in de gevallen en onder de voorwaarden en nadere regelen bepaald in artikel 39, de identiteit van deze personen trachten te achterhalen door middel van beeldmateriaal, ongeacht de drager ervan.

Art. 27. *Verhoor van personen*

De sociaal inspecteurs mogen hetzij alleen, hetzij samen, hetzij in aanwezigheid van getuigen, gelijk welke persoon wiens verhoor zij noodzakelijk achten, ondervragen over elk

feit waarvan de kennisname nuttig is voor de uitoefening van het toezicht.

Art. 28. Informatiedragers met hetzij sociale gegevens, hetzij andere door de wet voorgeschreven gegevens

§ 1. De sociaal inspecteurs mogen zich alle informatiedragers doen overleggen die zich bevinden op de arbeidsplaatsen of op de andere plaatsen die aan hun toezicht zijn onderworpen, op voorwaarde dat deze informatiedragers:

1° hetzij sociale gegevens, bedoeld in artikel 16, 5°, bevatten;

2° hetzij gelijk welke andere gegevens bevatten die ingevolge de wetgeving dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard, zelfs wanneer de sociaal inspecteurs niet zijn belast met het toezicht op deze wetgeving, ¹[...] ¹.

De sociaal inspecteurs mogen zich eveneens de toegang doen verschaffen tot de in het eerste lid bedoelde informatiedragers die vanuit deze plaatsen toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat.

§ 2. Wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber afwezig is op het ogenblik van de controle nemen de sociaal inspecteurs de nodige maatregelen om de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber te contacteren om voormelde informatiedragers te doen voorleggen of om zich toegang te doen verschaffen tot de in § 1, eerste lid, bedoelde informatiedragers die vanuit deze plaatsen toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat.

§ 3. De sociaal inspecteurs kunnen overgaan tot het opsporen en onderzoeken van de in § 1 bedoelde informatiedragers in de volgende gevallen:

1° wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber voormelde informatiedragers niet vrijwillig voorlegt, zonder zich evenwel te verzetten tegen deze opsporing of dit onderzoek;

2° wanneer de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber op het ogenblik van de controle niet bereikbaar is.

De sociaal inspecteurs kunnen slechts overgaan tot de opsporing of het onderzoek van deze informatiedragers op voorwaarde dat de aard van de opsporing of het onderzoek dit vereist wanneer het gevaar bestaat dat deze informatiedragers of de gegevens die zij bevatten naar aanleiding van de controle verdwijnen of worden gewijzigd of wanneer de gezondheid of de veiligheid van de werknemers dit vereist.

Wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber zich verzet tegen deze opsporing of dit onderzoek wordt een proces-verbaal opgesteld wegens ²[belemmering] ² van toezicht.

§ 4. ³[De Koning kan, ten informatieve titel, een lijst opstellen met de in § 1, eerste lid, 2°, bedoelde gegevens die ingevolge de wetgeving dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard, en die zich op informatiedragers bevinden op de arbeidsplaatsen of op de andere plaatsen die onderworpen zijn aan het toezicht van de sociaal inspecteurs of die vanuit deze plaatsen toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat en waartoe de sociaal inspecteurs toegang hebben.] ³ ⁴ ¹⁰

¹1. – § 1, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 3, 1°, wet 15 februari 2012, *B.S.*, 8 maart 2012

²2. – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 55 wet 29 februari 2016, *B.S.*, 21 april 2016

³3. – § 4 vervangen bij art. 3, 2°, wet 15 februari 2012, *B.S.*, 8 maart 2012

⁴4. – *Op een door de Koning te bepalen datum luidt dit art. als volgt:*

Art. 28. Informatiedragers met hetzij sociale gegevens, hetzij andere door de wet voorgeschreven gegevens

§ 1. De sociaal inspecteurs mogen zich alle informatiedragers doen overleggen die zich bevinden op de arbeidsplaatsen of op de andere plaatsen die aan hun toezicht zijn onderworpen, op voorwaarde dat deze informatiedragers:

1° hetzij sociale gegevens, bedoeld in artikel 16, 5°, bevatten;

2° hetzij gelijk welke andere gegevens bevatten die ingevolge de wetgeving dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard, zelfs wanneer de sociaal inspecteurs niet zijn belast met het toezicht op deze wetgeving, ⁵[...] ⁵.

De sociaal inspecteurs mogen zich eveneens de toegang doen verschaffen tot de in het eerste lid bedoelde informatiedragers die vanuit deze plaatsen toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat.

⁶[§ 1/1. Wanneer de in paragraaf 1 bedoelde informatiedragers zich niet op de arbeidsplaatsen of op andere plaatsen die aan hun toezicht zijn onderworpen, bevinden en deze informatiedragers vanuit deze plaatsen niet toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat, dient de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber de nodige maatregelen te treffen om aan de sociaal inspecteurs op hun vraag toegang te verschaffen tot deze informatiedragers.] ⁶

§ 2. Wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber afwezig is op het ogenblik van de controle nemen de sociaal inspecteurs de nodige maatregelen om de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber te contacteren om voormelde informatiedragers te doen voorleggen of om zich toegang te doen verschaffen tot de in § 1, eerste lid, bedoelde informatiedragers die vanuit deze plaatsen toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat ⁷[of tot de in paragraaf 1/1 bedoelde informatiedragers die vanuit deze plaatsen niet toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat] ⁷.

§ 3. De sociaal inspecteurs kunnen overgaan tot het opsporen en onderzoeken van de in § 1 bedoelde informatiedragers in de volgende gevallen:

1° wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber voormelde informatiedragers niet vrijwillig voorlegt, zonder zich evenwel te verzetten tegen deze opsporing of dit onderzoek;

2° wanneer de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber op het ogenblik van de controle niet bereikbaar is.

De sociaal inspecteurs kunnen slechts overgaan tot de opsporing of het onderzoek van deze informatiedragers op voorwaarde dat de aard van de opsporing of het onderzoek dit vereist wanneer het gevaar bestaat dat deze informatiedragers of de gegevens die zij bevatten naar aanleiding van de controle verdwijnen of worden gewijzigd of wanneer de gezondheid of de veiligheid van de werknemers dit vereist.

Wanneer de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber zich verzet tegen deze opsporing of dit onderzoek wordt een proces-verbaal opgesteld wegens ⁸[belemmering] ⁸ van toezicht.

§ 4. ⁹[De Koning kan, ten informatieve titel, een lijst opstellen met de in § 1, eerste lid, 2°, bedoelde gegevens die ingevolge de wetgeving dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard, en die zich op informatiedragers bevinden op de arbeidsplaatsen of op de andere plaatsen die onderworpen zijn aan het toezicht van de sociaal inspecteurs of die vanuit deze plaatsen toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat en waartoe de sociaal inspecteurs toegang hebben.] ⁹

⁵5. – § 1, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 3, 1°, wet 15 februari 2012, *B.S.*, 8 maart 2012

⁶6. – § 1/1 ingevoegd bij art. 22, 1°, wet 15 januari 2018, *B.S.*, 5 februari 2018, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 24)

⁷7. – § 2 aangevuld bij art. 22, 2°, wet 15 januari 2018, *B.S.*, 5 februari 2018, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 24)

⁸8. – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 55 wet 29 februari 2016, *B.S.*, 21 april 2016

⁹9. – § 4 vervangen bij art. 3, 2°, wet 15 februari 2012, *B.S.*, 8 maart 2012

⚠ 10. – Het bewust niet bezorgen van informatiedragers die sociale gegevens of overeenkomstig de wet op te maken, bij te houden of te bewaren gegevens bevatten, aan een sociale inspecteur die daarom heeft verzocht, kan het misdrijf van verhinderen van het toezicht opleveren; het is daarbij zonder belang of de sociale inspecteur gebruik heeft gemaakt van de hem door artikel 4, § 1, 2^e, c), Arbeidsinspectiewet, thans artikel 28, § 3, Sociaal Strafwetboek, toegekende opsporingsbevoegdheden. Deze strafrechtelijk gesanctioneerde verplichting houdt geen miskenning in van het in artikel 6.2 EVRM en 14.2 IVBPR vervatte vermoeden van onschuld (Cass., 21 april 2015, P.13.1258.N).

Art. 29. Informatiedragers met andere gegevens

De sociaal inspecteurs mogen zich eveneens, zonder verplaatsing, alle informatiedragers die gelijk welke andere gegevens bevatten ter inzage doen overleggen wanneer zij dit nodig achten voor het volbrengen van hun opdracht en overgaan tot het onderzoek ervan.

Zij beschikken eveneens over deze bevoegdheid voor de gegevens die toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat.

Art. 30. Gegevens in een leesbare en verstaanbare vorm

Wanneer de gegevens bedoeld in de artikelen 28 en 29 toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat, hebben de sociaal inspecteurs het recht zich de op die informatiedragers geplaatste gegevens in een leesbare en verstaanbare vorm te doen voorleggen, in de door hen gevraagde vorm.

Art. 31. Recht van toegang

§ 1. Wanneer de gegevens bedoeld in artikel 28 toegankelijk zijn via een informaticasysteem of via elk ander elektronisch apparaat vanuit de arbeidsplaats of vanuit een andere plaats die aan het toezicht van de sociaal inspecteurs is onderworpen, moeten de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers aan de sociaal inspecteurs een recht van toegang langs elektronische weg tot het informaticasysteem of tot elk ander elektronisch apparaat en tot deze gegevens waarborgen, een recht van fysieke toegang tot de binnenkant van de kast van het informaticasysteem of van elk ander elektronisch apparaat, evenals een recht tot downloading en tot gebruik langs elektronische weg van deze gegevens.

§ 2. De in § 1 bedoelde rechten gelden eveneens wanneer de plaats van bewaring van deze gegevens zich in een ander land bevindt en deze gegevens in België langs elektronische weg toegankelijk zijn vanuit de arbeidsplaats of vanuit een andere plaats die aan het toezicht van de sociaal inspecteurs is onderworpen.

§ 3. De in § 1 bedoelde rechten gelden eveneens wanneer deze gegevens zich bevinden in een informaticasysteem of in elk ander elektronisch apparaat, in België of in het buitenland, dat niet beheerd wordt door de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, en deze gegevens langs elektronische weg toegankelijk zijn in België vanuit de arbeidsplaats of vanuit een andere plaats die aan het toezicht van de sociaal inspecteurs is onderworpen.

§ 4. De sociaal inspecteurs zien erop toe dat de integriteit van de verzamelde gegevens en van het materieel waartoe zij toegang hebben gewaarborgd is.

Art. 32. Informatie over het beheer van het informaticasysteem

De werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers die een beroep doen op een informaticasysteem of op elk ander elektronisch apparaat om de in artikel 28 bedoelde gegevens op te maken, bij te houden of te bewaren, zijn ertoe gehouden, op verzoek van de sociaal inspecteurs, ter plaatse, de dossiers met betrekking tot de analyses, de pro-

gramma's, het beheer en de exploitatie van het gebruikte systeem ter inzage over te leggen.

Art. 33. Integriteit van de gegevens

De sociaal inspecteurs mogen, door middel van het informaticasysteem of elk ander elektronisch apparaat en met de bijstand van de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, de betrouwbaarheid nagaan van de geïnformaliseerde gegevens en bewerkingen, door de overlegging ter inzage te vorderen van stukken die in het bijzonder zijn opgesteld om de op informatiedragers geplaatste gegevens om te zetten in een leesbare en verstaanbare vorm.

Art. 34. Kopieën

De sociaal inspecteurs mogen kopieën nemen, in welke vorm ook, van de informatiedragers, bedoeld in de artikelen 28 en 29 of van de gegevens die zij bevatten, of zich deze kosteloos laten verstrekken door de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers. De sociaal inspecteurs vragen bij voorkeur een elektronische kopie aan de werkgever, zijn aangestelden of zijn lasthebbers.

Wanneer het informatiedragers bedoeld in artikel 28 betreft die toegankelijk zijn via een informaticasysteem mogen de sociaal inspecteurs, door middel van het informaticasysteem of elk ander elektronisch apparaat en met de bijstand van de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, kopieën maken in de door hen gewenste vorm van het geheel of een deel van voormelde gegevens.

Art. 35. Beslag en verzegeling

De sociaal inspecteurs kunnen de informatiedragers bedoeld in artikel 28 in beslag nemen of verzegelen, ongeacht of de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers al dan niet eigenaar zijn van deze informatiedragers.

Zij beschikken over deze bevoegdheden wanneer dit noodzakelijk is voor de opsporing, voor het onderzoek of voor het leveren van het bewijs van de inbreuken of wanneer het gevaar bestaat dat met deze informatiedragers de inbreuken worden voortgezet of nieuwe inbreuken zullen worden gepleegd.

Wanneer de inbeslagneming materieel onmogelijk is, worden deze gegevens, evenals de gegevens noodzakelijk om deze te kunnen verstaan, gekopieerd op dragers, die toebehoren aan de overheid. In geval van noodgeval of om technische redenen, kan gebruik gemaakt worden van dragers, die ter beschikking staan van personen die gerechtigd zijn om het informaticasysteem te gebruiken.

Art. 36. Vertaling

Wanneer dit nodig is voor het toezicht kunnen de sociaal inspecteurs een vertaling eisen in één van de nationale talen van de gegevens bedoeld in artikel 28 wanneer deze zijn opgesteld in een andere taal dan één van de nationale talen.

Art. 37. Staalname

De sociaal inspecteurs mogen van alle bewerkte of afgevoerde goederen, van producten en stoffen die bewaard, gebruikt of behandeld worden, stalen nemen en meenemen voor ontleding of voor het leveren van het bewijs van de inbreuk, mits de houders van deze goederen, producten en stoffen, de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, daarvan op de hoogte te brengen. In voorkomend geval moeten de houders van deze goederen, producten en stoffen, de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers de verpakkingen leveren die nodig zijn voor het vervoer en het behoud van die stalen. De Koning bepaalt de voorwaarden en de nadere regelen voor het nemen, meenemen en ontleden

van deze stalen alsook de voorwaarden en de nadere regelen voor de erkenning van natuurlijke of rechtspersonen bevoegd om de ontledingen uit te voeren.

Art. 38. Beslag en verzegeling van andere goederen

De sociaal inspecteurs mogen andere roerende goederen dan informatiedragers, alsmede onroerende goederen, ongeacht of de overtreder al dan niet de eigenaar is van deze goederen, die aan hun toezicht onderworpen zijn of aan de hand waarvan inbreuken kunnen worden vastgesteld op de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, in beslag nemen of verzegelen wanneer zulks noodzakelijk is voor het leveren van het bewijs van deze inbreuken of het gevaar bestaat dat met deze goederen de inbreuken worden voortgezet of nieuwe inbreuken worden gepleegd.

Art. 39. Vaststellingen door beeldmateriaal

§ 1. De sociaal inspecteurs mogen vaststellingen doen door middel van het maken van beeldmateriaal, ongeacht de drager ervan.

Zij kunnen eveneens beeldmateriaal van derden gebruiken, voor zover deze personen dit beeldmateriaal rechtmatig hebben gemaakt of verkregen.

§ 2. In bewoonde ruimten mogen de sociaal inspecteurs enkel vaststellingen doen door middel van het maken van beeldmateriaal, ongeacht de drager ervan, op voorwaarde dat zij hiertoe beschikken over een machtiging uitgereikt door de onderzoeksrechter. Het verzoek dat de sociaal inspecteur aan de onderzoeksrechter richt om die machtiging te krijgen, dient minstens de gegevens te bevatten vermeld in artikel 24, § 2.

Deze machtiging van de onderzoeksrechter is niet vereist wanneer het beeldmateriaal bestemd is om de vaststelling te doen van inbreuken op de wetgeving betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en er zich ingevolge deze inbreuk een arbeidsongeval heeft voorgedaan of zou kunnen voordoen.

§ 3. Voor de toepassing van dit Wetboek gelden de vaststellingen die de sociaal inspecteurs hebben gedaan door middel van het door hen gemaakte beeldmateriaal tot bewijs van het tegendeel, voor zover voldaan is aan de hierna vermelde voorwaarden:

1° de vaststellingen moeten het voorwerp uitmaken van een proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk door middel van beeldmateriaal, dat naast de in artikel 64 vermelde gegevens ook nog de volgende gegevens moet bevatten:

- de identiteit van de ambtenaar die het beeldmateriaal heeft gemaakt;
- de dag, de datum, het uur waarop en de exacte beschrijving van de plaats waar het beeldmateriaal is gemaakt;
- de volledige identificatie van het technisch hulpmiddel waarmee het beeldmateriaal is gemaakt;
- een beschrijving van wat op dat beeldmateriaal is te zien, alsmede het verband met de vastgestelde inbreuk;
- wanneer het gaat om een detailopname, een aanduiding op het beeldmateriaal waaruit de schaal blijkt;
- een afdruk van het beeldmateriaal of, indien dit onmogelijk is, een kopie ervan op een drager als bijlage bij het proces-verbaal, alsmede een volledige opgave van alle nodige technische specificaties om de kopie van dit beeldmateriaal te kunnen bekijken;
- wanneer er meerdere afdrukken of meerdere dragers zijn, een nummering van deze afdrukken of deze dragers, die eveneens moet voorkomen in de ermee overeenstem-

mende beschrijving, in het proces-verbaal, van wat op het beeldmateriaal is te zien;

2° de originele drager van het beeldmateriaal moet worden bewaard door de administratie waartoe de ambtenaar behoort die het beeldmateriaal heeft gemaakt totdat een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest is uitgesproken of totdat de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete van de bevoegde administratie uitvoerbare kracht heeft gekregen of tot de seponering van de inbreuk door de bevoegde administratie.

Art. 40. De bevoegdheid maatregelen te bevelen

De sociaal inspecteurs mogen:

1° bevelen dat de documenten die moeten worden aangeplakt ingevolge de wetgevingen waarop zij toezicht uitoefenen, daadwerkelijk aangeplakt worden en blijven, binnen een termijn die zij bepalen of zonder uitstel;

2° indien ze zulks nodig achten in het belang van de rechtshouders van de sociale zekerheid of van hen die er aanspraak op maken, opdracht geven aan de instellingen van sociale zekerheid om aan voormelde personen, binnen de termijn die ze vaststellen, de sociale gegevens van persoonlijke aard mee te delen die op hen betrekking hebben of om, eveneens binnen de termijn die ze vaststellen, de onjuiste, onvolledige, onnauwkeurige of overbodige sociale gegevens die ze bewaren, te verbeteren, uit te wissen of niet te gebruiken.

Art. 41. Opmaak of overhandiging van documenten

De sociaal inspecteurs mogen, als zij zulks in het belang van de werknemers, de gerechtigden of de sociaal verzekerden nodig achten, elk document opmaken of overhandigen ter vervanging van de documenten bedoeld in de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen.

Art. 42. Vordering tot staking

Een vordering tot staking kan, overeenkomstig ¹[boek XVII van het Wetboek van economisch recht]¹, worden ingesteld bij de voorzitter van de ²[ondernemingsrechtbank]² door de leidende ambtenaar van de inspectiedienst die voor de bedoelde bepalingen bevoegd is.

¹1. – Gewijzigd bij art. 56 wet 29 februari 2016, B.S., 21 april 2016

²2. – Gewijzigd bij art. 252 wet 15 april 2018, B.S., 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)

HOOFDSTUK 4

OVERLEGGING EN MEDEDELING VAN DE GEGEVENS

Art. 54. Mededeling van inlichtingen door de sociaal inspecteurs aan andere administraties

Wanneer zij zulks nodig achten, delen de sociaal inspecteurs de inlichtingen die zij tijdens hun onderzoek hebben ingewonnen mee aan de openbare en aan de meewerkende instellingen van sociale zekerheid, aan de sociaal inspecteurs van de andere inspectiediensten, alsook aan alle ambtenaren belast met het toezicht op een andere wetgeving of met de toepassing van een andere wetgeving, in de mate dat die inlichtingen laatstgenoemden kunnen aanbelangen bij de uitoefening van het toezicht waarmee zij belast zijn of voor de toepassing van een andere wetgeving.

Deze inlichtingen moeten verplicht worden meegedeeld wanneer de openbare instellingen van sociale zekerheid, de sociaal inspecteurs van de andere inspectiediensten of de andere ambtenaren belast met het toezicht of met de toepassing van een andere wetgeving erom verzoeken.

Evenwel mogen inlichtingen die werden ingewonnen tijdens de uitoefening van plichten voorgeschreven door

de rechterlijke overheid slechts worden meegedeeld mits uitdrukkelijke machtiging van deze laatste.

Inlichtingen betreffende medische gegevens van persoonlijke aard mogen slechts worden meegedeeld of gebruikt met inachtneming van het medisch beroepsgeheim.

Art. 55. *Mededeling van inlichtingen aan de sociaal inspecteurs door andere administraties*

Onverminderd artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, zijn alle diensten van de Staat, met inbegrip van de parketten en de griffies van de hoven en van alle rechtscolleges, de provincies, de gemeenten, de verenigingen waartoe ze behoren, de openbare instellingen die ervan afhangen, alsmede van alle openbare en meewerkende instellingen van sociale zekerheid, gehouden aan de sociaal inspecteurs, op hun verzoek, alle inlichtingen te geven die laatstgenoemden nuttig achten voor het toezicht op de naleving van de wetgeving waarmee zij belast zijn, alsmede gelijk welke informatiedragers ter inzage over te leggen en kopieën ervan te verstrekken onder gelijk welke vorm.

Alle voornoemde diensten zijn verplicht die inlichtingen en die kopieën kosteloos te verstrekken.

Een samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de gemeenschappen en de gewesten, bedoeld bij artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, regelt de mededeling van inlichtingen aan de sociaal inspecteurs door de diensten van de gemeenschappen en de gewesten, de kosten die er betrekking op hebben, alsmede andere vormen van wederzijdse bijstand en samenwerking.

De inlichtingen en informatiedragers verzameld tijdens de uitvoering van de taken opgelegd door de rechterlijke overheid mogen evenwel enkel worden meegedeeld met de uitdrukkelijke machtiging van de rechterlijke overheid.

Art. 56. *Gebruikmaking van inlichtingen die verkregen zijn van andere administraties of inspectiediensten*

De openbare en meewerkende instellingen van sociale zekerheid, de sociaal inspecteurs, de sociaal inspecteurs van de andere inspectiediensten, alsook alle ambtenaren belast met het toezicht op een andere wetgeving, mogen de inlichtingen verkregen op grond van respectievelijk artikelen 54 of 55 gebruiken voor de uitoefening van alle opdrachten betreffende het toezicht waarmee ze belast zijn.

Art. 57. *Gegevensuitwisseling en andere vormen van samenwerking met de arbeidsinspecties van de andere Lid-Staten van de Internationale Arbeidsorganisatie en de Staten die Verdrag nr. 81 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel niet hebben ondertekend*

Met de arbeidsinspecties van de andere Lid-Staten van de Internationale Arbeidsorganisatie, waar het Verdrag nr. 81 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, goedgekeurd bij de wet van 29 maart 1957, gelding heeft, mogen de sociaal inspecteurs alle inlichtingen uitwisselen die van nut kunnen zijn voor de uitoefening van het toezicht waarmee elk van hen belast is.

Van de inlichtingen die van de arbeidsinspecties van de andere Lid-Staten van de Internationale Arbeidsorganisatie worden verkregen, wordt op dezelfde wijze gebruik gemaakt als van de soortgelijke inlichtingen die de sociaal inspecteurs rechtstreeks inzamelen.

De inlichtingen ten behoeve van de arbeidsinspecties van die Lid-Staten worden op dezelfde wijze ingezameld door de sociaal inspecteurs als de soortgelijke inlichtingen

die zij inzamelen voor de uitoefening van het toezicht waarmee zij zelf belast zijn.

De administraties waartoe de sociaal inspecteurs behoren kunnen eveneens, ter uitvoering van een akkoord dat met de bevoegde autoriteiten van een Lid-Staat van de Internationale Arbeidsorganisatie wordt gesloten, op het nationale grondgebied de aanwezigheid toestaan van ambtenaren van de arbeidsinspectie van die Lid-Staat om alle inlichtingen in te zamelen die van nut kunnen zijn voor de uitoefening van het toezicht waarmee laatstgenoemden belast zijn.

De inlichtingen die door een sociaal inspecteur in het buitenland worden ingezameld in het kader van een akkoord dat met een Lid-Staat van de Internationale Arbeidsorganisatie is gesloten, kunnen in dezelfde voorwaarden worden gebruikt als de inlichtingen die hier te lande door de sociaal inspecteurs worden ingezameld.

Ter uitvoering van een dergelijk akkoord kunnen de administraties waartoe de sociaal inspecteurs behoren met de arbeidsinspecties van de andere Lid-Staten van de Internationale Arbeidsorganisatie bedoeld in het eerste lid eveneens overgaan tot andere vormen van wederzijdse bijstand en samenwerking.

Het bepaalde in het eerste tot zesde lid is tevens van toepassing op de akkoorden gesloten inzake uitwisseling van gegevens tussen de bevoegde Belgische autoriteiten en de bevoegde autoriteiten van de Staten die het Verdrag nr. 81 betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, goedgekeurd bij de wet van 29 maart 1957, niet hebben ondertekend.

HOOFDSTUK 5

PLICHTEN VAN DE SOCIAAL INSPECTEURS

Art. 58. *Vertrouwelijkheid van de gegevens*

De sociaal inspecteurs moeten de nodige maatregelen nemen om het vertrouwelijk karakter te verzekeren van de sociale gegevens van persoonlijke aard waarvan ze kennis hebben gekregen in de uitoefening van hun opdracht en om te verzekeren dat deze gegevens uitsluitend worden aangewend voor de uitoefening van hun toezichtopdracht.

►1[...]¹

►1. – Lid 2 opgeheven bij art. 58 wet 29 februari 2016, *B.S.*, 21 april 2016

Art. 59. *Geheimhoudingsplicht*

Behoudens uitdrukkelijke machtiging van de indiener van een klacht of van een aangifte betreffende een inbreuk op de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, mogen de sociaal inspecteurs in geen enkel geval, zelfs niet voor de rechtbanken, de naam van de indiener van deze klacht of van deze aangifte bekend maken.

Het is hun eveneens verboden aan de werkgever of aan zijn vertegenwoordiger te onthullen dat ingevolge een klacht of een aangifte een onderzoek werd ingesteld.

Art. 60. *Integriteitsplicht van de sociaal inspecteurs*

De sociaal inspecteurs mogen geen enkel rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen of instellingen waarop zij toezicht dienen uit te oefenen.

Art. 61. *Voorschriften inzake de plichtenleer*

De sociaal inspecteurs dienen bij het uitvoeren van hun toezichtopdracht de voorschriften inzake de plichtenleer in acht te nemen.

De Koning bepaalt deze voorschriften van de plichtenleer, na advies van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, bedoeld in artikel 3.

TITEL 5
BIJZONDERE BEPALINGEN

►¹[HOOFDSTUK 5/1

BEPALINGEN BETREFFENDE DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN IN VERBAND MET DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS IN HET SOCIAAL STRAFRECHT¹

►¹ Opschrift ingevoegd bij art. 59 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►¹[Afdeling 1

Het recht op informatie bij de verzameling van persoonsgegevens en op mededeling van persoonsgegevens¹

►¹ Opschrift ingevoegd bij art. 60 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►¹[Art. 100/14. § 1. In afwijking van de artikelen 13 en 14 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), om de doelstellingen van algemeen belang van de sociale zekerheid te waarborgen, en voor zover artikel 14, § 5, *d*), in het specifieke geval niet kan worden ingeroepen, kan het recht op informatie worden uitgesteld, beperkt of uitgesloten voor wat betreft verwerkingen van persoonsgegevens waarvan hetzij de sociale inspectiediensten bedoeld in het Sociaal Strafwetboek en in het koninklijk besluit van 1 juli 2011 tot uitvoering van de artikelen 16, 13°, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht, hetzij de Directie van de administratieve geldboeten van de Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, hetzij de Dienst administratieve geldboeten of de Directie eerlijke concurrentie van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen, hetzij de inspectiedienst voor de controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen, hetzij de Dienst voor administratieve controle of de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekeringen, hetzij de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst de verwerkingsverantwoordelijke zijn.

De in het eerste lid bedoelde verwerkingen zijn deze die de voorbereiding, de organisatie, het beheer en de opvolging van de door de in het eerste lid bedoelde diensten gevoerde onderzoeken, met inbegrip van de procedures voor de eventuele toepassing van een administratieve geldboete of administratieve sanctie door de bevoegde diensten, tot doel hebben.

Onverminderd de bewaring noodzakelijk voor de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU)

2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), worden de persoonsgegevens die voortkomen uit de in het eerste lid bedoelde afwijking niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, met een maximale bewaartermijn die één jaar na de definitieve beëindiging van de rechterlijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de beperking van de rechten van de betrokkene bedoeld in het eerste lid niet mag overschrijden.

§ 2. Deze afwijkingen gelden gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle of een onderzoek of de daarmee verband houdende voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd door de voormelde inspectiediensten in het kader van de uitvoering van hun wettelijke opdrachten, alsook gedurende de periode waarin de Directie van de administratieve geldboeten van de Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de Dienst administratieve geldboeten of de Directie eerlijke concurrentie van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen, de inspectiedienst voor de controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen, hetzij de Dienst voor administratieve controle of de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekeringen, hetzij de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst de stukken afkomstig van de sociale inspectiediensten behandelt om de vervolgingen hieromtrent in te stellen.

Deze afwijkingen gelden voor zover de toepassing van dit recht nadelig zou zijn voor de controle, het onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden of het geheim van het strafonderzoek of de veiligheid van personen dreigt te schenden.

De duur van de voorbereidende werkzaamheden, bedoeld in § 2, tweede lid, gedurende dewelke de artikelen 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming niet van toepassing zijn, mag niet meer bedragen dan één jaar vanaf de ontvangst van een verzoek betreffende het mededelen van de te verstrekken informatie met toepassing van deze artikelen 13 en 14.

De beperking bedoeld in § 1, eerste lid, heeft geen betrekking op gegevens die los staan van het voorwerp van het onderzoek dat of van de controle die de weigering of beperking van informatie rechtvaardigt.

§ 3. Bij ontvangst van een verzoek betreffende het mededelen van de te verstrekken informatie bedoeld in § 2, derde lid, bevestigt de functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke de ontvangst hiervan.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkene schriftelijk, onverwijld, en in ieder geval binnen één maand na de ontvangst van het verzoek, over iedere weigering of beperking van informatie, alsook over de redenen voor deze weigering of beperking. Die informatie over de weigering of beperking kan achterwege worden gelaten wanneer de verstrekking daarvan één van de doelstellingen genoemd in § 1, tweede lid, zou ondermijnen. Afhankelijk van de complexiteit van de verzoeken en van het aantal verzoeken kan die termijn indien nodig met nog eens twee maanden worden verlengd. De verwerkingsverantwoordelijke stelt de betrokkene

binnen één maand na ontvangst van het verzoek in kennis van deze verlenging en van de redenen van het uitstel.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke licht de betrokkene in over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit en om een beroep in rechte in te stellen.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke vermeldt de feitelijke of juridische redenen waarop zijn beslissing steunt. Deze inlichtingen worden ter beschikking gesteld van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Wanneer één van de voormelde inspectiediensten gebruik heeft gemaakt van de uitzondering bepaald bij § 1, eerste lid, en met uitzondering van de situaties bedoeld in het zesde en zevende lid van paragraaf 3, wordt de uitzonderingsregel onmiddellijk opgeheven na de afsluiting van de controle of van het onderzoek. De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke brengt de betrokkene hiervan onverwijld op de hoogte.

Wanneer een dossier wordt overgemaakt aan de gerechtelijke overheid, worden de rechten van de betrokkene pas hersteld na machtiging door de gerechtelijke overheid of nadat de gerechtelijke fase is beëindigd en, in voorkomend geval, nadat de bevoegde dienst voor administratieve geldboeten een beslissing heeft genomen. Evenwel mogen inlichtingen die werden ingewonnen tijdens de uitoefening van plichten voorgeschreven door de rechterlijke overheid slechts worden meegedeeld mits uitdrukkelijke machtiging van deze laatste.

Wanneer een dossier wordt overgemaakt aan de administratie waarvan de inspectiedienst afhangt, of aan de bevoegde instelling om over de bevindingen van het onderzoek te beslissen, worden de rechten van de betrokkene pas hersteld nadat de bevoegde administratie of instelling heeft beslist over het resultaat van het onderzoek.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 61 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

¹[Afdeling 2

Het recht op inzage van persoonsgegevens]¹

¹1. Opschrift ingevoegd bij art. 62 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

¹1[Art. 100/15. § 1. In afwijking van artikel 15 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), om de doelstellingen van algemeen belang van de sociale zekerheid te waarborgen, kan het recht op inzage van de hem betreffende persoonsgegevens geheel of gedeeltelijk worden uitgesteld en beperkt voor wat betreft verwerkingen van persoonsgegevens waarvan hetzij de sociale inspectiediensten bedoeld in het Sociaal Strafwetboek en in het koninklijk besluit van 1 juli 2011 tot uitvoering van de artikelen 16, 13³, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht, hetzij de Directie van de administratieve geldboeten van de Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, hetzij de Dienst administratieve geldboeten of de Directie eerlijke concurrentie

van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen, hetzij de inspectiedienst voor de controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen, hetzij de Dienst voor administratieve controle of de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekeringen, hetzij de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst de verwerkingsverantwoordelijke zijn.

De in het eerste lid bedoelde verwerkingen zijn deze die de voorbereiding, de organisatie, het beheer en de opvolging van de door de in het eerste lid bedoelde diensten gevoerde onderzoeken, met inbegrip van de procedures voor de eventuele toepassing van een administratieve geldboete of administratieve sanctie door de bevoegde diensten, tot doel hebben.

Onverminderd de bewaring noodzakelijk voor de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), worden de persoonsgegevens die voortkomen uit de in het eerste lid bedoelde afwijking niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, met een maximale bewaartermijn die één jaar na de definitieve beëindiging van de rechterlijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de beperking van de rechten van de betrokkene bedoeld in het eerste lid niet mag overschrijden.

§ 2. Deze afwijkingen gelden gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle of een onderzoek of de daarmee verband houdende voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd door de voormelde inspectiediensten in het kader van de uitvoering van hun wettelijke opdrachten, alsook gedurende de periode waarin de Directie van de administratieve geldboeten van de Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de Dienst administratieve geldboeten of de Directie eerlijke concurrentie van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen, de inspectiedienst voor de controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen, hetzij de Dienst voor administratieve controle of de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekeringen, hetzij de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst de stukken afkomstig van de sociale inspectiediensten behandelt om de vervolgingen hieromtrent in te stellen.

Deze afwijkingen gelden voor zover de toepassing van dit recht nadelig zou zijn voor de controle, het onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden of het geheim van het strafonderzoek of de veiligheid van personen dreigt te schenden.

De duur van de voorbereidende werkzaamheden, bedoeld in § 2, tweede lid, gedurende dewelke artikel 15 van de algemene verordening gegevensbescherming niet van toepassing is, mag niet meer bedragen dan één jaar vanaf de ontvangst van het verzoek dat is ingediend met toepassing van artikel 15.

De beperking bedoeld in § 1, eerste lid, heeft geen betrekking op de gegevens die los staan van het voorwerp van het onderzoek dat of van de controle die de weigering of beperking van inzage rechtvaardigt.

§ 3. Bij ontvangst van een verzoek tot inzage bevestigt de functionaris voor de gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke de ontvangst hiervan.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkene schriftelijk, onverwijld, en in ieder geval binnen één maand na de ontvangst van het verzoek, over iedere weigering of beperking van zijn recht op inzage van de hem betreffende gegevens alsook van de redenen voor deze weigering of beperking. Die informatie over de weigering of beperking kan achterwege worden gelaten wanneer de verstrekking daarvan één van de doelstellingen genoemd in § 1, tweede lid, zou ondermijnen. Afhankelijk van de complexiteit van de verzoeken en van het aantal verzoeken kan die termijn indien nodig met nog eens twee maanden worden verlengd. De verwerkingsverantwoordelijke stelt de betrokkene binnen één maand na ontvangst van het verzoek in kennis van deze verlenging en van de redenen van het uitstel.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke licht de betrokkene in over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit en om een beroep in rechte in te stellen.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke vermeldt de feitelijke of juridische redenen waarop zijn beslissing steunt. Deze inlichtingen worden ter beschikking gesteld van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Wanneer één van de voormelde inspectiediensten gebruik heeft gemaakt van de uitzondering bepaald bij § 1, eerste lid, en met uitzondering van de situaties bedoeld in het zesde en zevende lid van paragraaf 3, wordt de uitzonderingsregel onmiddellijk opgeheven na de afsluiting van de controle of van het onderzoek. De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke brengt de betrokkene hiervan onverwijld op de hoogte.

Wanneer een dossier wordt overgemaakt aan de gerechtelijke overheid, worden de rechten van de betrokkene pas hersteld na machtiging door de gerechtelijke overheid of nadat de gerechtelijke fase is beëindigd en, in voorkomend geval, nadat de bevoegde dienst voor administratieve geldboeten een beslissing heeft genomen. Evenwel mogen inlichtingen die werden ingewonnen tijdens de uitoefening van plichten voorgeschreven door de rechterlijke overheid slechts worden meegedeeld mits uitdrukkelijke machtiging van deze laatste.

Wanneer een dossier wordt overgemaakt aan de administratie waarvan de inspectiedienst afhangt, of aan de bevoegde instelling om over de bevindingen van het onderzoek te beslissen, worden de rechten van de betrokkene pas hersteld nadat de bevoegde administratie of instelling heeft beslist over het resultaat van het onderzoek.¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 63 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►¹[Afdeling 3

Het recht op rectificatie]¹

► 1. Opschrift ingevoegd bij art. 64 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►¹[Art. 100/16. § 1. In afwijking van artikel 16 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene

verordening gegevensbescherming), om de doelstellingen van algemeen belang van de sociale zekerheid te waarborgen, kan het recht op rectificatie worden uitgesteld, beperkt of uitgesloten voor wat betreft verwerkingen van persoonsgegevens waarvan hetzij de sociale inspectiediensten bedoeld in het Sociaal Strafwetboek en in het koninklijk besluit van 1 juli 2011 tot uitvoering van de artikelen 16, 13°, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht, hetzij de Directie van de administratieve geldboeten van de Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, hetzij de Dienst administratieve geldboeten of de Directie eerlijke concurrentie van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen, hetzij de inspectiedienst voor de controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen, hetzij de Dienst voor administratieve controle of de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekeringen, hetzij de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst de verwerkingsverantwoordelijke zijn.

De in het eerste lid bedoelde verwerkingen zijn deze die de voorbereiding, de organisatie, het beheer en de opvolging van de door de in het eerste lid bedoelde diensten gevoerde onderzoeken, met inbegrip van de procedures voor de eventuele toepassing van een administratieve geldboete of administratieve sanctie door de bevoegde diensten, tot doel hebben.

Onverminderd de bewaring noodzakelijk voor de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), worden de persoonsgegevens die voortkomen uit de in het eerste lid bedoelde afwijking niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, met een maximale bewaartermijn die één jaar na de definitieve beëindiging van de rechterlijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de beperking van de rechten van de betrokkene bedoeld in het eerste lid niet mag overschrijden.

§ 2. Deze afwijking geldt gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle of een onderzoek of de daarmee verband houdende voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd door de voormelde inspectiediensten in het kader van de uitvoering van hun wettelijke opdrachten alsook gedurende de periode waarin de Directie van de administratieve geldboeten van de Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de Dienst administratieve geldboeten of de Directie eerlijke concurrentie van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen, de inspectiedienst voor de controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen, hetzij de Dienst voor administratieve controle of de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekeringen, hetzij de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst de

stukken afkomstig van de sociale inspectiediensten behandeld om de vervolgingen hieromtrent in te stellen.

Deze afwijking geldt voor zover de toepassing van dit recht nadelig zou zijn voor de controle, het onderzoek, de voorbereidende werkzaamheden of het geheim van het strafonderzoek of de veiligheid van personen dreigt te schenden.

De duur van de voorbereidende werkzaamheden, bedoeld in paragraaf 2, tweede lid, gedurende dewelke artikel 16 van de algemene verordening gegevensbescherming niet van toepassing is, mag niet meer bedragen dan één jaar vanaf de ontvangst van het verzoek dat is ingediend met toepassing van dit artikel 16.

De beperking bedoeld in § 1, eerste lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het doel van het onderzoek dat of van de controle die de weigering of beperking van rectificatie rechtvaardigt.

§ 3. Bij ontvangst van een verzoek tot rectificatie bevestigt de functionaris voor de gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke de ontvangst hiervan.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkene schriftelijk, onverwijld, en in ieder geval binnen één maand na de ontvangst van het verzoek, over iedere weigering of beperking van zijn recht op rectificatie alsook van de redenen voor deze weigering of beperking. Die informatie over de weigering of beperking kan achterwege worden gelaten wanneer de verstrekking daarvan één van de doelstellingen genoemd in § 1, tweede lid, zou ondermijnen. Afhankelijk van de complexiteit van de verzoeken en van het aantal verzoeken kan die termijn indien nodig met nog eens twee maanden worden verlengd. De verwerkingsverantwoordelijke stelt de betrokkene binnen één maand na ontvangst van het verzoek in kennis van deze verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke licht de betrokkene in over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit en om een beroep in rechte in te stellen.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke vermeldt de feitelijke of juridische redenen waarop zijn beslissing steunt. Deze inlichtingen worden ter beschikking gesteld van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Wanneer één van de voormelde inspectiediensten gebruik heeft gemaakt van de uitzondering bepaald bij § 1, eerste lid, en met uitzondering van de situaties bedoeld in het zesde en zevende lid van paragraaf 3, wordt de uitzonderingsregel onmiddellijk opgeheven na de afsluiting van de controle of van het onderzoek. De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke brengt de betrokkene hiervan onverwijld op de hoogte.

Wanneer een dossier wordt overgemaakt aan de gerechtelijke overheid, worden de rechten van de betrokkene pas hersteld na machtiging door de gerechtelijke overheid of nadat de gerechtelijke fase is beëindigd en, in voorkomend geval, nadat de bevoegde dienst voor administratieve geldboeten een beslissing heeft genomen. Evenwel mogen inlichtingen die werden ingewonnen tijdens de uitoefening van plichten voorgeschreven door de rechterlijke overheid slechts worden meegedeeld mits uitdrukkelijke machtiging van deze laatste.

Wanneer een dossier wordt overgemaakt aan de administratie waarvan de inspectiedienst afhangt, of aan de bevoegde instelling om over de bevindingen van het onderzoek te beslissen, worden de rechten van de betrokkene

pas hersteld nadat de bevoegde administratie of instelling heeft beslist over het resultaat van het onderzoek.¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 65 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

► 1[Afdeling 4

Het recht op beperking van de verwerking¹

► 1. Opschrift ingevoegd bij art. 66 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

► 1[Art. 100/17. § 1. In afwijking van artikel 18 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), om de doelstellingen van algemeen belang van de sociale zekerheid te waarborgen, kan het recht op beperking van de verwerking worden uitgesteld, beperkt of uitgesloten, voor wat betreft verwerkingen van persoonsgegevens waarvan hetzij de sociale inspectiediensten bedoeld in het Sociaal Strafwetboek en in het koninklijk besluit van 1 juli 2011 tot uitvoering van de artikelen 16, 13°, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht, hetzij de Directie van de administratieve geldboeten van de Afdeling van de juridische studien, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, hetzij de Dienst administratieve geldboeten of de Directie eerlijke concurrentie van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen, hetzij de inspectiedienst voor de controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen, hetzij de Dienst voor administratieve controle of de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekten en invaliditeitsverzekeringen, hetzij de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst de verwerkingsverantwoordelijke zijn.

De in het eerste lid bedoelde verwerkingen zijn deze die de voorbereiding, de organisatie, het beheer en de opvolging van de door de in het eerste lid bedoelde diensten gevoerde onderzoeken, met inbegrip van de procedures voor de eventuele toepassing van een administratieve geldboete of administratieve sanctie door de bevoegde diensten, tot doel hebben.

Onverminderd de bewaring noodzakelijk voor de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), worden de persoonsgegevens die voortkomen uit de in het eerste lid bedoelde afwijking niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, met een maximale bewaartermijn die één jaar na de definitieve beëindiging van de rechterlijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de beperking van de rechten van de betrokkene bedoeld in het eerste lid niet mag overschrijden.

§ 2. Deze afwijking geldt gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle of een onderzoek of de daarmee verband houdende voorbereidende

werkzaamheden uitgevoerd door de voormelde inspectiediensten in het kader van de uitvoering van hun wettelijke opdrachten alsook gedurende de periode waarin de Directie van de administratieve geldboeten van de Afdeling van de juridische studiën, de documentatie en de geschillen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de Dienst administratieve geldboeten of de Directie eerlijke concurrentie van het Rijksinstituut voor sociale verzekeringen der zelfstandigen, de inspectiedienst voor de controle van de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen, hetzij de Dienst voor administratieve controle of de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekeringen, hetzij de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst de stukken afkomstig van de sociale inspectiediensten behandelt om de vervolgingen hieromtrent in te stellen.

Deze afwijking geldt voor zover de toepassing van dit recht nadelig zou zijn voor de controle, het onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden of het geheim van het strafonderzoek of de veiligheid van personen dreigt te schenden.

De duur van de voorbereidende werkzaamheden, bedoeld in § 2, tweede lid, gedurende dewelke artikel 18 van de algemene verordening gegevensbescherming niet van toepassing is, mag niet meer bedragen dan één jaar vanaf de ontvangst van het verzoek dat is ingediend in toepassing van dit artikel 18.

De beperking bedoeld in § 1, eerste lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het voorwerp van het onderzoek dat of van de controle die de weigering van de beperking van de verwerking rechtvaardigt.

§ 3. Bij ontvangst van een verzoek tot beperking van de verwerking bevestigt de functionaris voor de gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke de ontvangst hiervan.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkene schriftelijk, onverwijld, en in ieder geval binnen één maand na de ontvangst van het verzoek, over iedere weigering of beperking van zijn recht op beperking van de verwerking van de hem betreffende persoonsgegevens alsook van de redenen voor deze weigering of beperking. Die informatie over de weigering of beperking kan achterwege worden gelaten wanneer de verstreking daarvan één van de doelstellingen genoemd in § 1, tweede lid, zou ondermijnen. Afhankelijk van de complexiteit van de verzoeken en van het aantal verzoeken kan die termijn indien nodig met nog eens twee maanden worden verlengd. De verwerkingsverantwoordelijke stelt de betrokkene binnen één maand na ontvangst van het verzoek in kennis van deze verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke licht de betrokkene in over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit en om een beroep in rechte in te stellen.

De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke vermeldt de feitelijke of juridische redenen waarop zijn beslissing steunt. Deze inlichtingen worden ter beschikking gesteld van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Wanneer één van de voormelde inspectiediensten gebruik heeft gemaakt van de uitzondering bepaald bij § 1, eerste lid, en met uitzondering van de situaties bedoeld in het zesde en zevende lid van paragraaf 3, wordt de uitzonderingsregel onmiddellijk opgeheven na de afsluiting van

de controle of van het onderzoek. De functionaris voor gegevensbescherming van de verwerkingsverantwoordelijke brengt de betrokkene hiervan onverwijld op de hoogte.

Wanneer een dossier wordt overgemaakt aan de gerechtelijke overheid, worden de rechten van de betrokkene pas hersteld na machtiging door de gerechtelijke overheid of nadat de gerechtelijke fase is beëindigd en, in voorkomend geval, nadat de bevoegde dienst voor administratieve geldboeten een beslissing heeft genomen. Evenwel mogen inlichtingen die werden ingewonnen tijdens de uitoefening van plichten voorgeschreven door de rechterlijke overheid slechts worden meegegeefd mits uitdrukkelijke machtiging van deze laatste.

Wanneer een dossier wordt overgemaakt aan de administratie waarvan de inspectiedienst afhangt, of aan de bevoegde instelling om over de bevindingen van het onderzoek te beslissen, worden de rechten pas hersteld nadat de bevoegde administratie of instelling heeft beslist over het resultaat van het onderzoek.^{1]}

► 1. – Ingevoegd bij art. 67 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

BOEK 2

DE INBREUKEN EN HUN BESTRAFFING IN HET BIJZONDER

HOOFDSTUK 1

INBREUKEN TEGEN DE PERSOON VAN DE WERKNEMER

Afdeling 1

De persoonlijke levenssfeer van de werknemer

Art. 117. Medische onderzoeken

Met een sanctie van niveau 2 wordt bestraft:

1° de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber die, in strijd met de wet van 28 januari 2003 betreffende de medische onderzoeken die binnen het kader van de arbeidsverhoudingen worden uitgevoerd:

a) biologische tests, medische onderzoeken of mondelinge informatiegaring heeft laten uitvoeren met het oog op het verkrijgen van medische informatie over de gezondheidstoestand of stamboom informatie van een werknemer of kandidaat-werknemer om andere redenen dan die welke verband houden met de huidige geschiktheid van de werknemer voor en de specifieke kenmerken van de openstaande betrekking, buiten de gevallen bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad;

b) biologische tests of medische onderzoeken heeft laten uitvoeren door een persoon die niet de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer was, die verbonden is aan de afdeling belast met het medisch toezicht van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk of aan de afdeling belast met het medisch toezicht van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk waarop de werkgever een beroep doet;

2° de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer die de krachtens 1°, a) verboden biologische tests, medische onderzoeken of mondelinge informatiegaring heeft aangevraagd of^{1]} [uitgevoerd]^{1]}, in strijd met de voornoemde wet van 28 januari 2003;

3° eenieder die, in strijd met de voornoemde wet van 28 januari 2003, biologische tests of medische onderzoeken

ken heeft ²[uitgevoerd]², terwijl hij niet de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer was, die verbonden is aan de afdeling belast met het medisch toezicht van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk of aan de afdeling belast met het medisch toezicht van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk waarop de werkgever een beroep doet.

De overtreders, de mededaders en medeplichtigen van de inbreuken bedoeld in het eerste lid, 1°, 2° en 3° kunnen worden veroordeeld tot ontzetting overeenkomstig artikel 33 van het Strafwetboek.

Indien de overtreders, de mededaders of hun medeplichtigen van de inbreuken bedoeld in het eerste lid, 1°, 2° en 3° beoefenaars van de geneeskunde zijn, kan de rechter hun bovendien het verbod opleggen om gedurende een termijn van een maand tot drie jaar de geneeskunde uit te oefenen.

Voor de in het eerste lid bedoelde inbreuken, wordt de geldboete vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers of kandidaat-werknemers.

►1. – Lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 59 wet 29 februari 2016, *B.S.*, 21 april 2016

►2. – Lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 59 wet 29 februari 2016, *B.S.*, 21 april 2016

Art. 118. Informatie inzake medische onderzoeken

Met een sanctie van niveau 2 wordt bestraft, de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber die, in strijd met de wet van 28 januari 2003 betreffende de medische onderzoeken die binnen het kader van de arbeidsverhoudingen worden uitgevoerd, wanneer hij heeft besloten om een werknemer of een kandidaat-werknemer aan een medisch onderzoek of een toegelaten biologische test te onderwerpen, hem tien dagen voor het onderzoek bij een vertrouwelijke en aangetekende brief niet heeft meegegeeld naar welke gegevens wordt gezocht, welk onderzoek wordt uitgevoerd en om welke redenen dat gebeurt.

De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers of kandidaat-werknemers.

Wet 29 december 2010 houdende diverse bepalingen (I) (*B.S.*, 31 december 2010, *err.*, *B.S.*, 13 januari 2011, *err.*, *B.S.*, 24 januari 2011)

(Uittreksel)

TITEL 13 PENSIOENEN

ENIG HOOFDSTUK

HET BIJHOUDEN VAN EEN ELEKTRONISCHE LOOPBAANGEVEENS BANK EN EEN ELEKTRONISCH PENSIOENDOSSIËR VOOR HET OVERHEIDSPERSONEEL

Afdeling 1

Definities

Art. 139. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° pensioenregeling van de overheidssector: één van de pensioenregelingen zoals bedoeld in artikel 38 van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen;

2° werkgever: de overheid of de overheidsinstelling waarvan de personeelsleden en de gewezen personeelsleden met een vaste benoeming een rustpensioen genieten ten laste van een pensioenregeling van de overheidssector.

De verschillende exploitatiezetels, kantoren of regionale en centrale zetels van eenzelfde werkgever worden, ongeacht hun geografische lokalisatie, als één en dezelfde werkgever beschouwd.

De volgende overheden of overheidsinstellingen worden met een werkgever gelijkgesteld:

a) de overheid of overheidsinstelling die rust- of overlevingspensioenen toekent zoals bedoeld in artikel 38, 3°, van dezelfde wet van 5 augustus 1978 voor zover de PDOS deze pensioendossiers beheert;

b) de overheid of overheidsinstelling die personeelsleden in dienst heeft of in dienst heeft gehad van wie de PDOS de pensioendossiers beheert.

De overheid of de overheidsinstelling waarvan de personeelsleden en de gewezen personeelsleden met een vaste benoeming een rustpensioen genieten ten laste van de werknemersregeling dat eventueel wordt aangevuld met een aanvullende verzekering is geen werkgever in de zin van dit hoofdstuk voor zover de PDOS geen beheerstaken heeft te vervullen met betrekking tot de aanvullende verzekering of voor zover deze pensioenregeling niet valt binnen het toepassingsveld van de wet van 14 april 1965 tot vaststelling van een zeker verband tussen de onderscheiden pensioenregelingen van de openbare sector;

3° personeelslid: de persoon in dienst van een in 2° van dit artikel bedoelde werkgever.

De persoon die rechten opbouwt op een rustpensioen zoals bedoeld in artikel 38, 3°, van dezelfde wet van 5 augustus 1978 wordt voor de toepassing van dit hoofdstuk gelijkgesteld met een personeelslid;

4° loopbaan- en bezoldigingsgegevens: alle loopbaan- en bezoldigingsgegevens die noodzakelijk zijn voor de vaststelling en de opvolging van de pensioenrechten in een pensioenregeling van de overheidssector, ongeacht of deze gegevens al dan niet betrekking hebben op diensten gepresteerd als vast benoemd personeelslid;

5° elektronisch attest: het elektronisch attest houdende een gevalideerde éénmalige verklaring van de werkgever dat wordt aangegeven via de portaal-site van de sociale zekerheid;

6° elektronisch attest «historische gegevens»: het elektronisch attest zoals bedoeld in ¹[artikel 143]¹;

7° SigeDIS: de vereniging zonder winstoogmerk Sociale Individuele Gegevens – Données Individuelles Sociales;

8° ²[de Federale Pensioendienst]²;

9° pensioeninstellingen van de overheidssector: de PDOS en elke andere instelling die een pensioen in een pensioenregeling van de overheidssector toekent;

10° RSZ: de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
11° RSZPPO: de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten;

12° DmfA: de aangifte zoals bedoeld in artikel 21 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

13° DmfAppl: de aangifte zoals bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 25 oktober 1985 tot uitvoering van Hoofdstuk 1, afdeling 1, van de wet van 1 augustus 1985 houdende sociale bepalingen.

►1. – 6° gewijzigd bij art. 19 wet 13 december 2012, *B.S.*, 21 december 2012, inwerkingtreding: 1 januari 2011 (art. 23, lid 2, 1°)

►2. – 8° vervangen bij art. 170 wet 18 maart 2016, *B.S.*, 30 maart 2016, inwerkingtreding: 1 april 2016 (art. 195, inleidende zin)

Afdeling 2

Gegevens aan te geven via DmfA/DmfAppl

Art. 140. § 1. De werkgever die aangesloten is bij de RSZ geeft de loopbaan- en bezoldigingsgegevens van zijn personeelsleden aan de RSZ aan door middel van de DmfA binnen de termijnen bepaald in artikel 33, § 2, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

§ 2. De werkgever die aangesloten is bij de RSZPPO geeft de loopbaan- en bezoldigingsgegevens van zijn personeelsleden aan de RSZPPO aan door middel van de DmfAppl binnen de termijnen bepaald in artikel 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 25 oktober 1985 tot uitvoering van Hoofdstuk 1, afdeling 1, van de wet van 1 augustus 1985 houdende sociale bepalingen.

Afdeling 3

Punctuele gegevens

Onderafdeling 1

Gegevens met betrekking tot het diploma

Art. 141. Indien het diploma een voorwaarde is voor de aanwerving of een latere benoeming, is de werkgever gehouden een elektronisch attest «gegevens met betrekking tot het diploma» aan te geven en te valideren voor zover deze diplomagegevens niet dienen opgenomen te worden in een elektronisch attest «historische gegevens» of voor zover een vorige werkgever geen elektronisch attest dient aan te geven en te valideren voor hetzelfde diploma.

Indien het diploma een voorwaarde was voor een aanwerving of een benoeming na 31 december 2010, wordt deze verplichting nagekomen binnen de termijn van een maand na de aangifte bedoeld in artikel 140 waarbij deze aanwerving of benoeming werd aangegeven.

Onderafdeling 2

Gegevens met betrekking tot de beëindiging van de arbeidsbetrekking

Art. 142. Wanneer de werkgever de arbeidsbetrekking definitief beëindigt na 31 december 2010, geeft hij een elektronisch attest «beëindiging arbeidsbetrekking» aan binnen de termijn van een maand nadat de arbeidsbetrekking werd beëindigd.

Afdeling 4

Historische gegevens

Onderafdeling 1

Algemene verplichte aangifte

Art. 143. De werkgever is gehouden voor elk personeelslid in dienst op 1 januari 2011 een elektronisch attest met betrekking tot de loopbaan- en bezoldigingsgegevens voor de periode tot en met 31 december 2010 aan te geven en te valideren vóór 1 januari 2016. Deze gegevens kunnen in voorkomend geval betrekking hebben op diensten gepresteerd bij andere werkgevers. Dit attest bevat eveneens de punctuele gegevens bedoeld in afdeling 3.

Behoudens toepassing van artikel 145 is de werkgever van deze verplichting ontheven voor het personeelslid voor wie hij vóór 1 januari 2016 een pensioendossier heeft overgemaakt aan de bevoegde pensioeninstelling van de overheidssector met het oog op de toekenning van een rust- of overlevingspensioen dat ingaat vóór 1 januari 2016. ^{▽1}

◻ 1. – Zie M.O. 6 juli 2015 betreffende de termijn voor de aangifte van de historische gegevens in het kader van de realisatie van een elektronische loopbaangegevensbank en het elektronisch pensioendossier voor het overheidspersoneel (project Capelo), *B.S.*, 10 juli 2015

Onderafdeling 2

Vervroegde verplichte aangifte indien de loopbaan van het personeelslid een einde neemt tussen 1 januari 2011 en 1 januari 2016

Art. 144. In afwijking van artikel 143 van deze wet, geeft de in artikel 143 bedoelde werkgever voor elk personeelslid in dienst op 1 januari 2011 dat na deze datum bij hem uit dienst treedt zonder een rustpensioen bekomen te hebben een elektronisch attest «historische gegevens» aan en valideert het binnen de termijn van een maand na de uitdiensttreding van dit personeelslid.

Art. 145. De in artikel 143 bedoelde werkgever is gehouden voor elk personeelslid in dienst op 1 januari 2011 dat een aanvraag om rustpensioen indient, of naar aanleiding van wiens overlijden een aanvraag om overlevingspensioen wordt ingediend, een elektronisch attest «historische gegevens» aan te geven en te valideren binnen de termijn van een maand nadat hij de pensioen aanvraag heeft ontvangen, tenzij een elektronisch attest werd aangegeven overeenkomstig artikel 143 of 144.

►1. **[Art. 145/1.** De in artikel 143 bedoelde werkgever is gehouden voor elk personeelslid in dienst op 1 januari 2011 waarvoor hij de PDOS vraagt de datum van vervroegde oppensioenstelling te bepalen, een elektronisch attest «historische gegevens» aan te geven en te valideren binnen de termijn van een maand na het versturen van zijn vraag aan de PDOS, tenzij een elektronisch attest werd aangegeven overeenkomstig artikel 143.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 20 wet 13 december 2012, *B.S.*, 21 december 2012, inwerkingtreding: 1 januari 2012 (art. 23, lid 1)

Onderafdeling 3

Verplichte aangifte indien de loopbaan van het personeelslid werd beëindigd vóór 1 januari 2011

Art. 146. De laatste werkgever bij wie een personeelslid vóór 1 januari 2011 uit dienst is getreden zonder een rustpensioen bekomen te hebben, is gehouden een elektro-

nisch attest «historische gegevens» aan te geven en te valideren binnen de termijn van een maand vanaf de ontvangst van een aanvraag om rustpensioenen.

Art. 147. De laatste werkgever bij wie een personeelslid vóór 1 januari 2011 uit dienst is getreden zonder een rustpensioenen bekomen te hebben, is gehouden een elektronisch attest «historische gegevens» aan te geven en te valideren binnen de termijn van een maand vanaf de in kennisstelling van de ontvangst van een aanvraag om overlevingspensioenen.

Onderafdeling 4

Verplichte aangifte indien een personeelslid in dienst treedt na 1 januari 2011

Art. 148. De eerste werkgever bij wie een personeelslid na 1 januari 2011 in dienst treedt is gehouden voor dit personeelslid een elektronisch attest «historische gegevens» aan te geven en te valideren binnen de termijn van een maand na het verstrijken van de termijn waarbinnen de eerste aangifte bedoeld in artikel 140 voor dit personeelslid moest worden gedaan, tenzij een elektronisch attest dient te worden aangegeven en gevalideerd overeenkomstig artikel 143 of 144.

Onderafdeling 5

Verplichte aangifte indien een werkgever pas na 1 januari 2011 onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt

Art. 149. De werkgever die pas na 1 januari 2011 onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt, is gehouden voor elk personeelslid een elektronisch attest «historische gegevens» aan te geven en te valideren binnen een door de PDOS te bepalen termijn.

In dit geval dekken de historische gegevens de loopbaan- en bezoldigingsgegevens die betrekking hebben op de periode vóór de periode die gedekt wordt door de eerste in artikel 140 bedoelde aangifte van de werkgever en enkel voor zover deze periode nog niet werd opgenomen in een elektronisch attest bedoeld in artikelen 143, 144, of 148 of in een in artikel 140 bedoelde aangifte.

Onderafdeling 6

Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 150. De artikelen 145 tot 147 zijn enkel van toepassing indien het rust- of overlevingspensioen wordt toegekend of beheerd door de PDOS en:

- hetzij dit pensioen ingaat na 31 december 2012;
- hetzij de pensioenaanvraag bij de PDOS toekomt na 31 december 2012, waarbij de poststempel als bewijs geldt.

Art. 151. Indien meerdere werkgevers een elektronisch attest «historische gegevens» aangeven, dan bevat het attest «historische gegevens» van elke werkgever de historische gegevens die betrekking hebben op de bij hem gepresteerde diensten en op de bij een andere werkgever gepresteerde diensten, met uitzondering van de diensten gepresteerd bij de werkgever die eveneens gehouden is een attest «historische gegevens» aan te geven.

Art. 152. § 1. De aangifte kan uitsluitend elektronisch verricht worden volgens de voorschriften van het referentiedocument voor de volledige en gedetailleerde beschrijving van alle aangifte-elementen in het elektronisch attest.

§ 2. Binnen een termijn van een maand na de validatie door de werkgever van het elektronisch attest «historische

gegevens»¹ [verstuurde de betrokken pensioeninstelling van de overheidssector]¹ een overzicht van de door de werkgever verklaarde loopbaan- en bezoldigingsgegevens aan het personeelslid.

§ 3. Indien het personeelslid niet instemt met de verklaarde loopbaan- en bezoldigingsgegevens richt hij een aanvraag voor aanvulling of verbetering van de gegevens aan de werkgever die het elektronisch attest «historische gegevens» heeft gevalideerd.

§ 4. De werkgever beslist binnen een termijn van vier maanden na de ontvangst van de in paragraaf 3 bedoelde aanvraag van het personeelslid of een aanvulling of verbetering van de gegevens noodzakelijk is.

§ 5. Indien de werkgever meent dat geen aanvulling of verbetering van de gegevens noodzakelijk is of indien de werkgever geen beslissing neemt binnen de vier maanden na de afgifte van de in paragraaf 3 bedoelde aanvraag van het personeelslid, kan het personeelslid de betwiste loopbaan- en bezoldigingsgegevens aan de PDOS voorleggen.

De PDOS deelt binnen de vier maanden na deze voorlegging een beslissing over de loopbaan- en bezoldigingsgegevens mee aan de werkgever en het personeelslid en vult aan of verbetert desgevallend de verklaarde loopbaan- en bezoldigingsgegevens.

► 1. – § 2 gewijzigd bij art. 29 wet 5 mei 2014, B.S., 2 juni 2014, inwerking-treding: 1 augustus 2014 (art. 70, lid 1)

Art. 153. De werkgever die voor een personeelslid wiens rust- of overlevingspensioen wordt toegekend door de PDOS het attest «historische gegevens» heeft aangegeven, is niet meer gehouden een pensioendossier over te maken aan de PDOS.

Afdeling 5

Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 154. De loopbaan- en bezoldigingsgegevens waarvan aangifte is gedaan overeenkomstig de afdelingen 2 tot 4 zijn rechtsgeldig tot het ogenblik waarop een verbeterde aangifte wordt gedaan of tot het bewijs van het tegendeel.

Art. 155. SIGeDIS bewaart en beheert de gegevens zoals bedoeld in afdelingen 2 en 4 op elektronische wijze en stelt deze ter beschikking van de pensioeninstellingen van de overheidssector.

Met het oog op de uitvoering van dit hoofdstuk sluiten de¹ [PDOS]¹ en SIGeDIS een samenwerkingsakkoord waarin alle nodige afspraken worden vastgelegd over de doorstroming van de elektronische loopbaan- en bezoldigingsgegevens overeenkomstig de machtigingen daartoe afgeleverd door het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid bedoeld in artikel 3 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

► 1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 30 wet 5 mei 2014, B.S., 2 juni 2014, inwerking-treding: 1 augustus 2014 (art. 70, lid 1)

Art. 156. De pensioeninstellingen van de overheidssector bewerken de elektronische loopbaan- en bezoldigingsgegevens tot pensioengegevens en houden een elektronisch pensioendossier bij.

Art. 157. Voor zover de PDOS de pensioendossiers van de personeelsleden van een werkgever die op 1 januari 2011 onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt niet beheert, deze werkgever stelt de PDOS in kennis van het administratief en geldelijk statuut van zijn personeel

binnen de termijn van een maand na de inwerkingtreding van dit hoofdstuk, maar ten vroegste binnen de termijn van een maand na de bekendmaking ervan.

De werkgever die pas na 1 januari 2011 onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt, stelt de PDOS in kennis van het administratief en geldelijk statuut van zijn personeel binnen de termijn van een maand nadat hij onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt.

De werkgever is gehouden het administratief en geldelijk statuut van zijn personeel ter beschikking te stellen van de PDOS indien deze hierom verzoekt.

De werkgever stelt de PDOS in kennis van de wijzigingen in het administratief en geldelijk statuut van zijn personeel die een weerslag hebben op de pensioenrechten in de overheidssector binnen de termijn van een maand na de officiële goedkeuring van deze wijzigingen.

Afdeling 6

Toezicht

Art. 158. De werkgever bewaart een afschrift van de in artikel 140 bedoelde aangifte samen met alle verantwoordingsstukken en gegevens op basis waarvan hij deze aangifte heeft gedaan tot het verstrijken van een termijn van vijf jaar na de aangifte.

Art. 159. De werkgever bewaart alle verantwoordingsstukken en gegevens op basis waarvan hij het elektronisch attest «historische gegevens» heeft gevalideerd tot het verstrijken van een termijn van zes maanden na de pensionering van het personeelslid of tot het ogenblik waarop de PDOS hem van deze bewaarplicht ontlast.

Art. 160. Op verzoek van de ambtenaren van de PDOS verstrekken de werkgevers kosteloos alle inlichtingen, documenten of een afschrift ervan die zij nuttig achten om de toepassing van dit hoofdstuk te controleren.

Art. 161. Indien de ambtenaren van de PDOS bij het uitoefenen van het toezicht vaststellen dat een werkgever een onvolledige of onjuiste aangifte heeft gedaan, kunnen zij deze werkgever binnen een termijn van vijf jaar na zijn onvolledige of onjuiste aangifte ertoe verplichten een verbeterde aangifte te doen binnen de termijn van een maand overeenkomstig hun instructies.

Indien deze vaststelling meer dan vijf jaar na de aangifte plaats heeft, verbeteren deze ambtenaren ambtshalve de loopbaan- en bezoldigingsgegevens in het elektronisch pensioendossier.

Afdeling 7

Responsabilisering

Art. 162. ¹[Indien een pensioeninstelling van de overheidssector een te hoog pensioenbedrag uitbetaalt omdat de werkgever bij het vervullen van de in dit hoofdstuk voorgeschreven verplichtingen de pensioenwetgeving of de in de gebruikte toepassingen weergegeven instructies en glossaria niet heeft nageleefd, vordert hij het gedeelte

van de schuld dat hij niet van de sociaal verzekerde kan terugvorderen, terug van de werkgever.]¹

¹1. – Vervangen bij art. 21 wet 13 december 2012, *B.S.*, 21 december 2012, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 23, lid 2, 4°)

¹[**Art. 162/1.** Indien een persoon door zijn werkgever in disponibiliteit of verlof voorafgaand aan de oppensioenstelling is geplaatst op basis van een beslissing van de PDOS waarin de datum wordt bepaald vanaf welke deze persoon de voorwaarden inzake leeftijd en duur van de diensten zal vervullen om op pensioen gesteld te worden overeenkomstig artikel 46 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, kan het pensioen, in ieder geval, ingaan vanaf die datum.

Indien bij het verstrijken van de periode van disponibiliteit of verlof voorafgaand aan de oppensioenstelling blijkt dat de voorwaarden inzake leeftijd en duur van de diensten niet vervuld zijn, vallen de pensioenbedragen ten laste van de Staatskas tot op het ogenblik waarop deze voorwaarden vervuld zijn. Indien de in het eerste lid bedoelde beslissing gebaseerd was op onjuiste of onvolledige gegevens verstrekt door de werkgever, vordert de PDOS die pensioenbedragen terug van de werkgever.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 22 wet 13 december 2012, *B.S.*, 21 december 2012, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 23, lid 2, 4°)

¹[Afdeling 7/1

Secundair netwerk]¹

¹1. Opschrift ingevoegd bij art. 31 wet 5 mei 2014, *B.S.*, 2 juni 2014, inwerkingtreding: 1 augustus 2014 (art. 70, lid 1)

¹[**Art. 162/2.** De PDOS houdt ten behoeve van de andere pensioeninstellingen van de overheidssector een bijzonder repertorium van de personen bij zoals bedoeld in artikel 6, § 1, tweede lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en is derhalve een beheersinstelling van een secundair netwerk in de zin van artikel 1, 6°, van het koninklijk besluit van 4 februari 1997 tot organisatie van de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard tussen instellingen van sociale zekerheid.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 32 wet 5 mei 2014, *B.S.*, 2 juni 2014, inwerkingtreding: 1 augustus 2014 (art. 70, lid 1)

Afdeling 8

Inwerkingtreding

Art. 163. § 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van §§ 2 en 3, treedt dit hoofdstuk in werking op 1 januari 2011.

§ 2. Voor de werkgevers waarvan het pensioen van hun personeelsleden niet toegekend of beheerd wordt door de PDOS, is afdeling 4 slechts van toepassing voor zover de werkgever een overeenkomst heeft gesloten met de PDOS waarin hij zich ertoe verbindt de verplichtingen voorzien in die afdeling na te leven.

§ 3. Voor de werkgevers voor wie de PDOS bevoegd is om de wettelijkheid en het bedrag van het pensioen van hun personeelsleden te controleren, bepaalt de koning de inwerkingtreding van afdeling 4. Deze datum kan in voorkomend geval verschillend zijn naargelang de betrokken werkgever.

Programmawet 29 maart 2012
(B.S., 6 april 2012)

(Uittreksel)

TITEL 7
FRAUDEBESTRIJDING

ENIG HOOFDSTUK
SOCIALE FRAUDE EN CORRECTE TOEPASSING
VAN DE WET

Afdeling 9

Controle op het misbruik van fictieve adressen door de gerechtigden van sociale prestaties

Art. 100. Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder:

1° «sociaal inspecteurs»: de ambtenaren bedoeld in artikel 16, 1°, van het Sociaal Strafwetboek;

2° «gerechtigde»: de persoon die recht heeft op een sociale uitkering, hetzij op basis van de sociale zekerheid, hetzij op basis van een regeling voor maatschappelijke bijstand, of andere voordelen toegekend door de reglementering waarop de sociaal inspecteurs toezicht uitoefenen, alsook zij die er aanspraak op maakt;

3° «nutsbedrijven»: de instanties die in het kader van de openbare nutsvoorziening instaan voor de levering van water;

4° «distributienetbeheerders»: de natuurlijke personen of rechtspersonen zoals bedoeld in artikel 2, 8°, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, en artikel 1, 31°, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen;

5° «fictief adres»: een aan een officiële instantie opgegeven adres waar een sociaal verzekerde niet daadwerkelijk woont.

Art. 101. ¹[§ 1. In functie van de periodiciteit van hun gegevensinzameling en minstens één maal per kalenderjaar bezorgen de nutsbedrijven en distributienetbeheerders bepaalde verbruiks- en adresgegevens van bepaalde van hun particuliere klanten op elektronische wijze aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Het betreft de gegevens door de nutsbedrijven en distributienetbeheerders geselecteerd omdat het verbruik van de particuliere klant ten minste 80 % in neerwaartse of opwaartse zin afwijkt van een gemiddeld verbruik waarbij rekening gehouden wordt met de officieel meegedeelde gezinssamenstelling.

De gezinstypes en het gemiddelde verbruik per gezinstype worden jaarlijks bepaald door het beheerscomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid in overleg met de nutsbedrijven en distributienetbeheerders.

De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bezorgt de in het eerste lid bedoelde gegevens na kruising met de gegevens die zijn opgeslagen in het Rijksregister, bedoeld in de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, aan de openbare instellingen van sociale zekerheid en de sociaal inspecteurs op voorwaarde dat de bedoelde instellingen aan de gerechtigde op wie deze gegevens betrekking hebben een sociale uitkering toekennen, hetzij op basis van de sociale zekerheid, hetzij

op basis van een regeling voor maatschappelijke bijstand, of van andere voordelen toegekend door de reglementeringen waarop de sociaal inspecteurs toezicht uitoefenen. Dat moet hen in staat stellen om, na machtiging van het sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de gezondheid, in combinatie met andere sociale gegevens en sociale gegevens van persoonlijke aard die beschikbaar zijn in het netwerk, zoals bedoeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, te controleren of de sociale uitkering wordt toegekend op basis van een fictief adres.

§ 2. Voor de gegevensverwerkingen als bedoeld in § 1 wordt als verantwoordelijke voor de verwerking als bedoeld in artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aangeduid.]¹

► 1. – Vervangen bij art. 2 wet 13 mei 2016, B.S., 27 mei 2016, inwerking-treding: 1 juni 2016 (art. 8)

► 1 [Art. 101/1. § 1. Elke openbare instelling van sociale zekerheid (OISZ) kan de overeenkomstig artikel 101 ingezamelde gegevens samenvoegen met andere gegevens waar de OISZ's over beschikken met het oog op het uitvoeren van analyses op relationele gegevens waarmee deze diensten in staat worden gesteld om gerichte controles uit te voeren op basis van risico-indicatoren voor de toekenning van steun berekend op basis van een fictief adres. De analyse gebeurt op basis van gecodeerde gegevens. De gegevens waar een risico op het gebruik van een fictief adres uit blijkt, worden afgezonderd en gedecodeerd.

§ 2. Elke categorie van gegevens die aan een OISZ doorgegeven wordt ²[...] ², is onderworpen aan een machtiging van een sectoraal comité ingesteld binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De machtiging bepaalt de voorwaarden in verband met de bewaaringstermijn van de gecodeerde en gedecodeerde gegevens.

§ 3. De ³[...] ³ analyses op relationele gegevens hebben als verantwoordelijke voor de verwerking, als bedoeld in artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, de OISZ die de analyse op relationele gegevens uitvoert.]¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 13 mei 2016, B.S., 27 mei 2016, inwerking-treding: 1 juni 2016 (art. 8)

► 2. – § 2 gewijzigd (vernietigd) bij Grondwettelijk Hof nr. 29/2018 15 maart 2018, B.S., 18 juni 2018

► 3. – § 3 gewijzigd (vernietigd) bij Grondwettelijk Hof nr. 29/2018 15 maart 2018, B.S., 18 juni 2018

Art. 102. ¹[De gegevens bedoeld in artikel 101 kunnen enkel als bijkomend element gebruikt worden om uit te maken of een gerechtigde gebruik maakt van een fictief adres.]¹

► 1. – Vervangen bij art. 4 wet 13 mei 2016, B.S., 27 mei 2016, inwerking-treding: 1 juni 2016 (art. 8)

Art. 103. In het kader van een administratief onderzoek lichten de sociaal inspecteurs de gerechtigde in of, in voorkomend geval, een derde over het feit dat ze de verbruiksgegevens van het opgegeven adres kunnen ¹[gebruiken].¹

► 1. – Gewijzigd bij art. 5 wet 13 mei 2016, B.S., 27 mei 2016, inwerking-treding: 1 juni 2016 (art. 8)

II. Belgische wet- en regelgeving • 4. Sociaal recht

Programmawet (I) 29 maart 2012 - Controle misbruik fictieve adressen (Art. 104)

Art. 104. De wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, is van toepassing op de bepalingen van deze afdeling.

Art. 105. ¹[Het beheerscomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bepaalt de nadere regels, onder

meer de structuur en inhoud van de berichten waarmee de gegevens worden bezorgd, de wijze en het tijdstip waarop de verbruiks- en adresgegevens worden bezorgd.]¹

►1. – Vervangen bij art. 6 wet 13 mei 2016, *B.S.*, 27 mei 2016, inwerking-treding: 1 juni 2016 (art. 8)

Wet 29 januari 2014 houdende bepalingen inzake de sociale identiteitskaart en de ISI+-kaart (*B.S.*, 12 februari 2014)

K.B. 12 augustus 1993 houdende de organisatie van de informatieveiligheid bij de instellingen van sociale zekerheid (*B.S.*, 21 augustus 1993)

K.B. 4 februari 1997 tot organisatie van de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard tussen instellingen van sociale zekerheid (*B.S.*, 3 april 1997)

K.B. 9 juli 2001 tot regeling van de vernietiging van de gegevensbanken van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke aard die erin worden bewaard, in uitvoering van artikel 29 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid (*B.S.*, 17 augustus 2001)

(Uittreksel)

Art. 2. In oorlogstijd, in omstandigheden daarmee gelijkgesteld krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, kan elke minister die bevoegd is voor de toepassing van de sociale zekerheid ¹[de noodzaak van de vernietiging]¹ van de gegevensbanken van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke

aard die erin worden bewaard, ter bespreking voorleggen aan de interdepartementale commissie.

Hij kan hiertoe overgaan op eigen initiatief of op verzoek van de persoon belast met het dagelijks bestuur van een instelling van sociale zekerheid, bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, a) en d), van de wet, waarover hij het toezicht uitoefent.

De Minister van Sociale Zaken kan hiertoe bovendien overgaan op verzoek van de persoon belast met het dagelijks bestuur van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 1 K.B. 15 september 2006, *B.S.*, 10 oktober 2006

K.B. 16 januari 2002 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid
(*B.S., 6 februari 2002*)

K.B. 15 oktober 2004¹ [tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de pensioen- en solidariteitsinstellingen belast met het uitvoeren van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, de programmawet (I) van 24 december 2002 of de programmawet (I) van 27 december 2006, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid]¹
(*B.S., 14 december 2004, err., B.S., 28 december 2004*)

►1. Opschrift vervangen bij art. 1 K.B. 20 december 2012, *B.S.*, 15 februari 2013, *err., B.S.*, 2 oktober 2014

K.B. 4 maart 2005 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor wat betreft hun opdrachten inzake het recht op maatschappelijke dienstverlening, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
(*B.S., 31 maart 2005*)

K.B. 11 februari 2014 tot uitvoering van de artikelen 31ter, § 1, tweede lid en § 3, eerste lid, 31quinquies, vierde lid, 31sexies, § 2, derde en vierde lid en 31septies, derde lid van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en van artikel 13 van de wet van 27 december 2012 tot invoering van de elektronische registratie van aanwezigheden op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen
(*B.S., 21 februari 2014*)

K.B. 26 februari 2014 tot uitvoering van de wet van 29 januari 2014 houdende bepalingen inzake de sociale identiteitskaart en de ISI+kaart
(*B.S., 7 maart 2014*)

K.B. 7 december 2016 over de bewijskracht van de gegevens die door de instellingen van sociale zekerheid worden verwerkt
(*B.S., 19 december 2016*)

HOOFDSTUK I

BEWIJSKRACHT VAN DE GEGEVENS VERWERKT DOOR DE OPENBARE INSTELLINGEN VAN SOCIALE ZEKERHEID EN DE FEDERALE OVERHEIDSDIENSTEN DIE MET DE TOEPASSING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID ZIJN BELAST

Art. 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° «openbare instellingen van sociale zekerheid»: de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de openbare instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, *a)*, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

2° «federale overheidsdiensten die met de toepassing van de sociale zekerheid zijn belast»: de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid, de federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de programmatorische overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid;

3° «bevoegde minister»: de voogdijminister van de betrokken openbare instelling van sociale zekerheid of de minister bevoegd voor de betrokken federale overheidsdienst die met de toepassing van de sociale zekerheid is belast;

4° «sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid»: het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid bedoeld in artikel 37 van de wet van

15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Art. 2. De openbare instellingen van sociale zekerheid en de federale overheidsdiensten die met de toepassing van de sociale zekerheid zijn belast, kunnen ter erkenning door de bevoegde minister de voorwaarden en de nadere regels voorleggen voor het opslaan, bewaren, uitwisselen, meedelen of weergeven, met fotografische, optische, elektronische of andere technieken of op een leesbare drager, van de gegevens waarover zij beschikken of die aan hen zijn overgemaakt voor de toepassing van de sociale zekerheid.

Zij leggen hun voorstel, met een beknopte zelfevaluatie aangaande het voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 3, tegelijkertijd voor aan de bevoegde minister en, voor advies, aan het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid.

Art. 3. Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid gaat na of de voorgestelde procedure voldoet aan de volgende voorwaarden:

1° het voorstel omschrijft nauwkeurig de procedure;

2° de gebruikte technologie waarborgt een getrouwe, duurzame en volledige weergave van de gegevens;

3° de gegevens worden systematisch en zonder weglatingen geregistreerd;

4° de verwerkte gegevens worden op een zorgvuldige manier bewaard, systematisch gerangschikt en beschermd tegen elke vervalsing;

5° de volgende inlichtingen over de verwerking van de gegevens worden bewaard:

a) de identiteit van de verantwoordelijke voor de verwerking en de uitvoerder;

b) de aard en het onderwerp van de gegevens waarop de verwerking betrekking heeft;

c) de datum en de plaats van de uitvoering;

d) de eventuele storingen die zijn vastgesteld tijdens de verwerking.

Art. 4. Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid kan de vertegenwoordigers van de aanvrager horen vóór het zijn advies verleent. In overleg met die vertegenwoordigers kunnen wijzigingen aan de voorgestelde procedure worden aangebracht.

Art. 5. Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid deelt zijn gemotiveerd advies mee aan de bevoegde minister, uiterlijk binnen een termijn van twee maanden te rekenen vanaf de datum waarop het voorstel bedoeld in artikel 2, tweede lid, werd verzonden. Indien het advies niet binnen deze termijn wordt meegedeeld, wordt het geacht gunstig te zijn. Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid deelt tegelijkertijd zijn advies mee aan de aanvrager.

Art. 6. De bevoegde minister deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan de aanvrager en aan het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid, uiterlijk binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de datum waarop het voorstel bedoeld in artikel 2, tweede lid, werd verzonden. Indien de gemotiveerde beslissing niet binnen deze termijn meegedeeld wordt aan de aanvrager, wordt de procedure die hij heeft voorgesteld geacht erkend te zijn door de bevoegde minister, behalve indien het advies dat door het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid volgens artikel 5 wordt verstrekt ongunstig is, in welk geval de erkenning van de voorgestelde

procedure steeds afhankelijk is van een uitdrukkelijke en gemotiveerde beslissing door de bevoegde minister.

Vóór hij zijn beslissing neemt, gaat de bevoegde minister ook na of de in artikel 3 bepaalde voorwaarden vervuld zijn.

Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid registreert en bewaart de procedures die door de bevoegde minister werden erkend of geacht worden door de bevoegde minister te zijn erkend, onverminderd artikel 9.

Art. 7. Wanneer de procedure die de aanvrager heeft voorgelegd, wordt erkend door de bevoegde minister of wordt geacht erkend te zijn door de bevoegde minister, hebben de gegevens die volgens die procedure worden opgeslagen, bewaard, uitgewisseld, meegedeeld of weergegeven en hun weergave op een leesbare drager bewijskracht voor de toepassing van de sociale zekerheid, tot bewijs van het tegendeel. Deze bewijskracht geldt vanaf de datum waarop de procedure is erkend of is geacht erkend te zijn overeenkomstig artikel 6.

Art. 8. Elke wijziging aan een uitdrukkelijk of stilzwijgend erkende procedure om een reden die verband houdt met één van de voorwaarden bedoeld in artikel 3 is onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 2 tot 7.

Art. 9. De bevoegde minister kan de uitdrukkelijke of stilzwijgende erkenning intrekken wanneer hij vaststelt dat de erkenningsvoorwaarden geheel of gedeeltelijk niet meer vervuld zijn.

Vóór hij zijn beslissing neemt, kan de bevoegde minister het advies van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid vragen, in welk geval de bepalingen van artikel 4 naar analogie van toepassing zijn. Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid deelt zijn gemotiveerd advies aan de bevoegde minister mee, uiterlijk binnen een termijn van twee maanden te rekenen vanaf de datum waarop de aanvraag om advies werd verzonden. Indien dit advies niet binnen deze termijn wordt meegedeeld, wordt het geacht gunstig te zijn.

De bevoegde minister deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan de aanvrager en aan het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid.

De intrekking van de erkenning heeft uitwerking op de datum van mededeling van de beslissing van de bevoegde minister aan de aanvrager. Artikel 7 blijft van toepassing voor de periode die de datum van uitwerking van de intrekking van de erkenning voorafgaat.

HOOFDSTUK II

BEWIJSKRACHT VAN DE GEGEVENS VERWERKT DOOR DE ANDERE INSTELLINGEN VAN SOCIALE ZEKERHEID EN DE SOCIALE SECRETARIATEN VOOR WERKGEVERS

Art. 10. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° «instellingen»: de meewerkende instellingen van sociale zekerheid, de fondsen voor bestaanszekerheid en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, b), c) en f), van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, en de sociale secretariaten voor werkgevers;

2° «de procedure»: alle gebruikte procedures, processen en architecturen (hardware en software);

3° «gedigitaliseerde gegevens»: gegevens die opgeslagen, verwerkt en meegedeeld worden door middel van een optische en fotografische techniek;

4° «het formaat»: de code waaronder gedigitaliseerde gegevens zijn opgeslagen op een gegevensdrager;

5° «compressie»: de bewerking waarbij de digitale voorstelling van de afbeeldingen in grootte beperkt wordt om opslagcapaciteit te besparen en datatransmissie te versnellen;

6° «metagegevens»: de gegevensset die de context, de inhoud en de structuur van de gedigitaliseerde gegevens beschrijft;

7° «het systeem»: het geheel van apparatuur en besturings- en toepassingsprogrammatuur;

8° «het datacenter»: de ruimte waarin de informatie- en communicatieapparatuur (IT-apparatuur) zich fysiek bevindt waarop de gedigitaliseerde gegevens verwerkt en/of opgeslagen worden.

Art. 11. De gegevens die door middel van een optische en fotografische techniek opgeslagen, verwerkt of meegedeeld worden, alsook de weergave van deze gegevens op papier of op elke andere leesbare drager, hebben bewijskracht tot bewijs van het tegendeel, indien de procedure die de instelling overeenkomstig artikel 12 heeft vastgesteld voor de opslag, de verwerking, de mededeling of de weergave van deze gegevens voldoet aan de voorwaarden opgesomd in dit hoofdstuk en de gegevens in overeenstemming met die procedure werden opgeslagen, verwerkt of meegedeeld.

De gedigitaliseerde gegevens kan echter geen rechtsgeldigheid worden ontzegd op de enkele grond dat betwist wordt dat de werkelijk gevolgde procedure aan de voorwaarden van dit besluit voldoet, als diegene die zich op deze gegevens beroept kan aantonen, met alle middelen van recht, dat de afwijking van de voorwaarden in dit hoofdstuk de betrouwbaarheid van de gegevens niet in het gedrang heeft gebracht.

Art. 12. De instelling legt de procedure vast volgens welke ze de gegevens waarover ze beschikt of die ze doorgestuurd krijgt, door middel van een optische en fotografische techniek opslaat, verwerkt of meedeelt voor de toepassing ervan in de sociale zekerheid, alsook de procedure volgens welke ze deze gegevens op papier of op elke andere leesbare drager weergeeft, overeenkomstig dit hoofdstuk.

Art. 13. De instelling gebruikt een procedure voor:

1° de systematische en volledige opslag van gegevens;

2° de getrouwe, duurzame en volledige weergave van de informatie;

3° de zorgvuldige bewaring, de systematische classificatie en de beveiliging van de gegevens tegen elke vorm van vervalsing;

4° de integriteit en de leesbaarheid van de gegevens gedurende de volledige bewaartermijn.

Art. 14. De instelling beschikt over een gedetailleerde, regelmatig bijgewerkte documentatie over de gehanteerde procedure.

Deze documentatie bevat minstens de volgende inlichtingen:

1° de identificatiegegevens van de eventuele verwerker op wie de instelling een beroep doet, evenals de naam en het adres van de eigenaar van de gebruikte hardware en software;

2° het merk en het type van de gebruikte hardware en de benaming van de gebruikte software;

3° de nauwkeurige beschrijving van de hardware en software, met vermelding van de voornaamste technische kenmerken van de wijze van opslag, verwerking en mededeling door middel van de gebruikte optische en fotografische techniek;

4° de documentatie van de gebruikte opslaginfrastructuur;

5° de beschrijving van de wijze waarop de integriteit van de gedigitaliseerde gegevens wordt verzekerd en kan worden gecontroleerd;

6° de beschrijving van de uitgevoerde kwaliteitscontroles;

7° de documentatie van de software voor de verbetering van de beeldkwaliteit en de herkenningsoftware;

8° de beschrijving van de wijze waarop de beschikbaarheid en de toegankelijkheid van de gedigitaliseerde gegevens worden verzekerd;

9° een beschrijving van de wijze waarop de gedigitaliseerde gegevens worden beveiligd tegen onbevoegde toegang;

10° een beschrijving van het back-upbeleid.

Elke aangebrachte wijziging aan de gebruikte procedure wordt onmiddellijk aan de gedetailleerde beschrijving toegevoegd.

De instelling kan op elk moment de documentatie voorleggen aan het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid bedoeld in artikel 37 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Zowel de documentatie van de procedure als de link tussen deze documentatie en de gedigitaliseerde gegevens wordt bijgehouden gedurende de volledige bewaartermijn.

Art. 15. De toegang tot de gedigitaliseerde gegevens verloopt conform de regels en procedures in voege in de instelling.

Elke bewerking van de gedigitaliseerde gegevens wordt samen met de identiteit van de bewerker in een logboek bijgehouden.

Art. 16. De gedigitaliseerde gegevens worden bewaard in valideerbare, genormeerde en volledig gedocumenteerde bestandsformaten geschikt voor bewaring op lange termijn.

Indien er gebruik gemaakt wordt van een tussenformaat, dan mag er geen relevant kwaliteitsverlies optreden bij de omzetting van het tussenformaat naar het uiteindelijke formaat.

Compressie is alleen toegestaan indien aantoonbaar geen relevant informatieverlies optreedt.

Art. 17. De gedigitaliseerde gegevens worden op de dag van hun opmaak opgeslagen in een opslaginfrastructuur die de integriteit en de duurzaamheid van de gegevens verzekert.

De gedigitaliseerde gegevens en de niet gedigitaliseerde originele gegevens worden blijvend met elkaar gelinkt via een unieke identifier tot op het moment waarop het origineel vernietigd wordt.

Art. 18. De verwerking van de gedigitaliseerde gegevens gebeurt in een Lid-Staat van de Europese Unie of in een derde staat waarnaar het vrij verkeer van diensten is uitgebreid en die zich er in het kader van een internationaal akkoord met de Europese Unie toe heeft verbonden om de regelgeving van de Europese Unie betreffende de verwerking van persoonsgegevens te respecteren.

Art. 19. De integriteit van de inhoud, de duurzaamheid, de toegankelijkheid en de leesbaarheid van de gedigitaliseerde gegevens en de hieraan verbonden metagegevens worden gewaarborgd gedurende de door de toepasselijke reglementering opgelegde bewaartermijn.

Metagegevens worden op een consistente en gestructureerde wijze toegekend.

De koppeling tussen de gedigitaliseerde gegevens en de bijbehorende metagegevens kan gedurende de volledige bewaartermijn worden gereconstrueerd.

Elk van de gedigitaliseerde gegevens kan binnen een redelijke termijn worden teruggevonden aan de hand van de bijbehorende metagegevens en kan waarneembaar of leesbaar gemaakt worden, met inachtneming van de autorisaties.

Het gebruikte systeem importeert, converteert, migreert en exporteert de gedigitaliseerde gegevens en de bijbehorende metagegevens met behoud van de betrouwbaarheid, de integriteit en de bruikbaarheid ervan.

Art. 20. De veiligheidsmaatregelen die de gegevensintegriteit waarborgen, zijn opgesteld overeenkomstig het informatieveiligheidsbeleid van de instelling.

De instelling voert een systematische risicoanalyse uit, onder meer betreffende de gegevensverwerking, de systemen, het personeel en de veiligheidseisen.

De instelling beschikt over een informatieveiligheidsbeleid dat het geheel van strategieën en gekozen maatregelen voor de gegevensbeveiliging bevat.

Het in het vorige lid vermelde beleid is gebaseerd op de normen en/of richtlijnen die door nationale en internationale instanties erkend worden.

Aldus doet de instelling minstens het volgende:

1° ze heeft een overzicht van de gehanteerde veiligheidsmaatregelen en toetst periodiek (extern of niet) of de ingevoerde veiligheidsmaatregelen nog passend zijn of niet;

2° ze beschikt over een gedocumenteerd en passend back-upbeleid, calamiteiten- en herstelplan;

3° ze treft alle nodige maatregelen om te voorkomen dat de gedigitaliseerde gegevens gedeeltelijk of geheel verloren zouden gaan gedurende de bewaartermijn. Hiertoe maakt de instelling periodiek back-ups van alle gedigitaliseerde gegevens en bewaart ze deze back-ups op een andere beveiligde locatie;

4° ze test op regelmatige basis de back-up- en herstelplannen en past ze indien nodig aan;

5° ze beschikt over een geactualiseerd toegangscontrolebeleid voor het toekennen, het wijzigen en het verwijderen van toegangsrechten tot het systeem;

6° ze stelt in geval van onderaanneming veiligheidseisen aan deze derde via een contract;

7° na afloop van de door de instelling gehanteerde verjaringstermijn, die ten minste de wettelijke verjaringstermijn moet zijn, vernietigt zij de gedigitaliseerde gegevens

aan de hand van een gedocumenteerd proces en indien het gevoelige gegevens betreft, voert zij veilige vernietigingsmethodes uit;

8° ze beschikt over een goed beveiligd datacenter met onder meer klimaatbeheersing, een alarm en een brandmeldvoorziening, een toegangscontrole, een ordelijke kabeling en een noodstroomvoorziening;

9° ze voorziet in redundantie in de opslaginfrastructuur;

10° ze slaat de informatiedragers en back-ups in een fysiek beveiligde plaats op;

11° ze beschikt over voldoende medewerkers, met voldoende kennis en competenties, om al haar taken en verantwoordelijkheden op het gebied van het beheer van gedigitaliseerde gegevens te kunnen uitvoeren;

12° in geval van migraties naar nieuwe bestandsformaten worden de overdrachten naar gegevensdragers tijdig uitgevoerd om de integriteit en de permanente toegang tot de gedigitaliseerde gegevens gedurende de volledige bewaartermijn te kunnen verzekeren.

De minimale veiligheidsmaatregelen waarvan sprake in het vorige lid blijven van kracht voor het gedocumenteerde migratieproces dat door de instelling uitgevoerd wordt.

HOOFDSTUK III

DIVERSE BEPALINGEN

Art. 21. 1° (...) ^{▽1}

2° (...) ^{▽2}

3° (...) ^{▽3}

4° (...) ^{▽4}

⊙ 1. – Heft K.B. 22 maart 1993 Kruispuntbank, informatiegegevens, bewijskracht, op

⊙ 2. – Heft K.B. 28 november 1995 Bewijswaarde informatiegegeven, sociaal statuut zelfstandige, op

⊙ 3. – Heft K.B. 15 maart 1999 Sociale zekerheid, informatiegegevens, bewijskracht, op

⊙ 4. – Heft K.B. 9 januari 2000 Administratie der Pensioenen, bewijskracht van de gebruikte informatiegegevens, op

Art. 22. De uitdrukkelijke of stilzwijgende erkenningen op grond van een koninklijk besluit bedoeld in artikel 21 behouden hun uitwerking zolang zij aan de in die koninklijke besluiten bedoelde voorwaarden blijven voldoen.

Art. 23. Aanvragen tot erkenning die op grond van een koninklijk besluit bedoeld in artikel 21 werden ingediend vóór de datum van inwerkingtreding van dit koninklijk besluit worden behandeld overeenkomstig het toepasselijk koninklijk besluit bedoeld in artikel 21.

Art. 24. De Minister bevoegd voor Werk, de Minister bevoegd voor Sociale Zaken en de Minister bevoegd voor Zelfstandigen en Maatschappelijke Integratie zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 28 april 2017 tot vaststelling van boek I Algemene beginselen van de codex over het welzijn op het werk

(B.S., 2 juni 2017, *err.*, B.S., 12 juni 2017)

(Uittreksel)

Art. 1. Boek I, Algemene beginselen van de codex over het welzijn op het werk wordt vastgesteld als volgt:

**BOEK I
ALGEMENE BEGINSELEN**

**TITEL 1
INLEIDENDE BEPALINGEN**

**HOOFDSTUK I
OORSPRONG VAN DE BEPALINGEN**

Art. I.1-1. De codex over het welzijn op het werk is inzonderheid de omzetting van de richtlijnen van de Europese Unie vastgesteld in uitvoering van artikel 153 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de wijze vastgesteld in bijlage I.1-1.

**HOOFDSTUK II
TOEPASSINGSGBIED**

Art. I.1-2. Onverminderd de bijzondere bepalingen van de codex die een specifiek toepassingsgebied vaststellen, is de codex over het welzijn op het werk van toepassing op de werkgevers en de werknemers en op de daarmee gelijkgestelde personen bedoeld in artikel 2, § 1 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

**TITEL 4
MAATREGELEN IN VERBAND MET HET
GEZONDHEIDSTOEZICHT OP DE WERKNEMERS**

**HOOFDSTUK VII
HET GEZONDHEIDSDOSSIER**

**Afdeling 1
Doelstellingen**

Art. I.4-83. § 1. Het gezondheidsdossier van de werknemer bestaat uit de opslag van alle relevante informatie betreffende de werknemer die de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer in staat stelt het gezondheidstoezicht uit te voeren en de doeltreffendheid te meten van de preventie- en beschermingsmaatregelen die in de onderneming individueel en collectief worden toegepast.

§ 2. De verwerking van de medische persoonsgegevens en van de blootstellingsgegevens voor wetenschappelijk onderzoek, epidemiologische registratie, onderwijs en voortgezette vorming moet gebeuren met eerbiediging van de voorwaarden en de nadere regels bedoeld in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Art. I.4-84. De preventieadviseur-arbeidsgeneesheer staat in voor de samenstelling en het bijhouden van het gezondheidsdossier voor elke werknemer die hij moet onderzoeken.

De afdeling of het departement belast met het medisch toezicht bepaalt de procedureregels betreffende de samenstelling en het bijhouden van het gezondheidsdossier, overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.

Deze procedures maken deel uit van het kwaliteitshandboek van de afdeling belast met het medisch toezicht.

**Afdeling 2
Inhoud**

Art. I.4-85. § 1. Het gezondheidsdossier omvat een geheel van gestructureerde en duidelijk geordende gegevens en een aantal documenten. Het bestaat uit vier verschillende delen:

a) de sociaal-administratieve gegevens betreffende de identificatie van de werknemer en zijn werkgever;

b) de beroepsanamnese en de objectieve medische persoonsgegevens, bedoeld in artikel I.4-86, die zijn vastgesteld aan de hand van de verplichte handelingen verricht tijdens de preventieve medische onderzoeken. Deze persoonsgegevens houden verband met de werkpost of de activiteit van de werknemer;

c) de specifieke gegevens van persoonlijke aard vastgesteld door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer tijdens de preventieve medische onderzoeken en die aan laatstgenoemde arts zijn voorbehouden;

d) de blootstellingsgegevens, bedoeld in artikel I.4-87, van elke werknemer die is tewerkgesteld op een werkpost of aan een activiteit waarbij hij blootstaat aan biologische, fysische of chemische agentia.

§ 2. Het gezondheidsdossier bevat geen informatie over de medewerking aan programma's inzake volksgezondheid die geen verband houden met het beroep.

Art. I.4-86. De objectieve medische persoonsgegevens, bedoeld in het artikel I.4-85, § 1, b) bevatten:

1° het in artikel I.4-10 bedoelde «Verzoek om gezondheidstoezicht over de werknemers»;

2° de datum en de aard van het soort uitgevoerd preventief medisch onderzoek en de resultaten van de handelingen uitgevoerd volgens en bepaald in hoofdstuk III van deze titel;

3° de resultaten van de gerichte onderzoeken of van de gerichte functionele tests met hun datum;

4° de resultaten van het biologisch toezicht met hun datum;

5° de radiografieën en de verslagen van de radiologische onderzoeken;

6° alle andere documenten of gegevens met betrekking tot de gerichte onderzoeken die de betrokken werknemer heeft ondergaan en die door externe artsen of diensten zijn verricht. Al die documenten zijn gedateerd en vermelden de identiteitsgegevens van de werknemer;

7° het in artikel I.4-46 bedoelde formulier voor de gezondheidsbeoordeling;

8° de datum en de aard van de inentingen en hernieuwde inentingen, de uitslagen van de tuberculinetests, de inentingskaarten en desgevallend de nauwkeurig omschreven

redenen van medische aard van het bestaan van contra-indicaties;

9° alle nuttige aanwijzingen met betrekking tot het voortgezet gezondheidstoezicht dat eventueel wordt uitgeoefend in toepassing van artikel I.4-38;

10° alle andere medische of medisch-sociale documenten die de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer nuttig acht om bij het dossier te voegen, meer bepaald de uitwisseling van informatie met de door de werknemer gekozen arts;

11° een afschrift van de in artikel I.4-99 bedoelde aangifte van beroepsziekte;

12° een afschrift van de arbeidsongevallensteekkaart die de werkgever, in toepassing van artikel I.6-3, stuurt naar de afdeling of het departement belast met het medisch toezicht;

13° het re-integratieplan of het verslag bedoeld in artikel I.4-75, § 3.

Art. I.4-87. De in artikel I.4-85, § 1, *d)* bedoelde blootstellinggegevens van de betrokken werknemer bevatten:

1° de lijst van de chemische stoffen geïdentificeerd aan de hand van hun CAS-, EINECS-, of ELINCS- nummer, of aan de hand van alle andere informatie die een nauwkeurige identificatie mogelijk maakt;

2° de kwalitatieve, kwantitatieve en representatieve gegevens in verband met de aard, de intensiteit, de duur en de frequentie van de blootstelling van de werknemer aan chemische of fysische agentia;

3° de datum en het blootstellingsniveau in geval de grenswaarden worden overschreden;

4° de lijst van de biologische agentia en van de eventuele incidenten of ongevallen.

Afdeling 3

Wijze van bewaren

Art. I.4-88. Het gezondheidsdossier wordt al naargelang het geval bijgehouden binnen de afdeling of het departement belast met het medisch toezicht of op het gewestelijk centrum voor onderzoek van de externe dienst.

Alleen de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer, verantwoordelijk voor de afdeling of voor het departement van het medisch toezicht, en die er de beheerder van is, is belast met de bewaring ervan en is er exclusief verantwoordelijk voor en hij alleen kan een of meerdere leden van het personeel die hem bijstaan en die onderworpen zijn aan het beroepsgeheim aanduiden om er uitsluitend toegang toe te hebben.

In afwijking van het eerste lid, mag voor de werkgevers van groepen A en B, zoals bepaald in artikel II.1-2, waar de aanwezigheid van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer permanent is, het gezondheidsdossier bijgehouden worden in de onderneming.

Art. I.4-89. § 1. Het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht bewaart het dossier van de werknemer die geen deel meer uitmaakt van het personeel dat onderworpen is aan het gezondheidstoezicht, in goede staat, volledig en goed gerangschikt in zijn archieven en onder voorwaarden die het medisch geheim waarborgen, behalve indien hij het overeenkomstig artikel I.4-92 doorstuurt aan een ander departement of een andere afdeling belast met het medisch toezicht. Dit dossier bevat de gegevens bedoeld in artikel I.4-85, § 1, *a)*, *b)* en *d)*.

§ 2. Het dossier wordt daar, ten minste vijftien jaar na het vertrek van de werknemer bewaard. Eens die tijd verstreken mag de afdeling of het departement belast met het

medisch toezicht het dossier vernietigen, of het aan de door de werknemer aangewezen arts bezorgen, indien deze werknemer dit bijtijds gevraagd heeft na op de hoogte te zijn gebracht van deze mogelijkheid.

§ 3. Nochtans, wanneer het dossier in de gevallen bepaald door de specifieke bepalingen van de codex, langer dan vijftien jaar moet worden bewaard, bewaart de afdeling of het departement belast met het medisch toezicht het in het archief vanaf de dag dat de werknemer geen deel meer uitmaakt van het aan het gezondheidstoezicht onderworpen personeel.

Na verloop van deze termijn wordt het dossier noch vernietigd, noch overhandigd aan de werknemer of aan om het even welke instelling, maar wordt het gestuurd naar de algemene directie TWW.

Art. I.4-90. Geen enkele afdeling of departement belast met het medisch toezicht mag worden opgeheven indien de geneesheer belast met het beheer ervan, niet ten minste drie maanden vooraf de algemene directie TWW hiervan op de hoogte heeft gesteld zodat deze directie in de mogelijkheid wordt gesteld om bijtijds te beslissen welke maatregelen er moeten genomen worden met betrekking tot de bestemming die moet worden gegeven aan de gezondheidsdossiers die zich in deze afdeling of in dit departement bevinden.

Art. I.4-91. De vernietiging en de overdracht van de gezondheidsdossiers, evenals het uitlenen en het verstrekken van kopies van de documenten die ze bevatten, zoals bepaald in dit hoofdstuk, gebeurt onder voorwaarden die het medisch geheim volledig waarborgen.

Afdeling 4

Overdracht en bewegingen

Art. I.4-92. § 1. Het gezondheidsdossier van een werknemer die van werkgever verandert en dat de gegevens bedoeld in artikel I.4-85, § 1, *a)*, *b)* en *d)* bevat, moet volledig bewaard worden op de zetel van het huidige departement of de huidige afdeling belast met het medisch toezicht dat het gezondheidstoezicht op de werknemer heeft uitgeoefend.

§ 2. Om te vermijden dat aan een kandidaat of een werknemer geneeskundige handelingen worden opgelegd die hij onlangs reeds heeft gekregen en wanneer een gezondheidsdossier op naam van deze persoon reeds bestaat in een andere onderneming, verzoekt de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer indien hij dit nuttig acht in toepassing van artikel I.4-28, 1° dat het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht van deze andere onderneming hem de objectieve medische persoonsgegevens over die persoon zou opsturen evenals de blootstellinggegevens bedoeld in artikel I.4-87, indien het een werknemer betreft die aan ioniserende stralen werd blootgesteld en het opnieuw zal worden.

§ 3. Het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht, dat verkiest het gedeelte met de objectieve medische persoonsgegevens niet over te dragen, leent de bedoelde stukken uit aan de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer of bezorgt hem onverwijld een eensluidend afschrift van de documenten die hij heeft gevraagd. Van radiografieën wordt evenwel steeds het origineel aan deze arts voorgelegd.

De afdeling of het departement belast met het medisch toezicht die afschriften aflevert moet hierop de vermelding «voor eensluidend afschrift van het oorspronkelijk document» aanbrengen.

§ 4. Bij elk overgedragen dossier of dossiergedeelte wordt een volledige inventaris gevoegd van de documenten die het bevat.

Elke afdeling of elk departement belast met het medisch toezicht registreert de bewegingen van de dossiers en de delen van dossiers door voor elk dossier of deel van een dossier dat verzonden of ontvangen wordt, de naam en voornaam van de betrokken werknemer te vermelden evenals het adres van de afdeling of het departement belast met het medisch toezicht dat er al naargelang het geval de bestemming of de afzender van is.

Alle voornoemde bewegingen van dossiers of dossiergedeelten gebeuren onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de in artikel 1.4-88 vermelde personen.

Art. 1.4-93. De dossiers en documenten worden in een gesloten enveloppe en ten persoonlijke titel naar de afdelingen of departementen belast met het medisch toezicht of naar de behandelende artsen van de werknemers gestuurd. De verzending wordt verzekerd door en onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer verantwoordelijk voor het beheer van het dossier, of van het onder het beroepsgeheim vallende personeelslid dat hem bijstaat. De dossiers en documenten worden met de post of langs eender welke andere weg, die tenminste dezelfde waarborgen biedt tegen verlies of beschadiging, aan de bestemmingen bezorgd.

Art. 1.4-94. Het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht dat kiest voor de elektronische overdracht van het dossier of de gedeelten ervan moet de principes en waarborgen van authenticiteit, betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid toepassen.

De overdracht van de medische gegevens gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de geneesheer die de leiding heeft over het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht en die, aan de hand van bewezen doeltreffende methodes, instaat voor de bescherming en de beveiliging van die gegevens op gebied van toegang, gebruik en overdracht.

De maatregelen die hiervoor worden genomen, worden vastgelegd in gedetailleerde instructies die zijn opgenomen in een intern reglement waarvan de toepassing en het toezicht worden toevertrouwd aan de geneesheer die de leiding heeft over het departement of de afdeling belast met het medisch toezicht.

Afdeling 5

Toegang

Art. 1.4-95. § 1. Op verzoek van of met akkoord van de betrokken werknemer, mag de preventieadviseur-arbeids-

geneesheer de arts die deze werknemer behandelt contacteren en hem documenten uit het gezondheidsdossier dat de gegevens bevat bedoeld in artikel 1.4-85, § 1, *a)*, *b)* en *d)* lenen of hem er een afschrift van bezorgen.

§ 2. De werknemer heeft het recht kennis te nemen van alle medische persoonsgegevens en van de blootstellingsgegevens uit zijn gezondheidsdossier overeenkomstig artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt.

§ 3. Onder voorbehoud van de bepalingen van § 1 en § 2, en van de artikelen 1.4-88 en 1.4-92, worden alle nodige maatregelen genomen opdat niemand kan kennis nemen van het gezondheidsdossier.

Afdeling 6

Geautomatiseerde verwerking

Art. 1.4-96. De gegevens uit het gezondheidsdossier kunnen automatisch of manueel worden verwerkt overeenkomstig de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, en de bepalingen van dit hoofdstuk.

Art. 1.4-97. § 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 16, § 1 van de in artikel 1.4-96 bedoelde wet, is de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer, die de leiding heeft over de afdeling of het departement belast met het medisch toezicht, de verantwoordelijke voor de verwerking indien het gezondheidsdossier automatisch wordt verwerkt. In die hoedanigheid zorgt hij ervoor dat een beschrijvende staat van het elektronisch bestand wordt opge maakt die de volgende gegevens vermeldt:

1° de wijze waarop de structuur van het dossier wordt beschreven;

2° de wijze waarop de verschillende gegevenscategorïen van het dossier in rubrieken worden onderverdeeld;

3° de toegepaste coderingssystemen;

4° de maatregelen en de hoedanigheid van de personen die de continuïteit en de veiligheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking verzekeren;

5° de hoedanigheid van de personen die de verschillende gegevenscategorïen mogen raadplegen en verwerken.

§ 2. De minister kan, met het oog op de bewaring en overmaking van de geautomatiseerde gezondheidsdossiers bijzondere voorwaarden en nadere regelen vaststellen voor de toepassing van de artikelen 1.4-88 tot 1.4-95, inzonderheid binnen het raam van de toepassing van de bepalingen van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

K.B. 28 april 2017 tot vaststelling van boek VIII – Ergonomische belasting van de codex over het welzijn op het werk

(*B.S., 2 juni 2017*)

CAO nr. 38 NAR 6 december 1983 betreffende de werving en selectie van werknemers
(B.S., 28 juli 1984)

1. Algemeen verbindend verklaard bij K.B. 11 juli 1984, B.S., 28 juli 1984

(Uittreksel)

HOOFDSTUK IV

**VERBINTENISSEN VAN DE ONDERTEKENENDE
PARTIJEN IN VERBAND MET DE NALEVING VAN
GEDRAGSREGELS MET BETREKKING TOT DE
WERVING EN DE SELECTIE.**

3. Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Art. 11. De persoonlijke levenssfeer van de sollicitant zal bij de selectieprocedure worden geëerbiedigd. Zulks impliceert dat vragen over het privé-leven slechts verantwoord zijn indien zij relevant zijn wegens de aard en de uitoefeningsvoorwaarden van de functie.

Commentaar

De persoonlijke levenssfeer van de sollicitanten moet gerespecteerd worden. Dit geldt niet alleen voor de werkgever maar ook voor de personen, die namens hem aan de selectiewerkzaamheden deelnemen, zoals bijvoorbeeld de psychologen en de geneesheren.

4. Vertrouwelijke behandeling van de gegevens

Art. 12. Alle inlichtingen betreffende de sollicitant worden door de werkgever vertrouwelijk behandeld.

5. Plichten van de sollicitant

Art. 13. De sollicitant is ertoe gehouden om te goeder trouw aan de selectie-procedure mee te werken en alle noodzakelijke gegevens over beroeps- en studieverleden te verschaffen, wanneer deze betrekking hebben op de aard en de uitoefeningsvoorwaarden van de functie.

Commentaar

De sollicitant moet alle noodzakelijke gegevens over zijn beroeps- en studieverleden verstrekken, wanneer deze gegevens verband houden met de aard en de uitoefeningsvoorwaarden van de functie.

Het feit dat een sollicitant een opleiding heeft genoten of een kwalificatie bezit, die hoger zijn dan deze voor de uit te oefenen functie vereist worden, mag geen reden zijn om zijn sollicitatie te weigeren.

Art. 14. De sollicitant mag geen ruchtbaarheid geven aan de vertrouwelijke gegevens waarvan hij kennis zou hebben gekregen naar aanleiding van de procedure van werving en selectie.

6. Duur van de selectieprocedure

Art. 15. De selectieprocedure moet binnen een redelijke termijn verlopen.

Commentaar

De werkgever dient er zorg voor te dragen dat er niet onnodig veel tijd verloopt tussen de bekendmaking van de te begeven betrekking en de beslissing in verband met de eventuele indienstneming. De onderscheiden fasen van de procedure moeten binnen een redelijke termijn worden afgehandeld.

7. Proefarbeid

Art. 16. Indien de selectieprocedure een productieve praktische proef omvat, mag deze proef niet langer duren dan nodig om de bekwaamheid van de sollicitant te testen.

8. Verplaatsingskosten

Art. 17. De werkgever richt de selectie derwijze in dat de verplaatsingen van de sollicitanten zoveel mogelijk worden beperkt.

Commentaar

Van de sollicitant mogen geen al te frequente verplaatsingen worden gevraagd. Daartoe dient er bij de inrichting van de selectieprocedure naar gestreefd de onderscheiden tests, proeven, examens en interviews zo veel mogelijk te groeperen.

9. Publicitaire werkaanbiedingen

Art. 18. Het aanbieden van fictieve arbeidsplaatsen om publicitaire redenen is niet toegelaten.

Commentaar

Bij het bekendmaken van een werkaanbieding moet het vaststaan dat er werkelijk een arbeidsplaats openstaat. Het is immers onverantwoord dat er betrekkingen worden aangeboden enkel en alleen om reclame te maken voor de onderneming.

CAO nr. 68 NAR 16 juni 1998 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemers ten opzichte van de camerabewaking op de arbeidsplaats
(B.S., 2 oktober 1998)

1. Algemeen verbindend verklaard bij K.B. 20 september 1998, B.S., 2 oktober 1998

HOOFDSTUK I
DRAAGWIJDTE

Art. 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft tot doel de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de werknemers in de onderneming en de bescherming van hun waardigheid en de vrijwaring van het fundamenteel recht hierop te waarborgen door, rekening houdend met de behoeften van een goede werking van de onderneming, de doeleinden en voorwaarden te bepalen waaronder camerabewaking op de arbeidsplaats met of zonder bewaring van de beelden kan ingevoerd worden.

Commentaar

De onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst schrijft zich in in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens voor wat de camerabewaking betreft die onder het toepassingsgebied van de wet ressorteert en waarborgt de toepassing ervan.

Deze wet is van toepassing op camerabewaking van zodra de beelden niet alleen worden opgenomen en onmiddellijk weergegeven maar ook bewaard worden, zoals uiteengezet door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in haar advies nr. 14/95 van 7 juni 1995 betreffende de toepasselijkheid van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens op beeldopnamen en de gevolgen ervan.

De principes van de genoemde wet van 8 december 1992, met name het finaliteitsprincipe, het proportionaliteitsprincipe en de informatieverplichting, worden in deze collectieve arbeidsovereenkomst geconcretiseerd naar de arbeidsplaats toe.

Aangezien deze principes beschouwd worden als waarborgen die essentieel kunnen geacht worden voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, voert deze overeenkomst ze ook in voor camerabewaking die op dit ogenblik niet onder het toepassingsgebied van de wet van 8 december 1992 ressorteert. Op deze wijze zet de overeenkomst de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens, naar het Belgisch recht om voor wat de camerabewaking op de arbeidsplaats betreft.

Bovendien wil deze collectieve arbeidsovereenkomst rekening houden met de wettelijke en conventionele bepalingen inzake informatie en consultatie van de werknemersvertegenwoordigers. In deze context werd ervoor geopteerd om, waar dit voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer noodzakelijk geacht werd, in een aantal bijkomende waarborgen te voorzien die volledig kaderen in de voor de sociale verhoudingen gekenmerkte en algemeen aanvaarde procedures.

HOOFDSTUK II
DEFINITIE

Art. 2. Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst dient onder camerabewaking te worden verstaan elk bewakingssysteem met één of meer camera's dat ertoe strekt om bepaalde plaatsen of activiteiten op de arbeidsplaats te bewaken vanuit een punt dat zich geografisch op een afstand van die plaatsen of activiteiten bevindt met of zonder het oog op bewaring van de beeldgegevens die het verzamelt en overbrengt.

HOOFDSTUK III
TOEPASSINGSMODALITEITEN

Afdeling I

Algemene toepassingsmodaliteiten

Art. 3. Camerabewaking op de arbeidsplaats met of zonder bewaring van de beeldgegevens is enkel toegelaten voor zover voldaan is aan de voorwaarden zoals bepaald in de artikelen 4 tot en met 11.

Onderafdeling 1

Finaliteits- en proportionaliteitsprincipe

1. Finaliteit

Art. 4. § 1. Camerabewaking op de arbeidsplaats is enkel toegelaten voor het nastreven van één van de volgende doeleinden:

- 1° de veiligheid en gezondheid;
- 2° de bescherming van de goederen van de onderneming;
- 3° de controle van het productieproces.

De controle van het productieproces kan betrekking hebben op zowel de machines als op de werknemers.

Als de controle enkel betrekking heeft op de machines, beoogt zij de goede werking ervan na te gaan.

Als de controle betrekking heeft op de werknemers, betreft zij de evaluatie en verbetering van de werkorganisatie;

4° de controle van de arbeid van de werknemer conform artikel 9, § 2.

Het nastreven van dit doeleinde mag niet tot gevolg hebben dat beslissingen en beoordelingen door de werkgever enkel gebaseerd worden op gegevens die via camerabewaking verkregen werden.

§ 2. De werkgever dient het doeleinde van de camerabewaking duidelijk en expliciet te omschrijven.

Commentaar

Deze collectieve arbeidsovereenkomst laat de mogelijkheid voor het gebruik van camera's voor opleidingsdoeleinden onverlet aangezien dit geen bewaking betreft.

Er moet bovendien opgemerkt worden dat bij geheime camerabewaking de bepalingen van het strafwetboek gelden en dat deze vorm van bewaking enkel in overeenstemming

met de voorschriften van het wetboek van strafvordering kan ingevoerd worden.

Tenslotte beoogt artikel 4, § 1, 4° niet om de werknemer voortdurend in beeld te brengen.

Art. 5. De camerabewaking is voortdurend als de camera of camera's op permanente wijze functioneren.

De camerabewaking is tijdelijk als de camera of camera's hetzij tijdelijk hetzij vast geïnstalleerd zijn maar slechts gedurende één of meerdere perioden functioneren.

Art. 6. § 1. Naar gelang het nagestreefde doeleinde is camerabewaking voortdurend of tijdelijk.

§ 2. Camerabewaking mag voortdurend of tijdelijk zijn indien één van de volgende doeleinden nagestreefd wordt:

- de veiligheid en gezondheid;
- de bescherming van de goederen van de onderneming;
- de controle van het productieproces die enkel betrekking heeft op de machines.

§ 3. Camerabewaking mag enkel tijdelijk zijn als één van de volgende doeleinden nagestreefd wordt:

- de controle van het productieproces die betrekking heeft op de werknemers;
- de controle van de arbeid van de werknemer.

Commentaar

Voortdurende camerabewaking is enkel toegelaten met het oog op de veiligheid en gezondheid, met het oog op de bescherming van de goederen van de onderneming en met het oog op de controle van het productieproces, die enkel betrekking heeft op de machines.

Dat wil zeggen dat voortdurende camerabewaking van de werknemer niet toegelaten is en voortdurende camerabewaking van machines enkel toegelaten is in de mate dat het niet de bedoeling is om de werknemer te viseren.

Onder dezelfde voorwaarden is tijdelijke camerabewaking met het oog op de veiligheid en gezondheid, met het oog op de bescherming van de goederen van de onderneming en met het oog op de controle van het productieproces, die enkel betrekking heeft op de machines, toegelaten.

2. Proportionaliteit

Art. 7. De werkgever mag de camerabewaking niet aanwenden op een wijze die onverenigbaar is met het uitdrukkelijk omschreven doeleinde.

De camerabewaking dient, uitgaande van dit doeleinde, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn.

Art. 8. In principe mag de camerabewaking geen inmenging in de persoonlijke levenssfeer van de werknemer tot gevolg hebben.

Als de camerabewaking wel een inmenging in de persoonlijke levenssfeer van de werknemer tot gevolg heeft, moet de inmenging tot een minimum beperkt worden. Met het oog hierop moet de procedure bepaald in de artikelen 10 t.e.m. 11 nageleefd worden.

Onderafdeling 2

Procedurevoorwaarden

3. Informatie

Art. 9. § 1. Voorafgaandelijk en bij het opstarten van de camerabewaking moet de werkgever de ondernemingsraad

over alle aspecten van de camerabewaking informatie verschaffen, zoals bepaald in § 4 en overeenkomstig de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 9 van 9 maart 1972 houdende ordening van de in de Nationale Arbeidsraad gesloten nationale akkoorden en collectieve arbeidsovereenkomsten betreffende de ondernemingsraden.

Bij ontstentenis van een ondernemingsraad wordt deze informatie verschaft aan het comité voor preventie en bescherming op het werk of, bij ontstentenis daarvan, aan de vakbondsafvaardiging van de onderneming of, bij ontstentenis daarvan, aan de werknemers.

§ 2. Wanneer de camerabewaking de controle van de arbeidsprestaties tot doel heeft, en meer bepaald de meting en de controle met het oog op het bepalen van het loon of implicaties heeft ten aanzien van de rechten en verplichtingen van het toezichthoudend personeel, verschaft de werkgever deze informatie in het kader van de procedure bepaald bij artikel 11 en verder van de wet van 8 april 1965 betreffende de arbeidsreglementen.

§ 3. Bij het opstarten van de camerabewaking moet de werkgever de betrokken werknemers informatie verschaffen over alle aspecten van de camerabewaking, zoals bepaald in § 4.

§ 4. De informatie die krachtens dit artikel moet verschaft worden, heeft betrekking op minstens de volgende aspecten van de camerabewaking:

- het nagestreefde doeleinde;
- het feit of de beeldgegevens al dan niet bewaard worden;
- het aantal en de plaatsing van de camera(s);
- de betrokken periode of perioden gedurende dewelke de camera(s) functioneert (functioneren).

Commentaar

De bij dit artikel bedoelde informering heeft tot doel om de transparantie met betrekking tot de camerabewaking te vergroten en een dialoog mogelijk te maken en zodoende de invoering ervan in een klimaat van vertrouwen te laten plaats hebben.

In het in § 2 bedoelde specifieke geval van meting en controle met het oog op het bepalen van het loon of van implicaties ten aanzien van de rechten en verplichtingen van het toezichthoudend personeel, gelden krachtens de wet van 8 april 1965 betreffende de arbeidsreglementen specifieke regels. De werknemer kan meer bepaald op elk ogenblik en zonder tussenpersoon – onverminderd het recht op bijstand van zijn vakbondsafgevaardigde – inzage nemen van het arbeidsreglement en de wijzigingen eraan. De werkgever geeft hem hier bovendien een afschrift van.

4. Consultatie

Art. 10. § 1. Als naar aanleiding van de informatie bedoeld bij artikel 9 blijkt dat de camerabewaking implicaties voor de persoonlijke levenssfeer van één of meerdere werknemers kan hebben, wijdt de ondernemingsraad of, bij ontstentenis daarvan, het comité voor preventie en bescherming op het werk, een onderzoek aan de maatregelen die dienen genomen te worden om de inmenging in de persoonlijke levenssfeer tot een minimum te beperken zoals voorgeschreven in artikel 8.

§ 2. Indien de camerabewaking ingevoerd wordt met het oog op één van de doelstellingen vermeld in artikel 6, § 3 en bij ontstentenis van een ondernemingsraad of een comité

voor preventie en bescherming op het werk, wordt het onderzoek bedoeld in de vorige paragraaf in samenspraak tussen de werkgever en de vakbondsafvaardiging uitgevoerd.

Art. 11. De ondernemingsraad of, bij ontstentenis daarvan, het comité voor preventie en bescherming op het werk moet bovendien regelmatig de gehanteerde bewakingssystemen evalueren en voorstellen doen met het oog op herziening in functie van de technologische ontwikkelingen.

Afdeling II

Specifieke toepassingsmodaliteiten

Art. 12. Onverminderd de bepalingen van afdeling I, dient camerabewaking met bewaring van de beeldgegevens bovendien te voldoen aan de artikelen 13 en 14.

Art. 13. § 1. De werkgever moet de verkregen beelden te goeder trouw en in overeenstemming met het eraan gegeven doeleinde verwerken.

§ 2. Indien de verkregen beelden gebruikt worden voor andere doeleinden dan deze waarvoor de camerabewaking ingevoerd werd, dan moet de werkgever ervoor zorgen dat dit gebruik verenigbaar is met het oorspronkelijke

doeleinde en dat alle maatregelen genomen worden om, gelet op de context, interpretatiefouten te vermijden.

Art. 14. De werknemers kunnen op elk moment beroep doen op de bepalingen van de artikelen 10, 12 en 13 van de wet van 8 december 1992.

Zij hebben bij de uitoefening van deze rechten, recht op bijstand van hun vakbondsafgevaardigde.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Art. 15. Deze overeenkomst is gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan op verzoek van de meest gereede ondertekenende partij worden herzien of opgezegd, met inachtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden.

De organisatie die het initiatief tot herziening of opzegging neemt, moet de redenen ervan aangeven en amendementsvoorstellen indienen; de andere organisaties verbinden er zich toe deze binnen een maand na ontvangst ervan in de Nationale Arbeidsraad te bespreken.

CAO nr. 81 NAR 26 april 2002 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemers ten opzichte van de controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens (B.S., 29 juni 2002)

 1. Algemeen verbindend verklaard bij K.B. 12 juni 2002, B.S., 29 juni 2002

HOOFDSTUK I

DRAAGWIJDTE

Art. 1. § 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft tot doel het grondrecht van de werknemers op de eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer in het kader van de dienstbetrekking te waarborgen door, rekening houdend met de behoeften voor een goede werking van de onderneming, te bepalen voor welke doeleinden en onder welke proportionaliteits- en transparantievoorwaarden een controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens kan worden geïnstalleerd en volgens welke regels de individualisering van deze gegevens is toegestaan.

Zij doet geen afbreuk aan gunstiger bepalingen op het niveau van de paritaire comités en de ondernemingen.

§ 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft geen betrekking op de regels voor de toegang tot en/of het gebruik van de elektronische on-linecommunicatiemiddelen van de onderneming, welke regels het prerogatief van de werkgever zijn. Deze overeenkomst laat dus de eventueel in de ondernemingen geldende regels en praktijken op het gebied van voorlichting en zelfs raadpleging onverlet.

Zij doet evenmin afbreuk aan de in de ondernemingen bestaande regels en praktijken wat de uitoefening van de vakbondsactiviteiten betreft.

Commentaar

Deze collectieve arbeidsovereenkomst ligt in de sfeer van artikel 109ter D van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en de wet van 8 december 1992 tot bescherming van

de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens; zij heeft met betrekking tot de controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens die onder het toepassingsgebied ervan valt, alleen tot doel de toepassing van deze wetten in het kader van de dienstbetrekking te waarborgen en de beginselen ervan te concretiseren, inzonderheid de beginselen bepaald in de wet van 8 december 1992, namelijk het finaliteitsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel en het transparantiebeginsel.

Zij heeft tot doel een strikt evenwicht tot stand te brengen tussen deze beginselen van de voornoemde wetten van 21 maart 1991 en 8 december 1992, die als essentiële garanties worden beschouwd voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemer op de werkplek, en de prerogatieven die het de werkgever mogelijk maken de goede werking van de onderneming te waarborgen.

HOOFDSTUK II

DEFINITIE

Art. 2. Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder elektronische on-linecommunicatiegegevens verstaan, de elektronische on-linecommunicatiegegevens *s.l.* ongeacht de drager via welke een en ander door een werknemer wordt overgebracht of ontvangen in het kader van de dienstbetrekking.

Commentaar

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wil een kader vaststellen dat ruim genoeg is om alle on-linetechnologieën te omvatten, rekening houdend met de toenemende

II. Belgische wet- en regelgeving • 4. Sociaal recht

CAO nr. 81 NAR 26 april 2002 - Elektronische on-linecommunicatiegegevens (Art. 3)

verwevenheid en de snelle ontwikkeling van deze technologieën en de drager die wordt gebruikt. Zij is dan ook van toepassing ongeacht deze drager.

Zij viseert bovendien de elektronische on-linecommunicatie, zowel intern als extern.

HOOFDSTUK III

VERBINTENIS VAN DE PARTIJEN

Art. 3. De ondertekenende partijen bevestigen de volgende beginselen:

- de werknemers erkennen het beginsel volgens hetwelk de werkgever het recht heeft controle uit te oefenen op het werkinstrument en op het gebruik dat de werknemer ervan maakt in het kader van de uitvoering van zijn contractuele verplichtingen, ook wanneer dit gebruik binnen de persoonlijke levenssfeer valt, rekening houdend met de in deze overeenkomst bepaalde toepassingsregels;
- de werkgevers eerbiedigen het recht van de werknemers op bescherming van hun persoonlijke levenssfeer in het kader van de dienstbetrekking en de rechten en verplichtingen die er voor iedere partij uit voortvloeien.

HOOFDSTUK IV

TOEPASSINGSREGELS

Afdeling I

Regels voor de controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens

Onderafdeling 1

Algemene bepalingen

Art. 4. De controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens wordt slechts toegestaan voorzover voldaan wordt aan de finaliteits- en proportionaliteitsbeginselen als bepaald in de punten 1 en 2 van onderafdeling 2 verderop, alsook aan het transparantiebeginsel, zoals gewaarborgd door de procedurevoorwaarden in punt 3 van dezelfde onderafdeling.

Commentaar

De werkgever heeft de mogelijkheid controle te verrichten op persoonlijke elektronische on-linecommunicatiegegevens, voor een of meer doeleinden die door deze overeenkomst als gerechtvaardigd worden erkend.

Onderafdeling 2

Beginselen

1. Finaliteitsbeginsel

Art. 5. § 1. De controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens is maar toegestaan mits een of meer van de volgende doeleinden worden nagestreefd:

1° het voorkomen van ongeoorloofde of lasterlijke feiten, feiten die strijdig zijn met de goede zeden of de waardigheid van een andere persoon kunnen schaden;

2° de bescherming van de economische, handels- en financiële belangen van de onderneming die vertrouwelijk zijn alsook het tegengaan van ermee in strijd zijnde praktijken;

3° de veiligheid en/of de goede technische werking van de IT-netwerksystemen van de onderneming, met inbegrip van de controle op de kosten die ermee gepaard gaan alsook de fysieke bescherming van de installaties van de onderneming;

4° het te goeder trouw naleven van de in de onderneming geldende beginselen en regels voor het gebruik van on-linetechnologieën.

§ 2. De werkgever omschrijft duidelijk en expliciet de doelstelling(en) van de controle.

Commentaar

a. Ongeoorloofde of lasterlijke feiten, feiten die strijdig zijn met de goede zeden of de waardigheid van een andere persoon kunnen schaden, als bedoeld in § 1, 1° van dit artikel, kunnen met name bestaan in het kraken van computers, waaronder het op ongeoorloofde wijze kennis nemen van elektronische on-linecommunicatiegegevens inzake personeelsbeheer of vertrouwelijke medische bestanden of nog het raadplegen van pornografische of pedofiele sites alsook van sites die aanzetten tot discriminatie, rassenscheiding, haat of geweld jegens een groep, een gemeenschap of de leden ervan, wegens ras, huidskleur, afkomst, religie of nationale of etnische afstamming van deze leden of van sommigen onder hen.

De praktijken die in strijd zijn met de financiële, economische en handelsbelangen van de onderneming, als bedoeld in § 1, 2° van dit artikel, kunnen met name de vorm aannemen van afbrekende reclame als bepaald in artikel 23, 6° van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, verspreiding van bestanden en schending van zakengeheimen, met inbegrip van onderzoek en ontwikkeling, productieprocessen en alle mogelijke vertrouwelijke gegevens.

b. Paragraaf 2 van dit artikel laat de mogelijkheid onverlet om controles op elektronische on-linecommunicatiegegevens uit te voeren voor opleidingsdoeleinden, vermits het hier niet om toezicht gaat.

In geval van geheim toezicht op de elektronische on-linecommunicatiegegevens zijn de bepalingen van het Strafwetboek van toepassing en deze vorm van toezicht kan alleen worden ingevoerd in overeenstemming met de voorschriften van het Wetboek van Strafvordering.

2. Proportionaliteitsbeginsel

Art. 6. In principe mag de controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens geen inmenging in de persoonlijke levenssfeer van de werknemer tot gevolg hebben.

Als de controle toch een inmenging in de persoonlijke levenssfeer van de werknemer tot gevolg heeft, moet deze inmenging tot een minimum beperkt worden.

Commentaar

a. De in dit artikel opgesomde beginselen houden in dat alleen worden verwerkt en hier meer bepaald met het oog op een controle worden verzameld, de elektronische on-linecommunicatiegegevens die noodzakelijk zijn voor de controle, d.w.z. de gegevens die gezien het gerechtvaardigde doel van de controle, een zo gering mogelijke inmenging in de persoonlijke levenssfeer van de werknemer tot gevolg hebben.

b. Het gaat meer bepaald in het kader van de toepassing van dit artikel om het verzamelen van globale gegevens

van de onderneming. De procedure voor de verwerking of de individualisering van deze gegevens wordt niet hier, maar wel in afdeling II van deze overeenkomst behandeld.

In de praktijk gaat het hier bijvoorbeeld om:

– wat de controle op internetsites betreft, het verzamelen van de gegevens over de duur van de aansluiting per werkpost en niet de individualisering van de bezochte sites, wat wordt geregeld in afdeling II;

– wat de controle op het gebruik van de elektronische post betreft, het verzamelen van gegevens over het aantal per werkpost uitgaande berichten en het volume ervan en niet de identificatie van de werknemer die ze verstuurt, wat wordt geregeld in afdeling II.

3. Procedurevoorwaarden

a. Informatie

1) Collectieve informatie

Art. 7. § 1. De werkgever die een systeem voor controle op elektronische on-linecommunicatiegegevens wil installeren, licht de ondernemingsraad in over alle aspecten van de controle, als bedoeld in artikel 9, § 1 van deze overeenkomst, in overeenstemming met de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 9 van 9 maart 1972 houdende ordening van de in de Nationale Arbeidsraad gesloten nationale akkoorden en collectieve arbeidsovereenkomsten betreffende de ondernemingsraden.

§ 2. Als er geen ondernemingsraad is, wordt deze informatie verstrekt aan het comité voor preventie en bescherming op het werk of, bij ontstentenis ervan, aan de vakbondsafvaardiging of, bij ontstentenis ervan, aan de werknemers.

2) Individuele informatie

Art. 8. § 1. Wanneer een systeem voor controle op elektronische on-linecommunicatiegegevens wordt geïnstalleerd, licht de werkgever de betrokken werknemers in over alle aspecten van de controle, als bedoeld in artikel 9, §§ 1 en 2.

§ 2. De informatie moet effectief, begrijpelijk en bijgewerkt zijn. De keuze van de informatiedrager wordt aan de werkgever overgelaten.

§ 3. Deze informatie ontslaat de partijen niet van de verplichting dat ze de overeenkomsten te goeder trouw moeten uitvoeren.

Commentaar

De in § 2 van dit artikel bedoelde informatie kan bijvoorbeeld worden verstrekt:

- in het kader van algemene instructies (circulaires, aanplakking, enz.);
- door vermelding in het arbeidsreglement;
- door vermelding in de individuele arbeidsovereenkomst;
- door instructies bij ieder gebruik van de instrumenten (boodschappen op het scherm wanneer de werkpost wordt aangezet en/of bepaalde programma's worden geactiveerd).

Uiteraard blijft voor § 2 van dit artikel de desbetreffende regelgeving gelden volgens welke verplichte vermeldingen in het arbeidsreglement moeten worden opgenomen, bijvoorbeeld wat de straffen betreft.

3) Inhoud van de informatie

Art. 9. § 1. De collectieve en individuele informatie als bedoeld in de artikelen 7 en 8 slaat op de volgende aspecten van de controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens:

- het controlebeleid en de prerogatieven van de werkgever en het toezichthoudend personeel;
- de nagestreefde doelstelling(en);
- het feit of persoonsgegevens al dan niet worden bewaard, de plaats en de duur van bewaring;
- het al dan niet permanente karakter van de controle.

§ 2. Bovendien slaat de individuele informatie als bedoeld in artikel 8 op:

- het gebruik van de instrumenten die de werknemer voor de uitvoering van zijn werk ter beschikking worden gesteld, inclusief de beperkingen wat het gebruik in het kader van de functie betreft;
- de rechten, plichten, verplichtingen van de werknemers en de eventuele verboden inzake het gebruik van de elektronische on-linecommunicatiemiddelen van de onderneming;
- de in het arbeidsreglement bepaalde straffen wanneer de regels niet in acht worden genomen.

Commentaar

De in dit artikel bedoelde informatie heeft tot doel de transparantie met betrekking tot de controle op de elektronische on-linecommunicatiegegevens te vergroten en een dialoog mogelijk te maken tussen de werkgever en de door hem tewerkgestelde werknemers, individueel genomen, opdat het toezicht in een vertrouwensklimaat kan worden ingesteld.

b. Raadpleging

Art. 10. Bovendien worden de geïnstalleerde controlesystemen regelmatig geëvalueerd, naar gelang het geval in de ondernemingsraad, het comité voor preventie en bescherming op het werk of met de vakbondsafvaardiging, met het oog op voorstellen om ze aan te passen aan de technologische ontwikkelingen.

Afdeling II

Regels voor de individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens

Onderafdeling 1

Algemene bepalingen

Art. 11. Deze afdeling heeft tot doel de regels voor de individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens vast te stellen.

De tenuitvoerlegging ervan mag niet leiden tot de ondoelmatigheid van de waarborgen die deze collectieve arbeidsovereenkomst aan de werkgevers en de werknemers biedt door het verlenen van een uitsluitend beroepsmatig of privé-karakter aan het geheel van elektronische on-linecommunicatiegegevens.

Deze afdeling is niet van toepassing op het onderwerp en de inhoud van de elektronische on-linecommunicatiegegevens waarvan het beroepsmatige karakter door de werknemer niet in twijfel wordt getrokken.

Art. 12. § 1. Onder individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens wordt in het kader

II. Belgische wet- en regelgeving • 4. Sociaal recht

CAO nr. 81 NAR 26 april 2002 - Elektronische on-linecommunicatiegegevens (Art. 13)

van deze overeenkomst verstaan, de handeling die tot doel heeft elektronische on-linecommunicatiegegevens die tijdens een door de werkgever geïnstalleerde controle werden verzameld, te verwerken om ze aan een geïdentificeerde of identificeerbare persoon toe te schrijven.

§ 2. De individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens gebeurt, naar gelang het doel van de door de werkgever geïnstalleerde controle:

– in het kader van een directe procedure, overeenkomstig artikel 15;

– in het kader van een indirecte procedure, overeenkomstig de artikelen 16 en 17.

Het gaat om een indirecte procedure wanneer er een voorafgaande voorlichtingsfase mee gepaard gaat.

Onderafdeling 2

Beginselen

1. Finaliteitsbeginsel

Art. 13. § 1. De werkgever individualiseert de elektronische on-linecommunicatiegegevens te goeder trouw en overeenkomstig de door deze controle nagestreefde doelstelling(en).

§ 2. Als de verzamelde elektronische on-linecommunicatiegegevens voor andere doeleinden worden verwerkt dan het doel waarvoor de controle werd geïnstalleerd, moet de werkgever ervoor zorgen dat een en ander verenigbaar is met het oorspronkelijke doel en alle maatregelen nemen die nodig zijn om interpretatiefouten te vermijden.

2. Proportionaliteitsbeginsel

Art. 14. § 1. De werkgever mag de bij een controle verkregen elektronische on-linecommunicatiegegevens niet individualiseren op een manier die onverenigbaar is met de in artikel 5, § 1 bepaalde doelstelling(en).

§ 2. De elektronische on-linecommunicatiegegevens die noodzakelijk zijn voor de door de controle nagestreefde doelstelling(en) mogen worden geïndividualiseerd. Ze dienen uitgaande van deze doelstelling(en) toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn.

3. Procedurevoorwaarden

a. Directe individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens

Art. 15. De directe individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens is toegestaan als de controle een of meer van de in artikel 5, § 1, 1°, 2° en 3° vermelde doeleinden nastreeft.

Commentaar

Dit artikel heeft tot doel de werkgever die bij het nastreven van de in dit artikel opgesomde doeleinden een onregelmatigheid vaststelt, de mogelijkheid te bieden om in het licht van de algemene gegevens waarover hij beschikt, direct over te gaan tot een individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens, als bedoeld in artikel 14, § 2 van deze overeenkomst, teneinde de identiteit van de verantwoordelijke persoon of personen te kunnen opsporen.

In de praktijk kunnen de eventuele onregelmatigheden worden geconstateerd door de elektronische on-linecom-

municatiegegevens die in de onderneming worden verzameld (bijvoorbeeld statistische gegevens), geregeld te raadplegen of door gebruik te maken van elke andere informatiebron.

Dit artikel doet geen afbreuk aan de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 van 24 mei 1971 betreffende het statuut van de syndicale afvaardigingen van het personeel der ondernemingen, met name artikel 13 ervan.

b. Indirecte individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens met inachtneming van een voorafgaande voorlichtingsfase

Art. 16. § 1. De individualisering van de elektronische on-linecommunicatiegegevens is maar toegestaan mits een voorafgaande voorlichtingsfase in acht wordt genomen wanneer de controle de in artikel 5, § 1, 4° vermelde doelstelling nastreeft.

§ 2. De voorlichting als bedoeld in § 1 heeft tot doel de werknemer(s) op een duidelijke en begrijpelijke wijze in te lichten over het bestaan van de onregelmatigheid en over het feit dat de elektronische on-linecommunicatiegegevens geïndividualiseerd zullen worden wanneer opnieuw een dergelijke onregelmatigheid wordt vastgesteld.

Commentaar

De in § 2 van dit artikel bedoelde voorlichting moet erin bestaan dat de in de onderneming vastgestelde beginselen en regels in herinnering worden gebracht of worden gepreciseerd, zodat een nieuwe onregelmatigheid van dezelfde aard voorkomen wordt.

Art. 17. § 1. De werknemer die bij toepassing van de procedure van indirecte individualisering als bedoeld in artikel 16 verantwoordelijk wordt gesteld voor een onregelmatigheid bij het gebruik van de elektronische on-linecommunicatiemiddelen, wordt door de werkgever uitgenodigd voor een gesprek.

Dit gesprek heeft plaats voor iedere beslissing of evaluatie die de werknemer individueel kan raken.

Het gesprek heeft tot doel de werknemer de kans te bieden zijn bezwaren met betrekking tot de voorgenomen beslissing of evaluatie uiteen te zetten en het gebruik van de hem ter beschikking gestelde elektronische on-linecommunicatiemiddelen te rechtvaardigen.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing in geval van schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst, ongeacht het motief van de schorsing.

Commentaar

Dit artikel heeft tot doel te voorzien in een gesprek waartoe de werknemer door de werkgever wordt uitgenodigd om eventuele misverstanden te kunnen voorkomen en ervoor te zorgen dat het vertrouwen tussen de werkgever en de werknemer wordt hersteld.

Het gesprek heeft in de praktijk plaats wanneer de werknemer die voor een onregelmatigheid verantwoordelijk is, wordt geïdentificeerd en gaat dus samen met de individualisering van de gegevens.

Dit artikel doet geen afbreuk aan de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 van 24 mei 1971 betreffende het statuut van de syndicale afvaardigingen van het personeel der ondernemingen, met name artikel 13 ervan.

HOOFDSTUK V
SLOTBEPALINGEN

Art. 18. Deze overeenkomst is gesloten voor onbepaalde tijd.

Zij kan op verzoek van de meest gereede ondertekenende partij worden herzien of opgezegd, met inachtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden.

De organisatie die het initiatief tot herziening of opzegging neemt, moet de redenen ervan aangeven en amendementsvoorstellen indienen. De andere organisaties verbinden zich ertoe deze binnen een maand na ontvangst ervan in de Nationale Arbeidsraad te bespreken.

CAO nr. 85 NAR 9 november 2005 betreffende het telewerk
(B.S., 5 september 2006)

 1. Algemeen verbindend verklaard bij K.B. 13 juni 2006, *B.S.*, 5 september 2006

(Uittreksel)

HOOFDSTUK IX
BESCHERMING VAN GEGEVENS

Art. 14. De werkgever moet maatregelen nemen, in het bijzonder ten aanzien van de software, zodat de bescherming van de gegevens die door de telewerker voor professionele doeleinden worden gebruikt en verwerkt, gewaarborgd is.

De werkgever informeert de telewerker omtrent de wetgevingen en de in de onderneming geldende regels inzake

de bescherming van gegevens. De telewerker moet die wetgevingen en regels naleven.

De werkgever informeert de telewerker in het bijzonder omtrent de beperkingen ten aanzien van het gebruik van IT-apparatuur of -faciliteiten en de sancties ingeval de telewerker zich niet aan die beperkingen houdt. Daartoe is de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 81 van 26 april 2002 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemers ten opzichte van de controle op de elektronische on-line communicatiegegevens *mutatis mutandis* van toepassing.

CAO nr. 100 NAR 1 april 2009 betreffende een preventief alcohol- en drugbeleid in de onderneming
(B.S., 13 juli 2009)

 1. Algemeen verbindend verklaard bij K.B. 28 juni 2009, *B.S.*, 13 juli 2009

5. Ondernemingen

Wet 4 maart 2012 – Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (uittreksel art. 10–12)	318
Wetboek – Wetboek van Economisch recht, kruispuntbank van ondernemingen (uittreksel art. III.29–III.37, III.44–III.46).....	319

Wet 4 maart 2012 betreffende de Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (B.S., 18 april 2012)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK 3

INFORMATIEPLICHT TEN AANZIEN VAN NATUURLIJKE PERSONEN

Art. 10. Indien de begunstigde van een overeenkomst een natuurlijke persoon is, moet hij vóór de eerste registratie in de Centrale door de meldingsplichtige instelling in kennis gesteld worden van het volgende:

- 1° de naam van de Centrale;
  - 2° de doeleinden van de verwerking in de Centrale;
  - 3° het feit dat er gegevens met betrekking tot de begunstigde, zijn overeenkomsten en de wanbetalingen die eruit voortvloeien in de Centrale geregistreerd worden;
  - 4° de naam en het adres van de meldingsplichtige instelling die de gegevens meedeelt aan de Centrale;
  - 5° het bestaan van een recht op toegang en op rechtzetting van de gegevens alsook de bewaartermijnen van deze laatste.
- De Bank is ontslagen van deze verplichting.

HOOFDSTUK 4

RAADPLEGING VAN DE CENTRALE

Art. 11. § 1. Volgens de regels die de Koning bepaalt, mag de Bank de in de Centrale geregistreerde gegevens slechts meedelen:

- 1° aan de meldingsplichtige instellingen, hetzij vóór het afsluiten van een overeenkomst in het kader van de risico-beoordeling betreffende een mogelijke begunstigde, hetzij bij het beheer van een overeenkomst;
- 2° aan de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, voor de uitvoering van de opdrachten die haar door of krachtens de wet zijn toevertrouwd;
- 3° aan de buitenlandse kredietcentrales, op voorwaarde dat hun doeleinden, de geregistreerde gegevens en de wettelijke bescherming op het vlak van de persoonlijke levenssfeer en het beroepsgeheim, gelijkwaardig zijn met die van de Centrale en dat zij hun gegevens, op basis van wederkerigheid, aan de Centrale verstrekken krachtens een met de Bank afgesloten gegevensuitwisselingsovereenkomst;
- 4° tijdens een getuigenis in rechte in strafzaken.

De Koning kan, in voorkomend geval per categorie van meldingsplichtige instelling, de mededeling van de in de Centrale geregistreerde gegevens aan meldingsplichtige instellingen beperken tot bepaalde gegevens.

§ 2. De Centrale mag niet geraadpleegd worden voor commerciële prospectiedoelinden.

§ 3. De personen die gegevens van de Centrale hebben verkregen, moeten de nodige maatregelen treffen om het vertrouwelijk karakter van die gegevens en hun exclusief gebruik voor de in § 1 bepaalde doeleinden te waarborgen. De gegevens van de Centrale mogen niet publiek gemaakt worden. De meldingsplichtige instellingen die gegevens van de Centrale hebben verkregen dienen ervoor te zorgen dat enkel de personen die onder hun gezag handelen en die de gegevens van de Centrale nodig hebben voor de uitoefening van hun taken, toegang krijgen tot die gegevens. ▽¹

▣ 1. – Zie K.B. 15 juni 2012 betreffende de Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen, B.S., 12 juli 2012

Art. 12. § 1. Volgens de regels die de Koning bepaalt, heeft elke natuurlijke persoon kosteloos toegang tot de op zijn naam in de Centrale geregistreerde gegevens en kan hij, vrij en kosteloos, de rechtzetting vragen van verkeerde gegevens.

In afwijking van artikel 10 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, worden bepaalde in de Centrale geregistreerde gegevens die berusten op de risico- of recuperatie-inschatting van de meldingsplichtige instelling niet meegedeeld aan de betrokken natuurlijke persoon die zijn recht op toegang of op rechtzetting uitoefent. De Koning bepaalt welke gegevens aldus niet moeten worden meegedeeld.

§ 2. Volgens de regels die de Koning bepaalt, heeft elke rechtspersoon toegang tot de op zijn naam in de Centrale geregistreerde gegevens en kan hij de rechtzetting vragen van verkeerde gegevens. De Koning bepaalt de modaliteiten van de raadpleging van de Centrale door de begunstigde rechtspersonen, evenals de eventuele kosten die de Centrale voor deze raadpleging mag aanrekenen.

De beperking en bijhorende machtiging aan de Koning opgenomen in het tweede lid van de eerste paragraaf gelden eveneens voor rechtspersonen die hun recht op toegang of op rechtzetting uitoefenen.

§ 3. In geval van een vraag tot rechtzetting is de Bank ertoe gehouden deze aanvraag over te maken aan de meldingsplichtige instelling, die alleen verantwoordelijk is voor de juiste inhoud van de aan de Centrale meegedeelde gegevens en desgevallend de in de Centrale geregistreerde gegevens dient te verbeteren. ▽¹

▣ 1. – Zie K.B. 15 juni 2012 betreffende de Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen, B.S., 12 juli 2012

Wetboek van Economisch recht
(*B.S., 29 maart 2013*)

1. Het Wetboek van economisch recht werd ingevoerd bij art. 2 wet 28 februari 2013, *B.S.*, 29 maart 2013, en de inhoud ervan werd middels de techniek van de 'aanbouwwetgeving' vastgesteld bij opeenvolgende wetten van 28 februari 2013, *B.S.*, 29 maart 2013 (boek II en boek VIII), 3 april 2013, *B.S.*, 26 april 2013 (boek IV en boek V), 25 april 2013, *B.S.*, 27 mei 2013 (boek IX), 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013 (boek III), 7 november 2013, *B.S.*, 29 november 2013 (titel I van boek I), 20 november 2013, *B.S.*, 29 november 2013 (boek XV), 15 december 2013, *B.S.*, 9 januari 2014 (boek XIII), wet 15 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014 (boek XII), 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014 (boek VI), 26 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014 (art. XII.V in boek XII), 26 december 2013, *B.S.*, 28 januari 2014 (boek XVII), 27 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014 (titel 2 in boek XVII), 29 april 2014 (boek XVIII), 2 april 2014, *B.S.*, 28 april 2014 (boek X), 4 april 2014, *B.S.*, 12 mei 2014 (boek XVI), 10 april 2014, *B.S.*, 12 juni 2014 (boek XI in boek XVII), 19 april 2014, *B.S.*, 28 mei 2014 (boek VII), 19 april 2014, *B.S.*, 12 juni 2014 (boek XI), 15 mei 2014, *B.S.*, 28 mei 2014 (boek XVII), 15 mei 2014, *B.S.*, 30 mei 2014 (boek XIV). De oorspronkelijke wet van 28 februari 2013, *B.S.*, 29 maart 2013, houdende de boeken II en VIII van het Wetboek van economisch recht, is in werking getreden op 12 december 2013 (zie art. 1 K.B. 8 december 2013, *B.S.*, 11 december 2013). De inwerkingtreding van de latere wetten werd vastgesteld bij diverse koninklijke besluiten zoals vermeld onder de titels van de opeenvolgende boeken (I tot en met XVIII) van het Wetboek. Aan het Wetboek van economisch recht wordt gerefereerd als WER.

2. Deze akte bevat de «Wet 28 februari 2013 tot invoering van het Wetboek van Economisch recht».

(Uittreksel)

►¹[BOEK III

**VRIJHEID VAN VESTIGING,
DIENSTVERLENING EN ALGEMENE
VERPLICHTINGEN VAN DE
ONDERNEMINGEN]**¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

□². Zie Samenwerkingsakkoord 17 juli 2013 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de implementatie van de Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende de diensten op de interne markt, *B.S.*, 26 november 2013, *B.S.*, 11 juni 2014, *B.S.*, 16 juni 2014, *B.S.*, 20 februari 2015

►¹[TITEL 2

**KRUISPUNTBANK VAN ONDERNEMINGEN EN
ERKENDE ONDERNEMINGSLOKETTEN]**¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►¹[HOOFDSTUK 1

KRUISPUNTBANK VAN ONDERNEMINGEN]¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►¹[Afdeling 4

**Toegang en gebruik van de gegevens opgenomen in de
Kruispuntbank van Ondernemingen]**¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►¹[Art. III.29. § 1. De toegang tot de volgende gegevens, vermeld in de Kruispuntbank van Ondernemingen, kan, zonder voorafgaande machtiging van het Toezichtcomité, worden verleend aan de overheden, besturen, diensten of andere instanties, voor zover die gegevens noodzakelijk zijn voor de uitvoering van hun wettelijke of reglementaire opdrachten:

1° de ondernemingsnummers en nummers van vestigingseenheidsnummers, toegekend door de Kruispuntbank van Ondernemingen;

2° de naam van de ►²[geregistreerde entiteit]² en van haar vestigingseenheden;

3° de juridische vorm van de ►³[geregistreerde entiteit]³;

4° de rechtstoestand van de ►⁴[geregistreerde entiteit]⁴;

5° het adres van de ►⁵[geregistreerde entiteit]⁵ en van haar vestigingseenheden;

6° de economische activiteiten van de ►⁶[geregistreerde entiteit]⁶ en van haar vestigingseenheden;

7° de hoedanigheden volgens welke een ►⁷[geregistreerde entiteit]⁷ ingeschreven is in de Kruispuntbank van Ondernemingen en, in voorkomend geval, de opvolging van de aanvragen in dit verband;

8° de naam en voornaam van de oprichters en van de personen die binnen de ►⁸[geregistreerde entiteit]⁸ een functie uitoefenen onderworpen aan bekendmaking;

9° de erkenningen, toelatingen of vergunningen waarover de ►⁹[geregistreerde entiteit]⁹ beschikt, voor zover ze onderworpen zijn aan de bepalingen van verplichte bekendmaking of belang hebben voor derden en, in voorkomend geval, de opvolging van de aanvragen in dit verband;

10° de verwijzing naar de website van de ►¹⁰[geregistreerde entiteit]¹⁰, haar telefoonnummers, faxnummers alsook haar e-mailadres;

11° alle gegevens onderworpen aan bepalingen inzake bekendmaking met toepassing van:

a) het Wetboek van vennootschappen;

b) de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen;

c) de wet van 12 juli 1989 houdende verscheidene maatregelen tot toepassing van de Verordening (EEG) nr. 2137/85 van de Raad van 25 juli 1985 tot instelling van Europese economische samenwerkingsverbanden;

d) de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord;

e) de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen;

f) de faillissementswet van 8 augustus 1997;

g) de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen;

►¹¹[h] boek XX van dit Wetboek;]¹¹

12° de gegevens die moeten worden meegedeeld door de ►¹²[inschrijvingsplichtige ondernemingen]¹² in uitvoering van het artikel III.53, met uitzondering van het Rijksregisternummer of het identificatienummer bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

13° de gegevens betreffende de bankrekening(en).

§ 2. De Koning bepaalt de modaliteiten voor deze toegang bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad en na

advies van het Toezichtcomité bedoeld in de artikelen III.44.]¹ ^{∇13}

- 1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)
- 2. – § 1, 2°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 3. – § 1, 3°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 4. – § 1, 4°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 5. – § 1, 5°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 6. – § 1, 6°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 7. – § 1, 7°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 8. – § 1, 8°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 9. – § 1, 9°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 10. – § 1, 10°, gewijzigd bij art. 61, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 11. – § 1, 11°, *h*), ingevoegd bij art. 61, 2°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)
- 12. – § 1, 12°, gewijzigd bij art. 61, 3°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)

□13. – Zie K.B. 19 juni 2003 houdende de nadere regelen voor de toegang van de overheden, besturen, diensten of andere instellingen tot de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen, *B.S.*, 27 juni 2003

►1 [Art. III.30. § 1. De toegang tot de andere gegevens dan die opgesomd in het artikel III.29 vermeld in de Kruispuntbank van Ondernemingen, kan worden verleend, middels een voorafgaande machtiging van het Toezichtcomité aan de overheden, besturen, diensten of andere instanties, voor zover die gegevens noodzakelijk zijn voor de uitvoering van hun wettelijke of reglementaire opdrachten.

§ 2. Vooraleer zijn machtiging te verlenen, controleert het Toezichtcomité of de gevraagde toegang overeenstemt met deze titel en zijn uitvoeringsbesluiten.

§ 3. De Koning bepaalt de voorwaarden voor die toegang bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van het Toezichtcomité bedoeld in artikel III.44.

§ 4. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van het Toezichtcomité, de gevallen waarin, bij afwijking van het eerste lid, geen machtiging van het Toezichtcomité vereist is.

§ 5. De uitwisselingen tussen overheidsdiensten, op basis van het ondernemings- of vestigingseenheidsnummer, van andere gegevens dan deze opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen moeten vooraf gemeld worden aan het Toezichtcomité, dat deze registreert in een kadaster, dat door iedereen geraadpleegd kan worden.

De Koning bepaalt, na advies van het Toezichtcomité, de modaliteiten met betrekking tot de oprichting en raadpleging van het kadaster, alsook de modaliteiten voor de communicatie aan het Toezichtcomité.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►1 [Art. III.31. Alle natuurlijke personen, rechtspersonen of entiteiten hebben toegang, via het internet, tot gegevens bedoeld in het artikel III.29, § 1, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Er wordt minstens voorzien in een vrij toegankelijk website waarop deze gegevens in een leesbaar formaat terug te vinden zijn.

De Koning bepaalt de gegevens die aldus toegankelijk zijn evenals de voorwaarden voor het raadplegen ervan.]¹ ^{∇2}

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

□2. – Zie K.B. 28 maart 2014 tot uitvoering van artikel III.31 van het Wetboek van economisch recht inzonderheid de bepaling van de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen die via internet toegankelijk zijn evenals de voorwaarden voor het raadplegen ervan, *B.S.*, 28 april 2014

►1 [Art. III.32. ►2 [Iedere geregistreerde entiteit]² heeft recht op mededeling van de hem betreffende gegevens die opgenomen zijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen. Indien blijkt dat de medegegeelde gegevens overeenkomstig de ter zake geldende wetgeving onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zijn, kan de houder van een inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen de verbetering van deze gegevens vragen op de wijze en binnen de termijnen vastgesteld door de Koning.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►2. – Gewijzigd bij art. 62 wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)

►1 [Art. III.33. Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van de artikelen III.29 en III.30, stelt de Koning, na advies van het Toezichtcomité, de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen vast die het voorwerp kunnen uitmaken van een commercieel of niet-commercieel hergebruik alsook de modaliteiten inzake hun terbeschikkingstelling.

Enkel de beheersdienst mag deze basisgegevens aan ondernemingen verstrekken.]¹ ^{∇2}

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

□2. – Zie K.B. 18 juli 2008 betreffende het hergebruik van publieke gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen, *B.S.*, 29 oktober 2008

►1 [Art. III.34. § 1. Onverminderd artikel III.33 kan eenieder bij een ondernemingsloket inzage nemen van de gegevens ►2 [...] betreffende een bepaalde ►3 [inschrijvingsplichtige onderneming]³ en zich volledige of gedeeltelijke afschriften dan wel uittreksels van het register doen afgeven op de wijze bepaald door de Koning.

§ 2. De afschriften of uittreksels ►4 [betreffende een inschrijvingsplichtige onderneming]⁴ worden op uitdrukkelijk verzoek eensluidend verklaard.

§ 3. De afschriften of uittreksels vermelden niet de inhoud van rechterlijke beslissingen die betrekking hebben op:

1° een faillissement en één van de veroordelingen bepaald in de artikelen 486, 489bis en 489ter van het Strafwetboek, in geval van rehabilitatie;

2° een gerechtelijk akkoord na uitvoering of een procedure van gerechtelijke reorganisatie na uitvoering;

3° onbekwaam verklaring of benoeming van een gerechtelijk raadsman, wanneer een vonnis van opheffing is gewezen;

4° de veroordelingen bedoeld in de artikelen XV.76, XV.77, 1° tot 6°, XV.78 en XV.79.]¹ ^{∇5}

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 63, 1°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)

►3. – § 1 gewijzigd bij art. 63, 2°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)

►4. – § 2 gewijzigd bij art. 63, 3°, wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)

□5. – Zie K.B. 4 juli 2004 betreffende de inzage, het afschrift en de uittreksels van de gegevens in de Kruispuntbank van Ondernemingen, alsmede de toegang tot die gegevens, anders dan via het internet, *B.S.*, 22 juli 2004

►1 [Art. III.35. ►2 [§ 1.]² De gegevens vermeld op de uittreksels van de Kruispuntbank van Ondernemingen hebben bewijskracht tot bewijs van het tegendeel.]¹

³§ 2. De uittreksels zijn beschikbaar in de drie officiële landstalen. Zij worden ook afgeleverd in het Engels op uitdrukkelijk verzoek.³

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►2. – § 1 genummerd bij art. 2 wet 6 juni 2016, *B.S.*, 21 juni 2016, inwerkingtreding: 10 juni 2017 (art. 3)

►3. – § 2 toegevoegd bij art. 2 wet 6 juni 2016, *B.S.*, 21 juni 2016, inwerkingtreding: 10 juni 2017 (art. 3)

►1[Afdeling 5

Realisatie van het principe van de unieke gegevensinzameling¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►1[Art. III.36. Overheden, administraties en diensten die gemachtigd zijn de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen te raadplegen mogen deze gegevens niet meer opnieuw rechtstreeks opvragen bij de ²[geregistreerde entiteiten]² of bij de lasthebbers van deze laatste.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►2. – Gewijzigd bij art. 64 wet 15 april 2018, *B.S.*, 27 april 2018, inwerkingtreding: 1 november 2018 (art. 260, lid 1)

►1[Art. III.37. Eens een gegeven is medegedeeld aan en opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen kunnen de diensten die gemachtigd zijn deze gegevens te raadplegen, het niet rechtstreeks meedelen ervan niet langer ten laste leggen aan betrokkene.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►1[Afdeling 7

Bijzondere bepalingen omtrent de werking van de Kruispuntbank van Ondernemingen¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►1[Art. III.44. Binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt een sectoraal comité voor de Kruispuntbank van Ondernemingen, «Toezichtcomité» genaamd opgericht, dat belast is met de afgifte van de machtiging bedoeld in artikel III.30, tweede lid.

Het Toezichtcomité verstrekt tevens de adviezen bedoeld in de artikelen III.18, § 2, III.30, derde lid, en III.33, binnen dertig dagen na de aanhangigmaking door de beheers-

dienst. Bij ontstentenis van advies binnen de voorgeschreven termijn, wordt het advies geacht het voorstel te volgen dat de beheersdienst in de adviesaanvraag had geformuleerd.

Het Toezichtcomité is samengesteld uit drie leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, van wie de voorzitter of een ander, door de Commissie in die hoedanigheid aangewezen lid, dat het Toezichtcomité voorziet, alsmede uit drie externe leden aangewezen door de Kamer van volksvertegenwoordigers overeenkomstig de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalde voorwaarden en nadere regels. Bij staking van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

De werkingsregels van het Toezichtcomité worden, zonder afbreuk te doen aan deze titel, bepaald in of krachtens de wet. Die regels bekrachtigen het recht van de voorzitter van het Toezichtcomité om een aan dat comité voorgelegd dossier voor de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zelf te brengen en de beslissing van het comité zo nodig te herzien.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►1[Art. III.45. De personen die bij het uitoefenen van hun functies tussenkomen in het opnemen, het bewaren, het beheeren en het ter inzage stellen van de gegevens bedoeld in artikel III.18, zijn gehouden aan het beroepsgeheim.

Zij nemen alle nodige voorzorgsmaatregelen om de veiligheid van de opgenomen gegevens te verzekeren en met name te beletten dat deze gegevens vervormd of beschadigd worden, of medegedeeld worden aan personen die geen machtiging hebben om er kennis van te nemen.

Zij waken over de rechtmatigheid van de mededeling van de gegevens.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

►1[Art. III.46. De Koning wijst, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden daarmee gelijkgesteld krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire op-eisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, belast worden met de vernietiging van de gegevensbanken van de Kruispuntbank van Ondernemingen.

De Koning stelt de voorwaarden en de modaliteiten van deze vernietiging vast.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 9 mei 2014 (art. 1 K.B. 26 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014)

6. Gerechtelijk en burgerlijk recht

Wet 21 maart 1804 – B.W., akten van de burgerlijke stand (uittreksel art. 34–54)	322
Wet 10 oktober 1967 – Ger.W. (uittreksel art. 32–32 ^{quater} /3, 1270, 1389 ^{bis} /1–1389 ^{bis} /18, 1391/1–1391/3)	325
Wet 10 augustus 2005 – Phenix, informatiesysteem (uittreksel art. 1–9, 30–31)	332
K.B. 7 december 2010 – Centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling	333
K.B. 25 september 2016 – Centraal register van testamenten, centraal register van huwelijksovereenkomsten, beheer	333

Wet 21 maart 1804 Burgerlijk Wetboek (B.S., 3 september 1807)

☐ 1. Wet 30 april 1962 tot invoering van de Nederlandse tekst van bepaalde artikelen van het Burgerlijk Wetboek, B.S., 18 mei 1962

(Uittreksel)

BOEK I PERSONEN

TITEL 2

▶¹[DE BURGERLIJKE STAND]¹

▶1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

HOOFDSTUK I

▶¹[ALGEMENE PRINCIPES VAN DE BURGERLIJKE STAND]¹

▶1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Afdeling 8

▶¹[Verbetering van akten van de burgerlijke stand]¹

▶1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Onderafdeling 1

▶¹[Verbetering door de ambtenaar van de burgerlijke stand]¹

▶1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 34. ▶¹[Een materiële vergissing houdt in dat een ambtenaar van de burgerlijke stand, bij de opmaak van een akte van de burgerlijke stand, bij vergissing een gegeven heeft opgenomen in deze akte dat niet volledig overeenstemt met de vermelding van dit gegeven op de authentieke akten of officiële attesten die hij op dat ogenblik in zijn bezit had.

Onder een materiële vergissing wordt verstaan:

– een schrijf- of typfout in namen en voornamen;

– een fout in datum, plaats of uur van het rechtsfeit of de rechtshandeling die de akte vaststelt.]¹

▶1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Onderafdeling 2

▶¹[Verbetering door de familierechtbank]¹

▶1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 35. ▶¹[§ 1. De persoon die een akte wil laten verbeteren of een ontbrekende akte wil laten vervangen overeenkomstig artikel 27 kan hiertoe een verzoekschrift indienen bij de familierechtbank.

§ 2. De griffier van de kamer waar de zaak aan toebeëdeeld is, zendt het verzoekschrift over aan het openbaar ministerie. Na ontvangst van het advies van het openbaar ministerie roept de griffier de verzoeker, bij gerechtsbrief, op om te verschijnen op de door de voorzitter van de kamer vastgestelde zitting.

§ 3. De griffier stuurt de gegevens nodig voor de opmaak van de gewijzigde akte overeenkomstig afdeling 6 ten gevolge van de verbetering of voor de opmaak van de vervangende akte via de DABS onmiddellijk naar de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand en neemt de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing als bijlage op in de DABS.

De bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand maakt onmiddellijk de gewijzigde akte of akten van de burgerlijke stand ten gevolge van de verbetering of de vervangende akte op.]¹

▶1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Afdeling 9

▶¹[Aansprakelijkheid van en controle op de ambtenaar van de burgerlijke stand]¹

▶1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 36. ▶¹[De ambtenaar van de burgerlijke stand is verantwoordelijk voor de door hem opgemaakte, verbeterde of gewijzigde akten van de burgerlijke stand.]¹

▶1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 37. ▶¹[In geval van ernstige twijfel omtrent het opmaken van de akten van de burgerlijke stand kan de ambtenaar van de burgerlijke stand de procureur des Konings verzoeken hierover advies uit te brengen.]¹

▶1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 38. ¹[Onder voorbehoud van de aansprakelijkheid van de operationele beheerder als bepaald in artikel 73, § 1, en de verantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens bedoeld in artikel 73, § 2, is de ambtenaar van de burgerlijke stand burgerrechtelijk aansprakelijk voor het niet naleven van de in het kader van zijn functie opgelegde voorschriften, behoudens verhaal op de personen die hem verhinderd hebben deze voorschriften uit te voeren, indien daartoe grond bestaat.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 39. ¹[Elke onrechtmatige verandering en elke valsheid in de akten van de burgerlijke stand leveren grond op tot schadevergoeding aan de partijen, onverminderd de straffen voorzien in het Strafwetboek.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 40. ¹[De procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg van het gerechtelijk arrondissement waartoe de gemeente van de ambtenaar van de burgerlijke stand behoort die de akte heeft opgemaakt houdt toezicht op de naleving van de bepalingen inzake de burgerlijke stand. De ambtenaar van de burgerlijke stand brengt hem onmiddellijk op de hoogte van elke fout of onregelmatigheid die hij vaststelt.

De procureur des Konings onderzoekt en vervolgt de door de ambtenaar van de burgerlijke stand in de uitoefening van zijn functie gepleegde inbreuken.

Het College van procureurs-generaal kan richtlijnen uitvaardigen ter verduidelijking van de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde controle wordt uitgeoefend. Deze richtlijnen zijn bindend voor alle leden van het openbaar ministerie. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep waken over de uitvoering van deze richtlijnen binnen hun rechtsgebied.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

HOOFDSTUK 2

¹[DE VERSCHILLENDE AKTEN VAN DE BURGERLIJKE STAND]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Afdeling 1

¹[Algemene bepaling]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 41. ¹[§ 1. De akten van de burgerlijke stand vermelden steeds:

1° de naam, de voornaam en de handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of de overeenkomstig artikel 9 gemachtigde beambte, die de akte heeft opgemaakt;

2° de datum van opmaak van de akte;

3° de plaats van opmaak van de akte;

4° het aktenummer;

5° in voorkomend geval, de vermelding van de basis voor de opmaak van de akte, met name:

a) de rechterlijke beslissing, alsook de rechterlijke instantie, de datum van de uitspraak, de datum van het in kracht van gewijsde treden ervan, en het identificatienummer van deze rechterlijke beslissing;

b) het proces-verbaal, zoals voorzien in de artikelen 14, vierde lid, 47, 55, § 2 of 57;

c) het koninklijk besluit, bedoeld in artikel 370/4, § 1, of artikel 370/8, alsook de datum ervan, en in voorkomend geval, de datum van publicatie in het *Belgisch Staatsblad*;

d) de buitenlandse akte, alsook de autoriteit die de akte heeft opgemaakt en de datum en plaats van opmaak;

e) de buitenlandse rechterlijke of administratieve beslissing, alsook de buitenlandse autoriteit die de beslissing heeft genomen, de datum van de beslissing en de datum waarop ze uitwerking heeft.

De basis voor de opmaak van de akte wordt als bijlage in de DABS opgenomen.

§ 2. De personen op wie de akte betrekking heeft worden geïdentificeerd aan de hand van het identificatienummer toegekend in uitvoering van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen of bij gebreke hiervan het identificatienummer toegekend in uitvoering van artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Het identificatienummer maakt geen deel uit van de akte van de burgerlijke stand. Hoofdstuk 1, afdeling 8, is hierop niet van toepassing.

§ 3. De akten van de burgerlijke stand vermelden verder de gegevens zoals voorzien in dit hoofdstuk.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Afdeling 2

¹[De akten van geboorte]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Onderafdeling 1

¹[De akte van geboorte]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 42. ¹[De kennisgeving van de geboorte, met medisch attest, wordt gedaan aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de geboorteplaats, uiterlijk de eerst volgende werkdag na de geboorte door:

1° in geval van geboorte in een ziekenhuis of andere verzorgingsinrichting, de verantwoordelijke van de inrichting of zijn afgevaardigde;

2° in de overige gevallen de arts, vroedvrouw, de andere personen die bij de geboorte aanwezig waren of de persoon bij wie de geboorte heeft plaatsgehad.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 43. ¹[§ 1. De vader of de meemoeder, en de moeder, of één van hen, doen de geboorteaangifte bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de geboorteplaats, binnen vijftien dagen na de geboorte. Is de laatste dag van die termijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

§ 2. Indien er geen aangifte werd gedaan overeenkomstig § 1, of wanneer de ouders zich hiervan onthouden, maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand de geboorteaakte op, op basis van de kennisgeving bedoeld in artikel 42.

§ 3. De Koning kan de voorwaarden bepalen voor een elektronische aangifte van de geboorte.

§ 4. De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt de akte van geboorte onmiddellijk op.¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 44. ►1 [De akte van geboorte vermeldt:

1° de geboortedatum, de geboorteplaats, het uur van geboorte, het geslacht, de naam en de voornamen van het kind, hetzij, in de gevallen bedoeld in artikel 43, § 2, en artikel 45, de op het ogenblik van de opmaak van de akte beschikbare gegevens;

2° de naam, de voornamen, de geboortedatum en de geboorteplaats van de moeder en van de vader, indien de afstamming langs vaderszijde vaststaat, of van de meemoeder, indien de afstamming langs haar zijde vaststaat;

3° in voorkomend geval, het aktenummer van de akte van prenatale erkenning, of de erkenning door de vader of de meemoeder, met vermelding van:

a) de toestemming van de personen bedoeld in artikel 329bis;

b) de naam en de voornamen van de wettelijke vertegenwoordiger van het kind indien deze in de erkenning heeft toegestemd;

c) de datum, plaats en autoriteit waar de toestemming werd gegeven, of de rechterlijke instantie, de datum en het identificatienummer van de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing waarin de toestemming werd vastgesteld.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Onderafdeling 2

►1 [Akte van geboorte van een vondeling]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 45. ►1 [Elke persoon die een pasgeboren kind gevonden heeft, geeft hiervan onmiddellijk kennis aan de openbare hulpdiensten en deelt hen alle nuttige informatie hierover mee.

De hulpdienst doet aangifte van de geboorte van de vondeling bij de ambtenaar van de burgerlijke stand.

De ambtenaar van de burgerlijke stand maakt de akte van geboorte op. Het proces-verbaal van de politie wordt als bijlage opgenomen in de DABS.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 46. ►1 [De akte van geboorte vermeldt in dit geval de gegevens bedoeld in artikel 44, 1°.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Onderafdeling 3

►1 [Akte van geboorte in geval van geboorte aan boord van een schip of een luchtvaartuig]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 47. ►1 [§ 1. In geval van geboorte tijdens een zeereis aan boord van een schip onder Belgische vlag, of tijdens de vlucht van een Belgisch luchtvaartuig, ontvangt de gezagvoerder persoonlijk de geboorteaangifte van de vader of de meemoeder en de moeder of één van hen, of, bij gebrek hieraan, van een persoon die bij de geboorte aanwezig was. Het kind wordt ingeschreven op de passagierslijst. De gezagvoerder

maakt, van zodra mogelijk en uiterlijk bij het eerste aanleggen of de eerste landing, van de geboorteaangifte een proces-verbaal op dat de gegevens bedoeld in artikel 44 bevat.

§ 2. Indien de eerstvolgende aanlegplaats of landingsplaats in België is, bezorgt de gezagvoerder zo spoedig mogelijk het proces-verbaal aan de dichtstbijzijnde ambtenaar van de burgerlijke stand, die onmiddellijk een akte van geboorte opmaakt op basis van het proces-verbaal. Het proces-verbaal wordt als bijlage bij de akte van geboorte in de DABS opgenomen. Het op papier opgemaakte proces-verbaal wordt bewaard door de ambtenaar van de burgerlijke stand die de akte heeft opgemaakt tot op het ogenblik van de overdracht van het proces-verbaal aan het Rijksarchief.

§ 3. Indien de eerstvolgende aanlegplaats of landingsplaats in het buitenland is, bezorgt de gezagvoerder zo spoedig mogelijk het proces-verbaal aan de consulaire bevoegdheid in wiens consulaire ressort de haven of landingsplaats zich bevindt.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Onderafdeling 4

►1 [Gemeenschappelijke bepalingen]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 48. ►1 [Indien het geslacht van een kind onduidelijk is, kunnen de vader of de meemoeder en de moeder, of één van hen, aangifte doen van het geslacht binnen drie maanden na de geboorte, met voorlegging van een medisch attest.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 49. ►1 [De ambtenaar van de burgerlijke stand die een akte van geboorte opmaakt van een kind van wie de afstamming ten aanzien van zijn ouders niet vaststaat of die een akte van de burgerlijke stand wijzigt ten gevolge van een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing waarbij een vordering betreffende de betwisting van de afstamming wordt toegewezen ten aanzien van de ouders of ten aanzien van de enige ouder met betrekking tot wie de afstamming vaststaat, notificeert dit binnen drie dagen elektronisch via de DABS aan de vrederechter bedoeld in artikel 390.

De vervalddag is in de termijn begrepen. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag uitgesteld tot de eerstvolgende werkdag.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Afdeling 3

►1 [De akten van erkenning]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Onderafdeling 1

►1 [Akte van prenatale erkenning]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 50. ►1 [De akte van prenatale erkenning vermeldt:

1° de naam, de voornamen, de geboortedatum en de geboorteplaats van de moeder;

2° de naam, de voornamen, de geboortedatum, de geboorteplaats en de hoedanigheid van de erkenner;

3° de toestemming van de moeder, met vermelding van de datum, plaats en autoriteit voor wie de toestemming werd gegeven, of de rechterlijke instantie, de datum en het identificatienummer van de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing waarin de toestemming werd vastgesteld. De rechterlijke beslissing wordt als bijlage in de DABS opgenomen.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Onderafdeling 2

►¹[Akte van erkenning]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 51. ►¹[De akte van erkenning vermeldt:

1° de naam, de voornamen, de geboortedatum en de geboorteplaats van het kind;

2° de naam, de voornamen, de geboortedatum, de geboorteplaats, en, in voorkomend geval de overlijdensdatum en de overlijdensplaats van de ouder ten aanzien van wie de afstamming vaststond voor de erkenning;

3° de naam, de voornamen, de geboortedatum en de geboorteplaats en de hoedanigheid van de erkenner;

4° in voorkomend geval, de toestemming van de personen bedoeld in artikel 329bis of de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing waarin de vervangende toestemming of de machtiging tot erkenning werd vastgesteld, met vermelding van:

a) de naam en de voornamen van de wettelijke vertegenwoordiger van het kind indien deze in de erkenning heeft toegestemd;

b) de datum, plaats en autoriteit voor wie de toestemming werd gegeven, of de rechterlijke instantie, de datum en het identificatienummer van de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing waarin de vervangende toestemming of de machtiging tot erkenning werd vastgesteld;

5° in voorkomend geval, de nieuwe naam en de verklaring van naamskeuze door de vader of de meemoeder en de moeder;

6° in voorkomend geval, de nieuwe voornaam;

7° in voorkomend geval, het feit dat de in artikel 329bis, § 3, bedoelde personen niet hebben toegestemd.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Afdeling 4

►¹[Akte van verklaring van naamskeuze]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 52. ►¹[De akte van verklaring van naamskeuze vermeldt:

1° de naam, de voornamen, de geboortedatum en de geboorteplaats van het kind of de kinderen op wie de verklaring betrekking heeft;

2° de naam, de voornamen, de geboortedatum, en de geboorteplaats van de moeder en de vader of de meemoeder;

3° de verklaring van naamskeuze door de ouders en de nieuwe naam van het kind of de kinderen;

4° de wettelijke basis van de verklaring op basis waarvan de akte werd opgesteld.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Afdeling 5

►¹[Akte van aanpassing van de registratie van het geslacht]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 53. ►¹[De akte van aanpassing van de registratie van het geslacht vermeldt:

– de naam, de voornamen, de geboortedatum en de geboorteplaats van de betrokkene;

– het nieuwe geslacht van de betrokkene.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Afdeling 6

►¹[Akte van huwelijk]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Art. 54. ►¹[De akte van huwelijk vermeldt:

1° de naam, de voornamen, de geboortedatum en de geboorteplaats van de echtgenoten;

2° de datum van het huwelijk;

3° de door een echtgenoot gekozen naam na voltrekking van het huwelijk, overeenkomstig het recht van de Staat waarvan hij de nationaliteit heeft;

4° in voorkomend geval, de naam, voornamen, de geboortedatum en geboorteplaats van de getuigen.]¹

►1. – Vervangen bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 118, lid 1)

Wet 10 oktober 1967 Gerechtelijk Wetboek (*B.S.*, 31 oktober 1967)

►1. Ingevoegd bij art. 1 wet 10 oktober 1967, *B.S.*, 31 oktober 1967

(Uittreksel)

EERSTE DEEL ALGEMENE BEGINSELEN

HOOFDSTUK VII

►¹[BETEKENINGEN, KENNISGEVINGEN, NEERLEGGINGEN EN MEDEDELINGEN]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 2 wet 5 augustus 2006, *B.S.*, 7 september 2006, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 16; zoals gewijzigd bij art. 2 wet (II) 24 juli 2008, *B.S.*, 7 augustus 2008; zoals opnieuw gewijzigd bij art. 15 wet (II) 29 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010; zoals vervangen bij art. 35 wet 31 december 2012, *B.S.*, 31 december 2012, err., *B.S.*, 31 januari 2013)

Art. 32. ¹[Voor de toepassing van dit Wetboek wordt verstaan onder:

1° «betekening»: «de afgifte van een origineel of een afschrift van de akte; zij geschiedt bij gerechtsdeurwaardersexploot of, in de gevallen die de wet bepaalt, in de vormen die deze voorschrijft»;

2° «kennisgeving»: «de toezending van een akte van rechtspleging in origineel of in afschrift; zij geschiedt langs de postdiensten of per elektronische post aan het gerechtelijk elektronisch adres of, in de gevallen die de wet bepaalt, per fax of in de vormen die de wet voorschrijft»;

²[3° «woonplaats»: de plaats waar de persoon in de bevolkingsregisters is ingeschreven als hebbende aldaar zijn hoofdverblijf];²

³[4° «verblijfplaats»: iedere andere vestiging, zoals de plaats waar de persoon kantoor houdt of een handels- of nijverheidszaak drijft];³

⁴[5° «gerechtelijk elektronisch adres»: het unieke, door de bevoegde overheid aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon toegekende elektronisch adres];⁴

⁵[6° «adres van elektronische woonstkeuze»: elk ander elektronisch adres waarop een betekening overeenkomstig artikel 32quater/1 kan gebeuren na de uitdrukkelijke en voorafgaande toestemming door de geadresseerde telkens voor die bepaalde betekening].⁵

►1. – Vervangen bij art. 3 wet 5 augustus 2006, *B.S.*, 7 september 2006, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 16; zoals gewijzigd bij art. 2 wet (II) 24 juli 2008, *B.S.*, 7 augustus 2008; zoals opnieuw gewijzigd bij art. 15 wet (II) 29 december 2010, *B.S.*, 31 december 2010; zoals vervangen bij art. 35 wet 31 december 2012, *B.S.*, 31 december 2012, *err.*, *B.S.*, 31 januari 2013)

►2. – 3° toegevoegd bij art. 8 wet 4 mei 2016, *B.S.*, 13 mei 2016, inwerkingtreding: 31 december 2016 (art. 261, lid 6).

►3. – 4° toegevoegd bij art. 8 wet 4 mei 2016, *B.S.*, 13 mei 2016, inwerkingtreding: 31 december 2016 (art. 261, lid 6).

►4. – 5° toegevoegd bij art. 8 wet 4 mei 2016, *B.S.*, 13 mei 2016, inwerkingtreding: 31 december 2016 (art. 261, lid 6).

►5. – 6° toegevoegd bij art. 8 wet 4 mei 2016, *B.S.*, 13 mei 2016, inwerkingtreding: 31 december 2016 (art. 261, lid 6).

¹[Art. 32bis ...]

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 5 augustus 2006, *B.S.*, 7 september 2006, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en uiterlijk op 1 januari 2017 (art. 16; zoals laatst gewijzigd bij art. 21 wet 19 december 2014, *B.S.*, 29 december 2014); wijziging opgeheven door art. 177 wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

¹[Art. 32ter. ²[Elke kennisgeving of mededeling aan of neerlegging bij de hoven of rechtbanken, het openbaar ministerie, diensten die afhangen van de rechterlijke macht, met inbegrip van de griffies en parketsecretariaten, of andere openbare diensten, of elke kennisgeving of mededeling aan een advocaat, een gerechtsdeurwaarder of een notaris, door de hoven of rechtbanken, het openbaar ministerie, diensten die afhangen van de rechterlijke macht, met inbegrip van de griffies en parketsecretariaten, of andere openbare diensten, of door een advocaat, een gerechtsdeurwaarder of een notaris, kan gebeuren door middel van het informaticasysteem van Justitie dat door de Koning wordt aangewezen.

De Koning bepaalt de nadere regels van dat informaticasysteem, waarbij de vertrouwelijkheid en effectiviteit van de communicatie worden verzekerd. Het gebruik van het voormelde informaticasysteem kan door de Koning aan de instanties, diensten of actoren vermeld in het eerste lid of sommigen onder hen worden opgelegd.

De Koning kan de toepassing van deze bepaling bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, uitbreiden tot andere instellingen en diensten.]¹ ²³

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 19 oktober 2015, *B.S.*, 22 oktober 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2016 (art. 51, lid 2)

►2. – Vervangen bij art. 57 wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016

◻ 3. – Zie K.B. 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek, *B.S.*, 22 juni 2016

¹[Art. 32quater/1. § 1. De betekening geschiedt elektronisch op het gerechtelijk elektronisch adres. Bij gebreke aan een gerechtelijk elektronisch adres, kan zij ook geschieden op het adres van elektronische woonstkeuze, op voorwaarde dat de geadresseerde telkens voor die bepaalde betekening, volgens de door de Koning bepaalde nadere regels, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, uitdrukkelijk en voorafgaandelijk zijn toestemming heeft gegeven.

Telkens een betekening op elektronische wijze wordt verricht, wordt de geadresseerde volgens de door de Koning bepaalde nadere regels, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in kennis gesteld van:

1° de gegevens die hem betreffen en die in het in artikel 32quater/2 bedoelde register worden opgeslagen;

2° de categorieën van personen die toegang hebben tot de in de bepaling onder 1° bedoelde gegevens;

3° de bewaartermijn van de in de bepaling onder 1° bedoelde gegevens;

4° de in artikel 32quater/2, § 2, bedoelde verantwoordelijke voor de verwerking;

5° de wijze waarop hij inzage kan verkrijgen van de onder 1° bedoelde gegevens.

§ 2. Binnen vierentwintig uur na de verzending van het bericht tot betekening op elektronische wijze of het verzoek tot toestemming tot betekening op elektronische wijze aan de geadresseerde, laat het in artikel 32quater/2 bedoelde register een bericht van bevestiging van betekening aan de gerechtsdeurwaarder toekomen die de akte heeft betekend. De betekening wordt in dat geval geacht te zijn gedaan op de datum van de verzending van het voormelde bericht of verzoek.

Bij gebrek aan een bericht van bevestiging van betekening binnen de termijn vermeld in het eerste lid wordt de betekening op elektronische wijze als niet mogelijk beschouwd zoals bedoeld door artikel 32quater/3, § 3.

Bij de opening door de geadresseerde van de akte laat het register een bericht van opening door de geadresseerde toekomen aan de gerechtsdeurwaarder die de akte heeft betekend.

Bij gebrek aan ontvangst van een bericht van opening door de geadresseerde binnen vierentwintig uur na de verzending van het in het eerste lid bedoelde bericht of verzoek aan de geadresseerde, verstuurt de gerechtsdeurwaarder de eerstvolgende werkdag, een gewone brief van melding van de betekening op elektronische wijze aan de geadresseerde.]¹ ²

►1. – Ingevoegd bij art. 9 wet 4 mei 2016, *B.S.*, 13 mei 2016, inwerkingtreding: 31 december 2016 (art. 261, lid 6).

◻ 2. – Zie K.B. 14 juni 2017 houdende uitvoering van de artikelen 32quater/1, § 1 en 32quater/2, §§ 1 en 6 van het Gerechtelijk Wetboek, *B.S.*, 22 juni 2017

¹[Art. 32quater/2. § 1. Bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders wordt een geïnformatiseerde gegevensbank opgericht, «Centraal register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders» gehe-

ten. Hierin worden de door de Koning aangeduide gegevens en digitale documenten, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, verzameld die nodig zijn om de rechtsgeldigheid van een betekening na te gaan en in rechte vast te stellen. Dit register geldt als authentieke bron voor alle akten die erin zijn opgenomen.

De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders houdt in dit register een lijst bij van de adressen van elektronische woonstkeuze waarvoor de titularis de in artikel 32quater/1, § 1, bedoelde toestemming heeft gegeven. Deze lijst en de daarin opgenomen gegevens zullen, onder toezicht van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders, uitsluitend door gerechtsdeurwaarders kunnen geraadpleegd worden in uitvoering van hun wettelijke opdrachten en mogen niet aan derden worden verstrekt. De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de nadere regels voor de opstelling, de bewaring en de raadpleging van deze lijst.

§ 2. De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders wordt met betrekking tot het in paragraaf 1 bedoelde register beschouwd als de verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Het is de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders verboden om de in paragraaf 1 bedoelde gegevens te verstrekken aan andere dan de in paragraaf 3 bedoelde personen.

De bewaartermijn van de gegevens opgenomen in het in paragraaf 1 bedoelde register bedraagt dertig jaar.

De Koning stelt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, een procedure vast op grond waarvan de gegevens van een betekening op elektronische wijze onder de door Hem bepaalde voorwaarden op een eerder tijdstip uit het register kunnen worden verwijderd.

§ 3. De magistraten van de rechterlijke orde bedoeld in artikel 58bis, de griffiers en de parketsecretarissen, voor zover de raadpleging betrekking heeft op betekeningen die onder hun bevoegdheid vallen, en de gerechtsdeurwaarders, voor zover de raadpleging betrekking heeft op betekeningen die door hun tussenkomst werden verricht, kunnen de gegevens van het in paragraaf 1 bedoelde register rechtstreeks raadplegen.

§ 4. Hij die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de in het in paragraaf 1 bedoelde register geregistreerde gegevens of kennis heeft van die gegevens, moet het vertrouwelijk karakter ervan in acht nemen. Artikel 458 van het Strafwetboek is op hem toepasselijk.

§ 5. De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders staat in voor de controle op de werking en het gebruik van het in paragraaf 1 bedoelde register. In voorkomend geval is hoofdstuk VII van boek IV van deel II van dit Wetboek van toepassing.

§ 6. De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de nadere regels voor de inrichting en werking van het in paragraaf 1 bedoelde register en de gegevens die erin zullen worden opgenomen.

§ 7. Binnen de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders stelt de voorzitter van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders een aangestelde voor de gegevensbescherming aan.

De aangestelde voor de gegevensbescherming is meer bepaald belast met:

1. het verstrekken van deskundige adviezen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging van persoonsgegevens en informatie en inzake hun verwerking;

2. het informeren en adviseren van de voorzitter en de medewerkers die de persoonsgegevens behandelen over hun verplichtingen binnen het kader van deze wet en binnen het algemeen kader van de bescherming van de gegevens en de privacy;

3. het opstellen, het toepassen, het bijwerken en het controleren van een beleid inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

4. het vormen van het contactpunt voor de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

5. de uitvoering van de andere opdrachten inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging die door de Koning worden bepaald, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bij het uitoefenen van zijn opdrachten handelt de aangestelde voor de gegevensbescherming volledig onafhankelijk en brengt hij rechtstreeks verslag uit aan de voorzitter van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de nadere regels volgens welke de aangestelde voor de gegevensbescherming zijn opdrachten uitvoert.¹ ▽²

► 1. – Ingevoegd bij art. 10 wet 4 mei 2016, B.S., 13 mei 2016, inwerking-treding: 31 december 2016 (art. 261, lid 6).

◻ 2. – Zie K.B. 14 juni 2017 houdende uitvoering van de artikelen 32quater/1, § 1 en 32quater/2, §§ 1 en 6 van het Gerechtelijk Wetboek, B.S., 22 juni 2017

► 1 [Art. 32quater/3. § 1. In strafzaken gebeurt de betekening op elektronische wijze of aan de persoon, naar keuze van de gerechtsdeurwaarder en afhankelijk van de specifieke omstandigheden van de zaak, tenzij het openbaar ministerie eist dat de betekening aan de persoon gebeurt.

§ 2. In andere dan in strafzaken geschiedt de betekening op elektronische wijze of aan de persoon, naar keuze van de gerechtsdeurwaarder, afhankelijk van de omstandigheden eigen aan de zaak.

§ 3. Indien geen betekening op elektronische wijze mogelijk is, geschiedt de betekening aan de persoon.¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 11 wet 4 mei 2016, B.S., 13 mei 2016, inwerking-treding: 31 december 2016 (art. 261, lid 6).

VIERDE DEEL
BURGERLIJKE RECHTSPLEGING

BOEK IV
BIJZONDERE RECHTSPLEGINGEN

HOOFDSTUK XI
ECHTSCHIEDING, SCHEIDING VAN TAFEL EN BED
EN SCHEIDING VAN GOEDEREN

Afdeling I

¹[De echtscheiding op grond van onherstelbare
ontwrichting]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 21, 1°, wet 27 april 2007, *B.S.*, 7 juni 2007, inwerkingtreding: 1 september 2007 (art. 44)

Art. 1270. Weergave van de debatten door middel van de pers is verboden op straffe van geldboete van honderd [euro]* tot tweeduizend [euro]* en van gevangenis van acht dagen tot zes maanden of van één van die straffen alleen.

Alle bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn toepasselijk op dit misdrijf. ^{▽1}

1. – Geldt voor de debatten bij echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting

VIJFDE DEEL

¹[BEWAREND BESLAG, MIDDELEN
TOT TENUITVOERLEGGING EN
COLLECTIEVE SCHULDENREGELING]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 2, § 1, wet 5 juli 1998, *B.S.*, 31 juli 1998, *err.*, *B.S.*, 18 september 1998, inwerkingtreding: 1 januari 1999 (art. 21)

TITEL I
VOORAFGAANDE REGELS

¹[HOOFDSTUK Ibis

²[CENTRAAL BESTAND VAN BERICHTEN VAN
BESLAG, DELEGATIE, OVERDRACHT, COLLECTIEVE
SCHULDENREGELING EN PROTEST]²]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►2. Opschrift vervangen bij art. 46 wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

□3. Zie K.B. 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk Ibis van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *B.S.*, 17 december 2010, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 6. Gerechtelijk en burgerlijk recht», *infra*

¹[Afdeling I

²[Inrichting van een centraal bestand van berichten van
beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling
en protest]²]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►2. Opschrift vervangen bij art. 47 wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1).

¹[**Art. 1389bis/1.** Het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht², collectieve schuldenregeling en protest]² is de geïnformatiseerde gegevensbank waar de berichten van beslag, delegatie, overdracht², collectieve schuldenregeling en protest]² bedoeld in de artikelen 1390 tot 1390^{quinquies} worden geïntegreerd. Die gegevensbank wordt hierna «bestand van berichten» genoemd.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►2. – Gewijzigd bij art. 48 wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

¹[**Art. 1389bis/2.** De Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders, bedoeld in artikel ²[555]², in deze afdeling verder «Nationale Kamer» genoemd, wordt met betrekking tot het bestand van berichten beschouwd als de verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van ³[artikel 1, § 4]³, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.]¹

⁴[De Nationale Kamer staat in voor de controle op en de melding aan het Beheers- en toezichtsc comité van alle mogelijke misbruiken van het bestand van berichten.]⁴

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 4 wet 7 januari 2014, *B.S.*, 22 januari 2014, inwerkingtreding: 1 februari 2014 (art. 12)

►3. – Lid 1 gewijzigd bij art. 49, 1°, wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

►4. – Lid 2 toegevoegd bij art. 49, 2°, wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

¹[**Art. 1389bis/3.** De natuurlijke personen die de gegevens van het bestand van berichten rechtstreeks kunnen registreren, raadplegen, wijzigen, verwerken of vernietigen, worden met naam aangewezen in een geïnformatiseerd register, dat door de Nationale Kamer voortdurend wordt bijgewerkt.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

¹[**Art. 1389bis/4.** Hij die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de in het bestand van berichten geregistreerde gegevens of kennis heeft van die gegevens, moet het vertrouwelijk karakter ervan in acht nemen. Artikel 458 van het Strafwetboek is op hem toepasselijk. De ministeriële ambtenaren die optreden ten laste van dezelfde schuldenaar zijn evenwel vrijgesteld van deze verplichting voor de uitwisseling onder hen van informatie betreffende deze debiteur of betreffende diegenen die met hem een gemeenschap of onverdeeldheid delen.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

¹[**Art. 1389bis/5.** Teneinde de juistheid na te gaan van de gegevens die in het bestand van berichten worden ingevoerd en het bestand van berichten voortdurend te kunnen bijwerken, heeft de Nationale Kamer toegang tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2°, 5° en 7°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen en kan zij het identificatienum-

mer van dat register gebruiken. Zij mag het nummer evenwel in geen enkele vorm aan derden mededelen¹, tenzij aan de Nationale Bank van België in het kader van haar wettelijke opdrachten, waarbij zij het nummer mag gebruiken².

De Koning stelt de wijze vast waarop de informatiegegevens van het rijksregister aan de Nationale Kamer worden overgezonden. Hij kan eveneens nadere regels vaststellen in verband met het gebruik van het identificatienummer van het rijksregister door de Nationale Kamer.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

²2. – Lid 1 aangevuld bij art. 50 wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

¹[Art. 1389bis/6. De registratie van gegevens in het bestand van berichten is kosteloos.

Teneinde de kosten te dekken die veroorzaakt worden door het houden van het bestand van berichten en door de werking van het Beheers- en toezichtcomité bedoeld in artikel 1389bis/8¹ [en door elk ander bestand of register dat bij wet door de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders wordt opgericht]², geeft de mededeling van gegevens geregistreerd in het bestand van berichten aan advocaten, gerechtsdeurwaarders, notarissen en schuldbemiddelaars, aanleiding tot de inning van een retributie waarvan de Minister van Justitie het bedrag, de voorwaarden en de modaliteiten van inning bepaalt na terzake het advies van het Beheers- en toezichtcomité en van de Nationale Kamer te hebben ingewonnen.

³[In afwijking van het eerste en tweede lid stelt de Minister van Justitie voor de registratie van de in artikel 1390quater/1 bedoelde berichten een retributie vast na het advies van het Beheers- en toezichtcomité en van de Nationale Kamer te hebben ingewonnen. Enkel voor de mededeling van dergelijke gegevens, die zijn geregistreerd in het bestand van berichten, aan specifieke categorieën van personen zoals bedoeld in artikel 1391, § 2, derde lid, wordt door de Minister van Justitie een retributie bepaald na het advies van het Beheers- en toezichtcomité en van de Nationale Kamer te hebben ingewonnen.]³

De retributies zijn betaalbaar aan en worden geïnd door de Nationale Kamer.

Het bedrag van de retributie bedoeld in het tweede lid wordt op 1 januari van ieder jaar aan de hand van de volgende formule van rechtswege aangepast aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen: het nieuwe bedrag is gelijk aan het basisbedrag vermenigvuldigd met het nieuwe indexcijfer en gedeeld door het beginindexcijfer.

Het beginindexcijfer is dat van de maand december van het jaar gedurende hetwelk het bedrag van de retributie is vastgesteld. Het nieuwe indexcijfer is dat van de maand december van het jaar voorafgaand aan de eerste januari van het jaar gedurende hetwelk de aanpassing plaatsvindt.

Het resultaat wordt op een eenheid naar boven afgerond.¹

⁴[De minister kan de retributie diversifiëren na het advies van het Beheers- en toezichtcomité en van de Nationale Kamer te hebben ingewonnen.]⁴ ∇⁵ ∇⁵

¹1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

²2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 126 wet 4 mei 2016, *B.S.*, 13 mei 2016, inwerkingtreding: 31 december 2016 (art. 261, lid 6). De Koning kan een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan de datum vermeld in art. 261, lid 6 (art. 261, lid 8)

³3. – Lid 3 ingevoegd bij art. 51, 1°, wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

⁴4. – Lid 7 toegevoegd bij art. 51, 2°, wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

⁵5. – Zie M.B. 11 maart 2014 houdende bepaling van het bedrag van de retributie die geheven wordt bij consultatie van het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest, evenals de voorwaarden en de modaliteiten van inning, *B.S.*, 27 maart 2014

¹[Art. 1389bis/7. Op verzoek van de Minister van Justitie, de Ministers tot wier bevoegdheid de economie behoort, de wetgevende Kamers, ²[de Gemeenschaps- en Gewestparlementen]² en het Planbureau, alsook, na eensluidend advies van het Beheers- en toezichtcomité, van alle betrokken personen en organisaties, maakt de Nationale Kamer hen anonieme gegevens over, die nuttig zijn voor onderzoek³ [in verband met het bewarend beslag, de middelen tot tenuitvoerlegging, de collectieve schuldenregeling en het protest]³. Gecodeerde gegevens kunnen enkel worden overgemaakt overeenkomstig de toepasselijke regels tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

²2. – Gewijzigd bij art. 5 wet 27 maart 2006, *B.S.*, 11 april 2006

³3. – Gewijzigd bij art. 52 wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

¹[Afdeling II

Beheer en toezicht]¹

¹1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

¹[Art. 1389bis/8. Bij ²[de Federale Overheidsdienst]² Justitie wordt een Beheers- en toezichtcomité bij het centraal bestand van berichten, delegatie, overdracht², collectieve schuldenregeling en protest]² opgericht, hierna «Beheers- en toezichtcomité» genoemd.

³[Het Beheers- en toezichtcomité wordt voorgezeten door een beslagrechter of door een magistraat of een emeritus-magistraat met ten minste twee jaar effectieve ervaring inzake beslag, die wordt aangewezen door de Minister van Justitie. Het Comité is voorts samengesteld uit een jurist en een informaticus die de Minister van Justitie vertegenwoordigen en door hem worden aangewezen, uit een griffier van een rechtbank van eerste aanleg of hof van beroep, afdeling beslag, en een griffier en magistraat van een arbeidsgerecht, die allen worden aangewezen door de Minister van Justitie, uit een lid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, die wordt aangewezen door deze commissie, uit een vertegenwoordiger van de Nationale Bank van België, die wordt aangewezen door de gouverneur ervan, uit een advocaat, die wordt aangewezen door de Orde van Vlaamse Balies, uit een advocaat, die wordt aangewezen door de Ordre des barreaux francophones et germanophones, uit een notaris, die wordt aangewezen door de Nationale Kamer van notarissen, uit een notaris aangewezen door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat, uit een gerechtsdeurwaarder, die wordt aangewezen door de Nationale Kamer, uit een gerechtsdeurwaarder-secretaris, die wordt aangewezen door het directiecomité van de Nationale Kamer, uit een vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Financiën, die wordt aangewezen door de Minister van Financiën, uit een schuldbemiddelaar van de

II. Belgische wet- en regelgeving • 6. Gerechtelijk en burgerlijk recht

Wet 10 oktober 1967 (Art. 1389bis/9)

Nederlandse taalrol of die erkend wordt door de bevoegde Nederlandstalige overheid en een schuldbemiddelaar van de Franse taalrol of die erkend wordt door de bevoegde Franstalige overheid, die beiden ten minste twee jaar effectieve ervaring hebben, aangewezen door de Minister van Justitie, en uit een bedrijfsrevisor, die wordt aangewezen door de raad van het Instituut van de bedrijfsrevisoren.]³

Het Beheers- en toezichtcomité kan slechts op geldige wijze beraadslagen wanneer ten minste de helft van de leden aanwezig is.

De beslissingen van de Beheers- en toezichtcomité worden bij meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

De leden van het Comité worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vier jaar.

Voor elk lid van het Comité wordt een plaatsvervanger aangewezen, op dezelfde wijze als de werkende leden.

Indien het mandaat van een werkend lid of een plaatsvervangend lid een einde neemt vóór het verstrijken van de termijn ervan, wordt in zijn opvolging voorzien. De opvolger voleindigt het mandaat van zijn voorganger.

Het Beheers- en toezichtcomité stelt zijn huishoudelijk reglement vast, dat door de Minister van Justitie wordt goedgekeurd en bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.¹

⁴[De Federale Overheidsdienst Justitie organiseert de huisvesting en de personeelsondersteuning van het Beheers- en toezichtcomité.]⁴ ⁵

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 53, 1°, wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

►3. – Lid 2, na wijzigingen, vervangen bij art. 53, 2° wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

►4. – Lid 9 toegevoegd bij art. 53, 3°, wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

☐ 5. – Zie Huish. Regl. 29 januari 2011 opgesteld in uitvoering van artikel 1389bis/8 van het Gerechtelijk Wetboek, goedgekeurd bij M.B. 29 januari 2011, *B.S.*, 31 januari 2011

►1[Art. 1389bis/9. De Minister van Justitie bepaalt voor de voorzitter en de leden van het Beheers- en toezichtcomité het bedrag en de toekenningsvoorwaarden van de presentiegelden, de vergoedingen van de verblijfskosten, alsook de voorwaarden inzake terugbetaling van reiskosten. Alle kosten ²[bedoeld in dit artikel]² worden gedragen door de Nationale Kamer.]¹ ³

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►2. – Gewijzigd bij art. 54 wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

☐ 3. – Zie M.B. 13 december 2010 tot bepaling van het bedrag en de toekenningsvoorwaarden van de presentiegelden, de vergoedingen van de verblijfskosten, alsook van de voorwaarden inzake terugbetaling van de reiskosten van de voorzitter en de leden van het beheers- en toezichtcomité van het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook van hun plaatsvervangers, *B.S.*, 17 december 2010

►1[Art. 1389bis/10. § 1. Het Beheers- en toezichtcomité heeft de volgende opdrachten:

1° waken over en bijdragen tot de doeltreffende en veilige werking van het ²[bestand van berichten]² overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk;

2° advies uitbrengen over de uitvoeringsbesluiten bedoeld in de artikelen 1389bis/6 en 1391, § 3, en over de verzoeken bedoeld in artikel 1389bis/7;

3° aan de Minister van Justitie op zijn verzoek een advies uitbrengen inzake elke vraag betreffende het bestand van berichten;

4° advies verlenen, ambtshalve of na een verzoek overeenkomstig artikel 1389bis/13, over elke moeilijkheid of elk geschil dat kan rijzen betreffende de toepassing van dit hoofdstuk en de uitvoeringsmaatregelen ervan;

5° de Nationale Kamer ermee gelasten de individuele toegangscode tot het bestand van berichten onwerkzaam te maken overeenkomstig artikel 1389bis/14.

³[6° advies uitbrengen over de organisatie van het bestand van berichten en de invloed van de uitbatingsprocedures op de kosten ervan, alsook over het ontwerp van jaarlijks budget van het bestand van berichten en het jaarlijks opvolgingsrapport betreffende dit budget.]³

§ 2. Het lid van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft dezelfde taken en bevoegdheden als de andere leden van het Beheers- en toezichtcomité, maar zorgt bovendien voor de coördinatie tussen de werkzaamheden van het Comité en die van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in de mate dat zij met elkaar interfereren.

Indien het bedoelde lid met het oog op de hem opgedragen coördinatie dit nuttig acht, kan het aan het Comité vragen een advies, beslissing of aanbeveling uit te stellen en de kwestie eerst aan de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor te leggen.

Bij een dergelijk verzoek wordt de bespreking van het dossier in het Beheers- en toezichtcomité opgeschort en het dossier onverwijld aan de commissie meegedeeld. De commissie beschikt over een termijn van dertig vrije dagen te rekenen vanaf de ontvangst van het dossier om haar advies aan het Beheers- en toezichtcomité mee te delen. Indien die termijn niet wordt nageleefd, kan het Comité zijn advies of beslissing verlenen zonder het advies van de commissie af te wachten.

Het standpunt van de commissie wordt uitdrukkelijk in het advies, de beslissing of de aanbeveling van het Beheers- en toezichtcomité opgenomen.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►2. – § 1, 1°, gewijzigd bij art. 55, a), wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

►3. – § 1, 6°, ingevoegd bij art. 55, c), wet 14 januari 2013, *B.S.*, 1 maart 2013, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 85, lid 1)

►1[Art. 1389bis/11. Ieder jaar brengt het Beheers- en toezichtcomité verslag uit over de vervulling van zijn opdrachten gedurende het afgelopen jaar. Dat verslag bevat suggesties met betrekking tot de wenselijkheid om wijzigingen aan te brengen in het stelsel van openbaarheid dat met het bestand van berichten wordt verwezenlijkt.

Het verslag bevat eveneens een analyse van de inkomsten en de uitgaven verbonden aan het bestand van berichten.

Het verslag wordt medegedeeld aan de wetgevende Kamers en aan de Minister van Justitie.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►1[Art. 1389bis/12. § 1. Het Beheers- en toezichtcomité kan alle inlichtingen verzamelen die nodig zijn voor de uitoefening van zijn taken bedoeld in artikel 1389bis/10, § 1. Het kan daartoe personen horen en pertinente documenten opvragen en heeft tevens toegang tot het bestand der berichten en tot alle gegevens met betrekking tot de werking ervan. De personen die worden gehoord of die

documenten dienen mee te delen, zijn gemachtigd gegevens mee te delen die gedekt zijn door het beroepsgeheim.

§ 2. Indien het Beheers- en toezichtcomité dit nuttig acht voor de uitoefening van zijn taken bedoeld in artikel 1389bis/10, § 1, kan het de tuchtoverheid of de hiërarchische meerdere inlichten over nalatigheden en tekortkomingen vastgesteld ten laste van de personen bedoeld in artikel 1389bis/3. Het kan deze tevens belasten met een onderzoek terzake en met het uitbrengen van een schriftelijk verslag binnen de gevraagde termijn.

Indien het Beheers- en toezichtcomité in het kader van de uitoefening van zijn taken kennis heeft van een schending van de artikelen 1389bis/15 en 1389bis/16 of van enig ander misdrijf, geeft het hiervan kennis aan de bevoegde procureur des Konings.

§ 3. Artikel 1389bis/4 is van toepassing op de leden van het Beheers- en toezichtcomité voor alle gegevens waarvan zij bij de uitoefening van hun ambt kennis hebben gekregen alsook op de personen aan wie het Comité in de uitoefening van haar taken deze gegevens meedeelt.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►1[Art. 1389bis/13. Eenieder kan zich schriftelijk tot het Beheers- en toezichtcomité wenden om het in kennis te stellen van feiten of toestanden die naar zijn oordeel het optreden van het Comité vereisen of om nuttige voorstellen te doen.

Tenzij de persoon die zich tot het Beheers- en toezichtcomité heeft gericht er uitdrukkelijk mee instemt, mag het Comité zijn identiteit niet bekend maken en evenmin de wijze waarop het is gevat.

Het Beheers- en toezichtcomité deelt aan de verzoeker bedoeld in het eerste lid de gegevens mee die het nuttig acht.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►1[Art. 1389bis/14. In afwachting van de resultaten van de maatregelen bedoeld in artikel 1389bis/12, kan het Beheers- en toezichtcomité de Nationale Kamer gelasten de individuele toegangscode bedoeld in artikel 1391, § 4, tot het bestand van berichten voor een eenmalig verlengbare maximum termijn van één jaar, onwerkzaam te maken wanneer redelijke aanwijzingen bestaan dat de houder ervan de artikelen 1389bis/4, 1391, § 4, of 1391, § 5, niet heeft nageleefd. Behoudens het geval van absolute noodzakelijkheid, wordt de betrokkene vooraf gehoord.

Wanneer de individuele toegangscode van een gerechtsdeurwaarder overeenkomstig het eerste lid onwerkzaam is gemaakt, kan deze laatste slechts toegang tot het bestand van berichten verkrijgen onder het toezicht en door tussenkomst van zijn syndicus of van een lid van de arrondissementskamer aangeduid door de syndicus.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►1[Art. 1389bis/15. Worden gestraft met een geldboete van honderd tot vijfduizend [euro]*, de organen of de aangestelden van de Nationale Kamer die:

1° niet alle maatregelen hebben genomen die het mogelijk maken de veiligheid en de vertrouwelijkheid van de verwerkte persoonsgegevens te waarborgen;

2° het individueel register bedoeld in artikel 1389bis/3 niet bijgewerkt hebben.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►1[Art. 1389bis/16. Worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van honderd tot vijfduizend [euro]* of met een van deze straffen, de personen die:

1° in strijd met de bepalingen van artikel 1391, § 4, en met uitzondering van de gevallen bepaald bij of krachtens de wet, bewust hun individuele toegangscode hebben bekendgemaakt;

2° in strijd met de bepalingen van artikel 1389bis/4 en met uitzondering van de gevallen bepaald bij of krachtens de wet, het vertrouwelijk karakter van de gegevens geregistreerd in het bestand van berichten niet hebben bewaard;

3° het bestand van berichten hebben geraadpleegd, zonder dat zij zich bevinden in een van de gevallen bedoeld in artikel 1391, § 1, of die gegevens verkregen uit dat bestand gebruiken voor een ander doel dan datgene dat de toegang tot het bestand kon wettigen.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►1[Art. 1389bis/17. De rechter kan beslissen dat de veroordeelde persoon het recht om zijn individuele toegangscode te gebruiken, voor ten hoogste vijf jaar wordt ontzegd.

Wanneer de individuele toegangscode van een gerechtsdeurwaarder overeenkomstig het eerste lid onwerkzaam is gemaakt, kan deze laatste slechts toegang tot het bestand van berichten verkrijgen onder het toezicht en door tussenkomst van zijn syndicus of van een lid van de arrondissementskamer door de syndicus aangeduid.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►1[Art. 1389bis/18. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, doch met uitzondering van hoofdstuk V, zijn van toepassing op de strafbare feiten bedoeld in de artikelen 1389bis/15 en 1389bis/16.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 29 mei 2000, *B.S.*, 9 augustus 2000, inwerkingtreding: 29 januari 2011 (art. 11, 1°, K.B. 7 december 2010, *B.S.*, 17 december 2010)

►1[HOOFDSTUK 1bis/1

CENTRAAL REGISTER VOOR EUROPEES CONSERVATOIR BESLAG OP BANKREKENINGEN¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 185 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 2 juli 2018, inwerkingtreding: 2 juli 2018 (art. 201, lid 3)

►1[Art. 1391/1. Bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders, wordt een «Centraal register voor Europees conservatoir beslag op bankrekeningen» opgericht, hierna «Centraal Register EAPO» genoemd.

Het Centraal Register EAPO is een geïnformatiseerde gegevensbank waarin de gegevens worden verzameld die noodzakelijk zijn voor de doeleinden van het rechterlijk verzoek en om het juiste verloop na te gaan van de procedures betreffende het verzoek voor het verkrijgen van rekeninginformatie, bedoeld in artikel 14 van Verordening (EU) nr. 655/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 tot vaststelling van een procedure betreffende het Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen om de grensoverschrijdende inning van

II. Belgische wet- en regelgeving • 6. Gerechtelijk en burgerlijk recht

Wet 10 oktober 1967 (Art. 1391/2)

schuldvorderingen in burgerlijke en handelszaken te vergemakkelijken, en in de artikelen 1447/1 en 1447/2.

In het Centraal register EAPO worden opgenomen:

1) de metadata en het elektronisch verzoek of de gedematerialiseerde kopieën van het niet-elektronisch verzoek voor het verkrijgen van rekeninginformatie dat werd meegedeeld aan de Nationale Kamer, evenals van de bijlages van dat verzoek;

2) de metadata en de data betreffende de betaling van de vergoeding voor de behandeling van het verzoek voor het verkrijgen van rekeninginformatie;

3) de gegevens noodzakelijk om de schuldenaar die het voorwerp uitmaakt van het verzoek voor het verkrijgen van rekeninginformatie te kunnen identificeren;

4) de metadata en de elektronische correspondentie evenals de gedematerialiseerde kopieën van de niet-elektronische correspondentie van de Nationale Kamer gevoerd met het oog op het beantwoorden van het verzoek voor het verkrijgen van rekeninginformatie;

5) de metadata en het elektronisch antwoord of de gedematerialiseerde kopieën van het niet-elektronisch antwoord van de Nationale Kamer op het verzoek voor het verkrijgen van rekeninginformatie.

De Koning bepaalt, na het advies te hebben ingewonnen van de beheerder en de Gegevensbeschermingsautoriteit, de exacte gegevens opgenomen in het register.

Het register geldt als authentieke bron voor alle gegevens die erin zijn opgenomen.¹

¹ – Ingevoegd bij art. 186 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerking-treding: 2 juli 2018 (art. 201, lid 3)

¹[Art. 1391/2. De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders, hierna «de beheerder» genoemd staat in voor de inrichting en het beheer van het register. Zij staat in voor de controle op de werking en het gebruik ervan. In voorkomend geval is hoofdstuk VII van boek IV van het tweede deel van dit Wetboek van toepassing.]

mend geval is hoofdstuk VII van boek IV van het tweede deel van dit Wetboek van toepassing.

De Nationale Kamer wordt met betrekking tot het Centraal Register EAPO beschouwd als de verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.¹

¹ – Ingevoegd bij art. 187 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerking-treding: 2 juli 2018 (art. 201, lid 3)

¹[Art. 1391/3. De Koning bepaalt, na het advies te hebben ingewonnen van de beheerder van het register en van de Gegevensbeschermingsautoriteit:

1° onder de organen en werknemers van de Nationale Kamer en onder de organen en werknemers van de door haar opgerichte verenigingen, welke organen, welke natuurlijke personen of welke categorieën van personen, voor de toepassing van dit hoofdstuk, de gegevens bedoeld in artikel 1391/1 kunnen registreren in het Centraal Register EAPO en toegang kunnen hebben tot deze gegevens;

2° onder de organen en werknemers van de Nationale Kamer en onder de organen en werknemers van de door haar opgerichte verenigingen, welke organen, welke natuurlijke personen of welke categorieën van personen deze gegevens voor de toepassing van dit hoofdstuk kunnen raadplegen;

3° de modaliteiten van de in de bepalingen onder 1° en 2° bedoelde registratie, toegang en raadpleging.

Hij die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de registratie van gegevens in het Centraal Register EAPO, of aan de verwerking of de mededeling van de erin geregistreerde gegevens of kennis heeft van die gegevens, moet het vertrouwelijk karakter ervan in acht nemen. Artikel 458 van het Strafwetboek is van toepassing.¹

¹ – Ingevoegd bij art. 188 wet 18 juni 2018, B.S., 2 juli 2018, inwerking-treding: 2 juli 2018 (art. 201, lid 3)

Wet 10 augustus 2005 tot oprichting van het informatiesysteem Phenix

(B.S., 1 september 2005)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I

DEFINITIES EN BEGINSLEN

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Een informatiesysteem, Phenix genaamd, wordt opgericht, met als doeleinden de interne en externe communicatie die is vereist voor de werking van de justitie, het beheer en de bewaring van de gerechtelijke dossiers, de invoering van een nationale rol, het aanleggen van een gegevensbank voor de rechtspraak, het opmaken van statistieken en het verlenen van bijstand bij het beheer en het bestuur van de gerechtelijke instellingen.

¹[Phenix wordt geleid door een beheerscomité dat wordt geadviseerd door een comité van gebruikers. De samenstelling, de opdrachten en de bevoegdheden van deze comités worden vastgelegd door deze wet.]¹

De kredieten die zijn vereist voor de oprichting en de werking van Phenix worden op de begroting van de FOD Justitie ingeschreven.

¹ – Lid 2 vervangen bij art. 24 wet (II) 12 mei 2014, B.S., 19 mei 2014

Interne en externe communicatie

Art. 3. De interne communicatie heeft betrekking op de communicatie die is vereist voor de werking en het beheer van de hoven en rechtbanken en van de parketten ervan, alsmede voor het aanleggen en het beheren van de dossiers van de rechtspleging.

De externe communicatie heeft betrekking op de kennisgeving, de betekening en de mededeling van de akten die zijn vereist in het kader van de gerechtelijke procedures, alsmede op de communicatie met de openbare overheden om de nodige gegevens voor het samenstellen en het beheren van de gerechtelijke dossiers te verzamelen.

Art. 4. Binnen Phenix wordt een centraal repertorium van gerechtelijke elektronische adressen opgericht, dat toegankelijk is voor de leden van de rechterlijke orde en voor de medewerkers van het gerecht, alsmede voor andere categorieën van personen die door de Koning worden bepaald ¹[na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer]¹.

Bovendien bepaalt de Koning, ²[na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer]², de in dat repertorium opgenomen gegevens, de wijze waarop gegevens worden verzameld, de bewa-

ringstermijn ervan, de regels voor de duurzaamheid van de gegevens, alsmede de nadere regels voor de toegang en voor de controle van de toegang.

- 1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 25 wet (II) 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014
 ►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 25 wet (II) 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014

Beheer en bewaring van de gerechtelijke dossiers

Art. 5. Binnen Phenix wordt een verwerking voor het beheer en de bewaring van de gerechtelijke dossiers ingesteld.

De in de gerechtelijke dossiers verwerkte gegevens, de omstandigheden van de verwerking en de duur van bewaring worden bepaald in het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van strafvordering en in de bijzondere bepalingen die de samenstelling van die dossiers regelen.

Overeenkomstig het Gerechtelijk Wetboek, het Wetboek van strafvordering en de bijzondere bepalingen bepaalt de Koning, ¹[na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer]¹, de regels voor de duurzaamheid van de gegevens, de regels voor de toegang en voor de controle van de toegang tot de gerechtelijke dossiers.

- 1. – Lid 3 gewijzigd bij art. 25 wet (II) 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014

Nationale rol

Art. 6. Binnen Phenix wordt een nationale rol ingesteld.

Elke zaak die voor de rechterlijke orde wordt gebracht, moet worden ingeschreven in de nationale rol en krijgt een uniek nummer.

Overeenkomstig het Gerechtelijk Wetboek, het Wetboek van strafvordering en de bijzondere bepalingen, bepaalt de Koning, ¹[na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer]¹, de regels voor de duurzaamheid van de gegevens, de regels voor de toegang en voor de controle van de toegang tot de rol.

- 1. – Lid 3 gewijzigd bij art. 25 wet (II) 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014

Gegevensbank voor de rechtspraak

Art. 7. Onverminderd de bepalingen van de wet van 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafregister wordt in Phenix een interne gegevensbank voor de rechtspraak aangelegd teneinde de verschillende leden van eenzelfde gerecht de mogelijkheid te bieden de gerechtelijke dossiers te verwerken, alsmede een externe gegevensbank om de beslissingen die belangrijk zijn voor de kennis en de ontwikkeling van het recht onder het publiek te verspreiden.

Art. 8. De interne gegevensbank voor de rechtspraak bevat integraal alle beslissingen van de gerechten.

De beslissingen van ieder gerecht zijn enkel toegankelijk voor de leden van dat gerecht.

De leden van de rechterlijke orde hebben uitsluitend toegang om hun professionele taak uit te oefenen.

De Koning bepaalt, ¹[na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer]¹, de regels voor de duurzaamheid van de gegevens, de nadere regels voor de toegang en de categorieën van personen die toegang hebben tot die gegevensbank, alsmede de bijzondere beveiligingsmaatregelen voor die gegevensbank.

- 1. – Lid 4 gewijzigd bij art. 25 wet (II) 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014

Art. 9. De externe gegevensbank voor de rechtspraak bevat de beslissingen geselecteerd door ieder gerecht, overeenkomstig de selectieregels bepaald ¹[door de Koning]¹, na raadpleging van het comité van gebruikers.

De geselecteerde beslissingen die persoonsgegevens bevatten worden over het algemeen anoniem gemaakt.

De Koning bepaalt, ²[na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer]², de nadere regels voor het anoniem maken van de beslissingen, de uitzonderingen op deze regel die kunnen zijn vereist voor het begrip van de beslissingen, alsmede de wijze waarop de in de beslissingen vermelde personen zich in voorkomend geval kunnen verzetten tegen de vermelding in de gepubliceerde beslissingen van persoonsgegevens die hen betreffen.

- 1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 26 wet (II) 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014

- 2. – Lid 3 gewijzigd bij art. 25 wet (II) 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014

HOOFDSTUK II

ORGANEN VAN PHENIX

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALING

Art. 30. De in het informatiesysteem Phenix gebruikte protocollen en formaten voor het meedelen en het bewaren zijn uitsluitend gegrond op open standaarden.

Onder standaard wordt verstaan een technische specificatie die volstaat met het oog op een volledige implementatie en die is goedgekeurd door een onafhankelijk standaardisatieorgaan.

Onder open standaard wordt verstaan een standaard die gratis beschikbaar is op het internet en geen juridische beperkingen kent wat de verspreiding en het gebruik ervan betreft.

HOOFDSTUK V

INWERKINGTREDING

Art. 31. De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van de artikelen 6 en 30 van deze wet.

K.B. 7 december 2010 ¹[houdende uitvoering van hoofdstuk Ibis van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest]¹
 (*B.S.*, 17 december 2010)

- 1. Opschrift vervangen bij art. 1 K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 23 juli 2014, inwerkingtreding: 1 september 2013 (art. 16)

K.B. 25 september 2016 houdende het beheer van het centraal register van testamenten en het centraal register van huwelijksovereenkomsten
 (*B.S.*, 10 oktober 2016)

7. Statistiek

Wet 4 juli 1962 – Openbare statistiek	334
K.B. 13 juni 2014 – Nationaal Instituut voor de Statistiek, voorschriften bescherming individuele gegevens (uittreksel art. 1–6)	343

Wet 4 juli 1962 ¹[betreffende de openbare statistiek]¹ (B.S., 20 juli 1962)

- 1. Opschrift vervangen bij art. 64 wet 1 augustus 1985, B.S., 6 augustus 1985
◻2. Zie Verord. (EG) nr. 530/1999 Raad 9 maart 1999 betreffende structuurstatistieken van lonen en loonkosten, PB L 63, 12 maart 1999
◻3. De benaming van deze wet is gewijzigd bij K.B. 20 november 2003 tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheden van de Algemene Directies van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, B.S., 9 december 2003 in «Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie»

¹[HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN]¹

- 1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 22 maart 2006, B.S., 21 april 2006, err., B.S., 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, B.S., 1 augustus 2006)

►1[Art. 1. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° «een statistiek»: kwantitatieve of kwalitatieve informatie, al dan niet in geaggregeerde vorm, afkomstig uit systematische gegevensverzameling en -verwerking;

2° «de statistiek»: het geheel van methoden en technieken om gegevens te verzamelen en te verwerken en deze te gebruiken om conclusies te trekken over de onderzoekspopulatie;

3° «gegevens»: de resultaten van observatie van karakteristieken of attributen van statistische eenheden, eventueel gevolgd door een reeks correcties;

4° «individuele gegevens»: iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare statistische eenheid; als identificeerbaar wordt beschouwd een statistische eenheid die direct of indirect kan worden geïdentificeerd;

5° «persoonsgegevens»: iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon; als identificeerbaar wordt beschouwd een persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd;

6° «secundaire gegevensverzameling»: de werkwijze die erin bestaat bij een openbare of particuliere instelling een volledige of gedeeltelijke kopie te verkrijgen van door die instelling uitgewerkte documenten of gegevensbestanden, zodat het Nationaal Instituut voor de Statistiek ze kan gebruiken in het kader van de opdracht die het door deze wet krijgt toegewezen;

7° «primaire gegevensverzameling»: de werkwijze die erin bestaat gegevens te verzamelen, hetzij rechtstreeks bij de betrokken personen («rechtstreekse» primaire gegevensverzameling), hetzij bij personen die in hun plaats antwoorden («onrechtstreekse» primaire gegevensverzameling), hetzij door «rechtstreekse waarneming»;

8° «statistische eenheid»: een observatie- of meeteenheid waarvoor gegevens worden verzameld of afgeleid;

9° «certificatie»: procedure op grond waarvan het Nationaal Instituut voor de Statistiek kenbaar maakt dat de gebruikte methode om een bepaalde statistiek op te stellen voldoet aan vooraf gestelde eisen;

10° «productie van statistieken»: het proces dat alle activiteiten omvat die nodig zijn voor de verzameling, opslag, verwerking, samenstelling, analyse en verspreiding van statistische informatie;

11° «gecodeerde studiegegevens»: gegevens die slechts door middel van een code in verband kunnen gebracht worden met een geïdentificeerde of identificeerbare persoon;

12° «studiegegevens»: de gegevens die zullen dienen om statistieken van te maken;

13° «logische sleutel»: het concordantiebestand, gevormd door de arbitraire code die aan de identificatiegegevens werd gegeven, aangevuld met identificatiegegevens;

14° «encryptie»: techniek die erin bestaat de gegevens van waaruit identificatie opnieuw mogelijk zou zijn om te vormen bij middel van een geheim gehouden sleutel;

15° «versluiting»: techniek die erin bestaat de gegevens op toevallige wijze te veranderen, waardoor zij individueel geen betekenis meer hebben maar waarbij door compensaties de structuren van het geheel van de bestudeerde populatie bewaard blijven;

16° «onpartijdigheid»: objectieve en onafhankelijke manier om statistieken te produceren, vrij van elke druk uitgaande van politieke groeperingen of andere belangengroepen, met name ten aanzien van de keuze van technieken, definities en methoden die het meest geschikt zijn om de vastgestelde doelstellingen te verwezenlijken;¹

►2[17° Statistische autoriteit: het Nationaal Instituut voor de Statistiek, afgekort het NIS, en de andere statistische autoriteiten die bij wet, decreet of ordonnantie belast zijn met de verzameling en verwerking van gegevens teneinde openbare statistieken op te stellen. De voorwaarden waaraan de statistische autoriteiten moeten voldoen, worden vermeld in hoofdstuk V van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek, van de raad van bestuur en de Wetenschappelijke Comités van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, gedateerd 15 juli 2014 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 20 oktober 2014;²

►3[18° Openbare statistieken: statistieken die door de statistische autoriteiten of door andere overheidsinstanties worden aangemaakt en verspreid en die publiek beschik-

baar zijn en die worden gebruikt bij het uitwerken, uitvoeren, opvolgen en evalueren van openbaar beleid.]³

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

►2. – 17° toegevoegd bij art. 2 wet 18 december 2015, *B.S.*, 29 december 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2016 (art. 6)

►3. – 18° toegevoegd bij art. 2 wet 18 december 2015, *B.S.*, 29 december 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2016 (art. 6)

►1[Art. 1bis. De statistieken worden geregeld volgens de volgende principes:

1° Principe van rechtmatigheid en eerlijkheid:

a) het verzamelen en verwerken van gegevens steunt ofwel op een wettelijke of reglementaire basis, ofwel op de toestemming van de aangever in de zin van artikel 1, § 8, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, onverminderd de bijzondere bepalingen van deze wet;

b) eerlijke gegevensverzameling veronderstelt een goede informatie voor de aangever over het verzamelen en verwerken van de gegevens. De aangever heeft het recht informatie te krijgen over de rechtsgrond, het doel van de gegevensverzameling en de toegepaste beschermingsmaatregelen;

2° Principe van finaliteit:

a) individuele gegevens worden uitsluitend voor statistische doeleinden gebruikt, tenzij de aangever ondubbelzinnig toestemming heeft gegeven dat de gegevens voor een andere aanwending worden gebruikt;

b) gegevens die voor een welbepaald statistisch doel werden verzameld mogen enkel voor andere statistische doeleinden worden gebruikt, wanneer die met het eerste doel verenigbaar zijn;

c) gegevens die voor statistische doeleinden werden verzameld en verwerkt, mogen niet worden gebruikt om gegevensbestanden aan te vullen of te verbeteren die voor andere dan statistische, onder meer voor administratieve doeleinden dienen;

d) op basis van de individuele statistische gegevens die bij het opmaken van een statistiek werden verzameld, mag geen enkele beslissing genomen worden die tot doel of gevolg heeft de individuele situatie van de aangever te beïnvloeden;

3° Principe van evenredigheid:

a) bij de keuze van de methode van verzamelen wordt de voorrang gegeven aan de secundaire verzameling boven de primaire verzameling. In elk geval zal de verzameling bij voorkeur steekproefsgewijs gebeuren, eerder dan exhaustief en zijn vrijwillige enquêtes te verkiezen boven verplichte enquêtes;

b) de gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig uitgaande van het vastgestelde statistische doeleinde, dit wil zeggen dat de verzameling en de verwerking van de gegevens beperkt zijn tot die gegevens die noodzakelijk zijn voor de nagestreefde statistische doeleinden;

4° Principe van onpartijdigheid, objectiviteit en professionele onafhankelijkheid:

a) de statistieken moeten met inachtneming van de wetenschappelijke onafhankelijkheid en op objectieve, professionele en transparante wijze worden geproduceerd en verspreid, waarbij alle gebruikers gelijk worden behandeld;

b) het produceren en verspreiden van statistieken moet worden verricht door een orgaan dat professioneel onafhankelijk is t.a.v. andere regelgevende, administratieve of beleidsdepartementen en lichamen, en van de particuliere sector.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

►1[Art. 1ter. Statistische geheimhouding betekent dat gegevens die verband houden met afzonderlijke statistische eenheden en rechtstreeks voor statistische doeleinden zijn verzameld of onrechtstreeks aan administratieve of andere bronnen zijn ontleend, worden beschermd tegen iedere schending van het recht op geheimhouding. Het impliceert dat niet-statistisch gebruik van de verkregen gegevens en onwettige openbaarmaking verboden zijn.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

►1[Art. 1quater. De verwerking van persoonsgegevens die gebeurt krachtens deze wet, is onderworpen aan de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en aan de uitvoeringsbesluiten ervan.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 6 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

HOOFDSTUK ►1[1bis]¹

STATISTISCHE ONDERZOEKINGEN MET ZUIVER DOCUMENTAIR DOEL

►1. Hoofdst. 1bis (oud hoofdst. I) hernummerd bij art. 2 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

Art. ►1[1quinquies]¹. De Koning kan doen overgaan tot statistische onderzoeken betreffende de demografische,² [economische, sociale, ecologische en technologische]² toestand van het land, ►3[een Gemeenschap of een Gewest]³.
▼4..6

►1. – Hernummerd bij art. 7 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

►2. – Gewijzigd bij art. 7 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

►3. – Gewijzigd bij art. 65 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

☐ 4. – Zie K.B. 26 augustus 1966 waarbij jaarlijkse statistieken van de geboorten, sterfgevallen, huwelijken, echtscheidingen, erkenningen, wettingen, aannemingen, immigratie en emigratie worden voorgeschreven, *B.S.*, 7 december 1966

☐ 5. – Zie K.B. 6 juli 1997 betreffende een jaarlijkse statistiek naar de vorderingen en verbintenissen van de verzekeringsondernemingen en private verzorgingsinstellingen, *B.S.*, 2 december 1997

☐ 6. – Zie K.B. 14 juni 1999 waarbij een jaarlijkse statistiek van de geboorten wordt voorgeschreven, *B.S.*, 5 oktober 1999

Art. 2. a) De individuele inlichtingen door deze onderzoeken bekomen mogen uitsluitend door het Nationaal Instituut voor de Statistiek benut worden voor het opmaken van globale en naamloze statistieken.

b) Het Nationaal Instituut voor de Statistiek mag, onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 24, deze statistieken publiceren of aan derden mededelen, behalve indien, ingevolge het beperkt aantal aangevers, de onthulling van individuele toestanden mogelijk is.

c) In dit geval mogen zij niet gepubliceerd of aan een derde medegedeeld worden dan met de voorafgaande toestemming van de aangever of van de belanghebbende getelde.

►1[Bij gebreke van dergelijke toestemming mag het Nationaal Instituut voor de Statistiek bedoelde statistieken evenwel vertrouwelijk mededelen aan de belanghebbende

II. Belgische wet- en regelgeving • 7. Statistiek

Wet 4 juli 1962 - Openbare statistiek (Art. 3)

ministeriële departementen, Rijksdiensten of diensten van een Regering, met uitsluiting van de fiscale besturen. In geen geval mogen wettelijke of reglementaire voorschriften, op grond van alzo gekende individuele toestanden, op de aangever of getelde worden toegepast.¹

►1. – c), lid 2, vervangen bij art. 66 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

Art. 3. De Koning kan beslissen dat de natuurlijke of rechtspersonen, waarop een ►1 [in uitvoering van artikel 1*quinquies* van deze wet]¹ gedane onderzoek betrekking heeft, niet allen tot een aangifte gehouden zijn.

In dit geval worden de tot het verstrekken der inlichtingen geroepen personen aangewezen door de Minister die het Nationaal Instituut voor de Statistiek onder zijn bevoegdheid heeft of door zijn afgevaardigde, volgens een methode die, voor alle personen begrepen in een zelfde categorie, dezelfde waarschijnlijkheid tot verplichte aangifte inhoudt.

De selectiemethode wordt vooraf aan het advies van de Hoge Raad voor de Statistiek onderworpen.

Het tweede lid van artikel 2, c, is niet toepasselijk op de inlichtingen verzameld op de wijze bepaald in dit artikel.²

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 8 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

□□ 2. – Zie K.B. 3 juli 2012 betreffende de maandelijke en driemaandelijke steekproefenquête met het oog op het opstellen van kortetermijnstatistieken, *B.S.*, 10 juli 2012

Art. 4. De geneesheren mogen het beroepsgeheim niet invoeren om te weigeren de inlichtingen te verstrekken waarvan zij houder zijn door hun staat of beroep, wanneer deze hen ►1 [ter uitvoering van de artikelen 1*quinquies* en 3 van deze wet]¹ gevraagd worden met het oog op het opmaken van gezondheidsstatistieken. De Koning neemt de nodige maatregelen voor het verzekeren van de anonimiteit van deze inlichtingen.²

►1. – Gewijzigd bij art. 9 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

□□ 2. – Zie K.B. 14 juni 1999 waarbij een jaarlijkse statistiek van de gebouwen wordt voorgeschreven, *B.S.*, 5 oktober 1999

HOOFDSTUK II

►1[...]¹

►1. Opschrift opgeheven bij art. 39, 2°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 5. ►1[...]¹

►1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 39, 2°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 6. ►1[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 39, 2°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 7. ►1[...]¹

►1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 39, 2°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 8. ►1[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 69 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

HOOFDSTUK III

►1[SECUNDAIRE VERWERKING MET STATISTISCH DOELEINDE]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 10 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 9. ►1 [Het Nationaal Instituut voor de Statistiek mag gegevensbanken samenstellen en bijhouden op basis van de gegevens die het verzamelt bij zijn onderzoekingen en van gegevens uit administratieve bestanden.

Hiertoe krijgt het Nationaal Instituut voor de Statistiek, onder de voorwaarden bepaald krachtens artikel 17*quater*, § 2, toegang tot de gegevens die in het bezit zijn van alle openbare besturen en over heden.]¹

►1. – Laatst vervangen bij art. 11 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 10. ►1[...]¹

►1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 39, 3°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 11. ►1[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 39, 4°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

HOOFDSTUK IV

►1[STATISTISCHE ONDERZOEKINGEN OP VRIJWILLIGE BASIS]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 72 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

Art. 12. ►1 [§ 1. Bij beslissing van de Minister die het Nationaal Instituut voor de Statistiek onder zijn bevoegdheid heeft of van zijn afgevaardigde, na raadpleging van de Hoge Raad voor de Statistiek, kan het Nationaal Instituut voor de Statistiek de statistische onderzoekingen en studies uitvoeren die de Minister of zijn afgevaardigde aanduidt, zonder afbreuk te doen aan de onderzoekingen en studies waarmede het Instituut ►2 [bij of krachtens de hoofdstukken I*bis* en III]² is belast.

§ 2. De privaatrechtelijke personen die aan de in § 1 bedoelde onderzoekingen en studies worden onderworpen, zijn niet verplicht er hun medewerking aan te verlenen. Eventuele enquêteformulieren maken melding van het vrijwillig karakter van hun medewerking.

§ 3. De artikelen 2, 18 en 24 zijn van toepassing op de in § 1 bedoelde onderzoekingen en studies.

§ 4. Ingeval het Nationaal Instituut voor de Statistiek de in § 1 bedoelde onderzoekingen en studies tegen betaling uitvoert voor rekening van derden, worden de resultaten gedurende een periode van drie jaar na het afsluiten van het onderzoek niet publiek gemaakt of medegedeeld, tenzij aan de personen die dezelfde som betalen en op voorwaarde dat zij het confidentieel karakter van de medegedeelde resultaten bewaren gedurende dezelfde periode van drie jaar, onverminderd de rechten van het Instituut om deze resultaten mede te delen aan ministeriële departementen, Rijksdiensten of diensten van een Regering onder de voorwaarden bepaald in artikel 2, littera c, tweede lid, en aan internationale instellingen die erop gerechtigd zijn.]¹

►1. – Vervangen bij art. 73 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 12 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

►¹[HOOFDSTUK IVbis
CERTIFICATIE]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 13 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, err., *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 42)

►¹[Art. 13. De Koning bepaalt, na raadpleging van de Hoge Raad voor de Statistiek, de voorwaarden volgens dewelke het Nationaal Instituut voor de Statistiek de methodes kan certificeren die door instellingen, al dan niet met rechtspersoonlijkheid, gebruikt worden om statistieken zoals bedoeld bij deze wet te produceren, wanneer zij ten minste aan volgende voorwaarden voldoen:

- 1° onpartijdigheid en onafhankelijkheid waarborgen;
- 2° wetenschappelijke methodes in acht nemen;
- 3° berusten op criteria van betrouwbaarheid en nauwkeurigheid;
- 4° beantwoorden aan de principes van finaliteit, evenredigheid, rechtmatigheid en eerlijkheid zoals omschreven in artikel 1bis van deze wet;

5° de eerbiediging van de statistische geheimhouding verzekeren zoals bepaald in artikel 1ter van deze wet;

6° waken over de tijdigheid en de stiptheid van de statistiek. Dat houdt enerzijds in dat het tijdsinterval tussen de referentieperiode en het tijdstip waarop de statistische informatie beschikbaar komt, redelijk is en anderzijds dat het tijdstip waarop de statistische informatie beschikbaar wordt gemaakt overeenkomt met de opgelegde deadlines;

7° ervoor zorgen dat de vergelijkbaarheid en de coherentie van de statistieken worden versterkt, meer bepaald door erkende concepten en nomenclaturen te gebruiken en een beroep te doen op bronnen die gezamenlijk gebruikt kunnen worden;

8° berusten op criteria van duidelijkheid en toegankelijkheid bij de presentatie van statistieken, bij informatie en uitleg over de gebruikte methodologie en bij het ter beschikking stellen van de resultaten;

9° het Nationaal Instituut voor de Statistiek kosteloos toegang geven tot de individuele gegevens.]¹

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 13 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, err., *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 42)

►¹[Art. 13bis. Worden van rechtswege gecertificeerd, voor de uitvoering van de opdrachten bepaald in artikel 109 van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen, de methodes van het Instituut voor de Nationale Rekeningen en de in hetzelfde artikel bedoelde instellingen.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, err., *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 42)

HOOFDSTUK V

►¹[BEPALINGEN BETREFFENDE HET BELGISCH
STATISTISCH SYSTEEM]¹

►1. Opschrift laatst vervangen bij art. 3 wet 18 december 2015, *B.S.*, 29 december 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2016 (art. 6)

Art. 14. ►¹[§ 1. Er wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, genaamd «Interfederaal Instituut voor de Statistiek», hierna «IIS» genoemd.

Het IIS heeft zijn zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De samenstelling, de opdrachten en de werking van het IIS enerzijds en de verantwoordelijkheden en verplichtingen van de partijen anderzijds worden vastgelegd in het samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 1, 17°.

§ 2. Het IIS wordt beheerd door een raad van bestuur waarvan de samenstelling en de werking vastgelegd worden in het samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 1, 17°.

§ 3. Zijn lid van rechtswege van de raad van bestuur van het IIS:

- 1° de voorzitter van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie;

2° de leidende ambtenaar van het Nationaal Instituut voor de Statistiek;

3° een lid van het directiecomité van de Nationale Bank van België.

Het Federaal Planbureau kan een vertegenwoordiger aanstellen als waarnemer in de raad van bestuur van het IIS.

§ 4. Het secretariaat van het IIS heeft zijn zetel in het NIS. De werking en financiering van het secretariaat worden vastgelegd in het samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 1, 17°.]¹ ▽²

►1. – Na wijzigingen, laatst vervangen bij art. 3 wet 18 december 2015, *B.S.*, 29 december 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2016 (art. 6)

▣ 2. – Zie K.B. 17 mei 2007 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Coördinatiecomité opgericht bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek, *B.S.*, 8 juni 2007

►¹[Art. 14bis. ►²[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 77 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

►2. – Impliciet opgeheven bij art. 3 wet 18 december 2015, *B.S.*, 29 december 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2016 (art. 6)

HOOFDSTUK VI

►¹[BEPALINGEN DIE AFWIJKEN VAN DE
ARTIKELEN 2 EN 12]¹

►1. Opschrift, na wijziging, vervangen bij art. 16 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, err., *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 15. ►¹[Onverminderd de regels die de mededeling bepalen van gegevens aan instellingen waarop het statistisch geheim van rechtswege van toepassing is krachtens een wetsbepaling, moet het Nationaal Instituut voor de Statistiek, na toestemming van het Statistisch Toezichtcomité en mits een vertrouwelijkheidscontract goedgekeurd is door datzelfde comité, gecodeerde studiegegevens meedelen:

1° aan de federale overheidsdiensten of aan de instellingen van openbaar nut die onderworpen zijn aan het gezag, de controlebevoegdheid of het administratief toezicht van de staat, met uitzondering van de belastingadministraties;

2° aan de ministeriële departementen van gemeenschappen en gewesten, aan de instellingen van openbaar nut die onderworpen zijn aan het gezag, de controlebevoegdheid of het administratief toezicht van de gemeenschappen en gewesten of aan de Brusselse instellingen bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989, met uitzondering van de belastingadministraties;

3° aan de provincie- of gemeentebesturen, met uitsluiting van de belastingdiensten;

4° aan natuurlijke en rechtspersonen die een wetenschappelijk onderzoeksdoel nastreven, wanneer een daartoe strekkende aanvraag wordt ingediend, tezamen met een welomschreven onderzoeksproject dat aan de geldende wetenschappelijke normen beantwoordt, een voldoende gedetailleerde opsomming van de te raadplegen gegevens omvat, de analysemethodes beschrijft en een raming geeft van de vereiste tijd.

De studiegegevens die krachtens een vertrouwelijkheidscontract worden medegedeeld, mogen niet doorgegeven worden aan derden of gebruikt worden voor andere statistische doeleinden dan die bepaald in het vertrouwelijkheidscontract.

Het Statistisch Toezichtcomité staat de mededeling van deze gecodeerde studiegegevens enkel toe wanneer de mededeling een wezenlijk deel uitmaakt van de in het vertrouwelijkheidscontract omschreven statistische doelstellingen.

De kenmerken waarmee de aangever geïdentificeerd kan worden, worden weggehaald en, alvorens ze meegeëend worden, voorzien van een code, opdat de verantwoordelijke voor het onderzoek de verkregen gegevens redelijkerwijs niet tot de aangever zou kunnen herleiden.¹

►1. – Na wijziging, vervangen bij art. 17 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 20 juni 2007 (art. 17, 1°, K.B. 7 juni 2007, *B.S.*, 20 juni 2007)

►1[Art. 15bis. Het vertrouwelijkheidscontract legt de voorwaarden vast waaronder de gegevens door het Nationaal Instituut voor de Statistiek doorgegeven en door de derde gebruikt mogen worden.

Het bepaalt onder meer:

1° de verbintenis van de derde om de ontvangen gegevens niet door te geven aan een andere gebruiker, behalve met de toestemming van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, dat contact opneemt met de nieuwe gebruiker en er een vertrouwelijkheidscontract mee opmaakt;

2° de verplichting van de derde om te waken over de bescherming en de veiligheid van de gegevens en om ervoor te zorgen dat de individuele gegevens niet indirect uit de gepubliceerde resultaten geïdentificeerd kunnen worden;

3° de controles waaraan de derde wordt onderworpen;

4° de sancties voor het geval de derde zijn contractuele verplichtingen schendt. De sancties kunnen bestaan in de eenzijdige beëindiging van het contract en in een eis tot schadevergoeding;

5° de duur van het vertrouwelijkheidscontract.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 20 juni 2007 (art. 17, 1°, K.B. 7 juni 2007, *B.S.*, 20 juni 2007)

►1[Art. 15ter. Vertrouwelijke gegevens mogen tussen statistische autoriteiten worden doorgegeven, mits dat voor de efficiënte ontwikkeling, productie en verspreiding van openbare statistieken of voor de verbetering van de kwaliteit ervan noodzakelijk is, volgens de regels bepaald in hoofdstuk V van het samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 1, 17°.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 18 december 2015, *B.S.*, 29 december 2015, inwerkingtreding: 1 januari 2016 (art. 6)

HOOFDSTUK VII

BEPALINGEN GEMEEN AAN ►1[DE BIJ DE HOOFDSTUKKEN Ibis TOT IVbis BEDOELDE ONDERZOEKINGEN]¹

►1. Opschrift laatst gewijzigd bij art. 19 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

§ 1. Voorschriften betreffende de uitvoering van de wet

Art. 16. ►1[Wat de onderzoeken betreft bedoeld ►2[in de hoofdstukken Ibis en III]², bepaalt de Koning, na raadpleging van de Hoge Raad voor de Statistiek, de regelen die bij het houden van de onderzoeken moeten worden nageleefd, alsmede de verplichtingen van de aan de onderzoeken onderworpen personen. Deze personen zijn verplicht hun medewerking aan de bedoelde onderzoeken kosteloos te verlenen. In bepaalde bijzondere gevallen kan de Koning evenwel voorzien in de toekenning van een vergoeding voor de verleende medewerking, in acht genomen de omvang ervan. De Koning bepaalt de regels volgens welke de vergoeding, waarvan Hij het bedrag vaststelt, wordt toegekend.]¹

Hij bepaalt inzonderheid of de inlichtingen zullen worden verstrekt op doorlopende wijze naarmate de feiten voorkomen, dan wel ter gelegenheid van tellingen die voor een bijzonder bepaalde datum of volgens een vaste periodiciteit gehouden worden.

De in toepassing van deze wet genomen koninklijke besluiten verwijzen in hun inleiding naar de artikelen ►3[van de hoofdstukken Ibis tot IVbis]³, waarvan zij de uitvoering verzekeren.

De onderzoeken die zij voorschrijven worden ►4[verricht door tussenkomst van het Nationaal Instituut voor de Statistiek of door een instelling waarvan de methode krachtens artikel 13 gecertificeerd werd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek]⁴.^{5..7}

►1. – Lid 1 vervangen bij art. 79, § 1, wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 20, 1°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

►3. – Lid 3 gewijzigd bij art. 20, 2°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

►4. – Lid 4 gewijzigd bij art. 20, 3°, wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

◻ 5. – Zie K.B. 6 juli 1997 betreffende een jaarlijkse statistiek naar de vorderingen en verbintenissen van de verzekeringsondernemingen en private verzorgingsinstellingen, *B.S.*, 2 december 1997

◻ 6. – Zie K.B. 14 juni 1999 waarbij een jaarlijkse statistiek van de geboorten wordt voorgeschreven, *B.S.*, 5 oktober 1999

◻ 7. – Zie K.B. 3 juli 2012 betreffende de maandelijkse en driemaandelijkse steekproefenquête met het oog op het opstellen van kortetermijnstatistieken, *B.S.*, 10 juli 2012

►1[§ 1bis. Voorschriften betreffende de gegevensbescherming]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 21 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

Art. 17. ►1[Wanneer de verzameling van individuele gegevens nodig blijkt, wordt de bescherming ervan van bij hun ontvangst verwezenlijkt door de identificatie- of bijkomende gegevens en de studiegegevens, die gebruikt worden om de statistiek op te maken, gescheiden te bewaren.

Die scheiding kan, na advies van de Hoge Raad voor de Statistiek, worden uitgesteld wanneer de aard zelf van de statistische verwerking vereist dat koppelings- of andere verwerkingswerkzaamheden worden ingeleid en voor zover er veiligheidsmaatregelen worden genomen overeenkomstig de schriftelijk gegeven richtlijnen van de afgevaardigde voor de gegevensbescherming.]¹ ◻2

►1. – Vervangen bij art. 22 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

◻ 2. – Zie K.B. 6 juli 1997 betreffende een jaarlijkse statistiek naar de vorderingen en verbintenissen van de verzekeringsondernemingen en private verzorgingsinstellingen, *B.S.*, 2 december 1997

►1[Art. 17bis. De studiegegevens worden gecodeerd, zodat de aangever enkel geïdentificeerd kan worden door middel van een code.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 23 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

►1[Art. 17ter. De individuele gegevens die voor statistische doeleinden werden verzameld en verwerkt, worden vernietigd of uitgewist wanneer ze voor die doeleinden niet langer benodigd zijn.

Individuele gegevens over niet-respondenten mogen niet langer worden bewaard dan tot het einde van de controle van de statistische enquête waarvoor ze werden gevraagd.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 24 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

►1[**Art. 17quater.** § 1. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek neemt alle maatregelen die nodig zijn voor de fysieke en logische bescherming van de individuele gegevens en om elk risico van onwettige verspreiding of gebruik voor andere dan statistische doeleinden te voorkomen.

De Koning bepaalt, na advies van het Statistisch Toezichtsc Comité, de specifieke reglementaire, administratieve, technische en organisatorische voorschriften teneinde de naleving van de voorschriften over de bescherming van individuele persoonsgegevens en gegevens over individuele eenheden en over de statistische geheimhouding te verzekeren.

§ 2. De Koning bepaalt, na advies van het Statistisch Toezichtsc Comité, de voorwaarden onder dewelke het Nationaal Instituut voor de Statistiek kan handelen als tussenpersoon bij de codering van individuele gegevens die aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek worden verstrekt met het oog op een latere verwerking voor statistische doeleinden.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 25 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

►1[**Art. 17quinquies.** De Koning wijst, op voordracht van het Statistisch Toezichtsc Comité, onder de personeelsleden van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, een afgevaardigde voor de gegevensbescherming aan voor een hernieuwbare termijn van drie jaar.

De afgevaardigde voor de gegevensbescherming rapporteert aan de Minister bevoegd voor het Nationaal Instituut voor de Statistiek en aan het Statistisch Toezichtsc Comité.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 26 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 2, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

►1[**Art. 17sexies.** De afgevaardigde voor de gegevensbescherming heeft als opdracht:

1° onafhankelijk te zorgen voor de toepassing van de regels en procedures van de gegevensbescherming;

2° onafhankelijk te zorgen voor de fysische en logische bescherming van de individuele gegevens;

3° onafhankelijk te waken over de eerbiediging van de ingestelde technische en organisatorische maatregelen;

4° het gebruik van de logische sleutels te controleren waarmee gegevens opnieuw geïdentificeerd en met elkaar verbonden kunnen worden teneinde elk risico te vermijden dat ze voor andere dan statistische doeleinden zouden worden gebruikt;

5° statistici en informatici advies te geven over de technieken van anonimisering, encryptie en versluiering van gegevens teneinde elke ongeoorloofde verspreiding te verhinderen.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 27 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 2, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

►1[**Art. 17septies.** Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad wijst de Koning de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden daarmee gelijkgesteld krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, belast worden om de identificatiegegevens en de bijko-

mende gegevens die nog niet vernietigd zijn krachtens artikel 17ter alsook de concordantiesleutel van de identificatiegegevens en de studiegegevens bedoeld in artikel 17bis, te vernietigen of te doen vernietigen.]¹ ▽2

►1. – Ingevoegd bij art. 28 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 14 november 2006 (art. 2, 1°, K.B. 22 oktober 2006, *B.S.*, 14 november 2006)

□2. – Zie K.B. 22 oktober 2006 tot aanwijzing van de personen die in oorlogstijd en in omstandigheden daarmee gelijkgesteld belast worden om de gegevens te vernietigen of te doen vernietigen, *B.S.*, 14 november 2006

§ 2. Voorschriften betreffende het beroepsgeheim

Art. 18. Hij die uit welken hoofde ook houder is hetzij van individuele inlichtingen, ter uitvoering van deze wet verzameld, hetzij van globale en naamloze statistieken, opge maakt met behulp van deze inlichtingen en die door het Nationaal Instituut voor de Statistiek niet openbaar zijn gemaakt, ►1[...]¹ mag deze inlichtingen, statistieken of informatie niet publiceren, of ze niet mededelen aan personen of diensten die niet bevoegd zijn om er kennis van te nemen.

Behalve indien deze wet overtreden is, mogen deze inlichtingen, statistieken of informatie daarenboven niet rechtvaardig gemaakt worden, noch in het geval bedoeld bij artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, noch in geval van getuigenis voor het gerecht.

Elke overtreding van de verbodsbepalingen, in de twee voorgaande leden bedoeld, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek, onverminderd de eventuele toepassing van tuchtstraffen. ▽2

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 29 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

□2. – Zie K.B. 6 juli 1997 betreffende een jaarlijkse statistiek naar de vorderingen en verbintenissen van de verzekeringsondernemingen en private verzorgingsinstellingen, *B.S.*, 2 december 1997

§ 3. Voorschriften betreffende de opsporing en de vaststelling van de misdrijven

Art. 19. Onverminderd de verrichtingen opgedragen aan de officieren van gerechtelijke politie, zijn bevoegd om, zelfs individueel, de overtreding van de bepalingen van deze wet en van de ter uitvoering hiervan genomen besluiten op te sporen en vast te stellen door processen-verbaal die gelden tot het tegenbewijs is geleverd:

1. De Staatsambtenaren, daartoe aangesteld bij koninklijk besluit;

2. De leden van de gemeentepolitie en van de rijks-wacht, daartoe individueel en voor een beperkte duur gemachtigd door de Minister tot wiens bevoegdheid het Nationaal Instituut voor de Statistiek behoort.

Die personen mogen zich voor die opsporingen en vaststellingen de nodige bescheiden, stukken of boeken doen voorleggen.

Met voorafgaande machtiging van de vrederechter mogen de personen bedoeld onder 1, en indien zij de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie bezitten, dezen bedoeld onder 2, vergezeld in voorkomend geval van deskundigen, tussen 8 en 18 uur de woningen, werkplaatsen, gebouwen, belendende binnenplaatsen en besloten ruimten betreden, waarvan de toegang noodzakelijk is voor de vervulling van hun opdracht, zelfs tegen de wil van de bewoner. Telkens als hij daartoe door deze personen verzocht wordt zal de burgemeester hun de sterke arm verlenen.

De bevoegdheden bepaald in de twee voorgaande leden mogen tegenover geneesheren slechts uitgeoefend worden in tegenwoordigheid van een lid van de Raad van de Orde der Geneesheren.

De personen onder de nrs. 1 en 2 bedoeld, oefenen de hun door dit artikel verleende bevoegdheden uit onder het toezicht van de Procureur-Generaal, onverminderd hun ondergeschiktheid ten opzichte van hun meerderen in het bestuur.

1. – Zie K.B. 6 juli 1997 betreffende een jaarlijkse statistiek naar de vorderingen en verbintenissen van de verzekeringsondernemingen en private verzorgingsinstellingen, *B.S.*, 2 december 1997

§ 4. Voorschriften betreffende de uitvoering van ambtswege

Art. 20. De voorschriften van deze wet en van haar uitvoeringsbesluiten, waaraan de tellingplichtigen weigeren zich te onderwerpen, worden van ambtswege uitgevoerd door de zorg van de overheid en op kosten van de overtreders.

Te dien einde wijst de bevoegde minister een commissaris aan ¹[uit de personeelsleden van het Nationaal Instituut voor de Statistiek]¹; zo nodig wijst hij eveneens de deskundigen en de ambtenaren aan die gelast zijn de commissaris bij te staan.

Voor de vervulling van deze opdracht beschikt de commissaris over de in artikel 19 omschreven bevoegdheden.

1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 134 wet 21 december 1994, *B.S.*, 23 december 1994, *err.*, *B.S.*, 30 juni 1995, *err.*, *B.S.*, 26 september 1995

2. – Zie K.B. 6 juli 1997 betreffende een jaarlijkse statistiek naar de vorderingen en verbintenissen van de verzekeringsondernemingen en private verzorgingsinstellingen, *B.S.*, 2 december 1997

Art. 21. De Koning stelt nadere regelen betreffende de uitvoering van ambtswege en bepaalt de kosten ten laste der overtreders.

1. – Zie K.B. 6 juli 1997 betreffende een jaarlijkse statistiek naar de vorderingen en verbintenissen van de verzekeringsondernemingen en private verzorgingsinstellingen, *B.S.*, 2 december 1997

¹[§ 4bis. Administratieve geldboeten]¹

1. Opschrift ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

¹[**Art. 21bis.** Onder de voorwaarden vastgesteld door onderhavige wet wordt gestraft met een administratieve geldboete van 100 euro tot 10.000 euro:

1° de rechtspersoon die, krachtens deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan gehouden zijnde inlichtingen te verstrekken, de gestelde verplichtingen niet nakomt;

2° de rechtspersoon die zich verzet tegen de opsporingen en vaststellingen bedoeld in artikel 19 of tegen de uitvoering van ambtswege voorgeschreven bij artikel 20, of die het optreden belemmert van de personen belast met de opsporingen en vaststellingen of met de uitvoering van ambtswege.]¹

1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

¹[**Art. 21ter.** De bevoegde ambtenaar bedoeld bij artikel 21sexies of het gerecht die een uitspraak doet tegen een hoger beroep dat werd ingesteld tegen de beslissing van de bevoegde ambtenaar, kunnen, wanneer verzachtende omstandigheden aanwezig zijn, een administratieve geldboete onder de in artikel 21bis vermelde minimumbedragen opleggen zonder dat de geldboete lager mag zijn dan 50 % van de bij voormeld artikel bepaalde bedragen.]¹

1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

¹[**Art. 21quater.** In dezelfde beslissing waarin hij een administratieve geldboete oplegt, kan de bevoegde ambtenaar geheel of gedeeltelijk uitstel van de tenuitvoerlegging van de betaling van die geldboete toekennen voor zover hij in het jaar voorafgaand aan de datum waarop de inbreuk gepleegd wordt geen andere administratieve geldboete heeft opgelegd aan de overtreder.

Het uitstel geldt voor een proefperiode van een jaar. De proefperiode gaat in vanaf de datum van kennisgeving van de beslissing tot oplegging van de administratieve geldboete.

Het uitstel wordt van rechtswege herroepen wanneer een nieuwe inbreuk leidt tot een beslissing tot de oplegging van een nieuwe administratieve geldboete.

Van de herroeping van het uitstel wordt kennis gegeven door dezelfde beslissing als die welke de administratieve geldboete voor deze nieuwe inbreuk oplegt.

De administratieve geldboete waarvan de betaling uitvoerbaar wordt door de herroeping van het uitstel, wordt gecumuleerd met die welke wordt opgelegd voor deze nieuwe inbreuk, zonder dat het gecumuleerd bedrag van beide geldboetes hoger mag zijn dan 20.000 euro.

In geval van beroep tegen de beslissing van de bevoegde ambtenaar heeft het gerecht die een uitspraak doet tegen een hoger beroep dat werd ingesteld tegen de beslissing, dezelfde bevoegdheden als deze ambtenaar wat betreft het uitstel.]¹

1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

¹[**Art. 21quinquies.** De inbreuken als bedoeld in artikel 21bis, 1° en 2°, worden vervolgd bij wege van administratieve geldboete, tenzij het openbaar ministerie oordeelt dat, de ernst van de inbreuk in acht genomen, strafvervolgning moet worden ingesteld, inzonderheid op basis van artikel 22, 1° of 2°.]¹

1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

¹[**Art. 21sexies.** De administratieve geldboete wordt opgelegd door de leidende ambtenaar van het Nationaal Instituut voor de Statistiek of door zijn afgevaardigde.]¹

1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

¹[**Art. 21septies.** Een exemplaar van het proces-verbaal waarbij een overtreding als bedoeld in artikel 21bis is vastgesteld, wordt aan de leidende ambtenaar van het Nationaal Instituut voor de Statistiek en aan het openbaar ministerie toegezonden.

Een exemplaar van het proces-verbaal wordt binnen dezelfde termijn ook aan de overtreder toegezonden, via een ter post aangetekend schrijven met ontvangstmelding, per fax of elektronisch, als dat een ontvangstbewijs van de geadresseerde oplevert.]¹

1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

¹[**Art. 21octies.** Het openbaar ministerie beschikt over een termijn van 30 dagen, te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal, om van zijn beslissing over het al dan niet instellen van strafvervolgning kennis te geven aan de leidende ambtenaar van het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Ingeval het openbaar ministerie van strafvervolging afziet of verzuimt binnen de gestelde termijn van zijn beslissing kennis te geven, beslist de leidende ambtenaar van het Nationaal Instituut voor de Statistiek ²[of zijn afgevaardigde]², nadat de overtreder de mogelijkheid geboden

werd zijn verweermiddelen naar voren te brengen, of een administratieve geldboete moet worden opgelegd.

De beslissing van de bevoegde ambtenaar bepaalt het bedrag van de administratieve geldboete en is met redenen omkleed. Zij wordt bij een ter post aangetekend schrijven, per fax of elektronisch, als dat een ontvangstbewijs van de geadresseerde oplevert, aan de overtreder bekendgemaakt, samen met een verzoek tot betaling van de boete binnen de gestelde termijn. De beslissing vermeldt dat hoger beroep kan worden ingesteld binnen een termijn van 60 dagen, te rekenen vanaf de kennisgeving van de beslissing, bij de rechtbank van eerste aanleg. Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing niet.

De kennisgeving van de beslissing waarbij het bedrag van de administratieve geldboete wordt vastgesteld, doet de strafvordering vervallen.

De betaling van de administratieve geldboete maakt een einde aan de vordering van de administratie.

De Koning bepaalt de termijn en de nadere regelen voor de betaling van de administratieve geldboete.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 157 wet 6 mei 2009, *B.S.*, 19 mei 2009

☐ 3. – Zie K.B. 10 september 2009 betreffende de termijn en de modaliteiten van betaling van de administratieve geldboeten in uitvoering van artikel 21octies van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, *B.S.*, 18 september 2009

►1[Art. 21novies. De overtreder die de beslissing van de bevoegde ambtenaar betwist, stelt, op straffe van verval, binnen een termijn van 60 dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing, bij wege van een verzoekschrift hoger beroep in bij de rechtbank van eerste aanleg. Dit beroep schorst de uitvoering van de beslissing niet. De rechtbank van eerste aanleg doet een uitspraak in volle rechtsmacht in eerste en laatste aanleg.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

►1[Art. 21decies. Indien de overtreder, in gebreke blijft de geldboete te betalen, wordt de beslissing van de bevoegde ambtenaar doorgezonden aan de administratie van de Belasting over de Toegevoegde Waarde, Registratie en Domeinen, met het oog op de invordering van het bedrag van de administratieve geldboete. De door voornoemde administratie in te stellen vervolgingen gebeuren overeenkomstig artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

►1[Art. 21undecies. De verjaringstermijn voor de administratieve geldboete bedraagt vijf jaar. De verjaringstermijn loopt vanaf de dag dat de inbreuk werd gepleegd.

De verjaringstermijn voor de geldboetes wordt echter gestuit door elke handeling van de administratie of van het openbaar ministerie die aanstuurt op de vervolging van de inbreuk, met inbegrip van de kennisgeving van het openbaar ministerie in verband met zijn beslissing over het al dan niet instellen van strafvervolging en de uitnodiging aan de overtreder om zijn verweermiddelen naar voren te brengen. De stuiting van de verjaringstermijn treedt in werking de dag waarop aan de overtreder kennis wordt gegeven van de handeling.

De verjaringstermijn loopt opnieuw vanaf elke stuiting.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

►1[Art. 21duodecies. Bij herhaling binnen twee jaar die volgen op een beslissing die een administratieve boete oplegt, worden de bedragen, bedoeld in artikel 21bis, verdubbeld.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

►1[Art. 21terdecies. Bij samenloop van verscheidene bij artikel 21bis bedoelde overtredingen worden de bedragen van de administratieve geldboeten gecumuleerd, zonder dat het gecumuleerd bedrag van de geldboetes hoger mag zijn dan 20.000 euro.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

►1[Art. 21quaterdecies. De opbrengst van de administratieve geldboeten verschuldigd op grond van artikel 21bis wordt toegewezen aan het NIS – Fonds Nationaal Instituut voor de Statistiek bedoeld in rubriek 32-11 van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 91 wet (I) 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 10 februari 2009, *err.*, *B.S.*, 24 december 2009

§ 5. Strafbepalingen

☐ 1. Zie K.B. 6 juli 1997 betreffende een jaarlijkse statistiek naar de verdringen en verbintenissen van de verzekeringsondernemingen en private verzorgingsinstellingen, *B.S.*, 2 december 1997

Art. 22. Met geldboete van 26 [euro]* tot 10.000 [euro]* wordt gestraft:

1° Hij die, krachtens deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan gehouden zijn de inlichtingen te verstrekken, de gestelde verplichtingen niet nakomt;

2° Hij die zich verzet tegen de opsporingen en vaststellingen bedoeld in artikel 19 of tegen de uitvoering van ambtswege voorgeschreven bij artikel 20, of die het optreden belemmert van de personen belast met de opsporingen en vaststellingen of met de uitvoering van ambtswege;

►1[3° Hij die de in uitvoering van deze wet ingezamelde individuele gegevens of de bij artikel 2, littera c, tweede lid, bedoelde globale doch vertrouwelijke gegevens aanwendt tot niet bij deze wet toegelaten doeleinden;]¹

►2[4° hij die de verplichtingen of verbodsbepalingen betreffende de inzameling van statistische gegevens, opgelegd door een rechtsbepaling die rechtstreeks van toepassing is en uitgaat van een instelling van de Europese Unie, niet nakomt.]²

De straf wordt verdubbeld en gevangenisstraf van acht dagen tot één maand kan bovendien uitgesproken worden, indien het misdrijf begaan is binnen vijf jaar te rekenen vanaf de dag dat een vroegere veroordeling wegens een van de in dit artikel bepaalde misdrijven onherroepelijk geworden is.

►1. – Lid 1, 3°, ingevoegd bij art. 80 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

►2. – Lid 1, 4°, ingevoegd bij art. 135 wet 21 december 1994, *B.S.*, 23 december 1994, *err.*, *B.S.*, 30 juni 1995, *err.*, *B.S.*, 26 september 1995

Art. 23. Het bepaalde in boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en van artikel 85, is van toepassing op de misdrijven omschreven in artikel 22.

§ 6. Voorschriften betreffende de publicatie

Art. 24. De publicatie door het Nationaal Instituut voor de Statistiek van de globale en naamloze uitslagen van de ter uitvoering van deze wet voorgeschreven onderzoeken, kan, de Hoge Raad voor de Statistiek vooraf gehoord, aan door de Koning te bepalen voorwaarden onderworpen worden.

▶¹[§ 7. Medewerking van de openbare besturen en instellingen]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 81 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

▶¹[Art. 24bis. Elk nationaal, gewestelijk, gemeenschaps-, provinciaal of gemeentelijk bestuur en elke dienst of instelling van openbaar nut ondergeschikt aan een dergelijk bestuur zijn verplicht hun kosteloze medewerking te verlenen aan de tenuitvoerlegging van ²[de in hoofdstukken *Ibis* tot *IVbis* bedoelde onderzoeken]². Zij verlenen het Nationaal Instituut voor de Statistiek kosteloos toegang tot de individuele gegevens in hun bezit, met inbegrip van het door hen gebruikte identificatienummer ²[...]². De gewestelijke en gemeenschapsbesturen, evenals de aan hen ondergeschikte diensten en instellingen kunnen evenwel de in voorgaande zin bedoelde gegevens vooraf globaliseren volgens de aanwijzingen verstrekt door het Instituut. In bepaalde bijzondere gevallen kan de Koning voorzien in de toekenning van een vergoeding voor de verleende medewerking, in acht genomen de omvang ervan of indien het onderzoek tegen betaling wordt verricht voor rekening van derden. De Koning bepaalt de regels volgens welke de vergoeding, waarvan Hij het bedrag vaststelt, wordt toegekend.]¹ ∇³

▶1. – Ingevoegd bij art. 81 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

▶2. – Gewijzigd bij art. 30 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 24 juni 2014 (art. 7, 1°, K.B. 13 juni 2014, *B.S.*, 24 juni 2014)

☐ 3. – Zie K.B. 14 juni 1999 waarbij een jaarlijkse statistiek van de geborten wordt voorgeschreven, *B.S.*, 5 oktober 1999

▶¹[HOOFDSTUK VIIbis

HET NATIONAAL INSTITUUT VOOR DE STATISTIEK]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 82 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

▶¹[Art. 24ter. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek is gerechtigd enquêteurs aan te duiden belast met de uitvoering van de enquêtes die het organiseert en hun toelagen en vergoedingen uit te betalen.

De Koning legt de regels vast volgens dewelke de toelagen en vergoedingen kunnen worden toegekend en bepaalt er het bedrag van.]¹

▶1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 31 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 14 juni 2006 (art. 15, 1°, K.B. 17 mei 2006, *B.S.*, 14 juni 2006)

▶¹[Art. 24quater. § 1. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek is gerechtigd over te gaan tot de statistische verwerking en studie van de informatie opgenomen en bewaard in het Rijksregister krachtens artikel 3, eerste en tweede lid van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

§ 2. Met het oog op het opmaken van globale en naamloze statistieken ²[in uitvoering van artikel 1quinquies, 9 of 12]², is het Nationaal Instituut voor de Statistiek, in afwijking van artikel 8 van voornoemde wet van 8 augustus 1983, gemachtigd gebruik te maken van het identificatienummer bedoeld in artikel 2, tweede lid, van dezelfde wet.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 82 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

▶2. – § 2 gewijzigd bij art. 32 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

▶¹[Art. 24quinquies. In geen geval zullen de statistische onderzoeken en studies van het Nationaal Instituut voor de Statistiek betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer, onder meer op het seksueel gedrag, de overtuiging en

activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het ras of de etnische afstamming.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 82 wet 1 augustus 1985, *B.S.*, 6 augustus 1985

▶¹[HOOFDSTUK VIIter

HET STATISTISCH TOEZICHTSCOMITÉ]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 33 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 20 juni 2007 (art. 17, 1°, K.B. 7 juni 2007, *B.S.*, 20 juni 2007)

▶¹[Art. 24sexies. In de schoot van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt een Statistisch Toezichtsc comité opgericht.

Dit Comité bestaat uit drie leden van de Commissie, waaronder de Voorzitter of, in geval van afwezigheid of verhindering van de Voorzitter, een ander lid dat eventueel in die hoedanigheid door de Commissie wordt aangewezen, die het Comité voorziet, alsook uit drie externe leden aangewezen door de Kamer van volksvertegenwoordigers overeenkomstig de voorwaarden en de nadere regels vastgelegd bij koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Bij staking van stemmen is de stem van de Voorzitter doorslaggevend.

In bijzondere gevallen kan het een beroep doen op bijkomende experts.

De Directeur-generaal van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie en de afgevaardigde voor de gegevensbescherming hebben zitting met raadgevende stem.

Onverminderd de bepalingen van artikel 31bis van voormelde wet van 8 december 1992, worden de bijkomende werkingsregels van het Statistisch Toezichtsc comité door de Koning bepaald.]¹ ∇²

▶1. – Ingevoegd bij art. 34 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 20 juni 2007 (art. 17, 1°, K.B. 7 juni 2007, *B.S.*, 20 juni 2007)

☐ 2. – Zie K.B. 7 juni 2007 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtsc comité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, *B.S.*, 20 juni 2007

▶¹[Art. 24septies. Onverminderd de bepalingen van artikel 31bis van voormelde wet van 8 december 1992 is het Statistisch Toezichtsc comité belast met de volgende taken:

1° toegang verlenen tot de gegevens overeenkomstig artikel 15;

2° zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, alle aanbevelingen formuleren die nuttig zijn voor de uitvoering en de naleving door het Nationaal Instituut voor de Statistiek van voormelde wet van 8 december 1992 en haar uitvoeringsmaatregelen.]¹ ∇²

▶1. – Ingevoegd bij art. 35 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 20 juni 2007 (art. 17, 1°, K.B. 7 juni 2007, *B.S.*, 20 juni 2007)

☐ 2. – Zie K.B. 7 juni 2007 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtsc comité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, *B.S.*, 20 juni 2007

▶¹[Art. 24octies. In het kader van de uitvoering van zijn taken kan het Statistisch Toezichtsc comité onderzoeken instellen, een of meer van zijn leden belasten met het verrichten van die onderzoeken en een beroep doen op deskundigen. Het Toezichtsc comité kan mededeling eisen van alle documenten die hem bij hun onderzoek van nut kunnen zijn.

De Voorzitter van het Statistisch Toezichtsc comité alsook de andere leden van het Comité en de daarbij betrokken deskundigen zijn gehouden tot het statistisch geheim en

het beroepsgeheim zoals bepaald in artikel 18 met betrekking tot alles wat ze uit hoofde van hun functie hebben kunnen vernemen.]¹ ▽²

►1. – Ingevoegd bij art. 36 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 20 juni 2007 (art. 17, 1°, K.B. 7 juni 2007, *B.S.*, 20 juni 2007)

◻ 2. – Zie K.B. 7 juni 2007 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van het Statistisch Toezichtscomité opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, *B.S.*, 20 juni 2007

►¹[HOOFDSTUK VII^{quater}

DE HOGE RAAD VOOR DE STATISTIEK]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 37 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

►¹[**Art. 24novies.** Bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek wordt een adviesorgaan genaamd Hoge Raad voor de Statistiek opgericht met als opdracht bij te dragen tot de kwaliteit van de Belgische openbare statistieken. De samenstelling van de Hoge Raad voor de Statistiek en de

nadere regels betreffende zijn opdracht worden door de Koning bepaald.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 38 wet 22 maart 2006, *B.S.*, 21 april 2006, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2006, inwerkingtreding: 1 augustus 2006 (art. 1 K.B. 10 juli 2006, *B.S.*, 1 augustus 2006)

HOOFDSTUK VIII OPHEFFINGEN

Art. 25. (...) ▽¹

◻ 1. – Opheffings- en wijzigingsbepalingen

HOOFDSTUK IX OVERGANGSBEPALING

Art. 26. De ministeriële besluiten genomen in uitvoering van de besluitwet van 31 januari 1945 blijven van kracht tot op het einde van de zesde maand die volgt op de bekendmaking van deze wet.

Zij kunnen na deze termijn van kracht blijven bij koninklijke besluiten genomen overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.

K.B. 13 juni 2014 tot vaststelling van, enerzijds, de specifieke reglementaire, administratieve, technische en organisatorische maatregelen teneinde de naleving van de voorschriften over de bescherming van individuele gegevens of de gegevens over individuele eenheden en over de statistische geheimhouding te verzekeren en van, anderzijds, de voorwaarden waaronder het Nationaal Instituut voor de Statistiek kan handelen als tussenpersoon bij een latere verwerking voor statistische doeleinden
(*B.S.*, 24 juni 2014)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I REGLEMENTAIRE, ADMINISTRatieve, TECHNISCHE EN ORGANISATORISCHE STANDAARDMAATREGELEN DIE BIJ IEDERE VERWERKING VAN GEGEVENS MOETEN TOEGEPAST WORDEN

Art. 1. Om de vertrouwelijkheid van de gegevens die eraan verstrekt worden of die erdoor verzameld worden te verzekeren, bouwt het Nationaal Instituut voor de Statistiek een veiligheidsbeleid uit. Dit beleid berust op de richtsnoeren met betrekking tot de informatiebeveiliging van persoonsgegevens die voorgeschreven worden door de Commissie voor de bescherming van persoonlijke levenssfeer.

Art. 2. Om de verwerking van gegevens te beveiligen neemt het Nationaal Instituut voor de Statistiek specifieke maatregelen:

1° de technische maatregelen bestaan uit de classificatie van gegevens, het beheer van de toegang tot geclassificeerde gegevens, de specifieke maatregelen betreffende de persoonsgegevens met directe identificatienummers, de voorlichting en opleiding van het personeel, de codering van gegevens en de controle van de logische sleutels:

1.1. classificatie van gegevens

De gegevens waarover het Nationaal Instituut voor de Statistiek beschikt worden geclassificeerd.

De verschillende niveaus van classificatie zijn:

- globale en anonieme gegevens;
- globale en niet-anonieme gegevens;
- gecodeerde studiegegevens van ondernemingen;
- gecodeerde studiegegevens met betrekking tot personen;
- gegevens van ondernemingen met directe identificatienummers;
- persoonsgegevens met directe identificatienummers;
- gevoelige gegevens.

De classificatie van gegevens bepaalt het niveau van gegevensbescherming;

1.2. beheer van de toegang tot geclassificeerde gegevens

Met uitzondering van de globale en anonieme gegevens worden alle gegevens onderworpen aan een toegangscontrole. De toegang wordt «zo dichtbij mogelijk» beheerd. Dit houdt in:

– dat de toegang slechts verleend wordt aan de personen die ervan op de hoogte moeten zijn, dat elke toegangs-aanvraag tot individuele gegevens goedgekeurd wordt door de directe hiërarchische meerdere en door de afgevaardigde voor de gegevensbescherming;

– dat de toegangsrechten aan gebruikers verwijderd worden zodra zij geen toegang meer hebben tot een bron (ten gevolge van een verandering van dienst, een pensionering ...).

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek zorgt ervoor dat de toegang tot persoonsgegevens met directe identificatienummers zoveel mogelijk beperkt wordt;

1.3. specifieke maatregelen betreffende de persoonsgegevens met directe identificatienummers

De toegang tot persoonsgegevens met directe identificatienummers wordt onderworpen aan specifieke beschermingsmaatregelen: elke toegang tot deze databanken wordt vastgelegd. Bijgevolg moet het Nationaal Instituut voor de Statistiek de identiteit van de personen die toegang hebben gehad tot die gegevens permanent kunnen opnemen.

Het loggingsysteem voor de toegang van gebruikers omvat hun identificatienummer, de datum en het uur van aanmelding, de datum en het uur van afmelding en alle queries die uitgevoerd werden op deze gegevens tussen het begin en het einde van de verbinding. De gebruikers zullen in kennis gesteld worden van het loggingsysteem.

De afgevaardigde voor de gegevensbescherming brengt de betrokken personen en de leidende ambtenaar op de hoogte van frauduleuze toegang waarvan hij weet heeft;

1.4. voorlichting en opleiding van het personeel

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek zorgt ervoor dat zijn personeelsleden voldoende ingelicht worden over hun plichten inzake vertrouwelijkheid.

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek stelt zijn personeelsleden een informaticacode ter beschikking die de gebruiks- en toegangsvoorwaarden betreffende informaticamiddelen omschrijft.

De personeelsleden die toegang hebben tot individuele gegevens dienen opleidings- en sensibiliseringsessies over de veiligheid van informatie te volgen;

1.5. codering van gegevens

De gevoelige gegevens worden gecodeerd vanaf hun ontvangst. De persoonsgegevens worden gecodeerd zodra de verzamelings-, controle- en koppelingsprocessen afgerond zijn. De gegevens van ondernemingen kunnen, indien gerechtvaardigd, later gecodeerd worden;

1.6. controle van logische sleutels

De afgevaardigde voor de gegevensbescherming zorgt voor een onafhankelijke controle op het gebruik van de logische sleutels waarmee de gegevens opnieuw kunnen worden geïdentificeerd, om te vermijden dat ze voor andere dan statistische doeleinden gebruikt worden.

Om veiligheidsredenen worden de logische sleutels gecodeerd alvorens ze worden gearhiveerd. De codering/decodering van de logische sleutels wordt gecontroleerd door de afgevaardigde voor de gegevensbescherming;

1.7. codering van de gegevens die medegedeeld worden uit hoofde van artikel 15 van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek

Er wordt een aparte geheime sleutel gebruikt bij elke mededeling van gegevens. Eenzelfde statistische eenheid zal dus willekeurige codes krijgen, die verschillen van de ene doorgave tot de andere. Die algemene regel brengt weliswaar enkele uitzonderingen met zich mee, vooral wanneer er opvolging van de eenheden nodig is (paneel-enquête en longitudinale studies);

2° organisatorische maatregelen:

het Nationaal Instituut voor de Statistiek beschikt over een centrum voor gegevensverzameling, dat verantwoordelijk is voor de primaire en secundaire gegevensverzameling en over thematische directies, die zorgen voor de verwerking van gegevens voor statistische doeleinden.

Het centrum voor gegevensverzameling is ertoe gemachtigd met alle klassen van individuele gegevens te werken. De thematische directies zijn ertoe gemachtigd met gecodeerde studiegegevens en met alle klassen van gegevens van ondernemingen te werken.

De afgevaardigde voor de gegevensbescherming zorgt voor een onafhankelijke controle op het gebruik van de logische sleutels waarmee de gegevens opnieuw geïdentificeerd kunnen worden, om te vermijden dat ze voor andere dan statistische doeleinden gebruikt worden.

De gegevenskoppeling wordt verricht onder toezicht van de afgevaardigde voor de gegevensbescherming.

De afgevaardigde voor de gegevensbescherming, die onder het directe gezag van de leidende ambtenaar van het Nationaal Instituut voor de Statistiek staat, is niet afhankelijk van het centrum voor gegevensverzameling en van de thematische directies.

De afgevaardigde voor de gegevensbescherming rapporteert jaarlijks aan de Minister bevoegd voor het Nationaal Instituut voor de Statistiek en aan het Statistisch Toezichtscomité. Het rapport van de afgevaardigde beschrijft de stand van zaken omtrent de gegevensbescherming en geeft een overzicht van de werkzaamheden die uitgevoerd werden in de loop van het jaar om die stand te verbeteren;

3° juridische maatregelen:

afgezien van het feit dat alle personeelsleden van het Nationaal Instituut voor de Statistiek gebonden zijn door de statistische geheimhouding, ondertekent elke medewerker een vertrouwelijkheidscontract.

HOOFDSTUK 2

VOORWAARDEN WAARONDER HET NATIONAAL INSTITUUT VOOR DE STATISTIEK KAN HANDELEN ALS TUSSENPERSOON BIJ EEN LATERE VERWERKING VOOR STATISTISCHE DOELEINDEN

Art. 3. Als het wetenschappelijke en/of statistische onderzoek gegevens vereist die uit het koppelen van gegevens uit verschillende databanken resulteren, handelt het Nationaal Instituut voor de Statistiek als tussenpersoon om gecodeerde studiegegevens voor eigen behoeften of behoeften van derden te produceren.

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek mag zijn eigen gegevens met gegevens uit andere bronnen koppelen.

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek kan als tussenpersoon handelen in drie omstandigheden: om verschillende externe databanken te koppelen, om externe databanken aan zijn eigen databanken te koppelen, of om zijn eigen databanken te koppelen.

De codering van persoonsgegevens wordt verricht door een dienst die onder het gezag van de afgevaardigde voor de gegevensbescherming staat.

Art. 4. De afgevaardigde voor de gegevensbescherming controleert het gebruik van alle logische sleutels.

Art. 5. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek mag de gegevens die het als tussenpersoon heeft verwerkt niet gebruiken voor andere doeleinden dan voor de specifieke doeleinden die het kreeg toevertrouwd krachtens de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek of door de toestemming van het Statistisch Toezichtscomité.

Art. 6. Het Nationaal Instituut moet de verwerkingen op een transparante manier uitvoeren.

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek stelt een register met alle koppelingen die uitgevoerd werden door derden ter beschikking van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

8. Gezondheidsrecht

Wet 22 augustus 2002 – Rechten van de patiënt (uittreksel art. 1–16)	345
Programmawet (I) 24 december 2002 – Programmawet (I) (uittreksel art. 278–281) . . .	349
Wet 13 december 2006 – Gezondheid, diverse bepalingen (uittreksel art. 41–42)	351
Gecoörd. wet 10 juli 2008 – Ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen (uittreksel art. 29/1–30, 92)	351
Wet 21 augustus 2008 – eHealth-platform, oprichting en organisatie (uittreksel art. 1–14, 22–23)	352
Wet 4 april 2014 – Verzekeringen (uittreksel art. 61, 158–159)	357
K.B. 23 oktober 1964 – Ziekenhuizen en hun diensten, normen (uittreksel, bijlage)	358
K.B. nr. 78, 10 november 1967 – Wet uitoefening gezondheidszorgberoepen (uittreksel art. 35octies, 35quaterdecies)	358
K.B. 16 december 1994 – Ziekenhuizen, normen	361
K.B. 3 mei 1999 – Algemeen Medisch Dossier	362
K.B. 3 mei 1999 – Ziekenhuiswet, medisch dossier, algemene minimumvoorwaarden . .	363
K.B. 8 juli 2003 – Ombudsfunctie in ziekenhuizen	364
K.B. 27 april 2007 – Ziekenhuisgegevens, mededeling aan Minister van Volksgezondheid, regels (uittreksel art. 3–5, 7–10, 17–22)	364
K.B. 9 mei 2007 – Intermutualistisch Agentschap, representatieve steekproef, uitvoering art. 278 Programmawet (I) 24 december 2002	366
Protocolakkoord 29 april 2013 – Gezondheids- en welzijnssector, optimaal elektronisch uitwisselen en delen van informatie en gegevens	367

Wet 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt (*B.S., 26 september 2002, err., B.S., 20 december 2002*)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALING

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II DEFINITIES EN TOEPASSINGSGBIED

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet moet worden verstaan onder:

1° patiënt: de natuurlijke persoon aan wie gezondheidszorg wordt verstrekt, al dan niet op eigen verzoek;

2° gezondheidszorg: diensten verstrekt door een beroepsbeoefenaar met het oog op het bevorderen, vaststellen, behouden, herstellen of verbeteren van de gezondheidstoestand van een patiënt¹], om het uiterlijk van een patiënt om voornamelijk esthetische redenen te veranderen of om de patiënt bij het sterven te begeleiden¹];

3° beroepsbeoefenaar: de beoefenaar bedoeld in het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen²[de beroepsbeoefenaar van een niet-conventionele praktijk, zoals bedoeld in de wet van 29 april 1999 betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsijnbereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen en de psychotherapeut, zoals bedoeld in de wet van ... tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen en tot wijziging van het

koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen]².

¹ – 2° gewijzigd bij art. 8 wet 23 mei 2013, *B.S.*, 2 juli 2013

² – 3° gewijzigd bij art. 47 wet 4 april 2014, *B.S.*, 20 mei 2014, inwerkingtreding: 1 september 2016 (art. 51, lid 1); wijziging bij art. 47 opgeheven bij art. 6 wet 10 juli 2016, *B.S.*, 29 juli 2016

Art. 3. § 1. Deze wet is van toepassing op¹[contractuele en buitencontractuele]¹ privaatrechtelijke en publiekrechtelijke rechtsverhoudingen inzake gezondheidszorg verstrekt door een beroepsbeoefenaar aan een patiënt.

§ 2. Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministeraad en na advies van de in artikel 16 bedoelde commissie kan de Koning nadere regels bepalen inzake de toepassing van de wet op door Hem te omschrijven in § 1 bedoelde rechtsverhoudingen, teneinde rekening te houden met de nood aan specifieke bescherming.

¹ – § 1 gewijzigd bij art. 61 wet 13 december 2006, *B.S.*, 22 december 2006

Art. 4. In de mate waarin de patiënt hieraan zijn medewerking verleent, leeft de beroepsbeoefenaar de bepalingen van deze wet na binnen de perken van de hem door of krachtens de wet toegewezen bevoegdheden. In het belang van de patiënt pleegt hij desgevallend multidisciplinair overleg.

HOOFDSTUK III RECHTEN VAN DE PATIËNT

Art. 5. De patiënt heeft, met eerbiediging van zijn menselijke waardigheid en zijn zelfbeschikking en zonder enig onderscheid op welke grond ook, tegenover de beroepsbeoefenaar recht op kwaliteitsvolle dienstverstrekking die beantwoordt aan zijn behoeften.

Art. 6. De patiënt heeft recht op vrije keuze van de beroepsbeoefenaar en recht op wijziging van deze keuze behoudens, in beide gevallen, beperkingen opgelegd krachtens de wet.

Art. 7. § 1. De patiënt heeft tegenover de beroepsbeoefenaar recht op alle hem betreffende informatie die nodig is om inzicht te krijgen in zijn gezondheidstoestand en de vermoedelijke evolutie ervan.

§ 2. De communicatie met de patiënt geschiedt in een duidelijke taal.

De patiënt kan erom verzoeken dat de informatie hem schriftelijk wordt bevestigd.

►¹[De patiënt heeft het recht zich te laten bijstaan door een vertrouwenspersoon of het recht op de in § 1 bedoelde informatie uit te oefenen via deze persoon. De beroepsbeoefenaar noteert in voorkomend geval in het patiëntendossier dat de informatie, met akkoord van de patiënt, werd meegedeeld aan de vertrouwenspersoon of aan de patiënt in aanwezigheid van de vertrouwenspersoon evenals de identiteit van laatstgenoemde. De patiënt kan bovendien uitdrukkelijk verzoeken dat voormelde gegevens in het patiëntendossier worden opgenomen.]¹

§ 3. De informatie wordt niet aan de patiënt verstrekt indien deze hierom uitdrukkelijk verzoekt tenzij het niet meedelen ervan klaarblijkelijk ernstig nadeel voor de gezondheid van de patiënt of derden oplevert en mits de beroepsbeoefenaar hierover voorafgaandelijk een andere beroepsbeoefenaar heeft geraadpleegd en de desgevallend aangewezen vertrouwenspersoon, bedoeld in § 2, derde lid, heeft gehoord.

Het verzoek van de patiënt wordt opgetekend in of toegevoegd aan het patiëntendossier.

§ 4. De beroepsbeoefenaar mag de in § 1 bedoelde informatie uitzonderlijk onthouden aan de patiënt, voorzover het meedelen ervan klaarblijkelijk ernstig nadeel voor de gezondheid van de patiënt zou meebrengen en mits de beroepsbeoefenaar hierover een andere beroepsbeoefenaar heeft geraadpleegd.

In dergelijk geval voegt de beroepsbeoefenaar een schriftelijke motivering toe aan het patiëntendossier en licht hij de desgevallend aangewezen vertrouwenspersoon bedoeld in § 2, derde lid, in.

Zodra het meedelen van de informatie niet langer het in het eerste lid bedoelde nadeel oplevert, moet de beroepsbeoefenaar de informatie alsnog meedelen.

►¹1. – § 2, lid 3, vervangen bij art. 62 wet 13 december 2006, *B.S.*, 22 december 2006

Art. 8. § 1. De patiënt heeft het recht om geïnformeerd, voorafgaandelijk en vrij toe te stemmen in iedere tussenkomst van de beroepsbeoefenaar.

Deze toestemming wordt uitdrukkelijk gegeven behalve wanneer de beroepsbeoefenaar, na de patiënt voldoende te hebben geïnformeerd, uit de gedragingen van de patiënt redelijkerwijze diens toestemming kan afleiden.

Op verzoek van de patiënt of van de beroepsbeoefenaar en met de instemming van de beroepsbeoefenaar of van de patiënt, wordt de toestemming schriftelijk vastgelegd en toegevoegd aan het patiëntendossier.

§ 2. De inlichtingen die aan de patiënt verstrekt worden, met het oog op het verlenen van diens toestemming bedoeld in § 1, hebben betrekking op het doel, de aard, de graad van urgentie, de duur, de frequentie, de voor de patiënt relevante tegenaanwijzingen, nevenwerkingen en risico's verbonden aan de tussenkomst, de nazorg, de mogelijke alternatieven en de financiële gevolgen. Ze betreffen

bovendien de mogelijke gevolgen ingeval van weigering of intrekking van de toestemming, en andere door de patiënt of de beroepsbeoefenaar relevant geachte verduidelijkingen, desgevallend met inbegrip van de wettelijke bepalingen die met betrekking tot een tussenkomst dienen te worden nageleefd.

§ 3. De in § 1 bedoelde informatie wordt voorafgaandelijk en tijdig verstrekt en onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten voorzien in § 2 en § 3 van artikel 7.

§ 4. De patiënt heeft het recht om de in § 1 bedoelde toestemming voor een tussenkomst te weigeren of in te trekken.

Op verzoek van de patiënt of de beroepsbeoefenaar wordt de weigering of intrekking van de toestemming schriftelijk vastgelegd en toegevoegd aan het patiëntendossier.

De weigering of intrekking van de toestemming heeft niet tot gevolg dat het in artikel 5 bedoelde recht op kwaliteitsvolle dienstverstrekking jegens de beroepsbeoefenaar ophoudt te bestaan.

Indien de patiënt toen hij nog in staat was de rechten zoals vastgelegd in deze wet uit te oefenen, schriftelijk te kennen heeft gegeven zijn toestemming tot een welomschreven tussenkomst van de beroepsbeoefenaar te weigeren, dient deze weigering te worden geëerbiedigd zolang de patiënt ze niet herroept op een moment dat hij in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

§ 5. Wanneer in een spoed geval geen duidelijkheid aanwezig is omtrent de al dan niet voorafgaande wilsuitdrukking van de patiënt of zijn vertegenwoordiger zoals bedoeld in hoofdstuk IV, gebeurt iedere noodzakelijke tussenkomst van de beroepsbeoefenaar onmiddellijk in het belang van de gezondheid van de patiënt. De beroepsbeoefenaar maakt hiervan melding in het in artikel 9 bedoelde patiëntendossier en handelt van zodra dit mogelijk is overeenkomstig de bepalingen van de voorgaande paragrafen.

►¹[**Art. 8/1.** De beroepsbeoefenaar informeert de patiënt of hij al dan niet beschikt over een verzekeringsdekking of een andere individuele of collectieve vorm van bescherming met betrekking tot de beroepsaansprakelijkheid.]¹

►¹1. – Ingevoegd bij art. 174 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014

►¹[**Art. 8/2.** De beroepsbeoefenaar informeert de patiënt omtrent zijn vergunnings- of registratiestatus.]¹

►¹1. – Ingevoegd bij art. 175 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014

Art. 9. § 1. De patiënt heeft ten opzichte van de beroepsbeoefenaar recht op een zorgvuldig bijgehouden en veilig bewaard patiëntendossier.

Op verzoek van de patiënt voegt de beroepsbeoefenaar door de patiënt verstrekte documenten toe aan het hem betreffende patiëntendossier.

§ 2. De patiënt heeft recht op inzage in het hem betreffend patiëntendossier.

Aan het verzoek van de patiënt tot inzage in het hem betreffend patiëntendossier wordt onverwijld en ten laatste binnen 15 dagen na ontvangst ervan gevolg gegeven.

De persoonlijke notities van een beroepsbeoefenaar en gegevens die betrekking hebben op derden zijn van het recht op inzage uitgesloten.

Op zijn verzoek kan de patiënt zich laten bijstaan door of zijn inzagerecht uitoefenen via een door hem aangewezen vertrouwenspersoon. Indien deze laatste een beroepsbeoefenaar is, heeft hij ook inzage in de in het derde lid bedoelde persoonlijke notities. ►¹[In dit geval is het verzoek

van de patiënt schriftelijk geformuleerd en worden het verzoek en de identiteit van de vertrouwenspersoon opgetekend in of toegevoegd aan het patiëntendossier.¹

Indien het patiëntendossier een schriftelijke motivering bevat zoals bedoeld in artikel 7, § 4, tweede lid, die nog steeds van toepassing is, oefent de patiënt zijn inzagerecht uit via een door hem aangewezen beroepsbeoefenaar, die ook inzage heeft in de in het derde lid, bedoelde persoonlijke notities.

§ 3. De patiënt heeft recht op afschrift van het geheel of een gedeelte van het hem betreffend patiëntendossier²[...] overeenkomstig de in § 2 bepaalde regels. Ieder afschrift vermeldt dat het strikt persoonlijk en vertrouwelijk is.³[De Koning kan het maximumbedrag vaststellen dat aan de patiënt mag worden gevraagd per gekopieerde pagina die in toepassing van voornoemd recht op afschrift wordt verstrekt of andere dragers van informatie.]³

De beroepsbeoefenaar weigert dit afschrift indien hij over duidelijke aanwijzingen beschikt dat de patiënt onder druk wordt gezet om een afschrift van zijn dossier aan derden mee te delen.

§ 4. Na het overlijden van de patiënt hebben de echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, de partner en de bloedverwanten tot en met de tweede graad van de patiënt, via een door de verzoeker aangewezen beroepsbeoefenaar, het in § 2 bedoelde recht op inzage voorzover hun verzoek voldoende gemotiveerd en gespecificeerd is en de patiënt zich hiertegen niet uitdrukkelijk heeft verzet. De aangewezen beroepsbeoefenaar heeft ook inzage in de in § 2, derde lid, bedoelde persoonlijke notities.^{4,5}

►1. – § 2, lid 4, aangevuld bij art. 63, 1°, wet 13 december 2006, *B.S.*, 22 december 2006

►2. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 63, 2°, a), wet 13 december 2006, *B.S.*, 22 december 2006

►3. – § 3, lid 1, aangevuld bij art. 63, 2°, b), wet 13 december 2006, *B.S.*, 22 december 2006

□4. – Zie K.B. 2 februari 2007 tot vaststelling van het maximumbedrag per gekopieerde pagina dat de patiënt mag worden gevraagd in het kader van de uitoefening van het recht op afschrift van het hem betreffende patiëntendossier, *B.S.*, 7 maart 2007

▫5. – Het arrest mocht naar recht beslissen dat de overleden patiënt meermalen, mondeling en schriftelijk de wil heeft uitgedrukt elke relatie met zijn moeder definitief te verbreken, hij die doelstelling uiteindelijk heeft bereikt, en hij aldus op ondubbelzinnige wijze zijn uitdrukkelijke wil heeft geuit zich te verzetten tegen elke inmenging van zijn moeder in zijn persoonlijke levenssfeer en tegen elke toegang van laatstgenoemde tot zijn persoonlijke gegevens, zelfs na zijn overlijden (Cass., 14 maart 2016, C.15.0069.F).

Art. 10. § 1. De patiënt heeft recht op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer bij iedere tussenkomst van de beroepsbeoefenaar en inzonderheid betreffende de informatie die verband houdt met zijn gezondheid.

De patiënt heeft recht op respect voor zijn intimiteit. Behoudens akkoord van de patiënt, kunnen enkel de personen waarvan de aanwezigheid is verantwoord in het kader van de dienstverstrekking van de beroepsbeoefenaar, aanwezig zijn bij de zorg, de onderzoeken en de behandelingen.

§ 2. Geen inmenging is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover het bij wet is voorzien en nodig is voor de bescherming van de volksgezondheid of voor de bescherming van de rechten en de vrijheden van anderen.

Art. 11. § 1. De patiënt heeft het recht een klacht in verband met de uitoefening van zijn rechten toegekend door deze wet neer te leggen bij de bevoegde ombudsfunctie.

§ 2. De ombudsfunctie heeft volgende opdrachten:

1° het voorkomen van vragen en klachten door de communicatie tussen de patiënt en de beroepsbeoefenaar te bevorderen;

2° het bemiddelen bij de in § 1 bedoelde klachten met het oog op het bereiken van een oplossing;

3° het inlichten van de patiënt inzake de mogelijkheden voor de afhandeling van zijn klacht bij gebrek aan het bereiken van een in 2° bedoelde oplossing;

4° het verstrekken van informatie over de organisatie, de werking en de procedureregels van de ombudsfunctie;

5° het formuleren van aanbevelingen ter voorkoming van herhaling van tekortkomingen die aanleiding kunnen geven tot een in § 1 bedoelde klacht.

§ 3. Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministeraad regelt de Koning de voorwaarden waaraan de ombudsfunctie dient te voldoen wat betreft de onafhankelijkheid, het beroepsgeheim, de deskundigheid, de juridische bescherming, de organisatie, de werking, de financiering, de procedureregeling en de gebiedsomschrijving.¹

□1. – Zie K.B. 8 juli 2003 houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan de ombudsfunctie in de ziekenhuizen moet voldoen, *B.S.*, 26 augustus 2003, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 8. Gezondheidsrecht», *infra*

►1[**Art. 11bis.** Elkeen behoort van de beroepsbeoefenaars in de zorgsector de meest aangepaste zorg te krijgen om de pijn te voorkomen, er aandacht voor te hebben, te evalueren, in aanmerking te nemen, te behandelen en te verzachten.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 24 november 2004, *B.S.*, 17 oktober 2005

HOOFDSTUK IV

VERTEGENWOORDIGING VAN DE PATIËNT

Art. 12. § 1. Bij een patiënt die minderjarig is, worden de rechten zoals vastgesteld door deze wet uitgeoefend door de ouders die het gezag over de minderjarige uitoefenen of door zijn voogd.

§ 2. De patiënt wordt betrokken bij de uitoefening van zijn rechten rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit. De in deze wet opgesomde rechten kunnen door de minderjarige patiënt die tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat kan worden geacht, zelfstandig worden uitgeoefend.

Art. 13. ►1[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 214 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 233; zoals gewijzigd bij art. 22 wet 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014); overgangsbepalingen: zie art. 226-232 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013

Art. 14. ►1[§ 1. De in deze wet vervatte rechten van een meerderjarige persoon ►2[...]² worden door de persoon zelf uitgeoefend voor zover hij hiertoe wilsbekwaam is.

Deze rechten worden evenwel uitgeoefend door een persoon die de patiënt vooraf heeft aangewezen om in zijn plaats op te treden, voor zover en zolang hij niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

De aanwijzing van de in het tweede lid bedoelde persoon geschiedt bij een gedagtekend en door de patiënt en deze persoon ondertekend bijzonder schriftelijk mandaat waaruit de toestemming van laatstgenoemde blijkt. Dit mandaat kan door de patiënt of door de door hem aangewezen vertegenwoordiger door middel van een gedagtekend en ondertekend geschrift worden herroepen.

§ 2. Heeft de patiënt geen vertegenwoordiger aangewezen of treedt de patiënt aangewezen vertegenwoordiger niet op, dan worden de rechten bepaald bij deze wet

uitgeoefend door de bewindvoerder over de persoon, na machtiging door de vrederechter overeenkomstig artikel 499/7, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, voor zover en zolang de beschermde persoon niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

§ 3. Is er geen bewindvoerder die bevoegd is om de patiënt krachtens § 2 te vertegenwoordigen, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de samenwonende echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner of de feitelijk samenwonende partner.

Indien de persoon die krachtens het eerste lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, worden de rechten in opeenvolgende volgorde uitgeoefend door een meerderjarig kind, een ouder, een meerderjarige broer of zus van de patiënt.

Indien ook de persoon die krachtens het tweede lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, behartigt de betrokken beroepsbeoefenaar, in voorkomend geval in multidisciplinair overleg, de belangen van de patiënt. Dit is eveneens het geval bij conflict tussen twee of meer personen die krachtens § 2 of krachtens het eerste en het tweede lid kunnen optreden.

§ 4. De patiënt wordt zoveel mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de uitoefening van zijn rechten.

§ 5. Het in artikel 11 bedoelde klachtrecht kan in afwijking van §§ 1, 2 en 3 worden uitgeoefend door de in voornoemde paragrafen bedoelde personen die door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Minister-raad zijn aangewezen zonder dat de voorziene volgorde in acht moet worden genomen.^{1) ▽3}

▶1. – Na wijziging, vervangen bij art. 215 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 233; zoals gewijzigd bij art. 22 wet 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014); overgangsbepalingen: zie art. 226-232 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013

▶2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 214 wet 25 april 2014, *B.S.*, 14 mei 2014, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 221)

□ 3. – Zie K.B. 15 februari 2007 houdende vaststelling van afwijkende regels met betrekking tot de vertegenwoordiging van de patiënt bij de uitoefening van het klachtrecht zoals bedoeld in artikel 11 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, *B.S.*, 20 maart 2007

Art. 15. § 1. Met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de patiënt zoals bedoeld in artikel 10, kan de betrokken beroepsbeoefenaar het verzoek van de in artikel 12^{▶1}[...] en 14 bedoelde persoon om inzage of afschrift zoals bedoeld in artikel 9, § 2, of § 3, geheel of gedeeltelijk weigeren. In dergelijk geval wordt het recht op inzage of afschrift uitgeoefend door een door de vertegenwoordiger aangewezen beroepsbeoefenaar.

§ 2. In het belang van de patiënt en teneinde een bedreiging van diens leven of een ernstige aantasting van diens gezondheid af te wenden, wijkt de betrokken beroepsbeoefenaar, in voorkomend geval in multidisciplinair overleg, af van de beslissing genomen door de in artikel 12, ▶²[14, § 2 of 3]² bedoelde persoon. Indien de beslissing genomen werd door een in artikel 14, § 1, bedoelde persoon, wijkt de beroepsbeoefenaar hiervan slechts af voor zover die persoon zich niet kan beroepen op de uitdrukkelijke wil van de patiënt.

§ 3. In de gevallen van § 1, en § 2, voegt de beroepsbeoefenaar een schriftelijke motivering toe aan het patiëntendossier.

▶1. – § 1 gewijzigd bij art. 216, 1°, wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 233; zoals gewijzigd bij art. 22 wet 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014); overgangsbepalingen: zie art. 226-232 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013

▶2. – § 2 gewijzigd bij art. 216, 2°, wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013, inwerkingtreding: 1 september 2014 (art. 233; zoals gewijzigd bij art. 22 wet 12 mei 2014, *B.S.*, 19 mei 2014); overgangsbepalingen: zie art. 226-232 wet 17 maart 2013, *B.S.*, 14 juni 2013

HOOFDSTUK V

FEDERALE COMMISSIE «RECHTEN VAN DE PATIËNT»

Art. 16. § 1. Bij het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu wordt een Federale commissie «Rechten van de patiënt» opgericht.

§ 2. Bedoelde commissie heeft tot taak:

1° verzamelen en verwerken van nationale en internationale informatie met betrekking tot patiëntenrechtelijke aangelegenheden;

2° op verzoek of op eigen initiatief adviseren van de Minister bevoegd voor de Volksgezondheid met betrekking tot rechten en plichten van patiënten en beroepsbeoefenaars;

3° evalueren van de toepassing van de rechten bepaald in deze wet;

4° evalueren van de werking van de ombudsfuncties^{▶1}[en terzake aanbevelingen formuleren]¹;

5° ▶²[...] ²

§ 3. Bij de commissie wordt een ombudsdienst opgericht. Deze is bevoegd om een klacht van een patiënt in verband met de uitoefening van zijn rechten toegekend door deze wet, door te verwijzen naar de bevoegde ombudsfunctie of bij ontstentenis hiervan, deze zelf te behandelen, zoals bedoeld in artikel 11, § 2, 2°, en 3°.

§ 4. De Koning bepaalt nadere regelen inzake de samenstelling en de werking van de Federale commissie «Rechten van de patiënt». In de samenstelling wordt een evenwichtige verhouding gewaarborgd tussen vertegenwoordigers van de patiënten, van de beroepsbeoefenaars, de ziekenhuizen en verzekeringsinstellingen zoals bedoeld in artikel 2, *i*, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Als leden met raadgevende stem kunnen eveneens ambtenaren van betrokken ministeriële departementen of overheidsdiensten worden voorzien.

§ 5. Het secretariaat van de commissie wordt waargenomen door de ambtenaar-generaal aangeduid door de Minister bevoegd voor de Volksgezondheid. ▽³

▶1. – § 2, 4°, aangevuld bij art. 176, 1°, wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014

▶2. – § 2, 5°, opgeheven bij art. 176, 2°, wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014

□ 3. – Zie K.B. 1 april 2003 tot regeling van de samenstelling en de werking van de Federale Commissie «Rechten van de Patiënt» ingesteld bij artikel 16 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, *B.S.*, 13 mei 2003

Programmawet (I) 24 december 2002

(B.S., 31 december 2002, err., B.S., 7 februari 2003)

(Uittreksel)

TITEL III

CONSUMENTENZAKEN, VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU

HOOFDSTUK 2

OPRICHTING VAN HET FEDERAAL KENNISCENTRUM VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Afdeling 11

Intermutualistisch Agentschap

Art. 278. De Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering en de Kas der Geneeskundige Verzorging van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen worden gemachtigd om toe te treden tot een vereniging van landbonden van ziekenfondsen, hierna Intermutualistisch Agentschap genoemd, die als doel heeft de door de verzekeringsinstellingen verzamelde gegevens te analyseren in het kader van hun opdrachten en de informatie hieromtrent te verstrekken.

Het Kenniscentrum, het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu en de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid zijn in de raad van bestuur van het Intermutualistisch Agentschap vertegenwoordigd.

Deze vereniging kan slechts de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk als bedoeld in de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend.

De in het eerste lid bedoelde werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd:

1° op initiatief van het Intermutualistisch Agentschap met kennisgeving aan het Kenniscentrum of;

2° op verzoek van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid Voedselketen en Leefmilieu of de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid met kennisgeving aan het Kenniscentrum en waarbij de ministers, op advies van het Kenniscentrum, kunnen beslissen dat de opdracht, uitgevoerd door het Intermutualistisch Agentschap, al dan niet onder coördinatie van het Kenniscentrum plaatsvindt of;

3° op verzoek van de ministers, onder coördinatie van het Kenniscentrum.

¹[De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het Intermutualistisch Agentschap toelaten om een representatieve steekproef samen te stellen van 1/40 sociaal verzekerden die aangesloten of ingeschreven zijn bij de in het eerste lid bedoelde verzekeringsinstellingen, aangevuld met 1/40 van de verzekerden van 65 jaar en ouder en een referentiebestand dat aanduidt welke verzekerden deel uitmaken van het gezin waarvoor de maximumfactuur door de verzekeringsinstellingen wordt toegepast.]¹ Deze steekproef bevat alle sociale gegevens van persoonlijke aard die op de verzekerde betrekking hebben en waarover de verzekeringsinstellingen beschikken in het kader van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, inclusief de gegevens waarover

de verzekeringsinstellingen beschikken in uitvoering van artikel 165, zesde tot achtste lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994. Deze steekproef bevat echter geen gegevens over de naam van de verzekerde, zijn geboortedag of zijn adres; het Rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid van de betrokken verzekerde zijn in de steekproef slechts op dubbel versleutelde wijze beschikbaar. Het intermutualistisch Agentschap geeft aan de instellingen bedoeld in het tweede lid, alsmede aan het Federaal Planbureau op permanente wijze, via een beveiligde verbinding, toegang tot de door haar getrokken permanente representatieve steekproef. De instellingen die toegang krijgen tot de aldus, wat de identiteit van de verzekerde betreft, gecodeerde gegevens van deze steekproef, gebruiken deze gegevens enkel in het kader van hun wettelijke of krachtens de wet voorziene beheers- en onderzoeksopdrachten en voor hun wettelijke of krachtens de wet voorziene controle- en evaluatietaken. De permanente terbeschikkingstelling start met de steekproefdata van het prestatiejaar 2002, 2003 en 2004. Alle steekproefgegevens worden geactualiseerd op 31 december van elk kalenderjaar. De steekproef wordt voor de eerste maal ter beschikking gesteld op 1 januari 2006.²[De Koning kan met een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het Intermutualistisch Agentschap en andere instellingen of verenigingen met wettelijke of krachtens de wet voorziene beheers- en onderzoeksopdrachten en/of controle- en evaluatietaken met het oog op de ondersteuning van het te voeren gezondheidsbeleid, opnemen in de lijst van instellingen die toegang hebben tot de permanente representatieve steekproef.]²

De raad van bestuur van het Intermutualistisch Agentschap, stelt jaarlijks een programma op van de geplande opdrachten en initiatieven, en in voorkomend geval, de voorgenomen informatieverstrekking. De raad van bestuur maakt dit voor 1 september van elk jaar over aan de ministers via het Kenniscentrum. De regering heeft via het Kenniscentrum inzage in de resultaten van de uitgevoerde werkzaamheden.

De vereniging wordt beschouwd als onderaannemer van de in het eerste lid bedoelde instellingen met betrekking tot de onderlinge mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, 6°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, nadere regels voor de kostenvergoeding aan het ³[Intermutualistisch] Agentschap voor opdrachten vanwege de Ministers of onder coördinatie van het ³[Kenniscentrum], alsmede voor de terbeschikkingstelling van de in het vijfde lid vermelde permanente representatieve steekproef.

De Koning bepaalt de modaliteiten van de samenwerking tussen het Intermutualistisch Agentschap en het Kenniscentrum.

⁴[Er wordt een technische commissie opgericht die vastlegt aan welke praktische en kwaliteitscriteria de terbeschikkingstelling van de steekproefbestanden moet voldoen en die de naleving van deze kwaliteitscriteria onderzoekt. Deze kwaliteitscriteria hebben betrekking op de representativiteit van de steekproef, de volledigheid van de data, de permanente toe-

gankelijkheid en de continuïteit van de technische ondersteuning. De commissie houdt tevens toezicht op de maatregelen die worden genomen om de identificatie van de in de steekproef opgenomen verzekerden te vermijden en geeft haar goedkeuring aan de overeenkomst die in dat kader wordt gesloten met een intermediaire organisatie in de zin van artikel 1, 6°, van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De commissie brengt jaarlijks verslag van haar werkzaamheden uit aan de Algemene Raad van de verzekering voor geneeskundige verzorging en aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.¹

⁵[De commissie is samengesteld uit twee vertegenwoordigers van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, twee vertegenwoordigers van het Intermutualistisch Agentschap en twee vertegenwoordigers van elke instelling die toegang heeft tot de steekproefbestanden. Het voorzitterschap van de commissie wordt waargenomen door de leidend ambtenaar van de Dienst voor geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering of diegene die hij daartoe aanwijst. De commissie stelt een huishoudelijk reglement op waarin met name zijn werkingsregels nader worden bepaald.]²

⁶[De persoonsgegevens vervat in de permanente representatieve steekproef, kunnen op al dan niet permanente wijze aangevuld worden met of in verband worden gebracht met andere gegevens beschikbaar buiten het kader van de permanente representatieve steekproef en dit volgens de in de hierna volgende opsomming beschreven preciseringen en nadere regels:

1° mits evaluatie en controle uitgevoerd door de toezichthoudende artsen van het Intermutualistisch Agentschap met betrekking tot het eventueel verhoogd risico op identificatie, en na goedkeuring door de technische commissie, kunnen de persoonsgegevens vervat in de permanente representatieve steekproef aangevuld worden met niet persoonsgebonden statistische gegevens of indicatoren van demografische en socio-economische aard uit datasets beschikbaar binnen of buiten het Intermutualistisch Agentschap. De aanvullende gegevens betreffen anonieme gegevens in de zin van artikel 1, 5°, van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De aanvulling gebeurt op basis van een aan de permanente steekproef en de voormelde datasets gemeenschappelijke variabele die geen identificatie van fysieke personen inhoudt. Het resultaat van deze aanvulling mag niet toelaten de betrokken verzekerden te identificeren;

2° mits machtiging van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, kunnen de in de permanente representatieve steekproef vervatte persoonsgegevens, op permanente wijze in verband worden gebracht met andere persoonsgegevens waarover de verzekeringsinstellingen beschikken binnen het kader van de uitvoering van hun wettelijke opdrachten;

3° binnen het kader van een eenmalige en tijdelijke studie, waarvan de finaliteit kadert binnen de wettelijke opdrachten van de instellingen die toegang hebben tot de permanente representatieve steekproef, kan het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid of een ander bevoegd sectoraal comité, machtiging verlenen om de in de permanente representatieve steekproef vervatte

gegevens in verband te brengen met andere persoonsgegevens waarover de verzekeringsinstellingen niet beschikken;

4° ingeval de voormelde studies een terugkerend karakter vertonen of het beleidsmatig nodig wordt geacht voormelde gegevens op een permanente basis in verband te brengen in het kader van de wettelijke opdrachten van een instelling met toegang tot de permanente representatieve steekproef, kan de Koning machtiging verlenen, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Commissie tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, om de betrokken instelling permanente toegang te verschaffen tot voormelde in verband gebrachte persoonsgegevens. De Koning bepaalt de nadere regels verbonden aan deze permanente toegang. De controle op deze permanente toegang en op de nadere regels ervan wordt toegewezen aan de respectievelijke toezichthoudende artsen en veiligheidsconsulenten van het Intermutualistisch Agentschap en van de betrokken instelling, dit in gezamenlijk overleg en onder gedeelde verantwoordelijkheid en met verantwoording ten aanzien van de technische commissie. Indien het Intermutualistisch Agentschap permanente toegang wordt gegeven tot voormelde in verband gebrachte persoonsgegevens, worden een toezichthoudende arts en een veiligheidsconsulent van een van de instellingen die toegang hebben tot de permanente representatieve steekproef aangewezen voor de voormelde controle.]⁶

►1. – Lid 5 gewijzigd bij art. 24, 1°, wet (I) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013

►2. – Lid 5 gewijzigd bij art. 24, 2°, wet (I) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013

►3. – Lid 8 gewijzigd bij art. 24, 3°, wet (I) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013

►4. – Lid 10 toegevoegd bij art. 24, 4°, wet (I) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013

►5. – Lid 11 toegevoegd bij art. 24, 4°, wet (I) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013

►6. – Lid 12 toegevoegd bij art. 24, 4°, wet (I) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013

Art. 279. Elke overdracht van persoonsgegevens vanuit het Intermutualistisch Agentschap vereist een principiële machtiging van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

Er is evenwel geen principiële machtiging vereist van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid bedoeld in het voormelde artikel 37, voor de in artikel 278, vijfde lid, omschreven terbeschikkingstelling van de gecodeerde permanente representatieve steekproef.

Art. 280. Het Intermutualistisch Agentschap wijst, volgens de modaliteiten bepaald in artikel 17bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, een consulent informatie, veiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan. Deze persoon heeft een adviserende, documenterende, stimulerende en controlerende taak inzake de toepassing van de wet van 8 december 1992.

De Koning kan de regels bepalen volgens dewelke deze persoon zijn opdracht uitvoert.

Art. 281. Het Intermutualistisch Agentschap wijst, al dan niet onder haar personeel, een beoefenaar in de gezondheidszorg aan onder wiens toezicht en verantwoordelijkheid de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid gebeurt.

De Koning kan de regels bepalen volgens dewelke deze persoon zijn opdracht uitvoert.

Wet 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid
(B.S., 22 december 2006)

(Uittreksel)

TITEL II
VOLKSGEZONDHEID

HOOFDSTUK VII

1[HET INFORMATIEVEILIGHEIDSCOMITÉ -
KAMER SOCIALE ZEKERHEID EN GEZONDHEID]¹

▶1. Opschrift laatst vervangen bij art. 42 wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 41. ▶1[...]¹

▶1. – Opgeheven bij art. 69 wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007

Art. 42. § 1. ▶1[...]¹

§ 2. ▶2[De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]² is, met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bevoegd voor:

1° een principiële machtiging te verlenen om persoonsgegevens, bedoeld in artikel 86 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1986, aan derden mee te delen;

2° wat betreft de registratie bedoeld in artikel 45quinquies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, het verlenen van de machtiging voor:

a) de koppeling van de persoonsgegevens van de Stichting aan externe gegevens;

b) het verzenden van de gecodeerde kopie van gegevens inzake kankerregistratie aan het Federaal Kenniscentrum voor de gezondheidszorg, het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering en het Intermutualistisch Agentschap;

c) het verzenden van in b) bedoelde gegevens aan andere instanties voor onderzoeksdoeleinden en op basis van een onderzoeksprotocol dat aan de door de Koning bepaalde gegevens voldoet.

▶3[3° het verlenen van een principiële machtiging met betrekking tot elke mededeling van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen ▶4[...]⁴, behalve in de volgende gevallen:

– dien de mededeling gebeurt tussen beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg die door het beroepsgeheim

gebonden zijn en persoonlijk betrokken zijn bij de uitvoering van diagnostische, preventieve of zorgverlenende handelingen ten opzichte van een patiënt;

– dien de mededeling is toegestaan door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie, na advies door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer; – ▶5[...]⁵

– in de gevallen door de Koning bepaald, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

▶6[– indien gegevens worden meegedeeld tussen instanties van eenzelfde Gemeenschap of Gewest die geen gebruik maken van de basisdiensten van het eHealth-platform, bedoeld in de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform en diverse bepalingen.]⁶3

§ 3. ▶7[...]⁷

§ 4. ▶8[...]⁸

§ 5. ▶9[...]⁹

§ 6. ▶10[...]¹⁰

§ 7. ▶11[...]¹¹

▶1. – § 1 opgeheven bij art. 70, 1°, wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007

▶2. – § 2, inleidende zin, laatst gewijzigd bij art. 43, a), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

▶3. – § 2, 3°, ingevoegd bij art. 70, 3°, wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007, inwerkingtreding: 8 november 2009. Voor de mededelingen van persoonsgegevens die reeds plaatsvinden vóór de inwerkingtreding van K.B. 7 oktober 2009: inwerkingtreding: 1 oktober 2011 (art. 1-2 K.B. 7 oktober 2009, B.S., 29 oktober 2009)

▶4. – § 2, 3°, inleidende zin, gewijzigd bij art. 43, b), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

▶5. – § 2, 3°, derde streepje, opgeheven bij art. 43, c), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

▶6. – § 2, 3°, vijfde streepje, ingevoegd bij art. 43, d), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

▶7. – § 3 opgeheven bij art. 70, 4°, wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007

▶8. – § 4 opgeheven bij art. 70, 4°, wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007

▶9. – § 5 opgeheven bij art. 70, 4°, wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007

▶10. – § 6 opgeheven bij art. 70, 4°, wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007

▶11. – § 7 opgeheven bij art. 70, 4°, wet (III) 1 maart 2007, B.S., 14 maart 2007

Gecoörd. wet 10 juli 2008 ▶1[**op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen**]¹
(B.S., 7 november 2008)

▶1. Opschrift vervangen bij art. 46 wet (I) 19 maart 2013, B.S., 29 maart 2013, err., B.S., 2 mei 2013

□ 2. Zie B. VI. Reg. 17 juli 2015 houdende de indexerings van subsidies, forfaits en tegemoetkomingen, B.S., 31 juli 2015

▶3. Gecoördineerd bij K.B. 10 juli 2008, B.S., 7 november 2008

(Uittreksel)

TITEL I
ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK V

NALEVING VAN DE RECHTEN VAN DE PATIËNT (H5)

(H5) Wet van 7 augustus 1987, artikel 17novies, ingevoegd bij wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, artikel 17.

▶1[**Art. 29/1.** Ongeacht de keuze voor een opname in een individuele kamer, een tweepatiëntenkamer of een gemeenschappelijke kamer heeft de patiënt altijd recht op hetzelfde aanbod aan kwaliteitsvolle gezondheidszorg.

Het in het eerste lid bedoelde aanbod betreft zowel de verstrekkings die in het ziekenhuis worden aangeboden, de termijn waarbinnen deze verstrekkings worden aangeboden, als de artsen die in het ziekenhuis werkzaam zijn.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 112 wet 18 december 2016, B.S., 27 december 2016

Art. 30. (30) Ieder ziekenhuis leeft, binnen zijn wettelijke mogelijkheden, de bepalingen na van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt wat betreft de medische, verpleegkundige en andere gezondheidszorgberoepsmatige aspecten in zijn rechtsverhoudingen jegens de patiënt. Bovendien waakt ieder ziekenhuis erover dat ook de beroepsbeoefenaars die er niet op basis van een arbeidsovereenkomst of een statutaire benoeming werkzaam zijn, de rechten van de patiënt eerbiedigen.

Ieder ziekenhuis waakt erover dat alle klachten in verband met de naleving van het vorig lid, kunnen worden neergelegd bij de in artikel 71 bedoelde ombudsfunctie om er te worden behandeld.

De patiënt heeft het recht om van het ziekenhuis informatie te ontvangen over de aard van de rechtsverhoudingen tussen het ziekenhuis en de er werkzame beroepsbeoefenaars. De inhoud van bedoelde informatie evenals de wijze waarop ze dient te worden medegedeeld, worden na advies van de in artikel 16 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt bedoelde commissie, door de Koning bepaald.

Het ziekenhuis is aansprakelijk voor de tekortkomingen begaan door de er werkzame beroepsbeoefenaars in verband met de eerbiediging van de in voornoemde wet van 22 augustus 2002 bepaalde rechten van de patiënt, tenzij het ziekenhuis in het kader van de informatieverstrekking bedoeld in het derde lid de patiënt duidelijk en voorafgaandelijk aan de tussenkomst van de beroepsbeoefenaar heeft gemeld dat het er niet aansprakelijk voor is gelet op de aard van de in het derde lid bedoelde rechtsverhoudingen. Dergelijke melding kan geen afbreuk doen aan andere wettelijke bepalingen inzake de aansprakelijkheid voor andermans daad.

(30) Wet van 7 augustus 1987, artikel 17^{novies}, ingevoegd bij de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, artikel 17; wet van 13 december 2006, artikel 48; de verwijzing «artikel 70^{quater}» is vervangen door de verwijzing «artikel 71».

HOOFDSTUK V BOEKHOUDING, CONTROLE DOOR DE BEDRIJFSREVISOR EN MEDEDELING VAN GEGEVENS (H4)

(H4) Ingevoegd Wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987.

Afdeling 3

Mededeling van gegevens (A3)

(A3) Ingevoegd Wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987.

Art. 92. (92) De beheerder van het ziekenhuis moet aan de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft, volgens de door de Koning vastgestelde regels en binnen de termijn die Hij bepaalt, mededeling doen van de financiële toestand, de bedrijfsuitkomsten, het in artikel 88 bedoelde verslag, alle statistische gegevens die met zijn inrichting en met de medische activiteiten verband houden, alsmede de identiteit van de directeur en/of van de voor de bovengenoemde mededelingen verantwoordelijke persoon of personen.

De in het eerste lid bedoelde gegevens die verband houden met de medische activiteiten mogen geen gegevens bevatten die de natuurlijke persoon waarop ze betrekking hebben rechtstreeks identificeren. Er mogen geen handelingen worden verricht die erop gericht zijn om deze gegevens in verband te brengen met de geïdentificeerde natuurlijke persoon waarop ze betrekking hebben, tenzij deze nodig zijn om de ambtenaren aangestelden of adviseerend ¹[artsen]¹ aangewezen in artikel 127 de waarachtigheid van de medegedeelde gegevens te laten nagaan.

De Koning kan de bepalingen van de vorige leden, geheel of gedeeltelijk en met de aanpassingen die nodig mochten blijken, uitbreiden tot de in artikel 58 bedoelde medische of medisch-technische diensten die buiten ziekenhuisverband zijn opgericht. ²

(92) Wet van 23 december 1963, artikel 4, § 4, ingevoegd door het koninklijk besluit nr. 407 van 18 april 1986, artikel 8; wet van 7 augustus 1987, artikel 86; de woorden «de Minister die bevoegd is voor de Volksgezondheid» zijn vervangen door de woorden «de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft»; de woorden «het vorig lid» zijn vervangen door de woorden «het eerste lid»; wet van 29 april 1996, artikel 149; wet van 12 augustus 2000, artikel 125; wet van 22 augustus 2002, artikel 40; de verwijzingen naar «de artikelen 82, 116 en 44» worden vervangen door de verwijzingen naar de «artikelen 88, 128 en 58».

► 1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 104, 2°, wet 18 december 2016, *B.S.*, 27 december 2016

◻ 2. – Zie K.B. 15 januari 2014 houdende bepaling van de regels volgens welke bepaalde urgentiegegevens moeten worden medegedeeld aan de Minister bevoegd voor Volksgezondheid, *B.S.*, 6 maart 2014

Wet 21 augustus 2008 ¹[houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform en diverse bepalingen]¹ (*B.S.*, 13 oktober 2008)

► 1. Opschrift vervangen bij art. 56 wet (l) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2013

◻ 2. – Zie Beraadslaging nr. 11/046 van 17 mei 2011, gewijzigd op 20 mei 2014, met betrekking tot de nota betreffende de geïnformeerde toestemming (https://www.ehealth.fgov.be/sites/default/files/assets/nl/pdf/sector_committee/2014/sector_committee_11-046-n080.pdf)

Nota betreffende de geïnformeerde toestemming (https://www.ehealth.fgov.be/sites/default/files/assets/nl/pdf/sector_committee/2014/nota/nota_geinformeerde_toestemming_20_05_14_nl.pdf)

Zie Beraadslaging nr. 14/016 van 18 februari 2014 betreffende het reglement betreffende de uitwisseling van gezondheidsgegevens tussen gezondheidssystemen verbonden via het verwijzingsrepertorium van het eHealth-platform (https://www.ehealth.fgov.be/sites/default/files/assets/nl/pdf/sector_committee/2014/sector_committee_14-016-n032.pdf)

Reglement betreffende de uitwisseling van gezondheidsgegevens tussen gezondheidssystemen verbonden via het verwijzingsrepertorium van het eHealth-platform (https://www.ehealth.fgov.be/sites/default/files/assets/nl/pdf/sector_committee/2014/sector_committee_14-016-n032_reglement.pdf). Dit reglement vervangt het reglement voor de algemene werking van het hubs en metahubstelsysteem

Beraadslaging nr. 11/089 van 22 november 2011 met betrekking tot het reglement voor de algemene werking van het hubs & metahubstelsysteem (https://www.ehealth.fgov.be/sites/default/files/assets/nl/pdf/sector_committee/sector_committee_11-089-n139.pdf)

Reglement voor de algemene werking van het hubs & metahubstelsysteem (https://www.ehealth.fgov.be/sites/default/files/assets/nl/pdf/Verwijzingsrepertorium/11-089-n139-reglement_hubs_metahub.pdf)

Zie Beraadslaging nr. 11/088 van 18 oktober 2011 met betrekking tot de nota betreffende de elektronische bewijsmiddelen van een therapeutische relatie en van

een zorgrelatie (https://www.ehealth.fgov.be/sites/default/files/assets/nl/pdf/sector_committee/sector_committee_11-088-n134.pdf)
De nota over de elektronische bewijsmiddelen (https://www.ehealth.fgov.be/sites/default/files/assets/nl/pdf/sector_committee/sector_committee_11-088-n134-nota.pdf)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Onder de naam «eHealth-platform» wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht.

Het eHealth-platform is een openbare instelling van sociale zekerheid in de zin van het koninklijk besluit van 3 april 1997 houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

De bijzondere regels en voorwaarden waaronder het eHealth-platform de opdrachten vervult die haar door de wet zijn toevertrouwd, worden vastgelegd in de bestuurs-overeenkomst die zij met de Staat afsluit overeenkomstig het hogervermeld koninklijk besluit van 3 april 1997.

Voor de toepassing van dit artikel worden de ministers beschouwd als voogdijminister in de zin van artikel 1, 2°, van het hogervermeld koninklijk besluit van 3 april 1997 en wordt het Beheerscomité van het eHealth-platform beschouwd als beheersorgaan in de zin van het hogervermeld koninklijk besluit van 3 april 1997.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nadere regels met betrekking tot de organisatie en de werking van het eHealth-platform, met inbegrip van de personeelsaspecten, voor zover deze niet geregeld worden in het hogervermeld koninklijk besluit van 3 april 1997 of in deze wet.

Art. 3. Voor de toepassing van deze wet wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder:

1° ministers: de Minister of de Ministers bevoegd voor Volksgezondheid, Sociale Zaken en Informatisering van de Staat;

2° zorgverleners: de beoefenaars van een gezondheidszorgberoep zoals bedoeld in het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen;

3° verzorgingsinstellingen: de instellingen en diensten bedoeld in respectievelijk de wet op de ziekenhuizen gecoördineerd op 7 augustus 1987, artikel 5 van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en betreffende sommige andere vormen van verzorging en de artikelen 22, 6°, 34, 12° en 21°, 63 en 65 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994;

4° patiënt: de natuurlijke persoon aan wie gezondheidszorg wordt verstrekt, al dan niet op eigen verzoek;

5° instellingen van de sociale zekerheid: de instellingen zoals bedoeld in artikel 1 en artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

6° verzekeringsinstellingen: de landsbonden, zoals bepaald in artikel 6 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en de ¹[Kas der geneeskundige verzorging van HR Rail]¹;

7° Wet Kruispuntbank Sociale Zekerheid: de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

8° ICT: informatie- en communicatietechnologie;

9° ²[persoonsgegevens die de gezondheid betreffen: persoonsgegevens die verband houden met de fysieke of mentale gezondheid van een natuurlijke persoon, waaronder persoonsgegevens over verleende gezondheidsdiensten waarmee informatie over zijn gezondheidstoestand wordt gegeven];²

³[10° het informatieveiligheidscomité: het informatieveiligheidscomité bedoeld in de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG].³

¹ – 6° gewijzigd bij art. 61 K.B. 11 december 2013, B.S., 16 december 2013, bekrachtigd met ingang van de dag van zijn inwerkingtreding bij art. 2, 3°, wet 24 april 2014, B.S., 27 mei 2014, inwerkingtreding: 1 april 2014 (art. 81, § 3)

² – 9° vervangen bij art. 44, a), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

³ – 10° toegevoegd bij art. 44, b), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

HOOFDSTUK 2

DOELSTELLING VAN HET EHEALTH-PLATFORM

Art. 4. Het eHealth-platform heeft als doel om, door een onderlinge elektronische dienstverlening en informatie-uitwisseling tussen alle actoren in de gezondheidszorg, georganiseerd met de nodige waarborgen op het vlak van de informatieveiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de kwaliteit en de continuïteit van de gezondheidszorgverstrekking en de veiligheid van de patiënt te optimaliseren, de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten voor alle actoren in de gezondheidszorg te bevorderen en het gezondheidsbeleid te ondersteunen.

HOOFDSTUK 3

OPDRACHTEN VAN HET EHEALTH-PLATFORM

Art. 5. Het eHealth-platform is voor de uitvoering van zijn doel belast met de volgende opdrachten:

1° het ontwikkelen van een visie en een strategie voor een effectieve, efficiënte en goed beveiligde elektronische dienstverlening en informatie-uitwisseling in de gezondheidszorg, met respect voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en in nauw overleg met de onderscheiden openbare en private actoren in de gezondheidszorg;

2° het vastleggen van nuttige ICT-gerelateerde functionele en technische normen, standaarden, specificaties en

basisarchitectuur voor een inzet van de ICT ter ondersteuning van deze visie en strategie;

3° het nagaan of softwarepakketten voor het beheer van elektronische patiëntendossiers voldoen aan de vastgelegde ICT-gerelateerde functionele en technische normen, standaarden en specificaties, en het registreren van deze softwarepakketten;

4° het concipiëren, beheren, ontwikkelen en in standaardvorm, gratis ter beschikking stellen aan de actoren in de gezondheidszorg van elektronische basisdiensten die potentieel de actoren in de gezondheidszorg ondersteunen, zoals:

a) een samenwerkingsplatform voor de veilige elektronische gegevensuitwisseling, met inbegrip van een systeem voor de organisatie en logging van de elektronische gegevensuitwisseling, en een systeem voor de elektronische toegang tot de gegevens;

b) de nuttige basisdiensten ter ondersteuning van deze elektronische gegevensuitwisseling, zoals een systeem van vercijfering van gegevens tussen verzender en bestemming, een systeem voor gebruikers- en toegangsbeheer, een beveiligde elektronische brievenbus voor elke actor in de gezondheidszorg, een systeem voor elektronische datering, een systeem voor codering en anonimisering van informatie, een verwijzingsrepertorium met de aanduiding, met akkoord van de betrokken patiënten, bij welke actoren in de gezondheidszorg welke types van gegevens worden bewaard met betrekking tot welke patiënten; de implementatie van het verwijzingsrepertorium kan slechts geschieden na ¹[beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]¹;

5° het afspreken van een taakverdeling inzake de inzameling, validatie, opslag en terbeschikkingstelling van gegevens die over het samenwerkingsplatform worden uitgewisseld en van de kwaliteitsnormen waaraan deze gegevens dienen te voldoen, en het verifiëren van de naleving van deze kwaliteitsnormen;

6° het bevorderen en het coördineren van de verwezenlijking van programma's en projecten die de visie en strategie uitvoeren, die (soorten) actoren in de gezondheidszorg overschrijden en die gebruik maken van het in 4°, a), bedoelde samenwerkingsplatform voor de veilige elektronische gegevensuitwisseling of de in 4°, b), bedoelde basisdiensten, en het coördineren van de aanpassingen van de regelgeving om deze programma's en projecten uit te voeren;

7° het beheren en coördineren van de ICT-gerelateerde, organisatorische, functionele en technische aspecten van de gegevensuitwisseling in het kader van de elektronische patiëntendossiers en van elektronische medische voorschriften;

8° ²[het als intermediaire organisatie, in de zin van een organisatie andere dan de verantwoordelijke voor de verwerking van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens die instaat voor het pseudonimiseren ervan, verzamelen,² samenvoegen, coderen of anonimiseren, en ter beschikking stellen van gegevens nuttig voor de kennis, de conceptie, het beheer en de verstrekking van gezondheidszorg; het eHealth-platform zelf mag de in het kader van deze opdracht verwerkte persoonsgegevens slechts bijhouden zolang dat noodzakelijk is om ze te coderen of te anonimiseren; het eHealth-platform mag evenwel het verband tussen het reële identificatienummer van een betrokkene en het aan hem toegekend gecodeerd identificatienummer bijhouden indien de bestemming van de gecodeerde

persoonsgegevens daarom op een gemotiveerde wijze verzoekt, mits machtiging van ³[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]³; het eHealth-platform kan deze opdracht slechts vervullen op vraag van een wetgevende kamer, een instelling van sociale zekerheid, de stichting bedoeld in artikel 45⁴quinquies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, het Intermutualistisch Agentschap, het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg, ⁴[...] ⁴een federaal minister, een federale overheidsdienst of een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert; de Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer en van het Beheerscomité, de lijst van de mogelijke instanties die het eHealth-platform kunnen vragen om als intermediaire organisatie op te treden, uitbreiden;

9° het bevorderen van de naleving van de visie, de strategie, de functionele en technische normen, standaarden en specificaties, de basisarchitectuur, evenals het gebruik van het samenwerkingsplatform voor de veilige elektronische gegevensuitwisseling en de basisdiensten en de verwezenlijking van de programma's en de projecten door zoveel mogelijk actoren in de gezondheidszorg;

10° het organiseren van de samenwerking met andere overheidsinstanties, ongeacht hun overheidsniveau, die belast zijn met de coördinatie van de elektronische dienstverlening.

¹1. – 4°, b), gewijzigd bij art. 45, a), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

²2. – 8° gewijzigd bij art. 45, b), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

³3. – 8° gewijzigd bij art. 45, c), wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

⁴4. – 8° gewijzigd bij art. 52 wet 10 april 2014, B.S., 30 april 2014, err., B.S., 4 juni 2014, err., B.S., 2 juli 2014

HOOFDSTUK 4

RECHTEN EN PLICHTEN VAN HET EHEALTH-PLATFORM

Art. 6. ¹[Deze wet doet op geen enkele wijze afbreuk aan de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt of aan de wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot de uitoefening van de geneeskunde.]¹

¹1. – Vervangen bij art. 46 wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 7. Voor de uitvoering van zijn opdrachten heeft het eHealth-platform:

1° toegang tot de gegevens die in het Rijksregister zijn opgeslagen;

2° het recht om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

Art. 8. Bij de mededeling van niet-gecodeerde persoonsgegevens aan en door het eHealth-platform worden uitsluitend de identificatienummers bedoeld in artikel 8 van de Wet Kruispuntbank Sociale Zekerheid gebruikt.

¹1. [Art. 8/1. Zorgverleners die persoonlijk betrokken zijn bij de uitvoering van diagnostische, preventieve of zorgverlenende handelingen ten opzichte van een patiënt zijn gemachtigd, ter identificatie van de betrokkenen, het in artikel 8 van de wet Kruispuntbank Sociale Zekerheid bedoelde identificatienummer, van de patiënt en van de personen met be-

trekking tot dewelke in het medisch dossier van de patiënt persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van hogervermelde handelingen, te bewaren in het desbetreffend dossier en te gebruiken bij de onderlinge uitwisseling van hun persoonsgegevens of bij de uitwisseling met andere instanties die gemachtigd zijn het identificatienummer te gebruiken.

²[De in het eerste lid vermelde uitwisselingen worden uitgevoerd in overeenstemming met de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.]²

De zorgverlener die overeenkomstig het eerste lid een in artikel 8 van de wet Kruispuntbank Sociale Zekerheid bedoeld identificatienummer bewaart, vernietigt dit identificatienummer ten laatste op het ogenblik van de vernietiging van het betreffende dossier in overeenstemming met de toepasselijke regelgeving.

Indien de in het eerste lid vermelde uitwisselingen op elektronische wijze worden uitgevoerd, vinden deze plaats hetzij met gebruik van de basisdiensten van het eHealth-platform, hetzij met gebruik van diensten ³[waarvan de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité vaststelt dat die vergelijkbare waarborgen inzake informatieveiligheid bieden].³¹

►1. – Ingevoegd bij art. 57 wet (I) 19 maart 2013, *B.S.*, 29 maart 2013, *err.*, *B.S.*, 2 mei 2013

►2. – Lid 2 vervangen bij art. 47, *a*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – Lid 4 gewijzigd bij art. 47, *b*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 9. § 1. Het eHealth-platform wijst, ¹[al dan niet onder zijn personeel]¹, een ²[functionaris voor gegevensbescherming]² aan.

§ 2. De ³[functionaris voor gegevensbescherming]³ van het eHealth-platform ⁴[vervult de taken die hem worden toegerekend door de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG en]⁴ staat, met het oog op de veiligheid van de gegevens die door het eHealth-platform worden verwerkt of uitgewisseld en met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen op wie deze gegevens betrekking hebben, in voor:

1° het verstrekken van deskundige adviezen aan de persoon belast met het dagelijks bestuur;

2° ⁵[het uitvoeren van andere opdrachten die hem door de persoon belast met het dagelijks bestuur worden toevertrouwd, voor zover dit zijn onafhankelijkheid niet in het gedrang brengt en voor zover de inhoud en de hoeveelheid van de andere toevertrouwde opdrachten hem in staat stellen om zijn taken als functionaris voor gegevensbescherming conform de hogervermelde verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 uit te voeren].⁵

§ 3. De Koning kan, na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, de regels bepalen volgens dewelke de ⁶[functionaris voor gegevensbescherming]⁶ van het eHealth-platform zijn opdracht uitvoert evenals zijn bevoegdheden en de nadere regels met betrekking tot zijn onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid.

►1. – § 1 gewijzigd bij art. 48, *b*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 48, *a*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – § 2, inleidende zin, gewijzigd bij art. 48, *a*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►4. – § 2, inleidende zin, gewijzigd bij art. 48, *c*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►5. – § 2, 2°, vervangen bij art. 48, *d*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►6. – § 3 gewijzigd bij art. 48, *a*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 10. Het Beheerscomité bedoeld in artikel 15 wijst, ¹[al dan niet onder het personeel van het eHealthplatform]¹ en na advies van ²[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]², een ³[beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg]³ aan onder wiens toezicht en verantwoordelijkheid de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen door het eHealth-platform gebeurt.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, de regels volgens welke deze ⁴[beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg]⁴ zijn opdracht uitvoert evenals zijn bevoegdheden en de nadere regels met betrekking tot zijn onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 49, *a*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 49, *b*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – Lid 1 gewijzigd bij art. 49, *c*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►4. – Lid 2 gewijzigd bij art. 49, *c*), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 11. Elke mededeling van persoonsgegevens door of aan het eHealth-platform vereist een principiële machtiging van ¹[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]¹, behalve in de volgende gevallen: ¹° ²[...]²

2° indien de mededeling overeenkomstig een wettelijke of reglementaire bepaling is toegestaan of is vrijgesteld van een principiële machtiging;

3° indien de mededeling door de Koning is vrijgesteld van een principiële machtiging, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

Voor zover een wettelijke of reglementaire bepaling, bedoeld in het eerste lid, 1° of 2°, tot stand komt na de inwerkingtreding van deze wet, maakt zij vóór zij in werking treedt het voorwerp uit van een advies onwege de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

Vooraleer zijn machtiging te geven, gaat ³[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]³ na of de mededeling geschiedt in overeenstemming met deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan en met de regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, waarbij het bijzondere aandacht besteedt aan de eventuele vercijfering van de persoonsgegevens in kwestie. De machtigingen worden verleend binnen de termijn, onder de eventuele voorwaarden en volgens de nadere regels bepaald door de Koning.

Een principiële machtiging van ⁴[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]⁴ is evenwel niet vereist voor de mededeling van ⁵[gepseudonimiseerde persoonsgegevens] bedoeld in de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van

natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG,⁵ die het eHealth-platform overeenkomstig artikel 5, 8°, verricht, met het oog op het realiseren van statistisch of wetenschappelijk onderzoek ter ondersteuning van het gezondheidsbeleid, aan de Ministers en de federale overheidsdiensten die de volksgezondheid of de sociale zekerheid onder hun bevoegdheid hebben, de Wetgevende Kamers, de openbare instellingen van sociale zekerheid, het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg en de verzekeringsinstellingen in het kader van hun wettelijke opdrachten.

Een mededeling van persoonsgegevens waarvoor met toepassing van dit artikel een principiële machtiging van ⁶[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]⁶ vereist is, kan slechts worden verricht nadat deze principiële machtiging werd verleend en met eerbiediging van de voorwaarden en nadere regels die in voorkomend geval door ⁶[de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité]⁶ met betrekking tot de mededeling werden bepaald.

⁷[...]⁷

►1. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 50, a), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►2. – Lid 1, 1°, opgeheven bij art. 50, b), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – Lid 3 gewijzigd bij art. 50, c), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►4. – Lid 4 gewijzigd bij art. 50, d), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►5. – Lid 4 gewijzigd bij art. 50, e), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►6. – Lid 5 gewijzigd bij art. 50, f), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►7. – Lid 6 opgeheven bij art. 50, g), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 12. De Koning kan, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Beheerscomité en na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, bepalen welke gegevens door welke overheidsinstellingen aan het eHealth-platform verplicht en elektronisch worden meegedeeld voor de uitvoering van zijn opdrachten, en welke gegevens het eHealth-platform aan welke overheidsinstellingen verplicht en elektronisch meedeelt voor de uitvoering van hun opdrachten.

Art. 13. De op het eHealth-platform elektronisch meege-deelde gegevens evenals hun weergave op een leesbare drager genieten, tot bewijs van het tegendeel, dezelfde wettelijke bewijswaarde als wanneer zij op papieren drager zouden zijn meegedeeld.

Art. 14. De Koning stelt de nadere regels vast voor de werking van het eHealth-platform en voor de registratie van de softwarepakketten bedoeld in artikel 5, 3°.

Hij kan, na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, de regelen uitvaardigen op het vlak van de beveiliging die Hij nuttig acht, evenals de nadere regels om de toepassing ervan te verzekeren.

HOOFDSTUK 8

OVERLEGCOMITÉ MET DE GEBRUIKERS VAN HET EHEALTH-PLATFORM

Art. 22. ¹[Bij het eHealth-platform wordt een Overlegcomité met de gebruikers opgericht. Het Overlegcomité

staat het Beheerscomité van het eHealth-platform bij in de vervulling van zijn opdrachten.

Het Overlegcomité is ermee gelast om in het belang van de patiënt de elektronische gegevensuitwisseling te bevorderen, evenals het delen van de beveiligde gegevens tussen de actoren in de gezondheidszorg die gemachtigd zijn door het ²[informatieveiligheidscomité]², en dit met als doel:

– de kwaliteit en de continuïteit van de gezondheidszorg te verhogen door een voortdurende beschikbaarheid van de gezondheidsgegevens die betrekking hebben op de patiënt te waarborgen;

– de samenwerking en de communicatie tussen de zorgverleners te optimaliseren met het oog op een betere follow-up van de patiënt.

Daartoe is het Overlegcomité ermee gelast aan het Beheerscomité van het eHealth-platform voorstellen of adviezen te formuleren, op eigen initiatief of op verzoek, meer bepaald op het gebied van:

1° de organisatie van toekomstige elektronische gegevensstromen voor de inzameling, verwerking en terbeschikkingstelling van klinische gegevens en de organisatie van de registers met betrekking tot verschillende klinische domeinen, in de mate dat deze organisatie betrekking heeft op zorgverstrekkers;

2° de aanstelling van het intermediaire orgaan ³[...]³ gelast met de operationele organisatie van de gegevensstromen en de registers, zoals bedoeld in de bepaling onder 1°, in zoverre het eHealth-platform die opdracht zoals voorzien in artikel 5, 8°, niet kan vervullen;

3° de definitie van de therapeutische relaties, de procedure met betrekking tot de geïnformeerde toestemming van de patiënten en het inzagerecht van de patiënten op het gebruik van de hen betreffende gegevens, tenzij de regels dienaangaande reeds werden vastgesteld door het Beheerscomité of het ⁴[informatieveiligheidscomité]⁴, hetzij voor de inwerkingtreding van deze wet, hetzij na advies van het Overlegcomité.

De raadpleging van het Overlegcomité is verplicht in de in het derde lid bedoelde aangelegenheden. In die gevallen formuleert het Overlegcomité een advies binnen de drie maanden en met een tweederdemeerderheid van de leden van het Overlegcomité. Indien deze meerderheid niet wordt bereikt, worden in het advies in voorkomend geval de overwegingen van de meerderheid en de minderheid vermeld.

Het eHealth-platform en het Overlegcomité organiseren periodiek een rondetafel-bijeenkomst die de verschillende actoren uit de gezondheidssector samenbrengt, ten einde de voortgang te evalueren van de implementatie van eHealth en de behoeften dienaangaande te inventariseren.

Het Overlegcomité kan in zijn schoot werkgroepen oprichten die belast zijn met bijzondere opdrachten.

Het stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring aan de ministers voor.¹

►1. – Vervangen bij art. 54 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, err., *B.S.*, 4 juni 2014, err., *B.S.*, 2 juli 2014

►2. – Lid 2, inleidende zin, gewijzigd bij art. 52, a), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – Lid 3, 2°, gewijzigd bij art. 52, b), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►4. – Lid 3, 3°, gewijzigd bij art. 52, a), wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 23. ¹[Het Overlegcomité wordt voorgezeten door een geneesheer en telt 32 leden, waaronder:

1. de volgende leden stemgerechtigd zijn:

a. elf leden, waaronder zeven geneesheren, die de zorgverleners en de verzorgingsinstellingen, zoals bedoeld in artikel 3, 2° en 3°, evenals de representatieve organisaties van zorgverleners vertegenwoordigen;

b. zeven leden voorgedragen door de verzekeringsinstellingen;

c. vier leden voorgedragen door de representatieve patiëntenverenigingen, die zetelen in de Federale commissie «Rechten van de patiënt»;

2. de volgende leden een raadgevende stem hebben:

a. zes leden die de deelstaten vertegenwoordigen;

b. vier leden die de federale overheid vertegenwoordigen, waaronder:

– een lid dat het eHealth-platform vertegenwoordigt;

– een lid dat het RIZIV vertegenwoordigt;

– een lid dat de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu vertegenwoordigt.

De Koning benoemt de voorzitter en de leden van het Overlegcomité. Hij preciseert zo nodig zijn bevoegdheden en bepaalt zijn nadere werkingsregels.

De Koning bepaalt tevens het bedrag en de voorwaarden voor de toekenning van presentiegeld van de voorzitter.

Naast de in artikel 22 bedoelde gevallen, kan de Koning ook bepalen in welke gevallen de raadpleging van het Overlegcomité verplicht is. In die gevallen formuleert het Overlegcomité een advies binnen de drie maanden.

Het eHealth-platform draagt de werkingskosten van het Overlegcomité en van de werkgroepen die in zijn schoot worden opgericht en staat in voor het secretariaat ervan.^{1]}

^{1]} – Vervangen bij art. 55 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014

Wet 4 april 2014 betreffende de verzekeringen

(*B.S.*, 30 april 2014)

(Uittreksel)

DEEL 4

DE LANDVERZEKERINGSOVEREENKOMST

TITEL II

DE VERZEKERINGSOVEREENKOMST IN HET ALGEMEEN

HOOFDSTUK 1

BEPALINGEN BETREFFENDE ALLE VERZEKERINGSOVEREENKOMSTEN

Afdeling I

Het sluiten van de overeenkomst

Art. 61. Medische informatie

De door de verzekerde gekozen arts kan de verzekerde die erom verzoekt de geneeskundige verklaringen afleveren die voor het sluiten of het uitvoeren van de overeenkomst nodig zijn. Deze verklaringen beperken zich tot een beschrijving van de huidige gezondheidstoestand.

Deze verklaringen mogen uitsluitend aan de adviserend arts van de verzekeraar worden bezorgd. Deze mag de verzekeraar geen informatie geven die niet-pertinent is gezien het risico waarvoor de verklaringen werden opgemaakt of betreffende andere personen dan de verzekerde.

Het medisch onderzoek, noodzakelijk voor het sluiten en het uitvoeren van de overeenkomst, kan slechts steunen op de voorgeschiedenis van de huidige gezondheidstoestand van de kandidaat-verzekerde en niet op technieken van genetisch onderzoek die dienen om de toekomstige gezondheidstoestand te bepalen.

Mits de verzekeraar aantoonde de voorafgaande toestemming van de verzekerde te bezitten, geeft de arts van de verzekerde aan de adviserend arts van de verzekeraar een verklaring af over de doodsoorzaak.

Wanneer er geen risico meer bestaat voor de verzekeraar, bezorgt de adviserend arts de geneeskundige verklaringen, op hun verzoek, terug aan de verzekerde of, in geval van overlijden, aan zijn rechthebbenden.

TITEL IV

PERSOONSVERZEKERINGEN

HOOFDSTUK 1

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Art. 158. Naamgebondenheid van de polis

De polis moet op naam van de verzekeringnemer worden gesteld; zij kan niet aan order of aan toonder zijn.

Art. 159. Verzekering van zeer jonge kinderen

De Koning kan bijzondere voorwaarden opleggen aan verzekeringen die voorzien in uitkeringen voor het geval dat een kind dood geboren wordt of overlijdt voordat het de volle leeftijd van vijf jaar heeft bereikt.

K.B. 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd
(*B.S., 7 november 1964*)

(Uittreksel)

Bijlage A

Algemene normen die op al de inrichtingen toepasselijk zijn

►1. – Gewijzigd bij art. 2 K.B. 31 juli 2017, *B.S.*, 30 augustus 2017, inwerkingtreding: 1 februari 2018 (art. 7)

9° *quater*. Bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens van patiënten, in het bijzonder medische gegevens.

a) Elk ziekenhuis dient, voor wat betreft de verwerking van persoonsgegevens die betrekking hebben op patiënten, in het bijzonder medische gegevens, te beschikken over een reglement voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

b) De bepalingen van dat reglement betreffende de persoonlijke rechten dienen aan de patiënten te worden medegedeeld samen met de kennisgeving van de gegevens bedoeld in artikel 4 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

c) Het reglement vermeldt, voor elke verwerking, minstens het volgende:

- de doeleinden van de verwerking;
- in voorkomend geval, de wet, het decreet of de ordonnantie of de reglementaire akte waarbij de geautomatiseerde verwerking wordt ingesteld;
- de identiteit en het adres van de houder van het bestand en van de persoon die namens de houder kan optreden;
- de naam van de in *f)* bedoelde geneesheer;
- de naam van de in *g)* bedoelde veiligheidsconsulent;
- de identiteit en het adres van de bewerker(s);
- de rechten en plichten van de bewerker(s);
- de categorieën van personen die toegang hebben tot of gemachtigd zijn tot het verkrijgen van de persoonsgegevens van medische aard van de verwerking;
- de categorieën van personen wier gegevens verwerkt worden;
- de aard van de verwerkte gegevens en de manier waarop ze worden verkregen;
- de organisatie van het circuit van de te verwerken medische gegevens;

– de procedure volgens welke, indien noodzakelijk, gegevens geanonimiseerd worden;

– de beveiligingsprocedures ten einde toevallige of ongeoorloofde van gegevens, toevallig verlies of ongeoorloofde toegang, wijziging of verspreiding van gegevens tegen te gaan;

– de termijn waarna, in voorkomend geval, de gegevens niet meer mogen bewaard, gebruikt of verspreid worden;

– de onderlinge verbanden, de onderlinge verbindingen of elke ander vorm van vergelijking van gegevens die worden verwerkt;

– de onderlinge verbindingen en raadplegingen;

– de gevallen waarin gegevens worden verwijderd;

– de wijze waarop de patiënten hun rechten bedoeld in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens kunnen uitoefenen.

d) Het reglement vermeldt het door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer toegekende identificatienummer van de verwerking waarop het betrekking heeft en dient, binnen dertig dagen na de inwerkingtreding van dit artikel, te worden overgemaakt aan de Commissie voor toezicht op en evaluatie van statistische gegevens die verband houden met de medische activiteiten in de ziekenhuizen. Alle wijzigingen aan bedoeld reglement aangebracht dienen, binnen de dertig dagen na de bekrachtiging door de bevoegde instanties van de inrichtende macht, worden overgemaakt aan de Commissie voor toezicht op en evaluatie van statistische gegevens die verband houden met de medische activiteiten in de ziekenhuizen.

e) De Commissie voor toezicht op en evaluatie van statistische gegevens die verband houden met de medische activiteiten in de ziekenhuizen, houdt de in *a)* bedoelde reglementen ter beschikking van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en deelt om de zes maanden aan de Commissie de geactualiseerde lijst mede van de ontvangen reglementen en wijzigingen van reglementen.

f) De houder van het bestand wijst de geneesheer aan die de verantwoordelijkheid en het toezicht uitoefent bedoeld in artikel 7, eerste lid van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

g) De houder van het bestand wijst een veiligheidsconsulent aan belast met de veiligheid van de informatie. De veiligheidsconsulent staat de verantwoordelijke voor het dagelijks beheer met raad bij inzake alle aspecten van de veiligheid van de informatie. De opdracht van de veiligheidsconsulent kan door Ons nader worden omschreven.

K.B. nr. 78, 10 november 1967¹ [betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen]¹
(*B.S., 14 november 1967, err., B.S., 12 juni 1968*)

►1. Opschrift, na wijziging, vervangen bij art. 27 wet 10 augustus 2001, *B.S.*, 1 september 2001, inwerkingtreding: 1 september 2001 (art. 59, § 1, inleidende zin)

►2. Op 10 mei 2015 geconsolideerde versie bij wet 10 mei 2015, *B.S.*, 18 juni 2015, gecoördineerd bij K.B. 10 mei 2015, *B.S.*, 18 juni 2015. Deze geconsolideerde versie wordt vanaf 10 mei 2015 niet meer bijgewerkt.

☐ 3. Zie voor de bijgewerkte tekst: wet 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, *B.S.*, 18 juni 2015

📄 4. Uit de in het *B.S.*, gepubliceerde aanhef van het K.B. nr. 78 betreffende de geneeskunst en het K.B. nr. 79 betreffende de Orde van Geneesheren, blijkt dat die besluiten zijn genomen na het advies van de Raad van State en van de in raad vergaderde ministers. Het bestaan van die twee adviezen is het enige bij de wet gestelde vormvereiste en de wet legt geen volgorde op waarin die adviezen moeten worden gegeven (Cass., 13 april 1989, *A.C.*, 1988-89, nr. 456, 928; *R.W.*, 1989-90, 758; *Pas.*, 1989, I, 832; *Bull.*, 1989, 832).

(Uittreksel)

¹[HOOFDSTUK IIbis

²[BIJZONDERE BEROEPSBEKWAAMHEDEN,
BIJZONDERE BEROEPSTITELS,
AANBODSBEHEERSING, EINDELOOPBAAN,
EVALUATIE, STRUCTUUR EN ORGANISATIE VAN
DE PRAKTIJK, ORGANEN EN PERMANENTE

FEDERALE DATABANK VAN DE BEOEFENAARS
VAN DE GEZONDHEIDSZORGBEROEPEN]²

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 8 wet 19 december 1990, *B.S.*, 29 december 1990; laatst vervangen bij art. 2 wet 29 januari 2003, *B.S.*, 26 februari 2003

►2. Opschrift laatst vervangen bij art. 155 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err., B.S.*, 4 juni 2014, *err., B.S.*, 2 juli 2014

¹[Art. 35octies. § 1. Bij het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu wordt een Planningcommissie-Medisch aanbod opgericht.

§ 2. De opdracht van deze Commissie bestaat erin:

– de behoeften inzake medisch aanbod na te gaan met betrekking tot de beroepen vermeld in de artikelen 2, § 1, en 3. Bij het bepalen van deze behoeften dient rekening gehouden te worden met de evolutie van de behoeften inzake medische zorgen, de kwaliteit van de zorgenverstrekking, en de demografische en de sociologische evolutie van de betrokken beroepen. Een eerste rapport zal neergelegd worden bij de Ministers van Volksgezondheid en Sociale Zaken ten laatste op 15 mei 1996, inzake behoeften, bevattend voorstellen van een globaal aantal en van een verdeling, onder andere per gemeenschap;

– op een continue wijze de weerslag evalueren die de bepaling van deze behoeften heeft op de toegang tot de studies voor de beroepen bedoeld in de artikelen 2, § 1, en 3;

– jaarlijks een verslag opstellen ten behoeve van de Ministers van Volksgezondheid en Sociale Zaken betreffende de relatie tussen de behoeften, studies, en de doorstroming tot de stages, met het oog op het verkrijgen van de bijzondere beroepstitels bedoeld in artikel 35ter²[en de beroepstitel bedoeld in artikel 21bis, § 3]².

³§ 2bis. Met het oog op het vervullen van haar wettelijke opdrachten, kan de Planningcommissie persoonsgegevens in verband met beoefenaars van gezondheidszorgberoepen verwerken.

De resultaten van deze verwerking mogen enkel medegedeeld, verspreid of openbaar gemaakt worden, indien de personen niet identificeerbaar zijn.

⁴[Mogen ingezameld worden⁵[op permanente wijze]⁵:

a) bij de databank bedoeld in artikel 35quaterdecies, de gegevens die daarin geregistreerd zijn;

b) bij het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, de gegevens over de individuele beroepsactiviteiten.]⁴³

§ 3. De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de samenstelling en de werking van de Planningcommissie. De Planningcommissie kan zich laten bijstaan door experts.

De Planningcommissie wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Minister van Volksgezondheid. Het secretariaat wordt waargenomen door een ambtenaar van Volksgezondheid, aangewezen door de Minister.

§ 4. De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit en op voorstel van de Minister van Volksgezondheid, de opdrachten van de Planningcommissie uitbreiden tot andere beroepen vermeld in artikel 35ter.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 169 wet 29 april 1996, B.S., 30 april 1996, err., B.S., 20 augustus 1996

²2. – § 2, derde streepje, gewijzigd bij art. 202 wet 22 februari 1998, B.S., 3 maart 1998

³3. – § 2bis ingevoegd bij art. 51 wet 10 augustus 2001, B.S., 1 september 2001, inwerkingtreding: 1 september 2001 (art. 59, § 1, inleidende zin)

⁴4. – § 2bis, lid 3, ingevoegd bij art. 3 wet 29 januari 2003, B.S., 26 februari 2003

⁵5. – § 2bis, lid 3, inleidende zin, gewijzigd bij art. 156 wet 10 april 2014, B.S., 30 april 2014, err., B.S., 4 juni 2014, err., B.S., 2 juli 2014

¹[Art. 35quaterdecies. § 1. Voor elke beroepsbeoefenaar van een gezondheidszorgberoep bedoeld in dit besluit worden identificatiegegevens en gegevens in verband met hun erkenning en bepaalde aspecten van hun beroepsactiviteit in een ²[permanente]² federale databank

van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen geregistreerd en bijgehouden.

«Het Directoraat-Generaal gezondheidsberoepen, Medische bewaking en Welzijn op het werk» van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid Voedselketen en Leefmilieu is de verantwoordelijke voor de verwerking, in de zin van artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 2. De registratie bedoeld in § 1 heeft als doel:

1° de gegevens te verzamelen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdrachten van de Planningcommissie, bedoeld in artikel 35octies, § 2 die betrekking hebben op de werkkraacht, op de evolutie en geografische spreiding ervan en op de demografische en sociologische kenmerken van de beroepsbeoefenaars;

2° de uitvoering van de reglementaire opdrachten van de administraties evenals de uitwisseling van de gegevens, die hun naargelang hun respectieve reglementaire opdrachten zijn toevertrouwd, tussen de overheidsinstellingen voor sociale zekerheid, de openbare administraties en de instellingen van openbaar nut, mogelijk te maken, mede met het oog op administratieve vereenvoudiging;

3° de mogelijkheid te creëren om de communicatie met en tussen de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen te verbeteren.

§ 3. De volgende gegevens worden verzameld:

1° De identificatiegegevens:

Onder identificatiegegevens wordt verstaan alle gegevens waardoor de beoefenaar geïdentificeerd kan worden, met inbegrip van het rijksregisternummer, alsmede de gegevens m.b.t. de beroepstitels en de bijzondere beroepsbekwaamheden bedoeld in artikel 35ter of academische titels waarvan hij titularis is, de woonplaats en het beroepsadres;

2° De gegevens in verband met de erkenning:

Onder gegevens in verband met de erkenning wordt verstaan de nodige administratieve gegevens voor de uitvoering van de in artikel 35sexies bedoelde erkenningsmodaliteiten;

3° De gegevens van de sociale zekerheid:

Onder gegevens doorgegeven door de overheidsinstellingen voor sociale zekerheid wordt verstaan het feit dat een beoefenaar van een van de beroepen bedoeld in paragraaf 1 het beroep uitoefent als loontrekkende of als zelfstandige in hoofd- of bijberoep of dat hij pensioengerechtigd is;

4° De gegevens die vrijwillig door een beoefenaar ter beschikking worden gesteld en die op hem betrekking hebben:

Onder gegevens die vrijwillig ter beschikking worden gesteld, wordt verstaan de gegevens die door een beoefenaar ter beschikking worden gesteld van andere beoefenaars, zoals o.m. elektronische adressen, een publieke verticeringssleutel, academische titels, bijzondere activiteiten- of onderzoeksgebieden. De lijst van bijzondere activiteiten- of onderzoeksgebieden kan, op advies van de bevoegde Raad bedoeld in artikel 35sexies, door de Minister tot wiens bevoegdheid de volksgezondheid behoort worden vastgelegd.

Bij een in Ministerraad overlegd besluit, kan de Koning, op voorstel van de Planningcommissie bedoeld in artikel 35octies, § 1, de lijst van de gegevens uitbreiden of aanvullen.

§ 4. De volgende diensten, instellingen en personen verschaffen aan de ³[permanente]³ federale databank van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen de hierna bepaalde gegevens:

II. Belgische wet- en regelgeving • 8. Gezondheidsrecht

K.B. nr. 78, 10 november 1967 - Gezondheidszorgberoepen (Art. 35quaterdecies)

1° het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering: de beschikbare identificatiegegevens bedoeld in § 3, 1° van elke beoefenaar van een van de beroepen bedoeld in paragraaf 1 die zich bij het Rijksinstituut inschrijft, met inbegrip van het RIZIV-nummer dat hem is toegekend, het beroepsadres alsmede de lijst van de geneesheer-adviseurs;

2° het Rijksregister van de natuurlijke personen, via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: de volgende bijgewerkte gegevens: het identificatienummer van het Rijksregister of het identificatienummer van de natuurlijke personen die niet zijn inschreven in het Rijksregister, de naam, de voornamen, het adres, de geboortedatum, de nationaliteit, het geslacht en desgevallend de datum van overlijden;

3° de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: het feit dat een beoefenaar van een van de beroepen bedoeld in paragraaf 1 een loontrekkende is, het inschrijvingsnummer van de werkgever, het desbetreffende uittreksel uit het repertorium van werkgevers en het arbeidsregime;

4° het Rijksinstituut voor Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: het feit dat een van de in § 1 bedoelde beoefenaars een zelfstandige in hoofd- of bijberoep is;

5°⁴[de Federale Pensioendienst]⁴ via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: het feit dat een beoefenaar van een van de beroepen bedoeld in paragraaf 1 pensioengerechtigd is;

6° de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, de identificatiegegevens verzameld tijdens de procedure van het toekennen van het visum en tijdens de procedure van erkenning bedoeld in artikel 35sexies en de gegevens betreffende de erkenning van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen bedoeld in paragraaf 1;

7°⁵[de Orde, voor wat de beroepsadressen betreft evenals de gegevens betreffende de inschrijving op de lijst en betreffende de tijdelijke of definitieve intrekking van het recht tot uitoefening maar zonder de redenen te vermelden die deze intrekking hebben gemotiveerd;]⁵

⁶[7°^{bis} de beoefenaars van een van de beroepen bedoeld in paragraaf 1, voor wiens beroep geen Orde bestaat en die geen RIZIV-nummer hebben, zelf voor wat de adressen betreft waar ze hun beroep hoofdzakelijk uitoefenen;]⁶

8° de beoefenaar van een van de beroepen bedoeld in artikel 1 zelf, de gegevens die volgens hem verbeterd of vervolledigd dienen te worden en de gegevens die hij vrijwillig ter beschikking stelt, bedoeld in paragraaf 3, 4°;

9° elk jaar de erkende verzorgingsinstellingen, de rusthuizen en de openbare of privé-instellingen die zorgen verstrekken of preventieve activiteiten uitoefenen, de naam en de voornamen evenals het beroep van de gezondheidszorgbeoefenaars die er werken als zelfstandige;

10° de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten, via de kruispuntbank: het feit dat een werknemer bedoeld in § 1 zijn activiteit uitoefent als loontrekkende;

11° de Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid, via de kruispuntbank: het feit dat een werknemer bedoeld in § 1 zijn activiteit uitoefent in het buitenland, buiten de Europese Unie;

⁷[12° de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg: de gegevens in verband met de in § 3, 2°, vermelde erkenning, verzameld in het kader van de toe-

zichtopdrachten bedoeld in de wet van 12 december 2010 tot vaststelling van de arbeidsduur van de geneesheren, tandartsen, dierenartsen, kandidaat-geneesheren in opleiding, kandidaat-tandartsen in opleiding en studenten-stagiairs die zich voorbereiden op de uitoefening van deze beroepen.]⁷

§ 5. Het recht op toegang tot de gegevens die geregistreerd zijn in de ⁸[permanente]⁸ federale databank van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen is beperkt overeenkomstig de volgende bepalingen:

1° elke beoefenaar van een gezondheidszorgberoep, die in de gegevensbank geregistreerd is, heeft toegang tot de gegevens die op hem betrekking hebben; overeenkomstig artikel 12 van de voornoemde wet van 8 december 1992 is hij bovendien gerechtigd om die gegevens kosteloos te doen verbeteren;

2° voor zover zij geen andere rechtstreekse toegang hebben tot deze gegevens en voorzover zij door of krachtens een wet bevoegd zijn om de desbetreffende informatie te kennen hebben de overheidsinstellingen voor sociale zekerheid en de openbare overheden toegang tot alle identificatiegegevens;

3° de bevoegde Ordes, de ziekenfondsen bedoeld in de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en de verzekeringsmaatschappijen hebben toegang tot de identificatiegegevens zonder echter toegang te hebben tot het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen.

Bovendien hebben de ziekenfondsen en de verzekeringsmaatschappijen toegang tot gegevens betreffende de erkenning van de praktijken;

4° het publiek heeft toegang tot de naam en de voornamen, tot de beroepstitel(s) en de bijzondere beroepsbekwaamheden ⁹[en tot informatie over het recht van een specifieke zorgaanbieder om diensten te verlenen of over mogelijke beperkingen ten aanzien van zijn praktijk]⁹ en, behoudens verzet van de beoefenaar, tot zijn belangrijkste beroepsadres; een beoefenaar die het beroep waarvoor hij geregistreerd is niet meer substantieel uitoefent, kan vragen om het publiek geen toegang meer te verlenen tot zijn registratie;

5° de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen bedoeld in § 1 hebben toegang tot de naam en de voornamen, tot de beroepstitel(s) en de bijzondere beroepsbekwaamheden en tot het beroepsadres evenals tot de vrijwillig ter beschikking gestelde gegevens bedoeld in § 3, 4°;

6° «het Directoraat-Generaal gezondheidsberoepen, Medische Bewaking en Welzijn op het Werk» van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu en het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering hebben toegang tot de gegevens met betrekking tot de erkenning;

¹⁰[7° om een efficiënte opstart en werking te verzekeren van de lokale zorgmeldpunten die in het kader van de griepidemie of -pandemie opgericht worden, en na akkoord van het sectoraal Comité van de sociale zekerheid en gezondheid, omschreven in artikel 37 van de wet van 15 januari 1990 betreffende de instelling en de organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, kunnen alle identificatiegegevens meegedeeld worden aan de burgemeesters en de gouverneurs van de provincie of van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, of hun vervangers;]¹⁰

¹¹[8° het eHealth-platform, opgericht door de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform, heeft toegang tot alle identificatiegegevens, tot de gegevens betreffende de erkenning, als-

ook tot die betreffende de machtiging tot uitoefening maar niet, ingeval van intrekking van de machtiging tot uitoefening, tot de gegevens betreffende de redenen die tot de intrekking hebben geleid;¹¹

¹²[9° de autoriteiten van andere Lid-Staten hebben toegang tot gegevens geregistreerd in de federale databank van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen, in de context van grensoverschrijdende gezondheidszorg, overeenkomstig de hoofdstukken II en III en de nationale maatregelen ter uitvoering van de uniale bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens, in het bijzonder de Richtlijnen 95/46/EG en 2002/58/EG, en het beginsel van het vermoeden van onschuld. De uitwisseling van informatie vindt plaats via het informatiesysteem interne markt dat is ingesteld bij Beschikking 2008/49/EG van de Commissie van 12 december 2007 inzake de bescherming van persoonsgegevens bij de invoering van het informatiesysteem interne markt (IMI).]¹²

§ 6. De in de ¹³[permanente]¹³ federale databank van de beoefenaars van de gezondheidszorgberoepen geregistreerde gegevens zijn eigendom van de Belgische Staat. De commercialisering van de inhoud van de gegevens, door verkoop, verhuur, verspreiding of elke andere vorm van terbeschikking-

stelling aan derden is verboden. Meer algemeen is, ter ondersteuning van de activiteit van de wettige gebruiker.¹

- 1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 29 januari 2003, *B.S.*, 26 februari 2003
- 2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 157 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014
- 3. – § 4, inleidende zin, gewijzigd bij art. 157 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014
- 4. – § 4, 5°, gewijzigd bij art. 99 wet 18 maart 2016, *B.S.*, 30 maart 2016, inwerkingtreding: 1 april 2016 (art. 195, inleidende zin)
- 5. – § 4, 7°, vervangen bij art. 2, 1°, K.B. 11 februari 2014, *B.S.*, 13 maart 2014
- 6. – § 4, 7°bis, ingevoegd bij art. 67 wet 19 december 2008, *B.S.*, 31 december 2008, *err.*, *B.S.*, 17 februari 2009, inwerkingtreding: 7 november 2009 (art. 8 K.B. 7 oktober 2009, *B.S.*, 28 oktober 2009)
- 7. – § 4, 12°, ingevoegd bij art. 13 wet 12 december 2010, *B.S.*, 22 december 2010, *err.*, *B.S.*, 12 januari 2011, inwerkingtreding: 1 februari 2011 (art. 18)
- 8. – § 5, inleidende zin, gewijzigd bij art. 157 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014
- 9. – § 5, 4°, gewijzigd bij art. 2, 2°, K.B. 11 februari 2014, *B.S.*, 13 maart 2014
- 10. – § 5, 7°, ingevoegd bij art. 1 K.B. 10 november 2009, *B.S.*, 17 november 2009, inwerkingtreding: 30 april 2009 (art. 2, lid 1); bekrachtigd bij art. 2, 3°, wet 23 maart 2010, *B.S.*, 29 maart 2010
- 11. – § 5, 8°, ingevoegd bij art. 43 wet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 30 maart 2012
- 12. – § 5, 9°, ingevoegd bij art. 2, 3°, K.B. 11 februari 2014, *B.S.*, 13 maart 2014
- 13. – § 6 gewijzigd bij art. 157 wet 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, *err.*, *B.S.*, 4 juni 2014, *err.*, *B.S.*, 2 juli 2014

K.B. 16 december 1994 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd (*B.S.*, 31 januari 1995)

Art. 1. In punt III «Organisatorische normen» van de rubriek «A. Algemene normen die op al de inrichtingen toepasselijk zijn» van de bijlage bij het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd, zoals gewijzigd door de koninklijke besluiten van 12 januari 1970, 24 maart 1974, 14 augustus 1987, 7 november 1988, 4 maart 1991 en 17 oktober 1991, wordt een 9°*quater* ingevoegd, luidend als volgt:

9°*quater*. Bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens van patiënten, in het bijzonder medische gegevens.

a) Elk ziekenhuis dient, voor wat betreft de verwerking van persoonsgegevens die betrekking hebben op patiënten, in het bijzonder medische gegevens, te beschikken over een reglement voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

b) De bepalingen van dat reglement betreffende de persoonlijke rechten dienen aan de patiënten te worden medegedeeld samen met de kennisgeving van de gegevens bedoeld in artikel 4 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

c) Het reglement vermeldt, voor elke verwerking, minstens het volgende:

- de doeleinden van de verwerking;
- in voorkomend geval, de wet, het decreet of de ordonnantie of de reglementaire akte waarbij de geautomatiseerde verwerking wordt ingesteld;
- de identiteit en het adres van de houder van het bestand en van de persoon die namens de houder kan optreden;
- de naam van de in *f*) bedoelde geneesheer;
- de naam van de in *g*) bedoelde veiligheidsconsulent;

- de identiteit en het adres van de bewerker(s);
- de rechten en plichten van de bewerker(s);
- de categorieën van personen die toegang hebben tot of gemachtigd zijn tot het verkrijgen van de persoonsgegevens van medische aard van de verwerking;
- de categorieën van personen wier gegevens verwerkt worden;
- de aard van de verwerkte gegevens en de manier waarop ze worden verkregen;
- de organisatie van het circuit van de te verwerken medische gegevens;
- de procedure volgens welke, indien noodzakelijk, gegevens geanonimiseerd worden;
- de beveiligingsprocedures ten einde toevallige of ongeoorloofde van gegevens, toevallig verlies of ongeoorloofde toegang, wijziging of verspreiding van gegevens tegen te gaan;
- de termijn waarna, in voorkomend geval, de gegevens niet meer mogen bewaard, gebruikt of verspreid worden;
- de onderlinge verbanden, de onderlinge verbindingen of elke ander vorm van vergelijking van gegevens die worden verwerkt;
- de onderlinge verbindingen en raadplegingen;
- de gevallen waarin gegevens worden verwijderd;
- de wijze waarop de patiënten hun rechten bedoeld in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens kunnen uitoefenen.
- d) Het reglement vermeldt het door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer toegekende identificatienummer van de verwerking waarop het betrekking heeft en dient, binnen dertig dagen na de inwerkingtreding van dit artikel, te worden overgemaakt aan de

II. Belgische wet- en regelgeving • 8. Gezondheidsrecht

K.B. 16 december 1994 - Ziekenhuizen, normen (Art. 2)

Commissie voor toezicht op en evaluatie van statistische gegevens die verband houden met de medische activiteiten in de ziekenhuizen. Alle wijzigingen aan bedoeld reglement aangebracht dienen, binnen de dertig dagen na de bekrachtiging door de bevoegde instanties van de inrichtende macht, worden overgemaakt aan de Commissie voor toezicht op en evaluatie van statistische gegevens die verband houden met de medische activiteiten in de ziekenhuizen.

e) De Commissie voor toezicht op en evaluatie van statistische gegevens die verband houden met de medische activiteiten in de ziekenhuizen, houdt de in a) bedoelde reglementen ter beschikking van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en deelt om de zes maanden aan de Commissie de geactualiseerde lijst mede van de ontvangende reglementen en wijzigingen van reglementen.

f) De houder van het bestand wijst de geneesheer aan die de verantwoordelijkheid en het toezicht uitoefent be-

doeld in artikel 7, eerste lid van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

g) De houder van het bestand wijst een veiligheidsconsulent aan belast met de veiligheid van de informatie. De veiligheidsconsulent staat de verantwoordelijke voor het dagelijks beheer met raad bij inzake alle aspecten van de veiligheid van de informatie. De opdracht van de veiligheidsconsulent kan door Ons nader worden omschreven.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de zevende maand volgend op zijn bekendmaking.

Art. 3. Onze Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Economische Zaken, Onze Minister van Sociale Zaken en Onze Minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 3 mei 1999 betreffende het Algemeen Medisch Dossier (B.S., 17 juli 1999)

Art. 1. § 1. Onder «Algemeen Medisch Dossier» (AMD) wordt in de zin van dit besluit verstaan: een functionele en selectieve verzameling van relevante medische, sociale en administratieve gegevens m.b.t. een patiënt, die het voorwerp uitmaken van een manuele of geïnformaliseerde verwerking.

Het algemeen medisch dossier heeft als doel de kwaliteit van de zorgverstrekking te optimaliseren en onnodig dubbel gebruik van handelingen te vermijden.

§ 2. Het «Algemeen Medisch Dossier» omvat de volgende gegevens: de socio-administratieve gegevens m.b.t. de patiënt, ziektegeschiedenis en antecedenten (doorgestane ziekten, operaties, vaccinatiestatus), een lijst van de problemen (allergieën, medicatie), de verslagen van geneesheren-specialisten en van andere zorgverstrekkers, alsmede de laboratoriumonderzoeken, een deel dat meer specifiek bestemd is voor de huisarts, en in voorkomend geval, dossiers voor specifieke rubrieken.

§ 3. De Minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort kan, op voorstel van de «Hoge Raad voor de Gezondheidsberoepen – Afdeling Artsen» bedoeld in artikel 35terdecies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies, aanbevelingen formuleren ter precisering van de structuur en de werking van het «Algemeen Medisch Dossier».

§ 4. Onder «Globaal Medisch Dossier», zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 29 april 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wordt verstaan, het «Algemeen Medisch Dossier», zoals gedefinieerd bij onderhavig besluit, genomen in uitvoering van artikel 35duodecies van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967, ingevoegd bij de wet van 29 april 1996, vervangen bij de wet van 10 december 1997 en gewijzigd bij de wet van 16 april 1998.

Art. 2. Er is één «Algemeen Medisch Dossier» per patiënt. Het wordt beheerd door een huisarts.

Art. 3. § 1. Een patiënt kan vrij de huisarts kiezen die zijn «Algemeen Medisch Dossier» beheert; hij kan zijn keuze wijzigen.

In dit geval, zijn de bepalingen van artikel 13, § 1, van het voormeld koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967, van toepassing op alle gegevens van het Algemeen Medisch Dossier zoals bepaald in artikel 1, § 2, met uitzondering van het deel dat meer specifiek bestemd is voor de huisarts.

§ 2. De betrokken patiënt maakt zijn keuze kenbaar aan de verzekeringsinstelling waarbij hij is aangesloten. Deze verzekeringsinstelling deelt aan de directie Geneeskundepraktijk van het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, via het RIZIV, het aantal patiënten mee waarvoor iedere huisarts een Algemeen Medisch Dossier beheert per geneesheer.

§ 3. De uitvoeringsmodaliteiten van de regels bepaald in §§ 1 en 2 van dit artikel worden na overleg in het «Overlegcomité» bedoeld in het koninklijk besluit van 5 juni 1998 houdende oprichting van een Overlegcomité tussen de Minister van Volksgezondheid, de Minister van Sociale Zaken, de beroepsverenigingen van de artsen en de verzekeringsinstellingen, door de Ministers tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid en Sociale Zaken behoren, nader bepaald.

Art. 4. § 1. De huisarts-beheerder van een «AMD» deelt, met toestemming van de patiënt, aan collega's huisartsen of geneesheren-specialisten die de betrokken patiënt behandelen alle nodige en nuttige gegevens mee.

§ 2. Bij behandeling van een patiënt, vragen de huisartsen of de geneesheren-specialisten naar de eventuele huisarts-beheerder van een AMD en delen aan deze laatste de nodige en nuttige gegevens mee. De patiënt kan zich hier tegen verzetten.

§ 3. De uitvoeringsmodaliteiten van de regels bepaald in de §§ 1 en 2 van dit artikel, worden na overleg in het «Overlegcomité» bedoeld in het koninklijk besluit van 5 juni 1998 houdende oprichting van een Overlegcomité tussen de Minister van Volksgezondheid, de Minister van Sociale Zaken, de beroepsverenigingen van de artsen en de verzekerings-

instellingen, door de Ministers tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid en Sociale Zaken behoren, nader bepaald.

Art. 5. Dit besluit treedt in de dag van zijn publicatie in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 6. Onze Minister van Volksgezondheid en Onze Minister van Sociale Zaken zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 3 mei 1999 houdende bepaling van de algemene minimumvoorwaarden waarvan het medisch dossier, bedoeld in artikel 15 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, moet voldoen

(*B.S., 30 juli 1999, err., B.S., 5 november 1999*)

Art. 1. § 1. In een ziekenhuis, zoals bedoeld in artikel 2, van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, wordt voor elke patiënt een medisch dossier aangelegd. Dit dossier vormt samen met het verpleegkundig dossier het patiëntendossier.

§ 2. Het medisch dossier mag bijgehouden en bewaard worden in een elektronische vorm, mits voldaan wordt aan alle in dit besluit gestelde voorwaarden. De Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft kan praktische modaliteiten bepalen betreffende de elektronische uitwisseling van gegevens uit het medisch dossier.

§ 3. Het medisch dossier dient gedurende minstens dertig jaar in het ziekenhuis bewaard te worden.

Art. 2. § 1. Het medisch dossier bevat ten minste de volgende documenten en gegevens:

1° de identiteit van de patiënt;

2° familiale en persoonlijke antecedenten, de huidige ziektegeschiedenis, de gegevens der voorgaande raadplegingen en hospitalisaties;

3° de uitslagen van de klinische, radiologische, biologische, functionele en histo-pathologische onderzoeken;

4° de adviezen van de geconsulteerde geneesheren;

5° de voorlopige en definitieve diagnose;

6° de ingestelde behandeling; bij een chirurgische ingreep, het operatief protocol en het anesthesieprotocol;

7° de evolutie van de aandoening;

8° het verslag van een eventuele lijkschouwing;

9° een afschrift van het ontslagverslag;

10° voor elke transfusie het toegediende labiel bloedproduct (met eenheid- of lotnummer), de datum en het uur van toediening, de toedieners (arts en verpleegkundige), de indicatie voor de transfusie, de eventuele reacties en een klinische en/of biologische evaluatie van de doeltreffendheid van de interventie.¹

§ 2. De in § 1, 3°, 4°, 5°, 6° en 8°, bedoelde stukken dienen respectievelijke door de verantwoordelijke arts, de geconsulteerde geneesheren, de arts die de diagnose gesteld heeft, de behandelende chirurg en anesthesist en de anatomopatholoog ondertekend te zijn.

2[§ 3. Het document dat in § 1, 10°, bedoelde gegevens bevat, wordt opgesteld in de dienst waar het eerste labiel bloedproduct wordt toegediend en het volgt de patiënt gedurende zijn gans verblijf in het ziekenhuis tot bij de dienst waar de patiënt het ziekenhuis verlaat.]^{2 3}

1. – § 1, lid 1, 10°, ingevoegd bij art. 1, a), K.B. 16 april 2002, *B.S.*, 25 juni 2002

2. – § 3 toegevoegd bij art. 1, b), K.B. 16 april 2002, *B.S.*, 25 juni 2002

3. – **Op uiterlijk 1 september 2019 luidt dit art. als volgt:**

Art. 2. § 1. Het medisch dossier bevat ten minste de volgende documenten en gegevens:

1° de identiteit van de patiënt;

2° familiale en persoonlijke antecedenten, de huidige ziektegeschiedenis, de gegevens der voorgaande raadplegingen en hospitalisaties;

3° de uitslagen van de klinische, radiologische, biologische, functionele en histo-pathologische onderzoeken;

4° de adviezen van de geconsulteerde geneesheren;

5° de voorlopige en definitieve diagnose;

6° de ingestelde behandeling; bij een chirurgische ingreep, het operatief protocol en het anesthesieprotocol;

7° de evolutie van de aandoening;

8° het verslag van een eventuele lijkschouwing;

9° een afschrift van het ontslagverslag;

10° voor elke transfusie het toegediende labiel bloedproduct (met eenheid- of lotnummer), de datum en het uur van toediening, de toedieners (arts en verpleegkundige), de indicatie voor de transfusie, de eventuele reacties en een klinische en/of biologische evaluatie van de doeltreffendheid van de interventie.⁴

11° indien een vrouw of meisje, ongeacht haar leeftijd, een vorm van genitale verminking ondergaan heeft, wordt dit goed gedocumenteerd vermeld in het medisch dossier, ook het type genitale verminking. Ook het land en de regio van oorsprong van de betrokken vrouw of haar familie worden vermeld.⁵

6[Indien er een vraag gesteld wordt naar herinfibulatie, wordt dit eveneens gedocumenteerd vermeld in het medisch dossier.]⁶

§ 2. De in § 1, 3°, 4°, 5°, 6° en 8°, bedoelde stukken dienen respectievelijke door de verantwoordelijke arts, de geconsulteerde geneesheren, de arts die de diagnose gesteld heeft, de behandelende chirurg en anesthesist en de anatomopatholoog ondertekend te zijn.

7[§ 3. Het document dat in § 1, 10°, bedoelde gegevens bevat, wordt opgesteld in de dienst waar het eerste labiel bloedproduct wordt toegediend en het volgt de patiënt gedurende zijn gans verblijf in het ziekenhuis tot bij de dienst waar de patiënt het ziekenhuis verlaat.]⁷

4. – § 1, lid 1, 10°, ingevoegd bij art. 1, a), K.B. 16 april 2002, *B.S.*, 25 juni 2002

5. – § 1, lid 1, 11°, ingevoegd bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 27 september 2018, inwerkingtreding: uiterlijk 1 september 2019 (art. 6)

6. – § 1, lid 2, ingevoegd bij art. 4 wet 18 juni 2018, *B.S.*, 27 september 2018, inwerkingtreding: uiterlijk 1 september 2019 (art. 6)

7. – § 3 toegevoegd bij art. 1, b), K.B. 16 april 2002, *B.S.*, 25 juni 2002

Art. 3. § 1. Het in artikel 2, § 1, 9°, bedoeld ontslagverslag omvat:

1° het voorlopig verslag dat de onmiddellijke continuïteit van de zorg waarborgt;

2° het volledig verslag over het ziekenhuisverblijf, ondertekend door de arts die voor de patiënt verantwoordelijk is.

§ 2. Het in § 1, 1°, bedoelde verslag wordt:

1° hetzij aan de patiënt meegegeven die het aan zijn behandelende arts en aan ieder betrokken arts bezorgt;

2° hetzij aan de behandelende arts en ieder betrokken arts bezorgd.

Bedoeld verslag bevat alle informatie die het voor elke door de patiënt geconsulteerde arts moet mogelijk maken de continuïteit der zorg te verzekeren.

II. Belgische wet- en regelgeving • 8. Gezondheidsrecht

K.B. 3 mei 1999 - Ziekenhuiswet, medisch dossier, minimumvoorwaarden (Art. 4)

§ 3. Het in § 1, 2°, bedoeld verslag wordt door de arts van het ziekenhuis aan de door de patiënt aangewezen arts overgemaakt.

Dit rapport omvat de meest kenmerkende anamnestiche, klinische, technische en therapeutische gegevens over de hospitalisatie en de vereiste nazorg.

Art. 4. Het medisch dossier, in het bijzonder het ontslagverslag, moet de therapeutische en diagnostische aanpak getrouw weergeven.

Art. 5. De stukken vermeld in artikel 4 vormen de basis voor de registratie van de Minimale Klinische Gegevens, bedoeld in artikel 153, § 2, 3°, van de wet van 29 april 1996 houdende sociale bepalingen.

Art. 6. § 1. De dossiers van alle patiënten die de dienst verlaten hebben worden geklasseerd en bewaard in een

medisch archief dat bij voorkeur centraal en elektronisch, of minstens op het niveau van de dienst wordt gegroepeerd met een enig nummer per patiënt binnen het ziekenhuis.

De dossiers moeten steeds geraadpleegd kunnen worden door de geneesheren die betrokken zijn bij de behandeling van de patiënt.

§ 2. De patiënt of zijn wettelijk vertegenwoordiger heeft recht om, door toedoen van een door hem gekozen geneesheer, kennis te krijgen van de hem betreffende gegevens in het medisch dossier.

Art. 7. Dit besluit treedt in werking zes maanden nadat het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 8. Onze Minister van Volksgezondheid en Pensioenen en Onze Minister van Sociale Zaken zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 8 juli 2003 houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan de ombudsfunctie in de ziekenhuizen moet voldoen

(B.S., 26 augustus 2003)

K.B. 27 april 2007 houdende bepaling van de regels volgens welke bepaalde ziekenhuisgegevens moeten worden medegedeeld aan de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft

(B.S., 10 juli 2007)

(Uittreksel)

TITEL I REGISTRATIE VAN DE MINIMALE ZIEKENHUISGEGEVENS

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN EN DEFINITIES

Art. 3. § 1. De registratie van de minimale ziekenhuisgegevens heeft tot doel het te voeren gezondheidsbeleid te ondersteunen, onder meer voor wat betreft:

1° de vaststelling van de behoeften aan ziekenhuisvoorzieningen;

2° de omschrijving van de kwalitatieve en kwantitatieve erkenningsnormen van de ziekenhuizen en hun diensten;

3° de organisatie van de financiering van de ziekenhuizen;

4° het bepalen van het beleid inzake de uitoefening van de geneeskunst;

5° het uitstippelen van een epidemiologisch beleid.

§ 2. De registratie van de minimale ziekenhuisgegevens heeft ook tot doel het beleid binnen de ziekenhuizen te ondersteunen, onder meer door middel van een algemene en individuele feedback opdat de ziekenhuizen zich kunnen positioneren en opdat de ziekenhuizen hun intern beleid kunnen bijsturen.

¶¹ § 3. De registratie van de minimale ziekenhuisgegevens heeft eveneens tot doel de opdrachten van het Observatorium voor patiëntenmobiliteit te helpen verwezenlijken, meer bepaald de opdrachten omschreven in artikel 4, § 2, 1°, 2° en 5°, van de wet van 4 juni 2007 tot wijziging van de wetgeving met het oog op de bevordering van de patiëntenmobiliteit.¹

► 1. – § 3 toegevoegd bij art. 1 K.B. 28 maart 2013, B.S., 2 april 2013, inwerkingtreding: 1 april 2013 (art. 5)

Art. 4. De minimale ziekenhuisgegevens worden geregistreerd:

1° voor alle verblijven die opgenomen zijn in het budget van financiële middelen, overeenkomstig Titel III, Hoofdstuk V, van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987;

2° voor alle andere verblijven die minstens één overnachting inhouden, maar niet opgenomen zijn in het budget van financiële middelen;

3° voor alle verblijven waarbij de patiënt uit het ziekenhuis ontslagen wordt op dezelfde dag als die waarop hij is opgenomen, overeenkomstig het akkoord, zoals bedoeld in artikel 42 van de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, geldend gedurende de periode van het verblijf;

4° voor alle verblijven van pasgeborenen;

5° voor alle contacten binnen het specialisme spoedgevallen;

6° voor alle verblijven, opgesomd in punten 1° tot 5° van dit artikel, van buitenlandse patiënten die onder de voornoemde categorieën zouden vallen indien ze inwoners van België zouden zijn.

Deze gegevens dienen, overeenkomstig de bepalingen van dit besluit, medegedeeld te worden aan de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft.

Art. 5. De minimale ziekenhuisgegevens worden geregistreerd voor een periode van 6 maanden.

De administratieve en de medische gegevens, zoals respectievelijk bedoeld in artikelen 11 en 12 van dit besluit, dienen continu geregistreerd te worden tijdens de in het eerste lid van dit artikel bedoelde registratieperiode.

De verpleegkundige en de personeelsgegevens, zoals respectievelijk bedoeld in artikelen 13 en 14 van dit besluit, dienen tijdens de in het eerste lid van dit artikel be-

doelde registratieperiode, per dag geregistreerd te worden gedurende de hierna bepaalde periodes van 15 dagen. Deze periodes betreffen de eerste 15 dagen van de maanden maart, juni, september en december.

Art. 7. In ieder ziekenhuis wordt minstens één persoon door de beheerder aangeduid als contactpersoon ten aanzien van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. De identiteit van deze persoon of personen en elke wijziging ervan, wordt medegedeeld aan de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft.

HOOFDSTUK II

TOEGANKELIJKHEID VAN DE DATABANK

Art. 8. De Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft is de verantwoordelijke voor de verwerking van de ziekenhuisgegevens.

De Directeur-generaal van het Directoraat-generaal Organisatie van de Gezondheidszorgvoorzieningen van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu is de verwerker van de bedoelde gegevens.

De verwerking gebeurt onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg, met name een dokter in de genees-, heel- en verloskunde.

Art. 9. § 1. Alle persoonsgegevens worden binnen de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu in een beveiligde databank opgeslagen. De in het vorige artikel bedoelde beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg heeft als enige toegang tot de volledige databank. Voor de analyses dienen afzonderlijke bestanden aangemaakt te worden enkel met de gegevens nodig om aan een specifieke doelstellingen, zoals bedoeld in artikel 3 en 19 te kunnen voldoen. De selectie en de toegang tot deze gegevens zijn de verantwoordelijkheid van de in het vorige artikel bedoelde beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg.

§ 2. De gegevens in de databank van ziekenhuisgegevens worden bewaard gedurende een termijn van 30 jaar. De sleutel om de gegevens te verbinden met het medisch dossier van de patiënt binnen het betrokken ziekenhuis met name het registratienummer van de patiënt en het verblijfsnummer, zoals beschreven in artikelen 11, 1°, *b*) en *c*) van dit besluit, wordt echter reeds vernietigd na een termijn van 10 jaar.

Art. 10. Gegevens die zijn opgenomen in de databank van ziekenhuisgegevens kunnen aan derden ter beschikking gesteld worden in het kader van een eenmalige en tijdelijke studie. Deze studies moeten kaderen binnen de doelstellingen zoals deze uiteengezet zijn in artikel 3 en 19 van dit besluit. Bovendien dient de studie zuiver wetenschappelijk van aard te zijn en dus geen enkel commercieel doel na te streven.

Hiertoe dient de aanvrager:

a) een gemotiveerde aanvraag te richten aan de verantwoordelijke voor de verwerking waarin wordt uiteengezet over welke gegevens hij wenst te beschikken en voor welke studie, toepassing, duur, ...;

b) te beschikken over de principiële machtiging van het bevoegde Sectoraal Comité bedoeld in artikel 31*bis* van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;

c) de gegevens te vernietigen nadat de betrokken studie werd afgerond.

TITEL II

REGISTRATIE VAN GEGEVENS IN HET KADER VAN DE FUNCTIE «MOBIELE URGENTIEGROEP»

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN EN DEFINITIES

Art. 17. Deze titel is van toepassing op alle functies «mobile urgentiegroep», erkend op basis van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 houdende vaststelling van de normen waaraan een functie «mobile urgentiegroep» (MUG) moet voldoen om te worden erkend.

Art. 18. Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:

1° «MUG»: mobiele urgentiegroep;

2° «dienst 100»: het in de wet van 8 juli 1964 betreffende de dringende geneeskundige hulpverlening bedoelde eenvormig oproepstelsel;

3° «interventinummer»: een nummer, gegeven door de dienst 100, dat uniek per interventie dient te zijn;

4° «MUG-fichenummer»: een nummer, gegeven door de MUG-functie dat uniek per patiënt binnen de interventie dient te zijn.

Art. 19. De registratie van MUG-gegevens heeft tot doel het te voeren gezondheidsbeleid te ondersteunen, onder meer voor wat betreft:

1° de evaluatie van de programmatie van de erkende MUG-functies, in het bijzonder of de programmatie afdoende is in functie van de geografische spreiding en in functie van het aantal MUG's dat opgenomen is in de werking van de dringende geneeskundige hulpverlening volgens artikel 1 van het ministerieel besluit van 29 januari 2003 tot opname van de erkende functies «mobile urgentiegroep» in de dringende geneeskundige hulpverlening;

2° de evaluatie van het functioneren van de MUG-functies, meer bepaald op het gebied van een adequate en onmiddellijke verzorging van zieken of slachtoffers van ongevallen.

Art. 20. De MUG-gegevens worden geregistreerd voor alle oproepen waarbij een interventie van een MUG heeft plaats gehad en dit startend van de ontvangst van de oproep tot de aankomst van de patiënt in een ziekenhuis en de terugkeer van de MUG op zijn standplaats of de oproep voor een andere interventie.

Art. 21. De registratie van de gegevens dient dagelijks te gebeuren met behulp van de beveiligde internettoepassing die daartoe door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu ter beschikking zal gesteld worden.

De definitieve overmaking van de gegevens aan de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu dient te gebeuren ten laatste 7 dagen na de in artikel 19 bedoelde interventie.

HOOFDSTUK II

TOEGANKELIJKHEID VAN DE DATABANK

Art. 22. De toegankelijkheid van de databank van MUG-gegevens wordt geregeld overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 8 tot en met 10 van dit besluit.

K.B. 9 mei 2007 tot uitvoering van artikel 278 van de programmawet (I) van 24 december 2002
(*B.S., 31 mei 2007*)

Art. 1.¹ [Het Intermutualistisch Agentschap, bedoeld in artikel 278 van de programmawet (I) van 24 december 2002, wordt ertoe gemachtigd de in het vijfde lid van het voornoemde artikel bedoelde representatieve steekproef samen te stellen onder de vorm van één of meerdere steekproefbestanden en te actualiseren op 31 december van elk kalenderjaar. De gegevens worden voorafgaand gecodeerd door de verzekeringsinstelling en overgemaakt aan een intermediaire organisatie, die ze een tweede maal codeert alvorens ze worden overgemaakt aan het Intermutualistisch Agentschap.]¹

►1. – Vervangen bij art. 1 K.B. 21 maart 2013, *B.S.*, 8 april 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 6)

Art. 2. Het Intermutualistisch Agentschap geeft aan de instellingen bedoeld in artikel 278, tweede lid, van de programmawet (I) van 24 december 2002 alsmede aan het Federaal Planbureau, op permanente wijze, via een beveiligde verbinding, toegang tot de door haar getrokken permanente representatieve steekproef. Bij de samenstelling van de ter beschikking te stellen steekproefbestanden zal het Intermutualistisch Agentschap hetzij een aantal persoons- of zorgkenmerken die aanleiding zouden kunnen geven tot de identificatie van een verzekerde slechts op een voldoende hoog aggregatieniveau weergeven zodat zulke identificatie wordt uitgesloten, hetzij het aantal variabelen dermate beperken dat identificatie door een combinatie van de waarden van de verschillende variabelen onmogelijk wordt.

¹[Het Intermutualistisch Agentschap heeft ook zelf op permanente wijze, via een beveiligde verbinding, toegang tot de door haar getrokken permanente representatieve steekproef. Hiervoor wordt een effectieve en afdoende scheiding ingevoerd binnen het Intermutualistisch Agentschap tussen het beheer van de permanente representatieve steekproef enerzijds en het inhoudelijk gebruik ervan anderzijds. Ook houdt het Intermutualistisch Agentschap een login-journaal van de toegangen bij waarin nagegaan kan worden wie welke verwerking heeft uitgevoerd, op welk tijdstip, met welke gegevens en voor welke doeleinden.]¹

De in artikel 5 bedoelde commissie wordt belast met de specificatie van de aan te maken gecodeerde gegevensbestanden. Overeenkomstig het voornoemde artikel 278, vijfde lid, gebruiken de instellingen die toegang krijgen tot de aldus wat de identiteit van de verzekerde betreft, gecodeerde gegevens van deze steekproef, deze gegevens enkel in het kader van hun wettelijke of krachtens de wet voorziene beheers- en onderzoeksopdrachten en voor hun wettelijke of krachtens de wet voorziene controle- en evaluatietaken. Ze zullen aan derden enkel anonieme gegevens meedelen. Het is aan elke gebruiker verboden handelingen te verrichten die, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, tot identificatie van de personen, opgenomen in de steekproef zouden kunnen leiden.

De steekproefgegevens van de prestatie jaren 2002, 2003 en 2004 worden ter beschikking gesteld binnen de tien dagen na de bekendmaking van dit besluit, de steekproefgegevens van de prestatie jaren 2005 en volgende uiterlijk op 31 december van het jaar dat volgt op het prestatiejaar.

►1. – Lid 2 ingevoegd bij art. 2 K.B. 21 maart 2013, *B.S.*, 8 april 2013, inwerkingtreding: 8 april 2013 (art. 6)

Art. 3.¹ [Het Intermutualistisch Agentschap ontvangt voor de terbeschikkingstelling van de permanente representatieve steekproef aan de in artikel 2 bedoelde instellin-

gen, en de technische ondersteuning daaraan verbonden, een jaarlijkse vergoeding.

Voor het werkingsjaar 2013 bedraagt de vergoeding maximaal 200.000 euro per jaar. Het bedrag van de jaarlijkse vergoeding wordt bepaald in functie van het aantal beschikbare prestatie jaren, het aantal instellingen die toegang hebben tot de permanente representatieve steekproef, en het aantal werkdagen voor actualisering en permanentie enerzijds en voor ondersteuning en ontwikkeling anderzijds. De technische commissie bedoeld in artikel 5 doet een voorstel van toewijzing van het bedrag van de jaarlijkse vergoeding op basis van voormelde parameters. Dit voorstel wordt uiterlijk de eerste week van de maand december van het jaar voorafgaand aan het werkingsjaar overgemaakt aan de Algemene raad van de verzekering voor geneeskundige verzorging. De Algemene raad beslist over de toewijzing van het bedrag van de jaarlijkse vergoeding voor het volgende werkingsjaar. De betaling van de helft van het bedrag van de jaarlijkse vergoeding zoals opgenomen in het goedgekeurde voorstel, gebeurt tijdens de maand juli van het werkingsjaar. Tijdens de maand januari van het jaar volgend op het werkingsjaar, wordt vervolgens de andere helft betaald van het bedrag van de jaarlijkse vergoeding zoals opgenomen in het goedgekeurde voorstel, te verminderen in functie van de mate van uitvoering tijdens het werkingsjaar van de vooropgestelde opdrachten. De technische commissie bedoeld in artikel 5 maakt tegen uiterlijk de eerste week van de maand december van het werkingsjaar een gedetailleerde onkostennota over aan de Algemene raad van de verzekering voor geneeskundige verzorging met betrekking tot de uitvoering tijdens het werkingsjaar van de gebudgetteerde opdrachten.

Het bedrag van maximaal 200.000 euro wordt op 1 januari van elk jaar aangepast op grond van de evolutie, tussen 30 juni van het voorlaatste jaar en 30 juni van het vorige jaar, van de waarde van de gezondheidsindex, bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 8 december 1997 tot bepaling van de toepassingsmodaliteiten voor de indexering van de prestaties in de regeling van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging.

De vergoeding wordt betaald door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering na voorlegging van de kostenstaten en wordt aangerekend op de begroting voor administratiekosten van het Instituut.]¹

►1. – Vervangen bij art. 3 K.B. 21 maart 2013, *B.S.*, 8 april 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 6)

Art. 4. Met het oog op het optimaal gebruik van de steekproefgegevens wordt onder terbeschikkingstelling van de steekproefbestanden verstaan: de permanente toegang, op werkdagen, via een beveiligde verbinding, die zowel een online consultatie en gebruik toelaat, als het geheel of gedeeltelijk downloaden van de steekproefgegevens, en de overdracht van de steekproefgegevens via magnetische of elektronische drager.

De steekproefgegevens van een prestatiejaar blijven permanent toegankelijk via een beveiligde verbinding tot 31 december van het ¹[dertigste]¹ jaar dat volgt op het prestatiejaar. Na verloop van ¹[dertig]¹ jaar na een prestatiejaar worden de steekproefgegevens van dat prestatiejaar vernietigd.

II. Belgische wet- en regelgeving • 8. Gezondheidsrecht

Protocolakkoord 29 april 2013 - Gezondheids- en welzijnssector, optimaal elektronisch uitwisselen en delen van informatie en

►1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 4 K.B. 21 maart 2013, *B.S.*, 8 april 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 6)

Art. 5. Er wordt een technische commissie opgericht die vastlegt aan welke praktische en kwaliteitscriteria de terbeschikkingstelling van de steekproefbestanden moet voldoen en die de naleving van deze kwaliteitscriteria onderzoekt. Deze kwaliteitscriteria hebben betrekking op de representativiteit van de steekproef, de volledigheid van de data, de permanente toegankelijkheid en de continuïteit van de technische ondersteuning. De commissie houdt tevens toezicht op de maatregelen die worden genomen om de identificatie van de in de steekproef opgenomen verzekerden te vermijden en geeft haar goedkeuring aan de overeenkomst die in dat kader wordt gesloten met een betrouwbare derde. De commissie brengt jaarlijks verslag van haar werkzaamheden uit aan de Algemene Raad van de verzekering voor geneeskundige verzorging en aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De commissie is samengesteld uit twee vertegenwoordigers van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, twee vertegenwoordigers van het Intermutualistisch Agentschap en twee vertegenwoordigers van elke instelling die toegang heeft tot de steekproefbestanden. Het voorzitterschap van de commissie wordt waargenomen door de Leidend ambtenaar van de Dienst voor geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering of diegene die hij daartoe aanwijst. De commissie stelt een huishoudelijk reglement op waarin met name zijn werkingsregels nader worden bepaald.

Art. 6. Het Intermutualistisch Agentschap is de verantwoordelijke voor de verwerking van de representatieve steekproef. De in artikel 2 bedoelde instellingen die steekproefgegevens geheel of gedeeltelijk downloaden en/of aan wie steekproefgegevens via magnetische of elektronische drager werden overgedragen, zijn verantwoordelijk voor de verdere manipulatie van deze gegevens binnen hun instelling.

De instellingen moeten beschikken over een consultant informatie, veiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze persoon heeft een adviserende, documenterende, stimulerende en controlerende taak inzake de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. ►1[De consultant informatie, veiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer binnen

het Intermutualistisch Agentschap valideert elke bewerking van het Intermutualistisch Agentschap met betrekking tot de permanente representatieve steekproef en controleert of de verplichtingen zoals bedoeld in artikel 2 inzake scheiding van beheer van de permanente representatieve steekproef en zijn gebruik en inzake login-journaal van de toegangen werden nageleefd voor de betrokken verwerking.]¹ Deze instellingen moeten eveneens beschikken, al dan niet onder hun personeel, over een beoefenaar in de gezondheidszorg onder wiens toezicht en controle de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid gebeurt. De voornoemde veiligheidsconsulent en de beoefenaar in de gezondheidszorg zien er op toe dat de door het Intermutualistisch Agentschap ter beschikking gestelde gegevens worden gebruikt overeenkomstig de bepalingen van dit besluit.

De instellingen nemen alle noodzakelijke maatregelen om de toegang tot deze gegevens te beperken tot de personen die uitdrukkelijk zijn belast met het gebruik van deze gegevens en enkel voor zover zij deze gegevens nodig hebben om hun opdrachten uit te voeren. De instellingen waken erover, elk wat hen betreft, dat alle personen die toegang hebben tot de gegevensbestanden van de representatieve steekproef ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de gegevens in acht te nemen. De veiligheidsconsulenten van de betrokken instellingen houden een lijst bij van de raadplegingen, zodat kan worden nagegaan wie op welk tijdstip welke verwerking heeft toegepast, op welke gegevens en voor welke doeleinden. Deze lijst mag geen inhoudelijke gegevens bevatten en wordt door de veiligheidsconsulent ter beschikking gehouden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De instellingen nemen de nodige beschermings- en veiligheidsmaatregelen om de toevallige of ongeoorloofde vernietiging van de gegevens, het toevallige verlies van de gegevens, de ongeoorloofde toegang tot de gegevens, hun ongeoorloofde verspreiding, hun wijziging of hun koppeling met andere gegevens waarover zij beschikken te vermijden.

►1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 5, 2°, K.B. 21 maart 2013, *B.S.*, 8 april 2013, inwerkingtreding: 8 april 2013 (art. 6)

Art. 7. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 8. Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Protocolakkoord 29 april 2013 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie met het oog op het optimaal elektronisch uitwisselen en delen van informatie en gegevens tussen de actoren bevoegd inzake de gezondheids- en welzijnssector en de bijstand aan personen (*B.S.*, 18 juni 2013)

HOOFDSTUK I

ALGEMENE PRINCIPES EN DOELSTELLINGEN

Art. 1. Partijen wensen samen te werken met als doel een veilige elektronische informatie-uitwisseling en gegevensdeling tussen alle actoren bevoegd voor de gezondheids- en welzijnssector en de bijstand aan personen te bevorderen,

met de nodige waarborgen op het vlak van de informatieveiligheid en de vertrouwelijkheid van gegevens, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het respect van het beroepsgeheim.

De Partijen beogen hiermee onder andere het optimaliseren van de kwaliteit en de continuïteit van de zorg en de veiligheid van de patiënt evenals de vereenvoudiging van

II. Belgische wet- en regelgeving • 8. Gezondheidsrecht

Protocolakkoord 29 april 2013 - Gezondheids- en welzijnssector, optimaal elektronisch uitwisselen en delen van informatie en

de medisch-administratieve formaliteiten voor alle betrokken actoren.

De Partijen hergebruiken de door het eHealth-platform aangeboden basisdiensten en respecteren de door het eHealth-platform, in nauwe samenwerking met de actoren vertegenwoordigd door het Overlegcomité, vastgelegde ICT-gerelateerde functionele en technische standaarden. Technische en semantische interoperabiliteit vormt immers een wezenlijk element bij het delen en het uitwisselen van medische gegevens. De gehanteerde regels, normen, criteria en standaarden (connectoren, gehomologeerde softwarepakketten, enz.) moeten omwille van de samenhang en de integratie gemeenschappelijk of compatibel zijn en ook zoveel mogelijk afgestemd op internationale standaarden.

In het belang van de kwaliteit van de zorg van de patiënt en van de administratieve vereenvoudiging voor de zorgverleners dient het «only once»-principe (maximaal hergebruik van de gegevens door authentieke bronnen te gebruiken) toegepast te worden in alle projecten en diensten met toegevoegde waarde in het kader van «de Roadmap/het Actieplan e-gezondheid 2013-2018».

Om te voldoen aan de wederzijdse en onvoorwaardelijke verplichting inzake delen van informatie, die is opgenomen in het institutionele akkoord, garanderen de Partijen de uitwisseling van beschikbare medisch-administratieve gegevens tussen de gemachtigde actoren in het belang van de patiënt en met volledige inachtneming van diens rechten inzake privacy en het medische beroepsgeheim.

De Partijen bevestigen tevens hun engagement inzake de implementatie van de doelstellingen van «de Roadmap/het Actieplan e-gezondheid 2013-2018», die de richtlijnen voor de informatisering in de gezondheidszorg voor de komende vijf jaar vaststelt en die vastgelegd werd tijdens de slotsessie van de Ronde Tafel conferentie over «Informatisering in de gezondheidszorg» van 20 december 2012, met als globale doelstelling het veralgemenen van het gebruik van e-gezondheidsdiensten rond de patiënt.

Art. 2. Onderhavig protocolakkoord is geen samenwerkingsakkoord zoals bedoeld in art. 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Onder meer met verwijzing naar vermeld actieprogramma streven Partijen er naar een consensus voor een samenwerkingsakkoord te bereiken binnen een termijn die overeengekomen wordt door de Interministeriële Conferentie.

De Partijen bevestigen tevens de mogelijkheid om, in voorkomend geval op een asymmetrische wijze, in het kader van onderhavig protocolakkoord bijkomend onderlinge of bilaterale projectafspraken te kunnen maken. Dit betekent o.a. dat een Partij via het eHealth-platform specifieke projecten kan ontwikkelen.

HOOFDSTUK II

BEHEER EN WERKING

Art. 3. § 1. De Federale Staat verbindt er zich toe, na de ondertekening van onderhavig protocolakkoord, om vertegenwoordigers van de andere Partijen uit te nodigen om

deel te nemen aan de zittingen van het Beheerscomité van het eHealth-platform met raadgevende stem. Deze vertegenwoordiging wordt samengesteld als volgt:

- twee leden benoemd en ontslagen door de Vlaamse Gemeenschap;
- twee leden gezamenlijk benoemd en ontslagen door de Franse Gemeenschap, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie;
- één lid benoemd en ontslagen door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;
- één lid benoemd en ontslagen door de Duitstalige Gemeenschap.

Door met raadgevende stem aanwezig te zijn in het Beheerscomité van het eHealth-platform en reeds effectief deel te nemen aan het Overlegcomité met de gebruikers van het eHealth-platform, zijn de partijen het eens over het belang om de verwezenlijking van «de Roadmap/het Actieplan e-gezondheid 2013-2018» gezamenlijk op te volgen en er verslag over uit te brengen. Dankzij deze geïntegreerde monitoring van alle informatiseringsprojecten in de gezondheidszorg kunnen de besluitvorming en het beleid ter zake op elkaar afgestemd worden en kan de samenhang tussen beide gegarandeerd worden.

§ 2. Daarnaast verbinden de Partijen zich er toe om dezelfde vertegenwoordiging, evenwel met stemrecht, op te nemen in hogervermeld samenwerkingsakkoord, zodra de Bijzondere financieringswet gestemd is.

§ 3. Bij de besluitvorming in het Beheerscomité van het eHealth-platform zal tussen de vertegenwoordigers van alle Partijen van dit Protocolakkoord unanimiteit worden nagestreefd. Indien unanimiteit niet mogelijk blijkt, kunnen asymmetrische afspraken, zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid, worden gemaakt.

HOOFDSTUK III

FINANCIERING

Art. 4. § 1. De basisdiensten, die door het eHealth-platform werden ontwikkeld overeenkomstig artikel 5, 4^e van de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform, worden gefinancierd door de Federale Staat en ter beschikking gesteld van de andere Partijen.

§ 2. Zodra de Bijzondere financieringswet is gestemd, zullen alle Partijen bijdragen tot de financiering van de uitvoering van dit protocolakkoord, volgens een verdeelsleutel die wordt vastgesteld in de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid.

§ 3. De Partijen voorzien daarnaast in voorkomend geval in eigen evenredige financiële bijdragen in het geval van onderlinge of bilaterale projectafspraken.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Art. 5. Dit protocolakkoord treedt in werking vanaf 29 april 2013 tot de herziening of de opheffing ervan.

9. Politie en veiligheid

Wet 19 juli 1991 – Detective, regeling beroep (uittreksel art. 4–7, 10, 14)	369
Wet 5 augustus 1992 – Wet politieambt (uittreksel art. 1–4, 25/1–44/11/13, 46/1–46/14)	370
Wet 2 juni 1998 – Sektarische organisaties, Informatie- en Adviescentrum, Administratieve coördinatiecel	394
Wet 30 november 1998 – Inlichtingen en veiligheidsdiensten (uittreksel art. 1–21/1, 36–44/5)	394
Wet 7 december 1998 – Wet geïntegreerde politiedienst (uittreksel art. 123–124, 127, 131)	419
Wet 11 december 1998 – Classificatie en veiligheidsmachtiging, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen (uittreksel art. 1–11)	419
Wet 11 december 1998 – Beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen (uittreksel art. 1–4)	421
Wet 10 juli 2006 – Analyse van de dreiging	422
Wet 15 mei 2007 – Gemeenten, gemeenschapswachten, dienst, functie (uittreksel art. 3, 13–16)	422
Wet 24 juni 2013 – Gemeentelijke administratieve sancties (uittreksel art. 44)	423
Wet 18 september 2017 – Witwassen van geld (uittreksel art. 1–3)	424
Wet 2 oktober 2017 – Private en bijzondere veiligheid	424
K.B. 4 juni 2003 – Bescherming persoonlijk levenssfeer, persoonsgegevens, wet 8 december 1992, art. 36bis, afwijking	425
K.B. 10 mei 2006 – Deontologische code van de politiediensten (uittreksel, bijlage)	425
K.B. 13 juli 2006 – Informatie- en Adviescentrum sektarische organisaties, vertrouwelijkheid en beveiliging van de persoonsgegevens, statuut aangestelde gegevensbescherming, verslag	426
K.B. 28 november 2006 – Analyse van de dreiging, uitvoeringsbesluit wet 10 juli 2006	426
K.B. 27 april 2007 – Reizigers die verblijven in een toeristische verblijfsaccommodatie, registratie en controle (politiefiche)	426
K.B. 21 december 2013 – Gemeentelijke administratieve sancties, register, bijzondere voorwaarden	426

Wet 19 juli 1991 tot regeling van het beroep van privé-detective (*B.S., 2 oktober 1991, err., B.S., 11 februari 1993*)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK III

UITOEFENINGSVOORWAARDEN

Art. 4. Het beroep van privé-detective mag, behoudens uitzondering toegestaan door de Minister van Binnenlandse Zaken ¹[of door een agent die hij heeft aangewezen]¹, enkel als hoofdberoep worden uitgeoefend.

²[De in het eerste lid bedoelde uitzondering zal kunnen worden toegekend:

– hetzij aan de privé-detective waarvan de activiteit een inherent bestanddeel uitmaakt van de hoofdactiviteit;

– hetzij aan de privé-detective die voor de eerste maal de vergunning tot uitoefening van het beroep ontvangt. In dit geval zal de vergunning tot uitoefening als bijberoep slechts worden toegekend voor de eerste termijn van vijf jaar.]²

¹1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 60 wet 28 april 2010, *B.S.*, 10 mei 2010

²2. – Lid 2 vervangen bij art. 4 wet 30 december 1996, *B.S.*, 14 februari 1997, inwerkingtreding: 14 februari 1997 (art. 17)

Art. 5. ¹[...]¹

²[Het is de privé-detective verboden personen die zich bevinden in niet voor het publiek toegankelijke plaatsen, met behulp van enig toestel te bespieden of te doen bespieden, of opzettelijk beelden van hen op te nemen dan wel te doen opnemen, zonder dat de beheerder van die plaats en de betrokken personen daarvoor hun toestemming hebben gegeven.]²

Het is de privé-detective verboden enig toestel op te stellen, te doen opstellen of ter beschikking te stellen van de opdrachtgever of van derden met het opzet een van de ³[in het eerste lid]³ omschreven handelingen te verrichten.

¹1. – Lid 1 opgeheven bij art. 13, § 3, wet 30 juni 1994, *B.S.*, 24 januari 1995

²2. – Lid 2 vervangen bij art. 5, 1°, wet 30 december 1996, *B.S.*, 14 februari 1997, inwerkingtreding: 14 februari 1997 (art. 17)

³3. – Lid 3 gewijzigd bij art. 5, 2°, wet 30 december 1996, *B.S.*, 14 februari 1997, inwerkingtreding: 14 februari 1997 (art. 17)

Art. 6. ¹[De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het gebruik van bepaalde middelen en methoden door de privé-detectives in de uitoefening van hun activiteiten, beperken of verbieden.]¹

¹1. – Vervangen bij art. 6 wet 30 december 1996, *B.S.*, 14 februari 1997, inwerkingtreding: 14 februari 1997 (art. 17)

Art. 7. Het is de privé-detective verboden betreffende de personen die het voorwerp zijn van zijn beroepsactiviteiten, informatie in te winnen omtrent de politieke, godsdienstige, filosofische of vakbondsovertuiging en omtrent de uiting van die overtuiging ¹[of omtrent het lidmaatschap van een ziekenfonds.]¹

Het is de privé-detective verboden informatie in te winnen omtrent de seksuele geaardheid van de personen die het voorwerp zijn van zijn activiteiten, behalve indien het gaat om gedrag dat strijdig is met de wet of een reden tot echtscheiding kan opleveren indien hij optreedt op verzoek van een van de echtgenoten.

Het is de privé-detective verboden informatie in te winnen omtrent de gezondheid ²[of de raciale of etnische herkomst]² van de personen die het voorwerp zijn van zijn activiteiten.

¹1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 7, 1°, wet 30 december 1996, B.S., 14 februari 1997, inwerkingtreding: 14 februari 1997 (art. 17)

²2. – Lid 3 gewijzigd bij art. 7, 2°, wet 30 december 1996, B.S., 14 februari 1997, inwerkingtreding: 14 februari 1997 (art. 17)

Art. 10. Behoudens het bepaalde in artikel 16, § 2, mag de privé-detective de inlichtingen die hij bij het vervullen

van zijn opdracht ingewonnen heeft, niet bekendmaken aan andere personen dan zijn opdrachtgever of degenen die door deze behoorlijk zijn gemachtigd.

Hij mag gedurende een periode van drie jaar vanaf het eindverslag geen opdrachten aanvaarden strijdig met de belangen van de opdrachtgever.

De privé-detective mag zijn opdrachtgever enkel de informatie ter beschikking stellen die betrekking heeft op de opdracht zoals omschreven ¹[in de overeenkomst bedoeld in artikel 8, § 1 of in het opdrachtenregister bedoeld in artikel 8, § 2.]¹

¹1. – Lid 3 gewijzigd bij art. 10 wet 30 december 1996, B.S., 14 februari 1997, inwerkingtreding: 14 februari 1997 (art. 17)

Art. 14. Het is de privé-detective verboden zich op enigerlei wijze voor te doen als lid van een politiedienst of een openbare inlichtingendienst.

Indien de privé-detective deel heeft uitgemaakt van een politiedienst of een openbare inlichtingendienst, mag hij in de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheden daarvan geen melding maken.

Wet 5 augustus 1992 op het politieambt (B.S., 22 december 1992)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. De politiediensten vervullen hun opdrachten onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de overheden die daartoe door of krachtens de wet worden aangewezen.

Bij het vervullen van hun opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie, waken de politiediensten over de naleving en dragen zij bij tot de bescherming van de individuele rechten en vrijheden, evenals tot de democratische ontwikkeling van de maatschappij.

Om hun opdrachten te vervullen, gebruiken zij slechts dwangmiddelen onder de voorwaarden die door de wet worden bepaald.

Art. 2. Deze wet is van toepassing op ¹[de federale politie en de lokale politie]¹ bij de parketten, ¹[...] ¹.

Ze is ook van toepassing op de spoorwegpolitie, de zeevaartpolitie ²[...] ², die bijzondere politiediensten zijn.

Deze politiediensten maken deel uit van de openbare macht.

¹1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 8, 1°, wet 17 november 1998, B.S., 11 december 1998, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 22); wat de zeevaartpolitie betreft treedt art. 8, 1° in werking op 1 april 1999 (art. 1 K.B. 29 januari 1999, B.S., 13 februari 1999); gewijzigd bij art. 150 wet 7 december 1998, B.S., 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, B.S., 6 januari 2001, err., B.S., 6 april 2001)

²2. – Lid 2 opgeheven bij art. 8, 2°-5°, wet 17 november 1998, B.S., 11 december 1998, inwerkingtreding art. 8, 2°: door de Koning te bepalen (art. 22); uitgezonderd wat de zeevaartpolitie betreft: inwerkingtreding: 1 april 1999 (art. 1 K.B. 29 januari 1999, B.S., 13 februari 1999); inwerkingtreding art. 8, 3°: 1 maart 1999 (art. 7); inwerkingtreding art. 8, 4°: 1 maart 1999 (art. 1, lid 1, K.B. 1 februari 1999, B.S., 13 februari 1999); inwerkingtreding

art. 8, 5°: door de Koning te bepalen (art. 22), uitgezonderd wat de zeevaartpolitie betreft: 1 april 1999 (art. 1 K.B. 29 januari 1999, B.S., 13 februari 1999)

Art. 3. In deze wet wordt verstaan onder:

1° politiemaatregel: elke juridische of materiële uitvoerbare handeling van bestuurlijke of gerechtelijke politie die voor de burgers een aanwijzing, een verplichting of een verbod inhoudt;

2° politieoverheid: de overheid door of krachtens de wet aangewezen om juridische politie maatregelen te nemen en om politie maatregelen uit te voeren of door de politiediensten te doen uitvoeren;

3° politieambtenaar: een lid van een politiedienst door of krachtens de wet bevoegd om bepaalde politie maatregelen te nemen of uit te voeren en daden van bestuurlijke of gerechtelijke politie te stellen;

4° agent van gerechtelijke politie: de politieambtenaar door of krachtens de wet belast met opdrachten van de gerechtelijke politie zonder bekleed te zijn met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings ¹[...] ¹ of met deze van officier van gerechtelijke politie;

5° agent van bestuurlijke politie: ²[het lid van het operationeel kader]² door of krachtens de wet belast met opdrachten van bestuurlijke politie zonder bekleed te zijn met de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie;

³[6° Controleorgaan op de politieke informatie, hierna benoemd «Controleorgaan»: het orgaan bedoeld in artikel 36ter van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens];³

⁴[7° lid van het operationeel kader: categorie van personeelsleden van de politiediensten die bestaat uit de politieambtenaren, de beveiligingsassistenten van politie, de agenten van politie en de beveiligingsagenten van politie];⁴

⁵[8° gekwalificeerde elektronische handtekening: de handtekening bedoeld in artikel 3.12 van de Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG;]⁵

⁶[9° geavanceerd elektronisch zegel: het zegel bedoeld in artikel 3.26 van de Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG.]⁶

- ▶1. – 4° gewijzigd bij art. 2 wet 19 juli 2018, *B.S.*, 21 augustus 2018
- ▶2. – 5° gewijzigd bij art. 9, a), wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)
- ▶3. – 6° toegevoegd bij art. 2 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014
- ▶4. – 7° toegevoegd bij art. 9, b), wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)
- ▶5. – 8° toegevoegd bij art. 59 wet 25 mei 2018, *B.S.*, 30 mei 2018
- ▶6. – 9° toegevoegd bij art. 59 wet 25 mei 2018, *B.S.*, 30 mei 2018

Art. 4. ¹[Met de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie zijn bekleed:

- de provinciegouverneurs;
- de arrondissementscommissarissen;
- de burgemeesters;
- de officieren van de federale politie en van de lokale politie.]¹

Bij in Ministerraad overlegd besluit kan de Koning aan de politieambtenaren bekleed met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficieren van de procureur des Konings, die de leiding van de door Hem bepaalde permanente interventiediensten uitoefenen, de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie toekennen tijdens de uitoefening van die functie.

²[De Koning bepaalt de gevallen waarin de hoedanigheid van agent of officier van bestuurlijke politie van een personeelslid dat buiten de politiediensten is tewerkgesteld, wordt geschorst.]²

- ▶1. – Lid 1 vervangen bij art. 151 wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, *err., B.S.*, 6 april 2001)
- ▶2. – Lid 3 toegevoegd bij art. 16 wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013

¹[HOOFDSTUK IV

DE ALGEMENE FORM EN VOORWAARDEN VAN UITVOERING VAN DE OPDRACHTEN]¹

- ▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Afdeling 1

Zichtbaar gebruik van camera's]¹

- ▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 5 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 25/1. § 1. Deze afdeling regelt de plaatsing en het gebruik van camera's op zichtbare wijze door de politiediensten.

De camera's waarvan de modaliteiten voor plaatsing en gebruik door de politiediensten worden geregeld door of krachtens een bijzondere wetgeving worden niet beoogd door deze afdeling.

§ 2. De bepalingen onder deze afdeling zijn van toepassing op de politiediensten, wanneer ze in real time toegang

hebben tot beelden van bewakingscamera's geplaatst door andere verantwoordelijken voor de verwerking, met toepassing van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's of van andere wetten, als deze toegang opname van de beelden bij de politiediensten zelf inhoudt.]¹

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 6 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 25/2. § 1. Voor de toepassing van deze wet, wordt verstaan onder:

1° mobiele camera: de camera die wordt verplaatst tijdens het gebruik ervan;

2° tijdelijk vaste camera: de camera die voor een beperkte tijd op een plaats wordt opgesteld;

3° intelligente camera: de camera die ook onderdelen en software bevat, die al dan niet gekoppeld aan registers of bestanden, de verzamelde beelden al dan niet automatisch kunnen verwerken;

4° niet-besloten plaats: elke plaats die niet door een omsluiting is afgebakend en vrij toegankelijk is voor het publiek, waaronder de openbare wegen beheerd door de openbare overheden bevoegd voor het wegbeheer;

5° voor het publiek toegankelijke besloten plaats: elk gebouw of elke door een omsluiting afgebakende plaats, bestemd voor het gebruik door het publiek waar diensten aan het publiek kunnen worden verstrekt;

6° niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats: elk gebouw of elke door een omsluiting afgebakende plaats die uitsluitend bestemd is voor het gebruik door de gewoontelijke gebruikers;

7° omsluiting: afbakening van een plaats bestaande uit minstens een duidelijke visuele afscheiding of een aanduiding waardoor de plaatsen duidelijk van elkaar onderscheiden kunnen worden.

§ 2. Wordt als zichtbaar beschouwd:

1° het gebruik van vaste camera's, in voorkomend geval tijdelijk, aangegeven met een door de Koning vastgesteld pictogram, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens;

2° het gebruik van mobiele camera's:

a) hetzij gemonteerd aan boord van politievoertuigen, -vaartuigen, -luchtvaartuigen of elk ander vervoermiddel van de politie, dat als dusdanig geïdentificeerd kan worden;

b) hetzij met mondelinge waarschuwing uitgaande van leden van het operationeel kader van de politiediensten, die als dusdanig identificeerbaar zijn.]¹

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 7 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 25/3. § 1. In het kader van hun opdrachten, kunnen de politiediensten camera's op zichtbare wijze gebruiken, onder de volgende voorwaarden:

1° in de niet-besloten plaatsen en de besloten plaatsen waarvan zij de beheerder zijn: vaste, tijdelijk vaste of mobiele camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn;

2° in voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen, waarvan zij niet de beheerder zijn:

a) mobiele camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, tijdens de duur van een interventie;

b) vaste en tijdelijk vaste camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, mits het akkoord van de beheerder van de plaats, in de luchthavens, havenfaciliteiten zoals bedoeld in artikel 5, 6°, van de wet van 5 februari 2007 betreffende de maritieme beveiliging, stations van het openbaar vervoer,

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 25/4)

en plaatsen die door hun aard aan een bijzonder veiligheidsrisico onderhevig zijn, aangeduid bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies wordt voorgelegd aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens;

c) tijdelijk vaste camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, in het kader van de uitvoering van gespecialiseerde opdrachten van bescherming van personen, tijdens de duur van de operatie;

d) tijdelijk vaste camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, in het kader van de uitvoering van gespecialiseerde opdrachten van bescherming van goederen, voor zover de beheerder van de plaats zich hiertegen niet heeft verzet, tijdens de duur van de operatie;

3° in niet voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen, waarvan zij niet de beheerders zijn:

a) mobiele camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, tijdens de duur van een interventie;

b) tijdelijk vaste camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, in het kader van de uitvoering van gespecialiseerde opdrachten van bescherming van personen, tijdens de duur van de operatie;

c) tijdelijk vaste camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, in het kader van de uitvoering van gespecialiseerde opdrachten van bescherming van goederen, voor zover de beheerder van de plaats zich hiertegen niet heeft verzet, tijdens de duur van de operatie;

§ 2. Het zichtbare gebruik van camera's voor het inwinnen van informatie van bestuurlijke politie bedoeld in artikel 44/5, § 1, is uitsluitend toegelaten in de gevallen bedoeld in artikel 44/5, § 1, eerste lid, 2° tot 6°. Wat artikel 44/5, § 1, eerste lid, 5°, betreft, kan dat gebruik bovendien alleen worden toegelaten ten aanzien van de categorieën van personen bedoeld in artikelen 18, 19 en 20.

§ 3. Camera's mogen noch beelden opleveren die de intimiteit van een persoon schenden, noch gericht zijn op het inwinnen van informatie over de raciale of etnische oorsprong van een persoon, zijn religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, zijn politieke opvattingen, zijn vakbondslidmaatschap, zijn gezondheidstoestand, zijn seksleven of zijn seksuele geaardheid.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 8 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 25/4. § 1. Een politiedienst kan camera's plaatsen en gebruiken overeenkomstig artikel 25/3, of op zichtbare wijze gebruik maken van camera's geplaatst door derden zoals bedoeld in artikel 25/1, § 2, op het grondgebied dat onder zijn bevoegdheid valt, na voorafgaande principiële toestemming van:

1° de gemeenteraad, wanneer het gaat om een politiezone;

2° de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn gemachtigde, voor de diensten van de federale politie.

§ 2. Om deze toestemming te bekomen wordt er een aanvraag ingediend bij de in paragraaf 1 aangewezen bevoegde overheid door:

1° de korpschef, wanneer het gaat om een politiezone;

2° de territoriaal bevoegde bestuurlijke directeur-coördinator, of de directeur van de aanvragende dienst, wanneer het gaat om een dienst die deel uitmaakt van de federale politie.

De in het eerste lid bedoelde toestemmingsaanvraag preciseert het type camera, de doeleinden waarvoor de camera's zullen worden geïnstalleerd of gebruikt, evenals de gebruiksmodaliteiten ervan, en voor wat betreft de vaste camera's ook de plaats. Deze aanvraag houdt rekening met een impact- en risicoanalyse op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en op operationeel niveau, met name wat de categorieën van verwerkte persoonsgegevens betreft, de proportionaliteit van de aangewende middelen, de te bereiken operationele doelstellingen en de bewaartermijn van de gegevens die nodig is om deze doelstellingen te bereiken.

Bij wijziging van het type camera of van de gebruiksdoeleinden ervan, alsook wat de vaste camera's betreft, in geval van wijziging van de plaats, wordt een nieuwe toestemming aangevraagd.

§ 3. In geval van met redenen omklede hoogdringendheid, waarbij de in paragraaf 1 bedoelde toestemming nog niet werd bekomen, vraagt de korpschef dan wel de bestuurlijke directeur-coördinator of de directeur van de aanvragende dienst, afhankelijk van het geval, mondeling de toestemming aan de bevoegde overheid om gebruik te maken van camera's in het kader van de specifieke opdracht die de hoogdringendheid rechtvaardigt. Deze mondelinge toestemming wordt vervolgens zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd door de bevoegde overheid.

Wat betreft de politiezones, kan de bevoegde overheid vertegenwoordigd worden door de betrokken burgmeester om de mondelinge toestemming te geven in het geval van hoogdringendheid zoals bedoeld in het eerste lid.

§ 4. Elke beslissing tot toestemming bedoeld in paragraaf 1 wordt ter kennis gebracht van de procureur des Konings.

In het geval bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, 2°, wordt de beslissing tot toestemming ter kennis gebracht van de burgemeester en de korpschef.

De in paragraaf 1 bedoelde toestemming wordt openbaar gemaakt wanneer zij betrekking heeft op opdrachten van bestuurlijke politie.

§ 5. De in paragraaf 1 bedoelde toestemming wordt niet gevraagd, als het gaat om het plaatsen en het gebruik van camera's in besloten plaatsen waarvan de politiediensten de beheerders zijn.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 9 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 25/5. § 1. Het gebruik van camera's vindt plaats op beslissing en onder de verantwoordelijkheid van de politieambtenaar bedoeld in de artikelen 7 tot 7/3, die waakt over de naleving van de proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginselen.

§ 2. Wanneer andere personen dan leden van de politiediensten in real time toegang hebben tot de beelden van de camera's waarvan de plaatsing en het gebruik door deze wet worden geregeld, in het kader van de uitoefening van de bevoegdheden die hen worden toevertrouwd door of krachtens de wet die hun opdrachten regelt, gebeurt het bekijken van deze beelden in real time onder toezicht van de politiediensten, behoudens in de gevallen waarin de wet voorziet.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 10 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 25/6. De informatie en persoonsgegevens die verzameld worden door middel van camera's kunnen worden geregistreerd en bewaard voor een duur van niet meer dan twaalf maanden, te rekenen vanaf de registratie ervan,

tenzij in een andere termijn voorzien wordt in afdeling 12 van dit hoofdstuk.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 11 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 25/7. § 1. De toegang tot de in artikel 25/6 bedoelde persoonsgegevens en informatie wordt toegelaten gedurende een periode van een maand, te rekenen vanaf de registratie ervan, op voorwaarde dat het operationeel gemotiveerd is en dat het noodzakelijk is voor de uitoefening van een welbepaalde opdracht.

Na de eerste bewaarmaand is de toegang tot die persoonsgegevens en informatie enkel voor doeleinden van gerechtelijke politie mogelijk mits een schriftelijke en met redenen omklede beslissing van de procureur des Konings.

De toegang tot deze persoonsgegevens en informatie is beveiligd, alle toegangen worden dagelijks bijgewerkt en de concrete redenen van de bevestigingen worden geregistreerd.

§ 2. De persoonsgegevens en informatie bedoeld in paragraaf 1 kunnen na anonimisering worden gebruikt voor didactische en pedagogische doeleinden in het kader van de opleiding van de leden van de politiediensten.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 12 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 25/8. Een register met alle gebruiken van camera's wordt bijgehouden bij de betrokken politiedienst en op een digitale wijze bewaard. De Koning bepaalt de inhoud van dit register, na advies van de bevoegde toezichhoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens.

Een nationaal register met de geolocalisatie van alle door de politiediensten gebruikte vaste camera's wordt door de federale politie bijgehouden en op digitale wijze bewaard.

De in het eerste en tweede lid bedoelde registers worden, op verzoek, ter beschikking gesteld van de bevoegde toezichhoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens, van het Controleorgaan op de politionele informatie, van de bestuurlijke en gerechtelijke politieoverheden, van de functionaris voor gegevensbescherming, en van de consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bedoeld in artikel 44/3, § 1.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 13 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[...]¹

►1. Opschrift opgeheven bij art. 3 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Afdeling 2

Bezoek van bepaalde plaatsen¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 14 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 26. ►1[De politieambtenaren]¹ kunnen steeds de voor het publiek toegankelijke plaatsen alsook de verlaten onroerende goederen betreden teneinde toe te zien op de handhaving van de openbare orde en de naleving van de politiewetten en -verordeningen.

►2[Zij]² kunnen steeds diezelfde plaatsen betreden teneinde opdrachten van gerechtelijke politie uit te voeren.

Met inachtneming van de onschendbaarheid van de woning kunnen zij hotelinrichtingen en andere logiesverstrekkende inrichtingen bezoeken. Zij kunnen zich door de eigenaars, exploitanten of aangestelden van die inrichtingen de inschrijvingsdocumenten van de reizigers doen overleggen.³

naars, exploitanten of aangestelden van die inrichtingen de inschrijvingsdocumenten van de reizigers doen overleggen.³

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 180, 1°, wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, err., *B.S.*, 6 april 2001)

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 180, 2°, wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, err., *B.S.*, 6 april 2001)

◊ 3. – Winkelruimtes tijdens de gewone openingsuren als bedoeld in art. 113, § 2, wet Handelspraktijken 14 juli 1991 zijn voor het publiek toegankelijke plaatsen in de zin van art. 26, eerste lid, wet Politieambt (Cass., 30 november 2004, P.04.0823.N).

►1[Afdeling 3

Fouilleringen¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 15 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 27. ►1[Onverminderd de bepalingen betreffende de noodplanning, kunnen de politieambtenaren, bij het uitoefenen van hun opdrachten van bestuurlijke politie, bij ernstig en nakend gevaar voor rampen, onheil of schadegevallen of wanneer het leven of de lichamelijke integriteit van personen ernstig wordt bedreigd, zowel 's nachts als overdag gebouwen, bijgebouwen en vervoermiddelen doorzoeken in elk van de volgende gevallen:

1° op verzoek van de persoon die het werkelijk genot heeft van een niet voor het publiek toegankelijke plaats of mits de toestemming van die persoon;

2° wanneer het hun op die plaats gemelde gevaar een uitermate ernstig en ophanden zijnde karakter vertoont dat het leven of de lichamelijke integriteit van personen bedreigt en op geen andere wijze kan worden afgewend.¹

Bij het vervullen van de opdrachten van bestuurlijke politie, kunnen de politieambtenaren ►2[...]² in geval van ernstig en nakend gevaar, eveneens onbebouwde zones doorzoeken.

Het in dit artikel bedoelde doorzoeken mag slechts geschieden om personen op te sporen die in gevaar verkeren of om de oorzaak van het gevaar op te sporen en, in voorkomend geval, te verhelpen.

De ontruiming van die gebouwen of zones evenals van hun onmiddellijke omgeving kan in diezelfde gevallen door een officier van bestuurlijke politie bevolen worden.

In deze verschillende gevallen, dient de bevoegde burgemeester zo spoedig mogelijk op de hoogte te worden gebracht alsmede, naargelang de omstandigheden en in de mate van het mogelijke, de persoon die het werkelijk genot heeft van het gebouw, van het vervoermiddel of van de doorzochte zone of van het gebouw of de zone die werd ontruimd.³

►1. – Lid 1, na wijziging, vervangen bij art. 4 wet 19 juli 2018, *B.S.*, 21 augustus 2018

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 181, 2°, wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, err., *B.S.*, 6 april 2001)

◊ 3. – De toestemming tot het uitvoeren van een huiszoeking moet schriftelijk gegeven worden door de persoon die het werkelijk genot heeft van de te doorzoeken plaats. Een man geeft een schriftelijke toestemming tot het uitvoeren van een huiszoeking in zijn woning, maar zijn echtgenote niet. Dit gebrek aan schriftelijke toestemming leidt niet tot nietigheid van de vaststellingen die tijdens de huiszoeking zijn gedaan tegen de man (Cass., 15 oktober 2002, *NjW*, 15 januari 2003, 16).

Art. 28. § 1. De politieambtenaren kunnen bij het vervullen van hun opdrachten van bestuurlijke politie en om er zich van te vergewissen dat een persoon geen wapen draagt

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 29)

of enig voorwerp dat gevaarlijk is voor de openbare orde, een veiligheidsfouillering doen in de volgende gevallen:

1° indien de politieambtenaar, op grond van de gedragingen van deze persoon, van materiële aanwijzingen of van de omstandigheden, redelijke gronden heeft om te denken dat de persoon die aan een identiteitscontrole wordt onderworpen in de gevallen en de voorwaarden bepaald in artikel 34, een wapen zou kunnen dragen of enig voorwerp dat gevaarlijk is voor de openbare orde;

2° wanneer een persoon het voorwerp uitmaakt van een ¹[bestuurlijke arrestatie of gerechtelijke vrijheidsbenaming]¹;

3° wanneer personen deelnemen aan openbare bijeenkomsten die een reële bedreiging vormen voor de openbare orde;

4° wanneer de personen toegang hebben tot plaatsen waar de openbare orde wordt bedreigd.

De veiligheidsfouillering gebeurt door het betasten van het lichaam en de kleding van de gefouilleerde persoon evenals door de controle van de bagage. Zij mag niet langer duren dan de daartoe noodzakelijke tijd en de persoon mag te dien einde niet langer dan één uur worden opgehouden.

In de in 3° en 4° bedoelde gevallen wordt de fouillering uitgevoerd op bevel en onder verantwoordelijkheid van een officier van bestuurlijke politie; zij wordt uitgevoerd door een politieambtenaar van hetzelfde geslacht als de gefouilleerde.

§ 2. Bij het vervullen van hun gerechtelijke opdrachten, kunnen de politieambtenaren een gerechtelijke fouillering verrichten van de personen die het voorwerp uitmaken van een gerechtelijke ²[vrijheidsbenaming]², alsook van de personen ten aanzien van wie aanwijzingen bestaan dat zij overtuigingsstukken of bewijsmateriaal in verband met een misdaad of wanbedrijf bij zich dragen.

De gerechtelijke fouillering mag niet langer duren dan de daartoe noodzakelijke tijd en de persoon mag te dien einde niet langer dan zes uur worden opgehouden.

De gerechtelijke fouillering wordt uitgevoerd overeenkomstig de richtlijnen en onder verantwoordelijkheid van een officier van gerechtelijke politie.

§ 3. De politieambtenaren kunnen personen die in een cel worden opgesloten vooraf op het lichaam fouilleren.

Deze fouillering heeft tot doel zich ervan te vergewissen dat de persoon niet in het bezit is van voorwerpen of stoffen die gevaarlijk zijn voor hemzelf of voor anderen of die van die aard zijn een ontvluchting te vergemakkelijken en mag niet langer duren dan de daartoe noodzakelijke tijd. Zij wordt uitgevoerd door een politieambtenaar of een andere persoon van hetzelfde geslacht als de gefouilleerde en naargelang van het geval, overeenkomstig de richtlijnen en onder verantwoordelijkheid van een officier van bestuurlijke of gerechtelijke politie.

§ 4. ³[Om de veiligheid van het internationaal vervoer te verzekeren, ³[kan]³ ³[de bevoegde overheid van bestuurlijke politie]³, binnen de perken van ³[haar]³ bevoegdheden, veiligheidsfouilleringen voorschrijven, uit te voeren in de omstandigheden en volgens de nadere regels die ³[zij bepaalt]³.]³ ⁴...¹⁰

►1. – § 1, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 19, a), wet 31 oktober 2017, B.S., 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

►2. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 19, b), wet 31 oktober 2017, B.S., 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

►3. – § 4 vervangen bij art. 16 wet 17 november 1998, B.S., 11 december 1998, inwerkingtreding: 1 maart 1999 (art. 1 KB 26 januari 1999, B.S., 30 januari 1999); gewijzigd bij art. 182 wet 7 december 1998, B.S.,

5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, B.S., 6 januari 2001, err., B.S., 6 april 2001); uitgezonderd wat de zeevaartpolitie betreft: inwerkingtreding: 1 april 1999 (art. 1 K.B. 29 januari 1999, B.S., 13 februari 1999); gewijzigd bij art. 25 wet 19 april 1999, B.S., 13 mei 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 31, lid 7)

►4. – Een vraag van politieambtenaren aan iemand om vrijwillig zijn zakken leeg te maken is geen fouillering in de zin van art. 28 van de wet op het Politieambt. Evenmin is het onderzoek naar de aard, de samenstelling of de inhoud van een voorwerp dat vrijwillig is overhandigd aan de politieambtenaren een fouillering (Cass., 19 maart 2002, NJW, 6 november 2002, 8).

►5. – Nu fouilleren zoals bedoeld in art. 28 wet Politieambt het zintuiglijk speuren is in, op of onder de kleding van een aanwezige persoon of de controle van de bagage van die persoon, maakt geen fouillering uit in de zin van de wet het onderzoek naar de aard, de samenstelling of de inhoud van een bij een politieambt optreden vrijwillig aan een bevoegde politieambtenaar overhandigd voorwerp (Cass., 19 maart 2002, P.00.1597.N).

►6. – Uit het onderlinge verband van de art. 28, § 1, 4° en 34, § 2, wet Politieambt volgt dat een persoon die toegang heeft tot een plaats waar de openbare orde wordt bedreigd, niet enkel aan een veiligheidsfouillering kan worden onderworpen maar ook aan een identiteitscontrole (Cass., 18 mei 2004, P.03.1664.N).

►7. – De omstandigheid dat de gefouilleerde geen document heeft voorgelegd tijdens zijn vrijheidsberoving, maakt van die fouillering nog geen veiligheidsfouillering (Cass., 10 augustus 2004, P.04.1105.F).

►8. – Het arrest van het hof van beroep, kamer van inbeschuldigingstelling, dat aanneemt dat de politieagenten tot iemands veiligheidsfouillering zijn overgegaan na vaststelling van diens verdachte gedrag aan het stuur van een wagen die hun dienstwagen de voorrang afsneed, aan een op die plaats onaangepaste snelheid reed en achtereenvolgens verschillende kruispunten overstak zonder rekening te houden met het wegverkeer, beslist naar recht dat de fouillering van de voormelde persoon op redelijke gronden verantwoord was (Cass., 19 november 2008, P.08.1625.F).

►9. – Conform art. 28, § 1, wet Politieambt kan een veiligheidsfouillering gewettigd zijn ten overstaan van een chauffeur die geen voorrang gegeven heeft aan een dienstwagen van de politie, die met een onaangepaste snelheid reed en die achtereenvolgens verschillende kruispunten heeft overgestoken zonder rekening te houden met het wegverkeer (Cass., 19 november 2008, P.08.1625.F).

►10. – De artikelen 28, § 2, en 34, § 1, tweede lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, in de interpretatie dat het controleren van de identiteit en het fouilleren van een persoon zonder dat aan de in die bepalingen vastgestelde voorwaarden is voldaan, niet noodzakelijk de nietigheid van het ermee verkregen bewijs met zich meebrengen, schenden niet de artikelen 10, 11, 12 en 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 6.1 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (Grondwettelijk Hof nr. 139/2011, 27 juli 2011, B.S., 29 november 2011).

Art. 29. De politieambtenaren kunnen overgaan tot het doorzoeken van een voertuig of enig ander vervoermiddel zowel in het verkeer als geparkeerd, op de openbare weg of voor het publiek toegankelijke plaatsen indien zij, op grond van de gedragingen van de bestuurder of de passagiers, van materiële aanwijzingen of van omstandigheden van tijd of plaats redelijke gronden hebben om te denken dat het voertuig of vervoermiddel werd gebruikt, wordt gebruikt of zou kunnen worden gebruikt:

1° om een misdrijf te plegen;

2° om opgespoorde personen of personen die aan een identiteitscontrole willen ontsnappen een schuilplaats te geven of te vervoeren;

3° om een voor de openbare orde gevaarlijk voorwerp, overtuigingsstukken of bewijsmateriaal in verband met een misdrijf op te slaan of te vervoeren.

Zij kunnen dit eveneens wanneer de bestuurder weigert te laten controleren of zijn voertuig in overeenstemming is met de wet.

Het doorzoeken van een voertuig mag nooit langer duren dan de tijd vereist door de omstandigheden die het rechtvaardigen. Het voertuig mag niet langer dan één uur worden

opgehouden voor het doorzoeken uitgevoerd in het raam van het vervullen van de opdrachten van bestuurlijke politie.

Het doorzoeken van een voertuig dat permanent als woning is ingericht en dat op het ogenblik van het doorzoeken daadwerkelijk als woning wordt gebruikt, wordt gelijkgesteld met huiszoeking.^{∇1}

∇1. – De rechter stelt in feite en dus onaantastbaar vast of de politieambtenaar op grond van materiële aanwijzingen redelijk kan denken dat het voertuig wordt gebruikt voor het plegen van een misdrijf (Cass., 16 juni 2015, P.15.0599.N).

¹[Afdeling 4

Bestuurlijke inbeslagname en aanhouding¹

¹1. Opschrift ingevoegd bij art. 16 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 30. ¹1[§ 1. De ²2[leden van het operationeel kader]² mogen, in de plaatsen waartoe zij wettelijk toegang hebben, de voorwerpen of dieren die een gevaar betekenen voor het leven of de lichamelijke integriteit van personen of de veiligheid van goederen aan het vrije beschikkingsrecht van de eigenaar, de bezitter of de houder onttrekken, zolang zulks met het oog op de openbare veiligheid of de openbare rust vereist is.

Deze bestuurlijke inbeslagname geschiedt overeenkomstig de richtlijnen en onder de verantwoordelijkheid van een officier van bestuurlijke politie.

§ 2. De voorwerpen die zijn in beslag genomen bij wijze van bestuurlijke maatregel, worden gedurende maximaal zes maanden ter beschikking gehouden van de houder, bezitter of eigenaar tenzij het om dwingende redenen van openbare veiligheid gerechtvaardigd is om ze onmiddellijk te vernietigen.

Tot die vernietiging wordt besloten door de bevoegde overheid van bestuurlijke politie.

§ 3. De Koning kan de nadere regels bepalen voor het bewaren, teruggeven of vernietigen van de in beslag genomen voorwerpen.¹

¹1. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 8 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 94, lid 1)

²2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 12 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

Art. 31. Bij het vervullen van hun opdrachten van bestuurlijke politie en onverminderd de bevoegdheden uitdrukkelijk toegekend bij wetten van bijzondere politie, kunnen de ¹1[politieambtenaren]¹ in geval van volstrekte noodzaak overgaan tot de bestuurlijke aanhouding:

1° van een persoon die hen hindert in het vervullen van hun opdracht het verkeer vrij te houden;

2° van een persoon die de openbare rust daadwerkelijk verstoort;

3° van een persoon, ten aanzien van wie er op grond van zijn gedragingen, van materiële aanwijzingen of van omstandigheden, redelijke gronden zijn om te denken dat hij voorbereidingen treft om een misdrijf te plegen dat de openbare rust of de openbare veiligheid ernstig in gevaar brengt, met als doel hem te beletten een dergelijk misdrijf te plegen;

4° van een persoon die een misdrijf pleegt dat de openbare rust of de openbare veiligheid ernstig in gevaar brengt, teneinde dit misdrijf te doen ophouden.

In de in het tweede lid van artikel 22 gepreciseerde gevallen kunnen de politieambtenaren overgaan tot de bestuurlijke aanhouding van personen die de openbare rust verstoren en hen van de plaats van de samenscholing verwijderen.

De vrijheidsbeneming mag nooit langer duren dan de tijd vereist door de omstandigheden die haar rechtvaardigen en mag in geen geval twaalf uur te boven gaan.²[De maximale vasthoudingsduur wordt van twaalf uur op vierentwintig uur gebracht indien de bestuurlijke aanhouding gebeurt in de controlezones bepaald in artikel 1 van de Belgisch-Frans-Britse Overeenkomst, ondertekend te Brussel op 15 december 1993 met betrekking tot het treinverkeer tussen België en het Verenigd Koninkrijk via de vaste kanaalverbinding³], behalve wanneer een andere termijn van vrijheidsbeneming voorzien is in de nationale reglementering of de internationale reglementering die België verbindt³.²

⁴4[⁵5[...]⁵]⁴

⁶6[...]⁶

¹1. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 184 wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, *err.*, *B.S.*, 6 april 2001)

²2. – Lid 3 aangevuld bij art. 2 wet 29 augustus 1997

³3. – Lid 3 aangevuld bij art. 5, 1°, wet 19 juli 2018, *B.S.*, 21 augustus 2018

⁴4. – Lid 4 ingevoegd bij art. 3 wet 29 augustus 1997, *B.S.*, 19 maart 1999

⁵5. – Lid 4 opgeheven bij art. 53 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

⁶6. – Lid 5 opgeheven bij art. 5, 2°, wet 19 juli 2018, *B.S.*, 21 augustus 2018

Art. 32. In geval van samenloop van een gerechtelijke ¹1[arrestatie]¹ in de zin van artikel 15, 1° en 2°, met een bestuurlijke ¹1[arrestatie]¹, mag de vrijheidsbeneming niet langer dan ²2[achtenveertig]² uur duren.^{∇3...4}

¹1. – Gewijzigd bij art. 20, 1°, wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

²2. – Gewijzigd bij art. 20, 2°, wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

∇3. – Artikel 32 Wet Politieambt dat bepaalt dat in geval van samenloop van een gerechtelijke aanhouding in de zin van artikel 15, 1° en 2°, van die wet, met een bestuurlijke aanhouding, de vrijheidsberoving niet langer mag duren dan vierentwintig uren, heeft betrekking op de toestand waarin feiten die behoren tot eenzelfde feitencomplex, zowel aanleiding geven tot een bestuurlijke aanhouding als tot een gerechtelijke aanhouding die gepaard gaat met of volgt op deze bestuurlijke aanhouding (Cass., 15 december 2015, P.15.1548.N).

∇4. – Schendt de artikelen 12, tweede lid, Grondwet, 32 Wet Politieambt, 2 en 18, § 1, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet, het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat de beslissing bevestigt van de raadkamer waarbij de voorlopige hechtenis bij een eerste verschijning werd gehandhaafd, wanneer de redenen ervan niet toelaten uit te maken of er sprake is van een samenloop van een gerechtelijke aanhouding met een bestuurlijke aanhouding in de zin van artikel 32 Wet Politieambt en of dienvolgens het bevel tot aanhouding regelmatig aan de eiser werd betekend binnen vierentwintig uur vanaf zijn vrijheidsbeneming (Cass., 15 december 2015, P.15.1548.N).

Art. 33. De agent van bestuurlijke politie die een bestuurlijke aanhouding verricht, verwittigt hiervan zo spoedig mogelijk de officier van bestuurlijke politie onder wiens gezag hij ressorteert.

De officier van bestuurlijke politie die een bestuurlijke aanhouding verricht of handhaaft, doet die aanhouding registreren en brengt hiervan zo spoedig mogelijk de burgemeester ¹1[van de betrokken gemeente]¹ of, in voorkomend geval, de speciaal bevoegde bestuurlijke politieoverheid op de hoogte.

²2[...]²

³3[...]³

¹1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 185 wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, *err.*, *B.S.*, 6 april 2001)

²2. – Lid 3 opgeheven bij art. 54 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

³3. – Lid 4 opgeheven bij art. 54 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 33bis)

►¹[Art. 33bis. Elke vrijheidsberoving wordt ingeschreven in het register van de vrijheidsberovingen.

Dit register is de weergave van het chronologisch verloop van de vrijheidsberoving vanaf het begin tot het einde ervan of tot het ogenblik van de overdracht van de betrokken persoon aan de bevoegde overheden of diensten.

De inhoud en de vorm van het register van de vrijheidsberovingen en de voorwaarden waaronder de gegevens worden bewaard, worden door de Koning bepaald.¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 55 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

►¹[Art. 33ter. Elke bestuurlijke aangehouden persoon moet in kennis worden gesteld van:

- de vrijheidsberoving;
- de redenen van de vrijheidsberoving;
- de maximale duur van deze vrijheidsberoving;
- de materiële procedure van de opsluiting;
- de mogelijkheid tot het nemen van dwangmaatregelen.

De in deze wet bedoelde rechten die uit de vrijheidsberoving voortvloeien worden hetzij mondeling hetzij schriftelijk en in een taal die hij begrijpt medegedeeld aan elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding, en dit op het ogenblik dat de officier van bestuurlijke politie de vrijheidsberoving verricht of handhaaft.

Deze kennisgeving wordt schriftelijk bevestigd in het register van de vrijheidsberovingen. De mededeling van de rechten van de aangehoudenene kan collectief georganiseerd worden mits deze procedure als dusdanig wordt opgenomen in het register.¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 56 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

►¹[Art. 33quater. Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding, mag vragen dat een vertrouwenspersoon wordt verwittigd.

Wanneer de officier van bestuurlijke politie ernstige redenen heeft om aan te nemen dat het verwittigen van een derde persoon een gevaar inhoudt voor de openbare orde en veiligheid, kan hij beslissen aan dit verzoek geen gevolg te geven en maakt hij hiervan melding in het register van de vrijheidsberovingen met opgave van de redenen die tot zijn beslissing heeft geleid.

Indien de van de vrijheid beroofde persoon minderjarig is, wordt de persoon die belast is met het toezicht erop hiervan ambtshalve verwittigd.¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 57 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

►¹[Art. 33quinquies. Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding heeft recht op medische bijstand.

Onverminderd het recht voorzien in het eerste lid, heeft elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een bestuurlijke aanhouding subsidiair het recht een onderzoek door een arts naar keuze te vragen. De kosten voor dit onderzoek vallen ten laste van de betrokken persoon.¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 58 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

►¹[Art. 33sexies. Elke persoon die het voorwerp uitmaakt van een vrijheidsberoving heeft tijdens de ganse duur van zijn vrijheidsberoving recht op voldoende drinkwater, het gebruik van aangepast sanitair en, rekening houdende met het tijdstip, recht op een maaltijd.¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 59 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

►¹[Art. 33septies. De Koning bepaalt de nadere regels betreffende de toerekening van de kosten en de praktische organisatie ingevolge de toepassing van de artikelen 33quinquies, eerste alinea, en 33sexies.¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 62 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

►¹[Afdeling 5

Identiteitscontrole¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 17 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 34. § 1. De politieambtenaren controleren de identiteit van ieder persoon wiens vrijheid wordt benomen of die ►¹[een feit strafbaar met een administratieve of strafrechtelijke sanctie]¹ heeft gepleegd.

Zij kunnen eveneens de identiteit controleren van ieder persoon indien zij, op grond van zijn gedragingen, materiële aanwijzingen of omstandigheden van tijd of plaats redelijke gronden hebben om te denken dat hij wordt opgespoord, dat hij heeft gepoogd of zich voorbereid om een misdrijf te plegen of dat hij de openbare orde zou kunnen verstoren of heeft verstoord.

§ 2. Overeenkomstig de richtlijnen en onder de verantwoordelijkheid van een officier van bestuurlijke politie, kunnen ►²[de politieambtenaren]² eveneens de identiteit controleren van ieder persoon die een plaats wenst te betreden die het voorwerp is van een bedreiging in de zin van artikel 28, § 1, 3° en 4°.

§ 3. Teneinde de openbare veiligheid te handhaven of de naleving te verzekeren van de wettelijke bepalingen met betrekking tot de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, kunnen de overheden van bestuurlijke politie, binnen de perken van hun bevoegdheden, identiteitscontroles voorschrijven, uit te voeren door de politiediensten in de omstandigheden die deze overheden bepalen.

§ 4. De identiteitsstukken die aan de politieambtenaar overhandigd worden, mogen slechts ingehouden worden gedurende de voor de verificatie van de identiteit noodzakelijke tijd en moeten daarna onmiddellijk aan de betrokkene worden teruggegeven.

Indien de persoon waarvan sprake in voorgaande paragrafen weigert of in de onmogelijkheid verkeert het bewijs te leveren van zijn identiteit, alsook indien zijn identiteit twijfelachtig is, mag hij worden opgehouden gedurende de voor de verificatie van zijn identiteit noodzakelijke tijd.

De mogelijkheid moet hem worden geboden zijn identiteit te bewijzen op eender welke wijze.

In geen geval mag de betrokkene te dien einde langer dan twaalf uur worden opgehouden.

►³[Indien de vrijheidsberoving geschiedt met het oog op het verifiëren van de identiteit, maakt de politieambtenaar die deze verrichting doet, daarvan melding in het register van de vrijheidsberovingen.]³ ▽4...5

►¹. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 10 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016

►². – § 2 gewijzigd bij art. 186 wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, err., *B.S.*, 6 april 2001)

►³. – § 4, lid 5, vervangen bij art. 60 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

▽4 4. – Artikel 34, § 1, tweede lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, in de interpretatie dat het controleren van de identiteit van een persoon zonder dat aan de voorwaarden van die bepaling is voldaan, niet noodzakelijk de nietigheid van het ermee verkregen bewijs met zich

meebrengt, schendt noch de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 12 en 22 ervan en met de artikelen 6.1 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, noch de artikelen 12 en 22 van de Grondwet (Grondwettelijk Hof nr. 158/2010, 22 december 2010, *B.S.*, 25 februari 2011).

▫ 5. – De artikelen 28, § 2, en 34, § 1, tweede lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, in de interpretatie dat het controleren van de identiteit en het fouillieren van een persoon zonder dat aan de in die bepalingen vastgestelde voorwaarden is voldaan, niet noodzakelijk de nietigheid van het ermee verkregen bewijs met zich meebrengen, schenden niet de artikelen 10, 11, 12 en 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 6.1 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (Grondwettelijk Hof nr. 139/2011, 27 juli 2011, *B.S.*, 29 november 2011).

¹[Afdeling 6

Bescherming tegen publieke nieuwsgierigheid¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 18 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 35. ¹[De ²[leden van het operationeel kader]²]¹ mogen ³[van hun vrijheid benomen]³ personen, buiten noodzaak, niet aan publieke nieuwsgierigheid blootstellen.

⁴[Zij mogen deze personen zonder hun instemming niet onderwerpen of laten onderwerpen aan vragen of beeldopnamen gemaakt door journalisten of derden die vreemd zijn aan hun zaak.]⁴

Behalve om hun verwanten te verwittigen, mogen zij de identiteit van de betrokken personen niet bekend maken zonder daartoe de instemming van de bevoegde gerechtelijke instantie te hebben verkregen.

▶1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 187 wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, *err.*, *B.S.*, 6 april 2001)

▶2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 13 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

▶3. – Lid 1 gewijzigd bij art. 21 wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

▶4. – Lid 2 vervangen bij art. 11 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016

¹[Afdeling 7

Berekening van de termijnen¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 19 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 36. De termijnen bedoeld in de artikelen 28, 29, 31, 32 en 34 gaan in vanaf het ogenblik waarop de betrokken persoon¹[...] niet meer beschikt over de vrijheid van komen en gaan.

▶1. – Gewijzigd bij art. 14 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017

¹[Afdeling 8

Gebruik van dwangmiddelen¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 20 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 37. Bij het vervullen van zijn opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie kan ¹[elk lid van het operationeel kader]¹, rekening houdend met de risico's die zulks meebrengt, geweld gebruiken om een wettig doel na te streven dat niet op een andere wijze kan worden bereikt.

Elk gebruik van geweld moet redelijk zijn en in verhouding tot het nagestreefd doel.

Aan elk gebruik van geweld gaat een waarschuwing vooraf, tenzij dit gebruik daardoor onwerkzaam zou worden.

▶1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 15 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

¹[**Art. 37bis.** Onverminderd de bepalingen van artikel 37, mogen de ²[leden van het operationeel kader]² enkel in de volgende gevallen een persoon boeien:

1° bij de overbrenging, de uithaling en de bewaking van gedetineerden;

2° bij de bewaking van een persoon die het voorwerp uitmaakt van een ³[gerechtelijke vrijheidsbeneming of bestuurlijke arrestatie]³, als het noodzakelijk wordt beschouwd, gelet op de omstandigheden onder meer op grond van:

– ⁴[het gedrag van de persoon bij of tijdens de vrijheidsbeneming];⁴

– diens gedrag bij vroegere vrijheidsberovingen;

– de aard van het gepleegd misdrijf;

– de aard van de veroorzaakte storing van de openbare orde;

– het verzet of geweld tegen de ⁵[vrijheidsbeneming]⁵;

– het ontvluchtingsgevaar;

– het gevaar dat betrokkene voor zichzelf, voor de politiebtenaar, agent van politie of derden vormt;

– het gevaar dat betrokkene zal trachten bewijzen te vernietigen of schade te veroorzaken.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 61 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

▶2. – Inleidende zin gewijzigd bij art. 16 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

▶3. – 2°, inleidende zin, gewijzigd bij art. 22, a), wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

▶4. – 2°, eerste streepje, vervangen bij art. 22, b), wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

▶5. – 2°, vijfde streepje, gewijzigd bij art. 22, c), wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

Art. 38. Onverminderd de bepalingen van artikel 37, kunnen de ¹[leden van het operationeel kader]¹ slechts gebruik maken van vuurwapens tegen personen in de volgende gevallen:

1° in het geval van wettige verdediging in de zin van de artikelen 416 en 417 van het Strafwetboek;

2° tegen gewapende personen of in de richting van voertuigen aan boord waarvan zich gewapende personen bevinden, in geval van misdaad of van een op heterdaad ontdekt wanbedrijf in de zin van artikel 41 van het Wetboek van Strafvordering, welke misdaad of welk wanbedrijf met geweld zijn gepleegd, indien redelijkerwijze mag aangenomen worden dat die personen in het bezit zijn van vuurwapens klaar voor gebruik en dat zij deze wapens zullen gebruiken tegen personen;

3° wanneer in het geval van volstreekte noodzakelijkheid, de ²[leden van het operationeel kader]² ³[...] de aan hun bescherming toevertrouwde personen, posten, vervoer van gevaarlijke goederen of plaatsen op geen andere wijze kunnen verdedigen.

In dit geval mogen de vuurwapens slechts gebruikt worden overeenkomstig de richtlijnen en onder verantwoordelijkheid van een officier van bestuurlijke politie;

4° wanneer in het geval van volstreekte noodzakelijkheid, de ⁴[leden van het operationeel kader]⁴ ⁵[...] de personen die aan hun bescherming zijn toevertrouwd in het raam van de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie op geen andere wijze kunnen verdedigen.

In dit geval mogen de vuurwapens enkel worden gebruikt overeenkomstig de richtlijnen en onder verantwoordelijkheid van een officier van gerechtelijke politie.

Het gebruik van wapens geregeld in 2°, 3° en 4°, geschiedt eerst na waarschuwing met luide stem of met enig

ander beschikbaar middel, een waarschuwingsschot inbegrepen, tenzij dit gebruik daardoor onwerkzaam zou worden.

- 1. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 17 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)
►2. – Lid 1, 3°, al. 1, gewijzigd bij art. 17 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)
►3. – Lid 1, 3°, al. 1, gewijzigd bij art. 188, 1°, wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, *err.*, *B.S.*, 6 april 2001)
►4. – Lid 1, 4°, gewijzigd bij art. 17 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)
►5. – Lid 1, 4°, gewijzigd bij art. 188, 2°, wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, *err.*, *B.S.*, 6 april 2001)

Art. 39. ¹[...]¹

- 1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 189 wet 7 december 1998, *B.S.*, 5 januari 1999, inwerkingtreding: 1 januari 2001 (art. 260, lid 6, zoals gewijzigd bij art. 55 wet 27 december 2000, *B.S.*, 6 januari 2001, *err.*, *B.S.*, 6 april 2001)

►¹[Afdeling 9

Processen-verbaal]¹

- 1. Opschrift ingevoegd bij art. 21 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 40. ¹[§ 1. De klachten en aangiften die worden ingediend bij de leden van het operationeel kader evenals de inlichtingen die zij hebben verkregen en de vaststellingen die zij gedaan hebben in verband met misdrijven, alsook de vaststellingen gedaan door de leden van het administratief en logistiek kader bedoeld in artikel 118 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, wanneer zij gemachtigd zijn om processen-verbaal op te stellen, maken het voorwerp uit van processen-verbaal die aan de bevoegde gerechtelijke overheid worden overgezonden.

De processen-verbaal worden opgesteld in gematerialiseerde of gedematerialiseerde vorm.

§ 2. Het gedematerialiseerde proces-verbaal wordt door de verbalisant ondertekend door middel van een gekwalificeerde elektronische handtekening.

§ 3. In afwijking van § 2 wordt een geavanceerd elektronisch zegel als elektronische handtekening gebruikt:

1° wanneer de verbalisant wettelijk niet gehouden is zich bij naam te identificeren in het proces-verbaal;

2° voor de processen-verbaal met betrekking tot de vaststellingen verricht in het kader van artikelen 62 en 65, § 1, van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer;

3° voor bepaalde categorieën processen-verbaal met betrekking tot bepaalde strafbare feiten die, afhankelijk van de aard van de feiten en omstandigheden van de zaak, niet of nog niet worden vervolgd door het openbaar ministerie.

Het College van procureurs-generaal bepaalt deze categorieën in een richtlijn.

De processen-verbaal ondertekend met behulp van een geavanceerd elektronisch zegel worden gelijkgesteld met de processen-verbaal ondertekend met behulp van een handgeschreven handtekening.

De Koning bepaalt de veiligheidsmaatregelen en de minimale technische normen waaraan politie-informaticasystemen moeten voldoen die het geavanceerd elektronisch zegel produceren, evenals de vermeldingen die voorko-

men in het geavanceerd elektronisch zegel en in de gekwalificeerde elektronische handtekening.

§ 4. Er wordt een systeem voor het beheer van de toegangen tot de systemen voor de verwerking van de processen-verbaal ingevoerd om te verzekeren dat alleen de gemachtigde personen na authenticatie beschikken over een toegang of een schrijfrecht in deze systemen.

De systemen voor de verwerking van de processen-verbaal maken het voorwerp uit van veiligheidsmaatregelen die de vertrouwelijkheid, de beschikbaarheid, de traceerbaarheid en de integriteit van deze systemen en van de gegevens van de processen-verbaal verzekeren.

De elektronische of handmatige doorgifte van de processen-verbaal moet worden beveiligd volgens de regels van de kunst.

§ 5. De voorkeur gaat uit naar de elektronische doorgifte van de gedematerialiseerde processen-verbaal aan de bevoegde gerechtelijke overheid.

De Minister van Justitie en het College van procureurs-generaal bepalen door middel van een gemeenschappelijke richtlijn de nadere regels van deze elektronische doorgifte en de datum waarop de doorgifte van de elektronisch ondertekende processen-verbaal aanvang neemt.¹ ²...⁵

- 1. – Na wijziging, vervangen bij art. 60 wet 25 mei 2018, *B.S.*, 30 mei 2018

◊ 2. – Een ambtshalve, zonder opdracht van de Procureur des Konings of van de onderzoeksrechter, door een lid van de federale politie van de gerechtelijke dienst van een arrondissement opgesteld proces-verbaal houdende de vaststelling van een gemeenrechtelijk misdrijf is een daad van onderzoek die de verjaring van de strafvordering stuit (Cass., 28 maart 2006, P.05.1705.N).

◊ 3. – Informatie over nog te plegen of reeds gepleegde maar nog niet aan het licht gebrachte strafbare feiten, die dusdanig concreet is dat die feiten een in tijd en ruimte bepaalbaar misdrijf gaan vormen, houdt geen verband met de in art. 28bis, § 2, Sv. bedoelde gegevensverwerking, maar verplicht tot het opstellen van een proces-verbaal overeenkomstig art. 40 wet Politieambt, het vatten van de daders en het verzamelen van bewijzen; ongeacht de omstandigheid dat daarbij ook gegevens moeten worden ingezameld als bijkomend bewijsmateriaal of tot identificatie van de daders, vormen die opsporings geen proactieve recherche, die een voorafgaande geschreven toestemming zouden behoeven (Cass., 2 oktober 2007, P.07.0685.N).

◊ 4. – De politieambtenaren en het openbaar ministerie worden geacht loyaal op te treden en het komt aan de partijen toe aannemelijk te maken dat de politie en het openbaar ministerie voor hen relevante informatie niet hebben opgenomen of laten opnemen in een proces-verbaal en dat dit hun recht van verdediging heeft geschaad; de rechter oordeelt daarover onaanastbaar in feite (Cass., 2 juni 2015, P.15.0263.N).

◊ 5. – Het staat aan de politieambtenaren die met schriftelijke machtiging van het openbaar ministerie een proactief onderzoek voeren, om indien dit onderzoek concrete informatie oplevert over een in de tijd en in de ruimte bepaalde misdrijf, onder de verantwoordelijkheid van het openbaar ministerie, daarover proces-verbaal op te stellen overeenkomstig artikel 40 Wet Politieambt, daders te vatten en bewijzen te verzamelen; slechts die informatie die relevant is met betrekking tot het misdrijf waarvoor dit proces-verbaal wordt opgesteld, moet worden vermeld en informatie die geen betrekking heeft op dit misdrijf moet niet worden vermeld (Cass., 2 juni 2015, P.15.0263.N).

►¹[Afdeling 10

Identificatie en legitimatie]¹

- 1. Opschrift ingevoegd bij art. 22 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 41. ¹[§ 1. Alle ²[leden van het operationeel kader]² in functie dienen in alle omstandigheden te kunnen worden geïdentificeerd.

³[Leden van het operationeel kader]³ in uniform dragen een naamplaatje dat op zichtbare en leesbare wijze is aangebracht op een welbepaalde plaats van hun uniform.

Voor bepaalde interventies kunnen de korpschef, de commissaris-generaal, de directeur-generaal of hun afgevaardigde evenwel beslissen het naamplaatje te vervangen door een interventienummer.

De ⁴[leden van het operationeel kader]⁴ die in burgerkledij tegenover een persoon optreden, of ten minste een van hen, dragen een armband die op zichtbare en leesbare wijze het interventienummer vermeldt waarvan zij houder zijn, behalve wanneer de omstandigheden het niet toelaten.

Wanneer de persoon tegenover wie zij optreden hierom verzoekt, doen de ⁵[leden van het operationeel kader]⁵ van hun hoedanigheid blijken door middel van het legitimatiebewijs waarvan zij houder zijn, behalve wanneer de omstandigheden het niet toelaten.

Hetzelfde geldt wanneer ⁶[leden van het operationeel kader]⁶ in uniform zich aanmelden aan de woning van een persoon.

⁷[Het in het derde lid bedoelde interventienummer staat uit vijf cijfers die afgeleid zijn van het identificatienummer van ⁸[het lid van het operationeel kader]⁸.]

De Koning legt de nadere regels vast die de identificatie, in alle omstandigheden, van de ⁹[leden van het operationeel kader]⁹ mogelijk maken.

§ 2. *Verminderd artikel 47bis*, § 1, 3, van het Wetboek van strafvordering, staat de naam van de ¹⁰[leden van het operationeel kader]¹⁰ niet vermeld in de aanvankelijke voor die gelegenheden opgestelde processen-verbaal indien zij optreden onder een interventienummer met toepassing van § 1.¹ ¹¹

►1. – Vervangen bij art. 2 wet 4 april 2014, *B.S.*, 28 mei 2014, inwerkingtreding: 9 mei 2016 (art. 91 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016)

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 18, 1°, wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

►3. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 18, 2°, wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

►4. – § 1, lid 4, gewijzigd bij art. 18, 3°, wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

►5. – § 1, lid 5, gewijzigd bij art. 18, 2°, wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

►6. – § 1, lid 6, gewijzigd bij art. 18, 4°, wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

►7. – § 1, lid 7, vervangen bij art. 12 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016

►8. – § 1, lid 7, gewijzigd bij art. 18, 5°, wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

►9. – § 1, lid 8, gewijzigd bij art. 18, 6°, wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

►10. – § 2 gewijzigd bij art. 18, 7°, wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

◻ 11. – Zie Omzendbrief GPI 5, 4 april 2001 betreffende de nieuwe legitimatiekaart van de politieambtenaren en de hulpagenten van politie. – Praktische regeling, *B.S.*, 25 april 2001

◻ 12. – Zie K.B. 21 februari 2002 betreffende de legitimatiekaarten van de politieambtenaren en van de hulpagenten van politie van de federale politie en van de lokale politie, *B.S.*, 9 april 2002

►1[Afdeling 11

Bijstand bij de uitvoering van de opdrachten en «sterke arm»¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 23 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 42. Wanneer hij in gevaar gebracht wordt bij het vervullen van zijn opdracht of wanneer personen in gevaar zijn, kan ieder ¹[lid van het operationeel kader]¹ de hulp of bijstand vorderen van de ter plaatse aanwezige personen en in geval van absolute noodzaak kan hij eveneens de hulp of bijstand vorderen van enig ander nuttig persoon.

De gevorderde hulp of bijstand mag de persoon die ze verleent niet in gevaar brengen. ²

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 19 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

◻ 2. – Het arrest dat overweegt dat de Staat, die, met toepassing van art. 42 wet 5 augustus 1992 ieder politieambtenaar toestaat de hulp of bijstand te vorderen van een nuttig persoon, een voertuig heeft toevertrouwd aan een persoon met het verzoek het te depanneren, ervoor dient te zorgen dat hij een einde maakt aan de door hem geschapen toestand van stalling van het voertuig, verantwoordt naar recht zijn beslissing dat de Staat aan die persoon de stallingskosten van het voertuig moet betalen (Cass., 11 september 2009, C.08.0277.F.)

Art. 43. Bij het vervullen van hun opdrachten verlenen de ¹[leden van het operationeel kader]¹ elkaar te allen tijde wederzijdse bijstand en zorgen zij voor een doeltreffende samenwerking.

►2[...]²

Bij onmiddellijk gevaar voor personen en indien zijn middelen ontoereikend blijken, kan ieder officier van bestuurlijke politie van een bepaalde politiedienst de bijstand vorderen van andere bevoegde ³[leden van het operationeel kader]³.

De gevorderde politiedienst brengt de overheid onder wiens gezag hij ressorteert hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 20 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

►2. – Lid 2 opgeheven bij art. 17 wet 17 november 1998, *B.S.*, 11 december 1998, inwerkingtreding: 1 maart 1999 (art. 1, lid 1, K.B. 1 februari 1999, *B.S.*, 13 februari 1999)

►3. – Lid 3 gewijzigd bij art. 20 wet 12 november 2017, *B.S.*, 27 november 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 22, lid 1)

Art. 44. De politiediensten lenen de sterke arm wanneer zij daartoe wettelijk worden gevorderd.

Zij kunnen eveneens worden belast met het betekenen en ten uitvoer leggen van gerechtelijke bevelen.

Wanneer de politiediensten worden gevorderd om aan de officieren van gerechtelijke politie en aan de ministeriële ambtenaren de sterke arm te lenen, staan zij hen bij om hen te beschermen tegen geweld daden en feitelijkheden die tegen hen kunnen worden gepleegd of om hen in staat te stellen de moeilijkheden weg te nemen waardoor zij zouden worden belet hun opdracht te vervullen.

►1[Afdeling ►2[12]²

Het informatiebeheer¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. Opschrift hernoemd bij art. 24 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Onderafdeling 1

Algemene regels betreffende het informatiebeheer¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 5 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1[Art. 44/1. § 1. In het kader van de uitoefening van hun opdrachten, bedoeld in ►2[hoofdstuk III]², afdeling 1, kunnen de politiediensten informatie en persoonsgegevens verwerken voor zover deze laatste toereikend, terzake dienend en niet overmatig van aard zijn in het licht van de doeleinden van bestuurlijke en van gerechtelijke politie waarvoor ze verkregen worden en waarvoor ze later verwerkt worden.

§ 2. Met het oog op het uitoefenen van hun opdrachten mogen de politiediensten, volgens de door de Koning bepaalde nadere regels, na advies van de Commissie ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 6 van de wet van 8 december

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 44/2)

1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, verzamelen en verwerken.

§ 3. Wanneer de politiediensten in het kader van de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie kennis krijgen van persoonsgegevens en informatie die van belang zijn voor de uitoefening van de gerechtelijke politie, stellen zij de bevoegde gerechtelijke overheden daarvan onverwijld, zonder enige beperking en met schriftelijke bevestiging in kennis.

§ 4. Wanneer de politiediensten in het kader van de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie kennis krijgen van persoonsgegevens en informatie die van belang zijn voor de uitoefening van de bestuurlijke politie en die aanleiding kunnen geven tot beslissingen van bestuurlijke politie, stellen zij de bevoegde bestuurlijke politieoverheden daarvan onverwijld, zonder enige beperking en met schriftelijke bevestiging in kennis, behoudens wanneer dit de uitoefening van de strafvordering in het gedrang kan brengen, maar onverminderd de maatregelen die noodzakelijk zijn in geval van een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de bescherming van personen en van de openbare veiligheid of gezondheid.]¹ ²3

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 6 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 25 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

◊ 3. – Artikel 17 Wet Bescherming Persoonlijke Levenssfeer legt aan de verantwoordelijke van geautomatiseerde verwerking van gegevens de verplichting op daarvan voorafgaandelijk aangifte te doen bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer; noch het gegeven dat de politiediensten op grond van artikel 44/1 Wet Politieambt persoonsgegevens mogen verwerken noch de aan de politiediensten door het koninklijk besluit van 4 juni 2003 houdende afwijking van de machtiging bedoeld in artikel 36bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, ten gunste van de algemene nationale gegevensbank van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, verleende vrijstelling van machtiging van het sectoraal comité voor de federale overheid voor het verrichten van elektronische mededelingen hebben tot gevolg dat er geen voorafgaande aangifte moet worden gedaan van verwerkingen als bedoeld door artikel 17 Wet Bescherming Persoonlijke Levenssfeer (Cass., 26 mei 2015, P. 14.0069.N).

►1[Art. 44/2. ►2[§ 1.]² Wanneer de uitoefening van de opdrachten van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie vereist dat de politiediensten de persoonsgegevens en de informatie bedoeld in artikel 44/1 structureren zodat ze rechtstreeks kunnen worden teruggevonden, worden deze verwerkt in een operationele politionele gegevensbank die behoort tot een van de in het tweede lid bedoelde categorieën van gegevensbanken volgens de eigen doelstellingen van elke categorie van gegevensbanken.

De categorieën van operationele politionele gegevensbanken zijn:

1° de Algemene Nationale Gegevensbank, hierna «A.N.G.» genoemd;

2° de basisgegevensbanken;

3° de bijzondere gegevensbanken.

De in het eerste lid bedoelde doelstellingen worden respectievelijk nader bepaald in de artikelen 44/7, 44/11/2, § 1 en 44/11/3, § 2.]¹

►3[§ 2. Wanneer de gezamenlijke uitoefening door alle of een deel van de overheden, organen, organismen, diensten, directies of de commissie bedoeld in artikel 44/11/3ter, elk binnen het kader van hun wettelijke bevoegdheden, van de opdrachten ter voorkoming en ter opvolging van het terrorisme in de zin van artikel 8, 1°, b) van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen-

en veiligheidsdienst, of het extremisme in de zin van artikel 8, 1°, c) van dezelfde wet wanneer dat tot terrorisme kan leiden, vereist dat deze de persoonsgegevens en de informatie met betrekking tot deze opdrachten structureren zodat ze rechtstreeks kunnen worden teruggevonden, worden deze persoonsgegevens en informatie verwerkt in een of meerdere gemeenschappelijke gegevensbanken.

De voorwaarden van de oprichting van de gemeenschappelijke gegevensbanken en van de verwerking van persoonsgegevens en informatie in deze gegevensbanken worden bepaald in artikel 44/11/3bis.

Artikel 139, tweede lid, van het Strafwetboek is van toepassing op de gemeenschappelijke gegevensbanken.]³

►4[§ 3. Wanneer in de uitvoering van de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie, technische hulpmiddelen worden gebruikt om automatisch persoonsgegevens en informatie van technische aard te verzamelen, zodanig gestructureerd dat zij rechtstreeks kunnen worden teruggevonden, worden deze gegevens verwerkt in een technische gegevensbank.

Een technische gegevensbank wordt gecreëerd ingevolge het gebruik van:

1° intelligente camera's voor de automatische nummerplaattherkenning;

2° intelligente systemen voor de automatische nummerplaattherkenning.

Onder intelligente systemen voor de automatische nummerplaattherkenning wordt verstaan elke intelligente software die het mogelijk maakt om automatisch de door camera's geregistreerde beelden te verwerken, om de nummerplaatgegevens eruit te halen op basis van bepaalde vooropgestelde criteria.

Een technische gegevensbank kan zowel op lokaal als op nationaal niveau gecreëerd worden.

De voorwaarden voor de oprichting van dit type van gegevensbank en de voorwaarden voor de verwerking van de persoonsgegevens en informatie die hierin worden bijgehouden worden verder bepaald in artikelen 44/11/3sexies tot 44/11/3decies.]⁴

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 7 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – § 1 genummerd bij art. 7 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►3. – § 2 toegevoegd bij art. 7 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►4. – § 3 toegevoegd bij art. 26 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Onderafdeling 2

De consultant voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 8 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1[Art. 44/3. § 1. De verwerking van de persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/1 met inbegrip van deze uitgevoerd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 gebeurt overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en zonder afbreuk te doen aan de wet van 24 juni 1955 betreffende de archieven.

Deze persoonsgegevens en de in artikel 44/2 bedoelde informatie staan in rechtstreeks verband met de finaliteit van de verwerking.

Elke politiezone ►2[en het commissariaat-generaal, elke directeur-generaal]² en elke directie van de federale politie die persoonsgegevens en informatie bedoeld in artikel 44/

1, met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in ^{¶3}[artikel 44/2, § 1]³ ^{¶4}[en § 3]⁴, verwerkt, wijst een consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan.

Deze consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan zijn functies uitoefenen voor verschillende lokale politiezones of voor verschillende directies^{¶5}, algemene directies en het commissariaat-generaal⁵ van de federale politie.

De consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt meer in het bijzonder belast met:

1° het verstrekken van deskundige adviezen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging van persoonsgegevens en informatie en inzake hun verwerking;

2° het opstellen, het toepassen, het bijwerken en het controleren van een beleid inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

3° de uitvoering van de andere opdrachten inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging die door de Koning worden bepaald of die hem respectievelijk door zijn korpschef of zijn directeur^{¶6}, zijn directeur-generaal of de commissaris-generaal⁶ worden toevertrouwd.

De consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is ook belast met de contacten met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Hij oefent zijn taken volledig onafhankelijk uit. Hij brengt rechtstreeks verslag uit aan de korpschef van de lokale politie indien hij tot de lokale politie behoort of aan de directeur^{¶7}, aan de directeur-generaal of aan de commissaris-generaal⁷ indien hij tot de federale politie behoort.

De Koning kan nadere regels bepalen volgens dewelke de consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zijn opdrachten uitvoert.

^{¶8}§ 1/1. Een consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt gezamenlijk door de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie aangewezen voor de persoonsgegevens en de informatie die verwerkt worden in het kader van de gemeenschappelijke gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 2. Hij is voor deze gegevensbanken belast met de opdrachten bedoeld in § 1, vijfde lid, en meer in het bijzonder waakt hij over de algemene voorwaarden voor de rechtmatigheid van de verwerking zoals bepaald in de artikelen 4 tot 8 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Deze consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is tevens belast met de contacten met het Orgaan en het Comité bedoeld in artikel 44/6, tweede lid.

Hij oefent zijn taken volledig onafhankelijk uit ten overstaan van de overheden, organen, organismen, diensten, directies of de commissie bedoeld in artikel 44/11/3ter. Hij brengt rechtstreeks verslag uit aan de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie.

De functie van consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer mag noch uitgevoerd worden door de beheerder noch door de operationeel verantwoordelijke respectievelijk bedoeld in artikel 44/11/3bis, § 9 en 10.

Na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan de Koning nadere regels bepalen volgens dewelke de consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zijn opdrachten uitvoert onder meer in het kader van zijn relatie met de overheden, organen, organismen, diensten, directies of commissies bedoeld in artikel 44/11/3ter.⁸

§ 2. Er wordt een platform gecreëerd, genaamd «platform voor de veiligheid en de bescherming van de gegevens».

Dit platform wordt belast met het waken over de gecoördineerde realisatie van het werk van de consulenten voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De samenstelling en de nadere werkingsregels van dit platform worden door de Koning bepaald.⁹

^{¶1} – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 9 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

^{¶2} – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 38, 1°, wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 april 2014 (art. 47)

^{¶3} – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 8, 1°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

^{¶4} – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 27 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

^{¶5} – § 1, lid 4, gewijzigd bij art. 38, 2°, wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 april 2014 (art. 47)

^{¶6} – § 1, lid 5, 3°, gewijzigd bij art. 38, 3°, wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 april 2014 (art. 47)

^{¶7} – § 1, lid 7, gewijzigd bij art. 38, 4°, wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 april 2014 (art. 47)

^{¶8} – § 1/1 ingevoegd bij art. 8, 2°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

^{¶9} – Zie K.B. 6 december 2015 betreffende de consulenten voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het platform voor de veiligheid en de bescherming van de gegevens, *B.S.*, 28 december 2015

^{¶10} – Zie K.B. 21 juli 2016 betreffende de gemeenschappelijke gegevensbank Foreign Terrorist Fighters en tot uitvoering van sommige bepalingen van de afdeling 1bis «Het informatiebeheer» van hoofdstuk IV van de wet op het politieambt, *B.S.*, 22 september 2016

^{¶1}[Art. 44/4. § 1. De persoonsgegevens en de informatie bedoeld in artikel 44/1 met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 met betrekking tot de opdrachten van bestuurlijke politie worden verwerkt onder het gezag van de Minister van Binnenlandse Zaken.

Onverminderd de eigen bevoegdheden van de gerechtelijke overheden, worden de persoonsgegevens en de informatie bedoeld in artikel 44/1 met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 met betrekking tot de opdrachten van gerechtelijke politie verwerkt onder het gezag van de Minister van Justitie.

§ 2. De Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie bepalen, elk binnen het kader van hun bevoegdheden, bij richtlijn de maatregelen die nodig zijn om het beheer en de veiligheid, waaronder in het bijzonder de aspecten met betrekking tot de betrouwbaarheid, de vertrouwelijkheid, de beschikbaarheid, de traceerbaarheid en de integriteit van de persoonsgegevens en de informatie die worden verwerkt in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, te verzekeren.

De korpschefs voor de lokale politie en ^{¶2}[de commissaris-generaal, de directeurs-generaal en] ^{¶2}de directeurs voor de federale politie staan borg voor de goede uitvoering van deze richtlijnen ^{¶3}[voor wat de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 1 ^{¶4}[en § 3, ^{¶4}betreft].

^{¶5}[De beheerder waarborgt de goede uitvoering van deze richtlijnen voor wat de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 2, betreft.]

§ 3. De Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie bepalen, elk binnen het kader van hun bevoegdheden, bij richtlijn de toereikende, terzake dienende en niet overmatige maatregelen met betrekking tot de koppeling van de

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 44/5)

gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten wettelijk toegang hebben in het kader van de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke en van gerechtelijke politie.¹

⁶[§ 4. De Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie bepalen bij gemeenschappelijke richtlijn de toereikende, terzake dienende en niet overmatige maatregelen met betrekking tot de koppeling of correlatie van de technische gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 3, met de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 1 en 2, of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden.

Deze gemeenschappelijke richtlijn houdt rekening met criteria inzake tijd, ruimte en frequentie van de koppelingen en correlaties. Zij wijst minstens de overheid aan die dit soort maatregelen toestaat, alsook de gegevensbanken die onderling kunnen worden verbonden.]⁶

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 10 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 39 wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 april 2014 (art. 47)

►3. – § 2, lid 2, aangevuld bij art. 9, 1°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►4. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 28, 1°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►5. – § 2, lid 3, ingevoegd bij art. 9, 2°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►6. – § 4 toegevoegd bij art. 28, 2°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Onderafdeling 3

Categorieën van in de A.N.G. en in de basisgegevensbanken geregistreerde persoonsgegevens]¹

►1. Opschrift, na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 11 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1[Art. 44/5. § 1. De persoonsgegevens die voor doeleinden van bestuurlijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in ²[artikel 44/2, § 1]², tweede lid, 1° en 2°, zijn:

1° de contactgegevens van de vertegenwoordigers van verenigingen die vrijwillig door laatstgenoemde worden meegedeeld of die openbaar beschikbaar zijn, om het beheer van gebeurtenissen mogelijk te maken;

2° de gegevens met betrekking tot de personen die betrokken zijn bij fenomenen van bestuurlijke politie waaronder verstaan wordt het geheel van problemen die de openbare orde verstoren en die gepaste maatregelen van bestuurlijke politie vereisen omdat zij van dezelfde aard en terugkerend zijn, door dezelfde personen gepleegd worden of gericht zijn op dezelfde categorieën van slachtoffers of plaatsen;

3° de gegevens met betrekking tot de leden van een nationale of internationale groepering die de openbare orde zoals bedoeld in artikel 14 zou kunnen verstoren;

4° de gegevens met betrekking tot de personen die schade kunnen toebrengen aan te beschermen personen of roerende en onroerende goederen en de gegevens met betrekking tot de personen die er het doelwit van kunnen uitmaken;

5° de gegevens met betrekking tot de in de artikelen 18 tot 21 bedoelde personen;

6° de gegevens met betrekking tot de personen die geregistreerd zijn inzake gerechtelijke politie voor een strafbaar feit dat gepleegd werd in het kader van de openbare ordehandhaving.

De gegevens bedoeld in deze paragraaf omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale politionele samenwerking in strafzaken.

§ 2. De lijst met de fenomenen bedoeld in § 1, 2° en de groeperingen bedoeld in § 1, 3°, wordt minstens jaarlijks uitgewerkt door de Minister van Binnenlandse Zaken, op basis van een gezamenlijk voorstel van de federale politie, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 3. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in ³[artikel 44/2, § 1]³, tweede lid, 1° en 2°, zijn:

1° de gegevens met betrekking tot de verdachten van een strafbaar feit en de veroordeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de daders en verdachten van een door de politie vastgestelde administratief gesanctioneerde inbreuk;

3° de gegevens met betrekking tot de personen die op verdachte wijze overleden zijn;

4° de gegevens met betrekking tot de vermiste personen;

5° de gegevens met betrekking tot de ontsnapte personen of de personen die gepoogd hebben te ontsnappen;

6° de gegevens met betrekking tot de strafuitvoering en de strafuitvoeringsmodaliteiten;

7° de gegevens met betrekking tot de getuigen van een strafbaar feit;

8° de gegevens met betrekking tot de personen bedoeld in artikel 102, 1° tot 3°, van het Wetboek van strafvordering;

9° de gegevens met betrekking tot de slachtoffers van een strafbaar feit.

§ 4. De persoonsgegevens die voor doeleinden van gerechtelijke politie verwerkt worden in de gegevensbanken bedoeld in ⁴[artikel 44/2, § 1]⁴, tweede lid, 2°, zijn bovendien:

1° de gegevens met betrekking tot de personen die zich burgerlijke partij hebben gesteld of de benadeelde personen;

2° de gegevens met betrekking tot de burgerrechtelijk aansprakelijke personen van een strafbaar feit.

§ 5. De in §§ 3 en 4 bedoelde gegevens omvatten eveneens de gegevens die verwerkt worden in het kader van de internationale gerechtelijke en politionele samenwerking in strafzaken.

§ 6. Wanneer de politie ambtshalve, door de betrokken persoon of zijn advocaat, bij toepassing van artikel 646 van het Wetboek van strafvordering of op enige andere wijze, kennis heeft van het feit dat de gegevens niet langer beantwoorden aan de voorwaarden om verwerkt te worden in het kader van de §§ 1, 3 of 4, worden deze gegevens bijgewerkt.]¹

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 12 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014, inwerkingtreding § 3, 9°: door de Koning te bepalen en ten laatste twee jaren na de inwerkingtreding van de andere bepalingen van deze wet (art. 57, lid 1)

►2. – § 1, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 10 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►3. – § 3, inleidende zin, gewijzigd bij art. 10 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►4. – § 4, inleidende zin, gewijzigd bij art. 10 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►1[Onderafdeling 4

Het Controleorgaan op de politionele informatie]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 13 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1[Art. 44/6. De controle op de verwerking van de informatie en de gegevens bedoeld in artikel 44/1, met inbegrip van deze ingevoegd in de gegevensbanken bedoeld in

²[artikel 44/2, § 1]² ³[en § 3]³, wordt door het Controleorgaan op de politionele informatie verzekerd.]¹

⁴[Met eerbied voor de uitoefening van hun respectievelijke bevoegdheden, wordt de controle op de verwerking van de in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 2, vervatte informatie en persoonsgegevens gezamenlijk verzekerd door:

a) het Controleorgaan op de politionele informatie;

b) het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, bedoeld in artikel 28 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse.]⁴

⁵[Zij kunnen op elk moment de aanbevelingen uitvoeren die zij noodzakelijk achten voor de in de gemeenschappelijke gegevensbanken uitgevoerde verwerkingen.]⁵

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 14 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 11, 1°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►3. – Lid 1 gewijzigd bij art. 29 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►4. – Lid 2 toegevoegd bij art. 11, 2°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►5. – Lid 3 toegevoegd bij art. 11, 2°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

¹[Onderafdeling 5

De A.N.G.]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 15 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

¹[Art. 44/7. De A.N.G. is de politionele gegevensbank die de gegevens bedoeld in artikel 44/5 en de informatie bevat die voor het geheel van de politiediensten nodig zijn om hun opdrachten uit te oefenen en die het mogelijk maakt:

1° de personen bedoeld in artikel 44/5, §§ 1 en 3, te identificeren;

2° de personen die toegang hebben tot de A.N.G. te identificeren;

3° de politionele persoonsgegevens en informatie te coördineren en te kruisen;

4° de antecedenten van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie op nationaal niveau te controleren;

5° de door de politiediensten uitgevoerde controles te ondersteunen door aan te geven welke maatregelen moeten genomen worden, hetzij op basis van een beslissing van de bevoegde overheden van bestuurlijke of van gerechtelijke politie, hetzij op basis van het bestaan van antecedenten van bestuurlijke of van gerechtelijke politie;

6° de bepaling en de uitvoering van het politie- en veiligheidsbeleid te ondersteunen.

Wat de registratie in de A.N.G. betreft van de gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, 1°, met betrekking tot een minderjarige jonger dan 14 jaar, is de toestemming van de bevoegde magistraat vereist.

De politiediensten zenden ambtshalve de in het eerste lid bedoelde gegevens en informatie aan de A.N.G. toe.]¹

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 16 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

¹[Art. 44/8. In afwijking van artikel 44/7, derde lid, wordt de verplichting tot voeding van de A.N.G. uitgesteld wanneer en zolang de bevoegde magistraat, met instemming van de federale procureur, meent dat deze voeding de uitoefening van de strafvordering of de veiligheid van een persoon in het gedrang kan brengen. In voorkomend geval kan de federale procureur de regels voor deze afwijking bepalen.

De federale procureur gaat op regelmatige tijdstippen de noodzaak tot behoud van het uitstel van de voeding van de A.N.G. na.]¹

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 17 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

¹[Art. 44/9. § 1. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, verwerkt in de A.N.G. voor doeleinden van bestuurlijke politie, worden gearchiveerd wanneer zij ontoereikend, niet ter zake dienend of overmatig van aard zijn, en in ieder geval:

1° voor de persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 1°, drie jaar vanaf de laatste registratie;

2° voor de persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 2° tot 6°, vijf jaar vanaf de laatste registratie;

De gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 1, 2° tot 6°, worden niet gearchiveerd zolang:

a) er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke overheid; of

b) de gegevens betreffende de betrokkene die in de A.N.G. verwerkt worden op basis van artikel 44/5, § 3, 1°, 2° of 6°, niet gearchiveerd werden met toepassing van § 2, a), 2°.

§ 2. De persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, verwerkt in de A.N.G. voor doeleinden van gerechtelijke politie, worden gearchiveerd wanneer zij ontoereikend, niet ter zake dienend of overmatig van aard zijn, en in ieder geval:

a) voor de in artikel 44/5, § 3, 1°, 2° en 6°, bedoelde personen:

1° een jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als overtreding gekwalificeerd feit betreft;

2° tien jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als wanbedrijf gekwalificeerd feit betreft, en dertig jaar vanaf de registratie van het feit wanneer het een als misdrijf gekwalificeerd feit betreft.

Wanneer door dezelfde persoon een nieuw feit wordt gepleegd terwijl de archiveringstermijn van het vorige feit of van één van de vorige feiten nog niet bereikt is, wordt de regel van het eerste lid toegepast op elk gepleegd feit en vindt de archivering van de persoonsgegevens voor het geheel van de feiten plaats wanneer de termijnen voor alle feiten bereikt zijn.

Wanneer een in artikel 44/5, § 3, 1°, 2° en 6°, bedoelde persoon die zich in de in het eerste lid, 2°, bedoelde voorwaarden bevindt, voor een periode van minstens 5 jaar het voorwerp uitmaakt van een effectieve gevangenisstraf, een terbeschikkingstelling van de regering of een internering, wordt de in het eerste lid, 2°, bedoelde bewaartermijn opgeschort ten belope van de duur van de straf of van de maatregel.

De gegevens bedoeld in artikel 44/5, § 3, worden niet gearchiveerd zolang:

– er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke overheid; of

– er een openstaand opsporings- of gerechtelijk onderzoek in de zin van de artikelen 28bis en 55 van het Wetboek van strafvordering is en waarvoor aan de politie onderzoeksopdrachten werden bevolen, zolang de politie niet onderzocht werd door de bevoegde magistraat over het eind van het genoemde opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek;

b) voor de in artikel 44/5, § 3, 4°, bedoelde personen, vijf jaar vanaf het ogenblik waarop de persoon teruggevonden werd;

c) voor de in artikel 44/5, § 3, 5°, bedoelde personen, tien jaar vanaf het ogenblik waarop de persoon opnieuw ²[van zijn vrijheid benomen] werd of vanaf de ontsnapingspoging;

d) voor de in artikel 44/5, § 3, 7° tot 9°, bedoelde personen, tien jaar vanaf de registratie van het laatste strafbaar feit waarvan zij getuige of slachtoffer zijn, met dien verstande dat de gegevens niet gearchiveerd worden zolang:

- er een te nemen maatregel is op basis van een beslissing van een bevoegde bestuurlijke of gerechtelijke overheid; of
- er een openstaand opsporings- of gerechtelijk onderzoek in de zin van de artikelen 28*bis* en 55 van het Wetboek van strafvordering is en waarvoor aan de politie onderzoeksoverdrachten werden bevolen, zolang de politie niet ingelicht werd door de bevoegde magistraat over het einde van het genoemde opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek.

De in artikel 44/5, § 3, 3°, bedoelde personen kunnen niet gearchiveerd worden zolang er een openstaand onderzoek is.

In afwijking van eerste lid, *a*) tot *d*) worden de gegevens met betrekking tot de in artikel 44/5, § 3, 1° tot 9°, bedoelde personen in ieder geval gearchiveerd vijf jaar vanaf de registratie van de laatste informatie betreffende een strafbaar feit, wanneer dit niet gelokaliseerd is in de tijd of in de ruimte.¹

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 18 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen en ten laatste twee jaren na de inwerkingtreding van de andere bepalingen van deze wet (art. 57, lid 1)

►2. – § 2, lid 1, *c*), gewijzigd bij art. 23 wet 31 oktober 2017, *B.S.*, 29 november 2017, inwerkingtreding: 29 november 2017 (art. 31)

►1[Art. 44/10. § 1. De persoonsgegevens en informatie die in de A.N.G. worden verwerkt voor doeleinden van bestuurlijke of van gerechtelijke politie worden gedurende dertig jaar gearchiveerd.

Na afloop van deze termijn, worden de persoonsgegevens en informatie gewist onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955.

§ 2. De archieven van de A.N.G. kunnen beperkt worden geraadpleegd voor de volgende doeleinden:

1° de kennisneming en de exploitatie van de anteceden ten inzake bestuurlijke of gerechtelijke politie in het kader van een onderzoek met betrekking tot een misdaad;

2° de hulp, in het kader van onderzoeken, bij de identificatie op basis van de vingerafdrukken van de personen bedoeld in artikel 44/5, § 3, 1°;

3° de ondersteuning bij het bepalen en het uitwerken van het politie- en veiligheidsbeleid;

4° op basis van een schriftelijke vraag van de Minister van Binnenlandse Zaken, de verdediging van de politiediensten in rechte en de opvolging van de processen in herziening waarbij in de A.N.G. vervatte gegevens betrokken zijn.

Het resultaat van de exploitatie van de archieven van de A.N.G. voor het in het eerste lid, 3° bedoelde doeleinde is geanonimiseerd.¹

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 19 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1[Art. 44/11. § 1. De A.N.G. wordt ontwikkeld en beheerd door een directie ²[van de algemene directie van het middelenbeheer en de informatie]² van de federale politie. ³[...]³

Deze directie wordt geleid door een directeur die wordt bijgestaan door een adjunct-directeur. Eén ervan is lid van de federale politie en de andere behoort tot de lokale politie.

De Koning bepaalt de nadere regels van hun aanwijzing.

§ 2. De politieambtenaren belast met het beheer van de A.N.G. worden aangewezen door de Koning na advies van het in artikel 44/6 bedoelde Controleorgaan.

Een benoeming, aanwijzing of herplaatsing wordt hen uitsluitend toegekend op initiatief of met het akkoord van de bevoegde minister en na advies van dit Controleorgaan. De nadere regels hiervan worden bepaald door de Koning.

Een tuchtrechtelijke procedure ten aanzien van deze politieambtenaren voor feiten gepleegd tijdens de duur van hun aanwijzing kan slechts worden ingesteld met instemming of op bevel van de Minister van Binnenlandse Zaken.

Het advies van het Controleorgaan wordt ingewonnen voor tuchtprocedures die niet door de minister bevolen worden.¹

►1. – Na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 20 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 40, 1°, wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 oktober 2014 (art. 47)

►3. – § 1, lid 2, opgeheven bij art. 40, 2°, wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 oktober 2014 (art. 47)

►1[Art. 44/11/1. Elk lid van de politiediensten dat, ofwel willens en wetens persoonsgegevens of informatie achterhoudt die van belang zijn voor de uitoefening van de strafvordering of persoonsgegevens of informatie van bestuurlijke politie die aanleiding kunnen geven tot het nemen van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van personen, van de openbare veiligheid of van de openbare gezondheid achterhoudt, ofwel willens en wetens nalaat de A.N.G. te voeden overeenkomstig artikel 44/7, zal worden gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot zes maanden en een geldboete van zesentwintig tot vijfhonderd euro of met één van die straffen alleen.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op dit misdrijf.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 21 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1[Onderafdeling 6

Basisgegevensbanken]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 22 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1[Art. 44/11/2. § 1. De basisgegevensbanken zijn de positionele gegevensbanken die opgericht worden ten behoeve van het geheel van de geïntegreerde politie en die tot doel hebben de opdrachten van bestuurlijke en van gerechtelijke politie uit te oefenen door de erin vervatte persoonsgegevens en informatie te exploiteren en door de bevoegde overheden te informeren over de uitoefening van deze opdrachten.

Deze gegevensbanken worden ontwikkeld door de in artikel 44/11, § 1, eerste lid, bedoelde directie ²[van de algemene directie van het middelenbeheer en de informatie]² van de federale politie

³[...]³

§ 2. De persoonsgegevens en informatie die worden verwerkt in de basisgegevensbanken zijn, met uitzondering van de persoonsgegevens en informatie die betrekking hebben op het beheer van onderzoeken, slechts beschikbaar en rechtstreeks raadpleegbaar door de politiediensten die ze geregistreerd hebben of de politiediensten die ze, wegens hun wettelijke opdrachten, moeten coördineren.

De gegevens die betrekking hebben op de opdrachten van bestuurlijke politie zijn toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf de dag van de registratie ervan.

De gegevens die betrekking hebben op de opdrachten van gerechtelijke politie zijn toegankelijk gedurende vijftien jaar vanaf de dag van de registratie ervan.

§ 3. Na het verstrijken van de termijn van vijftien jaar bedoeld in § 2, derde lid, zijn de persoonsgegevens en de informatie die enkel betrekking hebben op de opdrachten van gerechtelijke politie raadpleegbaar:

1° gedurende een nieuwe termijn van vijftien jaar en dit uitsluitend op basis van het notitienummer van het proces-verbaal, het nummer van het informatierapport of het dossiernummer;

2° gedurende een nieuwe termijn van dertig jaar en dit uitsluitend in het kader van een onderzoek betreffende misdaden.

§ 4. In afwijking van § 2, derde lid, en van § 3, zijn de gegevens en informatie betreffende de opdrachten van gerechtelijke politie met betrekking tot de niet-concrete feiten toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf hun registratie.

§ 5. In afwijking van § 2, derde lid, en van § 3, zijn de in de basisgegevensbanken verwerkte gegevens en informatie die betrekking hebben op de in het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg bepaalde misdrijven toegankelijk gedurende vijf jaar vanaf de registratie ervan.

§ 6. De in de basisgegevensbanken betreffende het beheer van de onderzoeken verwerkte gegevens en informatie over de onderzoeken die gevoerd worden in het kader van een opsporingsonderzoek in de zin van artikel 28bis van het Wetboek van strafvordering of in het kader van een gerechtelijk onderzoek in de zin van artikel 56 van het Wetboek van strafvordering waarvoor er aan de politie onderzoekopdrachten bevolen werden, zijn beschikbaar gedurende dertig jaar vanaf het ogenblik dat het eind van het onderzoek door de bevoegde magistraat aan de politie meegedeeld wordt.

In uitzonderlijke omstandigheden, kan de bevoegde procureur-generaal op met redenen omklede wijze beslissen dat bij het verstrijken van deze termijn, alle of een gedeelte van de onderzoeksgegevens die vervat zijn in een basisgegevensbank die betrekking heeft op de onderzoeken, bewaard dienen te blijven gedurende een nieuwe hernieuwbare periode van hoogstens tien jaar.

§ 7. Onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955 worden de persoonsgegevens en de informatie gewist na het verstrijken van de in dit artikel bedoelde termijnen.^{1]}

►1. – Ingevoegd bij art. 23 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014, inwerkingtreding § 2, lid 2 en § 3 tot 6: door de Koning te bepalen en ten laatste twee jaren na de inwerkingtreding van de andere bepalingen van deze wet (art. 57, lid 1)

►2. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 41, 1°, wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 oktober 2014 (art. 47)

►3. – § 1, lid 3, opgeheven bij art. 41, 2°, wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 oktober 2014 (art. 47)

►1[Onderafdeling 7

Bijzondere gegevensbanken]^{1]}

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 24 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1[Art. 44/11/3. § 1. In uitzonderlijke omstandigheden en voor de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie kunnen de korpschefs voor de lokale politie ^{2]}en de commissaris-generaal, de directeurs-generaal^{2]} en de directeurs voor de federale politie, voor bijzondere behoeften, bijzondere gegevensbanken oprichten waarvan zij de verantwoordelijke voor de verwerking zijn.

§ 2. De oprichting van een bijzondere gegevensbank wordt door minstens een van de volgende bijzondere behoeften verantwoord:

a) de noodzaak om persoonsgegevens en informatie te classificeren in de zin van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

b) de technische of functionele onmogelijkheid om de A.N.G. te voeden met alle of een gedeelte van de in deze gegevensbanken verwerkte persoonsgegevens en informatie;

c) het niet ter zake dienend of overmatige karakter van de centralisering van alle of een gedeelte van de persoonsgege-

vens of de informatie in de A.N.G., in het kader van de uitoefening van de opdrachten van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie.

§ 3. Voorafgaand aan haar oprichting, geeft de verantwoordelijke voor de verwerking de bijzondere gegevensbank aan bij het Controleorgaan bedoeld in artikel 44/6 dat binnen 30 dagen vanaf de ontvangst van de aangifte een advies uitvaardigt.

In het geval waarin het Controleorgaan aanbevelingen uitvaardigt met betrekking tot de bijzondere gegevensbank en de verantwoordelijke van de verwerking geen gevolg geeft aan deze aanbevelingen, zendt het Controleorgaan zijn analyse over aan de bevoegde minister en, in voorkomend geval, aan het College van procureurs-generaal.

§ 4. Onverminderd de registratie of de archivering van de gegevens in overeenstemming met de ^{3]}artikelen 44/2, § 1,^{3]} lid 2, 1°, en 44/10, worden de bijzondere gegevensbanken gewist van zodra de in § 1 bedoelde bijzondere behoeften verdwijnen.

§ 5. Het Controleorgaan houdt een centraal register van de bijzondere gegevensbanken bij.

Daarin wordt onder meer melding gemaakt van de data van oprichting en uitwissing van die gegevensbanken, van het positief of negatief karakter van het in § 3 bedoelde advies, van de verantwoordelijke voor de verwerking, van de voorwaarden inzake toegang alsmede van de wijze van mededeling van de daarin verwerkte gegevens en inlichtingen.

Dit centraal register is toegankelijk voor de Minister van Binnenlandse Zaken of zijn afgevaardigde, de Minister van Justitie of zijn afgevaardigde, de bevoegde controleoverheden, de gerechtelijke overheden, de overheden van bestuurlijke politie en de politiediensten.^{1]}

►1. – Ingevoegd bij art. 25 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 42 wet 26 maart 2014, *B.S.*, 31 maart 2014, inwerkingtreding: 1 april 2014 (art. 47)

►3. – § 4 gewijzigd bij art. 12 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►1[Onderafdeling 7bis

De gemeenschappelijke gegevensbanken]^{1]}

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 13 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

►1[Art. 44/11/3bis. § 1. Voor de gezamenlijke uitoefening van de opdrachten bedoeld in artikel 44/2, § 2, kunnen de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie gezamenlijk gemeenschappelijke gegevensbanken oprichten waarvan zij de verantwoordelijken voor de verwerking worden.

§ 2. De oprichting van een gemeenschappelijke gegevensbank wordt gemotiveerd door een van de volgende doeleinden:

1° de strategische, tactische of operationele noodzaak om gezamenlijk persoonsgegevens en informatie te verwerken voor het uitoefenen van de respectievelijke bevoegdheden van de overheden, organen, organismen, diensten, directies of de commissie bedoeld in artikel 44/2, § 2;

2° de hulp bij het nemen van beslissingen door de bestuurlijke overheden of de overheden van bestuurlijke politie of van gerechtelijke politie.

§ 3. Voorafgaand aan haar oprichting, doen de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie aangifte van de gemeenschappelijke gegevensbank alsook van de werkingsmodaliteiten, waaronder deze met betrekking tot de registratie van de gegevens en van de verschillende categorieën en types van persoonsgegevens en informatie die

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 44/11/3ter)

verwerkt worden bij het Comité en het Orgaan bedoeld in artikel 44/6, tweede lid, die gezamenlijk een advies uitbrengen binnen de 30 dagen vanaf de ontvangst van de aangifte.

§ 4. De gemeenschappelijke gegevensbanken maken de verwerking van verschillende categorieën van persoonsgegevens mogelijk onder meer met betrekking tot personen, groeperingen, organisaties en fenomenen die toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn in verhouding tot de opdrachten bedoeld in artikel 44/2, § 2, en de doeleinden bedoeld in § 2.

Voor elke gemeenschappelijke gegevensbank bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de types van verwerkte persoonsgegevens, de regels op het gebied van de verantwoordelijkheden op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de organen, diensten, overheden en organismen die gegevens verwerken, de regels op het gebied van de veiligheid van de verwerkingen, de regels van het gebruik, de bewaring en de uitwissing van de gegevens.

§ 5. Onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955, worden de in de gemeenschappelijke gegevensbanken bewaarde persoonsgegevens uitgewist vanaf het ogenblik dat de doeleinden bedoeld in § 2 verdwijnen, en ten laatste 30 jaar na de laatste verwerking.

Na de laatste verwerking wordt er minimaal om de drie jaar onderzocht of de persoonsgegevens nog steeds een rechtstreeks verband houden met een van de doeleinden van § 2. Indien dit niet het geval is, worden de gegevens uitgewist.

§ 6. Alle door de directies, diensten, organen, organismen, overheden of de commissie uitgevoerde verwerkingen in de gemeenschappelijke gegevensbanken maken het voorwerp uit van een oplijsting die bewaard wordt gedurende 30 jaar vanaf de in de gemeenschappelijke gegevensbanken uitgevoerde verwerking.

§ 7. De persoonsgegevens en de informatie die uitgewist moeten worden, kunnen gearchiveerd worden gedurende een termijn van maximum 30 jaar.

Na afloop van deze termijn, worden deze gegevens en informatie uitgewist onverminderd de archiefwet van 24 juni 1955.

De raadpleging van de archieven van een gemeenschappelijke gegevensbank mag slechts gebeuren in het kader van de volgende doeleinden:

1° de ondersteuning bij het bepalen en het uitwerken van het politie- en veiligheidsbeleid inzake terrorisme en extremisme dat tot terrorisme kan leiden;

2° de verwerking van de antecedenten in het kader van onderzoek met betrekking tot een terrorismemisdrijf;

3° de verdediging in rechte van de overheden bedoeld in artikel 44/11/3bis, § 2, 2°.

Het resultaat van de exploitatie van de archieven van de gemeenschappelijke gegevensbank voor het in het eerste lid, 1°, bedoelde doeleinde is geanonimiseerd.

§ 8. Bijkomende nadere beheersregels van de gemeenschappelijke gegevensbanken kunnen bepaald worden door een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

§ 9. Voor elke gemeenschappelijke gegevensbank wordt op gezamenlijk voorstel van de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie door de Koning een beheerder

aangewezen. Deze beheerder is belast met het technisch en functioneel beheer van de gemeenschappelijke gegevensbank.

De beheerder verzekert minstens de volgende opdrachten:

– het creëren en het ter beschikking stellen van de gemeenschappelijke gegevensbank door een beroep te doen op de noodzakelijke technische middelen op basis van de mogelijkheden die voortvloeien uit de ICT-omgeving eigen aan zijn dienst;

– het beheeren van de gemeenschappelijke gegevensbank en er het onderhoud van verzekeren;

– het in functionele regels vertalen van de door de ministers krachtens § 3 aangegeven nadere regels met betrekking tot de verwerking van de informatie;

– de technische normen bepalen en doen toepassen die noodzakelijk zijn voor de werking van de gemeenschappelijke gegevensbank;

– een advies op technisch en/of functioneel vlak verstrekken op vraag van de operationeel verantwoordelijke of van de consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

– de rechten en de toegangen organiseren tot de in de gemeenschappelijke gegevensbank te voeren verwerkingen;

– een documentatie en een technische ondersteuning aanbieden;

– het zowel op technisch als op functioneel vlak beheeren en behandelen van de rapportering van de veiligheidsincidenten.

§ 10. Voor elke gemeenschappelijke gegevensbank wordt op gezamenlijk voorstel van de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie een operationeel verantwoordelijke door de Koning aangewezen. Deze verantwoordelijke is belast met het operationeel beheer van de gemeenschappelijke gegevensbank.

De operationeel verantwoordelijke verzekert minstens de volgende opdrachten:

– het controleren van de kwaliteit van de in de gemeenschappelijke gegevensbank verwerkte gegevens en zich verzekeren van de relevantie ervan in verhouding tot de doeleinden waarvoor de gegevensbank opgericht werd;

– een coördinatiefunctie uitoefenen voor de voeding van de gemeenschappelijke gegevensbank door de verschillende diensten;

– het organiseren van de passende samenwerking tussen de partnerdiensten met het oog op de verwezenlijking van de voorziene doeleinden;

– er op toe zien dat de exploitatie van de persoonsgegevens en de informatie beantwoordt aan de in § 2, beschreven doeleinden.

§ 11. Voor elke gemeenschappelijke gegevensbank, kunnen bijzondere opdrachten van de beheerder en van de operationeel verantwoordelijke bepaald worden door de Koning.¹ ^{∇2}

¹1. – Ingevoegd bij art. 13 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

^{∇2}2. – Zie K.B. 21 juli 2016 betreffende de gemeenschappelijke gegevensbank Foreign Terrorist Fighters en tot uitvoering van sommige bepalingen van de afdeling 1bis «Het informatiebeheer» van hoofdstuk IV van de wet op het politieambt, *B.S.*, 22 september 2016

^{∇1}[Art. 44/11/3ter. § 1. Op basis van de behoefte om te kennen, zijn alle of een gedeelte van de persoonsgegevens en informatie van de gemeenschappelijke gegevensbanken rechtstreeks toegankelijk voor het Orgaan en de

volgende diensten die belast zijn met bevoegdheden in de materies bedoeld in artikel 44/2, § 2:

- a) het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse;
- b) de geïntegreerde politie;
- c) de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 2. Op basis van de behoefte om te kennen, onder meer op strategisch, tactisch of operationeel vlak, kunnen de persoonsgegevens en de informatie van de gemeenschappelijke gegevensbanken meegedeeld worden aan of rechtstreeks toegankelijk zijn voor de volgende diensten of het voorwerp uitmaken van een rechtstreekse bevraging door deze diensten wanneer zij belast zijn met bevoegdheden in de domeinen die voorzien zijn in artikel 44/2, § 2:

- a) de Vaste Commissie voor de lokale politie;
- b) de Algemene Directie Crisiscentrum;
- c) de Algemene Directie Veiligheid en Preventie van de Federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken;
- d) het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen en de penitentiaire inrichtingen;
- e) de Federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Directoraat-generaal Consulaire Zaken;
- f) het Openbaar Ministerie;
- g) de Cel voor Financiële Informatieverwerking;
- h) de Dienst Vreemdelingenzaken;
- i) de onderzoeks- en opsporingsdiensten van de Algemene Administratie der douane en accijnzen.

De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het type toegang en de nadere regels ervan voor de organen, overheden, directies of diensten bedoeld in het eerste lid.

§ 3. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer andere Belgische openbare overheden, andere openbare organen of organismen of andere organen of organismen van openbaar nut aanwijzen die door de wet belast zijn met de toepassing van de strafwet of die wettelijke opdrachten van openbare veiligheid hebben, die, wanneer zij belast zijn met bevoegdheden in de domeinen die voorzien zijn in artikel 44/2, § 2, op basis van de behoefte om te kennen, onder meer op strategisch, tactisch of operationeel vlak een toegang kunnen hebben tot de gemeenschappelijke gegevensbanken.

De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het type toegang en de nadere regels ervan voor de organen, overheden, directies of diensten bedoeld in het eerste lid.

Bovendien wijzen de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie gezamenlijk, op basis van de behoefte om te kennen, onder meer op strategisch, tactisch of operationeel vlak, de organen, overheden of organismen bedoeld in het eerste lid aan aan welke de uit de gemeenschappelijke gegevensbanken voortkomende persoonsgegevens en informatie kunnen meegedeeld worden.

Deze organen, overheden of organismen worden bepaald in de voorafgaande aangifte bedoeld in artikel 44/11/3bis, § 3.

§ 4. Het Orgaan en de diensten bedoeld in § 1 alsook de directies, diensten, organen, organismen, overheden of commissie bedoeld in §§ 2 en 3 die rechtstreeks toegang hebben tot de gemeenschappelijke gegevensbanken zenden ambtshalve de in artikel 44/2, § 2, bedoelde persoons-

gegevens en informatie aan de gemeenschappelijke gegevensbanken toe. Deze persoonsgegevens en informatie worden onder hun verantwoordelijkheid en volgens hun interne validatieprocedures opgenomen in de gemeenschappelijke gegevensbanken overeenkomstig de nadere regels die worden bepaald door de Koning, na het advies bedoeld in artikel 44/11/3bis, § 3 te hebben ontvangen.

De persoonsgegevens en informatie ingevoerd in de gemeenschappelijke gegevensbanken worden onverwijld meegedeeld aan de korpschef van elke betrokken politiezone. Met naleving van de voorwaarden bepaald in en met toepassing van artikel 44/1, § 4, informeert hij de bevoegde bestuurlijke politieoverheden.

§ 5. In afwijking van § 4, wordt de verplichting tot voeding van de gemeenschappelijke gegevensbanken uitgesteld wanneer en zolang de bevoegde magistraat, met instemming van de federale procureur, meent dat deze voeding de uitoefening van de strafvordering of de veiligheid van een persoon in het gedrang kan brengen. In voorkomend geval kan de federale procureur de nadere regels voor deze afwijking bepalen. De federale procureur gaat op regelmatige tijdstippen de noodzaak tot behoud van het uitstel van de voeding van de gemeenschappelijke gegevensbanken na.

In afwijking van § 4, wordt de verplichting tot voeding van de gemeenschappelijke gegevensbanken uitgesteld wanneer en zolang de leidinggevende van een inlichtingen- en veiligheidsdienst oordeelt dat de deze voeding de veiligheid van een persoon in gevaar kan brengen of wanneer de informatie afkomstig is van een buitenlandse dienst die uitdrukkelijk gevraagd heeft deze niet aan andere diensten toe te zenden.¹ ^{∇2}

► 1. – Ingevoegd bij art. 13 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

□ 2. – Zie K.B. 21 juli 2016 betreffende de gemeenschappelijke gegevensbank Foreign Terrorist Fighters en tot uitvoering van sommige bepalingen van de afdeling 1bis «Het informatiebeheer» van hoofdstuk IV van de wet op het politieambt, *B.S.*, 22 september 2016

► 1 [Art. 44/11/3quater. Met als doel het voorkomen en het bestrijden van het terrorisme en het extremisme dat tot terrorisme kan leiden, te versterken, kunnen de van een gemeenschappelijke gegevensbank afkomstige persoonsgegevens en informatie volgens de door de Koning bepaalde nadere regels, na evaluatie door de beheerder, de operationeel verantwoordelijke, het Orgaan en de diensten bedoeld in artikel 44/11/3ter, § 1, meegedeeld worden aan een derde overheid of een derde eenheid.]¹ ^{∇2}

► 1. – Ingevoegd bij art. 13 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

□ 2. – Zie K.B. 21 juli 2016 betreffende de gemeenschappelijke gegevensbank Foreign Terrorist Fighters en tot uitvoering van sommige bepalingen van de afdeling 1bis «Het informatiebeheer» van hoofdstuk IV van de wet op het politieambt, *B.S.*, 22 september 2016

► 1 [Art. 44/11/3quinquies. Voor de doeleinden bedoeld in artikel 44/2, § 2, en onverminderd de internationale rechtsregels die België verbinden, kunnen de persoonsgegevens en de informatie van de gemeenschappelijke gegevensbanken in overeenstemming met artikel 44/11/13 meegedeeld worden aan buitenlandse politiediensten, aan de internationale organisaties voor gerechtelijke en politionele samenwerking en aan de internationale rechtshandhavingdiensten.

Voor de doeleinden bedoeld in artikel 44/2, § 2, en onverminderd de internationale rechtsregels die België verbinden, kunnen de persoonsgegevens en de informatie van de gemeenschappelijke gegevensbanken in overeenstemming met de artikelen 21 en 22 van de wet van 8 december 1992

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 44/11/3sexies)

tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, meegedeeld worden aan de buitenlandse inlichtingendiensten en aan de organen die belast zijn met de analyse van de dreiging of hun gelijken.

De Koning bepaalt de nadere regels van de mededeling bedoeld in het eerste en het tweede lid.¹ ▽²

►¹ – Ingevoegd bij art. 13 wet 27 april 2016, *B.S.*, 9 mei 2016

▣² – Zie K.B. 21 juli 2016 betreffende de gemeenschappelijke gegevensbank Foreign Terrorist Fighters en tot uitvoering van sommige bepalingen van de afdeling 1bis «Het informatiebeheer» van hoofdstuk IV van de wet op het politieambt, *B.S.*, 22 september 2016

►¹[Onderafdeling 7ter

Technische gegevensbanken]¹

►¹ Opschrift ingevoegd bij art. 30 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►¹[Art. 44/11/3sexies. § 1. Voor de uitvoering van de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie kunnen de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie, gezamenlijk indien het gaat om middelen gewijd aan de verwezenlijking van doeleinden van bestuurlijke en gerechtelijke politie, of elk afzonderlijk indien het gaat om exclusieve doeleinden, technische gegevensbanken creëren zoals bedoeld in artikel 44/2, § 3, waarvan zij de verantwoordelijke(n) voor de verwerking worden.

Voor de uitvoering van de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie kan de korpschef van een lokale politiezone technische gegevensbanken zoals bedoeld in artikel 44/2, § 3, creëren, waarvan hij de verantwoordelijke voor de verwerking wordt.

§ 2. De in de lokale technische gegevensbanken vervatte persoonsgegevens en informatie worden doorgezonden aan de overeenstemmende nationale technische gegevensbank.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 31 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►¹[Art. 44/11/3septies. De opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie die het gebruik van een technische gegevensbank rechtvaardigen, zijn de volgende:

1° de hulp bij de uitvoering van de opdrachten van gerechtelijke politie betreffende:

a) het opsporen en de vervolging van wanbedrijven en misdaden, met inbegrip van de uitvoering van straffen of vrijheidsbeperkende maatregelen;

b) de inbreuken betreffende de politie over het wegverkeer, met toepassing van artikel 62 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer;

c) het opsporen van personen van wie de verdwijning onrustwekkend is, wanneer er ernstige vermoedens of aanwijzingen bestaan dat de fysieke integriteit van de vermiste persoon in onmiddellijk gevaar is;

2° de hulp bij de uitvoering van de opdrachten van bestuurlijke politie voor de categorieën van personen bedoeld in artikel 44/5, § 1, eerste lid, 2° tot 5°; wat artikel 44/5, § 1, eerste lid, 5°, betreft, kan dat alleen betrekking hebben op de categorieën van personen bedoeld in de artikelen 18, 19 en 20.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 32 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►¹[Art. 44/11/3octies. De verantwoordelijke voor de verwerking bedoeld in artikel 44/11/3sexies, legt, voorafgaand aan de oprichting ervan, het ontwerp van oprichting van de technische gegevensbank, haar doeleinden en

haar verwerkingsmodaliteiten voor advies voor aan de functionaris voor gegevensbescherming.

Deze adviesaanvraag wordt vergezeld door een impact- en risicoanalyse op het vlak van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en op operationeel niveau, met name wat de categorieën van verwerkte persoonsgegevens betreft, de proportionaliteit van de aangewende middelen, de te bereiken operationele doelstellingen en de bewaartermijn van de gegevens die nodig is om deze doelstellingen te bereiken.

De functionaris voor gegevensbescherming verstrekt een advies binnen de dertig dagen vanaf de ontvangst van de aanvraag.

In het geval waarin de functionaris voor gegevensbescherming aanbevelingen uitvaardigt met betrekking tot de technische gegevensbank en de verantwoordelijke voor de verwerking geen gevolg geeft aan deze aanbevelingen, zendt de functionaris voor gegevensbescherming zijn analyse over aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 33 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►¹[Art. 44/11/3novies. Alle verwerkingen die in de technische gegevensbanken werden uitgevoerd, worden opgenomen in een logging die gedurende tien jaar vanaf de verwerking in de technische gegevensbanken wordt bewaard.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 34 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►¹[Art. 44/11/3decies. § 1. De technische gegevensbanken die werden gecreëerd naar aanleiding van het gebruik van intelligente camera's voor de automatische nummerplaattherkenning of van intelligente systemen voor de automatische nummerplaattherkenning bevatten de volgende gegevens, indien zij verschijnen op de beelden van de camera's:

1° de datum, het tijdstip en de precieze plaats van langsrijden van de nummerplaat;

2° de kenmerken van het voertuig dat verbonden is aan deze nummerplaat;

3° een foto van de nummerplaat aan de voorkant van het voertuig en in voorkomend geval, aan de achterkant;

4° een foto van het voertuig;

5° in voorkomend geval, een foto van de bestuurder en van de passagiers;

6° de logginggegevens van de verwerkingen.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde persoonsgegevens en informatie kunnen worden bewaard voor een duur van niet meer dan twaalf maanden, te rekenen vanaf de registratie ervan.

Zodra deze gegevens voldoen aan de voorwaarden om een gegevensbank bedoeld in artikel 44/2 § 1, 1° en 2°, te voeden, worden zij hierin gekopieerd en bewaard, na manuele validatie binnen een termijn van één maand nadat deze voorwaarden zijn voldaan.

§ 3. De verwerking van de persoonsgegevens en informatie bedoeld in paragraaf 1, voor gerichte opsporingen in het kader van de opdrachten van bestuurlijke politie, met inachtneming van de doeleinden bedoeld in artikel 44/11/3septies, is toegestaan gedurende een periode van één maand te rekenen vanaf de registratie ervan, op voorwaarde dat zij gemotiveerd wordt op operationeel vlak en noodzakelijk voor de uitoefening van een precieze opdracht. De beslissing wordt genomen door een directeur of de door hem aangewezen officieren van bestuurlijke politie, wanneer het gaat

om een dienst die deel uitmaakt van de federale politie, hetzij door de korpschef of de door hem aangewezen officieren van bestuurlijke politie, wanneer het gaat om een politiezone.

De verwerking van de persoonsgegevens en informatie bedoeld in paragraaf 1 voor gerichte opsporingen in het kader van de opdrachten van gerechtelijke politie, met inachtneming van de doeleinden bedoeld in artikel 44/11/3septies, is toegestaan gedurende de hele bewaringsperiode van de gegevens, op voorwaarde dat deze gemotiveerd wordt op operationeel vlak en noodzakelijk voor de uitoefening van een precieze opdracht. De beslissing wordt genomen door een directeur of de door hem aangewezen officieren van gerechtelijke politie, wanneer het gaat om een dienst die deel uitmaakt van de federale politie, hetzij door de korpschef of de door hem aangewezen officieren van gerechtelijke politie, wanneer het gaat om een politiezone, hetzij door de procureur des Konings. Na de eerste maand van bewaring, wordt de beslissing genomen door de procureur des Konings en ze kan enkel betrekking hebben op strafbare feiten die een correctionele hoofdgevangenisstraf van een jaar of een zwaardere straf tot gevolg kunnen hebben.

§ 4. Met inachtneming van de doeleinden bedoeld in artikel 44/11/3septies, kunnen de persoonsgegevens en informatie bedoeld in paragraaf 1 in correlatie worden gebracht met:

1° lijsten waartoe de politiediensten wettelijk toegang hebben of uittreksels van nationale of internationale politiegegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden;

2° vooraf bepaalde beoordelingscriteria.

De inhoud van de lijsten of de uittreksels van de gegevensbanken bedoeld in het eerste lid, 1°, die gebruikt worden voor een correlatie, is onderworpen aan de toelating van:

1° voor de opdrachten van bestuurlijke politie: hetzij een directeur of de door hem aangewezen officieren van bestuurlijke politie, wanneer het gaat om een dienst die deel uitmaakt van de federale politie, hetzij de korpschef of de door hem aangewezen officieren van bestuurlijke politie, wanneer het gaat om een politiezone;

2° voor de opdrachten van gerechtelijke politie: hetzij een directeur of de door hem aangewezen officieren van gerechtelijke politie, wanneer het gaat om een dienst die deel uitmaakt van de federale politie, hetzij de korpschef of de door hem aangewezen officieren van gerechtelijke politie, wanneer het gaat om een politiezone, hetzij door de procureur des Konings.

De beoordelingscriteria bedoeld in het eerste lid, 2°, worden opgesteld na goedkeuring van de functionaris voor gegevensbescherming, mogen niet gericht zijn op de identificatie van een individu en moeten doelgericht, evenredig en specifiek zijn. Zij mogen niet gebaseerd zijn op gegevens die de raciale of etnische oorsprong van een persoon, zijn religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, zijn politieke opvattingen, zijn vakbondslidmaatschap, zijn gezondheidstoestand, zijn seksleven of zijn seksuele geaardheid onthullen.

De lijsten of uittreksels van gegevensbanken of de vooraf bepaalde beoordelingscriteria die in correlatie moeten worden gebracht met de persoonsgegevens en informatie bedoeld in paragraaf 1 kunnen worden voorbereid met als doel deze correlatie in real time tot stand te brengen, op het moment van de verzameling van de gegevens door de intelligente camera's of de intelligente systemen

voor de automatische nummerplaattherkenning, of na registratie van de gegevens.

Wanneer de correlatie bedoeld in het eerste lid, 1° en 2°, wordt gerealiseerd in het kader van de uitoefening van de opdrachten van bestuurlijke politie, kan het slechts plaatsvinden:

1° in real time of tijdens een periode van één maand te rekenen vanaf de registratie van de gegevens;

2° na kennisgeving aan het Controleorgaan, wanneer het gaat om een correlatie met lijsten of uittreksels van gegevensbanken bedoeld in het eerste lid, 1°.

Wanneer de correlatie bedoeld in het eerste lid, 1° en 2°, wordt gerealiseerd in het kader van de uitoefening van de opdrachten van gerechtelijke politie, kan het plaatsvinden in real time of tijdens de hele bewaringsduur van de gegevens. Na de eerste bewaar maand, kan het slechts plaatsvinden mits toestemming van de procureur des Konings en het kan enkel betrekking hebben op strafbare feiten die een correctionele hoofdgevangenisstraf van een jaar of een zwaardere straf tot gevolg kunnen hebben.]¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 35 wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►¹[Onderafdeling 8

De mededeling van gegevens en de toegang tot de A.N.G.]¹

► 1. Opschrift ingevoegd bij art. 26 wet 18 maart 2014, B.S., 28 maart 2014

►¹[Art. 44/11/4. § 1. Onder «mededeling van gegevens en informatie» wordt verstaan, het doorzenden, met welk middel ook, van persoonsgegevens bedoeld in artikel 44/1, met inbegrip van deze vervat in de in artikel 44/2 bedoelde gegevensbanken.

§ 2. Onder «rechtstreekse toegang» wordt een geautomatiseerde verbinding met de A.N.G. verstaan die het mogelijk maakt toegang te hebben tot de erin vervatte gegevens.

§ 3. Onder «rechtstreekse bevraging» wordt een beperkte rechtstreekse toegang tot alle of een gedeelte van de volgende gegevens verstaan:

a) het bestaan van gegevens over een persoon met toepassing van de artikelen 44/5, § 1, eerste lid, 2° tot 6°, en § 3, 1° tot 9°;

b) de door de politie weerhouden kwalificatie betreffende de feiten waarvoor de persoon geregistreerd werd;

c) de noodzakelijke gegevens om meer informatie te bekomen vanwege de bevoegde overheid;

d) de gegevens met betrekking tot de te nemen maatregelen voor de in punt a) bedoelde personen.]¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 27 wet 18 maart 2014, B.S., 28 maart 2014

►¹[Art. 44/11/5. § 1. De mededeling, de rechtstreekse toegang en de rechtstreekse bevraging gebeuren onverminderd de artikelen 44/1, §§ 3 en 4 en 44/8.

§ 2. De Koning kan de algemene nadere regels bepalen met betrekking tot de veiligheidsmaatregelen en de duur van de bewaring van de gegevens en informatie die verkregen werden of waar een toegang toe verschaft werd met toepassing van deze onderafdeling.]¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 28 wet 18 maart 2014, B.S., 28 maart 2014

►¹[Art. 44/11/6. De in artikelen 44/11/7, 44/11/10 en 44/11/13 bedoelde verzending van gerechtelijke informatie wordt onderworpen aan de toelating van de bevoegde gerechtelijke overheid ►²[behalve de in de in hoofdstuk 1/1 van de wet van 9 december 2004 betreffende de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot wijziging van

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 44/11/7)

artikel 90ter van het Wetboek van strafvordering, bedoelde gevallen²].¹

►1. – Ingevoegd bij art. 29 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – Aangevuld bij art. 11 wet 15 mei 2014, *B.S.*, 7 augustus 2014, *err.*, *B.S.*, 19 januari 2015

►1 [Art. 44/11/7. De persoonsgegevens en informatie worden meegedeeld aan de bevoegde gerechtelijke overheden of overheden van bestuurlijke politie om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 30 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1 [Art. 44/11/8. De persoonsgegevens en de informatie kunnen ook worden meegedeeld aan het Vast Comité P en aan de Dienst Enquêtes ervan, aan het Vast Comité I en aan de Dienst Enquêtes ervan, aan het Controleorgaan², aan de Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie² en aan het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 31 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – Gewijzigd bij art. 6 wet 19 juli 2018, *B.S.*, 21 augustus 2018

►1 [Art. 44/11/9. § 1. Om hen toe te laten hun wettelijke opdrachten uit te oefenen, kunnen de persoonsgegevens en de informatie, volgens de bij richtlijnen van de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie, elk binnen het kader van zijn bevoegdheden, bepaalde nadere regels ook meegedeeld worden aan de volgende organen en diensten:

1° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, onverminderd artikel 14 van de organieke wet van 30 november 1998 betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;

2° de Cel voor financiële informatieverwerking;

3° de Dienst vreemdelingenzaken;

4° de onderzoeks- en opsporingsdiensten ►2 [en de administratie toezicht, controle en vaststellingen]² van de Algemene Administratie der douane en accijnzen.

§ 2. Na advies van het Controleorgaan kunnen ze eveneens meegedeeld worden aan de Belgische openbare overheden, publieke organen of instellingen of instellingen van openbaar nut die door de wet belast zijn met de toepassing van de strafwet of die wettelijke verplichtingen inzake de openbare veiligheid hebben, wanneer deze ze nodig hebben voor de uitoefening van hun wettelijke opdrachten.

§ 3. De herhaalde of volumineuze mededeling van persoonsgegevens of informatie maakt het voorwerp uit van een protocolakkoord tussen de diensten, organisaties, instellingen of overheden die bestemming zijn van deze gegevens of informatie en de commissaris-generaal van de federale politie.

Dit protocol heeft minstens betrekking op de veiligheidsmaatregelen in verband met deze mededeling en op de duur van de bewaring van deze gegevens en informatie.

§ 4. Onverminderd de op hen van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en zonder dat dit de uitoefening van hun opdrachten in gevaar zou kunnen brengen, delen de in §§ 1 en 2 bedoelde overheden, diensten, organen, organisaties of instellingen aan de politiediensten de gegevens en informatie mee die zij in het kader van hun opdrachten verwerken en die toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn in het licht van het waarborgen van de uitoefening van de politieopdrachten.

De nadere regels betreffende deze mededeling worden nader bepaald in een door de betrokken ministers goedgekeurd protocolakkoord.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 32 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – § 1, 4°, gewijzigd bij art. 13 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016

►1 [Art. 44/11/10. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, aan welke instellingen of personen de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het vervullen van de hen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie toevertrouwde opdrachten van openbaar nut die aan wetenschappelijk onderzoek verbonden zijn, kunnen meegedeeld worden. Hij bepaalt tevens de nadere regels van deze mededeling.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 33 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1 [Art. 44/11/11. Onverminderd artikel 13, § 3 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, bepaalt de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de persoonsgegevens en informatie die kunnen meegedeeld worden aan Bpost met het oog op de administratieve behandeling van de onmiddellijke inningen evenals de nadere regels van deze mededeling.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 34 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►1 [Art. 44/11/12. § 1. De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer:

1° de nadere regels van de rechtstreekse toegang tot de in de A.N.G. vervatte persoonsgegevens en informatie voor de overheden bedoeld in artikel 44/11/7 en 44/11/8 in het kader van de uitoefening van hun wettelijke opdrachten;

2° de nadere regels van de rechtstreekse bevraging van de A.N.G. voor de overheden bedoeld in artikel 44/11/9 in het kader van de uitoefening van hun wettelijke opdrachten.

§ 2. De nadere regels van de rechtstreekse toegang van de rechtstreekse toegang, bedoeld in dit artikel hebben minstens betrekking op:

a) de behoefte om te kennen;

b) de categorieën van personeelsleden die op basis van de uitoefening van hun opdrachten over een rechtstreekse toegang beschikken of over een mogelijkheid beschikken om de A.N.G. rechtstreeks te bevragen;

c) de geautomatiseerde verwerkingen die uitgevoerd worden op basis van de gegevens en informatie van de A.N.G.;

d) de verplichting tot naleving van het beroepsgeheim door alle personen die rechtstreeks of onrechtstreeks kennis nemen van de gegevens en informatie van de A.N.G.;

e) de veiligheidsmaatregelen, waaronder:

1° de beveiliging van de gebouwen en netwerken;

2° de verplichting om alle transacties op te lijsten en deze opgelijste gegevens gedurende minimaal tien jaar te bewaren;

f) de verplichting om voorafgaand aan het verkrijgen van de rechtstreekse toegang of het recht op rechtstreekse bevraging een opleiding te volgen;]¹

►2[g) de evaluatie van de betrouwbaarheid, de omgeving en de antecedenten van de personeelsleden bedoeld in punt b).]² ▽3...5

►1. – Ingevoegd bij art. 35 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

►2. – § 2, g), toegevoegd bij art. 14 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016

◻ 3. – Zie K.B. 30 oktober 2015 betreffende de rechtstreekse toegang van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten en van de Dienst Enquêtes ervan tot de gegevens en de informatie van de Algemene Nationale Gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt, *B.S.*, 20 november 2015

☞ 4. – Zie K.B. 30 oktober 2015 betreffende de rechtstreekse toegang van het Controleorgaan tot de gegevens en de informatie van de Algemene Nationale Gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt, *B.S.*, 20 november 2015

☞ 5. – Zie K.B. 30 oktober 2015 betreffende de rechtstreekse toegang van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en de Dienst Enquêtes ervan tot de gegevens en de informatie van de Algemene Nationale Gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt, *B.S.*, 20 november 2015

▶¹[Art. 44/11/13. § 1. De persoonsgegevens en informatie kunnen meegedeeld worden aan de buitenlandse politiediensten, aan de internationale organisaties voor gerechtelijke en politionele samenwerking en aan de internationale rechtshandhavingdiensten onder de voorwaarden bepaald in een internationale rechtsregel die België verbindt of bedoeld in de artikelen 21 en 22 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Wat de politiediensten van de Lid-Staten van de Europese Unie en Interpol betreft, kunnen de persoonsgegevens en informatie tevens meegedeeld worden onder de door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de in Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalde voorwaarden.

§ 2. De herhaalde of volumineuze mededeling van persoonsgegevens of informatie aan een in § 1 bedoelde dienst of organisatie is enkel mogelijk onder de voorwaarden die bepaald worden in een internationale rechtsregel die België verbindt of, wat de diensten en organisaties van de Europese Unie of van een van zijn Lid-Staten en wat Interpol betreft, onder de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de in Ministerraad, bepaalde voorwaarden.

§ 3. Wanneer een overeenkomstig § 1 meegedeeld gegeven niet meer correct blijkt, stellen de politiediensten de bestemming op de hoogte en stellen zij alles in het werk om de rechtzetting te bewerkstelligen.

§ 4. Een rechtstreekse toegang tot alle of een gedeelte van de gegevens en informatie van de A.N.G. of een rechtstreekse bevraging van alle of een gedeelte van deze gegevens en informatie wordt enkel toegekend aan een in § 1 bedoelde dienst of organisatie onder de voorwaarden bepaald door een internationale rechtsregel die België verbindt.

§ 5. Dit artikel is van toepassing onverminderd de regels die van toepassing zijn op de gerechtelijke samenwerking in strafzaken.]¹ ▽²

▶1. – Ingevoegd bij art. 36 wet 18 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014

☞ 2. – Zie K.B. 30 oktober 2015 betreffende de voorwaarden verbonden aan de mededeling van persoonsgegevens en informatie door de Belgische politiediensten aan de leden van Interpol en Interpol, *B.S.*, 20 november 2015

▶¹[HOOFDSTUK IV/1

DE SPECIFIEKE FORM EN VOORWAARDEN VAN UITVOERING VAN DE OPDRACHTEN]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 40 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶¹[Afdeling 1

Toezicht op het gebruik van de specifieke vorm en voorwaarden van uitvoering van de opdrachten]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 41 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶¹[Art. 46/1. Het Controleorgaan op de politionele informatie zoals bedoeld in artikel 44/6, hierna «Controleorgaan» genoemd, wordt belast met het toezicht op de in dit hoofdstuk bedoelde specifieke vormen en voorwaarden van uitvoering van de opdrachten van de politiediensten.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 42 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶¹[Afdeling 2

Niet-zichtbaar gebruik van camera's]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 43 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶¹[Onderafdeling 1

Algemene bepalingen]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 44 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶¹[Art. 46/2. Behalve wanneer deze afdeling expliciet een andersluidende bepaling bevat, zijn de regels bedoeld in de artikelen 25/1 tot 25/8 en de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van toepassing op het niet-zichtbaar gebruik van camera's.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 45 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶¹[Art. 46/3. De camera's waarvan de modaliteiten voor plaatsing en gebruik door de politiediensten op niet-zichtbare wijze worden geregeld door een bijzondere wetgeving worden niet beoogd door deze afdeling.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 46 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶¹[Onderafdeling 2

Niet-zichtbaar gebruik van camera's omwille van bijzondere omstandigheden]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 47 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶¹[Art. 46/4. In afwijking van artikel 25/3, kunnen de tijdelijk vaste en mobiele camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, op niet-zichtbare wijze worden gebruikt in niet-besloten plaatsen en voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen, mits voorafgaandelijke toestemming, indien de omstandigheden de politieambtenaren niet in staat stellen zich te identificeren of van die aard zijn dat ze het zichtbaar gebruik van camera's ondoeltreffend maken, en wanneer het gaat om één van de volgende situaties:

1° de situaties bedoeld in artikel 22, tweede lid;

2° het inwinnen van informatie van bestuurlijke politie bedoeld in artikel 44/5, § 1, eerste lid, 2° en 3°, voor zover het gaat om:

a) personen die geradicaliseerd zijn in de zin van artikel 3, 15°, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst;

b) personen waarvoor er gegronde en zeer ernstige aanwijzingen bestaan dat zij zich naar een gebied wensen te begeven waar terroristische groepen actief zijn, zoals gedefinieerd in artikel 139 van het Strafwetboek in zulke omstandigheden dat zij bij hun terugkeer in België een ernstige dreiging van terroristische misdrijven kunnen vertegenwoordigen, zoals gedefinieerd in artikel 137 van het Strafwetboek of dat deze personen buiten het nationale grondgebied terroristische misdrijven willen plegen, zoals gedefinieerd in artikel 137 van het Strafwetboek;

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 5 augustus 1992 - Politieambt (Art. 46/5)

3° het gebruik op een vervoermiddel van de politie, dat niet als dusdanig herkenbaar is, voor het automatisch inlezen van nummerplaten, teneinde geseinde voertuigen op te sporen.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 48 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 46/5. De in artikel 46/4 bedoelde voorafgaandelijke toestemming wordt gevraagd hetzij aan de commissaris-generaal van de federale politie of aan het lid van het directiecomité van de federale politie dat hij aanwijst, wanneer de aanvragende dienst deel uitmaakt van de federale politie, hetzij aan de korpschef van de lokale politiezone, wanneer het gaat om een lokale politiezone.

In de gevallen bedoeld in artikel 46/4, eerste lid, 1° en 3°, wordt de toestemming geval per geval gegeven voor het gebruik van een bepaald type, tijdelijk vaste of mobiele camera, voor specifieke doeleinden, en voor een beperkte duur. Indien hiermee tevens doeleinden van gerechtelijke politie gepaard gaan, is het voorafgaand bindend advies van de procureur des Konings vereist. De toestemming kan worden verlengd onder dezelfde voorwaarden.

In het geval bedoeld in artikel 46/4, eerste lid, 2°, wordt de toestemming verleend, na voorafgaand bindend advies van de procureur des Konings en van de Veiligheid van de Staat, met betrekking tot het risico dat de maatregel kan hebben voor lopende onderzoeken. Deze toestemming wordt geval per geval, schriftelijk en gemotiveerd verleend voor het gebruik van een bepaald type tijdelijk vaste of mobiele camera, voor specifieke doeleinden, en voor een duur van niet langer dan een maand. De beslissing weerspiegelt in het bijzonder de naleving van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. De toestemming kan worden verlengd onder dezelfde voorwaarden.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 49 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 46/6. Elke toestemming en verlenging voor niet-zichtbaar gebruik van camera's in de gevallen bedoeld in artikel 46/4 wordt meegedeeld aan het Controleorgaan, behalve wanneer het gebruik van camera's wordt uitgevoerd onder het gezag van een magistraat.

Indien het Controleorgaan oordeelt dat niet is voldaan aan de voorwaarden voor de beslissing, de verlenging of de uitvoering van de maatregel, beveelt het op gemotiveerde wijze de schorsing of stopzetting ervan en beveelt het dat de gegevens die op deze wijze werden verkregen niet mogen worden geëxploiteerd.

Deze met redenen omklede beslissing wordt onverwijld meegedeeld hetzij aan de commissaris-generaal van de federale politie of aan het lid van het directiecomité van de federale politie dat hij heeft aangewezen, hetzij aan de korpschef van de betrokken lokale politiezone, afhankelijk van het geval. Zij informeren hierover zelf onverwijld de politieambtenaar bedoeld in de artikelen 7 tot 7/3, verantwoordelijk voor de operatie.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 50 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Onderafdeling 3

Niet-zichtbaar gebruik van camera's bij de voorbereiding van acties van gerechtelijke politie of bij de handhaving van de openbare orde tijdens deze acties]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 51 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 46/7. In afwijking van artikel 25/3, kan de politieambtenaar bedoeld in de artikelen 7 tot 7/3 beslissen om op niet-zichtbare wijze gebruik te maken van tijdelijk vaste of mobiele camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, voor het voorbereiden van acties van gerechtelijke politie die gedekt zijn door een mandaat van de procureur des Konings of van de onderzoeksrechter, teneinde het vlot verloop ervan te verzekeren, en om de openbare orde en de veiligheid van de betrokken politieambtenaren tijdens deze acties te garanderen, en dit meer bepaald in de gevallen waarin de omstandigheden de politieambtenaren niet in staat stellen zich te identificeren of in de gevallen die van die aard zijn dat ze het zichtbaar gebruik van camera's ondoeltreffend maken.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 52 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 46/8. De in artikel 46/7 bedoelde beslissing wordt meegedeeld aan de procureur des Konings of aan de onderzoeksrechter die het mandaat heeft geleverd voor de betrokken actie van gerechtelijke politie.

Indien de procureur des Konings of de onderzoeksrechter bedoeld in het eerste lid oordeelt dat niet is voldaan aan de voorwaarden voor de beslissing of de uitvoering van de maatregel, beveelt hij op gemotiveerde wijze de schorsing of stopzetting ervan en beveelt hij dat de gegevens die op deze wijze werden verkregen niet mogen worden geëxploiteerd.

Deze met redenen omklede beslissing wordt onverwijld meegedeeld hetzij aan de commissaris-generaal van de federale politie of aan het lid van het directiecomité van de federale politie dat hij heeft aangewezen, hetzij aan de korpschef van de betrokken lokale politiezone, afhankelijk van het geval. Zij informeren hierover zelf onverwijld de politieambtenaar bedoeld in de artikelen 7 tot 7/3, verantwoordelijk voor de operatie.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 53 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Onderafdeling 4

Niet-zichtbaar gebruik van camera's in het kader van gespecialiseerde opdrachten van bescherming van personen]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 54 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 46/9. In het kader van de uitvoering van gespecialiseerde opdrachten van bescherming van personen, waarbij de omstandigheden de politieambtenaren en de beschermingsassistenten niet in staat stellen zich te identificeren en de tijdelijk vaste of mobiele camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, zichtbaar te gebruiken, kan de in de artikelen 7 tot 7/3 bedoelde politieambtenaar, in afwijking van artikel 25/3, beslissen om deze camera's op niet-zichtbare wijze te gebruiken in niet-besloten plaatsen en voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen, onder de volgende voorwaarden:

1° deze mogelijkheid heeft het voorwerp uitgemaakt van een principiële toestemming hetzij van de korpschef hetzij van de commissaris-generaal of het lid van het directiecomité van de federale politie dat hij aanwijst, afhankelijk van of het om de lokale of federale politie gaat;

2° de persoon die het voorwerp uitmaakt van deze beschermingsmaatregel heeft dit niet geweigerd.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 55 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 46/10. De in artikel 46/9 bedoelde beslissing wordt meegedeeld aan het Controleorgaan.

Indien het Controleorgaan oordeelt dat niet is voldaan aan de voorwaarden voor de beslissing of de uitvoering van de maatregel, beveelt het op gemotiveerde wijze de schorsing of stopzetting ervan en beveelt het dat de gegevens die op deze wijze werden verkregen niet mogen worden geëxploiteerd.

Deze met redenen omklede beslissing wordt onverwijld meegedeeld hetzij aan de commissaris-generaal van de federale politie of aan het lid van het directiecomité van de federale politie dat hij heeft aangewezen hetzij aan de korpschef van de betrokken lokale politiezone, afhankelijk van het geval. Zij informeren hierover zelf onverwijld de politieambtenaar bedoeld in de artikelen 7 tot 7/3, verantwoordelijk voor de operatie.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 56 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Onderafdeling 5

Niet-zichtbaar gebruik van camera's in het kader van het overbrengen van aangehouden of opgesloten personen, bedoeld in artikel 23]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 57 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 46/11. In afwijking van artikel 25/3, in het kader van de uitvoering van opdrachten van overbrenging van aangehouden of opgesloten personen, bedoeld in artikel 23, waarbij de omstandigheden de politieambtenaren niet in staat stellen zich te identificeren en op zichtbare wijze gebruik te maken van de tijdelijk vaste of mobiele camera's, die in voorkomend geval intelligent zijn, kan de politieambtenaar bedoeld in de artikelen 7 tot 7/3 beslissen om deze camera's op niet-zichtbare wijze te gebruiken, op de niet-besloten plaatsen en de voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen om de veiligheid van de personen tijdens deze overbrenging te garanderen, op voorwaarde dat:

1° deze mogelijkheid voorafgaand het voorwerp heeft uitgemaakt van een gezamenlijke principiële machtiging van de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie;

2° deze politieambtenaar deel uitmaakt van een dienst die gespecialiseerd is in de overbrenging van gevaarlijke gedetineerden, die gebanaliseerde voertuigen gebruikt om deze opdracht uit te voeren.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 58 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Onderafdeling 6

Registratie, bewaring en toegang tot de persoonsgegevens en informatie, en het register]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 59 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 46/12. De informatie en persoonsgegevens die verzameld worden door middel van niet zichtbare camera's kunnen worden geregistreerd en bewaard voor een

duur van niet meer dan twaalf maanden, te rekenen vanaf de registratie ervan tenzij in een andere termijn voorzien wordt in afdeling 12 van hoofdstuk IV.

In afwijking van het eerste lid, kunnen de persoonsgegevens en informatie die via niet-zichtbare camera's zijn verzameld krachtens artikel 46/7, geregistreerd, bewaard en gebruikt worden voor tactische doeleinden vanaf de voorbereiding van de actie van gerechtelijke politie tot de afloop van die actie. De persoonsgegevens en informatie kunnen enkel langer worden bewaard en worden gebruikt om toevallig vastgestelde strafbare feiten te bewijzen of om de daders ervan te identificeren.

In afwijking van het eerste lid, kunnen de persoonsgegevens en informatie die via niet-zichtbare camera's zijn verzameld in het kader van de uitvoering van in artikel 46/9 bedoelde gespecialiseerde opdrachten ter bescherming van personen, geregistreerd, bewaard en gebruikt worden voor tactische doeleinden voor de duur van de opdracht, behalve indien de persoon die het voorwerp uitmaakt van deze beschermingsmaatregel, dit weigert. De persoonsgegevens en informatie kunnen enkel langer worden bewaard en worden gebruikt bij toevallig vastgestelde strafbare feiten teneinde deze feiten te bewijzen of om de daders ervan te identificeren.

In afwijking van het eerste lid, kunnen de persoonsgegevens en de informatie die werden verzameld door middel van niet-zichtbare camera's, in het kader van de uitvoering van opdrachten van overbrenging van aangehouden of opgesloten personen, bedoeld in artikel 46/11, geregistreerd, bewaard en gebruikt worden voor tactische doeleinden voor de duur van de opdracht. De persoonsgegevens en informatie kunnen uitsluitend voor een langere duur worden bewaard en gebruikt bij toevallig vastgestelde strafbare feiten, teneinde deze feiten te bewijzen of de daders ervan te identificeren.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 60 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 46/13. De toegang tot de in artikel 46/12 bedoelde persoonsgegevens en informatie wordt toegelaten tijdens een periode van een maand, te rekenen vanaf de registratie ervan, op voorwaarde dat het operationeel gemotiveerd is en dat het noodzakelijk is voor de uitoefening van een welbepaalde opdracht.

Na de eerste bewaarmaand is de toegang tot die persoonsgegevens en informatie enkel voor doeleinden van gerechtelijke politie mogelijk mits een schriftelijke en met redenen omklede beslissing van de procureur des Konings of de onderzoeksrechter.

De toegang tot deze persoonsgegevens en informatie is beveiligd en alle toegangen worden dagelijks bijgewerkt.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 61 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 46/14. Het in artikel 25/8 bedoelde register met een overzicht met alle gebruiken van camera's, bevat een onderdeel betreffende het niet-zichtbare gebruik van camera's.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 62 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Wet 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiefunctie inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties

(B.S., 25 november 1998)

Wet 30 november 1998 houdende regeling van de ¹[inlichtingen- en veiligheidsdiensten]¹
(B.S., 18 december 1998)

►1. Opschrift gewijzigd bij art. 2 wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

☞ 2. Zie wet 30 juli 2018 tot oprichting van lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme, B.S., 14 september 2018

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. ¹[§ 1.]¹ Deze wet is van toepassing op de Veiligheid van de Staat, burgerlijke inlichtingen- en veiligheidsdienst, en op de ²[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]², militaire inlichtingen- en veiligheidsdienst, die de twee inlichtingen- en veiligheidsdiensten van het Koninkrijk zijn.

Bij het vervullen van hun opdrachten zorgen die diensten voor de naleving van, en dragen bij tot de bescherming van de individuele rechten en vrijheden alsook tot de democratische ontwikkeling van de maatschappij.

³[De methoden voor het verzamelen van gegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten bedoeld in deze wet]⁴ kunnen niet worden gebruikt met het doel de individuele rechten en vrijheden te verminderen of te belemmeren.³

⁵[Ieder gebruik van een specifieke of uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens impliceert het naleven van de principes van subsidiariteit en proportionaliteit.]⁵⁶[Bij de evaluatie van het subsidiariteitsprincipe wordt rekening gehouden met de risico's die de uitvoering van de inlichtingopdracht inhoudt voor de veiligheid van de agenten en van derden.]⁶

⁷[§ 2. Het is de inlichtingen- en veiligheidsdiensten verboden gegevens die worden beschermd door ofwel het beroepsgeheim van een advocaat of een arts, ofwel door het bronnengeheim van een journalist te verkrijgen, te analyseren of te exploiteren.

Bij uitzondering en ingeval de betrokken dienst vooraf over ernstige aanwijzingen beschikt dat de advocaat, de arts of de journalist persoonlijk en actief meewerkt of heeft meegewerkt aan het ontstaan of aan de ontwikkeling van de potentiële ⁸[dreiging]⁸, zoals bedoeld in de artikelen 7, ⁹[...] en 11, ¹⁰[of aan de activiteiten van buitenlandse inlichtingendiensten op Belgisch grondgebied]¹⁰ kunnen deze beschermde gegevens ¹¹[...] verkregen, geanalyseerd of geëxploiteerd worden.]⁷

§ 3. ¹²[Onverminderd de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen, de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, en op verzoek van iedere persoon met een persoonlijk en wettig belang die onder de Belgische rechtsmacht

valt, informeert het diensthoofd deze persoon schriftelijk dat hij het voorwerp heeft uitgemaakt van een methode bedoeld in de artikelen 18/12, 18/14 of 18/17, op voorwaarde dat:

1° een periode van meer dan tien jaar is verstreken sinds het beëindigen van de methode;

2° door de kennisgeving geen schade kan worden toegebracht aan een inlichtingonderzoek;

3° geen afbreuk wordt gedaan aan de verplichtingen bedoeld in de artikelen 13, derde lid en 13/4, tweede lid;

4° door de kennisgeving geen schade kan worden toegebracht aan de betrekkingen die België met vreemde Staten en internationale of supranationale instellingen onderhoudt.

In de hypothese dat het verzoek onontvankelijk is of dat de betrokken persoon niet het voorwerp geweest is van een methode bedoeld in de artikelen 18/12, 18/14 of 18/17 of indien de voorwaarden voor de kennisgeving niet vervuld zijn, informeert het diensthoofd de persoon dat er geen gevolg kan gegeven worden aan zijn verzoek in toepassing van deze paragraaf.

In de hypothese dat het verzoek ontvankelijk is, dat de betrokken persoon het voorwerp geweest is van een methode bedoeld in de artikelen 18/12, 18/14 of 18/17 en dat de voorwaarden voor de kennisgeving vervuld zijn, geeft het diensthoofd aan welke methode werd ingezet en op welke wettelijke basis.

Het diensthoofd van de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst informeert het Vast Comité I over elk verzoek om informatie en over het geleverde antwoord, en verstrekt eveneens een beknopte motivatie. De toepassing van deze bepaling maakt het voorwerp uit van het verslag van het Vast Comité I aan de Kamer van volksvertegenwoordigers bedoeld in artikel 35, § 2, van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Nationale Veiligheidsraad, de nadere regels waaraan het verzoek moet voldoen.]¹²

►1. – § 1 genummerd bij art. 2, 1°, wet 4 februari 2010, B.S., 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►3. – § 1, lid 3, ingevoegd bij art. 2, 1°, wet 4 februari 2010, B.S., 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►4. – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 4, 1°, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►5. – § 1, lid 4, ingevoegd bij art. 2, 1°, wet 4 februari 2010, B.S., 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►6. – § 1, lid 4, aangevuld bij art. 4, 2°, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►7. – § 2 toegevoegd bij art. 2, 2°, wet 4 februari 2010, B.S., 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►8. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►9. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3, lid 5, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►10. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 4, 3°, a) wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►11. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 4, 3°, b), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►12. – § 3 opnieuw ingevoegd bij art. 4, 4°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 3. In deze wet wordt verstaan onder:

1° ►1[«Nationale Veiligheidsraad»: de binnen de Regering opgerichte Raad die belast is met de door de Koning vastgestelde taken van nationale veiligheid;]1

2° «agent»: ieder lid van het statutair of contractueel personeel en iedere militair die zijn functie uitoefent binnen één van de in artikel 2 genoemde inlichtingen- en veiligheidsdiensten;

3° ►2[lid van het interventieteam:

a) voor de Veiligheid van de Staat, de agent bedoeld in de artikelen 22 tot 35 die belast is met de bescherming van het personeel, de infrastructuur en de goederen van de Veiligheid van de Staat;

b) voor de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid, de agent bedoeld in de artikelen 22 tot 35 die belast is met de bescherming van het personeel, de infrastructuur en de goederen van de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid;]2

4° ►3[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]3; de ►3[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]3;

►4[5° «de minister»: de Minister van Justitie voor wat de Veiligheid van de Staat betreft, en de Minister van Landsverdediging voor wat de ►5[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]5 betreft;]4

►6[6° «de commissie»: de bestuurlijke commissie belast met het toezicht op de specifieke en uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, die wordt opgericht bij artikel 43/1;]6

►7[7° «het Vast Comité I»: het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten, zoals bedoeld in de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse;]7

►8[8° «het diensthoofd»: enerzijds, de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat of, bij verhindering, de dienstdoende administrateur-generaal, en anderzijds, het hoofd van de ►9[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]9 of, bij verhindering, het dienstdoende hoofd;]8

►10[9° «de inlichtingenofficier»:

a) voor de Veiligheid van de Staat, de agent ►11[...]11 die ten minste de graad van commissaris heeft;

b) voor de ►12[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]12, de aan deze dienst toegewezen officier, alsook de burgerambtenaar die ten minste de graad van commissaris heeft;]10

►13[10° «communicatie»: elke overbrenging, uitzending, of ontvangst van tekens, seinen, geschriften, beelden, klanken of gegevens van alle aard, per draad, radio-elektriciteit, optische seingeving of een ander elektromagnetisch systeem; de communicatie per telefoon, gsm, mobilfoon, telex, telefax of elektronische gegevensoverdracht via computer of computernetwerk, evenals iedere andere privécommunicatie;]13

►14[11° «elektronische communicatienetwerken»: de elektronische communicatienetwerken als bedoeld in artikel 2, 3°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;]14

►15[11°/1 «verstrekker van een elektronische communicatiedienst»: iedereen die binnen het Belgisch grondgebied, op welke wijze ook, een dienst beschikbaar stelt of aanbiedt, die bestaat in het overbrengen van signalen via elektronische communicatienetwerken, of er in bestaat gebrui-

kers toe te laten via een elektronisch communicatienetwerk informatie te verkrijgen, te ontvangen of te verspreiden;]15

►16[12° ►17[«voor het publiek toegankelijke plaats»: elke plaats, openbaar of privé, waartoe het publiek toegang kan hebben;]17]16

►18[12°/1 «niet voor het publiek toegankelijke plaats die niet aan het zicht onttrokken is»: elke plaats waartoe het publiek geen toegang heeft en die voor iedereen zichtbaar is vanaf de openbare weg zonder hulpmiddel of kunstgreep, met uitzondering van de binnenkant van gebouwen die niet voor het publiek toegankelijk zijn;]18

►19[13° «post»: de postzending zoals gedefinieerd in artikel 131, 6°, 7° en 11°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven;]19

►20[14° «technisch ►21[middel]21»: een configuratie van componenten die signalen detecteert, deze overbrengt, hun registratie activeert en de signalen registreert, ►22[met uitzondering van:]22]20

►23[a] een apparaat dat gebruikt wordt voor het nemen van foto's;]23

►24[b] een mobiel apparaat dat gebruikt wordt voor de opname van bewegende beelden indien het nemen van foto's de discretie en de veiligheid van de agenten niet kan verzekeren en op voorwaarde dat dit gebruik voorafgaand is toegestaan door het diensthoofd of zijn gedelegeerde. Enkel relevant geachte vaste beelden worden bewaard. De overige beelden worden vernietigd binnen een maand na de dag van de opname;]24

►25[15° «radicaliseringsproces»: een proces waarbij een individu of een groep van individuen op dusdanige wijze wordt beïnvloed dat dit individu of deze groep van individuen mentaal gevormd wordt of bereid is tot het plegen van terroristische handelingen;]25

►26[16° «journalist»: een journalist die gerechtigd is de titel van beroepsjournalist te dragen overeenkomstig de wet van 30 december 1963 betreffende de erkenning en de bescherming van de titel van beroepsjournalist;]26

►27[17° «bronnengeheim»: het geheim zoals omschreven in de wet van 7 april 2005 tot bescherming van de journalistieke bronnen;]27

►28[18° «Directeur Operaties van de Veiligheid van de Staat»: de agent van de buitendiensten van de Veiligheid van de Staat, bekleed met de graad van commissaris-generaal, die belast is met de leiding van de buitendiensten van de Veiligheid van de Staat;]28

►29[19° «vergrendeld voorwerp»: een voorwerp dat geopend moet worden met behulp van een valse sleutel of via braak;]29

►30[20° «observatie»: het waarnemen van één of meerdere personen, hun aanwezigheid of gedrag, of van zaken, plaatsen of gebeurtenissen;]30

►31[21° «doorzoeking»: het betreden, bezichtigen en onderzoeken van een plaats alsook het bezichtigen en onderzoeken van een voorwerp.]31

►1. – 1° opnieuw ingevoegd bij art. 5, a), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. – 3° opnieuw ingevoegd bij art. 5, b), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – 4° gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – 5° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►5. – 5° gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►6. – 6° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 4)

- 7. – 7° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 8. – 8° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 9. – 8° gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 10. – 9° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 11. – 9°, a), gewijzigd bij art. 5, c), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 12. – 9°, b), gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 13. – 10° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 14. – 11° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 15. – 11°/1 ingevoegd bij art. 5, d), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 16. – 12° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 17. – 12° vervangen bij art. 5, e), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 18. – 12°/1 ingevoegd bij art. 5, f), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 19. – 13° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 20. – 14° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 21. – 14°, inleidende zin, gewijzigd bij art. 5, g), eerste streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 22. – 14°, inleidende zin, gewijzigd bij art. 5, g), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 23. – 14°, a), ingevoegd bij art. 5, g), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 24. – 14°, b), ingevoegd bij art. 5, g), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 25. – 15° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 26. – 16° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 27. – 17° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 28. – 18° toegevoegd bij art. 3 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 29. – 19° toegevoegd bij art. 5, h), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 30. – 20° toegevoegd bij art. 5, h), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 31. – 21° toegevoegd bij art. 5, h), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

HOOFDSTUK II

ORGANISATIE EN OPDRACHTEN

Afdeling 1

De Veiligheid van de Staat

Art. 4. De Veiligheid van de Staat vervult haar opdrachten door tussenkomst van de Minister van Justitie, overeenkomstig de richtlijnen van ¹[de Nationale Veiligheidsraad]¹.

►1. – Gewijzigd bij art. 6 wet 6 december 2015, *B.S.*, 17 december 2015, inwerkingtreding: 28 januari 2015 (art. 13)

Art. 5. § 1. Voor de uitvoering van haar opdrachten staat de Veiligheid van de Staat onder het gezag van de Minister van Justitie.

§ 2. De Minister van Binnenlandse Zaken kan echter de Veiligheid van de Staat vorderen in verband met de uitvoering van de opdrachten bepaald ¹[bij artikel 7, 1°]¹, wanneer ze betrekking hebben op de handhaving van de openbare orde en op de bescherming van personen.

In dat geval preciseert de Minister van Binnenlandse Zaken, zonder zich te mengen in de organisatie van de dienst, het voorwerp van de vordering en kan hij aanbevelingen doen en precieze aanwijzingen geven omtrent de in het werk te stellen middelen en aan te wenden geldmiddelen.

Wanneer het niet mogelijk is gevolg te geven aan deze aanbevelingen en aanwijzingen omdat hun uitvoering de uitvoering van andere opdrachten in het gedrang zou brengen, wordt de Minister van Binnenlandse Zaken hierover zo spoe-

dig mogelijk ingelicht. Die ontheft de Veiligheid van de Staat niet van de verplichting om de vorderingen uit te voeren.

§ 3. De Minister van Justitie wordt belast met de organisatie en het algemeen bestuur van de Veiligheid van de Staat, inzonderheid op het vlak van de uitgaven, het beheer en de opleiding van het personeel, de inwendige orde en de tucht, de wedden en de vergoedingen, alsook de uitrusting. ²

►1. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 18 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

□ 2. – Zie K.B. 5 december 2006 betreffende het algemeen bestuur en de ondersteuningscel van de Veiligheid van de Staat, *B.S.*, 8 december 2006

Art. 6. § 1. De Minister van Binnenlandse Zaken wordt, overeenkomstig de §§ 2, 3 en 4, betrokken bij de organisatie en het bestuur van de Veiligheid van de Staat, wanneer die organisatie en dat bestuur een rechtstreekse invloed hebben op de uitvoering van de opdrachten inzake de handhaving van de openbare orde en de bescherming van personen.

Meent de Minister van Justitie geen gevolg te kunnen geven aan een verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken, dan licht hij hem in over de redenen hiervan.

§ 2. De medeondertekening door de Minister van Binnenlandse Zaken is vereist voor:

1° elk wetsontwerp betreffende de Veiligheid van de Staat;

2° elk ontwerp van reglementair besluit betreffende de algemene organisatie van de Veiligheid van de Staat.

§ 3. Het eensluidend advies van de Minister van Binnenlandse Zaken is vereist voor:

1° ¹[...]¹

2° elk ontwerp van koninklijk besluit betreffende de benoeming en de aanwijzing van de ambtenaren-generaal van de Veiligheid van de Staat;

3° ²[...]²

4° ³[...]³

5° ⁴[...]⁴

6° ⁵[...]⁵

7° elk ontwerp van reglementair besluit betreffende de specifieke bevoegdheden van de ambtenaar die de leiding heeft van de Veiligheid van de Staat.

De Minister van Binnenlandse Zaken verstrekt zijn advies binnen de termijn bepaald door de Minister van Justitie. Deze termijn mag niet minder dan twintig werkdagen bedragen. In geval van gemotiveerde dringende noodzakelijkheid, kan deze termijn tot vijf werkdagen teruggebracht worden. Wanneer deze termijnen verstreken zijn, wordt het advies geacht eensluidend te zijn. Het niet-eensluidend advies wordt met redenen omkleed.

§ 4. De Koning bepaalt de aangelegenheden betreffende de organisatie en het bestuur van de Veiligheid van de Staat, andere dan die bedoeld in de §§ 2 en 3, en die een rechtstreekse invloed hebben op de uitvoering van de opdrachten inzake de handhaving van de openbare orde en de bescherming van personen, en waarvoor de Minister van Justitie de Minister van Binnenlandse Zaken om advies verzoekt of inlicht, alsook de nadere regels in dit verband. ^{6...7}

►1. – § 3, lid 1, 1°, opgeheven bij art. 19 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

►2. – § 3, lid 1, 3°, opgeheven bij art. 19 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

►3. – § 3, lid 1, 4°, opgeheven bij art. 19 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

▶4. – § 3, lid 1, 5°, opgeheven bij art. 19 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

▶5. – § 3, lid 1, 6°, opgeheven bij art. 19 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

□ 6. – § 3, 5°: zie M.B. 6 juni 2009 tot vaststelling van de verschillende modellen legitimatiekaarten voor de personeelsleden van de Veiligheid van de Staat, *B.S.*, 25 juni 2009

□ 7. – Zie K.B. 5 december 2006 betreffende het algemeen bestuur en de ondersteuningscel van de Veiligheid van de Staat, *B.S.*, 8 december 2006

Art. 7. De Veiligheid van de Staat heeft als opdracht:

1° het inwinnen, analyseren en verwerken van inlichtingen die betrekking hebben op elke activiteit die de inwendige veiligheid van de Staat en het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde, de uitwendige veiligheid van de Staat en de internationale betrekkingen, het wetenschappelijk of economisch potentieel, zoals gedefinieerd door ¹[de Nationale Veiligheidsraad]¹, of elk ander fundamenteel belang van het land, zoals gedefinieerd door de Koning op voorstel van ¹[de Nationale Veiligheidsraad]¹, bedreigt of zou kunnen bedreigen;

2° het uitvoeren van de veiligheidsonderzoeken die haar overeenkomstig de richtlijnen van ²[de Nationale Veiligheidsraad]² worden toevertrouwd;

3° ³[...]³

⁴[3°/1 het inwinnen, analyseren en verwerken van inlichtingen die betrekking hebben op de activiteiten van buitenlandse inlichtingendiensten op Belgisch grondgebied;]⁴

4° het uitvoeren van alle andere opdrachten die haar door of krachtens de wet worden toevertrouwd. ⁵

▶1. – 1° gewijzigd bij art. 6 wet 6 december 2015, *B.S.*, 17 december 2015, inwerkingtreding: 28 januari 2015 (art. 13)

▶2. – 2° gewijzigd bij art. 6 wet 6 december 2015, *B.S.*, 17 december 2015, inwerkingtreding: 28 januari 2015 (art. 13)

▶3. – 3° opgeheven bij art. 20 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

▶4. – 3°/1 ingevoegd bij art. 2 wet 29 januari 2016, *B.S.*, 24 februari 2016

□ 5. – Zie K.B. 6 oktober 2000 betreffende de mededeling door de gemeenten van informatie, opgenomen in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, aan de Veiligheid van de Staat, *B.S.*, 11 november 2000

Art. 8. Voor de toepassing van artikel 7 wordt verstaan onder:

1° «activiteit die bedreigt of zou kunnen bedreigen»: elke individuele of collectieve activiteit ontplooid in het land of vanuit het buitenland die verband kan houden met spionage, inmenging, terrorisme, extremisme, proliferatie, schadelijke sektarische organisaties, criminele organisaties, daarbij inbegrepen de verspreiding van propaganda, de aanmoediging of de rechtstreekse of onrechtstreekse steun, onder meer door het verstrekken van financiële, technische of logistieke middelen, het verstrekken van ¹[informatie]¹ over mogelijke doelwitten, de ontwikkeling van structuren en van actiecapaciteit en de verwezenlijking van de nagestreefde doeleinden.

Voor de toepassing van het vorige lid wordt verstaan onder:

a) spionage: het opzoeken of het verstrekken van ²[niet voor het publiek toegankelijke informatie]² en het onderhouden van geheime verstandhoudingen die deze handelingen kunnen voorbereiden of vergemakkelijken;

b) terrorisme: het gebruik van geweld tegen personen of materiële belangen om ideologische of politieke redenen met het doel zijn doelstellingen door middel van terreur, intimidatie of ³[dreigingen]³ te bereiken ⁴[. Hieronder wordt ook het radicaliseringsproces begrepen];⁴

c) extremisme: racistische, xenofobe, anarchistische, nationalistische, autoritaire of totalitaire opvattingen of bedoelingen, ongeacht of ze van politieke, ideologische, confessionele of filosofische aard zijn, die theoretisch of in de praktijk strijdig zijn met de beginselen van de democratie of de mensenrechten, met de goede werking van de democratische instellingen of andere grondslagen van de rechtsstaat ⁵[. Hieronder wordt ook het radicaliseringsproces begrepen];⁵

d) proliferatie: de handel of de transacties betreffende materialen, producten, goederen of know-how die kunnen bijdragen tot de productie of de ontwikkeling van non-conventionele of zeer geavanceerde wapensystemen. In dit verband worden onder meer bedoeld de ontwikkeling van nucleaire, chemische en biologische wapenprogramma's, de daaraan verbonden transmissiesystemen, alsook de personen, structuren of landen die daarbij betrokken zijn;

e) schadelijke sektarische organisatie: elke groep met filosofische of religieuze inslag of die voorwendt dat te zijn en die qua organisatie of in haar praktisch schadelijke onwettige activiteiten uitoefent, individuen of de maatschappij nadeel berokkent of de menselijke waardigheid schendt;

f) criminele organisatie: iedere gestructureerde vereniging van meer dan twee personen die duurt in de tijd, met als oogmerk het in onderling overleg plegen van misdaden en wanbedrijven, om direct of indirect vermogensvoordelen te verkrijgen, waarbij gebruik gemaakt wordt van intimidatie, ⁶[dreiging]⁶, geweld, listige kunstgrepen of corruptie, of waarbij commerciële of andere structuren worden aangewend om het plegen van misdrijven te verbergen of te vergemakkelijken. In dit kader worden bedoeld de vormen en structuren van de criminele organisaties die wezenlijk betrekking hebben op de activiteiten bedoeld in artikel 8, 1°, a) tot e) en g), of die destabiliserende gevolgen kunnen hebben op het politieke of sociaal-economische vlak;

g) inmenging: de poging om met ongeoorloofde, bedrieglijke of clandestiene middelen beslissingsprocessen te beïnvloeden.

2° «de inwendige veiligheid van de Staat en het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde»:

a) de veiligheid van de instellingen van de Staat en het vrijwaren van de continuïteit van de regelmatige werking van de rechtsstaat, de democratische instellingen, de elementaire beginselen die eigen zijn aan iedere rechtsstaat, alsook de mensenrechten en de fundamentele vrijheden;

b) de veiligheid en de fysieke en morele vrijwaring van personen en de veiligheid en de vrijwaring van goederen.

3° «de uitwendige veiligheid van de Staat en de internationale betrekkingen»: het vrijwaren van de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied, van de soevereiniteit en de onafhankelijkheid van de Staat, van de belangen van de landen waarmee België gemeenschappelijke doeleinden nastreeft, alsook van de internationale en andere betrekkingen die België met vreemde Staten en internationale of supranationale instellingen onderhoudt.

4° «het wetenschappelijk of economisch potentieel»: de vrijwaring van de essentiële elementen van het wetenschappelijk of economisch potentieel.

5° ⁷[...]⁷ ⁸

▶1. – 1°, al. 1, gewijzigd bij art. 6, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶2. – 1°, al. 2, a), gewijzigd bij art. 6, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶3. – 1°, al. 2, b), gewijzigd bij art. 3, lid 2, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶4. – 1°, al. 2, b), aangevuld bij art. 6, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 9)

►5. – 1°, al. 2, c), aangevuld bij art. 6, 4°, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►6. – 1°, al. 2, f), gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►7. – 5° opgeheven bij art. 21 wet 21 april 2016, B.S., 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, B.S., 23 maart 2017)

◻ 8. – Zie K.B. 6 oktober 2000 betreffende de mededeling door de gemeenten van informatie, opgenomen in de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, aan de Veiligheid van de Staat, B.S., 11 november 2000

Art. 9. Op verzoek van de Veiligheid van de Staat verleent de ¹[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]¹ zijn medewerking aan de Veiligheid van de Staat bij het inwinnen van inlichtingen wanneer militairen betrokken zijn bij activiteiten bedoeld in artikel 7, 1° ²[en 3°/1]².

►1. – Gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►2. – Aangevuld bij art. 3 wet 29 januari 2016, B.S., 24 februari 2016

Afdeling 2

¹[De Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 3, lid 4, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

Art. 10. § 1. De ¹[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]¹ vervult zijn opdrachten door tussenkomst van de Minister van Landsverdediging, overeenkomstig de richtlijnen van ²[de Nationale Veiligheidsraad]².

§ 2. Voor de uitvoering van zijn opdrachten staat de ³[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]³ onder het gezag van de Minister van Landsverdediging.

§ 3. De Minister van Landsverdediging wordt belast met de organisatie en het algemeen bestuur van de ⁴[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]⁴, inzonderheid voor de uitgaven, het beheer en de opleiding van het personeel, de inwendige orde en de tucht, de wedden en vergoedingen, alsook de uitrusting.

►1. – § 1 gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 6 wet 6 december 2015, B.S., 17 december 2015, inwerkingtreding: 28 januari 2015 (art. 13)

►3. – § 2 gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►4. – § 3 gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

Art. 11. § 1. ¹[De Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid heeft als opdracht:]¹

²[1° het inwinnen, analyseren en verwerken van inlichtingen die betrekking hebben op de factoren die de nationale en internationale veiligheid beïnvloeden of kunnen beïnvloeden in die mate dat de Krijgsmacht betrokken is of zou kunnen worden om inlichtingensteun te bieden aan hun lopende of eventuele komende operaties, alsook de inlichtingen die betrekking hebben op elke activiteit die:

a) de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied of de bevolking;

b) de militaire defensieplannen;

c) het wetenschappelijk en economisch potentieel met betrekking tot de actoren, zowel de natuurlijke als de rechtspersonen, die actief zijn in de economische en industriële sectoren die verbonden zijn met defensie en die opgenomen zijn in een op voorstel van de Minister van Justitie en de Minister van Landsverdediging door de Nationale Veiligheidsraad goedgekeurde lijst;

d) de vervulling van de opdrachten van de strijdkrachten;

e) de veiligheid van de Belgische onderdanen in het buitenland;

f) elk ander fundamenteel belang van het land, zoals gedefinieerd door de Koning op voorstel van de Nationale Veiligheidsraad, bedreigt of zou kunnen bedreigen;

en er de bevoegde ministers onverwijld over inlichten alsook de regering, op haar verzoek, advies te verlenen bij

de omschrijving van haar binnen- en buitenlands beleid inzake veiligheid en defensie;]²

2° het zorgen voor het behoud van de militaire veiligheid van het personeel dat onder de Minister van Landsverdediging ressorteert, de militaire installaties, wapens ³[en wapensystemen]³, munitie, uitrusting, plannen, geschriften, documenten, informatica- en verbindingssystemen of andere militaire voorwerpen ⁴[en, in het kader van de cyberaanvallen op ³[wapensystemen,]³ militaire informatica- en verbindingssystemen of systemen die de Minister van Landsverdediging beheerst, de aanval neutraliseren en er de daders van identificeren, onverminderd het recht onmiddellijk met een eigen cyberaanval te reageren overeenkomstig de bepalingen van het recht van de gewapende conflicten]⁴;

3° het beschermen van het geheim dat, krachtens de internationale verbintenissen van België of teneinde de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied en de vervulling van de opdrachten van de strijdkrachten te verzekeren, verbonden is met de militaire installaties, wapens, munitie, uitrusting, met de plannen, geschriften, documenten of andere militaire voorwerpen, met de militaire inlichtingen en verbindingen, alsook met de militaire informatica- en verbindingssystemen of die systemen die de Minister van Landsverdediging beheert;

4° het uitvoeren van de veiligheidsonderzoeken die hem overeenkomstig de richtlijnen van ⁵[de Nationale Veiligheidsraad]⁵ worden toevertrouwd;

⁶[5° het inwinnen, analyseren en verwerken van inlichtingen die betrekking hebben op de activiteiten van buitenlandse inlichtingendiensten op Belgisch grondgebied.]⁶

§ 2. Voor de toepassing van § 1 wordt verstaan onder:

1° «activiteit die de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied ⁷[of de bevolking]⁷ bedreigt of zou kunnen bedreigen»: elke uiting van het voornemen om, met middelen van militaire aard, het gehele grondgebied of een gedeelte ervan, alsook het luchtruim boven dat grondgebied of de territoriale wateren, in te nemen, te bezetten of aan te vallen, of de bescherming of het voortbestaan ⁷[van de gehele bevolking of een gedeelte ervan]⁷, het nationaal patrimonium of het economisch potentieel van het land in gevaar te brengen;

2° «activiteit die de militaire defensieplannen bedreigt of zou kunnen bedreigen»: elke uiting van het voornemen om op ongeoorloofde wijze kennis te nemen van de plannen betreffende de militaire verdediging van het nationaal grondgebied, van het luchtruim boven dat grondgebied of van de territoriale wateren en van de vitale belangen van de Staat, of betreffende de gemeenschappelijke militaire verdediging in het kader van een bondgenootschap of een internationaal of supranationaal samenwerkingsverband;

⁸[2°/1 «activiteit die het wetenschappelijk en economisch potentieel bedreigt of zou kunnen bedreigen met betrekking tot de actoren, zowel de natuurlijke als de rechtspersonen, die actief zijn in de economische en industriële sectoren en die opgenomen zijn in een op voorstel van de Minister van Justitie en de Minister van Landsverdediging door ⁹[de Nationale Veiligheidsraad]⁹ goedgekeurde lijst»: elke uiting van het voornemen om de essentiële elementen van het wetenschappelijk en economisch potentieel van deze actoren in het gedrang te brengen;]⁸

3° «activiteit die de vervulling van de opdrachten van de strijdkrachten bedreigt of zou kunnen bedreigen»: elke uiting van het voornemen om de paraatstelling, de mobilisatie en de aanwending van de Belgische Krijgsmacht, van

de geallieerde strijdkrachten of van intergeallieerde defensie-organisaties te neutraliseren, te belemmeren, te saboteren, in het gedrang te brengen of te verhinderen bij opdrachten, acties of operaties in nationaal verband, in het kader van een bondgenootschap of een internationaal of supranationaal samenwerkingsverband;

4° «activiteit die de veiligheid van Belgische onderdanen in het buitenland bedreigt of zou kunnen bedreigen»: elke uiting van het voornemen om het leven of de lichamelijke integriteit van Belgen in het buitenland en van hun familieleden collectief te schaden ¹⁰[...] ¹⁰.

§ 3. Op verzoek van de ¹¹[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid] ¹¹ verleent de Veiligheid van de Staat zijn medewerking bij het inwinnen van inlichtingen wanneer personen die niet ressorteren onder de Minister van Landsverdediging of niet behoren tot ondernemingen die overeenkomsten uitvoeren, welke met hem, met internationale militaire organisaties of met derde landen worden gesloten in militaire aanleggelegenheden, of die deelnemen aan een gunningsprocedure van een overheidsopdracht die door de laatstgenoemden werd uitgeschreven, betrokken zijn bij activiteiten ¹²[bedoeld in paragraaf 1, 1°, 2°, 3° en 5°] ¹².

De maatregelen inzake industriële bescherming worden enkel genomen wanneer de Minister van Landsverdediging, derde landen of de organisaties waarmee België verdragsrechtelijk of contractueel verbonden is, hierom verzoeken.

- ▶1. – § 1, inleidende zin, na wijziging, vervangen bij art. 7, a), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶2. – § 1, 1°, na wijzigingen, vervangen bij art. 7, a), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶3. – § 1, 2°, gewijzigd bij art. 7, b), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶4. – § 1, 2°, aangevuld bij art. 4, 2°, wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- ▶5. – § 1, 4°, gewijzigd bij art. 6 wet 6 december 2015, *B.S.*, 17 december 2015, inwerkingtreding: 28 januari 2015 (art. 13)
- ▶6. – § 1, 5°, ingevoegd bij art. 4, 1°, wet 29 januari 2016, *B.S.*, 24 februari 2016
- ▶7. – § 2, 1°, gewijzigd bij art. 7, c), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶8. – § 2, 2°/1, ingevoegd bij art. 4, 3°, wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- ▶9. – § 2, 2°/1, gewijzigd bij art. 5 wet 6 december 2015, *B.S.*, 17 december 2015, inwerkingtreding: 28 januari 2015 (art. 13)
- ▶10. – § 2, 4°, gewijzigd bij art. 7, d), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶11. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶12. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 4, 2°, wet 29 januari 2016, *B.S.*, 24 februari 2016

HOOFDSTUK III

▶¹[DE UITOEFENING VAN DE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSOPDRACHTEN] ¹

- ▶1. Opschrift vervangen bij art. 8 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Afdeling 1

▶¹[...] ¹

- ▶1. Opschrift opgeheven bij art. 9 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶¹[Afdeling 1] ¹

Algemene bepalingen

- ▶1. Opschrift henummerd bij art. 10 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 12. Om hun opdrachten te vervullen, mogen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten slechts dwangmiddelen gebruiken onder de voorwaarden die door de wet worden bepaald.

Art. 13. ▶¹[De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen] ¹ ▶²[informatie] ² en persoonsgegevens opsporen, verzamelen, ontvangen en verwerken die nuttig kunnen zijn om hun opdrachten te vervullen en een documentatie bijhouden, meer bepaald met betrekking tot de gebeurtenissen, de groeperingen en de personen die een belang vertonen voor de uitoefening van hun opdrachten.

De in de documentatie vervatte inlichtingen moeten in verband staan met de doeleinden van het gegevensbestand en beperkt blijven tot de vereisten die eruit voortvloeien.

▶³ ▶⁴[De inlichtingen- en veiligheidsdiensten waken over de veiligheid van de gegevens die betrekking hebben op hun bronnen en van de informatie en persoonsgegevens die deze bronnen leveren.] ⁴ ³

▶⁵[De agenten van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten hebben toegang tot de door hun dienst ingewonnen en verwerkte informatie, inlichtingen en persoonsgegevens, voor zover deze nuttig zijn voor de uitoefening van hun functie of opdracht.] ⁵

- ▶1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 11 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 12, 1°, wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- ▶3. – Lid 3 toegevoegd bij art. 5 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- ▶4. – Lid 3 vervangen bij art. 12, 2°, wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- ▶5. – Lid 4 toegevoegd bij art. 12, 3°, wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

Afdeling 2

▶¹[...] ¹

- ▶1. Opschrift opgeheven bij art. 23 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

▶¹[Afdeling 2

De beschermings- en ondersteuningsmaatregelen] ¹

- ▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 12 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶¹[Art. 13/1. ▶²[...] ² ▶³[Het is de agenten verboden strafbare feiten te plegen.] ³

▶⁴[In afwijking van het eerste lid, blijven vrij van straf de agenten belast met de uitvoering van de methoden voor het verzamelen van gegevens alsook de leden van het interventieteam in het kader van hun functie, die overtredingen, inbreuken op de wegcode of een gebruiksdiefstal begaan die strikt noodzakelijk zijn voor het welslagen van de uitvoering van de methode of ter verzekering van hun eigen veiligheid of die van andere personen.] ⁴

▶⁵[Onverminderd het tweede lid, blijven vrij van straf de agenten die bij de uitvoering van de in artikel 18/2 bedoelde methoden, met het voorafgaand schriftelijk akkoord van de Commissie gegeven binnen de vier dagen na ontvangst van de schriftelijke vraag van het diensthoofd, strafbare feiten begaan die strikt noodzakelijk zijn voor het welslagen van de uitvoering van de methode of ter verzekering van hun eigen veiligheid of die van andere personen. In geval van hoogdringendheid vraagt het diensthoofd het voorafgaand mondeling akkoord van de voorzitter van de Commissie. Dit mondeling akkoord wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd door de voorzitter van de Commissie. De Commissie of de voorzitter brengt zijn akkoord ter kennis van het Vast Comité I.] ⁵

▶⁶[In afwijking van het derde lid, indien de strikte noodzaak om een strafbaar feit te begaan ter verzekering van de veiligheid van agenten of andere personen onmogelijk kon worden voorzien en het evenmin mogelijk was om het voorafgaand akkoord te bekomen van de Commissie of

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 13/2)

van de voorzitter in geval van een hoogdringendheidsprocedure, brengt het diensthoofd de Commissie zo spoedig mogelijk op de hoogte dat een strafbaar feit werd begaan. Indien de Commissie, na evaluatie, besluit tot de strikte noodzaak en de onvoorzienbaarheid van het strafbaar feit, blijft de agent vrij van straf. De Commissie maakt dit akkoord over aan het Vast Comité I.⁶

De strafbare feiten bedoeld ⁷[in het tweede tot vierde lid] moeten in gelijke verhouding staan tot het door de inlichtingenopdracht nagestreefde doel en mogen in geen geval afbreuk doen aan de fysieke integriteit van personen. ⁸[...]⁸

Blijven vrij van straf, de leden van de commissie die machtiging verlenen tot het plegen van strafbare feiten zoals bedoeld in ⁹[het derde en het vierde lid]⁹.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 6 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Nummering opgeheven bij art. 14 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – § 2, lid 1, vervangen bij art. 13, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 2, lid 2, vervangen bij art. 13, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►5. – § 2, lid 3, vervangen bij art. 13, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►6. – § 2, lid 4, ingevoegd bij art. 13, 4°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►7. – § 2, lid 5, gewijzigd bij art. 13, 5°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►8. – § 2, lid 6, opgeheven bij art. 13, 6°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►9. – § 2, lid 7, gewijzigd bij art. 13, 7°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Art. 13/2.]¹ ²[Een agent kan, om veiligheidsredenen verbonden aan de bescherming van zijn persoon of van derden, gebruik maken van een naam die hem niet toebehoort alsook van een fictieve identiteit en hoedanigheid, volgens de door de Koning te bepalen nadere regels.

De in het eerste lid bedoelde maatregel mag niet automatisch aangewend worden voor het verzamelen van gegevens.

Elk actief gebruik van een fictieve identiteit dient tijdelijk en doelgericht te zijn en wordt vermeld in een lijst die maandelijks overgemaakt wordt aan het Vast Comité I.

De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het kader van de aanmaak en het gebruik van een valse naam of van een fictieve identiteit en hoedanigheid, valse documenten vervaardigen, laten vervaardigen en gebruiken.

Elke aanmaak van officiële documenten ten bewijze van een fictieve identiteit of hoedanigheid wordt gemachtigd door het diensthoofd en wordt ter kennis gebracht van het Vast Comité I.

In het kader van de uitvoering van de in dit artikel bedoelde maatregelen kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten de medewerking vorderen van de ambtenaren en agenten van de openbare diensten.²

►1. – Oud art. 13/1, § 1, hernummerd bij art. 14 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. – Vervangen bij art. 14 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. ¹[13/3.]¹ ²[§ 1. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen rechtspersonen oprichten, volgens de door de Koning te bepalen nadere regels. Die nadere regels kunnen afwijken van de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn in geval van ontbinding en vereffening van een rechtspersoon.

§ 2. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen rechtspersonen inzetten ter ondersteuning van hun opdrachten.

Onverminderd het eerste lid, worden de nadere regels voor het inzetten van een rechtspersoon voor het verzamelen van gegevens bepaald in artikel 18/13.

§ 3. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het kader van de toepassing van paragrafen 1 en 2, valse documenten vervaardigen, laten vervaardigen en gebruiken.

§ 4. Elke oprichting van een rechtspersoon wordt gemachtigd door het diensthoofd en wordt ter kennis gebracht van het Vast Comité I.

Elke inzet van een rechtspersoon buiten het geval voorzien in artikel 18/13, wordt vermeld in een lijst die maandelijks overgemaakt wordt aan het Vast Comité I.

§ 5. In het kader van de uitvoering van dit artikel kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten de medewerking vorderen van de ambtenaren en agenten van de openbare diensten.²

►1. – Oud art. 18/13, lid 1, hernummerd bij art. 15 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. – Vervangen bij art. 15 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Art. 13/4. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen de medewerking van derden verzoeken.

De diensten waken over de veiligheid van de gegevens die betrekking hebben op de derden die een medewerking aan hen verlenen of hebben verleend.

Het tweede, derde en vijfde lid van artikel 13/1 zijn van toepassing op de derden die aan de uitvoering van een methode noodzakelijke en rechtstreekse hulp en bijstand hebben verleend.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 16 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Afdeling 3

►1[...]¹

►1. Opschrift opgeheven bij art. 23 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016, inwerkingtreding: 23 maart 2017 (art. 1 K.B. 19 maart 2017, *B.S.*, 23 maart 2017)

►1[Afdeling 3

De samenloop met een opsporings- of gerechtelijk onderzoek]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 17 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Art. ²[13/5.]² De inlichtingen- en veiligheidsdiensten waken erover geen onderzoeken te voeren die een bewuste aantasting uitmaken van de ³[opdrachten van de bevoegde magistraat]³ en die het goede verloop van opsporingsonderzoeken of gerechtelijke onderzoeken kunnen schaden.

Wanneer een inlichtingen- en veiligheidsdienst een onderzoek instelt dat een weerslag kan hebben op een opsporings- of gerechtelijk onderzoek, mag deze dienst, indien hij de in artikel 18/2 bedoelde methoden voor het verzamelen van gegevens aanwendt, dit gerechtelijk- of opsporingsonderzoek niet schaden.

De inlichtingen- en veiligheidsdienst brengt de commissie hiervan op de hoogte. Onverminderd de overeenkomsten gesloten met de gerechtelijke overheden, beslist de commissie, in overleg met ⁴[...] de bevoegde magistraat en het hoofd van de betrokken dienst ⁴[of de agent de hij daartoe machtigt]⁴, of en volgens welke nadere regels de inlichtingen- en veiligheidsdienst het onderzoek kan voortzetten. De commissie brengt het Vast Comité I op de hoogte van haar beslissing. De inlichtingen- en veiligheidsdienst voert zijn opdracht uit overeenkomstig de beslissing van de commissie. De commissie ziet toe op de naleving van haar beslissing.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 7 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Oud art. 13/2 hernummerd bij art. 18 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – Lid 1 gewijzigd bij art. 18, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – Lid 3 gewijzigd bij art. 18, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Afdeling 4

De methoden voor het verzamelen van gegevens¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 19 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Onderafdeling 1]¹

▶2[Gewone methoden voor het verzamelen van gegevens]²

▶1. Opschrift hernummerd bij art. 20 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶2. Opschrift vervangen bij art. 8 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

Art. 14. ¹[...]¹ ¹[De gerechtelijke overheden]¹, de ambtenaren en agenten van de openbare diensten², die van de politiediensten inbegrepen,² ¹[kunnen]¹ uit eigen beweging aan de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst ¹[de informatie meedelen die nuttig is voor de uitvoering van zijn opdrachten]¹.

³[Op verzoek van een inlichtingen- en veiligheidsdienst, delen de gerechtelijke overheden, de ambtenaren en agenten van de openbare diensten, die van de politiediensten inbegrepen, aan de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst, ⁴[...]⁴ ⁴[de informatie mee die nuttig is voor de uitvoering van zijn opdrachten]⁴.]³

⁵[Wanneer de gerechtelijke overheden, de ambtenaren en de agenten van de openbare diensten, die van de politiediensten inbegrepen, van oordeel zijn dat het meedelen van de informatie bedoeld in het tweede lid van aard is afbreuk te doen aan een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek, of aan de verzameling van gegevens overeenkomstig de ⁶[wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten]⁶, of iemand in zijn persoonlijke fysieke integriteit kan schaden, kunnen zij binnen vijf werkdagen na ontvangst van de aanvraag deze mededeling weigeren en delen zij de redenen hiervan schriftelijk mee.]⁵

⁷[Met inachtneming van de geldende wetgeving kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, overeenkomstig de door de Koning vastgelegde algemene nadere regels, toegang krijgen tot de gegevensbanken van de openbare sector die nuttig zijn voor de uitvoering van hun opdrachten.]⁷

▶1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 21, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 9, 1°, wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

▶3. – Lid 2 vervangen bij art. 9, 2°, wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

▶4. – Lid 2 gewijzigd bij art. 21, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶5. – Lid 3 vervangen bij art. 9, 3°, wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

▶6. – Lid 3 gewijzigd bij art. 150 wet 18 september 2017, *B.S.*, 6 oktober 2017

▶7. – Lid 4 toegevoegd bij art. 9, 4°, wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

Art. 15. De regels voor de mededeling van de gegevens die voorkomen in de bevolkings- en vreemdelingenregisters alsook in het wachtregister van de vreemdelingen, worden vastgesteld bij een in ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Art. 16. ¹[De personen en organisaties die behoren tot de privésector kunnen, onverminderd artikel 2, § 2, uit eigen beweging aan de inlichtingen- en veiligheidsdiensten de informatie en persoonsgegevens meedelen die nuttig zijn voor de uitvoering van hun opdrachten.

De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitvoering van hun opdrachten, onverminderd artikel 2, § 2, informatie en persoonsgegevens inwinnen bij personen en organisaties die behoren tot de privésector.]¹

▶1. – Na wijziging, vervangen bij art. 22 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶1[**Art. 16/1.** ²[§ 1. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitvoering van hun opdrachten, zonder behulp van technische middelen het volgende observeren:

1° voor het publiek toegankelijke plaatsen;

2° personen en voorwerpen die zich daar bevinden;

3° gebeurtenissen die daar plaatsvinden.

§ 2. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitvoering van hun opdrachten, zonder behulp van technische middelen:

1° voor het publiek toegankelijke plaatsen doorzoeken;

2° ter plaatse de inhoud doorzoeken van niet-vergrendelde voorwerpen die zich daar bevinden en die niet bevaakt zijn door de bezitter.]²

▶1. – Ingevoegd bij art. 11 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

▶2. – Vervangen bij art. 23 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶1[**Art. 16/2.** ²[§ 1.]² De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitvoering van hun opdrachten, de medewerking vorderen van een operator van een elektronisch communicatienetwerk of de verstrekker van een elektronische communicatiedienst om over te gaan tot:

1° het identificeren van de abonnee of de gewoonlijke gebruiker van een elektronische communicatiedienst of van het gebruikte elektronische communicatiemiddel;

2° het identificeren van de elektronische communicatiediensten en -middelen waarop een bepaald persoon is geabonneerd of die door een bepaald persoon gewoonlijk worden gebruikt.

De vordering gebeurt schriftelijk door het diensthoofd of zijn gedelegeerde. In geval van hoogdringendheid kan het diensthoofd of zijn gedelegeerde deze gegevens mondeling vorderen. Deze mondelinge vordering wordt binnen vierentwintig uur bevestigd door een schriftelijke vordering.

Iedere operator van een elektronisch communicatienetwerk en iedere verstrekker van een elektronische communicatiedienst die wordt gevorderd, verstrekt aan het diensthoofd of zijn gedelegeerde de gegevens waar om werd verzocht binnen een termijn en overeenkomstig de nadere regels te bepalen bij koninklijk besluit genomen op het voorstel van de Minister van Justitie, de Minister van Landsverdediging en de Minister bevoegd voor de elektronische communicatie.

Het diensthoofd of zijn gedelegeerde kan, mits naleving van de principes van proportionaliteit en subsidiariteit en mits de registratie van de raadpleging, de bedoelde gegevens ook verkrijgen met behulp van toegang tot de klantenbestanden van de operator of van de dienstenverstrekker. De Koning bepaalt, op voorstel van de Minister van Justitie, de Minister van Landsverdediging en de Minister bevoegd voor de elektronische communicatie, de technische voorwaarden waaronder deze toegang mogelijk is.

³[§ 2. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitvoering van hun opdrachten, de medewerking vorderen van een bank of financiële instelling om over te gaan tot het identificeren van de eindegebruiker van de in artikel 127 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie bedoelde voorafbetaalde kaart, op basis van de referentie van een elektronische banktransactie die verband houdt met de voorafbetaalde kaart en die voorafgaand meegeedeeld is door een operator of verstrekker in toepassing van paragraaf 1.

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 16/3)

De vordering gebeurt schriftelijk door het diensthoofd of zijn afgevaardigde. In geval van hoogdringendheid kan het diensthoofd of zijn gedelegeerde deze gegevens mondeling vorderen. Deze mondelinge vordering wordt binnen de vierentwintig uur bevestigd door een schriftelijke vordering.

Iedere bank en iedere financiële instelling die wordt gevorderd, verstrekt aan het diensthoofd of zijn afgevaardigde onverwijld de gegevens waar om werd verzocht.

De identificatiegegevens die de inlichtingen- en veiligheidsdiensten binnen het uitoefenen van de in deze paragraaf bedoelde methode ontvangen, zijn beperkt tot de identificatiegegevens bedoeld in paragraaf 1.³

⁴[§ 3.]⁴ Eenieder die weigert de aldus gevraagde gegevens mee te delen of de vereiste toegang te verschaffen, wordt gestraft met geldboete van zesentwintig euro tot tienduizend euro.

⁵[§ 4.]⁵ Beide inlichtingen- en veiligheidsdiensten houden een register bij van alle gevorderde identificaties en van alle via rechtstreekse toegang verkregen identificaties. Het Vast Comité I ontvangt van ⁵[de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst]⁵ maandelijks een lijst van de gevorderde identificaties en van elke toegang.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 222 wet 5 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►2. – § 1 genummerd bij art. 3, 1°, wet 1 september 2016, *B.S.*, 7 december 2016

►3. – § 2 ingevoegd bij art. 3, 2°, wet 1 september 2016, *B.S.*, 7 december 2016

►4. – § 3 genummerd bij art. 3, 3°, wet 1 september 2016, *B.S.*, 7 december 2016

►5. – § 4 genummerd en gewijzigd bij art. 3, 4°, wet 1 september 2016, *B.S.*, 7 december 2016

►1[Art. 16/3. § 1. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, mits afdoende motivering, beslissen om toegang te hebben tot de passagiersgegevens bedoeld in artikel 27 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

§ 2. De in § 1 bedoelde beslissing, wordt door een diensthoofd genomen en schriftelijk overgemaakt aan de Passagiers-informatie-eenheid bedoeld in hoofdstuk 7 van voormelde wet. De beslissing wordt met de motivering van deze beslissing aan het Vast Comité I betekend.

Het Vast Comité I verbiedt de inlichtingen- en veiligheidsdiensten om gebruik te maken van de gegevens die verzameld werden in omstandigheden die niet aan de wettelijke voorwaarden voldoen.

De beslissing kan betrekking hebben op een geheel van gegevens die betrekking hebben op een specifiek inlichtingenonderzoek. In dit geval wordt de lijst van de raadplegingen van de passagiersgegevens een keer per maand aan het Vast Comité I doorgegeven.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 51 wet 25 december 2016, *B.S.*, 25 januari 2017, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen per vervoerssector en voor de reisoperatoren (art. 54); ten aanzien van de luchtvaartmaatschappijen: 7 augustus 2017 (art. 12 K.B. 18 juli 2017, *B.S.*, 28 juli 2017)

►1[Art. 16/4. § 1. Overeenkomstig de nadere regels bepaald door de Koning, na advies van de bevoegde toezicht houdende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens, is een rechtstreekse toegang toegestaan voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de informatie en persoonsgegevens die verzameld worden door middel van camera's waarvan het gebruik door de politiediensten is toegestaan overeenkomstig hoofdstuk IV, afdeling 1, en hoofdstuk IV/1, afdeling 2, van de wet op het politieambt en die in het bijzonder worden verwerkt in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 van de genoemde wet.

In afwijking van artikelen 25/5, § 2, en 46/2 van de wet op het politieambt, oefenen de politiediensten geen controle uit op het bekijken van beelden in real time door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

De informatie en persoonsgegevens bedoeld in het eerste lid kunnen na anonimisering worden gebruikt voor didactische en pedagogische doeleinden in het kader van de opleiding van de leden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 2. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, op gerichte wijze en na hun registratie toegang nemen tot de informatie en persoonsgegevens van de gegevensbanken bedoeld in artikelen 25/6, 44/2, § 3, tweede lid, 1° en 2°, en 46/12 van de wet op het politieambt, indien dit gemotiveerd wordt op operationeel vlak, noodzakelijk is voor de uitoefening van een precieze opdracht en beslist wordt door een inlichtingenofficier.

Na de eerste maand van bewaring, wordt de toegang tot de gegevens bedoeld in deze paragraaf toegestaan door het diensthoofd of zijn gedelegeerde.

De beslissing van het diensthoofd of zijn gedelegeerde wordt met de motivering van deze beslissing zo spoedig mogelijk aan het Vast Comité I betekend. De beslissing kan betrekking hebben op een geheel van gegevens die betrekking hebben op een specifiek inlichtingenonderzoek. In dit geval wordt een lijst van de gerichte toegangen een maal per maand aan het Vast Comité I doorgegeven. Het Vast Comité I verbiedt de inlichtingen- en veiligheidsdiensten om gebruik te maken van de gegevens die verzameld werden in omstandigheden die niet aan de wettelijke voorwaarden voldoen.

De toegang tot deze informatie en persoonsgegevens is beveiligd, alle toegangen worden dagelijks bijgewerkt en de concrete redenen van de bevragingen worden geregistreerd.

§ 3. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, de informatie en persoonsgegevens van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 3, tweede lid, 1° en 2°, van de wet op het politieambt in correlatie brengen met:

1° de gegevensbanken beheerd door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten of die voor hen rechtstreeks beschikbaar of toegankelijk zijn in het kader van hun opdrachten, of lijsten van personen uitgewerkt door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in het kader van hun opdrachten;

2° vooraf bepaalde beoordelingscriteria.

De gegevensbanken of lijsten of de vooraf bepaalde beoordelingscriteria bedoeld in deze paragraaf worden voorbereid met als doel deze correlatie tot stand te brengen na registratie van de gegevens.

De inhoud van de gegevensbanken of van de lijsten bedoeld in het eerste lid, 1°, die gebruikt worden voor een correlatie, is onderworpen aan de toelating van een inlichtingenofficier. De beslissing om de gegevensbanken of de lijsten in correlatie te brengen, kan slaan op een geheel van gegevens die betrekking hebben op een of meerdere specifieke inlichtingenonderzoeken.

Elke lijst aan de hand waarvan de correlatie bedoeld in het eerste lid, 1°, wordt uitgevoerd, wordt zo spoedig mogelijk doorgegeven aan het Vast Comité I. Het Vast Comité I verbiedt de inlichtingen- en veiligheidsdiensten om gebruik te maken van de gegevens die verzameld werden in omstandigheden die niet aan de wettelijke voorwaarden voldoen.

De beoordelingscriteria bedoeld in het eerste lid, 2°, worden voorafgaandelijk aan het Vast Comité I voorgelegd. Correlaties die deze beoordelingscriteria verder verfijnen, dienen niet meer opnieuw voorgelegd te worden. Deze beoordelingscriteria mogen niet gericht zijn op de identificatie van een individu en moeten doelgericht, evenredig en specifiek zijn.

§ 4. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, toegang krijgen tot het register bedoeld in artikel 25/8, tweede lid, van de wet op het politieambt.

§ 5. In geval de rechtstreekse toegang bedoeld in dit artikel mogelijk is, kan een inlichtingen- en veiligheidsdienst niet eenzelfde rechtstreekse toegang verzoeken op basis van artikel 14, tweede lid.

De bevoegde magistraat die oordeelt dat een rechtstreekse toegang tot de informatie en persoonsgegevens het goede verloop van een opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek kan schaden, kan besluiten om die toegang tijdelijk onmogelijk te maken. Indien een inlichtingen- en veiligheidsdienst ten aanzien van deze informatie en persoonsgegevens gebruik maakt van de rechtstreekse toegang, wordt haar meegedeeld dat deze onvolledig zijn.

§ 6. De inlichtingenofficier die de beslissingen voorziet in dit artikel neemt, kan niet tegelijk de beheerder zijn van het dossier waarop die beslissing betrekking heeft.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 84 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 17. ¹[De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten,] ¹steeds de voor het publiek toegankelijke plaatsen betreden en, met inachtneming van de onschendbaarheid van de woning, hotelinrichtingen en andere logiesverstrekkende inrichtingen bezoeken. Zij kunnen zich door de eigenaars, exploitanten of aangestelden van die inrichtingen de ²[inschrijvingsgegevens]² van de reizigers doen overleggen.

►1. – Gewijzigd bij art. 24 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. – Gewijzigd bij art. 12 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

Art. 18. ¹[De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten,] ¹een beroep doen op menselijke bronnen ²[voor het verzamelen van gegevens omtrent gebeurtenissen, voorwerpen, groeperingen en natuurlijke personen of rechtspersonen die een belang vertonen voor de uitoefening van hun opdrachten, conform de richtlijnen van ³[de Nationale Veiligheidsraad]³].

►1. – Gewijzigd bij art. 25 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. – Gewijzigd bij art. 13, 1° wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►3. – Laatste gewijzigd bij art. 6 wet 6 december 2015, *B.S.*, 17 december 2015, inwerkingtreding: 28 januari 2015 (art. 13)

²[¹Onderafdeling 2]¹

Specifieke methoden en uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens²

►1. Opschrift hernummerd bij art. 26 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. Opschrift ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

²[A. Algemene bepalingen]²

►1. Opschrift gewijzigd bij wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. Opschrift ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

¹[**Art. 18/1.** Deze onderafdeling is van toepassing:

1° op de Veiligheid van de Staat voor de uitoefening, ²[op of vanaf het grondgebied van het Rijk]², van de opdrachten bedoeld in ³[de artikelen 7, 1° en 3°/1 ⁴[...]⁴]; ⁵[overminderd artikel 18/9, § 1, 1°;

2° op de ⁵[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]⁵]; ⁶[overminderd artikel 18/9, § 1, 2°]; ⁶] voor de uitvoe-

ning ⁷[...] van de opdrachten bedoeld in ⁸[de artikelen 11, § 1, 1° tot 3° en 5°, en § 2]⁸, ⁹[met uitzondering van de interceptie van communicatie uitgezonden of ontvangen in het buitenland alsook het binnendringen in een informaticasysteem dat zich in het buitenland bevindt en het maken van vaste of bewegende beelden uitgevoerd in het buitenland, bedoeld in de artikelen 44 tot 44/5.]⁹

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – 1° gewijzigd bij art. 27, a), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – 1° gewijzigd bij art. 5, a), wet 29 januari 2016, *B.S.*, 24 februari 2016

►4. – 1° gewijzigd bij art. 3, lid 5, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►5. – 2° gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►6. – 2° gewijzigd bij art. 27, b), eerste streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►7. – 2° gewijzigd bij art. 27, b), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►8. – 2° gewijzigd bij art. 5, b), wet 29 januari 2016, *B.S.*, 24 februari 2016

►9. – 2° gewijzigd bij art. 27, b), derde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[**Art. 18/2. § 1.** ²[De specifieke methoden voor het verzamelen van gegevens worden opgesomd in de artikelen 18/4 tot 18/8.]²

§ 2. ³[De uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens worden opgesomd in de artikelen 18/11 tot 18/17.]³

§ 3. Als een in §§ 1 en 2 bedoelde methode aangewend wordt ten opzichte van een advocaat, een arts of een journalist, of van hun lokalen of communicatiemiddelen die zij voor beroepsdoeleinden gebruiken, of van hun woonplaats of verblijfplaats, mag deze methode niet uitgevoerd worden zonder dat, naargelang het geval, de voorzitter van de Orde van de Vlaamse balies, van de Ordre des barreaux francophones et germanophone, van de Nationale Raad van de Orde van Geneesheren of van de Vereniging van Beroepsjournalisten ⁴[of in geval van ziekte of verhinderd van de voorzitter diens plaatsvervanger]⁴ hiervan vooraf op de hoogte is gebracht door de voorzitter van de commissie bedoeld in artikel 3, 6°. De voorzitter van de commissie is verplicht om de nodige inlichtingen te verstrekken aan de voorzitter van de Orde of van de Vereniging van Beroepsjournalisten, waarvan de advocaat, de arts of de journalist deel uitmaakt ⁵[of aan de plaatsvervanger van de voorzitter]⁵. De betrokken voorzitter ⁶[en zijn plaatsvervanger zijn tot geheimhouding verplicht]⁶. De straffen bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek zijn van toepassing op inbreuken op deze verplichting tot geheimhouding.

Als een in §§ 1 en 2 bedoelde methode aangewend wordt ten opzichte van een advocaat, een arts of een journalist, van hun lokalen of communicatiemiddelen die zij voor beroepsdoeleinden gebruiken, of van hun woonplaats of verblijfplaats, gaat de voorzitter van de commissie na of de via deze methode verkregen gegevens een rechtstreeks verband hebben met ⁷[de potentiële dreiging]⁷, wanneer zij beschermd worden door het beroepsgeheim van een advocaat of arts of door het bronnengeheim van een journalist. ⁷[Zo geen rechtstreeks verband is aangetoond, verbiedt de Commissie de inlichtingen- en veiligheidsdiensten deze gegevens te exploiteren.]⁷

Als een in § 2 bedoelde uitzonderlijke methode aangewend wordt ten opzichte van een advocaat, een arts of een journalist, ⁸[kan]⁸ de voorzitter van de commissie of het door hem aangewezen lid van de commissie aanwezig te zijn bij de aanwending van deze methode.]⁸ ⁸[De voorzitter houdt rekening met het risico dat zijn aanwezigheid

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 18/3)

kan hebben voor de uitoefening van de opdracht, zijn eigen veiligheid en de veiligheid van de agenten en van derden.⁸

- 1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- 2. – § 1, na wijziging, laatst vervangen bij art. 28, *a*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 3. – § 2 vervangen bij art. 28, *b*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 4. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 28, *c*), eerste streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 5. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 28, *c*), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 6. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 28, *c*), derde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 7. – § 3, lid 2, gewijzigd bij art. 28, *d*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 8. – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 28, *e*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►1[B. Specifieke methoden voor het verzamelen van de gegevens]¹

- 1. Opschrift ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►1[Art. 18/3. § 1. Rekening houdend met een potentiële ►2[dreiging]² zoals bedoeld in artikel 18/1 kunnen de in artikel 18/2, § 1, bedoelde specifieke methoden voor het verzamelen van gegevens aangewend worden indien de gewone methoden voor het verzamelen van gegevens ontoereikend worden geacht om de informatie te verzamelen die nodig is om de inlichtingenopdracht te volbrengen. De specifieke methode moet worden gekozen in functie van de graad van ernst van de potentiële ►2[dreiging]² waarvoor ze wordt aangewend.

De specifieke methode kan slechts worden aangewend na een schriftelijke en met redenen omklede beslissing van het diensthoofd en na kennisgeving van deze beslissing aan de commissie.

§ 2. ►3[De beslissing van het diensthoofd vermeldt:

1° de aard van de specifieke methode;

2° naargelang het geval, de natuurlijke personen of rechtspersonen, ►4[feitelijke]⁴ verenigingen of groeperingen, voorwerpen, plaatsen, gebeurtenissen of informatie die het voorwerp uitmaken van de specifieke methode;

3° de potentiële dreiging die de specifieke methode rechtvaardigt;

4° de feitelijke omstandigheden die de specifieke methode rechtvaardigen, de motivering inzake subsidiariteit en proportionaliteit, inbegrepen het verband tussen de bepalingen onder 2° en 3°;

5° de periode waarin de specifieke methode kan worden aangewend, te rekenen vanaf de kennisgeving van de beslissing aan de Commissie;

6° de naam van de inlichtingenofficier(en) verantwoordelijk om de aanwending van de specifieke methode op te volgen;

7° in voorkomend geval, het technisch middel dat gebruikt wordt bij de aanwending van de specifieke methode ►5[in toepassing van de artikelen 18/4 of 18/5]⁵;

8° in voorkomend geval, de samenloop met een opsporings- of gerechtelijke onderzoek;

9° ►6[in voorkomend geval, de strafbare feiten die strikt noodzakelijk zijn voor het welslagen van de uitvoering van de methode of ter verzekering van de veiligheid van de agenten of derden;]⁶

10° ►7[in voorkomend geval, de ernstige aanwijzingen waaruit blijkt dat de advocaat, de arts of de journalist persoonlijk en actief meewerkt of heeft meegewerkt aan het ontstaan of de ontwikkeling van de potentiële dreiging;]⁷

11° ►8[in voorkomend geval, de redenen die de hoogdringendheid rechtvaardigen;]⁸

12° ►9[in geval toepassing wordt gemaakt van artikel 18/8, de motivering van de duur van de periode waarop de inzameling van gegevens betrekking heeft;]⁹

►10[13° de datum van de beslissing;]¹⁰

►11[14° de handtekening van het diensthoofd.]¹¹

►12[De vermeldingen bedoeld in de bepalingen onder 1° tot 4°, 7°, 9°, 10°, 11° en 14° zijn op straffe van onwettigheid voorgeschreven.]¹²

§ 3. ►13[In geval van hoogdringendheid kan het diensthoofd de specifieke methode mondeling toestaan. Deze mondelinge beslissing wordt bevestigd door een met redenen omklede schriftelijke beslissing die de vermeldingen bedoeld in paragraaf 2 bevat, en die uiterlijk de eerste werkdag volgend op de datum van de beslissing moet toekomen op de zetel van de Commissie.

De inlichtingenofficier kan mondeling of schriftelijk de medewerking vorderen van de personen bedoeld in de artikelen 18/6, 18/7 en 18/8. De aard van de methode wordt hen meegedeeld. Op een mondelinge vordering volgt zo spoedig mogelijk schriftelijke bevestiging ervan door de inlichtingenofficier.]¹³

§ 4. De specifieke methode kan enkel verlengd of hernieuwd worden mits een nieuwe beslissing van het diensthoofd, die voldoet aan de voorwaarden bepaald in § 1.¹

►14[§ 5.]¹⁴ De specifieke methoden kunnen slechts worden aangewend ten opzichte van een advocaat, een arts of een journalist, of van communicatiemiddelen die ze voor beroepsdoeleinden gebruiken, op voorwaarde dat de inlichtingen- en veiligheidsdienst vooraf over ernstige aanwijzingen beschikt dat de advocaat, de arts of de journalist persoonlijk en actief meewerkt of heeft meegewerkt aan het ontstaan of aan de ontwikkeling van de potentiële ►15[dreiging]¹⁵ en nadat de commissie, overeenkomstig artikel 18/10 een eensluidend advies uitgebracht heeft op ►16[het ontwerp van beslissing]¹⁶ van het diensthoofd.

►17[§ 6.]¹⁷ De leden van de commissie kunnen op elk ogenblik een controle uitoefenen op de wettigheid van de maatregelen, hierbij inbegrepen de naleving van de principes van subsidiariteit en proportionaliteit.

Zij kunnen daartoe de plaatsen betreden waar de gegevens betreffende de specifieke methode door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in ontvangst worden genomen of bewaard, zich alle nuttige stukken toe-eigenen en de leden van de dienst horen.

De gegevens verkregen in omstandigheden die de vigerende wettelijke bepalingen niet naleven, worden onder het toezicht van de ►18[Commissie]¹⁸ bewaard overeenkomstig de door de Koning bepaalde nadere regels en termijnen, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De commissie verbiedt de inlichtingen- en veiligheidsdiensten deze gegevens te exploiteren en schorst de aangewende methode indien deze nog lopende is.

De commissie stelt het Vast Comité I op eigen initiatief en onverwijld in kennis van haar beslissing.

►19[§ 7.]¹⁹ De inlichtingenofficier die is aangesteld ►20[om de aanwending van de specifieke methode voor het verzamelen van gegevens op te volgen]²⁰, informeert het diensthoofd regelmatig over de uitvoering van deze methode.

►21[§ 8. Het diensthoofd beëindigt de specifieke methode wanneer de potentiële dreiging die haar rechtvaardigt weggevallen is, wanneer de methode niet langer nuttig

is voor het doel waarvoor zij werd ingesteld, of wanneer hij een onwettigheid heeft vastgesteld. Hij brengt zijn beslissing zo spoedig mogelijk ter kennis van de Commissie.²¹

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- ▶2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶3. – § 2 vervangen bij art. 13, c), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- ▶4. – § 2, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 29, a), eerste streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶5. – § 2, lid 1, 7°, aangevuld bij art. 29, a), tweede streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶6. – § 2, lid 1, 9°, vervangen bij art. 29, a), derde streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶7. – § 2, lid 1, 10°, vervangen bij art. 29, a), derde streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶8. – § 2, lid 1, 11°, vervangen bij art. 29, a), derde streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶9. – § 2, lid 1, 12°, vervangen bij art. 29, a), derde streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶10. – § 2, lid 1, 13°, ingevoegd bij art. 29, a), derde streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶11. – § 2, lid 1, 14°, ingevoegd bij art. 29, a), derde streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶12. – § 2, lid 2, ingevoegd bij art. 29, a), vierde streepje wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶13. – § 3 laatst vervangen bij art. 29, b), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶14. – § 5 (oud § 1, lid 3) hernummerd bij art. 13, a), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- ▶15. – § 5 gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶16. – § 5 gewijzigd bij art. 29, c), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶17. – § 6 (oud § 2, lid 2-5), hernummerd bij art. 13, c), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- ▶18. – § 6, lid 3, gewijzigd bij art. 29, d), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶19. – § 7 (oud § 1, lid 4) hernummerd bij art. 13, b), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- ▶20. – § 7 gewijzigd bij art. 13, b), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- ▶21. – § 8 toegevoegd bij art. 13, e), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

▶1[Art. 18/4. ▶2] § 1. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, met behulp van technische middelen het volgende observeren:

- 1° voor het publiek toegankelijke plaatsen;
- 2° personen en voorwerpen die zich daar bevinden;
- 3° gebeurtenissen die daar plaatsvinden;
- en er een technisch middel installeren, dat middel bedienen of het terugnemen.

§ 2. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, al dan niet met behulp van technische middelen het volgende observeren:

- 1° niet voor het publiek toegankelijke plaatsen die niet aan het zicht onttrokken zijn;
- 2° personen en voorwerpen die zich daar bevinden;
- 3° gebeurtenissen die daar plaatsvinden;
- zonder die plaatsen te betreden.²¹

▶3] § 3. De observatie met behulp van technische middelen kan uitgevoerd worden via een rechtstreekse toegang tot de informatie en persoonsgegevens bedoeld in artikel 16/4, § 1.

In voorkomend geval kan ze worden uitgevoerd via de correlatie bedoeld in artikel 16/4, § 3, waarbij de gegevensbanken of lijsten of de vooraf bepaalde beoordelingscriteria worden voorbereid met als doel deze correlatie in real time tot stand te brengen, op het moment van de verzameling van de gegevens door de intelligente camera's of de intelligente systemen voor de automatische nummerplaat herkennung.

De beslissing van het diensthoofd kan slaan op een geheel van gegevens die betrekking hebben op een specifiek inlichtingenonderzoek.

De beoordelingscriteria bedoeld in artikel 16/4, § 3, eerste lid, 2°, mogen niet gericht zijn op de identificatie van een individu en moeten doelgericht, evenredig en specifiek zijn.

In afwijking van artikel 18/3, § 2, 2° tot 4°, vermeldt de beslissing het fenomeen of de dreiging die het voorwerp uitmaakt van de methode en het verband met de criteria.³

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- ▶2. – Vervangen bij art. 30 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶3. – § 3 toegevoegd bij art. 85 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

▶1[Art. 18/5. ▶2] De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten:

1° voor het publiek toegankelijke plaatsen doorzoeken met behulp van technische middelen;

2° de inhoud doorzoeken van al dan niet vergrendelde voorwerpen die zich daar bevinden;

3° al dan niet vergrendelde voorwerpen meenemen voor een strikt beperkte duur, indien het onderzoek ervan niet ter plaatse kan gebeuren om technische of veiligheidsredenen. Die voorwerpen worden zo spoedig mogelijk teruggeplaatst, tenzij dit het goede verloop van de opdracht in de weg staat.²¹

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- ▶2. – Vervangen bij art. 31 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶1[Art. 18/6. § 1. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen ▶2], in het belang van de uitoefening van hun opdrachten,² kennis nemen van de identificatiegegevens van de afzender of de geadresseerde van al dan niet aan een postoperator toevertrouwde post en van de identificatiegegevens van de titularis van een postbus ▶2[...]². Wanneer de medewerking van een postoperator wordt gevorderd, richt het diensthoofd een schriftelijke vraag aan deze operator. De aard van de beslissing wordt meegedeeld aan de postoperator die wordt gevorderd.

§ 2. ▶3[...]³

§ 3. De postoperator die weigert de in dit artikel bedoelde medewerking te verlenen wordt gestraft met geldboete van zesentwintig euro tot ▶4[twintigduizend euro].¹

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)
- ▶2. – § 1 gewijzigd bij art. 32, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶3. – § 2 opgeheven bij art. 32, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- ▶4. – § 3 gewijzigd bij art. 32, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶1[Art. 18/6/1. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, vervoers- en reisgegevens vorderen van iedere private verstrekker van een vervoers- of reisdienst. Het diensthoofd stuurt een schriftelijke vordering. De aard van de methode wordt meegedeeld aan de dienstenverstrekker die wordt gevorderd.

De verstrekker van een vervoers- of reisdienst die weigert om de in zijn bezit zijnde informatie die overeenkomstig dit artikel gevorderd wordt, mee te delen, wordt gestraft met een geldboete van zesentwintig euro tot twintigduizend euro.¹

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 33 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶1[Art. 18/7. § 1. ▶2]▶3] In het belang van de uitoefening van de opdrachten,³ kan het diensthoofd, bij schriftelijke beslissing, overgaan of doen overgaan tot:

1° de identificatie of de lokalisatie, met behulp van een technisch middel, van de elektronische communicatiediensten en -middelen waarop een bepaald persoon is ge-

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 18/8)

abonneerd of die door een bepaald persoon gewoonlijk worden gebruikt;

2° de vordering van de operator van een elektronisch communicatienetwerk of van een verstrekker van een elektronische communicatiedienst tot het bekomen van de gegevens betreffende de betalingswijze, de identificatie van het betalingsmiddel en het tijdstip van betaling voor het abonnement of voor het gebruik van de elektronische communicatiedienst. Een inlichtingen- en veiligheidsdienst kan de bedoelde gegevens ook verkrijgen met behulp van toegang tot de bestanden van de klanten van de operator of van de verstrekker van de dienst.²

§ 2. ⁴[...] ⁴

§ 3. Iedere operator van een communicatienetwerk en iedere verstrekker van een communicatiedienst die wordt gevorderd om de in § 1 bedoelde gegevens mee te delen, verstrekt aan het diensthoofd de gegevens waarom werd verzocht binnen een termijn en overeenkomstig de nadere regels te bepalen bij koninklijk besluit genomen op het voorstel van de Minister van Justitie, de Minister van Landsverdediging en de Minister bevoegd voor de elektronische communicatie.

De Koning bepaalt, op voorstel van de Minister van Justitie, de Minister van Landsverdediging en de Minister bevoegd voor de elektronische communicatie, de voorwaarden waaronder de in § 1 bedoelde toegang mogelijk is voor het diensthoofd.

Elke in het eerste lid bedoelde persoon die weigert de aldus gevraagde gegevens mee te delen, wordt gestraft met geldboete van zesentwintig euro tot ⁵[twintigduizend euro]⁵.¹ ⁶

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1 vervangen bij art. 224 wet 5 februari 2016, *B.S.*, 19 februari 2016

►3. – § 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 34, *a*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 2 opgeheven bij art. 34, *b*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►5. – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 34, *c*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

□ 6. – Zie K.B. 12 oktober 2010 houdende de nadere regels voor de wettelijke medewerkingsplicht bij vorderingen door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten met betrekking tot elektronische communicatie, *B.S.*, 8 november 2010

►1 [Art. 18/8. § 1. ²[De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, zo nodig door daartoe de medewerking van de operator van een elektronisch communicatienetwerk of van de verstrekker van een elektronische communicatiedienst te vorderen, overgaan of doen overgaan tot:

1° het opsporen van de verkeersgegevens van elektronische communicatiemiddelen van waaruit of waarnaar elektronische communicaties worden of werden gedaan;

2° het lokaliseren van de oorsprong of de bestemming van elektronische communicaties.]²

In de gevallen bedoeld in het eerste lid worden voor elk elektronisch communicatiemiddel waarvan de ³[verkeersgegevens]³ worden opgespoord of waarvan de oorsprong of de bestemming van de elektronische communicatie wordt gelokaliseerd de dag, het tijdstip en de duur en indien nodig de plaats van de elektronische communicatie aangegeven en vastgelegd in een verslag.

De aard van de beslissing wordt meegedeeld aan de gevorderde operator van het elektronisch communicatienetwerk of aan de verstrekker van de elektronische communicatiedienst die wordt gevorderd.

►4[§ 2. Wat betreft de toepassing van de methode bedoeld in paragraaf 1 op de gegevens die worden bewaard krachtens artikel 126 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, zijn de volgende bepalingen van toepassing:

1° voor een potentiële dreiging die betrekking heeft op een activiteit die verband kan houden met criminele organisaties of schadelijke sektarische organisaties, kan het diensthoofd in zijn beslissing de gegevens slechts vorderen voor een periode van zes maanden voorafgaand aan de beslissing;

2° voor een potentiële dreiging, andere dan deze bedoeld in de bepalingen onder 1° en 3°, kan het diensthoofd in zijn beslissing de gegevens vorderen voor een periode van negen maanden voorafgaand aan de beslissing;

3° voor een potentiële dreiging die betrekking heeft op een activiteit die verband kan houden met terrorisme of extremisme, kan het diensthoofd in zijn beslissing de gegevens vorderen voor een periode van twaalf maanden voorafgaand aan de beslissing.]⁴

§ 3. Iedere operator van een elektronisch communicatienetwerk en iedere verstrekker van een elektronische communicatiedienst die verzocht wordt de in § 1 bedoelde gegevens mee te delen, verstrekt het diensthoofd de gevraagde gegevens binnen een termijn en overeenkomstig de nadere regels te bepalen bij koninklijk besluit genomen op het voorstel van de Minister van Justitie, de Minister van Landsverdediging en de Minister bevoegd voor de Elektronische Communicatie.

Elke in het eerste lid bedoelde persoon die weigert zijn technische medewerking te verlenen aan de vorderingen bedoeld in dit artikel wordt gestraft met geldboete van zesentwintig euro tot ⁵[twintigduizend euro]⁵.¹

§ 4. ⁶[...] ⁶ ⁷

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1, lid 1, vervangen bij art. 14, *a*), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►3. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 14, *b*), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►4. – § 2 ingevoegd bij art. 14, *c*), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►5. – § 3, lid 2, gewijzigd bij art. 35, *a*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►6. – § 4, na wijziging, opgeheven bij art. 35, *b*), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

□ 7. – Zie K.B. 12 oktober 2010 houdende de nadere regels voor de wettelijke medewerkingsplicht bij vorderingen door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten met betrekking tot elektronische communicatie, *B.S.*, 8 november 2010

►1 [C. Uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►1 [Art. 18/9. § 1. De in artikel 18/2, § 2, bedoelde uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens kunnen worden aangewend:

1° ²[door de Veiligheid van de Staat, wanneer er een ernstige potentiële dreiging bestaat voor een fundamenteel belang van het land bedoeld in artikel 8, 2° tot 4°, en wanneer deze potentiële dreiging betrekking heeft op een activiteit bedoeld in artikel 8, 1° of verband houdt met een activiteit van een buitenlandse inlichtingendienst;]²

2° ³[door de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid wanneer er een ernstige potentiële dreiging bestaat voor een fundamenteel belang bedoeld in artikel 11, § 1, 1° tot 3° en 5°, met uitzondering van elk ander fundamenteel belang van het land bedoeld in artikel 11, § 1, 1°, *f*].³

§ 2. Bij uitzondering en rekening houdend met ⁴[een potentiële dreiging zoals bedoeld in paragraaf 1]⁴ kunnen de in artikel 18/2, § 2, bedoelde uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens slechts aangewend worden indien de gewone en de specifieke methoden voor het verzamelen van gegevens ontoereikend worden geacht om de informatie te verzamelen die nodig is om de inlichtingenopdracht te volbrengen.

Het diensthoofd mag de aanwending van een uitzonderlijke methode slechts machtigen na eensluidend advies van de commissie.

§ 3. De uitzonderlijke methode moet worden gekozen in functie van de graad van de ernst van de potentiële ⁵[dreiging]⁵ ⁶[...]⁶.

§ 4. De uitzonderlijke methoden kunnen slechts aangewend worden ten opzichte van een advocaat, een arts of een journalist, of van hun lokalen of communicatiemiddelen die ze voor beroepsdoeleinden gebruiken, of van hun verblijfplaats, of van hun woonplaats, op voorwaarde dat de inlichtingen- en veiligheidsdienst vooraf over ernstige aanwijzingen beschikt dat de advocaat, de arts of de journalist persoonlijk en actief meewerkt of heeft meegewerkt aan het ontstaan of aan de ontwikkeling ⁷[van een ernstige potentiële dreiging bedoeld in paragraaf 1]⁷.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1, 1°, na wijziging, vervangen bij art. 36, a), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – § 1, 2°, na wijzigingen, vervangen bij art. 36, b), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 36, c), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►5. – § 3 gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►6. – § 3 gewijzigd bij art. 36, d), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►7. – § 4 gewijzigd bij art. 36, e), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►1 [Art. 18/10. § 1. Het diensthoofd onderwerpt zijn ontwerp van machtiging aan het eensluidend advies van de commissie, die onderzoekt of de wettelijke bepalingen voor het aanwenden van de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens, alsook de in artikel 18/9 §§ 2 en 3, bepaalde ²[principes van subsidiariteit en proportionaliteit]², zijn nageleefd en die de door § 2 voorgeschreven vermeldingen controleert.

Behoudens andersluidende wettelijke bepaling mag de periode tijdens welke de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens aangewend mag worden niet langer duren dan twee maanden, ³[te rekenen vanaf de machtiging]³ onverminderd de mogelijkheid om de methode te verlengen overeenkomstig § 5.

De inlichtingenofficier die is aangesteld ⁴[om de aanwending van de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens op te volgen]⁴, informeert op regelmatige wijze het diensthoofd, dat op zijn beurt, overeenkomstig de door de Koning bepaalde nadere regels en termijnen, de commissie inlicht over de uitvoering van deze methode.

⁵[Het diensthoofd beëindigt de uitzonderlijke methode wanneer de ernstige potentiële dreiging die haar rechtvaardigt weggevallen is, wanneer de methode niet langer nuttig is voor het doel waarvoor zij werd ingesteld, of wanneer hij een onwettigheid heeft vastgesteld. Hij brengt zijn beslissing zo spoedig mogelijk ter kennis van de Commissie.]⁵

§ 2. ⁶[Het ontwerp van machtiging van het diensthoofd vermeldt:

1° de aard van de uitzonderlijke methode;

2° naargelang het geval, de natuurlijke personen of rechtspersonen, feitelijke verenigingen of groeperingen,

voorwerpen, plaatsen, gebeurtenissen of informatie die het voorwerp uitmaken van de uitzonderlijke methode;

3° de ernstige potentiële dreiging die de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens rechtvaardigt;

4° de feitelijke omstandigheden die de uitzonderlijke methode rechtvaardigen, de motivering inzake subsidiariteit en proportionaliteit, inbegrepen het verband tussen de bepalingen onder 2° en 3°;

5° de periode waarin de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens kan worden aangewend, te rekenen vanaf de machtiging van het diensthoofd;

6° de naam van de inlichtingenofficier(en) verantwoordelijk om de aanwending van de uitzonderlijke methode op te volgen;

7° in voorkomend geval, het technisch middel dat gebruikt wordt bij de aanwending van de uitzonderlijke methode in toepassing van de artikelen 18/11 of 18/12;

8° in voorkomend geval, de samenloop met een opsporings- of gerechtelijk onderzoek;

9° in voorkomend geval, de strafbare feiten die strikt noodzakelijk zijn voor het welslagen van de uitvoering van de methode of ter verzekering van de veiligheid van de agenten of derden;

10° in voorkomend geval, de ernstige aanwijzingen waaruit blijkt dat de advocaat, de arts of de journalist persoonlijk en actief meewerkt of heeft meegewerkt aan het ontstaan of de ontwikkeling van de potentiële dreiging;

11° in voorkomend geval, de redenen die de hoogdringendheid rechtvaardigen;

12° de datum van de machtiging;

13° de handtekening van het diensthoofd.

De in het eerste lid bedoelde vermeldingen zijn op straffe van onwettigheid voorgeschreven.⁶

§ 3. De commissie verleent haar eensluidend advies binnen de vier dagen na ontvangst van ⁷[het ontwerp van machtiging]⁷.

Indien de commissie een negatief advies uitbrengt, mag de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens door de betrokken dienst niet worden aangewend.

Indien de commissie geen advies uitbrengt binnen de termijn van vier dagen ⁸[of zij de betrokken dienst meedeelt dat zij niet kan beraadslagen binnen die termijn overeenkomstig artikel 43, § 1, zevende lid]⁸, kan de betrokken dienst de bevoegde minister aanzoeken, die al dan niet toelating geeft om zo spoedig mogelijk de beoogde methode uit te voeren. De minister deelt zijn beslissing mee aan de voorzitters van de commissie en van het Vast Comité I.

Het diensthoofd brengt de minister op de hoogte van de opvolging van de aldus toegelaten uitzonderlijke methode door hem op regelmatige tijdstippen, zoals vastgelegd door de minister in zijn toelating, een omstandig verslag uit te brengen over het verloop van de methode.

De betrokken minister beëindigt de uitzonderlijke methode die hij heeft toegestaan ⁹[wanneer de potentiële dreiging die haar rechtvaardigt weggevallen is]⁹ of wanneer de methode niet langer nuttig blijkt voor het doel waarvoor zij werd vastgesteld. Hij schorst de methode indien hij een onwettigheid vaststelt. In dat geval brengt de betrokken minister zijn met redenen omklede beslissing om de uitzonderlijke methode te beëindigen of te schorsen, naargelang het geval, onverwijld ter kennis van de commissie, het diensthoofd en het Vast Comité I.

§ 4. ¹⁰[In geval van hoogdringendheid en wanneer elk uitblijven van de machtiging van aard is om de belangen

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 18/10)

bedoeld in artikel 18/9 ernstig in het gedrang te brengen, kan het diensthoofd, nadat hij wegens de hoogdringendheid het mondeling eensluidend advies van de voorzitter van de Commissie heeft verkregen, de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens mondeling machtigen voor ten hoogste vijf dagen.¹⁰

¹¹[Indien de voorzitter van de Commissie niet bereikbaar is, kan het diensthoofd contact opnemen met een ander lid van de Commissie.]¹¹

¹²[De voorzitter, of het andere gecontacteerde lid, brengt de overige leden van de Commissie onmiddellijk op de hoogte van zijn mondeling advies.]¹²

¹³[De inlichtingenofficier kan schriftelijk de medewerking vorderen van de personen bedoeld in de artikelen 18/14, 18/15, 18/16 en 18/17. De aard van de methode wordt hen meegedeeld. Deze vordering wordt zo spoedig mogelijk aan het diensthoofd meegedeeld.]¹³

¹⁴[Het diensthoofd geeft schriftelijke bevestiging van de mondelinge machtiging en geeft daarvan kennis aan de zetel van de Commissie, volgens de door de Koning vastgestelde nadere regels, ten laatste binnen de vierentwintig uur vanaf deze machtiging. Deze schriftelijke bevestiging bevat de in paragraaf 2 bedoelde vermeldingen.]¹⁴

¹⁵[In voorkomend geval vermeldt die bevestiging de redenen die de handhaving rechtvaardigen van de aanwending van de methode na de termijn van vijf dagen, zonder de twee maanden bedoeld in paragraaf 1, tweede lid, te boven te gaan. In dat geval geldt die bevestiging als ontwerp van machtiging bedoeld in paragraaf 1.]¹⁵

¹⁶[In geval de noodzaak tot handhaving van de methode na de termijn van vijf dagen niet kon worden voorzien, of in uitzonderlijke gevallen, kan het diensthoofd de verlenging ervan machtigen volgens de procedure onder het eerste lid.]¹⁶

Indien de voorzitter een ¹⁷[mondeling]¹⁷ negatief advies uitbrengt, mag de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens door de betrokken dienst niet worden aangewend.

Indien de voorzitter in geval van hoogdringendheid niet onmiddellijk advies uitbrengt, kan de betrokken dienst de bevoegde minister aanzoeken, die al dan niet de toelating geeft de beoogde methode uit te voeren. De minister deelt zijn beslissing mee aan de voorzitters van de commissie en van het Vast Comité I.

Het diensthoofd brengt de minister op de hoogte van de opvolging van de aldus toegelaten uitzonderlijke methode door hem op regelmatige tijdstippen, zoals vastgelegd door de minister in zijn toelating, een omstandig verslag uit te brengen over het verloop van de methode.

De betrokken minister beëindigt de uitzonderlijke methode die hij heeft toegestaan ¹⁸[wanneer de potentiële dreiging die haar rechtvaardigt weggevallen is]¹⁸ of wanneer de methode niet langer nuttig blijkt voor het doel waarvoor zij werd beslist. Hij schorst de methode indien hij een onwettigheid vaststelt. In dat geval brengt de betrokken minister zijn met redenen omklede beslissing om de methode te beëindigen of te schorsen, naargelang het geval, onverwijld ter kennis van de commissie, het diensthoofd en het Vast Comité I.

In ieder geval wordt de uitzonderlijke methode stopgezet binnen ¹⁹[vijf dagen]¹⁹ na de door de betrokken minister verleende toelating ¹⁹[, behalve in de gevallen van verlenging bedoeld in het vijfde en zesde lid]¹⁹.

§ 5. Het diensthoofd kan, op voorafgaand eensluidend advies van de commissie, de verlenging van de uitzonderlijke

methode voor het verzamelen van ²⁰[gegevens]²⁰ machtigen voor een nieuwe termijn die niet langer mag zijn dan ²¹[...] twee maanden ²²[te rekenen vanaf het verstrijken van de lopende methode]²², onverminderd zijn verplichting om de methode te beëindigen zodra ²³[de potentiële dreiging die haar rechtvaardigt weggevallen is]²³ ²⁴[,] ²⁴ wanneer de methode niet langer nuttig is voor het doel waarvoor zij werd beslist ²⁴[of wanneer]²⁴ hij een onwettigheid vaststelt. In dat geval brengt het diensthoofd van de betrokken dienst zijn met redenen omklede beslissing om de methode te beëindigen ²⁵[...] ²⁵ ter kennis van de commissie.

Een tweede en elke volgende verlenging van de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van ²⁶[gegevens]²⁶ is slechts mogelijk indien er bijzondere omstandigheden aanwezig zijn, die de verlenging van het gebruik van deze methode noodzakelijk maken. Deze bijzondere redenen worden in de beslissing opgenomen. Indien deze bijzondere omstandigheden niet voorhanden zijn, dient de methode te worden beëindigd.

De voorwaarden bepaald in de paragrafen 1 tot 3 zijn toepasselijk op de in deze paragraaf bepaalde wijzen van verlenging van de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens.

§ 6. De leden van de commissie kunnen op elk ogenblik controle uitoefenen op de wettigheid van de uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens, hierbij inbegrepen de naleving van de principes van subsidiariteit en proportionaliteit bepaald in artikel 18/9, §§ 2 en 3.

Zij kunnen daartoe de plaatsen betreden waar de gegevens die met de uitzonderlijke methoden verzameld werden, in ontvangst genomen of bewaard worden, zich alle nuttige stukken toe-eigenen en de leden van de dienst horen.

De commissie beëindigt de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens wanneer zij vaststelt dat ²⁷[de potentiële dreiging die haar rechtvaardigt weggevallen is]²⁷ of wanneer de uitzonderlijke methode niet meer nuttig blijkt te zijn voor het doel waarvoor ze werd aangewend, of schorst de uitzonderlijke methode ingeval van onwettigheid.

De gegevens verkregen in omstandigheden die de vigerende wettelijke bepalingen niet naleven, worden onder het toezicht van de commissie bewaard overeenkomstig de door de Koning bepaalde regels en termijnen, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De commissie verbiedt de inlichtingen- en veiligheidsdiensten deze gegevens te exploiteren.

§ 7. De commissie stelt het Vast Comité I op eigen initiatief in kennis ²⁸[van het in § 2 bedoelde ontwerp van machtiging]²⁸ van de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst, van het in § 3 bedoelde eensluidend advies ²⁸[,] van de in paragraaf 4 bedoelde schriftelijke bevestiging van de mondelinge machtiging²⁸, van de in § 5 bedoelde eventuele verlenging van de uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens en van haar in § 6 bedoelde beslissing om de methode te beëindigen of in voorkomend geval te schorsen en de exploitatie van de aldus verzamelde gegevens te verbieden.]¹

¹ – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

² – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 37, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

³ – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 37, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁴ – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 37, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁵ – § 1, lid 4, na wijziging, vervangen bij art. 37, 4°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁶ – § 2, na wijziging, vervangen bij art. 37, 5°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁷ – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 37, 6°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁸ – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 37, 7°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

- 9. – § 3, lid 5, gewijzigd bij art. 37, 8°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 10. – § 4, lid 1, vervangen bij art. 37, 9°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 11. – § 4, lid 2, ingevoegd bij art. 37, 9°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 12. – § 4, lid 3, ingevoegd bij art. 37, 9°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 13. – § 4, lid 4, ingevoegd bij art. 37, 9°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 14. – § 4, lid 5, ingevoegd bij art. 37, 9°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 15. – § 4, lid 6, ingevoegd bij art. 37, 9°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 16. – § 4, lid 7, ingevoegd bij art. 37, 9°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 17. – § 4, lid 8, gewijzigd bij art. 37, 10°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 18. – § 4, lid 11, gewijzigd bij art. 37, 11°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 19. – § 4, lid 12, gewijzigd bij art. 37, 12°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 20. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 37, 13°, a), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 21. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 37, 13°, b), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 22. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 37, 13°, c), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 23. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 37, 13°, d), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 24. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 37, 13°, e), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 25. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 37, 13°, f), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 26. – § 5, lid 2, gewijzigd bij art. 37, 14°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 27. – § 6, lid 3, gewijzigd bij art. 37, 15°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 28. – § 7 gewijzigd bij art. 37, 16°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017
- 1[Art. 18/11. ►2[§ 1. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, al dan niet met behulp van technische middelen het volgende observeren:
- 1° niet voor het publiek toegankelijke plaatsen die aan het zicht onttrokken zijn;
- 2° personen en voorwerpen die zich daar bevinden;
- 3° gebeurtenissen die daar plaatsvinden.
- § 2. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, zonder medeweten of toestemming van de eigenaar of zijn rechtzhebbende, op ieder ogenblik, niet voor het publiek toegankelijke plaatsen die al dan niet aan het zicht onttrokken zijn, betreden, teneinde:
- 1° de observatie te verrichten;
- 2° er een technisch middel te installeren, dat middel te bedienen of het terug te nemen;
- 3° een vergrendeld voorwerp te openen om er een technisch middel in te plaatsen;
- 4° een voorwerp mee te nemen om een technisch middel erop te installeren, dat voorwerp te bedienen en het terug te plaatsen.
- Het technisch middel of het meegenomen voorwerp wordt zo spoedig mogelijk na de observatie teruggenomen respectievelijk teruggeplaatst, tenzij dit het goede verloop van de opdracht in de weg staat.]¹
- 3[§ 3. De observatie met behulp van technische middelen kan uitgevoerd worden via een rechtstreekse toegang tot de informatie en persoonsgegevens bedoeld in artikel 16/4, § 1.
- In voorkomend geval kan ze worden uitgevoerd via de correlatie bedoeld in artikel 16/4, § 3, waarbij de gegevens-

banken of lijsten of de vooraf bepaalde beoordelingscriteria worden voorbereid met als doel deze correlatie in real time tot stand te brengen, op het moment van de verzameling van de gegevens door de intelligente camera's of de intelligente systemen voor de automatische nummerplaattherkenning.

De beslissing van het diensthoofd kan slaan op een geheel van gegevens die betrekking hebben op een specifiek inlichtingenonderzoek.

De evaluatiecriteria bedoeld in artikel 16/4, § 3, eerste lid, 2°, mogen niet gericht zijn op de identificatie van een individu en moeten doelgericht, evenredig en specifiek zijn.

In afwijking van artikel 18/10, § 2, 2° tot 4°, vermeldt het ontwerp van uichtiging het fenomeen of de dreiging die het voorwerp uitmaakt van de methode en het verband met de criteria.]³

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Vervangen bij art. 38 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – § 3 toegevoegd bij art. 86 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 18/12. ►2[De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, zonder medeweten of toestemming van de eigenaar of zijn rechtzhebbende, op ieder ogenblik:

1° niet voor het publiek toegankelijke plaatsen doorzoeken, al dan niet met behulp van technische middelen;

2° de inhoud doorzoeken van al dan niet vergrendelde voorwerpen die zich daar bevinden;

3° al dan niet vergrendelde voorwerpen meenemen voor een strikt beperkte duur, indien het onderzoek ervan niet ter plaatse kan gebeuren om technische of veiligheidsredenen;

4° deze plaatsen betreden om de voorwerpen terug te plaatsen.

Die voorwerpen worden zo spoedig mogelijk teruggeplaatst, tenzij dit het goede verloop van de opdracht in de weg staat.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Vervangen bij art. 39 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►1[Art. 18/13. ►2[De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, een rechtspersoon bedoeld in artikel 13/3, § 1, inzetten teneinde gegevens te verzamelen omtrent gebeurtenissen, voorwerpen, groeperingen en natuurlijke personen of rechtspersonen die een belang vertonen voor de uitoefening van hun opdrachten.]²

►3[...]³

►4[De methode is toegelaten zolang als nodig is voor het doel waarvoor ze wordt aangewend.]⁴

De betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst brengt om de twee maanden verslag uit aan de commissie over de evolutie van de operatie die ►5[...]⁵ het beroep op een rechtspersoon noodzakelijk maakte. Dit verslag benadrukt de elementen die hetzij het behoud, hetzij de stopzetting van de uitzonderlijke methode rechtvaardigen. Indien het verslag het einde van deze methode aanbeveelt, stelt de commissie de nadere regels vast volgens welke de aldus opgerichte rechtspersoon moet verdwijnen. Deze nadere regels kunnen afwijken van de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn in geval van ontbinding en vereffening van een rechtspersoon.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Lid 1 vervangen bij art. 40, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – Lid 2 opgeheven bij art. 40, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 18/14)

►4. – Lid 3 vervangen bij art. 40, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►5. – Lid 4 gewijzigd bij art. 40, 4°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►1[Art. 18/14. § 1. In het belang van de uitoefening van hun opdrachten kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten ►2[...]2 de al dan niet aan een postoperator toevertrouwde post ►2[openmaken en kennisnemen]2 van de inhoud ervan.

De in het eerste lid bedoelde postoperator is ertoe gehouden de post waarop de machtiging betrekking heeft tegen ontvangstbewijs af te geven aan een ►3[...]3 agent van de dienst, op vertoon van zijn legitimatiebewijs en een schriftelijke vraag van het diensthoofd. Deze vraag vermeldt, naargelang het geval, de aard van het eensluidend advies van de commissie, de aard van het eensluidend advies van de voorzitter van de commissie of de aard van de toelating van de betrokken minister.

§ 2. De diensten zien erop toe dat een door een postoperator afgegeven postzending, na onderzoek ervan, onverwijld aan de postoperator wordt teruggegeven voor verdere verzending.

§ 3. De postoperator die weigert de medewerking te verlenen als bedoeld in de §§ 1 en 2 wordt gestraft met geldboete van zesentwintig tot ►4[twintigduizend euro]4.

§ 4. De Staat is burgerrechtelijk aansprakelijk jegens de postoperator voor de schade toegebracht aan de hem toevertrouwde post.]1

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 41, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 41, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 3 gewijzigd bij art. 41, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►1[Art. 18/15. § 1. In het belang van de uitoefening van hun opdrachten kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten ►2[de volgende gegevens vorderen]2:

1° de lijst van bankrekeningen, bankkluizen of financiële instrumenten zoals bepaald in artikel 2, 1°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, waarvan de geïsoleerde persoon titularis, gevolmachtigde of de uiteindelijke gerechtigde is, en, in voorkomend geval, alle gegevens hieromtrent;

2° de bankverrichtingen die in een bepaald tijdvak zijn uitgevoerd op één of meer van deze bankrekeningen of financiële instrumenten, met inbegrip van de bijzonderheden betreffende iedere rekening van herkomst of bestemming;

3° de gegevens met betrekking tot de titularissen of gevolmachtigden die in een bepaald tijdvak tot deze bankkluizen toegang hebben of hadden.

§ 2. De bank of de financiële instelling is ertoe gehouden de gevraagde informatie onverwijld te verstrekken aan een ►3[...]3 agent van de dienst, op vertoon van zijn legitimatiebewijs en een schriftelijke aanvraag van het diensthoofd. Deze vraag vermeldt, naargelang het geval, de aard van het eensluidend advies van de commissie, de aard van het eensluidend advies van de voorzitter van de commissie of de aard van de machtiging van de betrokken minister.

De bank of de financiële instelling die in dit artikel bedoelde medewerking weigert te verlenen, wordt gestraft met geldboete van zesentwintig euro tot ►4[twintigduizend euro]4.]1

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 42, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 42, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 42, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►1[Art. 18/16. § 1. Behoudens met betrekking tot de informaticasystemen van de rechterlijke macht en de administratieve rechtscolleges, kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, ►2[...]2 al dan niet met behulp van technische middelen, valse signalen, valse sleutels of valse hoedanigheden:

1° toegang ►3[...]3 krijgen tot een informaticasysteem;

2° er elke beveiliging van ►4[opheffen]4;

3° er technische voorzieningen in ►5[aanbrengen]5 teneinde de door het informaticasysteem opgeslagen, verwerkte of doorgestuurde gegevens te ontcijferen en te decoderen;

4° er de door het informaticasysteem ►6[...]6 opgeslagen, verwerkte of doorgestuurde gegevens op eender welke manier van ►7[overnemen]7.

De in het eerste lid bedoelde methode kan slechts aangewend worden tegenover de informaticasystemen van de overheid, mits voorafgaande toestemming van de betrokken overheid.

Het in het eerste lid bedoelde binnendringen door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in de informaticasystemen kan enkel het verzamelen van relevante gegevens die erin werden opgeslagen, verwerkt of doorgestuurd tot doel hebben, zonder dat er een onomkeerbare vernietiging of wijziging van deze gegevens gebeurt.

De inlichtingen- en veiligheidsdiensten waken erover dat bij de installatie van de in het eerste lid, 3°, bedoelde technische dispositieven derden geen niet-toegelaten toegang kunnen krijgen tot deze systemen via de tussenkomsten van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 2. ►8[De inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen, zonder medeweten of toestemming van de eigenaar of zijn rechthebbende, op ieder ogenblik, niet voor het publiek toegankelijke plaatsen betreden en zich toegang verschaffen tot al dan niet vergrendelde voorwerpen, teneinde:

1° informaticasystemen binnen te dringen;

2° er een technisch middel te installeren, dat middel te bedienen of het terug te nemen;

3° de informaticasystemen mee te nemen en ze terug te plaatsen.

Het technisch middel of de informaticasystemen worden zo spoedig mogelijk na het binnendringen teruggenomen respectievelijk teruggeplaatst, tenzij dit het goede verloop van de opdracht in de weg staat.]8

§ 3. Het diensthoofd kan van de personen van wie hij vermoedt dat zij een bijzondere kennis hebben van het in § 1 bedoelde informaticasysteem of van de diensten die het mogelijk maken de gegevens die door het informaticasysteem zijn opgeslagen, verwerkt of doorgestuurd te beveiligen of te versleutelen, met een schriftelijke beslissing eisen dat zij informatie verstrekken over de werking van dat systeem en over de manier om toegang te krijgen tot de inhoud van het informaticasysteem onder een begrijpelijke vorm ►9[en dat zij hun medewerking verlenen aan het binnendringen in een informaticasysteem]9. Deze vraag vermeldt, naargelang het geval, de aard van het eensluidend advies van de commissie, de aard van het eensluidend advies van de voorzitter van de commissie of de aard van de toelating van de betrokken minister.

§ 4. Eenieder die zijn technische medewerking weigert te verlenen aan de in § 3 bedoelde vorderingen wordt gestraft met geldboete van zesentwintig tot ►10[twintigduizend euro]10.

§ 5. Ingeval het binnendringen in een informatiesysteem tot gevolg heeft dat de exploitatie van dit systeem volledig of gedeeltelijk wordt verstoord, is de Staat slechts burgerrechtelijk aansprakelijk voor de schade aldus veroorzaakt indien dit binnendringen geen verband hield met het verzamelen van gegevens met betrekking tot een ernstige ¹[dreiging]¹ voor de fysieke integriteit van één of meer personen, hierbij inbegrepen de terroristische misdrijven bedoeld in artikel 137 van het Strafwetboek.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 43, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – § 1, lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 43, 3°, a), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 1, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 43, 3°, b), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►5. – § 1, lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 43, 3°, c), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►6. – § 1, lid 1, 4°, gewijzigd bij art. 43, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►7. – § 1, lid 1, 4°, gewijzigd bij art. 43, 3°, d), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►8. – § 2 vervangen bij art. 43, 4°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►9. – § 3 gewijzigd bij art. 43, 5°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►10. – § 4 gewijzigd bij art. 43, 6°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►11. – § 5 gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Art. 18/17. § 1. In het belang van de uitvoering van hun opdrachten kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten ²[...] communicaties ²[onderscheppen, er kennis van nemen en ze registreren]².

§ 2. ³[Hiertoe kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, zonder medeweten of toestemming van de eigenaar of zijn rechthebbende, op ieder ogenblik, al dan niet voor het publiek toegankelijke plaatsen betreden, teneinde:

1° er een technisch middel te installeren, dat middel te bedienen of het terug te nemen;

2° een vergrendeld voorwerp te openen om er een technisch middel in te plaatsen;

3° het voorwerp mee te nemen waarop het technisch middel zal worden geïnstalleerd, dat voorwerp te bedienen en het terug te plaatsen.

Het technisch middel of het meegenomen voorwerp wordt zo spoedig mogelijk na de onderschepping teruggenomen respectievelijk teruggeplaatst, tenzij dit het goede verloop van de opdracht in de weg staat.]³

§ 3. Indien er een ingreep nodig is op een elektronisch communicatienetwerk, wordt de operator van het netwerk of de verstreker van een elektronische communicatiedienst met een schriftelijke vraag van het diensthoofd gevorderd en is hij, als gevolg van deze aanvraag ertoe gehouden zijn technische medewerking te verlenen. Deze vraag vermeldt, naargelang het geval, de aard van het eensluidend advies van de commissie, de aard van het eensluidend advies van de voorzitter van de commissie of de aard van de toelating van de betrokken minister.

Eenieder die zijn technische medewerking weigert te verlenen aan de in het eerste lid bedoelde vorderingen, wordt gestraft met een geldboete van zesentwintig euro tot ⁴[tweintigduizend euro]⁴. De nadere regels en termijnen voor deze technische medewerking worden door de Koning vastgesteld, op voorstel van de Ministers van Justitie, van Landsverdediging en van de Minister bevoegd voor de Elektronische Communicatie.

§ 4. De communicaties die verzameld werden aan de hand van de in § 1 bedoelde uitzonderlijke methode wor-

den opgenomen. Het voorwerp van de uitzonderlijke methode alsook de dagen en uren waarop deze is uitgevoerd, worden opgenomen bij het begin en op het einde van iedere opname die erop betrekking heeft.

Alleen die delen van de opname van communicaties die door het diensthoofd of, naargelang het geval, in zijn opdracht door de directeur Operaties of de persoon die hij daartoe heeft aangewezen voor de Veiligheid van de Staat, of door de officier of de burgerambtenaar, die minstens de graad van commissaris heeft, voor de ⁵[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]⁵ relevant worden geacht, kunnen worden overgeschreven.

Iedere notitie die in het kader van de uitvoering van de uitzonderlijke methode door de daartoe aangewezen personen werd genomen en die niet werd opgenomen in een verslag, wordt vernietigd door de in het tweede lid vermelde personen of door de persoon die zij hiertoe aanwijzen. Deze vernietiging maakt het voorwerp uit van een vermelding in het bijzondere register waarin wordt voorzien in § 6.

§ 5. De opnamen worden samen met de eventuele overschrijving van de relevant geachte communicaties of de eventuele vertaling bewaard, op een beveiligde plaats die het diensthoofd aanduidt overeenkomstig de vereisten van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen.

§ 6. Een regelmatig bijgehouden bijzonder register bevat een overzicht van elk van de in de §§ 1 en 2 bedoelde maatregelen.

Het overzicht vermeldt de datum en het uur waarop de maatregel is gestart en waarop hij werd beëindigd.

§ 7. ⁶[De opnamen van communicaties worden volgens de door de Koning vastgestelde nadere regels en onder het toezicht van de Commissie en van een door het diensthoofd hiertoe aangestelde agent, vernietigd binnen een termijn van vijf jaar die aanvangt op de dag van de opname. Met het voorafgaand schriftelijk akkoord van de Commissie kan het diensthoofd beslissen om de bewaringsperiode te verlengen wanneer de opname nog noodzakelijk is in het kader van een inlichtingenonderzoek of van een gerechtelijke procedure. De totale bewaringsperiode mag tien jaar niet te boven gaan behalve wanneer een opname nog noodzakelijk is in het kader van een gerechtelijke procedure. De vernietiging wordt vermeld in het in paragraaf 6 vermelde bijzonder register.

De overschrijvingen van de relevant geachte communicaties en de eventuele vertalingen worden bewaard en vernietigd overeenkomstig artikel 21.]⁶¹

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 44, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – § 2 vervangen bij art. 44, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 3, lid 2, gewijzigd bij art. 44, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►5. – § 4, lid 2, gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►6. – § 7 vervangen bij art. 44, 4°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Onderafdeling 3

Gemeenschappelijke bepaling voor sommige methoden voor het verzamelen van gegevens]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 45 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Art. 18/18. De Koning legt de tarieven vast voor de medewerking van ²[de natuurlijke]² personen en rechtspersonen aan ²[de methoden bedoeld in artikel 16/2 en

in de onderafdeling 2]², waarbij Hij rekening houdt met de werkelijke kostprijs van deze medewerking.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Gewijzigd bij art. 46 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►¹[Afdeling 5]¹

De mededeling van de gegevens

►1. Opschrift hernummerd bij art. 47 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 19. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten delen de inlichtingen bedoeld in artikel 13, tweede lid, slechts mee aan de betrokken ministers en de betrokken gerechtelijke en administratieve overheden, aan de politiediensten en aan alle bevoegde instanties en personen overeenkomstig de doelstellingen van hun opdrachten alsook aan de instanties en personen die het voorwerp zijn van een ►¹[dreiging]¹ bedoeld in de artikelen 7 en 11.

Met eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de personen en voor zover de voorlichting van het publiek of het algemeen belang dit vereist, mogen de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat en de chef van de ►²[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]², of de persoon die elk van hen aanwijst, inlichtingen aan de pers mededelen.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 3, lid 2, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►¹[**Art. 19/1.** Wanneer de aanwending van de specifieke of uitzonderlijke methoden ernstige aanwijzingen aan het licht brengt over het plegen van een misdaad of wanbedrijf of, op grond van een redelijk vermoeden wijst op te plegen of reeds gepleegde maar nog niet aan het licht gebrachte strafbare feiten, brengen de betrokken diensten dit onverwijld ter kennis aan de commissie met het oog op de toepassing van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering. Deze commissie onderzoekt de verzamelde gegevens ongeacht de drager waarop ze vastgelegd werden.

Indien de commissie het bestaan vaststelt van ernstige aanwijzingen die kunnen leiden tot het plegen van een misdaad of wanbedrijf of van een redelijk vermoeden van te plegen of reeds gepleegde maar nog niet aan het licht gebrachte strafbare feiten, stelt de voorzitter daarvan een niet-geclassificeerd proces-verbaal op. Dit proces-verbaal wordt onverwijld overgezonden aan de procureur des Konings of aan de federale procureur, nadat het diensthoofd vooraf gehoord werd over de voorwaarden van deze overzending ►²[en over de inhoud van het proces-verbaal]².

►³[Dit proces-verbaal vermeldt de ernstige aanwijzingen die eventueel in rechte kunnen worden gebruikt.]³

Dit proces-verbaal mag niet de exclusieve grond, noch de overheersende maatregel zijn voor de veroordeling van een persoon. De elementen vervat in dit proces-verbaal moeten in overheersende mate steun vinden in andere bewijsmiddelen.

De procureur des Konings of de federale procureur licht de voorzitter van de commissie in over de gevolgen die aan de overzending van het proces-verbaal worden gegeven. De voorzitter van de commissie licht op zijn beurt het diensthoofd van de betrokken dienst in.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 15 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Lid 2 aangevuld bij art. 48, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – Lid 3 vervangen bij art. 48, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►¹[Afdeling 6]¹

De samenwerking tussen de diensten

►1. Opschrift hernummerd bij art. 49 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 20. § 1. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de politiediensten, de administratieve en gerechtelijke overheden zorgen voor een zo doeltreffend mogelijke wederzijdse samenwerking. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten zorgen er eveneens voor dat er samenwerking is met de buitenlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

§ 2. Wanneer ze daartoe door hen aangezocht worden kunnen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, binnen de perken van een protocol goedgekeurd door de betrokken ministers, hun medewerking en in het bijzonder hun technische bijstand verlenen aan de gerechtelijke en bestuurlijke overheden.

§ 3. ►¹[De Nationale Veiligheidsraad]¹ bepaalt de in artikel 19, eerste lid, bedoelde voorwaarden waaronder de inlichtingen worden meegedeeld en de voorwaarden van de in § 1 van dit artikel bedoelde samenwerking.

►²[§ 4. Voor de opdrachten omschreven in artikel 7, 3°/1 en artikel 11, § 1, 5°, sluiten de ►³[Veiligheid van de Staat]³ en de ►⁴[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]⁴, een samenwerkingsakkoord op grond van richtlijnen verkregen van de Nationale Veiligheidsraad.]²

►1. – § 3 gewijzigd bij art. 7 wet 6 december 2015, *B.S.*, 17 december 2015, inwerkingtreding: 28 januari 2015 (art. 13)

►2. – § 4 toegevoegd bij art. 7 wet 29 januari 2016, *B.S.*, 24 februari 2016

►3. – § 4 gewijzigd bij art. 3, lid 6, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 4 gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►¹[Afdeling 7]¹

De bewaring en de vernietiging van de gegevens

►1. Opschrift hernummerd bij art. 50 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 21. Persoonsgegevens verwerkt in het kader van de toepassing van huidige wet worden bewaard voor een duur die niet langer mag zijn dan die welke noodzakelijk is om de doeleinden waarvoor ze opgeslagen worden, met uitzondering van de gegevens die een door het Rijksarchief erkend historisch karakter hebben.

Zij worden slechts vernietigd na een zekere termijn volgende op de laatste verwerking waarvan zij het voorwerp zijn geweest.

De Koning legt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de termijn vast tijdens welke de persoonsgegevens bedoeld in het vorige lid bewaard worden na hun laatste verwerking.

Onverminderd de wettelijke bepalingen betreffende het Rijksarchief, bepaalt de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de procedure met betrekking tot hun vernietiging. ▽¹

◻ 1. – Zie K.B. 3 juli 2016 houdende uitvoering van artikel 21 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst, *B.S.*, 3 augustus 2016

►¹[**Art. 21/1. § 1.** De inlichtingen- en veiligheidsdiensten worden vrijgesteld van overbrenging van hun archiefdocumenten van minder dan vijftig jaar, op voorwaarde dat:

1° de langetermijnbewaring, de authenticiteit, de integriteit, de ordening, de toegankelijkheid en de leesbaarheid van deze archiefdocumenten worden gewaarborgd volgens de door de Koning vastgestelde voorwaarden;

2° het publiek deze archiefdocumenten kan raadplegen onder dezelfde voorwaarden als in het Rijksarchief.

De bewaring van de archiefdocumenten staat onder het toezicht van de algemeen rijksarchivaris of zijn gemachtigden.

§ 2. Na de in paragraaf 1 bepaalde termijn evalueert de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst of een herziening van het beschermingsniveau of de declassificatie van de geclassificeerde archiefdocumenten mogelijk is.

§ 3. De inlichtingen- en veiligheidsdiensten brengen hun archiefdocumenten van meer dan vijftig jaar over naar het Rijksarchief, op voorwaarde dat:

1° het Rijksarchief de geclassificeerde archiefdocumenten bewaart en aanwendt overeenkomstig de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

2° de buitenlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten uitdrukkelijk hun toestemming hebben gegeven dat het Rijksarchief de van hen afkomstige geclassificeerde documenten bewaart;

3° de algemeen rijksarchivaris of zijn gemachtigden oordeelt, na overleg met de verantwoordelijke voor de archiefwerking van de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst, dat het belang van de eenheid van de collectie een overbrenging niet verhindert.

De Koning bepaalt, op voorstel van de Minister van Justitie, de Minister van Defensie en de Minister van Wetenschapsbeleid, de nadere regels inzake het archiefbeheer en de aanwending van de overgebrachte geclassificeerde archiefdocumenten.

§ 4. Archiefdocumenten kunnen slechts worden vernietigd na schriftelijke toestemming van de algemeen rijksarchivaris of zijn gemachtigden.¹

▶ 1. – Ingevoegd bij art. 51 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

HOOFDSTUK IV DE GEHEIMHOUDING

Art. 36. § 1. Onverminderd artikel 19 is iedere agent alsmede iedere persoon die, in welke hoedanigheid ook, zijn medewerking verleent aan de toepassing van deze wet, verplicht de geheimen te bewaren die hem zijn toevertrouwd in de uitoefening van zijn opdracht of zijn medewerking.

§ 2. Het geheim blijft bestaan zelfs wanneer de agenten hun functie hebben neergelegd of de personen hun medewerking met de diensten hebben stopgezet.

Art. 37. De agenten die een beroep doen op de medewerking van een persoon die niet tot de diensten van de Veiligheid van de Staat of van de ¹[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]¹ behoort, hebben de plicht deze persoon uitdrukkelijk op zijn geheimhoudingsplicht te wijzen.

▶ 1. – Gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 38. § 1. De gerechtelijke huiszoeken en inbeslagname die uitgevoerd worden op de plaatsen waar de leden van inlichtingen- en veiligheidsdiensten hun functie uitoefenen, worden verricht in aanwezigheid van ¹[het betrokken diensthoofd]¹. ²[Het diensthoofd]² waarschuwt onmiddellijk de bevoegde minister over de uitgevoerde gerechtelijke huiszoeken en inbeslagname.

§ 2. Indien ³[het diensthoofd]³ van oordeel is dat de inbeslagname van de geclassificeerde gegevens en voorwerpen van die aard is dat zij een ⁴[dreiging]⁴ vormt voor de uitoefening

van de opdrachten bedoeld in de artikelen 7 ⁵[...] ⁵ en 11, §§ 1 en 2, of dat zij een gevaar meebrengt voor een natuurlijke persoon, waarschuwt hij onmiddellijk de voorzitter van het Vast Comité I en de bevoegde minister. Deze geclassificeerde inbeslaggenomen stukken worden in een verzegelde omslag geplaatst, ondertekend door ³[het diensthoofd]³ en op een veilige plaats bewaard door de onderzoeksmagistraat.

Terzelfder tijd kan ⁶[het diensthoofd]⁶, na kennisgeving aan de bevoegde minister, de opheffing van de inbeslagname aan de kamer van inbeschuldigingstelling vragen. De vraag tot opheffing van de inbeslagname heeft voor deze een opschortend gevolg. De zaak wordt bij de kamer van inbeschuldigingstelling aanhangig gemaakt door een verklaring afgelegd op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg. De kamer beslist binnen vijftien dagen na de neerlegging van de verklaring. ⁷[Het diensthoofd]⁷ en de onderzoeksmagistraat worden gehoord.

In het kader van deze procedure kunnen enkel de magistraten van de zetel en van het openbaar ministerie die zitting hebben in de kamer van inbeschuldigingstelling, de onderzoeksmagistraat, ⁸[het diensthoofd]⁸ kennis nemen van de inbeslaggenomen geclassificeerde stukken.

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling besluit tot het opheffen van het beslag wegens de ⁹[dreiging]⁹ voor de uitoefening van de opdrachten bedoeld in de artikelen 7 ¹⁰[...] ¹⁰ en 11, §§ 1 en 2, of wegens het gevaar voor een natuurlijke persoon, worden de geclassificeerde stukken in een verzegelde omslag terug gegeven aan ¹¹[het diensthoofd]¹¹.

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling concludeert dat de stukken in beslag genomen kunnen worden, zendt de procureur-generaal deze inbeslaggenomen geclassificeerde stukken na afloop van de gerechtelijke procedure niettemin terug aan ¹²[het diensthoofd]¹².

§ 3. Indien ¹³[het diensthoofd]¹³ met toepassing van § 2, tweede lid, niet binnen een termijn van tien dagen aan de kamer van inbeschuldigingstelling de opheffing van de inbeslagname vraagt, wordt de plaatsing onder verzegelde omslag bedoeld in § 2, eerste lid, opgeheven.

▶ 1. – § 1 gewijzigd bij art. 3, lid 9, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 2. – § 1 gewijzigd bij art. 3, lid 7, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 3. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 4. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 5. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 5, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 6. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 7. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3, lid 7, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 8. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 9. – § 2, lid 4, gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 10. – § 2, lid 4, gewijzigd bij art. 3, lid 5, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 11. – § 2, lid 4, gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 12. – § 2, lid 5, gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶ 13. – § 3 gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 39. § 1. De huiszoeken en inbeslagname in de plaatsen bedoeld in artikel 38, die uitgevoerd worden in het kader van een parlementair onderzoek, worden verricht in aanwezigheid van ¹[het diensthoofd]¹.

§ 2. Indien ²[het diensthoofd]² van oordeel is dat de inbeslagname van de geclassificeerde gegevens en voorwerpen van die aard is dat zij een ³[dreiging]³ vormt voor de uitoefening van de opdrachten bedoeld in de artikelen 7, 8 en 11, §§ 1 en 2, of dat zij een gevaar meebrengt voor een fysiek persoon, verwittigt hij onmiddellijk de voorzitter van het Vast Comité I. Deze geclassificeerde inbeslaggenomen stukken worden in een verzegelde omslag geplaatst, ondertekend

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 40)

door ²[het diensthoofd]². Deze omslag wordt onmiddellijk overgemaakt door de magistraat die het onderzoek leidt aan de voorzitter van het Vast Comité I die hem bewaart op een veilige plaats.

Terzelfder tijd kan ⁴[het diensthoofd]⁴ de opheffing van de inbeslagneming vragen, naargelang het geval, aan de voorzitter van de Kamer of van de onderzoekscommissie die uitspraak doet. ⁵[Het diensthoofd]⁵ en de voorzitter van het Vast Comité I worden gehoord. De vraag tot opheffing van de inbeslagneming heeft voor deze een opschortend gevolg.

►1. – § 1 gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►2. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►3. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►4. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►5. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3, lid 7, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

Art. 40. § 1. In het kader van de huiszoekingen en inbeslagnemingen die uitgevoerd worden in andere plaatsen dan die bedoeld in artikel 38, wanneer geclassificeerde gegevens of voorwerpen uitgaande van inlichtingen- en veiligheidsdiensten worden ontdekt, wordt ¹[het diensthoofd]¹ er onmiddellijk over ingelicht door de onderzoeksmagistraat of de gemachtigde officier van gerechtelijke politie.

§ 2. Indien ²[het diensthoofd]² van oordeel is dat de inbeslagneming van de geclassificeerde gegevens of voorwerpen van die aard is dat zij een ³[dreiging]³ vormt voor de uitoefening van de opdrachten bedoeld in de artikelen 7 ⁴[...] ⁴ en 11, §§ 1 en 2, of dat zij een gevaar meebrengt voor een fysieke persoon, wordt volgens het geval gehandeld zoals in artikelen 38 en 39.

►1. – § 1 gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►2. – § 2 gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►3. – § 2 gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►4. – § 2 gewijzigd bij art. 3, lid 5, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

Art. 41. Wanneer de inbeslagneming van geclassificeerde gegevens of voorwerpen wordt verricht overeenkomstig artikel 51 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, en ¹[het diensthoofd]¹ van oordeel is dat de inbeslagneming van die aard is dat zij een ²[dreiging]² vormt voor de uitoefening van de opdrachten bedoeld in de artikelen 7 ³[...] ³ en 11, §§ 1 en 2, wordt de kwestie voorgelegd aan de voorzitter van het Vast Comité I, die uitspraak doet.

►1. – Gewijzigd bij art. 3, lid 8, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►2. – Gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

►3. – Gewijzigd bij art. 3, lid 5, wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

Art. 42. ¹[...]¹

►1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 70 wet 30 maart 2017, B.S., 28 april 2017

Art. 43. ¹[Onverminderd artikel 458 van het Strafwetboek en de artikelen 48 en 51 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorganen voor de dreigingsanalyse wordt gestraft:

1° met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro, de agent of de persoon bedoeld in artikel 36 die de geheimen met schending van dit artikel onthult;

2° met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot dertigduizend euro of met een van die straffen alleen, de agent of persoon bedoeld in artikel 36 die de identiteit onthult van een persoon die om anonimiteit verzoekt;

3° met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot dertigduizend euro

of met een van die straffen alleen, eenieder die, met kwaadwillig opzet, met welk uitdrukingsmiddel dan ook de identiteit onthult van agenten van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten wiens opdrachten omwille van veiligheidsredenen de eerbiediging van de grootste discretie vereisen.]¹

►1. – Vervangen bij art. 16 wet 4 februari 2010, B.S., 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

¹[HOOFDSTUK IV/1

HET TOEZICHT OP DE SPECIFIEKE EN UITZONDERLIJKE METHODEN VOOR HET VERZAMELEN VAN GEGEVENS DOOR DE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENSTEN]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 17 wet 4 februari 2010, B.S., 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

¹[**Art. 43/1.** § 1. Er wordt een bestuurlijke commissie opgericht die is belast met het toezicht op de in artikel 18/2 bedoelde specifieke en uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

De ²[Kamer van volksvertegenwoordigers]² bepaalt jaarlijks, op voorstel van de commissie, haar begroting, die wordt ingeschreven op de begroting van de dotaties, opdat de commissie zou kunnen beschikken over de menselijke en materiële middelen die nodig zijn voor de goede werking ervan.

De commissie handelt volledig onafhankelijk in de uitoefening van haar controleopdrachten. Zij staat ook in voor het opstellen van haar huishoudelijk reglement.

De commissie is samengesteld uit drie effectieve leden. Voor elk effectief lid wordt een plaatsvervanger aangewezen.

Op voorstel van de Minister van Justitie en van de Minister van Landsverdediging wijst de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de effectieve leden van de commissie aan, evenals hun plaatsvervangers.

De effectieve leden en hun plaatsvervangers hebben de hoedanigheid van magistraat. Onder de effectieve leden heeft één lid de hoedanigheid van lid van het openbaar ministerie en hebben beide anderen de hoedanigheid van rechter, waarvan één deze van onderzoeksrechter. De plaatsvervangende leden hebben dezelfde hoedanigheid als het effectief lid dat zij vervangen.

³[De Commissie beslist bij meerderheid van de drie aanwezige effectieve leden of van hun plaatsvervanger of, in geval van verhindering van een van de effectieve leden en diens plaatsvervanger, bij unanimité van de twee aanwezige effectieve leden of van hun plaatsvervanger.]³

Het voorzitterschap van de commissie wordt uitgeoefend door de magistraat die de hoedanigheid van onderzoeksrechter heeft.

Met uitzondering van de voorzitter, die voldoende kennis van het Frans en het Nederlands moet hebben, behoren de twee overige effectieve leden elk tot een verschillende taalrol.

§ 2. Op het ogenblik van hun aanwijzing dienen de effectieve en plaatsvervangende leden van de commissie de volgende voorwaarden te vervullen:

1° de leeftijd van veertig jaar hebben bereikt;

2° minstens vijf jaar nuttige ervaring hebben in één van de materies bedoeld in artikel 18/9, § 1;

3° houder zijn van een veiligheidsmachtiging van het niveau «zeer geheim» krachtens de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

⁴ gedurende de periode van vijf jaar voorafgaand aan de aanwijzing geen lid geweest zijn van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, noch van het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten, noch van een politiedienst, noch van een inlichtingen- en veiligheidsdienst.

Deze magistraten worden aangewezen voor een termijn van vijf jaar. Dit mandaat kan tweemaal worden hernieuwd.

⁴[Met uitzondering van de plaatsvervangend voorzitter, die voldoende kennis van het Nederlands en het Frans moet hebben, moeten de plaatsvervangende leden]⁴ tot dezelfde taak behoren als de effectieve leden die zij vervangen.

§ 3. In geval van verhindering of afwezigheid van meer dan drie maanden van een van de leden van de commissie, alsook ingeval zijn mandaat vacant is, wordt hij definitief vervangen door zijn plaatsvervanger.

Indien een lid van de commissie ophoudt met het uitoefenen van zijn mandaat, niet langer houder is van de veiligheidsmachtiging bedoeld in § 2, eerste lid, ³, of aangeesteld wordt in een andere functie, waardoor hij de hoedanigheid bedoeld in § 1 verliest, wordt zijn mandaat voleindigd door zijn plaatsvervanger.

Ingeval een plaats van een plaatsvervanger vacant is of indien een plaatsvervanger het mandaat van een effectief lid van de commissie voleindigt met toepassing van het tweede lid, doet de Koning, op voorstel van de Minister van Justitie en de Minister van Landsverdediging, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, een nieuwe aanwijzing.

Indien er ernstige tekortkomingen vastgesteld worden, kan de Koning, op voorstel van de Minister van Justitie en de Minister van Landsverdediging, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, een effectief lid of een plaatsvervanger van zijn functie ontheffen.

§ 4. De effectieve leden oefenen hun functie bij de commissie voltijds uit. Gedurende de duur van hun opdracht handelen de effectieve leden, evenals hun plaatsvervangers, in volstrekte onafhankelijkheid tegenover hun korps van herkomst of tegenover hun hiërarchische overste.

Na de aanwijzing van een effectief lid kan in het rechtscollege waarvan deze magistraat deel uitmaakt, voorzien worden in zijn vervanging door een benoeming in overtal bovenop de personeelsformatie van dit rechtscollege.

De effectieve leden ontvangen de wedde die toegekend wordt aan de federale magistraten, overeenkomstig artikel 355bis van het Gerechtelijk Wetboek.

Indien een plaatsvervanger geroepen wordt om gedurende ten minste één maand een effectief lid te vervangen, ontvangt hij per volledige maand, bovenop zijn wedde, het verschil tussen zijn wedde en de wedde van een effectief lid, zoals bepaald in het derde lid.

Indien een plaatsvervanger geroepen wordt om een effectief lid te vervangen, ontvangt hij een toelage per dag waarop hij dit effectief lid vervangt. Deze toelage bedraagt 1/20 van het verschil tussen zijn eigen maandelijks wedde en de maandelijks wedde die hem zou worden toegekend indien hij de functie van effectief lid zou vervullen.

§ 5. De commissie wordt ondersteund door een secretariaat, dat is samengesteld uit personeelsleden die door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten worden gedetacheerd volgens de door de Koning te bepalen nadere regels. De Koning bepaalt tevens het statuut van deze leden, zonder afbreuk te doen aan hun oorspronkelijke administratieve en geldelijke statuut.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 17 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 16 wet 6 januari 2014, *B.S.*, 31 januari 2014, inwerkingtreding: 25 mei 2014 (art. 33)

►3. – § 1, lid 7, vervangen bij art. 71, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►4. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 71, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►¹[HOOFDSTUK IV/2

DE CONTROLE *a posteriori* VAN DE SPECIFIEKE EN UITZONDERLIJKE METHODEN VOOR HET VERZAMELEN VAN GEGEVENS DOOR DE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENSTEN]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 18 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

◻2. Zie K.B. 12 oktober 2010 houdende uitvoering van diverse bepalingen van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, *B.S.*, 8 november 2010

►1[Art. 43/2. Onverminderd de bevoegdheden omschreven in artikel 1 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse en ►2[in artikel 44/4]² van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, is het Vast Comité I ermee belast *a posteriori* de in artikel 18/2 bedoelde specifieke en uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten te controleren.

Het Vast Comité I spreekt zich uit over de wettelijkheid van de beslissingen met betrekking tot deze methoden, alsook op de naleving van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit, bepaald bij de artikelen 18/3, § 1, eerste lid, en 18/9, §§ 2 en 3.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 72 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►1[Art. 43/3. ►2[...]²

Alle ►3[beslissingen, machtigingen, adviezen, akkoorden en bevestigingen]³ omtrent specifieke en uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens worden door de bevoegde overheid onverwijld ter kennis gebracht aan het Vast Comité I, overeenkomstig de door de Koning te bepalen nadere regels.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – Lid 1, na wijziging, opgeheven bij art. 73, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 73, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

►1[Art. 43/4. Het Vast Comité I handelt:

– ofwel op eigen initiatief;

– ofwel op verzoek van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, volgens de nadere regels door de Koning bepaald, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van dezelfde commissie en van het Vast Comité I;

– ofwel op klacht, die op straffe van nietigheid schriftelijk gebeurt en de grieven vermeldt, van een ieder die een persoonlijk en rechtmatig belang kan aantonen, tenzij de klacht kennelijk niet gegrond is;

– telkens als de commissie een specifieke of een uitzonderlijke methode wegens onwettigheid heeft geschorst en de exploitatie van de gegevens heeft verboden wegens wederrechtelijkheid van een specifieke of uitzonderlijke methode;

– telkens als de bevoegde minister een beslissing heeft genomen op basis van artikel 18/10, § 3.

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 43/5)

Het Vast Comité I beslist binnen een termijn van een maand volgend op de dag waarop het werd geëdieerd overeenkomstig het eerste lid.

De beslissing van het Vast Comité I om geen gevolg te geven aan een klacht wordt met redenen omkleed en ter kennis gebracht van de klager.

Tenzij het Vast Comité I anders beslist, heeft zijn controle geen schorsende werking.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

¹[Art. 43/5. § 1. De controle op de uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens wordt onder meer uitgeoefend op grond van de documenten die door de commissie worden verstrekt overeenkomstig artikel 18/10, § 7, en van het in artikel 18/17, § 6, bedoelde bijzonder register, dat voortdurend ter beschikking wordt gehouden van het Vast Comité I, en op grond van elk ander nuttig document dat door de commissie wordt verstrekt of waarvan de overlegging door het Vast Comité I wordt gevorderd.

De controle op de specifieke methoden wordt ²[...] ²uitgeoefend op grond van ²[...] ²elk ²[...] ²nuttig document dat door de commissie wordt verstrekt of waarvan de overlegging door het Vast Comité I wordt gevorderd.

Het Vast Comité I beschikt over het volledige dossier dat werd samengesteld door de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst, alsook over dat van de commissie en kan van de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst en de commissie de mededeling vorderen van iedere aanvullende informatie die het nuttig acht voor de controle waartoe het gemachtigd is. De betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst en de commissie zijn ertoe gehouden onverwijld gevolg te geven aan deze vordering.

§ 2. Het Vast Comité I, kan onderzoekopdrachten toevertrouwen aan de Dienst enquêtes van het Vast Comité I. Deze dienst beschikt in dit kader over alle hem door de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse toegekende bevoegdheden.

§ 3. De klager en zijn advocaat kunnen op de griffie van het Vast Comité I, gedurende vijf werkdagen, het dossier raadplegen op de dagen en uren medegegeeld door dit Comité. Dit dossier bevat alle informatie en inlichtingen die ter zake relevant zijn, met uitzondering van die welke afbreuk doen aan de bescherming van bronnen, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van derden, de classificatieregels bepaald bij de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen, of de vervulling van de in de artikelen 7 ³[...] ³ en 11 omschreven opdrachten van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

De betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst wordt in de gelegenheid gesteld vooraf zijn advies te verlenen omtrent de gegevens die in het dossier dat ter inzage ligt, worden opgenomen.

⁴[Behalve indien dit de opdrachten van de betrokken inlichtingen- en veiligheidsdienst kan schaden, blijkt uit het voor de klager en diens advocaat toegankelijke dossier minstens:]⁴

1° het juridisch kader dat het gebruik van de specifieke of uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens heeft gerechtvaardigd;

2° de aard van de ⁵[dreiging]⁵ en de graad van de ernst ervan die het beroep op de specifieke of uitzonderlijke me-

thode voor het verzamelen van gegevens hebben gerechtvaardigd;

3° het type van persoonsgegevens verzameld tijdens het gebruik van de specifieke of uitzonderlijke methode voor zover die persoonsgegevens enkel betrekking hebben op de klager.

§ 4. Het Vast Comité I kan de leden van de commissie horen, alsook het diensthoofd van de betrokken dienst en de leden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten die de specifieke of uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens hebben aangewend. Zij worden gehoord buiten aanwezigheid van de klager of diens advocaat.

De leden van ⁶[de inlichtingen- en veiligheidsdiensten]⁶ zijn verplicht geheimen waarvan zij kennis dragen aan het Vast Comité I bekend te maken. Indien deze geheimen betrekking hebben op een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek, pleegt het Vast Comité I hierover vooraf overleg met de bevoegde magistraat.

Indien het lid van de inlichtingen- en veiligheidsdienst meent het geheim waarvan hij drager is te moeten bewaren omdat de onthulling ervan nadelig is voor de bescherming van de bronnen, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van derden of de vervulling van de in de artikelen 7 ⁷[...] ⁷ en 11 omschreven opdrachten van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, wordt de kwestie voorgelegd aan de voorzitter van het Vast Comité I, die uitspraak doet na het diensthoofd te hebben gehoord.

Op hun verzoek worden de klager en zijn advocaat door het Vast Comité I gehoord.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

²2. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 74, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

³3. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 3, lid 5, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁴4. – § 3, lid 3, inleidende zin, vervangen bij art. 74, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁵5. – § 3, lid 3, 2°, gewijzigd bij art. 3, lid 1, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁶6. – § 4, lid 2, gewijzigd bij art. 74, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

⁷7. – § 4, lid 3, gewijzigd bij art. 3, lid 5, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹[Art. 43/6. § 1. Wanneer het Vast Comité I de onwettigheid van de beslissingen met betrekking tot specifieke of uitzonderlijke methoden voor het verzamelen van gegevens vaststelt, beveelt het de stopzetting van de betrokken methode indien deze nog steeds in uitvoering is of indien zij werd geschorst door de commissie en beveelt het dat de gegevens die met deze methode werden verkregen niet mogen worden geëxploiteerd en dienen te worden vernietigd, volgens de door de Koning na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het Vast Comité I te bepalen nadere regels.

De met redenen omklede beslissing wordt onverwijld medegegeeld aan het diensthoofd, aan de betrokken minister, aan de commissie en, in voorkomend geval, aan de Commissie tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Wanneer het Vast Comité I meent dat een specifieke of uitzonderlijke methode voor het verzamelen van gegevens in overeenstemming is met de bepalingen van deze wet, terwijl de commissie de exploitatie van de met deze methode verzamelde gegevens had verboden, evenals de schorsing van deze methode had opgelegd, heft het Vast Comité I het verbod en de schorsing op door middel van een met redenen omklede beslissing en licht het onverwijld het diensthoofd, de bevoegde minister en de commissie hierover in.

§ 2. In geval van klacht wordt van de beslissing kennis gegeven aan de klager onder de volgende voorwaarde: elke infor-

matie die een aantasting zou kunnen vormen van de verdediging van de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied, van de militaire defensieplannen, van de vervulling van de opdrachten van de strijdkrachten, van de veiligheid van de Belgische onderdanen in het buitenland, van de inwendige veiligheid van de Staat, inbegrepen op het vlak van de kernenergie, van het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde, van de uitwendige veiligheid van de Staat en de internationale betrekkingen, van de werking van de beslissingsorganen van de Staat, van de bescherming van de bronnen of van de bescherming van het privéleven van derden, wordt, onder verwijzing naar deze wetsbepaling, uit het ter kennis gebrachte afschrift van de beslissing geweerd.

Eenzelfde werkwijze wordt gehanteerd indien de beslissing informatie bevat die een aantasting zou kunnen vormen van ¹[het geheim van het opsporings- of gerechtelijk onderzoek]², indien gegevens betrekking hebben op een lopend opsporings- of gerechtelijk onderzoek.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

²2. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3, lid 11, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹1[Art. 43/7. § 1. Indien het Vast Comité I optreedt in het kader van dit hoofdstuk, wordt de griffie waargenomen door de griffier van het Vast Comité I of door een door hem aangewezen personeelslid van niveau 1.

§ 2. De leden van het Vast Comité I, de griffiers, de leden van de Dienst enquêtes en het administratief personeel zijn tot geheimhouding verplicht ten aanzien van de feiten, daden of inlichtingen waarvan zij kennis hebben door de medewerking die zij verlenen aan de toepassing van deze wet. Zij kunnen de gegevens en inlichtingen die zij in dit kader verkrijgen evenwel aanwenden bij de vervulling van hun opdracht, zoals vastgesteld in artikel 1 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse.

Onverminderd artikel 458 van het Strafwetboek worden zij gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van honderd euro tot vierduizend euro of met een van die straffen alleen, indien zij die geheimen onthullen in andere omstandigheden dan die bepaald bij deze wet.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

¹1[Art. 43/8. Tegen de beslissingen van het Vast Comité I is geen beroep mogelijk.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

HOOFDSTUK V

¹1[BIJZONDERE BEPALINGEN BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN DE OPDRACHTEN VAN DE ALGEMENE DIENST INLICHTING EN VEILIGHEID]¹

¹1. Opschrift vervangen bij art. 75 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Art. 44. ¹1[De Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid kan elke vorm van communicatie uitgezonden of ontvangen in het buitenland opsporen, onderscheppen, afluisteren en er kennis van nemen alsook opnemen, volgens de nadere regels bepaald in de artikelen 44/3 en 44/4, in het kader van de opdrachten bedoeld in artikel 11, § 1, 1° tot 3° en 5°.]¹

¹1. – Opnieuw ingevoegd bij art. 76 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹1[Art. 44/1. De Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid kan overgaan tot de intrusie in een informaticasysteem

dat zich in het buitenland bevindt, er de beveiliging van opheffen, er technische voorzieningen in aanbrengen teneinde de door het informaticasysteem opgeslagen, verwerkte of doorgestuurde gegevens te ontcijferen, te decoderen, op te slaan en te manipuleren en het informaticasysteem te verstoren en te neutraliseren, volgens de nadere regels bepaald in de artikelen 44/3 en 44/4, in het kader van de opdrachten bedoeld in artikel 11, § 1, 1° tot 3° en 5°.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 77 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹1[Art. 44/2. De Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid kan in het buitenland middelen gebruiken voor de opname van vaste of bewegende beelden volgens de nadere regels bepaald in de artikelen 44/3 en 44/4, in het kader van de opdrachten bedoeld in artikel 11, § 1, 1° tot 3° en 5°.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 78 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

¹1[Art. ²2[44/3.]² Het toezicht van het Vast comité van toezicht op de inlichtingendiensten inzake interceptie van communicatie ³3[uitgezonden of ontvangen in het buitenland, de intrusie in een informaticasysteem dat zich in het buitenland bevindt en de opname van vaste of bewegende beelden uitgevoerd in het buitenland]³ door de ⁴4[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]⁴ gebeurt als volgt:

1° de controle voorafgaand ⁵5[aan de intercepties, intrusies of opnames van vaste of bewegende beelden]⁵ gebeurt op basis van ⁶6[jaarlijks opgestelde lijsten]⁶.

Te dien einde legt de ⁷7[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]⁷ ieder jaar, bij het begin van de maand december, voor toelating aan de Minister van Landsverdediging ⁸8[lijsten]⁸ voor met organisaties of instellingen die het voorwerp zullen uitmaken van interceptie van hun communicaties ⁹9, intrusies in hun informaticasystemen of opnames van vaste of bewegende beelden]⁹ tijdens het komende jaar. ¹⁰10[Deze lijsten verantwoord voor iedere organisatie of instelling de reden waarom zij het voorwerp is van een interceptie, intrusie of opname van vaste of bewegende beelden in verband met de opdrachten bedoeld in artikel 11, § 1, 1° tot 3° en 5°, en vermelden]¹⁰ de voorziene duur. Binnen de 10 werkdagen neemt de Minister van Landsverdediging een beslissing en deelt deze mede aan de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid. Deze dienst maakt ¹¹11[de jaarlijkse lijsten]¹¹, voorzien van de toelating van de Minister van Landsverdediging, over aan het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten.

Indien de Minister van Landsverdediging geen beslissing heeft genomen of deze niet heeft medegedeeld aan de ¹²12[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]¹² vóór 1 januari, mag deze dienst de voorziene intercepties, ¹³13[intrusies en opnames van vaste of bewegende beelden]¹³ aanvangen, onverminderd iedere latere beslissing van de Minister van Landsverdediging.

Indien intercepties van communicatie ¹⁴14[, intrusies in informaticasystemen of opnames van vaste of bewegende beelden]¹⁴, niet hernomen op de jaarlijkse ¹⁵15[lijsten]¹⁵, onontbeerlijk en dringend blijken te zijn voor de uitoefening van een opdracht van de ¹⁶16[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]¹⁶, licht deze dienst de Minister van Landsverdediging zo spoedig mogelijk in en uiterlijk op de eerste werkdag die volgt op de aanvang van de interceptie ¹⁷17[, de intrusie of de opname van vaste of bewegende beelden]¹⁷. Indien de minister niet akkoord gaat, kan hij deze interceptie ¹⁸18[, deze intrusie of deze opname van vaste of bewegende beelden]¹⁸ laten stopzetten. De beslissing van de Minister van Landsverdediging wordt ¹⁹19[zo

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 30 november 1998 - Inlichtingen en veiligheidsdiensten (Art. 44/4)

spoedig mogelijk door de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid medegedeeld aan het Vast Comité I]¹⁹;

2° het toezicht tijdens de interceptie ^{▶20}[, de intrusie of de opname van vaste of bewegende beelden]²⁰ gebeurt ^{▶21}[op elk ogenblik]²¹ door middel van bezoeken aan de installaties waar de ^{▶22}[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]²² deze intercepties ^{▶23}[, intrusies en opnames van vaste of bewegende beelden]²³ uitvoert;

3° het toezicht na de intercepties ^{▶24}[, intrusies en opnames van vaste of bewegende beelden]²⁴ gebeurt aan de hand van ^{▶25}[maandelijkse lijsten van landen of van organisaties of instellingen die effectief het onderwerp hebben uitgemaakt van een af luistering, intrusie of opname van beelden gedurende de voorafgaande maand, die ter kennis van het Vast Comité I gebracht werden, en die de reden verantwoordt waarom de interceptie, intrusie of opname van beelden werd uitgevoerd in verband met de opdrachten bedoeld in artikel 11, § 1, 1° tot 3° en 5°, alsook aan de hand van]²⁵ het nazicht van ^{▶26}[logboeken die]²⁶ permanent op de plaats van de interceptie ^{▶27}[, de intrusie of de opname van vaste of bewegende beelden]²⁷ door de ^{▶28}[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]²⁸ ^{▶29}[worden bijgehouden]²⁹. ^{▶30}[Deze logboeken zijn]³⁰ steeds toegankelijk voor het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 3 april 2003, *B.S.*, 12 mei 2003, inwerking-treding: 12 mei 2003 (art. 6)

▶2. – Oud art. 44bis hernummerd bij art. 79, inleidende zin wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶3. – Inleidende zin gewijzigd bij art. 79, a), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶4. – Inleidende zin gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶5. – 1°, al. 1, gewijzigd bij art. 79, b), eerste streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶6. – 1°, al. 1, gewijzigd bij art. 79, b), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶7. – 1°, al. 2, gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶8. – 1°, al. 2, gewijzigd bij art. 79, c), eerste streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶9. – 1°, al. 2, gewijzigd bij art. 79, c), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶10. – 1°, al. 2, gewijzigd bij art. 79, c), derde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶11. – 1°, al. 2, gewijzigd bij art. 79, c), vierde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶12. – 1°, al. 3, gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶13. – 1°, al. 3, gewijzigd bij art. 79, d), wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶14. – 1°, al. 4, gewijzigd bij art. 79, e), eerste streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶15. – 1°, al. 4, gewijzigd bij art. 79, e), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶16. – 1°, al. 4, gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶17. – 1°, al. 4, gewijzigd bij art. 79, e), derde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶18. – 1°, al. 4, gewijzigd bij art. 79, e), vierde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶19. – 1°, al. 4, gewijzigd bij art. 79, e), vijfde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶20. – 2° gewijzigd bij art. 79, f), eerste streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶21. – 2° gewijzigd bij art. 79, f), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶22. – 2° gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶23. – 2° gewijzigd bij art. 79, f), derde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶24. – 3° gewijzigd bij art. 79, g), eerste streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶25. – 3° gewijzigd bij art. 79, g), tweede streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶26. – 3° gewijzigd bij art. 79, g), derde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶27. – 3° gewijzigd bij art. 79, g), vierde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶28. – 3° gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶29. – 3° gewijzigd bij art. 79, g), vijfde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶30. – 3° gewijzigd bij art. 79, g), zesde streepje, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶1[Art. ^{▶2}44/4.]² In het kader van de interceptie van communicatie ^{▶3}[uitgezonden of ontvangen in het buitenland, de intrusies in een informaticasysteem dat zich in het buitenland bevindt en de opname van vaste of bewegende beelden uitgevoerd in het buitenland]³ door de ^{▶4}[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]⁴ heeft het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten, ongeacht de andere bevoegdheden aan dit Comité toegekend op basis van de wet van 18 juli 1991, het recht de aan de gang zijnde intercepties ^{▶5}[, intrusies of beeldopnames]⁵ te doen stopzetten wanneer blijkt dat ^{▶6}[...] ze ^{▶6}[...] de wettelijke bepalingen ^{▶6}[...] of de toelating bedoeld ^{▶7}[in artikel 44/3]⁷, 1°, tweede lid, niet respecteren. ^{▶8}[Het beveelt dat de gegevens die onwettig werden verkregen niet mogen worden geëxploiteerd en dienen te worden vernietigd, volgens de door de Koning te bepalen nadere regels.]⁸ Deze omstandig gemotiveerde beslissing moet medegedeeld worden aan de Chef van de ^{▶4}[Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid]⁴ alsook aan de Minister van Landsverdediging.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 3 april 2003, *B.S.*, 12 mei 2003, inwerking-treding: 12 mei 2003 (art. 6)

▶2. – Hernummerd bij art. 80, inleidende zin, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶3. – Gewijzigd bij art. 80, 1°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶4. – Gewijzigd bij art. 3, lid 3, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶5. – Gewijzigd bij art. 80, 2°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶6. – Gewijzigd bij art. 80, 3°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶7. – Gewijzigd bij art. 80, 4°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶8. – Gewijzigd bij art. 80, 5°, wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

▶1[Art. 44/5. Indien een ingreep op een communicatienetwerk noodzakelijk is om de interceptie van in het buitenland uitgezonden of ontvangen communicatie bedoeld in artikel 44 mogelijk te maken, wordt de operator van het netwerk of de verstrekker van de elektronische communicatiedienst met een schriftelijk verzoek van het diensthoofd aangezocht en is hij verplicht om zijn medewerking zo spoedig mogelijk te verlenen.

Eenieder die zijn medewerking weigert te verlenen aan de vorderingen bedoeld in het eerste lid, wordt gestraft met een geldboete van zesentwintig euro tot twintigduizend euro. De prestaties worden vergoed naargelang van de reële kosten, na voorlegging van de stavingstukken.

De Koning bepaalt, op voorstel van de Minister van Defensie en de Minister bevoegd voor de elektronische communicatie, de nadere regels voor deze medewerking.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 81 wet 30 maart 2017, *B.S.*, 28 april 2017

Wet 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus

(B.S., 5 januari 1999)

1. Selectie uit Titel IV, Gemeenschappelijke bepalingen, Hoofdstuk I, Het personeel, Afdeling 2, Algemene principes van het statuut van de politieambtenaren.

(Uittreksel)

**TITEL IV
GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN**

**HOOFDSTUK I
HET PERSONEEL**

Afdeling 2

**Algemene principes van het statuut van de
politieambtenaren**

Art. 123. De politieambtenaren dragen te allen tijde en in alle omstandigheden bij tot de bescherming van de medeburgers en tot de bijstand die deze laatsten mogen verwachten, alsook, wanneer de omstandigheden het vereisen, tot het doen naleven van de wet en tot het behoud van de openbare orde.

Zij nemen de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden in acht en verbinden zich ertoe die te doen naleven.

Art. 124. Het statuut van de politieambtenaren waarborgt de uitoefening van het gezag.

Art. 127. Het statuut van de politieambtenaren waarborgt hun onpartijdigheid.

Zij moeten elke handeling of houding vermijden waardoor dit vermoeden van onpartijdigheid zou kunnen worden aangetast. De politieambtenaren moeten elke willekeur bij hun optreden uitsluiten, door inzonderheid te vermijden dat ze, bij hun wijze van optreden of uit hoofde van de aanleggenheid waarvoor zij optreden, afbreuk doen aan de onpartijdigheid die de burgers van hen mogen verwachten.

De politieambtenaren moeten er zich in alle omstandigheden van onthouden in het openbaar uiting te geven aan hun politieke overtuiging en zich in het openbaar in te laten met politieke activiteiten. Zij mogen geen kandidaat zijn voor een politiek mandaat.

Art. 131. Het statuut van de politieambtenaren, waarborgt het beroepsgeheim en het bevat een discretieplicht.

Het is de politieambtenaren verboden, zelfs na het beëindigen van hun ambt, die gegevens bekend te maken die betrekking hebben op 's lands veiligheid, de bescherming van de openbare orde, de financiële belangen van de overheid, het voorkomen en bestraffen van strafbare feiten, het medisch geheim, de rechten en vrijheden van de burger, en in het bijzonder op het recht op eerbied voor het privéleven. Dit verbod geldt bovendien voor gegevens die betrekking hebben op de voorbereiding van alle beslissingen.

Wet 11 december 1998¹ [betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen]¹

(B.S., 7 mei 1999)

¹1. Opschrift vervangen bij art. 2 wet 3 mei 2005, B.S., 27 mei 2005, inwerkingtreding: 7 juni 2005 (art. 6 K.B. 3 juni 2005, B.S., 7 juni 2005)

¹2. Zie K.B. 24 maart 2000 tot uitvoering van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen, B.S., 31 maart 2000

¹3. Zie M.B. 6 juni 2009 tot vaststelling van de verschillende modellen legitimatiekaarten voor de personeelsleden van de Veiligheid van de Staat, B.S., 25 juni 2009

(Uittreksel)

**HOOFDSTUK I
ALGEMENE BEPALINGEN**

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

**HOOFDSTUK II
CLASSIFICATIE**

Art. 2. Onder classificatie wordt verstaan het toekennen van een beschermingsniveau door of krachtens de wet of door of krachtens de verdragen of overeenkomsten die België binden.

Art. 3.¹[§ 1.]¹In een classificatie kunnen worden ondergebracht: informatie, documenten of gegevens, materieel, materialen of stoffen, in welke vorm ook, waarvan de niet-

geëigende aanwending schade kan toebrengen aan een van de volgende belangen:

- a) de verdediging van de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied en van de militaire defensieplannen;
- b) de vervulling van de opdrachten van de strijdkrachten;
- c) de inwendige veiligheid van de Staat, met inbegrip van het domein van de kernenergie, en het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde;
- d) de uitwendige veiligheid van de Staat en de internationale betrekkingen van België;
- e) het wetenschappelijk en economisch potentieel van het land;
- f) elk ander fundamenteel belang van de Staat;
- g) de veiligheid van de Belgische onderdanen in het buitenland;
- h) de werking van de besluitvormingsorganen van de Staat;

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 11 december 1998 - Classificatie en veiligheidsmachtiging (Art. 4)

²[*i*] de veiligheid van de personen aan wie, krachtens artikel 104, § 2, van het Wetboek van strafvordering, bijzondere beschermingsmaatregelen worden toegekend.]²

³[§ 2. Het kernmateriaal voor vreedzaam gebruik, dat uit hoofde van artikel 17ter van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle in categorieën wordt onderverdeeld, alsook de nucleaire documenten, zoals gedefinieerd in artikel 1bis van dezelfde wet, worden niet geïnclassificeerd in de zin van deze wet, onverminderd de regels opgesteld door of krachtens de verdragen of overeenkomsten die België binden.]³

►1. – § 1 genummerd bij art. 13 wet 30 maart 2011, *B.S.*, 18 april 2011, inwerkingtreding: 1 mei 2012 (art. 17, 1°, K.B. 17 oktober 2011, *B.S.*, 8 november 2011, *err.*, *B.S.*, 25 november 2011)

►2. – *i*) ingevoegd bij art. 7 wet 7 juli 2002, *B.S.*, 10 augustus 2002

►3. – § 2 toegevoegd bij art. 13 wet 30 maart 2011, *B.S.*, 18 april 2011, inwerkingtreding: 1 mei 2012 (art. 17, 1°, K.B. 17 oktober 2011, *B.S.*, 8 november 2011, *err.*, *B.S.*, 25 november 2011)

Art. 4. De classificatie bedoeld in artikel 3 bestaat uit drie niveaus: ZEER GEHEIM, GEHEIM, VERTROUWELIJK.

Het niveau ZEER GEHEIM wordt toegekend wanneer de niet-geëigende aanwending buitengewoon ernstige schade kan toebrengen aan een van de belangen bedoeld in artikel 3.

Het niveau GEHEIM wordt toegekend wanneer de niet-geëigende aanwending ernstige schade kan toebrengen aan een van de belangen bedoeld in artikel 3.

Het niveau VERTROUWELIJK wordt toegekend wanneer de niet-geëigende aanwending schade kan toebrengen aan een van de belangen bedoeld in artikel 3.

De hiervoor bedoelde aanwending omvat onder meer de kennisname, het bezit, de bewaring, het gebruik, de verwerking, de mededeling, de verspreiding, de reproductie, de overzending of het vervoer.

Art. 5. Het classificatieniveau wordt bepaald volgens de inhoud.

Er mag, per te classificeren geheel, slechts één algemeen classificatieniveau worden aangebracht. De classificatie van het geheel heeft ten minste hetzelfde niveau als het hoogste classificatieniveau van de samenstellende delen. In voorkomend geval kan een hoger algemeen classificatieniveau worden toegekend dan die van elk van de verschillende delen waaruit het geheel is samengesteld.

De overheid of de persoon, aangewezen ter uitvoering van artikel 7, die heeft beslist over de classificatie, beslist over de herziening of de opheffing ervan.

►1 [Art. 5bis. In de context van de bijzondere bescherming van personen zoals bedoeld in artikel 3, *i*), wordt aan alle documenten waarin een verband wordt gelegd tussen de oude en de nieuwe verblijfplaats en/of identiteit van de beschermde persoon, het classificatieniveau ZEER GEHEIM toegekend.

Deze classificatie wordt van rechtswege opgeheven wanneer de bijzondere beschermingsmaatregelen door de Getuigenbeschermingscommissie worden ingetrokken.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 8 wet 7 juli 2002, *B.S.*, 10 augustus 2002

Art. 6. De informatie, documenten of gegevens, het materieel, de materialen of stoffen die geïnclassificeerd werden, in welke vorm ook, ter uitvoering van internationale verdragen of overeenkomsten die bindend zijn voor België, behouden de classificatie die hen is toegekend.

De Koning regelt de verhouding van de in artikel 4 bedoelde classificatieniveaus tot die welke het gevolg zijn van de internationale verdragen of overeenkomsten die bindend zijn voor België.

Art. 7. De Koning bepaalt de nadere regels voor de classificatie en declassificatie en voor de bescherming van informatie, documenten, gegevens, materieel, materialen of stoffen, en bepaalt welke overheden en personen een classificatieniveau kunnen toekennen.

Art. 8. Niemand heeft toegang tot geïnclassificeerde informatie, documenten of gegevens, materieel, materialen of stoffen, tenzij hij houder is van een overeenstemmende veiligheidsmachtiging en voor zover de kennisname en de toegang noodzakelijk zijn voor de uitoefening van zijn functie of zijn opdracht, onverminderd de eigen bevoegdheden van de gerechtelijke overheden¹ [die van de Cel voor financiële informatieverwerking en die van de leden van het beroepsorgaan zoals bedoeld in de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen]¹.

De toegang tot lokalen, gebouwen of terreinen die geïnclassificeerde informatie, documenten, gegevens, materieel, materialen of stoffen bevatten, kan door de overheden die de Koning aanwijst aan dezelfde voorwaarden worden onderworpen.

►1. – Gewijzigd bij art. 3 wet 3 mei 2005, *B.S.*, 27 mei 2005, inwerkingtreding: 7 juni 2005 (art. 6 K.B. 3 juni 2005, *B.S.*, 7 juni 2005)

►1 [Art. 8bis. § 1. Onverminderd de eigen bevoegdheden van de gerechtelijke overheden vergt de toegang van eenieder tot het kernmateriaal en de documenten bedoeld in artikel 3, § 2, alsook tot de veiligheidszones van kerninstallaties en nucleaire vervoerbedrijven, nucleaire transportvoertuigen inbegrepen, het bezit van een veiligheidsmachtiging, uitgereikt overeenkomstig hoofdstuk III, of van een veiligheidsmachtiging afgeleverd door de bevoegde overheden van een derde land en erkend door de internationale overeenkomsten en verdragen die België terzake binden.

De Koning bepaalt de vereiste machtigingsniveaus op basis van de categorisering van de veiligheidszones, het kernmateriaal of de nucleaire documenten.

De Koning kan de door hem aangeduide Belgische overheden machtigen om de geldigheid van een door een buitenlandse overheid uitgereikte veiligheidsmachtiging na te gaan. De Koning bepaalt de regels voor deze verificatieprocedure.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 kan de Koning de directeur-generaal van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle of zijn afgevaardigde, de verantwoordelijke voor het departement dat bevoegd is voor de beveiliging, machtigen om overeenkomstig hoofdstuk IIIbis een veiligheidsattest af te leveren voor de toegang tot de veiligheidszones, evenals tot het kernmateriaal en de nucleaire documenten wanneer:

1° de periode tijdens welke deze persoon toegang dient te hebben, korter is dan twaalf of vijftien maanden, afhankelijk van het feit of het hiervoor vereiste machtigingsniveau respectievelijk «VERTROUWELIJK» of «GEHEIM» is;

2° de periode tijdens welke deze persoon wel eens toegang dient te hebben zes uur of minder bedraagt;

3° er voor deze persoon een machtigingsaanvraag werd ingediend bij de in artikel 15, lid 1, bedoelde veiligheids-overheid.

Dit veiligheidsattest verstrijkt, hetzij op de datum van de toekenning of de definitieve weigering van de veiligheidsmachtiging, hetzij wanneer de geldigheidstermijn van het

attest verstreken is of, ten laatste, wanneer de door de Koning bepaalde termijn verstreken is.

De Koning bepaalt de regels en de procedure op basis waarvan de in deze paragraaf bedoelde personen toegang kunnen hebben tot gecategoriseerd kernmateriaal, tot veiligheidszones en tot nucleaire documenten.

§ 3. In afwijking van §§ 1 en 2 kan een persoon die de Belgische nationaliteit bezit maar geen vaste woonplaats in België heeft, of die de Belgische nationaliteit niet bezit en geen vaste woonplaats in België heeft en die geen houder is van een veiligheidsmachtiging bedoeld in § 1 toegang hebben tot veiligheidszones, evenals tot kernmateriaal en nucleaire documenten wanneer hij in het bezit is van een attest dat sinds minder dan een jaar door de bevoegde autoriteiten van het land waar hij gewoonlijk verblijft, werd afgeleverd en waarin wordt bevestigd dat hij in dat land gemachtigd is toegang te hebben tot een kerninstallatie of een nucleair vervoerbedrijf, tot kernmateriaal, tot de plaatsen waar dit zich bevindt en de documenten die hierop betrekking hebben.

De Koning bepaalt de procedure waardoor de in deze paragraaf bedoelde personen toegang kunnen hebben tot het kernmateriaal, de veiligheidszones en de nucleaire documenten.

§ 4. In afwijking van de §§ 1 en 2 bepaalt de Koning de modaliteiten voor de toegang tot de veiligheidszones in geval van hoogdringendheid gemotiveerd door een nucleair incident of ongeval, of door om het even welke oorzaak die van dien aard is dat ze, op imminente wijze, hetzij tot een abnormaal radiologisch risico voor de bevolking, de werknemers of het leefmilieu, hetzij tot ernstige schade aan personen of goederen kan leiden. De Koning bepaalt tevens de modaliteiten voor de toegang tot de veiligheidszones in geval van hoogdringendheid gemotiveerd door een incident of ongeval zonder risico op een radiologische impact.

§ 5. In de in §§ 2 tot 4 vermelde gevallen, worden bijkomende beschermingsmaatregelen van technische, organisatorische en administratieve aard getroffen teneinde de toegang tot het kernmateriaal, de nucleaire documenten en de veiligheidszones doeltreffend te organiseren. In geen geval kunnen deze maatregelen voor de in voornoemde paragrafen bedoelde persoon de verplichting inhouden om aan zijn werkgever, de veiligheidsofficier, de verantwoordelijke voor de fysieke beveiliging, of de betrokken overheden, door toepassing van deze wet, informatie van persoonlijke aard te verstrekken wanneer deze niet vereist is in het kader van de toepassing van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, of wanneer deze gevraagd wordt door een fysieke of rechtspersoon die hiertoe door deze wet en haar uitvoeringsbesluiten

niet gemachtigd is. Na advies van het Federaal Agentschap voor nucleaire controle, worden de bijkomende beschermingsmaatregelen door de Koning bepaald. Ze worden toegepast door de verantwoordelijke voor de fysieke beveiliging van de kerninstallatie of het nucleair vervoerbedrijf.

§ 6. In de in §§ 2 tot 4 bedoelde gevallen, kan er, met uitzondering van de persoon die de toestemming heeft om een kerninstallatie of een nucleair vervoerbedrijf te bezoeken en waarvan de bezoekduur zes uur of minder bedraagt en de toegang exclusief beperkt is tot de veiligheidszones, geen toegang worden verleend tot het kernmateriaal, nucleaire documenten en veiligheidszones en evenmin toestemming tot kennisname van de informatie vervat in de nucleaire documenten, behalve wanneer deze toegang noodzakelijk is opdat de betrokken persoon zijn functie of opdracht zou kunnen vervullen.]¹ ▽2...4

► 1. – Ingevoegd bij art. 14 wet 30 maart 2011, B.S., 18 april 2011, inwerkingtreding: 1 mei 2012 (art. 17, 1°, K.B. 17 oktober 2011, B.S., 8 november 2011, err., B.S., 25 november 2011)

◻ 2. – Zie K.B. 17 oktober 2011 betreffende de veiligheidsattesten voor de nucleaire sector en tot regeling van de toegang tot de veiligheidszones, het kernmateriaal of tot de nucleaire documenten in bepaalde bijzondere omstandigheden, B.S., 8 november 2011

◻ 3. – Zie K.B. 17 oktober 2011 betreffende de fysieke beveiliging van het kernmateriaal en de nucleaire installaties, B.S., 8 november 2011

◻ 4. – Zie K.B. 17 oktober 2011 betreffende de categorisering van het kernmateriaal en de definiëring van veiligheidszones in de nucleaire installaties en de nucleaire vervoerbedrijven, B.S., 8 november 2011

Art. 9. Het niveau van de veiligheidsmachtiging wordt bepaald door het classificatieniveau van de informatie, documenten of gegevens, het materieel, de materialen of stoffen waartoe de houder van de machtiging toegang kan dienen te hebben voor de uitoefening van zijn functie of zijn opdracht.

Art. 10. Geclassificeerde informatie, documenten of gegevens, materieel, materialen of stoffen mogen slechts worden aangewend, zoals bedoeld in artikel 4, mits toelating van de auteur van de classificatie of zijn hiërarchische overste of, in de gevallen door de wet bepaald, onverminderd de eigen bevoegdheden van de gerechtelijke overheden.

Art. 11. De houder van een veiligheidsmachtiging die geclassificeerde informatie, documenten of gegevens, materieel, materialen of stoffen in de uitoefening van zijn functie op een niet-geëigende wijze aanwendt of laat aanwenden zoals bedoeld in artikel 4, zelfs al is dit het gevolg van nalatigheid, voor zover deze ernstig is, wordt gestraft, met gevangenisstraf van één maand tot vijf jaar en met geldboete van honderd [euro]* tot vijfduizend [euro]*, of met een van die straffen alleen.

Wet 11 december 1998¹ [tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen]¹ (B.S., 7 mei 1999, err., B.S., 24 juni 1999)

► 1. Opschrift vervangen bij art. 2 wet 3 mei 2005, B.S., 27 mei 2005, inwerkingtreding: 7 juni 2005 (art. 10 K.B. 3 juni 2005, B.S., 7 juni 2005)

(Uittreksel)

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2. In deze wet wordt verstaan onder:

1° «inlichtingen- en veiligheidsdienst», de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van de Krijgsmacht;

2° «Vast Comité I», het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten, opgericht bij de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten;

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

Wet 11 december 1998 - Beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen (Art. 3)

¹[3° «griffie», de griffier van het Vast Comité I;]¹

¹[4° «overheid», de overheden bedoeld in de artikelen 15 en 22ter en de veiligheidsoverheid bedoeld in artikel 22quinquies van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen.]¹

►1. – Toegevoegd bij art. 3 wet 3 mei 2005, *B.S.*, 27 mei 2005, inwerking-treding: 7 juni 2005 (art. 10 K.B. 3 juni 2005, *B.S.*, 7 juni 2005)

Art. 3. ¹[Het college samengesteld uit de voorzitter van het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten, de voorzitter van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten en de voorzitter ²[van de geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit]² of hun plaatsvervanger, lid van hetzelfde instituut ³[...]]¹, hierna het «beroepsorgaan» genoemd, neemt kennis van de met toepassing van deze wet ingestelde beroepen.

⁴[Het beroepsorgaan wordt voorgezeten door de voorzitter van het Vast Comité I of zijn plaatsvervanger.]⁴

⁵[Wanneer bij het beroepsorgaan een beroep aanhangig is gemaakt, doen het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingendiensten en de Commissie tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor de duur van de procedure geen onderzoek naar respectievelijk klachten en aangiften in de zin van voornoemde wet van 18 juli 1991 en klachten in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die betrekking hebben op elk veiligheidsonderzoek of elke veiligheidsverificatie die uitgevoerd wordt ter gelegenheid van procedures in het kader van veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten of veiligheidsadviezen die het voorwerp uitmaken van dat beroep.]⁵

►1. – Gewijzigd bij art. 4, 1°, wet 3 mei 2005, *B.S.*, 27 mei 2005, inwerking-treding: 7 juni 2005 (art. 10 K.B. 3 juni 2005, *B.S.*, 7 juni 2005)

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 2, 1°, wet 13 september 2018, *B.S.*, 5 oktober 2018, inwerkingtreding: 5 oktober 2018 (art. 5)

►3. – Lid 1 gewijzigd bij art. 2, 2°, wet 13 september 2018, *B.S.*, 5 oktober 2018, inwerkingtreding: 5 oktober 2018 (art. 5)

►4. – Vervangen bij art. 4, 2°, wet 3 mei 2005, *B.S.*, 27 mei 2005, inwerking-treding: 7 juni 2005 (art. 10 K.B. 3 juni 2005, *B.S.*, 7 juni 2005)

►5. – Vervangen bij art. 4, 3°, wet 3 mei 2005, *B.S.*, 27 mei 2005, inwerking-treding: 7 juni 2005 (art. 10 K.B. 3 juni 2005, *B.S.*, 7 juni 2005)

Art. 4. ¹[§ 1. Wanneer overeenkomstig artikel 22 van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen de toekenning van de vereiste veiligheidsmachtiging wordt geweigerd, wanneer de beslissing niet genomen of niet ter kennis gebracht is binnen de voorziene termijn, of wanneer de veiligheidsmachtiging wordt ingetrokken, kan de persoon voor wie de machtiging vereist is, binnen dertig dagen, respectievelijk na de kennisgeving van de beslissing of na het verstrijken van de termijn, bij aange-tekend schrijven beroep instellen bij het beroepsorgaan.

Het beroep staat niet open wanneer de veiligheidsmachtiging wordt ingetrokken in het geval bedoeld in artikel 16, § 1, derde lid, van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen.

Het uitblijven van een beslissing door de veiligheidsoverheid binnen de termijn bepaald door het beroepsorgaan overeenkomstig artikel 10, § 1, of § 2, 1°, van deze wet, wordt beschouwd als een beslissing tot weigering en is vatbaar voor beroep door de betrokkene, overeenkomstig het eerste lid.

§ 2. Wanneer overeenkomstig de artikelen 22ter en 22quater van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen de toekenning van het veiligheidsattest wordt geweigerd, wanneer de beslissing niet genomen of niet ter kennis gebracht is binnen de voorziene termijn, of wanneer het veiligheidsattest wordt ingetrokken, kan de persoon voor wie het attest vereist is, binnen acht dagen, respectievelijk na de kennisgeving van de beslissing of na het verstrijken van de termijn, bij aangetekend schrijven beroep instellen bij het beroepsorgaan.

§ 3. ²[De persoon die met toepassing van artikel 22quinquies/1, § 2, tweede lid, en § 5, van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen het voorwerp uitmaakt van een negatief veiligheidsadvies, kan binnen acht dagen na ontvangst van het advies bij aangetekend schrijven het beroepsorgaan vatten.]²¹

►1. – Vervangen bij art. 5 wet 3 mei 2005, *B.S.*, 27 mei 2005, inwerking-treding: 7 juni 2005 (art. 10 K.B. 3 juni 2005, *B.S.*, 7 juni 2005)

►2. – § 3 vervangen bij art. 3 wet 13 september 2018, *B.S.*, 5 oktober 2018, inwerkingtreding: 5 oktober 2018 (art. 5)

Wet 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging

(*B.S.*, 20 juli 2006)

Wet 15 mei 2007 tot instelling van de functie van gemeenschapswacht, tot instelling van de dienst gemeenschapswachten en tot wijziging van artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet

(*B.S.*, 29 juni 2007)

(Uittreksel)

Art. 3. ¹[§ 1.] ²[De personen die behoren tot de dienst gemeenschapswachten zijn]² belast met veiligheids- en preventieopdrachten, gericht op het verhogen van het veiligheidsgevoel van de burgers en het voorkomen van openbare overlast bevoegde diensten van problemen op het vlak van veilig-

en criminaliteit door middel van een of meerdere van de volgende activiteiten:

1° het sensibiliseren van het publiek aangaande de veiligheid en de criminaliteitspreventie;

2° het informeren van de burgers om het veiligheidsgevoel te verzekeren en het informeren en signaleren aan de heid, milieu en het wegennet;

3° het informeren van automobilisten over het hinderlijk of gevaarlijk karakter van verkeerd parkeren en hen sensibiliseren met betrekking tot het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het correct gebruik van de openbare weg, alsook het helpen van kinderen, scholieren, gehandicapten en ouderen bij het veilig oversteken;

4°³ [zonder afbreuk te doen aan artikel 21, § 1, 1°, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, het vaststellen van inbreuken op gemeentelijke reglementen en verordeningen in het kader van de dezelfde wet, voor zover het gaat om inbreuken die uitsluitend het voorwerp kunnen uitmaken van administratieve sancties, of inbreuken als bedoeld in artikel 3, 3°, van voormelde wet;]³

⁴[4°/1 voor wat betreft vaststellingen van inbreuken op het stilstaan en parkeren dienen deze personen te voldoen aan de minimumvoorwaarden als bedoeld in artikel 21 § 1, 1°, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties;]⁴

5° het uitoefenen van toezicht op personen met het oog op het verzekeren van de veiligheid bij evenementen georganiseerd door de overheid;

⁵[6° de ontraderende aanwezigheid ter preventie van conflicten tussen personen, met inbegrip van de geweldloze tussenkomst bij vaststelling van verbale conflicten tussen personen;]⁵

⁶[7° het begeleiden van schoolgaande kinderen die zich in groep, te voet of per fiets, van thuis naar hun school begeven en omgekeerd;]⁶

⁷[§ 2. ⁸[De gemeenteraad of de gemeenteraden van de organiserende gemeente of van de organiserende gemeenten kan of kunnen de gemeenschapswachten-vaststellers tevens belasten met het verrichten van de vaststellingen die uitsluitend beperkt worden tot de onmiddellijk waarneembare toestand van goederen die de gemeente het recht geeft een belasting of een retributie te heffen.]]⁷

►1. – § 1 genummerd bij art. 148, 1°, wet (I) 24 juli 2008, B.S., 7 augustus 2008

►2. – § 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 2, 1°, wet 13 januari 2014, B.S., 30 januari 2014

►3. – § 1, 4°, na wijziging, vervangen bij art. 38, 1°, wet 15 juli 2018, B.S., 25 september 2018

►4. – § 1, 4°/1, ingevoegd bij art. 38, 2°, wet 15 juli 2018, B.S., 25 september 2018

►5. – § 1, 6°, ingevoegd bij art. 2, 2°, wet 13 januari 2014, B.S., 30 januari 2014

►6. – § 1, 7°, ingevoegd bij art. 2, 2°, wet 13 januari 2014, B.S., 30 januari 2014

►7. – § 2 toegevoegd bij art. 148, 3°, wet (I) 24 juli 2008, B.S., 7 augustus 2008

►8. – § 2 vervangen bij art. 2, 3°, wet 13 januari 2014, B.S., 30 januari 2014

HOOFDSTUK IV BEVOEGDHEDEN

Art. 13. De «gemeenschapswachten» en de «gemeenschapswachten-vaststellers» kunnen met geen andere opdrachten worden belast dan deze bedoeld in artikel 3.

Ze oefenen hun taken uit op een ongewapende wijze.

Ze zijn niet uitgerust met handboeien.

Art. 14. De gemeenschapswachten en de gemeenschapswachten-vaststellers kunnen geen andere handelingen stellen dan deze die voortvloeien uit de uitoefening van de rechten waarover elke burger beschikt, alsmede de bevoegdheden uitdrukkelijk voorzien in deze wet.

Ze kunnen geen dwang of geweld gebruiken, behoudens de dwang die bij de uitoefening van het recht, bedoeld in artikel 1, 3°, van de wet van 20 juli 1990 op de voorlopige hechtenis noodzakelijk is.

De gemeenschapswachten en de gemeenschapswachten-vaststellers kunnen bij de uitoefening van ¹[de activiteit bedoeld in artikel 3, § 1, 3°]¹ de taken uitoefenen zoals bedoeld in artikel 40bis, 2 en 3, van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer.

►1. – Lid 3 gewijzigd bij art. 152 wet (I) 24 juli 2008, B.S., 7 augustus 2008

Art. 15. De gemeenschapswachten en de gemeenschapswachten-vaststellers brengen aan de lokale politie van het grondgebied waar ze hun taken uitoefenen, onverwijld alle feiten ter kennis die een wanbedrijf of een misdad uitmaken.

De gemeenschapswachten verstrekken, telkens een ambtenaar van een bevoegde dienst erom verzoekt, de inlichtingen waarover zij in het kader van hun werkzaamheden kennis hebben.

De verplichtingen, bedoeld in dit artikel, worden uitgeoefend conform het reglement van inwendige orde.

Art. 16. De Koning kan de uitrusting, methodes en procedures waarin deze wet niet voorziet en die de gemeenschapswachten en de gemeenschapswachten-vaststellers kunnen of moeten aanwenden bij het uitoefenen van hun opdrachten, bepalen.

Wet 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (B.S., 1 juli 2013)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK 7

REGISTER VAN DE GEMEENTELIJKE ADMINISTRATIEVE SANCTIES

Art. 44. § 1. Elke gemeente houdt één enkel bestand bij van de natuurlijke personen of rechtspersonen die, op basis van het algemeen politiereglement, het voorwerp hebben uitgemaakt van een administratieve sanctie of een in artikel 4, § 2, bedoelde alternatieve maatregel. De gemeente is verantwoordelijk voor de verwerking van dit bestand.

Dit bestand is bedoeld om het beheer van de administratieve sancties en de in artikel 4, § 2, bedoelde alternatieve maatregelen te verzekeren.

Meerdere gemeenten kunnen beslissen om samen één enkel register bij te houden van de gemeentelijke administratieve sancties, op basis van hun algemene politiereglementen. In dat geval moeten zij, na overleg, de verantwoordelijke voor de verwerking bepalen.

§ 2. Dit bestand bevat de volgende persoonsgegevens en informatiegegevens:

1° de naam, voornamen, geboortedatum en verblijfplaats van de personen die het voorwerp uitmaken van gemeentelijke administratieve sancties of van de in artikel 4, § 2, bedoelde alternatieve maatregelen. In het

geval van een minderjarige, de namen, voornamen, geboortedatum en de verblijfplaats van de ouders, voogden of personen die hem onder hun hoede hebben;

2° de aard van de gepleegde feiten;

3° de aard van de sanctie en de dag waarop deze werd opgelegd;

4° in voorkomend geval, de informatie overgezonden door de procureur des Konings in het kader van de in artikel 3 bedoelde inbreuken;

5° de sancties waartegen geen beroep meer ingesteld kan worden.

De in het eerste lid bedoelde gegevens worden gedurende vijf jaar bewaard, te rekenen vanaf de datum waarop de sanctie werd opgelegd of de alternatieve maatregel

werd voorgesteld. Eens deze termijn verstreken is, worden zij hetzij vernietigd, hetzij geanonimiseerd.

§ 3. De sanctionerend ambtenaar heeft toegang tot de in § 2 bedoelde persoonsgegevens en informatiegegevens.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, de andere bijzondere voorwaarden met betrekking tot de verwerking van de persoonsgegevens die vermeld worden in het register van de gemeentelijke administratieve sancties. ^{▽1}

¶ 1. – Zie K.B. 21 december 2013 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden betreffende het register van de gemeentelijke administratieve sancties ingevoerd bij artikel 44 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, *B.S.*, 27 december 2013, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 9. Politie en veiligheid», *infra*

Wet 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten

(*B.S.*, 6 oktober 2017)

(*Uittreksel*)

BOEK I

ALGEMENE BEPALINGEN

TITEL 1

ONDERWERP, TOEPASSINGSGBIED EN DEFINITIES

Art. 1. § 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

§ 2. Deze wet heeft hoofdzakelijk tot doel het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te voorkomen. Ze verzekert de omzetting van de Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet en de besluiten en reglementen genomen ter uitvoering ervan, wordt beschouwd als «witwassen van geld»:

1° de omzetting of overdracht van geld of andere goederen, wetende dat deze zijn verworven uit een criminele

activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit, met het oogmerk de illegale herkomst ervan te verhelen of te verhullen of een persoon die bij een dergelijke activiteit is betrokken, te helpen aan de juridische gevolgen van zijn daden te ontkomen;

2° het verhelen of verhullen van de werkelijke aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing, rechten op of de eigendom van geld of goederen, wetende dat deze verworven zijn uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit;

3° de verwerving, het bezit of het gebruik van geld of goederen, wetende, op het tijdstip van ontvangst, dat deze voorwerpen zijn verworven uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit;

4° deelneming aan, medeplichtigheid aan, poging tot, hulp aan, aanzetten tot, vergemakkelijken van, of het geven van raad met het oog op het begaan van één van de in de bepalingen onder 1°, 2° en 3° bedoelde daden.

Art. 3. Voor de toepassing van deze wet en de besluiten en reglementen genomen ter uitvoering ervan, wordt beschouwd als «financiering van terrorisme»: de verstrekking of verzameling van geldmiddelen en andere vermogensbestanddelen, op welke wijze ook, rechtstreeks of onrechtstreeks, met het oogmerk dat deze worden gebruikt of in de wetenschap dat zij, geheel of gedeeltelijk, zullen worden gebruikt door een terroristische organisatie, of door een terrorist die alleen handelt, zelfs zonder enige band met een bepaalde terroristische daad.

Wet 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid

(*B.S.*, 31 oktober 2017)

¶ 1. Zie Circ. SPV07, 29 maart 2018 – Private bewaking bij evenementen en festivals, *B.S.*, 16 april 2018

K.B. 4 juni 2003 houdende afwijking van de machtiging bedoeld in artikel 36bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, ten gunste van de algemene nationale gegevensbank van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus
(B.S., 4 juli 2003)

Art. 1. De elektronische mededelingen van persoonsgegevens die de politiediensten verrichten tijdens de uitvoering van de opdrachten die hun worden toevertrouwd overeenkomstig de artikelen 44/1 tot 44/11 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt zijn vrijgesteld van enige machtiging van het sectoraal comité voor de federale overheid, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking de dag van de inwerkingtreding van het artikel 36bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 3. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Onze Minister van Justitie zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 10 mei 2006 houdende vaststelling van de deontologische code van de politiediensten
(B.S., 30 mei 2006)

(Uittreksel)

Bijlage
bij het koninklijk besluit van 10 mei 2006

F. Eerbied voor de persoonlijke levenssfeer

54. De personeelsleden eerbiedigen en beschermen in de uitoefening van hun ambt het privé-leven van de burgers en de personeelsleden. Zij vermijden het nodeloos indringen in de werk- en woonomgeving van personen die het voorwerp uitmaken van een onderzoek.

Zij onthouden zich van misplaatste nieuwsgierigheid en van indiscretie, zowel bij het verzamelen van informatie van persoonlijke aard, dit wil zeggen met betrekking tot een geïdentificeerde of identificeerbare persoon, als bij de verschillende al dan niet geautomatiseerde verwerkingsprocedures, de raadpleging, de exploitatie en de onthulling ervan.

G. Vergaring, beheer en raadpleging van de informatie

55. Bij het vervullen van de opdrachten die hun zijn toevertrouwd, kunnen de politiediensten gegevens van persoonlijke aard en inlichtingen inwinnen en verwerken, meer bepaald met betrekking tot de gebeurtenissen, de groeperingen en de personen die een concreet belang vertonen voor de uitoefening van hun opdrachten

van bestuurlijke politie en voor de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie (art. 44/1, eerste lid WPA).

Deze gegevens en inlichtingen kunnen enkel worden medegedeeld aan de overheden vastgesteld in de wet (art. 44/1, derde lid WPA).

Het inwinnen, de verwerking en het toezenden van deze inlichtingen en gegevens gebeurt overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Deze inlichtingen en gegevens moeten in rechtstreeks verband staan met de bestaansredenen van het gegevensbestand en beperkt blijven tot de vereisten die eruit voortvloeien (art. 44/2, eerste lid WPA).

De politiediensten zenden ambtshalve en rechtstreeks deze inlichtingen en gegevens aan de algemene nationale gegevensbank toe (art. 44/4, derde lid WPA).

56. De personeelsleden die instaan voor de inlichtingencyclus, zijn gehouden tot het beroepsgeheim en worden vooraf op de hoogte gebracht van deze verplichting.

Ze kijken de relevantie, de oorsprong en de juistheid van de informatie na. Ze ijveren ervoor de gegevens bij te werken, de onjuiste gegevens te verbeteren en de gegevens die vervallen zijn of in tegenspraak met de wet werden verkregen, te schrappen.

Ze nemen de nuttige voorzorgsmaatregelen om de veiligheid van de geregistreerde gegevens te bewerkstelligen en met name te beletten dat ze worden vervormd, aangetast of meegedeeld aan personen die geen machtiging hebben gekregen tot inzage ervan.

Ze zorgen voor de regelmatigheid van de verzending van gegevens.

II. Belgische wet- en regelgeving • 9. Politie en veiligheid

K.B. 13 juli 2006 - Persoonsgegevens sektarische organisaties

---

K.B. 13 juli 2006 ter uitvoering van artikel 6, § 3, van de wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve Coördinatieceel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties
(B.S., 16 augustus 2006)

K.B. 28 november 2006 tot uitvoering van de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging
(B.S., 1 december 2006)

K.B. 27 april 2007 betreffende de registratie en de controle van reizigers die verblijven in een toeristische verblijfsaccommodatie
(B.S., 18 mei 2007)

K.B. 21 december 2013 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden betreffende het register van de gemeentelijke administratieve sancties ingevoerd bij artikel 44 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties
(B.S., 27 december 2013)

10. Bewakingscamerawet

Wet 21 maart 2007 – Bewakingscamera's, plaatsing, gebruik.....	427
K.B. 22 februari 2006 – Voetbalstadions, bewakingscamera's.....	434
K.B. 10 februari 2008 – Camerabewaking, pictogram.....	434
K.B. 9 maart 2014 – Bewakingscamera's, bekijken van beelden in real time, voorwaarden.....	435
K.B. 8 mei 2018 – Bewakingscamera's, aangifte, gebruik, register van beeldverwerkingsactiviteiten.....	436
M.O. 10 december 2009 – Bewakingscamera's, adviesprocedure.....	438

Wet 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (B.S., 31 mei 2007)

- ☐ 1. Zie M.O. 10 december 2009 betreffende de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, zoals gewijzigd door de wet van 12 november 2009, B.S., 18 december 2009, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 10. Bewakingscamerawet», *infra*
- ☐ 2. Zie K.B. 8 mei 2018 betreffende de aangiften van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's en betreffende het register van de beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's, B.S., 23 mei 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 10. Bewakingscamerawet», *infra*

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK I DEFINITIES

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° niet-besloten plaats: elke plaats die niet door een omsluiting is afgebakend en vrij toegankelijk is voor het publiek¹, waaronder de openbare wegen beheerd door de openbare overheden bevoegd voor het wegbeheer¹;

2° voor het publiek toegankelijke besloten plaats: ²[elk gebouw of elke door een omsluiting afgebakende plaats]² bestemd voor het gebruik door het publiek waar diensten aan het publiek kunnen worden verstrekt;

3° niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats: ³[elk gebouw of elke door een omsluiting afgebakende plaats]³ die uitsluitend bestemd is voor het gebruik door de gewoonlijke gebruikers;

⁴[3°/1 omsluiting: afbakening van een plaats bestaande uit minstens een duidelijke visuele afscheiding of een aanduiding waardoor de plaatsen duidelijk van elkaar onderscheiden kunnen worden];⁴

4° bewakingscamera: elk vast ⁵[, tijdelijk vast]⁵ of mobiel observatiesysteem dat ⁶[de bewaking en het toezicht van de plaatsen tot doel heeft]⁶ en dat hiervoor beelden ⁷[...] verwerkt ⁷[...] ⁸[...] ⁸[...];⁸

¹⁰[4°/1 mobiele bewakingscamera: bewakingscamera die tijdens de observatie wordt verplaatst om vanaf verschillende plaatsen of posities te filmen];¹⁰

¹¹[4°/2 tijdelijke vaste bewakingscamera: bewakingscamera die voor een beperkte tijd op een plaats wordt opgesteld met als doel hetzij een welbepaald evenement te bewaken, hetzij op regelmatige tijdstippen te worden verplaatst om op een andere plaats te worden opgesteld overeenkomstig de doeleinden die eraan werden toegewezen];¹¹

¹²[4°/3 intelligente bewakingscamera: bewakingscamera die ook onderdelen en software bevat, die al dan niet gekoppeld aan registers of bestanden, de verzamelde beelden al dan niet autonoom kunnen verwerken];¹²

5° ¹³[verwerkingsverantwoordelijke: de natuurlijke persoon of rechtspersoon, de overheidsinstantie, de dienst

of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt];¹³

6° ¹⁴[...];¹⁴

¹1. – 1° aangevuld bij art. 63, a), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

²2. – 2° gewijzigd bij art. 63, b), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

³3. – 3° gewijzigd bij art. 63, c), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

⁴4. – 3°/1 ingevoegd bij art. 63, d), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

⁵5. – 4° gewijzigd bij art. 63, e), 1°, wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

⁶6. – 4° gewijzigd bij art. 63, e), 2°, wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

⁷7. – 4° gewijzigd bij art. 63, e), 3°, wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

⁸8. – 4° aangevuld bij art. 2, 2°, wet 12 november 2009, B.S., 18 december 2009

⁹9. – 4° gewijzigd bij art. 63, e), 4°, wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹⁰10. – 4°/1 ingevoegd bij art. 63, f), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹¹11. – 4°/2 ingevoegd bij art. 63, g), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹²12. – 4°/3 ingevoegd bij art. 63, h), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹³13. – 5° vervangen bij art. 2 wet 30 juli 2018, B.S., 31 augustus 2018

¹⁴14. – 6° opgeheven bij art. 63, i), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGBIED EN VERHOUDING TOT ANDERE WETGEVING

Art. 3. Deze wet is van toepassing op de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's ¹[...] in de plaatsen bedoeld in artikel 2 ²[, met als doel:

1° misdrijven tegen personen of goederen te voorkomen, vast te stellen of op te sporen;

2° overlast in de zin van artikel 135 van de nieuwe gemeentewet te voorkomen, vast te stellen of op te sporen, de naleving van gemeentelijke reglementen te controleren of de openbare orde te handhaven];²

³[Deze wet is niet van toepassing op:

1° bewakingscamera's waarvan de plaatsing- en gebruiksmodaliteiten door of krachtens een bijzondere wetgeving geregeld zijn;

2° bewakingscamera's op de werkplaats met het oog op de veiligheid en de gezondheid, de bescherming van de goederen van de onderneming, de controle van het productieproces en de controle van de arbeid van de werknemer;

3° bewakingscamera's geplaatst en gebruikt door de openbare inspectie- en controlediensten, uitdrukkelijk toegelaten door de wet, het decreet of de ordonnantie die hun bevoegdheden regelt, om camera's te gebruiken of om film- of video-opnamen te maken, in het kader van hun opdrachten.³

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 64, a), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►2. – Lid 1 aangevuld bij art. 64, b), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►3. – Lid 2 laatst vervangen bij art. 64, c), wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►1[Art. 3/1. In geval van plaatsing en gebruik van bewakingscamera's voor meerdere doeleinden, waaronder één van deze bedoeld in het artikel 3, eerste lid, door eenzelfde ►2[verwerkingsverantwoordelijke]², zijn de verschillende wetgevingen tegelijkertijd van toepassing. In geval van conflict tussen sommige van hun bepalingen, worden de regels van deze wet toegepast.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 65 wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►2. – Gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, B.S., 31 augustus 2018

Art. 4. ►1[...]

►1. – Opgeheven bij art. 66 wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

HOOFDSTUK III

►1[VOORWAARDEN WAARONDER DE PLAATSING EN HET GEBRUIK VAN VASTE ►2[EN TIJDELIJKE VASTE]² BEWAKINGSCAMERA'S ZIJN TOEGESTAAN]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 4 wet 12 november 2009, B.S., 18 december 2009

►2. Opschrift gewijzigd bij art. 67 wet 21 maart 2018, B.S., 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 5. § 1. De beslissing tot het plaatsen van een of meer ►1[vaste]¹ bewakingscamera's in een niet-besloten plaats wordt genomen door de ►2[verwerkingsverantwoordelijke]².

►3[De ►4[verwerkingsverantwoordelijke]⁴ bedoeld in het eerste lid kan alleen maar een openbare overheid zijn.]³

§ 2. ►5[De in § 1 bedoelde beslissing wordt genomen nadat de gemeenteraad van de gemeente waar de plaats zich bevindt, een positief advies heeft gegeven.

De gemeenteraad verstrekt zijn advies na voorafgaandelijk de korpschef van de politiezone waar die plaats zich bevindt te hebben geraadpleegd.]⁵

►6[Wanneer de betrokken niet-besloten plaats een autosnelweg is of een andere weg waarvoor een andere openbare overheid dan de gemeente verantwoordelijk is, wordt het positief advies van de gemeenteraad van de gemeente waar de plaats zich bevindt, niet gevraagd. Enkel de betrokken politiedienst wordt geraadpleegd, voorafgaandelijk aan de plaatsing.]⁶

►7[§ 2/1. De beslissing om één of meerdere tijdelijke vaste bewakingscamera's te plaatsen in een niet-besloten plaats, wordt genomen door de ►8[verwerkingsverantwoordelijke]⁸.

De ►9[verwerkingsverantwoordelijke]⁹ bedoeld in het eerste lid kan alleen maar een openbare overheid zijn.

De in eerste lid bedoelde beslissing wordt genomen nadat de gemeenteraad van de gemeente waar de plaats zich bevindt, een positief advies heeft gegeven.

De betrokken niet-besloten plaats kan overeenstemmen met het volledige grondgebied van de gemeente waar de plaats zich bevindt.

De ►10[verwerkingsverantwoordelijke]¹⁰ verduidelijkt in zijn adviesaanvraag aan de gemeenteraad de bijzondere doeleinden van deze tijdelijke bewakingscamera's en, indien zij bedoeld zijn om te worden verplaatst, de perimenter waarbinnen hun verplaatsingen gebeuren.

De gemeenteraad verstrekt zijn advies na voorafgaandelijk de korpschef van de politiezone waar de plaats zich bevindt, te hebben geraadpleegd, en bepaalt de geldigheidsduur van dit advies. De ►11[verwerkingsverantwoordelijke]¹¹ kan een met redenen omkleed verzoek indienen met het oog op de hernieuwing van het positief advies bij het verstrijken van de geldigheidsduur ervan.

Wanneer de betrokken niet-besloten plaats een autosnelweg of een andere weg is waarvoor een andere openbare overheid dan de gemeente verantwoordelijk is, wordt het positief advies van de gemeenteraad van de gemeente waar de plaats zich bevindt, niet gevraagd. Enkel de betrokken politiedienst wordt geraadpleegd, voorafgaandelijk aan de plaatsing.]⁷

§ 3. De ►12[verwerkingsverantwoordelijke]¹² deelt de in § 1 ►13[of in § 2/1]¹³ bedoelde beslissing mee ►14[aan de politiediensten]¹⁴. Hij doet dat uiterlijk de dag vóór die waarop de bewakingscamera of -camera's in gebruik worden genomen.

►15[De ►16[verwerkingsverantwoordelijke]¹⁶ deelt eveneens aan de politiediensten, elke wijziging aangebracht aan de ingezette camerabewakingsvoorziening mee in uitvoering van de in § 1 of § 2/1 bedoelde beslissing.]¹⁵

De Koning bepaalt, na advies van de ►17[Gegevensbeschermingsautoriteit]¹⁷, de vorm en de inhoud van het standaardformulier dat bij die gelegenheid moet worden ingevuld, ►18[de vorm en de actualiseringsmodaliteiten van dit formulier,]¹⁸ alsook de wijze waarop dit formulier ►18[en de actualisatie hiervan]¹⁸ wordt overgezonden ►19[aan de politiediensten]¹⁹. ►20[...]²⁰►21.

►22[De ►23[verwerkingsverantwoordelijke]²³ houdt een register bij met de beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's uitgevoerd onder zijn verantwoordelijkheid. Dit register bestaat in schriftelijke vorm, al dan niet elektronische vorm. Op verzoek stelt de ►23[verwerkingsverantwoordelijke]²³ dit register ter beschikking van de Gegevensbeschermingsautoriteit en van de politiediensten. De Koning bepaalt de inhoud van dit register, de modaliteiten en de bewaartermijn ervan, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.]²²

De ►24[verwerkingsverantwoordelijke]²⁴ plaatst bij de toegang tot de niet-besloten plaats een pictogram dat aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt. Het model van dat pictogram en de erop te vermelden inlichtingen worden door de Koning bepaald, na advies van de ►25[Gegevensbeschermingsautoriteit]²⁵.

De ►26[verwerkingsverantwoordelijke]²⁶ ziet erop toe dat de bewakingscamera of -camera's niet specifiek gericht worden op een plaats waarvoor hij niet zelf de gegevens verwerkt, tenzij hij daarvoor expliciet de toestemming heeft van de ►26[verwerkingsverantwoordelijke]²⁶ van de betrokken plaats.

§ 4. ²⁷[Het bekijken van deze beelden in real time is uitsluitend toegestaan onder toezicht van de politiediensten opdat de bevoegde diensten onmiddellijk kunnen ingrijpen bij misdrijf, schade, overlast of verstoring van de openbare orde en deze diensten in hun optreden optimaal kunnen worden gestuurd.]²⁷

²⁸[Met uitzondering van de bewakingsagenten die hun bevoegdheden uitoefenen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, bepaalt een koninklijk besluit]²⁸ vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies is voorgelegd aan de ²⁹[Gegevensbeschermingsautoriteit]²⁹, ²⁸[...] ²⁸de voorwaarden waaronder personen bevoegd kunnen zijn om deze beelden te bekijken en wijst deze personen aan, die handelen onder toezicht van de politiediensten.

³⁰[De toegang tot deze beelden in real time is ook toegestaan om het de bevoegde overheden en diensten mogelijk te maken om de veiligheid bij belangrijke evenementen die een impact kunnen hebben op de openbare orde en de veiligheid van de bevolking te coördineren en ook om de evolutie van de noodsituaties op te volgen om het beheer ervan te coördineren.]³⁰

³¹[Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan teneinde bewijzen te verzamelen van overlast of van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken en daders, verstoorders van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren.]³¹

³²[Indien deze beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf, van schade of van overlast of tot het identificeren van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard.]³² ³³[Deze termijn wordt verlengd naar drie maanden voor de plaatsen die een bijzonder veiligheidsrisico inhouden, bepaald door de Koning bij koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies wordt voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.]³³ ¶34...35

- ▶1. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 69, 1°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶3. – § 1, lid 2, ingevoegd bij art. 69, 2°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶4. – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶5. – § 2 vervangen bij art. 5, 1°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009
- ▶6. – § 2, lid 3, ingevoegd bij art. 69, 3°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶7. – § 2/1 ingevoegd bij art. 69, 4°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶8. – § 2/1, lid 1, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶9. – § 2/1, lid 2, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶10. – § 2/1, lid 5, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶11. – § 2/1, lid 6, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶12. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶13. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 69, 5°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶14. – § 3, lid 1, gewijzigd bij art. 69, 6°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶15. – § 3, lid 2, ingevoegd bij art. 69, 7°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶16. – § 3, lid 2, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶17. – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 72 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶18. – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 69, 8°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶19. – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 69, 9°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

- ▶20. – § 3, lid 3, gewijzigd bij art. 69, 10°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶21. – § 3, lid 2, aangevuld bij art. 5, 3°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009
- ▶22. – § 3, lid 4, ingevoegd bij art. 69, 11°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶23. – § 3, lid 4, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶24. – § 3, lid 5, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶25. – § 3, lid 5, gewijzigd bij art. 72 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶26. – § 3, lid 6, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶27. – § 4, lid 1, vervangen bij art. 5, 4°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009
- ▶28. – § 4, lid 2, gewijzigd bij art. 69, 12°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶29. – § 4, lid 2, gewijzigd bij art. 72 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶30. – § 4, lid 3, ingevoegd bij art. 69, 13°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶31. – § 4, lid 4, vervangen bij art. 5, 5°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009
- ▶32. – § 4, lid 5, vervangen bij art. 5, 6°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009
- ▶33. – § 4, lid 5, aangevuld bij art. 69, 14°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

□□ 34. – Zie K.B. 9 maart 2014 tot aanwijzing van de categorieën van personen die bevoegd zijn om in real time de beelden te bekijken van de bewakingscamera's die in niet-besloten plaatsen geïnstalleerd zijn, en tot bepaling van de voorwaarden waaraan deze personen moeten voldoen, *B.S.*, 24 maart 2014, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 10. Bewakingscamerawet», *infra*

□□ 35. – Zie K.B. 8 mei 2018 betreffende de aangiften van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's en betreffende het register van de beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's, *B.S.*, 23 mei 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 10. Bewakingscamerawet», *infra*

Art. 6. § 1. De beslissing tot het plaatsen van een of meer bewakingscamera's in een voor het publiek toegankelijke besloten plaats wordt genomen door de ¹[verwerkingsverantwoordelijke]¹.

§ 2. De ²[verwerkingsverantwoordelijke]² deelt de in § 1 bedoelde beslissing mee aan ³[de politiediensten]³. Hij doet dat uiterlijk de dag vóór die waarop de bewakingscamera of -camera's in gebruik worden genomen.

⁴[De ⁵[verwerkingsverantwoordelijke]⁵ deelt eveneens aan de politiediensten, elke wijziging aangebracht aan de ingezette camerabewakingsvoorziening mee in uitvoering van de in § 1 bedoelde beslissing.]⁴

De Koning bepaalt, na advies van de ⁶[Gegevensbeschermingsautoriteit]⁶, de vorm en de inhoud van het standaardformulier dat bij die gelegenheid moet worden ingevuld, ⁷[de vorm en de actualiseringsmodaliteiten van dit formulier,]⁷ alsook de wijze waarop dit formulier ⁷[en de actualisatie hiervan]⁷ wordt overgezonden aan ⁸[de politiediensten]⁸. ⁹[...] ⁹.

¹⁰[De ¹¹[verwerkingsverantwoordelijke]¹¹ houdt een register bij met de beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's uitgevoerd onder zijn verantwoordelijkheid. Dit register bestaat in schriftelijke, al dan niet elektronische vorm. Op verzoek stelt de ¹¹[verwerkingsverantwoordelijke]¹¹ dit register ter beschikking van de Gegevensbeschermingsautoriteit en van de politiediensten. De Koning bepaalt de inhoud van dit register, de modaliteiten en de bewaartermijn ervan, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.]¹⁰

De ¹²[verwerkingsverantwoordelijke]¹² plaatst bij de toegang tot de voor het publiek toegankelijke besloten plaats een pictogram dat aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt. Het model van dat pictogram en de erop te

II. Belgische wet- en regelgeving • 10. Bewakingscamerawet Wet 21 maart 2007 - Bewakingscamera's, plaatsing, gebruik (Art. 7)

vermelden inlichtingen worden door de Koning bepaald, na advies van de ¹³[Gegevensbeschermingsautoriteit]¹³.

¹⁴[Behalve op de plaatsen bedoeld in artikel 8/2, § 1, ziet]¹⁴ de ¹⁵[verwerkingsverantwoordelijke]¹⁵ ¹⁴[...] ¹⁴erop toe dat de bewakingscamera of -camera's niet specifiek gericht worden op een plaats waarvoor hij niet zelf de gegevens verwerkt. ¹⁶[In geval van bewaking van een ingang van een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, tegenover een niet-besloten plaats of een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, worden de bewakingscamera of -camera's zo gericht dat de opnamen op die plaats tot het strikte minimum worden beperkt.]¹⁶

¹⁷[De ¹⁸[verwerkingsverantwoordelijke]¹⁸ kan, in de nabijheid van een bewakingscamera, een controlescherm plaatsen dat openbaar in real time de beelden, verzameld door de bewakingscamera waarbij het controlescherm wordt geplaatst, verspreidt.]¹⁷

§ 3. ¹⁹[Het bekijken van beelden in real time is uitsluitend toegestaan om onmiddellijk te kunnen ingrijpen bij misdrijf, schade, overlast of verstoring van de openbare orde.]¹⁹

²⁰[Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan teneinde bewijzen te verzamelen van overlast of van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken en anders, verstoorders van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren.]²⁰

²¹[Indien deze beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf, van schade of van overlast of tot het identificeren van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard. ²²[Deze termijn wordt verlengd naar drie maanden voor de plaatsen die, door hun aard, een bijzonder veiligheidsrisico inhouden, bepaald door de Koning bij koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies wordt voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.]²² ²¹ ²³

- ▶ 1. – § 1 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶ 2. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶ 3. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 70, 1°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 4. – § 2, lid 2, ingevoegd bij art. 70, 2°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 5. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶ 6. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 72 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 7. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 70, 3°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 8. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 70, 4°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 9. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 70, 5°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 10. – § 2, lid 4, ingevoegd bij art. 70, 6°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 11. – § 2, lid 4, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶ 12. – § 2, lid 5, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶ 13. – § 2, lid 5, gewijzigd bij art. 72 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 14. – § 2, lid 6, gewijzigd bij art. 70, 7°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 15. – § 2, lid 6, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶ 16. – § 2, lid 6, aangevuld bij art. 70, 8°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 17. – § 2, lid 7, ingevoegd bij art. 70, 9°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)
- ▶ 18. – § 2, lid 7, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018
- ▶ 19. – § 3, lid 1, vervangen bij art. 6, 1°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009
- ▶ 20. – § 3, lid 2, vervangen bij art. 6, 2°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

▶ 21. – § 3, lid 3, vervangen bij art. 6, 3°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

▶ 22. – § 3, lid 3, aangevuld bij art. 70, 10°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

◻ 23. – Zie K.B. 8 mei 2018 betreffende de aangiften van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's en betreffende het register van de beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's, *B.S.*, 23 mei 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 10. Bewakingscamerawet», *infra*

Art. 7. § 1. De beslissing tot het plaatsen van een of meer bewakingscamera's in een ¹[niet]¹ voor het publiek toegankelijke besloten plaats wordt genomen door de ²[verwerkingsverantwoordelijke]².

§ 2. De ³[verwerkingsverantwoordelijke]³ deelt de in § 1 bedoelde beslissing mee aan ⁴[de politiediensten]⁴. Hij doet dat uiterlijk de dag vóór die waarop de bewakingscamera of -camera's in gebruik worden genomen.

⁵[De ⁶[verwerkingsverantwoordelijke]⁶ deelt eveneens aan de politiediensten, elke wijziging aangebracht aan de ingezette camerabewakingsvoorziening mee in uitvoering van de in § 1 bedoelde beslissing.]⁵

De Koning bepaalt, na advies van de ⁷[Gegevensbeschermingsautoriteit]⁷, de vorm en de inhoud van het standaardformulier dat bij die gelegenheid moet worden ingevuld ⁸[, de vorm en de actualiseringsmodaliteiten van dit formulier,] ⁸alsook de wijze waarop dit formulier ⁸[en de actualisatie hiervan] ⁸wordt overgezonden aan ⁹[de politiediensten] ⁹. ¹⁰[...] ¹⁰.

De beslissing hoeft niet te worden meegedeeld aan ¹¹[de politiediensten]¹¹, wanneer de bewakingscamera of -camera's door een natuurlijke persoon worden aangewend voor persoonlijk of huishoudelijk gebruik ¹²[binnen een privéwoning]¹².

¹³[De ¹⁴[verwerkingsverantwoordelijke]¹⁴ houdt een register bij met de beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's uitgevoerd onder zijn verantwoordelijkheid, tenzij het gaat om een natuurlijke persoon die een bewakingscamera plaatst en gebruikt voor persoonlijk of huishoudelijk gebruik, binnen een privéwoning. Dit register bestaat in schriftelijke, al dan niet elektronische vorm. Op verzoek stelt de ¹⁴[verwerkingsverantwoordelijke]¹⁴ dit register ter beschikking van de Gegevensbeschermingsautoriteit en van de politiediensten. De Koning bepaalt de inhoud van dit register, de modaliteiten en de bewaartermijn ervan, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.]¹³

De ¹⁵[verwerkingsverantwoordelijke]¹⁵ plaatst bij de toegang tot de ¹⁶[niet]¹⁶ voor het publiek toegankelijke besloten plaats een pictogram dat aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt. Het model van dat pictogram en de erop te vermelden inlichtingen worden door de Koning bepaald, na advies van de ¹⁷[Gegevensbeschermingsautoriteit]¹⁷. ¹⁸[Dit pictogram wordt niet aangebracht voor de bewakingscamera of -camera's die door een natuurlijke persoon worden aangewend voor persoonlijk of huishoudelijk gebruik, binnen een privéwoning.]¹⁸

¹⁹[Behalve op de plaatsen bedoeld in artikel 8/2, § 1, ziet]¹⁹ de ²⁰[verwerkingsverantwoordelijke]²⁰ ¹⁹[...] ¹⁹erop toe dat de bewakingscamera of -camera's niet specifiek gericht worden op een plaats waarvoor hij niet zelf de gegevens verwerkt. In geval van bewaking van een ²¹[ingang van een niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats]²¹ tegenover een niet-besloten plaats of een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, worden de bewakingscamera of -camera's zo

gericht dat de opnamen op die plaats tot het strikte minimum worden beperkt.

§ 3. ²²[Het bekijken van deze beelden in real time is uitsluitend toegestaan om onmiddellijk te kunnen ingrijpen bij misdrijf, schade, overlast of verstoring van de openbare orde.]²²

²³[Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan teneinde bewijzen te verzamelen van overlast of van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken en daders, verstoorders van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren.]²³

²⁴[Indien deze beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf, van schade of van overlast of tot het identificeren van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard.]²⁴ ²⁵[Deze termijn wordt verlengd naar drie maanden voor de plaatsen die, door hun aard, een bijzonder veiligheidsrisico inhouden, bepaald door de Koning bij koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies wordt voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.]²⁵ ²⁶

►1. – § 1 gewijzigd bij art. 71, 1°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►3. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►4. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 71, 2°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►5. – § 2, lid 2, ingevoegd bij art. 71, 3°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►6. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►7. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 72 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►8. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 71, 4°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►9. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 71, 5°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►10. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 71, 6°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►11. – § 2, lid 4, gewijzigd bij art. 71, 7°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►12. – § 2, lid 4, aangevuld bij art. 71, 8°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►13. – § 2, lid 5, ingevoegd bij art. 71, 9°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►14. – § 2, lid 5, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►15. – § 2, lid 6, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►16. – § 2, lid 6, gewijzigd bij art. 71, 10°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►17. – § 2, lid 6, gewijzigd bij art. 72 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►18. – § 2, lid 6, aangevuld bij art. 71, 11°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►19. – § 2, lid 7, gewijzigd bij art. 71, 12°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►20. – § 2, lid 7, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►21. – § 2, lid 7, gewijzigd bij art. 71, 13°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►22. – § 3, lid 1, ingevoegd bij art. 71, 14°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►23. – § 3, lid 2, ingevoegd bij art. 71, 15°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►24. – § 3 vervangen bij art. 7 wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

►25. – § 3, lid 3, aangevuld bij art. 71, 16°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

□ 26. – Zie K.B. 8 mei 2018 betreffende de aangiften van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's en betreffende het register van de beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's, *B.S.*, 23 mei 2018, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 10. Bewakingscamerawet», *infra*

►¹[HOOFDSTUK III/1

VOORWAARDEN WAARONDER HET GEBRUIK VAN MOBIELE BEWAKINGSCAMERA'S IS TOEGESTAAN]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 8 wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

►1[Art. 7/1. ²[De mobiele bewakingscamera's mogen in niet-besloten plaatsen enkel gebruikt worden met het oog op de automatische nummerplaat herkenning, door of in opdracht van de gemeentelijke overheden en voor de volgende doeleinden:

1° voorkomen, vaststellen of opsporen van overlast in de zin van artikel 135 van de nieuwe gemeentewet, in het kader van artikel 3, 3°, van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties;

2° controleren van de naleving van de gemeentelijke reglementen inzake betalend parkeren.

Het gebruik van de mobiele bewakingscamera's, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden toevertrouwd aan het bij wet aangewezen personeel om vaststellingsopdrachten uit te voeren, binnen hun bevoegdheidsgrenzen.

De beslissing om mobiele bewakingscamera's zoals bedoeld in het eerste lid te gebruiken, wordt genomen na positief advies van de gemeenteraad van de betrokken gemeente. Deze laatste verstrekt haar advies na voorafgaandelijk de korpschef van de politiezone waar de plaats zich bevindt, te hebben geraadpleegd, en bepaalt de geldigheidsduur van dit advies.

De ³[verwerkingsverantwoordelijke]³ verduidelijkt in zijn adviesaanvraag de bijzondere doeleinden voor het gebruik van mobiele bewakingscamera's bedoeld in het eerste lid, de perimeter waarbinnen zij gebruikt worden en de voorziene gebruiksmodaliteiten. De gebruikspereimeter kan overeenstemmen met het volledige grondgebied van de betrokken gemeente.

Het positief advies van de gemeenteraad kan worden hernieuwd, op gemotiveerd verzoek van de ⁴[verwerkingsverantwoordelijke]⁴, bij het verstrijken van de geldigheidsduur ervan.]²¹

►1. – Ingevoegd bij art. 9 wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

►2. – Na wijziging, vervangen bij art. 73 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►3. – Lid 4 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►4. – Lid 5 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►1[Art. 7/2. ²[De beslissing om mobiele bewakingscamera's te gebruiken in besloten plaatsen, kan worden genomen door de ³[verwerkingsverantwoordelijke]³, alleen maar in volgende gevallen:

1° het gebruik van mobiele bewakingscamera's in het kader van artikel 142 van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid;

2° het gebruik van mobiele bewakingscamera's op een besloten plaats, of gedeelten van deze besloten plaats, waar niemand wordt verondersteld aanwezig te zijn;

3° het gebruik van mobiele bewakingscamera's door een natuurlijke persoon, voor persoonlijk of huiselijk gebruik, in een niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats.]²¹

►1. – Ingevoegd bij art. 10 wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

►2. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 74 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►3. – Inleidende zin gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

¹[Art. 7/3. § 1. In de gevallen bedoeld in artikel 7/1 en in artikel 7/2, 1° en 2°, deelt de ²[verwerkingsverantwoordelijke]² de beslissing om mobiele bewakingscamera's te gebruiken mee aan de politiediensten. Hij doet dit uiterlijk de dag vóór die waarop de bewakingscamera of -camera's voor het eerst in gebruik worden genomen.

De ³[verwerkingsverantwoordelijke]³ deelt eveneens aan de politiediensten, elke wijziging aangebracht aan de ingezette camerabewakingsvoorziening mee in uitvoering van de in artikelen 7/1 en 7/2, 1° en 2°, bedoelde beslissing.

De Koning bepaalt, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, de vorm en de inhoud van het standaardformulier dat bij deze gelegenheid wordt ingevuld, de vorm en de actualiseringsmodaliteiten van dit formulier, alsook de wijze waarop dit formulier en de actualisatie hiervan wordt overgezonden aan de politiediensten.

In de gevallen bedoeld in de artikelen 7/1 en 7/2, 1° en 2°, houdt de ⁴[verwerkingsverantwoordelijke]⁴ een register bij met de beeldverwerkingsactiviteiten van de mobiele bewakingscamera's uitgevoerd onder zijn verantwoordelijkheid. Dit register bestaat in schriftelijke, al dan niet elektronische vorm. Op verzoek stelt de ⁴[verwerkingsverantwoordelijke]⁴ dit register ter beschikking van de Gegevensbeschermingsautoriteit en van de politiediensten. De Koning bepaalt de inhoud van dit register, de modaliteiten en de bewaartermijn ervan, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

§ 2. In het geval bedoeld in artikel 7/1 wordt het bestaan van camerabewaking gezamenlijk aangekondigd door:

1° een pictogram aangebracht op het voertuig waarop de mobiele bewakingscamera is gemonteerd; en

2° elk ander informatiekanaal ingesteld door de ⁵[verwerkingsverantwoordelijke]⁵ om de burgers duidelijk te informeren.

In de gevallen bedoeld in artikel 7/2, 1° en 2°, plaatst de ⁶[verwerkingsverantwoordelijke]⁶ bij de toegang tot de plaats een pictogram dat aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt.

Het model van het pictogram bedoeld in het eerste en tweede lid, en de erop te vermelden inlichtingen worden door de Koning bepaald, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Behalve op de plaatsen bedoeld in artikel 8/2, § 1, ziet de ⁷[verwerkingsverantwoordelijke]⁷ erop toe dat de mobiele bewakingscamera of -camera's niet gericht worden op een plaats waarvoor hij niet zelf de gegevens verwerkt.

§ 3. In het geval bedoeld in artikel 7/1 wordt het bekijken van de beelden in real time toegelaten in de omstandigheden voorzien in artikel 5, § 4, behalve wanneer het gaat om mobiele bewakingscamera's voor de automatische nummerplaatherkenning die worden gebruikt om de naleving van de gemeentereglementen met betrekking tot betalend parkeren te controleren. In dit laatste geval moet het bekijken van de beelden in real time niet plaatsvinden onder toezicht van de politiediensten.

In de gevallen bedoeld in artikel 7/2, is het bekijken van de beelden in real time uitsluitend toegestaan om onmiddellijk te kunnen ingrijpen bij misdrijf, schade, overlast of verstoring van de openbare orde.

§ 4. Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan teneinde bewijzen te verzamelen van overlast of van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken en daders, verstoorders van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren.

Indien deze beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf, van schade of van overlast of tot het identificeren van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard. Deze termijn wordt verlengd naar drie maanden voor de plaatsen die, door hun aard, een bijzonder veiligheidsrisico inhouden, bepaald door de Koning bij koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies wordt voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.¹

¹ – Ingevoegd bij art. 75 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

² – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

³ – § 1, lid 2, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

⁴ – § 1, lid 4, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

⁵ – § 2, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

⁶ – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

⁷ – § 2, lid 4, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

HOOFDSTUK IV

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

¹[Art. 7/4. De kennisgevingen voorzien in de artikelen 5, § 3, 6, § 2, 7, § 2, en 7/3, § 1, kunnen uitgevoerd worden door een persoon die werd aangewezen door de ²[verwerkingsverantwoordelijke]².

De Koning bepaalt de voorwaarden en modaliteiten van deze aanwijzing na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit.¹

¹ – Ingevoegd bij art. 76 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

² – Lid 1 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

Art. 8. Elk heimelijk gebruik van bewakingscamera's is verboden.

Als heimelijk gebruik wordt beschouwd, elk gebruik van bewakingscamera's zonder voorafgaande toestemming van de gefilmde persoon. ¹[...] ²[of, wat het gebruik van mobiele bewakingscamera's in niet-besloten plaatsen betreft, die de modaliteiten van aankondiging niet respecteert, voorzien in het artikel 7/3, § 2, eerste lid.]²

³[Geldt als voorafgaande toestemming:

1° het betreden van een plaats waar een pictogram aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt;

2° ⁴[...] ⁴]

⁵[...] ⁶]

¹ – Lid 2 gewijzigd bij art. 11, 1°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

² – Lid 2 aangevuld bij art. 77, 1°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

³ – Lid 3 toegevoegd bij art. 11, 2°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

⁴ – Lid 3, 2°, opgeheven bij art. 77, 2°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

⁵ – Lid 4 toegevoegd bij art. 11, 2°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

⁶ – Lid 4 opgeheven bij art. 77, 3°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

¹[Art. 8/1. Het gebruik van intelligente bewakingscamera's gekoppeld aan registers of bestanden van persoonsgegevens is enkel toegestaan met het oog op de automatische nummerplaatherkenning, op voorwaarde dat de ²[verwerkingsverantwoordelijke]² deze registers of bestanden verwerkt met inachtneming van de regelgeving met betrekking tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.]¹

¹ – Ingevoegd bij art. 78 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

² – Gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

¹[Art. 8/2. § 1. Met betrekking tot de voor het publiek toegankelijke en niet voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen, kan de in de artikelen 6, 7 en 7/2 bedoelde ²[verwerkingsverantwoordelijke]² beslissen om de bewakingscamera of -camera's te richten op de perimeter rechtstreeks rond de plaats, op de door de Koning bepaalde plaatsen, bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies wordt voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.

§ 2. De in § 1 bedoelde beslissing wordt genomen na positief advies van de gemeenteraad over de afbakening van de perimeter.

De gemeenteraad brengt zijn advies uit na voorafgaandelijk de korpschef van de politiezone waarin de plaats zich bevindt, te hebben geraadpleegd.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 79 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

Art. 9. Uitsluitend de ¹[verwerkingsverantwoordelijke]¹ inzake voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen of niet voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen of de persoon die onder zijn gezag handelt, heeft toegang tot de beelden ²[, behalve in het geval bedoeld in artikel 6, § 2, zevende lid.]²

De ³[verwerkingsverantwoordelijke]³ of de persoon die onder zijn gezag handelt, neemt alle nodige voorzorgsmaatregelen teneinde de toegang tot de beelden te beveiligen tegen toegang door onbevoegden.

De personen die toegang hebben tot de beelden, hebben een discretieplicht omtrent de persoonsgegevens die de beelden opleveren, met dien verstande dat de ⁴[verwerkingsverantwoordelijke]⁴ inzake voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen of niet voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen of de persoon die onder zijn gezag handelt, de beelden:

1° kan overdragen aan de politiediensten of de gerechtelijke overheden indien hij feiten vaststelt die een misdrijf ⁵[of overlast]⁵ kunnen vormen en de beelden kunnen bijdragen tot het bewijzen van die feiten en het identificeren van de daders;

2° ⁶[kosteloos]⁶ moet overdragen aan de politiediensten indien zij hierom verzoeken in het kader van hun opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie en de beelden het vastgestelde misdrijf ⁷[of de vastgestelde overlast]⁷ betreffen. Indien het een ⁷[niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats]⁷ betreft, kan de ⁸[verwerkingsverantwoordelijke]⁸ of de persoon die onder zijn gezag handelt, evenwel eisen dat er een gerechtelijk mandaat in het kader van een opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek wordt voorgelegd;

⁹[3° kan, wanneer het een voor het publiek toegankelijke besloten plaats betreft, en indien er een akkoord, waarvan de modaliteiten werden bepaald door een schriftelijke overeenkomst, werd afgesloten tussen de ¹⁰[verwerkingsverantwoordelijke]¹⁰ en de betrokken politiedienst:

a) overdragen in real time aan de politiediensten, voor de beveiliging van door de Koning bepaalde plaatsen, bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies wordt voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit die, door hun aard, een bijzonder risico voor de veiligheid inhouden;

b) overdragen in real time aan de politiediensten, met naleving van de regels die gelden op het vlak van de private en

bijzondere veiligheid, wanneer zich een feit voordoet waarvoor hun tussenkomst vereist kan zijn.]⁹

¹¹[Onverminderd de toepassing van de artikelen 47sexies en 47septies van het Wetboek van strafvordering hebben de federale en lokale politiediensten, binnen het kader van hun opdrachten van gerechtelijke of bestuurlijke politie, vrije en kosteloze toegang in real time tot de beelden van de camera's die geïnstalleerd zijn op het net van de openbare vervoersmaatschappijen of in de nucleaire sites die bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad worden bepaald. ¹²[¹³[...] ¹⁴[De nadere regels van deze] ¹⁴vrije toegang tot de beelden, de overdracht en de beveiliging ervan worden bepaald in ¹⁴[protocolakkoorden tussen de betrokken politiediensten] ¹⁴en openbare vervoersmaatschappij ¹⁵[of nucleaire site] ¹⁵¹⁴, ter advies voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit, voorafgaandelijk aan de ondertekening ervan] ¹⁴] ¹²] ¹¹

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►2. – Lid 1 aangevuld bij art. 80, 1°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►4. – Lid 3, inleidende zin, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►5. – Lid 3, 1°, gewijzigd bij art. 12, 1°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

►6. – Lid 3, 2°, gewijzigd bij art. 2, 1°, wet 3 augustus 2012, *B.S.*, 31 augustus 2012

►7. – Lid 3, 2°, gewijzigd bij art. 12, 2°, wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

►8. – Lid 3, 2°, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►9. – Lid 3, 3°, ingevoegd bij art. 80, 4°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►10. – Lid 3, 3°, inleidende zin, gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►11. – Lid 4 toegevoegd bij art. 2, 2°, wet 3 augustus 2012, *B.S.*, 31 augustus 2012

►12. – Lid 4 gewijzigd bij art. 88 wet 21 april 2016, *B.S.*, 29 april 2016

►13. – Lid 4 gewijzigd bij art. 80, 5°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►14. – Lid 4 gewijzigd bij art. 80, 6°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►15. – Lid 4 gewijzigd bij art. 4 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

Art. 10. Bewakingscamera's mogen noch beelden opleveren die de intimiteit van een persoon schenden, noch gericht zijn op het inwinnen van informatie over de filosofische, religieuze, politieke, syndicale gezindheid, etnische of sociale origine, het seksuele leven of de gezondheidstoestand.

Art. 11. Een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, waarvan het ontwerp voor advies is voorgelegd aan de ¹[Gegevensbeschermingsautoriteit]¹, kan het gebruik van bepaalde toepassingen van camerabewaking verbieden of aan bijkomende voorwaarden onderwerpen.

►1. – Gewijzigd bij art. 72 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

Art. 12. Iedere gefilmde persoon heeft een recht van toegang tot de beelden.

Hij richt daartoe een ¹[...] ¹verzoek aan de ²[verwerkingsverantwoordelijke]² conform ³[de regelgeving betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens]³. ⁴[Dit verzoek bevat voldoende gedetailleerde aanwijzingen om de betrokken beelden precies te kunnen lokaliseren.]⁴

⁵[De ⁶[verwerkingsverantwoordelijke]⁶ bewaart de beelden die het voorwerp uitmaken van het verzoek tot toegang zolang dit nodig is voor de verwerking ervan, waarbij de bewaartermijn niet langer duurt dan de termijn bepaald

II. Belgische wet- en regelgeving • 10. Bewakingscamerawet Wet 21 maart 2007 - Bewakingscamera's, plaatsing, gebruik (Art. 13)

in de artikelen 5, § 4, vijfde lid, 6, § 3, derde lid, 7, § 3, derde lid, en 7/3, § 4, tweede lid, afhankelijk van het geval.⁵

⁷[Wanneer de gefilmde persoon aanspraak kan maken op het recht om een kopie te verkrijgen overeenkomstig artikel 15, paragraaf 3, van de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG, hierna «de Verordening (EU) 2016/679» genoemd, kan de verwerkingsverantwoordelijke het verzoek tot toegang inwilligen, door aan de gefilmde persoon de beelden waarop hij of zij voorkomt te laten bekijken, zonder hem of haar een kopie van de gegevens te verstrekken, teneinde te waarborgen:

1° de rechten en vrijheden van anderen, zoals voorzien door artikel 15, paragraaf 4, van de Verordening (EU) 2016/679;

2° de openbare veiligheid of de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid en de voorkoming van dergelijke gevaren, met toepassing van artikel 23, paragraaf 1, c) en d), van de Verordening (EU) 2016/679.]⁷

►1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 81, 1°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 81, 2°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►4. – Lid 2 aangevuld bij art. 81, 3°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►5. – Lid 3 toegevoegd bij art. 81, 4°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►6. – Lid 3 gewijzigd bij art. 3 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

►7. – Lid 4 toegevoegd bij art. 5 wet 30 juli 2018, *B.S.*, 31 augustus 2018

HOOFDSTUK V STRAFBEPALINGEN

Art. 13. Overtreding van de artikelen 9 en 10 wordt gestraft met geldboete van tweehonderdvijftig euro tot ¹[tweintigduizend]¹ euro. Met dezelfde geldboete wordt gestraft, hij die de beschikking heeft over een afbeelding waarvan hij redelijkerwijs kan vermoeden dat dit beeld verkregen werd met schending van de artikelen 9 en 10.

Overtreding van de artikelen 5, 6, 7²[, 7/1, 7/2]² ³[, 7/3]³, 8⁴[, 8/1 en 8/2]⁴ wordt gestraft met geldboete van ⁵[honderd]⁵ euro tot ⁵[tienduizend]⁵ euro. Wordt gestraft met dezelfde geldboete, hij die de beschikking heeft over een afbeelding waarvan hij redelijkerwijs kan vermoeden dat dit beeld verkregen werd met schending van deze artikelen.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 82, 1°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 13 wet 12 november 2009, *B.S.*, 18 december 2009

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 82, 2°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►4. – Lid 2 gewijzigd bij art. 82, 3°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

►5. – Lid 2 gewijzigd bij art. 82, 4°, wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 89, lid 1)

HOOFDSTUK VI OVERGANGSBEPALING

Art. 14. ¹[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 83 wet 21 maart 2018, *B.S.*, 16 april 2018, inwer-

K.B. 22 februari 2006 betreffende de installatie en de werking van bewakingscamera's in de voetbalstadions (*B.S.*, 3 maart 2006)

1. Wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, de zogenaamde «voetbalwet», verplicht de organisatoren bewakingscamera's te installeren in de gevallen en de wijze die de Koning bepaalt (art. 10, 6°).

K.B. 10 februari 2008 tot vaststelling van de wijze waarop wordt aangegeven dat er camerabewaking plaatsvindt (*B.S.*, 21 februari 2008)

Art. 1. De pictogrammen, bedoeld in artikel 5, § 3, ¹[vijfde lid]¹, van de wet tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, hierna «de wet» genoemd, alsook de pictogrammen, bedoeld in artikel 6, § 2, ¹[vijfde lid]¹, ²[en in artikel 7/3, § 2, tweede lid.]² van de wet, geplaatst aan de toegang van een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, waarvan de toegang niet wordt afgebakend door een onroerend bouwwerk, voldoen aan de volgende voorschriften:

1° ze hebben als afmetingen 0,60 x 0,40 m;

2° ze voldoen aan het model en de kleuren van het model opgenomen in bijlage bij dit besluit;

3° ze bestaan uit één enkele aluminiumplaat van minstens 1,5 mm dikte.

Als, in een niet besloten plaats, de toegangen niet van elkaar kunnen onderscheiden worden, duidt de verantwoordelijke voor de verwerking de plaatsen aan waar de pictogrammen, bedoeld in artikel 5, § 3, ³[vijfde lid]³, van de wet, zullen aangebracht worden, zodat een zekere toegankelijkheid tot de informatie gegarandeerd wordt.

►1. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 1, a), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►2. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 1, b), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 1, a), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

Art. 2. De pictogrammen, bedoeld in artikel 6, § 2, ¹[vijfde lid]¹, ²[en in artikel 7/3, § 2, tweede lid.]² van de wet, geplaatst aan de toegang van een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, waarvan de toegang wordt afgebakend door een onroerend bouwwerk, voldoen aan

de voorschriften zoals bedoeld in artikel 1 van dit besluit of aan de volgende voorschriften:

1° ze hebben als afmetingen ¹[0,297 x 0,21 m of 0,15 x 0,10 m]³;

2° ze voldoen aan het model en de kleuren van het model opgenomen in bijlage bij dit besluit;

3° ze bestaan uit één enkele aluminiumplaat van minstens 1,5 mm dikte of uit een geplastificeerde sticker.

De verantwoordelijke voor de verwerking moet erover waken dat het gekozen model van pictogram met zekerheid de informatie zichtbaar weergeeft, gelet onder meer op de breedte en de vorm van de toegang en eventueel het aantal aangebrachte exemplaren.

►1. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 2, a), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►2. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 2, b), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►3. – Lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 1 K.B. 21 augustus 2009, *B.S.*, 25 september 2009

Art. 3. De pictogrammen, bedoeld in artikel 7, § 2, ¹[zesde lid]¹, ²[en in artikel 7/3, § 2, tweede lid.]² van de wet, ³[geplaatst aan de toegang van een niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats,]³ voldoen aan de voorschriften zoals bedoeld in artikelen 1 of 2 van dit besluit of aan de volgende voorschriften:

1° ze hebben als afmetingen 0,15 x 0,10 m;

2° ze voldoen aan het model en de kleuren van het model opgenomen in bijlage bij dit besluit;

3° ze bestaan uit één enkele aluminiumplaat van minstens 1,5 mm dikte of uit een geplastificeerde sticker.

De verantwoordelijke voor de verwerking moet erover waken dat het gekozen model van pictogram met zekerheid de informatie zichtbaar weergeeft, gelet onder meer op de breedte en de vorm van de toegang en eventueel het aantal aangebrachte exemplaren.

►1. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 3, 1°, K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►2. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 3, 2°, K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►3. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 3, 3°, K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

¹[**Art. 3/1.** De pictogrammen bedoeld in artikel 7/3, § 2, eerste lid, 1°, van de wet, aangebracht op de voertuigen aan boord waarvan mobiele bewakingscamera's voor automatische nummerplaatherkenning zijn geïnstalleerd, voldoen aan de volgende voorschriften:

1° ze hebben als afmetingen 0,297 x 0,21 m of 0,15 x 0,10 m;

2° ze voldoen aan het model en de kleuren van het model opgenomen in bijlage bij dit besluit;

3° ze bestaan uit een geplastificeerde sticker.

De verantwoordelijke voor de verwerking waakt erover dat de informatie met zekerheid zichtbaar is, gelet op het

type voertuig waarop het pictogram wordt aangebracht en op het aantal aangebrachte exemplaren.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

Art. 4. Op de pictogrammen, bedoeld in de artikelen 1 tot 3 van dit besluit, of op een aanhangende drager, worden daarenboven op zichtbare en leesbare wijze de volgende vermeldingen aangebracht:

1° «Camerabewaking – Wet van 21 maart 2007»;

2° de naam van de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de verwerking, en in voorkomend geval van zijn/haar vertegenwoordiger, bij wie de betrokken personen de rechten bedoeld in ¹[de algemene verordening gegevensbescherming]¹, kunnen uitoefenen;

3° het postadres en, in voorkomend geval, het e-mailadres ²[of het telefoonnummer,]² waarop de verantwoordelijke voor de verwerking of zijn vertegenwoordiger bereikt kan worden;

³[4° in voorkomend geval, de gegevens van de functionaris voor de gegevensbescherming;]³

⁴[5° in voorkomend geval, de website van de verantwoordelijke voor de verwerking, waar de betrokken personen alle informatie over de beeldverwerking door middel van deze bewakingscamera's kunnen raadplegen.]⁴

Als deze vermeldingen in verschillende talen opgesteld worden, kunnen ze op verschillende eentalige pictogrammen of aanliggende dragers worden aangebracht.

⁵[Wanneer het gaat om camerabewaking door middel van camera's voor automatische nummerplaatherkenning, wordt de vermelding «ANPR» in duidelijk zichtbare zwarte hoofdletters toegevoegd op het pictogram, aan de binnenkant van de tekening van de bewakingscamera.]⁵

►1. – Lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 5, a), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►2. – Lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 5, b), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

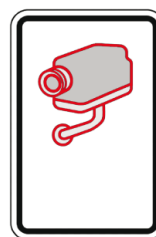
►3. – Lid 1, 4°, ingevoegd bij art. 5, c), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►4. – Lid 1, 5°, ingevoegd bij art. 5, d), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

►5. – Lid 3 toegevoegd bij art. 5, e), K.B. 28 mei 2018, *B.S.*, 1 juni 2018

Art. 5. Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Bijlage

K.B. 9 maart 2014 tot aanwijzing van de categorieën van personen die bevoegd zijn om in real time de beelden te bekijken van de bewakingscamera's die in niet-besloten plaatsen geïnstalleerd zijn, en tot bepaling van de voorwaarden waaraan deze personen moeten voldoen

(*B.S.*, 24 maart 2014)

Art. 1. De personen die gemachtigd zijn om de beelden van de bewakingscamera's die in niet-besloten plaatsen geïnstalleerd zijn in real time te bekijken worden binnen

de volgende categorieën aangewezen, in overleg met de verantwoordelijke voor de verwerking voor de niet-besloten plaats, zoals bedoeld in artikel 5, § 1, van de wet van

21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's:

- 1° de agenten van politie;
- 2° de personeelsleden van het administratief en logistiek kader van de politiediensten;
- 3° de militairen die werden ter beschikking gesteld van het administratief en logistiek kader van de politiediensten overeenkomstig de wet van 16 juli 2005 houdende de overplaatsing van sommige militairen naar een openbare werkgever, gedurende de periode voorafgaand aan hun benoeming binnen het administratief en logistiek kader.

Deze personen worden aangewezen door de korpschef van de betrokken politiezone of, desgevallend, door het diensthoofd of de betrokken directeur van de federale politie.

Art. 2. Tijdens het bekijken van de beelden in real time hebben de bevoegde personen, bedoeld in artikel 1, een permanente communicatiemogelijkheid met de politiedienst onder wiens controle zij de beelden bekijken.

Wanneer ze bij het bekijken van de beelden een feit dat een misdrijf oplevert of dat een schadegeval, overlast of een openbare ordeverstoring veroorzaakt, of een element of een aanwijzing vaststellen waardoor ze kunnen denken dat een dergelijk feit wordt voorbereid of zal worden gepleegd, brengen deze personen dit feit, dit element of deze aanwijzing onmiddellijk ter kennis van deze politiedienst.

Art. 3. De personen die aangeduid werden overeenkomstig artikel 1 kunnen zich slechts toeleggen op het bekijken van de beelden indien zij een opleiding van 8 uur hebben gevolgd waarvan het programma, behalve uit praktische oefeningen, minstens uit de volgende vakken bestaat:

- 1° beginselen van observatie en herkenning van gedragingen en situaties die gemeld moeten worden in het kader

van camerabewaking, met inbegrip van de basisprincipes van de wetgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en in het bijzonder de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's;

- 2° functie van operator en deontologie.

Een eenvormige syllabus, goedgekeurd door de Minister van Binnenlandse Zaken, wordt overhandigd aan de personen die de opleiding volgen.

Art. 4. De opleiding beschreven in artikel 3 wordt verstrekt door de politiescholen, nader genoemd in het artikel 142bis van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, die nadat ze aangetoond hebben de opleiding beschreven in artikel 3 correct te kunnen verstrekken, hiertoe aangewezen zijn door de Minister van Binnenlandse Zaken of diegene die hij daartoe aanwijst.

De Minister van Binnenlandse Zaken roept hiertoe de politiescholen op een dossier van kandidaatstelling in te dienen.

Art. 5. Om aangewezen te worden, moeten de opleidingsinstellingen bedoeld in artikel 4:

- 1° zich engageren om opleidingen te geven waarvan het cursusprogramma ten minste het minimumprogramma bevat zoals bepaald in artikel 3;

- 2° de syllabus bedoeld in artikel 3ter beschikking stellen van de cursisten;

- 3° het nodige didactische materiaal ter beschikking hebben om de opleiding in overeenstemming met de doelstellingen van dit besluit te kunnen verstrekken.

Art. 6. De Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 8 mei 2018 betreffende de aangiften van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's en betreffende het register van de beeldverwerkingsactiviteiten van bewakingscamera's
(B.S., 23 mei 2018)

HOOFDSTUK 1
DEFINITIES

Art. 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° «de algemene verordening gegevensbescherming»: de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG;

2° «de wet van 21 maart 2007»: de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's;

3° «aangifte»: de mededeling door de verantwoordelijke voor de verwerking van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, zoals bedoeld in de artikelen 5, § 3, derde lid, 6, § 2, derde lid, 7, § 2, derde lid, en 7/3, § 1, derde lid, van de wet van 21 maart 2007;

4° «de aangever»: de persoon die een aangifte tot plaatsing of gebruik van bewakingscamera's indient, zijnde de verantwoordelijke voor de verwerking dan wel de door hem aangewezen persoon;

5° «register van beeldverwerkingsactiviteiten»: het register bedoeld in de artikelen 5, § 3, vierde lid, 6, § 2, vierde lid, 7, § 2, vijfde lid en 7/3, § 1, vierde lid, van de wet van 21 maart 2007.

HOOFDSTUK 2

AANGIFTEN VAN DE PLAATSING EN HET GEBRUIK VAN BEWAKINGSCAMERA'S

Art. 2. De aangifte van de plaatsing en het gebruik van een camerabewakingssysteem gebeurt op elektronische wijze via het centraal e-loket voor de aangifte van bewakingscamera's dat door de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken ter beschikking wordt gesteld.

De toegang tot dit elektronisch loket is gratis en gebeurt op drie manieren:

- 1° met de elektronische identiteitskaart van de aangever;
- 2° met een unieke veiligheidscode toegekend aan de aangever via een mobiele applicatie;

- 3° met een «burgertoken» afgeleverd aan de aangever, op aanvraag, door de Algemene Directie Digitale Transformatie van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning.

Indien de verantwoordelijke voor de verwerking een rechtspersoon, een openbaar bestuur of een feitelijke vereniging is, wordt de aangifte door een persoon die deze kan vertegenwoordigen ingediend.

Ingeval van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de verwerking, wordt de aangifte, in onderling akkoord, door één enkele verantwoordelijke voor de verwerking ingediend.

Art. 3. Indien het camerabewakingsstelsel is aangesloten op een alarmcentrale, kan de verantwoordelijke voor de verwerking deze alarmcentrale aanwijzen om de aangifte in zijn naam te doen.

Indien de verantwoordelijke voor de verwerking niet beschikt over een elektronische identiteitskaart, een unieke veiligheidscode via een mobiele applicatie of een burgertoken, kan hij de aangifte toevertrouwen aan een lid van de politiediensten of een personeelslid van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken, dat in het stelsel van de elektronische applicatie is aangewezen met de functie van «proxy-user».

In de gevallen bedoeld in dit artikel wordt de delegatie bewezen met een schriftelijk document dat is ondertekend door de verantwoordelijke voor de verwerking.

Art. 4. Er wordt een aangifte ingediend per plaats die door camera's wordt bewaakt.

Indien er verschillende plaatsen worden bewaakt door éénzelfde camerabewakingsstelsel, kan de aangever deze verschillende plaatsen registreren binnen éénzelfde sessie, zonder zijn identificatiegegevens opnieuw in te dienen.

Art. 5. § 1. De aangifte bevat de volgende gegevens:

- 1° de identificatie van de aangever;
- 2° indien de aangever niet de verantwoordelijke voor de verwerking is, de identificatie van de verantwoordelijke voor de verwerking;
- 3° het type van betrokken plaats, met name niet-besloten plaats of besloten plaats;
- 4° het hoofdadres van deze plaats;
- 5° het type bewakingscamera, met name vaste of mobiele camera's;
- 6° de lokalisatie van de bewakingscamera's;
- 7° indien het gaat om een besloten plaats, het feit dat deze bewakingscamera's al dan niet verbonden zijn met een alarmsysteem;
- 8° de plaats waar de beelden worden verwerkt;
- 9° het feit dat de bewakingscamera's al dan niet permanent werken;
- 10° het feit dat de beelden al dan niet worden opgenomen, en zo ja, het feit dat deze opname al dan niet continu plaatsvindt, en de bewaartermijn van de beelden;
- 11° het feit dat het bekijken in real time al dan niet wordt georganiseerd;
- 12° de contactpersoon voor de toegang tot de beelden en de contactgegevens van deze persoon;
- 13° de verklaring dat het camerabewakingsstelsel conform is met de principes vermeld door de wet van 21 maart 2007 en door de reglementering inzake bescherming van persoonsgegevens.

Wanneer de aangifte een niet-besloten plaats betreft, wordt de datum van het positief advies van de bevoegde gemeenteraad eveneens vermeld, alsook de geldigheidsduur ervan, indien het gaat over tijdelijke bewakingscamera's of mobiele bewakingscamera's voor nummerplaatherken-

ning, behalve in de gevallen bedoeld in de artikelen 5, § 2, 3de lid, en 5, § 2/1, 7de lid, van de wet van 21 maart 2007.

§ 2. De aanduiding van het hoofdadres van de bewaakte plaats gebeurt door middel van de vermelding van het adres van de bewaakte plaats of van een referentieadres, wanneer het gaat over tijdelijke vaste bewakingscamera's of mobiele bewakingscamera's in een niet-besloten plaats, of over vaste bewakingscamera's die zijn geplaatst op een plaats met verschillende adressen of om de binnenkant van één of meerdere voertuigen te bewaken.

De lokalisatie van de vaste bewakingscamera's gebeurt door de plaats van de bewakingscamera's te markeren op de in het formulier geïntegreerde geografische kaart. De aangever kan eveneens de in het formulier bijgevoegde tabel invullen door hierin de geografische gegevens en het azimut van iedere bewakingscamera te vermelden.

Indien het gaat om mobiele bewakingscamera's, gebeurt de lokalisatie ervan:

1° door de gebruikssperimeter, in voorkomend geval zoals vermeld in het positief advies van de gemeenteraad, te beschrijven, indien dit een niet-besloten plaats betreft;

2° door het adres van de plaats te vermelden, indien dit een besloten plaats betreft.

Indien het gaat om tijdelijke vaste bewakingscamera's, gebeurt de lokalisatie ervan:

1° door de plaats van de tijdelijke vaste bewakingscamera's te markeren op de in het formulier geïntegreerde geografische kaart, indien dit een niet-besloten plaats betreft en deze bewakingscamera's geplaatst werden om een bepaald evenement te bewaken;

2° door de gebruikssperimeter, in voorkomend geval zoals vermeld in het positief advies van de gemeenteraad, te beschrijven, indien dit een niet-besloten plaats betreft en de bewakingscamera's bestemd zijn om regelmatig te worden verplaatst;

3° door de plaats van de tijdelijke vaste bewakingscamera's te markeren op de in het formulier geïntegreerde geografische kaart, indien dit een besloten plaats betreft.

Indien de door de camera's bewaakte plaats de binnenkant van één of meerdere voertuigen betreft, worden de bewakingscamera of -camera's gelokaliseerd door in het formulier, of in een erbij gevoegde tabel, het identificatienummer en/of de nummerplaat van het voertuig of de voertuigen die door camera's worden bewaakt, te vermelden.

Eenzelfde aangifte kan betrekking hebben op verschillende types bewakingscamera's, vanaf het ogenblik dat zij worden gebruikt op dezelfde plaats.

§ 3. De aangever kan in de beschrijving van zijn camerabewakingsstelsel andere informatie toevoegen, in het bijzonder technische informatie, over de bewakingscamera's die het voorwerp uitmaken van de aangifte.

§ 4. De contactpersoon bedoeld in paragraaf 1, 12°, is de persoon die rechtstreeks kan antwoorden op een vraag van de politiediensten om toegang te krijgen tot de beelden of een kopie ervan te vragen.

Er kunnen verschillende contactpersonen worden aangewezen binnen éénzelfde aangifte.

Art. 6. De aangever kan op ieder moment de gegevens die hij heeft aangegeven raadplegen, wijzigen of schrappen.

Indien het camerabewakingsstelsel dat hij heeft aangegeven buiten dienst is, meldt hij dat zo spoedig mogelijk.

Hij controleert minimaal jaarlijks de juistheid van zijn aangifte en valideert deze, en indien nodig, past hij de aangegeven gegevens aan.

Als er geen jaarlijkse validering is, kunnen de gegevens als ongeldig worden beschouwd en kunnen ze uit de gegevensbank worden geschrapt.

HOOFDSTUK 3

REGISTER VAN BEELDVERWERKINGSACTIVITEITEN VAN BEWAKINGSCAMERA'S

Art. 7. Overeenkomstig artikel 30, paragraaf 1, van de algemene verordening gegevensbescherming bevat het register van beeldverwerkingsactiviteiten de volgende gegevens:

1° de naam en de contactgegevens van de verantwoordelijke voor de verwerking en, in voorkomend geval, van de gezamenlijke verantwoordelijke voor de verwerking, van de vertegenwoordiger van de verantwoordelijke voor de verwerking en van de functionaris voor gegevensbescherming;

2° de verwerkingsdoelinden;

3° een beschrijving van de categorieën van betrokkenen en van de categorieën van persoonsgegevens;

4° de categorieën van ontvangers van persoonsgegevens, onder meer ontvangers in derde landen of internationale organisaties;

5° in voorkomend geval, doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie, met inbegrip van de vermelding van dat derde land of die internationale organisatie en, in geval van de doorgiften bedoeld in artikel 49, paragraaf 1, tweede lid, van de algemene verordening gegevensbescherming, de documenten inzake de passende waarborgen;

6° de beoogde termijnen voor het wissen van de verschillende categorieën van gegevens, in het bijzonder de bewaartermijn van de gegevens, indien de beelden worden opgenomen;

7° een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 32, paragraaf 1, van de algemene verordening gegevensbescherming, waaronder de beveiligingsmaatregelen die worden genomen om de toegang te verhinderen door

niet-gemachtigde personen en deze die worden genomen in het kader van de mededeling van gegevens aan derden.

Art. 8. Naast de informatie bedoeld in artikel 7 bevat het register met de beeldverwerkingsactiviteiten eveneens:

1° de wettelijke basis voor de verwerking;

2° de vermelding van het type plaats;

3° de technische beschrijving van de bewakingscamera's en, indien het gaat om vaste bewakingscamera's, hun locatie, in voorkomend geval aangegeven op een plan;

4° indien het gaat om tijdelijke of mobiele bewakingscamera's, de beschrijving van de zones die door deze bewakingscamera's worden bewaakt en de gebruiksperiodes;

5° de informatiewijze met betrekking tot de verwerking;

6° de plaats voor het verwerken van de beelden;

7° het feit dat het bekijken in real time al dan niet wordt georganiseerd en in voorkomend geval, de manier waarop dat wordt georganiseerd.

Wanneer het gaat over de camerabewaking van een niet-besloten plaats of van bewakingscamera's gericht op de perimeter van een besloten plaats conform artikel 8/2 van de wet van 21 maart 2007, bevat het register eveneens, in voorkomend geval, het positief advies van de bevoegde gemeenteraad.

Art. 9. De verantwoordelijke voor de verwerking bewaart dit register voor zolang hij met de bewakingscamera's een beeldverwerking uitvoert.

Hij ziet erop toe dat dit register wordt bijgehouden door regelmatig de juistheid van de gegevens die erin opgenomen zijn, te controleren.

HOOFDSTUK 4

OPHEFFINGS- EN SLOTBEPALINGEN

Art. 10. (...) ^{▽1}

[○] 1. – Heft K.B. 2 juli 2008 Bewakingscamera's, aangiften van plaatsing, gebruik, op

Art. 11. Dit besluit treedt in werking op 25 mei 2018.

Art. 12. De Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

M.O. 10 december 2009 betreffende de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, zoals gewijzigd door de wet van 12 november 2009
(*B.S., 18 december 2009*)

11. Bestuursrecht

Wet 24 juni 1955 – Archiefwet	439
Wet 29 juli 1991 – Motivering bestuurshandeling	440
Wet 11 april 1994 – Openbaarheid van bestuur (uittreksel art. 1–7)	442
Wet 17 juli 2001 – Federale overheidsdiensten, werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid, machtiging tot vereniging	444
Wet 14 april 2011 – Kruispuntbank van de rijbewijzen (uittreksel art. 5–7)	445
Wet 15 augustus 2012 – Federale dienstenintegrator, oprichting en organisatie	445
K.B. 18 augustus 2010 – Overbrenging archieven (uittreksel art. 1–6, 24–25)	452
K.B. 18 augustus 2010 – Archieven, toezicht en bewaring, vernietiging	452
K.B. 17 maart 2013 – Federale dienstenintegrator, veiligheidsadviseur	452
Samenwerkingsakkoord 26 augustus 2013 – Geïntegreerd e-government	453

Wet 24 juni 1955 Archiefwet (B.S., 12 augustus 1955)

☞ 1. Zie K.B. 3 december 2009 tot vaststelling van de opdrachten van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën, B.S., 15 december 2009

Art. 1. ¹[Archiefdocumenten]¹ meer dan ²[dertig jaar]² oud, bewaard door de rechtbanken der rechterlijke macht, de Raad van State, de Rijksbesturen, ³[de provincies en de openbare instellingen die aan hun controle of administratief toezicht zijn onderworpen]³ worden, behoudens regelmatige vrijstelling, ⁴[in goede, geordende en toegankelijke staat]⁴, ⁵[naar het Rijksarchief]⁵ ⁵[overgebracht]⁵.

⁶[Archiefdocumenten]⁶ meer dan ⁷[dertig jaar]⁷ oud, bewaard door de gemeenten en de openbare instellingen ⁸[die aan hun controle of administratief toezicht zijn onderworpen]⁸, kunnen ⁹[naar het Rijksarchief]⁹ worden ⁹[overgebracht]⁹.

¹⁰[...] ¹⁰[...] ¹¹[...] ¹²[Archiefdocumenten]¹² minder dan ¹³[dertig jaar]¹³ oud, die geen nut meer hebben voor de administratie, kunnen ¹⁴[naar het Rijksarchief]¹⁴ worden ¹⁴[overgebracht]¹⁴ op verzoek van de openbare overheden aan wie ze toebehoren.]¹¹

¹⁵[Archieven van ¹⁶[...] ¹⁶ personen ¹⁷[en privaatrechtelijke vennootschappen of verenigingen]¹⁷ kunnen, op verzoek van de betrokkenen, insgelijks naar het Rijksarchief worden overgebracht.]¹⁵

¹⁸[De Koning bepaalt de modaliteiten van ¹⁹[...] ¹⁹ overbrenging en de voorwaarden waaronder de in lid 1 van dit artikel bedoelde overheden van ¹⁹[overbrenging]¹⁹ van hun archieven worden vrijgesteld.]¹⁸ ▽20...21

- ▶1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 130 wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 126, 3°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶3. – Lid 1 gewijzigd bij art. 126, 4°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶4. – Lid 1 gewijzigd bij art. 126, 5°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶5. – Lid 1 gewijzigd bij art. 126, 9°, a), wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶6. – Lid 2 gewijzigd bij art. 130 wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶7. – Lid 2 gewijzigd bij art. 126, 3°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶8. – Lid 2 gewijzigd bij art. 126, 6°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶9. – Lid 2 gewijzigd bij art. 126, 9°, a), wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶10. – Lid 3 opgeheven bij art. 126, 1°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶11. – Lid 3 (oud lid 4) hernoemd bij art. 126, 2°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶12. – Lid 3 gewijzigd bij art. 130 wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶13. – Lid 3 gewijzigd bij art. 126, 3°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶14. – Lid 3 gewijzigd bij art. 126, 9°, a), wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶15. – Lid 4 (oud lid 5) hernoemd bij art. 126, 2°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶16. – Lid 4 gewijzigd bij art. 126, 9°, b), wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶17. – Lid 4 gewijzigd bij art. 126, 7°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
- ▶18. – Lid 5 (oud lid 6) hernoemd bij art. 126, 2°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009

▶19. – Lid 5 gewijzigd bij art. 126, 9°, c), wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009
☞ 20. – Zie art. 57, § 4, Decr. VI. Parl. 15 juli 2005 Gemeentedecreet, B.S., 31 augustus 2005

☞ 21. – Zie K.B. 18 augustus 2010 tot uitvoering van artikelen 1, 5 en 6bis van de archiefwet van 24 juni 1955, B.S., 23 september 2010, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 11. Bestuursrecht», *infra*

Art. 2. De in het Rijksarchief ¹[berustende]¹ archiefstukken mogen niet worden vernietigd zonder toestemming van de verantwoordelijke overheid of van de private persoon ²[of de privaatrechtelijke vennootschap of vereniging]² die de overbrenging verricht heeft.

▶1. – Gewijzigd bij art. 127, 3°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009

▶2. – Gewijzigd bij art. 127, 1°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009

Art. 3. De ingevolge het eerste artikel, lid 1, in het Rijksarchief ¹[overgebrachte]¹ stukken zijn openbaar. ²[De Koning bepaalt de regelen volgens welke zij aan het publiek ter inzage kunnen gegeven worden, met name de toegang tot en de werking van de leeszaal, de materiële voorwaarden die de toegang tot documenten beperken en de voorwaarden voor reproductie]².

De expedities of uittreksels worden door de archiefbewaarders uitgereikt, door hen ondertekend en met het zegel van de bewaarplaats bekleed; zij zijn aldus bewijskrachtig in rechtszaken. ▽3

▶1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 128, 1°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009

▶2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 128, 2°, wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009

☞ 3. – Zie K.B. 16 september 2011 tot vaststelling van de toegangsvoorwaarden voor het publiek tot sommige lokalen van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën en van de wijze van beschikbaarstelling, raadpleging en reproductie van de aldaar bewaarde archiefstukken, B.S., 30 september 2011

Art. 4. ¹[De Koning bepaalt eveneens de voorwaarden waaronder de krachtens artikel 1, derde en vierde lid, in het Rijksarchief berustende stukken kunnen geraadpleegd worden, met name de toegang tot en de werking van de leeszaal, de materiële voorwaarden die de toegang tot documenten beperken en de voorwaarden voor reproductie.]¹ ▽2

▶1. – Vervangen bij art. 129 wet 6 mei 2009, B.S., 19 mei 2009

☞ 2. – Zie K.B. 16 september 2011 tot vaststelling van de toegangsvoorwaarden voor het publiek tot sommige lokalen van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën en van de wijze van beschikbaarstelling, raadpleging en reproductie van de aldaar bewaarde archiefstukken, B.S., 30 september 2011

II. Belgische wet- en regelgeving • 11. Bestuursrecht

Archiefwet 24 juni 1955 (Art. 5)

Art. 5. De overheden, bedoeld in het eerste artikel, leden 1 en 2, mogen geen ¹[archiefdocumenten]¹ vernietigen zonder instemming van de algemene rijksarchivaris of van diens gemachtigden. ^{2...3}

¹ – Gewijzigd bij art. 130 wet 6 mei 2009, *B.S.*, 19 mei 2009

² – Zie K.B. 18 augustus 2010 tot uitvoering van artikelen 1, 5 en 6bis van de archiefwet van 24 juni 1955, *B.S.*, 23 september 2010, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 11. Bestuursrecht», *infra*

³ – Zie K.B. 18 augustus 2010 tot uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de archiefwet van 24 juni 1955, *B.S.*, 23 september 2010, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 11. Bestuursrecht», *infra*

Art. 6. De stukken, die bewaard worden door de in het eerste artikel, leden 1 en 2, bedoelde overheden, staan onder het toezicht van de algemene rijksarchivaris of van diens gemachtigden.

¹[De Koning bepaalt de wijze waarop dit toezicht dient te worden uitgeoefend.] ²

¹ – Lid 2 toegevoegd bij art. 131 wet 6 mei 2009, *B.S.*, 19 mei 2009

² – Zie K.B. 18 augustus 2010 tot uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de archiefwet van 24 juni 1955, *B.S.*, 23 september 2010, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 11. Bestuursrecht», *infra*, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 11. Bestuursrecht», *infra*

¹[**Art. 6bis.** De Koning bepaalt de duur van de overgangperiode en de voorwaarden waaronder de overbrenging van documenten bedoeld in artikel 1, eerste lid, bij het in werking treden van deze wet in de tijd kan worden gespreid.] ²

¹ – Ingevoegd bij art. 132 wet 6 mei 2009, *B.S.*, 19 mei 2009

² – Zie K.B. 18 augustus 2010 tot uitvoering van artikelen 1, 5 en 6bis van de archiefwet van 24 juni 1955, *B.S.*, 23 september 2010, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 11. Bestuursrecht», *infra*

Art. 7. Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (*B.S.*, 12 september 1991)

¹ Zie Omzendbrief BA-G-92/10, 18 november 1992 betreffende de toepassing van de wet 29 juli 1991 op besluiten van provinciale en gemeentelijke overheden, *B.S.*, 5 februari 1993

² Zie Omzendbrief BA-94/02, 23 maart 1994 houdende aanvullende toelichtingen en aanbevelingen voor de provinciale en gemeentelijke overheden met betrekking tot de toepassing van de wet 29 juli 1991, *B.S.*, 8 juni 1994

³ De wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, in die zin geïnterpreteerd dat de bestuurshandelingen van de wetgevende vergaderingen of van hun organen met betrekking tot de leden van hun personeel niet in het toepassingsgebied ervan zijn opgenomen, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, in die zin geïnterpreteerd dat de bestuurshandelingen van de wetgevende vergaderingen of van hun organen met betrekking tot de leden van hun personeel in het toepassingsgebied ervan zijn opgenomen, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet (Arbitragehof nr. 17/2004, 29 januari 2004, *B.S.*, 29 april 2004).

Art. 1. Voor de toepassing van deze wet moeten worden verstaan onder:

– Bestuurshandeling: de eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en die beoogt rechtseffecten te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur;

– Bestuur: de administratieve overheden als bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

– Bestuurde: elke natuurlijke of rechtspersoon in zijn betrekkingen met het bestuur. ^{1...5}

¹ – Een reglementair besluit dat tevens een verzameling van besluiten met individuele strekking bevat, valt onder het toepassingsveld van de wet van 29 juli 1991. De bepalingen van de wet moeten in dat geval redelijkerwijze zo worden begrepen dat ze niet voor elke individuele beslissing een afzonderlijke motivering vereisen. Een bijzondere motivering is evenwel vereist voor particuliere gevallen, waarin een afwijkende beslissing wordt genomen (R.v.St., VZW Diffusion Brabant, 6 juli 1994, nr. 48.511, R.v.St., 20 september 1996, nr. 61.892).

² – De beslissing van de directeur overeenkomstig artikel 83 van het werkloosheidsbesluit valt onder het toepassingsgebied van de wet van 29 juli 1991 (Cass., 15 januari 1996, A.C., 1996, 49).

³ – De wet van 29 juli 1991 is niet van toepassing op beslissingen van jurisdictionele aard, zoals een beslissing van de Provinciale Raad van de Orde der Apothekers om in een tuchtzaak te verschijnen (Cass., 25 januari 1996, A.C., 1996, 114).

⁴ – De wet van 29 juli 1991 is niet van toepassing op de beslissingen van onderzoeksgerechten (Cass., 31 juli 2001, Pas. 2001, 1301).

⁵ – Aangezien de bestuurlijke beslissingen met betrekking tot de vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn verwijdering van het grondgebied, de juridische en feitelijke overwegingen bevatten die eraan ten grondslag liggen, kunnen zij art. 1 en 2 wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen niet schenden (Cass., 20 april 2011, P.11.0609.F).

Art. 2. De bestuurshandelingen van de besturen bedoeld in artikel 1 moeten uitdrukkelijk worden gemotiveerd. ^{1...15}

¹ – Binnen het raam van het administratief contentieux, heeft de motiveringsplicht tot doel degene ten aanzien van wie een beslissing genomen wordt, een zodanig inzicht te geven in de motieven van die beslissing dat hij in staat is terdege te oordelen of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft. Daaruit volgt dat wie de motieven van een beslissing die formeel gemotiveerd moet zijn, kent al is die beslissing niet formeel gemotiveerd, zich niet nuttig op de schending van de verplichting tot formele motivering kan beroepen. In zijn geval is immers het doel van de formele motiveringsplichting, het hem doen kennen van de motieven van de beslissing, bereikt (R.v.St., Verschaffel, 10 november 1992, nr. 40.989).

² – Een impliciete afwijzingsbeslissing in een administratieve beroepsprocedure moet worden geacht het dispositief en de motieven van de genomen beslissing over te nemen (R.v.St., Ovar, 17 januari 1996, nr. 57.560).

³ – De verzoeker heeft geen belang bij het intropen van de schending van de formele motiveringsplicht, nu de overheid over een gebonden bevoegdheid beschikte en dus dezelfde beslissing opnieuw zou moeten nemen. Er kan derhalve niet worden ingegaan op dit middel en op het verzoek om een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof te stellen; uit het verzoekschrift blijkt trouwens dat de verzoeker het motief van de beslissing kende (R.v.St., 24 september 1997, Bourdouxhe, nr. 68.265).

⁴ – Uit de preventieve rol van de formele motiveringswet volgt dat een schending van deze wet maar zinvol kan worden aangevoerd op het tijdstip waarop het rechtsmiddel wordt aangewend – i.c. bij het indienen van het annulatieberoep –; niet later (R.v.St., 1 maart 1999, Claus, nr. 79.013).

⁵ – De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen schenden niet de regels die de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de gemeenschappen en de gewesten bepalen, doordat ze van toepassing zijn op de bestuurshandelingen van de gemeenschappen en de gewesten alsook van de van hen afhankende besturen (Arbitragehof nr. 55/2001, 8 mei 2001, *B.S.*, 28 juni 2001 en Arbitragehof nr. 128/2001, 18 oktober 2001, *B.S.*, 7 december 2001).

⁶ – De verplichting tot uitdrukkelijke motivering beoogt niet de organisatie en de werkwijze van het bestuur, maar de bescherming van de

bestuurde. Het is een recht van de bestuurde, dat de jurisdictionele toetsing van de bestuurshandelingen versterkt. De verplichting tot motivering maakt deel uit van de residuaire bevoegdheden van de federale staat, die haar aan alle besturen kan opleggen, ook aan de gemeenschappen en de gewesten en hun besturen, daar zij de uitoefening van hun bevoegdheden inzake organisatie en werking van de besturen niet onmogelijk of buitengewoon moeilijk maakt (Arbitragehof nr. 55/01, 8 mei 2001, *B.S.*, 28 juni 2001 en nr. 128/2001, 18 oktober 2001, *B.S.*, 7 december 2001).

⚖️ 7. – De motivering van een onteigeningsbesluit moet vermelden waarom de «onteyning» noodzakelijk is, hetgeen impliceert dat de motivering moet berusten op werkelijke feiten, dat daaruit een redelijk verband tussen de voorgenomen «onteyning» en het vooropgestelde doel kan afgeleid worden en dat, naargelang het geval, daaruit blijkt dat de genomen beleidsopties afgewogen werden (Cass., 11 september 2003, *A.C.*, 2003).

⚖️ 8. – Het besluit van het college van burgemeester en schepenen van een gemeente dat beslist hoger beroep in te stellen tegen een vonnis en daartoe aan de gemeenteraad de nodige machtiging te vragen is geen bestuurshandeling in de zin van de wet Motivering Bestuurshandelingen (Cass., 7 januari 2005, *C.03.0186.N.*).

⚖️ 9. – De betekening van een arrest tot kennisgeving dat het bestuur na het verstrijken van een bepaalde termijn zal overgaan tot de ambtshalve uitvoering van het arrest, is geen bestuurshandeling in de zin van de wet van 29 juli 1991 (Cass., 6 oktober 2005, *C.03.0146.N.*).

⚖️ 10. – De uitdrukkelijke motivering van bepaalde bestuurshandelingen die de wet Motivering Bestuurshandelingen voorschrijft, is niet van toepassing op het bericht van rechtzetting dat krachtens art. 35*undecies*, § 1, eerste lid, wet Verontreiniging Oppervlaktewateren aan de heffingsplichtige wordt ter kennis gebracht (Cass., 13 oktober 2005, *F.03.0020.N.*).

⚖️ 11. – Een dwangbevel inzake belasting over de toegevoegde waarde is een bestuurshandeling waarop de wet Motivering Bestuurshandelingen van toepassing is zodat het bestuur de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die ten grondslag liggen aan de belastingschuld waarvoor het dwangbevel werd uitgevaardigd. Geen wettelijke bepaling staat eraan in de weg dat het bestuur na het opstellen van een proces-verbaal en een dwangbevel met betrekking tot een bepaalde belastingschuld, nieuwe juridische argumenten en feitelijke gegevens aanvoert ter ondersteuning van hetgeen in het proces-verbaal en het dwangbevel reeds is vastgesteld en vermeld met betrekking tot diezelfde belastingschuld (Cass., 1 december 2005, *C.03.0354.N.*).

⚖️ 12. – Het verzoek dat de Regering van het Waalse Gewest of, bij machtiging, de ambtenaar die het gewestelijk bestuur leidt, op grond van art. 58, § 3, eerste lid, Waals decreet 27 juni 1996 betreffende de afvalstoffen, indient tot verwijdering van de afvalstoffen en sanering van de site, is een bestuurshandeling die uitdrukkelijk moet worden gemotiveerd (Cass., 7 februari 2007, *P.05.1024.F.*).

⚖️ 13. – Aangezien de bestuurlijke beslissingen met betrekking tot de vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn verwijdering van het grondgebied, de juridische en feitelijke overwegingen bevatten die eraan ten grondslag liggen, kunnen zij art. 1 en 2 wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen niet schenden (Cass., 20 april 2011, *P.11.0609.F.*).

⚖️ 14. – De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 85/2011, 18 mei 2011, *B.S.*, 9 augustus 2011).

⚖️ 15. – Het dwangbevel inzake registratierechten is een bestuurshandeling waarop de wet van 29 juli 191 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen van toepassing is; die motivering moet m.n. adequaat zijn; dat is het geval wanneer zij de geadresseerde in staat stelt kennis te nemen van de redenen van de beslissing die hem betreft en zich rekenschap te geven van de gegrondheid ervan; zij staat er niet aan in de weg dat de auteur van dat dwangbevel de daarin aangevoerde wettelijke grondslag verduidelijkt op een later tijdstip (Cass., 12 maart 2015, *F.14.0050.F.*).

Art. 3. De opgelegde motivering moet in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen.

Zij moet afdoende zijn. ^{▽1...11}

⚖️ 1. – Ook de motieven waarop een bij geheime stemming door een collegiaal orgaan genomen beslissing berust, moeten worden verwoord in de beslissing zelf. Het doel van de geheime stemming vereist enkel dat het individuele aandeel van elk lid in het totstandkomen van de beslissing wordt geheim gehouden. De verwoording van de motieven moet, net zoals het beschikking gedeelte van de beslissing, het voorwerp uitmaken van een geheime stemming (R.v.St., Pas, 21 februari 1995, nr. 51.711).

⚖️ 2. – Een benoemingsbesluit, genomen bij geheime stemming, komt tegemoet aan de formele motiveringsplicht indien wordt verwezen naar het advies van een raadgevend orgaan, dat zelf afdoende is gemotiveerd (R.v.St., Kao, 29 maart 1995, nr. 52.595).

⚖️ 3. – Artikel 3 schrijft voor dat de motivering «in de akte», d.w.z. in het besluit zelf, moet worden vermeld; aangenomen dat desalniettemin de motivering in een ander stuk wordt vermeld, moet toch vaststaan dat die motivering aan de beslissende overheid kan worden toegeschreven (R.v.St., Slipmuseum, 11 september 1996, nr. 61.657).

⚖️ 4. – De formele motivering hoeft niet meer te zijn dan de verwoording van het materiële motief. Vanwege die band van ondergeschiktheid heeft verzoekster geen belang bij het middel gesteund op de schending van de formele motiveringsplicht nu haar middel gesteund op de schending van de materiële motiveringsplicht niet ernstig is bevonden (R.v.St., VZW Verona, 14 april 1997, nr. 65.880).

⚖️ 5. – De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen schenden niet de regels die de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de gemeenschappen en de gewesten bepalen, doordat ze van toepassing zijn op de bestuurshandelingen van de gemeenschappen en de gewesten alsook van de van hen afhankende besturen (Arbitragehof nr. 55/2001, 8 mei 2001, *B.S.*, 28 juni 2001 en Arbitragehof nr. 128/2001, 18 oktober 2001, *B.S.*, 7 december 2001).

⚖️ 6. – Uit de vereiste dat de motivering afdoende is en dus de beslissing kan dragen, volgt niet dat de materiële motieven die aan de beslissing ten grondslag liggen, zoals zij in de formele motivering uitgedrukt worden, ook in rechte en in feite juist zijn, enkel dat duidelijk moet blijken welke motieven het bestuur heeft gehanteerd (R.v.St., Ulbrichts, 16 oktober 2000, nr. 90.236).

⚖️ 7. – In geval van een gebonden bevoegdheid kan worden aangenomen dat een verwijzing naar de toegepaste wet en een algemene overweging kunnen volstaan om te voldoen aan het vereiste in art. 2; een discretionaire beslissing moet, om «afdoende» gemotiveerd te zijn, uitdrukkelijk en nauwkeurig de precieze, concrete gegevens vermelden die haar verantwoordt (Cass., 14 april 2003, *S.00.0116.N.*; R.v.St., De Bouck e.a., 30 juni 1993, nr. 43.560).

⚖️ 8. – De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 85/2011, 18 mei 2011, *B.S.*, 9 augustus 2011).

⚖️ 9. – De Wet motivering bestuurshandelingen, noch enige andere wettelijke bepaling staan eraan in de weg dat na het opstellen van een dwangbevel met betrekking tot een bepaalde belastingschuld, het bestuur nieuwe juridische argumenten en feitelijke gegevens aanvoert ter ondersteuning van hetgeen in het dwangbevel reeds is vastgesteld en vermeld met betrekking tot diezelfde belastingschuld (Cass., 20 maart 2014, *F.12.0090.N.*).

⚖️ 10. – De motivering van het dwangbevel moet «afdoende» zijn, hetgeen impliceert dat de beslissing voldoende door de motivering moet worden gedragen; de feitelijke gegevens van het administratief onderzoek waaruit blijkt op welke wijze het bestuur in kennis werd gesteld van het belastbare feit en zodus over welke bewijsmiddelen het beschikt, behoren niet tot het gebied van de motivering van het dwangbevel, zijnde de juridische en feitelijke overwegingen die ten grondslag liggen aan de belastingschuld, maar tot de bewijsvoering van de fiscale schuld (Cass., 20 maart 2014, *F.12.0090.N.*).

⚖️ 11. – Het dwangbevel inzake registratierechten is een bestuurshandeling waarop de wet van 29 juli 191 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen van toepassing is; die motivering moet m.n. adequaat zijn; dat is het geval wanneer zij de geadresseerde in staat stelt kennis te nemen van de redenen van de beslissing die hem betreft en zich rekenschap te geven van de gegrondheid ervan; zij staat er niet aan in de weg dat de auteur van dat dwangbevel de daarin aangevoerde wettelijke grondslag verduidelijkt op een later tijdstip (Cass., 12 maart 2015, *F.14.0050.F.*).

Art. 4. De bij deze wet voorgeschreven motiveringsplicht is niet van toepassing indien de motivering van de handeling:

- 1° de uitwendige veiligheid van de Staat in het gedrang kan brengen;
- 2° de openbare orde kan verstoren;
- 3° afbreuk kan doen aan de eerbied voor het privé-leven;
- 4° afbreuk kan doen aan de bepalingen inzake de zwijgplicht. ^{▽1...2}

⚖️ 1. – Aan de hand van het administratief dossier moet kunnen worden aangetoond dat het beroep op deze uitzondering (*i.c.* art. 4, 3°) gerechtvaardigd is, dat m.a.w. het opnemen van de motieven in de akte zelf afbreuk kan doen aan de eerbied voor het privé-leven (R.v.St., 27 oktober 1997, Geboes, nr. 69.159).

II. Belgische wet- en regelgeving • 11. Bestuursrecht Wet 29 juli 1991 - Motivering bestuurshandeling (Art. 5)

⚖ 2. – Voor zover de wetgever met «de bepalingen inzake de zwijgplicht» ook gedacht heeft aan de bepalingen die een geheime stemming voor beslissingen opleggen, geldt die zwijgplicht voor de leden *ut singuli*; wat een vergadering als orgaan bij geheime stemming heeft beslist, mag vanzelfsprekend niet «verzwegen» worden en mogen dat dus evenmin de motieven van de beslissing, die er immers een constitutief bestanddeel van zijn (R.v.St., Bekaert, nr. 84.691, 17 januari 2000).

Art. 5. Dringende noodzakelijkheid ontslaat het bestuur niet van de plicht zijn handelingen uitdrukkelijk te motiveren.

Art. 6. Deze wet is slechts van toepassing op de bijzondere regelingen waarbij de uitdrukkelijke motivering van bepaalde bestuurshandelingen is voorgeschreven, in zoverre deze regelingen minder strenge verplichtingen opleggen dan die bepaald in de voorafgaande artikelen.

Art. 7. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de vierde maand volgend op die van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Wet 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (B.S., 30 juni 1994)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Deze wet is van toepassing:

a) op de federale administratieve overheden

b) op de administratieve overheden andere dan de federale administratieve overheden doch slechts in de mate dat deze wet op gronden die tot de federale bevoegdheid behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt of beperkt.

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° administratieve overheid: een administratieve overheid als bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

2° bestuursdocument: alle informatie, in welke vorm ook, waarover een administratieve overheid beschikt;

3° document van persoonlijke aard: bestuursdocument dat een beoordeling of een waardeoordeel bevat van een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon of de beschrijving van een gedrag waarvan het ruchtbaar maken aan de persoon kennelijk nadeel kan berokkenen;

▶¹[4° ▶²[...]²]¹
▶³[5° ▶⁴[...]⁴]³ ∇5...8

▶¹ – Lid 2, 4°, toegevoegd bij art. 2 wet 26 juni 2000, B.S., 15 juli 2000, err., B.S., 23 augustus 2000, inwerkingtreding: 15 juli 2000 (art. 8)

▶² – Lid 2, 4°, opgeheven bij art. 44, 1°, wet 5 augustus 2006, B.S., 28 augustus 2006, inwerkingtreding: 28 augustus 2006 (art. 45)

▶³ – Lid 2, 5°, toegevoegd bij art. 2 wet 26 juni 2000, B.S., 15 juli 2000, err., B.S., 23 augustus 2000, inwerkingtreding: 15 juli 2000 (art. 8)

▶⁴ – Lid 2, 5°, opgeheven bij art. 44, 1°, wet 5 augustus 2006, B.S., 28 augustus 2006, inwerkingtreding: 28 augustus 2006 (art. 45)

⚖ 5. – De wet van 11 april 1994 kan niet worden ingeroepen om documenten te doen neerleggen voor een jurisdictie die deze neerlegging zelf kan bevelen (R.v.St., La Herseautoise, 29 augustus 1995, nr. 54.901).

⚖ 6. – Eén van de doelstellingen van artikel 32 G.W. en van de wet van 11 april 1994 bestaat erin personen toe te laten voorafgaandelijk kennis te nemen van een dossier teneinde met kennis van zaken een gerechtelijke vordering te kunnen instellen. Deze doelstelling zou niet worden bereikt indien de bestuurders slechts kennis konden nemen van de dossiers door raadpleging ter griffie, eens de vordering is ingesteld.

De omstandigheid dat de documenten waarvan inzage wordt gevraagd kunnen worden voorgebracht in het dossier van een gerechtelijke vordering die niet behoort tot de bevoegdheid van de Raad van State, doet niet af aan de bevoegdheid van de Raad om te oordelen over de wettigheid van een weigering tot inzage van de bestuursdocumenten (R.v.St., Matagne, 18 juni 1997, nr. 66.860)

⚖ 7. – De directeur van de belastingen die uitspraak doet over een bezwaar van een belastingplichtige is geen administratieve overheid in de zin van de wet op de openbaarheid van bestuur (Cass., 23 oktober 2000, F.99.0107.F).

⚖ 8. – Wet 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur is niet van toepassing op beslissingen van een college van burgemeester en schepenen, dat uitspraak doet over een belastinggeschil (Cass., 11 februari 2011, F.10.0002.N).

HOOFDSTUK II

ACTIEVE OPENBAARHEID

Art. 2. Met het oog op een duidelijke en objectieve voorlichting van het publiek over het optreden van de federale administratieve overheden:

1° bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de organisatie en de opdrachten van de federale voorlichtingsdienst alsmede de federale administratieve overheden die ertoe gehouden zijn een gespecialiseerde instantie te belasten met de conceptie en de realisatie van het informatiebeleid;

2° publiceert elke federale administratieve overheid een document met de beschrijving van haar bevoegdheden in haar interne organisatie; dit document wordt ter beschikking gesteld van eenieder die erom vraagt;

3° vermeldt elke briefwisseling uitgaande van een federale administratieve overheid de naam, de hoedanigheid, het adres en het telefoonnummer van degene die meer inlichtingen kan verstrekken over het dossier;

4° vermeldt elk document waarmee een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking uitgaande van een federale administratieve overheid ter kennis wordt gebracht van een bestuurde, de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld en de geldende vormen en termijnen; bij ontstentenis neemt de verjaringstermijn voor het indienen van het beroep geen aanvang. ∇1...5

⚖ 1. – Zie art. 19, lid 2, Raad van State-wet

⚖ 2. – 1°: zie K.B. 19 juli 2001 tot uitvoering van artikel 2, 1°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, B.S., 1 september 2001

⚖ 3. – De niet-naleving van art. 2, 4°, heeft enkel tot gevolg dat de beroepstermijn tegen die beslissing niet begint te lopen. Ze vormt geen gebrek dat de geldigheid van de beslissing aantast en kan dus geen middel tot vernietiging zijn (R.v.St., Claessens, 4 mei 1995, nr. 49706).

⚖ 4. – Uit de doelstelling en formulering van art. 2, 4° blijkt duidelijk dat dit artikel niet enkel van toepassing is op bestuurshandelingen in de zin van art. 14 R.v.St.-wet, maar dat het bestuur elke administratieve of jurisdictionele beroepsmogelijkheid dient te vermelden (R.v.St., 15 mei 1998, Aquesbi, nr. 73.705).

⚖ 5. – 4°: Deze wet is van openbare orde. De niet-vermelding van de mogelijke beroepen, termijnen en modaliteiten kan derhalve ingeroepen worden ongeacht de vraag of de miskenning van art. 2, 4°, de betrokkene heeft benadeeld (R.v.St., 18 oktober 1999, Duez, nr. 82.935).

Art. 3. De vergoedingen die eventueel worden aangerekend voor het ter beschikking stellen van de in artikel 2, 1° en 2°, bedoelde informatie mogen de kostprijs niet overtreffen.

HOOFDSTUK III PASSIEVE OPENBAARHEID

Art. 4. Het recht op het raadplegen van een bestuursdocument van een federale administratieve overheid en op het ontvangen van een afschrift van het document bestaat erin dat eenieder, volgens de voorwaarden bepaald in deze wet, elk bestuursdocument ter plaatse kan inzien, dientom trent uitleg kan krijgen en mededeling in afschrift ervan kan ontvangen.

Voor document van persoonlijke aard is vereist dat de verzoeker van een belang doet blijken.

De Koning kan de bemiddeling door de gemeentebesturen regelen voor de raadpleging of de verbetering van documenten op grond van deze wet.

Art. 5. Inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument geschiedt op aanvraag. De vraag vermeldt duidelijk de betrokken aangelegenheid en, waar mogelijk, de betrokken bestuursdocumenten en wordt schriftelijk gericht aan de bevoegde federale administratieve overheid, ook wanneer deze het document in een archief heeft neergelegd.

Wanneer de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift is gericht tot een federale administratieve overheid die het bestuursdocument niet onder zich heeft, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mede van de administratieve overheid die naar haar informatie het document onder zich heeft.

De federale administratieve overheid houdt een register bij van de schriftelijke aanvragen, volgens datum van ontvangst. ▽¹

▫ 1. – Zie K.B. 17 augustus 2007 tot vaststelling van het bedrag van de vergoeding verschuldigd voor het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument of een document met milieu-informatie, *B.S.*, 14 september 2007

Art. 6. § 1. Een federale of niet-federale administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen:

- 1° de veiligheid van de bevolking;
- 2° de fundamentele rechten en vrijheden van de bestuurdenden;
- 3° de federale internationale betrekkingen van België;
- 4° de openbare orde, de veiligheid of de verdediging van het land;
- 5° de opsporing of vervolging van strafbare feiten;
- 6° een federaal economisch of financieel belang, de munt of het openbaar krediet;
- 7° het uit de aard van de zaak vertrouwelijk karakter van de ondernemings- en fabricagegegevens die aan de overheid zijn meegedeeld;
- 8° de geheimhouding van de identiteit van de persoon die het document of de inlichting vertrouwelijk aan de administratieve overheid heeft meegedeeld ter aangifte van een strafbaar of strafbaar geacht feit.

§ 2. Een federale of niet-federale administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg, of mededeling in af-

schrift van een bestuursdocument, die met toepassing van deze wet is gedaan, af, wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet:

1° aan de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift heeft ingestemd;

2° aan een bij wet ingestelde geheimhoudingsverplichting;

3° aan het geheim van de beraadslagingen van de federale Regering en van de verantwoordelijke overheden die afhangen van de federale uitvoerende macht, of waarbij een federale overheid betrokken is;

▴¹[4° aan de belangen bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen.]¹

▴²[§ 2bis. ▴³[...]³]²

§ 3. Een federale administratieve overheid mag een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag:

1° een bestuursdocument betreft waarvan de openbaarmaking, om reden dat het document niet af of onvolledig is, tot misvatting aanleiding kan geven;

2° een advies of mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid is meegedeeld;

3° kennelijk onredelijk is;

4° kennelijk te vaag geformuleerd is.

§ 4. Wanneer in toepassing van de §§ 1 tot 3 een bestuursdocument slechts voor een deel aan de openbaarheid moet of mag worden onttrokken, wordt de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift tot het overige deel beperkt.

§ 5. De federale administratieve overheid die niet onmiddellijk op een vraag om openbaarheid kan ingaan of ze afwijst, geeft binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing. In geval van uitstel kan de termijn nooit met meer dan vijftien dagen worden verlengd.

Bij ontstentenis van een kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgewezen.

▴⁴[▴⁵[...]⁵]⁴ ▽⁶...⁸

▴¹ – § 2, 4°, ingevoegd bij art. 29 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

▴² – § 2bis ingevoegd bij art. 3, 1°, wet 26 juni 2000, *B.S.*, 15 juli 2000, *err.*, *B.S.*, 23 augustus 2000, inwerkingtreding: 15 juli 2000 (art. 8)

▴³ – § 2bis opgeheven bij art. 44, 2°, wet 5 augustus 2006, *B.S.*, 28 augustus 2006, inwerkingtreding: 28 augustus 2006 (art. 45)

▴⁴ – § 5, lid 3, toegevoegd bij art. 3, 2°, wet 26 juni 2000, *B.S.*, 15 juli 2000, *err.*, *B.S.*, 23 augustus 2000, inwerkingtreding: 15 juli 2000 (art. 8)

▴⁵ – § 5, lid 3, opgeheven bij art. 44, 3°, wet 5 augustus 2006, *B.S.*, 28 augustus 2006, inwerkingtreding: 28 augustus 2006 (art. 45)

▴⁶ 6. § 1, 6°

– De uitzonderingen op de algemene regel van openbaarheid moeten strikt worden geïnterpreteerd. De notie «federaal economisch of financieel belang, de munt en het openbaar krediet» kan niet worden ingeroepen voor elke activiteit die repercussies kan hebben op de financiën van de Staat. De algemene motivering dat een te ruime openbaarheid in de weg zou kunnen staan aan de strijd tegen de fiscale fraude, zonder aanwijzingen waarom de inzage door de verzoeker van de gevraagde documenten hieraan zou kunnen afbreuk doen, volstaat niet (*R.v.St.*, 18 juni 1997, *Matagne*, nr. 66.860).

– Artikel 6, § 1, 6° moet, als uitzondering op een door artikel 32 van de Grondwet beschermd fundamenteel recht, restrictief worden geïnterpreteerd. De toepassing impliceert dat er, *in concreto*, een reële belangenafweging plaatsvindt die bovendien uitdrukkelijk moet worden gemotiveerd (*R.v.St.*, 9 februari 1998, *NV Brussels Airport Terminal Company*, nr. 71.688).

II. Belgische wet- en regelgeving • 11. Bestuursrecht

Wet 11 april 1994 - Openbaarheid van bestuur (Art. 7)

Art. 7. § 2, 2°

– In beginsel kan aan de belastingplichtige op grond van artikel 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994 geen inzage worden geweigerd, met verwijzing naar het door artikel 337 W.I.B. geregelde beroepsgeheim, van een stuk van zijn eigen dossier (R.v.St., 9 februari 1998, NV Brussels Airport Terminal Company, nr. 71.688).

– Art. 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994 kan niet worden aangevoerd om elke inzage van het fiscaal dossier te ontzeggen aan de gewezen echtgenoot op wiens vermogen niet-betaalde belastingen worden betaald. Het artikel wijkt niet af van het recht van de belastingplichtige om de gegevens te kennen die noodzakelijk zijn om de door het bestuur aangevoerde gegevens te begrijpen en eventueel te betwisten (R.v.St., 9 juli 1999, Scheppers de Bergstein, nr. 81.740).

Art. 8. § 2, 3°

– Ook al zou een voorontwerp van wet als een bestuursdocument in de zin van de wet betreffende de openbaarheid van bestuur worden beschouwd, dan nog kan de overheid de inzage afwijzen, omdat de openbaarmaking afbreuk doet aan het geheim van de beraadslagingen van de Federale Regering (R.v.St., Bourgeois, 6 juni 1996, nr. 59.924).

Art. 7. Wanneer een persoon aantoonbaar dat een bestuursdocument van een federale administratieve overheid on-

juiste of onvolledige gegevens bevat die hem betreffen, is die overheid ertoe gehouden de nodige verbeteringen aan te brengen zonder dat het de betrokkene iets kost. De verbetering geschiedt op schriftelijke aanvraag van de betrokkene, onverminderd de toepassing van een door of krachtens de wet voorgeschreven procedure.

De federale administratieve overheid die niet onmiddellijk op een aanvraag om verbetering kan ingaan of ze afwijst, geeft binnen zestig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing. In geval van uitstel kan de termijn niet met meer dan dertig dagen worden verlengd. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de gestelde termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgewezen.

Wanneer de vraag is gericht tot een federale administratieve overheid die niet bevoegd is om de verbeteringen aan te brengen, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mee van de overheid die naar haar informatie daartoe bevoegd is.

Wet 17 juli 2001 betreffende de machtiging voor de federale overheidsdiensten om zich te verenigen met het oog op de uitvoering van werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid

(B.S., 31 juli 2001)

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. De federale overheidsdiensten en de federale publiekrechtelijke rechtspersonen kunnen zich verenigen met elkaar in één of meerdere verenigingen voor wat hun werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid betreft.

Deze verenigingen kunnen slechts de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk als bedoeld in de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend.

De leden van dergelijke verenigingen kunnen aan de verenigingen werken inzake informatiebeheer en informatieveiligheid toevertrouwen. Het gespecialiseerd personeel van dergelijke verenigingen kan aan hun leden ter beschikking worden gesteld en door deze laatsten in hun schoot worden tewerkgesteld.

De zich verenigende leden zijn gehouden tot betaling van de kosten van dergelijke verenigingen in de mate dat zij beroep doen op de verenigingen.

Art. 3. De in artikel 2 bedoelde verenigingen en de verenigingen bedoeld in artikel 17bis van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid kunnen zich op hun beurt tezamen met de Belgische Staat verenigen voor de uitvoering van algemene diensten die de uitvoering van de opdrachten van deze verenigingen rechtstreeks ondersteunen.

Dergelijke vereniging kan slechts de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk als bedoeld in de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend.

De verenigingen die zich op basis van dit artikel verenigen zijn gehouden tot betaling van de kosten van de vereniging waarvan zij deel uitmaken in de mate dat zij er een beroep op doen.

Art. 4. Deze wet treedt in werking op 1 juli 2001.

Wet 14 april 2011 houdende diverse bepalingen
(B.S., 6 mei 2011)

(Uittreksel)

TITEL 3
MOBILITEIT

HOOFDSTUK 1

OPRICHTING VAN DE KRUISPUNTBANK VAN DE RIJBEWIJZEN

Afdeling 2

Kruispuntbank

Onderafdeling 1

Doelstellingen van de kruispuntbank

Art. 5. Binnen de federale overheidsdienst wordt een databank van de rijbewijzen opgericht, «kruispuntbank van de rijbewijzen» genoemd.

Art. 6. De gegevens verwerkt in de kruispuntbank kunnen enkel worden gebruikt voor volgende doeleinden:

1° de verwerking van de aanvragen tot een rijbewijs en de als zodanig geldende bewijzen;

2° de controle op de afgifte van de rijbewijzen en de als zodanig geldende bewijzen alsook de controle op de afgifte van de bewijzen van vakbekwaamheid;

3° de controle op de lichamelijke en geestelijke geschiktheid van de kandidaten voor een rijbewijs alsook van de houders van een rijbewijs;

4° de vervulling van opdrachten van inspectie en controle betreffende:

a) de afgifte van de rijbewijzen en de als zodanig geldende bewijzen alsook van de bewijzen van vakbekwaamheid;

b) de examencentra en de examinatoren die, zoals bepaald door de Koning, bevoegd zijn om de examens betreffende het rijbewijs en de vakbekwaamheid af te nemen;

c) de rijsscholen en het leidend en onderwijzend personeel die, zoals bepaald door de Koning, bevoegd zijn om een rijsschool te exploiteren;

d) de erkenning van de rijsscholen zoals bepaald door de Koning;

e) de erkenning van de rijsschooldirecteurs, adjunct-rijsschooldirecteurs en de instructeurs, zoals bepaald door de Koning;

f) de opleidingscentra die, zoals bepaald door de Koning, de nascholing organiseren in het kader van de vakbekwaamheid;

g) de brevetten van beroepsbekwaamheid;

5° de bepaling van de bedragen die door de gemeenten verschuldigd zijn naar aanleiding van de afgegeven rijbewijzen en de als zodanig geldende bewijzen, zoals bepaald door de Koning;

6° de verwezenlijking van wetenschappelijke studies en het opstellen van algemene en naamloze statistieken;

7° de opsporing en de bestraffing van overtredingen, wanbedrijven en misdaden;

8° de controle op de naleving van de bepalingen betreffende de politie van het wegverkeer en van de verkeers- en de vervoersreglementering;

9° de bevordering van de verkeersveiligheid en de bescherming van het leefmilieu;

10° de uitoefening door de politiediensten van hun opdracht van administratieve politie;

11° de verzameling van de gegevens betreffende het verval van het recht tot sturen, ¹[de schorsing van het recht tot sturen,] ¹de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs en het tijdelijk rijverbod;

12° de verzameling en het beheer van de gegevens betreffende het rijbewijs met punten;

13° de samenwerking op Europees en internationaal vlak voor de toepassing van de bepalingen betreffende de rijbewijzen en het recht tot sturen;

14° de administratieve vereenvoudiging voor de burger.

Met het oog daarop zorgt elke dienst bedoeld in artikel 12 voor de registratie, de opslag, het beheer, de beveiliging en de terbeschikkingstelling van de gegevens waarvan hij de primaire inzameling en de actualisering waarborgt, overeenkomstig de bepalingen van deze wet en de wetten en reglementeringen die de inzameling van de in artikel 8 bedoelde gegevens toestaan.

De beheersdienst wijst de plaats van bewaring van deze gegevens aan.

¹ – Lid 1, 11°, gewijzigd bij art. 48 Programmawet 25 december 2016, B.S., 29 december 2016, inwerkingtreding: 1 juli 2017 (art. 50)

Art. 7. De beheersdienst is de verantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens die zich in de kruispuntbank bevinden, onverminderd de verantwoordelijkheid van de beheerders van elke gegevensbank van het netwerk.

De Koning bepaalt op welke wijze en onder welke voorwaarden de beheersdienst en de overige verantwoordelijken verplicht zijn om hun informatieplicht overeenkomstig artikel 9 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens na te leven, dit na advies van de Commissie.

Wet 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator
(B.S., 29 augustus 2012)

HOOFDSTUK 1
ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in

artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

II. Belgische wet- en regelgeving • 11. Bestuursrecht

Wet 15 augustus 2012 - Federale dienstenintegrator, oprichting en organisatie (Art. 3)

1° «dienstenintegrator»: een instantie die door of krachtens de wet belast is, binnen een bepaald overheidsniveau of in een bepaalde sector met dienstenintegratie;

2° «dienstenintegratie»: de organisatie van elektronische gegevensuitwisseling over instanties heen en de geïntegreerde ontsluiting van deze gegevens;

3° «gegeven»: elektronische informatie die voorgesteld is op een wijze die geschikt is voor verwerking in de zin van deze wet;

4° «gegevensbank»: geordende verzameling van gegevens;

5° «authentiek gegeven»: gegeven dat door een instantie ingezameld en beheerd wordt in een gegevensbank en geldt als uniek en oorspronkelijk gegeven over de desbetreffende persoon of rechtsfeit, zodanig dat andere instanties ditzelfde gegeven niet meer hoeven in te zamelen;

6° «authentieke bron»: gegevensbank waarin authentieke gegevens gehouden worden;

7° «persoon»: een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vereniging, al dan niet met rechtspersoonlijkheid;

8° «netwerk»: het geheel van de gegevensbanken, authentieke bronnen, informaticasystemen en netwerkverbindingen van de participerende overheidsdiensten en de federale dienstenintegrator die via de federale dienstenintegrator onderling met elkaar in verbinding staan;

9° «regelbank»: de verzameling van regels die voor de gegevensbank of authentieke bron de voorwaarden vastlegt voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens;

10° «participerende overheidsdienst»: elke federale overheidsdienst, elke federale programmatorische overheidsdienst, de federale politie, het Ministerie van Landsverdediging en elke instantie of elke dienst, al dan niet met rechtspersoonlijkheid, die van de federale overheid afhangt, en elke persoon en instantie door de Koning aangewezen in uitvoering van artikel 46, die één of meerdere authentieke bronnen of gegevensbronnen ontsluit of die gegevens ophaalt via de federale dienstenintegrator.

Zijn geen participerende diensten:

a) de federale overheidsdiensten bevoegd voor Sociale Zekerheid, Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen, Leefmilieu, Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de programmatorische overheidsdiensten die van deze federale overheidsdiensten afhangen;

b) de openbare instellingen van sociale zekerheid in de zin van het koninklijk besluit houdende maatregelen met het oog op de responsabilisering van de openbare instellingen van sociale zekerheid, met toepassing van artikel 47 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, de in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid bedoelde instellingen van sociale zekerheid en de instellingen waartoe bepaalde rechten en plichten zijn uitgebreid overeenkomstig artikel 18 van de voornoemde wet van 15 januari 1990;

c) de federale dienstenintegrator;

11° «federale dienstenintegrator»: de dienstenintegrator die als taak heeft om de gegevensuitwisseling te vereenvoudigen en te optimaliseren tussen enerzijds de participerende overheidsdiensten onderling en tussen de participerende overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren anderzijds.

HOOFDSTUK 2

FEDERALE DIENSTENINTEGRATOR

Afdeling 1

Oprichting van de federale dienstenintegrator

Art. 3. De Federale Overheidsdienst bevoegd voor Informatie- en Communicatietechnologie vervult de opdracht van federale dienstenintegrator.

Afdeling 2

Opdrachten van de federale dienstenintegrator en de participerende overheidsdiensten

Art. 4. De federale dienstenintegrator heeft, in samenwerking met de participerende overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren, als opdracht de integratie van gegevensverwerkende processen, en in dat kader de geïntegreerde ontsluiting van gegevens. Daartoe staat de federale dienstenintegrator, met betrekking tot het netwerk, in voor:

1. het ontvangen en gevolg geven aan de aanvragen tot raadpleging en tot mededeling van de gegevens opgenomen in één of meerdere gegevensbanken of het geïntegreerd mededelen ervan;

2. het uitwerken van de wijzen waarop de toegangsrechten tot de gegevensbanken door de federale dienstenintegrator technisch en organisatorisch gecontroleerd worden;

3. het bevorderen en het waken over de homogeniteit van de toegangsrechten tot de gegevensbanken;

4. het uitwerken van de technische modaliteiten om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen;

5. het uitwerken van de technische modaliteiten betreffende de communicatie tussen de gegevensbanken of de authentieke bronnen en het netwerk;

6. het bevorderen van een gecoördineerd veiligheidsbeleid voor het netwerk;

7. het bevorderen en het begeleiden van de omvorming van gegevensbanken tot authentieke bronnen;

8. het eventuele ontwikkelen op hun gezamenlijke vraag voor meerdere participerende overheidsdiensten van toepassingen die nuttig zijn voor de integratie van in de gegevensbanken opgeslagen gegevens.

Art. 5. § 1. Voor de uitvoering van zijn opdracht heeft de federale dienstenintegrator het recht om het identificatienummer van de natuurlijke personen opgenomen in het Rijksregister te gebruiken.

§ 2. De verwerkingsprincipes vastgelegd in artikel 4, § 1, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens zijn op de federale dienstenintegrator van toepassing voor al de gegevens die door hem verwerkt worden in het kader van zijn opdrachten, zoals vastgelegd in deze wet.

Art. 6. Onverminderd specifieke wetgeving daaromtrent, deelt de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de inzameling en de opslag van authentieke gegevens functioneel op. De instanties belast met de opslag van authentieke gegevens zijn in dat geval verplicht de gegevens, waarvan hen de opslag is toevertrouwd, in een authentieke bron bij te houden en te ontsluiten via het netwerk.

Art. 7. Als een mededeling van persoonsgegevens in het kader van de opdracht van dienstenintegratie van de federale dienstenintegrator een machtiging door onderschei-

den sectorale comités binnen de Commissie ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer vereist, coördineert hij de afgifte van de verschillende machtigingen of duidt aan welk comité belast is met het verstrekken van de machtiging, na advies van de andere bevoegde sectorale comités.

De beheersinstelling van het bevoegde of aangeduide sectoraal comité wordt belast met het opstellen van het juridisch en technisch advies en zendt dit aan het comité over binnen dertig dagen na de ontvangst van de aanvraag en voor zover het dossier in gereedheid is.

HOOFDSTUK 3 WERKING VAN DE FEDERALE DIENSTENINTEGRATOR

Art. 8. § 1. De participerende overheidsdiensten en de dienstenintegratoren delen aan de federale dienstenintegrator langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee, die deze nodig heeft voor de uitvoering van zijn opdracht van dienstenintegratie.

§ 2. De federale dienstenintegrator deelt aan de participerende federale overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die deze nodig hebben voor de uitvoering van hun opdrachten, voor zover zij daartoe over de nodige machtigingen beschikken.

¹§ 3. De participerende overheidsdiensten zamelen, nadat zij hiervoor de nodige machtigingen verworven hebben, de elektronisch beschikbare gegevens die worden aangeboden via de federale dienstenintegrator in bij deze laatste.

De participerende overheidsdiensten zamelen gegevens waarover ze beschikken in uitvoering van het eerste lid niet meer in bij de betrokkene, zijn lasthebber of zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Participerende overheidsdiensten die beschikken over een rechtstreekse toegang tot een authentieke bron hergebruiken de gegevens die erin beschikbaar zijn en mogen deze gegevens niet langer inwinnen bij de betrokkene, zijn lasthebber of wettelijke vertegenwoordiger.¹

²§ 4. Zodra de betrokkene, zijn lasthebber of wettelijke vertegenwoordiger vaststelt dat de participerende overheidsdiensten of de federale dienstenintegrator over onvolledige of onjuiste gegevens beschikken over de betrokkene, meldt hij de nodige verbeteringen of aanvullingen onverwijld aan de participerende overheidsdienst of aan de federale dienstenintegrator.²

³§ 5. De toepassing van de bepalingen van dit artikel kan, onverminderd de toepassing van de geldende regels inzake verjaring en stuiting, er in geen geval toe leiden dat onrecht ontvangen rechten of uitkeringen die gesteund zijn op onvolledige of onjuiste gegevens niet van de burger of de onderneming kunnen worden teruggevorderd of dat verschuldigde betalingen die gesteund zijn op onvolledige of onjuiste gegevens niet door de burger of de onderneming moeten worden betaald.³

▶1. – § 3 toegevoegd bij art. 13 wet 5 mei 2014, *B.S.*, 4 juni 2014

▶2. – § 4 toegevoegd bij art. 13 wet 5 mei 2014, *B.S.*, 4 juni 2014

▶3. – § 5 toegevoegd bij art. 13 wet 5 mei 2014, *B.S.*, 4 juni 2014

Art. 9. De federale dienstenintegrator onderzoekt bij elk verzoek tot raadpleging of mededeling of de aanvrager en het desbetreffende verzoek voldoen aan de regels voor de desbetreffende gegevensbank of authentieke bron, zoals vastgelegd in de relevante regelbank.

Art. 10. De federale dienstenintegrator voorziet in technische middelen voor de integratie van gegevens op basis van gegevens opgenomen in één of meerdere authentieke bronnen.

Art. 11. De federale dienstenintegrator voorziet in gepaste technische middelen waarmee een aanvrager in naam of voor rekening van een andere persoon inzage of mededeling van gegevens verkrijgt via de federale dienstenintegrator.

Art. 12. De gegevens meegedeeld via de federale dienstenintegrator genieten een bewijskracht tot bewijs van het tegendeel ongeacht de drager waarop de mededeling verwezenlijkt is.

Art. 13. Behoudens andersluidende wettelijke of reglementaire bepalingen, verleent de federale dienstenintegrator geen aanvullende rechten aan personen of participerende overheidsdiensten tot raadpleging, mededeling of enige andere verwerking van gegevens bovenop de andere toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

HOOFDSTUK 4 BESCHERMING VAN GEGEVENS BINNEN HET KADER VAN DIENSTENINTEGRATIE

Afdeling 1

Beveiliging van gegevens

Art. 14. Het in artikel 30 bedoelde overlegcomité van de dienstenintegratoren bepaalt voor elke gegevensuitwisseling via de federale dienstenintegrator:

1. wie welke authenticatie van de identiteit, verificaties en controles verricht aan de hand van welke middelen en daarover de verantwoordelijkheid draagt;

2. hoe tussen de betrokken instanties de resultaten van de verrichte authenticaties van de identiteit, verificaties en controles op een veilige wijze elektronisch worden bewaard en uitgewisseld;

3. wie welke registratie van toegang, poging tot toegang tot de diensten van de dienstenintegratoren of enige andere verwerking van gegevens via een dienstenintegrator bijhoudt;

4. hoe ervoor wordt gezorgd dat bij onderzoek, op initiatief van een betrokken instantie of een controle-orgaan of naar aanleiding van een klacht, een volledige reconstructie kan geschieden van welke natuurlijke persoon welke dienst heeft gebruikt met betrekking tot welke persoon, wanneer en voor welke doeleinden;

5. de bewaringstermijn van de geregistreerde informatie, die minstens tien jaar moet bedragen, evenals de wijze waarop deze door een rechthabende kan worden geconsulteerd.

Afdeling 2

Verwerking van gegevens

Art. 15. Behoudens andersluidende uitdrukkelijke bepalingen, doet deze wet geen afbreuk aan de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of aan bijzondere wettelijke of reglementaire bepalingen omtrent de bescherming van gegevens en persoonsgegevens die van toepassing zijn op bepaalde authentieke bronnen.

II. Belgische wet- en regelgeving • 11. Bestuursrecht

Wet 15 augustus 2012 - Federale dienstenintegrator, oprichting en organisatie (Art. 16)

Art. 16. § 1. Eenieder is gerechtigd alle onjuiste gegevens die op hem betrekking hebben kosteloos te doen verbeteren.

Verzoeken tot aanpassing van gegevens worden ingediend via de toegangskanalen bepaald door de federale dienstenintegrator en de participerende overheidsdiensten.

De federale dienstenintegrator onderzoekt bij elk verzoek tot aanpassing via de federale dienstenintegrator of de aanvrager en het verzoek voldoen aan de voorwaarden vastgelegd in de relevante regelbanken.

§ 2. Eenieder heeft recht op kennisname van alle overheden, instellingen en personen die, gedurende de laatste zes maanden, zijn gegevens via het netwerk hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke overheden of diensten die belast zijn met het toezicht of de opsporing of vervolging of bestraffing van misdrijven, de federale politie, het Vast Comité van Toezicht op de Politiediensten en het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten en hun respectievelijke enquêtedienst, het Coördinatieorgaan voor de Drievingsanalyse¹, de Veiligheid van de Staat, de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid¹ en de Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie.

De federale dienstenintegrator voorziet gepaste technische middelen om de uitvoering van de beslissingen van het overlegcomité in toepassing van artikel 14 te verzekeren.

► 1. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 2 wet 14 maart 2014, B.S., 2 mei 2014, err., B.S., 30 juni 2014

Afdeling 3 Beroepsgeheim

Art. 17. § 1. Eenieder die uit hoofde van zijn functies betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, gebruik of enige andere verwerking van gegevens die krachtens wettelijke of reglementaire bepalingen onder een beroepsgeheim vallen, is voor de verwerking van deze gegevens onderworpen aan deze wettelijke of reglementaire bepalingen.

§ 2. Eenieder die bij de participerende overheidsdiensten en de federale dienstenintegrator uit hoofde van zijn functies betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, het gebruik of enige andere verwerking van gegevens via het netwerk, verbindt zich ertoe het vertrouwelijke karakter van de gegevens te bewaren.

Afdeling 4 Vernietiging van gegevensbanken

Art. 18. Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad wijst de Koning de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden daarmee gelijkgesteld krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, belast worden om de toegang tot het netwerk te verhinderen en de gegevensbanken bij de federale dienstenintegrator geheel of gedeeltelijk te vernietigen of te doen vernietigen.

Art. 19. De Koning bepaalt de voorwaarden en de nadere regels van zulke toegangsverhindering of vernietiging.

Afdeling 5 Veiligheidsadviseur

Art. 20. De federale dienstenintegrator en iedere participerende overheidsdienst wijst, al dan niet onder zijn personeel,

een veiligheidsadviseur aan, en deelt diens identiteit mee aan het daartoe bevoegde sectoraal comité opgericht in de schoot van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dit sectoraal comité kan de aanstelling van de veiligheidsadviseur bij met redenen omklede beslissing weigeren. Deze weigering dient te worden meegedeeld aan de federale dienstenintegrator of de participerende overheidsdienst binnen de maand na voorstelling van de veiligheidsadviseur. In dit geval stelt de federale dienstenintegrator of de participerende overheidsdienst een andere persoon aan.

Art. 21. De veiligheidsadviseur staat onder het rechtstreekse gezag van de leidinggevende ambtenaar van de betreffende overheidsdienst of van de federale dienstenintegrator.

Art. 22. Met het oog op de beveiliging van de gegevens waarvoor zijn overheidsdienst als participerende overheidsdienst of als dienstenintegrator optreedt, staat de veiligheidsadviseur in voor:

1. het verstrekken van deskundige adviezen aan de overheidsdienst en het sensibiliseren van de overheidsdienst betreffende informatiebeveiliging, met een bijzondere aandacht voor de veiligheid van de gegevens en van het netwerk;

2. het samenwerken met de veiligheidsadviseur van andere overheidsdiensten en dienstenintegratoren om te komen tot een coherente benadering van informatiebeveiliging;

3. het uitvoeren van opdrachten die hem worden toevertrouwd inzake informatiebeveiliging.

Naast zijn in het eerste lid genoemde taken, zal de door de federale dienstenintegrator aangestelde veiligheidsadviseur instaan voor de sensibilisering betreffende informatiebeveiliging van de participerende overheidsdiensten.

Art. 23. De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het statuut van de veiligheidsadviseur bepalen, evenals de regels volgens dewelke de veiligheidsadviseurs hun opdrachten uitvoeren. ▽¹

□ 1. – Zie K.B. 17 maart 2013 betreffende de veiligheidsadviseurs ingevoerd door de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator, B.S., 22 maart 2013, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 11. Bestuursrecht», *infra*

HOOFDSTUK 5 ORGANISATIE

Afdeling 1 Coördinatiecomité

Art. 24. Er wordt een coördinatiecomité opgericht dat is samengesteld uit de leidend ambtenaar van elke participerende overheidsdienst, de leidend ambtenaar van elke dienstenintegrator in de zin van artikel 2, 1°, de leidend ambtenaar van de Dienst voor de Administratieve Vereenvoudiging en de voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie.

Art. 25. Het voorzitterschap en het secretariaat van het coördinatiecomité worden waargenomen door de Federale Overheidsdienst bevoegd voor Informatie- en Communicatietechnologie.

Art. 26. Het coördinatiecomité wordt minstens jaarlijks bijeengeroepen op initiatief van het voorzitterschap of telkens wanneer één van de leden van het comité daarom verzoekt.

Art. 27. § 1. Het coördinatiecomité, in overeenstemming met de bepalingen van deze wet, brengt aan de federale dienstenintegrator advies uit over:

1. de mogelijke ontsluiting via de federale dienstenintegrator van gegevensbanken of authentieke bronnen;
2. de mogelijke aanpassing van de geselecteerde authentieke bronnen zodat, voor zover mogelijk, enkel authentieke gegevens worden ontsloten;
3. het gebruik van verwijzingen naar het authentiek gegeven in de authentieke bron wat gegevens betreft die geheel of gedeeltelijk overlappen met een authentiek gegeven in een authentieke bron;
4. het vastleggen van een regelbank voor één of meerdere gegevensbanken;
5. de verdeling van aansprakelijkheid tussen de federale dienstenintegrator, de participerende overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren rekening houdend met de bevoegdheden die hen door deze wet zijn toegewezen.

Het coördinatiecomité beraadslaagt over initiatieven ter bevordering en ter bestendinging van de samenwerking binnen het netwerk, en over initiatieven die kunnen bijdragen tot een rechtmatige en vertrouwelijke behandeling van de gegevens opgenomen in het netwerk.

Het coördinatiecomité verstrekt tevens adviezen of formuleert aanbevelingen inzake informatisering of aanverwante problemen, doet voorstellen omtrent of werkt mee aan de organisatie van opleidingscursussen op het vlak van informatica ten behoeve van het personeel van de overheidsdiensten en onderzoekt hoe de rationele uitwisseling van gegevens binnen het netwerk kan worden bevorderd.

§ 2. De Koning bepaalt, op voorstel van het coördinatiecomité en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer als het persoonsgegevens betreft, bij een besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad:

- a) de criteria op basis waarvan gegevens als authentieke gegevens kwalificeren;
- b) welke gegevens kwalificeren als authentieke gegevens in de zin van deze wet.

Art. 28. Het coördinatiecomité richt in zijn schoot werkgroepen op waaraan het bijzondere taken toevertrouwt.

Art. 29. De Koning bepaalt in welke gevallen de raadpleging van het coördinatiecomité verplicht is.

Afdeling 2

Overlegcomité van de dienstenintegratoren

Art. 30. Een overlegcomité van de dienstenintegratoren in de zin van artikel 2, 1°, wordt opgericht. Het wordt samengesteld uit een vertegenwoordiger van de federale dienstenintegrator en een vertegenwoordiger van de onderscheiden andere dienstenintegratoren.

Art. 31. Het overlegcomité van de dienstenintegratoren kiest in zijn schoot een voorzitter. Het secretariaat wordt waargenomen door de Federale Overheidsdienst bevoegd voor Informatie- en Communicatietechnologie.

Art. 32. Het overlegcomité van de dienstenintegratoren wordt minstens één keer per jaar bijeengeroepen op initiatief van het voorzitterschap of telkens wanneer één van de leden daarom verzoekt.

Art. 33. Het overlegcomité van de dienstenintegratoren beraadslaagt over initiatieven ter bevordering en ter bestendinging van de samenwerking tussen de dienstenintegratoren.

Het overlegcomité van de dienstenintegratoren verstrekt tevens adviezen en formuleert aanbevelingen inzake informatisering of aanverwante problemen.

Het overlegcomité van de dienstenintegratoren legt de in artikel 14 bedoelde beveiligingsmaatregelen vast.

Het overlegcomité van dienstenintegratoren legt jaarlijks een planning vast van de projecten betreffende dienstenintegratie die zullen worden gerealiseerd, met afspraken rond de taakverdeling tussen de onderscheiden dienstenintegratoren.

Art. 34. Het overlegcomité van de dienstenintegratoren kan in zijn schoot werkgroepen oprichten waaraan het bijzondere taken toevertrouwt.

Art. 35. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad, in welke gevallen de raadpleging van het overlegcomité van de dienstenintegratoren verplicht is.

†¹[Afdeling 3

Kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité¹

†¹1. Opschrift ingevoegd bij art. 86 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

†¹[**Art. 35/1.** § 1. De mededeling van persoonsgegevens door overheidsdiensten en openbare instellingen van de federale overheid aan andere derden dan de instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, vergt een voorafgaande beraadslaging van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité bedoeld in de wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, voor zover de verwerkingsverantwoordelijken van de meedelende instantie en de ontvangende instanties, in uitvoering van artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, niet tot een akkoord komen over de mededeling of minstens één van die verwerkingsverantwoordelijken om een beraadslaging verzoekt en de andere verwerkingsverantwoordelijken daarvan in kennis heeft gesteld. In vermelde gevallen wordt de aanvraag ambtshalve gezamenlijk ingediend door de betrokken verwerkingsverantwoordelijken.

De in het eerste lid bedoelde mededeling vergt geen voorafgaande beraadslaging voor zover andere reglementaire normen de modaliteiten van de mededeling, waaronder de doeleinden, de categorieën van gegevens en de bestemmingen preciseren of voor zover het een punctuele mededeling van gegevens betreft, in overeenstemming met vermelde verordening (EU) 2016/679, aan personen of instellingen die gerechtigd zijn deze te verkrijgen krachtens een wettelijke opdracht.

De mededeling van persoonsgegevens door overheidsdiensten en openbare instellingen van de federale overheid aan instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, a), van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid vergt een voorafgaande beraadslaging van de

II. Belgische wet- en regelgeving • 11. Bestuursrecht

Wet 15 augustus 2012 - Federale dienstenintegrator, oprichting en organisatie (Art. 35/2)

verenigde kamers van het informatieveiligheidscomité voor zover de verwerkingsverantwoordelijken van de meedelende instantie, de ontvangende instantie en de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, in uitvoering van artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, niet tot een akkoord komen over de mededeling of minstens één van die verwerkingsverantwoordelijken om een beraadslaging verzoekt en de andere verwerkingsverantwoordelijken daarvan in kennis heeft gesteld. In vermelde gevallen wordt de aanvraag ambtshalve gezamenlijk ingediend door betrokken verwerkingsverantwoordelijken.

De mededeling van persoonsgegevens door overheidsdiensten en openbare instellingen van de federale overheid aan instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, b) tot f), van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid vergt een voorafgaande beraadslaging van de verenigde kamers van het informatieveiligheidscomité.

De kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité is niet bevoegd voor de mededeling van persoonsgegevens uit de gegevensbanken van de overheden bedoeld in de titels 2 en 3 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Voor de toepassing van het eerste lid worden beschouwd als derden: instanties andere dan de betrokkene, de verantwoordelijke voor de verwerking, de verwerker en de personen die onder het rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke voor de verwerking of de verwerker gemachtigd zijn om de persoonsgegevens te verwerken.

Voor zover een aanvraag alle noodzakelijke elementen bevat om een beraadslaging te verlenen en als dusdanig wordt ingediend binnen de dertig kalenderdagen vóór een bepaalde vergadering, wordt zij in beginsel behandeld tijdens de vergadering die op de voormelde vergadering volgt. De aanvrager ontvangt binnen een week een ontvangstmelding met de vermelding of de ingediende aanvraag al dan niet volledig is.

Voor zover het informatieveiligheidscomité een beraadslaging verleent voor de mededeling van persoonsgegevens door de federale overheid is die, in afwijking van artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, vrijgesteld van de verplichting om dienaangaande met de bestemming van de persoonsgegevens een protocol op te stellen.

§ 2. De kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité verleent in voorkomend geval een beraadslaging voor het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen door de betrokken instanties indien dat noodzakelijk is in het kader van de beoogde mededeling.

§ 3. Voor zover die bevoegdheid niet uitdrukkelijk aan de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité werd toegewezen, staat de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité in voor de inhoudelijke ondersteuning van de functionarissen voor gegevensbescherming die worden aangeduid door de overheidsdiensten en openbare instellingen van de federale overheid, onder andere door het aanbieden

van een passende voortdurende vorming en het formuleren van aanbevelingen, onder meer op het technische vlak.

§ 4. De beraadslagingen van het informatieveiligheidscomité worden met redenen omkleed en hebben een algemene bindende draagwijdte tussen partijen en jegens derden. Ze mogen niet in strijd zijn met hogere rechtsnormen.

De Gegevensbeschermingsautoriteit kan elke beraadslaging van het informatieveiligheidscomité te allen tijde, ongeacht wanneer zij werd verleend, toetsen aan hogere rechtsnormen. Onverminderd haar andere bevoegdheden kan zij, als ze op een gemotiveerde wijze vaststelt dat een beraadslaging niet in overeenstemming is met een hogere rechtsnorm, het informatieveiligheidscomité vragen om die beraadslaging op de punten die ze aangeeft binnen de vijfenveertig dagen en uitsluitend voor de toekomst te heroverwegen. In voorkomend geval legt het informatieveiligheidscomité de gewijzigde beraadslaging ter advies voor aan de Gegevensbeschermingsautoriteit. Voor zover die niet binnen de vijfenveertig dagen bijkomende opmerkingen formuleert, wordt de gewijzigde beraadslaging geacht definitief te zijn.

§ 5. De kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité staat in voor het bijhouden en publiceren, op de website van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning, van de lijst van de beraadslagingen die zij verleent.

Zij publiceert jaarlijks, op de website van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning, een beknopt verslag over de vervulling van haar opdrachten tijdens het afgelopen jaar, met bijzondere aandacht voor de dossiers waarover niet tijdig beslist kon worden.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 86 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►1 [Art. 35/2. De kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd en heeft zijn vergaderingen bij de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning, die de kantoren en de kantooruitrusting ter beschikking stelt die nodig zijn voor de werking en het voorzitterschap en gespecialiseerd personeel, voor zover daar nood aan is om de taken van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité tot een goed einde te brengen. De voorzitter van het informatieveiligheidscomité draagt de functionele verantwoordelijkheid over dat personeel wat betreft de opdrachten die het voor het informatieveiligheidscomité uitvoert.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 86 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►1 [Art. 35/3. De werkingskosten van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité, met inbegrip van de aan de voorzitter en de andere leden uitgekeerde vergoedingen en terugbetalingen van kosten voor zover die betrekking hebben op de uitvoering van de opdrachten van deze kamer, worden gedragen door de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 86 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►1 [Art. 35/4. De Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning stelt een juridisch en technisch advies op over elke aanvraag aangaande de mededeling van persoonsgegevens waarvan hij van het informatieveiligheidscomité een afschrift ontvangt.

Voor zover de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité een beraadslaging moet verlenen voor de toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen of indien deze, wat het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke per-

sonen betreft, gevat wordt, stellen de diensten van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken die bevoegd zijn voor het Rijksregister van de natuurlijke personen dienaangaande een juridisch en technisch advies op.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 86 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►¹[Art. 35/5. De kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité stelt zijn huishoudelijk reglement vast, dat onder meer de nadere regels met betrekking tot het indienen van aanvragen bevat en wordt bekrachtigd bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 86 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

HOOFDSTUK 6

CONTROLE EN STRAFBEPALINGEN

Art. 36. Het daartoe bevoegde sectoraal comité opgericht in de schoot van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is belast met het organiseren van de controle op regelmatige basis van het naleven door de federale dienstenintegrator, de aanvragers en de participerende overheidsdiensten van de verplichtingen in deze wet.

Art. 37. Worden gestraft met geldboete van honderd tot tweeduizend euro, zij die wetens en willens:

1. niet de vereiste maatregelen hebben genomen om de beveiliging van de gegevens te verzekeren, in overeenstemming met de bepalingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan;

2. derden toegang hebben verleend tot het netwerk, of hen op enige andere wijze in staat hebben gesteld kennis te nemen of gebruik te maken van de gegevens op het netwerk, indien deze derden deze handelingen zelf niet konden verrichten of laten verrichten op basis van de bepalingen van deze wet, haar uitvoeringsbesluiten of de relevante regelbank.

Art. 38. Worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van honderd euro tot vijfduizend euro, of met één van die straffen alleen, zij die, op al dan niet regelmatige wijze, raadpleging of mededeling hebben bekomen van gegevens en ze wetens en willens hebben aangewend voor andere doeleinden dan deze bepaald door of krachtens deze wet.

Art. 39. Worden gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot één jaar en geldboete van tweehonderd euro tot tienduizend euro, of met één van die straffen alleen:

1. zij die in strijd met de bepalingen van artikel 17 het vertrouwelijk karakter van de gegevens niet hebben geëerbiedigd bij de inzameling, raadpleging, mededeling, het gebruik of enige andere verwerking van gegevens;

2. de personen, hun aangestelden of lasthebbers, door de Koning aangewezen op grond van artikel 18 om de toegang tot de gegevens en de gegevensbanken te verhinderen of deze te vernietigen of te doen vernietigen, die met opzet hun opdracht hetzij niet hebben uitgevoerd hetzij hebben uitgevoerd zonder de vastgestelde voorwaarden en nadere regels na te leven.

Art. 40. In geval van inbreuk op een bepaling van deze wet of van haar uitvoeringsbesluiten binnen drie jaar volgend op de definitieve correctionele beslissing, kan de straf op het dubbele van het maximum worden gebracht.

Art. 41. De strafvordering verjaart door verloop van drie jaar te rekenen van de dag waarop de inbreuk is gepleegd.

Art. 42. De straf verjaart door verloop van drie jaar te rekenen van de dagtekening van het arrest of van het in laatste aanleg gewezen vonnis, of te rekenen van de dag waarop het in eerste aanleg gewezen vonnis niet meer kan worden bestreden bij wege van hoger beroep.

Art. 43. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 40, 41 en 42, zijn alle bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk 7 en artikel 85, doch met uitzondering van hoofdstuk 5 en artikel 92, van toepassing op de inbreuken omschreven in deze wet.

HOOFDSTUK 7

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Art. 44. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de taken van de in Hoofdstuk 5 genoemde organen, evenals de verdere nadere regels van de samenwerking tussen de federale dienstenintegrator en de participerende overheidsdiensten, regelen.

Art. 45. § 1. De Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, heft de bestaande wettelijke en reglementaire bepalingen op, vult deze aan, wijzigt of vervangt deze om de tekst ervan in overeenstemming te brengen met de bepalingen van deze wet.

§ 2. Het ontwerp van het in § 1 bedoelde koninklijk besluit zal voor advies worden voorgelegd aan het comité van de dienstenintegratoren, bedoeld in artikel 30.

§ 3. De besluiten genomen overeenkomstig § 1 en § 2 houden op uitwerking te hebben op het einde van de dertiende maand volgend op hun inwerkingtreding, tenzij zij vóór die dag bij wet zijn bekrachtigd.

Art. 46. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die Hij bepaalt, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van het overlegcomité van de dienstenintegratoren en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het geheel of een deel van de rechten en plichten voortvloeiend uit deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen uitbreiden tot andere personen of instanties dan de participerende overheidsdiensten. Dergelijke uitbreiding van de rechten en plichten betreft geen taken die behoren tot het werkingsgebied van een andere dienstenintegrator.

Art. 47. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor elk van de bepalingen van deze wet de datum van inwerkingtreding. ^{▼1...2}

▼1. – Inwerkingtreding art. 20-23: 1 juni 2013 (art. 12 K.B. 17 maart 2013, *B.S.*, 22 maart 2013, *err.*, *B.S.*, 22 april 2013, *err.*, *B.S.*, 13 juni 2013)

▼2. – Inwerkingtreding art. 1-16, § 1, 17-19 en 24-47: 2 november 2013 (art. 1 K.B. 7 oktober 2013, *B.S.*, 23 oktober 2013, *add.*, *B.S.*, 15 januari 2014)

K.B. 18 augustus 2010 tot uitvoering van artikelen 1, 5 en 6bis van de archiefwet van 24 juni 1955
(*B.S., 23 september 2010, add., B.S., 22 oktober 2010*)

K.B. 18 augustus 2010 tot uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de archiefwet van 24 juni 1955
(*B.S., 23 september 2010*)

K.B. 17 maart 2013 betreffende de veiligheidsadviseurs ingevoerd door de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator
(*B.S., 22 maart 2013, err., B.S., 22 april 2013, err., B.S., 13 juni 2013*)

HOOFDSTUK I
DEFINITIES

Art. 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° «wet»: de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator;
- 2° «informatieveiligheid»: strategie, regels, procedures en middelen voor het beschermen van alle soorten informatie zowel in de transmissiesystemen als in de verwerkingssystemen om de vertrouwelijkheid, de beschikbaarheid, de integriteit, de betrouwbaarheid, de authenticiteit en de onweerlegbaarheid ervan te garanderen.

HOOFDSTUK II

DE VEILIGHEIDSADVISEUR VAN DE DIENSTEN

Art. 2. De veiligheidsadviseur heeft een adviserende, stimulerende, documenterende en controlerende opdracht.

De veiligheidsadviseur adviseert de leidende ambtenaar van zijn dienst, op diens verzoek of op eigen initiatief, omtrent alle aspecten van de informatieveiligheid. Het advies wordt schriftelijk en gemotiveerd uitgebracht, tenzij de risico's niet voldoende ernstig zijn. Binnen de tijdspanne vereist door de omstandigheden, maar met een maximum van drie maanden, beslist de leidende ambtenaar van de dienst het advies al dan niet op te volgen en deelt hij de veiligheidsadviseur de genomen beslissing mee. In geval de beslissing van een schriftelijk advies afwijkt, dient de mededeling ervan op een schriftelijke en gemotiveerde wijze te geschieden.

De veiligheidsadviseur bevordert de naleving van de veiligheidsvoorschriften opgelegd door of krachtens een wets- of reglements-bepaling en het aannemen van een veiligheidsgedrag bij de personen tewerkgesteld in de dienst.

De veiligheidsadviseur legt de nodige documentatie aan met betrekking tot de informatieveiligheid.

De veiligheidsadviseur ziet toe op de naleving binnen de dienst van de veiligheidsvoorschriften opgelegd door of krachtens een wets- of reglements-bepaling. Alle vastgestelde inbreuken worden schriftelijk en uitsluitend aan de leidende ambtenaar van de dienst meegedeeld, vergezeld van de nodige adviezen om dergelijke inbreuken in de toekomst te vermijden.

Art. 3. De leidende ambtenaar kan de veiligheidsadviseur laten bijstaan door één of meer medewerkers.

- 3° een overzicht van de werkzaamheden verricht door

Na zijn of haar aanstelling wordt de identiteit van de veiligheidsadviseur binnen de drie maanden meegedeeld aan het bevoegde sectoraal comité.

Het bevoegde sectoraal comité kan de aanstelling van de veiligheidsadviseur bij gemotiveerde beslissing weigeren. Het bevoegde sectoraal comité gaat na of de betrokkene voldoende kennis heeft voor de goede uitvoering van de opdracht, of de betrokkene voldoende beschikbare tijd heeft voor de goede uitvoering van de opdracht en geen activiteiten uitoefent die onverenigbaar zijn met de opdracht.

Tijdens de uitoefening van de functie van veiligheidsadviseur controleert het bevoegde sectoraal comité de goede beroepsuitoefening en gaat na of de voorwaarden voor de aanstelling vervuld zijn.

De veiligheidsadviseur en de eventuele medewerkers kunnen niet van deze functie worden ontheven wegens meningen die zij uiten of daden die zij stellen in het kader van de goede uitoefening van hun functie.

Art. 4. De veiligheidsadviseur werkt nauw samen met de diensten waarin zijn tussenkomst vereist is of kan zijn, inzonderheid met de informaticadienst.

Art. 5. De veiligheidsadviseur dient een gedegen kennis te bezitten van de informatica-omgeving van de dienst en van de informatieveiligheid. Hij dient deze kennis permanent op peil te houden.

Art. 6. De veiligheidsadviseur en de eventuele medewerkers verbinden zich ertoe het vertrouwelijk karakter te bewaren van alle informatie waarmee zij uit hoofde van hun functie in contact komen.

Art. 7. De veiligheidsadviseur stelt ten behoeve van de leidende ambtenaar van de dienst een ontwerp van veiligheidsplan op voor een termijn van drie jaar, met aanduiding van de middelen op jaarbasis die vereist zijn om het plan uit te voeren. Dit ontwerp wordt minstens eenmaal per jaar herzien en zo nodig aangepast. Het ontwerp van veiligheidsplan wordt beschouwd als een advies in de zin van artikel 2, tweede lid.

Art. 8. De veiligheidsadviseur stelt ten behoeve van de leidende ambtenaar van de dienst jaarlijks een verslag op. Dit jaarverslag omvat minstens:

- 1° een algemeen overzicht van de veiligheidstoestand, de evolutie in het afgelopen jaar en de nog te realiseren doelstellingen;

- 2° een samenvatting van de schriftelijke adviezen die overgemaakt werden aan de leidende ambtenaar van de dienst en het gevolg dat eraan werd verleend;

- de veiligheidsadviseur;

4° een overzicht van de resultaten van de controles uitgevoerd door de veiligheidsadviseur met weergave van alle vastgestelde voorvallen die van aard waren de informatieveiligheid van de dienst of het netwerk in het gedrang te brengen;

5° een overzicht van de gevoerde campagnes ter bevordering van de veiligheid;

6° een overzicht van alle gevolgde en de voorziene nog te volgen opleidingen.

Art. 9. De opdrachten van de veiligheidsadviseur bepaald in dit hoofdstuk hebben ook betrekking op de bewaring, de verwerking of de uitwisseling van gegevens die voor rekening van de betrokken dienst geschieden door derden.

HOOFDSTUK III

WIJZIGINGSBEPALINGEN

Art. 10. (...) ^{▽1}

⊕ 1. – Wijzigt K.B. 12 augustus 1993 Informatieveiligheid sociale zekerheid

HOOFDSTUK IV

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Art. 11. Het eerste jaarverslag waarvan sprake in artikel 8, wordt overgemaakt binnen de 12 maanden na de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 12. Dit besluit bepaalt de inwerkingtreding van de bepalingen 20 tot en met 23 van de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator de eerste dag van de derde maand volgend op die gedurende welke dit besluit in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 13. Dit besluit treedt in werking de eerste dag van de derde maand volgend op die gedurende welke het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 14. Onze Vice-Eerste Minister en Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, onze Minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken en onze Staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten zijn belast met de uitvoering van dit besluit.

Samenwerkingsakkoord 26 augustus 2013 tussen de federale, gewestelijke en gemeenschapsoverheden voor het harmoniseren en uitlijnen van de initiatieven die de realisatie van een geïntegreerd e-government beogen (B.S., 8 oktober 2013)

HOOFDSTUK I

DOELSTELLINGEN, DEFINITIES EN TOEPASSINGSGBIED

Art. 1. Doelstelling

Het huidige akkoord beoogt het harmoniseren en uitlijnen van de initiatieven van de verschillende Partijen (federale, gewestelijke en gemeenschapsoverheden) met het oog op de realisatie van een geïntegreerd e-government.

Art. 2. Definitie en toepassingsgebied

Een geïntegreerd e-government is een geheel van met elkaar verbonden administraties die gebruik maken van de informatie- en communicatietechnologieën om hun opdrachten te realiseren en op een transparante (via de verschillende betrokken administraties), veilige en toegankelijke (met behulp van verschillende dragers – multikanalen) manier aan alle type gebruikers het volgende aan te bieden:

- informatie;
- de mogelijkheid om volledige transacties uit te voeren (eind tot eind of «end-to-end»);
- de mogelijkheid om automatisch rechten te ontvangen zonder ze te moeten aanvragen (automatische toewijzing van rechten).

HOOFDSTUK II

PRINCIPES EN BOUWSTENEN VAN EEN GEÏNTEGREERDE E-GOVERNMENT

Art. 3. Principes

De verwezenlijking van een geïntegreerd e-government is slechts mogelijk voor zover de Partijen de eigen en gezamenlijke geïntegreerde en gecoördineerde toegang tot au-

menlijke e-governmentinitiatieven en -projecten op grond van de volgende principes trachten te realiseren:

1. een aanbod van elektronische overheidsdiensten op basis van een aanpak die afgestemd is op de gebruiker en zijn behoeften (bv. de levensgebeurtenissen of «life events», de thema's enz.);
2. het eenmalig verzamelen en maximaal hergebruiken van gegevens door gebruik te maken van authentieke gegevensbronnen;
3. een maximale interoperabiliteit (via een interoperabiliteitskader) en prestatie;
4. een optimaal hergebruik van bepaalde door de Partijen aangeboden e-governmentontwikkelingen en -diensten voor een geïntegreerd e-government;
5. afspraken rond en volledige naleving van de regels betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging van informatie met behulp van cirkels van vertrouwen;
6. constructieve samenwerking en duidelijke afspraken tussen de bestaande en toekomstige dienstenintegratoren.

Art. 4. Fundamentele componenten

De Partijen erkennen dat een aantal fundamentele componenten nodig zijn om een geïntegreerd e-government te verwezenlijken.

Deze componenten hebben tot doel het volgende mogelijk te maken (niet-exhaustieve lijst):

- het identificeren en authenticeren van de gebruikers;
- het beheer van mandaten;
- het elektronisch ondertekenen van documenten;
- het elektronisch ter beschikking stellen en uitwisselen van documenten;
- thetiekke bronnen;

- het op afstand verwezenlijken van administratieve formaliteiten;
- de transparante opzoeking van informatie en diensten.

HOOFDSTUK III

ORGANISATIE VAN DE SAMENWERKING

Art. 5. Gemeenschappelijke acties

Om de in artikel 1 beoogde doelstelling en de realisatie van de in artikel 4 beoogde componenten te bereiken, verbinden de Partijen zich ertoe om, volgens eenieders specifieke bevoegdheden:

1. de onderlinge samenwerking en het overleg te bevorderen door:

- de uitwisseling van »best practices«, methodes en ervaringen te bevorderen;
- de resultaten van studies en onderzoeken van initiatieven betreffende e-government ter beschikking te stellen van anderen;
- informatie en documentatie ter beschikking te stellen die ze bezitten en die betrekking heeft op de door hen opgezette e-governmentontwikkelingen, e-governmentdiensten en fundamentele componenten;
- de samenwerking bij de behandeling van vragen rond e-government in internationale instellingen zoals de EU en de OESO te verbeteren en te versterken;

2. in de mate van het mogelijke hun e-governmentprojecten te coördineren en gemeenschappelijke initiatieven te lanceren op dit vlak;

3. constructief samen te werken aan de realisatie van e-governmentprojecten en van fundamentele componenten afkomstig van een van de ondertekenende Partijen, indien dit nodig wordt geacht;

4. de actuele initiatieven zoals BELGIF (BELgian Government Interoperability Framework) op vlak van het gebruik van gemeenschappelijke standaarden en Open Data betreffende de publieke gegevens, te blijven ondersteunen;

5. deel te nemen aan het overlegcomité voor de dienstenintegratoren, voorzien in de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator.

Art. 6. Dialoog met de lokale besturen

§ 1. De Partijen erkennen het belang van een optimale samenwerking met de lokale besturen. De Partijen zullen er daarom naar streven om met hen een permanente dialoog, structureel overleg en een effectieve samenwerking te organiseren.

§ 2. De Partijen zullen ten minste twee keer per jaar een vergadering organiseren met de verantwoordelijken van de lokale besturen.

HOOFDSTUK IV

ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Art. 7. Rollen en verantwoordelijkheden

§ 1. De Partijen hebben, elk binnen hun bevoegdheid, de intentie om de nodige maatregelen te treffen en middelen vrij te maken met het oog op de realisatie van de in artikel 1 bedoelde doelstelling en met het oog op de realisatie van de in artikel 5 opgesomde acties.

§ 2. In het bijzonder zullen de Partijen, elk binnen hun eigen bevoegdheidsniveau, noodzakelijke akkoorden kunnen afsluiten met andere diensten en instellingen die, in

het kader van één of meerdere van de in artikel 5 opgesomde acties, rechtstreeks betrokken zijn.

§ 3. Elke Partij blijft ten aanzien van zijn eigen bevoegdheidsniveau uitsluitend verantwoordelijk voor:

- het vastleggen van prioriteiten met betrekking tot ontwikkelingen en diensten en het definiëren van deze laatste;
- het bepalen van het aanbod van al dan niet herbruikbare ontwikkelingen en diensten;
- het vastleggen van de eventuele voorwaarden voor het hergebruik van ontwikkelingen en diensten door een andere Partij;
- het dragen van de kosten voor het naleven van haar engagementen in het kader van dit samenwerkingsakkoord.

HOOFDSTUK V

BESTUUR EN WERKING

Art. 8. Strategisch comité

§ 1. Er wordt een strategisch comité opgericht dat is samengesteld uit een of meerdere vertegenwoordiger(s) van elke betrokken Partij.

§ 2. Het voorzitterschap van dit strategisch comité wordt om de twaalf maanden afwisselend waargenomen door één van de Partijen. De beurtrol dient tussen de Partijen te worden afgesproken.

§ 3. Het secretariaat wordt op permanente wijze door de FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict) verzekerd.

§ 4. Het strategisch comité wordt minstens twee keer per jaar bijeengeroepen op initiatief van het voorzitterschap of telkens wanneer één van de bij dit samenwerkingsakkoord betrokken Partijen daarom verzoekt.

§ 5. Het strategisch comité waakt over de goede uitvoering van dit samenwerkingsakkoord en beraadslaagt in voorkomend geval over de voorstellen tot aanpassing van dit akkoord.

Art. 9. Technische werkgroepen

Met het oog op de verwezenlijking van de in artikel 1 omschreven doelstelling en rekening houdend met de vastgestelde principes kunnen de Partijen technische werkgroepen oprichten.

HOOFDSTUK VI

SLOTBEPALINGEN

Art. 10. Geschillen

De bepalingen van art. 92bis, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzake geschillenbeslechting zijn van toepassing op dit samenwerkingsakkoord.

Het rechtscollege wordt samengesteld uit een voorzitter en een lid dat aangewezen is door elke bij het samenwerkingsakkoord betrokken Partij.

Het lid aangewezen door elk van de Partijen bij dit samenwerkingsakkoord wordt aangeduid door de respectieve Regering. De voorzitter moet een magistraat zijn die nog in dienst is, een eremagistraat of een emeritus magistraat zijn van de rechterlijke orde en dient gecoöpteerd te worden door de Partijen aangewezen leden. De werkingskosten van het rechtcollege, de vergoeding van de voorzitter en de leden alsook de expertisecosten of de kosten voor het door het gerecht bevolen onderzoek worden gelijkmatig tussen de bij het geschil betrokken Partijen verdeeld.

Art. 11. Inwerkingtreding

Dit samenwerkingsakkoord wordt in de drie landstalen in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

Ten opzichte van de Partijen treedt het in werking na goedkeuring door al de betrokken regeringen en na ondertekening door alle Partijen.

Art. 12. Duur

Het samenwerkingsakkoord wordt voor onbepaalde duur afgesloten. Om de drie jaar gebeurt er een evaluatie door het strategisch comité waarna elk van de Partijen, binnen de twee maanden die volgen op de evaluatie, haar deelname aan het samenwerkingsakkoord kan beëindigen binnen de twee maanden die volgen op de evaluatie.

12. Informatiemaatschappij

Wet 30 juni 1994 – Auteursrecht en naburige rechten (uittreksel art. 10)	456
Wet 13 juni 2005 – Elektronische communicatie (uittreksel art. 1–4/1, 122–136, 145–150)	456
Wet 19 mei 2010 – Kruispuntbank van de voertuigen	473
Wet 15 juli 2013 – eRegister van wegvervoersondernemingen	473
Wet 17 augustus 2013 – ITS-kaderwet	473
Wet 5 mei 2014 – Vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (uittreksel art. 1–10, 14)	473
K.B. 4 april 2003 – Reclame per elektronische post	476
K.B. 9 februari 2011 – Ethische Code voor de telecommunicatie (uittreksel art. 42–43)	476
K.B. 18 november 2011 – Kruispuntbank van de rijbewijzen	477
K.B. 19 september 2013 – Elektronische communicatie, bewaring van gegevens	477
K.B. 10 oktober 2014 – Centrum voor Cybersecurity België («CCB») (uittreksel art. 1–3)	479

Wet 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten (*B.S., 27 juli 1994, err., B.S., 5 november 1994, err., B.S., 22 november 1994, err., B.S., 8 augustus 1995*)

- 1. Opgeheven volledige akte, uitgezonderd: art. 11-13, 22, § 1, 4^e en 4bis, 22bis, § 1, lid 1, 1° en 2°, 41, 42 en 43, lid 1, 59-61 en 92, § 2, lid 2 en lid 3 bij art. 4, 3°, K.B. 19 december 2014, *B.S.*, 29 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 4, inleidende zin)
- ☞ 2. Zie D. VOORHOOF, "Art. 10" in F. BRISON en H. VANHEES (eds.), *Huldeboek Jan Corbet - Hommage à Jan Corbet*, Brussel, Larcier, 2012, p. 65-73.

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I AUTEURSRECHT

Afdeling 3
►1[...]¹

- 1. Opschrift, na wijziging, opgeheven bij art. 4, 3°, K.B. 19 december 2014, *B.S.*, 29 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 4, inleidende zin)

Art. 10. ►1[...]¹

- 1. – Opgeheven bij art. 4, 3°, K.B. 19 december 2014, *B.S.*, 29 december 2014, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 4, inleidende zin)

Wet 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (*B.S., 20 juni 2005*)

(Uittreksel)

TITEL I DEFINITIES EN ALGEMENE PRINCIPES

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Deze wet vormt de omzetting in Belgisch recht van:

- Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten («Kaderrichtlijn») (*Pb EG* 24 april 2002, L 108/33);
- Richtlijn 2002/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten («Machtigingsrichtlijn») (*Pb EG* 24 april 2002, L 108/21);

– Richtlijn 2002/19/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische-communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten («Toegangsrichtlijn») (*Pb EG* 24 april 2002, L 108/7);

– Richtlijn 2002/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en diensten («Universeledienstrichtlijn») (*Pb EG* 24 april 2002, L 108/51);

– Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie («Privacy- en elektronische communicatierichtlijn») (*Pb EG* 31 juli 2002, L 201/37);

– en Richtlijn 2002/77/EG van de Commissie van 16 september 2002 betreffende de mededinging op de markten voor elektronische-communicatienetwerken en -

diensten («Mededingingsrichtlijn») (*Pb EG* 17 september 2002, L 249/21).

¹[Deze wet voorziet in een gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2009/136/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en -diensten, Richtlijn 2002/58/EG betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie en Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en van Richtlijn 2009/140/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 2002/21/EG inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten, Richtlijn 2002/19/EG inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische-communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten, en Richtlijn 2002/20/EG betreffende de machtiging voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten.]¹

²[...]²

³[Deze wet voorziet in een gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de Lid-Staten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van richtlijn 1999/5/EG.]³

¹1. – Lid 3 toegevoegd bij art. 13 wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

²2. – Lid 4 toegevoegd bij art. 3 wet 30 juli 2013, *B.S.*, 23 augustus 2013; wijziging vernietigd bij arrest nr. 84/2015 Grondwettelijk Hof 11 juni 2015, *B.S.*, 11 augustus 2015

³3. – Lid 5 toegevoegd bij art. 3 wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° «Instituut»: het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie zoals bedoeld in artikel 13 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector;

2° «minister»: de ministers of staatssecretaris die bevoegd zijn voor de aangelegenheden die de elektronische communicatie betreffen als bedoeld in deze wet;

3° «elektronische-communicatienetwerk»: de ¹[...] transmissiesystemen en, in voorkomend geval, de schakel- of routeringsapparatuur en andere middelen ²[...], waaronder netwerkelementen die niet actief zijn, ²die het mogelijk maken signalen over te brengen via draad, radiogolven, optische of andere elektromagnetische middelen ³[waaronder satellietnetwerken, vaste (circuit- en pakketgeschakelde, met inbegrip van internet) en mobiele terrestrische netwerken, elektriciteitsnetten] ³, voorzover zij worden gebruikt voor de transmissie van andere signalen dan radio-omroep- en televisiesignalen;

4° «aanbieden van een elektronische-communicatienetwerk»: het bouwen, exploiteren, toezicht houden op of beschikbaar stellen van een elektronisch-communicatienetwerk;

5° «elektronische-communicatiedienst»: een gewoonlijk tegen vergoeding aangeboden dienst die geheel of hoofdzakelijk bestaat in het overbrengen, waaronder schakel- en routeringsverrichtingen, van signalen via elektronische-communicatienetwerken, met uitzondering van (a) de diensten

waarbij met behulp van elektronische-communicatienetwerken en -diensten overgebrachte inhoud wordt geleverd of inhoudelijk wordt gecontroleerd, met uitzondering van (b) de diensten van de informatiemaatschappij zoals omschreven in artikel 2 van de wet van 11 maart 2003 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, die niet geheel of hoofdzakelijk bestaan uit het overbrengen van signalen via elektronische-communicatienetwerken en met uitzondering van (c) radio-omroep en televisie;

6° «verkeersgegevens»: gegevens dat wordt verwerkt voor het overbrengen van communicatie over een elektronische-communicatienetwerk of voor het factureren van een dergelijke communicatie;

7° «locatiegegevens»: gegevens dat wordt verwerkt in een elektronische-communicatienetwerk ⁴[of door een elektronische-communicatiedienst] ⁴ waarmee de geografische positie van de eindapparatuur van een eindgebruiker van een voor het publiek beschikbare elektronische-communicatiedienst wordt weergegeven;

8° «dienst met verkeersgegevens»: een dienst die een bijzondere behandeling van de verkeersgegevens vereist die verder gaat dan wat strikt noodzakelijk is voor het versturen of aanrekenen van de communicatie;

9° «dienst met locatiegegevens»: een dienst die een bijzondere behandeling van de locatiegegevens vereist die verder gaat dan wat strikt noodzakelijk is voor het versturen of aanrekenen van de communicatie;

10° «openbaar elektronische-communicatienetwerk»: een elektronische-communicatienetwerk dat geheel of hoofdzakelijk wordt gebruikt om ⁵[voor het publiek beschikbare] ⁵ elektronische-communicatiediensten ⁶[...] ⁶ [aan te bieden ter ondersteuning van de overdracht van informatie tussen netwerkaansluitpunten] ⁷;

⁸[10/1° «elektronische-communicatienetwerk met hoge snelheid»: een elektronische-communicatienetwerk dat breedbandtoegangsdiens ten kan leveren met snelheden van minstens 30 Mbps];⁸

11° ⁹[«operator»: ieder persoon die onder de verplichting valt een kennisgeving te doen overeenkomstig artikel 9];⁹

12° «gebruiker»: een natuurlijke of rechtspersoon die gebruik maakt van of verzoekt om een openbare elektronische-communicatiedienst;

13° «eindgebruiker»: een gebruiker die geen openbaar elektronische-communicatienetwerk of openbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt;

14° «consument»: een natuurlijke persoon die gebruik maakt van of verzoekt om een openbare elektronische-communicatiedienst voor andere dan bedrijfs- of beroepsdoeleinden;

15° «abonnee»: een natuurlijke of rechtspersoon ¹⁰[...] ¹⁰ die gebruik maakt van een elektronische-communicatiedienst ingevolge een met een operator gesloten contract;

16° «netwerkaansluitpunt»: het fysieke punt waarop een eindgebruiker de toegang tot een openbaar elektronische-communicatienetwerk wordt geboden; in het geval van netwerken met schakelings- of routeringsfuncties wordt het netwerkaansluitpunt bepaald door middel van een specifiek netwerkadres ¹¹[dat met een abonneenummer of -naam kan zijn verbonden] ¹¹;

¹²[16/1° «toegangspunt»: een in of buiten het gebouw gelegen fysiek punt dat toegankelijk is voor operatoren,

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

Wet 13 juni 2005 - Elektronische communicatie (Art. 2)

waar het netwerk kan worden aangesloten op de voor hoge snelheid bestemde fysieke binnenhuisinfrastructuur;¹²

17° «bijbehorende faciliteiten»: de bij een elektronische-communicatienetwerk en/of een elektronische-communicatiedienst ¹³[bijbehorende, fysieke infrastructuren en andere faciliteiten of elementen]¹³ die het aanbieden van diensten via dat netwerk of die dienst mogelijk maken of ondersteunen ¹⁴[of het potentieel hiertoe bezitten en onder meer gebouwen of toegangen tot gebouwen, bekabeling van gebouwen, antennes, torens en andere ondersteunende constructies, kabelgoten, kabelbuizen, masten, mangaten en straatkasten omvatten]¹⁴;

¹⁵[17/1° «bijbehorende diensten»: de bij een elektronische-communicatienetwerk en/of een elektronische-communicatiedienst behorende diensten die het aanbieden van diensten via dat netwerk en/of die dienst mogelijk maken en/of ondersteunen of het potentieel hiertoe bezitten en onder meer nummervertaalsystemen of systemen met soortgelijke functies en voorwaardelijke-toegangssystemen alsmede andere diensten zoals identiteit-, locatie- en presentie-informatiediensten omvatten (met uitzondering van de diensten en systemen die uitsluitend voor radio-omroep en televisie worden gebruikt);¹⁵

¹⁶[17/2° «fysieke binnenhuisinfrastructuur»: elk element van een netwerk, zoals buizen, masten, kabelgoten, inspectieputten, mangaten, straatkasten, gebouwen of ingangen in gebouwen, antenne-installaties, torens en palen (buiten kabels, met inbegrip van ongebruikte glasvezels (dark fibre)), alsook installaties op de locatie van de eindgebruiker, met inbegrip van elementen die gemeenschappelijk eigendom zijn, die bestemd zijn om elementen van vaste of draadloze toegangsnetwerken onder te brengen zonder dat ze zelf een actief element van het netwerk worden, voor zover die netwerken elektronische-communicatiediensten kunnen leveren en het toegangspunt van het gebouw kunnen aansluiten op het aansluitpunt van het netwerk;]¹⁶

18° ¹⁷[«toegang»: het beschikbaar stellen aan een operator van faciliteiten en/of diensten onder uitdrukkelijke voorwaarden, hetzij op exclusieve hetzij op niet-exclusieve basis, met het oog op het aanbieden van elektronische-communicatiediensten ook als ze gebruikt worden voor het aanbieden van diensten voor de informatiemaatschappij. Deze term bestrijkt onder meer toegang tot netwerkelementen en verwante faciliteiten waarbij eventueel apparatuur kan worden verbonden met vaste of niet-vaste middelen (dit houdt met name toegang in tot het aansluitnet en tot faciliteiten en diensten die noodzakelijk zijn om diensten te kunnen aanbieden via het aansluitnet); toegang tot materiële infrastructuur waaronder gebouwen, kabelgoten en masten; toegang tot relevante programmatuursystemen waaronder operationele ondersteuningssystemen; toegang tot informatiesystemen of databases voor reservering, levering, bestelling, onderhouds- en herstelverzoeken en facturering; toegang tot nummervertaling of systemen met vergelijkbare functionaliteit; toegang tot vaste en mobiele netwerken, met name voor roaming; toegang tot virtuele netwerkdiensten;]¹⁷

19° «interconnectie»: een specifieke vorm van toegang die bestaat uit het fysiek en logisch verbinden van openbare elektronische-communicatienetwerken die door eenzelfde of een andere operator worden gebruikt om het de gebruikers mogelijk te maken met elkaar te communiceren, of toegang te hebben tot diensten die door een andere operator worden aangeboden;

20° «interface»: een netwerk aansluitpunt en/of een radio-interface en de bijbehorende technische specificaties;
21° ¹⁸[...]¹⁸

22° «openbare telefoondienst»: een dienst die voor het publiek beschikbaar is voor ¹⁹[rechtstreeks of onrechtstreeks]¹⁹ uitgaande en binnenkomende nationale en internationale gesprekken ²⁰[...] ²⁰ via een nummer of een aantal nummers in een nationaal of internationaal ²¹[telefoonnummerplan]²¹, ²²[...] ²²;

²³[22/1° «oproep»: door middel van een openbaar beschikbare elektronische-communicatiedienst tot stand gebrachte verbinding die tweewegsprak-communicatie mogelijk maakt;]²³

23° «aansluitnetwerk»: fysiek circuit dat het netwerk aansluitpunt verbindt ²⁴[met een verdeler]²⁴ of een soortgelijke voorziening in het ²⁵[vaste openbare elektronische-communicatienetwerk]²⁵;

24° ²⁶[«subnetwerk»: gedeelte van een aansluitnetwerk dat het netwerk aansluitpunt verbindt met een concentratiepunt of een ander bepaald tussenliggend aansluitpunt gelegen in het vaste openbare elektronische-communicatienetwerk;]²⁶

25° «volledig ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk»: het verlenen van toegang tot het aansluitnetwerk of het ²⁷[subnetwerk van een operator met een sterke machtspositie op een relevante markt]²⁷, waarbij toestemming wordt verleend voor het gebruik van ²⁸[de volledige capaciteit van netwerkinfrastructuur]²⁸;

26° «toegang tot binair debiet»: toegang die bestaat uit het verlenen van ²⁹[transportcapaciteit met de bijbehorende schakeling]²⁹ naar een gebruiker waarbij de toegangsleverancier de interface bij de gebruiker vastlegt;

27° «gedeelde toegang tot het aansluitnetwerk»: het verlenen van toegang tot het aansluitnetwerk of het ³⁰[subnetwerk van een operator met een sterke machtspositie op een relevante markt]³⁰, waarbij toestemming wordt verleend voor het gebruik van ³¹[een gespecificeerd deel van de capaciteit van de netwerkinfrastructuur, zoals een deel van de frequentie of iets gelijkwaardigs]³¹;

28° «ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk»: het verlenen van volledig ontbundelde toegang of gedeelde toegang tot het aansluitnetwerk, wat geen verandering behelst in de eigendom van het aansluitnetwerk;

29° «co-locatie»: het leveren van fysieke ruimte en technische faciliteiten, nodig om het installeren en aansluiten van apparatuur van een operator onder redelijke voorwaarden mogelijk te maken in het kader van een referentieaanbod;

³²[29/1° «kabelgoot»: omhulsel dat dient om glasvezel-, telefoon- en/of coaxkabels en/of netwerkfaciliteiten te laten passeren en te beschermen;]³²

30° «huurlijn»: elektronische-communicatiedienst bestaande uit de levering van communicatiefaciliteiten met behulp waarvan transparante transmissiecapaciteit tussen netwerk aansluitpunten wordt geboden, met uitzondering van de schakeling op aanvraag;

31° «radiogolven» of «hertzgolven»: elektromagnetische golven die zich in de ruimte voortplanten zonder kunstmatige geleider, en waarvan de frequentie onder 3.000 GHz ligt;

32° «radiofrequenties»: de frequenties van radiogolven;

33° «radiospectrum»: het geheel van de radiofrequenties;

³³[33/1° «spectrumtoewijzing»: de aanwijzing van een specifieke frequentieband voor gebruik door een of meer

soorten radiocommunicatiediensten, waar passend onder duidelijk omschreven voorwaarden;]³³

34° «radiocommunicatie»: elke overbrenging, door middel van radiogolven, van inlichtingen van alle aard, in het bijzonder van klanken, teksten, beelden, overeengekomen tekens, numerieke of analoge uitdrukkingen, seinen voor afstandsbediening, seinen bestemd voor de opsporing of voor de bepaling van de plaats of de beweging van voorwerpen³⁴[, met uitsluiting van de exclusieve transmissie van signalen van audiovisuele mediadiensten]³⁴;

35° «zendtoestel voor radiocommunicatie»: iedere generator van elektromagnetische trillingen gebouwd om radiocommunicatie uit te zenden;

36° «zend- en ontvangoestel voor radiocommunicatie»: iedere generator en ontvanger van elektromagnetische trillingen gebouwd om radiocommunicatie uit te zenden en te ontvangen;

37° «ontvangoestel voor radiocommunicatie»: iedere ontvanger van elektromagnetische trillingen gebouwd om radiocommunicatie te ontvangen³⁵[...]³⁵;

38° «radiostation»: het geheel samengesteld uit een zendtoestel, een zend- en ontvangoestel of een ontvangoestel voor radiocommunicatie, de ermee verbonden antennes alsook alle onderdelen die nodig zijn om het geheel te laten functioneren;

³⁶[38/1° «radiocommunicatienetwerk»: eenheid gevormd door een aantal radiocommunicatiestations die met elkaar kunnen communiceren binnen de grenzen van een vergunning of een gebruiksrecht;]³⁶

39° «schadelijke storing»: storing die het functioneren van een radionavigatiedienst of van andere veiligheidsdiensten in gevaar brengt, of die een overeenkomstig de van toepassing zijnde voorschriften werkende radiocommunicatiedienst³⁷[, dienst voor de verstrekking van audiovisuele mediadiensten]³⁷ of elektronische-communicatiedienst ernstig³⁸[verslechtert]³⁸, hindert of herhaaldelijk onderbreekt;

40° «versleuteling»: alle diensten die de beginselen, middelen en methodes voor de omzetting van gegevens aanwenden met de bedoeling de semantische inhoud ervan te verbergen, de authenticiteit ervan vast te stellen, te verhinderen dat zij onopgemerkt worden gewijzigd, te verhinderen dat zij worden verworpen en te verhinderen dat zij zonder toestemming worden gebruikt;

41° «eindapparatuur»: een product of een relevant onderdeel ervan dat elektronische communicatie mogelijk maakt en dat bedoeld is voor directe of indirecte aansluiting op de interfaces van een openbaar elektronische-communicatienetwerk;

42° ³⁹[«radioapparatuur»: elektrisch of elektronisch product dat doelbewust radiogolven uitzendt en/of ontvangt ten behoeve van radiocommunicatie⁴⁰[, verstrekking van audiovisuele mediadiensten]⁴⁰ en/of radiodeterminatie, of elektrisch of elektronisch product dat moet worden aangevuld met een accessoire, zoals een antenne, om doelbewust radiogolven te kunnen uitzenden en/of ontvangen ten behoeve van radiocommunicatie⁴⁰[, verstrekking van audiovisuele mediadiensten]⁴⁰ en/of radiodeterminatie;]³⁹

43° «apparatuur»: alle producten die als radioapparatuur of als eindapparatuur, of als beide fungeren;

44° «technische specificatie»: de omschrijving van de kenmerken van alle elektronische-communicatiediensten die via het netwerkaansluitpunt of de radiointerface verstrekt worden;

45° «nummeringsruimte»: het geheel van nummers, adressen en namen die aangewend worden om operatoren of gebruikers te identificeren;

46° «geografisch nummer»: een nummer van het nationale ⁴¹[telefoonnummerplan]⁴¹ waarvan een deel van de cijferstructuur een geografische betekenis heeft die wordt gebruikt voor het routeren van gesprekken naar de fysieke locatie van het netwerkaansluitpunt;

47° «niet-geografisch nummer»: een nummer van het nationale ⁴²[telefoonnummerplan]⁴² dat geen geografisch nummer is; het betreft hier onder meer nummers voor mobiele oproepen, nummers die gratis zijn voor de oproepers en betaalnummers;

48° «nummeroverdraagbaarheid»: de faciliteit die het de abonnees ⁴³[...] ⁴³ mogelijk maakt hun ⁴⁴[nationale telefoonnummer]⁴⁴ te behouden, ongeacht de operator ⁴⁵[die de dienst levert]⁴⁵, binnen een welbepaald geografisch gebied in geval van een geografisch ⁴⁴[nationale telefoonnummer]⁴⁴ en op ongeacht welke locatie in geval van andere dan geografische ⁴⁴[nationale telefoonnummers]⁴⁴, de faciliteit omvat niet de mogelijkheid om het ⁴⁴[nationale telefoonnummer]⁴⁴ te behouden tussen een operator van openbare telefoondiensten aangeboden op een vaste locatie en een operator van openbare telefoondiensten aangeboden op een mobiel elektronisch communicatienetwerk;

⁴⁶[48/1° «Internetdomeinnaamregistreerbureau»: een entiteit die een register van domeinnamen bijhoudt en die een systeem uitbaat zodat deze domeinnamen kunnen worden gebruikt om toegang te krijgen tot Internetprotocol-adressen of andere informatie via het Internet;]⁴⁶

⁴⁷[48/2° «universele dienst»: het minimumpakket van diensten als gedefinieerd in artikel 68 van een bepaalde kwaliteit dat voor alle gebruikers, ongeacht hun geografische locatie, beschikbaar is voor een in het licht van specifieke nationale omstandigheden betaalbare prijs;]⁴⁷

49° «telefoongids»: boek, lijst of bestand dat of die hoofdzakelijk of uitsluitend gegevens bevat over de abonnees van een openbare telefoondienst en die beschikbaar wordt gesteld voor het publiek om uitsluitend of hoofdzakelijk de oproepnummers van de eindgebruikers te kunnen identificeren;

50° «openbare telefoon»: een voor publiek gebruik beschikbaar telefoontoestel;

51° «antenne»: een onderdeel van een apparaat of radiostation voor het uitstralen en/of opvangen van radiogolven;

52° «basisstation»: een radiostation van een elektronische-communicatienetwerk opgesteld en gebruikt op een bepaalde plaats en bestemd voor radiodekking van een gegeven geografische zone;

53° «steun»: structuur waarop antennes van basisstations kunnen worden geplaatst;

54° «antennesite»: geheel van constructies dat ten minste één steun, één antenne en lokalen omvat voor de elektrische en elektronische apparatuur, dat de installatie en de exploitatie van een of meer basisstations mogelijk maakt;

55° «nationale raming»: de mogelijkheid voor een operator om zijn klanten in staat te stellen in hetzelfde land toegang te krijgen tot de basisdiensten die verstrekt worden door een andere operator van een mobiel communicatienetwerk;

56° «identificatie van de lijn»: nummer, teken of geheel van tekens dat aan een abonnee, eindgebruiker, gebruiker of eindapparaat is toegewezen, waarmee deze door andere abonnees, eindgebruikers of gebruikers van openbare

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

Wet 13 juni 2005 - Elektronische communicatie (Art. 2)

elektronische-communicatienetwerken of -diensten kan worden bereikt;

57° «identificatie van de oproeper»: elk gegeven, rechtstreeks of onrechtstreeks beschikbaar, in de netwerken en diensten van een operator, dat het oproepnummer van het eindapparaat, de naam van de abonnee en de plaats waar het eindtoestel zich bevindt op het ogenblik van de oproep bepaalt;

58° ▶⁴⁸ «nooddienst»: elke overheidsdienst of dienst van openbaar nut zoals geveerd in artikel 107, § 1, eerste lid, of vastgesteld door de Koning overeenkomstig artikel 107, § 1, tweede lid, 1°; ⁴⁸

59° «noodnummer»: oproepnummer van een nooddienst, bepaald overeenkomstig de procedure in artikel 107, § 1, tweede lid, 2°; ⁴⁹ van deze wet;

60° «noodoproep»: een oproep naar een noodnummer in het kader van de verlening van bijstand of hulp;

61° «beheerscentrale van noodoproepen»: de plaats waar noodoproepen naar een nooddienst binnen een werkingsgebied worden beheerd, hierna «beheerscentrale» genoemd;

62° «werkingsgebied van een beheerscentrale»: geografisch gebied waarvoor de beheerscentrale alle oproepen naar de nooddienst beheert, hierna «werkingsgebied» genoemd;

63° «erkend revisor»: bedrijfsrevisor ingeschreven op de rol van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren;

64° «ziekenhuizen»: de instellingen voor gezondheidszorg zoals bepaald in artikel 2 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987;

65° «scholen»: alle instellingen van het ▶⁵⁰ [lager], ⁵⁰ secundair of hoger onderwijs die behoren tot het net van een Gemeenschap, van een provincie, van een gemeente of tot een vrij gesubsidieerd net;

66° «openbare bibliotheken»: elke bibliotheek erkend door de federale Staat of door een Gemeenschap;

▶⁵¹ [67° «openbaar bureau voor elektronische communicatie»: voor het publiek toegankelijke ruimte of inrichting voor de tijdelijke beschikbaarstelling van eindapparatuur waarmee tegen betaling een elektronische-communicatienetwerk of -dienst ter plaatse kan worden gebruikt zonder contractuele betrekking met de leverancier van het netwerk of de dienst;] ⁵¹

▶⁵² [68° «inbreuk in verband met persoonsgegevens»: een inbreuk op de beveiliging die resulteert in een accidentele of onwettige vernietiging, verlies, wijziging, niet-geautoriseerde vrijgave van of toegang tot persoonsgegevens die zijn verstuurd, opgeslagen of anderszins verwerkt in verband met de levering van een openbare elektronische-communicatiedienst in de Gemeenschap;] ⁵²

▶⁵³ [69° «ENISA»: Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging opgericht door Verordening (EG) nr. 460/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot oprichting van het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging;] ⁵³

▶⁵⁴ [70° «BEREC»: Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie opgericht door Verordening (EG) nr. 1211/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC) en het Bureau;] ⁵⁴

▶⁵⁵ [71° «Bureau»: Bureau van BEREC opgericht door artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1211/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende in-

stanties voor elektronische communicatie (BEREC) en het Bureau;] ⁵⁵

▶⁵⁶ [72° «prioritair gebruiker»: gebruiker van elektronische-communicatiediensten of -netwerken die door de taken die hij uitoefent of zijn activiteiten een door de overheden erkende belangrijke maatschappelijke functie heeft en die door een gebrek aan toegang tot elektronische-communicatiediensten of -netwerken niet meer in staat is zijn taken of activiteiten adequaat uit te voeren wat tot een toestand kan leiden die de openbare veiligheid, of de civiele veiligheid en de civiele bescherming, of de civiele verdediging, of de crisisplanning, of de veiligheid of de bescherming van het economische en wetenschappelijke potentieel van het land, kan schaden;] ⁵⁶

▶⁵⁷ [73° «M2M»: een communicatietechnologie waarbij de gegevens automatisch worden overgezonden tussen de apparatuur en de toepassingen, al dan niet met weinig menselijke interactie;] ⁵⁷

74° ▶⁵⁸ [«Oproepzorging zonder resultaat»: een communicatie waarbij een oproep wel tot een verbinding heeft geleid, maar onbeantwoord is gebleven of via het netwerkbeheer is beantwoord;] ⁵⁸

▶⁵⁹ [75° «radiodeterminatie»: het vaststellen van de positie, snelheid en/of andere kenmerken van een object of het verkrijgen van informatie over deze parameters door middel van de voortplantingseigenschappen van radiogolven;] ⁵⁹

▶⁶⁰ [76° «op de markt aanbieden»: het in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, verstreken van radioapparatuur met het oog op distributie, consumptie of gebruik op de markt van de Unie;] ⁶⁰

▶⁶¹ [77° «in de handel brengen»: het voor het eerst in de Unie op de markt aanbieden van radioapparatuur;] ⁶¹

▶⁶² [78° «ingebruikneming»: het eerste gebruik van radioapparatuur in de Unie door de eindgebruiker ervan;] ⁶²

▶⁶³ [79° «fabrikant»: natuurlijke of rechtspersoon die radioapparatuur vervaardigt of laat ontwerpen of vervaardigen, en deze apparatuur onder zijn naam of merknaam verhandelt;] ⁶³

▶⁶⁴ [80° «invoerder»: in de Europese Unie gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die radioapparatuur uit een derde land in de Europese Unie in de handel brengt;] ⁶⁴

▶⁶⁵ [81° «distributeur»: natuurlijke of rechtspersoon in de toeleveringsketen, verschillend van de fabrikant of de invoerder, die radioapparatuur op de markt aanbiedt;] ⁶⁵

▶⁶⁶ [82° «terugroepen»: maatregel waarmee wordt beoogd radioapparatuur te doen terugkeren die al aan de eindgebruiker ter beschikking is gesteld;] ⁶⁶

▶⁶⁷ [83° «uit de handel nemen»: maatregel waarmee wordt beoogd te voorkomen dat radioapparatuur die zich in de toeleveringsketen bevindt, op de markt wordt aangeboden;] ⁶⁷

▶⁶⁸ [84° «radio-interface»: specificatie van het gereguleerd gebruik van het radiospectrum;] ⁶⁸

▶⁶⁹ [85° «dienstenaanbieder»: persoon wiens dienst of inhoud geleverd via een elektronische-communicatienetwerk door een operator aan de eindgebruiker in rekening wordt gebracht;] ⁶⁹

▶⁷⁰ [86° «faciliterende operator»: operator die nummers of andere middelen ter beschikking stelt van een dienstenaanbieder, zodat deze een vergoeding voor zijn dienst of inhoud kan laten invorderen via facturatie door een operator of aanrekening op een voorafbetaalde kaart van een operator.] ⁷⁰ ▼⁷¹

▶1. – 3° gewijzigd bij art. 14, 1°, a), wet 10 juli 2012, B.S., 25 juli 2012, err., B.S., 20 september 2012

- 2. – 3° gewijzigd bij art. 14, 1°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 3. – 3° gewijzigd bij art. 14, 1°, c), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 4. – 7° gewijzigd bij art. 14, 2°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 5. – 10° gewijzigd bij art. 14, 3°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 6. – 10° gewijzigd bij art. 14, 3°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 7. – 10° aangevuld bij art. 14, 3°, c), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 8. – 10/1° ingevoegd bij art. 7, 1°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- 9. – 11° laatst vervangen bij art. 2, a), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- 10. – 15° gewijzigd bij art. 14, 4°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 11. – 16° aangevuld bij art. 14, 5°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 12. – 16/1° ingevoegd bij art. 7, 2°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- 13. – 17° gewijzigd bij art. 14, 6°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 14. – 17° aangevuld bij art. 14, 6°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 15. – 17/1° ingevoegd bij art. 14, 7°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 16. – 17/2° ingevoegd bij art. 7, 3°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- 17. – 18° vervangen bij art. 14, 8°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 18. – 21° opgeheven bij art. 14, 9°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 19. – 22° gewijzigd bij art. 14, 10°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 20. – 22° gewijzigd bij art. 10 wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014
- 21. – 22° gewijzigd bij art. 14, 10°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 22. – 22° gewijzigd bij art. 14, 10°, c), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 23. – 22/1° ingevoegd bij art. 14, 11°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 24. – 23° gewijzigd bij art. 14, 12°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 25. – 23° gewijzigd bij art. 14, 12°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 26. – 24° vervangen bij art. 14, 13°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 27. – 25° gewijzigd bij art. 14, 14°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 28. – 25° gewijzigd bij art. 14, 14°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 29. – 26° gewijzigd bij art. 14, 15°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 30. – 27° gewijzigd bij art. 14, 16°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 31. – 27° gewijzigd bij art. 14, 16°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 32. – 29/1° ingevoegd bij art. 14, 17°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 33. – 33/1° ingevoegd bij art. 14, 18°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 34. – 34° aangevuld bij art. 7, 4°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- 35. – 37° gewijzigd bij art. 4, a), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 36. – 38/1° ingevoegd bij art. 7, 5°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- 37. – 39° gewijzigd bij art. 7, 6°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- 38. – 39° gewijzigd bij art. 14, 19°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 39. – 42° vervangen bij art. 4, b), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 40. – 42° gewijzigd bij art. 7, 7°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- 41. – 46° gewijzigd bij art. 14, 20°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 42. – 47° gewijzigd bij art. 14, 21°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 43. – 48° gewijzigd bij art. 14, 22°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 44. – 48° gewijzigd bij art. 14, 22°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 45. – 48° gewijzigd bij art. 14, 22°, c), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 46. – 48/1° ingevoegd bij art. 14, 23°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 47. – 48/2° ingevoegd bij art. 14, 24°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 48. – 58° vervangen bij art. 8, 1°, wet 18 mei 2009, *B.S.*, 4 juni 2009
- 49. – 59° gewijzigd bij art. 8, 2°, wet 18 mei 2009, *B.S.*, 4 juni 2009
- 50. – 65° gewijzigd bij art. 8, 3°, wet 18 mei 2009, *B.S.*, 4 juni 2009
- 51. – 67° toegevoegd bij art. 91 wet 20 juli 2006, *B.S.*, 28 juli 2006
- 52. – 68° toegevoegd bij art. 14, 25°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 53. – 69° toegevoegd bij art. 14, 26°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 54. – 70° toegevoegd bij art. 14, 27°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 55. – 71° toegevoegd bij art. 14, 28°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 56. – 72° toegevoegd bij art. 14, 29°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 57. – 73° toegevoegd bij art. 14, 30°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012
- 58. – 74°, na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 2, b), wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016
- 59. – 75° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 60. – 76° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 61. – 77° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 62. – 78° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 63. – 79° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 64. – 80° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 65. – 81° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 66. – 82° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 67. – 83° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 68. – 84° toegevoegd bij art. 4, c), wet 18 december 2015, *B.S.*, 15 januari 2016, inwerkingtreding: 13 juni 2016 (art. 12)
- 69. – 85° toegevoegd bij art. 7, 8°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- 70. – 86° toegevoegd bij art. 7, 9°, wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017
- ◻71. – Het proportionaliteitsbeginsel, dat eigen is aan elke bevoegdheidsuitoefening, impliceert dat de nationale wetgever de bevoegdheid van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie niet eenzijdig mag regelen wanneer de bevoegdheden van de federale Staat en de Gemeenschappen elkaar als gevolg van de technologische evolutie dermate overlappen dat ze enkel nog door onderlinge samenwerking kunnen worden uitgeoefend (Cass., 4 maart 2013, C.11.0141.F).
- Art. 3.** De levering van elektronische-communicatienetwerken en -diensten is vrij, onder voorbehoud van de voorwaarden die door of krachtens de wet worden vastgesteld.
- Art. 4. § 1.** Wanneer de openbare orde of de verdediging van het Rijk dit eisen, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, gedurende de termijn die Hij vaststelt geheel of gedeeltelijk verbieden:
- 1° elektronische-communicatienetwerken of -diensten aan te bieden;
- 2° apparatuur te houden of te gebruiken.
- De Koning mag terzake alle maatregelen voorschrijven die Hij nuttig acht, inzonderheid de uitrustingen onder sekwestreer doen plaatsen of op een bepaalde plaats doen deponeren.
- De in dit artikel bedoelde maatregelen geven geen aanleiding tot de toekenning van enige vergoeding.
- § 2. In geval van een uitzonderlijke situatie die ofwel de buitendienststelling, ofwel een overbelasting van de burgerlijke of militaire elektronische-communicatiemiddelen

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

Wet 13 juni 2005 - Elektronische communicatie (Art. 4/1)

tot gevolg heeft, die de normale werking ervan verhindert, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bij wijze van noodmaatregel iedere maatregel nemen die Hij nodig acht, met inbegrip van de volledige of gedeeltelijke opeising van de transmissiecapaciteit van de operatoren om die in te zetten voor het gebruik van nationale prioritaire diensten of oproepnummers. Indien die opeising een door Hemzelf vastgestelde duur overschrijdt, kan de Koning de nadere regels bepalen voor de eventuele schadeloosstelling van die opeising.

►¹[Art. 4/1. § 1. De operatoren verlenen voorrang voor toegang, in de opgegeven volgorde, tot hun netwerken en diensten aan:

1° de nooddiensten;

2° de prioritaire gebruikers waarvan de lijst na advies van het Instituut door de Koning wordt bepaald.

De Koning bepaalt de voorrang van toegang tussen de prioritaire gebruikers, in voorkomend geval per groep van gebruikers.

De Koning bepaalt de termijn waarbinnen de operatoren de overeenkomstig dit artikel genomen maatregelen ten uitvoer moeten brengen.

§ 2. De Koning bepaalt de elektronische-communicatiediensten die de operatoren bij voorrang leveren in geval van verzadiging of overbelasting van hun netwerken. Te dien einde kan de Koning de door de operatoren te volgen regels of de uit te voeren maatregelen, of beide, opleggen.¹

►¹ - Ingevoegd bij art. 15 wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

HOOFDSTUK III

BESCHERMING VAN DE EINDGEBRUIKERS

Afdeling 2

Geheimhouding van de communicatie, verwerking van de gegevens en bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Art. 122. § 1. De operatoren verwijderen de verkeersgegevens met betrekking tot abonnees of eindgebruikers uit hun verkeersgegevens of maken deze gegevens anoniem, zodra zij niet langer nodig zijn voor de transmissie van de communicatie.

Het eerste lid is van toepassing onverminderd de naleving van de door of krachtens de wet vastgestelde verplichtingen inzake samenwerking met:

1° de autoriteiten die bevoegd zijn voor het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten;

2° de ombudsdienst voor telecommunicatie voor het onderzoek naar de identiteit van elke persoon die kwaadwillig gebruik heeft gemaakt van een elektronische-communicatienetwerk of -dienst;

►¹[3° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in het kader van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.]¹

§ 2. In afwijking van § 1 en met als enig doel de facturering van abonnees of het doen van interconnectiebetalingen, verwerken en slaan de operatoren de volgende gegevens op:

1° de identificatie van de oproeplijn;

2° het adres van de abonnee en van de plaats van de aansluiting, alsook het soort eindapparatuur;

3° het totale aantal voor de berekeningsperiode aan te rekenen eenheden;

4° de identificatie van de opgeroepen lijn;

5° het type, het tijdstip van aanvang en de duur van de oproep of de verzonden hoeveelheid gegevens;

6° de datum van de verbinding of van de dienst;

7° andere gegevens betreffende betalingen, zoals vooruitbetaling, betaling in termijnen, afsluitingen en aanmaningen.

Onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens stelt de operator de abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker waarop de gegevens betrekking hebben, voorafgaand aan de verwerking in kennis van:

1° de soorten verkeersgegevens die worden verwerkt;

2° de precieze doeleinden van de verwerking;

3° de duur van de verwerking.

De verwerking van de gegevens opgesomd in het eerste lid, is slechts toegestaan tot het einde van de periode van de betwisting van de factuur of tot het einde van de periode waarin de betaling gerechtelijk kan worden afgedwongen.

§ 3. In afwijking van § 1 en met als enig doel de marketing te verzorgen van de eigen elektronische-communicatiediensten ►²[het gebruikspatroon bedoeld in artikel 110, § 4, eerste lid, artikel 110/1 en artikel 111, § 3, tweede lid, op te stellen,]² of diensten met verkeersgegevens of locatiegegevens te leveren, mogen de operatoren de in § 1 bedoelde gegevens slechts verwerken onder de volgende voorwaarden:

1° de operator stelt de abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker waarop de gegevens betrekking hebben, voorafgaand aan het verkrijgen van diens toestemming voor de verwerking, in kennis van:

a) de soorten verkeersgegevens die worden verwerkt;

b) de precieze doeleinden van de verwerking;

c) de duur van verwerking;

2° de abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker, heeft voorafgaand aan de verwerking zijn toestemming gegeven voor de verwerking.

Onder toestemming voor de verwerking in de zin van dit artikel wordt verstaan de vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene of zijn wettelijke vertegenwoordiger aanvaardt dat verkeersgegevens die op hem betrekking hebben worden verwerkt;

3° de betrokken operator biedt zijn abonnees of eindgebruikers gratis de mogelijkheid om op eenvoudige wijze de gegeven toestemming in te trekken;

4° de verwerking van de betrokken gegevens blijft beperkt tot de handelingen en de duur die nodig zijn voor de levering van de betrokken dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens ►³[voor het opstellen van het gebruikspatroon bedoeld in artikel 110, § 4, eerste lid, artikel 110/1 en artikel 111, § 3, tweede lid,]³ of voor de marketingactie in kwestie.

Deze voorwaarden zijn van toepassing onverminderd de bijkomende voorwaarden die voortvloeien uit de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 4. In afwijking van § 1 kunnen de gegevens worden verwerkt om eventuele fraude op te sporen.

De gegevens worden ingeval van strafbaar feit aan de bevoegde autoriteiten meegedeeld.

§ 5. De gegevens vermeld in dit artikel mogen alleen worden verwerkt door personen die in opdracht van de operator belast zijn met de facturering of het beheer van het verkeer, de behandeling van verzoeken om inlichtingen

van klanten, de opsporing van fraude, de marketing van de eigen elektronische-communicatiediensten of de levering van diensten met verkeersgegevens of locatiegegevens.

De verwerking is beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om die activiteiten te verrichten.

§ 6. Het Instituut, de ¹[Belgische Mededingingsautoriteit]⁴, de rechtcolleges van de rechterlijke orde en de Raad van State kunnen in het kader van hun bevoegdheden in kennis worden gesteld van de relevante verkeers- en rekeninggegevens met het oog op het beslechten van geschillen, waaronder geschillen met betrekking tot interconnectie en facturering.

►1. – § 1, 3°, ingevoegd bij art. 32 wet 4 februari 2010, *B.S.*, 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

►2. – § 3, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 33, 1°, wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►3. – § 3, lid 1, 4°, gewijzigd bij art. 33, 2°, wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►4. – § 6 gewijzigd bij art. 20, lid 1, wet 3 april 2013, *B.S.*, 26 april 2013, *err.*, *B.S.*, 16 februari 2015, inwerkingtreding: 6 september 2013 (art. 1 K.B. 30 augustus 2013, *B.S.*, 6 september 2013)

Art. 123. § 1. Onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens mogen de operatoren van mobiele netwerken locatiegegevens die betrekking hebben op een abonnee of een eindgebruiker slechts verwerken wanneer zij anoniem gemaakt zijn of wanneer de verwerking past in het kader van de levering van een dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens.

§ 2. De verwerking in het kader van de levering van een dienst gebaseerd op verkeersgegevens of locatiegegevens is onderworpen aan de volgende voorwaarden:

1° de operator stelt de abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker waarop de gegevens betrekking hebben, voorafgaand aan het verkrijgen van diens toestemming voor de verwerking in kennis van:

- a) de soorten locatiegegevens die worden verwerkt;
  - b) de precieze doeleinden van de verwerking;
  - c) de duur van de verwerking;
  - d) de eventuele derden waaraan deze gegevens zullen worden doorgegeven;
  - e) de mogelijkheid om te allen tijde de gegeven toestemming voor de verwerking definitief of tijdelijk in te trekken;
- 2° de abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker, heeft voorafgaand aan de verwerking zijn toestemming gegeven voor de verwerking.

Onder toestemming voor de verwerking in de zin van dit artikel wordt verstaan de vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene of zijn wettelijke vertegenwoordiger aanvaardt dat locatiegegevens die op hem betrekking hebben worden verwerkt;

3° de verwerking van de betrokken gegevens blijft beperkt tot de handelingen en de duur die nodig zijn voor de levering van de betrokken dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens;

4° de betrokken operator biedt zijn abonnees of eindgebruikers gratis de mogelijkheid om te allen tijde op eenvoudige wijze de gegeven toestemming, definitief of tijdelijk, in te trekken.

§ 4. De gegevens vermeld in dit artikel mogen alleen worden verwerkt door personen die werkzaam zijn in opdracht van de operator of de derde die de dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens levert. ¹

De verwerking is beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om de betrokken dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens aan te kunnen bieden.

§ 5. ¹[In geval van een noodoproep naar de beheercentrales van ²[de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden]³, heffen de operatoren in zoverre dit technisch mogelijk is, ⁴[met als doel de behandeling van de noodoproep door de betrokken beheercentrales mogelijk te maken]⁴, de tijdelijke weigering of het ontbreken van toestemming van de abonnee of de eindgebruiker betreffende de verwerking van lokalisatiegegevens per afzonderlijke, oproepende lijn, op. Die opheffing is gratis.]²

1. – §-nummering conform *B.S.*; *B.S.* vermeldt geen § 3
- 2. – § 5 vervangen bij art. 185 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007
- 3. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 27, 1°, wet 18 mei 2009, *B.S.*, 4 juni 2009
- 4. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 27, 2°, wet 18 mei 2009, *B.S.*, 4 juni 2009

Art. 124. Indien men daartoe geen toestemming heeft gekregen van alle andere, direct of indirect betrokken personen, mag niemand:

1° met opzet kennis nemen van het bestaan van informatie van alle aard die via elektronische weg is verstuurd en die niet persoonlijk voor hem bestemd is;

2° met opzet de personen identificeren die bij de overzending van de informatie en de inhoud ervan betrokken zijn;

3° onverminderd de toepassing van de artikelen 122 en 123, met opzet kennis nemen van gegevens inzake elektronische communicatie en met betrekking tot een andere persoon;

4° de informatie, identificatie of gegevens die met of zonder opzet werden verkregen, wijzigen, schrappen, kenbaar maken, opslaan of er enig gebruik van maken.

Art. 125. § 1. De bepalingen van artikel 124 van deze wet en de artikelen 259*bis* en 314*bis* van het Strafwetboek zijn niet van toepassing:

1° wanneer de wet het stellen van de bedoelde handelingen toestaat of oplegt;

2° wanneer de bedoelde handelingen worden gesteld met als enig doel de goede werking van het netwerk na te gaan en de goede uitvoering van een elektronische-communicatiedienst te garanderen;

3° wanneer de handelingen worden gesteld om de interventie van hulp- en nooddiensten mogelijk te maken die antwoorden op aan hen gerichte verzoeken om hulp;

4° wanneer de handelingen door het Instituut worden gesteld ¹[op bevel van de onderzoeksrechter²], van de procureur des Konings, op verzoek van het diensthoofd bedoeld in artikel 3, 8°, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst,² en/of¹ in het kader van zijn algemene opdracht inzake toezicht en controle;

5° wanneer de handelingen door de ombudsdienst voor telecommunicatie of op zijn verzoek worden gesteld in het kader van zijn wettelijke onderzoeksopdrachten ³[en niet het af luisteren van communicaties betreffen]³;

⁴[5°/1 wanneer de handelingen worden uitgevoerd door de ambtenaren die zijn gemachtigd door de Minister die de economie onder zijn bevoegdheden heeft, in het kader van hun wettelijke bevoegdheden tot opsporing en niet het af luisteren van communicaties betreffen;]⁴

⁵[5°/2 wanneer de handelingen door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of zijn secretariaat of op verzoek van één van hen worden gesteld in het kader van

hun wettelijke onderzoeksopdrachten en niet het afluisteren van communicaties betreffen;⁵

6° wanneer de handelingen worden gesteld met als enig doel de eindgebruiker diensten aan te bieden die erin bestaan het ontvangen van ongewenste elektronische communicatie te verhinderen, mits hiertoe de nodige toestemming werd verkregen van de eindgebruiker.

§ 2. ⁶[...]⁶

►1. – § 1, 4°, gewijzigd bij art. 88, 1°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

►2. – § 1, 4°, gewijzigd bij art. 34 wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►3. – § 1, 5°, aangevuld bij art. 88, 2°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

►4. – § 1, 5°/1, ingevoegd bij art. 88, 3°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

►5. – § 1, 5°/2, ingevoegd bij art. 88, 3°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

►6. – § 2 opgeheven bij art. 3 wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►1[Art. 126. § 1. Onverminderd de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, dienen de aanbieders aan het publiek van telefoniediensten, via internet inbegrepen, van internettoegang, van e-mail via het internet, de operatoren die openbare elektronische communicatienetwerken aanbieden, alsook de operatoren die een van deze diensten verstrekken, de in paragraaf 3 bedoelde gegevens die door hen worden gegenereerd of verwerkt in het kader van de verstrekking van de betrokken communicatiediensten, te bewaren.

Dit artikel heeft geen betrekking op de inhoud van de communicatie.

De verplichting om de in paragraaf 3 bedoelde gegevens te bewaren, is ook van toepassing op oproepingen zonder resultaat, voor zover die gegevens in verband met de aanbidding van de bedoelde communicatiediensten:

1° wat de telefoniegegevens betreft, worden gegenereerd of verwerkt door de operatoren van openbare elektronische-communicatiediensten of van een openbaar netwerk voor elektronische communicatie; of

2° wat de internetgegevens betreft, door deze aanbieders worden gelogd.

§ 2. Enkel de volgende overheden mogen op eenvoudig verzoek van de in paragraaf 1, eerste lid, bedoelde aanbieders en operatoren gegevens ontvangen die worden bewaard krachtens dit artikel om de doeleinden en volgens de hieronder opgesomde voorwaarden:

1° de gerechtelijke autoriteiten, met het oog op het opsporen, het onderzoek en de vervolging van inbreuken, voor de uitvoering van de in de artikelen 46bis en 88bis van het Wetboek van strafvordering beoogde maatregelen en volgens de voorwaarden bepaald in die artikelen;

2° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, teneinde de inlichtingenopdrachten met inzet van de methoden voor het vergaren van gegevens zoals bedoeld in de artikelen 16/2, 18/7 en 18/8 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten te vervullen en volgens de voorwaarden vastgelegd in die wet;

3° elke officier van gerechtelijke politie van het Instituut, met het oog op het opsporen, het onderzoek en de vervolging van inbreuken op de artikelen 114, 124 en dit artikel;

4° de hulpdiensten die hulp ter plaatse bieden, wanneer ze naar aanleiding van een noodoproep, van de betrokken aanbieder of operator niet de identificatiegegevens van de oproeper ontvangen met behulp van de databank beoogd

in artikel 107, § 2, derde lid, of onvolledige of onjuiste gegevens krijgen. Enkel de identificatiegegevens van de oproeper mogen worden gevraagd en uiterlijk binnen 24 uur na de oproep;

5° de officier van gerechtelijke politie van de Cel Vermiste Personen van de federale politie, in het kader van zijn opdracht tot het verlenen van hulp aan personen in nood, opsporing van personen van wie de verdwijning onrustwekkend is en wanneer er ernstige vermoedens of aanwijzingen bestaan dat de fysieke integriteit van de vermiste persoon in onmiddellijk gevaar is. Enkel de gegevens die zijn beoogd in paragraaf 3, eerste en tweede lid, met betrekking tot de vermiste persoon en bewaard gedurende de 48 uur voorafgaand aan het verzoek om de gegevens te krijgen, mogen worden gevraagd aan de operator of de aanbieder in kwestie via een door de Koning aangewezen politiedienst;

6° de Ombudsdienst voor telecommunicatie, met het oog op de identificatie van de persoon die kwaadwillig gebruik heeft gemaakt van een elektronische-communicatienetwerk of -dienst, conform de voorwaarden beoogd in artikel 43bis, § 3, 7°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven. Enkel de identificatiegegevens mogen worden gevraagd;

►2[7° de auditeur, of, in zijn afwezigheid, de adjunct-auditeur, van de FSMA, voor de doeleinden en volgens de regels bepaald in de artikelen 81, 82, 2° en 84, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.]²

De aanbieders en operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, zorgen ervoor dat de in paragraaf 3 bedoelde gegevens onbeperkt toegankelijk zijn vanuit België en dat deze gegevens, en alle andere daarmee verband houdende vereiste informatie onverwijld en uitsluitend aan de in deze paragraaf bedoelde autoriteiten kunnen worden meegegeed.

Onverminderd andere wettelijke voorschriften mogen de aanbieders en operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, de krachtens paragraaf 3 bewaarde gegevens niet gebruiken voor andere doeleinden.

§ 3. De gegevens ter identificatie van de gebruiker of de abonnee en de communicatiemiddelen, met uitzondering van de gegevens waarin het tweede en derde lid specifiek voorzien, worden gedurende twaalf maanden bewaard vanaf de datum waarop communicatie voor de laatste maal mogelijk is via de gebruikte dienst.

De gegevens met betrekking tot de toegang tot en de verbinding van de eindapparatuur met het netwerk en met de dienst en met betrekking tot de plaats van die apparatuur, inclusief het netwerkaansluitpunt, worden bewaard gedurende twaalf maanden, vanaf de datum van de communicatie.

De communicatiegegevens, met uitzondering van de inhoud, met inbegrip van hun herkomst en hun bestemming, worden gedurende twaalf maanden bewaard vanaf de datum van de communicatie.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van de Minister van Justitie en van de minister, en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de te bewaren gegevens per type van categorie bedoeld in het eerste tot derde lid alsook de vereisten waaraan deze gegevens moeten beantwoorden.

§ 4. Wat betreft de bewaring van de gegevens bedoeld in paragraaf 3, dienen de aanbieders en operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid:

1° te garanderen dat de bewaarde gegevens dezelfde kwaliteit hebben en onderworpen worden aan dezelfde beveiligings- en beschermingsmaatregelen als de gegevens in het netwerk;

2° ervoor te zorgen dat de bewaarde gegevens worden onderworpen aan passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens te beveiligen tegen vernietiging, hetzij per ongeluk, hetzij onrechtmatig, tegen verlies of wijziging per ongeluk, niet-toegelaten of onrechtmatige opslag, verwerking, toegang of openbaarmaking;

3° te garanderen dat de toegang tot de bewaarde gegevens om te antwoorden op de verzoeken van de autoriteiten bedoeld in paragraaf 2, enkel gebeurt door een of meer leden van de Coördinatiecel bedoeld in artikel 126/1, § 1;

4° de gegevens op het grondgebied van de Europese Unie te bewaren;

5° te zorgen voor maatregelen van technologische beveiliging die de bewaarde gegevens, vanaf hun registratie, onleesbaar en onbruikbaar maken voor elke persoon die niet gemachtigd is om er toegang toe te hebben;

6° ervoor te zorgen dat de bewaarde gegevens na afloop van de bewaringstermijn die voor die gegevens geldt zoals vastgelegd in paragraaf 3, worden verwijderd van elke drager, onverminderd de artikelen 122 en 123;

7° ervoor te zorgen dat het gebruik van de bewaarde gegevens kan worden opgespoord voor elk verzoek om deze gegevens te verkrijgen vanwege een autoriteit bedoeld in paragraaf 2.

De in het eerste lid, 7°, bedoelde opspoorbaarheid wordt verwezenlijkt aan de hand van een logboek. Het Instituut en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer mogen dat logboek raadplegen of een kopie van een deel of van het geheel van dat logboek eisen. Het Instituut en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer sluiten een protocol tot samenwerking voor de raadpleging van en het toezicht op dat logboek.

§ 5. De minister en de Minister van Justitie zorgen ervoor dat statistieken inzake de bewaring van de gegevens die worden gegenereerd of verwerkt in het kader van de verstrekking van openbaar toegankelijke communicatienetwerken en -diensten jaarlijks worden bezorgd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Die statistieken omvatten met name:

1° de gevallen waarin overeenkomstig de toepasselijke wettelijke bepalingen gegevens zijn verstrekt aan de bevoegde autoriteiten;

2° de tijd die is verstreken tussen de datum waarop de gegevens zijn bewaard en de datum waarop de bevoegde autoriteiten om de overdracht ervan verzochten;

3° de gevallen waarin verzoeken om gegevens niet konden worden ingewilligd.

Die statistieken mogen geen persoonsgegevens omvatten.

De gegevens die betrekking hebben op de toepassing van paragraaf 2, 1°, worden tevens bijgevoegd bij het verslag dat de Minister van Justitie overeenkomstig artikel 90*decies* van het Wetboek van strafvordering moet uitbrengen aan het Parlement.

De Koning bepaalt, op voorstel van de Minister van Justitie en de minister en op advies van het Instituut, de statistieken die de aanbieders en operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, jaarlijks bezorgen aan het Instituut en die welke het Instituut bezorgt aan de minister en aan de Minister van Justitie.

§ 6. Onverminderd het verslag bedoeld in paragraaf 5, vierde lid, brengen de minister en de Minister van Justitie, twee jaar na de inwerkingtreding van het in paragraaf 3, vierde lid, bedoelde koninklijk besluit een evaluatieverslag uit aan de Kamer van volksvertegenwoordigers over de toepassing van dit artikel, teneinde na te gaan of het nodig is bepalingen aan te passen, inzonderheid wat betreft de te bewaren gegevens en de bewaringstermijn.¹ ²3...4

► 1. – Opnieuw ingevoegd bij art. 4 wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

► 2. – § 2, lid 1, 7°, ingevoegd bij art. 28 wet 31 juli 2017, *B.S.*, 11 augustus 2017, *err.*, *B.S.*, 12 oktober 2017, inwerkingtreding: 21 augustus 2017 (art. 39, lid 1)

◻ 3. – Zie K.B. 19 september 2013 tot uitvoering van artikel 126 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, *B.S.*, 8 oktober 2013, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 12. Informatiemaatschappij», *infra*

◻ 4. – Zie K.B. 11 januari 2018 tot aanwijzing van de politiedienst bedoeld in artikel 126, § 2, 5°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, *B.S.*, 30 januari 2018

► 1 [Art. 126/1. § 1. Binnen elke operator en elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, wordt een Coördinatiecel opgericht, belast met het verstrekken aan de wettelijk bevoegde Belgische autoriteiten, op hun verzoek, van de gegevens bewaard krachtens de artikelen 122, 123 en 126, de identificatiegegevens van de oproeper krachtens artikel 107, § 2, eerste lid, of de gegevens die kunnen worden gevorderd krachtens de artikelen 46*bis*, 88*bis* en 90*ter* van het Wetboek van strafvordering ², de artikelen 18/7, 18/8, 18/16 en 18/17 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en de artikelen 81, 82, 2° en 84, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten]².

In voorkomend geval kunnen verscheidene operatoren of aanbieders een gemeenschappelijke Coördinatiecel oprichten. In dergelijk geval moet deze Coördinatiecel voorzien in dezelfde dienst voor elke operator of aanbieder.

Om deel uit te maken van de Coördinatiecel dienen de leden:

1° het voorwerp hebben uitgemaakt van een positief en niet-achterhaald veiligheidsadvies conform artikel 22*quinquies* van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

2° niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een weigering door de Minister van Justitie, waarbij die weigering met redenen moet worden omkleed en zich te allen tijde kan voordoen.

Een advies wordt als achterhaald beschouwd 5 jaar na zijn verstrekking.

De operatoren en aanbieders die geen van de diensten bedoeld in artikel 126, § 1, verstrekken, zijn vrijgesteld van de in het derde lid, 1°, beoogde voorwaarde.

Enkel de leden van de Coördinatiecel mogen antwoorden op de verzoeken van de autoriteiten met betrekking tot de gegevens bedoeld in het eerste lid. Ze mogen echter, onder hun toezicht en binnen de grenzen van het strikt noodzakelijke, technische hulp krijgen van aangestelden van de operator of van de aanbieder.

De leden van de Coördinatiecel en de aangestelden die technische bijstand verlenen, zijn onderworpen aan het beroepsgeheim.

Elke operator en elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, waakt over de vertrouwelijkheid van de gegevens die worden behandeld door de Coördinatiecel en

deelt onverwijld aan het Instituut en aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de contactgegevens van de Coördinaticeel en van zijn leden mee alsook elke wijziging van die gegevens.

§ 2. Elke operator en elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, stelt een interne procedure op om te antwoorden op de verzoeken vanwege de autoriteiten om toegang tot de persoonsgegevens betreffende de gebruikers. Hij verstrekt aan het Instituut, op verzoek, gegevens over deze procedures, het aantal ontvangen verzoeken, de aangevoerde wettelijke grondslag en hun antwoord.

Elke operator en elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, wordt beschouwd als verantwoordelijk voor de verwerking in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, voor de gegevens behandeld op basis van artikel 126 en dit artikel.

De operatoren van openbare netwerken voor elektronische communicatie en de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, nemen artikel 114, § 2, in acht voor de toegang tot de gegevens bedoeld in paragraaf 1 en hun overdracht aan de autoriteiten.

§ 3. Elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, en elke operator bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, wijst een of meer aangestelden aan voor de bescherming van persoonsgegevens, die moet beantwoorden aan de cumulatieve voorwaarden opgesomd in paragraaf 1, derde lid.

Deze aangestelde mag geen deel uitmaken van de Coördinaticeel.

Verscheidene operatoren of aanbieders mogen een of meer gemeenschappelijke aangestelden voor de bescherming van de persoonsgegevens aanduiden. In dat geval moeten deze aangestelden dezelfde opdracht uitvoeren voor elke individuele operator of aanbieder.

Bij de uitvoering van zijn opdrachten handelt de aangestelde voor de bescherming van de persoonsgegevens in volledige onafhankelijkheid, en heeft hij toegang tot alle persoonsgegevens die worden bezorgd aan de autoriteiten, alsook tot alle relevante lokalen van de aanbieder of de operator.

De uitoefening van zijn opdrachten mag voor de aangestelde geen nadelen met zich brengen. Hij mag in het bijzonder als aangestelde niet worden ontslagen of vervangen wegens de uitvoering van de taken die hem zijn toevertrouwd, zonder grondige motivering.

De aangestelde moet de mogelijkheid hebben om rechtstreeks te communiceren met de directie van de operator of de aanbieder.

De aangestelde voor de gegevensbescherming zorgt ervoor dat:

1° de behandelingen door de Coördinaticeel worden uitgevoerd conform de wet;

2° de aanbieder of de operator enkel die gegevens verzamelt en bewaart die hij wettelijk mag bewaren;

3° enkel de wettelijk bevoegde autoriteiten toegang hebben tot de bewaarde gegevens;

4° de maatregelen voor beveiliging en bescherming van persoonsgegevens beschreven in deze wet en in het veiligheidsbeleid van de aanbieder of de operator ten uitvoer worden gebracht.

Elke aanbieder en elke operator bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, deelt onverwijld aan het Instituut en aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de contactgegevens van de aangestelden voor de

bescherming van persoonsgegevens mee alsook elke wijziging van die gegevens.

§ 4. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut:

1° de nadere regels van het verzoek en de verstrekking van het veiligheidsadvies;

2° de vereisten waaraan de Coördinaticeel moet beantwoorden, door rekening te houden met de situatie van de operatoren en aanbieders die weinig verzoeken krijgen van de gerechtelijke overheden, die geen vestiging hebben in België of voornamelijk vanuit het buitenland handelen;

3° de informatie die moet worden verstrekt aan het Instituut en aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer conform de paragrafen 1 en 3 alsook de autoriteiten die toegang hebben tot die informatie;

4° de overige regels die de samenwerking van de operatoren en van de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, met de Belgische autoriteiten of met sommige van hen, regelen, voor de verstrekking van de in paragraaf 1 beoogde gegevens, in voorkomend geval en per betrokken overheid met inbegrip van de vorm en de inhoud van het verzoek.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 29 wet 31 juli 2017, *B.S.*, 11 augustus 2017, *err., B.S.*, 12 oktober 2017, inwerkingtreding: 21 augustus 2017 (art. 39, lid 1)

Art. 127. § 1. De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de technische en administratieve maatregelen die aan de operatoren¹, aan de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,¹ ►2[de verkoopkanalen van elektronische-communicatiediensten, de ondernemingen die een identificatiedienst verstrekken]² of aan de eindgebruikers worden opgelegd om:

1° in het kader van een noodoproep de oproeplijn te kunnen identificeren;

2° ►3[de eindgebruiker]³ te kunnen identificeren en het opsporen, lokaliseren, af luisteren, kennisnemen en opnemen van privé-communicatie mogelijk te maken onder de voorwaarden bepaald door de artikelen 46bis, 88bis en 90ter tot 90decies van het Wetboek van Strafvordering ►4[en door de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten].⁴

►5[Wat de identificatie van de eindgebruiker betreft, is de operator of de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, verantwoordelijk voor de verwerking in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.]⁵

►6[Behoudens tegenbewijs wordt de geïdentificeerde persoon geacht zelf de elektronische-communicatiedienst te gebruiken.]⁶

►7[Wanneer de eindgebruiker een identificatiedocument voorlegt waarop het rijksregisternummer staat, verzamelt de operator, de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, het verkoopkanaal van elektronische-communicatiediensten of de onderneming die een identificatiedienst verstrekt, dat nummer.]⁷

►8[Het verkoopkanaal van elektronische-communicatiediensten bewaart geen identificatiegegevens of -documenten, die worden overgezonden naar de operator, naar de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, of naar de onderneming die een identificatiedienst verstrekt.]⁸

⁹[Indien een rechtstreekse invoer in de computersystemen van de operator, van de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, of van de onderneming die een identificatiedienst verstrekt, niet mogelijk is, mag het verkoopkanaal van elektronische-communicatiediensten een kopie maken van het identificatiedocument, waaronder van de Belgische elektronische identiteitskaart, maar deze kopie wordt uiterlijk na de activering van de elektronische-communicatiedienst vernietigd.]⁹

¹⁰[De operator of de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, bewaart een kopie van de andere identificatiedocumenten dan de Belgische elektronische identiteitskaart.]¹⁰

¹¹[De verzamelde identificatiegegevens en -documenten worden bewaard overeenkomstig artikel 126, § 3, eerste lid.]¹¹

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, ¹²[de tarieven voor de vergoeding van de medewerking van de operatoren ¹³en de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,] ¹³aan de in het eerste lid, 2°, bedoelde verrichtingen] ¹²alsook de termijn waarbinnen de operatoren of de abonnees moeten voldoen aan de opgelegde maatregelen.

§ 2. De levering of het gebruik van een dienst of van apparatuur die de uitvoering bemoeilijkt of verhindert van de in § 1 bedoelde verrichtingen, zijn verboden, met uitzondering van encryptiesystemen die kunnen worden gebruikt om de vertrouwelijkheid van de communicatie en de veiligheid van betalingen te garanderen.

§ 3. Totdat de maatregelen, bedoeld in § 1, in werking treden, is het verbod bedoeld in § 2 niet van toepassing op de mobiele openbare elektronische communicatiediensten die worden geleverd op basis van een voorafbetaalde kaart.

¹⁴[De in dit koninklijk besluit gedefinieerde, niet-geïdentificeerde eindgebruikers van voorafbetaalde kaarten die zijn gekocht voor de inwerkingtreding van het koninklijk besluit bedoeld in paragraaf 1, identificeren zich binnen de termijn die wordt vastgesteld door de operator of de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, waarbij deze termijn niet langer mag zijn dan zes maanden na de bekendmaking van het koninklijk besluit bedoeld in paragraaf 1. Het in paragraaf 2 bedoelde verbod geldt pas na het einde van de termijn die aan de eindgebruiker wordt toegestaan om zich te identificeren.]¹⁴

§ 4. Indien een operator ¹⁵[...] ¹⁵ ¹⁶[of een aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,] ¹⁶ niet voldoet aan de hem ¹⁷[door dit artikel of door de Koning] ¹⁷ opgelegde technische en administratieve maatregelen, is het hem verboden de dienst, waarvoor de betrokken maatregelen niet genomen zijn, aan te bieden.

§ 5. De operatoren ¹⁸en de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,] ¹⁸ sluiten de eindgebruikers die ¹⁹[...] ¹⁹ niet voldoen aan de hen ²⁰[door dit artikel of door de Koning] ²⁰ opgelegde technische en administratieve maatregelen af van de netwerken en diensten waarop de opgelegde maatregelen van toepassing zijn. Die eindgebruikers worden op geen enkele wijze vergoed voor de afsluiting.

²¹[...]²¹

²²[§ 6. ²³[...] ²³] ²² ▽24...25

▸1. – § 1, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 6, 1°, a), wet 29 mei 2016, B.S., 18 juli 2016

▸2. – § 1, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 2, 1°, b), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸3. – § 1, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 35, 1°, wet 27 maart 2014, B.S., 28 april 2014

▸4. – § 1, lid 1, 2°, aangevuld bij art. 34 wet 4 februari 2010, B.S., 10 maart 2010, inwerkingtreding: 1 september 2010 (art. 40)

▸5. – § 1, lid 2, ingevoegd bij art. 2, 1°, c), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸6. – § 1, lid 3, ingevoegd bij art. 2, 1°, c), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸7. – § 1, lid 4, ingevoegd bij art. 2, 1°, c), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸8. – § 1, lid 5, ingevoegd bij art. 2, 1°, c), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸9. – § 1, lid 6, ingevoegd bij art. 2, 1°, c), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸10. – § 1, lid 7, ingevoegd bij art. 2, 1°, c), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸11. – § 1, lid 8, ingevoegd bij art. 2, 1°, c), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸12. – § 1, lid 9, gewijzigd bij art. 35, 2°, wet 27 maart 2014, B.S., 28 april 2014

▸13. – § 1, lid 9, gewijzigd bij art. 6, 1°, b), wet 29 mei 2016, B.S., 18 juli 2016

▸14. – § 3, lid 2, ingevoegd bij art. 2, 2°, wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸15. – § 4 gewijzigd bij art. 2, 3°, b), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸16. – § 4 gewijzigd bij art. 2, 3°, c), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸17. – § 4 gewijzigd bij art. 2, 3°, e), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸18. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 2, 4°, b), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸19. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 2, 4°, d), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸20. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 2, 4°, e), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸21. – § 5, lid 2, opgeheven bij art. 2, 4°, f), wet 1 september 2016, B.S., 7 december 2016

▸22. – § 6 toegevoegd bij art. 89 wet 10 juli 2012, B.S., 25 juli 2012, err., B.S., 20 september 2012

▸23. – § 6 opgeheven bij art. 6, 2°, wet 29 mei 2016, B.S., 18 juli 2016

□□ 24. – Zie K.B. 12 oktober 2010 houdende de nadere regels voor de wettelijke medewerkingsplicht bij vorderingen door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten met betrekking tot elektronische communicatie, B.S., 8 november 2010

□□ 25. – Zie K.B. 27 november 2016 betreffende de identificatie van de eindgebruiker van mobiele openbare elektronische-communicatiediensten die worden geleverd op basis van een voorafbetaalde kaart, B.S., 7 december 2016

Art. 128. Onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens is de registratie van elektronische communicatie en de daarmee verband houdende verkeersgegevens uitgevoerd in het legale zakelijke verkeer ten bewijze van een commerciële transactie of van een andere zakelijke communicatie toegestaan, op voorwaarde dat de bij de communicatie betrokken partijen vóór de registratie op de hoogte gebracht worden van de registratie, de precieze doeleinden ervan en de duur van de opslag van de registratie.

De in dit artikel bedoelde gegevens worden gewist uiterlijk op het einde van de periode waarbinnen de transactie in rechte kan worden aangevochten.

In afwijking van artikel 259bis en 314bis van het Strafwetboek is het kennismaken en registreren van elektronische communicatie en de verkeersgegevens met als enig doel de kwaliteit van de dienstverlening in callcenters te controleren, toegestaan, op voorwaarde dat de personen die werkzaam zijn in het callcenter op voorhand en, onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer op de hoogte gebracht worden van de mogelijkheid tot kennismaken en registreren, het precieze doel ervan en de duur van bewaring van de geregistreerde communicatie en gegevens. Die gegevens mogen ten hoogste gedurende één maand worden bewaard.

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

Wet 13 juni 2005 - Elektronische communicatie (Art. 129)

Art. 129. ¹[De opslag van informatie of het verkrijgen van toegang tot informatie die reeds]¹ is opgeslagen in de eindapparatuur van een abonnee of een ²[gebruiker]² is slechts toegestaan op voorwaarde dat:

1° de betrokken abonnee of ³[gebruiker]³, overeenkomstig de voorwaarden bepaald in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, duidelijke en precieze informatie krijgt over de doeleinden van de verwerking en zijn rechten op basis van de wet van 8 december 1992;

2° ⁴[de abonnee of eindgebruiker zijn toestemming heeft gegeven na ingelicht te zijn overeenkomstig de bepalingen in 1°].⁴

⁵[Het eerste lid is niet van toepassing voor de technische opslag van informatie of de toegang tot informatie opgeslagen in de eindapparatuur van een abonnee of een eindgebruiker met als uitsluitend doel de verzending van een communicatie via een elektronische-communicatienetwerk uit te voeren of een uitdrukkelijk door de abonnee of eindgebruiker gevraagde dienst te leveren wanneer dit hiervoor strikt noodzakelijk is].⁵

⁶[De toestemming]⁶ in de zin van het eerste lid of de toepassing van het tweede lid, stelt de verantwoordelijke voor de verwerking niet vrij van de verplichtingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die niet opgelegd worden in dit artikel.

⁷[De verantwoordelijke voor de verwerking biedt de abonnees of eindgebruikers gratis de mogelijkheid om op eenvoudige wijze de gegeven toestemming in te trekken].⁷

►1. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 90, 1°, a), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, err., *B.S.*, 20 september 2012

►2. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 90, 1°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, err., *B.S.*, 20 september 2012

►3. – Lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 90, 1°, b), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, err., *B.S.*, 20 september 2012

►4. – Lid 1, 2°, vervangen bij art. 90, 1°, c), wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, err., *B.S.*, 20 september 2012

►5. – Lid 2 vervangen bij art. 90, 2°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, err., *B.S.*, 20 september 2012

►6. – Lid 3 gewijzigd bij art. 90, 3°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, err., *B.S.*, 20 september 2012

►7. – Lid 4 toegevoegd bij art. 90, 4°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, err., *B.S.*, 20 september 2012

Art. 130. § 1. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden, biedt de operator van de oproepende abonnee de oproepende eindgebruiker kosteloos en op eenvoudige aanvraag de mogelijkheid om voor elke oproep apart of op bestendige wijze zich te verzetten tegen de identificatie van het oproepende nummer. Die faciliteit wordt aangeboden per afzonderlijke lijn waarvan de abonnee titularis is.

Wanneer van de faciliteit bedoeld in het eerste lid gebruikgemaakt wordt is de operator van de opgeroepen abonnee niet gerechtigd de weergave van de identificatie van het oproepende nummer aan zijn abonnee aan te bieden.

§ 2. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden, biedt de operator van de opgeroepen abonnee aan de opgeroepen abonnee de mogelijkheid om kosteloos en op eenvoudige aanvraag de weergave van de identificatie van het oproepende nummer van inkomende oproepen op te heffen.

De kosteloosheid van deze faciliteit vervalt, indien de opgeroepen abonnee op onredelijke wijze gebruik maakt van die faciliteit.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de gevallen die als onredelijk gebruik van de in deze paragraaf bedoelde faciliteit aangemerkt kunnen worden en de vergoeding die voor dit gebruik kan worden aangerekend.

§ 3. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden en die identificatie wordt weergegeven alvorens de communicatie tot stand wordt gebracht, biedt de operator van de opgeroepen abonnee aan de opgeroepen abonnee de mogelijkheid om op eenvoudige aanvraag inkomende oproepen te weigeren wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer door de oproepende ¹[eindgebruiker]¹ of abonnee ongedaan is gemaakt.

§ 4. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden aan de oproeper, biedt de operator van de opgeroepen abonnee aan de opgeroepen abonnee de mogelijkheid om kosteloos en op eenvoudige aanvraag de doorgifte van de identificatie van het oproepende nummer naar de oproepende eindgebruiker te verhinderen.

§ 5. De operatoren verspreiden op ruime schaal informatie over:

1° de door hen aangeboden faciliteiten tot identificatie van het oproepende nummer en tot identificatie van het opgeroepen nummer;

2° alle diensten die worden aangeboden op basis van die faciliteiten;

3° de beschikbare mogelijkheden die overeenkomstig dit artikel worden aangeboden ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, alsmede de voorwaarden voor het gebruik ervan.

De in deze paragraaf bedoelde informatie wordt in ieder geval op individuele basis aan de eigen abonnees aangeboden.

§ 6. De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de voorwaarden waaronder en de procedures volgens dewelke de operatoren, op gerechtvaardigd verzoek van een persoon die het slachtoffer is van een kwaadwillig gebruik van een elektronische-communicatienetwerk of -dienst, verplicht kunnen worden de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer op te heffen.

De opheffing van de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer voor de doeleinden van deze paragraaf is beperkt tot de handelingen en de duur die noodzakelijk zijn om de persoon die een kwaadwillig gebruik maakt van een elektronische-communicatienetwerk of -dienst te identificeren.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, op welke wijze en onder welke voorwaarden de verkregen identificatiegegevens van de oproepende abonnee opgeslagen worden en ter beschikking gesteld worden van de verzoeker.

§ 7. ²[...] ²

De opheffing van de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer ³[met als doel de behandeling van noodoproepen door de betrokken beheercentrales van de nooddiensten]³ is gratis.

►1. – § 3 gewijzigd bij art. 28 wet 18 mei 2009, *B.S.*, 4 juni 2009

►2. – § 7, lid 1, opgeheven bij art. 29, 1°, wet 18 mei 2009, *B.S.*, 4 juni 2009

►3. – § 7, lid 2, gewijzigd bij art. 29, 2°, wet 18 mei 2009, *B.S.*, 4 juni 2009

Art. 131. De operator biedt zijn abonnees kosteloos en op eenvoudige aanvraag de mogelijkheid om de automatische doorschakeling van oproepen door een derde naar het eindtoestel van de abonnee stop te zetten ¹[...] ¹.

De Koning kan, na advies van het Instituut, nadere regels inzake samenwerking tussen de verschillende operatoren bepalen, voor het geval waarin de derde partij, die voor de doorschakeling verantwoordelijk is geen klant is van dezelfde operator als de abonnee, die vraagt om de doorschakeling stop te zetten.

¹1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 91 wet 10 juli 2012, B.S., 25 juli 2012, err., B.S., 20 september 2012

Art. 132. De operatoren kunnen ten aanzien van de abonneelijnen die verbonden zijn met analoge centrales vanwege het Instituut een vrijstelling verkrijgen van één of meer van de verplichtingen opgenomen in de artikelen 130 en 131, op voorwaarde dat zij bewijzen dat het aanbieden van de betrokken faciliteit technisch niet haalbaar is of onverenigbaar veel economische middelen vergt.

De beslissing tot vrijstelling in de zin van dit artikel is beperkt in de tijd. Ze houdt in ieder geval op te bestaan wanneer de abonneelijn verbonden wordt met een digitale centrale.

De beslissing tot vrijstelling wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* en op de website van het Instituut.

De beslissing tot vrijstelling wordt medegedeeld aan de Europese Commissie.

Art. 133. § 1. De aanbieders van de openbare telefoniedienst brengen hun abonnees, kosteloos en vooraleer zij opgenomen worden in een telefoongids of een telefooninlichtingendienst, op de hoogte van:

1° de doeleinden van de telefoongids of de telefooninlichtingendienst;

2° het gratis karakter van de opname in de telefoongids of de telefooninlichtingendienst;

3° in voorkomend geval, de toepassingen van de telefoongids of de telefooninlichtingendienst die afwijken van het zoeken van persoonsgegevens op basis van de naam en, in voorkomend geval, de woon-, verblijf- of vestigingsplaats van de abonnees.

Enkel de persoonsgegevens die relevant zijn voor de doeleinden zoals medegedeeld overeenkomstig het eerste lid en waarvan de betrokken abonnee heeft aangegeven dat zij opgenomen mogen worden in de betrokken telefoongids of de telefooninlichtingendienst mogen opgenomen worden in die telefoongids of telefooninlichtingendienst.

Hiermee stelt de operator twee aparte vragen aan de abonnee:

1° of hij wenst dat zijn adresgegevens vermeld worden in de universele telefoongids en in de universele inlichtingendienst;

2° of hij wenst dat zijn adresgegevens worden vermeld in andere telefoongidsen of andere inlichtingendiensten.

Voor de opname of het niet opnemen in de telefoongids of de telefooninlichtingendienst van de minimale persoonsgegevens van een abonnee mag geen vergoeding gevraagd worden.

Indien de telefoongids of de telefooninlichtingendienst gebruikt kan worden voor andere toepassingen dan het zoeken van persoonsgegevens op basis van de naam en, in voorkomend geval, de woon-, verblijf- of vestigingsplaats van de abonnee, mag de telefoongids of de telefooninlichtingendienst deze toepassingen slechts aanbieden, indien

de betrokken abonnee daarvoor zijn duidelijke toestemming heeft gegeven.

Onder toestemming in de zin van dit artikel wordt verstaan de vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting, waarmee de betrokken abonnee of zijn wettelijke vertegenwoordiger aanvaardt dat persoonsgegevens die op hem betrekking hebben, voor de in het vorige lid bedoelde toepassing worden verwerkt.

§ 2. Iedere abonnee is gerechtigd de persoonsgegevens die op hem betrekking hebben in te zien overeenkomstig de voorwaarden bepaald door of krachtens de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Iedere abonnee is bovendien gerechtigd om kosteloos, volgens de procedures en onder de voorwaarden bepaald door de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de persoonsgegevens die op hem betrekking hebben te laten verbeteren of te laten verwijderen uit de telefoongids of de telefooninlichtingendienst.

¹[Art. 133/1. Het Instituut kan maatregelen aannemen om een doeltreffende grensoverschrijdende samenwerking te waarborgen bij de naleving van de artikelen 113 tot 114/2 en 122 tot 133, en om geharmoniseerde voorwaarden te creëren voor het aanbieden van diensten waarbij grensoverschrijdende gegevensstromen betrokken zijn.

Het Instituut bezorgt de Europese Commissie twee maanden voor het aannemen van deze maatregelen een samenvatting van de redenen voor het optreden, de geplande maatregelen en de voorgestelde aanpak. Het Instituut houdt bij het aannemen van het besluit over de maatregelen zoveel mogelijk rekening met de opmerkingen en aanbevelingen van de Europese Commissie.] ¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 92 wet 10 juli 2012, B.S., 25 juli 2012, err., B.S., 20 september 2012

Afdeling 3

Bescherming van de eindgebruikers inzake het gebruik van sommige bijzondere nummers

Art. 134. § 1. Er wordt een Ethische Commissie voor het aanbieden van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken opgericht, hierna «de Ethische Commissie voor de telecommunicatie» genoemd. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, ¹[de samenstelling van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie, de voorwaarden verbonden aan] ¹ het mandaat van de leden van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie, alsmede de procedure en de praktische regels in verband met de werking van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie.

De Ethische Commissie voor de telecommunicatie bestaat minstens uit twee vertegenwoordigers van de gezinsbelangen, één vertegenwoordiger van de Minister van Economie, één vertegenwoordiger van de Minister van Consumentenzaken, één vertegenwoordiger van de Minister van Justitie, één vertegenwoordiger van de minister en een voorzitter, aangewezen door de minister. De leden worden benoemd voor een periode van vijf jaar. ²[De leden van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie zijn onderworpen aan het beroepsgeheim, ook als ze geen lid meer zijn van deze commissie.] ²

³[De procedureregels voorzien minstens in de kennisgeving van de klacht of het dossier tot vaststelling van een inbreuk op de Ethische Code voor de telecommunicatie aan de vermoedelijke overtreder of overtreeders, een redelijke

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

Wet 13 juni 2005 - Elektronische communicatie (Art. 134)

periode waarbinnen deze hun verdediging kunnen voorbereiden en het recht om schriftelijk en mondeling standpunt in te nemen ten aanzien van de beweerde inbreuk.³

Het Instituut neemt het secretariaat van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie waar.⁴ Het secretariaat ontvangt de klachten die zijn gericht aan de Ethische Commissie voor de telecommunicatie en neemt de dossiers in vooronderzoek. Het kan eveneens een onderzoek instellen op eigen initiatief.⁴ Het secretariaat kan ook, overeenkomstig de instructies die zijn gegeven door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie en gepubliceerd op haar website, een klacht voor bemiddeling doorsturen naar de Ombudsdienst voor telecommunicatie of voor bemiddeling of verder onderzoek doorsturen naar de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie. Het doorsturen van een klacht voor bemiddeling doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie om overeenkomstig paragraaf 2 een inbreuk op de Ethische Code voor de telecommunicatie vast te stellen en overeenkomstig paragraaf 3 te bestraffen.⁵

⁶[De Ombudsdienst voor telecommunicatie en de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie brengen, volgens de nadere bepalingen die zijn vastgelegd in een samenwerkingsprotocol, de Ethische Commissie voor de telecommunicatie op de hoogte van het resultaat van de bemiddeling of het verdere onderzoek betreffende elke overgezonden klacht. Wanneer het secretariaat op de hoogte wordt gebracht van het resultaat van de bemiddeling of het verdere onderzoek, kan het de klacht seponeren. Het secretariaat licht de Ethische Commissie voor de telecommunicatie, volgens de nadere regels die zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement, in over de geseponeerde klachten. De Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan de besluiten van het secretariaat tot seponering evoceren en aan het secretariaat vragen het dossier alsnog op een zitting van de Ethische Commissie of van een van haar kamers te brengen.]⁶

⁷[Het secretariaat van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan eveneens een onderzoek instellen op eigen initiatief.]⁷

⁸[Het secretariaat van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan op eigen initiatief de procedure opstarten om vermoedelijke inbreuken op de Ethische Code voor de telecommunicatie die het meent vast te stellen voor beoordeling en bestraffing te brengen voor de Ethische Commissie voor de telecommunicatie. Het secretariaat kan tevens soortgelijke klachten betreffende eenzelfde dienst via een elektronische-communicatienetwerk op gebundelde wijze voor beoordeling en bestraffing brengen voor de Ethische Commissie voor de telecommunicatie.]⁸

⁹[Vooraleer het secretariaat van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie partijen uitnodigt op een hoorzitting voor de Ethische Commissie, stelt het een verslag op over het dossier, deelt het dat verslag mee aan de partijen en geeft het de partijen de gelegenheid een schriftelijke repliek in te dienen op het verslag.]⁹

¹⁰[De Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan ingedeeld worden in kamers van drie leden, die uitspraak doen over de klachten. De indeling in kamers wordt vastgelegd in een huishoudelijk reglement, dat opgesteld wordt door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie en gepubliceerd wordt op haar website.]¹⁰

¹¹[De minister legt, op voorstel van het Instituut, de kosten vast die verbonden zijn aan de behandeling van een individueel dossier.]¹²[De kosten worden, in voorkomend geval hoofdelijk en ondeelbaar, gedragen door de persoon of de personen die overeenkomstig paragraaf 3 door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie veroordeeld werden.]¹² In de overige gevallen worden de kosten gedragen door het Instituut.]¹¹

§ 2. Op voorstel van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie stelt de Koning een Ethische Code voor de telecommunicatie vast.

¹³[De Ethische Code voor de telecommunicatie duidt de nummerreeksen aan waarvoor het is toegestaan om van de oproeper of de afnemer van de dienst naast de prijs voor de communicatie ook een betaling voor de inhoud te vragen en omschrijft de voorwaarden waaronder betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken aan de eindgebruikers kunnen worden aangeboden. De Ethische Code voor de telecommunicatie kan bepalen welke verplichting aan welke persoon die tussenkomt in het aanbod of de verkoop van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken, opgelegd wordt of kan eenzelfde verplichting aan meerdere van die personen opleggen. De Ethische Code voor de telecommunicatie kan bepalen welke informatie door welke persoon bekendgemaakt moet worden en op welke wijze, vooraleer er van de oproeper of de afnemer van de dienst een betaling voor de inhoud gevraagd kan worden. De Ethische Code voor de telecommunicatie stelt eveneens de nadere regels vast volgens dewelke er meegewerkt moet worden aan het onderzoek van een vermoedelijke inbreuk en aan de uitvoering van de beslissingen van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie. De voorwaarden van de Ethische Code voor de telecommunicatie gelden onverminderd de toepassing van de bepalingen van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming en van de wet van 11 maart 2003 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij.]¹³

¹⁴[Tenzij de Ethische Code voor de telecommunicatie anders bepaalt, zijn de personen die betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken aanbieden en de operatoren of personen die daartoe betaalnummers ter beschikking stellen verplicht de bepalingen van de Ethische Code voor de telecommunicatie in acht te nemen.]¹⁴

¹⁵[De Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan eveneens, op verzoek van een belanghebbende, bij wijze van advies bepalen onder welke nummerreeks of nummerreeksen bepaald in de Ethische Code voor de telecommunicatie een door de verzoeker behoorlijk omschreven nieuw type van diensten moet worden aangeboden.]¹⁵

¹⁶[De Ethische Commissie voor de telecommunicatie of een van haar kamers spreekt zich uit over de naleving van de Ethische Code voor de telecommunicatie na een klacht van de belanghebbende of na een procedure opgestart op initiatief van het secretariaat en nadat het kennis genomen heeft van het verslag van het secretariaat over het dossier en van de repliek van de vermoedelijke overtreder(s) op het verslag.]¹⁶

¹⁷[...]¹⁷

De beslissingen van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie zijn gemotiveerd en worden openbaar gemaakt.

§ 3. ¹⁹[De inbreuken op de Ethische Code voor de telecommunicatie kunnen door de Ethische Commissie voor

de telecommunicatie of één van haar kamers worden bestraft met een of meer van de volgende maatregelen:

1° een administratieve geldboete van 125 euro tot 250.000 euro;

2° een schorsing van de betrokken dienst tot één jaar;

3° de opheffing van de betrokken dienst of van het betrokken nummer;

4° het verbod om nieuwe diensten aan te bieden.¹⁹

²⁰[Bij het uitspreken van de sancties houdt de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of een van haar kamers rekening met de ernst van de inbreuk, het herhaaldelijk karakter van inbreuken alsook met het al dan niet opzettelijke karakter ervan.]²⁰

²¹[...]²¹

Wanneer de Ethische Commissie voor de telecommunicatie ²²[of een van haar kamers]²² een effectieve sanctie uitspreekt, betaalt de overtreder aan ²²[de benadeelde of benadeelden]²², via de betrokken operatoren en binnen dertig dagen te rekenen vanaf de kennisgeving van de uitspraak, het bedrag dat van ²²[de benadeelde of benadeelden]²² verkregen werd ten gevolge van de vastgestelde inbreuk.

²³[§ 4. Indien ²⁴[de overtreder(s) nala(a)(en)]²⁴ de door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie opgelegde administratieve geldboete en/of de verschuldigde dossierkosten te betalen binnen de door de Ethische Commissie vastgestelde termijn, zendt het secretariaat de beslissing van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie door aan de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen, met het oog op invordering. Deze Administratie kan optreden bij dwangbevel, overeenkomstig artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949.

Alle sommen betaald of ingevorderd ten titel van administratieve geldboete opgelegd door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie worden in de Schatkist gestort. De ingevorderde dossierkosten worden gestort aan het Instituut.]²³ ∇25...28

►1. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 17, 1°, eerste streepje, wet 31 mei 2011, *B.S.*, 21 juni 2011

►2. – § 1, lid 2, aangevuld bij art. 17, 1°, tweede streepje, wet 31 mei 2011, *B.S.*, 21 juni 2011

►3. – § 1, lid 3, na wijziging, vervangen bij art. 36, 1°, a), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►4. – § 1, lid 4, aangevuld bij art. 17, 1°, vierde streepje, wet 31 mei 2011, *B.S.*, 21 juni 2011

►5. – § 1, lid 4, aangevuld bij art. 36, 1°, b), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►6. – § 1, lid 5, ingevoegd bij art. 36, 1°, c), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►7. – § 1, lid 6, ingevoegd bij art. 36, 1°, c), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►8. – § 1, lid 7, ingevoegd bij art. 36, 1°, c), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►9. – § 1, lid 8, ingevoegd bij art. 36, 1°, c), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►10. – § 1, lid 9, ingevoegd bij art. 17, 1°, vijfde streepje, wet 31 mei 2011, *B.S.*, 21 juni 2011

►11. – § 1, lid 10, ingevoegd bij art. 93, 1°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

►12. – § 1, lid 10, gewijzigd bij art. 36, 1°, d), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►13. – § 2, lid 2, na wijzigingen, vervangen bij art. 36, 2°, a), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►14. – § 2, lid 3, laatst vervangen bij art. 36, 2°, b), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►15. – § 2, lid 4, ingevoegd bij art. 36, 2°, c), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►16. – § 2, lid 5, laatst vervangen bij art. 36, 2°, d), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►17. – § 2, lid 6, ingevoegd bij art. 17, 2°, derde streepje, wet 31 mei 2011, *B.S.*, 21 juni 2011

►18. – § 2, lid 6, opgeheven bij art. 36, 2°, e), wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►19. – § 3, lid 1, na wijzigingen, vervangen bij art. 36, 3°, wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►20. – § 3, lid 2, laatst vervangen bij art. 36, 3°, wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►21. – § 3, lid 3, na wijziging, impliciet opgeheven bij art. 36, 3°, wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►22. – § 3, lid 4, gewijzigd bij art. 17, 3°, zesde streepje, wet 31 mei 2011, *B.S.*, 21 juni 2011

►23. – § 4 toegevoegd bij art. 93, 2°, wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

►24. – § 4, lid 1, gewijzigd bij art. 36, 4°, wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

◻◻ 25. – Zie K.B. 23 januari 2006 betreffende de samenstelling van de Ethische Commissie voor het aanbieden van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken, *B.S.*, 10 februari 2006

◻◻ 26. – Zie K.B. 1 april 2007 betreffende de procedure voor en de praktische regels in verband met de werking van de Ethische Commissie voor het aanbieden van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken, *B.S.*, 12 april 2007

◻◻ 27. – Zie K.B. 9 februari 2011 tot vaststelling van de Ethische Code voor de telecommunicatie, *B.S.*, 21 juni 2011, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 12. Informatiemaatschappij», *infra*

◻◻ 28. – In antwoord op een prejudiciële vraag stelt het Grondw. Hof dat artikel 134, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt in zoverre het enkel van toepassing is op personen die betalende diensten via elektronische communicatienetwerken aanbieden en dat de gevolgen van die bepaling gehandhaafd worden totdat de wetgever nieuwe bepalingen aanneemt en uiterlijk tot 31 december 2018 (Grondwettelijk Hof nr. 93/2017, 13 juli 2017, *B.S.*, 20 oktober 2017).

►1[Art. 134/1. ►2[§ 1. In dringende gevallen kan de voorzitter van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of diens plaatsvervanger alle passende voorlopige maatregelen nemen wanneer hij kennis krijgt van een feit dat op het eerste gezicht een ernstige inbreuk op de Ethische Code voor de telecommunicatie vormt en dat een moeilijk te herstellen, ernstig nadeel of schade toebrengt aan of dreigt toe te brengen aan een grote groep van eindgebruikers.

De voorzitter of diens plaatsvervanger kan onder andere onmiddellijk aan de persoon die een betalende dienst via een elektronische-communicatienetwerk aanbiedt of de persoon of operator die daartoe betaalnummers ter beschikking stelt opleggen om deze dienst op te schorten totdat de Ethische Commissie voor de telecommunicatie definitief uitspraak heeft gedaan over de naleving van de Ethische Code voor de telecommunicatie of totdat de persoon die de betrokken dienst aanbiedt of de persoon of operator die daartoe betaalnummers ter beschikking stelt de dienst heeft aangepast zoals de voorzitter of diens plaatsvervanger het heeft bepaald.

§ 2. De betrokken persoon of personen worden voorafgaandelijk aan het opleggen van de in paragraaf 1 bedoelde maatregel op de hoogte gebracht en uitgenodigd om de dienst onmiddellijk en vrijwillig op te schorten of aan te passen.

Indien de persoon die een betalende dienst via een elektronische-communicatienetwerk aanbiedt of de persoon of operator die daartoe betaalnummers ter beschikking stelt niet bereikt kan worden of geen gevolg geeft aan de uitnodiging van de voorzitter of diens plaatsvervanger, kan deze laatste de operatoren die toegang verlenen tot de betrokken dienst verplichten om de toegang tot de betrokken nummers te blokkeren en, in voorkomend geval, bevelen de interconnectie- of andere vergoedingen niet uit te keren aan de persoon die de betrokken betalende dienst via een elektronische-communicatienetwerk aanbiedt of de persoon of operator die daartoe betaalnummers ter beschikking stelt

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

Wet 13 juni 2005 - Elektronische communicatie (Art. 135)

of bevelen deze vergoedingen te kantonneren bij de Deposito- en Consignatiekas, totdat de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of één van haar kamers definitief uitspraak heeft gedaan over de naleving van de Ethische Code voor de telecommunicatie en de bestemming van de ingehouden of gekantonnerde vergoedingen.]²¹

►1. – Ingevoegd bij art. 18 wet 31 mei 2011, *B.S.*, 21 juni 2011

►2. – Na wijziging, vervangen bij art. 37 wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

Art. 135. ¹[...] ¹

►1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 95 wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

►1[Art. 135/1. Operatoren die openbare telefoondiensten verstrekken waarmee internationale oproepen mogelijk zijn, behandelen alle oproepen naar en van nummers behorende tot de Europese Telefoonnummersruimte (ETNS) tegen tarieven die vergelijkbaar zijn met de tarieven voor oproepen naar en van geografische of mobiele nummers uit de nummerplannen van andere Lid-Staten.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 96 wet 10 juli 2012, *B.S.*, 25 juli 2012, *err.*, *B.S.*, 20 september 2012

Afdeling 4

Medewerking met de ombudsdienst voor telecommunicatie

Art. 136. § 1. De personen bedoeld in artikel 43bis, § 1, 1° tot 6°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven wijzen een persoon aan die naar behoren bevoegd wordt verklaard om hen te vertegenwoordigen in hun betrekkingen met de ombudsdienst voor telecommunicatie.

§ 2. De aanbieders brengen de gebruikers op de hoogte van de beroepsmiddelen bij de ombudsdienst voor telecommunicatie. Die informatie wordt in overeenstemming met de ombudsdienst verstrekt.

§ 3. Om de aan de ombudsdienst voorgelegde geschillen doeltreffend te behandelen, wordt tussen de aanbieders bedoeld in artikel 43bis, § 1, 1° tot 6°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en de ombudsdienst een protocol gesloten. Dat protocol legt de nadere regels vast voor de behandeling van de klachten ¹[...] ¹.

►1. – § 3 gewijzigd bij art. 15 wet 21 december 2006, *B.S.*, 23 januari 2007

TITEL V

PROCEDURE BEPALINGEN EN STRAFBEPALINGEN

HOOFDSTUK IV

STRAFBEPALINGEN

Art. 145. § 1. ¹[Met een geldboete van 50 tot 50.000 EUR wordt gestraft de persoon die de artikelen ²[15],² 32, 33, 35, 41, 42, 114, 124, ³[126, 126/1],³ 127 en de ter uitvoering van de artikelen 32, 39, § 3, 47⁴, 126, 126/1]⁴ en 127 genomen besluiten overtreedt.]¹

§ 2. Met een geldboete van 200 tot 2.000 EUR en met een gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar of met één van die straffen alleen wordt gestraft de persoon die artikel ⁵[13/1, § 1]⁵, en de ter uitvoering van artikel 16 genomen besluiten overtreedt.

§ 3. Met een geldboete van 500 tot 50.000 EUR en met een gevangenisstraf van één tot vier jaar of met één van die straffen alleen wordt gestraft:

1° de persoon, die op bedrieglijke wijze elektronische communicatie door middel van een elektronische-communicatienetwerk tot stand brengt, teneinde zichzelf of aan een andere persoon wederrechtelijk een voordeel te verschaffen; ⁶[...] ⁶

3° de persoon die welk toestel dan ook opstelt dat bestemd is om een van de voorgaande inbreuken te begaan, alsook een poging om deze te begaan.

►7[§ 3bis. Met een geldboete van 50 EUR tot 300 EUR en met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot twee jaar of met één van die straffen alleen worden gestraft de persoon, die een elektronische-communicatienetwerk of -dienst of andere elektronische communicatiemiddelen gebruikt om overlast te veroorzaken aan zijn correspondent of schade te berokkenen alsook de persoon die welk toestel dan ook opstelt dat bestemd is om de voorgaande inbreuk te begaan, alsook een poging om deze te begaan.]⁷

§ 3ter. ⁸[Met geldboete van 50 euro tot 50 000 euro en met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar of met één van die straffen alleen wordt gestraft:

1° iedere persoon die, naar aanleiding van de uitoefening van zijn functie, buiten de gevallen die de wet bepaalt of zonder inachtneming van de vormen die zij voorschrijft, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de gegevens bedoeld in artikel 126 op enige manier overneemt, onder zich houdt, of er enig gebruik van maakt;

2° hij die, terwijl hij weet dat de gegevens bekomen zijn door het plegen van het misdrijf bedoeld in 1°, deze gegevens bij zich houdt, aan een andere persoon onthult of verspreidt, of er enig gebruik van maakt.]⁸

§ 4. De verbeurdverklaring van apparaten die niet voldoen aan de voorwaarden van de artikelen 32, 33, 35 en 37 wordt altijd uitgesproken. ⁹

►1. – § 1 vervangen bij art. 189, 1°, wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

►2. – § 1 gewijzigd bij art. 38 wet 27 maart 2014, *B.S.*, 28 april 2014

►3. – § 1 gewijzigd bij art. 7, 1°, wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►4. – § 1 gewijzigd bij art. 7, 2°, wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

►5. – § 2 gewijzigd bij art. 27 wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017

►6. – § 3, 2°, opgeheven bij art. 189, 2°, wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

►7. – § 3bis ingevoegd bij art. 189, 3°, wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

►8. – § 3ter, na wijziging, opnieuw ingevoegd bij art. 7, 3°, wet 29 mei 2016, *B.S.*, 18 juli 2016

◻ 9. – Artikel 145, § 3, 2°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre, voor diegene die gebruik maakt van een telecommunicatiemiddel om zijn correspondent overlast te bezorgen, het voorziet in straffen die zwaarder zijn dan die waarin artikel 442bis van het Strafwetboek voorziet (Arbitragehof nr. 55/2007, 28 maart 2007, *B.S.*, 25 mei 2007 en Arbitragehof nr. 64/2007, 18 april 2007, *B.S.*, 13 juni 2007).

Art. 146. De verbeurdverklaring van apparaten die hebben gediend tot het overtreden van ¹[artikel 41]¹ wordt altijd uitgesproken.

►1. – Gewijzigd bij art. 190 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, *err.*, *B.S.*, 8 oktober 2007

Art. 147. De verbeurdverklaring van de wederrechtelijk verkregen opnamen van gesprekken, berichten of gegevens en van de voorwerpen, die hebben gediend tot het overtreden van de ¹[artikelen 41]¹ en 145, § 3, wordt altijd uitgesproken, zelfs indien ze niet aan de veroordeelde toebehoren.

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

Wet 5 mei 2014 - Vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (Art. 3)

De verbeurdverklaring van zendtoestellen, van zendontvangtoestellen of van ontvangtoestellen voor radiocommunicatie alsook van enig toebehoren dat speciaal voor de werking ervan bestemd is, die hebben gediend tot het overtreden van de artikelen ¹2[13/1, § 1]² en 41, en van de ter uitvoering van artikel 16 genomen besluiten wordt altijd uitgesproken, zelfs indien ze niet aan de veroordeelde toebehoren.

Artikel 8, § 1, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, is niet van toepassing op de verbeurdverklaring, uitgesproken op grond van dit artikel.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 191 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 27 wet 31 juli 2017, *B.S.*, 12 september 2017

Art. 148. ¹[De verbaliserende officier van gerechtelijke politie stuurt het proces-verbaal dat het misdrijf, strafbaar gesteld door deze wet en door titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, vaststelt aan de procureur des Konings alsook een afschrift ervan aan de Raad van het Instituut, zoals vermeld in de artikelen 16 en 17 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Hij kan op grond van dit afschrift de maatregelen nemen vermeld in de artikelen 20 en 21 van dezelfde wet van 17 januari 2003.

Indien maatregelen overwogen worden, brengt de Raad van het Instituut de procureur des Konings daarvan voorafgaand op de hoogte. De procureur des Konings stelt vervolgens de Raad van het Instituut, binnen de tien werkdagen, in kennis van de reeds aangevatte strafvervolgung of van zijn intentie om de strafvervolgung op gang te brengen.

Indien hij beslist de vervolgung in te stellen, stelt de procureur des Konings de Raad van het Instituut daarvan binnen de maand op de hoogte.

Het Instituut legt geen administratieve sanctie op wanneer de procureur des Konings voor dezelfde zaak strafvervolgung heeft ingesteld of de intentie heeft deze in te stellen, en hij het Instituut daarvan op de hoogte heeft gebracht.]¹

►1. – Vervangen bij art. 192 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

Art. 149. De artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek zijn van toepassing ten aanzien van de personeelsleden van het Instituut handelend in de uitoefening van hun functie.

Art. 150. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en van artikel 85, zijn van toepassing op de overtredingen ¹[van deze wet, van titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten].¹

►1. – Gewijzigd bij art. 193 wet (IV) 25 april 2007, *B.S.*, 8 mei 2007, err., *B.S.*, 8 oktober 2007

Wet 19 mei 2010 houdende oprichting van de Kruispuntbank van de voertuigen (*B.S.*, 28 juni 2010)

1. Zie artikel 40: deze wet werd nog niet in werking gesteld uitgezonderd artikel 40

☞ 2. Zie K.B. 8 juli 2013 ter uitvoering van de wet van 19 mei 2010 houdende oprichting van de Kruispuntbank van de Voertuigen, *B.S.*, 22 augustus 2013

Wet 15 juli 2013 betreffende het eRegister van wegvervoersondernemingen (*B.S.*, 18 februari 2014)

Wet 17 augustus 2013 tot creatie van het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen en tot wijziging van de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (*B.S.*, 19 september 2013)

Wet 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (*B.S.*, 4 juni 2014)

(Uittreksel)

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Deze wet heeft tot doel de administratieve verplichtingen van burgers en rechtspersonen te vereenvoudigen door te waarborgen dat gegevens die reeds beschik-

baar zijn in een authentieke bron niet opnieuw moeten worden meegedeeld aan een federale overheidsdienst en te komen tot een volledige gelijkschakeling tussen elektronische en papieren formulieren.

Art. 3. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° «federale instantie»: alle hierna vermelde diensten:

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

Wet 5 mei 2014 - Vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (Art. 4)

a. de rijksbesturen en andere rijksdiensten bedoeld in artikel 1, 1°, van de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken;

b. de diensten behorende tot het Ministerie van Defensie;

c. de diensten bedoeld in artikel 2, 2° en 3°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus;

d. de rechterlijke orde, met inbegrip van de diensten die de leden ervan bijstaan;

e. de rechtspersonen van publiek recht bedoeld in artikel 1, 3°, van de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken;

f. de natuurlijke personen of rechtspersonen aan wie bij wet taken van openbare dienst of algemeen belang zijn toevertrouwd en die niet vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven;

2° «dienstenintegrator»: de instanties bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van 15 augustus 2012 houdende organisatie en oprichting van een federale dienstenintegrator;

3° «authentieke bron»: de gegevensbanken bedoeld in artikel 2, 6°, van de wet van 15 augustus 2012 houdende organisatie en oprichting van een federale dienstenintegrator;

4° «formulier»: elk document, ongeacht de drager, dat in het kader van een administratieve procedure wordt gebruikt en waarmee een externe of interne gebruiker aanvragen kan richten aan een federale instantie of hiermee informatie kan uitwisselen;

5° «bepalingen inzake de unieke gegevensinzameling»: artikel 11 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en artikel 8, §§ 3 tot 5, van de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator, zoals gewijzigd door deze wet;

6° «toezichthouder»: de publiekrechtelijke instelling bedoeld in artikel 28 van de Richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en in artikel 8.3 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 12 december 2007, die thans bestaat uit de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ingesteld door artikel 23 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, alsook uit de sectorale comités ingesteld door artikel 31bis van dezelfde wet van 8 december 1992, de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, ingesteld door artikel 10 van het decreet van het Vlaamse Parlement van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, de Commissie Wallonië-Brussel voor het toezicht op de gegevensuitwisselingen, ingesteld door artikel 22 van het samenwerkingsakkoord van 23 mei 2013 tussen het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap over het opstarten van een gemeenschappelijk initiatief om gegevens te delen en over het gemeenschappelijk beheer van dit initiatief, en iedere andere gelijkaardige instantie opgericht bij wet, decreet of ordonnantie.

Art. 4. § 1. Bij de identificatie van natuurlijke personen maken alle federale instanties voor de uitvoering van hun wettelijke opdrachten en de realisatie van de in artikel 2 vastgestelde doelstellingen verplicht, op basis van een

machtiging verstrekt in uitvoering van artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, gebruik van het Rijksregisternummer toegekend in uitvoering van artikel 2, laatste lid, van dezelfde wet, of van het identificatienummer van de Kruispuntbank toegekend in uitvoering van artikel 4, § 2, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op een natuurlijk persoon die niet in voormeld Rijksregister opgenomen is.

§ 2. Bij de identificatie van rechtspersonen of ondernemingen maken alle federale instanties, voor de uitvoering van hun wettelijke opdrachten, gebruik van het ondernemingsnummer toegekend in uitvoering van artikel 5 van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen.

§ 3. In het kader van de vervulling van een wettelijke informatieplicht maken alle natuurlijke en rechtspersonen gebruik van het Rijksregisternummer toegekend in uitvoering van artikel 2, laatste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, het identificatienummer van de Kruispuntbank toegekend in uitvoering van artikel 4, § 2, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid en het ondernemingsnummer toegekend in uitvoering van artikel 5 van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen.

§ 4. De Koning kan deze verplichting uitbreiden tot andere unieke sleutels voor het identificeren van andere objecten of entiteiten in authentieke bronnen.

Art. 5. § 1. De toezichthouder staat toe dat het Rijksregisternummer wordt gebruikt telkens als over een gegevensstroom of verwerking van persoonsgegevens wordt beslist. Deze beslissing geldt als machtiging in uitvoering van artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen.

De toezichthouders kunnen het gebruik van een ander identificatienummer opleggen.

§ 2. De met toepassing van de bepalingen inzake de unieke gegevensinzameling verkregen gegevens mogen door de betrokken instanties slechts gebruikt worden ter uitvoering van hun wettelijke opdrachten. Zij mogen niet aan derden worden meegedeeld.

§ 3. Worden niet beschouwd als derden voor de toepassing van § 2:

- de personen op wie die informatiegegevens betrekking hebben en hun wettelijke vertegenwoordigers of lasthebbers;
- de andere bij de uitvoering van de wettelijke opdracht gemachtigde openbare overheden en instellingen.

Art. 6. Onverminderd de bevoegdheden toegekend aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of de magistraten in toepassing van respectievelijk artikel 32 van de wet van 8 december 1992 op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, het Gerechtelijk Wetboek of het Wetboek van strafvordering, wordt aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de magistraten en de griffiers, voor de vervul-

ling van hun wettelijke opdrachten, op eenvoudig verzoek onverwijld toegang verleend tot de logins en registraties van de elektronisch uitgewisselde berichten en krijgen zij hiervan de afschriften of uittreksels welke zij nodig achten. Deze afschriften of uittreksels kunnen elektronisch aangevraagd en doorgestuurd worden.

Art. 7. Onverminderd de toepassing van de artikelen 9 en 10 van de wet van 8 december 1992 op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens stellen de dienstenintegratoren elektronisch de volgende gegevens ter beschikking van het publiek:

1° de lijst van de beschikbare gegevensstromen met een omschrijving van de gegevens die ze omvatten;

2° de machtigingen met betrekking tot de onder 1° vermelde gegevensstromen.

Art. 8. § 1. Alle nieuwe elektronische of papieren formulieren uitgaande van een federale instantie en die bestemd zijn voor een burger of onderneming worden meegedeeld aan de Dienst voor administratieve vereenvoudiging van de FOD Kanselarij van de Eerste Minister.

§ 2. De Dienst verifieert of bij het ontwerpen van het formulier de bepalingen van artikel 4 en de bepalingen inzake de unieke gegevensinzameling werden nageleefd en publiceert elektronisch de lijst van de geverifieerde formulieren. Deze verificatie heeft eveneens betrekking op de bijlagen of stukken die bij het formulier moeten worden gevoegd.

Op verzoek van de betrokken federale instantie kunnen de in het eerste lid bedoelde verificaties vóór de ingebruikname van het formulier gebeuren.

§ 3. De burgers of de ondernemingen kunnen formulieren die volgens hen strijdig zijn met de bepalingen van artikel 4 of de bepalingen inzake de unieke gegevensinzameling via het kafkameldpunt melden aan de Dienst voor administratieve vereenvoudiging. Deze Dienst onderzoekt deze melding en indien deze terecht is, vraagt aan de betrokken instantie het betreffende formulier binnen een redelijke termijn aan te passen. Het doorgestuurde verzoek tot aanpassing wordt elektronisch gepubliceerd op de website van de Dienst.

Art. 9. § 1. Elektronische formulieren en hun bijlagen worden geacht dezelfde waarde te hebben als papieren formulieren, voor zover is voldaan aan de volgende voorwaarden:

1° de elektronische gegevens vermelden de identiteit van de opsteller ervan geauthenticeerd hetzij door middel van het identiteitscertificaat op de elektronische identiteitskaart hetzij door middel van een ander certificaat dat voldoet aan de bepalingen van de wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatie-diensten of aan de bepalingen van de wet van 24 februari 2003 betreffende de modernisering van het beheer van de sociale zekerheid en betreffende de elektronische communicatie tussen ondernemingen en de federale overheid;

2° de elektronische gegevens kunnen nauwgezet worden gekoppeld aan een referentiedatum en een referentietijdstip;

3° de elektronische gegevens kunnen niet onmerkbaar meer worden gewijzigd na de vermelding van de identiteit van de in 1° bedoelde opsteller en na de koppeling aan een referentiedatum en een referentietijdstip die in het 2° worden bedoeld;

4° de elektronische gegevens voldoen, voor zover zij door meerdere personen zijn opgesteld, aan de in 1°, 2° en 3° vermelde vereisten voor iedere opsteller wat de gegevens betreft die hij heeft opgesteld;

5° de elektronische gegevens kunnen worden gelezen gedurende minstens de periode die door de toepasselijke reglementering wordt opgelegd.

§ 2. De formulieren worden voorgevuld met de beschikbare gegevens.

§ 3. De vereiste de melding «gelezen en goedgekeurd» of elke andere door de wet verplichte met de hand geschreven melding aan te brengen wordt geacht vervuld te zijn door middel van het elektronisch aanbrengen van de melding.

§ 4. De vereiste inzake de verzending in verschillende exemplaren wordt geacht vervuld te zijn zodra de stukken langs elektronische weg zijn bezorgd.

§ 5. De vereiste inzake het bezorgen van een bericht van ontvangst kan rechtsgeldig vervuld worden langs elektronische weg.

§ 6. De Koning kan nadere regels vaststellen inzake het vervangen van papieren door elektronische formulieren.

Art. 10. § 1. De Koning kan, zonder de algemene draagwijdte van de bepalingen te wijzigen, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de van kracht zijnde wettelijke bepalingen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen die in strijd zijn met de artikelen 4 en 9 of met de bepalingen inzake de unieke gegevensinzameling.

Indien een besluit genomen met toepassing van het eerste lid een invloed kan hebben op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of de uitvoeringsbesluiten ervan, verleent de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vooraf haar advies.

§ 2. De krachtens dit artikel genomen koninklijke besluiten die niet bij wet zijn bekrachtigd op de eerste dag van de vierentwintigste maand na die waarin ze zijn bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, houden op uitwerking te hebben.

Art. 11-12. (...) ^{▽1}

⌚ 1. – Wijziging wet 15 januari 1990 Kruispuntbank voor de sociale zekerheid, oprichting en organisatie

Art. 13. (...) ^{▽1}

⌚ 1. – Wijziging wet 15 augustus 2012 Federale dienstenintegrator, oprichting en organisatie

Art. 14. De federale instanties die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet nog geen gebruik maken van de in artikel 4 vermelde nummers of van de gegevensuitwisseling via een dienstenintegrator, krijgen als overgangsmaatregel tot 1 januari 2016 de tijd om zich naar de door deze wet bepaalde vereisten te schikken en hiertoe de wettelijk vereiste machtigingen aan te vragen.

K.B. 4 april 2003 tot reglementering van het verzenden van reclame per elektronische post
(B.S., 28 mei 2003)

Art. 1. In afwijking van artikel 14, § 1, eerste lid van de wet van 11 maart 2003 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, en onverminderd hetgeen bepaald is in artikel 2 van dit besluit, is elke dienstverlener ervan vrijgesteld de voorafgaande toestemming te vragen om reclame per elektronische post te ontvangen:

1° bij zijn klanten, natuurlijke of rechtspersonen, indien elk van de volgende voorwaarden vervuld is:

a) hij heeft rechtstreeks hun elektronische contactgegevens verkregen in het kader van de verkoop van een product of een dienst, mits de wettelijke en reglementaire voorwaarden betreffende de bescherming van de private levenssfeer nageleefd zijn;

b) hij gebruikt de beschouwde elektronische contactgegevens uitsluitend voor gelijkaardige producten of diensten die hijzelf levert;

c) hij geeft aan de klanten, op het ogenblik waarop hun elektronische contactgegevens worden verzameld, de mogelijkheid om zich kosteloos en op gemakkelijke wijze tegen de uitbating te verzetten;

2° bij rechtspersonen als de elektronische contactgegevens die hij met dat doel gebruikt onpersoonlijk zijn.

Art. 2. Ieder persoon kan rechtstreeks aan een bepaalde dienstverlener zonder kosten en zonder een reden op te geven, zijn wil kenbaar maken om van hem geen reclame per elektronische post meer te ontvangen.

De dienstverlener is ertoe verplicht:

1° binnen een redelijke termijn per elektronische post een ontvangstbewijs te geven dat aan de betrokken persoon de registratie van zijn aanvraag bevestigt;

2° binnen een redelijke termijn de nodige maatregelen te nemen om de wil van deze persoon na te leven;

3° lijsten bij te werken met personen die hun wil kenbaar gemaakt hebben om van hem geen reclame per elektronische post te ontvangen.

Art. 3. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 4. Onze Minister bevoegd voor Justitie en Onze minister bevoegd voor Economie zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 9 februari 2011 tot vaststelling van de Ethische Code voor de telecommunicatie
(B.S., 21 juni 2011)

1. Te consulteren op www.telethicom.be

(Uittreksel)

HOOFDSTUK 8

**ALGEMENE REGELS IN VERBAND MET DE
BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE
LEVENSFFEER**

Art. 42. Persoonsgegevens van een eindgebruiker mogen niet worden gebruikt zonder diens specifieke, vrije, voorafgaande en op informatie berustende toestemming, bekomen in overeenstemming met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Het gebruik van de betrokken gegevens is verenigbaar met de gerechtvaardigde doeleinden die overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens werden opgegeven door de persoon die de betalende dienst aanbiedt. De verwerking van persoonsgegevens gebeurt steeds overeenkomstig artikel 4 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Onverminderd de toepassing van de artikelen 34 en 43, worden persoonsgegevens na de uitschrijving uit de dienst of na afloop van de dienst onmiddellijk vernietigd.

Persoonsgegevens van een eindgebruiker die, overeenkomstig het eerste lid, via een toepassing zijn verkregen mogen enkel gebruikt worden in het kader van zulke toepassing, voor zover de eindgebruiker zich niet heeft uitgescre-

ven uit de dienst in het kader waarvan de toepassing gebruikt wordt.

Art. 43. De persoon bedoeld in artikel 134, § 2, derde lid, van de wet neemt de nodige maatregelen om aan de Ethische Commissie, haar secretariaat of aan de instanties of personen op wie de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of haar secretariaat een beroep kunnen doen in toepassing van het koninklijk besluit van 1 april 2007 betreffende de procedure voor en de praktische regels in verband met de werking van de Ethische Commissie voor het aanbieden van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken, het bewijs te kunnen leveren van het voldoen aan de verplichtingen opgelegd door dit besluit. De betrokken bewijzen worden aangeboden op een manier die een gemakkelijke controle op de wettelijkheid van de aangeboden dienst door de in de vorige zin bedoelde instanties mogelijk maakt.

Indien het voor het voldoen aan de in het eerste lid vermelde verplichting nodig is om de persoonsgegevens van de eindgebruiker te verwerken, brengt de persoon bedoeld in artikel 134, § 2, derde lid, van de wet de eindgebruiker hiervan expliciet op de hoogte, met vermelding van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie als bestemming van de betrokken gegevens, in geval van een onderzoek naar een klacht of een onderzoek op eigen initiatief van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie.

Onverminderd de toepassing van artikel 34, vervalt de verplichting bedoeld in dit artikel na één jaar, te rekenen vanaf het te bewijzen feit, of, in geval van betwisting, op het einde van de periode waarin de betaling gerechtelijk kan worden afgedwongen.

K.B. 18 november 2011 betreffende de kruispuntbank van de rijbewijzen
(B.S., 8 december 2011)

K.B. 19 september 2013 tot uitvoering van artikel 126 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie
(B.S., 8 oktober 2013)

Art. 1. Dit besluit voorziet in een gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2006/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 betreffende de bewaring van gegevens die zijn gegenereerd of verwerkt in verband met het aanbieden van openbaar beschikbare elektronische-communicatiediensten of van openbare communicatienetwerken en tot wijziging van Richtlijn 2002/58/EG («data-ententierichtlijn») (PbEG 13 april 2006, L 105/54) en van artikel 15.1 van Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie («richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie») (PbEG 31 juli 2002, L 201/37).

Art. 2. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° «Web»: de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;

2° «Instituut»: het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie zoals bedoeld in artikel 13 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de reguleerder van de Belgische post- en telecommunicatiesector;

3° «Minister»: de Minister of staatssecretaris die de Telecommunicatie onder zijn bevoegdheid heeft;

4° «Koninklijk besluit van 9 januari 2003»: het koninklijk besluit van 9 januari 2003 houdende modaliteiten voor de wettelijke medewerkingsplicht bij gerechtelijke vorderingen met betrekking tot elektronische communicatie;

5° «Eindgebruikersidentificatie»: een unieke identificatie die aan een persoon wordt toegewezen wanneer deze zich abonneert op of registreert bij een internettoegangsdienst of een internetcommunicatiedienst;

6° «Celidentiteit»: de unieke code van een cel van waaruit een mobiele-telefoonoproep werd begonnen of beëindigd;

7° «Persoonsgegevens»: de naam en voornaam, en het facturatie- en het leveringsadres van de eindgebruiker.

Art. 3. § 1. Wat betreft de gegevens voor de identificatie van de eindgebruiker, van de eindapparatuur die vermoed wordt te zijn gebruikt en van de gebruikte elektronische-communicatiedienst, bewaren de aanbieders van openbare diensten voor vaste telefonie en de aanbieders van de onderliggende openbare netwerken voor elektronische communicatie, de volgende gegevens:

1° het aan de eindgebruiker toegewezen nummer;

2° de persoonsgegevens van de eindgebruiker;

3° de datum van aanvang van het abonnement of van de registratie voor de dienst;

4° het soort van gebruikte vaste-telefoniedienst alsook de andere soorten van gebruikte diensten waarop de eindgebruiker ingeschreven heeft;

5° in geval van overdracht van het nummer van de eindgebruiker naar een andere operator, de identiteit van de nie en de aanbieders van de onderliggende openbare netwer-

aanbieder die het nummer en de identiteit overdraagt van de aanbieder naar wie het nummer wordt overgedragen;

6° de gegevens betreffende betalingswijze, identificatie van het betalingsmiddel en tijdstip van betaling voor het abonnement of voor het gebruik van de dienst.

§ 2. Wat de verkeers- en locatiegegevens betreft, bewaren de aanbieders van openbare diensten voor vaste telefonie en de aanbieders van de onderliggende openbare netwerken voor elektronische communicatie de volgende gegevens:

1° de identificatie van het telefoonnummer van de oproeper en van de opgeroepene;

2° de plaats van het netwerkaansluitpunt van de oproeper en van de opgeroepene;

3° in geval van een groepsgesprek, oproepdoorschakeling of -doorverbinding, de identificatie van alle lijnen waaronder ook diegene waarnaar de oproep is doorgeleid;

4° de datum en het juiste tijdstip van aanvang en einde van de oproep;

5° de beschrijving van de gebruikte telefoniedienst.

§ 3. De in paragraaf 1 bedoelde gegevens zijn onderworpen aan artikel 126, § 3, eerste lid, van de wet.

De in paragraaf 2 bedoelde gegevens zijn onderworpen aan artikel 126, § 3, tweede lid, van de wet.

Art. 4. § 1. Wat betreft de gegevens voor de identificatie van de eindgebruiker, van de eindapparatuur die vermoed wordt te zijn gebruikt en van de gebruikte elektronische-communicatiedienst, bewaren de aanbieders van een openbare dienst voor mobiele telefonie en de aanbieders van de onderliggende openbare netwerken voor elektronische communicatie, de volgende gegevens:

1° het aan de eindgebruiker toegewezen nummer alsook de internationale identiteit van de mobiele abonnee («International Mobile Subscriber Identity», «IMSI»);

2° de persoonsgegevens van de eindgebruiker;

3° de datum en de plaats van inschrijving op het abonnement of de registratie van de eindgebruiker;

4° de datum en het tijdstip van de eerste activering van de dienst, alsook de celidentiteit van waaruit de dienst is geactiveerd;

5° de aanvullende diensten waarop de eindgebruiker heeft ingetekend;

6° in geval van nummeroverdracht naar een andere operator, de identiteit van de operator vanwaar de eindgebruiker komt;

7° de gegevens betreffende betalingswijze, identificatie van het betaalmiddel en tijdstip van de betaling voor het abonnement of voor het gebruik van de dienst;

8° het identificatienummer van het mobiele eindtoestel van de eindgebruiker («International Mobile Equipment Identity», «IMEI»).

§ 2. Wat de verkeers- en locatiegegevens betreft, bewaren de aanbieders van een openbare dienst voor mobiele telefonie voor elektronische communicatie, de volgende gegevens:

II. Belgische wet- en regelgeving • 12. Informatiemaatschappij

K.B. 19 september 2013 - Elektronische communicatie, bewaring van gegevens

1° de identificatie van het telefoonnummer van de oproeper en van de opgeroepene;

2° in geval van een groepsgesprek, oproepdoorschakeling of -doorverbinding, de identificatie van alle lijnen waaronder ook diegene waarnaar de oproep is doorgeleid;

3° de «International Mobile Subscriber Identity» («IMSI») van de oproepende en opgeroepen deelnemer;

4° de «International Mobile Equipment Identity» («IMEI») van het mobiele eindapparaat van de oproepende en opgeroepen deelnemer;

5° de datum en het juiste tijdstip van aanvang en einde van de oproep;

6° de locatie van het netwerkaansluitpunt bij aanvang en bij het einde van elke verbinding;

7° de gegevens voor het identificeren van de geografische locatie van cellen middels referentie aan hun celidentiteit op het ogenblik dat de verbinding is gemaakt;

8° de technische karakteristieken van de gebruikte telefoondienst.

§ 3. De in paragraaf 1 bedoelde gegevens zijn onderworpen aan artikel 126, § 3, eerste lid, van de wet.

De in paragraaf 2 bedoelde gegevens zijn onderworpen aan artikel 126, § 3, tweede lid, van de wet.

Art. 5. § 1. Wat betreft de gegevens in verband met de identificatie van de eindgebruiker, van de eindapparatuur die vermoed wordt te zijn gebruikt en van de gebruikte elektronische-communicatiedienst, bewaren de aanbieders van openbare internettoegangsdiensten en de aanbieders van de onderliggende openbare netwerken voor elektronische communicatie, de volgende gegevens:

1° de toegewezen eindgebruikersidentificatie;

2° de persoonsgegevens van de eindgebruiker;

3° de datum en het tijdstip van het nemen van het abonnement of de registratie van de eindgebruiker;

4° het IP-adres en de bronpoort van de verbinding die gediend hebben voor het nemen van het abonnement of voor de registratie van de eindgebruiker;

5° de identificatie van het netwerkaansluitpunt dat gediend heeft voor het nemen van het abonnement of voor de inschrijving als eindgebruiker;

6° de aanvullende diensten waarop de eindgebruiker ingeschreven heeft bij de betrokken aanbieder van openbare internettoegang;

7° de gegevens betreffende betalingswijze, identificatie van het betaalmiddel en tijdstip van de betaling voor het abonnement of voor het gebruik van de dienst.

§ 2. Wat de verkeers- en locatiegegevens betreft, bewaren de aanbieders van openbare internettoegangsdiensten en de aanbieders van de onderliggende openbare netwerken voor elektronische communicatie, de volgende gegevens:

1° de eindgebruikersidentificatie;

2° a) het IP-adres;

b) in geval van het gedeelde gebruik van een IP-adres, de toegewezen poorten van het IP-adres evenals de datum en het uur van de toewijzing;

3° de identificatie en de locatie van het netwerkaansluitpunt dat door de eindgebruiker wordt gebruikt bij aanvang en bij het einde van een verbinding;

4° de datum en het tijdstip van de log-in en log-off van een sessie van de internettoegangsdienst;

5° het tijdens de sessie of een ander opgevraagde tijdsinterval geüploade en gedownloade volume van gegevens;

6° de gegevens voor het identificeren van de geografische locatie van cellen middels referentie aan hun celidentiteit op het ogenblik dat de verbinding is gemaakt.

§ 3. De in paragraaf 1 bedoelde gegevens zijn onderworpen aan artikel 126, § 3, eerste lid, van de wet.

De in paragraaf 2 bedoelde gegevens zijn onderworpen aan artikel 126, § 3, tweede lid, van de wet.

Art. 6. § 1. Wat betreft de gegevens voor de identificatie van de eindgebruiker, van de eindapparatuur die vermoed wordt te zijn gebruikt en van de gebruikte elektronische-communicatiedienst, bewaren de aanbieders van een openbare e-maildienst via internet, de aanbieders van een openbare internettelefoniedienst en de aanbieders van de onderliggende openbare netwerken voor elektronische communicatie, de volgende gegevens:

1° de eindgebruikersidentificatie;

2° de persoonsgegevens van de eindgebruiker;

3° de datum en het tijdstip waarop de e-mail- of internettelefoonaccount is gecreëerd;

4° het IP-adres en de bronpoort die gediend hebben voor de creatie van de e-mail- of internettelefoonaccount;

5° de gegevens betreffende betalingswijze, identificatie van het betaalmiddel en tijdstip van de betaling voor het abonnement of het gebruik van de dienst.

§ 2. Wat de verkeers- en locatiegegevens betreft, bewaren de aanbieders van een openbare e-maildienst via internet, de aanbieders van een openbare internettelefoniedienst en de aanbieders van de onderliggende openbare netwerken voor elektronische communicatie, de volgende gegevens:

1° de eindgebruikersidentificatie met betrekking tot de e-mail- of internettelefoonaccount, alsook het nummer of de identificatiecode van de beoogde ontvanger van de communicatie;

2° het telefoonnummer toegewezen aan elke communicatie die het openbare telefoonnetwerk binnenkomt in het kader van een internettelefoniedienst;

3° a) het IP-adres en de bronpoort die worden gebruikt door de eindgebruiker;

b) het IP-adres en de bronpoort die worden gebruikt door de bestemmeling;

4° de datum en het tijdstip van de log-in en log-off van een sessie van een e-maildienst via internet of internettelefoniedienst;

5° de datum en het tijdstip van een verbinding die tot stand wordt gebracht met behulp van de internettelefoonaccount;

6° de technische karakteristieken van de gebruikte dienst.

§ 3. De in paragraaf 1 bedoelde gegevens zijn onderworpen aan artikel 126, § 3, eerste lid, van de wet.

De in paragraaf 2 bedoelde gegevens zijn onderworpen aan artikel 126, § 3, tweede lid, van de wet.

Art. 7. § 1. De aanbieders van netwerken of diensten die samen verschillende diensten gebruiken, bewaren alle gegevens in verband met de verschillende gebruikte diensten, zoals die worden opgelegd in de artikelen 3 tot 6.

De combinatie van de geregistreerde gegevens moet het mogelijk maken om de relatie te leggen tussen de bron en de bestemming van de communicatie.

§ 2. De tijdstippen die op basis van de artikelen 3 tot 6 van dit besluit moeten worden geregistreerd of meegeëeld, dienen gebruikmakend van het 24-urenstelsel precies te zijn tot op de seconde. De tijds aanduiding moet

steeds gebeuren in de Belgische tijdszone, rekening houdend met de periodes van zomer- en wintertijd.

De voormelde aanbieders moeten de klok op hun systemen die gebruikt wordt voor de registratie van alle tijdstippen die in dit besluit worden vermeld, synchroniseren met het GPS-tijdsignaal.

Art. 8. § 1. Elke aanbieder wijst onder de leden van de Coördinatiecél Justitie, bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 9 januari 2003, een aangestelde voor de bescherming van de persoonsgegevens aan.

Bij de uitvoering van zijn opdrachten handelt de aangestelde voor de bescherming van de persoonsgegevens in volledige onafhankelijkheid, en heeft hij toegang tot alle in dit besluit bedoelde gegevens die door de aanbieder worden verwerkt, alsook tot alle relevante lokalen van de aanbieder.

De uitoefening van zijn opdrachten mag voor de aangestelde geen nadelen met zich brengen. Hij mag in het bijzonder als aangestelde niet worden ontslagen of vervangen wegens de uitvoering van de taken die hem zijn toevertrouwd, zonder uitvoerige motivatie.

De aangestelde voor de gegevensbescherming zorgt ervoor dat de verwerkingen door de Coördinatiecél Justitie worden uitgevoerd overeenkomstig de wet.

De aangestelde dient op een dusdanig niveau in de hiërarchie geplaatst te worden zodat hij over de mogelijkheid beschikt om rechtstreeks met het management of het directiecomité te communiceren en zijn opdracht rechtstreeks uit te oefenen bij de verantwoordelijke voor de verwerking.

§ 2. In het bijzonder zorgt hij ervoor dat:

1° de verwerkingen de in artikel 126 van de wet beschreven doeleinden nastreven;

2° ter uitvoering van dit besluit worden enkel de hierboven beschreven gegevens voor de vastgestelde doeleinden bewaard;

3° enkel de categorieën van krachtens artikel 126 van de wet en dit besluit gemachtigde personen toegang hebben tot de gegevens;

4° de maatregelen ter bescherming van de in artikel 126 van de wet beschreven gegevens in acht worden genomen.

Art. 9. Uiterlijk op 1 maart van elk jaar deelt elke aanbieder van een dienst of netwerk de volgende anonieme statistische inlichtingen mee aan het Instituut:

a) het aantal gevallen waarin in de loop van het jongste afgelopen kalenderjaar gegevens zijn verstrekt aan de bevoegde autoriteiten;

b) voor elk overgezonden gegeven de tijd die is verstreken tussen de datum waarop de gegevens zijn bewaard en de datum waarop de bevoegde autoriteiten om de overdracht ervan verzochten;

c) de gevallen waarin verzoeken om gegevens niet konden worden ingewilligd.

Het Instituut bezorgt die inlichtingen jaarlijks aan de minister en aan de Minister van Justitie.

Art. 10. De aanbieders van diensten en netwerken moeten uiterlijk de eerste dag die volgt op de afloop van een termijn van een jaar die ingaat de dag waarop dit besluit wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* in staat zijn om de in de artikelen 3 tot 6 bedoelde gegevens te bewaren.

Art. 11. De Minister bevoegd voor Telecommunicatie is belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 10 oktober 2014 tot oprichting van het Centrum voor Cybersecurity België

(B.S., 21 november 2014)

(Uittreksel)

Art. 1. Bij de Federale Overheidsdienst Kanselarij van de Eerste Minister wordt het Centrum voor Cybersecurity België, hierna «CCB» genoemd, opgericht.

Het CCB staat onder het gezag van de Eerste Minister.

Art. 2. § 1. Voor de uitvoering van zijn opdrachten, doet het CCB een beroep op de administratieve en logistieke ondersteuning van de Federale Overheidsdienst Kanselarij van de Eerste Minister.

§ 2. Voor de toepassing van artikel 4 van het koninklijk besluit van 7 november 2000 houdende oprichting en samenstelling van de organen die gemeenschappelijk zijn aan iedere federale overheidsdienst, wordt het CCB beschouwd als een operationele dienst.

Art. 3. Als nationale autoriteit heeft het CCB als opdracht:

1° opvolgen en coördineren van en toezien op de uitvoering van het Belgisch beleid ter zake;

2° vanuit een geïntegreerde en gecentraliseerde aanpak de verschillende projecten op het vlak van cyberveiligheid beheren;

3° de coördinatie verzekeren tussen de betrokken diensten en overheden, en de publieke overheden en de private of wetenschappelijke sector;

4° formuleren van voorstellen tot aanpassing van het regelgevend kader op het vlak van cyberveiligheid;

5° in samenwerking met het Coördinatie- en Crisiscentrum van de regering, het crisisbeheer bij cyberincidenten verzekeren;

6° opstellen, verspreiden en toezien op de uitvoering van standaarden, richtlijnen en veiligheidsnormen voor de verschillende informatiesystemen van de administraties en publieke instellingen;

7° coördineren van de Belgische vertegenwoordiging in internationale fora voor cyberveiligheid, van de opvolging van internationale verplichtingen en van voorstellen van het nationale standpunt op dit vlak;

8° coördineren van de evaluatie en certificatie van de veiligheid van informatie- en communicatiesystemen;

9° informeren en sensibiliseren van gebruikers van informatie- en communicatiesystemen.

13. Consumentenrecht

Wet 20 december 2002 – Minnelijke invordering van schulden van de consument (uittreksel art. 3)	480
Wetboek – Wetboek van Economisch recht, veiligheid van producten en diensten (uittreksel art. IX.2, IX.3)	480
Wetboek – Wetboek van Economisch recht, marktpraktijken en consumentenbescherming (uittreksel art. VI.110–VI.115)	481
K.B. 20 november 1992 – Verwerking van persoonsgegevens inzake consumentenkrediet	483
K.B. 23 maart 2017 – Centrale voor Kredieten aan Particulieren	484

Wet 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument (B.S., 29 januari 2003)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK III

MINNELIJKE INVORDERING VAN SCHULDEN VAN DE CONSUMENT

Art. 3. § 1. In het kader van een minnelijke invordering van schulden wordt iedere gedraging of praktijk die het privéleven van de consument schendt of hem kan misleiden, alsook iedere gedraging of praktijk die een inbreuk maakt op zijn menselijke waardigheid, verboden.

§ 2. Worden in het bijzonder verboden:

- elk geschrift dat, of elke gedraging die ertoe strekt verarring te creëren omtrent de hoedanigheid van de persoon van wie het uitgaat, zoals in het bijzonder het geschrift dat verkeerdelijk laat uitschijnen dat het om een document gaat dat uitgaat van een gerechtelijke overheid, een ministerieel ambtenaar of een advocaat;
- elke mededeling die onjuiste juridische bedreigingen bevat, of die onjuiste inlichtingen over de gevolgen van een wanbetaling bevat;
- elke vermelding op een omslag waaruit blijkt dat de briefwisseling de invordering van een schuld betreft;

– de inning van niet voorziene of niet wettelijk toegestane bedragen;

– de stappen die worden ondernomen bij de burens, de familie of de werkgever van de schuldenaar. Onder stappen wordt onder meer verstaan elke mededeling van inlichtingen of elke vraag om inlichtingen die verband houdt met de schuldvordering of met de solvabiliteit van de schuldenaar, onverminderd de handelingen gesteld in het raam van wettelijke inningprocedures;

– de invordering of poging tot invordering bij een persoon die niet de schuldenaar is;

– iedere poging tot inning in aanwezigheid van een derde, behalve wanneer dit gebeurt met instemming van de schuldenaar;

– alle stappen om de schuldenaar een wisselbrief te doen ondertekenen of om een overdracht van vordering of een schuldbekentenis te eisen;

– het belagen van de schuldenaar, die uitdrukkelijk en gemotiveerd heeft te kennen gegeven de schuld te betwisten;

– de telefonische oproepen en de huisbezoeken tussen tweeëntwintig uur en acht uur.

De Koning kan deze lijst aanvullen, wijzigen of aanpassen, op voordracht van de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren.

Wetboek van Economisch recht

(B.S., 29 maart 2013)

1. Het Wetboek van economisch recht werd ingevoerd bij art. 2 wet 28 februari 2013, B.S., 29 maart 2013, en de inhoud ervan werd middels de techniek van de 'aanbouwwetgeving' vastgesteld bij opeenvolgende wetten van 28 februari 2013, B.S., 29 maart 2013 (boek II en boek VIII), 3 april 2013, B.S., 26 april 2013 (boek IV en boek V), 25 april 2013, B.S., 27 mei 2013 (boek IX), 17 juli 2013, B.S., 14 augustus 2013 (boek III), 7 november 2013, B.S., 29 november 2013 (titel I van boek I), 20 november 2013, B.S., 29 november 2013 (boek XV), 15 december 2013, B.S., 9 januari 2014 (boek XIII), wet 15 december 2013, B.S., 14 januari 2014 (boek XII), 21 december 2013, B.S., 30 december 2013, *err.*, B.S., 20 januari 2014 (boek VI), 26 december 2013, B.S., 14 januari 2014 (art. XII.V in boek XII), 26 december 2013, B.S., 28 januari 2014 (boek XVII), 27 maart 2014, B.S., 28 maart 2014, B.S. 29 april 2014 (titel 2 in boek XVII), 29 april 2014 (boek XVIII), 2 april 2014, B.S., 28 april 2014 (boek X), 4 april 2014, B.S., 12 mei 2014 (boek XVI), 10 april 2014, B.S. 12 juni 2014 (boek XI in boek XVII), 19 april 2014, B.S., 28 mei 2014 (boek VII), 19 april 2014, B.S., 12 juni 2014 (boek XI), 15 mei 2014, B.S. 28 mei 2014 (boek XVII), 15 mei 2014, B.S., 30 mei 2014 (boek XIV) De oorspronkelijke wet van 28 februari 2013, B.S., 29 maart 2013, houdende de boeken II en VIII van het Wetboek van economisch recht, is in werking getreden op 12 december 2013 (zie art. 1 K.B. 8 december 2013, B.S., 11 december 2013). De inwerkingtreding van de latere wetten werd vastgesteld bij diverse koninklijke besluiten zoals vermeld onder de titels van de opeenvolgende boeken (I tot en met XVIII) van het Wetboek.

Aan het Wetboek van economisch recht wordt gerefereerd als WER.

2. Deze akte bevat de «Wet 28 februari 2013 tot invoering van het Wetboek van Economisch recht».

(Uittreksel)

►¹[**BOEK IX**
VEILIGHEID VAN PRODUCTEN EN
DIENTEN]¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 3 wet 25 april 2013, *B.S.*, 27 mei 2013, inwerkingtreding: 12 december 2013 (art. 4 K.B. 8 december 2013, *B.S.*, 11 december 2013)

►¹[**HOOFDSTUK 1**
ALGEMENE VEILIGHEIDSVERPLICHTING]¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 3 wet 25 april 2013, *B.S.*, 27 mei 2013, inwerkingtreding: 12 december 2013 (art. 4 K.B. 8 december 2013, *B.S.*, 11 december 2013)

►¹[**Art. IX.2.** De producenten zijn gehouden uitsluitend veilige producten op de markt te brengen en veilige diensten aan te bieden.]¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 3 wet 25 april 2013, *B.S.*, 27 mei 2013, inwerkingtreding: 12 december 2013 (art. 4 K.B. 8 december 2013, *B.S.*, 11 december 2013)

►¹[**Art. IX.3. § 1.** Een product of dienst wordt verondersteld veilig te zijn wanneer het voldoet aan geharmoniseerde

normen, wat de risico's en risicocategorieën betreft die zijn geregeld in de betrokken normen.

§ 2. Indien er voor een product of dienst, geheel of gedeeltelijk, geen geharmoniseerde normen zijn, wordt de overeenstemming met de algemene veiligheidsvereiste beoordeeld aan de hand van onderstaande factoren, wanneer deze bestaan:

1° de niet-bindende nationale normen tot omzetting van andere dan in artikel I.10.19° bedoelde Europese normen;

2° de nationale Belgische normen;

3° de aanbevelingen van de Commissie van de Europese Unie met richtsnoeren voor de beoordeling van de productveiligheid;

4° de gedragscodes inzake productveiligheid die in de betrokken sector van kracht zijn;

5° de stand van vakkennis en techniek;

6° de veiligheid die de gebruikers redelijkerwijze mogen verwachten;

7° internationale normen.]¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 3 wet 25 april 2013, *B.S.*, 27 mei 2013, inwerkingtreding: 12 december 2013 (art. 4 K.B. 8 december 2013, *B.S.*, 11 december 2013)

Wetboek van Economisch recht
(*B.S.*, 29 maart 2013)

1. Het Wetboek van economisch recht werd ingevoerd bij art. 2 wet 28 februari 2013, *B.S.*, 29 maart 2013, en de inhoud ervan werd middels de techniek van de 'aankouwetgeving' vastgesteld bij opeenvolgende wetten van 28 februari 2013, *B.S.*, 29 maart 2013 (boek II en boek VIII), 3 april 2013, *B.S.*, 26 april 2013 (boek IV en boek V), 25 april 2013, *B.S.*, 27 mei 2013 (boek IX), 17 juli 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013 (boek III), 7 november 2013, *B.S.*, 29 november 2013 (titel I van boek I), 20 november 2013, *B.S.*, 29 november 2013 (boek XV), 15 december 2013, *B.S.*, 9 januari 2014 (boek XIII), wet 15 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014 (boek XII), 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014 (boek VI), 26 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014 (art. XII.V in boek XII), 26 december 2013, *B.S.*, 28 januari 2014 (boek XVII), 27 maart 2014, *B.S.*, 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014 (titel 2 in boek XVII), 29 april 2014 (boek XVIII), 2 april 2014, *B.S.*, 28 april 2014 (boek X), 4 april 2014, *B.S.*, 12 mei 2014 (boek XVI), 10 april 2014, *B.S.*, 12 juni 2014 (boek XI in boek XVII), 19 april 2014, *B.S.*, 28 mei 2014 (boek VII), 19 april 2014, *B.S.*, 12 juni 2014 (boek XI), 15 mei 2014, *B.S.*, 28 mei 2014 (boek XVII), 15 mei 2014, *B.S.*, 30 mei 2014 (boek XIV) De oorspronkelijke wet van 28 februari 2013, *B.S.*, 29 maart 2013, houdende de boeken II en VIII van het Wetboek van economisch recht, is in werking getreden op 12 december 2013 (zie art. 1 K.B. 8 december 2013, *B.S.*, 11 december 2013). De inwerkingtreding van de latere wetten werd vastgesteld bij diverse koninklijke besluiten zoals vermeld onder de titels van de opeenvolgende boeken (I tot en met XVIII) van het Wetboek. Aan het Wetboek van economisch recht wordt gerefereerd als WER.

2. Deze akte bevat de «Wet 28 februari 2013 tot invoering van het Wetboek van Economisch recht».

(Uittreksel)

WETBOEK VAN ECONOMISCH RECHT

►¹[**BOEK VI**
MARKTPRAKTIJEN EN
CONSUMENTENBESCHERMING]¹

►¹[**HOOFDSTUK 3**
ONGEWENSTE COMMUNICATIES]¹

►¹. Opschrift ingevoegd bij art. 3 wet 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014, *err.*, *B.S.*, 18 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 februari 2015, inwerkingtreding: 31 mei 2014 (art. 1 K.B. 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014)

►¹[**Art. VI.110. § 1.** Het gebruik van geautomatiseerde oproepsystemen zonder menselijke tussenkomst en het gebruik van faxen met het oog op direct marketing, zijn verboden

zonder de voorafgaande, vrije, specifieke en geïnformeerde toestemming van de geadresseerde van de boodschap.

De persoon die zijn toestemming heeft gegeven kan deze te allen tijde terugtrekken, zonder daarvoor een reden op te geven en zonder dat hem daarvoor enige kosten kunnen worden ten laste gelegd.

De bewijslast dat om de overgebrachte communicatie werd verzocht via een techniek vermeld in of vastgesteld met toepassing van deze paragraaf, berust op de afzender.

Bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, kan de Koning het verbod bedoeld in het eerste lid uitbreiden tot andere dan de aldaar vermelde communicatietechnieken, rekening houdend met de evolutie ervan.

§ 2. ²[Onverminderd artikel XII.13 is het gebruik van andere dan de in paragraaf 1 bedoelde technieken voor het overbrengen van ongevraagde communicatie met het oog op direct marketing toegestaan, voor zover de geadresseerde, natuurlijke of rechtspersoon, zich hiertegen niet kennelijk heeft verzet of, voor wat betreft direct marketing naar abonnees, mits inachtneming van de bepalingen voorzien in de artikelen VI.111 tot VI.115.]²]¹

³[§ 3. Geen enkele kost mag worden aangerekend aan de geadresseerde omwille van de uitoefening van zijn recht op verzet.]³

⁴[§ 4. Bij de verzending van reclame door middel van een communicatietechniek als bedoeld in paragraaf 2, is het verboden de identiteit van de onderneming, uit naam waarvan de communicatie plaatsvindt, te verbergen.]⁴

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014, *err.*, *B.S.*, 18 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 februari 2015, inwerkingtreding: 31 mei 2014 (art. 1 K.B. 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014)

►2. – § 2 vervangen bij art. 12, 1°, wet 26 oktober 2015, *B.S.*, 30 oktober 2015

►3. – § 3 toegevoegd bij art. 12, 2°, wet 26 oktober 2015, *B.S.*, 30 oktober 2015

►4. – § 4 toegevoegd bij art. 12, 2°, wet 26 oktober 2015, *B.S.*, 30 oktober 2015

¹[Art. VI.111. § 1. De operator biedt aan zijn abonnee de mogelijkheid om op elk ogenblik mede te delen dat hij zich verzet tegen het gebruik van het telefoonnummer of de telefoonnummers die hem zijn toegekend voor redenen van direct marketing.

De abonnee oefent dit recht van verzet gratis uit en kan dit minstens telefonisch, per brief of per e-mail mededelen.

Bij het aangaan van de overeenkomst vestigt de operator de aandacht van de abonnee op een uitdrukkelijke en opvallende wijze op dit recht.

§ 2. De operator registreert elk verzet van een abonnee zoals bedoeld in paragraaf 1, binnen vijf werkdagen in een daartoe bestemd gegevensbestand en deelt de datum van registratie mee aan de abonnee.

De operator stelt het gegevensbestand dat de telefoonnummers bevat waarop de abonnees geen oproepen voor redenen van direct marketing wil ontvangen ter beschikking van personen die aan direct marketing via telefoon willen doen.

Een operator kan de uitvoering van de verplichtingen zoals bedoeld in paragraaf 1 delegeren aan een instelling zonder winstgevend doel met dewelke hij hieromtrent een overeenkomst afsluit.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014, *err.*, *B.S.*, 18 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 februari 2015, inwerkingtreding: 31 mei 2014 (art. 1 K.B. 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014)

¹[Art. VI.112. § 1. Elke telefonisch oproep voor redenen van direct marketing naar een telefoonnummer dat is opgenomen in het gegevensbestand bedoeld in artikel VI.111, § 2, is verboden.

Voor elke telefoonoproep om redenen van direct marketing gaat de oproeper voorafgaandelijk na of het desbetreffende nummer niet is opgenomen in dit gegevensbestand.

§ 2. Het verbod bedoeld in paragraaf 1 geldt niet voor oproepen naar telefoonnummers van abonnees die aan de persoon die telefoonoproepen om redenen van direct marketing doet of namens wie dergelijke oproepen worden gedaan, zijn uitdrukkelijke toelating hebben verleend om zijn persoonsgegevens voor dergelijke doeleinden te gebruiken.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014, *err.*, *B.S.*, 18 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 februari

2015, inwerkingtreding: 31 mei 2014 (art. 1 K.B. 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014)

¹[Art. VI.113. De operatoren en de personen die aan direct marketing doen of voor wiens rekening dit gebeurt, dragen de bewijslast van de naleving van de bepalingen van dit hoofdstuk.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014, *err.*, *B.S.*, 18 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 februari 2015, inwerkingtreding: 31 mei 2014 (art. 1 K.B. 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014)

¹[Art. VI.114. § 1. De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, maatregelen nemen om:

1° de inhoud, de vorm en de werking van het gegevensbestand bedoeld in artikel VI.111, § 2, te bepalen;

2° de toegangsvoorwaarden en -wijzen tot deze gegevensbestanden te bepalen voor personen die telefoonoproepen om redenen van direct marketing willen doen, met inbegrip van de identificatie van deze personen;

3° de mededelingsvormen door de abonnee bedoeld in artikel VI.111, § 1, zo eenvoudig mogelijk te houden.

§ 2. De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, eveneens een vereniging of organisatie erkennen die de verplichtingen van alle operatoren bedoeld in artikel VI.111 op zich neemt.

Deze vereniging of organisatie kan enkel worden erkend op basis van de erkenningscriteria die de Koning bepaalt en die minstens de volgende waarborgen bieden:

1° het gebruiksgemak voor de abonnee;

2° het uitsluitende gebruik van de gegevens uit het gegevensbestand met het oog op het naleven van de rechten van de abonnee overeenkomstig artikel VI.111, § 1;

3° de afwezigheid van elk winstgevend doel van de vereniging of de organisatie;

4° de continue en eenvoudige toegang tot de gegevens, tegen een beperkte prijs, voor de personen die telefoonoproepen om redenen van direct marketing willen doen;

5° de naleving van de regels die krachtens paragraaf 1 worden opgelegd.]¹ ▽2

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014, *err.*, *B.S.*, 18 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 februari 2015, inwerkingtreding: 31 mei 2014 (art. 1 K.B. 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014)

□ 2. – Zie K.B. 12 mei 2015 tot vaststelling van de erkenningscriteria van de vereniging of organisatie bedoeld in de artikelen VI.114 en XIV.81 van het Wetboek van economisch recht, *B.S.*, 22 mei 2015

¹[Art. VI.115. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder «operator» en «abonnee», een operator en een abonnee zoals gedefinieerd in artikel 2, 11° en 15° van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 wet 21 december 2013, *B.S.*, 30 december 2013, *err.*, *B.S.*, 20 januari 2014, *err.*, *B.S.*, 18 maart 2014, *err.*, *B.S.*, 16 februari 2015, inwerkingtreding: 31 mei 2014 (art. 1 K.B. 28 maart 2014, *B.S.*, 29 april 2014)

K.B. 20 november 1992 betreffende de verwerking van persoonsgegevens inzake consumentenkrediet
(*B.S., 11 december 1992*)

Art. 1. ¹[Voor de toepassing van dit besluit, moet worden verstaan onder:

1° de wet: de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet;

2° regularisatie: de toestand van de kredietovereenkomst waarbij:

a) ofwel de voorwaarden van het gebruik, van de aflossing, of de terugbetaling van het krediet opnieuw worden geëerbiedigd;

b) ofwel een bedrag is terugbetaald dat overeenstemt met het verschuldigd blijvend saldo, vermeerderd met het bedrag van de vervallen en niet-betaalde totale kosten van het krediet en, in voorkomend geval, het bedrag van de nalatigheidsintrest, de straffen, de schadevergoedingen en de kosten;

c) ofwel de kredietgever niet overgaat tot de uitvoering van maatregelen ter invordering van het opeisbaar gestelde krediet en aanvaardt dat de consument, die zijn betalingsachterstand heeft aangezuiverd, opnieuw het krediet volgens de oorspronkelijk overeengekomen modaliteiten terugbetaalt;

d) ofwel de verbintenissen van de consument zijn tenietgegaan;¹

²[e) ofwel de consument een kredietovereenkomst bedoeld in artikel 3, § 2, laatste lid, van de wet, heeft gesloten.]²

³[Voor de toepassing van dit besluit worden de kredietovereenkomsten die niet beantwoorden aan de kredietsoorten bedoeld in artikel 1, 9° tot 12°, 12°ter en 12°quater, van de wet, gelijkgesteld met een lening op afbetaling.]³

►1. – Vervangen bij art. 1 K.B. 20 november 2003, *B.S.*, 17 december 2003, inwerkingtreding: 1 juni 2003 (art. 11)

►2. – Lid 1, e), toegevoegd bij art. 1 K.B. 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, inwerkingtreding: 30 april 2014 (art. 4)

►3. – Lid 2 toegevoegd bij art. 1 K.B. 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, inwerkingtreding: 30 april 2014 (art. 4)

Art. 2. ¹[§ 1. Onder gegevens betreffende de identiteit van de consument, bedoeld in artikel 69, § 3, van de wet, moet worden verstaan:

1° de naam, de eerste officiële voornaam en het geslacht;

2° de geboortedatum, uitgedrukt door het nummer van de dag, van de maand en van het jaar;

3° de woonplaats of, wanneer deze onbestaand of ongekend is, de verblijfplaats bepaald door de naam van de straat, het nummer van het gebouw en desgevallend het busnummer, de naam van de plaats evenals de postcode.

§ 2. De naam, eerste officiële voornaam en geboortedatum van de consument moeten overeenstemmen, naargelang het geval, met de gegevens vermeld op:

a) de identiteitskaart bedoeld in artikel 6 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

b) de verblijfsvergunning uitgereikt op het tijdstip van de inschrijving in het wachtregister bedoeld in artikel 1, eerste lid, 2°, van de hierboven vermelde wet van 19 juli 1991;

c) de identiteitskaart, het paspoort of de vervangende reisvergunning, uitgereikt aan een vreemdeling die geen verblijf houdt in het Rijk, door de Staat waar hij verblijft of waarvan hij onderdaan is.]¹

►1. – Vervangen bij art. 2 K.B. 20 november 2003, *B.S.*, 17 december 2003, inwerkingtreding: 1 juni 2003 (art. 11)

Art. 3. ¹[Onder gegevens betreffende de identiteit van de kredietgever, bedoeld in artikel 69, § 3, van de wet, moet worden verstaan: de vennootschapsnaam, de maatschappelijke zetel, het geografisch adres en het ondernemingsnummer.

Voor de toepassing van dit artikel worden mede als kredietgever bedoeld, de persoon of instelling die de rechten en verplichtingen uit de kredietovereenkomst geheel of gedeeltelijk heeft overgenomen, alsook de persoon of instelling die in de plaats is gesteld van de rechten van de kredietgever.]¹

►1. – Na wijziging, vervangen bij art. 2 K.B. 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, inwerkingtreding: 30 april 2014 (art. 4)

Art. 4. Er is betalingsachterstand in de zin van artikel 69, § 3, van de wet:

1° in geval van verkoop op afbetaling, financieringshuur, lening op afbetaling of een andere kredietovereenkomst waarbij de betalingstermijnen en de termijnbedragen gedurende de looptijd doorgaans gelijk blijven:

a) wanneer ten minste drie termijnbedragen op hun vervaldag niet of onvolledig zijn betaald, of

b) wanneer een vervallen termijnbedrag gedurende ten minste drie maanden, niet of onvolledig is betaald, of

c) wanneer de nog te vervallen termijnbedragen onmiddellijk opeisbaar zijn geworden in toepassing van artikel 29 van de wet;

2° ¹[in geval van kredietopening:

a) wanneer een bedrag aan kapitaal en/of totale kosten van het krediet voor de consument komt te vervallen overeenkomstig de voorwaarden van de kredietovereenkomst en dit niet of onvolledig werd terugbetaald binnen een termijn van drie maanden; of

b) wanneer het kapitaal volledig opeisbaar is geworden, zelfs voor de termijn bedoeld in a) verstreken is, en de kredietnemer het verschuldigde bedrag niet of onvolledig heeft terugbetaald.]¹

²[In afwijking van het eerste lid, 2°, b) vindt de registratie in geval van niet betaling van het bedrag bedoeld in artikel 22, § 2, van de wet, plaats een maand na het strijken van de nulstellingstermijn;]²

►1. – Lid 1, 2°, na wijzigingen, vervangen bij art. 3 K.B. 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, inwerkingtreding: 30 april 2014 (art. 4)

►2. – Lid 2 toegevoegd bij art. 3 K.B. 10 april 2014, *B.S.*, 30 april 2014, inwerkingtreding: 30 april 2014 (art. 4)

Art. 5. § 1. Wanneer de kredietovereenkomst volgens overeenkomst is uitgevoerd en geen betalingsfaciliteit is aangevraagd, worden de gegevens betreffende de identiteit van de partijen, het bedrag en de duur van het krediet en de periodiciteit van de betalingen door de houder van het bestand uit het bestand verwijderd ten laatste vijftien dagen na het tenietgaan van de verbintenissen of het aflopen van de kredietovereenkomst.

§ 2. Wanneer betalingsfaciliteiten zijn toegestaan, worden de in § 1 bedoelde gegevens door de houder van het bestand uit het bestand verwijderd ten laatste één jaar na het tenietgaan van de verbintenissen of het aflopen van de kredietovereenkomst.

§ 3. ¹[De bewaartermijnen van de gegevens betreffende de betalingsachterstanden zijn de volgende:

1° twaalf maanden vanaf de datum van regularisatie van de kredietovereenkomst;

II. Belgische wet- en regelgeving • 13. Consumentenrecht

K.B. 20 november 1992 - Persoonsgegevens inzake consumentenkrediet (Art. 6)

2° maximaal tien jaar vanaf de datum van de eerste registratie van een wanbetaling ongeacht of de kredietovereenkomst al dan niet werd geregulariseerd.

Bij het verstrijken van deze termijnen, worden deze gegevens verwijderd.]¹

§ 4. ²[...]²

►1. – § 3 vervangen bij art. 5, 1°, K.B. 20 november 2003, *B.S.*, 17 december 2003, inwerkingtreding: 1 juni 2003 (art. 11)

►2. – § 4 opgeheven bij art. 5, 2°, K.B. 20 november 2003, *B.S.*, 17 december 2003, inwerkingtreding: 1 juni 2003 (art. 11)

Art. 6. § 1. De aanvraag om inlichtingen bedoeld in artikel 69, § 4, derde lid, van de wet geschiedt bij wege van een teleprocessingtechniek, op een magnetische drager, schriftelijk of door elk middel waardoor de eerbiediging van de beginselen vervat in artikel 69, § 4 en § 6 kunnen worden gewaarborgd.

§ 2. De schriftelijke aanvragen moeten ondertekend zijn door de personen van wie de identiteit vooraf werd medegedeeld aan de houder van het bestand.

§ 3. Geen enkele lastgeving verstrekt voor het bekomen van de mededeling van de gegevens, bedoeld in § 1 van dit artikel, mag verleend aan iemand die niet behoort tot de personen bedoeld in artikel 69, § 4, van de wet.

Art. 7. § 1. De consument die met toepassing van artikel 70, § 2, van de wet een bestand wil raadplegen, moet zijn identiteit aantonen bij wijze van een fotokopie ¹[van zijn identiteitsdocument zoals bedoeld in artikel 2, § 2]¹.

§ 2. Elke aanvraag die uitgaat van een consument en de verbetering of de verwijdering van de op zijn naam geregistreerde gegevens beoogt, moet bovendien vergezeld zijn van elk document dat de gegrondheid van de aanvraag rechtvaardigt. Desnoods kan de houder van het bestand van de consument eisen dat hij een goed leesbare fotokopie voorlegt van het kredietcontract, of van enig ander document aan de hand waarvan de kredietovereenkomst duidelijk kan worden geïdentificeerd.

§ 3. Het recht van de consument op toegang, op verbetering of op verwijdering van de gegevens moet ²[ofwel persoonlijk worden uitgeoefend, ofwel door een advocaat, een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijk mandataris, in het raam van de uitvoering van de kredietovereenkomst]².

►1. – § 1 gewijzigd bij art. 6, 1°, K.B. 20 november 2003, *B.S.*, 17 december 2003, inwerkingtreding: 1 juni 2003 (art. 11)

►2. – § 3 gewijzigd bij art. 6, 2°, K.B. 20 november 2003, *B.S.*, 17 december 2003, inwerkingtreding: 1 juni 2003 (art. 11)

Art. 8. Elk verkeerd gegeven moet worden rechtgezet, ten laatste binnen vijftien dagen nadat de consument kennis heeft gegeven van het verkeerd karakter van het gegeven.

Art. 9. ¹[De verantwoordelijke voor de verwerking is ertoe gehouden deze verbetering mede te delen aan de personen die inlichtingen van hem hebben verkregen en die de geregistreerde persoon aanduidt.]¹

►1. – Vervangen bij art. 7 K.B. 20 november 2003, *B.S.*, 17 december 2003, inwerkingtreding: 1 juni 2003 (art. 11)

Art. 10. § 1. De raadpleging door de consument van de gegevens betreffende een op zijn naam geregistreerde kredietovereenkomst is kosteloos, voor zover hij die gegevens niet meer dan eenmaal per trimester raadpleegt en deze tijdens die periode niet zijn gewijzigd.

In dat laatste geval is elke raadpleging na een wijziging van een gegeven eveneens kosteloos.

§ 2. Buiten de gevallen bedoeld in de vorige paragraaf geeft de raadpleging aanleiding tot de betaling van een maximum bedrag van 110 frank, exclusief BTW.

Dat bedrag kan worden geïndexeerd op het gezamenlijk voorstel van de Ministers die Economische Zaken en Financiën onder hun bevoegdheid hebben.

Art. 11. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1993.

Art. 12. Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Financiën zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

K.B. 23 maart 2017 tot regeling van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren

(*B.S.*, 31 maart 2017)

HOOFDSTUK 1

DEFINITIES

Art. 1. Voor de toepassing van dit besluit gelden de definities opgenomen in de artikelen 1.1 en 1.9 van het Wetboek van economisch recht. Ter aanvulling van deze definities wordt voor de toepassing van dit besluit verstaan onder:

1° WER: Wetboek van economisch recht;

2° regularisatie: de toestand van de geregistreerde kredietovereenkomst waarbij:

a) ofwel de voorwaarden van het gebruik en, naargelang het geval, van de aflossing, de wedersamenstelling of de terugbetaling van het krediet opnieuw worden nageleefd;

b) ofwel een bedrag is terugbetaald dat overeenstemt met het bedrag in hoofdsom dat moet worden gestort om het kapitaal af te lossen, terug te betalen of weder samen te stellen, vermeerderd met het bedrag van de vervallen en niet-betaalde totale kosten van het krediet voor de consument in zoverre deze kosten betaalbaar zijn aan de kredietgever, aan de kredietbemiddelaar of aan een door hen aangewezen derde-

en, in voorkomend geval, het bedrag van de nalatigheidsintrest, de straffen, de schadevergoedingen en de kosten;

c) ofwel de kredietgever niet overgaat tot de uitvoering van maatregelen ter invordering van het opeisbaar gestelde krediet en aanvaardt dat de consument, die zijn betalingsachterstand heeft aangezuiverd, opnieuw het krediet volgens de oorspronkelijk overeengekomen modaliteiten terugbetaalt of met de consument een kredietovereenkomst sluit, bedoeld in artikel VII.3, § 3, 6°, WER;

d) ofwel de einddatum werd bereikt van de aanzuiveringsregeling bedoeld in deel V, titel IV, van het Gerechtelijk Wetboek;

3° kredietverzekeraar: de persoon die vergund is om kredietverzekeringsverrichtingen uit te voeren in toepassing van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen.

Voor de toepassing van dit besluit worden de kredietovereenkomsten die niet beantwoorden aan de kredietsoorten bedoeld in artikel I.9, 46° tot 49°, 51° en 52° WER, gelijkgesteld met een lening op afbetaling.

HOOFDSTUK 2 MEDEDELING VAN GEGEVENS AAN DE CENTRALE (POSITIEVE LUIK)

Art. 2. § 1. De gegevens die in de Centrale worden geregistreerd zijn de volgende:

1° het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, de naam, de eerste officiële voornaam en het geslacht van de consument;

2° zijn geboortedatum, uitgedrukt door het nummer van de dag, van de maand en van het jaar;

3° zijn woonplaats of, wanneer deze onbestaand of ongekend is, de verblijfplaats bepaald door de naam van de straat, het nummer van het gebouw en desgevallend het busnummer, de naam van de plaats evenals de postcode;

4° de naam en het adres van de kredietgever en, in voorkomend geval van de overnemer of van de kredietverzekeraar;

5° de kredietsoort, het nummer, de taal en de datum van het sluiten van de kredietovereenkomst.

Voor hypothecaire kredieten wordt bovendien aangeduid of het krediet een roerende dan wel een onroerende bestemming heeft, of het krediet gedekt is door een hypothecaire zekerheid en of het gaat om een herfinanciering;

6° voor een consumentenkrediet onder de vorm van een verkoop op afbetaling, een financieringshuur of een lening op afbetaling, of voor een hypothecair krediet met een roerende bestemming onder een van deze vormen, het totale door de consument te betalen bedrag, het termijnbedrag indien de termijnbedragen gelijk zijn, het bedrag van de eerste betalingstermijn indien de termijnbedragen ongelijk zijn, het aantal betalingstermijnen, de initiële periodiciteit van de betalingstermijnen en de datum van de eerste en van de laatste betalingstermijn;

7° voor een kredietopening, het kredietbedrag en, desgevallend, de datum van het einde van de overeenkomst;

8° voor een hypothecair krediet met een onroerende bestemming onder de vorm van een lening op afbetaling, het kredietbedrag, het termijnbedrag indien de termijnbedragen gelijk zijn, het bedrag van de eerste betalingstermijn indien de termijnbedragen ongelijk zijn, het aantal betalingstermijnen, de initiële periodiciteit van de betalingstermijnen en de datum van de eerste en van de laatste betalingstermijn.

§ 2. De naam, eerste officiële voornaam en geboortedatum en, in voorkomend geval, het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen van de consument stemmen overeen met de gegevens vermeld op al naargelang het geval:

1° de identiteitskaart, de vreemdelingenkaart of het verblijfsdocument bedoeld in artikel 6 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

2° de verblijfsvergunning uitgereikt op het tijdstip van de inschrijving in het wachtregister bedoeld in artikel 1, § 1, eerste lid, 2°, van de voornoemde wet van 19 juli 1991;

3° de identiteitskaart, het paspoort of de vervangende reisvergunning, uitgereikt aan een vreemdeling die geen verblijf houdt in het Rijk, door de Staat waar hij verblijft of waarvan hij onderdaan is.

Art. 3. § 1. De gegevens betreffende de kredietovereenkomst worden binnen twee werkdagen na het sluiten van de overeenkomst aan de Centrale medegedeeld.

De datum van het sluiten van de kredietovereenkomst is:

1° de datum van het sluiten van de kredietovereenkomst overeenkomstig de artikelen VII.78 of VII.134 WER;

2° de datum waarop de kredietgever het door de consument ondertekende kredietaanbod ontvangt;

3° de datum waarop de kredietgever de door de consument ondertekende kredietovereenkomst ontvangt bij een op afstand gesloten krediet.

§ 2. Wanneer het krediet vervroegd wordt terugbetaald of wanneer de kredietopeningsovereenkomst wordt opgezegd en in zoverre er na terugbetaling geen nieuwe kredietopneming meer mogelijk is, melden de personen bedoeld in artikel 9, dit binnen twee werkdagen volgend op de terugbetaling van het nog verschuldigde bedrag aan de Centrale.

Art. 4. § 1. Met het oog op hun raadpleging worden de gegevens bedoeld in artikel 2 bewaard:

1° tot drie maanden en acht werkdagen na de datum van het einde van de kredietovereenkomst;

2° in voorkomend geval, tot de datum waarop de mededeling bedoeld in artikel 3, § 2, wordt verricht.

§ 2. Bij het verstrijken van de bewaartermijnen worden alle gegevens, bedoeld in artikel 2, verwijderd uit de Centrale.

Evenwel, wanneer er wanbetaling is, wordt de registratie verlengd tot beloop van de daartoe voorziene termijnen.

§ 3. Met het oog op de verwerking voor de doeleinden bedoeld in artikel VII.153, § 4 WER kan de Bank de gegevens bedoeld in artikel 2 voor langere duur bewaren, na codering wat betreft de persoonsgegevens.

HOOFDSTUK 3 MEDEDELING VAN GEGEVENS AAN DE CENTRALE (NEGATIEVE LUIK)

Art. 5. § 1. De wanbetalingen bedoeld in artikel VII.148, § 1, 2° WER worden in de Centrale geregistreerd indien ze beantwoorden aan de volgende criteria:

1° in geval van een verkoop op afbetaling, financieringshuur en lening op afbetaling:

a) drie termijnbedragen zijn op hun vervaldag niet of onvolledig betaald, of

b) een vervallen termijnbedrag is gedurende drie maanden niet of onvolledig betaald, of

c) de nog te vervallen termijnbedragen zijn onmiddellijk opeisbaar geworden;

2° in geval van een kredietopening:

a) een bedrag aan kapitaal en/of totale kosten van het krediet voor de consument komt te vervallen overeenkomstig de voorwaarden van de kredietovereenkomst en dit werd niet of onvolledig terugbetaald binnen een termijn van drie maanden, of

b) het kapitaal is volledig opeisbaar geworden, zelfs voor de termijn bedoeld in a) verstreken is, en de consument heeft het verschuldigde bedrag niet of onvolledig terugbetaald;

c) in afwijking van b) zal, in geval van niet betaling van het bedrag bedoeld in de artikelen VII.95, § 2, en VII.147/10, § 2 WER, de registratie plaats vinden een maand na het verstrijken van de nulstellingstermijn.

§ 2. Bij de eerste registratie van een wanbetaling betreffende een kredietovereenkomst, moet het bedrag van deze wanbetaling betrekking hebben op een som hoger dan 25 euro.

Art. 6. De mededeling aan de Centrale van een wanbetaling omtrent een kredietovereenkomst bevat volgende gegevens:

1° het nummer en de taal van de kredietovereenkomst en de identificatiegegevens van de consument bepaald in artikel 2, § 1, 1° en 2°;

2° in voorkomend geval, de overdracht of de indeplaatsstelling voor de vordering uit de kredietovereenkomst, de identiteit van de overnemer of de kredietverzekeraar;

3° voor een consumentenkrediet onder de vorm van een verkoop op afbetaling, een financieringshuur of een lening op afbetaling, een hypothecair krediet met een roerende bestemming onder een van die vormen of een hypothecair krediet met onroerende bestemming onder de vorm van een lening op afbetaling, de datum van de wanbetaling en

a) ofwel, het vervallen en niet-betaalde kapitaal vermeerderd met het bedrag van de vervallen en niet-betaalde totale kosten van het krediet voor de consument;

b) ofwel, in geval van opeisbaarheid, de datum van opeisbaarheid, het bedrag van het verschuldigd blijvend saldo vermeerderd met het bedrag van de vervallen en niet-betaalde totale kosten van het krediet voor de consument;

4° voor de kredietopening de datum van wanbetaling en

a) ofwel, de vervallen en niet-betaalde bedragen bedoeld in artikel 5, § 1, 2°, a);

b) ofwel, in geval van opeisbaarheid bedoeld in artikel 5, § 1, 2°, b) en c), de datum van opeisbaarheid, het bedrag van het verschuldigd blijvend saldo vermeerderd met het bedrag van de vervallen en niet-betaalde totale kosten van het krediet voor de consument, tenzij in geval van een overschrijding van hetzij het beschikbare tegoed van een rekening waarvoor geen geoorloofde debetstand is voorzien, hetzij de geoorloofde debetstand op een rekening die binnen een maand moet worden afgelost, in welk geval de mededeling aan de Centrale de volgende gegevens bevat:

i. de gegevens bedoeld in artikel 2, § 1, 3° tot 5°, eerste lid;

ii. de datum van opeisbaarheid, het overschreden bedrag op het ogenblik dat het eisbaar is geworden, vermeerderd met het bedrag van de vervallen en niet-betaalde totale kosten van het krediet voor de consument alsook de datum van het verstrijken van de opzeggingstermijn;

5° in voorkomend geval, de datum van de regularisatie.

Mogen niet in de gemelde bedragen worden begrepen: nalatighedsinstresten, boetes of schadevergoedingen, kosten voor brieven betreffende aanmaning of ingebrekestelling, gerechtskosten en wederbeleggingsvergoedingen.

Voor de toepassing van dit artikel zijn niet begrepen in de totale kosten van het krediet voor de consument, de kosten die niet betaalbaar zijn aan de kredietgever of de kredietbemiddelaar of aan een door hen aangewezen derde.

De datum van de wanbetaling bedoeld in dit hoofdstuk is de datum waarop voldaan is aan de wettelijke registratiecriteria bedoeld in artikel 5.

Art. 7. De mededeling van de in artikel 6 bedoelde gegevens aan de Centrale gebeurt binnen acht werkdagen die volgen op de vaststelling van de wanbetaling zoals bedoeld in artikel 5 of op de regularisatie.

Het bedrag van de debetstand op het einde van elke maand, wordt binnen acht daaropvolgende werkdagen medegedeeld, voor zover dit bedrag werd gewijzigd.

Art. 8. § 1. Met het oog op hun raadpleging worden de gegevens betreffende wanbetalingen bewaard:

1° tot twaalf maanden vanaf de datum van regularisatie van de kredietovereenkomst;

2° maximaal tien jaar vanaf de datum van de eerste wanbetaling, bedoeld in artikel 5, ongeacht of de kredietovereenkomst tussentijds al dan niet werd geregulariseerd. Indien na afloop van deze maximale termijn van tien jaar een nieuwe wanbetaling zich voordoet, wordt een nieuwe tienjarige bewaartermijn opgestart vanaf de datum waarop de registratiecriteria van deze nieuwe wanbetaling zijn vervuld.

§ 2. Bij het verstrijken van deze termijnen, worden deze gegevens verwijderd uit de Centrale.

§ 3. Met het oog op de verwerking voor de doeleinden bedoeld in artikel VII.153, § 4 WER kan de Bank deze gegevens voor langere duur bewaren, na codering wat betreft de persoonsgegevens.

HOOFDSTUK 4

PERSONEN ONDERWORPEN AAN DE MEDEDELINGSPLICHT

Art. 9. Zijn gehouden de inlichtingen bedoeld in de artikelen 2, 3, § 2, 6 en 7, tweede lid, mede te delen aan de Centrale, de kredietgevers en de kredietverzekeraars aan wie de rechten voortvloeiend uit de kredietovereenkomst volledig of gedeeltelijk werden overgedragen of van wie ze volledig of gedeeltelijk werden verworven, evenals de personen die een activiteit van minnelijke invordering van schulden uitoefenen en die hiertoe, overeenkomstig artikel 4, § 1, van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, ingeschreven zijn bij de FOD Economie en aan wie de overeenkomst of de schuldvordering uit de kredietovereenkomst werd overgedragen of door wie deze werd verworven overeenkomstig de artikelen VII.102 en VII.147/17 WER.

In geval van overdracht van schuldvordering aan of indeplaatsstelling van de mobiliseringsinstellingen in de zin van artikel 2, 5°, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende diverse maatregelen ter vergemakkelijking van de mobilisering van schuldvorderingen in de financiële sector of andere daartoe door de Koning aangewezen personen, blijft de mededelingsplicht bedoeld in artikel VII.149, § 2, WER, ten laste van de overdragende instelling of oorspronkelijke schuldeiser.

In geval van volledige of gedeeltelijke overdracht van of indeplaatsstelling in de rechten voortvloeiend uit de kredietovereenkomst aan andere personen dan die vermeld in het eerste en tweede lid, blijft de mededelingsplicht ten laste van de overdrager of de oorspronkelijke schuldeiser.

De mededelingsplicht blijft ten laste van de kredietgever wiens vergunning of registratie het voorwerp uitmaakt van een maatregel bedoeld in boek XV, titel 2, hoofdstuk 3 WER of die ervan afstand doet.

In geval van faillissement of vereffening van de personen die mededelingsplichtig zijn neemt de curator of de vereffenaar de mededelingsplicht over.

HOOFDSTUK 5

RAADPLEGING VAN DE CENTRALE.

Art. 10. Met toepassing van artikel VII.149, § 1, WER, raadpleegt de kredietgever de Centrale:

1° in geval van een consumentenkrediet of een hypothecair krediet met een roerende bestemming waarvoor geen verplichting geldt tot het voorleggen van een kredie-

taanbod, binnen een termijn van twintig dagen die aan het sluiten van de kredietovereenkomst voorafgaat;

2° in geval van een hypothecair krediet waarvoor de verplichting geldt tot het voorleggen van een kredietaanbod, binnen een termijn van vijftien dagen die aan het overhandigen van het aanbod voorafgaat. Deze raadpleging blijft gedurende vijfenveertig dagen geldig.

Art. 11. De raadplegingen van de Centrale individualiseren de kredietnemer bij middel van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen en/of de naam, de eerste officiële voornaam en de geboortedatum.

Bij de raadpleging van de Centrale, verduidelijkt de kredietgever de reden hiervan in overeenstemming met de bepalingen in artikel VII.153, § 2, eerste en tweede lid WER.

Art. 12. Bij raadpleging van de Centrale vermeldt het antwoord de geregistreerde gegevens met uitzondering van de naam van de kredietgever, van de overnemer, het nummer en de taal van de kredietovereenkomst. De Centrale wordt gemachtigd een synthetisch antwoord te verstrekken op basis van het geheel of een deel van de geregistreerde inlichtingen.

Indien de raadpleging betrekking heeft op een niet in de Centrale geregistreerde persoon, wordt zulks in het antwoord vermeld.

Art. 13. De consument die het recht op toegang wenst uit te oefenen, dient zijn identiteit te bewijzen aan de hand van zijn identiteitsdocument zoals bedoeld in artikel 2, § 2.

Elke aanvraag door de consument tot rechtzetting of verwijdering van op zijn naam geregistreerde verkeerde gegevens moet bovendien vergezeld zijn van elk document dat de gegrondheid van de aanvraag rechtvaardigt.

Het recht op toegang, op rechtzetting of op verwijdering van verkeerde gegevens wordt ofwel persoonlijk uitgeoefend, ofwel door een advocaat, een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijk mandataris, in het raam van de uitvoering van de kredietovereenkomst.

HOOFDSTUK 6

DIVERSE BEPALINGEN

Art. 14. De personen die gehouden zijn gegevens aan de Centrale mede te delen, of ze te raadplegen, mogen daar-

toe aan andere personen volmacht geven, voor zover de gevolmachtigden eveneens gehouden zijn gegevens mede te delen aan de Centrale of bevoegd zijn ze te raadplegen. Een exemplaar van de volmacht moet voorafgaandelijk aan de Centrale worden overgemaakt.

HOOFDSTUK 7

OPHEFFINGSBEPALING

Art. 15. (...) ^{▽1}

⊙ 1. – Heft K.B. 7 juli 2002 Centrale voor Kredieten aan Particulieren, op

HOOFDSTUK 8

OVERGANGSBEPALINGEN

Art. 16. De registraties verricht in toepassing van het koninklijk besluit van 7 juli 2002 tot regeling van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren blijven behouden in de Centrale. In geval van regularisatie wordt artikel 1, 2°, b), van dit besluit van toepassing op de lopende kredietovereenkomsten.

Voor de hypothecaire kredieten met een onroerende bestemming is artikel 3, § 1, tweede lid, 1°, slechts van toepassing vanaf 1 juli 2017. Tot zolang gelden de data bedoeld in artikel 3, § 1, derde lid, van het koninklijk besluit van 7 juli 2002 tot regeling van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren.

Indien de raadpleging van de Centrale plaats vond voor de inwerkingtreding van dit besluit op grond van artikel 10 van het koninklijk besluit van 7 juli 2002 tot regeling van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren maar de kredietovereenkomst gesloten wordt na de inwerkingtreding dan blijven de termijnen bedoeld in artikel 10 van het koninklijk besluit van 7 juli 2002 gelden.

HOOFDSTUK 9

SLOTBEPALINGEN

Art. 17. Dit besluit treedt in werking op 1 april 2017.

Art. 18. De minister bevoegd voor Economie is belast met de uitvoering van dit besluit.

14. Fiscaal recht

Wet 3 augustus 2012 – Verwerking persoonsgegevens door FOD Financiën	488
K.B. 10 april 1992 – WIB 92 (uittreksel art. 314–337/1)	490
K.B. 17 juli 2013 – Centraal aanspreekpunt (CAP)	510
K.B. 30 juli 2018 – Kadastrale documentatie, kadastrale uittreksels	515

Wet 3 augustus 2012 houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten (B.S., 24 augustus 2012)

HOOFDSTUK 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2

BEPALINGEN BETREFFENDE DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens DOOR DE FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIËN IN HET KADER VAN ZIJN OPDRACHTEN

Afdeling 1

Verantwoordelijke voor de verwerking

Art. 2. De Federale Overheidsdienst Financiën is de verantwoordelijke voor de in dit hoofdstuk bedoelde verwerking van persoonsgegevens.

Afdeling 2

Doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens

Art. 3. De Federale Overheidsdienst Financiën verzamelt en verwerkt persoonsgegevens om zijn wettelijke opdrachten uit te voeren.

De verzamelde gegevens mogen door de Federale Overheidsdienst Financiën niet voor andere doeleinden dan voor de uitvoering van zijn wettelijk omschreven opdrachten worden gebruikt.

Met inachtneming van artikel 4 kan de Federale Overheidsdienst Financiën elk wettelijk verzameld persoonsgegeven in het kader van de uitvoering van één van zijn opdrachten later verwerken in het kader van een andere opdracht.

Afdeling 3

Interne gegevensuitwisseling

Art. 4. ¹[De administraties en, of diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën wisselen persoonsgegevens uit op basis van een toelating van de Voorzitter van het Directiecomité.]¹

²[De Voorzitter van het Directiecomité]² beslist welke soorten persoonsgegevens het voorwerp kunnen uitmaken van een uitwisseling tussen administraties en, of diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, op een systematische of punctuele wijze en voor welbepaalde doeleinden, na te hebben nagegaan of de gegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn.

³[Hij]³ keurt een reglement goed waarin, enerzijds het proces van aanvraag van toegang tot de persoonsgegevens

die worden gehouden door een administratie en, of dienst van de Federale Overheidsdienst Financiën wordt beschreven en anderzijds, de procedure volgens dewelke deze uitwisseling gebeurt. Dit reglement wordt goedgekeurd door de Koning, ³[na advies van de Functionaris voor gegevensbescherming]³.

⁴[De voorzitter van het Directiecomité kan vooraf het advies vragen aan de bevoegde kamer van het Informatie-veiligheidscomité.]⁴

►1. – Lid 1 vervangen bij art. 70, 1°, wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 70, 2°, wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►3. – Lid 3 gewijzigd bij art. 70, 3°, wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►4. – Lid 4 vervangen bij art. 70, 4°, wet 5 september 2018, B.S., 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 4

Bijzondere verwerking

Art. 5. § 1. ¹[Onverminderd de verwerking van persoonsgegevens met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), kan de Federale Overheidsdienst Financiën met het oog om, in het kader van zijn wettelijke opdrachten, enerzijds gericht controles uit te voeren op basis van risico-indicatoren en anderzijds analyses uit te voeren op relationele gegevens afkomstig van verschillende administraties en/ of diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, de overeenkomstig artikel 3 ingezamelde gegevens samenvoegen in een datawarehouse waardoor er processen van datamining en datamatching uitgevoerd worden, met inbegrip van profilering in de zin van artikel 4, 4) van de algemene verordening gegevensbescherming.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt verstaan onder:

1° «datawarehouse»: een datasysteem met een grote hoeveelheid digitale gegevens die zich lenen voor analyse;

2° «datamining»: het op geavanceerde wijze zoeken naar informatie in grote gegevensbestanden;

3° «datamatching»: het vergelijken van meerdere sets van verzamelde data met elkaar;

4° «risico-indicatoren»: gebeurtenissen welke waarschijnlijk een impact zullen hebben op de uitvoering van de

wettelijke opdrachten vastgesteld na een objectieve analyse van de beschikbare informatie;

5° «relationele gegevens»: er wordt verwezen naar de manier om de bestaande relaties tussen meerdere gegevens afkomstig van verschillende gegevensbestanden te modelleren en ze te ordenen door middel van primaire sleutels en unieke identificatiemiddelen.

Onverminderd de bewaring noodzakelijk voor de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden bedoeld in artikel 89 van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), worden de persoonsgegevens die voortkomen uit de verwerkingen in het datawarehouse niet langer bewaard dan noodzakelijk voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt met een maximale bewaartermijn die één jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijke behoren en, in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de administratieve en rechterlijke procedures en rechtsmiddelen en de integrale betaling van alle hiermee verbonden bedragen niet mag overschrijden.]¹

§ 2. ²[In afwijking van artikel 35/1 van de wet van 15 augustus 2012, is de integratie in het datawarehouse van elke categorie van persoonlijke gegevens geleverd door een derde partij onderworpen aan een beraadslaging van de bevoegde kamer van het Informatieveiligheidscomité.

Deze waakt er in het bijzonder over dat de verwerking, waar mogelijk, geschiedt op gepseudonimiseerde persoonsgegevens en dat de depseudonimisatie enkel geschiedt wanneer er een risico bestaat tot het plegen van een inbreuk op een wet of een reglementering waarvan de toepassing tot de opdrachten van de Federale Overheidsdienst Financiën behoort.

Een na overleg in Ministerraad vastgesteld koninklijk besluit, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, bepaalt de gevallen waarin geen beraadslaging van de bevoegde kamer van het Informatieveiligheidscomité is vereist voor een in het eerste lid voorziene integratie.]²

►1. – § 1 vervangen bij art. 71, 1°, wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►2. – § 2 vervangen bij art. 71, 2°, wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 5

Externe gegevensuitwisselingen

Art. 6. ¹[De ambtenaren van de Federale Overheidsdienst Financiën oefenen hun ambt uit in de zin van artikel 337 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, van artikel 93*bis* van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, van artikel 236*bis* van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, van artikel 146*bis* van het Wetboek der successierechten, van artikel 212 van het Wetboek diverse rechten en taksen, van artikel 14 van de Domaniale wet van 22 december 1949 en van artikel 320 van de Algemene wet inzake douane en accijnzen wanneer zij inlichtingen meedelen op grond van een machtiging van de verantwoordelijke voor de verwerking, vertegenwoordigd door de voorzitter van het Directiecomité van de Federale

Overheidsdienst Financiën of het Informatieveiligheidscomité. De bestemmingen van die gegevens zijn eveneens gehouden tot het beroepsgeheim en zij kunnen de gegevens slechts gebruiken in het kader van de uitvoering van hun wettelijke opdrachten of van de machtigingen van de bevoegde verantwoordelijke voor de verwerking, vertegenwoordigd door de voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën of het Informatieveiligheidscomité.]¹

►1. – Na wijziging, vervangen bij art. 72 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 6

Bevoegde beheersinstelling

Art. 7. ¹[In de gegevensuitwisseling bedoeld in artikel 5 en 6, geeft de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning juridisch en technisch advies bedoeld in artikel 35/4 van de wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator na raadpleging van de Federale Overheidsdienst Financiën.]¹

►1. – Vervangen bij art. 73 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 7

Dienst voor Informatieveiligheid en Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer

Art. 8. ¹[Binnen de Federale Overheidsdienst Financiën wordt een Dienst voor Informatieveiligheid en Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer opgericht die rechtstreeks onder de bevoegdheid van de voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën wordt geplaatst.

Deze dienst staat de Functionaris voor gegevensbescherming bij in de uitvoering van zijn opdrachten bepaald in de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende een vrij verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG alsmede bij de maatregelen die zijn genomen om deze Verordening ten uitvoer te leggen.]¹

►1. – Vervangen bij art. 74 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 8

¹[...]¹

►1. Opschrift opgeheven bij art. 75 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Art. 9. ¹[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 75 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 9

Machtiging voor toegang tot de gegevens

Art. 10. § 1. De ambtenaren van de Federale Overheidsdienst Financiën en de personeelsleden van derden die daartoe behoorlijk gemachtigd zijn, hebben slechts toegang tot de dossiers, de gegevens en de elektronische toepassingen voor zover die toegang toereikend, ter zake dienend en niet overmatig is voor het uitvoeren van de taken die hun zijn

II. Belgische wet- en regelgeving • 14. Fiscaal recht

Wet 3 augustus 2012 - Verwerking persoonsgegevens door FOD Financiën (Art. 12)

toegewezen in het kader van de opdrachten bepaald in de artikelen 3 en 5.

§ 2. Het toegangsrecht wordt individueel en persoonlijk toegekend op basis van een profiel. Het kan niet worden overgedragen. Elke gebruiker van het interne netwerk van de Federale Overheidsdienst Financiën aan wie een persoonlijk toegangssaccount werd toegekend, is persoonlijk aansprakelijk voor het gebruik ervan.

§ 3. Elke toegang tot de dossiers, tot de gegevens of tot de elektronische toepassingen is onderworpen aan een controle door het beheersysteem van de identiteit van de persoon die de toegang vraagt en van de overeenstemming met zijn omschreven profiel.

§ 4. Elke toegang of toegangspoging tot de dossiers, tot de gegevens of tot de elektronische toepassingen wordt automatisch geregistreerd waarbij de inhoud en de bewaringstermijn zijn vastgesteld in een intern reglement dat voor advies aan ¹[de Functionaris voor gegevensbescherming] zal worden voorgelegd.

²[De Functionaris voor gegevensbescherming]² controleert periodiek de toegangen en pogingen om toegang te krijgen om also bevestigingsincidenten op te sporen.

►1. – § 4, lid 1, gewijzigd bij art. 76, 1°, wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

►2. – § 4, lid 2, gewijzigd bij art. 76, 2°, wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 10

►1[Het recht op informatie bij de verzameling van persoonsgegevens en op mededeling van persoonsgegevens, het recht op inzage van persoonsgegevens, het recht op rectificatie en het recht op beperking van de verwerking]¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 77 wet 5 september 2018, *B.S.*, 10 september 2018, inwerkingtreding: 10 september 2018 (art. 99)

Afdeling 11

Inwerkingtreding

Art. 12. Deze wet treedt in werking op 1 januari 2013.

De Koning kan een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan de datum vermeld in het eerste lid.

K.B. 10 april 1992 Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(*B.S.*, 30 juli 1992)

☞ 1. Gecoördineerd bij K.B. 10 april 1992, bekrachtigd bij wet 12 juni 1992, *B.S.*, 30 juli 1992

☞ 2. Art. 46 wet 28 juli 1992 houdende fiscale en financiële bepalingen, *B.S.*, 31 juli 1992, bepaalt het volgende:

«In geen enkel geval kan als reden van onontvankelijkheid of van vernietiging worden ingeroepen het feit dat, tijdens de kalenderjaren 1992 en 1993, in welke akte of document ook verwezen wordt naar een wettelijke bepaling door aanduiding van het artikelnummer waaronder zij was opgenomen of van de vorm waarin zij was opgesteld vóór haar coördinatie onder de benaming van Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.»

(Uittreksel)

HOOFDSTUK II

AANGIFTE

Afdeling IV

Identificatie van de belastingplichtige

Art. 314. § 1. ¹[Aan de belastingplichtigen die aan de in artikel 1 vermelde belastingen zijn onderworpen, wordt door ²[de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen]² een fiscaal identificatienummer toegekend.

Voor natuurlijke personen stemt dit fiscaal nummer overeen met hun identificatienummer in het Rijksregister van de natuurlijke personen.

Wanneer natuurlijke personen beschikken over een ondernemingsnummer toegekend door de Kruispuntbank van Ondernemingen, wordt dit nummer ook als fiscaal identificatienummer gebruikt voor alles wat hun ondernemingsactiviteit aanbelangt.

Het fiscaal identificatienummer van de rechtspersonen stemt overeen met hun ondernemingsnummer toegekend door de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Het fiscaal identificatienummer van de natuurlijke personen en van de rechtspersonen die geen ondernemingsnummer hebben, wordt toegekend en gebruikt volgens de regels bepaald door de Koning.]¹

§ 2. ³[Het in § 1, tweede lid, bedoelde fiscaal identificatienummer van de natuurlijke personen]³ mag worden gebruikt onder de voorwaarden en tot de doeleinden bepaald in het koninklijk besluit van 25 april 1986 waarbij sommige overheden van ⁴[de Federale Overheidsdienst Financiën]⁴ gemachtigd worden om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen te gebruiken en in het ministerieel besluit van 27 maart 1987 waarbij sommige ambtenaren van ⁴[de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen]⁴ gemachtigd worden om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen te gebruiken.

⁵[Het ondernemingsnummer van de natuurlijke personen en de rechtspersonen mag worden gebruikt onder de voorwaarden en tot de doeleinden bepaald bij de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen.]⁵

§ 3. ⁶[Behalve het in § 2, eerste lid, bedoelde gebruik mag het in § 1, tweede lid, bedoelde fiscaal identificatienummer van de natuurlijke personen worden gebruikt,]⁶ alleen als identificatiemiddel, in de hierna vermelde externe betrekkingen welke nodig zijn voor de uitvoering van de wets- en verordeningbesluiten waarmede ⁷[de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen]⁷ is belast:

1° met de houder van dat nummer of diens wettelijk tegenwoordigers;

►⁸[2° met de erfgenamen, algemene legatarissen of befigtigden indien de houder van dat nummer overleden is;]⁸

►⁹[3° met de lasthebbers aan wie de houder van dat nummer een algemene lastgeving inzake inkomstenbelastingen heeft verleend, op voorwaarde dat de houder van dat nummer zijn schriftelijke toestemming geeft aan de lasthebber.

Deze toestemming kan op ieder ogenblik worden ingetrokken; de intrekking ervan heeft slechts uitwerking voor de toekomst;]⁹

►¹⁰[4°] met de openbare overheden of de instellingen gemachtigd krachtens artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

►¹¹[5°] met de natuurlijke personen of rechtspersonen en de feitelijke verenigingen die ertoe gehouden zijn informatie te verstrekken omtrent de houder van dat identificatienummer, in het kader van de verplichtingen welke hun zijn opgelegd door een wets- of verordeningbepaling betreffende de inkomstenbelastingen.

De hierna vermelde personen, instellingen en verenigingen mogen slechts over dat nummer beschikken voor de uitvoering van de bedoelde verplichtingen;

►¹²[6° met de in artikel 328 bedoelde diensten, besturen, vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen die met het oog op het verstrekken van bepaalde voordelen, inkomstengetuigschriften aanvragen betreffende de fiscale toestand van de houder van dat nummer.]¹²

§ 4. Wanneer ►¹³[de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen]¹³ aan een derde uitvoering toevertrouwt van werken die nodig zijn voor het vervullen van taken waarmee zij is belast, is de voormelde administratie gemachtigd, uitsluitend voor de uitvoering van die werken:

1° aan die derde de in toepassing van het koninklijk besluit van 27 september 1984, waarbij aan sommige overheden van ►¹⁴[de Federale Overheidsdienst Financiën]¹⁴ toegang wordt verleend tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, verkregen informatiegegevens mede te delen welke voor het uitvoeren van de werken noodzakelijk zijn;

2° alleen als identificatiemiddel het fiscaal identificatiemiddel te gebruiken.

Onder «derde» dient te worden verstaan elke Belgische onderneming die een opdracht van algemeen belang vervult en door de Koning bij name is aangewezen om mededeling te verkrijgen van de nodige gegevens, uitsluitend voor de uitvoering van die werken.

Deze derden mogen slechts over de beoogde informatiegegevens en over het fiscaal identificatienummer beschikken gedurende de tijd die nodig is voor de uitvoering van die werken en uitsluitend tot dat doel.

§ 5. Inbreuken op de bepalingen ►¹⁵[van de § 2, eerste lid, en van de §§ 3 en 4]¹⁵ vormen een overtreding van artikel 9 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en kunnen worden gestraft overeenkomstig artikel 13 van die wet.

§ 6. ►¹⁶[Onverminderd de regels betreffende het verplicht gebruik van het ondernemingsnummer, zijn aan de verplichting tot het vermelden van het fiscaal identificatienummer van de natuurlijke personen onderworpen;]¹⁶

1° de openbare overheden en instellingen bedoeld ►¹⁷[in § 3, eerste lid, 4°]¹⁷ in hun betrekkingen met ►¹⁸[de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen]¹⁸ telkens zij ertoe gehouden zijn inlichtingen te verstrekken omtrent de houder van dat identificatienummer;

2° de natuurlijke personen of rechtspersonen en de feitelijke verenigingen die zich bevinden in de toestand bedoeld ►¹⁹[in § 3, eerste lid, 5°]¹⁹ en die verplicht zijn gebruik te maken van het identificatienummer van de natuurlijke personen ingevolge de koninklijk besluiten van 5 december 1986 tot regeling in de sociale sector van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen.

►²⁰[De Koning kan, in de door Hem bepaalde gevallen, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de verplichting tot het vermelden van het fiscaal identificatienummer uitbreiden tot de natuurlijke personen en rechtspersonen en de feitelijke verenigingen die zich in de ►²⁰[in § 3, eerste lid, 5°]²⁰ vermelde omstandigheden bevinden.]²⁰

§ 7. De niet-naleving van de bepalingen van § 6 wordt bestraft overeenkomstig artikel 445. ▼²¹

►¹ – § 1 vervangen bij art. 81, 1°, wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 januari 2012 (art. 83, lid 2)

►² – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 10 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►³ – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 81, 2°, *a*), wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 januari 2012 (art. 83, lid 2)

►⁴ – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 10 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►⁵ – § 2, lid 2, ingevoegd bij art. 81, 2°, *b*), wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 januari 2012 (art. 83, lid 2)

►⁶ – § 3, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 81, 3°, wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 januari 2012 (art. 83, lid 2)

►⁷ – § 3, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 10 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►⁸ – § 3, 2°, ingevoegd bij art. 52, 1°, *b*), wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►⁹ – § 3, 3°, ingevoegd bij art. 52, 1°, *b*), wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►¹⁰ – § 3, 4° (oud 2°), hernummerd bij art. 52, 1°, *a*), wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►¹¹ – § 3, 5° (oud 3°), hernummerd bij art. 52, 1°, *a*), wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►¹² – § 3, 6°, ingevoegd bij art. 52, 1°, *c*), wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►¹³ – § 4, lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 10 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►¹⁴ – § 4, lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 10 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►¹⁵ – § 5 gewijzigd bij art. 81, 4°, wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 januari 2012 (art. 83, lid 2)

►¹⁶ – § 6, lid 1, inleidende zin, vervangen bij art. 81, 5°, wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 januari 2012 (art. 83, lid 2)

►¹⁷ – § 6, lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 52, 2°, *a*), wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►¹⁸ – § 6, lid 1, 1°, gewijzigd bij art. 10 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►¹⁹ – § 6, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 52, 2°, *b*), wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►²⁰ – § 6, lid 2, ingevoegd bij art. 18 wet 28 december 1992, *B.S.*, 31 december 1992; gewijzigd bij art. 52, 2°, *c*), wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►²¹ – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

►¹[Afdeling V

Bewijskracht van aangiften]¹

►¹ Opschrift ingevoegd bij art. 2 wet 10 augustus 2005, *B.S.*, 2 september 2005, inwerkingtreding: 2 september 2005 (art. 3)

►¹[Art. 314bis. ►²[De door de belastingplichtigen ingediende aangiften bedoeld in de afdelingen I en II van dit hoofdstuk, alsook de hierbij gevoegde documenten en verantwoordingsstukken, die door de administratie die bevoegd is

voor de vestiging van de inkomstenbelastingen, fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of teleleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de bepalingen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 2 wet 10 augustus 2005, *B.S.*, 2 september 2005, inwerkingtreding: 2 september 2005 (art. 3)

►2. – Vervangen bij art. 5 wet 8 juni 2009, *B.S.*, 18 juni 2009, van toepassing vanaf aj. 2009 (art. 7)

HOOFDSTUK III

ONDERZOEK EN CONTROLE

Afdeling I

Plichten van de belastingplichtige

Art. 315. Eenieder die onderhevig is aan de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting of de belasting van niet-inwoners is verplicht de administratie, op haar verzoek, zonder verplaatsing, met het oog op het nazien ervan, alle boeken en bescheiden voor te leggen die noodzakelijk zijn om het bedrag van zijn belastbare inkomsten te bepalen.

¹[De verplichting tot voorlegging:

1° omvat, voor rijkswoners, de boeken en bescheiden ²[betreffende de ³[in artikel 307, § 1/1, eerste lid,]³ vermelde rekeningen, levensverzekeringsovereenkomsten en juridische constructies;]²

2° strekt zich uit, voor vennootschappen, tot de registers van de aandelen en obligaties op naam, alsmede tot de presentielijsten van de algemene vergaderingen;]¹

⁴[3° omvat, voor rechtspersonen, de boeken en bescheiden betreffende de ⁵[in artikel 307, § 1/3,]⁵ vermelde juridische constructies;]⁴

⁶[4° omvat, voor de ⁷[in artikel 307, § 1/4,]⁷ vermelde belastingplichtigen, de boeken en bescheiden betreffende de ⁷[in artikel 21, eerste lid, 13°,]⁷ vermelde leningen.]⁶

Behoudens wanneer zij door het gerecht in beslag genomen zijn, of behoudens afwijking toegestaan door de administratie, moeten de boeken en bescheiden aan de hand waarvan het bedrag van de belastbare inkomsten kan worden vastgesteld, ter beschikking van de administratie worden bewaard in het kantoor, agentschap, bijhuis of elk ander beroeps- of privé-lokaal van de belastingplichtige waar die boeken en bescheiden werden gehouden, opgesteld of toegezonden, tot het verstrijken van het ⁸[zevende]⁸ jaar of boekjaar volgend op het belastbare tijdperk.^{9...11}

►1. – Lid 2 vervangen bij art. 40 K.B. 20 december 1996, *B.S.*, 31 december 1996, bekrachtigd bij art. 2, 1°, wet 13 juni 1997, *B.S.*, 19 juni 1997, van toepassing op procedure handelingen met betrekking tot het aj. 1997 e.v. (art. 49, lid 7)

►2. – Lid 2, 1°, gewijzigd bij art. 45, a), Programmawet 10 augustus 2015, *B.S.*, 18 augustus 2015, van toepassing op de inkomsten die vanaf 1 januari 2015 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie en, wat de toepassing van de roerende of bedrijfsvoorheffing betreft, op de inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vanaf 1 september 2015 (art. 47, lid 1)

►3. – Lid 2, 1°, gewijzigd bij art. 95, 1°, Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 100, lid 2)

►4. – Lid 2, 3°, ingevoegd bij art. 45, b), Programmawet 10 augustus 2015, *B.S.*, 18 augustus 2015, van toepassing op de inkomsten die vanaf 1 januari 2015 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie en, wat de toepassing van de roerende of bedrijfsvoorheffing betreft, op de inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vanaf 1 september 2015 (art. 47, lid 1)

►5. – Lid 2, 3°, gewijzigd bij art. 95, 2°, Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 100, lid 2)

►6. – Lid 2, 4°, ingevoegd bij art. 65 Programmawet 10 augustus 2015, *B.S.*, 18 augustus 2015

►7. – Lid 2, 4°, gewijzigd bij art. 95, 3°, Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 100, lid 2)

►8. – Lid 3 gewijzigd bij art. 186 Programmawet 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, err., *B.S.*, 14 januari 2009, inwerkingtreding: 29 december 2008 (art. 193)

►9. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

◊ 10. – De verplichting bedoeld in art. 221 W.I.B., te weten alle boeken en bescheiden voor te leggen die noodzakelijk zijn om het bedrag van de belastbare inkomsten te bepalen en die boeken en bescheiden te bewaren tot het verstrijken van het vijfde jaar of boekjaar volgend op het belastbare tijdperk, is niet beperkt tot de wettelijke verplichte boekhoudkundige bescheiden en boeken (Cass., 29 januari 1988, *A.C.*, 1987-88, nr. 328).

◊ 11. – De belastingplichtige kan in het kader van een vraag om inlichtingen niet worden verplicht om boeken of bescheiden aan de administratie te bezorgen; het staat de administratie vrij om de belastingplichtige te verzoeken om daartoe op vrijwillige basis over te gaan hetgeen evenwel veronderstelt dat dit niet gebeurt onder dreiging van sancties (Cass., 21 november 2014, F.13.0159.N).

►1 [Art. 315bis. De natuurlijke personen en rechtspersonen die een beroep doen op ²leen informaticasysteem of elk ander elektronisch apparaat]² om de boeken en bescheiden waarvan de voorlegging is voorgeschreven door artikel 315, geheel of ten dele, te houden, op te stellen, toe te zenden of te bewaren, zijn eveneens verplicht, op verzoek van de administratie, ter plaatse, de dossiers met betrekking tot de analyses, de programma's en het beheer van het gebruikte systeem, alsook de informatiedragers en alle gegevens die zij bevatten, ter inzage voor te leggen.

De op de informatiedragers geplaatste gegevens moeten in een leesbare en verstaanbare vorm ter inzage worden voorgelegd.

Wanneer de administratie hen erom verzoekt, zijn de in het eerste lid bedoelde personen verplicht op hun uitrusting en in bijzijn van de ambtenaren van de administratie, kopieën te maken in de door die ambtenaren gewenste vorm van het geheel of een deel van voormelde gegevens, alsook de informatibewerkingen te verrichten die nodig worden geacht om het bedrag van de belastbare inkomsten te bepalen.

De bepalingen van artikel 315, derde lid, zijn van toepassing op de bewaring van de dossiers met betrekking tot de analyses, de programma's en het beheer van het gebruikte systeem, alsook gegevens die zij bevatten. In afwijking van deze bepalingen verstrijkt de bewaartermijn, ten aanzien van de gegevens met betrekking tot de analyses, de programma's en het beheer van ³[informatiesystemen of elk ander elektronisch apparaat]³, op het einde van het ⁴[zevende]⁴ jaar of boekjaar volgend op het belastbaar tijdperk waarin het in die gegevens omschreven systeem werd gebruikt.]¹

⁵[De in dit artikel vermelde verplichtingen gelden eveneens wanneer de gegevens waar de administratie om verzoekt, zich digitaal in België of in het buitenland bevinden.]⁵ ◊6

►1. – Ingevoegd bij art. 53 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 45, 1°, Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016

►3. – Lid 4 gewijzigd bij art. 45, 2°, Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016

►4. – Lid 4 gewijzigd bij art. 187 Programmawet 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, err., *B.S.*, 14 januari 2009, inwerkingtreding: 29 december 2008 (art. 193)

►5. – Lid 5 toegevoegd bij art. 45, 3°, Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016

►6. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december

2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

¹[**Art. 315ter.** De ambtenaren van de administratie bevoegd voor de inkomstenbelastingen hebben het recht om de boeken en bescheiden die overeenkomstig artikel 315 moeten worden voorgelegd, te behouden, telkens wanneer zij menen dat de boeken en bescheiden nodig zijn om het bedrag van de belastbare inkomsten van de belastingplichtige of van derden te bepalen.

Dat recht bestaat niet ten aanzien van de boeken die niet zijn afgesloten.

De in het eerste lid bedoelde retentie maakt het voorwerp uit van een proces-verbaal van retentie dat bewijs oplevert zolang het tegendeel niet is bewezen. Een afschrift van dit proces-verbaal wordt binnen de vijf werkdagen volgend op de retentie aan de in het eerste lid bedoelde persoon uitgereikt.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 24 wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, *err.*, *B.S.*, 24 maart 2014

Art. 316. Onverminderd het recht van de administratie tot het vragen van mondelinge inlichtingen, is eenieder die onderhevig is aan de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting of de belasting van niet-inwoners verplicht de administratie, op haar verzoek, binnen een maand ¹[te rekenen van de derde werkdag volgend op de verzending van de aanvraag]¹, welke termijn wegens wettige redenen kan worden verlengd, schriftelijk alle inlichtingen te verstrekken die van hem worden gevorderd met het oog op het onderzoek van zijn fiscale toestand. ²...⁶

►1. – Gewijzigd bij art. 6 wet 19 mei 2010, *B.S.*, 28 mei 2010, *rect.*, *B.S.*, 1 juli 2010

►2. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

◊3. – De antwoorden van een belastingplichtige op een vraag van het bestuur maken geen gerechtelijke bekentenis uit in de zin van art. 1356 B.W., waarop de regel van de onsplitsbaarheid toepasselijk is (Cass., 16 oktober 1992, *A.C.*, 1991-92, nr. 669).

◊4. – De belastingplichtige die de onwettigheid aanvoert van een ambts-halve aanslag om reden dat hij tijdig heeft geantwoord op de hem bij toepassing van art. 222 W.I.B. (1964) toegezonden vraag om inlichtingen, draagt de bewijslast met betrekking tot het feit dat hij aanvoert, met name dat hij tijdig die inlichtingen heeft verstrekt (Cass., 21 februari 2003, F.01.0014.N).

◊5. – De tekenen of indicies waaruit een hogere graad van goeioheid blijkt dan uit de aangegeven inkomsten en volgens welke, behoudens tegenbewijs, de raming van de belastbare grondslag mag worden gedaan, kunnen onder meer aan het licht komen aan de hand van de inlichtingen die de belastingplichtige verstrekt in zijn antwoord op de door de administratie aan hem toegezonden vraag om inlichtingen (Cass., 4 januari 2007, F.05.0077.F).

◊6. – Uit artikelen 316 en 333, derde lid van het WIB 92 volgt niet dat een kennisgeving van aanvragen van belastingontduiking niet voldoet aan de wettelijke voorwaarden wanneer zij in het verzoek om inlichtingen zelf vervat zit of, indien zij erin vervat zit, wanneer zij opgenomen is in de uiteenzetting van de vragen in plaats van eraan vooraf te gaan (Cass., 18 december 2014, F.13.0074.F).

Art. 317. De in de artikelen 315, eerste en tweede lid ¹[315bis, eerste tot derde lid]¹²[, 315ter]² en 316 bedoelde verificaties en vragen om inlichtingen mogen slaan op alle verrichtingen waaraan de belastingplichtige heeft deelgenomen en de aldus ingewonnen inlichtingen kunnen eveneens worden ingeroepen met het oog op het belasten van derden. ³...⁵

►1. – Gewijzigd bij art. 54 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►2. – Gewijzigd bij art. 25 wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, *err.*, *B.S.*, 24 maart 2014

►3. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december

2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

◊4. – Het fiscaal bankgeheim in hoofde van de leasingmaatschappijen strekt zich niet uit tot de derde die na afloop van de leasingovereenkomst de aankoopoptie van de leasingnemer overneemt nu deze geen leasingnemer wordt en niet geniet van enige financiering vanwege de leasingmaatschappij; hij is dan ook geen cliënt van een financiële instelling zoals bedoeld in art. 318 W.I.B. (Cass., 8 april 2011, F.10.0026.N).

◊5. – Financiële instellingen die aan het fiscaal bankgeheim zijn onderworpen op grond van art. 318, eerste lid, W.I.B.(1992) omvatten ook de ondernemingen die een werkzaamheid van financiële leasing uitoefenen (Cass., 8 april 2011, F.10.0026.N).

Art. 318. ¹[In afwijking van de bepalingen van artikel 317, en onverminderd de toepassing van ²[de artikelen 315, 315bis, 315ter en 316]², is de administratie niet gemachtigd om in de rekeningen, boeken en documenten van de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen inlichtingen in te zamelen met het oog op het belasten van hun cliënten.

Indien evenwel, het op basis van ³[de artikelen 315, 315bis, 315ter en 316]³ uitgevoerd onderzoek concrete elementen aan het licht brengt die het bestaan of de voorbereiding van een mechanisme van belastingontduiking kunnen doen vermoeden, kan ⁴[de ambtenaar die hiertoe wordt aangesteld door de Minister van Financiën]⁴, een ambtenaar met ⁵[een titel van ten minste attaché]⁵ ermee belasten uit de rekeningen boeken en documenten van de instelling inlichtingen te putten die het mogelijk maken het onderzoek te voltooien en de door deze cliënt verschuldigde belastingen te bepalen.]⁶...⁷

►1. – Na wijzigingen, vervangen bij art. 41 K.B. 20 december 1996, *B.S.*, 31 december 1996, bekrachtigd bij art. 2, 1°, wet 13 juni 1997, *B.S.*, 19 juni 1997, van toepassing op procedurehandelingen met betrekking tot het aj. 1997 e.v. (art. 49, lid 7)

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 26 wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, *err.*, *B.S.*, 24 maart 2014

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 26 wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, *err.*, *B.S.*, 24 maart 2014

►4. – Lid 2 gewijzigd bij art. 2 Programmawet 20 juli 2006, *B.S.*, 28 juli 2006

►5. – Lid 2 gewijzigd bij art. 2 wet 27 april 2016, *B.S.*, 6 mei 2016

►6. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

◊7. Lid 1

– De administratie der directe belastingen of de administratie van de bijzondere belastinginspectie die optreedt inzake directe belastingen schendt het bankgeheim dat is ingevoerd bij art. 224, eerste lid, W.I.B. 1964 wanneer zij gebruik maakt van de inlichtingen die zij heeft verkregen van een andere administratie of van de administratie van de bijzondere belastinginspectie die de opdrachten van die andere administratie uitoefent en die voornoemde wetsbepaling haar verbood zelf bij een bank in te zamelen met het oog op het belasten van de cliënten ervan (Cass., 14 september 2007, F.06.0035.F en Cass., 16 maart 2007, F.05.0049.N).

– Met de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen die aan het fiscaal bankgeheim onderworpen zijn, worden de financiële instellingen in het algemeen bedoeld en niet alleen de instellingen waarvan de werkzaamheden bestaan in het in ontvangst nemen van gelddeposito's of het verlenen van krediet voor eigen rekening; financiële instellingen omvatten ook de ondernemingen die een werkzaamheid van financiële leasing uitoefenen (Cass., 15 oktober 2009, F.08.0070.N).

– Het bankgeheim geldt niet ten aanzien van de verkoop door een leasingmaatschappij van een voertuig dat voordien het voorwerp heeft uitgemaakt van een leasingovereenkomst, aan een andere persoon dan de leasingnemer, ook niet ingeval de aankoopoptie door de leasingnemer, met instemming van de leasinggever aan deze persoon werd overgedragen (Cass., 15 oktober 2009, F.08.0070.N).

– Het fiscaal bankgeheim in hoofde van de leasingmaatschappijen strekt zich niet uit tot de derde die na afloop van de leasingovereenkomst de aankoopoptie van de leasingnemer overneemt nu deze geen leasingnemer wordt en niet geniet van enige financiering vanwege de leasingmaatschappij; hij is dan ook geen cliënt van een financiële instelling zoals bedoeld in art. 318 W.I.B. (Cass., 8 april 2011, F.10.0026.N).

– Financiële instellingen die aan het fiscaal bankgeheim zijn onderworpen op grond van art. 318, eerste lid, W.I.B.(1992) omvatten ook de ondernemingen die een werkzaamheid van financiële leasing uitoefenen (Cass., 8 april 2011, F.10.0026.N).

– De administratie is niet gemachtigd om in de rekeningen, boeken en documenten van de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen inlichtingen in te zamelen met het oog op het belasten van hun cliënten; hiermee worden de financiële instellingen in het algemeen bedoeld en niet alleen de instellingen waarvan de werkzaamheden bestaan in het in ontvangst nemen van gelddeposits of het verlenen van krediet voor eigen rekening; financiële instellingen omvatten ook de ondernemingen die een werkzaamheid van financiële leasing uitoefenen (Cass., 24 april 2008, F.07.0032.N).

– Art. 318, eerste lid, W.I.B. (1992), krachtens welke bepaling de administratie niet gemachtigd is om in de rekeningen, boeken en documenten van de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen inlichtingen in te zamelen met het oog op het belasten van hun cliënten, staat er niet aan in de weg dat de belastingadministratie de inlichtingen die ze ongevraagd heeft verkregen van de bedoelde financiële instellingen, kan aanwenden om de betrokken cliënten of derden te belasten (Cass., 19 april 2012, F.11.0058.N).

– Het bankgeheim is van toepassing wanneer bij een leasingmaatschappij inlichtingen worden ingezameld met het oog op het belasten van de leasingnemer, de cliënt van de leasingmaatschappij, ook wanneer deze inlichtingen verband houden met de verkoop aan een derde van het geleasede goed (Cass., 22 mei 2014, F.12.0091.N).

– Het bankgeheim is van toepassing wanneer bij een leasingmaatschappij inlichtingen worden ingezameld met het oog op het belasten van de leasingnemer, de cliënt van de leasingmaatschappij, ook wanneer deze inlichtingen verband houden met de verkoop aan een derde van het geleasede goed (Cass., 15 oktober 2015, F.14.0135.N).

Art. 319. ¹[Natuurlijke of rechtspersonen zijn gehouden aan de ambtenaren van ²[de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen]², voorzien van hun aanstellingsbewijs en belast met het verrichten van een controle of een onderzoek betreffende de toepassing van de inkomstenbelastingen, tijdens de uren dat er een werkzaamheid wordt uitgeoefend, vrije toegang te verlenen tot de beroepslokalen of de lokalen waar rechtspersonen hun werkzaamheden uitoefenen, zoals kantoren, fabrieken, werkplaatsen, werkhuizen, magazijnen, bergplaatsen, garages of tot hun terreinen welke als werkplaats, werkhuis of opslagplaats van voorraden dienst doen, ten einde aan die ambtenaren enerzijds de mogelijkheid te verschaffen de aard en de belangrijkheid van de bedoelde werkzaamheden vast te stellen en het bestaan, de aard en de hoeveelheid na te zien van de voorraden en voorwerpen van alle aard welke die personen er bezitten of er uit enigen hoofde onder zich hebben, met inbegrip van de installaties en het rollend materieel en anderzijds de bovenbedoelde ambtenaren in staat te stellen om alle boeken en bescheiden die zich in de voornoemde lokalen bevinden, te onderzoeken.]¹

De ambtenaren van ³[de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen]³, voorzien van hun aanstellingsbrief, mogen, wanneer zij met dezelfde taak belast zijn, vrije toegang eisen tot alle andere lokalen, gebouwen, werkplaatsen of terreinen die niet bedoeld zijn in het eerste lid en waar werkzaamheden verricht of vermoedelijk verricht worden. Tot particuliere woningen of bewoonde lokalen hebben zij evenwel alleen toegang tussen vijf uur 's morgens en negen uur 's avonds met machtiging van de rechter in de politierechtbank.

⁴[De voormelde ambtenaren, voorzien van hun aanstellingsbewijs, mogen door middel van de gebruikte uitrusting en met de bijstand van de personen als vermeld in artikel 315bis, derde lid, de betrouwbaarheid nagaan van de geïnformateerde inlichtingen, gegevens en bewerkingen, door inzonderheid de voorlegging ter inzage te vorderen van stukken die in het bijzonder zijn opgesteld om de

op informatiedragers geplaatste gegevens om te zetten in een leesbare en verstaanbare vorm.]⁴ ∇5...9

►1. – Lid 1 vervangen bij art. 11 wet 19 mei 2010, B.S., 28 mei 2010, rect., B.S., 1 juli 2010

►2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 11 wet 25 april 2014, B.S., 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 11 wet 25 april 2014, B.S., 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►4. – Lid 3 toegevoegd bij art. 56 wet 6 juli 1994, B.S., 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►5. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, B.S., 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

∇6. – Niet onregelmatig is de bezichtiging van de bedrijfslokalen door ambtenaren van de administratie der directe belastingen, die niet voorzien zijn van hun aanstellingsbewijs, wanneer de belastingplichtige uitdrukkelijk met de plaatsbezichtiging instemt (Cass., 17 februari 2005, F.04.0010.F).

∇7. – Art. 319, tweede lid, *in fine*, W.I.B. 1992 belet niet dat een ambtenaar van de administratie der directe belastingen die geen houder van een machtiging van de politierechter is, met het oog op een fiscale visitatie toegang heeft tot een particuliere woning wanneer dit met de toestemming van de bewoner geschiedt; in dat geval kan het betreden van die woning het misdrijf bepaald in art. 148, Sw. niet opleveren (Cass., 11 maart 2008, P.07.1878.N).

∇8. – Niet onregelmatig is de bezichtiging van de bedrijfslokalen door ambtenaren van de administratie der directe belastingen, die niet voorzien zijn van hun aanstellingsbewijs, wanneer de belastingplichtige uitdrukkelijk met de plaatsbezichtiging instemt; wanneer de belastingplichtige toegang heeft verleend tot de beroepslokalen zonder de voorlegging van het aanstellingsbewijs te eisen, en aldus met de plaatsbezichtiging instemt, kan de omstandigheid dat de ambtenaren hun aanstellingsbewijs niet uit eigen beweging hebben voorgelegd, niet voor gevolg hebben dat de plaatsbezichtiging onregelmatig is (Cass., 12 september 2008, F.07.0013.N).

∇9. – Rekening houdend met hetgeen in B.16 is vermeld, schenden artikel 319, eerste lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 en artikel 63, eerste lid, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde de artikelen 15 en 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, niet (Grondwettelijk Hof nr. 116/2017, 12 oktober 2017, B.S., 22 januari 2018).

►1 [Art. 319bis. De met de invordering belaste ambtenaren beschikken over alle onderzoeksbevoegdheden bepaald in dit Wetboek teneinde de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op het invorderen van de belasting en de voorheffingen verschuldigd in hoofdsom en opcentiemen, van de belastingverhogingen en administratieve boeten, van de interesten en van de kosten.]¹

²[De in het eerste lid bedoelde bevoegdheden van de ambtenaren belast met de invordering worden eveneens uitgeoefend zonder de beperkingen ten aanzien van de instellingen ³[bedoeld in de artikelen 318, 322, §§ 2 tot 4, en 327, § 3]³.]² ∇4

►1. – Ingevoegd bij art. 2 K.B. 12 december 1996, B.S., 31 december 1996, bekrachtigd bij art. 2, 4°, wet 13 juni 1997, B.S., 19 juni 1997

►2. – Lid 2 toegevoegd bij art. 8 Programmawet (I) 27 december 2006, B.S., 28 december 2006, err., B.S., 24 januari 2007, err., B.S., 13 februari 2007, err., B.S., 23 februari 2007

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 7 wet 7 november 2011, B.S., 10 november 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 11, lid 1)

►4. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, B.S., 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Art. 320. § 1. Personen die een vrij beroep, een ambt of een post uitoefenen zijn gehouden voor elke in geld, per cheque of op andere wijze gedane inning van honoraria, commissielonen, bezoldigingen, terugbetalingen van kosten of andere beroepsontvangsten, een gedagtekend en ondertekend ontvangstbewijs af te leveren dat gelijktijdig in origineel en duplo wordt opgesteld en dat wordt getrokken uit een boekje waarvan het model en de wijze waarop de bedoelde belasting-

plichtigen ervan worden voorzien, worden vastgesteld door de Minister van Financiën; deze kan:

1° onder door hem bepaalde voorwaarden, de verplichting opheffen, of wel voor bepaalde ontvangsten een ontvangsbewijs af te leveren, of wel op het ontvangsbewijs de naam van de schuldenaar van de geïnde sommen te vermelden;

2° voor zekere categorieën van de bedoelde personen de vermelding op het ontvangsbewijs van alle gegevens of de inlassing van alle formules voorschrijven die nuttig blijken om de ontvangsten en de uitgaven van de belastingplichtigen na te zien.

¹[Onverminderd de bepalingen en de bevoegdheden van de minister, zoals omschreven in het eerste lid, mogen het ontvangsbewijs en het getuigschrift voor verstrekte hulp die de personen die medische en paramedische beroepen uitoefenen als bedoeld in het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies dienen uit te reiken aan de gerechtigden om deze laatsten in staat te stellen te genieten van de tussenkomst voorzien in de ZIV-reglementering, niet van elkaar worden gescheiden.]¹

§ 2. De in § 1 vermelde personen houden daarenboven een dagboek dat dag voor dag het bedrag aanwijst, eensdeels van de uit hun ontvangsbewijsboekje overgebrachte ontvangsten en anderdeels van alle andere ontvangsten of voordelen waarvoor zij ervan ontslagen zijn een ontvangsbewijs af te leveren, zomede de uiteenzetting van hun behoorlijk verantwoorde beroepsuitgaven.

Het model van het dagboek wordt vastgesteld door de Minister van Financiën die de inschrijving van voor sommige gevallen nuttig geoordeelde aanvullende gegevens oplegt en die zekere categorieën van de hiervoor bedoelde personen van de dagelijkse inschrijving in het dagboek van hun ontvangsten en uitgaven kan ontslaan en die inschrijving op een ander tijdstip kan bepalen.

Het dagboek wordt, vóór het wordt gebruikt, genummerd en geparafeerd door ²een bevoegde ambtenaar van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen². ³...¹⁰

▶ 1. – § 1, lid 2, ingevoegd bij art. 2 wet 9 december 1997, *B.S.*, 23 januari 1998, *err.*, *B.S.*, 24 juni 1998, van toepassing vanaf 2 februari 1998

▶ 2. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 3 wet 27 april 2016, *B.S.*, 6 mei 2016

▶ 3. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, *Decr. VI. Parl.* 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

☐ 4. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de geneesheren en de apothekers en licentiaten in de wetenschappen die erkend zijn om verstrekkingen inzake klinische biologie te verrichten in het raam van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, *B.S.*, 28 december 2015

☐ 5. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van de ontvangsbewijs-getuigschriften voor verstrekte hulp en van de overeenstemmingsstrook te gebruiken door de inrichtingen voor geneeskundige verzorging, *B.S.*, 29 december 2015

☐ 6. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de tandheelkundigen, *B.S.*, 29 december 2015

☐ 7. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de vroedvrouwen, de verpleegsters, verpleegassistenten en met dezen gelijkgestelden, de kinesitherapeuten, logopedisten, orthoptisten en ergotherapeuten, *B.S.*, 29 december 2015

☐ 8. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijsboekje, van het ontvangsbewijs-getuig-

schrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de podologen en de diëtisten, *B.S.*, 29 december 2015

☐ 9. – Zie, wat de toepassing van deze wetswijziging betreft, Mededeling 21 augustus 1998, *B.S.*, 21 augustus 1998, luidend als volgt:

«De wet van 9 december 1997 tot wijziging van artikel 320 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 met het oog op het verbod voor de zorgverleners om de fiscale strook van de getuigschriften voor verstrekte hulp af te scheuren, die op 2 februari 1998 in werking is getreden, vergt de volgende verduidelijkingen:

1. de bij de wet ingevoerde wijziging verandert niets aan het model van de formulieren van ontvangsbewijs-getuigschriften voor verstrekte hulp; deze formulieren zullen verder blijven bestaan onder de vorm van twee documenten die van elkaar kunnen worden gescheiden, zodat zij elk tot hun specifieke doel kunnen worden aangewend, overeenkomstig de modaliteiten die zijn bepaald in de ter uitvoering van het voormeld artikel 320 getroffen ministeriële besluiten die van toepassing zijn op de betrokken zorgverleners;

2. het verbod om de fiscale strook van de getuigschriften voor verstrekte hulp af te scheuren is van toepassing wanneer de zorgverlener ertoe is gehouden aan de patiënt terzelfdertijd het getuigschrift voor verstrekte hulp en de fiscale strook af te leveren;

3. het bovenbedoeld verbod heeft betrekking op de zorgverlener; de patiënt behoudt steeds het recht om de fiscale strook van het getuigschrift voor verstrekte hulp af te scheuren alvorens dit laatste te overhandigen aan zijn mutualiteit.»

☐ 10. – Het model en het gebruik van het dagboek en van het ontvangsbewijs zijn vastgesteld voor:

☐ – *Vrije beroepen, ambten of posten*

– zie M.B. 17 december 1998 tot vastlegging van het model van het ontvangsbewijsboekje en van het dagboek te gebruiken door personen die een vrij beroep, een ambt of een post uitoefenen, met uitsluiting van degenen die uitsluitend overeenkomstig artikel 44 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde vrijgestelde handelingen verrichten en degenen voor wie specifieke besluiten werden getroffen ter uitvoering van de artikelen 320 en 321 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, *B.S.*, 30 december 1998, inwerkingtreding: 1 januari 1999 (art. 17). Bij art. 15 van dit besluit wordt M.B. 28 september 1992, *B.S.*, 20 oktober 1992, opgeheven vanaf 1 januari 1999 (art. 15 en 17). De ontvangsbewijsboekjes gedrukt conform de voorschriften van het opgeheven M.B. 28 september 1992 mogen verder worden gebruikt tot uitputting van de voorraad mits rekening wordt gehouden met de aanpassingen vereist ingevolge art. 14, lid 1, M.B. 17 december 1998 (art. 16)

– zie M.B. 17 december 1998 tot vastlegging van het model van het ontvangsbewijsboekje en van het dagboek te gebruiken door personen die een vrij beroep een ambt of een post uitoefenen, die uitsluitend overeenkomstig artikel 44 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde vrijgestelde handelingen verrichten en voor wie geen specifieke besluiten werden getroffen ter uitvoering van de art. 320 en 321 van het W.I.B. 1992, *B.S.*, 30 december 1998, inwerkingtreding: 1 januari 1999 (art. 17). Bij art. 15 van dit besluit wordt M.B. 12 maart 1976, *B.S.*, 2 juni 1976, opgeheven vanaf 1 januari 1999 (art. 15 en 17). De ontvangsbewijsboekjes gedrukt conform de voorschriften van het opgeheven M.B. 12 maart 1976 mogen verder worden gebruikt tot uitputting van de voorraad mits rekening wordt gehouden met de aanpassingen vereist ingevolge art. 14, lid 1, M.B. 17 december 1998 (art. 16)

☐ – *Advocaten*

– zie M.B. 17 december 1998 tot vastlegging van de door de advocaten bij te houden boekhouddocumenten, *B.S.*, 30 december 1998

☐ – *Bioscoopondernemers*

– zie M.B. 6 februari 1979, *B.S.*, 30 maart 1979.

☐ – *Geneesheren, apothekers en licentiaten in de wetenschappen die erkend zijn om verstrekkingen inzake klinische biologie te verrichten in het raam van de ziekte- en invaliditeitsverzekering*

– zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van

II. Belgische wet- en regelgeving • 14. Fiscaal recht

K.B. 10 april 1992 - WIB 92 (Art. 321)

het dagboek te gebruiken door de geneesheren en de apothekers en licentiaten in de wetenschappen die erkend zijn om verstrekkingen inzake klinische biologie te verrichten in het raam van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, *B.S.*, 28 december 2015

– *Gerechtsdeurwaarders*

— zie M.B. 17 december 1998 tot vastlegging van het model van de door de gerechtsdeurwaarders bij te houden boekhouddocumenten, *B.S.*, 30 december 1998

– *Inrichtingen voor geneeskundige verzorging*

— zie M.B. 17 december 1998 tot vastlegging van het model en het gebruik van de getuigschriften voor verstrekte hulp en van de overeenstemmingsstrook die moeten worden gebruikt door de inrichtingen voor gezondheidszorgen, *B.S.*, 30 december 1998, *err.*, *B.S.*, 5 maart 1999

– *Notarissen*

— zie M.B. 17 december 1998 tot vastlegging van de door de notarissen bij te houden boekhouddocumenten, *B.S.*, 30 december 1998

– *Tandheelkundigen*

— zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de tandheelkundigen, *B.S.*, 29 december 2015

– *Vroedvrouwen, verpleegsters, verpleegassistenten en met dezen gelijkgestelden, kinesitherapeuten, logopedisten en orthoptisten*

— zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de vroedvrouwen, de verpleegsters, verpleegassistenten en met dezen gelijkgestelden, de kinesitherapeuten, logopedisten, orthoptisten en ergotherapeuten, *B.S.*, 29 december 2015

– *Podologen en diëtisten*

— zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijsboekje, van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de podologen en de diëtisten, *B.S.*, 29 december 2015

Art. 321. Onverminderd de bepalingen van artikel 320, kan de Minister van Financiën eenieder die onderhevig is aan de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonen belasting of de belasting van niet-inwoners, alsmede de verenigingen, instellingen en groeperingen zonder rechtspersoonlijkheid, de verplichting opleggen boeken te houden of documenten en formulieren te bezigen waarvan hij het model en het gebruik bepaalt en die hij hetzij voor de controle van hun ontvangsten of hun uitgaven, hetzij voor de controle van de ontvangsten of de uitgaven van derden nodig acht. ^{▽1...7}

► **1.** – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

 2. – Zie noot onder art. 320 *supra*

 3. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de geneesheren en de apothekers en licentiaten in de wetenschappen die erkend zijn om verstrekkingen inzake klinische biologie te verrichten in het raam van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, *B.S.*, 28 december 2015

 4. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van de ontvangsbewijs-getuigschriften voor verstrekte hulp en van de overeenstemmingsstrook te gebruiken door de inrichtingen voor geneeskundige verzorging, *B.S.*, 29 december 2015

 5. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de tandheelkundigen, *B.S.*, 29 december 2015

 6. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de vroedvrouwen, de verpleegsters, verpleegassistenten en met dezen gelijkgestelden, de kinesitherapeuten, logopedisten, orthoptisten en ergotherapeuten, *B.S.*, 29 december 2015

 7. – Zie M.B. 22 december 2015 tot vastlegging van het model en het gebruik van het ontvangsbewijsboekje, van het ontvangsbewijs-getuigschrift voor verstrekte hulp en van het dagboek te gebruiken door de podologen en de diëtisten, *B.S.*, 29 december 2015

►¹[Afdeling I/1

Aanvullende rapporteringsverplichtingen inzake verrekenprijzen¹

► **1.** Opschrift ingevoegd bij art. 53 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016, van toepassing voor rapporteringsperiodes van multinationale groepen of boekjaren die beginnen vanaf 1 januari 2016 (art. 64, 2°)

► ¹[**Art. 321/1.** Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder:

1° de uitdrukking «groep»: een verzameling ondernemingen die door eigenaarschap of controle op zulkdanige manier verbonden zijn dat ze ofwel op grond van de geldende boekhoudkundige regels een geconsolideerde jaarrekening moet opmaken voor de financiële verslaggeving, ofwel dit zou moeten doen indien aandelenbelangen in een van de ondernemingen zouden verhandeld worden op een gereguleerde markt;

2° de uitdrukking «onderneming»: elke vorm van bedrijfsuitoefening door elke persoon zoals die is bedoeld in artikel 338, paragraaf 2, 13°, *b.*, *c.* en *d.*;

3° de uitdrukking «multinationale groep»: elke groep die twee of meer ondernemingen omvat die van een verschillend rechtsgebied inwoner zijn, of die een onderneming omvat die inwoner is van het ene rechtsgebied en in een ander rechtsgebied aan belasting onderworpen is ter zake van de werkzaamheden die met behulp van een vaste inrichting worden uitgeoefend;

4° de uitdrukking «groepsentiteit»:

a) elke afzonderlijke entiteit van een multinationale groep die opgenomen is in de geconsolideerde jaarrekening van de multinationale groep voor de financiële verslaggeving, of die in die jaarrekening zou opgenomen worden indien aandelenbelangen in dergelijke entiteit van een multinationale groep op een gereguleerde markt zouden verhandeld worden;

b) elke dergelijke entiteit die enkel op grond van omvang of materieel belang niet opgenomen is in de geconsolideerde jaarrekening van de multinationale groep; en

c) elke vaste inrichting van elke afzonderlijke entiteit van de multinationale groep die onder punt *a)* of *b)* hierboven valt, op voorwaarde dat de entiteit voor die vaste inrichting een afzonderlijke jaarrekening opmaakt met het oog op de financiële verslaggeving, op het naleven van de reglementering, op het aangeven van de belastingen of op interne beheerscontrole;

5° de uitdrukking «gereguleerde markt»: een markt in de zin van artikel 2, laatst gewijzigd door de wet van 25 april 2014, 3°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;

6° de uitdrukking «Belgische groepsentiteit»: elke groepsentiteit die fiscaal inwoner is van België;

7° de uitdrukking «rapporterende entiteit»: de groepsentiteit die, in het rechtsgebied waarvan zij fiscaal inwoner is, namens de multinationale groep een landenrapport moet indienen. De rapporterende entiteit kan de uiteindelijke moederentiteit zijn, de surrogaatmoederentiteit, of elke an-

dere entiteit die is omschreven in paragraaf 2 van artikel 321/2;

8° de uitdrukking «uiteindelijke moederentiteit»: een groepsentiteit van een multinationale groep die aan de volgende voorwaarden voldoet:

a) ze bezit middellijk of onmiddellijk een belang in een of meer andere groepsentiteiten van die multinationale groep dat voldoende groot is om verplicht te zijn een geconsolideerde jaarrekening op te maken op grond van de boekhoudkundige regels die over het algemeen van toepassing zijn in het rechtsgebied waar die entiteit fiscaal inwoner is, of om verplicht te zijn dit te doen indien haar aandelenbelangen in het rechtsgebied waar ze haar fiscale woonplaats heeft, zouden verhandeld worden op een gereguleerde markt; en

b) geen andere groepsentiteit van die multinationale groep bezit middellijk of onmiddellijk een belang in de eerstgenoemde groepsentiteit zoals omschreven in alinea a) hierboven;

9° de uitdrukking «surrogaatmoederentiteit»: een groepsentiteit van de multinationale groep die door die multinationale groep werd aangewezen als enige plaatsvervanger voor de uiteindelijke moederentiteit om namens die multinationale groep het landenrapport in te dienen, wanneer een of meer van de in artikel 321/2, § 2, eerste lid opgenoemde voorwaarden van toepassing zijn;

10° de uitdrukking «rapporteringsperiode», gebruikt in verband met een multinationale groep: de periode waarvoor de uiteindelijke moederentiteit van de multinationale groep haar geconsolideerde jaarrekening opmaakt;

11° de uitdrukking «internationaal akkoord»: de Multilaterale overeenkomst inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden van 25 januari 1988, elk bilateraal of multilateraal belastingverdrag of elk akkoord inzake de uitwisseling van belastinggegevens waarbij België partij is en die voorziet in de uitwisseling van inlichtingen, daaronder begrepen de automatische uitwisseling van die gegevens;

12° de uitdrukking «kwalificerend akkoord tussen bevoegde autoriteiten»: een akkoord:

a) dat gesloten is tussen gemachtigde vertegenwoordigers van België en rechtsgebieden buiten de Europese Unie die partij zijn bij een internationaal akkoord; en

b) dat de automatische uitwisseling vereist van landenrapporten tussen de rechtsgebieden die partij zijn;

13° de uitdrukking «geconsolideerde jaarrekening»: de jaarrekening van een multinationale groep waarin de activa, passiva, de opbrengsten, de kosten en, in voorkomend geval, de kasstromen van de uiteindelijke moederentiteit en van de groepsentiteiten weergegeven zijn als die van een enkele economische entiteit;

14° de uitdrukking «systematische nalatigheid», gebruikt in verband met een rechtsgebied: het feit dat een rechtsgebied een in werking zijnd kwalificerend akkoord tussen bevoegde autoriteiten heeft met België, maar dat dit rechtsgebied om andere redenen dan die welke in overeenstemming zijn met de bepalingen van dat akkoord, die automatische uitwisseling opgeschort heeft, dan wel anderszins stelselmatig nagelaten heeft om aan België automatisch de landenrapporten te bezorgen die het in zijn bezit heeft en die multinationale groepen betreffen die groepsentiteiten hebben in België;

15° de uitdrukking «landenrapport»: een rapport dat de volgende elementen bevat:

a) verzamelde informatie over het bedrag van de opbrengsten en van de winst of verlies vóór inkomstenbelasting, over de betaalde inkomstenbelasting, in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen nog verschuldigde inkomstenbelasting, het gestorte kapitaal, de gereserveerde winst, het aantal personeelsleden, uitgedrukt in tijdjese equivalenten, en alle activa met uitzondering van liquiditeiten, geldbeleggingen met een vervaldatum korter dan drie maanden dewelke niet onderhevig zijn aan significante waardeschommelingen, immateriële vaste activa en aandelen geboekt binnen de financiële vaste activa, en dit voor elk rechtsgebied waarin de multinationale groep actief is;

b) een identificatie van elke groepsentiteit van de multinationale groep met vermelding van het rechtsgebied waarvan die groepsentiteit inwoner is, en indien verschillend, het rechtsgebied op grond van wiens wetgeving die groepsentiteit werd opgericht, en de aard van de voornaamste bedrijfsactiviteit of -activiteiten van die groepsentiteit;

16° de uitdrukking «bedrijfseenheid»: elk onderdeel, divisie, departement van de Belgische groepsentiteit gegroepeerd rond een bepaalde activiteit, productgroep of technologie.¹

¹ – Ingevoegd bij art. 54 Programmawet 1 juli 2016, B.S. 4 juli 2016, van toepassing voor rapporteringsperiodes van multinationale groepen of boekjaren die beginnen vanaf 1 januari 2016 (art. 64, 2°)

¹[Art. 321/2. § 1. Elke Belgische groepsentiteit die de uiteindelijke moederentiteit van een multinationale groep is, moet binnen 12 maanden na de laatste dag van de rapporteringsperiode bij de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen een landenrapport indienen dat betrekking heeft op die rapporteringsperiode.

§ 2. Een Belgische groepsentiteit die niet de uiteindelijke moederentiteit van een multinationale groep is, moet binnen 12 maanden na de laatste dag van de rapporteringsperiode bij de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen een landenrapport indienen, dat betrekking heeft op de laatst afgesloten rapporteringsperiode van de multinationale groep waarvan ze een groepsentiteit is, indien een van de volgende voorwaarden vervuld is:

– de uiteindelijke moederentiteit van de multinationale groep is in het rechtsgebied waarvan zij fiscaal inwoner is niet verplicht om een landenrapport in te dienen; of

– uiterlijk 12 maanden na de laatste dag van de rapporteringsperiode heeft het rechtsgebied waarvan de uiteindelijke moederentiteit fiscaal inwoner is geen in werking zijnd kwalificerend akkoord tussen bevoegde autoriteiten waarbij België partij is; of

– de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen heeft aan de Belgische groepsentiteit laten weten dat er sprake geweest is van systematische nalatigheid vanwege het rechtsgebied waarvan de uiteindelijke moederentiteit fiscaal inwoner is.

De Belgische groepsentiteit zal aan haar ultieme moederentiteit verzoeken om haar al de nodige informatie te verschaffen teneinde te voldoen aan haar verplichtingen om een landenrapport in te dienen. Indien een Belgische groepsentiteit desondanks niet alle vereiste informatie verkregen of verworven heeft om voor de multinationale groep te rapporteren, zal de Belgische groepsentiteit een landenrapport indienen met alle verkregen of verworven informatie waarover zij beschikt, en zal zij de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen ervan in kennis stellen dat de uiteindelijke moederentiteit geweigerd heeft om de vereiste informatie beschikbaar te stellen.

De Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen zal alle Lid-Staten van de Europese Unie, en een of meer van de in het eerste lid uiteengezette voorwaarden vervuld zijn, mag de multinationale groep een van die groepsentiteiten aanwijzen om:

– uiterlijk 12 maanden na de laatste dag van de rapporteringsperiode het landenrapport in te dienen dat betrekking heeft op de laatst afgesloten rapporteringsperiode; en

– de belastingadministratie waar het landenrapport wordt ingediend kennis te geven van het feit dat die indiening gebeurt teneinde gevolg te geven aan de indieningsvereisten die gelden voor al de groepsentiteiten van die multinationale groep die fiscaal inwoner zijn van de Europese Unie.

Wanneer een groepsentiteit niet alle informatie kan verkrijgen of verwerven die vereist is voor het indienen van een landenrapport, zal die groepsentiteit niet in aanmerking komen om te worden aangewezen als rapporterende entiteit voor de multinationale groep zoals omschreven in het voorafgaande lid. Deze regel doet geen afbreuk aan de verplichting van de groepsentiteit om de Lid-Staat waarvan zij inwoner is in kennis te stellen van het feit dat de uiteindelijke moedermaatschappij geweigerd heeft om de vereiste informatie beschikbaar te stellen.

§ 3. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 2, is een Belgische groepsentiteit niet verplicht om bij de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen een landenrapport in te dienen dat betrekking heeft op enige rapporteringsperiode indien de multinationale groep waarvan ze een groepsentiteit is uiterlijk 12 maanden na de laatste dag van de rapporteringsperiode een landenrapport ter beschikking stelt, dat betrekking heeft op die rapporteringsperiode, via een surrogaatmoederentiteit die dat landenrapport indient bij de belastingautoriteit van het rechtsgebied waarvan zij inwoner is. Hierbij moet aan de volgende voorwaarden voldaan zijn:

1. het rechtsgebied waarvan de surrogaatmoederentiteit fiscaal inwoner is, verplicht het indienen van een landenrapport;

2. uiterlijk 12 maanden na de laatste dag van de rapporteringsperiode waarvoor het landenrapport moet ingediend worden, heeft het rechtsgebied waarvan de surrogaatmoederentiteit fiscaal inwoner is een in werking zijnd kwalificerend akkoord tussen bevoegde autoriteiten waarbij België partij is;

3. het rechtsgebied waarvan de surrogaatmoederentiteit fiscaal inwoner is, heeft de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen geen kennis gegeven van een systematische nalatigheid;

4. het rechtsgebied waarvan de surrogaatmoederentiteit fiscaal inwoner is, werd uiterlijk op de laatste dag van de rapporteringsperiode van die multinationale groep door de groepsentiteit die fiscaal inwoner is van dat rechtsgebied op de hoogte gebracht van het feit dat die groepsentiteit de surrogaatmoederentiteit is; en

5. er werd aan de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen een kennisgeving bezorgd in overeenstemming met artikel 321/3, § 2.

§ 4. De verplichtingen in voorgaande paragrafen gelden voor multinationale groepen die, voor de rapporteringsperiode die onmiddellijk voorafgaat aan de laatste afgesloten

rapporteringsperiode, een totaal van 750 miljoen euro of meer geconsolideerde bruto-groepsopbrengsten behalen zoals dat tot uiting komt in de geconsolideerde jaarrekening van die groep voor die voorafgaande rapporteringsperiode.

§ 5. Het landenrapport wordt ingediend door middel van een formulier waarvan het model en de wijze van indiening door de Koning wordt vastgesteld.¹ ^{∇2...3}

►1. – Ingevoegd bij art. 55 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016, van toepassing voor rapporteringsperiodes van multinationale groepen of boekjaren die beginnen vanaf 1 januari 2016 (art. 64, 2°)

◻2. – Zie K.B. 28 oktober 2016 tot vastlegging van het model van formulier als bedoeld in artikel 321/2, paragraaf 5, van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992, *B.S.*, 2 december 2016

◻3. – Zie Bericht 2 december 2016 – Verrekenprijzen – Toelichting bij de formulieren 275 CBC, 275 MF en 275 LF ingevoerd door de koninklijke besluiten van 28 oktober 2016 in uitvoering van de artikelen 321/2, 321/4 en 321/5 van het wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (W.I.B. 92) en het formulier 275 CBC NOT inzake de in artikel 321/3 W.I.B. 92 bedoelde notificatieverplichting, *B.S.*, 2 december 2016

►1[Art. 321/3. § 1. Elke Belgische groepsentiteit van een multinationale groep, die overeenkomstig artikel 321/2, § 4 een landenrapport moet indienen, zal de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen laten weten of zij de uiteindelijke moederentiteit dan wel de surrogaatmoederentiteit of de groepsentiteit overeenkomstig artikel 321/2, § 2 is, en dit uiterlijk op de laatste dag van de rapporteringsperiode van die multinationale groep.

§ 2. Wanneer een Belgische groepsentiteit van een multinationale groep, die overeenkomstig artikel 321/2, § 4 een landenrapport moet indienen, noch de uiteindelijke moederentiteit noch de surrogaatmoederentiteit is noch de groepsentiteit overeenkomstig artikel 321/2, § 2 is, zal ze uiterlijk op de laatste dag van de rapporteringsperiode van de multinationale groep de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen op de hoogte brengen van de identiteit en de woonplaats van de rapporterende entiteit.¹ ^{∇2...3}

►1. – Ingevoegd bij art. 56 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016, van toepassing voor rapporteringsperiodes van multinationale groepen of boekjaren die beginnen vanaf 1 januari 2016 (art. 64, 2°)

◻2. – Zie Bericht 2 december 2016 – Verrekenprijzen – Toelichting bij de formulieren 275 CBC, 275 MF en 275 LF ingevoerd door de koninklijke besluiten van 28 oktober 2016 in uitvoering van de artikelen 321/2, 321/4 en 321/5 van het wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (W.I.B. 92) en het formulier 275 CBC NOT inzake de in artikel 321/3 W.I.B. 92 bedoelde notificatieverplichting, *B.S.*, 2 december 2016

◻3. – Zie K.B. 15 oktober 2018 tot vastlegging van het model van formulier te gebruiken door elke Belgische groepsentiteit van een multinationale groep, die een landenrapport moet indienen, voor de voldoening van de meldingsplicht als bedoeld in artikel 321/3, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, *B.S.*, 24 oktober 2018

►1[Art. 321/4. § 1. Een Belgische groepsentiteit moet binnen 12 maanden na de laatste dag van de rapporteringsperiode van de multinationale groep bij de Belgische administratie bevoegd voor de vestiging van de inkomstenbelastingen een groepsdossier indienen dat betrekking heeft op die laatst afgesloten rapporteringsperiode.

§ 2. In het groepsdossier wordt een overzicht gegeven van de multinationale groep, inclusief de aard van de bedrijfsactiviteiten, de immateriële vaste activa, de intragroep financiële verrichtingen en de geconsolideerde financiële en fiscale positie van de multinationale groep, haar algehele verrekenrijspolitiek en haar wereldwijde allocatie van haar inkomsten en economische activiteiten om belastingadministraties te ondersteunen bij de beoordeling van de aanwezigheid van een verrekenrijscrisis.

§ 3. De verplichting in § 1 geldt voor elke Belgische groepsentiteit van een multinationale groep die, voor het boekjaar dat onmiddellijk voorafgaat aan het laatste afgesloten boekjaar, één van onderstaande criteria overschrijdt, zoals blijkt uit haar enkelvoudige jaarrekening:

- een totaal van 50 miljoen euro aan bedrijfs- en financiële opbrengsten met uitsluiting van de niet-recurrente opbrengsten;
- een balanstotaal van 1 miljard euro;
- het jaargemiddelde van het personeelsbestand van 100 voltijdse equivalenten.

§ 4. Het groepsdossier wordt ingediend door middel van een formulier waarvan het model en de indieningsmodaliteiten door de Koning wordt vastgesteld.¹ ▽2...3

►1. – Ingevoegd bij art. 57 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016, van toepassing voor rapporteringsperiodes van multinationale groepen of boekjaren die beginnen vanaf 1 januari 2016 (art. 64, 2°)

□□ 2. – Zie K.B. 28 oktober 2016 tot vastlegging van het model van formulier als bedoeld in artikel 321/4, § 4, van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992, *B.S.*, 2 december 2016

□□ 3. – Zie Bericht 2 december 2016 – Verrekenprijzen – Toelichting bij de formulieren 275 CBC, 275 MF en 275 LF ingevoerd door de koninklijke besluiten van 28 oktober 2016 in uitvoering van de artikelen 321/2, 321/4 en 321/5 van het wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (W.I.B. 92) en het formulier 275 CBC NOT inzake de in artikel 321/3 W.I.B. 92 bedoelde notificatieverplichting, *B.S.*, 2 december 2016

►1[Art. 321/5. § 1. Een Belgische groepsentiteit, dient bij haar aangifte een lokaal dossier in met betrekking tot het boekjaar waarop die aangifte betrekking heeft.

§ 2. Het lokaal dossier bestaat uit een formulier waarin informatie opgenomen is met betrekking tot de lokale entiteit en een gedetailleerd inlichtingenformulier aangaande de verrekenprijsanalyse van de verrichtingen tussen de lokale entiteit en de buitenlandse entiteiten van de multinationale groep, in het bijzonder de relevante financiële informatie van deze verrichtingen, de vergelijkbaarheidsstudie en de selectie en de toepassing van de meest aangewezen verrekenprijsmethode.

§ 3. De verplichting in § 1 geldt voor elke Belgische groepsentiteit van een multinationale groep die, voor het boekjaar dat onmiddellijk voorafgaat aan het laatste afgesloten boekjaar, één van onderstaande criteria overschrijdt, zoals blijkt uit haar enkelvoudige jaarrekening:

- een totaal van 50 miljoen euro aan bedrijfs- en financiële opbrengsten met uitsluiting van de niet-recurrente opbrengsten;
- een balanstotaal van 1 miljard euro;
- het jaargemiddelde van het personeelsbestand van 100 voltijdse equivalenten.

Het inlichtingenformulier bij het lokaal dossier dient slechts ingevuld te worden wanneer voor ten minste één van de bedrijfseenheden binnen de Belgische groepsentiteit de drempelwaarde van een totaal van 1 000.000 euro aan grensoverschrijdende transacties met groepsentiteiten werd overschreden in het laatste afgesloten boekjaar. In dat geval moet het inlichtingenformulier ingevuld worden voor elke bedrijfseenheid die deze drempelwaarde overschrijdt.

§ 4. Het lokale dossier moet ingediend worden in een formulier waarvan het model door de Koning werd vastgesteld.¹ ▽2...3

►1. – Ingevoegd bij art. 58 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016, van toepassing voor rapporteringsperiodes van multinationale groepen of boekjaren die beginnen vanaf 1 januari 2016 (art. 64, 2°)

□□ 2. – Zie K.B. 28 oktober 2016 tot vastlegging van het model van formulier als bedoeld in artikel 321/5, § 4, van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992, *B.S.*, 2 december 2016

□□ 3. – Zie Bericht 2 december 2016 – Verrekenprijzen – Toelichting bij de formulieren 275 CBC, 275 MF en 275 LF ingevoerd door de koninklijke besluiten van 28 oktober 2016 in uitvoering van de artikelen 321/2, 321/4 en 321/5 van het wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (W.I.B. 92) en het formulier 275 CBC NOT inzake de in artikel 321/3 W.I.B. 92 bedoelde notificatieverplichting, *B.S.*, 2 december 2016

►1[Art. 321/6. Het landenrapport zal gebruikt worden voor het beoordelen van grote verrekenprijrisico's en van andere risico's die verband houden met de uitholling van de belastbare grondslag en met winstverschuiving, daaronder begrepen het risico dat leden van de multinationale groep waarvoor regels in verband met verrekenprijzen van toepassing zijn, die regels niet naleven en, waar aangewezen, ook voor het maken van een economische en statistische analyse. Aanpassingen van de verrekenprijzen, mogen niet louter gebaseerd zijn op het landenrapport. Niettegenstaande het voorafgaande, is het niet verboden om het landenrapport als basis te gebruiken om in het kader van een controle verder onderzoek te verrichten naar de verrekenprijfsafspraken van de multinationale groep of naar andere belastingaangelegenheden, van een groepsentiteit met als gevolg dat passende correcties mogen gemaakt worden aan het belastbaar inkomen van een groepsentiteit.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 59 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016, van toepassing voor rapporteringsperiodes van multinationale groepen of boekjaren die beginnen vanaf 1 januari 2016 (art. 64, 2°)

►1[Art. 321/7. Voor de toepassing van deze afdeling en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsbesluiten kan de rapportage van de daarin bedoelde formulieren, naast de gebruikelijke landstalen, ook in het Engels gebeuren.

Voor elk ander gebruik van de formulieren dan de rapportage voorzien onder deze afdeling of een daaruit volgende controle, moet, indien vereist, een vertaling in een van de Belgische landstalen, al dan niet door een beëdigd vertaler, door de belastingplichtige ingediend worden.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 60 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016, van toepassing voor rapporteringsperiodes van multinationale groepen of boekjaren die beginnen vanaf 1 januari 2016 (art. 64, 2°)

►1[Afdeling Ibis

Bijzondere plicht van collectieve beleggingsinstellingen]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 327 wet (I) 27 december 2006, *B.S.*, 28 december 2006, *err.*, *B.S.*, 24 januari 2007, *err.*, *B.S.*, 12 februari 2007, inwerkingtreding: 1 januari 2007. Voor de toepassing van de fiscale bepalingen worden de instellingen voor collectieve beleggingen waarop de overgangsbepalingen van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles van toepassing zijn, geacht vanaf 1 januari 2007 onder het toepassingsgebied te vallen van de bepaling die overeenkomstig hun statuut gebruikt wordt in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (art. 346)

►1[Art. 321bis. De beheersvennootschappen van instellingen voor collectieve belegging bedoeld in ►2[artikel 3, 24°, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen of in analoge bepalingen van buitenlands recht, en de beheersvennootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging bedoeld in artikel 3, 12°, van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders]² of in analoge bepalingen van buitenlands recht, moeten inzonderheid, volgens de door

de Koning vastgestelde regels, per categorie het bedrag opgeven van de toegekende of uitgekeerde inkomsten.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 327 wet (I) 27 december 2006, *B.S.*, 28 december 2006, *err.*, *B.S.*, 24 januari 2007, *err.*, *B.S.*, 12 februari 2007, inwerkingtreding: 1 januari 2007. Voor de toepassing van de fiscale bepalingen worden de instellingen voor collectieve beleggingen waarop de overgangsbepalingen van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles van toepassing zijn, geacht vanaf 1 januari 2007 onder het toepassingsgebied te vallen van de bepaling die overeenkomstig hun statuut gebruikt wordt in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (art. 346)

►2. – Gewijzigd bij art. 27 wet 18 december 2015, *B.S.*, 28 december 2015, *err.*, *B.S.*, 14 januari 2016

►3. – Opgheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, *Decr. VI. Parl.* 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

►1[Afdeling Iter

Plichten van pensioeninstellingen]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 3 wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 en is van toepassing op de pensioenen die vanaf diezelfde datum worden betaald of toegekend (art. 5)

►1[Art. 321ter. De instellingen bedoeld in de Boeken II en III van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen of in artikel 2, 1°, van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenen bezorgen jaarlijks via elektronische weg aan de administratie die belast is met de vestiging van de belasting voor elk van de in artikel 227, 1°, vermelde belastingplichtigen aan wie ze pensioenen betalen of toekennen die bij toepassing van artikel 230, eerste lid, 4°bis, geheel of gedeeltelijk zijn vrijgesteld, uiterlijk op het einde van de derde maand van het jaar volgend op dat waarin die pensioenen werden betaald of toegekend, een individuele fiche waarvan de inhoud door de Koning wordt bepaald.

De individuele fiche bevat minstens de volgende gegevens:

1° de gegevens die toelaten de persoon aan wie het pensioen is betaald of toegekend, te identificeren en zijn woonplaats;

2° de identiteit van de werkgevers of vennootschappen die premies of bijdragen hebben betaald voor de opbouw van het pensioen;

3° het bedrag van het pensioen dat bij toepassing van artikel 230, eerste lid, 4°bis, is vrijgesteld.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 wet 25 december 2016, *B.S.*, 30 december 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 en is van toepassing op de pensioenen die vanaf diezelfde datum worden betaald of toegekend (art. 5)

Afdeling II

Plichten van derden

Art. 322. ►1[§ 1.]¹ De administratie mag, wat een bepaalde belastingplichtige betreft, geschreven attesten verzamelen, derden horen, een onderzoek instellen, en binnen de door haar bepaalde termijn, welke wegens wettige redenen kan worden verlengd, van natuurlijke of rechtspersonen, alsook van verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid alle inlichtingen vorderen die zij nodig acht om de juiste heffing van de belasting te verzekeren.

►2[De administratie mag wat een bepaalde belastingplichtige betreft, het register van de uiteindelijke begunstigden, genaamd UBO-register, gehouden binnen de Algemene Administratie van de Thesaurie en opgericht bij artikel 73 van de wet van 18 september 2017 tot voorko-

ming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, raadplegen teneinde de juiste heffing van de belasting te verzekeren. De Koning bepaalt de voorwaarden en modaliteiten van deze raadpleging.]²

Nochtans mag ►3[het recht om derden te horen, om het UBO-register te consulteren en om een onderzoek in te stellen]³ slechts worden uitgeoefend door een ambtenaar met ►4[een hogere titel dan die van attaché]⁴.

►5[§ 2. Wanneer de administratie bij het onderzoek over één of meer aanwijzingen van belastingontduiking beschikt of wanneer de administratie zich voornemt om de belastbare grondslag te bepalen overeenkomstig artikel 341, wordt een bank-, wissel-, krediet- of spaarinstelling als een derde beschouwd waarop de bepalingen van paragraaf 1 onverminderd van toepassing zijn.

In voorkomend geval kan een ambtenaar met minstens de ►6[titel van adviseur]⁶, die hiertoe werd aangesteld door de Minister van Financiën, een ambtenaar met ►6[een titel van ten minste attaché]⁶ ermee belasten om bij een bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling elke inlichting op te vragen die nuttig kan zijn om het bedrag van de belastbare inkomsten van de belastingplichtige te bepalen.

De door de minister aangestelde ambtenaar mag de machtiging slechts verlenen:

1° nadat de ambtenaar die het onderzoek voert, de inlichtingen en gegevens met betrekking tot de rekeningen tijdens het onderzoek middels een vraag om inlichtingen als bedoeld in artikel 316 heeft gevraagd en bij die vraag duidelijk heeft aangegeven dat hij de toepassing van artikel 322, § 2, kan vragen indien de belastingplichtige de gevraagde gegevens verborgen houdt of ze weigert te verschaffen. De opdracht bedoeld in het tweede lid kan pas aanvangen wanneer de termijn bepaald in artikel 316 is verlopen;

2° nadat hij heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek een eventuele toepassing van artikel 341 uitwijst of één of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd en dat er vermoedens zijn dat de belastingplichtige gegevens daarover bij een in het tweede lid bedoelde instelling verborgen houdt of dat de belastingplichtige weigert om die gegevens zelf te verschaffen.]⁵

►7[§ 3. ►8[ledere bank- wissel-, krediet- en spaarinstelling is er toe gehouden om de volgende gegevens kenbaar te maken bij het centraal aanspreekpunt dat door de Nationale Bank van België wordt gehouden overeenkomstig de wet van 8 juli 2018 houdende organisatie van een centraal aanspreekpunt van rekeningen en financiële contracten en tot uitbreiding van de toegang tot het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest: de identiteit van de cliënten, de nummers van hun bankrekeningen en de eventuele volmacht dragers van die rekeningen, en de aard van met hen gesloten contracten. De Koning bepaalt bij een in Ministeraad overlegd besluit, om welke soorten rekeningen en contracten het gaat, met inbegrip van de eventuele drempels inzake contracten. De Koning bepaalt bovendien de modaliteiten van de mededeling ervan. Deze verplichting geldt enkel voor zover de mededeling van dezelfde gegevens niet is opgelegd door de voornoemde wet van 8 juli 2018.]⁸

Wanneer de door de minister aangestelde ambtenaar bedoeld in paragraaf 2, derde lid, heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek bedoeld in paragraaf 2, één of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd, kan hij

de beschikbare gegevens over die belastingplichtige opvragen bij dat centraal aanspreekpunt.⁹ [In voorkomend geval kunnen bij het centraal aanspreekpunt de identificatiegegevens worden opgevraagd betreffende een rekeningnummer dat tijdens het voormelde onderzoek is ontdekt en waarvan de belastingplichtige de titularis niet identificeert.]⁹

¹⁰[...]10]

¹¹[Met als enig doel de verplichtingen van deze paragraaf na te komen, hebben de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen en de Nationale Bank van België de toelating om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen te gebruiken om de cliënten te identificeren.]¹¹

¹²¹³[...]13]

¹⁴[§ 4. De paragrafen 2 en 3 zijn eveneens van toepassing wanneer een inlichting wordt gevraagd door een buitenlandse Staat:

1° hetzij in het geval bedoeld in artikel 338, § 5;

2° hetzij overeenkomstig de bepalingen met betrekking tot de uitwisseling van inlichtingen in een van toepassing zijnde overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting of een andere internationale overeenkomst in het kader waarvan de wederkerigheid is gewaarborgd.

De vraag van de buitenlandse Staat wordt gelijkgesteld met een aanwijzing als bedoeld in paragraaf 2. In dat geval verleent de door de minister aangestelde ambtenaar, in afwijking van paragraaf 2, de machtiging op basis van de vraag gesteld door de buitenlandse Staat.]¹⁴

¹⁵[§ 5. Wanneer de door de minister aangestelde ambtenaar bedoeld in § 2, derde lid, heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek bedoeld in § 2, één of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd of dat het gevoerde onderzoek een eventuele toepassing van artikel 341 met zich meebrengt, kan hij de beschikbare gegevens over de ¹⁶[in artikel 307, § 1/1, eerste lid, a,¹⁶ bedoelde buitenlandse bankrekeningen van die belastingplichtige opvragen bij het centraal aanspreekpunt.

De Koning bepaalt de nadere regels voor de raadpleging door de door de minister aangestelde ambtenaar bedoeld in § 2, derde lid, van de gegevens over de ¹⁷[in artikel 307, § 1/1, eerste lid, a,¹⁷ bedoelde buitenlandse bankrekeningen.]¹⁵ 18...19 34...38

¹1. – § 1 genummerd bij art. 55 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

²2. – § 1, lid 2, ingevoegd bij art. 83, 1°, wet 26 maart 2018, *B.S.*, 30 maart 2018

³3. – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 83, 2°, wet 26 maart 2018, *B.S.*, 30 maart 2018

⁴4. – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 4, 1°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 6 mei 2016

⁵5. – § 2 toegevoegd bij art. 55 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

⁶6. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 4, 2°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 6 mei 2016

⁷7. – § 3 toegevoegd bij art. 55 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

⁸8. – § 3, lid 1, vervangen bij art. 14, 1°, wet 8 juli 2018, *B.S.*, 16 juli 2018, *err.*, *B.S.*, 20 juli 2018

⁹9. – § 3, lid 2, aangevuld bij art. 2 wet 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

¹⁰10. – § 3, lid 3, na wijziging, opgeheven bij art. 14, 2°, wet 8 juli 2018, *B.S.*, 16 juli 2018, *err.*, *B.S.*, 20 juli 2018

¹¹11. – § 3, lid 4, ingevoegd bij art. 17 wet 28 december 2011, *B.S.*, 30 december 2011

¹²12. – § 3, lid 5, ingevoegd bij art. 30, 2°, wet 17 juni 2013, *B.S.*, 28 juni 2013, *err.*, *B.S.*, 5 juli 2013, *err.*, *B.S.*, 5 augustus 2013, *err.*, *B.S.*, 17 september 2013, *err.*, *B.S.*, 27 november 2013, *err.*, *B.S.*, 25 november 2013, *err.*, *B.S.*, 25 maart 2014

¹³13. – § 3, lid 5, opgeheven bij art. 14, 3°, wet 8 juli 2018, *B.S.*, 16 juli 2018, *err.*, *B.S.*, 20 juli 2018

¹⁴14. – § 4 toegevoegd bij art. 55 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

¹⁵15. – § 5 toegevoegd bij art. 176 wet 25 april 2014, *B.S.*, 7 mei 2014, inwerkingtreding: 7 mei 2014 (art. 202, § 1, lid 1)

¹⁶16. – § 5, lid 1, gewijzigd bij art. 96 Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 100, lid 2)

¹⁷17. – § 5, lid 2, gewijzigd bij art. 96 Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 100, lid 2)

¹⁸18. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. Vl. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

19. – Wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, luidt dit art. als volgt:

Art. 322. ²⁰[§ 1.]²⁰ De administratie mag, wat een bepaalde belastingplichtige betreft, geschreven attesten inzamelen, deren horen, een onderzoek instellen, en binnen de door haar bepaalde termijn, welke wegens wettige redenen kan worden verlengd, van natuurlijke of rechtspersonen, alsook van verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid alle inlichtingen vorderen die zij nodig acht om de juiste heffing van de belasting te verzekeren.

²¹[De administratie mag wat een bepaalde belastingplichtige betreft, het register van de uiteindelijke begunstigen, genaamd UBO-register, gehouden binnen de Algemene Administratie van de Thesaurie en opgericht bij artikel 73 van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, raadplegen teneinde de juiste heffing van de belasting te verzekeren. De Koning bepaalt de voorwaarden en modaliteiten van deze raadpleging.]²¹

²²[...]22]

²³[§ 2. Wanneer de administratie bij het onderzoek over één of meer aanwijzingen van belastingontduiking beschikt of wanneer de administratie zich voornemt om de belastbare grondslag te bepalen overeenkomstig artikel 341, wordt een bank-, wissel-, krediet- of spaarinstelling als een derde beschouwd waarop de bepalingen van paragraaf 1 onverminderd van toepassing zijn.

In voorkomend geval kan een ambtenaar met minstens de ²⁴[titel van adviseur]²⁴, die hiertoe werd aangesteld door de Minister van Financiën, een ambtenaar met ²⁴[een titel van ten minste attaché]²⁴ ermee belasten om bij een bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling elke inlichting op te vragen die nuttig kan zijn om het bedrag van de belastbare inkomsten van de belastingplichtige te bepalen.

De door de minister aangestelde ambtenaar mag de machtiging slechts verlenen:

1° nadat de ambtenaar die het onderzoek voert, de inlichtingen en gegevens met betrekking tot de rekeningen tijdens het onderzoek middels een vraag om inlichtingen als bedoeld in artikel 316 heeft gevraagd en bij die vraag duidelijk heeft aangegeven dat hij de toepassing van artikel 322, § 2, kan vragen indien de belastingplichtige de gevraagde gegevens verborgen houdt of ze weigert te verschaffen. De opdracht bedoeld in het tweede lid kan pas aangevraagd worden wanneer de termijn bepaald in artikel 316 is verlopen;

2° nadat hij heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek een eventuele toepassing van artikel 341 uitwijst of één of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd en dat er vermoedens zijn dat de belastingplichtige gegevens daarover bij een in het tweede lid bedoelde instelling verborgen houdt of dat de belastingplichtige weigert om die gegevens zelf te verschaffen.]²³

²⁵[§ 3. Iedere bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling is er toe gehouden om volgende gegevens kenbaar te maken bij een centraal aanspreekpunt dat door de Nationale Bank van België wordt gehouden: de identiteit van de cliënten en de nummers van hun rekeningen en contracten. ²⁶[Deze verplichting geldt slechts voor zover het gaat om soorten rekeningen en contracten die relevant zijn voor de belastingheffing. De Koning bepaalt om welke soorten rekeningen en contracten het gaat.]²⁶

Wanneer de door de minister aangestelde ambtenaar bedoeld in paragraaf 2, derde lid, heeft vastgesteld dat het gevoerde onder-

zoek bedoeld in paragraaf 2, één of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd, kan hij de beschikbare gegevens over die belastingplichtige opvragen bij dat centraal aanspreekpunt.²⁷ [In voorkomend geval kunnen bij het centraal aanspreekpunt de identificatiegegevens worden opgevraagd betreffende een rekeningnummer dat tijdens het voormelde onderzoek is ontdekt en waarvan de belastingplichtige de titularis niet identificeert.]²⁷

²⁸[De Koning bepaalt:

1° de werking van het centraal aanspreekpunt en in het bijzonder de bewaaringstermijn van de in het eerste lid bedoelde gegevens;

2° de modaliteiten en de periodiciteit van de mededeling door de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen van de in het eerste lid bedoelde gegevens;

3° de modaliteiten van de raadpleging door de door de minister aangestelde ambtenaar bedoeld in § 2, derde lid, van de in het eerste lid bedoelde gegevens.]²⁸²⁵

²⁹[Met als enig doel de verplichtingen van deze paragraaf na te komen, hebben de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen en de Nationale Bank van België de toelating om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen te gebruiken om de cliënten te identificeren.]²⁹

³⁰[De Nationale Bank van België houdt voormeld centraal aanspreekpunt uitsluitend in het algemeen belang. De Bank, de leden van haar organen en haar personeelsleden zijn niet burgerlijk aansprakelijk voor fouten of nalatigheden begaan in het kader van de uitoefening van deze wettelijke opdracht van de Bank, behalve in geval van bedrog of opzettelijke of zware fout.]³⁰

³¹[§ 4. De paragrafen 2 en 3 zijn eveneens van toepassing wanneer een inlichting wordt gevraagd door een buitenlandse Staat:

1° hetzij in het geval bedoeld in artikel 338, § 5;

2° hetzij overeenkomstig de bepalingen met betrekking tot de uitwisseling van inlichtingen in een van toepassing zijnde overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting of een andere internationale overeenkomst in het kader waarvan de wederkerigheid is gewaarborgd.

De vraag van de buitenlandse Staat wordt gelijkgesteld met een aanwijzing als bedoeld in paragraaf 2. In dat geval verleent de door de minister aangestelde ambtenaar, in afwijking van paragraaf 2, de machtiging op basis van de vraag gesteld door de buitenlandse Staat.]³¹

³²[§ 5. Wanneer de door de minister aangestelde ambtenaar bedoeld in § 2, derde lid, heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek bedoeld in § 2, één of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd of dat het gevoerde onderzoek een eventuele toepassing van artikel 341 met zich meebrengt, kan hij de beschikbare gegevens over de in artikel 307, § 1, tweede lid, bedoelde buitenlandse bankrekeningen van die belastingplichtige opvragen bij het centraal aanspreekpunt.

De Koning bepaalt de nadere regels voor de raadpleging door ³³[door de statutaire of contractuele ambtenaar hiervoor aangeduid door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bevoegd voor Financiën en Begroting, bedoeld in § 2, derde lid]³³, van de gegevens over de in artikel 307, § 1, tweede lid, bedoelde buitenlandse bankrekeningen.]³²

²⁰– § 1 genummerd bij art. 55 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

²¹– § 1, lid 2, ingevoegd bij art. 83, 1°, wet 26 maart 2018, *B.S.*, 30 maart 2018

²²– § 1, lid 3, na wijziging, opgeheven bij art. 7 Ord. Br. Hoofdst. Parl. 7 december 2017, *B.S.*, 14 december 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 16)

²³– § 2 toegevoegd bij art. 55 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

²⁴– § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 4, 2°, wet 27 april 2016, *B.S.*, 6 mei 2016

²⁵– § 3 toegevoegd bij art. 55 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

²⁶– § 3, lid 1, aangevuld bij art. 30, 1°, wet 17 juni 2013, *B.S.*, 28 juni 2013, *err.*, *B.S.*, 5 juli 2013, *err.*, *B.S.*, 5 augustus 2013, *err.*, *B.S.*,

17 september 2013, *err.*, *B.S.*, 27 november 2013, *err.*, *B.S.*, 25 november 2013, *err.*, *B.S.*, 25 maart 2014

²⁷– § 3, lid 2, aangevuld bij art. 2 wet 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

²⁸– § 3, lid 3, vervangen bij art. 166 Programmawet (I) 29 maart 2012, *B.S.*, 6 april 2012

²⁹– § 3, lid 4, ingevoegd bij art. 17 wet 28 december 2011, *B.S.*, 30 december 2011

³⁰– § 3, lid 5, ingevoegd bij art. 30, 2°, wet 17 juni 2013, *B.S.*, 28 juni 2013, *err.*, *B.S.*, 5 juli 2013, *err.*, *B.S.*, 5 augustus 2013, *err.*, *B.S.*, 17 september 2013, *err.*, *B.S.*, 27 november 2013, *err.*, *B.S.*, 25 november 2013, *err.*, *B.S.*, 25 maart 2014

³¹– § 4 toegevoegd bij art. 55 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

³²– § 5 toegevoegd bij art. 176 wet 25 april 2014, *B.S.*, 7 mei 2014, inwerkingtreding: 7 mei 2014 (art. 202, § 1, lid 1)

³³– § 5, lid 2, gewijzigd bij art. 6, 1°, Ord. Br. Hoofdst. Parl. 7 december 2017, *B.S.*, 14 december 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 16)

□ 34. – Zie K.B. 17 juli 2013 betreffende de werking van het centraal aanspreekpunt bedoeld in artikel 322, § 3, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, *B.S.*, 26 juli 2013, opgenomen in rubriek «II. Belgische wet- en regelgeving, 14. Fiscaal recht», *infra*

⊕ 35. – Het recht dat aan de administratie der belastingen door art. 228, lid 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen is toegekend om bij derden onderzoeksverrichtingen te doen met het oog op een rechtvaardige inning van de belasting, kan door elke beambte van de administratie worden uitgeoefend; de beperking gesteld door het tweede lid van dit artikel, volgens welke het recht van derden te horen en een onderzoek in te stellen slechts kan uitgevoerd worden door een ambtenaar met een hogere graad dan die van controleur, doelt enkel op het recht om derden te horen en een onderzoek in te stellen volgens de bijzondere procedure die ertoe strekt het bewijs door getuigen te ontvangen en vast te stellen zoals dit bij de artikelen 232 tot 234 van dit wetboek wordt geregeld (Cass., 17 maart 1970, A.C., 1970, 680).

⊕ 36. – De beslissing dat de notaris het beroepsgeheim niet heeft miskend en dat het belastingbestuur op regelmatige wijze kennis gekregen heeft van de verstrekte inlichtingen is naar recht verantwoord, daar de notaris, door de datum van een door de belastingsschuldige verleden akte van een vennootschap, alsook haar benaming, haar zetel, haar H.R.-nummer en haar band met de belastingsschuldige, die de bestuurder ervan is, aan dat bestuur mee te delen, geen enkel vertrouwelijk gegeven heeft onthuld dat door het beroepsgeheim gedekt was, maar alleen inlichtingen heeft medegedeeld die hem waren verstrekt met het oog op bekendmaking overeenkomstig de wettelijke vereisten; binnen dat kader heeft hij enkel een discretieplicht die moet wijken voor de bevelen die het belastingbestuur geeft op grond van de art. 322 en 323 W.I.B. 1992 (Cass., 4 januari 2008, F.06.006.1.F).

⊕ 37. – Het Hof zegt voor recht: onder voorbehoud van de interpretatie in B.10.5, schenden de artikelen 55 en 56 van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen niet artikel 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (Grondwettelijk Hof nr. 39/2013, 14 maart 2013, *B.S.*, 22 mei 2013).

⊕ 38. – Uit de artikelen 358, § 1, 1°, 354 en 322, eerste lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen volgt niet dat, van de in artikel 322, eerste lid, bedoelde onderzoeks- en controlemaatregelen, enkel het onderzoek een verlenging van de aanslagtermijn tot gevolg kan hebben overeenkomstig artikel 358, § 1, 1°, en § 2, 1° (Cass., 17 juni 2016, P.15.0182.N).

Art. 323. De administratie mag eveneens van natuurlijke of rechtspersonen alsook van verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid, binnen de door haar bepaalde termijn, welke wegens wettige redenen kan worden verlengd, voor alle of een deel van hun verrichtingen of activiteiten de overlegging vorderen van inlichtingen slaande op elke persoon of groep van personen, zelfs niet met name aangeduid, met wie zij rechtstreeks of onrechtstreeks in betrekking zijn geweest uit hoofde van die verrichtingen of activiteiten. ¹

¹– Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

¹[**Art. 323/1.** § 1. Wanneer een kredietinstelling of -organisme of een verzekeringsonderneming een attest aflevert met het oog op het bekomen van een belastingvoordeel

als bedoeld in de artikelen 145¹, 2° en 3°, 145²⁴, § 3, 145³⁷ tot 145⁴², 145⁴⁶ter tot 145⁴⁶quinquies, 526, § 2, en 539, is zij er jaarlijks toe gehouden om aan de administratie de gegevens mee te delen met betrekking tot individueel gesloten levensverzekeringscontracten, hypothecaire leningsovereenkomsten en leningsovereenkomsten als bedoeld in artikel 2 van de economische herstelwet van 27 maart 2009.

Wat de attesten betreft met het oog op het bekomen van een belastingvermindering als bedoeld in de artikel 145²⁴, § 3, is het eerste lid slechts van toepassing op de hypothecaire leningsovereenkomsten met een minimale duurtijd van 10 jaar.

§ 2. De in paragraaf 1 vermelde mededeling geschiedt binnen de termijn en in de vorm die door de Koning wordt bepaald. Hij bepaalt eveneens de gegevens die moeten worden meegedeeld.

§ 3. Met als enig doel de verplichtingen van paragraaf 1 na te komen, hebben de in paragraaf 1 bedoelde kredietinstellingen en -organismen en verzekeringsondernemingen de toelating om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen evenals het identificatienummer toegekend door de Kruispuntbank van de sociale zekerheid bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, te verzamelen, te verwerken en mede te delen om de cliënten te identificeren.

Wanneer het voormeld identificatienummer van een cliënt reeds voor andere doeleinden in het bezit is van de in paragraaf 1 bedoelde kredietinstellingen en -organismen en verzekeringsondernemingen, mag het gebruikt worden voor de naleving van de in paragraaf 1 bedoelde verplichting.¹ ^{∇2}

►1. – Ingevoegd bij art. 92 wet 18 december 2016, *B.S.*, 20 december 2016, van toepassing op de attesten die moeten worden uitgereikt met betrekking tot de betalingen vanaf aj. 2017 met het oog op het bekomen van een belastingvoordeel als bedoeld in de art. 145/1, 2° en 3°, 145/24, § 3, 145/37 tot 145/42, 145/46ter tot 145/46quinquies, 526, § 2, en 539 WIB92. (art. 93)

◻2. – Zie K.B. 9 februari 2017 tot uitvoering van artikel 323/1 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 houdende de elektronische uitwisseling van de gegevens met betrekking tot de hypothecaire leningen en individuele levensverzekeringen, *B.S.*, 20 februari 2017

►1 [Art. 323bis. De bepalingen van artikel 315bis zijn van toepassing op verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid alsook op derden waarop een beroep wordt gedaan om de boeken en bescheiden, waarvan de voorlegging is voorgeschreven door artikel 315, geheel of gedeeltelijk te houden, op te stellen, toe te zenden of te bewaren door middel van ²[informatiesystemen of elk ander elektronisch apparaat]²].¹ ^{∇3}

►1. – Ingevoegd bij art. 57 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►2. – Gewijzigd bij art. 46 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016

►3. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Art. 324. De administratie mag de juistheid nagaan van de in ¹[de artikelen 322, 323 en 323bis]¹ bedoelde inlichtingen.^{∇2}

►1. – Gewijzigd bij art. 58 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►2. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Art. 325. De belastingplichtige wordt bij ter post aangekende brief opgeroepen om het getuigenverhoor bij te wonen.

De getuigen zijn verplicht getuigenis af te leggen over alle daden en feiten waarvan zij kennis hebben en waarvan de vaststelling nuttig kan zijn voor de toepassing der belastingwetten op de feiten waarover geschil is.

Alvorens te getuigen leggen zij de bij artikel 934 van het Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven eed af.

Het tegenbewijs is rechtens toegelaten. ^{∇1}

►1. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Art. 326. Van de verklaringen van de getuigen en, indien de belastingplichtige zulks verlangt, van zijn eigen verklaringen, wordt proces-verbaal opgemaakt.

Na voorlezing wordt het proces-verbaal door de getuigen en de belastingplichtigen ondertekend. Zij laten hun handtekening voorafgaan door de met de hand voorgeschreven woorden «Gelezen en goedgekeurd». Weigert een van de betrokkenen te ondertekenen, dan wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal, dat de reden van de weigering nader omschrijft.

Een eensluidend verklaard afschrift van het proces-verbaal wordt aan de belastingplichtige betekend binnen acht dagen na zijn dagtekening. ^{∇1}

►1. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Afdeling III

Plichten van openbare diensten, instellingen en inrichtingen

Art. 327. § 1. De bestuursdiensten van de Staat, met inbegrip van de parketten en de griffies der Hoven en van alle rechtscolleges, de besturen van de Gemeenschappen, de Gewesten, de provincies, de agglomeraties, de federaties van gemeenten en de gemeenten zomede de openbare instellingen en inrichtingen, zijn gehouden, wanneer zij daartoe worden aangezocht door een ambtenaar belast met de vestiging of de invordering van de belastingen, hem alle in hun bezit zijne inlichtingen te verstrekken, hem, zonder verplaatsing, van alle in hun bezit zijnde akten, stukken, registers en om het even welke bescheiden inzage te verlenen, en hem alle inlichtingen, afschriften of uittreksels te laten nemen, welke de bedoelde ambtenaar voor de vestiging of de invordering van de door de Staat geheven belastingen nodig acht.

►1 [Van de akten, stukken, registers, bescheiden of inlichtingen in verband met gerechtelijke procedures mag evenwel geen inzage of afschrift worden verleend zonder uitdrukkelijke toelating van het openbaar ministerie.]¹

De originelen echter van de ontvangstbewijzen-getuigenschriften voor verstrekte hulp, uitgereikt door de geneesheren, de tandheelkundigen en de paramedische medewerkers mogen niet worden medegedeeld zonder dat de nationale raad van de Orde der geneesheren of de provinciale geneeskundige commissies de gelegenheid hebben gehad zich ervan te vergewissen dat ²[de administratie belast met de vestiging, of deze belast met de inning en de invordering, van de inkomstenbelastingen]² hierdoor geen inlichtingen krijgt betreffende de identiteit van de zieken en van de verzekerden.

§ 2. Het bepaalde in § 1 is niet van toepassing op het Nationaal Instituut voor de Statistiek en het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand wat de individueel verkregen inlichtingen betreft.

§ 3. ³[Paragraaf 1 is niet van toepassing op de naamloze vennootschap van publiek recht bpost.

Paragraaf 1 blijft evenwel van toepassing in de gevallen en onder de voorwaarden als bedoeld in de artikelen 318, tweede lid, en 322, §§ 2 tot 4.]³

§ 4. ⁴[...]⁴

§ 5. ⁵[...]⁵

⁶[§ 6. De kansspelcommissie als bedoeld in artikel 9 van ⁷[de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers]⁷, moet de Minister van Financiën er onverwijld van in kennis stellen dat zij bij een orgaan dat zij controleert, concrete elementen heeft vastgesteld die vermoedelijk wijzen op het bestaan of op de voorbereiding van een mechanisme, gericht op fiscale fraude.]⁶ ⁷8...¹⁴

►1. – § 1, lid 2, na wijziging, vervangen bij art. 6 wet 14 januari 2013, *B.S.*, 31 januari 2013

►2. – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 12 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►3. – § 3 vervangen bij art. 8 wet 7 november 2011, *B.S.*, 10 november 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 11, lid 1)

►4. – § 4 opgeheven bij art. 3 wet 28 april 1999, *B.S.*, 25 juni 1999

►5. – § 5, na wijzigingen, opgeheven bij art. 9 wet 15 maart 1999, *B.S.*, 27 maart 1999

►6. – § 6 toegevoegd bij art. 18 wet 7 mei 1999, *B.S.*, 30 december 1999, inwerkingtreding: 30 december 1999 (art. 78, lid 1)

►7. – § 6 gewijzigd bij art. 51 wet 10 januari 2010, *B.S.*, 1 februari 2010, inwerkingtreding: 1 januari 2011 (art. 61)

►8. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

◊ 9. – § 1, lid 2: Wanneer een gerechtelijk dossier inzake een belastingplichtige krachtens een uitdrukkelijke machtiging van de procureur-generaal in het bezit is van een ambtenaar van een fiscaal staatsbestuur, vermag de Staat de in dat dossier vervatte gegevens aan te wenden voor het opsporen van elke som die een andere belastingplichtige krachtens de belastingwetten verschuldigd is (Cass., 8 oktober 1993, *A.C.*, 1993, nr. 400).

◊ 10. – § 1, lid 2: De aanvraag tot inzage en de inzage zelf van een gerechtsdossier zijn geen onderzoeksdaden in de zin van art. 240 W.I.B., daar die inzage het mogelijk maakt over de noodzaak van een nieuw onderzoek te beslissen en dat verzoek tot inzage niet hoeft te worden afgestemd op een welbepaalde belastingplichtige.

Het doet niet ter zake dat het bestuur, op het ogenblik dat het kennis neemt van het dossier, redenen kan hebben om te denken dat er in het dossier gegevens zijn die dienstig kunnen zijn voor dergelijk onderzoek (Cass., 28 september 2001, *F.99.0146.N.*).

◊ 11. – § 1, lid 1: Elke ambtenaar van de belastingen, die handelt met het oog op de zetting of de invordering van de belastingen en niet met het oog op andere doeleinden, is bevoegd om een aanzoek te doen tot de bestuursdiensten van de Staat om hem alle in hun bezit zijnde inlichtingen te verstrekken, hem, zonder verplaatsing, van alle in hun bezit zijnde akten, stukken, registers en om het even welke bescheiden inzage te nemen en hem alle inlichtingen, afschriften of uittreksels te laten nemen, welke de bedoelde ambtenaar voor de zetting of de invordering van de door de Staat geheven belastingen nodig acht (Cass., 22 november 2001, *F.99.0038.N.*).

◊ 12. – § 1, lid 2: De regel dat zonder uitdrukkelijk verlov van de procureur-generaal of de auditor-generaal geen inzage mag worden verleend van de akten, stukken, registers, bescheiden of inlichtingen in verband met de rechtspleging heeft enkel betrekking op de inzage van de daarin vermelde stukken en niet op de mededeling vanwege de betrokken diensten dat er dergelijke stukken zijn of op de mededeling vanwege de betrokken diensten van de gegevens die toelaten de inzage van het gerechtsdossier te vragen (Cass., 17 november 2006, *F.05.0061.N.*).

◊ 13. – Artikel 327, § 1, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 128/2012, 25 oktober 2012, *B.S.*, 28 januari 2013).

◊ 14. – Uit artikel 327, § 1, eerste lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 volgt niet dat de ambtenaar die belast is met de vestiging of de invordering van de belastingen, om de daarin vermelde akten, stukken, registers en bescheiden te kunnen raadplegen of daarvan afschriften te kunnen nemen, een bijzondere graad moet kunnen aantonen of moet bewijzen dat hij bevoegd is om de belasting te inkohieren (Cass., 8 december 2017, *F.15.0110.F.*).

Art. 328. De bestuursdiensten van de Staat, de besturen van de Gemeenschappen, de Gewesten, de provincies, de agglomeraties, de federaties van gemeenten en de gemeenten alsmede de vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen naar publiek recht, mogen slechts kredieten, leningen, premies, toelagen of alle andere voordelen toekennen welke rechtstreeks of onrechtstreeks gegrond zijn op het bedrag van de inkomsten of op elementen die in aanmerking komen voor de vaststelling van die inkomsten, dan na kennis genomen te hebben van de recente fiscale toestand van de aanvrager.

Deze toestand is tegen de aanvrager in te roepen voor het toekennen van gezegde kredieten, leningen, premies, toelagen of andere voordelen.

De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn eveneens van toepassing op vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen naar privaatrecht, doch alleen wat betreft de verrichtingen waaraan rechtstreeks of onrechtstreeks een door de Staat ¹[of door een Gemeenschap of een Gewest]¹ toegekend voordeel is verbonden. ²

►1. – Lid 3 gewijzigd bij art. 59 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►2. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Art. 329. ¹[Onder openbare instellingen of inrichtingen worden verstaan, in de zin van de artikelen 327 en 328, de instellingen, maatschappijen, verenigingen, inrichtingen en diensten welke de Staat, een Gemeenschap of een Gewest mede beheert, waaraan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest een waarborg verstrek, op de werkzaamheden waarvan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest toezicht uitoefent of waarvan het bestuurspersoneel wordt aangewezen door de federale Regering of een Gemeenschaps- of Gewestregering, op haar voordracht of met haar goedkeuring.]¹ ²

►1. – Vervangen bij art. 60 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►2. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Art. 330. Ten opzichte van de in de artikelen 327 en 328 bedoelde diensten, besturen, vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen, die zouden nalaten aan de verplichtingen ingevolge die artikelen te voldoen, kan de Minister van Financiën, al naar het geval, vorderen dat de inspecteur van financiën of een afgevaardigde van de Regering optreedt, een commissaris aanwijzen om de nodig geachte inlichtingen in te winnen of de erkenning met het oog op de door de Staat verleende voordelen in te trekken. ¹

►1. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Art. 331. De aangiften inzake personenbelasting, vennootschapsbelasting of belasting van niet-inwoners zijn tegen de belastingplichtigen in te roepen voor de vaststelling van de

vergelingen of schadevergoedingen die zij voor om het even welke rechtsmacht vorderen van de Staat, de Gemeenschappen, de Gewesten, ¹[de provincies]¹, de agglomeraties, de federaties van gemeenten, de gemeenten en andere Belgische openbare inrichtingen of instellingen, wanneer het bedrag van die vergelingen of schadevergoedingen rechtstreeks of onrechtstreeks afhangt van het bedrag van hun winst of inkomsten.

Voor de toepassing van dit artikel is ²[de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen]² ontheven van het beroepsgeheim en gehouden aan de met de betwisting belaste rechtsmacht aanslagbiljetten of een attest van niet-belastbaarheid te verstrekken over de laatste drie jaren die de schade waarvoor herstel wordt gevraagd voorafgaan.

Voor de toepassing van dit artikel wordt geen rekening gehouden met inkomstenwijzigingen welke door de belastingplichtige na het schadeverwekkend feit spontaan werden gedaan. ³...⁶

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 61 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, van toepassing vanaf aj. 1992 (art. 91, lid 2)

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 13 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►3. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

◄4. – Lid 1: de van de Staat gevorderde vergoedingen of schadevergoedingen worden berekend op grond van de aangiften van de laatste drie jaren (Cass., 22 maart 1991, *A.C.*, 1990-91, nr. 390).

◄5. – De van de Staat of een gemeente gevorderde vergelingen of schadevergoedingen worden in de regel berekend op grond van de aangiften van de laatste drie jaren (Cass., 16 juni 2003, *C.02.0002.F.*)

◄6. – Geïnterpreteerd in die zin dat het de rechter elke beoordelingsbevoegdheid ontzegt om bij het berekenen van de onteigeningsvergoeding, wat de gedeelde inkomsten betreft, eveneens andere criteria in aanmerking te nemen dan die welke het vermeldt, schendt artikel 331 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 artikel 16 van de Grondwet; geïnterpreteerd in die zin dat het de rechter de beoordelingsbevoegdheid niet ontzegt om bij het berekenen van de onteigeningsvergoeding, wat de gedeelde inkomsten betreft, eveneens andere criteria in aanmerking te nemen dan die welke het vermeldt, schendt artikel 331 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 artikel 16 van de Grondwet niet (Grondwettelijk Hof nr. 18/2011, 3 februari 2011, *B.S.*, 5 april 2011).

Art. 332. ¹[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 10 wet 15 maart 1999, *B.S.*, 27 maart 1999

Afdeling IV

Gemene bepalingen inzake recht van onderzoek ten aanzien van de belastingplichtige en van derden

Art. 333. Onverminderd de bevoegdheden die haar bij de artikelen 351 tot 354 zijn toegekend, kan de administratie de in dit hoofdstuk bedoelde onderzoeken verrichten en belastingen of aanvullende aanslagen eventueel vestigen, zelfs wanneer de aangifte van de belastingplichtige reeds werd aangenomen en de desbetreffende belastingen reeds werden betaald.

Bedoelde onderzoeken mogen zonder voorafgaande kennisgeving worden verricht gedurende het belastbaar tijdperk evenals in de termijn bedoeld in artikel 354, eerste lid ¹[en in de termijn bedoeld in artikel 354, vierde lid]¹.

Zij mogen bovendien worden verricht gedurende de in artikel 354, tweede lid, bedoelde aanvullende termijn van ²[vier]² jaar, op voorwaarde dat de administratie de belastingplichtige vooraf schriftelijk en op nauwkeurige wijze kennis heeft gegeven van de aanwijzingen inzake belas-

tingontduiking die te zijnen aanzien bestaan voor het bedoeld tijdperk. Die voorafgaande kennisgeving is voorgeschreven op straffe van nietigheid van de aanslag. ³[Wanneer de onderzoeken uitgevoerd worden op vraag van een Staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten, of waarmee België een akkoord heeft gesloten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, of die samen met België deelneemt aan een ander bilateraal of multilateraal gesloten juridisch instrument, op voorwaarde dat deze overeenkomst, dit akkoord of dit juridisch instrument de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen de akkoordsluitende Staten mogelijk maakt, wordt, de onderzoekstermijn, uitsluitend met het oog op het beantwoorden van de voormelde vraag, zonder voorafgaande kennisgeving verlengd met de aanvullende termijn van vier jaar.]³

►4. [Indien de bijlage bij de aangifte in de inkomstenbelastingen bedoeld in de artikelen 275⁸, § 1, vierde lid, en 275⁹, § 1, vierde lid, binnen de termijn bedoeld in het tweede lid, onderzocht wordt, mogen deze onderzoeken betrekking hebben op de belastbare tijdperken waarbinnen de arbeidsplaats geacht wordt behouden te zijn gebleven zoals bedoeld in de artikelen 275⁸, § 1, vierde lid, en 275⁹, § 1, vierde lid, zonder dat hiervoor een voorafgaande kennisgeving vereist is.]⁴ ⁵...¹⁶

►1. – Lid 2 aangevuld bij art. 11 wet 15 maart 1999, *B.S.*, 27 maart 1999, van toepassing voor zover de procedureregels gewijzigd worden vanaf aj. 1999 (art. 97, lid 1, eerste streepje)

►2. – Lid 3 gewijzigd bij art. 188 Programmawet 22 december 2008, *B.S.*, 29 december 2008, *err.*, *B.S.*, 14 januari 2009, inwerkingtreding: 29 december 2008 (art. 193)

►3. – Lid 3 aangevuld bij art. 3 wet 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

►4. – Lid 4 toegevoegd bij art. 12 wet 24 maart 2015, *B.S.*, 2 april 2015, inwerkingtreding: 2 april 2015 (art. 15)

►5. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

◄6. – De inzage van een gerechtsdossier door de administratie is geen onderzoeksdaad in de zin van art. 240 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, daar die inzage het mogelijk maakt over de noodzaak van een nieuw onderzoek te beslissen (Cass., 2 september 1999, *A.C.*, 1999, nr. 429; in dezelfde zin: Cass., 16 mei 2003, *A.C.*, 2000, nr. 93).

◄7. – De opstelling en verzending van een bericht van wijziging van aangifte is op zich geen daad van onderzoek in de zin van art. 240 W.I.B. (Cass., 2 september 1999, *A.C.*, 1999, nr. 430).

◄8. – Het verkrijgen van inlichtingen door de administratie ingevolge de inzage van het strafdossier is geen onderzoek in de zin van art. 240 W.I.B., zodat geen voorafgaandelijke kennisgeving aan de belastingplichtige vereist is van aanwijzingen inzake belastingontduiking die te zijnen aanzien bestaan (Cass., 16 maart 2001, *A.C.*, 2001, nr. 532).

◄9. – De aanvraag tot inzage en de inzage zelf van een gerechtsdossier zijn geen onderzoeksdaaden in de zin van art. 240 W.I.B., daar die inzage het mogelijk maakt over de noodzaak van een nieuw onderzoek te beslissen en dat verzoek tot inzage niet hoeft te worden afgestemd op een wettelijke belastingplichtige.

Het doet niet ter zake dat het bestuur, op het ogenblik dat het kennis neemt van het dossier, redenen kan hebben om te denken dat er in het dossier gegevens zijn die dienstig kunnen zijn voor dergelijk onderzoek (Cass., 28 september 2001, *F.99.0146.N.*; Cass., 16 mei 2003, *F.00.0093*).

◄10. – Krachtens de artikelen 333 en 339 W.I.B. 1992, kan de belastingsschuld later opnieuw worden gewijzigd, ook al is de belastingplichtige akkoord gegaan met het bedrag dat de administratie in de plaats wil stellen van dat van de aangegeven inkomsten. Dat recht van de administratie is onderworpen aan de voorwaarden dat zij een bij een nieuwe controle van de aangifte aan het licht gekomen leemte of bedrog aantoonst (Cass., 3 oktober 2003, *F.02.0014.F.*)

◄11. – De artikelen 333, 339 en 346 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet in

zoverre zij toestaan dat het onderzoek door de administratie van een aangifte voor een gegeven aanslagjaar zich uitstrekt tot het in die aangifte in mindering gebrachte beroepsverlies van een vorig belastbaar tijdperk (Grondwettelijk Hof nr. 165/2008, 20 november 2008, *B.S.*, 23 januari 2009).

12. – Uit artikelen 316 en 333, derde lid van het WIB 92 volgt niet dat een kennisgeving van aanwijzingen van belastingontduiking niet voldoet aan de wettelijke voorwaarden wanneer zij in het verzoek om inlichtingen zelf vervat zit of, indien zij erin vervat zit, wanneer zij opgenomen is in de uiteenzetting van de vragen in plaats van eraan vooraf te gaan (Cass., 18 december 2014, F.13.0074.F).

13. – De raadpleging van de databank Belfirst is geen onderzoeking in de zin van artikel 333, derde lid, WIB92 (Cass., 12 februari 2016, F.14.0216.F).

14. – Een discrepantie tussen de uiterlijke tekenen van welstand of het uitgavenpatroon en de aangegeven of gekende inkomsten waarvoor de belastingplichtige geen sluitende uitleg kan geven nadat hem dat is gevraagd, geldt als een aanwijzing van belastingontduiking in de zin van artikel 333, derde lid, WIB92; aangezien de bijkomende onderzoekstermijn onder meer ertoe strekt klaarheid te scheppen over de aard van de inkomsten, is het niet vereist dat het fiscaal bestuur, alvorens het de onderzoekstermijn kan uitbreiden, eerst moet bewijzen dat aan een vastgesteld indiciaal tekort inkomsten ten grondslag liggen die bewust worden verzwegen en waarvan aangifte diende te worden gedaan (Cass., 7 april 2016, F.14.0065.N).

15. – Voor de toepassing van artikel 333, derde lid, WIB92 volstaat het dat de aanwijzingen inzake belastingontduiking nauwkeurig worden vermeld in de voorafgaande kennisgeving zonder dat vereist is dat die kennisgeving nauwkeurig vermeldt welke inzichten of bedoelingen te schaden aan de belastingplichtige ten laste kunnen worden gelegd; evenmin is vereist dat het fiscaal bestuur over bekende feiten of vaststellingen beschikt die tot het bewijs van fraude aanleiding kunnen geven en dat zij dit moet meedelen in de voorafgaande kennisgeving nu het immers in strijd zou zijn met de wil van de wetgever het bestuur op voorhand te dwingen te bewijzen wat het juist op grond van een bijkomend onderzoek wil bewijzen. De voorafgaande kennisgeving van nauwkeurig omschreven aanwijzingen van belastingontduiking volstaat bijgevolg, zonder dat het bewijs van de belastingontduiking reeds objectief moet zijn geleverd; enkel wanneer de aanwijzingen onnauwkeurig zijn omschreven of berusten op vage of ongeloofwaardige veronderstellingen, kan niet tot het bestaan van aanwijzingen van belastingontduiking worden besloten (Cass., 7 april 2016, F.14.0065.N).

16. – Uit de bepalingen van de artikelen 354, tweede lid, en 333, derde lid WIB92 volgt niet dat het vestigen van een aanslag binnen de aanvullende aanslagtermijn van twee jaar in geval van belastingontduiking onderworpen is aan de voorwaarde dat de administratie de belastingplichtige vooraf schriftelijk en op nauwkeurige wijze kennis heeft gegeven van de aanwijzingen van belastingontduiking (Cass., 21 september 2017, F.16.0109.N).

1[Art. 333/1. § 1. 2[In de gevallen bedoeld in de artikelen 322, § 2, en 327, § 3, tweede lid, stelt de administratie de belastingplichtige in kennis van de aanwijzing of de aanwijzingen van belastingontduiking of van de gegevens op grond waarvan zij meent dat het gevoerde onderzoek tot een eventuele toepassing van artikel 341 leidt en die een vraag om inlichtingen bij een financiële instelling rechtvaardigen. Deze kennisgeving gebeurt bij aangetekende brief gelijktijdig met het verzenden van de voormelde vraag om inlichtingen.]

Het eerste lid is niet van toepassing als de rechten van de Schatkist in gevaar zijn. De kennisgeving gebeurt desgevallend post factum bij een ter post aangetekende brief, uiterlijk 30 dagen na het verzenden van de in het eerste lid vermelde vraag om inlichtingen.

3[4]Het eerste lid is niet van toepassing op de in artikel 322, § 4, bedoelde verzoeken om inlichtingen vanwege een buitenlandse Staat. De kennisgeving aan de persoon in wiens hoofde het onderzoek door de buitenlandse Staat wordt gevoerd, gebeurt in dit geval *post factum* bij aangetekende zending uiterlijk 90 dagen na het verzenden van de informatie aan de buitenlandse Staat.]⁴3

5[6]In afwijking van het derde lid gebeurt geen kennisgeving *post factum*:

1° wanneer die buitenlandse Staat aantoont zelf reeds een kennisgeving aan de persoon in wiens hoofde het onderzoek wordt gevoerd, te hebben verstuurd;

2° wanneer uit het verzoek om inlichtingen van die buitenlandse Staat blijkt dat er ernstige aanwijzingen van fiscale fraude zijn en deze buitenlandse Staat uitdrukkelijk vraagt om de persoon in wiens hoofde het onderzoek wordt gevoerd niet in kennis te stellen van deze vraag.]⁶5

§ 2. De belastingadministratie bezorgt de minister eenmaal per jaar een verslag dat onder meer volgende informatie bevat:

1° het aantal keer dat in overeenstemming met artikel 318, tweede lid, een onderzoek is gevoerd bij financiële instellingen en gegevens zijn gebruikt met het oog op het belasten van hun cliënten;

2° het aantal keren dat in overeenstemming met ⁷[de artikelen 322, § 2, en 327, § 3, tweede lid,] een onderzoek is gevoerd en gegevens zijn opgevraagd bij financiële instellingen;

3° de concrete aanwijzingen, opgedeeld in categorieën, waardoor de personen bedoeld in artikel 322, § 2, tweede lid, zich hebben laten leiden bij hun beslissing om een machtiging te verlenen;

4° het aantal positieve en negatieve beslissingen van de directeurs;

5° een globale evaluatie, zowel op technisch vlak als op juridisch vlak van de wijze waarop de procedure volgens ⁸[de artikelen 322, §§ 2 tot 4, en 327, § 3, tweede lid] is gevoerd.

Dit verslag wordt openbaar gemaakt door de Minister van Financiën en overgezonden aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.]¹ ⁹17...23

11. – Ingevoegd bij art. 56 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

12. – § 1, lid 1, vervangen bij art. 9, 1°, wet 7 november 2011, *B.S.*, 10 november 2011, inwerkingtreding: 1 december 2011 (art. 11, lid 1)

13. – § 1, lid 3, ingevoegd bij art. 9, 2°, wet 7 november 2011, *B.S.*, 10 november 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 11, lid 1); wijziging vernietigd bij arrest nr. 66/2013 Grondwettelijk Hof 16 mei 2013, *B.S.*, 31 juli 2013

14. – § 1, lid 3, na wijziging, vervangen bij art. 4 wet 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

15. – § 1, lid 4, ingevoegd bij art. 27, 2°, wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, *err.*, *B.S.*, 24 maart 2014

16. – § 1, lid 4, vervangen bij art. 4 wet 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

17. – § 2, lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 9, 3°, wet 7 november 2011, *B.S.*, 10 november 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 11, lid 1)

18. – § 2, lid 1, 5°, gewijzigd bij art. 9, 4°, wet 7 november 2011, *B.S.*, 10 november 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 11, lid 1)

9. – **Wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, luidt dit art. als volgt:**

10[Art. 333/1. § 1. 11[In de gevallen bedoeld in de artikelen 322, § 2, en 327, § 3, tweede lid, stelt de administratie de belastingplichtige in kennis van de aanwijzing of de aanwijzingen van belastingontduiking of van de gegevens op grond waarvan zij meent dat het gevoerde onderzoek tot een eventuele toepassing van artikel 341 leidt en die een vraag om inlichtingen bij een financiële instelling rechtvaardigen. Deze kennisgeving gebeurt bij aangetekende brief gelijktijdig met het verzenden van de voormelde vraag om inlichtingen.]¹¹

Het eerste lid is niet van toepassing als de rechten van de Schatkist in gevaar zijn. De kennisgeving gebeurt desgevallend post factum bij een ter post aangetekende brief, uiterlijk 30 dagen na het verzenden van de in het eerste lid vermelde vraag om inlichtingen.

12[13]Het eerste lid is niet van toepassing op de in artikel 322, § 4, bedoelde verzoeken om inlichtingen vanwege een buitenlandse Staat. De kennisgeving aan de persoon in wiens hoofde het onderzoek door de buitenlandse Staat wordt gevoerd, gebeurt in dit geval *post factum* bij aangetekende zending uiterlijk 90 dagen na het verzenden van de informatie aan de buitenlandse Staat.]¹³12

►¹⁴►¹⁵[In afwijking van het derde lid gebeurt geen kennisgeving *post factum*:

1° wanneer die buitenlandse Staat aantoont zelf reeds een kennisgeving aan de persoon in wiens hoofde het onderzoek wordt gevoerd, te hebben verstuurd;

2° wanneer uit het verzoek om inlichtingen van die buitenlandse Staat blijkt dat er ernstige aanwijzingen van fiscale fraude zijn en deze buitenlandse Staat uitdrukkelijk vraagt om de persoon in wiens hoofde het onderzoek wordt gevoerd niet in kennis te stellen van deze vraag.]¹⁵]¹⁴

§ 2. ►¹⁶[De dienst hiervoor aangesteld door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bezorgt éénmaal per jaar een rapport aan de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bevoegd voor Financiën en Begroting. Dit rapport bevat de door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering vastgestelde informatie.]¹⁶]¹⁰

►¹⁰. – Ingevoegd bij art. 56 wet 14 april 2011, *B.S.*, 6 mei 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 57)

►¹¹. – § 1, lid 1, vervangen bij art. 9, 1°, wet 7 november 2011, *B.S.*, 10 november 2011, inwerkingtreding: 1 december 2011 (art. 11, lid 1)

►¹². – § 1, lid 3, ingevoegd bij art. 9, 2°, wet 7 november 2011, *B.S.*, 10 november 2011, inwerkingtreding: 1 juli 2011 (art. 11, lid 1); wijziging vernietigd bij arrest nr. 66/2013 Grondwettelijk Hof 16 mei 2013, *B.S.*, 31 juli 2013

►¹³. – § 1, lid 3, na wijziging, vervangen bij art. 4 wet 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

►¹⁴. – § 1, lid 4, ingevoegd bij art. 27, 2°, wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, err., *B.S.*, 24 maart 2014

►¹⁵. – § 1, lid 4, vervangen bij art. 4 wet 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

►¹⁶. – § 2, na wijzigingen, vervangen bij art. 6, 2°, Ord. Br. Hoofdst. Parl. 7 december 2017, *B.S.*, 14 december 2017, inwerkingtreding: 1 januari 2018 (art. 16)

□¹⁷. – Zie B. Br. Hoofdst. Reg. 19 april 2018 tot uitvoering van artikel 333/1 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 zoals van toepassing in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van de onroerende voorheffing, *B.S.*, 26 april 2018

◊¹⁸. – Het bestuur mag nog gedurende een aanvullende termijn van twee jaar onderzoeken doen, mits het de belastingplichtige, op straffe van nietigheid van de aanslag, vooraf schriftelijk en op nauwkeurige wijze kennis heeft gegeven van de aanwijzingen inzake belastingontduiking die te zijnen aanzien bestaan voor het bedoelde tijdperk; het is niet vereist dat die kennisgeving nauwkeurig vermeldt welke inzichten of bedoelingen te schaden aan de belastingplichtige ten laste kunnen worden gelegd, maar het volstaat dat de aanwijzingen inzake belastingontduiking nauwkeurig worden vermeld (Cass., 14 oktober 1999, *A.C.*, 1999, nr. 535).

◊¹⁹. – Wanneer de administratie de onderzoeksadelen bedoeld in titel VII, hoofdstuk III, van het W.I.B. wenst te stellen tijdens de in art. 259, tweede lid, van het wetboek bedoelde aanvullende termijn van twee jaar moet zij de belastingplichtige vooraf schriftelijk en op nauwkeurige wijze kennis geven van de aanwijzingen inzake belastingontduiking die te zijnen aanzien bestaan; uit die wetsbepalingen volgt niet dat een kennisgeving die een vragenlijst voorafgaat, niet zou voldoen aan de wettelijke vereisten wanneer zij in hetzelfde document is opgenomen (Cass., 14 oktober 1999, *A.C.*, 1999, nr. 533).

◊²⁰. – Het vereiste van voorafgaande kennisgeving aan de belastingplichtige van de aanwijzingen inzake belastingontduiking die te zijnen aanzien bestaan voor het bedoelde tijdperk, wanneer het bestuur binnen de aanvullende termijn van twee jaar onderzoeken wil doen, heeft enkel betrekking op onderzoeken ten aanzien van de belastingplichtige zelf en geldt niet als het bestuur over elementen beschikt die toelaten de belasting te vestigen zonder in de bijkomende termijn van twee jaar te moeten overgaan tot een bijkomend onderzoek ten aanzien van de belastingplichtige zelf (Cass., 14 oktober 1999, *A.C.*, 1999, nr. 532; Cass., 8 mei 2009, *F.07.0113.N.*)

◊²¹. – Wanneer de administratie de in titel VII, hoofdstuk III, W.I.B. bedoelde onderzoeksopdrachten wil verrichten tijdens de in art. 333, derde lid, W.I.B. bedoelde aanvullende termijn van twee jaar, moet ze, op straffe van nietigheid van de belastingaanslag, de belastingplichtige vooraf schriftelijk en nauwkeurig kennis geven van de aanwijzingen van belastingontduiking voor de betrokken periode; een kennisgeving die de dag zelf van het onderzoek maar vóór dat onderzoek wordt gedaan, voldoet bijgevolg aan de bij wet opgelegde voorwaarden (Cass., 18 juni 2003, *P.03.0534.F.*)

◊²². – Lid 3: De verplichting om de belastingplichtige vooraf en op nauwkeurige wijze kennis te geven van de aanwijzingen inzake belastingontduiking die te zijnen aanzien bestaan alvorens onderzoeksadelen te stellen tijdens de aanvullende termijn van twee jaar, houdt niet in dat de

fiscus over bekende feiten of vaststellingen zou moeten beschikken die tot het bewijs van fraude aanleiding kunnen geven en dat hij die indicaties aan de belastingplichtige zou moeten meedelen in de voorafgaande kennisgeving (Cass., 8 mei 2009, *F.07.0113.N.*)

◊²³. – Het Hof zegt voor recht: onder voorbehoud van de interpretatie in B.10.5, schenden de artikelen 55 en 56 van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen niet artikel 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (Grondwettelijk Hof nr. 39/2013, 14 maart 2013, *B.S.*, 22 mei 2013).

►¹[Art. 333/2. Onverminderd de toepassing van artikel 333, kan de administratie binnen de aanslagtermijn van artikel 358, § 3, de in dit hoofdstuk bedoelde onderzoeken verrichten voor de in artikel 358, § 1, 2°, vermelde jaren.]¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 47 Programmawet 1 juli 2016, *B.S.*, 4 juli 2016

►¹[Art. 333/3. Onverminderd de toepassing van artikel 333, kan de administratie, inzake roerende voorheffing, binnen de aanslagtermijn van artikel 358, § 2, de in dit hoofdstuk bedoelde onderzoeken verrichten voor de in artikel 358, § 1, 1°, bedoelde jaren.]¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 147 Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017

►¹[Art. 333bis. § 1. In de gevallen bedoeld in de artikelen 322, § 2, en 327, § 3, tweede lid, stelt de administratie de belastingplichtige in kennis van de aanwijzing of de aanwijzingen van belastingontduiking of van de gegevens op grond waarvan zij meent dat het gevoerde onderzoek tot een eventuele toepassing van artikel 341 leidt en die een vraag om inlichtingen bij een financiële instelling rechtvaardigen. Deze kennisgeving gebeurt bij aangetekende brief, gelijktijdig met het verzenden van de voormelde vraag om inlichtingen.

Het eerste lid is niet van toepassing als de rechten van de Schatkist in gevaar zijn. De kennisgeving gebeurt desgevallend *post factum* bij aangetekende brief, uiterlijk dertig dagen na het verzenden van de in het eerste lid vermelde vraag om inlichtingen.

§ 2. De belastingadministratie bezorgt de Vlaamse minister van Financiën eenmaal per jaar een verslag dat onder meer volgende informatie bevat:

1° het aantal keer dat in overeenstemming met artikel 318, tweede lid, een onderzoek is gevoerd bij financiële instellingen en gegevens zijn gebruikt met het oog op het belasten van hun cliënten;

2° het aantal keren dat in overeenstemming met artikelen 322, § 2, en 327, § 3, tweede lid, een onderzoek is gevoerd en gegevens zijn opgevraagd bij financiële instellingen.

Dit verslag wordt openbaar gemaakt door de Vlaamse minister van Financiën en overgezonden aan het Vlaams Parlement.]¹ ◊²

►¹. – Ingevoegd bij art. 34, wat de onroerende voorheffing in het *Vlaamse Gewest* betreft, Decr. VI. Parl. 21 juni 2013, *B.S.*, 26 juni 2013, err., *B.S.*, 28 juni 2013, inwerkingtreding: 27 juni 2013 (art. 37, lid 1)

►². – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het *Vlaams Gewest*, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

Art. 334. Wanneer een krachtens de ►¹[artikelen 315, eerste en tweede lid, 315bis, eerste tot derde lid, 316 en 322 tot 324]¹ aangezochte persoon het beroepsgeheim doet gelden, verzoekt de administratie om tussenkomst van de territoriaal bevoegde tuchtoverheid opdat deze zou oordelen of, en gebeurlijk in welke mate, de vraag om inlichtingen of de

overlegging van boeken en bescheiden verzoekenbaar is met het verbod van openbaarmaking van het beroepsgeheim.^{∇2}

►1. – Gewijzigd bij art. 62 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►2. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

►1 [Art. 334bis. De in dit hoofdstuk bedoelde onderzoeken mogen door ambtenaren van andere fiscale administraties worden verricht. De Koning wijst die administraties en, wanneer Hij dat nodig acht, de ambtenaren aan.]^{1 ∇2}

►1. – Ingevoegd bij art. 63 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 1 januari 1993 (art. 91, lid 5)

□ 2. – Zie art. 181bis K.B./W.I.B. 1992

Afdeling V

Aan alle belastingen gemene bepalingen

Art. 335. ¹[Alle administraties die ressorteren onder de Federale Overheidsdienst Financiën zijn gehouden alle in hun bezit zijnde toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtingen ter beschikking te stellen aan alle ambtenaren van deze Overheidsdienst, voorzover die ambtenaren regelmatig belast zijn met de vestiging of de invordering van de belastingen, en voorzover die gegevens bijdragen tot de vervulling van de opdracht van die ambtenaren tot de vestiging of de invordering van eender welke door de Staat geheven belasting.

Elke ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Financiën, die regelmatig werd belast met een controle- of onderzoekopdracht, is van rechtswege gemachtigd alle toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtingen te vragen, op te zoeken of in te zamelen die bijdragen tot de vestiging of de invordering van eender welke, andere, door de Staat geheven belasting.]^{1 ∇2...4}

►1. – Vervangen bij art. 153 Programmawet 23 december 2009, *B.S.*, 30 december 2009, err., *B.S.*, 25 juni 2010

►2. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

∇3. – Een ambtenaar van de administratie van douane en accijnzen, die regelmatig belast is met een controle of een onderzoek in verband met de toepassing van de douanewetgeving, is gemachtigd om, naar aanleiding van een dergelijke controle, met de onderzoeksmiddelen eigen aan de douanewetgeving inlichtingen in te zamelen die dienstig zijn voor een juiste heffing van de door de gecontroleerde persoon verschuldigde directe belastingen (Cass., 28 mei 1993, *A.C.*, 1993, nr. 259).

∇4. – Uit art. 335 en 336 W.I.B. 1992 volgt dat de ambtenaar die op grond van art. 374, eerste lid, van dat wetboek, belast is met de behandeling van een bezwaarschrift betreffende een aanslagjaar, de inlichtingen die op regelmatige wijze bij zijn onderzoek zijn ingewonnen, mag bezorgen aan de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de taxatie voor een ander aanslagjaar (Cass., 18 november 2010, *F.09.0078.F.*)

Art. 336. Elke inlichting, stuk, proces-verbaal of akte, in het uitoefenen van zijn functie ontdekt of bekomen door een ambtenaar ¹[van de Federale Overheidsdienst Financiën]¹, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een der in de artikelen 327 en 328 aangeduide diensten, besturen, vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen, kan door de Staat worden ingeroepen voor het opsporen van elke krachtens de belastingwetten verschuldigde som.^{∇2...7}

►1. – Gewijzigd bij art. 154 Programmawet 23 december 2009, *B.S.*, 30 december 2009, err., *B.S.*, 25 juni 2010

►2. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december

2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

∇3. – Het bestuur der directe belastingen is gerechtigd de inlichtingen, die door de douaneambtenaren bij het uitoefenen van hun functies werden ingezameld, aan te voeren voor het opsporen van de verschuldigde directe belastingen (Cass., 28 mei 1993, *A.C.*, 1993, nr. 259).

∇4. – Wanneer een gerechtelijk dossier inzake een belastingplichtige krachtens een uitdrukkelijke machtiging van de procureur-generaal in het bezit is van een ambtenaar van een fiscaal staatsbestuur, vermag de Staat de in dat dossier vervatte gegevens aan te voeren voor het opsporen van elke som die een andere belastingplichtige krachtens de belastingwetten verschuldigd is (Cass., 29 april 1994, *A.C.*, 1994, nr. 208).

∇5. – De inlichtingen en gegevens die tijdens een onderzoek door een fiscale administratie rechtmatig werden verkregen, kunnen gebruikt worden door een andere fiscale administratie met het oog op het vestigen van een andere belasting ten laste van de gecontroleerde persoon of ten laste van een andere belastingplichtige.

Een ambtenaar van de administratie van douane en accijnzen die regelmatig is belast met een controle of een onderzoek in verband met de toepassing van de douanewetgeving, is gemachtigd om naar aanleiding van een dergelijke controle of onderzoek met de onderzoeksmiddelen eigen aan de douanewetgeving inlichtingen in te zamelen die dienstig zijn voor de juiste heffing van de andere door de gecontroleerde persoon verschuldigde belastingen (Cass., 17 november 2005, *C.02.0631.N.*)

∇6. – Uit art. 335 en 336 W.I.B. 1992 volgt dat de ambtenaar die op grond van art. 374, eerste lid, van dat wetboek, belast is met de behandeling van een bezwaarschrift betreffende een aanslagjaar, de inlichtingen die op regelmatige wijze bij zijn onderzoek zijn ingewonnen, mag bezorgen aan de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de taxatie voor een ander aanslagjaar (Cass., 18 november 2010, *F.09.0078.F.*)

∇7. – De belastingadministratie kan een proces-verbaal als bedoeld in art. 59, § 1, BTW-Wetboek, gebruiken als bewijsmiddel voor de vaststelling van inkomstenbelastingen (Cass., 21 juni 2012, *F.11.0083.N.*)

Afdeling VI

Beroepsgeheim

Art. 337. Hij die, uit welken hoofde ook, optreedt bij de toepassing van de belastingwetten of die toegang heeft tot de ambtsvertrekken van ¹[de administratie belast met de vestiging, of deze belast met de inning en de invordering, van de inkomstenbelastingen]¹, is, buiten het uitoefenen van zijn ambt, verplicht tot de meest volstreekte geheimhouding aangaande alle zaken waarvan hij wegens de uitvoering van zijn opdracht kennis heeft.

De ambtenaren van ²[de administratie belast met de vestiging, of deze belast met de inning en de invordering, van de inkomstenbelastingen]² en van de ²[Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]² oefenen hun ambt uit wanneer zij aan andere administratieve diensten van de Staat, daaronder begrepen de parketten en de griffies van de hoven en van alle rechtsmachten, ³[en van de Gemeenschappen en Gewesten]³ en aan de in artikel 329 bedoelde openbare instellingen of inrichtingen, inlichtingen verstrekken welke voor die diensten, instellingen of inrichtingen nodig zijn voor de hun opgedragen uitvoering van wettelijke of reglementaire bepalingen.

⁴[De ambtenaren van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen, oefenen hun ambt uit wanneer zij tijdens een fiscale controle teneinde de correcte vestiging van de belasting te verzekeren, een beroep doen op de specifieke kennis en de ervaring van de personeelsleden van het Federaal Agentschap van de Schulde, zoals opgericht bij de Wet van 25 oktober 2016 houdende de oprichting van het Federaal Agentschap van de Schulde en opheffing van het Rentefonds.]⁴

⁵[De ambtenaren van ⁶[de administratie belast met de vestiging, of deze belast met de inning en de invordering,

van de inkomstenbelastingen)⁶ oefenen eveneens hun ambt uit wanneer zij met betrekking tot de fiscale toestand van een belastingplichtige een vraag om raadpleging, uitleg of mededeling inwilligen van de echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd.⁷

Personen die deel uitmaken van diensten waaraan ⁷[de administratie belast met de vestiging, of deze belast met de inning en de invordering, van de inkomstenbelastingen]⁷ of ⁷[Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]⁷ ingevolge ⁸[het tweede ⁹[en het derde]⁹ lid]⁸ inlichtingen van fiscale aard heeft verstrekt, zijn tot dezelfde geheimhouding verplicht en mogen de bekomen inlichtingen niet gebruiken buiten het kader van de wettelijke bepalingen voor de uitvoering waarvan zij zijn verstrekt.

De bepalingen van ¹⁰[het ¹¹[vijfde]¹¹ lid]¹⁰ zijn eveneens toepasselijk op de personen die behoren tot diensten waaraan ingevolge de controle georganiseerd ter uitvoering van de artikelen 320 en 321, inlichtingen van fiscale aard zouden worden verstrekt.

De ambtenaren van de ¹²[Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]¹² oefenen eveneens hun ambt uit wanneer zij inlichtingen, uittreksels of afschriften uit de kadastrale bescheiden verstrekken in uitvoering van de bepalingen van artikel 504, tweede en derde lid. ^{13...20}

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 14 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 14 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 64 wet 6 juli 1994, *B.S.*, 16 juli 1994, inwerkingtreding: 16 juli 1994 (art. 91, lid 10)

►4. – Lid 3 ingevoegd bij art. 148, 1°, Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017

►5. – Lid 4 ingevoegd bij art. 12, 1°, wet 15 maart 1999, *B.S.*, 27 maart 1999

►6. – Lid 4 gewijzigd bij art. 14 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►7. – Lid 5 gewijzigd bij art. 14 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►8. – Lid 5 gewijzigd bij art. 12, 2°, wet 15 maart 1999, *B.S.*, 27 maart 1999

►9. – Lid 5 gewijzigd bij art. 148, 2°, Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017

►10. – Lid 6 gewijzigd bij art. 12, 3°, wet 15 maart 1999, *B.S.*, 27 maart 1999

►11. – Lid 6 gewijzigd bij art. 148, 3°, Programmawet 25 december 2017, *B.S.*, 29 december 2017

►12. – Lid 7 gewijzigd bij art. 14 wet 25 april 2014, *B.S.*, 16 mei 2014, inwerkingtreding: 16 mei 2014 (art. 99)

►13. – Opgeheven, zoals van toepassing op de onroerende voorheffing wat betreft het Vlaams Gewest, bij art. 5.0.0.0.1, 1°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013, van toepassing vanaf 1 januari 2014 (art. 7.0.0.0.1, lid 1)

◻14. – Lid 2: De ambtenaren van de administratie der directe belastingen oefenen hun ambt uit – en schenden mitsdien hun beroepsgeheim niet – wanneer ze met name aan de parketten de inlichtingen verstrekken welke deze nodig hebben voor de hun opgedragen uitvoering van wettelijke of reglementaire bepalingen, ongeacht of het gaat om spontaan dan wel op verzoek verstrekte inlichtingen (Cass., 29 maart 1994, *A.C.*, 1994, nr. 154).

◻15. – Lid 2: De ambtelijke machtiging vermeld in art. 29, tweede lid, Sv. is niet vereist wanneer de fiscale ambtenaar overeenkomstig art. 337, tweede lid, W.I.B. 1992, in het raam van een strafonderzoek, op verzoek van de rechterlijke overheid, inlichtingen verstrekt die zij nodig heeft voor de uitvoering van de haar opgedragen taak (Cass., 27 november 2007, *F.07.1254.N.*)

◻16. – Lid 2: Blijft binnen de uitoefening van zijn ambt de fiscale ambtenaar die aan de belastingplichtige op diens adres of vermoedelijk adres brie-

ven toezendt die betrekking hebben op de uitvoering van dit ambt; de omstandigheid dat de geadresseerde dit adres en daarbij zijn hoedanigheid van rijksinwoner betwist, doet daaraan niet af (Cass., 20 oktober 2009, *P.09.0846.N.*)

◻17. – Art. 337, derde lid, W.I.B. 1992 dat bepaalt dat de ambtenaren van de administratie der directe belastingen hun ambt eveneens uitoefenen wanneer zij met betrekking tot de fiscale toestand van een belastingplichtige een vraag om raadpleging, uitleg of mededeling inwilligen van de echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, betreft enkel de erin vermelde raadpleging, uitleg of mededeling aan de echtgenoot van de belastingplichtige en stelt voor het overige geen bijkomende voorwaarde aan de uitvoering van de opdracht van de fiscale ambtenaar zoals bepaald in art. 337, eerste lid, W.I.B. 1992 (Cass., 20 oktober 2009, *P.09.0846.N.*)

◻18. – Fiscale ambtenaren die bij een politionele of gerechtelijke overheid klacht indienen of zich bij de rechter burgerlijke partij stellen wegens niet-fiscale misdrijven waarvan zij ter gelegenheid van de uitoefening van hun ambt het slachtoffer zouden zijn, handelen niet buiten de uitoefening van hun ambt in de zin van art. 337, eerste lid, W.I.B. 92 zodat zij dan ook, zonder het fiscaal beroepsgeheim te schenden, aan die politionele of gerechtelijke overheid of aan de rechter alle met betrekking tot die misdrijven relevante informatie en documenten mogen bezorgen (Cass., 7 juni 2011, *F. 10.1850.N.*)

◻19. – Lid 2: De ambtenaren van de administratie der directe belastingen en van de bijzondere belastinginspectie mogen slechts als getuige worden gehoord; hoewel die bepaling is voorgeschreven op straffe van nietigheid van de akte van de rechtspleging, werd alleen in die sanctie voorzien om zeker te stellen dat de ambtenaar alleen in de voorgeschreven hoedanigheid wordt verhoord; de in de wet bedoelde akte van de rechtspleging is dus alleen het verhoor zelf; de mededeling van stukken aan de speurders, zelfs naar aanleiding van een onregelmatig verhoor, is zelf niet nietig (Cass., 13 februari 2013, *P.12.1444.F.*)

◻20. – Indien fiscale ambtenaren regelmatig, binnen het kader van de hen toegewezen bevoegdheden, gebruik maken van de wettelijke onderzoeks- en controlemiddelen blijven zij binnen de uitoefening van hun ambt; een fiscale ambtenaar maakt geen inbreuk op het beroepsgeheim indien hij op grond van artikel 243 WIB64, voor het opsporen van elke krachtens de belastingwetten verschuldigde som, gebruik maakt van een inlichting, een stuk, proces-verbaal of akte dat hij in de uitoefening van zijn functie heeft ontdekt of heeft verkregen, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van de in artikelen 235 en 236 WIB64 aangeduide diensten, besturen, vennootschappen, verenigingen, instellingen of organismen; die aldus regelmatig verworven fiscale informatie kan worden aangewend voor de taxatie van een derde (Cass., 9 januari 2015, *F.12.005.1.N.*)

►1[Art. 337/1. In afwijking van artikel 4 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, mogen de verzoeken om inlichtingen van buitenlandse autoriteiten en de antwoorden verstrekt aan die autoriteiten evenals elke andere correspondentie tussen de bevoegde autoriteiten niet openbaar worden gemaakt zolang het onderzoek van de buitenlandse autoriteit niet is afgesloten en voor zover de openbaarmaking nadelig zou zijn voor het voormelde onderzoek, tenzij de buitenlandse autoriteit haar uitdrukkelijk akkoord heeft gegeven voor deze openbaarmaking.

Het in het eerste lid bedoelde akkoord wordt geacht te zijn bekomen wanneer de buitenlandse autoriteit niet reageert binnen een termijn van 90 dagen te rekenen vanaf het verzenden door de Belgische Staat van de vraag tot inzage, en de informatie niet verschaft dat de vertrouwelijkheid van de uitgewisselde gegevens en de correspondentie volgens de voorwaarden van dit artikel moet voortduren, wanneer de persoon in wiens hoofde het onderzoek door de buitenlandse Staat wordt gevoerd uitdrukkelijk deze toegang aan de Belgische Staat heeft gevraagd.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

K.B. 17 juli 2013 betreffende de werking van het centraal aanspreekpunt bedoeld in artikel 322, § 3, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992
(B.S., 26 juli 2013)

HOOFDSTUK 1
DEFINITIES

Art. 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° «CAP»: het centraal aanspreekpunt dat door de Nationale Bank van België wordt gehouden in uitvoering van artikel 322, § 3, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992;

2° «informatieplichtige»: een bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling bedoeld in artikel 322, § 3, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992;

¹[2°/1 «belastingplichtige»: elke persoon bedoeld in artikel 307, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek die in de aangifte in de personenbelasting het bestaan moet vermelden van een buitenlandse rekening;]¹

3° «cliënt»: elke houder of medehouder van een rekening gehouden bij een informatieplichtige en elke hoofdcontractant of hoofdmedecontractant van een contract gesloten met een informatieplichtige;

4° «rekening»: elke in België geopende bankrekening die de cliënt van een informatieplichtige de mogelijkheid biedt inkomsten te ontvangen, contant geld af te halen of te storten of betalingen ten gunste van derden te verrichten of in opdracht van derden te ontvangen;

²[4°/1 «buitenlandse rekening»: elke in artikel 307, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, bedoelde rekening van elke aard bij een in het buitenland gevestigde bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling waarvan hijzelf, alsmede zijn kinderen wiens inkomsten overeenkomstig artikel 126, § 4, van hetzelfde Wetboek bij die van de ouders worden gevoegd, op enigerlei ogenblik van het belastbaar tijdperk, houder of medehouder is geweest;]²

5° «contract»: een van de volgende overeenkomsten, gesloten tussen een cliënt en een informatieplichtige, rechtstreeks of via tussenkomst van een agent, die niet onlosmakelijk gebonden is aan een rekening:

a) de hypothecaire kredietovereenkomst, zijnde elke kredietovereenkomst, ongeacht de benaming of de vorm, toegekend aan een natuurlijke persoon die hoofdzakelijk handelt met een oogmerk dat geacht kan worden vreemd te zijn aan zijn handels-, beroeps- of ambachtelijke activiteiten, welke normaal leidt tot het financieren van het verwerven of behouden van onroerende zakelijke rechten en:

– hetzij gewaarborgd is door een hypotheek of een voorrecht op onroerend goed of door de in pandgeving van een op dezelfde wijze gewaarborgde schuldvordering;

– hetzij bedongen is met het recht voor de kredietgever een hypothecaire waarborg te eisen, zelfs indien dit recht in een afzonderlijke akte bedongen is;

b) de verkoopovereenkomst op afbetaling, zijnde elke kredietovereenkomst, ongeacht de benaming of de vorm, toegekend aan een natuurlijke persoon die hoofdzakelijk handelt met een oogmerk dat geacht kan worden vreemd te zijn aan zijn handels-, beroeps- of ambachtelijke activiteiten, welke normaal leidt tot de verkrijging van lichamelijke roerende goederen of levering van diensten, verkocht door de kredietgever of de kredietbemiddelaar, en waar-

van de prijs betaald wordt door middel van periodieke stortingen, doch met uitzondering van overeenkomsten welke betrekking hebben op bedragen van minder dan 200 euro;

c) de leasingovereenkomst, zijnde elke overeenkomst die beantwoordt aan de criteria vastgesteld in artikel 95, § 1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen voor de post III.D «Leasing en soortgelijke rechten», evenwel met dien verstande dat het woord «vennootschap» in voormelde post III.D als «cliënt» moet worden gelezen voor deze definitie;

d) de leningsovereenkomst op afbetaling, namelijk elke kredietovereenkomst, ongeacht de benaming of de vorm, toegekend aan een natuurlijke persoon die hoofdzakelijk handelt met een oogmerk dat geacht kan worden vreemd te zijn aan zijn handels-, beroeps- of ambachtelijke activiteiten, waarbij geld of een ander betaalmiddel ter beschikking wordt gesteld van een kredietnemer die zich ertoe verbindt de lening terug te betalen door periodieke stortingen, doch met uitzondering van overeenkomsten welke betrekking hebben op bedragen van minder dan 200 euro;

e) de kredietopening, zijnde elke kredietovereenkomst, ongeacht de benaming of de vorm, toegekend aan een natuurlijke persoon die hoofdzakelijk handelt met een oogmerk dat geacht kan worden vreemd te zijn aan zijn handels-, beroeps- of ambachtelijke activiteiten, waarbij koopkracht, geld of gelijk welk ander betaalmiddel ter beschikking wordt gesteld van de kredietnemer, die ervan gebruik kan maken door een of meerdere kredietopnemingen te verrichten onder meer met behulp van een betaalinstrument of op een andere wijze, en die zich ertoe verbindt terug te betalen volgens de overeengekomen voorwaarden, doch met uitzondering van overeenkomsten welke betrekking hebben op bedragen van minder dan 200 euro;

f) de overeenkomst met betrekking tot beleggingsdiensten en/of -activiteiten zoals gedefinieerd in artikel 46, 1° van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, alsook het aanhouden van zicht- of vernieuwbare termijndeposito's ten behoeve van de cliënt en bestemd voor de verwerving van financiële instrumenten of voor terugbetaling, krachtens artikel 77 van dezelfde wet van 6 april 1995;

g) een geldtransfer zoals bedoeld in artikel 4, 12° van de wet van 21 december 2009 betreffende het statuut van de betalingsinstellingen ³[en van de instellingen voor elektronisch geld]³, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder ³[en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld]³ en de toegang tot betalingsystemen;

h) elke andere overeenkomst dan bedoeld in de punten a) tot g) hierboven, waarbij een kredietverlener geldmiddelen ter beschikking stelt van een natuurlijke persoon of van een rechtspersoon, met inbegrip van niet toegelaten debetstanden op rekening, of zich ertoe verbindt geldmiddelen ter beschikking te stellen van een onderneming onder de voorwaarde van de terugbetaling ervan op termijn, of zich garant stelt voor een onderneming;

6° «aanvragers»: de ambtenaren bedoeld in artikel 322, § 3, tweede lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelas-

tingen 1992, alsmede de ambtenaren bedoeld in artikel 319bis van hetzelfde Wetboek.

►1. – 2°/1 ingevoegd bij art. 1, 1°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►2. – 4°/1 ingevoegd bij art. 1, 2°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►3. – 5°, g), gewijzigd bij art. 1, 3°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

HOOFDSTUK 2

MEDEDELING VAN GEGEVENS AAN HET CAP

►¹[Afdeling 1

Door de informatieplichtigen]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 2 K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

Art. 2. De informatieplichtigen delen aan het CAP de volgende identificatiegegevens mee aangaande hun cliënten:

1° wat de cliënt betreft die een natuurlijke persoon is: zijn identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen of, bij ontstentenis hiervan, de volgende inlichtingen:

- de naam;
- de eerste officiële voornaam;
- de geboortedatum; alsook
- de geboorteplaats of, bij ontstentenis hiervan, het geboorteland;

2° wat de cliënt betreft die een bij de Kruispuntbank van Ondernemingen ingeschreven rechtspersoon is: zijn inschrijvingsnummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;

3° wat alle andere cliënten betreft dan bedoeld onder 1° of 2° hierboven:

- de volledige benaming;
- de eventuele rechtsvorm; en
- het land van vestiging.

Art. 3. Bij elke gegevensoverdracht naar het CAP delen de informatieplichtigen de volgende gegevens mee:

1° het inschrijvingsnummer van de informatieplichtige bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;

2° de afsluitingsdatum van het kalenderjaar waarop de meegedeelde gegevens betrekking hebben;

3° per cliënt, de lijst van de rekeningen waarvan de cliënt houder of medehouder is geweest op om het even welk ogenblik van het onder 2° hierboven bedoelde kalenderjaar; en

4° per cliënt, de in artikel 1, 5°, beschreven soorten van de contracten die met die cliënt liepen op om het even welk ogenblik van het onder 2° bedoelde kalenderjaar.

Art. 4. Voor de toepassing van artikel 3 geldt dat:

1° de cliënten overeenkomstig artikel 2 moeten worden geïdentificeerd, evenwel met dien verstande dat voor de kalenderjaren 2010, 2011, 2012 en 2013, de informatieplichtigen hun cliënten die een identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen hebben, mogen identificeren hetzij met dit nummer, hetzij met hun naam, hun eerste officiële voornaam, hun geboortedatum en hun geboorteplaats of, bij ontstentenis hiervan, hun geboorteland;

2° de rekeningen door middel van hun IBAN-nummer moeten worden geïdentificeerd. Hieruit vloeit voort dat:

a) geen enkele geldopneming of storting van contant geld in België door kredietinstellingen kan worden uitgevoerd op een rekening die niet door een Belgisch IBAN-nummer geïdentificeerd wordt;

b) iedere vereenvoudigde interne rekening gebruikt door een kredietinstelling om een storting van contant geld door een toevallige klant vast te leggen, verplicht door

een IBAN-nummer moet worden geïdentificeerd en op naam van deze klant moet worden ingeschreven met het oog op de mededeling ervan aan het CAP;

3° wanneer eenzelfde rekening gezamenlijk aangehouden is door verschillende cliënten, het IBAN-nummer van deze rekening voor iedere medehouder moet worden meegedeeld;

4° wanneer eenzelfde contract gezamenlijk met verschillende cliënten loopt, het soort contract voor iedere hoofddecontractant moet worden meegedeeld;

5° de gegevens bedoeld in artikel 3, 4° slechts met betrekking tot de kalenderjaren vanaf 2014 door de informatieplichtigen moeten worden meegedeeld.

Art. 5. De jaarlijkse overdracht door de informatieplichtigen naar het CAP van de gegevens bedoeld in de artikelen 2 en 3 gebeurt uiterlijk op 31 maart van elk jaar en heeft betrekking op het vorige kalenderjaar.

Niettemin gebeuren de overdrachten door de informatieplichtigen naar het CAP van de gegevens bedoeld in de artikelen 2 en 3 met betrekking tot:

– de kalenderjaren 2010, 2011 en 2012, uiterlijk op de eerste kalenderdag van de zevende maand die volgt op de maand tijdens welke dit besluit in het *Belgisch Staatsblad* bekend is gemaakt;

– kalenderjaar 2013, uiterlijk op de eerste kalenderdag van de zevende maand die volgt op de maand tijdens welke dit besluit in het *Belgisch Staatsblad* bekend is gemaakt, indien deze dag later valt dan 31 maart 2014; in ontkennd geval is het eerste lid van toepassing.

Art. 6. De Nationale Bank van België bepaalt de drager en/of het transmissiekanaal, de structuur en het formaat van de gegevens die aan het CAP worden meegedeeld in de vorm van een gestructureerd databestand, in overleg met Febelfin en andere representatieve beroepsorganisaties van de informatieplichtigen.

Art. 7. Het toezicht door de Nationale Bank van België op de aan het CAP meegedeelde gegevens wordt uitdrukkelijk beperkt tot:

– de naleving door de informatieplichtigen van alle technische instructies bedoeld in artikel 6; en

– de juistheid van het ingebouwd controlenummer in de gegevens die een dergelijk controlenummer bevatten, namelijk het IBAN-nummer, het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen en het inschrijvingsnummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen.

De Nationale Bank van België verbetert in geen geval de gegevens die door een informatieplichtige aan het CAP worden meegedeeld. Gegevens die niet overeenkomstig alle in artikel 6 bedoelde technische instructies worden opgemaakt of overgebracht, worden geacht niet aan het CAP meegedeeld te zijn. De Nationale Bank van België brengt onverwijld de informatieplichtige in kennis hiervan, op de wijze die zij bepaalt. De informatieplichtige deelt het CAP zo spoedig mogelijk de gegevens mee opgesteld of bezorgd overeenkomstig de in artikel 6 bepaalde technische instructies, teneinde alsnog aan zijn informatieverplichting te voldoen.

De Nationale Bank van België registreert de datum van ontvangst van de door de informatieplichtigen geldig meegedeelde gegevens.

Art. 8. De bewaartermijn van de aan het CAP meegedeelde gegevens bedraagt acht jaar vanaf de afsluitingsdatum:

– wat de in artikel 2 bedoelde identificatiegegevens van een cliënt betreft: van het laatste kalenderjaar met betrekking

tot hetwelk deze identificatiegegevens aan het CAP werden meegedeeld;

– wat de in artikel 3 bedoelde gegevens betreft: van het kalenderjaar met betrekking tot hetwelk de rekening waarvan het IBAN-nummer of het laatste contract waarvan het soort van contract aan het CAP is meegedeeld, afgesloten of beëindigd is.

Na afloop van voormelde bewaartermijn worden de vervallen gegevens onherroepelijk verwijderd. Ze worden in geen geval aan de informatieplichtigen terugbezorgd.

►¹[Afdeling 2

Door de belastingplichtige]¹

►¹1. Opschrift ingevoegd bij art. 3 K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►¹[Art. 8/1. § 1. De belastingplichtige deelt in persoon of door tussenkomst van de daartoe gemachtigde persoon, aan het CAP de volgende gegevens mee:

1° zijn identificatienummer in het Rijksregister, of, bij gebrek hiervan, zijn identificatienummer toegekend bij de Kruispuntbank van de sociale zekerheid zoals bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, alsmede zijn naam en zijn eerste officiële voornaam;

2° overeenkomstig artikel 307 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wat iedere buitenlandse rekening betreft:

– het nummer van deze rekening, geïdentificeerd door middel van zijn IBAN-nummer wanneer dit nummer bestaat;

– de benaming van de buitenlandse bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling;

– de BIC-code van deze instelling, wanneer het bestaat, of bij gebrek hiervan zijn volledig adres;

– het land waar deze rekening werd geopend;

3° voor de aanslagjaren 2012 tot 2014 en voor iedere buitenlandse rekening: het belastbaar tijdperk verbonden aan deze aanslagjaren waarin de belastingplichtige of de kinderen wiens inkomsten overeenkomstig artikel 126, § 4, van hetzelfde Wetboek bij die van de ouders worden gevoegd, op enigerlei ogenblik houder of medehouder zijn geweest van de betreffende buitenlandse rekening;

4° in voorkomend geval, het laatste belastbaar tijdperk waarin de inkomsten van de kinderen gevoegd werden bij deze van de ouders, overeenkomstig artikel 126, § 4, van hetzelfde Wetboek, en dit voor elke buitenlandse rekening waarvoor die kinderen op enigerlei ogenblik van het belastbaar tijdperk, houder of medehouder zijn geweest;

5° de datum van afsluiting van elke buitenlandse rekening die eerder aan het CAP werd meegedeeld.

§ 2. Wanneer eenzelfde rekening door verschillende belastingplichtigen gezamenlijk wordt aangehouden, is elke medehouder ertoe gehouden de in § 1 bedoelde informatie mee te delen.

Elke ouder is ertoe gehouden de informatie bedoeld in § 1 betreffende de buitenlandse rekeningen waarvan de kinderen wiens inkomsten overeenkomstig artikel 126, § 4, van hetzelfde Wetboek bij die van die ouder worden gevoegd, op enigerlei ogenblik van het belastbaar tijdperk, houder of medehouder zijn geweest, mee te delen.¹

►¹1. – Ingevoegd bij art. 3 K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►¹[Art. 8/2. § 1. De mededeling door de belastingplichtige of zijn gevolmachtigde aan het CAP van de in artikel 8/

1 bedoelde gegevens, gebeurt ofwel langs elektronische weg overeenkomstig § 2, ofwel op papier overeenkomstig § 3.

§ 2. De Nationale Bank van België bepaalt de technische modaliteiten, de drager en het transmissiekanaal, de structuur en het formaat van de in artikel 8/1 bedoelde gegevens die door de belastingplichtige in persoon of door tussenkomst van een gevolmachtigde langs elektronische weg aan het CAP worden meegedeeld.

De belastingplichtige, of zijn gevolmachtigde persoon, valideert de verzending van de in artikel 8/1 bedoelde gegevens door middel van het certificaat voorkomend op de elektronische identiteitskaart.

§ 3. De belastingplichtige of zijn gevolmachtigde, die de in artikel 8/1 bedoelde gegevens op papier meedeelt, maakt gebruik van het standaardformulier vastgelegd door de Federale Overheidsdienst Financiën in samenwerking met de Nationale Bank van België en beschikbaar op de site van de Nationale Bank van België of op eenvoudig schriftelijk verzoek gericht aan de Nationale Bank van België.

Dit formulier, behoorlijk ingevuld en ondertekend door de belastingplichtige of zijn gevolmachtigde, moet worden teruggestuurd naar het volgende adres: Nationale Bank van België, Centraal Aanspreekpunt, de Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel, vergezeld van een duidelijk leesbare fotokopie recto verso van het document bedoeld in artikel 17, § 1, tweede lid, betreffende de betrokken belastingplichtige, alsmede in voorkomend geval, van een duidelijk leesbare fotokopie recto verso van het document bedoeld in artikel 17, § 1, tweede lid, of § 2, betreffende de gevolmachtigde.¹

►¹1. – Ingevoegd bij art. 3 K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►¹[Art. 8/3. Het toezicht door de Nationale Bank van België op de aan het CAP overeenkomstig artikel 8/2 meegedeelde gegevens is beperkt tot:

– de naleving door de belastingplichtige van alle in artikel 8/2 vermelde onderrichtingen;

– de juistheid van het controlegetal geïntegreerd in het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen of, bij gebrek hiervan, in het identificatienummer toegekend bij de Kruispuntbank van de sociale zekerheid zoals bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

De belastingplichtige kan, op eigen initiatief, de in artikel 8/1 bedoelde gegevens die vroeger geldig werden meegedeeld aan het CAP, verbeteren door in persoon of door tussenkomst van een gevolmachtigde, de te verbeteren gegevens en de verbeterde gegevens mee te delen overeenkomstig de in artikel 8/2 bedoelde onderrichtingen.

De Nationale Bank van België registreert de ontvangstdatum van de in artikel 8/1 bedoelde gegevens die geldig werden meegedeeld overeenkomstig artikel 8/2, en meldt de ontvangst ervan:

– wanneer de verzending gebeurde via elektronische weg: zonder verwijl en via dezelfde weg aan de afzender;

– wanneer de verzending gebeurde op papier door toedoen van een gevolmachtigde: binnen de dertig kalenderdagen, door middel van een verzending per post aan het adres van de gevolmachtigde zoals ze op het in artikel 8/2, § 3, bedoeld standaardformulier voorkomt;

– wanneer de verzending gebeurde op papier door de belastingplichtige zelf: binnen de dertig kalenderdagen, door middel van een verzending per post aan het adres van de belastingplichtige zoals opgenomen in het Rijks-

register, of bij gebrek ervan, in de Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

Wanneer de in artikel 8/1 bedoelde gegevens geldig meegedeeld werden overeenkomstig artikel 8/2 door de gevolmachtigde van de belastingplichtige, bevestigt de Nationale Bank van België de ontvangst van deze gegevens aan de belastingplichtige binnen de dertig kalenderdagen aan het adres van de belastingplichtige opgenomen in het Rijksregister, of bij gebrek ervan, in de Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

De Nationale Bank van België neemt geen initiatief om de gegevens te verbeteren die door een belastingplichtige, in persoon of door tussenkomst van een gevolmachtigde, aan het CAP werden meegedeeld. Gegevens die niet overeenkomstig de in artikel 8/2 bedoelde onderrichtingen worden opgesteld of toegezonden, worden geacht niet aan het CAP meegedeeld te zijn. De Nationale Bank van België brengt de afzender hiervan in kennis, met nauwkeurige vermelding van elke in artikel 8/2 bedoelde onderrichting die niet werd nageleefd:

– wanneer de verzending gebeurde via elektronische weg: zonder verwijl en via dezelfde weg;

– wanneer de verzending gebeurde op papier door toedoen van een gevolmachtigde: binnen de dertig kalenderdagen, door middel van een verzending per post aan het adres van de gevolmachtigde zoals ze op het in artikel 8/2, § 3, bedoeld standaardformulier voorkomt;

– wanneer de verzending gebeurde op papier door de belastingplichtige zelf: binnen de dertig kalenderdagen, door middel van een verzending per post aan het adres van de belastingplichtige zoals opgenomen in het Rijksregister, of bij gebrek ervan, in de Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

Teneinde alsnog aan zijn informatieverplichting te voldoen, worden de overeenkomstig de in artikel 8/2 bedoelde onderrichtingen opgestelde of toegezonden gegevens door de belastingplichtige of zijn gevolmachtigde aan het CAP meegedeeld binnen dertig kalenderdagen te rekenen vanaf de datum van de mededeling door de Nationale Bank van België dat de eerder meegedeelde gegevens niet overeenkomstig de in artikel 8/2 bedoelde onderrichtingen werden opgesteld of overgebracht.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►1 [Art. 8/4. De bewaartermijn van de in artikel 8/1 bedoelde gegevens vervalt:

– wat de gegevens betreft die betrekking hebben op de buitenlandse rekening: bij het verstrijken van het achtste jaar dat volgt op het jaar waarin de buitenlandse rekening werd afgesloten, volgens de door de belastingplichtige overeenkomstig artikel 8/1, § 1, 4° en 5°, meegedeelde informatie;

– wat de gegevens betreft die betrekking hebben op de belastingplichtige: bij het verstrijken van het achtste jaar dat volgt op het jaar waarin de laatste buitenlandse rekening meegedeeld door deze belastingplichtige werd afgesloten, volgens de door de belastingplichtige overeenkomstig artikel 8/1, § 1, 4° en 5°, meegedeelde informatie.

Zodra de voormelde bewaartermijn verstreken is, worden de vervallen gegevens onherroepelijk verwijderd.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

HOOFDSTUK 3 RAADPLEGING VAN HET CAP

Art. 9. De Federale Overheidsdienst Financiën beheert via zijn systeem van «Identity and Access Management» de au-

thenticatie en de toelating van de aanvragers en de beschikbaarheid van hun toegangen bij de raadpleging van het CAP.

Art. 10. De verzoeken om raadpleging van het CAP individualiseren de cliënt¹ [of de belastingplichtige]¹ waarover het verzoek gaat door middel van de identificatiegegevens zoals bepaald¹ [ofwel]¹ in artikel 2² [ofwel in artikel 8/1]².

Ze vermelden ook het kalenderjaar of de kalenderjaren waarop de aan de aanvrager mee te delen gegevens inzake rekeningen en soorten van contracten betrekking moeten hebben.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 4, 1°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►2. – Lid 1 aangevuld bij art. 4, 2°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

Art. 11. De verzoeken om raadpleging van het CAP worden bij de Nationale Bank van België ingediend via het elektronisch transmissiekanaal en volgens de structuur en het formaat die de Nationale Bank van België in overleg met de Federale Overheidsdienst Financiën vaststelt.

Art. 12. Het toezicht door de Nationale Bank van België op de bij haar ingediende verzoeken om raadpleging van het CAP wordt uitdrukkelijk beperkt tot:

– de naleving van alle technische instructies bedoeld in artikel 11; en

– de juistheid van het ingebouwd controlennummer van de gegevens die een dergelijk controlennummer bevatten, zoals het identificatienummer van de cliënt¹ [of de belastingplichtige]¹ in het Rijksregister van de natuurlijke personen¹ [of het identificatienummer van de belastingplichtige toegekend bij de Kruispuntbank van de sociale zekerheid zoals bedoeld in artikel 4 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid]¹ of zijn inschrijvingsnummer in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Verzoeken om raadpleging van het CAP die niet aan alle hierboven bedoelde controles voldoen, worden geacht niet bij de Nationale Bank van België te zijn ingediend. De Nationale Bank van België brengt onverwijld de aanvrager in kennis hiervan, op de wijze die zij bepaalt.

De Nationale Bank van België registreert de datum van ontvangst van de verzoeken om raadpleging van het CAP vanwege de aanvragers.

►1. – Lid 1, tweede streepje, gewijzigd bij art. 5 K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

Art. 13. De raadpleging van het CAP gebeurt uitsluitend door personeelsleden van de Nationale Bank van België die hiertoe door het Directiecomité van de Nationale Bank van België zijn gemachtigd.

Art. 14. Het antwoord op ieder verzoek om raadpleging van het CAP wordt door de Nationale Bank van België ter beschikking van de aanvrager gesteld via het elektronisch transmissiekanaal en volgens de structuur en het formaat en binnen de termijn die de Nationale Bank van België in overleg met de Federale Overheidsdienst Financiën vaststelt.

►1 [In haar antwoord geeft de Nationale Bank van België al naargelang het verzoek om raadpleging:

– ofwel een lijst van de rekeningen geïdentificeerd door middel van hun IBAN-nummer en van de soorten van contracten meegedeeld door de informatieplichtigen aan het CAP met betrekking tot de cliënt die het voorwerp uitmaakt van het verzoek. Deze lijst wordt gerangschikt volgens het inschrijvingsnummer van de informatieplichtige bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen;

– ofwel een lijst van de buitenlandse rekeningen die op naam van de belastingplichtige die het voorwerp van de aanvraag uitmaakt aan het CAP werden meegegeeld.¹

Indien het verzoek om raadpleging van het CAP echter betrekking heeft op:

– een cliënt ²[of een belastingplichtige]² over wie geen individuele gegevens in het CAP kunnen worden teruggevonden op grond van de in artikel 10 bedoelde gegevens, wordt zulk in het antwoord vermeld;

– een cliënt die een natuurlijke persoon is en die niet eenduidig kan worden geïdentificeerd op grond van de in artikel 10 bedoelde gegevens, dan is het antwoord van de Nationale Bank van België beperkt tot de lijst van alle in het CAP geregistreerde cliënten waarvan de in artikel 2 bedoelde identiteitsgegevens overeenkomen met de door de aanvrager meegeleverde identificatiegegevens;

– een cliënt die geen natuurlijke persoon is en die niet eenduidig kan worden geïdentificeerd op grond van de in artikel 10 bedoelde gegevens, dan geeft de Nationale Bank van België in haar antwoord de lijst bedoeld in het tweede lid met betrekking tot alle in het CAP geregistreerde cliënten waarvan de in artikel 2 bedoelde identiteitsgegevens overeenkomen met de door de aanvrager meegeleverde identificatiegegevens.

►1. – Lid 2 vervangen bij art. 6, 1°, K.B. 3 april 2015, B.S., 13 april 2015

►2. – Lid 3, eerste streepje, gewijzigd bij art. 6, 2°, K.B. 3 april 2015, B.S., 13 april 2015

HOOFDSTUK 4

VERWERKING VAN PERSOONSgegevens

Art. 15. De Nationale Bank van België wordt aangewezen als de voor de verwerking van het CAP verantwoordelijke instelling zoals bedoeld in artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens.

De informatieplichtigen zijn verantwoordelijk voor de verwerkingen van persoonsgegevens die ze verrichten om aan de verplichtingen te voldoen die op hen krachtens de artikelen 2 en 3 rusten.

Art. 16. Wat de in artikel 5, tweede lid, bedoelde gegevens betreft, brengen de informatieplichtigen uiterlijk op de eerste kalenderdag van de zevende maand die volgt op de maand tijdens welke dit besluit in het *Belgisch Staatsblad* bekend is gemaakt, hun cliënten via een ¹[duurzame gegevensdrager]¹ op de hoogte van:

1° de verplichting in hoofde van de informatieplichtigen om voormelde gegevens met betrekking tot de kalenderjaren 2010, 2011, 2012 en 2013 aan het CAP mee te delen;

2° het feit dat deze gegevens door het CAP worden geregistreerd;

3° de naam en het adres van het CAP;

4° de doeleinden van de verwerking door het CAP;

5° het recht van de cliënt tot inzage bij de Nationale Bank van België van de gegevens die door het CAP op zijn naam zijn geregistreerd;

6° het recht van de cliënt, uit te oefenen bij de betrokken informatieplichtige, tot verbetering en verwijdering van onjuiste gegevens die door het CAP op zijn naam zijn geregistreerd; en

7° de in artikel 8 bepaalde bewaartermijnen van de in het CAP opgeslagen gegevens.

Bij het openen van een rekening of het afsluiten van een contract dat na 31 december 2013 plaatsvindt, brengen de informatieplichtigen hun cliënten via een ²[duurzame gegevensdrager]² op de hoogte van de verplichting om de gegevens bedoeld in de artikelen 2 en 3 aan het CAP mee te delen, alsook van de informatie bedoeld in het eerste lid, 2° tot 7°.

►1. – Lid 1, inleidende zin, gewijzigd bij art. 19 K.B. 25 september 2018, B.S., 10 oktober 2018

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 19 K.B. 25 september 2018, B.S., 10 oktober 2018

►1 **[Art. 16/1.** Wat de in artikel 8/1 bedoelde gegevens betreft, brengt de Nationale Bank van België de belastingplichtige op zijn internetsite alsook op het standaardformulier voor de mededeling van gegevens op papier bedoeld in artikel 8/2, § 3, op de hoogte van:

1° het feit dat deze gegevens in het CAP worden opgeslagen;

2° de naam en het adres van het CAP;

3° de doeleinden van de verwerking door het CAP;

4° het recht van de belastingplichtige tot inzage bij de Nationale Bank van België van de gegevens die door het CAP op zijn naam zijn geregistreerd;

5° het recht van de belastingplichtige tot rechtzetting en verwijdering van onjuiste gegevens die op zijn naam door het CAP zijn opgeslagen;

6° de in artikel 8/4 bepaalde bewaartermijnen van de in het CAP opgeslagen gegevens.

Wat de buitenlandse rekeningen betreft waarvan de belastingplichtige houder of medehouder is geweest voor de aanslagjaren 2012 tot 2014, wordt de in het vorige lid bedoelde informatie eveneens hernomen in de uitnodiging tot mededeling aan het CAP van de vereiste gegevens die door de Federale Overheidsdienst Financiën aan de belastingplichtigen wordt gericht, bedoeld in artikel 177, a, van de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 7 K.B. 3 april 2015, B.S., 13 april 2015

Art. 17. ¹[§ 1.]¹ ²[Elke natuurlijke persoon]² krijgt inzage in de gegevens die op zijn naam door het CAP zijn geregistreerd door een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende aanvraag aan de hoofdzetel van de Nationale Bank van België te richten.

³[De natuurlijke persoon]³ voegt bij zijn schriftelijke aanvraag een duidelijk leesbare fotokopie recto verso van:

– zijn identiteitskaart bedoeld in artikel 6 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, of, bij ontstentenis ervan;

– de verblijfsvergunning uitgereikt op het tijdstip van de inschrijving in het wachtregister bedoeld in artikel 1, § 1, eerste lid, 2°, van voormelde wet van 19 juli 1991, of, bij ontstentenis hiervan;

– de identiteitskaart, het paspoort, de vervangende reisvergunning of enig ander geldig officieel identiteitsdocument uitgereikt aan een vreemdeling die geen verblijf houdt in het Rijk, door de Staat waar hij verblijft of waarvan hij onderdaan is.

De lijst van de in het CAP geregistreerde gegevens aangaande ⁴[de natuurlijke persoon]⁴ wordt door de Nationale Bank van België kosteloos op zijn adres verzonden zoals opgegeven in het Rijksregister van de natuurlijke personen of, bij ontstentenis ervan, op het adres vermeld op

het door ⁴[de natuurlijke persoon]⁴ voorgelegd officieel identiteitsdocument.

⁵[§ 2.]⁵ ⁵[Elke cliënt die geen natuurlijk persoon is, neemt kennis van de gegevens geregistreerd op zijn naam in het CAP door een schriftelijke aanvraag, gedagtekend en ondertekend, in te dienen op de hoofdzetel van de Nationale Bank van België.]⁵ ⁶[Hij⁶ die geen natuurlijke persoon is, voegt bij zijn schriftelijke aanvraag een duidelijk leesbare fotokopie recto verso van het in ⁶[§ 1, tweede lid]⁶ bepaald officieel document uitgereikt aan zijn gevolmachtigde, samen met het bewijs van de volmacht. De lijst van de in het CAP geregistreerde gegevens aangaande de betrokken cliënt wordt door de Nationale Bank van België naar zijn adres verzonden zoals opgegeven in de Kruispuntbank voor Ondernemingen of, bij ontstentenis ervan, naar het adres van de gevolmachtigde zoals opgegeven in het Rijksregister van de natuurlijke personen of, bij ontstentenis ervan, zoals vermeld op het door de gevolmachtigde voorgelegd identiteitsdocument.]

►1. – § 1 genummerd bij art. 8, 1°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►2. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 8, 1°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►3. – § 1, lid 2, inleidende zin, gewijzigd bij art. 8, 2°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►4. – § 1, lid 3, gewijzigd bij art. 8, 3°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►5. – § 2 genummerd en gewijzigd bij art. 8, 4°, a), K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►6. – § 2 gewijzigd bij art. 8, 4°, b), K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

Art. 18. Elke cliënt ¹[of belastingplichtige]¹ kan kosteloos de rechtzetting of verwijdering vragen van onjuiste gegevens die op zijn naam in het CAP zijn geregistreerd.

De betrokken cliënt ²[of belastingplichtige]² of zijn gevolmachtigde voegt bij zijn schriftelijke aanvraag ²[tot rechtzetting of verwijdering van de in de artikelen 2 en 3 bedoelde gegevens]² een duidelijk leesbare fotokopie recto verso van het geldig officieel document bepaald, naargelang het geval, in artikel 17, tweede of derde lid, samen met het bewijs van de volmacht en elk document dat de gegrondheid van de aanvraag staft.

De informatieplichtige dient de in zijn eigen bestanden geregistreerde onjuiste gegevens ³[met betrekking tot zijn cliënten]³ te verbeteren of te verwijderen en deze wijzigingen onverwijld aan het CAP mee te delen overeenkomstig de in artikel 6 bepaalde technische instructies.

⁴[De aanvraag tot rechtzetting of verwijdering van de in artikel 8/1 bedoelde gegevens gebeurt overeenkomstig artikel 8/3, tweede lid.]⁴

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 9, 1°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 9, 2°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►3. – Lid 3 gewijzigd bij art. 9, 3°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

►4. – Lid 4 toegevoegd bij art. 9, 4°, K.B. 3 april 2015, *B.S.*, 13 april 2015

Art. 19. De gegevens bezorgd door de Nationale Bank van België aan de aanvragers mogen enkel worden gebruikt om, hetzij het bedrag van de belastbare inkomsten van de cliënt vast te stellen, hetzij de vermogenssituatie van de cliënt te bepalen met het oog op het invorderen van de belasting en de voorheffingen verschuldigd in hoofdsom en opcentiemen, van de belastingverhogingen en administratieve boeten, van de interesten en van de kosten.

K.B. 30 juli 2018 betreffende het aanleggen en bijhouden van de kadastrale documentatie en tot vaststelling van de modaliteiten voor het afleveren van kadastrale uittreksels
(*B.S.*, 9 oktober 2018)

III. WET- EN REGELGEVING VAN DE GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN

INHOUDSOPGAVE

1. Brussel	516
2. Vlaanderen	538

1. Brussel

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 – Wetboek successierechten, Brusselse versie (uittreksel art. 143–146 <i>quinquies</i>)	516
Ord. Br. Hoofdst. R. 30 maart 1995 – Openbaarheid van bestuur (uittreksel art. 1–2) ...	523
Ord. Ver. Verg. Gem. Com. 26 juni 1997 – Openbaarheid van bestuur	523
Ord. Br. Hoofdst. Parl. 19 maart 2009 – Archieven (uittreksel art. 3–6)	526
Ord. Br. Hoofdst. Parl. 28 oktober 2010 – Ruimtelijke informatie (uittreksel art. 14) ...	526
Ord. Br. Hoofdst. Parl. 8 mei 2014 – Gewestelijke dienstenintegrator	531

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 houdende het wetboek der successierechten (Brusselse versie) (*B.S., 7 april 1936, err., B.S., 12 april 1936, err., B.S., 26 april 1936*)

1. Bekrachtigd bij wet 4 mei 1936, *B.S.*, 7 mei 1936

(Uittreksel)

BOEK I

RECHTEN VAN SUCCESSIE EN VAN OVERGANG BIJ OVERLIJDEN

HOOFDSTUK XVII

DOOR DE ¹[ALGEMENE ADMINISTRATIE VAN DE PATRIMONIUMDOCUMENTATIE]¹ TE VERSTREKKEN INLICHTINGEN

►1. Opschrift gewijzigd bij art. 108 wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018

Art. 143. Onverminderd de bijzondere wetten, reiken de ¹[bevoegde kantoren van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]¹ afschriften of uittreksels van de successieaangiften uit:

1° op verzoek van de betrokkenen in rechtstreekse naam, van hun erfgenamen of rechthebbenden;

2° op verzoek van derden, tegen bevel van de vrederechter.

De uitreiking van voormelde stukken geeft aanleiding tot een door de Minister van Financiën vast te stellen retributie. ²

►1. – Lid 1, inleidende zin, laatst gewijzigd bij art. 109 wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018

□2. – Zie M.B. 27 november 2017 tot vaststelling van de retributies voor het verstrekken van inlichtingen, getuigschriften, kopieën en uittreksels door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie in uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en van het Wetboek der successierechten, *B.S.*, 8 december 2017

Art. 144. De ¹[bevoegde kantoren van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]¹ zijn ertoe gehouden, op eenvoudig verzoek, aan alle persoon, tegen

een door de Minister van Financiën vast te stellen retributie, de eigendomstitels van de in het ambtsgebied van hun kantoor gelegen vaste goederen te doen kennen.

²[De Koning kan bepalen dat de eigendomstitels op een gedematerialiseerde wijze kunnen of moeten worden afgeleverd, alsmede de modaliteiten van hun aflevering.]² ³

►1. – Lid 1 laatst gewijzigd bij art. 110 wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018
►2. – Lid 2 toegevoegd bij art. 61 wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, *err., B.S.*, 24 maart 2014, inwerkingtreding: 10 januari 2014 (art. 87, 1°)

□3. – Zie M.B. 27 november 2017 tot vaststelling van de retributies voor het verstrekken van inlichtingen, getuigschriften, kopieën en uittreksels door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie in uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en van het Wetboek der successierechten, *B.S.*, 8 december 2017

Art. 145. De ¹[bevoegde kantoren van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]¹ zijn ertoe gehouden, tegen een door de Minister van Financiën vast te stellen retributie, op vordering van de erfgenamen, legatarissen of begiftigden hetzij van een overleden echtgenoot, hetzij van een zijner vertegenwoordigers, de terugnemingen en vergoedingen aan te duiden die deze echtgenoot aanbelangen en die voortkomen van overeenkomsten houdende overdracht of verklaring van binnen het ambtsgebied van hun kantoor gelegen vaste goederen.

In dit geval, mag door de ²[kantoren]² gevergd worden dat de verzoekers hun de datum van het huwelijk zomede het huwelijksregime doen kennen van de echtgenoot, wier terugnemingen en vergoedingen dienen opgezocht. ³

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 111, 1°, wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 111, 2°, wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018

□3. – Zie M.B. 27 november 2017 tot vaststelling van de retributies voor het verstrekken van inlichtingen, getuigschriften, kopieën en uittreksels door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie in uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en van het Wetboek der successierechten, *B.S.*, 8 december 2017

Art. 146. De onder artikelen 143 tot 145 voorziene inlichtingen moeten insgelijks verstrekt worden aan de lasthebber van de belanghebbenden, op voorwaarde dat men van de lastgeving late blijken. ^{▽1}

□ 1. – Zie M.B. 27 november 2017 tot vaststelling van de retributies voor het verstrekken van inlichtingen, getuigschriften, kopieën en uittreksels door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie in uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en van het Wetboek der successierechten, *B.S.*, 8 december 2017

▶¹[**Art. 146bis.** Hij die, uit welke hoofde ook, optreedt bij de toepassing van de belastingwetten of die toegang heeft tot de ambtsvertrekken van de ²[Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]², is, buiten het uitoefenen van zijn ambt, verplicht tot de meest volstrekte geheimhouding aangaande alle zaken waarvan hij wegens de uitvoering van zijn opdracht kennis heeft.

De ambtenaren van de ³[Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]³, oefenen hun ambt uit wanneer zij aan andere administratieve diensten van de Staat, daaronder begrepen de parketten en de griffies van de hoven en van alle rechtsmachten, en aan de openbare instellingen of inrichtingen, inlichtingen verstrekken welke voor die diensten, instellingen of inrichtingen nodig zijn voor de hun opgedragen uitvoering van wettelijke of reglementaire bepalingen.

Personen die deel uitmaken van diensten waaraan de ⁴[Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]⁴, ingevolge het vorige lid inlichtingen van fiscale aard heeft verstrekt, zijn tot dezelfde geheimhouding verplicht en mogen de bekomen inlichtingen niet gebruiken buiten het kader van de wettelijke bepalingen voor de uitvoering waarvan zij zijn verstrekt.

Onder openbare instellingen of inrichtingen dienen verstaan de instellingen, maatschappijen, verenigingen, inrichtingen en diensten welke de Staat mede beheert, waaraan de Staat een waarborg verstrekt, op welke bedrijvigheid de Staat toezicht uitoefent of waarvan het bestuurspersoneel aangewezen wordt door de Regering, op haar voordracht of met haar goedkeuring.

▶⁵[...] ⁵1

- ▶1. – Ingevoegd bij art. 53 wet 4 augustus 1978, *B.S.*, 17 augustus 1978
- ▶2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 84 wet 27 april 2016, *B.S.*, 6 mei 2016
- ▶3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 84 wet 27 april 2016, *B.S.*, 6 mei 2016
- ▶4. – Lid 3 gewijzigd bij art. 84 wet 27 april 2016, *B.S.*, 6 mei 2016
- ▶5. – Lid 5 opgeheven bij art. 17 wet 10 februari 1981, *B.S.*, 14 februari 1981, inwerkingtreding: 14 februari 1981 (art. 22)

▶¹[HOOFDSTUK XVIII

AAN ALLE BELASTINGEN GEMENE BEPALINGEN]¹

▶1. Opschrift ingevoegd bij art. 8 wet 17 augustus 2013, *B.S.*, 5 september 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 21)

▶¹[**Art. 146ter.** Alle administraties die ressorteren onder de Federale Overheidsdienst Financiën zijn gehouden alle in hun bezit zijnde toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtingen ter beschikking te stellen aan alle ambtenaren van deze Overheidsdienst, voorzover die ambtenaren regelmatig belast zijn met de vestiging of de invordering van de belastingen, en voor zover die gegevens bijdragen tot de vervulling van de opdracht van die ambtenaren tot de vestiging of de invordering van eender welke door de Staat geheven belasting.

Elke ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Financiën, die regelmatig werd belast met een controle- of onderzoeksoverdracht, is van rechtswege gemachtigd alle toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtin-

gen te vragen, op te zoeken of in te zamelen die bijdragen tot de vestiging of de invordering van eender welke, andere, door de Staat geheven belasting.

Elke inlichting, stuk, proces-verbaal of akte, in het uitoefenen van zijn functie ontdekt of bekomen door een ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Financiën, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een bestuursdienst van de Staat, met inbegrip van de parketten en de griffies der hoven en rechtbanken, de besturen van de Gemeenschappen en de Gewesten van de Belgische Staat, de provinciën, de agglomeraties en de gemeenten, evenals de openbare instellingen of inrichtingen, kan door de Staat worden ingeroepen voor het opsporen van elke krachtens de belastingwetten verschuldigde som.

Onder openbare instellingen of inrichtingen worden verstaan de instellingen, maatschappijen, verenigingen, inrichtingen en diensten welke de Staat, een Gemeenschap of een Gewest mede beheert, waaraan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest een waarborg verstrekt, op de werkzaamheden waarvan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest toezicht uitoefent of waarvan het bestuurspersoneel wordt aangewezen door de federale Regering of een Gemeenschaps- of gewestregering, op haar voordracht of mits haar goedkeuring.]¹

▶1. – Ingevoegd bij art. 9 wet 17 augustus 2013, *B.S.*, 5 september 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 21)

▶¹[**Art. 146quater.** § 1. Dit artikel legt de voorschriften en procedures vast voor de samenwerking tussen België en de andere Lid-Staten van de Europese Unie met het oog op de uitwisseling van inlichtingen die naar verwachting van belang zijn voor de administratie en de handhaving van de nationale wetgeving van alle Lid-Staten met betrekking tot de rechten van successie en van overgang bij overlijden.

Dit artikel legt tevens de bepalingen vast voor de elektronische uitwisseling van de in het eerste lid bedoelde inlichtingen.

Dit artikel laat de toepassing van de regels inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken onverlet. Zij laat eveneens onverlet de verplichtingen van de Lid-Staten inzake ruimere administratieve samenwerking, welke voortvloeien uit andere rechtsinstrumenten, waaronder bilaterale en multilaterale overeenkomsten.

§ 2. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

1° «richtlijn»: de richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG;

2° «Lid-Staat»: een Lid-Staat van de Europese Unie;

3° «centraal verbindingsbureau»: het bureau dat als zodanig is aangewezen door de bevoegde autoriteit en belast is met de primaire zorg voor de contacten met de andere Lid-Staten op het gebied van de administratieve samenwerking;

4° «verbindingdienst»: elk ander bureau dan het centraal verbindingsbureau dat als zodanig is aangewezen door de bevoegde autoriteit om op grond van dit artikel rechtstreeks inlichtingen uit te wisselen;

5° «bevoegde ambtenaar»: elke ambtenaar die op grond van dit artikel gemachtigd is door de bevoegde autoriteit om rechtstreeks inlichtingen uit te wisselen;

6° «Belgische bevoegde autoriteit»: de door België als zodanig aangewezen autoriteit. Het Belgisch centraal verbindingsbureau, de Belgische verbindingsdiensten en de

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 1. Brussel

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 - W. Succ., Brusselse versie (Art. 146quater)

Belgische bevoegde ambtenaren worden eveneens als Belgische bevoegde autoriteit bij delegatie beschouwd;

7° «buitenlandse bevoegde autoriteit»: de door een Lid-Staat andere dan België, als zodanig aangewezen autoriteit. Het centraal verbindingsbureau, de verbindingdiensten en de bevoegde ambtenaren van deze Lid-Staat worden eveneens als buitenlandse bevoegde autoriteit bij delegatie beschouwd;

8° «verzoekende autoriteit»: het centraal verbindingsbureau, een verbindingdienst, of elke bevoegde ambtenaar van een Lid-Staat die namens de Belgische of een buitenlandse bevoegde autoriteit om bijstand verzoekt;

9° «aangezochte autoriteit»: het centraal verbindingsbureau, een verbindingdienst of elke bevoegde ambtenaar van een Lid-Staat die namens de Belgische of een buitenlandse bevoegde autoriteit om bijstand wordt verzoekt;

10° «administratief onderzoek»: alle door de Lid-Staten bij het vervullen van hun taken verrichte controles, onderzoeken en acties ter waarborging van de juiste toepassing van de belastingwetgeving;

11°² «automatische uitwisseling»:

a) voor de toepassing van §§ 6, eerste lid en 6/1, de systematische mededeling met regelmatige, vooraf vastgestelde tussenpozen, zonder voorafgaand verzoek, van vooraf bepaalde inlichtingen aan een andere Lid-Staat;

b) voor de toepassing van alle andere bepalingen van dit artikel, andere dan deze van voormelde §§ 6, eerste lid, en 6/1, de systematische mededeling van vooraf bepaalde inlichtingen, verstrekt overeenkomstig punt a);²

12° «spontane uitwisseling»: het niet-systematisch, te eniger tijd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen aan een andere Lid-Staat;

13° «persoon»:

a. een natuurlijk persoon;

b. een rechtspersoon;

c. indien de geldende wetgeving in die mogelijkheid voorziet, een vereniging van personen die bevoegd is rechtshandelingen te verrichten, maar niet de status van rechtspersoon bezit; of

d. een andere juridische constructie, ongeacht de aard of de vorm, met of zonder rechtspersoonlijkheid, die activa, met inbegrip van de daardoor gegenereerde inkomsten, bezit of beheert welke aan belastingen in de zin van de richtlijn zijn onderworpen;

14° «langs elektronische weg»: door middel van elektronische apparatuur voor gegevensverwerking – met inbegrip van digitale compressie – en gegevensopslag, met gebruikmaking van kabels, radio, optische technologie of andere elektromagnetische middelen;

15° «CCN-netwerk»: het op het gemeenschappelijke communicatienetwerk gebaseerde gemeenschappelijke platform dat de Europese Unie heeft ontwikkeld voor het elektronische berichtenverkeer tussen autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van douane en belastingen;

³[16° «grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing»: elk akkoord, elke mededeling of enig ander instrument of handeling met soortgelijke effecten, inbegrepen deze verstrekt, gewijzigd of hernieuwd, in het kader van een belastingcontrole, en die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

a) verstrekt, gewijzigd of hernieuwd door de FOD Financiën, ongeacht of deze beslissingen effectief gebruikt worden;

b) verstrekt, gewijzigd of hernieuwd, voor een welbepaalde persoon of groep van personen, en voor zover deze persoon of groep van personen er zich kan op beroepen;

c) betreft de interpretatie of toepassing van een wettelijke of administratieve bepaling betreffende de handhaving of de toepassing van dit Wetboek en de met de successierechten verband houdende autonome bepalingen;

d) heeft betrekking op een grensoverschrijdende verrichting; en

e) is tot stand gekomen voorafgaand aan de indiening van een belastingaangifte voor het tijdvak waarin de verrichting of reeks verrichtingen of de activiteiten hebben plaatsgevonden;³

⁴[17° «grensoverschrijdende verrichting» als vermeld in de bepaling onder 16°: een verrichting of reeks van verrichtingen die voldoen aan een of meer van de volgende voorwaarden:

a) waarbij niet alle partijen betrokken bij de verrichting of reeks van verrichtingen fiscaal inwoner zijn van België dat de grensoverschrijdende voorafgaande beslissing heeft verstrekt, gewijzigd of hernieuwd;

b) waarbij een van de partijen bij de verrichting of reeks van verrichtingen haar fiscale woonplaats tegelijkertijd in meer dan een rechtsgebied heeft;

c) wanneer de verrichtingen of reeks van verrichtingen een grensoverschrijdend effect hebben.⁴

§ 3. De Belgische bevoegde autoriteit wisselt met de buitenlandse bevoegde autoriteiten inlichtingen uit.

§ 4. Met betrekking tot een specifiek geval kan de Belgische bevoegde autoriteit een buitenlandse bevoegde autoriteit verzoeken alle in de eerste § vermelde inlichtingen die deze in haar bezit heeft of naar aanleiding van een administratief onderzoek verkregen heeft, te verstrekken. Het verzoek kan een met redenen omkleed verzoek om een bepaald administratief onderzoek in te stellen, omvatten.

De Belgische bevoegde autoriteit kan de aangezochte autoriteit verzoeken haar de originele stukken over te maken.

§ 5. De Belgische bevoegde autoriteit verstrekt op verzoek van een buitenlandse bevoegde autoriteit met betrekking tot een specifiek geval alle in de eerste § vermelde inlichtingen die ze in haar bezit heeft of naar aanleiding van een administratief onderzoek verkregen heeft, dat werd ingesteld om die inlichtingen te verkrijgen.

In voorkomend geval deelt de Belgische bevoegde autoriteit de verzoekende autoriteit mee op welke gronden zij een administratief onderzoek niet noodzakelijk acht.

Voor het verkrijgen van de gevraagde inlichtingen of het verrichten van het gevraagde administratief onderzoek gaat de Belgische bevoegde autoriteit te werk volgens dezelfde procedures als handelde zij uit eigen beweging of op verzoek van een andere Belgische instantie.

Op specifiek verzoek van de verzoekende autoriteit verstrekt de Belgische bevoegde autoriteit de originele stukken, tenzij de Belgische voorschriften zich hiertegen verzetten.

De inlichtingen worden door de Belgische bevoegde autoriteit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na de datum van ontvangst van het verzoek verstrekt. Indien de Belgische bevoegde autoriteit evenwel de inlichtingen al in haar bezit heeft, verstrekt zij deze binnen twee maanden. In bijzondere gevallen kunnen de Belgische bevoegde autoriteit en de verzoekende autoriteit een andere termijn overeenkomen.

De ontvangst van het verzoek wordt door de Belgische bevoegde autoriteit aan de verzoekende autoriteit onmiddellijk,

en in elk geval uiterlijk zeven werkdagen na ontvangst, indien mogelijk langs elektronische weg, bevestigd.

De Belgische bevoegde autoriteit laat in voorkomend geval, uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit weten welke tekortkomingen het verzoek vertoont en preciseert welke aanvullende achtergrondinformatie zij verlangt. In dit geval gaan de in het vijfde lid gestelde termijnen in op de datum waarop de Belgische bevoegde autoriteit de aanvullende informatie ontvangt.

Indien de Belgische bevoegde autoriteit niet binnen de gestelde termijn aan het verzoek kan voldoen, deelt zij de redenen hiervoor onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk drie maanden na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit mee, met vermelding van de datum waarop zij meent aan het verzoek te kunnen voldoen.

Indien de Belgische bevoegde autoriteit niet over de gevraagde inlichtingen beschikt en niet aan het verzoek om inlichtingen kan voldoen of het verzoek om de in § 20 genoemde redenen afwijst, deelt zij de redenen hiervoor onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek, aan de verzoekende autoriteit mee.

§ 6. Met betrekking tot belastbare tijdperken vanaf 1 januari 2014 verstrekt de Belgische bevoegde autoriteit alle buitenlandse bevoegde autoriteiten automatisch de inlichtingen waarover zij ten aanzien van de ingezetenen van die andere Lid-Staat beschikt inzake de volgende specifieke inkomsten- en vermogenscategorieën, op te vatten in de zin van de Belgische wetgeving:

- 1° bezoldigingen van werknemers;
- 2° bezoldigingen van bedrijfsleiders;
- 3° levensverzekeringsproducten die niet vallen onder andere communautaire rechtsinstrumenten inzake de uitwisseling van inlichtingen noch onder soortgelijke voorschriften;
- 4° pensioenen;
- 5° eigendom en inkomen van onroerende goederen.

De inlichtingen worden ten minste eenmaal per jaar verstrekt, binnen zes maanden na het verstrijken van het kalenderjaar in de loop waarvan de inlichtingen beschikbaar zijn geworden.

«Beschikbare inlichtingen» betekent inlichtingen die zich in de belastingdossiers van de inlichtingenverstrekkende Lid-Staat bevinden en die opvraagbaar zijn overeenkomstig de procedures voor het verzamelen en verwerken van inlichtingen in die Lid-Staat.

¶§ 6/1. In het kader van de verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen over grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissingen, zijn de voorwaarden de volgende:

1° uitgezonderd in de gevallen bedoeld in de bepaling onder 6° van deze paragraaf, verstrekt de Belgische bevoegde autoriteit automatisch inlichtingen aan de bevoegde autoriteiten van alle andere Lid-Staten en de Europese Commissie, zulks overeenkomstig de volgens § 24 vastgestelde van toepassing zijnde praktische modaliteiten wanneer een grensoverschrijdende voorafgaande beslissing werd verstrekt, gewijzigd of hernieuwd na 31 december 2016;

2° de Belgische bevoegde autoriteit verstrekt eveneens, overeenkomstig de volgens § 24 vastgestelde van toepassing zijnde praktische modaliteiten, aan de bevoegde autoriteiten van alle andere Lid-Staten, evenals aan de Europese Commissie, de inlichtingen over grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissingen die zijn verstrekt, gewijzigd of hernieuwd binnen de periode beginnend vijf

jaar vóór 1 januari 2017, met uitzondering van de gevallen bedoeld in de bepaling onder 6° van deze paragraaf.

Indien de grensoverschrijdende voorafgaande beslissingen werden verstrekt, gewijzigd of hernieuwd tussen 1 januari 2012 en 31 december 2013, worden deze inlichtingen verstrekt op voorwaarde dat die beslissingen nog geldig waren op 1 januari 2014.

Als grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissingen werden verstrekt, gewijzigd of hernieuwd tussen 1 januari 2014 en 31 december 2016, worden die inlichtingen verstrekt ongeacht of die grensoverschrijdende voorafgaande beslissingen al dan niet nog geldig zijn;

3° de bepalingen onder 1° en 2° zijn niet van toepassing wanneer een grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing uitsluitend betrekking heeft op de belastingzaken van een of meer natuurlijke personen;

4° de uitwisseling van inlichtingen geschiedt als volgt:

a) voor de overeenkomstig de bepaling onder 1°, uitgewisselde inlichtingen: binnen drie maanden na het einde van het halfjaar van het kalenderjaar waarin de grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissingen zijn verstrekt, gewijzigd of hernieuwd;

b) voor de overeenkomstig de bepaling onder 2°, uitgewisselde inlichtingen: vóór 1 januari 2018;

5° de door de Belgische bevoegde autoriteit uit hoofde van de bepalingen onder 1° en 2° van dit artikel te verstrekken inlichtingen omvatten de volgende gegevens:

a) de identificatiegegevens van de persoon, en in voorkomend geval van de groep van personen waartoe deze behoort;

b) een samenvatting van de inhoud van de grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing, met onder meer een omschrijving van de relevante zakelijke activiteiten of verrichtingen of reeks van verrichtingen, in algemene bewoordingen gesteld, die niet mag leiden tot de openbaarmaking van een handels-, nijverheids- of beroepsgeheim of een fabrieks- of handelsprocédé, of van inlichtingen die in strijd zouden zijn met de openbare orde;

c) de data van de aflevering, wijziging of hernieuwing van de grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing;

d) de aanvangsdatum van de geldigheidsperiode van de grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing, indien vermeld;

e) de einddatum van de geldigheidsperiode van de grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing, indien vermeld;

f) het type grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing;

g) het bedrag van de verrichting of reeks van verrichtingen van de grensoverschrijdende voorafgaande beslissing, indien vermeld in de grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing;

h) in voorkomend geval, de identificatie van de andere Lid-Staten die mogelijks betrokken zijn bij de grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing;

i) in voorkomend geval, de identificatie van personen in de andere Lid-Staten die mogelijks betrokken kunnen zijn bij de grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing waarbij vermeld dient te worden met welke Lid-Staten de betrokken personen verbonden zijn;

6° inlichtingen gedefinieerd in de bepaling onder 5°, a), b), en i) van deze paragraaf worden niet medegedeeld aan de Europese Commissie;

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 1. Brussel

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 - W. Succ., Brusselse versie (Art. 146quater)

7° de Belgische bevoegde autoriteit bevestigt de ontvangst van de inlichtingen, indien mogelijk langs elektronische weg, zonder uitstel en in elk geval niet later dan zeven werkdagen na ontvangst, aan de verstreckende bevoegde autoriteit. Deze maatregel is van toepassing totdat het in § 24, 3de en 4de lid, bedoelde gegevensbestand operationeel wordt;

8° de Belgische bevoegde overheid kan overeenkomstig § 4 en met inachtneming van de bepalingen van § 24, 2de lid, om aanvullende inlichtingen verzoeken, daaronder begrepen de volledige tekst van een grensoverschrijdende voorafgaande fiscale beslissing.⁵

⁶[§ 6/2. De Belgische bevoegde autoriteit bezorgt de Europese Commissie jaarlijks en de eerste keer vóór 1 januari 2018, statistieken over de omvang van de automatische uitwisseling van inlichtingen uit hoofde van de §§ 6 en 6/1, alsmede, voor zover mogelijk, gegevens betreffende administratieve en andere relevante kosten en baten die betrekking hebben op de verrichte uitwisselingen en de mogelijke veranderingen, zowel voor de fiscale administraties als voor derden.]⁶

§ 7. De Belgische bevoegde autoriteit verstrekt spontaan, in elk van de volgende gevallen, de in de eerste § bedoelde inlichtingen aan de buitenlandse bevoegde autoriteit:

1° de Belgische bevoegde autoriteit heeft redenen om aan te nemen dat in de andere Lid-Staat een derving van belasting kan bestaan;

2° een belastingplichtige verkrijgt in België een vrijstelling of vermindering van belasting die voor hem een belastingplicht of een hogere belasting in de andere Lid-Staat zou moeten meebrengen;

3° transacties tussen een belastingplichtige in België en een belastingplichtige in een andere Lid-Staat worden over één of meer andere landen geleid, op zodanige wijze dat daardoor in één van beide of in beide Lid-Staten een belastingbesparing kan ontstaan;

4° de Belgische bevoegde autoriteit heeft redenen om aan te nemen dat er belastingbesparing kan ontstaan door een kunstmatige verschuiving van winsten binnen een groep van ondernemingen;

5° de aan de Belgische bevoegde autoriteit verstrekte inlichtingen door een buitenlandse bevoegde autoriteit, hebben informatie opgeleverd die voor de vaststelling van de belastingschuld in die andere Lid-Staat toereikend, ter zake dienend en niet overmatig is.

De Belgische bevoegde autoriteit kan een buitenlandse bevoegde autoriteit spontaan alle inlichtingen meedelen waarvan zij kennis heeft en die voor deze buitenlandse bevoegde autoriteit toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn.

De in het eerste lid bedoelde inlichtingen worden door de Belgische bevoegde autoriteit zo snel mogelijk, en uiterlijk binnen een maand nadat deze beschikbaar worden, aan de buitenlandse bevoegde autoriteit van elke betrokken Lid-Staat verstrekt.

§ 8. De ontvangst van de in § 7 bedoelde inlichtingen wordt door de Belgische bevoegde autoriteit onmiddellijk en in elk geval binnen zeven werkdagen na ontvangst, indien mogelijk langs elektronische weg, aan de verstreckende buitenlandse bevoegde autoriteit bevestigd.

§ 9. De Belgische bevoegde autoriteit kan met een buitenlandse bevoegde autoriteit overeenkomen dat, ter uitwisseling van de in de eerste § bedoelde inlichtingen, de door de Belgische bevoegde autoriteit gemachtigde ambtenaren onder de door de buitenlandse bevoegde autoriteit vastgestelde voorwaarden:

1° aanwezig kunnen zijn in de kantoren waar de administratieve overheden van de aangezochte Lid-Staat hun taken vervullen;

2° aanwezig kunnen zijn bij administratieve onderzoeken op het grondgebied van de aangezochte Lid-Staat.

§ 10. De Belgische bevoegde autoriteit kan met een buitenlandse bevoegde autoriteit overeenkomen dat, ter uitwisseling van de in de eerste § bedoelde inlichtingen, de door de buitenlandse bevoegde autoriteit gemachtigde ambtenaren onder de door de Belgische bevoegde autoriteit vastgestelde voorwaarden:

1° aanwezig kunnen zijn in België in de kantoren waar de Federale Overheidsdienst Financiën haar taken vervult;

2° aanwezig kunnen zijn bij administratieve onderzoeken op het Belgische grondgebied.

Indien de verlangde inlichtingen vermeld staan in bescheiden waartoe de ambtenaren van de Belgische bevoegde autoriteit toegang hebben, ontvangen de ambtenaren van de verzoekende autoriteit een afschrift van die bescheiden.

Op grond van de in het eerste lid bedoelde overeenkomst, mogen de bij een administratief onderzoek aanwezige ambtenaren van de verzoekende autoriteit in België geen personen ondervragen en geen bescheiden onderzoeken.

De door de verzoekende Lid-Staat gemachtigde ambtenaren die overeenkomstig het eerste lid in België aanwezig zijn, moeten te allen tijde een schriftelijke opdracht kunnen overleggen waaruit hun identiteit en hun officiële hoedanigheid blijken.

§ 11. In de gevallen waarin België met één of meer Lid-Staten overeenkomt om gelijktijdig, elk op het eigen grondgebied, bij een of meer personen te wier aanzien zij een gezamenlijk of complementair belang hebben, controles te verrichten en de aldus verkregen inlichtingen uit te wisselen, is deze § van toepassing.

De Belgische bevoegde autoriteit bepaalt autonoom welke personen zij voor een gelijktijdige controle wil voorstellen. Zij deelt de buitenlandse bevoegde autoriteit van de betrokken Lid-Staten met opgave van redenen mee welke dossiers zij voor een gelijktijdige controle voorstelt. Zij bepaalt binnen welke termijn de controle moet plaatsvinden.

Wanneer aan de Belgische bevoegde autoriteit een gelijktijdige controle wordt voorgesteld, beslist zij of ze aan de gelijktijdige controle wenst deel te nemen. Zij doet de buitenlandse bevoegde autoriteit die de controle voorstelt een bevestiging van deelname of een gemotiveerde weigering toekomen.

De Belgische bevoegde autoriteit wijst een vertegenwoordiger aan die wordt belast met de leiding en de coördinatie van de controle.

§ 12. De Belgische bevoegde autoriteit kan een verzoek aan een buitenlandse bevoegde autoriteit richten tot kennisgeving aan de geadresseerde, overeenkomstig de in de aangezochte Lid-Staat geldende voorschriften voor de kennisgeving van soortgelijke akten, van alle door de Belgische administratieve overheden afgegeven akten en besluiten die betrekking hebben op de toepassing in België van wetgeving betreffende rechten van successie en van overgang bij overlijden.

Het verzoek tot kennisgeving vermeldt de naam en het adres van de geadresseerde, evenals alle overige informatie ter identificatie van de geadresseerde, en het onderwerp van de akte of het besluit waarvan de geadresseerde kennis moet worden gegeven.

Het verzoek tot kennisgeving wordt door de Belgische bevoegde autoriteit slechts gedaan indien de kennisgeving van de akten niet volgens de Belgische regels kan geschieden, of buitensporige problemen zou veroorzaken. De Belgische bevoegde autoriteit kan een document, per aangezekende brief of langs elektronische weg, rechtstreeks ter kennis brengen aan een persoon op het grondgebied van een andere Lid-Staat.

§ 13. Op verzoek van een buitenlandse bevoegde autoriteit gaat de Belgische bevoegde autoriteit, overeenkomstig de Belgische voorschriften voor de kennisgeving van soortgelijke akten, over tot kennisgeving aan de geadresseerde van alle door de administratieve overheden van de verzoekende Lid-Staat afgegeven akten en besluiten die betrekking hebben op de toepassing op haar grondgebied van wetgeving betreffende rechten van successie en van overgang bij overlijden.

De Belgische bevoegde autoriteit stelt de verzoekende autoriteit onverwijld in kennis van het aan het verzoek gegeven gevolg en, in het bijzonder, van de datum waarop de akte of het besluit aan de geadresseerde ter kennis is gebracht.

§ 14. Indien een buitenlandse bevoegde autoriteit inlichtingen overeenkomstig §§ 4 of 8 heeft verstrekt en terugmelding betreffende de ontvangen inlichtingen verzoekt, doet de ontvangende Belgische bevoegde autoriteit, zonder afbreuk te doen aan de Belgische voorschriften inzake beroepsgeheim en gegevensbescherming, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk drie maanden nadat het resultaat van het gebruik van de verlangde inlichtingen bekend is, een terugmelding aan de buitenlandse bevoegde autoriteit die de inlichtingen heeft verzonden.

De Belgische bevoegde autoriteit doet eenmaal per jaar, overeenkomstig bilateraal overeengekomen praktische afspraken, een terugmelding over de automatische inlichtingenuitwisseling naar de betrokken Lid-Staten.

§ 15. De Belgische bevoegde autoriteit die overeenkomstig §§ 5 of 7 inlichtingen heeft verstrekt, kan de ontvangende buitenlandse bevoegde autoriteit om terugmelding betreffende de ontvangen inlichtingen verzoeken.

§ 16. De Belgische verbindingdienst of de Belgische bevoegde ambtenaar die een verzoek om samenwerking ontvangt dat een optreden vereist buiten de hem krachtens de Belgische wetgeving of het Belgische beleid verleende bevoegdheid, geeft het verzoek onmiddellijk door aan het Belgisch centraal verbindingsbureau en stelt de verzoekende buitenlandse bevoegde autoriteit hiervan in kennis. In dat geval gaat de in § 5 vermelde termijn in op de dag nadat het verzoek aan het Belgisch centraal verbindingsbureau is doorgezonden.

§ 17. De inlichtingen waarover de Belgische Staat uit hoofde van dit artikel beschikt, vallen onder de geheimhoudingsplicht van artikel 146bis en de bescherming van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de wet van 3 augustus 2012 houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten.

Deze inlichtingen kunnen worden gebruikt:

1° voor de administratie en de handhaving van de Belgische wetgeving met betrekking tot de in artikel 2 van de richtlijn bedoelde belastingen;

2° voor de vaststelling en invordering van andere belastingen en rechten vallend onder artikel 3 van de wet van

9 januari 2012 houdende omzetting van richtlijn 2010/24/EU van de Raad van 16 maart 2010 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldverordeningen die voortvloeien uit bepaalde belastingen, rechten en andere maatregelen, en voor de vaststelling en invordering van verplichte socialezekerheidsbijdragen;

3° in mogelijk tot bestraffing leidende gerechtelijke en administratieve procedures wegens overtreding van de belastingwetgeving, onverminderd de algemene regels en de bepalingen betreffende de rechten van de verdachten en getuigen in dergelijke procedures.

Mits toestemming van de buitenlandse bevoegde autoriteit die de inlichtingen overeenkomstig de richtlijn heeft verstrekt en voor zover het in België wettelijk is toegestaan, kunnen de inlichtingen en bescheiden ontvangen van deze autoriteit voor andere dan de in het tweede lid bedoelde doeleinden worden gebruikt.

Wanneer de Belgische bevoegde autoriteit van oordeel is dat de van een buitenlandse bevoegde autoriteit verkregen inlichtingen de buitenlandse bevoegde autoriteit van een derde Lid-Staat van nut kunnen zijn voor de in het tweede lid beoogde doelen, stelt zij de bevoegde autoriteit van de inlichtingenverstreckende Lid-Staat in kennis van haar voornemen om die inlichtingen met een derde Lid-Staat te delen. Indien de bevoegde autoriteit van de inlichtingenverstreckende Lid-Staat zich niet binnen tien werkdagen na de datum van ontvangst van de kennisgeving verzet heeft tegen die inlichtingenuitwisseling, geeft de Belgische bevoegde autoriteit de inlichtingen door aan de buitenlandse bevoegde autoriteit van de derde Lid-Staat, op voorwaarde dat dit in overeenstemming is met de in dit artikel vastgelegde voorschriften en procedures.

Indien de Belgische bevoegde autoriteit van oordeel is dat de door een buitenlandse bevoegde autoriteit doorgegeven inlichtingen gebruikt kunnen worden overeenkomstig de in het derde lid beoogde doelen, vraagt zij hiervoor toestemming aan de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat waarvan de inlichtingen afkomstig zijn.

Inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden, alsook voor eensluidend gewaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan, die door de aangezochte autoriteit zijn verkregen en overeenkomstig dit artikel aan de verzoekende Belgische bevoegde autoriteit zijn doorgegeven, worden door de Belgische bevoegde instanties op dezelfde voet als bewijs aangevoerd als soortgelijke inlichtingen, verslagen, verklaringen en andere bescheiden die door een andere Belgische instantie zijn verstrekt.

§ 18. De Belgische bevoegde autoriteit kan het gebruik toestaan van de overeenkomstig dit artikel verstrekte inlichtingen en bescheiden in de Lid-Staat die ze ontvangt, voor andere dan in § 17, tweede lid, bedoelde doeleinden. De Belgische bevoegde autoriteit verleent toestemming indien de inlichtingen in België voor soortgelijke doeleinden kunnen worden gebruikt.

Indien een buitenlandse bevoegde autoriteit haar voornemen bekend maakt om de van de Belgische bevoegde autoriteit verkregen inlichtingen door te geven aan de buitenlandse bevoegde autoriteit van een derde Lid-Staat omdat ze voor die Lid-Staat van nut kunnen zijn voor de in § 17, tweede lid beoogde doelen, kan de Belgische bevoegde autoriteit toestemming verlenen aan die buitenlandse bevoegde autoriteit om deze inlichtingen te delen met de derde Lid-Staat. Indien de Belgische bevoegde autoriteit

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 1. Brussel

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 - W. Succ., Brusselse versie (Art. 146quater)

geen toestemming wenst te geven, tekent zij verzet aan binnen tien werkdagen na de datum van ontvangst van de kennisgeving van de Lid-Staat die de inlichtingen wenst te delen.

De Belgische bevoegde autoriteit kan het gebruik overeenkomstig de in § 17, derde lid beoogde doelen van de inlichtingen afkomstig uit België die door een buitenlandse bevoegde autoriteit aan een buitenlandse bevoegde autoriteit van een derde Lid-Staat werden doorgegeven, in die derde Lid-Staat toestaan.

§ 19. Alvorens om de in § 4 bedoelde inlichtingen te verzoeken, tracht de Belgische bevoegde autoriteit eerst de inlichtingen te verkrijgen uit alle gebruikelijke bronnen die zij in de gegeven omstandigheden kan aanspreken zonder dat het beoogde resultaat in het gedrang dreigt te komen.

De in § 5 bedoelde inlichtingen worden door de Belgische bevoegde autoriteit aan een buitenlandse bevoegde autoriteit verstrekt, op voorwaarde dat de buitenlandse bevoegde autoriteit eerst de inlichtingen tracht te verkrijgen uit alle gebruikelijke bronnen die zij in de gegeven omstandigheden kan aanspreken zonder dat het beoogde resultaat in het gedrang dreigt te komen.

§ 20. Het is de Belgische bevoegde autoriteit niet toegelaten onderzoek in te stellen of inlichtingen te verstrekken wanneer de Belgische wetgeving haar niet toestaat voor eigen doeleinden het onderzoek in te stellen of de gevraagde inlichtingen te verzamelen.

De Belgische bevoegde autoriteit kan weigeren inlichtingen te verstrekken indien:

1° de verzoekende Lid-Staat, op juridische gronden, soortgelijke inlichtingen niet kan verstrekken;

2° dit zou leiden tot de openbaarmaking van een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een fabrieks- of handelswijze, of indien het inlichtingen betreft waarvan de onthulling in strijd zou zijn met de openbare orde.

De Belgische bevoegde autoriteit deelt de verzoekende autoriteit mee op welke gronden zij het verzoek om inlichtingen afwijst.

§ 21. De Belgische bevoegde autoriteit wendt de middelen aan waarover zij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verzamelen, zelfs indien zij de inlichtingen niet voor eigen belastingdoeleinden nodig heeft. Deze verplichting geldt onverminderd § 20, eerste en tweede lid, die, wanneer er een beroep op wordt gedaan, in geen geval zo kunnen worden uitgelegd dat België kan weigeren inlichtingen te verstrekken uitsluitend omdat België geen binnenlands belang bij deze inlichtingen heeft.

In geen geval wordt § 20, eerste lid en tweede lid, 2° zo uitgelegd dat de Belgische bevoegde autoriteit kan weigeren inlichtingen te verstrekken, uitsluitend op grond dat deze berusten bij een bank, een andere financiële instelling, een gevolmachtigde of een persoon die als vertegenwoordiger of trustee optreedt, of dat zij betrekking hebben op eigendomsbelangen in een persoon.

Onverminderd het tweede lid kan de Belgische bevoegde autoriteit weigeren de gevraagde inlichtingen toe te zenden indien deze betrekking hebben op belastbare tijdperken vóór 1 januari 2011 en de toezending van de inlichtingen geweigerd had kunnen worden op grond van artikel 8, punt 1, van de richtlijn 77/799/EG indien daarom was verzocht vóór 11 maart 2011.

§ 22. Indien de Belgische overheid voorziet in een samenwerking met een derde land welke verder reikt dan de

bij de richtlijn geregelde samenwerking, kan de Belgische overheid de verderreikende samenwerking niet weigeren aan een andere Lid-Staat die met haar deze verderreikende, wederzijdse samenwerking wenst aan te gaan.

§ 23. Het verzoek om inlichtingen of om een administratief onderzoek in te stellen op grond van § 4 en het antwoord op grond van § 5, de ontvangstbevestiging, het verzoek om aanvullende achtergrondinformatie en de mededeling dat aan het verzoek niet kan of zal worden voldaan, zoals bepaald in § 5, worden voor zover mogelijk verzonden met gebruikmaking van het door de Commissie vastgestelde standaardformulier. Het standaardformulier kan vergezeld gaan van verslagen, verklaringen en andere bescheiden, of van voor eensluidend gewaarmerkte afschriften of uittreksels daarvan.

Het in het eerste lid bedoelde standaardformulier bevat ten minste de volgende door de verzoekende autoriteit te verstrekken informatie:

a) de identiteit van de persoon naar wie het onderzoek of de controle is ingesteld;

b) het fiscale doel waarvoor de informatie wordt opgevraagd.

De Belgische bevoegde autoriteit kan namen en adressen van personen die worden verondersteld in het bezit te zijn van de verlangde informatie, alsook andere elementen die het verzamelen van de informatie door de aangezochte autoriteit vereenvoudigen, doorgeven, voor zover deze bekend zijn en deze praktijk aansluit bij internationale ontwikkelingen.

Voor de spontane uitwisseling van inlichtingen en de desbetreffende ontvangstbevestiging, op grond van respectievelijk de §§ 7 en 8, het in de §§ 12 en 13 bedoelde verzoek tot administratieve kennisgeving, en de in de §§ 14 en 15 bedoelde terugmelding, wordt gebruik gemaakt van het door de Commissie vastgestelde standaardformulier.

Bij de automatische inlichtingenuitwisseling in de zin van § 6 wordt gebruik gemaakt van het door de Commissie vastgestelde geautomatiseerde standaardformaat, dat de automatische uitwisseling van inlichtingen moet vergemakkelijken, en gebaseerd is op het bestaande geautomatiseerde formaat bij toepassing van artikel 9 van richtlijn 2003/48/EG van de Raad van 3 juni 2003 betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling, dat bij elke vorm van automatische inlichtingenuitwisseling moet worden gebruikt.

§ 24. De krachtens dit artikel verstrekte inlichtingen worden voor zover mogelijk verzonden langs elektronische weg, via het CCN-netwerk.

Het verzoek om samenwerking, waaronder het verzoek tot kennisgeving en de bijgevoegde bescheiden kunnen in elke door de aangezochte en de verzoekende autoriteit overeengekomen taal zijn gesteld. Slechts in bijzondere gevallen en mits het verzoek met redenen omkleed is, kan de Belgische bevoegde autoriteit verzoeken het verzoek vergezeld te laten gaan van een vertaling in één van de officiële talen van België.

⁷[Om te voldoen aan de automatische uitwisseling als bedoeld in § 6/1, 1° en 2°, te verstrekken inlichtingen, wordende gegevens die moeten worden meegedeeld opgeslagen in een beveiligd centraal gegevensbestand betreffende de administratieve samenwerking op belastinggebied, bestemd voor de Lid-Staten, ontwikkeld en ter beschikking gesteld door de Commissie uiterlijk op 31 december 2017. De Belgische bevoegde autoriteiten hebben toegang tot de in dit gegevensbestand opgeslagen inlichtingen.]⁷

⁸In afwachting dat dat beveiligd centraal gegevensbestand operationeel wordt, geschiedt de in § 6/1, 1° en 2°, bedoelde automatische uitwisseling van gegevens, volgens lid 1 van deze paragraaf en de toepasselijke praktische modaliteiten.⁸

§ 25. De Belgische bevoegde autoriteit die van een derde land inlichtingen ontvangt welke naar verwachting van belang zijn voor haar administratie en de handhaving van de Belgische wetgeving betreffende rechten van successie en van overgang bij overlijden, kan deze inlichtingen verstrekken aan de buitenlandse bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten voor wie die inlichtingen van nut kunnen zijn, en aan elke buitenlandse bevoegde autoriteit die erom verzoekt, mits dat krachtens een overeenkomst met dat derde land is toegestaan.

De Belgische bevoegde autoriteit kan, met inachtneming van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de wet van 3 augustus 2012 houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten, de overeenkomstig dit artikel ontvangen inlichtingen doorgeven aan een derde land, op voorwaarde dat aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

a) de buitenlandse bevoegde autoriteit van de Lid-Staat waaruit de inlichtingen afkomstig zijn, heeft daarin toestemd;

b) het derde land heeft zich ertoe verbonden de medewerking te verlenen die nodig is om bewijsmateriaal bijeen te brengen omtrent het ongeoorloofde of onwettige karakter van verrichtingen die blijken in strijd te zijn met of een misbruik te vormen van de belastingwetgeving.¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 10 wet 17 augustus 2013, B.S., 5 september 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 21)

► 2. – § 2, 11°, vervangen bij art. 5, 1°, wet 31 juli 2017, B.S., 11 augustus 2017

► 3. – § 2, 16°, ingevoegd bij art. 5, 2°, wet 31 juli 2017, B.S., 11 augustus 2017

► 4. – § 2, 17°, ingevoegd bij art. 5, 2°, wet 31 juli 2017, B.S., 11 augustus 2017

► 5. – § 6/1 ingevoegd bij art. 5, 3°, wet 31 juli 2017, B.S., 11 augustus 2017

► 6. – § 6/2 ingevoegd bij art. 5, 3°, wet 31 juli 2017, B.S., 11 augustus 2017

► 7. – § 24, lid 3, ingevoegd bij art. 5, 4°, wet 31 juli 2017, B.S., 11 augustus 2017

► 8. – § 24, lid 4, ingevoegd bij art. 5, 4°, wet 31 juli 2017, B.S., 11 augustus 2017

► 1 [Art. 146quinquies. De bepalingen van dit Wetboek doen geen afbreuk aan het recht van de Staat om het herstel van de schade te vorderen die kan bestaan uit de niet-betaling van de rechten, interesten, fiscale geldboeten en bijbehoren door een burgerlijke partijstelling of door een aansprakelijkheidsvordering.]¹

► 1. – Ingevoegd bij art. 91 wet 26 maart 2018, B.S., 30 maart 2018

Ord. Br. Hoofdst. R. 30 maart 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur (B.S., 23 juni 1995)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Art. 2. Deze ordonnantie is van toepassing op:

1° de administratieve overheden welke afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna «gewestelijke administratieve overheden» te noemen;

2° de administratieve overheden welke niet afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna «niet-gewestelijke administratieve overheden» te noemen, doch slechts in de mate dat deze ordonnantie op gronden die tot de bevoegdheid van het voornoemde Gewest behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt of beperkt.

3° de verenigingen van gemeenten die onderworpen zijn aan het administratief toezicht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en waarvan het rechtsgebied de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet overschrijdt; voor de toepassing van deze ordonnantie worden die verenigingen met de «gewestelijke administratieve overheden» gelijkgesteld.

Ord. Ver. Verg. Gem. Gem. Com. 26 juni 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur (B.S., 20 september 1997)

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 135 van de Grondwet.

Art. 2. Deze ordonnantie is van toepassing op de hierna opgesomde administratieve overheden:

1° de diensten van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, alsook de overheidsinstellingen gecreëerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;

2° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

3° de verenigingen bedoeld in hoofdstuk XII en XIIbis van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Deze ordonnantie is tevens van toepassing op de andere administratieve overheden dan die bedoeld in het eerste lid, doch slechts in zoverre ze op gronden die tot de bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt of beperkt.

Art. 3. Voor de toepassing van deze ordonnantie wordt verstaan onder:

1° bestuursdocument: alle informatie, in welke vorm ook, waarover een administratieve overheid beschikt;

2° document van persoonlijke aard: bestuursdocument dat een beoordeling of een waardeoordeel bevat van een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon of de beschrijving van een gedrag of van levensomstandigheden waarvan het ruchtbaar maken aan die persoon kennelijk nadeel kan berokkenen;

3° Verenigd College: het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;

4° administratieve overheid: een administratieve overheid bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

HOOFDSTUK II

ACTIEVE OPENBAARHEID

Art. 4. De voorschriften inzake actieve openbaarheid van bestuur, opgenomen in dit hoofdstuk, zijn uitsluitend van toepassing op de administratieve overheden, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Art. 5. Elke administratieve overheid stelt een gids met de beschrijving van haar bevoegdheden en de organisatie van haar diensten ter beschikking van eenieder die erom vraagt.

De eventueel gevraagde vergoedingen voor de afgifte van het in lid 1 bedoelde document mogen de kostprijs niet overschrijden.

Art. 6. Elke briefwisseling uitgaande van een administratieve overheid vermeldt de naam, de voornaam, de hoedanigheid, het administratief adres en het telefoonnummer van degene die het dossier behandelt of meer inlichtingen kan verstrekken over het dossier.

Art. 7. Elk bestuursdocument dat een beslissing of een bestuurshandeling met individuele strekking ter kennis brengt van een bestuurde, vermeldt de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld en de vormen en termijnen die moeten worden geëerbiedigd. Bij ontstentenis van deze gegevens begint de termijn voor het indienen van het beroep niet te lopen.

Art. 8. Elke administratieve overheid houdt een register bij van de opgedragen studies, die ter inzage wordt gelegd van het publiek.

HOOFDSTUK III

PASSIEVE OPENBAARHEID

Afdeling 1

Raadpleging van bestuursdocumenten

Art. 9. De voorschriften inzake passieve openbaarheid van bestuur zijn uitsluitend van toepassing op de administratieve overheden, bedoeld in artikel 2, eerste lid, behalve wat de bepalingen van artikel 12, §§ 1 en 2 betreft, welke tevens van toepassing zijn op de «andere» administratieve overheden, bedoeld in artikel 2, tweede lid.

Art. 10. Ongeacht welke persoon kan volgens de voorwaarden bepaald in deze ordonnantie, elk bestuursdocument ter plaatse inzien, dienomtrent uitleg krijgen en mededeling in afschrift ervan ontvangen.

Voor documenten van persoonlijke aard is het vereist dat de verzoeker van een belang doet blijken.

Art. 11. Inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument geschiedt op schriftelijke aanvraag, gericht aan de bevoegde administratieve overheid, ook wanneer deze het bestuursdocument in een archief heeft neergelegd.

De vraag vermeldt duidelijk de betrokken aangelegenheid en, waar mogelijk, de betrokken bestuursdocumenten.

Een aanvraag is onontvankelijk als:

– zij niet door de verzoeker ondertekend is;

– de naam en het adres van de verzoeker niet vermeld zijn;

– zij niet preciseerd op welke wijze de informatie moet worden verstrekt.

Zo een aanvraag niet ontvankelijk is, moet de administratieve overheid dit zo spoedig mogelijk aan de verzoeker laten weten, voor zover deze laatste in zijn aanvraag wordt geïdentificeerd.

Wanneer de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift is gericht tot een administratieve overheid die niet bevoegd is of niet in het bezit is van het bestuursdocument, stelt zij de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mede van de overheid die, volgens de inlichtingen waarover zij beschikt, bevoegd is of houder is van het bestuursdocument.

De administratieve overheid houdt een register bij van de schriftelijke aanvragen volgens datum van ontvangst.

Art. 12. § 1. De administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen:

1° de fundamentele rechten en vrijheden van de bestuurden;

2° de opsporing of vervolging van strafbare feiten;

3° een economisch of financieel belang van de administratieve overheden;

4° de geheimhouding van de identiteit van de persoon die het document of de inlichting vertrouwelijk aan de administratieve overheid heeft meegedeeld ter aangifte van een strafbaar of strafbaar geacht feit.

§ 2. De administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet:

1° aan de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon voorafgaandelijk en schriftelijk met de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift heeft ingestemd;

2° aan een bij ordonnantie ingestelde geheimhoudingsverplichting;

3° aan het geheim van de beraadslagingen van het Verenigd College, van de overheden die van het Verenigd College afhangen of waarbij een overheid die van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie afhangt, betrokken is.

§ 3. De administratieve overheid mag een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de aanvraag:

1° een bestuursdocument betreft waarvan de openbaarmaking om reden dat het document niet af of onvolledig is, tot misvatting aanleiding kan geven;

2° een advies of een mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid is meegedeeld;

3° kennelijk onredelijk is;

4° kennelijk te vaag geformuleerd is.

§ 4. Voor de toepassing van de §§ 1 tot 3 houdt de afwijzing van de vraag om mededeling in afschrift van een bestuursdocument niet noodzakelijk in dat de vraag om inzage van dit document of uitleg erover afgewezen wordt.

Art. 13. Wanneer in toepassing van artikel 10, §§ 1 tot 3, een bestuursdocument slechts voor een deel aan de openbaarheid moet of mag worden onttrokken, wordt de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift tot het overige deel beperkt.

Art. 14. Als de administratieve overheid niet onmiddellijk op een vraag om openbaarheid kan ingaan of zij die afwijst, zelfs gedeeltelijk, dan geeft zij binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van de aanvraag, aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing.

In geval van uitstel kan de termijn nooit met meer dan vijftien dagen worden verlengd.

Bij ontstentenis van een kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgewezen.

Art. 15. Wanneer de vraag om openbaarheid betrekking heeft op een bestuursdocument waarin een auteursrechtelijk beschermd werk is opgenomen, is de toestemming van de maker of van de persoon aan wie de rechten van deze zijn overgegaan niet vereist om ter plaatse inzage van het document te verlenen of uitleg erover te verstrekken.

Een mededeling in afschrift van een auteursrechtelijk beschermd werk is enkel toegestaan met de voorafgaande toestemming van de maker of van de persoon aan wie de rechten van deze zijn overgegaan.

In ieder geval wijst de administratieve overheid op het auteursrechtelijk beschermd karakter van het betrokken werk.

Art. 16. De in toepassing van deze ordonnantie verkregen bestuursdocumenten mogen noch worden verspreid voor commerciële doeleinden, noch worden gebruikt voor commerciële doeleinden.

Art. 17. Het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument kan worden onderworpen aan het betalen van een bijdrage die de kostprijs niet mag overtreffen en waarvan de betrokken administratieve overheid het bedrag vaststelt.

Afdeling 2

Verbetering van onjuiste of onvolledige gegevens

Art. 18. Wanneer een persoon aantoonbaar dat een bestuursdocument van een administratieve overheid onjuiste of onvolledige gegevens over hem bevat, is deze administratieve overheid ertoe gehouden de nodige verbeteringen aan te brengen zonder dat het de betrokkene iets kost.

De verbetering geschiedt op schriftelijke aanvraag van de betrokkene, onverminderd de toepassing van een door of krachtens om het even welke wetskrachtige norm voorgeschreven procedure.

Art. 19. Als de administratieve overheid niet onmiddellijk op een aanvraag om verbetering kan ingaan of ze afwijst, dan geeft zij binnen zestig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing.

In geval van uitstel kan de termijn niet met meer dan dertig dagen worden verlengd. Bij ontstentenis van ken-

nisgeving binnen de gestelde termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgewezen.

Art. 20. Wanneer de vraag tot verbetering van een bestuursdocument is gericht tot een administratieve overheid die niet bevoegd is, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt zij hem de naam en het adres mee van de overheid die, naar haar informatie, daartoe bevoegd is.

Afdeling 3

Beroepsmogelijkheid

Art. 21. Er wordt een Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten opgericht.

Het Verenigd College regelt de samenstelling en de werking ervan. ^{▽1}

¹ – Zie B. Ver. Col. G. Gem. Com. 6 juli 2000 tot regeling van de samenstelling en werkwijze van de Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de Bestuursdocumenten bedoeld in de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 26 juni 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.*, 30 september 2000

Art. 22. Wanneer de verzoeker moeilijkheden ondervindt om de inzage, uitleg, mededeling in afschrift of de verbetering van een bestuursdocument te verkrijgen op grond van deze ordonnantie, kan hij een verzoek tot heroverweging richten tot de betrokken administratieve overheid. Terzelfder tijd verzoekt hij de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten een advies uit te brengen.

De Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten brengt haar advies ter kennis van de verzoeker en van de betrokken administratieve overheid binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het verzoek. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn wordt aan het advies voorbijgegaan.

De administratieve overheid brengt, binnen vijftien dagen na ontvangst van het advies of na verloop van de termijn waarbinnen kennis moest worden gegeven van het advies, haar beslissing tot inwilliging of afwijzing van het verzoek tot heroverweging ter kennis van de verzoeker. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de overheid geacht een beslissing tot afwijzing te hebben genomen.

Art. 23. De Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten kan op eigen initiatief advies verstrekken over de algemene toepassing van deze ordonnantie. Zij kan aan het Verenigd College voorstellen doen in verband met de toepassing en de eventuele herziening van deze ordonnantie.

De Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten kan eveneens worden geraadpleegd door een in artikel 2 bedoelde administratieve overheid.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Art. 24. Deze ordonnantie doet geen afbreuk aan de wetgevende bepalingen die in een ruimere openbaarheid van bestuur voorzien.

Art. 25. Het Verenigd College bepaalt de datum van inwerkingtreding van deze ordonnantie. ^{▽1}

¹ – Inwerkingtreding: 30 september 2000 (art. 1 B. Ver. Col. G. Gem. Com. Br. Hoofdst. 6 juli 2000, *B.S.*, 30 september 2000)

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 19 maart 2009 betreffende de archieven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
(B.S., 26 maart 2009)

(Uittreksel)

Art. 3. De archiefdienst bewaart het definitief archief in goede staat en orde. zorgt ervoor dat het naar behoren wordt beheerd en regelt de neerlegging van het definitief archief van:

- 1° haar diensten;
- 2° de kabinetten van de ministers en staatssecretarissen die deel uitmaken van de regering;
- 3° de instellingen van openbaar nut en andere diensten die onder het toezicht staan van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

De instellingen van openbaar nut kunnen, met instemming van de regering, hun eigen archief organiseren.

Die bepaalt de aard van de bescheiden die bewaard moeten worden.

Art. 4. De archiefdienst kan archieven van natuurlijke personen, rechtspersonen en feitelijke verenigingen in verband met de geschiedenis van de openbare instellingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als schenking of voor bewaring ontvangen.

De regering bepaalt het model van de typeovereenkomst met de voorwaarden voor de bewaring van deze stukken en de raadpleging ervan door het publiek.

Art. 5. § 1. De in artikel 3 bedoelde archiefvormer is ertoe verplicht het archief in goede staat en orde neer te leggen

bij de archiefdienst. De Regering stelt de nadere regels voor die neerlegging vast.

§ 2. Na het verstrijken van de termijn voor de wettelijke bewaring of het administratief belang worden de archieven gesorteerd om te bepalen op welke stukken artikel 2, 3°, van toepassing is.

De archiefvormende instelling sorteert de archiefbescheiden op basis van een sorteertabel die in onderling overleg door de archiefvormende instelling en de dienst belast met het archief is opgemaakt. De Regering stelt het model van de sorteertabellen vast.

De archieven die niet definitief worden, kunnen worden vernietigd met instemming van de archiefdienst.

Art. 6. Wanneer een archief persoonsgegevens in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer bevat, kan iedere betrokkene zich om legitieme redenen en volgens de bij die wet voorgeschreven voorwaarden en regels verzetten tegen de bekendmaking van dat archief tijdens een periode van dertig jaar na de datum waarop het archief is totstandgekomen.

Tijdens deze periode moet de betrokken persoon worden geraadpleegd bij iedere aanvraag om inzage, uitleg of kennisgeving in de vorm van een afschrift van de in het eerste lid bedoelde archieven, tenzij hij meteen zijn toestemming heeft gegeven.

De archiefdienst wordt ermee belast toe te zien op de naleving van de bepalingen van de voornoemde wet van 8 december 1992.

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 28 oktober 2010 betreffende de ruimtelijke informatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
(B.S., 18 november 2010)

1. Zie boek XII, titel 2, wetboek 28 februari 2013 van Economisch recht, B.S., 29 maart 2013:

²[TITEL 2

BEPAALENDE REGELS IN VERBAND MET HET JURIDISCH KADER VOOR VERTROUWENSDIENSTEN]²

2. Opschrift ingevoegd bij art. 3 wet 21 juli 2016, B.S., 28 september 2016, err., B.S., 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, B.S., 28 september 2016, err., B.S., 6 oktober 2016)

³[HOOFDSTUK 1

TOEPASSINGSGBIED]³

3. Opschrift ingevoegd bij art. 4 wet 21 juli 2016, B.S., 28 september 2016, err., B.S., 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, B.S., 28 september 2016, err., B.S., 6 oktober 2016)

¹[Art. XII.24.

§ 1. Deze titel voert de verordening 910/2014 uit.

§ 2. Deze titel legt bepaalde regels vast ter aanvulling van verordening 910/2014 in verband met het juridisch kader voor diensten van elektronische handtekening, elektronisch zegel, elektronische archivering, elektronische aangetekende zending en elektronische tijdstempel, verleend door een vertrouwensdienstverlener die in België gevestigd is, of voor een elektronische archiveringsdienst die voor eigen rekening door een openbare instantie of een natuurlijke persoon of rechtspersoon die in België gevestigd is, wordt uitgbaat.

De bepalingen van deze titel gelden onverminderd de bepalingen van de archiefwet van 24 juni 1955.

§ 3. Bij toepassing van artikel 2, paragraaf 2, van verordening 910/2014 worden alle componenten die gebruikt worden voor elektronische handtekeningen, elektronische aangetekende zendingen, elektronische tijdstempel en elektronische archivering, die gratis of tegen betaling worden geleverd door een administratieve overheid in de zin van artikel 14 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, in uitvoering van de opdrachten die hen zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, uitgesloten van het toepassingsgebied van verordening 910/2014, van deze titel en van zijn bijlagen.

Echter, de artikelen 25, paragraaf 1, 41, paragraaf 1, en 43, paragraaf 1, van verordening 910/2014, zijn van toepassing op de componenten gebruikt voor elektronische handtekeningen,

elektronische aangetekende zendingen en elektronische tijdstempel, als bedoeld in het eerste lid.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 5 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

⁴[HOOFDSTUK 2 ALGEMENE PRINCIPES]⁴

⁴4. Opschrift ingevoegd bij art. 6 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

¹[Art. XII.25.

§ 1. Behoudens andersluidende wettelijke bepalingen kan niemand verplicht worden rechtshandelingen te stellen via elektronische weg.

§ 2. De begrippen die in deze titel voorkomen en die niet in artikel 1.18. worden vermeld, worden begrepen in de zin van de definities van artikel 3 van verordening 910/2014.

§ 3. Onverminderd de artikelen 1323 en volgende van het Burgerlijk Wetboek en de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de vertegenwoordiging van rechtspersonen, wordt een gekwalificeerd elektronisch zegel, aangewend in het kader van juridische akten die enkel door of tussen fysieke en/of rechtspersonen plaatsvinden die in België zijn gedomicilieerd of gevestigd, gelijkgesteld met de handgeschreven handtekening van de natuurlijke persoon die de rechtspersoon die het zegel heeft aangemaakt, vertegenwoordigt.

§ 4. Het rechtsgevolg van een elektronisch archief en de toelaatbaarheid ervan in juridische procedures als bewijsmiddel mag niet worden ontkend op grond van het enkele feit dat het archief elektronisch is of niet aan de eisen voor een gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst voldoet.

§ 5. Onder voorbehoud van de toepassing van bijzondere wettelijke of reglementaire eisen wordt, wanneer in een wettelijke of reglementaire tekst, uitdrukkelijk of stilzwijgend, een verplichting tot het bewaren van gegevens of documenten wordt opgelegd, aan deze verplichting geacht te zijn voldaan door gebruik te maken van een gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst.

Onder voorbehoud van de toepassing van bijzondere wettelijke of reglementaire eisen worden de elektronische gegevens die door middel van een gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst worden bewaard, geacht zo te zijn bewaard dat ze gevrijwaard worden tegen elke wijziging, behoudens wijzigingen betreffende de drager of het elektronische formaat ervan.

Onder voorbehoud van de toepassing van bijzondere wettelijke of reglementaire eisen wordt, wanneer in een wettelijke of reglementaire tekst, uitdrukkelijk een verplichting tot het bewaren van gegevens of documenten wordt opgelegd, gebruik gemaakt van een gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst, als de gebruiker van de dienst opteert voor de elektronische weg.

§ 6. Onder voorbehoud van de toepassing van bijzondere wettelijke of reglementaire eisen wordt een digitaal afschrift, gemaakt van een document op papieren drager, geacht een getrouw en duurzaam afschrift te zijn wanneer het gerealiseerd en bewaard wordt door middel van een gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst. In dat geval is de vernietiging van het papieren origineel toegelaten, onder voorbehoud van de toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de bewaring en verwijdering van archieven van de openbare sector, in het bijzonder van artikel 5 van de archiefwet van 24 juni 1955.

§ 7. Onder voorbehoud van de toepassing van bijzondere wettelijke of reglementaire eisen wordt, wanneer in een wette-

lijke of reglementaire tekst, uitdrukkelijk of stilzwijgend, een aangetekende zending wordt opgelegd, geacht aan deze verplichting te zijn voldaan door gebruik te maken van een dienst van gekwalificeerde elektronische aangetekende zending.

Onder voorbehoud van de toepassing van bijzondere wettelijke of reglementaire eisen wordt, wanneer in een wettelijke of reglementaire tekst, uitdrukkelijk een aangetekende zending wordt opgelegd, gebruik gemaakt van een gekwalificeerde dienst van elektronische aangetekende zending, als de gebruiker van de dienst opteert voor de elektronische weg.

§ 8. Onder voorbehoud van de toepassing van bijzondere wettelijke of reglementaire eisen wordt, wanneer in een wettelijke of reglementaire tekst, uitdrukkelijk of stilzwijgend, een verplichting tot datering van gegevens of documenten wordt opgelegd, geacht aan deze verplichting te zijn voldaan door gebruik te maken van een gekwalificeerde dienst van elektronische tijdstempel.

Onder voorbehoud van de toepassing van bijzondere wettelijke of reglementaire eisen wordt, wanneer in een wettelijke of reglementaire tekst, uitdrukkelijk een verplichting tot datering van gegevens of documenten wordt opgelegd, gebruik gemaakt van een gekwalificeerde dienst van elektronische tijdstempel, als de gebruiker van de dienst opteert voor de elektronische weg.

§ 9. Een vertrouwensdienstverlener kan op geen enkel moment rechtstreeks of onrechtstreeks laten verstaan dat hij een gekwalificeerde vertrouwensdienst verleent als hij zich niet houdt aan de bepalingen van verordening 910/2014, de bepalingen van deze titel en deze van zijn bijlagen, met betrekking tot deze diensten.

§ 10. Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 1328 van het Burgerlijk Wetboek mag een verlener van een dienst van gekwalificeerde of niet gekwalificeerde elektronische tijdstempel op geen enkel moment, rechtstreeks of onrechtstreeks, laten verstaan dat zijn dienst een vaste dagtekening verleent.

§ 11. De elektronische handtekening van de certificaathouder kan worden gematerialiseerd in een equivalent dat voldoet aan de eisen van artikel 26 van verordening 910/2014.

§ 12. Het elektronische zegel van de certificaathouder kan worden gematerialiseerd in een equivalent dat voldoet aan de eisen van artikel 36 van verordening 910/2014.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 7 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016, uitgezonderd § 5, lid 3, § 7, lid 2, § 8, lid 2: door de Koning te bepalen (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

¹[Art. XII.26.

Onverminderd andere wettelijke of reglementaire bepalingen is de vertrouwensdienstverlener die het certificaat van elektronische handtekening heeft afgegeven ertoe gehouden, wanneer de houder van het certificaat een pseudoniem gebruikt, de gegevens betreffende de identiteit van de titularis waarover hij beschikt en die nodig zijn voor het opsporen en vaststellen van inbreuken, mee te delen aan de bevoegde administratieve of gerechtelijke overheden, wanneer zij daarom verzoeken.

Een in België gevestigde houder van het gekwalificeerde certificaat voor elektronisch zegel stelt de noodzakelijke maatregelen in werking om de naam, de hoedanigheid en de volmachten van de natuurlijke persoon die de rechtspersoon vertegenwoordigt en die praktisch gebruik maakt van het gekwalificeerde elektronische zegel, te kunnen weergeven zodanig dat telkens dat zegel gebruikt wordt, de titularis en, desgevallend, de bevoegde administratieve of gerechtelijke overheden die in het kader van het opsporen en vaststellen van inbreuken optreden, de identiteit en de vertegenwoordigingsvolmachten van de natuurlijke persoon kunnen vaststellen.¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 8 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 1. Brussel

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 28 oktober 2010 - Ruimtelijke informatie

►⁵[Hoofdstuk 3

Eisen voor elektronische archiveringsdiensten⁵

►⁵. Opschrift ingevoegd bij art. 9 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.27.

Een verlener van elektronische archiveringsdiensten voldoet aan de bepalingen van verordening 910/2014 die van toepassing zijn op de niet-gekwalficeerde verleners van vertrouwensdiensten.]¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 10 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.28.

§ 1. Een gekwalficeerde verlener van elektronische archiveringsdiensten en een openbare instantie of een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die voor eigen rekening een gekwalficeerde elektronische archiveringsdienst uitbaat, voldoen aan de bepalingen van verordening 910/2014 die van toepassing zijn op de gekwalficeerde verleners van vertrouwensdiensten en aan de eisen bedoeld in deze titel en in zijn bijlage I.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1, wordt een openbare instantie of een natuurlijke persoon of rechtspersoon die voor eigen rekening een gekwalficeerde elektronische archiveringsdienst uitbaat, vrijgesteld van de eisen bedoeld in de artikelen 20, paragraaf 1, 21 en 24, paragraaf 2, *a)*, *d)* en *i)* van verordening 910/2014, evenals van de eisen bedoeld in de bepalingen onder *e)*, *i)*, *j)* en *k)* van bijlage I van deze titel. Wel moet aan het toezichthoudend orgaan, alvorens met de uitbating van de dienst begonnen wordt, volgende informatie worden verstrekt:

1° naam of firmanaam;

2° geografisch adres waar de dienst gevestigd of gedomicileerd is;

3° contactgegevens waarmee hij snel kan worden gecontacteerd, met inbegrip van het elektronische postadres;

4° ondernemingsnummer;

5° een evaluatieverslag opgemaakt op eigen kosten door een conformiteitsbeoordelingsinstantie, waarin wordt bevestigd dat aan de eisen van verordening 910/2014, van deze titel en van bijlage I is voldaan.

Het toezichthoudend orgaan levert een ontvangstbewijs af binnen de vijf werkdagen nadat de informatie ontvangen werd. Als hij zulks nuttig acht, kan het toezichthoudend orgaan op basis van het evaluatieverslag overgaan tot een controle.

§ 3. Onverminderd artikel 34, paragraaf 2, van verordening 910/2014, kan de Koning de referentienummers vaststellen voor normen inzake de gekwalficeerde elektronische archiveringsdienst. Indien de gekwalficeerde elektronische archiveringsdienst aan die normen voldoet, wordt aangenomen dat er overeenstemming is met alle of een deel van de in deze titel en in zijn bijlage I vastgestelde eisen. Desgevallend specificeert de Koning de eisen waarvan wordt aangenomen dat ze voldoende.]¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 11 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.29.

Artikel 13 van verordening 910/2014 is van toepassing op de verlener van gekwalficeerde en van niet gekwalficeerde elektronische archiveringsdiensten omwille van een tekortkoming aan de verplichtingen bepaald in verordening 910/2014, in deze titel en in zijn bijlage I.]¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 12 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►⁶[HOOFDSTUK 4

EISEN BETREFFENDE DE DIENSTEN VAN GEKWALFICEERDE ELEKTRONISCHE AANGETEKENDE ZENDING⁶

►⁶. Opschrift ingevoegd bij art. 13 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.30.

Onverminderd de bepalingen van verordening 910/2014 van toepassing op de gekwalficeerde verlener van vertrouwensdiensten en op de gekwalficeerde dienst van elektronische aangetekende zending, voldoet de gekwalficeerde verlener van vertrouwensdiensten die een dienst van elektronische aangetekende zending aanbiedt, aan de eisen van bijlage II van deze titel.

Onverminderd de normen die eventueel worden vastgesteld door de Commissie in overeenkomst met het artikel 44, paragraaf 2, van verordening 910/2014, kan de Koning bijkomende eisen aan deze bedoeld in bijlage II opleggen en de referentienummers vaststellen voor de normen inzake de gekwalficeerde dienst van elektronische aangetekende zending. Als de gekwalficeerde dienst van elektronische aangetekende zending aan deze normen voldoet, wordt aangenomen dat er overeenstemming is met alle of een deel van de in deze titel en in zijn bijlage II vastgestelde eisen. Desgevallend specificeert de Koning de eisen waarvan wordt aangenomen dat ze voldoende.]¹

►¹. – Ingevoegd bij art. 14 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►⁷[HOOFDSTUK 5

INTREKKING, SCHORSING EN VERVAL VAN DE GEKWALFICEERDE CERTIFICATEN VAN ELEKTRONISCHE HANDTEKENING EN VAN ELEKTRONISCH ZEGEL⁷

►⁷. Opschrift ingevoegd bij art. 15 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.31.

Onverminderd de artikelen 24, paragraaf 3, 24, paragraaf 4, 28, paragraaf 4 en 38, paragraaf 4, van verordening 910/2014 trekt een gekwalficeerd vertrouwensdienstverlener die gekwalficeerde certificaten aflevert, een gekwalficeerd certificaat in dienen:

1° de titularis van het certificaat, die op voorhand wordt geïdentificeerd, dat vraagt;

2° er ernstige redenen bestaan om aan te nemen dat het certificaat werd afgegeven op basis van foutieve of vervalste gegevens, dat de in het certificaat opgenomen informatie niet meer met de werkelijkheid overeenstemt of dat de betrouwbaarheid van de gegevens voor het aanmaken van een elektronische handtekening of een elektronisch zegel werd geschonden;

3° de rechtbanken de maatregelen hebben bevolen bepaald in artikel XV.26, § 4;

4° de gekwalficeerde vertrouwensdienstverlener zijn activiteiten stopzet zonder dat deze in hun totaliteit worden overgenomen door een andere gekwalficeerde vertrouwensdienstverlener die een gelijkwaardig kwaliteits- en veiligheidsniveau waarborgt;

5° de gekwalficeerde verlener van vertrouwensdiensten op de hoogte gebracht wordt van het overlijden van de natuurlijke per-

soon of van de ontbinding van de rechtspersoon die certificaathouder is, na de juistheid van die informatie te hebben geverifieerd.

De gekwalificeerde verlener van vertrouwensdiensten brengt de certificaathouder op de hoogte van de intrekking en motiveert zijn beslissing, behalve indien deze plaatsvond op verzoek van de certificaathouder of bij zijn overlijden of ontbinding.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 16 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.32.

Wanneer er ernstige twijfels bestaan over het behoud van de vertrouwelijkheid van de gegevens voor het aanmaken van een elektronische handtekening of elektronisch zegel of wanneer de in het certificaat opgenomen gegevens niet meer met de werkelijkheid overeenstemmen, dient de houder het certificaat in te trekken.

Wanneer een certificaat van elektronische handtekening of van elektronisch zegel vervalt of ingetrokken wordt, mag de houder na de vervaldatum van het certificaat of na intrekking geen gebruik meer maken van de overeenkomstige gegevens voor het aanmaken van een elektronische handtekening of een elektronisch zegel of om deze gegevens te ondertekenen of te laten certificeren door een andere vertrouwensdienstverlener.

Een maand voor het verval van een gekwalificeerd certificaat brengt de gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener de certificaathouder hiervan op de hoogte.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 17 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.33.

Onder voorbehoud van de eisen van de artikelen 28, paragraaf 5 en 38, paragraaf 5, van verordening 910/2014, kan een gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener die gekwalificeerde certificaten aflevert een procedure invoeren voor tijdelijke schorsing van de certificaten die hij aflevert.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 18 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►⁸[HOOFDSTUK 6

DE VERTROUWENDE PARTIJEN VAN EEN GEKWALIFICEERDE ELEKTRONISCHE HANDTEKENING OF VAN EEN GEKWALIFICEERD ELEKTRONISCH ZEGEL]⁸

►⁸. Opschrift ingevoegd bij art. 19 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.34.

De vertrouwende partij van een gekwalificeerde elektronische handtekening geniet van het vermoeden van geldigheid van deze handtekening in de zin van de artikelen 32 en 33 van verordening 910/2014 indien ze, alvorens te vertrouwen op een gekwalificeerde elektronische handtekening, ze verifieert aan de hand van een gekwalificeerde validatiedienst, in overeenkomst met deze artikelen 32 en 33.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 20 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 50)

►¹[Art. XII.35.

De vertrouwende partij van een gekwalificeerd elektronisch zegel geniet van het vermoeden van geldigheid van dit zegel in de zin van artikel 40 van verordening 910/2014 indien hij, alvorens te vertrouwen op een gekwalificeerd elektronisch zegel, het

verifieert aan de hand van een gekwalificeerde validatiedienst, in overeenkomst met dit artikel 40 van verordening 910/2014.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 21 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: door de Koning te bepalen (art. 50)

►⁹[HOOFDSTUK 7

STOPZETTING VAN DE ACTIVITEITEN VAN EEN GEKWALIFICEERDE VERTROUWENSDIENSTVERLENER DIE EEN OF MEER GEKWALIFICEERDE VERTROUWENSDIENSTEN VERLEENT]⁹

►⁹. Opschrift ingevoegd bij art. 22 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.36.

Onverminderd de artikelen 17, paragraaf 4, punt *i*) en 24, paragraaf 2, punten *h*) en *i*) van verordening 910/2014 moet een gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener die een of meer gekwalificeerde vertrouwensdiensten verleent, het Toezicht houdend orgaan binnen een redelijke termijn op de hoogte brengen van zijn bedoeling om ten minste één van zijn activiteiten stop te zetten alsook van elke maatregel die of elk feit dat de stopzetting van ten minste één van zijn activiteiten tot gevolg kan hebben. In dat geval dient hij de overname ervan te betrachten door een andere gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener.

Wanneer de overname van de activiteiten die bestaan in het afleveren van gekwalificeerde certificaten niet mogelijk is, trekt de dienstverlener de certificaten in twee maanden na de houders erover te hebben ingelicht en brengt hij hen op de hoogte van de maatregelen om te voldoen aan de verplichting bepaald in artikel 24, paragraaf 2, punt *h*) van verordening 910/2014.

Wanneer de overname van de activiteiten bestaande uit een gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst niet mogelijk is, licht de dienstverlener onverwijld de gebruikers van zijn dienst in over de datum van stopzetting van de activiteiten alsook van de maatregelen om te voldoen aan de verplichting bepaald in artikel 24, paragraaf 2, punt *h*) van verordening 910/2014 en biedt hen de mogelijkheid de gegevensbestanden binnen de drie maanden en zonder bijkomende kosten over te dragen naar een andere gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener, dan wel zich de gegevens in overeenstemming met artikel XII.38. te laten terugbezorgen.

Wanneer de overname van de activiteiten bestaande uit een dienst van gekwalificeerde elektronische aangetekende zending niet mogelijk is, licht de dienstverlener onverwijld de gebruikers van zijn dienst in over de datum van stopzetting van de activiteiten, alsook over de maatregelen genomen om te voldoen aan de verplichting bedoeld in artikel 24, paragraaf 2, punt *h*) van verordening 910/2014 en zorgt hij ervoor dat alle verzendingen die voor deze stopzetting werden uitgevoerd, worden doorgestuurd naar de bestemmingen van de dienst.

Wanneer de overname van de activiteiten bestaande uit een gekwalificeerde dienst van elektronische tijdstempel niet mogelijk is, licht de dienstverlener onverwijld de gebruikers van zijn dienst in over de datum van stopzetting van de activiteiten alsook van de maatregelen genomen om te voldoen aan de verplichting bedoeld in artikel 24, paragraaf 2, punt *h*) van verordening 910/2014.¹

►¹ – Ingevoegd bij art. 23 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►¹[Art. XII.37.

Een gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener die zijn activiteiten stopzet om redenen buiten zijn wil of in geval van faillissement,

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 1. Brussel

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 28 oktober 2010 - Ruimtelijke informatie (Art. 14)

brengt het Toezichthoudend orgaan daarvan onmiddellijk op de hoogte. Hij licht de gebruikers van de diensten in over de maatregelen genomen om te voldoen aan de in artikel 24, paragraaf 2, punt *h*) van verordening 910/2014 bepaalde verplichting en gaat desgevallend over tot de intrekking van de gekwalificeerde certificaten.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 24 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

►1[Art. XII.38.

§ 1. Bij de beëindiging van het contract betreffende de gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst, om welke reden ook, kan de verlener van een gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst tegenover de gebruiker van de dienst geen rentierecht op de gegevens aanvoeren.

§ 2. Bij de beëindiging van het contract betreffende de gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst, om welke reden ook, vraagt de verlener van een gekwalificeerde elektronische archiveringsdienst in een aangetekende zending, gericht aan de gebruiker van de dienst, wat er dient te gebeuren met de gegevens die hem werden toevertrouwd.

Bij gebreke van antwoord van de gebruiker van de dienst binnen de drie maanden na de in het eerste lid bedoelde vraag, kan de dienstverlener overgaan tot vernietiging van de gegevens, behoudens uitdrukkelijk verbod van een gerechtelijke overheid of een bevoegd bestuur en onder voorbehoud van de toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de bewaring en verwijdering van archieven van de openbare sector, in het bijzonder van artikel 5 van de archiefwet van 24 juni 1955.

Wanneer de gebruiker van de dienst vraagt om de gegevens terug te bezorgen of over te dragen naar een andere dienstverlener, bezorgt de dienstverlener de gegevens alsook de informatie bedoeld in artikel 24, paragraaf 2, punt *h*) van verordening 910/2014 desgevallend terug aan de gebruiker van de dienst of draagt ze over naar de andere aangewezen dienstverlener, binnen een redelijke termijn en in een leesbare en bruikbare vorm, overeengekomen met de gebruiker van de dienst of met de nieuwe dienstverlener, met instemming van de gebruiker van de dienst.]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 25 wet 21 juli 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016, inwerkingtreding: 28 september 2016 (art. 1 K.B. 14 september 2016, *B.S.*, 28 september 2016, *err.*, *B.S.*, 6 oktober 2016)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK IV

MODALITEITEN VOOR TOEGANG TOT HET BRUSSELSE PORTAAL VOOR DE VERSPREIDING VAN RUIMTELIJKE INFORMATIE

Art. 14.

Publieke toegang tot de verzamelingen van ruimtelijke gegevens bedoeld in artikel 5, § 2, en de diensten met betrekking tot deze gegevens zoals bedoeld in artikel 9, § 2, alinea 1

§ 1. Zonder afbreuk aan artikel 15 zijn de verzamelingen van ruimtelijke gegevens bedoeld in artikel 5, § 2 en de diensten met betrekking tot deze gegevens bedoeld in artikel 9, § 2, alinea 1 publiekelijk toegankelijk voor geoorloofde doeleinden zoals bedoeld in artikel 2, § 2 en overeenkomstig huidig artikel.

§ 2. De overheidsinstanties of derde partijen die gebruik maken van de mogelijkheid voorzien in artikel 12, § 2 mogen de publieke toegang tot verzamelingen van ruimtelijke gegevens en diensten met betrekking tot ruimtelijke

gegevens bedoeld in paragraaf 1 beperken via de diensten bedoeld in artikel 9, § 2, alinea 1, 1°, indien een dergelijke toegang de internationale betrekkingen, de openbare veiligheid of de nationale defensie zou schaden.

§ 3. De overheidsinstanties of derde partijen die gebruik maken van de mogelijkheid voorzien in artikel 12, § 2 mogen de publieke toegang tot de verzamelingen van ruimtelijke gegevens en diensten met betrekking tot ruimtelijke gegevens bedoeld in paragraaf 1 beperken via de diensten bedoeld in artikel 9, § 2, alinea 1, 2° tot 5°, wanneer een dergelijke toegang een of meer van de volgende aspecten zou schaden:

1° het vertrouwelijke karakter van handelingen van overheidsinstanties, indien deze vertrouwelijkheid bij wet, decreet of ordonnantie is voorzien;

2° de internationale betrekkingen, openbare veiligheid of nationale defensie;

3° de rechtsgang, de mogelijkheid voor een persoon om een eerlijk proces te krijgen of de mogelijkheid voor een overheid om een onderzoek van strafrechtelijke of disciplinaire aard in te stellen;

4° de vertrouwelijkheid van commerciële of industriële informatie, om een gewettigd economisch belang te beschermen, met inbegrip van het algemeen belang dat met statistische en fiscale geheimhouding is gediend;

5° de intellectuele eigendomsrechten;

6° de naleving van de wet van 8 december 1992.

In dit opzicht wordt het advies gevraagd van het in artikel 18 bedoelde «GeoBru»-comité in de gevallen en volgens de modaliteiten die door de Regering worden vastgelegd.

Wanneer een hergebruik in de zin van de ordonnantie van 6 maart 2008 van de ruimtelijke gegevens gepland is, mogen persoonsgegevens in de zin van de wet van 8 december 1992 slechts worden hergebruikt indien de anonimiteit van deze gegevens kan worden bewaard bij het geplande hergebruik;

7° de belangen of de bescherming van de persoon die de gevraagde informatie op vrijwillige basis heeft verstrekt, zonder daartoe wettelijk verplicht te zijn of te kunnen worden, tenzij die persoon ermee heeft ingestemd dat de betrokken informatie wordt vrijgegeven;

8° de bescherming van het milieu waarop deze gegevens betrekking hebben, zoals bijvoorbeeld de habitat van zeldzame soorten.

§ 4. De in paragrafen 2 en 3 vermelde redenen voor het beperken van de toegang dienen restrictief te worden geïnterpreteerd, waarbij rekening moet worden gehouden met het openbaar belang dat gediend wordt met de toegang. In alle gevallen moet het openbaar belang van de toegang worden afgewogen tegen het belang dat wordt nagestreefd door het beperken van de toegang of het stellen van voorwaarden aan de toegang.

De toegang tot de informatie over de emissies in het milieu kan niet worden beperkt krachtens paragraaf 3, 1°, 4°, 6° tot 8°.

§ 5. De verzamelingen van ruimtelijke gegevens en diensten met betrekking tot ruimtelijke gegevens bedoeld in paragraaf 1 zijn kosteloos toegankelijk overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgelegd in de klikvergunningen of gewone vergunningen betreffende hun gebruik.

De Regering kan evenwel toelaten, in voorkomend geval op voorstel van het «GeoBru»-comité bedoeld in

artikel 18, dat de overheidsinstanties een vergoeding verlangen, binnen de volgende perken:

1° De diensten bedoeld in artikel 9, § 2, alinea 1, 1° en 4° blijven kosteloos;

2° De diensten bedoeld in artikel 9, § 2, alinea 1, 2° en 3° mogen niet gebonden zijn aan een vergoeding, behalve indien deze het behoud van de verzamelingen van ruimtelijke gegevens en van de diensten met betrekking tot ruimtelijke gegevens garandeert, vooral wanneer het gaat om een zeer groot volume van gegevens die regelmatig worden bijgewerkt.

Wanneer de overheidsinstanties de diensten bedoeld in artikel 9, § 2, alinea 1, 2°, 3° en 5° tegen betaling ter beschikking stellen, moeten kosteloos e-commercediensten worden voorzien overeenkomstig artikel 13. Aan deze diensten kunnen bewijzen van afstand, klikvergunningen of indien noodzakelijk vergunningen worden gekoppeld.

§ 6. De gegevens die publiekelijk toegankelijk zijn door de diensten bedoeld in artikel 9, § 2, alinea 1, 2° kunnen dit zijn in een vorm die hun hergebruik voor commerciële doeleinden verhindert.

§ 7. De ruimtelijke gegevens mogen slechts worden gebruikt met uitdrukkelijk vermelding van hun bron.

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 8 mei 2014 betreffende de oprichting en organisatie van een gewestelijke dienstenintegrator
(B.S., 6 juni 2014)

HOOFDSTUK 1
ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Art. 2. Voor de toepassing van deze ordonnantie wordt verstaan onder:

1° «dienstenintegrator»: een instantie die door of krachtens een verdrag, een reglement, een richtlijn, een wet, een decreet of een ordonnantie belast is met de dienstenintegratie binnen een bepaald bestuursniveau of in een bepaalde sector;

2° «dienstenintegratie»: de organisatie van wederzijdse uitwisselingen van elektronische gegevens tussen de participerende overheidsdiensten onderling en tussen de participerende overheidsdiensten en de dienstenintegratoren, alsook de geïntegreerde ontsluiting van deze gegevens;

3° «gegevens»: elektronische informatie die voorgesteld wordt op een wijze die geschikt is voor verwerking in de zin van voorliggende ordonnantie;

4° «geïntegreerd gegeven»: elektronische informatie die voortkomt uit een combinatie van gegevens en door de dienstenintegrator middels een vooraf vastgelegde procedure verwerkt wordt;

5° «gegevensbank»: geordende verzameling van gegevens;

6° «authentiek gegeven»: gegeven dat door een participerende overheidsdienst ingezameld en beheerd wordt in een gegevensbank en geldt als uniek en oorspronkelijk gegeven over de desbetreffende persoon of rechtsfeit, zodanig dat andere instanties datzelfde gegeven niet meer hoeven in te zamelen;

7° «authentieke bron»: gegevensbank waarin authentieke gegevens bewaard worden.

De authentieke bron dient onder andere als volgt te zijn:

- compleet;
- nuttig;
- garant voor een zekere kwaliteit van de informatie;
- correct en actueel (bijgehouden);
- gratis toegankelijk voor wat betreft de gewestelijke authentieke bronnen;

8° «netwerk»: het geheel van gegevensbanken, authentieke bronnen, informaticasystemen en netwerkverbindingen van de participerende overheidsdiensten en de gewestelijke dienstenintegrator;

9° «regelbank»: het geheel van regels die voor de gegevensbank of authentieke bron de voorwaarden vastlegt voor raadpleging of mededeling van gegevens, gecreëerd en beheerd door de dienstenintegrator;

10° «participerende overheidsdienst»: alle gepersonaliseerde gedecentraliseerde diensten, openbare instellingen, overheidsbedrijven, publiekrechtelijke organen en rechtspersonen, die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opgericht werden of ervan afhangen, alsook de intercommunales van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; bij afwezigheid van en onverminderd een regelgeving die het gebruik van een andere dienstenintegrator zou opleggen, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de openbare ziekenhuizen, de koepel IRIS en IRIS Aankopen, alsook elke andere instelling die dit wenst, die één of meerdere authentieke bronnen of gegevensbanken ontsluiten ten behoeve van de gewestelijke dienstenintegrator of die gegevens via deze laatste ophalen;

11° «verwijzingsrepertorium»: inventaris:

a) die opgave doet van de participerende overheidsdiensten bij dewelke bepaalde soorten gegevens met betrekking tot natuurlijke personen of bedrijven bewaard worden;

b) die doorverwijst naar de gegevensbank waar die gegevens geraadpleegd kunnen worden;

c) en die, per natuurlijke persoon of bedrijf, aangeeft welke soorten gegevens ontsloten worden aan een bepaalde participerende overheidsdienst en gedurende welke tijd, met aanduiding van het doel waarvoor de betrokken participerende overheidsdienst die gegevens nodig heeft;

12° «persoon»: een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vereniging, al dan niet met rechtspersoonlijkheid;

13° «UrbIS»: Brussels UrbIS is de referentiegegevensdatabank van de digitale cartografie op grote schaal van het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

14° «de leidende ambtenaren»:

- de leidende ambtenaren;
- de secretarissen-generaal;
- de directeurs-generaal;
- de administrateurs-generaal;
- de gedelegeerd bestuurders.

Art. 3. Voorliggende ordonnantie is van toepassing op elke uitwisseling van gegevens van authentieke gegevensbronnen, uit gegevensbanken van authentieke bronnen of externe authentieke bronnen en alle andere gegevensstromen,

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 1. Brussel

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 8 mei 2014 - Gewestelijke dienstenintegrator (Art. 4)

binnen de grenzen van de bevoegdheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Art. 4. In het uitoefenen van hun bevoegdheden dienen de deelnemende openbare diensten de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens inzake haar eisen en uitvoeringsbesluiten aangaande de verwerking van persoonsgegevens, waartussen onder andere de beginselen van noodzakelijkheid, finaliteit, legaliteit, proportionaliteit, goorlooftheid alsook transparantie.

HOOFDSTUK 2

DE AUTHENTIEKE BRONNEN EN DE GEGEVENS BANKEN VAN AUTHENTIEKE BRONNEN

Art. 5. § 1. Onverminderd de authentieke bronnen die op andere gezagsniveaus erkend zijn, wijst de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, op voorstel van de gewestelijke dienstenintegrator met ingesloten het advies van de dienst bevoegd voor de administratieve vereenvoudiging, in een besluit, de gewestelijke authentieke bronnen en de participerende overheidsdiensten die tot taak krijgen deze in te zamelen, bij te werken en te ontsluiten aan.

Het aanwijzingsbesluit duidt aan met name, voor elke authentieke bron:

1° de identiteit van de deelnemende openbare dienst die de authentieke bron beheert, en die belast is met het verzamelen en opslaan van de authentieke gegevens;

2° de modaliteiten volgens dewelke de gegevens waarvan de opslag toegewezen is aan de beheerder van de authentieke bron bijgewerkt zullen worden en toegankelijk gemaakt zullen zijn, dit naast de verplichtingen die hem wettelijk opgelegd zijn;

3° de finaliteit(en) die binnen de verzameling van authentieke gegevens die zij beheert door de authentieke bron worden nagestreefd;

4° de lijst van gegevens bevat in de authentieke bron.

Elk besluit tot aanwijzing van een authentieke bron wordt vooraf voorgelegd aan de Brusselse Controlecommissie.

§ 2. De gegevensbanken van authentieke bronnen kunnen enkel bij ordonnantie vastgelegd worden.

De ordonnantie geeft voor elke gegevensbank van authentieke bronnen aan:

1° de identiteit van de deelnemende openbare dienst die de authentieke bron beheert, en die belast is met het verzamelen en opslaan van de authentieke gegevens;

2° de modaliteiten volgens dewelke de gegevens waarvan de opslag toegewezen is aan de beheerder van de authentieke bron bijgewerkt zullen worden en toegankelijk gemaakt zullen zijn, dit naast de verplichtingen die hem wettelijk opgelegd zijn;

3° de finaliteit(en) die binnen de verzameling van authentieke gegevens die zij beheert door de authentieke bron worden nagestreefd;

4° de lijst van zowel gegevens bevat in de authentieke bron als van de authentieke bronnen waaruit zij voortkomen of de verbanden tussen de gegevens van authentieke gegevens.

Elke ordonnantie tot aanstelling van een gegevensbank van een authentieke bron wordt vooraf voorgelegd aan de Brusselse Controlecommissie.

De participerende overheidsdiensten zullen een beroep doen op de gewestelijke dienstenintegrator opdat deze

laatste de opslagmodaliteiten van de gegevens goedkeurt waarmee de participerende overheidsdiensten belast zijn.

De gewestelijke dienstenintegrator doet geenszins afbreuk aan de bevoegdheid van een participerende overheidsdienst wat betreft het beheer van de authentieke bron of van de gegevensbank die voortkomt uit authentieke bronnen, noch aan de eigendom van de gegevens.

§ 3. De participerende overheidsdiensten die bevoegd zijn via de gewestelijke dienstenintegrator authentieke gegevens te raadplegen kunnen deze gegevens niet meer direct aan andere participerende overheidsdiensten of aan personen of instellingen vragen.

Vanaf het moment waarop een gegeven via de gewestelijke dienstenintegrator toegankelijk is, zijn de deelnemende overheidsdiensten verplicht van de gewestelijke dienstenintegrator gebruik te maken, om het gegeven te gebruiken, uitgezonderd wanneer door of krachtens een wet of een ordonnantie anders wordt bepaald.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering kan, voor alle of enkel sommige participerende overheidsdiensten omwille van technische of organisatorische redenen, de toepassing opschorten van voorliggend paragraaf gedurende een overgangperiode van maximum vijf jaar vanaf de datum van aanwijzing van de authentieke bron, teneinde de participerende overheidsdiensten toe te staan zich op effectieve manier met deze authentieke bron te verbinden.

Art. 6. § 1. Elke deelnemende openbare dienst die een authentieke bron of een gegevensbank die voortkomt uit authentieke bronnen beheert, zal naast de verplichtingen die voortkomen uit de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, met hulp van de gewestelijke dienstenintegrator, technische middelen voorzien die de betrokken personen via elektronische weg in staat stellen:

1° de in deze authentieke bron bewaarde persoonlijke gegevens die op hen betrekking hebben, indien deze gegevens onder elektronisch formaat beschikbaar zijn, te raadplegen;

2° de verbetering van persoonsgegevens die op hen betrekking hebben aan te vragen, wanneer deze persoonsgegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zouden zijn;

3° kennis te nemen van welke overheden, instellingen en personen die, gedurende de laatste zes maanden, hun gegevens via het netwerk hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke overheden of diensten die belast zijn met het toezicht of de opsporing of vervolging of bestraffing van misdrijven, de federale politie, de lokale politie, het Vast Comité van Toezicht op de Politiediensten en het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten en hun respectievelijke enquête dienst, het Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse, de Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie, de Staatsveiligheid en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid.

§ 2. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering beslist, op voorstel van de gewestelijke dienstenintegrator de technische middelen noodzakelijk voor de invoering van de raadplegings- en verbeteringsrechten alsook het regime waaraan de kennisname, bedoeld in § 1, onderworpen is.

Art. 7. § 1. Naast de verplichtingen genoemd in artikel 4, is de deelnemende openbare dienst, beheerder van authentieke bronnen of gegevensbanken van authentieke bronnen, onderworpen aan onderstaande verplichtingen:

1° op elk ogenblik onder andere de kwaliteit van de gegevens te garanderen alsook hun veiligheid, zowel op technisch als op organisatorisch niveau, die nodig is ten einde de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens te respecteren;

2° samen te werken met de Brusselse Controlecommissie, door deze de inlichtingen die zij voor het uitoefenen van haar opdrachten nodig heeft te verschaffen en haar de toegang tot de dossiers en de gegevensverwerkingsystemen te verlenen, en dit vanaf het moment dat de Controlecommissie dit verlangt;

3° een geschiedenis bij te houden van de gegevens, voor zover dit nodig zou blijken ten aanzien van de voorgestelde finaliteiten.

§ 2. Indien de bestemming van de gegevens vaststelt dat de gegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zouden zijn, is hij eraan gehouden dit onmiddellijk mee te delen aan de deelnemende openbare dienst die de authentieke gegevens beheert of aan deze die de gegevensbank van authentieke gegevens beheert, dewelke verplicht zijn er gevolg aan te geven.

De Regering bepaalt de modaliteiten van deze mededeling en de plicht er gevolg aan te geven.

HOOFDSTUK 3 GEWESTELIJKE DIENSTENINTEGRATOR

Afdeling 1

Oprichting van de gewestelijke dienstenintegrator

Art. 8. Het Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest (hierna het CIBG) wordt aangesteld als gewestelijke dienstenintegrator.

Zijn werkingsveld behelst:

– alle gepersonaliseerde gedecentraliseerde diensten, de openbare instellingen, de ondernemingen van publiek recht, de organen en rechtspersonen van publiek recht, die opgericht werden door of afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de intercommunales van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

– bij afwezigheid van en onverminderd een regelgeving die het gebruik van een andere dienstenintegrator zou opleggen, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de openbare ziekenhuizen, de koepel IRIS en IRIS Aankopen;

– en uiteindelijk, elke andere instelling die dit wenst.

Afdeling 2

Opdrachten van de gewestelijke dienstenintegrator

Art. 9. De gewestelijke dienstenintegrator heeft als opdracht, de organisatie van wederzijdse uitwisselingen van elektronische gegevens tussen de participerende overheidsdiensten onderling en tussen de participerende overheidsdiensten en de dienstenintegratoren, alsook de geïntegreerde ontsluiting van deze gegevens. Hiervoor zal de gewestelijke dienstenintegrator instaan voor:

1° het ontvangen en, indien nodig, gevolg geven aan de aanvragen tot raadpleging en tot mededeling van de gegevens opgenomen in één of meerdere gegevensbank(en) of het geïntegreerd mededelen ervan;

2° het uitwerken van de wijzen waarop de toegangsrechten tot de databanken alsook de regelbank technisch en organisatorisch gecontroleerd worden;

3° het bevorderen en het waken over de homogeniteit van de toegangsrechten tot de gegevensbanken;

4° het uitwerken van de technische modaliteiten om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen;

5° het, volgens de normen, uitwerken van de door de coördinatiecommissie goedgekeurde technische en functionele standaarden alsook de basisarchitectuur, de technische modaliteiten betreffende de communicatie tussen de gegevensbanken of de authentieke bronnen;

6° het bevorderen van een gecoördineerd veiligheidsbeleid voor het netwerk;

7° het bevorderen en het omkaderen van de omvorming van gegevensbanken tot authentieke bronnen;

8° het ontwikkelen, ten behoeve van de participerende overheidsdiensten, van toepassingen die nuttig zijn voor de uitwisseling en/of integratie van in de gegevensbanken opgeslagen gegevens;

9° het organiseren van de samenwerking met andere dienstenintegratoren;

10° het, overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, oprichten en beheren van een verwijzingsrepertorium en een regelbank, die bepaalt wie onder welke voorwaarden tot bepaalde gegevens toegang heeft. De uitrol van de regelbank mag pas plaatsvinden na advies vanwege de Brusselse Controlecommissie.

In het kader hiervan, en na goedkeuring van het coördinatiecomité, beslist de gewestelijke dienstenintegrator:

a) wie welke authenticaties, verificaties en controles verricht aan de hand van welke middelen en daarover de verantwoordelijkheid draagt;

b) hoe tussen de betrokken instanties de resultaten van de verrichte authenticaties, verificaties en controles op een veilige wijze elektronisch worden bewaard en uitgewisseld;

c) wie welbepaalde dagelijkse bestanden bijhoudt.

De dienstenintegrator ziet erop toe dat bij onderzoek, op initiatief van een betrokken partij of van een controleorgaan of naar aanleiding van een klacht, volledig kan gereconstrueerd worden welke natuurlijke persoon een bepaald gegeven dat betrekking heeft op een bepaalde burger of onderneming wanneer heeft gebruikt, via welk kanaal en voor welke doeleinden.

De dienstenintegrator zal, na het advies van de Brusselse Controlecommissie, de bewaringstermijn bepalen (vastgelegd op minimaal tien jaar) voor al deze informatie, alsook de middelen waarover de gerechtigden beschikken om er toegang tot te hebben.

Art. 10. § 1. Bij de verwerking van gegevens met toepassing van deze ordonnantie en de uitvoeringsbesluiten ervan worden uitsluitend de volgende identificatiemiddelen gebruikt:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;

2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;

3° het ondernemingsnummer, als de gegevens betrekking hebben op een onderneming die is opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen;

4° het kadastraal perceelnummer;

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 1. Brussel

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 8 mei 2014 - Gewestelijke dienstenintegrator (Art. 11)

5° de identificeringsgegevens zoals vermeld in de database UrbIS voor alle gegevens van ruimtelijke aard met betrekking tot het Brussels grondgebied.

§ 2. Voor de gegevens die niet onder de toepassing van paragraaf 1 vallen, kan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering andere identificatiemiddelen opleggen.

Art. 11. De gewestelijke dienstenintegrator is de verplichte tussenschakel tussen de participerende overheidsdiensten onderling en tussen de participerende overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren.

Art. 12. Voor elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door of aan de gewestelijke dienstenintegrator is een machtiging vereist van de Brusselse Controlecommissie of van het bevoegde sectoraal comité binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tenzij die elektronische mededeling bij of krachtens een wettelijke bepaling is toegestaan of is vrijgesteld van een machtiging.

Art. 13. De gewestelijke dienstenintegrator kan in het kader van de bundeling van gewestelijke diensten, onder meer inzake videobewaking, en dit onverminderd de ter zake doende bevoegdheden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in de hoedanigheid van onderaannemer, in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, van de betrokken participerende overheidsdiensten optreden.

HOOFDSTUK 4

WERKING VAN DE GEWESTELIJKE DIENSTENINTEGRATOR

Art. 14. § 1. De participerende overheidsdiensten en de dienstenintegratoren delen aan de gewestelijke dienstenintegrator langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens, die deze nodig heeft voor de uitvoering van zijn opdracht van dienstenintegratie, mee.

§ 2. De gewestelijke dienstenintegrator deelt de participerende overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens die deze nodig hebben voor de uitvoering van hun opdrachten mee, voor zover zij daartoe over de nodige machtigingen beschikken.

Art. 15. De gewestelijke dienstenintegrator onderzoekt bij elk verzoek tot raadpleging of mededeling of de aanvrager en het desbetreffende verzoek voldoen aan de regels voor de desbetreffende gegevensbank of authentieke gegevensbron, zoals vastgelegd in de relevante regelbank.

Art. 16. De gewestelijke dienstenintegrator voorziet in de technische middelen voor de integratie van gegevens opgenomen in één of meerdere gegevensbanken.

Art. 17. De gewestelijke dienstenintegrator voorziet in gepaste technische middelen waarmee een aanvrager in naam of voor rekening van een andere persoon inzage of mededeling van gegevens verkrijgt via de gewestelijke dienstenintegrator.

Art. 18. De gegevens meegedeeld via een dienstenintegrator genieten een bewijskracht tot bewijs van het tegendeel, ongeacht de drager waarop de mededeling verwezenlijkt is.

Art. 19. Behoudens andersluidende wettelijke of reglementaire bepalingen verleent de gewestelijke dienstenintegrator geen aanvullende rechten tot raadpleging, mede-

deling of enige andere verwerking van gegevens aan personen of participerende overheidsdiensten bovenop de andere toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

Art. 20. De gewestelijke dienstenintegrator zal zijn opdracht uitvoeren binnen de limieten van de door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ter beschikking gestelde middelen.

HOOFDSTUK 5

BESCHERMING VAN GEGEVENS BINNEN HET KADER VAN DIENSTENINTEGRATIE

Afdeling 1

Verwerking van gegevens

Art. 21. Onverminderd de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, is eenieder gerechtigd de kosteloze verbetering te verkrijgen van alle onjuiste gegevens die op hem betrekking hebben.

Verzoeken tot aanpassing van gegevens worden conform artikel 6, § 2 ingediend via de toegangskanalen bepaald door de gewestelijke dienstenintegrator.

De gewestelijke dienstenintegrator onderzoekt bij elk verzoek tot aanpassing via de gewestelijke dienstenintegrator of de aanvrager en het verzoek voldoen aan de voorwaarden vastgelegd in de regelbanken.

Afdeling 2

Beroepsgeheim

Art. 22. § 1. Eenieder die uit hoofde van zijn functies betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, gebruik of enige andere verwerking van gegevens die krachtens wettelijke of reglementaire bepalingen onder een beroepsgeheim vallen, is voor de verwerking van deze gegevens gehouden deze wettelijke of reglementaire bepalingen te respecteren.

§ 2. Eenieder die bij de participerende overheidsdiensten en de gewestelijke dienstenintegrator uit hoofde van zijn functies betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, het gebruik of enige andere verwerking van gegevens, verbindt zich ertoe het vertrouwelijke karakter van de gegevens te bewaren.

Afdeling 3

Vernietiging van gegevensbanken

Art. 23. § 1. De leidende ambtenaren van de gewestelijke dienstenintegrator krijgen opdracht om, in oorlogstijd, in omstandigheden krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen daarmee gelijkgesteld of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, de toegang tot het netwerk te verhinderen en de gegevensbanken bij de gewestelijke dienstenintegrator geheel of gedeeltelijk te doen vernietigen.

§ 2. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering bepaalt de voorwaarden en de nadere regels van zulke toegangsverhinderende of vernietigende.

Afdeling 4

Veiligheidsadviseur

Art. 24. De gewestelijke dienstenintegrator en iedere participerende overheidsdienst wijst, al dan niet onder zijn

personeel, en na advies van de Brusselse Controlecommissie, een veiligheidsadviseur aan.

Art. 25. Met het oog op de beveiliging van de gegevens waarvoor zijn overheidsdienst als participerende overheidsdienst of als dienstenintegrator optreedt, is de veiligheidsadviseur inzonderheid belast met:

1° het verstrekken van deskundige adviezen aan de overheidsdienst en het sensibiliseren van de overheidsdienst betreffende informatiebeveiliging, met een bijzondere aandacht voor de veiligheid van de gegevens en van het netwerk;

2° het samenwerken met de veiligheidsadviseur van andere overheidsdiensten en dienstenintegratoren om te komen tot een coherente benadering van informatiebeveiliging;

3° het uitvoeren van opdrachten inzake informatiebeveiliging die hem toevertrouwd worden.

Naast zijn in het eerste lid genoemde taken zal de door de gewestelijke dienstenintegrator aangestelde veiligheidsadviseur instaan voor de sensibilisering betreffende informatiebeveiliging van de participerende overheidsdiensten.

HOOFDSTUK 6 ORGANISATIE COÖRDINATIECOMITÉ

Art. 26. Binnen de gewestelijke dienstenintegrator wordt een coördinatiecomité opgericht. Het is samengesteld uit een vertegenwoordiger van elke participerende overheidsdienst, gekozen uit de leidinggevende functies eventueel bijgestaan door de veiligheidsadviseurs, en de leidinggevende ambtenaren van de gewestelijke dienstenintegrator en de vertegenwoordiger van de dienst bevoegd voor administratieve vereenvoudiging.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering legt de werking van het coördinatiecomité vast.

Art. 27. Het voorzitterschap en het secretariaat van het coördinatiecomité worden waargenomen door het CIBG.

Art. 28. Het coördinatiecomité wordt vier keer per jaar bijeengeroepen op initiatief van het voorzitterschap of telkens wanneer één van de leden van het comité daarom verzoekt.

Art. 29. § 1. In overeenstemming met de bepalingen van voorliggende ordonnantie brengt het coördinatiecomité de gewestelijke dienstenintegrator advies uit over:

1° de mogelijke ontsluiting via de gewestelijke dienstenintegrator van gegevensbanken of authentieke bronnen;

2° het formuleren van voorstellen met betrekking tot gegevens die als authentiek bestempeld kunnen worden;

3° het vastleggen en het beheren van een regelbank voor één of meerdere gegevensbanken;

4° de verdeling van aansprakelijkheid tussen de gewestelijke dienstenintegrator, de participerende overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren rekening houdend met de bevoegdheden die hen door voorliggende ordonnantie zijn toegewezen.

Tot de bevoegdheden van het coördinatiecomité behoren tevens:

– het goedkeuren van de normen, de technische en functionele standaarden alsook de basisarchitectuur zoals voorgesteld door de gewestelijke dienstenintegrator conform artikel 9, eerste lid, 5°;

– het voorstellen van een visie en een strategie in het kader van de dienstenintegratie;

– het goedkeuren van het voorstel van de dienstenintegrator, in het kader van de authenticaties en de controles alsook van het bijhouden van de dagelijkse bestanden conform artikel 9, tweede lid.

Het coördinatiecomité beraadslaagt over initiatieven ter bevordering en ter bestending van de samenwerking binnen het netwerk, en over initiatieven die kunnen bijdragen tot een rechtmatige en vertrouwelijke behandeling van de gegevens opgenomen in het netwerk.

Het coördinatiecomité verstrekt tevens adviezen of formuleert aanbevelingen inzake informatisering of aanverwante problemen, doet voorstellen en onderzoekt hoe de uitwisseling van gegevens binnen het netwerk aangewakkerd kan worden.

§ 2. Het coördinatiecomité beraadslaagt op eigen initiatief of op verzoek van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, een lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de gewestelijke dienstenintegrator of een participerende overheidsdienst. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering kan bepalen in welke gevallen raadpleging van het coördinatiecomité verplicht is.

§ 3. - De voorzitter van het coördinatiecomité maakt de adviezen over aan de gewestelijke dienstenintegrator, aan de Minister in de Regering die bevoegd is voor informatica, alsook aan de voorzitter van de Brusselse Controlecommissie.

Art. 30. Het coördinatiecomité mag in zijn schoot werkgroepen oprichten waaraan het bijzondere taken toevertrouwt.

HOOFDSTUK 7 DE BRUSSELSE CONTROLECOMMISSIE

Afdeling 1

Samenstelling

Art. 31. § 1. Binnen het Brussels Hoofdstedelijk Parlement wordt een onafhankelijke Brusselse Controlecommissie opgericht voor de controle van onderstaande activiteiten:

1° de elektronische uitwisseling van gegevens van gewestelijke authentieke gegevensbronnen en van gegevensbanken die gebaseerd zijn op gewestelijke authentieke bronnen;

2° de verwerking en de uitwisseling van beelden in het kader van de mutualisering van gewestelijke diensten, inzonderheid inzake videobewaking, en dit onverminderd de bevoegdheden ter zake van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Commissie bestaat uit zes effectieve leden en zes vervangende leden.

De duur van hun mandaat bedraagt vijf jaar en is vernieuwbaar.

§ 2. Na overleg met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kiest het Brussels Hoofdstedelijk Parlement onder de effectieve en vervangende leden van deze Commissie, drie leden voor de Brusselse Controlecommissie, waaronder de voorzitter, de ondervoorzitter, alsook een vervanger voor elk van hen. Bij gebreke hiervan, zullen de aanstellingen gebeuren conform paragraaf 2, tweede lid.

De overige drie leden van de controlecommissie zijn respectievelijk een jurist, een IT-specialist en een persoon met bewezen beroepservaring in het beheer van persoonsgegevens. Zij worden aangesteld door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, dat voor elk van hen ook een vervanger benoemt.

De voorzitter en de ondervoorzitter van de Controlecommissie behoren beiden tot verschillende taalrollen.

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 1. Brussel

Ord. Br. Hoofdst. Parl. 8 mei 2014 - Gewestelijke dienstenintegrator (Art. 32)

Een derde van de leden van de Controlecommissie behoort tot de minst vertegenwoordigde taalgroep.

§ 3. De vervanger vervangt het lid waarvan hij de vervanger is, wanneer dat lid om redenen van belangenconflict of bij verhindering niet aan de beslissing van de controlecommissie kan deelnemen.

Indien het mandaat van een lid van de Controlecommissie vóór de vastgelegde einddatum beëindigd wordt, voorziet het Brussels Hoofdstedelijk Parlement binnen de zes maanden in zijn vervanging.

Het nieuwe lid vervolmaakt het mandaat van zijn voorganger.

§ 4. Om effectief of vervangend lid te kunnen worden blijven, moet een kandidaat aan volgende voorwaarden voldoen:

1° het genot hebben van de burgerlijke en politieke rechten;

2° geen lid zijn van het Europees Parlement, de Senaat, de Kamer van volksvertegenwoordigers, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement of enig gemeenschaps- of gewestparlement;

3° niet onder het hiërarchische gezag vallen van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement of van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;

4° borg staan voor een onafhankelijke uitoefening van zijn opdracht;

5° geen lid zijn van een dienstenintegrator.

§ 5. Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement regelt de procedure inzake oproep om kandidaten en kandidaturen voor een benoeming als effectief of als vervangend lid.

§ 6. De leden van de controlecommissie zijn gelijkwaardig en hebben dezelfde bevoegdheden. Binnen de perken van haar bevoegdheden is de Controlecommissie volledig onafhankelijk en neutraal, en mag van geen enkele overheid instructies of orders krijgen. De leden van de Controlecommissie mogen uit hun mandaat niet ontzet worden vanwege hun meningen of vanwege handelingen die zij stellen binnen het kader van de uitoefening van hun functie binnen de Controlecommissie.

Afdeling 2

Taak van de Controlecommissie

Art. 32. § 1. Overeenkomstig de eisen vervat in de wet van wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, verleent de Controlecommissie op eigen initiatief of op verzoek van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of deelnemende openbare diensten, adviezen en aanbevelingen over elke vraag betreffende de toepassing van de fundamentele principes van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van voorliggende ordonnantie en de uitvoeringsbesluiten ervan.

De Controlecommissie verleent in overeenstemming met artikel 12 machtigingen voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens.

De Controlecommissie brengt zijn adviezen en aanbevelingen uit en geeft machtigingen binnen de zestig dagen na de aanvraag en dit onder de voorwaarde dat alle hiertoe nodige inlichtingen haar meegegeed werden.

Bij gebreke aan advies of aanbeveling vanwege de Commissie binnen de voorgeschreven termijn, wordt er geen rekening mee gehouden.

De adviezen, aanbevelingen en machtigingen van de Controlecommissie, zijn gemotiveerd.

De Brusselse Controlecommissie houdt een register van toegestane machtigingen, verleende adviezen en aanbevelingen, alsook van genomen beslissingen tot schorsing en intrekking van machtigingen, overeenkomstig artikel 37, bij. Dit register is toegankelijk voor het publiek, volgens de modaliteiten vastgelegd door de Regering.

De Controlecommissie brengt jaarlijks bij het Brussels Hoofdstedelijk Parlement schriftelijk verslag uit over de vervulling van haar opdrachten gedurende het voorbije jaar, met inbegrip van aanbevelingen voor de toepassing van dit decreet. Het verslag van de Controlecommissie wordt door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement openbaar gemaakt. De voorzitter van de Controlecommissie kan al dan niet op eigen verzoek op elk moment door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement worden gehoord.

§ 2. De Controlecommissie stelt haar huishoudelijk reglement vast en deelt het ter bekrachtiging mee aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Dat huishoudelijk reglement bepaalt uitdrukkelijk dat bij een staking van stemmen in de Controlecommissie de stem van de voorzitter beslissend is.

§ 3. De voorzitter van de Controlecommissie behartigt en coördineert het overleg en de samenwerking van de Controlecommissie met de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Hij waakt over de verenigbaarheid van de aanbevelingen, adviezen en beslissingen van de Controlecommissie en van de aan haar voorgelegde ontwerpen van besluiten of ordonnanties met de privacywet.

De voorzitter kan aan de Controlecommissie vragen een advies, een aanbeveling of een beslissing uit te stellen en het dossier eerst aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor te leggen.

In dat geval wordt de termijn van zestig dagen bedoeld in artikel 32, § 1, derde lid, opgeschort en wordt het dossier onverwijld aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer meegedeeld.

Als de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geen advies uitbrengt binnen een termijn van dertig kalenderdagen, te rekenen vanaf de ontvangst van het dossier, brengt de Controlecommissie haar advies of aanbeveling uit of neemt ze haar beslissing, zonder het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer af te wachten.

Het standpunt van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt uitdrukkelijk in het advies, de aanbeveling of de beslissing van de Controlecommissie opgenomen. In voorkomend geval geeft de Controlecommissie een uitdrukkelijke motivering van de redenen waarom ze het standpunt van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geheel of gedeeltelijk niet volgt.

Art. 33. De Commissie is bevoegd de klachten van elke persoon die zijn identiteit en een belang aantoon, tegenover een deelnemende openbare dienst die de machtiging voorzien door artikel 32, § 1, 2e lid ongeoorloofd gebruikt zou hebben, te ontvangen, en dit onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Deze procedure wordt geregeld door het huishoudelijk reglement. Dit reglement bevat de mogelijkheid tot het uitoefenen van een recht op verdediging.

Art. 34. § 1. De controlecommissie beschikt over een secretariaat, dat haar door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ter beschikking gesteld wordt.

Dit secretariaat handelt onder het gezag en de leiding van de voorzitter en de ondervoorzitter van de Controlecommissie.

§ 2. Alle effectieve of vervangende leden van de Controlecommissie kunnen aanspraak maken op zitpenningen. Deze worden door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement vastgelegd.

HOOFDSTUK 8 CONTROLE EN STRAFBEPALINGEN

Art. 35. De in de schoot van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement opgerichte Controlecommissie is belast met het organiseren van de controle op regelmatige basis van het naleven door de gewestelijke dienstenintegrator, de aan-

vragers en de participerende overheidsdiensten van de verplichtingen in deze ordonnantie.

Art. 36. Onverminderd de bevoegdheden van de gerechtelijke instanties beschikt de Brusselse Controlecommissie over onderzoeksbevoegdheid, waarbij de dienstenintegrator, alsook de participerende overheidsdiensten verplicht zijn haar alle informatie te verschaffen en de nodige toegangen te verlenen, telkens wanneer zij erom vraagt.

Art. 37. De Brusselse Controlecommissie heeft de bevoegdheid, wanneer zij een inbreuk op voorliggende ordonnantie waarvan zij de naleving controleert vaststelt, een machtiging te schorsen of in te trekken. Tevens kan zij een einde maken aan de gegevensstroom.

De procedure wordt geregeld in het huishoudelijk reglement. Dat voorziet in de uitoefening van een recht op verdediging.

2. Vlaanderen

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 – Wetboek successierechten, Vlaamse versie (uittreksel art. 143–146 ^{quater})	538
Decr. VI. Parl. 26 maart 2004 – Openbaarheid van bestuur (uittreksel art. 1–16)	539
Decr. VI. Parl. 18 juli 2008 – Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer	542
Decr. VI. Parl. 9 juli 2010 – Bestuurlijk-administratieve archiefwerking (uittreksel art. 1–7, 13–18)	549
Decr. VI. Parl. 20 januari 2012 – Interlandelijke adoptie van kinderen (uittreksel art. 25)	552
Decr. VI. Parl. 13 juli 2012 – Vlaamse dienstenintegrator (VDI)	552
Decr. VI. Parl. 25 april 2014 – Netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg	558
Decr. VI. Parl. 18 mei 2018 – Vlaamse sociale bescherming (uittreksel art. 48–54)	569
Decr. VI. Parl. 8 juni 2018 – Aanpassing decreten aan GDPR-verordening (uittreksel art. 1–2, 187–191)	571
B. Vl. Reg. 15 mei 2009 – Veiligheidsconsulenten	572
B. Vl. Reg. 15 mei 2009 – Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, uitvoering	572
B. Vl. Reg. 29 november 2013 – Vlaamse dienstenintegrator (VDI), coördinatiecomité	573

K.B. nr. 308, 31 maart 1936 houdende het wetboek der successierechten (Vlaamse versie) (*B.S., 7 april 1936, err., B.S., 12 april 1936, err., B.S., 26 april 1936*)

1. Bekrachtigd bij wet 4 mei 1936, *B.S.*, 7 mei 1936

2. Het Wetboek van Successierechten, zoals van toepassing voor wat betreft het Vlaamse Gewest, voor de belastingen, vermeld in artikel 3, 4°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, het laatst gewijzigd bij de wet van 21 december 2013, wordt opgeheven, met uitzondering van artikel 1, artikel 60bis, § 1 tot en met § 9, § 10, 1° en 3°, § 11, tweede tot en met vijfde lid (als het betrekking heeft op overlijdens van voor 1 januari 2012), artikel 76, artikel 96 tot en met 99 van het federale Wetboek van Successierechten, artikel 101 tot en met 103 van het federale Wetboek van Successierechten, artikel 144, artikel 145, artikel 163 en boek II, IIbis en III, bij art. 5.0.0.0.1, 4°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013; zoals ingevoegd bij art. 322 Decr. VI. Parl. 19 december 2014, *B.S.*, 29 januari 2015, *err., B.S.*, 20 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 325)

(Uittreksel)

BOEK I

RECHTEN VAN SUCCESSIE EN VAN OVERGANG BIJ OVERLIJDEN

HOOFDSTUK XVII

DOOR DE ¹[ALGEMENE ADMINISTRATIE VAN DE PATRIMONIUMDOCUMENTATIE]¹ TE VERSTREKKEN INLICHTINGEN

1. Opschrift gewijzigd bij art. 108 wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018

Art. 143. ¹[...]¹

1. – Opgeheven voor wat betreft het Vlaamse Gewest voor de belastingen, vermeld in artikel 3, 4°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, bij art. 5.0.0.0.1, 4°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013; zoals ingevoegd bij art. 322 Decr. VI. Parl. 19 december 2014, *B.S.*, 29 januari 2015, *err., B.S.*, 20 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 325)

Art. 144. De ¹[bevoegde kantoren van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]¹ zijn ertoe gehouden, op eenvoudig verzoek, aan alle persoon, tegen een door de Minister van Financiën vast te stellen retributie, de eigendomstitels van de in het ambtsgebied van hun kantoor gelegen vaste goederen te doen kennen.

²[De Koning kan bepalen dat de eigendomstitels op een gedematerialiseerde wijze kunnen of moeten worden afgeleverd, alsmede de modaliteiten van hun aflevering.]² ³

1. – Lid 1 laatst gewijzigd bij art. 110 wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018

2. – Lid 2 toegevoegd bij art. 61 wet 21 december 2013, *B.S.*, 31 december 2013, *err., B.S.*, 24 maart 2014, inwerkingtreding: 10 januari 2014 (art. 87, 1°)

3. – Zie M.B. 27 november 2017 tot vaststelling van de retributies voor het verstrekken van inlichtingen, getuigschriften, kopieën en uittreksels door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie in uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en van het Wetboek der successierechten, *B.S.*, 8 december 2017

Art. 145. De ¹[bevoegde kantoren van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie]¹ zijn ertoe gehouden, tegen een door de Minister van Financiën vast te stellen retributie, op vordering van de erfgenamen, legatarissen of begiftigden hetzij van een overleden echtgenoot, hetzij van een zijner vertegenwoordigers, de terugnemingen en vergoedingen aan te duiden die deze echtgenoot aanbelangen en die voortkomen van overeenkomsten houdende overdracht of verklaring van binnen het ambtsgebied van hun kantoor gelegen vaste goederen.

In dit geval, mag door de ²[kantoren]² gevergd worden dat de verzoekers hun de datum van het huwelijk zomede het huwelijksregime doen kennen van de echtgenoot, wier terugnemingen en vergoedingen dienen opgezocht. ³

1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 111, 1°, wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018

2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 111, 2°, wet 11 juli 2018, *B.S.*, 20 juli 2018

3. – Zie M.B. 27 november 2017 tot vaststelling van de retributies voor het verstrekken van inlichtingen, getuigschriften, kopieën en uittreksels door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie in uitvoering van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en van het Wetboek der successierechten, *B.S.*, 8 december 2017

Art. 146. ¹[...]¹

1. – Opgeheven voor wat betreft het Vlaamse Gewest voor de belastingen, vermeld in artikel 3, 4°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, bij art. 5.0.0.0.1, 4°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen Decr. VI. Parl. 26 maart 2004 - Openbaarheid van bestuur (Art. 3)

2013; zoals ingevoegd bij art. 322 Decr. VI. Parl. 19 december 2014, *B.S.*, 29 januari 2015, *err.*, *B.S.*, 20 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 325)

¹[Art. 146bis. ²[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 53 wet 4 augustus 1978, *B.S.*, 17 augustus 1978
►2. – Opgeheven voor wat betreft het Vlaamse Gewest voor de belastingen, vermeld in artikel 3, 4°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, bij art. 5.0.0.0.1, 4°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013; zoals ingevoegd bij art. 322 Decr. VI. Parl. 19 december 2014, *B.S.*, 29 januari 2015, *err.*, *B.S.*, 20 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 325)

¹[HOOFDSTUK XVIII

²[...]²]¹

►1. Opschrift ingevoegd bij art. 8 wet 17 augustus 2013, *B.S.*, 5 september 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 21)

►2. Opschrift opgeheven voor wat betreft het Vlaamse Gewest voor de belastingen, vermeld in artikel 3, 4°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, bij art. 5.0.0.0.1, 4°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*,

23 december 2013; zoals ingevoegd bij art. 322 Decr. VI. Parl. 19 december 2014, *B.S.*, 29 januari 2015, *err.*, *B.S.*, 20 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 325)

¹[Art. 146ter. ²[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 9 wet 17 augustus 2013, *B.S.*, 5 september 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 21)

►2. – Opgeheven voor wat betreft het Vlaamse Gewest voor de belastingen, vermeld in artikel 3, 4°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, bij art. 5.0.0.0.1, 4°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013; zoals ingevoegd bij art. 322 Decr. VI. Parl. 19 december 2014, *B.S.*, 29 januari 2015, *err.*, *B.S.*, 20 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 325)

¹[Art. 146quater. ²[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 10 wet 17 augustus 2013, *B.S.*, 5 september 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 21)

►2. – Opgeheven voor wat betreft het Vlaamse Gewest voor de belastingen, vermeld in artikel 3, 4°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, bij art. 5.0.0.0.1, 4°, Decr. VI. Parl. 13 december 2013, *B.S.*, 23 december 2013; zoals ingevoegd bij art. 322 Decr. VI. Parl. 19 december 2014, *B.S.*, 29 januari 2015, *err.*, *B.S.*, 20 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2015 (art. 325)

Decr. VI. Parl. 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur (*B.S.*, 1 juli 2004, *err.*, *B.S.*, 18 augustus 2004)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN, DEFINITIES EN TOEPASSINGSGEBIED

Art. 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet heeft tot doel de passieve openbaarheid van bestuur, zoals erkend door artikel 32 van de Grondwet, en de actieve openbaarheid van bestuur uit te werken.

Art. 3. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

1° bestuursinstantie:

a) een rechtspersoon die is opgericht bij of krachtens de Grondwet, een wet, decreet of ordonnantie;

b) een natuurlijke persoon, een groepering van natuurlijke personen, een rechtspersoon of groepering van rechtspersonen die in hun werking bepaald en gecontroleerd worden door a);

c) een natuurlijke persoon, een groepering van natuurlijke personen, een rechtspersoon of groepering van rechtspersonen, voorzover zij door een bestuursinstantie in de zin van a) zijn belast met de uitoefening van een taak van algemeen belang of voorzover zij een taak van algemeen belang behartigen en beslissingen nemen die derden binden.

De rechterlijke macht valt buiten deze definitie, behalve wanneer ze optreedt in een andere hoedanigheid dan de rechterlijke. De wetgevende vergaderingen en de daaraan verbonden instellingen vallen buiten deze definitie, behalve inzake aangelegenheden met betrekking tot overheidsopdrachten en personeelsleden van hun diensten. De uitvoerende macht valt er eveneens buiten voorzover deze optreedt in een rechterlijke hoedanigheid;

2° milieu-instantie:

a) een bestuursinstantie;

b) elke rechtspersoon, natuurlijke persoon of groepering ervan die onder toezicht staat van een bestuursinstantie, voorzover zij openbare verantwoordelijkheden of functies uitoefent of openbare diensten verleent met betrekking tot het milieu.

De rechterlijke macht valt buiten deze definitie, behalve wanneer ze optreedt in een andere hoedanigheid dan de rechterlijke. De wetgevende vergaderingen en de daaraan verbonden instellingen vallen buiten deze definitie, behalve inzake aangelegenheden met betrekking tot overheidsopdrachten en personeelsleden van hun diensten. De uitvoerende macht valt er eveneens buiten voorzover deze optreedt in een rechterlijke hoedanigheid;

3° instantie: een bestuursinstantie of een milieu-instantie;

4° bestuursdocument: de drager, in welke vorm ook, van informatie waarover een instantie beschikt;

5° milieu-informatie: informatie betreffende:

a) het milieu;

b) maatregelen en activiteiten die aanleiding geven of kunnen geven tot druk op het milieu, alsook de analyses en evaluaties ervan die relevant zijn voor de maatregelen en activiteiten, bedoeld in e);

c) de druk die de maatregelen en activiteiten, bedoeld in b), veroorzaken op het milieu via de factoren van milieu-verstoring zoals verontreinigingsfactoren;

d) de natuur, de cultureel waardevolle gebieden en bouwwerken, de gezondheid, de veiligheid en de levensomstandigheden van de mens en de effecten daarop, telkens voorzover ze worden of kunnen worden aangetast door de toestand van het milieu, de maatregelen en activiteiten, bedoeld in b), of de verstoringfactoren, bedoeld in c);

e) maatregelen en activiteiten die tot doel hebben het milieu en de elementen, bedoeld in d), in stand te houden, te herstellen, te ontwikkelen, of druk op het milieu te voorkomen, te beperken of te compenseren, alsook de analyses en evaluaties ervan;

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 26 maart 2004 - Openbaarheid van bestuur (Art. 4)

6° informatie van persoonlijke aard: informatie die betrekking heeft op een beoordeling of een waardeoordeel, of die de beschrijving van een gedrag bevat van een bij name genoemd of een gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon;

7° aanvraag: de aanvraag tot openbaarmaking, verbetering of aanvulling van bestuursdocumenten, tenzij anders is bepaald;

8° communicatie: elke voor het publiek of voor bepaalde doelgroepen bestemde, van een instantie uitgaande mededeling, boodschap, voorlichtings- of sensibiliseringscampagne of elk ander communicatie-initiatief van een instantie, ongeacht de gebruikte kanalen of media.

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties:

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna OCMW's te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende OCMW's;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De artikelen 10, 12, 13, 14, 15 en 17, § 2, zijn van toepassing op andere instanties dan die bedoeld in § 1, in zoverre dit decreet op gronden die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt of beperkt.

Art. 5. Dit decreet doet geen afbreuk aan decretale bepalingen die in een ruimere openbaarheid van bestuur voorzien.

Art. 6. § 1. Voor de toepassing van dit decreet gaan de beslissings- en uitvoeringstermijnen in op de dag na de datum van registratie van de aanvraag, en bij ontstentenis van deze registratie, op de dag na de datum van ontvangst van de aanvraag.

§ 2. Deze termijnen verstrijken om middernacht van de laatste dag.

HOOFDSTUK II PASSIEVE OPENBAARHEID

Afdeling I

Algemene bepalingen

Art. 7. De personeelsleden van instanties zijn verplicht om ieder natuurlijk persoon, rechtspersoon of groepering ervan die informatie zoekt waarover instanties beschikken, hierbij behulpzaam te zijn.

De instantie is verplicht aan ieder natuurlijk persoon, rechtspersoon of groepering ervan die erom verzoekt, de gewenste bestuursdocumenten openbaar te maken door er inzage in te verlenen, er uitleg over te verschaffen of er een afschrift van te overhandigen.

Art. 8. § 1. Een bestuursdocument in het bezit van een personeelslid van een instantie wordt geacht toe te behoren aan de instantie voorzover het bestuursdocument betrekking heeft op de uitoefening van de functies van de instantie.

Wat het Vlaams Parlement betreft, wordt met het begrip personeelslid in het vorig lid uitsluitend het personeelslid van de diensten van het parlement bedoeld.

§ 2. Een bestuursdocument van een instantie dat in een archief wordt neergelegd, is een bestuursdocument waarover deze instantie beschikt.

Art. 9. Een bestuursdocument wordt gedeeltelijk openbaar gemaakt als informatie waarop een uitzondering van toepassing is, als bedoeld in artikelen 11, 12, 13, 14 of 15, of waarvoor de verplichting geldt inzake het aantonen van het belang, bedoeld in artikel 17, § 2, tweede lid, samen met andere informatie in een bestuursdocument vervat zit, en het mogelijk is om de genoemde informatie te scheiden van de andere informatie.

In dat geval vermeldt de instantie uitdrukkelijk in haar beslissing dat een bestuursdocument slechts gedeeltelijk openbaar mag worden gemaakt. Ze geeft in de mate van het mogelijke aan op welke plaatsen informatie werd weggelaten en op grond van welke bepaling van artikelen 11, 12, 13, 14, 15 en 17, § 2, dit gebeurde.

Afdeling II

Uitzonderingen op de openbaarheid

Onderafdeling I

Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 10. De in artikelen 11, 13, 14 en 15 bepaalde uitzonderingen worden geval per geval restrictief uitgelegd. Bovendien gebeurt dit in geval van artikelen 11, 14 en 15 met inachtneming van het met de openbaarmaking gediende openbaar belang.

Art. 11. De instanties, genoemd in artikel 4, § 1, mogen een aanvraag afwijzen:

1° als de aanvraag kennelijk onredelijk blijft of op een te algemene wijze geformuleerd blijft, na een verzoek van de instantie tot herformulering van de eerste aanvraag, als bedoeld in artikel 18;

2° als de aanvraag betrekking heeft op bestuursdocumenten die niet af of onvolledig zijn.

Art. 12. De in artikelen 13 tot 15 bepaalde uitzonderingen gelden onverminderd de andere bij de wet, het decreet of de ordonnantie bepaalde uitzonderingen op de gronden die te

maken hebben met de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid, de gemeenschap of het gewest.

Onderafdeling II

Informatie die niet met het milieu te maken heeft

Art. 13. De in artikel 4 genoemde instanties wijzen een aanvraag tot openbaarmaking af, voorzover die geen betrekking heeft op milieu-informatie:

1° als de openbaarmaking afbreuk doet aan een geheimhoudingsverplichting, vastgesteld in een aangelegenheid waarvoor de gemeenschap of het gewest bevoegd is;

2° als de openbaarmaking afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de openbaarmaking instemt;

3° als de openbaarmaking afbreuk doet aan het geheim van de beraadslagingen van de Vlaamse Regering en van de verantwoordelijke overheden die ervan afhangen, aan het geheim van de beraadslagingen van de organen van het Vlaams Parlement evenals aan het bij wet of decreet bepaalde geheim van de beraadslagingen van de organen van de instanties, genoemd in artikel 4, § 1, 3° tot 10°;

4° als het om bestuursdocumenten gaat die uitsluitend ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie werden opgesteld;

5° als het om bestuursdocumenten gaat die uitsluitend ten behoeve van de mogelijke toepassing van tuchtmaatregelen worden opgesteld, zolang de mogelijkheid om een tuchtmaatregel te nemen blijft bestaan;

6° als het om bestuursdocumenten gaat die informatie bevatten die door een derde werd verstrekt zonder dat hij daartoe verplicht werd en die hij uitdrukkelijk als vertrouwelijk heeft bestempeld, tenzij die persoon met de openbaarmaking instemt.

Art. 14. De in artikel 4 genoemde instanties wijzen een aanvraag tot openbaarmaking af, voorzover die geen betrekking heeft op milieu-informatie, indien ze van oordeel zijn dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van één van de volgende belangen:

1° een economisch, financieel of commercieel belang van een in artikel 4, § 1, genoemde instantie;

2° het vertrouwelijk karakter van de internationale betrekkingen van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap en van de betrekkingen van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap met de supranationale instellingen, met de federale overheid en met andere gemeenschappen en gewesten;

3° het vertrouwelijk karakter van commerciële en industriële informatie, wanneer deze informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is met de openbaarheid instemt;

4° de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid een eerlijk proces te krijgen;

5° de vertrouwelijkheid van het handelen van een instantie voorzover die vertrouwelijkheid noodzakelijk is voor de uitoefening van de administratieve handhaving, de uitvoering van een interne audit of de politieke besluitvorming;

6° de openbare orde en de veiligheid.

Onderafdeling III

Milieu-informatie

Art. 15. § 1. De in artikel 4 genoemde milieu-instanties wijzen de aanvraag tot openbaarmaking af, voorzover die betrekking heeft op milieu-informatie, indien ze van oordeel zijn dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van één van de volgende belangen:

1° de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de openbaarmaking instemt;

2° het geheim van de beraadslagingen van de Vlaamse Regering en van de verantwoordelijke overheden die ervan afhangen, het geheim van de beraadslagingen van de organen van het Vlaams Parlement, evenals het bij wet of decreet bepaalde geheim van de beraadslagingen van de organen van de instanties, genoemd in artikel 4, § 1, 3° tot 10°;

3° het vertrouwelijk karakter van bestuursdocumenten die uitsluitend ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie werden opgesteld;

4° het vertrouwelijk karakter van bestuursdocumenten die uitsluitend ten behoeve van de mogelijke toepassing van tuchtmaatregelen werden opgesteld, zolang de mogelijkheid om een tuchtmaatregel te nemen blijft bestaan;

5° de bescherming van de informatie die door een derde werd verstrekt zonder dat hij daartoe verplicht werd en die hij uitdrukkelijk als vertrouwelijk heeft bestempeld, tenzij die persoon met de openbaarmaking instemt;

6° het vertrouwelijk karakter van de internationale betrekkingen van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap en van de betrekkingen van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap met de supranationale instellingen, met de federale overheid en met andere gemeenschappen en gewesten;

7° het vertrouwelijk karakter van commerciële en industriële informatie, wanneer deze informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is, met de openbaarheid instemt;

8° de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid een eerlijk proces te krijgen;

9° de vertrouwelijkheid van het handelen van een milieu-instantie, voorzover die vertrouwelijkheid noodzakelijk is voor de uitoefening van de administratieve handhaving, de uitvoering van een interne audit of de politieke besluitvorming;

10° de openbare orde en veiligheid;

11° de bescherming van het milieu waarop de informatie betrekking heeft.

§ 2. Voorzover de verzochte informatie betrekking heeft op emissies in het milieu, zijn de in § 1, 1°, 2°, 5°, 7°, 9° en 11°, genoemde uitzonderingsgronden niet van toepassing.

Voor de in § 1, 3°, 4°, 6°, 8° en 10°, genoemde uitzonderingsgronden wordt in aanmerking genomen of de verzochte informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

§ 3. ¹[Voor informatie als vermeld in het samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn, zijn de bepalingen van paragraaf 1 en 2 van toepassing.]¹

► 1. – § 3 vervangen bij art. 58 Decr. VI. Parl. 30 juni 2017, *B.S.*, 7 juli 2017

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 26 maart 2004 - Openbaarheid van bestuur (Art. 16)

Afdeling III

Verbetering of aanvulling van bestuursdocumenten

Art. 16. ¹[Als iemand vaststelt dat een bestuursdocument onjuiste of onvolledige informatie over hem bevat, kan de betrokkene, met behoud van de toepassing van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, de bevoegde instantie verplichten de informatie te verbeteren of aan te vullen op

voorwaarde dat de betrokkene de nodige bewijsstukken kan voorleggen.]¹ Hij richt daartoe een aanvraag tot verbetering of aanvulling tot de bevoegde instantie. De verbetering of aanvulling is kosteloos.

Als door of krachtens een wet of decreet een specifieke procedure is voorgeschreven, kan de verbetering of aanvulling enkel op grond van die procedure plaatsvinden.

¹ – Lid 1 gewijzigd bij art. 5 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Decr. VI. Parl. 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

(*B.S.*, 29 oktober 2008)

 1. Zie B. VI. Reg. 11 december 2009 tot gedeeltelijke omzetting van artikelen 6 tot en met 8 van Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, *B.S.*, 15 maart 2010

2. nota: e-gov decreet

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN EN DEFINITIES

Art. 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

1° het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer: het verkeer van gegevens binnen en tussen overheidsdiensten op elektronische wijze;

2° authentieke gegevensbron: een op elektronische wijze bijgehouden verzameling van gegevens die als de meest volledige, kwalitatief hoogstaande door de Vlaamse Regering is erkend, en die nuttig of noodzakelijk is in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

3° gebruiker: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, met inbegrip van ondernemingen, instellingen, verenigingen en alle onderdelen van de overheid zelf, die in contact met de overheid staat in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

4° ¹[algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);]¹

5° ²[...]²

6° verwerken: ³[de verwerking, vermeld in artikel 4, 2), van de algemene verordening gegevensbescherming]³;

7° mededeling: ⁴[een of meer bewerkingen als vermeld in artikel 4, 2), van de algemene verordening gegevensbescherming]⁴, die slaan op het verstrekken van gegevens door middel van doorzending, het verspreiden, en het op welke andere wijze ook ter beschikking stellen van gegevens, voor zover dat op systematische en georganiseerde wijze gebeurt. De mededeling aan de personen op wie de gegevens betrekking hebben, aan hun wettelijke vertegenwoordigers, alsook aan degenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens te verwerken wordt niet als mededeling in de betekenis van dit decreet beschouwd;

8° ⁵[...]⁵

9° entiteiten van de Vlaamse administratie;

– de Vlaamse departementen en de intern en extern zelfstandigde agentschappen, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003;

– de strategische adviesraden, vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden;

– de Vlaamse Radio- en Televisieomroep;

– de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs, vermeld in artikel 66 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs;

– de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, vermeld in artikel 2 van het decreet van 28 juni 1983 houdende oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening;

– UZ Gent;

– de VITO, vermeld in artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek;

– het IWT-Vlaanderen, vermeld in artikel 2 van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Instituut voor de aanmoediging van innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen;

10° instantie: de instantie, vermeld in artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

11° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen of rechtspersonen, alsmede de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;

12° metagegevens: documentatie die beschrijft wat de inhoud en de frequentie van actualisering van de authentieke gegevensbron zijn, en op welke technische wijze die bron benaderd en ontsloten kan worden;

13° testgegevens: een in omvang beperkte kopie van de authentieke gegevensbron met technisch dezelfde kenmerken als de authentieke gegevensbron, maar die uit anonieme, geanonimiseerde of fictieve gegevens bestaat;

14° persoonsgegevens: ⁶[de persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming]⁶;

15° elektronische formulieren: elektronische documenten en digitale toepassingen waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten online worden ingevuld en met eventuele bijlagen aan de ⁷[entiteiten van de Vlaamse administratie of de provinciale en lokale besturen] via de aangeboden of aangewezen toepassing digitaal worden bezorgd met het oog op de toepassing van ⁸[Vlaamse] regelgeving;

16° papieren formulieren: papieren documenten waarin gegevens in voorgestructureerde antwoordruimten handmatig worden ingevuld en met eventuele bijlagen aan de Vlaamse overheid worden bezorgd met het oog op de toepassing van regelgeving;

17° afnemersforum: een forum dat bestaat uit afnemers van een authentieke gegevensbron in kwestie;

18° provinciale en lokale besturen: een provincie, een gemeente, een OCMW, een door hen opgericht verzelfstandigd agentschap of een vereniging waaraan zij deelnemen met toepassing van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking of van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn of een bestuur van een erkende eredienst.

►1. – 4° vervangen bij art. 11, 1°, Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►2. – 5° opgeheven bij art. 11, 2°, Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►3. – 6° gewijzigd bij art. 11, 3°, Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►4. – 7° gewijzigd bij art. 11, 4°, Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►5. – 8° opgeheven bij art. 11, 5°, Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►6. – 14° gewijzigd bij art. 11, 6°, Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►7. – 15° gewijzigd bij art. 24, 1°, Decr. Vl. Parl. 13 juli 2012, *B.S.*, 1 augustus 2012, inwerkingtreding: 1 augustus 2012 (art. 27)

►8. – 15° gewijzigd bij art. 24, 2°, Decr. Vl. Parl. 13 juli 2012, *B.S.*, 1 augustus 2012, inwerkingtreding: 1 augustus 2012 (art. 27)

HOOFDSTUK II

BASISPRINCIPES VAN HET ELEKTRONISCHE BESTUURLIJKE GEGEVENSVERKEER

Afdeling I

Authentieke gegevensbronnen

Art. 3. De entiteiten van de Vlaamse administratie moeten de gegevens die ze nodig hebben om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, bij authentieke gegevensbronnen opvragen.

Alleen als het om technische of juridische redenen niet mogelijk is een gegeven op te vragen bij een authentieke gegevensbron of als er geen authentieke gegevensbron bestaat, vragen de entiteiten van de Vlaamse administratie gegevens bij de gebruiker op.

De gebruiker bij wie een entiteit van de Vlaamse administratie een gegeven opvraagt, kan overeenkomstig het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen een klacht indienen met vermelding dat het gevraagde gegeven overeenkomstig § 1 bij een authentieke gegevensbron moet worden opgevraagd, zonder dat hij op basis van die klacht kan weigeren het gevraagde gegeven te verschaffen. Het klachtrecht kan worden uitgeoefend vanaf het ogenblik dat de Vlaamse Regering, ter uitvoering van artikel 4, §§ 1 en 2, de authentieke gegevensbronnen heeft aangewezen.

Art. 4. ¹§ 1. De Vlaamse Regering kan, op voorstel van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, vermeld in artikel 3 van het decreet van 23 december 2016 houdende de oprichting van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, aanduiden welke gegevensbronnen zullen worden erkend als authentieke gegevensbronnen. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanpassingen die noodzakelijk zijn om te evolueren naar een authentieke gegevensbron, worden gefinancierd.]¹

²§ 1/1.]² De Vlaamse Regering wijst de authentieke gegevensbronnen aan en bepaalt volgens de door haar bepaalde procedure welke instanties authentieke gegevensbronnen beheeren. Die instanties zijn verantwoordelijk voor de instandhouding, de terbeschikkingstelling, de veiligheid, de toegang en het gebruik van de authentieke gegevensbron en van de gegevens van die authentieke gegevensbron in kwestie en kunnen daartoe gegevens bij de gebruiker opvragen.

Om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, kan de Vlaamse Regering bepalen onder welke voorwaarden en op welke wijze die gegevens worden verwerkt.

§ 2. De Vlaamse Regering stelt vast welke authentieke gegevensbronnen die door een externe overheid worden beheerd, door de entiteiten van de Vlaamse administratie moeten worden geraadpleegd om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen. De Vlaamse Regering sluit met de externe overheden de nodige akkoorden zodat de gegevens die in die authentieke gegevensbronnen opgenomen zijn, kunnen worden gebruikt.

§ 3. ³[...]³

§ 4. ⁴[...]⁴ ▽5

►1. – § 1 ingevoegd bij art. 17, 1°, Decr. Vl. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (Vl.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

►2. – § 1/1 hernoemd bij art. 17, 1°, Decr. Vl. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (Vl.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

►3. – § 3 opgeheven bij art. 12 Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►4. – § 4, na wijziging, opgeheven bij art. 17, 2°, Decr. Vl. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (Vl.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

◻ 5. – Zie B. Vl. Reg. 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, *B.S.*, 14 juli 2009, opgenomen in rubriek «III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten, 2. Vlaanderen», *infra*

Afdeling II

¹[...]¹

►1. Opschrift opgeheven bij art. 25 Decr. Vl. Parl. 13 juli 2012, *B.S.*, 1 augustus 2012, inwerkingtreding: 1 augustus 2012 (art. 27)

Art. 5. ¹[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 25 Decr. Vl. Parl. 13 juli 2012, *B.S.*, 1 augustus 2012, inwerkingtreding: 1 augustus 2012 (art. 27)

Afdeling III

Rechten en verplichtingen

Art. 6. § 1. De instanties zijn in ieder geval verplicht:

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 18 juli 2008 - Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (Art. 7)

1° persoonsgegevens te verwerken overeenkomstig de ¹[regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens]¹;

2° bij iedere nieuwe toepassing van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vooraf adequate technische en organisatorische maatregelen in te bouwen voor de naleving van de ²[regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens]²;

3° op elk moment te waken over de kwaliteit en de veiligheid van gegevens en alle maatregelen te treffen om een perfecte bewaring van persoonsgegevens te garanderen;

4° ³[...]³

5° ⁴[...]⁴

§ 2. De elektronische mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen als vermeld in artikel 4, § 1, aan andere instanties is kosteloos.

De Vlaamse Regering kan regels bepalen voor het aanrekenen van kosten voor de elektronische mededeling van die gegevens aan ⁵[externe overheden]⁵.

Als de ontvanger van de gegevens vaststelt dat de gegevens onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zijn, is hij verplicht dat onmiddellijk te melden aan de instantie die de authentieke gegevensbron in kwestie beheert. De Vlaamse Regering kan de regels voor die melding bepalen.

¹1. – § 1, 1°, gewijzigd bij art. 13, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

²2. – § 1, 2°, gewijzigd bij art. 13, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

³3. – § 1, 4°, opgeheven bij art. 13, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

⁴4. – § 1, 5°, opgeheven bij art. 13, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

⁵5. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 16 Decr. VI. Parl. 12 juni 2015, *B.S.*, 30 juni 2015

Art. 7. § 1. De instanties die authentieke gegevensbronnen beheren overeenkomstig artikel 4, § 1, of de entiteiten, vermeld in artikel 4, § 3, stellen de metagegevens van de authentieke gegevensbronnen kosteloos en publiekelijk open, zonder evenwel inbreuk te plegen op de intellectuele rechten en de confidentialiteitsverplichtingen die met die gegevensbronnen samenhangen, en zonder informatie bekend te maken die ongeoorloofde toegang of ongeoorloofd gebruik van de gegevensbronnen mogelijk maakt of de integriteit ervan in gevaar brengt.

Ze kunnen testgegevens ter beschikking stellen overeenkomstig het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie.

§ 2. Om te verhinderen dat misbruik wordt gemaakt van de metagegevens of de testgegevens, kan de Vlaamse Regering nadere bepalingen uitvaardigen over de registratie van de raadpleging van de metagegevens en het gebruik van de testgegevens.

¹1[Afdeling III/1

Bestuursdocumenten die vatbaar zijn voor hergebruik als vermeld in artikel 3 van het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie]¹

¹1. Opschrift ingevoegd bij art. 13 Decr. VI. Parl. 12 juni 2015, *B.S.*, 30 juni 2015

¹1[Art. 7/1. De bestuursdocumenten, vatbaar voor hergebruik als vermeld in artikel 3 van het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie, worden tussen instanties kosteloos uitgewisseld

met het oog op de vervulling van hun publieke taak. Op eenvoudig verzoek van een instantie bezorgt de instantie die de gevraagde bestuursdocumenten in kwestie bezit de betreffende bestuursdocumenten aan de vragende instantie, en dit voor zover mogelijk en passend, in een open en machinaal leesbaar formaat.

De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels voor de bezorging van bestuursdocumenten, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering kan regels bepalen voor het aanrekenen van kosten voor de bezorging van bestuursdocumenten aan externe overheden met het oog op de vervulling van hun publieke taak.¹ ²

¹1. – Ingevoegd bij art. 14 Decr. VI. Parl. 12 juni 2015, *B.S.*, 30 juni 2015

²2. – Zie B. VI. Reg. 16 september 2016 tot uitvoering van het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie en tot bepaling van de kosteloze uitwisseling van bestuursdocumenten tussen instanties, vermeld in artikel 7/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, *B.S.*, 18 november 2016

¹1[Art. 7/2. Als de ontvangende instantie vaststelt dat de gegevens in de ontvangen bestuursdocumenten onnauwkeurig, onvolledig of onjuist zijn, is ze verplicht dat onmiddellijk te melden aan de instantie die de bestuursdocumenten in kwestie beheert. De Vlaamse Regering kan de regels voor die melding bepalen.]¹

¹1. – Ingevoegd bij art. 15 Decr. VI. Parl. 12 juni 2015, *B.S.*, 30 juni 2015

HOOFDSTUK III

³3[DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN BIJ DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS EN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS]³

¹1. *Op een nader te bepalen datum luidt dit opschrift als volgt:*

HOOFDSTUK III

²2[DE BESCHERMING VAN NATUURLIJKE PERSONEN BIJ DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS EN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS]²

²2. Opschrift vervangen bij art. 14 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

³3. Opschrift vervangen bij art. 14 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

Afdeling I

¹1[De bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens]¹

¹1. Opschrift vervangen bij art. 15 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Art. 8. ¹1[§ 1. Elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie naar een andere instantie of naar een externe overheid vereist een protocol, gesloten tussen de betreffende instanties.

In dat protocol wordt in ieder geval het volgende vastgelegd:

1° de identificatie van de verwerkingsverantwoordelijken;
2° de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden medegedeeld;

3° de categorieën en omvang van de medegedeelde persoonsgegevens conform het proportionaliteitsbeginsel;

4° de categorieën van ontvangers en derden die mogelijk de gegevens eveneens verkrijgen;

5° de wettelijke basis van zowel de mededeling als de inzameling van de gegevens;

6° de beveiligingsmaatregelen van de mededeling, rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, alsook met de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoeleinden en de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van personen;

7° de periodiciteit van de mededeling;

8° de duur van de mededeling;

9° de sancties in geval van niet-naleving van het protocol;

10° de beschrijving van de precieze doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk werden ingezameld door de instantie die beheerder is van de gevraagde gegevens;

11° ingeval van latere verwerking van de ingezamelde gegevens, vermelding van de verenigbaarheidsanalyse van de doeleinden van deze verwerking met het doeleinde waarvoor de gegevens aanvankelijk zijn verzameld overeenkomstig artikel 6, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming;

12° afspraken omtrent de garantie van de kwaliteit van de gegevens en in voorkomend geval de eerbiediging van het wettelijk kader dat de toegang tot de authentieke gegevensbron regelt;

13° specifieke maatregelen die de gegevensmededeling omkaderen zoals de keuze van het formaat van de mededeling, de logging van de toegangen zodat men kan controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens en waarom en de invoering van een verwijzingsrepertorium in het geval van een automatische mededeling van de wijzigingen aan de gegevens.

Het protocol wordt gesloten door de betreffende verwerkingsverantwoordelijken na advies van de functionaris voor gegevensbescherming van alle betrokken instanties en wordt vervolgens onmiddellijk bekendgemaakt op de website van alle betrokken instanties.

Voorafgaand aan het sluiten van een protocol kan op verzoek van een betrokken partij het advies van de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10 of 10/1, worden ingewonnen. De Vlaamse toezichtcommissie brengt haar advies uit binnen een termijn van dertig dagen nadat alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de Vlaamse toezichtcommissie zijn medegedeeld. In speciaal gemotiveerde dringende gevallen kan de termijn worden teruggebracht tot vijftien dagen. De adviezen van de Vlaamse toezichtcommissie zijn schriftelijk en met redenen omkleed. Ze worden aan de betreffende instantie meegedeeld en op de website van de Vlaamse toezichtcommissie bekendgemaakt.

§ 2. De mededeling van persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, vereist geen protocol indien het informatieveiligheidscomité, opgericht met toepassing van artikel 2 van de wet tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van het Europees

Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, bevoegd is om met betrekking tot die mededeling een beraadslaging te verlenen.

§ 3. Over de mededeling van persoonsgegevens binnen een instantie beslist de verwerkingsverantwoordelijke van die instantie zelf na voorafgaand advies van de functionaris voor gegevensbescherming van de betreffende instantie. De functionaris voor gegevensbescherming adviseert de verwerkingsverantwoordelijke welke soorten persoonsgegevens voor welke specifieke doeleinden kunnen worden medegedeeld tussen entiteiten binnen de betreffende instantie en op welke manier die mededeling gebeurt. Daartoe onderzoekt de functionaris voor gegevensbescherming of de gegevens toereikend en ter zake dienend zijn, alsook beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden medegedeeld. In het geval de functionaris voor gegevensbescherming oordeelt dat de mededeling, gelet op onder meer de aard, de omvang, de context en de doeleinden van de mededeling, waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen wiens gegevens zouden worden medegedeeld, kan voorafgaand aan de mededeling het advies bij de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10/1, worden ingewonnen.¹

► 1. – Vervangen bij art. 16 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 26 juni 2018 (art. 191, 3°)

Art. 9. ¹[Conform artikel 37 van de algemene verordening gegevensbescherming wijst iedere instantie die persoonsgegevens verwerkt, een functionaris voor gegevensbescherming aan.

De Vlaamse Regering bepaalt nader de opdrachten en de manier van aanwijzing van die functionarissen voor gegevensbescherming.

Als de instantie een beroep doet op een verwerker als vermeld in artikel 4, 8), van de algemene verordening gegevensbescherming, wijst de verwerker eveneens een functionaris voor gegevensbescherming aan.

De veiligheidsconsulenten die door de instanties werden aangewezen conform artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer zoals dit gold ten laatste op 24 mei 2018, kunnen de functie van functionaris voor gegevensbescherming opnemen als ze voldoen aan de vereisten, vermeld in artikel 37, lid 5, van de algemene verordening gegevensbescherming.¹ ²

► 1. – Vervangen bij art. 17 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

◻ 2. – Zie B. VI. Reg. 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, *B.S.*, 13 juli 2009, opgenomen in rubriek «III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten, 2. Vlaanderen», *infra*

Afdeling II

³[De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens]⁵

◻ 1. *Op een nader te bepalen datum luidt dit opschrift als volgt:*

AFDELING II

²[DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens]²

►2. Opschrift vervangen bij art. 18 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►3. Opschrift vervangen bij art. 18 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

Art. 10. ¹[...]¹

►1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 187 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►1[Art. 10/1. § 1. Er wordt een Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming door de instanties.

De Vlaamse toezichtcommissie is wat betreft haar organisatie, juridische structuur en besluitvorming autonoom en functioneel onafhankelijk van de instanties op wiens gegevensverwerkingsprocessen ze toezicht houdt.

De Vlaamse toezichtcommissie is de rechtsopvolger van de Vlaamse toezichtcommissie, opgericht bij artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Alle officiële akten, officiële aankondigingen of andere officiële stukken die van de Vlaamse toezichtcommissie uitgaan, vermelden de benaming van de dienst, met onmiddellijk daarvoor of daarna, leesbaar en voluit geschreven, de woorden «autonome dienst met rechtspersoonlijkheid».

§ 2. De Vlaamse toezichtcommissie bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangende leden.

De Vlaamse toezichtcommissie verzoekt de Gegevensbeschermingsautoriteit, vermeld in artikel 3 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, een lid af te vaardigen om iedere beaardslaging van de Vlaamse toezichtcommissie als waarnemer bij te wonen.

§ 3. De leden van de Vlaamse toezichtcommissie alsook een plaatsvervanger voor elk van hen worden na een openbare oproep tot kandidaatstelling en op basis van een vergelijkende selectie aangesteld door de Vlaamse Regering voor een mandaat van zes jaar.

De openbare oproep tot kandidaatstelling vermeldt het aantal vacante plaatsen, de aanstellingsvoorwaarden en de nadere regels inzake de indiening van de kandidaatstelling.

§ 4. De leden van de Vlaamse toezichtcommissie worden aangesteld op grond van hun kwalificaties, ervaring en vaardigheden op het gebied van zowel juridische als technologische expertise inzake de verwerking en bescherming van persoonsgegevens.

De Vlaamse Regering duidt onder de leden een voorzitter aan.

§ 5. Om lid te kunnen worden en het te kunnen blijven, moet de kandidaat aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° burger zijn van een Lid-Staat van de Europese Economische Ruimte;

2° de burgerlijke en politieke rechten genieten;

3° geen lid zijn van het Europees Parlement, de Senaat, de Kamer van volksvertegenwoordigers, het Vlaams Parlement of een ander gemeenschaps- of gewestparlement, de provincieraad, de districtsraad, de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn;

4° geen lid van de federale Regering en een gewest- of gemeenschapsregering, gewestelijk staatssecretaris, provinciegouverneur, adjunct-gouverneur, vice-gouverneur, lid van de deputatie, het districtscollege, districtsburgemeester, burgemeester of schepenen zijn en geen lid zijn van een bestendige deputatie of een college van burgemeester en schepenen;

5° geen functie uitoefenen in een kabinet of beleidscel van een instelling als vermeld in punt 3° en 4°;

6° alle waarborgen bieden met het oog op de onafhankelijke uitoefening van zijn opdracht;

7° houder zijn van een diploma dat toegang verleent tot een ambt van niveau A bij de diensten van de Vlaamse Regering of gelijkaardig door ervaring;

8° ten minste vijf jaar nuttige beroepservaring hebben op juridisch, administratief of informaticatechnisch gebied;

9° tijdens de duur van zijn mandaat overeenkomstig artikel 52, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming, geen handelingen verrichten die onverenigbaar zijn met zijn taken.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 20 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►1[Art. 10/2. § 1. De leden van de Vlaamse toezichtcommissie kunnen maximaal twee, al dan niet aaneensluitende, mandaten uitoefenen. De mandaten worden niet van rechtswege verlengd. De Vlaamse Regering start ten laatste zes maanden voor het verstrijken van de mandaten de aanstellingsprocedure.

Als het mandaat van een lid een einde neemt voor de vastgestelde datum, start de Vlaamse Regering zo spoedig mogelijk de selectieprocedure met het oog op de aanstelling van een nieuw lid. Het nieuwe lid voldeindigt het mandaat van zijn voorganger.

§ 2. Binnen de perken van haar bevoegdheid is de Vlaamse toezichtcommissie volledig onafhankelijk en neutraal en kan de Vlaamse toezichtcommissie, noch haar leden, noch haar personeelsleden, instructies of bevelen van het Vlaams Parlement of van een andere publieke of particuliere entiteit noch op directe noch op indirecte wijze vragen of ontvangen, zoals bepaald in artikel 52, lid 2, van de algemene verordening gegevensbescherming. De Vlaamse toezichtcommissie oefent haar taken en bevoegdheden op onpartijdige, objectieve en transparante wijze uit.

Het mandaat van de leden van de Vlaamse toezichtcommissie kan niet worden beëindigd wegens meningen of daden, gesteld in de normale uitoefeningen van zijn ambt.

§ 3. Het mandaat van het lid van de Vlaamse toezichtcommissie eindigt van rechtswege wanneer hij definitief arbeidsongeschikt wordt verklaard.

De Vlaamse Regering beëindigt het mandaat van het lid van de Vlaamse toezichtcommissie:

1° op verzoek van het lid;

2° wanneer het lid niet langer aan de voorwaarden, vermeld in artikel 7, voldoet.

De Vlaamse Regering kan het mandaat van het lid van de Vlaamse toezichtcommissie beëindigen:

1° wanneer het lid de leeftijd van 67 jaar bereikt;

2° indien het lid op ernstige wijze is tekortgeschoten in de uitoefening van zijn taak.

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 18 juli 2008 - Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (Art. 10/5)

§ 4. Vooraleer een beslissing te nemen over de beëindiging van het mandaat, vermeld in paragraaf 3, derde lid, 2°, wordt de betrokkene gehoord over de aangevoerde redenen.

Voorafgaandelijk aan de hoorzitting stelt de Vlaamse Regering een dossier samen dat alle stukken bevat die betrekking hebben op de aangevoerde redenen.

Ten minste vijf dagen voor de hoorzitting wordt de betrokkene opgeroepen bij aangetekende zending met ten minste opgave van:

1° de aangevoerde ernstige redenen;

2° het feit dat de opheffing van het mandaat wordt overwogen;

3° plaats, dag en uur van de hoorzitting;

4° het recht van de betrokkene zich te laten bijstaan door een persoon naar keuze;

5° de plaats waar en de termijn waarbinnen het dossier kan worden ingezien;

6° het recht om getuigen te doen oproepen.

Vanaf de oproeping tot en met de dag voor de hoorzitting kunnen de betrokkene en de persoon die hem bijstaat het dossier inzien.

Van de hoorzitting wordt een verslag opgesteld.

§ 5. Het is de leden verboden aanwezig te zijn bij een beraadslaging of besluit over dossiers waarbij zij een persoonlijk of rechtstreeks belang hebben.

Alvorens hun mandaat aan te vatten, vullen zij een verklaring in dat er geen belangenconflicten zijn en ondertekenen zij deze. Die verklaring wordt tijdens de duur van hun mandaat bij het secretariaat van de Vlaamse toezichtcommissie bewaard.

§ 6. Behoudens wettelijke uitzonderingen zijn de leden en de personeelsleden van de Vlaamse toezichtcommissie tijdens en na de uitoefening van hun respectieve mandaat, statuut en overeenkomst verplicht het vertrouwelijke karakter te bewaren van de feiten, handelingen of inlichtingen waarvan zij uit hoofde van hun functie kennis hebben gehad.

§ 7. De Vlaamse toezichtcommissie kan protocollen inzake de vertrouwelijkheidsplicht sluiten met derde instanties teneinde de uitwisseling van gegevens noodzakelijk voor de uitoefening van haar taken en bevoegdheden te waarborgen.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 21 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►1 [Art. 10/3. § 1. De voorzitter van de Vlaamse toezichtcommissie geeft leiding aan de werkzaamheden van de Vlaamse toezichtcommissie.

De Vlaamse toezichtcommissie stelt een huishoudelijk reglement vast dat in ieder geval nadere regels over het financiële beheer en de administratieve organisatie alsmede over werkwijzen en procedures met het oog op een goede en zorgvuldige uitoefening van de verschillende taken en bevoegdheden, vermeld in artikel 57 en 58 van de algemene verordening gegevensbescherming.

Het huishoudelijk reglement wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering en na goedkeuring bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* en op de website van de Vlaamse toezichtcommissie.

§ 2. De Vlaamse toezichtcommissie beschikt over personeel dat ter beschikking wordt gesteld door de diensten van de Vlaamse Regering die bevoegd zijn voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. De door de voornoemde diensten aan de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, vermeld in artikel 10, ter beschikking gestelde statutaire en contractuele personeelsleden worden op de datum van de opheffing van de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer overgedragen naar de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens minstens met behoud van hun hoedanigheid en rechten, hun anciënniteit, hun loon, vergoedingen en toelagen en andere voordelen die hen overeenkomstig de regelgeving of arbeidsovereenkomst werden verleend.

§ 3. De personeelsleden van de Vlaamse toezichtcommissie staan onder de leiding en het gezag van de voorzitter van de Vlaamse toezichtcommissie.

§ 4. De personeelsleden van de Vlaamse toezichtcommissie zijn onderworpen aan de rechtspositieregeling die van toepassing is op de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse Regering.

§ 5. De plaatsvervangende voorzitter en de vaste of plaatsvervangende leden hebben recht op presentiegeld voor een bedrag van 294,55 euro (indexcijfer 1,67374). Dat bedrag is gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen. De voorzitter heeft recht op anderhalve maal het presentiegeld. Alle leden hebben recht op de vergoedingen voor reis- en verblijfskosten overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de ministeries.

§ 6. De Vlaamse toezichtcommissie is onderworpen aan de bepalingen zoals opgenomen in titel 3, met uitzondering van artikel 48 en 49, titel 4 en 6, van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

De Vlaamse toezichtcommissie voegt bij haar jaarlijks begrotingsvoorstel een werkplan.

§ 7. Overeenkomstig artikel 59 van de algemene verordening gegevensbescherming wordt door de Vlaamse toezichtcommissie een activiteitenverslag opgesteld en bezorgd aan de Vlaamse Regering, de Europese Commissie, het Europees Comité voor gegevensbescherming en de federale Gegevensbeschermingsautoriteit.

Het verslag wordt bekendgemaakt op de website van de Vlaamse toezichtcommissie.

§ 8. De voorzitter van de Vlaamse toezichtcommissie of in voorkomend geval een van de andere leden van de Vlaamse toezichtcommissie kan al dan niet op eigen verzoek te allen tijde door de Vlaamse Regering worden gehoord.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 22 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►1 [Art. 10/4. § 1. De Vlaamse toezichtcommissie verstrekt, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens.

De Vlaamse toezichtcommissie brengt haar advies uit binnen een termijn van dertig dagen nadat alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de Vlaamse toezichtcommissie zijn medegedeeld. In speciaal gemotiveerde dringende gevallen kan de termijn worden teruggebracht tot vijftien dagen.

De adviezen van de Vlaamse toezichtcommissie zijn schriftelijk en met redenen omkleed. Ze worden aan de betreffende instantie meegedeeld.

§ 2. De adviezen en de aanbevelingen omtrent aangelegenheden met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens worden op de website van de Vlaamse toezichtcommissie bekendgemaakt. In haar adviezen en aanbevelingen houdt de Vlaamse toezichtcommissie rekening met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, alsook met de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoeleinden en de qua waarschijnlijkheid en ernst uitlopende risico's voor de rechten en vrijheden van personen.

§ 3. Overeenkomstig artikel 35, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming stelt de Vlaamse toezichtcommissie een lijst op van het soort verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling door de instanties verplicht is, en maakt deze openbaar op haar website.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 23 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►1 [Art. 10/5. Wanneer de betrokkene, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming, in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op hem of haar overeenkomstig de specifieke decretale bepalingen ter uitvoering van artikel 23, lid 1, e) en h), van de voormelde verordening, een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, verricht de Vlaamse toezichtcommissie de nodige verificaties en onderzoekt in het bijzonder of correct met toepassing van de voormelde verordening is beslist de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens.

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 18 juli 2008 - Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (Art. 10/6)

De Vlaamse toezichtcommissie wendt zich daartoe tot de betreffende instantie, en in het geval het dossier inmiddels door de instantie aan het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter werd bezorgd, wendt de Vlaamse toezichtcommissie zich eveneens tot het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter om de nodige verificaties te verrichten.

De Vlaamse toezichtcommissie deelt uitsluitend aan de betrokkene mee dat de nodige verificaties zijn verricht. In voorkomend geval gelast de Vlaamse toezichtcommissie de betreffende instantie de verzoeken van de betrokkene tot uitoefening van zijn rechten uit hoofde van de algemene verordening gegevensbescherming in te willigen overeenkomstig artikel 58, lid 2, c), van de algemene verordening gegevensbescherming.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 24 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►1[Art. 10/6. § 1. De Vlaamse toezichtcommissie kan een of meer van haar leden belasten met de uitvoering van een onderzoek ter plaatse. Deze personen beschikken over de onderzoeksbevoegdheden, vermeld in artikel 58, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming.

§ 2. De Vlaamse toezichtcommissie heeft, zonder voorafgaande aankondiging, bij dag en bij nacht toegang tot de terreinen, constructies, gebouwen en lokalen, daaronder begrepen alle uitrustingen, informatiedragers, informaticasystemen en middelen voor gegevensverwerking.

Wanneer het betreden van deze locaties de kenmerken van een huiszoeking draagt, mag het alleen worden uitgevoerd op voorwaarde dat de bewoner zijn voorafgaande, schriftelijke toestemming heeft verleend of de politierechter daarvoor een machtiging heeft verstrekt.

Op vraag van de bewoner, toont de Vlaamse toezichtcommissie die wenst over te gaan tot visitatie, onmiddellijk de daartoe verleende machtiging.

§ 3. De instanties zijn in ieder geval verplicht de Vlaamse toezichtcommissie te ondersteunen bij de vervulling van haar opdrachten, informatie te verstrekken en inzage in alle dossiers en informaticasystemen te verschaffen telkens als de Vlaamse toezichtcommissie daarom vraagt.

§ 4. De Vlaamse toezichtcommissie heeft het recht:

1° de identiteit op te nemen en de te identificeren personen daartoe staande te houden;

2° de voorlegging van identiteitsdocumenten te vorderen;

3° voor zover de identiteit niet kan worden vastgesteld overeenkomstig punt 1° of 2° de identiteit te achterhalen met andere middelen.

De documenten worden onmiddellijk na de verificatie van de identiteit aan de betrokkene teruggegeven.

§ 5. Bij de uitoefening van hun onderzoeksopdrachten tonen de leden van de Vlaamse toezichtcommissie, belast met controle en inspectiebevoegdheden, hun legitimatiekaart. De Vlaamse toezichtcommissie beslist over het model van legitimatiekaart.

§ 6. Hij die weigert zijn medewerking te verlenen aan de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden, vermeld in paragraaf 1 tot en met paragraaf 4, wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot een jaar en met een geldboete van zesentwintig euro tot twintigduizend euro of met een van die straffen alleen.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 25 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►1[Art. 10/7. § 1. De Vlaamse toezichtcommissie neemt de corrigerende maatregelen overeenkomstig artikel 58, lid 2, van de algemene verordening gegevensbescherming. Bij het overwegen van een corrigerende maatregel, houdt de Vlaamse toezichtcommissie rekening met het informatieveiligheidsbeleid en met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, alsook met de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoelinden en de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van personen.

Indien de Vlaamse toezichtcommissie van oordeel is dat er voldoende elementen zijn om een van die corrigerende maatregelen op te leggen, brengt ze de betreffende instantie daarvan op de hoogte en nodigt ze haar in voorkomend geval uit om binnen een termijn van tien werkdagen schriftelijk haar recht van verdediging uit te oefenen.

Indien de Vlaamse toezichtcommissie, na kennisname van het tijdig bezorgde schriftelijk verweer, nog steeds van oordeel is dat de persoonlijke levenssfeer wordt geschonden, legt ze de gepaste corrigerende maatregel op.

Een voorafgaande uitnodiging om het recht van verdediging uit te oefenen, is niet vereist wanneer dat de voorgenomen maatregel ondoelmatig zou maken of indien iedere verdere vertraging of ieder verder uitstel in ernstige mate de bescherming van de persoonlijke levenssfeer schendt.

§ 2. De Vlaamse toezichtcommissie kan geen administratieve geldboete overeenkomstig artikel 83, lid 1 en 2, van de algemene verordening gegevensbescherming opleggen voor de inbreuken, vermeld in artikel 83, lid 4, 5 en 6, van de algemene verordening gegevensbescherming.

§ 3. De Vlaamse toezichtcommissie is bevoegd inbreuken op de algemene verordening gegevensbescherming ter kennis te brengen van de gerechtelijke autoriteiten en, waar passend, daartegen een rechtsvordering in te stellen of anderszins in rechte op te treden teneinde de bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming te doen naleven.

De Vlaamse toezichtcommissie wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door de voorzitter en de andere leden, dan wel door een van hen.

De Vlaamse toezichtcommissie werkt samen met andere toezichtcommissies en de Europese Commissie overeenkomstig hoofdstuk VII van de algemene verordening gegevensbescherming.

§ 4. De Vlaamse toezichtcommissie organiseert een klachtenprocedure overeenkomstig de voorschriften van artikel 57, lid 1, f), en artikel 57, lid 2, van de algemene verordening gegevensbescherming. De Vlaamse toezichtcommissie bepaalt bij huishoudelijk reglement de nadere voorwaarden van deze klachtenprocedure.¹

►1. – Ingevoegd bij art. 26 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

Art. 11. ►1[...]¹

►1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 187 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

Art. 12. ►1[...]¹

►1. – Na wijzigingen, opgeheven bij art. 187 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►1[Art. 12/1. ►2[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 3 Decr. VI. Parl. 6 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014

►2. – Opgeheven bij art. 28 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►1[Art. 12/2. ►2[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 4 Decr. VI. Parl. 6 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014

►2. – Opgeheven bij art. 28 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►1[Art. 12/3. ►2[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 5 Decr. VI. Parl. 6 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014

►2. – Opgeheven bij art. 28 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

¹[Art. 12/4. ²[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 5 Decr. VI. Parl. 6 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014

►2. – Opgeheven bij art. 28 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

¹[Art. 12/5. ²[...]²]¹

►1. – Ingevoegd bij art. 6 Decr. VI. Parl. 6 december 2013, *B.S.*, 14 januari 2014

►2. – Opgeheven bij art. 28 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

HOOFDSTUK IV

KWALITATIEVE VERBETERING EN DIGITALISERING VAN FORMULIEREN

Art. 13. De Vlaamse Regering kan decretale bepalingen aanpassen om de erin opgelegde verplichting om een bepaald formulier te gebruiken af te schaffen of om het model van een formulier af te schaffen en te vervangen door een opsomming van de gegevens die aan de bevoegde overheid moeten worden bezorgd met het oog op de toepassing van de regeling in kwestie.

Art. 14. De Vlaamse overheid kan voor de toepassing van de regelgeving waarvoor ze bevoegd is, elektronische formulieren ter beschikking stellen.

Die elektronische formulieren worden gelijkgesteld met papieren formulieren die hetzelfde opschrift dragen en die ingevuld, gevalideerd en bezorgd worden overeenkomstig de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt.

HOOFDSTUK V

WIJZIGINGSBEPALINGEN

Art. 15-28. (...) ¹

⊙ 1. – Wijzigingsbepalingen

HOOFDSTUK VI

SLOTBEPALINGEN

Art. 29-31. (...) ¹

⊙ 1. – Wijzigingsbepalingen

Art. 32. ¹[...]¹

►1. – Opgeheven bij art. 187 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

Art. 33. De Vlaamse Regering bepaalt voor elk van de artikelen de datum van inwerkingtreding en artikel 31 treedt in werking op datum van de inwerkingtreding van artikelen 25 tot en met 27. ¹...³

⊙ 1. – Inwerkingtreding art. 1-7, 9-10, 12-19, 22-24, 28 en 32: 14 juli 2009 (art. 10, lid 1, B. VI. Reg. 15 mei 2009, *B.S.*, 14 juli 2009)

⊙ 2. – Inwerkingtreding art. 8 en 11: op datum van de aanstelling van de leden van de toezichtcommissie en uiterlijk op 1 januari 2010 (art. 10, lid 2, B. VI. Reg. 15 mei 2009, *B.S.*, 14 juli 2009)

⊙ 3. – Inwerkingtreding art. 20, 21, 25, 26, 27, 29, 30 en 31: op datum van de aanstelling van de leden van de kamer van de toezichtcommissie die specifiek toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen en uiterlijk op 1 januari 2010 (art. 10, lid 3, B. VI. Reg. 15 mei 2009, *B.S.*, 14 juli 2009)

Decr. VI. Parl. 9 juli 2010 betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking (*B.S.*, 5 augustus 2010)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK 1

ALGEMENE BEPALINGEN, DEFINITIES EN TOEPASSINGSGBIED

Art. 1.

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2.

Dit decreet wordt aangehaald als: het Archiefdecreet van 9 juli 2010.

Art. 3.

In dit decreet wordt verstaan onder:

1° archiefbeheer: het organiseren en uitvoeren van de archiefvorming, het ontsluiten, het toegankelijk maken, het selecteren, het vernietigen of bewaren en het beschikbaar stellen van de archiefdocumenten;

2° archiefdocumenten: alle documenten die ongeacht hun datum, vorm, ontwikkelingsstadium of drager naar hun aard bestemd zijn om te berusten onder de zorgdrager die ze heeft ontvangen, verworven of opgemaakt uit hoofde van zijn activiteiten of taken of ter handhaving van zijn rechten;

3° archiefzorg: de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het archiefbeheer;

4° selectielijst: staat van categorieën archiefdocumenten die voor blijvende bewaring dan wel voor vernietiging in aanmerking komen, voorafgegaan door een verantwoording, met vermelding van termijnen na het verstrijken waarvan de vernietiging wel of niet mag plaatsvinden. ¹

⊙ 1. – Het Hof:

vernietigt artikel 3, 2°, van het Vlaamse decreet van 9 juli 2010 «betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking» in zoverre het tot gevolg heeft dat de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van hetzelfde decreet van toepassing zijn op de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die aan de gemeenten, aan de provincies en aan de in B.11 bedoelde openbare instellingen toebehoren;

vernietigt artikel 3, 2°, en artikel 4, 3° en 4°, van hetzelfde decreet in zoverre zij tot gevolg hebben dat de bepalingen van dat decreet van toepassing zijn op de bewaring van de documenten die aan de provincies en aan de gemeenten toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking hebben op de in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervormingen der instellingen en in artikel 6, § 1, VIII, tweede lid, van dezelfde bijzondere wet bedoelde federale aangelegenheden;

verwerpt de beroepen voor het overige (Grondwettelijk Hof nr. 57/2012, 3 mei 2012, *B.S.*, 20 juli 2012).

Art. 4.

Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties:

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. Vl. Parl. 9 juli 2010 - Bestuurlijk-administratieve archiefwerking (Art. 5)

1° de door de decreetgever opgerichte administratieve rechtscolleges;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;

6° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen, vermeld in titel 7 en 8 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

7° de kerkfabrieken en de instellingen belast met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

8° de polders en de wateringen;

9° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin een of meer gemeenten of provincies minstens de helft van de stemmen in een van de beheersorganen hebben.

Zij worden elk hierna zorgdrager genoemd.

▽1

⚖ 1. – Het Hof.

vernietigt artikel 3, 2°, van het Vlaamse decreet van 9 juli 2010 «betreffende de bestuurlijk-administratieve archiefwerking» in zoverre het tot gevolg heeft dat de artikelen 5 tot 9, 11 en 12 van hetzelfde decreet van toepassing zijn op de documenten die geen nut meer hebben voor de administratie en die aan de gemeenten, aan de provincies en aan de in B.11 bedoelde openbare instellingen toebehoren;

vernietigt artikel 3, 2°, en artikel 4, 3° en 4°, van hetzelfde decreet in zoverre zij tot gevolg hebben dat de bepalingen van dat decreet van toepassing zijn op de bewaring van de documenten die aan de provincies en aan de gemeenten toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking hebben op de in artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, derde, vierde en vijfde streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervormingen der instellingen en in artikel 6, § 1, VIII, tweede lid, van dezelfde bijzondere wet bedoelde federale aangelegenheden; verwerpt de beroepen voor het overige (Grondwettelijk Hof nr. 57/2012, 3 mei 2012, *B.S.*, 20 juli 2012).

HOOFDSTUK 2 ZORG EN BEHEER

Art. 5.

§ 1. Elke zorgdrager draagt de archiefzorg over de onder hem berustende archiefdocumenten. De archiefdocumenten zijn onvervreemdbaar en zijn niet voor verjaring vatbaar.

§ 2. Elke zorgdrager brengt en bewaart de onder hem berustende archiefdocumenten in goede, geordende en toegankelijke staat gedurende de volledige levenscyclus, van de creatie, verwerving of ontvangst tot aan de eventuele vernietiging.

§ 3. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen vast inzake de goede, geordende en toegankelijke staat.

▽1...2

⚖ 1. – Zie B. Vl. Reg. 21 maart 2014 tot regeling van het archiefbeheer, *B.S.*, 11 juni 2014

⚖ 2. – Met toepassing van het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 57/2012 van 3 mei 2012 geldt artikel 5, § 2, niet voor de bescheiden die toebehoren aan de polders en de wateringen, de kerkfabrieken en de andere instellingen belast met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten, alsook aan de provinciale instellingen, de gemeentelijke instellingen en de binnengemeentelijke territoriale organen en die geen nut meer hebben voor de administratie (lees: het dood archief); noch overigens voor de documenten die aan de provincies en de gemeenten toebehoren, die nog een nut hebben voor de administratie en die betrekking

hebben op een federale aangelegenheid (R.v.St., 17 oktober 2016, nr. 236.134, Belgische Staat).

Art. 6.

§ 1. De archiefzorg van opgeheven of samengevoegde zorgdragers wordt gedragen door de rechtsopvolger.

§ 2. Voor archiefdocumenten van zorgdragers die gesplitst worden, treffen de rechtsopvolgers in onderlinge overeenstemming een regeling.

§ 3. Archiefdocumenten van zorgdragers zonder rechtsopvolger worden toevertrouwd aan een bij de ontbinding aangewezen zorgdrager.

§ 4. Bij ontstentenis van een regeling binnen een redelijke termijn wijst de Vlaamse Regering een zorgdrager aan waaraan de archiefdocumenten worden toevertrouwd.

Art. 7.

§ 1. Het archiefbeheer voldoet aan de volgende criteria:

1° de wijze waarop de zorgdrager zijn archiefdocumenten in goede, geordende en toegankelijke staat brengt en bewaart, wordt vastgesteld in procedures;

2° de archiefdocumenten worden ontsloten in openbare staten, die bekendgemaakt worden;

3° de archiefdocumenten die de zorgdrager niet heeft ontvangen of opgemaakt uit hoofde van zijn activiteiten of taken of ter handhaving van zijn rechten, maar van een derde heeft verworven, en die door de wilsuiking van die derde niet of beperkt raadpleegbaar zijn, worden beschreven in een openbare staat, die bekendgemaakt wordt;

4° de uitvoerders van het archiefbeheer zijn voldoende deskundig om die taak uit te voeren;

5° de uitvoerders van het archiefbeheer zijn onderworpen aan een deontologische code.

§ 2. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen vast voor de criteria, vermeld in paragraaf 1.

▽1

⚖ 1. – Zie B. Vl. Reg. 21 maart 2014 tot regeling van het archiefbeheer, *B.S.*, 11 juni 2014

HOOFDSTUK 5 TOEGANG TOT ARCHIEFDOCUMENTEN

Art. 13.

§ 1. Op archiefdocumenten die geen bestuursdocumenten zijn in de zin van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, is voormeld decreet overeenkomstig van toepassing.

§ 2. De vereiste van het aantonen van een belang vermeld in artikel 17, § 2, en de uitzonderingsgronden vastgelegd in artikelen 13, 14 en 15 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, kunnen, met uitzondering van deze vermeld in artikel 13, 2° en 6°, artikel 14, 2° en 3°, artikel 15, § 1, 1°, 5°, 6° en 7°, van voormeld decreet, na 30 jaar na opmaak of ontvangst niet langer worden ingeroepen om de openbaarmaking te weigeren.

Art. 14.

§ 1. In afwijking van artikelen 13, § 2, kan elke zorgdrager toegang verlenen tot archiefdocumenten als om toegang wordt verzocht voor wetenschappelijke doeleinden. De zorgdrager kan de toegang onderwerpen aan bijzondere en specifieke voorwaarden.

§ 2. De aanvraag tot toegang bevat minstens:

1° een bewijs van de identiteit van de aanvrager;

2° een vermelding van de te raadplegen archiefdocumenten;

3° een omstandige motivering en beschrijving van de wetenschappelijke doeleinden en de onderzoeksmethoden die gebruikt zullen worden.

De aanvraag is gericht aan de zorgdrager waaronder de archiefdocumenten in kwestie naar hun aard bestemd zijn om te berusten. Ze wordt schriftelijk of elektronisch ingediend, of door persoonlijke overhandiging.

§ 3. De beslissing over de aanvraag wordt gebaseerd op de volgende criteria:

1° het wetenschappelijke karakter van de onderzoeksmethode;

2° de wetenschappelijke meerwaarde van de doeleinden;

3° de mogelijkheid voor de zorgdrager om het ongepubliceerde onderzoeksresultaat in te kijken;

4° de mate van verspreiding van het onderzoeksresultaat;

5° ¹[de wijze waarop bijzondere categorieën persoonsgegevens verwerkt worden conform artikel 9 van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);]¹

6° de wijze waarop persoonsgegevens geanonimiseerd worden;

7° de mate waarin afbreuk gedaan wordt aan de beperkingen die bij wet of decreet gesteld worden aan de openbaarheid van bestuur.

§ 4. De beslissing over de aanvraag wordt, onverminderd delegatie, genomen door:

1° voor de administratieve rechtscolleges: de griffier;

2° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 2°: de ambtenaar-generaal;

3° voor de gemeenten en de districten: de secretaris;

4° voor de provincies: de griffier;

5° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 5°: de voorzitter van de vereniging;

6° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 6°: de secretaris van het OCMW of de leidend ambtenaar van de vereniging;

7° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 7°: de voorzitter;

8° voor de polders en de watering: de dijkgraaf van de polder of de voorzitter van de watering;

9° voor de zorgdragers, vermeld in artikel 4, § 1, 9°: de voorzitter van de raad van bestuur.

§ 5. Tenzij hij de toestemming heeft van de betrokkenen, weigert de zorgdrager de toegang voor wetenschappelijke doeleinden evenwel indien de archiefdocumenten:

1° onderhevig zijn aan geheimhoudingsbepalingen;

2° informatie bevatten die door derden vrijwillig is verstrekt en uitdrukkelijk als vertrouwelijk is bestempeld;

3° vertrouwelijke commerciële en industriële informatie bevatten, die om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren beschermd wordt;

4° op contractuele basis werden verworven en waarvan de tijdelijke geheimhouding werd gestipuleerd.

§ 6. De aanvraag wordt door de zorgdrager zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen zestig kalenderdagen schriftelijk of elektronisch beantwoord. De negatieve of gedeeltelijk positieve beslissing bevat de reden voor de weigering. De motiveringsverplichting mag evenwel niet:

1° de uitwendige veiligheid van de Staat in het gedrang brengen;

2° de openbare orde verstoren;

3° afbreuk doen aan de eerbied voor het privéleven;

4° afbreuk doen aan de bepalingen over de zwijgplicht.

► 1. – § 3, 5°, vervangen bij art. 37 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Art. 15.

De raadpleging van de archiefdocumenten is kosteloos, maar de overhandiging van een afschrift kan afhankelijk gemaakt worden van de betaling van een bedrag op basis van een redelijke kostprijs.

HOOFDSTUK 6

CENTRALE ONTSLUITING VAN ARCHIEFDOCUMENTEN

Art. 16.

§ 1. De Vlaamse Regering richt een centraal, geautomatiseerd register op dat de ontsluiting van de archiefdocumenten die door zorgdragers permanent bewaard moeten worden, realiseert en de publieksgerichte en wetenschappelijke valorisatie ervan optimaliseert.

De databanken die in dat kader worden opgemaakt, zijn openbaar.

§ 2. Het register is eigendom van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 3. De Vlaamse Regering stelt de nadere bepalingen over de gegevensinvoer en de werking van het register vast.

HOOFDSTUK 7

SLOTBEPALINGEN

Art. 17.

De bestaande selectielijsten die ingevolge artikel 5 van de Archiefwet van 24 juni 1955 goedgekeurd zijn, blijven gehandhaafd tot ze vervangen zijn door op grond van artikel 11 van dit decreet vastgestelde selectielijsten. Ze kunnen zolang door zorgdragers gebruikt worden om archiefdocumenten te vernietigen, overeenkomstig artikel 12.

Art. 18.

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van artikel 9, dat in werking treedt op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Decr. VI. Parl. 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen
(*B.S., 2 maart 2012*)

1. Zie B. Vl. Reg. 19 februari 2016 betreffende de voorbereiding bij adoptie, *B.S.*, 24 maart 2016

(Uittreksel)

HOOFDSTUK 8
INZAGERECHT

Art. 25.¹ § 1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).¹

² § 1/1. Dit artikel is van toepassing op de dossiergegevens die geen³ gegevens over gezondheid als vermeld in artikel 4, 15), van de algemene verordening gegevensbescherming,³ uitmaken.

§ 2. De geadopteerde kan van elke bij dit decreet erkende trefgroep informatie, vraagverheldering en toelichting inzake inzagerecht verkrijgen.

§ 3. Vanaf de leeftijd van twaalf jaar heeft de geadopteerde recht op inzage van zijn adoptiedossier. Over het verzoek tot inzage van een geadopteerde die de leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt, wordt door de Vlaamse adoptieambtenaar beslist, rekening houdend met de maturiteit van de verzoeker. Elke verzoeker kan zich bij inzage laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.

§ 4. De minderjarige heeft recht op toegang tot de gegevens die hem betreffen.

De minderjarige heeft recht op toelichting bij de gegevens waartoe hij toegang heeft. Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in de gegevens door de minderjarige afbreuk zou doen aan het recht van

de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot deze gegevens verstrekt via een gesprek, gedeeltelijke inzage of rapportage⁴ met toepassing van artikel 23, lid 1, *i*), van de algemene verordening gegevensbescherming⁴.

§ 5. Elke inzage⁵ [bij de Vlaamse adoptieambtenaar of een adoptiedienst⁵ moet schriftelijk aan de Vlaamse adoptieambtenaar worden gevraagd. ⁶[Uiterlijk binnen een maand na ontvangst van de aanvraag verleent de Vlaamse adoptieambtenaar inzage van het dossier of brengt hij de verzoeker op de hoogte van zijn gemotiveerde weigering conform de algemene verordening gegevensbescherming.]⁶ Een kind kan zijn adoptiedossier alleen inzien onder begeleiding.

§ 6. Elke geadopteerde kan de Vlaamse adoptieambtenaar verzoeken om verdere informatie over zichzelf op te vragen.

§ 7. Er kan beroep aangetekend worden tegen de beslissing van de Vlaamse adoptieambtenaar zoals bepaald in het decreet van 1 juni 2001, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2011, houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen.

⁷ § 8. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor de uitoefening van het inzagerecht.⁷

►1. – § 1 ingevoegd bij art. 112, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►2. – § 1/1 (oud §1) hernummerd bij art. 112, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►3. – § 1/1 gewijzigd bij art. 112, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►4. – § 4, lid 2, aangevuld bij art. 112, 3°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►5. – § 5 gewijzigd bij art. 13 Decr. VI. Parl. 16 maart 2018, *B.S.*, 5 april 2018, inwerkingtreding: 1 september 2018 (art. 15)

►6. – § 5 gewijzigd bij art. 112, 4°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►7. – § 8 toegevoegd bij art. 43 Decr. VI. Parl. 21 juni 2013, *B.S.*, 14 augustus 2013, inwerkingtreding: 1 januari 2013 (art. 82, lid 11)

Decr. VI. Parl. 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator
(*B.S., 1 augustus 2012*)

HOOFDSTUK 1
ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° authentieke gegevensbron: een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4, § 1 en § 2, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

2°¹ [de Vlaamse toezichtcommissie: de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;]¹

3° dienstenintegrator: een instantie die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie belast is, binnen een bepaald overheidsniveau of in een bepaalde sector, met een taak van algemeen belang, en meer bepaald met de organisatie van elektronische gegevensuitwisseling over instanties heen en met de geïntegreerde ontsluiting van gegevens;

4° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhankende instellingen of rechtspersonen, alsook de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;

5° het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten: het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008;

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen Decr. VI. Parl. 13 juli 2012 - Vlaamse dienstenintegrator (VDI) (Art. 3)

6° instanties: de instanties, vermeld in artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

7° ²[...]²

8° ³[...]³

9° VDI: de Vlaamse dienstenintegrator;

⁴[10° stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid: het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, vermeld in artikel 3 van het decreet van 23 december 2016 houdende de oprichting van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid;]⁴

⁵[11° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).]⁵ ⁶

¹ – 2° vervangen bij art. 38, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

² – 7° opgeheven bij art. 38, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

³ – 8° opgeheven bij art. 38, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

⁴ – 10° toegevoegd bij art. 32 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (Vl.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

⁵ – 11° toegevoegd bij art. 38, 3°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

6. – Op een nader te bepalen datum luidt dit art. als volgt:

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° authentieke gegevensbron: een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4, § 1 en § 2, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

2° ⁷[de Vlaamse toezichtcommissie: de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;]⁷

3° dienstenintegrator: een instantie die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie belast is, binnen een bepaald overheidsniveau of in een bepaalde sector, met een taak van algemeen belang, en meer bepaald met de organisatie van elektronische gegevensuitwisseling over instanties heen en met de geïntegreerde ontsluiting van gegevens;

4° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhankende instellingen of rechtspersonen, alsook de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;

5° het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten: het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008;

6° instanties: de instanties, vermeld in artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

7° ⁸[...]⁸

8° ⁹[...]⁹

9° VDI: de Vlaamse dienstenintegrator;

¹⁰[10° stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid: het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, vermeld in artikel 3 van het decreet van 23 december 2016 houdende de oprichting van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid;]¹⁰

¹¹[11° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).]¹¹

⁷ – 2° vervangen bij art. 38, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

⁸ – 7° opgeheven bij art. 38, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

⁹ – 8° opgeheven bij art. 38, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

¹⁰ – 10° toegevoegd bij art. 32 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (Vl.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

¹¹ – 11° toegevoegd bij art. 38, 3°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

HOOFDSTUK 2

OPRICHTING VAN DE VDI

Art. 3. § 1. ¹[Het intern verzelfstandigd agentschap Informatie Vlaanderen, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 houdende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Informatie Vlaanderen, de bepaling van diverse maatregelen voor de ontbinding zonder vereffening van het AGIV, de regeling van de overdracht van de activiteiten en het vermogen van het AGIV aan het agentschap Informatie Vlaanderen en de vaststelling van de werking, het beheer en de boekhouding van het Eigen Vermogen Informatie Vlaanderen]¹, vervult de functie van dienstenintegrator met als doel de gegevensuitwisseling te vereenvoudigen en te optimaliseren tussen de instanties onderling enerzijds en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren en externe overheden anderzijds.

De VDI ondersteunt de instanties door een onderlinge elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling te organiseren tussen de instanties onderling, tussen de instanties en de externe overheden, en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren, om de instanties in staat te stellen de opdrachten voor de gebruikers van de door hen aangeboden diensten uit te voeren op een effectieve en efficiënte wijze, met een minimum aan administratieve lasten en kosten. De eenmalige inzameling en een gecoördineerde ontsluiting van de gegevens staan centraal bij de werking van de VDI.

De VDI organiseert de elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling met waarborgen op het vlak van de informatieveiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en in nauw overleg met de instanties, externe overheden en de andere dienstenintegratoren.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1, ondersteunt de VDI niet de elektronische dienstverlening en de gegevensuitwisselingen die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie door een andere dienstenintegrator gebeuren.

De VDI stroomlijnt in overleg met andere dienstenintegratoren de gegevensuitwisseling, vermeld in paragraaf 1.

§ 3. Behoudens andersluidende decretale of reglementaire bepalingen verleent de VDI geen aanvullende rechten aan personen of instanties tot raadpleging, medede-

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. Vl. Parl. 13 juli 2012 - Vlaamse dienstenintegrator (VDI) (Art. 4)

ling of enige andere verwerking van gegevens bovenop de toepasselijke decretale en reglementaire bepalingen.

►1. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 17 B. Vl. Reg. 18 maart 2016, B.S., 2 juni 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2016 (art. 21), bekrachtigd met ingang van 1 januari 2016 bij art. 2 Decr. Vl. Parl. 18 november 2016, B.S., 21 december 2016

HOOFDSTUK 3

OPDRACHTEN EN WERKING VAN DE VDI

Art. 4. De VDI is voor de uitvoering van zijn doel belast met de volgende opdrachten:

1° een visie en een strategie ontwikkelen voor een effectieve, efficiënte en goed beveiligde elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling, vermeld in artikel 3, en het opvolgen van de naleving ervan;

2° de homogeniteit en consistentie van het beleid met de strategie, vermeld in punt 1°, bevorderen en bewaken;

3° een centraal gegevensuitwisselingsplatform concipiëren, ontwikkelen en beheren, dat bestaat uit generieke ICT-diensten en -infrastructuur, en dat de gegevensuitwisseling tussen de verschillende gegevensbronnen, beheerd door instanties of externe overheden, op een generieke manier mogelijk maakt;

4° nuttige basisdiensten concipiëren, ontwikkelen en ter beschikking stellen om de elektronische gegevensuitwisseling te ondersteunen, zoals een systeem voor de organisatie en logging van elektronische gegevensuitwisseling, een systeem voor elektronische toegang tot gegevens, een systeem voor gebruikers- en toegangsbeheer, een systeem voor elektronische datering en een systeem voor codering en anonimisering van gegevens;

5° aan de hand van een taakverdeling tussen alle betrokken partijen duidelijke afspraken maken over:

a) wie welke authenticaties, verificaties en controles verricht aan de hand van welke middelen en wie daarvoor de verantwoordelijkheid draagt;

b) hoe tussen de betrokken partijen de resultaten van de verrichte authenticaties, verificaties en controles op een veilige wijze elektronisch worden bewaard en uitgewisseld;

c) wie welke loggings bijhoudt;

d) hoe ervoor wordt gezorgd dat bij onderzoek, op initiatief van een betrokken partij of van een controleorgaan of naar aanleiding van een klacht, volledig kan gereconstrueerd worden welke natuurlijke persoon welke dienst of transactie omtrent welke burger of onderneming wanneer heeft gebruikt, via welk kanaal en voor welke doeleinden;

6° overeenkomstig ►¹[de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens]¹, een verwijzingsrepertorium beheren, waarin aangegeven wordt bij welke instanties welke types van gegevens worden bewaard over welke personen, ondernemingen of instellingen, of dat verwijst naar de gegevensbron waar die gegevens kunnen worden geraadpleegd, of dat per natuurlijke persoon of onderneming aangeeft welke soorten gegevens ter beschikking worden gesteld aan welke instanties of externe overheden voor welke periode, met vermelding van het doel waarvoor de instantie of externe overheid die gegevens nodig heeft, en een autorisatierepertorium beheren dat bepaalt wie onder welke voorwaarden toegang krijgt tot welke gegevens. Het verwijzings- en autorisatierepertorium kan pas geïmplementeerd worden na advies van de Vlaamse toezichtcommissie;

7° instanties begeleiden bij de implementatie van de strategie, vermeld in punt 1°;

8° nuttige ICT-gerelateerde functionele en technische normen, standaarden, specificaties en basisarchitectuur die goedgekeurd zijn door ►²[het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid]², uitwerken en invoeren om ICT efficiënt in te zetten ter ondersteuning van de visie en strategie, vermeld in punt 1°, en het opvolgen van de naleving ervan;

9° ICT-gerelateerde, organisatorische, functionele en technische aspecten van gegevensuitwisseling beheren en coördineren;

10° programma's, projecten en diensten uitwerken die potentieel de instanties overkoepelen en die de gemeenschappelijke strategie, vermeld in punt 1°, ondersteunen;

11° de Verrijkte Kruispuntbank van Ondernemingen, afgekort VKBO, beheren. De VKBO is een gegevensbron waarin identificatiegegevens van ondernemingen uit de Kruispuntbank van Ondernemingen worden opgeslagen en verrijkt met ondernemingsgegevens uit verschillende gegevensbronnen, beheerd door andere instanties en externe overheden. De gegevens, opgeslagen in de VKBO, worden ter beschikking gesteld aan instanties en externe overheden om de opdrachten uit te voeren die hun door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen, of om de taken van algemeen belang te vervullen die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd. De VKBO is complementair aan de Kruispuntbank van Ondernemingen. De VKBO bezorgt systematisch aan de Kruispuntbank van Ondernemingen en de respectieve gegevensbronnen alle ontvangen meldingen over onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens;

12° indien nodig, alfanumerieke gegevens verzamelen en elektronisch opslaan, beheren en verwerken om ter beschikking te stellen aan de instanties en externe overheden die de gegevens nodig hebben om onderzoeken en opdrachten uit te voeren die hun door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen, of om de taken van algemeen belang te vervullen die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd;

13° samenwerking met andere dienstenintegratoren organiseren;

14° gegevens inzamelen, samenvoegen, coderen of anonimiseren en ter beschikking stellen, als intermediaire organisatie als vermeld in het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De VDI mag de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van deze opdracht, alleen bijhouden zolang dat noodzakelijk is om ze te coderen of te anonimiseren. De VDI mag evenwel het verband tussen het reële identificatienummer van een persoon en het aan hem toegekend gecodeerd identificatienummer bijhouden als de bestemming van de gecodeerde persoonsgegevens daarom verzoekt op een gemotiveerde wijze, ►³[met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd]³;

15° de naleving van de visie, de strategie, de functionele en technische normen, standaarden en specificaties, de basisarchitectuur, alsook het gebruik van het gegevensuitwisselingsplatform voor de veilige elektronische gegevens-

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen
Decr. VI. Parl. 13 juli 2012 - Vlaamse dienstenintegrator (VDI) (Art. 11)

uitwisseling en de basisdiensten en de verwezenlijking van de programma's en de projecten door zoveel mogelijk instanties bevorderen.

►1. – 6° gewijzigd bij art. 39, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►2. – 8° gewijzigd bij art. 33 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. VI. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (VI.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

►3. – 14° gewijzigd bij art. 39, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Art. 5. De VDI heeft, in permanente afstemming met de instanties en de andere dienstenintegratoren, in het bijzonder als opdracht de integratie van gegevensverwerkende processen, en in dat kader de geïntegreerde ontsluiting van gegevens. Daarvoor is de VDI ermee belast:

1° de aanvragen tot raadpleging van de gegevens, opgenomen in een of meer gegevensbronnen, en de aanvragen tot mededeling van de gegevens, opgenomen in een of meer gegevensbronnen, te ontvangen en er gevolg aan te geven, of die gegevens geïntegreerd mee te delen;

2° de wijzen uit te werken waarop de toegangsrechten tot de gegevensbronnen door de VDI technisch en organisatorisch kunnen worden gecontroleerd;

3° de homogeniteit van de toegangsrechten tot de gegevensbronnen te bevorderen en te bewaken;

4° de technische voorwaarden, goedgekeurd door ►1 [het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid]¹, uit te werken en in te voeren om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen;

5° de technische voorwaarden, goedgekeurd door ►2 [het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid]², voor de communicatie tussen de gegevensbronnen of tussen de authentieke gegevensbronnen en de instanties uit te werken en in te voeren;

6° een gecoördineerd veiligheidsbeleid te bevorderen;

7° de diensten van de VDI kenbaar te maken bij de instanties, externe overheden en andere dienstenintegratoren;

8° de omvorming van gegevensbronnen tot authentieke gegevensbronnen te bevorderen en te begeleiden.

►1. – 4° gewijzigd bij art. 33 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. VI. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (VI.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

►2. – 5° gewijzigd bij art. 33 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. VI. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (VI.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

Art. 6. § 1. Bij de verwerking van gegevens met toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden uitsluitend de volgende identificatiemiddelen gebruikt:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;

2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijk persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;

3° het ondernemingsnummer, als de gegevens betrekking hebben op een onderneming die is opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen;

4° de identicator, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentie-

adressenbestand, als de gegevens betrekking hebben op adressen als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand;

5° het kadastraal perceelsnummer, als de gegevens betrekking hebben op percelen;

6° de identificatoren van de geografische objecten van het Grootchalig Referentie Bestand, vermeld in punt 4.3 van de bijlage bij het ministerieel besluit van 11 maart 2005 houdende goedkeuring van de GRB-specificaties in uitvoering van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand, als de gegevens betrekking hebben op of verwijzen naar exemplaren van het GRB.

§ 2. Voor de gegevens die niet onder de toepassing van paragraaf 1 vallen, kan de Vlaamse Regering het gebruik van andere identificatiemiddelen opleggen.

Art. 7. § 1. De instanties delen aan de VDI langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die hij nodig heeft om zijn opdracht als dienstenintegrator uit te voeren.

§ 2. De VDI deelt aan de instanties, externe overheden en de andere dienstenintegratoren langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die deze nodig hebben om hun opdrachten uit te voeren.

§ 3. ►1 [Elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door of aan de VDI gebeurt met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.]¹

§ 4. ►2 [Een elektronische mededeling van persoonsgegevens gebeurt met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.]²

►1. – § 3 vervangen bij art. 40 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►2. – § 4 vervangen bij art. 40 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Art. 8. De VDI onderzoekt bij elk verzoek tot raadpleging of mededeling van gegevens of de aanvrager en het betreffende verzoek voldoen aan de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of voor de authentieke gegevensbron, vastgelegd door de betreffende gegevensbron of door de authentieke gegevensbron.

Art. 9. Het beroep doen op de VDI mag er op geen enkele wijze toe leiden dat een aanvrager gegevens kan raadplegen of dat gegevens aan hem worden meegedeeld die hij niet zou kunnen verkrijgen via de rechtstreekse raadpleging van de afzonderlijke gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen, rekening houdend met de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen die op die gegevens van toepassing zijn.

Art. 10. De VDI kan, in permanente afstemming met de instanties, voorzien in functies die leiden tot de integratie van diensten, aangeboden door een of meer gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen.

Art. 11. § 1. Functies die leiden tot de integratie van diensten, aangeboden door een of meer gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen, mogen er op geen enkele wijze toe leiden dat een aanvrager informatie verkrijgt

die hij, rekening houdend met de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, niet mag verkrijgen.

§ 2. Functies die leiden tot de integratie van diensten, kunnen gebruikmaken van gegevens die de aanvrager op zich niet mag raadplegen of die aan hem niet meegedeeld mogen worden, als:

1° de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of authentieke gegevensbron dat uitdrukkelijk toestaan;

2° het integratieresultaat niet toelaat om expliciet of impliciet gegevens of informatie te verkrijgen of af te leiden die de aanvrager ingevolge paragraaf 1 niet mag verkrijgen;

3° het gebruik van dergelijke gegevens noodzakelijk is om tot het integratieresultaat te komen.

Art. 12. De VDI voorziet in gepaste middelen waarmee een aanvrager in eigen naam of voor rekening van een andere persoon inzage in zijn gegevens kan krijgen of zijn gegevens meegedeeld kan krijgen via de VDI.

Art. 13. De via de VDI elektronisch meegedeelde gegevens, alsook de weergave ervan op een leesbare drager, genieten, tot bewijs van het tegendeel, dezelfde wettelijke bewijswaarde als wanneer ze op papieren drager zouden zijn meegedeeld.

HOOFDSTUK 4

VERWERKING VAN PERSOONSgegevens

Art. 14. Dit decreet doet op geen enkele wijze afbreuk aan ¹[de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens]¹.

► ¹ – Gewijzigd bij art. 41 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Art. 15. ¹[§ 1. De VDI ontwikkelt, in overleg met de betrokken instanties en externe overheden, en in het bijzonder zij die authentieke gegevensbronnen beheren, de technische middelen om aan de burger een geconsolideerde en burgergerichte toegang te verlenen tot zijn gegevens en dienstverleningen waartoe de instanties, rechtstreeks of in voorkomend geval via tussenkomst van externe overheden, toegang hebben.]¹

²[§ 1/1.]² De VDI staat in voor de wijze waarop en de mate waarin het recht om gegevens die via de VDI worden verwerkt, kosteloos te laten verbeteren, kan worden uitgeoefend, zoals dat, voor de verbetering van persoonsgegevens, bepaald is in ³[artikel 16 van de algemene verordening gegevensbescherming]³.

Verzoeken tot aanpassing van onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens kunnen worden ingediend via de toegangskanalen, bepaald door de VDI en de betrokken instanties. De VDI en de betrokken instanties leggen vast op welke manier de verzoeken worden onderzocht, op welke wijze het resultaat van het onderzoek aan de verzoeker wordt meegedeeld en hoe aan het resultaat gevolg wordt gegeven.

§ 2. Elke persoon heeft het recht om te weten welke instanties en externe overheden, gedurende de laatste zes maanden persoonsgegevens over hem via de VDI hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke instanties die belast zijn met de opsporing en bestrafming van misdrijven, ⁴[van de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van de Krijgsmacht, alsook met behoud van de mogelijkheid van de instanties en de externe overheden om

met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon overeenkomstig de specifieke decretale bepalingen ter uitvoering van de voormelde verordening]⁴.

De VDI voorziet daartoe in de gepaste middelen overeenkomstig de voorwaarden en regels, bepaald door de Vlaamse toezichtcommissie.

⁵[§ 3. Als dat nodig is kan de VDI, in overleg met de betrokken instanties en externe overheden, een kopie maken van de gegevens die hij als tussenpersoon verwerkt, met de loutere bedoeling de latere terbeschikkingstelling van die gegevens efficiënter te doen verlopen, op voorwaarde dat de VDI:

1° de gegevens niet wijzigt;

2° de gegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken instanties en externe overheden;

3° onmiddellijk de opgeslagen gegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de VDI er daadwerkelijk kennis van heeft dat de gegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die gegevens onmogelijk werd gemaakt, of zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken.]⁵

⁶[§ 4. De VDI kan voor het informeren van burgers over gegevens die op henzelf betrekking hebben, als dat nodig is, bij de instanties en externe overheden de nodige persoonsgegevens verzamelen en die gedurende een bepaalde periode opslaan, en alleen om ze mee te delen aan de burger.]⁶ ⁷

► ¹ – § 1 ingevoegd bij art. 42, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

► ² – § 1/1 (oud § 1) hernummerd bij art. 42, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

► ³ – § 1/1, lid 1, gewijzigd bij art. 42, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

► ⁴ – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 42, 3°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

► ⁵ – § 3 toegevoegd bij art. 42, 5°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

► ⁶ – § 4 toegevoegd bij art. 42, 5°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

◀ **7.** – *Op een nader te bepalen datum luidt dit art. als volgt:*

Art. 15. ⁸[§ 1. De VDI ontwikkelt, in overleg met de betrokken instanties en externe overheden, en in het bijzonder zij die authentieke gegevensbronnen beheren, de technische middelen om aan de burger een geconsolideerde en burgergerichte toegang te verlenen tot zijn gegevens en dienstverleningen waartoe de instanties, rechtstreeks of in voorkomend geval via tussenkomst van externe overheden, toegang hebben.]⁸

⁹[§ 1/1.]⁹ De VDI staat in voor de wijze waarop en de mate waarin het recht om gegevens die via de VDI worden verwerkt, kosteloos te laten verbeteren, kan worden uitgeoefend, zoals dat, voor de verbetering van persoonsgegevens, bepaald is in ¹⁰[artikel 16 van de algemene verordening gegevensbescherming]¹⁰.

Verzoeken tot aanpassing van onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens kunnen worden ingediend via de toegangskanalen, bepaald door de VDI en de betrokken instanties. De VDI en de betrokken instanties leggen vast op welke manier de verzoeken worden onderzocht, op welke wijze het resultaat van het onderzoek aan de verzoeker wordt meegedeeld en hoe aan het resultaat gevolg wordt gegeven.

§ 2. Elke persoon heeft het recht om te weten welke instanties en externe overheden, gedurende de laatste zes maanden persoonsgegevens over hem via de VDI hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke instanties die belast zijn met de opsporing en bestraffing van misdrijven,¹¹ van de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van de Krijgsmacht, alsook met behoud van de mogelijkheid van de instanties en de externe overheden om met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon overeenkomstig de specifieke decreetale bepalingen ter uitvoering van de voormelde verordening**sbepaling**¹¹.

De VDI voorziet daartoe in de gepaste middelen overeenkomstig de voorwaarden en regels,¹² **g**eadviseerd¹² door de Vlaamse toezichtcommissie.

¹³§ 3. Als dat nodig is kan de VDI, in overleg met de betrokken instanties en externe overheden, een kopie maken van de gegevens die hij als tussenpersoon verwerkt, met de loutere bedoeling de latere terbeschikkingstelling van die gegevens efficiënter te doen verlopen, op voorwaarde dat de VDI:

1° de gegevens niet wijzigt;

2° de gegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken instanties en externe overheden;

3° onmiddellijk de opgeslagen gegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de VDI er daadwerkelijk kennis van heeft dat de gegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die gegevens onmogelijk werd gemaakt, of zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken.¹³

¹⁴§ 4. De VDI kan voor het informeren van burgers over gegevens die op henzelf betrekking hebben, als dat nodig is, bij de instanties en externe overheden de nodige persoonsgegevens verzamelen en die gedurende een bepaalde periode opslaan, en alleen om ze mee te delen aan de burger.¹⁴

►8. – § 1 ingevoegd bij art. 42, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►9. – § 1/1 (oud § 1) hernummerd bij art. 42, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►10. – § 1/1, lid 1, gewijzigd bij art. 42, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►11. – § 2, lid 1, gewijzigd bij art. 42, 3°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►12. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 42, 4°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►13. – § 3 toegevoegd bij art. 42, 5°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►14. – § 4 toegevoegd bij art. 42, 5°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

HOOFDSTUK 5

VERTROUWELIJKHEIDSVERP LICHTING

Art. 16. Elke persoon die uit hoofde van zijn functie betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, bij het gebruik of bij een andere verwerking van gegevens die krachtens wettelijke, decreetale of reglementaire bepalingen onder een beroepsgeheim vallen, is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter van die gegevens te eerbiedigen alsof hij zelf onderworpen is aan dat beroepsgeheim. Die persoon wordt evenwel van die plicht ontheven als hij geroepen wordt om in rechte getuigenis af te leggen, als

hij bij of krachtens de wet of het decreet van die plicht is ontslagen, als hij verplicht is bekend te maken wat hij weet of nadat hij het schriftelijke akkoord heeft gekregen van de derde die door de onthulling zal worden getroffen.

Art. 17. Elke persoon die uit hoofde van zijn functie betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, bij het gebruik of bij een andere verwerking van gegevens via de VDI, is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter van de gegevens te bewaren. Elke schending van de vertrouwelijkheidsverplichting wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro.

HOOFDSTUK 6

VERN IETIGING VAN GEGEVENSBRONNEN

Art. 18. De Vlaamse Regering wijst de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden die daarmee gelijkgesteld zijn krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen, of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand ermee belast zijn om de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen bij de VDI te verhinderen of om de gegevensbronnen geheel of gedeeltelijk te vernietigen of te laten vernietigen. De Vlaamse Regering bepaalt de vermindering van de toegang of de vernietiging nader.¹⁵

□1. – Zie B. VI. Reg. 29 november 2013 tot uitvoering van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator, *B.S.*, 14 februari 2014, opgenomen in rubriek «III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten, 2. Vlaanderen», *infra*

HOOFDSTUK 7

FUNCTIONARIS VOOR GEGEVENS BESCHERMING¹

►1. Opschrift vervangen bij art. 43 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Art. 19. ¹§ 1. De VDI wijst onder zijn personeel een functionaris voor gegevensbescherming aan conform artikel 37 van de algemene verordening gegevensbescherming.

§ 2. De functionaris voor gegevensbescherming van de VDI, vermeld in paragraaf 1, voert, met het oog op de veiligheid van de gegevens die de VDI verwerkt of uitwisselt en met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen op wie de gegevens betrekking hebben, zijn opdrachten uit overeenkomstig de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

De functionaris voor gegevensbescherming van de VDI, vermeld in paragraaf 1, werkt samen met de functionarissen voor de gegevensbescherming van de andere instanties, externe overheden en dienstenintegratoren om te komen tot een coherente benadering van informatiebeveiliging. De functionaris voor gegevensbescherming van de VDI zorgt ook voor de sensibilisering van de informatiebeveiliging bij de instanties in kwestie. De Vlaamse Regering kan aan de functionaris voor gegevensbescherming van de VDI nog bijkomende opdrachten opleggen.

§ 3. De veiligheidsconsulent die door de VDI werd aangewezen conform artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, zoals het gold ten laatste op 24 mei 2018, en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, zoals het gold ten laatste

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 13 juli 2012 - Vlaamse dienstenintegrator (VDI) (Art. 20)

op 24 mei 2018, kan de functie van functionaris voor gegevensbescherming opnemen als hij voldoet aan de vereisten, vermeld in artikel 37, lid 5, van de algemene verordening gegevensbescherming.]¹

►1. – Vervangen bij art. 44 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

HOOFDSTUK 8

►1[...]¹.

►1. Opgeheven bij art. 34 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. VI. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (VI.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

Art. 20. ►1[...]¹

►1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 34 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. VI. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (VI.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

Art. 21. ►1[...]¹

►1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 34 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. VI. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (VI.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

Art. 22. ►1[...]¹

►1. – Na wijziging, opgeheven bij art. 34 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. VI. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (VI.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

HOOFDSTUK 9

WIJZIGINGS- EN SLOTBEPALINGEN

Art. 23. (...) ▼¹

◊ 1. – Wijzigt Decr. VI. Parl. 22 december 2006 Begroting 2007, Vlaamse Gemeenschap, bepalingen tot begeleiding

Art. 24-25. (...) ▼¹

◊ 1. – Wijzigen Decr. VI. Parl. 18 juli 2008 Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

Art. 26. ►¹[De Vlaamse Regering brengt drie jaar na de inwerkingtreding van artikel 17 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg aan het Vlaams Parlement verslag uit over de toepassing van dit decreet en het decreet van 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg, in voorkomend geval met toevoeging van aanbevelingen die kunnen leiden tot een decretaal initiatief of tot andere maatregelen voor een passende uitvoering van beide voornoemde decreten. Het verslag is gebaseerd op een evaluatieverslag van alle betrokken dienstenintegratoren, een evaluatieverslag van het Agentschap, vermeld in artikel 27 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg, een evaluatieverslag van de Vlaamse toezichtcommissie en een verslag van ►²[het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid]².]¹

►1. – Vervangen bij art. 46, § 2, Decr. VI. Parl. 25 april 2014, *B.S.*, 20 augustus 2014, inwerkingtreding: 30 augustus 2014 (art. 47, lid 2)

►2. – Gewijzigd bij art. 35 Decr. VI. Parl. 23 december 2016, *B.S.*, 26 januari 2017, inwerkingtreding: , inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het *B.S.* = 26 september 2017 (art. 27, 1°, B. VI. Reg. 2 juni 2017, *B.S.*, 13 juli 2017 en art. 6 M.B. (VI.) 15 september 2017, *B.S.*, 26 september 2017)

Art. 27. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Decr. VI. Parl. 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (*B.S.*, 20 augustus 2014)

HOOFDSTUK 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

1° actoren in de zorg: de zorgverleners, de hulpverleners en de voorzieningen;

2° administratie: de administratie van de diensten van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het gezondheids- of welzijnsbeleid, met uitzondering van het Agentschap;

3° Agentschap: het publiekrechtelijk vormgegeven extern zelfstandig Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg, opgericht bij artikel 27;

4° authentieke gegevensbron: een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

5° ►¹[...]¹

6° dienstenintegrator: een instantie als vermeld in artikel 2, 3°, van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator;

7° gegevensdeling: het elektronisch delen, meedelen of uitwisselen van gegevens;

8° gezondheidsbeleid: het beleid met betrekking tot het geheel van aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is;

9° hulpverlener: de natuurlijke persoon, met uitzondering van de zorgverlener, die op beroepsmatige basis zorg verstrekt;

10° ICT: informatie- en communicatietechnologie;

11° Kaderdecreet: het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003;

12° persoonsgegevens: iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon als vermeld in artikel 1, § 1, van de wet Verwerking Persoonsgegevens;

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen Decr. VI. Parl. 25 april 2014 - Gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (Art. 2)

13° privacyregelgeving: het geheel van de geldende regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

14° ►²[...]²

15° ►³[...]³

16° ►⁴[de Vlaamse toezichtcommissie: de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1, § 1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;]⁴

17° verzorgingsinstellingen: de instellingen, vermeld in respectievelijk de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 10 juli 2008, en in artikel 22, 6°, 34, 12° en 21°, 63 en 65 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994;

18° Vlaamse sociale bescherming: de rechten⁵[waarop de zorggebruiker aanspraak maakt in het kader van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming]⁵;

19° voorziening: een verzorgingsinstelling of elke andere organisatie die in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid instaat voor de organisatie of uitvoering van zorg of die instaat voor de toekenning van rechten, met inbegrip van de ziekenfondsen en de zorgkassen;

20° welzijnsbeleid: het beleid inzake de bijstand aan personen met betrekking tot het geheel van aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is, met uitzondering van het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen;

21° wet Verwerking Persoonsgegevens: de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;

22° ziekenfonds: de rechtspersoon, vermeld in de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, erkend volgens artikel 26 van dezelfde wet, voor zover ze een activiteit verrichten in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid;

23° zorg: één activiteit of het geheel van activiteiten in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid, waaronder hulp, dienstverlening, ondersteuning⁶[en Vlaamse sociale bescherming]⁶;

24° zorggebruiker: de patiënt, met name de natuurlijke persoon aan wie gezondheidszorg wordt verstrekt, al dan niet op eigen verzoek, of elke andere natuurlijke persoon aan wie zorg wordt verleend, al dan niet op eigen verzoek;

25° ►⁷[zorgkas: een zorgkas die erkend is krachtens artikel 20 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming of de Vlaamse Zorgkas, vermeld in artikel 21 van het voormelde decreet;]⁷

26° zorgverlener: de beoefenaar, vermeld in het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen;

27° ►⁸[...]⁸ ▽⁹

►1. – 5° opgeheven bij art. 82, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►2. – 14° opgeheven bij art. 82, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►3. – 15° opgeheven bij art. 82, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►4. – 16° vervangen bij art. 82, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenvatting van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008

betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►5. – 18° gewijzigd bij art. 169, 1°, Decr. VI. Parl. 18 mei 2018, *B.S.*, 17 augustus 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 188, lid 1)

►6. – 23° gewijzigd bij art. 69, 2°, Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

►7. – 25° laatst vervangen bij art. 169, 2°, Decr. VI. Parl. 18 mei 2018, *B.S.*, 17 augustus 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 188, lid 1)

►8. – 27° opgeheven bij art. 69, 4°, Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

►9. – **Op een nader te bepalen datum luidt dit art. als volgt:**

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

1° actoren in de zorg: de zorgverleners, de hulpverleners en de voorzieningen;

2° administratie: de administratie van de diensten van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het gezondheids- of welzijnsbeleid, met uitzondering van het Agentschap;

3° Agentschap: het publiekrechtelijk vormgegeven extern zelfstandig Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg, opgericht bij artikel 27;

4° authentieke gegevensbron: een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

5° ►¹⁰[...]¹⁰

6° dienstenintegrator: een instantie als vermeld in artikel 2, 3°, van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator;

7° gegevensdeling: het elektronisch delen, meedelen of uitwisselen van gegevens;

8° gezondheidsbeleid: het beleid met betrekking tot het geheel van aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is;

9° hulpverlener: de natuurlijke persoon, met uitzondering van de zorgverlener, die op beroepsmatige basis zorg verstrekt;

10° ICT: informatie- en communicatietechnologie;

11° Kaderdecreet: het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003;

12° persoonsgegevens: iedere informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon als vermeld in artikel 1, § 1, van de wet Verwerking Persoonsgegevens;

13° privacyregelgeving: het geheel van de geldende regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

14° ►¹¹[...]¹¹

15° ►¹²[...]¹²

16° ►¹³[de Vlaamse toezichtcommissie: de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1, § 1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;]¹³

17° verzorgingsinstellingen: de instellingen, vermeld in respectievelijk de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 10 juli 2008, en in artikel 22, 6°, 34, 12° en 21°, 63 en 65 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994;

18° Vlaamse sociale bescherming: de rechten¹⁴[waarop de zorggebruiker aanspraak maakt in het kader van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming]¹⁴;

19° voorziening: een verzorgingsinstelling of elke andere organisatie die in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid instaat voor de organisatie of uitvoering van zorg of die instaat voor de toekenning van rechten, met inbegrip van de ziekenfondsen en de zorgkassen;

20° welzijnsbeleid: het beleid inzake de bijstand aan personen met betrekking tot het geheel van aangelegenheden, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 25 april 2014 - Gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (Art. 3)

bevoegd is, met uitzondering van het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen;

21° wet Verwerking Persoonsgegevens: de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;

22° ziekenfonds: de rechtspersoon, vermeld in de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, erkend volgens artikel 26 van dezelfde wet, voor zover ze een activiteit verrichten in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid;

23° zorg: één activiteit of het geheel van activiteiten in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid, waaronder hulp, dienstverlening, ondersteuning¹⁵[en Vlaamse sociale bescherming]¹⁵;

24° zorggebruiker: de patiënt, met name de natuurlijke persoon aan wie gezondheidszorg wordt verstrekt, al dan niet op eigen verzoek, of elke andere natuurlijke persoon aan wie zorg wordt verleend, al dan niet op eigen verzoek;

25°¹⁶[zorgkas: een zorgkas die erkend is krachtens artikel 20 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming of de Vlaamse Zorgkas, vermeld in artikel 21 van het voormelde decreet;]¹⁶

26° zorgverlener: de beoefenaar, vermeld in het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen;

27°¹⁷[...]¹⁷

►10. – 5° opgeheven bij art. 82, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►11. – 14° opgeheven bij art. 82, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►12. – 15° opgeheven bij art. 82, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►13. – 16° vervangen bij art. 82, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►14. – 18° gewijzigd bij art. 169, 1°, Decr. VI. Parl. 18 mei 2018, *B.S.*, 17 augustus 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 188, lid 1)

►15. – 23° gewijzigd bij art. 69, 2°, Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

►16. – 25° laatst vervangen bij art. 169, 2°, Decr. VI. Parl. 18 mei 2018, *B.S.*, 17 augustus 2018, inwerkingtreding: 1 januari 2019 (art. 188, lid 1)

►17. – 27° opgeheven bij art. 69, 4°, Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

Art. 3. § 1. De individuele dossiers, vermeld in artikel 4, het netwerk, vermeld in artikel 5, en de daarbij horende elektronisch deelbare dossiers, vermeld in artikel 17, als ook het Personenregister WVG, vermeld in artikel 43, worden enkel gebruikt voor de verwerking van de gegevens die betrekking hebben op het gezondheids- of welzijnsbeleid.

§ 2. Aan individuele zorgverleners en hulpverleners die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die in geen enkel georganiseerd verband werken, kunnen in het kader van dit decreet geen verplichtingen worden opgelegd.

De Vlaamse Regering kan een intermediaire organisatie aanduiden, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die wegens haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, waarbij individuele zorgverleners en hulpverleners, die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die in geen enkel georganiseerd verband werken, op vrijwillige basis kunnen aansluiten met het oog op deelname aan het netwerk, vermeld in artikel 5. De

Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden uitwerken voor het aansluiten van deze individuele zorgverleners en hulpverleners bij de intermediaire organisatie.

HOOFDSTUK 2

VERPLICHTING TOT HET BIJHOUDEN VAN EEN INDIVIDUEEL DOSSIER

Art. 4. De zorgverleners, de hulpverleners en de voorzieningen houden van elke zorggebruiker een individueel dossier bij als dat nog niet geregeld is krachtens of bij wet, decreet of ordonnantie. In dat dossier worden de gegevens opgeslagen die gegenereerd worden door zorgverleners en hulpverleners in het kader van een zorgrelatie met de zorggebruiker.

Het individuele dossier, vermeld in het eerste lid, bevat ten minste de volgende gegevens:

1° de identiteit, het geslacht en de geboortedatum van de zorggebruiker;

2° het identificatienummer van de zorggebruiker, overeenkomstig artikel 12;

3° het identificatienummer van de zorgverleners of hulpverleners die betrokken zijn bij de zorg, overeenkomstig artikel 12;

4° het ondernemingsnummer van de voorziening, overeenkomstig artikel 12, 3°.

HOOFDSTUK 3

HET NETWERK VOOR GEGEVENSDELING TUSSEN DE ACTOREN IN DE ZORG

Afdeling 1

Organisatie van het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Art. 5. Het Agentschap organiseert een netwerk voor veilige gegevensdeling onder de benaming «het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg» hierna «het netwerk» te noemen.

Afdeling 2

Doelstellingen van en deelname aan het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Onderafdeling 1

Doelstellingen van het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Art. 6. Het netwerk heeft tot doel om de samenwerking rond efficiënte en veilige gegevensdeling, en in het bijzonder het delen van persoonsgegevens, tussen alle actoren in de zorg onderling te faciliteren met het oog op een continue en kwaliteitsvolle zorgverstrekking aan zorggebruikers.

Het netwerk heeft ook tot doel de samenwerking rond efficiënte en veilige gegevensdeling te faciliteren om op die manier zorggebruikers rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving over de Vlaamse sociale bescherming¹⁸[...]¹⁸. Dat gebeurt op een zodanige wijze dat zo weinig mogelijk administratieve lasten veroorzaakt voor de zorggebruiker en voor de actoren in de zorg.

►1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 70 Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

Onderafdeling 2

Deelname aan het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg via een dienstenintegrator

Art. 7. Onder de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, en na eensluidend advies van het Agentschap zijn de actoren in de zorg gehouden tot deelname aan het netwerk.

De zorggebruiker kan, met toepassing van artikel 17, § 3, deelnemen aan het netwerk.

De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van de toezichtcommissie, bepalen voor welke taken de administratie deelneemt aan het netwerk.

Art. 8. § 1. Elke gegevensdeling, vermeld in artikel 6, verloopt over het netwerk.

§ 2. Volgende actoren in de zorg, met uitzondering van de instellingen van sociale zekerheid, vermeld in artikel 2, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, dienen gebruik te maken van het eHealth-platform, opgericht bij de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform, voor de uitvoering van hun verplichtingen in het kader van dit decreet:

- 1° de zorgverleners;
- 2° de hulpverleners die niet behoren tot de administratie;
- 3° de voorzieningen die niet behoren tot de administratie.

Volgende actoren in de zorg, met uitzondering van de instellingen van sociale zekerheid, vermeld in artikel 2, 2°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, dienen gebruik te maken van Vlaamse dienstenintegrator, opgericht bij het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator, voor de uitvoering van hun verplichtingen in het kader van dit decreet:

- 1° de hulpverleners die behoren tot de administratie;
- 2° de voorzieningen die behoren tot de administratie.

§ 3. In afwijking van paragraaf 2, kunnen de actoren in de zorg die reeds vóór de inwerkingtreding van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator op een privacyconforme manier voor een bepaalde gegevensdeling met een andere dienstenintegrator werkten, deze dienstenintegrator behouden indien de omschakeling naar de dienstenintegrator, vermeld in paragraaf 2, een aanzienlijke meerkost met zich mee zou brengen. De Vlaamse Regering kan, na advies van de toezichtcommissie, bepalen wat verstaan moet worden onder privacyconform. De Vlaamse Regering kan verder bepalen wat moet worden verstaan onder een aanzienlijke meerkost en bepaalt de aanvraagprocedure.

Afdeling 3

Basisprincipes en werking van het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Onderafdeling 1

Basisprincipes van het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Art. 9. Dit decreet kan geen afbreuk doen aan de wet Verwerking Persoonsgegevens, aan de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, aan de wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot de

uitoefening van de geneeskunde, aan het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, aan het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator en aan de wettelijke en reglementaire bepalingen met betrekking tot het beroepsgeheim, met inbegrip van artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 10. Met behoud van de toepassing van artikel 16, § 4, van de wet Verwerking Persoonsgegevens, bepalen de voorzieningen en, in voorkomend geval, de zorgverleners of de hulpverleners in welke mate en op welke wijze de gegevens in individuele dossiers toegankelijk zijn voor personen die bij hun activiteiten in het kader van de zorg betrokken zijn, rekening houdend met de functie van die personen, de aard van de gegevens en de potentiële risico's die eraan verbonden zijn, alsook met de bepalingen van dit decreet. De voorzieningen nemen die regeling op in het veiligheidsbeleid, vermeld in artikel 11, § 2. De Vlaamse Regering bepaalt, na positief advies van het Agentschap, hoe de zorgverleners en de hulpverleners hun werkwijze documenteren.

Art. 11. § 1. Iedere voorziening wijst, al dan niet onder zijn medewerkers, een veiligheidsconsulent aan, overeenkomstig artikel 8, § 2, en 10 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Iedere voorziening die ook een instantie is in de zin van artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, kan deze veiligheidsconsulent pas aanstellen ¹[overeenkomstig artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer en zijn uitvoeringsbepalingen] ¹.

²[...]

§ 2. Iedere voorziening stelt een veiligheidsbeleid op dat voortwerkt op het ontwerp van veiligheidsplan, overeenkomstig artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Dat veiligheidsbeleid wordt aangevuld met de wijze waarop de zorggebruiker geïnformeerd wordt over zijn rechten in het kader van dit decreet en de rol die de veiligheidsconsulent opneemt.

De Vlaamse Regering bepaalt na advies van het Agentschap en de toezichtcommissie de voorwaarden waaronder dat veiligheidsbeleid wordt bekendgemaakt.

§ 3. Het Agentschap wijst overeenkomstig artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer een veiligheidsconsulent aan, met behoud van de toepassing van de andere artikelen van hetzelfde decreet.

Het Agentschap stelt overeenkomstig artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, een veiligheidsbeleid op, met behoud van de toepassing van de andere artikelen van hetzelfde besluit. Dat veiligheidsbeleid wordt aangevuld met de elementen, vermeld in paragraaf 2.

§ 4. De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en advies van de toezichtcommissie, bijkomende regels bepalen, met behoud van de toepassing van de regels die worden uitgevaardigd door de dienstenintegrator waarmee wordt samengewerkt, voor:

- 1° het veiligheidsbeleid;

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 25 april 2014 - Gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (Art. 12)

2° de opdrachten van de veiligheidsconsulenten, hun bevoegdheden, hun onafhankelijkheid, verantwoordelijkheid en deskundigheid.

►1. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 83, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►2. – § 1, lid 2, opgeheven bij art. 83, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Art. 12. Voor de gegevensdeling via het netwerk worden de volgende identificatiemiddelen gebruikt:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;

2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is;

3° het ondernemingsnummer, als de gegevens betrekking hebben op een onderneming die is opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen;

4° de identificatiemiddelen uit de authentieke gegevensbronnen waarvan het gebruik volgens artikel 29, 6°, verplicht is.

Art. 13. ¹[Elke gegevensmededeling van persoonsgegevens via het netwerk gebeurt met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.]¹

²[...]²

►1. – Lid 1 vervangen bij art. 84, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►2. – Lid 2 opgeheven bij art. 84, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Onderafdeling 2

Werking van het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Art. 14. De werking van het netwerk is gebaseerd op een gedecentraliseerde verantwoordelijkheid voor de inhoud van het elektronisch deelbaar dossier, vermeld in artikel 17. Dat sluit niet uit dat onderdelen van een gedecentraliseerd elektronisch deelbaar dossier kunnen worden opgeslagen in een veilige gedeelde omgeving.

De zorgverleners, de hulpverleners, de voorzieningen en de administratie zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via het netwerk en voor het zorgvuldig gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via het netwerk.

Het Agentschap is verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de organisatie van het netwerk.

De zorgverleners, de hulpverleners, de voorzieningen, de administratie en het Agentschap dienen de nodige maatregelen te treffen ter bescherming van de persoonsgegevens.

Art. 15. Met behoud van de toepassing van andersluidende regelgeving, hebben de gegevens die via het netwerk op elektronische wijze gedeeld worden, alsook de weergave ervan op een leesbare drager, tot bewijs van het tegendeel, dezelfde wettelijke bewijskracht als gegevens die op papieren dragers zijn meegedeeld.

Afdeling 4

Het individuele en elektronisch deelbaar dossier

Art. 16. De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ¹[de toezichtcommissie]¹, nadere regels uitvaardigen over de inhoud en de vorm van de gegevens die in het individuele dossier, vermeld in artikel 4 worden opgenomen, met het oog op de invoer en het gebruik van eenduidige gegevens in het netwerk om een continue en kwaliteitsvolle uitvoering van de zorg te bewerkstelligen.

De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ²[de toezichtcommissie]², ook regels uitvaardigen over de inhoud en de vorm van de gegevens die in het individuele dossier worden opgenomen, om zorggebruikers rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving over de Vlaamse sociale bescherming ³[...]³, op een zodanige wijze dat ze zo weinig mogelijk administratieve lasten veroorzaken voor de rechthebbende zorggebruiker en voor de actoren in de zorg.

Het Agentschap kan aanpassingen aan de procedures voor het gegevensbeheer door de administratie voorstellen aan de Vlaamse Regering om het individuele dossier te verrijken met aanvullende gegevens van administratieve aard. ⁴

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 85 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►2. – Lid 2 gewijzigd bij art. 85 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 71 Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

⁴ 4. – Op een nader te bepalen datum luidt dit art. als volgt:

Art. 16. De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ⁵[de toezichtcommissie]⁵, nadere regels uitvaardigen over de inhoud en de vorm van de gegevens die in het individuele dossier, vermeld in artikel 4 worden opgenomen, met het oog op de invoer en het gebruik van eenduidige gegevens in het netwerk om een continue en kwaliteitsvolle uitvoering van de zorg te bewerkstelligen.

De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ⁶[de toezichtcommissie]⁶, ook regels uitvaardigen over de inhoud en de vorm van de gegevens die in het individuele dossier worden opgenomen, om zorggebruikers rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving over de Vlaamse sociale bescherming ⁷[...]⁷, op een zodanige wijze dat ze zo weinig mogelijk administratieve lasten veroorzaken voor de rechthebbende zorggebruiker en voor de actoren in de zorg.

Het Agentschap kan aanpassingen aan de procedures voor het gegevensbeheer door de administratie voorstellen aan de Vlaamse Regering om het individuele dossier te verrijken met aanvullende gegevens van administratieve aard.

►5. – Lid 1 gewijzigd bij art. 85 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►6. – Lid 2 gewijzigd bij art. 85 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 25 april 2014 - Gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (Art. 17)

►7. – Lid 2 gewijzigd bij art. 71 Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

Art. 17. § 1. De Vlaamse Regering kan, na eensluidend advies van het Agentschap, de actor in de zorg, bevoegd voor het bijhouden van het individueel dossier of een ander dossier opgelegd krachtens een wet, decreet of ordonnantie betreffende een individuele zorggebruiker, verplichten een elektronisch deelbaar dossier bij te houden.

Dit elektronisch deelbaar dossier bevat enkel de gegevens die gedeeld worden met andere actoren in de zorg, conform het derde lid en paragraaf 2.

Het elektronisch deelbaar dossier bevat altijd volgende gegevens:

1° de identiteit, het geslacht en de geboortedatum van de zorggebruiker;

2° het identificatienummer van de zorggebruiker, overeenkomstig artikel 12;

3° het identificatienummer van de zorgverleners of hulpverleners die betrokken zijn bij de zorg, overeenkomstig artikel 12;

4° het ondernemingsnummer van de voorziening, overeenkomstig artikel 12, 3°.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt, na positief advies van het Agentschap, voor elke categorie van actor in de zorg welke gegevens met welke categorieën van actoren in de zorg gedeeld worden. De gegevens die gedeeld worden, moeten:

1° op elektronische, uniforme en gestandaardiseerde wijze uit het individueel dossier of uit een ander dossier opgelegd krachtens een wet, decreet of ordonnantie betreffende een individuele zorggebruiker worden overgenomen;

2° noodzakelijk zijn om in het kader van de gegevensdeling de efficiëntie, de effectiviteit en de kwaliteit van de zorg voor de zorggebruiker te maximaliseren.

De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ¹[de toezichtcommissie]¹, nadere regels uitvaardigen over de inhoud en de vorm van de gegevens die in het elektronisch deelbaar dossier worden opgenomen, met het oog op de invoer en het gebruik van eenduidige gegevens in het netwerk om een continue en kwaliteitsvolle uitvoering van de zorg te bewerkstelligen.

De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ²[de toezichtcommissie]², ook regels uitvaardigen over de inhoud en de vorm van de gegevens die in het elektronisch deelbaar dossier worden opgenomen, om zorggebruikers rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving over de Vlaamse sociale bescherming ³[...] ³op een zodanige wijze dat ze zo weinig mogelijk administratieve lasten veroorzaken voor de rechthebbende zorggebruiker en voor de actoren in de zorg.

Het Agentschap kan aanpassingen aan de procedures voor het gegevensbeheer door de administratie voorstellen aan de Vlaamse Regering om het elektronisch deelbaar dossier te verrijken met aanvullende gegevens van administratieve aard.

§ 3. De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ⁴[de toezichtcommissie]⁴, bepalen dat het elektronisch deelbaar dossier moet worden aangevuld met een onderdeel dat bestemd is voor de invoer van gegevens door de zorggebruiker. Dat onderdeel kan worden geraadpleegd door zorgverleners en hulpverleners, die al dan niet verbonden zijn aan een voorziening, rekening houdend met het gebruikers- en

toegangsbeheer, vermeld in artikel 25, 2°, en het verwijzingsrepertorium, vermeld in artikel 25, 3°. ⁵

►1. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 86 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►2. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 86 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►3. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 72 Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

►4. – § 3 gewijzigd bij art. 86 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

◀5. – *Op een nader te bepalen datum luidt dit art. als volgt:*

Art. 17. § 1. De Vlaamse Regering kan, na eensluidend advies van het Agentschap, de actor in de zorg, bevoegd voor het bijhouden van het individueel dossier of een ander dossier opgelegd krachtens een wet, decreet of ordonnantie betreffende een individuele zorggebruiker, verplichten een elektronisch deelbaar dossier bij te houden.

Dit elektronisch deelbaar dossier bevat enkel de gegevens die gedeeld worden met andere actoren in de zorg, conform het derde lid en paragraaf 2.

Het elektronisch deelbaar dossier bevat altijd volgende gegevens:

1° de identiteit, het geslacht en de geboortedatum van de zorggebruiker;

2° het identificatienummer van de zorggebruiker, overeenkomstig artikel 12;

3° het identificatienummer van de zorgverleners of hulpverleners die betrokken zijn bij de zorg, overeenkomstig artikel 12;

4° het ondernemingsnummer van de voorziening, overeenkomstig artikel 12, 3°.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt, na positief advies van het Agentschap, voor elke categorie van actor in de zorg welke gegevens met welke categorieën van actoren in de zorg gedeeld worden. De gegevens die gedeeld worden, moeten:

1° op elektronische, uniforme en gestandaardiseerde wijze uit het individueel dossier of uit een ander dossier opgelegd krachtens een wet, decreet of ordonnantie betreffende een individuele zorggebruiker worden overgenomen;

2° noodzakelijk zijn om in het kader van de gegevensdeling de efficiëntie, de effectiviteit en de kwaliteit van de zorg voor de zorggebruiker te maximaliseren.

De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ⁶[de toezichtcommissie]⁶, nadere regels uitvaardigen over de inhoud en de vorm van de gegevens die in het elektronisch deelbaar dossier worden opgenomen, met het oog op de invoer en het gebruik van eenduidige gegevens in het netwerk om een continue en kwaliteitsvolle uitvoering van de zorg te bewerkstelligen.

De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ⁷[de toezichtcommissie]⁷, ook regels uitvaardigen over de inhoud en de vorm van de gegevens die in het elektronisch deelbaar dossier worden opgenomen, om zorggebruikers rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving over de Vlaamse sociale bescherming ⁸[...] ⁸op een zodanige wijze dat ze zo weinig mogelijk administratieve lasten veroorzaken voor de rechthebbende zorggebruiker en voor de actoren in de zorg.

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 25 april 2014 - Gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (Art. 18)

Het Agentschap kan aanpassingen aan de procedures voor het gegevensbeheer door de administratie voorstellen aan de Vlaamse Regering om het elektronisch deelbaar dossier te verrijken met aanvullende gegevens van administratieve aard.

§ 3. De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap en na advies van ⁹[de toezichtcommissie], bepalen dat het elektronisch deelbaar dossier moet worden aangevuld met een onderdeel dat bestemd is voor de invoer van gegevens door de zorgverlener en hulpverleners, die al dan niet verbonden zijn aan een voorziening, rekening houdend met het gebruikers- en toegangsbeheer, vermeld in artikel 25, 2°, en het verwijzingsrepertorium, vermeld in artikel 25, 3°.

►6. – § 2, lid 2, gewijzigd bij art. 86 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►7. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 86 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►8. – § 2, lid 3, gewijzigd bij art. 72 Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. VI. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

►9. – § 3 gewijzigd bij art. 86 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

Art. 18. Iedere zorgverlener en iedere hulpverlener, die al dan niet verbonden is aan een voorziening, stelt via het netwerk de elektronisch deelbare dossiers ter beschikking die door hem beheerd worden, rekening houdend met de toestemming van de zorggebruiker, vermeld in artikel 22, het gebruikers- en toegangsbeheer, vermeld in artikel 25, 2°, en het verwijzingsrepertorium, vermeld in artikel 25, 3°. Die elektronisch deelbare dossiers kunnen geraadpleegd worden door andere zorgverleners en hulpverleners, die al dan niet verbonden zijn aan een voorziening, die een zorgrelatie hebben met de zorggebruiker, rekening houdend met de toestemming van de zorggebruiker, vermeld in artikel 22, het gebruikers- en toegangsbeheer, vermeld in artikel 25, 2°, en het verwijzingsrepertorium, vermeld in artikel 25, 3°.

De Vlaamse Regering bepaalt, na positief advies van het Agentschap, de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de elektronisch deelbare dossiers worden opgenomen in het verwijzingsrepertorium, vermeld in artikel 25, 3°.

Art. 19. Met behoud van de toepassing van andersluidende regelgeving, wordt het individuele of elektronisch deelbaar dossier bijgehouden gedurende een termijn van dertig jaar vanaf de laatste aanpassing van het dossier.

Afdeling 5

Rechten van de zorggebruiker bij de aanwending van de gegevens

Art. 20. Voor de regels betreffende de rechten van de zorggebruiker inzake toegang, inzage en verzet gelden de bepalingen van de wet Verwerking Persoonsgegevens, de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt en de regelgeving in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid.

Art. 21. De zorgverlener of hulpverlener brengt de zorggebruiker ervan op de hoogte dat er een individueel dossier en een elektronisch deelbaar dossier over hem wordt bijgehouden, overeenkomstig artikel 4 en 17.

De Vlaamse Regering kan na advies van ¹[de toezichtcommissie] verdere regels met betrekking tot het eerste lid uitwerken. ²

►1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 87 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

►2. – *Op een nader te bepalen datum luidt dit art. als volgt:*

Art. 21. De zorgverlener of hulpverlener brengt de zorggebruiker ervan op de hoogte dat er een individueel dossier en een elektronisch deelbaar dossier over hem wordt bijgehouden, overeenkomstig artikel 4 en 17.

De Vlaamse Regering kan na advies van ³[de toezichtcommissie] verdere regels met betrekking tot het eerste lid uitwerken.

►3. – Lid 2 gewijzigd bij art. 87 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

Art. 22. § 1. Voor de toegang van actoren in de zorg tot het elektronisch deelbare dossier van de zorggebruiker is de schriftelijke toestemming van de zorggebruiker vereist. Die toestemming kan schriftelijk worden ingetrokken. De inhoud van de toestemming van de zorggebruiker blijft ongewijzigd doorheen de tijd als de toestemming niet wordt gewijzigd. De toestemming kan ook elektronisch worden gegeven of ingetrokken, indien deze elektronische toestemming dezelfde waarborgen biedt als een schriftelijke toestemming. Deze elektronische toestemming kan enkel worden toegepast na positief advies van ¹[de toezichtcommissie].

De schriftelijke of elektronische toestemming, vermeld in het eerste lid, moet voldoen aan de voorwaarden van artikel 1, § 8, van de wet Verwerking Persoonsgegevens.

De schriftelijke of elektronische toestemming, vermeld in het eerste lid, geldt met behoud van de toepassing van de andere verwerkingsgronden, vermeld in artikel 7, § 2, van de wet Verwerking Persoonsgegevens.

§ 2. De minderjarige zorggebruiker geeft zelfstandig zijn toestemming, vermeld in paragraaf 1, op voorwaarde dat hij tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat is, rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit.

De minderjarige van twaalf jaar of ouder wordt vermoed in staat te zijn tot een redelijke beoordeling van zijn belangen.

De ouders die het gezag over de minderjarige uitoefenen of zijn voogd oefenen de toestemming uit voor een minderjarige zorggebruiker die nog niet tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat is. De minderjarige zorggebruiker wordt zoveel als mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de toestemming.

§ 3. Bij een meerderjarige zorggebruiker wordt de toestemming, vermeld in paragraaf 1, verkregen overeenkomstig artikel 14 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt.

§ 4. De zorggebruiker wordt actief geïnformeerd over zijn rechten in het kader van dit decreet.

§ 5. De Vlaamse Regering werkt, na positief advies van het Agentschap en na advies van ²[de toezichtcommissie], de verdere regels met betrekking tot paragraaf 1 en 4

uit. De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap, een gedifferentieerde toestemming met betrekking tot individuele actoren in de zorg of categorieën van actoren in de zorg uitwerken.^{∇3}

▶1. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 88 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

▶2. – § 5 gewijzigd bij art. 88 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

12 3. – *Op een nader te bepalen datum luidt dit art. als volgt:*

Art. 22. § 1. Voor de toegang van actoren in de zorg tot het elektronisch deelbare dossier van de zorggebruiker is de schriftelijke toestemming van de zorggebruiker vereist. Die toestemming kan schriftelijk worden ingetrokken. De inhoud van de toestemming van de zorggebruiker blijft ongewijzigd doorheen de tijd als de toestemming niet wordt gewijzigd. De toestemming kan ook elektronisch worden gegeven of ingetrokken, indien deze elektronische toestemming dezelfde waarborgen biedt als een schriftelijke toestemming. Deze elektronische toestemming kan enkel worden toegepast na positief advies van^{▶4}[de toezichtcommissie]⁴.

De schriftelijke of elektronische toestemming, vermeld in het eerste lid, moet voldoen aan de voorwaarden van artikel 1, § 8, van de wet Verwerking Persoonsgegevens.

De schriftelijke of elektronische toestemming, vermeld in het eerste lid, geldt met behoud van de toepassing van de andere verwerkingsgronden, vermeld in artikel 7, § 2, van de wet Verwerking Persoonsgegevens.

§ 2. De minderjarige zorggebruiker geeft zelfstandig zijn toestemming, vermeld in paragraaf 1, op voorwaarde dat hij tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat is, rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit.

De minderjarige van twaalf jaar of ouder wordt vermoed in staat te zijn tot een redelijke beoordeling van zijn belangen.

De ouders die het gezag over de minderjarige uitoefenen of zijn voogd oefenen de toestemming uit voor een minderjarige zorggebruiker die nog niet tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat is. De minderjarige zorggebruiker wordt zoveel als mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de toestemming.

§ 3. Bij een meerderjarige zorggebruiker wordt de toestemming, vermeld in paragraaf 1, verkregen overeenkomstig artikel 14 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt.

§ 4. De zorggebruiker wordt actief geïnformeerd over zijn rechten in het kader van dit decreet.

§ 5. De Vlaamse Regering werkt, na positief advies van het Agentschap en na advies van^{▶5}[de toezichtcommissie]⁵, de verdere regels met betrekking tot paragraaf 1 en 4 uit. De Vlaamse Regering kan, na positief advies van het Agentschap, een gedifferentieerde toestemming met betrekking tot individuele actoren in de zorg of categorieën van actoren in de zorg uitwerken.

▶4. – § 1, lid 1, gewijzigd bij art. 88 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

▶5. – § 5 gewijzigd bij art. 88 Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: op de datum van bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het Belgisch Staatsblad (art. 191, 2°)

Art. 23. Met behoud van de toepassing van andersluidende regelgeving, heeft de zorggebruiker het recht om te weten:

1° wie een elektronisch deelbaar dossier over hem bijhoudt, door zijn verwijzingsrepertorium te consulteren;

2° wie welke soort gegevens over hem bijhoudt;

3° wie op welk moment zijn gegevens heeft geraadpleegd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de uitoefening van de rechten, bepaald in het eerste lid, en met betrekking tot de personen die de zorggebruiker kunnen bijstaan bij de uitoefening van zijn rechten, met behoud van de toepassing van de wet Verwerking Persoonsgegevens.

Afdeling 6

Beheer van het netwerk voor gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Art. 24. Het netwerk wordt beheerd door het Agentschap.

Art. 25. Het Agentschap vervult voor het beheer van het netwerk minstens de volgende taken:

1° het verzekeren van de dagelijkse werking van het netwerk;

2° het organiseren van de opmaak en het gebruik van het gebruikers- en toegangsbeheer met betrekking tot de individuele elektronisch deelbare dossiers die via het netwerk worden ontsloten,^{▶1}[met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd,]¹ in samenspraak met de dienstenintegratoren en met vertegenwoordigers van de zorgverleners, de hulpverleners, de voorzieningen en de zorggebruikers;

3° het organiseren van de opmaak en het gebruik van een verwijzingsrepertorium waarbij wordt aangeduid welke zorgverleners, hulpverleners en voorzieningen welke type gegevens bewaren met betrekking tot welke zorggebruikers,^{▶2}[met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd,]² in samenspraak met de dienstenintegratoren en met vertegenwoordigers van de zorgverleners, de hulpverleners, de voorzieningen en de zorggebruikers;

4° het verzekeren van de optimale gegevensdeling tussen het Agentschap, de zorgverleners, de hulpverleners, de voorzieningen en de dienstenintegratoren;

5° het formuleren van adviezen voor een verdere optimalisering van het netwerk;

6° het adviseren aan de Vlaamse Regering met betrekking tot het vastleggen en verzekeren van een gecoördineerd veiligheidsbeleid en -beheer voor het netwerk ten behoeve van de zorggebruiker;

7° het overleggen en samenwerken met de toezichtcommissie^{▶3}[...]³.

Het Agentschap kan, als dat nog niet door de dienstenintegrator, vermeld in artikel 8, § 2, eerste lid, 1°, is gebeurd, na gaan van softwarepakketten voor het beheer van elektronisch deelbare dossiers voldoen aan de vastgelegde ICT-gerelateerde functionele of technische normen, standaarden, specificaties, en basisarchitectuur, en die softwarepakketten regi-

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 25 april 2014 - Gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (Art. 26)

streren. Het Agentschap bepaalt daarvoor, na goedkeuring van het ontwerp door de Vlaamse Regering, de nadere regels.

►1. – Lid 1, 2°, gewijzigd bij art. 89, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►2. – Lid 1, 3°, gewijzigd bij art. 89, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►3. – Lid 1, 7°, gewijzigd bij art. 89, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

Afdeling 7

Controle

Art. 26. De Vlaamse Regering kan de controle regelen op de verplichtingen die in dit hoofdstuk worden opgelegd.

HOOFDSTUK 4

OPRICHTING VAN HET PUBLIEKRECHTELIJK VORMGEGEVEN EXTERN VERZELFSTANDIGD AGENTSCHAP «VLAAMS AGENTSCHAP VOOR SAMENWERKING ROND GEGEVENSDELING TUSSEN DE ACTOREN IN DE ZORG»

Afdeling 1

Oprichting

Art. 27. Er wordt een publiekrechtelijk vormgegeven extern zelfstandig agentschap met rechtspersoonlijkheid opgericht als vermeld in artikel 13 van het Kaderdecreet. Het agentschap draagt als naam «Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg».

De Vlaamse Regering bepaalt de vestigingsplaats van het Agentschap en bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein het Agentschap behoort.

De bepalingen van het Kaderdecreet zijn van toepassing op het Agentschap, met uitzondering van artikel 4, § 2, 1°.

Afdeling 2

Missie, taken en bevoegdheden

Art. 28. Het Agentschap heeft als missie het bevorderen en regelen van de samenwerking op het vlak van gegevensdeling, zowel tussen de actoren in de zorg met het oog op de verbetering van de kwaliteit van zorg, als tussen actoren in de zorg en de administratie om zorggebruikers op een administratief vereenvoudigde wijze rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving inzake de Vlaamse sociale bescherming^{►1}[...]¹.

De missie wordt volbracht met de nodige waarborgen op het vlak van informatieveiligheid, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de zorggebruikers, de zorgverleners en de hulpverleners en met respect voor het beroepsgeheim.

►1. – Lid 1 gewijzigd bij art. 73 Decr. VI. Parl. 24 juni 2016, *B.S.*, 6 september 2016, inwerkingtreding: 1 januari 2017 (art. 217, lid 1, B. Vl. Reg. 14 oktober 2016, *B.S.*, 16 december 2016)

Art. 29. Het Agentschap vervult minstens de volgende taken:

1° het ontwikkelen van een visie en een strategie voor een effectieve, efficiënte en goed beveiligde gegevensdeling tussen de actoren in de zorg;

2° het vastleggen van nuttige ICT-gerelateerde functionele en technische normen, standaarden en specificaties en basisarchitectuur ter ondersteuning van de visie en strategie;

3° het beheren van het netwerk, zoals bepaald in artikel 25;

4° het vertegenwoordigen van het beleidsdomein, bevoegd voor het gezondheids- of welzijnsbeleid, in beleidsdomeinoverschrijdende overleg- en beheersorganen voor gegevensdeling, overeenkomstig de voorwaarden, zoals vastgelegd door de beleidsraad van het beleidsdomein, bevoegd voor het gezondheids- of welzijnsbeleid;

5° het sluiten van overeenkomsten;

6° het regelen van de gegevensdeling waarbij het Agentschap onder andere beslist welke authentieke gegevensbronnen moeten worden gebruikt, met behoud van de toepassing van artikel 3 en 4 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Voor Vlaamse authentieke gegevensbronnen die persoonsgegevens bevatten wordt het advies van de toezichtcommissie gevraagd;

7° het opstellen van de legislatuurrapportage van de door het Agentschap gerealiseerde vorderingen aan het Vlaams Parlement.

Art. 30. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om, in het raam van de missie en de taken van het Agentschap, bijzondere opdrachten aan het Agentschap toe te wijzen.

Art. 31. Het Agentschap is gerechtigd alle activiteiten te verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van de missie, de taken en de bijzondere opdrachten.

Afdeling 3

Bestuur en werking

Art. 32. ►¹[Het Agentschap wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit:

1° vierentwintig leden met aantoonbare deskundigheid, met inbegrip van een voorzitter en een ondervoorzitter, van wie:

a) vijf vertegenwoordigers van voorzieningen;

b) vier vertegenwoordigers van zorggebruikers;

c) vier vertegenwoordigers van zorgverleners en hulpverleners die bij een voorziening werken, onder wie minstens één vertegenwoordiger van de artsen;

d) vier vertegenwoordigers van zorgverleners en hulpverleners die niet in een voorziening werken, onder wie minstens twee vertegenwoordigers van de artsen;

e) twee vertegenwoordigers van de sociale partners;

f) vijf vertegenwoordigers van de ziekenfondsen en de zorgkassen;

2° vier onafhankelijke bestuurders met aantoonbare deskundigheid.]¹

Met behoud van de toepassing van artikel 21 van het Kaderdecreet moet de kandidaat aan de volgende voorwaarden voldoen om tot lid benoemd te kunnen worden en lid te kunnen blijven:

1° de burgerlijke en politieke rechten genieten;

2° ►²[geen lid zijn van de toezichtcommissie en de Gegevensbeschermingsautoriteit, vermeld in artikel 3 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit;]²

3° niet betrokken zijn bij de productie van gecommercialiseerde ICT-software of -hardware.

Aan de raad van bestuur kan een vertegenwoordiger van het eHealth-platform en van de Vlaamse Dienstenintegrator deelnemen. Deze vertegenwoordigers hebben een raadgevende stem.

³Op de raad van bestuur zijn de bepalingen van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector van toepassing, met uitzondering van artikel 4 van dat decreet.³

►1. – Lid 1 laatst vervangen bij art. 57, 1°, Decr. Vl. Parl. 15 juli 2016, *B.S.*, 19 augustus 2016, inwerkingtreding: 1 december 2016 (art. 7, 2°, B. Vl. Reg. 18 november 2016, *B.S.*, 9 januari 2017)

►2. – Lid 2, 2°, vervangen bij art. 90 Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

►3. – Lid 4 toegevoegd bij art. 57, 2°, Decr. Vl. Parl. 15 juli 2016, *B.S.*, 19 augustus 2016, inwerkingtreding 1 december 2016 (art. 7, 2°, B. Vl. Reg. 18 november 2016, *B.S.*, 9 januari 2017)

Art. 33. De raad van bestuur van het Agentschap beslist met een tweederdemeerderheid en functioneert overeenkomstig de regels die gelden voor beraadslagende organen.

Art. 34. De raad van bestuur van het Agentschap vertegenwoordigt het Agentschap in rechte en in feite.

De raad van bestuur is, met behoud van de toepassing van de bevoegdheden die toegewezen zijn aan de gedelegeerd bestuurder van het Agentschap, bevoegd voor het beheer van het Agentschap in de meest ruime zin, tenzij het in dit decreet anders is bepaald.

De raad van bestuur bepaalt in een reglement van inwendige orde de bevoegdheden die gedelegeerd worden aan de gedelegeerd bestuurder en de voorwaarden van die delegatie. Alleen de volgende bevoegdheden kan de raad van bestuur niet op algemene wijze delegeren:

1° de strategische doelstellingen van het Agentschap bepalen;

2° de beheersovereenkomst sluiten;

3° de begroting opstellen;

4° de algemene rekening vaststellen;

5° de bevoegdheden die door de rechtspositieregeling van het personeel worden toegewezen aan de raad van bestuur.

De raad van bestuur regelt in het reglement van inwendige orde zijn eigen werking. Het goedgekeurde of gewijzigde reglement wordt door de raad van bestuur ter bekrachtiging voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Het reglement treedt in werking na de bekrachtiging door de Vlaamse Regering. Als de Vlaamse Regering het reglement niet bekrachtigt of niet afwijst binnen drie maanden na de verzending ervan, treedt het reglement automatisch in werking.

Art. 35. De Vlaamse Regering stelt een gedelegeerd bestuurder aan die belast is met het dagelijks bestuur van het Agentschap. De gedelegeerd bestuurder woont de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem.

Art. 36. De regeringsafgevaardigde, aangesteld bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de bevoegde Minister onder wie het Agentschap zal ressorteren, brengt ook verslag uit aan de Minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake informatie- en communicatietechnologie in de Vlaamse administratie en voor het e-government.

Afdeling 4

Overlegcomité

Art. 37. Bij het Agentschap worden overlegcomités opgericht. Een overlegcomité staat de raad van bestuur bij met betrekking tot specifieke aspecten van gegevensdeling. Een overlegcomité kan initiatieven voorstellen ter bevordering en ter bestendinging van elektronische dienstverlening aan de actoren in de zorg en de zorggebruikers, en

alle maatregelen voorstellen die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot een administratieve vereenvoudiging voor de actoren in de zorg en de zorggebruikers.

De raad van bestuur kan alleen gemotiveerd afwijken van het advies van een overlegcomité.

Art. 38. De Vlaamse Regering keurt, na advies van het Agentschap, de samenstelling van het overlegcomité goed en omschrijft, zo nodig, nader zijn bevoegdheden, bepaalt de nadere regels voor zijn werking en benoemt zijn voorzitter.

Er worden minstens twee overlegcomités opgericht:

1° een overlegcomité dat bevoegd is voor de gegevensdeling van persoonsgegevens met het oog op een continue en kwaliteitsvolle verstrekking van zorg;

2° een overlegcomité dat bevoegd is voor de gegevensdeling met het oog op het genot van de rechten die voortvloeien uit de regelgeving over de sociale bescherming, waarin ook de administratie wordt opgenomen.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de vergoeding van de leden van het overlegcomité en van de deskundigen op wie een beroep wordt gedaan.

Afdeling 5

Financiële middelen

Art. 39. Het Agentschap kan beschikken over de volgende ontvangsten:

1° dotaties;

2° leningen;

3° fiscale heffingen als die bij decreet toegewezen worden aan het Agentschap;

4° retributies als die bij decreet toegewezen worden aan het Agentschap;

5° ontvangsten die voortvloeien uit daden van beheer of beschikking met betrekking tot eigen domeingoederen;

6° schenkingen en legaten in speciën;

7° inkomsten uit eigen participaties en uit leningen die het Agentschap verstrekt aan derden;

8° opbrengsten uit de verkoop van eigen participaties;

9° de subsidies waarvoor het Agentschap als begunstigde in aanmerking komt;

10° de terugvorderingen van ten onrechte gedane uitgaven;

11° vergoedingen voor prestaties aan derden, volgens de voorwaarden, bepaald in de beheersovereenkomst;

12° de opbrengst van sponsoring.

Tenzij het anders is bepaald in een decreet, worden de ontvangsten, vermeld in het eerste lid, beschouwd als ontvangsten die bestemd zijn voor de gezamenlijke uitgaven.

Het Agentschap kan schenkingen of legaten aanvaarden. De gedelegeerd bestuurder beoordeelt vooraf de opportuniteit en de risico's van de aanvaarding.

Art. 40. Het Agentschap wordt gemachtigd om een reservefonds aan te leggen. In de begroting situeert het reservefonds zich op het niveau van de totaliteit van het Agentschap.

Het Agentschap mag de middelen in het reservefonds voor de volgende taken aanwenden:

1° voor de taken, vermeld in artikel 29, en voor de bijzondere opdrachten die de Vlaamse Regering met toepassing van artikel 30 aan het Agentschap opdraagt;

2° voor het verwerven en beheren van patrimonium dat wordt aangewend voor de realisatie van de taken, vermeld

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. VI. Parl. 25 april 2014 - Gegevensdeling tussen de actoren in de zorg (Art. 41)

in artikel 29, en voor de bijzondere opdrachten die de Vlaamse Regering met toepassing van artikel 30 aan het Agentschap opdraagt.

Het spijzen van het reservefonds is afhankelijk van een machtiging door het Vlaams Parlement in de jaarlijkse begroting. Die machtiging kan alleen betrekking hebben op het deel van de uitgavenkredieten dat in de begroting aan het Agentschap wordt toegekend en dat in het begrotingsjaar zelf niet wordt aangewend.

Afdeling 6 Coördinatie

Art. 41. § 1. De Vlaamse Regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het Kaderdecreet.

De besluiten die krachtens deze paragraaf worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben als ze niet bij decreet zijn bekrachtigd negen maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot die laatste datum.

De bevoegdheid, vermeld in deze paragraaf, die aan de Vlaamse Regering wordt opgedragen, vervalt negen maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd, alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

§ 2. De Vlaamse Regering kan de bepalingen van de decreten betreffende het Agentschap coördineren, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht, tot het tijdstip van de coördinatie. Daartoe kan ze:

1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw nummeren en vernummeren;

2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren;

3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven, zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat ze bij decreet is bekrachtigd.

Art. 42. De Vlaamse Regering stelt aan het Agentschap onroerende goederen ter beschikking om zijn taken te vervullen. Ze kan nadere regels bepalen voor die terbeschikkingstelling.

HOOFDSTUK 5

OPRICHTING VAN HET PERSONENREGISTER WVG

Art. 43. Er wordt een personenregister opgericht, hierna «Personenregister WVG» te noemen, dat de volgende gegevens bevat:

1° de informatiegegevens, vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot en met 10°, en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van het Rijksregister van de natuurlijke personen;

2° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;

3° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruis-

puntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.

De administratie gebruikt het Personenregister WVG ter uitvoering van haar reglementaire taken, ¹[met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd]¹.

De actoren in de zorg kunnen het Personenregister WVG, ²[met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd]², gebruiken om hun taken uit te voeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden met betrekking tot het Personenregister WVG.

De verantwoordelijke voor de verwerking van het Personenregister WVG is het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin gaat voor elke toegang tot het Personenregister WVG na of de betrokken actor hiertoe gemachtigd is.

Het gebruik van het Personenregister WVG wordt elke vijf jaar geëvalueerd. Deze evaluatie gebeurt na het inwinnen van het advies van de toezichtcommissie ³[...] ³ en de Vlaamse Dienstenintegrator. Indien deze adviezen unaniem negatief zijn, wordt het Personenregister WVG afgeschaft. De Vlaamse Regering beslist bij tegenstrijdige adviezen over het voortbestaan van het Personenregister WVG.

¹1. – Lid 2 gewijzigd bij art. 91, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

²2. – Lid 3 gewijzigd bij art. 91, 1°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

³3. – Lid 6 gewijzigd bij art. 91, 2°, Decr. VI. Parl. 8 juni 2018, *B.S.*, 26 juni 2018, inwerkingtreding: 25 mei 2018 (art. 191, inleidende zin)

HOOFDSTUK 6

ADMINISTRATIEVE SANCTIES

Art. 44. § 1. De erkenning die door de Vlaamse Gemeenschap verleend is aan een voorziening, kan door de erkennende instantie geschorst of ingetrokken worden als de opdrachten of verplichtingen die voortvloeien uit dit decreet, niet vervuld of niet nageleefd worden door de betrokken voorziening.

De aanwijzing als dienstenintegrator kan door de Vlaamse Regering worden geschorst of vervallen worden verklaard als de dienstenintegrator de opdrachten of verplichtingen die voortvloeien uit dit decreet, niet naleeft.

§ 2. De subsidie, verkregen in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid, kan door de subsidiërende instantie worden ingehouden of teruggevorderd als een voorziening de opdrachten of verplichtingen die voortvloeien uit dit decreet, niet vervult of niet naleeft.

§ 3. Het Agentschap kan aan een voorziening die de opdrachten of verplichtingen die voortvloeien uit dit decreet, niet vervult of niet naleeft, een administratieve geldboete van 100 tot 100.000 euro opleggen. Het Agentschap kan aan een zorgverlener of een hulpverlener die de opdrachten of verplichtingen die voortvloeien uit dit decreet, niet vervult of niet naleeft, een administratieve geldboete van 100 tot 40.000 euro opleggen. Daarnaast kan het Agentschap een

zorgverlener, een hulpverlener of een voorziening de toegang tot het netwerk ontzeggen. Die sancties kunnen worden opgelegd boven op de sanctie, vermeld in paragraaf 1 en 2, en kunnen ook elk als aparte sanctie worden opgelegd.

Het bedrag van de opgelegde geldboete wordt vastgesteld met inachtneming van het aantal en de ernst van de inbreuken.

Als een zorgverlener, een hulpverlener of een voorziening de opgelegde administratieve geldboete niet tijdig betaalt, wordt de geldboete bij dwangbevel ingevorderd. De Vlaamse Regering wijst de ambtenaren aan die een dwangbevel kunnen geven en uitvoerbaar kunnen verklaren. Een dwangbevel wordt betekend bij deurwaardersexploot met bevel tot betaling.

De vordering tot nietigverklaring van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar vanaf de dag waarop ze is ontstaan. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden, bepaald in artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

§ 4. De administratieve sanctie, vermeld in paragraaf 1 tot en met 3, kan pas worden opgelegd nadat:

1° de betrokkene van de erkennende instantie, in geval van paragraaf 1, de subsidiërende instantie, in geval van paragraaf 2, of het Agentschap, in geval van paragraaf 3, een schriftelijke aanmaning heeft ontvangen om zijn verplichtingen na te komen. De aanmaning kan ook elektronisch verstuurd worden;

2° de betrokkene vervolgens zijn verplichtingen niet is nagekomen binnen de door de administratie bepaalde termijn;

3° de betrokkene vervolgens door de instantie, vermeld in 1°, is uitgenodigd om te worden gehoord.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de procedure voor het opleggen van een administratieve sanctie als vermeld in dit artikel.

HOOFDSTUK 7 SLOTBEPALINGEN

Art. 45. (...) ^{▽1}

⌚ 1. – Wijzigd Decr. VI. Parl. 8 juli 2011 Begroting, boekhouding, subsidies, controle (Rekendecreet)

§ 1 (...) ^{▽1}

§ 2 (...) ^{▽2}

⌚ 1. – Heft Decr. VI. Parl. 16 juni 2006 Gezondheidsinformatiesysteem, op

⌚ 2. – Wijzigd Decr. VI. Parl. 13 juli 2012 Vlaamse dienstenintegrator (VDI)

Art. 47. De Vlaamse Regering stelt voor elke bepaling van dit decreet, met uitzondering van artikelen 43 en 46, § 2, de datum van inwerkingtreding vast.

Artikelen 43 en 46, § 2, treden in werking op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het *Belgisch Staatsblad*. ^{▽1}

⌚ 1. – Inwerkingtreding, met uitzondering van art. 43 en 46, § 2: 1 december 2016 (art. 7, 1°, B. Vl. Reg. 18 november 2016, *B.S.*, 9 januari 2017)

Decr. VI. Parl. 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (*B.S.*, 17 augustus 2018)

(Uittreksel)

DEEL 1

GEMEENSCHAPPELIJKE BASISBEPALINGEN

TITEL 7

BEWIJSWAARDE

Art. 48. Met behoud van de toepassing van andersluidende regelgeving hebben de gegevens die met toepassing van dit decreet op elektronische wijze gedeeld worden, alsook de weergave ervan op een leesbare drager, dezelfde bewijswaarde als ze zouden hebben als ze op een papieren drager zouden voorkomen.

TITEL 8

REGISTRATIE, VERWERKING EN UITWISSELING VAN GEGEVENS

Art. 49. § 1. In dit artikel wordt verstaan onder:

1° algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de richtlijn 95/45/EG;

2° toegangspoort: de toegangspoort, vermeld in artikel 17 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

§ 2. De persoonsgegevens worden in het kader van de Vlaamse sociale bescherming verwerkt conform de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. De verwerking van persoonsgegevens is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, 1), c), van de voormelde verordening en, wat gegevens over gezondheid betreft, op artikel 9, tweede lid, 2), h), van de voormelde verordening.

De Vlaamse Regering specificeert, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, de gegevens waarop artikel 22, tweede lid, artikel 23, § 1, eerste lid, artikel 37, § 1, artikel 39, § 2, artikel 50, artikel 65, tweede lid, en artikel 133, § 5, betrekking hebben. De verwerking van die gegevens vindt plaats met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing zijn bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder zijn of worden gespecificeerd.

De gegevens over gezondheid, vermeld in het eerste lid, worden verwerkt conform artikel 9, derde lid, van de voormelde verordening, door of onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die aan het beroepsgeheim is gebonden, of door een andere persoon die tot geheimhouding is gehouden.

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. Vl. Parl. 18 mei 2018 - Vlaamse sociale bescherming (Art. 50)

§ 3. Met het oog op de uitvoering van de bevoegdheden en taken, geregeld bij of krachtens dit decreet, worden persoonsgegevens van de gebruiker, inclusief gegevens als vermeld in artikel 4, 15), van de algemene verordening gegevensbescherming, verwerkt door:

- 1° het VAPH;
- 2° de toegangspoort;
- 3° het agentschap;
- 4° de zorgkassen;
- 5° de indicatiestellers;
- 6° de zorgvoorzieningen en de verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen;
- 7° de Zorgkassencommissie;
- 8° de externe dienstverleners, vermeld in artikel 34, eerste lid, 1°, van dit decreet;
- 9° de Expertencommissie, vermeld in artikel 39;
- 10° de Bijzondere Technische Commissie, vermeld in artikel 133 van dit decreet;
- 11° de actoren die belast zijn met de behandeling van administratieve beroepen, conform artikel 71, artikel 76, § 5, artikel 80, § 5, artikel 88, § 3, en artikel 92, § 5, van dit decreet;
- 12° de adviserend artsen van de verzekeringsinstellingen, de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 50.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden uitgewisseld.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming zijn:

- 1° het agentschap, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de controles op indicatiestellingen en de aansturing van die controles, in het kader van de behandeling van de administratieve beroepen tegen beslissingen van de zorgkas, met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de Expertencommissie, met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de Bijzondere Technische Commissie en voor het beheer van de databank, vermeld in artikel 70;
- 2° de zorgkassen, voor de verwerking van indicatiestellingen en voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van hun opdrachten, vermeld in artikel 22;
- 3° het agentschap en de zorgkassen, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het digitaal platform Vlaamse Sociale Bescherming en de gemeenschappelijke applicaties Vlaamse sociale bescherming, vermeld in artikel 28;
- 4° de zorgvoorzieningen en de verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van hun zorgrelatie met de gebruiker.

§ 5. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, gedurende welke termijn de verwerkte persoonsgegevens maximaal zullen worden bewaard.

§ 6. De verwerking van persoonsgegevens vindt plaats met respect voor de rechten van de betrokken gebruikers.

De zorgkassen zijn verantwoordelijk voor het verstrekken van informatie in hun individuele communicatie en interactie met gebruikers en hun vertegenwoordigers, met inbegrip van de contactgegevens van de functionaris van de gegevensbescherming als bedoeld in artikel 37 van de algemene verordening gegevensbescherming.

§ 7. De instanties, vermeld in paragraaf 4, bezorgen aan het agentschap alle gegevens waarover ze beschikken in

het kader van de uitvoering van dit decreet, met het oog op analyse van die gegevens, evidencebased beleidsvoering voor het Vlaamse welzijns- en gezondheidsbeleid en de informatieverstrekking daarover. Die gegevens zijn geanonimiseerd. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, welke gegevens bezorgd worden, alsook de wijze waarop en de periodiciteit waarmee de gegevens bezorgd worden.

§ 8. De zorgkassen bezorgen aan het Intermutualistisch Agentschap alle gegevens waarover ze beschikken in het kader van de uitvoering van dit decreet, met het oog op de analyse van die gegevens door het Intermutualistisch Agentschap. De doorgifte en analyse vindt plaats met het doel om verdere beleidsvorming te informeren. Die gegevens zijn geanonimiseerd. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, welke gegevens bezorgd worden, alsook de wijze waarop en de periodiciteit waarmee de gegevens bezorgd worden.

In het eerste lid wordt verstaan onder het Intermutualistisch Agentschap: het Intermutualistisch Agentschap opgericht overeenkomstig artikel 278 van de programmawet I van 24 december 2002.

Art. 50. De zorgkassen enerzijds en de ziekenfondsen en verzekeringsinstellingen, vermeld in artikel 2, g) en i), van de Ziekteverzekeringwet anderzijds, wisselen onder elkaar gegevens uit die noodzakelijk zijn in het kader van de toepassing van de bepalingen van dit decreet, conform een overeenkomst die daarover wordt gesloten.

De gegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen onder meer betrekking hebben op:

- 1° de verzekeringsstatus van gebruikers in het kader van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;
- 2° de informatie die noodzakelijk is om de Europese en internationale regelgeving uit te voeren;
- 3° de informatie die noodzakelijk is om dubbele financiering van zorgkosten te vermijden.

De adviserend artsen, vermeld in artikel 154 van de Ziekteverzekeringwet, hebben toegang tot de gegevens van gebruikers die verwerkt worden in het kader van dit decreet en die dienstig zijn voor de uitoefening van hun opdrachten, vermeld in artikel 153 van de Ziekteverzekeringwet en in het kader van dit decreet.

De diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen, vermeld in artikel 14 van het Woonzorgdecreet, hebben toegang tot de gegevens van gebruikers die verwerkt worden in het kader van dit decreet en die dienstig zijn voor de uitoefening van hun opdrachten, vermeld in artikel 15 van het Woonzorgdecreet.

De openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 1 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hebben toegang tot de gegevens van gebruikers die verwerkt worden in het kader van dit decreet en die dienstig zijn voor de uitoefening van hun opdrachten, vermeld in hoofdstuk IV van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Het VAPH, vermeld in artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, heeft toegang tot gegevens van gebruikers die verwerkt worden in het kader van dit de-

creet en die dienstig zijn voor de uitoefening van zijn opdracht, vermeld in artikel 6, 2°, van het voormelde decreet.

Art. 51. Met het oog op de opname van een gebruiker in een zorgvoorziening of met het oog op de verstrekking van een mobiliteitshulpmiddel aan een gebruiker, hebben de betrokken zorgvoorziening of de betrokken verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen toegang tot de volgende gegevens:

1° de zorgkas waarbij de betrokken gebruiker is aangesloten;

2° de verzekeringsstatus van de betrokken gebruiker, met inbegrip van de eventuele achterstallen die de gebruiker heeft in het kader van de premiebetaling.

Art. 52. § 1. De zorgkassen zijn gehouden zich tot het Rijksregister van de natuurlijke personen te richten om de informatiegegevens, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, te verkrijgen of om de juistheid van deze informatiegegevens na te gaan.

In afwijking van het eerste lid, kunnen de zorgkassen een beroep doen op een andere bron in de mate dat de informatiegegevens niet bij het Rijksregister kunnen worden verkregen.

§ 2. De informatiegegevens, vermeld in paragraaf 1, die bij het Rijksregister van de natuurlijke personen zijn verkregen, in een elektronisch bestand opgeslagen zijn en aan het dossier toegevoegd zijn, hebben bewijswaarde tot bewijs van het tegendeel.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedures volgens welke de informatiegegevens, vermeld in het eerste lid, moeten worden bewaard om hun bewijswaarde naar herkomst en datum te garanderen.

Als het bewijs van het tegendeel, vermeld in het eerste lid, door de betrokken instelling wordt aanvaard, deelt die de inhoud van het aldus aanvaarde informatiegegeven, als inlichting, mee aan het Rijksregister van de natuurlijke personen en voegt bij die mededelingen de bewijsstukken daarvan.

ting, mee aan het Rijksregister van de natuurlijke personen en voegt bij die mededelingen de bewijsstukken daarvan.

Art. 53. § 1. Het agentschap is gehouden zich tot het Rijksregister van de natuurlijke personen te richten om de informatiegegevens, vermeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, te verkrijgen of om de juistheid van deze informatiegegevens na te gaan.

In afwijking van het eerste lid, kan het agentschap een beroep doen op een andere bron in de mate dat de informatiegegevens niet bij het Rijksregister kunnen worden verkregen.

§ 2. De informatiegegevens, vermeld in paragraaf 1, die bij het Rijksregister van de natuurlijke personen zijn verkregen, in een elektronisch bestand opgeslagen zijn en aan het dossier toegevoegd zijn, hebben bewijswaarde tot bewijs van het tegendeel.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedures volgens welke de informatiegegevens, vermeld in het eerste lid, moeten worden bewaard om hun bewijswaarde naar herkomst en datum te garanderen.

Als het bewijs van het tegendeel, vermeld in het eerste lid, door de betrokken instelling wordt aanvaard, deelt die de inhoud van het aldus aanvaarde informatiegegeven, als inlichting, mee aan het Rijksregister van de natuurlijke personen en voegt bij die mededelingen de bewijsstukken daarvan.

Art. 54. In alle gevallen waarin dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan voorzien in het toezenden van stukken of het doen van betalingen op de hoofdverblijfplaats, moet worden gebruikgemaakt van het informatiegegeven betreffende de hoofdverblijfplaats, vermeld in artikel 3, eerste lid, 5°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Van de verplichting, vermeld in het eerste lid, kan worden afgeweken in de door de Vlaamse Regering bepaalde gevallen.

Decr. VI. Parl. 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)
(B.S., 26 juni 2018)

(Uittreksel)

HOOFDSTUK 1

INLEIDENDE BEPALING

Art. 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

HOOFDSTUK 2

WIJZIGINGSBEPALINGEN

HOOFDSTUK 3

SLOTBEPALINGEN

Art. 187. In het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer worden artikel 10, 11, 12 en 32 opgeheven.

Art. 188. De drie leden van de Vlaamse toezichtcommissie en hun plaatsvervangers die zijn aangesteld overeenkomstig artikel 10, § 2, tweede lid, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, zoals dit gold ten laatste op 24 mei 2018, blijven lid van de Vlaamse toezichtcommissie voor het

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

Decr. Vl. Parl. 8 juni 2018 (Art. 189)

elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. De Vlaamse Regering duidt onder die leden de voorzitter aan.

Het mandaat van deze leden eindigt op de datum van de bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie, vermeld in artikel 10/1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het *Belgisch Staatsblad*.

Het mandaat van de drie leden van de Vlaamse toezichtcommissie en hun plaatsvervangers die zijn aangesteld overeenkomstig artikel 10, § 2, eerste lid, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, zoals dit gold ten laatste op 24 mei 2018, eindigt op 25 mei 2018.

Art. 189. Met behoud van de controlebevoegdheden van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer, behouden de machtigingen, adviezen en aanbevelingen, verleend door de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, vermeld in artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer, rechtsgeldigheid.

Na de inwerkingtreding van dit artikel blijft toetreding tot een bij een beraadslaging van de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer verleende algemene machtiging mogelijk. Daartoe onderzoekt de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer, de vraag tot aansluiting tot de betreffende algemene machtiging.

Lopende adviesaanvragen, ingediend bij de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, vermeld in artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer, voor de inwerkingtreding van dit artikel, worden behandeld door de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer kan adviezen en aanbevelingen, verleend door de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, wijzigen, vervangen, opheffen of intrekken.

Art. 190. De Vlaamse Regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen om ze in overeenstemming te brengen met de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) en de federale en Vlaamse wetgeving die is of wordt aangenomen in toepassing en binnen het kader van de voormelde verordening zonder in nieuwe beperkingen of verdergaande maatregelen te voorzien.

De besluiten die krachtens dit artikel worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben als ze niet bij decreet zijn bekrachtigd twee jaar na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt terug tot die laatste datum.

De bevoegdheid, vermeld in het eerste lid, vervalt twee jaar na de inwerkingtreding van dit decreet.

Na de datum, vermeld in het derde lid, kunnen de besluiten die krachtens dit artikel zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd, alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

Art. 191. Dit decreet treedt in werking op 25 mei 2018, met uitzondering van:

1° artikel 7 en 8, die in werking treden op 3 december 2018;

2° artikel 14, 18, 21 tot en met 26, 34, 35, 38, 1°, 42, 4°, 82, 2°, 85, 86, 87, 88, 96, 125, 142, 151, 152, 157, 4°, 159, 160, 3°, 161, 163, 164, 2° en 3°, 167, 187 en 189, die in werking treden op de datum van de bekendmaking van de samenstelling van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, in het *Belgisch Staatsblad*;

3° artikel 16 en 27, 2°, die in werking treden op de datum van de bekendmaking van dit decreet in het *Belgisch Staatsblad*;

4° artikel 50 tot en met 52 en artikel 92, die in werking treden op 1 januari 2019;

5° artikel 151 en 152 die in werking treden op de datum van de inwerkingtreding van respectievelijk artikel 20 en 21 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende toegangsverbod tot voertuigen van de VVM;

6° artikel 180, dat in werking treedt op de datum van de inwerkingtreding van artikel 4/1.2.2, § 3, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

B. VI. Reg. 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

(B.S., 13 juli 2009)

B. VI. Reg. 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

(B.S., 14 juli 2009)

B. VI. Reg. 29 november 2013 tot uitvoering van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator
(B.S., 14 februari 2014)

HOOFDSTUK 1
ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1. In dit besluit wordt verstaan onder minister: de Vlaamse Minister, bevoegd voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Art. 2. § 1. Het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator, bestaat uit effectieve leden en plaatsvervangende leden. Alle leden zijn deskundigen op het domein van elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer.

§ 2. Het coördinatiecomité is samengesteld uit de volgende effectieve leden:

1° een stemgerechtigde vertegenwoordiger per beleidsdomein als vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, op voorstel van de beleidsraden van de respectieve beleidsdomeinen. Op verzoek van de beleidsraden van de respectieve beleidsdomeinen kunnen ten hoogste twee vertegenwoordigers per beleidsdomein met raadgevende stem in het coördinatiecomité worden opgenomen;

2° drie stemgerechtigde vertegenwoordigers van de lokale en provinciale besturen, van wie één op voorstel van de Vereniging van de Vlaamse Provincies, één op voorstel van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en één op voorstel van de Vlaamse ICT Organisatie;

3° een stemgerechtigde vertegenwoordiger van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen, vermeld in artikel 5, 15°, van het decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap «Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen»;

4° een stemgerechtigde vertegenwoordiger van de VDI;

5° een stemgerechtigde vertegenwoordiger van de minister, die het voorzitterschap van het coördinatiecomité waarneemt.

§ 3. Voor elke vertegenwoordiger, vermeld in paragraaf 2, 1° tot 4°, wordt in een plaatsvervangend lid voorzien, op voorstel van de instanties, vermeld in paragraaf 2, 1° tot 4°.

De plaatsvervanger van de voorzitter is een van de vertegenwoordigers, vermeld in paragraaf 2, 1° tot en met 3°, en wordt aangewezen door de minister.

§ 4. Het lidmaatschap van het coördinatiecomité is onverenigbaar met een mandaat in het Europees Parlement, de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Vlaams Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, de provincieraad, de gemeenteraad en de Raad voor Maatschappelijk Welzijn, met het ambt van minister, staatssecretaris, gouverneur, burgemeester en met het lidmaatschap van een bestendige deputatie, een schepencollege en een kabinet.

§ 5. Het secretariaat van het coördinatiecomité wordt verzorgd binnen de DAB Informatie Vlaanderen.

§ 6. De leden van het coördinatiecomité worden door de minister benoemd voor een termijn van vijf jaar.

De leden van het coördinatiecomité kunnen door de minister ontslagen worden op eigen verzoek of om ernstige redenen. ^{▽1}

Art. 1. – *Op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S., luidt dit art. als volgt:*

Art. 2. ^{¶2}[...] ²

¶2. – Opgeheven bij art. 16 B. VI. Reg. 2 juni 2017, B.S., 13 juli 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S. (art. 27, 2°, eerste zin)

Art. 3. De bevoegdheden, vermeld in artikel 4, 8°, artikel 5, 4° en 5°, artikel 20, tweede lid, en artikel 21 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator, omvatten zowel operationele als strategische aspecten met betrekking tot zowel het informatiebeleid als het ICT-beleid.

Ingevolge de bevoegdheden van het coördinatiecomité, vermeld in artikel 21, eerste lid, 4° tot en met 6°, en het tweede en derde lid, van het voormelde decreet, maakt het coördinatiecomité strategische keuzes voor een gemeenschappelijk beleid over de aanmaak, het beheer, de uitwisseling, het gebruik en het hergebruik van de gegevens die de verschillende instanties nodig hebben voor de uitvoering van hun taken met het oog op de realisatie van een efficiënt en interoperabel gebruik van gegevens over de verschillende instanties heen.

Ingevolge de bevoegdheden van het coördinatiecomité, vermeld in artikel 4, 8°, en artikel 5, 4° en 5°, van het voormelde decreet, beraadslaagt het coördinatiecomité op strategisch niveau over alle relevante overkoepelende en entiteitsoverschrijdende aspecten van het inzetten van ICT-oplossingen, gebruikt binnen de dienstverleningsprocessen van de Vlaamse overheid. Inzonderheid maakt het coördinatiecomité strategische keuzes voor een gemeenschappelijk veiligheidsbeleid, gemeenschappelijke ICT-standaarden en een gezamenlijk gebruik van infrastructuurdiensten en ICT-omgevingen.

Het coördinatiecomité onderzoekt over welke thema's inzake het informatie- en het ICT-beleid en onder welke voorwaarden het coördinatiecomité beslissingen kan nemen die voor alle entiteiten van de Vlaamse administratie, vermeld in artikel 1, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, bindend zijn. Het coördinatiecomité rapporteert op regelmatige basis over de vorderingen van dat onderzoek aan de minister. Het eindresultaat van het onderzoek wordt uiterlijk tegen het einde van het eerste jaar na de inwerkingtreding van dit besluit aan de Vlaamse Regering bezorgd.

Het coördinatiecomité organiseert op regelmatige tijdstippen een overleg met de verschillende belanghebbenden om de eenvormigheid in afspraken na te streven ter bevordering en bestendiging van de samenwerking tussen de verschillende instanties en externe overheden op het vlak van het informatie- en het ICT-beleid.

Het coördinatiecomité kan voor het vervullen van zijn taken een beroep doen op de medewerking van deskundigen.

Het coördinatiecomité rapporteert jaarlijks aan de minister over de realisering van zijn opdrachten. ^{▽1}

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen

B. Vl. Reg. 29 november 2013 - Vlaamse dienstenintegrator (VDI), coördinatiecomité

1. – Op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S., luidt dit art. als volgt:

Art. 3. ²[...] ²

2. – Opgeheven bij art. 16 B. Vl. Reg. 2 juni 2017, B.S., 13 juli 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S. (art. 27, 2^e, eerste zin)

Art. 4. In oorlogstijd en in omstandigheden die daarmee gelijkgesteld zijn krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, kan de minister de noodzaak van de verhoging van de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen bij de VDI of van de gehele of gedeeltelijke vernietiging van de gegevensbronnen, ter bespreking voorleggen aan het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

De minister kan daartoe overgaan op eigen initiatief of op verzoek van de persoon die belast is met het dagelijks bestuur van de VDI.

Het coördinatiecomité brengt, op eigen initiatief of op verzoek van de minister een gemotiveerd advies uit, dat minstens betrekking heeft op volgende aspecten:

1° het maken op elektronische dragers van minstens een kopie van het informatiesysteem en in het bijzonder van de persoons- en ondernemingsgegevens die door of voor rekening van de VDI en de instanties worden verwerkt;

2° de bezorging van elektronische dragers, vermeld in punt 1°, door de VDI en de instanties aan een door het coördinatiecomité te bepalen instantie, verantwoordelijk voor het in veiligheid stellen ervan;

3° de noodzaak van de verhoging van de toegang tot of de vernietiging van de gegevensbronnen waarin persoons- en ondernemingsgegevens worden bewaard door of voor rekening van de VDI en de instanties, volgens een methode die aangepast is aan het spoedeisende karakter van de situatie.

Als het coördinatiecomité om advies wordt verzocht door de minister, brengt het zijn advies uiterlijk de eerstvolgende dag uit. Bij ontstentenis van een advies binnen die termijn maakt de minister de noodzaak van de verhoging van de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen onmiddellijk rechtstreeks bij de Vlaamse Regering aanhangig die vervolgens beslist over de noodzaak van de verhoging van de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen bij de VDI of van de gehele of gedeeltelijke vernietiging van de gegevensbronnen. ¹

1. – Op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S., luidt dit art. als volgt:

Art. 4. In oorlogstijd en in omstandigheden die daarmee gelijkgesteld zijn krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, kan de minister de noodzaak van de verhoging van de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen bij de VDI of van de gehele of gedeeltelijke vernietiging van de gegevensbronnen, ter bespreking voorleggen aan ²[het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, vermeld in artikel 3 van het decreet van 23 december 2016 houdende de oprichting van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid] ².

De minister kan daartoe overgaan op eigen initiatief of op verzoek van de persoon die belast is met het dagelijks bestuur van de VDI.

³[Het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, vermeld in het eerste lid,] ³ brengt, op eigen initiatief of op verzoek van de minister een gemotiveerd advies uit, dat minstens betrekking heeft op volgende aspecten:

1° het maken op elektronische dragers van minstens een kopie van het informatiesysteem en in het bijzonder van de persoons- en ondernemingsgegevens die door of voor rekening van de VDI en de instanties worden verwerkt;

2° de bezorging van elektronische dragers, vermeld in punt 1°, door de VDI en de instanties aan een door ⁴[het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, vermeld in het eerste lid,] ⁴ te bepalen instantie, verantwoordelijk voor het in veiligheid stellen ervan;

3° de noodzaak van de verhoging van de toegang tot of de vernietiging van de gegevensbronnen waarin persoons- en ondernemingsgegevens worden bewaard door of voor rekening van de VDI en de instanties, volgens een methode die aangepast is aan het spoedeisende karakter van de situatie.

Als ⁵[het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, vermeld in het eerste lid,] ⁵ om advies wordt verzocht door de minister, brengt het zijn advies uiterlijk de eerstvolgende dag uit. Bij ontstentenis van een advies binnen die termijn maakt de minister de noodzaak van de verhoging van de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen onmiddellijk rechtstreeks bij de Vlaamse Regering aanhangig die vervolgens beslist over de noodzaak van de verhoging van de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen bij de VDI of van de gehele of gedeeltelijke vernietiging van de gegevensbronnen.

2. – Lid 1 gewijzigd bij art. 17, 1°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, B.S., 13 juli 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S. (art. 27, 2^e, eerste zin)

3. – Lid 3, inleidende zin, gewijzigd bij art. 17, 2°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, B.S., 13 juli 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S. (art. 27, 2^e, eerste zin)

4. – Lid 3, 2°, gewijzigd bij art. 17, 2°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, B.S., 13 juli 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S. (art. 27, 2^e, eerste zin)

5. – Lid 4 gewijzigd bij art. 17, 3°, B. Vl. Reg. 2 juni 2017, B.S., 13 juli 2017, inwerkingtreding: op de dag van de bekendmaking van het M.B. houdende de aanstelling van de leden van het stuurorgaan in het B.S. (art. 27, 2^e, eerste zin)

Art. 5. § 1. De minister bezorgt de beslissing van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 4, derde lid, via de bestaande informatiekanaal aan de personen, belast met het dagelijks bestuur van de VDI en de instanties die persoons- en ondernemingsgegevens verwerken. Die personen staan in voor het uitvoeren van de beslissing van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 4, derde lid.

§ 2. Als het beheer van de gegevensbronnen en de persoons- en ondernemingsgegevens die erin worden bewaard, wordt toevertrouwd aan een persoon die diensten in onderaanneming uitvoert, worden tussen de partijen van de aannemingsovereenkomst duidelijke en schriftelijk vastgelegde afspraken gemaakt over de uitvoering van de bepalingen van dit besluit.

Het bestaan van een aannemingsovereenkomst doet in geen geval afbreuk aan de verplichtingen die met toepassing van paragraaf 1 worden opgelegd aan de personen die belast zijn met het dagelijks bestuur van de VDI en aan de instanties.

§ 3. Als de beslissing van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 4, derde lid, geen uitsluitel geeft, mogen de personen die belast zijn met het dagelijks bestuur van de VDI, en de instanties die persoons- en ondernemingsgegevens verwerken, de maatregelen nemen die, gelet op de om-

III. Wet- en regelgeving van de gemeenschappen en gewesten • 2. Vlaanderen
B. Vl. Reg. 29 november 2013 - Vlaamse dienstenintegrator (VDI), coördinatiecomité

---

standigheden, noodzakelijk zijn om de uitvoering van de vermelde verplichtingen te verzekeren.

In geval van vernietiging moeten de persoons- en ondernemingsgegevens volledig onbruikbaar worden gemaakt.

HOOFDSTUK 2
WIJZIGINGSBEPALINGEN

Afdeling 1

Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de DAB ICT en tot regeling van de bevoegdheden van en de delegatie aan de ICT-manager

Art. 6-14. (...) ^{▽1}

⌚ 1. – Wijzigen B. Vl. Reg. 12 december 2008 DAB Informatie Vlaanderen, ICT-manager, bevoegdheden

Afdeling 2

Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

Art. 15-18. (...) ^{▽1}

⌚ 1. – Wijzigen B. Vl. Reg. 15 mei 2009 Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, uitvoering

HOOFDSTUK 3
SLOTBEPALINGEN

Art. 19. Dit besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 20. De Vlaamse Minister, bevoegd voor het elektronische bestuurlijk gegevensverkeer, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Chronologisch Register

Datum	Titel	Pagina
1804		
21 maart	Wet – B.W., akten van de burgerlijke stand (uittreksel art. 34–54).....	322
1808		
17 november	Wet – Wetboek van strafvordering (uittreksel art. 28 <i>bis</i> , 28 <i>quinquies</i> , 39 <i>bis</i> , 46 <i>bis</i> –46 <i>quinquies</i> , 47 <i>ter</i> , 55, 57, 87–90, 90 <i>ter</i> –90 <i>duodecies</i> , 589–602).....	184
1867		
8 juni	Wet – Strafwetboek (uittreksel art. 193, 210 <i>bis</i> , 259 <i>bis</i> , 314 <i>bis</i> , 371/1–378 <i>bis</i> , 433 <i>bis</i> –433 <i>bis</i> /1, 434–453 <i>bis</i> , 458–458 <i>bis</i> , 459–460 <i>ter</i> , 550 <i>bis</i>).....	206
1936		
31 maart	K.B. nr. 308 – Wetboek successierechten, Vlaamse versie (uittreksel art. 143–146 <i>quater</i>)...	538
31 maart	K.B. nr. 308 – Wetboek successierechten, Brusselse versie (uittreksel art. 143–146 <i>quinquies</i>)	516
1948		
10 december	Verklaring – Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (uittreksel art. 12).....	1
1950		
4 november	Verdrag – EVRM (uittreksel art. 8).....	3
1955		
24 juni	Wet – Archiefwet.....	439
1957		
25 maart	Verdrag – Verdrag 25 maart 1957 betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) (Geconsolideerde versie) (uittreksel art. 16).....	14
1962		
4 juli	Wet – Openbare statistiek.....	334
1964		
23 oktober	K.B. – Ziekenhuizen en hun diensten, normen (uittreksel).....	358
1965		
8 april	Wet – Arbeidsreglementenwet (uittreksel art. 4–6/1).....	263
8 april	Wet – Jeugdbeschermingswet (Vlaamse versie) (uittreksel art. 50, 63, 77).....	222
1966		
19 december	Verdrag – Burgerrechten en politieke rechten (uittreksel art. 17).....	1
1967		
10 oktober	Wet – Ger.W. (uittreksel art. 32–32 <i>quater</i> /3, 1270, 1389 <i>bis</i> /1–1389 <i>bis</i> /18, 1391/1–1391/3)	325
10 november	K.B. nr. 78 – Wet uitoefening gezondheidszorgberoepen (uittreksel art. 35 <i>octies</i> , 35 <i>quaterdecies</i>).....	358

1969

7 juni **Wet** – Huiszoekingswet (uittreksel art. 1–3) 223

1978

3 juli **Wet** – Arbeidsovereenkomstenwet (uittreksel art. 16-17, 20-21) 266

1980

15 december **Wet** – Vreemdelingenwet (uittreksel art. 30bis, 49/4, 51/3) 225

1981

28 januari **Verdrag** – Geautomatiseerde verwerking persoonsgegevens 9

1983

8 augustus **Wet** – Rijksregisterwet 230

6 december **CAO nr. 38 NAR** – Werving en selectie van werknemers (uittreksel art. 11–18) 310

1984

3 april **K.B.** – Rijksregister, toegang, recht op verbetering 246

3 april **K.B.** – Rijksregister, samenstelling identificatienummer (uittreksel art. 1–9) 247

3 april **K.B.** – Rijksregister, toegang openbare overheid 248

1989

20 november **Verdrag** – Rechten van het Kind (uittreksel art. 16) 2

1990

15 januari **Wet** – Wet Kruispuntbank Sociale Zekerheid (uittreksel art. 1–53) 268

1991

19 juli **Wet** – Detective, regeling beroep (uittreksel art. 4–7, 10, 14) 369

19 juli **Wet** – Wet bevolkingsregister (uittreksel art. 1–8) 236

29 juli **Wet** – Motivering bestuurshandeling 440

1992

10 april **K.B.** – WIB 92 (uittreksel art. 314–337/1) 490

16 juli **K.B.** – Besluit toegang bevolkingsregisters 250

16 juli **K.B.** – Verkrijgen van informatie 250

16 juli **K.B.** – Opgenomen informatie 253

16 juli **K.B.** – Besluit bevolkingsregisters (uittreksel art. 1–5) 256

5 augustus **Wet** – Wet politieambt (uittreksel art. 1–4, 25/1–44/11/13, 46/1–46/14) 370

20 november **K.B.** – Verwerking van persoonsgegevens inzake consumentenkrediet 483

1993

12 augustus **K.B.** – Informatieveiligheid instellingen sociale zekerheid 302

1994

17 februari **Grondwet** – Gecoördineerde Grondwet van België (uittreksel art. 15, 22–22bis, 29, 32) 114

11 april **Wet** – Openbaarheid van bestuur (uittreksel art. 1–7) 442

30 juni **Wet** – Auteursrecht en naburige rechten (uittreksel art. 10) 456

30 juni **Wet** – Telefoonaftrap, bescherming 226

16 december **K.B.** – Ziekenhuizen, normen 361

1995

1 februari	<i>K.B.</i> – Wachregister, informatiegegevens	256
30 maart	<i>Ord. Br. Hoofdst. R.</i> – Openbaarheid van bestuur (uittreksel art. 1–2)	523

1996

26 juli	<i>Wet</i> – Modernisering sociale zekerheid, leefbaarheid wettelijke pensioenstelsels	283
10 december	<i>K.B.</i> – Identiteitsdocumenten, kind onder 12 jaar	256

1997

4 februari	<i>K.B.</i> – Mededeling sociale gegevens van persoonlijke aard	302
26 juni	<i>Ord. Ver. Verg. Gem. Gem. Com.</i> – Openbaarheid van bestuur	523

1998

2 juni	<i>Wet</i> – Sektarische organisaties, Informatie- en Adviescentrum, Administratieve coördinatiecel	394
16 juni	<i>CAO nr. 68 NAR</i> – Camerabewaking op de arbeidsplaats	311
30 november	<i>Wet</i> – Inlichtingen en veiligheidsdiensten (uittreksel art. 1–21/1, 36–44/5)	394
7 december	<i>Wet</i> – Wet geïntegreerde politiedienst (uittreksel art. 123–124, 127, 131)	419
11 december	<i>Wet</i> – Classificatie en veiligheidsmachtiging, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen (uittreksel art. 1–11)	419
11 december	<i>Wet</i> – Beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen (uittreksel art. 1–4)	421

1999

22 maart	<i>Wet</i> – DNA-analyse in strafzaken	226
3 mei	<i>K.B.</i> – Algemeen Medisch Dossier	362
3 mei	<i>K.B.</i> – Ziekenhuiswet, medisch dossier, algemene minimumvoorwaarden	363
7 mei	<i>Wet</i> – Kansspelen, weddenschappen, kansspelinrichtingen, bescherming van spelers (uittreksel art. 55)	226

2001

9 juli	<i>K.B.</i> – Kruispuntbank van de sociale zekerheid, sociale gegevensbanken, vernietiging (uittreksel art. 2)	302
17 juli	<i>Wet</i> – Federale overheidsdiensten, werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid, machtiging tot vereniging	444
19 juli	<i>K.B.</i> – Centraal Strafregister, toegang (uittreksel art. 1–6)	228

2002

16 januari	<i>K.B.</i> – Uitbreiding netwerk sociale zekerheid tot sommige instellingen van Gemeenschappen en Gewesten	303
26 april	<i>CAO nr. 81 NAR</i> – Bescherming persoonlijke levenssfeer werknemers tov controle op elektronische on-linecommunicatiegegevens	313
22 augustus	<i>Wet</i> – Rechten van de patiënt (uittreksel art. 1–16)	345
20 december	<i>Wet</i> – Minnelijke invordering van schulden van de consument (uittreksel art. 3)	480
24 december	<i>Programmawet (I)</i> – Programmawet (I) (uittreksel art. 278–281)	349

2003

9 januari	<i>K.B.</i> – Wettelijke medewerkingsplicht bij gerechtelijke vorderingen mbt tot elektronische communicatie	229
28 januari	<i>Wet</i> – Medische onderzoeken	283
25 maart	<i>K.B.</i> – Identiteitskaarten (uittreksel art. 1–3)	257
4 april	<i>K.B.</i> – Reclame per elektronische post	476

4 juni	<i>K.B.</i> – Bescherming persoonlijk levenssfeer, persoonsgegevens, wet 8 december 1992, art. 36bis, afwijking	425
8 juli	<i>K.B.</i> – Ombudsfunctie in ziekenhuizen	364
2004		
26 maart	<i>Decr. VI. Parl.</i> – Openbaarheid van bestuur (uittreksel art. 1–16)	539
30 april	<i>Samenwerkingsakkoord</i> – Werklozen, actieve begeleiding en opvolging (uittreksel art. 16–21)	284
5 juni	<i>K.B.</i> – Identiteitskaart, bevolkingsregister, Rijksregister – rechten van inzage en verbetering.	258
8 juni	<i>Verdrag</i> – Grensoverschrijdend politieel optreden (uittreksel art. 13-15)	107
15 oktober	<i>K.B.</i> – Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, pensioen- en solidariteitsinstellingen.	303
2005		
12 januari	<i>Wet</i> – Basiswet gevangeniswezen, rechtspositie van gedetineerden (uittreksel Art. 4)	227
13 februari	<i>K.B.</i> – Elektronische identiteitskaart, recht van kennisname van overheden en personen die info bevolkingsregisters of Rijksregister hebben geraadpleegd of bijgewerkt.	259
4 maart	<i>K.B.</i> – Uitbreiding netwerk sociale zekerheid tot OCMW (opdracht inzake maatschappelijke zekerheid)	303
13 juni	<i>Wet</i> – Elektronische communicatie (uittreksel art. 1–4/1, 122–136, 145–150)	456
10 augustus	<i>Wet</i> – Phenix, informatiesysteem (uittreksel art. 1–9, 30–31)	332
9 november	<i>CAO nr. 85 NAR</i> – Telewerk (uittreksel art. 14)	317
2006		
8 januari	<i>K.B.</i> – Rijksregister, informatietypes verbonden met informatiegegevens	259
22 februari	<i>K.B.</i> – Voetbalstadions, bewakingscamera's	434
10 mei	<i>K.B.</i> – Deontologische code van de politiediensten (uittreksel)	425
10 juli	<i>Wet</i> – Analyse van de dreiging	422
13 juli	<i>K.B.</i> – Informatie- en Adviescentrum sektarische organisaties, vertrouwelijkheid en beveiliging van de persoonsgegevens, statuut aangestelde gegevensbescherming, verslag	426
28 november	<i>K.B.</i> – Analyse van de dreiging, uitvoeringsbesluit wet 10 juli 2006	426
13 december	<i>Wet</i> – Gezondheid, diverse bepalingen (uittreksel art. 41–42)	351
2007		
21 maart	<i>Wet</i> – Bewakingscamera's, plaatsing, gebruik	427
27 april	<i>K.B.</i> – Ziekenhuisgegevens, mededeling aan Minister van Volksgezondheid, regels (uittreksel art. 3–5, 7–10, 17–22)	364
27 april	<i>K.B.</i> – Reizigers die verblijven in een toeristische verblijfsaccommodatie, registratie en controle (politiefiche)	426
9 mei	<i>K.B.</i> – Intermutualistisch Agentschap, representatieve steekproef, uitvoering art. 278 Programmawet (I) 24 december 2002	366
15 mei	<i>Wet</i> – Gemeenten, gemeenschapswachten, dienst, functie (uittreksel art. 3, 13–16)	422
12 december	<i>Handvest (2007/C 303/01)</i> – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (uittreksel art. 7–8, 47)	15
13 december	<i>Verdrag</i> – Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) (Geconsolideerde versie) (uittreksel art. 6, 39)	14
2008		
10 februari	<i>K.B.</i> – Camerabewaking, pictogram	434
10 juli	<i>Gecoörd. wet</i> – Ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen (uittreksel art. 29/1–30, 92)	351
18 juli	<i>Decr. VI. Parl.</i> – Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer	542
21 augustus	<i>Wet</i> – eHealth-platform, oprichting en organisatie (uittreksel art. 1–14, 22–23)	352

2009

19 maart	Ord. Br. Hoofdst. Parl. – Archieven (uittreksel art. 3–6)	526
1 april	CAO nr. 100 NAR – Preventief alcohol- en drugbeleid in de onderneming	317
29 april	K.B. – Bescherming persoonlijke levenssfeer, verwerking persoonsgegevens CBFA	175
15 mei	B. VI. Reg. – Veiligheidsconsulenten	572
15 mei	B. VI. Reg. – Elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, uitvoering	572
10 december	M.O. – Bewakingscamera's, adviesprocedure	438

2010

19 mei	Wet – Kruispuntbank van de voertuigen	473
6 juni	Wet – Invoering Sociaal Strafwetboek (uittreksel art. 16–42, 54–61, 100/14–100/17, 117–118)	285
9 juli	Decr. VI. Parl. – Bestuurlijk-administratieve archiefwerking (uittreksel art. 1–7, 13–18)	549
18 augustus	K.B. – Overbrenging archieven	452
18 augustus	K.B. – Archieven, toezicht en bewaring, vernietiging	452
28 oktober	Ord. Br. Hoofdst. Parl. – Ruimtelijke informatie (uittreksel art. 14)	526
7 december	K.B. – Centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling	333
29 december	Wet (I) – Pensioenen (uittreksel art. 139–163)	297

2011

9 februari	K.B. – Ethische Code voor de telecommunicatie (uittreksel art. 42–43)	476
8 april	K.B. – Basiswet gevangeniswezen, rechtspositie van gedetineerden	229
14 april	Wet – Kruispuntbank van de rijbewijzen (uittreksel art. 5–7)	445
18 november	K.B. – Kruispuntbank van de rijbewijzen	477

2012

20 januari	Decr. VI. Parl. – Interlandelijke adoptie van kinderen (uittreksel art. 25)	552
4 maart	Wet – Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (uittreksel art. 10–12)	318
29 maart	Programmawet (I) – Programmawet (I), controle misbruik fictieve adressen (uittreksel art. 100–105)	301
13 juli	Decr. VI. Parl. – Vlaamse dienstenintegrator (VDI)	552
3 augustus	Wet – Verwerking persoonsgegevens door FOD Financiën	488
15 augustus	Wet – Federale dienstenintegrator, oprichting en organisatie	445

2013

28 februari	Wetboek – Wetboek van Economisch recht, kruispuntbank van ondernemingen (uittreksel art. III.29–III.37, III.44–III.46)	319
28 februari	Wetboek – Wetboek van Economisch recht, veiligheid van producten en diensten (uittreksel art. IX.2, IX.3)	480
28 februari	Wetboek – Wetboek van Economisch recht, marktpraktijken en consumentenbescherming (uittreksel art. VI.110–VI.115)	481
17 maart	K.B. – Federale dienstenintegrator, veiligheidsadviseur	452
29 april	Protocolakkoord – Gezondheids- en welzijnssector, optimaal elektronisch uitwisselen en delen van informatie en gegevens	367
24 juni	Wet – Gemeentelijke administratieve sancties (uittreksel art. 44)	423
15 juli	Wet – eRegister van wegvervoersondernemingen	473
17 juli	K.B. – Centraal aanspreekpunt (CAP)	510
17 augustus	Wet – ITS-kaderwet	473
26 augustus	Samenwerkingsakkoord – Geïntegreerd e-government	453
19 september	K.B. – Elektronische communicatie, bewaring van gegevens	477
29 november	B. VI. Reg. – Vlaamse dienstenintegrator (VDI), coördinatiecomité	573
21 december	K.B. – Gemeentelijke administratieve sancties, register, bijzondere voorwaarden	426

2014

29 januari	Wet – Sociale identiteitskaart, ISI+-kaart	302
11 februari	K.B. – Registratie van aanwezigheden op bouwplaatsen, registratiesysteem, eigenschappen, regels, inlichtingen	303
26 februari	K.B. – Sociale identiteitskaart, ISI+-kaart, uitvoering	303
9 maart	K.B. – Bewakingscamera's, bekijken van beelden in real time, voorwaarden	435
4 april	Wet – Verzekeringen (uittreksel art. 61, 158–159)	357
25 april	Decr. VI. Parl. – Netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg	558
5 mei	Wet – Vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (uittreksel art. 1–10, 14)	473
8 mei	Ord. Br. Hoofdst. Parl. – Gewestelijke dienstenintegrator	531
13 juni	K.B. – Nationaal Instituut voor de Statistiek, voorschriften bescherming individuele gegevens (uittreksel art. 1–6)	343
10 oktober	K.B. – Centrum voor Cybersecurity België («CCB») (uittreksel art. 1–3)	479

2016

27 april	Verord. (EU) 2016/679 E.P. en de Raad – Algemene verordening gegevensbescherming («AVG»)	17
27 april	Richtl. 2016/680 E.P. en de Raad – Bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens inzake politie en justitie	78
25 september	K.B. – Centraal register van testamenten, centraal register van huwelijksovereenkomsten, beheer	333
11 november	K.B. – Overlegcomité van de gebruikers van het Rijksregister	262
7 december	K.B. – Sociale zekerheid, bewijskracht van verwerkte gegevens	303

2017

23 maart	K.B. – Centrale voor Kredieten aan Particulieren	484
28 april	K.B. – Codex over het welzijn op het werk, Boek I - Algemene beginselen (uittreksel art. 1–1.1-2, 1.4-83–1.4-97)	307
28 april	K.B. – Codex over het welzijn op het werk, Boek VIII - Ergonomische belasting	309
18 september	Wet – Witwassen van geld (uittreksel art. 1–3)	424
2 oktober	Wet – Private en bijzondere veiligheid	424
3 december	Wet – Gegevensbeschermingsautoriteit	115

2018

8 mei	K.B. – Bewakingscamera's, aangifte, gebruik, register van beeldverwerkingsactiviteiten	436
18 mei	Decr. VI. Parl. – Vlaamse sociale bescherming (uittreksel art. 48–54)	569
8 juni	Decr. VI. Parl. – Aanpassing decreten aan GDPR-verordening (uittreksel art. 1–2, 187–191)	571
23 juli	Verdrag – Politiesamenwerking tussen België, Luxemburg en Nederland (uittreksel art. 1–17, 30, 52)	107
30 juli	Wet – Gegevensbeschermingswet	129
30 juli	K.B. – Kadastrale documentatie, kadastrale uittreksels	515
5 september	Wet – Informatieveiligheidscomité	173
17 oktober	Regl. – Gegevensbeschermingsautoriteit, reglement van interne orde	175
17 oktober	Regl. – Gegevensbeschermingsautoriteit, overgangsreglement van interne orde	182

GEANNOTEEERDE 20|19 WETBOEKEN

Privacy

Met het van toepassing worden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (GDPR/AVG) op 25 mei 2018 is een belangrijke omslag verwezenlijkt in het Europese en meteen ook Belgische privacy- en gegevensbeschermingsrecht. Het is het resultaat van een grootscheepse oefening om de principes en regels die destijds voor het eerst systematisch werden gevat in Verdrag 108 van de Raad van Europa van 28 januari 1981 te moderniseren en klaar te stomen voor de uitdagingen van de 21ste eeuw.

Deze nieuwe regelgeving vergt een nieuwe codex en die ligt nu voor.

Privacy- en gegevensbeschermingsrecht vind je daar waar mensen, al dan niet gewild, soms bewust, soms gedwongen, leven en communiceren ... of daar waar recht is. Dat recht is mensenwerk – voor wie, door wie het ook geschreven en beleefd, ondergaan en bedreven wordt. Als privacyrecht meer autonomie kan aanreiken, meer vrijheid kan verwerkelijken en emancipatie kan bewerkstellingen, dan is het veel meer dan een instrumentele oefening in de loutere techniek van gegevensverwerking.

Deze codex zal niemand ervan kunnen overtuigen dat er bevrijdende wetgeving bestaat. Maar het troost dat er nog getimmerd wordt aan vrijheid.

Willem Debeuckelaere, Voorzitter Gegevensbeschermingsautoriteit en raadsheer bij het Hof van Beroep te Gent.

Gert Vermeulen, gewoon hoogleraar (internationaal en Europees) strafrecht aan de Universiteit Gent, directeur van het Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP) en lid van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

larcier

www.larciergroup.com | www.stradalex.com

KLGEANPRIV
978-2-8079-0212-1

9 782807 902121